

CZWARTEK

1 października 2009

rocznik LXIV • nr 117

cena 6 Kč

tel.: 558 731 746

faks: 558 740 044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

PUBLICYSTYKA na str. 4:

Zaolzie podbiło Koszęcin

Ostrawa ciągle przegrywa...

Port Lotniczy Leoša Janáčka w Ostrawie-Mosznowie oferuje całoroczne połączenia tylko z Wiedniem, Pragą i Monachium, ciągle przegrywając walkę o pasażerów z lotniskami w Katowicach-Pyrzowicach i Krakowie-Balicach, skąd można polecieć tanimi liniami do Paryża, Mediolanu, Rzymu, Dortmundu, Oslo, Sztokholmu, Londynu, Barcelony, Brukseli, Kijowa...

– Nie wiem, dlaczego w Ostrawie nie potrafią reagować na nowe trendy w świecie – zastanawia się Włoch Igor Panucci. Często odwiedza Ostrawę w celach prywatnych i służbowych, jest jednak zmuszony korzystać z usług lotniska w Katowicach, a czasami podróżuje z włoskiej Imoli samochodem. Międzynarodowy Port Lotniczy w Katowicach-Pyrzowicach to dla zaolziańskich pasażerów wręcz dar z niebios. Z Katowic można latać do prawie wszystkich stolic europejskich. Wybór jest bardzo atrakcyjny i dotyczy zarówno połączeń regularnych, jak również czarterowych.

– Z lotniska w Katowicach korzystam bardzo często, bo od czterech lat mieszkam w Dublinie, ale rodziców i przyjaciół pozostawiłem w Hawierzowie – mówi Radek Kijonka. – Z wszystkimi przejazdami podróż z Dublina do Hawierzowa trwa około sześciu godzin, czyli jest komfortowo. Kiedyś korzystałem z połączenia autokarowego, ale to była masakra – dodaje. Pan Radek mógłby jeszcze skrócić czas podróży do domu, gdyby skorzystał z bezpośredniego połączenia Dublina z Ostrawą, którego nie ma i w najbliższym czasie nie będzie.

W Ostrawie-Mosznowie kursują tylko państwowe czeskie linie lotnicze ČSA. Brakuje prywatnych tanich przewoźników.

– Tylko raz zdarzyło mi się czekać na katowickim lotnisku godzinę dłużej, niż planowałem. Regularnie latam do Włoch z Wizz Air, opóźnienia należą do rzadkości – potwierdza Andrzej Morawiec z Karwiny. Z tanimi liniami jest tylko jeden problem – bardzo często kursują poza godzinami szczytu, czyli bardzo wcześnie rano lub po północy. Andrzej Morawiec znalazł jednak na to sposób. – Przyjeżdżam do Katowic dzień wcześniej, zamawiam tani hotel i rano wsiadam wypoczęty do samolotu. A za dwie godziny jestem w Mediolanie, gdzie mieszka moja babcia.

Z oficjalnych danych biura pra-

sowego ostrawskiego lotniska wynika, że konkurencja z Polski może spać spokojnie. – Poprzednie władze województwa morawsko-śląskiego planowały uruchomić aż dwanaście nowych połączeń, w tym m.in. do atrakcyjnych miast, takich jak Paryż czy Londyn, ale pozostało to tylko w sferze marzeń – mówi „Głosowi Ludu” Michaela Kubešová, rzeczniczka prasowa lotniska Leoša Janáčka w Ostrawie-Mosznowie. – W zeszłym tygodniu ruszyły loty na trasie Ostrawa – Monachium, z których korzystają głównie biznesmeni – dodaje. Z kolei do Moskwy trzeba od kwietnia podróżować przez Wiedeń lub Pragę, wiosną zlikwidowa-

no bowiem połączenie ze stolicą Rosji. – Z lotów do Ostrawy zrezygnował rosyjski przewoźnik – informuje Kubešová.

Niektórym podróżnym nie przeszkadza jednak mała liczba połączeń z Ostrawy. – Latam z Ostrawy do Wiednia lub do Pragi, a stamtąd dalej. Tak jest dla mnie wygodniej, o Katowicach czy Krakowie jeszcze nie pomyślałem – stwierdza Eugeniusz Delong, dyrektor generalny hokejowego klubu HC Stalownicy Trzyniec. – Ostatnio z Ostrawy podróżowałem do chorwackiego Splitu. Było wygodnie, czysto i w miarę szybko.

JANUSZ BITTMAR

LIST SŁOWACKIEGO MINISTRA

Przepraszamy Polaków!

Słowacja przeprosza Polskę za 1939 rok. 1 września wraz z Niemcami do Polski weszły też oddziały słowackie. Słowacki wicepremier napisał specjalny list z przeprosinami. Według niego dawne „krzywdy i bezprawia” ciągle wywołują „fałszywe tony” w stosunkach między krajami.

– Dzisiejsza Republika Słowacka nie jest prawnym, ani historycznym następcą wojennego państwa słowackiego. Mimo to na miejscu będą wyrazy ubolewania nad smutnym faktem, że w tragicznym wrześniu 1939 roku słowaccy żołnierze weszli na terytorium Polski u boku nazistowskiej armii niemieckiej, stąd wielu obywatelom Polski zapisali się w pamięci jako jeden z agresorów – napisał Dušan Čaplovič w tekście opublikowanym w „Gazecie Wyborczej”.

Wicepremier Słowacji do spraw społecznych podkreślił, że bardzo ceni niedawne słowa prezydenta Lecha Kaczyńskiego podczas uroczystości na Westerplatte 1 września. – Przepraszamy za atak na Czechosłowację w 1939 roku stanowią kolejne świadectwo, że potrafimy w cywilizowany sposób rozliczyć dawne krzywdy i patrzeć w przyszłość jako sojusznicy i przyjaciele – napisał Čaplovič.

Jego przeprosiny to też wezwanie do „szacunku, dialogu i współpracy” w Europie Środkowej. A był to – jak przypomina wicepremier Słowacji – region, gdzie często wielkie potęgi rozgrywały swoje interesy rękami małych krajów.

(r)

reklama

Wykonujemy:

- ▶ budowy domów pod klucz
- ▶ wentylowane elewacje klinkierowe (klinger)
- ▶ ocieplanie styropianem
- ▶ flizowanie, tynki, regips

775 110 878, p. Szkucik

www.erlen.cz

ZDARZYŁO SIĘ

Pirat za kratki

Sąd powiatowy we Frydku-Mistku skazał na 16 miesięcy więzienia 31-letniego Slavomíra Košťála, który w marcu ub. roku spowodował przy sanatorium chorób płucnych w Jablonkowie wypadek, w wyniku którego trzy osoby zostały ranne. Sąd orzekł też wobec Košťála zakaz prowadzenia pojazdów przez 3,5 roku. Dodatkowo będzie on musiał wpłacić 6 274 koron na konto ubezpieczalni zdrowotnej.

(kor)

Laury dla

»Ad Dei Gloriam«

Chór „Ad Dei Gloriam”, działający przy parafii rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie (kierownik Beata Brzóska), wyśpiewał główną nagrodę w konkursie muzyki sakralnej „Svato-václavský festival duchovní hudby s cenou Jiřího Koláře”. Konkurs odbył się w poniedziałek, w dzień patrona Czech – św. Wacława, w bazylice Wniebowzięcia Marii Panny w Žďarze nad Sazawą. Warto dodać, że bazylika w Žďarze należy do największych budynków sakralnych na Morawach.

(kor)

Kolejna ofiara

Bilans katastrofy w kopalni „Wujek-Śląsk” wzrósł do 19 osób. W środę rano w Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich zmarł 45-letni górnik, ciężko poparzony w wyniku zapalenia i wybuchu metanu w kopalni. Informację o śmierci pacjenta potwierdził dyrektor szpitala, Mariusz Nowak. Dodał, że spośród 23 leczonych jeszcze w „oparzeniówce” górników, stan jednego jest nadal ciężki, natomiast stan pozostałych poprawia się. Według danych Katowickiego Holdingu Węglowego, zmarły w środę górnik miał 45 lat. Mieszkał w Rudzie Śląskiej. Osierocił dwoje dzieci. Do wybuchu i zapalenia metanu w kopalni doszło 18 września 1050 metrów pod ziemią. Na miejscu zginęło 12 górników, kolejni zmarli w następnych dniach w szpitalach. Nadal znajduje się w nich 25 osób. Przyczyny katastrofy badała specjalna komisja i prokuratura.

(r)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 16 do 20°C
noc: 10 do 6°C
wiatr: 3-7 m/s

dzień: 12 do 16°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 2-6 m/s

KRÓTKO

Wybudują kompostownię

BYSTRZYCA (kor) – Władze wio-
ski zamierzają wybudować kom-
postownię. Ma ona stanąć w stre-
fie przemysłowej w obiekcie byłej
spółdzielni rolnej i powinna mieć
do dyspozycji nowoczesny ciągnik
oraz kruszarkę do gałęzi. Na przed-
sięwzięcie będzie trzeba wyłożyć
5 mln koron. Radni liczą jednak,
że 90 proc. kosztów inwestycji po-
kryje dotacja z Operacyjnego Pro-
gramu Ochrony Środowiska.

Sms od lekarza

KARWINA (ep) – Szpital z Polikli-
nika w Karwinie-Raju wprowadził
kilka nowości. Jedną z nich jest
posyłanie sms-ów rodzinom pa-
cjentów. – *Wiadomości będziemy
wysyłać od 1 października. Za ich
pomocą można na przykład poin-
formować krewnego, że ma przyjść
na rozmowę z lekarzem prowadzą-
cym pacjenta* – wyjaśniła rzecz-
niczka szpitala, Hana Jakubková.

Mała, ale nowoczesna

WIELOPOLE (dc) – Biblioteki au-
tomatyzują się – również w ma-
łych wioskach. Dzięki dotacji z
Ministerstwa Kultury RC, bibliote-
ka w gminie liczącej zaledwie ok.
260 mieszkańców, otrzymała kom-
puter z oprogramowaniem umoż-
liwiającym nie tylko ewidencję
czytelników i książek, ale też pro-
wadzenie katalogu on-line. Gmina
zapłaci za realizację projektu tyl-
ko 6 tys. koron, jego łączne koszty
wynoszą 35 tys.

Będą budować

BYSTRZYCA (kor) – Urząd Budow-
lany wydał w tym tygodniu pozwo-
lenie na budowę w centrum wsi no-
wego wielofunkcyjnego budynku.
Ma on powstać na łące tuż obok
Urzędu Gminy. – *To inicjatywa fir-
my z Brna* – mówi wicewójt Roman
Wróbel. – *My tylko udostępniłmy
deweloperowi działkę pod budowę.*
W nowym budynku ma powstać 23
mieszkań, lokale na parterze zaś
będą mogły zagospodarować miej-
scowi przedsiębiorcy, lekarze, re-
stauratorzy, handlowcy.

Marderca się ukrywa

Policja nadal nie zna mordercy, któ-
ry w piątek w brutalny sposób pozba-
wił życia 27-letnią Janę Svobodovą z
Czeskiego Cieszyna. Zakrwawiona
odzież i nóż, znalezione na dworcu
kolejowym, w dalszym ciągu bada-
ne są przez ekspertów. Rzeczniczka
wojewódzkiej komendy policji, Dar-
ja Majková, powiedziała naszej ga-
zecie, że kryminaliści podejrzewają
o popełnienie morderstwa wysokiego
mężczyznę (ok. 180 cm wzrostu),
nie znają jednak jego tożsamości.
– *Ślady z miejsca zbrodni są wnikli-
wie analizowane, nadal trwają też
przesłuchania świadków* – powie-
działa wczoraj po południu Majko-
vá.

Na parterze domu przy ul. Ha-
vlíčka, na drzwiach wejściowych
do Biblioteki Miejskiej, nad którą
mieszkała zamordowana, wisi ne-
krolog ze zdjęciem ładnej, długowł-
sej blondynki. Wiersz, którym że-
gnają się z nią jej najbliżsi, przypo-
mina, że młoda kobieta była przede
wszystkim mamą. Osierociła dwoje
dzieci. (dc)

CZY PIOTROWICE I GODÓW PÓJDA ŚLADEM CZESKIEGO CIESZYNA I CIESZYNA?

Kultura ponad granicami

Piotrowice i Godów to kolejne gminy na pogra-
niczu, które otrzymają pieniądze na inwestycje
z Programu Operacyjnego Współpracy Transgra-
nicznej Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska
2007-2013. Projekt złożony przez Urząd Gminy
w Gdowie, powiat wodzisławski, otrzymał 250
tysięcy euro dofinansowania.

– *Jego idea była stworzenie miejsca, w którym
można by zaprezentować to, co najlepsze i naj-
ciekawsze w dziedzinie kultury mają do zaofero-
wania polska i czeska strona. Wybór padł na
Ośrodek Kultury Gołkowice. Jest on położony naj-
bliżej czeskich sąsiadów, dysponuje dużym zaple-*

*czem, a przede wszystkim salą kinową. Czeskie
kino niewątpliwie warto jest poznać, wystar-
czy przytoczyć takie nazwiska jak Miloš Forman
czy Jiří Menzel. „Centrum Olza” zlokalizowane w
gołkowskim Ośrodku Kultury ma być także miej-
scem spotkań, wystaw oraz innych imprez kulta-
ralnych związanych z kulturą sąsiadów zza Olzy*
– informuje Bogdan Kasperek, sekretarz polskiej
strony Euroregionu „Śląsk Cieszyński”.

Na projekt złożą się imprezy kulturalne.
Wczoraj w OK w Gołkowicach wyświetlono film
„Butelki zwrotne”. Najbliższym punktem progra-
mu będą warsztaty wokalne z Dawidem Koczy

(17-18. 10) oraz pokaz filmu „Obsługiwałem an-
gielskiego króla (30. 10). Szczegółowy program
znajdziemy na stronie www.absolut-inkubus.net.
Dzięki unijnemu wsparciu wstęp na seanse fil-
mowe będzie bezpłatny, z pieniędzy zostanie za-
kupiony również sprzęt oświetleniowy oraz na-
głośnienie kina. Podczas rozpoczęcia wspólnego
projektu pojawiło się pytanie, czy przygraniczne
gminy Godów i Piotrowice mają szansę stać się
drugim, po Cieszynie i Czeskim Cieszynie, pro-
motorem kultury polsko-czeskiej. Odpowiedź
poznamy na początku grudnia, kiedy projekt zo-
stanie zakończony. (wot)

Pierwszy strzał na nowej murawie

Boisko piłkarskie stonawskiego klu-
bu sportowego zostało odnowione.
Zasiany został trawnik, zainstalo-
wano system zraszania i drenażu.
Również oświetlenie i balustrady są
nowe, będą też nowe bramki. Wyni-
ki wyświetlane będą na specjalnej
tablicy. Nowoczesne boisko wcho-
dzi w skład kompleksu sportowego,
do którego należą też stadion lekko-
atletyczny i hala sportowa. Wójt An-
drzej Feber przekonuje, że bardzo
dobre zaplecze treningowe, jakim
nie może się pochwalić żadna gmi-
na, ściąga do Stonawy kluby z in-
nych miejscowości. (dc)

**Dyrektor Kopalni Darków, Bolesław
Kowalczyk, uroczyste rozpoczyna
grę na nowym boisku. Za nim stoją
wójt Stonawy, Andrzej Feber (z le-
wej), i prezes KS Stonawa, Jiří Frajt.**

Fot. DOROTA HAVLÍK

10 lat za zabicie ekspedientki

Na karę 10 lat więzienia skazał we
wtorek Sąd Okręgowy w Bielsku-
Białej Bogusława Ż., który zabił
ekspedientkę w Cieszynie. Do zda-
rzenia doszło w 2002 roku przy uli-
cy Liburnia. Wtedy było to miejsce
położone na uboczu, duże sklepy
sieciowe dopiero miały powstać.

Ż. wszedł zamaskowany do skle-
pu i zażądał wydania gotówki. Kie-
dy kasjerka oraz jeszcze dwie oso-
by zaczęły się śmiać, strzelił. Eks-
pedientka zmarła po kilku dniach
w Szpitalu Śląskim w Cieszynie.
Zbrodnia wstrząsnęła całym Ślą-
skiem Cieszyńskim. Z biegiem lat

sprawcę coraz bardziej gryzło su-
mienie, aż w końcu w ubiegłym ro-
ku sam zgłosił się na policję. Wska-
zał też kompana, który mu poma-
gał. Radosław B. usłyszał wyrok
pięciu lat więzienia. Sąd potraktował
w miarę łagodnie sprawców
dzięki temu, że strzelający napast-

nik zgłosił się do przed oblicze wy-
miaru sprawiedliwości. Domagał
się, żeby został osądzony za to, co
zrobił. Wyrok nie jest prawomocny.
Prokuratura w Cieszynie, która ża-
dała dla Ż. 25 lat więzienia, praw-
dopodobnie odwoła się od decyzji
sądu. (wot)

Sprawa bioelektrowni zakończona

Władze Czeskiego Cieszyna wy-
dały w piątek oficjalne stanowisko
dotyczące budowy bioelektrowni
przy ulicy Nowej Fabrycznej. Jest
już pewne, że zakład nie powsta-
nie. Władze miasta zwróciły się
do inwestora o zatrzymanie proce-
su ustalania warunków zabudowy,
a ten postąpił zgodnie z sugestią

miasta. Teraz okazało się, że elek-
trownia i tak nie mogłaby powstać.
– *Urząd Budowlany stwierdził, że
inwestycji nie można zrealizować
w tym miejscu. Plan zagospodaro-
wania przestrzennego dopuszcza
jedynie modernizację i przebudowę
zakładów istniejących w strefie
przemysłowej, nie pozwala jednak*

na budowę nowych – poinformo-
wała rzeczniczka miasta, Dorota
Havlík.

Firma, która planowała budowę
obiektu, otrzymała zawiadomienie
o zmianie stanowiska ze względu
na warunki planu zagospodarowa-
nia miasta. – *Zwróciliśmy uwagę in-
westorowi, że ze względu na nowo*

*odkryte fakty budowa bioelektrowni
w tym rejonie nie jest możliwa* – wy-
jaśnił burmistrz Czeskiego Cieszy-
na, Vít Slováček. Nowy plan zago-
spodarowania miasta, który radni
uchwalą prawdopodobnie w mar-
cu 2010 roku, również nie pozwoli
na budowę nowych elektrowni i in-
nych dużych źródeł energii. (ep)

Europosłowie bronią Polaków na Litwie

Grupa polskich europosłów zaapelowała do sze-
fa europarlamentu Jerzego Buzka o ochronę
praw mniejszości polskiej na Litwie. – *Jej prawa
po ponad pięćciu latach członkostwa tego kraju w
UE nie są przestrzegane. Jest to sprzeczne z trak-
tatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.*
Polacy nadal są karani m.in. grzywnami za uży-
wanie języka ojczystego, nawet w tych gminach,
gdzie stanowią około 80 proc., a takich gmin na
Wileńszczyźnie jest kilkadziesiąt – napisali m.in.
Jarosław Kalinowski, Janusz Wojciechowski,
Adam Bielan i Ryszard Czarnecki.

Jednym z inicjatorów, choć nie sygnatariuszy
listu, jest europoseł Waldemar Tomaszewski, li-
teński Polak, szef Akcji Wyborczej Polaków na
Litwie oraz były kandydat na prezydenta tego
kraj. Krytykowanie czy też – jak mówią niektó-
rzy Litwini – „szkalowanie” Litwy przez Toma-
szewskiego wywołało gniew części litewskich

polityków, którzy publicznie oskarżają go teraz o
pieniatwo. – *Pan Tomaszewski podlega do nie-
godny narodowościowej. Robi wszystko, by spo-
łeczność polska na Litwie nie integrowała się, by
stworzyła narodowe getto* – ogłosił Audronius
Ažubalis, szef komisji ds. zagranicznych w litew-
skim Sejmie.

O co chodzi Polakom? – *Od dwudziestu lat o to
samo. Chcemy, żeby traktowano nas jak miejscow-
ych. Jesteśmy na Litwie mniejszością, ale mieszkamy
tu od wieków. Należy nam się szacunek* – mówi
Tomaszewski. Polska mniejszość, która
stanowi blisko 7 proc. mieszkańców Litwy, toczy
od lat spory o prawo do dwujęzycznych tablic
z nazwami ulic oraz miast w okręgach z większo-
ścią polską, o możliwość zapisu nazwisk zgodnie
z polską ortografią w litewskich dowodach oso-
bistych i paszportach, o rozwój polskiej oświaty
oraz o przyspieszenie repywatyzacji w tych re-

jonach Litwy, gdzie przedwojenna własność po-
winną trafić w ręce Polaków, a nie Litwinów.

Litwini przekonują, że nie mają komplek-
sów wobec Polski, lecz ta zachowuje się czasem
wobec Litwy jak wobec dawnej prowincji. Wy-
pominają niedawne lekcje historii najnowszej
przeprowadzone przez Instytut Pamięci Naro-
dowej w polskich szkołach na Litwie bez wie-
dzy władz Litwy. Wciąż kością niezgody pozo-
staje też polska ustawa o Karcie Polaka, którą
polscy konsulowie mogą nadawać i w skrajnych
wypadkach odbierać (za szkodzenie interesom
Polski) Polakom za granicą, co zdaniem Wilna
może rodzić konflikt lojalności u żołnierzy czy
polityków.

Jerzy Buzek zamierza poruszyć temat polskiej
mniejszości podczas rozmowy z litewską prezy-
dent Dalią Grybauskaitė podczas swej nadcho-
dzącej wizyty w Wilnie. (r)

JAK PRZEDSZKOLE ZAMIENIŁO SIĘ W DOM DLA SENIORÓW

Dawniej były tu huśtawki

W tym budynku kiedyś było przedszkole – na dole polskie, na piętrze czeskie. Przychodzę do ogrodu, w którym stały huśtawka, karuzela, drabinki. W tyle, pod płotem, była duża piaskownica. Teraz nie ma tu już placu zabaw dla dzieci, ogród wygląda inaczej. Drzewa są dużo wyższe niż w czasach, gdy jako kilkuletnia dziewczynka bawiłam się tu z koleżankami. Ogród nabrał romantycznego wyglądu. Można by nawet pozazdrościć dzisiejszym użytkownikom byłego przedszkola w Suchej Górnej, które niedawno przekształciło się w Dom Emeryta,

gdymy nie fakt, że w większości są to ludzie, którzy z trudem – w asyście pielęgniarzek, na wózku lub z pomocą sprzętu kompensacyjnego – docierają do ogrodu. A są i tacy, którzy praktycznie nie podnoszą się z łóżka.

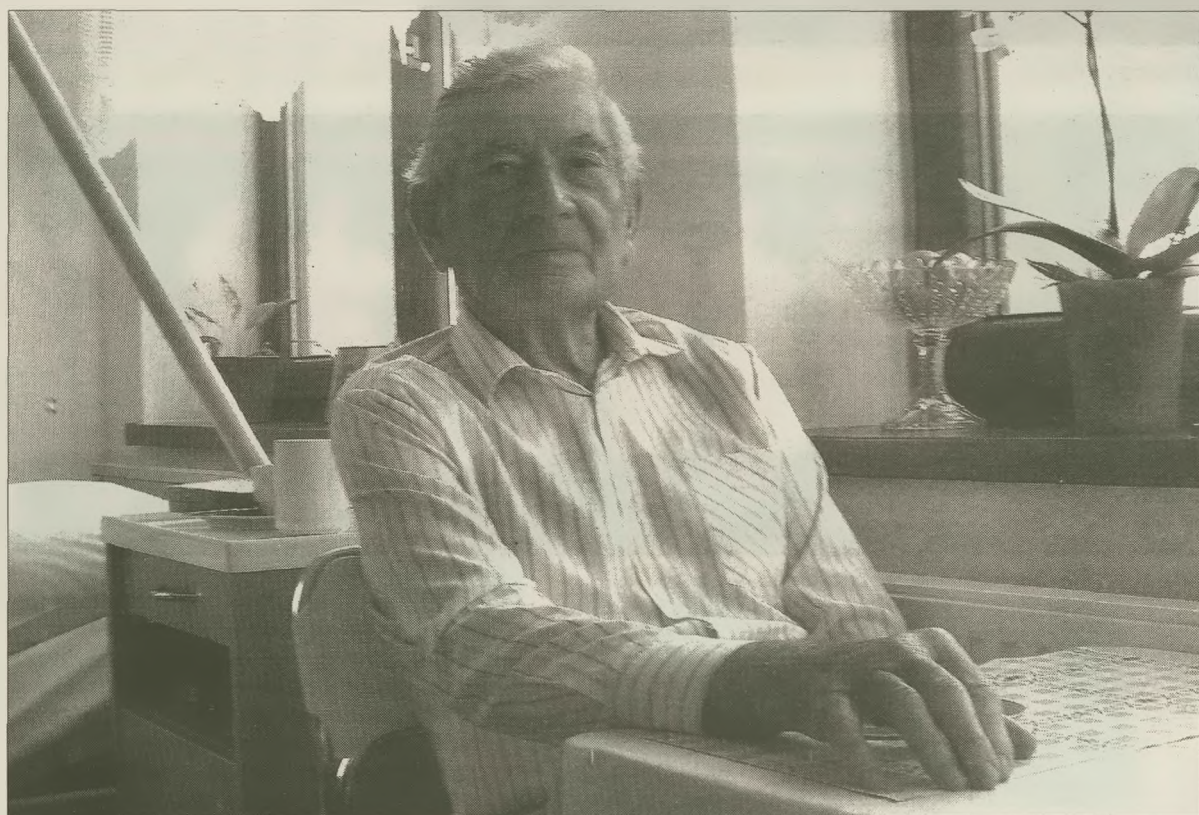
Budynek dawnego przedszkola, po nieudanej prywatyzacji na początku lat 90., wrócił do gminy Sucha Górna. Gmina przebudowała go i od kilku miesięcy wynajmuje go organizacji Slezská humanita, która prowadzi domy opieki społecznej również w innych miejscowościach regionu. – Specjalizuje

my się w opiece nad ludźmi powyżej 65. roku życia, takimi, którzy sami nie są w stanie zatroszczyć się o siebie. Wiele jest osób, które bez pomocy nie potrafią się poruszać, wiele z nich cierpi też na zanik pamięci – wyjaśnia kierowniczka placówki, Marie Zarembová.

Zmodernizowany i dostosowany do potrzeb starych i schorowanych użytkowników dom, w środku w niczym już nie przypomina dawnego przedszkola. Chcę porozmawiać z podopiecznymi. Okazuje się, że to nie takie proste. Tylko nieliczni są w stanie prowadzić normalną

Dawniej przedszkole, dziś Dom Emeryta w Suchej Górnej.

Emerytowany nauczyciel Jakub Mackowski pamięta czasy, kiedy w dzisiejszym Domu Emeryta było przedszkole.

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

rozmowę. Jedną z takich osób jest Milada Budková. Pochodzi z Karwiny, ostatnio mieszkała u córki w Suchej Górnej. – Tam byłam przez cały dzień sama, a tu są bardzo dobre pielęgniarki, zawsze skore do pomocy, uśmiechnięte. Można powiedzieć, że to prawdziwy dom – mówi. Czas wypełnia jej rozwiązywanie krzyżówek, lektura, oglądanie telewizji, tworzenie obrazków w ramach zajęć arteterapii. – Mamy tu specjalne krzyżówki. Są tak opracowane, że pomagają ćwiczyć pamięć – wyjaśnia kierowniczka domu opieki.

Jakub Mackowski jest jednym z dwóch najbardziej samodzielnych pensjonariuszy. Na rowerze odwiedza codziennie swój dom rodzinny. Dwa pokolenia suszan pamiętają go jako nauczyciela w miejscowej polskiej szkole. W Domu Emeryta

zajmuje pokój razem z żoną, której stan zdrowia wymaga stałej opieki. – Kiedy mieszkaliśmy sami i musiałem pojechać na przykład na pocztę, wracałem zawsze pełen obaw, czy nie przewróciła się i nie leży gdzieś na podłodze. Tu też jej się to zdarza, ale zaraz nadchodzi pomoc. Pensjonariusze mają na nadgarstkach przyciski sygnalizacyjne – opowiada. – Pielęgniarki bardzo się starają, naprawdę dają z siebie wszystko.

Emerytowany nauczyciel dobrze pamięta czasy, kiedy w dzisiejszym domu opieki społecznej było przedszkole. Przyprawiał do niego swojego syna. – Henio przez cztery lata chodził tu do przedszkola. Pamiętam, że były tu huśtawki, karuzela. Teraz wszystko wygląda inaczej.

DANUTA CHLUP

FELIETON

Miasto akademickie, a studenci gdzie?

Cieszyn nad Olzą porównywany jest czasem z urokliwym Kazimierzem nad Wisłą. Tyle że w Kazimierzu brak uczelni o profilu artystycznym, za to nie brak studentów malujących plenery. W Cieszynie zaś jest wydział artystyczny, są plenery, ale... brak jest studentów. Dlaczego?

Studenci zwykle są „przyjezdni” i jako tacy powinni „zachwycać” się miastem, w którym przyszło im studiować. Zachłannie poznawać, biegać, wnosić nowe, ożywcze prądy, twórczy ferment i barwę. Tak zwykle bywa w miastach mających wyższe uczelnie, które zyskują wówczas miano miast „akademickich”, czyli aktywnych kulturalnie... Tymczasem w Cieszynie... cicho sza... UŚ żyje za niewidzialnym ogrodzeniem, bardziej mentalnym niż rzeczywistym. Pytanie tylko, kto je tam postawił?

Uniwersytet niby jest „stela”, ale faktycznie to jakby jednak – „nie stela” – bo nie włącza się w kulturalne życie miasta, a jeśli już, to w znikomej formie. Poza nielicznymi festiwalami, nie widzi się na ulicach plastyków, nie słyszy po kawiarniach muzyków, animatorzy nie animują życia kulturalnego. Nie mają motywacji? Są leniwi? Nie widzą potrzeby? Nie mają chęci? Nie wierzą, że to ma sens? A może myślą już o emeryturze? Czy jest aż tak źle, że można by założyć, iż kiedy student przyjeżdża po raz wtóry na zajęcia, wysiada z autobusu, czyta: „Ciesz się Cieszynem” na plakacie przy dworcu PKS, to uśmiecha się jowialnie, a czując zapach warzonego piwa i słysząc szum Olzy na granicznym moście – myśli tylko o tym, że chce mu się pić? Kulturę zaś ma (jeśli ma), w przewożonej tam i z powrotem teczce albo plecaku i wozi sobie z akademika do domu, z domu do akademika, potem do innego miasta, za granicę, do galerii, bo chociaż nie mówi mu się tego wprost, on podświadomie czuje, że w tym mieście za wiele w przyszłości dla siebie nie znajdzie. Swoisty paradoks.

Mieć w mieście wydział artystyczny, młodych twórców o docenianym w wielu innych częściach Polski i świata dorobku (a są i takie nazwiska), i za-

miast inwestować w ten potencjał, inwestuje się w... marketyzację Głębokiej. Otwierają się nowe „szopy” ze zgrabnymi i wyszukаныmi stylowo plastikowymi paniami na wystawach, ale miejsc dających możliwość aktywności kulturalnej i artystycznej nie przybywa. Życie studenckie toczy się w akademikach, barach (głównie po stronie czeskiej), prywatnych lokalach, na obrzeżach miasta, bo tak naprawdę nie ma w centrum miejsca, które można by nazwać „studenckim”.

Zachowawczość nie jest specjalnie dynamicznym motorem rozwoju kulturalnego. Spadkobiercy idei „Pomarańczowej Alternatywy”, by powołać się na ikonę studenckiej niezależności, nie spotkali się tutaj z aplauzem, chyba już prędzej z mandatem, ale... Cieszyn ma silną tradycję – słyszy się zewsząd i trudno zaprzeczyć. Ma. I to jest w nim również piękne, pod warunkiem, że nie ostateczne. Kiedy młodzi ludzie zaczynają z ironią dostrzegać, że największą popularnością, a co za tym idzie i frekwencją, wśród imprez cieszyłby się pewnie Zjazd Sobowótów Franciszka Józefa I, to jest to chyba wyraźne świadectwo „przesadzania” z tą tradycjonalnością – od widelca do szklanki. I nie chodzi o prztyczek w niczyj nos, ale skierowanie światła tam, gdzie go nie widać.

Może problem tkwi więc w braku dialogu i dlatego studenci nie mają śmiałości, nie traktują tego miasta jako miejsca, które żyje kulturą, sztuką, w którym jest miejsce na niezależność? A jakże chciałoby się przypomnieć, że wszystko to dlatego, że to miasto ten potencjał ma...!

Pojedyncze osoby oddolnie wdrażają swoje pomysły, zakładają stowarzyszenia, działają, włączają się w organizację festiwali, akcje społeczne. Są nieliczni, ale są jak przysłowiowe jaskółki zwiastujące ratunek przed drobnomieszczańską konserwą (co błędnie tradycja się zowie), choć od kilku jaskółek, jak wiadomo, jeszcze daleko do wiosny...

DAGMARA STANOSZ, felietonistka Gazetycodziennej.pl

Projekty nie tylko kulinarne

Wydanie barwnego polsko-czeskiego kalendarza na rok 2010 będzie zwińczeniem transgranicznego projektu „Przez żołądek do wspólnoty”, który realizują w tym roku wspólnie partnerskie miasta: zaolziański Jabłonków i polski Gogolin. W kalendarzu znajdują się zdjęcia i przepisy typowych dań regionalnych ze Śląska Cieszyńskiego i Opolszczyzny.

– Szykujemy też dwa partnerskie projekty na rok 2010. Oba będą tym razem związane z kulturą i tradycją – powiedział naszej gazecie wiceburmistrz Jabłonkowa, Stanisław Jakus. Pierwszy projekt będzie dotyczył muzyki – od poważnej, przez ludową, aż po jak najbardziej nowoczesne brzmienie. Weźmie w nim udział po sześć kapel z Gogolina i Jabłonkowa, a efektem ich współpracy będzie nagranie płyty CD. Druga inicjatywa dotyczy obrzędów związanych z weselem. – Aktorzy-amatorzy i członkowie zespołów ludowych z obu naszych miast przygotują widowisko, w którym Karlik z Gogolina będzie brał ślub z dziewczyną z Jabłonkowa. To będzie okazja do przedstawienia obrzędów weselnych i pokazania, na ile różnią się te z Opolszczyzny od tych z Beskidów. Także to widowisko powinno się w końcu ukazać na płycie DVD – dodał Jakus. (kor)

W 90. ROCZNICĘ URODZIN STANISŁAWA HADYNY

Zaolzie podbiło Koszęcin

Dotądnie w 90. rocznicę urodzin swego twórcy, profesora Stanisława Hadyny, 25 września Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” zainaugurował w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach 57. sezon artystyczny.

Salę wypełnili zaproszeni goście, przyjaciele i wielbiciele zespołu. Wśród zaproszonych gości nie zabrakło również przedstawicieli Zaolzia. – *Koncert z tego miejsca, z serca Śląska, dedykujemy profesorowi Stanisławowi Hadynie – powiedziała rozpoczynając uroczysty wieczór Izabela Migocz, kierownik artystyczny „Śląska”. Szczególne słowa skierowała do obecnej na koncercie córki profesora, Aiszy Hadyny: – Dziękujemy za otwartość i życzliwość, jaką pani rodzina otacza zespół „Śląsk”, za to, że twórczość zespołu jest nam wciąż tak bliska. Dziękujemy za udostępnianie kolejnych ma-*

Jabłonkowska kapela „Lipka” – laureat drugiego miejsca.

teriałów, tego muzycznego dziedzictwa jaki pozostawił profesor, a które jeszcze nie były wykonywane. To dzięki tej życzliwości możemy prezentować premierowe utwory naszego patrona.

W ubiegłą sobotę w Koszęcinie odbył się XI Międzynarodowy Konkurs Muzyki i Pieśni im. Stanisława Hadyny. Organizatorami byli ZPiT „Śląsk”, Wiślańskie Centrum Kultury oraz zaolziańskie Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”. Zmagania śpiewacze młodych artystów odbywają się od kilku lat na przemian w Wiśle i Koszęcinie.

W tegorocznym konkursie udział wzięło 35 grup śpiewaczo-muzycznych w różnych kategoriach: soliści, duety, grupy wokalne do 10 osób, zespoły wokально-instrumentalne do 15 osób i dzieci w różnych przedziałach wiekowych. Ze względu na wielkie zainteresowanie konkursem i dużą liczbę uczestników, przesłuchania konkursowe odbywały się jednocześnie w dwóch salach. W jury kon-

Zespół z PSP w Gnojniku – laureat trzeciego miejsca.

kursu zasiadli: Daniel Kadłubiec, Leszek Kalina, Barbara Drozd, Józef Wierzgoń, Krzysztof Anczyk i Krzysztof Dziewięcki.

Jury oceniało wykonawców biorąc pod uwagę dobór repertuaru, styl wykonawczy, dobór stroju regionalnego i ogólne wrażenie.

Jury konkursu na 35 propozycji programowych przyznało 20 punktowanych miejsc. Uczestnicy z Za-

olzia zajęli ich aż 15! Trzecie miejsce zajęli: soliści Katarzyna Zagóra i Marek Wałach oraz Zespół Wokalny (wszyscy PSP Gnojnik), na drugim miejscu uplasowali się soliści Mateusz Brzóska (Cz. Cieszyn) i Nomi Bocek (Trzyniec 1), duet Anna i Natalia Drong (Gimnazjum Cz. Cieszyn), zespół wokálny „Uśmiech” (Wędrzynia) oraz zespół wokально-instrumentalny „Torka” (Jabłonków).

dowego i muzyki wśród dzieci i młodzieży. Cenna we współzawodnictwie jest również popularyzacja pieśni wciąż bardzo popularnych i lubianych, napisanych przez Stanisława Hadynę. Sobotnia impreza była również świetną okazją do spotkań i integracji środowisk młodych animatorów folkloru, wzajemnej wymiany doświadczeń w pracy z dziećmi i młodzieżą. (jw)

reklama

NAUKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO W GROcie SOLNEJ W TRZYŃCU

!!!!!! TEGO JESZCZE NIE BYŁO !!!!!

Chcesz się uczyć języka angielskiego, ale nauka w salach lekcyjnych Ci nie odpowiada? Masz świetną okazję to zmienić. Grota solna w Trzyńcu oferuje połączenie pobytu w zdrowym środowisku z nauką języka angielskiego.

Udowodniono, że regularne wizyty w grocie solnej zwiększają odporność organizmu oraz pomagają zapobiegać chorobom grypopodobnym.

Wraz z nadchodzącym okresem jesiennym masz możliwość wzmocnić

swoje zdrowie, a równocześnie udoskonalić swoje umiejętności.

Nasza oferta skierowana jest do wszystkich grup wiekowych.

Organizujemy kursy dla początkujących i zaawansowanych. Grupki

2-8 osobowe, po uzgodnieniu również kursy indywidualne.

Z tej wyjątkowej oferty po promocyjnych cenach skorzystaj już dziś.

ul.Prátelství 1009, 739 61 Trinec Kamionka

tel: 558 996 926, 736 626 835, mail: info@solnajeskynettrinec.cz

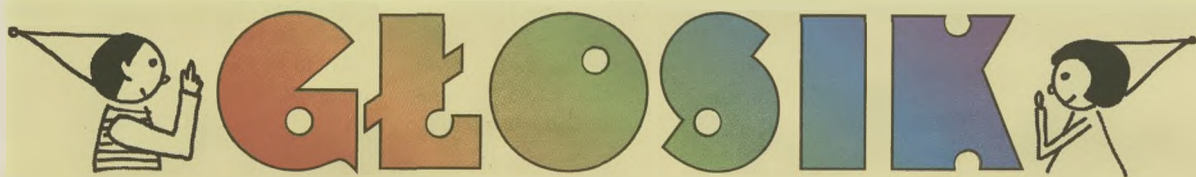

Byli najlepsi

Ekipa zaolziańskiej Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny z Bystrzycy zwyciężyła w Międzynarodowym Turnieju Szkół „Śladami Hadyny”. Piąta już edycja turnieju odbywała w piątek i sobotę w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w Koszęcinie oraz w Chorzowie. Organizatorem dwudniowej imprezy była kolejna „hadynówka”, Szkoła Podstawowa nr 25 w Chorzowie-Maciejkowicach.

– *Nasi przyjaciele z Maciejkowic pod przewodnictwem dyrektora Jolanty Motyki spisali się na medal, cały turniej dopięty był rzeczywistość na ostatni guzik – powiedział naszej gazecie dyrektor bystrzyckiej podstawówki, Roman Wróbel. Oprócz drużyny jego szkoły i gospodarzy w turnieju wzięła jeszcze trzecia „hadynówka” – z polskiego Frydka, oraz szkoła mająca za patrona kolejnego człowieka związanego ze „Śląskiem”, też nieżyjącego już Jerzego Wójcika, który objął kierownictwo zespołu po Stanisławie Hadynie. Przyjechały też ekipy z czterech polskich szkół z Ukrainy: z Borysławia, Drohobycz, Łanowic i Stryja.*

Turniej miał kilka części. Jego uczestnicy musieli przedstawić widowisko słowno-muzyczne, swoją gazetkę szkolną i audio-wizualną prezentację szkoły. Były też konkursy plastyczny i wiedzy. W drugim dniu natomiast młodzież ze szkół z zagranicy zmierzyła siły w II Konkursie Ortograficznym dla Uczniów Szkół Polonijnych, nad którym patronat objęła wicemarszałek Senatu RP, Krystyna Bochenek. – *To była pożyteczna konfrontacja. Tekst dyktanda był bardzo trudny, cieszy nas zatem, że drugie miejsce zajął nasz uczeń, Mateusz Łuński. A jeszcze bardziej zwycięstwo naszej szkoły w całym turnieju – stwierdził Wróbel. W jury zasiadli również Zaolziacy: Daniel Kadłubiec i Józef Wierzgoń.* (kor)

Migdałowa zagadka

– O czym myślisz? – zapytała Ludmiłka Głosika, który siedział przy stole z rękami podpartymi pod brodą i wyraźnie wyglądał, jakby bardzo mocno nad czymś się zastanawiał. – Eee, tam. I tak nie zrozumiesz – mruknął. Ludmiłka nieco się uraziła. Ona miała czegoś nie zrozumieć? – No, spróbuj jednak powiedzieć. Może jakimś cudem zrozumiesz. A jak nie zrozumiesz, to i tak nic nie stracisz – powiedziała. Miała nadzieję, że Głosik usłyszeli w jej głosie, że jest na niego zła. – A, tak sobie rozmyślałam o niebieskich migdałach – odpowiedział. – A po co ci one? Będziesz piekło ciasto? – Ludmiłka była naprawdę zdziwiona. Głosik spojrział na nią jakoś dziwnie i powiedział: – Jakie tam ciasto! A nie mówiłam, że nie rozumiesz? Na to ona: – Zrozumiałam! Tylko... tak

sobie żartuję. Przecież wiem, że nie chodzi o ciasto! W rzeczywistości jednak Ludmiłka nie rozumiała zupełnie nic. Skoro nie chodzi o ciasto, to o co?

Udała obrażoną i wybiegła na poszukiwanie przyjaciół. Oni na pewno będą wiedzieć, co to są te niebieskie migdały. Po drodze spotkała Tymka. – Czy wiesz, do czego służą niebieskie migdały? – zapytała go. Nie wiedział, więc było ich już dwoje. Poszli dalej, pytając każdego, co też to może być. Sprawa wyglądała coraz bardziej tajemniczo, bo o czymś tak dziwnym jeszcze nikt nie słyszał. Doszli do lasu, gdzie usiedli na trawie, żeby naradzić się z krasnalami. Może wspólnie uda im się coś wymyślić. – To są chyba takie migdały, które Głosik pomalował na niebiesko – padła propozycja. Ktoś inny powiedział:

– Nie, to na pewno nie chodzi o te migdały do jedzenia, tylko o te, co mamy w gardle. Obradowali bardzo długo i... nic nie wymyślili.

Nagle zza drzew wyłonił się Głosik. – Ludmiłko! Ludmiłko! Cemu uciekaś? – krzyczał. – Chciałem ci powiedzieć, że myślę o samolocie. Wszyscy spojrzeli na niego uważnie, a Ludmiłka odezwała się: – O samolocie? Jak to? Mówiłeś przecież, że o migdałach, i na dodatek niebieskich. – No bo ja się tak rozmarzyłem, że chciałbym być pilotem samolotu. A najlepiej to odrzutowca. Jak się ktoś tak rozmarzy o czymś, co się raczej nie spełni, to się przecież mówi, że myśli o... – Głosikowi przerwał chór głosów: – Niebieskich migdałach! – dokończyli za niego. Zagadka była rozwiązana.

KROPKA

Karwiniacy na wycieczce

Fot. ARC

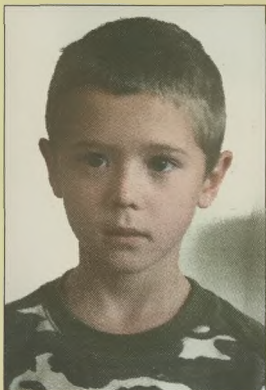
18 września piątklasiści z Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie odwiedzili Archeopark w Kocobędzu-Podoborze. Zwiedzili średniowieczne grodzisko i obejrzeli pokaz w wykonaniu grupy szermierki historycznej Tizon. Zobaczyli, jak żyli, pracowali i walczyli Słowianie w X wieku. Impre-

za odbyła się w ramach realizowanego przez cały rok szkolny projektu, częściowo finansowanego przez Ministerstwo Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego RC. Projekt pod nazwą „Poznajemy Śląsk Cieszyński” obejmuje wszystkie klasy i jest realizowany od roku 2004. (ep)

ANKIETA

Tym razem zapytaliśmy do polskiej podstawówki w Jabłonkowie. W szkole jest dużo dodatkowych zajęć i kółek zainteresowań. Uczniowie opowiadają, na jakie zajęcia lubią chodzić.

Marcin Sochacki, klasa 2

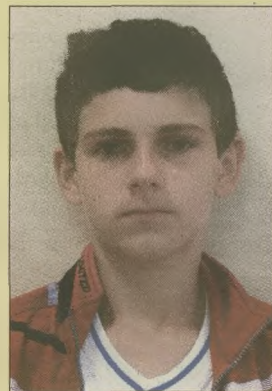
Chodzę na kółko czytelników – książkomanię. Pani czyta nam różne książki, wszystkie mi się podobają. W domu też dużo czytam. Czasami czytają mi rodzice. Na książkomanię chodzimy w każdy poniedziałek.

Aleksandra Jachnicka, klasa 5

W szkole mamy różne kółka zainteresowań. Jest na przykład książkomania dla dzieci z 1. i 2. klasy, ceramika dla młodszych i starszych. Ja do tej pory chodziłam na gry sportowe. Są tam ćwiczenia oraz różne gry i zabawy. Lubię sport, a moja ulubiona dyscyplina to biegi.

Adam Łysek, klasa 8

wałem się na niemiecki. Chodzę także na siatkówkę, na dodatkowych zajęciach sportowych gramy w różne gry. Lubię sport, oprócz siatkówki jeżdżę też na rowerze.

Denisa Kurowska, klasa 8

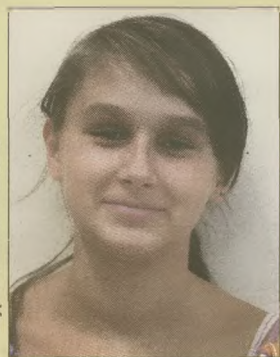

Maria Mucha, klasa 8

Chodzę na kółko ceramiczne i śpiewam w naszym chórze szkolnym. Na ceramice tworzymy różne prace z gliny. Bardzo mnie to interesuje, zajęcia mi się podobają, to jest fajna zabawa. Jako dodatkowy język wybrałam rosyjski.

Krystyna Vybranęc, klasa 8

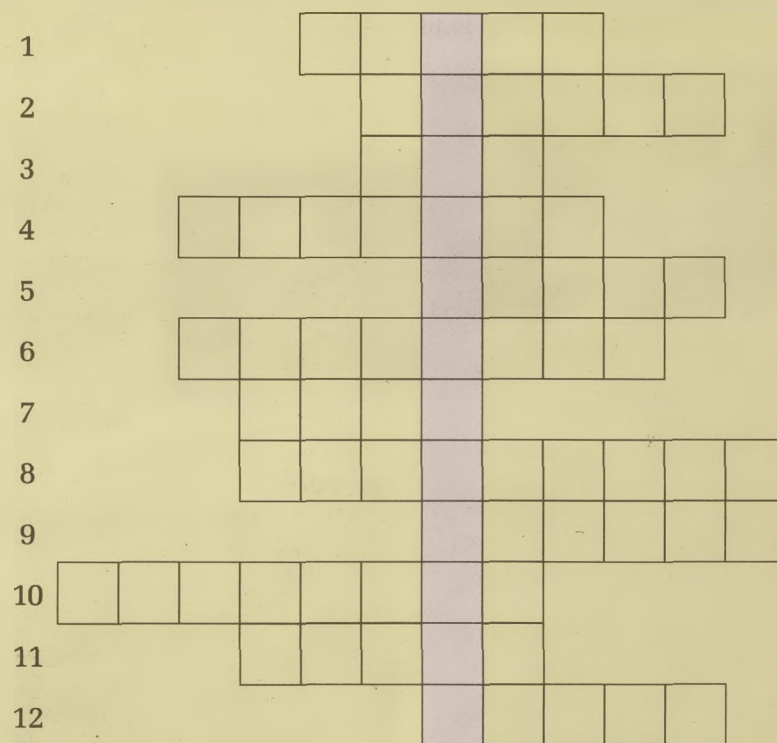

Zajęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

Wcześniej chodziłam na ceramikę, a w tym roku zapisałam się na gry sportowe – na siatkówkę, bo interesuje mnie sport. W szkole mamy dużo dodatkowych zajęć, także sportowych, jest też język obcy do wyboru, ja wybrałam rosyjski. (ep)

Śpiewam w szkolnym chórze, a teraz będę też chodzić na tańce nowoczesne. Moje zainteresowania to przede wszystkim właśnie taniec i sport. Wybrałam też w szkole dodatkowy język – niemiecki. (ep)

KRZYŻÓWKA

Zapraszamy do rozwiązywania kolejnej głosikowej krzyżówki. Czekamy na wasze odpowiedzi!

1. Miękki na podłodze
2. Pora spadających liści
3. Latają w roju
4. Trzeba na nią zasłużyć
5. Do śmigania po lodzie
6. Linka do skakania
7. Do niego trafiają śmieci
8. Polska nazwa na puzzle
9. Ulepisz go ze śniegu
10. Słodka, biała masa z migdałów i cukru
11. Wielki deszcz
12. Jego miejsce pracy to scena

Konkurs rysunkowy rozwiązany

Kochani Głosikowicze! Wraz z nadejściem jesieni zakończył się nasz konkurs na rysunki z wakacji. Dziękujemy za przysyłanie kolorowych prac i ogłaszamy, że po nagrodę książkową może się zgłosić do redakcji Michał Szczotka z Czeskiego Cieszyzna. (ep)

CZWARTEK 1 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łacie 9.10 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciele zagadek 10.00 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Atom - Złudzenie rzeczywistości 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez między 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Punam 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.15 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub - kulisy 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.00 Zagubieni 22.50 Koniec końców 23.30 Konspiracja.com (film USA).

TVP 2

5.55 Sophie - panna młoda mimo woli 7.05 Doktorologia stosowana - Immunologia 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Święta wojna 11.25 Magnum 12.20 Lotko.tv 12.50 Maxi Lotko 13.00 Planeta Ziemia - Pustynie 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.50 Laskowik & Malicki - Niedziela wieczór 15.50 Egzamin z życia 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dzieściu 18.30 Wojciech Cejrowski boso przez świat 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Siedem Grzechów Głównych po góralsku - Nieczystość 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Tancerze 22.45 Panorama 23.25 Warto rozmawiać 0.25 Oczy Angeli (film USA) 1.15 Dr House (s.).

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 7.45 Aktualności 7.50 Historia zapisana w lasach 8.01 Gość poranka 8.45 Ślązaków portret własny 9.10 Gość poranka 9.21 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.10 Info dzień 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.45 Aktualności 16.50 TV Katowice poleca 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 17.42 Nasz reportaż 18.00 Aktualności 18.40

KONSPIRACJA.COM

Thriller, 110 minut, USA 2001

TVP1, czwartek 1. 10., godz. 23.30

Reżyseria: Peter Howitt
Występują: Ryan Phillippe (Milo Hoffman), Rachael Leigh Cook (Lisa Calighan), Claire Forlani (Alice Poulson), Tim Robbins (Gary Winston), Douglas McFerran (Bob Shrot), Richard Roundtree (Lyle Barton), Tygh Runyan (Larry Banks)

Zdolny programista Milo Hoffmann, skuszony perspektywą świetnych zarobków, rozpoczyna pracę w potężnej firmie informatycznej NURV. Opracowuje ona projekt Synapse - globalny system komunikacji. Pomysłodawcą przedsięwzięcia i despotycznym szefem NURV jest Gary Winston. Znalazłszy się wewnątrz korporacji, Milo odkrywa, że wyznawana przez szefa szczytna idea postępu technologicznego to pretekst do zarobienia dużych pieniędzy. Ponadto stwierdza, że sam jest częścią perfidnego planu, a jego życie osobiste od dawna jest pod kontrolą.

LEGIONISTA

Sensacyjny, 140 minut, USA 1998
Polsat, czwartek 1. 10., godz. 21.30

Reżyseria: Peter MacDonald
Występują: Jean-Claude van Damme (Alain Lefevre), Adewale Akinnuoye-Agbaje (Luther), Steven Berkoff, Nicholas Farrell (Macintosh), Jim Carter (Lucien Galgani), Ana Sofrenovic (Katrina), Daniel Caltagirone (Rosetti).

Paryż, lata 20. Młody francuski bokser Alain Lefevre zgadza się sprzedać zwycięstwo w pojedynku z zawodnikiem wystawionym przez wpływowego mafiosą Lucieną. Okazuje się, że dziewczyna szefa mafii to dawna ukończona Alaina. Ich uczucie powraca. Lucien, na wieść o romansie, każe zabić amanta, zwłaszcza że ten wygrywa walkę wbrew umowie. Przed zemstą gangstera ratuje Alaina ucieczką do Legii Cudzoziemskiej, która wysyła go wraz z innymi ochotnikami na Saharę. Do fortu przybywają także przeciwnik Alaina z ringu i organizator nieudanej walki.

Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.25 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.12 Patrol 0.00 Wiek głupoty 0.57 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Miodowe lata (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.24 Samo życie 19.54 Polska - Bułgaria, Mistrzostwa Europy kobiet w siatkówce 21.30 Legionista (film USA) 23.50 Gotowe na wszystko.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Oni żyją w nocy (film USA) 10.35 Pr. muzyczno-rozrywkowy 11.15 Piosenki Waldemara Matuśki 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr.cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Nemesis (film br.) 21.40 Talk-show M. Jilkowej 22.25 Poker (mag.) 22.55 Losowanie Szczęśliwej 10 23.05 Opowieść kryminalna (film wł.) 0.35 Córki McLeoda (s.) 1.20 Rzym (s.) 2.15 Poszukiwania czasu utraconego.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10

Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Karel Hála 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Okrucy czasu 13.05 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 13.20 Kto szuka - znajdzie (bajka) 14.20 Labirynt 14.50 O jej... (film słoweński) 15.05 Wędrująca kamera (mag.) 15.35 Królestwo dzięki natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 16.00 Pryzmat (mag.) 16.25 Česká spořitelna (dok.) 16.45 Film o filmie „Faceci na rykowisku” 17.00 Millau - najwyższy most na świecie (dok.) 17.50 Cenzurowane marzenia (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Muzyka klasyczna 20.00 Obchód między życiem a śmiercią (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.50 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Wiadomość od K. Legátowej 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Dzielnica! (film węg.) 0.40 Rzymianie pod bramami! (dok.) 1.40 Europa Musicalis (koncert).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Telemaniak (film USA) 11.25 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.35 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundych (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas + Bez śladu (s.) 23.20 Krwawy sport (film USA) 1.05 W stronę gór (s.) 2.15 Mr. GS (talk-show) 2.45 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Reba (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nieustraszone (s.) 9.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Chirurdzy (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.25 Rewir Wolfa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 2 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Królowie śródmieścia 10.55 Złota sobota 11.35 Schudnij 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Młodzieńca staruszka 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub - kulisy 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Stój, bo mamuśka strzela! (film USA) 22.00 Miecz prawdy Brennidon 22.55 Wersja ostateczna (film kopr.) 0.40 Zmiana pór roku (film USA).

TVP 2

6.20 Z lotu ptaka 7.25 Przygód kilka wróbla Ćwirka (dla dzieci) 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Aria z Harlemu (film USA) 12.50 Obersalzberg Góra Hitlera 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.55 Kabaretowy Klub Dwójki 15.55 Egzamin z życia 16.45 Wideo teka dorosłego człowieka 17.20 Magazyn Ekstraklasy 17.30 Program lokalny 18.00 Kocham kino 18.30 Ka-

bareTOP, czyli Kabaretowa Lista Przebojów 19.00 Zagadkowa blondynka 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Kocham cię, Polsko 22.45 Panorama 23.25 Wyśniona namiętność (film USA) 1.15 Smakosz II.

TV KATOWICE

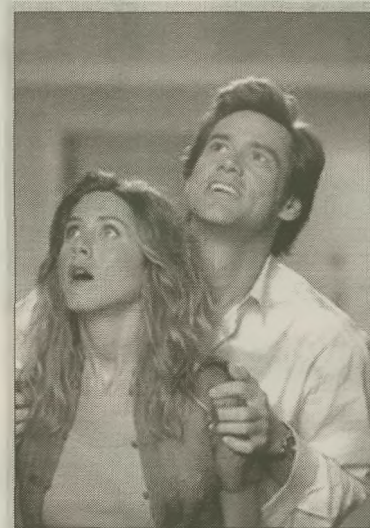
5.55 Info poranek 7.45 Aktualności 7.50 Pomysł na weekend 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.40 Przegląd prasy 9.10 Gość poranka 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.10 Info dzień 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejadka 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 TV Katowice poleca 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 17.42 Tygodnik regionalny 18.00 Aktualności 18.40 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 18.50 Nasz reportaż 19.05 Wokół nas 19.25 TV Katowice zaprasza 19.32 Raport z Polski 19.51 Biznes 20.10 Forum 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 12 ton, oni tam wszyscy są.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Całkiem nowe lata miodowe 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! 20.00 Bruce Wszechmogący (film USA) 22.15 Skorumpowani 0.15 Czyż nie dobiła się koni? (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Praski przecho-

BRUCE WSZECHMOGĄCY

Komedia, 135 minut, USA 2003

Polsat, piątek 2. 10., godz. 20.00

Reżyseria: Tom Shadyac

Występują: Jim Carrey (Bruce Nolan), Jennifer Aniston (Grace Connelly), Morgan Freeman, Philip Baker Hall (Jack Baylor), Catherine Bell (Susan Ortega), Lisa Ann Walter (Debbie), Steve Carell (Evan Baxter)

Raport lokalnej stacji telewizyjnej w Buffalo marzy o wielkim dziennikarstwie. Sfrustrowany dotychczasową pracą, nie potrafi cieszyć się udanym związkiem z przedszkolanką Grace Connelly, w przeciwieństwie do kapryśnego chłopaka, cieszy się z tego, co ma. Pewnego dnia cierpliwość Bruce'a Nolana zostaje wyczerpana. Mężczyzna wypowiada wojnę samemu Stwórcy. Niebawem otrzymuje od Najwyższego propozycję: na czas jego wakacji Bruce przejmie boskie obowiązki. W tej chwili, ku swemu utraپieniu, dziennikarz staje się wszechmocny.

dzień (dok.) 9.20 Sanatorium Priesznitz (dok.) 9.40 Londyński autobus (dok.) 10.15 Piękno europejskich wybrzeży 10.20 Pr. muzyczny 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.05 Benjamin Kwiatek (s. anim.) 15.30 Lot 29 (s.) 15.55 Baranek Shaun (s. anim.) 16.00 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.25 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Przygody kryminalistyki (s.) 20.55 13 komnata Jana Vávy 21.25 Talk-show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Borsalino i spółka (film fr.-wł.) 0.40 Córki McLeoda (s.) 1.25 Film o filmie „Protektor” 1.40 Wszystko-party (talk-show) 2.20 Muciblok (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływalni z J. Henychową (talk-show) 10.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.30 Tobruck - piasek i wahał wojny (dok.) 11.00 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.10 Jaskinia Strateńska (dok.) 13.30 Meduza (lista przeb.) 14.00 Złote rączki 14.20 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.45 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.40 Europa dziś (mag.) 16.10 Alchemia istnienia 16.35 Rodzina i ja 16.55 Eksperymenty Michaela 17.05 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.25 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 City Folk 2009 - Sundsvall 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (cykl dok.) 20.50 Moja rodzina (s.) 21.20 Siedem epok rocka (cykl dok.) 22.10 Film o filmie „Protektor” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Magazyn golfa 23.35 Gorodok 23.55 TV Bonsai... ze Martha Issová i J. Zemanem 0.15 I BBC się potknie 0.40 Dwugłos (talk-show) 1.05 Z bliska (dok.) 2.00 Operowy koncert galowy z okazji 120. rocznicy urodzin Emy Destinnowej.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 McBride: Morderstwo po północy (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Sydney i siedmiu nieudaczników (film USA) 22.20 Czterej bracia (film USA) 0.30 Zabójcza głębia (film USA) 2.25 Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Reba (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nieustraszone (s.) 9.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Chirurdzy (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 X-Men II (film USA) 0.00 Arachnophobia (film USA) 2.10 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Kochanej

ZUZANCE

z okazji dotarcia do lat, kiedy czujemy, że jesteśmy nareszcie w wieku pełnym świadomości uroków życia, wszystkiego dobrego, wielu setek kilometrów na rowerze życzą równieśniczy z Klubu Matek Polek. GL-634

NEKROLOGI

*Kto w sercach żyje tych,
których opuścił, ten nie odszedł..*

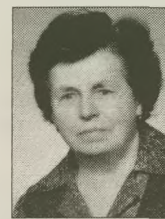
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że nagle zmarła w wieku 53 lat nasza Ukochana Córka, Żona, Mamusia, Siostra, Ciocia, Szwagierka i Kuzynka

śp. ANIELA KADŁUBCOWA

z domu Klimek, zamieszkała w Milikowie pod nr. 73. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, dnia 2. 10. 2009, o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Nawsiu. Zasmucona rodzina. GL-638

WSPOMNIENIA

*Ucichło serce Twe, Mamo nasza Najdroższa.
Odeszłaś tam, skąd powrotu nie ma,
lecz w naszych sercach żyjesz i żyć będziesz stale.*

Dnia 1 października obchodziłyby 90. urodziny nasza Kochana

śp. EMILIA JARACZOWA

z domu Ciompa. O chwilę wspomnień i zadumy prosi córka Anna z mężem Henrykiem, wnuki Roman i Barbara z rodzinami. GL-627

CO W KINACH

HAWIERZÓW – **Centrum**: Tajemnica rajskiego wzgórza (1, 2, godz. 15.30); Protektor (1, 2, godz. 20.00); **KARWINA** – **Centrum**: Wyprawa na księżyc (1, 2, godz. 15.30); Co-co Chanel (1, 2, godz. 17.45); Janosik – prawdziwa historia (1, 2, godz. 20.00); **KARWINA** – **Ex**: Dobrze placená procházka (1, 2, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – **Kosmos**: Hannah Montana (1, 2, godz. 17.30); Zapowiedź (1, 2, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** – **Central**: Veni, vidi, vici (2, godz. 17.00); Adrenalina (2, godz. 19.30); **CIESZYN** – **Piast**: Dzieci Ireny Sendlerowej (2, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

KOCOBĘDZ – Komisja Kultury zaprasza na współzawodnictwo w gotowaniu kociolkowego gulaszu na otwartym ogniu 3. 10. o godz. 9.00, degustacja gulaszu o godz. 15.00. Zgłoszeni uczestnicy z własnych artykułów spożywczych muszą w określonym czasie ugotować gulasz według własnej receptury.

MILIKÓW-CENTRUM – Klub Ko-

atrakcyjna loteria, nowe inspiracje.

CZ. CIESZYN-MOSTY – MK PZKO zaprasza na festyn z okazji 25. rocznicy otwarcia Domu PZKO 3. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: Józef Broda z Istebnej z córką, Basia Kubiena oraz kapela góralska.

PTM – Zapraszamy na kolejne spotkanie PTM 6. 10. o godz. 17.00 w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Wieczór literacki poświęcony pamięci dr. Janusza Gaudyna. **WĘDRYNIA** – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 6. 10. o godz. 15.00 do Czytelni.

MIEDZYGENERACYJNY UNIwersYTET REGIONALNY – Zapraszamy na wykład 1. 10. o godz. 16.00 do auli polskiego gimnazjum w Cz. Cieszynie. Wykładowca MUDr. Bohdan Kowala, temat „Cień Napoleona”. **SUCHA GÓRNA** – MK PZKO zaprasza na Wykopki 3. 10. o godz. 16.00 do sali Domu Robotniczego. W programie: uczniowie i przedszkolaki. Gościnnie wystąpi dziecięcy zespół „Vonička” z Hawierzowa.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 3. 10. na uroczystość złożenia wieńców pod Małą Czantorią o godz. 12.00. Odbiór o godz. 8.00 z Bystrzycy do Nydku. Zgrupowanie na Wielkiej Czantorii do godz. 11.00. Inf.: 731 892 401.

OFERTY

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą

być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakkolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-537

WYSTAWY

MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibica: do 23. 10. wystawa Daši Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

GALERIA „Zdrowe Miasto”, foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie: do 2. 10. wystawa obrazów i rysunków Władysława Ćmiela. Czynna po: 13-17, wt, śr, pt: 10-17, cz: 10-18, nie: 14-17.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwinia: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petrůlkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dółnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Wyszedł nowy »Zwrot«

Do prenumeratorów trafił już nowy numer miesięcznika „Zwrot”, a w nim kolejne reportaże, wywiady, relacje. Przeczytamy na przykład opowieść o wyprawie na Ruś Zakarpacką czy poznamy sylwetkę harfistki Ewy Jaślar-Walickiej i losy 90-letniego stonawianina Władysława Gałuszki, urodzonego pod szczególną datą 19. 9. 1919. Na kartach czasopisma nie zabrakło relacji z najważniejszych wydarzeń ubiegłego miesiąca: wizyty Jerzego Buzka na Zaolziu, miejscowych dożynek, Rajdu Młodych. Wiele miejsca poświęcono obchodom rocznicy wybuchu wojny i okupacji Śląska Cieszyńskiego. Szlak Kół PZKO zaprowadzi czytelników tym razem do Karwiny-Sowińca, a na ostatnich stronach jak zawsze znajdziemy recenzje i listy w Trybunie Czytelników. (ep)

Sprostowanie

We wtorkowym „Głosie Ludu” w rubryce Hyde Park, w liście Alfreda Kolorza błędnie została podana data wystosowania listu dr. Edwarda Beneša – poprawnie powinno być 22. 9. 1938 r. Do pomyłki doszło w redakcji w trakcie przepisywania tekstu. Przepraszamy

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 30. 9. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,166	0,168	0,163	0,169
EUR	4,180	4,240	4,180	4,280
USD	2,850	2,920	2,850	2,950

	Czeski Cieszyn, „Billa”	
	kupno	sprzedaż
PZL	5,801	6,159
EUR	24,425	25,935
USD	16,782	17,820

(dc)

»Zaadoptuj« książkę

Niezwykły pomysł wprowadza w życie Biblioteka Regionalna w Karwinie. Żeby zdobyć pieniądze na zakup nowości książkowych, zaofiarowała czytelnikom symboliczną „adopcję” wybranej książki.

Na jarmarku zorganizowanym początkiem września na frysztaćkim rynku za 50 koron można było zakupić specjalny ex-libris. Do niego kupujący wpisywał swoje imię i nazwisko. Potem wybierał książkę z zakupionych właśnie pozycji, do której ex-libris był wklejany. Tym sposobem kwotą 50 koron wspierał biblioteczny budżet przeznaczony na zakup nowości. Tak oznaczona książka oczywiście nie trafiała w rę-

ce właściciela eks-librisu, ale wracała na biblioteczne półki.

– *Mieliśmy problemy z finansami na zakup nowych pozycji, dlatego postanowiliśmy wymyślić jakąś formę wsparcia biblioteki przez czytelników. Pieniądze z zakupu ex-librisów przeznaczane są właśnie na nowe pozycje* – wyjaśnia dyrektor biblioteki, Halina Molin.

Czytelnikom spodobał się nowy pomysł. Teraz biblioteka chce wprowadzić możliwość kupowania ex-librisów we wszystkich oddziałach biblioteki. Swoje ex-libris będzie można wkleić także do książek w Oddziale Literatury Polskiej na rynku we Frysztaćcie. (ep)

Miejsce, gdzie zbiegały się granice

Miejsce, które w przeszłości odegrało ważną rolę w historii Polski, zobaczymy na starych widokówkach w Bibliotece Regionalnej w Karwinie. Wystawa „Trójkąt Trzech Cesarzy na dawnej widokówce” przyjedzie tu z Muzeum w Sosnowcu.

– *Trójkąt Trzech Cesarzy to charakterystyczne miejsce, znajdujące się dziś na terenie Sosnowca. W 1815 roku w wyniku postanowień Traktatu Wersalskiego właśnie tutaj zbiegły się granice Austrii, Rosji i Niemiec – opowiada Michał Węcel, komisarz wystawy. – Ekspozycję przygotowaliśmy w ubiegłym roku w ramach projektu edukacyjnego „Od Trójkąta Trzech Cesarzy do Schengen”, żeby w ten sposób uczcić 90. rocznicę odzyskania niepodległości* – dodaje.

Wystawa już drugi rok krąży po instytucjach kultury na Śląsku, ale i sąsiednich państwach. Gościła już na Słowacji oraz w Czechach. Wkrótce powędruje także na Węgry, a w przyszłym roku przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek prawdopodobnie zaprezentuje ją w europarlamentcie. W bibliotece na karwińskim rynku wystawa zostanie otwarta w przyszły czwartek o godz. 10.00.

Zobaczymy na niej 31 plansz z widokami tego historycznego miejsca podzielonymi na różne bloki tematyczne. Będą tam „najstarszy” i „najmłodszy” widok, herby trzech państw, mosty graniczne, cesarze: Franciszek Józef I, Wilhelm II i Mikołaj II. W latach 1815-1914 właśnie u zbiegu rzek Białej i Czarnej Przemszy łączyły się granice trzech państw zaborczych. Obecnie miejsce to stanowi symboliczną granicę oddzielającą Śląsk od Zagłębia Dąbrowskiego. (ep)

Jarmark z folklorem

Władze Łomnej Dolnej organizują w sobotę 3 października drugi już Euroregionalny Jarmark Jesienny. Rozpocznie się on w samo południe przy gminnym Muzeum Regionalnym w centrum wsi.

Tym razem będzie to przede wszystkim targ, na którym będzie można kupić lub sprzedać zwierzęta – od krów, owiec aż po drób. Nie zabraknie, tradycyjnie, folkloru.

W programie zaprezentują się zespoły „Zaolzi” i „Zaolzioczek”

z Jabłonkowa, miejscowy „Mały Mionśi”, kapela góralska „Nowina”, a wieczorem także grająca „gorolgrass” grupa Blaf.

Nie zapomniano o pokazie starodawnych rzemiosł (kowlstwo, koszykarstwo, obróbka wełny i lnu), konkursach w góralskich dyscyplinach (np. góralski... test inteligencji czy zawody w cięciu piłą ręczną).

Będzie też można skosztować dań regionalnych i wygrać w loterii atrakcyjne nagrody. (kor)

Kongres Polaków w RC oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie w ramach programu „Historia i kultura Żydów polskich” serdecznie zapraszają na wykład Pana Karola Yarona Beckera – koordynatora programów edukacyjnych Instytutu Polskiego w Tel Awiwie, wykładowcy akademickiego filozofii w College Seminar Hakibutzim, publicysty i tłumacza, a także współpracownika Instytutu Yad Vashem w Izraelu – na temat „Rozdarta tożsamość polskich poetów i pisarzy żydowskiego pochodzenia XX wieku”. Wykład odbędzie się w **czwartek 8 października br. o godz. 14.00 w auli Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Czeskim Cieszynie (wstęp darmowy).**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztaćcie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Rzuty karne dla Trzyńca

O, EKSTRALIGA HOKEJA

Trzyńscy hokeiści nie zwalniali tempa. Po zwycięstwie ze Spartą podopieczni trenerów Pavla Marka i Břetislava Kopřivy z tarczą wrócili także z wyjazdowego spotkania z Pilzнем. Stalownicy zwyciężyli na zachodzie Czech 4:3, golem strzelonym w rzutach karnych po regulaminowym czasie gry i dogrywce. Szczęśliwcem został Vojtěch Polák, jego trafienie zapewniło Trzyńcowi dwa punkty i czwartą lokatę w tabeli.

PILZNO TRZYNIEC

3:4

Tercje: 1:2, 0:1, 2:0 – 0:1. Bramki i asysty: 14. O'Brien (Bomersback, Vlasák), 42. Vampola (Tvrdek, Scofield), 43. Kubica (Heřman) – 6. Martýnek (Květoň, Seman), 15. Kohn (Růžicka), 32. Kohn (Lojek, Polanský), decydujący karny Polák. Sędziował Kubeš. Kary: 7:9, wykrzystane: 0:2. Widzów: 5316. Trzyńec: Duba – Seman, Malec, Zib, Lojek, Cartelli, Výtisk, Hrabal, Andersons – M. Růžicka, Polanský, Kohn – D. Květoň, Peterek, Martýnek – Tomas, Hampl, Polák – Kanko, Poďěva, Ostřížek.

Trzyńczanie prowadzili z Pilzнем już 3:1, ale w ostatniej tercji pozwolili gospodarzom na zdrama-

Michal Tvrdek atakuje Jiřego Polanskiego. Trzyński napastnik znalazł się w pozycji nie do pozadroszczenia.

tyzowanie meczu i doprowadzenie do dogrywki. – Nie wiem, czy zabrakło nam koncentracji, ale dwie szybko stracone bramki uskrzydliły gospodarzy – skomentował mecz tre-

ner Trzyńca, Břetislav Kopřiva. Do 42. minuty to goście grali na skrzydłach euforii. Prowadzenie zapewnił Stalownikom Rostislav Martýnek, który w przewadze liczebnej

dobił do siatki krążek z kija Květoňa. Pilzno nie dochodziło do czy- stych sytuacji strzeleckich i groziło głównie po strzałach z dystansu. W 14. minucie O'Brien z niebieskiej linii zaskoczył Dubę, który w dodatku miał utrudnione pole widzenia. Odpowiedź Trzyńca była natychmiastowa. Kohn nie namyslał się zbyt długo i równie efektywnym uderzeniem przywrócił prowadzenie na stronę przyjezdnych. Ladislav Kohn był w dobrym humorze. Po przepychankach w polu bramkowym podwyższył w 32. minucie na 1:3. Mina zrzęda gościom w III tercji. – Dwa punkty traktujemy w kategoriach sukcesu. Pilzno nie lubi u siebie przegrywać – stwierdził Kopřiva.

1. Witkowiec	10	25	35:13
2. Zlin	10	20	28:21
3. Cz. Budziejowice	9	19	32:22
4. Trzyńec	10	18	33:26
5. Pilzno	10	18	27:27
6. Ml. Bolesław	10	16	24:19
7. Pardubice	9	15	32:27
8. Sparta	10	15	29:30
9. Slavia	10	15	35:37
10. Kladno	10	14	31:32
11. Liberec	10	13	27:32
12. K. Wary	10	9	27:34
13. Litwinów	10	9	24:38
14. K. Brno	10	1	17:43

Jutro: Trzyńec – Litwinów (17.00). JANUSZ BITTMAR

Memoriał Wandy Delong

Jak już informowaliśmy na łamach „Głosu Ludu”, w najbliższą niedzielę odbędzie się w Mistrzowicach 33. otwarte mistrzostwa PZKO w biegu przełajowym. Organizatorem popularnego Memoriału Wandy Delong jest MK PZKO oraz ZG PZKO. Przewidziano start w tych oto kategoriach wiekowych: 6-7 lat, 8-9, 10-12, 13-15, 16-18, 19-35 i powyżej 50 lat. Organizatorzy zwracają się z prośbą do dyrekcji szkół podstawowych i średnich, by poparli tę tradycyjną imprezę przez wysłanie swoich zawodników, bowiem jest ona pomyślana również jako jedna z form integrowania naszego środowiska szkolno-młodzieżowego. Początek zawodów o godz. 9.00 (rejestracja do 8.45) koło byłej polskiej szkoły w Mistrzowicach, nieopodal Fibakówki. (jb)

W SKRÓCIE

■ PRZETASOWANIA W F1. W mediach głośno ostatnio o temacie ewentualnego transferu kierowcy Formuły 1 Roberta Kubicy do Renault. Ale jak donosi niemiecka prasa, nie tylko polski kierowca może odejść z BMW Sauber. Także Nick Heidfeld może zmienić zespół. Zatrudnieniem Niemca zainteresowany jest Williams. (jb)

Siatkarze Slavii nie boją się Zlina

Dla hawierzowskich kibiców siatkówki dzisiejszy dzień przejdzie do historii. Debiutancki mecz Slavii Hawierzów w rozgrywkach ekstraklasy zapowiada się emocjonująco. Rywalem siatkarzy będzie Zlin, który nie należy w tym sezonie do głównych faworytów. – Chcemy wygrać i stylowo rozpocząć premierowy sezon w ekstraklasie – powiedział wczoraj „Głosowi Ludu” atakujący Slavii Hawierzów, Jakub Zvolánek, w 38 latach najbardziej doświadczony siatkarz w ekipie trenera Ivana Pelikána.

Skąd ten optymizm? – Wygraliśmy turniej w Bielsku-Białej, gdzie wcale nie zagraliśmy przeciwnicy – uważa Zvolánek. – I nie po to awansowaliśmy do ekstraklasy, by od razu grać w strefie spadkowej.

Ekstraligowa kadra Slavii Hawierzów. Z prawej trener Ivan Pelikán.

Domowe mecze Slavia rozgrywać będzie w hali przy ul. Astronautów, dzisiejszy pojedynek ze Zlinem rozpoczyna się o godz. 18.00. – Liczymy na to, że dopisze publiczność i pomoże nam w walce o pierwsze ekstraklasowe punkty. W pierwszoligowym sezonie 2008/2009 do hawierzowskiej hali przychodziło średnio 200 kibiców, teraz może być w tej materii jeszcze lepiej.

KADRA HAWIERZOWA: Tomáš Plichta, Petr Dohnal, Václav Kotas, Radomír Neusser, Ivan Duda, Martin Kadlec, Filip Kramár, Vladimír Katona, Pavel Skřálek, Miroslav Svoboda, Jakub Zvolánek, Tomáš Široký. Wzmocnienia przed sezonem: Plichta (Opawa), Dohnal (Brno), Duda (powrót z Francji), Kadlec (Ostrawa), Katona (Brno), Svoboda (powrót z Holandii). (jb)

Echa piłkarskiego weekendu w I A klasie

DZIEĆMOROWICE 3:0 STARA BIELA (2:0)

Bramki: 26. Punčochář, 44. Hojdysz, 75. O. Matušík. Dziećmorowice: Eliáš – Martinček, Novák, Hojdysz, Karkoška – Schimke, Velký (80. Ligocký), Špička, Kroužek (70. Slanina) – O. Matušík, Punčochář (46. Maleňák).

Piłkarze Dziećmorowic obawiali się nieco tego meczu, ale strach przed rywalem pozostawili w szatni. W pojedynku dwóch dużych faworytów tego sezonu od pierwszych minut dominowali Elektrycy. Prowadzenie zapewnił im Punčochář, a przed zejściem do szatni głową na 2:0 podwyższył Hojdysz. Ostrawianie nie potrafili zareagować na rozwój wydarzeń, grali w dołku psychicznym i w 75. minucie wyławiali piłkę z siatki po raz trzeci. Ekipa Petra Czyży zdmuchnęła rywala w pięknym stylu i za-

szczenie plasuje się na pierwszym miejscu w tabeli.

LUTYNIA DOLNA 0:0 BYSTRZYCA

Lutynia Dolna: Jurko – Hawlásek (77. Bílý), Smetana, Šimek, Číef – Hanusek, Figura, Posel, Zuček – Tvrdek (85. Sagitarius), P. Vanečko. Bystrzyca: M. Mrózek – Bauman – P. Sikora, Škarka – P. Turoň – Drong, Maier, Lachowicz (85. V. Cymorek), Lorenzini – A. Kluz, F. Martýnek.

W obliczu strzeleckiego marazmu Lutyni Dolnej nic by nie wskórał nawet trener Marcello Lippi. Pavel Juřenčák przy sterze tego zespołu musi uzbroić się w anielską cierpliwość. Lutyniaci grają kiepsko, co potwierdzili także w tym meczu. Drużyna Bystrzycy zadowolona była z remisu, ale przy bardziej odważnej grze spokojnie mogła wracać pod Czantorię z kompletem

punktów. Niemoc gospodarzy potwierdził w 65. minucie Hanusek, marnując „jedenastkę”. Bramkarz Mrózek wyczuł intencję strzelca. Podopieczni trenera Radka Morcinka też nie mają się czym chwalić. Szanse Lachowicza i Kluza aż prosiły się o lepsze wykończenie. Z powodu braku piłkarzy Morcinek w 85. minucie był zmuszony wprowadzić na boisko Cymorka – etatowego golkipera. Bystrzyczanie zjawili się bowiem w Lutyni Dolnej tylko z dwunastką zawodników.

ŚMIŁOWICE 1:1 SUCHA GÓRNA (0:0)

Bramki: 82. Topiarz – 58. Horvát. Śmiłowice: Lysek – Bolf, J. Topiarz, Osmanczyk, M. Topiarz (50. Balvar) – L. Kohut, Klar, Cieslar (82. Sikora), M. Kohut – Ganczarczyk, Noga. Sucha Górna: Gradek – Firla, Miczka (75. Bebenek), Nový, Osika

– Frkala (67. V. Beránek), Jeziorski, Horvát (70. Hermann), J. Beránek – Přiborský, Przywara.

Drużyna Śmiłowic w ubiegłym sezonie należała do faworytów 6. ligi, obecnie jednak ekipa trenera Pavla Smatany przypomina raczej zespół pieśni i tańca. Naiwne błędy w obronie kosztowały śmiłowickich piłkarzy już sporo punktów, co przełożyło się na grę w dolnych częściach tabeli. Remis z Suchą Górą gospodarze traktują więc jako sukces. Zapewnił go Śmiłowicom w końcówce meczu Topiarz z rzutu rożnego. Goście prowadzili od 58. minuty po pięknym strzale z dystansu Horváta, ale wymuszone zmiany (strata Miczki i Frkali) pomogły odnaleźć się Śmiłowicom. Od 80. minuty gospodarze praktycznie nie schodzili spod pola karnego Gradka. Bramkarz Suchoj Górnej był jednym z bohaterów spotkania, tuż przed pierwszym golem wyłapał bowiem rzut karny Ganczarczyka.

JANOWICE 2:0 STONAWA (1:0)

Bramki: 7. i 87. Pařenica. CZK: 69. Janáček (S). Stonawa: Glogár – Stráčanek, Janáček, Šurin, Franc – Petruša, Geršl, Frait, Szczygieł (81. Martiník) – Pacanovský (77. Špinar), Loder.

Janovice po zwycięstwie ze Stonawą awansowały na drugie miejsce w tabeli. Jeżeli nie liczyć efektownej bramki Pařenicy (z 25 m w okienko), pokazały jednak futbol przypominający bardziej rozgrywki Wikinów. Z mnóstwem ostrych fauli i pod dyktando zbyt wyrozumiałych sędziów. Stonawianie wcale nie zagrali źle, ale po wykluczeniu z boiska Janáčka byli bez szans.

Lokaty: 1. Dziećmorowice 16, 2. Janovice 14, 3. Sucha Górna 14, 4. Stonawa 10, 7. Bystrzyca 10, 10. Lutynia Dolna 7, 13. Śmiłowice 6 pkt. (jb)

SOBOTA
3 października 2009
rocznik LXIV • nr 118
cena 9 Kč
 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
 Pismo wychodzi
 we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ARTYŚCI ZAOLZIA na str. 4:

**Przepis na
 dobry wiersz?
 Ból albo
 samotność...**

Gdzie nasze pieniądze?!

Kilkaset osób zjawilo się w czwartek w kinie Kosmos w Trzyńcu, by zarejestrować się w powstającym Stowarzyszeniu Obywatelskim Lokatorów Spółki Byty Třinec. Organizacja ma bronić interesów zdesperowanych mieszkańców, którzy nie mogą pogodzić się z tym, że prywatny właściciel 4,5 tys. trzynieckich mieszkań nieustannie podnosi czynsz, nie przeprowadzając w domach żadnych remontów.

Ludzie z obawą patrzą w przyszłość, ponieważ ich umowy przedłużane są co roku, a mieszkania są zastawione w banku, w którym spółka Byty Třinec zaciągnęła kredyt.

Józefa Szkandera mieszka w Trzyńcu-Lyżbicach przy ul. Wolke-
 ra. – Nasz dom jest najbrzydszy w całych Lyżbicach – przekonuje. – Wybudowano go w 1954 roku. Jest na nim ciągle ten sam stary tynk. Kit z okien się kruszy, kiedy je myję, boję się, by szyby nie wypadły. Starsza kobieta pokazuje jedyne nowe okna w kamienicy – u sąsiada. – Wstawił je na własny koszt. Od razu mu jednak powiedziano, że gdyby się wprowadzał, nie otrzyma z powrotem ani korony. Inni lokatorzy skarżą się, że korytarze od wielu lat nie były malowane, a balkony są w tak złym stanie, że strach na nie wychodzić.

Budynki należące od kilku lat do spółki akcyjnej Byty Třinec to dawne mieszkania zakładowe Huty Trzynieckiej. Lokatorzy to w większości ludzie, którzy w hucie pracowali wiele lat. Dziś mają za złe zakładowi, że sprywatyzował mieszkania. – Mam duży żal do huty, że nie sprzedała mieszkań lokatorom, lecz spółce z siedzibą w Pra-

Józefa Szkandera uważa, że budynek, w którym mieszka, jest najbrzydszym domem w Trzyńcu-Lyżbicach.

dze. Gdyby mieszkania były nasze, inwestowalibyśmy w nie, choć kosztowałyby nas to więcej, niż płacimy za czynsz – przekonywała przed zebraniem jedna z mieszkanek ul. Śląskiej.

Na zebraniu założycielskim stowarzyszenia wybrano pierwszy zarząd. Na jego czele stanął Roman Bujok. Poszczególne działy mają w zarządzie organizacji swych przedstawicieli. – Chcę, by sprawy ruszyły naprzód. Nie będziemy krzyczeć, obwiniać, lecz pójdziemy drogą prawną – powiedziała reprezentantka Starego Miasta, Dorota Sikorová.

Ludzie pytali, gdzie są pieniądze, które płacą w formie czynszu. – Tego na razie nie wiemy. Będziemy starali się dociec, ile idzie do banku, ile

na fundusz remontowy, ile zostaje prywatnemu właścicielowi – tłumaczył Bujok. – Nie poddajemy w wątpliwość, że mieszkania są prywatną własnością, chcemy tylko, by gospodarowanie nimi było przejrzyste. Będziemy się starali, by nasz przedstawiciel miał wgląd w dokumenty. Stowarzyszenie będzie też szukało u prawników odpowiedzi na pytanie, czy właściciel mieszkań ma prawo, spisując z lokatorami nowe umowy, obciążać ich opłatą notarialną, sięgającą blisko 4 tys. koron.

Trzyńczanie opuszczali kino w nadziei, że wreszcie ktoś będzie walczył o ich prawa. Nie protestowali przeciwko opłacie członkowskiej, która rocznie ma wynosić 240 koron. Nie wszyscy jednak rozumieli, dlaczego w zarządzie stowarzy-

szenia są tacy sami lokatorzy jak oni, nie posiadający gotowych rozwiązań. – Myślałam, że dowiemy się czegoś więcej – gdzie są nasze pieniądze, czy ma je bank, czy właściciel – mówiła jedna z mieszkanek Lyżbic.

Członkiem stowarzyszenia mogłoby być również miasto Trzyńec. – Jeszcze w ogóle o tym nie dyskutowaliśmy. Stowarzyszenie dopiero co powstało, nie potrafię odpowiedzieć, co zrobimy – powiedział wczoraj wiceburmistrz Trzyńca, Radim Kozlovský.

Z członkami zarządu spółki Byty Třinec nie udało się nam skontaktować. Firma ma siedzibę w Pradze przy Placu Wacława, lecz pod wskazanym adresem nie ma żadnego biura.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Dyrektorzy w Mostach

O nostryfikacji dyplomów zaolziańskich absolwentów polskich uczelni wyższych, finansowaniu szkolnictwa i sprawie podręczników dyskutowali w czwartek w Mostach koło Jablonkowa dyrektorzy zaolziańskich polskich szkół. Na dwudniowym spotkaniu zorganizowanym przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC oceniono też drugą edycję Zielonej Szkoły nad Bałtykiem, której organizatorem był Kongres Polaków. W dwóch turnusach wzięło udział blisko 200 siódmoklasistów. – Tę inicjatywę oceniamy bardzo pozytywnie, bo dzięki niej młodzież może lepiej poznać Polskę i polskie realia – powiedział nam wczoraj wiceprezes TNP, Stanisław Folwarczny. – W dyskusji o Zielonej Szkole padły słowa o tym, iż w ośrodku w Karwi należałoby pomyśleć o lokalu, w którym można by w godzinach przedpołudniowych prowadzić zajęcia pozalekcyjne. W tym roku pogoda dopisała, zajęcia można było więc prowadzić w terenie. Ale przy deszczowej pogodzie dzieci i uczący muszą mieć możliwość skrycia się pod dachem. Dyskutowano ponadto o Roku Kultury Polskiej, który odbywać się będzie na Zaolziu w roku 2010 pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. – W tę inicjatywę włączą się zarówno nasze Towarzystwo, jak i wszystkie polskie szkoły – zapewniła prezes TNP, Barbara David. Wczoraj, w drugim dniu narady, dyrektorzy wysłuchali prelekcji „Jak feniks z popiołów, czyli o wypaleniu zawodowym nauczyciela”. W naradzie wzięli udział także inspektor szkolny Kazimierz Worek i przedstawiciele Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. (kor)

Tym razem o Napoleonie

W Międzygeneracyjnym Uniwersytecie Regionalnym po raz kolejny poruszono temat „Co w nas zostało z tamtych lat”. Drugi z tego cyklu wykład wygłosił w czwartek w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie Bohdan Kowala. Tym razem przypomniał czasy napoleońskie, z których wiele elementów pozostało – według niego – do dziś w niektórych naszych zachowaniach czy wyrażeniach językowych. (ep)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 17 do 21°C
 noc: 7 do 3°C
 wiatr: 1-4 m/s

dzień: 19 do 23°C
 noc: 8 do 4°C
 wiatr: 1-4 m/s

Powstał ogród botaniczny

W Czeskim Cieszynie odbyła się w czwartek siódma edycja Biojarmarku. Zorganizowali go uczniowie i nauczyciele Średniej Szkoły Rolniczej. Tym razem oprócz stoisk z ofertą bioproduktów przygotowano też prezentację o szkolnictwie rolniczym na Śląsku Cieszyńskim.

Zwiedzający, a wśród nich przede wszystkim uczniowie szkół podstawowych i średnich, mogli skosztować ekologicznego jedzenia, dowiedzieć się czegoś o rolnictwie ekologicznym, obejrzeć wystawę owoców i warzyw, a także zajrzeć do nowego ogrodu botanicznego koło budynku szkoły. Na placu obok dworca autobusowego zaprezentowano natomiast maszyny rolnicze, a uczniowie mogli rywalizować w konkursie zręczności w jeździe traktorem z przyczepą. (ep)

Na Biojarmarku w nowym ogrodzie botanicznym można było spróbować ekologicznych produktów.

reklama

ERLEN

Wykonujemy:

- ▶ budowy domów pod klucz
- ▶ wentylowane elewacje klinkierowe (klinger)
- ▶ ocieplanie styropianem
- ▶ flizowanie, tynki, regips

775 110 878, p. Szkucik

www.erlen.cz

KRÓTKO

Pomoże województwo

REGION (kor) – Przyciągnięcie turystów to główny cel nowego projektu, który rozpoczyna realizować Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego. W ramach projektu, który jest dofinansowany przez Urząd Wojewódzki w Ostrawie (dotacja w wysokości 630 tys. koron), zostaną przede wszystkim odnowione tzw. infoboksy, zainstalowane w sześciu gminach członkowskich SGRJ. To w infoboksach, za pośrednictwem internetu, można zasięgnąć informacji o obiektach sportowo-rekreacyjnych, restauracjach lub możliwości przenocowania, dostępne są także aktualne informacje o wydarzeniach kulturalnych i sportowych. We wszystkich gminach pojawią się też nowe ławki.

Nowe skrzyżowanie

WĘDRYNIA (ep) – Gmina przy mierza się do budowy nowego skrzyżowania na Czornowskim. Skrzyżowanie istniejące obecnie na drodze między Trzyncem i Bystrzycą, z dojazdem od dworca kolejowego, od dawna stwarza problemy. – *Jest naprawdę fatalne. Wyjazd od przejazdu kolejowego na Trzynec lub na Bystrzycę jest trudny, w dodatku to miejsce nie jest bezpieczne* – wyjaśnia wicewójt Wędrzyna, Bogusław Raszka. Niedawno gmina wprowadziła kilka ulepszeń na skrzyżowaniu, mających poprawić bezpieczeństwo, na przykład oświetlenie przejścia dla pieszych. Są to jednak tylko doraźne rozwiązania. Nowe skrzyżowanie powstanie około 80 m dalej w stronę Trzyncia. Powstanie nowa droga dojazdowa, przeniesiony zostanie też przejazd kolejowy. Prace ruszą w przyszłym roku. – *Jest to duża inwestycja, związana z przeprowadzaniem przebudowy kolei. Finansujemy ją z dotacji z województwa morawsko-śląskiego* – dodał Raszka.

Skarżą się na hałas

KARWINA (ep) – Na ulicy Fryszackiej od roku jest nowa nawierzchnia – granitowe kostki brukowe. Wkrótce będą tam jednak musiały zająć zmiany, bo okazało się, że przekraczane są limity hałasu. Wszystko przez jeżdżących zbyt szybko kierowców i dźwięki, jakie dobiegają spod kół. Straż Miejska zaczęła tam kontrolować prędkość, po petycji mieszkańców władze zdecydowały się jednak na bardziej skuteczne rozwiązanie. Powierzchnia ulicy się nie zmienia, ale zlecono opracowanie specjalnego studium, które określi warunki położenia na ulicy spowalniających jazdę garbów.

W POLSCE TEŻ MOŻNA UCZYĆ SIĘ BEZPŁATNIE, ALE...

Do Cieszyna nie po drodze

Jedyną, w pełni polską szkołą średnią na Zaolziu, jest Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie. Prócz tego co roku otwierana jest polska klasa w Akademii Handlowej. Uczniowie kończący polskie szkoły podstawowe mają więc ograniczony wybór dalszego kształcenia się w języku ojczystym. Tymczasem po drugiej stronie Olzy, w Cieszynie, działają dwa publiczne licea ogólnokształcące i kilka innych szkół ponadgimnazjalnych, które są odpowiednikami czeskich szkół średnich. Absolwenci naszych podstawówek nie myślą jednak o podjęciu tam nauki.

– *W latach poprzednich mieliśmy takie osoby, ale to były pojedyncze przypadki. Ci uczniowie mieli polskie obywatelstwo i podejmowali u nas naukę na przykład dlatego, że z Czech przeprowadzali się do Pol-*

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie, Janusz Łukomski-Prajzner mówi, że do jego szkoły nie zgłaszają się uczniowie z Zaolzia.

ski – mówi dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie, Janusz Łukomski-Prajzner. – *Od kilku lat nie mieliśmy nikogo takiego.*

Z punktu widzenia prawa nic nie stoi na przeszkodzie, by absolwent szkoły podstawowej na Zaolziu podjął naukę w Polsce. – *Świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, równorzędnej z polskim gimnazjum,*

musi przejść przez procedurę nostryfikacyjną w Kuratorium Oświaty w Katowicach – tłumaczy Łukasz Stępień, zajmujący się prawem oświatowym w Wydziale Edukacji Starostwa Powiatowego w Cieszynie. – *O przyjęciu ucznia do szkoły decyduje później jej dyrektor. Nostryfikację można załatwić, mając w ręku świadectwo ukończenia szkoły, a więc gdzieś w lipcu. Dla mieszkań-*

ców Unii Europejskiej nauka w polskich szkołach publicznych jest bezpłatna.

Uczniowie zaolziańskich podstawówek nie myślą o podjęciu nauki w Polsce. – *Jestem dyrektorem jedenasty rok, a nie pamiętam takiego przypadku, by ktoś zgłaszał się do szkoły średniej w Polsce* – mówi dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyncu, Tadeusz Szkucik. – *Rodzice też nie pytają o to na zebraniach.*

Podobnie mówi dyrektor PSP w Czeskim Cieszynie, Marek Grycz. – *Licea czy technika w Polsce nie prowadzą u nas żadnego naboru, nie prezentują się na zebraniach rodzicielskich, podobnie, jak szkoły średnie – polskie czy czeskie – z naszej strony.*

Dyrektorzy przyznają, że priorytetem jest, by młodzież kontynuowała naukę w polskim gimnazjum, ewentualnie w polskich klasach czeskich szkół średnich. – *Ważne jest, by utrzymać Polskie Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, które jest już jedyną w pełni polską szkołą średnią na Zaolziu* – podkreśla Szkucik.

DANUTA CHLUP

WYPAS OWIEC POWOLI DOBIEGA KOŃCA
Rosod czas zacząć

Z każdym dniem na beskidzkich halach pasie się coraz mniej owiec. Tegoroczny sezon powoli dobiega końca, czego wyrazem są organizowane w różnych zakątkach Beskidów imprezy podsumowujące wypas. Na Żywiecczyźnie są określone łosodem, na Śląsku Cieszyńskim to rosod. W ubiegły weekend sezon podsumowano na Stecówce pod Baranią Górą oraz w Cięcinie Górnej. Już dziś rosod odbędzie się w bacówce na Ochodzie, górującej nad Koniakowem. Punktualnie o godz. 14.00 na miejscu stawiają się gazdowie, żeby rozliczyć się z bacą. Będzie to okazja do wspólnej zabawy i poczęstunku. W programie imprezy przewidziano m.in. wegnani owiec do koszora, czytanie kiedla, rachunek, podziękowanie za wypas, poczęstunek oraz zabawa przy muzyce. Rosod jest częścią realizowanego programu współpracy transgranicznej: „Bliżej tradycji, bliżej siebie – Bliżej tradic, bliżej siebie”

A jak bawowie oceniają tegoroczny sezon wypasu?

– *To był bardzo dobry sezon, choć jedną owcę straci-*

łem. Przyczyną nie były bynajmniej wilki, ale ukąszenie żmii. Poza tym wszystkie owce są zdrowe, pogoda też dopisała – powiedział Henryk Kukuczka, baba ze Stecówki.

Chociaż o owcach jest coraz głośniejszy, Jan Sztetek, wielki zbójnik Gromady Górali na Śląsku Cieszyńskim, przyznał, że lobby wieprzowo-wołowinowe jest dużo silniejsze.

– *Oni nas traktują trochę, jak folklor, nie wiedzą, czego my właściwie chcemy. A my chcemy coś więcej ponad to, żeby były owce – chcemy zachować hale, chcemy zachować tradycję* – dodał. (wt)

Fot. TOMASZ WOLFF

Tegoroczny wypas powoli dobiega końca.

Ogrzewanie tańsze

Bogumin jest rozkopany. Budowlancy od trzech miesięcy kładą w ziemi rury, którymi z Elektrowni Dzieńmorowice dostarczane będzie ciepło do budynków miejskich. Miasto zdecydowało się na budowę ciepłociągu, ponieważ mniejsze kotłownie miejskie już są stare, a także ze względu na dogodne warunki. Całą inwestycję w wysokości 500 mln koron zapłaci elektrownia. Mieszkańcom nie podoba się jednak, że przy budowie rozkopywane są również miejsca, w których niedawno położone nowe nawierzchnie. – *Projektanci ponad rok szukali optymalnego przebiegu trasy, by nie kolidowała ona z inwestycjami miejskimi. Niestety, w niektórych przypadkach nie dało się temu zapobiec* – wyjaśnia wiceburmistrz Bogumina, Josef Plášil. Większość domów będzie podłączona do centralnego ogrzewania w latach 2010-2011. Energią z Dzieńmorowic będą ogrzewane również mieszkania spółdzielcze. Mieszkańcy zapłacą za ciepło dostarczane z Dzieńmorowic o 20-30 proc. mniej niż placą dotychczas za dostawy z kotłowni miejskich. (dc)

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETA PRZYZKO

Będzie nuda

Zaskakująco dużo emocji wywołuje zwykle wprowadzanie rozmaitych zakazów. Palacze narzekają, że nie mogą puścić dymka na przystanku autobusowym, działkowicze skarżą się, że nie wykoszą sobie trawnika w niedzielę, bo taki zakaz wprowadziły niektóre miasta. I co tu robić w wolne dni? Być może już wiosną nie będzie można nawet wyskoczyć w niedzielne popołudnie do Kauflandu czy Castoramy w Cieszynie, bo Polacy zastanawiają się nad wprowadzeniem zakazu handlu w niedziele i święta.

Wszystko wskazuje na to, że w te dni będziemy się zwyczajnie nudzić. Czy to naprawdę tak źle? Ze wszystkich wymienionych „zakazanych” zajęć jeszcze najbardziej niewinnie wygląda koszenie ogródka. Bez reszty można się chyba jakoś obejść? Niestety, nie można. Są ludzie (i jest ich zastraszająco dużo), którzy bez zakazów w niedziele, palenia w miejscach publicznych czy koszenia w wolne dni obejść nie mogą się absolutnie. Dlatego wciąż będą niezadowoleni. Najmniejsze szanse powodzenia wróżę zaś polskiemu zakazowi handlu w niedziele. W końcu klient ma więcej do powiedzenia niż kasjerka spędzająca święta w supermarkecie.

pryzko@glosludu.cz

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

RYSZARD RYNKOWSKI O SWEJ TWÓRCZOŚCI, RODZINIE I PRZEKONANIACH

Jestem dobrym człowiekiem

Ryszard Rynkowski śpiewał w ub. piątek w Teatrze Cieszyńskim. Przed recitałem udzielił nam wywiadu.

Jest pan chyba po raz pierwszy w Czeskim Cieszynie?

Byłem tu już, śpiewałem razem z VOX-em właśnie tu, w tym teatrze. Ale to było ponad dwadzieścia lat temu.

Jak to się stało, że rozpoczął pan karierę solową?

Właściwie nie miałem wyjścia, bo tak naprawdę tylko to potrafię robić. Jestem wprawdzie z wykształcenia nauczycielem, skończyłem nauczanie początkowe w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, ale nie sądzę, żebym był dobrym nauczycielem. Mam dosyć wybuchowy charakter, jestem niecierpliwy, a w tym zawodzie trzeba jednak mieć spokój i odpowiednie podejście do dzieci. Mam w sobie ciepło, ale cierpliwości mi czasem brakuje. Równocześnie nie bardzo miałem śmiałość, by rozpocząć karierę solową. Poza tym to obciążenie, że przez osiem lat w VOX-ie było nas czterech, a teraz jestem jeden, trochę mi przeszkadzało. Ale miałem przyjaciół, którzy mocno mnie do tego namawiali. No i w wyniku tego dopingu na prośbę, a właściwie na rozkaz Zbyszka Górnego, dokonałem pierwszych nagrań. Potem poznałem Jacka Cygana, z którym dogadałem się i zaczęliśmy pisać nasze piosenki. Przyszedł rok 1989 – Opole, koncert premier i wygrana piosenki „Wypijmy za błędy”. Otworzyły się dla mnie drzwi do różnych estrad, zacząłem koncertować w Polsce, wysyłano mnie na festiwale międzynarodowe, skąd szczęśliwie udawało mi się zawsze wrócić z jakąś nagrodą. Tak się złożyło, że zdobyłem pozycję na rynku polskim,

co mnie ogromnie cieszy, bo okazało się, że jest tu miejsce i dla Rynkowskiego, i dla grupy VOX.

Jak powstają pana piosenki, jak pan tworzy?

Bardzo rzadko piszę muzykę do tekstu – czuję się wtedy bardziej związany. Łatwiej mi wyobrazić sobie pewną sytuację, pewną fabułę i według niej wymyślać nastrój muzyki. Potem opowiadam Jackowi, o co mi chodziło i on do tego pisze tekst. Jacek rozwiązuje te krzyżówki, które mu zadaje. Pierwszą piosenką Jacka Cygana, którą nagrałem, był utwór „Inny nie będę”. Była wizytówką i zapowiedzią tego, czego się ludzie mogą

sić krzyżyka, ale nie wyjmowałem go na wierzch, jak robili po 1989 roku ci, którzy za komuny w ogóle nie nosili krzyżyków. Zawsze było mi bliżej do prawicy niż do lewicy, niemniej uważałem, że artysta jednak powinien być w jakiś sposób niezależny, przynajmniej od stron politycznych – bo nie od polityki jako takiej. Każda piosenka jest wypowiedzią w kierunku polityki. Miałem takie piosenki, które ocierały się o społeczną publicystykę, bo odzwierciedlały nastrój społeczeństwa. Przykry moment dla mnie nastąpił, kiedy do rządów doszedł SLD i prezydentem został Aleksander Kwaśniewski, a moi koledzy z grupy VOX, ku mojemu wielkiemu roz-

wspomagam ich, nie mówię: „Teraz jest kapitalizm, więc radź sobie sam”. Jestem za kapitalizmem, ale z ludzką twarzą.

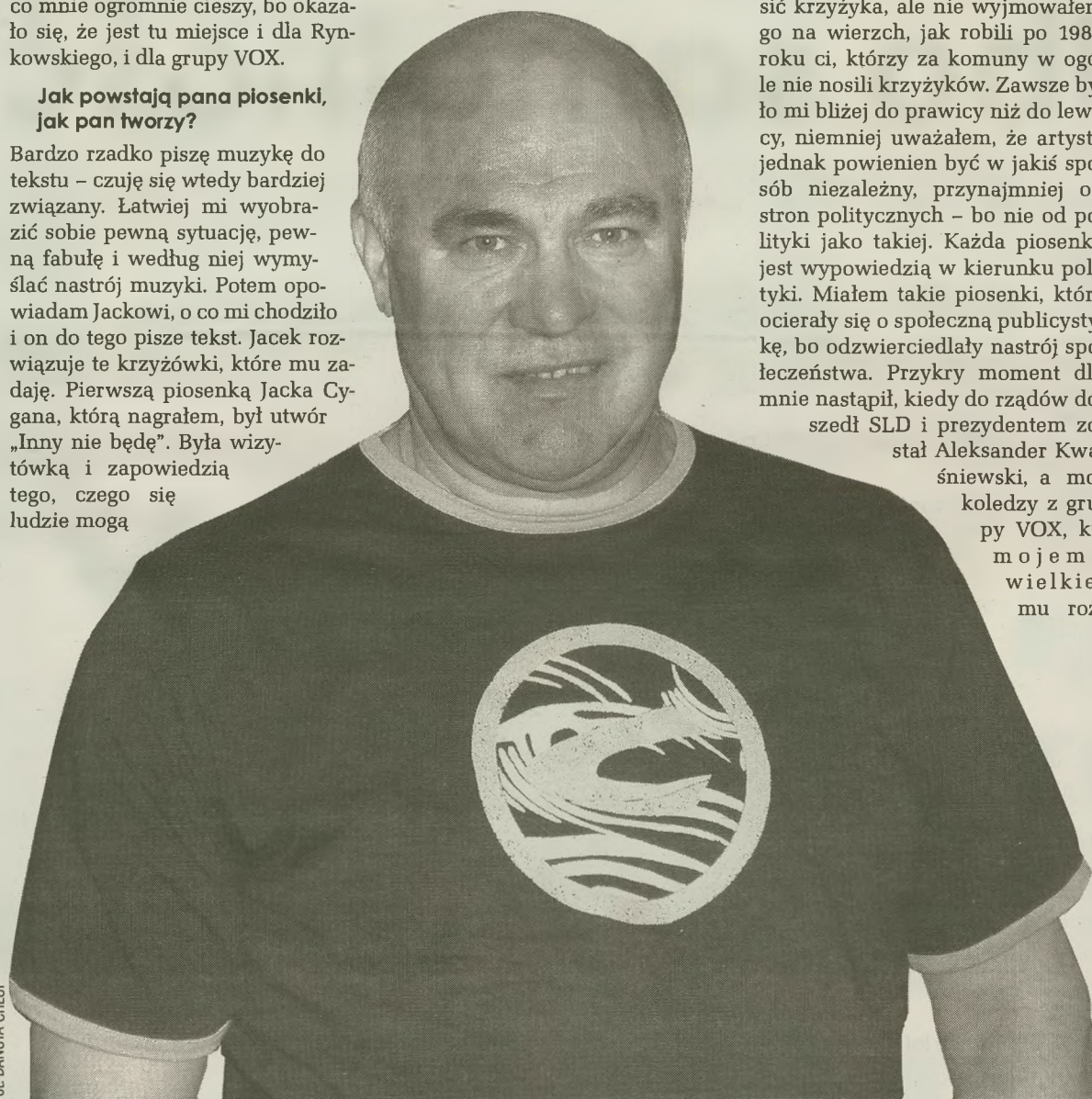
Czy mógłby pan powiedzieć coś o swej rodzinie? Podobno ma pan i małego syna, i wnuka...

Syn Rysio skończy roczek 3 października. Wnuk Jasio też urodził się trzeciego, ale kwietnia. Rysio – jako „wujek”, o pół roku starszy – będzie miał możliwość składania swemu siostrzeńcowi życzeń „półrocznicy” w dniu swoich imienin. Tak to się wszystko powiązało. Dużo trójek jest w naszej rodzinie i rodzinie mojej córki. Te trójki szczęśliwie mnie prześladowają. Żonę poznałem na Śląsku. Po koncercie przyszła spora grupa osób po autografy, mój menedżer wpuszczał je stopniowo do garderoby. Była spora kolejka, starałem się jak najszybciej składać podpisy, by ci ludzie długo nie czekali, lecz w pewnym momencie podniosłem jednak głowę, by zobaczyć, komu się podpisuję. I tak zostało do dnia dzisiejszego – jestem wpatrzony i nie mogę oczu oderwać od swej żony.

Ma pan syna i wnuka w podobnym wieku. Czy w takim układzie stosunek ojca do syna i dziadka do wnuka jakoś się różni?

Myszę, że mimo wszystko syn jest zawsze bliższy. Ta trudność polega na tym, że na tym etapie, na którym jesteśmy teraz, obaj chłopcy są jeszcze niemowlakami. Mój Rysio zaczyna dreptać, a Jasio buja się na huśtawce. Cieszę się, że kiedy oba bobasy będą biegać, córka Marta będzie nam często podrzucała Jasia i on będzie z „wujkiem” Rysiem ganiał po trawniku. Cieszę się, że będę z nimi puszczał latawcę, pokazywał im las. Kiedy byłem młody, kiedy kariera wydawała mi się ważniejsza, całe wychowanie córki zostawiłem na barkach żony, i to ona zajmowała się wszystkim. Ja stałem jakby obok. Teraz jestem w innej sytuacji, mam więcej czasu i chyba w głowie też mam już inaczej poukładane. Odkrywam, że jest pięknie przyglądać się dzieciom, jak rosną. Z córką mam bardzo dobre relacje. Ona jest bardzo dobrym człowiekiem. Dlatego wierzę, że owoc jej małżeństwa – mój wnuk – sprawi mi wielką radość. Nie mówiąc o mojej mamie, która po prostu oszalała, bo ma teraz i wnuka, i prawnuka. Rodziców sprowadziłem z Elbląga, mam ich blisko, jestem na każde ich zawołanie. Mieszkamy na wsi, nad pięknym jeziorem, dookoła są lasy... Myszę, że to wszystko pozwoliło scalić rodzinę. Cały czas pracuję, ale mam też dla wszystkich czas i mam ich pod ręką. To sprawia, że jestem szczęśliwy w życiu.

Rozmawiała: DANUTA CHLUP

Ryszard Rynkowski w Teatrze Cieszyńskim.

wielu momentach jest podobne do życia innych ludzi. Toteż czasami pisząc, śpiewając czy mówiąc o sobie, wiem, że docieram do ludzi, którzy przeżywali podobne rzeczy i że w tych piosenkach odnajdują skrawki swego życia.

Kilka lat temu w „Szansie na sukces” pana piosenkę śpiewała Ewa Fama, dziś stosunkowo popularna piosenkarka z Wędrzyni. Czy śledzi pan jej karierę?

Bardzo się cieszę z jej sukcesów i Jacek Cygan też się cieszy, bo on też był w tym programie. Kibicowaliśmy jej i jednogłośnie daliśmy jej miejsce w tym naszym odcinku. Jest to osoba ogromnie utalentowana, świetnie śpiewająca, muzykalna i – co jest najważniejsze – ma dynamiczną osobowość. To jest bardzo istotne na estradzie.

W 2005 roku wspierał pan kampanię wyborczą Prawa i Sprawiedliwości, uczestnicząc w cyklu koncertów Wiosna Polaków. Czy oznacza to, że wartości i zasady, wyznawane przez PiS, są panu bliskie?

Ja nie jestem człowiekiem, który studiuje programy polityczne jakiegokolwiek partii. Ja tylko wiem, w jakim kierunku, pod jakimi sztandarami ktoś idzie. Jestem wychowany tradycyjnie, pochodzę z domu katolickiego i dla mnie zasady są bardzo proste. Dekalog to jest to, co powoduje, że nie jestem złym, ale dobrym człowiekiem. Nigdy się z tym jednak nie obnosiłem, uważałem, że moje poglądy są moją prywatną sprawą. Kiedy w Polsce była komuna, nie wstydzilem się no-

zaleniu i zdziwieniu, dedykowali mu piosenkę „Szczęśliwej drogi, już czas”. Jakby nie pamiętali, że ta piosenka powstała w 1984 roku, zaraz po zniesieniu Stanu Wojennego, i była dedykowana polskim emigrantom, którzy wyjeżdżali z Polski. To oni byli tymi młodymi ptakami, które miały mapę w sercu i gdzieś tam gnały na obczyznę szukać nowego gniazda. W związku z tym, kiedy złożono mi propozycję udziału w kampanii PiS-u, zgodziłem się – co nie wywołało we mnie żadnego obrzydzenia, bo akurat z tą partią jest mi bardziej po drodze, niż z jakąkolwiek inną. Zgodziłem się tylko dlatego, by ta piosenka mogła zabrzmieć w tym miejscu, gdzie powinna, a nie na zjeździe SLD czy na wyborach Kwaśniewskiego. Bo to, za przyczyną tamtych ugrupowań, wielu Polaków musiało wyjechać. To była moja manifestacja wobec kolegów i sprostowanie pewnych rzeczy. W mojej prawicowości jest też pewien dysonans, ponieważ jako artysta – i jako katolik też – jestem za człowiekiem, za współczuciem. Jestem więc też socjalistą – w tym sensie, że współczuję ludziom,

W KRZYWYM ZWIERCIADLE

KRYSZYNA HERMAN, dyrektor Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie

Artysta, ojciec i dziadek

Ryszard Rynkowski, znany polski wokalista, kompozytor, pianista i aktor, urodził się 9 października 1951 roku w Elblągu. W 1973 roku przeniósł się do Warszawy. Współpracował z Operetką Warszawską i Teatrem na Targówku. W latach 1979-1987 występował w zespole VOX. Jest twórcą wielu utworów zespołu. Do najbardziej znanych należą: „Masz w oczach dwa nieba”, „Bananowy song”, „Szczęśliwej drogi, już czas”. W 1987 roku rozpoczął karierę solową. Jest wielokrotnym laureatem Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu. W tym roku wydał najnowszą płytę „Zachwył”. Ma dwoje dzieci i wnuka. (dc)

FRANCISZEK BALON: »PRZEZ BOGACTWO MATERIALNE NARASTA UBÓSTWO INTELEKTUALNE«

Przepis na dobry wiersz? Ból albo samotność...

Kiedy rozmawialiśmy przez telefon, umawiając się na spotkanie, powiedział pan, że poeta to gatunek na Zaolziu wymarły? Czy rzeczywiście jest aż tak źle?

Nie wiem czy wymarły, na pewno poetów jest dużo mniej, niż we wcześniejszych latach. Złote lata 70. poprzedniego wieku to już jest niestety przeszłość. Wprawdzie istnieje Stowarzyszenie Literatów Polskich, prowadzi działalność, ale ja osobiście tego nie dostrzegam. Kiedyś było bardzo dużo poezji w naszych piśmiach, dużo konkursów, a dziś tego nie ma. Na pewno nie jest to jednak wina tych, którzy piszą, tworzą poezję, ale tych, którzy nie czytają.

Czy to aby nie skutek tego, że żyjemy dziś dużo szybciej, wielu z nas nie ma czasu na sięgnięcie po literaturę, zadowalając się pismami, w których nad słowem dominuje obraz, oglądając mało ambitne programy w telewizji, przy których nie trzeba myśleć?

Obawiam się, że żyjemy w czasach strasznie zmaterializowanych. Nie tylko jest tak, jak w Stanach Zjednoczonych, gdzie zaczyna funkcjonować wtórny analfabetyzm, że ludzie nie bardzo potrafią czytać, wolą obrazki, strasznie się spieszą, ale co gorsza, nic ich nie interesuje poza pieniędzmi. Wszystko przeliczają. Przez to bogactwo materialne narasta ubóstwo intelektualne. Ja to niepokojące zjawisko dostrzegam niestety u niektórych absolwentów naszych szkół średnich. Na przykład nie umieją dobrze czytać, nie potrafią poprawnie zbudować zdania. Dzieje się tak dlatego, bo nie czytają – wszystko mają podane jak na tacy w internecie i telewizji. Zdania budują na zasadzie: „wiesz, tam, przy tym, o tym, no wiesz...”.

Co można zrobić, żeby było lepiej? Potrzeba rozwiązań globalnych, systemowych...

Boję się, ale chyba tak jest, że ludzie potrzebują czegoś w rodzaju katastrofy, jakiegoś ciosu. Inaczej wszyscy dalej będą zamknięci w swoich małych światkach. Weźmy taki prosty przykład. Niech pan wyjdzie na miasto po godz. 17. Jest martwo, pusto, ludzie się nie spotykają, na imprezach organizowanych przez Polski Związek Kulturalno-Oświatowy jest coraz mniej ludzi. Większość uczestników to przedstawiciele

le starszego pokolenia. Brakuje mi w tym wszystkim młodych. Ludzie wolą spędzać czas zamknięci w czterech ścianach. Osobiście nie rozumiem tych, co siedzą przed telewizorem. Po przeprowadzce do Czeskiego Cieszyńska, odziedziczyłem po poprzednim właścicielu mieszkania 12 kanałów telewizji. Włączyłem telewizor i co? Na 12 kanałów jest 12 razy nic.

Może to wynika po części z faktu, że rodzice nie czytają dzieciom od młodości?

Fot. Marek Santarius

Franciszek Bałon

dych lat...

Nie jestem o tym przekonany, że rodzice nie czytają od młodych lat. Raczej nie mają czasu dla tych dzieci. A w takiej sytuacji nie nauczą ich czytać. Stety, czy niestety, mamy kapitalizm i zdobywanie pieniędzy wygląda dziś trochę inaczej niż kiedyś. Ta smutna diagnoza odnosi się do całego świata, ale na naszym terenie to jest najbardziej odczuwalne. Dlatego, że tutaj – na Zaolziu – było tej poezji, śpiewania i tańczenia więcej.

Wspomniał pan, że okres największego rozkwitu przypadł na lata 70. Jak to wtedy wyglądało?

Kiedy wspólnie ze znajomymi wspominamy, bo ja już jestem z tych, co wspomina, to wła-

śnie mówimy, że lata 70. były najlepsze. Była odwilż polityczna, wszyscy żyliśmy pod jakąś presją, ale trzymaliśmy się razem, wspólnie robiliśmy bardzo dużo rzeczy. To były czasy, kiedy na Zaolziu przyjeżdżali polscy literaci, kiedy można było spotkać takie osobistości, jak Nowak czy Śliwiak. Dziś tego już nie ma.

Kto tworzył środowisko zaolziańskich poetów w tamtych czasach?

Przed wszystkim to ja się do niego nie zaliczałem. Nigdy nie byłem członkiem związku literatów, nie chciałem zostać posadzonym, że piszę rymowanki, bo chcę się wypromować. A to byłaby nieprawda. Zawsze pisałem po cichu. Od 17 roku życia, kiedy zaczęła się ta przygoda, pisałem do szuflady. Nie publikowałem swoich utworów. A jeżeli już coś się ukazało, to pod pseudonimem, od czasu do czasu uczestniczyłem w konkursie, ale nie dla zaszczytów, po prostu chciałem sprawdzić samego siebie. Zawsze żyłem na boku. Myślę, że wiele osób nie wie w ogóle, że ja piszę. W ogóle nie uważam się za poetę. Nie lubię tego określenia: „Jestem pisarzem”, „Je-

stem poetą”. Ja sam napisałem kilka książek, a nie uważam się za pisarza. Mogę się uważać za człowieka piszącego, ale na to, żeby być pisarzem czy poetą, to trzeba mieć osiągnięcia na dużo większą skalę.

Jak na przykład Maria Konopnicka, Bolesław Prus czy Władysław Reymont?

Dla mnie bardzo dobrym pisarzem jest także Gustaw Morcinek.

To kim przede wszystkim pan jest?

Chciałbym być porządnym człowiekiem (*śmiech*). Tak naprawdę to muszę się przyznać, że zawsze byłem, i nadal jestem, człowiekiem bardzo zakompleksionym. Chociaż mam opinię, że dużo gadam, tak naprawdę jestem zamknięty w sobie. Kiedyś jeden z dziennikarzy „Głosu Ludu” powiedział, że moje przeżycia starczyłyby na kilka książek. Jest to prawda. Jeżeli mogę użyć takiego sformułowania, to pan Bóg obdarzył mnie przeżyciami za więcej ludzi, a nie ze wszystkimi się potrafiłem zgodzić.

Istnieje coś takiego, jak przepis na dobry wiersz? A jeśli tak, to jaki jest ten przepis?

Nie ja to pierwszy powiedziałem, ale przepis na cokolwiek dobrego to jest ból. Człowieka chyba musi coś boleć, żeby się jakoś skupił. A może samotność.

Ostatnio zajął pan trzecie miejsce w konkursie ogłoszonym przez Bibliotekę Miejską w Cieszyźnie. Temat brzmiał „Śląsk Cieszyński – nasz wspólny dom”. Chyba ciężko pisać się na zamówienie, bo przecież wena raz jest, raz jej nie ma. To nie jest tak, że pstryknemy palcem i możemy pisać...

Kiedyś polski pisarz w wywiadzie udzielnym w radio opowiadał, jak to wstaje o godz. 6.00, następnie je śniadanie, a o godz. 8.00 zabiera się do pisania. To według mnie jest bzdura. Nikt tak nie pisze, nikt tak nie potrafi pisać – wena przychodzi sama. Ja piszę ciągle, robię sobie notatki. Czasami się wyrzucam w nocy. Później te notatki przenoszę do komputera. To jest taki sprzęt z dużym monitorem. Śmieję się czasami, jak do mnie przyszedł wnuczek i chciał zagrać w gierkę. Jak powiedziałem, że nie mam żadnych gier, to przyznał, że komputer jest do niczego.

Ale musi pan przyznać, że temat konkursu był wdzięczny, ogłoszony w końcu „tu stela”...

Ja nie do końca lubię określenie „tu stela” i „tustelizm”, o ile się go przesadnie preferuje. Uważam, że skoro się deklarujemy, że jesteśmy Polakami, to każdy z nas powinien przede wszystkim mówić bardzo ładnie po polsku. Gwara owszem, ale czysta gwara, bez zaśmiecenia. Żeby „tu stela” nie było zasłoną, że mnie nie stać na mówienie po Polsku, że ja – przepraszam, nie bardzo wiem, co się w tej Polsce dzieje. **Rozmawiał: TOMASZ WOLFF**

ROZWAŻANIA NIEPOWAŻNE

WITOLDA RYBICKIEGO

Panie Witoldzie – RATUNKU!!!

Od soboty ciocia Czesia – wciąż jeszcze

Trzęsie się i nieustannie – ma dreszcze!

Po tych słowach prezydenta ER-PE

Tak ją bardzo wprost „zatkało”

I ażeby nie być „grzechem”

Chce wystąpić z PE – ZET – KAO!!!

Również moją też kuzynkę Zosię

Zaniepokoił ten felieton w Głosie –

„Że my jesteśmy – już jacyś tacy

Zczechizowani – (Waserpolacy?!)

Czego my w ogóle chcemy

Kiedy WYPROMOWAĆ też się nie umiemy...

Biologicznie – tak czy siak – ginimy (!?)

I że Polska – o, mój Boże –

Bez Zaolzia – istnieć sobie może...”

Proszę Pani – Zaolzie to „dziecko niechciane”

Od Macierzy – oderwane

Na chwilę przygarnięte – znowu opuszczone...

Do Ojczyzny cicho wzdycha z utęsknieniem –

Bo głośno o Niej mówić – było przewinieniem –

I tylko wzorem być tu mogła – Nowa

Ojczyzna jakaś – Międzynarodowa...

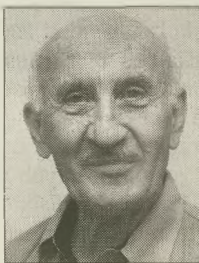
A że „jesteśmy zczechizowani?!“...

Polak w Polsce jest Polakiem

Bez zastugi – proszę Pani –

A Polak na obczyźnie – musi walczyć o przetrwanie

Krzewić język i tradycję – nieustannie...

Polak w Chicago się „amerykanizuje”

Turek w Niemczech – „germanizuje”? – RACJA! –

Ten proces to ASYMILACJA!

Może być naturalna lub też PRZYŚPIESZONA!!!

Takie „groźne wróżby” czy prezydenckie Expozé...

Tę asymilację ZNACZNIE PRZYŚPIESZYĆ tu może...

A że Polska bez Zaolzia – „istnieć sobie może?!”

Zaolzie bez Polski – też obejść się może

Tylko musi działać PRAGMATYCZNIE

(a nie ROMANTYCZNIE)

Według zasady „Ubi bene – ibi patria”

„Gdzie dobrze – tam Ojczyzna” –

Poznałem w Trzyńcu sympatyczną Czeszkę

Co ma szkoły polskie

Lecz uczy w przedszkolu czeskim.

Wyszła za Czecha co w Polsce ma rodzinę.

Jej córka poznała w Londynie

Czecha – co pochodzi z Moraw

I obecnie żyją w Brnie. –

Wszystko – po czesku, polsku i angielsku

Rozmawiają sobie płynnie!!! –

Wyznawcy „czystej rasy” się pewnie zżymają

I jakieś mury szczelnej izolacji

Znowu – budować próbują...

Nic nie wskóraj! – Nic już – NIC!!!

TO NATURALNY JEST PROCES

W ZJEDNOCZONEJ EUROPIE –

W EUROPIE – BEZ GRANIC –

Całkiem POWAŻNIE wynętrzył się Witold Rybicki

Człowiek wielu pasji

Franciszek Bałon pochodzi z Dolnej Suchej. Urodził się w 1947 roku. Skończył Technikum Maszynowe w Karwinie. Pracował w wielu zawodach, między innymi przez 15 lat był fotografem na kopalni. Jego pasją, oprócz fotografii, jest gotowanie. Szczególnie lubi kuchnię śląską, o której mówi, że dziś jest trochę zapomniana. Lubi także przyrządzać dania z ryb. Od 1974 roku mieszka w Czeskim Cieszyńsku. Jest zodiakalnym Skorpionem. – *Rzeczywiście jestem skorpionem – śmieje się.* (wot)

prezentacje

Nawsianie żyją remontem Domu PZKO

Mieszkańcy Nawsia pamiętają o sławnych rodakach, którzy zastąpili się dla swojej rodzinnej wsi i Zaolzia. Do nich należą zmarli przed 10 laty Władysław Niedoba, sławny hetman góralski Jura spod Grónia. To jego imieniem członkowie Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nawsiu nazwali swój Dom PZKO. Tablica informująca o tym zniknęła jednak z murów budynku. Powróci wkrótce, po remoncie kapitalnym obiektu.

Dom PZKO im. Jury spod Grónia to imponujący budynek. Stoi niedaleko dworca kolejowego. Gdy przekraczam we wtorek jego gościnne progi, widzę, że remont trwa na dobre. – *Chcemy się z nim uporać jak najszybciej. Uroczystość otwarcia Domu PZKO po remoncie odbędzie się bowiem jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia. W listopadzie zaś zamierzamy tu urządzić naszą sztandarową imprezę, „Zabijaczkę”, czyli świniobiecie, na którą zjeżdżają ludzie z całego Zaolzia* – mówi prezes nawiejskiego koła, Marian Waszut, który wita mnie w towarzystwie kilku członków zarządu w salce koło wejścia. W tym pomieszczeniu nawiejscy pezetkaowcy otworzą w grudniu Izbę Pamięci, poświęconą Władysławowi Niedobie, a także historii Koła.

Zaczęło się U Mrózka i U Kosa

Nawsie to duża wieś. Według spisu ludności z 2001 roku liczy 3765 mieszkańców. Polaków żyje w Nawsiu 902 (ok. 23 proc.), z tego 320 to członkowie MK PZKO w Nawsiu (bo jest jeszcze drugie koło PZKO w sąsiadującej z Milikowem i Boconowicami dzielnicy Jasienie). Koło zaś powstało już w październiku 1947 roku. Jego pierwszym prezesem był Jerzy Heczko. Koło założono w gospodzie U Mrózka. Do czasu wybudowania pierwszej świetlicy życie toczyło się jednak w innej nawiejskiej gospodzie – U Kosa. Świetlicę zaś, na placu za gospodą, wybudowano w 1967 roku, w ramach akcji „Dwadzieścia świetlic na dwudziestolecie PZKO”. Była to mała chatka zmontowana z prefabrykatów. Koło sprzedało ją w 1982 roku i zabrano się do remontu dużego obiektu, który zakupiono od państwa Pyszków. Nowy Dom PZKO, który służy pezetkaowcom do dziś, otwarto w 1985 roku. W 20 lat od tamtego wydarzenia nadano obiektowi imię Jury spod Grónia.

Życie kręci się wokół »Melodii«

– *Kiedy zakładano nasze Koło, nawiejska polska szkoła pękała w szwach – wspomina prezes Waszut. – Dziś wzrasta liczba uczniów w czeskiej podstawówce, a do polskiej małoklasówki uczęszcza zaledwie 24 dzieci. Lepiej jest w przedszkolu – w nim mamy w tej chwili 25 maluchów. Prezes Marian Waszut dodaje: – Współpraca z obiema placówkami układa się bardzo dobrze. Co roku, na przykład, dzieci biorą udział w koncertach wiosennych, które organizuje nasz chór żeński „Melodia”.*

Chór „Melodia” działa od 1955 roku, za rok będzie obchodził jubileusz 55-lecia. A także 9-lecie współpracy z zespołem obecnej dyrygentki, Aleksandry Zeman. – *„Melodia” zawsze miała szczęście do dyrygentów – zapewnia Filipczyk. – Czy już byli to Karol Heczko, Władysław Winkler, czy też poprzedniczka pani Zeman – Aleksandra Paszek-Trefon. Oni wszyscy przyczynili się do tego, że dziś chór sławny jest nie tylko na*

Zaolziu. Mamy się czym pochwalić. A wokół chóru kręci się całe życie naszego Koła.

Dwie przedstawicielki „Melodii” w zarządzie Koła, Lidia Lisztwan i Halina Krenzelok, śmieją się. Zgadza się jednak. Chórzystki rzeczywiście mocno angażują się w pracę w PZKO. Na liście członkiń chóru figurują nazwiska 32 pań. Na koncerty wyjeżdża ich przeciętnie około 20. – *Wiadomo, studentki przychodzą na próby i występy dorywczo, kilka chórzystek jest na urlopie wychowawczym. Zawsze jednak wracają, bo „Melodia” to wspaniała sprawa – podkreśla Lidia Lisztwan. Halina Krenzelok dodaje: – Najmłodsza chórzystka ma 15 lat, najstarsza 62 lata. Teraz przygotowujemy się już do jubileuszu, który będziemy obchodzić za rok. Z tej okazji chcemy też wydać czwartą już płytę. Część materiału nagraliśmy już wspólnie z Orkiestrą Kameralną z Trzyńca w nawiejskim kościele ewangelickim.*

Kluby? Od wystaw do... »samogony«

Pytam, czy chórzystki angażują się w pracę Klubu Kobiet. – *Raczej nie, nie mamy na to czasu. Tam działają trochę starsze panie – słyszę odpowiedź. Klub Kobiet radzi sobie jednak nieźle. Jego prezesem jest Anna Recmanik. Panie spotykają się regularnie, albo w Domu PZKO, albo w domu lub ogrodzie którejś z członkiń Klubu. Pomagają na każdej imprezie Koła, organizują też własne wystawy.*

W Nawsiu działa też Klub Senio-

Część zarządu Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nawsiu – w pierwszym rzędzie (od lewej): Krystyna Marosz, Halina Krenzelok, Basia Heczko, Lidia Lisztwan, Basia Marosz; w drugim rzędzie: Tadeusz Filipczyk, Stanisław Lisztwan, Rodan Lisztwan, Marian Waszut, Janusz Heczko.

ra. – *Nasz klub to grupa dziesięciu starszych panów, którzy już „zrobili, co mieli do zrobienia”, ale nie odchodzą jeszcze na zaszukany odpoczynek – śmieje się szef seniorów, Tadeusz Filipczyk. – Naszą najważniejszą imprezą jest doroczne „Kosztowani samogony” w gródeckiej restauracji Belko. Każdy z nas przynosi piersiówkę z własnym trunkiem, by pochwalić się, czym jego sad w tym roku obrodził. Ale nie schodzimy się po to, żeby się upić. Tylko degustujemy. A przy okazji zapraszamy na przykład prof. Daniela Kadhubca, dyrektora Teatru Cieszyńskiego Karola Suszkę i słuchamy ich krótkich wykładów. Zawsze też sobie pośpiewamy. Wyjeżdżamy ponadto na wycieczki – zwiedzamy browary, teraz chcemy odwiedzić gorzelnię w Stonawie. To takie nasze hobby – obok pracy społecznej.*

Mniej aktywny natomiast jest ostatnio Klub Młodych, do niedawna jeszcze prężnie działający. – *Młodzi wyjechali na studia, nie mają czasu. Pomimo to jednak starają się działać, organizują wielkanocną imprezę „Po jałowicie”, latem wyjeżdżają na wycieczki. Pomagają też na imprezach, zwłaszcza na Gorolskim Świącie – mówi prezes Waszut.*

Miedzy imprezami a remontem

Nawiejska góralska chatka w Lasku Miejskim cieszy się na Gorolskim Świącie zawsze dużym powodzeniem. – *Pamiętam pewnego pana z Polski, który zakupił u nas kapustę ze „szpyrkami”, na nią położył ogromny kotlet, a na wierzchu jeszcze porcję wątróbki. „Fuczoł przy jedyniu jak jeż nad płonkami”, ale spałaszował wszystko. Mamy co za-*

proponować – mówi Filipczyk. A Marian Waszut dodaje: – Gorolski Świąt mobilizuje nas zawsze do pracy. Koło na tej imprezie sporo zarabia, dzięki temu możemy później przez cały rok działać.

Z innych imprez Koła nawsianie wymieniają „Rowerówkę”, czyli wycieczkę na rowerach. To zawsze dwie trasy – dla zaawansowanych oraz dla rodziców z dziećmi. Obie grupy spotykają się zaś później przy jakimś ośrodku wypoczynkowym i przy ognisku. Jest też doroczny bal, są koncerty, wycieczki (w tym roku nawsianie wyjadą do Zakopanego i Wieliczki). No i wspomniana już „Zabijaczka”. – *Tegoroczna jej edycja odbędzie się 21 listopada w poniekąd wojskowych warunkach. Bo nadal trwa remont – wyjaśnia prezes Waszut. – Ale na pewno jakoś sobie poradzimy. Na uroczyste otwarcie, które zaplanowaliśmy na 19 grudnia, na pewno już będzie wszystko dopięte na ostatni guzik.*

Decyzję o remoncie kapitalnym Domu PZKO zarząd podjął przed dwoma laty. Dopiero jednak w tym roku w marcu Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” przyznało nawsianom dotację. Roboty było sporo, bo trzeba było naprawić dach, wymienić okna, odnowić wychodki i elewację. Powstaje też Izba Pamięci. Prace idą jednak szybkim tempem. – *Na pewno zdążymy skończyć z remontem w zaplanowanym terminie – zapewniają pezetkaowcy. Zdradzają, że po remoncie w głównej sali będzie można organizować także prezentacje multimedialne (ponoć Klub Młodych ma tu sporo do zaproponowania). Warta obejrzenia ma być też Izba Pamięci.*

– *Wystawa w Izbie poświęcona będzie głównie Jurze spod Grónia. Zainteresowało się już nią także kierownictwo „Wspólnoty Polskiej” i chciałoby ją zaprezentować w różnych ośrodkach polonijnych na całym świecie. Zaolziacy będą ją zaś mogli obejrzeć podczas uroczystego otwarcia, 19 grudnia, na które zapraszamy gorąco wszystkich naszych przyjaciół i sympatyków – dodaje Marian Waszut.*

JACEK SIKORA

Pamięta o nich nie tylko Nawsie

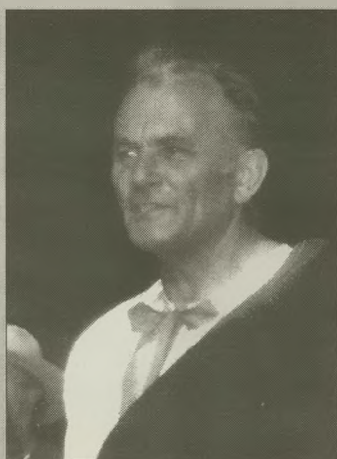
WŁADYSŁAW NIEDOBA (1914-1999)

– *Człowiek-institucja, znany jako Jura spod Grónia. Jeden z założycieli chóru „Gorol” i Gorolskiego Święta. To on na siwku prowadził zawsze świętogorolski pochód, to jego okrzyk „Ho, ho, ho!” zawsze rozpoczynał imprezę w Lasku Miejskim. W teatrze amatorskim i chórach zaczął działać jeszcze przed wojną. Po założeniu w roku 1947 Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego objął stanowisko referenta ds. ruchu teatralnego przy Zarządzie Głównym PZKO. Wspólnie z aktorami-amatorami z całego Zaolzia założył w 1951 roku Scenę Polską Teatru Cieszyńskiego i był jej pierwszym kierownikiem.*

WŁADYSŁAW MLYNEK (1930-1997) – Poeta, nauczyciel, działacz społeczny. Urodził się w Gródku, wiele lat życia spędził jednak w Nawsiu. Był wyjątkową postacią ziemi cieszyńskiej, współorganizatorem (jako Hadam z Drugi Jizby) Gorolskiego Święta i członkiem kierownictwa chóru „Gorol”. Był też w latach 1990-93 prezesem ZG PZKO i redaktorem naczelnym „Zwrotu”. Ma na swoim koncie bogaty dorobek literacki, utwory pisane zarówno gwarą cieszyńską, jak i językiem literackim („W starym geplu”, „Śpiewy znad Ol-

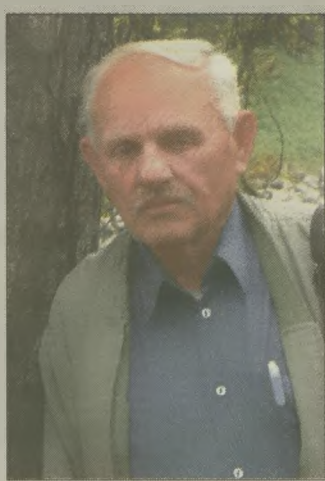
Zofia ODKP

Miejscowym Kole PZKO w Jabłonkowie literacką Kawiarenkę „Pod Pegazem”. Prowadził przez jakiś czas nawiejski zespół teatralny, dla którego pisał też skecze. Wydał zbiorki poezji: „Pęknięta pieczęć”, „Potoki”, „Słowa jak kamienie”, „Żarna”, „Pęknięta pieczęć pocałunku”, „Wiersze wybrane”, „Zieloną strzałą po...” i Kamyki światła”. (kor)

zy”, „Droga przed siebie”, „Śpiewające zbocza”, liczne sztuki dla teatrów amatorskich).

JAN PYSZKO (1925-2005) – Poeta, nauczyciel, tłumacz, człowiek związany z amatorskim ruchem teatralnym. Urodził się i mieszkał w Nawsiu-Potokach. Wspólnie z Wilhelmem Przeczkiem założył przy

Fot. JACEK SIKORA

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy Miejsowe Koło PZKO w Lesznej Dolnej.

Trzylaf pod patronatem »Głosu

17. edycja festiwalu Trzynieckie Babie Lato Filmowe zbliża się milowymi krokami. Festiwal rozpocznie się już w środę 7 października i potrwa do niedzieli 11 października. W nowoczesnej sali trzynieckiego kina Kosmos wyświetlane zostaną polskie, czeskie i słowackie filmy.

Przeegląd filmowy podzielić można na trzy kategorie. Pierwsza z nich, tzw. hity, pokazuje najciekawszą twórczość minionego sezonu. W tej kategorii nie zabraknie takich filmów, jak najnowszy obraz Andrzeja Wajdy „Tatarak”, czy też zupełnie świeżej polsko-czesko-słowackiej adaptacji „Janosika”. Kategoria druga to konkurs debiutów reżyserskich, których w tym roku pojawi się wyjątkowo dużo ze względu na

niezwykły urodzaj zaczynających twórców. Trzecia kategoria to retrospektywa – poświęcona jest wyłącznie tematowi zbrojnika Janosika, którego w trakcie festiwalu będzie można obejrzeć aż w czterech różnych adaptacjach.

– *Mamy aż pięć bardzo różnych pod względem treści i formy polskich debiutów reżyserskich, które z pewnością warto zobaczyć, by zrozumieć jakimi tematami interesują się aktualnie polscy twórcy filmowi.*

Kadr z filmu o czasach stalinowskich „General Nil”.

Kadr z najnowszego filmu Andrzeja Wajdy „Tatarak”.

Oprócz tego jest też kilka debiutów czeskich i słowackich. Czyli będzie z czego wybierać. Z hitów ciekawymi kawałkami są zwłaszcza poruszająca opowieść o czasach stalinowskich „General Nil” oraz wielokrotnie nagradzana adaptacja rzeczywistego wydarzenia „Mała Moskwa” – mówi dyrektor festiwalu, Tadeusz Wantuła.

Program urozmaici koncert muzyki jazzowej. Po wielkim sukcesie odniesionym na wędryńskim Zlocie, organizatorzy postanowili ponownie zaprosić na Zaolzie krakowską kapelę Blue Machine. Bluesowa formacja wystąpi w piątkowy wieczór w sali trzynieckiego kina. Zespół przedstawia niezwykle bluesowe klimaty i zwłaszcza do-

brze się czuje w bezpośrednim kontakcie z publicznością, który podkreślają jeszcze kameralne warunki kinowej sali.

Filar każdego przeglądu filmowego stanowi konkurs debiutów reżyserskich. W Trzyńcu filmy oceniać będzie potrójne jury. W tym roku w skład jury wejdą m.in. zeszłorocznymi laureaci konkursu, reżyserzy Rafał Kapeliński i Robert Švéd. Drugim kolegiom przyznającym nagrodę zostanie Gabinet Cieni – alternatywne młodzieżowe jury wyłonione na podstawie konkursu Złota Recenzja.

– *Konkurs ten realizujemy w tym roku już po raz trzeci, swoje recenzje przesyłają nam młodzi ludzie z najróżniejszych zakątków.*

Podczas festiwalu zwycięzcy mają okazję spotkać się, dobrze poznać i pracować razem, co daje wszystkim bardzo ciekawe doświadczenia – tłumaczy zalety konkursu szefowa sztabu organizacyjnego, Maria Branna.

Trzecie jury, które tradycyjnie przyznaje nagrodę, tworzy publiczność.

Bilety wstępu na poszczególne projekcje są w cenie zaledwie 40 koron. Wejściówki na koncert kosztują 60 koron. Można też kupować akredytacje na cały festiwal w cenie 400 koron. Akredytacje można zamawiać pod adresem info@tfl.cz. Wszystkie informacje dotyczące festiwalu znajdują się w internecie na stronie www.tfl.cz.

Program 17. Trzynieckiego Babiego Lata Filmowego

Kino Kosmos Trzinec

ŚRODA – 7. 10. 2009

16.00 *Hodinu neviš* r. Dan Svátek (2009; 100 min.) CZ

18.00 *Tatarak* r. Andrzej Wajda (2008; 85 min.) PL

20.00: *Miloš Forman: Co tě nezabije...* r. Miloslav Šmídmajer (2009; 100 min.) CZ

22.00 *Delta* r. Kornel Mundruczó (2008; 93 min.) H (Węgry)

CZWARTEK – 8. 10. 2009

8.30 Uroczyste rozpoczęcie

Klíček r. Ján Novák (2009; 70 min.) CZ

10.30 *Proměny* r. Tomáš Řehořek (2009; 80 min.) CZ

12.30 *Jánošík* r. Jaroslav Siakel (1921; 68 min.) SK

14.00 *Ostatnia akcja* r. Michał Rogalski (2009; 104 min.) PL

16.00 *Velký rešpekt* r. Viktor Csudai (2009; 77 min.) SK

18.00 *Operace Dunaj* r. Jacek Glomb (2009; 104 min.) PL, CZ

20.00 *Pokoj v duši* r. Vladko Balko (2009; 97 min.) SK

22.00 *Osadné* r. Marko Škop (2009; 75 min.) CZ, SK

PIĄTEK – 9. 10. 2009

8.30 *Lištičky* r. Mira Fornay (2009; 86 min.) CZ, SK

10.30 *Nigdy nie mów nigdy* r. Wojciech Pacyna (2009; 102 min.) PL

12.30 *Boisko bezdomnych* r. Kasia Adamik (2008; 119 min.) PL

15.00 *Bratislavafilm* r. Jakub Kroner (2009; 90 min.) SK

17.00 *Jeszcze nie wieczór* r. Jacek Bławut (2009; 100 min.) PL

19.00 *Niezawodny systém* r. Izabela Szyklo (2008; 78 min.) PL

21.00 Koncert Blue Machine

SOBOTA – 10. 10. 2009

10.00 *Protektor* r. Marek Najbrt (2009; 100 min.) CZ

12.00 *General Nil* r. Ryszard Bugajski (2009; 125 min.) PL

14.15 *Kdopak by se vlka bál* r. Maria Procházková (2008; 95 min.) CZ

16.00 *Muži v říji* r. Robert Sedláček (2009; 114 min.) CZ

18.00 *Mała Moskwa* r. Waldemar Krzystek (2008; 113 min.) PL

20.00 Ogłoszenie wyników Konkursu debiutów oraz Nagrody publiczności; *Jánošík* r. Kasia Adamik, Agnieszka Holland (2009; 140 min.) PL, CZ, SK

22.30 *Wojownik* r. Jacek Bławut (2008; 85 min.) PL

NIEDZIELA – 11. 10. 2009

10.00 *Ulovit miliardáře* r. Tomáš Vorel (2009; 100 min.) CZ

12.00 *Zbojník Jurko* r. Viktor Kubal (1976; animovaný; 78 min.) SK

13.45 *Janosik* r. Jerzy Passendorfer (1974; 119 min.) PL.

reklama

NAUKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO W GROcie SOLNEJ W TRZYŃCU

!!!!!! TEGO JESZCZE NIE BYŁO !!!!!

Chcesz się uczyć języka angielskiego, ale nauka w salach lekcyjnych Ci nie odpowiada? Masz świetną okazję to zmienić. Grota solna w Trzyńcu oferuje połączenie pobytu w zdrowym środowisku z nauką języka angielskiego.

Udowodniono, że regularne wizyty w grocie solnej zwiększają odporność organizmu oraz pomagają zapobiegać chorobom grypopodobnym.

Wraz z nadchodzącym okresem jesiennym masz możliwość wzmocnić

swoje zdrowie, a równocześnie udoskonalić swoje umiejętności.

Nasza oferta skierowana jest do wszystkich grup wiekowych.

Organizujemy kursy dla początkujących i zaawansowanych. Grupki

2-8 osobowe, po uzgodnieniu również kursy indywidualne.

Z tej wyjątkowej oferty po promocyjnych cenach skorzystaj już dziś.

ul. Prátelství 1009, 739 61 Třinec Kamionka

tel: 558 996 926, 736 626 835, mail: info@solnajeskynettrinec.cz

Ludu« już w przyszłym tygodniu!

Operacja Dunaj

Komedia o „przyjacielskiej interwencji” wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji w roku 1968. Fakt prawdziwy jest jeden – rzeczywiście w czasie akcji wojskowej zaginał jeden polski czołg. Cała reszta to fantazja... Dobrze, że nareszcie można się pośmiać z tego, co przyniosła nam oficjalna polityka...

Niezawodny system

Kryminalno-rozrywkowa pogodna opowieść o wiekowej damie, usiłującej zdobyć pieniądze na wykupienie rodzowego naszyjnika za pomocą gry w ruletkę. Jako debutantka – wygrywa, co zwraca na nią uwagę zawodowych bazardzistów. Są pewni, że starsza pani ma pewny system wygrywania w kasynie...

Generał Nil

Całe życie walczył za Polskę, by wreszcie trafić do jednej celi z esesmanem. Film o człowieku dumnym, odważnym i prawym oraz o tragicznych absurdach Polski w okresie rządów komunistów. Film jest próbą rekonstrukcji ostatnich lat życia generała Augusta Emila Fieldorfa (pseudonim „Nil”), legendarnego dowódcy Armii Krajowej – obejmuje lata walki podziemnej podczas

Aktorka Irena Kwiakowska

Kadr z filmu „Operacja Dunaj”.

okupacji niemieckiej, aresztowanie przez NKWD i zesłanie do łagrów radzieckich, powtórne aresztowanie przez SB po repatriacji, proces i egzekucję. Jest to przypomnienie losów żołnierzy podziemia przesładowanych po wojnie przez władze za inną wizję polityczną wolnej Polski.

Tatarak

Historia starzejącej się, doświadczonej życiem i schorowanej doktorowej Marty, borykającej się z nudą i wspomnieniami. Żyje ze swym mężem w małym miasteczku. Przypadek sprawi, że przypomni sobie, czym jest miłość, a nawet fizyczna fascynacja. Spotkanie z młodym mężczyzną i jego tragiczna śmierć w trakcie wspólnej kąpieli wywołują w niej uczucia i reakcje, jakich sama się nie spodziewała. Film jest ekranizacją opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza „Tatarak” z 1958 roku, został jednak uzupełniony wątkami z innego utworu – opowiadania Sándora Márai „Nagle wezwanie”. Zawiera także elementy autobiografii Krystyny Jandy, aktorki odtwarzającej główną rolę.

Mała Moskwa

Opowieść o miłości zakazanej pomiędzy Polakiem i Rosjanką w czasach oficjalnej przyjaźni i wspól-

pracy; akcja rozgrywa się w Legnicy, powszechnie nazywanej „Małą Moskwą”, jednej z największych wojskowych baz radzieckich w Polsce. Studium minionych czasów, kiedy oficjalna przyjaźń nie oznaczała swobodnych kontaktów dla jednostek. Nagrodzony w 2008 roku Grand Prix na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych (Wielka Nagroda Jury „Złote Lwy”) oraz nagrodą za pierwszoplanową rolę kobietą przyznaną Światłanie Chodczenko. W ramach Polskich Nagród Filmowych przyznano filmowi Orły w kategoriach najlepszy scenariusz, dźwięk, scenografia, a jako aktorskie odkrycie roku oceniono Elenę Leszczyńską.

Janosik.

Prawdziwa historia

Młody Janosik, wypalony wojną, zawiedziony w miłości, trafia do zbójczej drużyny. Wkrótce zostaje jej przywódcą i zaczyna się cieszyć sławą dzielnego zbrojnika, który przestrzega honorowego kodeksu – nikt z napadniętych nie może zginąć. Wraz ze sławą, rośnie jego uwielbienie u kobiet. Sukcesy Janosika budzą jednak zazdrość jednego z członków bandy, chciwego i butnego Huncagi... Zmysłowa, okrutna i pełna pasji, prawdziwa historia Juraja Janosika. Oparta na faktach opowieść o młodym zbrojniku, którego krótkie i intensywne życie stało się legendą.

Wojownik

Przejmująca opowieść o losach kick-boxera Marka Piotrowskiego; opowieść o zwycięstwach i przegranych, o powodzeniu i niszczącej chorobie. Film z dokumentalnej

opowieści staje się metaforą losu człowieka – współczesnego Hioba. Jeden z widzów po obejrzeniu filmu powiedział: „Wspaniale jest to, że udało się pokazać niezłomność Człowieka i jego dążenie do ocalenia własnego człowieczeństwa”. W roku 2007 nagrodzony na Krakowskim Festiwalu Filmowym (konkurs pełnometrażowy) – dyplomem honorowym, na Festiwalu Mediów „Człowiek w zagrożeniu” w Łodzi – Grand Prix, na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Kantonie – Grand Prix.

Jan Nowicki w filmie „Jeszcze nie wieczór”.

Jeszcze nie wieczór

Subtelna, choć zawierająca sporą szczyptę szaleństwa, opowieść o miłości, przemijaniu, aktorstwie i aktorach u schyłku życia – i o wielkim marzeniu zagrania jeszcze jednej wielkiej roli. W 2008 roku na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni Jacek Bławut i Anna Bławut-Mazurkiewicz uzyskali Srebrne Lwy, zaś Jan Nowicki nagrodę za pierwszoplanową rolę męską.

Materiały przygotował:
TOMASZ PUSTÓWKA

Boisko bezdomnych

„Czy to, że stałeś się życiowym rozbitkiem – stawia cię poza nurtem życia? Nie, jeśli tylko masz w sobie pasję i chęć wygrywania”. Współcześni „mieszkańcy marginesu” na fali polskiego zainteresowania futbolem postanawiają stworzyć drużynę piłkarską i wygrać z najlepszymi... Tragikomedia o naszej współczesności zawierająca w sobie masę obserwacji polskich realiów. W roku 2008 na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych Eryk Lubos został nagrodzony za drugoplanową rolę męską. Kasia Adamik otrzymała Nagrodę Publiczności Silver Screen.

Aktor Krzysztof Kiersznowski

Kadr z filmu „Boisko bezdomnych”.

Blue Machine

Muzyka krakowskiej grupy Blue Machine to szeroko pojęty blues-rock. W dźwiękach Blue Machine oprócz elektrycznego bluesa można usłyszeć także reggae, funkowe rytmy, pazur rodem z cięższego rocka, industrialne zgrzyty i dysonanse, jazz-rockową improwizację, ale także echa muzyki folkowej z różnych zakątków świata.

Do sukcesów zespołu zaliczyć można tytuł laureata festiwalu FAMA 2008, występ przed Joe Cockerem w Krakowie, a także udział w licznych festiwalach bluesowych (m. in. Blustracje, Olsztyńskie Noce Bluesowe, Galicja Blues Festival).

W 2009 roku zespół połączył siły ze znakomitym białostockim harmonijkarzem, Tomkiem Kamińskim, który współpracował z większością znaczących postaci bluesa w Polsce. To wspólne przedsięwzięcie pokazuje, że nietypowe zestawienie dwóch harmonijek na jednej scenie jest jak najbardziej uzasadnione, dając inspirację i nowe środki wyrazu dla całego zespołu.

Świetna gorzałka
po starych, niskich cenach.
Dla klienta szybki,
bezpłatny internet!
www.palirna-stonava.cz

735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
albo 737841306

Destylaty najwyższej jakości
z dostarczonego surowca
owocowego – sezon 2009/10

reklama

VOP
GROUP, s.r.o.

VOP GROUP, s.r.o.

Lipová 1128, 737 23 Český Tešín

www.vopgroup.cz e-mail vopgroup@vopgroup.cz

PROPONUJEMY USŁUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy

558765285

również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)

Serwis opon

558765234

sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg, akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów

Autoblacharstwo i autolakiernia 737215887

NOWA STACJA PALIW

Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

To już nasz jedenasty zjazd!

W sobotę 26 września br., 58 lat po maturze, spotkali się absolwenci (rocznik 1951) Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz Gimnazjum Pedagogicznego w Ostrawie (później Orłowa). Był to już jedenasty koleżeński zjazd w tym samym miejscu i w tym samym czasie, czyli w hotelu Piast. Odbił się w ostatnią sobotę września, zgodnie z poprzednio przyjętym zobowiązaniem, że będziemy się tak spotykać co roku, bez względu na stan liczbowy uczestników. Z 32 zaproszonych osób zjawili się nas 19, już starszyszek i starszyszek, ale zadowolonych i uśmiechniętych, mimo najróżniej-

Pamiątkowe zdjęcie uczestników spotkania.

To Wasza rubryka

Uruchamiamy nową rubrykę – Wasze sprawy. Będziemy w niej publikować artykuły, relacje z imprez i spotkań, reportaże, wspomnienia, historie oraz zdjęcia nadesłane przez Czytelników „Głosu Ludu” oraz zaozjańskie organizacje. Zachęcamy do nadsyłania materiałów na adres: trzcionka@glosludu.cz. Czekamy!

szych zdrowotnych dolegliwości. Niestety spotykamy się w coraz bardziej uszczuplonym gronie... Wszyscy postanowiliśmy się ponownie spotkać na uroczystości z okazji nadchodzącej 60. rocznicy istnienia naszej cieszyńskiej Alma Mater (14 listopada), a potem 25 września 2010 roku.

Karwina to nie tylko hałdy

Na kolejny spacer dla zdrowia wyruszyli nauczyciele-emeryci do Karwiny, gdzie w czwartek zwiedzili uzdrowiska w Darkowie i Granicach.

Ponad dwudziestoosobową grupę oprowadzała kol. Irena Greger, opowiadając o ciekawostkach uzdrowisk. W górniczym mieście, jakim jest Karwina, istnieją dwa ośrodki leczniczo-wypoczynkowe. Ten pierwszy, znany już od 1867 roku, znajduje się w Darkowie, gdzie po zbadaniu naturalnego źródła rozpoczęto leczenie solanką jodowo-bromową pochodzenia morskiego, czerpaną z głębi ziemi. Drugim ośrodkiem jest działające od 1976 roku sanatorium rehabilitacyjne w Karwinie-Granicach, gdzie leczą się przede wszystkim pacjenci ze schorzeniami neurologicznymi, po wypadkach i operacjach ortopedycznych. Obie placówki zapewniają specjalistyczną opiekę medyczną nie tylko krajowym, ale i zagranicznym pacjentom.

Na dłużej zatrzymała się wycieczka w Darkowie. Niezwykle cennym zabytkiem techniki w Darkowie jest żelbetonowy most nad Olzą. Nic dziwnego, że tam właśnie skierowali nauczyciele swe pierwsze kroki. A ciekawostek o moście dowiedzieli się wiele. Dopiero w 1925 roku wybudowano w Darkowie most i to obiekt o niezwyklej, łukowej konstrukcji. Do tego czasu musiał być w Darkowie przewoźnik, a legenda mówi, że miał on niezwyklego pomocnika – samego utopca z niedalekiego plosa. Świadectwem tego była istniejąca do niedawna restauracja Pod Utopcem.

W 1997 r. podczas wielkiej powodzi niewiele brakowało, a most zostałby zniszczony. Aby nie stracić cennego zabytku, w latach 2003-2004 podniesiono go o niecałe 2 m. Obecnie odrestaurowany most służy tylko pieszym i rowerzystom, a dla pacjentów jest atrakcyjnym deptakiem.

Miłą niespodzianką dla emerytowanych nauczycieli było spotkanie na moście z dziećmi z frysztackiego przedszkola. Dzieci odczochowały piosenkę starszaków, a razem z nimi śpiewały i emerytowane przedszkolanki, co sprawiło wszystkim radość. Wycieczkowicze spotkali też na moście nowożeńców pozujących do pamiątkowych zdjęć.

Aleja przez zabytkowy park z wieloma stuletnimi drzewami zaprowadziła nauczycieli do restauracji Zdrojowej, gdzie przy kawie i ciastku zakończył się spacer.

Zwiedzający ponownie stwierdzili, że Karwina to nie tylko miasto z hałdami i kopalniami, ale piękne i zielone miasto uzdrowiskowe. (H.P.)

reklama

Velká podzimní akce

Husqvarna

AKČNÍ CENA

Husqvarna 235 e-series

Pila se snadným startováním a ovládáním díky ergonomickému designu a pomocným technickým řešením (SmartStart®, Low Vib®). Výkonný motor X-Torq®.

Výkon 1,3 kW / 1,8 k - délka lišty 15" / 38 cm - hmotnost bez lišty a řetězu 4,6 kg.

Běžná cena 6.690 Kč

Akční cena 5.490 Kč

Měsíční splátka 549 Kč*

AKČNÍ CENA

Husqvarna 435 / 435 e-series

Effektivní pily pro všestranné využití. Výkonný motor X-Torq® s nižší spotřebou paliva a sníženou hladinou emisí. Funkce SmartStart® pro snadné startování. Výkon

1,6 kW / 2,2 k - délka lišty 15" / 38 cm - hmotnost bez lišty a řetězu 4,2 kg / 4,4 kg.

Běžná cena 9.290 Kč / 9.990 Kč

Akční cena 7.790 Kč / 8.790 Kč

Měsíční splátka 779 Kč* / 879 Kč*

AKČNÍ CENA

BONUS

Husqvarna CTH 150 Twin

Zahradní traktor s výkonným motorem vybavený integrovaným sběracím košem a hydrostatickou převodovkou. Motor Kawasaki 15 k** - šířka sekání 107 cm - hmotnost 220 kg.

Běžná cena 84.900 Kč

Akční cena 79.900 Kč

Měsíční splátka 7.990 Kč*

Součástí nabídky je 35% sleva na příslušenství pro zimní údržbu.***

AKČNÍ CENA

BONUS

Husqvarna Rider 15 V2 AWD

Výkonný model uživatelské řady s hydrostatickou převodovkou. Náhon na všechna kola (AWD). Motor Kawasaki FH430V 15 k** - šířka sekání 103 - 112 cm - hmotnost (motorová jednotka) 252 kg.

Běžná cena 157.900 Kč

Akční cena 139.900 Kč

(Cena nezahrnuje taci ústrojí.)

Měsíční splátka 13.990 Kč*

Součástí nabídky je 35% sleva na příslušenství pro zimní údržbu.***

AKČNÍ CENA

Husqvarna 125BVX

Foukač kombinuje vysoký výkon s pohodlným ovládáním stroje. Sada pro vysávání je součástí dodávky. Výkon 0,8 kW / 1,1 k - průtok vzduchu v trubce 12 m³/min - hmotnost 4,35 kg.

Běžná cena 9.190 Kč

Akční cena 7.990 Kč

Měsíční splátka 799 Kč*

AKČNÍ CENA

Husqvarna 1130STE

Výkonná sněhová fréza je vybavena dvoustupňovým systémem výhozu sněhu, uzavírkou diferenciálu a posilovačem řízení. Motor Briggs & Stratton Snow Series MAX - objem válce 342 cm³ - pracovní šířka 76 cm - hmotnost 130 kg.

Běžná cena 49.990 Kč

Akční cena 39.990 Kč

Měsíční splátka 3.999 Kč*

*Přímá platba 10 %, počet splátek 9, RPSN: 0 %. Prodej na splátky pouze v prodejnách označených logem Husqvarna financování. Husqvarna financování je zajištěno společností Fina, s. r. o. Ceny jsou pouze doporučené včetně DPH. Akce platí do 31. 10. 2009. **Stanovení výrobcem motoru. *** Více informací o příslušenství a cenách získáte u autorizovaného prodejce Husqvarna.

Společnost Husqvarna neustále provádí vývoj výrobků, a proto si vyhrazuje právo změnit design, specifikace a vybavení bez předchozího upozornění. Husqvarna je registrovaná ochranná známka. Copyright © HUSQVARNA 2009. Všechna práva vyhrazena.

Navštivte naši prodejnu:

Třinec, 1. máje 260
558 335 423, 777 020 578

Vala
www.les-zahrada.cz

Jablunkov (u Horalky)
558 340 150, 777 020 572

POP ART

64

Pierwszy jesienny PopArt kłania się nisko i na otarcie też za odchodzącym latem przynosi porcję smacznych nowości muzycznych. Już wiecie, jaki jest system – umyć łapki, włożyć klapki, zapraszam do stołu – dzisiaj proponuję trzy najświeższe smakołyki!

Muse

»Resistance« (2009)

Muse to android współczesnego rocka, mutant łączący w sobie alternatywę z muzyką klasyczną i ciekawym popem, fantastyczno-naukowe wizje z mroczną, mityczną legendą, delikatne frazy z klasycznym podejściem macho „padajcie, przychodzę z dwuminutową solówką”. Muse to wierni wyznawcy rocka pisanego z dużej litery, rocka pompacyjnego i megalomańskiego, rocka jako religii.

Może to i wielkie słowa, ale jeszcze nigdy nie były one tak na czasie, jak właśnie teraz – takie jest bowiem najnowsze nagranie kapeli. Pierwsze przesłuchanie płyty uderza w twarz prysznicem zapożyczeń, cytatów i całkowicie jawnych kradzieży z rockowego muzeum, od rocka lat 60. po elektro-metal z ubiegłego poniedziałku. W tym jednak konkretnym przypadku sprawdzi się teza Jima Jarmuscha „Nic nie jest oryginalne. Kradnij wszystko, co cię inspiruje, lub napędza twoją wyobraźnię”. Po pierwszym przetrwaniu i kolejnych porcjach płyty zaczynamy powoli przebaczać, gdy okazuje się, że – wracając do porównania religijnego – panowie z Muse budują tutaj de facto witraż w świątyni muzyki rockowej.

Co możemy tutaj znaleźć? Depeche Mode w utworze „Undisclosed Desires”; w „Unnatural Selection” zwrotka cytuje klasyka elektro „Bug Powder Dust”, w pierwszej części refronu parafraza „Lay All Your Love On Me” zespołu ABBA zakończona jest chórkami typowymi dla kapeli System Of A Down; w „Resistance” i „United States Of Eurasia” zabrzmiały z kolei klasyczne chórki Queenowskie... W różnych utwo-

rach wyskakują Radiohead, Suzi Quatro czy też Pink Floyd. Czołową postacią jest tutaj oczywiście Matt Bellamy, wokalista, gitarzysta, pianista i mózg kapeli, który daje upust swoim fascynacjom klasycznym. Epilog płyty stanowi 13-minutowa rockowa symfonia „Exogenesis” w trzech częściach.

Wspominane już „United States...” zakończone są dwuminutową, zmodyfikowaną lekko wersją Nokturnu Es-dur Fryderyka Chopina, w wielu innych miejscach pojawiają się nutki Ravela, Rachmaninowa, Gershwin, Beethovena i wielu innych gipsowych klasyków stawianych na fortepianach.

Muse czasami ocierają się już o cienką granicę między euforyczną operą rockową a glamrockową parodią, na razie jednak mocno trzymają cugle tego dzikiego wierzchowca. Nie potrafię sobie jednak wyobrazić, że ktoś mógłby zrobić jeszcze kolejny krok – chyba, że wykorzysta parady cyrkową i salwy artylerii. Życzymy więc Muse zdrowego rozsądku, a na razie pozwólcmy się rozbić na kawałki ich najnowszej epopei.

Warto spróbować:

„Resistance”, „United States Of Eurasia”, „Unnatural Selection”.

Zero 7

»Yeah Ghost« (2009)

Jeżeli przeje Wam się już pompacyjny rock z włochatą kłatą i snopami iskier, zawsze można przejść na spokojną stronę mocy. Tu oferuje pomocną dłoń Zero 7, wieloletni i sprawdzony dostawca dźwięków z pogranicza elektronicznego chill-outu, trip hopu, ballady jazz-rockowej i delikatnej psychodelii.

„Yeah Ghost” to czwarte studyjne nagranie zespołu. Jakkolwiek fani gatunku na pewno nie odejdą z oklapniętymi uszami, tym razem raczej nie trzeba się przesadnie ekscytować. Po wymienionych trzech płytach nadeszła chwila

otrzeźwienia, pomysły melodyczne i aranżacyjne są na tyle łagodne i wyciszone, że czasami wydaje się, że... w ogóle ich nie ma. Kapeli na szczęście udało się utrzymać wysoki standard kompozycji i aranżacji, pojawiają się tu i ówdzie miłe perełki w postaci instrumentalnej

przejażdżki „All Of Us”, zamykającej płytę, czy też hipnotycznej „Everything Is Up”.

Tym razem na płycie nie pojawia się retro-bard José Gonzáles, ani aksamitnogłosa Sia Furler (szczególnie bolesna strata), poznajemy za to nowe głosy – w „Pop Art Blue” przedstawia się młoda brytyjska wokalistka folkowa, Mar-

tha Tilston, energiczne utwory „Mr McGee” i „Medicine Man” rozdiera cudowny „czarny” wokal kobitki o imieniu Eska Mtungwazi.

„Yeah Ghost” to z pewnością najmniej spójna płyta kapeli. Czy to źle, czy dobrze, o tym zadecyduje za pół roku. Na razie mogę polecić album chociażby dlatego, że dobrze jest po raz kolejny stwierdzić, że wbrew czarnym przepowiedniom źródła muzycznego eklektyzmu nadal nie wysychają.

Warto spróbować:

„All of Us”, „Pop Art Blue”, „Mr MacGee”.

Múm

»Sing Along To Songs You Don't Know« (2009)

Jeżeli szukacie czegoś jeszcze bardziej oryginalnego, to proszę bardzo – na koniec zostawiłem sobie i Wam rozkoszną perełkę z dzikich lasów alternatywy i eksperymentu – nowy album kapeli Múm, którą mieliśmy ostatnio szansę poznać w trakcie ich występu na festiwalu Nowa Muzyka w Katowicach. Ostatnią płytę zespołu opisałem jako ścieżkę dźwiękową do magicznych dziecięcych zabaw, czasem niezwykle pasjonujących, a czasem okrutnych – a więc od budowania zamków z piasku po torturowanie zwierzątek. Od tego czasu

niewiele się zmieniło – okazuje się, że Islandczycy nadal bawią się w te klocki.

Są dzwoneczki, są metaliczne brzęki garnków i stukanie patyków, są drumle, nieporadne, zabawne dysharmonie, rozkoszne, infantylne wokale, mgła smyczków, nawet same teksty przypominają opisy rysunków przedszkolaka – „If I Were A Fish” (Gdybym była rybą), „Hullabalaballá”, „Last Shapes Of Never” (Ostatnie kształty Nigdy), „Blow Your Nose” (Wydychaj nos). Cudowny relaks i wyciszenie, lot przez fantazyjne przestrzenie muzyczne o rozmytych granicach. Piotruś Pan, Alicja w Krainie Czarów i Mały Książę, ale też Ferdynand, Łowcy Much i dziecięca krucjata. Zapraszam do zabawy.

„W twoim brzuszku/Pływają narodniki/Które zbieraliśmy z leśnego poszycia/I jeżeli masz teraz plakać ze smutku/Wyczyść nos prosto w mój rękaw”

Warto spróbować:

„If I Were A Fish”, „A River Don't Stop To Breathe”, „Show Me”, „Kay-Ray-Ku-Ku-Ko-Kex”

Już nie ma, więc dzisiaj nie dostaniecie! Ewentualnych chętnych do dokładki zapraszam za dwa tygodnie, kiedy podajemy menu filmowe. Do przeczytania!

Rubrykę przygotował:

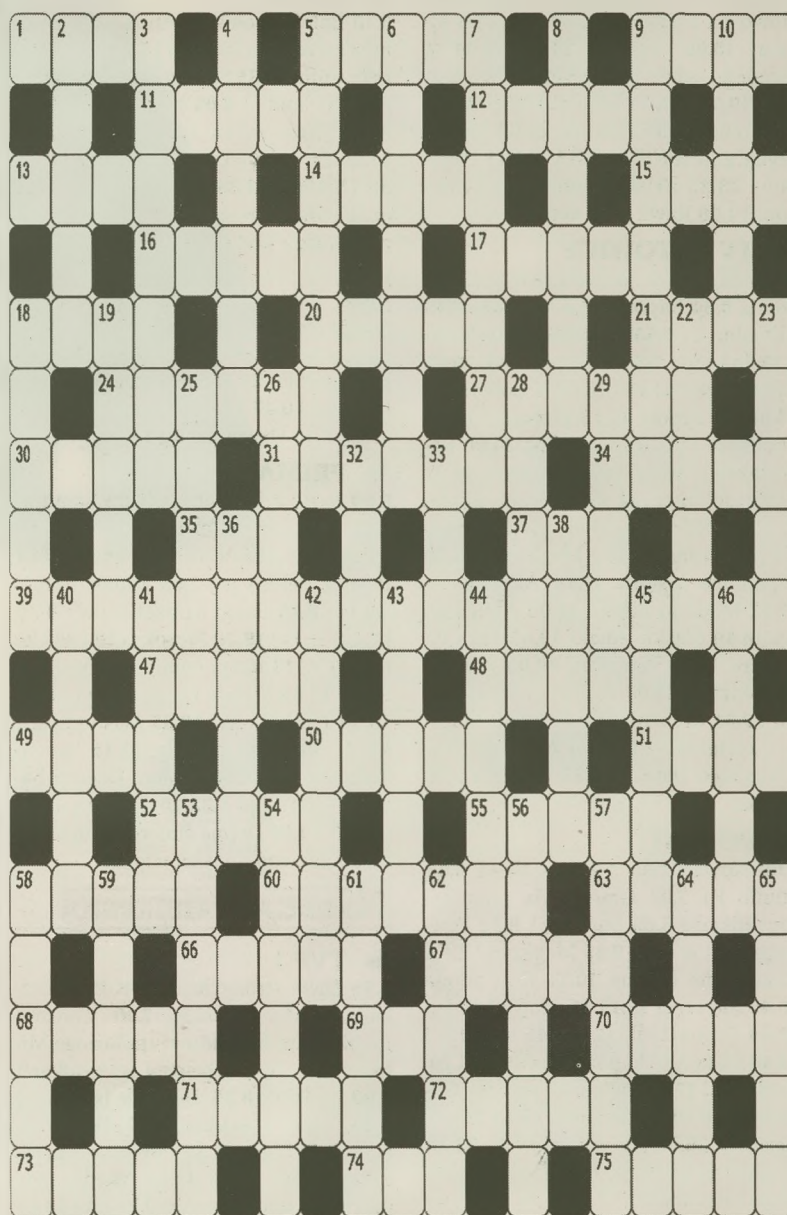
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. barwi lakmus na czerwono 5. małowitrawoży jednorząd 9. dymi na Sycylii 11. przywidzenie 12. pod zastawą 13. drewniany okrągłak 14. promieniotwórczy helowiec 15. trafiła na kamień 16. wzgórek ze śniegu 17. wyspa w Balearach 18. strefa 20. indiańska łódź 21. wygodny kostium treningowy 24. przytrzymuje niesforne włosy 27. tłum 30. jubilerska jednostka masy 31. małe niedociągnięcie 34. barwna tkanina zdobiona hełm 35. baśniowy duszek 37. górna część kończyny dolnej 39. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Polski aktor teatralny i filmowy)** 47. drzazga 48. bezpieka NRD 49. kobza 50. drobny rolnik 51. przesieka leśna 52. na końcu bajki 55. myśliwiec z Rotterdamu 58. drapieżna ryba morska 60. niewielka ilość 63. znak wyróżniający 66. cudo 67. listopadowy solenizant 68. symbol władzy królewskiej 69. artretyzm 70. błędny nad bagnami 71. plaksa 72. krótki utwór sceniczny 73. klub piłkarski z Warszawy 74. ostry, prosty albo rozarty 75. trujący pierwiastek.

PIONOWO: 2. litewska metropolia 3. drewno do kominka 4. przepych 5. grzechotka z pustego kokosu 6. opowieść oparta na legendzie 7. miasto obwodowe na Ukrainie 8. wypowiedź zawierająca treść prawdziwą, ale wszystkim znaną 9. zespół okrętów wojennych 10. do przenoszenia ran 18. polecenie zabraniające 19. bardzo drogie futro 22. żydowski nauczyciel zakonu 23. rzemień dla psa 25. bogini mądrości 26. skrzynia podróżna 28. lęk 29. sukulenta rodem z Afryki 32. as 33. styl w muzyce wokalne 36. przywódca partii politycznej 38. rzymska bogini łowów 40. siedziba urzędnika 41. poziomy występ na zboczu skały 42. popularne imię męskie 43. miękka jedwabna tkanina 44. punkt widzenia 45. zjawia 46. podstawa pomnika 53. upiększenie 54. ulotka 56. faraon z Faraona 57. uczucie przerażenia 58. gra podwójna 59. drapieżnik z rodziny sokołów 61. ziomek 62. kieliszek do spełnienia 64. nieczyny czyn denuncjatora 65. huragan.

Opr. JO

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 26 września:

SERCE TAM PATRZY, GDZIE OKO NIE MOŻE.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka Józefa Ondrusza „Tu się żyje bez starości”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 9. 10. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Halina Sikora z Wędryni.

ALE HECA

– Wiesz, mam, wczoraj Kazik przyszedł do szkoły brudny i pani odesłała go do domu.
– Czy to pomogło?
– Tak, dzisiaj połowa klasy przyszła nie umyta.

Nauczycielka sprawdza zadania domowe.
– Wprost trudno uwierzyć, aby jeden człowiek zrobił tyle błędów!
– A kto mówi, że jeden? A ojciec?

Dziadek Erwin zagaduje Bercika:
– I jak tam ten nasz mały radzi sobie w szkole?
– Nawet nie pytaj! Na wywiadówki chodzę pod przybranym nazwiskiem!

– Tatusiu, dlaczego my tak późno przyszliśmy do tego sklepu po zakupy?
– Nie gadaj tyle, pij kłódkę!

SOBOTA 3 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Dwie strony medalu 6.45 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo 9.30 Ziarno 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 10.35 Złota rączka 11.05 Hannah Montana 11.35 Kyle XY (film USA) 12.30 Pegaz 13.00 Wiadomości 13.10 Małpi gang 13.50 Leila i Nick (film niem.) 16.00 Łudzkie ciało 17.00 Teleexpress 17.25 Odciec Mateusz (s.) 18.15 Gotowi na ślub 18.25 Najgorszy tydzień 18.45 Sobota z Jedyńką 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Piraci z Karaibów - Kłątwa Czarnej Perły (film USA) 22.50 Śmiertelne polowanie (film USA) 0.35 4400 (s.).

TVP 2

5.55 Spróbujmy razem 6.25 Świat według Bindi 6.55 Poezja łączy ludzi 7.00 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Czterdziestolatek 20 lat później (s.) 10.10 Kocham cię, Polsko 11.35 Foka z wyspy Sanderroog 13.15 Laskowik & Malicki 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Fantazmaty Powstania Warszawskiego 15.35 Czas honoru 16.30 Mistrzowie Stuligrósza - szkoła przetrwania 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 Gdzie są chłopcy... gdzie dziewczęta z tamtych lat... 19.55 Tak to leciało! kulisy 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Dziewczyna z Jersey (film USA) 22.45 Panorama 23.20 Byliśmy żołnierzami (film kopr.) 1.50 Rzym (film kopr.).

TV KATOWICE

6.22 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 6.34 Raport z Polski ekstra 7.45 Aktualności 7.55 6 milionów sekund 9.10 Infonuta 9.50 Info poranek 10.15 Cyber świat 11.00 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Fundusze i programy unijne 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.00 Dżungla polityczna 16.45 Aktualności 16.50 Tajemnice historii 17.30 Aktualności 17.42 Made in Silesia 18.00 Aktualności 18.40 Śląskie smaki 19.05 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Raport z Polski ekstra 22.51 Komentarz info 23.30 Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza 0.00 Defilada 0.53 Dżungla polityczna.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 6.45 Studio F1 7.00 Grand Prix Japonii - Kwalifikacje 8.05 Studio F1 8.30 Pewnego razu w lesie 9.45 Magazyn UEFA Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.15 Miodowe lata (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Chirurdzy (s.) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Jak oni śpiewają 22.20 Gotowe na wszystko 0.20 Zjadacz grzechów (film kopr.).

TVC 1

6.15 Złote rączki 6.30 Lot 29 (s.) 6.50 Niedźwiedź 09 7.00 Łużycko-serbskie bajki 7.05 Przygody cielaka Kopytko (s.) 7.15 Sezamie, baw się razem z nami 7.40 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 8.05 Wszystkie poranki świata: Japonia 8.15 Biblijne poszukiwania: Józef i jego bracia 8.35 Dumbo (film anim.) 9.35 Baranek Shaun 9.45 Pogotowie kulinarne 10.15 Prefontaine (film USA) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Styl (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 13.40 Czy je zechcecie? (mag.) 13.50 Hobby magazyn 14.20 Europejska instrukcja obsługi 14.40 Jalna (s.) 15.30 Poza sceną (film USA) 17.10 Tak sówka (pr. roz.) 17.45 Czarna wieża (s.) 18.40 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Czech Dance Open Ostrava 2009 21.30 Hero (film

kopr.) 23.05 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.15 Ciemna strona miasta (film USA) 1.15 Okna (film wł.).

TVC 2

6.00 13 komnata Jana Vávry 6.30 Wiadomości STV 6.55 Medycyna XXI wieku 7.10 Praga, miasto wież 7.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Magazyn folklorystyczny 9.50 Przemiany czeskiej wsi 10.10 Magazyn muzyki dętej 10.40 Poszukiwania czasu utraczonego (pr. cykl.) 11.00 Obchód między życiem a śmiercią (dok.) 12.00 Herbie Hancock: Possibilities (koncert) 12.50 Piątka w Pomarańczy (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.45 Sabotaż (mag.) 14.10 Film o filmie „Lisiczki” 14.25 Simpsonowie (s. anim.) 14.50 Millau - najwyższy most na świecie (dok.) 15.40 Kamera w podróży 16.40 W krainie Majów (cykl dok.) 17.35 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 17.55 Kudykam (dok.) 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 A może Meisla? 19.35 Powroty (pr. muz.) 20.00 Zapraszamy do teatru: Herbata u królowej 22.10 Teatr żyje! (mag.) 22.40 Artmix (mag.) 23.35 Noc z Andělem 1.05 Mike Stern Band (koncert) 1.55 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.10 Bolek i Lolek (s. Anim.) 6.40 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.05 Tom i Jerry (s. anim.) 7.35 SpongeBob Kanciastoperty (s. anim.) 8.05 Frajer (film USA) 9.55 Nasza trójka i pies (film czes.) 11.20 Pr. rozrywkowy 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.35 Ryba na lądzie (film czes.) 14.25 Crusoe (s.) 15.20 Mój brat ma fajnego brata (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołchów 17.55 Przy-smaki Babicy (mag. kul.) 18.30 Sport, prawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.50 Cudzoziemiec (film USA-pol.) 0.40 Wesele wampirów (film czes.) 2.45 Dzwoncie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.50 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.15 Tom i Jerry (s. anim.) 7.25 Bajer z Bel-Air (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.25 Salon samochodowy 9.20 M.A.S.H. (s.) 10.20 Wyrok (s.) 11.15 Columbo (s.) 13.10 Spokojnie, tatuśku (film USA) 15.55 Miłość i wojna (film USA) 18.00 Plotkara (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 X-Men: Ostatni bastion (film kopr.) 22.20 Zabójcy (film USA-fr.) 1.00 Dolina śmierci (film USA) 2.40 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 4 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu 6.40 Mieszkamy blisko zwierząt 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. anim.) 8.55 Bajki rosyjskie 9.10 Teleranek 9.35 Orliki, gola 9.55 Powrót do przeszłości (film USA) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 30. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 14.00 Gotowi na ślub 14.10 Biblia - Józef 15.50 Południowy Pacyfik - Bezkręśny błękit 16.50 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ociec Mateusz (s.) 18.10 Jak to melodia? wydanie specjalne 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.20 Zorza polarna 23.00 Doskonałe popołudnie 0.45 Miasto grzechu (film USA).

TVP 2

6.30 Sto tysięcy bocianów 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Zaczise gwiazd - Andrzej Zaorski 9.35 Makłowicz w podróży - Szkocja, Highlands 10.10 Kwartet polityczny 11.25 Biegnij, Warszawo 11.35 Na przekór całemu światu 13.10 Biegnij, Warszawo 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Wojciech Cejrowski boso przez świat 15.05 Szansa na sukces - Perfect 16.00 Biegnij,

Warszawo 16.10 Na dobre i na złe 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Kultura duchowa narodu 20.05 Laskowik & Malicki 21.05 Czas honoru 21.55 Magazyn Ekstraklasy Szybka piłka 22.45 Panorama 23.15 Kwartet teologiczny 23.50 52. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej.

TV KATOWICE

5.46 Dżungla polityczna 7.05 Pegaz 7.45 Aktualności 7.50 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemiakowicz 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.45 Aktualności 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 18.00 CenterNet Mobile Speedway Ekstraliga 20.00 Program publicystyczny 20.50 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 22.51 Chwyty codzienne.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat 6.45 Studio F1 7.00 Grand Prix Japonii 9.00 Studio F1 9.15 Kacze opowieści 9.45 90210 10.45 Gorączka złota (film USA) 12.35 Jumanji (film USA) 14.45 Światowe rekordy Guinnessa 15.45 Synowie, czyli po moim trupie!!! 16.15 Świat według Kiepskich (s.) 16.45 Kabaretobranie w Zielonej Górze 2009 17.45 Rodzina zastępcza 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Skazany na śmierć (s.) 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 21.58 Polsat Boxing Night news 22.05 Kości (s.) 23.05 Zauroczenie (film USA).

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytk 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera 10.25 Obiektyw (mag.) 11.00 Sprawy kancelarii detektywistycznej Ostrowidz (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dysk.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.15 Dzień sądu ostatecznego (film czes.) 15.45 ABBA: Mamma Mia! Story (dok.) 16.30 Rajske ogrody (cykl dok.) 16.55 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 BrainStorm (film czes.) 21.30 Ukochana książka - Top 12 21.55 168 godzin (pr. publ.) 22.25 Losowanie Sportki i Szansy 22.30 Czerwona Róża (film USA) 23.55 Trup jak ja (s.) 0.40 Świat sztuki (cykl dok.) 1.30 Talk-show J. Krausa 2.15 Wspólny koncert Orchestru Gustava Bromaa i zespołu VOX.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.20 City Folk 2009 - Sundsvall 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od K. Legátowej 9.00 Artmix (mag.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.10 Film 2009 (mag.) 10.40 Po powierzchni: Smak 11.00 Czy je zechcecie? 11.05 Mity i fakty historii: Królowe Nilu (cykl dok.) 12.00 Sprawa Salieri (teatr TV) 13.15 Strážnice 2009 (rep.) 13.55 Notes (mag.) 14.45 Świat sztuki (cykl dok.) 15.40 Ludzie-koty (film USA) 16.50 Jazz club 17.35 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Inspiracje antyczne 22.00 Na pływalni z A. Huvarem (talk-show) 22.25 Romantyczna Angielka (film br.-fr.) 0.20 Jazz club (koncert) 1.15 Czech Dance Open Ostrava 2009 2.35 TVC.

NOVA

6.00 Królestwo surykatek (cykl dok.) 6.30 Formuła I: Grand Prix Japonii (transmisja) 9.15 Wielka Stopa i zbiry (film wł.-niem.) 11.30 Spokojnie, to tylko awaria... (film USA) 13.30 Moto GP: Grand Prix Portugalii (transmisja)

15.15 Przyjacieli na nie pogodę II: Opowieść z Brooklynu (film czes.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Obywatelskie judo 18.05 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.50 Drzazgi (mag.) 23.20 Śledztwo nad przepaścią (film USA) 1.40 Piękni (s.) 2.50 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.00 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.50 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Ludzie Hitlera (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 13.05 Komisarz Rex (s.) 14.15 Nareszcie sami (film czes.) 15.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Oxford (s.) 22.10 Syriańska (film USA) 0.40 Wszystko jest iluminacją (film USA) 2.30 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 5 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik 9.30 Świat małej księżniczki 9.45 Małe zoo Lucy 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec kresowy 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? wydanie specjalne 14.25 Irbis. Więcej niż mit 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.15 Rzym 21.25 Fernando Krapp napisał do mnie ten list... 22.55 Niewinne ofiary (film USA) 0.30 Kojak (s.).

TVP 2

5.50 Sophie - panna młoda mimo woli 6.50 Przystanek edukacja 7.05 Skarby przeszłości 7.40 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.35 Twórcy naszej tradycji - Juliusz Słowacki 12.25 Ogród barbarzyńcy - Poeta Doctus 13.00 Sto tysięcy bocianów 13.30 Znaki czasu 13.55 Magnum 14.50 Tak to leciało! 15.50 Na dobre i na złe 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Mini wykłady o maxi sprawach 19.55 Poezja łączy ludzi 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.30 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Instykt zabijania (film USA) 1.00 Mała bogini o ośmiu kończynach.

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 7.45 Aktualności 8.01 Gość poranka 8.15 Przegląd prasy 8.45 Tygodnik regionalny 9.10 Gość poranka 9.51 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.11 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 TV Katowice poleca 17.30 Aktualności 18.30 Szereki kąt 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Mi-nęła 20-ta 21.08 Telekurier bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 0.00 Zamach na Bali 0.52 Wokół toru.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Jak oni śpiewają 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia

czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Terminator III - Bunt maszyn (film USA) 22.15 Królowa ringu (film kopr.) 0.30 Prawo miasta.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Dzień sądu ostatecznego (film czes.) 10.25 Pr. rozrywkowy 10.50 Piękno europejskich wybrzeży 11.00 Jean-Michel Cousteau: Podmorska przygoda (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córkę McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.20 Simpsonowie (s. anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Malezji 21.35 Reporterzy TVC 22.15 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.40 Spóźniony bohater (film USA) 0.50 Polityczne spektrum 1.15 Seks w wielkim mieście (s.) 1.45 Córkę McLeoda (s.) 2.25 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmna (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Kochamy operę 13.30 Anakonda (j. fran.) 13.50 Alicja w Krainie Czarów (film anim.) 15.00 Mały telewizyjny kabaret 15.35 W krainie Majów (dok.) 16.30 Przygody nauki i techniki 17.00 SK Slavia Praha - AC Sparta Praha (transmisja meczu piłki nożnej) 19.45 Wiadomości w języku migowym 20.00 Stulecie latania (cykl dok.) 20.55 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.25 Piękne straty (talk-show) 21.55 Pamiętnik Alana Clarka (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.35 Film point 0.40 Świat książek 0.55 Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.) 1.10 Wiadomość od K. Legatovej 1.25 Skarby świata 1.40 Talk-show M. Jilkovej 2.25 Poker.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 10.5 w skali Richtera (film USA) 11.10 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.15 Lenssen i spółka (s.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.35 Agenci NCIS (s.) 23.30 Mieszkając z wrogiem (film kan.) 1.25 Bujne fantazje (s.) 1.55 Talk-show.

PRIMA

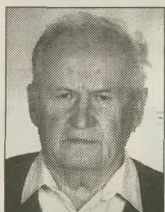
6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Chirurdzy (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.20 Falstart (s.) 0.25 Rewir Wolfa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Upływa szybko życie....

**Państwu
ANNIE
i
RUDOLFOWI
HAJDUKOM**

z okazji Diamentowych Godów serdeczne podziękowania za miłość, wykształcenie i prawdziwy dom rodzinny, składają córki i synowie z rodzinami. GL-637

WSPOMNIENIA

Kto w sercu żyje, nie umiera...

Dziś, 3. 10. 2009, mija 3. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej Żony, Mamy, Córki, Babci, Siostry i Cioci

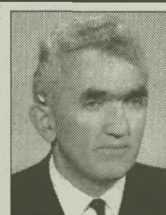
śp. WANDY LISZOK

z Karwiny-Nowego Miasta. O chwilę wspomnień prosi mąż i najbliższa rodzina. RK-182

Dziś, 3 października 2009, mija 8. rocznica śmierci mojego Męża

śp. STANISŁAWA BUREGO

O chwilę wspomnień prosi żona Marta i Krzysztof z rodziną. AD-116

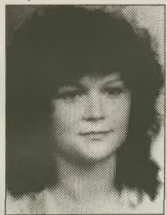

Dnia 4. 10. 2009 obchodziłby 90 lat nasz Kochany

śp. JAN TUROŃ

emerytowany nauczyciel z Gródka. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi. GL-640

Trudno było Cię pożegnać,
jeszcze trudniej żyć bez Ciebie.

Wczoraj, 2. 10., minęła 18. rocznica tragicznej śmierci naszej Kochanej

śp. inż. ALICJI ADAMCZYK

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-186

Kto w pamięci i sercach żyje, nie umiera.

Dnia 1. 10. 2009 mija 10 lat od nagłego zgonu naszego Kochanego Ojca

śp. TADEUSZA HANZLIKA

z Karwiny-Kopalni. O chwilę wspomnień proszą córka i syn z rodzinami. RK-176

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 29. 9. 2009 zmarła po chorobie w wieku 87 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

**śp. ELŻBIETA
WYBRANIECOWA**

zamieszkała w Starym Boguminie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek dnia 5 października 2009 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd zostanie przewieziona na cmentarz w Karwinie-Miżerowie. Zasmucona rodzina. RK-184

BOGUMIN - Zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają na wystawę

o godz. 16.30, w programie wystąpi chór MK i Drops. Wystawa czynna: 16.10. w godz. 16.30-19; 17. 10. w godz. 9-18, 18. 10. w godz. 9-14.

UWAGA absolwenci PSP w Cz. Cieszynie z roku 1964, klasa B, wychowawca Tadeusz Rzymar! - Spotkamy się 13. 10. o godz. 15.00 w restauracji Dzik w Cz. Cieszynie. Inf. Lidka Teperowa (Jedzok) 737 532 373.

CIERLICKO-STANISŁAWICE - Klub Kobiet oraz Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 3. 10. do DPŻW na Kościelcu o godz. 14.00. Prosimy wziąć z sobą nożyczki.

MILIKÓW-CENTRUM - Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Hobby naszych pań” w dniach 3. 10. i 4. 10. w godz. 9-17 do Domu PZKO. Smaczny bufet, atrakcyjna loteria, nowe inspiracje.

WĘDRYNIA - Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 6. 10. o godz. 15.00 do Czytelni.

WIERZNIOWICE - Zarząd MK PZKO zaprasza na Pożegnanie Łata - Dokopki 4. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

SEKCJA KOBIET - Zaprasza na spotkanie jesienne 10. 10. o godz. 9.30 do Domu PZKO w Jabłonkowie.

ZARZĄD GŁÓWNY MACIERZY SZKOLNEJ - Ogłasza 4. edycję turnieju siatkówki o Puchar przechodni „Baginieckiego Corola”. Odbędzie się 10. 10. w PSP Jabłonków. Zgłoszenia przed i w dniu turnieju w godz. 8.00-8.30. Inf.: 777 559 434, p. Baron.

OFERTY

KUPIE - piłę tarczową na drewno opałowe, betoniarę, heblarkę, wiertarkę szlupową. Tel. 732 844 674. GL-630

Remonty ŁAZIENIEK Sprzedaż MIEBLI

PROMOCJA: Jesień-Zima 2009

Zakup towaru nad 15 000,- Kč - WC kompakt za 1,- Kč
Zakup towaru nad 29 000,- Kč - Bateria termostaticzna za 1,- Kč
Zakup towaru nad 45 000,- Kč - Pysznicowy panel masażowy za 1,- Kč

W przypadku kompletnego remontu łazienki,
te trzy rzeczy otrzymujesz

zupełnie GRATIS - SUPER CENY!!!

Punkty sprzedaży:

Návsi u Jablunkova,
ul. Dlouhá 910
obok arealu firmy NETIS

Havířov-Šumbark,
ul. Generála Svobody 67
nad Bankiem Komerčním

E-mail: interlerybartek@seznam.cz

Kom.: 00420 602 710 813, 00420 608 876 842

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

**Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie
na najładniejszy nagrobek roku**

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Golezów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego

w Górnej Lesznej

Kongres Polaków w RC oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie w ramach programu „Historia i kultura Żydów polskich” serdecznie zapraszają na wykład Pana Karola Yarona Beckera - koordynatora programów edukacyjnych Instytutu Polskiego w Tel Awiwie, wykładowcy akademickiego filozofii w College Seminar Hakibutim, publicysty i tłumacza, a także współpracownika Instytutu Yad Vashem w Izraelu - na temat „Rozdarta tożsamość polskich poetów i pisarzy żydowskiego pochodzenia XX wieku”. Wykład odbędzie się w czwartek 8 października br. o godz. 14.00 w auli Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Czeskim Cieszynie (wstęp darmowy).

Remonty płaskich dachów, balkony, tarasy z papy termozgrzewalnej.
Firma „NEW SYSTEM DACH” - Cieszyn,
ul. Brozka 13/1; tel.: +48 601 532 642,
+ 48 603 802 621, +48 33 8525 608.

KUPIE - wiatrówkę wojskową - Slavia, perkusyjną skałkową strzelbę, pistolet. Tel.: 732 844 674. GL-631

SPRZEDAM - łuparkę do drewna (štůpačka), świder stożek (rotační kužel) średnica 80 mm, długość (280 mm), stal szlachetna klasy 15, z silnikiem lub pojedynczo. Tel.: 732 844 674. GL-632

CZYSZCZENIE STUDNI, tel. +420 605 929 616. GL-526

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-537

Co za Olza

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, CZ. CIESZYN: do 16. 10. „Dzieleni Polska” wy-

Co w kinach

HAWIERZÓW - Centrum: Tajemnica rajskiego wzgórza (3-5, godz. 15.30); Narzeczony mimo woli (3-5, godz. 17.45); Protektor (3-5, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Wyprawa na księżyc (3, 4, godz. 15.30); Coco Chanel (3, 4, godz. 17.45); Janosik - prawdziwa historia (3, 4, godz. 20.00; 5, godz. 17.45); **KARWINA - Ex:** Pokój v duši (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Zapowiedź (3, 4, godz. 20.00); Kac Vegas (5, godz. 17.30, 20.00); **BYSTRZYCA:** Radio łódź (3, godz. 18.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Veni, vidi, vici (3, 4, godz. 17.00); Adrealina (3, 4, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Dzieci Ireny Senderowej (3-5, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w terenie

BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na prelekcję na temat ocieplania domów, która odbędzie się 7. 10. o godz. 17.00 w Domu PZKO.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza 14. 10. o godz. 16.00 na prelekcję i prezentację przezroczy inż. Ludmiły Potysz pt. „Indonezja” do Domu PZKO.

stawę robót ręcznych i innych różności do Domu PZKO w niedzielę 4. 10. w godz. 8.30-17.00. Do udziału w wystawie zostały zaproszone także okoliczne koła PZKO. Na gości czeka domowa kuchnia i atrakcyjna loteria.

CZ. CIESZYN - MK PZKO Park Sikory zaprasza 9. 10. o godz. 18.00 na prelekcję Jana Szymika pt. „Zwyczaj i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim” do salki Koła przy ul. Fabrycznej.

CIERLICKO-KOŚCIELEC - Klub Współczesnej Kobiety zaprasza na Winobranie 2009 16. 10. o godz. 19.00 do DPŻW. Wstęp 209 kc.

CIERLICKO - ŚKEAW organizuje zbiórkę humanitarną 10. 10. w godz. 8-12 obok kościoła ewangelickiego w Cierlicku. Prosimy przynieść odzież letnią i zimową, prześcieradła, zasłony, zabawki, obuwie, torby itp.

KARWINA - Zapraszamy koleżanki i kolegów Szkoły Przemysłowej w Karwinie-Kopalniach, klasa 4 p inż. Władysława Pasła (1953-1957) na spotkanie absolwentów 16. 10. o godz. 14.00 do hotelu na Frysztacie.

HUTNIK - Zapraszamy na jubileusz 55-lecia chóru Hutnik 3. 10. o godz. 18.00 do DK Trisia w Trzyniecu. O godz. 17.00 wernisaż wystawy „Z historii Hutnika”. Bilety na miejscu przed koncertem albo u chórystów, cena 100 i 70 kc.

OLBRACHCICE - MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają w dniach 16.-18.10. na wystawę pt. „W Olbrachcicach każdy coś potrafi, w każdym talent drzemie”. Początek 16. 10.

MISTRZOSTWA EUROPY W SIATKÓWCE KOBIEĆ: POLKI W PÓŁFINALE

Pora na rewanż z Holandią

Trwa świetna passa polskiej siatkówki. Po złotym medalu mistrzostw Europy wywalczonym przez męską reprezentację szanse na podium mają też Polki, które w dzisiejszym półfinale zmierzają z Holandią. Czempionat rozgrywany w Polsce bije wszelkie rekordy oglądalności. A „Złotka” przed zapelnionymi po brzegi trybunami grają z meczu na mecz coraz lepiej. W czwartek, by awansować do najlepszej czwórki turnieju, musiały pokonać Bułgarki. Wprawdzie przegrały pierwszego seta, ale od drugiej partii dominowały na parkiecie.

Dzisiejszy mecz z Holandią będzie specyficzny, bo to właśnie Holenderki w czwartek otworzyły Polkom drzwi do półfinału, wygrywając 3:2 z Rosją. Nie odpuściły i stoczyły z Rosjankami pasjonujący pojedynek. A jaki jest sposób na reprezentację Holandii, która w turnieju wygrała wszystkich sześć spotkań, w tym mecz fazy wstępnej z Polską? Były selekcjoner polskiej reprezentacji kobiet, Andrzej Niemczyk, uważa, że kluczem do pokonania reprezentacji Holandii jest dobra zagrywka i skuteczny blok. – Polki są w stanie z nimi wygrać – powiedział w rozmowie z polskimi dziennikarzami Niemczyk. – Należy dobrać tylko odpowiednią taktykę. Trzeba pogonić je zagrywką i zaczynać na bloku. Jeżeli pójdzie solidna szybująca zagrywka, której nie lubią, wówczas

W pierwszej fazie turnieju Polki przegrały z Holenderkami 0:3. Dziś pora na rewanż. Atakuje Aleksandra Jagieło.

pojawi się blok. Wtedy Holenderki są do ogrania.

Polki jak na razie dobrze sobie radzą z presją publiczności. Przed własną widownią, na polskim podwórku, półfinał z Holandią będzie jednak dodatkowym obciążeniem psychicznym. – Jeżeli dziewczyny wygrają z Holandią, to w finale na pewno będą już swobodne – prognozuje Niemczyk. – Podejrzewam, iż pierwszy set z Holenderkami będzie

bardzo nerwowy, ale to normalne. Z Bułgarkami też dziewczyny rozpoczęły spięte, a kończyły w znakomitym stylu. Podopieczne trenera Piotra Makowskiego pragną dziś nawiązać do ostatniego seta z Bułgarią. Wtedy zadziałały wszystkie elementy: zagrywka, atak i skuteczny blok. – Mam nadzieję, że zagramy o wiele lepiej niż w poprzednim spotkaniu z Holandią – podkreśliła Joanna Kaczor, która w wygranym

3:1 pojedynku z Bułgarią zdobyła 25 punktów. – Zwycięstwo nad Rosją i Bułgarią dodało nam wiary we własne umiejętności. Liczę, że również walecznie i ambitnie zagramy z Holandią w półfinale.

Mecz Polska – Holandia rozpoczyna się o godz. 17.00 w łódzkiej Atlas Arenie. W drugim półfinale (20.00) Włoszki zmierzają z Niemkami. Oba mecze pokaże na żywo Polsat. JANUSZ BITTMAR

NASZA OFERTA

● **PILKA NOŻNA - II LIGA:** Trzyniec – Hradec Kr. (dziś, 10.15). **DYWIŻJA:** Hranice – Orłowa (dziś, 15.30), Hawierzów – W. Losiny (jutro, 15.30). **M. WOJEWÓDZTWA:** N. Jiczyn – Olbrachcice (dziś, 10.15), Cz. Cieszyń – Hradec n. M., Haj – L. Piotrowice (dziś, 15.30), Bogumin – Wracimów (jutro, 15.30). **I A KLASA:** Sucha G. – Dzieńmorowice, Stonawa – St. Miasto, Herzmanice – Śmiłowice, Brusperk – Lutynia D. (dziś, 15.30), Bystrzyca – Vlčovice (jutro, 15.30). **I B KLASA:** Dobra – Mosty, Oldrzychowice – I. Piotrowice, Wędrzyna – Datynie D., Sedliszcze – Gnojnik (dziś, 15.30), Jabłonków – Szenow, Niebory – Nydek, Karwina B – Gródek (jutro, 15.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** Zabłocie – F. Orłowa, TJ Pietwałd – Żuków G., Bogumin B – Cierlicko, S. Rychwałd – S. Pietwałd (dziś, 15.30), Wierzniowice – ČSAD Hawierzów, G. Będowice – Dąbrowa (jutro, 15.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Dobraticze – Nawsie, Toszonowice – Bukowiec (dziś, 15.30), Piosek – Rzepiszcz (jutro, 15.30).

● **PILKA RĘCZNA - EKSTRA-LIGA:** Hranice – Karwina (jutro, 10.30). (jb)

W SKRÓCIE

■ **SLAVIA PRZEGRZAŁA ZE ZLINEM.** Nie tak wyobrażali sobie historyczny start w rozgrywkach ekstraklasy siatkarze Slavii Hawierzów. W 1. kolejce sezonu 2009/2010 podopieczni trenera Ivana Pelikána przegrali u siebie 2:3 ze Zlinem (-21, 27, 25, -26, -11). O zwycięstwie Zlina zdecydował tie-break, w którym nerwowo grający gospodarze popełniali zbyt wiele błędów. Slavii nie można odmówić waleczności. W drugim i trzecim secie hawierzowianie pokazali też receptę na rywali w ekstraklidze: dobrą zagrywkę i atak. Dziś Hawierzów zmierzy się na wyjeździe z ČZU Praga. (jb)

Pierwsze zwycięstwo Hawierzowa

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW
HAVLÍČKOV BROD 3:1

Tercje: 0:0, 1:0, 2:1. Bramki i asysty: 21. Smejkal (Moravec, Bursík), 43. Červenka (Szabo, Velecký), 60. Bursík (Moravec, Smejkal) – 55. Šulc (Knotek, Holec). Sędziował: Sko-upý. Kary: 9:8, wykorzystane: 0:1. Widzów: 933. Hawierzów: Čech – Zientek, Klimeš, Tesařík, Krisl, Vajda, Hoda, Falter – Bursík, Moravec, Smejkal, Červenka, Velecký, Szabo, Brynecký, Zeliska, Říčka, Haas, Seman, Sikora.

Pantery długo czekały na pierwsze zwycięstwo w tym sezonie. Do-czekały się go w 6. kolejce. Jednym z bohaterów meczu był napastnik David Moravec, który zaliczył dwie asysty i po przejściu z Trzyna do Hawierzowa potwierdził, że wciąż ma sporo do zaoferowania. Mistrz olimpijski z Nagano w 21. minucie świetnie dograł do Smejka, a ten trafił pomiędzy parkanami Suchana. Znakomicie wypadł też początek drugiej tercji w wykonaniu gospodarzy. Szabo podał do Červenki, który z ostrego kąta krosowym strzałem poprawił na 2:0. Goście nie rezygnowali z uzyskania korzystnego rezultatu. W sukurs przyszła im przewaga liczebna i dobrze rozegrany trójkąt ofensywny, na końcu łańcucha stał zaś niepilnowany Šulc. Podopieczni trenera Nováka postawili wszystko na jedną kartę, tracąc

w ostatnich sekundach meczu trzeciego gola. Krążek wywalczył Moravec, dograł do Bursika, który dopełnił formalności, strzelając do pustej bramki.

Lokaty: 1. Chomutov 18, 2. Újeście n. L. 16, 3. H. Brod 13, ... 12. Hawierzów 5 pkt.

II LIGA

ORŁOWA
WSECIN 3:2

Tercje: 1:2, 1:0, 1:0. Bramki i asysty: 10. Kraft (Dušek, Grygar), 35. Studený (Vydra), 51. Potočný – 2. Sakrajda, 8. Ondráček (Ševčík). Sędziował:

Smeták. Kary: 3:9, wykorzystane: 1:0. Widzów: 600. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Urbánek, Ovšák, Prokop, Hegegy, Vydra, Goláb – Grygar, Kraft, Rozum, Dušek, Potočný, Kotásek, Stránský, Studený, Samiec, Škatula, Hanzl.

Orły jeszcze nie zasmakowały goryczy porażki. Nawet w 5. kolejce, w

której podejmowały mocny Wsecin. Wałasi rozpoczęli od zmasowanego ataku i kompletnie zaskoczyli orłowską drużynę. Do 8. minuty krążek był w wyłącznym posiadaniu Wsecina, który po bramkach Sakrajdy i Ondráčka prowadził w Orłowej 2:0. Gospodarze grali źle, ale zdołali do pierwszej przerwy obniżyć na 1:2. Kiedy w 45. minucie Studený w prze-wadze liczebnej wyrównał na 2:2, kibice wyczuli, że Wsecin jest do pokonania. Uwierzyli też orłowscy hokeiści. Zwycięskiego gola zdobył w 51. minucie Potočný po dużym błędzie wsecińskiej obrony.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 15, 2. Orłowa 15, 3. N. Jiczyn 11 pkt. (jb)

David Moravec (przy krążku) poprowadził Pantery do pierwszego zwycięstwa w tym sezonie.

reklama

ZIMOWA PROMOCJA OPON!

RABAT AŻ 40%!

Jablunkovská 853/44, Český Těšín
Tel: 558 745 160, fax: 558 745 162,
kom.: 602 713 202, 603 155 640
e-mail: kramarcik.v@quick.cz

WSZYSTKO O NASZEJ PROMOCJI ZNAJDZIECIE NA:

www.krpneu.cz

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

Październikowe Happy hours
Serdecznie zapraszamy do przyjemnego spędzenia czasu w nowych pomieszczeniach Vitalnej restauracji.

Od godz. 17.00 - 22.00 do każdej kolacji we dwoje - butelka sektu Bohemia gratis.

Zamówienia rezerwacji
558 333 811
Czekaj na Was Vitalny zespół...

WIĘCEJ
znajdziesz na www.vitalityslezsko.cz

WTOREK
6 października 2009
rocznik LXIV • nr 119
cena 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

PUBLICYSTYKA na str. 4

Wyciąganie
ręki
to za mało

Wesołe Koszarzyska

Do ośrodka wczasowego w Koszarzyskach możemy wybrać się na przykład na piechotę – po prawie półtoragodzinnym spacerze z Bystrzycy każdy poczuje się przyjemnie zmęczony. Zdecydowanie łatwiej i szybciej dojrzymy jednak do celu na rowerze, a jeszcze wygodniej – samochodem. Uczestnicy sobotniego Złotego Rajdu na Pasieczkach, który zorganizował trzyniecki Klub Kultury, wybrali rzecz jasna pierwsze dwa sposoby. My, wstyd się przyznać, dotarliśmy na Pasieczki na czterech kółkach.

Złoty Rajd to bardzo specyficzna impreza. Wszystko odbywa się w formie jednej wielkiej zabawy. Nawet zawody rowerów górskich mają charakter rodzinnego pikniku. Młodzi zawodnicy wprowadzili walczą jak lwy, ale kibicujący im rodzice traktują to z wyraźnym przymrużeniem oka. Jest więc zgoda inaczej, aniżeli chociażby na lekkoatletycznych mistrzostwach polskich szkół podstawowych czy podczas Zjazdu Gwiazdźstego. Tam z kolei niektórzy rodzice zamieniają się wręcz w rozbawionych trenerów. – *Zawsze chodziło mi w pierwszym rzędzie o fajną zabawę dla dzieci, same wyniki nie są tu chyba najważniejsze* – powiedział „Głosiowi Ludu” Tadeusz Wantuła, pomysłodawca i kierownik Złotego Rajdu. Impreza skierowana jest do wszystkich polskich szkół na Zaolziu, ale nie wszystkie dyrekcje naszych placówek skorzystały z tej propozycji.

W finale Złotego Rajdu analizowanie smaków zastąpiła iście diabelska walka w przeciąganiu liny. W zmaganiach uczestniczyły wszystkie pokolenia. Niektórzy żałowali nawet, że przeciąganie liny nie jest jeszcze konkurencją olimpijską.

Zabrakło m.in. pobliskiego Milikowa oraz kilku innych szkół. Pomimo mniejszej konkurencji wszyscy bawili się wyśmienicie.

– *Zwycięską piosenkę w konkursie artystycznym szlifowaliśmy na jednej tylko lekcji* – zdradziła nam Agnieszka Kraina z PSP Trzynieć I. Z harcerskim utworem „Ja mam tylko jeden świat” trzyniecka ekipa zaojowała serca wszystkich jurorów. O ile w konkursie artystycznym wyłoniono zwycięzcę, o tyle w zawodach kulinarnych na najlepszą potrawę z grilla przyznano tylko drugie i trzecie miejsce. – *Żadna z ekip niestety nie dostarczyła potrawy na miarę złotego medalu* – stwierdził Henryk Cieślars, znany

miłośnik dobrej kuchni. – *Ta karkówka na pewno nie leżała w przepisach 24 godziny* – ocenił jedną z konkursowych potraw właściciel ośrodka wczasowego w Koszarzyskach. Nie zachwycił też popularny ser „hermelin” z grilla, aczkolwiek niektórym degustatorom (włącznie ze mną) smakował wyśmienicie.

W finale Złotego Rajdu analizowanie smaków zastąpiła iście diabelska walka w przeciąganiu liny. W zmaganiach uczestniczyły wszystkie pokolenia. Motyw gastronomiczny jednak pozostał. Ten, kto wcześniej dobrze się najadł, miał przewagę nad rywalami. Niektóre małuchy ostrą rywalizację w przeciąganiu liny oglądały z lekkim nie-

dowierzaniem. – *Wolę ścigać się na rowerach* – powiedziała nam Klára Sikorová z Koszarzysk. Roman Grycz, nauczyciel wychowania fizycznego w PSP Trzynieć I, słusznie skądinąd zauważył, że przeciągania liny nadal brakuje w igrzyskach olimpijskich. – *A szkoda, bo Zaolziacy na pewno mierzyliby wysoko* – dodał. W klasyfikacji generalnej Złotego Rajdu to właśnie podopieczni Romana Grycza cieszyli się ze zwycięstwa w kategorii szkół pełnoklasowych. Na drugim miejscu uplasowała się PSP Wędrynia, trzeci był Czeski Cieszyn. W kategorii szkół małoklasowych triumfowały Koszarzyska.

JANUSZ BITTMAR

ZDARZYŁO SIĘ

Jechał bez kasku

W Bukowcu zginął w sobotę po południu 28-letni motocyklista. Dwie załogi pogotowia ratunkowego – z Trzyniecia i Nawsi – starały się go reanimować. Bezskutecznie. Rzecznik policji we Frydku-Mistku, Ivan Žurovec, powiedział, że mężczyzna wypadł na zakręcie z drogi i uderzył głową w drzewo. Obrażenia, jakich doznał, były bardzo ciężkie. Mężczyzna jechał bez kasku. (dc)

Wypadł przez okno

Pogotowie ratunkowe wyjeżdżało w sobotę po godz. 19.00 do hotelu Javor w Rzece. Z drugiego piętra wypadł 28-letni mężczyzna. W krytycznym stanie został przewieziony na oddział reanimacyjny Szpitala Trzynieć. Do dnia wczorajszego jego stan nie uległ poprawie. Przyczyną wypadku był najprawdopodobniej alkohol. (dc)

Zawody raczej nietypowe

Siedem drużyn zmierzyło się w sobotę w Mostach koło Jabłonkowa w konkursie Gorolman 2009. Podczas trzeciej już edycji imprezy, która odbyła się w ośrodku narciarskim „Ski areál” zawodnicy zmagali się w nietypowych dyscyplinach, na przykład wbijaniu gigantycznego gwoźdźca w pień, toczeniu 50-litrowej beczki pod stromą górę czy pokonywaniu schodów z 30-litrową beczką. Zwyciężyła drużyna Rolfteam w składzie: Ondřej Samiec, Erich Sikora, Pavel Lorenczyk i Daniel Morcinek, którzy do Mostów przyjechali z Bystrzycy, Nawsi i Jabłonkowa. Byli zresztą najlepsi we wszystkich dyscyplinach. Dodajmy, że imprezę prowadził szef ośrodka, Alojzy Martyněk. (kor)

PO REFERENDUM W IRLANDII

Europa czeka na Polskę i Czechy

Ögromną większością głosów Irlandczycy poparli w ponownym referendum Traktat z Lizbony. Za Traktatem głosowało 67,1 proc. wyborców, przeciw było 32,9 proc. Za traktatem głosowało ponad 1,214 mln Irlandczyków, którzy poszli do urn. Przeciw było 594 tys. wyborców.

Tak duże zwycięstwo zaskoczyło nawet obóz prowadzący kampanię na „tak”. Liczba zwolenników traktatu wzrosła o 20 proc. w porównaniu z pierwszym referend w czerwcu 2008 roku, kiedy przeciwko było 53,4 proc. głosujących, a za – 46,6 proc. Irlandczyków. Wyższa była też frekwencja i wyniosła 58 proc., podczas gdy w 2008 roku – 52,7 proc.

Obecnie cała Europa czeka jedynie na dwa kraje, które nie zakończyły ratyfikacji Traktatu z Lizbony – Polskę i Czechy. W obu krajach został on ratyfikowany przez parlamenty, czeka się tylko na podpisy prezydentów Lecha Kaczyńskiego i Václava Klause. Kaczyński zapowiadał, że podpisze ratyfikację, jak tylko Irlandczycy powiedzą „tak”. Znacznie więcej niepewności dotyczy eurosceptycznego Klause, który wielokrotnie deklarował, że jest przeciwny Traktatowi z Lizbony. W dodatku wniosek o ponowne zbadanie zgodności traktatu z ustawą zasadniczą złożyła w Trybunale Konstytucyjnym grupa senatorów Obywatelskiej Partii Demokratycznej.

Były czeski wicepremier ds. europejskich, Alexandr Vondra, powiedział jednak, że jeżeli Trybunał odrzuci skargę senatorów Klaus podpisze dokument. – *Gdyby Trybunał Konstytucyjny nie podtrzymał skargi, prezydent uszanuje polityczną i konstytucyjną rzeczywistość i podpisze* – zapewnił Vondra. – *Sądzę, że podpisze wkrótce po werdykcie Trybunału* – dodał.

ciąg dalszy na str. 2

reklama

ERLEN

Wykonujemy:

- budowy domów pod klucz
- wentylowane elewacje klinkierowe (klinger)
- ocieplanie styropianem
- flizowanie, tynki, regips

775 110 878, p. Szkucik

www.erlen.cz

OCIEPLANIE DOMÓW
WYKONUJE

firma
ADAMIEC

tel: 607 671 527

materiałami
MAMUTHERM®

www.mamutherm.cz

POGODA

wtorek środa

dzień: 17 do 21°C
noc: 12 do 8°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 20 do 24°C
noc: 15 do 11°C
wiatr: 3-7 m/s

09119
9771212422027

KRÓTKO

Polacy

odnowią kaplicę

TRZYCIEŃ (dc) – Polska firma kamieniarska z Brennej zwyciężyła w przetargu i będzie okładała piaskowcem ściany kaplicy ewangelickiej. Gmina zapłaci jej za to 205 tys. koron. Oferta polskiej firmy była dużo korzystniejsza od ofert jej czeskich konkurentów. Wybrano również dostawcę dachu – jest nim spółka z Czeskiego Cieszyńska. Kaplica czeka teraz na nowy dzwon z Ołomuńca.

Koniec darmochoy

ORŁOWA (ep) – Przed domem handlowym Esam przy ulicy Rydułtowskiej nie będzie już można parkować za darmo. Miasto postanowiło pozbyć się uciążliwych kierowców, którzy traktowali to miejsce jak bezpłatny parking i zostawiali samochód nawet na cały dzień. Tym sposobem ludzie, którzy przyjechali do centrum na chwilę, żeby coś załatwić, nie mieli gdzie zostawić auta. Teraz bezpłatnie można będzie parkować tylko przez pierwsze pół godziny, za każde następne 30 minut kierowcy zapłacą 10 koron. Opłaty obowiązują od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-18.00, a w soboty w godz. 8.00-13.00.

Dwułtenek w sms-ie

BOGUMIN (ep) – Mieszkańcy mają do dyspozycji nową usługę w ramach działającego od 2002 roku systemu informacji E-info. Na adres e-mail lub sms-em wysyłane są aktualne wiadomości z miasta. Teraz dołączyły do nich informacje o zanieczyszczeniu powietrza. Codziennie rano osoby, które zamówiły usługę, dostaną wiadomość sms-em lub e-mailem o aktualnym stanie zanieczyszczenia z podaniem danych, jakie jest stężenie w powietrzu pyłu zawieszonego, dwułtenku azotu czy dwułtenku siarki. Informacje uzyskiwane są od Czeskiego Instytutu Hydrometeorologicznego.

Różności na targu

BOGUMIN (dc) – Przy zabytkowym moście na Odrze, na starym przejściu granicznym, już po raz drugi w tym roku odbył się w niedzielę jarmark na granicy. Zainteresowanie sprzedających i kupujących było spore. Wystawcy z obu brzegów Odry oferowali – bez żadnych opłat za stoiska – przeróżne stare rzeczy: porcelanę, lampy, a także łańcuchy, stare buty, futra... Na targu słyszeć było rozmowy w językach polskim i czeskim, czasem nawet niemieckim. Organizacje społeczne z Chałupek przygotowały dla sprzedających i kupujących kawę, herbatę, coś z grilla, a także ruskie pierogi i miodówkę.

»Śląsk« z nagrodą Lux ex Silesia

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” został tegorocznym laureatem nagrody Lux ex Silesia – Światło ze Śląska, przyznawanej od 16 lat przez metropolitę katowickiego, arcybiskupa Damiana Zimonia. Zespół to pierwszy zbiorowy laureat tego wyróżnienia w jego historii.

Nagroda została wręczona w niedzielę podczas mszy w katowickiej Archikatedrze Chrystusa Króla z okazji Międzuczelnianej Inauguracji Roku Akademickiego. Wzięli w niej udział m.in. rektorzy, nauczyciele i studenci wiodących w regionie uczelni wyższych.

Przyznawaną od 1994 r. nagrodę otrzymują ci, którzy w swej działalności naukowej lub artystycznej

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” powstał 1 lipca 1953 r.

ukazują wysokie wartości moralne i wnoszą trwały wkład w kulturę Górnego Śląska.

Jak napisano w uzasadnieniu tegorocznej decyzji, od początku zespół zyskał uznanie jako promotor

śląskiej i polskiej kultury. „Śląsk” poprzez liczne koncerty ukazuje uniwersalne przesłanie życia ludzkiego zapisanego w pieśniach i tańcach, budując w ten sposób mosty między kulturami i między ludźmi.

To przesłanie jest przepełnione miłością do Boga i do człowieka.

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” powstał 1 lipca 1953 r. Jego siedziba mieści się w zabytkowym zespole pałacowym w Koszęcinie. Jego założycielem i wieloletnim dyrektorem był prof. Stanisław Hadyna – kompozytor, dyrygent, literat, pedagog i twórca życia muzycznego. Obecnie „Śląsk” tworzy ok. 120 artystów – tancerzy, chórzystów muzyków i pedagogów, o których dba 80-osobowa kadra pomocnicza.

Laureat Lux ex Silesia otrzymuje pamiątkową statuetkę. Dotąd odebrali ją m.in. kompozytor Wojciech Kilar, ordynariusz opolski abp Alfons Nossol, kompozytor Henryk Mikołaj Górecki, organista Julian Gembalski, b. marszałek Senatu August Chelkowski czy wybitni lekarze, profesorowie Kornel Gibiński i Franciszek Kokot. (r)

Jabłonków
razem z Wisłą

Do lipca przyszłego roku Jabłonków i Wisła będą realizować unijny projekt „Jabłonków – Wisła na turystycznych ścieżkach transgranicznych”. Polska gmina otrzymała na niego 32 tysiące euro, sąsiad z drugiej strony pasma Stożka i Czantorii ponad 10 tys. Jak mówi Łukasz Biel-ski z Urzędu Miejskiego w Wiśle, jednym z celów projektu jest poprawa wiedzy na temat atrakcji, jakimi dysponują obie, jakże malownicze miejscowości. Dzięki folderom oraz innym wydawnictwom promocyjnym oferta turystyczna Wisły ma być le-

piej znana na Zaolziu, z kolei Polacy mają dowiedzieć się więcej o tym, co do zaoferowania ma Jabłonków. W ramach projektu Jabłonków dodatkowo utworzy ścieżkę przyrodniczą.

– Zaplanowano także wymianę. W Wiśle będą gościli przedstawiciele Jabłonkowa, między innymi przedsiębiorcy, przedstawiciele stowarzyszeń, nauczyciele, przewodnicy, osoby zajmujące się turystyką. Podobne spotkania odbędą się oczywiście w Jabłonkowie – mówi Ewa Zaręchta z wydziału promocji wiślańskiego magistratu. (wot)

Europa czeka...

Dokończeniem ze str. 1

Na rozmowy w sprawie ratyfikacji Traktatu wybiera się też w piątek do Pragi przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Jerzy Buzek. Zaapelował on o ostrożność w naciskach na Klausa. – To jest procedura demokratyczna i prezydent Klaus i Czesi mają prawo wstrzymać procedurę. Bo według tej procedury „27” musi zatwierdzić Traktat, a nie większość. Ja jestem ostrożny, jeśli chodzi o Klausa – powiedział Buzek. Zaznaczył, że spotkanie z Kausem podczas jego piątkowej wizyty w Pradze nie jest jeszcze potwierdzone, ale chciałby, aby do niego doszło. – Mamy do siebie nawzajem szacunek. Będziemy racjonalnie rozmawiać na temat przyszłości Europy: on będzie swoje argumenty przedstawiał, a ja swoje – powiedział przewodniczący PE. (kor)

Folklor i placki

W Domu PZKO w Lesznej Dolnej odbył się w sobotę III Przegląd Kapel Ludowych Trójstyku. Tradycyjnie połączony był z pieczeniem placków ziemniaczanych. Na sce-

nie przewijały się kapele z Zaolzia, Słowacji i Polski – m.in. „Nowina” z Jabłonkowa, kapela Bartka Rybki z Koniakowa czy „Gernátovci” ze słowackiej Turzovki. (dc)

Jubileusz akademii

60. rocznicę założenia obchodzi w tym roku Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie. 60 lat mija również od momentu, kiedy rozpoczęto kształcenie młodzieży w języku polskim w innej czeskokocieszyńskiej szkole średniej – Akademii Handlowej. Szkoła ta, założona 3 września 1929 roku, obchodzi zarazem jubileusz 80-lecia. – Duże zasługi w otwarciu polskiej klasy miał profesor Gustaw Halama, który uczył języka polskiego i historii. W roku szkolnym 1949/1950 w polskiej klasie kształciło się 33 uczniów – mówi dyrektor Akademii Handlowej, Krystyna Bonček. W chwili obecnej w polskich klasach uczy się łącznie 106 osób. 80. rocznicę założenia szkoły i 60. rocznicę otwarcia klas polskich uczniowie i absolwenci świętować będą 5 grudnia podczas uroczystej akademii w Teatrze Cieszyńskim. (dc)

Ratusz stawia na informatykę w szkołach

Czeski Cieszyn od trzech już lat wspiera szkoły podstawowe, przede wszystkim edukację informatyczną. Co roku dwie placówki otrzymują po 250 tys. koron. Te pieniądze dyrekcje szkół przeznaczają na modernizację pracowni informatycznych. W tym roku prezent z ratusza otrzymają dwie czeskie podstawówki – przy ulicach Śląskiej i Ostrawskiej.

– Nasza szkoła otrzymała 250 tys. koron przed rokiem – mówi dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej przy ul. Havlíčce, Marek Grycz. – To spora kwota, za te pieniądze można kupić coś konkretnego. Nasza szkoła dołożyła do niej swoje środki i mogliśmy urządzić naprawdę nowoczesną pracownię komputerową. Kupiliśmy 24 nowe komputery.

Wiceburmistrz Stanisław Folwarczny powiedział naszej gazecie, że dawniej edukację informatyczną wspierało Ministerstwo Szkolnictwa w ramach projektu „Internet do szkół”. Projekt ten jednak już się skończył. By szkoły mogły zmodernizować pracownię komputerową, muszą szukać sponsorów lub ubiegać się o dotacje państwowe. – A wiadomo, żywotność sprzętu komputerowego to dzisiaj 3-5 lat. Stąd zrodził się nasz projekt wspierania szkół podstawowych w mieście – wyjaśnił wiceburmistrz. Dodał, że szkoły za otrzymane pieniądze kupują też tablice interaktywne. – 250 tys. koron to już stosunkowo dużo. Przecież za 15 tys. koron można kupić naprawdę niezły komputer. (kor)

Po angielsku i czesku...

Gmina Piasek wita kierowców wjeżdżających od strony Jabłonkowa tylko w dwóch językach – angielskim i czeskim. Polskie „Witamy” ktoś pokrył czarnym sprayem. Czy polskie napisy na turystycznej tablicy aż tak bardzo kłują w oczy?

Twardo, lecz zgodnie z prawem

Karwina zamierza kompleksowo podejść do problemów związanych z aspołecznym zachowaniem części romskiej grupy etnicznej. Problemem jest na przykład niszczenie mieszkań, niedotrzymywanie podstawowych zasad higieny. Miasto szuka skutecznych, lecz zarazem zgodnych z prawem rozwiązań.

Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie powołanej przez magistrat grupy koordynacyjnej, złożonej z pracowników ratusza, przedstawicieli Straży Miejskiej i terenowych pracowników socjalnych. – W dalszej fazie zostaną zaproszone do współpracy organy państwowe, na przykład stacja sanitarno-epidemiologiczna – zapowiedziała rzeczniczka Urzędu Miasta, Šárka Swiderová.

Przedstawiciele władz miasta kilka miesięcy temu odwiedzili prezydenta Ujścia nad Łabą, Jana Kubatę, by skorzystać z jego doświadczeń z podobną grupą koordynacyjną, która w Ujściu w miarę skutecznie radzi

sobie z niedostosowanymi społecznie Romami. – Trzeba wiedzieć, jakie argumenty trafiają do tych osób – mówi Swiderová. – Najbardziej boją się tego, że ktoś odbierze im dzieci. W Ujściu ten właśnie argument – w związku z brudem i bałaganem panującym w zamieszkałych przez nich domach, zmusił ich do sprzątania.

Jakiś czas temu po Karwinie zaczęły krążyć plotki, że prezydent miasta, Tomáš Hanzel, zgodził się na to, by do miasta sprowadzono setki Romów z Północnych Czech. Hanzel zdementował te wieści: – Nigdy nie zgodziłbym się na to, by ktoś systematycznie sprowadzał do naszego miasta osoby aspołeczne – podkreślił. Plotki zdążyły już jednak wywołać popłoch wśród mieszkańców Karwiny. Pod koniec ubiegłego tygodnia prezydent odwiedził dzielnicę, gdzie jest największe skupisko Romów. Według słów rzeczniczki, również Romowie mieszkający od dawna w Karwinie nie chcą, by sprowadzano do miasta osoby sprawiające kłopoty. (dc)

»HUTNIK« ŚWIĘTOWAŁ 55-LECIE

Jubileusz z ciupagą

Góralską ciupagę wręczył w sobotę dyrektor generalny Huty Trzaniec, Jerzy Cienciąła, długoletniemu prezesowi Polskiego Zespołu Śpiewaczego „Hutnik”, Janowi Hławicze. Stało się tak na koncercie jubileuszowym „Hutnika” w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu.

– *Ta ciupaga to symbol – łączy ona Beskidy z naszą hutą, z którą zespół związany jest od samego początku* – powiedział Cienciąła Hławicze, który prezesuje zespołowi od 40 lat.

rego Drzewieckiego zaśpiewał 13 utworów – od tych z epoki renesansu i baroku aż po pieśni jak najbardziej współczesne: Ignacego Jana Paderewskiego, Jana Maklakie-

akompaniowała im Beata Drzewiecka. W finale zabrzmiała zaś „Msza góralska” Tadeusza Maklakiewicza, przy której towarzyszyła „Hutnikowi” Trzyniecka Orkiestra Kameralna pod kier. Aleny Kostkovej. Przypomnijmy, że zaolziańska premiera „Mszy” odbyła się przed dwoma miesiącami na koncercie „Hutnika” w kościele pw. św. Józefa przy klasztorze elżbietanek w Jabłonkowie.

Dodajmy, że wśród licznych gości uroczystości był m.in. wykła-

Fot. PETR RUBAL

Zespół „Hutnik” obchodził w sobotę jubileusz w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”.

Na koncert z okazji 55-lecia zespołu złożyły się trzy bloki programowe. W pierwszym „Hutnik” pod kierownictwem dyrygenta Ceza-

wicza czy Józefa Świdra. W drugiej części zaśpiewali soliści: Alina Farna-Podkalska (sopran) i Władysław Czepiec (tenor), na fortepianie

dowca Akademii Muzycznej w Warszawie, prof. Szymon Kawalla, który uznał koncert „Hutnika” za rewelacyjny. (kor)

Dzieci na festiwalowej scenie

Młodzi wokaliści – uczniowie polskich szkół z Zaolzia – będą w najbliższą sobotę walczyć o laury w finale XI Festiwalu Piosenki Dziecięcej. Od kilku lat głównymi organizatorami imprezy są koło Macierzy Szkolnej przy Polskiej Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach oraz PTA „Ars Musica”. Koncert finałowy z udziałem 20 solistów, wyłonionych w eliminacjach spośród 116 kandydatów, odbędzie się tradycyjnie w dużej sali Domu Kultury Petra Bezruča w Hawierzowie.

W tym roku doszło do pewnych zmian w regulaminie festiwalu. Zrezygnowano z występów duetów i ze-

społów, śpiewać będą tylko soliści. Na scenie pojawi się również młodzież powyżej 15. roku życia, dla której utworzono osobną kategorię. – *Różnorodny repertuar – pop, rock, folk, nawet piosenka kabaretowa, dziewczęca grupa taneczna wywodząca się z błędowickiej szkoły, radość wspólnego śpiewania i możliwość sprawdzenia się na dużej scenie – powinny usatysfakcjonować wykonawców oraz festiwalową publiczność* – zapowiada w imieniu organizatorów Lidia Kosiec.

Bilety można jeszcze kupować w błędowickiej szkole lub bezpośrednio przed koncertem w Domu Kultury. Festiwal rozpocznie się w sobotę o godz. 16.00. (dc)

Konopnicka w »Bajce«

Trzecia scena Teatru Cieszyńskiego, Teatr Lalek „Bajka” szykuje się do pierwszej w nowym sezonie premiery. W najbliższy piątek o godz. 17.00 zespół wystawi w swojej salce na poddaszu siedziby przy ul. Strzelniczej w Czeskim Cieszynie przedstawienie „Na jagody”. Na podstawie baśni poetki Marii Konopnickiej sztukę opracował i wyreżyserował Józef Zbigniew Czernecki,

znany ze współpracy ze Sceną Polską TC.

„Na jagody” to wierszowana bajka dla dzieci. Głównym bohaterem jest mały chłopczyk Janek, który wybiera się szukać jagód dla swojej mamy. Przeżywa w lesie fascynujące przygody, poznaje tajemnice lasu oraz jego mieszkańców. Tajemnicza kraina, pełna bogactwa, kolorów, radości i uroków; z drugiej strony

– trudno dostępna ludziom. Odkrywa ją mały, niewinny chłopiec, który ma wobec niej uczciwe zamiary. Szlachetność chłopca zostaje nagrodzona przez przyrodę i mieszkańców „baśni borowej”.

Dodajmy, że w nowym sezonie funkcję kierownika artystycznego „Bajki” objął Jakub Tomoszek, który zastąpił na tym stanowisku Pawełkę Niedobę. (kor)

Filmy oceniają także studenci

Już jutro wieczorem w kinie Kosmos w Trzyńcu rozpocznie się 17. Trzynieckie Babie Lato Filmowe. Jak co roku, towarzyszyć mu będzie także Konkurs Debiutów. Filmy biorące w nim udział oceniać będzie tradycyjnie nie tylko festiwalowe jury, ale także jury studenckie. Zasiadają w nim zawsze laureaci ogłoszonego przez organizatorów „Trzylafu” konkursu Złota

Recenzja. Komisja oceniająca tegoroczną edycję konkursu zdecydowała, że w Gabinetie Cieni zasiadają: Sabina Pardiak, Natalia Urbuś i Miłoch Mąca, którzy przyznają na zaolziańskiej imprezie filmowej własną nagrodę. Oficjalna inauguracja tegorocznego „Trzylafu” odbędzie się w czwartek o godz. 8.30. Festiwal potrwa do niedzieli. (kor)

NASZA RECENZJA

Prawdziwa historia Juraja Janosika

Ten, kto zapamiętał Janosika jako superbohatera komediowego serialu Telewizji Polskiej z lat 70., powinien obowiązkowo wybrać się do kina na najnowszy film Agnieszki Holland i Katarzyny Adamik: „Janosik – prawdziwa historia”. Ja miałem okazję obejrzeć czeskojęzyczną wersję tego filmu, który wyprodukowała TVP przy współpracy z czeskimi i słowackimi filmowcami. W towarzystwie widzów obłożonych słodko pachnącymi popcornami, ale to całkiem inna historia.

Prawdziwa historia z życia najsłynniejszego zbójnika nasączona jest innymi zapachami. Czuć w niej wielki ból, czuć ciężar walki z własnym przeznaczeniem i dylematami moralnymi. Václav Jiráček z rolą Juraja Janosika żył prawie pięć lat. Tak długo bowiem kręcono, z wymuszonymi przerwami na szukanie sponsorów, wspomniany epos. I na całe szczęście Jiráček nie oszalał, ani też nie zwił w świat telenoweli. Jego kreacja zapiera dech w piersiach. Film jest do połowy nudny jak flaki, ale Jiráček potrafi nawet z krytycznych sytuacji wybrnąć z podniesionym czołem. Zarzucam twórcom filmu tylko jedno: niemrawą pierwszą godzinę. Dopiero potem film, który w założeniach miał być przygodowy, naprawdę robi się przygodowy i takim pozostaje aż do samego finału. Janosik przestaje w kółko tańczyć w karczmach i przy ognisku, a zaczyna działać. Mieszczuchy zaś odkrywają, że góralskie ciupagi sprzedawane w schroniskach znacznie różnią się od tych autentycznych. Amerykanie pewnie wcisnęliby Janosikowi ostrą ciupagę już do kołyski, a za wiernego druha wybrali Murzyna z talentem do kung-fu, na szczęście jednak to nie amerykańska produkcja. Niemniej jednak uważam, że pierwszą połowę filmu za kamerą ktoś przespał. Dopiero w drugiej części rozpoczyna się prawdziwa jazda. Są więc znakomite, bardzo realistyczne choreografie scen akcji, jest golizna (przy zamglonych nieco soczewkach), przede wszystkim zaś pełne uroku, malownicze krajobrazy. Film kręcono w okolicach Nowego Sącza, gdzie wprawdzie nasz bohater według historyków nigdy się nie pojawił, ale mniejsza z tym. Nazwiska zdrajcy, który wydał Janosika, kroniki dokładnie nie podają. Agnieszka Holland z Kasią Adamik mogły więc pokusić się o finał bez konkretnych odpowiedzi, zdecydowały jednak inaczej.

Film „Janosik – prawdziwa historia” będzie jednym z hitów rozpoczynającego się w czwartek Trzynieckiego Babiego Lata Filmowego.

JANUSZ BITTMAR

Obejrzyj »Ferdydurke«

Mamy dobrą wiadomość dla miłośników twórczości Witolda Gombrowicza. W poniedziałek 19 października o godz. 19.00 adaptację

serował Bartłomiej Wyszomirski, a autorką scenografii jest Iza Toroniewicz. Premiera spektaklu miała miejsce przed rokiem, podczas in-

Fot. ARC

Z radomskiego spektaklu „Ferdydurke”.

sceniczną jego powieści „Ferdydurke” wystawi w Teatrze Cieszyńskim zespół Teatru Powszechnego im. Jana Kochanowskiego w Radomiu.

Autorem adaptacji powieści o 30-letnim Józiu Kowalskim, który pewnego ranka budzi się i zostaje... siłą wcielony do szkoły, jest Zbigniew Rybka. Spektakl wyreży-

auguracji VIII Międzynarodowego Festiwalu Gombrowiczowskiego w Radomiu. W roli głównej zobaczymy Michała Wiśniewskiego.

Bilety w cenie 100 koron można nabyć w Regionalnym Centrum Informacji przy ul. Głównej w Czeskim Cieszynie lub przed spektaklem w kasie Teatru Cieszyńskiego. (kor)

Roman Baron w bibliotece

„Między Polską a Czechami. W optyce historyka z Brna” – to nazwa książki młodego zaolziańskiego historyka Romana Barona. Autor przedstawi ją w środę 14 października na spotkaniu w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie. Baron ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, doktoranckie zaś na Uniwersytecie Opolskim. W latach 1993-2002 był nauczycielem Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie i Karwinie. Obecnie jest pracownikiem naukowym w Instytucie Historii Akademii Nauk Republiki Czeskiej w Brnie. Spotkanie odbędzie się w bibliotece na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Początek o godz. 16.30. (kor)

Z CZEGO ŻYJĄ DZISIAJ POLSKIE ORGANIZACJE NA ZAOLZIU?

Wyciąganie ręki to za mało

Od dwudziestu już lat Polacy na Zaolziu mówią o tym, że nie należy liczyć wyłącznie na pomoc finansową ze strony państwa. Organizacje polskie powinny też starać się same zarobić na swoją działalność. Ostatnio mówił na ten temat w swoim wykładzie w „Dziupli” były kanclerz Kongresu Polaków, Roman Kaszper.

W dyskusji w „Dziupli” przypominało, że próby prowadzenia przez polskie stowarzyszenia obywatelskie działalności gospodarczej, dzięki której można by było finansować potrzeby polskiej mniejszości, pojawiły się od razu po rewolucji aksamitnej. Nie zawsze były one udane. Padły przykłady hotelu Piast w Czeskim Cieszynie czy Domu Polskiego w Ostrawie. – Trzeba jednak wyciągnąć wnioski z błędów ostatniego 20-lecia i szukać nowych możliwości gospodarczych – mówił Kaszper. Dodał, że pierwsze jaskółki już się pojawiają, że wielu organizacjom lub kołom Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego udaje się już na siebie zarabiać. Jak to wygląda w rzeczywistości?

– Zdamy sobie sprawę, że próby rozwijania przez Związek działalności gospodarczej z początku lat 90. ubiegłego wieku były raczej nieudane, do dziś ponosimy konsekwencje, spłacamy długi – nie ukrywa prezes Zarządu Głównego PZKO, Zygmunt Stopa. – Ale mimo wszystko uważamy, że musimy w jakiś sposób na siebie zarobić. Nie możemy wciąż liczyć na to, że rządy Polski i Czech będą zawsze tak szczerze dofinansowywać naszą działalność.

Prezes Stopa poinformował nas, że dotacje pokrywają tylko w połowie zapotrzebowanie PZKO. Reszta to własne dochody. Częściowo zapotrzebowanie pokrywają składki członkowskie. Ale najważniejszy dochód to czynsze z wynajmowanych lokali (Klub PZKO, gospoda „Formanka”, siedziba ZG przy ul. Strzelniczej). – Minimalne wpływy mamy z kostiumerii teatralnej. Wkrótce jednak powinny być wyższe. Kostiumieria rozpoczęła szyc stroje ludowe dla zespołów. A w związku z tym, że wśród mieszkańców regionu wzrasta zainteresowanie strojami, można chyba będzie zacząć sprzedawać je także osobom prywatnym – stwierdził prezes.

Nawiejscy PZKO-wcy odnawiają swoją siedzibę dzięki dotacji z Polski. Liczą na to, że po remoncie Dom PZKO zacznie przynosić dochody. Na zdjęciu (od lewej): Tadeusz Filipczyk i Marian Waszut.

Przy ZG PZKO działa też Rada Ekonomiczno-Organizacyjna, która ma pomagać w prowadzeniu działalności gospodarczej kołom PZKO. – O tym jednak, jak usprawnić jej działanie, będziemy zastanawiać się na grudiowym zjeździe. W ogóle warto by pomyśleć o utworzeniu w ramach Związku samodzielnego przedsiębiorstwa, takiego zakładu usług, w którym pracowaliby fachowcy. Takie ciało m.in. koordynowałoby działalność domów PZKO w dziedzinie turystyki – wyjaśnił Stopa. Dodał, że nie powinno chodzić wyłącznie o utworzenie w tych obiektach bazy noclegowej, jak jest już w Milikowie-Centrum czy w Gutach. – Domy PZKO powinny być godziwym miejscem spotkań polskiej społeczności, nie tylko podczas imprez czy zebrań. Można chociażby otworzyć w nich klubowiarnie. O tym wszystkim będzie mowa na zjeździe. Jeśli udałoby nam się przygotować jakiś konkretny program wykorzystania domów PZKO, można by na pewno poprosić o pomoc z Polski.

Także koła PZKO korzystają nie tylko z dotacji i pomocy sponsorów. – Ale to dzięki dotacji z Polski udało nam się na tyle zmodernizować nasz Dom PZKO, że przynosi już niezłe dochody – mówi prezes MK PZKO w Jabłonkowie, Jan Rytko. – Mamy obecnie jedną w mieście solidną salę ze sceną, korzystają z niej nie tylko Polacy, ale także czeskie organizacje i instytucje kulturalne.

PZKO-wcy w Nawsiu też remontują właśnie swoją siedzibę dzięki zastrzykowi finansowemu ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. – Odnowiona sala będzie wielofunkcyjna, będzie w niej można organizować także prezentacje multimedialne, projekcje filmów, wszelkiego rodzaju wystawy. To przyniesie nam na pewno spore dochody – uważa prezes koła, Marian Waszut. Zapytany o to, czy nawsianie nie myśleli o wybudowaniu w Domu PZKO kilku pokoi dla gości, odpowiedział, że były takie plany. – W tej chwili jednak musimy dokończyć obecny remont. Pomysł jednak żyje. Mamy przy naszym domu dwie szopy, na

których fundamentach można wybudować jakieś nowe obiekty z pokojami gościnnymi. Byłaby to jednak kosztowna inwestycja, na którą obecnie nas nie stać. Może za dwa, trzy lata? – dodał Waszut.

Jak jest w jednej z największych organizacji, Macierzy Szkolnej? – Niestety, nasza organizacja musi obecnie liczyć wyłącznie na pomoc finansową polskiego i czeskiego państwa oraz wsparcie ze strony sponsorów, którzy dofinansowują nasze najważniejsze imprezy, takie jak Festiwal Piosenki Dziecięcej, turnieje sportowe – stwierdził prezes Macierzy, Jan Branny. – Kiedy jeszcze mogliśmy korzystać ze szkoły na Bągini, to była ona solidnym źródłem dochodów. Zyski przynosiły też doroczne Festyny Bąginięckie. Liczymy jednak na to, że do dwóch lat bąginięcka szkoła zostanie odbudowana i że ponownie zacznie nam przynosić dochody. Wtedy będziemy mogli też bardziej pomóc naszym terenowym kołom.

Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, uważa, że jeśli chodzi o działalność gospodarczą polskich organizacji, wśród wielu zaolziańskich działaczy wciąż pokutuje stary model myślenia i brak fantazji w poszukiwaniu nowych źródeł finansowania. – Wiele organizacji wciąż liczy głównie na dotacje z czeskiego resortu kultury. Ale są inne źródła. Dla tego cieszy mnie, że wielu bardziej światłych działaczy, m.in. z koła PZKO, odkryło drogę do Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które pomogło, na przykład, w remontach wielu domów PZKO – powiedział Szymeczek. Dodał, że Kongres rozpoczynał przed laty od zera. Jednak dzięki polityce grantowej udało mu się uzyskać pewien majątek, z którego może czerpać pieniądze na swoją działalność. – Nasze dochody to na przykład czynsz z dwóch sklepów w Czeskim Cieszynie, środki z działalności wydawniczej. Poza tym prowadzimy serwis dla organizacji polskich i proponujemy im usługi, na przykład przy opracowaniu projektów dotacyjnych.

– Jeśli zaś chodzi o organizacje, to wydaje mi się, że wiele z nich umie doskonale dotrzeć do dotacji i innych źródeł. Stąd mamy bardzo bogate organizacje – Towarzystwo Nauczycieli Polskich, Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”, PZKO. Ale trzeba sobie zdać sprawę z tego, że działalności gospodarczej wciąż jeszcze się uczymy, zdobywamy doświadczenia. Mam nadzieję, że za kilka lat będzie z tym lepiej – dodał prezes Szymeczek.

JACEK SIKORA

Sala pękała w szwach

Sala MK PZKO Czeski Cieszyn-Mosty pękała w sobotę w szwach. Uroczysty festyn z okazji 25-lecia wybudowania do-

mu Miejscowego Koła PZKO przyciągnął do tej dzielnicy Czeskiego Cieszyna nie tylko stałych bywalców tutejszych imprez

– członków PZKO, ale także wielu przyjaciół i sympatyków Związku. Nie zabrakło m.in. prezesa ZG PZKO, Zygmunta Stopy. Jak powiedział „Głosowi” prezes Koła, Władysław Kristen, cele, które postawili sobie organizatorzy imprezy, były proste i zrozumiałe: – Aby wszyscy dobrze się bawili. Od tego jest przecież festyn.

W programie artystycznym wystąpiła z solowym recitalem Basia Kubiena, z zaproszenia skorzystał też długoletni przyjaciel Władysława Kristena, Józef Broda. Znany folklorysta z Istebnej pojawił się na festynie w towarzystwie prawie całej swojej rodziny, w tym syna Józki Brody. Obaj dali niecodzienny pokaz swojego talentu multinstrumentalnego. Zagrała też kapela góralska Radka Matusznego.

Dom PZKO w Czeskim Cieszynie-Mostach wybudowano, jak zresztą prawie wszystkie placówki PZKO, w czynnie społecznym. – Jest to projekt architekta Romana Mrózka – powiedziała nam Halina Rusek, członkini Koła, a zawodowo dziekan Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.

Władysław Kristen z Basią Kubieną i otwierająca festyn pieśń „Płyniesz Olzo”.

Józef Broda z córką Katarzyną

CIESZYN NIE CHCE BYĆ GORSZY OD CZESKIEGO CIESZYNA

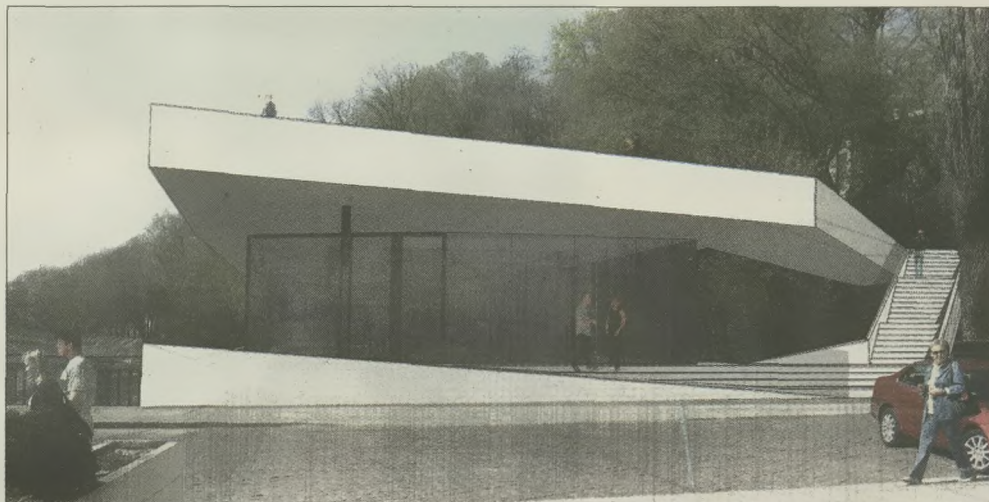
Tak będzie nad Olzą!

Pracownia KWK Promes Roberta Koniecznego z Katowic ujawniła koncepcję architektoniczną dawnej strażnicy granicznej przy moście Przyjaźni w Cieszynie. Współgra ona z drugą stroną Olzy, gdzie Czeski Cieszyn rekonstruuje już kawiarnię Avion z ogródkiem i platformą widokową na dachu.

Koncepcja Koniecznego posłuży teraz do stworzenia dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o unijną dotację. Termin składania wniosku upływa w połowie listopada.

O projekcie mówi architekt Robert Konieczny: – *Idea? Zazwyczaj o symbolach minionych*

epok szybko próbujemy zapomnieć, burzymy pomniki, zrywamy flagi, łamiemy szlabany – dopiero po czasie wracamy do nich z refleksją, by uświadomić sobie z jak wielkimi zmianami mieliśmy do czynienia. Można powiedzieć, że nowa forma obiektu jest zaprzeczeniem granicznego szlabanu. Budynek, do tej pory symbol podziału i ograniczeń, został zaprojektowany tak, aby pod każdym względem integrować i łączyć. Ideą, aby zlikwidować bariery i umożliwić swobodny przepływ ludzi zrealizowano w sposób dosłowny, każda kondygnacja budynku jest dostępna z wielu miejsc i poziomów, również z zamkowego wzgórza. Dodatkowo dach obiektu został pomyślany jako platforma widokowa – nowa, zupełnie wyjątkowa w skali miasta przestrzeń publiczna. Budynek zachowuje podłużny charakter; liniowy układ jest podkreślony białymi pasami kładki oraz platformy wi-

Forma, dostępność i transparentność budynku symbolizuje otwarcie granic.

Budynek ma być symbolem przemian, nowej zjednoczonej Europy.

dokowej poprowadzonej na Wzgórze Zamkowe. Forma, dostępność i transparentność budynku symbolizuje otwarcie granic, a także umownie łączy dwie rozdzielone części miasta poprzez wprowadzenie nowej funkcji. Miejsce ma być symbolem przemian, nowej zjednoczonej Europy, w której nie istnieją granice. Funkcja obiektu? Projektowany obiekt pełnił będzie funkcję pawilonu ekspozycyjnego uzupełnionego o restaurację wraz z zapleczem kuchennym, biura, przestrzeń ekspozycyjną, część konferencyjną z audytorium oraz dach użytkowy pełniący funkcję tarasu widokowego i plenerowej przestrzeni ekspozycyjnej. Nowa funkcja ma sprawić, że miejsce będące jeszcze niedawno symbolem podziału, stanie się atrakcyjnym miejscem spotkań, wymiany myśli, integrującym obie – polską i czeską – części Cieszyna.

37-letni Robert Konieczny to obecnie najbardziej znany i ceniony w świecie polski architekt. Przed dwoma laty został okrzyknięty przez prestiżowy magazyn „Wallpaper” nadzieją światowej architektury. Dom pod Opolem zaprojektowany przez jego katowicką pracownię KWK Promes uznano za Dom Roku na świecie w 2006 roku.

(Gazetacodzienna.pl)

Transgraniczne szkolenia ruszają

O możliwościach współpracy transgranicznej rozmawiali w ubiegły wtorek przedstawiciele uczelni wyższych, urzędów pracy, władz miejskich i organizacji pozarządowych z Polski i Czech. Od kilku miesięcy trwa realizacja projektu „Rozwój źródeł ludzkich Śląska czesko-polskiego”, a w jego ramach zorganizowano we wtorek konferencję w siedzibie Wyższej Szkoły Administracji w Bielsku-Białej. Bielska uczelnia razem z Wyższą Szkołą Spraw Społecznych w Hawierzowie chce wesprzeć rozwój przygranicznej współpracy polsko-czeskiej i wyszkolić „transgranicznych” ekspertów.

Na konferencji opisano przeprowadzone do tej pory działania, m.in. szkolenia językowe z czeskiego i polskiego. Zaprezentowano też wyniki badań naukowych z zakresu możliwości rozwoju przedsiębiorczości, rynku pracy i ruchu turystycznego w obszarze transgranicznym. – *Z badań wypłynął bardzo ważny wniosek. Możliwości współpracy są ogromne, ale brakuje liderów i animatorów lokalnych, którzy by tę współpracę inicjowali i zajmowali się nią* – oceniła Barbara Górka, koordynator projektu. Według niej szansą na pozyskanie takich osób są otwarte właśnie w ramach projektu studia podyplomowe oraz wszelkiego rodzaju kursy i warsztaty z zakresu współpracy transgranicznej.

Po pierwszych inicjatywach i wstępnych kursach językowych obie strony zabrały się więc za szkolenia. Hawierzów oferuje kursy rekwalifikacyjne dla bezrobotnych z zakresu ruchu turystycznego, przedsiębiorczości i administracji w warunkach polsko-czeskiego pogranicza. W Bielsku-Białej skupia się na wyszkoleniu urzędników samorządowych, pracowników instytucji rynku pracy i przedsiębiorców. 10 października ruszą tu studia podyplomowe na kierunku Administracja i zarządzanie procesami transgranicznymi. Przeznaczono je dla 37 osób, choć okazało się, że zainteresowanie jest dużo większe. – *W tym roku studia finansowane są z projektu unijnego, ale ponieważ było ogromne zainteresowanie tym kierunkiem, w kolejnych latach chyba uruchomimy te studia na zasadach komercyjnych* – dodaje Barbara Górka. (ep)

Będąc młodym medykiem...

Po sukcesie ubiegłorocznej konferencji ekonomicznej stypendystów Semper Polonia w tym roku na Zaolzie zaproszono młodych medyków. Do Czeskiego Cieszyna zjechali w środę nie tylko studenci medycyny z Republiki Czeskiej, ale też grupa żaków z Grodzieńskiego Uniwersytetu Medycznego na Białorusi i Narodowego Uniwersytetu Lwowskiego.

Na Zjeździe Młodzieży Medycznej, zorganizowanym przez czeski Klub Stypendystów, była okazja do poszerzenia wiedzy, wymiany doświadczeń i wspólnych spotkań. Oprócz wykładów specjalistów z Polski i Czech, były też referaty samych stypendystów. – *Grodzieński Instytut Medyczny został założony w 1958 roku, dopiero w roku 2002 otrzymał status uniwersytetu. Na naszej uczelni są takie wydziały, jak ogólnolekarski, pediatriczny, diagnostyczny oraz psychologii medycznej* – opowiadała Nadzieja Trackiewicz, studentka piątego roku psychologii medycznej – *Jest to młody kierunek, bo działa dopiero od 15 lat. Na Białorusi nauczany jest jedynie na naszej uczelni. Psychiatrów i psycho-terapeutów jest u nas mało, brakuje ich niemal w każdym*

W siedzibie Kongresu Polaków w RC odbywały się wykłady lekarzy. Prof. Brunon Zemla w czasie prezentacji „Epidemiologia chorób nowotworowych”

szpitalu – dodaje. Okazało się, że przyszli lekarze z Białorusi, Ukrainy i Czech mają wiele do porównywania.

– *Cały system nauczania medycyny na Białorusi jest inny niż u nas* – mówił Paweł Hok ze Stonawy, przyszły lekarz studiujący w Ołomuńcu. W Republice Czeskiej medycy studiują przez 6 lat, przez pierwsze 3 lata jedynie teorię. Specjalizację wybierają po szóstym roku i rozpoczynają atestację, która trwa kilka lat. – *W czasie studiów nie możemy wykonywać żadnych zabiegów. Nawet po uzyskaniu dyplomu, kiedy już teoretycznie jesteśmy lekarzami, musimy jeszcze zrobić atestację, żeby móc samodzielnie wykonywać zawód* – tłumaczył Paweł Hok.

Tymczasem na Białorusi wygląda to zupełnie inaczej – już w czasie studiów można wykonywać niektóre zabiegi, na przykład przeprowadzić operację wycięcia wyrostka robaczkowego, studenci asystują też przy operacjach i mogą chodzić na dyżury. – *Możemy się wcześniej usamodzielniać w naszym zawodzie. Po piątym roku wybieramy specjalizację, a po szóstym roku uzyskujemy dyplom i przez następny rok jeszcze szkolimy się w tej specjalizacji. Potem możemy od razu zacząć samodzielną pracę w zawodzie* – mówi Olga Krysztapowicz, absolwentka medycyny w Grodnie.

Z Ukrainy przyjechał absolwent Wydziału Medycznego Narodowego Uniwersytetu Lwowskiego. – *Nauka trwa u nas 6 lat, a potem robi się specjalizację – na przykład internę półtora roku, a anestezjologię dwa lata, zależnie od kierunku. Potem można już zacząć samodzielną pracę* – opowiadał Wiktor Lipko, który właśnie robi specjalizację z neurologii – *Tutaj bardziej dostępne są różne badania i w ogóle leczenie, jest tu też większa kadra medyczna. U nas brakuje młodych lekarzy, bo zarobki są małe, a praca dosyć ciężka* – dodał.

W czasie pięciodniowego Zjazdu oprócz teorii nie zabrakło i praktyki. Po wykładach lekarzy z Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, które współorganizowało zjazd, studenci wyjechali „w teren”. Zwiedzili stację Górniczego Pogotowia Ratunkowego w Ostrawie i oddział kardiologii szpitala w Trzyńcu-Podlesiu.

ELŻBIETA PRZYCZKO

WTOREK 6 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Jedyńkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.40 Małe zoo Lucy 9.55 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Kuchnia z Okrasą 11.25 Podróżnik Huahine - wyspa szczęśliwa 11.45 ZUS dla ciebie 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dookoła świata z Tippi Tippi 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.10 Ranczo (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.25 Wyspa Harpera (film USA) 21.20 Lęk pierwotny (film USA) 23.00 Bronisław Wildstein przedstawia 2.40 Złapać mordercę (film koprt.) 1.10 Notacje - Lidia Ziental.

TVP 2

5.45 Sophie - panna młoda mimo woli 6.50 Na obraz i podobieństwo 7.15 Skarby przeszłości 7.45 Milly i Molly 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka (film bryt.) 11.30 Kleeberg odszedł... kleeberczycy zostali 13.05 Bijące serce Chin - Anhui 14.00 Magnum 14.55 Fort Boyard - Jan Wieczorkowski 16.00 M jak miłość (s.) 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.35 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna 19.35 Soc według Szpota 19.45 Gustaw Holoubek nie tylko o teatrze 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.35 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.25 Piętno (film koprt.).

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 7.45 Aktualności 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.22 Serwis info flesz 8.34 Info poranek 8.45 Schlesien Journal 9.10 Gość poranka 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.55 Info poranek 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Roz-

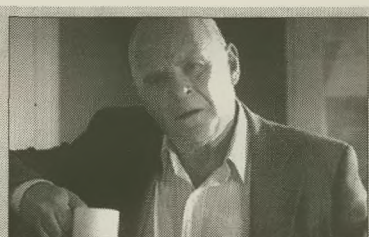
LĘK PIERWOTNY

Horror, 100 minut, USA 2007

TVP 1, wtorek 6. 10., godz. 21.20

Reżyseria: Michael Katleman
Występują: Dominic Purcell (Tim Manfrey), Brooke Langton (Aviva Masters), Orlando Jones (Steven Johnson), Jürgen Prochnow (Jacob Krieg), Gideon Emery (Matthew Collins), Gabriel Mailema (Jojo), Linda Mpondo (Gold Tooth)

Gdzieś w głębi Afryki grasuje gnieuchwytny seryjny morderca, który ma już na koncie ponad 300 ofiar. Nikt go nie widział, ale wszyscy umierają ze strachu na samą myśl o nim. Kiedy okazuje się, że krwiożerczą bestią jest siedmiometrowy krokodyl, do akcji wkracza amerykańska ekipa telewizyjna. Reporterzy przemierzają najciemniejsze zakamarki Afryki w poszukiwaniu potwora. Od tej chwili strach staje się ich nieodłącznym kompanem. Tymczasem krokodyl nie przestaje zabijać.

PIĘTNO

Thriller, 115 minut, USA, Niemcy, Francja 2003

TVP 2, wtorek 6. 10., godz. 23.25

Reżyseria: Robert Benton

Występują: Anthony Hopkins (Coleman Silk), Nicole Kidman (Faunia Farley), Ed Harris (Lester Farley), Gary Sinise (Nathan Zuckerman), Wentworth Miller (młody Coleman Silk), Jacinda Barrett (Steen Paulsson), Harry J. Lennon (pan Silk)

Ameryka końca lat 90. Coleman Silk, owdowiały dziennikarz wydziału literatury klasycznej w Atena College, wdaje się w romans ze sprzątaczką, Faunią Farley. Choć Silk jest Murzynem, dzięki jasnemu kolorowi skóry i nordyckim rysom zawsze uchodził za białego. Podawał się za Żyda, zerwawszy kontakty z rodziną, która mogłaby utrudnić jego awans. Osamotniony mężczyzna odnajduje bratnią duszę w skrzywdzonej przez życie Faunii. Młoda kobieta straciła tragicznie dwoje dzieci. Zmieniając miejsca zamieszkania, ucieka przez maltretującym ją mężem.

mowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Persona prof. Barbara Skarga 19.00 Wokół nas 19.15 Szkoła gotowania 19.25 TV Katowice zaprasza 17.15 Raport z Polski 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Kojot.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Osaczeni (film koprt.) 21.58 Polsat Boxing Night news (w przerwie filmu) 22.25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.25 Tajemnica lotu 323 (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ktoś stoi za drzwiami (pr. roz.) 10.00 Wyjątkowa sprawa (teatr TV) 11.15 Pr. muzyczny 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Tip i Tap (s. anim.) 15.20 Kochamy operę (pr. cykl.) 15.40 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.05 Pr. dyskusyjny 16.25 Śpiewanki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk-show) 21.40 Pogromcy długów (mag.) 22.05 Siły pierwotne (s.) 22.55 Na moll... (pr. muz.) 23.45 Wiatwa w obrazach (cykl dok.) 0.05 Czy mnie zechcecie? 0.20 Córki McLeoda (s.) 1.05 Skarby świata 1.20

Rajskie ogrody (dok.) 1.40 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Mity i fakty historii: Królowe Nilu (cykl dok.) 10.35 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Hobby magazyn 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Wiatwa w obrazach (cykl dok.) 15.40 Fotograf František Drtík (dok.) 16.10 Vermeer: W pracowni artysty (dok.) 17.00 Usługi na naszych usługach 17.15 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.30 Praga, miasto wież (pr. cykl.) 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski - Ekstra 19.30 Meduza (lista przeb.) 20.00 Kapryśne lato (film czes.) 21.20 Meet Factory (dok.) 21.45 Flamenco! (dok.) 22.10 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Jazz klub 0.05 Dwugłos 0.30 Niezameżna kobieta 2.30 Stulecie latania.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Hotel marzeń: Indie (film austr.-niem.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.35 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundy (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłość w różnym ogrodzie (s.) 21.15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.15 112 (mag.) 22.50 Ballistic (film USA-niem.) 0.35 W stronę gór (s.) 1.45 Poradnik domowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Reba (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nieustraszone (s.) 9.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Jordan (s.) 12.50 Reba (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.50 Chirurdzy (s.) 15.20 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czeskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.30 Sprawiedliwość (s.) 0.25 Rewir Wolfa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 7 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.30 Strażnicy Dobrej Nowiny 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Między mamami 11.25 Wizje przyszłości 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Można fotografować 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysłań Przyjaciółki 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów 20.25 Przysłań Zuza 21.25 Nastolatki (film USA) 23.00 Na tropie 23.25 Dzień, w którym został zamordowany Theo van Gogh 0.35 Kochanek (film ros.)

TVP 2

5.45 Sophie - panna młoda mimo woli 6.45 Znaki czasu 7.10 Skarby przeszłości 7.45 Milly i Molly 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Opowieść o Aleksandrze Kamińskim

12.35 Cysterski szlak 13.00 Otcłhań Pacyfiku 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.55 Zagadkowa blondynka 16.00 M jak miłość (s.) 16.55 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Wojciech Cejrowski boso przez świat 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Rozmowy istotne - Henryk Mikołaj Górecki 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Warto rozmawiać 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.20 Operacja - powrót do domu (film USA) 1.20 Dr House (s.).

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 7.45 Aktualności 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 To brzmi... 9.10 Gość poranka 9.21 Przegląd prasy 9.35 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.11 Info dzień 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.53 Serwis sportowy 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Kronika miejska - Zabrze 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.45 Plus minus 0.00 W poszukiwaniu straconego socjalizmu 0.52 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Zabawy z piłką (film koprt.) 21.58 Polsat Boxing Night news (w przerwie filmu) 22.40 Hot Shots! (film USA) 0.30 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

NASTOLATKI

Obyczajowy, 95 minut, USA 2004
TVP 1, środa 7. 10., godz. 21.25
Reżyseria: Tom McLoughlin
Występują: Marcia Gay Harden (Trish Vogul), Alexis Dziena (Hannah Vogul), Mike Erwin (Nick Hartman), Miriam McDonald (Dawn Gensler), Megan Park (Becca White), Gary Hudson (Bill Vogul), Deborah Odell (Ginnie Gensler)

Film podejmuje trudny temat współżycia seksualnego nastolatków. Rodzice 14-letniej Hanny dowiadują się, że ta utrzymuje kontakty seksualne ze starszym od niej Nickiem. Kiedy okazuje się, że w szkole istnieje problem chorób przenoszonych drogą płciową, matka dziewczyny rozpoczyna kampanię mającą na celu uświadomienie lokalnej społeczności, jakie zagrożenia dla zdrowia i życia niesie ze sobą zbyt wczesne współżycie młodych ludzi. Dochodzi do licznych konfliktów z mieszkańcami, a kobieta pada ofiarą ostracyzmu.

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Grandsupertingl-tangl (pr. muz.) 9.25 Televariete (pr. roz.) 10.35 Pr. muz.-rozrywkowy 11.25 Opowiadania ludowe 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.25 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 Tajemniczy przyjaciel (film słoweń.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dzieciątka i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Vladimir Menšík (cykl dok.) 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Rzym (s.) 23.15 Losowanie Szczęśliwej 10 23.20 Lis (film czes.) 0.40 Córki McLeoda (s.) 1.25 Wiadomości regionalne 2.40 Sabotaż (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Kudykam (dok.) 10.00 Vermeer: W pracowni artysty (dok.) 10.55 Fotograf František Drtík (dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Reporterzy TVC 13.20 Piękno europejskich wybrzeży 13.30 Kwiz dla dzieci 13.55 Tajemnice Toma Wizarda 14.10 Nauka jest zabawną (mag.) 14.35 Pr. dyskusyjny 14.55 Czy mnie zechcecie? 15.15 Przeżył! (cykl dok.) 16.10 10 wieków architektury (s. dok.) 16.25 Pr. ekologiczny 16.40 Zoom (mag.) 16.55 Jakub Jan Ryba 17.10 Medycyna XXI wieku 17.25 Port (mag.) 17.55 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.10 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Redakcja D (j. niem.) 19.20 The Lost Secret (j. ang.) 19.30 Piątka w Pomarańczy 20.00 Ten nasz czeski charakter (cykl dok.) 20.30 Praga - Żelazna kurtyna (film niem.) 22.10 Film o filmie „Protektor” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Aż do ciszy (dok.) 0.05 Mężczyzna, który kochał kobiety (film fr.) 2.00 Teatr żyje! (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 10,5 w skali Richtera (film USA) 11.10 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.15 Lenssen i spółka (s.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundy (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.40 Wymarzony dom (reality-show) 21.55 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 22.55 EuroTrip (film USA-czes.) 0.35 W stronę gór (s.) 1.50 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Chirurdzy (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Falstarty 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.25 Rekin (s.) 0.15 Rewir Wolfa (s.) 1.15 Zadzwoń do jasnowidza.

PODZIĘKOWANIA

Z całego serca dziękuje wszystkim

MATKOM POLKOM

i ich rodzinom oraz kolegom od poniedziałkowych seansów.

GL-644

WSPOMNIENIA

*Tyle marzeń nie spełnionych,
tyle wypraw nie odbytych...*

Dnia 6. 10. 2009 mija smutna i bolesna 2. rocznica tragicznej śmierci naszego Kochanego

MARKA POLAKA

Odszedł zbyt szybko...
o całe życie za wcześniej...

O chwilę wspomnień proszą rodzice. Msza św. 11. 10. godz. 10.00 w Cierlicku-Centrum.

GL-642

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

Dziś, dnia 6. 10. 2009, obchodziłaby 85. urodziny nasza Kochana Mama, Babcia i Prababcia

śp. HELENA PASZKOWA

z Suchej Górnej, rodaczka ze Stonawy. Dnia 2. 7. 2009 minęła smutna 3. rocznica Jej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspomina córka, syn z rodziną, wnuczka i wnuk z rodzinami.

AD-121

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Tajemnica rajskiego wzgórza (6, 7, godz. 15.30); Narzeczony mimo woli (6, 7, godz. 17.45); Protektor (6, 7, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Janosik - prawdziwa historia (6, 7, godz. 17.45); Coco Chanel (6, 7, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Kac Vegas (6, 7, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Dzieci Ireny Sandlerowej (6, 7, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

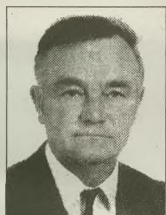
SCENA LALEK „Bajka” - Zaprasza na przedstawienie „Na jagody” na podstawie poezji Marii Konopnickiej w reżyserii Józefa Z. Czernieckiego. Odbędzie się 9. 10. o godz. 17.00 w teatryku Bajki przy ul. Strzelniczej 28 w Cz. Cieszynie (budynek ZG PZKO).
HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 8. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.
BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na prelekcję na temat ocieplania domów, która odbędzie się 7. 10. o godz. 17.00 w Domu PZKO.
KARWINA - Biblioteka Regionalna zaprasza na wystawę pt. „Trójkąt Trzech Cesarzy na dawnej widokówce” 8. 10. o godz. 10.00 do placówki.
▲ Zapraszamy koleżanki i kolegów Szkoły Przemysłowej w Karwinie-

tkanie absolwentów 16. 10. o godz. 14.00 do hotelu na Frysztackiej.
ZG PZKO oraz SMP - Zapraszają na wieczór kompromisu, czyli Szczepan Kopyt oraz Piotr Kowalski, dnia 9. 10. od godz. 20.00 w klubie Dziupla w Cz. Cieszynie. W roli głównej - poezja Kopyta z najnowszej książki „SALE, SALE, SALE” (2009).
ZWIĄZEK PRZYJAŹNI CZESKO-SŁOWACKO-POLSKIEJ - Zaprasza na spotkanie z okazji 60-lecia istnienia związku 10. 10. o godz. 15.00 do Domu Juwentus w Karwinie-N. Mieście. Bogaty program kulturalny.
CIERLICKO - ŚKEAW organizuje zbiórkę humanitarną 10. 10. w godz. 8-12 obok kościoła ewangelickiego w Cierlicku. Prosimy przynieść odzież letnią i zimową, prześcieradła, zasłony, zabawki, obuwie, torby itp. Tel.: 558 842 744.

OFERTY

KUPIĘ - piłę tarczową na drewno opałowe, betoniarkę, heblarkę, wiertarkę szlupową. Tel. 732 844 674. GL-630
KUPIĘ - wiatrówkę wojskową - Slavia, perkusyjną skałkową strzelbę, pistolet. Tel.: 732 844 674. GL-631
SPRZEDAM - łuparkę do drewna (štípačka), świder stożek (rotační kužel) średnica 80 mm, długość (280 mm), stal szlachetna klasy 15, z silnikiem lub pojedynczo. Tel.: 732 844 674. GL-632
CZYSZCZENIE STUDNI, tel. +420 605 929 616. GL-526
ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż

NEKROLOGI

*Życia jest tylko tyle,
ile się zmieści wody źródlanej
w dłoniach człowieka,
a woda tak szybko między
palcami przecieka*

Gabriel Palowski

Z głębokim żalem w sercach zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że 4 października 2009 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 69 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Teść, Kuzyn, Wujek i Szwagier

śp. FRANCISZEK GABZDYŁ

zamieszkały w Markłowicach Dolnych. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 8 października 2009 o godz. 13.00 w kościele w Markłowicach Dolnych. W smutku pogrążona rodzina.

GL-643

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 3. 10. 2009 zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 80 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Szwagierka i Ciocia

śp. IRENA MIKULA

zamieszkała w Piotrowicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 9 października 2009 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Piotrowicach. W smutku pogrążona rodzina.

RK-189

-Kopalnie, klasa 4, inż. Władysława Pasza (1953-1957) na spotkanie absolwentów 16. 10. o godz. 14.00 do hotelu na Frysztackiej.

CO ZA OLZA

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 11. 10. wystawa Ernesta Zawady pt. „Tunel”. Czynna codziennie: 10-18.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, CZ. CIESZYN: do 16. 10. „Dělení Polska” wystawa z okazji 70. rocznicy napadów Niemiec i ZSRR na Polskę, przygotowana przez Ośrodek Karta i Dom Spotkań z Historią w Warszawie. Czynna po-pt: 8-15.
MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibica: do 23. 10. wystawa Dáší Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUZEUM TECHNIKI w Piętaldzie, K muzeu 89:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Sprostowanie

W czwartkowym „Głosie Ludu” w artykule pt. „Zaolzie podbiło Koszęcin” zapominałem napisać, iż duet Marek Wałach i Michał Firla z PSP w Gnojniku zdobył w konkursie w Koszęcinie również 1. miejsce. Bardzo przepraszam. (jw)

Poeta i muzyk w »Dziupli«

Pierwszym polskim autorem, który w ramach projektu „Zaolzie 2009” spotka się z publicznością w Klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie, będzie Szczepan Kopyt. Projekt realizuje Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. - W ramach cyklu „spotkania z autorami” będziemy zapraszać do „Dziupli” współczesnych polskich literatów. Tym razem ZG PZKO przy współpracy ze Stowarzyszeniem Młodzieży Polskiej oraz Klubem Stypendystów Semper Polonia serdecznie zapraszają na nietuzinkowy wieczór poetycko-muzyczny - wyjaśnia Elżbieta Jedzok, animator kultury w ZG PZKO.

Szczepan Kopyt, poeta i muzyk yassowy, będzie czytał wiersze ze swojego najnowszego zbioru „Sale, sale, sale”, a towarzyszyć mu będzie perkusista z jego kapeli, Piotr Kowalski. - Kopyt nie jest u nas znany, ale w Polsce jest jednym z najbardziej znanych młodych poetów. Jego wiersze na pewno trafią nie tylko do koneserów poezji, ale do wszystkich młodych ludzi - mówi Tomasz Kluz, jeden z pomysłodawców zaproszenia na Zaolzie Kopyta. Jeden z krytyków powiedział kiedyś, że poezja Kopyta nabiera pełnej formy dopiero, kiedy on sam ją czyta. O tym będzie można przekonać się w przyszły piątek o godz. 20.00. (ep)

»Oldrzychowice« szykują jubileusz

Jeden z najpopularniejszych zaolziańskich zespołów folklorystycznych, „Oldrzychowice” ze wsi o tej samej nazwie, obchodzi w tym roku 30-lecie istnienia. Swoją jubileusz „oldrzychowiczanie” - zarówno obecni tancerze, jak i ci, którzy już pożegnali się z zespołem - uczczą koncertem w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu. Odbędzie się on w sobotę 10 października o godz. 17.00.

Kierownik „Oldrzychowic”, Marek Grycz, powiedział, że koncert będzie się składał z dwóch części. Pierwsza będzie spacerem przez historię, w której będziemy mogli

obejrzeć większość tańców i fragmenty widowisk, które zespół prezentował na scenie w ostatnich 30 latach. - Zatańczą nie tylko „Oldrzychowice”, ale też nasi młodsi koledzy z „Tyrki” i „Młodych Oldrzychowic”, a także weterani, czyli zespół, który nazwaliśmy „Stare Oldrzychowice” - poinformował Grycz. - Druga część natomiast to widowisko „O Janickowi i Haniczce”, oparte na starszych programach: „Rekrucko”, „Wesele” i „Przy muzyce”. W obu częściach zagra też nasza kapela pod kierownictwem Romana Jakubka. (kor)

Aktywny tydzień w bibliotekach

Biblioteki w regionie włączają się w ogólnokrajową imprezę pod nazwą „Tydzień bibliotek”. Od 5 do 10 października w poszczególnych oddziałach odbywać się będą różne spotkania, warsztaty i konkursy. Nie zabraknie atrakcji dla dzieci. Większość bibliotek ogłosiła też amnestię dla tych, którzy nie spieszili się z oddaniem książek. Kto przyniesie je w czasie tygodnia, nie będzie musiał płacić kary.

W bibliotekach będzie się działo dużo. W Czeskim Cieszynie przygotowano lekcje biblioteczne dla szkół, tydzień otwartych drzwi, Literacką Kawiarnię dla Seniorów (w środę w oddziale przy ul. Ostrawskiej) czy wystawę książek z autografami (w oddziale przy ul. Havlíčce). W Karwinie odbędzie się w tym czasie na przykład kursy obsługi komputera i internetu oraz różne imprezy, także dla dzieci. W Oddziale Literatury Polskiej przygotowano „Czytanie dla najmłodszych z niespodzianką”. (ep)

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Kongres Polaków w RC oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie w ramach programu „Historia i kultura Żydów polskich” serdecznie zapraszają na wykład Pana Karola Yarona Beckera - koordynatora programów edukacyjnych Instytutu Polskiego w Tel Awiwie, wykładowcy akademickiego filozofii w College Seminar Hakibutzim, publicysty i tłumacza, a także współpracownika Instytutu Yad Vashem w Izraelu - na temat „Rozdarta tożsamość polskich poetów i pisarzy żydowskiego pochodzenia XX wieku”. Wykład odbędzie się w czwartek 8 października br. o godz. 14.00 w auli Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Czeskim Cieszynie (wstęp darmowy).

Dziewczyny lubią brąz

To, czego nie wykorzystali na domowym parkiecie polscy koszykarze, udało się siatkarce. Polki po raz piąty w historii sięgnęły po brązowy medal mistrzostw Europy, pokonując w meczu o trzecie miejsce 3:0 Niemki. Z brązowym medalem Polkom bardzo do twarzy, bo to zasłużona nagroda za setki godzin treningów oraz wiele walk stoczonych z dziennikarzami i przeróżnymi fachowcami, którzy prognozowali tej drużynie klępkę już w fazie grupowej. I warto podkreślić, że zło to było poza zasięgiem tej drużyny. Holenderki w półfinale zagrały o klasę lepiej i w turnieju przegrały tylko raz – w meczu o złoto z Włoszkami 0:3.

Kiedy na poprzednim czempionacie polskie siatkarki przegrały walkę o trzecie miejsce z Rosją, nasiliła się krytyka pod adresem reprezentacji. Brązowy medal z tegorocznych mistrzostw Europy jest najlepszą pigułką na sportowy pesymizm i malkontenstwo, którego w Polsce nie brakuje. To zarazem znak, że polska siatkówka nadal należy do europejskiej czołówki.

– Polska siatkówka przeżywa wspaniały okres. Żaden inny kraj nie miał w najlepszej czwórce zarówno żeńskiej, jak i męskiej reprezentacji – podkreślił były trener reprezentacji, Andrzej Niemczyk, przypominając złoty me-

Radość w polskim zespole.

dal siatkarzy wywalczony w Turcji. Do najlepszych zawodniczek w niedzielnym meczu należała Anna Barańska. – Lubimy te sportowe małe wojenki z Rosją, Niemcami. One są emocjonujące dla nas, dla kibiców i dla zwykłych

ludzi. Znakomicie, że na tym turnieju w pobitym polu zostawiłyśmy oba kraje. Cieszę się, że wygrałyśmy 3:0 i nie odpuściłyśmy nawet seta – powiedziała dziennikarzom polska atakująca. Trzeci medal w karierze wywalczyła

Aleksandra Jagieło, jedna z najbardziej doświadczonych siatkarek w obecnej reprezentacji. W swojej kolekcji ma teraz dwa złote krążki i jeden brązowy. Najnowszy medal dedykuje trenerowi Jerzemu Matlakowi. – Kiedy w trakcie turnieju zachorowała żona trenera Jerzego Matlaka, każda z nas zdała sobie sprawę z tego, że mimo iż poświęcamy niemal całe życie siatkówce, to jednak siatkówka nie jest najważniejsza. Ta sytuacja nas zjednoczyła i zmobilizowała do jeszcze bardziej wyjątkowej pracy – stwierdziła.

KADRA POLSKI: Izabela Bełcik (Bank BPS Muszynianka Fakro), Milena Sadurek-Mikołajczyk (brak klubu), Anna Barańska (BKS Aluprof Bielsko-Biała), Aleksandra Jagieło (Bank BPS Muszynianka Fakro), Klaudia Kaczorowska (PTPS Piła), Anna Woźniakowska (Bank BPS Muszynianka Fakro), Agnieszka Bednarek-Kasza (Bank BPS Muszynianka Fakro), Eleonora Dziekiewicz (BKS Aluprof Bielsko-Biała), Katarzyna Gajgał (MKS Dąbrowa Górnicza), Dorota Pykosz (Bank BPS Muszynianka Fakro), Natalia Bamber (BKS Aluprof Bielsko-Biała), Joanna Kaczor (River Volley Piacenza), Paulina Maj (PTPS Piła), Mariola Zenik (Bank BPS Muszynianka Fakro). Trenerzy: Jerzy Matlak, Piotr Makowski.

JANUSZ BITTMAR

Stalownicy wiceliderem

O EKSTRALIGA

KLADNO TRZYNIEC

1:2

Tercje: 0:0, 1:2, 0:0. Bramki i asysty: 23. Kaberle (Bélohav) – 35. Růžička (Peterek, Kohn), 39. Malec (Peterek, Květoň). Trzyniec: Duba – Malec, Seman, Cartelli, Výtisk, Lojek, Zíb, Andersons, Hrabal – Růžička, Polanský, Kohn – Květoň, Peterek, Martynek – Tomas, Podešva, Polák – Kanko, Kútný, Ostřížek.

Stalownicy idą jak burza. Są już na drugim miejscu w tabeli, po bardzo dobrym występie w Kladnie. Znów świetnie zagrała pierwsza formacja z Polanskim w środku, która siała największy popłoch w kladenskiej defensywie. – Zaliczyliśmy może i najtrudniejsze spo-

tkanie w dotychczasowym sezonie – powiedział po meczu trener Trzynieca, Břetislav Kopřiva. Dziś Trzyniec zmierzył się przed własną publicznością z Pardubicami. Dla kibiców będzie to idealna okazja, by zobaczyć na żywo legendę czeskiego hokeja, bramkarza Dominika Haška.

Lokaty: 1. Witkowiec 25, 2. Trzyniec 24, 3. Zlin 23 pkt. Dziś: Trzyniec – Pardubice (17.00).

I LIGA

KADAŇ HAWIERZÓW

4:3

Tercje: 1:2, 2:0, 0:1 – 0:0. Bramki: 8. Zmeškal, 22. Boušek, 37. Boušek, dec. karny Boušek – 12. Velecký, 18. Sikora, 51. Smejkal. Hawierzów: Čech – Zientek, Klimeš, Tesařík, Krisl, Vajda, Hoďa, Falter

– Bursík, Smejkal, Cervenka, Velecký, Szabo, Brynecký, Zeliska, Říčka, Seman, Sikora, Haas.

Lokaty: 1. Chomutov 21, 2. Ujście n. Ł. 19, 3. Znojmo 14,... 13. Hawierzów 6 pkt. Jutro: Hawierzów – Trzebiech (17.30).

II LIGA

BRZECLAW ORŁOWA

3:0

Tercje: 2:0, 0:0, 1:0. Bramki: 4. Mráz, 15. Barák, 57. Habrovec. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Urbánek, Ovšák, Hegegy, Vydra, Goláb – Grygar, Rozum, Potočný, Kotásek, Stránský, Studený, Samiec, Škatula, Hanzl.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 15, 2. Orłowa 15, 3. N. Jiczyn 14 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

NIŻSZE KLASY PIŁKARSKIE – I A KLASA: Sucha G. – Dzieńmorowice 2:1, Herzmanice – Šmilovice 2:1, Brusperk – Lutynia D. 2:1, Stonawa – St. Miasto 1:1, Bystrzyca – Vlčovice 1:0; lokaty: 1. Sucha G. 17, 2. Dzieńmorowice 16, 3. St. Biela 16 pkt. **I B KLASA:** Dobra – Mosty 1:2, Oldrzychowice – I. Piotrowice 3:0, Wędrynia – Datynia D. 1:2, Sedliszczce – Gnojnik 2:2, Jablonków – Szenow 2:3, Niebory – Nydek 1:6, Karwina B – Gródek 4:1; lokaty: 1. Karwina B 22, 2. Szenow 19, 3. Oldrzychowice 19 pkt. **MP KARWIŃSKIEGO:** Wierzniewice – ČSAD Hawierzów 1:1, Zabłocie – F. Orłowa 1:3, TJ Pietwałd – Żuków G. 1:0, Bogumin B – Cierlicko 0:8, SJ Rychwałd – SJ Pietwałd 3:1, G. Błędowice – Dąbrowa 4:2; lokaty: 1. G. Błędowice 18, 2. Cierlicko 17, 3. TJ Pietwałd 13 pkt. **MP FRYDEK-MISTEK:** Piosek – Rzepiszczce 4:1, Dobratice – Nawisz 3:2, Toszonowice – Bukowiec 2:0; lokaty: 1. Frydek-Mistek B 22, 2. Hukwałdy 18, 3. Palkowice 17 pkt. (jb)

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

HRANICE KARWINA

31:24
(15:14)

Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček, Hanisch, Vančo 3, Sliwka 4/1, Bałwas 1, Faith 1, Hanták, Mrózek 3, Petrovský 1, Požárek 5, Lyžwa 4, Zdráhala 2.

Goście bez kontuzjowanego Sulca i Ivanova nie nawiązali wyrównanej walki z liderem tabeli. Kluczowy był początek drugiej połowy, w którym Banik zafundował sobie drzemkę.

Lokaty: 1. Hranice 12, 2. Pilzno 10, 3. Dukla 9, 4. Karwina 8 pkt. Jutro: Karwina – Jiczyn (17.30). (jb)

Drugoligowi piłkarze Karwiny polubili Pragę

I LIGA

SLOVÁCKO OSTRAVA

0:2
(0:0)

Bramki: 63. Němčík, 75. Lička. Ostrava: Baránek – Tchuř, Neuwirth, Neves, Tomašák – Lukeš, Marek, Lička – Mičola (90. Kraut), Strnad, Zeher (46. Varadi).

II LIGA

SPARTA B MFK KARWINA

0:3
(0:1)

Bramki: 26. Mišínský, 74. Milosavljev, 90. Pontus. Karwina: Kafka – Hoffmann, Čeman, Staš, Knötig – Jursa, Pavlík, Mišínský (83. Medjedovic), Milosavljev (86. Tchami) – Opic (67. Slončík), Pontus.

Karwiniacy górowali nad młodym zespołem Sparty pod każdym względem. Dobry występ w Pradze uwieczniony został trzema bramkami. Z granicy pola karnego na 0:1 trafił Vladimír Mišínský, na 0:2 poprawił z rzutu rożnego Władan Milosavljev, a zwycięstwo Karwiny przypieczętował z podania Kameruńczyka Tchami polski napastnik Pontus.

TRZYNIEC HRADEC KR.

1:1
(0:1)

Bramki: 76. Eismann – 42. Dvořák. Trzyniec: Lipčák – Hrdlovič, Chlebek, Kuděla, Martinčík – Joukl, Stýskala, Ceplák, Bednarek (70. Eismann) – Doležal (53. Szmek), Matuš (62. Onuchukwu).

Remis na własnym stadionie to stracona dwa punkty. Dopiero zmiany wprowadzone w drugiej połowie wpłynęły na poprawę trzynieckiej gry. Linię pomocy rozruszał Eismann, który w 76. minucie strzelił też wyrównującego gola. Dogrywał do niego Szmek, kolejny piłkarz wprowadzony na boisko w drugiej połowie.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 25, 2. Hradec Kr. 22, 3. Zlin 19,... 5. Karwina 15, 6. Trzyniec 15 pkt

DYWIZJA

HRANICE ORŁOWA

0:1
(0:0)

Bramka: 52. Zd. Kadlčák. Orłowa: Szarowski – A. Věčerek, F. Kadlčák, Sochora, Skácelík – T. Věčo-

rek (80. Mišanec), Kušnír, Zd. Kadlčák (89. Trlifaj), Široký – Šebek, Kopel.

Trener Orłowej, Josef Jadrný, przesunął Zdeňka Kadlčáka z ataku do pomocy, bo, jak powiedział „Głosowi Ludu”, potrzebował reżysera gry. Kadlčák nie tylko wyprowadzał większość akcji ofensywnych Slavii, ale tradycyjnie już strzelił też zwycięskiego gola.

HAWIERZÓW WIELKIE LOSINY

1:3
(1:1)

Bramki: 38. Pristáš – 30. Navrátil, 63. J. Huf, 74. Pinkava. Hawierzów: Pacanovský – Valový, Giňa, Sourada, Wrobel (46. Baláž) – Vandriak, Kučerňák, Pišťák, Pristáš (80. Koleček) – Kisel, Valla (74. Pastucha).

To był koszmarny mecz Davida Sourady, który niefortunnie dwukrotnie dograł do rywala na czystą pozycję. Warto chyba zastanowić się nad jego powrotem do linii ataku, bądź też do pomocy. Na stoperze kompletnie sobie nie radzi.

Lokaty: 1. Zlin B 23, 2. Jakubcowice 22, 3. Szumperk 20,... 6. Orłowa 16, 16. Hawierzów 4 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

CZ. CIESZYN HRADEC n. M.

0:4
(0:3)

Bramki: Mueller, Černý, Havelka, Martiňák. Cz. Cieszyn: Maťašovský – Béla (65. Walach), Szmek, Rac, Popelka (50. Kantor) – Martinek, Fikoczek (50. Zábělka), Mendrok, Hradečný – Hromada, Groš.

Kryzys w zespole IRP nabiera prędkości. To już trzeci z rzędu przegrany mecz Cz. Cieszyna. Gospodarze zapomnieli o taktyce, zaś trener Damek był bliski zawah.

BOGUMIN WRACIMÓW

2:0
(1:0)

Bramki: Foltyn, Kubinski. Bogumin: Skupeň – Pluta (60. Svoboda), Košťál, Kornak, Ducar – Kubinski, Harwot, Hejnal (83. Beck), Ciesarik – D. Štverka (68. Gábor), Foltyn.

Boguminiacy po zwycięstwie z ostatnim Wracimowem utrzymali kontakt z resztą zespołów w tabeli. W 41. minucie na 1:0 trafił po akcji indywidualnej Foltyn, drugiego gola dołączył z „11” Kubinski.

NOWY JICZYN OLBRACHCICE

3:2
(1:2)

Bramki: Dědík, Polonyi, J. Hanzelka – Stachel; Čubok. Olbrachcice: Šmejkal (60. Chlebek) – Orlický, Neuman, Hovůrka (70. Smékal), Dorozlo – Čoček, Novák, Čubok, Stachel (85. Hanl), Wojtyna – Goj. Banik przegrał po błędach stoperów. Piłkarze N. Jiczyna nie pokazali wielkiego futbolu, ale liczą się gole.

HAI L. PIOTROWICE

1:2
(0:2)

Bramki: Komárek – Lukan, Šuster. CZK: Hendrych – Šuster. Piotrowice: Sabela – P. Klimek, Dittrich, Bernatík, Kumpán – Miko (84. Skřížovský), R. Bielan, Funiok, Anastazovský – Lukan, Šuster.

Minusem udanego spotkania ze strony Lokomotywy jest tylko czerwona kartka Šustera, którego tym samym zabraknie w najbliższych derbach z Czeskim Cieszyńcem.

Lokaty: 1. Liskowice 25, 2. P. Polom 17, 3. Czeladna 17,... 7. L. Piotrowice 14, 8. Cz. Cieszyn 14, 13. Olbrachcice 9, 15. Bogumin 7 pkt. (jb)

CZWARTEK
8 października 2009
rocznik LXIV ♦ nr 120
cena 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

PUBLICYSTYKA na str. 3:

Pieniądze
to nie
wszystko...

Aniela Kupiec

Radek Szmek

Marta Štefánek

Leszek Kotuła

A nominowani są...

Kongres Polaków ustalił wczoraj ostateczną listę dziesięciu nominowanych w konkursie „Tacy jesteście 2009”. O tym, kto z nich otrzyma w tym roku nagrodę „Złoty jestem”, dowiemy się oficjalnie 28 listopada na koncercie galowym w Teatrze Cieszyńskim.

Od chórów po naukowca

Kto znalazł się na liście nominowanych? „Canticum Novum” – chór mieszany z Cieszyńskiego Cieszyńska, za zdobycie 2. miejsca w kategorii Pop & Jazz na 48. Międzynarodowym Konkursie Chóralnym im. C.A. Seghizzi w Gorizii we Włoszech; Aniela Kupiec – poetka ludowa z Nydku, za reedycję książki „Po naszymu, pieszko i na skrzydłach”; Zbyszek Kalina – pochodzący z Karwiny aktor teatru w Przybramiu, uhonorowany podczas tegorocznej ceremonii przyznania czeskich nagród teatralnych „Thálie 2008” nagrodą dla młodego aktora dramatycznego do lat 33; Kapela rockowa Glazy i zespół wokalny „Alaudae” – za oryginalne wykonanie (pod kier. Leszka Kaliny) hymnu Szkół im. Juliusza Słowackiego „Testament mój”; Dance4Fun – grupa taneczna działająca w ramach Klubu Sportowego Gimpel w Czeskim Cieszyńsku, za wprowadzanie nowych, nietradycyjnych form tanecznych i 3. miejsce w Mistrzostwach RC w tańcu; Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego – za wprowadzanie nowych inicjatyw kulturalno-oświatowych dla młodzieży (projekt Młode Zaolzie) oraz za propagowanie polskiej nauki na Zaolziu (projekt MUR); Lipka – młodzieżowa kapela lu-

dowa z Jabłonkowa (kier. Krystyna Mruzek) za zwycięstwo w ogólnokrajowym konkursie kapel działających przy podstawowych szkołach artystycznych w Kyjowie; Leszek Kotuła – za inicjatywę Grossus Tessinensis, w ramach której wydawana jest kolekcja monet pamiątkowych promujących Śląsk Cieszyński; doc. RNDr. Marta Štefánek – pochodzi z Bystrzycy, wykłada na Uniwersytecie Śląskim w Opawie, nominowana za osiągnięcia naukowe w dziedzinie nauk ścisłych, laureatka wielu wyróżnień naukowych, w tym roku uzyskała stypendium naukowe w ramach międzynarodowego projektu „For Women in Science”; Radek Szmek – napastnik drugoligowej drużyny piłkarskiej Fotbal Trzinec za dobrą grę w ostatnich dwóch sezonach.

Szok i niedowierzanie

Nominowani, z którymi udało nam się wczoraj skontaktować, byli wyraźnie zaskoczeni. – A właściwie nie powinienem być, bo przecież byliśmy nominowani chyba już cztery razy, czy to z „Canticum Novum”, czy też „Collegium Iuvenum”. Zaskoczyła mnie natomiast informacja o nominowaniu „Alaudae”. Przyznam się, że liczyłem raczej na nominację kapeli „Zorómbek”, która zdobyła pierwsze miejsce na międzynarodowym festiwalu folklorystycznym w Belgii – powiedział nam Leszek Kalina, kierownik wszystkich wymienionych zespołów. Nowicjuszem w konkursie nie jest też Krystyna Mruzek. – Lipka nominowana była też przed trzema laty, wcześniej zaś było tak ze starszą Nowiną. Cieszę się, że ludzie potrafili docenić naszą pracę – ucieszyła się nauczycielka muzyki z Jabłonkowa. Zapowiedziała też, że wkrótce pojawi się kolejna płyta Lipki, tym razem z kolędami. Najbardziej za-

skoczona była Irena Kaleta z zespołu tanecznego Dance4Fun. – To dla mnie szok. Muszę od razu zadzwonić do naszej kierowniczki, Patrycji Bochenek, która studiuje obecnie w Ostrawie. Musimy się umówić, co zatańczymy na galowym koncercie.

Gwiazda gali

Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, zdradził nam, że gwiazdą wieczoru galowego będzie Michał Łanuszka, młody pieśniarz i gitarzysta z Krakowa, laureat Festiwalu Piosenki Studenckiej. Jego występ będzie dla Zaolziaków na pewno atrakcyjny, bo Łanuszka oprócz własnych utworów, napisanych do słów polskich poetów, m.in. Roberta Kasprzyckiego czy Witkacego, ma w swoim repertuarze także pieśni Jaromíra Nohavicy. Zaolziacy mieli zresztą okazję poznać już młodego krakowianina. Przed dwoma laty, też w listopadzie, zaśpiewał w Teatrze Cieszyńskim podczas jednego z Avion Festów, organizowanego przez Renatę Putzlacher.

Zawsze jest z czego wybierać

Organizowany przez Kongres Polaków konkurs „Tacy jesteście” ma za zadanie wyłonić najciekawsze zdarzenia i inicjatywy, które miały miejsce na Zaolziu w przeciągu roku. Konkurs odbywa się już po raz siódmy. – Po raz pierwszy zorganizowaliśmy imprezę w 2003 roku, a pomysłodawcą konkursu był ówczesny szef Kancelarii Kongresu, niestety nieżyjący już Marek Michałek – wspomina prezes Szymeczek. – Wtedy impreza miała troszeczkę inną formułę. Teraz też myślimy o zmianach, przede wszystkim o stworzeniu dwóch kategorii – indywidualnej i zbiorowej. W każdej z nich przyznawalibyśmy nagrodę „Złoty jestem”. To wyrównałoby szanse uczestników konkursu.

rowej. W każdej z nich przyznawalibyśmy nagrodę „Złoty jestem”. To wyrównałoby szanse uczestników konkursu.

Szymeczek powiedział, że „Tacy jesteście” to przede wszystkim próba pokazania habitu ducha Zaolzia. Dlatego nominuje się osoby lub zespoły związane z różnymi dziedzinami życia. Od zespołów folklorystycznych, przez poetów i ciekawe inicjatywy kulturalne i społeczne, aż po – jak jest w tym roku – wybitnych naukowców. To próba pokazania różnorodności Zaolzia. – O pomoc w wyłonieniu 10 nominowanych zwracamy się do dziennikarzy, którzy zawsze trzymają rękę na pulsie, czytelników „Głosu Ludu” i „Zwrotu”. Zasięgamy też opinii przedstawicieli środowisk twórczych i opiniotwórczych. I jeszcze się chyba nie zdarzyło, żebyśmy nie zauważyli tego, co naprawdę warto zaprezentować i wspierać – zapewnia Szymeczek. – Przyznam się jednak, że w swoim czasie obawialiśmy się, czy aby ten nasz konkurs nie dostanie zadyszki, czy będziemy mieli rzeczywiście co zaprezentować, czy nie będziemy się tylko powtarzać. Okazało się, że nie musimy się bać. Zawsze jest z czego wybierać.

Na swoich faworytów będzie można głosować pocztą elektroniczną, za pomocą sms-ów lub na kartach pocztowych. Na tych ostatnich musi być naklejony kupon, który zamieścimy w „Głosie Ludu”. – To ważne, bo głosujący na kartach z kuponem wezmą udział w konkursie. Nagrodą będzie pobyt dla dwóch osób w którymś z hoteli lub ośrodków wypoczynkowych w Polsce – wyjaśnił Szymeczek.

Na nagrodę finansową może z kolei liczyć laureat nagrody „Złoty jestem”. – Dotychczas było to 10 tys. koron. Być może jednak w tym roku kwota ta, dzięki hojnym sponsorom, będzie jeszcze wyższa – dodał Szymeczek.

JACEK SIKORA

ZDARZYŁO SIĘ

W konsulacie o Gaudynie

Rok 2010 ma być na Zaolziu obchodzony jako Rok Janusza Gaudyna. Z tą inicjatywą wystąpił prezes Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, Jan Karczmarczyk, na kolejnym zorganizowanym przez Konsulat Generalny RP w Ostrawie wtorkowym wieczorze poetyckim. Tym razem poświęconym właśnie Januszowi Gaudynowi, poecie i lekarzowi, który zginął śmiercią samobójczą przed 25 laty. Patronat nad Rokiem Janusza Gaudyna obejmie ostrawski konsulat. Placówka wspólnie z zarządem PTM oraz przedstawicielami zaolziańskiego środowiska literackiego przygotowuje też książkę

z wierszami Gaudyna. Był on bowiem aktywnym członkiem zarówno poprzednika PTK, Klubu Medyka przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, jak również zaolziańskiej organizacji literackich. Wspominał o tym w konsultacji przyjaciel Gaudyna, poeta i publicysta Kazimierz Kaszper. Opowiadał, że bohater wieczoru zadebiutował w latach 50. w zbiorowym tomiku poetyckim „Pierwszy lot”, był członkiem Sekcji Literacko-Artystycznej przy Zarządzie Głównym PZKO, a także założycielem i długoletnim przewodniczącym trzynieckiej Grupy Literackiej '63. – Janusz Gaudyn brał aktywny udział w życiu literackim Zaolzia zwłaszcza w latach

70., które były u nas postrzegane jako lata burzy i naporu – powiedział Kaszper. Wspominał też o reakcji swojej i kolegów po piórze na tragiczną śmierć poety, który zginął w czerwcu 1984 roku. Wiersze Gaudyna czytał w konsultacji dyrektor Teatru Cieszyńskiego, Karol Suszka. (kor)

Nawet kraty nie pomogły

Nawet kraty w oknie nie były specjalną przeszkodą dla złodzieja, który włamał się w tym tygodniu do biura jednej firm w Czeskim Cieszyńsku. Znalazł metalową kasę z 85 tys. koron, którą zabrał z sobą. Złodzieja nie udało się jeszcze złapać. (kor)

POGODA

czwartek

dzień: 22 do 26°C
noc: 17 do 13°C
wiatr: 3-7 m/s

piątek

dzień: 13 do 17°C
noc: 9 do 5°C
wiatr: 1-4 m/s

KRÓTKO

Przeprowadzka ginekologii

CZESKI CIESZYN (kor) – Przychodnia ginekologiczna, która mieściła się dotychczas w budynku polikliniki niedaleko dworca autobusowego, przeniesiona została do jednego z budynków miejscowego szpitala. Jak powiedziała dyrektorka szpitala, Barbora Zbránková, pacjentki będą miały teraz bliżej do laboratoriów lub pracowni rentgenowskiej. – Będzie wygodniej także pacjentkom hospitalizowanym w naszym szpitalu, których nie będziemy musieli przewozić na badania ginekologiczne do innych placówek – dodała Zbránková. Przychodnia będzie czynna w poniedziałki i piątki.

Elektroniczne bilety

CZESKI CIESZYN (dc) – Czeskie Koleje rozpoczęły sprzedaż elektronicznych biletów okresowych dla uczniów i studentów. Zastąpią one stosowane dotychczas bilety klasyczne. Korzystać mogą z nich dzieci i młodzież w wieku od 6 do 26 lat. Warunkiem jest regularne dojeżdżanie pociągami do szkoły lub na uczelnię. Cena półrocznego biletu elektronicznego to równowartość 140 jednorazowych biletów w jednym kierunku.

»Zielone« pieniądze

OLBRACHCICE (dc) – Resort środowiska przyznał gminie dotacje na dwa projekty. Kwota 3 653 tys. koron przeznaczona będzie na budowę centralnego złomowiska. Blisko dwumilionowy zastrzyk finansowy pójdzie na odnowienie cmentarza. Zieleń, która rozrosła się na tyle, że porasta nawet groby, będzie usunięta.

Pływało całe miasto

BOGUMIN (dc) – Setki osób przyszły wczoraj na basen miejski, by wziąć udział w ogólnokrajowym konkursie miast w pływaniu. Konkurs trwał od wczesnego ranka do godz. 20.00. Już o godz. 14.00 było wiadomo, że frekwencja jest bardzo dobra – sto metrów stylem dowolnym pokonało 620 osób. Każdy, komu się to udało, otrzymał dyplom i mały upominek, a dla zwycięzców poszczególnych kategorii przygotowano nagrody. W ubiegłorocznej edycji konkursu Bogumin miał najwięcej pływaków spośród wszystkich miast, które brały udział w imprezie. Barw miasta broniło 901 osób.

RADA KONGRESU POLAKÓW O »GŁOSIE LUDU«

Naczelny zostaje

Kongres Polaków, wydawca „Głosu Ludu”, zamierza przedłużyć na kolejny rok umowę z obecnym redaktorem naczelnym gazety, Wojciechem Trzcionką. Zdecydowała o tym Rada KP na swoim poniedziałkowym posiedzeniu.

– Ostateczna decyzja zapadnie jednak dopiero po posiedzeniu Rady Przedstawicieli i spotkaniu z redaktorem naczelnym, na którym przedstawimy mu pewne nasze warunki i zwrócimy uwagę na impulsy, które wpływają do Kancelarii Kongresu od różnych grup czytelników – po-

wiedział nam prezes Kongresu, Józef Szymeczek.

Rada Kongresu nominowała Trzcionkę na redaktora naczelnego „Głosu” przed rokiem, w połowie listopada, podpisując z nim umowę o pracę na rok. – Jego zadaniem była realizacja konkretnych uchwał dotyczących gazety, które przyjęli w kwietniu 2008 roku delegaci X Zgromadzenia Ogólnego Kongresu – stwierdził prezes Szymeczek. – Na posiedzeniu oceniliśmy i przeanalizowaliśmy jego pracę za ten rok i wysłuchaliśmy sprawozdania z wrześniowego spotkania komisji medialnej, które przedstawił jej przewodniczący, Stanisław Polwaczny. Swoje uwagi przedstawił też Marek Słowiaczek,

pełnomocnik spółki Pol-press zajmującej się wydawaniem „Głosu”.

Szymeczek powiedział, że Rada KP raczej jest zadowolona z pracy Trzcionki. Umowa miałaby zostać przedłużona o rok, by mógł zrealizować jeszcze kilka ważnych zadań. Chodzi na przykład o zmianę szaty graficznej gazety lub sprawę informowania na bieżąco o życiu Polaków w RC prasy czeskiej. Te zadania skonkretyzuje komisja medialna. – Przypomnę jeszcze, że w czwartek temat „Głosu Ludu”, a konkretnie pewne krytyczne listy dotyczące gazety i redaktora naczelnego będą też jednym z tematów posiedzenia Rady Przedstawicieli – dodał Szymeczek.

Na poniedziałkowym posiedzeniu radni dokonali też wnikliwej analizy drugiej edycji Zielonej Szkoły nad Bałtykiem. Członkowie Rady KP uznali, że to inicjatywa bardzo potrzebna i należy ją kontynuować. – Zrobimy wszystko, by koszty, które muszą pokryć uczestnicy Zielonej Szkoły, nie wzrosły, bo wówczas nie wszyscy mogliby sobie na taki wyjazd pozwolić. Trzeba też jeszcze bardziej skonkretyzować umowy z właścicielami ośrodka w Karwi i zastanowić się nad opracowaniem alternatywnego programu pobytu w Zielonej Szkole na wypadek niesprzyjającej pogody – poinformował prezes Kongresu. (kor)

Nie płacą, a budują

Początkiem czerwca zapowiadano, że budowa ostatniego odcinka autostrady D47 z Bogumina do granicy z Polską zostanie z przyczyn finansowych wstrzymana. Ministerstwo Transportu RC przyznało, że nie ma pieniędzy na kontynuowanie budowy. Pesymistyczne prognozy nie sprawdziły się – prace budowlane trwają. Na szczęście dla Bogumina, który przypomina jeden wielki plac budowy.

Inwestor, którym jest Dyrekcja Dróg i Autostrad, przekonuje, że bogumińska część autostrady zostanie dokończona zgodnie z planem, w 2011 roku. – Budowa tego odcinka D47 przebiega według ustalonego harmonogramu. Przewidujemy, że odcinek zostanie oddany do użytku w czerwcu 2011 roku – powiedział rzecznik DDA, Roman Kluzák.

Burmistrz Bogumina, Petr Vícha, w sierpniu pisał w informatorze miejskim, że DDA jest winna setki milionów koron podwykonawcom. Mimo, że zobowiązania do dnia dzisiejszego nie zostały uregulowane, firmy budowlane nie przerwały robót. – To prawda, że mamy długi wobec wykonawców. Zostaną one spłacone przez emisję obligacji państwowych – zapewnił Kluzák.

W Boguminie realizowana jest jeszcze jedna budowa związana z autostradą. W dzielnicy Skrzeczoń budowane jest rondo, które następnie zostanie połączone z nowym mostem. Stary most biegnący przez

Robotnicy na budowie nowego ronda w Skrzeczoni.

tory kolejowe zostanie zburzony najprawdopodobniej już w listopadzie. Nowy ma być gotowy dopiero w 2011 roku. Rondo i most będą częścią obwodnicy Bogumina, która stanie się łącznikiem autostrady z Karwiną.

Mieszkańcy muszą się pogodzić z faktem, że jeszcze przez co najmniej dwa lata ruch drogowy w mieście będzie utrudniony. – Kiedy

jadę do centrum, muszę się liczyć z tym, że droga będzie trwała o kilka minut dłużej – mówi mieszkający w Skrzeczoni Bogusław Czapek. Za każdym razem musi przejeżdżać przez zwężony odcinek drogi, na którym ruch pojazdów regulują światła. – Kiedy zburzony zostanie most, to – nim wybudują nowy – droga jeszcze się wydłuży, bo trzeba będzie jeździć koło huty – doda-

je Czapek. – Odbyły się spotkania mieszkańców poszczególnych dzielnic z burmistrzem na temat skomplikowanej sytuacji w mieście. Dowiedzieliśmy się, że musimy uzbroić się w cierpliwość, a w zamian za to będziemy mieli lepszą infrastrukturę transportową. Wygląda na to, że będziemy czekać jeszcze co najmniej dwa lata.

DANUTA CHLUP

Wcześniejsze emerytury dla górników

Górnice związki zawodowe od dawna walczą o to, by górnikom przysługiwało – tak, jak dawniej – prawo do wcześniejszej emerytury. Rozmowy prowadzone z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej przyniosły pierwsze owoce. Rząd przyjął we wtorek rozporządzenie, na podstawie którego część górników będzie mogła iść na emeryturę w wieku 55,5-60 lat.

Wcześniejsze emerytury będą przysługiwały tym górnikom, którzy rozpoczęli pracę pod ziemią przed 1993 rokiem, czyli w okresie, kiedy górnicy osiąkali wiek emerytalny po skończeniu 55 lat. Warunkiem przyznania wcześniejszej emerytury będzie 15 lat odpracowanych w kopalniach węgla lub 10 lat w kopalniach uranu do końca 2008 roku. Wiek emerytalny nie będzie dla wszystkich ten sam, w zależności od odpracowanych lat i roku urodzenia, będzie się wahał od 55,5 do 60 lat. Z obliczeń rządu wynika, że prawo do wcześniejszych

emerytur uzyska najwyżej 5 tys. pracowników. – O przywrócenie wcześniejszych emerytur walczyliśmy od momentu ich zniesienia, czyli od 1992 roku. Doczekaliśmy się po 17 latach – powiedział „Głosiowi Ludu” przewodniczący Górnich Związków Zawodowych w Hawierzowie, Miroslav Sýrový. Związki zawodowe nadal będą zabiegały o to, by prawo do wcześniejszych emerytur mieli również górnicy, którzy rozpoczęli pracę w podziemiu po 1992 roku. – Komisja ekspertów, którą kieruje Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, od zeszłego roku przeprowadza zakrojoną na szeroką skalę analizę porównawczą stanu zdrowia 10 tys. pracowników różnych gałęzi gospodarki. Jeżeli jej wyniki potwierdzą, że górnicy żyją krócej niż reszta społeczeństwa, mamy szansę, że prawo do wcześniejszych emerytur będzie przyznane wszystkim górnikom – dodał związkowiec. (dc)

Z kartą rowerzysty będzie taniej

Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego przymierza się do realizacji projektu MTB Beskidy. W ramach tej inicjatywy powstaną specjalne trasy dla amatorów rowerów górskich, które poprowadzą przez wszystkie gminy członkowskie SGRJ: od Wędryni, przez Bystrzycę, Milików i Jabłonków, aż do Bukowca i Hyrczawy. – I z powrotem drugą trasą, bardziej północną – mówi przewodniczący SGRJ, wójt Bukowca, Petr Jallowiczor. – Przede wszystkim jednak chcemy dać rowerzystom możliwość nabycia za pewną opłatą spe-

cialnych kart, za których okazaniem mogliby oni korzystać na trasie z usług z pewną zniżką. Dlatego zwróciliśmy się już do firm, które na trasie oferują takie usługi. Tam rowerzyści będą się mogli zatrzymać, pożyczyć pompkę czy narzędzia. Ci z kartą zapłacą za te usługi mniej. Jallowiczor poinformował nas, że SGRJ przygotowuje też mapy tras rowerowych z zaznaczonymi miejscami, gdzie można skorzystać z karty. – Mapy, karty i wszystkie trasy powinny być gotowe do końca roku – dodał szef SGRJ. (kor)

LENKA KOŹDONIOWA: »CHCEMY PRZYBLIŻAĆ TRADYCJĘ ORAZ SPRAWIĆ, ŻEBY LUDZIE ZATRZYMALI SIĘ NA CHWILĘ«

Pieniądze to nie wszystko...

Około 2000 owiec pasło się w tym roku w Beskidach Śląskim i Żywieckim. To rekord w najnowszej historii owczarstwa. W sobotę w sałaszu na Ochodzieję odbył się rozsód, tradycyjne zejście owiec z hal. A jak z owczarstwem jest na Zaolziu? Zapytaliśmy o to Lenkę Koźdoniową, wiceprezes Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan, szefową ogniska w Koszarzyskach.

– Jest różnie – odparła na początek.

Jakie są więc problemy?

Stada są, ale niezbyt duże. To się bierze stąd, że hodowcy są uzależnieni od tego, czy mają dotacje, czy nie. W dzisiejszych czasach z samych owiec nie da się żyć. W tym roku stada pasły się w okolicy Mostów koło Jabłonkowa, na Kozubowej i Ostrym, a także bardziej w stronę Rożnowa i Frydku-Mistku.

W Polsce owczarstwo ruszyło wraz z programem „Owca plus”...

Wiemy, że w Polsce są dotacje do owczarstwa. U nas nie ma normy na wyroby z mleka owczego, poza tym jest problem z wełną, która nic nie kosztuje, bo jej nikt nie chce. Bacowic i gazdowie chowają więc owce jedynie na mięso, żeby wypały nasze kopce i góry. Efekt jest taki, że chyba tylko jedna osoba trzyma owce na sery.

Problem z wełną dotyczy także polskiej strony. Świat już chyba kompletnie zwariował, że odbiorcy, mając do wyboru naszą, dobrą wełnę, wolą sprowdzać ją z drugiego końca świata...

Odbiorcy mówią, że nasza wełna jest do niczego, dlatego wolą spro-

Lenka Koźdoniowa

wadzać ją z Australii. Poza tym przekonują, że tak jest taniej. Sami hodowcy są bezradni, nic w tej materii nie są w stanie zrobić. Jak państwo nie pomoże, to nic się nie zmieni. Hodowcy dalej będą musieli likwidować na własną rękę wełnę, zamiast ją sprzedawać.

Jak układa się współpraca górali z dwóch stron Olzy?

Współpracujemy już kilka lat. Spotykamy się na różnych imprezach, na przykład na rozsodzie, jak dziś. Chcemy nie tylko utrzymać hodowlę owiec, ale zapoznać ludzi z kulturą góralską, z Wołochami, z naszym

życiem i naszymi zwyczajami. Dzięki pieniądzu z Unii Europejskiej obchodzimy rok góralski. Pokazujemy tradycję, zwyczaje i rzemiosło ludu wołoskiego.

Co czeka nas jeszcze w tym roku?

To już końcówka sezonu. Przed nami Pobaba oraz posiady jesienno-zimowe. Pobaba odbędzie się w najbliższą sobotę w Domu PZKO w Koszarzyskach, zaczynamy już o godz. 12.00. Ta ostatnia impreza, na którą już teraz serdecznie zapraszam, odbędzie się Mostach koło Jabłonkowa. Prawdopodobnie w listopadzie.

Jak więc patrzycie na rok 2010?

Jeżeli chodzi o imprezy, to na pewno z optymizmem. Przychodzi na nie sporo osób, wiele z nich jest już kolejny raz, więc traktujemy ich praktycznie jak naszych znajo-

mych. Cieszą się na kolejne imprezy, ciągle chcą oglądać coś nowego, są ciekawi tego, co robimy, zadają dużo pytań. Gorzej z owcami. Na pewno jednak jak będą dotacje, to ludzie będą chowali owce, choć raczej nie w dużych stadach. Gorzej chyba nie będzie.

To wypada się cieszyć, że w dzisiejszych zabieganych czasach ludzie przychodzą chętnie na imprezy, na których kultywowana jest tradycja...

Naszym głównym celem jest przybliżanie naszej kultury, nawiązywanie do tradycji, pokazywanie tego, co robili nasi przodkowie. Chcemy jednak także, żeby ludzie zatrzymali się na chwilę, zastanowili się nad tym, co robią w życiu. Żeby nie tylko patrzyli przed siebie, na pieniądze, ale spojrzeli w inną stronę.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

W Polsce ruszyło

W ostatnich latach w Beskidach przybyło sałaszy. W Korbielowie, gmina Jeleśnia, był jeden, dziś są już trzy, nowe stada pasły się także w gminach Węgierska Górka oraz Ujsoły (w miejscowości Solówka). Do tego trzeba doliczyć sałasze na Śląsku Cieszyńskim, w Koniakowie, na Stecówce, stado pasło się także w Goleśzowie. Po latach owce powróciły na hale, na których można je było spotkać 100 lat temu. Marian Sporek wyszedł ze swoimi owcami i kozami na Halę Rycerzową w Beskidzie Żywieckim, a Piotr Kohut na Baranią w Beskidzie Śląskim.

(wot)

W Beskidach Śląskim i Żywieckim pasie się coraz więcej owiec.

Obchody 200-lecia urodzin Chopina rozpoczną się w stolicy RC

Czeskie obchody przypadające w przyszłym roku 200-lecia urodzin Fryderyka Chopina inauguruje 17 października br. koncert ku jego czci w katedrze św. Wita w Pradze – poinformował we wtorek dziennikarzy czeski minister kultury, Vaclav Riedlbauch. Zestawiony specjalnie na ten występ zespół czeskich muzyków symfonicznych i śpiewaków Chopin Symphony Orchestra and Choir pod batutą polskiego dyrygenta Łukasza Borowicza wykona Requiem Mozarta – utwór, który zabrzmiał na pogrzebie zmarłego dokładnie 160 lat wcześniej największego polskiego kompozytora. Dla publiczności wstęp na koncert będzie wolny. Tego samego dnia w katedrze zostanie wystawiona brązowa maska pośmiertna Chopina, którą wypożyczono z Polski. Od 19 do 23 października maskę będzie można oglądać w Instytucie Polskim w Pradze. (r)

Polskie cmentarze w Pradze

W Domu Mniejszości Narodowych w Pradze prezentowana jest wystawa „Cmentarze wojenne z pierwszej wojny światowej na terenie Powiatu Tarnowskiego – byłej Galicji Zachodniej”. Wystawę zorganizowały Klub Polski w Pradze wraz z Biurem Kultury i Promocji Starostwa Powiatowego w Tarnowie. Wcześniej ekspozycja była już prezentowana w kilku krajach oraz w Parlamencie Europejskim w Strasburgu.

Tereny byłej Galicji Zachodniej, w okolicach Tarnowa i Gorlic, były w latach 1914-1915 miejscem zaciętych walk sprzymierzonych armii austro-węgierskiej i niemieckiej z armią rosyjską. W walkach tych zginęło ponad 60 tysięcy żołnierzy. W maju 1915 roku po jednej z największych operacji I wojny światowej – bitwy gorlickiej, armia rosyjska została całkowicie wyparta z Galicji Zachodniej. Zaraz potem przystąpiono do akcji budowy cmentarzy dla wszystkich poległych, wychodząc z humanitarnego założenia, że każdy ma prawo do godnego pochówku.

Teren walk podzielono na 11 okręgów cmentarnych, na których wzniesiono 401 cmentarzy. Kierownikiem każdego z okręgów był oficer posiadający wykształcenie techniczne lub artystyczne. Na terenie dzisiejszego powiatu tarnowskiego znajduje się pięć z tych okręgów, których kierownikami byli wybitni architekci: Jan Szczepkowski, Heinrich Scholz, Frank Stark i in-

ni. Do dzisiaj zachowało się tutaj 111 cmentarzy wojennych, z których każdy ma swój własny, niepowtarzalny charakter, ale łączą je elementy nawiązujące do heroizmu bohaterów antycznych oraz centralny pomnik. Cmentarze często lokowano bezpośrednio na miejscu walk – są więc rozsiane po lasach i wśród wzgórz. Chowano na nich żołnierzy wszystkich walczących armii, ponieważ jak napisano na jednym z cmentarzy: „Wszystkich poległych woła jedna Ojczyzna”. Należy przypomnieć, że walczyli tutaj i ginęli nie tylko żołnierze rosyjscy, niemieccy i austriaccy,

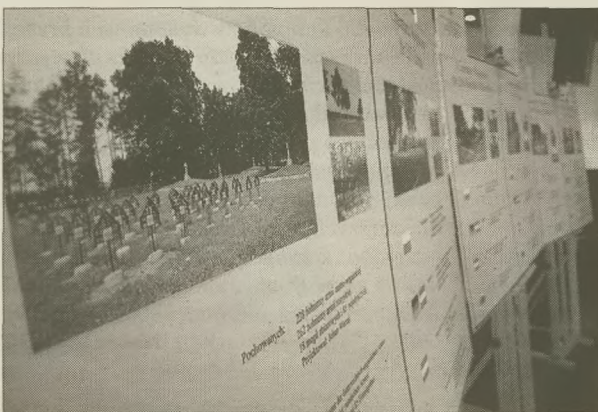
ale również Polacy, Czesi, Słowacy, Węgrzy, Włosi, Bośniacy, Serbowie.

Miniony okres nie sprzyjał utrzymaniu w dobrym stanie tych cmentarzy – niszczały, zarastały trawą i pamięć o nich zanikała. Odkryli je przypadkiem w czasie wędrowek turystycznych studenci. Dzięki energii władz powiatu tarnowskiego rozpoczęła się wielka akcja odnowyabytkowych cmentarzy. Finansuje ją państwo polskie – biorą w niej jednak udział również władze lokalne, pomagają różne instytucje – m.in. austriacki Czarny Krzyż. Do akcji włączyło się również Ministerstwo Obrony Republiki Czeskiej za pośrednictwem Ambasady RC w Warszawie, które pragnąc oświetlić pamięć swoich poległych rodaków łoży na odnowę cmentarzy w Otfinowie, Żabnie i Szczepanowicach.

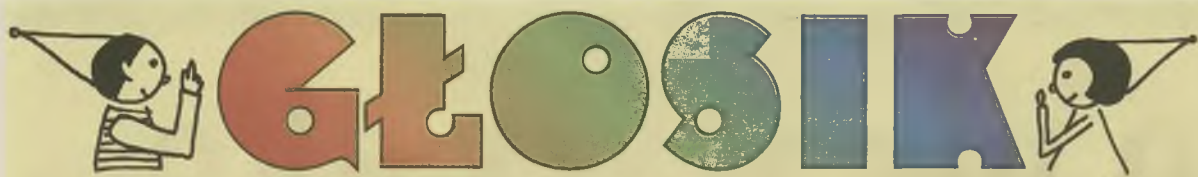
Wystawa przedstawia poszczególne cmentarze, ich piękno architektoniczne i stan obecny. Przypomina również wszystkim zwiedzającym tysiące tych, którzy zginęli w krainie, o której często w swojej dalekiej rodzinnej wiosce nawet nie słyszeli.

Wystawa potrwa do 15 października (Dom Mniejszości Narodowych, Praga 2, Vokelova 3).

KRYSTYNA OLASZEK-KOTÝNEK

Fragment praskiej wystawy.

Sałatka z wyjątkiem ortograficznym

Dzisiejszy dzień Ludmiłka postanowiła przeznaczyć na gotowanie, ponieważ właśnie w kuchni zastał ją rano Głosik. Kroić składniki do jakiejś tajemniczej potrawy i pod nosem coś tam sobie mruczała, chyba przepis: – Zwycięży, oręży, chudy, hałas, harmider, huk. Głosik podrapał się po głowie: – Nie, chyba jednak to nie jest przepis – pomyślał. – Gotujesz coś smacznego? – zapytał, zaglądając jej przez ramię. Na stole leżały głównie warzywa. – Robię sałatkę jarzynową – pochwaliła się Ludmiłka i powróciła do pracy. Dalej też mruczała sobie pod nosem: – Żelazny żupan to oręż jeży, na nie-toperza tchórz kły wyszczerzył...

Głosik zastanowił się chwilę. No tak! To nie przepis, to na pewno jakieś magiczne zaklęcie, bo tak dziwnie brzmi! A ta książka, do której zerka Ludmiłka w czasie krojenia sałatki, to na pewno księga zaklęć.

Podkradł się cicho z drugiej strony stołu i porwał w ręce magiczne zapiski. Spojrzał na okładkę i zobaczył... „Jak nauczyć się ortografii”. – Co to jest? – zapytał zdziwiony. Ludmiłka odpowiedziała szybko: – Postanowiłam nauczyć się ortografii i właśnie powtarzam sobie najtrudniejsze słowa z „ż”, „rz”, „ó”, „u”, „h” i „ch”. – wyjaśniła. – Aha, a sałatkę robisz, żeby sobie umilić czas przy nauce? – zapytał Głosik.

Wreszcie zaczynał coś rozumieć. – Ależ nie! – powiedziała Ludmiłka. – Sałatkę robię, bo polubiłam warzywa. Wyobraź sobie, że wszystkie bez wyjątku pisze się przez „u”: cebula, buraki, pietruszka, kapusta i tak dalej. Głosik z satysfakcją wziął jedno warzywo ze stołu i podstawił Ludmiłce tuż przed oczy: – O, tu masz wyjątek! – wykrzyknął triumfalnie. Ludmiłka spojrzała zrezygnowana: – No faktycznie. Ogórek... Głosik wyjaśnił: – Bo widzisz, Ludmiłko, to jest tak. Większość warzyw pisze się przez „u”, ale ogórek jest wyjątkiem, bo można go pokroić na okrągłe plasterki. Takie okrągłe, jak literka „o”!

KROPKA

NASZE SUKCESY

Odnieśliście sukces w konkursie, olimpiadzie? Pokonaliście sportowych rywali z innych szkół? Napiszcie o tym do „Głosika”.

Informacje o sukcesach kolarskich dotarły do nas ze szkół podstawowych w Lutyni Dolnej i Orłowej-Lutyni.

„Jesienny Puchar Szkół 2009 – Orłowa” to tradycyjny wyścig rowerowy (indywidualna jazda na czas – 550 metrów pod górkę) dla uczniów szkół podstawowych, którego organizatorem jest klub kolarski „Orlik” z Orłowej-Lutyni. Na starcie stanęło 50 zawodników z siedmiu szkół. Kolarze z polskich podstawówek w Lutyni Dolnej i Orłowej-Lutyni pokazali, że rowery i kondycja fizyczna są ich domeną. Właściwie nie dali żadnych szans swym rywalom. W poszczególnych kategoriach dominowali, a po podliczeniu punktów zdobyli puchar dla najlepszej drużyny.

Wyniki indywidualne:

Dziewczyny 1997-1998:

1. Justyna Jeżowicz (Lutynia Dolna)
2. Gabriela Schimke (Lutynia Dolna)

Dziewczyny 1995-1996:

1. Sabina Blachowska (Lutynia Dolna)

Chłopcy 1999-2000:

1. Jakub Śtabla (Orłowa-Lutynia)
2. Marek Niedoba (Orłowa-Lutynia)
4. Robert Sikora (Orłowa-Lutynia)

Chłopcy 1995-1996:

2. Marek Dzik (Lutynia Dolna)

Zbigniew Letocha, nauczyciel WF

Od lewej: Jakub Śtabla, Marek Niedoba, Robert Sikora, Gabriela Schimke, Sabina Blachowska, Justyna Jeżowicz, Marek Dzik, nauczyciel Zbigniew Letocha.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Czytająca szkoła

17 września zapisał się w pamięci uczniów pierwszego stopnia Polskiej Szkoły Podstawowej przy ulicy Dworcowej w Trzyńcu. W tym dniu w ramach kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” i „Celé Česko čte dětem” uroczyste włączyliśmy się do realizacji programu „Czytająca Szkoła”, polegającego na codziennym głośnym czytaniu dzieciom. Oprócz pań nauczycielek do czytania uczniom będą często zapraszani goście – znane osobistości z naszego regionu.

Całorocznemu projektowi towarzyszyć będą różne konkursy i zabawy. Najbliższą inicjatywą będzie wieczór andrzejkowy pod hasłem „Wiedźmy i czarty w baśniach ukryte”. Czytające klasy spotkają się wtedy na zabawie andrzejkowej, a wszyscy uczestnicy przebrani

będą za mroczne postacie z bajek, baśni i legend. Zabawa i wrózby rozpoczną się w sali gimnastycznej połączonych w ciemnościach, które rozprasać będzie tylko światło lampionów wykonanych przez dzieci. Imprezą towarzyszącą będzie konkurs plastyczny na straszną postać z takim samym tytułem. Prace plastyczne staną się doskonałą dekoracją wieczoru. Punktem kulminacyjnym całego programu „Czytająca Szkoła” będzie wspólnie spędzone popołudnie konkursowe – quiz oraz zagadki pantomimiczne przygotowane i wykonane przez najstarszych uczniów szkoły, wieczór przy ognisku i noc nazwana „Z książką pod poduszką”. Całość imprezy odbędzie się w Domu PZKO w Lesznej Dolnej i zaprosimy na nią... To już niespodzianka. Zaczekajcie do czerwca!!!

Nauczycielki PSP Trzyniec, ul. Dworcowa

WITAMY

KLAUDIA to już czwarte dziecko Wiesławy i Bronisława Kantorów z Bystrzycy. Przyszła na świat 5 września br. w szpitalu w Trzyńcu. Ważyła 3 590 g i mierzyła 52 cm. Klaudia ma trójkę starszego rodzeństwa – braci Samuela (14 lat) i Beniamina (10) oraz siostrę Dianę (12). Cała trójka uczęszcza do polskiej szkoły w Bystrzycy.

Klaudia to imię pochodzenia łacińskiego, wywodzące się od nazwy rzymskiego rodu Klaudiuszów. Znane kobiety o tym imieniu to włoska aktorka Claudia Cardinale i niemiecka modelka Claudia Schiffer. Klaudia obchodzi swe święto 20 marca i 5 maja.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: danuta.chlupa@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji. (dc)

Fot. ARC

ANKIETA

Przedsiębiorcy z ulicy Grabińskiej w Czeskim Cieszynie przedostatni tydzień września spędzili na zielonym przedszkolu w Koniakowie koło Czeskiego Cieszyna. Przez cztery dni codziennie jeździli do tamtejszej placówki. A co im się tam najbardziej podobało?

Adaś Kaleta

Podobała mi się zabawa klockami. W ogrodzie był bardzo fajny piętrowy domek. Była tam też przełaznia dla strażaków, na której się bawiliśmy.

Piotruś Klimek

Chodziliśmy do takiej dużej sali, w której był fajny motor, miał nawet światła. W ogrodzie zbieraliśmy orzechy i jedliśmy

śliwki. Stał tam też fajny domek. W przedszkolu w Koniakowie było dobre jedzenie.

Natalka Pustówka

Byliśmy na spacerze po Koniakowie i widzieliśmy mój dom – ja tam mieszkam. W przedszkolu bawiliśmy się różnymi zabawkami. Ja układałam tam puzzle, na których były zwierzątka, na przykład owieczki.

Franek Harazin

Najlepsze były takie duże drewniane klocki, zbudowałem z nich auto i potem wozilem na nim maluchy. Był tam też taki plastikowy wąż, z którego można było zbudować różne rzeczy. Podobało mi się w tamtym przedszkolu, było fajnie.

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

UŚMIECHNIJ SIĘ

Nauczyciel biologii pyta Jasia:
– Po czym poznasz drzewo kasztanowca?
– Po rosnących na nim kasztanach.
– A jeśli kasztanów jeszcze nie ma?
– To ja poczekam...

★ ★ ★

Po kilku dniach nieobecności Jasio zjawia się w szkole i z tornistra wyciąga jakąś kartkę. Wychowawczynie pyta:
– Czy to usprawiedliwienie twojej nieobecności od rodziców?
– Nie, od porywaczy!

★ ★ ★

Jasio spóźnia się pół godziny na lekcję języka polskiego. Nauczycielka pyta:
– Co się stało?
– Napadł na mnie groźny bandyta z pistoletem w ręce!
– To straszne! – mówi nauczycielka

– A co było potem?
– Zabrał mi zeszyt z wypracowaniem!

★ ★ ★

Dziadek sprawdza wiedzę Jasia z matematyki:
– Powiedz, ile to jest trzy razy dwa?
– No... no... sześć!!!
– Bardzo dobrze. W takim razie dostaniesz ode mnie sześć cukierków.
– O, jeju! A już miałem powiedzieć: Dziesięć!

★ ★ ★

Małgosia pyta mamę:
– Mamo, czy pamiętasz, jak mi opowiadałaś o tym, jak cię wyrzucili ze szkoły za złe zachowanie?
– A czemu akurat teraz ci się to przypomniało?
– No... bo historia lubi się powtarzać...

ADAM MAŁYSZ MÓWI O ZBLIŻAJĄCYM SIĘ SEZONIE, KIBICACH I MIŁOŚCI DO PIŁKI NOŻNEJ

Odejdę, gdy skakanie przestanie sprawiać mi radość

W ostatnim konkursie Letniej Grand Prix w skokach narciarskich w niemieckim Klingenthal Adam Małysz nie wystartował. Myślami jest już na olimpiadzie.

Myślisz już o olimpiadzie w Vancouver?

Oczywiście, że tak. Olimpiada to najważniejsze wydarzenie w sezonie, pod jej kątem się przygotowuję. Każdy konkurs jest ważny, do każdego zawodów pochodzi się poważnie. Nie jest tak, że np. do Letniej Grand Prix podchodzi się bardziej na luzie, niż do konkursów zimowych. Teraz wszystkie działa-

nia skoncentrowane są na olimpiadzie. Czy uda się trafić z formą idealnie na igrzyska, tego wyliczyć się nie da, ale to będzie najważniejsze wydarzenie w nadchodzącym sezonie.

To będzie trudny sezon, ponadto w marcu są mistrzostwa świata w lotach.

O tym nie myślę, koncentruję się głównie na olimpiadzie.

Był czas, kiedy mówiono, że po olimpiadzie zakończysz karierę...

Co jakiś czas media naciskają na mnie, żebym podał dokładną datę. W okresie bez formy tak mnie męczono pytaniami, czy to już koniec, że zdenerwowany w końcu powiedziałem, że kończę. Po czym po-

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

– Pojawiają się głosy, że jestem już za stary. Na pewno odejdę, gdy skakanie przestanie sprawiać mi radość, gdy zabraknie motywacji – mówi Adam Małysz.

jechałem na konkursy w Skandynawii i stanąłem na podium. Nie wiem, kiedy zakończę karierę. Pojawiają się głosy, że jestem już za stary. Na pewno odejdę, gdy skakanie przestanie sprawiać mi radość, gdy zabraknie motywacji. A mało kto wie, że z biegiem lat człowiek musi o wiele więcej wysiłku włożyć w osiągnięcie optymalnej formy. Z jednej strony człowiek lepiej się czuje po treningu, z drugiej strony wciąż trzeba dawać z siebie więcej.

Myślisz już o tym, co będziesz robił po zakończeniu kariery?

Kiedys o tym myślałem, teraz nie. Nie wiem, co będę wtedy robił. Na razie skupiam się na skakaniu i to jest najważniejsze.

Co robiłbyś, gdybyś nie został skoczkiem narciarskim?

Na pewno zostałbym piłkarzem, ta dyscyplina zawsze była dla mnie ważna. Po szkole od razu szło się grać z kolegami w piłkę. Trudno byłoby się jednak przebić, dojść gdzieś wyżej w piłce nożnej. W skokach było prościej. Góry, skocznia w Wiśle, ułatwiały pierwsze

kroki, najpierw w kombinacji norweskiej, a później w skokach.

Bywa, że skoczkowie ignorują kibiców. A ty?

Takie sytuacje pokazują wielkość i klasę skoczka. Są tacy, którzy zawsze znajdują czas dla kibiców, i tacy, którzy dostępni są tylko wówczas, gdy odnoszą sukcesy. Kibice są bardzo ważni, ale czasem też przeszkadzają. Mnie na skoczni zawsze pomagają, ale poważnym utrudnieniem są na treningu. Część rozumie, że ja wtedy jestem w pracy, maksymalnie koncentruję się na treningu, dobrych skokach. Do dyspozycji kibiców jestem później. Są jednak i tacy, którzy tego nie rozumieją, od razu zarzucają, że jestem niedostępny, zadufany. Czasem to już gardło boli od mówienia, że autografy dam po treningu.

Popularność bywa uciążliwa?

Teraz i tak mam się lepiej, już nie ciągnę skoków sam, chłopaki odnoszą coraz więcej sukcesów, wiadać to w konkursach. Sukcesy Justyny Kowalczyk przeniosły uwagę na narciarstwo biegowe. Justy-

na przyznała się, że nie do końca wiedziała, jak uciążliwa może być popularność, kiedy ludzie przychodzą nawet w środku nocy. To samo mówi Tomek Sikora. Popularność jest miła, ale też bardzo przeszkadza w pracy, treningach. Wszystko zależy od ludzi, a są tacy, którzy mają niesamowite czasem pomysły i nie rozumieją, że jest się przy tym wszystkim normalnym człowiekiem.

Zaraziłeś sportem rodzinę?

Córka Karolina bardzo lubi narty. Pytano mnie, czy Karolina, syn, jeśli się pojawi, będą trenować skoki. Powiedziałem, że ja namawiać i zachęcać dziecka do tego nie będę. Sport w wydaniu wyczynowym to dużo wyrzeczeń, a dziecko powinno mieć czas na zabawę, kolegów.

Nie powinno być do niczego zmuszane. Często tak jest, nie tylko w przypadku sportu, że jak rodzic chce czegoś bardziej niż dziecko, to ono prędzej czy później zaczyna robić na przekór rodzicom.

Rozmawiała:
KATARZYNA KOCZWARA/
Gazetacodzienna.pl

Fot. TOMASZ WOLFF

Zanim został skoczkiem, Małysz marzył o karierze piłkarskiej.

Udany Memoriał Wandy Delong

Piękna pogoda i zadowalająca liczba uczestników towarzyszyły 33. edycji Otwartych Mistrzostw PZKO w Biegu na Przetaj (Memoriał Wandy Delong), zorganizowanych przez MK PZKO Mistrzowice przy współudziale ZG PZKO.

– W tym roku wytyczono nową trasę prowadzącą leśnym terenem, było rzeczywiście pięknie – powiedział „Głosowi Ludu” w imieniu organizatorów Daniel Kadłubiec. Najle-

piej radzili sobie w zawodach biegacze z Cieskiego Cieszyńska. – *Niestety żadna z drużyn nie wystawiła kompletnej ekipy, stąd też nie przyznano w tym roku Pucharu Przyszłości* – stwierdził Kadłubiec. – *Podziękowania należą się paniom z miejscowego Klubu Kobiet za przygotowanie posiłków, sędziom na czele z Władysławem Żyłą, a także sponsorom.*

Chłopcy

Kat. 6-7 lat (250 m): 1. M. Szolony (Bukowiec) 56,5 sek., 2. M. Mrózek (Cz. Cieszyń) 57,5, 3. M. Durczok (Cz. Cieszyń) 1:06,5; Kat. 8-9 (600 m): 1. R. Suszka (Mosty) 2:31,4, 2. A. Štirba

(Cz. Cieszyń) 2:33,6, 3. M. Gaura (Cz. Cieszyń) 2:38,4; Kat. 10-12 (1400 m): 1. M. Grycz (Trzynieć 1) 5:03,8, 2. F. Zogata (Łomna Dolna) 5:10,8, 3. D. Bieleśz (Bystrzyca) 5:22,9; Kat. 13-15 (1400 m): 1. A. Gaura (Cz. Cieszyń) 5:05,1, 2. M. Kluz (Bystrzyca) 5:25,7; Kat. 19-35 (2800 m): 1. J. Martynek (Mosty) 12:02,1, 2. A. Zogata (Bukowiec) 12:57,2, 3. D. Wawreczka (Cz. Cieszyń) 14:04,9; Kat. 36-49 (2800 m): 1. St. Szotkowski (Łomna Dolna) 13:14,5, 2. K. Gaura (Cz. Cieszyń) 14:52,4, J. Štirba (Cz. Cieszyń) 14:56,9; Kat. powyżej 50 lat (2800 m): 1. W. Martynek (Mosty) 12:02,7 – to drugi najlepszy czas, przegrał tylko ze swoim synem o 6 sekund!

Dziewczyny

Kat. 6-7 lat (250 m): 1. A. Grycz (Trzynieć 1) 56,3, 2. K. Cicha (Cz. Cieszyń) 58,4, 3. A. Szotkowska (Jabłonków) 1:22,3; Kat. 8-9 (600 m): 1. N. Martynková (Mosty) 2:31,6, 2. J. Kawulok (Łomna Dolna) 2:32,5, 3. B. Fierla (Cz. Cieszyń) 2:41,2; Kat. 10-12 (1400 m): 1. E. Szotkowska (Mosty) 5:11,1, 2. J. Kawuloková (Mosty) 5:18,3, 3. D. Bocková (Łomna Dolna) 5:25,6; Kat. 13-15 (1400 m): 1. D. Bieleśz (Bystrzyca) 5:13,2, 2. K. Krzyżowska (Łomna Dolna) 5:35,7, 3. M. Heger (Cz. Cieszyń) 6:01,6; Kat. 19-35 (2800 m): 1. S. Vrzalová (Cz. Cieszyń) 14:06,3, 2. H. Oborna (Niebory) 18:43,6, 3. K. Jedzok (Mistrzowice) 18:43,8. (jb)

CZWARTEK 8 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** I kudłate, i łaciate **9.10** Dlaczego? Po co? Jak? **9.30** Tropicele zagadek **10.00** Fantaghiro **11.05** Cztery koła ratunkowe **11.25** Atom **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.55** Biała koszula **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Londyńczycy (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów **20.25** Londyńczycy (s.) **21.20** Sprawa dla reportera **22.00** Zagubieni (s.) **22.50** Koniec końców **23.30** Idealne małżeństwo (film USA) **1.10** Pamir - ostatni rejs (film niem.).

TVP 2

6.00 Sophie - panna młoda mimo woli **7.00** Skarby przeszłości - Ślady marzeń **7.35** Bibi Blocksberg **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Gilotyna (teleturniej) **11.30** Ballada o prawdziwym kłamstwie **12.15** Wpisany w gwiazdę Dawida... krzyż **12.50** Odwieczni wrogowie **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.50** Laskowik & Malicki - Niedziela wieczór **15.55** Egzamin z życia **16.50** M.A.S.H. (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Jeden z dziesięciu **18.30** Wojciech Cejrowski boso przez świat **19.00** Dzieciaki góra (teleturniej) **19.35** Siedem grzechów głównych po góralsku **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.40** Tancerze **22.45** Panorama **23.25** Trzeci oficer - Stąd do wieczności **0.20** Oczy Angeli (film USA) **1.15** Dr House (s.).

TV KATOWICE

5.55 Info poranek **7.45** Aktualności **8.01** Gość poranka **8.45** Ślązków portret własny **9.10** Gość poranka **9.45** Serwis info flesz **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes

NEW YORK TAXI

Sensacyjny, 135 minut, USA/Francja 2004

Polsat, piątek 9. 10., godz. 20.00

Reżyseria: Tim Story
Występują: Queen Latifah (Belle), Jimmy Fallon (Washburn), Henry Simmons (Jesse), Jennifer Esposito (Marta Robbins), Gisele Bündchen (Vanessa), Ana Cristina De Oliveira (Redhead)

Pasją Belle Williams są sportowe samochody i szybka jazda. Choć marzy o zostaniu kierowcą rajdowym, musi zadowolić się pracą taksówkarza. Właśnie odebrała licencję i zamierza pokazać nowojorczykom, na co stać jej taksówkę. Jedną z pierwszych osób, która się o tym przekonuje, jest Andy Washburn, zdegradowany policjant. Mężczyzna chce się zrehabilitować w oczach przełożonego, porucznik Marty Robbins, w której jest zakochany. Rozpoczyna prywatne śledztwo w sprawie kradzieży w nowojorskich bankach. Ponieważ nie ma prawa jazdy, prosi o pomoc Belle.

15.10 Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Info świat **16.50** Gospodarka wodno-ściekowa w Zawierciu **17.00** Gramy dla was **17.30** Aktualności **18.30** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.15** Rynek jest dla wszystkich **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.34** Plus minus **23.48** Patrol **0.06** Wiek głupoty **0.59** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Komando (film USA) **21.58** Polsat Boxing Night news (w przerwie filmu) **23.00** Gotowe na wszystko (film USA) **1.00** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Człowiek z przeszłością (film USA) **10.35** Pr. muzyczno-rozrywkowy **11.05** Piosenki Waldemara Matuszki **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.10** Doktor Quinn (s.) **15.00** Zadeptane projekty (pr. cykl.) **15.15** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.45** Meduza (lista przeb.) **16.15** Złote rączki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce

(pr. publ.) **18.40** Tajemnice wody **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Panna Marple: Uśpione morderstwo (film br.) **21.40** Talk-show M. Jílkovej **22.35** Noc zmarłych (film fr.) **0.10** Córki McLeoda (s.) **0.55** Rzym (s.) **1.45** Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Dołącz do nas (pr. ekol.) **9.25** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **9.45** Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) **10.30** Historie sław: Vladimir Menšík **11.35** AZ-kwiz **12.00** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.50** Prawie pogodnie **13.05** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **13.20** Bajka **14.25** Labirynt **14.55** Tajemniczy przyjaciel (film niem.) **15.10** Wędrująca kamera (mag.) **15.40** Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) **16.15** Pryzmat (mag.) **16.35** Becherovka (dok.) **17.00** Człowiek na Jawie (dok.) **17.55** Duka - krew i mit (dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Game Page (mag.) **19.30** Muzyka klasyczna **20.00** Mój ojciec Gulag (dok.) **21.00** Historie.cs (mag.) **21.50** Zadeptane projekty (cykl dok.) **22.10** Wiadomość od V. Komárka **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Renesans (film kopr.) **0.55** Aż do ciszy (dok.) **1.50** Wieczór na temat... Inspiracje antyczne.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Gorąca linia (film USA-niem.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.35** Świat według Bundych (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Dłoty zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.20** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.15** Mr. GS (talk-show) **22.50** Strefa zrzutu (film USA) **0.45** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.50** Mr. GS (talk-show) **2.20** Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **7.10** Tom i Jerry (s. anim.) **7.20** Reba (s.) **7.45** Pomoc domowa (s.) **8.15** M.A.S.H. (s.) **8.45** Nieustraszone (s.) **9.45** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.40** To morderstwo, napisała (s.) **11.40** Jordan (s.) **12.40** Reba (s.) **13.10** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.40** Czarodziejki (s.) **14.40** Chirurdzy (s.) **15.40** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** Czarodziejki (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Jesteś tym, co jesz **22.25** Gotowe na wszystko (s.) **23.30** Zabójcze umysły (s.) **0.25** Rewir Wolfa (s.) **1.20** Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 9 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Moliki książkowe **9.15** Królowie śródmieścia **10.55** Złota sobota **11.40** Smaki polskie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Kurs na zysk **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** A fe, czyli polski śmietnik **15.00** Wiadomości **15.10** Ojciec Mateusz (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Mistrzostwa Świata - Rajd Faraonów **20.25** Nowa policyjna opowieść (film kopr.) **22.40** Miecz prawdy - Słuchający **23.35** Życzenie śmierci II (film USA) **1.20** Pechowa rodzinna (film bryt.).

TVP 2

6.25 Z lotu ptaka **7.25** Przypiód kilka wróbla Cwirka (s. anim.) **7.35** Bibi Blocksberg (s.) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Koło fortuny **11.30** Nad Niemnem **12.30** Syzyfowe prace **13.30** Język filmu **14.05** Córki McLeoda (s.) **14.55** Kabaretowy Klub Dwójki **16.00** Egzamin z życia **16.55** Wideoteka dorosłego człowieka **17.30** Program lokalny **18.00** Kocham kino **18.30** KabareTOP, czyli Kabaretowa Lista Przebojów **19.00** Zagadkowa blondynka **20.00** Kocham cię, Polsko **20.05** Na dobre i na złe **21.10** Kocham cię, Polsko **22.45** Panorama **23.25** Miłosna ruletka **1.00** Między złem a złem (film USA).

TV KATOWICE

5.55 Info poranek **7.45** Tygodnik regionalny **8.01** Gość poranka **9.35** Info poranek **8.45** Aktualności **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **10.55** Info poranek **12.15** Biznes **13.10** Magazyn niejadka **13.30** Serwis info **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Info świat **16.50** Kronika miejska - Katowice **17.00** Kronika miejska - Siemianowice Śląskie **17.30** Aktualności **18.30** Nasz reportaż **18.45** Wokół nas **19.32** Raport z Polski **19.51** Biznes **20.10** Forum **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.36** Pogoda dla aktywnych **22.45** Plus minus **0.00** Wstęp wzbroniony **1.10** Forum.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! **20.00** New York Taxi (film kopr.) **22.15** Skorumpowani **0.15** Carmen (film kopr.).

ŻYCZENIE ŚMIERCI II

Kryminał, 105 minut, USA 1982

TVP 1, piątek 9. 10., godz. 23.35

Reżyseria: Michael Winner
Występują: Charles Bronson (Paul Kersey), Jill Ireland (Geri Nichols), Vincent Gardenia (Frank Ochoa), J.D. Cannon (prokurator), Anthony Franciosa (komisarz policji), Robin Sherwood (Carol Kersey), Anthony Franciosa (Mankiewicz)

Minęły 4 lata od napadu, gdy zginęła żona bohatera, a córka Carol została zgwałcona. Po zakończeniu krwawej wendety architekt Paul Kersey opuścił Nowy Jork i zamieszkał z Carol w Los Angeles, by rozpocząć nowe życie. Niestety, spokój nie trwał zbyt długo. Pewnego dnia Paul został obrabowany. Napastnicy dostali się do jego domu. Tam zgwałcili i zamordowali służącą. Paul i jego córka również zostali zaatakowani. Przeżrana Carol zginęła, wyskakując z okna. Kersey kolejny raz zamierza na własną rękę prowadzić śledztwo i dopaść przestępców.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Josef Hlinomaz (dok.) **9.45** Studio B - Jaromír Nohavica **10.15** Krásna nad Teplou **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.20** Doktor Quinn (s.) **15.05** Benjamin Kwiatek (s. anim.) **15.30** Lot 29 (s.) **15.55** Baranek Shaun (s. anim.) **16.00** Długa podróż do domu (s. anim.) **16.25** Labirynt (pr. dla dzieci) **17.00** Za szkołę **17.30** Przez nowy próg (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Sprawa dla ombudsmna (pr. cykl.) **18.40** Tajemnice wody **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Euromilionów **20.00** Przygody kryminalistyki (s.) **20.55** 13 komnata K. Magálovej **21.25** Talk-show Jana Krausa **22.15** Seks w wielkim mieście (s.) **22.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **22.50** Dwaj ludzie z miasta (film fr.-wł.) **0.30** Córki McLeoda (s.) **1.15** Wszystko-party (talk-show) **1.55** Sabotaż (mag.).

TVC 2

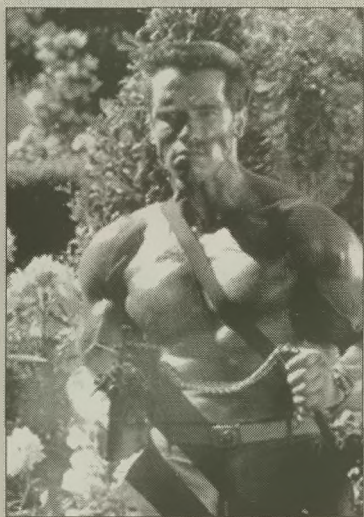
5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Na pływali z A. Huvarem (talk-show) **10.00** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **10.30** Meet Factory (dok.) **11.00** Pod pokrywką (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce **12.40** Ten nasz czeski charakter **13.10** Meduza (lista przeb.) **13.40** Złote rączki **13.55** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **14.20** Retro Prague 2009 **14.45** Sportowcy świata (cykl dok.) **15.40** Kwartet (mag.) **16.10** Alchemia istnienia **16.35** Rodzina i ja **16.55** Eksperymenty Michaela **17.05** Prawie pogodnie (cykl dok.) **17.25** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **17.40** Czy mnie zechcecie? **17.55** City Folk 2009 - Barcelona **18.25** Kosmopolis (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Cudowna planeta (cykl dok.) **20.55** Moja rodzina (s.) **21.25** Siedem epok rocka (cykl dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** I BBC się potknie **23.35** Gorodok **0.00** Dwugłos (talk-show) **0.25** Marek Balog (dok.) **1.15** Concertino Praga 1990 **2.20** Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** McBride: Przerwana terapia (film USA) **11.10** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.15** Lenssen i spółka (s.) **11.45** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.15** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Dłoty zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **22.25** Mroczna dzielnica (film USA-austral.) **0.15** Bez litości (film USA) **2.30** Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego (s. anim.) **7.10** Tom i Jerry (s. anim.) **7.20** Reba (s.) **7.45** Pomoc domowa (s.) **8.15** M.A.S.H. (s.) **8.45** Nieustraszone (s.) **9.45** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.40** To morderstwo, napisała (s.) **11.35** Jordan (s.) **12.35** Reba (s.) **13.05** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.35** Czarodziejki (s.) **14.30** Chirurdzy (s.) **15.30** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** Czarodziejki (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) **21.20** Air America (film USA) **23.40** Ogniasta burza (film USA) **1.25** Zadzwoń do jasnowidza.

KOMANDO

Sensacyjny, 120 minut, USA 1985
Polsat, czwartek 8. 10., godz. 21.00

Reżyseria: Mark L. Lester
Występują: Arnold Schwarzenegger (John Matrix), Rae Dawn Chong (Cindy), Dan Hedaya (Arius), Vernon Wells (Bennett), James Olson (Franklin Kirby), David Patrick Kelly (Sully), Alyssa Milano (Jenny Matrix)

Wycofany ze służby pułkownik komandosów John Matrix żyje spokojnie z córką z dala od ludzi. Jego wrogiem zamierzają wykorzystać umiejętności byłego komandosa do niecznych celów. Porywają dziewczynkę; w zamian za jej uwolnienie pułkownik ma pomóc im w przejściu władzy w jednym z państw karaibskich. John Matrix rusza w pościg.

ŻYCZENIA

*Mądrość i dobroć Serca Twojego
jest przewodnikiem życia naszego...*

Dzisiaj obchodzi jubileusz 80. urodzin nasz Kochany Tatusi i Dziadek

pan RYSZARD KOZIEL

z Karwiny. Życzymy szczęścia i radości, powodzenia i wiecznej młodości, zaś jutro mija 55 lat, kiedy zawarli małżeństwo nasi Kochani Rodzice

państwo HELENA I RYSZARD KOZŁOWIE

Z tej okazji za miłość, wykształcenie i dom rodzinny Wam dziękujemy i zdrowia, szczęścia na dalsze lata winszujemy. Synowie Zbyszek i Tadek z rodzinami.

RK-190

Dzisiaj jest ten dzień jedyny, w którym obchodzi swe urodziny

pan RYSZARD KOZIEL

z Karwiny. Serdeczne życzenia dużo zdrowia oraz zadowolenia z każdego dnia składają Dzwigoniowie, Witoszkowie, Bizoniowie.

RK-188

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Pies piorun (8, 9, godz. 15.30); Janosik - prawdziwa historia (8, 9, godz. 17.30, 20.00); **KARWINA - Centrum:** Hannah Montana (8, 9, godz. 15.30); Przypadkowy mąż (8, 9, godz. 17.45); Zapowiedź (8, 9, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Noc żywych trupów (8, 9, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** 17. Trzynieckie babie lato filmowe; **JABLONKÓW:** Klęka (8, 9, godz. 19.30); **CZ. CIESZYN - Central:** Bruno (9, godz. 17.00); Wrestler (9, 10, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Dzieci Ireny Sandlerowej (8, godz. 16.00, 18.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

LESZNA DOLNA - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza 14. 10. o godz. 16.00 na spotkanie z poetką śląską, Anielą Kupiec. Do nabycia będzie również reedycja książki pani Anieli „Po naszymu pieszko i na skrzydłach”.
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska zaprasza na spotkanie autorskie z Michałem Vieweghem i Martinem Reinerem 13. 10. o godz. 17.00 do placówki w Sibicy.
▲ **MK PZKO Park Sikory** zaprasza 9. 10. o godz. 18.00 na prelekcję Jana Szymika pt. „Zwyczaj i obrzędy na Śląsku Cieszyńskim” do salki

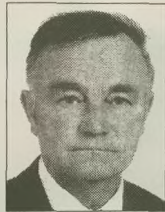
Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30.
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00.
Tel. 558 711 027
e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku) w godz. otwarcia.
Tel.: 596 312 477
e-mail: knih-k1pl@rka.cz

NEKROLOGI

*Życia jest tylko tyle,
ile się zmieści wody źródlanej
w dłoniach człowieka,
a woda tak szybko między
palcami przecieka*

Gabriel Palowski

Z głębokim żalem w sercach zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że 4 października 2009 zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 69 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Teść, Kuzyn, Wujek i Szwagier

śp. FRANCISZEK GABZDYŁ

zamieszkały w Markłowicach Dolnych. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 8 października 2009 o godz. 13.00 w kościele w Markłowicach Dolnych. W smutku pogrążona rodzina.

GL-643

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 3. 10. 2009 zmarł w wieku 85 lat nasz Kochany Mąż, Szwagier i Wujek

śp. HENRYK WALICA

zamieszkały w Karwinie. Z Drogim Zmarłym pożegnaliśmy się w piątek 9. 10. 2009 o godz. 10.30 w kościele św. Piotra w Alkantary w Karwinie-Kopalniach. W smutku pogrążona rodzina.

RK-192

Koła przy ul. Fabrycznej.

UWAGA SE-

NIOZY HPC!

- Zebranie kie-

rownictwa HKS

Zaolzie odbę-

dzie się 14. 10. o

godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w

Cz. Cieszynie.

SCENA LALEK „Bajka” - Zaprasza

na przedstawienie „Na jagody” na

podstawie poezji Marii Konopnickiej

w reżyserii Józefa Z. Czernieckiego.

Odbędzie się 9. 10. o godz. 17.00 w

teatrzyku „Bajki” przy ul. Strzelni-

czej 28 w Cz. Cieszynie (budynek ZG

PZKO).

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Ko-

biet zaprasza na opiekanie parówek

8. 10. Zbiórka o godz. 13.30 przed

drogą „Na nabrzeżu”.

NYDEK - MK PZKO wraz z twórcami

ludowymi z mikroregionu Gó-

rołsko Swoboda zapraszają 11. 10. o

godz. 10.00 na nydecki kiermasz do

ogrodu koło Domu PZKO. W pro-

gramie: pokazy rękodzieła, kapela

ludowa, placki oraz bachora.

KARWINA - Biblioteka Regional-

na zaprasza na wystawę pt. „Trójkąt

Trzech Cesarzy na dawnej widoków-

ce” 8. 10. o godz. 10.00 do placówki.

ZG PZKO oraz SMP - Zapraszają na

wieczór kompromisu, czyli Szczep-

an Kopyt oraz Piotr Kowalski, dnia

9. 10. od godz. 20.00 w klubie Dziup-

ła w Cz. Cieszynie. W roli głównej

- poezja Kopyta z najnowszej książ-

ki „SALE, SALE, SALE” (2009).

Festiwal Piosenki Dziecięcej - Są

jeszcze wolne bilety na FPD 10. 10.,

pod nr. tel.: 596 434 093 lub na miej-

scu w DK im. Petra Bezruča.

PTTS „BŚ” - Zaprasza 13. 10. na wy-

cieczkę Bukowiec, Kom. Groń, Trój-

stytek. Odjazd pociągu o 7.25 z Cz. Cie-

szyna. Autobus z Nawisia do Bukow-

ca o godz. 8.05. Inf.: 595 175 284.

▲ odjazd autobusu na wycieczkę

na M. Fatrę w sobotę 10. 10. jest z

Karwiny o godz. 6.00, z Cz. Cieszy-

na o godz. 6.20, z Trzyńca o godz.

6.35. Prosimy zabrać ze sobą doku-

menty, ubezpieczenie i euro.

ZWIĄZEK PRZYJAŹNI CZESKO-

SŁOWACKO-POLSKIEJ - Zaprasza

na spotkanie z okazji 60-lecia istnie-

nia związku 10. 10. o godz. 15.00 do

Domu Juwentus w Karwinie-N. Mie-

ście. Bogaty program kulturalny.

OFERTY PRACY

FIRMA POSZUKUJE do nowo

otwieranego sklepu z odzieżą uży-

waną w Ostrawie pracowników na

stanowisko: **kierownika sklepu i**

sprzedawców. Wymagania: do-

świadczenie w handlu oraz znajo-

mość j. polskiego. Mile widziane

doświadczenie w branży odzieży

używanej. CV prosimy przysłać na

e-mail: omegatc@omegatc.pl w te-

macie wpisywać „praca Ostrava”.

GL-652

OFERTY

SPRZEDAM - łuparkę do drewna

(stupačka), świder stożek (rotační

kužel) średnica 80 mm, długość

(280 mm), stal szlachetna klasy 15,

z silnikiem lub pojedynczo. Tel.:

732 844 674. GL-632

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, me-

ble, instrumenty muzyczne, zabaw-

ki, szkło, porcelanę, obrazy, wszyst-

kie gatunki broni białej i palnej, zeg-

ary, zegarki kieszonkowe - mogą

być i uszkodzone, stare pocztówki

i zdjęcia. Również skupujemy zło-

to, brylanty - płacimy więcej niż

juwelier - jakakolwiek punca. Płaci-

my gotówką. Dzwonić kiedykolwiek!

Inf.: 608 374 432. GL-537

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIE-

SZYŃSKIEGO: do 25. 10. wystawa

pt. „Cieslar + 2”

KONGRES POLAKÓW, CZ. CIE-

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 7. 10. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,164	0,166	0,161	0,166
EUR	4,170	4,230	4,140	4,240
USD	2,830	2,920	2,800	2,900
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno		sprzedaż	
PZL	5,942		6,310	
EUR	24,881		26,420	
USD	16,917		17,963	

(dc)

AVION tym razem w »Dziupli«

Nie do Teatru Cieszyńskiego, jak stało się tradycją, lecz do Klubu „Dziupla” zaprosi nas w październiku Spolek-Towarzystwo AVION na wieczór w „Kawiarni AVION, której nie ma...”. Wieczór poetycko-muzyczny, który odbędzie się w sobotę 17 października o godz. 18.00, poświęcony będzie Janowi Kubiszowi i Henrykowi Jasickowi.

- Pierwszy z poetów, „stary nauczyciel” i twórca naszego hymnu „Płyniesz Olzo” zmarł przed 80 laty, z kolei Jasiczek obchodziłby w tym roku 90. urodziny - powiedział nam Sikora.

ła nam założycielka AVION-u, poetka Renata Putzlacher, która poprowadzi spotkanie. Będzie też czytać wiersze bohaterów wieczoru, wspólnie z aktorami Leną Pešák i Tomaszem Kłaptoczem.

Atrakcją będzie jednak więcej. Felietonista „Głosu Ludu” i muzyk Darek Jedzok przedstawi swoje wiersze z szuflady. Lider zespołu Apatheia, Michał Feber, zagra dwa utwory na gitarę klasyczną. Jego kolega z kapeli, Krystian Szynder, wspólnie z Tomaszem Kłaptoczem zaprezentują „Projekt Herbert”.

(kor)

Kutno zaprasza Zaolziaków do dyskusji

„Ta strona uważa, że Polacy są tolerancyjni wobec mniejszości narodowych i cudzoziemców” - taki prowokujący to dyskusji tytuł będą miały 40. Warsztaty Debatanckie, które odbędą się w Kutnie w dniach 4-6 grudnia. Dlaczego piszemy o imprezie, która ma się odbyć w jednym z miast woj. łódzkiego, a w dodatku dopiero za dwa miesiące? Z prostego powodu - organizatorzy zaprosili na warsztaty także młodych Polaków z Zaolzia.

Warsztaty Debatanckie odbywają się w Kutnie od 1990 roku. Jak mówi tamtejszy radny Jacek Sikora, główny ich organizator, idea przyswiewiacją powstaniu warsztatów to przede wszystkim wykształcenie u młodego pokolenia umiejętności dyskusji z poszanowaniem strony przeciwnej. - Tematyka warsztatów zawsze nastawiona jest na mierzenie się z trudnymi zagadnieniami społecznymi. W trakcie warsztatów, a następnie podczas dyskusji, organizatorzy największy nacisk kładą na kształtowanie postaw obywatelskich, przekazywane są wartości takie, jak tolerancja, ekumenizm, humanitaryzm, poszanowanie dla tradycji, wiary i instytucji rodziny - powiedział nam Sikora.

Dodał, że w dyskusji poza młodzieżą udział biorą przedstawiciele świata polityki, biznesu i kultury. Sikora wspomina też na przykład ambasadora Izraela w Polsce, Davida Pelega.

W warsztatach bierze udział młodzież z całej Polski, w grudniu do dyskusji na temat tolerancji ma się włączyć także najmłodsze pokolenie Zaolziaków, ludzie w wieku 16-20 lat. Organizatorzy zapewniają darmowe zakwaterowanie, wyżywienie oraz zwrot kosztów podróży. Chętni do wzięcia udziału w spotkaniu znajdą zgłoszenie na warsztaty na stronach internetowych Kongresu Polaków (www.polonica.cz). Wypełnione formularze należy wysłać pocztą elektroniczną (adres: kancelaria@polonica.cz) do 30 października.

(kor)

SZYN: do 16. 10. „Dělení Polska” wystawa z okazji 70. rocznicy napadnięcia Niemiec i ZSRR na Polskę, przygotowana przez Ośrodek Karta i Dom Spotkań z Historią w Warszawie. Czynna po-pt: 8-15.
MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibica: do 23. 10. wystawa Daši Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Lekcja efektywności... pardubickiej

O EKSTRALIGA HOKEJA

Z meczu, który miał być szlagierem 13. kolejki O₂ ekstrakligi, zrobiła się zabawa w kotka i myszkę. Hokeiści Trzynieca przed własną publicznością kompletnie nie zdali egzaminu, przegrywając 1:5 z Pardubicami. Zadecydowała pierwsza tercja, w której Stalownicy aż trzykrotnie wyławiali krążek z siatki. Dla trzynieckich kibiców, którzy liczyli na atak swojego zespołu na fotel lidera tabeli, wtorek niezupełnie był dniem straconym. Zobaczyli przynajmniej na żywo legendę czeskiego hokeja, 44-letniego Dominika Haška w bramce Pardubic.

TRZYNIEC PARDUBICE

1:5

Tercje: 0:3, 0:1, 1:1. Bramki i asysty: 41. Zib (Cartelli, Malec) – 3. Sýkora (Piša), 8. Jilson (Špirko), 19. Genoway (Rákos, Piša), 22. Koukal, 58. Nakládal (Koukal, Zohorna). Trzyniec: Duba (21. Hamerlik) – Seman, Malec, Zib, Lojek, Cartelli, Výtisk, Hrabal, Andersons – Polanský, Kohn, M. Růžicka – D. Květoň, Peterrek, Martynek – Tomas, Polák, Kútny – Kanko, Ostřížek, Podešva.

W tej akcji Roman Tomas próbował zaskoczyć Haška.

Duba wytrzymał w trzynieckiej bramce tylko do trzeciej bramki. Przy stanie 0:3 zmienił go Hamerlik. Gospodarze zagrali fatalnie. Nasuwają się dwa wytłumaczenia: niezdrowa motywacja (większość gra-

czy „Dominatora” Haška widziała wcześniej tylko w telewizorze) lub zlekceważenie rywala. Bardziej realny jest pierwszy wariant. Stalownikom z nadmiaru chęci nic nie wychodziło. Dwie szybko stracone

bramki ustawiły przebieg spotkania, w którym hokeiści Pardubic pokazali dużą klasę. W 3. minucie Dubę zaskoczył strzałem z okolicy bulika Sýkora, a na 0:2 poprawił w 8. minucie z dobitki Jilson. Tuż

przed pierwszą przerwą obrońcy nie upilnowali Kanadyjczyka Genowaya, który w polu bramkowym Duby zamienił się w boksera i strzelca zarazem. Po czwartym голу z kija Koukala szanse Trzynieca zmalały do minimum. W trzeciej tercji padły dwie bramki. Honorowego gola dla gospodarzy zdobył w przewadze 5 na 3 Zib, zaś kropkę nad i postawił uderzeniem z niebieskiej linii Nakládal. – Drużyna Pardubic zagrała znakomicie, wszystko im wychodziło – powiedział po meczu trener Trzynieca, Břetislav Kopřiva. – Zadecydowały pierwsze dwie bramki, które puścił Duba po błędach naszych obrońców. Taki zespół, jak Pardubice, trzeba przyhamować zaraz na początku spotkania.

W innych meczach: Zlin – Witkowitz 3:2 (karne), Pilzno – Sparta 3:2, K. Wary – K. Brno 2:3 (dogrywka), Litwinów – Kladno 1:6, Slavia – Ml. Bolesław 6:1, Liberec – Cz. Budziejowice 3:0.

1. Witkowitz	12	26	39:19
2. Zlin	13	25	37:29
3. Pardubice	12	24	44:32
4. Slavia	13	24	50:41
5. Trzyniec	13	24	42:34
6. Pilzno	13	21	34:41
7. Sparta	13	20	42:36
8. Cz. Budziej.	12	20	36:33
9. Ml. Bolesław	13	19	33:30
10. Kladno	13	17	39:43
11. Liberec	13	16	34:44
12. K. Wary	12	13	36:37
13. Litwinów	13	12	32:54
14. K. Brno	13	6	28:53

Jutro: Trzyniec – Slavia (17.00).

JANUSZ BITTMAR

NASZA OFERTA

• DZIŚ MECZ KARWINA – BRNO.

W zaległym meczu 3. rundy Pucharu CMZF (Ondrašovka Cup) drugoligowemu piłkarze Karwiny zmierzą się dziś z pierwszoligowym Brnem. Pojedynek na Stadionie Miejskim w Karwinie-Raju rozpocznie się o godz. 16.00. Trener gospodarzy, Leoš Kalvoda, traktuje dzisiejszy mecz z Brnem bardzo poważnie. Na boisku pojawi się w związku z tym możliwie najsilniejszy skład.

(jb)

Czy Dudek zatrzyma Czechów?

Już tylko dwa dni pozostały do bitwy pomiędzy Czechami a Polską w eliminacjach mistrzostw świata 2010. W Pradze spodziewane są tłumy polskich kibiców, którzy przyjadą wesprzeć swoich piłkarzy w meczu o przysłowiową (dla Polski) pietruszkę.

Tak, niestety Polacy stracili już nawet teoretyczną szansę awansu do mundialu w RPA i pod wodzą tymczasowego trenera Stefana Ma-

ierowskiego spróbują przynajmniej godnie pożegnać się z eliminacjami. O wiele bardziej napięta atmosfera panuje w czeskim obozie. Podopieczni trenera Ivana Haška, aby liczyć się jeszcze w walce o awans, koniecznie muszą pojutrze wygrać. – Liczymy też na to, że pomogą nam Słowacy i pokonają Słowenię – powiedział trener Ivan Hašek.

Przed sobotnim meczem nikt nie chce odkrywać kart. Plany tak-

tyczne skrupulatnie schowano pod kołdrę. Trzy punkty daje jednak wyłącznie zwycięstwo, dlatego też wszystko wskazuje na to, że Czesi zagrają w bardzo ofensywnym ustawieniu. Ivan Hašek powołał kilku nowych zawodników, w tym wychowanka Banika Ostrawa, Michala Papadopolosa. Największym wydarzeniem w kadrze Polski jest powrót do reprezentacji bramkarza Jerzego Dudka.

(jb)

W SKRÓCIE

■ KUBICA KIEROWCĄ RENAULT. Robert Kubica będzie od nowego sezonu mistrzostw świata Formuły 1 kierowcą francuskiego zespołu Renault. Kubica zajmie w Renault miejsce swojego przyjaciela Fernando Alonso, po tym, jak dwukrotny mistrz świata (2005-2006) związał się od nowego roku z Ferrari. Właśnie Hiszpan miał Kubicę rekomendować u szefów francuskiego zespołu.

(jb)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE

Sucha Górna na samym szczycie tabeli

SUCHA GÓRNA 2:1 DZIEĆMOROWICE (1:0)

Bramki: 43. Příborský, 55. Przywara – 66. Maleňák. Sucha G.: Gradek – Osika, Čermák, Miczka, Nový – Zima, Przywara, Jeziorský, Horvát (87. Kondziolka) – Kaleta (82. Firla), Příborský (90. Frkala). Dziećmorowice: Eliáš – F. Matušik (67. Ligocký), Hojdysz, Novák, Karkoška – Schimke, Velký (46. Maleňák), Špička, Kroužek (67. Slanina) – Punčochář, O. Matušik.

Dla piłkarzy Suchej Górnej był to jeden z kluczowych meczów jesiennej rundy. Rywalizacja z sąsiednimi Dziećmorowicami wyczuwalna była na każdym kroku i to już na kilka dni przed derbami. Gospodarze nie pozostawili nic przypadkowi i do 60. minuty praktycznie nie oddali Elektrykom piłki. Z rzutu wolnego na 1:0 trafił Příborský, a w 10. minucie II połowy podwyższył Przywara (nie zadziałała pułapka ofsajdowa).

Goście ożyli dopiero po kontaktywnym golem zmiennika Maleňáka, styl gry poprawił też doświadczony Ligocký wprowadzony na boisko minutę po strzelonej bramce na 2:1. Remis wisiał w powietrzu, ale zdmuchnął go znakomity Gradek, któremu ułatwili zadanie niedokładnie celujący dziećmorowicy piłkarze. Górnosuszanie dzięki tej wygranej awansowali na pierwsze miejsce w tabeli i jak widać, słowa o awansie traktują poważnie.

BYSTRZYCA 1:0 VLČOVICE (1:0)

Bramka: 31. Maier. Bystrzyca: Mrózek – Bauman – Szturc, Škarka – P. Turoň – Maier, Marek Szuscik, Lachowicz (84. Fóniok), Drong – Šrubař (46. F. Martynek, 80. J. Rusz), A. Kluz.

Podopieczni trenera Radka Morcinka wymęczyli trzy punkty z beniaminkiem rozgrywek. Wygraną zapewnił Bystrzycy z rzutu rżnego

Maier. Goście w trakcie całego spotkania ani raz nie wystrzelili w stronę bramki Mrózka, defensywa była naczelnym punktem ich weekendowego pikniku pod Czantorią. Faktem jest, że nikomu z bystrzyckiej drużyny nie udało się strzelić drugiego gola. Najbliżej byli Lachowicz i Kluz.

STONAWA 1:1 STARE MIASTO (0:1)

Bramki: 90. Stračánek – 22. Šafranko. Stonawa: Glogár – Stračánek, Bystroň, Šurin, Szczygiel – Martinić, Geršl, Frait, Petruňa (5. Franc) – Loder, J. Pacanovský (80. Běhounek).

Stonawianie w tym sezonie zaliczyli już znacznie lepsze mecze, aniżeli zremisowany 1:1 pojedynek z ostatnim klubem tabeli. I gdyby nie Stračánek, który w doliczonym czasie gry desperackim wręcz uderzeniem z dystansu wyrównał na 1:1, podopieczni trenera Mirosława

Stępanka straciliby na własnych śmieciach komplet punktów. Mecz wprawdzie przebiegał od początku do końca pod dyktando Stonawy, ale przypominał raczej trening, na którym zabroniono zawodnikom strzelać na bramkę.

HERZMANICE 2:1 ŠMIŁOWICE (1:1)

Bramki: 15. Janda, 65. Marta – 18. Noga. Šmilowice: Lysek – Bolf (40. Sikora), J. Topiarz, Osmanczyk, M. Topiarz (65. Balwar) – L. Kohut, Klar, M. Kohut, Szuscik – Ganczarczyk, Noga (75. Smolka).

Drużyna Šmilowic zasłużyła co najmniej na remisie, futbol jednak był bezlitosny. Przy stanie 2:1 Ganczarczyk trafił zaledwie w poprzeczkę, potwierdzając, że nad drużyną trenera Pavla Smatany unosi się jakieś dziwne fatum. Od wyrównującej bramki Nogi (z dośrodkowania J. Topiarza) lepszym zespołem byli šmilowiczanie, którzy mogą mieć

pretensje tylko do siebie. Ostatnie miejsce w tabeli nikogo w tym klubie nie napawa optymizmem.

BRUSZPERK 2:1 LUTYNIA DOLNA (0:0)

Bramki: 77. J. Makuch, 83. Polášek – 50. Kwieciński. Lutynia Dolna: Jurko – Hawlasek, Smetana, Šimek, Čief – Hanusek, Figura, Kwieciński, Zuček – Tvrdý, P. Vanečko.

Szczęście było przy dolnolutynskim zespole tylko do 77. minuty. Gospodarze marnowali, co się dało (w tym rzut karny), ale w końcu przechylili szalę meczu na swoją korzyść. Decydującego gola strzelił na siedem minut przed końcem Polášek. Gościom w końcówce meczu zabrakło też chyba kondycji fizycznej.

Lokaty: 1. Sucha Górna 17, 2. Dziećmorowice 16, 3. St. Biela 16, 6. Bystrzyca 13, 7. Stonawa 11, 11. Lutynia Dolna 7, 14. Šmilowice 6 pkt.

(jb)

SOBOTA
10 października 2009
rocznik LXIV • nr 121
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

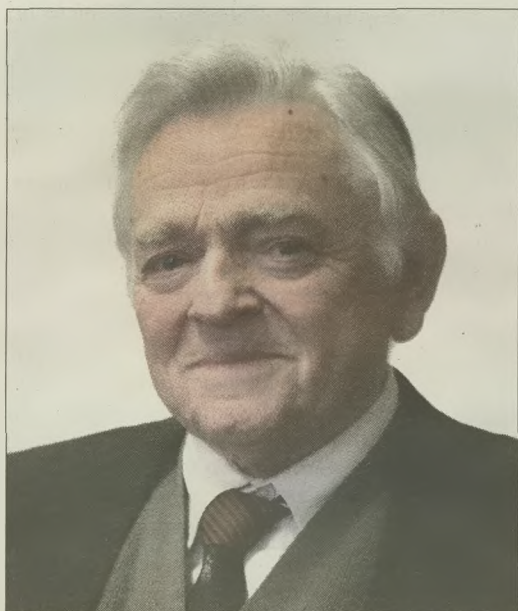
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TACY JESTEŚMY na str. 4:

**Prezentujemy
nominowanych
w konkursie**

PZKO poza Kongresem?

Małgorzata Rakowska i Józef Szymeczek uważają, że Zygmunt Stopa nie powinien pozwolić, aby PZKO wycofało akces z Kongresu Polaków.

Część przedstawicieli Miejscowych Kół Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego rozważa możliwość wystąpienia z Kongresu Polaków, do którego akces Związek złożył na początku tego wieku. Ta sprawa była jednym z głównych tematów obrad Konwentu Prezesów, który odbył się w środę w Klubie PZKO w Cieszynie.

– Wiąże się to m.in. z naszymi uwagami wobec „Głosu Ludu”, gdzie Związek nie jest prezentowany tak, jak na to zasługuje – mówi prezes Zarządu Głównego PZKO, Zygmunt Stopa. – Ale nie tylko. Uważamy bowiem, że pozycja PZKO – najliczniejszej organizacji na Zaolziu, nie jest przez Kongres do końca prezentowana tak, jak należy. PZKO jest w ramach Kongresu tylko jedną z organizacji, z której głosem nie wszyscy liczą się tak, jak by na to zasługiwała. Czujemy się pomijani w dyskusjach na tematy dotyczące całego społeczeństwa polskiego na Zaolziu. Uważani jesteśmy po prostu za jedną z 27 organizacji polskich w Republice Czeskiej. Ale jesteśmy przecież organizacją najważniejszą.

Prezes Stopa zapewnia jednak, że zdania, któ-

re padły na Konwencie, nie przeszkadzają, by wspólnie z Kongresem podejmować ważne tematy w sprawie najważniejszych problemów nurtujących Zaolziaków. – Uważamy, że nasz głos jest za mało słyszalny – stwierdził Stopa. Prezes dodał, że poglądów na temat secesji jest kilka. Pierwszy jest taki, że należy kategorycznie wycofać akces, nie wyklucza jednak potrzeby współpracy z Kongresem, na podstawie dokładnie sprecyzowanej umowy. Drugi, że wystarczające są dotychczasowe formy, należy jak najściślej współpracować z Kongresem. – O tym wszystkim będzie mowa na przedjazdowych obwodowych konferencjach delegatów. Na grudniowym Zjeździe PZKO zostaną delegatom przedstawione możliwe rozwiązania. Tam zapadnie ostateczna decyzja – dodał Stopa.

Prezes MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum, Małgorzata Rakowska, powiedziała naszej gazecie, że środowowy Konwent Prezesów bardzo ją rozczarował. – Całe życie pracowałam społecznie, najpierw w kole w Suchej Górnej, później byłam związana z zespołami „Górniki” i „Olza”, byłam nauczycielką, a także dyrektorką szkoły polskiej w Gnojniku. Poza tym byłam członkiem ścisłego kierownictwa Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC. Także dziś działam społecznie,

jestem prezesem Koła w Czeskim Cieszynie-Centrum, a także członkiem Rady Kongresu Polaków, wiceprezesem Rady Przedstawicieli i szefową Komisji Szkolnej przy Radzie Kongresu. I uważam, że to właśnie Kongres Polaków jest parasolem politycznym dla zaolziańskich polskich organizacji, a bazę członkowską tworzymy my, PZKO-wcy. Dlatego nie rozumiem, dlaczego niektórzy prezesi wychodzą z propozycją wystąpienia z Kongresu. Przecież Kongres i PZKO to właściwie jedno ciało, potrzebujemy się wzajemnie – podkreśliła Rakowska.

Także prezes Kongresu, a zarazem członek Prezydium ZG PZKO, Józef Szymeczek, uważa, że próby wycofania akcesu PZKO z Kongresu Polaków to nieporozumienie. – Powracają stare wątki z lat 90. ubiegłego wieku. Chciałbym zaapelować do działaczy PZKO, by nie wywoływać kolejnej wojny na Zaolziu, żeby nie rozbijać polskiego społeczeństwa. Jesteśmy dumni z tego, że pomimo wszystko na Zaolziu zapanowała jedność. Wycofanie przez PZKO akcesu zadowoliłoby tylko naszych wrogów. A przede wszystkim mogłoby doprowadzić do totalnej izolacji Związku i jego marginalizacji. Miejmy nadzieję, że zrozumieją to delegaci grudniowego Zjazdu PZKO – dodał prezes.

JACEK SIKORA

ZDARZYŁO SIĘ

Winni tragedii

Policja kończy śledztwo w sprawie tragedii, do której doszło w czerwcu na wycieczce szkolnej w Koszarzyskach. Podczas zorbingu zginął 47-letni nauczyciel, a 15-letni uczeń doznał ciężkich obrażeń i do tej pory się leczy. Policja oskarżyła o spowodowanie wypadku dwóch właścicieli firmy z Wędryni, która organizowała zorbing. Dochodzenie policyjne potwierdziło przypuszczenie, że nie zastosowali odpowiednich środków bezpieczeństwa, w wyniku czego staczająca się ze stoku kula zorbingowa przeskoczyła siatkę uderzając w drzewo. Kierownik grupy śledczej Tomáš Václavík powiedział, że oskarżeni współpracowali z policją i poczuwają się do winy. Grozi im kara pozbawienia wolności od roku do 5 lat. (dc)

Śmierć w karetce

Tragicznie zakończył się transport dwóch pacjentek przychodni Szpitala w Karwinie-Raju na badania do Pragi. W czwartek we wczesnych godzinach rannych karetka zderzyła się w miejscowości Nová Ves nad Odřejnicí z tirem. Na miejscu zginął drugi kierowca karetki oraz 53-letnia kobieta. 35-letni kierowca oraz 63-letnia kobieta doznali ciężkich obrażeń. Zostali przewiezieni do Szpitala Akademickiego w Ostrawie-Porubie. Wicedyrektor Szpitala z Polikliniki

Fot. ARC

w Karwinie-Raju, Jan Karczmarczyk, powiedział wczoraj, że stan obojga jest stabilny i ich życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Wypadek spowodował kierowca tira. Policja oskarżyła go już o spowodowanie śmiertelnego wypadku oraz prowadzenie pojazdu bez prawa jazdy. Dokument został mu wcześniej odebrany, ponieważ kierowca miał na koncie komplet punktów karnych. (dc)

POD PATRONATEM PRASOWYM »GŁOSU LUDU«

Babie lato, ale filmowe

W kinie Kosmos w Trzyńcu otwarto w czwartek oficjalnie 17. edycję Trzynieckiego Babiego Lata Filmowego. Wspólnie z dyrektorem festiwalu, Tadeuszem Wantułą, w inauguracji najważniejszej na Zaolziu imprezy filmowej wzięli udział wiceburmistrz Trzyńca, Milada Hejmejová, oraz przewodniczący festiwalowego jury, Ondrej Šulaj, rektor bratysławskiej szkoły filmowej, obchodzący właśnie 60. urodziny.

– To nasza półokrągła, jubileuszowa edycja – powiedział nam dyrektor „Trzyłafu”, Tadeusz Wantuła. – Festiwal przez 12 lat odbywał się w Cierlicku, przed pięciu laty przeniesliśmy go do Trzyńca. Pierwsze seanse odbyły się już w środę, teraz otworzyliśmy imprezę oficjalnie. Mamy nadzieję, że także w tym roku zadowolimy wszystkich miłośników dobrego kina.

Jak poinformował nas rzecznik festiwalu, Tomasz Pustówka, w jury zasiada, oprócz Šulaja, m.in. dziennikarz Radovan Holub, dyrektor Letniej Akademii Filmowej w Zwierzyńcu – Piotr Kotowski, krytyk Andrzej Milczarkiewicz czy reżyser Robert Švéda, którego film zwyciężył przed rokiem w Konkursie Debiutów „Trzyłafu”. Przyjazd nad Olzę zapowiadają też Wojciech Pacyna, reżyser filmu „Nigdy nie mów nigdy”, Izabela Szyłko („Niezawodny system”) i Jan Novák (film „Klíček”). – Przywitamy też producenta i dyrektora Wytwórni Filmów Dokumentalnych w Łodzi, Władysława Niederhausera – powiedział nam Wantuła. – Jego wizyta dobrze wróży, bo dzięki niej moglibyśmy za rok sięgnąć po najlepsze polskie filmy dokumentalne.

Dodajmy, że jury, a także stu-

dencki Gabinet Cieni (tworzą go zwycięzcy konkursu Złota Recenzja) ogłoszą swój werdykt na najlepszy film w Konkursie Debiutów

o godz. 20.00, przed seansem filmu „Janosik” Kasi Adamik i Agnieszki Holland. Festiwal potrwa do niedzieli. (kor)

Zaolziański festiwal cieszy się powodzeniem zwłaszcza wśród młodzieży.

POGODA

sobota niedziela
poniedziałek

dzień: 13 do 17°C
noc: 10 do 6°C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 13 do 17°C
noc: 10 do 6°C
wiatr: 2-5 m/s

OBRADOWAŁA RADA PRZEDSTAWICIELI KONGRESU POLAKÓW

Burza wokół »Głosu Ludu«

– To, że nie przyjęto żadnej właściwie uchwały, można poniekąd nazwać cynicznie zwycięstwem demokracji – ocenił prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, czwartkowe posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu.

Obrady zdominował temat „Głosu Ludu”. Prezes Rady Przedstawicieli, Rudolf Moliński, przeczytał bowiem dwa krytyczne listy dotyczące gazety. Pierwszy – pełnomocnika gminnego Kongresu w Orłowej, Mariana Jędrzejczyka, drugi – Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w RC. Oba listy analizował Józef Szymeczek. Zapewnił przedstawicieli organizacji polskich i pełnomocników gminnych, że wycofane zostaną z gazety nieudane – zdaniem wielu krytykujących – karykatury zaolziańskich osobistości i że dojdzie do zmiany umowy z *Gazetą codzienną.pl* w sprawie barte- rowej wymiany tekstów.

Głosów krytycznych nie zabrakło, zwłaszcza ze strony obecnych na zebraniu członków SDP. Krytykowali oni przede wszystkim to, że zabrakło na posiedzeniu Marka Słowiaczka, pełnomocnika wydającej „Głos Ludu” spółki Pol-press, a także nowego szefa Kancelarii Kongresu, Bogdana Jakubka. Zabrzmiąły też głosy protestu przeciw temu, że przed rokiem wybrano Wojciecha Trzcionkę na redaktora naczelnego „Głosu Ludu” bez ogłoszenia konkursu. Padły zarzuty, że Trzcionka i jego zastępca, Tomasz Wolff, nie orientują się do końca w sprawach zaolziańskich lub że „Głos”, starając się dotrzeć do czytelników młodej i średniej generacji, zapomina o seniorach, którzy tworzą najliczniejszą bazę czytelniczą.

Były też jednak głosy wspierające gazetę i politykę wydawcy. Renata Putzlacher stwierdziła, że poziom „Głosu” (i pezetkaowskiego

„Zwrotu”) wyraźnie się poprawił, a większość uwag przedstawionych przez SDP i innych krytykujących to sprawa osobistych animozji.

Niektórzy sugerowali, by zamiast przedłużać umowę z Wojciechem Trzcionką warto by pomyśleć o ogłoszeniu konkursu na to stanowisko. – Najlepiej zaraz, najpóźniej do końca października – zaproponowali Marian Jędrzejczyk i Roman Suchanek (pełnomocnik gminny Kongresu w Trzyńcu). Z kolei prezes Szymeczek zaproponował, by do styczniowego posiedzenia Rady Przedstawicieli Rada KP przedstawiła warunki konkursu i termin, w którym miałyby on się odbyć.

Żadna z propozycji uchwał nie została jednak przez Radę Przedstawicieli przyjęta. Przepadły też wnioski o przeprowadzenie przez fachową instytucję sondażu wśród czytelników „Głosu” lub wyrażenie przez władze Kongresu popar-

cia dla Związku Polaków na Białorusi i jego prezes, Andżeliki Borys. – Mogę jednak zapewnić wszystkich członków Rady Przedstawicieli, że przedstawione na posiedzeniu sugestie Rada Kongresu uwzględni na spotkaniu z Wojciechem Trzcionką, na którym będziemy rozmawiać na temat przedłużenia z nim umowy – zapewnił nas prezes Szymeczek.

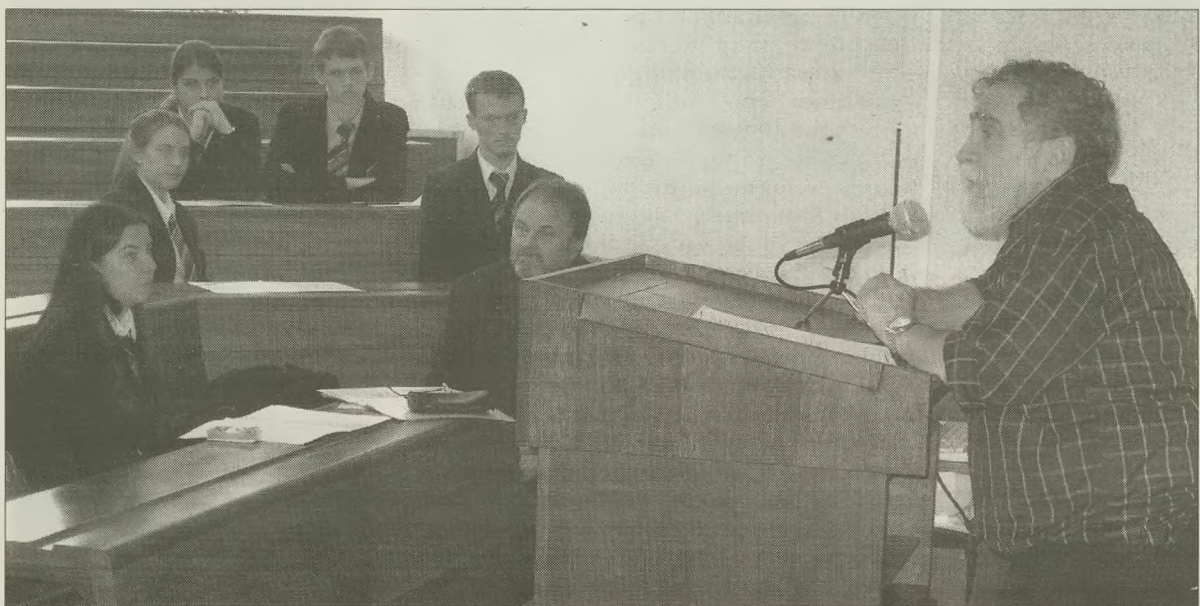
Trzcionka nie został zaproszony na obrady. Zjawił się jednak i się im przysłuchiwał. Zapytany po dwóch godzinach dyskusji, czy chce zabrać głos, odparł, że przyszedł nie po to, aby odpychać zarzuty, a ich wysłuchać i wyciągnąć wnioski. – Nie chciałem „kopać” się z osobami, które do dziś nie mogą mnie zaakceptować. Ryłem zbyt zniesmaczony tym, co się o mnie mówi. Niektórzy przekroczyli granicę przyzwoitości – skomentował wczoraj naczelnik.

Mocniejszych słów użył pre-

zes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego i członek Prezydium Rady Przedstawicieli, Zygmunt Stopa: – Uważam, że ta dyskusja była mało konstruktywna, po prostu oczerniano tylko redaktora naczelnego. Za błędy odpowiada nie tylko jedna osoba, ale także wydawca gazety, czyli Kongres Polaków. I to właśnie Kongres powinien bardziej się poświęcić „Głosowi Ludu”. A z redaktorem naczelnym należy podjąć rzetelną dyskusję.

Rada przyjęła jedną tylko uchwałę, o wyborze członków komisji przetargowych, które 2 listopada zadecydują o firm, które zajmą się w przyszłym roku dystrybucją i drukiem „Głosu Ludu”. Do trójki osób, które zaproponowała wcześniej Rada KP (Małgorzata Rakowska, Tadeusz Wantuła i Dariusz Branny), dołączą Marian Jędrzejczyk i Paweł Wania. Rezerwowym będzie Zygmunt Stopa. (kor)

Gość z Instytutu Yad Vashem

W czwartek gościł na Zaolziu Karol Yaron Becker, wykładowca filozofii w College Seminar Hakibutzim w Izraelu, współpracownik Instytutu Yad Vashem. Gość z Izraela spotkał się z kierownictwem Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie i złożył kwiaty pod pomnikiem Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury na Żwirkowisku w Cierlicku-Kościele. Po południu zaś w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie wygłosił wykład „Rozdarta tożsamość polskich poetów i pisarzy żydowskiego pochodzenia w XX wieku”. (kor)

A jednak sklep zostanie

Jedyny sklep spożywczy w Śmiłowicach, któremu groziło zamknięcie, najprawdopodobniej zostanie uratowany. Kupnem budynku należącego do gminy zainteresowany jest miejscowy przedsiębiorca, który deklaruje, że w budynku nadal będzie sklep spożywczy.

– Rada Gminy uchwaliła w poniedziałek sprzedaż budynku Henrykowi Mackowskiemu. To znany przedsiębiorca mieszkający w Śmiłowicach, wierzę więc, że dotrzyma słowa. Uważam, że to będzie najlepsze rozwiązanie – powiedział „Głosowi Ludu” wójt Gustaw Chwistek.

Sytuacja sklepu samoobsługowego od paru miesięcy budziła emocje wśród mieszkańców. Gmina przyznała,

że nie zamierza przedłużać umowy z dotychczasowym najemcą ani inwestować w remont budynku, który pod względem technicznym i sanitarnym nie odpowiada wymogom sklepu spożywczego. Wójt proponował otwarcie małego sklepiku z ladą w jednym z lokali Urzędu Gminy. W końcu sięgnięto jednak po inne rozwiązanie.

Ogłoszony został przetarg na sprzedaż nieruchomości. Radni postanowili sprzedać budynek Henrykowi Mackowskiemu, jednemu z założycieli znanej w regionie spółki handlowej. – Nie mam jeszcze podpisanej żadnej umowy z gminą, ani nie znam jej dokładnych warunków – powiedział nam Mackowski. – Ale jeżeli kupię ten budynek, to nadal będzie w nim sklep. (dc)

Klaus stawia warunki

Prezydent Republiki Czeskiej, Václav Klaus, powiedział w piątek w Pradze podczas spotkania z przewodniczącym Parlamentu Europejskiego – Jerzym Buzkiem, że chce by Czechy otrzymały te same ograniczenia w stosowaniu dołączonej do Traktatu z Lizbony Karty Praw Podstawowych co Wielka Brytania i Polska. To jest jego warunek podpisania ratyfikacji Traktatu z Lizbony.

– Spotkanie było otwarte i szczerze. Prezydent Klaus przedstawił swoje oczekiwania, aby Republika Czeska otrzymała takie same rozwiązania jak Polska i Wielka Brytania dotyczące stosowania Karty Praw Podstawowych – powiedział po spotkaniu Buzek. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego powiedział, że będzie szukał możliwych rozwiązań. Jerzy Buzek ma rozmawiać na ten temat w sobotę z szefem Komisji Europejskiej Jose Barroso oraz Fredrikem Reinfeldtem, premierem Szwecji, kierującej teraz pracami Unii. Żadne zmiany w traktacie nie są jednak możliwe, bo trzeba byłoby powtórzyć proces ratyfikacji dokumentu. Skończy się zatem zapewne na osobnej deklaracji

cji w tej sprawie. Podobne rozwiązania zastosowano w przypadku gwarancji dla Irlandii.

Już tylko Polska i Czechy muszą ratyfikować europejski traktat, by wszedł on w życie. Polski prezydent Lech Kaczyński zapowiedział uroczystość ratyfikacyjną na sobotę.

Traktat Lizboński przewiduje głębokie zmiany w funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Decyzje unijne od 2014 roku mają być podejmowane za pomocą tzw. podwójnej większości, zamiast zgody wszystkich państw członkowskich. Traktat przewiduje wprowadzenie stanowiska wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także wprowadzenie stanowiska Przewodniczącego Rady Europejskiej, czyli prezydenta Unii Europejskiej.

Zdaniem komentatorów Traktat z Lizbony umocni samą Unię i nada jej większe znaczenie na arenie międzynarodowej. Niektóre państwa członkowskie obawiają się jednak, że szerokie kompetencje polityków i biurokratów z Brukseli, negatywnie wpłyną na ich krajową politykę zagraniczną. (r)

Lekcja historii

Muzeum Tragedii Żywocickiej, Izbę Oświęcimską w Goleszowie i pomnik pierwszego zrzutu „Cichociemnych” (spadochroniarzy Polskich Sił Zbrojnych, zrzuconych do okupowanej Polski w celu walki z Niemcami) w Dębówcu przewidziano w czwartek uczniowie szkół średnich w ramach wspólnego projektu Kongresu Polaków w RC i Książnicy Cieszyńskiej „Pamięć nocy – Pamięć dni”. Pod zabytkowym schronem z 1939 roku w Cieszynie-Boguszowicach uczestnicy zostali poczęstowani grochówką z wojskowej kuchni polowej. (dc)

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

Dwudziesty wiek zasługuje na uwagę

Ministerstwo Szkolnictwa RC wydało niedawno zalecenie dotyczące nauczania historii i nauk społecznych w szkołach podstawowych i średnich. Minister Miroslava Kopicová chce, by w szkołach poświęcano szczególną uwagę nauczaniu historii XX wieku, dla którego typowe były ustroje totalitarne. Wszystko po to, by młodzież nie ulegała nasilającym się w społeczeństwie ruchom ekstremistycznym.

Nauczyciele historii są za, lecz plany nauczania są tak napięte, że nie wszystko da się przerobić. W polskich szkołach na Zaolziu sytuacja jest o tyle trudniejsza, że trze-

ba znaleźć czas zarówno na dzieje świata, jak i ziem czeskich i Polski. – Wszystko to kwestia wyboru tematów – mówi Tomasz Śmiłowski, dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie, a zarazem nauczyciel historii. W jego szkole XX wiek przerabiany jest w dziewiątej klasie przez cały rok szkolny. Z trudem, lecz jednak udaje się do czerwca „dotrzeć” do końca lat 80. i rozpadu bloku komunistycznego. – Historii uczymy zresztą również przy innych okazjach – podczas wyjazdów edukacyjnych, spotkań z więźniami politycznymi – dodaje Śmiłowski.

Większość zaolziańskich szkół wyjeżdża co roku do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. To niezwykle cenna lekcja historii w praktyce. Anna Kantor, nauczycielka bystrzyckiej polskiej szkoły, była tam z uczniami klasy 9. dwa

tygodnie temu. – Na uczniach warło to ogromne wrażenie. W autobusie było jeszcze wesoło, lecz po przybyciu na miejsce ich miny szybko się zmieniły. Uważam, że takie wyjazdy są bardzo potrzebne – powiedziała naszej redakcji.

W bardziej komfortowej sytuacji, jeśli chodzi o zapoznanie się z najnowszymi dziejami, są uczniowie Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Ci, którzy głębiej interesują się historią, uczęszczają w czwartej klasie na seminarium poświęcone wyłącznie historii Europy i świata po II wojnie światowej. – A w całej klasie trzeciej przerabiamy XX wiek – mówi nauczyciel Michał Szczotka. – Kilka lat temu wprowadziliśmy dodatkową, trzecią lekcję historii tygodniowo i okroiliśmy nieco nauczanie historii starożytnej, właśnie po to, by mieć więcej czasu na wiek dwudziesty. (dc)

FELIETON A gdy się szlaki zgubią w górach

To już ostatnie, ale za to najpiękniejsze dni na górską wędrowkę. Bo to jesień przyszła, jesień w pomarańczowo-brunatnym makijażu o uwodzącym zapachu zaszuszonych jaworowych liści. Ach, to przecież najseksowniejsza pora roku, więc jakże nie wybrać się w góry. Jednak przed wycieczką, już odczuwam niepokój, że gdzieś po drodze, szczególnie w zaolziańskich partiach Beskidu Śląskiego, oznakowane szlaki turystyczne znowu nie pójdą przede mną i najzwyczajniej w świecie mi się zgubią.

Szlaki turystyczne towarzyszą nam od ponad 130 lat, a od niemal wieku mają wygląd taki, jak obecnie: dwa białe poziome pasy skonstruowane z kolorem prowadzącym – czarnym, czerwonym, niebieskim, zielonym lub żółtym. Szlak ma ułatwić wybór trasy i zaplanowanie wędrowki. Ponadto stanowi turystyczną emanację nici Ariadny i prowadzi przez labirynt lasów i rozjeżdżonych przez drwali dróg. To takie proste. Ale co się dzieje, kiedy szlak nagle schowa się gdzieś przed nami, nie mówiąc nawet „a ku ku?”.

Jak szliśmy z przyjacielem z Bagańca do Jabłonkowa i nieoczekiwanie niebieski nam umknął, to powiedzieliśmy mu jedynie „a całuj ty nas w nos” i zadowoleni poszliśmy przed siebie. Niebieski dobił do nas za Piosieczną ale nie okazywał specjalnej skruchy. Cóż, gbur i cham. Ale nie zawsze błąkam się po górach w towarzystwie przyjaciela. Kiedy idę sam (a zwłaszcza kiedy po raz pierwszy przed laty przecierałem te okolice) to bardzo często spotykam się z umykającymi z drogi, rozbrykanymi niczym Milne’owy Tygrys szlakami wytyczonymi (?) przez Klub Ceskich Turystów. Baz z Bagańca chciałem pójść przez Stożek do Wisły, ale na skrzyżowaniu szlaków kierunkowskaz wskazywał drogę, gdzie z niebieskiego nie było ani kropki – poszedłem tedy na około przez Kolybiska.

Innym razem idąc z Filipki na Mosty czerwonym nieoczekiwanie znalazłem się na przystanku autobusowym. Asfalt wiódł do Hyczawy. Poszedłem w przeciwną stronę, droga jednak

że nazbyt ewoluowała na południe. Skręciłem zatem w pierwszy lepszy leśny dukt w prawo, by odnaleźć szlak, który mnie opuścił. Wkrótce ścieżka się skończyła, zacząłem chaszczować „na azymut”. Przedzierając się przez młodniaki, szedłem wzdłuż potoku, minąłem myśliwską ambonę z wyprowadzonym na zewnątrz kominem od kozy i po dobrej godzinie znalazłem się na wytoczonym przez traktorowe koła drodze i zacząłem schodzić. Doszedłem do asfaltu. W tym momencie wydałem z siebie ów słynny okrzyk zagrzewający do walki wszystkich mężczyzn władających językiem polskim – stałem oto bowiem ze sto metrów raptem od miejsca, z którego wyruszyłem na poszukiwania.

Tymczasem szlaki we wschodniej części Śląskiego nie uciekają, a kiedy już nawet przyjdzie im do głowy ochota na harce, to wtedy zawsze tuż nad nimi pojawi się biały wykrzyknik. Oho, zapala się lampka ostrzegawcza w lepetynie niejednego wędrowcy, szlak chciałby nas zrobić w bambuko. Ale gdzie tam. Zaraz zakrzywia się pod kątem prostym to w prawo, to w lewo, albo przegina się lekko o 30 stopni i sygnalizuje, że niebawem będzie skręt. To taki znak „uwaga!” na kilkanaście kroków przed zmianą kierunku trasy, potem dopiero symbolizowanej przez strzałkę. W górach oznakowanych przez PTTK trudno jest się pogubić i trzeba naprawdę wielkiej wprawy, by nie Ariadny się urwała.

Ale może nie mam racji, może oznakowanie polskich tras górskich skierowane jest do pół, a może nawet do ćwierćturystów, których trzeba wodzić za rączkę i co chwila powtarzać: „uwaga, coś się teraz stanie! uwaga, pójdziemy na prawo!” w odróżnieniu od skierowanego do profesjonalistów oznaczenia sygnowanego przez KČT. Nie jest to ważne. Ja chciałbym skorzystać z ciepłej, barwnej, pachnącej jesieni i pójść sobie w góry. I mam nadzieję, że szlaki nie będą się ze mną bawić w chowanego, a ja nie będę zmuszony do wydawania z siebie „okrzyków zagrzewających do walki”.

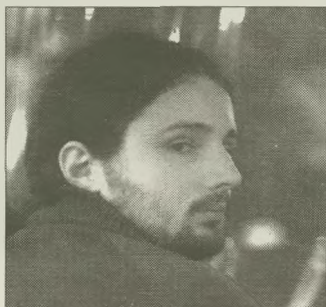
JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

FREAK SHOW W maskę

Każdemu nieszczęśnikowi publikującemu swoje teksty w internecie przyjdzie prędzej czy później zmierzyć się z krwiożerczą masą anonimowych czytelników. Najbardziej dzielni autorzy nigdy nie czytają komentarzy, prawo zdrowia psychicznego internetowego żurnalisty brzmi bowiem – tu sparafrazuję znaną maksymę – „jak piszesz, to nie wkładaj na neta; jak piszesz i wkładasz, nie czytaj komentarzy; jak piszesz, wkładasz i czytasz – to się nie dziwi”. Ja też dostąpię od czasu do czasu zaszczytu spotkania czytelnika „monitor w monitor”, a że siła woli jest u mnie odwrotnie proporcjonalna do naiwności, zdarza mi się, że jednak zjadę myszką w dół w nadziei na solidną dawkę konstruktywnej krytyki. A potem się dziwię.

Z jednej strony muszę przyznać, że sam sobie stawiam szafot – tak mi jakoś wyrosło, że najczęściej uprawiam dyscyplinę felietonów prześmiewczych lub felietonów-impresji, a konsekwentnie zapominam wkładać na początek tekstu formułkę „Uwaga! Poniższy felieton zawiera treści subiektywne! Większość postaci i sytuacji jest fikcyjnych lub mocno przerysowanych!” Poruszając się w tej konwencji trudno mi pisać – zgodnie z najprawdziwszą prawdą

FELIETON DARKA JEDZOKA

– że będąc na Mazurach jeździłem przez dwa dni na rowerze po szerokich okolicach, wieczorami zaś czytałem leżąc w hamaku, podczas gdy słońce zachodziło nad jeziorem, a na brzuchu spał mi kot z trzema łapami. Cemu? A bo tu ni ma dowcipa, panie!

Jeżeli Rydzyk uruchamia nową sieć telefonii komórkowej, felietonista-kabareciarz nie dokona obiektywnego porównania abonamentów, ale wyfantazjuje przyszły rozwój toruńskiej fabryki moheru. To prosta kwestia doboru języka i stylu – tak samo, jak wierszokleci nie piszą „młodości, weź ty zrób coś z sobą”, a zamiast „wielkieś mi uczyniła pustki...” nie podają wyników autopsji.

Oscar Wilde powiedział kiedyś tak: „Człowiek jest najmniej sobą, gdy przemawia we własnym imieniu. Daj mu maskę, a powie ci prawdę”. Morał dla internautów jest raczej oczywisty, przekaz dla autorów brzmi tak – jeżeli zakładasz maskę, przygotuj się na to, że możesz w nią oberwać. No nic, trza się hartować.

darek.jedzok@gmail.com

ROZWAŻANIA NIEPOWAŻNE

WITOLDA RYBICKIEGO

Panie Witoldzie, – dlaczego Pan pisze tak niepoważnie?!

Bo – proszę pani

– śmiech to przecież zdrowie!

„Poważnych się nie trzeba...”

– każdy to wie...

Polityka – proszę Pani

– ma być taka sztuka

Która w miłym (sic!) dialogu

– kompromisu szuka.

Lecz ja nic tu nie poradzę!!!

Wciąż się kłóć!!! – Bo przecież

– TO WALKA O WŁADZĘ!

Zaś kolega twierdzi – ten, co mieszka obok,

Że „ta polityka – to je zkratka ZUBOK!”

Co to znaczy – Pani pyta?

ZUBOK – „Zuřivý boj o koryta!”

Inny znajomy – ten znowu powiada:

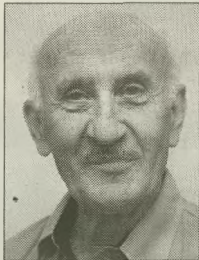
„Nad tym co było płakać nie wypada!

Życie jest – Witold

– piękne przecież w każdym wieku!

Zatem żyj „tu i teraz!” – Nie dręcz się człowieku!”

A jednak – w skrócie

– coś przypomnieć muszę.

Dawniej nas uczono

– „Bóg – Honor – Ojczyzna!”

Szlachetne hasło!

– Chociaż, nie każdy je przyzna...

(Pomijam okupację

– to temat POWAŻNY!)

To szczytne hasło trwało – li tylko dopóty

Zanim się nie pojawił

– „Zwycięski nasz Luty!”

Wtedy Boga – Ojczyznę – Honor negowano...

I w inne idee wierzyć namawiano...

Co do gustu i smaku – podkreślano wielce

By jeść przede wszystkim – smaczne „ruskie vejce!”

Później ta „AKSAMITNA” – dała się we znaki

I znowu radykalnie zmieniła nam smaki!

Do dzisiaj trwa u nas wielka modna era

By każdy Europejczyk

wpychał „HAMBURGERA!”

A kto jest ubogi – ten zjada „HOT DOGI!”

Wciąż nam narzucają OBCE „smakołyki!”

A ja Was namawiam – Kochani TU STELA!

Jedźmy tylko NASZE ŚLĄSKIE

– gałuszki i stryki!!!

W KRZYWYM ZWIERCIADLE

MARIAN SIEDLACZEK, prezes Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego

ROZPOCZYNAMY PREZENTACJĘ NOMINOWANYCH DO NAGRODY »ZŁOTY JESTEM«

Człowiek na medal

Leszek Kotuła ma żonę i trzy córki. Chętnie gra w siatkówkę, a kiedy trzeba z czymś pomóc, Miejsce we Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Cierlicku-Kościelecu może na niego liczyć. Z zawodu jest ekonomistą. Całe życie pracuje jako handlowiec, a od kilkunastu lat jego nazwisko jest ściśle związane z cierlicką spółką Elmax. To jedna jego pasja. Drugą jest numizmatyka. Leszek Kotuła niewiele mówi o sobie. Kiedy jednak podejmujemy temat medali pamiątkowych, dyskusja nabiera rozpędu.

Nominację do nagrody „Tacy jesteśmy 2009” Leszek Kotuła otrzymał za inicjatywę „Grossus Tessinensis”, w ramach której wydawane są medale pamiątkowe promujące Śląsk Cieszyński.

Inspiracją był dla niego fakt, że do połowy XVII wieku Cieszyń miał swoją mennicę. Jego celem jest nie tylko usatysfakcjonowanie kolekcjonerów, ale przede wszystkim pokazanie na medalach skarbów tego regionu. – *Chcemy przedstawiać wydarzenia i ludzi, którzy ten region rozslawili. Chodzi nam o*

tematy związane z Cieszyńem oraz z tutejszym regionem, ale o znaczeniu ponadregionalnym. W ten sposób chcemy wypełnić pewną lukę na rynku numizmatycznym. Monet, które zachowały się z czasów funkcjonowania mennicy w Cieszyń, zostało bardzo mało. Trudno je zdobyć – wyjaśnia Kotuła.

Pierwszym medalem pamiątkowym z edycji „Grossus Tessinensis”, który promuje region cieszyński, jest Cieszyńska Madonna. Jak w 2001 roku potwierdził czeski historyk prof. Ivo Hlobil, *jest to najstarsza parłérowska kamienna madonna praskiego pochodzenia. Na rewersie medalu z Cieszyńską Madonną znalazł się Petr Parléř. Rzeźbiarz i architekt nadworny Karola IV, budowniczy Katedry św. Wita i Mostu Karola w Pradze, jedna z najwybitniejszych osobistości sztuki średnio-wiecznej Europy.*

Medal z Cieszyńską Madonną, którego autorem jest zaolziański grafik Roman Chmiel, okazał się strzałem w dziesiątkę. Po srebrnej emisji, która liczyła 1000 sztuk, w styczniu br. wyemitowano 80

Leszek Kotuła z projektem medalu z Cieszyńską Madonną.

sztuk również w złocie. Rozeszły się jak ciepłe bułeczki. Już wiosną na stronach internetowych stowarzyszenia www.grossus.com pod złotą emisją Cieszyńskiej Madonny stało dużymi czerwonymi literami: „Sprzedane”.

Drugi medal upamiętnia 300-lecie kościoła Jezusowego w Cieszyń. Jego autorką jest cieszyńska artystka Urszula Górnicka-Herma. Trzeci, który dopiero co ujrzy światło dzienne, pokazuje muzeum w Cieszyń oraz przypomina jego założyciela Leopolda Szersznika. Jego autorem jest ponownie R. Chmiel.

– Srebrny medal z Szersznikiem zostanie oficjalnie zaprezentowany 23 października w muzeum w Cieszyń. Pod koniec roku natomiast ukaże się w złocie. Na przyszły rok planujemy wydanie medalu z konstruktorem i wynalazcą Józefem Bożkiem oraz medal na 1200-lecie Cieszyń – zdradza najbliższe plany emisyjne L. Kotuła. Łącznie edycja „Grossus Tessinensis” obejmie 15 medali, wszystkie w srebrze i złocie.

BEATA SCHÖNWALD

Zaczęło się w szkole w Bukowcu

Nominacja do nagrody „Tacy jesteśmy” to dla jabłonkowskiej kapeli góralskiej „Lipka” żadna nowość. Już przed trzema laty Kongres Polaków docenił ją nominacją. Wówczas za zdobycie pierwszej nagrody – w kategorii do lat 15 – w ogólnopolskim konkursie kapel i solistów w morawskim Brzeclawiu oraz za pierwsze miejsce w finale „Śląskiego śpiewania” w Koszęcinie. W tym roku w konkursie, który współorganizuje zespół „Śląsk” pod patronatem swojego założyciela, Stanisława Hadyny, „Lipka” jako laureat sprzed trzech lat nie mogła wziąć udziału w „hadynowskim” konkursie, zespół i jego soliści będą mogli się zmierzyć z folklorystycznymi rywalami dopiero w przyszłym roku. Kongres docenił więc w tym roku „Lipkę” za inną nagrodę: za zwycięstwo w ogólnokrajowym konkursie kapel działających przy podstawowych szkołach artystycznych w Kyjowie.

„Lipka”, jeden z zespołów założonych przez nauczycielkę Podstawowej Szkoły Artystycznej w Jabłonkowie – Krystynę Mruzek, obchodzi w tym roku jubileusz 10-lecia. Krystyna Mruzek, która wcześniej była kierowniczką starszej kapeli, „Nowiny”, postanowiła, że da „nowiniarzom” wolną rękę. – *Chciałam, żeby „Nowina” została sobą, dlatego postanowiłam nie odmładzać po raz kolejny jej składu (a były chyba trzy). Widziałam bowiem, że chłopcy – Piotr Byrtus, Adam Szczuka czy Grzegorz Stopa, chcą grać dalej pod tym szyldem. I udaje*

im się to, są sławni nie tylko na Zaolziu. Pomyślałam zatem w 1999 roku o zupełnie nowej, młodej kapeli. I sięgnęłam po wspaniałe dzieci w szkole w Bukowcu – wyjaśnia.

To właśnie do Bukowca Krystyna Mruzek wyjeżdżała do utalentowanych dzieci, by nie musiały one przyjeżdżać na lekcje muzyki do Jabłonkowa. A że talentów było sporo, powstała w Bukowcu kapela i zespół taneczny. Kierowniczką kapeli została Krystyna Mruzek, tancerzami zaś zaopiekowała się Lenka Stonawska. Tę ostatnią zastąpiła później Gabriela Pazdera. Po kilku latach zaś kapela przeniosła się do Jabłonkowa. I do dziś gra przy tamtejszej szkole muzycznej,

a także przy Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

Pierwszym skrzypkiem został Chrystian Heczko. Nie tylko świetnie grał i śpiewał, ale zawsze sobie radził też jako gawędziarz i konferansjer podczas koncertów kapeli, zwłaszcza podczas Gorolskiego Święta, gdzie prowadził nawet sobotnie koncerty w Lasku Miejskim. – *Pamiętam Chrystiana jako 10-latkę, młodziutkiego konferansjera. Dziś to naprawdę świetny lider kapeli i wspaniały gawędziarz, notabene student europeistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie – mówi Krystyna Mruzek.*

„Lipka” ma na swoim koncie pły-

tę „Spiwajónco Lipka”, w listopadzie ukaże się kolejna – „Idymy tu, idymy” ze śląskimi kołędami. Od samego początku zespół odnosił wielkie sukcesy we wszelkiego rodzaju konkursach folklorystycznych – na „Śląskim śpiewaniu”, w międzynarodowym konkursie folklorystycznym „Złoty kłos”. Soliści zdobywali laury w czeskim ogólnopolskim konkursie „Zpěváček roku”. Zagrała ponadto „Lipka” na najbardziej cenionych w środowiskach folklorystycznych festiwalach w Strażnicy czy Iwonicy-Zdroju.

– *Od 2006 roku, kiedy byliśmy nominowani do nagrody „Tacy jesteśmy” nagród było sporo – dodaje Krystyna Mruzek. – Była wspo-*

mniana już nagroda w konkursie „hadynowskim” sprzed trzech lat, były wyróżnienia dla dziewczyn i Chrystiana w Kyjowie, czy udział w „Żywieckich Godach” w Żywcu i przeglądzie młodzieżowych kapel w Brnie, gdzie oceniał nas m.in. znany folklorysta Jan Bokyta. Uważam, że trzymamy się nieźle – uważa Krystynę Mruzek.

A co „Lipka” zagra w Teatrze Cieszyńskim na koncercie galowym? – *Musimy pomyśleć. Bo też nasza kapela zagra na pewno nie tylko na scenie, ale tradycyjnie też będziemy witać chyba wszystkich gości koncertu w foyer teatru – zapowiada kierowniczka „Lipki”.*

JACEK SIKORA

Kapela „Lipka” na koncercie w Polsce, na Pożegnaniu Lata w Działdowie.

Warto było przyjechać!

Kto nie był, niech żałuje! Gdzie? W ośrodku wczasowym w Koszarzyskach – Pasieczkach. W sobotę 3. 10. odbył się tam bowiem Złoty Rajd. Organizatorem tej niezwyklej imprezy był trzyniecki Klub Kultury. A dlaczego niezwyklej? Po prostu Złoty Rajd to jedna wielka, przednia zabawa przygotowana z myślą o uczniach polskich szkół na Zaolziu. Szkoda jednak, że nie wszystkie dyrekcje zaolziańskich placówek skorzystały z zaproszenia Klubu Kultury. Ci, którzy przybyli na Pasieczki, bawili się jednak doskonale. W klasyfikacji generalnej turnieju zwyciężyła PSP Trzciniec I. (jb)

Na Pasieczki można było dotrzeć na piechotę, biegiem, lub na rowerze.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Jury rajdu – Henryk Cieślak (z lewej) i Dariusz Branny delektują się karkówką z grilla.

Wesoła atmosfera panowała w ośrodku wypoczynkowym w Koszarzyskach na Pasieczkach.

W konkurencji „program kulturalny” najwięcej punktów „wyśpiewali” z dwoma pieskami trzynieczanie.

Nagrody dla... każdej szkoły, która wzięła udział w Złotym Rajdzie!

90 lat sportu na Zaolziu

Zorganizowany sport polski na Zaolziu od 1919 roku do czasów obecnych odgrywał i odgrywa ważną rolę w życiu społeczno-narodowym ludności zaolziańskiej. Przed dziesięcioma laty z inicjatywy Sekcji Historii Regionu Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego obchodzono dwie okrągłe rocznice: 80-lecie początków polskiego sportu organizowanego na Zaolziu i 50-lecie założenia Polskiej Rady Sokola. W związku z tym przeprowadzono szereg imprez sportowych i wspomnieniowych, wystawę okolicznościową, seminarium popularnonaukowe. W 2005 roku wydano obszerną publikację ujmującą całokształt zagadnienia.

W historii polskiego sportu zaolziańskiego należy wyszczególnić trzy etapy. W etapie pierwszym, 1919-1939, polskie życie sportowe przebiegało w samodzielnych klubach i stowarzyszeniach z własnymi statutami. Drugi etap nastąpił po II wojnie światowej i trwał do 1952 roku. W pierwszych latach powojennych polskie kluby działały półlegalnie, bez zezwolenia. W roku 1949 powstała Polska Rada Sokola zrzeszająca wszystkie polskie kluby sportowe i kółka. Rok 1952 oznacza koniec samodzielnego polskiego ruchu sportowego w Czechosłowacji, kiedy został zlikwidowany w ramach „ujednolicenia” życia młodzieżowego i sportowego w kraju. Trzeci etap, od 1952 roku, to sport w ramach PZKO i innych organizacji naszych i państwowych.

Pierwsze przejawy działalności sportowej na Śląsku Cieszyńskim pojawiają się już w latach 90. XIX wieku. Niektóre ówczesne polskie organizacje obejmowały oprócz pierwszoplanowej działalności kulturalno-oświatowej również gimnastykę, turystykę i sport. Były to: Związek Polskich Towarzystw Gimnastycznych Sokół (1891-1939), Stowarzyszenie Robotnicze Oświatowo-Gimnastyczne Siła (1908-1939), Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” (od 1910 do dziś), Proletariacka Fizyczna Kultura (od 1926-1938).

Właściwa działalność sportowa na Zaolziu obok stowarzyszeń, w których była tylko częścią statutowego programu, rozwijała się przede wszystkim w samodzielnych klubach sportowych, posiadających różne sekcje sportowe mogące brać udział w oficjalnych rozgrywkach

mistrzowskich. Początki sięgające 1919 roku były bardzo skromne, z biegiem lat pokryły polskie kluby sportowe cały obszar Zaolzia.

Pierwsze Polskie Kluby Sportowe (PKS) rodziły się na początku lat 20. XX wieku. W 1922 r. powstał Związek Polskich Klubów sportowych w Czechosłowacji z siedzibą w Karwinie, który zrzeszał początkowo następujące PKS-y: Siła Trzyniec, Siła Karwina, Siła Orłowa, Siła Frysztat, Siła Karwina-Sowiniec i Polonia Karwina, która uprzednio połączyła się z Olzą Karwina. Z powodu trudnych warunków materialnych w latach 20. większość klubów Siły wraz ze Związkiem PKS zanikło.

Nowa fala zakładania PKS nastąpiła na przełomie lat 20. i 30. Powstały m. in. Pogoń Frysztat, Lechia Górna Sucha, Legia Mor. Ostrawa, PKS Czeski Cieszyn, Darcovia Darków, Kresy Skrzeczów, Solca Karwina, Naprzód Łąki, Polonia Trzyniec, Siła (później Beskid) Jabłonków, Ruch Bogumin, Groń Bystrzyca i inne. W 1934 r. na terenie Zaolzia istniały już 34 PKS-y.

W 1935 roku ukonstytuował się nowy Związek Polskich Klubów Sportowych w Czechosłowacji. Związek koordynował pracę klubów, reprezentował je na zewnątrz, współdziałał w utworzeniu Rady Wychowania Fizycznego, obejmującej wszystkie miejscowe polskie stowarzyszenia sportowe i turystyczne. Niektóre sekcje PKS należały do ogólnopolskich związków sportowych, np. narciarze do Svazu lyžařů, piłkarze do Těšmské župy fotbalové, tenisisci stołowi do Ostravské župy stolního tenisu. Kluby zazwyczaj posiadały więcej sekcji sportowych. Największą popularnością cieszyły się sekcje piłki nożnej

Drużyna „Polonii”, która w 1937 roku wywalczyła w dywizji morawsko-śląskiej trzecie miejsce.

– w 1934 r. istniały we wszystkich PKS, w siedmiu pracowały sekcje lekkoatletyczne, dalej istniało kilka sekcji narciarstwa, siatkówki, tenisa stołowego, kolarstwa, hokeja na lodzie, koszykówki i boks.

Uzyskiwany poziom, pomimo niezbyt sprzyjających warunków, zwłaszcza materialnych, był dobry, a w niektórych gałęziach sportowych nawet bardzo dobry. Potwierdzają to wyniki w miejscowych rozgrywkach mistrzowskich, ale i za granicą. Warto tu przytoczyć piękne osiągnięcia uzyskane na Igrzyskach Polaków z Zagranicy w 1934 roku w Warszawie, gdzie zaolziański sportowiec uzyskał w ogólnej punktacji pierwsze miejsce, mistrzostwo w najbardziej prestiżowej dyscyplinie – piłce nożnej oraz w siatkówce, a także drugie miejsce (za USA) w lekkoatletyce oraz trzecie miejsce (za Francją i Gdańskiem) w koszykówce. Powrót piłkarzy, którzy reprezentowali Polonia Karwina, z udanych występów w Polsce, ściągnął na ulice Karwiny 10 tys. wdzięcznych sympatyków. Niezapomniane wrażenia pozostawiły po sobie zwycięskie mecze w piłce nożnej Polacy – Czesi na Zaolziu, zwłaszcza z 1937 roku, wygrany w stosunku 6:1 przez Polaków.

Dla ilustracji przytoczymy stan najbardziej rozgałęzionego sportu zaolziańskiego z połowy lat 30.: Dywizja Morawsko-Śląska: PKS Polonia Karwina; I klasa TŻF: Siła Trzyniec, Siła Karwina, Pogoń Frysztat; II klasa TŻF: Lechia Sucha Górna, PKS Łazy, Ruch Bogumin, PKS Czeski Cieszyn, Darcovia Darków; III

klasa TŻF: Wisła Niemiecka Lutyń, Kresy Skrzeczów, Piast Orłowa, Solca Karwina, Naprzód Łąki, Siła Olbrachcice, Polonia Trzyniec, Groń Bystrzyca, Siła (później Beskid) Jabłonków.

Obok piłki nożnej sporo zwolenników zyskała sobie lekkoatletyka, głównie w takich klubach, jak PKS Cz. Cieszyn, Polonia Karwina, Groń Bystrzyca i Beskid Piosek. Rozwój narciarstwa zapoczątkowany przez Beskid Śląski pięknie rozwinął Groń Bystrzyca, szczególnie dzięki wybudowanej w 1933 roku dużej skoczni narciarskiej w Nydku. Dalsze mniejsze powstały w Lesznej Dolnej, Piosku, Milikowie, na Kozubowej. Od początku lat 30. szybko rośnie popularność nowej gałęzi sportu – tenisa stołowego. Dużym sukcesem sportowym było zdobycie w 1935 r. przez drużynę PKS Legia Morawska Ostrawa tytułu mistrza okręgu ostrawskiego. Zaś na Zaolziu do najlepszych należała drużyna Siły Trzyniec, która w 1937 r. zdobyła mistrzostwo Stowarzyszenia Siły w CSR. Otwarcie schroniska na Kozubowej w 1929 roku przez Beskid Śląski przyczyniło się do rozwoju na większą skalę turystyki. Ogółem Związek Polskich Klubów Sportowych w drugiej połowie lat 30. zrzeszał ponad 4 tys. członków i kilkanaście tysięcy stałych sympatyków.

Pieniądze na działalność klubów polskie musiały sobie same zabezpieczać. Do tego celu służyły, oprócz zysków z imprez sportowych, darów, skromnych subwencji, również zyski z działalności kul-

turalno-oświatowej. Dzięki ofiarności członków, sympatyków, a nieraz całego społeczeństwa polskiego wybudowały sobie PKS w większości wypadków własne boiska, szatnie, obiekty gospodarcze, niezbędny ekwipunek itp.

Po przejęciu Zaolzia przez Polskę w 1938 r. część PKS zanikła, część zmieniła nazwę. Z nowo powstałych przytaczamy: Powstaniec Karwina, Ostrawica Pietwałd, Strzelec Poręba, Strzelec Łąki, Zaolzie Trzyniec, PKS Sucha Dolna, Stonawka Stonawa, Olza Pułków, Tempo Rychwałd. Działalność sportowa w tym okresie koncentrowała się głównie na piłce nożnej.

Podczas okupacji hitlerowcy zlikwidowali jakiegokolwiek przejawy polskiego życia sportowego, część sportowców wymordowali, zniszczyli i zdewastowali inwentarz ruchomy i nieruchomy. Zaistniała sytuacja społeczno-polityczna w kraju bezpośrednio po II wojnie światowej nie sprzyjała odradzaniu się polskiego życia sportowego na Zaolziu.

W okresie międzywojennym uprawianie sportu przez ludność polską na Zaolziu nie było tylko celem samym w sobie, lecz przede wszystkim środkiem do celu. Własne środowisko polskie, możliwość osiągnięcia sukcesów sportowych, chęć godnego reprezentowania własnego społeczeństwa, to wszystko w istotny sposób pomagało ugruntowywać tożsamość narodową, co w ówczesnych trudnych warunkach nienaturalnej asymilacji odgrywało szczególnie pozytywną rolę.

STANISŁAW ZAHRADNIK

reklama

VOP GROUP, s.r.o.
Lipová 1128, 737 23 Český Tešín

www.vopgroup.cz e-mail vopgroup@vopgroup.cz

PROPONUJEMY USŁUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy 558765285
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)

Serwis opon 558765234
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg, akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów

Autobłacharstwo i autolakiernia 737215887

NOWA STACJA PALIW
Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

Międzynarodowy Instytut Refleksologii Twarzy i Głowy w Czechach

ZAPRASZAMY NA PROFESJONALNE KURSY REFLEKSOLOGII TWARZY I GŁOWY

DZIAŁAMY NA PODSTAWIE LICENCJI
Instituto de Reflexologia Facial/Podal Internacional z Barcelony

JOLANTA GÓRSKA
ul. Puńcowska 85
tel. mobil - 0048 505 240 338

Chcesz zdobyć nowy zawód? Zapraszamy na naszą stronę - www.miro-cz.eu

Polacy są w tym domu od 150 lat

Budynek Polskiej Szkoły Ludowej w Tyrze stoi już blisko 150 lat. Wzniesiono go w 1862 roku. Od tego czasu jego wygląd się zmienił, a młodzieży szkolnej od 35 lat już w nim nie ma. Dom nadal służy jednak miejscowym Polakom. Jest własnością Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, które założono w 1947 roku w stojącej w sąsiedztwie gospodzie „U Liberty”. Koło ma do dyspozycji stosunkowo dużą salę (dawną klasę szkolną) oraz pomieszczenia, które w przeszłości były mieszkaniem nauczyciela.

– *Szkoła mieściła się w tym budynku do 1974 roku. Potem została przeniesiona do budynku szkoły czeskiej, gdzie jeszcze jakiś czas działała. Po jej zamknięciu polskie dzieci z Tyrzy przeszły do szkoły w Oldrzychowicach – przybliży historię szkoły jeden z działaczy PZKO, Władysław Walek. Wzrostyśmy strony kroniki MK PZKO. Jan Motyka znajduje w niej wzmiankę o rocznicy 100-lecia szkoły, obchodzonej w czerwcu 1962 roku. Wtedy jej kierownikiem był pochodzący z Olbrachcic Leon Miczka. Należał do najbardziej zasłużonych działaczy Koła, był jego długoletnim sekretarzem. W czasach, kiedy uczył i mieszkał w tyrskiej szkole, współpracą szkoły i PZKO była bardzo ścisła. – Organizowane były wspólne imprezy, pan Leon Miczka reżyserował przedstawienia, które grywało tak koło PZKO, jak i młodzież szkolna – wspomina Walek.*

– *Sluchając wspomnień dotyczących polskiego szkolnictwa w Tyrze, dowiaduję się pewnej ciekawostki. Choć przez długie lata była tu polska szkoła, to polskiego przedszkola nigdy nie było. Wszystkie dzieci z wioski chodziły razem do czeskiego, a później kształciły się według wyboru rodziców – w czeskiej lub polskiej szkole. – Przed-szkolankę sprowadzono po wojnie z Moraw, bo tu nie było takiej, która umiałaby dobrze mówić po czesku – stwierdza Motyka.*

Szkoła zamieniła się w Dom PZKO

Zamknięcie polskiej szkoły nie wpłynęło na szczęście na stan posiadania polskiego społeczeństwa w Tyrze. W odróżnieniu od niektórych innych miejscowości, gdzie po likwidacji polskiej szkoły koło PZKO, wynajmujące w niej lokal, musiało się wynieść, tu było inaczej. Pezetkaowcy nadal korzystali z budynku, walcząc o jego odzyskanie na własność. W 1985 roku została podpisana umowa z Urzędem Miejskim w Trzyńcu, na podstawie której Koło otrzymało dom do trwałego użytkowania. Wtedy jego członkowie wyremontowali go i wstawili nowe okna, korzystając z dotacji Zarządu Głównego PZKO. W 2000 roku budynek wraz z działką, na której stoi i przyległym ogrodem, stał się – na podstawie umowy o darowiznie – własnością MK PZKO. – *Sprawy własnościowe mamy uregulowane. Z tym nie ma problemu – cieszy się Władysław Walek.*

– *Gorzej z finansami na dalsze remonty. – Dzięki dużej ofiarności aktywnych członków utrzymujemy dom, malujemy wnętrza. Na większe remonty nie mamy jednak pieniędzy – dodaje działacz.*

– *Trudno się zresztą spodziewać, by koło liczące obecnie 43 członków, było w stanie zrobić na remont kapitalny dużego budynku. Tym bardziej, że baza członkowska z roku na rok się kurczy – jeszcze dziesięć lat*

Nad kroniką Koła wspomnienia snują (od lewej): prezes Stanisław Broda, Władysław Walek i Jan Motyka.

temu koło liczyło 69 osób, pięć lat temu – 52. Na większy przyrływ młodych nie ma co liczyć. Obecnie w Tyrze, liczącej ok. 400 mieszkańców, nie ma już prawie polskich dzieci. Tylko dwójka uczęszcza do polskiego przedszkola w Oldrzychowicach. – *W przeszłości nie można tu było budować nowych domów, Tyra miała być miejscowością wypoczynkową. Dlatego nie ma młodych – wyjaśnia Motyka. Przypomina to sytuację w Rzece, mniej więcej tak samo dużej wiosce podgórskiej, gdzie przyczyna znikomego narybku MK PZKO jest identyczna.*

Prezes Koła, Stanisław Broda, który stoi na jego czele już 25 lat, prowadzi skrupulatną statystykę bazy członkowskiej. Najstarszą członkinią jest urodzona w 1914 roku Helena Turoniowa. Młodych do lat 30 jest dwoje, 10 osób jest w wieku od 31 do 50 lat, 11 od 51 do 60, 11 od 61 do 70, pięć od 71 do 80, a trzy osoby, oprócz najstarszej 95-latk, skończyły już 80 lat. Tych, co aktywnie biorą udział w życiu Ko-

ła, jest około dwudziestu. To w sumie nie tak mało, bo blisko połowa członków.

Do białego rana...

– *Zarząd jest siedmioosobowy. Na zebraniach spotykamy się co miesiąc. Oprócz tego urządzamy co roku kilka imprez. Musimy uwzględnić liczebność i stan bazy członkowskiej, dlatego imprezy te mają charakter spotkań towarzyskich. Są spotkania noworoczne i ostatekowe, smażenie jajecznic, Dzień Matki, a jesienią smażenie placków – wylicza Władysław Walek. Organizowane są też – choć nie co roku – wycieczki. Na ostatniej pezetkaowcy byli w Bieszczadach.*

Koło, choć małe, do dziś urządza latem festyny ogrodowe. Pomimo szczupłego grona członków nie zrezygnowało z tej imprezy, która zresztą cieszy się dużą popularnością. – *W Tyrze żadna organizacja nie urządza imprez dla szerokiego grona – wyjaśnia prezes. – Dlatego na nasz festyn przychodzą tak miejscowi – i to nie*

tylko pezetkaowcy, jak i wczasowicze. Kiedy pogoda dopisze, przychodzi nawet ponad sto osób. Trawiasty plac przed Domem PZKO, na którym członkowie Koła wybudowali drewniane stoiska, świetnie się nadaje na kameralne festyny. Goście bawią się przy muzyce zwykle do białego rana, a dla Koła festyn jest jedyną imprezą dochodową, na której może zarobić trochę pieniędzy na swą działalność i utrzymanie budynku. Przed festynem pełne ręce roboty mają zwłaszcza członkinie Klubu Kobiet, którego kierowniczką jest Alena Motyka. To one pieką ciastka i przygotowują posiłki.

Tyra może się pochwalić długoletnią tradycją teatru amatorskiego. Sztuki – zwykle jednoaktowe, ale i pełnospektaklowe – grywano od założenia Koła aż do początku lat 90. Reżyserami byli kolejni kierownicy szkoły – Jerzy Macura i Leon Miczka, a w ostatnim okresie Władysław Walek. Najczęściej sięgano po utwory rodzimych autorów – Adama Wawrośa, Henryka Jasickiego czy Władysława Młynka. Adam Wawroś był zresztą w młodości związany z Tyrą, gdzie wychowywał się i chodził do szkoły ludowej. Właśnie do tej, której budynek przekształcił się w Dom PZKO.

DANUTA CHLUP

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum.

reklama

Świetna gorzalka
po starych, niskich cenach.
Dla klienta szybki,
bezpłatny internet!
Możliwość zapłaty
kartą płatniczą
www.palima-stonava.cz

735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
lub 737841306

Destylaty najwyższej jakości
z dostarczonego surowca
owocowego – sezon 2009/10

Jedno ze spotkań Klubu Kobiet. To jedyny działający przy Kole Klub.

Tyra i jej Koło PZKO

Tyra to typowa podgórska miejscowość wypoczynkowa, rozciągająca się w dolinie między Jaworowem i Ostrym. W wiosce żyje ok. 400 stałych mieszkańców. Na przestrzeni lat wybudowano w Tyrze wiele prywatnych domków letniskowych i ośrodków wczasowych. W 1980 roku Tyra weszła w skład miasta Trzyńca – podobnie jak Oldrzychowice, Karpętna, Guty, Niebory, Wędrzynia i Ropica. Dwie ostatnie wioski później oderwały się od miasta i dziś są samodzielnymi gminami. Tyra nadal jest dzielnicą Trzyńca.

Koło PZKO w Tyrze założono 8 listopada 1947 roku. Na pierwszym zebraniu w obecności 16 członków-założycieli wybrano na prezesa Pawła Jursę. Obecny prezes Stanisław Broda stoi na czele Koła już 25 lat. Klubem Kobiet jeszcze dłużej – od ok. 30 lat – kieruje Alena Motyka. Zasłużonym działaczem był kierownik szkoły, Leon Miczka. Duży wkład pracy w działalność Koła wnieśli pierwsi gospodarze Domu PZKO – Ewa i Józef Gutowie, jak i obecni – Emilia i Franciszek Cupkowie. (dc)

Pytanie do...

ALENY MOTYKOWEJ, przewodniczącej Klubu Kobiet

Ile członkiń liczy dziś Klub Kobiet przy MK PZKO w Tyrze i jak wygląda jego działalność?

Nasze spotkania są kameralne, ponieważ ostatnio spotykamy się już tylko w gronie sześciu osób. Kiedyś robiłyśmy wystawy, teraz nasze spotkania mają charakter towarzyskich pogawędek. Za każdym razem inna członkini przygotowuje dla pozostałych poczęstunek. Oczywiście mamy też obowiązki związane z przygotowaniem posiłków na imprezy Koła. Najwięcej pracy jest przed festynami. Wtedy pieczemy ciastka, przygotowujemy mięso. Dobrze, że w Domu PZKO mamy własną kuchnię. Choć nie jest nowoczesna, to jest dobrze wyposażona, wszystko mamy swoje. (dc)

Fot. DANUTA CHLUP

reklama

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

Październikowe Happy hours
Serdecznie zapraszamy do przyjemnego spędzenia czasu w nowych pomieszczeniach Vitalnej restauracji.
Od godz. 17.00 - 22.00 do każdej kolacji we dwoje
- butelka sektu Bohemia gratis.

Zamówienia rezerwacji
558 333 811
Czekaj na Was Vitalny zespół...
WIECEJ
znajdźcie www.vitalityslezsko.cz

GL-560

Wrześniowe imprezy dolnolutyńskiego MK PZKO

Zarząd Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Lutni Dolnej zorganizował we wrześniu trzy udane imprezy. 1 września zaprosił członków i sympatyków na uroczystość wspomnieniową z okazji 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Prelegent Radek Sztwiertnia przypomniał obecnym tragiczne wydarzenia z września 1939 roku. 6 września MK PZKO razem z parafią rzymskokatolicką zorganizowały koncert pieśni religijnych z okazji 250. rocznicy poświęcenia dolnolutyńskiego kościoła św. Jana Chrzciela. W koncercie udział wzięły cztery chóry mieszane: Lutnia z Lutni Dolnej, Zaolzie z Orłowej-Lutni, Hasło ze Skrzeczonia oraz Słowik nad Olzą z Polski. Ostatnią wrześniową imprezą była wycieczka krajoznawcza do Zebrzydowic, Wisły Małej i Pszczyny. W Zebrzydow-

MK PZKO razem z parafią rzymskokatolicką zorganizowały koncert pieśni religijnych z okazji 250. rocznicy poświęcenia dolnolutyńskiego kościoła św. Jana Chrzciela.

To Wasza rubryka

Uruchamiamy nową rubrykę – Nasze sprawy. Będziemy w niej publikować artykuły, relacje z imprez i spotkań, reportaże, wspomnienia, historie oraz zdjęcia nadesłane przez Czytelników „Głosu Ludu” oraz zaolziańskie organizacje. Zachęcamy do nadsyłania materiałów na adres: trzcionka@glosludu.cz. Czekamy!

wicach uczestnicy zwiedzili kościół oraz cmentarz, gdzie zapalili znicze na grobach byłych nauczycieli, a zarazem dolnolutyńskich chórzystów. W Wiśle Małej zatrzymało się przy kościele drewnianym św. Jakuba Starszego Apostoła. Aktualnie ten kościół parafialny jest jednym z najstarszych i najcenniejszych kościołów drewnianych na Ziemi Pszczyńskiej. O historii kościoła i wsi opowiedział tamtejszy ksiądz proboszcz. Wieś powstała w XIII wieku na prawie niemieckim i od tego czasu aż do XX wieku nosiła nazwę Wisła Niemiecka. W Pszczynie wycieczkowicze mogli podziwiać piękny zamek, zagrodę żubrów oraz skansen.

MARIA SZTWIERTNIA

W Suchej Górnej na ludowo

Wykopki w Suchej Górnej to impreza folklorystyczna, na której od lat spotykają się wszystkie generacje górno-suskich Polaków. Ci najmniejsi, przedszkolaki i uczniowie miejscowej szkoły, by przekazać swym programem dawne zwyczaje i obrzędy ludowe, ich rodzice, by podziwiać swe pociechy, dziadkowie zaś, by oglądać wnuki. Nie inaczej było 3 października. Wypełniona po brzegi sala Domu Robotniczego obejrzała bogaty i atrakcyjny program na ludowo. Przedszkolaki przedstawiły tym razem uroki spokojnego życia na wsi. Pokazały, że oprócz ciężkiej pracy ludzie umieli się pośmiać, pośpiewać i zabawić. Przekonywały o tym również panie nauczycielki J. Makówka, D. Mikuła i M. Kołodziej, które program nie tylko przygotowały, ale też z dziećmi tańczyły. Potem wleciały na salę diabełki, czarownice i na biało ubrane Łucki. Wszystko po to, by przekazać magię dnia św. Łucji (13.12). To uczniowie miejscowej PSP

pod kierownictwem pań nauczycielek – R. Rzyman, H. Piętak i K. Bezecnej przedstawili różnorodność złych mocy, które w tym dniu królują nad światem. Piękne stroje przedszkolaków i uczniów utrwaliły jeszcze wrażenia artystyczne widzów. Gościem Wykopki był uhonorowany nagrodami krajowymi i zagranicznymi zespół folklorystyczny Vonička z Hawierzowa. W dwóch częściach brawurowo zaprezentował ponad godzinny program, na który złożyły się tańce laskie z okolic Frydku-Mistku oraz tańce słowackie. Całość umiejętnie i fachowo połączyła słowem Grażyna Siwek. Mocną stroną Wykopki bywa zawsze zaplecze kulinarne. Tym razem panie z Klubu Kobiet przygotowały pyzy z kapustą, placki ziemniaczane i kluski ze śliwkami. A że amatorów tych specjałów nie brakowało, panie musiały się mocno uwijać, żeby zadowolić wszystkich. W swojskiej atmosferze biesiada trwała do późnego wieczora. (zk)

Trzeba wiedzieć, kiedy odejść

Wiele lat wspólnego śpiewania, nowe i trwałe przyjaźnie, występy przynoszące zadowolenie i radość, chwile napięcia i niepewności, ale przede wszystkim nauka nowych, czasami bardzo trudnych pieśni, łączące ludzi we wspólnym celu. Właśnie takie wrażenia odnosiliśmy przez 50 lat wraz z założycielem, twórcą i jednym dyrygentem zespołu, Józefem Wierzgoniem, my – chórzysty zespołu śpiewaczego „Przyjaźń”. Jest wiele osób, które pamiętają początki i wytrwały do dnia dzisiejszego. Zespół zamierza zakończyć swą działalność. Powodów jest wiele. Praca w zespole przez 50 lat to tysiące godzin regularnych prób, wytrwałej pracy organizacyjnej, z pewnością będzie nam tego brakowało, lecz jak ktoś powiedział... trzeba wiedzieć, kiedy odejść. Nie wieszamy głowy i staramy się uprzyjemnić sobie ostatnie razem spędzone chwile. Jedną z imprez, które niedawno zorganizowało kierownictwo dla członków zespołu, była wycieczka do Zakopanego. Podziwialiśmy

piękną architekturę, zauroczyły nas na nowo Giewont i Kasprowy, oglądaliśmy wszystkie warte uwagi ciekawostki, pospacerowaliśmy po Krupówkach, wyjechaliśmy, a młodszy wyszli piechotą, na Gubałówkę. Wieczorem zaś, po kolacji, przypomnieliśmy sobie z nostalgią piękne chwile koncertu jubileuszowego i z taśmą wideo oglądaliśmy po raz kolejny nasz występ. Oczywiście „odśpiewaliśmy” na nowo cały koncert i były to dla nas bardzo wzruszające momenty. Pieśń nas znowu połączyła. I za to chcemy podziękować długoletniemu kierownikowi organizacyjnemu chóru, Tadeuszowi Bizoniowi. Nie sposób tych 50 lat wymazać z pamięci. Była to nasza młodość, wiek średni i dzień dzisiejszy, gdy sił ubywa. Młodzi z pewnością znajdą sobie miejsce w karwińskim Hejnale-Echu czy w Kalinie, bo ukochanie pieśni w naszym mieście jest powszechne. Reszta nigdy nie zapomni pięknych chwil w zespole „Przyjaźń”.

JANINA FIERLA

Placki przy muzyce ludowej

Sześć kapel ludowych z naszego terenu, Polski i Słowacji zjechało w ubiegłą sobotę do Domu PZKO na trzeci z kolei Przegląd Kapel Ludowych Trójstyku połączony z tradycyjnym pieczeniem placków ziemniaczanych. Jesienne pieczenie placków z odpowiednim programem na ludowo w Lesznej ma już kilkunastoletnią tradycję, lecz przed trzema laty zrodził się pomysł zorganizowania przeglądu kapel. Rozpoczniano wtedy od czterech zespołów, w roku bieżącym zgłosiło się ich osiem, w końcu zaprezentowało się sześć. Zebrani na sali goście mogli więc obejrzeć i wysłuchać: kapeli i chóru ZPiT „Suszanie” z melodiami i piosenkami z tzw. dołów, dalej kapeli ZR „Oldrzychowice”, Kapeli Gorolskiej „Nowina” z Jabłonkowa, które reprezentowały folklor beskidzki, a także Gajdońskiej kapeli Vladka Zogaty z trzynieckiego ZPiT „Jaworowy”, reprezentującej przyspiewki i melodie z okolic Herczawy, słowackiej Kapeli Ludowej „Gernátovci” z Turzovki przedstawiającej folklor Spiszu i Kysucy czy wreszcie Kapeli Ludowej Bartka Rybki z polskiego Koniakowa reprezentującej stylizowany folklor beskidzki, słowacki i bałkański. Było więc czego słuchać, były świetne placki na różne sposoby, a zdrowego trunku w postaci miodówki też nie brakło. Całość z humorem prowadziła Beata Bartnicka ze swymi małymi córkami Agatką i Dorotką. Nader udaną imprezę wsparły finansowo OKD i miasto Trzyniec. (tasz)

Przesyłam serdeczne pozdrowienia z dyniobrania, z ogrodu Kotorzów z Dąfyń Dolnych. Stanisław Kotorz

Na dworze zaczyna się robić paskudnie i zimno, proponuję więc ukryć się w ogrzewanej sali kinowej albo wwiercić się w pierzynę i nacisnąć „play”. Oto kilka najciekawszych filmów, którymi możecie uraczyć swe oczęta.

Antychryst (2009)

PopArt niezwykle rzadko gościł osobne, pełnometrażowe recenzje – zazwyczaj chodziło o filmy odnoszące wyjątkowe sukcesy artystyczne lub komercyjne. Dzisiejszy bohater należy do trzeciej grupy – *Antychryst* to dzieło tak kontrowersyjne, że w ciągu kilku ostatnich lat trudno by było znaleźć podobny wybrzyk reżyserski.

Film ten ma być podobno ostatnim dziełem Larsa von Triera – prawdopodobnie najlepszego skandynawskiego reżysera ostatniego dziesięciolecia, jednego z twórców purystycznego manifestu filmowego *Dogma 95* oraz takich dzieł, jak *Przełamując fale* lub *Tańcząc w ciemnościach*. Wieczny prowokator, któremu już wcześniej nie by-

ły obce wątki prawie pornograficznego przedstawiania ludzkiej cielesności i naturalistycznego okrucieństwa, poszedł tym razem na całość. Wykonał próbę definitywnego zmierzania się ze swoimi wewnętrznymi demonami.

Wbrew nazwie film nie jest pierwszoplanowo antyreligijny. Mocno stylizowana i wielowarstwowa opowieść porusza przede wszystkim tematy walki pierwiastka męskiego z kobiecym, odwiecznego lęku przed samotnością, ciemnością, bezsilnością, przed głęboko zakorzenionym przerażeniem, jakie wywołują w nas niekontrolowane siły przyrody.

Fabula? Kobieta wpada w głęboką depresję po utracie synka – jej mąż, psychoterapeuta, postanawia leczyć ją samodzielnie, wyrzucić leki i zabrać ją do leśnej chatki. Żona, która odczuwa dziwną fobię z mrocznego boru, ma w ten sposób przełamać irracjonalne obawy, a dzięki temu przezwyciężyć także rozrywającą gorycz i żal. Małżeństwo ukrywa się na odludziu i rozpoczyna dziwną terapię – jednak początkowo bardzo arogancki i pewny siebie mąż stopniowo traci grunt pod stopami, gdy sam zaczyna dostrzegać zjawiska, które uważał pierwotnie za zwykłe halucynacje chorej kobiety.

Von Trier tworzy własną wizję zielonego piekła, stopniowo przenosząc widza od zwykłych niepokojących wydarzeń po czystą makabrę, wykorzystując środki znane z drugorzędnych horrorów do wyrażenia rzeczy głębszych i ważniejszych. Bogatą symbolikę wzmacniają zabiegi wizualne – twarze wszystkich postaci, oprócz trójki głównych aktorów, zostały cyfrowo rozmyte, zielone korony drzew i kobierce traw poruszane są nie tylko przez wiatr, ale także przez inne, chaotyczne siły. Zwierzęta zaczynają przemawiać ludzkim głosem, ludzie tracą resztki rozsądku i człowieczeństwa, naturalistyczne, prawie reportażowe sceny przenikają wizję niczym z obrazów Breughela. Nie ma tutaj absolutnie żadnych kompromisów, co dotyczy także perfekcyjnie dobranej muzyki, ujęć i montażu.

Jeszcze raz powtórzę – film zawiera niezwykle okrutne sceny, które mogą zmusić do odwrócenia wzroku nawet największych fanów krwawego kina. Von Trier po raz ostatni postawił „kropkę nad i”, przetestował granice wytrzymałości współczesnego kina i jego widzów, tworząc jednocześnie film mądry i wirtuozersko wykonany. I za to niech mu będą dzięki.

KRZYŻÓWKA

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 34 utworzą rozwiązanie – przysłówie perskie.

POZIOMO: 3. Złom, potocznie przedmiot zniszczony, bezużyteczny 7. dziłki australijski pies 8. gratka, wyjątkowa sposobność 9. dostępne na receptę 10. protest, bunt 13. pojemnik na śmieci 14. ustrój w dawnej Rosji 17. wargi 18. w nim atrament 21. jednostka długości w krajach anglosaskich 22. parlamentarne lub samorządowe 23. zapasowa do maszyny 24. tkanina jak stan w USA.

PIONOWO: 1. Drobny, dekoracyjny przedmiot 2. pogorzelisko, szczątki spalonego domu 4. zabronienie 5. namiastka, surogat 6. turecki słodki przysmak 11. ciastko z kremem 12. zapał, stan uniesienia, radości 15. sędziwy wiek 16. urywany, żalony głos psa 19. główka, czubek szpilki lub zapałki 20. pysk psa.

Hata

	1		2		3	4		5		6	
										28	
7		13	10	8			24		32		4
					8		22				
9											
			19								14
			10		11		12		3	26	21
13		2		33			18				
			14						15		
16							17		25		11
18		19		20							
		23									
	9		7		15			21		34	1
22											
				5							
			29			23			27	16	
24											
	20				31			12		17	

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 3 października:

Poziomo: 1. KWAS 5. MOPED 9. ETNA 11. ŻŁUDA 12. OBRUS 13. KŁOC 14. RADON 15. KOSA 16. ZASPA 17. IBIZA 18. ZONA 20. KANOE 21. DRES 24. OPASKA 27. CHMAR 30. KARAT 31. USTERKA 34. LABRY 35. ELF 37. UDO 39. ZBIGNIEW ZAPASIEWICZ 47. ZADRA 48. STASI 49. DUDY 50. CHŁOP 51. DUKT 52. MORAŁ 55. ERAZM 58. DORSZ 60. GARSTKA 63. GODŁO 66. DZIWO 67. OTMAR 68. BERŁO 69. DNA 70. OGNIK 71. BEKSA 72. SKECZ 73. LEGIA 74. KĄT 75. ARSEN.

Pionowo: 2. WILNO 3. SZCZAPA 4. LUKSUS 5. MARAKAS 6. PODANIE 7. DONIECK 8. TRUIZM 9. ESKADRA 10. NOSZE 18. ZAKAZ 19. NORKI 22. RABBI 23. SMYCZ 25. ATENA 26. KUFER 28. HAUST 29. ALOES 32. TUZ 33. RAP 36. LIDER 38. DIANA 40. BIURO 41. GZYMS 42. WACŁAW 43. ATLAS 44. ASPEKT 45. WIDMO 46. COKÓŁ 53. OZDOBA 54. AGITKA 56. RAMZES 57. ZGROZA 58. DEBEL 59. RARÓG 61. RODAK 62. TOAST 64. DONOS 65. ORKAN.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka „Kontynenty. Obyczaje i kultura”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 16. 10. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Janina Przybyła z Karwiny.

ŚWIEŻE BUŁECZKI

★ **Głód** (Hlad, Hunger) – debiut reżyserski Steve’a McQueena (nie, to nie TEN Steve). Lekko propagandowy, ale perfekcyjnie realizowany dramat polityczny oparty na prawdziwych wydarzeniach z lat 80. Bobby Sands, aktywista IRA walczący o wyzwolenie Irlandii spod jarzma Anglików, trafia do więzienia. Jego pobratymcy od dłuższego czasu stosują różne metody utrudniające strażnikom życie i pracę – wywołują bójki, stawiają opór przy myciu i zmianie ubrań, zalewają pokoje i korytarze brudem i odpadami. Bobby w pewnym momencie stwierdza, że wszystkie te metody nie są wystarczająco radykalne i postanawia położyć na tacy największą ofiarę – rozpoczyna strajk głodowy i mocno postanawia umrzeć, jeżeli nie zostaną spełnione jego warunki. Film porównywalny często do *Pasji* Mela Gibsona, wzruszający i dający do myślenia bez względu na to, po której stronie krat staniecie.

Zdjęcia: ARC

★ **Electroma** – kolejna perełka, przywołująca na myśl kino eksperymentalne z przełomu lat 60. i 70. Daft Punk, francuski duet odnoszący od lat duże sukcesy na polu mu-

zyki elektronicznej, przedstawia swój debiut reżyserski. Przez 74 minuty samego obrazu i dźwięku bez dialogów możemy obserwować podróż dwóch robotów jadących przez amerykańską pustynię w poszukiwaniu sposobu na przeistoczenie się w ludzi. Surrealistyczne połączenie pustkowia z techniką żywcem wyjętą z fantastycznonaukowych filmów ery hippisów stanowi niezwykle soczyste i intrygujące połączenie. Niewiele już dzisiaj powstaje takich filmów.

★ **Bracia Bloom** (Bratři Bloomovi, The Brothers Bloom) – jeżeli przejadły wam się już śmiertelnie poważne tematy i eksperymenty artystyczne, proponuję zdrową dawkę komedii. Dla pełnego odmłodzenia warto zaaplikować Braci Bloom, pstrą i figlarną fraszkę pełną wybuchów, zagadek i zaskakujących wydarzeń. Tytułowi bracia to zawodowi oszuści, wiecznie realizujący jakiś nowy, skomplikowany plan na zdobycie dużej ilości pieniędzy. W pewnym momencie na ich trasie pojawia się znudzona multimilionerka. Bracia postanawiają skorzystać z jej pieniędzy i naiwności. Wszystko idzie zgodnie z planem, do czasu, kiedy jeden z braci nie zakocha się w ekscentrycznej dziewczynie. Miejscami zabawny filmik, troje wyśmienitych aktorów – Adrien Brody, Mark Ruffalo i Rachel Weisz. Tyle, że płytko, płytkutko.

★ **Radio na fali** (Pirāti na vlnách The Boat That Rocked) – niewiele głębiej, chociaż ciut zabawniej, popłynął brytyjski filmowiec Richard Curtis. Curtis jest praktycznie oj-

cem brytyjskiej komedii romantycznej – pisał scenariusze do takich filmów, jak *Cztery wesela i pogrzeb* czy *Dziennik Bridget Jones*, jednak w swym drugim reżyserskim podejściu pozbył się w końcu Hugh’a Granta i postanowił wyeksplloatować potęgę rocka i klimatów retro. Lata 60., rząd Brytanii określa surowe limity czasu emisji muzyki rockowej w radio. Paczka entuzjastów postanawia obejść ustawę w bardzo prosty sposób – nadając audycje z łodzi pływającej poza pasem przybrzeżnym Wielkiej Brytanii. Jeżeli lubicie tę lżejszą odmianę brytyjskiego humoru, to zapraszam – w serii skeczów i gagów występuje cała plejada gwiazd brytyjskiej komedii.

Mam nadzieję, że udało wam się wybrać chociaż jedną z tych kilku propozycji. Jeżeli nie, to przepraszam za popsucie weekendu – gdyby jednak było najgorzej, zawsze możecie zacząć budować zwierzątko z kasztanów. Do przeczytania za dwa tygodnie w Poparcie przyrządzonym muzycznie.

Rubrykę przygotował:

DAREK JEDZOK

reklama

OFERTY PRACY

FIRMA POSZUKUJE do nowo otwieranego sklepu z odzieżą używaną w Ostrawie pracowników na stanowisko: **kierownika sklepu i sprzedawców**. Wymagania: doświadczenie w handlu oraz znajomość j. polskiego. Mile widziane doświadczenie w branży odzieży używanej. CV prosimy przysyłać na e-mail: omegatc@omegatc.pl w temacie wpisywać „praca Ostrava”.

GL-652

MIEDZYNARODOWY INSTYTUT REFLEKSOLOGII Twarzy i Głowy w Czechach poszukuje do współpracy koordynatora do organizowania i tłumaczenia kursów. Preferowana bardzo dobra znajomość języków czeskiego, polskiego i angielskiego. Mile widziane wykształcenie medyczne – masażysta, rehabilitant. Warunki współpracy i wynagrodzenia do uzgodnienia. Kontakt: Jolanta Górka, tel. kom. 0048 504 980 841, e-mail: j-gorska2@o2.pl, www.miro-cz.eu.

GL-657

OFERTY

KUPIĘ PARCEŁĘ BUDOWLANĄ o powierzchni około 1000 m² w miejscowościach: Olbrachcice, Dolny Żuków albo w okolicach od Bystrzycy po Jabłonków. Gwarantuję szybkie załatwienie wszelkich spraw urzędowych na mój koszt. Płacę gotówką. Proszę dzwonić pod numer 602 510 658.

GL-655

SPRZEDAM – łuparkę do drewna (stipačka), świder stożek (rotační kužel) średnica 80 mm, długość (280 mm), stal szlachetna klasy 15, z silnikiem lub pojedynczo. Tel.: 732 844 674.

GL-632

ODKUPIĘ jakiekolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakkolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-537

SOBOTA 10 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu 6.40 Schudnij 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo 9.30 Ziarno 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 10.35 Złota rączka 11.05 Hannah Montana (s.) 11.35 Kyle XY 12.30 Pegaz 13.00 Wiadomości 13.10 Farma - Międzynarodowe Targi Hodowli Zwierząt 13.50 Cudotwórca (film USA) 16.00 Przedszkolaki 17.00 Teleexpress 17.25 Gotowi na ślub 18.25 Najgorszy tydzień (film USA) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Słowo prymasa Polski na Dzień Papieski 20.15 Czechy - Polska, Eliminacje Mistrzostw Świata w RPA 22.40 Konflikt interesów (film USA) 0.15 4400 (s.).

TVP 2

6.25 Świat według Bindi 6.55 Poezja łączy ludzi 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Czerdziestolatek 20 lat później (s.) 10.05 Kocham cię, Polsko 11.35 Mały agent 12.55 Miss Polonia 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Deus caritas est 15.30 Czas honoru 16.35 Słowo na niedzielę 16.45 Nagrody „Totus 2009” - Koncert galowy 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 15. Marzenia Marcina Dańca 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.05 Okno strachu (film kopr.) 22.45 Panorama 23.20 Hiszpański więzień (film USA) 1.20 Rzym (s.).

TV KATOWICE

6.22 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 6.34 Raport z Polski ekstra 7.45 Aktualności 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta Porwanie 9.10 Infonuta 9.16 Info poranek 10.15 Cyber świat 10.30 Serwis info 11.00 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Debata po europejsku 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.00 Dżungla polityczna 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Śląskie smaki 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Raport z Polski ekstra 22.49 Chwyty codzienne 23.00 Sportowy wieczór 23.31 Magazyn kryminalny 997 0.00 Sen Staszka w Teheranie 0.54 Dżungla polityczna.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Niekończąca się opowieść 9.35 Magazyn UEFA - Champions League 10.05 Ewa gotuje 10.35 Się kręci 11.05 Miódowe lata (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Chirurgi (s.) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Jak oni śpiewają 22.20 Gotowe na wszystko 0.20 Straceni (film USA).

TVC 1

5.55 Lot 29 (s.) 6.15 Niedźwiedź 09 6.20 Łużycko-serbskie bajki 6.30 Przygody cielaka Kopytko (s.) 6.40 Sezamie, baw się razem z nami 7.00 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.25 Wszystkie poranki świata: Finlandia 7.40 Biblijne poszukiwania: Wyzwolenie z Egiptu 8.00 Mała księżniczka (film USA) 9.35 Baranek Shaun 9.40 Pogotowie kulinarne 10.10 Świat Sofii (film norw.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.10 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 13.40 Czy je zechcecie? (mag.) 13.45 Między nami zwierzętami (mag.) 14.15 Europejska instrukcja obsługi 14.35 Film o serialu „Opowiadaj” 14.50 Jalna (s.) 15.45 Gorzka melodia (film USA-niem.) 17.15 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Czarna wieża (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Cuda natury (pr. roz.) 21.20 Niezniszczalny Vladimir Menšík (pr. roz.) 22.15 Losowanie Szczęśliwej

10 i Szansy na milion 22.25 Wyzwanie (film USA) 0.15 Carrie (film USA) 2.25 13 komnata K. Magalovej.

TVC 2

6.10 Becherovka (dok.) 6.30 Wiadomości STV 7.00 Praga, miasto wież 7.20 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.40 Po czesku 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Folklorika (mag.) 9.50 Przemiany czeskiej wsi 10.10 Za wiejskimi muzykantami 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Mój ojciec Gula (dok.) 12.00 Herbie Hancock: Possibilities (koncert) 12.45 Piątką w Pomarańczy (mag.) 13.10 Game Page (mag.) 13.35 Sabotaż (mag.) 14.05 Simpsonowie (s. anim.) 14.25 Człowiek na Jawie (dok.) 15.20 Pardubicki Sant Leger 16.30 Przed wyścigami konnymi 16.45 Kamera w podróży (mag.) 17.40 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 18.00 Kudykam (dok.) 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Koncert na organy 19.35 Powroty (pr. muz.) 20.00 Muzyczne Uroczystości Emy Destinnovej 2009 (retransmisja koncertu) 21.40 20 lat koncertów galowych dla Emy Destinnovej 22.10 Teatr żyje! (mag.) 22.40 Mikuláš Medek (dok.) 23.40 Noc z Andělem 1.10 Eddie Palmieri Afro-Caribbean Jazz All Stars (koncert) 2.00 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.25 Bolek i Lolek (s. Anim.) 6.35 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.00 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 SpongeBob Kanciastoparty (s. anim.) 7.55 Yamakasi - współczesni samurajowie (film fr.) 9.45 Dwaj w zoo (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Niebo a ziemia (film czes.) 14.05 Jaś Fasola (s.) 14.35 Crusoe (s.) 15.30 Brat na schwał (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołów 17.55 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Czechy - Polska (transmisja meczu piłki nożnej) 22.40 Czeski łącznik (film USA-czes.) 0.50 Zbyt głośna samotność (film kopr.) 2.45 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.05 Party z kucharzem 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.15 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Bajer z Bel-Air (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.30 Salon samochodowy 9.25 M.A.S.H. (s.) 10.00 Supertornado (dok.) 11.05 Columbo (s.) 13.05 Zapach kobiecy (film USA) 16.15 12 mile Road (film USA) 18.00 Płotkara (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Dom nad jeziorem (film USA) 22.15 Predator (film USA) 0.30 Sztorm stulecia (film USA) 2.00 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 11 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.40 Braciszek 7.25 Patron trudnych czasów 8.00 Tydzień 8.30 Domisie (s. anim.) 9.00 Teleranek 9.25 Orliki, gola 9.45 IX Dzień Papieski w Jedyńce 9.55 Między ziemią a niebem 10.00 Msza święta kanonizacyjna błogosławionego Zygmunta Szczęsnego Felińskiego 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.40 IX Dzień Papieski w Jedyńce 13.00 Wiadomości 13.10 Gotowi na ślub 14.10 Biblia Józef 15.45 IX Dzień Papieski w Jedyńce 15.55 Przybywam do was jako syn tej ziemi 16.45 IX Dzień Papieski w Jedyńce 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 IX Dzień Papieski w Jedyńce 18.15 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Dom nad rozlewiskiem (s.) 20.55 Przewodnik po rozlewisku 21.00 Papież poeta na spotkanie wolności 22.05 IX Dzień Papieski w Jedyńce 22.20 Namietności (film USA) 0.35 Tam, gdzie rosną poziomki (film szwedzki).

TVP 2

6.30 Ostoja 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Zaczęły gwiazdy - Andrzej i Maja Sikorowscy 9.35 Makłowicz w podróży 10.10

Kwartet polityczny 11.25 Bogus mój przyjaciel na niby 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Wojciech Ciejrowski boso przez świat 15.05 Szansa na sukces - Kasia Kowalska 16.05 Na dobre i na złe 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Gdziekolwiek będę... 19.05 Tak to leciało! 20.05 Laskowik & Malicki Niedziela wieczór 21.05 Czas honoru 21.55 XV Festiwal Kabaretowy w Koszalinie 22.45 Panorama 23.20 Kwartet literacki 23.50 XIV Międzynarodowy Festiwal „Konfrontacje Teatralne” 0.40 Na imię mi Earl (s.).

TV KATOWICE

5.34 Dżungla polityczna 7.04 Pegaz 7.30 Serwis info 7.45 Aktualności 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Papieskim szlakiem 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicza 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.44 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 18.00 CenterNet Mobile Speedway - Ekstraliga 20.00 Reportaż TVP info Równiejszy 20.50 Młodzież kontra 22.51 Komentarz info 0.03 Planeta według Kreta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.15 Co nowego u Scooby'ego? 9.15 Kacze opowieści 9.45 90210 (s.) 10.45 Pan 3000 12.50 Tata i małolata (film USA) 14.45 Światowe rekordy Guinnessa 15.45 Synowie, czyli po moim trupie!!! 16.15 Świat według Kiepskich (s.) 16.45 Słoneczny patrol Ani Mru Mru 17.45 Rodzina zastępcza plus 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Skazany na śmierć (film USA) 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 Kości (s.) 23.05 Zdjęcie w godzinę (film USA) 1.05 Magazyn sportowy.

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Sprawy kancelarii detektywistycznej Ostrowidz (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.10 119. velká pardubická České pojišťovny (transmisja wyścigu konnego) 16.30 Rajske ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Śnieżna noc (film czes.) 21.40 Ukochana książka - Top 12 22.00 168 godzin (pr. publ.) 22.30 Losowanie Sportki i Szansy 22.35 Sherlock Holmes: Znak czterech (film br.) 0.30 Trup jak ja (s.) 1.15 Świat sztuki (cykl dok.) 2.10 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.20 City Folk 2009 - Barcelona 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od V. Komárka 9.00 Mikuláš Medek (dok.) 10.00 Świat książek (mag.) 10.20 Film 2009 (mag.) 10.45 Po powierzeniu: Wzrok 11.05 Czy je zechcecie? 11.10 Mity i fakty historii: Królowe Nilu (cykl dok.) 12.10 Rak woli (teatr TV) 13.05 O podejrzliwym królu (bajka) 14.35 Bez limitu 15.20 Świat sztuki (cykl dok.) 16.15 Film o filmie „Lisiczki” 16.30 Kłatwa ludzi-kotów (film USA) 17.40 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... 90 lat Uniwersytetu Masaryka 22.05 Na pływalni z J. Jirá (talk-show) 22.30 Bojaźń i drżenie (film fr.-jap.) 0.15 Muzyczne Studio M 0.45 Cuda natury 1.55 TVC 2.15 Koncert na organy.

NOVA

5.40 Królestwo surykatek (cykl dok.) 6.05 3-2-1 Pingwin! 6.30 Spiderman (s. anim.) 6.55 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.20 SpongeBob Kanciastoparty (s. anim.) 7.50 Platfus w Hong-Kongu (film wł.) 10.05 Nowi miastowi (film USA) 11.55 Opowiadania filmowe 13.00 Wygrane marzenia (film USA) 15.05 Sądny dzień (film USA) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Obywatelskie judo 18.05 Poradnik domowy 18.55 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.25 Drzazgi (mag.) 23.00 Dom Glasów (film USA) 1.00 Piękni (s.) 2.10 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Ludzie Hitlera (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 13.00 Komisarz Rex (s.) 14.10 Bohater jednej nocy (film czes.) 15.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Oxford (s.) 22.15 Werdykt (film USA) 0.50 Morderstwo nocy letniej - Anna (film niem.) 2.35 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 12 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.30 Świat małej księżniczki 9.40 Małe zoo Lucy 10.00 Tam i z powrotem (film austral.) 11.00 Laboratorium XXI wieku 11.25 Goniec kresowy 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Irbis - Więcej niż mit 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rzym (s.) 21.20 Kolacja na cztery ręce 23.05 Niewinne ofiary (film USA) 0.45 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Skarby przeszłości 7.40 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 To ja, Antoni... 12.30 Ogród barbarzyńcy - U Dorów 13.05 Anna Dymna spotkajmy się 13.35 Znaki czasu 14.00 Magnum 14.50 Tak to leciało! 15.55 Na dobre i na złe (s.) 16.55 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Mini wykłady o maxi sprawach 19.50 Poezja łączy ludzi 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.30 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Śmierć za śmierć (film kanad.) 1.10 I Brigitte stworzyła Bardotkę.

TV KATOWICE

5.55 Info poranek 6.11 Przegląd prasy 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 9.45 Serwis info flesz 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.11 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.14 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Trudny rynek 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.03 Zamach na Bali 0.59 Wokół toru.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Jak oni śpiewają 11.00 Malanowski i

Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Ja, robot 22.25 Nie czas na łyż (film USA) 1.00 Prawo miasta.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Na dworze wojewody (film czes.) 10.15 Zbrodnia w urzędzie pocztowym (film czes.) 11.00 Jean-Michel Cousteau: Podmorska przygoda (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córci McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Quiz-show dla dzieci 16.15 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Viti Levie 21.30 Reporterzy TVC 22.15 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Uciekający pociąg (film kopr.) 0.25 Polityczne spektrum 0.50 Seks w wielkim mieście (s.) 1.20 Córci McLeoda (s.) 2.05 Europejska instrukcja obsługi.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Kwartet (mag.) 10.20 Kultura.cz (mag.) 11.05 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmána (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Po czesku 13.20 Kochamy operę 13.40 Anakonda (j. fran.) 13.55 Tata i jego czwórka (film duń.) 15.25 Kamera w podróży (cykl dok.) 16.20 Przygody nauki i techniki 16.50 Morawska Hellas (dok.) 17.25 Ostatni powrót (film słow.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Wędrująca kamera 19.30 Obiektyw (mag.) 20.00 Stulecie latania (cykl dok.) 20.55 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.25 Piękne straty (talk-show) 21.55 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.40 20 lat koncertów galowych dla Emy Destinnovej 1.05 Świat książek 1.20 Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.) 1.35 Wiadomość od V. Komarka 1.50 Skarby świata 2.05 Talk-show M. Jilkovej.

NOVA

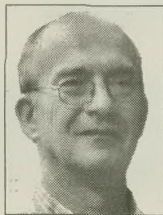
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Źródło (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundy (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.45 Dr House (s.) 22.40 Agenci NCIS (s.) 23.30 Człowiek z przeszłości (film kan.) 1.30 Bujne fantazje (s.) 2.00 Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Reba (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nieustraszone (s.) 9.55 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Chirurgi (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.25 Falstart (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.).

ŻYCZENIA

*Mało zmartwień i agresji,
żadnych stresów i depresji,
dużo śmiechu i radości,
wiele szczęścia i miłości.*

Dnia 13. 10. 2009 obchodzi swoje
zaczne 60. urodziny

pan ANDRZEJ BEZECNY

z Końskiej. Dużo szczęścia, zdrowia
na dalsze lata oraz błogosławień-
stwa Bożego życzą wszyscy Bezec-
ni, stareczka i Spratkowie z rodzi-
nami.

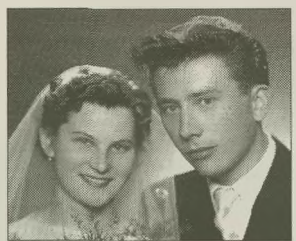
GL-660

Dnia 11 października obchodzi swój zacny jubileusz
80 lat

pan TADEUSZ GRYCZ

z Trzanowic. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego na dal-
sze lata składają żona Anna i synowie Tadek, Józek,
Stanisław z rodzinami.

GL-654

50-lecie ślubu obchodzą

**państwo
MARIA i CZESŁAW
CHLEBIKOWIE**

Z okazji święta Wasze-
go, życzenia wszystkie-
go najlepszego: niech
każdy dzień dostarcza
radości i uśmiech zawsze w sercach gości. Niechaj
problemy Was omijają, a wszyscy bardzo Was kocha-
ją. Bo jak nikt inny na świecie, Wy na to zasługujecie.
Syn i córka z rodzinami.

RK-183

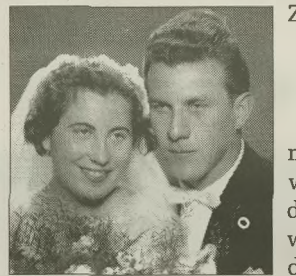
*Czas szczęścia nie spoczywa
w bogactwie, ani w piękności,
ale w harmonii dwóch serc,
które należą do siebie.*

Dnia 10. 10. 2009 obchodzą Złote Gody

**państwo
RUŻENA i BRONISŁAW KLAJSOWIE**

Z tej okazji serdeczne podziękowania za miłość, wy-
kształcenie i prawdziwy dom rodzinny składają syn
Władysław i córka Janina z rodziną.

RK-184

Z okazji Złotych Godów

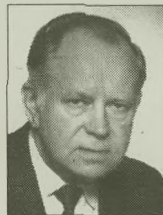
**państwo
MARI i ERWINOWI
SZNAKOWIE**

najlepsze życzenia, zdro-
wia i pogody ducha na
dalsze lata składają syno-
wie Roman i Janusz z ro-
dzinami.

GL-651

WSPOMNIENIA

Czas płynie, my pamiętamy...

Dnia 12. 10. 2009 mija 1. bolesna
rocznica śmierci naszego Kochane-
go Męża, Ojca i Dziadka

śp. inż. FERDYNANDA BAJERA

Z miłością, wdzięcznością i sza-
cunkiem wspominają żona Jadzia
oraz córka Grażyna i syn Andrzej
z rodzinami.

GL-647

*Woda płynie, kwiat usycha,
lecz wspomnienie nie zanika.*

Dnia 12. 10. 2009 obchodziłaby 100. urodziny

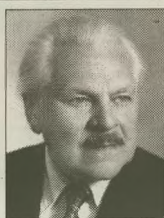
śp. WALERIA GÓRECKA

zaś 5. 1. 2010 Jej Mąż

śp. JÓZEF GÓRECKI

obchodziłby 105 lat. Z szacunkiem i miłością o chwi-
le wspomnień proszą najbliżsi.

GL-646

Kto w sercu żyje, nie umiera.
Dnia 10. 10. 2009 mija 11. rocznica
śmierci naszego Kochanego

śp. ANDRZEJA KUBISZA
z Gnojnika. O chwilę wspomnień
prosi żona i córki z rodzinami.

GL-639

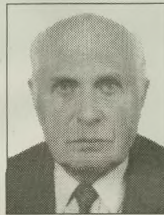
*Choć zamknięte macie powieki,
w naszych sercach
zawsze będziecie żyć na wieki.*

Dnia 5 września upłynęła 1. rocz-
nica śmierci naszej Kochanej Ma-
musi, Babci i Teściowej

śp. LIDII CIENCIAŁOWEJ
zaś 27 października upłynie 3.
rocznica śmierci naszego Kocha-
nego Tatusia, Dziadka i Teścia
**śp. inż. WŁADYSŁAWA
CIENCIAŁY**

O chwilę wspomnień proszą córki
z rodzinami.

GL-648

*Umarłych dotąd wieczność trwa,
dokąd pamięcią im się płaci...*

Dnia 11 października przypada 25. rocznica śmierci
naszej Kochanej Matki, jej setne urodziny przypo-
mnimy sobie 20 października; w lipcu minęło 45 lat
od zgonu naszego Drogiego Ojca:

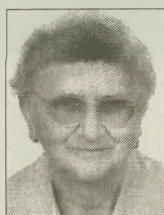
śp. ANIELI i EDWARDA WAŁÓW
z Hawierzowa, rodaków z Suchej Górnej.

Zaś 15 października wspomnimy 15. rocznicę zgo-
nu Siostry, w lutym 25. rocznicę śmierci Jej Męża:

śp. WILMY i ADOLFA GOLDÓW
z Hawierzowa-Suchej. Drogich Zmarłych z szacun-
kiem i miłością wspominają syn i brat Erwin, córki
i siostry Maria, Marta z rodzinami.

GL-649

NEKROLOGI

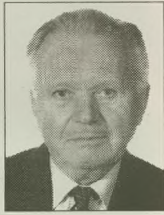
W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamiamy wszystkich krew-
nych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 8. 10. 2009 zmarła w wieku
84 lat nasza Kochana Matka, Te-
ściowa, Babcia, Prababcia i Cio-
cia

śp. ANNA BÖHMOWA

zamieszkała w Karwinie-Raju. Pogrzeb Drogiej
Zmarłej odbędzie się we wtorek dnia 13 paździer-
nika 2009 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolic-
kiego w Stonawie. Zasmucona rodzina.

RK-194

*W naszych sercach i naszych myślach
pozostaniesz na zawsze.*

W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamiamy, że dnia 9 paź-
dziernika 2009 zmarł po długiej i
ciężkiej chorobie w wieku 82 lat
nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść,
Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

**śp. inż. TADEUSZ
KUBICZEK**

technik Huty Trzynieckiej, zamieszkały w Wędry-
ni pod nr. 452. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbę-
dzie się w środę 14. 10. 2009 o godz. 15.00 z ko-
ścioła ewangelickiego w Bystrzycy. Kremacja. W
smutku pogrążona żona i syn z rodziną.

GL-662

*Kto w sercach żyje tych,
których opuścił, ten nie odszedł.*
W głębokim żalu pogrążeni za-
wiadamiamy krewnych i znajo-
mych, że zmarła w wieku 84 lat
nasza Ukochana Siostra, Ciocia,
Szwagierka i Kuzynka

śp. MARIA WIGŁASZOWA

z domu Przybyła, zamieszkała w Czeskim Cieszy-
nie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wto-
rek 13. 10. 2009 o godz. 14.00 w kościele katolic-
kim w Sibicy. Zasmucona rodzina.

GL-658

Remonty ŁAZIENIEK Sprzedaż MIEBLI

PROMOCJA: Jesień-Zima 2009

Zakup towaru nad 15 000,- Kč - WC kompakt za 1,- Kč
Zakup towaru nad 29 000,- Kč - Bateria termostatyczna za 1,- Kč
Zakup towaru nad 45 000,- Kč - Pysznicowy panel masażowy za 1,- Kč

W przypadku kompletnego remontu łazienki,
te trzy rzeczy otrzymujesz

zupełnie GRATIS - SUPER CENY!!!

Punkty sprzedaży:

Návší u Jablunkova,
ul. Dlouhá 910
obok arealu firmy NETIS

Haviřov-Šumbark,
ul. Generála Svobody 67
nad Bankiem Komerčijnym

E-mail: Interlerybartek@seznam.cz

Kom.: 00420 602 710 813, 00420 608 876 842

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

**Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie
na najładniejszy nagrobek roku**

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleśzów, ul. Grabowa 4

**3 km od przejścia granicznego
w Górnej Lesznej**

**Remonty płaskich dachów, balkony,
tarasy z papy termozgrzewalnej.**

Firma „NEW SYSTEM DACH” - Cieszyń,
ul. Brożka 13/1; tel.: +48 601 532 642,
+ 48 603 802 621, +48 33 8525 608.

Co W TERENIE

TRZYNIEC-OSIEDLE - MK PZKO
zaprasza na uroczyste obchody
50-lecia Koła 24. 10. o godz. 17.00
do Domu PZKO im. A. Wawrośa
w Trzyńcu na Tarasie. W pro-
gramie recital Renaty Worek-Drössler.
Wstępne dobrowolne.

SUCHA GÓRNA - Klub Kobiet
zaprasza 17. 10. na wystawę robót
ręcznych pt. „Nasze hobby” do Do-
mu PZKO. Czynna 17. 10. w godz.
9-18, 18. 10. w godz. 9-17.

NIEBORY - Spotkanie byłych człon-
ków teatryku Gapa przed jubile-
uszem odbędzie się 16. 10. o godz.
16.30 w Domu PZKO.

KARWINA-RAJ - Klub Seniora MK
PZKO zaprasza członków na spo-
tkanie 13. 10. o godz. 15.30.

ZESPÓŁ OLDRCZYCHOWICE - In-
formuje wszystkich sympatyków,
że bilety na Koncert Jubileuszowy
są wysprzedane!

LESZNA DOLNA - Klub Kobiet MK
PZKO zaprasza 14. 10. o godz. 16.00
na spotkanie z poetką śląską, Anielą
Kupiec. Do nabycia będzie również
reedycja książki pani Anieli „Po na-
szymu pieszo i na skrzydłach”.

CZ. CIESZYŃ - Biblioteka Miejska
zaprasza na spotkanie autorskie z
Michałem Vieweghem i Martinem
Reinerem 13. 10. o godz. 17.00 do
biblioteki w Sibicy.

UWAGA SENIORZY HPC! - Zebra-
nie kierownictwa HKS Zaolzie od-
będzie się 14. 10. o godz. 10.00 w
siedzibie RN HPC w Czeskim Cie-
szynie.

NYDEK - MK PZKO wraz z twó-
rcami ludowymi z mikroregionu Gó-

rolsko Swoboda zapraszają 11. 10. o
godz. 10.00 na nydecki kiermasz do
ogrodu koło Domu PZKO. W pro-
gramie: pokazy rękodzieła, kapela
ludowa, placki oraz bachora.

PITTS „BŚ” - Zaprasza dnia
13. 10. na wycieczkę Bukowiec,
Kom. Groń, Trójstyk. Odjazd pocią-
gu o godz. 7.25 z Cz. Cieszyń. Au-
tobus z Nawia do Bukowca o godz.
8.05. Inf.: 595 175 284.

▲ informuje zainteresowanych zo-
baczeniem Huty Trzyniec, że zbiór-
ka jest 17. 10. o godz. 8.00 na dwor-
cu kolejowym w Trzyńcu.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza
14. 10. o godz. 16.00 na prelekcję i
prezentację przezroczy inż. Ludmi-
ły Potysz pt. „Indonezja” do Domu
PZKO.

OLBRACHCICE - MK PZKO i
Klub Kobiet zapraszają w dniach
16.-18.10. na wystawę pt. „W Ol-
brachcicach każdy coś potrafi, w
każdym talent drzemie”. Początek
16. 10. o godz. 16.30, w programie
wystąpi chór MK i Drops. Wysta-
wa czynna: 16.10. w godz. 16.30-
19; 17. 10. w godz. 9-18, 18. 10. w
godz. 9-14.

**UWAGA absolwenci PSP w Cz. Cie-
szynie z roku 1964, klasa B, wycho-
wawca Tadeusz Rzyman!** - Spoty-
kamy się 13. 10. o godz. 15.00 w re-
stauracji Dzik w Cz. Cieszyń. Inf.
Lidka Teperowa (Jedzok) 737 532
373.

MARCIN PONTUS BOHATEREM DRUGOLIGOWEJ KARWINY

Dziękuję trenerowi za zaufanie

Ze Slavią Praga zmierzają się w 4. rundzie Pucharu CMZF piłkarze MFK Karwina. Zdecydowały o tym czwartkowe zaległe spotkania, a dokładnie rzuty karne, w których drugoligowa Karwina wyeliminowała pierwszoligowe FC Brno, a Slavia Praga drużynę z Karłowych Warów.

Wkarwińskim zespole nie było chyba w czwartek bardziej szczęśliwego człowieka od Marcina Pontusa. Właśnie jego bramka na 1:1 ostudziła zapędy faworyzowanego pierwszoligowca. Polski napastnik zachował zimną krew także w rzutach karnych, w których notabene karwiniacy ani razu nie spudłowali.

Marcinie, czy był to twój najlepszy mecz w barwach Karwiny? Jak się czujesz w roli bohatera zespołu?

Nie wiem, czy aby był to najlepszy mój występ, ale wrażenia są wspaniałe. Przecież wyeliminowaliśmy jeden z najlepszych zespołów pierwszej ligi. Humor dodatkowo poprawiła mi strzelona bramka. Chciałbym podziękować zwłaszcza trenerowi za zaufanie. Cieszę się z tego, że zagrałem od pierwszej do ostatniej minuty.

Zdecydowanie lepiej poszło ci w drugiej połowie, w parze z Martinem Opicem. Wcześniej z Vladimírem Mišínskím raczej przeszkadzaliście sobie na boisku i, wybac mi to określe-

Marcin Pontus (z prawej) w pojedynku z obrońcą Brna, Josefem Dvorníkiem.

nie, obaj biegaliście trochę jak spłoszone króliki...

Rzeczywiście w drugiej połowie grało mi się lepiej, ale głównie dlatego,

że rywal zagrał trochę inaczej. Było więcej swobody na boisku, mogłem dłużej potrzymać piłkę. Brno już nie grało z takim pressingiem.

Rozumiem, że wolisz, gdy rywalem jest zespół preferujący techniczny futbol?

Dokładnie, a najgorsze są drużyny

ny stosujące poniekąd archaiczny styl osobistego krycia. Biega wtedy z tobą taki facet jak cień przez cały mecz, a ty musisz uzbroić się w cierpliwość. Brno zagrało nowocześnie, duży szacunek. Potwierdziło, że należy do czeskiej klubowej czołówki. Nawet zabrakło w tym meczu żółtych kartoników. To we współczesnym, agresywnym futbolu, zdarza się bardzo rzadko.

W sobotę eliminacje mistrzostw świata i dla Czechów mecz ostatniej szansy z Polską. Czy w szatni były zakłady?

Oczywiście, jak przed każdym ważnym meczem reprezentacji. Szkoda, że zagramy już o przysłowiową pietruszkę, ale nie zmienia to faktu, że będę kibicował białoczerwonym. Jestem przecież Polakiem. Przypuszczam, że wygrają Czesi, bo będą od nas bardziej zmotywowani.

Podobno polscy kibice chcą zbojkotować mecz w Pradze. Co o tym sądzisz?

Polski futbol sięgnął dna. To, co dzieje się obecnie z reprezentacją, to jakieś nieporozumienie. Jedna wielka improwizacja. I nie dziwię się kibicom, że nie chce im się jechać do Pragi. A z tego, co słyszałem, to na meczu ze Słowakami trybuny mają być puste.

W Karwinie na szczęście kibice dopisują. Na mecz ze Slavią może zabraknąć nawet biletów...

I niech zabraknie, bo kocham pełne trybuny. Slavia to jeszcze ciut atrakcyjniejszy rywal od Brna. To będzie piłkarskie święto w Karwinie.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

3. RUNDA ONDRAŠOVKA CUP

Do Raju przyjedzie Slavia

**KARWINA 1:1
BRNO (0:1)**

Bramki: 47. Pontus – 39. T. Došek. Sędziował: Matěj. Widzów 2616. Karwina: Kučera – Jursa, Suchý, Hoffmann, Staš – Fícek, Slončík (46. Cíku), Knötič, Tchami (71. Milosavljev) – Mišínský (46. Opic), Pontus. Brno: Doležal – Dřížďal, Dvorník, Křižko, Lira – Sus (61. Rabušić) – Soares (85. Cupák), Doštalík, Polách – Došek, Šural (74. Michna).

O tym, że w pucharowych meczach nie zawsze wygrywa faworyt, przekonali się piłkarze pierwszoligowego Brna. Podopiecznym trenera Miroslava Beránka udało się tylko pierwsza połowa czwartkowego meczu w Karwinie. Po wyrównującej bramce Pontusa karwiniacy niewiarygodnie ożyli i przy odrobinie szczęścia wcale nie musieli męczyć się z Brnem w rzutach karnych. W 66. minucie bowiem stuprocentową okazję zmarnował Kameruńczyk Tchami, do którego świetnie dograł Opic. Trener Karwiny, Leoš Kalvoda, miał niewątpliwie szczęśliwą

rękę przy dokonywaniu zmian. Nie tylko wprowadzony do drugiej połowy Martin Opic, ale także Albańczyk Elvíst Cíku i Serb Wladan Milosavljev w dużym stopniu przyczynili się do poprawy stylu gry gospodarzy.

– Chłopcy dali z siebie maksimum, pomimo zmęczenia, które wszystkim dawało się we znaki – powiedział po meczu szczęśliwy trener Karwiny, Leoš Kalvoda. – W weekend zaliczyliśmy arcytrudny mecz z rezerwami Sparty Pragi, piłkarze mieli więc tylko trzy dni przerwy. Przygotowali się jednak na Brno znakomicie – podkreślił trener.

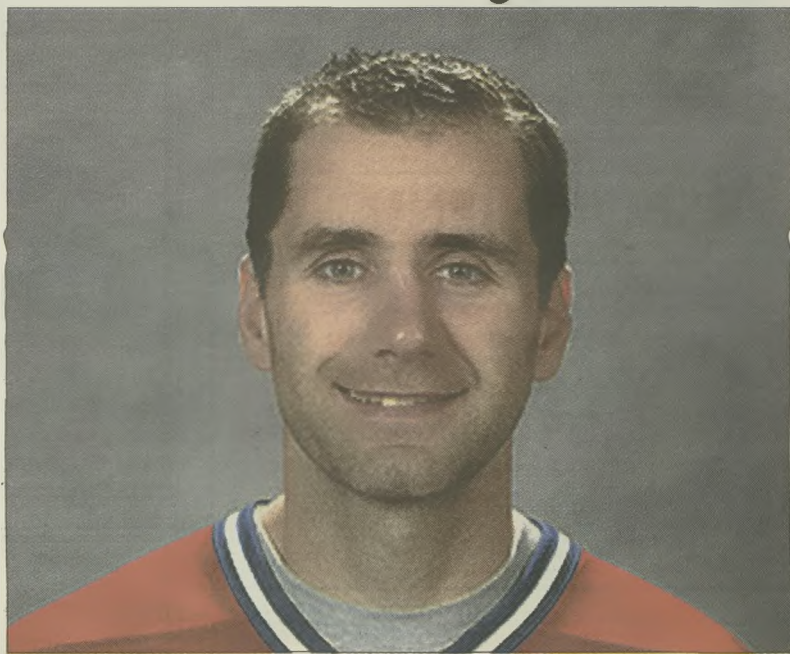
Do majstersztyku należały rzuty karne w wykonaniu Karwiny – trafiło bowiem wszystkich pięciu egzekutorów (Opic, Milosavljev, Cíku, Pontus i Fícek). Po stronie Brna decydującego karnego przestrześlił Lira.

Jutro Karwina w drugoligowym meczu podejmie Viktorię Žižkow. – Przed nami kolejny trudny przeciwnik – ocenił byłego pierwszoligowca Kalvoda. (jb)

Radek Bonk w Trzyńcu

33-letni Radek Bonk został nowym graczem hokejowego klubu HC Stalownicy Trzyńec. Doświadczony napastnik, który wiele lat grał też w NHL, pojawił się już w składzie Trzyńca we wczorajszym meczu (piątek – przyp. JB) ze Slavią Praga. Bonk ostatnio grał w rosyjskiej ekstraklasie, ale jak przyznał dziennikarzom, wolał wrócić do ojczyzny. Trzyńskich barw bronił już w sezonie 2004/2005.

– To wciąż klasowy zawodnik, głodny hokeja i bramek – powiedział trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva. Sam napastnik z zadowoleniem skwitował powrót do czeskiej ekstraklasy. – Grę w czeskiej ekstraklasie traktuję bardzo poważnie – stwierdził Bonk. – Śledziłem rodzime rozgrywki nawet za granicą, czyli zdaję sobie sprawę z tego, że tu nie ma taryfy ulgowej, bo poziom ekstraklasy jest wysoki. (jb)

Radek Bonk

NASZA OFERTA

■ **PILKA NOŻNA – II LIGA:** Karwina – Žižkow (jutro, 16.00). **DYWIZJA:** Orłowa – Poruba (dziś, 10.15), Hranice – Hawierzów (dziś, 15.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** L. Piotrowice – Cz. Cieszyn (dziś, 15.30), Olbrachcice – Krnow, Frydlant – Bogumin (jutro, 16.30). **I A KLASA:** Dzieńmorowice – Herzmanice, St. Biela – Sucha Górna

(dziś, 15.30), Raszkwice – Lutynia Dolna, Janovice – Bystrzyca, Śmiłowice – Stonawa (jutro, 15.30). **I B KLASA:** Mosty – Gródek, Szenow – Niebory, Gnojnik – Jabłonków, Dąbrowa Dolna – Sedliszcze, Dobra – Oldrzychowice (dziś, 15.30), Nydek – Karwina B, I. Piotrowice – Wędrynia (jutro, 15.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Nawsie – Bukowiec, Fry-

dek-Mistek B – Piosek (jutro, 15.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** ČSAD Hawierzów – Dąbrowa, Sł. Pietwałd – G. Błędowice, Cierlicko – Sł. Rychwałd, Żuków G. – Bogumin B, F. Orłowa – TJ Pietwałd (dziś, 15.30), Wierzniowice – Zabłocie (jutro, 15.30).

■ **HOKEJ – II LIGA:** Orłowa – Uniczów (17.00). (jb)

WTOREK
13 października 2009
rocznik LXIV ♦ nr 122
cena 6 kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

CZAS 47/2009

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

KULTURA na str. 5

Trzy laury
dla Jacka
Bławuta

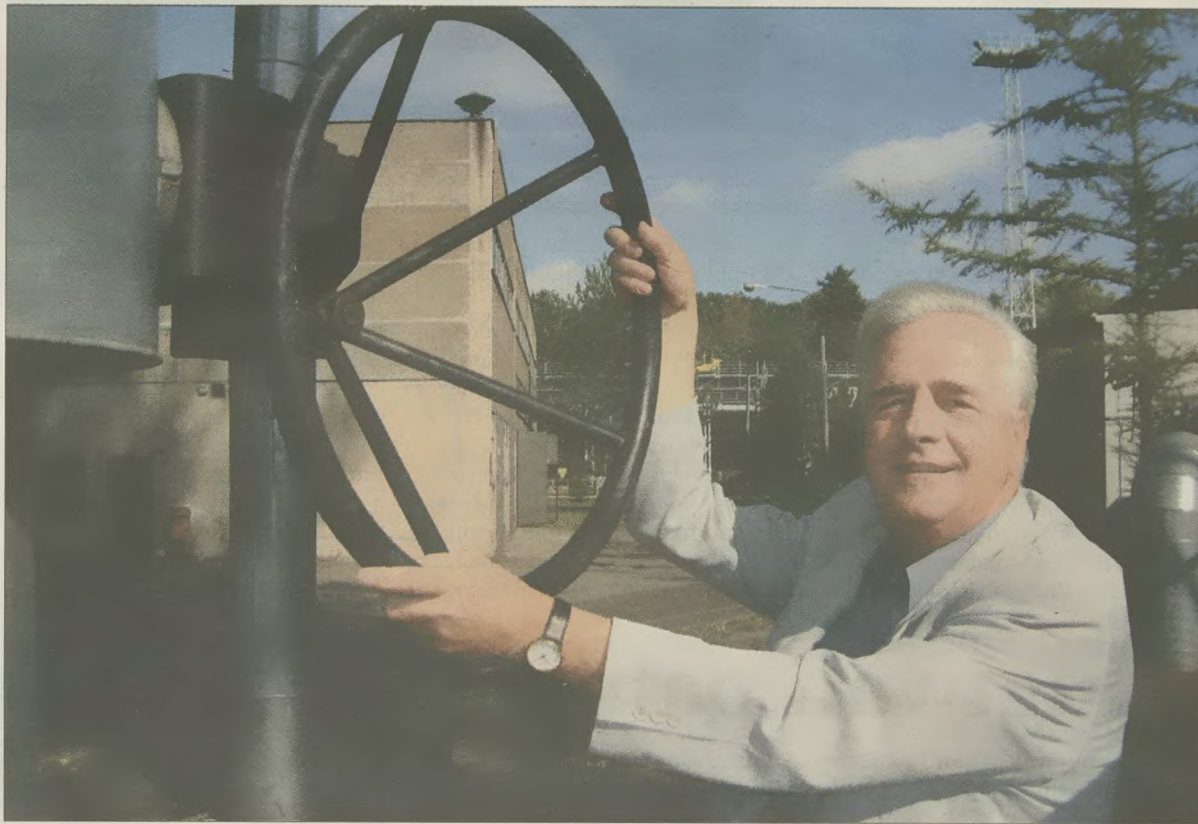

Gorące kaloryfery ponad granicami? Poczekamy, zobaczymy...

Czy osiedla w Czeskim Cieszynie będą ogrzewane ciepłem płynącym z Cieszyna? Energetyka Cieszyńska od kilku lat chce sprzedawać ciepło na drugą stronę Olzy. Decyzja jest w rękach władz Czeskiego Cieszyna. Na razie jednak nie ma żadnych konkretnych.

Energetyka Cieszyńska to potentat na cieszyńskim rynku ciepłowniczym i energetycznym. Dostarcza ciepło do 366 węzłów w stolicy Śląska Cieszyńskiego za pośrednictwem 60 kilometrów sieci.

– Dostarczamy ciepło do osiedli, budynków użyteczności publicznej, wielu kamienic w mieście. Mimo dużego zbytu mamy wolne moce, bez problemu moglibyśmy więc sprzedawać ciepło do Czeskiego Cieszyna. Taki pomysł pojawił się już 10 lat temu. Praktycznie od tego czasu przekonujemy władze miasta, że takie rozwiązanie będzie dla nich korzystne i ekonomiczne. Kolejne władze i zarządy miasta deklarują chęć współpracy – mówi „Głosowi Ludu” Andrzej Surzycki, prezes Cieszyńskiej Energetyki.

Andrzej Surzycki, prezes Cieszyńskiej Energetyki, chciałby odkręcić kurek z ciepłem także dla Czeskiego Cieszyna.

Jedna stawka

Cieszyńska Energetyka musi zaproponować mieszkańcom Czeskiego Cieszyna takie same stawki, jakie obowiązują w Cieszynie. Na wprowadzenie innych cen nie zgodziłby się Urząd Regulacji Energetyki, który zatwierdza stawki zaproponowane przez lokalnych dystrybutorów ciepła i prądu w Polsce. (wot)

Jak miałyby to wyglądać w praktyce? Energetyka wybudowałaby magistralę ciepłowniczą, łączącą polską centralę z osiedlami w Czeskim Cieszynie. W pierwszej kolejności byłoby to osiedla Grabińska, Mojska i Ostrawska. Samo projektowanie sieci oraz jej wybudowanie, mowa jest o odcinku o długości mniej niż kilometra, zajęłoby od półtora roku do dwóch lat, w zależności od pory roku, w której rozpoczęłyby się prace budowlane. Energetyka pokryłaby koszty inwestycji. Według szacunków CE, które zostały przedstawione

także władzom Czeskiego Cieszyna, mieszkańcy oszczędziliby na energii około 20 procent. Dziś, według Surzyckiego, za gigadżul (GJ) mieszkańcy płacą 600 koron, polskie ciepło kosztowałoby nieco ponad 400 koron. Prezes Cieszyńskiej Energetyki zwraca także uwagę na dwa elementy – planowane podwyżki cen surowców oraz różę wiatrów.

Ciepło w Polsce jest wytwarzane z węgla, z kolei osiedla w Czeskim Cieszynie są uzależnione od gazu. Patrząc w przyszłość, należy spodziewać się większych podwyżek

cen gazu, niż węgla, co przełoży się na to, ile pieniędzy zostanie w portfelu przeciętnego mieszkańca Czeskiego Cieszyna. Z kolei róża wiatrów wskazuje na przewagę wiatrów zachodnich. Uruchomienie więc dodatkowych mocy w elektrociepłowni położonej blisko granicy nie pogorszy jakości powietrza w Czeskim Cieszynie.

Cieszyńska Energetyka stawia praktycznie tylko jeden warunek. Skoro zainwestuje w budowę sieci ciepłowniczej, oczekuje na długoterminową umowę na dostawę cie-

pła. Im więcej osiedli zostałyby przyłączone do sieci, tym inwestycja szybciej by się zwróciła. – Liczymy, że władze Czeskiego Cieszyna przejdą do konkretów. Na przykład ogłoszą przetarg, w którym moglibyśmy przedstawić swoją ofertę i pokazać, że to będzie dla wszystkich opłacalne – podsumowuje Andrzej Surzycki.

W koncepcji energetycznej dla Czeskiego Cieszyna jest kilka rozwiązań. Swego czasu rozważano kupowanie ciepła z Trzyczńca, mowa była także o nowym źródle. Czy polska propozycja jest rozważana? – Jesteśmy otwarci na współpracę. W tej sprawie nie ma jednak na razie żadnej decyzji – podkreśla Stanisław Folwarczny, wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna.

Chociaż od kilku lat Polska i Republika Czeska należą do Unii Europejskiej, co upraszcza procedury administracyjne, do polsko-czeskich transakcji jeżeli chodzi o sprzedaż prądu, gazu, wody czy ciepła dochodzi rzadko. Ostatnia taka umowa została podpisana wiosną br. między gminą Zebrzydowice i spółką Morawsko-Sląskie Wodociągi i Kanalizacje (SMVaK) w Ostrawie. Wodę z Republiki Czeskiej już w przyszłym roku będą pić mieszkańcy Kaczyc, sołectwa wchodzącego w skład przygranicznej gminy. W zagranicznej wodzie będą się także kąpać czy robić pranie. W tym przypadku nie decydowały względy ekonomiczne.

– Chodzi nam o zabezpieczenie na wypadek awarii naszej sieci. Kiedy już do niej dojdzie, to cierpieli właśnie mieszkańcy Kaczyc. Teraz sieci polska i czeska zostaną połączone, co powinno wyeliminować problemy – mówił wówczas Andrzej Kondziolka, wójt Zebrzydowic. TOMASZ WOLFF

W SOBOTĘ ODBYŁ SIĘ FINAŁ 11. FESTIWALU PIOSENKI DZIECIEJCJ

Od przedszkola do... Hawierzowa

Ponad trzy godziny trwał finał 11. Festiwalu Piosenki Dziecięcej. W sobotnie popołudnie sala Domu Kultury im. Petra Bezruča w Hawierzowie wypełniła się niemal po brzegi. Wszyscy przyszli wysłuchać finałowych występów dzieci, młodzieży oraz jednego studenta.

– W kwietniowych eliminacjach, przeprowadzonych przez „Ars Musicę”, uczestniczyło ponad 120 osób. Do finału zostało zakwalifikowanych 20 solistek i solistów – powiedział Lech Kowalczyk, prezes Macierzy Szkolnej przy Polskiej Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach.

Nagrody przyznano w czterech kategoriach wiekowych – przedszkolaki oraz uczniowie do trzeciej klasy szkół podstawowych włącznie, uczniowie klas od czwartych do szóstych, od siódmych do dziewiątych oraz młodzież ze szkół średnich. W tej ostatniej kategorii dopuszczono do udziału w finale

Gabriela Kopcia z Trzyczńca, studenta drugiego roku prawa, dziennikarstwa i politologii w Brnie. Gabriel zaśpiewał skomponowaną przez siebie piosenkę „Dla ciebie” i pokonał konkurencję. W najmłodszej grupie nagrodę przyznała publicz-

ność. Widzom najbardziej spodobał się występ Magdaleny Wierzoń ze Śmiłowic, która wyśpiewała i wytańczyła utwór „Cha-cha dla babci”. W kategorii drugiej triumfowała Jekaterina Sokolová z Wędryni za piosenkę „Konik na biegu-

nach”, z kolei kategorię III wygrała Joanna Wierzoń z Karwiny, która zaprezentowała się w utworze z repertuaru Ryszarda Rynkowskiego „Szczęśliwej drogi już czas”.

Jurorzy podkreślali bardzo wysoki poziom. Wszystkie opinie zebrał sekretarz jury, Leszek Kalina, i finał podsumował tak: „Przy okazji różnych konkursów pada stwierdzenie, że jury miało ciężki orzech do zgryzienia. Czasami to jest czysta kurtuazja. Myśm dziś naprawdę mieli duży problem z wybraniem zwycięzców. To nie jest kurtuazja”. Leszek Kalina przywołał także opinie polskich jurorów. Ci stwierdzili, że przy takich wykonawcach program „Od przedszkola do Opola” może się schować.

(wot)

Więcej o festiwalu na str. 4

Wielki finał sobotniego konkursu.

reklama

OŚCIEPLANIE DOMÓW
WYKONUJE

firma

ADAMIEC

tel: 607 671 527

materiałami

MAMUTHERM®

www.mamuterm.cz

POGODA

wtorek

dzień: 3 do 6°C
noc: -3 do 1°C
wiatr: 3-4 m/s

środa

dzień: 0 do 2°C
noc: -2 do -4°C
wiatr: 3-4 m/s

ZDARZYŁO SIĘ

Radiowy ślub

Magdalena Miśka i Piotr Jackowski, dziennikarze radia RMF FM, wzięli w sobotę ślub w kościele Serca Jezusowego w Cieszym. Ceremonię prowadził ks. Józef Budniak. Magdalena Miśka, która współpracuje z „Głosem Ludu” pisząc wywiady z osobistościami świata kultury, pochodzi z Cieszyna, wraz z mężem zamieszkała w Krakowie. Młodej parze serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia! (r)

Fot. WOJCIECH TRZCZONKA

Skoczyła z okna

Policja do tej pory nie zidentyfikowała kobiety, która w piątek przed południem wyskoczyła z okna między 6 a 7 piętrem bloku w Orłowej-Lutyni. – W wyniku poniesionych obrażeń zmarła w czasie transportu do szpitala. Policja podała rysopis kobiety, licząc, że ktoś ją rozpozna – 30-35 lat, ok. 160 cm wzrostu, 70-75 kg, miała jasną cerę i ciemne włosy upięte w kok. Ubrana była w niebieskie dzinsy i czerwoną bluzkę. (ep)

CAŁA EUROPA CZEKA JUŻ TYLKO NA PODPIS CZESKIEGO PREZYDENTA

Klaus hamuje, ale pociąg gna

Prezydent RP, Lech Kaczyński, ratyfikował w sobotę europejską konstytucję. Unijni przywódcy ślą gratulacje. Cała Europa czeka już tylko na ruch prezydenta RC Václava Klause, nazywanego głównym hamulcowym Traktatu Lizbońskiego.

– Nie ma już żadnych przeszkód, by Traktat ratyfikować. Decydujemy się na nowy, wielki eksperyment – powiedział w sobotę przed złożeniem podpisu Kaczyński. Podkreślał, że decydujący wpływ na jego decyzję miały wyniki referendum w Irlandii, zakończone zwycięstwem zwolenników Traktatu. Nie obyło się bez drobnych przeszkód – okazało się, że pióro, którym prezydent miał podpisać akt ratyfikacji, nie pisze.

W sukurs głowie państwa przyszedł jeden z jego współpracowników, który pożyczył swój długopis. Szef Komisji Europejskiej Jose Barroso, który brał udział w uroczystości w Warszawie powiedział, że dzięki Traktatowi Lizbońskiemu Unia Europejska będzie skuteczniejsza i bardziej solidarna. Podkreślił, że Polska bardzo przyczyniła

Fot. ARC

Prezydent Lech Kaczyński z podpisanym Traktatem. Z tyłu od lewej: premier Donald Tusk, premier Szwecji Fredrik Reinfeld, szef Komisji Europejskiej Jose Barroso i przewodniczący europarlamentu Jerzy Buzek.

się do budowy wspólnoty. Gratulacje i podziękowania dla Polski płyną z całej Europy.

Po irlandzkim „tak” w referendum i ratyfikowaniu Traktatu Lizbońskiego przez Kaczyńskiego, jedynym krajem w Unii, który nie przyjął jeszcze dokumentu, pozostaje Republika Czeska. Prezydent Václav Klaus zapowiedział, że z nim ratyfikuje Traktat Reformujący Unię Europejską, chce uzupełnienia go przepisem, ograniczają-

cym obowiązywanie Karty Praw Podstawowych wobec RC.

– Klaus ma bardzo pragmatyczne podejście i zdaje sobie sprawę, że Traktat Lizboński wejdzie w życie, mimo że jest mu przeciwny – powiedział w niedzielę Jerzy Buzek. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego w piątek spotkał się z czeskim prezydentem w Pradze. Choć, jak podkreślił Buzek, sami Czesi, rząd i parlament są zdecydowanie za Traktatem, to Klaus twar-

do obstaje przy swoim zdaniu. – Po mojej rozmowie, mam wrażenie, że prezydent Klaus wie, że pociąg do Lizbony nie da się już zatrzymać – tłumaczył przewodniczący Buzek. Taka postawa prezydenta, może – według Buzka – wyjść Czechom na dobre. – Czesi obawiają się, że będą traktowani jako hamulcowi Europy. W Traktacie są zapisy, że kraje które są na to gotowe mogą pogłębiać integrację, a Czesi pokazują, że nie są – mówił Buzek.

Według przewodniczącego PE, przyjęcie Traktatu zamknie ważny etap integracji europejskiej. – Nikt dzisiaj nie mówi o superpaństwie europejskim. W obecnej chwili to nie wchodzi w rachubę. Rozwiązania przyjęte w Traktacie dają nam szanse rozwoju i zabezpieczają interesy ekonomiczne, strategiczne UE. To koniec drogi na teraz – dodał Buzek.

Tymczasem Klaus swoje. W niedzielę pojawiła się informacja, że prezydent nie podpisze Traktatu Lizbońskiego, nawet jeśli Trybunał Konstytucyjny odrzuci zastrzeżenia prawicowych deputowanych, dotyczące dokumentu. Poinformował o tym szef kancelarii prezydenta RC, Ladislav Jakl, w wywiadzie dla telewizji Prima. (r)

Panowie usługiwali paniom

Ponad 140 przedstawicielek klubów kobiet z całego Zaolzia zjechało w sobotę do Jabłonkowa, by w siedzibie tamtejszego Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego wziąć udział w tradycyjnym Spotkaniu Jesiennym. Zarówno jesienną, jak i wiosenną imprezę organizuje Sekcja Kobiet przy Zarządzie Głównym PZKO, a biorą w niej udział przedstawicielki Klubów Kobiet ze wszystkich kół PZKO. – Kluby działają przy prawie wszystkich kołach. W wydanej ostatnio naszej publikacji „Kluby kobiet w życiu Związku” przeczytałam, że klubu nie ma chyba tylko w Nawsium-Jasieniu – powiedziała prezes Sekcji Kobiet, Władysława Byrtus.

Dla pań, które zajęły całą salę Domu PZKO, zagrał dziecięcy zespół „Torka”. Przygotowano też pokazy technik różnych robótek: wstążkowej (Irena Čespiová), bibułkowania (Anna Piszkiwicz – wiceprezes Sekcji Kobiet), wyrobu koszyków z papieru (Wanda Folta) i zimnej

plyty (Franciszek Bałon). Przede wszystkim jednak spotkanie było okazją do rozmów z koleżankami, a także skosztowania przysmaków, które przygotowały panie z jabłonkowskiego Klubu Kobiet (w kelnerek wcieliły się... panowie z zarządu tego MK PZKO).

– Uważam spotkanie za udane.

Teraz musimy przygotować spotkanie wiosenne, a także wycieczki, które wśród naszych pań też cieszą się dużym powodzeniem. Poza tym musimy się zastanowić, jak wciągnąć do pracy Sekcji Kobiet młodsze panie, które powinny kiedyś przejąć po nas pałeczkę – dodała prezes Władysława Byrtus. (kor)

Fot. JACEK SIKORA

Spotkanie prowadziła prezes Sekcji Kobiet, Władysława Byrtus.

MOIM ZDANIEM

TOMASZA WOLFFA

Wstyd mi...

Wstydę się za polskich „kibiców”, którzy przyjechali do Pragi tylko po to, żeby wszcząć zadymę. Czeskie media od kilku dni mówiły o polskich pseudofanach sportu, którzy próbkę swoich możliwości dali w Irlandii Północnej. Jeszcze kilka, kilkanaście lat temu postrach siał pseudokibice z Anglii czy Holandii, dziś jednymi z najmniej oczekiwanych są fani z nad Wisły. I w sobotę najbardziej zagorzali „kibice” nie zawiedli oczekiwań. Wprawdzie 18-osobowa grupa to mała cząstka, więc ktoś zapyta, dlaczego o tym w ogóle piszę. Bo osoby, które zamiast fascynować się sportem, dopingować polską reprezentację, wolą wyrwać dziurę w płocie, pobić się z policją, mogą wpłynąć na postrzeganie Polaków nad Wełtawą, a przy okazji zmarnować po trochu kawał dobrej roboty, którą wykonują Kongres Polaków oraz Polski Związek Kulturalno-Oświatowy. Bo jak się będzie mówiło przez kilka dni o Polakach? Jako skłonnych do zadymy, którzy potrafią tylko tłuc się z policją. Nie ludźmy się, uogólnienie to normalna praktyka.

Chciałem jeszcze napisać, że wstydę się za piłkarzy. Ale o nich już pisałem kilka tygodni temu przy okazji dobrych występów siatkarzy. Zresztą może rację miał jeden z widzów programu „Szkło kontaktowe”, który w żartobliwej formie przytoczył korespondencję między prezydentami Republiki Czeskiej i Polski. Václav Klaus napisał do Lecha Kaczyńskiego: „Podpiszę Traktat Lizboński jak przegracę 0:2”. Nie wiem, czy śmiać się, czy płakać...

wolff@glosludu.cz

Prestizżowa nagroda dla Cieszyna

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być razem” z Cieszyna odebrało w sobotę na Zamku Królewskim w Warszawie prestiżową nagrodę „Totus”; nazywaną też „katolickim Noblem”, przyznaną przez Fundację Dzieła Nowego Tysiąclecia. Oprócz statuetki stowarzyszenie otrzymało nagrodę pieniężną w wysokości 50 tys. zł.

Pieniądze stowarzyszeniu na pewno się przydadzą, po tym jak w grudniu ub. roku cieszyńscy radni postanowili obciąć „Być razem” 75 tys. zł z dorocznej dotacji. Mimo to, podczas gali w Zamku Królewskim transmitowanej na żywo przez TVP2, przedstawiciele stowarzyszenia nie zapomnieli podziękować miastu, że od 13 lat wspiera ich działania.

Cieszyńskie stowarzyszenie było nominowane do nagrody po raz drugi. I tym razem się udało! Stowarzyszenie otrzymało „Totusa” w kategorii „Promocja człowieka, praca charytatywna oraz edukacyjno-wychowawcza” za „owocne tworzenie więzi wśród osób wykluczonych społecznie i budowanie spo-

czeństwa obywatelskiego”. Nagrodę z rąk ks. arcybiskupa Tadeusza Gocłowskiego i Klause Hartmana, prezesa zarządu Polskiej Telefonii Cyfrowej, odebrali Wioletta Migacz, przewodnicząca stowarzyszenia oraz dyrektor biura „Być razem”, Mariusz Andrukiewicz.

– „Totus” jest dla nas szczególnie ważny. Dziękuję wszystkim członkom stowarzyszenia, pracownikom, wolontariuszom, wszystkim mieszkańcom Cieszyna, którzy patrzą życzliwie na naszą działalność. Szczególnie chciałabym podziękować mieszkańcom naszych domów z Błogockiej, Kasztanowej, Fryszackiej, Małej Łąki i Dworckowej, którzy odbudowując swoje życie, poczucie godności, tworząc wspólnotę, oddają pomoc tym najbardziej potrzebującym. To także ich nagroda – powiedziała Wioletta Migacz.

Laureatami „Totusa” zostali też amerykański pisarz George Weigel, aktor Krzysztof Kolberger, oraz twórcy filmu „Popiechusko”. Specjalną, jubileuszową nagrodę otrzymał kompozytor muzyki poważnej, twórca

muzyki filmowej, pianista i dyrygent – Wojciech Kilar.

Fundacja Dzieła Nowego Tysiąclecia od 10 lat przyznaje swoje wyróżnienia osobom i instytucjom, których działalność przyczynia się do podkreślenia wartości człowieka. „Katolickie Noble” są przyznawane dla docenienia dorobku i skutecznego promowania osób oraz instytucji, których działalność w sposób wybitny przyczynia się do promowania godności człowieka w duchu nauczania Jana Pawła II.

Cieszyńskie stowarzyszenie od 1996 roku pomaga osobom bezdomnym, uzależnionym, ofiarom przemocy, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych i samotnym matkom. Do najważniejszych inicjatyw stowarzyszenia należą: Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”, Hostel dla kobiet i dzieci „Przeciw Przemocy – Wyrównać Szanse”, Centrum Edukacji Socjalnej, Centrum Wolontariatu, Dom Matki i Dziecka „Słonecznik”. W ciągu 12 lat działalności z pomocy

Cieszyńskie stowarzyszenie było nominowane do nagrody po raz drugi.

tych instytucji skorzystało łącznie około 30 tys. osób z Cieszyna i okolic, ale też z innych rejonów Polski. (gc)

Atrakcja turystyczna z czasu zaborów

Trójkąt Trzech Cesarzy – atrakcję historyczną końca XIX i początku XX wieku – przybliży Biblioteka Regionalna w Karwinie. Przy rynku we Frysztacie otwarto w czwartek wystawę „Trójkąt Trzech Cesarzy na dawnej widokówce”. Do Karwiny trafiła ona z Muzeum w Sosnowcu.

Trójkąt był miejscem styku trzech państw zaborczych – Niemiec, Austrii i Rosji. Ich granice zbiegały się w Mysłowicach i Sosnowcu. W latach 1880-1914 Mysłowice i ich okolice odwiedziły miliony wycieczkowiczów z całych Niemiec. Co tydzień przybywało tam 3-6 tys. osób. Czekwały na nich liczne atrakcje – przejście do zaboru austriackiego i rosyjskiego, spacer promenadą, rejsy łodziami po Przemysły czy widok z Wieży Bismarcka. – Co ciekawe, z Mysłowic kursowały małe statki parowe aż do Krakowa – mówił dyrektor Muzeum w Sosnowcu, Zbigniew Studencki.

Ogromne znaczenie dla miesz-

kańców wszystkich trzech zaborów miał mały ruch graniczny. Kwitł również przemysł. Tylko w 1906 roku zatrzymano na granicy niemiecko-rosyjskiej 11 tys. osób. Blisko 5 tys. z nich „zawodowo” trudniło się tym procederem.

Trójkąt znany był w całej Europie aż do końca I wojny światowej, kiedy to – ze względu na zmiany granic i rozpad mocarstw – przestał istnieć.

Widokówki, których kopie prezentowane są na wystawie, w większości zostały wykonane w niemieckich zakładach drukarskich w Mysłowicach i Wrocławiu. Wystawa potrwa do końca października.

(dc)

Dyrektor Muzeum w Sosnowcu, Zbigniew Studencki, opowiada o ciekawostkach turystycznych Trójkąta Trzech Cesarzy. Obok Helena Legowicz, kierowniczka Oddziału Literatury Polskiej w Bibliotece Regionalnej w Karwinie.

FOT. DANUTA CHLUP

Festiwal dla i o bezdomnych Kopernik następcą Bolka i Lolka

W dniach 15-17 października Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszyńsku organizuje czwartą edycję Festiwalu Sztuki Bezdomnej.

Festiwal Sztuki Bezdomnej to impreza charytatywna o wymiarze społeczno-artystycznym. Okazja na prezentację twórczości osób bezdomnych lub doświadczonych bezdomnością czy uzależnieniem. Twórczości, która stała się motorem ich pozytywnej przemiany w ramach ośrodków pomocowych, pozwoliła przeżyć życiowe kryzysy

związane z sytuacją społeczną i psychiczną... bądź po prostu wyrazić swoje emocje. Festiwal to również okazja na spotkanie i pokazanie, że można próbować zmieniać swoje życie i są ludzie, którzy w tym pomagają. Ponadto w czasie festiwalu organizowane są wydarzenia artystyczne, które poruszają tematykę bezdomności, tułaczki, wykończenia; pojawią się znani artyści, przedstawiciele organizacji z całej Polski i z zagranicy; odbędzie się turniej piłki nożnej drużyn bezdomnych oraz konferencja.

W tym roku na festiwalu zagrają: Jacek Kleyff, Adam Andryszczyk, Biuro Ochrony Rocka, Yankel Band, Berdo, The Hard Rocket oraz gwiazda festiwalu Martyna Jakubowicz. Wystawione zostaną spektakle: „Sekrety Baronowej” Inki Dowlasz z Teatru Ludowego, „Spojrzenia” – grupa z Teatru Grodzkiego, „Urszulka” – Joanna Krukowska, „Czarodziejska miłość – El Amor brujo” – Teatr Tańca i Ognia Arrindal, będzie happening Teatru Ognia i Emocji „Daleka droga” – Mimesis Art Group oraz fire-show „Wypalenie” grupy Liberi Artis. Zaplanowano też wystawy, warsztaty projekcje filmowe.

W ramach imprezy odbędzie się też dwudniowy Turniej Piłki Nożnej Drużyn Bezdomnych, w którym zagrają ekipy z całego kraju, w tym reprezentacja Polski osób bezdomnych – dwukrotni srebrni i dwukrotni brązowi medaliści Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej Ulicznej.

Wstęp na festiwal jest bezpłatny. Dokładny program na www.festiwal sztuki-bezdomnej.org.pl. (gc)

FOT. ABC

Festiwal Sztuki Bezdomnej to impreza charytatywna o wymiarze społeczno-artystycznym.

Podyskutują o owcach, posiedzą przy watrze

Dwa dni potrwa konferencja naukowa pt. „Współczesna gospodarka pasterska w Karpatach, a zrównoważony rozwój ziem górskich – szanse i zagrożenia”. Rozpocznie się już w najbliższy czwartek o godz. 16.00 w gospodarstwie agroturystycznym „Na Uwierze” w Jaworzynie. W programie pierwszego dnia wernisaż wystawy podsumowującej dwa lata programu „Owca plus”, a także wykłady Piotra Kohuta, prezesa oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan („Klub Wołoskiej Watry w Związku Podhalan, a tożsamość karpacka” oraz dr. Jaroslava Štika, który będzie mówił o wołoskiej kolonizacji w kontekście tradycji pasterskich.

– Ochrona krajobrazu, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego to tematy, o których mówi się za ma-

ło. Dlatego postanowiliśmy zorganizować konferencję poruszającą te zagadnienia. Zaprosiliśmy nie tylko naukowców, ale także baców, którzy znają te tematy od podszewki – powiedział Józef Michałek, sekretarz Górali Śląskich.

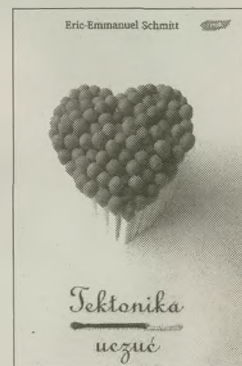
W piątek, w drugim dniu konferencji, czekają nas kolejne wykłady. Głos zabiorą kolejno: Monika Ochwat-Marcinkiewicz („Zielone Karpaty: Konwencja Karpacza szansą dla turystyki zrównoważonej”), prof. dr hab. Andrzej Czyłok („Zachowanie krajobrazu kulturowego, a wypas owiec”), dr inż. Krzysztof Wielgus („Aspekty turystyki kulturowej i ochrony krajobrazu, a współczesna gospodarka pasterska w Karpatach”). Dwudniowa impreza zakończy się rozpaleniem watry wołoskiej oraz kolacją. (wot)

WIRTHUALNA KSIĘGARNIA

ERIC-EMMANUEL SCHMITT

»Tektonika uczuć«

Wyd. „Znak”. Literacka perełka autora „Małych zbrodni małżeńskich”. Błyskotliwa wiwisekcja ludzkich dusz. Richard i Diane są w sobie szaleńczo zakochani i wkrótce zamierzają się pobrać. Chociaż... może nie tak szaleńczo, jak się wydaje. A z tym ślubem to też nic pewnego... Tak naprawdę, to myślą o rozstaniu. Czyż oni właściwie chcą? Błyskotliwy dramat Schmitta, pełen ciągłego napięcia między dwojgiem bohaterów, to laboratoryjna analiza mechanizmów manipulacji.

BRIGITTE BULARD-CORDEAU

»Przejmij energię swojego drzewa«

Wyd. „KDC”. Na poboczu drogi albo w głębi ogrodu, przy każdym spotkaniu, drzewo oferuje ci niezwykłą energię. Wtajemniczony w tajniki tego wspaniałego spotkania, sympatyzując z drzewami, które są podstawowym elementem naszego ekosystemu, z pewnością będziesz do tej książki powracać. Opisuje ona znaczenie i kult poszczególnych gatunków drzew na przestrzeni dziejów cywilizacji ludzkiej, przedstawia nasz związek z drzewami, mity, legendy i symbole.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszyńsku (nr tel. 558 740 226). (kór)

W SOBOTĘ ODBYŁ SIĘ FINAŁ 11. FESTIWALU PIOSENKI DZIECIĘCEJ

Ich szansa na sukces

Sobotnie popołudnie, sala Domu Kultury im. Petro Bezruč w Hawierzowie powoli zapełnia się widzami. Kilka minut po godz. 16.00 konferansjerki wchodzą na scenę. Rozpoczyna się trzygodzinna przygoda z muzyką. W roli głównej występują dzieci oraz zaolziańska młodzież.

Festiwal Piosenki Dziecięcej (w sobotę odbył się finał jego 11. edycji) to praktycznie jedyna taka impreza na Zaolziu, gdzie nacisk położony jest na muzykę rozrywkową i popularną. Jednym z pomysłodawców imprezy była Halina Kowalczyk, mama Lecha, dziś prezesa Macierzy Szkolnej przy Polskiej Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach. Macierz wraz z PSP oraz Polskim Towarzystwem Artystycznym „Ars Musica”, które przeprowadziło eliminacje, to główni organizatorzy. Nad finałem czuwała Lidia Kosiec.

Zwycięzcy poszczególnych kategorii

Kat. I – Magdalena Wierzoń ze Śmiłowic (nagroda publiczności)

Kat. II – Jekaterina Sokolová z Wędryni; wyróżnienie Maria Glatz z Błędowic

Kat. III – Joanna Wierzoń z Karwiny; wyróżnienie Jakub Kroczek z Lesznej Dolnej

Kat. IV – Gabriel Kopeć z Trzyńca; wyróżnienie Jolanta Kowalczyk ze Śmiłowic.

Polskie piosenki

– Impreza odbywa się co dwa lata. Liczba uczestników utrzymuje się na tym samym poziomie. W elimi-

Jakub Kroczek zdobył wyróżnienie.

nacjach zaprezentowało się ponad 120 osób. Jurorzy zakwalifikowali do dzisiejszego finału 20 osób z 10 szkół. Warunkiem udziału w konkursie jest zaprezentowanie piosenki polskiego autora, kompozytora – wyjaśnił Lech Kowalczyk.

Formuła finału była prosta. Konferansjerki – w tej roli wystąpiły Jolanta i Sabina Gałuszka – zapowiadały kolejnych wykonawców, mówiąc kilka słów o każdym z nich. Wychodziły z tego różne ciekawostki. Publiczność dowiedziała się na przykład, że 11-letnia Kasia Stonawska z Czeskiego Cieszyina już myśli o swojej przyszłości.

– Za dziesięć lat będę miała 21 lat i będę stara – zadeklarowała młoda wokalistka, której dewiza brzmi: „Mądrzejszy ustąpi, ale nie ja”. Co jeszcze można było się dowiedzieć o uczestnikach? Na przykład to, że Nela Szarowska najbardziej lubi Ewę Farną i Basię Łakotę (obie gościły na finale), Jola Kowalczyk lubi słuchać gospelu, jazzu i muzyki klasycznej, a Gabriel Kopeć

„Mali Błędowianie”, a raczej urocze, nie już takie małe błędowianki.

Magdalena Wierzoń (z prawej) podbiła serca publiczności.

z Trzyńca studiuje aż trzy kierunki w Brnie – prawo, dziennikarstwo i politologię.

– To się chyba wkrótce zmieni. Na pierwszym roku jeszcze udawało mi się godzić to wszystko, ale teraz jest gorzej – powiedział Gabriel, który w sobotnim finale jako jedyny zaprezentował piosenkę własnego autorstwa. Publiczność przyjęła „Dla ciebie” burzą braw. Udział w festiwalu to dla niego żadna nowość. Wygrał rywalizację w młodszych kategoriach wiekowych w 2001 i 2003 roku. Po sześciu latach znowu został laureatem.

– Śpiew to moja wielka pasja. Pierwszą piosenkę napisałem mając 14 lat. To był utwór „W świat”. Od tego czasu uzbierało się około 50 piosenek, które mam zgrane na płycie – dodał student. Być może w przyszłości uda mu się wy-

dać płytę, którą otrzyma szersza publiczność.

Miesiąc ćwiczeń

Uczestnicy finału wzięli na tapetę utwory znanych polskich wykonawców. Można było usłyszeć piosenki Anny Marii Jopek („Ale jestem”), Urszuli („Konik na biegunach”), Felela („Pokaż na co się stać”), Golec uOrkiestry („Bo lato rozpala”) czy Ryszarda Rynkowskiego („Szczęśliwej drogi już czas”). Finałowe zmagania nie wypadłyby tak dobrze, gdyby nie układy choreograficzne przygotowane przez dziewczęta z zespołu „Mali Błędowianie”.

– Ćwiczyliśmy w wolnych chwilach, w czasie pozalekcyjnym, na przerwach. Zaczęliśmy na początku roku szkolnego, a więc mieliśmy niecały miesiąc. Zaprezentowało się sześć dziewcząt ze star-

szej grupy oraz cztery z młodszej grupy tanecznej. Niektóre z dziewczyn uczestniczyły w zajęciach baletu klasycznego, wybrałem te, które szybko opanują kroki i całą choreografię – mówiła w przerwie finału Dagmar Owczarzy, kierowniczka zespołu. Ewa Farna gratulując dziewczynom występu śmiała się, że dzięki nim... chłopcy mieli ułatwione zadanie.

– Musiało im się lepiej śpiewać, mając za plecami tak ładne dziewczyny – zauważyła wokalistka.

Jurorzy byli zachwyceni wysokim poziomem wykonawców. W każdej kategorii wiekowej mieli twarde orzechy do zgryzienia z wyłonieniem zwycięzców. Leszek Kalina, sekretarz jury, przyznał, że wołałby tylko ogłaszać werdykt, a nie uczestniczyć w pracach jury.

TOMASZ WOLFF

mi się spodobało wykonanie utworu „Werkowy cug”. To był taki powiew beskidzkiej świeżości.

Roman Lasota, wokalista z Czeskiego Cieszyina

Pojawiło się kilka utworów, które nie były łatwe do wykonania. Co było dla mnie zaskoczeniem, śpie-

Roman Lasota

wały je osoby wcale nie w najstarszej kategorii, ale w grupie III. Inna sprawa, że często najtrudniej śpiewa się te utwory, które pozornie wydają się łatwe do wykonania. Najbardziej w pamięci utkwiło mi wykonanie „Paskudnego wiolonczelisty”. Podobał mi się nie tylko sam śpiew, ale cała choreografia,

jak to zostało zagrane. Bardzo spodobała mi się także dziewczynka z przedszkola, która zaśpiewała utwór „Cha-cha dla babci”.

Katarzyna Kyncl, PTA „Ars Musica”

Poziom tegorocznego finału był bardzo wysoki. Byłam na poprzednich edycjach i odnoszę wrażenie, że stale się podnosi, niektóre dzisiejsze występy były na poziomie prawie profesjonalnym. Młodzi śpiewają coraz lepiej, momentami nie

Katarzyna Kyncl

wiem już, jak ich oceniać, śpiewają tak dobrze. Moment szczególnie to występ małej dziewczynki, która śpiewała i kręciła się w rytmie cha-cha. Wniosła dużo ożywienia do koncertu. (wot)

Władysław Wilczak

ZAKOŃCZYŁO SIĘ 17. TRZYNIECKIE BABIE LATO FILMOWE

Trzy laury dla Jacka Bławuta

Polski reżyser Jacek Bławut został zwycięzcą Konkursu Debiutów, który odbywał się w ramach 17. Trzynieckiego Babiego Lata Filmowego pod patronatem prasowym „Głosu Łudu”.

Jego film „Jeszcze nie wieczór” doceniło nagrodą zarówno fachowe jury, w którym zasiadały wybitne osobistości polskiej, czeskiej i słowackiej kinematografii, oraz Gabinet Cieni, czyli zwycięzcy konkursu Złota Recenzja. Poruszająca opowieść o aktorach u schyłku życia spodobała się też najbardziej widzom, którzy docenili film Nagrodą Publiczności. – *Taką jedność, jeśli chodzi o laureata konkursu, udało się osiągnąć na festiwalu po raz pierwszy w jego 17-letniej historii* – zapewniła

nas Mariola Janiczek ze sztabu organizacyjnego festiwalu.

Uroczyste ogłoszenie wyników konkursu odbyło się w sobotni wieczór, tuż przed pokazem najnowszego filmu Agnieszki Holland i Kasi Adamik „Janosik: Prawdziwa historia” (przyciągnął najwięcej widzów). Podczas sobotniej uroczystości dyrektor festiwalu, Tadeusz Wantuła, połączył się z laureatem konkursu, Jackiem Bławutem, telemostem. – *Film, który zwyciężył, odstawał w znacznym stopniu od całej reszty. Widać, że został zrobiony przez fachowca, który zna się na rzeczy. Poza tym reżyser w niesamowity sposób wykorzystał aktorów. Chodziło o starych ludzi, którzy bardzo dobrze grali* – skomentował wyniki Wantuła, który był zarazem członkiem fachowego jury.

Podczas festiwalu, który odbywał się w trzynieckim kinie Kosmos od czwartku do niedzieli, publiczność obejrzała 30 filmów

Dyrektor festiwalu, Tadeusz Wantuła, połączył się w sobotę z Jackiem Bławutem telemostem.

Członkowie sztabu organizacyjnego festiwalu.

polskiej, czeskiej i słowackiej produkcji. Od debiutów nieznanych czasami reżyserów, a skończywszy na sprawdzonych hitach ostatniego sezonu. – *Mnie najbardziej podobały się filmy analizujące historię z czasów II wojny światowej i okres powojenny: „Protektor” Marka Najbrta i „Generał Nil” Ryszarda Bugajskiego* – powiedział naszej gazecie Rafał Zawadzki z Trzyńca. – *Zwłaszcza ten drugi, będący próbą rekonstrukcji ostatnich lat życia generała Augusta Emila Fieldorfa (pseudonim „Nil”), legendarnego dowódcy Kedywu Armii Krajowej powinien obejrzeć każdy Polak z Zaolzia.*

Festiwalowi towarzyszą zawsze liczne atrakcyjne imprezy towarzyszące. W tym roku najważniejszą był piątkowy koncert krakowskiej kapeli blues-rockowej Blue Machine, znanej z tegorocznego Złotu. Kapela zaproponowała widzom niecodzienną dawkę wielu rytmów. Publiczności koncert tak się spodobał, że zespół musiał dać aż dwa bisy.

Dodajmy, że tegoroczny festiwal i jego atmosferę starał się uchwycić kamerą członek sztabu organizacyjnego, Tomasz Heczko. Jego krótkie filmy można obejrzeć na stronie internetowej www.tfl.cz. (kor)

»Oldrzychowice« świętowały 30. urodziny

Na wyprawę w głąb historii – nie tylko Zaolzia, ale też swojego zespołu, zaprosili w sobotę miłośników folkloru do trzynieckiej „Trisii” członkowie zespołu regionalnego „Oldrzychowice”. W tym roku minęło 30 lat od chwili, kiedy w rozciągających się pod stokami Jaworowego Oldrzychowicach zrodził się jeden z najpopularniejszych ostatnio na Zaolziu zespołów.

Jak zapewniali konferansjerzy pierwszej części koncertu, dwaj Markowie: Grycz (jest kierownikiem zespołu) i Szlaur, na początku wszystko miało bardziej mistyczny charakter. Legendę, o tym jak z nieba spadła do Oldrzychowic fujarka, wrosła w ziemię i z jej korzeni rozwinął się zespół, snuł z taśmy głos aktora Sceny Polskiej, Pawła Niedoby. Wkrótce jednak o tym, że było bardziej prozaicznie, że zaczęło się w 1979 roku od tańców balowych, przekonały publiczność „Młode Oldrzychowice”, walczykiem w układzie z tamtych lat. Pierwszy folklorystyczny obrazek – „O Janosiku”, który w 1985 roku przygotował z „oldrzychowiczankami” Tadeusz Franek z zespołu „Sibica”, przedstawili weterani. Nazwali się „Stare Oldrzychowice”. Zapachniało też sztuką „Na szkle malowane”, bo z niej pochodziły utwory, do których tańczono... Później przyszły festiwale, na przykład w Rzeszowie, a z nimi tańce łowickie, rzeszowskie. Wreszcie kryzys i rozpad na początku lat 90. Tamten czas przypominał „Taniec starzyków” – z laskami i w dziwnych garniturach. Śmiechu było co niemiara. – *To był trudny taniec, bo trzeba się było wcielić w zgrzybiałego staruszka, tańczyć na przegiętych nogach, zgięty w pół. Wołałbym już przeskakiwać w tańcu w karczmie przez beczkę* – śmiał się jeden z weteranów, Henryk Szlaur, który do dziś – wspólnie z żoną Halką, jest członkiem kierownictwa „Oldrzychowic”, i nadal pojawia się na scenie.

Ale po kryzysie w 1995 roku przyszła rozmowa Marka Grycza i Bogdana Kotasa i odrodzenie się „Oldrzychowic”, tym razem z młodymi uczniami oldrzychowickiej małoklasówki. Obrazek „Na pasiönku” z tamtych lat przypominał najmłod-

szy zespół „Oldrzychowic” – „Tyrka”. Ich starsi koledzy zaskoczyli publiczność tańcem... „Afro”, a także ognistymi tańcami z morawsko-słowackiego pogranicza, z Kopanic. Po przerwie, podczas której można było w foyer „Trisii” zakupić nie tylko kołaczki, ale też płytę kapeli zespołu – „...a tórn znoś?”, druga część i kolejne zaskoczenie: ks. senior Bogusław Kokotek jako prowadzący i narrator obrazka folklorystycznego „O Haniczce i Janiczce”. Na tę wyprawę w głąb historii Śląska Cie-

szyńskiego złożyły się trzy starsze widowiska: „Na zabawie u Tacyń”, „Rekrucko” i „Wiesieli”.

A potem już przed sceną ustawiła się kolejka przyjaciół i sympatyków jubilata z kwiatami i gratulacjami, przeczytano listy z życzeniami od ministra kultury i dziedzictwa narodowego RP, Bogdana Zdrojewskiego, i konsula generalnego RP w Ostrawie, Jerzego Kronholda. – *Bawiliśmy się długo, jak to na urodzinach* – zapewnił Grycz. (kor)

W obrazku „O Janosiku” zatańczył ze „Starymi Oldrzychowicami” także choreograf, Tadeusz Franek (przy mikrofonie).

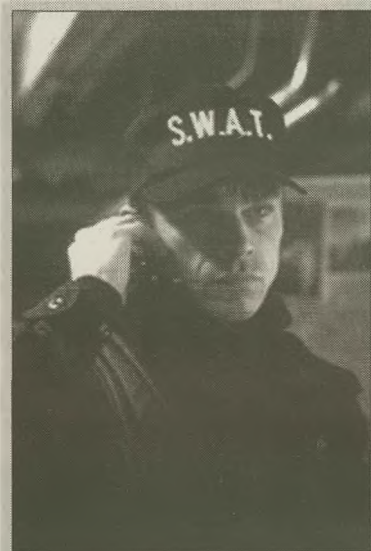
WTOREK 13 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Jedyńkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek (s.) 9.40 Małe zoo Lucy 9.55 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Kuchnia z Okrasą 11.25 Podróżnik 11.45 ZUS dla ciebie 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dookoła świata z Tippi 14.30 Errata do biografii - Kazimierz Wierzyński 15.00 Wiadomości 15.10 Ranczo (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Wyspa Harpera (film USA) 21.20 W zasięgu strzału (film USA) 23.00 Bronisław Wildstein przedstawia 23.45 Złapać mordercę (film kopr.) 1.15 Notacje - Roman Opałka.

TVP 2

6.50 Młodzieży chowanie 7.15 Skarby przeszłości - Godność w prostocie 7.50 Milly i Molly 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 Katyń - ludobójstwo i propaganda 12.25 Dowódcy AK „Grot” gen. bryg. Stefan Rowecki 13.00 W oku cyklonu - scenariusz katastrofy 13.55 Magnum 15.00 Fort Boyard Anna Prus 16.00 M jak miłość (s.) 16.55 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Według Szpota - Pięknoduch i rewolucja 19.45 Gustaw Holoubek nie tylko o teatrze 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.35 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.25 Pora umierać (film polski) 1.20 200 papierosów (film USA).

W ZASIĘGU STRZAŁU

Sensacyjny, 100 minut, USA 2002
TVP 1, wtorek 13. 10., godz. 21.20
Reżyseria: Kari Skogland
Występują: Linda Fiorentino (Liberty Wallace), Wesley Snipes (Joe), Ian Tracey (Mac Munro), Martin Cummins (Russell Williams), Brian Markinson (Rex Perry), Jeff Seymour (Pritchard), Oliver Platt (Victor Wallace)

Życie w Los Angeles jest pełne dynamizmu. Wie o tym dobrze Liberty Wallace, żona właściciela fabryki broni, a zarazem kochanka popularnego aktora Russella. Jednak jeden telefon wystarczy, aby Liberty gwałtownie zwolniła szybki marsz przez Miasto Aniołów. Tajemniczy Joe, zdesperowany ojciec dziewczynki zabitej w szkolnej strzelaninie, bierze na siebie rolę kata tych, których obwinia o śmierć dziecka. Być może bomba ukryta w garderobie Russella i karabin wycelowany w głowę Liberty pomogą odstąpić powiązania handlarzy bronią z polityką.

PORA UMIERAĆ

Obyczajowy, 115 minut, Polska 2007

TVP 2, wtorek 13. 10., godz. 23.25

Reżyseria: Dorota Kędzierzawska
Występują: Danuta Szaflarska (Aniela), Krzysztof Globisz (syn Anieli), Patrycja Szewczyk (wnuczka Anieli), Kamil Bitau (Dostojewski), Marta Waldera (synowa Anieli), Piotr Ziarkiewicz (trebac)

Świat 90-letniej pani Anieli kręci się wokół podniszczonej willi, z której właśnie pozbyła się ostatniego dokwaterowanego po wojnie lokatora. Dom wymaga remontu. Niestety, rodzinie nie podobają się plany staruszki o zamieszkaniu z nią w rodzinnym domu. Syn próbuje sprzedać budynek sąsiadowi, któremu wyla psuje widok z okna. Aniela dochodzi do wniosku, że pora umierać. Odwołuje wizyty syna, wkłada czarną suknię, zapala świecę i z różańcem w dłoni układa się na łóżku, by czekać na śmierć. Szybko jednak zmienia zdanie. Postanawia działać.

TV KATOWICE

5.56 Info poranek 6.11 Przegląd prasy 6.23 Info traffic 7.45 Schlesien Journal 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.25 Pogoda 18.30 Bliżej natury 19.10 Wokół nas 19.15 Relacje 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Po drugiej stronie cieśniny 0.55 Minęła 20-ta 1.44 Telekurier - bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Nożownik (film USA) 22.10 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.10 Sztorm stulecia (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ktoś stoi za drzwiami (pr. roz.) 10.30 Fidlówka 11.40 Pr. muzyczny 11.55 Czy je zechcecie? 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córci McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.05 Tip i Tap (s. anim.) 15.20 Kochamy operę (pr. cykl.) 15.45 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.10 Pomagajmy sobie 16.25 Śpiewanki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk-show) 21.40 Pogromcy długów (mag.) 22.05 Siły pierwotne (s.) 22.55

Solo dla... (pr. muz.) 23.40 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 0.00 Córci McLeoda (s.) 0.45 Czy mnie zechcecie? 1.00 Skarby świata 1.15 Rajskie ogrody (dok.) 1.35 Między nami zwierzętami 2.00 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Mity i fakty historii: Królowe Nilu (cykl dok.) 10.40 168 godzin (pr. publ.) 11.05 Między nami zwierzętami (mag.) 11.40 AZ-kwiz 12.05 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 15.00 Fokus TVC24 15.25 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 15.45 Cudowny świat (cykl dok.) 16.10 Uccello: Bitwa pod San Romano (dok.) 17.00 Usługi na naszych usługach 17.20 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.35 Praga, miasto wień (pr. cykl.) 18.00 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski - Ekstra 19.30 Meduza (lista przeb.) 20.00 Starci na chmiele (film czes.) 21.35 Rudolf Krautschneider (dok.) 22.00 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.15 U nas w Europie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Musicblok (mag.) 23.40 Dwugłos 0.05 Harry i Tonto (film USA) 1.55 Retro (mag.) 2.25 Stulecie latania.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Hotel marzeń: Afryka Południowa (film austr.-niem.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przzychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.20 112 (mag.) 22.55 Oszukać przeznaczenie (film USA-kan.) 0.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.50 Poradnik domowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.35 To morderstwo, napisała (s.) 11.35 Jordan (s.) 12.35 Reba (s.) 13.05 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.35 Czarodziejki (s.) 14.35 Chirurdzy (s.) 15.35 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czeskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.30 Sprawiedliwość (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 14 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.30 Strażnicy Dobrej Nowiny 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Między mamami 11.25 Wizje przyszłości 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Wykupić życie 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysiań Zuza 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Polska - Słowacja, Eliminacje Mistrzostw Świata w RPA 22.40 Na tropie 23.10 Magda, miłość i rak 0.15 Gra w serca (film USA).

TVP 2

6.45 Znaki czasu 7.10 Skarby przeszłości 7.50 Milly i Molly 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Pa-

pież Polak 12.35 Cysterski szlak - Dziedzictwo oliwskich cystersów 13.00 Stepowe slumsy 13.30 Zwyczajna świętość 14.00 Córci McLeoda (s.) 14.55 Zagadkowa blondynka 16.00 M jak miłość (s.) 16.55 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Wajrak na tropie 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Rozmowy istotne - Janusz Gajos 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Warto rozmawiać 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.20 Bite i wykorzystywane (film niem.) 1.10 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.38 Info poranek 7.10 Przegląd prasy 7.45 To brzmi... 8.01 Gość poranka 8.22 Info traffic 8.45 Aktualności 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Kronika miejska - Dąbrowa Górnicza 17.00 To brzmi... 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji - Magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Świat bez wody 0.54 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.)

HOT SHOTS II

Sensacyjny, 110 minut, USA 1993
Polsat, środa 14. 10., godz. 23.10
Reżyseria: Jim Abrahams
Występują: Charlie Sheen (Topper Harley), Lloyd Bridges (Thomas „Tug” Benson), Valeria Golino (Ramada Rodham Hayman), Richard Crenna (Denton Walters), Brenda Bakke (Michelle Rodham Huddleston), Miguel Ferrer (Arvid Harbinger), Rowan Atkinson (Dexter Hayman)

Topper Harley po ostatniej akcji leczy duszę w buddyjskim klasztorze. Odnajduje go tam dawny dowódca, płk Walters, który przybył wraz z asystentką, Michelle, aby namówić go na kolejną operację. Tym razem trzeba przejąć z rąk Arabów wysłaną na Bliski Wschód grupę ratunkową, która miała odbić oddział, który pojechał do Iraku, aby uratować amerykańskich zakładników. Topper odsyła delegację z kwitkiem. Jednak gdy dowiaduje się, że Walters wysłał na ratunek uwięzionym kolejny oddział, który przepadł bez wieści, postanawia wkroczyć do akcji.

18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Wygrane marzenia (film USA) 23.10 Hot Shots II (film USA) 1.00 Nagroda gwarantowana 2.00 Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Grandsupertingtangl (pr. muz.) 9.30 Televariete (pr. roz.) 10.30 Pr. muz.-rozrywkowy 11.20 Hradišťan 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córci McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.25 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 Zamiana (film serb.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Jiřina Šejbalová (cykl dok.) 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Rzym (s.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 23.30 Quartetto (film czes.) 1.00 Córci McLeoda (s.) 1.45 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Kudykam (dok.) 10.00 Uccello: Bitwa pod San Romano (dok.) 10.55 Niebezpieczne filmowanie (cykl dok.) 11.15 Spostrzeżenia z zagranicy 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Reporterzy TVC 13.30 Kwiz dla dzieci 13.55 Tajemnice Toma Wizarda 14.10 Nauka jest zabawna (mag.) 14.35 Pomagajmy sobie 14.50 Wizyta w zoo 15.00 Czy mnie zechcecie? 15.15 Przeżyć! (cykl dok.) 16.10 10 wieków architektury (s. dok.) 16.25 Pr. ekologiczny 16.40 Filmowa szkoła Ondřeja Kepki 16.55 Mikołaj Aleś 17.10 Diagnoza 17.25 Port (mag.) 17.55 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.10 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Redakcja D (j. niem.) 19.20 The Lost Secret (j. ang.) 19.30 Piątka w Pomarańczy 20.00 Ten nasz czeski charakter (cykl dok.) 20.30 Berliński cud (film niem.) 22.15 Piękno europejskich wybrzeży 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Walka pod prąd (dok.) 0.05 Transamerica (film USA) 1.45 Teatr żyje! (mag.) 2.10 Q (mag.).

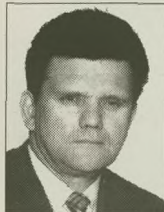
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Mąż najlepszej przyjaciółki (film kan.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Mōnk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czechy - Irlandia Północna (transmisja meczu piłki nożnej) 22.35 Ludzie honoru (film USA) 1.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 2.20 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.05 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Chirurdzy (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Falstarty 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.25 Rekin (s.) 0.25 Rewir Wolfa (s.) 2.10 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 14. 10. 2009 obchodzi swój znaczny jubileusz życiowy 80 lat

pan JAN KLUS

z Jabłonkowa. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, energii życiowej oraz dalszych pogodnych lat wśród najbliższych życzą córka i synowie z rodzinami. GL-650

Dziś, 13 października 2009, obchodzi swój znaczny jubileusz 80-lecia urodzin

pan JAN WAWRECZKA

z Bystrzycy. Dużo zdrowia na dalsze lata życzą żona i dzieci z rodzinami. GL-622

WSPOMNIENIA

W naszych sercach żyjesz i żyć będziesz stale...

W tych dniach mija 15. rocznica śmierci naszej Kochanej Matki

śp. HILDA BADUROWEJ

emerytowanej nauczycielki z Rychnowa. O chwilę życzliwych wspomnień i cichej zadumy proszą córka i syn z rodzinami. GL-659

Jutro, tj. 14 października 2009 roku, mija 100 lat od dnia, kiedy się urodził nasz Kochany

śp. LEOPOLD BRANNY

z Czeskiego Cieszyńska. Tych, którzy Go znali i pamiętają, prosimy o ciche wspomnienie czy też modlitwę. Najbliżsi. GL-653

Dziś mija 2. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. GERTRUDY MIKUŁOWEJ

z Czeskiego Cieszyńska. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-645

Dziś, 13 października 2009, mija 3. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. ALENY ŁYŻBICKIEJ

z Trzyci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-123

Wieczny odpoczynek racz im dać Panie ...

W tych dniach obchodziliby setną rocznicę urodzin nauczyciele

śp. IRENA i FRANCISZEK KWICZALOWIE

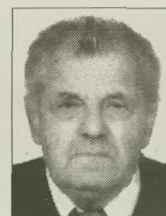
z Karwiny. O modlitwę i wspomnienie proszą córki i synowie z rodzinami. RK-187

NEKROLOGI

Składam serdeczne podziękowania krewnym, znajomym i kolegom. Delegacjom Grona Pedagogicznego PSP w Cz. Cieszynie, lotnikom-seniorom z Bielska Białej, którzy tak licznie przyszli pożegnać na zawsze

śp. WŁADYSŁAWA MATUSZKA

z Cierlicka-Kościełca. Dziękuję za liczne wyrazy współczucia i kwiaty. Szczególne podziękowanie kieruję do ks. Sedláčka za dostojne przeprowadzenie uroczystości pogrzebowej, organistów i jego koleżance. Za zasmuconą rodzinę żona. AD-122

Z głębokim żalem w sercach zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 8 października 2009 zmarł po krótkiej chorobie w wieku 81 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. BOLESŁAW JELEN

zamieszkały w Karwinie-Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę dnia 14 października 2009 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd przewieziony będzie na cmentarz w Karwinie-Mizerowie. Autobus z kościoła na cmentarz zapewniony. W smutku pogrążona rodzina. RK-196

Dnia 4. 10. 2009 zmarła w wieku 87 lat

śp. ELZA SZCZYRBOWA

z Błędowic-Podlesia, ostatnio zamieszkała w Pelhřimovie. Ostatnie pożegnanie przebiegło w wąskim gronie rodzinnym. Bliskich i znajomych prosimy o chwilę wspomnień. W smutku pogrążona rodzina. GL-664

Kto w sercach żyje tych, których opuścił, ten nie odszedł.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że zmarła w wieku 84 lat nasza Ukochana Siostra, Ciocia, Szwagierka i Kuzynka

śp. MARIA WIGŁASZOWA

z domu Przybyła, zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 13. 10. 2009 o godz. 14.00 w kościele katolickim w Sibicy. Zasmucona rodzina. GL-658

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 11 października zmarł w wieku 77 lat nasz Kochany, Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. GUSTAW CHODURA

zamieszkały w Nieborach pod nr 188. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 15. 10. 2009 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Trzyci, następnie na cmentarz w Nieborach. Zasmucona rodzina. GL-665

nie, że zbiórka jest 17. 10. o godz. 8.00 na dworcu kolejowym w Trzyci.

KONCERTY

DARKÓW – MK PZKO zaprasza 18. 10. o godz. 15.30 do sali Domu Zdrowego na koncert w ramach 8. edycji Darkowskiej Jesieni. Program: chór mieszany Lira, PTA B. Smetany w Karwinie – orkiestra uczniów i solistki, tercet wokalny oraz solo śpiewacze, chór żeński Melodia z Nawsia.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Głową w MUR

Przyznam bez tortur, że tytuł październikowego MUR-u „Cień Napoleona” nie zachęcał mnie zbyt do udziału w nim. Jednak po dwugodzinym wykładzie opuszczałem aulę w pełni usatysfakcjonowany i przekonany o trafności doboru tematu do naszych aktualnych mniejszościowych potrzeb. Bogactwo historycznych faktów, lecz i emocjonalne zaangażowanie wykładowcy w treść tematu złożyły się na to, że „Cień Napoleona” zauroczył słuchających i z pewnością nie tylko mnie, zmusił do refleksji. Ułańska tradycja, desperackie szarże legionów polskich biorących udział w walkach napoleońskich prawie w całej Europie nie zawsze są należycie doceniane, a czasem ich sensowność bywa nawet kwestionowana. Cień Napoleona w interpretacji Bohdana Kowali podał wiele dowodów na to, że ataki głową w mur – udane, czy nieudane

– przynosiły pozytywne historyczne konsekwencje. Taka, może i trochę niepopularna konkluzja może być wielce budująca dla naszych wątlących, często i zwaśnionych „legionów”. Może bowiem podbudować nasz patriotyzm, który zdaje się być coraz bardziej chwiejny. Przydałoby się implantować nieco więcej zdrowego patriotyzmu do polskich szkół na Zaolziu. Chociaż tylko zwykły słuchacz, gorąco jednak zapraszam do udziału w następnych odcinkach MUR-u, zwłaszcza nauczycieli polonistów i historyków. Uważam, że wykłady historyczne są jak najbardziej potrzebne. Należy się zatem uznanie organizatorom Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, a szczególnie jego „duszy” – Danucie Chwajol.

KAROL MRÓZEK

OFERTY PRACY

FIRMA POSZUKUJE do nowo otwieranego sklepu z odzieżą używaną w Ostrawie pracowników na stanowisko: **kierownika sklepu i sprzedawców**. Wymagania: doświadczenie w handlu oraz znajomość j. polskiego. Mile widziane doświadczenie w branży odzieży używanej. CV prosimy przysłać na e-mail: omegatc@omegatc.pl w temacie wpisywać „praca Ostrava”. GL-652

OFERTY

SPRZEDAM CIELICZKĘ od dobrej krowy. Tel. 596 361 383. RK-195

KUPIĘ PARCELE BUDOWLANĄ o powierzchni około 1000 m² w miejscowościach: Olbrachcice, Dolny Żuków albo w okolicach od Bystrzycy po Jabłonków. Gwarantuję szybkie załatwienie wszelkich spraw urzędowych na mój koszt. Płacę gotówką. Proszę dzwonić pod numer 602 510 658. GL-655

SPRZEDAM – łuparkę do drewna (śtupačka), świder stożek (rotační kužel) średnica 80 mm, długość (280 mm), stal szlachetna klasy 15, z silnikiem lub pojedynczo. Tel.: 732 844 674. GL-632

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-537

WYSTAWY

GALERIA DK „Trisia”, Trzyniec: do 28. 10. wystawa PZS „Hutnik 1954-2009”. Czynna codziennie.

BIŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronisławy Ulmanovej „Doteky s anděly”.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 25. 10. wystawa pt. „Cieślar + 2”.

KONGRES POLAKÓW, CZ. CIE-

SZYN: do 16. 10. „Dělení Polska” wystawa z okazji 70. rocznicy napadnięcia Niemiec i ZSRR na Polskę, przygotowana przez Ośrodek Karta i Dom Spotkań z Historią w Warszawie. Czynna po-pt: 8-15.

MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyńska-Sibica: do 23. 10. wystawa Dášy Lukávkovej pt. „Magiczny svět”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11**: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958**: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW:

Czechow Tołstojowi powiedział „żegnam” (13, godz. 19.00);

▲ **KARWINA**: Amfitrion 38 (14, godz. 18.00).

SCENA CZESKA: Bláha a Vrchlická (14, godz. 19.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC

1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDY-**

CJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 13. 10. o godz. 15.30.

NIEBORY – Spotkanie byłych członków teatryku Gapa przed jubileuszem odbędzie się 16. 10. o godz. 16.30 w Domu PZKO.

PTTS „BS” – Informuje zainteresowanych zwiedzeniem Huty Trzy-

Mundial nie dla nas

Rozwiały się nawet teoretyczne szanse Polaków na awans do przyszłorocznego mundialu w RPA. Podopieczni trenera Stefana Majewskiego w kiepskim stylu przegrali w sobotę w Pradze 0:2 z Czechami i wiele wskazuje na to, że w tabeli grupowej wyprzedzą tylko outsidera z San Marino. W walce o awans liczą się już tylko Słowacy i Słoweni, ale miłośnicy literatury science fiction przed środą nie skreślają też jeszcze reprezentacji Czech. Ekipa Ivana Haška awansuje do baraży w przypadku jutrzejszego zwycięstwa z Irlandią Północną i... w razie wygranej kelnerów z San Marino ze Słoweniami. Z kolei Słowacy, aby z pierwszego miejsca w grupie bezpośrednio awansować do mundialu, muszą w środę pokonać Polskę.

Grupa III nazywana jest też grupą średniaków. I zasłużenie, tak na dobrą sprawę bowiem żadna z drużyn nie zasługuje na awans do mistrzostw świata 2010. Najlepszy futbol prezentuje obecnie Słowenia, która w sobotę zasłużenie pokonała na wyjeździe Słowację (2:0) i z drugiego miejsca traci do rywala zaledwie 2 punkty. Czesi finiszują zbyt późno i tylko cud w San Marino może poprawić im humory. – Zwycięstwo z Polską przedłużyło nasze

Tomáš Rosický (z lewej) w pojedynku z Maciejem Iwańskim.

szanse na awans, ale z ręką na sercu, są one minimalne – powiedział „Głosowi” obrońca Zdeněk Pospěch, który asystował przy drugim голу strzelonym przez Plášila. Mało kto chyba pamięta, że Pospěch swoją profesjonalną karierę rozpoczynał w Trzyńcu, obecnie zaś broni barw Kopenhagi. – Cieszyłem się bardzo z nominacji trenera Ivana Haška i nie ukrywam, że wierzyłem w naszą wygraną z Polską – podkreślił obrońca. – Chciałbym jednak dodać, że Polacy wcale nie ułatwili nam zadania. Zagrali ambitnie – dodał. Kurtoazyjne najwyraźniej słowa wcale nie pasują do obrazu, jaki naprawdę stworzyli biało-czerwoni w Pradze. Eksperymentalna drużyna nie miała pomysłu na rywala, a ambicji już w ogóle żadnych. Trener Stefan Majewski przyznał, że przy obu bramkach dla gospodarzy blok obronny przysnął. – Zespół czeski miał przewagę, ale nie potrafił w pierwszej połowie strzelić bramki. Gospodarzom pomogły dopiero nasze błędy w defensywie – ocenił Majewski. – Jeśli ograniczymy liczbę błędów w defensywie, jesteśmy w stanie zagrać ze Słowacją dobry mecz – dodał szkoleniowiec. W bramce od pierwszych minut powinien pojawić się Jerzy Dudek. JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

NIŻSZE KLASY PIŁKARSKIE – I A KLASA: Dzieńmorowice – Herzmanice 4:0, St. Biela – Sucha G. 6:1, Raszkowice – Lutynia Dolna 2:0, Janovice – Bystrzyca 1:1, Śmiłowice – Stonawa 3:2; lokaty: 1. Dzieńmorowice 19, 2. St. Biela 19, 3. Sucha G. 17 pkt. **I B KLASA:** Mosty – Gródek 4:1, Szenow – Niebory 1:1, Gnojnik – Jabłonków 3:2, Dobra – Oldrzychowice 1:1, Nydek – Karwina B 3:1, I. Piotrowice – Wędrzynia 0:3; lokaty: 1. Karwina B 22, 2. Szenow 20, 3. Oldrzychowice 20 pkt. **MP KARWIŃSKIEGO:** ČSAD Hawierzów – Dąbrowa 1:1, Cierlicko – Sł. Rychwałd 6:1, Żuków G. – Bogumin B 3:2, F. Orłowa – TJ Pietwałd 3:1, Wierzniovice – Zabłocie 2:2. **MP FRYDEK-MISTEK:** Nawsie – Bukowice 3:1, Frydek-Mistek B – Piossek 3:1; lokaty: 1. Frydek-Mistek B 25, 2. Palkowice 20, 3. Dobratice 19 pkt. (jb)

Przegrana w Rumunii

PUCHAR EHF

Ośmiobramkową zaliczkę muszą odrobić w rewanżu szczypiorniści Banika Karwina, by móc myśleć o awansie do dalszej fazy Pucharu EHF. Z rumuńskim klubem UCM Resita przegrali bowiem na wyjeździe 32:40. – Zagraliśmy słabo w pierwszej połowie, co rywal skrzętnie wykorzystał – powiedział „Głosowi” trener Karwiny, Jozef Hanták. – Przed rewanżem w Karwinie nie stoimy jednak na straconej pozycji, te straty są do odrobienia – zapewnił karwiński szkoleniowiec. Dobry mecz zaliczyli Zdráhal, Petrovský i Hanták, na karwińskim parkiecie solidnie muszą jednak zagrać wszyscy zawodnicy Banika. Rewanż 18. 10. w hali Banika Karwina.

Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček 2, Heinz, Vančo 1, Faith 2, Hanták 7, Šulc 3, Petrovský 7, Požárek, Ivanov 2, Lyžwa, Monczka, Zdráhal 8. (jb)

Turek postrachem Stalowników

O. EKSTRALIGA

CZ. BUDZIEJOWICE TRZYNIEC

4:2

Tercje: 2:1, 1:1, 1:0. Bramki: 5. Sailer, 9. Hudec, 29. Sailer, 46. Gulaš – 7. Tomas (Bonk), 21. Kohn (Polansky). Trzyniec: Hamerlík – Zib, Hrabal, Malec, Seman, Cartelli, Výtisk, Andersons, Lojek – Růžicka, Polansky, Kohn – Květoň, Peterek, Martynek – Polák, Bonk, Tomas – Hampl, Kaneko, Pospíšil.

Gwiazdą meczu był budziejowicki bramkarz Roman Turek, który momentami przyprawiał gości o palpitację serca. Drugi mecz w barwach Trzyńca zaliczył Radek Bonk. W ataku z Polakiem i Tomasem czuł się świetnie, asystował

też przy wyrównującej bramce na 1:1. Stalownicy przy stanie 3:2 zwiększyli obroty, ale czujny Turek radził sobie w bramce znakomicie.

Lokaty: 1. Witkowice 30, 2. Zlin 30, 3. Pardubice 27, 4. Trzyniec 27 pkt. W piątek: Trzyniec – Ml. Bolesław.

I LIGA

HRADEC KR. HAWIERZÓW

3:1

Tercje: 1:0, 2:0, 0:1. Bramki: 4. Kadlec, 30. Tábořský, 40. Budínský – 47. Sikora. Hawierzów: Čech – Klimeš, A. Hruška, Tesařík, Rangl, Vajda, Peštuka, Hoda, Zientek – Žajgla, Piecha, Smejkal, Seman, Sikora, Zeliska, Červenka, Velecký, Bursík, Haas.

Lokaty: 1. Chomutów 26,... 15. Hawierzów 6 pkt. Jutro: Hawierzów – Szumperk (17.30).

II LIGA

ORŁOWA UNICZÓW

5:4

Tercje: 1:1, 2:1, 1:2 – 1:0. Bramki: 4. Kotásek, 34. Studený, 35. Kraft, 58. Potočný, 61. Kraft – 4. Molota, 38. Holík, 48. Protivný, 59. Pavlas. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Goláb, Hegegy, Ovšák, Prokop, Vydra, Michejda, Urbánek, Grygar, Kraft, Rozum, Škatula, Potočný, Samiec, Stránský, Studený, Kotásek, Hanzl, Galgonek.

Lokaty: 1. Orłowa 20, 2. W. Międzyrzecze 18, 3. N. Jiczyn 17 pkt. (jb)

Zmiennicy też potrafią

II LIGA PIŁKARSKA

DUKLA PRAGA TRZYNIEC

0:1 (0:0)

Bramka: 87. Doležal. Trzyniec: Lipčák – Hrdlovič, Chlebek, Kuděla, Martinčík – Malíř, Hanus (66. Stýskala), Ceplák, Eismann – Matuš (71. Onuchukwu), Szmek (79. Doležal).

Drużyna Trzyńca w podstawowym składzie z Františkem Hanusem (wreszcie wymienił pobyt na ławce rezerwowych za grę od pierwszych minut) sięgnęła po cenne zwycięstwo w Pradze na Julisce. Trzy punkty zapewnił podopiecznym trenera Jiřego Nečka z rzutu rożnego celną główką zmiennik Doležal.

MPK KARWINA ŻIŻKOW

0:2 (0:0)

Bramki: 57. Kalod, 75. Knakal. Karwina: Kafka – Jursa, Suchý (43. Giku), Hoffmann, Čeman (78. Milošawljew) – Fícek, Slončík, Pavlík,

Knötig – Pontus (70. Miřinský), Opic.

Podopieczni trenera Leoša Kalvody nie nawiązali do dobrego występu z pucharowego spotkania z Brnem. Gospodarzom zabrakło zwłaszcza skuteczności w polu karnym. Największą okazję zmarnował w 54. minucie Opic, który zamiast dograć do niepilnowanego Pontusa, zamienił się w rugbistę i wysoko przestrzelił. Viktoria obie bramki zdobyła z kontry.

Lokaty: 1. Ujście n. L. 28, 2. Hradec Kr. 25, 3. Zlin 22,... 5. Trzyniec 18, 8. Karwina 15 pkt.

DYWIZJA

HANICE HAWIERZÓW

1:2 (0:0)

Bramki: 53. Kufa – 57. Látal, 68. Punčochář. Hawierzów: Pacanovský – Valový, Aniol, Giřa, Reichl – Pristáš (89. Valla), Sourada (87. Piřtěk), Kučerňák, Vandriak (91. Petík) – Látal, Punčochář.

Czyżby zapowiedź lepszych cza-

sów? Najwidoczniej tak, bo zwycięstwo zapewnił Indianom nowi piłkarze, pozyskani do Hawierzowa na trzy dni przed meczem. Wypożyczony z Karwiny napastnik Látal wyrównał na 1:1, a wygraną załatwił gościom eks-dzieńmorowicki Punčochář. Linie obrony wzmocnił inny karwiński zawodnik, Reichl.

ORŁOWA PORUBA

1:3 (1:3)

Bramki: 11. Věčerek – 4. i 26. Voznica, 24. Martinka. Orłowa: Szarowski – A. Věčerek, Sochora, F. Kadlčák, Skácelík – Široký, Kušník, Z. Kadlčák, T. Věčerek (46. Miřanec) – Šebek (79. Trlifaj), Kopel.

Slavia przegrała kolejny mecz przed własną publicznością. Piłkarze z Ostrawy wykorzystali wszystkie błędy orłowskiej defensywy, która w sobotę przypominała ementaler. W dobrej dyspozycji strzeleckiej był Tomáš Voznica.

Lokaty: 1. Zlin B 24, 2. Jakubczowice 23, 3. Poruba 22,... 9. Orłowa 16, 15. Hawierzów 7 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

L. PIOTROWICE IRP CZ. CIESZYN

4:0 (4:0)

Bramki: 2. Dittrich, 12. i 24. Urban, 38. Lukan. L. Piotrowice: Sabela – Klimek, Bernátik, Kumpán, Dittrich – Bielan, Miko (46. Skřížovský), Anastazovský, Funiok (80. Láznická) – Urban, Lukan. Cz. Cieszyn: Pytela – Walach, Szmek, Kantor, Rac – Zabelka (46. Hromada), Fikozcek, Hradečný, Šmahaj – Martinek (63. Popelka), Mendrok.

Mecz derbowy tylko potwierdził zniżkę formy drużyny IRP. Goście rozkleili się już w 2. minucie i w dołku psychicznym grali aż do końca spotkania. Pierwszy strzał na bramkę oddali goście dopiero w 66. minucie. Drużyna Piotrowic uporała się z rywalem nawet bez etatowego snajpera, Pavla Šustera.

FRYDLANT BOGUMIN

1:1 (1:0)

Bramki: 41. Šigut – 49. Kubinski.

CZK: Hejnal, Košťál (B). Bogumin: Skupeň – Pluta (71. Špryňar), Fluxa, Košťál, Tvrdý – Ducar, Kubinski, Harwot, Hejnal – Gábor, Štverka.

Boguminiacy dogrywali mecz w dziewiątkę, po zbyt pochopnych werdyktach sędziego Pobořila. Przy stanie 1:1 nie wykorzystali karnego. David Štverka potraktował „jedenastkę” jak kompletny amator.

OLBRACHCICE KRNOW

0:1 (0:1)

Bramka: 35. Dařicek. Olbrachcice: Chlebek – Čubok (80. Háníl), Neuman, Hovůrka, Dorozlo – Čoček, Smékal, Stachel, Novák, Wojtyna (60. Sikora) – Goj (75. Kociólek).

Feralna dla Banika była 35. minuta, w której Dařicek krosowym strzałem zaskoczył olbrachcickiego bramkarza. Futbol na grząskim boisku obejrzało zaledwie 30 najwerniejszych kibiców.

Lokaty: 1. Liskowice 28, 2. P. Polom 20,... 4. L. Piotrowice 17,... 10. Cz. Cieszyn 14, 13. Olbrachcice 9, 15. Bogumin 8 pkt. (jb)

Spokojnie,
to nie
zawał!

Mogą fedrować pod granicą

Za dwa tygodnie granicę czesko-polską będzie można przekraczać również... pod ziemią. W życie wchodzi umowa podpisana w ub. roku między Czechami i Polską, umożliwiająca wydobycie węgla ze złóż pod granicą obu państw.

Umowa daje zielone światło hollenderskiej spółce New World Resources, która – jako właściciel spółki OKD – od dawna zamierza eksploatować węgiel z nieczynnej kopalni Morcinek w Kaczycach. Wydobycie miało odbywać się od strony czeskiej, z wykorzystaniem infrastruktury tutejszych kopalni.

– Umowa międzypaństwowa nie dotyczy konkretnie Morcinka. Ogólnie stwarza możliwość przekraczania granicy pod ziemią w celach prowadzenia prac badawczych – nieregularnego wydobycia. Dotąd nie było żadnego przepisu prawnego, który umożliwiałby przekraczanie granicy pod ziemią – wyjaśnił

Umowa międzypaństwowa otwiera możliwość wydobycia polskiego węgla z czeskiej strony.

Historia Morcinka...

...była bardzo krótka, jak na polskie kopalnie, liczące sobie zazwyczaj dziesiątki lat. Jej projektowanie rozpoczęto w 1977 roku, a budowa ruszyła już kilka miesięcy później. Uroczyste oddanie do użytku nastąpiło w 1986 roku. Kopalnia miała być dumą socjalistycznego państwa i utrudnić sąsiadom dostęp do polskich pokładów węgla. „Górnicy wykonali 959 m korytarzy i ponad 5,4 tys. m sześć. komór stanowiących rodzaj kamiennego szkieletu kopalni. Każda taka komora jest wyposażona w trwałe obudowy, które muszą przetrwać, podobnie jak cała komora, aż do wyczerpania zasobów kopalni i jej całkowitej likwidacji. Do tego jednak daleko...” – donosiła w latach 80. jedna ze śląskich gazet. Życie spletało jednak wszystkim figla, a rzeczywistość okazała się bardzo smutna. Morcinek – jak się okazało – od początku był zagrożony wybuchami metanu i pyłu węglowego oraz pożarami. W ciągu 11 lat istnienia na jego pokładach doszło aż do siedmiu pożarów i dwóch śmiertelnych wypadków. W dodatku, z powodu trudnych warunków geologicznych i rozrzuconych pokładów, Morcinek doprowadził do strat o łącznej wartości 188 mln zł, a w 1997 roku zajmował drugie miejsce w kraju, jako kopalnia o najwyższym koszcie pozyskania węgla. Na każdej tonie Skarb Państwa tracił 50 zł. Zarząd Jastrzębskiej Spółki Węglowej przez lata pokrywał te straty dobrą działalnością innych kopalni. W końcu przestał. Fedrunek w Morcinku trwał do 1999 roku, kiedy rząd Jerzego Buzka podjął decyzję o likwidacji najmłodszej polskiej kopalni. Likwidacja zakończyła się oficjalnie 31 grudnia 2000 roku. Morcinek przeszedł do historii. Był pierwszą polską kopalnią, którą zamknięto i rozebrano. Korytarze czopowano jak butelki korkiem, później do szybu wsypany żwir wymieszany z piaskiem, a na koniec wylot z ziemi zbrojono i zalewano betonem. Założenie było takie, że pokłady trzeba tak zabezpieczyć, aby – gdy po latach poprawi się koniunktura na węgiel – można je było odkopać i znowu eksploatować. (gc)

„Głosowi Ludu” rzecznik NWR, Vladimír Bystrov. Umowa została podpisana już w sierpniu ub. roku. Teraz zakończył się proces jej ratyfikacji i przepis wejdzie w życie.

Prace geologiczne w rejonie granicy w celu rozpoznania złóż węgla mają prowadzić razem NWR i Jastrzębska Spółka Węglowa. Oba przedsiębiorstwa podpisały dwa lata temu list intencyjny w tej sprawie. Nic nie wskazuje jednak na to, by po wejściu w życie umowy międzypaństwowej prace geologiczne od razu się rozpoczęły. – *Czesi deklarują, że ich zainteresowanie Morcinkiem nadal trwa, lecz od dwóch lat nikt z ich strony się z nami nie kontaktował* – powiedziała naszej gazecie rzeczniczka JSW, Katarzyna Jabłońska-Bajer. – *Zlikwidowaliśmy nawet stanowisko pełnomocnika ds. tego projektu. Również Bystrov przyznał, że na razie nie wiadomo, kiedy prace geologiczne się rozpoczną. Potwierdził tylko, że trwają przygotowania i że NWR jest nadal zainteresowana polskim węglem, choć od roku w planach jest zastój spowodowany kryzysem i spadkiem popytu na węgiel.*

Dziennik „Rzeczpospolita” jako

pierwszy przyniósł informacje na temat wejścia w życie umowy. Magda Sikorska, rzeczniczka polskiego resortu środowiska, powiedziała gazecie, że „udokumentowane w wyniku tych prac złoża będzie mogło być eksploatowane dopiero po otrzymaniu nowej koncesji na wydobycie węgla kamiennego, po spełnieniu przez potencjalnego inwestora wszystkich warunków wynikających z przepisów prawa, m.in. uzyskaniu uzgodnień od organów samorządowych – wójtów gmin: Zebrzydowice i Hażlach”. Obie gminy sprzeciwiają się wznowieniu wydobycia węgla w Morcinku, obawiając się powrotu szkód górniczych. Sprawa dotyczy również Stonawy, ponieważ polski węgiel byłby najprawdopodobniej wydobywany przez kopalnię ČSM. Wójt Andrzej Feber nie obawia się jednak skutków ewentualnego wznowienia wydobycia ze złóż Morcinka. – *Prawdopodobnie wzrosłaby eksploatacja węgla w kopalni ČSM, co dla naszej gminy oznaczałoby większe nateżenie ruchu, głównie ciężarówek. Ale to są skutki pośrednie, z którymi umiemy sobie poradzić* – powiedział naszej redakcji. DANUTA CHLUP

Kopalnia Karwina ma zgodę

Spółka OKD będzie mogła kontynuować do 2016 roku wydobycie węgla w zakładzie ČSA kopalni Karwina. W latach 2011-2016 zakład ma wydobywać na powierzchni 26 km kw. ok. 3 mln ton węgla rocznie. Najpierw jednak spółka OKD będzie musiała podpisać umowy z miastami i gminami, objętymi eksploatacją. Są to Karwina, Orłowa, Dąbrowa i Dzieńmorowice. Ministerstwo Środowiska Naturalnego RC zgadza się z dalszym wydobyciem, lecz stawia spółce węglowej liczne warunki. W końcowym stanowisku dokumentacji EIA (analiza wpływów na środowisko) jest ich aż 148.

Spółka OKD będzie musiała regularnie informować mieszkańców o planach wydobywczych, które mogą mieć negatywne skutki ekologiczne. Co najmniej raz w roku mają być publikowa-

ne w internecie i rozsyłane do poszczególnych gmin wyniki pomiarów dotyczących wpływów na różne składniki środowiska. Wśród warunków zaakceptowanych przez ministerstwo są również te, które wysunęły miasta. Orłowa domagała się, by kopalnia z wyprzedzeniem informowała o podziemnych odstrzałach, odczuwalnych zwłaszcza w części Zimny Dół, oraz by dokładnie zbadano, czy odstrzały są przyczyną szkód powstających w budynkach. – *Nasze uwagi zostały uwzględnione w stanowisku ministerstwa* – powiedział zastępca burmistrza Orłowej, Radislav Mojžíšek.

Umowy z miastami i gminami, które są jednym z warunków dalszego wydobycia, nie są niczym nowym. – *Jakieś dwa lata temu udało nam się uzgodnić i podpisać umowę, kompleksowo*

określającą różne aspekty współżycia miasta z OKD – wyjaśnił Mojžíšek.

Badanie wpływu wydobycia węgla na środowisko naturalne przeprowadzane jest regularnie co 5 lat. Ważność dotychczasowej analizy EIA dla zakładu ČSA kończy się w 2010 roku. W toku jest analiza wpływu kopalń Łazy i Darków na środowisko na lata 2011-2016. Pozytywne stanowisko ministerstwa nie oznacza automatycznie, że wydobycie faktycznie będzie kontynuowane. Ministerstwo nie wydaje zezwoleń na dalszą eksploatację, tylko zalecenie, którym powinny się kierować inne organy oraz inwestor – spółka OKD.

– *Zezwolenie musi wydać Obwodowy Urząd Górniczy* – powiedziała rzeczniczka OKD, Zuzana Koláriková. (dc)

ZDARZYŁO SIĘ

Bójka w szpitalu

W szpitalu w Hawierzowie na pacjentów, lekarzy i dziennikarzy telewizyjnych, którzy przyjechali tam nakręcić wywiad, rzucił się pięściami pijany mężczyzna. 32-letni mężczyzna zachowywał się agresywnie. Zaatakował pacjentów, kopał w karetkę pogotowia, która przywoziła chorego, a potem rzucił się na ekipę z telewizji miejskiej, która musiała ratować się ucieczką. Mężczyznę przewieziono do izby wytrzeźwień. (ep)

Potrącił przechodnia

Poważnych obrażeń doznał wczoraj rano 41-mężczyzna, którego potrącił samochód na przejściu dla pieszych. Do wypadku doszło w Pietwałdzie. Samochód jadący z dużą prędkością od strony Ostrawy, nie zdążył zatrzymać się przed przejściem i potrącił pieszego. Mężczyzna miał otwarte złamanie kości, doznał też urazu głowy. (ep)

Dwieście lat!

Setne urodziny obchodziła w ubiegłym tygodniu mieszkanka Czeskiego Cieszyna, Maria Gądkowa. Z tej okazji odwiedził ją wiceburmistrz miasta, Milan Pecka. Pani

Maria Gądkowa

Maria urodziła się 7 października 1909 roku. Pochodzi z Cieszyna, a do Republiki Czeskiej przeprowadziła się w dzieciństwie – z rodzicami osiadła w Ostrawie, gdzie jej ojciec znalazł pracę. Do Czeskiego Cieszyna przeniosła się przed 11 laty. Z zawodu jest fryzjerką, pracowała jednak w intrologatorni. (ep)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 2 do -1°C
noc: -1 do -5°C
wiatr: 2 m/s

dzień: 3 do -2°C
noc: -3 do -7°C
wiatr: 2-3 m/s

KRÓTKO

Będą kolejne place zabaw

KARWINA (ep) – Miasto otworzyło kolejny plac zabaw dla dzieci przy szkole podstawowej w dzielnicy Raj. Mogą z niego korzystać wszystkie dzieci, nie tylko uczniowie z rajskiej szkoły. Następny plac zabaw pojawi się wkrótce na osiedlu w Karwinie-Granicach, gdzie prace zakończone zostaną jeszcze w tym miesiącu. Od kilku lat miasto stara się rozwiązywać problem małej liczby miejsc do zabaw. – *W zeszłym roku przeprowadziliśmy ankietę „Osiedle na życzenie”, dotyczącą dzielnic Granice i Raj. Z uwag mieszkańców wynikało, że bardzo brakuje u nich miejsc, w których dzieci mogłyby się bawić i grać. Planujemy więc budowę w tych miejscach kolejnych placów zabaw* – wyjaśnił prezydent miasta Tomáš Hanzel.

Za wczasy zapłaciło miasto

HAWIERZÓW (dc) – Miasto wydało w tym roku 2,5 mln koron na wczasy zdrowotne dla dzieci, osób niepełnosprawnych i seniorów. Większość z 2,5-milionowej kwoty przeznaczona została na wczasy zagraniczne. Od połowy lipca do końca września odbyło się 6 dziesięciodniowych turnusów w Chorwacji. Nad morze wyjechało 120 dzieci, 35 pensjonariuszy domu opieki społecznej Sante oraz 35 seniorów. Dwudziestka dzieci z wadami ruchu wzięła udział wraz z rodzicami w bezpłatnych wczasach rehabilitacyjnych w Górnej Beczwie. Do Rzeki wyjechało na tydzień 30 dzieci z problemowych rodzin, objętych opieką wydziału społeczno-prawnego ochrony dziecka.

NIESPODZIEWANY ATAK ZIMY W POŁOWIE PAŹDZIERNIKA

W górach już białło!

Nagły atak zimy zaskoczył wszystkich – nie tylko kierowców, którzy spóźnili się z wyjazdem na drogi, ale też kierowców, którzy nie zmienili opon na zimowe.

Śnieg zaczął sypać we wtorek. Wczoraj opady nasiliły się. Białego puchu szybko przybywało szczególnie w górskich miejscowościach, m.in. w Łomnej Dolnej i Jabłonkowie. – *Na drodze jest błoto pośniegowe, trawnik jest cały przykryty śniegiem* – mówił wiceburmistrz Jabłonkowskiego Stanisław Jakus. Dodał, że już wczoraj miały wyjechać na drogi pierwsze odśnieżarki.

Trudne warunki zaskoczyły kierowców. – *Kierowcy jeżdżą zmieniać opony od wtorku* – powiedział nam po południu kierownik jednego z serwisów ogumienia w Czeskim Cieszynie, Roman Pawera. – *To błąd, opony należy zmieniać już wtedy, kiedy temperatura spadnie poniżej 7 stopni Celsjusza* – skomentował sytuację rzecznik policji we Frydku-Mistku, Ivan Žurovec.

Mieszkający w Łomnej Bronisław Procnier relacjonował, że niektórzy kierowcy mieli na drodze poważne kłopoty. – *Do Łomnej lepiej nie jeździć na letnich oponach* – uzupełnił artysta ludowy. – *Nie przypominam sobie zimy, która rozpoczęłaby się w październiku, choć był taki rok, że śnieg spadł pierwszego listopada i już się trzymał* – tłumaczyła Helena Procnier, żona pana Bronisława.

Trudne warunki drogowe panowały wczoraj po południu w Wiśle.

Z powodu opadów śniegu poważnie utrudnienia panowały na drodze z Wisły do Istebnej. Od rana na serpentynach na Kubalonkę koło Zameczku Prezydenckiego działy się dantejskie sceny. Samochody stały na drodze w poprzek, autobusy nie mogły podejść po stronej i śliskiej nawierzchni. Młodzież z Trójwsi, która dojeżdża do szkół w Wiśle, spóźniła się na zajęcia o dwie godziny – zamiast na 8.00 dotarła dopiero ok. 10.00.

Według prognoz Czeskiego Instytutu Hydrometeorologicznego, również najbliższe dni

będą zimne i pochmurne, z opadami śniegu i deszczu ze śniegiem. Temperatury w dzień wyniosą od 0 do 4 st. C, w górach spadną poniżej zera.

Jak powiedział nam Czesław Matuszyński, prezes Kolei Linowej Czantoria w Ustroniu, o nartach nie ma jednak jeszcze co myśleć. – *W przyszłym tygodniu ma się ocieplić. Myślę, że sezon narciarski zacznie się najwcześniej w połowie grudnia. Osoby, które obserwują przyrodę mówią, że zima ma być w tym roku fajna. Oby!* – dodał Czesław Matuszyński. (gc, two, dc)

Złodzieje nie lubią kamer

Jak zmniejszyć przestępczość? W Karwinie mają już wypróbowany sposób. W 15 miejscach w mieście znajdują się kamery, którym nic nie umknie. Właśnie zainstalowano kolejne trzy – jak zwykle w miejscach, gdzie jest dużo ludzi – koło centrum handlowego, pod Urzędem Pracy i przy restauracji „Slunce” na ulicy Borovského, gdzie poli-

cja często musi interweniować. – *W miejscach, które obserwuje kamera, przestępczość spada. Staż Miejska na bieżąco śledzi sytuację i w razie problemów może od razu wysłać na miejsce patrol* – wyjaśniła rzeczniczka Urzędu Miasta, Šárka Swiderová. – *Staramy się umieszczać kamery tam, gdzie jest dużo osób, gdzie zdarzają się kradzieże*

czy bójk. Kamery są na przykład przy supermarketach, dużych parkingach czy na niebezpiecznych ulicach. Miejsce ich umieszczenia jest dobrze oznaczone, więc złodziej dobrze się zastanowi, zanim zdecyduje się coś ukraść – uważa prezydent miasta, Tomáš Hanzel. W tym roku w Karwinie zainwestowano w kamery ponad 1,5 mln koron. (ep)

Krzyż znowu w całości

Fot. ELŻBIETA PRZYCKO

Zabytkowy kamienny krzyż z polskim napisem, stojący w Czeskim Cieszynie-Sibicy przy ul. Jabłonkowskiej, wreszcie doczekał się naprawy. Pół roku temu został złamany. Uderzył w niego samochód. Nie naruszona została podstawa oraz rzeźba Maryi. O odnowienie zabytku walczyli państwo Provozčákové z Sibicy. Remont krzyża sfinansował wydział szkolnictwa i kultury Urzędu Miejskiego. (ep)

Światel jak nie było, tak nie ma

Problemów ze skrzyżowaniem ulic Ostrawskiej i Klasztornej nie udało się w Orłowej jeszcze rozwiązać. Na niebezpieczne skrzyżowanie w Orłowej-Mieście kierowcy skarżą się od dawna. Miasto znalazło już rozwiązanie, na razie jednak nie może wprowadzić go w życie. – *Zastanawialiśmy się, jak ten problem rozwiązać. Jednym z wariantów było wybudowanie ronda, ale ze względu na pochyłość terenu specjaliści odradzili nam ten pomysł. Zdecydowaliśmy się więc na postawienie sygnalizacji świetlnej* – wyjaśnia kierownik wydziału transportu, Radim Klein. Miasto przeznaczy na inwestycję 5 mln koron. Jest już też przygotowana doku-

mentacja projektowa. Jednak prace, zaplanowane na drugą połowę tego roku, jak do tej pory nie ruszyły. Nie wyjaśnione są jeszcze kwestie majątkowe terenów wokół skrzyżowania, a bez tego budowa sygnalizacji nie może ruszyć. Ustalanie warunków zabudowy, realizowane przez wydział rozwoju i inwestycji, zostało zatrzymane ze względu na brak zgody niektórych właścicieli terenów objętych budową. – *Liczymy się z tym, że sygnalizację świetlną będziemy stawiać w przyszłym roku, a przewidziane do przyszłorocznego budżetu* – zapewnia wiceburmistrz Orłowej, Radislav Mojžíšek. (ep)

Koexistencia podsumowała rok

Miejscowość Chuchelną koło Opawy obrała sobie za miejsce obrad Organizacja Pożytku Publicznego Koexistencia o.p.s. Na swoim Zgromadzeniu Ogólnym organizacja, zajmująca się działalnością wydawniczą i organizowaniem konferencji, podsumowała swoją działalność w ostatnim roku.

Za okres poprzedzający zgromadzenie Koexistencia wydała przede wszystkim 10 numerów gazety Ruchu Politycznego „Wspólnota-Koexistencia” – „Wiadomości-Tudósítások-Zprávy” oraz kilka monotematycznych publikacji dotyczących mniejszości narodowych: polskiej i węg-

ierskiej. Jak poinformował nas rzecznik „Wspólnoty”, Tadeusz Toman, Koexistencia zorganizowała międzynarodową konferencję pt. „Historia i współczesność węgierskiej i polskiej mniejszości narodowej w RC”. Na spotkaniu w Chuchelnej uchwalono też, że Koexistencia włączy się do obchodów 20-lecia „Wspólnoty” (odbędzie się na początku 2010 roku) i zacieśni współpracę ze stowarzyszeniami mniejszości narodowych.

Dodajmy, że przewodniczącym rady administracyjnej Koexistencji jest Wiesław Sikora, rady nadzorczej zaś Stanisław Gawlik. (kor)

Zapominalskim grożą grzywny

Wiele osób sądzi, że stary, nieważny paszport, może poleżeć w szufladzie. Wystarczy go oddać w momencie, kiedy załatwiamy nowy. To nieprawda. Ustawa mówi, że dokumenty, które tracą ważność, należy bezzwłocznie oddać w urzędzie miasta czy gminy. Również paszport zmarłej osoby musi być zwrócony – obowiązek ten spoczywa na barkach jej krewnych.

Ostatnio w gazetkach miejskich i na stronach internetowych ratuszów – m.in. w Czeskim Cieszynie, Karwinie i Jabłonkowie – pojawiły się komunikaty wzywające mieszkańców do dopełnienia tego obowiązku. Była w nich mowa o grzywnach sięgających 10 tys. koron. Urzędy obiecują, że ci, którzy stawiają się w urzędzie do końca roku, będą traktowani ulgowo i ka-

ry nie będą musieli płacić. – *Dawniej ludzie byli przyzwyczajeni, że stary paszport oddawali w momencie, kiedy załatwiali nowy – i my też to akceptowaliśmy. Obecnie wiele osób podróżuje z dowodami osobistymi i nie potrzebuje nowego paszportu, a stary latami leży w szufladzie* – wyjaśnia Lýdie Chlebusová z Wydziału Spraw Organizacyjnych i Administracji Urzędu Mia-

sta w Czeskim Cieszynie. W urzędzie należy się stawić również w przypadku, gdy paszport zgubimy czy wyrzuciliśmy.

Pomyśleć trzeba też o prawach jazdy. Trwa wymiana dokumentów wydanych w latach 1994-2000. Należy je oddać do końca przyszłego roku. Przewidując długie kolejki, urzędy zalecają, by o wymianie praw jazdy pomyśleć już teraz. (dc)

Pojechali na wycieczkę do Warszawy

W dniach 24-26 września ponad trzydziestu zeszłorocznych dziewiątoklasistów z Zaolzia dzięki wsparciu finansowemu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przebywało w Warszawie. Uczniowie zwiedzili Zamek Królewski, Łazienki, Wilanów, zobaczyli spektakl „Dulscy z.o.o.”. – Ostatni dzień poświęciliśmy na zwiedzanie Starówki, kościołów, widzieliśmy pomnik Małego Powstańcy oraz Grób Nieznanego Żołnierza. Wycieczka była bardzo ciekawa i udana. W imieniu nas, już uczniów szkół średnich, dziękuję organizatorom – Towarzystwu Nauczycieli Polskich w RC i miłym opiekunom: Halinie Przeczek i Romanowi Kaderce – poinformowała Karolina Langner, uczennica klasy 1C Gimnazjum Polskiego.

(r)

Uczniowie pod pomnikiem Syrenki na warszawskiej Starówce.

NASZA RECENZJA

Porcupine Tree – The Incident

Określani są mianem nowych Pink Floyd, aczkolwiek sami nie znoszą takich porównań. Brytyjska formacja Porcupine Tree z najnowszą płytą studyjną „The Incident” trafiła dokładnie w 2009 rok. W ich wykonaniu wyśmiewany nieco art rock brzmi bowiem jak najbardziej nowoczesnie.

I nie trzeba się bać nawet określenia „suity”, którym muzycy poczęstowali ten album. Można stworzyć zwarty materiał bez patosu, bez pretensjonalnych tekstów i bitej śmietany na górze. Duża w tym zasługa lidera grupy, Stevena Wilsona, który w wywiadach podkreśla jedno: muzyka, owszem, powinna wyciskać łzy, ale z umiarem. „The Incident” to dla mnie najlepsza płyta w dorobku Porcupine Tree. Dużo lepsza od wychwa-

lanych albumów „Stupid Dream” (1999) i „In Absentia.” (2002), gdzie moim zdaniem znakomite kawałki przeplatane były gniotami. Słucha jej się z zapartym tchem. Rozpoczyna się od ostrych gitarowych akordów, które są znakiem firmowym Porcupine Tree. Steven Wilson swoją gitarę potrafi nieźle rozpalic,

w kilku miejscach na płycie zamienia się w wręcz heavy metalowego maniaka. Ale nawet ostre momenty, takie jak „The Blind House”, „Time Filies” czy „Circle of Manias” przywołują raczej atmosferę wieczornego spaceru po plaży. „Circle of Manias” nagle urywa się, by zamienić się w kameralny „I Drive the Hearse”. Chyba najbardziej przebojowy utwór na tym albumie, jeżeli w ogóle można traktować piosenki na „The Incident” w kategoriach potencjalnych hitów. Osobiście nie mam nic przeciwko temu, aczkolwiek Steven Wilson i jego zgraja starają się unikać list przebojów, podobnie jak Krzysztof Penderecki. W odróżnieniu od słynnego Polaka z rockową muzyką Porcupine Tree można prasować koszule, ścierać proch, a nawet oglądać transmisje z obrad posłów. Można, ale odradzam. Warto zanurzyć się głębiej.

JANUSZ BITTMAR

Sztuka, która leczy

„Trzynieckie Dni Sztuki – Arteterapia bez Granic” – tak nazywa się wspólny czesko-polski projekt, realizowany przez Szpital Trzynec i Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Ustronia.

Arteterapia, czyli leczenie przez sztukę, ma długą tradycję w trzynieckim szpitalu i w ustroniskim uzdrowisku. W sobotę odbył się w Domu Zdrojowym w Ustroniu wernisaż obrazów, które są pokłosiem dwóch wspólnych plenerów. Pierwszy odbył się w maju w Trzyniecu, drugi pod koniec lata w Ustroniu. Udział w nich brali profesjonalni malarze, ale również uczennice Podstawowej Szkoły Artystycznej z Trzynieca. Na wystawie, która potrwa przez dwa miesiące, można obejrzeć również wielkoformatowe fotografie rzeźb zainstalowanych w Galerii w Przyrodzie koło szpitala w Trzyniecu oraz prace kuracjuszy ustroniskiego uzdrowiska.

– Arteterapia w Ustroniu ma bardzo dobrą renomę. Klienci uzdrowi-

ska mogą pracować w małym atelier pod okiem Dariusza Gierdala. Ich obrazy można oglądać nie tylko na otwartej właśnie wystawie, lecz rów-

nież na korytarzach ustroniskich sanatoriów – powiedziała rzeczniczka Szpitala Trzynec, Lenka Franková.

(dc)

Wernisaż wystawy w Ustroniu, zorganizowanej przez Szpital Trzynec i Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Ustronia.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Co »Głowski« nie zawsze się udaje

„Nowy” GL przynosi wiele zmian, pozytywnych i negatywnych. Najpierw o tych pozytywnych. Wprowadza systematycznie więcej materiałów o naszym szkolnictwie, o Miejscowych Kołach PZKO, o ciekawych ludziach, stara się zainteresować pismem naszą młodzież. Materiały te są dokumentowane zdjęciami, tutaj należałoby oszczędniej gospodarować miejscem. Fachową ocenę tych i innych nowości pozostawiam lepiej zorientowanym.

Szerzej zajmę się przejawami negatywnymi, które w moim odczuciu nie służą GL. Redakcja w obecnych warunkach nie ma łatwego życia. Jest o wiele trudniejsze niż w pismach ogólnokrajowych lub w naszych przedwojennych pismach, gdzie czytelnik miał możliwość sięgnąć po odpowiednie pismo w zależności od interesującego go tematu. Redakcja GL musi uporać się z interesami struktury wiekowej, gospodarczej, politycznej, wyznaniowej, narodowościowej itp. i wszystkich w miarę możliwości zadowolić. To niestety redakcji GL nie zawsze się udaje, stąd uzasadniona krytyka jej poczyną.

Oto moim zdaniem niektóre powody takiego stanu: Nie wyłumaczono należycie, dlaczego właściwie powstała Komisja Medialna, jakie są jej prawa i obowiązki. Można było odpowiednio zmodyfikować dotychczasową Radę Redakcyjną, przecież to ona powinna czuwać nad pomyslnością pisma. Niewłaściwe, aroganckie, zarozumiałe zachowanie redaktora naczelnego, przykładowo w komunikacji z prezesem ZG PZKO, reprezentującym Związek, gdzie zwykła przyzwoitość ludzka wymaga innego traktowania osoby starszej, zasłużonej, doświadczonej. Drugi przykład to odpowiedź Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, w której wyraźnie brakuje naczelnemu ochoty do rzetelnej dyskusji nad zaistniałymi problemami. Redaktor naczelny i jego polscy współpracownicy nie wyczuwają specyfiki codziennego życia naszego zaolziańskiego społeczeństwa, w swych poczynaniach zaznacza się brak szacunku do zasłużonych społeczników, do dorobku naszych przodków. Nie uświadamiają sobie roli PZKO w obecnych naszych warunkach, tam gdzie nie ma PZKO zamiera polskość.

Zmiana stylu pracy redakcji – ograniczenie do minimum udziału korespondentów z terenu i oddanie pracy redaktorom GL nie wyszło na dobre pismu, a to z kilku powodów. Zuboża zakres wiadomości życia codziennego z terenu, wprowadza materiały nie związane z Zaolziem, wyczuwa się atrakcyjność skierowaną na zyski kosztem rzetelności, zaprzepaszcza okazję do kształcenia i otoczenia opieką osób chwytających za pióro, zwłaszcza młodzieży, by w różnych lokalnych periodykach nasi ludzie byli zdolni publikować w języku polskim. Często materiały nielicznych korespondentów terenowych są komentowane przez redaktorów i przez nich podpisywane. Można też mieć poważne zastrzeżenia co do zaszeregowania niektórych wartościowych materiałów do rubryki „Hyde park”. Dlatego lepiej byłoby organizować i planować działalność redakcji, zadawać opracowania niektórych tematów odpowiednim autorom spoza redakcji GL. Uważam, że instytucja wydawnicza, dotowana przez państwo, a takim jest GL, powinna również informować nasze społeczeństwo o budżecie, dochodach i wydatkach wydawnictwa.

W zakończeniu pragnę wyrazić nadzieję, że artykuł pobudzi nasze społeczeństwo do żywszej reakcji na poruszane tematy oraz życzenie, by GL pozostał naszym prawdziwym „Głosem Ludu”, tak jak to proklamował w swym pierwszym numerze z dnia 9 VI 1945:

„Głos Ludu” chce być odbiciem myśli ludu pracującego, echem wszystkich wydarzeń, chce być prawdziwym głosem ludu.

STANISŁAW ZAHRADNIK, Trzynec

Spokojnie, to nie zawał!

Tężyczka, tetania, spazmofilia. Chorują na nią zwykle osoby między 20. a 30. rokiem życia. Częściej kobiety niż mężczyźni. Neurolog Karwińskiego Szpitala Górniczego, Marek Böhm, z młodymi ludźmi cierpiącymi na ataki tężyczki spotyka się niemal codziennie.

Kąd się bierze tężyczka?

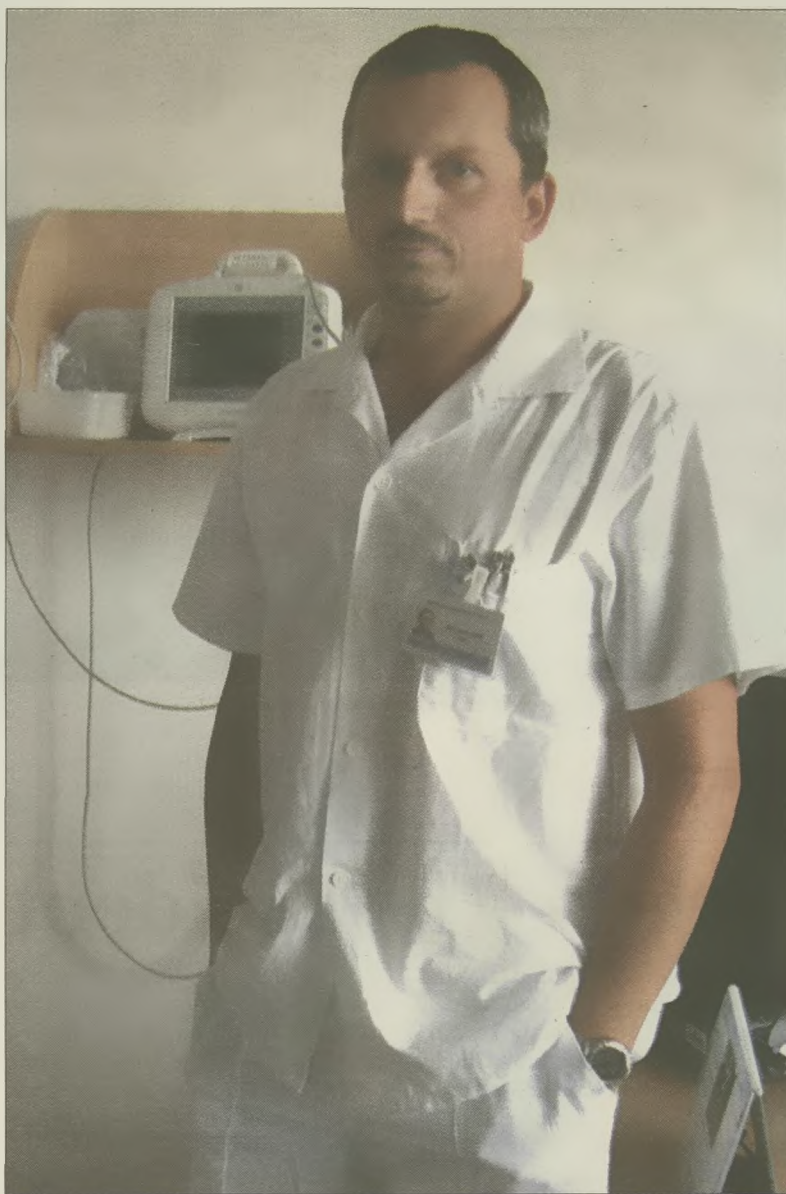
Tężyczka to stan nadpobudliwości nerwowo-mięśniowej mogący prowadzić do samoistnych skurczy. Przede wszystkim należy rozróżniać tężyczkę metaboliczną i neurogenną. Tężyczka metaboliczna jest poważnym zaburzeniem przemiany materii, wynikającym z niskiego stężenia wapnia we krwi. Występuje najczęściej przy niedoczynności przytarczyc, nerek czy niedoborze witaminy D i jest o wiele rzadsza od tężyczki neurogennej. Głównych przyczyn tężyczki neurogennej (częściej używa się terminu spazmofilia lub tężyczka utajona), należy natomiast szukać w psychice i osobowości człowieka. Osoby ze spazmofilią są często nadwrażliwe, mało odporne na sytuacje stresowe, łatwo ulegają zmiennym nastrojom, są skłonne do lęków czy nawet załamania nerwowego. Trudno tutaj mówić o chorobie, gdyż chodzi tylko o nasilenie pewnych normalnych cech osobowości człowieka. Dalszym ważnym czynnikiem bywa niedobór magnezu – z badań wynika, że mieszkańcy Europy Środkowej mają pewne predyspozycje do braku magnezu. Ludzi ze spazmofilią jest bardzo dużo. Typowym pacjentem jest kobieta między 20. a 30. rokiem życia. Objawy tężyczki są bardzo niecharakterystyczne: zmęczenie, bezsenność, obniżenie nastroju, mrowienie palców, kołatanie serca, bóle brzucha lub klatki piersiowej, kolki czy wzdęcia. Specyficznym objawem są ataki czy napady tężyczki.

Jak wygląda taki atak?

Atak jest poprzedzony silnym bodźcem psychicznym. Pierwszym jego objawem bywa uczucie ścigniętego gardła. Do tego dochodzi mrowienie w palcach i wokół ust, silny lęk, niepokój, wręcz obawa o życie. Człowiek, który w życiu nie słyszał o tężyczce, zaczyna panikować. Niejako automatycznie bierze głęboki oddech, w rezultacie czego atak tetaniczny jeszcze się pogłębia. Dochodzi do bardzo typowego skurczu mięśni rąk, nóg i twarzy. Pacjenci są przywożeni na pogotowie z podejrzeniem o zawał, udar mózgu, napad epileptyczny czy inne ostre schorzenie. Po typowych objawach tetanicznych, takich jak wykrzywione dłonie oraz ścignięte „rybie” usta, jasno jednak widać, że to nic innego jak napad tężyczki.

Co wtedy robi lekarz?

Bardzo ważne jest uspokojenie pacjenta, jak również osób towarzyszących. Podajemy pacjentowi dożylnie magnez lub środek uspokajający, bardzo dobry efekt daje przykładanie woreczka plastikowego do ust. Poprzez oddychanie do woreczka pacjent przyjmuje więcej dwutlenku węgla, co powoduje zmianę kwaśności krwi. Wtedy stan się bardzo szybko poprawia. Większym problemem jest dalsza opieka nad pacjentem – wybrać takie leczenie, które będzie zapobiegać kolejnym atakom tetanii. Przez jakiś czas stosujemy magnez, to jednak nie wystarczy. Tężyczka neurogenna jest chorobą o podłożu psychicznym.

MUDr Marek Böhm spotyka się na co dzień z młodymi ludźmi cierpiącymi na ataki tężyczki.

Niekiedy nawet nie można użyć terminu „choroba”, bo chodzi tylko o nasilenie pewnych fizjologicznych (normalnych) reakcji. Dlatego najważniejsze jest tutaj, żeby lekarz znalazł czas dla pacjenta. Porozmawiał z nim, wytłumaczył, dlaczego

jego ciało reaguje w taki właśnie sposób. W lżejszych przypadkach taka rozmowa wystarczy.

Ale atak tężyczki może nadejść ponownie, za miesiąc albo już nazajutrz, systematycznie komplikować życie...

Są osoby, które z atakiem tężyczki przywożone są do nas często, nawet codziennie. W przypadku pojedynczego ataku tężyczki zazwyczaj wiadomo, co go wywołało. U dziewcząt lub młodych kobiet, które do nas trafiają, powodem jest na przykład konflikt z partnerem, zerwanie związku, kłótnia w rodzinie. Gorzej, kiedy chodzi o problemy i konflikty ciągnące się latami. Wówczas niezbędna jest psychoterapia, która pomoże pacjentowi zidentyfikować dany problem i nauczyć go własnymi siłami zatrzymać napad tetanii zaraz na samym początku. Zdarza się jednak, że pomoc psychologa nie przynosi spodziewanych efektów. Wtedy trzeba sięgnąć po środki farmakologiczne – uspokajające, antydepresyjne.

Co pan radzi osobom, które w stresowej sytuacji czują ucisk w gardle, drętwienie kończyn, przyspieszone bicie serca?

Takie objawy są w pewnym stopniu normalne przy zdenerwowaniu. Gorzej jednak, jeśli szybko się nasilają, prowadzą do głębokiego oddechu i skurczy. Wtedy mamy już do czynienia z atakiem tężyczki. W przypadku, gdy jest to pierwszy tego typu napad, siła objawów spotęgowanych lękiem będzie dostatecznym powodem, aby wezwać pogotowie. W końcu to dopiero lekarz po zbadaniu pacjenta może potwierdzić, że chodzi o ataki tetanii. Jeśli jednak takie napady wcześniej miały już miejsce, wówczas interwencja lekarska jest niepotrzebna. Pacjent powinien starać się uspokoić, a przede wszystkim uświadomić sobie, że jego życiu nic nie zagraża! W wypadku głębokiego oddechu dobrze skutkuje wspomniane oddychanie do woreczka plastikowego, ewentualnie zażycie środka uspokajającego.

Rozmawiała: BEATA SCHÖNWALD

Zminiaturyzują Rotundę dla mas?

Być może słynną Rotundę św. Mikołaja będzie można oglądać również poza Cieszynem. W miniaturze.

Rotunda romańska w Cieszynie jest najstarszym i najcenniejszym zabytkiem Śląska Cieszyńskiego. Powstała na przełomie XI i XII wie-

ku, przez szereg stuleci była kaplicą zamkową pod wezwaniem św. Mikołaja. Oprócz Wzgórza Zamkowego można ją zobaczyć również na banknocie 20-złotowym. A być może wkrótce będzie do oglądania również poza Cieszynem.

Radny Wojciech Brachaczek zaproponował, aby miasto, przy okazji 1200-lecia legendarnego założenia Cieszyna, sfinansowało budowę kopii cieszyńskiej Rotundy w Parku Miniatur w Inwałdzie. – To miejsce, gdzie można obejrzeć wie-

le najsłynniejszych budowli świata oraz znane zabytki z naszego kraju. Wszystkie obiekty wykonane są w jednakowej skali i rozmieszczone w plenerze – poinformował Brachaczek.

Jak dodał, właściciel Parku Miniatur, odwiedzanego przez setki turystów dziennie, zgodziłby się na ustawienie kopii Rotundy pod warunkiem, że miasto sfinansuje jej wykonanie. Kosztowałoby to ok. 4 tys. zł.

Według Brachaczka, który w tej sprawie złożył już odpowiedni wniosek w Urzędzie Miejskim, ustawienie miniatury Rotundy w Inwałdzie przyczyniłoby się do promocji Cieszyna.

– Pomysł jest ciekawy. Inwałd to miejsce oblegane przez turystów i nie byłoby od rzeczy, żeby przy okazji zwiedzania parku dowiedzieli się, że warto odwiedzić Cieszyn. Może następna wycieczka z Krakowa nie skończy się na Inwałdzie, a Cieszynie. Rozważymy tę propozycję – powiedział nam Jan Matuszek, wiceburmistrz Cieszyna.

Park Miniatur w Inwałdzie koło Wadowic to 40 tys. m kw., na których oglądać można m.in.: Świątynię Akropolu, Colosseum, Krzywą Wieżę w Pizie, Statuę Wolności, Mur Chiński, Wieżę Eiffla, Big Bena, Łuk Triumfalny, Sfinksa, czy Biały Dom. A wszystko to w skali 1:25. (gc)

Rotunda św. Mikołaja woryginalne.

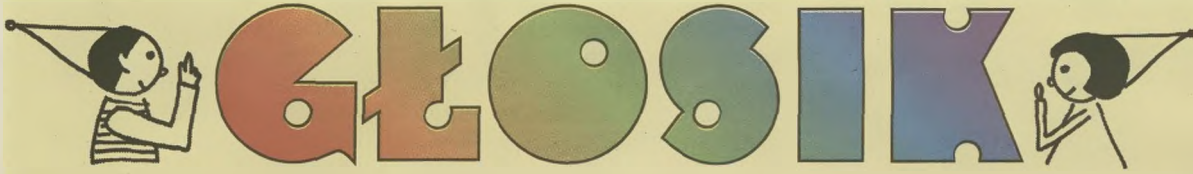
reklama

TRISIA, a.s.

Księgowość
od 2. 11. 2009 do 30. 11. 2009
Oferta kursów z akredytacją:
Podstawy języka migowego
od 3. 11. 2009 do 11. 5. 2010
Członek pierwszej pomocy
od 19. 11. 2009 do 9. 2. 2010
Opiekun medyczny
impresz wypoczynkowych
od 19. 11. 2009 do 7. 1. 2010

☎ 558 387 151-2 ☎ 724 155 787, 602 359 239

www.trisia.cz

Co zrobić z nudą?

Kiedy zawita do nas jesienna plucha, za oknem pada deszcz, jest szaro i ponuro, nagle okazuje się, że... nie ma co robić. Przekonali się o tym Głosik i Ludmiłka. Niedawno, w czasie takiego właśnie deszczowego dnia, bardzo długo się głowili nad wymyśleniem jakiegoś ciekawego zajęcia.

Najpierw bawili się w chowanego. Kiedy jednak Głosik schował się za pralką i zasnął tam, a Ludmiłka przez godzinę wszędzie go szukała, zrezygnowali z tej zabawy. Potem postanowili poczytać książki. Do biblioteki nie chcieli im się jednak iść, bo pogoda była paskudna, a w domu mieli tylko mało ciekawe lektury. Jak dobrnęli do ostatniej strony „Poradnika ogrodnicze-

go dla początkujących” stwierdzili, że wobec braku ciekawych książek zaniechają również czytania. A przy zabawie w straż pożarną niechcący stukli lampę, machając na wszystkie strony odczepioną od kranu rurką (która oczywiście służyła jako sikawka do gaszenia pożaru).

W końcu usiedli zrezygnowani. – *Ale nuda* – podsumował Głosik. – *No, żebyś wiedział, że nuda!* – dodała Ludmiłka. I tak siedzieli i nic nie robili, dopóki do głowy nie wpadł im następny pomysł. – *A gdyby tak coś narysować?* – zaczęła myśleć na głos Ludmiłka. Głosik nie wydawał się jednak przekonany: – *Eee, tam. Rysowaliśmy całe rano, już mi się znudziło* – stwierdził.

– *No właśnie, dlatego teraz narysujemy coś innego. Coś, czego jeszcze nikt dotąd nie narysował* – mówiła z zapalem Ludmiłka. – *A co to takiego?* – zainteresował się nagle Głosik. Już wyobrażał sobie, że narysują to coś, czego jeszcze nikt przed nimi nie stworzył. I zostaną wielkimi malarzami. Ludmiłka oznajmiła: – *Narysujemy Nudę!*

Jak powiedzieli, tak też zrobili. Ale co z tego wynikło, tego wam nie zdradzimy. Czy Nuda jest ładna, czy brzydka? Czy ma ręce i nogi, a może jest jakimś okropnym stworem? Czy ma groźne spojrzenie, czy też ciągle się śmieje? Tego chyba nikt nie wie. A może komus z was uda się ją narysować?

KROPKA

WITAMY

MARIA JOANNA urodziła się 20 maja w Krakowie. Waga urodzeniowa: 3 200 g, wzrost – 51 cm. Jest córeczką Ewy Czepiec i Łukasza Pikula, mieszkających w Krakowie. Mama dziewczynki pochodzi z Mostów koło Jabłonkowa, a tatuś z Lublina. Rodzice wybrali dlatego imię Maria, bo „lepszą patronkę trudno sobie wyobrazić”. Drugie imię dali jej na pamiątkę nieżyjącej już prababci z Mostów.

Fot. ARC

Maria to imię wywodzące się z hebrajskiego Miriam, oznaczające „być piękną lub wspaniałą”. Joanna to żeński odpowiednik hebrajskiego imienia Jan, które oznacza „Bóg jest łaskawy”. Maria obchodzi imieniny 2 lutego, 15 sierpnia i 12 września, Joanna – 30 maja i 17 sierpnia.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysłyły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: danuta.chlup@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji. (dc)

Zajrzyjcie do »Bajki«!

Czy znacie Janka z bajek Marii Konopnickiej, bohatera „Na jagody” oraz „O Janku Wędrowniczku”? Poszukujący przygód mały chłopiec zawitał właśnie do Teatru Lalek „Bajka”, który od piątku wystawia dla was sztukę „Na jagody”. Bajka w skrócie wygląda tak: „Mały Janku Wędrowniczek w wielką podróż wybrał się. Świat

chciał poznać dookoła, szedł przez łąki, wieś i pola. Spotkał kotka, owiec stadko... lecz nie wszystko szło tak gładko! Także inne miał przygody, aż na koniec wpadł do wody...”. A jak skończyły się przygody chłopca z opowieści Marii Konopnickiej, dowiecie się na spektaklu Teatru Lalek. Zajrzyjcie więc do „Bajki!” (ep)

„Łaa...! Straszdyła!

Taki okrzyk moi mili, może zabrzmieć w każdej chwili! Obok nas się gnieździ bowiem stworów strasznych całe mrowie! O! Zobaczcie! Pod tym krzakiem leży Straszlak wraz z orszakiem przestraszliwych Straszlaczek. To dopiero jest początek...

Oto fragment wiersza, którego dzieci z przedszkola oraz najmłodsi uczniowie podstawówki z wielkim zainteresowaniem wysłuchali w środę 7 października podczas głośnego czytania w karwińskiej bibliotece. W ramach Tygodnia Bibliotek naszym gościem była aktorka Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, Joanna Litwin-Widera. Swym miłym głosem i ciekawym wyborem wierszy urzekających pomysłowością oraz skrzępczym się dowcipem, tak zachwyciła naszych słuchaczy, że ciągle prosili o więcej!

Bardzo podobały się wiersze współczesnej polskiej poetki Agnieszki Frączek z tomików wierszy „Poczet straszliwych” oraz „Pokłóciły się

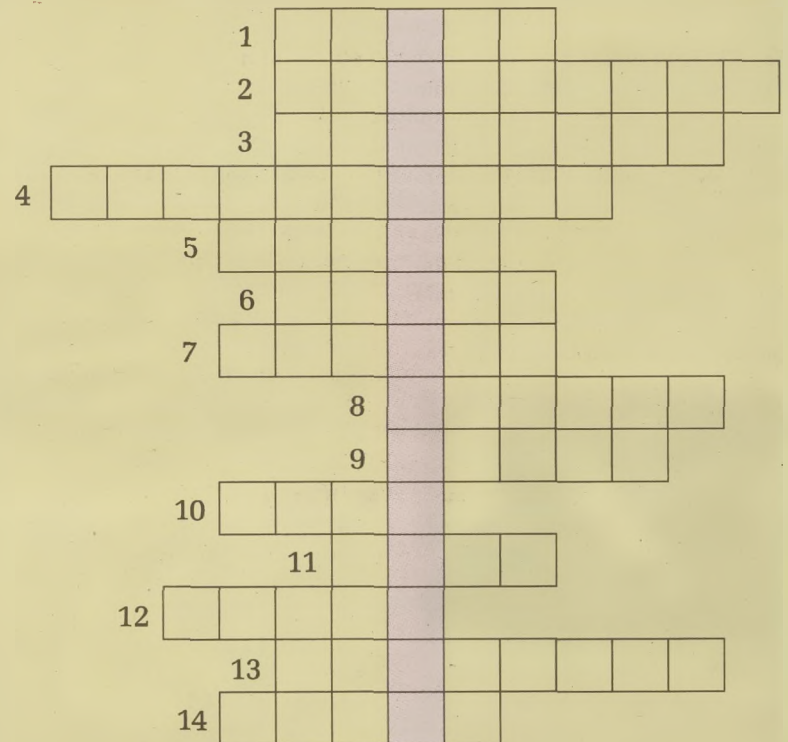
poetki o pietruszkę i skarpetki...”. Mogę Wam zdradzić, że Agnieszka Frączek weźmie udział w tegorocznej edycji imprezy „Z książką na walcach”, organizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki, spotka się z dziećmi w sześciu zaolziańskich szkołach i będzie gościem na otwarciu Wystawy Polskiej Książki 4 listopada w Teatrze w Czeskim Cieszynie.

A jeżeli chodzi o krótkie podsumowanie naszego spotkania, to ciekawe było również porównanie znanych dzieciom dwóch klasycz-

nych baśni – „Żabi król” i „Nowe szaty cesarza” ze współczesnymi bajkami znanego młodego bajkopisarza Grzegorza Kasdepke. O tym, że pani Joannie fantastycznie udało się wprowadzić naszych słuchaczy w cudowny świat baśni i fantazji świadczy fakt, że bawiliśmy się świetnie zachwycając się rymami, słowami i przedziwnymi historiami niemalże całą godzinę! Serdecznie dziękujemy i cieszymy się na następne spotkania!

Myszka Ernestynka i wdzięczni słuchacze

KRZYŻÓWKA

- Opowieść dla dzieci
- Gorzka albo mleczna
- Miesiąc opadających liści
- Napisała „Na jagody” albo „O krasnoludkach i sierotce Marysi”
- Musisz go kupić, żeby jechać autobusem albo wejść do kina
- „Basen” w łazience
- W nim gotują się potrawy
- Gorący kontynent
- Pisano nim, kiedy nie było długopisów
- Nad parapetem
- Służy do merdania
- Smarujemy nim chleb
- Pod głową w czasie spania
- Sproszkowane nasiona z kakaowca.

reklama

HAPPY HALLOWEEN CAMP

31.10.-1.11.2009

zaprasza wszystkie chętne dzieciaki do wspólnej zabawy Halloweenowej! Oczwisiło po angielsku! Nie bójcie się straszdyt i chodźcie do nas!!!

Kontakt: 724 561 075, 733 398 995, 728 756 623 e-mail: abc.english@seznam.cz

program TV

CZWARTEK 15 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łaciate 9.15 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciiele zagadek 10.00 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Zwierzęta w niebezpieczeństwie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez między 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Syberyjska matka 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.00 Zagubieni (s.) 22.55 Koniec końców 23.35 Ocean dusz (film bryt.) 1.15 Wtajemniczony (film bryt.).

TVP 2

6.30 Telezakupy 7.05 Skarby przeszłości - Wspaniała dzikość natury 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Ballada o prawdziwym kłamstwie 12.15 Rok obrzędowy - Woda i słowo 12.55 Inwazja meduz 14.00 Córkę McLeoda (s.) 14.55 Laskowik & Malicki 15.55 Egzamin z życia 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Wojciech Cejrowski bo so przez świat 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Siedem grzechów głównych po góralsku - Pycha 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Tancerze 22.45 Panorama 23.25 Trzeci oficer - Księżniczka 0.25 Oczy Angeli (film USA) 2.05 Cztery żywioły w muzyce Chopina.

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 6.25 Info traffic 7.15 Serwis info flesz 7.17 Info poranek 7.45 Ślązaków portret własny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.55 Info poranek 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Ekogospodarstwo roku 17.00 Gramy dla was

X-MEN

Science fiction, 135 min., USA 2000

Polsat, czwartek 15.10., godz. 21.00

Reżyseria: Bryan Singer
Występują: Hugh Jackman, Patrick Stewart, Ian McKellen, Halle Berry, Famke Janssen, Anna Paquin, James Marsden

X-Meni to żyjący w przyszłości genetycznie zmienieni ludzie. Jedną z mutantek jest nastoletnia Rogue, która potrafi wcielać się w tego, kogo dotknie. Rogue i Wolverine, samotnik o stalowych pazurach i umiejętności regeneracji, trafiają do szkoły dla mutantów prowadzonej przez profesora Charlesa Xaviera. Ten uczy ich, jak wykorzystywać moc dla dobra ludzkości. Profesor wie, że pewnego dnia on i jego uczniowie będą musieli stawić czoła oddziałom Magneto, X-Mena, który jest przekonany, że mutanci powinni przejąć władzę nad światem.

ROZMOWY NOCA

Komedia romantyczna, 135 min., Polska 2008

Polsat, piątek 16.10., godz. 20.00
Reżyseria: Maciej Żak
Występują: Magdalena Rózczyńska, Marcin Dorociński, Weronika Książkiewicz, Joanna Żółkowska, Roma Gąsiorowska, Michał Pielak, Arkadiusz Jakubik

Matylda jest artystką, która ceni sobie niezależność. Ponieważ w jej świecie nie ma miejsca na stałego partnera, postanawia znaleźć mężczyznę, który byłby tylko dawcą nasienia. Formuluje wymagania względem ewentualnego kandydata i zamieszcza ogłoszenie w gazecie. Odpowiada na nie Bartek, szef kuchni w eleganckiej restauracji, w wolnym czasie piszący książkę kucharską. Choć robi on na kobietach piorunujące wrażenie, jest niesmiałym romantykiem, szukającym miłości na całe życie.

17.30 Aktualności 18.00 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.15 Rynek jest dla wszystkich 19.25 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.48 Patrol 0.06 Rosyjskie Monopole (film niem.) 1.04 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 X-Men (film USA) 23.15 Gotowe na wszystko.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Drzewko na Brooklynie (film USA) 11.05 Piosenki Waldemara Matusi 11.45 Sprawa pani Lune 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zdeptane projekty (pr. cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Dom niespokojnej starości (film br.) 21.40 Talk-show M. Jirkowej 22.30 Poker (mag.) 23.05 Zabójcza noc (film fr.) 0.35 Córkę McLeoda (s.) 1.20 Rzym (s.) 2.15 Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Jiřina Šejbalová 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogo-

towie kulinarne (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Prawie pogodnie 13.05 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 13.55 Bajka 14.20 Labirynt 14.50 Zamiana (film serb.) 15.10 Wędrująca kamera (mag.) 15.40 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 16.10 Pryzmat (mag.) 16.30 Vítkovice (dok.) 16.55 Dunaj - poszukiwania czystej wody (dok.) 17.55 Dukla - krew i mił (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Muzyka klasyczna 20.00 Oni, my i Skitskoj (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.50 Zdeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Wiadomość od E. Králkovéj 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Pewnej nocy w pewnym mieście (film czes.) 0.20 Walka pod prąd (dok.) 1.20 Wieczór na temat... 90 lat Uniwersytetu Masaryka.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Była sobie zbrodnia (film USA-niem.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Mr. GS (talk-show) 22.50 Drzewo Jozuego (film USA) 0.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.55 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Jordan (s.) 12.40 Reba (s.) 13.05 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Sprawy z Bostonu (s.) 14.40 Chirurdzy (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 16 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.20 Królowie śródmieścia 10.55 Złota sobota 11.35 Schudnij 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Perecovicze 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Karol - papież, który pozostał człowiekiem (film włoski) 23.20 Miecz prawdy (film USA) 0.15 Gatunek 2.10 Moja gorsza przyjaciółka (film USA).

TVP 2

6.20 Z lotu ptaka 7.25 Przypód kilka wróbla Ćwirka (s. naim.) 7.35 Bibi Blocksberg (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Koło fortuny 11.30 Nad Niemnem 12.30 Szyfrowe prace 13.25 Zanim stąd odejdę, proszę was... 14.00 Dolina Kreatywna - Co słycać? 14.05 Córkę McLeoda (s.) 15.00 Kabare-

towy Klub Dwójki 15.55 Egzamin z życia 16.50 Wideoteka dorosłego człowieka 17.30 Program lokalny 18.00 Kocham kino 18.30 KabareTOP czyli Kabaretowa Lista Przebojów 19.00 Zagadkowa blondynka 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Kocham cię, Polsko 22.45 Panorama 23.25 Rybka zwana Wandą (film USA) 2.55 Mistrzostwa Świata do lat 20 w Egipcie.

TV KATOWICE

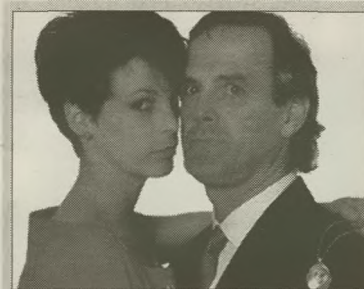
6.23 Info poranek 7.11 Przegląd prasy 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 9.10 Gość poranka 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.55 Info poranek 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejadka 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 Działaj lokalnie 17.30 Aktualności 18.30 Nasz reportaż 18.45 Persona - Marek Edelman 19.25 TV Katowice zaprasza 19.32 Raport z Polski 19.51 Biznes 20.10 Forum 21.07 Telekurier - bliżej ciębie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Habemus Papam 0.51 Forum.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 20.00 Rozmowy nocą 22.15 Skorumpowani 0.15 Garazowe dni (film austral.) 2.30 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pr. rozrywkowy 9.35 Uśmiechy Aleny Kreuzmannovej 10.15 Hrádek u Rokycan 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.)

RYBKA ZWANA WANDĄ

Sensacyjny, 115 min., USA 1988
TVP 2, piątek 16.10., godz. 23.25
Reżyseria: Charles Crichton
Występują: John Cleese, Jamie Lee Curtis, Kevin Kline, Michael Palin, Maria Aitken, Tom George-son, Patricia Hayes

Wanda oraz George i Ken planują napad na salon jubilerski. Łupem mają paść brylanty. Amerykanka wtajemnicza w sprawę swego kochanka Ottona, którego przedstawia pozostałym jako brata. Po udanym napadzie rabusie rozdzielają się. Otto i Wanda powiadamiają policję, że George jest sprawcą kradzieży. Niestety, próba przechwycenia brylantów z seifu zdrażonego współnika nie udaje się. Kochankowie próbują więc dowiedzieć się, gdzie mogą być ukryte. Wanda uwodzi Archiego Leacha, adwokata George'a, w nadziei, że dzięki temu pozna miejsce ukrycia łupu.

13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Benjamin Kwiatek (s. anim.) 15.30 Lot 29 (s.) 15.55 Baranek Shaun (s. anim.) 16.00 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.25 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmiana (pr. cykl.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Przypadki kryminalistyki (s.) 20.55 13 komnata T. Zelenki 21.25 Talk show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Nie budzić policjanta (film fr.) 0.30 Córkę McLeoda (s.) 1.15 Wszystko-party (talk show) 2.00 Musicblok (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływalni z J. Jirą (talk-show) 10.05 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.35 Rudolf Krautschneider (dok.) 11.05 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.10 Meduza (lista przeb.) 13.40 Złote rączki 14.00 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.25 Królestwo zabawek (dok.) 15.00 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.45 Europa dziś (mag.) 16.10 Alchemia istnienia 16.35 Rodzina i ja 16.55 Eksperymenty Michaela 17.05 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.20 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 City Folk 2009 - Karlovac 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (cykl dok.) 20.55 Moja rodzina (s.) 21.25 Siedem epok rocka (cykl dok.) 22.15 Ciągniki 2009 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Magazyn golfa 23.35 I BBC się potknie 23.55 Gorodok 0.20 Dwugłos (talk-show) 0.40 Hana Hegerová(dok.) 1.40 Muzyczne spotkania 2.30 Przygody nauki i techniki.

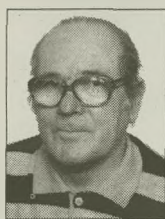
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 McBride: Potrójne morderstwo (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Książę i ja (film USA-czes.) 22.20 Bez granic (film USA-niem.) 0.45 WithIN (film USA) 2.25 Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.40 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Sprawy z Bostonu (s.) 14.40 Medium (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Czarodziejki (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 Dowód życia (film USA) 0.05 Francuski łącznik (film USA) 2.05 Zadzwoń do jasnovidza.

NEKROLOGI

*Upływa szybko życie,
jak potok płynie czas,
za rok, za dzień, za chwilę,
razem nie będzie nas.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10. 10. 2009 zmarł nagle w wieku 81 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. ERICH HECZKO

zamieszkały w Karwinie-Nowym Mieście, Nedbalova 1703. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 15. 10. 2009 o godz. 12.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie-Raju. W smutku pogrążona rodzina.

GL-666

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10. 10. 2009 zmarł w wieku 68 lat nasz Kochany Ojciec, Przyjaciół, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. EMIL NOWAK

zamieszkały w Karwinie-Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 16 października 2009 o godz. 16.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina.

RK-197

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom, przyjaciołom i znajomym za wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

FRANCISZKA GABZDYLA

Szczególne podziękowania kierujemy do ks. Lorisza i organistki za dostojne przeprowadzenie uroczystości pogrzebowej. Dziękujemy również lekarzom oddziału neurologii Szpitala Górniczego w Karwinie-Nowym Mieście na czele z ordynatorem MUDr. Jonsztową oraz lekarzowi panu Korzeniowskiemu za opiekę. Zasmucona rodzina.

GL-668

Co W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Simpsonowie - wersja kinowa (15, 16, godz. 15.30); Hodinu neviš (15, 16, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA - Centrum:** Tajemnica rajskego wzgórza (15, 16, godz. 15.30); Narzeczonu mimo woli (15, 16, godz. 17.45); Hodinu neviš (15, 16, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Koralina i tajemnicze drzwi (15, 16, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Odlet (15, 16, godz. 17.30); Metro strachu (15, 16, godz. 20.00); Líbaš jako bůh (16, godz. 22.00); **CZ. CIESZYN - Central:** G. I. Joe (16, godz. 17.00); Para na życie (16, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Odlet (16, godz. 15.00, 16.45, 18.30); Galerianki (16, godz. 20.15).

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

SUCHA GÓRNA - Klub Kobiet zaprasza 17. 10. na wystawę robót ręcznych pt. „Nasze hobby” do Domu PZKO. Czynna 17. 10. w godz. 9-18, 18. 10. w godz. 9-17.
KARWINA - Zapraszamy koleżanki i kolegów ze Szkoły Przemysłowej w Karwinie-Kopalniach, klasa 4 p, inż. Władysława Pasza (1953-1957) na spotkanie absolwentów. Odbędzie się 16. 10. o godz. 14.00 w hotelu przy ul. Frysztackiej.

KONCERTY

ORŁOWA-PORĘBA - MK PZKO oraz chór Zaolzie zapraszają na Koncert Jesienny 24. 10. o godz. 16.00 do Szko-

ły Muzycznej w Orłowej-Porębie. Wystąpią: orkiestra kameralna Trzyniec, chór Zaolzie.
DARKÓW - MK PZKO zaprasza 18. 10. o godz. 15.30 do sali Domu Zdrojowego na koncert w ramach 8. edycji Darkowskiej Jesieni. Program: chór miesza-ny Lira, PTA B. Smetany w Karwinie - orkiestra uczniów i solistki, tercet wokalny oraz solo śpiewacze, chór żeński Melodia z Nawsia.

OFERTY PRACY

FIRMA POSZUKUJE do nowo otwieranego sklepu z odzieżą używaną w Ostrawie pracowników na stanowisko: **kierownika sklepu i sprzedawców**. Wymagania: doświadczenie w handlu oraz znajomość j. polskiego. Mile widziane doświadczenie w branży odzieży używanej. CV prosimy przysłać na e-mail: omegatc@omegatc.pl w temacie wpisywać „praca Ostrava”.

GL-652

OFERTY

WYNAJME w okolicach Czeskiego Cieszyna lub Frydku-Mistku powierzchnię około 50 m², na parterze. Tel.: +48 696 058 420. GL-616
CZYSZCZENIE STUDNI, tel. +420 605 929 616. GL-526
SPRZEDAM CIELICZKĘ od dobrej krowy. Tel. 596 361 383. RK-195

Gustav Kindt GmbH representative office
Viaduktová 58/6
Český Těšín 737 01
zatrudni:

ASYSTENTA/TKĘ d/s HANDLOWYCH
oraz

d/s NADZORU REALIZACJI ZAMÓWIEŃ
Dział towarów rolnych

Wymagania:

- średnie lub wyższe wykształcenie
- znajomość JA/JN mile widziana
- znajomość pracy z PC
- dokładność i precyzność

Oferujemy:

- interesującą i motywującą pracę
- korzystne warunki płacy
- możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres trade.czechla@gustav-kindt.com w terminie do 27. 10. 2009.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 14. 10. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,161	0,164	0,159	0,165
EUR	4,170	4,240	4,170	4,270
USD	2,800	2,880	2,790	2,890
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno		sprzedaż	
PZL	5,941		6,329	
EUR	25,123		26,677	
USD	16,961		18,011	

(dc)

W poniedziałek na »Ferdydurke«

Przypominamy miłośnikom twórczości pisarskiej Witolda Gombrowicza, że jeszcze są do nabycia bilety na przedstawienie „Ferdydurke”, które w poniedziałek 19 października o godz. 19.00 wystawi w Teatrze Cieszyńskim zespół Teatru Powszechnego im. Jana Kochanowskiego w Radomiu. Gościnnie występ polskiego zespołu w Czeskim

Cieszynie jest imprezą towarzyszącą Przeglądowi Kultury Polskiej, którego współorganizatorem jest Konsulat Generalny RP w Ostrawie.

Bilety w cenie 100 koron można nabyć w Regionalnym Centrum Informacji przy ul. Głównej w Czeskim Cieszynie lub przed spektaklem w kasie Teatru Cieszyńskiego.

(kor)

Czas na parytet w Cieszynie

Znane polskie feministki Magdalena Środa i Małgorzata Tkacz-Janik będą pierwszymi gośćmi startującego w Cieszynie Klubu Krytyki Politycznej „Na Granicy”. Tytuł dzisiejszego spotkania brzmi: „Czas na parytet w Cieszynie”.

Kluby Krytyki Politycznej działają już w wielu polskich miastach. To inicjatywa lewicowego Stowarzyszenia im. Stanisława Brzozowskiego. Teraz klub rozkręca działalność w Cieszynie. – *Naszą ambicją jest ożywienie tradycji polskiej inteligencji zaangażowanej. Chcemy działać w sferze nauki, kultury i polityki, starając się jednocześnie eliminować między nimi sztuczne podziały* – mówi Joanna Wórneczka, która rozkręca cieszyński klub (będzie działał w dawnej strażnicy granicznej przy moście Przyjaźni). – *Klub będzie dostępny codziennie w formie przestrzeni dyskusyjnej, czytelnictwa, świetlicy dla dzieci i młodzieży* – dodaje Wórneczka.

Gościom pierwszego spotkania w klubie w czwartek o godz. 18.00 będą Magdalena Środa – etyk, filozof, publicystka i feministka, pełnomocniczka ds. równego statusu kobiet i mężczyzn w rządzie Marka Belki, oraz Małgorzata Tkacz-Janik – naukowiec, działaczka ruchu feministycznego na Śląsku. Tytuł spotkania brzmi: „Czas na parytet w Cieszynie”. Mowa będzie o jednym z postulatów Kongresu Kobiet – wprowadzeniu do polskiej ordynacji wyborczej parytetów lub kwot, czyli gwarantowaniu liczby miejsc na listach wyborczych, dla np. 40 proc. kobiet. Mimo, że w wielu krajach, również spoza Europy, parytety lub kwoty od dawna funkcjonują, w Polsce ciągle spotykają się z ogromną krytyką i niezrozumieniem. Po spotkaniu będą zbierane podpisy po projektem odpowiedniej ustawy. Wstęp wolny.

Następnego dnia o godz. 18.30 w klubie odbędzie się promocja książki „Pamięć Shoah: kulturowe reprezentacje i praktyki upamiętniania” z udziałem redaktorów Anny Zeidler Janiszewskiej i Tomasza Majewskiego. Zaś 20 października w klubie odbędzie się wykład historyka i filmoznawcy Joanny Ostrowskiej „Pornografizacja Holocaustu. Ciało, seksualność, Zagłada”. (gc)

do 23. 10. wystawa Dáši Lukůvkovej pt. „Magický svět”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskovej-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělňická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pie-

twaldzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: 15. 10. o godz. 17.00 wernisaż wystawy „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Mają pomysł na Rumunów

Szczyptorniści Banika Karwina mogli zagrać w Lidze Mistrzów, ale z przyczyn ekonomicznych wybrali w tym sezonie rozgrywkę w Pucharze EHF. I niewykluczone, że w najbliższą niedzielę zaliczą w tym pucharze swój ostatni występ. Przed piłkarzami ręcznymi Banika Karwina stoi trudne zadanie odrobienia ośmiobramkowej straty z pierwszego meczu z rumuńskim klubem UCM Resita. W przeciwnym razie do 3. rundy Pucharu EHF awansuje rumuński zespół.

– Jesteśmy w stanie odrobić te straty – zapowiedział trener Banika Karwina, Jozef Hanták. Wczoraj, po zamknięciu tego numeru, Banik zagrał w wyjazdowym ekstraklasowym meczu z Pilznem, ale od dziś treningi podporządkowane będą wyłącznie niedzielnemu pojedynkowi z UCM Resita. – Musimy poprawić grę w defensywie, bo tylko z dobrą organizacją w linii obronnej możemy marzyć o zwycięstwie w rewanżu – podkreślił Hanták. W pierwszym meczu rumuński rywal pokazał dużą klasę w ataku, do przerwy strzelił aż 21 bramek. – Nie potrafiliśmy przerywać szybkich wypadów Resity, na losach meczu zaważyły też niepotrzebne błędy techniczne. To wszystko, włącznie z koncentracją, musi przed rewanżem ulec znacznej poprawie.

Na parkiecie rumuńskiego UCM Resita nie wszyscy karwińscy zawodnicy zagraли na miarę oczekiwań. Usterki w grze widoczne były już w I rundzie z luksemburskim

Eremia Paraianu należał w pierwszym meczu do najlepszych zawodników UCM Resita.

klubem HB Dudelange. W rewanżu Banik wygrał zaledwie 27:24 i w Luksemburgu aż roilo się od błędów w obronie. To, co wystarczyło do pokonania słabutkiego mistrza Luksemburga, nie musi wystarczyć w konfrontacji z klasowymi Rumunami.

W barwach UCM Resita występuje kilku etatowych reprezentantów Rumunii. Karwiniacy przede wszystkim powinni uważać na bramkostrzelnego Eremia Paraianu i równie dobrze spisującego się w

tym sezonie Adriana Petreă. Obaj zdobyli w meczu z Karwiną po siedem bramek. W rumuńskim zespole grają też trzej świetni Serbowie – Bojan Butulija, Nenad Damjanović i Dusan Pasić. – Resita potrafi dobrze atakować skrzydłami, ale nieźle radzi sobie także w ataku pozycyjnym. Musimy mieć się na baczności – stwierdził rozgrywający Krzysztof Łyżwa, jeden z dwóch Polaków występujących w tym sezonie w barwach Banika Karwina. Jego rodak, Michał Bałwas, z

trudem walczy ostatnio o miejsce w podstawowym składzie karwińskiego klubu. Gra na lewym skrzydle, gdzie konkurencja jest znacznie większa. Wszystko wskazuje na to, że także w rewanżu trener Jozef Hanták postawi na lewej stronie ataku na Petrovskiego, Heinza, Vančę oraz na swojego syna Jozefa Hantáka młodszego.

Niedzielny pojedynek pomiędzy Banikiem Karwina a UCM Resita rozpoczyna się o godz. 10.30.

JANUSZ BITTMAR

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE

W Śmiłowicach wreszcie powiało futbolem

STARA BIELA 6:1
SUCHA GÓRNA (4:1)

Bramki: 4., 35. i 72. Staříčný, 1. i 64. Malík, 1. Knápek – 41. Horvát. Sucha Górna: Gradek – Čermák, Nový, Firla – Osika, Jeziorski, Horvát, Przywara, Zima – Kaleta (40. Kotásek), Přeborský (68. V. Beránek).

Wstyd. Takim słowem można określić występ piłkarzy Suchoj Górnej na boisku w Ostrawie. Lider tabeli w 4. minucie przegrywał już 0:3, o taki scenariusz trudno nawet na playstocion. W 35. minucie gospodarze poprawili na 4:0 i było praktycznie po meczu. Honorową bramkę dla koszmarnie grającej Suchoj Górnej strzelił przed zejściem do szatni Horvát. Jego trafienie na 4:1 nie wniosło jednak niczego nowego w poczynania gości. Ekipa trenera Pavla Sýkory zaliczyła najgorszy mecz w tym sezonie. W zespole przyjezdnych we znaki dawał się brak pomocnika Miczki, potrafiącego pokierować drużyną. W Starej Biele wyraźnie zabrakło sternika i statek zatonął.

JANOVICE 1:1
BYSTRZYCA (0:1)

Bramki: 57. Liška – 37. Lachowicz. CZK: 77. Turoň (B). Bystrzyca: Mró-

zek – Szturc, Turoň, Bauman, Skarka – Drong, Szusick, Lachowicz, Šrubař – Kluz, Martynek (88. Rusz, 90. Lorenzini, 92. Polák).

Drużyna Janovic przed własną publicznością nie lubi przegrywać. W meczu z Bystrzycą gospodarze mieli więcej z gry, bardzo trudno przelamywali jednak zwarty mur obronny ekipy Radka Morcinka. Defensywnie grająca Bystrzyca nawiązała się na kontry, które opanowane ma do perfekcji. Goście nie spanikowali nawet po wykluczeniu z boiska Turonia. Nadal grali swoje „catenaccio”.

ŚMIŁOWICE 3:2
STONAWA (2:2)

Bramki: 22. i 25. Topiarz, 66. Kohut – 1. i 15. Frait. Śmiłowice: Lysek – Sikora, J. Topiarz, Osmanczyk, M. Topiarz – Barteczek, Klar (60. Smolka), L. Kohut, Bałwar – Ganczarczyk, Noga (89. Šebera). Stonawa: Glogár – Bystron, Janáček, Šurin, Franc – J. Pacanovský (70. Martinić), Stračánek, Geršl, Szczygiel – Frait, Loder (78. Špinar).

Znajdujące się w dużym kryzysie Śmiłowice pokazały w weekend swoje lepsze oblicze. Podopieczni trenera Pavla Smatany niespodziewanie pokonali ambitną Stonawę, która prowadziła już 2:0 po bram-

kach Fraita. Błąd dwukrotnie popełnił tu Topiarz, ale jak przystało na jednego z filarów Śmiłowic, rychno zrehabilitował się za swoje kiksy na wstępie spotkania. W 22. minucie Topiarz z rzutu rożnego obniżył strzałem głową na 1:2, a w trzy minuty później z podania Klara wyrównał na 2:2. Druga połowa należała już do gospodarzy. Trzy punkty zapewnił outsiderowi w 66. minucie Kohut, który strzałem z 25 m ośmieszył Glogára. Stonawianie pomimo nieco chaotycznej gry nie rezygnowali z uzyskania remisu. Bliski wyrównania był w 87. minucie Frait, ale z kilku kroków wycelował głową zaledwie w słupek.

DZIEĆMOROWICE 4:0
HERZMANICE (2:0)

Bramki: 18. Matušík, 35. i 65. Schimke, 83. Martinček. Dziećmorowice: Eliáš – Martinček, Kroužek, Hojdysz, Pastucha – Slanina, Matušík (70. Ligocký), Špička, Maleňák, Karkoška – Schimke.

Elektrycy mieli łatwą przeprawę z Herzmanicami. Goście tylko sporadycznie dochodzili do pozycji strzeleckich, wszędzie też byli później od dynamicznie grających piłkarzy Petra Čyřa. Bramkostrzelne buty ubrał Robert Schimke, który po przejściu Punčochářa do Hawierzowa, trafił

do ataku. – Robert pokazał się w ataku z bardzo korzystnej strony – powiedział „Głosowi” trener Dziećmorowic, Petr Čyř. – Z dobrym wykształceniem technicznym miał dużą przewagę nad obrońcami rywala.

RASZKOWICE 2:0
LUTYNIA DOLNA (1:0)

Bramki: 10. Klimek, 85. Vochta. Lutynia Dolna: Jurko – Hawlášek, Smetana, Šimek, Čief – Hanusek, Figura, Kwieciński, Zuček – Tvrdý, P. Vanečko.

W przeciętnym meczu lepsze wrażenie sprawiali gospodarze z Raszkowic. Drużyna Lutyni Dolnej po raz kolejny zagrała słabo, jak gdyby bez wiary w swoje umiejętności. Podopieczni trenera Pavla Juřenčáka po przegranej w Raszkowicach spadli na ostatnie miejsce w tabeli. Goście po raz pierwszy wywalili futbolówkę z siatki w 10. minucie. Škola dograł do Klimka, a ten w dobrej pozycji wycelował dokładnie. Zespół Lutyni Dolnej dobił w 85. minucie Vochta, wykorzystując świetne podanie od Pernikára.

Lokaty: 1. Dziećmorowice 19, 2. Stara Biela 19, 3. Sucha Górna 17, 4. Bystrzyca 14, 8. Stonawa 11, 10. Śmiłowice 9, 14. Lutynia Dolna 7 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

■ **SUKCES POLSKIEGO DEBŁA.** Mariusz Fyrstenberg i Marcin Matkowski, rozstawieni z numerem szóstym, awansowali do ćwierćfinału turnieju ATP Tour Masters 1000 na twardych kortach w Szanghaju (z pulą nagród 3,240 mln dol.). W meczu drugiej rundy biało-czerwoni wygrali z czesko-niemiecką parą Lukáš Dlouhý/Philipp Petzschner 6:2, 7:6 (7:3). W ćwierćfinale Polacy zmierzą się z amerykańskim rodzeństwem Bob Bryan/Mike Bryan.

■ **KIEDY MECZ KARWINA – SLAVIA?** Kibice drugoligowego klubu piłkarskiego MFK Karwina powinni uzbroić się w cierpliwość. Dokładny termin rozegrania pucharowego pojedynku pomiędzy Karwiną a Slavią znany będzie bowiem dopiero na poniedziałkowym posiedzeniu ligowego gremium w Pradze. Wszystko wskazuje więc na to, że dwumecz ze Slavią Praga o awans do ćwierćfinału Pucharu CMZF (Ondrášovka Cup) odbędzie się dopiero w listopadzie.

■ **NOWAK FAWORYTEM KOSECKIEGO.** – Nie da się ukryć, że Piotr Nowak jest moim faworytem – przekonuje Roman Kosecki, zapytany o swojego kandyda-

Piotr Nowak nie kryje się ze swoimi ambicjami. Marzy o prowadzeniu reprezentacji Polski.

ta na nowego selekcjonera piłkarskiej reprezentacji Polski. Były kadrowniczość właśnie w swoim koledze z boiska widzi idealną osobę do zastąpienia w przyszłości Stefana Majewskiego. Rozmowę z Koseckim przeprowadził „Przegląd Sportowy”. Nowak i Kosecki spotkali się ostatnio w Polsce, a były piłkarz amerykańskiego klubu Chicago Fire był nawet w Pradze na meczu Czechy – Polska. Wczoraj wieczorem Polacy w ostatnim meczu eliminacyjnym mistrzostw świata zmierzili się w Chorzowie ze Słowacją. Był to nie tylko z dużym prawdopodobieństwem połączony mecz dla trenera Stefana Majewskiego, ale także ostatni pojedynek kadry na Stadionie Śląskim w Chorzowie. Po spotkaniu ze Słowacją chorzowski gigant idzie do remontu. (jb)

Pojutrze

»Jadwiga Kros«

Klub narciarski SKI Mosty, sekcja biegów, organizuje w najbliższą sobotę zawody „Jadwiga Kros 2009”. – Chodzi o rywalizację w biegu pod górę, w którym zawodnicy mogą skorzystać także z kijów narciarskich bądź też z kijów do popularnego ostatnio nordic walkingu – powiedział „Głosowi Ludu” w imieniu organizatorów Władysław Martynek z sekcji narciarstwa biegowego klubu SKI Mosty.

Rejestracja zawodników przewidziana jest na godz. 8.30-9.00, początek rywalizacji o godz. 9.30. Finałowe biegi zaplanowane są na godz. 12.00. (jb)

SOBOTA
17 października 2009
rocznik LXIV • nr 124
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 3:

Roman Baron
o stosunkach
polsko-czeskich

Komisja ds. uświadomienia

Członkowie Wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych, reprezentujący Polaków, postanowili wziąć sprawy w swoje ręce. Widząc, na jakie przeszkody w wielu miejscowościach napotyka wdrażanie podwójnego nazewnictwa, chcą zająć się oświatą.

Wydział Socjalny Urzędu Wojewódzkiego, zajmujący się m.in. sprawami mniejszości narodowych, ma przygotować dla komisji tekst wyjaśniający zasady Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. Będzie on dostarczany do 31 gmin na Zaolziu, które zamieszkuje powyżej 10 proc. obywateli narodowości polskiej. Właśnie w tych gminach Polacy mają prawo do podwójnego nazewnictwa.

– Od początku widzę, że brakuje oświaty. Kancelaria rządu wydała kiedyś ciekawą broszurkę informa-

cyjną, którą urzędnicy w gminach pewnie włożyli gdzieś do szuflady – powiedział jeden z członków komisji, Władysław Niedoba. Problemy wprowadzania dwujęzyczności w gminach są mu dobrze znane – w Kocobędzu, gdzie mieszka, jest członkiem Rady Gminy i przewodniczącym Komisji ds. Mniejszości Narodowych. – Tekst przygotowany przez Urząd Wojewódzki omówimy na następnym posiedzeniu komisji, pod koniec listopada. Po jego uchwaleniu rozesłamy go do gmin. Powinien być wydrukowany w gazetkach miejskich i gminnych we wszystkich miejscowościach.

To jednak od władz poszczególnych gmin będzie zależało, czy tekst faktycznie pojawi się w informatorach. – Samorządów gminnych nie możemy do tego zmusić. Są od nas niezależne – przyznał Niedoba.

Województwo zajmie się również edukacją wójtów i burmistrzów, urzędników gminnych i przewodniczących komisji ds. mniejszości narodowych. Spotkanie z nimi powin-

no się odbyć w styczniu lub lutym przyszłego roku.

– Uważam, że każda taka próba poszerzenia wiedzy w tym zakresie jest potrzebna i pożyteczna. Zależy jednak od formy, w jakiej informacje będą podane. Powinno być podkreślone, że Republika Czeska ratyfikowała Europejską Kartę Języków Regionalnych lub Mniejszościowych i zobowiązała się do wdrożenia jej zasad, nie zaś, że wprowadzenie podwójnego nazewnictwa jest czymś, co może, ale nie musi być realizowane – powiedział Roman Suchanek, członek KMN w Trzynie, gdzie Polakom dotąd nie udało się przeformować dwujęzycznych nazw.

Opinie samorządowców są różne. Wójt Śmiłowic, Gustaw Chwistek, ocenia pomysł pozytywnie. – Szkolenie dla władz gminnych miało się odbyć już dawno, dwa, trzy lata temu – powiedział „Głowski Ludu”. – To na pewno pożyteczna sprawa. Dodał, że Komisja ds. Mniejszości Narodowych w jego gminie ma zamiar przygotować

we współpracy z prezesem Kongresu Polaków, Józefem Szymeczkiem, seminarium dla mieszkańców na temat historii regionu i jego składu narodowościowego.

Wójt Koszarzysk, Jana Kohutová, uważa tymczasem, że gmina ma pod dostatkiem informacji na temat dwujęzyczności. – Jeżeli otrzymamy jakiś dalszy tekst z województwa z apelem, by go opublikować, to zrobimy to. W naszej gminie zostały wprowadzone polskie napisy tam, gdzie domagała się tego polska mniejszość. Polskich tablic wjazdowych nie stawialiśmy, bo mniejszość nie wysuwała takiego wniosku.

Radny województwa i członek Komisji ds. Mniejszości Narodowych, Henryk Małysz, poinformował nas, że państwo przeznaczyło na ten rok 2 mln koron na wdrażanie podwójnego nazewnictwa. Z pięciomilionowej dotacji w ub. roku wykorzystano zaledwie 700 tys. koron, dlatego kwota na rok bieżący została obniżona.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Naczelny ma syna

Redaktor naczelny „Głosu Ludu”, Wojciech Trzcionka, po raz drugi został ojcem. Jego żona Ewa urodziła wczoraj o godz. 9.25 w Szpitalu Śląskim w Cieszynie syna Adasia. Małuch mierzył 58 centymetrów i ważył 3 630 g. – Zdrowy rydz – napisał w SMS-ie do redakcji naczelny, który był obecny przy narodzinach swego potomka. Zespół redakcyjny, obejrzawszy zdjęcie małego Adasia, doszedł do wniosku, że to wykapany ojciec. Na braciśka czeka w domu starsza siostrzyczka Marta. (dc)

Skoczył pod pociąg

Z dworca kolejowego w Hawierzowie w czwartek rano odwołano ciężko rannego mężczyznę. – Według wypowiedzi świadków 26-letni mężczyzna sam wskoczył pod pociąg, w jego pobliżu nikt się nie znajdował – wyjaśniła policjantka Zlataše Viačková. Kiedy na miejsce dotarła pomoc medyczna, mężczyzna był nieprzytomny i nie oddychał. Przewieziono go w ciężkim stanie do szpitala akademickiego w Ostrawie-Porębie. (ep)

Przeciwko ubóstwu

Dni Przeciwko Ubóstwu rozpoczęły się wczoraj w Karwinie. Akcje informacyjne, koncerty, projekcje filmów i biesiady mają przybliżyć problematykę biedy w krajach Trzeciego Świata. W organizację włączyły się Stowarzyszenie Inicjatywa Dokońń – Na Oścież oraz karwińskie parafie. Jeszcze dziś do godz. 18.00 na Rynku Masaryka stać będzie infokiosk z ulotkami na temat pracy czeskich organizacji non-profit, które działają w krajach Trzeciego Świata. – O godz. 16. zagra na rynku pieśni narodów Mandeng z Zachodniej Afryki grupa Camara. W razie deszczu koncert odbędzie się w kościele ewangelickim – opowiada Ester Dubska-Ciešlar z Inicjatywy Dokońń. W centrum Agape otwarta zostanie wystawa fotografii z Afryki państwa Nawrotów. W niedzielę o godz. 9.00 organizatorzy zapraszają na uroczyste nabożeństwo w kościele ewangelickim w Karwinie-Frysztacie, gdzie gościć będzie kaznodzieja z Braterskiej Jedności Baptystów z Pardubic, a zarazem miejscowy duszpasterz więzienny, Luďek Šíp. (ep)

Nie kawiarnia, ale czytelnia

Budynek, nawiązujący do przedwojennej kawiarni Avion w Czeskim Cieszynie, powoli nabiera kształtów. Przy moście Przyjaźni trwają prace budowlane. – Właśnie kończą się prace nad budową konstrukcji nośnej. Wkrótce obiekt będzie gotowy w stanie surowym – główne prace budowlane zakończą się prawdopodobnie jeszcze w tym roku – wyjaśnił architekt Czesław Mendrek, autor projektu.

W tej chwili trwa dyskusja nad przeznaczeniem budynku. – Na pewno nie będzie tam kawiarni, przynajmniej w najbliższych latach. Będzie to budynek wielofunkcyjny, zarządzany przez Bibliotekę Miejską w Czeskim Cieszynie. Jeden z pomysłów jest taki, że znajdować będzie się tam czytelnia, otwarta codziennie, w której organizowane będą różne imprezy, wystawy, koncerty – zdradził wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna, Stanisław Folwarczny. – Chcemy, żeby budynek otwarty był codziennie, żeby tętnił życiem – dodał.

(ep)

Przy moście Przyjaźni trwa budowa obiektu wielofunkcyjnego nawiązującego do kawiarni Avion.

Polski tydzień z zaolziańskim akcentem

Można by powiedzieć, że najbliższy tydzień odbywać się będzie w Polsce pod znakiem Zaolzia. Miesz-

kańcy Polski będą mogli poznać nie tylko historię naszego regionu, ale także życie współczesne Zaol-

ziaków i problemy, z którymi borykają się Polacy mieszkający w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego. W środę bowiem w dzienniku „Rzeczpospolita”, w cyklu pn. „bez-Kresy Rzeczpospolitej”, pojawi się specjalny dodatek poświęcony Zaolziu. Wcześniej w „bez-Kresach” można było przeczytać, na przykład, o skupiskach Polaków w Rosji, Niemczech czy innych krajach Europy.

– Na pewno warto, żeby po ten dodatek sięgnęli nie tylko Polacy z kraju, ale także Zaolziacy, by się dowiedzieć, jak nas widzą za północną granicą – powiedział naszej gazecie prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. – Sam zresztą jestem ciekaw. Dodatek pilotowali dwaj dziennikarze, Piotr Kosiński i Piotr Semka. Rozmawiali nie tylko z przedstawicielami różnych zaolziańskich środowisk: Kongresu Polaków, Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, ale także z wła-

dzami różnych gmin, na przykład Gnojnika.

Dzień później zaś, w czwartek, warszawiacy będą mogli wybrać się na wyprawę w głąb historii nadolziańskiej ziemi. W tym dniu w siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na Krakowskim Przedmieściu odbędzie się wernisaż wystawy „Trzy miesiące samostanowienia – Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919”, którą przed rokiem, z okazji obchodów 90. rocznicy powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, przygotowały Książnica Cieszyńska i Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków.

– Zaolziacy mogli ją obejrzeć zarówno w Książnicy, jak i na korytarzu siedziby Kongresu. Obecnie chcemy ją zaprezentować w Warszawie, żeby mogli ją obejrzeć nasi rodacy z całej Polski. W wernisażu weźmie też udział delegacja Kongresu – dodał Szymeczek. (kor)

Wystawę „Trzy miesiące samostanowienia – Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919” można było przed rokiem oglądać w Książnicy Cieszyńskiej, w ramach obchodów 90. rocznicy powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego.

POGODA

sobota

dzień: 2 do 6°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: 3-6 m/s

niedziela
poniedziałek

dzień: 2 do 6°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: 2-5 m/s

KRÓTKO

Czyżby nowy kurort?

JABŁONKÓW (kor) – Władze miasta zamierzają sprawdzić, czy na terenie Jabłonkowa także można znaleźć źródła wody jodobromowej, którą znamy z darkowskiego uzdrowiska. W połowie lat 90. ubiegłego wieku takie źródła odkryto w sąsiadującym z Jabłonkowem Piosku. Wówczas Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego opracowało projekt wykorzystania wody, ale z powodu braku potrzebnych finansów nie został on zrealizowany. Teraz o podobnym projekcie myślą jabłonkowie. – *Najpierw musimy wytypować na terenie miasta miejsca, w których woda jodobromowa mogłaby występować* – mówi wiceburmistrz Stanisław Jakus. – *Na ten etap otrzymaliśmy dotację z województwa morawsko-śląskiego. Wprawdzie chodzi o 200 tys. koron, ale na początek to wystarczy. Pierwsze odwierty mogłyby się rozpocząć w roku 2011.*

Szkoła już po remoncie

GRÓDEK (ep) – Polska Szkoła Podstawowa w Gródku doczekała się w tym roku dużego remontu. – *W czasie wakacji przeprowadziliśmy duże inwestycje. Mamy zupełnie nową kuchnię, wyremontowane ubikacje, nowe jest wyposażenie świetlicy. Wszystko to sfinansowała nasza gmina* – wyjaśnia dyrektor placówki, Kazimierz Cieślak. Jeszcze w tym roku do szkoły trafią też cztery nowe komputery, zakupione z pieniędzy gminnych oraz z dotacji państwowej. – *We wrześniu rodzice naszych uczniów zakupili również duży ośmiokątny stół do ogrodu szkolnego, przy którym dzieci bardzo lubią się spotykać w czasie przerw lub zajęć świetlicowych* – dodaje dyrektor. Pieniądze na inwestycje powędrowały też do polskiego przedszkola. Tam dzieci doczekały się nowo wymalowanych ścian i nowych dywanów. (ep)

Z myślą o nauczycielach

JABŁONKÓW (kor) – Dotację w wysokości 3,4 mln koron otrzymało miasto na realizację projektu związanego z kształceniem ustawicznym nauczycieli, który pilotuje dyrekcja czeskiej podstawówki. Projekt dotyczy jednak nie tylko czeskiej szkoły, ale także nauczycieli Polskiej Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza oraz polskiego i czeskiego przedszkola. Pedagodzy będą mogli wziąć udział w seminariach poświęconych m.in. zagadnieniom metodyki nauczania języków obcych, krytycznego myślenia lub psychologii. W przygotowaniu szkoleń pomoże szkołom Urząd Miasta.

Zakład: podpisze, czy nie?

Prezydent Irlandii Mary McAleese podpisała wczoraj unijny Traktat z Lizbony, zaaprobowany przez Irlandczyków w referendum 2 października. Aby jednak dokument reformujący UE wszedł w życie, potrzebny jest jeszcze tylko podpis prezydenta Republiki Czeskiej, Václava Klause.

Klaus dotąd nie podpisał zatwierdzonego

już przez parlament Traktatu, domagając się uzupełnienia jego tekstu zastrzeżeniem, które ograniczy obowiązywanie Karty Praw Podstawowych wobec Republiki Czeskiej. Ma to wyeliminować groźbę zgłaszania w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej roszczeń majątkowych wysiedlonych po wojnie Niemców.

Czeskie biuro bukmacherskie Fortuna przyjmuje nawet zakłady o to, czy eurosceptyczny prezydent podpisze Traktat Lizboński. Bukmacherzy uważają za bardziej prawdopodobne, że prezydent Traktatu nie zatwierdzi, obstawiając to w stosunku 1,7 do jednego, podczas gdy dla wariantu przeciwnego typują 1,9 do jednego.

(kor)

Kobiety na czeskim rynku pracy

Projekt skierowany do kobiet realizuje właśnie trzyniecki Instytut Euroschola. Ofertę kształcenia przedstawia kobietom bezrobotnym, zwłaszcza tym, które są już długo bez pracy, przebywają na urlopie macierzyńskim lub są w wieku przedemerytalnym. – *Wśród pań, które korzystają z tej oferty, znajdują się kobiety powyżej 50 roku życia, które już długo*

nie mają pracy i brak im motywacji. Staramy się nauczyć je, że na rynku pracy trzeba być aktywnym. Druga grupa to panie, które straciły pracę w ostatnim czasie w wyniku kryzysu ekonomicznego. Chcemy zaoferować im możliwość przekwalifikowania się, uzyskania nowych kompetencji – wyjaśnia koordynatorka projektu, Dorota Madzia. Projekt obejmuje

przeprowadzenie tzw. diagnostyki pracowniczej, w czasie której stwierdza się, jakie predyspozycje mają poszczególne osoby, jakie zawody mogłyby wykonywać i jaką mają motywację. Pod tym kątem specjalny doradca wybiera dla każdego odpowiednie kursy. – *Są na przykład kursy obsługi komputera, kursy menadżera projektowego, księgowości,*

przedsiębiorczości i inne – dodaje koordynatorka. W tej chwili z oferty kursów korzysta około 50 kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy w Trzyncu, Frydku-Mistku i Ostrawie. Żeby wesprzeć uczestniczki projektu, zaoferowano im także możliwość opiekowania się dziećmi w czasie trwania kursu oraz dopłatę na dojazd na kurs. (ep)

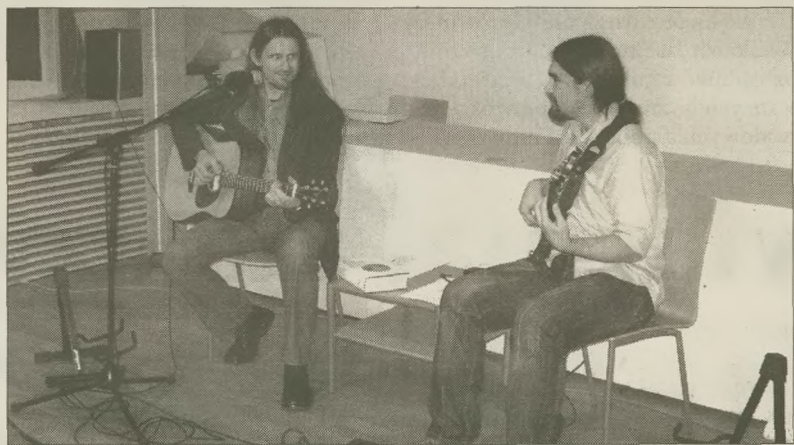
Avion Fest: między Kubiszem a Herbertem

Na prawdziwą ucztę poetycko-muzyczną zaprasza wszystkich sympatyków „Kawiarni AVION, której nie ma...” poetka Renata Putzlacher i jej przyjaciele. Dzisiaj o godz. 18.00 w Klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie odbędzie się kolejny Avion Fest. Tym razem będzie on poświęcony przede wszystkim dwóm twórcom związanym nieodłącznie ze Śląskiem Cieszyńskim: Janowi Kubiszowi oraz Henrykowi Jasickowi.

Pierwszy z nich, autor nadolziańskiego hymnu „Płyniesz Olzo” i „Pamiętnika starego nauczyciela”, zmarł przed 80 laty. Drugi – poeta, publicysta i jeden z założycieli „Głosu Ludu”, obchodziłby w tym roku 90. urodziny. Wiersze obu bohaterów wieczoru będzie czytać Renata Putzlacher wspólnie z aktorami Leną Pešák i Tomaszem Kłaptoczem.

Jak już jednak zapowiadaliśmy, atrakcji będzie więcej. Felietonista „Głosu” i lider kapeli rockowej Blissten, Darek Jedzok, wyciągnął z

okazji Avion Festu wiersze z szuflady, lider kolejnego zespołu, Apatheia, Michał Feber zagra dwa utwory na gitarę klasyczną. Natomiast jego

Tomasz Kłaptocz (z lewej) i Krystian Szynder zaprezentowali po raz pierwszy program o Zbigniewie Herbertcie przed rokiem w Brnie.

kolega z kapeli, Krystian Szynder, wraz z Tomaszem Kłaptoczem zaprezentują „Projekt Herbert”. Przypomnijmy, że program ten przedstawiony został w grudniu ub. roku w Bibliotece Mahena w Brnie podczas Wieczoru Herbertowskiego zorganizowanego przez brneńską polonistykę i Klub Polski „Polonus”.

– *Podliczyłam dotychczasowe wieczory w „Kawiarni AVION, której nie ma...” i okazało się, że sobotni wieczór będzie jubileuszowy, pięćdziesiąty. Nie ma przypadków, zamykamy pewien etap. Bo następny wieczór powinien się już odbyć w „Kawiarni AVION, która jest”, czyli w odnowionym lokalu przy Olzie. Zapraszamy na to spotkanie naszych sympatyków w czerwcu przyszłego roku* – powiedziała naszej gazecie Renata Putzlacher. (kor)

Policja szuka świadka

Policja nadal szuka zabójcy 27-letniej Jany Svobodovej z Czeskiego Cieszyna, matki dwóch małych dziewczynek, która została zamordowana w piątek 25 września w swoim mieszkaniu przy ul. Havlíčka. Policja przeszukała do tej pory 700 osób, lecz sprawcy nie udało się wykryć. – *Zabójca nadal jest na wolności. Jego wykrycie leży w interesie nas wszystkich* – mówi rzeczniczka Wojewódzkiej Komendy Policji w Ostrawie, Darina Majková. Policja zwraca się za pośrednictwem mediów do mieszkańców Czeskiego Cieszyna, by pomogli w odszukaniu ważnego świadka, który w dniu zabójstwa ok. godz. 8.45 poruszał się w okolicach Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka. Młody, niezwykle szczupły mężczyzna, kilkakrotnie przechodził przez przejście na podwórzu domu i zaglądał do okien. Sprawiał wrażenie, że na kogoś czeka. Jego wiek policja szacuje na 25-35 lat. Mężczyzna miał bardzo chude nogi, większe, zwracające uwagę uszy, wystające kości policzkowe, włosy jasnobrązowe, o długości do karku. Ubrany był w dżinsowy komplet koloru granatowego.

Jana Svobodová wcześniej mieszkała w Trzyncu, gdzie pracowała jako kelnerka. W Czeskim Cieszynie mieszkała dopiero od roku. Policji potrzebne są informacje dotyczące jej przeszłości i dawnych kontaktów, które mogą pomóc wyjaśnić, komu mogło zależeć na jej śmierci.

– *Jakiegolwiek informacje o poszukiwanym mężczyźnie lub inne informacje dotyczące sprawy należy zgłosić pod numerem telefonu 974 721 453 (można nagrać wiadomość) lub 603 737 542, albo też poinformować najbliższy posterunek policji. Skorzystać można również z bezpłatnej linii 158* – informuje Majková. (dc)

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETY PRZYCKO

Na skróty

Na forum „Radości i bólezki” na stronie Kongresu Polaków pojawiła się ciekawa dygresja. Po raz kolejny wspomniano o czymś, co już wszyscy znamy, co niejednego oburza lub zastanawia. Chodzi o słowa. Terminy, definicje, określenia – jak kto woli. Wiele razy pisze się czy mówi o Polonii, także tej zaolziańskiej, a to oburza, bo kojarzy się bardziej z emigracją, Polakami, którzy wyjechali z kraju. Polonia wcale nie ma jednak jak na razie jednoznacznej definicji, a niewinne w gruncie rzeczy słowo jest najczęściej skrótem myślowym. Takich skrótów nie brak w bogatym zaolziańskim słowniku. Nawet „Polak” czy „Czech” to skróty myślowe. A tym bardziej „szkopyrtok”. Pewnie dlatego, że ile definicji, tyle wyjątków. Tyle tylko, że dróg na skróty jest dużo. Niestety nie każdy będzie o tym rozmyślał w czasie spisu powszechnego.

Tymczasem na ulicach miast i przy wjazdach do gmin rosną jak grzyby po deszczu polskie napisy. Ci, co o nie walczyli, co innego chcieli wywalczyć, jak nie słowa? Napisane czarno na białym, a im więcej prób zamalowania ich, tym więcej się o nich mówi. Może chuligani, dowcipnicy czy szowiniści (wersje są różne) tak naprawdę zrobili Polakom przysługę? W końcu czego nie widać, tego jakby nie było. A co nie nazwane – nie istnieje.

przyczko@glosludu.cz

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

HISTORYK ROMAN BARON MÓWI O WZAJEMNYCH KONTAKTACH MIĘDZY POLSKĄ I CZECHAMI

Polacy przychylniej patrzą na Czechów, niż odwrotnie

„Między Polską i Czechami” – taki tytuł nosi nowa publikacja historyka Romana Barona. I to nie tylko dlatego, że zbiór studiów, przyczynków i artykułów historiograficznych koncentruje się na kontaktach polsko-czeskich, współpracy historyków z obu krajów czy wzajemnych stereotypach. Między Polską i Czechami żyje sam autor książki.

Książkę zadeedykował pan rodzinie, która dzieli z panem losy między Polską i Czechami. Jakże są te losy „pomiędzy”?

Patrzę na to z punktu widzenia historyka, który interesuje się obu krajami. Lubię poznawać własną, czyli polską, kulturę. Zarazem uważam, że jeszcze nadal zbyt mało wiem o polskim dziedzictwie kulturowym czy współczesności – kinie, teatrze, etc. Ale warto poznać też czeską kulturę, jej dziedzictwo kulturowe. Myślę, że bycie „między Polską i Czechami” jest po prostu ciekawe, choć oczywiście są ludzie, którzy znają bardziej różnorodne kraje. Ostatnio miałem w rękach katalog wystawy Biblioteki Narodowej w Warszawie, która zorganizowała ekspozycję poświęconą różnym krajom. Wystawa na temat Czech nazywała się „Czechy – daleko, czy blisko”. To bardzo trafne sformułowanie. W samym katalogu są cytowane słowa Václava Havla, który odbierając doktorat honoris causa w Uniwersytecie Warszawskim powiedział, że „człowiek, udając się do innego kraju, nie powinien przychodzić tam jako dumny turysta, ale jako pielgrzym, pełen szcunku do przestrzeni, w którą wchodzi”.

W publikacji zebranych jest kilka zagadnień, dosyć różnorodnych. Co łączy wszystkie te przyczynki?

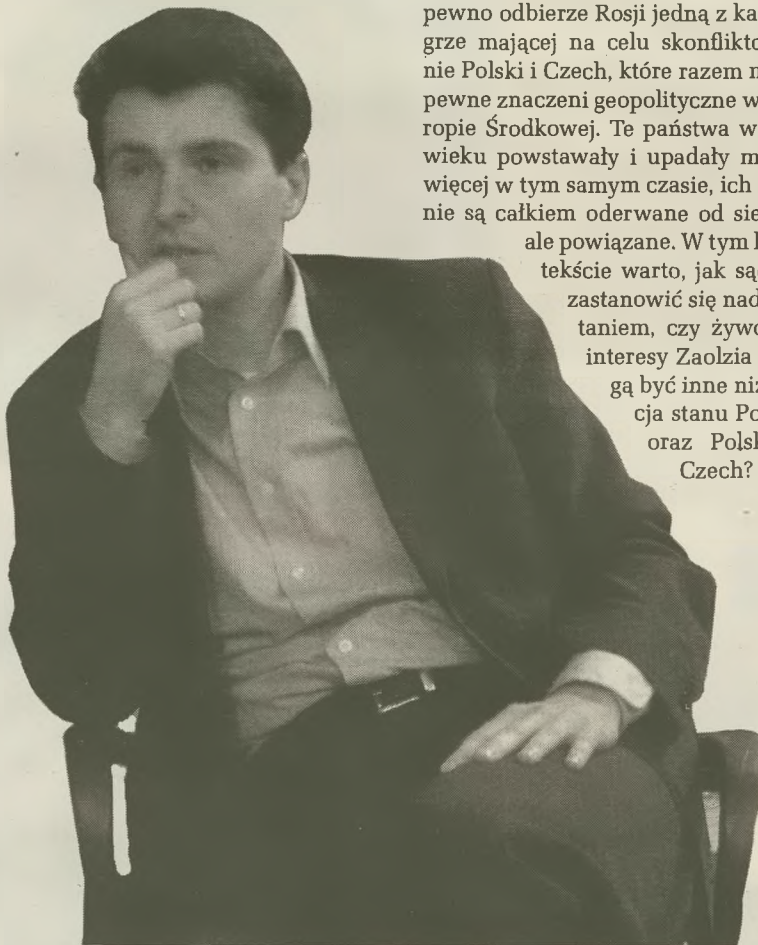
Łączy je na pewno osoba autora, pewien punkt widzenia. Widoczne jest m.in. to, jakimi zagadnieniami zajmowałem się w kolejnych okresach. Znajdziemy tam tematy od kwestii konfederacji polsko-czesko-słowackiej, przez szkolnictwo polskie na pograniczu Śląska Cieszyńskiego i Moraw, a także inne tematy, takie jak przegląd badań polskich i czeskich historyków na temat stosunków polsko-czeskich, głównie w XIX i XX wieku.

Jaki jest dorobek czeskich historyków na temat Śląska Cieszyńskiego?

Spory. Również dlatego, że dla historyków czeskich te zagadnienia jawią się jako część składowa historii ojczyzny. Dorobek na temat historii Polski też nie jest mały, ale są to raczej zagadnienia dotyczące stosunków polsko-czeskich.

W kontaktach polskich i czeskich historyków zajmujących się Zaolziem nadal obecne są jednak silne emocje. Czy kiedyś dojdzie do pełnego porozumienia w tej sprawie?

Tak, to prawda, że mamy w tym wypadku do czynienia z emocjami, i jest to zrozumiałe. Na ogół im bardziej historycy są związani z tym regionem, tym te emocje są większe, co nie znaczy, że jest to coś złego. Z Pragi czy Warszawy wygląda to wszystko inaczej. Widać jednak, że te młodsze pokolenia inaczej na to patrzą, nie tylko mniej emocjonalnie, ale też doszukują się innych tematów, innego spojrzenia. Myślę, że porozumienia nie będzie, i nawet nie może być. Nie tylko w kwestii Zaolzia, ale i w wielu innych sprawach. Ważniejsze jest to, żeby jak najwięcej wiedzieć na temat przeszłości i znać zdanie tej drugiej strony, natomiast wspólny pogląd z różnych przyczyn nie jest możliwy, ani teraz, ani w przyszłości. W miarę oddalania się od dramatycznych wydarzeń XX-wiecznej historii Zaolzia coraz mniej ludzi będzie się tym interesowało. Natomiast stosunek nielicznych badaczy czy miłośników historii może być wówczas podobny do naszego ujmowania zagadnień np. z odrodzenia. Ostatnio spotykam się z historykami na konferencjach na temat XIX wieku. Tam jest zupełnie inna atmosfera, ludzie są rozluźnieni, żartują, bo w porównaniu z XX wiekiem chodzi o sprawy już odległe. Dyskusja jest zatem zupełnie inna.

Roman Baron w czasie spotkania autorskiego w Bibliotece Regionalnej w Karwinie.

Im dalej stąd, tym te kontakty historyków są łatwiejsze, czy tutaj bardziej ścierają się różne poglądy?

Nie chodzi tylko o historyków. Wiadomo, że w tym regionie, nie tylko na Zaolziu, ale i po polskiej stronie Śląska Cieszyńskiego, ludzie bardziej żyją tymi sprawami. Są bowiem dla nas bardzo ważne i żywotne. Na pozostałym terenie Polski i Czech Zaolzie przeszło już właściwie do historii, tam nasze sprawy interesują już tylko bardzo nielicznych. Pozostałym nie są znane i szczególnie ich nie obchodzą. Z kolei tutaj przebiega „codzienny plebiscyt”, jak to określił Ernest Renan.

Jak Czesi zareagowali na słowa prezydenta Lecha Kaczyńskiego – przeprasiny za 1938 rok?

Nie czuję się kompetentny do zabierania głosu w tej sprawie, gdyż chodzi o współczesność, a nie o historię. Jedynie na podstawie lektury prasy oraz prywatnych rozmów mogę powiedzieć, że oświadczenie prezydenta RP wzbudziło wielkie zaskoczenie. Nie spodziewano się takiej wypowiedzi, politycy nie byli na nią przygotowani. Nie wiedzieli więc, co robić, jak zareagować. Dla mnie widoczne było, że Czesi to doceniają, z żadnego innego państwa taki głos nie zabrzmiał. Dla nas, Polaków na Zaolziu, jest to oczywiście negatywne określenie tamtych wydarzeń. Jeśli najwyższy przedstawiciel Polski przeprosza za 1938 rok, to znaczy, że Zaolzie nie powinno być wówczas częścią składową Polski. Natomiast patrząc na to z punktu widzenia Polski, racji stanu państwa i narodu polskiego wydaje mi się, że w obecnych czasach można by się z tymi słowami prezydenta RP zgodzić. Dzięki temu Polska może wiele zyskać, a na

pewno odbierze Rosji jedną z kart w grze mającej na celu skonfliktowanie Polski i Czech, które razem mają pewne znaczeni geopolityczne w Europie Środkowej. Te państwa w XX wieku powstawały i upadały mniej więcej w tym samym czasie, ich losy nie są całkiem oderwane od siebie, ale powiązane. W tym kontekście warto, jak sądzę, zastanowić się nad pytaniem, czy żywotne interesy Zaolzia mogą być inne niż racja stanu Polski oraz Polski i Czech?

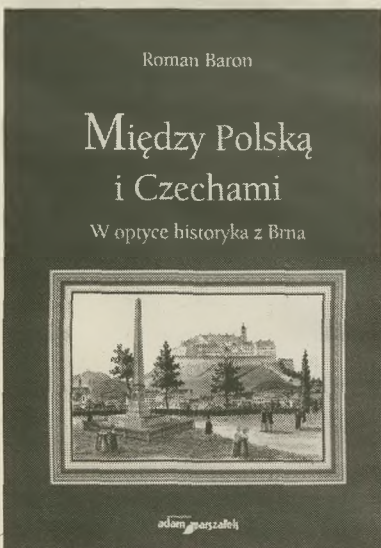
prawie. Z kolei Polacy w Czechach też cieszą się coraz lepszą opinią, aczkolwiek proces ten ma znacznie mniejszą dynamikę.

Jest pan jedynym polskim historykiem w Instytucie Historii Akademii Nauk w RC. Czy to, że pochodzi pan z Zaolzia, studiował w Polsce, a pracuje wśród historyków czeskich, daje inną perspektywę?

Jest to na pewno jakaś wartość dodana, kiedy człowiek nie patrzy na historię tylko z czeskiego punktu widzenia, ale jakby z zewnątrz. Kiedy przyjmowano mnie do pracy w Instytucie, ważniejsze było nie to, że pochodzę z Zaolzia, ale fakt, że studiowałem w Polsce. Wtedy prowadzona była taka polityka personalna: kto zajmuje się Francją, powinien być absolwentem francuskiej uczelni, kto zajmuje się Niemcami, to najlepiej, żeby studiował w Niemczech, itd. To, że jestem z mniejszości polskiej na Zaolziu, też jest ważne, bo faktycznie zmienia ten pryzmat, przez który patrzy się na sprawę. Niejako z drugiej strony w mojej pracy badawczej właściwie nie zajmuję się Zaolziem.

Mam takie doświadczenie, że o wiele więcej czeskich historyków zna język polski, czyta polską literaturę przedmiotu, niż odwrotnie. W Polsce jest stosunkowo mało polskich historyków mówiących biegle po czesku. Pewnie także dlatego, że polska historiografia w pewnym okresie była inna, pełniła rolę okna na świat w latach 70. i 80. Dużo czeskich historyków czytało wtedy te polskie prace, zresztą do dzisiaj wielu z nich utrzymuje kontakty z polskimi historykami, zna polską literaturę przedmiotu.

**Rozmawiała
ELŻBIETA PRZYCKO**

Roman Baron

Historyk, dr nauk humanistycznych. Pochodzi z Karwiny. Po maturze w Polskim Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej-Łazach studiował na wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, studia doktoranckie skończył na Uniwersytecie Opolskim. Zaolziacy pamiętają go jako nauczyciela historii w Polskiej Szkole Podstawowej w Karwinie-Nowym Mieście i w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie i Karwinie, w którym pełnił też funkcję wicedyrektora ds. karwińskiej filii. W 2002 roku przeniósł się do Brna, gdzie rozpoczął pracę naukową w Instytucie Historii Akademii Nauk RC. Jest członkiem licznych organizacji polonijnych oraz polsko-czeskich, na przykład Czeskiej Rady Programowej Forum Polsko-Czeskiego w Pradze. Autor licznych studiów i szkiców, książek „Nad Olzą i Ostrawicą” (2006 rok) oraz „Między Polską i Czechami” (2009 rok). Redagował publikację „A jednak zostanie”, wydaną z okazji stulecia Gimnazjum Polskiego im. Juliusza Słowackiego. (ep)

W KRZYWYM ZWIERCIADLE

KAZIMIERZ WOREK, inspektor szkolny

Nawet jej proza pełna jest poezji

Jej opowieści są proste, tak jak proste było całe jej życie w Nydku pod Czantorią. Poetka ludowa Aniela Kupiec, która w przyszłym roku będzie obchodziła 90. urodziny, umie nawet o zwykłym życiu w biednej chatupie opowiadać w taki sposób, że czytelnik przysłuchuje się z napięciem, uświadamiając sobie równocześnie, że rzadko już można usłyszeć tak piękną, czystą gwarę.

Aniela Kupiec została nominowana do nagrody „Tacy jesteście” za reedycję książki „Po naszymu. Pieszko i na skrzydłach”. W tym roku wydał ją Kongres Polaków w RC we współpracy z Kołem nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej i przy wsparciu licznych sponsorów. Inicjatorem wznowienia książki był cieszyński przedsiębiorca i miłośnik Zaozia Józef Swakoń. W książce znajdziemy zarówno gwarowe opowiadania pisane prozą (w rozdziale „Pieszko”), jak i wiersze („Na skrzydłach”). – *W dziele Anieli Kupiec każdy z nas znajdzie prawdy proste i istotne, nieraz uniwersalne, nieprzemijające, znajdzie też głęboką więź uczuciową z ziemią cieszyńską niezależnie od tego, czy mieszka pod Bielskiem, Cieszyńskiem czy Boguminem* – napisał we wstępie do wydawnictwa prezes Kongresu, Józef Szymeczek.

Kilka dni temu poetka gościła w Klubie Kobiety przy Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Lesznej Dolnej. Opowiadała o swej twórczości, życiu, doświadczeniach. – *Piszę to, co czuję, nie to, co widzą inni* – wyjaśniała, dodając, że wiersze pisane

na zamówienie na nic się nie zdają. – *To już nie jest pisane sercem.*

Aniela Kupiec, z domu Milerska, urodziła się 5 kwietnia 1920 roku w Nydku, w starym, drewnianym domu, zbudowanym w 1812 roku. Skończyła szkołę ludową w Nydku i wydziałową w Bystrzycy, a następnie Szkołę Gospodyń Wiejskich w Końskiej. Podczas wojny musiała ciężko pracować w lesie. – *Codziennie chodziłam do pracy siedem kilometrów* – wspominała na spotkaniu w Lesznej. Zarazem przekonywała, że lubiła sadzenie drzewek, a las, mieniący się w promieniach wschodzącego słońca, napawał ją zachwytem. Po wojnie wyszła za mąż za Jana Kupca, nauczyciela z Bystrzycy. Po założeniu PZKO stała się jego aktywną działaczką – śpiewała w chórze, grała w przedstawieniach teatralnych i reżyserowała je.

Poezja Anieli Kupiec została wydana w 1981 roku w zbiorze „Korzenie” (wraz z wierszami Ewy Milerskiej i Anny Filipek) oraz w samodzielnym tomiku „Malinowy świat” (1988). Zbiór prozy „Połotane żywocy” pojawił się w 1997 roku. W 2005 roku, kiedy to poetka obchodziła 85. urodziny, Kongres Polaków zrealizował pierwsze wydanie

Jakóby my śmieli
czoło swe odwrócić
od zimy rodzónej jako matka bliskiej?
Albo sie plecami do gróń obrócić
i żebrać, i pytać
o cudze uściski?

Dyć my tu nie przysli
Bóg wi, z jakiej stróny,
jyny my tu byli z pradowna, od wieka,
nie torby żebaczce, a chude zogóny
żywiły tu kiejsi
prostego człowieka.

Fragment wiersza Anieli Kupiec „Gdo do nich powiy”

modzielnym tomiku „Malinowy świat” (1988). Zbiór prozy „Połotane żywocy” pojawił się w 1997 roku. W 2005 roku, kiedy to poetka obchodziła 85. urodziny, Kongres Polaków zrealizował pierwsze wydanie

książki „Po naszymu. Pieszko i na skrzydłach”. Choć książka pojawiła się w wysokim, jak na zaolziańskie warunki, nakładzie tysiąca sztuk, szybko się rozeszła. Jej ponowne wydanie, z przyczyn finansowych, długo nie było możliwe.

W twórczości Anieli Kupiec przeplatają się – jak napisał Daniel Kadłubiec – „miłość, przyroda jej piękno, człowiecze bóle, troski i radości, zgłębianie własnego rodowodu, dobro, zło, niebo i piekło, i wiele jeszcze innych fundamentalnych kategorii”. Opowieści nydeckiej artystki są poetyckie nawet wtedy, kiedy w zwykły sposób opowiada o swych przeżyciach i doświadczeniach – o ogromnej biedzie, której doznała na własnej skórze, o spotkaniach z żebakami, o pracy w lesie czy o tym, jak zabolęła ją spotkanie ze starym człowiekiem, który błagał lekarza, by nie wypisywał go ze szpitala, bo w domu nikt na niego nie czeka.

Język gwary, jakim posługuje się poetka, sam w sobie jest wartością. Nic dziwnego, że autorka nie zgadza się na to, by jej twórczość była tłumaczona czy to językiem czeskim, czy nawet na literacką polszczyznę. – *Rodzina musiała mi przysiąc, że żadne z moich słów nie zostanie przetłumaczone* – mówi Aniela Kupiec.

DANUTA CHLUP

Aniela Kupiec na spotkaniu w Klubie Kobiety w Lesznej Dolnej.

Przyjdź na MUR albo zajrzyj do »Dziupli«

Kiedy w klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie odbywa się „Młode Zaozie”, nie ma problemu z zapelnieniem sali. Na liczbę uczestników nie mogą narzekać też organizatorzy Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego, którego słuchacze spotykają się co miesiąc w auli Gimnazjum Polskiego. To wła-

śnie za wprowadzanie inicjatyw dla młodych, a zwłaszcza projektu „Młode Zaozie”, oraz za propagowanie polskiej nauki w Międzygeneracyjnym Uniwersytecie Regionalnym, Zarząd Główny PZKO otrzymał nominację do konkursu „Tacy Jesteśmy”.

„Młode Zaozie” – co to takiego?

Spotykają się w „Dziupli” i... dyskutują. Do tej pory odbyły się trzy wykłady – gościł tam Leszek Cimała, Józef Szymeczek i Roman Kaszper. – *Historia regionalna dla uczniów szkół średnich – to był pierwotny pomysł na wykłady w „Młodym Zaoziu”*. Okazało się jednak, że młodzi wiedzą dość dużo o naszej hi-

storii, z wykładów zrobiła się więc taka platforma dyskusyjna, każdy może głośno wyrazić swoje zdanie – wyjaśnia Elżbieta Jedzok, animator kultury ZG PZKO. Nie jest to jedyna inicjatywa dla młodych, organizowana przez Zarząd Główny. Od kilku lat jest w czym wybierać. – *Powoli zmienia się obraz PZKO wśród młodych ludzi, uczniów szkół średnich i studentów. Widzą, że mamy im co zaoferować, że w PZKO jest coś dla nich, poruszane są sprawy, które ich interesują* – dodaje Elżbieta Jedzok. Okazało się jednak, że wykłady w „Dziupli” przyciągnęły nie tylko młodych, ale i ludzi ze średniego pokolenia.

Uczestników różnych generacji skupia też druga doceniona inicjatywa. Od czterech lat w auli Gimnazjum Polskiego spotykają się słuchacze Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego. Przeważają osoby starsze, ale nie brak i ludzi w średnim wieku i młodych. Na comiesięcznych wykładach goszczą wykładowcy z naszego regionu i z Polski, a tematy są bardzo różnorodne. Niedawno ruszył w ramach MUR-u cykl popularnych wykładów historycznych Bohdana Kowali „Co w nas zostało z tamtych lat”. Pojawiają się też inne nowe inicjatywy, na przykład

kilkudniowa wycieczka poznawna Pomorze.

– *Myszę przewodnią naszego uniwersytetu jest nie tylko edukacja, ale też niezmiennie ważne łączenie pokoleń i łączenie obu brzegów Olzy. Nie ma więc mowy o jakiegokolwiek izolacji, jaka niestety miała miejsce w czasach, na szczęście, już dawno minionych. Oprócz tego, że mamy wielu wykładowców z Polski, może nawet więcej niż z Zaozia, na prelekcje przychodzi dużo słuchaczy z Olzy* – opowiada organizatorka i pomysłodawczyni Uniwersytetu, Danuta Chwajol. Jak dodaje, uczestników jest zawsze dużo, ostatnio 60-70, większość z nich to stali słuchacze. – *Nasze wykłady potrafią zainteresować, wszyscy słuchają z wielką uwagą, a potem zawsze jest ciekawa dyskusja, pada wiele pytań i uwag* – mówi. Tematy wykładów bywają różne: często pojawia się historia, czasem filozofia, psychologia, religia, turystyka czy regionalizm.

Do najciekawszych w ostatnich semestrach wykładów należały na przykład „Regionalizm w Unii Europejskiej” dr. Jana Olbrychta, „Dziennikarstwo – powołanie czy profesja?” Marka Czyży, prelekcje Bohdana Kowali i wiele innych.

ELŻBIETA PRZYZCKO

W auli Gimnazjum Polskiego spotyka się co miesiąc kilkudziesięciu słuchaczy MUR-u.

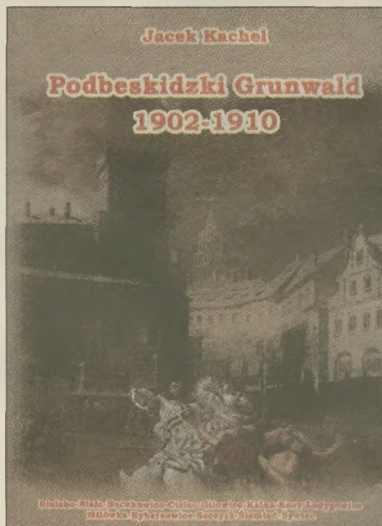
BIELSKI DZIENNIKARZ PISZĄCY KSIĄŻKĘ O »SOKOŁACH« ZWRACA SIĘ Z APELEM DO MIESZKAŃCÓW ZAOLZIA

O polskości nie tylko od święta

Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” – ta nazwa jest trochę myląca. Działające pod tym szyldem organizacje, od Karwiny przez Bielsko i Białą, po Żywiec, za główny cel stawiały sobie rozwój duchowy. Prowadziły ćwiczenia, zajęcia i zawody sportowe, ale nie one były sensem całego przedsięwzięcia. Bielski dziennikarz Jacek Kachel, autor kilku książek o tematyce historycznej, chce przybliżyć ruch sokoli w Bielsku, Białej i najbliższej okolicy, na Śląsku Cieszyńskim oraz na Żywiecczyźnie.

Polskie czytelnie, nauczanie języka

– Ziemie te stanowiły rubieżę Rzeczypospolitej. Później, przed I wojną światową, leżały na granicy zaborów austriackiego i pruskiego. Ruch sokoli na tym terenie był ruchem bardzo narodowym, polskim. Chodziło nie tylko o krzewienie polskości, jej podtrzymanie, ale windowanie jej na wyższy poziom. Uczono języka polskiego, zakładano polskie czytelnie, propagowano polską prasę. To wszystko sprawiło, że polskość, która na tych terenach była uśpiona, powoli odżywała – mówi Jacek Kachel. Autor chce pokazać Towarzystwo Gimnastyczne „So-

FOT. TOMASZ WOLFF

Jacek Kachel w dziennikarskiej pracy.

kół” nie tylko w kontekście statystyk, ilu członków liczyły poszczególne oddziały, zaprezentować postaci, ale w szerszym kontekście, w oparciu o ówczesne wydarzenia. A działo się, jak mówi Kachel, bardzo dużo. Dziennikarz zwraca uwagę,

że przynależność do „Sokoła” co innego oznaczała w Karwinie, Bielsku czy Białej, a co innego w Krakowie, Tarnowie oraz innych miastach Galicji. Na korzyść naszych ziem.

– O ile bycie działaczem w Galicji było przejawem „świętejszej pol-

skości”, to na naszych terenach bycie członkiem „Sokoła” stanowiło wręcz akt odwagi. Odwagi cywilnej, że ktoś potrafi przyznać się do polskości, mógł za to zostać ukarany. Trzeba się było liczyć nie tylko z możliwością wytykania palcami, ale z problemami ze znalezieniem pracy, posłaniem dziecka do polskiej szkoły – dodaje Jacek Kachel.

Prośba autora

Autor zwraca się z prośbą do mieszkańców Zaolzia, którzy posiadają informacje na temat „Sokołów” na naszych terenach oraz mogliby udostępnić zdjęcia oraz inne cenne dokumenty. Jak przyznaje, szczególnie zależy mu na informacjach dotyczących zaangażowania „Sokołów” w wojnie polsko-czechosłowackiej w 1919 roku. Można się z nim kontaktować za pośrednictwem e-maila: kachelj@bielsko-biala.pl.

Książka ukaże się w lipcu 2010 roku. Data wydania nie jest przypadkowa. Wtedy minie 600 lat od pamiętnej bitwy pod Grunwaldem oraz setnej rocznicy jej obchodów na Podbeskidziu. W 1910 roku Polacy urządzili wielkie święto polskości.

TOMASZ WOLFF

NIEZWYKLE CENNE ODKRYCIE W MUZEUM BESKIDZKIM W WIŚLE

Stare nuty, będzie co śpiewać

Już wkrótce Estrada Ludowa „Czantoria” z Ustronia, znana i lubiana, propagująca między innymi folklor Śląska Cieszyńskiego, będzie miała bogatszy repertuar. Wszystko dzięki niezwykle cennemu odkryciu w Muzeum Beskidzkim w Wiśle, kierowanym przez Małgorzatę Kiereś.

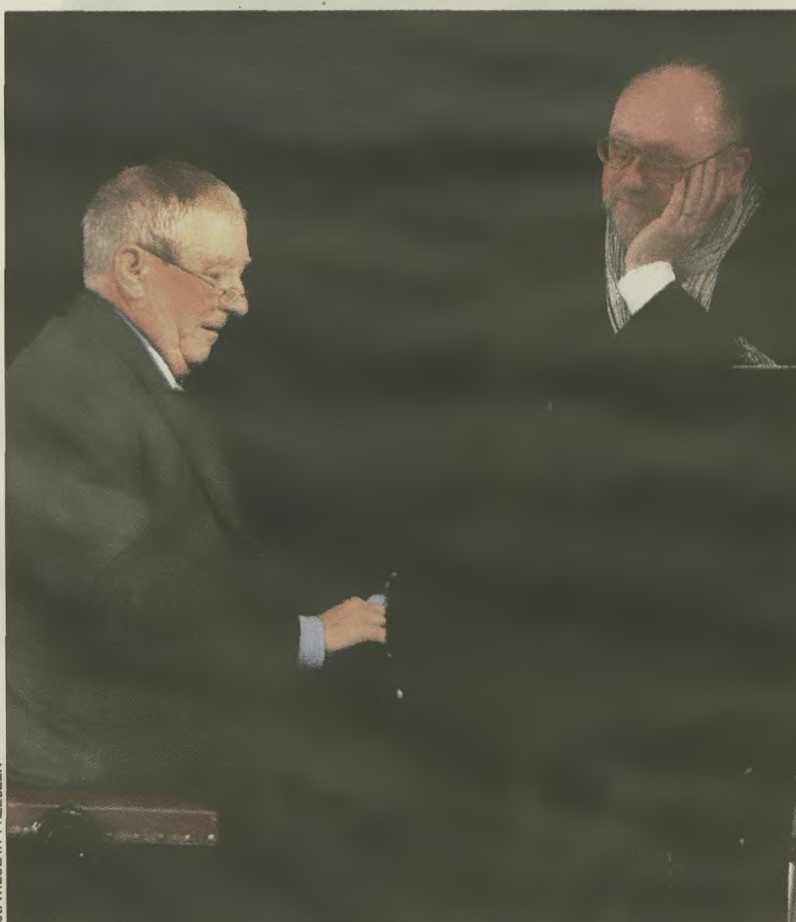
– Znalazłem około 800 melodii ludowych z okolic Ustronia. Chodzi o takie miejscowości, a nawet przysiółki, jak Hermanice, Lipowiec, Równia – mówi Władysław Wilczak, kierownik artystyczny i dyrygent „Czantorii”.

– Wybieram niektóre melodie i adaptuję je na chór. Już wkrótce będziemy je śpiewać. Szykuje się duża gratka dla miłośników folkloru, bo wiele z tych melodii jest w ogóle nieznanych.

Wilczak, którego ostatnio zaolziańska publiczność mogła podziwiać w roli jurora oraz pianisty na finale 11. Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie, znalazł melodie z początku XX wieku. Ich autorami są między innymi Jan Kobiela z Równi, Jan Śliwka z Ustronia czy Jan Pilch z Lipowca. Dziś te nazwiska nic nikomu nie mówią.

– Zbierał to prawdopodobnie Jan Tacina. Spisał to kiedyś i zostawił Małgosi Kiereś, która przypadkowo natknęła się na te nuty, a następnie zadzwoniła do mnie – dodaje wykładowca Akademii Muzycznej w Katowicach. – Analizując te melodie stwierdziłem, że one się pokrywają z tymi melodiami, które aktualnie są u nas wykonywane. Widać jednak dużo naleciałości czeskich, słowackich czy węgierskich.

Przed „Czantorią” jest więc bardzo dużo pracy w najbliższych tygodniach, a nawet miesiącach. Opracowanie tylko dziesięciu pieśni to już nowy repertuar. Początkowo zespół wykonywał 10 pieśni ludowych, teraz ich liczba zbliża się do setki. Władysław Wilczak właśnie skończył także opracowanie oryginalnych przyspiewek ludowych, wykonywanych przy okazji różnego rodzaju obrzędów. (wot)

FOT. WIESŁAW PRZECZEK

Zaolziańska widownia podziwiała ostatnio Władysława Wilczaka w roli jurora oraz pianisty w Hawierzowie. Przysłuchuje się Leszek Kalina.

Wawel liderem »Grunwaldu 2010«

W przyszłym roku w Polsce odbędą się huczne obchody 600. rocznicy zwycięstwa wojsk polskich i litewskich nad siłami Zakonu Krzyżackiego na polach Grunwaldu. Pamięć o zwycięstwie zawsze miała nad Wisłą wartość symboliczną, zarówno w czasach wolności, jak i niewoli, kiedy Polacy żyli pod zaborami. Na przykład w czasach staropolskich dla uczczenia kolejnych rocznic zwycięstwa pod Grunwaldem z krakowskiego Wawelu wyruszała w dniu 15 lipca procesja do kościoła św. Jadwigi na Stradomiu. Dlatego nawiązując do wielowiekowej tradycji Zamek Królewski na Wawelu stanie się ośrodkiem wydarzeń rocznicowych. Przez cały 2010 rok realizowany będzie projekt „Grunwald 2010”. Złożą się na niego wystawa historyczna („Na znak świetnego zwycięstwa”), liczne koncerty, a także sesja naukowa. Przewidziano także sporo konkursów, między innymi na komiks inspirowany bitwą grunwaldzką, ulotkę oraz projekt znaczka pocztowego. Obchody 600-lecia organizują także poszczególne samorządy w Polsce. Przygotowują się do nich harcerze, kombataneci, działacze różnych organizacji i stowarzyszeń.

Już na wiosnę został ogłoszony konkurs na utwór rocznicowy („Wawel musica festiva”). Nagroda wynosi aż 50 tysięcy złotych, utwór ma trwać od 10 do 15 minut, musi mieć uroczysty charakter. Konkurs ma charakter otwarty, przewodniczącym jury jest Henryk Mikołaj Górecki. Prace należy nadsyłać do 15 kwietnia 2010 roku. Partytury należy dostarczyć do kancelarii Zamku Królewskiego na Wawelu. (wot)

Koło powstałe z podziału

W Czeskim Cieszynie działacze Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego spotykali się od 1947 roku. Historia poszczególnych czeskokocieszyńskich kół zaczyna się jednak w roku 1974, kiedy jedno jeszcze wtedy koło podzieliło się na trzy mniejsze. Od tej chwili w mieście działają koła: Czeski Cieszyn-Centrum, Czeski Cieszyn-Park Sikory oraz Czeski Cieszyn-Osiedle.

W klubie przy ulicy Bożka

Siedzibą pezetkaowców z centrum miasta stał się Klub PZKO przy ulicy Bożka w budynku dawnej synagogi, należącym do Zarządu Głównego PZKO. Nie posiadają własnego budynku, więc tam spotykają się do dzisiaj. Do dyspozycji mają salę, kuchnię i mały magazyn. – ZG PZKO wynajmuje nam te pomieszczenia po cenach rynkowych, a dla nas, społeczników, jest to bardzo duża suma – wyjaśnia prezes Małgorzata Rakowska. Koło prezesuje od 2007 roku, wcześniej przez 13 lat prezesem był ofiarny działacz Józefa Štirba. W latach 80. pezetkaowcy kupili dwa budynki w Czeskim Cieszynie na Olszynach, które po jakimś czasie udało im się wyremontować i teraz wynajmują je prywatnej firmie, zdobywając tym samym fundusze na swoją działalność.

Na plusie

Koło liczy 257 członków, a systematycznie zapisują się nowi. – *Pierwszy raz od dawna jesteśmy „na plusie”* – mówi Wiesława Branna z za-

rzędu Koła. Jak wyjaśnia, od kilku lat do Koła zapisuje się więcej osób, udaje się też pozyskać absolwentów polskiej podstawówki. – *Odwiedzam polską szkołę i próbuję ściągnąć absolwentów do naszego Koła, w tym roku zapisało się sześć osób, ale część też do innych czeskokocieszyńskich kół, w zeszłym roku pięć osób. Był czas, kiedy nie mieliśmy nowych osób, ale widać, że się to zmienia, ciągle ktoś dochodzi* – opowiada Małgorzata Rakowska.

Rozśpiewane Koło

Koło stara się młodym ludziom coś zaoferować. Teraz członkowie chcą reaktywować Klub Młodych, w budynku przy ul. Bożka przygotowali już dla nich salę. W Czeskim Cieszynie-Centrum aktywnie działają dwa Kluby Kobiet – starszy i młodszy, a panowie spotykają się w Sekcji Tarokarzy, żeby pograć w karty. Jest i działalność muzyczna – pezetkaowcy śpiewają w chórze mieszanym „Harfa”. W skład wszystkich klubów oraz chóru wchodzi jednak nie tylko członkowie Koła w centrum, ale i innych czeskokocieszyńskich kół.

Ubiegłoroczna wycieczka do Schengen.

Czeskokocieszyńska chóralka ma długie tradycje. „Harfa” powstała w 1949 roku, a był to wtedy chór męski pod batutą Karola Hławiczki. Przestał jednak działać w 1954 roku. Dopiero 10 lat później, z inicjatywy ówczesnego prezesa Koła, powstał znów chór męski o takiej samej nazwie. Od 1958 roku działała również żeńska „Harfa”. Oba chóry, męski i żeński, połączyły się w 1993 roku.

Koncerty, wycieczki, wystawy...

W ciągu całego roku nie brakuje różnych imprez. Oprócz tradycyjnych koncertów „Harfy” odbywają się wigilijki, prelekcje, wystawy. Członek koła, Karol Guńka, organizuje cykliczne „Spotkania z Techniką” przy współpracy z biblioteką przy ul. Havlíčka. Pezetkaowcy jeżdżą na jedno lub dwudniowe wycieczki, a ostatnio zorganizowano też większe wyprawy – do Schengen i Brukseli. Nową inicjatywą są także koncerty polskich artystów. W ubiegłym roku Koło przy wsparciu finansowym miasta Czeskiego Cieszyna zorganizowało koncert Zbigniewa Wodeckiego, a w tym roku pezetkaowcy zaprosili tutaj Ryszarda Rynkowskiego. – *Naszym celem jest sprowadzenie na Zaolzie popularnych polskich artystów, żeby nasze społeczeństwo miało kontakt z współczesną polską kulturą. Na koncerty i w tym, i w ubiegłym roku przyszli nie tylko członkowie naszego Koła czy innych kół czeskokocieszyńskich, ale zjechali tu ludzie z całej*

go Zaolzia – od Mostów po Bogumín – dodaje Małgorzata Rakowska.

Długą historię mają wystawy. Przez wiele lat organizowano je na 1 maja. Po obowiązkowym pochodzie wszyscy schodzili się w Klubie PZKO przy ul. Bożka, gdzie był poczęstunek i wystawa przygotowana przez Klub Kobiet lub Klub Hobbyistów. W latach 90. zamiast wystaw pierwszomajowych zaczęto organizować wystawy wiosenne. Pomyśleń nie brakuje i teraz. Przed dwoma laty przygotowano na przykład ciekawą wystawę „Ach, co to był za ślub”. Prezentacji zdjęć weselnych członków Koła towarzyszył wtedy pokaz sukien ślubnych. Członkowie koła wspominają też piękne Koncerty dla Matki, na których występowały dzieci i młodzież z polskiej szkoły. Być może znów powróci się do tej imprezy.

– *Bogate tradycje ma u nas Klub Propozycji. Kiedyś pracował bardzo systematycznie, teraz raczej dorywczo. Długoletnim kierownikiem Klubu był Władysław Kristen, który odszedł prezesować do Czeskiego Cieszyna-Mostów, ale nadal utrzymuje kontakt z naszym Kołem i zaprasza do nas różnych gości* – opowiada sekretarz koła, Karol Tobola. W Czeskim Cieszynie-Centrum kiedyś rozwijała się również działalność sportowa, działała na przykład grupa sportowa. Jej członkowie grali w ringo, popularną od lat 70. dyscyplinę.

Jak przyciągnąć młodych

Koło w Czeskim Cieszynie-Centrum boryka się z podobnymi problemami, jak pezetkaowcy w innych miejscowościach. Stara się o poszerzenie swej bazy członkowskiej i zaangażowanie młodych osób. – *Brakuje u nas średniego pokolenia, ludzi 40-letnich czy trochę starszych. Młodych też nie ma za dużo, chociaż co jakiś czas zapisze się kilka nowych osób* – mówi prezes. Pomimo tego, że w ciągu kilkunastu lat liczba członków zmniejszyła się niemal dwukrotnie, Koło nadal należy do dużych i działa aktywnie.

ELŻBIETA PRZYZCKO

W kolejnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO Lesznej Dolnej.

Chór „Harfa” w czasie jubileuszu 50-lecia i 80. urodzin dyrygenta Alojzego Kalety.

O działalności Klubu Kobiet mówi Halina Branna

Nasz klub powstał w 1971 roku, a ja zostałam jego prezesem w 1978 roku, kieruję nim więc już 31 lat. Zawsze regularnie organizowaliśmy spotkania i imprezy, na naszych wystawach pierwszomajowych była pełna sala, wystawiali tam też hobbyści. Teraz spotykamy się raz w tygodniu w naszej salce na ul. Bożka albo u którejś z pań, bo jest nas już mało – 9 osób. Od ro-

ku działa też młodszy klub, zrzeszający panie w średnim wieku. Starsze panie wręcz lgną do tych naszych spotkań, a kiedy zrobiłyśmy przerwę w wakacje, to bardzo im tego brakowało. Młodsze panie podchodzą do tego z humorem, organizują gimnastykę czy inne spotkania. W naszych klubach kobiet jest bardzo sympatyczna atmosfera, jesteśmy rówieśnicami, więc się rozumiemy, a przede wszystkim chcemy się spotykać.

O pracy chóru mieszanego »Harfa« opowiada chórzystka Eryka Tomanek

W grudniu zeszłego roku obchodziliśmy jubileusz 50-lecia założenia chóru żeńskiego „Harfa” i 80. urodziny naszego byłego dyrygenta Alojzego Kalety. To był nasz największy występ w ostatnim czasie, przygotowania do niego pochłonęły wiele czasu i energii. Teraz przygotowujemy się

wiele zespołów i chórów młodzieżowych, więc młodzi ludzie jakoś się do nas nie garną. Atmosfera w „Harfie” jest bardzo fajna, jesteśmy zgraną paczką, znamy się już bardzo długo i robimy się.

do koncertu koled i chyba uda nam się też wyjechać do Pragi. Kierownikiem artystycznym chóru jest Ewa Sikora z koła Czeski Cieszyn-Park Sikory, a dyrygentem Tomasz Piwko. Jest nas około 30, ale chórzystów wciąż ubywa. Działa

(ep)

Pierwszą szkołę dla neurorefleksologów otwarto w Czeskim Cieszynie

Międzynarodowy Instytut Refleksologii Twarzy otworzył w czerwcu 2009 roku pierwszą w Czechach placówkę terapeutyczno-szkoleniową. Mieści się ona przy ul. Wiaduktowej w Czeskim Cieszynie. Jej założycielką jest Jolanta Górka, neurorefleksolog twarzy, głowy, stóp i rąk, która na co dzień przyjmuje pacjentów w swoim gabinecie w Cieszynie, przy ul. Puńcówskiej 85.

Skąd się wziął pomysł otwarcia szkoły dla terapeutów również po drugiej stronie Olzy?

Do mojego gabinetu trafiają pacjenci z obydwu brzegów Olzy. Zapotrzebowanie jest duże. Na wizytę czeka się trzy miesiące. Ludzie często pytają mnie, czy coś podobnego działa również w Czechach. Stąd pomysł otwarcia szkoły dla terapeutów – działającej na podstawie licencji Instituto de Refleksologia Facial/Podal Internacional w Barcelonie – również w Czeskim Cieszynie. Takich szkół nauczających refleksologii twarzy i głowy metodą sorensensistem jest obecnie w świecie 23.

Co to takiego sorensensistem?

Sorensensistem to terapia z zakresu neurorefleksologii opracowane przez Dunkę Lone Sorensen i opatentowane w 31 krajach. Podstawową techniką stosowaną przez L. Sorensen jest refleksologia twarzy i głowy. Metoda opiera się na wiedzy z zakresu neurofizjologii, medycyny dalekowschodniej, masażu Indian z Argentyny oraz metody cybernetycznej. Najważniejsze jest jednak kilkudziesięcioletnie doświadczenie terapeutyczne samej L. Sorensen. W ciężkich schorzeniach neurologicznych klasyczna refleksologia stóp okazywała się bowiem bezsilna. Refleksologia

twarzy ze względu na bliskość mózgu stała się w tych przypadkach narzędziem niezastąpionym. O renomie metody L. Sorensen zdecydowały spektakularne sukcesy terapeutyczne w uszkodzeniach mózgu, chorobach oczu, zaburzeniach hormonalnych, niepłodności. Sama Sorensen szacuje, że do tej pory wykonała zabiegi na twarzach ok. 150 tysięcy osób. Nie przestaje jednak na dotychczasowych osiągnięciach. Wciąż opracowuje nowe techniki masażu twarzy i stóp, dzieląc się swoją wiedzą ze studentami w ponad 20 państwach.

Czy Lone Sorensen będzie prowadzić szkolenia również w czeskiej placówce?

Zgodnie ze zdobytym uprawnieniem, ja będę uczyła refleksologii podstawowej 1. i 2. modułu. Pozostałe szkolenia poprowadzi Lone Sorensen, która w tym celu będzie przyjeżdżała do Czeskiego Cieszyna.

Jak wyglądają szkolenia dla terapeutów?

Uczestnicy refleksologii twarzy wg metody Sorensen kształcą się w małych, kilkusobowych grupach. Uczniowie otrzymują wysokiej jakości materiały szkoleniowe, opracowane przez L. Sorensen. Wszystkie mapy są bardzo czytelne i precyzyjne. Każdy ruch masujących palców jest kontrolowany przez instruktora – studenci godzinami są instruowani, jak wyszukiwać złogi podskórne czy wyznaczać linie i akupunktury czaszki. Poza zajęciami teoretycznymi uczestników szkoleń obowiązuje prowadzenie dokumentacji kilkumiesięcznej terapii dwóch osób. Po zaliczeniu kursu podstawowego (4 dwudniowe moduły) student zdaje egzamin i otrzymuje dwa dyplomy – jeden czeski, drugi Międzynarodowego Instytutu od Lony Sorensen, oraz tytuł refleksologa. Wtedy zostaje dopuszczony do wszystkich szkoleń zaawansowanych, których jest łącznie 16.

Jolanta Górka (z lewej) i Lone Sorensen.

my – jeden czeski, drugi Międzynarodowego Instytutu od Lony Sorensen, oraz tytuł refleksologa. Wtedy zostaje dopuszczony do wszystkich szkoleń zaawansowanych, których jest łącznie 16.

Dla jakich schorzeń neurorefleksologia jest najbardziej skuteczna?

Przed wszystkim dla schorzeń narządowych i neurologicznych, gdzie terapia jest skierowana na dzieci niepełnosprawne, osoby po wylewach i udarach mózgu, pacjentów ze stwardnieniem rozsianym, dla narządów ruchu (ból kręgosłupa, problemy ze stawami), w leczeniu bezpłodności oraz zaburzeń hormo-

nalnych. Jest też metoda specjalnie opracowana dla pielęgniarek i położnych prowadzących kobiety ciężarne oraz będące w połogu, a także program dla kosmetyczek, gdzie

stosowana jest metoda Cosmoliftingu oraz Liftingu Japońskiego, którego jak dotąd też nie ma w Czechach. Wyjątkowe miejsce wśród nauczanych przez Lone Sorensen metod zajmuje Terapia Temprana, która przygotowuje krewnych osób cierpiących na schorzenia neurologiczne i genetyczne do wykonywania zabiegów w warunkach domowych.

Czym się różni wprowadzana właśnie przez panią w Czechach neurorefleksologia od bardziej chyba znanej refleksologii stóp?

Podstawowa różnica między refleksologią stóp a refleksologią twarzy polega na tym, że w przypadku tej pierwszej masowane są strefy poszczególnych narządów, zaś w neurorefleksologii uciskane są punkty neurologiczne. Tylko na samej twarzy jest ich 564. Punkty te mają bezpośrednie połączenie z ośrodkami w mózgu, które skierowują impulsy do części ciała, w której występuje zaburzenie. Stąd efekt jest silniejszy, a metoda szczególnie skuteczna przy schorzeniach neurologicznych. Skuteczność neurorefleksologii potwierdziły również badania, które kilka lat temu przeprowadzono w klinice w Danii. Dzięki temu Lone Sorensen została dwukrotnie laureatką nagrody Światowej Organizacji Zdrowia.

(Wywiad sponsorowany)

Vitality **Sportovní areál VENDRYNĚ**
Vitality Slezsko

Październikowe Happy hours

Serdecznie zapraszamy do przyjemnego spędzenia czasu w nowych pomieszczeniach Vitalnej restauracji.

Od godz. 17.00 - 22.00 do każdej kolacji we dwoje - butelka sektu Bohemia gratis.

Zamówienia rezerwacji
558 333 811

WIĘCEJ
znajdziecie www.vitalityslezsko.cz

BUTIK DLA PANI
zaprasza na zakupy
w Cieszynie na ul. Wyższa Brama 8
na rogu z Pl. Wolności
W ofercie odzież damska
w rozmiarach S-XXL
Teraz dwa razy większy lokal,
dwa razy więcej towaru.
W ofercie: suknie, spodnice,
spodnie, swetry, tuniki, bluzki, koszule,
żakiety, komplety damskie, dzinsy.

VOP GROUP, s.r.o.
Lipová 1128, 737 23 Český Těšín

www.vopgroup.cz e-mail vopgroup@vopgroup.cz

PROPONUJEMY USŁUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy **558765285**
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)

Serwis opon **558765234**
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg,
akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów

Autoblacharstwo i autolakiernia **737215887**

NOWA STACJA PALIW
Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

Remonty ŁAZIENIEK
Sprzedaż MIEBLI

PROMOCJA: Jesień-Zima 2009

Zakup towaru nad 15 000,- Kč – WC kompakt za 1,- Kč
Zakup towaru nad 29 000,- Kč – Bateria termostaticzna za 1,- Kč
Zakup towaru nad 45 000,- Kč – Pryszykujący panel masażowy za 1,- Kč

W przypadku kompletnego remontu łazienki,
te trzy rzeczy otrzymujesz

zupełnie GRATIS - SUPER CENY!!!

Punkty sprzedają:

Návsí u Jablunkova, Havířov-Šumbark,
ul. Dlouhá 910 ul. Generála Svobody 67
obok areálu firmy NETIS nad Bankiem Komerčním

E-mail: interierybartek@seznam.cz

Kom.: 00420 602 710 813, 00420 608 876 842

Świetna gorzałka
po starych, niskich cenach.
Dla Klienta szybko,
bezpłatny Internet!

PALIRNA
U VELENE LIPY
1999

Możliwość zapłaty
kartą płatniczą
www.palirna-stonava.cz
735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
lub 737841306

Destylaty najwyższej jakości
z dostarczonego surowca
owocowego – sezon 2009/10

FIRST STOP

ZIMOWA PROMOCJA OPON!
RABAT AŻ 40%!

Jablunkovská 853/44, Český Těšín
Tel: 558 745 160, fax: 558 745 162,
kom.: 603 155 640
e-mail: kramarcik.v@quick.cz

WSZYSTKO O NASZEJ PROMOCJI ZNAJDZIECIE NA:
www.krpneu.cz

Dumni ze swych »Oldrzychowic«

Zwykliśmy słyszeć z mądrych ust i czytać w książkach o tym, jak ważne jest kultywowanie tradycji ludowych, otaczanie opieką dziedzictwa materialnego i duchowego, podkreślanie wartości zawartych w kulturze ludowej. Nikt już nie poddaje w wątpliwość powyższych twierdzeń, ale rzadko spotykamy dziś tych, dla których codzienne życie związane jest tak mocno z tradycjami rodzinnego kraju, jak członków regionalnego zespołu „Oldrzychowice”.

Uroczystość trzydziestolecia istnienia zespołu była okazją do przypomnienia okoliczności jego powstania, repertuaru, bazy członkowskiej i przeobrażeń, które przeszedł zespół od czasu swego założenia po dzień dzisiejszy. Wszystko to zawarte było w części pierwszej koncertu, którą prowadzili w rolach kon-

feransjerów Marek Szlaur i Marek Grycz – obecny kierownik zespołu. „Oldrzychowiczanie” udowodnili swoim sobotnim koncertem, że są godnymi nosicielami wielu nagród oraz wyróżnień krajowych i zagranicznych. Technika wykonania, umiejętności choreograficzne, różnorodność repertuarowa i temperament tancerzy były nadzwyczajne.

Część druga, zaaranżowana jako widowisko ludowe „O Haniczce i Janickowi”, była, jak zawsze w wykonaniu „Oldrzychowic”, pełna spontaniczności i radości z życia. Słowa wiążące tej części podjął się ks. sen. Bogusław Kokotek. Widzowie wypełniający do ostatniego miejsca salę Domu Kultury w Trzycznie zostali wciągnięci w wir opowieści o kochającej się parze młodych ludzi, których miłość przetrwała cięż-

Widowisko ludowe „O Haniczce i Janickowi”.

„Młode Oldrzychowice” w afrykańskich klimatach.

ką próbę rozłuki. Wzruszającym akcentem kończącym program była wspólna pieśń „Ojcowski dom”.

Po zakończeniu przedstawienia ustawiła się długa kolejka składających gratulacje, wśród których nie zabrakło przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Kongresu Polaków w RC, zaprzyjaźnionych zespołów regionalnych i sąsiednich kół PZKO. Życzenia złożyła też burmistrz Trzyczny, Věra Palkovská. Wszyscy zebrani zgodnie podkreślali zasługi zespołu „Oldrzychowice” w pracy na rzecz zachowania folkloru cieszyńskiego i jego prezentacji na imprezach zaolziań-

skich i zagranicznych. Koncert jubileuszowy nie mógłby się odbyć bez znaczącego wsparcia Urzędu Miejskiego w Trzycznie i licznej rzeszy sponsorów, dobroczyńców i sympatyków. W tym miejscu należy też wspomnieć o wspaniałej publiczności przyjmującej z entuzjazmem popisy tancerzy.

Po sukcesie koncertu jubileuszowego zespołu „Oldrzychowice” i niezwykle zainteresowania publiczności nasuwa się ogólniejsza refleksja – z czego wynika fakt wzrastającego zainteresowania kulturami lokalnymi, zachowaniem tradycji i podkreślaniem przynależności do nich przez ich mieszkańców? Być może jest to próba odrzucenia biernego sposobu życia, identyfikacja z regionem ojczystym i

potrzeba zaspokajania indywidualnych potrzeb twórczych człowieka. „Oldrzychowice” skupiające w swoich szeregach ludzi w różnym przedziale wiekowym spełniają wszystkie te potrzeby i oby robiły to jak najdłużej.

JANA RACLAWSKÁ

To Wasza rubryka

Uruchamiamy nową rubrykę – Nasze sprawy. Będziemy w niej publikować artykuły, relacje z imprez i spotkań, reportaże, wspomnienia, historie oraz zdjęcia nadesłane przez Czytelników „Głosu Ludu” oraz zaolziańskie organizacje. Zachęcamy do nadsyłania materiałów na adres: trzcionka@glosludu.cz. Czekamy!

Hobby naszych pań

To była prawdziwa wystawa zamilowań i zręczności, nawet artyzmu pań z Klubu Kobiet przy MK PZKO w Milikowie-Centrum. Odbyla się w dniach 3. 10.-4. 10. 2009 w tamtejszym Domu PZKO. Gustowna, piękna aranżacja sali, w której podziwialiśmy misterne prace szydełkowe, ceramiczne, obrazy oraz tzw. paczwo-

ry. Wprost nieprawdopodobne, jak można z kawałków różnych szkieł, zszywać i tworzyć cudowne. Dobierane kolory i najróżniejsze kształty, od kwadratów, prostokątów, owali, do ślicznych jasek, maskotek i przytulanki. Podziwu godna zręczność i cierpliwość.

WANDA PRIBULA

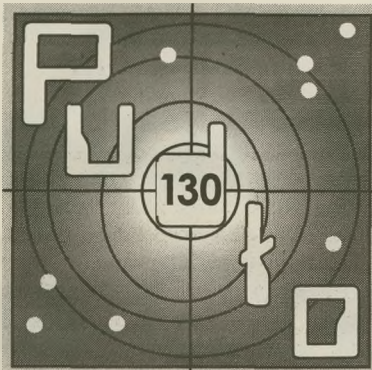
Prace członkiń Klubu Kobiet z Milikowa-Centrum zachwyciły różnorodnością.

60-lecie Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej

Minęło 60 lat od chwili, kiedy w 1949 r. Jan Kubek, Josef Srba oraz Edvard Somerlík założyli Towarzystwo dla Kulturalnych i Gospodarczych Stosunków z Polską. W 1962 roku zmieniono nazwę na Związek Czechosłowacko-Polskiej Przyjaźni. Obecną nazwę – Związek Przyjaźni Czesko-Słowacko-Polskiej – zaczęto stosować po podziale Czechosłowacji. Dziś baza członkowska liczy 253 osoby, z czego 146 jest narodowości czeskiej, 92 polskiej i 15 słowackiej. Pierwszym przewodniczącym Związku był Eduard Somerlík, następnie funkcję tę kolejno sprawowali: Alois Ševčík, Karol Woźnica, Josef Srba, Józef Raszyk (18 lat), Leo Osuchowski, Hilda Jurczyk. Obecnie funkcję pełni Paweł Szlauer. W pierwszym roku istnienia Towarzystwo dla Kulturalnych i Gospodarczych Stosunków z Polską liczyło 34 członków – połowa była narodowości czeskiej i połowa polskiej. W 1994 roku Związek Przyjaźni liczył 686 członków: 386 Czechów, 260 Polaków, 33 Słowaków oraz 7 przedstawicieli innych narodów. Pod koniec lat 80. sporo nowych członków przyciągnęły wybieżki organizowane po kilka razy w roku do Berlina, Wiednia, Budapesztu, Lwowa, Wenecji i Norymbergi. W 1986 roku z inicjatywy Leo Osuchowskiego zapoczątkowano tradycję organizowania Biegu Przyjaźni na 10 km. W jego pierwszej edycji startowały 23 osoby, a 10 lat później już 230 osób!

Corocznie urządzamy cztery spotkania przyjaciół, przeciętnie przychodzi na nie 90 osób. Z programem kulturalnym występują na nich dzieci ze szkół i przedszkoli polskich, czeskich, szkoły muzycznej, są także chóry i inne zespoły. Wielkim powodzeniem cieszy się corocznie urządzany bal dla członków i sympatyków. Rozwija się współpraca z miejscową organizacją „Obec Słowaków” w Karwinie, Domem Dziecka „Srdce” oraz MK PZKO Karwina-Frysztat, gdzie w Domu PZKO nasz Związek ma siedzibę. Urządzamy tu zebrania zarządu, spotkania przyjaciół i bale. Związek nie zapomina również o dzieciach. Organizowano imprezy kulturalno-sportowe: opiekowanie kielbas, szukanie skarbu, spotkanie z Mikołajem. Spotkania te cieszyły się popularnością, przychodziło na nie 60-90 dzieci. Imprezy te organizowała Edyta Klockowa. Działalność udaje się prowadzić dzięki ofiarnej pracy całego zarządu. 10 października Związek zorganizował w Domu „Juventus” w Karwinie-Nowym Mieście akademię jubileuszową z okazji 60-lecia istnienia. Wystąpiły dzieci z przedszkola w Karwinie-Frysztacie, zespół „Olšinka” oraz „Šmikňa”. Naszym życzeniem jest, żeby „Przyjaźni”, którą nasz Związek ma w swojej nazwie była nieformalna, rzeczywista i trwała.

HILDA JURCZYKOWA

Niezwykły wieczór poetycki

Szczepan Kopyt (z lewej) i Piotr Kowalski zaprezentowali w „Dziupli” inne podejście do poezji.

Klub „Dziupla”, prowadzony przez Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC, stał się przez ponad rok swojej działalności miejscem gwarantującym co najmniej dobry poziom prezentowanych tu artystów. Czy to chodzi już o muzykę, malarstwo czy grafikę. Tym razem organizatorzy mierzyli nieco wyżej. W ramach projektu Zaolzie 2009 (ZG PZKO) oraz Independent.pl (SMP oraz Klub Stypendystów „Semper Polonia”) zaproszono na piątek 9 października do „Dziupli” młodego polskiego poetę, Szczepana Kopyta.

Bohater spotkania nie przygotował jednak tradycyjnego wieczoru poetyckiego. Przywiózł z sobą kolegę ze swojej grupy – Piotra Kowalskiego, i razem przedstawili Zaolziakom, nie tylko młodym, poezję Kopyta w oprawie muzycznej. Zdziwiłby się przypadkowy gość, który pod pojęciem poezja śpiewana wyobraża sobie tylko Jacka Kaczmarskiego lub Jaromíra Nohavice. Kopyt zaprezentował inne podejście. Razem z Kowalskim przedstawili program, który śmiało można by zaprezentować w klubie muzycznym czy tanecznym.

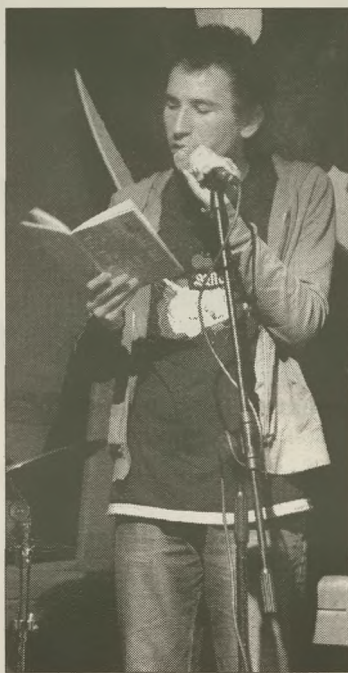
Trudno było odgadnąć, czy Kopyt czuje się bardziej muzykiem czy poetą. Jedno jest pewne – jego poezja ma największą moc, gdy

prezentowana jest przez samego autora. To nie był wieczór poetycki dla każdego, ale tak to już jest z poezją. Nie każdy umie się wsłuchać, nie zawsze wystarczają dobre treści – do słuchania poezji trzeba być czytającym, trzeba mieć dużo wprawy.

Wieczór poetycki z Kopytem był pierwszym z serii spotkań, w ramach której ZG PZKO i SMP przedstawiać będą polskich pisarzy, poetów. Już 11 grudnia będzie można się spotkać w „Dziupli” z Franciszkiem Nastulczykiem – poetą pochodzącym z Bystrzycy, a mieszkającym obecnie w Bielsku-Białej.

ELA JEDZOK, (kor)

Szczepan Kopyt

Urodził się w 1983 roku we Wrocławiu. Polski poeta i muzyk yassowy. Laureat X edycji (2004) Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Jacka Bierzina. Wydał dotychczas trzy książki poetyckie. Mieszka w Poznaniu. Dzieciństwo spędził w Brzegu.

Kopyt i jego »Sale, sale, sale«

Szczepan Kopyt ma do przekazania komunikat, który niegdyś Michel Foucault, na użytek opisu działalności Georges'a Bataille'a, określił mianem *afirmacji, która niczego nie afirmuje*. Kopyt archiwizuje to, co zostało po grabieżach dokonanych przez strukturalizm i post-strukturalizm. Przerzuca szczątki obrazów, odpryski niegdyś pałaców kultury śródziemnomorskiej i chrześcijaństwa, węgier i budyzmu, na wielkim cmentarzystwie masowej kultury, która nie pozostawia miejsca na zaistnienie niczego autentycznego. Tym samym najbardziej problematyczne okazuje się jednostkowe życie i możliwość jego przeżycia, pośród zaludniających teraźniejszość medialnych klonów. Najważniejsza pozostaje jednak nie diagnoza, a wykonanie. Znać bowiem miarę tych wierszy – autor mówi tylko to, co powiedzieć chce, a to wielka sztuka. Mówi za pomocą wiersza, a nie jest mówiony przez wiersz.

KRZYSZTOF SIWCZYK

Polska kultura Co w »Dziupli« w październiku piszczy?

Projekt Independent.pl

(dofinansowany przez: Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Ministerstwo Kultury RC, Fundację OKD, Fundację „Semper Polonia”, Konsulat Generalny RP w Ostrawie, miasto Czeski Cieszyń)

Program:

22. 10. – wystawa obrazów Marzeny Gębały, godz. 17.00, darmowe wejście
30. 10. – Kiermasz Polskiej Książki, godz. 11.00-16.00

Pozostałe imprezy:

17. 10. – AVION FEST: poezja, slajdy i śpiew, godz. 18.00, darmowe wejście
23-24. 10. – „Vylezte ze sklepu a garażi” – muzyczny konkurs dla amatorskich grup rockowych (bliższe informacje pod nr. tel. 774 730 036)
29. 10. – Projekt „Młode Zaolzie”, godz. 17.00, wykład Bohdana Małyśa pt. „Czy gimnazjum spełniło swoją misję? Język polski, historia regionalna i świadomość narodowa jako wyzwania zaolziańskiego szkolnictwa”.

Zaolziacy studiujący w Pradze będą mogli w najbliższych dniach wpaść na imprezy kulturalne z polskimi akcentami, których współorganizatorem jest Instytut Polski.

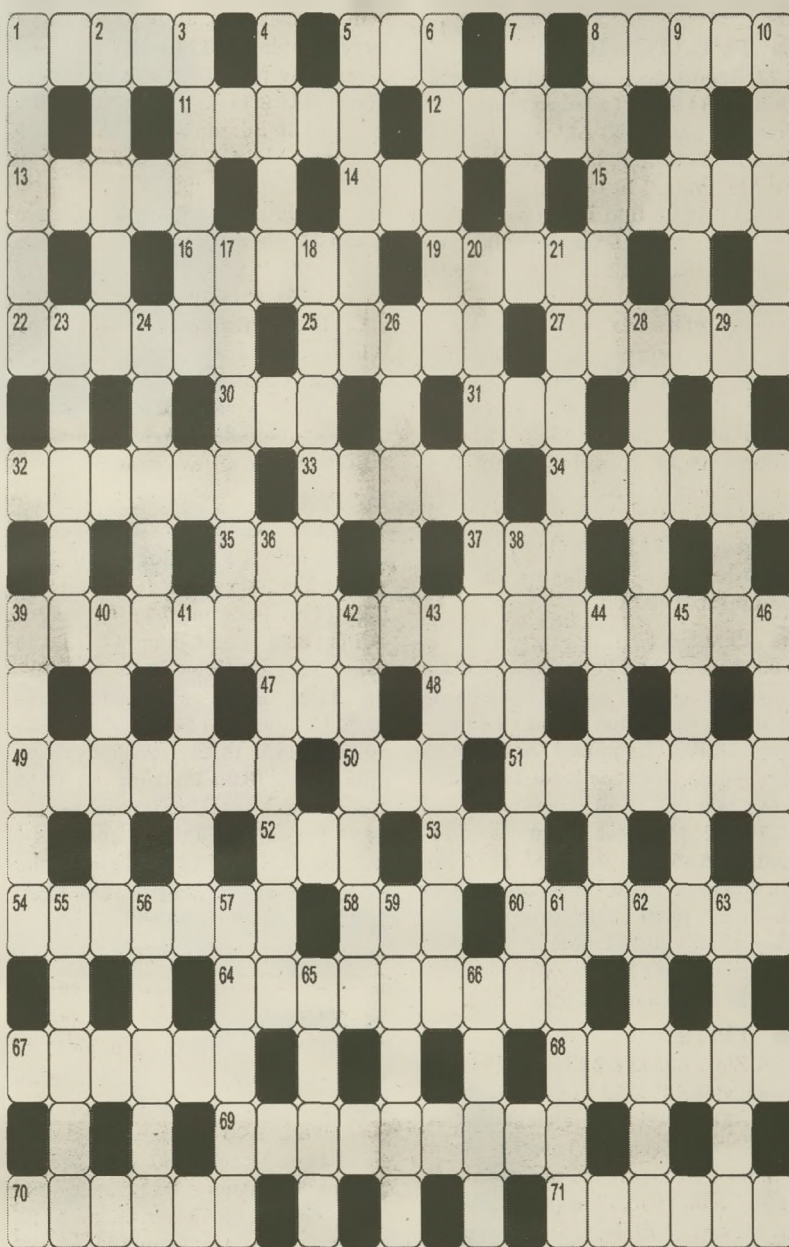
Już we wtorek rozpoczyna się w Kinie Oko przy ul. F. Křížka 15 w Pradze VII mini-festiwal wspólnego kina polskiego. Będzie na nim można obejrzeć filmy: „Generał Nil” (reż. Ryszard Bugajski, 20. 10., godz. 19.00), „Sztuczki” (Andrzej Jakimowicz, 21. 10., godz. 18.00) oraz „Wojna polsko-ruska” (Xawery Żuławski, 21. 10., godz. 20.30).

W sobotę 24 października o godz. 21.00 warto natomiast wpaść do klubu „Blues sklep” (Praga I, ul. Liliová 10.) na koncert polskiej wokalistki bluesowej Magdy Piskorczyk, która w stolicy Czech zatrzyma się podczas swojego tournée po Czechach i Morawach. (kor)

KRZYŻÓWKA

Poziomo: 1. powszednia strawa 5. małżonek 8. siedziba królów polskich 11. wyspa Odyseusza 12. wystawne przyjęcie 13. koński reproduktor 14. spływa wiosną 15. regularny dochód z kapitału 16. lody z kremem i owocami 19. momentalnie bez męża 22. chleb z razowej mąki pszennej 25. siedziba władcy wiatrów 27. wypływa z Bajkału 30. najdłuższa rzeka Włoch 31. dolna cylindryczna część wielkiego pieca 32. filmowy tasieniec 33. wykorzystywanie mieszkani za opłatą 34. petent 35. afrykański „święty król” 37. wulkan na wyspie Mindanao 39. ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Współtwórca słynnej polskiej szkoły matematycznej) 47. kręci się w oku 48. bywa w korcu 49. nienaturalny bieg zwierząt 50. większy od grochu 51. postępek 52. turecki dostojnik 53. w filozofii: wiek 54. Śląski w Chorzowie 58. groźny w rzece 60. wielki poemat epicki 64. nauka o uczeniu się 67. płonący kawał drewna 68. odzywają się, gdy w stół uderzasz 69. Duke, amerykański aranżer i pianista jazzowy 70. leworęki 71. zaliczka na poczet należności Pionowo: 1. opancerzony wóz bojowy 2. matka króla zwierząt 3. sąsiadka Tajlandii 4. nieprzepisowe zagranie 5. gra podobna do bakarata 6. żołnierze korpusu piechoty francuskiej w Algierii 7. biała śmiertelna koszula 8. jaszczur z Komodo 9. kursuje między piętami 10. egzotyczne pnące 17. rodzaj ról, w których się aktor wyspecjalizował 18. produkuje naczynia z klepek 20. grudniowa solenizantka 21. odgłos silnika 23. podąża korytem 24. wyspa blisko Kuby 26. pomocny przy zlewaniu płynów 28. piękności szkodzi 29. wczesna pora dnia 36. jezioro w Puszczy Piskiej 38. tobolek 39. ucha, ozdoba 40. aprobaty 41. zbawicielski wysłannik Allaha 42. bywa na sto dwa! 43. białoruskie imię męskie 44. leci w pończosze 45. zimowy pojazd 46. rozżarzona cząstka płonącego ciała 55. pontyfikalne nakrycie głowy papieża 56. kieliszek alkoholu 57. zemsta 59. wczesnochrześcijański obraz o tematyce religijnej 61. niezamężna dziewczyna 62. utrwalacz zapachów w perfumach 63. lekki statek żaglowy 65. los 66. nowy model Škody.

Opr. JO

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 10 października:

HASŁO KOŃCOWE: DO CHOREGO NA MIŁOŚĆ NIE WOŁA SIĘ LEKARZA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka „Kontynenty – Afryka. Obyczaje i kultura”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 23. 10. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Jan Zogata z Milikowa.

ALE HECA

Pani Krysiu, wasz pies goni listonosza na rowerze!

– To na pewno nie mój pies. Burek nie umie jeździć na rowerze!

Zosia znalazła pracę w niedużej firmie, a jej szef wyraźnie ją adoruje: – Jak się pani uśmiechnie, to widać pani ząbki – są takie śliczne, jak perły.

– To po babci – mówi zarumieniona Zosia.

– Ależ miała pani szczęście, że też pasowały!

Kazik zamawia dla żony tort urodzinowy – Ile dać świeczek? – pyta sprzedawczyni. – 24, jak zwykle.

SOBOTA 17 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

5.30 Dwie strony medalu 6.40 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo 9.30 Ziarno 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki 10.35 Złota rączka 11.05 Hannah Montana (s.) 11.35 Kyle XY 12.30 Pegaz 13.00 Wiadomości 13.20 Małpi gang - Napad na taksówkę 14.05 Sztuczki 15.55 Kosmiczne kolizje 17.00 Teleexpress 17.25 Siostry 18.10 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Skarb narodów (film USA) 22.40 Lista zabójstw (film USA) 0.25 4400 (s.).

TVP 2

5.55 Spróbujmy razem 6.20 Świat według Bindi 6.50 Poezja łączy ludzi 7.00 M jak miłość (s.) 7.55 Barwy szczęścia (s.) 8.55 Czerdziestolatek 20 lat później (s.) 10.00 Kocham cię, Polsko 11.30 Ruudi (film kop.) 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Wypędzeni 15.35 Czas honoru 16.25 Jan Paweł II i prymas Stefan Wyszyński 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 14. Marzenia Marcina Dańca 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Brudna forsa (film USA) 22.45 Panorama 23.20 Traffic (film USA).

TV KATOWICE

6.22 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 6.34 Raport z Polski ekstra 7.11 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta 9.10 Infonuta 9.19 Info poranek 10.00 Info kultura 10.15 Cyber świat 11.00 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Transporter 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Śląskie smaki 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Raport z Polski ekstra 21.45 Aktualności 22.51 Chwyty codzienne 23.00 Sportowy wieczór 23.30 Magazyn kryminalny 997 0.00 Grand Prix Polski.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Co nowego u Scooby'ego? 7.45 Niekończąca się opowieść (film kanad.) 9.45 Magazyn UEFA - Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.15 Miodowe lata (s.) 12.50 Czarodziejki (s.) 13.50 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Chirurdzy (s.) 17.45 Jak oni śpiewają 18.00 Wydarzenia 18.45 Studio F1 19.00 Grand Prix Brazylii - Kwalifikacje 20.10 Studio F1 20.20 Jak oni śpiewają 22.30 Gotowe na wszystko 0.30 Trująca miłość (film USA).

TVC 1

6.05 Złote rączki 6.25 Lot 29 (s.) 6.45 Niedźwiedź 09 6.55 Łużycko-serbskie bajki 7.00 Przygody cielaka Kopytko (s.) 7.10 Sezamie, baw się razem z nami 7.35 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 8.00 Wszystkie poranki świata: Meksyk 8.15 Biblijne poszukiwania: Dekalog 8.30 Król Maciuś (film anim.) 9.50 Baranek Shaun 10.00 Pogotowie kulinarne 10.25 Czekanie na światło (film USA) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Styl (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Między nami zwierzętami (mag.) 14.15 Nasz człowiek na Szeszelach 14.35 Europejska instrukcja obsługi 14.55 Jalna (s.) 15.40 Odzyskane życie (film USA) 17.10 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Posmak śmierci (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Ukochana książka - finał (transmisja) 21.35 Wycieczka z czasem (film USA) 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.25 Ostatnie uwiedzenie (film USA)

1.10 Mały złodziej, duży złodziej (film wen.) 2.55 13 komnata T. Zelenki.

TVC 2

6.05 Diagnosta 6.20 Piękno europejskich wybrzeży 6.30 Wiadomości STV 7.00 Po czesku 7.10 Praga, miasto wień 7.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Magazyn folklorystyczny 9.50 Przemiany czeskiej wsi 10.10 Ta nasza kapela 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Oni, my i Skitskoj (dok.) 12.00 Thom Yorke, Albert Hammond, Jr., Envelopes (koncert) 12.50 Piątka w Pomarańczy (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.45 Sabotaż (mag.) 14.15 Simpsonowie (s. anim.) 14.40 Dunaj - poszukiwania czystej wody (dok.) 15.40 Kamera w podróży (mag.) 16.40 Wybrzeże kości (dok.) 17.35 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 17.55 Kudykam (dok.) 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 18.55 Cytra (dok.) 19.35 Powroty (pr. muz.) 20.00 Zapraszamy do teatru: Raskolnikow: Jego zbrodnia i jego kara 21.50 Teatr żyje! (mag.) 22.20 Filmopolis (mag.) 23.15 Wręczenie nagród teatralnych 0.10 Noc z Andielem 1.40 Dave Douglas & Keystone (koncert) 2.35 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.15 Spiderman (s. Anim.) 6.40 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.05 Tom i Jerry (s. anim.) 7.35 SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) 8.05 Superstar (film USA) 9.35 Kapitan Korda (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 Hotel Błękitna Gwiazda (film czes.) 14.15 Nova Author Cup 2009 14.30 Crusoe (s.) 15.25 Jak świat traci poetów (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołów 17.55 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.05 Węże w samolocie (film kop.) 0.05 Requiem dla laleczki (film czes.) 2.10 Dzwoncie do TV Nova.

PRIMA

6.05 Party z kucharzem 6.30 Samurai Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Baby Boom (s. anim.) 7.55 Bajery z Bel-Air (s.) 8.25 Pomoc domowa (s.) 8.55 Salon samochodowy 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Burza słoneczna (dok.) 12.05 Columbo (s.) 14.00 Usłane różami (film USA) 15.50 Szczęśliwy dzień (film USA) 18.00 Plotkara (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Firewall (film USA) 22.25 Predator II (film USA) 0.35 Sztorm stulecia (film USA) 2.10 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 18 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.40 Mieszkamy blisko żywiołów 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. anim.) 8.55 Orliki, gola 9.15 Teleranek 9.45 Powrót do przyszłości II (film USA) 11.35 Opole na bis 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Gotowi na ślub 14.00 Biblia - Mojżesz 15.50 Zwycięzcy nie umierają - opowieść o księdzu Jerzym 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.10 Przewodnik po rozlewisku 21.20 W samo południe (film USA) 23.05 Vanilla Sky (film USA) 1.30 Po-cahunek kobiety pająka (film kop.).

TVP 2

6.35 Sto tysięcy bocianów 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Zaczysze gwiazd - Grażyna Zielińska 9.40 Makłowicz w podróży 10.15 Kwartet polityczny 10.45 Kwartet publicystyczny 11.30 Arabeska (film USA) 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Wojciech

Cejrowski boso przez świat 15.00 Szansa na sukces 15.55 Na dobre i na złe 16.55 Lech Poznań - Wisła Kraków 19.05 Tak to leciało! 20.05 Laskowik & Malicki - Niedziela wieczór 21.05 Czas honoru 22.00 Magazyn Ekstraklasy 22.45 Panorama 23.20 Kwartet teologiczny 23.50 Telewizyjne Wiadomości Literackie 0.20 Na imię mi Earl (s.) 0.45 Kobieta w kapeluszu.

TV KATOWICE

5.50 Było, nie minęło 7.05 Pegaz 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 9.30 Serwis info 10.00 Antysalon Ziemkiewicza 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 18.00 Speedway Ekstraliga 20.00 Program publicystyczny 20.50 Młodzież kontra 22.51 Chwyty codzienne 23.00 Sportowa niedziela 0.01 Planeta według Kreta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.15 Co nowego u Scooby'ego? 9.15 Kacze opowieści 9.45 90210 (s.) 10.45 Tego już za wiele (film USA) 12.40 Pan domu (film USA) 14.45 Światowe rekordy Guinnessa 15.45 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 16.15 Świat według Kiepskich (s.) 16.45 Się kręci 17.00 Wydarzenia 17.45 Studio F1 18.00 Grand Prix Brazylii - Wycieczka 20.00 Studio F1 20.15 Skazany na śmierć (s.) 21.15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 21.58 Polsat Boxing Night news (w przerwie serialu) 22.20 Kości (s.) 23.20 Przynęta (film USA). 1.10 Red Bull Air Race.

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 10.55 Film o filmie „Panowie na rykowisku” 11.10 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Zaczarowane wzgórze (bajka) 14.10 Lato (teatr TV) 15.30 Adolf Born (dok.) 16.00 Retro (mag.) 16.30 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Las umarłych (film czes.) 21.30 168 godzin (pr. publ.) 22.00 Losowanie Sportki i Szansy 22.05 Sherlock Holmes: Pies Baskerville'ów (film br.) 23.55 Trup jak ja (s.) 0.40 Świat sztuki (cykl dok.) 1.35 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 City Folk 2009 - Karlovac 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od E. Králíkovej 9.00 Filmopolis (mag.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.15 Film 2009 (mag.) 10.45 Po powierzchni: Słuch 11.05 Czy je zechcecie? 11.10 Mity i fakty historii: Nadejście barbarzyńców (cykl dok.) 12.00 Czajkowski - Śpiąca królowa (balet) 14.00 Terra musica (mag.) 14.45 Film o filmie „Protektor” 15.00 Świat sztuki (cykl dok.) 16.00 Svatováclavská jízda 2009 (rep.) 16.15 Porywacz ciał (film USA) 17.35 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Bracia Bułgarzy 21.55 Na pływalni z U. Boltem (talk-show) 22.25 Bal (film kop.) 0.15 Amy Winehouse: Live in London 1.10 Ukochana książka - finał 2.30 TVC.

NOVA

6.00 Królestwo surykatek (cykl dok.) 6.30 Moto GP: Grand Prix Australii (transmisja) 8.10 Wielka Stopa w Afry-

ce (film wł.-niem.) 10.20 Lodowe piekło (film USA) 12.10 Opowiadania filmowe 13.20 Mąż na jeden weekend (film USA) 15.05 Belfegor - upiór Luwru (film fr.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Formuła I: Grand Prix Brazylii (transmisja) 19.40 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.10 Drzazgi (mag.) 22.40 Ostatni zrzut (film br.) 0.35 Konferencja prasowa zwycięzców Grand Prix Brazylii 0.50 Piękni (s.) 1.55 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Samurai Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Ludzie Hitlera (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 12.55 Komisarz Rex (s.) 14.05 Dwa tygodnie szczęścia (film czes.) 15.55 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Oxford (s.) 22.15 Co z oczu, to z serca (film USA) 0.40 Zła godzina (film kop.). 2.40 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 19 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik 9.30 Świat małej księżniczki 9.45 Małe zoo Lucy 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec Kresowy 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Sancho i jego opiekunka 15.00 Wiadomości 15.10 Ksiądz Jerzy Popiełuszko - 25. rocznica śmierci 15.35 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rzym (s.) 21.20 Pielgrzymi 23.00 Głosy z zaświatów (film USA) 0.40 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Skarby przeszłości - Rozdroże 7.40 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 Twórcy naszej tradycji - Kronikarz rzecz o Bolesławie Prusie 12.30 Ogród barbarzyńcy 13.00 Sto tysięcy bocianów 13.25 Znaki czasu 13.50 Magnum 14.45 Tak to leciało! 15.55 Na dobre i na złe 16.55 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Mini wykłady o maxi sprawach 19.55 Poezja łączy ludzi 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.35 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.20 Sąsiadka doskonała (film kanad.) 1.00 Podejrzane społeczeństwo.

TV KATOWICE

6.48 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.55 Info poranek 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 15.00 Serwis info 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Szeroki kąt 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myśle, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.34 Plus minus 0.00 Siostra Emmanuelle - wyjątkowa kobieta 0.58 Wokół toru.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Jak oni śpiewają 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00

Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Czarny świt (film USA) 21.58 Polsat Boxing Night news 22.10 Antwone Fisher (film USA) 0.45 Prawo miasta 1.45 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Lato (teatr TV) 10.20 William Forsythe (dok.) 11.00 Jean-Michel Cousteau: Podmorska przygoda (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.20 Simpsonowie (s. anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Monte Negro 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Bonnie i Clyde (film USA) 0.25 Polityczne spektrum 0.50 Seks w wielkim mieście (s.) 1.20 Córki McLeoda (s.) 2.05 Szlakiem...

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Kochamy operę 13.30 Anakonda (j. fran.) 13.45 Król Maciuś (film anim.) 15.05 Skarby świata (cykl dok.) 15.20 Wybrzeże kości (dok.) 16.15 Przygody nauki i techniki 16.40 Svatováclavská jízda 2009 (rep.) 17.00 FK Baumit Jablonec - FC Viktoria Plzeň, (transmisja meczu piłki nożnej) 19.45 Wiadomości w języku migowym 20.00 Zimna wojna w obłokach (dok.) 20.55 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.25 Piękne straty (talk-show) 21.55 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.40 Wręczenie nagród teatralnych 1.40 Świat książek 1.55 Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Szalona rzeka (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.20 Lenssen i spółka (s.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundych (s.) 13.15 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.35 Agenci NCIS (s.) 23.35 Oszustwa i kłamstwa (film kan.-USA) 1.25 Bujne fantazje (s.) 1.55 Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.25 Falstart (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Złote Wesele obchodzą dnia 17. 10. 2009

**państwo
MARTA I ANTONI
NOŻKOWIE**

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życzą synowie Bronisław i Roman z rodzinami.

GL-681

WSPOMNIENIA

Niech pamięć wypełni pustkę.

Dnia 16 października minęła 5. bolesna rocznica śmierci Kochanej

śp. DANIELI BŁANIK

nauczycielki polskich szkół podstawowych. Wszystkich życzliwych Jej pamięci o chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.

GL-670

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

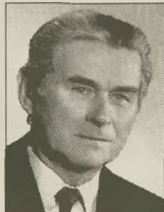
Dnia 17. 10. 2009 mija 1. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. ANNY MECH

z Rychwałdu. O chwilę wspomnień prosi rodzina.

GL-663

*Mijają dni i płyną lata,
a pamięć o Tobie do serc powraca.*

Dnia 17 października mija 5. bolesna rocznica, kiedy uciło serce naszego Kochanego

śp. TEOFIŁA FRYDY

z Czeskiego Cieszyńska. Wszystkich, którzy Go znali, prosimy o chwilę wspomnień i modlitwy. Najbliższa rodzina.

GL-675

*Trudno Cię było pożegnać,
jeszcze trudniej bez Ciebie być.*

Dnia 21. 10. 2009 minie 3. rocznica śmierci

**śp. JUDr. TADEUSZA
KOŹDONIA**

z Bystrzycy, zamieszkałego w Pradze. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

GL-661

Serce ma swoją pamięć. Albert Camus

W związku z mijającą 20. rocznicą śmierci

**śp. PAWŁA
MRÓZKA**

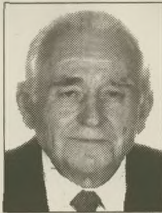
oraz 4. rocznicą śmierci

**śp. ZUZANNY
MRÓZEK**

z Milikowa o chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-680

Kto w pamięci i sercach żyje, nie umiera.

Dnia 19. 10. 2009 mija 1. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. JANA BUJOKA

z Wędryni. O chwilę wspomnień proszą żona oraz syn z rodziną.

GL-667

*Czas mija, lecz tęsknota
i smutek pozostaje...*

Dnia 19. 10. 2009 wspominamy 1. rocznicę śmierci naszej Kochanej Matki, Babci i Prababci

śp. ANIELI WRANIKOWEJ

Wszystkich, którzy znali Jej dobre i życzliwe serce prosimy o chwilę wspomnień. Synowie Stanisław i Karol z rodziną.

RK-191

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13. 10. 2009 zmarła w wieku 77 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Siostra i Ciocia

śp. EMILIE BENKOVÁ

z domu Mrózková, zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 19 października 2009 o godz. 14.00 z kaplicy na cmentarzu w Czeskim Cieszynie. Zasmucona rodzina.

AD-124

*Gdy człowiek umiera,
nie pozostaje po nim nic
oprócz dobra,
które uczynił innym.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 10. 2009 zmarła w wieku 84 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra i Ciocia

śp. HERMINA SEMBOŁOWA

z Karwiny-Kopalni, zamieszkała obecnie w Hawierzowie-Suchej Średniej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 19. 10. 2009 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Suchej Górnej. Zasmucona rodzina.

AD-125

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom i znajomym za wyrazy współczucia, wieńce, kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

GUSTAWA CHODURY

Szczególne podziękowania kierujemy do ks. Anny Bystrzyckiej i duetu za dostojne przeprowadzenie uroczystości pogrzebowej, dziękujemy również ordynatorowi MUDr. Stanisławowi Czudkowi oraz MUDr. Vlastimilowi Mecowi za opiekę lekarską. Zasmucona rodzina.

GL-682

TRZYNIEC-PODLESIE - Klub Kobiet zaprasza na wystawę robót ręcznych pt. „Godowe święta i inne okazje” 24. i 25. 10 w godz. 9-17 w sali PZKO w budynku restauracji Marco Polo.

Zarząd „BS” - Przypomina o konkursie fotograficznym na najciekawsze zdjęcie tegorocznego sezonu turystycznego w dwóch kategoriach - góry i ludzie. Fotografie o rozmiarach 10x15 cm opisane i podpisane z drugiej strony prosimy przysłać pod adresem: Halina Twardzik, Komeńskiego 13, 737 01 Cz. Cieszyn, do 20. 11. Konkurs przebiegnie na imprezie kończącej sezon 21. 11. w Bystrzycy. Zdjęcia pozostaną do dyspozycji zarządu BS.

OFERTY PRACY

FIRMA POSZUKUJE do nowo otwieranego sklepu z odzieżą używaną w Ostrawie pracowników na stanowisko: **kierownika sklepu i sprzedawców**. Wymagania: doświadczenie w handlu oraz znajomość j. polskiego. Mile widziane doświadczenie w branży odzieży używanej. CV prosimy przysłać na e-mail: omegatc@omegatc.pl w temacie wpisywać „praca Ostrava”.

GL-652

MIEDZYNARODOWY INSTYTUT REFLEKSOLOGII Twarzy i Głowy w Czechach poszukuje do współpracy koordynatora do organizowania i tłumaczenia kursów. Preferowana bardzo dobra znajomość języka czeskiego, polskiego

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji,

podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.

także w systemie dotacji

kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,

774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

i angielskiego. Mile widziane wykształcenie medyczne - masażysta, rehabilitant. Warunki współpracy i wynagrodzenia do uzgodnienia. Kontakt: Jolanta Górka, tel. kom. 0048 504 980 841, e-mail: jgor-ska2@o2.pl, www.miro-cz.eu.

GL-657

OFERTY

ZAMIEŃ MIESZKANIE 3+1 w Cz. Cieszynie za mniejsze w Cz. Cieszynie albo w Jablonkowie, najlepiej na parterze. Tel. 558 746 198.

GL-679

SPRZEDAM NOWY, nie używany notebook Dell Studio 1537, tel.: 608 470 731.

GL-678

MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA o pow. 65m² na pierwszym piętrze domu rodzinnego w Czeskim Cieszynie. Kontakt tel.: 775 131 939.

GL-677

KUPIĘ PARCEŁĘ BUDOWLANĄ o powierzchni około 1000 m² w miejscowości: Olbrachcice, Dolny Żuków albo w okolicach od Bystrzycy po Jablonków. Gwarantuję szybkie załatwienie wszelkich spraw urzędowych na mój koszt. Płacę gotówką. Proszę dzwonić pod numer 602 510 658.

GL-655

SPRZEDAM CIELICZKĘ od dobrej krowy. Tel. 596 361 383.

RK-195

ABC Simple English
PROFESOR DOPŁY
Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty
► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia
dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 628
e-mail: abc.english@seznam.cz

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filla: Goleśzów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego

w Górnej Lesznej

Gustav Kindt GmbH representative office
Viaduktová 58/6
Český Těšín 737 01
zatrudni:

**ASYSTENTA/TKĘ d/s HANDLOWYCH
oraz**

**d/s NADZORU REALIZACJI ZAMÓWIEŃ
Dział towarów rolnych**

Wymagania:

- średnie lub wyższe wykształcenie
- znajomość JA/JN mile widziana
- znajomość pracy z PC
- dokładność i precyzność

Oferujemy:

- interesującą i motywującą pracę
- korzystne warunki płacy
- możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres trade.czechia@gustav-kindt.com w terminie do 27. 10. 2009.

Co W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Amfitrion 38 (18. godz. 17.30).

Co W TERENIE

ORŁOWA-LUTYNIA - Informuje, iż z powodów technicznych Koncert Jesienny się nie odbędzie!

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza 21. 10. o godz. 17.00 na pogadankę z MUDr. Radosławem Goldmannem pt. „Choroby zakaźne”.

DĄBROWA i PORĘBA - MK PZKO zapraszają na Świątlicę Jesienną 24. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. Wystąpi teatrzyk „Bajka” z przedstawieniami „O Jasiu Wędrowniczu” i „Na jagody”.

HAWIERZÓW-ŻYWOCICE - MK PZKO zaprasza 21. 10. o godz. 15.30 do miejscowej restauracji na prelekcję inż. Franciszka Chowańca „O Afryce Południowej” z przezroczami.

KARWINA-RAJ - MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają do Domu PZKO na wystawę pt. „Od igły do pieca pilnie pracuje

ręka kobieta”. Wystawa czynna 24. 10. w godz. 9-17, 25. 10. w godz. 8-16.

LESZNA DOLNA - MK PZKO i Klub Seniora zapraszają 21. 10. o godz. 17.00 na prelekcję p. Ondraszka o Kilimandżaro.

ŁYŻBICE-WIEŚ - MK PZKO organizuje 24. 10. od godz. 9.00 w świetlicy MK tradycyjne pieczenie placzków połączone ze spotkaniami towarzyskimi.

TRZYNIEC-OSIEDLE - MK PZKO zaprasza na uroczyste obchody 50-lecia Koła 24. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO im. A. Wawrośa w Trzyńcu na Tarasie. W programie recital R. Worek-Drössler.

Eliminacje przegraliśmy na własne życzenie

W przyszłorocznych mistrzostwach świata w piłce nożnej, których uczestnicy po raz pierwszy w historii gościć będą na Czarnym Kontynencie, zabraknie zarówno reprezentacji Polski, jak również drużyny Czech. Z grupy III bezpośrednio awansowali do mundialu w RPA Słowacy, w barażach zagrają Słowacy. Po nieudanych eliminacjach pozostanie mnóstwo pytań, często bez odpowiedzi. W naszej ankiecie wyczuwalny jest jednak ślad optymizmu. Bo prawdziwi fani futbolu nigdy nie tracą nadziei. Osobom związanym z piłką nożną zadaliśmy dwa pytania.

1. Główne powody przegranych eliminacji?
2. Kto powinien zastąpić przy sterze reprezentacji Ivana Haška, a w Polsce Stefana Majewskiego?

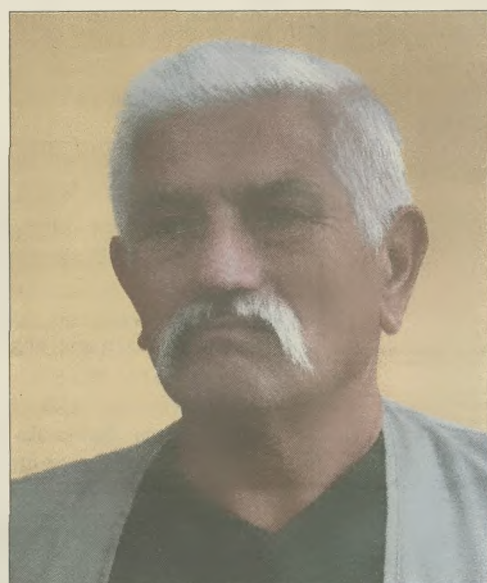
STANISŁAW KLUZ

Trener srebrnej drużyny Zaolzia na Igrzyskach Polonijnych 2009

1. Polacy i Czesi przegrali te eliminacje na wła-

sne życzenie. Zegrali w jednej z najsłabszych grup i byli głównymi faworytami. Niestety, z powodu bałaganu i braku kompetencji ze strony niektórych osób te eliminacje zakończyły się kląpą. Obie drużyny narodowe dysponują dobrymi piłkarzami, ale atmosfera w zespołach nie była najlepsza. Leo Beenhakker nie miał pełnego poparcia w PZPN, a to uważam za duży błąd. To świetny fachowiec i miał pomysł na poprawę polskiej piłki. Wyrzucili go za burtę, a finał wszyscy sami widzieli. Dyletantyzm nie ominął też czeskiej drużyny narodowej. Stawiano często na piłkarzy bez formy, wyłącznie za zasługi. Potrzebna jest pokoleniowa zmiana warty. Bardziej w zespole czeskim, niż polskim. I wierzę w poprawę gry.

2. Mam kilku faworytów. W Polsce wyobrażam sobie przy sterze któregoś z młodszych trenerów. Z nowoczesnym sposobem myślenia. Na przykład Piotra Nowaka lub Macieja Skorzę. W Czechach sprawdził się, pomimo niepotrzebnych remisów ze Słowacją i Irlandią Północną, Ivan Hašek. Wiem jednak, że Ivan nie chce łączyć prezesury z trenowaniem, a więc szuka następcy. Radzę także postawić na kogoś młodszego.

BRUNO KENCKI

Kierownik Lokomotywy Piotrowice, jeden z najbardziej doświadczonych działaczy piłkarskich na Zaolziu

1. Polacy przegrali te eliminacje w Bratysławie. Stracili tam ze Słowakami wygrany mecz. Czesi mieli w końcówce eliminacji trochę lepszą pozycję wyjściową od Polaków, ale też rozczarowali. Wystarczyło wygrać ostatnie trzy mecze. Tymczasem rozpoczęli od remisu ze Słowakami i od wymówek, że remis to też korzystny wynik. W pierwszej fazie eliminacji zawiedli m.in. bramkarze. Petr Čech po kontuzji ma wyraźne kłopoty z wyłapywaniem strzałów z dystansu, Artur Boruc z kolei w każdym meczu popełnił co najmniej jeden kiks.

2. Czesi powinni dać szansę trenerom spoza starych układów. Znakomitym szkoleniowcem jest chociażby František Komňacký. Z wykształcenia pedagog, czyli żaden amator. I potrafi grać o najwyższe lokaty, co potwierdził w Baniku Ostrawa, a ostatnio w Jabloncu. W Polsce nie mam jednego tylko faworyta. Zawsze podobał mi się Zbigniew Boniek.

RADEK SZMEK

Napastnik drugoligowego Fotbalu Trzynieć, nominowany do ankiety „Tacy jesteśmy”

1. Zabrakło szczęścia. Jako napastnik wiem, że często milimetry decydują o zwycięstwie lub porażce. Nie lubię wręcz naukowych rozważań po przegranych spotkaniach. Na boisku reaguje się instynktownie. Ma się pił-

kę na nodze, i albo strzela gola, albo pudłuje. Czechom zabrakło szczęścia w dwumeczu ze Słowacją, Polakom też głównie Słowacy uprzykrzyli życie. Więc nic dziwnego, że to oni awansowali do mundialu.

2. Stawiam na doświadczonych trenerów. W obu reprezentacjach zaczynają grać nowi, młodzi zawodnicy. Czyli potrzebny jest szkoleniowiec po przejściach, z charyzmą. Czasami trzeba też warknąć na boisku, podwyższyć głos. A młody trener może być traktowany przez wielu jak kumpel, a nie nauczyciel.

MARCIN PONTUS

Napastnik drugoligowego MFK Karwina

1. Powiem szczerze, że wierzyłem w nasz awans do mistrzostw świata. Oczywiście do czasu. Kiedy w głupi sposób przegraliśmy w Bratysławie ze Słowakami, pomyślałem: zaczyna się jazda w dół. I niestety tak było. A ostatnie występy chłopaków pod wodzą Stefana Majewskiego, to jakieś nieporozumienie. Nie rozumiem, dlaczego w trakcie eliminacji postawiono na tymczasowego trenera.

2. Mamy dobrych trenerów, warto jednak dobrze się zastanowić nad wyborem konkretnej osoby. Musi zdobyć zaufanie tak wśród piłkarzy, jak również kibiców. Żeby znów nie zagrać przed pustymi trybunami.

JANUSZ BITTMAR

POD PRYSZNICEM

Jak u Witkacego

Jeszcze będzie przepięknie, jeszcze będzie normalnie – przekonywał kiedyś rockowy zespół Tilt. Szkoda, że w najbardziej popularnym sporcie planety, piłce nożnej, Polacy się nie liczą. Jednak lamentowanie nad rozlanym mlekiem nie ma sensu. Dla polskiego futbolu rozpoczęła się epoka lodowcowa, co skądinąd widać było gołym okiem w środę w Chorzowie w eliminacyjnym meczu mistrzostw świata ze Słowacją. Śniegu w pysk, a piłki nożnej jak na lekarstwo. Zabrakło nawet czerwonej piłki, która na zaśniedziałej płycie Stadionu Śląskiego teoretycznie mogła uratować ów żałosny spektakl. Polscy kibice dotrzymali słowa i na znak protestu przeciw PZPN zbojkotowali środowy występ reprezentacji. A jak wiadomo, futbol bez kibiców to jak niebo bez gwiazd. Wierność kadrze zachowali tylko dziennikarze i działacze Polskiego Związku Piłki Nożnej. Jedni musieli opisać to g..., a drudzy pojawić się w Chorzowie z przyczyn służbowych. Absurdalna atmosfera przypominała pogrzeb, na którym uczestnicy żywią nadzieję, że nieboszczyk pomimo wszystkiego wstanie z trumny.

JANUSZ BITTMAR

Jutro hokejowy klasyk

Klasyk hokejowej ekstraklasy szykuje się na jutrzejsze popołudnie w Ostrawie. W ČEZ Arenie w hutniczych derbach zmierzą się Witkowice z Trzyniec. Obie drużyny w tym sezonie spisują się znakomicie. Trzyńczanie przed wczorajszą 16. kolejką (mecz z Mładą Bolesławią zakończył się po zamknięciu tego numeru) zajmowali w tabeli 4. pozycję, ze stratą trzech punktów do prowadzących Witkowic. Jutrzejszy szlagier w Witkowicach rozpoczyna się o godz. 17.00. (jb)

W 4. kolejce Trzynieć przegrał u siebie z Witkowicami 1:3. Na zdjęciu Rostislav Martynek oko w oko z witkowskim bramkarzem, Jakubem Štěpánkiem.

NASZA OFERTA

● **HOKEJ NA LODZIE - EKSTRA-LIGA:** Witkowice – Trzynieć (jutro, 17.00). II LIGA: Orłowa – Hodonin (dziś, 17.00).
● **PIŁKA NOŻNA - I LIGA:** Ostrawa – Liberec (dziś, 18.15). II LIGA: Trzynieć – Zlin (dziś, 10.15), Opawa – Karwina (dziś, 16.00). **DYWIZJA:** Hawierzów – Orłowa (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Haj – Olbrachcice, IRP Czeski Cieszyń – Czeladna, Hradec n. M. – L.

Piotrowice (dziś, 15.00), Bogumin – Oldrzychów (jutro, 15.00). I A KLASA: Stonawa – Dzieńmorowice, Sucha G. – Raszkowice, Lutynia Dolna – Vlčovice (dziś, 15.00), Libhošť – Šmilovice, Bystrzyca – Stare Miasto (jutro, 15.00). I B KLASA: Oldrzychowice – Mosty, Wędrzyń – Dobra, Sedliszcze – I. Piotrowice (dziś, 15.00), Jabłonków – Datynie Dolne, Niebory – Gnojnik, Karwina B – Szenow, Gródek – Nydek (jutro, 15.00). MP

KARWIŃSKIEGO: Zabłocie – ČSAD Hawierzów, TJ Pietwałd – Wierznio-wice, Bogumin B – F. Orłowa, Sł. Ry-chwałd – Żuków G., Dąbrowa – Sł. Pietwałd (dziś, 15.00), G. Będowice – Cierlicko (jutro, 15.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Ostrawica – Bukowiec, Wacławowice – Nawsie (dziś, 15.00), Piosek – Toszonowice (jutro, 15.00).
● **PIŁKA RĘCZNA - PUCHAR EHE:** Banik Karwina – UCM Resita (jutro, 10.30). (jb)

W SKRÓCIE

■ **Z PIŁZNA WRÓCILI NA TAR-CZY.** Z porażką 29:30 wrócili z wyjazdowego ekstraklasy meczu z Piłznem szczypiorniści Banika Karwina. Podopieczni trenera Jozefa Hantáka widocznie myślami byli już przy jutrzejszym pojedynku w Pucharze EHF. Banik w rewanżu zmierzy się u siebie z rumuńskim klubem UCM Resita. W pierwszym meczu ze zwycięstwa radował się mistrz Rumunii, wygrywając na własnym parkiecie 40:32. Skład Karwiny w meczu z Piłznem: Mrkva, Adamik – Pavlíček 3, Vančo 4, Sliwka, Bałwas 1, Faith 1, Hanták, Šulc 7, Mrózek, Petrovský 6, Ivanov 3, Monczka, Zdráhala 4.

■ **PANTERY ZNÓW PRZEGRAŁY.** Hokeiści Hawierzowa radzą sobie w tym sezonie bardzo słabo. W 10. kolejce przegrali u siebie 2:4 (1:2, 0:2, 1:0) z Szumperkiem i w tabeli I ligi zajmują przedostatnią pozycję. Bramki i asysty: 10. Piecha (Fořt), 42. Seman (Smejkal, Krišl) – 9. Melužín (Podešva, Petr), 19. Podešva (Melužín), 21. Hašek (Brynecký, Barus), 34. Orsava (Vymazal, Vosátka). Hawierzów: Čech (od 21. minuty Vošvrda) – Klimeš, Hruška, Rangel, Peštuka, Šafařík, Tesafík, Krišl, Zientek – Velecký, Moravec, Smejkal – Žajgla, Piecha, Fořt – Červenka, Zeliska, Haas – Seman, Sikora, Říčka. (jb)

WTOREK

20 października 2009

rocznik LXIV • nr 125

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

GŁOS

Ludu

KULTURA na str. 3

Nie może
uwolnić się
od Reksia

Unia może pomóc. Korzystamy z jej dotacji?

Tylko do 2013 roku polskie organizacje będą mogły korzystać z dotacji z funduszy Unii Europejskiej. – Później już będziemy mogli liczyć najwyżej na drobny zastrzyk finansowy z Unii. Dlatego korzystamy z unijnych pieniędzy, póki czas – apeluje prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. Zwłaszcza do władz Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, któremu unijne dotacje mogłyby bardzo pomóc.

Z apelem do władz PZKO prezes Szymeczek wystąpił na październikowym Konwencie Prezesów. – Uważam, że możliwość korzystania z dotacji unijnych powinna być jednym z ważniejszych punktów obrad grudniowego Zjazdu PZKO – mówi prezes Kongresu. – Pożytkane pieniądze byłoby na co przeznaczyć. Uważam, na przykład, że w związku z jubileuszem 65-lecia Związku, który będziemy obchodzić w 2012 roku, warto by pomyśleć o hasle: „65 mln koron z Unii Europejskiej na 65-lecie PZKO”.

Szymeczek przekonuje, że należy ciągle zastanawiać się na tym, skąd zdobyć pieniądze na działalność polskich organizacji w Republice Czeskiej, zwłaszcza na Zaolziu. Stąd apel o korzystanie z dotacji unijnych. – Można z nich jednak korzystać tylko do 2013 roku. Czasu

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej za pieniądze z Unii Europejskiej chciałby postawić nowy ośrodek na Bagincu na fundamentach byłej polskiej szkoły.

zatem pozostało już niewiele. Zresztą do tej pory PZKO praktycznie nie skorzystało z tej możliwości. Obawiam się, że także w najbliższych latach do kasy Związku nie wpłynie ani korona. Apeluję więc – korzystamy z unijnych pieniędzy, by później nie żałować – stwierdza prezes. – Już w Biblii w Księdze Kohele-

ta można przeczytać: „Wszystko ma swój czas – jest czas budowania i czas burzenia” – kontynuuje Szymeczek. – A my żyjemy właśnie w czasach budowania, w czasach wielkiej budowy nowych struktur europejskich. Ta transformacja dotyczy także nas, Polaków na Zaolziu. My też powinniśmy stworzyć takie

struktury, z których nasze społeczeństwo mogłoby korzystać przez najbliższe kilkadziesiąt lat. Dlatego sięgnijmy po pieniądze z Unii.

Zygmunt Stopa, prezes Zarządu Głównego PZKO, nie protestuje. Unia na pewno mogłaby pomóc Związkowi.

Ciąg dalszy na str. 2

ZDARZYŁO SIĘ

AVION w »Dziupli«

Na jubileuszowy, bo pięćdziesiąty już wieczór w „Kawiarni AVION, której nie ma...” zaprosiła w sobotę do Klubu „Dziupla” w Czeskim Cieszynie poetka Renata Putzlacher, która założyła tę literacką kawiarenkę – wówczas z bardem Jaromírem Nohavicą – w 1996 roku. Tym razem poetkę wspomogli aktorzy Lena Pešák i Tomasz Kłaptoch oraz członkowie kapeli Apatheia Krystian Szynder i Michał Feber. Gościem AVION-u był też poeta Darek Jedzok, który podczas rozmowy z Renatą Putzlacher przeczytał kilka swoich polskich i czeskich wierszy. Nie tylko tych poważnych, ale też, jak określił je sam autor, bardziej frywolnych. (kor)

Zrobiły skarpetki dla noworodków

Oddział noworodkowy Szpitala z Polikliniką w Karwinie-Raju otrzymał niecodzienny prezent – członkinie karwińskiego stowarzyszenia „Onko Naděje” zrobiły dla noworodków na drutach ciepłe skarpetki i czapeczki. Pomysłodawczynią była jedna z działaczek, która od pielęgniarki oddziału noworodkowego dowiedziała się, że noworodki trzeba zagrzewać, dlatego również w łóżeczkach mają skarpetki i czapeczki. – Bardzo cenimy sobie to, że te panie, borykające się z licznymi własnymi problemami, wygospodarowały czas i z zapalem własnoręcznie wykonały cały szereg prezentów – powiedziała wicedyrektor szpitala, Alena Fišerová. Stowarzyszenie „Onko Naděje”, założone w 2003 roku, skupia osoby chorujące na raka. Służy im pomocą, organizuje wspólne imprezy, pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. (dc)

W NIEDZIELĘ W SZWAJCARII ZMARŁ JAN PYSZKO

Odszedł wielki patriota

W niedzielę dotarła na Zaolzie smutna wiadomość. W Szwajcarii zmarł w wieku 79 lat Jan Pysko – pochodzący z Zaolzia lekarz, założyciel i działacz wielu organizacji, wielki patriota, kandydat na prezydenta Polski w 2005 roku.

Jan Pysko urodził się w Oldrychovicach 14 kwietnia 1930 roku. Ukończył Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie oraz studia medyczne na Uniwersytecie Bazylejskim w Szwajcarii, uzyskując specjalizację w chirurgii I i II stopnia oraz doktorat i habilitację. Jego kariera zawodowa była bogata. W Ołomuńcu wybudował laboratorium chirurgii eksperymentalnej. W Szwajcarii, gdzie mieszkał od 1969 roku, założył prywatną klinikę. Był autorem 25 publikacji naukowych z zakresu medycyny. Zawsze interesował się sprawami Polski i Polonii. Był założycielem polsko-polonijnej partii politycznej Organizacja Narodu Polskiego – Liga Polska, z ramienia której kandydował w 2005 roku na prezydenta Rzeczypospolitej, a także prezesem Związku Organizacji Polskich w Szwajcarii, czołowym działaczem Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Fundacji Słowa Polskiego dla Zaolzia i

innych organizacji. Za swoją działalność został odznaczony wieloma orderami i odznaczeniami – m.in. Orderem „Polonia Semper Fidelis” (1996), „Polonia Mater Nostra est” (2003), dwukrotnie medalem Senatu RP (1999 i 2000) i medalem zasługi Zarządu Głównego Związku Harcerstwa Polskiego.

O szczodrości Jana Pyski przekonali się polskie organizacje na Zaolziu. Był fundatorem odnowy pomników i tablic pamiątkowych. Zafundował m.in. odnowę mogiły i wykonanie tablicy pamiątkowej (1995), przypominającej polskich żołnierzy zamordowanych w Stonawie w wojnie czesko-polskiej w 1919 roku, oraz tablicy pamiątkowej Józefa Piłsudskiego w Jabłonkowie. Wydał też lub wspierał finansowo wydanie różnych publikacji związanych z Zaolziem. Nie zapomniał o rodzinnych Oldrychovicach. – W 2006 roku doktor Pysko sfinansował wykonanie pięknej tablicy z brązu, upamiętniającej 100-lecie polskiej szkoły – mówi Wilhelm Zmeltz, były prezes Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Oldrychovicach, którego Jan Pysko był od 1997 roku członkiem.

W ostatnich latach najściślej kontakty zmarły utrzymywał z Macierzą Szkolną w RC. Jej prezes Jan Branny regularnie kontaktował się z Janem Pyską. – Jego śmierć bardzo mnie zaskoczyła. Jeszcze we wtorek rozmawiałem z nim, a w niedzielę przyszła wiadomość o jego śmierci – mówi Branny. Pysko, pomimo ciężkiej choroby, do ostatnich chwil angażował się w polskie sprawy, pomagał – również finansowo – Macierzy w przygotowaniu projektu do Unii Europejskiej na wybudowanie ośrodka na Bagincu. Budynek byłej polskiej szkoły, który doktor Pysko kupił dla swoich rodziców, po ich śmierci (od 1994 roku) dzierżał Macierzy, a w 2000 roku podarował go jej, wraz z przyległymi gruntami, na własność. – Doktor Pysko był człowiekiem niezwykle ofiarnym, bardzo pomagał Zaolziu, był wielkim darczyńcą tej ziemi. Do wielu rzeczy podchodził krytycznie, lecz to jego krytyczne podejście pomagało w pozytywnym rozwoju spraw – wspomina zmarłego Jan Branny. (dc)

reklama

OCIEPLANIE DOMÓW
WYKONUJE

firma

ADAMIEC

tel: 607 671 527

materiałami

MAMUTHERM®

POGODA

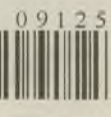
wtorek

środa

dzień: 4 do 8°C
noc: 1 do -1°C
wiatr: 1-4 m/s

dzień: 6 do 10°C
noc: 1 do -3°C
wiatr: 1-4 m/s

KRÓTKO

Europejska pomoc

BYSTRZYCA (kor) – Dobiega końca ostatni etap remontu i modernizacji czesko-polskiego kompleksu szkolnego. Na to przedsięwzięcie gmina otrzymała – za pośrednictwem Regionalnego Programu Operacyjnego województwa morawsko-śląskiego – dotację z funduszy Unii Europejskiej. W ramach tego etapu wybrukowany został plac przy starszym budynku czeskiej podstawówki i przedszkolu, został także przeprowadzony remont kapitalny boiska szkolnego. Podczas wakacji odnowiono podłogi, elektroinstalację i sanitariaty w starszym budynku Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny oraz w polskim przedszkolu. Gmina zakupiła ponadto nowe komputery i nowoczesny sprzęt dla klasy wychowania muzycznego polskiej szkoły.

Jesienne spotkania przy muzyce

W jesiennej atmosferze spotkali się muzycy i śpiewacy na ósmej edycji „Darkowskiej jesieni”. Muzyczną imprezę w Domu Zdrojowym uzdrowiska w Darkowie organizuje Miejsce Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, a tradycyjnie wystąpiła na imprezie studnia już niemal „Lira”, czyli działający przy Kole chór. – Zaraz po występie zaczynamy przygotowania do jubileuszu – opowiadała przed koncertem prezes chóru mieszanego, Czesława Lipka. „Lira” 100 lat swego istnienia będzie świętować w kwietniu. 34 chórzystów spotyka się na próbach w każdy wtorek. „Lira” to specyficzny chór, bo jego członkowie przyjeżdżają nie tylko z Karwiny, ale i wielu innych miejscowości, do których wyprowadzili się darkowianie. Ostatnio przybyło nawet kilkoro chórzystów. Jak zawsze, w czasie „Darkowskiej jesieni” wystąpili też uczniowie szkoły artystycznej z Karwiny, a po nich gość – chór żeński „Melodia” z Nawsia.

Chór mieszany „Lira” po koncercie na „Darkowskiej jesieni” zaczyna przygotowania do jubileuszu 100-lecia istnienia.

JANA RACLAVSKÁ ODBIERZE W ŁOMŻY PRESTIŻOWĄ NAGRODĘ Za rozwijanie polskości

Aż do Łomży pojedzie po nagrodę im. Zygmunta Glogera docent Jana Raclavská, wykładowca Uniwersytetu Ostrowskiego. W 20. edycji konkursu Społecznego Stowarzyszenia Prasoznawczego „Stopka” z Łomży przyznano jej nagrodę honorową.

Do konkursu o nagrodę i medal im. Zygmunta Glogera zgłaszane są osoby zasłużone na polach naukowym oraz propagowania języka polskiego, w tym wielu Polaków mieszkających za granicą, którzy podtrzymują, pielęgnują i rozwijają polskość. – Wśród nich znalazła się doc. Raclavská, nagrodzona za budzenie zainteresowania polską kulturą na Śląsku Cieszyńskim. Do konkursu zgłosił ją prof. Jan Malicki, dyrektor Biblioteki Śląskiej w Katowicach – poinformowała naszą gazetę Irena Sokołowska ze stowarzyszenia „Stopka”.

– Od 1989 roku pracuję w Zakładzie Polonistyki na Uniwersytecie Ostrawskim. Zawsze interesowałam

się historią języka polskiego na Śląsku Cieszyńskim, publikowałam artykuły na ten temat. Również moja praca doktorska dotyczyła języka polskiego na tym terenie w XIX wieku. Pochodzę z Oldrzychowic, jestem członkiem tamtejszego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego – mówi o sobie nagrodzona. Po publikacji pracy doktorskiej wydała jeszcze książkę o historii języka polskiego do 1848 roku, później zaczęła interesować się XVIII-wiecznymi pisarzami z kręgów protestanckich i katolickich na Śląsku Cieszyńskim. Przy wsparciu Biblioteki Śląskiej w Katowicach wydała reprint „Rajskiego ogródeczka” Samuela Ludwika Zasadiusa, teraz przygotowuje się do wydania kolejnych druków z tego okresu. Jest redaktorem naukowym pisma „Studia Slavistica”, wydawanego wspólnie przez uniwersytety w Ostrawie i Opolu. Wiele osób kojarzy ją także z ostrawskim cyklicznym „Stolikiem polskim”, przybliżającym mieszkańcom Ostrawy historię i kulturę Polski. Nagrodę Raclavská odbierze 23 października na zorganizowanej w Łomży konferencji naukowej.

(ep)

Jana Raclavská

Unia może pomóc. Korzystamy...

Dokończenie ze str. 1

Jeżeli jednak chodzi o praktyczne korzystanie z jej dotacji, prezes jest raczej sceptykiem. – Warunki, jakie trzeba spełnić, żeby dotację dostać, są rygorystyczne. Chodzi przede wszystkim o to, że aby uzyskać dotację, trzeba zainwestować własne pieniądze, a tymi nie zawsze dysponujemy – wyjaśnia prezes Stopa. – W praktyce zaś wygląda to tak, że należy najpierw sfinansować jakiś projekt z własnej kasy, a dopiero potem – po przedstawieniu faktur, można liczyć na zwrot tych kosztów z Unii.

Zygmunt Stopa dodaje, że z unijnych środków dofinansowany był, na przykład, pierwszy „Rajd do źródła Olzy”, a także projekt realizowany wspólnie z Zespołem Ziemi Cieszyńskiej, który ma służyć promowaniu folkloru naszego regionu. Z kolei z partnerem z Wodzisławia Śląskiego PZKO przygotowało

transgraniczny projekt związany z amatorskim ruchem teatralnym, wymianą zespołów. – Uważam jednak, że granty unijne są na tyle obwarowane, że trudno nam z nich korzystać. Jeśli chodzi o działalność PZKO, powinniśmy raczej liczyć na pomoc państwa czeskiego w ramach wspierania mniejszości narodowych. A jeżeli będziemy mieli większe wydatki na działalność programową, to musimy na nie sami zarobić. W ubiegłym roku rozmawialiśmy też z przedstawicielami europejskich funduszy strukturalnych o możliwościach otrzymania dotacji unijnych. Niestety, wymagany wkład własnych środków nie leży w granicach naszych możliwości – mówi Zygmunt Stopa.

Prezes Szyneczek sądzi jednak, że musimy korzystać z unijnych dotacji. – Możliwości są duże. W wypadku PZKO chodziłoby, na przykład, o program „Młodzież w akcji”,

z którego można by dofinansować kluby młodych, wyjazdy młodzieży. Z innej puli można by czerpać na przedsięwzięcia inwestycyjne – m.in. na rozbudowę i modernizację domów PZKO. Z kolei dotacje z funduszy strukturalnych warto by przeznaczyć na rozbudowę struktury PZKO i dokształcanie działaczy. Dzięki takiemu dokształcaniu moglibyśmy mieć ludzi, którzy pomagiliby później, na przykład, czerpać unijne dotacje poszczególnym obwodom PZKO lub kołom.

Kongres Polaków stara się korzystać z unijnej pomocy. Mniej jednak, niż mogłoby PZKO. Szyneczek wyjaśnia, że Kongres ma mniejsze potrzeby, a przede wszystkim znacznie mniejszy – w porównaniu ze Związkiem – majątek. Dlatego też chodziło raczej o projekty edukacyjne, na przykład wydawanie, wspólnie z Książnicą Cieszyńską, materiałów źródłowych z histo-

rii Śląska Cieszyńskiego w serii „Bibliotheca Tassinensis” czy obchody 90-lecia powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego.

Pozyskać fundusze unijne stara się też Macierz Szkolna, przede wszystkim na budowę ośrodka na Bagińcu. Chodzi o dużą inwestycję – jeśli organizacja dostanie dotację, na planie budynku dawnej polskiej szkoły powstanie nowy ośrodek, koszty budowy wyniosą co najmniej 20 mln koron.

Tego jednak, że w przyszłości będą się jeszcze bardziej ubiegać o pomoc z Unii Europejskiej, nie wykluczają także PZKO-wcy. Prezes Stopa zapewnił nas, że ten temat na pewno powróci na grudniowym Zjeździe PZKO i w przedzjazdowych dyskusjach w poszczególnych obwodach. Bo przecież jeżeli Unia może i chce nam pomóc, to dlaczego nie skorzystać?

JACEK SIKORA

»Beskid Śląski« zwiedzał hutę

Turyści zrzeszeni w towarzystwie „Beskid Śląski” zmienili w sobotę swe upodobania. Zamiast tonąć w świeżym powietrzu szlak górski przemierzali trasę „turystyczną” prowadzącą przez szare, zapyłone oddziały produkcyjne Huty Trzyniec. Na początek trzej przewodnicy, z inicjatorą tej ekspedycji Stanisławem Martynkiem na czele, zaprowadzili ich do sali projekcyjnej, gdzie wyświetlono im film o historii, czasach współczesnych i profilu produkcyjnym kombinatu. Stąd podzieleni na trzy grupy udali się na niełatwą wędrowkę.

Pokonywali strome schody, maszerowali ciasnymi chodnikami, które wiły się pomiędzy najeżonymi stalowymi konstrukcjami i tryskającymi ogniem piecami. Po przeszło dwóch godzinach dotarli do walcowni, gdzie byli świadkami

Jeden z przewodników, Jaroslav Jaroš, pokazuje turystom z „Beskidu Śląskiego” spust surówki żelaza z wielkiego pieca.

obróbki finalnej szyn kolejowych, które są jednym z najważniejszych i najlepszych wyrobów Huty Trzyniec. Podczas gdy w poprzedniej epoce produkowane w Trzyniecu szyny nie miały dobrej marki (mówiło się o nich nawet, co potwierdził turystom z „Beskidu” jeden z techników obsługujących pulpit sterowniczy w stalowni, że szły na eksport do RFN jako złom), to obecnie osiągnęły najwyższą jakość w skali światowej. Sprawdzają się zarówno w gorącej Afryce, jak i na dużych wysokościach w Peru.

Sobotnia ekspedycja na teren zakładu przemysłowego była wyjątkiem w programie „beskidowców”. We wtorek 27 października wracają oni na łono przyrody. Tym razem będą obcować z krajobrazem Bystrzycy, po czym zamkną sezon turystyczny tradycyjnym piknikiem. (s)

Z muzyką ponad granicami

W sali Konserwatorium im. Le-ośa Janáčka w Ostrawie odbędzie się dzisiaj o godz. 18.30 koncert muzyki poważnej w wykonaniu młodych artystów z Polski. Nad imprezą muzyczną, która organizowana jest w ramach XIX Międzynarodowego Festiwalu Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych, patronat objął konsul generalny RP w Ostrawie, Jerzy Kronhold. Podczas koncertu zaprezentują się: Łukasz Jaworski (akordeon), Bartosz Pacan (klarnet) oraz Trio Scatovitz (Piotr Mesjasz, Marcin Maślak i Emilia Szeruga – gitary).

Dodajmy, że koncert – wspólnie z ostrawskim konserwatorium – organizuje Instytut Promocji i Upowszechniania Muzyki SILESIA z Katowic. (kor)

ROZMOWA Z MARIANEM WANTOŁĄ, ANIMATOREM FILMÓW RYSUNKOWYCH

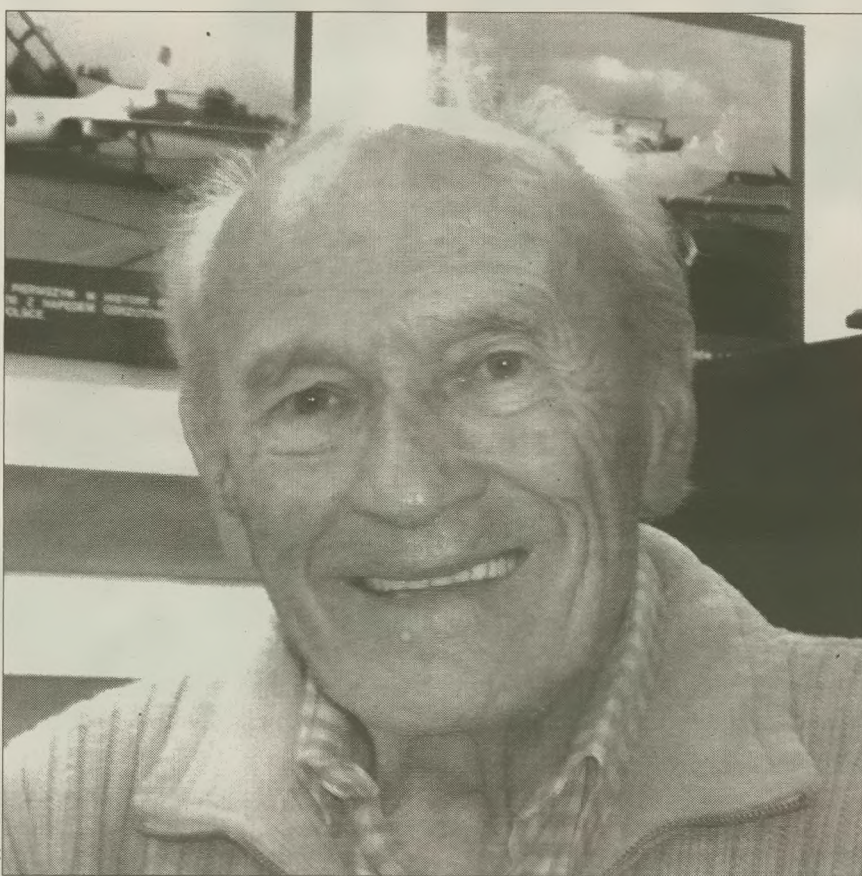
Nie może uwolnić się od Reksia

Do polskich kin wszedł w ubiegłym tygodniu nowy pełnometrażowy polski film animowany „Gwiazda Kopernika”, wyprodukowany w Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej. Twórcy filmu wierzą, że stanie się tak samo popularny jak jego poprzednik – „Bolek i Lolek na Dzikim Zachodzie”, który powstał dwadzieścia lat temu.

Bolka i Lolka oraz Reksia – najbardziej popularnych bohaterów, którzy zrodzili się w bielskiej wytwórni, znamy wszyscy. „Głos Ludu” rozmawiał z jednym z najdłużej pracujących w Studiu Filmów Rysunkowych animatorem, dziś 83-letnim nestorem filmu rysunkowego, Marianem Wantołą.

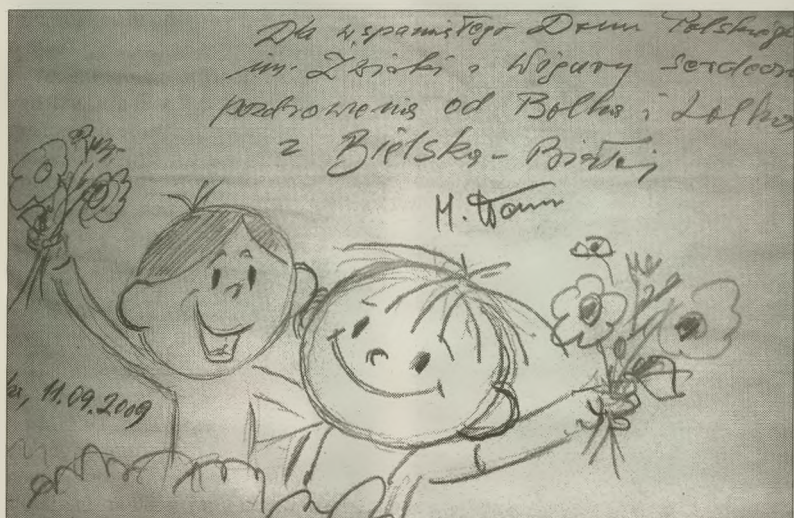
Podobno przez pięćdziesiąt lat rysował pan Bolka i Lolka oraz Reksia?

Pracę w Studiu Filmów Rysunkowych rozpocząłem w 1951 roku

Zdjęcie: DANUTA CHLUP

Marian Wantoła gościł niedawno w Domu Polskim Żwirki i Wigury w Cierlicku-Kościele.

Do kroniki Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego narysował – jakże inaczej – Bolka i Lolka.

– najpierw jako asystent animatora, później zostałem animatorem. Animator to jest główny rysownik filmów rysunkowych, który kreśli ruch wszystkich postaci w filmie.

Czy teraz istnieje jeszcze taki zawód, czy też wszystko robi się komputerowo?

Komputery są wykorzystywane, ale dalej produkowane są również klasyczne filmy rysunkowe. Animatorzy nadal są – i w Polsce, i w innych krajach Europy. Nasze studio w okresie największego rozkwitu, w latach 1972-1975, produkowało 35 filmów rocznie dla całego świata.

Ile trzeba czasu, żeby powstał jeden dziesięćminutowy odcinek filmu rysunkowego?

liśmy 7,5 sekundy. Film 10-minutowy składał się przeważnie z ok. 3-6 tys. rysunków. Tworzący go zespół – reżyser i trzech czy czterech animatorów – rysowało go przez 2-4 miesiące. Potem, kiedy sceny były narysowane i sprawdzony był ruch, materiał trafiał do innych działów, gdzie już była automatyka. Film kopiowano na celuloidy, odbywało się malowanie, robione były dekoracje.

Jakie trzeba mieć wykształcenie i umiejętności, by zostać animatorem?

Ja na przykład nie miałem wykształcenia, ale już w szkole podstawowej lubiłem rysować – głównie samoloty, bo jestem entuzjastą lotnictwa. I

w szkole już mi mówili, że będę rysownikiem. Później dowiedziałem się o filmie rysunkowym i zostałem przyjęty do SFR. Dobry animator musi umieć rysować i mieć doskonałe wycucie czasu. Musi też znać anatomię ludzi i zwierząt, by na przykład potrafił narysować postacie Reksia czy Bolka i Lolka w każdej pozycji i w każdym ruchu.

Teraz jest pan na emeryturze. Czy nadal pan rysuje?

Te postacie – Bolek i Lolek oraz Reksio – mnie oczarowały, nie potrafię się od nich uwolnić. Dalej je rysuję, wymyślam sobie w domu nowe ujęcia, tworzę własne kompozycje. Połączyłem Bolka i Lolka z Reksiem. Reksio to najmądrzejszy piesek świata. Otrzymał na przykład nagrodę nauczycielstwa hiszpańskiego za wartości dydaktyczne. Najpiękniejszym uwieńczeniem całej mojej twórczości artystycznej było, kiedy w 2000 roku, już jako emeryt, zostałem wysłany na Expo 2000 do Hannoveru, gdzie uczestniczyło 80 państw. Jako jedyny animator w naszym pawilonie przez tydzień rysowałem Bolka i Lolka oraz Reksia. I tam przekonałem się o wartościach naszych filmów rysunkowych, uznawanych przez cały świat. Ludzie z całego świata przychodzili do naszego pawilonu i pytali o Bolka, Lolka i Reksia.

Co pan robi z gotowymi rysunkami? Rysuje pan „do szuflady”?

Rozdaje je dzieciom na spotkaniach w przedszkolach czy szkołach. Jestem też wolontariuszem w Stowarzyszeniu Ochrony Praw i Godności Dziecka w Chorzowie. Mam prelekcje dla dzieci, rysuję razem z nimi. Jestem ogromnie dumny z tego, że moje rysunki Bolka, Lolka, Reksia i innych postaci radują serca i umysły milionów ludzi na całym świecie. To dla mnie ogromna satysfakcja.

DANUTA CHLUP

Luteranie mają nowego biskupa

46-letni ksiądz Jerzy Samiec z Cieszyna będzie nowym biskupem Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP. Zastąpi bp. Janusza Jaguckiego, któremu skrócono kadencję.

Synod Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego wybrał w sobotę ks. Jerzego Samca na urząd biskupa na 10-letnią kadencję. Wybór nowego biskupa Kościoła luterńskiego był głównym zadaniem trwającej w Warszawie jesiennej sesji XII Synodu. W głosowaniu udział wzięło 63 synodów. Na ks. Jerzego Samca oddano 38 głosów, na ks. Adriana Korczago – 18, a na ks. Marka Uglorza – 7.

Jerzy Samiec urodził się 27 marca 1963 roku w Cieszynie jako jedyny syn Oskara Samca i jego małżonki Lidii z domu Fryda, zamieszkałych w Puńcowie koło Cieszyna. W dniu 15 kwietnia 1963 r. został ochrzczony w ewangelickim kościele Jezusowym w Cieszynie przez ks. Jana Melcera. Na lekcje religii uczęszczał do kaplicy w Puńcowie koło Cieszyna, które prowadzili wówczas ks. Jan Melcer (1970-1973) i ks. Jan Gross (1973-1978). 7 maja 1977 r. został konfirmowany przez ks. Jana Grossa w kościele Jezusowym w Cieszynie. Po zdaniu matury w 1983 r. w Tech-

nikum Mechanizacji Rolnictwa w Cieszynie zgłosił się na studia teologiczne w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. W 1988 roku obronił pracę magisterską na temat: „Rola grupy w pracy parafialnej” i zakończył studia teologiczne. Następnie zdał przed Kościelną Komisją Egzaminacyjną w dniu 17 stycznia 1989 r. pierwszy egzamin kościelny „pro venia concionandi”, upoważniający do ordynacji. 22 stycznia 1989 r. w kościele Pokoju w Zabrzu został ordynowany przez ks. biskupa Janusza Narzyńskiego w asyście cieszynskich proboszczów: ks. Jana Melcera i ks. Emila Gajdacza i rozpoczął pracę jako wikariusz w parafiach w Zabrzu i w Gliwicach. W dniu 1 września 1990 r. zawarł w kościele Jezusowym w Cieszynie związek małżeński z Beatą Michalek.

W okresie od 1 lutego 1992 r. do 11 listopada 1994 r. pełnił obowiązki proboszcza administratora parafii w Gliwicach, gdzie w dniu 11 listopada 1994 r. po wygraniu wyborów został wprowadzony w urząd proboszcza.

W okresie od 1994 do końca roku 1999 był duszpasterzem młodzieżowym Diecezji Katowickiej, a w okresie od 2002 r. do końca roku 2008 był diecezjalnym duszpasterzem ewangelizacyjno-misyjnym. Od 2003 r. jest prezesem Stowarzyszenia Księży i Katechetów Kościoła EA w RP.

Ks. Jerzy Samiec to prezes Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce.

Od kwietnia 1998 jest członkiem X Synodu Kościoła z listy duchownych. Od 2003 r. z nominacji Rady Synodalnej jako Prezes SKiK

został członkiem XI Synodu Kościoła. Z listy księży został również wybrany członkiem XII Synodu Kościoła, w którym jest członkiem Komisji ds. Ewangelizacji i Misji. W dniu 14 kwietnia 2007 r. XII Synod Kościoła wybrał ks. Jerzego Samca prezesem Synodu.

Ks. Jerzy Samiec jako proboszcz parafii w Gliwicach przejął „Księżówkę” w Wiśle. Pod jego zarządem ośrodek ten służy kościołowi i jego jednostkom w działaniach rekolekcyjnych oraz jest miejscem wypoczynku dla wielu wczasowiczów. W Gliwicach wraz z gronem osób współpracujących zorganizował Liceum Ogólnokształcące i Gimnazjum Ewangelickie.

Głównym punktem jego zainteresowań jest misja i ewangelizacja. Już w roku 1994 został powołany do komitetu organizacyjnego Tygodni Ewangelizacyjnych w Dziegielowie. Od momentu powstania Centrum Misji i Ewangelizacji został też członkiem Rady CME, a od początku istnienia Szkoły Biblijnej w Dziegielowie jest jednym z jej nauczycieli.

Jerzy Samiec będzie zwierzchnikiem luteran w Polsce i zastąpi bp. Janusza Jaguckiego, któremu skrócono kadencję. Uroczyste wprowadzenie w urząd wybranego przez Synod kandydata odbędzie się w Święto Epifanii (Objawienia Pańskiego) 6 stycznia 2010 roku. (gc)

PSP Błędowice, klasy od 1 do 6

Klasy 1, 4. Pierwszy rząd od lewej: Ewa Paździora, Stefania Drapa, Oskar Ożana, Jakub Wojnar. Drugi rząd: Anna Kwiatkowska, Dominik Robenek, Magdalena Kolorz, Barbara Kubiczek, Mateusz Pawlas, Matěj Siekiera.

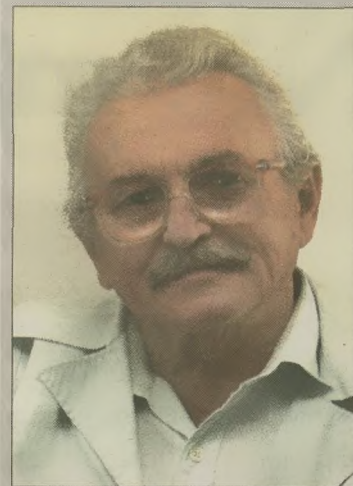
Klasy 2, 3, 5. Stoją od lewej: Robert Molinek, Wiktoria Kowalczyk, Aneta Kwiatkowska, Dorota Świder, Sebastian Nowatkowski, Roman Nowak, David Pisula, Adam Svačina. Kucą: Tereza Molinek, Max Tomaszek, David Cienciata, Marián Drózd, Michal Staś, Martin Sadový.

Klasa 6. Stoją od lewej: Tereza Mrázek, Klára Kubíčková, Aneta Pawlas, Marek Holajn, Jakub Staś. Siedzą od lewej: Anna Kadłubiec, Daria Piechoła, Agata Palášek.

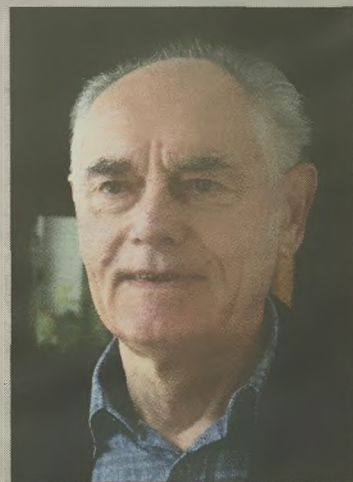
Nazwiska są publikowane zgodnie z danymi otrzymanymi w szkołach.

Alojzy Kaleta

Urodziłem się w 1928 roku w Wędryni-Zaolziu, większość życia jednak spędziłem w Czeskim Cieszynie. Przez całe życie pracowałem społecznie, udzielałem się przede wszystkim w życiu śpiewaczym Zaolzia. Jeszcze jako młody chłopak prowadziłem chór w Wędryni-Zaolziu, później w Wędryni, wreszcie stanąłem na czele chóru męskiego „Gróń-Bystrzyca”, a w 1954 roku byłem jednym z założycieli trzynieckiego „Hutnika”. Przez całe lata byłem też związany z czesko-cieszyńskim chórem „Harfa”, prowadziłem przez jakiś czas mostecką „Przełęcz”, a do dziś jestem dyrygentem chóru „Godulan-Ropica”. Śpiewam też, czasami nawet jako solista, w Chórze Nauczycieli Polskich. Byłem też długoletnim członkiem Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, w latach 80. ub. wieku także jego wiceprezesa. Obecnie zaś angażuję się w Polskim Związku Byłych Więźniów Politycznych. (kor)

Karol Guńka

Pochodzę z Nawsia-Jasienia, spod Kozubowej, jestem więc gorolem, a „przyżeniłem” się do Czeskiego Cieszyna. W szkole interesowała mnie technika, więc po maturze w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie studiowałem elektrotechnikę w Bratysławie, a specjalizację robiłem w Podziebradach. W pracy zawodowej koncentrowałem się na aplikacji elektroniki w sterowaniu urządzeń przemysłowych, czy to w hucie w Witkowicach i Trzynie, czy w zakładach energetycznych. Na emeryturze założyłem firmę konsultacyjną, miałem ciekawe zamówienia przy wprowadzaniu nowego systemu regulacyjnego w elektrowni Dzieńmorowice. Jestem członkiem Miejskowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czeskim Cieszynie. W latach 70. razem z nieżyjącym już kolegą inżynierem Chodurą organizowaliśmy przy Zarządzie Głównym PZKO Ognisko Techniki. Do tej idei powróciłem dopiero na emeryturze. Od trzech lat organizuję w Bibliotece Miejskiej przy ul. Havlíčka „Spotkania z Techniką”. (ep)

Kobiety w centrum uwagi

Kluby kobiet z całego Zaolzia przygotowują jesienią swoje tradycyjne wystawy. „Głosu Ludu” odwiedził panie z Klubu Kobiet przy Miejscowym Komite Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Suchej Górnej, które w Domu PZKO wystawiały w weekend swoje prace. Były tam obrusy, serwety, poduszki, maskotki czy torebki z patchworku. Nie zabrakło także ceramiki, malowanego szkła i robionej ręcznie biżuterii, szydełkowych kwiatów i innych ozdób, nawet drobiazgów takich, jak kotyliony. Panie z Klubu Kobiet opowiadają o swojej pasji:

Marta Neděla

Pochodzę z Suchej Górnej, jestem już na emeryturze. Na wystawie są m.in. moje torebki i poduszki – zrobiłam je po kursie patchworku, który odbył się u nas wiosną tego roku. Instruktor poradziła mi, że ta technika będzie ładnie wyglądać na torebce, więc spróbowałam ją uszyć z różnych materiałów. Lubię wszystkie prace ręczne – szyję, robię na drutach, szydełkuję obrusy i serwetki, haftuję. Cokolwiek wpadnie mi w oko, zainspiruje mnie, to staram się to potem zrobić. W PZKO

działałam już od czasów szkolnych w różnych sekcjach. Najpierw tańczyłam, potem śpiewałam w chórze, a wreszcie – zapisałam się do Klubu Kobiet. Działam w nim od około 10 lat, jestem szefową kuchni. Zapewniamy jedzenie, poczęstunek na wszystkie imprezy.

Halina Szegecs

Na wystawie są moje poduszeczki na igły i szpilki, zrobione metodą patchworku. Polega ona na wykorzystaniu różnych materiałów i zszywaniu ich. Ta technika ma swoje specyficzne miary – mierzymy nie na centymetry, ale na palce. Na szy-

cie są różne szablony. Taką poduszczykę na szpilki można zrobić w jeden dzień – zszywa się ją z kwadracików. Jej wygląd i kształt zależą też od tego, jak się ściąganie ten materiał. W środku przyszywa się guzik i ściaga mocniej lub słabiej, jeśli się nic nie przyszyje, poduszczyka jest okrągła. Mam dużo pracy w ogrodzie, ale w wolnym czasie lubię szyć. Jestem rodowitą suszanką, kiedyś byłam w kółku tanecznym, śpiewałam też w chórze, a teraz działam w Klubie Kobiet. Jest bardzo przyjemnie, lubimy się spotykać, jest fajna atmosfera.

Eugenia Kaňa

Kluby kobiet

Mówi się, że bez klubu kobiet nie może się obejść żadna impreza Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Panie troszczą się o zaplecze kulinarne każdej inicjatywy, ale nie tylko kuchnia jest tematem ich spotkań – także prace ręczne, inne zainteresowania oraz wspólne wyjazdy. Kluby istnieją niemal przy każdym miejscowym kole, a ich działalność wspiera Sekcja Kobiet działająca przy Zarządzie Głównym PZKO. W tym roku ZG PZKO wydał publikację „Kluby Kobiet w życiu Związku”. Na kartach książki znajdziemy informacje o każdym z klubów, a także o Sekcji Kobiet. Są także wspomnienia, informacje o cyklicznych imprezach czy kursach.

(ep)

Lubię różne prace ręczne, przeróżne techniki. Wyszywam na przykład haftem krzyżykowym, haftem za igłą czy metodą richelieu. W tym roku wzięłam też udział w kursie patchworku i kursie wyplatania koszyków z wikliny. Efekt – na przykład poduszki czy jajeczka patchworkowe, na wystawie są też zrobione przeze mnie koszyki wiklinowe. Są tu też moje obrusy ze świątecznymi motywami. Swoje prace mam w domu i od czasu do czasu je wyciągam, nie sprzedaję ich. Od 20 lat jestem kierowniczką naszego Klubu Kobiet, jestem też członkiem Sekcji Kobiet przy Zarządzie Głównym PZKO. Kiedy przejmowałam funkcję kierowniczką Klubu, myślałam, że będę nim kierować najwyżej kilka lat, byłam nauczycielką i miałam bardzo absorbującą pracę. Tak się jednak złożyło, że do dziś pełnię tę funkcję.

(ep)

W Olbrachcicach też każdy coś potrafi

W Olbrachcicach każdy coś potrafi, w każdym talent drzemie – pod takim hasłem w miniony weekend czynna była w Domu PZKO wystawa urządzona przez Klub Kobiet oraz zarząd MK PZKO. Impreza nawiązała do tradycji wystaw organizowanych z trzyletnią częstotliwością, tyle że tym razem organizatorzy – zgodnie z treścią hasła

– zmodyfikowali jej dotychczasową formułę.

Panie udostępniły kilka plansz wystawowych i stolików osobom, które nie są związane ani z ich Klubem, ani też ze środowiskiem PZKO. Tak więc oprócz mistrzynie przez nie wykonanych różnorakich robótek ręcznych łącznie z próbkami wzorów w stylu patchworku, co

było pokłosiem niedawno zaliczonego kursu, na wystawie zaprezentował się również gołębiarz, lokalne wydawnictwo książkowe, autor tomiu opowiadań gwarowych Władysław Wrana, „autorka” miodowych pierniczek oraz miejscowi pszczelarze, których szklany, tętniący życiem ul budził ogromne zainteresowanie nie tylko wśród dzie-

ci. Pokazano też obrazy nieżyjącego już członka SLA, Bogusława Swobody, a także dziecięce hafty i modele samolotów, wykonane przez 13-letniego modelarza.

Prezes olbrachcickiego Koła, Iwona Guńka, podczas piątkowego wernisażu powiedziała, że liczy na to, że nowa formuła wystawy, której autorem jest Władysław Wrana, mąż jednej z członkiń klubu, spowoduje większe niż zazwyczaj zainteresowanie ekspozycją ludzi spoza polskiej społeczności. Nie przełczyła się. Frekwencja była rekordowa. Od piątkowego wieczora do niedzielnego popołudnia ekspozycja obejrzało blisko 300 osób.

Zarówno pani prezes, jak i szefowa Klubu, Maria Witoszek, zacieły ręce z zadowolenia, że i tym razem nie zawiodły też panie z za-

przyjaźnionych klubów kobiet. Pomimo fatalnej pogody do Olbrachcic przyjechały bowiem „delegacje” z niemal całego terenu – od Łomnej Dolnej, po Piotrowice i Lutynię. Zatrzymywały się tu w drodze do lub z Suchej Górnej, gdzie również w tym czasie odbywała się wystawa Klubu Kobiet. Organizatorki olbrachcickiej imprezy zaszczyliły też szefowe – była i obecna – Sekcji Kobiet, Henryka Żabińska oraz Władysław Byrtus. Ta ostatnia wysoko oceniła dorobek pań z Olbrachcic i na ręce ich przekazywała im życzenia dobrego zdrowia i zapału do dalszej pracy. Wernisaż uświetniły występy przemitych dzieci z prowadzonego przez Jadwigę Czap teatru „Drops” oraz miejscowego chóru mieszanego z dyrygentem Brunonem Kaliną.

(s)

Widok na salę wystawową w Domu PZKO w Olbrachcicach.

reklama

Nowy gabinet weterynaryjny w Jabłonkowie!

Ambulatorium dla psów, kotów i drobnych ssaków oraz sprzedaż karm i diet weterynaryjnych

Veterinární ordinace
Jablunkov

Pogotowie i wyjazdy

po tel. uzgodnieniu 773 520 600

www.veterinajablunkov.cz, Školní 1234 (za Horałem)

Po, śr: 9-12, 14-18 wt, czw: 9-12, 14-17 pt: 9-16

WTOREK 20 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.40 Male zoo Lucy 9.55 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Kuchnia z Okrasą 11.30 Podróżnik 11.50 ZUS dla ciebie 11.55 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dookoła świata z Tippi 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.10 Ranczo (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Wyspa Harpera (film USA) 21.20 Znaki (film USA) 23.10 Bronisław Wildstein przedstawia 23.45 We śnie (film hiszpański) 1.20 Notacje - Iwo Białynicki-Birula.

TVP 2

6.50 Współcześni apostołowie 7.15 Skarby przeszłości 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.35 Katyń - ludobójstwo i propaganda 12.20 Dowódcy AK - General Tadeusz „Bór” Komorowski 12.55 W oku cyklonu 13.55 Córkę McLeoda (s.) 14.50 Fort Boyard - Renata Danciewicz 15.55 M jak miłość (s.) 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Soc według Szpota 19.45 Gustaw Holoubek nie tylko o teatrze 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.35 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.25 Mężczyzna idealny (film czeski) 1.10 Fargo (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.38 Info poranek 7.23 Info traffic 7.45 Schlesien Journal 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 10.00 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.14 Info świat 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Zbliżenia filmowe 19.00 Wokół nas 19.15 Szkoła

ZNAKI

Thriller, 110 minut, USA 2002

TVP 1, wtorek 20.10., godz. 21.20 Reżyseria: M. Night Shyamalan. Występują: Mel Gibson, Joaquin Phoenix, Rory Culkin, Abigail Breslin, Cherry Jones, M. Night Shyamalan, Patricia Kalember

Graham Hess jest byłym pastorem, który po śmierci żony stracił wiarę. Razem z dwójką dzieci mieszka na farmie Bucks Country w Pensylwanii. Wiedzie spokojny żywot, zajmuje się rolnictwem i wydaje się, że nic już go w życiu nie czeka. Pewnego dnia na swoim polu kukurydzy odkrywa tajemnicze symbole. Początkowo bierze to za sprawkę któregoś z sąsiadów, ale szybko okazuje się, że znaki nie mogą być dziełem człowieka. W tym samym czasie telewizja podaje komunikaty o podobnych zdarzeniach w innych miejscach świata.

PEWNEGO RAZU W MEKSYKU: DESPERADO

Sensacyjny, 135 minut, USA/ Meksyk 2003

Polsat, wtorek 20.10., godz. 20.00 Reżyseria: Robert Rodriguez. Występują: Antonio Banderas, Johnny Depp, Salma Hayek, Willem Dafoe, Mickey Rourke, Gerardo Vigil, Eva Mendes

El Mariachi po tragicznej śmierci swej ukochanej odsunął się od świata i pogrążył w rozpacz. Niespodziewanie odnajduje go skorumpowany agent CIA, Sands. Sands chce, żeby El Mariachi udaremnił zamach na meksykańskiego prezydenta, przygotowywany przez narkotykowego barona Barillo. Osoba, która ma wykonać plan Barillo, jest złowrogi generał Marquez, zabójca żony El Mariachi. Takiej okazji do wyrównania starych rachunków bohater nie może przepuścić.

gotowania 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.34 Plus minus - zapowiedź programu 0.00 Raj siedmiu plemion - Kurdystan 0.56 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Pewnego razu w Meksyku - Desperado II (film kopr.) 22.15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.15 Sztorm stulecia (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ktoś stoi za drzwiami (pr. roz.) 9.40 Papier 10.00 Zasmażka 10.35 Pr. muzyczny 11.30 Gęś (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.05 Tip i Tap (s. anim.) 15.20 Kochamy operę (pr. cykl.) 15.45 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.10 Pr. dyskusyjny 16.25 Śpiewanki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk-show) 21.40 Pogromcy długów (mag.) 22.05 Siły pierwotne

(s.) 22.55 Na moll... (pr. muz.) 23.45 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 0.05 Córkę McLeoda (s.) 0.50 Czy mnie zechcecie? 1.05 Tragiczne zdarzenia 1.20 Rajske ogrody (dok.) 1.45 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.35 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Hobby magazyn 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 15.45 Cudowny świat (cykl dok.) 16.10 Seurat: Niedzielne popołudnie na wyspie Grande Jatte (dok.) 17.00 Usługi na naszych usługach 17.20 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.35 Praga, miasto wież (pr. cykl.) 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski - Ekstra 19.25 Meduza (lista przeb.) 20.00 Słomkowy kapelus (film czes.) 21.30 Jindra Tichá (dok.) 22.00 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.15 Film o filmie „Mężczyźni na rykowisku” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Dwugłos 23.35 Muzyczne Studio M 0.05 Następny przystanek Greenwich Village (film USA) 1.55 Zimna wojna w obłokach.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Kalejdoskop (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundy (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.15 112 (mag.) 22.55 Lot Intrudera (film USA) 1.05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 2.15 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czechskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.35 Sprawiedliwość (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnovidza.

ŚRODA 21 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.30 Strażnicy Dobrej Nowiny 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Między mamami 11.25 Wizje przyszłości 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Moje dwadzieścia okrążeń 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysłań Zuza 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Przysłań 21.25 Za młody na ojca (film USA) 23.00 Na tropie 23.30 Josef Fritzl - Potwór z Amstetten 0.30 Przemiany 1.50 Zakrecone historie (film austr.).

TVP 2

6.45 Żydowski rozwód 7.15 Skarby przeszłości 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 W cieniu zapomnienia... Życie i twórczość Zofii Kossak-Szczuckiej 12.30 Cysterski szlak - Sny o potęgę 12.55 Otchłań Pacyfiku 13.55 Córkę McLeoda (s.) 14.50 Zagadkowa blondynka 15.55 M jak miłość (s.) 16.55 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Wojciech Cejrowski boso przez świat 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.30 Andrzej Wajda ogląda „Popiół i diament” 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (sl.) 21.40 Warto rozmawiać 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.15 Współcześni najemnicy 1.15 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.17 Info poranek 6.25 Info traffic 7.45 To brzmi... 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 9.10 Gość poranka 10.15 Biznes 10.45 Gość poranka 11.11 Info dzień 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Działaj lokalnie 17.00 Myślę, więc wybieram 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji (mag.) 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.34 Plus minus 0.01 Walcząc z talibami 1.00 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Liga Mistrzów - Studio 23.06 Polsat Boxing Night news 23.10 Liga Mistrzów - Skróty meczów.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Grandsupertingl-tangl (pr. muz.) 9.30 Televariete (pr. roz.) 10.40 Program muz.-rozrywkowy 11.35 Recital Wabi Dańka 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.25 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 Czerwony alarm (film rum.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Ilja Prachař (cykl dok.) 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Rzym (s.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 23.25 Samotność (film czes.) 0.50 Córkę McLeoda (s.) 1.35 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Kudykam (dok.) 10.00 Seurat: Niedzielne popołudnie na wyspie Grande Jatte (dok.) 10.55 Cudowny świat (cykl dok.) 11.15 Piękno europejskich wybrzeży 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to

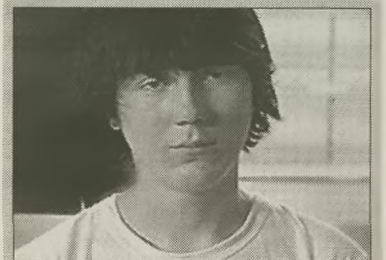
sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Reporterzy TVC 13.20 Kwiz dla dzieci 13.45 Tajemnice Toma Wizarda 14.00 Nauka jest zabawna (mag.) 14.25 Pr. dyskusyjny 14.45 Czy mnie zechcecie? 15.00 Jak się żyje strażakom (dok.) 15.15 Przeżyj! (cykl dok.) 16.10 10 wieków architektury (s. dok.) 16.25 Pr. ekologiczny 16.40 Filmowa szkoła Ondřeja Kepki 16.55 František Křižík 17.10 Medycyna XXI wieku 17.25 Port (mag.) 17.55 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.10 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Redakcja D (j. niem.) 19.15 The Lost Secret (j. ang.) 19.30 Piątka w Pomarańczy 20.00 Ten nasz czeski charakter (cykl dok.) 20.25 Studio piłki nożnej: Real Madrid - AC Milan 23.50 Zupełnie jak chłopcy (dok.) 0.45 Pan Harvey zapala świecę (film br.) 2.10 Film o filmie „Lisiczki”.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Kiedy sprawiedliwość śpi (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundy (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.40 Wymarzony dom (reality-show) 21.55 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 22.50 Zwierzak (film USA) 0.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.30 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 Reba (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Falstarty 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.30 Rekin (s.) 0.25 Rewir Wolfa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnovidza.

ZA MŁODY NA OJCA

Dramat obyczajowy, 95 minut, USA 2002

TVP 2, środa 21.10., godz. 21.25

Reżyseria: Éva Gárdos

Występują: Kathy Baker, Paul Dano, Katie Stuart, Bruce Davison, Terra Vanessa Kowalyk, Nigel Bennett, Sherry Miller

Susan i Dan Freemanowie tworzą zgodną i szczęśliwą rodzinę. Mają 18-letnią córkę Alex, sprawiającą drobne problemy wychowawcze, i młodszego o 3 lata syna, bardzo grzecznego i spokojnego. Dowiedziawszy się o zaległościach w nauce Franceski, koleżanki z klasy, Matt oferuje jej pomoc. Młodzi zakochują się w sobie. Wkrótce okazuje się, że dziewczyna jest w ciąży. Ta wiadomość jest szokiem dla obu rodzin. Rodzice Franceski postanawiają oddać dziecko do adopcji. Początkowo Matt się zgadza, ale wkrótce zmienia zdanie.

WSPOMNIENIA

Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięć im się płaci.

Wisława Szymborska

Przed 20 laty, 21 października, odszedł nasz Ukochany Mąż, Tatusz, Dziadzia, ale także dyrygent, kompozytor, nauczyciel i nieustraszonego krzewiciela kultury muzycznej i śpiewu chóralnego na Zaolziu

śp. EUGENIUSZ FIERLA

Żyje wciąż w naszych sercach, myślach i wspomnieniach. Wszystkich, którym bliska jest pamięć o Nim, prosimy o chwilę zadumy. Żona i córki z rodzinami.

GL-686

Dla człowieka, który spełni swój
obowiązek życiowy jest śmierć
rzeczą naturalną, zupełnie jak sen.

Zawiadamy krewnych i znajomych, że w Szwajcarii zmarł i tam zostanie złożony w grobie do wiecznego odpoczynku

śp. dr med. hab.
JAN PYSZKO

rodak z Oldrzychowic na Śląsku Cieszyńskim. Żegnamy Cię Kochany Ojcie, Bracie, Szwagrze, Wujku i Kuzynie. Byłeś dzielny całe życie i niestety nas opuściłeś. W imieniu żasnuczonej rodziny córka Anita, siostra Anna, bracia Karol i Adam.

GL-684

Kto w sercu żyje, nie umiera.

Dnia 21 października 2009 mija 4. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. HELENY SZÜCS

z Wędryni nr 7. Wszystkich, którzy ją znali, o chwilę wspomnień, zadumy i modlitwy proszą córki i syn z rodzinami.

GL-687

Człowiek szlachetny, odchodząc do wieczności,
nie umiera – ale żyje w naszej pamięci.

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 10. 2009 zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 87 lat nasza Kochana Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. MARTA HANZŁOWA

z Dąbrowej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 23 października o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Dąbrowej. Zasmucona rodzina.

RK-198

NEKROLOGI

Składamy serdecznie podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom, przyjaciołom za wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty oraz udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. BOLESŁAWA JELENIA

Szczególne podziękowania kierujemy do księdza Stanisława Jochymka i chóru kościelnego za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy również p. Černinovej. Zasmucona rodzina.

RK-201

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w RC w imieniu wszystkich Kół Macierzy oraz całego społeczeństwa polskiego na Zaolziu wyraża głębokie współczucie rodzinie Zmarłego 18 października 2009

dr. med. hab., PhD JANA PYSZKI

Jego nieprzeciętne zasługi dla ziemi ojczystej dostąpiły wysokiego uznania i pamięci. Żegnaj nasz wielki Przyjacielu!

GL-689

Pani Marii Bartulec oraz bliskim z powodu śmierci

śp. inż. BRUNONA SIWKA

wyrazy głębokiego współczucia składają współpracownicy.

RK-200

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - WĘDRYNIA:
Amfitrion 38 (20, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Simpsonowie - wersja kinowa (20, 21, godz. 15.30); Hodinu neviš (20, 21, godz. 17.45, 20.00); KARWINA - Centrum: Hodinu neviš (20, 21, godz. 17.45); Propozycja (20, 21, godz. 20.00); TRZYNIEC - Kosmos: Taking Woodstock (20, 21, godz. 17.30, 20.00); JABLONKÓW: Wrestler (21, godz. 19.30); CZ. CIESZYN - Central: Muži v říji (20, 21, godz. 19.00); CIESZYN - Piast: Odlet (20, 21, godz. 15.00, 16.45, 18.30); Galeianki (20, 21, godz. 20.15).

CO NA ANTENIE

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 22. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.
PTTS „BŚ” - Zaprasza 24. 10. na jesienną przechadzkę z tradycyjnym złożeniem wieńca pod Małą Kikula. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 8.25 do Boconowic.

ORŁOWA-LUTYNIA - Informuje, iż z powodów technicznych Koncert Jesienny się nie odbędzie!

CZ. CIESZYN - Zarząd chóru Harfa informuje, że próba chóru odbędzie się wyjątkowo we wtorek 20.10. o godz. 19.00.

▲ Biblioteka Miejska zaprasza na Spotkanie z techniką 23. 10. o godz. 17.00 wyjątkowo w czytelni biblioteki przy ul. Ostrawskiej 67. „Rozmowy o architekturze” z mgr inż. arch. Karolem Cieślarem uzupełni zwiedzanie wystawy „Cieślar + 2” w galerii Teatru Cieszyńskiego.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza 21. 10. o godz. 17.00 na pogadankę z MUDr. Radosławem Goldmannem pt. „Choroby zakaźne”.

DĄBROWA i PORĘBA - MK PZKO zapraszają Świetlicę Jesienną 24. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. W programie wystąpi teatrzyk Bajka z przedstawieniami „O Jasiu Wędrowniczu” i „Na jagody”. Po programie wspólna herbata.

ŁYBICE-WIEŚ - MK PZKO organizuje 24. 10. od godz. 9.00 w świetlicy MK tradycyjne pieczenie placzków połączone ze spotkaniami towarzyskimi.

HAWIERZÓW-ŻYWOCICE - MK PZKO zaprasza 21. 10. o godz. 15.30 do miejscowej restauracji na prelekcję inż. Franciszka Chowańca „O Afryce Południowej” z przezroczami.

LESZNA DOLNA - MK PZKO i Klub Seniora zapraszają 21. 10. o godz. 17.00 na prelekcję p. Ondraszka o Kilimandżaro.

TRZYNIEC-PODLESIE - Klub Kobiet zaprasza na wystawę robót ręcznych pt. „Godowe święta i inne okazje” 24. i 25. 10. w godz. 9-17 w sali PZKO w budynku restauracji Marco Polo.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

OFERTY PRACY

FIRMA POSZUKUJE do nowo otwieranego sklepu z odzieżą używaną w Ostrawie pracowników na stanowisko: kierownika sklepu i sprzedawców. Wymagania: doświad-

W planach także Kreator

Miłośnicy ostrych odmian muzyki rockowej nie mają większych problemów z pokazaniem Trzyńca na mapie. Festiwal muzyczny Noc Pełna Gwiazd co roku przyciąga pod Jaworowy tłumy wielbicieli przeróżnych gatunków rocka. W przygotowywanej już teraz 18. edycji (zaplanowanej na 25-26 czerwca 2010) organizatorzy zamierzają w większym stopniu postawić na zespoły heavy i thrash metalowe. Trwają wstępne rozmowy z takimi formacjami, jak Kreator i Moonspell, a więc legendami gatunku. Fani klasycznego hard rocka skwitują pewnie z zadowoleniem przebiegające pertraktacje z muzykami kultowej grupy Uriah Heep.

Przedprzedaż biletów rusza 1 listopada. Dwudniowy karnet będzie kosztować w listopadzie 500 koron.

(jb)

czenie w handlu oraz znajomość j. polskiego. Mile widziane doświadczenie w branży odzieży używanej. GV prosimy przysłać na e-mail: omegatc@omegatc.pl w temacie wpisywać „praca Ostrava”. GL-652

CO ZA OLZA

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

GALERIA DK „Trisia”, Trzyniec: do 28. 10. wystawa PZŚ „Hutnik1954-2009”. Czynna codziennie.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronislavy Ulmanovej „Doteky s anděly”.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 25. 10. wystawa pt. „Cieślar + 2”.

MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibica: do 23. 10. wystawa Dáši Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwinia: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie,

Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

OFERTY

SPRZEDAM NOWY, nie używany notebook Dell Studio 1537, tel.: 608 470 731. GL-678

KUPIĘ PARCEŁĘ BUDOWLANĄ o powierzchni około 1000 m² w miejscowościach: Olbrachcice, Dolny Żuków albo w okolicach od Bystrzycy po Jablůnkůw. Gwarantuję szybkie załatwienie wszelkich spraw urzędowych na mój koszt. Placę gotówką. Proszę dzwonić pod numer 602 510 658. GL-655

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-537

Gustav Kindt GmbH representative office

Viaduktová 58/6

Český Těšín 737 01

zatrudní:

ASYSTENTA/TKĘ d/s HANDLOWYCH

oraz

d/s NADZORU REALIZACJI ZAMÓWIEŃ

Dział towarów rolnych

Wymagania:

- średnie lub wyższe wykształcenie
- znajomość JA/JN mile widziana
- znajomość pracy z PC
- dokładność i precyzność

Ofertujemy:

- interesującą i motywującą pracę
- korzystne warunki płacy
- możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres trade.czechia@gustav-kindt.com w terminie do 27. 10. 2009.

Ogłoszenia do »Głosu Ludu«

przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeňského 4, Český Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Dreszczowiec w ČEZ Arenie

O, EKSTRALIGA

WITKOWICE
TRZYNIEC

4:5 (k)

Tercje: 0:2, 1:2, 3:0 – 0:0. Bramki i asysty: 39. Ujčík (Štefanka, Sičák), 42. Kvapil (Štefanka, Malík), 43. Burger (Klimek, Varaďa), 45. Stehlík (Varaďa, Burger) – 8. M. Růžicka (Polanský), 9. Polanský (Kohn, Zíb), 25. M. Růžicka (Hrabal, Kohn), 28. Hrabal (Kohn, M. Růžicka), decydujący karny Polák. Trzyniec: Hamerlík – Zíb, Hrabal, Seman, Malec, Cartelli, Výtisk, Lojek – Kohn, Polanský, M. Růžicka – D. Květoň, Peterek, Martyněk – Tomas, Polák, Bonk – Kancko, Ostrřížek, Pospíšil. Witkowice: Štěpánek – Sičák, Malík, Kuboš, Stehlík, Jurečka (32. Voráček), Rehák (30. Trnka) – Klimek, Burger, Hubáček – Treille, Štefanka, Varaďa – Ujčík, Vrána, Kvapil – Roman, R. Hruška, Szturc.

Stalownicy pokazali, że w hokeju nawet prowadzenie 4:0 jeszcze o niczym nie przesądza. Trzynięczanie do 28. minuty grali jak w transie, pozwalając zaskoczonym gospodarzom na niewiele. Witkowieckiej defensywie najbardziej dokuczał aktywny Martin Růžicka, zdobywca dwóch bramek i jednej asysty. Wszystko wzięło w łeb po pierw-

Jiří Polanský potwierdził, że rzuty karne to jego specjalność.

szej bramce Witkowic z kija Ujčíka, który tuż przed drugą przerwą obniżył na 1:4. W trzeciej tercji ożyli nie tylko ostrawscy kibice, ale przede wszystkim hokeiści trenera Aloisego Hadamczika, którym do wyrównania wystarczyły zaledwie trzy minuty. Znakomity spektakl trwał aż do rzutów karnych, a tam szczęście przechyliło się na stronę Trzyńca. Hamerlík wyłapał Kvapila

i Ujčíka, strzelającego efektownie w stylu Steve'a Yzermana (ale niedokładnie), witkowiecki Štěpánek skapitulował po strzałach Polanskiego i Poláka.

Trener Witkowic, Alois Hadamczik: *Zaczeliśmy grać dopiero w trzeciej tercji. Nie wiem, co działo się z drużyną do 39. minuty.*

Trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva: *Zakładaliśmy, że tylko z ak-*

tywnym, ofensywnym hokejem możemy coś wskórać w Witkowicach. Kapitałny początek zepsuła kosztowna trzecia tercja, właściwie straciliśmy wygrany mecz. To, co od początku do końca stało na wysokim poziomie, była atmosfera w hali.

Lokaty: 1. Witkowice 32, 2. Trzyniec 32, 3. Pilzno 32 pkt. **Dziś:** Trzyniec – Kometa Brno (17.00).

I LIGA

BENÁTKY n. I
HAWIERZÓW

3:5

Tercje: 2:3, 1:2, 0:0. Bramki: 5. Kica, 10. Dušek, 39. Hudíček – 8. Moravec, 13. Šafařík, 14. Sikora, 24. Seman, 36. Piecha. Hawierzów: Vošvrda – Klimeš, Zientek, Rangl, Peštuka, Šafařík, Tesařík – Žajgla, Moravec, Fořt, Haas, Piecha, Smejkal, Seman, Sikora, Zeliska.

Lokaty: 1. Chomutov 32, 2. Ujście n. L. 28, 3. Olomuniec 23,.... 15. Hawierzów 9 pkt.

II LIGA

ORŁOWA
HODONÍN

6:5 (k)

Tercje: 1:0, 1:2, 3:3 – 0:0. Bramki: 6. Mintěl, 40. Potočný, 47. Potočný, 50. Škatula, 60. Škatula, decydujący karny Prokop – 23. Salajka, 29. Jurásek, 44. Flaník, 48. Vrba, 49. Haring. Orłowa: Šafránek – Ubránek, Mintěl, Grygar, Dušek, Ovšák, Prokop, Škatula, Potočný, Rozum, Heggy, Vydra, Stránský, Studený, Samiec, Golab, Kotásek, Hanzl, Michajda.

Lokaty: 1. Orłowa 25, 2. Wał Międzyrzecz 24, 3. Hodonin 20 pkt. **JANUSZ BITTMAR**

Puchar EHF: Zdráhala i reszta

Niewiele zabrakło piłkarzom ręcznym Banika Karwina, by awansować do III rundy Pucharu EHF. Wystarczyło przed rewanżem z rumuńskim UCM Sport Resita skłonić Ondřeja Zdráhala.

26-letni reprezentant RC Ondřej Zdráhala zagrał fantastycznie, w głównym stopniu przyczyniając się do zwycięstwa Banika 29:28. Zdobył 9 bramek. Strzelał z prawie każdej pozycji, dwukrotnie też efektownie tzw. strzałem z nadgarstka w stylu Aleksandra Radzenki, dawnej ikony Banika. Do poziomu Zdráhala dostosowało się jednak w niedzielę tylko niewielu jego kolegów z drużyny. Zespół Resity przyjechał do Karwiny z ośmiobramkową zaliczką z pierwszego meczu i nie dał so-

bie wyrwać awansu. W odróżnieniu od Banika, w rumuńskiej drużynie nie było słabego ogniwa. Dobrze poukładany zespół potrafił zaatakować z kontry, ale pewnie czuł się także w ataku pozycyjnym z wykorzystaniem kołowego. A to z kolei, jak wiadomo, największa bolączka Banika Karwina.

– Rywal pokazał klasę i awansował zasłużenie – powiedział „Głosowi” po meczu trener Karwiny, Jozef Hanták. – *Udało nam się przynajmniej zwyciężyć na własnym parkiecie, to też się liczy.* W połowie drugiej odsłony szczyptorniści Banika bliscy byli zapaści, w 43. minucie przegrywali różnicą pięciu bramek (16:21), ale potrafili wykręcić resztki sił i motywacji. Do frontalnego

ataku poprowadzili gospodarzy Zdráhala z Šulcem, bez dwóch zdań najlepsi zawodnicy w zespole gospodarzy. Na 29:28 trafił Zdráhala stylowo, po stałym fragmencie gry technicznym rzutem zza obrońcy.

BANIK KARWINA 29:28
UCM SPORT RESITA (14:14)

Karwina: Mrkva, Adamík – Pavlíček 4, Vánčo 2, Sliwka 2, Faith 3, Hanták 2/1, Šulc 4, Mrózek 1, Petrovský 1, Požárek, Ivanov 1, Lázňa, Zdráhala 9/1. Resita: Ionescu, Antonaru – Butulija 7, Vaidasigan 1/1, Pasic 2/2, Parvan, Tucanu, Rohozneanu 2, Paraianu 1, Petrea, Irimescu 5/2, Ciubotariu 4, Fenici 3, Stan 3.

(jb) Ondřej Zdráhala zdobył w meczu aż 9 bramek.

Nigeryjczyk Ebus Onuchukwu znów czarował

I LIGA

OSTRAVA
LIBEREC

1:0
(0:0)

Bramka: 55. Mičola. Ostrawa: Baránek – Řezník, Neuwirth, Neves, Tchuř – Lukeš, Marek, Lička – Zehner (70. Kraut), Strnad (56. Varadi), Mičola (86. Wojnar).

Banik zadamował się na 3. miejscu w tabeli. Trzy punkty zapewnił gospodarzom Mičola z dośrodkowania Lukeša.

II LIGA

TRZYNIEC
ZLIN

3:1
(1:0)

Bramki: 80. i 84. Onuchukwu, 26. samobójcza – 86. Žůrek. Trzyniec: Lipčák – Hupka, Chlebek, Kuděla, Martinčík – Malíř, Hanus (75. Adaszek), Ceplák, Eismann – Szmek (84. Doležal), Matůš (64. Onuchukwu).

Piłkarze Trzyńca zdobyli skalp jednego z faworytów rozgrywek. W dużym stopniu przyczynili się do tego zmiennicy – Nigeryjczyk Onuchukwu, któremu do strzelenia

dwóch bramek wystarczyło 20 minut oraz polski pomocnik Mariusz Adaszek, reżyser ofensywnego huraganu w końcówce spotkania.

OPAWA 3:0
MFK KARWINA (1:0)

Bramki: 43. i 61. Halaška, 75. Pošpěch. Karwina: Kafka – Jursa, Suchý, Hoffmann, Staš – Fícek (71. Gíku), Pavlík, Slončík, Knötič (46. Milosawljew) – Mišínský, Opic (71. Pontus).

W jednostronne widowisko zamienił się sobotni mecz w Oprawie. Zespół Karwiny pokazał swoje gorze oblicze. Drużyna trenera Leoša Kalvody zagrała koszmarnie w obronie, pomysłu zabrakło też gościom w fazie ofensywnej.

Lokaty: 1. Ujście n. L. 31, 2. Hradec Kr. 26, 3. Sokolov 22,.... 5. Trzyniec 21, 12. Karwina 15 pkt.

DYWIZJA

HAWIERZÓW
ORŁOWA

0:3
(0:2)

Bramki: 25. T. Věčerek, 39. Pristáš

(sam.), 75. Kopel. Hawierzów: Pacanovský – Valový, Giňa, Kučerňák, Reichl – Pristáš (46. Pištěk), Sourada, Kisel (85. Petřík), Vandriak – Látal, Punčochář (87. Valla). Orłowa: Szarowski – Prčík, A. Věčerek, Sochora, Gazda – Široký (75. F. Kadlčák), Kušnýr, Trlifaj, Zď. Kadlčák – T. Věčerek (83. Skácelík), Kopel.

Indianie rozkleili się po samobójczym голу Pristáša, który przed przerwą zdezorientowany wpakował głową centrę Širokiego w okienko własnej bramki. Defensywa Slavii w II połowie skasowała kilka groźnych strzałów Hawierzowa, w tym stuprocentową Pištěka. W 75. minucie w zamieszaniu podbramkowym wynik derbów ustalił Kopel.

Lokaty: 1. Zlin B 24, 2. Szumperk 24, 3. Jakubczowice 23,.... 6. Orłowa 19, 16. Hawierzów 7 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

CZ. CIESZYN
CZELADNA

0:2
(0:1)

Bramki: Pražák, Neuwirth. Cz. Cieszyn: Pytela – Kantor, Blažek (85.

Hromada), Rac, Popelka – Zabelka (80. Bela), Szmek, Mendrok, Hradečný – Groš (75. Jurkovský), Šmahaj.

Drużyna Czeskiego Cieszyń wciąż nie znalazła pomysłu na wyjście z impasu. W I połowie Blažek nie upilnował Pražáka, który w karłolomny sposób (podbrzuszem) trafił na 1:0, gol Neuwirtha (90.) był zaś konsekwencją złej asekuracji całej linii obronnej.

HAJ 5:1
OLBRACHCICE (4:0)

Bramki: Šubrt 2, Trupl 2, Chrenko – Novák. Olbrachcice: Chlebek – Kulhánek, Neuman, Hovůrka, Čubok – Wojtyna, Smeal, Stachel, Novák – Kociolek, Hánl.

Piłkarze Banika pojawili się w Haju tylko z jedenastką piłkarzy. Zabrakło zmienników, w dodatku kilku zawodników zagrało z przeziębieniem. Banik był bez szans.

HRADEC n. M. 0:2
L. PIOTROWICE (0:1)

Bramki: Urban, Šuster. Piotrowice: Sabala – Klimek, Bernátik, Bielan,

Kumpán – Lukan, Dittrich, Anastazovský, Miko (87. Funiok) – Urban, Šuster (90. Skřížovský).

Znów potwierdziło się, jak ważne są w niższych klasach dobre kontakty z lokalnymi drugoligowcami. Obie bramki dla Piotrowic zdobyli bowiem byli piłkarze Karwiny.

BOGUMIN 3:2
OLDRZYSZÓW (0:1)

Bramki: D. Štverka 2, Kubinski – Utěšený 2. CZK: Hartoš, Ulička, Blahetka (0). Bogumin: Skupeň – Pluta (46. Prokš), Kornak, Ducar, Tvrdý – Ciesarik, Harwot (80. Veseleňák), D. Štverka, Kubinski – Foltyn, Bystroň (55. Gábor).

Goście dogrywali mecz w ósemkę i po końcowym gwizdu o mało nie zlinczowali sędziego. Zwycięską bramkę zdobyli boguminiacy w 88. minucie. Foltyn w dobrej pozycji dograł do jeszcze lepiej ustawionego Štverki.

Lokaty: 1. Liskowice 31, 2. P. Polom 20, 3. L. Piotrowice 20,.... 10. Cz. Cieszyn 14, 13. Bogumin 11, 14. Olbrachcice 9 pkt. (jb)

CZWARTEK
22 października 2009
rocznik LXIV ♦ nr 126
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 8:

Czy Andrzej
Gołota
zna Zaolzie?

Skorzystaliśmy z dotacji

Blisko pół miliona koron na projekty kulturalno-oświatowe otrzymały w tym roku z kasy województwa organizacje polskie na Zaolziu. To połowa pieniędzy, które województwo morawsko-śląskie przeznaczyło na wsparcie finansowe działalności mniejszości narodowych.

– Wszystkie polskie podmioty, które ubiegały się o dotacje, otrzymały je – poinformował redakcję radny województwa i członek Wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych, Henryk Małysz. Są to: Kongres Polaków w RC, Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego oraz Miejskowe Koło PZKO w Jabłonkowie. Teraz nadszedł czas rozliczania dotacji. Największą kwotę – 200 tys. koron – otrzymał Kongres Polaków. 100 tysięcy przeznaczono na organizację imprezy „Tacy jesteśmy”, drugie tyle otrzymał na swą działalność Ośrodek Dokumentacyjny KP.

Zarządowi Głównemu PZKO województwo przyznało dotację na projekty wydawnicze: „Zachodniocieszyński słownik gwarowy” Władysława Milerskiego (91 tys. koron) oraz Biuletyn Ludoznawczy (35 tys. koron), który wydaje Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO. – Słownik Władysława Milerskiego jest w trakcie ostatnich przygotowań do druku, ukazuje się jeszcze w tym roku, w nakładzie 800 sztuk – powiedział prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa. – Dotacja wojewódzka pokryła mniej więcej połowę kosztów związanych z jego wydaniem.

Dwie dotacje otrzymało MK

Jabłonkowskie MK PZKO otrzymało dotację m.in. na pokaz tradycyjnych wiejskich rzemiosł i rękodzielnictwa „Szikowne gorolski rynec”, odbywający się w ramach Gorolskiego Święta. W tym roku na „Gorolu” ciesze z Jaworzynki zaprezentowali, jak kiedyś budowano tradycyjną góralską „drzewionkę”.

PZKO w Jabłonkowie. 100 tysięcy koron poszło na urządzenie stałej ekspozycji „Gorolski żywobyci” w Izbie Regionalnej im. Adama Sikory, 72 tys. koron na VI Festiwal Rzemiosł Ludowych, Rękodzieła i Tradycyjnej Produkcji „Szikowne gorolski rynec”, który odbył się w ramach Gorolskiego Święta. Z innej puli dotacyjnej – środków przeznaczonych na wsparcie projektów kulturalnych – województwo wspomogło tegoroczne Gorolskie Święto kwotą 118 tys. koron. – Dotacja na

ekspozycję „Gorolski żywobyci” pokryła ok. 80 procent kosztów jej realizacji – obliczył prezes MK PZKO Jan Ryłko. – W przypadku festiwalu „Szikowne gorolski rynec”, który jest częścią Gorolskiego Święta, dotacja przedstawia tylko kilka procent. Ryłko dodał, że nie do końca rozumie politykę dotacyjną województwa. Koło pisze projekty każdego roku, lecz nie zawsze otrzymuje wsparcie. – Najsmieszniejsze jest, że w zeszłym roku, kiedy patronat nad Gorolskim Świętem objął het-

man Evžen Tošenovský, nie otrzymaliśmy z województwa ani korony na jego organizację.

Zasady przyznawania dotacji na przyszły rok oraz kwota, która zostanie na nie przeznaczona, nie są jeszcze znane. Sytuacja wyklaruje się dopiero po ułożeniu i uchwaleniu budżetu województwa. – Wiadomo jednak, że budżet będzie okrojony. Jest kryzys, dochody są mniejsze, sytuacja jest trudna – zdradził Małysz.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Będą rodziły komfortowo

Szpital Trzinec otworzył po przebudowie nową porodówkę. Już w najbliższych dniach dzieci będą przychodziły na świat w komfortowych warunkach. Porody będą się odbywały w czterech samodzielnych pokojach porodowych z zapleczem sanitarnym, co zapewni rodzającym nie tylko komfort, ale i pełną prywatność. Pokoje są wyposażone w nowoczesne łóżka porodowe i sprzęt potrzebny do pielęgnacji dziecka po porodzie oraz do monitorowania stanu zdrowia matki i dziecka. Częścią porodówki jest sala, w której będą przeprowadzane cięcia cesarskie. Ostatni większy remont trzynieckiej porodówki odbył się przed dwudziestu laty. Wtedy warunki były inne, ojcowie sporadycznie tylko brali udział w porodach. – Teraz poród to wydarzenie rodzinne – mówi Iwona Kujawa, siostra oddziałowa. – Blisko 80 procent porodów w naszym szpitalu odbywa się z udziałem

bliskiej osoby. Rodząca kobieta i towarzysząca jej osoba wymagają większej prywatności, a w starych lokalach nie byliśmy w stanie im tego zapewnić. (dc)

Skoczył pod pociąg

Starszy mężczyzna skoczył we wtorek rano w Trzynie pod koła nadjeżdżającego pociągu towarowego. Lekarka pogotowia, która przybyła na miejsce wypadku kilka minut po odebraniu przez pogotowie zgłoszenia, stwierdziła zgon. – Naoczni świadkowie potwierdzili, że mężczyzna sam skoczył pod pociąg – powiedział „Głosowi Ludu” rzecznik pogotowia, Lukáš Humpl. Do tragedii doszło w pobliżu przejazdu kolejowego koło „Slovanu”. To już drugi podobny wypadek w ostatnich dniach. W ub. czwartek 26-letni mężczyzna skoczył pod pociąg przejeżdżający przez stację kolejową w Hawierzowie. (dc)

POGODA

czwartek

dzień: 9 do 13°C
noc: 6 do 2°C
wiatr: 2-6 m/s

piątek

dzień: 10 do 14°C
noc: 9 do 5°C
wiatr: 1-4 m/s

Miasto dalej popiera spalarnię

Kolejnych kilkadziesiąt podpisów zebrało stowarzyszenie Frygato-Eco pod petycją przeciwko budowie spalarni w Karwinie. Na wtorkowym posiedzeniu Rady Miasta przewodniczący stowarzyszenia, Václav Gavlovský, zaapelował do władz Karwiny o zrezygnowanie z tej inwestycji. Jak powiedział, zebrano już 1680 podpisów pod petycją.

– Kiedy rozpoczynaliście swoją kadencję, deklarowaliście, że Karwina będzie miastem uzdrowiskowym i uniwersyteckim. Teraz mieszkańcy miasta was potrzebują, żebyście zapobiegli zanieczyszczeniu naszego środowiska, a co za tym idzie – pogorszeniu zdrowia ludzi. Dlaczego mieszkańcy naszego miasta mają ucierpieć z powodu spalania odpadów z innych regionów, a nawet z innych krajów? – pytał radnych Gavlovský. Na żadne ze swoich pytań nie doczekał się jednak odpowiedzi. Miasto nadal trwa przy swoim stanowisku – popiera budowę spalarni.

– Sprawa spalarni będzie ciągnąć się jeszcze kilka lat, o ile inwestycja w ogóle dojdzie do skut-

ku. Nie straszmy niepotrzebnie mieszkańców, nie wytwarzajmy w mieście atmosfery niepokoju – mówił prezydent miasta, Tomáš Hanžel. Według niego, mieszkańcom

trzeba przedstawić konkretne informacje, opinie specjalistów. Jeden z radnych zaproponował wykorzystanie miejskiego kanału telewizyjnego do propagowania in-

formacji o planowanej budowie, a następnie przeprowadzenie referendum.

– Spośród 110 czeskich miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców Karwina jest na 109 miejscu pod względem zanieczyszczenia środowiska naturalnego – argumentował Gavlovský. Milan Friz, frygato-eko na posiedzeniu rady, przedstawił wyniki pomiarów koncentracji niebezpiecznych dla zdrowia substancji. – To nie wymaga komentarza, wyniki mówią same za siebie – powiedział. Z danych wynika, że w Karwinie jest o wiele gorsza sytuacja niż w Pradze i Ostrawie, a równocześnie koncentracja niebezpiecznych substancji jest kilkakrotnie wyższa niż jest to dopuszczalne. Na kolejne posiedzenie radnych przyjedzie również dr Radim Šrám z Czeskiej Akademii Nauk, który przedstawi wyniki pomiarów koncentracji szkodliwych dla zdrowia substancji.

Przypomnijmy, że przeciwko budowie spalarni protestują także polskie samorządy. (ep)

Stanowisko stowarzyszenia Frygato-Eco oraz 1680 mieszkańców podpisanych pod petycją przeciwko spalarni przedstawił na posiedzeniu Václav Gavlovský.

KRÓTKO

Florystyczne mistrzostwa

HAWIERZÓW (dc) – Miasto będzie w 2011 roku gospodarzem 17. Mistrzostw Europy w Florystyce. Do Hawierzowa zjadą kwaciarze z dwudziestu krajów, specjalizujący się w sztuce układania kwiatów. Mistrzostwa po raz pierwszy odbędą się w Republice Czeskiej. Chęć zorganizowania mistrzostw zgłosiły również Włochy i Rosja. Decyzja zapadła w sobotę w norweskim Lillehammer. Na czele delegacji, która przedstawiła Hawierzów i jego możliwości goszczenia imprezy, stał wiceprezydent miasta Zdeněk Osmanczyk. W styczniu przyszłego roku przedstawiciele międzynarodowej organizacji florystycznej Florint odwiedzą Hawierzów i będą prowadzili rozmowy dotyczące przygotowań do ME.

Fundacje bogatsze

OSTRAWA (dc) – W ubiegłym tygodniu napełniało konto Fundacji OKD. Spółka New World Resources, która jest właścicielem OKD, przekazała na cele charytatywne 378 tys. euro (blisko 10 mln koron). Z kolei Ostrawsko-Karwińskie Koksownie wsparły fundację kwotą 200 tys. koron. Fundacja wykorzysta dary na granty dla organizacji non-profit w regionie morawsko-śląskim. Z pomocy Fundacji OKD skorzystały już na przykład niektóre polskie szkoły na Zaolziu i koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Spółka NWR przekazała również dar finansowy w wys. 38 tys. euro Stowarzyszeniu Święta Barbara, wspierającemu wdowy i sieroty po górnikach, którzy zginęli przy pracy w kopalniach. Aktualnie stowarzyszenie otacza opieką 95 dzieci z Czech, Polski i Słowacji. Inwestuje pieniądze w ich wykształcenie, opłaca im na przykład zakup podręczników, kursy językowe, współfinansuje zakup komputerów.

Nowe przyrzędy dla szpitali

KARWINA (ep) – Radni zdecydowali na swoim ostatnim posiedzeniu o przekazaniu pieniędzy dwóm karwińskim szpitalom. Szpital z polikliniką w Karwinie-Raju otrzyma 500 tys. koron, które przeznaczy na zakup specjalnej sondy do ambulatorium kardiologicznego. Prywatny Szpital Górniczy za 300 tys. koron, które dostanie od miasta, kupi defibrylator dla oddziału chirurgii kręgosłupa. – *Karwinie wspiera szpitale finansowo każdego roku – zawsze dajemy im fundusze na zakup konkretnych urządzeń. W tym roku placówki dostają pieniądze po raz drugi – postanowiliśmy zwiększyć sumę, którą planowaliśmy na to przeznaczyć, z 700 tys. do 1,5 mln koron – usłyszeliśmy w karwińskim magistracie.*

Najlepszy miód z Olbrachcic

Wydawać by się mogło, że aby spełnić rygorystyczne kryteria uprawniające pszczelarza do starania się o przyznanie podstawowemu produktowi jego pszczoł – certyfikatu „Český med”, trzeba mieć pasiekę w regionie sterylnym, w każdym razie pozbawionym wszelkich wyziewów przemysłowych. A tymczasem okazuje się, że wysoko jakościowy miód można również uzyskiwać od pszczoł hodowanych na terenie karwińskiej niecki węglowej.

Jednym z niewielu pszczelarzy w Republice Czeskiej, którzy mogą się pochwalić posiadaniem takiego certyfikatu, jest Władysław Wrań z Olbrachcic. Z miejscowości, która od zachodu, północy i wschodu atakowana jest przez pyły kopalniane, a od południa zasypywana emisjami pochodzenia hutniczego. Po raz pierwszy certyfikat „Český med” uzyskał w roku 2006, powtórnie zaś w roku bieżącym. Ale na tym nie koniec sukcesów. 11 października, na wystawie „Zemědělec” w Lysej

Miodu złotego medalisty, Władysława Wrany, można było skosztować na weekendowej wystawie „W Olbrachcicach każdy coś po trafi – w każdym talerzu drzemie”. Przedszkolakowi Radziejowi smakował bardzo...

nad Łabą za swój miód uhonorowany został Złotym Medalem. Jako jeden z grona trzydziestu pszczelarzy w Republice Czeskiej. Badania laboratoryjne wykazały, że miód Wrany we wszystkich parametrach był lepszy od zakładanej normy – zawiera tylko 17,2% wody (podczas gdy norma pozwala na 20%), sacharozy jest w nim mniej niż 1% (dopuszczalna norma: 5%), a zanieczyszczeń poniżej 2 mg (norma 20 mg/1 kg).

Pan Władysław, który rozkochał się w pszczelarstwie już w dzieciństwie a członkiem Czeskiego Związku Pszczelarskiego jest od roku 1967, z pszczołami związał się na dobre i na złe. Aktualnie posiada 22 ule. Wszystkie własnej produkcji, wszystkie wykonane wyłącznie z drewna. Bo tylko do takich – jak mówi – ma zaufanie. Sam też zrobił sobie całe instrumentarium pszczelarskie. I to ze stali nierdzewnej, jako że tylko taki materiał daje gwarancję, że do miodu nie przedostaną się nieczystości. Za te narzędzia w 2004 roku otrzymał nagrodę na wystawie w słowackiej Nitrze.

Miód obnoszący się zaszczytnym tytułem „Český med” pszczelarz może sprzedawać po lepszej cenie i to nie tylko wśród znajomych. Może go też zbywać w oficjalnej sieci handlowej. (s)

Karwina wesprze domy dla powodzian

Pół miliona koron powędruje z Karwiny do kilku gmin dotkniętych tegoroczną powodzią. Na budowę domów dla powodzian miasto przeznaczy 140 tys. koron, a karwińscy przedsiębiorcy – 360 tys. O pomoc finansową do przedsięwzięcia zapelował prezydent miasta, Tomáš

Hanzel. Dużo miast z naszego regionu wysyłało pieniądze na pomoc jeszcze w trakcie powodzi i po tragicznych zdarzeniach. Karwinie zdecydowała się teraz wesprzeć jeszcze budowę domów dla poszkodowanych. Fundusze trafią do gmin Kunín, Jeseník nad Odrou i Životice

koło Nowego Jiczyna. – *Pieniądze symbolicznie przekazę hetmanowi województwa morawsko-śląskiego, Jarosławowi Palasowi, 6 listopada, tuż przed koncertem Karla Gotta – zapowiedział prezydent Hanzel. – Gott zaśpiewa w Karwinie pierwszy raz po 30 latach. Koncert*

odbędzie się 6 listopada na stadionie zimowym o godz. 19.00. Można jeszcze kupować tańsze bilety (te droższe są już wyprzedane). Dostępne są m.in. w centrach informacji w miastach naszego województwa – poinformowała rzeczniczka Urzędu Miasta, Šárka Swiderová. (ep)

»Wspólnota«
o sprawozdaniu rządu

„Sprawozdanie o sytuacji mniejszości narodowych w Republice Czeskiej za rok 2008”, które wydały w tych dniach Kancelaria Rządu RC i Sekretariat Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych, było głównym tematem obrad piątkowego posiedzenia zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Co-existencja-Wspólnota”. Jak poinformował nas rzecznik „Wspólnoty”, Tadeusz Toman, w publikacji zamieszczono m.in. informację o tym, że spośród 180 gmin, w których powinny być powołane komitety ds. mniejszości, na pytania autorów publikacji nie odpowiedziało 48 gmin. Z kolei 74 gminy komitetu w ogóle nie powołały.

– Członków „Wspólnoty” dziwi, że państwo nie jest w stanie wyegzekwować prawa – ustawa o administracji (správní zákon) mówi jednoznacznie, że organ samorządu

terytorialnego jest zobowiązany odpowiedzieć na list do 30 dni, a w wypadku, gdy odpowiedź wymaga dłuższego czasu, powinien żądać przedłużenia terminu do 90 dni. „Wspólnota” będzie zajmować się tą sprawą – zapewnił Tadeusz Toman.

Na zebraniu podjęto uchwałę w sprawie udziału „Wspólnoty” w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych (w maju) i samorządowych (w październiku) oraz na temat organizacji obchodów 20-lecia Ruchu w przyszłym roku. Zaplanowano zorganizowanie z tej okazji na początku marca – na Zaolziu, uroczystego zebrania i w kwietniu – w Pradze, konferencji międzynarodowej. Wszystkie uchwały będą omówione na zebraniu Rady Republiki, które odbędzie się w piątek 23 października w Boguminie.

(kor)

MOIM ZDANIEM
Po europejsku i transgranicznie

Gdzie tylko spojrzeć, aż roi się od projektów dofinansowanych z Unii Europejskiej. Budujemy nowe drogi, kanalizacje, odnawiamy zabytki, urządzamy imprezy transgraniczne. Nic, tylko się cieszyć, że pieniądze płyną ciurkiem.

Ostatnio już zaczynam być lekko uczulona na sformułowanie „projekt dofinansowany z funduszy europejskich”. Lata leca i rok 2013, kiedy to dotacje dla naszego kraju się skończą, wcale nie jest taki odległy. Tymczasem człowiek ma wrażenie, że bez dotacji z Unii nie da się już wybudować nawet wiaty na przystanku autobusowym. Przeraża mnie, na co wszystko idą środki z Brukseli. Czy – zdając sobie sprawę, że niektóre imprezy transgraniczne są transgranicznymi tylko dlatego, by można na nie zdobyć dotację – będziemy spokojni, kiedy po 2013 roku to my będziemy sponzorować podobne wydatki w innych krajach? Czy naprawdę ma sens, by Unia finansowała na przykład dwie wystawy działkowców – jedną w Czeskim, drugą w polskim Cieszynie, szumnie określane mianem wspólnego projektu?

Korzystajmy z dotacji póki czas, bo obawiam się, że za kilka lat wielu z nas zostanie eurosceptykami.

danuta.chlup@glosludu.cz

Recytowali poezję chrześcijańską

W siedzibie Rady Kościelnej Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. odbył się finał konkursu recytatorskiego poezji chrześcijańskiej. Został zorganizowany w ramach projektu „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim”. Konkurs miał charakter ekumeniczny. Wzięło w nim udział 18 finalistów wyłonionych w eliminacjach, które odbywały się w polskich i czeskich szkołach w Czeskim Cieszynie i oko-

licy. Zmagania recytatorów oceniało jury na czele z profesorem Danielem Kadłubcem. W jego skład weszli przedstawiciele kościołów katolickiego oraz protestanckich, dyrektor Teatru Cieszyńskiego – Karol Suszka, nauczyciele Gimnazjum Polskiego i aktorzy.

Konkurs odbył się w trzech kategoriach. W pierwszej (klasy niższego stopnia szkół podstawowych) zwyciężyli uczniowie szkół

czeskich. W kategorii starszych klas podstawówek pierwsze miejsce wywalczyła Halina Roszka, drugie Dominik Morcinek (oboje Polska Szkoła Podstawowa Wędrzynia), a trzecia lokata przypadła w udziale Janie Bąkowskiej z PSP w Czeskim Cieszynie. W najstarszej kategorii wszystkie miejsca na podium zajęli uczniowie Gimnazjum Polskiego. Laureatami zostali Maciej Cymorek, Do-

rota Molin i Anna Wałach. Zwycięzcy zaprezentują swoje wiersze na uroczystym koncercie adwentowym w kościele Na Niwach w Czeskim Cieszynie, który odbędzie się 29 listopada i będzie zwieńczeniem projektu „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim”. Wiersze usłyszymy również w eterze – w audycji „Głos chrześcijan” nadawanej przez Radio Ostrawskie. (dc)

Z BEZDOMNOŚCI JEST BARDZO CIĘŻKO WYJŚĆ, ALE NIEKTÓRYM SIĘ TO UDAJE

Rozpoczynam drugie życie

Przed kilkoma dniami w Cieszynie zakończył się Festiwal Sztuki Bezdomnej – jedyna taka inicjatywa w Polsce. Złożyły się na niego koncerty, spektakle oraz turniej piłki nożnej drużyn bezdomnych. O bezdomności rozmawiamy z Sylwestrem Lamentem, jednym z mieszkańców domu „Barka” w Cieszynie, który jest prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”.

Jak wpada się w bezdomność?

Zaczyna się bardzo różnie. W moim przypadku zaczęło się od rozpadu małżeństwa, które trwało 10 lat. Później pojawiły się problemy emocjonalne – trafiłem do szpitala psychiatrycznego. Zanim się zorientowałem, wyładowałem na bruku. Dobrze, że znalazłem drogę do cieszyńskiej „Barki”. Mieszkam już w niej trzy lata.

Nie jest więc pan klasycznym bezdomnym, który nie ma dachu nad głową i spędza noce na kolejowych dworcach czy na kłatkach schodowych albo strychach...

Tak to nazywamy, że mamy swój dom, jest wspólnota. Wszyscy są w kupie, każdy każdemu pomaga, ra-

zem się wspieramy. Więc chociaż jesteśmy bezdomni, dzięki temu, że mieszkamy w „Barce”, jesteśmy „domni”. Kiedyś kręcono o nas film i wtedy nasza drużyna piłkarska została nazwana Domni Cieszyn.

Ciężko jest wyjść z bezdomności?

Wychodzi z niej garstka ludzi. Niektórym się udaje, ale po pewnym czasie wracają do bezdomności. Wiele zależy oczywiście od nas samych. Są tacy, którzy wracają do tego środowiska, bo lubią, bo tak są nauczeni. Dobrze to widzieć jesienią, kiedy domy, takie jak „Barka”, zapełniają się bezdomnymi. Robi się zimniej, więc szukają dachu nad głową. Na wiosnę część z nich odchodzi,

bo jest już cieplej. Traktuję to trochę jak wyko-rzystywanie pla-cówki. Ja w tej chwili o sobie mogę powiedzieć, że wy-

Mogę powiedzieć o Cieszynie – to miasto przyjazne dla bezdomnych, osób, które znalazły się na życiowym zakręcie. Dzięki tej przychylności mogły powstać takie organizacje, jak Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być razem”, które wyciąga rękę do potrzebujących. Ze strony państwa pomocy jakoś nie dostrzegam. Owszem, jest dużo terapii.

Po trzech latach mieszkania w „Barce” zmienia pan środowisko. Chyba nie będzie łatwo...

Na pewno będzie ciężko, bo otrzymałem dużo pomocy od „Być Razem”. Zżyłem się z tymi ludźmi, terapeutami.

A drugiego małżeństwa pan się nie boi?

Boję się. Mówię sobie jednak, że jestem młody, więc mogę zacząć wszystko raz jeszcze.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

Sylwester Lament

chodzę powoli na prostą. Do szczęścia brakuje mi bardzo niewiele.

Bardzo niewiele, czyli ile?

Dokładnie dwóch miesięcy. Za dwa miesiące odchodzę z „Barki” i idę na swoje. Po raz drugi będę się żenił. Dziś jestem o tyle mądrzejszy, że już wiem, jakich błędów unikać w małżeństwie. Z pierwszego związku mam dwie córki, moja przyszła żona też ma dwie córki.

Jak była żona zareagowała na pana bezdomność?

Na początku była zdziwiona. A potem była już tylko cisza. Dziś utrzymuję z nią tylko kontakt telefoniczny. Dzwonię, jak chcę zobaczyć się z córkami. Nie zabrania mi tego, nie robi problemu.

Mówi pan, że ciężko jest wyjść z bezdomności. To może państwo pomaga za mało. Jak pan to ocenia?

Bezdomni w Polsce

Nie ma dokładnych danych, jeżeli chodzi o liczbę bezdomnych w Polsce. Według nieoficjalnych danych, osób, które nie mają dachu nad głową, może być od 30 tysięcy do 300 tysięcy. Do ogólnopolskich organizacji zajmujących się pomocą bezdomnym zaliczane są Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta oraz „Monar”, założony przez Marka Kotańskiego. Magdalena Drabik ze SPW „Być razem” zauważa, że są dwa rodzaje bezdomności – fizyczna, rozumiana jako brak domu, oraz mentalna, a więc poczucie osamotnienia, odrzucenia. (wt)

W ramach Festiwalu Sztuki Bezdomnej odbył się turniej piłki nożnej.

Twórczość karwińskich i hawierzowskich artystów

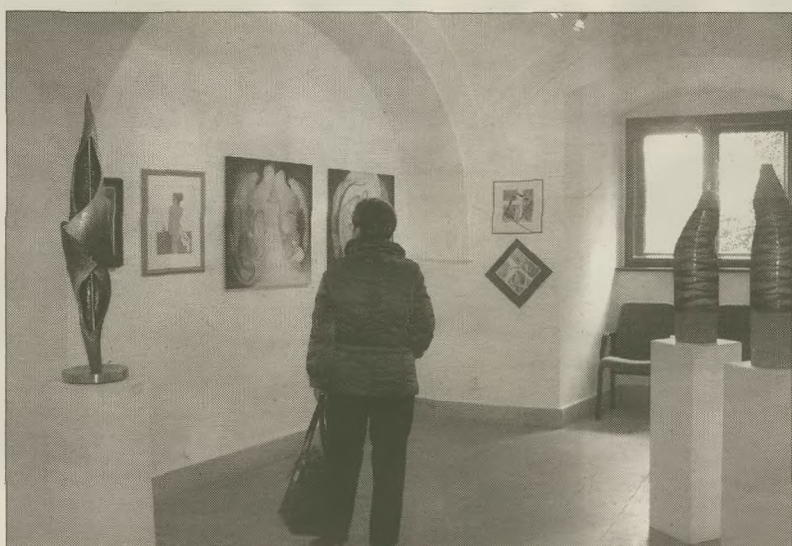
Ostrawskie Centrum Plastyczne „Chagall” wytyczyło sobie za cel pokazanie w Galerii Zamkowej w Karwinie-Frysztacie twórczości dwóch środowisk twórczych – karwińskiego i hawierzowskiego. Tradycje twórcze w obu miastach rozwijały się przede wszystkim w drugiej połowie XX wieku i na początku bieżącego. Dotychczas artyści prezentowali swoje dokonania zawsze osobno lub na wspólnych wystawach przygotowywanych w Ostrawie przez związek twórczy morawsko-śląskiego stowarzyszenia plastyków. Wystawa chciała też „zmapować” oba środowiska i podjąć próbę porównania poziomu z twórczością krajową. Na apel odpowiedziało 25 plastyków, w tym większość karwińskich, w tym też wielu związanych z tutejszym polskim środowiskiem. Centrum Plastyczne „Chagall” na wystawę zaproponowało ze swych zbiorów twórczość niektórych nieżyjących już plastyków. Prezentowane są więc wszystkie kategorie wiekowe, od seniorów po młodych, czy też rozpoczynających dopiero karierę plastyków. Zobaczyć więc możemy m.in. prace Otakara Barana, Oldřicha Bijoka, Jaromíra Fajkusa, Miloša Jančara,

Jaroslava Kapca, Oldřicha Kodeša, Bohuša Konečného, Josefa Koláří, Vladislava Oslizloka, Tadeusza Wratnego czy Rudolfa Žebroka. Są też ich następcy: Edgar Baran, Václav Beránek, Renáta Filipová, Jarka Gřešková, Jiří Moldřík, Tomáš Oslizlok, Jarka Rybová, Greta Sartorisová, Roman Schmucker, czy też Walter Taszek oraz jego córka Romana i inni.

Można tylko żałować, że hawie-

rzowscy artyści potraktowali okazję przedstawienia swojego środowiska trochę po macoszemu. Chociaż dużo liczniejsi od karwińskiego środowiska, to tylko nieliczni odpowiedzieli na apel wzięcia udziału w karwińskiej wystawie.

Wystawę we frysztańskiej Galerii Zamkowej „Chagall” oglądać możemy – oprócz poniedziałków – codziennie w godz. 9-18, do 8 listopada. (o)

Fragment ekspozycji w Galerii Zamkowej „Chagall”.

Tym razem o architekturze

Zainteresowani techniką mogą spotykać się na prelekcjach w bibliotece przy ul. Havlíčka w Czeskim Cieszynie. Tym razem organizatorzy „Spotkań z techniką” zapraszają na „Rozmowy o architekturze” do biblioteki przy ul. Ostrawskiej. Gościem jutrzejszego spotkania (początek o 17.00) będzie architekt Karol Ciešlar, a prelekcja połączona będzie z obejrzeniem wystawy „Ciešlar+2”. „Spotkania z techniką” mają już trzyletnią tradycję. – Pierwotny cel był taki, żeby w Czeskim Cieszynie oprócz prelekcji historycznych czy podróżniczych było też coś dla techników. Chcemy również promować lokalne firmy, które mają ciekawe produkty – wyjaśnia inicjator „Spotkań”, Karol Guńka. – Martwi mnie, że maturzyści wybierają raczej kierunki humanistyczne, a kierunki techniczne są jakoś zapomniane, staram się więc też nawiązać kontakt ze szkołami, zainteresować uczniów techniką – dodaje. Tematy podejmowane na spotkaniach są różne – mowa była już o telewizji cyfrowej, samochodach elektrycznych czy specjalnych cichych wentylatorach, które produkuje trzyńska firma. Reagujemy na bieżąco na ciekawe wydarzenia, nowinki techniczne. – Na przykład po artykule w „Głosie Ludu” o ciepłej dla Czeskiego Cieszyńska skontaktowaliśmy się z dyrektorem elektrociepłowni w Cieszynie i zaprosiliśmy go na spotkanie w listopadzie – dodaje Guńka. W grudniu natomiast zainteresowani techniką spotkają się z dyrektorem technicznym Hut Trzynieckiej, który opowie o perspektywach produkcji stali. (ep)

WIRTHUALNA KSIĘGARNIA

JOANNA CHMIELEWSKA
»Boczne drogi«

Wyd. „Kobra”. Intryga, jak to u Chmielewskiej, nieco zawiła, ale to chyba jej cecha charakterystyczna. Powieść rozpoczyna przyjazd ciotki Teresy z Kanady i zatrucie pokarmowe mamusi... I jak to bywa, nic nie toczy się tak, jak powinno, a wycieczka krajoznawcza po Polsce, zaplanowana w każdym szczególe, wymyka się spod kontroli. Ale nie może być inaczej, bo główni bohaterowie powieści mają zdecydowane charaktery i skłonność do niesamowitych pomysłów.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

»Canticum Novum« – już trzecia nominacja

Chór Mieszany „Canticum Novum” nie jest w konkursie „Tacy Jesteśmy” żadnym nowicjuszem. To sprawdzony weteran, który w konkursie Kongresu Polaków nominowany był już dwa razy – w latach 2005 i 2007. W tym roku ponownie, już po raz trzeci, wysłuchamy śpiewanych przez „Canticum” utworów na listopadowym koncercie galowym w Teatrze Cieszyńskim. Tym razem Kongres nominował zespół za zdobycie drugiej nagrody w kategorii „Pop & Jazz” podczas 48. Międzynarodowego Konkursu Chóralnego im. C.A. Seghizzi w Gorizii, we włoskim mieście leżącym tuż przy granicy ze Słowenią.

– Trzecie miejsce zajęliśmy też w kategorii muzyki barokowej. Tam jednak, w przeciwieństwie do kategorii „Pop&Jazz”, ogłoszono tylko zwycięzcę – mówi dyrygent i kierownik artystyczny „Canticum Novum”, Leszek Kalina. Drugie miejsce w konkursie w Gorizii to niebawmy sukces. Festiwal bowiem zaliczany jest do siódemki najbardziej prestiżowych spotkań chóralnych w Europie. Zaolziacy musieli zmierzyć się z chórmi z czterech kontynentów. A także przygotować aż 21 utworów z różnych epok, stylów. „Canticum” bowiem wystartowało w sześciu aż kategoriach z dziewięciu. Największy sukces, srebrną nagrodę, chórzysci odnieśli w kategorii czwartej, „Pop and Jazz”. Zaśpiewali też w kategoriach pierwszej (program historyczny), drugiej – B, C i D (muzyka okresu baroku i klasycyzmu, romantyzmu oraz XX wieku, nie brali udziału tylko w kategorii 2A – muzyka do 1650 r.), trzeciej

„Canticum Novum” na festiwalu we Włoszech.

A (folklor, Zaolziacy zrezygnowali z kategorii B – gospel i spiritual).

Chór Mieszany „Canticum Novum”, jeden z zespołów działających w ramach Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”, powstał przed dziesięciu laty, kiedy doszło do rozłamu w innym chorze założonym i prowadzonym wcześniej przez Leszka Kalinę, „Collegium Canticorum”. – Nie chcę jed-

nak powracać do tamtej historii. To już dawno za nami... – mówi Kalina. Pierwsza próba odbyła się pod koniec sierpnia 1999 roku.

Dziś chór liczy około 60 członków. W większości to absolwenci młodszego, gimnazjalnego zespołu „Collegium Iuvenum”. – To prawie 80 procent chórzystów. Śpiewają u nas jednak także absolwenci innych zespołów PTA „Ars Musica”:

„Alaudae” czy „Zorómbek”. Ale są też osoby, które nigdy wcześniej nie były członkami żadnego z naszych młodzieżowych zespołów. I „Canticum Novum” nie jest już też stricte młodzieżowym chórem. Mamy chórzystów 18-latków, ale też ludzi po trzydziestce, a nawet po czterdziestce – mówi Kalina, który prowadzi chór od samego początku. Wspomagają go członkowie rady arty-

stycznej zespołu: Katarzyna Bezena, Katarzyna Kyncl, Ilona Zielina i Bogdan Szmek.

W lutym tego roku zespół obchodził hucznie 10-lecie. Na koncercie jubileuszowym w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu świętowano też 20-lecie gimnazjalnego chóru „Collegium Iuvenum” i 10-lecie Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”. Na swoim koncercie zespół, będący członkiem Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego na Zaolziu, Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie oraz Unie Českých pěveckých sborů w Pradze, ma płytę pn. „Novum koncertowo”.

– W repertuarze naszego zespołu mamy dzieła mistrzów polifonii, klasyki i romantyzmu, opracowania pieśni ludowych i muzyki tanecznej, muzykę współczesną i eksperymentalną – chór stara się o jak najszersze spektrum repertuaru i możliwie największą uniwersalność. O tym zaś, że chórowi dobrze jest także w utworach leższej proveniencji, świadczy chociażby sukces w Gorizii – uważa Kalina. Na koncercie galowym „Tacy jesteśmy” jego chór zaśpiewa właśnie dwa utwory spod znaku leższej muzy: „Chilli con carne” Andersa Edenrotha i „Java Jive” Bena Oaklana.

– Jeśli zaś chodzi o dalsze plany, to dzień po koncercie w Teatrze Cieszyńskim zaśpiewamy na koncercie adwentowym w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie. 2 stycznia natomiast damy aż dwa koncerty – w kościele katolickim w Karwinie i ewangelickim w Bystrzycy – dodaje Leszek Kalina.

JACEK SIKORA

Glazy i »Alaudae«, czyli Słowacki w rockowej szacie

Dwa zespoły: kapelę rockową Glazy i kameralny zespół wokalny „Alaudae” Kongres Polaków nominował do nagrody „Tacy jesteśmy 2009” za oryginalne wykonanie (pod kierownictwem Leszka Kaliny) hymnu Szkół im. Juliusza Słowackiego „Testament mój”. Podczas czerwcowego jubileuszu 100-lecia Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego w Orłowej hymn ten zabrzmiał bowiem w rockowej wersji.

– Z naszej kapeli tylko wokalistka Hela Lugsch-Wodecka jest absolwentką karwińskiej filii gimnazjum, która była spadkobierczynią orłowskiej placówki. Bszta kończyła inne szkoły średnie – mówi Magda Toboła, która w Glazach gra na instrumentach klawiszowych. – Ale dyrekcja szkoły zwróciła się do nas, czy byśmy nie zagrali na jubileuszu „Testament” we współczesnej, rockowej wer-

sji. Chętnie zgodziliśmy się, chociaż nie bez obaw. Bo wspólnie z „Alaudae” zagraliśmy dopiero na próbie generalnej.

Glazy powstały w 1992 roku w Wierznio-wicach. Dziś grają w składzie: Hela Lugsch-Wodecka (śpiew), Maja Toboła (gitara solowa), Magda Toboła (instr. klawiszowe), René Wodecki (gitara), Bogdan Brzeźniak (gitara basowa) i Radek OVAR Šiška (perkusja). Zespół nominowany jest do „Tacy jesteśmy” już po raz trzeci. Pierwszy raz stało się tak w 2003 roku, w 2004 zaś kapela otrzymała nawet nagrodę „Złoty jestem”. Glazy mają na swoim koncie trzy płyty, obecnie szykują się do nagrania czwartej. – Będziemy ją nagrywać chyba w marcu. Na galowym koncercie – oprócz „Testamentu”, chcielibyśmy zagrać właśnie jeden z nowych utworów – dodaje Magda Toboła.

Szef zespołu „Alaudae”, Leszek Kalina, powiedział nam, że dziwi go nominacja dla tego chóru.

– Śpiewaliśmy tylko jako chórek w refrenie. Spodziewałem się raczej nominacji dla kapeli góralskiej „Zorómbek”, która zdobyła nagrodę na prestiżowym międzynarodowym festiwalu folklorystycznym w Belgii. Ale i tak ta nominacja cieszy – zapewnia Kalina.

Dziewięć chór „Alaudae” jest jednym z zespołów Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”. Powstał w 2002 roku przy karwińskiej filii Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Już jednak od początku śpiewały w nim, oprócz dziewczyn z Karwiny, także chórzystki „Collegium Iuvenum” działającego przy czeskocieszyńskiej placówce.

– Nie będę jednak ukrywał, że obecnie „Alaudae” jest w poważnym kryzysie – ubo-

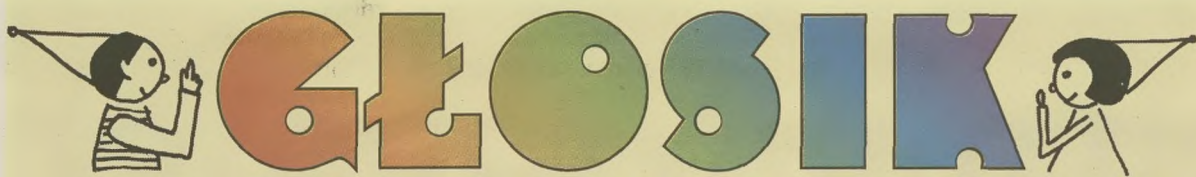
lewa Kalina. – Zlikwidowano karwińską filię, wiele dziewczyn po maturze udało się na studia. Już przed rokiem chcieliśmy wciągnąć uczennice Akademii Handlowej, ale nie do końca się to udało. Spaliła też na panewce idea stworzenia chóru ponadgranicznego, z uczennicami liceów Osuchowskiego i Kopernika w Cieszynie. Na każde z czterech przesłuchań nie przyszła żadna z nich. Widać, że po tym, jak w szkołach średnich w Polsce zlikwidowano lekcje wychowania muzycznego, panuje tam zupełna muzyczna pustynia.

Pomimo to „Alaudae” może się pochwalić ważnymi sukcesami. W tym roku, na przykład, chór wyśpiewał na festiwalu „Chrám a tůrz” we Wsecinie pierwsze miejsce w swojej kategorii oraz nagrodę Grand Prix. – Zespół pokazał, na co go stać. Ale jaka będzie jego przyszłość? – zastanawia się Leszek Kalina. (kor)

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Glazy są nominowane do nagrody „Tacy jesteśmy” po raz trzeci. Tym razem zespół pojawi się na koncercie galowym wspólnie z chórem „Alaudae”.

Kochani Głosikowicze!

Rozpoczęcie roku szkolnego już dawno za nami. Teraz dzieci wzięły się do nauki i... zabawy, bo przecież jej też nie może w szkole zabraknąć.

– Co tam piszesz? Znowu coś o mnie? – to Głosik zagląda mi przez ramię. Oj, nie! Tym razem nie napiszę o przygodach Głosika i Ludmiłki, bo bohaterami naszej dzisiejszej rubryki będziecie Wy – nasi czytelnicy. Faktycznie, rok szkolny rozpoczął się już prawie dwa miesiące temu, a od tego czasu dużo się wydarzyło w waszych szkołach i przedszkolach.

– Ale u nas też duuuużo się dzieje! Mamy takie cieka-

we życie – to znowu przerywa mi Głosik. Ja jednak nie jestem pewna, czy zainteresuje was opowieść o tym, jak Głosik zgubił skarpetki, albo o tym, jak razem z Ludmiłką kupili herbatę malinową, która okazała się kawą o smaku bananowym. Dlatego zajrzyjcie poniżej i przeczytajcie relacje o tym, co ciekawego wydarzyło się ostatnio w polskich szkołach i przedszkolach. – Ojej, Kropko, Głosiku! Nawet nie wiecie, co się stało! – to Ludmiłka wbiegła do pokoju. Ale o tym, co się takiego wydarzyło, napiszemy wam w przyszłym tygodniu!

KROPKA

WITAMY

EWA MAGDALENA przyszła na świat 29 marca br. w Warszawie, gdzie pracują jej rodzice – Justyna (z domu Stróżyck) i Wit Branny. Ważyła 2 930 g, mierzyła 53 cm. Dziewczynka ma 3-letniego brata Jakuba Adama. Jej dziadkowie wierzą, że nim oboje pójdą do szkoły, rodzina wróci do Czeskiego Cieszy-na.

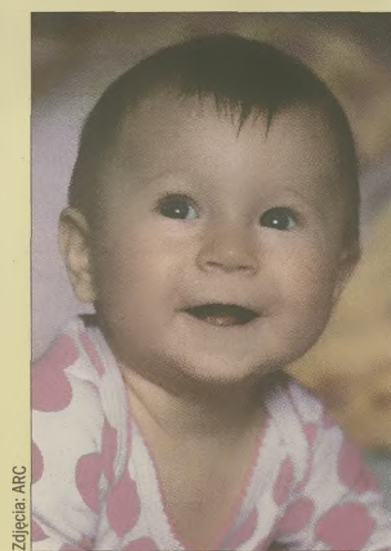
Ewa to imię hebrajskiego pochodzenia, tłumaczone jako „dająca życie”. Według Biblii Ewa była pierwszą kobietą. Magdalena to również imię biblijne, wywodzące się od przydomka Marii z Magdali. Ewa obchodzi swe święto 24 grudnia, Magdalena – 22 lipca.

MAGDALENKA urodziła się 13 stycznia br. w szpitalu w Karwinie-Raju. Ważyła 2 820 g, mierzyła 48 cm. Jej rodzicami są Janina i Tomasz Bień z Żukowa Dolnego. Dziewczynka ma starszą siostrę Elżbietkę.

Magdalena to imię hebrajskie wywodzące się od przydomka Marii z Magdali – miejscowości leżącej w pobliżu Jeziora Galilejskiego. Imię to noszą m.in. znana polska aktorka Magdalena Zawadzka i czeska śpiewaczka operowa, Magdalena Kožená. Magdalena obchodzi imieniny 22 lipca.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat

Zdjęcia: ARC

rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: danuta.chlup@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji. (dc)

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

Trzyniec

„Wierszobranie” – taki ciekawy tytuł nosił zabawny spektakl teatralny, który przygotował dla uczniów Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyncu przy ulicy Dworcowej Grzegorz Stanisławiak. Do Trzyncu zawitał 25 września. O co chodziło? Oczywiście o wiersze! I to nie byle jakie, bo uczniowie poznawali utwory znanych polskich autorów – Juliana Tuwima i Jana Brzechwy. Pan Grzegorz zapraszał chętnych do udziału w przedstawieniu. W wierszu Brzechwy pt. „Pali się!” kilku chłopców zagrało dzielnych strażaków. Dużo okłasków zebrała też ciekawska mucha w wykonaniu Aneżki Kawulok, a w wierszu „Rzepka” Juliana Tuwima grupka dzieci mogła pokazać swój talent aktorski w rolach dziadka, babci, wnuczka, pieska, kotka, gąski, kwoki, boćka, żabki czy kawki. Małym aktorom pomagały w tym pomysłów rekwizyty, które wywoływały na widowni śmiech i zachwyty.

„Pali się!”, czyli wiersz Jana Brzechwy w wykonaniu trzynieckich uczniów.

Wędrynia

Uczniowie klas 2, 3 i 4 wybrali się 14 października do Cieszy-na. Tam w Szkole Podstawowej nr 1 spotkali się z uczniami z Ostrawy, którzy razem z nimi biorą udział w projekcie „e-tweening”. Agatka Mitrenga i Iza Szücs z klasy 3 tak relacjonują to wydarzenie: *Pociągiem pojechaliśmy aż do Czeskiego Cieszy-na i za około 20 minut spotkaliśmy się z ko-*

legami i koleżankami z Ostrawy. Razem z nimi ruszyliśmy do Polski. W drodze do szkoły zatrzymaliśmy się przy Rotundzie, a potem przy Studni Trzech Braci. Niektórzy z nas kupili sobie pamiątki. Potem dotarliśmy do szkoły. W klasie czekała na nas ciepła herbata i czekoladowy batonik. Po posiłku mieliśmy wspólną gimnastykę, a na niej bardzo fajne zabawy, na przykład „ogonki”. Po lekcji gimnastyki była krótka przerwa, po której malowaliśmy ciekawe miejsca w swoim mieście lub wiosce. Nasza grupa malowała piece wapienne. Po obiedzie uczyliśmy się razem śpiewać piosenkę ludową „Trzysta buczków”. Po południu poszliśmy do pociągu i wróciliśmy do Wędryni. Tak skończyła się nasza wycieczka do Polski.

Jabłonków

8 października uczniowie klas dziewiątych wyjechali na wycieczkę, którą zorganizowała Československá Obec Legionářská. Odwiedzili Muzeum II Wojny Światowej w Hrabyni, a potem także zamek w miejscowości Raduň oraz podziwiali fortyfikacje w Darkovičích. W historycznej podróży młodzież towarzyszyli weterani II wojny światowej, którzy chętnie odpowiadali na wszystkie pytania. (ep)

Agatka Mitrenga, Basia Liszka i Iza Szücs z pracą wykonaną w cieszyńskiej szkole.

Dziewiątoklasiści na wycieczce w Muzeum II Wojny Światowej.

Zdjęcia: ARC

WIEŚCI Z PRZEDSZKOLI

Wędrynia

22 września w wędryńskiej Dąbrowie odbyło się Spotkanie Jesienne rodziców, dzieci i nauczycieli przedszkola wędryńskiego, nazwane Dniem Ziemiaka. W bardzo sympatycznej atmosferze odbył się konkurs ziemniaczany pod nazwą Cudaki-ziemniaki, w trakcie którego rodzice wraz z dziećmi połączyli swe umiejętności i wykonali małe cuda ziemniaczane. Te wytwory artystyczne ozdabiają teraz wnętrze przedszkola. Oprócz zabawy ziemniaczanej można było opiek parówki, dla dużych i małych gości były też wspaniałe placki ziemniaczane ze śmietaną lub skwarkami, które piekł pan Samek, a – jak wiadomo – najlepiej smakują na świeżym powietrzu. Dzieci mogły się wyhasać puszczając bańki mydlane. Ponadto wraz z rodzicami pokonywały różne przeszkody. Nie zabrakło też tradycyjnego zdjęcia przy drzewku jubileuszowym, które zostało zasadzone z okazji 80-lecia przedszkola w Wędryni.

Natomiast w piątek 16 października rodzice spotkali się na tradycyjnym wieczorku zapoznawczym w Czytelnii. Przy smacznej kolacji, ciastkach pani Farnej oraz kanapkach zapoznali się ze sobą. Bawili

Przedszkolaki, ich rodzice, nauczycielki oraz wykonane wspólnie cudaki-ziemniaki.

się do rana. Zapowiada się wspaniała współpraca z rodzicami. Dziękujemy. IRENA LASOTA

reklama

31.10.-1.11.2009

ABC Simple English

zaprasza wszystkie chętne dzieciaki do wspólnej zabawy Halloweenowej! Oczywiście po angielsku! Nie bójcie się straszydła i chodźcie do nas!!!

Kontakt: 724 561 075, 733 398 995, 728 756 623 e-mail: abc.english@seznam.cz

CZWARTEK 22 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łacie 9.15 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciele zagadek 10.05 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Zwierzęta w niebezpieczeństwie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez międy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Gwiazdka w środku lata 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Londyńczy 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.00 Zagubieni 22.50 Koniec końców 23.30 Zaginiony syn (film kop.) 1.20 Wtajemniczony (film bryt.).

TVP 2

7.00 Szlakiem najdroższego miotu świata 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Milenium Polski 12.20 Rok obrzędowy 13.00 Hordowla pand 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.50 Laskowik & Malicki Niedziela wieczór 15.50 Egzamin z życia 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Wojciech Cejrowski boso przez świat 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Siedem Grzechów Głównych po góralsku - Lenistwo 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.35 Tancerze 22.45 Panorama 23.25 Trzeci oficer 0.20 Oczy Angeli 1.15 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.38 Info poranek 7.45 Ślęzaków portret własny 8.45 Aktualności 8.01 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.55 Info poranek 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Informator KZK GOP 17.00 Gramy dla was 17.30 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.15 Rynek jest dla wszystkich 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.00 Minął

ZAGINIONY SYN

Sensacyjny, 110 minut, Francja/Wielka Brytania/USA 1999

TVP 1, czwartek 22. 10., godz. 23.30

Reżyseria: Chris Menges
Występują: Daniel Auteuil, Nastassja Kinski, Katrin Cartlidge, Marianne Denicourt

Francuski prywatny detektyw Xavier Lombard mieszka w Londynie, gdzie dorabia, śledząc niewierne żony bogatych biznesmenów. Przyjaciół z dawnych lat zwraca się do niego z prośbą o pomoc w odnalezieniu zaginionego szwagra. Zaczyna gromadzić informacje w tej sprawie. W krótkim czasie ustala, że zaginiony mężczyzna był powiązany z międzynarodową szajką porwującą dzieci na zamówienie pederastów. Lombard wkracza w świat ludzi, którzy wzbudzają w nim obrzydzenie i odrazę.

WIELKI PODRYW

Komedia, 130 minut, USA 2001
TVP 1, piątek 23. 10., godz. 20.25
Reżyseria: David Mirkin
Występują: Sigourney Weaver, Jennifer Love Hewitt, Ray Liotta, Jason Lee, Anne Bancroft

Matka i córka, tyleż piękne, co bezwzględne oszustki, znalazły sposób na dostatnie życie. Jednego dnia Max wychodzi za mąż za przystojnego Deana, a następnego nakrywa wiarołomnego męża na romansie z sekretarką. Biedak nie podejrzewa, że zatrudnił córkę nowo poślubionej żony, uroczą 20-latkę Paige. Potem następuje rozwód i obie panie, bogatsze o sporą sumę pieniędzy wyruszają na poszukiwanie nowego męża. Tym razem, chcąc skończyć z niemoralnym procederem, decydują, że następne małżeństwo będzie ostatnim.

dzień 22.34 Plus minus zapowiedź programu 23.48 Patrol 0.06 Niewygodni i nieprzekupni. 0.56 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Predator (film USA) 23.20 Gotowe na wszystko 1.20 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Pinky (film USA) 10.40 Piosenki Waldemara Matuśki 11.35 Portret 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr.cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Tajemnica Sittford (film br.) 21.40 Talk-show M. Jilkovej 22.30 Poker (mag.) 23.05 Na krawędzi (film fr.) 0.45 Córki McLeoda (s.) 1.30 Rzym (s.) 2.25 Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Ilja Prachař 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Prawie pogodnie 13.00 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 13.15 Bajka 14.15 Labirynt 14.45 Czerwony alarm

(film rum.) 15.00 Wędrująca kamera (mag.) 15.30 Świat na torach 15.50 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 16.20 Pryzmat (mag.) 16.40 Białe miejsca (cykl dok.) 17.00 Ferrari (dok.) 17.55 Mój dziadek był żołnierzem (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Muzyka klasyczna 20.00 Dzieci naszych rodziców (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.50 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Wiadomość od H. Librovej 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Terkel ma kłopoty (film duń.) 0.30 Jak chłopcy (dok.) 1.25 Wieczór na temat... Bracia Bułgarzy.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Przodem do tyłu (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.20 Lenssen i spółka (s.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundych (s.) 13.15 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.25 Mr. GS (talk-show) 22.50 Pocahunek smoka (film fr.-USA) 0.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.50 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszony (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 Reba (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 23 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Królowie śródmieścia 10.55 Złota sobota 11.40 Smaki polskie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Człowiek wilk 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Wielki podryw (film USA) 22.35 Miecz prawdy Denna 23.30 Rambo II (film USA) 1.20 Dama kameliowa (film włoski).

TVP 2

6.20 Z lotu ptaka 7.25 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Koło fortuny 11.30 Nad Niemnem 12.35 Syzyfowe prace 13.30 Wajrak na tropie 14.00 Dolina Kreatywna - Co słyszać? 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.55 Kabaretowy Klub Dwójki 15.55 Egzamin z życia 16.50 Wiadomości dorosłego człowieka 17.30 Program lokalny 18.00 Kocham kino 18.30 KabareTOP, czyli Kabaretowa Lista Przebojów 19.00 Zagad-

kowa blondynka 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Kocham cię, Polsko 22.45 Panorama 23.25 Most powietrzny (film niem.).

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 6.25 Info traffic 7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 Aktualności 9.10 Gość poranka 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejadka 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Kronika miejska - Chorzów 17.00 Działaj lokalnie 17.30 Aktualności 18.30 Nasz reportaż 18.45 Wokół nas 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Szkoła gotowania 19.25 TV Katowice zaprasza 19.32 Raport z Polski 19.51 Biznes 20.10 Forum 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.30 Plus minus zapowiedź programu 0.00 Historia ONZ oczami jej przywódców - Kurt Josef Waldheim.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! 20.00 Agent XXL II (film USA) 22.15 Skorumpowani 0.15 Przebrane życie (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Droga do słońca (film czes.) 9.25 Blues dla Ludka Hulana 10.20 Magazyn muzyki dętej 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w

AGENT XXL II

Sensacyjny, 135 minut, USA 2006
Polsat, piątek 23. 10., godz. 20.00

Reżyseria: John Whitesell
Występują: Martin Lawrence, Nia Long, Kat Dennings, Mark Moses, Kat Dennings

Malcolm Turner, który jako „Mamuśka” rozwiązuje najtrudniejsze zagadki kryminalne, zatrudnia się w charakterze niani i gosposi w domu Toma Fullera. Podejrzewa go o zaprojektowanie wirusa komputerowego otwierającego dostęp do tajnych akt rządowych. „Mamuśka” rozłącza troskliwą opiekę nad żoną Toma oraz trójką dzieci. Jako gosposia ma pełne ręce roboty sprząta, gotuje i dba, by rodzeństwo nie zapominało o licznych obowiązkach. Oprócz tego śledzi poczynania pana domu.

domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s. anim.) 15.00 Benjamin Kwiatek (s. anim.) 15.30 Lot 29 (s.) 15.55 Baranek Shaun (s. anim.) 16.00 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.25 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmiana (pr. cykl.) 18.40 Tajemnice wody 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euro-milionów 20.00 Przygody kryminalistyki (s.) 20.55 13 komnata Simony Chytrovej 21.25 Talk-show Jana Krausa 22.10 Seks w wielkim mieście (s.) 22.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.45 Słowo gliny (film fr.) 0.30 Córki McLeoda (s.) 1.15 Wszystko-party (talk-show) 2.00 Sabotaż (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływali z Usainem Boltem (talk-show) 10.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.30 Jindra Tichá (dok.) 11.00 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.10 Meduza (lista przeb.) 13.40 Złote rączki 13.55 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.25 Mały kabaret telewizyjny 14.50 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.45 Europa dziś (mag.) 16.10 Alchemia istnienia 16.35 Rodzina i ja 16.55 Eksperymenty Michaela 17.05 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.25 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 City Folk 2009 - Stambuł 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (cykl dok.) 20.50 Piękno europejskich wybrzeży 21.00 Moja rodzina (s.) 21.30 Siedem epok rocka (cykl dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 I BBC się potknie 23.30 Gorodok 23.55 Dwugłos (talk-show) 0.20 Petr Hapka (dok.) 1.15 Concertino Praga 1996 2.00 Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 McBride: Audycja (film USA) 11.10 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.15 Lenssen i spółka (s.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Książę i ja II: Królewskie wesele (film USA) 22.00 Krytyczna decyzja (film USA) 0.35 Pan życia i śmierci (film USA-fr.) 3.00 Mr. GS.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszony (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 Reba (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 Apollo 13 (film USA) 0.15 Francuski łącznik II (film USA) 2.30 Zadzwoń do jasnowidza.

WSPOMNIENIA

W tych dniach minęła 4. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej **śp. FRANCISZKI SZYMANIK** ze Stanisławic. Wszystkich, którzy ją znali, o chwilę wspomnień, zadumy i modlitwy proszą najbliżsi.

GL-692

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

Dnia 21. 10. 2009 minęła 1. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca i Dziadka

śp. ALFONSA NABIELCA

z Orłowej-Lutyni. O chwilę wspomnień prosi rodzinę.

GL-695

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Magaskar 2 (22, 23, godz. 15.30); Muži v říji (22, 23, godz. 17.45); Gamer (22, 23, godz. 20.00); **KARWINA** – Centrum: G-Force (22, 23, godz. 15.30); Veni, vidi, vici (22, 23, godz. 17.45); Protektor (22, 23, godz. 20.00); **KARWINA** – Ex: Admirai (22, 23, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: G-Force (22, 23, godz. 17.30); Propozycja (22, 23, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: Propozycja (23, godz. 17.00); Metro strachu (23, godz. 19.30); **BYSTRZYCA**: Gomorra (23, godz. 19.30); **CIESZYN** – Piast: Odlot (22, 23, godz. 15.00, 16.45, 18.30); Bękart wojny (23, godz. 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-
pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Bilety na Galę Jubileuszową, która odbędzie się z okazji 60-lecia istnienia Gimnazjum w Czeskim Cieszynie 14. 11. o godz. 16.00 w Teatrze Cieszyńskim, są do nabycia w sekretariacie szkoły.
HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 22. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.
PTTS „BŚ” – Zaprasza na zakończenie wtorkowych wycieczek dnia 27. 10. do Bystrzycy. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.25. O godz. 8.00 wyruszamy z dworca w Bystrzycę na krótką wycieczkę, po powrocie poczęstunek w Domu PZKO. Inf.: 552 321 402, 731 249 240.

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 19. 10. 2009 zmarła w wieku 90 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa, Szwagierka i Ciocia

śp. BARBARA PNIOKOWA

z domu Pindorowa, zamieszkała w Gutach pod nr. 149. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 23. 10. 2009 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Gutach na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina.

GL-696

▲ Zaprasza 24. 10. na jesien-

ną przechadzkę z tradycyjnym złożeniem wieńca pod Małą Kikulą. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 8.25 do Boconowic.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska zaprasza na „Spotkanie z techniką” 23. 10. o godz. 17.00 wyjątkowo w czytelni biblioteki przy ul. Ostrawskiej 67. „Rozmowy o architekturze” z mgr. inż. arch. Karolem Cieślarem uzupełni zwiedzanie wystawy „Cieślarska + 2” w galerii Teatru Cieszyńskiego.

KARWINA-RAJ – MK PZKO i Klub Kobiet zapraszają do Domu PZKO na wystawę pt. „Od igły do pieca pilnie pracuje ręka kobieca”. Wystawa czynna 24. 10. w godz. 9-17, 25. 10. w godz. 8-16. Dla zwiedzających przygotowano bufet i loterię.

OFERTY

SPRZEDAM NOWY, nie używany notebook Dell Studio 1537, tel.: 608 470 731. GL-678

STOLARSTWO ROBERT SIEKIERKA oferuje boazerie, podbitkę, deskę podłogową, sztachety plotowe, listwy wykończeniowe, meble ogrodowe, schody. Tel.: +48 503 150 662, +48 696 058 420, e-mail: stolarstwo.jr@op.pl. GL-617

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

WYSTAWY

GALERIA DK „Trisia”, Trzciniec: do

28. 10. wystawa PZŚ „Hutnik1954-2009”. Czynna codziennie.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronisławy Ulmanowej „Dokęty s anděly”.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 25. 10. wystawa pt. „Cieślarska + 2”.

MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibica: do 23. 10. wystawa Dáší Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskovej-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Sprostowanie

Do artykułu o październikowych obradach Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków („Burza wokół „Głosu Ludu”, sobota 10 października) wkraśl się błąd. Napisaliśmy, że z propozycją natychmiastowego ogłoszenia konkursu na redaktora naczelnego „Głosu” wystąpił wspólnie z Marianem Jędrzejczykiem także Roman Suchanek. Drugi z panów, pełnomocnik gminny Kongresu w Trzyncu, zwrócił nam uwagę, że nie popierał tego wniosku, ale wprost przeciwnie. Głosował za wnioskiem prezesa Kongresu, Józefa Szymeczka, który zaproponował, by do styczniowego posiedzenia Rady Przedstawicieli Rada KP przedstawiła warunki konkursu i termin, do którego miałyby on się odbyć. Romana Suchanka i Czytelników za błąd serdecznie przeproszam. (kor)

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 21. 10. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,160	0,162	0,157	0,165
EUR	4,130	4,190	4,120	4,220
USD	2,760	2,820	2,740	2,840

	Czeski Cieszyn, „Billa”	
	kupno	sprzedaż
PZL	6,024	6,396
EUR	25,026	26,574
USD	16,758	17,794

(dc)

Rozśpiewane Bielsko i jego okolice

Bielsko-Bialski oddział Polskiego Związku Chórów i Orkiestr zorganizował w weekend dwie imprezy chóralskie. Nad Białą zjechali śpiewacy niemal z całego świata. W dniach od 16 do 18 października odbył się tam V Międzynarodowy Festiwal Chórów „Gaude Cantem”. Udział w nim wzięło 13 zespołów: z Polski (8), Węgier, Macedonii, Łotwy, Słowenii oraz Czech (z Pragi „Carmina Nova”). W piątek zespoły śpiewały na koncercie inauguracyjnym, w sobotę prezentowały się na przesłuchaniach konkursowych i na koncertach popołudniowych w okolicy, a w niedzielę wysłuchały ogłoszenia wyników i koncertu laureatów tegorocznego konkursu.

W niedzielę 18. 10. bielski oddział PZChO organizował również kolejną edycję Święta Śląskiej Pieśni Chóralskiej – „Trojka Śląskie-

go”. Koncert inauguracyjny odbył się w Bielskim Centrum Kultury. Po wspólnym obiedzie zespoły uczestniczyły w uroczystym nabożeństwie w kościele NSPJ w Bielsku-Białej. Zaolzie, jak również Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne, reprezentowały chóry „Dźwięk” (dyr. Tomasz Piwko) i „Sucha” (dyr. Anna Kiszká), a także prezes ZŚM, Leszek Kalina. Po południu dziewięć chórów zaprezentowało się mieszkańcom Bielska (chór męski „Vítovice”, „Pěvecké sdružení Ostrava”, „Sucha”), Czechowic-Dziedzice (3 chóry z Polski) oraz Pogorza (chóry mieszane: „Janáček”, „Dźwięk” z RC i „Wrzós” z Polski). W ramach tego święta śpiewaków przyznawane są Nagrody im. Stanisława Moniuszki, którą w tym roku zdobyła również Wanda Miecz z Karwiny.

KSENIA STUCHLIK

Chór mieszany „Dźwięk” śpiewał w kościele w Pogórze.

Czeski Cieszyn teatralną stolicą regionu

Początek listopada upłynie w Czeskim Cieszynie pod znakiem teatru. We wtorek 3 listopada rozpocznie się bowiem nad Olzą pięciodniowy 9. Festiwal Teatrów Moraw i Śląska. Jego organizatorami są Teatr Cieszyński oraz Ośrodek Kultury „Strzelnica”. Będzie się zaś odbywać pod patronatem hetmana województwa morawsko-śląskiego, Jaroslava Palasa.

– Chcemy tradycyjnie pokazać to, co najlepsze w teatrach naszego województwa – mówi dyrektor TC, a zarazem szef festiwalowego sztabu, Karol Suszka. – Ale nie tylko,

bo zapraszamy także sąsiadów. W tym roku z zaproszenia skorzystali przyjaciele z Polski: Teatr Polski z Bielska-Białej i Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego z Katowic. Południowe Morawy reprezentować będzie Teatr Miejski z Brna, a Słowację Teatr Kameralny z Martina, który przyjeżdża do nas co roku.

Festiwal otworzy 3 listopada Scena Polska TC spektaklem „Zaklinacz deszczu” Richarda Nasha. Zaprezentują się także dwa pozostałe zespoły nadolziańskiego teatru. Scena Czeska wystawi „Wesele Figara” Beaumarchaisa, Teatr La-

lek „Bajka” zaś „Na jagody” Marii Konopnickiej. Stolicę województwa reprezentować będą Teatr Lalek, Scena Kameralna „Aréna” (przedstawi głośną „Brenpartię” Tomáša Vůjtki) i Teatr im. Petra Bezruča. Z Opawy natomiast przyjedzie Teatr Śląski.

Festiwalowe przedstawienia będzie można oglądać w Teatrze Cieszyńskim i sali „Bajki” przy ul. Strzelniczej. Do innych lokali w Czeskim Cieszynie organizatorzy zaproszą miłośników teatru na imprezy towarzyszące. W Klubie „Dziupla” będzie to w piątek 6 listopada sławny

spektakl Marka Nowakowskiego „Wesele raz jeszcze” w wykonaniu Karola Suszki i Marka Mokrowieckiego. W podziemiach „Strzelnicy”, w „Jazz Klubie”, zaśpiewa natomiast w czwartek wieczorem Renata Worek-Drössler, swego czasu aktorka Sceny Polskiej TC i praskiego teatru „Semafor”.

Bilety na spektakle można zakupić w przedsprzedaży w Regionalnym Centrum Informacji w Czeskim Cieszynie lub wprost przed przedstawieniem. Więcej informacji na stronach internetowych TC: www.tdivadlo.cz. (kor)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Z Gołotą o boksie, Zaolziu, smogu i religii

Na świecie ludzie mordują się w imię religii, a powinni przyjechać tutaj, do Wisły, to by się nauczyli, jak żyć obok siebie – mówi Andrzej Gołota. Słynny pięściarz od poniedziałku odpoczywa w Wiśle przed sobotnią walką stulecia z Tomaszem Adamkiem. W ekskluzywnym wywiadzie udzielonym Gaze-ciecodziennej.pl opowiada o boksie, niechęci do Adamka, Wiśle, smogu i religii.

Lubi pan Wisłę?

Jestem tu drugi raz. Ładne i ciekawie miejsce. Adamka tu chyba nie lubicie (śmiej). Zatrzymuje mnie człowiek i mówi: „My tu Adamka nie lubimy”. Kogo spotkam, to mi mówi: „Dował mu!”. On jest z Żywca, to gdzieś obok?

Troszkę nas jednak dzieli. Wisła to Śląsk Cieszyński, Żywiec to Beskid Żywiecki. Blisko, ale jednak nie to samo. Funkcjonuje podział na tych stela i z Polski.

To ciekawe, skąd to się wzięło?

To są uwarunkowania historyczne i kulturowe. Wisła to np. ostoja protestantyzmu, katolicy są w mniejszości.

Czemu się o tym głośno nie mówi, to bardzo ciekawe! I nie ma walki między ludźmi?! Słyszałem, że w Cieszynie też tak jest, katolicy i inne wyznania są obok siebie.

Tak, to wynika z historii tego terenu, która sięga jeszcze czasów Księstwa Cieszyńskiego. Na tym terenie było najmniej prześladowań religijnych i tak zostało do teraz.

Różnowiercy dogadują się ze sobą, super sprawa.

To w ogóle jest ciekawy teren. Kiedy nagle, na siłę, wyznaczono granicę Polski z Czechami na rzece Olzie, rodzinny roz-

stały rozdzielone. Teraz część mieszka w Czechach, ale w domach mówi się po polsku.

Byliśmy w Cieszynie, poszliśmy do nas dziewczyny, chyba ze szkoły średniej, po autografy. Mówiliśmy po polsku i po czesku.

Myslałem, że będę bił mistrza świata, a on się, kurde, tytułu mistrza świata zrzekł. Taki pobożny, a za plecami obgaduje, oszust niedobry. Przecież straszne.

Podczas tego krótkiego pobytu udało się trochę poznać Wisłę?

Andrzej Gołota

Troszkę pobiegałem. Mam nawet swoją tra-

To podobne języki, można się domyślić, co ludzie mają na myśli, mówiąc po czesku.

Czesi przychodzą do nas na zakupy, Polacy często jeżdżą do sąsiadów po lekarstwa, bo jest taniej. Uzupełniamy się.

Ale numer, ale kino, super. Idąc ulicą zdziwiłem się słysząc, że ludzie mówią i po polsku, i po czesku. Zdziwiłem się, że tak bez problemu ze sobą rozmawiają. Teraz wszystko jasne. To Adamek z tych terenów pochodzi, z tego Zaolzia?

Nie, on jest z Gilowic koło Żywca, to już inne tereny.

se wzdłuż rzeki, dystans jednej mili w stronę drogi głównej, mostek, w drugą stronę druga mila, idealnie. Bardzo mi się tu podoba. Nie wiedziałem, że takie są ciekawostki religijne na tym terenie. O Cieszynie słyszałem, Wisła mnie zaskoczyła.

Taki stan uczy ludzi żyć ponad podziałami, nie ma konfliktów.

Wszyscy wierzą w jednego Boga, każdy inaczej go postrzega, to jest ciekawe. Bóg jest jeden, tylko inaczej jest przedstawiany, nawet Allah. Na świecie ludzie mordują się w imię religii, a powinni przyjechać tutaj, do Wisły, to by się nauczyli, jak żyć obok siebie.

W Wiśle bardziej pan odpoczywa, niż przygotowuje się do sobotniej walki z Adamkiem.

Tak, parę dni zostało, formy się już nie zmieni, to po pierwsze. Po drugie, przyzwyczajam się do zmiany czasu, aklimatyzuję. Wczoraj zasnąłem dopiero po 4.00 w nocy, wstałem koło 10.00. Ciężko jest. Czasami w ogóle nie reaguję na zmianę czasu, a innym razem jestem zupełnie wybity z rytmu. Wczoraj zupełnie nie mogłem usnąć. Jak człowiek przegapi godzinę, w której normalnie idzie spać, to później jest problem z zaśnięciem. Różnica czasu wynosi 7 godzin, tu człowiek wstaje, a tam mógłby iść już spać.

Do tego doszła zmiana klimatu.

Klimat jest podobny, choć w Stanach śniegu jeszcze nie było. Tam jednak jest zimniej, w dni wietrzne odczuwalna temperatura jest niższa niż podają termometry. Tam nikt nie spaceruje, ludzie chodzą

tylko z auta do auta, z pracy do domu. Nikt się nie wybiera na dłuższe spacerki, dystans 2 km to już ludzie samochodami pokonują. Tutaj teren jest super do biegania, spacerowania. Przeszkadza mi tylko dym z kominów, to jest tragedia. Nad Zakopanem robi się smog, tutaj też czuję ten dym. Wszędzie powinno być ogrzewanie na gaz.

W Polsce gaz jest zbyt drogi...

W Ameryce kiedyś ludzie czarowali z licznikami, kombinowali, żeby oszukać, płacić jak najmniej (śmiej). Szkoda, że piękno wrażeń podczas spaceru tutaj psuje zapach tego dymu z kominów. To jest tragiczne.

Temat wielości wyznań tutaj jest bardzo ciekawy. Pamiętam, że już podczas poprzedniej mojej wizyty w Wiśle o tym rozmawiałem, później jakoś o tym zapomniałem. Fajnie, że teraz mogliśmy o tym pomówić.

Ja też dziękuję za rozmowę.

(gc)

Wisła: Gołota ładuje akumulatory przed walką stulecia

Andrzej Gołota od poniedziałku leniuchuje w Wiśle przed sobotnią walką stulecia z Tomaszem Adamkiem. Z pokoju w ośrodku Start prawie nie wychodzi, choć na miejscu do dyspozycji ma basen, siłownię i bieżnię. Na śniadanie zjadł „jajecznice” z samych białek.

– Teraz już nic się nie wskóram treningiem. Ważny jest odpoczynek, muszę się wypaść i zrelaksować – powiedział dziennikarzom Gołota, by po chwili wrócić do pokoju.

W Wiśle u swojego boku ma trenera Sama Colonnę, który w poniedziałek był widziany „na mieście”, w przeciwieństwie do samego pięściarza, który praktycznie nie opuszcza pokoju. – Nawet ja go jeszcze nie widziałem – powiedział nam wieczorem recepcjonista ośrodka.

W poniedziałek po śniadaniu, podczas którego pięściarz wchłoniął „jajecznice” z dziesięciu białek, Gołota troszkę pobiegał wzdłuż Wisły, a potem dwukrotnie przyjął dziennikarzy. Poświęcił im zaledwie kilka minut. Udzielił krótkich wywiadów, zapozował do zdjęć. Wylewny nie był, choć – jak mówią dziennikarze, którzy dobrze znają Gołotę – i tak wykazał się wielką otwartością.

To nie pierwszy pobyt Gołoty w Wiśle. Pięściarz przyjeżdżał tu na zgrupowania jeszcze zanim zaczął robić karierę na zawodowym ringu. Miasto darzy wielką sympatią. – A my się cieszymy, bo o Wiśle znowu mówi się w całej Polsce – słyszymy w Urzędzie Miejskim.

Gołota zostanie w Wiśle do środy. W czwartek ma być już w Łodzi. Pojedynek z Adamkiem w sobotę.

(gc)

Trzyniecki Duba zgasił Kometę

W Baniku Olbrachcice bez zmian

O EKSTRALIGA

Sytuacja w tabeli O₂ Ekstraligi z pewnością zadowoli wszystkich kibiców z naszego regionu, stawce przewodzi bowiem HC Witkowice i HC Stalownicy Trzyniec. We wtorkowej 18. kolejce obie drużyny sięgnęły po trzy punkty. Ciężką pracę mieli z rywalem Stalownicy, którzy w Werk Arenie przesądzi o zwycięstwie dopiero w 59. minucie. Bohaterami meczu z Kometą Brno zostali Rostislav Martynek i Tomáš Duba. Popularny „Marty” w 59. minucie trafił na 4:3, zaś bramkarz Duba na 40 sekund przed końcem wyłapał Komecie rzut karny. Jutro drugi w tabeli Trzyniec zmierzy się na wyjeździe ze Zlinem, drużyna Witkovic podejmuje Litwinów.

TRZYNIEC KOMETA BRNO

4:3

Tercje: 1:0, 1:3, 2:0. Bramki i asysty: 14. Kohn (Cartelli), 30. Kohn (Bonk, Cartelli), 47. Seman (Peterek, Kohn), 59. Martynek (Peterek, Květoň) – 26. Vondráček (Šindel, Dopita), 27.

Dlouhý (Richter, Procházka), 35. Dopita (Seling, Novák). Trzyniec: Duba – Cartelli, Výtisk, Seman, Malec, Zíb, Hrabal, Lojek – Tomas, Po-

lák, Bonk – D. Květoň, Peterek, Martynek – Kohn, Polanský, M. Růžicka – Kanko, Ostržek, Pospíšil.

Kometa rzuciła się na Stalowni-

David Květoň oko w oko z Jiřím Trvajem.

ków z dużym impetem, gospodarze jednak w 1 tercji zdołali z minimum wykorzystać maksimum. Bramkę na 1:0 zdobył Kohn, przytomnym strzałem z bezpańskiego krążka. To było jednak ze strony Trzynieca na długo wszystko. Gospodarze ocknęli się z letargu dopiero w ostatniej odsłonie, przy stanie 2:3. Wy równał silnym uderzeniem z okolicy bulika Seman, a szalę meczu na stronę Trzynieca przechylił na minutę przed końcem Martynek. Kometa w końcówce wzgardziła remisem, a konkretnie Roman Erat, który nie dał rady w sytuacji sam na sam z Dubą. – Erat chciał założyć mi hokejową siatkę, ale na całe szczęście zdążyłem szybko zareagować. Rzuty karne to zawsze loteria – powiedział po meczu szczęśliwy Tomáš Duba.

W innych meczach: Kladno – Witkowice 2:3, Litwinów – Pardubice 6:4, Pilzno – Ml. Bolesław 3:1, K. Wary – Zlin 3:4 (k), Slavia Praga – Cz. Budziejowice 0:2, Liberec – Sparta Praga 5:0. Lokaty: 1. Witkowice 35, 2. Trzyniec 35, 3. Pilzno 35 pkt. JANUSZ BITTMAR

Kiepskie wyniki piłkarzy Banika Olbrachcice były głównym tematem wtorkowych obrad zarządu olbrachcickiego klubu. Niektórzy członkowie zarządu wystąpili z wnioskiem o odwołanie trenerów Petra Válka i Bronislava Šimšy.

– Zostali jednak przegłosowani, obaj trenerzy pozostają – powiedział wczoraj „Głosowi Ludu” członek zarządu klubu, František Kotlík. Pojawiły się głosy, by do zespołu wrócił były trener Tomáš Červenka. – Ten wariant też wchodził w rachubę – potwierdził Kotlík. Drużynę dalej poprowadzą Petr Válek z Bronislavem Šimšą, ale niewykluczone, że w razie kolejnych niepowodzeń dojdzie do zmian. Baník z bilansem 9 punktów plasuje się na przedostatniej pozycji w tabeli. Gorszy od Olbrachcice jest już tylko zespół Wracimowa, który w 11 kolejkach nie zdobył jeszcze ani jednego punktu. W najbliższą niedzielę Baník zmierzy się w derbach z Czeskim Cieszyńcem. (jb)

SOBOTA
24 października 2009
rocznik LXIV ♦ nr 127
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

CZV 47/2009

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 5:

Człowiek
nie rodzi się
bohaterem

Muszą się wynieść z własnego domu

Nowa, czteropasmowa droga, która zastąpi dotychczasową I/11, jest dla naszego regionu koniecznością. Dla właścicieli domów, które stoją w miejscu, gdzie w przyszłości ma przebiegać trasa i dlatego mają być zburzone, oznacza jednak nieprzyjemne komplikacje. Są i tacy, którzy konieczność porzucenia rodzinnego domu traktują jak życiowy cios.

Budowie nowej drogi I/11 i nawiązującej do niej I/68 na odcinku od Trzanowic po Bystrzycę ma „ustąpić” 30 domów – w Bystrzycy najwięcej, bo aż trzynaście. Większość właścicieli zgodziła się wstępnie na sprzedaż domu, choć niekoniecznie są zadowoleni z wyceny swojej nieruchomości. Zofia Mrózek jako jedyna kategorycznie sprzeciwia się sprzedaży domu rodzinnego. – W 1942 roku, kiedy miałam siedem lat i mieszałam w Jabłonkowie, byliśmy deportowani przez Niemców. Wystarczyło, że Niemcy nas wywieźli. Nie pozwolę, by teraz ktoś wyrzucił mnie z domu, który własnymi rękami budowałam – mówi kobieta. Jej córka, która jest właścicielką domu, odwołała się od decyzji o ustaleniu warunków zabudowy. Odwołanie rozpatruje teraz Urząd Wojewódzki.

O tym, że jej dom ma być wykupiony i zburzony ze względu na budowę nowej drogi, Zofia Mrózek dowiedziała się przed niespełna trzema laty. Od samego początku sprzeciwiała się temu. Pisała listy interwencyjne do ombudsmana Otakara Motejla, do poprzedniego premiera Mirka Topolánka. Jeżeli Urząd Wojewódzki negatywnie rozpatrzy jej odwołanie, jest gotowa walczyć o swoje prawa na drodze sądowej. – Pójdziemy nawet do Strasburga – przekonuje kobieta.

Jej sąsiad, Karol Baron, mieszka wraz z rodziną córki w dużym, wy-

Zofia Mrózek zapowiada, że nie podda się i będzie walczyła o swój rodzinny dom nawet w Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu. Nowa droga ma przebiegać w miejscu, gdzie dziś stoi budynek.

remontowanym domu dwupokoleniowym. Ich dom niekoniecznie musi być zburzony, ponieważ droga ma przecinać tylko część przylegających do niego gruntów. – Droga biegłaby jakieś pięć metrów od rogu domu. Córka z zięciem powiedzieli, że w takich warunkach nie będą wychowywali dzieci – mówi Baron. Rodzina zdecydowała się na odsprzedaż domu, planując budowę nowego – również dwupokoleniowego. Rozczarowanie przyszło w momencie, kiedy rzeczoznawca wycenił nieruchomość. – Dom z dwoma mieszkaniami, garażem, zabudowaniem gospodarczym i hektarowym gruntem wycenił na 2,5 mln koron. To obraza, państwo nie szanuje własności prywatnej. Z taką ceną nie możemy się zgodzić. Budując nowy dom tej samej wielkości, rodzina musiałaby się mocno zadłużyć.

– Zaproszony przez nas rzeczoznawca robił tylko wycenę wstępną. Chcieliśmy, by mieszkańcy, których domy mają być wykupione, poznali minimalną cenę, na którą mogą liczyć – wyjaśnia wójt Bystrzycy, La-

dislav Olšar. Gmina chce zresztą pomóc poszkodowanym, proponując im jedenaście nowych działek budowlanych w centrum gminy. Gotowy jest projekt ich kompletnego uzbrojenia w sieci inżynieryjne. Koszty inwestycji zostały wycenione na 20 mln koron. Tę gmina nie jest w stanie sfinansować. – Będziemy przekonywali województwo, by sfinansowało tę inwestycję – mówi wójt. – Uzbrojone działki budowlane zaoferujemy następnie mieszkańcom, których domy będą wykupione, po takich cenach, za jakie państwo wykupi ich grunty.

Olšar dodaje, że sprzeciw Zofii Mrózek – choć można zrozumieć jej pobudki – skomplikował życie tym mieszkańcom, którzy zgodzili się na sprzedaż domu i zaczęli załatwiać nowe mieszkanie.

– Jeden z właścicieli, licząc na to, że w tym roku otrzyma od państwa pieniądze, podpisał wstępną umowę kupna starszego domu. Teraz musiał zaciągnąć kredyt w banku, by móc złożyć zaliczkę – wójt przytacza jeden z przykładów.

Teoretycznie jest jeszcze szansa, że właściciele domów w Bystrzycy jeszcze w tym roku doczekają się pieniędzy za swe nieruchomości. – Jeżeli Urząd Wojewódzki odrzuci odwołanie córki pani Mrózkowej, decyzja o ustaleniu warunków zabudowy wejdzie w życie. Państwowy Fundusz Infrastruktury Transportowej obiecał, że w tym wypadku prześleby niezwłocznie środki na konto Dyrekcji Dróg i Autostrad – mówi redakcji Olšar.

Na odcinku Niebory – Oldřichovice, gdzie nie było odwołań i decyzja jest prawomocna, wykup domów już się rozpoczął. – Właściciele otrzymali już umowy – stwierdza Irena Krzyżanek z ostrawskiej DDA. Wycenę nieruchomości robi niezależny od Dyrekcji rzeczoznawca – ten sam na całej planowanej trasie. Po wykupie domów przyjdzie kolej na grunty. Termin rozpoczęcia budowy nowej drogi zależny jest jednak przede wszystkim od możliwości budżetu państwa.

DANUTA CHLUP

Półtora roku utrudnień. Cel: nowy most

Jeszcze tylko kilka tygodni będzie otwarty most skrzeczowski, łączący centrum Bogumina z dzielnicą Skrzeczów i drogą wyjazdową na Lutynię Dolną, Dzieńmorowice czy Karwinę. Za półtora roku na jego miejscu stanie stalowy most zalewowy. Jego budowa spowoduje jednak wiele ograniczeń w ruchu samochodowym. Od niedzieli przez osiem dni most będzie zamknięty z powodu przenoszenia w inne miejsce kładki dla pieszych. Całkowite zamknięcie obiektu nastąpi 26 listopada.

– Budowa nowego mostu, połączenia z autostradą i obwodnicą Bogumina, będzie kosztować 994 mln koron. Wszystko potrwa dwa lata. Most będzie miał długość 100 metrów, a unikatowa konstrukcja wiążąca, złożona z czterech olbrzymich pylonów (specjalnych podpór

do mostów wiszących) oraz stalowych prętów, ważyć będzie 650 ton. Inwestorem jest Dyrekcja Dróg i Autostrad – informuje rzeczniczka Urzędu Miejskiego, Lucie Balcarová. Nowoczesny most rozwią-

Uwaga kierowcy

25.10.-1.11. – zamknięcie mostu skrzeczowskiego. Na ulicy Lidickéj, koło kładki kolejowej dla pieszych, zostaną po obu stronach ustawione zastępcze przystanki autobusowe.

Od 25.10. – zmiana pierwszeństwa ruchu na skrzyżowaniu ulic Lidickéj i Bezručá.

9.11.-25.11. – zamknięcie dla ruchu ulicy Lidickéj.

Od 26.11. – całkowite zamknięcie mostu skrzeczowskiego.

że problemy drogowe, stary obiekt nie spełnia już wymogów technicznych.

Kierowcy i piesi jakoś muszą przetrzymać ograniczenia, jakie nakłada budowa. Po ośmiiodniowym zamknięciu mostu czeka na kierowców jeszcze jeden kłopot. Od 9 do 25 listopada nieczynna dla ruchu będzie ulica Lidická, łącząca most skrzeczowski z mostem kole-

jowym. W tym czasie ulica będzie łączona z nowo budowanym obiektem. – To będzie chyba największe utrudnienie. Wszystkie samochody ciężarowe jadące do bogumińskich przedsiębiorstw od strony Karwiny będą musiały skorzystać z objazdów, które poprowadzą przez Nową Wieś, Szonychel i Stary Bogumín. Stamtąd wszyscy dojadą do skrzyżowania ulic Ostrawskiej i Armii Czechosłowackiej. Tutaj czeka na nich kilka ograniczeń i zakaz wjazdu do centrum – tłumaczy kierownik wydziału transportu, Pavel Vavrečka.

Jak tylko ulica Lidická będzie znów przejezdna, most zostanie definitywnie zamknięty. Pierwsze samochody przejadą po nowej konstrukcji wiążącej w pierwszej połowie 2011 roku.

ELŽBIETA PRZYCKO

ZDARZYŁO SIĘ

Piotrowice w obrazach

Krajobrazy Piotrowic koło Karwiny uwiecznili na obrazach malarze z Polski i Czech. Wczoraj zakończył się trwający tydzień plener malarski pod nazwą „Piotrowice oczami malarzy”. Zorganizowano go tutaj po raz czwarty, tym razem zjechali nad Piotrowkę artyści z Cieszyna, Poznania, Grabowa, Chorzowa oraz miejscowi malarze – Józef Drong z Czeskiego Cieszyna i Renata Filipová z Piotrowic. Wernisaż wystawy poplenerowej odbył się wczoraj w hotelu Dakol, a do końca roku obrazy można będzie oglądać w miejscowej bibliotece. (ep)

Tragiczny wypadek ciężarówki

Kierowca samochodu ciężarowego zginął w wypadku, który zdarzył się w czwartek o godz. 12.20 w Kocobędzu na głównej drodze do Czeskiego Cieszyna. Świadkowie wezwali pogotowie do nieprzytomnej rannej osoby. Lekarz pogotowia po przybyciu na miejsce stwierdził zgon – 53-letni mężczyzna doznał rozległych obrażeń głowy i klatki piersiowej. Kierowca, z niezbadanych dotąd przyczyn, zjechał z drogi do rowu, uderzył w betonowy mostek, zawiadził kabiną o dwa drzewa. Pojazd zatrzymał się na trzecim drzewie. Policja prosi świadków, by skontaktowali się z nią, dzwoniąc pod numery telefonów: 974 734 251 lub 158. (dc)

Okradli staruszkę

Nieznani złodzieje, udający handlarzy, okradli 78-letnią mieszkankę jednego z domków w Suchej Górnej. Nieproszeni goście weszli do kuchni. Jeden z nich udawał zainteresowanie kupnem antyków oraz oferował staruszkę sprzedaż koca, który miał w torbie, zastaniając jej przy tym widok na korytarz prowadzący do pokoju. Tam kręcił się drugi ze sprawców, któremu udało się skraść z kredensu 17 tys. koron. Policja ponownie apeluje do seniorów, by zamykali swe domy, drzwi wyposażyli we wzorniki panoramiczne i łańcuszki zabezpieczające, nie zostawiali w domu większych sum oraz nie ufali rzekomo korzystnym ofertom kupna czy sprzedaży. (dc)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 9 do 13°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 10 do 15°C
noc: 8 do 4°C
wiatr: 2-5 m/s

KRÓTKO

Ciepło

z innego źródła

ORŁOWA (ep) – Radni postanowili na swoim ostatnim posiedzeniu, że ogrzewanie do miasta dostarczać będzie inna niż dotychczas firma. Przegłosowali uchwałę o sprzedaży części akcji spółki Służby Miasta Orłowa, której do tej pory miasto było jedynym akcjonariuszem. Najbardziej prawdopodobnym kandydatem na nowego dostawcę ciepła jest firma ČEZ Teplárenská, wszystko jednak rozwiąże się w czasie konkursu. Miasto chce wybrać najbardziej korzystną ofertę. – *ČEZ na pewno nie będzie w szybkim tempie podnosić cen, a dodatkowo w umowie możemy zastrzec wysokość cen na pewien okres czasu* – poinformował burmistrz Orłowej, Jiří Michalík.

Berło Miasta Drzew

HAWIERZÓW (dc) – Szkłane berło w kształcie drzewa – nagroda w konkursie „Miasto Drzew” – trafiło z Karnowa do Hawierzowa. We wtorek podczas uroczystości finałowej przejął je wiceprezydent Hawierzowa, Eduard Heczko. Miasto otrzymało zarazem czek opiewający na kwotę 50 tys. koron. Przez najbliższy rok mieście będzie przysługiwał tytuł „Miasto Drzew”. Pierwszą imprezą proekologiczną będzie międzynarodowa konferencja „Zielone miasta – miasta przyszłości”, która odbędzie się 5 listopada w hawierzowskim Domu Kultury „Radość”.

Teatr dla dawców

CZESKI CIESZYN (ep) – Mieszkańcy, którzy regularnie oddają krew, 8 listopada o godz. 17.00 obejrzą przedstawienie teatralne „Mamzelle Nitouche”. Dawców krwi do Teatru Cieszyńskiego kolejny rok z rzędu zaprosił Urząd Miasta w podziękowaniu za pomoc w ratowaniu zdrowia i życia ludzi.

Zabraknie wierzb

ORŁOWA (ep) – Wierzby płaczące, które zdobią niektóre ulice Orłowej, zostaną z powodu choroby wycięte. – *Przy kontroli drzew w naszym mieście stwierdziliśmy, że białe wierzby płaczące zaatakował szkodliwy grzyb. Ponieważ pojawił się na dużej powierzchni drzew, po naradzie z fachowcami postanowiliśmy je wyciąć* – poinformowała Květoslava Vítová z wydziału środowiska naturalnego magistratu. Drzewom, które grzyb zaatakował tylko w niewielkiej części, zostaną obcięte niektóre gałęzie.

Koncertowy koniec roku

Fani muzyki przyzwyczaili się już do tego, że na największe gwiazdy rocka, popu i jazzu trzeba wybierać się poza granice naszego regionu. Wyjątek stanowi prestiżowy festiwal Colours of Ostrava, ale na jego najnowszą edycję musimy poczekać do lipca 2010. Jesień, a raczej zima za pasem, a to nieodłączny znak koncertowej inwazji z całego świata. Oczywiście chodzi głównie o Pragę, która jak magnes przyciąga najlepszych, ale kilka ciekawych koncertów jak zawsze oferuje stary, niezawodny Spodek w Katowicach. Na kogo więc możemy się jeszcze w tym roku cieszyć?

Październik pod znakiem YES

Do Polski i Czech szykuje się legenda art rocka, brytyjska formacja YES. Fani zacierają ręce z radości, bo wiadomo nie od dziś, że muzycy koncertują razem bardzo sporadycznie. W zespole brakuje jednak wokalisty Jona Andersona, którego z przyczyn zdrowotnych zastąpił Kanadyjczyk Benoit David, wcześniej występujący w formacji Mystery. Grupa YES zagra 30 października w katowickim Spodku. Komu za daleko do Katowic, może skorzystać z koncertu tej grupy w Ołomuńcu, zaplanowanego na 29 października. Jak poinformowano nas wczoraj w sztabie organizacyjnym ołomunieckiego koncertu, bilety rozchodzą się jak świeże bułeczki. W Pradze końcówka października stoi pod znakiem koncertów brytyjskich wykonawców, znanych m.in. z reklam sieci komórkowych. 27 października w Pradze zagra grupa Kosheen, która w Czechach posiada znacznie szerszą bazę fanów, aniżeli u siebie w kraju. Trzy dni później, 30 października, nad Węłtawą pojawi się piosenkarka Lilly Allen. Młoda gwiazdeczka ruszyła w swoją premierową trasę koncertową i nie tylko w Pradze zamierza udowodnić, że śpiewać potrafi.

Grupa YES wystąpi 29 października w Ołomuńcu, a dzień później w katowickim Spodku.

Multistylowy listopad

Niczego nie musi udowadniać Tom Jones, który w trakcie swojej przeszło 40-letniej kariery zyskał sobie przychylność szerokiej rzeszy słuchaczy. Od gospodyń domowych po dyrektorów szpitali. W O₂ Arenie wystąpi 10 listopada. Ikona lesbijek, rockowa piosenkarka Pink, pojawi się w tej samej hali, co Tom Jones, 19 listopada. Jej koncert stać będzie pod znakiem promocji ubiegłorocznej płyty „Funhouse”. Doczekają się też miłośnicy ostrzejszych rytmów. 25 listopada do Pragi przyjedzie niemiecki „czołg” Rammstein z najnowszym albumem „Liebe Ist für Alle Da”. Na nim muzycy radykalnie odcinają się od ideologii nazistowskiej, z którą rzeczywiście niesłusznie są kojarzeni. Próbkę swoich umiejętności dadzą również w katowickim Spodku w dwa dni później, 27 listopada. Ten, kto lubi zdecydowanie bardziej kameralne dźwięki od stereotypowego industrialnego łomotu Rammstein, może wybrać się do Pragi na koncert Diany Krall. Ka-

nadyjska pianistka i wokalistka jazzowa promuje w Europie najnowszą płytę „Quiet Nights”, w praskim Kongresowym Centrum zagra 26 listopada. Do Pragi zjadą też fani Prodigy, ich pupile dadzą koncert 27 listopada w Tesla Arenie. Prodigy promują nową płytę „Invaders Must Die”. Z kolei włoski król popu, Eros Ramazzotti, spróbuje 17 listopada zapełnić po brzegi O₂ Arenę. Włoskich turystów w Pradze nie brakuje, a więc pewnie mu się uda.

Grudzień bez przepychanek

Po listopadowym koncertowym tłoku grudzień zapowiada się mało ciekawie, typowo świątecznie. Z zagranicznych wykonawców na uwagę zasługuje tylko koncert duetu Pet Shop Boys. Weterani popu zagrają 3 grudnia w Pradze-Holeszowicach. Dzień wcześniej, 2 grudnia, można się wybrać do Krakowa na zespół Paradise Lost. Prekursorzy gotyckiego metalu zagrają w klubie Studio. (jb)

Górskie wioski kontra śnieg

Śnieg, który niespodziewanie spadł w ubiegłym tygodniu, zaskoczył niejedną gminę. Położone w górach miejscowości chyba po raz pierwszy musiały odśnieżać w październiku. Oprócz zaśnieżonych dróg i połamanych drzew problemem był też brak prądu. W niektórych miejscach jeszcze do dziś ludzie nie mają światła. – *Nie pamiętam, żeby kiedykolwiek tak wcześniej spadł śnieg* – mówi wójt Ligotki Kameralnej, Stanisław Ćmiel. W jego gminie od tygodnia nie ma prądu, teraz już tylko w niektórych częściach wiosek. – *Nie wie-*

my jeszcze dokładnie, ile pieniędzy poszło na odśnieżanie, ale na pewno kilkadziesiąt tysięcy koron. Chodziło nie tylko o usuwanie śniegu, ale też o wycinanie złamanych drzew, usuwanie gałęzi, które leżały na drogach. Teraz już drogi są przejezdne, ale w górach nadal leży dużo śniegu – wyjaśnia.

Z podobnymi problemami borykają się mieszkańcy Nydku. W ich gminie też nie było prądu, a odśnieżarki jeździły przez kilka dni. – *Mieliśmy naprawdę straszne problemy. Od ubiegłej srody do niedzieli byli-*

śmy bez prądu. Jeszcze nie przyszła faktura za odśnieżanie, ale na pewno trochę będziemy musieli zapłacić, bo odśnieżaliśmy bez przerwy przez trzy albo cztery dni. Zdarzało się w niektórych latach, że zima uderzyła wcześniej, ale teraz jeszcze są liście na drzewach, jak śnieg na nie spadł, to była dosłownie klęska żywiołowa – relacjonuje wójt Nydku, Jan Konečný.

– *U nas odśnieżarka jeździła przez dwa dni, więc zapłacimy za to kilka tysięcy koron. Oprócz odśnieżania trzeba było też usuwać złama-*

ne drzewa i gałęzie – tym zajęli się strażacy – mówi wójt Łomnej Dolnej, Renata Pavlínová. Ona też nie pamięta, żeby kiedykolwiek w październiku spadł śnieg w takich ilościach.

Położone niżej miejscowości nie odczuły tak dotkliwie ubiegłotygodniowych opadów śniegu. Wkrótce jednak na wszystkich czeka nowy obowiązek: według tzw. „ustawy chodnikowej”, odśnieżanie spadło na barki miast i gmin. Nikt się jednak nie spodziewał, że zacząć trzeba będzie tak szybko. (ep)

Spotkanie Jesienne Klubów Kobiet PZKO

Wracając do oceny Spotkania jesienno KK PZKO w Jabłonkowie, które odbyło się 10. 10. 2009, panie z całego regionu przyjmowały Klub Kobiet PZKO Jabłonków. Chciałabym tą drogą, w imieniu Sekcji Kobiet przy ZG PZKO,łożyć serdeczne wyrazy uznania i podziękowania na ręce kierowniczkę KK

PZKO Jabłonków, Władysławy Byrtus, oraz wszystkich pań i panów za ofiarność i poświęcenie przy organizacji tego udanego spotkania. Panie przygotowały nie tylko pyszny poczęstunek i obiad dla 140 kobiet, ale również pięknie przyozdobiły salę w jesienne szaty. Panowie zaś chętnie obsługiwali gości. Skła-

dam również podziękowanie pani dyrektor Urszuli Czudek z miejscowej PSP za wykonanie pięknego programu zespołu dziecięcego „Torka”, pod kierownictwem artystycznym Krystyny Mruzek. Dziękuję też Franciszkowi Bałonowi za uświetnienie tej imprezy swym pracowitym i czasochłonnym poka-

zem zimnej kuchni. Mam nadzieję, że w przyszłym roku i dalszych latach, uda nam się namówić inne kluby kobiet do pomocy w organizacji naszych imprez, bo wierzę, iż nasze spotkania klubowiczek dają naszym paniom dużo satysfakcji i zadowolenia.

ANNA PISZKIEWICZ

ZG PZKO i SMP zapraszają na
Kiermasz Polskich Książek
dnia 30. 10. 2009 od godz. 11-16
w Klubie „Dziupla”.
Książki można wcześniej złożyć
w ZG PZKO
lub przynieść wprost na kiermasz.

GL-699

reklama

»gazetacodzienna.pl
Śląsk Cieszyński on-line

GL-032

ROZMAWIAMY Z MIESZKAJĄCĄ W BRNIE POETKĄ RENATĄ PUTZLACHER

AVION – kawiarnia, której niby »nie ma...« już od trzynastu lat

Avion Fest, który odbył się w ostatnią sobotę w Klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszyńsku, był już 50. wieczorem w literackiej „Kawiarni AVION, której nie ma...”. Utworzyła ją w 1996 roku dwójka artystów: poetka Renata Putzlacher i bard Jaromír Nohavica. Mieszkająca obecnie w Brnie poetka jest gospodarzem kawiarenki do dziś. A pozostał AVION-owi wierny także „Głos Ludu”, naszej gazety nie zabrakło chyba na żadnym spotkaniu kawiarni, której niby „nie ma...”.

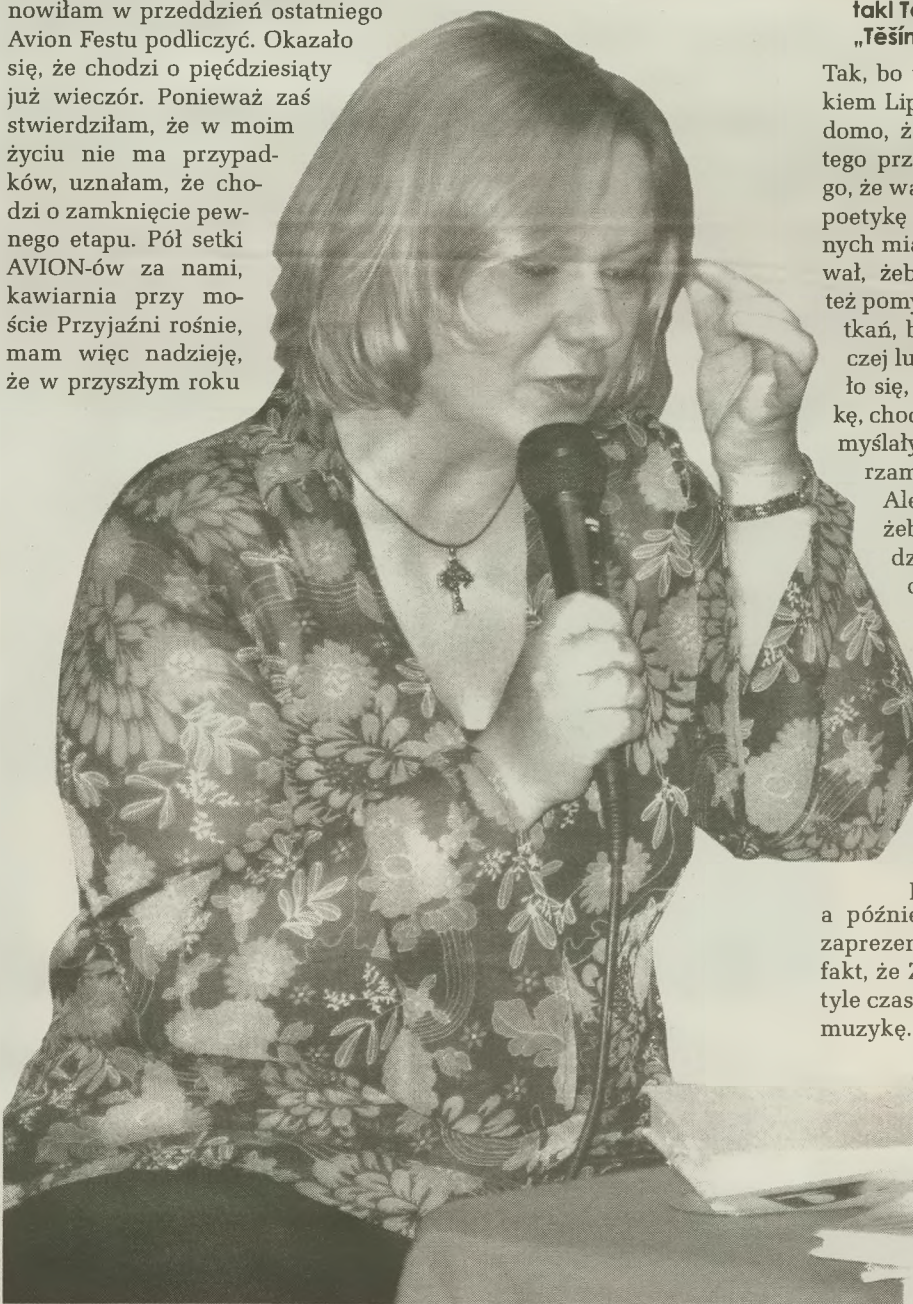
Jak oceniasz tę trzynastoletnią przygodę z AVION-em?

Na samym początku, w roku 1996, kiedy odbyło się pierwsze spotkanie w Klubie Teatralnym Teatru Cieszyńskiego, przez myśl by mi nawet nie przeszło, że ta przygoda będzie trwała tak długo. Myślałam, że ta inicjatywa będzie kolejną efemerydą. W dodatku po takim dużym wejściu, kiedy spotkania w AVION-ie odbywały się co miesiąc i były hucznie odwiedzane, mąż Jurek oznajmił mi, że ma propozycję objęcia ważnej funkcji w Brnie i musiałam się przeprowadzić na Morawy. Do dziś nie mogę zrozumieć, jak wówczas mogłam się zdecydować na tak ważny krok. Ale wyjechałam i z początku myślałam, że będę musiała skończyć z tą kawiarenką. W Brnie uświadomiłam sobie jednak, że ta przygoda nie może się skończyć, że muszę ją utrzymać. I kiedy teraz patrzę z perspektywy lat, uświadamiam sobie, że ten dystans był potrzebny zarówno mnie, jak i AVION-owi. Bo tęsknota jest inspirująca.

Właśnie w Brnie, kiedy patrzyłam na mój Cieszyń z daleka, miasto nabierało dla mnie kolorów. Może nie różowych, ale pojawił się sentyment. Pocztówki z widokami Cieszyna, które zawsze zbierałam, stały się nagle punktem zaczepienia, momentem inspiracji. Zaczęłam tworzyć programy o Żydach cieszyńskich, o świecie, którego już nie ma, o ludziach, którzy odeszli. Okazało się też, że AVION nie musi być związany tylko z teatrem, że może być kawiarnią wędrującą. Stąd program o Wiesławie Adamie Bergerze w „Strzelnicy” czy przygotowany wspólnie z poetą Bogdanem Trojakiem program „Genius loci (geniusz loce?) Śląska”, który był wystawiany w Brnie, Pradze... Dzięki piosence żydowskiej wyjechaliśmy też do Warszawy, gdzie zdobyliśmy nawet nagrodę na festiwalu pieśni żydowskiej.

Ten model się sprawdził. A żeby nie stagnować, żeby wciąż nie było to samo, pomyśleliśmy nawet o wydawaniu tomików młodych poetów. AVION to zatem nie tylko spotkania w kawiarence literac-

kiej. Ale te spotkania i tak postanowiłam w przeddzień ostatniego Avion Festu podliczyć. Okazało się, że chodzi o pięćdziesiąt już wieczór. Ponieważ zaś stwierdziłam, że w moim życiu nie ma przypadków, uznałam, że chodzi o zamknięcie pewnego etapu. Pół setki AVION-ów za nami, kawiarnia przy moście Przyjaźni rośnie, mam więc nadzieję, że w przyszłym roku

Renata Putzlacher

ruszy nowy etap w życiu kawiarenki.

Tych etapów w historii AVION-u było już zresztą kilka... Pierwszy to wieczory kameralne, kolejny – duże programy na scenie Teatru Cieszyńskiego, wreszcie powrót do bardziej kameralnej formy Avion Festów.

Wszystko zawsze zależało od pieniędzy. Jeśli było ich pod dostatkiem, żeby zrealizować program na dużej scenie, tworzyliśmy takie. Wspólnie z Kongresem Polaków przygotowaliśmy, na przykład, w sali teatru promocję pierwszej naszej płyty, którą nagraliśmy ze Zbyszkiem Siwkim. Druga sprawa to fakt, że w pewnym momencie zaczęło mi być za ciasno w tym małym Klubie Teatralnym. Chciałam też, żeby widz siedział bardziej komfortowo, w wygodnym fotelu, a nie w lokalu bez klimatyzacji, często nawet tyłem do sceny. Stąd spotkania w sali lub Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego. Ale każdy lubi inne klimaty. Stąd, na przykład, zgodziłam się, by teraz ostatni wieczór odbył się w „Dziupli”, gdzie dobrze czują się muzycy, którzy występują ze mną w tym programie.

Na początku z AVION-em związany był Jaromír Nohavica, który był ojcem duchowym kawiarenki. Zawsze po-

popularniejszy ostatnio spektakl Teatru Cieszyńskiego. „Těšínské nebo...”

Tak, bo w jednej z rozmów z Radkiem Lipusem, kiedy już było wiadomo, że to on będzie reżyserem tego przedstawienia, przekonałam go, że warto by wykorzystać w nim poetykę tego, co robił on w „Szumnych miastach”. On z kolei sugerował, żeby na scenie wykorzystać też pomysły z AVION-owskich spotkań, bo oglądało je niewielu raczej ludzi. Zgodziłam się. Okazało się, że był to strzał w dziesiątkę, chociaż niektóre osoby później myślały, że się powielamy, powtarzamy, bo nie mamy pomysłów. Ale nie o to chodziło, a o to, żeby większemu gronu widzów pokazać, to, co mamy do zaproponowania.

AVION ostatnimi laty sprowadza się do dorocznego Avion Festu. Tegoroczny jest już chyba szósty?

Tak się dzieje dlatego, że jestem ostatnio bardzo zajęta osobą. Stąd przez cały rok zbieram pomysły, ciekawych ludzi, a później pokazuję to, co warto zaprezentować. Druga sprawa to fakt, że Zbyszek Siwek już nie ma tyle czasu, by tworzyć do spektakli muzykę. Musiałam zatem pomyśleć o nowej formule i zapraszaniu gości. Nie robimy już teraz autorskich programów. Ale w związku z tą pięćdziesiątką AVION-u i

tym, że Zbyszek też będzie obchodził w przyszłym roku abrahamowiny, planujemy zorganizować koncert, na którym przypomnimy piosenki z obu naszych AVION-owskich płyt.

Ten przyszły rok będzie dla AVION-u rokiem zmian. Przede wszystkim ma być otwarty budynek wielofunkcyjny AVION przy moście Przyjaźni. Tam przeniesie się także twoja kawiarenka?

Cieszę się, że władze Czeskiego Cieszyna, architekt Czesław Mendrek i ludzie związani z tym projektem od początku współpracują z Towarzystwem AVION. Zwrócili się do nas z propozycją udziału w zebraniach. Od startu projektu przyglądam się zatem temu, co rośnie nad Olzą. Czesław zaproponował też, żebym weszła do ekipy, która opracuje projekt wnętrza tego budynku, żeby nawiązać w pewien sposób do przedwojennej kawiarni AVION. Dużo nad tym pracujemy.

Padła już też propozycja, żebyśmy niektóre programy prezentowali właśnie w nowym budynku. Już o tym myślę, mam pomysły na kilka zupełnie nowych spotkań. Przez cały czas jednak nie odstępuję od tej reguły, że AVION jest kawiarnią wędrującą. Zresztą ta kawiarnia przy Olzie i tak nie będzie już tym lokalem sprzed II wojny światowej, tamtej kawiarni już rzeczywistość „nie ma...”. To już tylko wspomnienie i nawiązanie do czegoś sprzed lat. A ja chciałabym, żeby mój AVION, nie wiązał się z jakimś budynkiem, żeby trwał trochę w powietrzu, wędrował. Tak, jak to ta „kawiarnia, której nie ma...”, robiła przez ostatnie trzynaście lat.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

jawiali się też aktorzy Teatru Cieszyńskiego. Jacy inni ludzie związani byli z AVION-em?

Na początku byli to, na przykład, Láda Hoskovec – skrzypek z Frydku-Místku, Bronisław Liberda – muzyk i plastyk. Od samego początku współpracuje ze mną aktorka Lenka Pešák. Z pierwszej obsady na pewno warto przypomnieć Basię Szotek, Piotra Zawadzkiego, Andrzeja Rozmusa. Później doszedł Zbyszek Siwek, który zaczął pisać muzykę do moich wierszy, i pojawili się aktorzy śpiewający: Urszula Niedoba-Szczepaniak, a przede wszystkim Małgosia Pikus. W pierwszym roku AVION-u pojawili się na scenie także goście z Polski – znany poeta i „tischnerolog” Wojciech Bonowicz z Krakowa czy mieszkający w Warszawie poeta irański Hatif al-Janabi. Był zaolziański poeta Bogdan Trojak, dorastał z AVION-em Darek Jedzok... Ciekawe było spotkanie, kiedy pojawili się muzycy z legendarnej czeskiej kapeli Nerez lub lider zespołu Kryštof, Richard Krajčo, a także Radovan Lipus i David Vávra, czyli twórcy głośnego cyklu telewizyjnego „Šumná města”. Długo by można wymieniał...

To dzięki współpracy z Lipusem, a przede wszystkim Nohavicą, zrodził się później naj-

W KRZYWYM ZWIERCIADLE

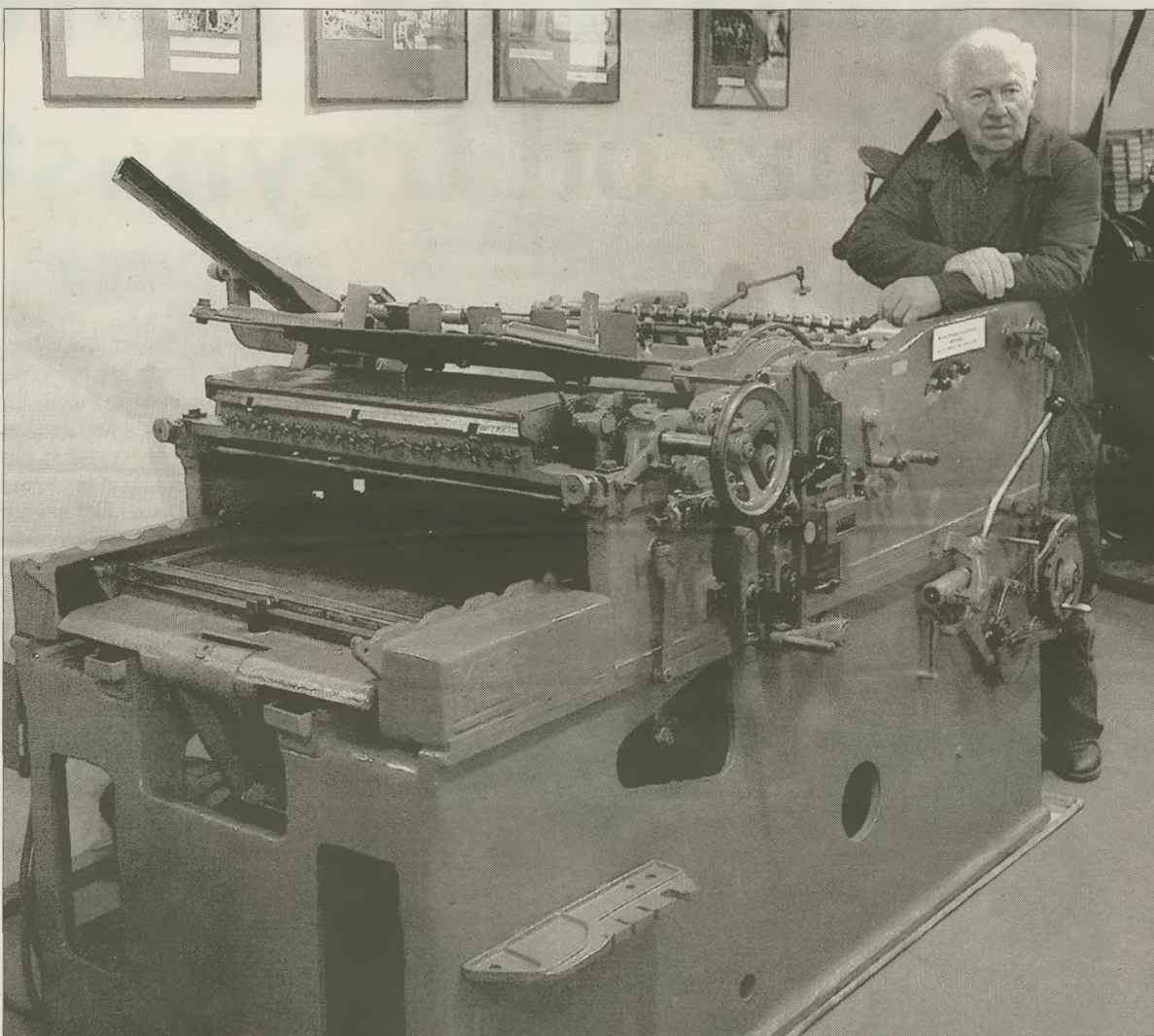
OTYLIA TOBOŁA, dziennikarka

Mercedes wjechał do muzeum

W cieszyńskim Muzeum Drukarstwa można podziwiać oryginalny eksponat. To za- bytkowy mercedes o spo- rycznych gabarytach. Choć nie jest to samochód, a maszy- na, to silnik posiada...

Zanim eksponat trafił do Cieszyna, przeszedł długą drogę, krążąc po różnych miastach. Kiedy przestano go używać, był przechowywany w jednym z gospodarstw w Suchej Beskidzkiej. Maszyna drukarska marki Mercedes z 1948 roku – bo o niej mowa – jest najprawdopodobniej jedynym takim okazem w tej czę- ści kraju. Do Cieszyna sprowadził ją Karol Franek, który od 1996 ro- ku przy ul. Głębokiej prowadzi Mu- zeum Drukarstwa. – *Gdy maszyna dotarła do naszego miasta, okaza- ło się, że jest całkowicie sprawna i przez jakiś czas była jeszcze nor- malnie wykorzystywana. Ma nawet zachowaną kartę techniczną, więc znamy całą jej historię. Po przenie- sieniu siedziby muzeum na ul. Głę- boką, długo stała na zewnątrz. Od- powiednio ją przygotowaliśmy i w końcu dołączyła do pozostałych eks- ponatów* – opowiada Karol Franek.

Cieszyńskie Muzeum Drukarstwa jest jednym z nielicznych miejsc po- siadających zabytki tego typu. Za- dziwia bogactwem czcionek, ma- tryc, klisz i urządzeń reprezentują-

Maszynę drukarską marki Mercedes do Cieszyna sprowadził Karol Franek.

czych różne techniki drukarskie. – *W innych miastach można wprowadzić spotkać podobne ekspozycje, ale oryginalność naszego muzeum polega na tym, że jest ono kompletnie wyposażoną drukarnią z działającymi ma- szynami. Każdy nabytek staramy się doprowadzić do sprawności technicz- nej, by móc uruchamiać te urządze- nia i pokazywać odwiedzającym, na czym polegała typografia. Prowadzi- my też warsztaty, które są tak opraco- wane, by mogły z nich korzystać oso- by w każdym wieku. To sposób na to, by nie tylko poznać historię drukar- stwa, ale też w pewnym sensie jej do- tknąć* – podkreśla Karol Franek.

Na brak zainteresowania muzeum narzekać nie może. Przyjeżdżają tu turyści z całej Polski. Niektórzy chcą zobaczyć eksponaty, aby przygoto- wać się do otwarcia podobnych eks- pozycji w swoich miastach. Każda z maszyn ma swoją historię. Więk- szość trafiła tu z cieszyńskich dru- karni. Prawdziwą „perłą” jest XIX- wieczna ręczna maszyna drukująca typu Boston z czasów, kiedy nie by- ło jeszcze prądu. – *Cieszyn ma waż- ne i cenne tradycje drukarskie. Nie można tego zatracić. To przekonanie motywowało mnie do gromadzenia tych eksponatów i nadal przyswieca działaniom członków Stowarzysze- nia Muzeum Drukarstwa w Cieszynie* – dodaje Karol Franek.

Informacje dotyczące możliwości zwiedzania dostępne są na stronie www.muzeumdrukartwa.pl. (gc)

Kręcą film o Kukuczce

24 października minie 20 lat od tragicznej śmierci Jerzego Kukuczki na połu- dniowej ścianie Lhotse. Z tej okazji powstaje film o najśłynniejszym polskim himalaistcie, który przez la- ta mieszkał w Istebnej, a dziś znajduje się tu poświę- cona mu Izba Pamięci.

– *Chcemy pokazać po- stać Jerzego Kukuczki z per- spektywy młodych ludzi: studentów oraz jego syna* – powiedziała Alina Mar- kiewicz, autorka scenariu- sza do filmu, dziennikarka TVS. Wraz z ekipą filmow- ców przebywa obecnie w Himala- jach, gdzie powstają zdjęcia do fi- lmu.

Celem ekipy jest wioska Chuc- kung położona u stóp stóp Lhot- se (8501 m n.p.m.). Znajduje się tu czortem – kopicz z tablicą pamiąt- kową, poświęcony Kukuczce oraz dwóm innym himalaistom którzy zginęli na Lhotse – Rafałowi Hoł- dzie i Czesławowi Jakielowi. To tu ekipa nakręci rozmowy z żoną Je- rzego Kukuczki, Cecylią, oraz ich synem Wojciechem. Zdjęcia po- trwają do końca października.

Jerzy Kukuczka urodził się 24 marca 1948 w Katowicach. Jego rodzice pochodzili z Istebnej. Jako drugi na świecie zdobył wszystkich 14 ośmiotysięczników. Pierwszy był Reinhold Messner, któremu zdoby- cie Korony Himalajów i Karakorum zajęło 17 lat, a Kukuczce tylko 9. W ciągu niespełna dwóch lat, od stycz- nia 1985 roku do listopada 1986 ro-

Jerzy Kukuczka

ku, Kukuczka zdobył sześć ośmio- tysięczników, m.in. Nangę Parbat i K2. Po tym wyczynie Messner miał powiedzieć: „Nie jesteś drugi, jesteś wielki”. Jerzy Kukuczka uznawany jest za jednego z najwybitniejszych himalaistów XX wieku. Spośród 14 ośmiotysięczników, na dziesięć wszedł nowymi trasami, których nikt przed nim nigdy nie próbował. Prawie zawsze wspinał się zimą w ekstremalnie ciężkich warunkach. Żaden inny himalaista nie może po- chwalić się choćby podobnym bilan- sem. Góry odebrały mu życie 24 paź- dziernika 1989, w trakcie wspinacz- ki na południowej ścianie Lhotse. Na co dzień pamiątki po sławnym himalaistcie można oglądać w Izbie Pamięci Jerzego Kukuczki, znajdu- jącej się w Istebnej-Wilczce. Niewiel- kie muzeum mieści się w dawnym domu rodziców alpinisty, w jednej zaledwie izbie. Opiekuje się nim Cecylia Kukuczka. (gc)

reklama

Bezpłatne przelewy do zagranicy Jak zaoszczędzić czas i pieniądze?

Wielu z nas często kupuje różne towary za granicą, zwłaszcza w Polsce. Odwiedzamy wybrany sklep (lub jego strony internetowe) i decydujemy się na korzyst- ne zakupy. W momencie zapłaty pojawia się jednak problem, w jaki sposób uregulować wymaganą kwo- tę. Możliwości jest wiele, jak tego dokonać, chociaż w wielu wypadkach jest to związane:

- z wysokimi opłatami bankowymi,
- ze stratą czasu na wymianę waluty obcej,
- bieganiem podczas załatwiania formalności,
- obawą, czy określona kwota dotrze na czas tam, gdzie powinna.

I tu się nasuwa pytanie, czy istnieje na rynku finan- sowym oferta lub usługa umożliwiająca załatwić te- go typu sprawy w miarę szybko bez ponoszenia więk- szych kosztów? Podobne pytania nurtowały również firmę Fortissimo sp. z o.o., która na czeskim rynku fi- nansowym znana jest z prowadzenia sprawdzonej sie- ci kantorów na terenie województwa morawsko-ślą- skiego, a ponadto działa w zakresie bezgotówkowej wymiany walut – również na rynku polskim i słowac- kim – już od roku 1996. Szczególnie klientom pro- wadzącym działalność gospodarczą oferuje korzystną wymianę CZK na walutę obcą z następującym prze- lewem na krajowe lub zagraniczne konto bankowe. Obecnie wprowadza na rynek identyczną usługę prze- znaczoną dla osób prywatnych, które w razie potrzeby korzystają z niej w następujący sposób:

- Klient przekazuje czeskie korony na krajowe kon- to firmy Fortissimo, sp. z o.o.,
- Fortissimo dokonuje ich wymiany na odpowied- nią walutę obcą po zaakceptowanym przez klien- ta kursie dewizowym,
- Fortissimo przelewa wymienioną walutę na wska- zane przez klienta krajowe lub zagraniczne konto walutowe.

- Klient otrzymuje pokwitowanie dokonania trans- akcji finansowej.

Usługa ta dostępna jest na portalu internetowym Transfers4Free – International Money Transfers i spo- śród wszystkich udogodnień, jakie firma Fortissimo sp. z o.o. oferuje klientom, warto wyróżnić:

- **Bezpłatne przelewy zagraniczne** do wybranych miejsc docelowych (państwa Europejskiej Unii Monetarnej, Polska, Wielka Brytania).
- Bezpłatne przyjęcie płatności z zagranicy z które- gokolwiek państwa.
- Wymiana CZK na walutę obcą korzystnym kur- sem dewizowym.
- Załatwianie wszelkich formalności prosto z domu od swojego komputera.
- Usługa ta jest świadczona w oparciu o licencję dewizową Czeskiego Banku Narodowego.

Dlaczego warto skorzystać z usług Transfers4- Free?

- Oszczęda pieniądze za opłaty bankowe.
- Oszczęda czas.
- Klient w momencie składania zamówienia wie – ile za usługę zapłaci (przy spełnieniu podstawo- wych warunków)
- kiedy jego płatność powinna dotrzeć na konto odbiorcy.
- Ma gwarancję licencjonowanego subiekta rynku finansowego z fachową i doświadczoną obsługą.
- Ma kiedykolwiek możliwość wglądu do protokołu wszystkich wcześniej dokonanych transakcji.

W jaki sposób można skorzystać z usługi?

W swojej przeglądarce należy wprowadzić adres in- ternetowy www.devizoveplatby.cz i następnie wejść na portal **Transfers4Free**, gdzie dostępne są wszystkie potrzebne informacje. Można je również uzyskać pod numerem tel. 558 335 000. (Artykuł sponsorowany)

HALINA BIRENBAUM, PISARKA KTÓRA PRZEŻYŁA HOLOCAUST: Człowiek nie rodzi się bohaterem

Zmarł Marek Edelman, dziś dla Polaków nie tylko legendarny przywódca powstania w getcie warszawskim, ale także jeden z autorytetów moralnych. Takich osób jest coraz mniej. Gdzie ich szukać we współczesnym świecie?

Kiedy byli, to tak ich nie szukano, trudno im było żyć. Nie wszyscy ludzie chcieli ich słuchać. Jak ich szukać? Mam nadzieję, że z grona młodych pojawią się nowe autorytety, które potrafią uszanować wysiłek swoich przodków, wyciągnąć wnioski z bolesnej lekcji historii. Wracając do starszych autorytetów, to w Izraelu do dziś nie uznali Marka Edelmana. On nie był, mówiąc delikatnie, entuzjastą państwa izraelskiego. Tego mu nie wybaczyli. Wiadomość o jego śmierci dotarła do Izraela z opóźnieniem. Ja przeczytałam o jego śmierci w internecie. Później czekałam aż coś powiedzą na ten temat. Zrobili to po kilku dniach.

Żyjemy dziś w zwarlowanych czasach, w świecie nastawionym na konsumpcję. Kiedyś było chyba inaczej...

Zależy, co pan ma na myśli, używając słowa „kiedyś”. Chodzi o czasy przed II wojną światową, czy w czasie jej trwania? Przecież w czasie wojny ludzie też zdradzali i wydawali się nawzajem, żeby zdobyć pieniądze. Myśleli, że przeżyją wojnę i się wzbogacą. Byli przekonani, że zrzucą na karb wojny te wszystkie niegodziwości, jakich się dopuścili. Na szczęście byli tacy, którzy poświęcali życie. Dlatego nie można uogólniać. W każdych czasach rodzą się ludzie lepsi i gorsi. Człowiek nie rodzi się bohaterem. Są pewne sytuacje, w których poznaje samego siebie, otrzymuje możliwość bycia dobrym albo złym. Warunki zmuszają go do tego, że nagle wydobywa z siebie coś takiego, czego nikt po nim się nie spodziewa, że staje się bohaterem.

Trudno chyba porównywać bohaterów, na przykład z Powstania Warszawskiego, którzy walczyli za Ojczyznę, ze współczesnymi żołnierzami uczestniczącymi w misjach w Afganistanie czy Iraku, którzy dostają za to pieniądze?

Nie ma żadnego porównania, chociaż w jednym i drugim przypadku

Halina Birenbaum

mowa jest o narażaniu życia. Właśnie w tym miejscu pasuje stwierdzenie profesora Władysława Bartoszewskiego o przyzwoitości. Warto jest być przyzwoitym, ale nie dlatego, że nam się to opłaca. Trzeba być przyzwoitym dla samej przyzwoitości. Jeżeli chodzi o żołnierza walczącego w Afganistanie czy Iraku, to on ryzykuje życie, bo mu się to opłaca, dostanie za tę służbę pieniądze. Być bohaterem w warszawskim getcie na pewno nikomu się nie opłacało. Za to nikt nie był nagradzany. Długo po wojnie nie nagradzano bohaterów.

Na swojej drodze spotyka pani dużo ludzi przyzwoitych?

Od ludzi w Polsce zaznaję bardzo

dużo dobra. Jak tutaj przyjeżdżam z Izraela, to mnie goszczą, mogą u nich spać i się stołować. Wiele osób do mnie pisze. Na przykład jeden mężczyzna mieszkający w Irlandii kupił moją książkę w Oświęcimiu. Jest muzykiem, gra na wiolonczeli, ma dwójkę dzieci. Pisze, że jest szczęśliwy, że ma kontakt z takim człowiekiem, jak ja. Widocznie z mojej książki wyczytał coś ludzkiego. Pewnie, że nie są to masy ludzkie, które idą jak owce za tym wszystkim. Jednak pewne sytuacje życiowe zmuszają ludzi do wydobywania z siebie człowieczeństwa, bo inaczej sami zginą.

Czy moje pokolenie – trzydziestoletków, czterdziestoletków,

może przeżyć swoje życie w takiej pełni, jak pani przeżyła, wasze pokolenie? Mamy dużo łatwiej...

Wy macie swoje problemy. Każdy problem w danej chwili jest kłopotem. W moich czasach chodziło o życie i śmierć. Ale dziś też nie brakuje ludzi chorych, głodujących, bo urodzili się biedni. Gdyby ktoś taki mieszkał blisko mnie, to na pewno zrobiłabym wszystko, żeby mu pomóc. Lubię pielęgnować koty. Jak chodzę ulicą, to bym chętnie wzięła do domu wszystkie koty, tylko mnie mąż wstrzymuje.

Kiedy zaczęła pani pisać?

Już w getcie, kiedy miałam 11 lat, zaczęłam pisać. Uczył mnie mój brat, bo już wtedy, jeszcze przed założeniem getta, były zabronione szkoły dla Żydów. Najpierw pisałam zdania, potem streszczenia, wypracowania. Wreszcie zaczęłam pisać dla siebie, nie mogłam ogarnąć rzeczywistości. To było tak – siedzę w domu, nagle słyszę strzał, więc jestem przekonana, że kogoś zabił; a może stało się to przy murze, a może to był ojciec, który wyskoczył tylko po chleb i już nie wrócił do domu, do swoich bliskich. Bardzo przeżywałam każde takie zdarzenie.

Takich bolesnych wspomnień jest więcej. Czytałam kiedyś „Pamiętnik Łutki Laskier”. To przejmujący zapis ostatnich jej miesięcy w getcie. Czy pisanie dla pani było rodzajem terapii, sposobem na przetrwanie trudnych czasów, czy może chęcią zapisania tego, co się dzieje, dla przyszłych pokoleń?

Ani jedno, ani drugie. Ja czułam w

sobie potrzebę opisywania tego, co się dzieje, wydobywania tego na zewnątrz. Już taka jestem, że jak coś mnie spotka dobrego albo złego w życiu, to muszę się tym zaraz podzielić z drugim człowiekiem. Pisałam też jeden raz w Oświęcimiu. Mój blok znajdował się w bezpośrednim sąsiedztwie komory gazowej. Widziałam jak przyjeżdżają kolejne pociągi, przepełnione ludźmi, a po chwili dymy z komina. Ja nie potrafiłam zatrzymać tego w sobie. Pamiętam jak znalazłam się przy budowie basenów do kiszzenia kapusty. Na miejscu leżał zaczęty worek cementu. Urwałam kawałek papieru z tej torby, obok leżał mały ołówek. Na tym papierze zapisałam, jak przyjeżdża pociąg, ludzie trafiają do komory gazowej. Przeczytałam to koleżance, słyszeli to robotnicy, którzy pracowali przy tych basenach. Jeden powiedział do drugiego: „Ta jak przeżyje, to chyba napisze książkę”.

Ile było takich momentów, kiedy była pani blisko śmierci?

Spędziłam w komorze gazowej na Majdanku całą noc, ale zabrakło mi gazu. Były takie selekcje, gdzie myślałam, że już nie mam szans, że na pewno pójdę na stracenie. Innym razem strzelili do mnie. Kula przeszła obok serca, płuc, ale nie umarłam. Wiele było takich momentów, bardzo długo by opowiadać...

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

Kończą się Dni Kultury Żydowskiej

Halina Birenbaum przyjechała na Śląsk Cieszyński w ramach Dni Kultury Żydowskiej. Tym razem imprezy będą trwały aż tydzień. W programie znalazły się m.in. warsztaty kulinarne, językowe, winiarskie, taneczne, projekcje filmów, występ zespołu tańca „Klezmer”, koncert zespołu muzyki klezmerskiej „Negev”, prelekcje, wykłady... Osoby, które chcą „skosztować” trochę kultury żydowskiej, cały czas mają okazję. Na przykład dziś o godz. 10.30 w Domu Narodowym w Cieszynie rozpoczyna się warsztaty taneczne, które poprowadzi Dorota Herok. Potrwają dwie godziny. Kolejna grupa rozpocznie zajęcia o godz. 13.30. Z kolei w restauracji „U Tewjego” w Ustroniu o godz. 20.00 rozpoczyna się warsztaty winiarskie pn. „Winnice Izraela, od Wzgórz Golan po pustynię”. Poprowadzi je Zbigniew Pakuła. Jutro w programie m.in. wycieczka po cmentarzu żydowskim w Cieszynie, którą poprowadzi Jacek Proszek. W razie niepogody zaplanowano pokaz multimedialny w Domu Narodowym. Finał Dni Kultury Żydowskiej nastąpi w niedzielę w DN. Początek koncertu o godz. 17.00. Także dziś i jutro w DN będzie można zobaczyć filmy: „Radegast”, „Palestyński niewolnik mojego ojca”, „I będziesz miłował”, „Animacje”, „Cejwin”. Początek seansów o godz. 12.00 (sobota) i 13.30 (niedziela).

(wot)

Od 2001 roku jest »Człowiekiem pojednania«

We wrześniu Halina Birenbaum skończyła 80 lat. Urodziła się w Warszawie. Kiedy wybuchła II wojna światowa, miała 10 lat. W czasie wojny przebywała początkowo w getcie warszawskim. Przeżyła kilka obozów koncentracyjnych, przebywała na Majdanku, w Auschwitz-Birkenau, Ravensbrück oraz Neustadt-Glewe, gdzie doczekała wyzwolenia w 1945 roku. Jej bliscy nie mieli tyle szczęścia. Straciła ojca (Treblinka), matkę (Majdanek), brata i siostrę (Auschwitz). W 1947 roku wyjechała do Izraela, gdzie założyła rodzinę. Mieszka tam do dziś. Jest autorką kilku książek. Napisała m.in. „Nadzieja umiera ostatnia” (1967 r.), „Powrót do ziemi praocjów” (1991), „Każdy odzyskany dzień” (1998) oraz „Wołanie o pamięć” (1999). W 2001 roku otrzymała tytuł „Człowiek pojednania”, przyznany przez Polską Radę Chrześcijań i Żydów, należący do Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. W jej wspo-

mnieniach czytamy: „Na tym placu właśnie oderwali od nas mężczyzn. Z daleka było widać za drutami kolczastymi jakieś baraki. Nie wiedzieliśmy, co to jest. Mama od razu powiedziała mi: »Widzisz, to na pewno taki obóz. Tu będziemy pracowali na roli. Pójdziemy najpierw do łaźni, umyjemy się, zmienią nam odzież i później przyjdziemy do tych baraków, ogrzejemy się. Na pewno nam wydadzą jakieś jedzenie. I nazajutrz pójdziemy pracować. I kto jest młody i zdrowy może pracować. I wszystko będzie dobrze. I przeżyjemy wojnę«. I ja już tak pragnęłam wejść do tego baraku. Byłam tak strasznie wycieńczona tą jazdą. Trzy tygodnie w tym bunkrze, bez jedzenia, bez picia. I takie pragnienie straszne. I wiał taki silny wiatr. I ta cała ziemia wokoło, taka piaszczysta. I tak spało do oczu. Nie mogłam po prostu stać na nogach. Miałam też ranne nogi. Nie mogłam przecież chodzić”.

(wot)

Polski Klub Sportowy »Polonia« Karwina miałyby dziś 90 lat

Zgodnie z tradycją należy jubileuszowe wspomnienia rozpocząć od tego, co działo się na Śląsku w początkach lat dwudziestych ubiegłego wieku. A wydarzyło się bardzo dużo, o czym można się dowiedzieć z różnych artykułów i książek.

Zacznijmy od apelu skierowanego pod adresem sympatyków, wielkiej ilości wszelkiego typu „kibiców”, przyjaciół, no i członków założonego klubu: „Wiara przenosi góry”. Hasło to stało się głównym motorem młodzieży polskiej w Karwinie, wierzącej mocno, że jej zamiary muszą się spełnić. To wszystko działo się po zakończeniu I wojny światowej i upadku Monarchii Austro-Węgierskiej, co spowodowało ożywienie społeczne przejawiające się najbardziej w sporcie. Ludzie świadomi wolności, zwłaszcza młodzież, garnęli się do powoływania do życia takich organizacji sportowych i oświatowych, jak „Sokół”, „Siła” i inne.

Początki „Polonii”

Właśnie w tym czasie na przełomie roku 1919 i 1920 z inicjatywy kilku zapaleńców powstało wiele klubów sportowych, a między nimi Polski Klub Sportowy „Polonia” Karwina. Tak więc z ukochania swojszczyzny, w wierze, nadziei i miłości, układano pierwsze fundamenty pod polską sportową organizację w górniczej Karwinie. Karwińska „Polonia” była symbolem dumy, honoru i rycerskości każdego Polaka na Zaolziu. Słowo Polonia miało dźwięk, w którym zastygła tęsknota pokoleń... Trudno sobie wyobrazić w dzisiejszych czasach, co wszystko działo się w tym okre-

czątki „Polonii” Karwina były bardzo skromne i prymitywne. Działalność sportowa nie miała żadnej koncepcji i perspektyw. Po założeniu klubu w składzie pierwszego zarządu pojawili się panowie Alojzy Żywczok – prezes, Franciszek Buława – sekretarz, Wilhelm Trzaskalik – skarbnik, Paweł Staszczak – gospodarz, Antoni Starzyk – kapitan drużyny. Komisję rewizyjną tworzyli panowie Józef Dziewoński i Ludwik Mucha. Po założeniu klubu otrzymano pozwolenie na zbudowanie boiska, które mieściło się koło „Strzybniozki”, potoku wypływającego ze „srebrnego źródła”. Było to na polach, gdzie później stała Pluczk Centralna (UZK) obok kopalni Barbara. Potocznie mówiono boisko na „Pioskowinie”, obok „Strzybniozki”.

Zebrania pod gołym niebem

Zarząd z braku lokalu, nawet tego najskromniejszego, odbywał swoje zebrania pod gołym niebem. Niezbyt równy kamień zastępował stół obrad, a zielona trawa zastępowała krzesła. Zebrania te organizowano przy bylej gospodarze „Doleżał”. Inwentarz klubowy to wyraz obcy, nieznany zarządowi i graczom. Inwentarz – wyposażenie, to stały punkt obrad zarządu i w tych początkach był tylko pojęciem. Każdy gracz wносił do klubu jako wiano ambicję, zapał do gry oraz obawę o własną rodzinę. Największym jednak wkładem każdego członka była para cywilnych butów potajemnie przerabianych na „tetry”. W sumie to jednak nie wystarczyło, żeby utrzymać klub przy życiu. Znalazło się kilku mecenasów starających się pomóc finansowo, ale potrzeby klubowe przerastały ofiarności ludzi dobrej woli. Nie pomogły połączenie „Polonii” z klubem PKS „Olza”, słowa otuchy, ambicji i wiary w lepsze czasy.

Drużyna „Polonii” występowała w składzie: Siostrzonek, Kożusznik, Trzaskalik, Nózka, Galocz, Moroń, Kremiec, Mokrosz, Tadrała, Kaczmarczyk, Starzyk – kapitan. Z drużyny PKS „Olza” przyszlizli: T. Sembol, A. Sembol, W. Rybicki, F. Rybicki, Leśniak, Polednik, He-

ku „Polonia” zdobywa puchar miasta Karwiny w swych kategoriach, a rezerwy i juniorzy są na pierwszych miejscach. Jednak dopiero lata 1933-1934 należą w dziejach PKS „Polonia” Karwina do najbardziej światłych w historii klubu. „Polonia” oprócz wspomnianej

Boisko PKS „Polonia”, lata 30 ub. wieku.

nel, Saydz. Po początkowej euforii, po odejściu niektórych członków zarządu doszło do powolnego zastoj. W 1921 roku kierownictwo zarządu objął Jan Kałuża i sprawował tę funkcję do 1924 r. Po nim od roku 1925 prezesurę objął Jan Böhm (powojenny dyrektor szkoły wydziałowej w Karwinie) i można powiedzieć, że jego kierownicza rola w funkcji prezesa PKS „Polonia” miała znaczny wpływ na działalność klubu. Była też to wielka zasługa niezmordowanego sekretarza „Polonii”, Ernesta Kubienki, który włożył wielkie starania, żeby wzmocnić drużynę. Wielkie wsparcie klub miał w burmistrza miasta Karwiny, dr. Wacławowi Olszakowi, oraz w pośle Karolowi Śliwce.

poprawy finansowej robi furorę w samotnej grze na boisku. Zwycięża nad mistrzem Polski, Ruchem Chorzów 4:2, pokonuje ligową drużynę ze Słowacji SK Vrutky 6:4 oraz niemiecki zespół Reichsbahn Gleiwitz 4:2. Z mistrzem Czech zespół osiąga wynik remisowy 2:2. Na mecze „Polonii” do Karwiny przyjeżdżało regularnie około 5 000 widzów, a zdarzało się, że było ich więcej.

Budujemy boisko

W 1927 roku wykupiono moczadła i pola bagniste koło byłego dworca kolejowego w Karwinie i rozpoczęto budowę nowego boiska. Poprawiła się też sytuacja finansowa klubu, a wyniki drużyny piłkarskiej stanowiły najlepszą reklamę. Na podstawie opracowanego planu pracy, a później własnego statutu, od 1931 r. zalicza „Polonia” nowy okres w swej działalności. W tym ro-

W tym czasie przychodzi propozycja do zarządu, by „Polonia” Karwina reprezentowała Polaków z Zaolzia na 1. Polonijnych Igrzyskach Sportowych w Warszawie. Zarząd wyraził zgodę i przeprowadził przygotowania do wyjazdu. Był jeszcze jeden warunek, by wyjechać do Warszawy. Chodziło o zdobycie tytułu mistrza Cieszyńskiej Żupy Futbolowej w sezonie 1933/1934, a tym samym wywalczenie awansu do Morawsko-Śląskiej Dywizji. Przeciwnikiem był SK Orlová, plasujący się na drugim miejscu w tabeli, który kandydował również do tytułu mistrzowskiego. Wielką wygodą Orlovian było, że mecz ten rozegrany został na własnym boisku 27. 5. 1934. Blisko 5 000 widzów podzieliło się na dwa obozy podziwiał wspaniałe zwycięstwo zespołu PKS „Polonia” w stosunku 6:1. Po tej wygranej „Polonia” nie tylko zdobywa tytuł mistrza Cieszyńskiej Żupy Futbolowej, ale i awans do Morawsko-Śląskiej Dywizji. Nie chodziło tu tylko o zwycięstwo i wynik, ale o udokumentowanie pozycji narodowej. Wreszcie przygotowania do Polonijnych Igrzysk Sportowych w Warszawie. Na igrzyska wyjechali nie tylko piłkarze „Polonii”, ale też inni sportowcy z Zaolzia. Spotkali się tu Polonusi z 13 krajów. Tygodniowy pobyt na Igrzyskach był największym przeżyciem dla wielu piłkarzy „Polonii”. A wynik – „Polonia” jest mistrzem Igrzysk w piłce nożnej. Otrzymuje puchar Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy oraz tytuł mistrzowski drużyn zagranicznych. „Polonia” rozegrała 7 spotkań w przeciągu 13 dni, z tego odniosła 3 zwycięstwa w igrzyskach, 3 zwycięstwa z drużynami polskimi, zaliczyła też przegraną 1:8 z kompletną reprezentacją Polski. W drużynie Zaolzia wystąpiło tylko 5 graczy „Polonii”. Po przyjeździe do Karwiny witany ich na dworcu tysięczne tłumy sympatyków, formując pochód udający się do parku „Pracy” (siedziła „Polonia”), gdzie nastąpiło oficjalne powitanie.

TADEUSZ BIZOŃ

Ciąg dalszy wspomnień o klubie zamieścimy w czwartkowym numerze.

Zaproszenie na Bal Sportowy, przygotowany przez PKS „Polonia” w styczniu 1930 r.

sie. „Ten tylko może pojąć ów wysiłek i poświęcenie prawdziwe, kto sam w tym dziele uczestniczył” – te słowa często słyszałem z ust panów Luczaka (jeden z założycieli „Polonii”, znany sędzia) oraz Kubali, byłego członka zarządu „Polonii” (z czasów przed i po II wojnie światowej). Nie zasnali wtedy chwili wypoczynku i wytchnienia. Każdą wolną chwilę poświęcali swojemu klubowi, który w marzeniach rósł do symbolu. Dziś, gdy te ciepłe słowa wspominamy, wydają się przesadnym odzwierciedleniem uczuć społeczeństwa.

Polski Klub Sportowy „Polonia” Karwina powstał w 1919 roku, chociaż oficjalną datą założenia „Polonii” jest 21. 11. 1920 roku. Po-

Komitet organizacyjny obchodów 90-lecia »Polonii« apeluje

Chcąc przypomnieć istnienie i uczcić wkład i zasługi PKS Polonia Karwina dla zachowania polskości Zaolzia zostanie w miesiącu grudniu b.r. zorganizowana w Bibliotece Regionalnej w Karwinie wystawa okolicznościowa. Zwracamy się do wszystkich, którzy dysponują pamiątkami po wspaniałych czasach działalności Polskiego Klubu Sportowego „Polonia” Karwina (1919-1939 oraz 1945-1952), by zechcieli je wypożyczyć na tę wystawę. Możliwość wypożyczenia eksponatów prosimy uzgodnić pod numerami telefonów:

+420 596 312 477 (Biblioteka Regionalna w Karwinie)

+420 602 265 474 (Ośrodek Dokumentacyjny KP Czeski Cieszyń – mgr Marian Stefek)

Dziękujemy za wsparcie naszej inicjatywy i przekazanie materiałów do 6. 11. 2009.

Owocna współpraca między Skrzeczeniem i Grodkowem

W dniach 10-11 października br. odbyła się wycieczka aktywistów skrzeczńskiego Miejscowego Koła PZKO do beskidzkiej miejscowości Morawka.

Blisko 30 uczestników łącznie z delegacją zaprzyjaźnionego Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodkowskiej z wiceprezesem Towarzystwa i dyrektorem grodkowskiego Domu Kultury, Stanisławem Wiczorkiem na czele, przebywała w pensjonacie nad zaporą rzeki Morawka, która jest rezerwuarem wody do picia. Woda z Morawki jest również podstawą do produkcji piwa Radegast. Wycieczkowicze mogli się zapoznać z historią budowy zapory i zawodnionego obszaru. Znajduje się tutaj również ścieżka edukacyjna „Zróżdła rzeki Morawki”, gdzie na poszczególnych plan-szach można się zapoznać z histo-rią szkolnictwa i turystyki na Mo-rawce. W trakcie pobytu zbierano grzyby, można było oglądać w tele-wizji mecz piłkarski Republika Cze-ska – Polska oraz odbyło się spo-tkanie towarzyskie, podczas któ-

rego pod dyktando muzyków Jana Bieleckiego, Stanisława Wiczorka i Czesława Bugdola do późnych godzin wieczornych rozlegał się w ośrodku śpiew w większości obec-nych członków skrzeczńskiego chóru mieszanego „Hasło”.

Pobyt na Morawce był w roku bie-żącym ostatnim zaplanowanym spo-tkaniem skrzeczoniaków i grodko-wian. Pierwsze tegoroczne spotka-nie odbyło się w marcu w skrzecz-ńskim Domu PZKO podczas imprezy pn. „Powitanie Wiosny”. Następnie skrzeczoniacy zawitali do Grodkowa, uczestnicząc w VII Jarmarku Wielka-nocnym, a w czerwcu gościli na ob-chodach Dni Grodkowa. W sierpniu delegacja na czele z burmistrzem miasta Grodkowa Markiem Antonie-wiczem i prezesem TMZG, Janiną Podgórną, była obecna na Gorolskim Święcie w Jabłonkowie, natomiast grupa skrzeczniaków młodzieżo-wców wypoczywała w schronisku mło-dzieżowym „Świtez” w miejscowości Kłębowo nad warmińskim jeziorem Symsar, zwiedzając między inny-mi Sanktuarium Matki Bożej Królo-

Działacze PZKO i grodkowianie przy zaporze na rzece Morawka.

wej Pokoju w Stoczku Klasztornym, Sanktuarium Maryjne w Świętej Lip-ce, Mikołajki, kwaterę wojenną „Wil-czy Szaniec” w Gierłozie koło Kętrzy-na oraz Lidzbark Warmiński. Doszło również do wymiany na polu sporto-

wym, kiedy to odbyły się mecze pił-karskie podczas marcowego turnieju w Grodkowie i czerwcowych rozgry-wek w Rychwałdzie.

Na zakończenie pobytu na Mo-rawce podziękowano kierownikowi

ośrodka Rostisławowi Bućkowi za serdeczne przyjęcie i opiekę. Słowa podziękowania należą się również Halinie Szelidze – głównej orga-nizatorce udanej wycieczki skrze-czońskich aktywistów. (D.G.)

Od ziarenka do bochenka

W pierwszą niedzielę października błędowiccy pezetkaowcy udali się do malowniczej doliny rzeki Brenni-cy w Beskidzie Śląskim, by zwiedzić ośrodek agroturystyczny pani Jadwi-gi Dudys i Chlebową Chatę w Gór-kach Małych. Na początku gospo-darz zapoznał wycieczkowiczów z historią drewnianego domu i zapro-ponował ofertę prezen-tacji. W celu sprawnego przebiegu wszystkich za-jęć podzielono uczestni-ków na grupy. Pierwsza próbowała w tradycyjny sposób robić masło. Pa-nie oddzielały na wirów-ce śmietanę od mleka, a następnie w maselnicy ze śmietany ubiły masło, które wkładały do drewnianej foremki. W międzyczasie gospodyni po-kazała, jak wyrabia się twaróg z kwaśnego mleka. Było masło, twaróg, brakowało chleba. Ciasto na żytni chleb przygoto-

wano już wcześniej, jednak cały pro-ces pieczenia trwa około czterech godzin, więc uczestnikom zapropo-nowano wypiek tzw. podplomyków. Każdy uformował sobie mały placu-szek i upiekł go w rozgrzanym pie-karniku. Podplomyki posmarowane masłem, miodem, smalcem i tvaro-giem wszystkim smakowały.

Pieczenie podplomyków.

Druga grupa, w myśl powiedze-nia „od ziarenka do bochenka”, za-poznała się z podstawowymi ga-tunkami zbóż i ich zastosowaniem. Oglądała maszyny i urządzenia wy-korzystywane dawniej przy upra-wie i obróbce ziarna. Po zwiedze-niu stodoły gospodarz omówił pro-ces pozyskiwania miodu, pokazał sprzęt i ciekawie opowiadał o życiu pszczół. Następnie grupy się zamie-niły.

Po około trzech godzinach z bo-chenkami domowego chleba, zado-woleni ruszyliśmy w kierunku Wi-sły-Malinki, by obejrzeć skoczną narciarską im. Adama Małysza, któ-ra służy sportowcom od września 2008 roku. Wycieczkę zakończono spacerem po wiślańskim deptaku. Za tę udaną niedzielę należą się po-dziękowania organizatorom, który-mi byli Halina Hekera i Piotr Chro-boczek. (H.Ch.)

reklama

**Świetna gorzalka
po starych, niskich cenach.
Dla klienta szybki,
bezpłatny internet!
Możliwość zapłaty
kartą płatniczą
www.palima-stonava.cz**

**735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
lub 737841306
Destylaty najwyższej jakości
z dostarczonego surowca
owocowego – sezon 2009/10**

**Zareklamuj się w „Głosie Ludu”!
Na Twój telefon czeka
Beata Schönwald
Tel. 775 700 896**

reklama

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

Październikowe Happy hours
Serdecznie zapraszamy do przyjemnego spędzenia czasu w nowych pomieszczeniach Vitalnej restauracji.
Od godz. 17.00 - 22.00 do każdej kolacji we dwoje
- butelka sektu Bohemia gratis.

Zamówienia rezerwacji
558 333 811
Czekaj na Was Vitalny zespół...
WIĘCEJ
znajdziecie www.VITALITYSLEZSKO.cz

reklama

VOP GROUP, s.r.o.
Lipová 1128, 737 23 Český Těšín
www.vopgroup.cz e-mail vopgroup@vopgroup.cz
PROPONUJEMY USEUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy **558765285**
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)

Serwis opon **558765234**
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg, akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów

Autoblacharstwo i autolakiernia **737215887**

NOWA STACJA PALIW
Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

Międzynarodowy Instytut Refleksologii Twarzy i Głowy w Czechach

**ZAPRASZAMY NA PROFESJONALNE KURSY
REFLEKSOLOGII TWARZY I GŁOWY**

Sorensensistem®

DZIAŁAMY NA PODSTAWIE LICENCJI
Instituto de Reflexologia Facial/Postal Internacional z Barcelony

JOLANTA GÓRSKA
ul. Puńcowska 85
tel.mobil - 0048 505 240 338

Chcesz zdobyć nowy zawód? Zapraszamy na naszą stronę - www.miro-cz.eu

Koło z optymistyczną przyszłością

Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Lesznej Dolnej należy do tych kół PZKO, które z optymizmem mogą patrzeć w przyszłość. Tutejsi pezetkaowcy wybudowali własny, przestronny i nowoczesny dom, potrafią zdobywać pieniądze na swoją działalność, organizują szereg popularnych imprez.

Od kultury po placki

Działalność Koła jest bardzo różnorodna – od imprez kulturalno-towarzystwiskich, przez turnieje sportowe i wycieczki, po prelekcje i spotkania z teatrem. W zeszłym roku wznowił swą działalność Klub Seniora, wiosną tego roku Klub Kobiet. Powodzeniem cieszy się Klub Propozycji, zapraszający na spotkania nietuzinkowych ludzi, głównie podróżników. – *Śmiało można powiedzieć, że co miesiąc – z wyjątkiem wakacji – mamy jakąś większą imprezę* – mówi wiceprezes Koła, Renata Szkucik. Do najbardziej znanych należą „Zabijaczka”, na którą przychodzi najwięcej ludzi i jest główną imprezą zarobkową, a także bal, Przegląd Kapel Ludowych połączony ze smażeniem placków, spotkanie z Mikołajem dla dzieci, spotkanie świąteczne. Popularne są spotkania z teatrem, kiedy to w Lesznej występuje gościnnie zespół teatralny MK PZKO w Wędrzynie. Imprezą sportową, odbywającą się już od ponad 30 lat, jest Turniej Łata w Piłce Nożnej, co roku odbywa się turniej w tenisie stołowym oraz majowe mistrzostwa w strzelaniu z wiatrówki połączone z oddaniem hołdu ofiarom faszyzmu.

Prezes Wiesław Staszko, należący do młodszego pokolenia działaczy, wyjaśnia, skąd zrodził się pomysł organizowania Przeglądu Kapel Ludowych. – *Pieczenie placków urządzaliśmy od dawna. Ludzie przyszli, zjedli placki, posiedzieli i około siódmej wieczorem impreza się kończyła. Zastanawialiśmy się,*

jak ją urozmaicić i zatrzymać gości na dłużej. W pierwszym przeglądzie brały udział dwie kapele, na tego rocznym, trzecim z kolei, wystąpiło ich już sześć – z naszego regionu, Polski i Słowacji. Imprezę dwukrotnie wsparła finansowo Fundacja OKD, pieniądze w formie grantu daje też miasto Trzynieć.

Załatwianie dotacji to domena Tadeusza Szkucika, byłego prezesa, jednego z najbardziej aktywnych i zasłużonych członków Koła. – *Pracuję w zawodzie, gdzie każdą koronę trudno się zdobywa, bo państwo daje, ale nie tyle, by dobrze z tym wyjść* – stwierdza Szkucik, który jest dyrektorem Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyniecu I. Dwa granty przyznaje Kołu miasto Trzynieć – na wspomniany Przegląd Kapel oraz na Puchar Łata.

Regularnie urządzone są wystawy. – *Te jednak nie odbywają się co roku, bo na każdej wystawie trzeba pokazać nowe rzeczy. I to nie tylko robotki ręczne* – wyjaśnia Renata Szkucik. – *Na ostatniej wystawie dwa lata temu były również obrazy, ceramika. Połączona była z kiermaszem przedświątecznym, sprzedawaliśmy świąteczne wypieki i makaron domowej roboty.*

Bar w więzieniu

Chlubą Koła jest dom – jeden z najnowszych i najbardziej nowoczesnych obiektów PZKO. Autorem projektu był architekt Gustaw Cieślak, jeden z działaczy. Dom stoi częściowo na fundamentach starego budynku, który kiedyś, na prze-

Pezetkaowcy z Lesznej odwiedzili wraz z dziećmi Muzeum Chleba w Radzionkowie, gdzie spróbowali wykonać własne wypieki.

łomie XIX i XX wieku, był siedzibą wójta gminy. – *Zachowały się dokumenty, według których w piwnicy, gdzie dziś mamy bar, było więzienie gminne* – przytacza ciekawostkę Tadeusz Szkucik. Do domu przylegają ogród i parking. W 1984 roku, kiedy podjęta została decyzja o budowie własnego domu (liczące wówczas przeszło 300 członków Koło korzystało z niedużej świetlicy w restauracji „Braterstwo”), w kasie było zaledwie 18,5 tys. koron. – *Prezes i rejonowi zapukali do domów wszystkich członków, prosząc o dary na budowę. Udało się uzbierać 280 tysięcy* – wspomina Tadeusz Szkucik. Pomógł zastrzyk finansowy, który Zarząd Główny PZKO załatwił w ówczesnym Froncie Narodowym. – *Budowa trwała sześć lat. Trzeba*

było dużo ludzi do roboty, ale wtedy nie było z tym większego problemu. Teraz już by się chyba nie dało wybudować w czynie społecznym takiego domu – zastanawia się Szkucik.

Tegoroczne palenie czarownic.

Uroczyste otwarcie Domu PZKO odbyło się 15 września 1990 roku. Za niecały rok dom będzie więc obchodził swe dwudziestolecie. Służą nie tylko pezetkaowcom (za darmo, pokrywają tylko koszty zużytej energii), korzystają z niego również leżące nieopodal polskie przedszkole oraz szkoła podstawowa w Trzyniecu I. Na zasadach komercyjnych wynajmowany jest różnym organizacjom i osobom prywatnym. – *Jesteśmy na plusie. Tak było przed budową i tak jest teraz. Na razie mamy pieniądze na mniejsze remonty. Chcielibyśmy dobrać do sceny i zadaszyć podium w ogrodzie* – mówi kasjer Jan Śniegoń. Projekt z prośbą o dofinansowanie został już dwa lata temu złożony w Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” w Warszawie. Jak na razie Koło nie doczekało się pozytywnej odpowiedzi, lecz zdobyć dotację próbuje nadal.

Chlubą MK PZKO jest kronika. Przez długie lata prowadził ją Tadeusz Szkucik, teraz dzieło kontynuuje jego córka Beata Bartnicka. Liczy dziewięć tomów i dokładnie dokumentuje działalność Koła. Kiedy

jakiś czas temu odbył się konkurs kronik PZKO, dolnolesniańska kronika zdobyła pierwszą nagrodę. Czytamy w niej m.in. o wybitnych osobistościach związanych z Miejscowym Kołem – Ludwiku Cien-

ciale – „Macieju” (którego portrety wiszą na ścianie świetlicy w Domu PZKO) czy poecie Gabrieli Palowskiej.

Zalążek nowego zespołu

MK PZKO w Lesznej Dolnej liczy obecnie 231 członków. W 1999 roku zasililo jego szeregi 37 członków zlikwidowanego Koła w Kojkowicach. W PZKO w Lesznej widać dużo ludzi młodszego i średniego pokolenia. – *Brakuje najmłodszych, młodzieży w wieku 15-20 lat* – mówi Renata Szkucik. – *Ale spodziewamy się, że przybędą nam nowi członkowie, kiedy dorosną dzieci, które są teraz w szkole. Powstał tam zespół folklorystyczny i naszym marzeniem jest, by z jego członków wyrosli nowi pezetkaowcy. Tu działał dawny zespół folklorystyczny „Lysznica”. Marzymy o tym, by powstało tu coś takiego jak „Oldrychowice”.*

DANUTA CHLUP

SONDA

O pracy w Kole opowiadają działacze wszystkich pokoleń.

Anna Heczko

Do Lesznej przeprowadziłam się przed kilku laty. Zmieniłam Koło w Nydku na to w Lesznej. W tym roku na wiosnę założyłyśmy Klub Kobiet i powołałyśmy nas przybywa – jest nas już około dwudziestki. Staramy się robić ciekawe rzeczy – było spotkanie o ziołolecznictwie, z poetką Anielą Kupiec, będziemy malować pierniczki. Są tu kobiety młodsze, które mają mało czasu i dlatego spotykamy się raz w miesiącu. Dawniej kobiety w tym Kole też były aktywne, ale pochłaniała je

praca podczas budowy Domu PZKO, potem jego utrzymanie, dopiero teraz zaczynają mieć czas na wspólne przyjemności.

Helena Kapustka

Mieszkam w Lesznej Górnej, tuż koło granicy. Mam 84 lata, jestem członkinią i rejonową Koła od jego założenia. Kondycja pozwala mi jeszcze chodzić po domach. Z członków-założycieli już tylko ja jedna jestem aktywna. Dużo się zmieniło przez te lata. Wybudowaliśmy ładny dom, dużo przeżyliśmy – były zabawy, przedstawienia w gospodzie „Braterstwo”, na które przychodziło dużo ludzi.

Beata Bartnicka

W zarządzie jestem najmłodsza. Członkiem Koła jestem od skończenia szkoły podstawowej, ale do PZKO przychodziłam z rodzicami od dziecka. Mój dziadek był budowniczym tego domu. Osobiście byłabym zadowolona, gdyby było tu więcej ludzi młodych, przedstawicieli mojej generacji, by można było stworzyć klub młodych lub wskazać zespół folklorystyczny. Wielu członków jest rodzicami dzieci chodzących do przedszkola i szkoły, z wszystkimi się znamy, chciałabym ich wciągnąć w działalność. W szkole działa już ze-

spół folklorystyczny dla dzieci i byłoby fajnie, gdyby udało się do niego zaangażować również rodziców.

Wiesław Sikora

Jestem rejonowym, ale na razie bardzo krótko. Praca rejonowego nie jest łatwa, lecz zdaję sobie sprawę, że jest bardzo ważna dla Koła, bo pomaga mi utrzymać kontakt z członkami. Koło przygotowuje informator, który my – rejonowi, roznosimy do domów. W naszym Kole lubię głównie kilka imprez – spektakle teatru z Wędrzyny, Puchar Łata w Piłce Nożnej, Pieczenie Placków i „Zabijaczkę”. (dc)

SOBOTA 24 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.35 Schudnij 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo - Tajemnice 9.30 Ziarno 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 10.35 Złota rączka 11.05 Hannah Montana (s.) 11.35 Kyle XY 12.30 Pegaz 13.00 Wiadomości 13.20 Małpi gang 14.00 Do ślubu trzeba dwójga (film niem.) 15.55 Kosmiczne kolizje - Układ Słoneczny 17.00 Teleexpress 17.25 Siostry 18.15 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Rajd Maroka 20.20 Con-Air Lot skazańców (film USA) 22.25 Patriota (film USA) 0.05 4400 (s.).

TVP 2

6.25 Świat według Bindi (s.) 6.55 Poezja łączy ludzi 7.00 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Czterdziestolatek 20 lat później (s.) 10.10 Kocham cię, Polsko 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Młodopolacy 15.35 Czas honoru 16.35 W poszukiwaniu pierwszych zasad 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 Kabaret Ani Mru Mru 20.00 Miss Polonia 22.45 Panorama 23.20 Nazywał się Bagger Vance (film USA) 1.35 Rzym (film kop.).

TV KATOWICE

6.13 Info poranek 6.22 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 6.34 Raport z Polski ekstra 7.40 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta 9.10 Infonuta 9.50 Info poranek 10.15 Cyber świat 11.00 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Debata po europejsku 14.13 Pannie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Pamięci Jerzego Kukuczki - Lhotse 1989 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Raport z Polski ekstra 21.45 Aktualności 22.50 Chwyty codzienne 23.00 Sportowy wieczór 23.30 Magazyn kryminalny 997 0.00 Kiniarze z Kalkuty.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Co nowego u Scooby'ego? 7.40 Niekończąca się opowieść 9.45 Magazyn UEFA - Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.15 Miodowe lata (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Chirurdzy (s.) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa 18.50 Wydarzenia 19.30 Andrzej Gołota - Tomasz Adamek, Gala boksu zawodowego 0.00 Lunatycy (film USA) 2.00 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.55 Złote rączki 6.10 Lot 29 (s.) 6.35 Co opowiadało drzewo Kandal 6.45 Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) 6.50 Dziwne marzenia cielaka Kopytko (s.) 7.00 Sezamie, baw się razem z nami 7.20 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.45 Wszystkie poranki świata: Senegal 8.00 Biblijne poszukiwania: Dawid i Goliat 8.15 Dzikie dziewczyny (film niem.) 10.00 Baranek Shaun 10.10 Pogotowie kulinarne 10.40 Genesis (film fr.-wł.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Między nami zwierzętami (mag.) 14.10 Europejska instrukcja obsługi 14.30 Jalna (s.) 15.20 Pod słońcem Toskanii (film USA) 17.10 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Posmak śmierci (s.) 18.40 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Miss Republiki Czeskiej 2009 (transmisja) 22.25 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 22.30 Władcy ognia (film br.-USA) 0.10 Partnerska rozgrywka

(film austral.) 1.50 Serce gdzie indziej (film wł.).

TVC 2

6.00 Medycyna XXI wieku 6.20 Nauka w Europie: Cukrzyca 6.30 Wiadomości STV 7.00 Po czesku 7.10 Praga, miasto wień 7.25 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Folklorika (mag.) 9.50 Przemiany czeskiej wsi 10.10 Wędrowanie za piosenką 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Dzieci naszych rodziców (dok.) 12.00 The White Stripes, The Shines, Neil Hannon (koncert) 12.55 Piątka w Pomarańczy (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.45 Sabotaż (mag.) 14.15 Simpsonowie (s. anim.) 14.35 Film o serialu: „Opowiadaj” 14.50 Spostrzeżenia z zagranicy 15.00 Ferrari (dok.) 15.55 Kamera w podróży (mag.) 16.45 Mississippi: ol' man river (dok.) 17.40 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 17.55 Kudykam (dok.) 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Laskie tańce (dok.) 19.20 Permonik (pr. muz.) 19.45 A. Corelli: Concerto grosso nr 5 20.00 Concentus Moraviae 2009 21.20 Nagrody Ministra Kultury RC 2009 (retransmisja wręczenia nagród) 22.15 Teatr żyje! (mag.) 22.45 333 (mag.) 23.40 Noc z Andélem 1.10 Kto jest kim: Ondřej Soukup 1.40 Groteski: Charlie Chaplin 2.00 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.00 Spiderman (s. Anim.) 6.25 Batman zwycięzca (s. anim.) 6.55 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) 7.55 Wielki biały ninja (film USA) 9.40 Indianie z Větrova (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.35 Pod Pięcioma Wiewiórkami (film czes.) 14.15 Crusoe (s.) 15.15 Jak poeci tracą złudzenia (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołochów 17.55 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.30 Przypraw (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Młode wino (film czes.) 21.55 Strzelec (film USA) 0.20 Gra o jabłko (film czes.) 2.10 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.05 Party z kucharzem 6.35 Samuraj Jack (s. anim.) 7.00 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Tom i Jerry (s. anim.) 7.35 Bajery z Bel-Air (s.) 8.05 Pomoc domowa (s.) 8.35 Salon samochodowy 9.35 M.A.S.H. (s.) 10.35 Supertajfun (dok.) 11.40 Columbo (s.) 13.35 Prawdziwe kobiety są zaokrąglone (film USA) 15.25 Światło w mroku (film USA) 18.00 Płotkara (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Planeta małp (film USA) 22.40 Obcy kontra Predator (film USA) 0.45 Sztorm stulecia (film USA) 2.25 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 25 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.40 Mieszkamy blisko żywiołów 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. anim.) 8.50 Orliki, gola 9.10 Teleranek 9.35 Powrót do przyszłości III 11.35 Opole 2009 na bis 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Gotowi na ślub 13.55 Biblia - Mojżesz 15.40 Południowy Pacyfik 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to melodia? Finał października 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Rajd Maroka 20.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.15 Przewodnik po rozlewisku 21.20 Nora Roberts Angels Fall (film kop.). 23.10 Anna Karenina (film USA) 1.15 Pająk (film kop.).

TVP 2

6.30 Ostoja 7.05 M jak miłość (s.) 9.00 Zaczysze gwiazd - Dorota Maciejewska-Bierkowska 9.35 Makłowicz w podróży 10.15 Kwartet polityczny 11.30 Zatoka Sztormów 13.25 Złoto-

polscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Wojciech Cejrowski boso przez świat 15.05 Szansa na sukces 16.05 Na dobre i na złe 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Historia Kowalskich 19.05 Tak to leciało! 20.05 Laskowik & Malicki 21.05 Czas honoru - Ślad na fotografii 22.00 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 22.45 Panorama 23.20 Kwartet literacki 23.50 Dolina Kreatywna 0.20 Na imię mi Earl (film USA).

TV KATOWICE

7.05 Pegaz 7.45 Aktualności 8.00 Śląski koncert życzeń 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicz 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 12.30 Serwis info 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 18.00 Sport sat 20.00 Program publicystyczny 20.50 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 22.51 Chwyty codzienne 0.02 Planeta według Kreta 0.27 Potrzebni 0.51 Młodzież kontra.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Gumisie (dla dzieci) 8.15 Co nowego u Scooby'ego? 9.15 Kacze opowieści 9.45 90210 10.45 Wielki Joe 13.05 Spadaj na ziemię (film kop.). 14.45 Światowe rekordy Guinnessa 15.45 Synowie, czyli po moim trupie!!! 16.15 Świat według Kiepskich (s.) 16.45 Andrzej Gołota - Tomasz Adamek - boks 17.45 Rodzina zastępcza 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Skazany na śmierć 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 Kości (s.) 23.05 Zębate ostrze.

TVC 1

6.05 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytki 6.45 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektów (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.10 Film o filmie „Protektor” 14.30 Pacjentka doktora Hegla (film czes.) 16.00 Retro (mag.) 16.30 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Żelary (film czes.) 22.25 168 godzin (pr. publ.) 22.55 Losowanie Sportki i Szansy 22.00 Sherlock Holmes: Ostatni wampir (film br.) 0.45 Trup jak ja (s.) 1.30 Świat sztuki (cykl dok.) 2.25 Podróż po Monte Negro.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.20 City Folk 2009 - Stambuł 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od H. Librovej 9.00 333 (mag.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.10 Film 2009 (mag.) 10.40 Po powierzchni: Węch 11.00 Czy je zechcecie? 11.05 Mity i fakty historii: Nadejście barbarzyńców (cykl dok.) 12.00 Výlety páně Broučkovy (opera) 13.50 Taras Bulba (rapsodia) 14.25 Bez granic 15.05 Świat sztuki (cykl dok.) 16.00 Lekarz domowy (film br.) 17.30 Magazyn religijny 17.50 Magazyn chrześcijański 18.05 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Komicy i ich nauczyciele 22.00 Na pływalni z P. Schraderem (talk-show) 22.25 Czarny świadek (film niem.) 0.00 Pink: Live at Wembley Arena 0.55 Talk-show J. Krausa 1.40 TVC 2.00 Laskie tańce.

NOVA

6.10 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 7.05 Spiderman (s. anim.) 7.30 Moto GP: Grand Prix Malezji (transmisja) 9.10 Wielka Stopa w Egipcie (film wł.)

11.20 Opowiadania filmowe 12.30 Słodkie zmartwienia (film USA) 14.25 Trudne słowa (film USA) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Obywatelskie judo (mag.) 18.05 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.50 Drzazgi (mag.) 23.20 Zmowa milczenia (film fr.) 1.00 Piękni (s.) 2.05 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.35 Samuraj Jack (s. anim.) 7.00 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Stalin (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 12.55 Komisarz Rex (s.) 14.05 Kiedy Burian praśił (film czes.) 15.55 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Oxford (s.) 22.15 Doskonały świat (film USA) 1.05 Garażowe dni (film austral.) 2.40 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 26 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Budzik 9.30 Świat małej księżniczki 9.45 Małe zoo Lucy 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Gonic kresowy - Wilno poetyckie 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? Finał października 14.25 Sancho i jego opiekunka 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Rajd Maroka - Rajdowe Mistrzostwa Świata 20.15 Rzym (s.) 21.20 Gry operacyjne 22.45 Głosy z zaświatów (film USA) 0.25 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Cmentarze świata - Praga 7.40 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinia (film bryt.) 11.35 Nuta człowieka 12.20 Ogród barbarzyńcy - Piero della Francesca 13.00 Anna Dymna spotkamy się 13.30 Znaki czasu 13.55 Córkę McLeoda (s.) 14.50 Tak to leciało! 15.50 Na dobre i na złe 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Mini wykłady o maxi sprawach 19.50 Poezja łączy ludzi 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Zbrodnica namietność 1.05 Irak - stracone pokolenie.

TV KATOWICE

6.24 Info traffic 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 8.01 Gość poranka 9.10 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Trudny rynek 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Idź diable precz (film austr.) 1.08 Wokół toru.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarowni-

ca (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Ghost Rider (film kop.). 22.45 Johnny Mnemonic (film kop.). 0.50 Prawo miasta 1.50 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 8.55 Pacjentka doktora Hegla (film czes.) 10.25 Od oceanu po morze piasku (dok.) 10.45 Film o serialu „Opowiadaj” 11.00 Jean-Michel Cousteau: Podmorska przygoda (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córkę McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.20 Simpsonowie (s. anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Islandii 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Karmazynowy wpływ (film USA) 0.30 Polityczne spektrum 0.55 Seks w wielkim mieście (s.) 1.25 Córkę McLeoda (s.) 2.10 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmena (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.15 Kochamy operę 13.35 Anakonda (j. fran.) 13.50 Dzikie dziewczyny (film niem.) 15.35 Mississippi: ol' man river (dok.) 16.30 Przygody nauki i techniki 17.00 SK Slavia Praha - SK Sigma Olomouc (transmisja meczu piłki nożnej) 19.45 Wiadomości w języku migowym 20.00 Trocki (dok.) 20.55 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.25 Piękne straty (talk-show) 21.55 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.40 Nagrody Ministra Kultury RC 2009 1.30 Świat książek 1.45 Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Zabójcza fala (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.20 Lenssen i spółka (s.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundych (s.) 13.15 Strażnik Teksasu (s.) 14.15 Dowody zbrodni (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.35 Agenci NCIS (s.) 23.30 Testament strachu (film USA) 1.30 Bujne fantazje (s.) 2.00 Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Reba (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.35 M.A.S.H. (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.25 Falstart (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnowidza.

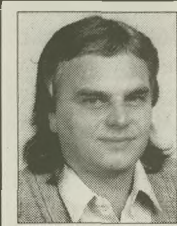
ŻYCZENIA

Pół wieku temu, dnia 25 października, na wspólny rejs po Oceanie Życia wypłynęli

państwo HALINA i WŁADYSŁAW PILCHOWIE

z Orłowej-Lutyni. Z okazji Złotych Godów życzymy Wam, abyście dalej płynęli przez życie trzymając się mocno za ręce, zawsze razem, zawsze pewni swoich uczuć... Córka z rodziną. RK-193

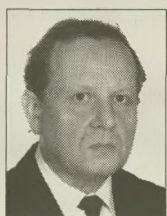
WSPOMNIENIA

Dnia 24. 10. 2009 mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. inż. ROMANA BRZEŹKA

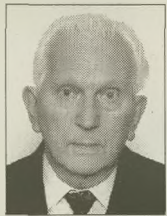
Z żalem wspominają matka oraz bracia z rodzinami. GL-671

Jutro, w niedzielę dnia 25 października, minie już szósta rocznica, gdy pomimo zdradliwej choroby ciągle wielce aktywny, nieodżałowany

śp. EDWARD DYRBUŚ

z Trzyńca w wieku 62 lat odszedł od nas na zawsze. Wszystkich, którzy znali i szanowali Jego pracowitość oraz szlachetne serce, prosi o chwilę wspomnień i zadumy brat Oton z rodziną. GL-691

Dnia 26 października mija 1. smutna rocznica, gdy odszedł od nas nasz Ukochany Tata, Teść, Dziadek, Pradziadek

śp. inż. GUSTAW FOLWARCZNY

Na zawsze pozostaniesz w naszych sercach. Zasmucona rodzina. GL-694

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Amfitrion 38 (24, godz. 17.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Madagaskar 2 (24-26, godz. 15.30); Mużi v říji (24, 25, godz. 17.45); Gamer (24, 25, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** G-Force (24, 25, godz. 15.30); Veni, vidi, vici (24-26, godz. 17.45); Protektor (24, 25, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Taking Wodstock (24, 25, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** G-Force (24, 25, godz. 16.00, 17.30); Propozycja (24, 25, godz. 20.00); Noc żywych trupów (26, godz. 17.30); Gamer (26, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Operacja Dunaj (24, godz. 18.00); **JABLONKÓW:** Chłopiec w pasiastej piżamie (25, godz. 18.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Propozycja (24, 25, godz. 17.00); Metro strachu (24, 25, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Od lot (24-26, godz. 15.00, 16.45, 18.30); Bękarty wojny (24-26, godz. 20.15).

CO W TERENIE

SUCHA GÓRKA - Podczas wystawy robót ręcznych doszło do zamiany damskiej skórzanej kurtki (kolor brązowy). Prosimy o kontakt 728 209 299.

JABLONKÓW - Klub Fotografików Jabłonek zaprasza na swoją wystawę do sali obrzędowej w ratuszu. Wernisaż 24. 10. o godz. 15.00. Wystawa czynna po-pt: 10-17, do 15. 11.

KARWINA-RAJ - Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 27. 10. o godz. 15.30.

CZ. CIESZYN - Bilety na Galę Jubileuszową, która odbędzie się z okazji 60-lecia istnienia Gimnazjum w Czeskim Cieszynie 14. 11. o godz.

16.00 w Teatrze Cieszyńskim, są do nabycia w sekretariacie szkoły.

PTTS „BŚ” - Zaprasza na zakończenie wtorkowych wycieczek dnia 27. 10. do Bystrzycy. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.25. O godz. 8.00 wyruszamy z dworca w Bystrzycy na krótką wycieczkę, po powrocie poczęstunek w Domu PZKO. Inf.: 552 321 402, 731 249 240.

Zarząd „BŚ” - Przypomina o tradycyjnym konkursie fotograficznym na najciekawsze zdjęcie tegorocznego sezonu turystycznego w dwóch kategoriach - góry i ludzie. Fotografie konkursowe o rozmiarach 10x15 cm opisane i podpisane z drugiej strony prosimy przysłać pod adresem: Halina Twardzik, Komeńskie-go 13, 737 01 Cz. Cieszyn, do 20. 11. Konkurs zostanie rozstrzygnięty na imprezie kończącej sezon 21. 11. w Bystrzycy. Zdjęcia pozostaną do dyspozycji zarządu „BŚ”.

ZG PZKO oraz SMP - Zapraszają na wykład z cyklu „Młode Zaolzie” 30. 10. od godz. 17.00 w Klubie „Dziupla”. Tym razem Bohdan Małysz - „Czy gimnazjum spełniło swoją misję?” Język polski, historia regionalna i świadomość narodowa, jako wyzwanie zaolziańskiego szkolnictwa.

OFERTY

MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA o pow. 65m² na pierwszym piętrze domu rodzinnego w Czeskim Cieszynie. Kontakt tel.: 775 131 939. GL-677

CZYSZCZENIE STUDNI, tel. +420 605 929 616. GL-526

ODKUPIĘ jakiekolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż

jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

WYSTAWY

GALERIA DK „Trisia”, Trzciniec: do 28. 10. wystawa PZS „Hutnik1954-2009”. Czynne codziennie.

BIALA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronisławy Ulmanovej „Doteki s anděly”.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 25. 10. wystawa pt. „Cieślar + 2”

MINIGALERIA NA PŁOCIE, Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn-Sibila: do 23. 10. wystawa Dáší Lukůvkovej pt. „Magiczny świat”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina: do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržilkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Sobierajowie znów na Zaolziu

Urszula Miącz-Sobieraj i Wacław Sobieraj na wernisażu swojej wystawy w Hawierzowie.

Do końca października można oglądać w Domu Kultury Leoša Janáčka w Hawierzowie wystawę malarstwa Urszuli Miącz-Sobieraj i Wacława Sobieraja pt. „W duchu tradycji europejskiej”. Rok temu artyści wystawiali swoje obrazy w Karwinie, wystawa w Hawierzowie została poszerzona o ok. 20 nowych dzieł. Urszula i Wacław Sobierajowie to malarze akademicki, absol-

wenci Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Wielokrotnie wystawiali swoje prace w Polsce, kilkakrotnie w Wiedniu. Ich dzieła znajdują się w muzeach i zbiorach prywatnych w wielu krajach Europy, m.in. we Francji, Wielkiej Brytanii, Holandii i Watykanie. Wystawa jest czynna w dni powszednie od godz. 11.00 do 18.00, w soboty i niedziele od 14.00 do 18.00. (dc)

Remonty ŁAZIENEK Sprzedaż MEBLI

PROMOCJA: Jesień-Zima 2009

Zakup towaru nad 15 000,- Kč - WC kompakt za 1,- Kč

Zakup towaru nad 29 000,- Kč - Bateria termostatyczna za 1,- Kč

Zakup towaru nad 45 000,- Kč - Pryszyk panel masażowy za 1,- Kč

W przypadku kompletnego remontu łazienki, te trzy rzeczy otrzymujesz

zupełnie GRATIS - SUPER CENY!!!

Punkty sprzedaży:

Návší u Jablunkova,
ul. Dlouhá 910
obok arealu firmy NETIS

Havířov-Šumbark,
ul. Generála Svobody 67
nad Bankiem Komerčním

E-mail: interierybartek@seznam.cz

Kom.: 00420 602 710 813, 00420 608 876 842

Gustav Kindt GmbH representative office
Viaduktová 58/6
Český Těšín 737 01
zatrudni:

**ASYSTENTA/TKĚ d/s HANDLOWYCH
oraz**

**d/s NADZORU REALIZACJI ZAMÓWIEŃ
Dział towarów rolnych**

Wymagania:

- średnie lub wyższe wykształcenie
- znajomość JA/JN mile widziana
- znajomość pracy z PC
- dokładność i precyzność

Oferujemy:

- interesującą i motywującą pracę
- korzystne warunki płacy
- możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres trade.czechia@gustav-kindt.com w terminie do 27. 10. 2009.

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu Przyjeżdżamy także do klienta

Sledzba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filla: Goleśzów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego

w Górnej Lesznej

ABC Simple English

PRO DĚTI I DOPĚLE

Potrzebny Ci angielski?

Skorzystaj z naszej oferty

- kursy językowe 2009/2010
- korepetycje
- przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
- tłumaczenia

dzieci, młodzież, dorośli

zajęcia indywidualne lub grupowe

Kontakt:

724 561 075, 733 398 995, 728 756 628

e-mail: abc.english@seznam.cz

MARTIN POTOČNÝ, KAPITAN LIDERA GRUPY WSCHODNIEJ II LIGI HOKEJA:

Po prostu gramy na luzie

Jeszcze dwa lata temu groziło, że z przyczyn ekonomicznych w Orłowej nie będzie hokeja na lodzie. W drugoligowym zespole nie tylko uratowano finanse klubowe i spłacono wszystkie długi, ale wybudowano znów bardzo silną drużynę. Podopieczni trenera Petra Česlíka po 10 kolejkach prowadzą w tabeli grupy wschodniej II ligi, z przewagą jednego punktu nad Wałaskim Międzyrzeczem. I właśnie z tym rywalem Orły zmierzają dziś na wyjeździe. Przed meczem o fotel lidera „Głos Ludu” rozmawia z kapitanem HC Orłowa, Martinem Potočným.

Ile autokarów z orłowskimi fanami szykuje się w sobotę do Wałaskiego Międzyrzecza?

Co najmniej jeden, ale mam nadzieję, że kibice zapełnią też drugi autokar. Liczymy na duże wsparcie ze strony naszych fanów, bo to głównie dla nich gramy w hokeja. Wierzę, że atmosfera w hali doda nam skrzydeł i pokonamy gospodarzy.

Mecze z wałaskimi Bobrami zawsze trzymają w napięciu. Z prawej bohater wywiadu, Martin Potočný, napastnik HC Orłowa.

Słyszałem z kilku źródeł, że Orły w tym sezonie nakręca panującą w klubie wręcz rodzinna atmosfera. Czy rzeczywiście?

Coś w tym jest, bo na pewno już dawno nie było w Orłowej tak dobrego i zwartego kolektywu. Po prostu gramy na luzie, bez presji psychicznej, dla samej radości z hokeja. Za siebie mogę powiedzieć, że nawet po trzydziestce cieszę się jak mały chłopak na każdy kolejny mecz o punkty. Szkoda, że ostatnio graliśmy tylko raz w tygodniu, bo

wolałbym częściej czuć tę adrenalinę.

Przed tym sezonem postawiono na minimalne zmiany kadrowe. Czyli, jak to zwykle się mawiało, mało znaczy czasami więcej?

Dokładnie. Nie było powodów do radykalnych zmian kadrowych, bo zaliczyliśmy bardzo dobry poprzedni sezon. Do Orłowej przyszli tylko dwaj nowi zawodnicy, Petr Rozum i Milan Ovšák. Obaj sporo potrafią i szybko zaaklimatyzowali się w dru-

żynie. Nawet teraz, po dziesięciu kolejkach, wciąż zgłaszają się do nas nowi hokeiści. Wy tłumaczenie jest proste, gramy na szczycie tabeli, a to dla każdego zawodnika dodatkowa motywacja.

Jak wysoko mierzy w tym sezonie Orłowa? Czy pierwsza liga jest w zasięgu tego zespołu?

Trudno mi w tej chwili odpowiedzieć, bo za nami dopiero pierwsza faza rozgrywek. To samo pytanie zadało mi w tym tygodniu więcej osób i zawsze odpowiadałem na nie tak samo. Zaczekajmy do playoffs, bo sezon jest długi i męczący. W fazie pucharowej nie wystarczy wygrać jeden mecz, w playoffs ważna jest równa forma przez co najmniej siedem tygodni. Do tego dochodzą kontuzje i szereg innych spraw, które mogą zaważyć na formie zespołu. Na dzień dzisiejszy gramy na zwycięskiej fali i oby jak najdłużej. W sobotę chcemy rozbić Valmez, w środę u siebie Wsecin.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

MARTIN POTOČNÝ

Kariera: Energa Stoczniovec Gdańsk, Cracovia Kraków, Esbjerg IK (Dania), Trondheim IK (Norwegia), SK Horácká Slavia Třebíč, HC Hawierzów, HC Karwina, HC Olomuniec, HC Orłowa.

Beniaminek na deskach

ZUBR EKSTRALIGA

PRZERÓW 26:37
KARWINA (15:17)

Trener Karwiny, Jozef Hanták, skorzystał w ekstrakligowym meczu również z zawodników z ławki rezerwowych. Po meczowym pucharowym spotkaniu z rumuńskim klubem UCM Sport Resita był to przewidywalny scenariusz. Na parkiecie pojawili się m.in. obaj Polacy, Krzysztof Łyżwa i Marcin Bałwas. Karwina: Mrkva, Adamik – Vala 2, Pavlíček 3, Hanisch, Sliwka 4/2, Bałwas 1, Faith 1, Hanták 7/1, Mrózek 5, Petrovský 6/2, Ivanov 4, Monczka 2/1, Łyżwa 2. (jb)

NASZA OFERTA

● PIŁKA NOŻNA – I LIGA: Ostrawa – Bohemians 1905 (dziś, 16.00). II LIGA: Karwina – Witkowiec (jutro, 14.30). DYWIZJA: Orłowa – Jakubczowice (dziś, 10.15), Hawierzów – Krawarze (jutro, 14.30). MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA: Olbrachcice – Cz. Cieszyń, Bogumin – Pusta Polom, Oldrzychów – L. Piotrowice (jutro, 14.30). I A KLASA: Dzieńmoro – Libhošť, St. Biela – Stonawa, Sucha Górna – Herzmanice (dziś, 14.30), Janowice – Lutynia Dolna, Śmiłowice – Bystrzyca (jutro, 14.30). I B KLASA: Mosty – Nydek, Szenow – Gródek, Gnojnik – Karwina B, Datynie Dolne – Niebory, Dobra – Sedliszcze, Oldrzychowice – Wędrzynia (dziś, 14.30), I. Piotrowice – Jabłonków (jutro, 14.30). MP FRYDEK-MISTEK: Toszonowice – Rzepiszcz (dziś, 14.30), Nawsie – Piosek, Hukwady – Bukowiec (jutro, 14.30). MP KARWIŃSKIEGO: Sł. Pietwałd – ČSAD Hawierzów, Cierlicko – Dąbrowa, Żuków G. – G. Będowice, F. Orłowa – Sł. Rychwałd, Zabłocie – TJ Pietwałd (dziś, 14.30), Wierzniowice – FK Bogumin (jutro, 14.30). ● HOKEJ NA LODZIE – EKSTRALIGA: Trzyniec – K. Wary (jutro, 18.10). I LIGA: Hawierzów – Vrchlabí (dziś, 17.00). II LIGA: W. Międzyrzecze – Orłowa (dziś, 17.00). ● PIŁKA RĘCZNA – EKSTRALIGA: Karwina – Koprzywnica (jutro, 10.30). (jb)

»Przedszkolaki« najlepsze

W hali PSP im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie odbyła się 4. edycja turnieju w siatkówkę o puchar przechodni „Baginieckiego Gorola”. Organizatorem imprezy był tradycyjnie już Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w RC.

W stawce sześciu zespołów najlepsi okazali się siatkarze drużyny Przyjaciół Przedszkola Jabłonków, którzy w finale pokonali zaprzyjaźniony zespół z Polski, Słoneczni. Trzecie miejsce zajęła ekipa Koła Macierzy Szkolnej PSP Bystrzyca. – Podziękowania należą się wszystkim drużynom biorącym udział w tym turnieju – powiedział „Głosowi Ludu” główny organizator zawodów, Karol Baron. Poza podium stanęły ekipy: Macierz Szkolna Pioseczna, Macierz Szkolna Mosty koło Jabłonkowa i Macierz Szkolna Jabłonków. (jb)

Zwycięska drużyna – Przyjaciół Przedszkola Jabłonków.

Gdzie te chłopcy?

Co się dzieje z Czeskim Cieszyńem? Nie z samym miastem, bo to, jak wiadomo, nigdy nie śpi, ale z miejscową drużyną piłkarską IRP Czeski Cieszyń? Ostatnie koleжки w Mistrzostwach Województwa zastały ten klub w stanie głębokiej śpiączki. Zespół pasowany na jednego z faworytów rozgrywek rozpoczął sezon zgodnie z oczekiwaniami, czyli bardzo dobrze. Dobra forma podopiecznych trenera Dalibora Damka wytrzymała jednak tylko do końca września. Obecna sytuacja spędza sen z powiek wielu tutejszym kibicom, którzy nie mogą się pogodzić z serią głupich porażek i co za tym idzie – ze spadkiem w tabeli. Przeważnie po dużych błędach indywidualnych.

Jedno rozwiązanie narzucało się samo. Odwołanie trenera Dalibora Damka. Doświadczony szkoleniowiec ma jednak nadal poparcie władz klubowych. Wyrzucenie trenerów na bruk to w naszych stronach zwyczaj stosunkowo popularny, w Czeskim Cieszyńu na całe szczęście zwyciężył zdrowy roz-

sądek. Dalibor Damek po pięciu porażkach z rzędu sam podał się do dymisji, ale jego rezygnacji nie przyjęto. – Do końca jesiennej rundy pozostało sześć kolejek, musimy jak najprędzej wziąć się w garść – zaapelował Damek. Zawsze przyjaźny dziennikarzom, z optymistycznym nastawieniem do świata, nie stracił pogody ducha nawet po sobotnim, przegranym 0:2 spotkaniu z Czeladną. – Widziałem poprawę w naszej grze, pomimo piątej z rzędu porażki – powiedział nam. – Kibice też musieli zauważyć, że chłopcy najgorsze mają już chyba za sobą. Szkoda tylko, że tego meczu nie udało nam się przynajmniej zremisować. Drużyna Czeladnej ma w swoich szeregach wielu piłkarzy z doświadczeniem z wyższych klas rozgrywek, tymczasem cieszyńscy stawiają w ostatnich latach głównie na młodych zawodników. W tym wypadku rutyna wzięła więc górę. – W poprzednich meczach traciliśmy punkty w przerażająco głupim stylu. Teraz wprawdzie też przegraliśmy, ale gracze wystrzegali się

kiksów i do końca walczyli o remis – przekonuje Damek, który nie może narzekać na brak przychylności ze strony władz klubowych. – To nie wina trenera, że tracimy niepotrzebnie punkty z przeciętnymi zespołami – powiedział nam kierownik klubu, Petr Bajtek. – Dalibor Damek to jeden z najlepszych fachowców w tym regionie i na pewno znajdzie rozwiązanie, jak wybrnąć z tego kryzysu.

Przerwać koszmarną passę mogą cieszyńscy już jutro, kiedy to w wyjazdowych derbach zmierzają się z Banikiem Olbrachcice. Rywal też ma w tym sezonie spore kłopoty, przegrał osiem z jedenastu spotkań i w tabeli plasuje się na przedostatnim miejscu. – Wiem o problemach Banika i tym bardziej musimy mieć się na baczności, gdyż mecze derbowe rządzą się często własnymi prawami – stwierdził Damek. Obie drużyny, nawiasem mówiąc, znają się prawie na wylot. Szczególnie ważny będzie to pojedynek dla czeskocieszyńskiego pomocnika Piotra Szmecka, który poprzednie se-

Trener Dalibor Damek ma zaufanie do Lukáša Mendroka (z prawej), aczkolwiek forma czeskocieszyńskiego pomocnika daleka jest od idealu.

zony spędził właśnie w Olbrachcicach. W Baniku grał na stoperze, w Czeskim Cieszyńu wykorzystywany jest najczęściej w linii pomocy. – Piotrek jest piłkarzem uniwersalnym, dlatego też latem z zadowole-

niem skwitowałem jego przenosiny nad Olzę – ocenił Damek grę Szmecka, członka srebrnej drużyny Zaołzia z sierpniowych igrzysk polonijnych w Toruniu. (jb)

WTOREK

27 października 2009

rocznik LXIV • nr 128

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 5:

Płacz
wszędzie
jest
płaczem...

Polskość to kapitał, którego nie wolno roztrwonić

– Chcemy przypomnieć naszym rodakom w Polsce, że to Cieszyń był w roku 1918 pierwszym autentycznie wolnym miastem polskim. Ale też o tym, że nie cały Śląsk Cieszyński powrócił później do Macierzy – powiedział w Domu Polonii w Warszawie Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków. Właśnie tam w czwartek odbył się wernisaż wystawy „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919 roku”.

Przygotowana przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu przy współpracy Książnicy Cieszyńskiej wystawa planszowa „Trzy miesiące samostanowienia” nawiązuje do ekspozycji prezentowanej w 1998 r. w Książnicy Cieszyńskiej, której autorami byli Krzysztof Szelong, Anna Rusnok i Stefan Król. Pierwotna wystawa została poszerzona o kilkadziesiąt zdjęć i dokumentów z tego okresu. Autorem nowego scenariusza jest Marian Steffek z Ośrodka Dokumentacyjnego, zaś układ graficzny opracował Marian Siedlaczek. Wernisaż wystawy odbył się w Książnicy Cieszyńskiej 18 października 2008 r. w ramach uroczystości poświęconych 90. rocznicy powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego.

Ekspozycja przedstawiająca przełomowe dla Śląska Cieszyńskiego wydarzenia trafiła w tych dniach do stolicy Polski. Można ją oglądać w Domu Polonii, czyli siedzibie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na Krakowskim Przedmieściu.

– Cieszę się, że w murach naszej siedziby możemy zaprezentować fragment historii Polski, który raczej pomijany jest w podręcznikach historii – powiedział podczas wernisażu Jarosław Chołodecki, członek Zarządu Krajowego „Wspólnoty Polskiej”. – Ta wystawa świadczy

Wystawę w Warszawie otworzył prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek.

o tym, że tworzymy sprawną i patriotyczną wspólnotę, wspólnotę Polaków.

W wernisażu wzięła udział sześcioosobowa delegacja Kongresu Polaków z jego prezesem, Józefem Szymeczkiem, na czele. – Ta wystawa jest bardzo odkrywcza, przedstawia nie do końca znane Polakom spoza Śląska Cieszyńskiego fakty – podkreślił Szymeczek. – Mówi ona o tym, że to Cieszyń był w roku 1918 pierwszym autentycznie wolnym miastem polskim. Że nad Olzą przed 91 laty, już 19 października, powołana została Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego, która była pierwszą niezależną polską władzą na ziemiach zamieszkiwanych przez Polaków. O tym wiedzą historycy, nawet Norman Davies, ale nie wiedzą o tym wszyscy Polacy. Dlatego trzeba o tym przypominać.

Szymeczek stwierdził, że tak samo trzeba przypominać to, że nie cały Śląsk Cieszyński powrócił do Macierzy. Część zwana Zaolziem, z 150 tysiącami Polaków, została

przyznana ówczesnej Czechosłowacji. – Dziś mieszka na Zaolziu tylko 36 tys. Polaków. I czasami prowadzimy spór o to, czy jesteśmy bohaterami, że aż tylu nas nad Olzą pozostało, czy też jesteśmy mięczakami, bo aż tylu z nas udało się Czechom zasymilować. Ale losy naszej społeczności nie były łatwe. Szeregi Polaków kurczyły się nie tylko z powodu asymilacji. Podczas okupacji hitlerowcy wymordowali całą naszą inteligencję. Z prezesów polskich organizacji, a było ich przed wojną 150, przeżyło tylko dwóch. Po wojnie zaś musieliśmy zaczynać praktycznie od nowa – przypomniał Szymeczek. Powiedział też, że łatwo nie było również po 1989 roku, kiedy na Zaolzie powróciła demokracja. – Przyniosła ona wprowadzenie nowe możliwości, ale i tak stale nas ubywa. Pomimo to nadal się trzymamy.

Prezes Macierzy Szkolnej w RC, Jan Branny, dodał, że nadal istnieją na Zaolziu polskie przedszkola, szkoły podstawowe, a także pla-

cówki średnie. – Ta wystawa pokazuje to, że nasi przodkowie walczyli o polskość. My musimy robić wszystko, by tę polskość na Zaolziu utrzymać.

To, że polskość na Zaolziu nadal się trzyma, podkreślił Jarosław Chołodecki i dyrektor Biura Zarządu Krajowego „Wspólnoty”, Andrzej Chodkiewicz, którzy często nas odwiedzają. – Podczas tych wizyt, chociażby przyjeżdżając na Górolski Święto, można się przekonać, że żywił polski, choć na Zaolziu jest mniejszością, jest wciąż bardzo aktywny. Wasza polskość to kapitał, którego nie da się – i nie wolno go nigdy, roztrwonić – powiedział Chołodecki. Przypomniał też, że dzień wcześniej, w środę, w dzienniku „Rzeczpospolita” pojawił się kolejny dodatek „bezKresy”, poświęcony właśnie Zaolziu. – To wspaniała lektura, która pozwoli Polakom więcej się dowiedzieć o naszym regionie i naszych problemach – dodał Chołodecki.

JACEK SIKORA

ZDARZYŁO SIĘ

Gapa z berłem

Z laurami powrócił w sobotę z Polski teatrzyk „Gapa”, działający przy MK Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nieborach. Dzieci wzięły udział w Festiwalu Teatrów Dziecięcych „Puchar Uśmiechu” w Krośnie i zdobyły wyróżnienie oraz nagrodę za reżyserię – Berło Króla Błyska. Przed krosnieńską publicznością teatrzyk wystawił „Kota w butach”. Oprócz polskich teatrów w festiwalu zawsze biorą udział dziecięce zespoły polonijne z innych krajów. – Wystąpiło 14 teatrów z Polski, Węgier, Litwy, Ukrainy i z Zaolzia. Była bardzo fajna atmosfera, mogliśmy pooglądać inne teatry i trochę się zainspirować – opowiada reżyserka teatrzyku, Halina Sikora. Wkrótce „Gapa” będzie świętować 15 lat – na 28 listopada przygotowuje jubileusz. (ep)

Sławni w bibliotece

Książka z autografem w cieszyńskiej bibliotece przy ulicy Havlíčce to nie rzadkość. Zebrało ich się tam ponad 120, większość to lektury dla najmłodszych. Wystawę podpisanych książek, zatytułowaną „Wizyty sławnych w bibliotece”, można oglądać do końca miesiąca. Znajdziemy tam podpisy, dedykacje i zabawne wierszyki znanych autorów, na przykład Barbary Gawryluk, Grzegorza Kasdepke czy Joanny Papużyńskiej. Przeważają polscy pisarze, bo biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Polskiej Książki, które zaprasza autorów na Wystawę Polskiej Książki i imprezę „Z książką na walizkach”. W książkach swoje podpisy pozostawili także pisarze dla dorosłych. – Mam na przykład podpis Jerzego Pilcha oraz pisarzy regionalnych: Władysława Sikory czy Anieli Kupiec. Najnowszym autografem jest podpis Michała Wiegha – opowiada bibliotekarka Ewa Sikora. (ep)

Ocieplanie domów
WYKONUJE

firma

ADAMIEC

tel: 607 671 527

materiałami

MAMUTHERM

www.mamuterm.cz

Czy Polacy wiedzą o Zaolziu?

Czwartkowy wernisaż wystawy przyciągnął do Domu Polonii ponad pięćdziesiątkę osób. Zwróciliśmy się do kilku z nich z pytaniem: „Czy Polacy uświadamiają sobie, że za południową granicą Polski, w Republice Czeskiej, żyje około 40 tysięcy Polaków?”

Iwona Moskalik, muzyk

Uważam, że Polacy zdają sobie sprawę, że na Zaolziu mieszkają Polacy, ale nie więcej o nich nie wiedzą. Zaolzie większości kojarzy się tylko z rokiem 1938 i wydarzeniem, które

jest nazywane „zaborem” lub „zajęciem” Zaolzia przez Polskę. Dlatego uważam, że tę wystawę powinni obejrzeć wszyscy warszawiacy.

Helena Sienkiewicz, kierowniczką działu promocji „Kwartalnika Karta”

Wielu Polaków o Zaolziu nic prawie nie wie. Ta wystawa to kolejny krok, by pokazać w Polsce historię tego regionu, jego wspaniałych ludzi i kulturę. Każde bowiem otwarcie się na wiedzę, docieranie do racji obu stron, pozwala prowa-

dzić dialog, który będzie pożyteczny zarówno dla Polaków, jak i Czechów. A przede wszystkim dla samego Zaolzia i rozwoju poczucia tożsamości mieszkających tam Polaków.

Grzegorz Gąsior, historyk pochodzący z Zaolzia, wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego

Polacy nie za dużo wiedzą o Zaolziu, dlatego tę wystawę oceniam bardzo pozytywnie. To okazja, żeby warszawiacy mogli poznać na-

szą historię i nasz dorobek. Różnymi formami staramy się dotrzeć do Polaków, by pokazać im, że na Zaolziu żyją Polacy, a także to, jak bardzo Polacy znad Olzy angażowali się na rzecz Polski 90 lat temu. To sprawa wymagająca popularyzacji. Ostatnio tę potrzebę pokazała debata po przemówieniu prezydenta Lecha Kaczyńskiego na Westerplatte. Okazuje się, że Zaolzie kojarzone jest tylko z jedną datą, z 1938 rokiem. W dodatku rozumianą nie w kontekście lokalnym, ale geopolitycznym. (kor)

POGODA

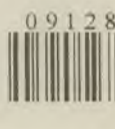
wtorek

środa

dzień: 9 do 13°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 5-10 m/s

dzień: 9 do 13°C
noc: 5 do 0°C
wiatr: 1-4 m/s

KRÓTKO

Kontenerów brak

CZESKI CIESZYN (ep) – W tym roku mieszkańcy nie doczekają się ustawianych zwykle jesienią dużych kontenerów, do których można wrzucać śmieci, stare meble, drzwi, niepotrzebne graty, które nie mieszczą się w zwykłych kontenerach. W kasie miasta skończyły się przeznaczone na to pieniądze. Wszystkie fundusze wykorzystano na odwożenie dużych przedmiotów nagminnie ustawianych przez mieszkańców przy koszach na śmieci. Na razie nie wiadomo, czy kontenery pojawią się znów w przyszłym roku.

Szykują się remonty

ORŁOWA (ep) – Spółka RPG planuje w przyszłym roku całkowity remont dziesięciu bloków w dzielnicy Poręba. Przy planowanych pracach współpracują z firmą władze miasta, które zadbają o tamtejsze ulice, chodniki i trawniki, miasto chce też poprawić sytuację socjalną mieszkańców osiedla. W najbliższych latach dzielnica dostanie potężny zastrzyk finansowy z Unii Europejskiej na remonty w ramach Zintegrowanego Planu Rozwoju Miasta.

Zaadoptuj pieska

KARWINA (ep) – Miasto od lat boryka się z problemem przepełnionego schroniska dla psów. Na budowę nowej, większej siedziby wciąż nie ma pieniędzy. Ratusz wprowadza właśnie w życie nowy pomysł na to, jak wesprzeć finansowo podopiecznych schroniska. Już wkrótce będzie można zaadoptować zwierzę „na odległość”, bez konieczności brania go do domu. – *Chcemy zwrócić się do osób, które lubią zwierzęta, ale nie mogą czy nie chcą wziąć psa ze schroniska. Mogą przyjść, wybrać sobie jednego pieska, wspierać go finansowo i „na odległość” traktować jak własnego. Wystarczą małe sumy. Taki pomysł wprowadzimy jako pierwsi w kraju* – przekonuje prezydent miasta, Tomáš Hanzel.

Nożem kuchennym...

CZESKI CIESZYN (jb) – Policjanci znają już rodzaj broni, którą zamordowano 25 września w Czeskim Cieszynie młodą kobietę. Chodzi o nóż kuchenny długości 35 cm. Miejsce znalezienia broni oraz bliższe szczegóły dotyczące sposobu, w jaki zamordowano kobietę, są owiane z przyczyn operacyjnych tajemnicą.

Pezetkaowcy z Osiedla obchodzili półwiecze

Jubileusz 50-lecia założenia świętowało w sobotę Miejsce Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Trzyńcu-Osiedlu. Gwóździem programu był koncert aktorki i piosenkarki Renaty Worek-Drössler, która w młodości związana była z działającym przy tym Kole zespołem folklorystycznym „Uśmiech”.

Koło PZKO w Trzyńcu-Osiedlu powstało w lutym 1959 roku przez podział ówczesnego Koła Trzyniec na dwa mniejsze: Trzyniec I-Miasto i Trzyniec-Osiedle. Powodem było rosnące w szybkim tempie osiedle w Łyżbicach. Do nowych mieszkań wprowadzały się rodziny z innych części Trzyńca, w tym dużo Polaków. Pierwszym prezesem Koła wybrano Ludwika Blahuta. W latach 1971-1973 z inicjatywy ówczesnego prezesa, Bronisława Węglorza, członkowie wybudowali w czynie społecznym Dom PZKO im. Adama Wawrośa.

Koło ma za sobą lata szybkiego rozkwitu, jak i również szybkiego spadku liczby członków. W biuletynie, który z okazji jubileuszu opracował historyk Stanisław Zahradnik, czytamy, że na początku baza członkowska liczyła 147 osób, w latach 80. – 1300, w 2000 roku – 500, a obecnie 331.

Zygmunt Stopa i Krystyna Herman wręczają odznaczenia zasłużonym członkom MK PZKO w Trzyńcu-Osiedlu.

– Coraz trudniej nam pozyskać młodych ludzi. Pomimo wszystko staramy się być nadal aktywni, by usatysfakcjonować wszystkich naszych dotychczasowych członków i sympatyków. Urządzamy tradycyjne imprezy – takie jak Świnobicie, Śledziówkę, spotkania klubowe, ale

też wymyślamy nowe, które po jakimś czasie staną się tradycyjnymi – mówiła na uroczystości Krystyna Herman, prezes Koła.

Z życzeniami dla koła-jubilita przybyli wicekonsul ds. Polonii i kultury Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Agnieszka Fedo-

rów-Skupień, oraz prezes Zarządu Głównego PZKO, Zygmunt Stopa. Prezes wspólnie z panią prezes wręczyli odznaczenia związkowe zasłużonym członkom: Franciszkowi Lasocie, Elżbiecie Wantulok, Małgorzacie Cieńciała, Janowi Milerskiemu i Annie Klus. (dc)

O przenikaniu kultur

O współpracy polskich i czeskich bibliotek, muzeów, szkół oraz różnych aspektach współpracy transgranicznej dyskutowano w czwartek i piątek w Raciborzu. Polsko-czeską konferencję pod nazwą „Razem czy osobno – przenikanie kultur polsko-czeskich na kresach południowych” zorganizowały biblioteki w Raciborzu i Karwinie. Z wykładami przyjechali tam na przykład prof. Daniel Kadłubiec („Związki i zależności kulturowe na pograniczu czesko-polskim Śląska”), prof. Mieczysław Balowski z Uniwersytetu

Adama Mickiewicza w Poznaniu („Wzajemne oddziaływanie języka polskiego i czeskiego”) oraz Helena Legowicz z Oddziału Literatury Polskiej karwińskiej biblioteki, która mówiła o współpracy bibliotek na pograniczu. Konferencji towarzyszył wernisaż wystawy fotograficznej Martyny Radłowskiej-Obrusnik pod nazwą „Zaolziacy” oraz warsztaty kulinarne „Polskie i czeskie tradycje kulinarne”, przygotowane przez Średnią Szkołę Hotelarstwa, Handlu i Przedsiębiorczości w Czeskim Cieszynie. (ep)

Pomoże polski MSZ?

Dofinansowanie przez polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych Zielonej Szkoły nad Bałtykiem, do której wyjeżdżają siódmoklasiści zaolziańskich polskich szkół, oraz uwzględnienie inicjatywy w kalendarzu imprez MSZ były tematem rozmów, jakie w czwartek przeprowadzili w Warszawie z wiceministrem Janem Borkowskim prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek i wiceprezes Tadeusz Wantuła. Przedstawiciele Kongresu poinformowali też, że Polakom na Zaolziu bardzo zależy na zachowaniu w jak najszerzej postaci Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Przekazali ponadto Borkowskiemu list prezesa Zarządu Głównego PZKO, Zygmunta Stopy, z zaproszeniem na Zjazd PZKO oraz prośbą o pomoc w nieuregulowanej kwestii własności działek pod niektórymi domami PZKO. – Prezes Stopa zwrócił się polskiego MSZ z prośbą, by resort zainteresował się sprawą i starał się nakłonić stronę czeską do podjęcia pomyślnego dla tych kół rozwiązania. Takim byłaby sprzedaż działek kołom za symboliczną cenę – poinformował Szymeczek. (kor)

Euroregion podlicza projekty

36 polsko-czeskich wniosków, złożonych do Funduszu Mikroprojektów Euregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej, czeka na akceptację. – Liczba składanych projektów w porównaniu do poprzednich lat rośnie – ocenia szef czeskiej strony Euroregionu, Václav Laštůvka. Najwięcej składanych wniosków to projekty typu C, czyli projekty jednostronne. Najmniej jest projektów typu A z partnerem wiodącym, wymagających najściślej współpracy. Wnioski rozpatrzone zostaną w grudniu.

Nasz euroregion wykorzystał już w sumie około 20 proc. dostępnych pieniędzy, które powinny wystarczyć nam mniej więcej do roku 2014. W roku 2013 kończy się program dotacyjny, a do dwóch lat trzeba zakończyć wszystkie projekty. Śląsk Cieszyński jest w dobrej sytuacji – niektóre euroregiony wykorzystywały już nawet 35 proc. pieniędzy.

– Czy dostatecznie korzystamy z dotacji? Jest dużo organizacji, które mogłyby ubiegać się o fundusze europejskie, a nie robią tego. Mam na myśli także niektóre polskie organizacje na Zaolziu. Dobrze byłoby się spotkać, wyjaśnić zasady przyznawania projektów. W tym roku chcemy zorganizować jeszcze przynajmniej jedno takie spotkanie, na którym wyjaśnimy wszystkie zasady, zachęcimy do działania – dodaje Václav Laštůvka. – Ciągłe jedne i te same instytucje składają wnioski, inni jakoś mają obawy, że napisanie projektu jest trudne, że jest przy tym dużo papierkowej roboty, ale przecież my jesteśmy po to, żeby pomóc, doradzić – dodaje. (ep)

Przyszłemu na zastępstwo i został na 30 lat

W ramach obchodów 300-lecia kościoła Jezusowego w Cieszynie parafianie świętować będą dodatkowo dwie rocznice: 85-lecie istnienia parafialnego chóru i 30-lecie pracy organisty, Mirosława Berka. Osoby związane z jubileuszem postanowiły połączyć siły. Efekty będą widoczne wkrótce na koncercie.

Mirosław Berek do organów w kościele Jezusowym zasiada jako jedyny, niezmiennie od ponad ćwierć wieku. Jak sam podkreśla, jego praca zaczęła się właściwie przez przypadek. – Organista zachorował i miałem tylko chwilowo go zastąpić. Tymczasem zostałem na trzydzieści lat – mówi z uśmiechem. A jego fascynacja muzyką narodziła się właśnie w tym kościele. – W czasie każdego nabożeństwa zachwycałem się grą ówczesnego organisty, Edwarda

Kalety. Wtedy nawet nie przyszłoby mi do głowy, że sam będę tutaj grał – podkreśla.

Mirosław Berek podczas jubile-

uszowego koncertu wykona m.in. utwory Jana Sebastiana Bacha. – Ta praca to dla mnie jednocześnie przyjemność i obowiązek. Nie jest łatwo,

Mirosław Berek jest organistą w kościele Jezusowym od 30 lat.

bo tutaj wchodzi w grę wszystkie uroczystości, nabożeństwa, pogrzeby. Trzeba być dyspozycyjnym. Jednocześnie robię to, co jest moją pasją – dodaje.

Swoją jubileusz obchodzi w tym roku także Ewangelicki Chór Kościelny, składający się z 80 osób w wieku od 16 do 85 lat. Towarzyszy on parafianom we wszystkich uroczystościach roku kościelnego, śpiewa na corocznych wiosennych i jesiennych zjazdach chórów z całej diecezji oraz koncertach ekumenicznych. Reprezentuje także region na zagranicznych i ogólnopolskich spotkaniach. – Część naszych chórzystów przez lata należała do Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej, więc oprócz pieśni kościelnych mamy też w swoim repertuarze pieśni i tańce ludowe, co da-

je możliwość propagowania kultury naszego regionu w innych częściach Polski i poza jej granicami – podkreśla Joanna Sikora, która od 11 lat jest dyrygentem chóru.

Tak duża rozpiętość wiekowa chórzystów jest pewnego rodzaju fenomenem. Zdarza się nawet, że są wśród nich rodziny trzypokoleniowe. – Atmosfera jest bardzo ciepła, wszyscy są sobie życzliwi. Poza próbami organizujemy też spotkania, które dają możliwość, by lepiej się poznać i wzmocnić więzi. Przy okazji 300-lecia kościoła i przygotowań do jubileuszowego koncertu, chór bardzo się rozrósł, co bardzo nas cieszy – dodaje Joanna Sikora.

Koncert jubileuszowy, który ma charakter otwarty, odbędzie się w kościele Jezusowym 30 października (piątek) o godz. 17.00. (gc)

FELIETON

Dogorywa rytuał śledziowej kanapki

Jest coś niezwykłego w różnych urzędach, instytucjach najczęściej nie prywatnych lecz „budżetowych”. To przerwa śniadaniowa, a w ogóle jedzenie czy też podjadanie podczas pracy. Niektórzy na to się krzywią lub pod nosem się uśmiechają, a ja dostrzegam w tym pewien rytuał. Rytualne śniadania – kawy, herbaty, ciastka, kołocz. Rytualne wyjścia na obiad. Dzielenie się najświeższymi informacjami co do zawartości menu. Przedłużeniem tegoż rytuału może być „śledzik” wigilijny i „jajeczko” wielkanocne. Oprócz tego imieniny, awanse, pożegnania. Bo w pracy przede wszystkim ma być przyjemnie. A przyjemnie to znaczy wtedy, kiedy coś... podjadamy, przekazujemy, tak subtelnie siorbiemy, np. „fusiąstą kawkę”. Kilka lat temu wszedłem do działu kadr pewnej wielkiej, państwowej firmy. Od razu wpadłem na biurko z urzędniczką, która w nienaturalny sposób trzymała głowę nad blatem biurka.

– Dzień dobry – ukłoniłem się jak należy.
– Słucham... – z napięciem w głosie odpowiedziała urzędniczka nie podnosząc głowy znad blatu.

Dziwnie się poczułem, bo pomyślałem, że ją coś boli i tak w napięciu pochylona, jakby za brzuch się trzymała... jakby jakieś sensacje, bóle miała... I wtedy zobaczyłem wiader-

ko pod burkiem, nad którym obie-
rała ogórki. Zbliża-
ła się bowiem prze-
rwa śniadaniowa i
pewnie była jej ko-
leji musiała przygo-
tować sałatkę. Ca-
ła masa obierania i
krojenia przed nią
była. Ale ze mną elegancko sobie poradziła.
Miała podzielną uwagę. Prym wśród zakłado-
wych kącików kulinarnych wiodą portiernie,
w których mieszają się zapachy papierosów i
jedzenia. Jest coś, co jednoczy portierki i por-
tierów, a mianowicie smażona kiełbasa. Naj-
lepiej z cebulką. Ale do tego potrzebna jest
kuchenska elektryczna, deska do krojenia, ta-
lerze, sztucce, musztarda lub keczup, chrza-
nik, maselko, chlebek i herbatka oraz portier-
nia „z zamykanym okienkiem” – bo zapach
– a takich niestety już coraz mniej. Teraz sto-
suje się tylko takie blaty, co portierowi właści-
wie żadnej intymności nie zapewniają.

Całkiem niedawno przypomniały mi się
stare, dobre czasy, kiedy wszedłem do pew-
nej instytucji o godzinie trzynastej. Z rozpę-
du złapałem za klamkę. Zamknięte. No to
za drugą. Też zamknięte. Potem za trzecią,

czwartą. Pukam. Cisza. Do drugich drzwi...
Cisza. Aż jakaś sympatyczna dusza z końca
korytarza zawołała łagodnie: – Proszę zache-
kać, jest przerwa obiadowa.

– Oczywiście – odpowiedziałem i usia-
dłem. – A przepraszam, a panie gdzieś wy-
szły na obiad?

– Nie, są w środku.

– Są w środku i nie odzywają się? – nie-
śmiało chciałem podrażnić tajemnicę rytuału.

– Nie.

– Dziękuję...

Pani była oszczędna w informacjach.
Zrozumiałem, że panie mają swoją intym-
ną chwilę konsumpcyjną. Zagwarantowaną.
Odczekałem niecałe 10 minut i już klucze w
drzwiach zaczęły się radośnie przekręcać.

Bardzo ważnym elementem uczestnictwa
w rytuale jest posiadanie własnej, podkre-
ślam własnej kawy i herbaty, także kubeczka,
łyżeczki i ...cukru. To wszystko bywa często
zamknięte na osobisty klucz w biurku. A każ-
dy ma inną herbatę lub kawę i wtedy zawsze
jest okazja do sympatycznego zagajenia:

– Co tu tak wspaniale pachnie..?

– To chyba mój... erl grej...

– Naprawdę? Ale ja czuję... jaśmin...

– Tak, bo to erl grej jaśminowy!

– Coś ty... a gdzie kupiłaś?

Ale wróćmy na portiernię. Kiedyś łatwo
rozróżniało się męską od żeńskiej. Wiadomo,
w męskiej były „gołe baby”, a w żeńskiej „Jan
Paweł II”. A w „koedukacyjnych” było jedno i
drugie. Ja nie twierdzę, że wszędzie tak było,
że jakoś tak jawnie, ale bywało.

Czasy się zmieniają, obyczaje upadają al-
bo zmieniają się. W biurach stawia się auto-
maty do kawy i herbaty. Wystarczy tylko rzu-
cić kilka złotych i już masz. Stawiają zdrowot-
ne automaty na darmową wodę „oligoceri-
ską”. W dzisiejszych czasach „obżerać” się w
pracy nie wypada bo... linię się trzyma, aero-
bik trenuje, fitness i pilates... Dogorywają co-
dzienne rytuały kanapki śledziowej.

Co czas potrafi zrobić z porządną portier-
nią można zobaczyć w teatrze w Czeskim
Cieszynie, gdzie ta wygląda teraz lepiej niż
gabinet dyrektora. Na pewno nowocześniej.
Ale jakby co, to dyrektor może przyjść na
portiernię i na eleganckiej, komfortowej ka-
napie obejrzeć, razem z portierem, program
na telewizorze HD. A może i „klimę” można
włączyć? Ech...

Jest jednak jeszcze jeden stały element
wspólnotowego rytuału. Nie jest on jadalny
i dlatego może właśnie nikt go nam nie za-
bierze – długopis na sznurku w liście obecno-
ści.

BOGUSŁAW ŚLUPCZYŃSKI

NASZA RECENZJA

Pearl Jam – »Backspacer«

W prostocie jest piękno. Nie dotyczy to jed-
nak najnowszej płyty nestorów grunge'u, for-
macji Pearl Jam. Z rockowej rebelii debiutu
„Ten” (1992) pozostały już tylko wspomnie-
nia i opowieści do poduszki. Kompania Ed-
diego Veddera od kilku lat nagrywa albumy
dla własnej przyjemności, nie licząc się ze
swoimi fanami. Na najnowszym wydawnic-
twie „Backspacer” Pearl Jam sięgnęły dna.
Mogą po stokroć twierdzić, że celowo nagra-
li jedenastkę nudnych utworów, bo tak czują
rocka Anno Domini 2009. Do mnie muzyka
z „Backspacer” nie dociera. Znam dużo lep-
szych nudziarzy, aniżeli Pearl Jam. Taki Ne-
il Young, do którego Vedder wyraźnie chce
się upodobnić, pisze przynajmniej ciekawe
teksty. Wokalista Pearl Jam wyśpiewuje tym-

czasem coś, co w założeniach miało być ma-
czo-poezją, ale każdy, będąc przy zdrowych
zmysłach, wyrzuciłby to do kosza na śmieci.
Zresztą jak całą płytę. Nie wątpię, że muzycy
Pearl Jam potrafia grać, a Eddie Vedder wciąż
należy do najbardziej charyzmatycznych wo-
kalistów rockowych. Tak się jednak złożyło,
że po albumie „Binaural” (2000) z zespołem
Pearl Jam było już tylko gorzej i gorzej. Przy-
najmniej ja tak to widzę. I nie zmienia tego
niestety także najnowsze dzieło grupy. Pły-
tę „Backspacer” zamyka utwór chyba symbo-
licznie zatytułowany „The End”. Brakuje po-
mysłów, panowie? Po co się męczyć, przecież
można spakować manatki i przejść na zasu-
żoną emeryturę.

JANUSZ BITTMAR

FREAK SHOW

FELIETON DARKA JEDZOKA

Misie lubią dzieci

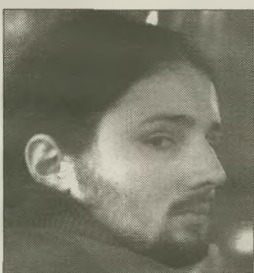
Ktoś niedawno zauważył, że zaczyna się
chyba jakaś nagonka. Najpierw tajemnicza
śmierć Jacksona, potem Polański ląduje w ki-
ciu, były dyrygent Słowików musi teraz być w
rozszepce! Ja jednak chciałem o Polańskim –
w zaistniałej sytuacji doszło bowiem do prze-
zabawnych roszad i kozioków ideologicz-
nych na łamach wszystkich najważniejszych
dzienników i magazynów.

Oto prasa liberalna, dostrzegająca pod
każdą sutanną ukrytego ministranta, rzuca
się tłumnie na odsiecz reżyserowi, który lu-
bi dzieci jeszcze bardziej niż Miś Uszatek. Z
kolei dzienniki konserwatywne palą wszyst-
kie peany na twórczość Rodaka, który w cią-
gu ułamka sekundy staje się starym zwyrod-
niałcem i pederastą zasługującym najwyżej
na pewną delikatną operację przeprowadza-
ną w Chinach przy pomocy dwóch cegieł. To
przejście było jeszcze zabawniejsze w przy-
padku brukowców, które przedstawiły czy-
telnikom szokujące wyznania zdeprawowa-
nej dziewczynki – które oczywiście były po-
wszechnie dostępne już od trzydziestu lat, a
więc także w czasach, kiedy na pierwszych
stronach gazet ukazywały się zdjęcia z pre-
miery „Pianisty”.

Sprawa jest tak
cudownie zaga-
miana, że już po
chwili próbnej ar-
gumentacji głowa pęka jak szybkowar. Polań-
ski zdemoralizował – ale jak tu mówić o de-
moralizacji, skoro poszkodowana już wcze-
śniej wyszła poza etap oglądania obrazków w
Wisłockiej w sfery radosnej praktyki? Dzien-
niczka chce znieść zarzuty – „dziewczynka”
dobija już do pięćdziesiątki, więc co w tym
dziwnego, że chce mieć spokój po 30 latach
nagonki medialnej i wytykania palcem?

Polański ma chyba teraz jedyne wyjście –
powinien skorzystać ze sprawdzonego sposo-
bu i... umrzeć, najlepiej w niewyjaśnionych
okolicznościach. Taki system zapewni szyb-
ki powrót do łask i rzucenie w niepamięć
wszystkich grzechów i grzeszków. Kto dzisiaj
pamięta, że Lewis Carroll był pedofilem, Her-
man Melville biseksualistą, a Napoleon lubił
kobiety, które nie były umyte? Za kilkadzie-
siąt lat pomnik zostaje wygłancowany na wy-
soki połysk i nikt nie pamięta mniejszych lub
większych grzeszków. Nikt nie zauważa ma-
łej dziewczynki skulonej za fortepianem.

darek.jedzok@gmail.com

FELIETON

O nazwach

Kiedy słyszy się określenia Chawirów, Terlicko, Trinec czy Chote-
bus przychodzi zdziwienie. To nie jest ważne, czy tabliczki są dwu-
języczne, czy nie, ale to, że ze świadomości znika tradycyjna pol-
ska nazwa, nie ważne zresztą, czy dotyczy miejscowości leżących
na terenie Rzeczypospolitej, czy poza nią. Opuścmy zatem Zaolzie – gdzie był zawarty słyn-
ny „pokój w Tylży”? Ha! Pytanie podchwytliwe nieco, więc odpowiem – w Sowietku. Wśród
osób posługujących się językiem polskim, bez znaczenia, czy mieszkają w Macierzy, czy po-
za nią, można zaobserwować coraz częstszą ignorancję tradycyjnego polskiego nazewnictwa
dotyczącego obcych miejsc geograficznych, nazewnictwa, które na przestrzeni wieków
zostało wprowadzone do języka. Niekiedy były to dosłowne i wierne tłumaczenia, innym ra-
zem jedynie spolszczenia form łacińskich, niemieckich bądź węgierskich. A wszystko po to,
by język nie musiał dokonywać cudacznej ekwilibrystyki.

Obecnie jest moda na nazwy oryginalne i to zarówno w mediach, jak i w reklamach biur
podróży. Przykładowo zamiast Akwizgran, Chociebuż, Temeszwar, Tylża czy Stanisławów,
coraz częściej można przeczytać bądź usłyszeć: Aachen, Cottbus, Timișoara, Sowieck i Iwa-
no-Frankińsk. Czy to ma być ukłon w stronę mieszkańca tychże miejscowości? W końcu nikt
się nie obraża, gdy osoba mówiąca po czesku powie Těšín, a po niemiecku – Teschen, bo ta-
kie formy zadowoływały się w tamtych językach.

Inną sprawą jest to, co się stało w Polsce w ostatnich sześćdziesięciu latach. Otóż zaraz
po ustaniu działań wojennych specjalne komisje zajęły się ustalaniem polskich nazw miej-
scowych na przyłączonych do nowego organizmu państwowego Śląsku, Pomorzu, Warmii i
Mazurach. Jednakże na fali ostatecznego boju z Niemcami zapomniano, a raczej nie chcia-
no pamiętać, że owe „odzyskane”, miasta i wsie od wieków istniały w Polsce poprzez swoje
nazwy. Na Mazurach pomiędzy jeziorami Kisajno, Niegocin a Tajty stał niegdyś gród Prusów,
potem na jego miejscu Krzyżacy wzniesli zamek nazwany Lezceń, z czasem, już w momen-
cie, kiedy Prusy Książęce stały się lennem Rzeczypospolitej, wokół zamku powstała osada
targowa i miasto, które przejęły swą nazwę od zamku – Lötzen. Miejscowa ludność mazur-
ska nazwę tę spolszczyła na Lec. Kilkanaście kilometrów dalej znajduje się miasto, powsta-
łe na terenie dawnego pruskiego grodu Rast i wokół niewielkiego krzyżackiego zamku Ra-
stenburg. Mazurzy nazywali je Rastembork. I jeszcze trzecie, dość duże mazurskie miasto,
po niemiecku znane jako Sensburg, po polsku – Żądzbork. Podejrzewam, że wielu Czyteln-
ików było przynajmniej w jednym z tych miast, choć od lat 40. ich nazwa brzmi zupełnie, ale
to zupełnie inaczej. Albowiem decydenci postanowili spolszczyć je jeszcze bardziej i obec-
nie Lec, Rastembork i Żądzbork znane są pod nazwami od nazwisk mazurskich działaczy.
Tyle, że urodzony w Lecu Wojciech Kętrzyński stał się patronem Rastemborka-Kętrzyna, a
związany z Ostródą Herman Gizewiusz patronem Lecu-Giżycka, zaś Krzysztof Mrongowiusz
– Żądzborka-Mrągowa.

Podobnie próbowano spolszczać w latach 70. nazwy własne w Bieszczadach i Beskidzie
Niskim, by z kolei wykorzystać wszelką pozostałość po Łemkach i Bojkach i w ten sposób osta-
tecznie przypieczętować owoce akcji „Wisła”. I o ile w miarę można zrozumieć spolszczenia
(choć przez stulecia nazwa ruska nikomu nie przeszkadzała, nawet powiatowym urzędni-
kom) z Berehów na Brzegi, ze Strubowisk na Strzebowiska czy z Krywego na Krzywe, to trud-
no pojąć było językoznawczą fantazję urzędników, kiedy oto Dwerniczek stawał się Jodłów-
ką, Stuposiany – Łukasiewiczami, zaś Rabe, w związku z tym, że niedaleko zginął gen. Karol
Świerczewski – Karolowem. Sytuacja stała się paradoksalna, bo choć wieś Dwernik nazwano
Przełomem, to nikt nie ruszył nazw szczytów górskich, przełęcz i potoków, tak więc Dwer-
nik (góra) i Dwernik (rzeka) pozostały. Na szczęście dzięki staraniom członków Studenckiego
Koła Przewodników Beskidzkich, licznych krajoznawców i regionalistów już w początkach
lat osiemdziesiątych bieszczadzkim osadom przywrócono ich tradycyjne nazwy.

Stąd warto przypominać mieszkańcom wschodniego brzegu Olzy, że jest Cierlicko i Trzy-
niec, Lutynia Niemiecka i Polska Ostrawa, choć po czesku nazywają się zupełnie inaczej. Bo
dzięki Bogu wciąż kupujemy w sklepach ser tyłżycki, a nie sowiecki.

JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

poznajmy się

PSP Błędowice, klasy od 7 do 9

Klasa 7. Od lewej: David Hudler, Zdeněk Palášek, Jakub Heczko, Jakub Tymoszuk, Agata Świder, Daniel Wiłasz, Małgorzata Chmiel, Damian Brzeżański, Tereza Skurzok, Tomáš Siekiera. Nieobecni: Maria Glatz i Izabela Firla.

Klasa 8. Stoją od lewej: Natalia Svačina, David Siuda, Mateusz Kowalczyk. Kucają: Sabina Pawlas, Barbara Owczarzy, Karolina Staś. Nieobecni: Rafał Glac.

Klasa 9. Od lewej: Iwona Kożusznik, Zygmunt Grudziński, Barbara Staś, Adam Wojnar, Dorota Nowak, David Sikora, Teresa Bilan, Daniel Mrózek, Anna Wrońska, Adam Danel, Alicja Chmiel.

Nazwiska są publikowane zgodnie z danymi otrzymanymi w szkołach.

Stanisław Jakus

Fot. MAREK SANTARIUS

Mieszkam w Jabłonkowie. Tutaj się urodziłem, tu chodziłem do Polskiej Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza. Podstawówkę ukończyłem w 1968 roku, potem poszedłem uczyć się do Średniej Szkoły Przemysłowej w Rożnowie pod Radgoszczem. Po szkole średniej wróciłem znów do mojej rodzinnej miejscowości. Przez pewien czas pracowałem w Hucie Trzynieckiej, a potem w trzynieckiej firmie Autel. Od 1998 roku jestem wiceburmistrzem Jabłonkowa. Mam trzech synów. Moje największe hobby to sport, kiedyś zajmowałem się nim bardziej aktywnie, dziś poświęcam na to trochę mniej czasu. Aktualnie działam w jabłnkowskim klubie sportowym (sekcja piłkarska), należę do zarządu. Jestem też członkiem Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. (ep)

Ewa Bocek

Fot. DANUTA CHLUP

Mieszkam w Trzyncu, skończyłam tam Polską Szkołę Podstawową na Tarasie. Egzamin dojrzałości zdawałam w Średniej Szkole Ekonomicznej (dzisiejszej Akademii Handlowej) w Czeskim Cieszynie. Zaocznie skończyłam później studia licencjackie w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości w Ostrawie. Przez sześć lat pracowałam w Walmarku, potem przeszłam do branży samochodowej. Od półtora roku jestem na stanowisku dyrektora finansowego koreańskiej firmy, która ma siedzibę w strefie przemysłowej w Czeskim Cieszynie i jest dostawcą fabryki Hyundai. Właśnie wróciłam z delegacji w Korei Południowej. Bardzo lubię podróżować – moje ulubione cele to Egipt oraz Alpy, lubię też pływać i nurkować. Mam męża i syna, który w tym roku szkolnym będzie zdawał maturę w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie. Przymierzamy się do budowy domu jednorodzinnego w Nydku, gdzie mamy działkę. (dc)

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

ANDRZEJ CHODKIEWICZ ZE STOWARZYSZENIA »WSPÓLNOTA POLSKA«:

Zaolzie to temat zapomniany

W wernisażu wystawy „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919 roku” w Domu Polonii wziął udział także Andrzej Chodkiewicz, dyrektor Biura Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Jak ocenia stan wiedzy Polaków o Zaolziu człowiek, który często gości nad Olzą?

Na ile przeciętny Polak pamięta o Zaolziu?

Myszę, że nie pamięta. Zaolzie jest tematem zapomnianym, jak wiele innych tematów z historii Polski. Zarówno tych dotyczących historii kresów wschodnich, jak i południowych, czyli Zaolzia. To wynik z jednej strony małego zainteresowania wśród Polaków historią. Bardziej interesujemy się historią ogólną, powszechną, a zapominamy o własnych „domowych dziejach”. Z drugiej strony to wynik 50 lat powojennych, kiedy to w PRL-u tworzono pewien mit Polski jednoetnicznej, bez mniejszości narodowych. Z tego powodu zapominano też o Polakach na wschodzie i na południu. Wobec tego Zaolzie w świadomości przeciętnego polskiego czytelnika gazet lub ucznia w zasadzie nie istnieje.

Część Polaków zatem może dowiedzieć się o Zaolziu dopiero we wrześniu, po przeprosinach ze strony prezydenta Lecha Kaczyńskiego za zajęcie Zaolzia w roku 1938...

Chyba nie tak było. Bo w szkole pojawia się sprawa odzyskania przez Polskę Zaolzia w 1938 roku. Natomiast faktem jest, że nie jest przedstawiona geneza tamtego wydarzenia. Nie wspomina się o konflikcie polsko-czechosłowackim z 1919 roku, ani też o roli kulturowej Śląska Cieszyńskiego dla Polski czy o pisarzach polskich z tego regionu. 1938 rok zatem w podręcznikach pojawia się bez kontekstu. Wobec tego to, że prezydent mówi o jakimś fakcie, nie miało żadnego odniesienia.

Polska może się więcej dowiedzieć o Zaolziu z tej wystawy, a także z dodatku do „Rzeczpospolitej”, „bezKresy”. W nim zresztą prezes Kongresu Polaków, Józef Szumiec, mówi, że po przeprosinach prezydenta Kaczyńskiego powinien przeprosić także prezydent Václav Klaus – za 1919 rok.

Zgadzam się, bo wydarzenia z przeszłości wymagają dwustronnego uderzenia się w pierś, ponieważ i Polacy popełnili błąd – w 1938 roku, i Czesi w 1919 roku. Oba wydarzenia,

czyli udział Polski w rozbiorze Czechosłowacji oraz atak Czechosłowacji na Polskę, były poważnymi błędami politycznymi, ciążyącymi na relacjach między naszymi państwami przez wiele lat. A przede wszystkim odbijającymi się na relacjach między społeczeństwami, zwłaszcza Śląska Cieszyńskiego.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” działa od 20 lat i od samego początku pomaga także Polakom w RC. Jak wygląda ta pomoc w XXI wieku?

Tak jak w XX wieku, chodzi przede wszystkim o dofinansowanie działalności polskich organizacji, zwłaszcza kulturalnej i oświatowej, remontów siedzib miejscowych kół Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, czasami szkół polskich. Czyli mowa jest o pomocy przy poprawie „stanu polskiego posiadania”. Czasami pomagaliśmy też interweniować, kiedy zagrożone były prawa polskiej mniejszości. Wtedy w sposób delikatny przypominaliśmy Republice Czeskiej o jej obowiązkach wobec mniejszości narodowych.

Jak „Wspólnota Polska” ocenia społeczność polską w RC?

Uważamy, że to jedno z najbardziej zorganizowanych środowisk polskich w świecie. Trzeba jednak uwzględnić, że część organizacji działających poza Polską to organizacje polskiej mniejszości narodowej z krajów ościennych, terenów, na których Polacy byli

historycznie obecni od wieków. Reszta to organizacje polskich emigrantów. I tutaj można Polaków z RC porównywać z Polakami na Łotwie, Białorusi, Ukrainie czy Litwie. Nadal jesteście w czołówce – wraz z Litwą. Ale stopień zorganizowania i aktywności społecznej Polaków na Zaolziu jest wyższy niż Polaków na Litwie. Nie mówiąc już o pozostałych krajach ościennych. Tam – na Ukrainie, Białorusi, gorzej się Polakom wiedzie, czy już ze względów politycznych, czy też w związku z tym, że w pewnym momencie wyemigrowała z tych krajów cała polska inteligencja i do dziś nie udało jej się odtworzyć.

Na Zaolziu część młodych Polaków coraz rzadziej utożsamia się z polskością. Przynajmniej do „śląskości” lub byciu „stela”. Czyżby polskość stała się coraz mniej atrakcyjna?

Wiem o tym i zastanawiałem się, dlaczego coraz mniej młodych ludzi chce jasnego kryterium określenia się, dlaczego uciekają w „światy pogranicza”. Myszę, że przyczyną tego jest historia, od której zaczęliśmy rozmowę, która jest historią konfliktu. A ludzie sto lat po tym konflikcie coraz mniej go rozumieją i nie chcą być jego uczestnikami. Wygodniej jest im uciekać w szare strefy „tubyłca”, Ślązaka lub „górala”, a nie Czecha czy Polaka. Może to ucieczka przed przeszłością?...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

ROZMOWA Z RENATĄ WOREK-DRÖSSLER, AKTORKĄ I SZANSONISTKĄ POCHODZĄCĄ Z TRZYŃCA

Płacz wszędzie jest płaczem, a śmiech śmiechem

Kiedy słuchałam Pani piosenek, miałam wrażenie, że pani ich nie śpiewa, lecz przeżywa – albo też gra, bo w końcu jest pani aktorką...

Tak naprawdę to wszystkie te piosenki muszę przeżywać. Bo gdybym je tylko grała, to byłoby to widoczne. Każda piosenka jest dla mnie takim małym życiem. Myszę, że śpiewając jakąkolwiek piosenkę trzeba w nią włożyć duszę i serce, a śpiewając szansony tym bardziej. Kiedy jechaliśmy na koncerty do Indii, to obawialiśmy się trochę, jak zostaniemy przyjęci, ponieważ tam jest zupełnie inna kultura muzyczna. Ale okazało się, że na całym świecie płacz jest płaczem, a śmiech jest śmiechem. Byliśmy w końcu bardzo mile zaskoczeni, jak pięknie nas w Indiach przyjmowali.

Jak to się stało, że wyjechała pani koncertować do Indii?

Otrzymałam zaproszenie z Konsulatu Generalnego w Bombaju. Reprezentowaliśmy Republikę Czeską w ramach prezydencji czeskiej w Unii Europejskiej. Mieliśmy cztery koncerty – dwa w Bombaju, potem śpiewaliśmy w Madrasie (dziśszym Czenaju) oraz w Aurangabadzie. Największy i najbardziej prestiżowy był koncert w Bombaju, gdzie było bardzo dużo publiczności z Bollywood – największego indyjskiego ośrodka przemysłu filmowego. Byli piosenkarze, aktorzy, a nawet właściciele Bollywoodu, pojawiło się też wiele dyplomatów, ale też zwykłych ludzi. Po koncercie przyszedł do nas z podziękowaniami Kabir Bedi (czyli filmowy Sandokan). Pięknie było patrzeć, jak półtora tysiąca ludzi wstaje i bije brawa. Piosenki były zresztą w dziesięciu językach. Faktem jest, że mieliśmy bardzo dobrą reklamę. W gazetach pisali, że przyjeżdża „Ma-

Renata Worek-Drössler wystąpiła w sobotę na obchodach jubileuszu 50-lecia MK PKZO w Trzyńcu-Osiedlu.

gic of Chanson” Europy. Trochę był problem z tym, jak się ubrać. Mówiono mi, że w Bombaju mogę swobodniej, w Madrasie już mniej, a w Aurangabadzie to już w ogóle trzeba uważać, by nie prowokować strojem, ponieważ jest tam dużo muzułmanów.

Niedawno śpiewała też pani w Hiszpańskiej Synagodze w Pradze. Czy pociąga panią żydowska kultura, historia, religia?

Kultura żydowska bardzo mnie pociąga i mam nadzieję, że uda nam się zorganizować jakiś projekt, gdzie będziemy mogli zaprezentować nasze piosenki hebrajskie oraz jidysz. Interesuje mnie głównie ży-

dowska muzyka, podoba mi się jej brzmienie. Oczywiście przy okazji człowiek zorientuje się trochę również w historii czy religii żydowskiej.

Gdzie aktualnie pani gra lub śpiewa?

Gram w musicalu „Drakula” w Teatrze Hybernia, w sztuce „Někdo to rád horké” w Teatrze Most, no i chyba już dziesiąty rok w „Edith i Marlen” w Teatrze Pod Palmovką. Oprócz tego koncertuję. Być może wyjedziemy do Hiszpanii w ramach nadchodzącego Roku Chopina, ale to jest wszystko w trakcie załatwiania. Zobaczymy, czy się uda.

W Trzyńcu przedstawiła pani próbki poezji śpiewanej Jiře-

go Žáčka. Czy to pani ulubiony poeta?

Lubię poezję w ogóle i podoba mi się poezja Jiře- go Žáčka. Najpierw śpiewałam wiersz Jacquesa Préverta, który on przetłumaczył na czeski („Jsem, jaká jsem”) i zaprosiłam go na chrzest płyty. Niestety nie mógł przyjść, ale później spotkaliśmy się i doszliśmy do wniosku, że byłoby fajnie wydać całą płytę jego poezji. Muzykę do niej komponujemy w trójkę – Petr Ožana, Luboš Přibyl i ja. Teraz czekają na nas jeszcze same „małe, nieistotne sprawy” – zdobycie pieniędzy i wydanie płyty...

Ma pani dwie córki. Co u nich słychać?

Starsza Karolina jest na drugim roku studiów. Studiuję historię sztuki plastycznej w Uniwersytecie Karola. Natalka jest w drugiej klasie szkoły podstawowej.

Mieszka pani w małym miasteczku. Czy małomiasteczkowa rzeczywistość w Czechach różni się od tej na Śląsku?

Myszę, że wszędzie jest tak samo. Mamy domek w Dražycach nad Izerą, kilka kilometrów od Benatek. W Benatkach jestem nauczycielką w Podstawowej Szkole Artystycznej, co roku robię tam koncerty bożonarodzeniowe, więc jestem stosunkowo znaną osobą. Ale do tego jestem przyzwyczajona, ta anonimowość w Pradze trochę mi jednak przeszkadzała.

Przyjechała pani z występem na jubileusz 50-lecia koła PKZO w Trzyńcu-Osiedlu. Czy jest pani w jakiś sposób związana z tym Kołem?

O tak! Chodziłam tu do zespołu folklorystycznego „Uśmiech”, a obok uczęszczałam do szkoły podstawowej. Zresztą dokładnie tu, w tym Domu PKZO, miałam 23 lata temu ucztę weselną.

DANUTA CHLUP

reklama

Nowy gabinet weterynaryjny w Jabłonkowie!

Ambulatorium dla psów, kotów i drobnych ssaków oraz sprzedaż karm i diet weterynaryjnych

Veterinární ordinace
Jablunkov

Pogotowie i wyjazdy

po tel. uzgodnieniu 773 520 600

www.veterinajablunkov.cz, Školní 1234 (za Horem)

Po, śr: 9-12, 14-18 wt, czw: 9-12, 14-17 pt: 9-16

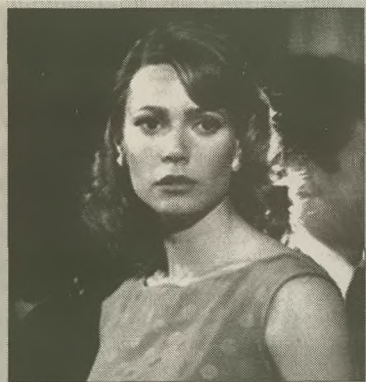
WTOREK 27 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.45 Małe zoo Lucy 9.55 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Kuchnia z Okrasą 11.25 Podróżnik 11.45 ZUS dla ciebie 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dookoła świata z Tippi - Tippi i grizzli 14.30 Errata do biografii - Jerzy Braun 15.00 Wiadomości 15.10 Ranczo (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Rajd Maroka - Rajdowe Mistrzostwa Świata 20.25 Wyspa Harpera (film USA) 21.20 Uwikłany (film USA) 23.10 Bronisław Wildstein przedstawia 23.45 Zbrodnia w moim domu (film USA) 1.20 Notacje - Bogdan Paprocki,

TVP 2

6.45 Kościół, który łączy 7.15 Cmentarze świata - Meksyk 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka (film bryt.) 11.35 Rozbity kamień 12.25 Dowódcy AK - gen. bryg. Michał Karaszewicz-Tokarzewski 12.55 W oku cyklonu - scenariusz katastrofy 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.55 Fort Boyard - Katarzyna Zielińska 15.55 M jak miłość (s.) 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Koło fortuny 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Soc według Szpota - Nadzieja jest matką głupich 19.45 Gustaw Holoubek nie tylko o teatrze 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.35 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.45 Magazyn Ekspresu Reportażów 22.45 Panorama 23.25 Sylvia (film bryt.) 1.20 Bliźni przeszłości (film USA).

SYLVIA

Biograficzny, 115 minut, Wielka Brytania 2003

TVP 2, wtorek 27. 10., godz. 23.25

Reżyseria: Christine Jeffs
Występują: Gwyneth Paltrow, Daniel Craig, Jared Harris, Blythe Danner, Michael Gambon

Sylvia Plath studiuję anglistykę na Uniwersytecie Cambridge. Marzy, by zostać poetką. Magazyn uniwersytecki, do którego wysłała wiersz, nie docenia jednak talentu studentki. W tym samym magazynie wydrukowano wiersz Teda Hughesa. Sylvia zafascynowana tym poetyckim odkryciem, pragnie poznać autora. Spotykają się na przyjęciu wydanym przez jedno z literackich pism. Zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia. Niedługo potem pobierają się. Sylvia rezygnuje z pisarskich ambicji, by nadzorować karierę męża. Jednak marzenie o byciu poetką wraca.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.24 Info traffic 7.05 Info poranek 8.01 Gość poranka 7.45 Schlesien Journal 8.45 Aktualności 10.15 Biznes - otwarcie dnia 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Bliżej natury 18.55 Historia zapisana w lasach 19.00 Wokół nas 19.15 Relacje 19.25 TV Katowice zaprasza 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.02 Bhutan - narodziny demokracji 1.03 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 W stronę słońca (film USA) 22.10 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.10 Sztorm stulecia (film USA) 2.05 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ktoś stoi za drzwiami 10.15 Czego Jadwiga nie zdradziła (film TV) 11.25 Studio B 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Tip i Tap (s. anim.) 15.15 Wizyta w zoo 15.25 Kochamy operę (pr. cykl.) 15.45 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.10 Pomagajmy sobie 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk show) 21.40 Pogromcy długów (mag.) 22.05 Siły pierwotne (s.) 22.55 Blues ze Starej Piekarni (pr. muz.) 23.40 Wełata w obrazach (cykl dok.) 0.00 Córki McLeoda (s.) 0.45 Czy mnie zechcecie? 1.00 Skarby świata 1.15 Rajske ogrody (dok.) 1.35 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.25 Spostrzeżenia z zagranicy 10.35 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Między nami zwierzętami (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.15 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 15.35 Piękno europejskich wybrzeży 15.45 Cudowny świat (cykl dok.) 16.10 Klimt - Pocałunek (dok.) 17.00 Usługi na naszych usługach 17.20 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.35 Praga, miasto wień (pr. cykl.) 18.00 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski - Ekstra 19.25 Meduza (lista przeb.) 20.00 Kapryśne lato (film czes.) 21.15 Rozinne problemy (pr. cykl.) 21.45 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.05 Mały Janek (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.20 Musicblok (mag.) 23.45 Dwugłos 0.10 Zbłąkany pies (film jap.)

2.15 Trocki (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Palomino (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowodów zbrodni (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.15 Pole rażenia (film USA) 0.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.15 Poradnik domowy 2.00 Obywatelskie judo.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Siostry (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.35 M.A.S.H. (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czeskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.35 Sprawiedliwość (s.) 0.30 Rewir Wolfa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 28 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.25 Strażnicy Dobrej Nowiny 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Między mamami 11.25 Wizje przyszłości 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dotknij życia - Droga Krzyżowa 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysiąć 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55

SMAK ZDRADY

Thriller, 100 minut, Kanada 2006

TVP 1, środa 28. 10., godz. 21.25

Reżyseria: Timothy Bond

Występują: Alexandra Paul, J.C. MacKenzie, Corey Sevier, Zoie Palmer, Jane Spidell

Pastor Ted i Emily Wendelowie wkrótce mają obchodzić 20. rocznicę ślubu. Początkowo troskliwy i delikatny duchowny staje się coraz bardziej ostry. Ted przyprowadza na parafie przystojnego Luke'a, zapewnia mu pracę i mieszkanie. Zaniedbywana przez męża Emily zaczyna romansować z przybyszem. Gdy ten prosi ją o pożyczkę w wysokości 50 tys. dolarów, kobieta czuje się zdradzona i upokorzona. Podejmuje nieudaną próbę samobójczą. W końcu wyjawia mężowi prawdę o romanse. Ten jej wybacza, ale wkrótce zaczyna jej zagrażać.

WIECZNY STUDENT

Komedia, 90 minut, USA/Niemcy 2002

Polsat, środa 28. 10., godz. 20.30

Reżyseria: Walt Becker

Występują: Ryan Reynolds, Tara Reid, Tim Matheson, Kal Penn, Teck Holmes, Daniel Cosgrove

Van Wilder to jeden z najpopularniejszych studentów w Colledge College. Marzy o wpatrzonych w niego z zachwytem pięknych dziewczynach i sławie organizatora najbardziej odlotowych imprez. Na drodze do realizacji tych planów Van ma tylko jeden problem: finansujący jego edukację ojciec nie podziela tych ambicji. Traci cierpliwość i wstrzymuje dopływ gotówki. Nie chcąc rezygnować z dotychczasowego trybu życia, chłopak postanawia zorganizować gigantyczną imprezę, dzięki której ma nadzieję zdobyć fundusze na życie.

Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Rajd Maroka - Rajdowe Mistrzostwa Świata 20.25 Przysiąć Krokodylek 21.25 Smak zdrady (film kanad.) 23.05 Na tropie 23.35 Spotkanie po latach - Dr Anatolij Kaszpirowski 0.35 Twardziel (film niem.).

TVP 2

6.45 Znaki czasu 7.15 Cmentarze świata - Nowy Jork 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.35 W duchu i w prawdzie 12.20 Cysterski szlak Panny na Trzebnicy 12.45 Otchłań Pacyfiku 13.50 Miss Polonia 15.55 M jak miłość (s.) 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Wajrak na tropie - Żubr król łąk i puszczy 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.30 Rozmowy istotne - Zbigniew Zapasiewicz 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Warto rozmawiać 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (film kop.) 0.20 Kiedy zajdzie księżyc 1.05 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.08 Info poranek 7.45 To brzmi... 8.45 Aktualności 8.01 Gość poranka 9.35 Info poranek 10.15 Biznes - otwarcie dnia 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.14 Info świat 16.50 Kronika miejska - Jastrzębie Zdrój 17.00 Myślę, więc wybieram 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 W cieniu wielkiej dyplomacji 1.05 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Part-

nerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Wieczny student (film kop.) 22.30 Noc w mieście (film USA) 0.35 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

6.00 Kwiz dla dzieci 6.25 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 6.40 Nauka jest zabawna 7.05 Pomagajmy sobie 7.20 Serenada (film buł.) 7.35 Zaczarowane przedszkole 8.00 Zaczarowana miłość (bajka) 9.05 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 9.30 Kopciuszek (bajka) 11.05 Defilada orkiestr wojskowych 2008 12.00 Wiadomości 12.05 Uroczyste spotkanie z okazji 91. rocznicy powstania Republiki Czechosłowackiej 12.30 10 wieków architektury 12.45 Ogród Furstenberski 13.05 Złoty chleb (bajka) 14.15 Piosenkarz (film czes.) 15.55 Wożąc panią Daisy (film USA) 17.30 Twarz za szkłem 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Wręczenie nagród państwowym 20.50 Transmisja koncertu charytatywnego 21.50 Granatowy świat (film czes.) 23.40 Losowanie Sportki i Szansy 23.45 Rzym (s.) 0.35 Losowanie Szczęśliwej 10 0.40 Sabotaż (mag.) 1.05 Tajne akcje StB 1.20 Kultura w regionach 1.45 Europejska instrukcja obsługi 2.00 Bez granic.

TVC 2

5.55 Złote wrota (pr. muz.) 7.30 Poszukiwanie mądrości życiowej (dok.) 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.30 Kudykam (dok.) 9.50 Klimt - Pocałunek (dok.) 10.40 Cudowny świat (cykl dok.) 11.05 Salon muzyczny Masaryka 12.00 O. Daněk: Břetislav a Jitka (film TV) 13.15 Muzyka na zamku Červená Lhota 14.00 Spotkanie ekumeniczne. Transmisja mszy św. 15.35 Świat wg Svěráka (dok.) 16.10 Śladami Jana Nepomuka Neumanna 17.10 Około republiki (dok.) 18.35 Szukam pracy (mag.) 19.00 Koncert z Rynku Staromiejskiego 20.00 Inwazja barbarzyńców (film kan.-fr.) 21.40 František Kupka (dok.) 22.25 Próba duchowej naprawy pracownika działu napraw Josefa Lávičky w dziewięciu obrazach (dok.) 22.40 Ivetka i góra (dok.) 0.00 W poniedziałek rano (film fr.-wł.) 2.05 Teatr żyje!

NOVA

6.05 Rugratsy w Paryżu (film anim.) 7.20 Rumburak (film czes.) 9.10 Królewicz Bajaja (bajka) 10.40 Mój przyjaciel Skip (film USA) 12.35 Hrabia Monte Christo (film kop.) 15.05 Małolaty u taty (film USA) 16.55 O królewcu Jasněnie i latającym szewcu (bajka) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.40 Wymarzony dom (reality show) 21.55 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 22.50 Słodkie i ostre (film USA) 0.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.35 Ktoś patrzył (film USA).

PRIMA

6.15 Tom i Jerry: Szybcy i kudłaci (film anim.) 7.40 Księżna i błotny lis (film USA) 9.45 Madla z cegielni (film czes.) 11.45 Po rozum do mrówek (film anim.) 13.35 Jan Žižka (film czes.) 15.25 Zaklinacz koni (film USA) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Faltarty (s.) 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.30 Rekin (s.) 0.25 Rewir Wolfa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 27. 10. 2009 obchodzi swój zacy jubileusz 80. urodzin

pan JAROSŁAW WILCZEK

z Rychwałdu. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia oraz wielu pogodnych dni na dalsze lata życia składa siostra Otylia z mężem. Do życzeń dołączają Guziurówie i Siostrzonkowie. GL-685

NEKROLOGI

Serdecznie dziękujemy za wyrazy współczucia oraz liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej

śp. HERMINY SEMBOLOWEJ

wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom i znajomym. Szczególnie podziękowania kierujemy do MUDr Kryglowej za długoletnią troskliwą opiekę zdrowotną. AD-129

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Magaskar 2 (27, 28, godz. 15.30); Muži v řtji (27, 28, godz. 17.45); Przerwana objęcia (27, 28, godz. 20.00); **KARWINA** – Centrum: Numer 9 (27, 28, godz. 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Noc żywych trupów (27, 28, godz. 17.30); Asteriks i Wikingowie (28, godz. 10.00); **JABŁONKÓW**: Propozycja (28, godz. 19.30); **CIESZYN** – Piast: Odłot (27, 28, godz. 15.00, 16.45, 18.30); Bękart wojny (27, 28, godz. 20.15).

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” w piątek 30. 10. o godz. 17.00. O ostatniej wyprawie Wiesława Chrzaszczka opowiadać będzie jej uczestnik Milan Pěgrimek.

JABŁONKÓW – Klub Fotografików Jabłonków zaprasza na swoją wystawę do sali obrzędowej w ratuszu. Wystawa czynna po-pt: 10-17, do 15. 11.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 27. 10. o godz. 15.30.

ZG PZKO oraz SMP – Zapraszają na wykład z cyklu „Młode Zaolzie” 30. 10. od godz. 17.00 w Klubie Dziupla. Tym razem Bohdan Małysz – „Czy gimnazjum spełniło swoją misję? Język polski, historia regionalna i świadomość narodu, jako wyzwania zaolziańskiego szkolnictwa”.

▲ zapraszają na Kiermasz Polskich Książek 30. 10. w godz. 11-16 do Klubu Dziupla. Książki można wcześniej złożyć w ZG PZKO lub przynieść wprost na kiermasz.

CO ZA OLZĄ

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa 3, Cieszyn: do 11. 11. wystawa „Karol Śliwka – artysta znaku”. Czynna w godz. 10-17.

▲ do 11. 11. „Bliscy memu sercu” – wystawa fotografii księdza Kazimierza Suchanka.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

GALERIA DK „Trisia”, Trzyniec: do 28. 10. wystawa PZS „Hutnik 1954-2009”. Czynne codziennie.

BIŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronislavy Ulmanovej „Doteky s anděly”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11**: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietałdzie, K muzeu 89**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”.

Zawiadomienie

Towarzystwo Ewangelickie w Czeskim Cieszynie, Macierz Szkolna w Republice Czeskiej, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, Ruch Polityczny „Coexistentia” Polska Sekcja Narodowa oraz w żałobie pogrążona rodzina Zmarłego w Bazylei (Szwajcaria) śp. dr. med. hab. Jana Pyszki zapraszają na Ekumeniczne Nabożeństwo Żałobne, które odbędzie się w **piątek 30. 10. 2009 o godz. 17.00** w kościele ewangelickim w Czeskim Cieszynie na Niwach.

ją”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonce, Rynek Mariacki 14**: do 24. 1. wystawa „Velkø šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowskiej i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958**: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

JABŁONKÓW, Sala obrzędów: do 15. 11. Klub Fotografików Jabłonków zaprasza na swoją wystawę; czynna po-pt: 10-17.

OFERTY

CZYSZCZENIE STUDNI, tel. +420 605 929 616. GL-526

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

MATRYMONIALNE

ROZWIEDZONY 58-LETNI, skromny, chętnie pozna panią, która zamieni samotność za wzajemne przyjacielskie współżycie. Uwi tam miłośniczkę przyrody. Hasło 1+1=100. Tel.: 725 544 992. AD-128

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Do »Dziupli« po książkę albo na wykład

Do klubu „Dziupla” w Czeskim Cieszynie zapraszają w piątek Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej i Klub Stypendystów „Semper Polonia”. Od godz. 11.00 do 16.00 – coś dla moli książkowych, czyli kolejna edycja Kiermaszu Polskich Książek. – *Lubisz czytać, masz w domu kupę fajnych książek i chciałbyś się nimi zamienić? Przynieś swoje książki do „Dziupli”, a może przy okazji sam znajdziesz coś nowego* – zachęcają organizatorzy. Do kupienia będzie polska literatura współczesna, książki przygodowe, ale też poezja i inne gatunki.

Po południu w „Dziupli” kolejny z cyklu wykładów „Młode Zaolzie”. Tym razem na spotkanie przyjdzie o godz. 17.00 Bohdan Małysz z prelekcją „Czy gimnazjum spełniło swoją misję?”. (ep)

O wyprawie na Mount Everest

Na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” po raz kolejny zaprasza filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka w Czeskim Cieszynie. Tym razem gościem będzie Milan Pěgrimek, alpinista z Cierlicka, który wiosną bieżącego roku razem ze swoim przyjacielem, Wiesławem Chrzaszczem, wyruszył na wyprawę w Himalaje, by zdobyć najwyższy szczyt świata, Mount Everest. Ekspedycja skończyła się dla Chrzaszczka tragicznie – zmarł nie wchodząc na szczyt. W piątek o godz. 17.00 Pěgrimek przyjdzie do biblioteki z prelekcją „Ostatnia wyprawa Wiesława Chrzaszczka”. (ep)

Jabłonkowska zabawa w »jednym miechu«

Chociaż organizatorzy imprezy, która w sobotę odbyła się Domu PZKO w Jabłonce, nazwali ją „Dwo w jednym miechu – »Zaolzi« tańcujące, a »Nowina« gra”, zespołów i kapel było „w miechu” więcej. Bo był

że zrodzi się nowa tradycyjna impreza.

Syn konferansjera, Marcin Filipczyk – kierownik zespołu „Zaolzi”, powiedział nam, że impreza to w pewnym sensie zwiastun jubileuszu

„Zaolzi” i widowisko „Na posióńku”.

przecież i dziecięcy „Zaolzioczek”, był też zespół „Koniaków” (kierownik Urszula Gruska) i kapela z tej samej wsi. A także DJ Borski. Ci wszyscy zaprosili swoich przyjaciół i sympatyków na wspaniałą uroczystość. Nie tylko duchową, bo folklorystyczną, ale nie zapomniano też o żołądkach uczestników imprezy. Częstowano ich kołaczami, kapustą z wieprzowiną, wspaniałą kapuśnicą i miodulą.

– Skąd taka impreza? Po prostu kamraci z „Nowiny” i zespołu „Zaolzi” umówili się, że warto urządzić taką imprezę jesienną, w czasie, kiedy „do Wilije jeszcze daleko, a świnia też jeszcze czako w chływ-”

10-lecia, który zespół będzie obchodził za dwa lata. – *To taka zerowa edycja, by rodzice naszych tancerzy i sympatycy nauczyli się chodzić na podobne imprezy, żeby przygotowali się na jubileusz. By nauczyli się folkloru. A impreza to coś między typowym bałem a „zabijaczką”, czyli świnioobiciem, które organizują różne koła PZKO.*

Na imprezie nie zabrakło m.in. burmistrza Petra Sagitariusa. – *To wspaniała zabawa. Cieszy mnie, że w naszym mieście działa aż tyle zespołów, zarówno polskich, jak i czeskich. I że prowadzą je wspaniali ludzie, którzy wychowali w miłości do folkloru i tradycji całe generacje*

Zdjęcia: JACEK SIKORA

Tańczący zespół „Koniaków” z polskiej strony Beskidów.

ku na ostatni pomazani, ale chciałoby se coś zjeść a wypić” – wyjaśnił gawędziarz Tadeusz Filipczyk, który prowadził sobotnią imprezę. – *Myszę, że to dobry pomysł i mo-*

młodych jabłonkowskich. Dzieci, zamiast rozrabiać na osiedlu, tańczą i śpiewają. Jako burmistrz mogę być tylko zadowolony – zapewnił nas Sagitarius. (kor)

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Euforia nie ma końca

O, EKSTRALIGA

Trzyniecka Werk Arena przeżyła kolejny magiczny wieczór. Stalownicy po męskiej walce pokonali 4:2 Karlowe Wary i obronili prowadzenie w tabeli O₂ Ekstraligi. Pojedynek obfitował we wszystko, co cechuje nowoczesny hokej na lodzie. Były efektowne bramki, ostre starcia przy bandzie i brawurowe interwencje bramkarzy. Koncert trzynieckiego zespołu obejrzeni w dodatku kibice w całym kraju, mecz transmitowała bowiem Telewizja Czeska.

TRZYNIEC KARLOWE WARY 4:2

Tercje: 2:1, 1:1, 1:0. Bramki i asysty: 4. Bonk (Zib, Kohn), 15. D. Květoň (Martynek, Malec), 21. M. Růžicka (Kohn, Polanský), 58. Kanko (Polák) – 20. Kristek (Čutka, Hájek), 37. Zucker (Zaťovič, Pech). Trzyniec: Hamerlík – Zib, Hrabal, Seman, Malec, Cartelli, Lojek, Andersons – Kohn, Polanský, M. Růžicka – D. Květoň, Peterek, Martynek – Kanko, Polák, Bonk – Pospíšil, Ostřížek, Tomas.

Stalownicy po siedmiu latach znów zagrali przed własną publicznością w roli lidera tabeli. Pojedynek z aktualnym mistrzem RC zwałił do Werk Areny tłumy publiczności. Doping kibiców uskrzydlił gospoda-

Obrońcę Karlowych Warów atakuje Radek Bonk.

rzy do tego stopnia, że rywal już w 4. minucie wylawiał po raz pierwszy krążek z siatki. Sáblika pokonał z kilku kroków Bonk. W 15. minucie Květoň ponad parkanami bramkarza podwyższył na 2:0, goście jednak do przerwy zdążyli obniżyć wynik. Dwubramkową zaliczkę zapewnił Trzyńcowi na wstępie II tercji niezawodny w tym sezonie Růžicka. Ten, kto liczył jednak na łatwą prze-

prawę z Karłowymi Warami, rychło powrócił z obłoków na ziemię. Zucker w 37. minucie wykorzystał błąd trzynieckiej obrony, która nie grała już tak dokładnie, jak w pierwszej partii meczu. Goście wyczuli szansę i do końca bili się o dogrywkę. Wyrównaną III tercję zakończył sporadyczny strzelec Kanko, trafiając po rajdzie zza bramki na 4:2. Tak właśnie wygrywa lider ekstraligi. Stylo-

wo, nokautem w ostatnich minutach meczu. Gościom zabrakło już czasu, by odpowiedzieć na cios.

W innych meczach 21. kolejki: K. Brno – Witkowitz 4:5, Cz. Budziejovice – Pardubice 1:4, Sparta – Zlin 0:3, Pilzno – Slavia 2:3 (d), Kladno – Ml. Bolesław 0:1 (k), Litwinów – Liberec 5:3. **Lokaty:** 1. Trzyniec 41, 2. Witkowitz 39, 3. Pardubice 36 pkt. **W piątek:** Liberec – Trzyniec.

Fot. MARIAN KIEDRON

I LIGA

HAWIERZÓW VRCHLABÍ 4:2

Tercje: 3:0, 0:2, 1:0. Bramki: 4. Haas, 10. Šafařík, 17. Sikora, 60. Piecha – 22. Filip, 50. Gengel. Hawierzów: Vošvrda – Klimeš, Zientek, Šafařík, Tesařík, Rangl, Krisl, Hruška A. – Smejkal, Haas, Moravec, Fořt, Se-man, Sikora, Zeliska, Červenka, Velecký, Šabab, Šedivý, Piecha.

Wczoraj (po zamknięciu tego numeru): Beroun – Hawierzów.

II LIGA

W. MIĘDZYRZECZE ORŁOWA 2:7

Tercje: 0:3, 2:0, 0:4. Bramki: 21. Dvořák, 40. Lhotský – 2. Dušek, 11. Potočný, 20. Dušek, 53. Škatula, 55. Dušek, 57. Grygar, 60. Škatula. Orłowa: Šafařík – Mintěl, Grygar, Kraft, Dušek, Ovsák, Prokop, Škatula, Potočný, Rozum, Hegegy, Vydra, Stránský, Samiec, Goláb, Galgonek, Kotásek, Hanzl, Michejda.

Mecz o pierwsze miejsce w tabeli zakończył się pokazówką Orłowej. Bobry w ostatniej tercji kompletnie odpady z sił.

Lokaty: 1. Orłowa 28, 2. W. Międzyrzecze 24, 3. Hodonin 23 pkt. **Jutro:** Orłowa – Wsecin (18.00). (jb)

Obowiązkowa wygrana Karwiny

I LIGA

OSTRAWA 3:1 BOHEMIANS 1905 (2:0)

Bramki: 15. Lukeš, 32. Strnad, 62. Lička – 53. Škoda. Ostrawa: Baránek – Řezník, Neuirth, Neves, Tchuř – Lukeš, Marek, Lička – Mičola (84. Wojnar), Strnad (89. Kraut), Zeher (59. Varadi).

Banik znów zagral z trzema napastnikami, co w pojedynku z defensywnie nastawionymi Kangurami miało kluczowe znaczenie.

Lokaty: 1. Teplice 26, 2. Jablonec 26, 3. Ostrawa 24. Dziś podopieczni trenera Koubka w Pucharze CMZF podejmują Przybram (16.30).

II LIGA

MFK KARWINA 4:0 WITKOWICE (2:0)

Bramki: 6. i 77. Mišínský, 39. Opic,

60. Pontus. Karwina: Kafka – Jursa, Suchý, Hoffmann, Staš – Ciku (61. Tchami), Slončík (22. Pontus), Pavlík, Milosavljev – Opic (76. Medjedovic), Mišínský.

Karwiniacy mogli wygrać dużo wyżej, ale w drugiej połowie widocznie zlitowali się nad Witkowcami. Na 3:0 poprawił polski napastnik Marcin Pontus, mecz należał jednak głównie do Vladimíra Mišínskiego. Trener Leoš Kalvoda nie krył zadowolenia. – *Cieszę się z wygranej, jak również z dobrej formy wszystkich napastników.*

VLAŠIM 2:0 TRZYNIEC (1:0)

Bramki: 44. Křeček, 83. Bálek. CZK: 71. Kuděla (T). Trzyniec: Lipčák – Hrdlovič, Chlebek, Kuděla, Martiňák – Malíř, Hanus (67. Stýskala), Ceplák, Eismann – Szmek (78. Do-ležal), Matuš (60. Onuchukwu).

Mecz ustawiła bramka do szat-

ni strzelona przez Křečka i zbyt pochopne wykluczenie trzynieckiego obrońcy Kuděli w 71. minucie meczu. Podopieczni trenera Jiřego Nečka nie nawiązali do dobrych występów z ostatnich kolejek. Zabrakło pomysłu na beniaminka rozgrywek oraz bezbłędnej defensywy.

Lokaty: 1. Ujście n. L. 34, 2. Hradec Kr. 29, 3. Zlin 25, ... 5. Trzyniec 21, 9. Karwina 18 pkt.

DYWIZJA

ORŁOWA 3:3 JAKUBCZOWICE (1:2)

Bramki: 42. T. Věčerek, 59. i 79. Kopel – 7. Malina, 33. Moravčík, 48. Kunc. CZK: 90. Z. Kadlčák – 71. Malina. Orłowa: Szarowski – A. Věčerek, Prčík, Sochora, F. Kadlčák – Trlifaj (46. Šebek), Z. Kadlčák, Kušník, Široký – Kopel, T. Věčerek.

Slavia przegrywała z faworytem

rozgrywek 0:2, ale zdołała strzelić trzy bramki. Włącznie z występem w Orłowej, piłkarze Jakubczowic stracili w 11 kolejkach zaledwie cztery gole.

HAWIERZÓW 2:0 KRAWARZE (0:0)

Bramki: 50. Pištěk, 72. Kučerňák. Hawierzów: Pacanovský – Valový, Giňa, Aniol, Reichl – Pištěk, Kučerňák, Sourada, Vandriak (46. Fik) – Valla (70. Broskevič), Punčochář (88. Baláž).

Indianie sięgnęli po trzecie zwycięstwo w tym sezonie. Bardzo dobry mecz zaliczył młodzieży Robert Pištěk, jeden z dużych talentów hawierzowskiego futbolu. W barwach Hawierzowa pojawiło się aż czterech piłkarzy z kadry młodzieżowej.

Lokaty: 1. Zlin B 27, 2. Jakubczowice 24, 3. Szumperk 24, ... 8. Orłowa 20, 15. Hawierzów 10 pkt. (jb)

Koniec Gołoty

Walka stulecia pomiędzy Tomaszem Adamkiem a Andrzejem Gołotą zakończyła się triumfem młodszego i zwinniejszego boksera z Gilowic. Debiutujący w wadze ciężkiej Tomasz Adamek posłał Gołotę na deski w piątej rundzie i sędzia zakończył walkę przez nokaut techniczny. Gołota, który do walki przygotowywał się w Wiśle, ustępował Adamkowi w każdym elemencie. (jb)

W SKRÓCIE

■ **NIŻSZE KLASY PIŁKARSKIE**
– **I A KLASA:** Dzieńmorowice – Li-bhošť 4:0, St. Biela – Stonawa 2:0, Sucha G. – Herzmanice 1:1, Janovice – Lutynia D. 7:1, Smiłowice – Bystrzyca 3:4; lokaty: 1. Dzieńmorowice 25, 2. St. Biela 22, 3. Janovice 19 pkt. **I B KLASA:** Mosty – Nydek 3:0, Szenow – Gródek 2:3, Gnojnik – Karwina B 5:2, Dątynie Dolne – Niebory 2:0, Dobra – Sedliscze 1:3, Oldrzychowice – Wędrynia 1:1, I. Piotrowice – Jablunków 1:3; lokaty: 1. Karwina B 25, 2. Mosty 22, 3. Oldrzychowice 21 pkt. **MP KARWIŃSKIEGO:** Sł. Pietwałd – ČSAD Hawierzów 1:1, Cierlicko – Dąbrowa 5:2, G. Błędowice – Żuków G. 4:0, F. Orłowa – Sł. Rychwałd 0:0, Wierzniewice – Bogumin B 3:3, Zabłocie – TJ Pietwałd 0:2; lokaty: 1. G. Błędowice 24, 2. Cierlicko 23, 3. TJ Pietwałd 16 pkt. **MP FRYDEK-MISTEK:** Nawie – Piosek 4:3, Hukwaldy – Bukowiec 4:0, Toszonowice – Rzepiszcz 3:1; lokaty: 1. Frydek-Mistek B 28, 2. Palkowice 23, 3. Dobratice 22 pkt.

■ **EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH:** Karwina – Koprywnica 38:28 (18:13). Karwina: Mrkva, Adamík – Hanisch, Vančo 6, Sliwka 2/1, Heinz 2, Faith 9, Hanták, Šulc 5, Mrózek 3/1, Petrovský 4, Ivanov 5, Požárek 1, Monczka 1. (jb)

Po derbach poszukiwani kardiologów

M. WOJEWÓDZTWA

OLBRACHCICE 2:1 CZESKI CIESZYN (0:1)

Bramki: Novák 2 – Szmek. Olbrachcice: Hekera – Čoček, Neuman, Sikora, Čubok – Smékal – Novák, Stachel, Dorozlo (60. Hánl), Wojtyńska (46. Kulhánek) – Kociolek (73. Hovůrka). Cz. Cieszyn: Pytela – Popelka, Błažek, Rac, Kantor – Bela (46. Fikoczek), Szmek, Mendrok, Hradečný (90. Valach) – Šmahaj, Hromada (82. Zabelka).

To był mecz dla trenerów o stalowych nerwach. Dalibor Damek z cieszyńską ekipą przegrał po raz szósty z rzędu, znów właściwie na własne życzenie. Goście prowadzi-

li po głowce Szmeka, Banik wyrównał dosłownie za pięć dwunasta – w 90. minucie w zamieszaniu podbramkowym najlepiej zorientował się Novák. Ten sam zawodnik w trzy minuty później z rzutu wolnego o mało co nie zerwał siatki w cieszyńskiej bramce. Gospodarzom pomogły zmiany, wprowadzone w drugiej połowie. W ataku zagral wtedy prawie dwumetrowy Hovůrka, a Neuman przesunął się z obrony do pomocy.

OLDRZYSZÓW 1:2 L. PIOTROWICE (1:1)

Bramki: P. Židek – Kumpán, Šuster. Piotrowice: M. Sabela – Klimek, Bernátik, R. Bielan, Kumpán – Funiok (65. Skřížovský), Dittrich, Ana-

stazovský, Miko – Urban, Šuster (90. D. Sabela).

Lokomotywa zagrała bez Lukana, który jednak do jutrzejszego szlagieru z Liskowcem powinien być w pełni przygotowany. Na prowadzenie niespodziewanie wyszli gospodarze, faworyt włączył czwarty bieg dopiero po wyrównującej bramce Kumpána (po rykoszecie któregoś z oldrzychowskich obrońców). Trzy punkty zapewnił gościom z „jedenastki” Šuster, po faulu na szarżującym Mice.

BOGUMIN 0:1 P. POLOM (0:1)

Bramka: Beinhauer. Bogumin: Skupeň – Ducar, Fluxa, Košťál, Tvrdý – Ciesarik, Harwot (59. Gábor), Ku-

binski (81. Svoboda), D. Šterka – Bystroň (67. Prokš), Foltyn.

Jedynego gola w meczu zdobył w 21. minucie strzałem głową Beinhauer. Boguminiacy ożyli w drugiej połowie i niebezpieczni byli zwłaszcza przy stałych fragmentach gry. Wicelider tabeli nie dał sobie jednak wydrzeć zwycięstwa.

W innych meczach: Czeladna – Hradec n. M. 4:1, Liskowice – Haj 5:2, Wracimów – N. Jiczyn 0:5, Frydlant – Petrkowice 5:4. **Lokaty:** 1. Liskowice 34, 2. P. Polom 23, 3. L. Piotrowice 23, ... 10. Cz. Cieszyn 14, 13. Olbrachcice 12, 15. Bogumin 11 pkt. **Jutro (14.30):** L. Piotrowice – Liskowice, Cz. Cieszyn – Wracimów, Czeladna – Olbrachcice, Krnów – Bogumin. (jb)

CZWARTEK

29 października 2009

rocznik LXIV • nr 129

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

HISTORIA na str. 3:

Wspomnienie

o PKS „Polonia”

Karwina

Szlakiem historii i przyrody

W Jablónkowie otwarto we wtorek liczącą 8,5 km długości ścieżkę edukacyjną. Powstała z myślą nie tylko o turystach odwiedzających to podgórskie miasteczko, ale też o miejscowych, głównie młodzieży. Ścieżka jest częścią czesko-polskiego projektu „Jablónków – Wiśla na turystycznych ścieżkach transgranicznych”. Wiślańska część projektu czeka jeszcze na realizację.

– Mówi się, że dzisiejsza młodzież ma mało ruchu, wszystkich informacji szuka w komputerze, siedząc w domu. Tu, by uzyskać informacje o przyrodzie i historii miasta umieszczone na tablicach, trzeba się będzie porządnie nachodzić i przy okazji pooglądać również okolicę – powiedział burmistrz Jablónkova Petr Sagitarius na uroczystej prezentacji projektu w sali ratusza.

– My w naszej szkole od lat realizujemy projekt „Śladami historii Jablónkova”. Ta ścieżka będzie jakby jego drugim etapem. Z pewnością włączymy ją w nasz program nauczania – zapewniła dyrektorka Polskiej Szkoły Podstawowej w Jablónkowie, Urszula Czudek.

Początek trasy i pierwsza tablica informacyjna znajdują się obok dworca autobusowego. Kierując się za drogowskazami, zaliczamy kolejnych dziewięć stanowisk. Wszystkie tablice są dwujęzyczne – w językach czeskim i polskim. Można iść na piechotę lub jechać na rowerze, z tym, że są miejsca, gdzie rower trzeba będzie prowadzić. Każde ze

Burmistrz Jablónkova Petr Sagitarius (z prawej) wraz z wiceburmistrzem Wiśły Janem Cieślarem otwierają jablónkowską ścieżkę edukacyjną.

stanowisk poświęcone jest jednemu tematowi związanemu z przyrodą lub historią Jablónkova. Maszerując poznamy ciekawostki o historii miasta i klasztorze siostr elżbietanek, o arboretum znajdującym się koło sanatorium, o lasach, ptactwie, faunie zamieszkującej rzeki, cudownych źródłach w okolicy (w Łomnej Górnej i na Hyrcawie), o budowie geologicznej tej części Beskidów.

W otwarciu ścieżki edukacyjnej wzięła udział liczna ekipa samorządowców i osób reprezentujących

środowiska związane z ruchem turystycznym w Wiśle, na czele z wiceburmistrzem Janem Cieślarem. Pracownica wiślańskiego ratusza Katarzyna Kubaszewska przedstawiła polską część projektu, który ma polegać głównie na wydaniu materiałów promocyjnych o mieście – jego walorach, historii, turystyce, sporcie oraz kuchni. Nadleśniczy Witold Szozda przybliżył ścieżki i ośrodki dydaktyczne w ramach wiślańskiego nadleśnictwa. Atrakcyjne są na przykład Ścieżka Dydaktyczno-Przyrodnicza na Ba-

raną Górę oraz Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Istebnej.

– Przyjeżdżają do nas regularnie również niektóre polskie szkoły z Zaolzia – powiedział Szozda naszej gazecie. Urszula Czudek przyznała, że choć Jablónków leży niedaleko Istebnej i Wiśły, to o ośrodku w Istebnej usłyszała po raz pierwszy od dyrektora Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie. Powiedziała, że również jej szkoła najprawdopodobniej skorzysta z oferty edukacyjnej wiślańskiego nadleśnictwa.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Traktat odroczoney

Jeszcze przez jakiś czas Europa będzie musiała poczekać na decyzję Czechów w sprawie Traktatu Lizbońskiego. Trybunał Konstytucyjny odroczył bowiem we wtorek decyzję w sprawie dokumentu do 3 listopada. Trybunał sprawdza, czy Traktat jest zgodny z czeską konstytucją na wniosek grupy 17 senatorów, głównie z prawicowej Obywatelskiej Partii Demokratycznej, związanych z eurosceptycznym prezydentem Václavem Klausem. Od początku podkreślano, że decyzja prawdopodobnie we wtorek nie zapadnie. Trybunał otrzymał bowiem w ostatnim czasie kilka dodatkowych wniosków i zdaniem części obserwatorów sędziowie mogą potrzebować więcej niż jeden dzień na podjęcie decyzji. Większość prawników spodziewa się, że ostatecznie Trybunał orzeknie zgodność Traktatu z czeską konstytucją. Sędziowie w Brnie bowiem już w ubiegłym roku odrzucili jedną skargę przeciwko dokumentowi reformującemu UE. Jeśli sędziowie Trybunału uznają Traktat za legalny, skarżący go senatorowie nie zamierzają wnieść kolejnej skargi. (kor)

Koniec poszukiwań

Nie żyje poszukiwana od kilkunastu dni Lidia Kacyrz z Pogwizdowa. 52-letnia kobieta wyszła z domu 13 października w godzinach porannych. Dzień wcześniej nic nie powiedziała rodzinie o swoich planach. Jej córki przyznały, że czasami zdarzało się, iż matka wychodziła z domu bez zapowiedzi, ale zawsze wracała. Tym razem było jednak inaczej. – Nie zauważyliśmy niczego podejrzanego. Dzień wcześniej rozmawialiśmy, było wszystko w porządku. Wprawdzie kilka lat temu przeszła chorobę nowotworową, jest po autoprzeszczepie szpiku kostnego, ale ostatnie wyniki badań kontrolnych pokazały, że wszystko jest w porządku – mówiły w trakcie poszukiwań córki Barbara i Dorota. Córki podejrzewały, że ich matka mogła wejść na teren RC, dlatego informacje o jej zaginięciu wywiesiły także w Czeskim Cieszynie. Niestety poszukiwana została znaleziona w stawie w Pogwizdowie. Policja ustala przyczyny jej śmierci. (wot)

W bibliotece nie tylko książki

W nowej siedzibie Biblioteki Regionalnej w Karwinie będzie można nie tylko wypożyczać książki. Znajdziemy tam też centrum kształcenia czy wyjątkową kawiarnię literacką. Biblioteczny oddział w Karwinie-Mizerowie zostanie połączony z nieużywanym pawilonem sąsiedniej szkoły podstawowej „U studny”, a nowe miejsce stanie się równocześnie budynkiem głównym karwiskiej biblioteki.

– Radni zatwierdzili projekt i zgodzili się go sfinansować. Budowa zacznie się prawdopodobnie w ciągu najbliższych miesięcy. Koszty inwestycji wyniosą około 100 mln koron, ponad 92 proc. tej sumy pokryją środki unijne – słyszymy w Urzędzie Miejskim w Karwinie. Oprócz prac przy budynku w ramach projektu wypięknieją też jego otoczenie – okoliczne trawniki, chodniki oraz parking.

– Powstanie cały kompleks – oprócz biblioteki także centrum kształcenia i informacji, w którym realizować będziemy system kształcenia różnych grup docelowych, m.in. początkujących przedsiębiorców, bezrobotnych, kobiet na urlopach wychowawczych czy ludzi niepełnosprawnych. Szczególną uwagę poświęcimy uczniom szkół podstawowych i średnich, którzy będą przyswajać techniki szybkiego czytania i rozumienia tekstu – wyjaśnia dyrektor placówki, Halina Molin.

W nowym miejscu znajdą się oddziały dla dzieci i młodzieży, miejsce zabaw dla najmłodszych, duży oddział z beletrystyką dla dorosłych oraz oddział literatury popularno-naukowej i fachowej. Czytelnicy będą mogli skorzystać z katalogów online z dostępem do krajowych i zagranicznych baz danych, nie zabraknie też czytelni z komputerami i dostępem do internetu, a także sali multimedialnej. Zupełną nowością będzie czytelnia, gdzie przy kawie i ciastku będzie można poczytać gazety, książki, zagrać w szachy czy scrabble i posłuchać muzyki na żywo – zaproszonego pianisty lub koncertu mniejszych zespołów.

W tej chwili oddziały biblioteczne są rozrzucone po całym mieście. Dla placówki, która od lat boryka się z problemem braku głównej siedziby, połączenie budynku ze szkołą jest idealnym rozwiązaniem. Biblioteka będzie przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

ELŻBIETA PRZYCKO

Tak będzie wyglądać nowa siedziba biblioteki w Karwinie-Mizerowie.

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 8 do 12°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 6 do 10°C
noc: 2 do -2°C
wiatr: 2-6 m/s

KRÓTKO

Funkcjonariusze
zjednoczą siły

KARWINA (ep) – W życie wchodzi właśnie umowa pomiędzy Urzędem Miasta i Policją RC. Podpisany dokument oznacza w praktyce ściślejszą współpracę między Strażą Miejską i policją. – *Obie służby współpracowały dobrze już wcześniej, ale teraz pracujemy nad poprawą naszej pracy. Od tej pory będzie jasno wyznaczony zakres kompetencji obu służb oraz formy współpracy, na przykład przy pilnowaniu bezpieczeństwa, mierzeniu prędkości na drogach, prowadzeniu poszukiwań różnych osób* – wyjaśnia prezydent Karwiny, Tomáš Hanzel. Według umowy powstanie teraz specjalny sztab kryzysowy, który będzie interweniował na przykład w razie poważnego zakłócenia porządku publicznego, chociażby w czasie akcji neonazistów.

Kto na wójta?

GRÓDEK (kor) – Wójt Pavel Tomčala zrezygnował z powodów zdrowotnych ze swojej funkcji. Na razie zastąpił go na tym stanowisku jego zastępca, Robert Borski. O tym, kto stanie na czele władz wsi, zadecyduje Rada Gminy już na początku listopada.

JUŻ ZA KILKA DNI UKAŻE SIĘ KSIĄŻKA O DREWNIANYCH KOŚCIOŁACH W BESKIDACH

Z GPS-em do świątyni

Kilka lat trwały przygotowania oraz prace nad książką o kościołach i kaplicach w Beskidach. Początkowo album miał obejmować wyłącznie Śląsk Cieszyński. Jak powiedziała nam Irena Adamczyk, kierowniczka działu sztuki Muzeum Śląska Cieszyńskiego, które jest współwydawcą, podczas zbierania materiałów okazało się, że tuż za granicami znajduje się sporo równie cennych obiektów sakralnych. Efekt? Książka będzie się nazywała „Drewniane kościoły i kaplice w Beskidach i okolicy”.

– *To ogromny materiał ikonograficzny. W publikacji zostanie zaprezentowanych 80 kościołów i kaplic. Każdy obiekt został dokładnie opisany, bardzo dużo będzie zdjęć, także archiwalnych, dokumentujących ważne wydarzenia. Album będzie zawierał na przykład zdjęcia z pożaru drewnianego kościoła w Międzyrzeczu Górnym (dzisiejszy powiat bielski – przyp. red.), które otrzymaliśmy od samych mieszkańców. Kościół niestety spłonął doszczętnie, dziś w tej miejscowości jest już świątynia murowana* – wyjaśniła Irena Adamczyk.

Od Śląska Cieszyńskiego po Żywiec zachowało się bardzo dużo kościołów wykonanych

Ten piękny zabytkowy kościół można odwiedzić w Olbrachcicach.

z drewna. Dzięki zabiegom konserwatorów zabytków oraz księży są w dobrym stanie. Swoje miejsce w publikacji będzie miał kościółek w Gutach, najstarszy tego typu obiekt na naszej ziemi.

– *Jest nie tylko bardzo stary, ale także malowniczo położony, w pewnej odległości od wioski, przylega do niego cmentarz, w pobliżu jest las. Perełką architektoniczną jest także świątynia w bielskich Mikuszowicach Śląskich* – dodała Adamczyk.

Małgorzata Kiereś, dyrektorka Muzeum Beskidzkiego w Wiśle, cieszy się, że została podjęta inicjatywa pokazująca bryłę architektoniczną, która istniała przez tyle lat w pejzażu kulturowym Śląska Cieszyńskiego. – *Kościół drewniany na Śląsku Cieszyńskim ma charakterystyczne soboty, rodzaj okapu, bryła architektoniczna mieści się w typie kościołów w całym łuku Karpat. To ogromne bogactwo tej ziemi* – powiedziała nam dyrektorka muzeum.

W publikacji tradycja, historia miesza się z nowoczesnością. Żeby ułatwić dotarcie do wszystkich opisanych obiektów, przy każdym zostały podane współrzędne GPS. Jak przyznała Irena Adamczyk, to zupełna nowość w tego typu publikacjach. **TOMASZ WOLFF**

Serwetki i inne cacka

Przez dwa dni w Domu PZKO w Karwinie-Raju odbywała się tradycyjna wystawa robót ręcznych, przygotowana przez Klub Kobiet MK Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Cieszyła się dużym zainteresowaniem. Podziwiać można było różne techniki haftu, koronkowe jasełka, artystyczne wypieki, zdobione pierniczki, wyroby z wikliny i inne robótki ręczne. Autorkami prac było ok. 25 członkiń klubu.

– *W naszym Klubie Kobiet spotykamy się regularnie co dwa tygodnie. Kiedy któraś z nas ma jakąś nową technikę robótek ręcznych lub coś nowego do pieczenia, to uczy tego inne panie. W tym roku są na przykład na*

wystawie nowe serwetki wykonane techniką frywolitkową – powiedziała naszej gazecie przewodnicząca klubu, Anna Rzyman.

Ciekawostką były prace malarskie Barbary Tomanek, wykonane techniką enkaustyki, która jest antyczną techniką malarską z zastosowaniem wosku pszczelego. Dużo było wytworów z piernika. Członkinie Klubu Kobiet mają wprawę w ich pieczeniu i dekorowaniu, ponieważ co roku przygotowują ich kilkadziesiąt na lipcowy odpust św. Anny. (dc)

Natalce podobały się saneczki i bałwanki z włóczki.

Fot. DANUTA CHLUP

Książd Szersznik w kolekcji
Grossus Tessinensis

W Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie oficjalnie zaprezentowano kolejny medal z kolekcji Grossus Tessinensis (Grosz cieszyński). Pomysłodawcą kolekcji jest Leszek Kotula z Cierlicka, nominowany w tegorocznej edycji konkursu „Tacy jesteśmy”. Medal jest poświęcony księdzu Leopoldowi Szersznikowi.

– *To bardzo światła postać na Śląsku Cieszyńskim, był założycielem tak Książnicy Cieszyńskiej, jak i Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Staramy się, aby monety były ciekawe nie tylko dla mieszkańców naszego regionu, ale szerszego grona odbiorców. Dlatego wybieramy najbardziej znane osobistości, które swoim życiem, działalnością, wyszły poza teren Śląska* – powiedział „Głosowi Ludu” Leszek Kotula.

Wydanie monety z duchownym z radością przyjął Marian Dembiniok, dyrektor cieszyńskiego muzeum. – *Jest to bardzo cenna inicjatywa, ponieważ przypomina historię, często bardzo ważne fakty. To jest połączenie przyjemnego z pożytecznym, chociaż nie wiem, co w tym jest przyjemne, a co pożyteczne* – przyznał z uśmiechem dyrektor.

Prace nad ostatnim medalem trwały kilka miesięcy, bo samo tylko wykonanie gipsowego odlewu zajęło pół roku. Nikt nikogo jednak nie gonił. Sam Leszek Kotula dodał, że termin zakończenia kolekcji nie jest znany. Nie o czas chodzi, ale o dostarczenie kolekcjonerom jak najlepszego „produktu”. (wot)

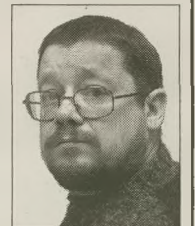

Leszek Kotula, pomysłodawca kolekcji.

Fot. TOMASZ WOLFF

MOIM ZDANIEM

JACKA SIKORY

Kto więc ma
przeprosić?

Październikowy numer „bezKresów”, dodatku do dziennika „Rzeczpospolita”, w całości poświęcony jest Zaolziu. A można w nim przeczytać m.in. wywiad z prezesem Kongresu Polaków, Józefem Szymeczkiem, pod tytułem „Václav Klaus powinien przeprosić”. Szymeczek powraca w nim do przeprosin prezydenta Lecha Kaczyńskiego wobec Republiki Czeskiej za zajęcie przez Polskę Zaolzia w 1938 roku. – *Skoro jednak Lech Kaczyński pierwszy wyciągnął do Czechów rękę, to teraz na jego słowa powinien zareagować prezydent Czech. Václav Klaus winien mu odpowiedzieć, że czeski atak w 1919 roku na Śląsk Cieszyński, w czasie, gdy Polska broniła Europy przed bolszewikami, był nie mniej zły i nie mniej grzeszny niż zajęcie przez Polskę Zaolzia w 1938 roku* – mówi prezes Kongresu. Dodaje jednak od razu, że Czesi nie chcą wracać do wydarzeń z 1919 roku. – *Zbudowali swoją własną historiografię, odmienną od polskiej. Podkreślają: wówczas nic się nie stało, granice dopiero się tworzyły, a nie wspominają, że blokowali jadące do Polski transporty broni*.

Zgadza się z Józefem Szymeczkiem. Czesi naprawdę inaczej patrzą na tamten najazd na Śląsk Cieszyński w styczniu 1919 roku. Najlepiej świadczy o tym artykuł „Zákulisí prvního prezidenta”, który we wtorek pojawił się w dzienniku „MF Dnes”. Jego autor Jan Gazdík (jest dopisek, że tekst powstał „s přispěním Jana Vaci”) pisze w nim o wystawie, która otwarta została w Pradze w związku z obchodami 91. rocznicy powstania Czechosłowacji i święta państwowego obchodzonego 28 października w Republice Czeskiej. Na wystawie pojawiły się tysiące zdjęć, często nieznanymi, z prezydentem Tomášem Garrigue Masarykiem. Ale fotografie – jak pisze autor – mówią nie tylko o Masaryku, ale także o życiu w pierwszych latach Czechosłowacji. I dodaje od razu: – *Czechosłowację najpierw napadli Polacy, a później Węgrzy (!!!!!)*.

Czeski dziennikarz po prostu przepisuje i tworzy od nowa historię. A nam pozostaje w tej sytuacji jedno tylko pytanie: Kto tu kogo w końcu będzie musiał przeprosić?

sikoraj@glosludu.cz

Ciąg dalszy wspomnień o Polskim Klubie Sportowym »Polonia« Karwina

Warto wspomnieć, jakich przeciwników „Polonia” Karwina pokonała w mistrzostwach dywizji: SK Královo Pole 5:0, SK Olomouc 1:0, Hanácká Slavia 5:0, SK Baťa Zlín 3:1 (z pamiętnym spuszczeniem piłki z samolotu). W meczach towarzyskich pokonuje ligowe zespoły – ASO Olomouc 3:1, SK Prostějov 1:0 i inne. A z zespołem ligi węgierskiej Seget remisuje 1:1. W tym czasie zespół najczęściej występował w składzie: Matejko, Gradek, Kinowski, Donocik, Matusik, Grolik, Witala, Borner, Bubik, B. Stonawski, W. Stonawski. Do drużyny trafili także zmiennicy: Koch, Matuszyński, Florek, Nowakowski, Herzog, Trombala i inni. W sezonie 1934-1935 „Polonia” zajmuje w dywizji zaszczytne 4. miejsce. W sezonie 1936-1937 plasuje się na 3. miejscu. Kierownik drużyny w tych latach starał się o optymizm w drużynie i maksymalnie zaangażowanie, a był nim R. Kobiela. W tych i następnych latach prezesami PKS „Polonia” Karwina byli: Jan Rusnok (1936-1938), Władysław Palowski (1938-1939), mgr Karol Sławiński (1945-1947) oraz dr Jan Kubok (1947-1952).

„Polonia” Karwina w roku 1927.

Skutki tego rodzaju dyskryminacji zostały później zlikwidowane. Starsi czytelnicy prasy polskiej wiedzą, jakie zajścia przyniósł rok 1938. Nikt nie wątpił w to, że w nowych warunkach „Polonia” odegra jedną z najważniejszych ról i z powrotem

870 tysięcy przedwojennych koron. Najboleśniej były jednak straty ludzkie. Wojny nie przyżyli E. Kubienka – zginął w Oświęcimiu, zamordowani zostali dr Olszak, poseł K. Śliwka, Żurek, R. Kobiela i wielu innych.

Zaraz po zakończeniu wojny nastąpiło ożywienie sportowe w Karwinie. Choć wojna pozostawiła głębokie rany, o których nie można zapomnieć i wytrzeć z pamięci, przyszła upragniona wolność, słowo krótkie, ale ile mieściło się w nim piękna i radości. Ożywiony ruch powojennego życia sportowego rozpoczęło na pierwszym zebraniu karwińskich sportowców. W głównym punkcie zebrania zastanawiano się nad formami organizacyjnymi sportu w Karwinie. Były dwie propozycje. Pierwsza obejmowała utworzenie w Karwinie jednego klubu, druga wersja to utworzenie dwóch klubów – SK Karvinná i PKS „Polonia” Karwina. Stosunkiem głosów 32:16 delegatów zwyciężyła wersja druga. Pierwszym prezesem powojennej „Polonii” został mgr Karol Sławiński. Radość wśród kibiców była ogromna, gdyż mogli oglądać znów swoją ulubioną drużynę na boisku (1. 6. 1945 r.). Przeciwnikiem „Polonii” była drużyna „Lechii” Sucha Górna, mecz zakończył się wynikiem 3:1 dla „Polonii”. 26. 8. 1945 „Polonia” rozgrywa

pierwszy mecz mistrzowski z SK Poruba, zwyciężając 5:2. Powojenny skład „Polonii” przedstawiał się następująco: Matejko, Wawrzyczek, Feber, Stoły, Sembol, Godzik, Graca, Karas, Borner, Wielgus, Poednik.

Pierwszy powojenny zarząd tworzyli: mgr Sławiński, Dworok, Szymik, Szewieczek, Krocze, Kubala, Harok, Luczak, Ramik, Wronka i Sztefek. Klub sportowy poszerza się o inne dyscypliny sportu, jakimi były kolarstwo, narciarstwo i tenis stołowy. Zarząd stara się pozyskać pieniądze nie tylko z imprez sportowych, ale i innych imprez towarzyskich. Należy wielce ocenić ofiarność i zapał sympatyków przy odnowieniu boiska, które ucierpiało na skutek szkód górniczych, jak również odbudowie trybuny i szatni klubowych. Jesienią roku 1948 doszło do incydentu w czasie meczu „Polonii” z „Meteorem” Orlová, kiedy to został pobity sędzia Varkoček

świadków zajścia. Ciekawa była wypowiedź przypadkowych świadków, towarzyszy narodowości polskiej. Ci zeznali przed komisją, że „Polonia” jest gniazdem beckowskich faszystów i polskich nacjonalistów. Gdyby od nich zależało, dali by werdykt natychmiastowego rozwiązania „Polonii”, proponowali założyć nowy robotniczy klub sportowy. Już 15. 10. 1948 powołana została komisja w celu wyjaśnienia całego zajścia. Komisja poinformowała Komitet Centralny Komunistycznej Partii Czechosłowacji w Pradze. Ostrawska delegatura mianowała komisję dyscyplinarną, która doszła do następujących wniosków:

1. Kibice klubu PKS „Polonia” Karwina są niezdyscyplinowani.
2. Cieszyńska Żupa Piłki Nożnej musi zostać oczyszczona przez dokooptowanie ludzi, którzy zachwaliby w sprawach narodowościowych obiektywność.
3. Sędziowie Żupy są intrygantami powiązani z poszczególnymi klubami, trzeba ich zmienić.
4. Klubowi „Polonia” należy wstrzymać działalność na jeden rok i zamknąć boisko. Trzeba to zrobić

Komitet organizacyjny obchodów 90-lecia »Polonii« apeluje

Chcąc przypomnieć istnienie i uczcić wkład i zasługi PKS Polonia Karwina dla zachowania polskości Zaolzia zostanie w miesiącu grudniu br. zorganizowana w Bibliotece Regionalnej w Karwinie wystawa okolicznościowa. Zwracamy się do wszystkich, którzy dysponują pamiątkami po wspaniałych czasach działalności Polskiego Klubu Sportowego „Polonia” Karwina (1919-1939 oraz 1945-1952), by zechcieli je wypożyczyć na tę wystawę. Możliwość wypożyczenia eksponatów prosimy uzgodnić pod numerami telefonów:

+420 596 312 477 (Biblioteka Regionalna w Karwinie)

+420 602 265 474 (Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, Czeski Cieszyń – mgr Marian Stefek)

Dziękujemy za wsparcie naszej inicjatywy i przekazanie materiałów do 6. 11. 2009.

z Nowego Bogumina. Stało się to pod nieobecność pierwotnie delegowanego sędziego Mařaka. „Polonia” przegrała ten mecz 1:3, co jeszcze więcej wzburzyło jej kibiców. Drużyna „Polonii” wystąpiła wtedy w składzie: Surówka, Foltyn, Macura, Linert, Godzik, Wojnar, Karas, Sznajder, Korzonek, Wałoszczyk, Kokotek.

Poproszono policję, która wszczęła śledztwo i wysłuchała kilku

ostrożnie, gdyż „w całym Zagłębiu zamiast o pracy w przemyśle, mówi się o Polonii”. W przyszłości należy, zgodnie z prośbą polskich towarzyszy, rozważyć możliwość zlikwidowania „Polonii” i założyć nowy klub pod patronatem Związków Zawodowych (ROH). Ostatni punkt orzeczenia komisji śledczej oznacza początek likwidacji słynnego klubu PKS „Polonia” Karwina.

TADEUSZ BIZOŃ

Tak zmieniała się nazwa słynnego na naszym terenie klubu sportowego:

1919-1948.....	PKS Polonia Karwina
1949-1952.....	Sokół Polonia Karwina
1953-1954.....	TJ Baník Mír Polonia Karviná
1955-1960.....	TJ Baník Mír Karviná
1961-dotychczas.....	TJ Baník 1. máj Karviná

Zwycięski marsz „Polonii” w dywizji morawsko-śląskiej zahamowało nagle i niespodziewane orzeczenie „TŽF” dotyczące klubu. Szło w parze z zawieszeniem działalności także innych polskich klubów piłkarskich. Niestety los tak chciał, że od samego początku istnienia „Polonii” była ona przez ówczesne władze sportowe, różne czynniki szowinistyczne ograniczana i spychana na najniższe dno. Pracodawcy czynili graczom „Polonii” przeszkody, by nie mogli brać udziału w ważnych imprezach sportowych. „Polonia” przegrywała niemal wszystkie mecze walkowerem i zatem spada na dno tabeli, co oznacza spadek z dywizji. Tło tych skutków zasługuje na to, by zostało wyjaśnione i odpowiednio naświetlone. Były to przyczyny przeważnie charakteru narodowościowego.

zacznie werbować do swych szeregów graczy byleję „Polonii”, którzy byli zmuszeni odejść przed czeską szykaną (Kinowski, Nowakowski i inni). „Polonia” została w tym czasie szaszerogowana do Okręgowej Ligi Śląskiej. Przy dobrej woli zarządu, wysiłku graczy oraz poparciu społeczeństwa mogłaby w kolejnym roku grać w polskiej lidze państwowej. Wszyscy byli przekonani, że Karwina ma ku temu warunek, by zasłużyła na ligę.

Nadeszła jednak straszliwa II wojna światowa. Wszystkie kluby sportowe na Zaolziu zostały zlikwidowane. Na skutek okupacji hitlerowskiej „Polonia” straciła cały swój majątek ruchomy i nieruchomy, najlepszych swych członków i sympatyków, bogatą agendę, kroniki, pamiątki klubowe i 26 pucharów. Ogółem straty wycenione zostały na

„Polonia” Karwina w roku 1934.

Marzy o występach w pierwszej lidze

23-letni Radek Szmek uchodzi za jednego z najbardziej utalentowanych piłkarzy drugoligowego klubu Fotbal Trzyniec. Pierwsze piłkarskie kroki stawiał w drużynie TJ Písek, w tamtejszej gminie jest też od 2001 roku członkiem Miejscowego Koła PZKO. Od dwóch sezonów należy do podstawowego składu drugoligowego Trzyńca, z którym aktualnie zajmuje piątą lokatę w tabeli. Oprócz piłki nożnej Szmek interesuje się też innymi dziedzinami sportu. W dzieciństwie ścigał się na rowerach (preferował bikros), później na nartach biegowych w klubie sportowym Osiko Łomna Dolna. Lubi też komputery, jak większość młodych mężczyzn pasjonuje się szybkimi samochodami.

Radek Szmek należy do grona tych piłkarzy, z którymi po meczu można sobie elegancko porozmawiać. Nie tylko nie boi się dziennikarzy, ale w dodatku traktuje ich z dużą wyrozumiałością. Jako ambitnego chłopaka, który ma dobrze poukładane w głowie i który wie, czego chce w życiu, ocenia Szmeka asystent trenera Trzyńca, Karel Kula. – *Radek zrobił w ostatnich dwóch latach niesamowite postępy* – powiedział „Głosowi” Kula, ongiś wyborowy strzelec Banika Ostrawa. – *Zdobyl respekt wśród obrońców rywali, a to dla każdego napastnika kluczowa sprawa*. Szmek już nie jest jednym z wielu anonimowych piłkarzy, jego karierę w barwach Trzyńca śledzą bacznie także szpiedzy z pierwszej ligi. Sam Radek nie ukrywa, że właśnie występy w pierwszej lidze to jego sportowe marzenie. – *Chciałbym kiedyś przebić się do któregoś z pierwszoligowych klubów, by dalej rozwijać swoje umiejętności* – stwierdził.

Czy Szmek ma zadatki do bycia gwiazdą I ligi? – *Jak na razie jest ważną postacią trzynieckiego drugoligowca, co też chyba nobilituje* – uważa Roman Baselides, dziennikarz sportowy trzynieckiego tygodnika „Horizont”. – *Jest nowoczesnym typem napastnika, który nie boi się wspomóc partnerów w defensywie i potrafi przytrzymać piłkę. Jego sporą zaletą jest też szybkość* – ocenił 23-letniego piłkarza Baselides, duży znawca trzynieckiego futbo-

Radek Szmek

lu. Trenerzy Jiří Neček i Karel Kula zarzucają Szmekowi tylko nieco gorszą grę głową, ale w pojedynkach powietrznych piłkarz też radzi

sobie znacznie lepiej, aniżeli na początku profesjonalnej kariery pod Jaworowym. – *Radek może nie jest typowym łowcą bramek, ale po-*

siada inne plusy. Można do niego dograć trudną piłkę z przekonaniem, że z dużym prawdopodobieństwem jej nie straci, a takich napastników w drugiej lidze szukać trzeba często ze świeczką – podkreślił Kula. – *We współczesnym futbolu na wszystko jest piekielnie mało czasu. Kiedy ja strzelałem bramki, to na boisku było zdecydowanie więcej luzu. Teraz gra się z pierwszej piłki, agresywnie, także w drugiej lidze, oferującej sporo ciekawych i jakościowych pojedynków*. Zaangażowanie Szmeka w grę całego zespołu ocenia też pozytywnie obrońca Marcin Bednarek, jeden z dwóch polskich piłkarzy grających w tym sezonie w Trzyńcu. – *Radek nie czeka pasywnie na to, co wymyślą jego koledzy. Włącza się w akcje, wraca też często pod własne pole karne*.

Trzyniec, który w obecnym sezonie bije się w górnych rejonach tabeli, nie narzeka na brak zainteresowania ze strony swoich kibiców. Średnio na mecze rozgrywane na stadionie im. Rudolfa Ľabaja przychodzi 2000 widzów. Szmek, podobnie zresztą jak wszyscy piłkarze, woli grać przed zapełnionymi po brzegi trybunami. – *Wtedy daję z siebie maksimum, nie znoszę kameralnej atmosfery. Futbol to przecież nie teatr*. Kameralnie na pewno nie będzie 8 listopada, kiedy to Trzyniec zmierzy się na wyjeździe z Karwiną. Czyli 20 dni przed uroczystą galą w Teatrze Cieszyńskim, gdzie poznamy laureata tegorocznego konkursu „Tacy jesteśmy”. Radek Szmek nie jest pierwszym piłkarzem, nominowanym do tej prestiżowej nagrody. Przed nim na deskach Teatru Cieszyńskiego pojawił się już Tomasz Gomola, obecnie 15-letni piłkarz Banika Ostrawa, wychowanek Spartaka Jablonek. Traf chciał, że to też napastnik, podobnie jak starszy od niego o osiem lat Radek Szmek. – *To tylko potwierdza, że napastnicy są po prostu najbardziej widoczni, najbardziej rzucają się w oczy. Kibice oczekują od nich bramek, bo bez strzelonych goli przecież nie można myśleć o zwycięstwie* – stwierdził Kula. – *Życzę Radkowi sukcesu w konkursie, jego nominacja to dla klubu spore wyróżnienie*.

JANUSZ BITTMAR

Nagrodę odbierał w Teatrze Narodowym

Zbigniew Kalina, pochodzący z Zalzla młody aktor Teatru im. A. Dvořáka w Przybramiu, został nominowany do nagrody „Złoty jestem” za zdobycie innej, i to bardzo prestiżowej nagrody – Thalii 2008, którą w marcu br. został uhonorowany podczas gali w praskim Teatrze Narodowym. Obecnie jest bardzo zajęty artystą – gra w co najmniej dwunastu sztukach, i to nie tylko w Przybramiu, ale również w Pradze czy Pilźnie.

Zbigniew Kalina pochodzi z Dąbrowy, skąd jego rodzina przeniosła się do Orłowej. Chodził do polskich szkół podstawowych w Orłowej i Lutyni Dolnej. Kolejną szkołą było Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Karwinie. Był zresztą jednym z artystów – wychowanków Gimnazjum, którzy wystąpili w progra-

Nagroda Thalii

To prestiżowe czeskie wyróżnienie, przyznawane co roku najlepszym artystom w dziedzinie teatru dramatycznego, opery, baletu i pantomimy oraz musicalu i operetki. Oprócz głównych nagród w poszczególnych kategoriach, przyznawane są również nagrody specjalne, m.in. dla młodego aktora do lat 33. Tę właśnie nagrodę za rok 2008 otrzymał Zbigniew Kalina. W poprzednich latach laureatami Nagrody Thalii dla młodego aktora byli m.in. znani dziś artyści tacy, jak Jan Potměšil, Jiří Langmajer czy Alena Antalová. (dc)

Zbigniew Kalina w roli głównej (Ernest Goodbody) w sztuce „Jak wygrałem wojnę”.

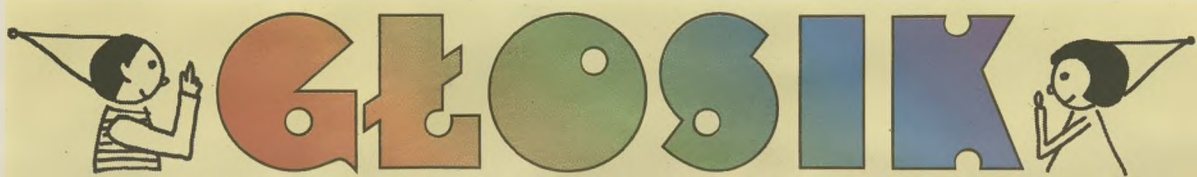
mie artystycznym podczas uroczystości jubileuszu stulecia szkoły. Aktorstwa uczył się w Studiu Aktorskim Mileny Asmanowej, działającym przy Morawsko-Sląskim Teatrze Narodowym w Ostrawie. Swą karierę profesjonalną zaczynał w Scenie Czeskiej Teatru Cieszyńskiego. Z tego okresu miło wspomina kawiarenkę „Avion” Renaty Putzlacher oraz chwile spędzone w klubie przy ul. Božka z aktorkami Sceny Polskiej – Małgorzatą Píkus i Patrycją Czerwec. Po dwóch latach przeniósł się do Teatru Miejskiego w Karlowych Warach, a od 2004 roku ma stały angaż w Przybramiu. Dziś trzydziestoletni aktor mieszka w Kladnie i w miarę swych możliwości czasowych stara się utrzymywać kontakty z innymi Polakami, mieszkającymi w Pradze i okolicy. Nie traci kontaktu z kolegami z gimnazjum. – *Właśnie przyjęli moje zaproszenie i w przyszłym tygodniu przyjadą na przedstawienie do Przybramia* – zdradził w rozmowie z redakcją. W telewizji mogliśmy oglądać Zbigniewa Kalinę w filmie „Cash Road” oraz w jednym z odcinków cyklu „Tego nie wymyślisz”.

Artysta był zaskoczony, kiedy przyznano mu Nagrodę Thalii w kategorii młodych aktorów do lat 33. – *To bez wątpienia oznacza ogromny prestiż. Początkowo było to dla mnie nie do pojęcia. Zadawałem sobie pytanie, dlaczego to właśnie ja zostałem uhonorowany, a nie ktoś inny, lepszy ode mnie?* – zwierza

się. – *Z perspektywy czasu widzę, że moja praca jest pod większym „nadzorem” kolegów, co jest dla mnie bardzo motywujące*.

Z ról, w które obecnie wciela się Kalina, warto wymienić chociażby główną rolę porucznika Ernesta Goodbody’ego w sztuce „Jak wygrałem wojnę” Patrica Ryana oraz Halibuta w „Pensjonacie dla kawalerów” Seana O’Casey’a. Występuje też m.in. w sztuce Ernesta Brylla „Na szkle malowane”, gdzie wciela się w rolę Diabła. Najnowszą rolą aktora jest Malwolio w „Wieczorze Trzech Króli” Williama Szekspira. – *To moja pierwsza duża rola szekspirowska* – podkreśla. Do dziś pamięta swoją pierwszą rolę w sztuce Szekspira, która była zarazem jego pierwszą rolą w teatrze profesjonalnym. Grał wtedy w Morawsko-Sląskim Teatrze Narodowym Anioła w „Poskromieniu złoŹnicy”. Zbigniewa Kaliny przygoda z teatrem rozpoczęła się jednak już wcześniej – w gimnazjum grał ojca Oliwiusa w jednoaktówce Henryka Sienkiewicza „Zagłoba swatem”, wystawianej podczas szkolnej akademii jubileuszowej. Na pytanie, która z odtwarzanych ról najbardziej przyrosła mu do serca, nie odpowiada wprost. – *Jest mnóstwo czynników, które wpływają na to, czy polubię przedstawienie, czy też nie za bardzo. Wiele zależy od reżysera, kolegów, atmosfery przy pracy* – wyjaśnia. Nominację do nagrody „Złoty jestem” Kalina uważa za zaszczyt.

DANUTA CHLUP

Jesienne zmartwienia

– Kropko, Kropko! Nawet nie wiesz, co się stało! – krzyczała do mnie Ludmiłka, wbiegając do pokoju. Faktycznie, nie wiedziałam, ale pewnie to była jakaś straszna tragedia. – Stała się okropna tragedia! – potwierdziła moje przypuszczenia Ludmiłka. Nigdy nie zgadniecie, co naprawdę się stało. Kiedy Ludmiłka wreszcie się uspokoiła, okazało się, że krzyczała tak, bo... z drzew pospadały liście. Wy też jesteście zaskoczeni? No właśnie, to przecież nie żadna tragedia. Mamy jesień, liście opadają z drzew i na trawie i chodnikach wyglądają nawet całkiem ładnie, takie kolorowe. Ale nie dla Ludmiłki. – Tak, wyglądają ładnie, ale w... listopadzie! A przecież mamy dopiero październik, trzeba to jakoś powstrzymać – argumentowała.

W pewnym sensie musiałam jej przyznać rację. W końcu nazwa jedenastego miesiąca w roku powstała właśnie od spadających w tym czasie liści. Byłoby trochę głupio, gdyby wszystkie pospadały jeszcze w paź-

dzierniku i na jedenasty miesiąc nie zostałyby już nic do opadania. Oprócz deszczu albo śniegu, oczywiście. – Ale z drugiej strony nie można przecież nakazać liściom, żeby opadały dokładnie od 1 do 30 listopada. Poza tym, czy wiesz, że w języku chorwackim nazwa „listopad” oznacza dziesiąty miesiąc, czyli nasz październik? – tłumaczyłam cierpliwie. Ludmiłka nie dała się jednak zbyć żadnymi argumentami. – Skoro jesteś taka mądra, Kropko, to wyjaśnij mi, skąd w takim razie wzięła się nazwa październik – powiedziała. Proszę bardzo, mogę wyjaśnić i Ludmiłce, i wszystkim naszym czytelnikom. Otóż nazwa październik pochodzi od słowa „paździerz”, oznaczającego „odpadki od lnu lub konopi”. A czy wiecie, że październik jest najdłuższym miesiącem w roku kalendarzowym, ponieważ wypada wtedy zmiana z czasu letniego na zimowy – dziesiąty miesiąc jest więc dłuższy o jedną godzinę od pozostałych 31-dniowych miesięcy?

KROPKA

ANKIETA

Odwrócona konferencja prasowa, czyli z wizytą w Gródku

W ubiegłym tygodniu zabrałam do Polskiej Szkoły Podstawowej w Gródku, bo doszły mnie słuchy, że uczniowie przygotowali tam wystawę jesienną. Wystawę, na której znalazły się prace ręczne, latawce, zebrane kasztany, przyniesione przez dzieci jesienne warzywa i owoce, znalazłam zaraz za wejściem, w głównym korytarzu szkoły. A w klasie czekała mnie... odwrócona konferencja prasowa. Odwrócona, bo to nie jedna osoba odpowiadała na pytania wielu dziennikarzy, ale dzieci z klasy łączącej 3. i 4. odpowiadały na pytania jednego dziennikarza. W ten sposób dowiedziałam się, co wydarzyło się w gródcejskiej szkole od początku września, a także czy dzieci chętnie chodzą do szkoły i jakie lekcje i kółka zainteresowań lubią najbardziej. Poczytajcie sami!

Co u nas słychać?

Simona Podermanska

Dwa tygodnie temu byliśmy w Archeoparku w Kocobędzu, był tam pan, który opowiadał nam wszystko o tym miejscu. Teraz przygotowujemy się do konkursu czyteln-

czego i konkursu recytatorskiego, na którym będziemy mówić różne wiersze. Do konkursu czytelniczego czytamy książkę „Kłopoty komendanta Roka”.

Izabela Kahlich

Mamy w szkole nową świetlicę, a w niej nowe meble, tam możemy się bawić całą grupą. W zeszłym roku w piątki chodziliśmy na basen do Bystrzycy, w tym roku też cała szkoła chodzi na pływalnię.

Vojta Wróbel

W tym roku byliśmy już w Domu Dzieci i Młodzieży w Bystrzycy i robiliśmy tam, na przykład, języki i latawce. Była tam cała nasza szkoła, mnie najbardziej podobało się robienie latawców.

Co można robić w szkole?

Michał Wolny

W szkole najbardziej lubię lekcje matematyki i wychowania fizycznego. Na matematyce się liczy, a to mi się bardzo podoba, biorę udział w konkursach matematycznych. Na zajęciach wychowania fizycznego ćwiczymy i gramy w różne gry sportowe.

Adil Safak

Najbardziej lubię lekcje plastyczne i gimnastykę. Na plastyce robimy różne obrazki, latawce i inne rzeczy, a na wuefie możemy sobie poćwiczyć i pobawić się razem.

Jan Kantor

Lubię chodzić do szkoły, bo można się pobawić i nauczyć czegoś nowego. Chyba najbardziej lubię lekcje polskiego i wychowania fizycznego, ale inne lekcje też są fajne.

Daniel Vodak

Mamy w szkole różne kółka zainteresowań. Ja lubię sport, chodzę na kółko sportowe, tam gramy w różne gry i ćwiczymy. Jest jeszcze na przykład kółko plastyczne i komputerowe.

Monika Rusz

Ja chodzę na kółko sportowe, jest tam fajnie, gramy w różne gry. Z lekcji najbardziej lubię wychowanie fizyczne i polski, czasem bawimy się i gramy też w ogrodzie. (ep)

reklama

HAPPY HALLOWEEN CAMP
31.10.-1.11.2009
JAZKOVE STUDIO
ABC Simple English
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ
zaprasza wszystkie chętne dzieciaki do wspólnej zabawy Halloweenowej!
Oczywiście po angielsku!
Nie bójcie się straszdyt i chodźcie do nas!!!
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

Uczniowie klas 3. i 4. z dyrektorem Kazimierzem Cieślarem na Wystawie Jesiennej w korytarzu szkoły. Górny rząd od lewej: Michał Wolny, Adil Safak, Daniel Vodak. Dolny rząd od lewej: Jan Kantor, Vojta Wróbel, Izabela Kahlich, Simona Podermanska.

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

Jabłonków

23 października uczniowie pierwszego stopnia uczestniczyli w dniu projektowym pt. „Dzień poezji”. Recytowali wiersze różnych poetów, najlepsi zakwalifikowali się do szkolnego etapu konkursu recytatorskiego. Spośród małych uczestników wyłoniono grupę najciekawiej recytujących uczniów, którzy zaprezentowali się przed komisją złożoną z nauczycielek. Komisja miała twardy orzech do zgryzienia, ponieważ poziom był bardzo wysoki. Do centralnych eliminacji zakwalifikowali się uczniowie: Adrian Skupień, Nikola Baron, Gabriel Bilko, Marcin Sochacki, Izabela Tacina, Petr Borkovec. (ep)

Sucha Górna

W czwartek 22 października odbyła się wycieczka uczniów pierwszego stopnia naszej szkoły do Wytwórni Filmów Animowanych w Bielsku-Białej. Tam pokazano nam, jak produkuje się filmy animowane. W wytwórni obecnie pracują nad angielską wersją filmu „Kopernik”, opowiadającą o życiu Mikołaja Kopernika. Dowiedzieliśmy się też, że na sekundę filmu trzeba zrobić nawet 24 obrazy do telewizji, a 25 do kina. Dla ludzi niesłyszących pracownicy WFA muszą rysować takie obrazki, aby mogli je zrozumieć. Potem poszliśmy do mini-kina, gdzie pokazano nam filmy „Reksio” oraz „Bolek i Lolek”. Następnie wyjechaliśmy kolejką linową na Szyndzielnię, gdzie stoczyliśmy bitwę śniegową. Wycieczka była bardzo udana i pełna wrażeń.

Za uczniów 1. stopnia PSP w Suchej Górnej, Anna Firczyk

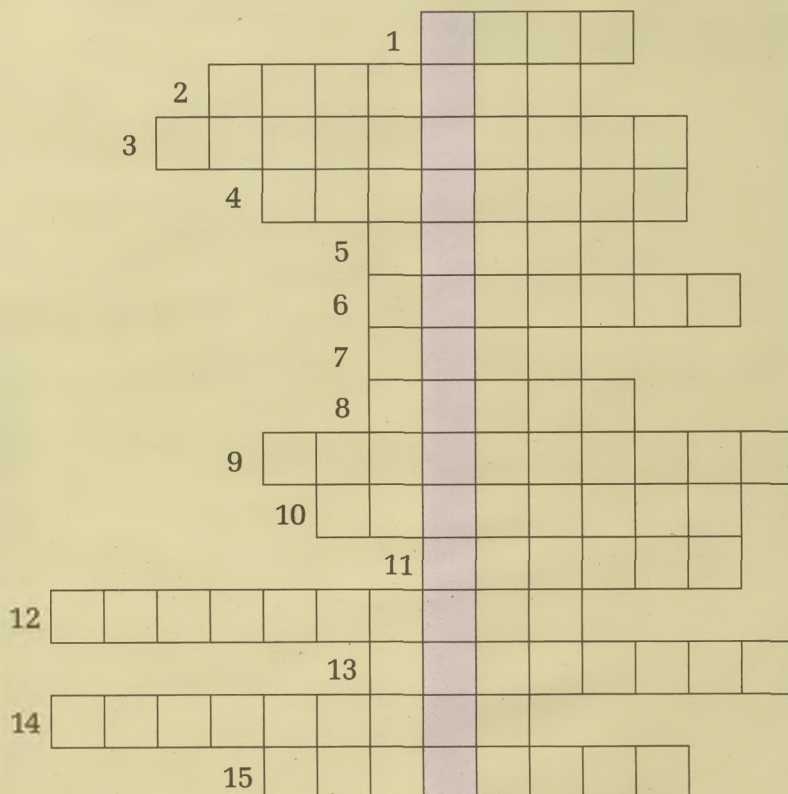

Suszenie na wycieczce w Bielsku-Białej.

KRZYŻÓWKA

Kochani Głosikowicze! Oto kolejna krzyżówka od Głosika i Ludmiłki, która w tym tygodniu zawiera wyjątkowo sympatyczne hasło. Pomyślcie trochę, a potem przyslijcie nam odpowiedź. Nagrodę za poprawne rozwiązanie poprzedniej krzyżówki otrzymuje Jakub Kotas, uczeń 3. klasy Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyńcu przy ul. Dworcowej.

1. Na przykład Beskidy 2. Koziółek, którego wymyślił Kornel Makuszyński 3. Tam pożyczysz książkę 4. Miasto Warsa i Sawy 5. Polska rzeka 6. Przez nie widać lepiej 7. Mroźna albo łagodna 8. Białą napój 9. Stare gazety i niepotrzebne papiery, które można wykorzystać do produkcji nowego papieru 10. Pionowy spadek rzeki, na przykład Niagara 11. Region słynący z win 12. Pracownik szkoły, spotkasz go w klasie 13. Nieprawda 14. Właśnie ją rozwiązujesz 15. Farby wodne.

CZWARTEK 29 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

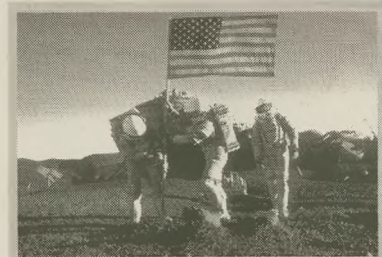
6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łacie (dla dzieci) 9.10 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciele zagadek 10.00 Fantaghiro - Czarna chmura (s.) 11.05 Cztery koła ratunkowe (s.) 11.25 Zwierzęta w niebezpieczeństwie (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Europa bez miedzy (mag.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dotknij życia - Przeszczep 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub - kulisy 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Rajd Maroka - Rajdowe Mistrzostwa Świata 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.05 Zagubieni (film) 22.50 Koniec końców 23.30 Partnerzy (film kanad.) 1.05 O Angliki, który wszedł na wzgórze, a zszedł z góry (film ang.).

TVP 2

7.00 Cmentarze świata Nowy Orlean 7.35 Bibi Blocksberg (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Jacky od zadań specjalnych 12.05 Rok obrzędowy (pr. dok.) 12.45 Tajemnicza ryba kobudai (film dok.) 13.40 Caracas (film anim.) 14.00 Córkę McLeoda (s.) 14.50 Laskowik & Malicki - Niedziela wieczór (pr. rozryw.) 15.50 Egzamin z życia (s.) 16.50 M.A.S.H. (s.) 18.00 Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) 18.30 Wojciech Cejrowski bosso przez świat - Rozum (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Siedem grzechów głównych po góralsku - Pijaństwo (film pol.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Tancerze (s.) 23.25 Trzeci oficer (film pol.) 0.25 Oczy Angele (film USA) 1.15 Dr House (s.) 2.05 Międzynarodowy Festiwal Wratisławia Cantans Wrocław 2007.

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 6.24 Info traffic 7.45 Zaolzie (mag.) 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 10.00 Gość

MISJA NA MARSJA

Sci-Fi, 160 minut, USA 2000
Polsat, czwartek
29 października, godz. 21.00
Reżyseria: Brian De Palma
Występują: Gary Sinise (Jim McConnell), Tim Robbins (Woody Blake), Don Cheadle (Luke Graham) i inni.

W 2020 roku w kierunku Marsa wyrusza pierwsza wyprawa załogowa. Lot przebiega bez żadnych komplikacji i już niebawem na Ziemię dociera komunikat, że na planecie prawdopodobnie znajduje się woda. Naukowcy spodziewają się, że na Marsie może istnieć także życie. Nagle kontakt ze statkiem kosmicznym urywa się. Zaniepokojona załoga stacji orbitalnej usiłuje nawiązać łączność z marsjańską ekspedycją. Strzępy przechwyconych transmisji pozwalają domyślać się, że astronauta coś odkrył. Zapada decyzja o wysłaniu ekspedycji ratunkowej.

poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 12.15 Biznes 12.55 Serwis sportowy 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Drogowy raport 17.00 Gramy dla was 17.30 Aktualności 18.00 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.15 Rynek jest dla wszystkich 19.25 TV Katowice zaprasza 19.32 Raport z Polski 19.52 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 23.48 Patrol (mag.) 0.06 Wiara pod kontrolą - religie w Chinach 1.01 Minęła 20-ta 1.44 Telekurier bliżej ciebie 2.03 Minął dzień 2.35 Plus minus 2.45 Sportowy wieczór (mag.).

POLSAT

7.15 Wielka wygrana 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Misja na Marsa (film USA) 23.25 Amber Frey: świadek oskarżenia (film USA) 1.15 Nagroda gwarantowana (pr. rozryw.) 2.15 Tajemnice losu (pr. interaktyw.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Mały telewizyjny kabaret 9.00 Panika na ulicach (film USA) 10.35 Kawiarenka wcześniej urodzonych 11.15 Benefis S + Ś 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr. cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Zatrute pióro (film br.) 21.40 Talk-show M. Jilkovej 22.30 Poker (mag.) 23.05 Na krawędzi (film fr.) 0.45 Córkę McLeoda (s.) 1.35 Rzym (s.) 2.25 Piątka w Pomarańcy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Czy mnie zechcecie? 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Zdeněk Štěpánek 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Prawie pogodnie 13.05 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 13.20 Bajka 14.20 Teraz prowadzą dziadek z babcią 14.30 Labirynt 15.00 Serenada (film buł.) 15.20 Wędrująca kamera (mag.) 15.50 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 16.15 Pryzmat (mag.) 16.40 Białe miejsca (cykl dok.) 17.00 Darwin (dok.) 17.55 Listy z celi śmierci (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Muzyka klasyczna 20.00 Cyrk Havel (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.55 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Wiadomość od P. Brázdy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.20 Trio z Belleville (film fr.) 0.40 Próba duchowej naprawy pracownika działu

napraw Josefa Lávičky w dziewięciu obrazach (dok.) 0.55 Ivetka i góra (dok.) 2.20 Wieczór na temat... Komicy i ich nauczyciele.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Niebo czy ziemia (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.25 Lenssen i spółka (s.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundych (s.) 13.15 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przzychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.15 Mr. GS (talk-show) 22.45 Ryzykanci (film USA) 0.30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.35 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Siostry (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.45 Nieustraszone (s.) 9.45 Policja Hamburg (s.) 10.40 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.35 M.A.S.H. (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 30 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Królowie śródmieścia (s.) 10.55 Złota sobota (pr. muz.) 11.35 Schudnij (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Kurs na zysk (mag.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.10 Jestem gotowy na wszystko... 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz - Koncert 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub - kulisy 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Rajd Maroka - Rajdowe Mistrzostwa Świata 20.25 Zbroja Boga (film hongkong.) 22.00 Miecz prawdy - Lalkarz (film USA) 22.55 Ciemność (film USA) 0.45 Dama kameliowa (film włoski).

TVP 2

6.25 Na ratunek Hawajom (film ang.) 7.20 Przygód kilka wróbla Cwirka (dla dzieci) 7.35 Bibi Blocksberg (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Koło fortuny (pr. rozryw.) 11.30 Nad Niemnem (s.) 12.30 Syzyfowe prace (s.) 13.35 Język filmu - Plan filmowy 14.10 Córkę McLeoda (s.) 15.00 Gdzie są chłopcy... gdzie dziewczęta z tamtych lat... (pr. muz.) 15.55 Egzamin z życia (s.) 16.50 Wideoteka dorosłego człowieka 17.20 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 18.00 Kocham kino (mag.) 18.30 KabareTOP czyli Kabaretowa Lista Przebojów 19.00 Zagadkowa blondynka (pr. rozryw.) 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Kocham cię, Polsko 23.25 Most powietrzny (film niem.) 1.10 Dzika wyspa (film austral.) 4.50 Echa Panoramy.

TV KATOWICE

6.25 Info traffic 6.48 Serwis info flesz 8.01 Gość poranka 8.45 Aktu-

ZBROJA BOGA

Przygodowy, 95 minut,
Hong-Kong 1986

TVP1, piątek 30 października,
godz. 20.25

Reżyseria: Jackie Chan

Występują: Jackie Chan (Jackie), Alan Tam (Alan), Rosamund Kwan (Lorelei), Lola Forner (May), Bozidar Smiljanic (Bannon), Ken Boyle (Grand Wizard), John Ladalski (Chief Lama).

Jackie, najemny poszukiwacz skarbów, zarabiający na życie zręcznością i opanowaniem sztuk walki, sprzedaje córce milionera zdobyty przez siebie miecz. Niebawem okazuje się, iż prastary oręż jest częścią składającej się z pięciu elementów „zbroi boga”. Jak głosi legenda, starożytne artefakty mają magiczną moc. Zbroją interesuje się Wielki Czarownik, stojący na czele wyznawców tajemniczego kultu. Porywa on ukochaną Jackiego, aby zmusić go do oddania miecza i pozostałych części zbroi.

alności 9.07 Prognoza pogody 9.10 Gość poranka 9.45 Serwis info flesz 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejadka 13.25 Prognoza pogody 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 15.30 Serwis info 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Informator KSM 17.00 Terytorium czystej wody 17.15 Magazyn niejadka 17.30 Aktualności 18.25 Magazyn meteo 18.30 Nasz reportaż 18.45 Tygodnik regionalny 19.00 Po drugiej stronie ulicy 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Forum 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór (mag.) 0.00 Historia ONZ oczami jej przywódców - Boutros Boutros-Ghali 1.16 Forum.

POLSAT

7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (film pol.) 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur (film USA) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 20.00 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta (film USA) 22.30 Zbuntowana klasa (film USA) 0.45 Cały ten zgłęb (film USA) 3.00 Tajemnice losu (pr. interaktyw.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Nowoczesne mieszkanie (film czes.) 9.40 Benefis S + Ś 10.20 Pr. rozrywkowy 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiado-

mości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.10 Franklin (s. anim.) 15.30 Lot 29 (s.) 15.55 Baranek Shaun (s. anim.) 16.00 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.25 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Przygody kryminalistyki (s.) 20.55 13. komnata Věry Bíléj 21.25 Talk show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Za skórę gliny (film fr.) 0.40 Córkę McLeoda (s.) 1.25 Wszystko-party (talk show) 2.10 Musicblok (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Według prawa 9.35 Na pływalni z Paulem Schraderem (talk-show) 10.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.30 Rodzinne problemy 11.00 Dom - to sztuka (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.10 Meduza (lista przeb.) 13.40 Złote rączki 13.55 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.25 Mały telewizyjny kabaret 14.45 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.40 Kwartet (mag.) 16.10 Alchemia istnienia 16.35 Rodzina i ja 16.55 Eksperymenty Michaela 17.05 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.25 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 City Folk 2009 - Praga 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta: Tygrysy i mnich (cykl dok.) 20.55 Moja rodzina (s.) 21.25 Siedem epok rocka (cykl dok.) 22.15 U nas w Europie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.20 I BBC się potknę 23.40 Gorodok 0.05 Dwugłos (talk-show) 0.30 Raduza (dok.) 0.55 Kotki (dok.) 1.45 Gustav Mahler: Pieśń o Ziemi 2.45 Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Flipper (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.25 Lenssen i spółka (s.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.50 Świat według Bundych (s.) 13.20 Strażnik Teksasu (s.) 14.15 Dowody zbrodni (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Mr. & Mrs. Smith (film USA) 22.30 W pogoni za zbrodniarzem (film kopr.) 0.25 Fan (film USA) 2.45 Mr. GS.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.40 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.35 M.A.S.H. (s.) 13.10 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 21.20 Air Force One (film USA-niem.) 23.55 Wywiad z wampirem (film USA) 2.15 Zadzwoń do jasnovidza.

ŻYCZENIA

Dzisiaj, 29 października, obchodzi swój życiowy jubileusz 50-lecia nasza Kochana Córka, Mama, Siostra i Babcia

STANISŁAWA BASELIDES
z Łomnej

*Słońca na naszym niebie,
smaku, zapachu
w codziennym chlebie,
ptaków, motyli i chwil radosnych,
a w sercu zawsze zielonej wiosny*
życzy najbliższa rodzina. GL-705

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Noc w muzeum 2 (29, 30, godz. 15.30); Kněžna Libuše (29, 30, godz. 17.45); Imaginarium of Dr. Parnassus (29, 30, godz. 20.00); **KARWINA** – Centrum: Klopsik i inne zjawiska pogodowe (29, 30, godz. 15.30, 17.45); Surogaci (29, 30, godz. 20.00); Ex: Przerwane objęcia (29, 30, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Transformers: Zemsta upadłych (29, 30, godz. 15.00); Asteriks i Wikingowie (29, godz. 10.00); Hodinu neviš (29, 30, godz. 17.30); Muži v říji (29, 30, godz. 20.00); **CIESZYN** – Piast: Odłot (29, 30, godz. 15.00, 16.45, 18.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

ZESPÓŁ OLDRZYCHOWICE – Zaprasza do polskiej szkoły w Oldrychowicach na próby dziecięcego zespołu „Tyra” w piątki w godz. 15-16 dzieci w wieku 6-11 lat oraz na próby „Młodych Oldrychowic” w piątki w godz. 17-19 dzieci w wieku 12-16 lat.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 3. 11. o godz. 15.00 do Czytelni.

LESZNA DOLNA – MK PZKO organizuje dla chętnych wyjazd na przedsięwzięcie zakupy do Polski, w niedzielę 22. 11. – Wapienica (targowisko) oraz supermarket Auchan w Bielsku-Białej. Odjazd z Domu PZKO w Lesznej Dolnej o godz. 8.00, powrót około godz. 17.00. Cena biletu (autobus) wynosi 120 kc. Zgłoszenia

Zawładowienie

Towarzystwo Ewangelickie w Czeskim Cieszyńsku, Macierz Szkolna w Republice Czeskiej, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, Ruch Polityczny „Coexistentia”, Polska Sekcja Narodowa oraz w żałobie pogrążona rodzina Zmarłego w Bazylei (Szwajcaria) śp. dr. med. hab. Jana Pyszki zapraszają na Ekumeniczne Nabożeństwo Żałobne, które odbędzie się w **piątek 30. 10. 2009 o godz. 17.00** w kościele ewangelickim w Czeskim Cieszyńsku na Niwach.

Dnia 30. 10. 2009 obchodzi swój zany Jubileusz 70 lat

pani HELENA TACINOWA

z Jabłonkowa. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, radości i jeszcze wielu pogodnych lat składają mąż, synowie i córka z rodzinami. AD-131

WSPOMNIENIA

*W naszych sercach i myślach
zostaniesz na zawsze.*

Dnia 28 października minęła siódma rocznica śmierci

śp. HELENY ZAWADZKIEJ

z Ropicy. Z szacunkiem wspominają najbliżsi. AD-126

– wystawa fotografii księdza Kazimierza Suchanka.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: 3. 11. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czynne po, st, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

GALERIA DK „Trisia”, Trzyniec: do 28. 10. wystawa PZŚ „Hutnik1954-2009”. Czynna codziennie.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronisławy Ulmanovej „Doteki s anděly”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyńsku: Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszyńsku”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń 737 01, w godz. 8.30-15.30.

e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyń 737 01, w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

ZESPÓŁ OLDRZYCHOWICE dziękuje wszystkim za pomoc przy organizacji Koncertu Jubileuszowego, MK PZKO w Oldrychowicach, Miastu Trzyniec, ZG PZKO, Wspólnocie Polskiej, Kongresowi Polaków, wszystkim sponsorom, byłym i teraźniejszym członkom oraz licznie zebranej publiczności. Zapraszamy już teraz wszystkich naszych sympatyków na powtórkę koncertu 10. 4. 2010 do Domu Kultury Trisia w Trzyńcu.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 28. 10. 2009

	Cieszyń, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,159	0,160	0,157	0,165
EUR	4,140	4,180	4,140	4,240
USD	2,750	2,820	2,760	2,860

	Czeski Cieszyń, „Billa”	
	kupno	sprzedaż
PZL	6,063	6,436
EUR	25,317	26,883
USD	17,072	18,128

(ep)

O Śląsku Cieszyńskim

Do praskiej Biblioteki Głównej Akademii Nauk RC trafi przygotowana wspólnie z Książnicą Cieszyńską wystawa. W ramach Tygodnia Nauki i Techniki wystawiona zostanie tam ekspozycja „Historia Śląska Cieszyńskiego w zbiorach i działalności Książnicy Cieszyńskiej”.

– Wernisaż inaugurujący Tydzień Nauki i Techniki odbędzie się w poniedziałek 2 listopada w siedzibie biblioteki. W następnych dniach w placówce wysłuchać będzie można wykładów poświęconych historii książki na Śląsku Cieszyńskim – informuje Krzysztof Szelon, dyrektor Książnicy Cieszyńskiej. 3 listopada usłyszymy wykład o księdzu Leopoldzie Szerszniku, twórcy pierwszej biblioteki publicznej na Śląsku Cieszyńskim i o dramatycznym losie jego zbiorów. Następnego dnia wygłoszony zostanie wykład „O czym mówiły jarmarczne pieśni na Śląsku Cieszyńskim w XIX wieku”, a 5 listopada przyjdzie czas na „Literaturę duchową śląskich autorów w tajnym życiu wyznaniowym czeskich niekatolików”. (ep)

Losy szlachty

O szlachcicach na Górnym Śląsku w okresie XVI-XIX wieku mowa będzie na międzynarodowej konferencji w Cieszyńsku. – 5 i 6 listopada zapraszamy na konferencję naukową dotyczącą nowożytnych relacji między regionem i centrum w losach i karierach szlachty na Górnym Śląsku – mówi David Pindur

z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Czeskim Cieszyńsku. Muzeum organizuje przedsięwzięcie razem z uniwersytetami Śląskimi w Katowicach i Ostrawskim. Pierwszego dnia wykłady odbędą się w sali posiedzeń cieszyńskiego ratusza, a drugiego w sali konferencyjnej Uniwersytetu Śląskiego w Cieszyńsku. (ep)

Harfa w roli tytułowej

Pod koniec przyszłego tygodnia, w dniach 6-8 listopada, Cieszyń będzie rozbrzmiewał muzyką graną na harfie. Instrumencie królewskim, bo grał na nim przecież także biblijny król Dawid. Od przyszłego piątku do niedzieli odbywać się będzie nad Olzą III Ogólnopolski Konkurs Duetów z Harfą. Przesłuchania uczestników konkursu odbywać się będą w sali koncertowej na Zamku w piątek i sobotę w godzinach 10.00-13.00 oraz 15.00-18.00, w niedzielę zaś będzie miał miejsce konkurs prawykonań (godz. 10.00-11.30). Festiwal z harfą to jednak także koncerty towarzyszące. 6 listopada o godz. 19.00 w Teatrze im. Adama Mickiewicza zagra jedyny

w świecie męski zespół harfowy – Kwartet Harfowy Króla Dawida (grają w nim muzycy z Polski, Niemiec i Szwajcarii). W sobotę organizatorzy zaproszą do Sali Rzymskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego na recital Kateřiny Englichovej. W niedzielę zaś w Domu Narodowym odbędzie się koncert laureatów konkursu duetów.

Dodajmy, że spotkaniom z harfą towarzyszą ponadto wystawy harf firm Lyon&Healy i Salvi oraz wystawa plastyczna „Wyobrażenia, baśń – z harfą w tle”. Patronat honorowy nad konkursem objęli minister kultury i dziedzictwa narodowego RP, Bogdan Zdrojewski, i burmistrz Cieszyń, Bogdan Ficek. (kor)

Święto Reformacji w eterze

Pojutrze, w sobotę 31 października, Kościoły protestanckie będą obchodzić jedno z najważniejszych swoich świąt – Święto Reformacji. Upamiętnia ono początek reformacji chrześcijańskiej, czego symbolem stało się ogłoszenie 31 października 1517 r. przez Marcina Lutra w Wittenberdze 95 Tez. Obejmowały one m.in. krytykę ówczesnego Kościoła rzymskokatolickiego. Wystąpienia Lutra dały początek reformacji. Jak mówi podanie, Luter wywiesił swoje Tezy na drzwiach Kościoła zamkowego w Wittenberdze. W przeciwieństwie do typowo luteranckiego święta – Pamiętki Wyznania Augsburskiego – Święto Reformacji ma charakter ponadwyznaniowy i obchodzone jest przez różne Kościoły protestanckie – zarówno ewangelickie, jak i ewangelikalne. W związku ze Świętem Reformacji w polskim radiu i telewizji będzie można wysłuchać nabożeństw reformacyjnych. Polskie Radio w Programie II (FM 106 MHz) nada o godz. 8.00 transmisję z nabożeństwa z kościoła pw. św. Marcina w Krakowie. TVP 2 nada transmisję z kościoła pw. Świętej Trójcy w Warszawie o godz. 10.00. Natomiast o godz. 20.00 będzie można wysłuchać nabożeństwa z kościoła pw. Świętego Ducha w Orzeszu koło Katowic w Radiu Katowice (FM 102 i 103 MHz). (kor)

przyjmuje Renata Szkucikowa pod nr. 604 145 436 lub 558 335 723, codziennie po godz. 18.00 do dnia 9. 11.

JABŁONKÓW – Klub Fotografików Jabłonków zaprasza na swoją wystawę do sali obrzędowej w ratuszu. Wystawa czynna po-pt: 10-17, do 15. 11.

CZ. CIESZYŃ – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu Podróże bliskie i dalekie w piątek 30. 10. o godz. 17.00. O ostatniej wyprawie Wiesława Chrzęszcza opowiadać będzie jej uczestnik Milan Pěgrimek.

ZG PZKO oraz SMP – Zapraszają na wykład z cyklu „Młode Zaolzie” 30. 10. od godz. 17.00 w Klubie „Dziupla”. Tym razem Bohdan Małysz – „Czy gimnazjum spełniło swoją misję? Język polski, historia regionalna i świadomość narodowa, jako wyzwania zaolziańskiego szkolnictwa”.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

KONCERTY

CZ. CIESZYŃ – Zapraszamy na Wieczór Pieśni połączonych chórów i orkiestry Kościoła Braterskiego w sobotę 31. 10. o godz. 17.00 do kaplicy KB w Cz. Cieszyńsku przy ulicy Frydeckiej. Pod batutą Ewalda Danela zabrzmiały utwory Bacha, Händla, Haydna, Mozarta, Dvořáka, Moniuszki, Bergera i inne.

CO ZA OLZA

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa 3, Cieszyń: do 11. 11. wystawa „Karol Śliwa – artysta znaku”. Czynna w godz. 10-17.

▲ do 11. 11. „Bliscy memu sercu”

**Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
doclepanie elewacji,
podbitki (palubki)**

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyń, Puńcówka 93
www.swabud.cz

JAN PETEREK, KAPITAN HOKEISTÓW HC STALOWNICY TRZYNIEC:

Mamy mocny i wyrównany zespół

W wieku 38 lat należy do najbardziej doświadczonych hokeistów w O₂ Ekstralidze. Jan Peterek, kapitan HC Stalownicy Trzynieć, przyznał w wywiadzie dla „Głosu Ludu”, że łyżwy odłoży do szafy dopiero wtedy, kiedy hokej przestanie go nakręcać. – *I zanim przejdę na sportową emeryturę, chciałbym zdobyć z Trzyńcem złoty medal ekstraligi* – zdradził nam. Niewykluczone, że jego marzenie spełni się już w tym sezonie. Stalownicy prowadzą w tabeli i wszystko wskazuje na to, że drużyna trenerów Pavla Marka i Břetislava Kopřivy jest do rozgrywek wysmienicie przygotowana.

Przypuszczam, że jak każdy sportowiec, wolisz dmuchać na zimne. Oceń proszę jednak, jak duże szanse ma Trzynieć na zdobycie mistrzowskiego tytułu?

Mamy w tym roku bardzo mocny zespół. Wystarczy skądinąd zerknąć na aktualną tabelę ekstraligi. Atmosfera w klubie jest wspaniała i w dodatku poprawia się z meczu na mecz. Wierzę, że możemy w tym sezonie dojść daleko. Cieszę się też z drugiego miejsca Witkowic, bo właśnie w ostrawskim klubie stawiałem swoje pierwsze ekstraligowe kroki. Dwa kluby z tego regionu na czele ekstraligi, to wręcz magiczna sprawa.

Jan Peterek

Kariera: HC Witkowice, Dukla Trenčyn, HC Hawierów, Assat Pori (Finlandia), Lokomotiv Jarosław (Rosja), HC Stalownicy Trzynieć.

Trener reprezentacji Czech, Vladimír Růžicka, nie uwzględnił jednak dobrej gry Trzyńca w swojej nominacji do turnieju Karjala Cup. Bilety otrzymali inni, trzynieckich graczy brakuje. Co o tym sądzisz?

Jestem przekonany o tym, że kilku naszych hokeistów zasłużyło na grę w reprezentacji. Tym bardziej, że chodzi o turniej, a nie mistrzostwa świata czy igrzyska olimpijskie.

Jan Peterek (z lewej) w towarzystwie obrońcy Daniela Semana.

Warto było wypróbować na przykład trójkę Ladislav Kohn, Martin Růžicka, Jiří Polanský, na nominację zasłużył też obrońca Daniel Seman. W zeszłym roku było podobnie. Polanský grał jak natchniony, pomimo to został przeoczony przez Růžickę.

W niedzielę rozbiliście mistrza RC z Karłowych Warów, w piątek zagralie na wyjeździe z Libercem. Czego oczekujecie od tego meczu?

Liberec przeszedł przed sezonem metamorfozę, mają teraz młody i waleczny zespół. Przed własną publicznością grają dużo lepiej, aniżeli na obcych stadionach. Z tego, co wiem, zagrają już bez największej gwiazdy, Jana

Hlaváča (wrócił do szwedzkiego Linköpingu – przyp. JB), ale na pewno musimy mieć się na baczności. Oczywiście, że chcemy tam wygrać i obronić fotel lidera. Dysponujemy czterema wyrównanymi formacjami i każdy z zawodników potrafi rozstrzygnąć losy meczu. Ostatnio udało się Petrowi Kanko, który bramki strzela raczej sporadycznie. To jedna z tajemnic naszego sukcesu. Wyrównany zespół.

Do jakiego stopnia konkretnie tobie pomogła ostra zaprawa kondycyjna w trakcie letniej przerwy? Z tego, co słyszałem, podobno najcięższa w historii klubu?

Rzeczywiście do sezonu przygotowaliśmy się świetnie. Mówiąc za siebie, czuję, że nawet w tak trudnych meczach, jak ten z Karłowymi Warami, mogę liczyć na dobrą kondycję. Kiedy ma się 38 lat, ciało boli sto razy bardziej, niż na początku kariery. Do tego sezonu jestem jednak w stu procentach przygotowany.

Zadyszkę złapała niestety starusienka Werk Arena. Twierdzić o niej, że spełnia ekstraligowe standardy, można już tylko z przymrużeniem oka. Cieszysz się na nową halę?

Pytanie powinno raczej brzmieć, czy doczekam nowej hali w Trzyńcu. Prace budowlane mają ruszyć w przyszłym roku i trzymam kciuki. Słyszałem, że nie wszyscy mieszkańcy Trzyńca skwitowali z zadowoleniem zamiar wybudowania nowoczesnego stadionu, który w założeniach ma służyć nie tylko nam, hokeistom. Wiem z własnego doświadczenia, że hokej w nowoczesnej hali smakuje znacznie lepiej. W rosyjskim Jarosławiu na mecze przychodzili kibice odświętnie ubrani, z całymi rodzinami. Traktowali to jak imprezę towarzyską. Podobnie jest w NHL, ale to wszystko zależy od warunków, jakie oferuje kibicom stadion. Do naszej, co tu ukrywać, mało wygodnej Werk Areny fani przychodzą, wyłącznie po to, by nas głośno dopingować, wszelka cześć. Jednak oprócz wódaty klubowych raczej nikogo nie widziałem tam jeszcze w garniturze.

Jak długo zamierzasz jeszcze grać na profesjonalnym poziomie?

Łyżwy odłożę do szafy dopiero wtedy, gdy hokej przestanie mnie nakręcać. Ale zanim przejdę na sportową emeryturę, chciałbym z Trzyńcem zdobyć złoty medal ekstraligi. To moje marzenie. I wiem, że najbardziej dumni byłiby ze mnie moi synowie. Obaj grają w hokeja w młodzieżówce Hawierzowa. Jesteśmy hokejową rodziną.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Festiwal strzelecki w Śmiłowicach

I A KLASA PIŁKARSKA

ŚMIŁOWICE 3:4
BYSTRZYCA (1:0)

Bramki: Noga 2, Szuscik – Kluz 3, Lachowicz. Śmiłowice: Bašanda – J. Topiarz – Bolf (30. M. Sikora), M. Topiarz (75. M. Kohut) – Osmanczyk – Barteczek, L. Kohut, Michał Szuscik, Balvar – Ganczarczyk, Noga. Bystrzyca: M. Mrózek – Szturc, Bauman, Marek Szuscik, Škarka – Drong, Maier, Lachowicz, Šrubař (51 J. Rusz, 75. P. Sikora) – Martyněk (80. Lorenzini), A. Kluz.

W derbach punkty były bardziej potrzebne Śmiłowicom, które wciąż nie odbiły się od dolnych rejonów tabeli. Do przerwy wszystko układało się po myśli gospodarzy. Podopieczni trenera Pavla Smatany grali aktywnie i po strzale z dystansu Szuscika zasłużenie objęli prowadzenie. Bystrzycanie w szatni wypili najwyraźniej coś w rodzaju magicznego napoju druida Panoramiksa, bo w drugiej odsłonie pokazali totalny futbol. W bohatera zamienił się bystrzycki napastnik Kluz, zdobywca hat-tricka. Goście rozmontowali rywala głównie po okcjach oskrzydających, co na stosunkowo małym boisku w Śmiłowicach robi wrażenie. Decydującego gola zdobył Kluz w 90. minucie.

DZIEĆMOROWICE 4:0
LIBHOŠŤ (1:0)

Bramki: Hojdysz, Maleňák, Velký, Slanina. Děčimorovice: Eliáš –

Martinček, Kroužek (46. Velký), Pastucha, Karkoška – Schimke, Maleňák, Špička, Slanina – Hojdysz, O. Matušík (75. Ligocký).

Piłkarze Děčimorovic robią wszystko, żeby w możliwie najkrótszym terminie wrócić do wyższych klas rozgrywek. Mecz z outsiderem 6. ligi trzymał w napięciu tylko największych pesymistów z grona dziečimorowickich kibiców. Spokój w szeregach gospodarzy wniósł w 28. minucie Hojdysz, a potem wszyscy zadawali sobie już tylko jedno pytanie: czy pod kominami elektrowni znów padnie hokejowy wynik. Goście z antyfutbolowym ustawieniem stracili zaledwie cztery bramki. W drugiej połowie bronili się z jedenastką piłkarzy, zabarykadowani pod własną bramką.

W festiwal strzelecki zamienił się mecz pomiędzy Śmiłowicami a Bystrzycą. W pojedynku o piłkę Michał Bauman (z lewej) i Michał Szuscik, przygląda się Patrik Maier.

SUCHA GÓRNA 1:1
HERZMANICE (0:1)

Bramki: Kaleta – Marta. Sucha Górna: Gradek – Čermák, Nový (75. V. Beránek), Miczka – Osika, Jeziorski, Frkala (46. Horvát), Przywara, Zima – Kaleta (63. Kotásek), Příborský.

Dopiero zmiany wprowadzone w drugiej połowie wpłynęły na poprawę gry gospodarzy. Piłkarze Suchej Górnej w ostatnich kolejkach złapali zadyszkę, co potwierdziło się też w pojedynku z przeciwnymi Herzmanicami. Gospodarze po błędzie stoperów i główce Marty przegrywali od 9. minuty 0:1, remis uratował dla Suchej Górnej w 63. minucie Kaleta. Też z desantu powietrznego, po idealnym dośrodkowaniu Przywary. W końcowych

fragmentach meczu popisał się bramkarz Gradek, broniąc kontrę Herzmanic.

STARA BIELA 2:0
STONAWA (1:0)

Bramki: Štáštka, Malík. CZK: Štáštka – Loder. Stonawa: Glogár – Bystroň, Šurin, Loder, Franc – Martinič, Frait, Geršl, Szczygiel – Běhouněk, Pacanovský.

Stonawianie po kompromitującej porażce z Děčimorovicami (1:7) przegrali także z wiceliderem tabeli. Piłkarze Ostrawy znacznie lepiej ustawili swoje celowniki. W 32. minucie po błędzie Glogára piłkę do bramki wpakował Štáštka, a na wstępie drugiej połowy na 2:0 poprawił z rzutu różnego Malík.

JANOVICE 7:1
LUTYNIA DOLNA (5:0)

Bramki: Škorik 3, Pařenica, Vokoun, Matějka, Liška – Aksteiner. Lutynia Dolna: Jurko – Hawlásek, Smetana, Šimek, Čief – Hanusek, Figura, Kwieciński, Zuček – Tvrdý, P. Vanečko.

Wynik nie wymaga komentarza. Drużyna Lutyni Dolnej pełni w tym sezonie rolę chłopców do bicia. Lutyniacy po przegranej na boisku beniaminka rozgrywek spadli na ostatnie miejsce w tabeli.

Lokały: 1. Děčimorovice 25, 2. Stara Biela 22, 3. Janovice 19,... 5. Sucha Górna 18, 6. Bystrzyca 17, 9. Stonawa 11, 11. Śmiłowice 9, 14. Lutynia Dolna 7 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

■ **OSTRAVA ZA BURTA.** Piłkarze Banika Ostrava odpadli z rywalizacji w Pucharze CMZF (Ondrášovka Cup). Podopieczni trenera Miroslava Koubka zremisowali bezbramkowo w rewanżowym meczu z Marilą Przybram, a więc nie odrobili tym samym dwubramkowej straty z pierwszego występu. Ostrawa: Buček – Rezník, Neuwirth, Neves (79. Lee Hyung-Sang), Tchuř – Wojnar, Marek, Lička – Varadi, Zeher (60. Metelka), Kraut (61. Mičola).

■ **ZE SLAVIĄ 14 LISTOPADA.** Znany jest już termin pojedynku 1/8 finału Pucharu CMZF pomiędzy Karwiną a Slavią Praga. Drużynowi piłkarze znad Olzy zmierzają się z mistrzem RC u siebie 14 listopada o godz. 14.00. Rewanż odbędzie się 25. 11. o godz. 17.30 w Pradze.

■ **KTO ZA BEENHAKKERA?** Głównym tematem obrad dzisiejszego zebrania zarządu PZPN będzie wybór nowego selekcjonera piłkarskiej reprezentacji Polski. Najpoważniejszymi kandydatami do objęcia steru po Leo Beenhakkerze są Henryk Kasperczak i Franciszek Smuda.

■ **WOLSKI JAK LAWINA.** Wojtek Wolski poprowadził Colorado Avalanche do zwycięstwa z Edmonton Oilers 3:0 we wtorkowym meczu NHL. Hokeista urodzony w Zabrzu strzelił dwa gole. – *Wolski zagrał bardzo dobry mecz* – chwalił go trener Colorado, Joe Sacco. (jb)

SOBOTA
31 października 2009
rocznik LXIV • nr 130
cena 9 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ZADUSZKI na str. 3:

Rok temu
jeszcze tu
byli z nami

Zaolzie ma być wzorem dla Litwy

Polacy na Litwie walczą o tablice w języku polskim. Litwa ratyfikowała Europejską Konwencję Praw Mniejszości Narodowych, lecz w praktyce nie kieruje się jej zasadami. Paradoksem jest, że nawet w miejscowościach, które w 90 procentach zamieszkują Polacy, wprowadzone wcześniej dwujęzyczne napisy mają być usunięte. Zaolzie odwiedził wczoraj poseł Parlamentu Europejskiego – Waldemar Tomaszewski, lider Akcji Wyborczej Polaków na Litwie. Przyjechał zapoznać się z wdrażaniem dwujęzyczności w warunkach Republiki Czeskiej. Przyznał, że nasz pozytywny przykład ma być jednym z argumentów w walce o prawa mniejszości polskiej w jego kraju.

Ludność polska na Litwie zamieszkuje głównie Wilno, a także rejony wileński, solecznicki, święciański i trocki. W dwóch rejonach Polacy tworzą nawet większość – w wileńskim (ok. 63 proc.) oraz solecznickim (ok. 80 proc.). Tam, gdzie mniejszość jest de facto większością (liczy co najmniej 50 procent), mogły być w przeszłości wprowadzone polskie nazwy w miejscach publicznych. – Od 1991 roku zezwalała na to ustawa o mniejszościach narodowych. Przez blisko 18 lat te napisy tam wisiały. Teraz sądy nakazują je usuwać – mówił Tomaszewski na spotkaniu w Kongresie Polaków w RC. – To skandal, bo chodzi o miejscowości zamieszkałe nawet w 90 procentach przez Polaków.

Sąd Administracyjny nakazał, by tablice polskie w miejscowościach rejonu solecznickiego zostały zdjęte. Pozew do sądu złożył rząd. Władze samorządowe nie chcą zdejmować tablic, uważając, że powinny bronić praw swych wyborców – Polaków. „Tygodnik Wileńszczyzny” przytoczył słowa Leonarda Talmonta, mera rejonu solecznickiego, który oświadczył, że tablice nie zostaną zdjęte, nawet jeśli trzeba będzie z tego powodu zapłacić grzywnę.

Sąd tłumaczy, że ustawa o mniejszościach narodowych umożliwia wprowadzenie podwójnego nazewnictwa, lecz priorytet ma ustawa o języku państwowym, przewidująca na-

Europoseł Waldemar Tomaszewski (z prawej) wręczył Józefowi Szymeczkowi dar litewskich Polaków – obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej.

pisy informacyjne wyłącznie w języku urzędowym. Waldemar Tomaszewski nazwał to jawną dyskryminacją Polaków. Jego słowa poparł Bogusław Rogalski, polski eurodeputowany ub. kadencji, który towarzyszył mu w wizycie na Zaolziu. – Wielkie nadzieje wiążemy z nagłośnieniem dyskryminacji Polaków na Litwie na forum Parlamentu Europejskiego – powiedział „Głosowi Ludu” poseł, który w poprzednich pięciu latach zajmował się w PE sprawami mniejszości narodowych. – Litwa łamie traktat ustanawiający wspólnotę europejską, a dokładnie jego artykuł 13, który zakazuje jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na pochodzenie i przynależność etniczną – podkreślił. W Wilnie setki Polaków protestowały przeciwko dyskryminacji przed ambasadą Szwecji, która przewodniczy w tym

półroczu Unii Europejskiej. Na początku grudnia odbędzie się w Wilnie konferencja „Europejskie standardy ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych”. Tomaszewski zaprosił na nią przedstawicieli polskiego środowiska na Zaolziu. Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków, przyrzekł udział kompetentnych osób, które przedstawią referat na temat wdrażania praw mniejszości na Zaolziu.

– Wy korzystacie z prawa do dwujęzyczności nawet tam, gdzie jest 10 procent Polaków. O tych rzeczach trzeba mówić i pokazywać je, bo nasi oponenci w litewskim parlamencie często mówią, że nigdzie nie jest tak dobrze jak na Litwie. A tu, na Zaolziu, prawa mniejszości są o wiele bardziej respektowane – powiedział naszej gazecie europoseł Tomaszewski. **DANUTA CHŁUP**

ZDARZYŁO SIĘ

Stopa na Hradczanach

Prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Zygmunt Stopa, gościł w środę w Zamku Praskim na uroczystościach związanych z obcho-

Fot. KAZIMIERZ KASZPER

dami 91. rocznicy powstania niepodległego państwa czechosłowackiego. Towarzyszył mu redaktor naczelny „Zwrotu”, Kazimierz Kaszper. – Po raz pierwszy otrzymałem zaproszenie na taką uroczystość – powiedział Zygmunt Stopa redakcji. – Udział brało w niej kilka tysięcy osób. Powiedziałem panu prezydentowi, że reprezentujemy polską grupę narodową i złożyłem mu życzenia z okazji święta państwowego – zwrócił się do prezydenta. **(dc)**

Między Polonusami

Tadeusz Pilat, przedstawiciel szwedzkiej Polonii, został wybrany ponownie na prezydenta Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych. Zdecydowali o tym, a także o nowym składzie Zarządu Unii, w sobotę delegaci VII Zjazdu EUWP, który odbywał się w dniach 23-25 października w Pułtusk. Zaolzie reprezentowali na zjeździe prezesi Kongresu Polaków i Macierzy Szkolnej, Józef Szymeczek i Jan Branny (oprócz tych stowarzyszeń obywatelskich Polaków żyjących w Republice Czeskiej reprezentuje w EUWP jeszcze PZKO). Podczas zjazdu dyskutowano m.in. o Karcie Polaka, dofinansowaniu działalności organizacji polonijnych i polskich poza granicami kraju oraz dotrzymywaniu praw mniejszości narodowych. **(kor)**

Wielkie głosowanie od 1 listopada

Od 1 listopada rusza wielkie głosowanie na nominowanych do nagrody „Złoty jestem 2009”. O tym, kto zostanie laureatem konkursu, jak co roku zadecydują wszyscy Ci, którzy wezmą udział w wielkim głosowaniu. Rozpocznie się ono 1 listopada i potrwa do 22 listopada br.

Przypominamy, że na liście nominowanych, spośród których wyłoniony zostanie zwycięzca, znaleźli się: Canticum Novum, Aniela Kupiec, Zbigniew Kalina, Kapela rockowa Głazy i zespół wokalny Alaude, Dance4Fun, ZG PZKO, Kapela ludowa „Lipka”, Leszek Kotu-

la, Marta Stefánková oraz Radek Szmek. Głos można oddać na kilka sposobów.

Pierwsza możliwość to głosowanie SMS-ami, które należy wysłać pod nr 722 912 663. W SMS-ie należy podać swojego kandydata, swoje imię i nazwisko (ważny będzie tylko jeden głos z danego numeru).

Drugi wariant to głos wysłany w liście lub na karcie pocztowej również ze swoim imieniem i nazwiskiem i adresem do korespondencji. Listy prosimy wysłać na adres: Kancelaria Kongresu Polaków, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyń.

Wreszcie ostatnia, najbardziej chyba atrakcyjna możliwość, to głosowanie za pomocą kuponu (lub naklejenie kuponu na liście lub

karcie pocztowej), który będzie się pojawiał w każdym numerze „Głosu Ludu”. Głosy z kuponami z „GL” należy nadsyłać również do Kancelarii Kongresu. Wszyscy uczestnicy

głosowania wezmą udział w losowaniu trzech darmowych, podwójnych biletów na Koncert Galowy, a spośród osób głosujących za pomocą kuponów z „GL” dodatkowo odbędzie się losowanie wartościowych nagród.

Jak co roku, wszyscy nominowani zostaną przedstawieni publiczności na Wieczorze Galowym, który odbędzie się 28 listopada br. w Teatrze Cieszyńskim w Cz. Cieszyń. Tam też zostanie wręczona nagroda „Złoty jestem 2009”, a jako gwóźdź programu wystąpi Michał Łanuszka. Bilety na Wieczór Galowy można zamawiać od 2 listopada br. w Kancelarii Kongresu Polaków, dzwoniąc pod nr 558 711 453 lub pisząc na adres e-mailowy: kancelaria@polonica.cz. **(r)**

POGODA

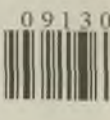
sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 7 do 10°C
noc: 4 do -1°C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 4 do 8°C
noc: 5 do -1°C
wiatr: 3-7 m/s

9 771 212 42 2065

Gimnazjum Polskie
oraz Macierz Szkolna
zapraszają na

OBCHODY JUBILEUSZOWE
z okazji 60-lecia istnienia szkoły

Program: 12.11.2009, godz. 17.00 wernisaż wystawy Przenikanie IV, Teatr Cieszyński
14.11.2009, godz. 12.00-17.00 spotkania absolwentów, Gimnazjum w Cz. Cieszyń
godz. 16.00-18.00, gala jubileuszowa, Teatr Cieszyński
godz. 17.00, wieczór towarzyski, Dom Kultury w Kocobędzu.

KRÓTKO

Sala operacyjna dla ortopedii

KARWINA (s) – Kilka dni temu na terenie Karwińskiego Szpitala Górniczego rozpoczęto budowę nowej sali operacyjnej oraz niezbędnego zaplecza. W połowie stycznia 2010 roku, kiedy sala zacznie służyć oddziałowi ortopedycznemu, skróceniu powinien ulec czas oczekiwania pacjentów na zabiegi operacyjne, m.in. związane z wymianą dużych stawów kończyn dolnych. Sala powstanie na drugim piętrze głównego pawilonu, które od dłuższego czasu było niewykorzystane. Jak nas poinformował dyrektor szpitala, Ivan Stejskal, koszt robót adaptacyjnych wyniesie 10 mln koron, natomiast zakup nowego wyposażenia technicznego i sprzętu medycznego pochłonie 15 mln. Wydatki te pokryje z własnych środków dyrekcja szpitala.

Konkurs dla budowlanców

TRZYNIEC (dc) – Już po raz dziesiąty odbywa się konkurs „Budowla Roku”, ogłaszany tradycyjnie przez Urząd Miasta. Swoją udział mogą zgłosić budowlancy, którzy dokończyli dom jednorodzinny, budynek służący do prowadzenia działalności gospodarczej lub odnowili elewację swojej nieruchomości w terminie od 31. 10. ub. roku do końca października tego roku. Zwycięzcom będą przyznane nagrody pieniężne.

Nagrodzeni przez miasto

CZEŚKI CIESZYN (ep) – Osiem osób nagrodziły w tym roku władze miasta. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się we wtorek w czeskokieszyńskim ratuszu. Wśród wybranych osobistości znalazł się też Polak Władysław Byrtus, wieloletni nauczyciel i pracownik Domu Dzieci i Młodzieży, a także działacz Harcerstwa Polskiego w RC. Miasto doceniło go za wieloletnią aktywną pracę z dziećmi i młodzieżą na polu działalności sportowej. – Czeski Cieszyn ma szczęście, że na jego terenie mieszkało, żyło, pracowało dużo ludzi, którzy aktywnie angażowali się w różną działalność, poświęcali swój wolny czas – mówił w czasie uroczystości burmistrz Vít Slovák.

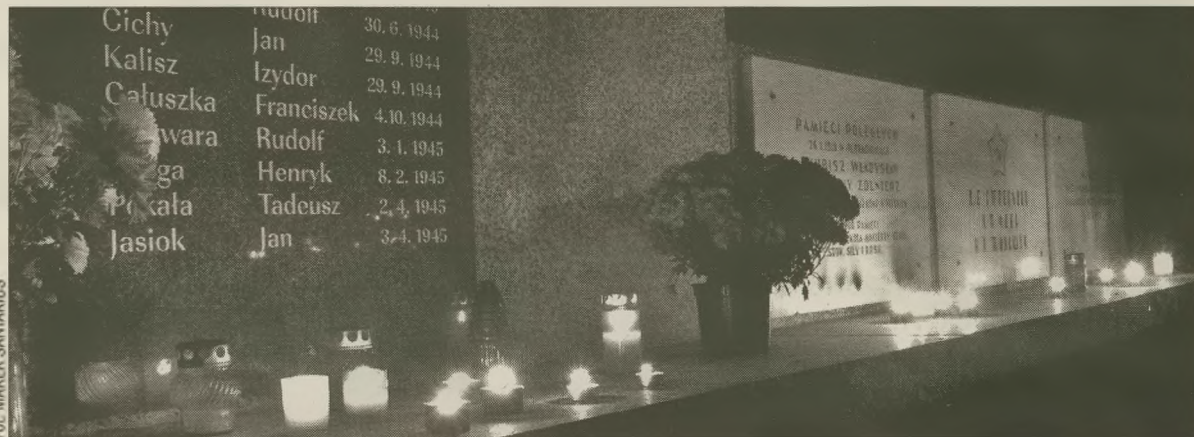
Granty na następny rok

TRZYNIEC (dc) – Miasto ogłosiło program dotacyjny na następny rok. W 2010 roku zamierza wesprzeć finansowo imprezy sportowe i kulturalne, promujące Trzyniec w kraju i za granicą, projekty kulturalne i sportowe o aspekcie wychowawczym skierowane do dzieci i młodzieży, rozwój amatorskiej działalności kulturalnej i sportowej oraz projekty mniejszości narodowych. Wnioski mogą składać w Urzędzie Miasta tak osoby prawne, jak i fizyczne, w terminie do 30 grudnia.

W NIEDZIELĘ PRZYPADA ŚWIĘTO WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

Na cmentarzach będzie tłoczno

Policjanci i funkcjonariusze Straży Miejskiej już od kilku dni są obecni obok cmentarzy i dróg dojazdowych. – Już tradycyjnie w okresie Wszystkich Świętych pojawiają się w okolicach cmentarzy. Przy współpracy z policją będziemy m.in. monitorować parkingi – wyjaśnia komendant Straży Miejskiej w Czeskim Cieszynie, Piotr Chroboczek. Jak dodaje, największym problemem są złodzieje, kradnący z grobów wieńce, kieszonkowcy i złodzieje samochodów, wykorzystujący tłok i zamieszanie. Środki ostrożności i dodatkowe patrole wprowadziły wszystkie miasta. Przeważnie koło cmentarzy jest też w tych dniach ograniczona dozwolona prędkość jazdy. – Jest to sposób na zapewnienie większego bezpieczeństwa, w tych dniach na cmentarzach pojawia się mnóstwo ludzi, jeżdżą bardzo dużo samochodów – mówi rzeczniczka policji, Złatuše Vlačková. Cmentarze są też otwarte dłużej niż zwykle. Na przykład w Czeskim Cieszynie i Karwinie odwiedzić groby można będzie do godziny

No cmentarzach w ten weekend zapłoną znicze...

20.00. Środki ostrożności wprowadzają policjanci także po polskiej stronie. W piątek ruszyła doroczna policyjna akcja „Znicz”. – Jej celem jest zapewnienie ładu, porządku i bezpieczeństwa w rejonie cmentarzy – informuje Ireneusz Brachaczek, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie. Akcja potrwa do godz. 22.00 w poniedziałek. Biorą w niej udział policjanci ruchu drogowego, funkcjonariusze

prewencji i wydziału kryminalnego, pogranicznicy, celnicy i funkcjonariusze Inspekcji Transportu Drogowego, którzy patrolują okolice cmentarzy. – Chodzi o zapewnienie bezpieczeństwa osobom odwiedzającym cmentarze we wszystkich miejscowościach naszego powiatu – tłumaczy Ireneusz Brachaczek.

Ze względu na spodziewane znaczne natężenie ruchu w okolicach cmentarzy, policja zwraca się

z apelem do mieszkańców, by w miarę możliwości samochody pozostawili w domach. – Prosimy też o zachowanie szczególnej ostrożności w rejonach cmentarzy, zaś pieszych o noszenie elementów odblaskowych. Ważne, by nie ułatwiać życia złodziejom i nie pozostawiać w samochodach wartościowych przedmiotów, które mogą spowodować do kradzieży – apeluje Ireneusz Brachaczek. (ep), (gc)

MUR zaprasza

Tematem listopadowego spotkania słuchaczy Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego będzie walka Polaków z systemem komunistycznym. Wykład pod tytułem: „Od Jajty od Okrągłego Stołu” wygłosi Krzysztof Łojan z katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. Słuchacze spotkają się z nim 5 listopada, jak zawsze w auli Gimnazjum Polskiego, ale o innej niż zwykle porze – o 17.00. – Wspomnimy tych żołnierzy Armii Krajowej i innych formacji zbrojnych, którzy mimo zdrady sojuszników i kapitulacji części polityków Emigracyjnego Rządu Londyńskiego do końca nie zaprzestali walki zbrojnej o niezawisłą Polskę. Przypomnimy młodych polskich robotników, którzy po mroczach okresu stalinowskiego wymusili zbrojnym powstaniem w Poznaniu w 1956 roku, strajkami na Wybrzeżu w latach 1970 i 1980 pierwszą wol-

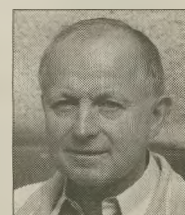
ną organizację związkową na obszarze od Łaby po Władywostok – mówi organizatorzy MUR-u. Wiersze Henryka Jasiczka i Jerzego Narbuta, autora hymnu „Solidarności”, będzie czytał Artur Heinz, absolwent Gimnazjum Polskiego. – Liczymy na udział przedstawicieli wszystkich generacji, zwłaszcza naocznych świadków wydarzeń – mówi prowadząca MUR Danuta Chwajol. – Ostatnio nagromadziło się kilka rocznic różnych historycznych wydarzeń, w związku z czym słuchacze sami zgłaszali potrzebę poruszania tematów z nimi związanych, będących często białymi plamami naszej ołziańskiej historii – dodaje. W najbliższym czasie ma zamiar tematy urozmaicić także o inne dziedziny wiedzy. W grudniu zaprasza na wykład ks. Bogusława Kokotka o adwencie, który wprowadzi nas w atmosferę przedświąteczną. (ep)

Feber wójtem roku?

Andrzej Feber, wójt Stonawy, ma szansę zdobyć tytuł Wójta Roku w konkursie, który po raz pierwszy ogłosiła Północna spółdzielnia we współpracy z fundacją Nadace VIA. Stonawianin jest jednym z pięciu finalistów, wyłonionych spośród 220 nominowanych. W finale zmierzy się z dwoma wójtami ze Środkowych Czech, jednym z województwa zlińskiego i jednym z pilzeńskiego.

Konkurs został ogłoszony z myślą o małych miejscowościach, liczących najwyżej 2 tys. mieszkańców. Pod zgłoszeniem musiało się podpisać co najmniej 20 osób mieszkających w danej gminie. – Przypadkowo przeczytałem o konkursie w internecie i przyszło mi do głowy, że nominacja byłaby dobrym sposobem, żeby podziękować naszemu wójtowi za to, że swój czas – również wolny – poświęca swej gminie, którą wraz z ekipą radnych dosłownie uratował przed zniszczeniem – wyjaśnił Stanisław Brzóska, który przygotował nominację wójta do konkursu. Feber, który stoi na czele gminy od 1990 roku, ma duże zasługi w rozwoju wioski, która w przeszłości w dużym stopniu była zniszczona przez wydobywanie węgla. Feber powiedział „Głosowi Ludu”, że w październiku odwiedziła go w Stonawie i „przepytowała” komisja oceniająca finalistów. – Niektóre pytania członków komisji były podchwytliwe. Na przykład sugerowali, że nam się w Stonawie dobrze gospodaruje, skoro mamy pieniądze z kopalni. Musiałem tłumaczyć, że to ma drugą stronę medalu i że to kwestia wybudowania sobie odpowiedniej pozycji do rokowań.

Zwycięzca konkursu zostanie ogłoszony w drugiej połowie listopada. Oprócz tytułu zwycięzca otrzyma dla swojej gminy sto tysięcy koron. (dc)

Andrzej Feber

Jest kryzys – remonty są tańsze

Władzom Bogumina udało się w tym roku zaoszczędzić blisko 20 mln koron na akcjach inwestycyjnych. Oznacza to, że zamiast zaplanowanych 119 mln miasto wydało ze swej kasy tylko 99 mln. Nie musiało przy tym ograniczyć inwestycji. – W przetargach kładziemy duży nacisk na ofertę cenową. W większości przypadków cena to jedyne kryterium. Pozostałe warunki dostawy – takie jak termin realizacji czy warunki gwarancji, są dla wszystkich kandydatów jasno określone – wyjaśniła kierowniczka działu inwestycji Urzędu Miasta, Jitka Ptošková. Przyznała, że niemałą rolę odgrywa kryzys. – Przetargami zainteresowane są również firmy z którymi dotychczas nie współpracowaliśmy. W dodatku u

Wyremontowane podwórze jednej z bogumińskich szkół.

nas jest zwyczaj, że publicznie otwieramy koperty z ofertami i czytamy ceny, co nie wszędzie bywa regułą.

Dwa miliony zaoszczędzono na remoncie podwórzy szkolnych, o kolejne dwa miliony będzie tańsze połączenie placu Wolności z mostem granicznym. Ceny niższe od zaplanowanych udało się miastu osiągnąć również w innych przypadkach. Miliony zaoszczędzone w tegorocznym budżecie pozwolą miastu na większą działalność inwestycyjną w roku następnym. Będą też pieniądze na współfinansowanie projektów, na które miasto stara się otrzymać dotacje, na przykład boisko ruchu drogowego, ścieżki rowerowe czy modernizację osiedla. (dc)

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

Rok temu jeszcze tu byli z nami...

Przez najbliższe kilka dni odwiedzać będziemy mogli naszych zmarłych. W zadumie, z wiązankami kwiatów, z modlitwą na ustach. Zapalimy znicze. Ze szczególnym żalem zatrzymamy się przy grobach tych, którzy odeszli niedawno. Rok temu jeszcze byli z nami. A teraz są po „tamtej stronie”. Pozostali w naszych wspomnieniach. W bieżącym roku pożegnaliśmy wiele znakomych, znanych postaci Zaolzia. Ludzi, którzy życie przeżyli oddani swojej pasji, powołaniu, zaangażowanych w zachowanie polskości na tej ziemi. Wielu odeszło w ciszy, bez patosu, wielkich słów i oklasków. Dobro, które czynili, pozostanie w pamięci rodzin, przyjaciół, miejscowych polskich środowisk... Kilku z nich dedykujemy krótkie wspomnienia. Bardzo osobiste, napisane pod wpływem chwili. Bez wymieniania wszystkich zasług. Najbliższe dni nie są przecież po to, by stawiać pomniki, lecz po to, by w zadumie zatrzymać się w ich cieniu.

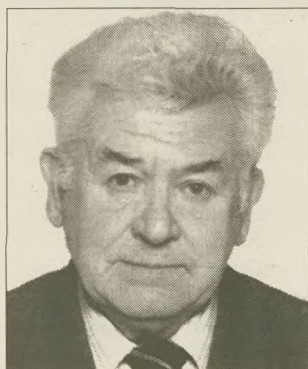
JÓZEF KULA, długoletni korespondent »Głosu Ludu«

Wspomina redaktor Beata Schönwald

Najpierw spotkałam się z nim jako dziennikarka, której od czasu do czasu zlecano zredagowanie jego tekstów, później jako redaktor naczelna. Józef Kula zaliczał się do tych korespondentów „Głosu Ludu”, którzy mają potrzebę „zmieniania świata”, dochodzenia swoich racji, wskazywania błędów, ale też utrwalania w pamięci ludzi, miejsc i spraw. Józef Kula był wielkim patriotą. W swoich listach do redakcji walczył o zachowanie polskości m.in. w spółdzielni spożywczej „Jednota-Jedność”, opisywał perypetie związane ze zmianą imienia z Josef na Józef, przypominał dawną świetność zdewastowanych przez kopalnie

Łąk. Miał styl zadziorny, bezkompromisowy, zdania patetyczne. Nieraz właśnie o ten styl prowadziliśmy spory... W ostatnich latach w jego listach więcej było pokory. Ataki zastąpiła wdzięczność za dobro zaznane od ludzi.

Zmarł 10 czerwca w wieku 75 lat.

JANUSZ BOBEK, aktor Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego

Wspomina redaktor Jacek Sikora

Nie mogę pamiętać słów ze sztuki „Wczoraj i przedwczoraj”: – *No więc jak, panie Władziu?* – którymi pan Janusz otworzył w 1951 roku pierwsze przedstawienie Sceny Polskiej. Na zawsze zapamiętałem go jednak chociażby z przedstawienia „Na szkole malowane”, gdzie jako Diabeł wyklócał się z Aniołem, Władysławem Liberdą, o duszę Janosika. Dla nas, stawiających pierwsze kroki na amatorskiej scenie, był gwiazdą. Jakie było więc nasze zdumienie, kiedy na próbie naszego zespołu otworzyły się drzwi i wszedł On. – *Mógłbym wam pomóc z waszym eksperymentalnym spektaklem?* – zapytał skromnie. I służył nam radą. Ba, nie protestował nawet wtedy, kiedy miał

się pojawić w roli zakładnika, kiedy to niby jako terroryści chcieliśmy opanować salę Domu PZKO w Nydku, na jednej z edycji Melpomenek – przeglądu małych form scenicznych. Pamiętam, jak cierpliwie siedział z nożem przyłożonym do szyi... Nie chciał nam zepsuć zabawy w teatr.

Zmarł 20 lipca w wieku 84 lat.

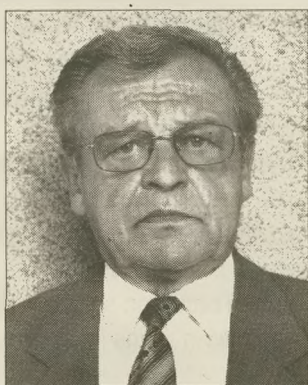
WŁADYSŁAW JANIK, prezes PTTS »Beskid Śląski«

Wspomina redaktor Jacek Sikora

Współpracowałem z nim blisko przez kilka lat, kiedy był prezesem Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”. Znałem go jednak „od zawsze”. Bo Władek, jak później pozwolił się nazywać, był ojcem mojego kolegi, Czesława, z którym razem uczęszczaliśmy do hawierzowskiego przedszkola, a potem przez cztery lata do błędowickiej podstawówki. Pamiętam go zatem z festynów, balików, wycieczek, na których bawił się z nami, smarkaczami. Po latach spotkałem go na zebraniu „Beskidu”. Od razu mnie poznał, a trochę później zaproponował przejście na „ty”. Szykował się do objęcia funkcji prezesa i powiedział prosto: – *Na pewno będziemy*

na co dzień współpracować. I tak było. Spotykaliśmy się przed i po każdym zebraniu „Beskidu”, przed Rajdem „O kypce Macieja”, bo – trzeba napisać do „Głosu”. Ostatni raz rozmawialiśmy w lipcu. Potem już był tylko telefon Czesława...

Zmarł 13 sierpnia w wieku 69 lat.

WILHELM STONAWSKI, biskup Kościołów ewangelickich

Wspomina Józef Szymeczek

Pamiętam go jako długoletniego biskupa Kościołów ewangelickich na Zaolziu, a także długoletniego pastora kościoła na Niwach oraz aktywnego działacza zaangażowanego w różnych dziedzinach. To jeden z nielicznych Zaolziaków, którego nazwisko znalazło się w prestiżowej encyklopedii czeskich osobistości „Kdo je kdo”. Często odwiedzałem go jako historyk, ponieważ dysponował ogromną wiedzą z okresu drugiej wojny światowej i okresu powojennego. Sam zresztą dużo pisał, niestety wiele jego prac trafiło do szuflady... Może warto by je kiedyś wydać? Biskup Stonawski był człowiekiem przełomu, postacią budzącą kontrowersje. Przez jednych traktowany jako ostatni biskup starych czasów, a przez innych jako pierwszy biskup nowych.

Zmarł 5 maja w wieku 82 lat.

DANUTA BILAN, nauczycielka muzyki

Wspomina Alina Farna-Podskalska

Zmarła Danuta Bilan była nie tylko moją siostrą, ale była też dla mnie nauczycielką muzyki, akompaniorką, koleżanką. Przez całe życie zawodowe uczyła muzyki w Podstawowej Szkole Artystycznej w Trzyńcu. W Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Błędowicach Dolnych prowadziła przez 50 lat Mały Zespół Wokalny. Razem zaliczyliśmy kilkadziesiąt występów nie tylko na naszym terenie, ale także za granicą. Muzyka ludzi zbliża i tak było w naszym przypadku. Była na wszystkich moich premierach nie tylko w Ostrawie, ale i w Pilźnie oraz Ujściu nad Łabą. Nasze wspólne rozmowy zawsze schodziły na temat muzy-

ki. Godzinami śpiewaliśmy w rodzinnym gronie przy jej akompaniamencie. Cieszę się, że swe dzieci i dziecięci wnuki nauczyła miłości do muzyki. Bardzo jej za wszystko dziękuję. Niezmiennie mi jej brak. Zmarła 28 lutego w wieku 76 lat.

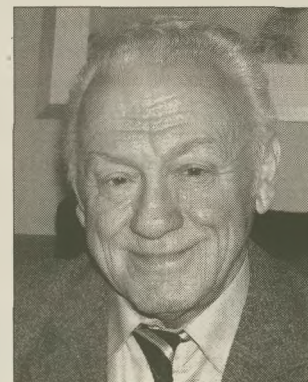

KAROL MICHALSKI, przedsiębiorca i mecenas kultury

Wspomina redaktor Danuta Chlup

Karol Michalski miał cechę, która nieco irytowała tych jego współpracowników, którzy koncentrowali się wyłącznie na biznesie. W jego pojęciu zarabianie pieniędzy nie miało być sprawą stricte prywatną, lecz zarazem służbą społeczeństwu. Dlatego nie żałował czasu na spotkania z przedstawicielami różnych organizacji społecznych, kulturalnych i sportowych, którzy przychodzili prosić go o wsparcie finansowe swych projektów. Nie zawsze zresztą chodziło o pomoc pieniężną. Karol Michalski często pośredniczył w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy różnymi instytucjami czy firmami z obu stron granicy. Uważał, że im więcej polskich firm zacznie działać na Zaolziu, tym mocniejszą pozycję będą mieli tutejsi Polacy. Interesował się losem polskich szkół. Pamiętam, jaką radość sprawiło mu spotkanie z uczniami małej, dziś nieistniejącej już polskiej szkoły w Boguminie, kiedy przywiózł zabawki z okazji Świętego Mikołaja.

Zmarł 20 kwietnia w wieku 74 lat.

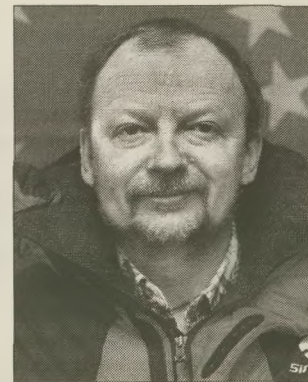

WIESŁAW CHRZĄSZCZ, himalaista ze Stanawy

Wspomina Stanisław Pribula

Wiesław był członkiem zarządu naszego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Łąkach. Organizował dla nas prelekcje, bo był wielkim podróżnikiem, jeździł po całym świecie. Kiedy planował jakąś wyprawę, to przez dwa albo trzy lata nie brał urlopu, żeby móc potem wyjechać na kilka miesięcy. Potem opowiadał o swoich ekspedycjach na prelekcjach. A były to ciekawe spotkania dzięki temu, że Wiesław miał specyficzne poczucie humoru, opowiadał ciekawie, wtrącał swoje powiedzonka, nie były to suche wykłady. Z takimi prelekcjami jeździł zresztą po całym Zaolziu, opowiadał o wyprawach w Himalaje czy w inne miejsca, na przykład w Ameryce Południowej. Był lubiany, między innymi właśnie za ten humor, który mu towarzyszył. Jako członek Koła zawsze pomagał. Było nam wszystkim bardzo żal, jak się dowiedzieliśmy o jego śmierci w Himalajach, razem z najbliższą rodziną i kolegami z naszego Koła zorganizowaliśmy w Ośrodku Kultury w Łąkach pożegnanie Wiesława.

Zmarł podczas wyprawy na Mount Everest 19 maja w wieku 47 lat.

JAN PYSZKO, mieszkający w Szwajcarii, a pochodzący z Zaolzia lekarz, założyciel i działacz wielu organizacji

Wspomina Jan Branny

Niektórzy mogą powiedzieć, że był osobą kontrowersyjną. Nie zawsze się zgadzał z opiniami niektórych ludzi i często był krytykowany. Był to jednak człowiek o wielkim sercu. Nie ma chyba organizacji na Zaolziu, której by w jakiś sposób nie pomógł. Ktośkolwiek się do niego zwrócił, zawsze mógł liczyć na jego pomoc. W ostatnich latach był szczególnie hojny dla Macierzy Szkolnej w RC, mówił, że ma do naszej organizacji zaufanie. Choć mieszkał daleko, był naprawdę związany z Zaolziem, mówił kiedyś, że chciałby być tu pochowany. Kiedy zachorował, wykupił jednak grób w Szwajcarii. Byłem z nim w kon-

takcie, rozmawialiśmy mniej więcej raz na tydzień, pisałem do niego listy informując, co się dzieje na Zaolziu. Ostatni raz rozmawiałem z nim we wtorek. W niedzielę już nie żył.

Zmarł 18 października w wieku 79 lat.

(dc, ep, kor, sch)

prezentacje

Bal PZKO w Ligotce przyciąga nie tylko Polaków

Ligotka Kameralna to specyficzna gmina. Wieś rozciągająca się pod stokami Goduli to miejscowość wypoczynkowa, gdzie liczba mieszkańców w sezonie urlopowym się podwaja. A tak „normalnie” Ligotka liczy ok. 1100 mieszkańców. 21 procent stanowią Polacy. Ale tylko 88 z nich to członkowie ligockiego Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

Domek mały, ale własny

Ligotka przywitała mnie w październikowy wieczór śniegiem i chłodem. Jesienny atak zimy zaskoczył chyba wszystkich. Ale, na szczęście, w ligockim Domu PZKO, o którym miejscowi pezetkaowcy mówią familijnie „nasz Domek”, jest ciepło. Po jednym z ostatnich remontów budynek ogrzewany jest gazem. Domek stoi tuż przed tablicą wjazdową do wsi, ale to wciąż jeszcze Ligotka. – *Tablica jest na razie tylko czeska, ale wkrótce dołączy do niej także polski napis* – zapewnia mnie Joanna Szpyrc, prezes Koła. – *A polskie tabliczki w Urzędzie Gminy mamy od dawna. Stosunki z władzami wioski mamy bardzo dobre. Wójt Stanisław Ćmiel jest członkiem naszego Koła.*

W salce na parterze czeka już siódemka „zarządców”. Zarząd jest wprawdzie 15-osobowy, nie wszyscy jednak dotarli na spotkanie. Wiadomo – zima i połowa tygodnia. Ale do rozmowy o pracy Koła to wystarczy. Chwałę Domek, bo jest wprawdzie nieduży, ale bardzo przytulny. Joanna Szpyrc i jej mąż Józef pokazują mi odnowioną w tym roku kuchnię, prezes Klubu Młodych Zbigniew Janiczek chwali się nowym lokalem Klubu na piętrze. – *Teraz odnawiamy płot wokół naszej posesji. W przyszłości chcemy przeprowadzić remont jeszcze dwóch pokoi na piętrze. W jednym z nich jest magazyn, a w drugim zamierzamy urządzić Izbę Góralską* – mówi prezes Koła.

Trochę historii nie zaszkodzi

Dom PZKO jest własnością Koła od 1987 roku, powstał po wyremontowaniu domu mieszkalnego, który podarowała pezetkaowcom Maria Kisz z Cieszyna. Wcześniej korzystano z innych pomieszczeń. Pierwszą siedzibą Koła był lokal w tzw. Domku Kościelnym przy kościele ewangelickim. Tam Koło zostało założone w listopadzie 1947 roku. Pierwszym prezesem był Karol Kaleta. Po roku zastąpił go Karol Folwarczny. W budynku przy kościele pezetkaowcy spotykali się do 1956 roku, potem przenieśli się do świetlicy na poddaszu nowo wybudowanego Domu Kultury. Teraz wpraw-

dzie Koło ma własną siedzibę, jest ona jednak zbyt mała. Dlatego duże imprezy – akademie jubileuszowe, a zwłaszcza słynne na całą okolicę bale PZKO, urządzane są nadal w Domu Kultury.

Kiedyś Koło współpracowało ściśle ze szkołą i Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Szkoły. – *Ale tam właściwie też pracowali tylko członkowie Koła* – mówi wiceprezes Danuta Mrózek. – *Teraz już polskiej szkoły nie ma. Samodzielna pięcioklasówka, której ostatnim dyrektorem był mój ojciec, Wiktor Kubica, zamknięto w połowie lat 70. ubiegłego wieku. Później, bodajże do 1982 roku, były w Ligotce jeszcze dwie klasy, ostatnim nauczycielem był Henryk Kotas.*

Aleksander Przeczek i Bogdan Mrózek dodają, że obecnie dzieci dojeżdżają do szkoły zbiorczej w Gnojniku. Pytam, czy to nie spowodowało spadku liczby Polaków. Bo przecież część rodziców może powiedzieć – po co mam wozić dziecko do sąsiedniej wsi, kiedy mamy u nas czeską szkołę? – *Może były takie przypadki, ale chyba raczej sporadyczne. Dzieci dowozi do Gnojnika autobus, który zatrzymuje się tuż przed szkołą* – wyjaśnia Przeczek. Joanna Szpyrc podkreśla, że współpraca z gnojnicką szkołą jest bardzo dobra. – *Uczniowie przyjeżdżają na nasze imprezy z programem, Koło zaś pomaga podczas imprez szkolnych.*

Rok rozpoczynają balem

Chociaż Koło liczy 88 członków, aktywny udział w pracy bierze, tak jak w innych zaolziańskich gminach, zaledwie jedna czwarta działaczy. – *To członkowie zarządu i ich rodziny* – śmieją się „zarządcy”.

Aleksander Przeczek i Andrzej Michalik zapewniają jednak, że podczas Balu PZKO chętnych do pracy jest więcej. I to nie tylko spośród pezetkaowców. Bo też bal, którym ligockie MK PZKO otwiera rok, jest nie tylko najważniejszą imprezą Koła, ale chyba całej gminy. Zimą odbędzie się już jego 62. edycja. – *Na bal przychodzi zawsze około 200 osób, Polaków, Czechów, mieszkańców Ligotki i okolicznych gmin* – mówi Przeczek. – *Jest też sporo chętnych do pracy. Bo sami byśmy chyba nie podołali. Angażuje się też*

Prawie połowa członków zarządu ligockiego MK PZKO (od lewej): Joanna Szpyrc, Aleksander Przeczek, Zbigniew Janiczek, Bogdan Mrózek, Danuta Mrózek, Andrzej Michalik, Józef Szpyrc.

młodzież skupiająca się wokół Klubu Młodych i zespołu tanecznego.

Bal jest najważniejszą dochodową imprezą Koła. To dzięki temu można utrzymywać Dom PZKO. Poza tym dochód przynosi też pezetkaowskie stoisko na Jarmarku Ligockim, który w lipcu organizuje zawsze gmina. Peczetkaowcy poza tym włączyli się w przygotowanie wystaw wielkanocnych lub bożonarodzeniowych, które urządza Stowarzyszenie Obywatelskie „Klucz”.

Z własnych imprez warto jeszcze wymienić doroczne smażenie jajecznicy, połączone z obchodami Dnia Matki i Dnia Dziecka oraz wycieczkę krajoznawczą. W grudniu odbywa się Mikołajówka. Raz w roku pezetkaowcy organizują turniej w kręglach. – *Poza tym odbywa się turniej w kręglach w ramach obwodu gnoj-*

nickiego PZKO, do którego należy Ligotka. Odbyna się on albo u nas, albo w Trzanowicach – mówi Joanna Szpyrc. – *Drugą imprezą obwodową jest spotkanie na Goduli, w ramach którego dzieci szukają skarbu Złotogłowca. To legendarny wąż, a raczej król węży żyjący ongiś na Goduli, który nosił na głowie złotą koronę...*

O Złotogłowcu napisał długi wiersz Andrzej Michalik, gospodarz Domu PZKO. – *Ta nasza Godula/ kopic je niewielki/ale bardzo piękne/są z niego widoki* – czytamy początek wiersza. Autor zapewnia też, że widać z Goduli nie tylko Cierlicko, ale także Żermanice, Trzynieć lub Mi-

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Mostach.

reklama

Bezpłatne przelewy do zagranicy Jak zaoszczędzić czas i pieniądze?

Wielu z nas często kupuje różne towary za granicą, zwłaszcza w Polsce. Odwiedzamy wybrany sklep (lub jego strony internetowe) i decydujemy się na korzystne zakupy. W momencie zapłaty pojawia się jednak problem, w jaki sposób uregulować wymaganą kwotę. Możliwości jest wiele, jak tego dokonać, chociaż w wielu wypadkach jest to związane:

- z wysokimi opłatami bankowymi,
- ze stratą czasu na wymianę waluty obcej,
- bieganiną podczas załatwiania formalności,
- obawą, czy określona kwota dotrze na czas tam, gdzie powinna.

I tu się nasuwa pytanie, czy istnieje na rynku finansowym oferta lub usługa umożliwiająca załatwić tego typu sprawy w miarę szybko bez ponoszenia większych kosztów? Podobne pytania nurtowały również firmę Fortissimo sp. z o.o., która na czeskim rynku finansowym znana jest z prowadzenia sprawdzonej sieci kantorów na terenie województwa morawsko-śląskiego, a ponadto działa w zakresie bezgotówkowej wymiany walut – również na rynku polskim i słowackim – już od roku 1996. Szczególnie klientom prowadzącym działalność gospodarczą oferuje korzystną wymianę CZK na walutę obcą z następującym przelewem na krajowe lub zagraniczne konto bankowe. Obecnie wprowadza na rynek identyczną usługę przeznaczoną dla osób prywatnych, które w razie potrzeby korzystają z niej w następujący sposób:

- Klient przekazuje czeskie korony na krajowe konto firmy Fortissimo, sp. z o.o.,
- Fortissimo dokonuje ich wymiany na odpowiednią walutę obcą po zaakceptowanym przez klienta kursie dewizowym,
- Fortissimo przelewa wymienioną walutę na wskazane przez klienta krajowe lub zagraniczne konto walutowe.

- Klient otrzymuje pokwitowanie dokonania transakcji finansowej.

Usługa ta dostępna jest na portalu internetowym Transfers4Free – International Money Transfers i spośród wszystkich udogodnień, jakie firma Fortissimo sp. z o.o. oferuje klientom, warto wyróżnić:

- **Bezpłatne przelewy zagraniczne** do wybranych miejsc docelowych (państwa Europejskiej Unii Monetarnej, Polska, Wielka Brytania).
- Bezpłatne przyjęcie płatności z zagranicy z któregośkolwiek państwa.
- Wymiana CZK na walutę obcą korzystnym kursem dewizowym.
- Załatwianie wszelkich formalności prosto z domu od swojego komputera.
- Usługa ta jest świadczona w oparciu o licencję dewizową Czeskiego Banku Narodowego.

Dlaczego warto skorzystać z usług Transfers4-Free?

- Oszczędza pieniądze za opłaty bankowe.
- Oszczędza czas.
- Klient w momencie składania zamówienia wie ile za usługę zapłaci (przy spełnieniu podstawowych warunków)
- kiedy jego płatność powinna dotrzeć na konto odbiorcy.
- Ma gwarancję licencjonowanego subiekta rynku finansowego z fachową i doświadczoną obsługą.
- Ma kiedykolwiek możliwość wglądu do protokołu wszystkich wcześniej dokonanych transakcji.

W jaki sposób można skorzystać z usługi?

W swojej przeglądarce należy wprowadzić adres internetowy www.devizoveplatby.cz i następnie wejść na portal Transfers4Free, gdzie dostępne są wszystkie potrzebne informacje. Można je również uzyskać pod numerem tel. 558 335 000. (Artykuł sponsorowany)

Bądź z nami Polakiem

ZBIGNIEW JANICZEK, prezes Klubu Młodych w Ligotce; ma 26 lat i pracuje w firmie ogrodniczej

Na prezesa wybrano mnie w tym roku, wcześniej był nim Marian Ćmiel, syn wójta naszej wsi. Klub to paczka 15 młodych ludzi, angażują się w nim zarówno uczniowie szkół średnich, jak i studenci oraz ludzie pracujący już zawodowo. Ostatnio dołączyły trzy absolwentki PSP w Gnojniku. Spotykamy się raczej nieregularnie, bo życie Klubu toczy się przede wszystkim wokół zespołu tanecznego. Ten co roku przygotowuje program na bal Koła – składają się na niego tańce standardowe i latynoamerykańskie. W tym roku wyjechaliśmy też z tańcami na okoliczne bale. Zabaw tanecznych nie organizujemy, za to pomagamy na wszystkich imprezach Koła – na balu, Mikołajówce czy jajecznicy. Na tych

dwóch ostatnich imprezach organizujemy zabawy dla najmłodszych. A kiedy Koło bierze udział w Jarmarku Ligockim, nie zabraknie nigdy młodych w PZKO-wskim stoisku. Teraz udało nam się zagospodarować lokal na poddaszu Domu PZKO, który dziewczyny upiększyły napisami graffiti. Jeden z nich zaprasza: „Bądź z nami Polakiem!”. (kor)

ROZMAWIAMY Z KSIĘDZEM PAWŁEM MELCZEWSKIM, DYREKTOREM BIBLIOTEKI TOWARZYSTWA CHRYSZTUSOWEGO DLA POLONII ZAGRANICZNEJ

Żeby polskie dusze nie ginęły na obczyźnie

Z kilkudniową wizytą przebywał w Bielsku-Białej oraz na Zaolziu ksiądz Paweł Melczewski, dyrektor Biblioteki Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej. Duchowny przekonywał do swojej inicjatywy gromadzenia archiwalnych gazet dla potomnych. Efektem jego wizyty będzie wprowadzenie „Głosu Ludu” do zasobów Biblioteki.

Na początek rozszyfrujmy nazwę. Co to jest Biblioteka Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej? Kiedy powstała i komu ma służyć?

Biblioteka Towarzystwa Chrystusowego powstała na potrzeby naszego seminarium w Poznaniu, jest więc to placówka zakonna. Jej twórcą był nasz kapłan – ks. Jan Jabłoński. Zmarł dziesięć lat temu. Początkowo biblioteka zbierała książki, czasopisma z zakresu teologii i filozofii. Kiedy otrzymaliśmy od świętej pamięci Jana Kowalika, przyjaciela ks. Jabłońskiego, działacza polonijnego, zbiory polonijne, zaczęliśmy gromadzić dokumenty, książki, które dotyczą Polaków żyjących poza aktualnymi granicami Polski.

Ile pozycji liczy aktualnie BTC?

Obecnie skatalogowanych on-line mamy 70 tysięcy pozycji. Muszę jednak zaznaczyć, że bardzo duża część zbiorów nie została jeszcze skatalogowana. Przechodzimy stopniowo na system on-line po to, żeby nasze zbiory były łatwiej dostępne. Prawda jest taka, że dziś już niewiele czytelników przegląda katalogi kartkowe. Częściej szukają czasopism i książek w katalogach internetowych. Jednak przerzucenie pozycji z katalogów kartkowych na system on-line to proces żmudny i długotrwały. Przykładowo samych

Ksiądz Paweł Melczewski

czasopism polonijnych mamy w tej chwili około 2500.

Mam rozumieć, że Biblioteka będzie prowadzona dwutorowo – z jednej strony książki, które można wziąć do ręki i przeczytać na miejscu, w Poznaniu, z drugiej elektroniczny dostęp do zbiorów...

Elektroniczny dostęp do zbiorów to melodia przyszłości. Na razie on-line dostępny jest jedynie katalog. Następnym krokiem, który chcę podjąć, jest zeskanowanie czasopism polonijnych, wrzucenie ich do sieci, żeby były dostępne na całym świecie.

Czym zajmuje się Towarzystwo

Duchowny z bogatym życiorysem

Ksiądz Paweł Melczewski pochodzi z Nowego Brzeska koło Krakowa. W rodzinnej miejscowości skończył szkołę podstawową, następnie uczył się w szkole średniej w Proszowicach. Ma za sobą studia w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu. W latach 1994-2002 robił doktorat z teologii biblijnej w Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Po powrocie do kraju pełnił funkcję prefekta Wyższego Seminarium, od półtora roku jest dyrektorem Biblioteki Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej im. księdza Jana Jabłońskiego. Interesuje się muzyką filmową, malarstwem (w wolnych chwilach sam maluje), świętym Pawłem oraz teologią biblijną. Osoby, które chcą skontaktować się z księdzem mogą wysłać e-maile na adres: pmelczewski@tchr.org. Biblioteka znajduje się w Poznaniu, ul. Panny Marii 4, tel. +48 61 647 25 17, adres internetowy to: www.tchr.org/nbibl/.

(wot)

Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej?

Nasze Towarzystwo powstało w 1932 roku. Jest to zgromadzenie zakonne Kościoła rzymskokatolickiego, typowo polskie, założone przez kardynała Augusta Hlonda, ówczesnego prymasa Polski. Celem zgromadzenia jest opieka duszpasterska nad Polakami, którzy wyjechali z kraju z różnych przyczyn: politycznych, zarobkowych czy też jeszcze innych. Nasz założyciel powiedział kiedyś, że „polskie dusze giną na obczyźnie”, dlatego naszym zadaniem jest pójście za nimi i towarzyszenie im w wędrówce wiary.

Ksiądz odwiedził Zaolzie po raz pierwszy. Jakle nasuwają się refleksje?

Pierwsza rzecz, jaka przychodzi mi do głowy, choćby po moim ostatnim wyjeździe na Litwę, to konieczność uwrażliwienia ludzi mediów, pracujących w czasopiśmie, gazetach polonijnych, aby podtrzymywali tradycję ich wydawania. Przyjechałem do Republiki Czeskiej w celu uzupełnienia zbiorów o kolejne polskie gazety. To ważne ze względu na fakt, że odchodzą kolejne pokolenia, a wraz z nim ich twórczość. Jestem pod wrażeniem tego, jak się tutaj trzymacie, że macie swoje polskie gazety, biblioteki, jak na przykład w Karwinie, gdzie jest placówka z działem literatury polskiej. Że jest pani dyrektor Helena Legowicz, która tak dba o czytelnictwo polskich książek, naprawdę przejęła się swoją misją. Spotkanie w bibliotece było dla mnie naprawdę dużym wydarzeniem. Wracając do gazet, to jestem mile zaskoczony, że one trwają już tyle lat. Z wieloma gazetami, nie tylko tymi wydawanymi poza granicami Polski, jest tak, że po przeczytaniu wyrzuca się je kosza. Tymczasem na Zaolziu robione są zszywki poszczególnych tytułów, są zachowywane kolejne roczniki.

A jak ksiądz ocenia kondycję prasy codziennej w Polsce?

Od kilku lat obecnie jest zjawisko przenoszenia treści do internetu. Moja praca, zbieranie gazet, troska idą bardziej w kierunku gazet papierowych. To, co się dzieje, to dla mnie z jednej strony znak czasów, technika cały czas idzie do przodu, z drugiej jednak, jako opiekun biblioteki, traktuję to jako schyłek prasy papierowej. Choć ja sam bardziej wierzę papierowi, niż temu, co znajduję w internecie. W tym ostatnim przypadku czasami występują problemy techniczne, a jak się ma gazetę w rękę, to słychać jej charakterystyczny szelest, niektórzy ślinią palce, żeby przewrócić kolejną kartkę. Tego w interencie nie ma. W do-

bie internetu gazeta papierowa jest reliktem przeszłości. Mam wrażenie, że moja praca, moje zbieranie i szukanie, uwrażliwianie osób na historię, wartości, to często jest robota archeologa.

W swojej wędrówce za Polakami trafił pan już na Zaolzie, Litwę, a także do Anglii i Stanów Zjednoczonych. Jakle kraje zamierza ksiądz jeszcze odwiedzić?

Na pewno nie dotrę wszędzie, na przykład do Japonii. W naszej bibliotece mamy także pismo z tego kraju, przychodzi regularnie. Moim zadaniem jest zbadanie także pewnych zjawisk, dotarcie dla możliwie największej liczby gazet. Na przykład swego czasu do naszej biblioteki trafiały „Jutrzenka” i „Ogniwo”, ale nagle, po 2001 roku, zrobiła się przerwa. Chciałem zorientować się, co się stało. Mam olbrzymie pole do popisu, bo Polacy rozsiani są po najdalszych zakątkach świata. Praktycznie wszędzie są też nasi księża, więc w wielu przypadkach to ich proszę o pomoc, o przysyłanie materiałów, gazet. Dziś poza granicami Polski na misjach jest 250 naszych księży. W Polsce jest nas 150, do tego trzeba jeszcze doliczyć kleryków. Łącznie jest nas 493.

Najbardziej egzotyczne miejsce, w którym obecni są wasi księża?

Nasi księża są tam, gdzie Polacy znaleźli sobie miejsce do życia, gdzie potrzebują duchownego. Na bieżąco reagujemy na potrzeby. Na przykład ostatnio trzech księży zostało przerzuconych z Australii do Anglii. Nasz przełożony generalny, w skrócie mówimy na niego „general”, niczym strateg przerzuca wojsko tam, gdzie jest bardziej potrzebne, ma więcej do roboty.

Na koniec apel. Z jaką prośbą zwraca się ksiądz do mieszkańców Zaolzia?

Chciałbym wszystkich, którym leżą na sercu Polska, język polski, choć mieszkają poza granicami Rzeczypospolitej, uwrażliwić na zachowanie dziedzictwa, naszej spuścizny. Żebyśmy nie wyrzucali archiwalnych numerów „Głosu Ludu” i innych czasopism, dokumentów, ale oddali je tam, gdzie zostaną zachowane. Takim miejscem na pewno jest Biblioteka Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej. Przyjmujemy każdą rzecz, która została wydana poza granicami Polski, skatalogujemy ją, dajemy gwarancję, że zostanie dla potomnych. Nasza placówka chce zachować wszystko to, co dotyczy Polaków, twórczości polskiej.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

reklama

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki

piątek 27. 11. 2009
godz.16.30
Teatr Cieszyński w Czeskim Cieszynie

W programie chóry dziecięce Trallala, Trallalinki oraz Cieszyńnianka

Bilety do nabycia na Wystawie Polskiej Książki w Czeskim Cieszynie, Karwinie, Trzyńcu i Jabłonkowie oraz w Księgarni przy ul. Čapka 7 w Czeskim Cieszynie

Impreza realizowana przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC

Rodzinna herbatka
czyli rodzinne spotkanie
z Wandą Chotomską

Jak wychować czytelnika

O czytaniu, rynku wydawniczym oraz statystykach rozmawiamy z Wiesławą Jędrzejczykową, właścicielką wydawnictwa „Literatura”, którego książki co roku „przyjeżdżają” na Zaolzie na Wystawę Polskiej Książki.

Podobno mało czytamy, coraz gorzej piszemy i wysławiamy się. Tak przynajmniej wynika ze statystyk. Czy naprawdę jest aż tak źle? Rynek wydawniczy odczuwa to zjawisko?

To ciekawe, jak statystyka odbiega od praktyki. Wszystkie statystyki mówią, że czytelnictwo upada, i równocześnie wszystkie statystyki mówią, że rynek wydawniczy ma się coraz lepiej. Jak to pogodzić? Niewątpliwie, żeby wychować przyszłego dorosłego wykształconego człowieka, potrafiącego wyrazić swoje myśli, a przede wszystkim myślącego – musimy kształtować go w dzieciństwie. A więc namawiać do czytania w taki sposób, żeby zrozumiał, że czytanie to przyjemność, a nie tylko pożytek.

„Literatura” wydaje książki dla dzieci i młodzieży. Czy mali czytelnicy „nadganiają” te dramatyczne statystyki czytelnictwa?

Mimo że dzieci są najważniejsze, zdecydowanie większe nakłady osiągają książki dla dorosłych czytelników. Edukację czytelniczą w naszym kraju postrzegam jako ciągle niewystarczającą, a muszę zaznaczyć, że „niewystarczająca” to eufemizm.

Nowe pokolenie polskich pisarzy dla

Wiesława Jędrzejczykowa (z prawej) z pisarzami w Teatrze Cieszyńskim na imprezie „Z książką na walizkach”.

dzieci jest dosyć liczne. To znaczy, że znajdują swoich odbiorców?

Od 2000 roku obserwujemy „wysyp” nowych, dobrych nazwisk. Wydawnictwu „Literatura” udało się wypromować kilka znaczących autorów. Oczywiście, że znajdują swoich odbiorców, a nawet fanów, ciągle jednak, jak powiedziałam, jest ich za mało. Pisarzy dla dzieci jest faktycznie dużo i zaczynającym autorom bardzo trudno znaleźć sobie miejsce na tym rynku. Nasze wydawnictwo

specjalizuje się w wydawaniu i promowaniu pisarzy polskich. Nie jest to jednak takie proste wypromować nowego autora. Jeśli książka jest dobra, jeśli zdobyła jakąś nagrodę, to może to troszeczkę pomóc. Trzeba jednak dalej nad tym pracować, informować biblioteki i czytelników, organizować spotkania autorskie.

Dlaczego akurat spotkania autorskie są dobrą formą promowania czytelnictwa? Co takiego jest w spotkaniu z pisarzem?

Spotkanie z twórcą zawsze jest inspirujące. W tym wypadku powinno zainspirować do czytania. Ale też czasem do przewartościowania tego, co nas otacza. Od roku 2000 lub 2001 zauważyliśmy większe zainteresowanie organizowaniem spotkań autorskich, może w bibliotekach zmienił się też sposób promowania książki.

Czy można zaszczeplić pasję czytania dziecku wychowanemu w domu, w którym nie ma książek, w którym się nie czyta?

Na pewno jest to dużo trudniejsze, niż w wypadku domu, w którym są książki. I tu znów wróć do promocji czytelnictwa poprzez spotkania autorskie: dziecko powinno wyjść z takiego spotkania nie tylko ze świadomością, że rozmawiało z pisarzem, twórcą, ale również z książką! Kładziemy na to duży nacisk w ślad za prof. Papużyńską: taka książka z autografem to załączek domowej biblioteczki i być może początek uczestnictwa w kulturze, który zaczyna się od czytania.

Polskie książki, polscy pisarze nierzadko wędrują też na Zaolzie. Była pani tu już ze swoim wydawnictwem kilkakrotnie.

Owszem, byłam. Towarzyszyłam pisarzom wydającym w wydawnictwie „Literatura” podczas akcji „Z książką na walizkach”, organizowanej wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Polskiej Książki. Bardzo podobalo mi się wielkie zaangażowanie, z jakim przygotowywane są dzieci do spotkania z pisarzem. W tym roku na spotkanie z Wandą Chotomską dzieci przygotowały przedstawienie. To fantastyczne!

ELŻBIETA PRZYCKO

Czy biblioteka ma przyszłość?

Przez kilka dni to pytanie jak bumerang wracało w mych myślach, łącznie ze wspomnieniami z mojego ponad trzydziestoletniego zawodowego życia w świecie bibliotek i książki. Jak w filmie przewijały mi się wspomnienia zmian, jakie na przestrzeni tych lat odnotowałam w mej pamięci.

Od druczka do komputera

Kiedy w 1974 roku rozpoczynałam studia bibliotekarskie, pierwszy semestr zajęć z bibliotekarstwa poświęciliśmy w dużej mierze na naukę i szlifowanie druczku bibliotecznego. Prowadzący te zajęcia wykładowca grzmiał nade mną: „Pani Hebda, czy to jest druczek biblioteczny????”, a na moje nieśmiałe pytanie, po co mi druczek biblioteczny, kiedy istnieją maszyny do pisania, odpowiedział: „Oj, nie wszędzie i nie wiadomo, gdzie przyjdzie pani pracować”. Na szczęście nie trafiłam nigdy do biblioteki, gdzie korzystanie z druczku bibliotecznego byłoby konieczne, zresztą do dziś nie zgłębiłam jego tajemnic.

Na trzecim roku studiów w ramach zajęć z informatyki pokazano nam ówczesny cud techniki – komputer Odra, produkowany od 1974 roku w Zakładach Elektronicznych Elwro we Wrocławiu, a zajmujący powierzchnię przeciętnego warszawskiego mieszkania. Prawdę mówiąc, wtedy nie rozumiałam w ogóle, jak to działa, i byłam przekonana, że nigdy w swym życiu zawodowym z tym monstrem się nie spotkam. Do niedawna byłam przekonana, że Odra dawno już odeszły do lamusa. Przygotowując ten referat zajrzałam do internetu i dowiedziałam się, że jeden z ostatnich egzemplarzy Odry wyszedł z użytku po 29 latach bezawaryjnej pra-

cy jako główna sterownia dystrybucji wrocławskiego przedsiębiorstwa Hutmen, a ostatnia zaś Odra działa jeszcze na stacji PKP Wrocław Brochów.

W 1980 roku, już jako pracownik biblioteki w Karwinie, na konferencji w Warszawie, gdzie między innymi prezentowano pierwsze podłączenia komputerowe do katalogów w Centralnej Bibliotece Wojewódzkiej w Warszawie, spotkałam się z docent Haną Vodičkovą, wówczas pracownikiem katedry bibliotekoznawstwa i informacji naukowej Uniwersytetu Karola w Pradze. Wtedy bardzo sceptycznie podchodziłam do jej zapewnienia, że w ciągu pięciu lat każda biblioteka powiatowa w Czechach będzie miała końcówkę terminalu łączącą ją katalogiem centralnym Biblioteki Narodowej. Mój sceptycyzm wynikał między innymi z tego, że w swej placówce bibliotecznego borykałam się z problemem zakupu tablicy magnetycznej potrzebnej do lekcji przysposobienia bibliotecznego, a o końcówce terminalu nikt nawet nie myślał, a niewiele słyszało.

Mój sceptycyzm wobec prognoz docent Vodičkovy był uzasadniony, ale tylko w stosunku do cezury czasowej. Od kilku lat katalogi on-line są standardem znakomicie ułatwiającym i poszerzającym dostęp do katalogów, nie tylko Biblioteki Narodowej, ale większości bibliotek na świecie, a dostęp ten zapewniają nie tylko biblioteki powiatowe,

ale każda najmniejsza placówka biblioteczna i informacyjna, a każdy użytkownik może korzystać z tego dobrodziejstwa posługując się własnym łączem internetowym.

Liczy się informacja

W roku 1978 kończyłam studia w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Warszawskiego, który od swego powstania w 1951 roku nosił nazwę Katedra Bibliotekoznawstwa, a poszerzenie zakresu kształcenia o tematykę dokumentacji i informacji naukowej spowodowało dodanie do nazwy kolejnego członu: informacja naukowa. W niespełna 30 lat później – w 1997 roku, po raz kolejny zmieniono nazwę, tym razem zamieniając kolejność członów zgodnie z preferencjami kierunków kształcenia i dziś nosi on nazwę Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych. Nowe technologie i komputeryzacja zmieniały na przestrzeni lat oczekiwania wobec bibliotekarza. Dzisiaj od bibliotekarza i pracownika informacji oczekuje się złożonych specjalistycznych kwalifikacji oraz umiejętności dynamicznego przekształcania środowiska informacyjnego. Nie znaczy to jednak, że dzisiejszy pracownik biblioteki czy centrum informacji może obejść się bez wiadomości, które od wieków stanowią podstawę naszego zawodu.

Niedawno byłam na spotkaniu promującym Śląską Bibliotekę Cyfrową. Inicjatywa, którą można śmiało nazwać technologią przyszłości – digitalizacja materiałów źródłowych – stwarza użytkownikom możliwości nieograniczonego dotarcia do poszukiwanych informacji, korzystania z zasobów książnic i archiwów, które bez digi-

talizacji byłyby dla zwykłego śmiertelnika niedostępne. A jednak w tej sytuacji nie ma dylematu, co było pierwsze – jajko czy kura – podstawa do cyfrowego zapisu w SBC zawsze jest materiał źródłowy w drukowanej formie, a nowa technologia to tylko znakomity sposób na jego udostępnienie.

Internet to nie wszystko

Z drugiej strony internet i jego zasoby dają nieograniczone pole dostępu do informacji. Czy aby na pewno? Niedawno w mojej bibliotece pojawił się użytkownik, bo trudno mi go nazwać czytelnikiem. Potrzebował skorzystać z internetu, niestety problemy techniczne nie pozwoliły na połączenie się z siecią, zdarza się to wszędzie – brak prądu, przerwa techniczna czy zwykłe nieprzyjające warunki atmosferyczne. Zaproponowałam więc wyszukanie, zresztą błahiej informacji, w encyklopedii i tu natrafiłam na problem – młodzieniec miał trudności z poruszaniem się w encyklopedii, po prostu nie miał praktyki w posługiwaniu się alfabetem, przecież w internecie tego się nie wymaga. I tu wpadłam na pomysł, by w ramach szkoły przeżycia i przetrwania, tak modnych w dzisiejszym świecie, każdemu ze studentów na dzień przed egzaminem czy kolokwium odciać dostęp do internetu, by musiał się przygotować na podstawie tradycyjnych dokumentów. Na pewno doświadczenie to miało by pozytywny wpływ na samodzielność myślenia.

Wiem, że dopóki będę działać na niwie bibliotekarskiej, nie dam się zwariować i nie skreślę z działań biblioteki tradycyjnej książki z szelazycznymi kartkami, gdzie każdą kartkę trzeba przerzucić, a nie prze-

sunąć kliknięciem. Sama nie zrezygnuję z wieczornych lektur w fotelu. Nie znaczy to, bym twierdziła, że nowe technologie, nowe wyzwania, nowe formy pracy nie są potrzebne. Nasz zawód wymaga ciągłych zmian – u mnie proces ten przebiegał od druczku bibliotecznego do komputera, u moich młodszych koleżanek i kolegów od komputera do... I tu pytanie pozostawiam otwarte, bo przy dzisiejszym rozwoju nowych technologii nie wiem, do czego.

Nie dajmy się jednak zwariować – od wieków każda epoka, każdy wiek, każde dziesięciolecie, ba, każdy rok i dzień przynoszą nowe rozwiązania, nowe technologie – jedne z nich się sprawdzają i wchodzą często niezauważalnie w nasze życie, inne popadają w niepamięć w wirze historii.

Przyszłość bibliotek

Biblioteka jako przybytek informacji i źródło wiedzy, bibliotekarz jako zawód, funkcjonują w kulturze od ponad 3500 lat. Nowe technologie nie tylko mogą, ale muszą wejść w mury bibliotek, usprawnić i poszerzyć ich usługi. Nie są jednak w stanie jej zastąpić. Przyszłość bibliotek widzę więc w umiejętnym i zrównoważonym rozwoju, kładąc nacisk na wykorzystywanie i wprowadzanie nowych technologii do naszych usług. Z drugiej strony powinniśmy nadal wymagać od naszych użytkowników samodzielnego myślenia, umiejętności segregowania informacji i logicznego myślenia. A tego bez korzystania z tradycyjnych technik, a przede wszystkim wdrażania fundamentalnej zasady nauki czytania ze zrozumieniem, nie da się osiągnąć.

HELENA LEGOWICZ

wystawa polskiej książki

Listopad na Zaolziu to miesiąc książki

Listopad w kulturalnym kalendarzu Zaolzia już od lat kojarzy się z książką i promocją czytelnictwa. Od 10 lat działa na tym polu Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki, które przy współpracy z bibliotekami i kołami PZKO w regionie przygotowuje Wystawę Polskiej Książki oraz szereg imprez promujących czytelnictwo, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

W tym roku cykl rozpoczyna się już 4 listopada o godz. 16.00 w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego. Wernisaż połączony jest z rozpoczęciem imprezy „Z książką na walizkach”. Wezmą w nim udział autorka Agnieszka Frączek i ilustratorka Małgorzata Flis, które w pierwszych dniach listopada odbywają spotkania w szkołach i bibliotekach naszego regionu. Na wystawie, jak co roku, każdy może znaleźć coś dla siebie. Literaturę dla dzieci prezentują wydawnictwa Literatura, Nasza Księgarnia, Siedmióróg, Debit, Zielona Sowa oraz BIS. Publikacje naukowe zwiedzający znajdą w prezentacji wydawnictw: Wiedza Powszechna, DiG, Universitas, Ossolineum oraz Veda, specjalizującego się w publikacjach o Warszawie. Szczególne miejsce zajmują prezentacje wydawnictw uniwersyteckich Wrocławskiego, Warszawskiego

go i Jagiellońskiego, Fundacji Zeszytów Literackich oraz Biblioteki Narodowej – książki te rzadko można spotkać w księgarniach, zarówno tych tradycyjnych, jak i internetowych. Bogatą ofertę swych publikacji oferuje wydawnictwo Muza, prezentując zarówno beletrystykę, literaturę dla dzieci, jak i literaturę popularno-naukową. Wydawnictwa Czytelnik i Noir sur Blanc to przede wszystkim dobra literatura piękna. Rebis natomiast zadowoli miłośników najnowszej historii swoją prezentacją pozycji naukowych o II wojnie światowej.

Dla zwiedzających organizatorzy przygotowali dwie nietypowe prezentacje – pierwsza to wystawa wydawnictw twórczości Juliusza Słowackiego. Tegoroczna, 200. rocznica urodzin wieszczka, przeszła bowiem na Zaolziu bez większego echa i prezentacja twórczo-

ści Słowackiego pozwoli odświeżyć zwiędzającym utwory znane z czasów szkolnych, a może zachęci do sięgnięcia do dawno zapomnianych lektur wieszczka. Przy okazji można będzie podziwiać różne szaty graficzne książek, które organizatorzy przygotowali zarówno ze zbiorów bibliotecznych i prywatnych, jak i nowości księgarskich.

Druga prezentacja to książki Wandy Chotomskiej, także wybrane z zasobów bibliotecznych oraz z

najnowszej produkcji wydawniczej. Wanda Chotomska kilkakrotnie gościła na naszym terenie i na pewno w wielu domowych bibliotekach znajdują się jej książki z dedykacjami. Zapraszamy wszystkich do wspólnej zabawy – w czasie trwania czterech edycji wystawy w Czeskim Cieszynie, Karwinie, Trzyczcu i Jabłonkowie wystarczy przynieść i pokazać książkę z dedykacją autorki. Dedykacje zostaną skserowane i z odbitek stworzymy w ten sposób

książkę dedykacji Wandy Chotomskiej dla Zaolziaków. Wszystkie dedykacje wezmą udział w losowaniu nagród, którymi są trzy zestawy książek Wandy Chotomskiej o wartości 500 koron z osobistymi dedykacjami oraz 10 biletów na Rodziną Herbatkę, czyli rodzinne spotkanie z Wandą Chotomską, które odbędzie się 27 listopada w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie.

Zapraszamy wszystkich na wernisaż, a także do odwiedzania kolejnych edycji w Karwinie, Trzyczcu i Jabłonkowie i dobrego spotkania z książką. Liczymy na to, że także grupy szkolne odwiedzą wystawę. Organizatorów martwi coraz mniej udział szkół odwiedzających wystawę książki. Spotykają się z negatywną postawą rodziców, na co wpływ ma, niestety, sytuacja finansowa. Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby dzieci zaznały się z propozycjami wydawniczymi bez ich zakupu. Następna, dużo atrakcyjniejsza alternatywa, jest dla rodziców zgłoszenie dziecka do biblioteki. Roczna rejestracja jest tańsza od średniej ceny książki, a dziecku umożliwia korzystanie ze wszystkich usług, jakie instytucja tego rodzaju oferuje. (hl)

Zajrzą na wernisaż

Agnieszka Frączek – autorka książek i opowiadań dla dzieci, okrzyknięta przez krytykę literacką mianem współczesnego Brzechwy. Wydaje od kilku lat, jej książki polecane są przez logopedów. Z zawodu jest germanistką, leksykografem, doktorem nauk humanistycznych na Uniwersytecie Warszawskim. W 2008 roku za książkę „Dobre obyczaje, czyli z przyrodą za pan brat” otrzymała nagrodę Edukacja XXI. Wydała m.in.: „Trzeszczki, czyli trzeszczące wierszyki”, „Kanapka i innych wierszy kapka”, „Kelner Kornel i inne wiersze niesforne”, „Baniałuki do zabawy i nauki”, „Granie w tranie, czyli wiersze trudne niesłychanie”, „Cichopotam”.

Małgorzata Flis – ilustratorka wydawnictwa „Literatura”, absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Uprawia malarstwo, pastele, grafikę projektową, tworzy ilustracje. Potrafi jednym zdecydowanym pociągnięciem pędzla namalować sylwetkę zwierzęcia i zapisać jego kształt i ruch. Zilustrowała m.in. cykl książek o świstaku Gwizdku, „Bajkowy słownik polsko-angielski i angielsko-polski dla dzieci”, „Kelnera Kornela” i „Muzyczną zgraję”. (ep)

SONDA

Co czytamy?

Kazimierz Cieślak, Guły

Na czytanie książek mam bardzo mało czasu. Jeżeli mam wolną chwilę, to lubię czytać czasopisma fachowe z dziedziny techniki i przyrody. W związku z tym, że z wykształcenia jestem też muzykiem i jest to moje hobby, czytam też czasopisma muzyczne. Jeśli chodzi o książki, czytam je raczej rzadko. Wolę książki łatwiejsze w odbiorze, przy których można się zrelaksować. Zawsze odwiedzam Wystawę Polskiej Książki, kupuję tam już prezent pod choinkę dla żony lub synów. Kiedy czasem wybieramy się z żoną na zakupy do Cieszyna, to w czasie, gdy żona odwiedza sklepy na ulicy Głębokiej, ja czekając na nią zaglądam do księgarni.

Ilona Hudeczek, Czeski Cieszyn

Czytam bardzo intensywnie w czasie wakacji, nadrobię cały rok, bo na co dzień nie mam czasu. Czytam literaturę fachową i czasopisma związane z moim zawodem – jestem nauczycielką w przedszkolu. W wolnej chwili lubię kryminały i raczej lżejsze książki. Książki, które najbardziej pamiętam, które wywarły na mnie ogromne wrażenie, to „Imię róży” Umberto Eco oraz „Bóg Nilu” i inne książki z serii egipskiej Wilbura Smitha. Na bieżąco czytam literaturę fachową, interesuję się też psychologią i z tej dziedziny staram się poszerzać wiedzę, czytam też dużo informacji, artykułów w internecie. Co roku odwiedzam wystawę Polskiej Książki w Czeskim Cieszynie.

Maria Chraścina, Czeski Cieszyn

Czytam dużo, w domu mamy książki o historii, o Zaolziu, o polityce, także dużo pozycji fachowych, które czyta mój mąż. Interesuje nas też literatura dla dzieci, bo mamy dużo wnuków, więc jest dla kogo kupować książki. Zawsze chodzę na Wystawę Polskiej Książki, sprawdzam, co nowego wyszło, kupuję książki na prezent. Myślę, że taka wystawa jest bardzo potrzebna, informuje o nowościach wydawniczych, o ciekawych wznowieniach, wychodzi naprzeciw czytelnikowi, ułatwia kontakt z książką. Ostatnio czytałam na przykład „Żydówkę z Toledo” Liona Feuchtwangera.

Elżbieta Jedzok, Hawierzów-Sucha

Zwykle w ogóle nie robi mi różnicy, czy czytam po polsku, po czesku czy po słowacku. Czasami nie potrafię sobie nawet potem przypomnieć, w jakim języku czytałam daną książkę, nie jest to dla mnie istotne. Moimi ulubionymi autorami są na przykład japoński pisarz Haruki Murakami, bardzo lubię wszystkie jego książki, a z polskich autorów czytam Olę Tokarczuk, bardzo polecam na przykład jej książkę „Prawiek i inne czasy”, jest naprawdę niesamowita. Z tego samego „worka” chętnie czytam też Gabrieli Garcíę Márqueza. Czytam dużo, a książki kupuję zazwyczaj przez internet. (ep)

FOT. MAREK SANTARIUS

Pytania konkursowe Konkursu Czytelniczego 2009

klasy I-V

Kazimierz Szymeczko

»Kłopoty

Komendanta Roka«

1. W tradycji ludowej znany jest zwyczaj związany z przełomem zimy i wiosny, o którym mowa również w książce. Jak nazywa się ten obrządek – symbol odchodzącej zimy?

2. Lipiec – jak wiadomo – miał wypadek. Użądliły go pszczoły. Owady ominęły tylko jedną część ciała. Gdzie nie zostawiły żąda?
3. Kto wyprzągnął renifery z sań św. Mikołaja i dokąd je zaprowadził?
4. Uzupełnij przysłowie o zimnych ogródkach: „... żli na ogródki chłopacy”
5. Które zwierzęta kojarzą ci się ze świętami Wielkanocnymi?

klasy VI-IX

Kazimierz Szymeczko

»Milion w pięć dni«

1. Do mapki Zaolzia narysowanej przez autora (sic!) wkraśli błąd gramatyczny. Czy zauważyłeś w jakim wyrażeniu? Podaj poprawną formę.
2. Miasto Karwina ma 9 dzielnic, wymień przynajmniej 5 z nich.
3. Stanisław Wigura i Franciszek

4. W książce znajduje się wzmianka o Henryku Jasicku, o jego poglądach na temat udziału Polski w tłumieniu „praskiej wiosny”. Po tym incydencie przestano wydawać jego poezję. Dopiero w 30. rocznicę jego śmierci (2006) ukazał się zbiór pt. „Wiersze”. Kto jest jego wydawcą?

5. Bohaterowie książki odwiedzili pewien zaolziański cmentarz. Na tablicy pod krzyżem przeczytali napis: „Przechodniu, powiedz Polsce...”. W jakiej miejscowości znajduje się ten cmentarz i kto leży w mogile?

Odpowiedzi na pytania należy przesłać w terminie do 11. 11. 2009 pod adresem:

Oddział Literatury Polskiej
Biblioteka Regionalna Karwina
Masarykovo nám. 9/7
733 01 Karwina-Frysztat

lub oddać w księgarni przy ul. Čapka 7 w Czeskim Cieszynie.

Uwaga, do konkursu zostaną zakwalifikowane tylko odpowiedzi z załączonym oryginalnym kuponem – kupony zostaną opublikowane w „Głosie Ludu” w sobotę 31. 10. 2009, we wtorek 3. 11. 2009 oraz w numerze 4. oraz 5. „Naszej Gazetki”.

Wystawa Polskiej Książki 2009

Czeski Cieszyn, Teatr Cieszyński

4. 11. 2009 – wernisaż 16.00
5. 11. 2009 – 8.00-17.00
6. 11. 2009 – 8.00-17.00
7. 11. 2009 – 8.00-12.00

Karwina, Dom PZKO Karwina-Frysztat

8. 11. 2009 – 10.00-16.00
9. 11. 2009 – 8.00-17.00

Trzynec, Dom PZKO im. A. Wawrosza

11. 11. 2009 – 8.00-17.00
12. 11. 2009 – 8.00-14.00

Jabłonków, Dom PZKO

13. 11. 2009 – wernisaż 17.00
14. 11. 2009 – 8.00-16.00
15. 11. 2009 – 8.00-16.00

Wystawie towarzyszy kiermasz książki

Wsparcie finansowe:
Ministerstwo Kultury RG
Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”
Miasto Czeski Cieszyn
Fundusz Kultury Miasta Karwina

Z »Łączką« i »Bystrzycą« na jubileuszowy jarmark

„Malowany jarmark” to nazwa koncertu, na który za dwa tygodnie zaproszą miłośników folkloru do Doku Kultury „Trisia” w Trzyncu zespoły „Bystrzyca” i „Łączka”. Będzie to koncert jubileuszowy. Pierwszy bowiem z zespołów, działający przy bystrzyckim Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Bystrzycy, tańczy już 25 lat. Drugi, którego członkami są uczniowie bystrzyckiej Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny, obchodzić będzie już 45-lecie istnienia.

– Korzenie zorganizowanego ruchu tanecznego w naszej wsi sięgają 1947 roku – powiedział nam dyrektor bystrzyckiej PSP i wicewójt wsi, Roman Wróbel. – Zespół Folklorystyczny „Łączka” działa jednak w naszej szkole od 1964 roku. Powstał on z inicjatywy Anny Wałach, która była jego pierwszą kierowniczką. Później przez prawie 30 lat zespół prowadziła nieżyjąca już nauczycielka Maria Podziemna. Tę zastąpi-

ła przed siedmiu laty Ewa Nemec, z domu Szkandera, która prowadzi też obecnie „Bystrzycę”.

Ewa Nemec sama zaczynała w „Łączce”. – Tańczy już ponad 15 lat, a zespoły prowadzimy wspólnie z mężem, Michałem Nemcem, który pochodzi ze Słowacji. Jeżeli chodzi o „Łączkę”, to pomaga nam Alicja Twardzik – uściśliła kierowniczka obu zespołów. – Zresztą oba zespoły są ściśle powiązane. Tancerze

„Łączki” po ukończeniu szkoły podstawowej zasilają szeregi „Bystrzycy”. Pielęgnowujemy sobie „narybek”.

Ewa i Michał Nemcowie starają się kontynuować pracę swoich poprzedników. – Z tym, że z „Łączką” przez długi czas kultywowaliśmy przede wszystkim folklor i tradycje regionu beskidzkiego. Były jednak także tańce polskie, na przykład lubelskie. Teraz przygotowaliśmy ich

nowy układ, pomogła nam polska choreograf Elżbieta Konaszewska. Poza tym już na jubileuszu „Łączka” zaprezentuje, oprócz naszych góralskich, także huculskie. Mąż opracował też dla zespołu tańce słowackie. Podczas występów towarzyszy nam zaś szkolna kapela góralska „Gróńczek”, której kierownikiem jest Jan Kubeczka.

Także „Bystrzyca” ma w swoim

repertuarze głównie folklor rodzimego Podbeskidzia, prezentowany często w formie widowisk. Ale nie tylko, bo są też suity tańców polskich (rzeszowska, kujawiak z oberekami, polonez czy tańce górali żywieckich), tańce czeskie, słowackie (suity wschodniosłowacka i myjawska), ba, nawet ukraińskie.

Oba zespoły mają na swoim koncie ogromną liczbę występów nie tylko nad Olzą, ale również w Czechach, Polsce, Francji, Niemczech czy na Litwie. –Warto dodać, że od 2008 roku „Bystrzyca” jest współorganizatorem Międzynarodowego Świętojańskiego Festiwalu Folklorystycznego, który odbywa się w bystrzyckim Parku PZKO w czerwcu. Nie zabraknie też nigdy na scenie tancerzy drugiego jubilat, „Łączki” – podkreślił Roman Wróbel.

Koncert jubileuszowy, „Malowany jarmark”, odbędzie się w DK „Trisia” w sobotę 14 listopada o godz. 16.00.

JACEK SIKORA

Zespół MK PZKO „Bystrzyca”.

Uczniowie bystrzyckiej PSP tańczą w zespole „Łączka”.

reklama

Tk Trinecká klimatizace, a.s.

TRINECKÁ KLIMATIZACE A.S.

OFERUJE:

- SYSTEMY KLIMATYZACJI I WENTYLACJI
- DOMÓW RODZINNYCH
- OBIEKTÓW KOMERCYJNYCH
- OBIEKTÓW PRZEMYSŁOWYCH

Informacje na tel. 558 534 794
www.trineckaklimatizace.cz

Tk Trinecká klimatizace, a.s.

Informacje: tel. 558 534 794
www.trineckaklimatizace.cz

SZUKASZ OSZCZĘDNEGO OGRZEWANIA CAŁEGO BUDYNKU?
ROZWIĄZANIEM JEST POMPA CIEPŁA MITSUBISHI – ZUBADAN
100% WYDOLNOŚĆ NAWET PRZY TEMPERATURZE -15°C

Wygody:

- Pompa ciepła bez odwiertów i naziemnych kolektorów
- Bezobsługowa całoroczna eksploatacja
- Niski poziom hałasu
- Szybki zwrot inwestycji

Realizujemy montaż i natychmiastowy serwis wspomnianych pomp ciepła.

reklama

Model promocyjny **ŠkodaRoomster** już od 304 400 Kč

dostarczy Ci komfortowe wyposażenie, jak klimatyzacja, radio Dance, zamek centralny ze zdalnym sterowaniem, 15" koła aluminiowe, bagażnik dachowy i wiele innych.*

Model promocyjny **ŠkodaFabia** już od 249 800 Kč

przyjemnie Cię zaskoczy na przykład klimatyzacją, radiem Beat, zamkiem centralnym ze zdalnym sterowaniem czy elektrycznie sterowanymi przednimi lusterkami.**

Dodatkowo **gwarancja przedłużona na 4 lata**, a w przypadku finansowania auta od **ŠkoFIN** koła zimowe **gratis**.

ŠkoFIN

* Kolorowy dach oraz folie dekoracyjne z dopłatą tylko 6 000 Kč.
** Białe koła oraz 15" koła aluminiowe z dopłatą tylko 6 000 Kč.

Wasz autoryzowany sprzedawca vozów Škoda:

AUTOSERVIS CZUDEK s.r.o.
Karvinská 326
735 61 Chotěbuz
Tel.: 558 711 072
www.autoservisczudek.cz

Návsí 935
739 92 Návsí
Tel.: 558 359 474
www.autoservisczudek.cz

ŠKODA

ZAFUNDUJ SOBIE BOGATE WYPOSAŻENIE

Model promocyjny **ŠkodaRoomster** już od 304 400 Kč

Model promocyjny **ŠkodaFabia** już od 249 800 Kč

Model promocyjny **ŠkodaRoomster** już od 304 400 Kč

Model promocyjny **ŠkodaFabia** już od 249 800 Kč

Vitality **Vitální svět**

5 listopada - SERIA NOWYCH KURSÓW
“PŁYWANIE” niemowląt, maluchów i przedszkolaków w bystrzyckim basenie

nasze motto: ...dobrze śpi Wasz maluszek, kiedy pływa od pieluszek...

Blizsze informacje oraz zgłoszenia elektronicznie znajdziesz na:
WWW.VITALITYSLEZSKO.CZ Martina Kiszová, DiS.
e-mail: martina.kiszova@vitalityslezsko.cz, mob. 732 920 550

VOP GROUP, s.r.o.
Lípová 1128, 737 23 Český Tešín

www.vopgroup.cz e-mail: vopgroup@vopgroup.cz

PROPONUJEMY USŁUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy **558765285**
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)

Serwis opon **558765234**
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg, akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów

Autoblackarstwo i autolakiernia **737215887**

NOWA STACJA PALIW
Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

Luter kontra Halloween

W dniu upamiętniającym symboliczny początek reformacji, 31 października, młodzi luteranie będą mieli okazję spotkać się w kinie Marzenie w Wiśle i wspólnie przeżywać jedyną w swoim rodzaju „Noc z Lutrem” – reformacyjne święto młodzieży.

– Inicjatywa ta stoi w opozycji do mody na świętowanie, obcego nam ze względów kulturowych i wyrosłego z obrzędów pogańskich, Halloween. W Polsce Święto Reformacji, obchodzone 31 października, nie jest dniem wolnym od pracy, ale dla około 75 tys. luteran żyjących w Polsce stanowi symbol odnowy duchowej, której Kościół ewangelicko-augsburski jest spadkobiercą – informuje Bożena Gieźna z Centrum Misji i Ewangelizacji, które jest organizatorem „Nocy z Lutrem”.

– Chcemy zachęcić młodych do refleksji nad swoją tożsamością, a jednocześnie stworzyć możliwość świętowania w formie im najbliższej. Stawiamy przede wszystkim na duchowość – mówi ks. Grzegorz Gieźna, dyrektor CME i ogólnopolski duszpasterz młodzieży Kościoła ewangelicko-augsburskiego.

Uczestnicy spotkania w Wiśle wysłuchają zwiastowania Słowa Bożego, obejrzą miniatury teatralne i prezentację multimedialną. Będą także śpiewać wspólnie z zespołem

Marcin Luter

CME i modlić się. Organizatorzy przewidują, że spotkanie potrwa ok. 2,5 godziny (od 20.00-22.30) i zgromadzi luterską młodzież z całego Śląska Cieszyńskiego. – To spotkanie dla młodych, nie tylko wiekiem, ale przede wszystkim duchem – twierdzi Marcin Podzorski, kierownik Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży CME. Więcej informacji znajdziemy na www.luter.pl.

Święto Reformacji to najważniejsze święto w Kościele luterskim. Upamiętnia początek dzieła odnowy Kościoła chrześcijańskiego, czego symbolem stało się ogłoszenie 31 października 1517 roku przez Marcina Lutra w Wittenberdze 95 tez. Obejmowały one m.in. krytykę ówczesnego Kościoła rzymskokatolickiego i dały początek reformacji. (gc)

Dlaczego jestem cięty na Halloween

Halloween, to nie tylko zabawa, to oddawanie czci szatanowi, kontaktowanie się z nim. Nie pozostanie to bez echa, szatan upomni się o swoje. Szatan chce tylko znieść człowieka, by ten mu oddawał część w miejsce Boga. Zanim wybierzesz się sam, puścisz swoje dzieci, lub zorganizujesz taką „zabawę”, zastanów się czemu ma to służyć.

Święto Halloween zapoczątkowali Celtowie, którzy zamieszkiwali dzisiejsze tereny Anglii, Irlandii, Szkocji, Walii i północnej Francji. Celtyccy kapłani nazywani Druidami czcili boga śmierci Samhain (święto obchodzone w nocy z 31 października na 1 listopada). To właśnie owe święto stanowi źródło tego, co dzisiaj znane jest pod nazwą Halloween.

Rokrocznie w dniu 31 października Celtowie wyruszali w odwiedziny do okolicznych domostw, domagając się poczęstunku (według niektórych źródeł żądanie dotyczyło wydania im młodej dziewczyny, która miałaby być spalona w ofierze dla Samhaina). Jeżeli ofiara zado-

Jan Byrt

woliła kapłanów, zapalali przed domem świecę zrobioną z ludzkiego tłuszczu i wkładali ją do wyrzeźbionej w rzepie „głowy Jacka O-Lanterna”, co miało chronić domowników przed atakami demonów.

Powiem, że jestem strasznie cięty na to „pseudoświęto”, nie cierpię go. Uważam, że ci, którzy je obchodzą, pod pozorem „zabawy” mimowolnie – metodą małych kroków – wpuszczają szatana do swojego życia. Często wynika to po prostu z niewiedzy na temat genezy tego „święta”. Nie widzę w nim nic

śmiesznego. Zło będzie kiełkować i rosnąć, bo sami na to pozwalamy.

Ale normą jest, że w szkołach publicznych organizuje się na potęgę dyskoteki z przebierankami. To tylko na pozór niewinna zabawa. W tym roku szkolnym w trójkę jednogłośnie z księżmi z Kościoła katolickiego zaprezentowaliśmy mocno w szkole, w której uczymy lekcji religii ewangelicznej i katolickiej, przeciw organizowaniu jakichkolwiek imprez związanych z tym świętem. I poskutkowało – nauczyciele nas wysłuchali i przyznali rację! Koleżanka opowiadała mi, że w szkole w Wilkowicach dzieci na najbliższą papierową trumienkę. Ustawiały je sobie z dumą na ławkach. Myślę, że potrzeba uświadamiać przede wszystkim rodziców i nauczycieli.

Kiedys zdamy sprawę przed Bogiem, jak wychowaliśmy nasze dzieci – te własne i te nam powierzone. W jakiej to się odbywało atmosferze, jakimi wartościami je przepełniliśmy... KS. JAN BYRT/(gc)

Orłowski kościół do remontu

Do górującego nad Orłową Kościoła Narodzenia Marii Panny powędruje milion koron. Tyle kosztować będzie remont szczytowej fasady i górnych pięter, a także prezbiterium. Na odnowę kościoła pieniądze dała Fundacja OKD. Prace remontowe trwają tu już od lat. – Po remoncie wieży, frontu i południowej strony głównej nawy kościoła, finansowanym przez państwo, OKD i miasto Orłowa, pieniądze się skończyły. Wydawało się, że dalsza inwestycja zostanie na jakiś czas wstrzymana. Dzięki dotacji z Fundacji OKD jeszcze do końca tego roku możemy dokończyć remont fasady – poinformowało biskupstwo Ostrawsko-Opawskie. Odnowa fasady kościoła to najtrudniejsza i najdroższa część całkowitego remontu budynku. Kościół Narodzenia Marii Panny w roku 2006 świętował 100 lat od swego poświęcenia. Ten neogotycki zabytek kultury nazywany jest często „śląskimi Hradczanami”. Architektoniczna perła Orłowej niegdyś jednak o mało co nie zniknęła z powierzchni ziemi. Statykę kościoła naruszyły w latach 70. i 80. szkody górnicze, a w roku 1984 zastanawiano się nawet nad jego wyburzeniem. Ówczesnemu proboszczowi udało się zachować budynek. (ep)

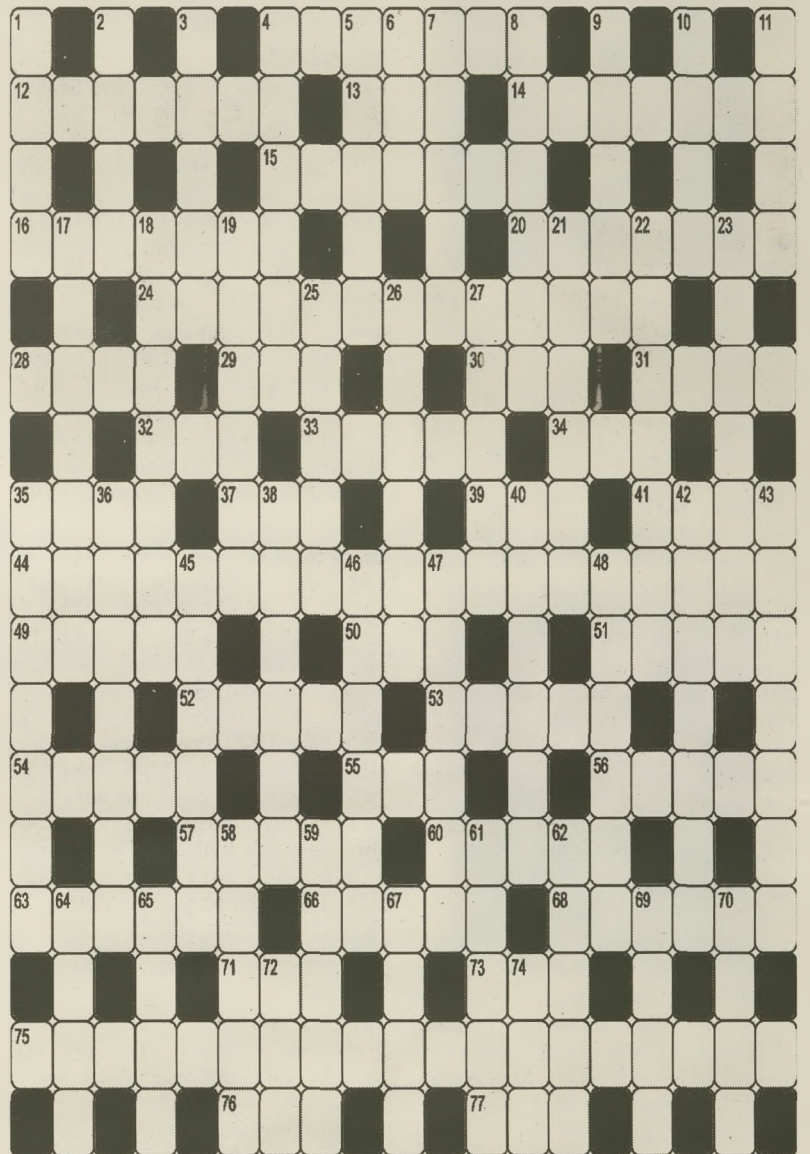

Kościół w Orłowej.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 4. dawne kino 12. między Beskidami a Tatrami 13. wzdłużne wiązanie szkieletu kadłuba jachtu 14. wigilijny do łamania 15. walka treningowa 16. grzyb kapeluszowy 20. wtęt 24. zarządza budynkiem 28. kogut specjalnie tuczony 29. wrześniowa solenizantka 30. czas geologiczny 31. stan pogody 32. Sebastian, brytyjski średniodystansowiec 33. dawna moneta albańska wzorowana na złotym franku 34. model 35. góry od Francji po Słowenię 37. rowek oddzielający jedną płaszczyznę od drugiej 39. pływał po holenderskich kanałach 41. główny składnik powietrza 44. ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Za panowania Zygmunta III Wazy rozgromił wojska moskiewskie) 49. służył do burzenia murów 50. dostojnik z Etiopii 51. kumpel Haśka 52. miarowość biegu 53. osoba nowo obrana na jakiś urząd 54. rekrutacja do wojska 55. wuj z chatą 56. szwajcarska miejscowość 57. skok w bok 60. „chore” państwo 63. odmiana piaskowca 66. Wojciech, kompozytor muzyki filmowej 68. zielona główka z grządk 71. niedopalek papierosa 73. członek ludu germańskiego 75. po prostu skromność 76. „rada” dla Niemca 77. egipski bóg Księżyca.

PIONOWO: 1. pisze powieści 2. smaczne kurczaka 3. pogromca Goliata 4. szczyt w Tatrach Zachodnich 5. „żyrafopodobny” 6. angielski tytuł szlachecki 7. Gustaw, austriacki malarz 8. odgłosy rozmów 9. rozmokła ziemia 10. sztuczny zbiornik wodny 11. rozżarzona cząstka 17. bunt 18. szczepionka 19. miasto nad Sommą z katedrą Notre Dame 21. naczynia kuchenne 22. wyspa przybrzeżna Nowej Zelandii 23. popularna zabawa rodem z Japonii 25. paliwo do diesla 26. ranga 27. mebel z półkami 35. stan ogólnej słabości fizycznej 36. najemny robotnik rolny 38. niewielka część całości 40. po nim poznasz cudzoziemca 42. pochyła rynna do transportu urobku 43. mieszka w stolicy Albanii 45. nieproszony gość 46. lyżwy na lato 47. bierze udział w regatach 48. żona perskiego króla Ahaswera 58. żołnierz wojsk inżynieryjnych 59. ośmiu grajków 61. żargon 62. promieniotwórczy fluorowec 64. czepia się psiego ogona 65. wietrzna choroba 67. w kopercie 69. miejsce na udach osoby siedzącej 70. ojciec żony lub męża 72. grecka litera 74. żona Lennona. Opr. JO

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 24 października:
HASŁO KOŃCOWE: CO DWIE GŁOWY TO NIE JEDNA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka Mateusza Żmudzińskiego „Świat starożytny i jego cuda”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 6. 11. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Daniel Szymeczek** z Nydku.

ALE HECA

Teściowa ma pretensje do Janka:
– Sumienia nie masz! Czytasz tu sobie gazetę, a twoja żona ciężko pracuje!
– Mojej żony przy pracy nie trzeba pilnować.

Podobno niedawno zmarł pański wspólnik? – Kazik pyta szefa firmy.
– To prawda.
– Czy mógłbym zająć jego miejsce?

– Mnie jest obojętne, ale spytaj pan grabarza.

– Dokąd się wybierasz? – pyta kolegę Franek.
– Idę na próbę chóru.
– A co wy tam robicie?
– Gramy w karty, pijemy piwo, czasem wódkę.
– A kiedy śpiewacie?
– W drodze powrotnej.

SOBOTA 31 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Dwie strony medalu 6.45 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo - Jeszcze więcej tajemnic (s.) 9.30 Ziarno (dla dzieci) 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki - Zabawa u Pluta 10.30 Złota rączka - Halloween (s.) 11.00 Dzwoneczek (film USA) 12.20 Złomek i błędny ogień (film USA) 12.30 Pegaz (mag.) 13.00 Wiadomości 13.20 Małpi gang - Ostateczna rozgrywka 14.00 Mężczyzna twojego życia 15.55 Kosmiczne kolizje - Zderzenia galaktyk 17.00 Teleexpress 17.25 Siostry - Marzenia Matyldy (film pol.) 18.15 Gotowi na ślub (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Raid Maroka - Rajdowe Mistrzostwa Świata 20.10 Słowo prymasa Polski na dzień Wszystkich Świętych 20.20 Zawód szpieg (film USA) 22.40 Pociąg śmierci (film ang.) 0.25 4400 (film USA) 2.05 Bez pardonu - Wartości rodzinne (film USA).

TVP 2

5.50 Świat według Bindi (s.) 6.20 Poezja łączy ludzi 6.30 M jak miłość (s.) 7.25 Barwy szczęścia (s.) 8.35 Kocham cię, Polsko 10.00 W rocznicę reformacji 11.35 Ping (film USA) 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Kryptonim - Inspirator (film pol.) 15.40 Czas honoru - Ślad na fotografii (s.) 16.35 Msza z księdzem Jerzym 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 Krosny, Krosny mim radosny (pr. rozryw.) 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Zabójczy żar: dni zagłady (film USA) 22.45 Panorama 23.10 Sport-telegram 23.25 Załoga (film USA) 1.05 Rzym (film ang.) 2.10 Julia wraca do domu (film niem.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.08 Przegląd prasy 6.22 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 6.34 Raport z Polski ekstra 7.45 Aktualności flesz 8.00 Pora na kulturę (mag.) 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta - Niepokój i troska (s.) 9.10 Infonuta 10.15 Cyber świat 11.00 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Transporter 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Telenowyny 15.00 Było, nie minęło kronika zwiadowców historii 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... (pr. muz.) 17.15 Biznes poradnik 17.30 Aktualności 18.00 Aktualności 18.30 Śląskie smaki 19.00 Pora na kulturę (mag.) 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Raport z Polski ekstra 21.45 Aktualności 21.57 Po bandzie 22.50 Chwytły codzienne 23.00 Sportowy wieczór (mag.) 23.30 Magazyn kryminalny 997 0.00 Wycieczka (pr. dok.) 0.57 Studio Wschód 1.21 Raport z Polski ekstra 1.45 Prywatne śledztwa.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Co nowego u Scooby'ego? (dla dzieci) 7.45 Niekończąca się opowieść (film kanad.) 9.45 Magazyn UEFA Champions League (sport) 10.15 Ewa gotuje (pr. kulinarn.) 10.45 Się kręci (mag.) 11.15 Miodowe lata (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 Studio 14.00 Grand Prix Abu Dhabi Kwalifikacje 15.20 Jaś Fasola (film ang.) 15.45 Chirurdzy (s.) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa (pr. rozryw.) 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Jak oni śpiewają (pr. rozryw.) 22.20 Gotowe na wszystko (film USA) 0.20 Drapieżcy (film USA) 2.25 Nagroda gwarantowana 3.25 Tajemnice losu (pr. interaktyw.).

TVC 1

5.55 Złote rączki 6.10 Lot 29 (s.) 6.35 Co opowiadało drzewo Kandalii 6.45 Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) 6.50 Dziwne życzenia cielaka Kopytko (s.) 7.00 Sezanie, baw się razem z nami 7.20 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.45 Wszystkie poranki świata: Bali 8.00 Biblijne poszukiwania: Królowa Ester 8.20 Dzikie dziewczyny i miłość (film niem.) 10.05 Baranek Shaun 10.10 Pogotowie kulinarne 10.40 Mrówka Z (film anim.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Styl (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Hobby magazyn 14.10 Film o filmie „Niebo, piekło... zie-

mia” 14.30 Europejska instrukcja obsługi 14.50 Jalsa (s.) 15.40 Tego już za wiele (film USA) 17.10 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Posmak śmierci (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają (transmisja) 21.30 Robin Hood: Księżę złodziei (film USA) 23.50 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.55 Zagadka nieśmiertelności (film USA) 1.30 Eksplozja (film USA).

TVC 2

6.05 Kim jest... Chantal Poullain 6.30 Wiadomości STV 7.00 Po czesku 7.10 Praga, miasto wień 7.25 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta: Tygrys i mnich (cykl dok.) 9.25 Magazyn folklorystyczny 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Magazyn muzyki dętej 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Cyrk Havel (dok.) 12.00 Beck, Jarvis Cocker, Jamie Lidell (koncert) 12.55 Piątka w Pomarańczu (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.45 Sabotaż (mag.) 14.15 Simpsonowie (s. anim.) 14.35 Samuraje 15.00 Darwin (dok.) 15.55 Kamera w podróży (mag.) 16.45 Mississippi: ol' man river (dok.) 17.40 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 18.00 Wędrowki za sztuką 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Uczniowie i mistrzowie w Luhačovicach (koncert) 20.00 Zapraszamy do teatru: Biesy (Divadlo v Dlouhé) 23.10 Teatr żyje! (mag.) 23.45 Noc z Andělem 1.15 Afrykański blues (dok.) 2.15 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.05 Spiderman (s. anim.) 6.35 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.00 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 SpongeBob Kanciastoparty (s. anim.) 8.00 Magia zmysłów (film USA-br.) 9.50 Jesteś oszustem (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.35 Moralność ponad wszystko (film czes.) 14.05 Crusoe (s.) 15.05 Jak poetom smakuje życie (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołów 17.55 Przymaki Babicy (mag. kul.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Taka zwykła rodzina (film czes.) 22.00 Bestia (film kop.) 23.45 Zbyt późne popołudnie Fauna (film czes.) 1.45 Dzwoncie do TV Nova.

PRIMA

6.05 Party z kucharzem 6.35 Samuraj Jack (s. anim.) 7.00 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.25 Bajer z Bel-Air (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.25 Salon samochodowy 9.35 M.A.S.H. (s.) 10.25 Megapowódź (dok.) 11.30 Columbo (s.) 13.25 Orły Temidy (film USA) 15.45 Mickey Niebieskie Oko (film USA-br.) 17.55 Plotkara (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Królestwo niebieskie (film kop.) 23.10 Jarhead (film niem.-USA) 1.35 Koszmary (film USA) 3.20 Zadzwoń do jasnovidza.

NIEDZIELA 1 LISTOPADA

TVP 1

5.40 Dwie strony medalu (s.) 6.40 Mieszkamy blisko żywiołów - Mieszkamy nad kopalnią 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Małgosia i bućki (dla dzieci) 8.25 Domisie (dla dzieci) 8.55 Bajki rosyjskie - Opowieść starego dębu 9.10 Teleranek 9.40 Warte ryzyka (film ang.) 11.15 Herbert (pr. muz.) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Pamiętamy o Osieckiej 13.40 Biblia - Samson i Dalila (film USA) 15.25 Miłość trwa wiecznie (film USA) 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz - Mag 18.10 Piosenki Starszych Panów pół wieku za nami 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.15 Uwierz w ducha (film USA) 23.30 Wpływ księżycy (film USA) 1.20 Zbrodnia i kara (film pol.) 1.55 Bez końca (film pol.).

TVP 2

5.25 Nowe przygody Pinokia (film USA) 6.55 Tam zostawili swój ślad... 7.00 M jak miłość (s.) 7.55 Barwy szczęścia (s.) 8.55 Tam zostawili swój ślad... 9.05 Cmentarze świata - Meksyk 9.40 Zaczise gwiazd - Maria Pakulnis wspomnienie o Krzysztofie Zaleskim 10.20 Wojciech Cejrow-

ski boso przez świat 10.45 Tam zostawili swój ślad... 11.00 Śmierć na Nilu (film ang.) 13.15 Tam zostawili swój ślad... 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Tam zostawili swój ślad... 14.35 Powrót do tajemniczego ogrodu (film USA) 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Tam zostawili swój ślad... 17.30 Program lokalny 18.00 Pejzaż bez Ciebie 19.00 Tam zostawili swój ślad... 19.10 Marzyciel (film ang.) 20.50 Tam zostawili swój ślad... 21.05 Czas honoru - Grupa Rainera (s.) 22.00 Magazyn Ekstraklasy Szybka piłka 22.45 Panorama 23.20 Śnieżna pułapka (film kanad.) 0.55 Klub Imperatora (film USA).

TV KATOWICE

5.50 Było, nie minęło kronika zwiadowców historii 7.05 Pegaz (mag. kultur.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Krystian Zimerman w Polsce 8.20 Gaude Mater 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicz 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Droga Agaty 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi (mag.) 17.15 Reportaż TVP info 17.30 Aktualności 18.00 Przesłanie pamięci 18.20 W pogardzie i chwale Wojciech Korfanty 19.05 Biała koszula (film pol.) 19.35 Duch Hadyny 20.00 Program publicystyczny 20.50 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 21.55 Hat-trick 23.01 Droga Agaty 23.30 Ze sportowego archiwum Wunderteam powrót legendy 0.01 Planeta według Kreta 0.25 Potrzebni 0.50 Młodzież kontra 1.25 W stronę świata 2.07 U fryzjera 2.32 Potrzebni 2.56 Antysalon Ziemkiewicz.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki (s.) 7.45 Gumisie (dla dzieci) 8.15 Co nowego u Scooby'ego? (s.) 9.15 Kacze opowieści (dla dzieci) 9.45 Między ziemią a niebem (film USA) 11.35 Pajęczyna Charlotte (film USA) 14.00 Grand Prix Abu Dhabi - Wyścig 16.15 Kokon II (film USA) 18.50 Wydarzenia 19.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 20.00 Skazany na śmierć (film USA) 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 Kości (film USA) 23.05 Pytanie do Boga (film USA) 1.05 Red Bull Air Race (sport) 2.15 Magazyn sportowy 3.15 Tajemnice losu.

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 13.55 Film o filmie „Piekło z królową” 14.25 Tęsknota Sherlocka Holmesa (film czes.) 16.00 Retro (mag.) 16.30 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Powódź (film czes.) 21.30 168 godzin (pr. publ.) 22.00 Losowanie Sportki i Szansy 22.05 Sherlock Holmes: Szlachetnie urodzony kawaler (film br.) 0.00 Trup jak ja (s.) 0.45 Semafor itd. (s. dok.) 1.45 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Czy je zechcecie? 7.20 City Folk 2009 - Praga 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od P. Brázdý 9.00 Siedem epok rocka (cykl dok.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.10 Film 2009 (mag.) 10.40 Po powierzchni: Dotyk 11.00 Transmisja Mszy św. z Brucksi 12.05 Felix Mitterer: Pszenica na autostradzie (teatr) 12.35 Wizyta u Radoana Lukavskiego 13.30 Achilles (ballet) 14.05 Muzyka na zamku w Roztokach 14.25 Notes (mag.) 15.10 Semafor itd. (s. dok.) 16.10 Lekarz na morzu (film br.) 17.40 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.20 Skarby świata (cykl dok.) 18.35 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Krušnohorsk 22.00 Na pływali z A. Banderasem (talk-show) 22.35 Czarny świadek (film

niem.) 0.05 Beck, Jarvis Cocker, Jamie Lidell (koncert) 1.00 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają 2.25 TVC.

NOVA

6.05 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 6.25 Spiderman (s. anim.) 6.50 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.15 SpongeBob Kanciastoparty (s. anim.) 7.40 Różowa pantera (s. anim.) 9.50 Syreny (film USA) 11.30 Formuła I: Grand Prix Abu Dhabi (transmisja) 14.10 Jaś Fasola (s.) 14.40 Tristan i Izolda (film kop.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Obywatelskie judo (mag.) 18.10 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.45 Drzazgi (mag.) 23.10 Burzliwa noc (film USA) 0.45 Na krawędzi prawdy (s.) 2.05 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.15 Tom i Jerry (s. anim.) 7.25 Baby Boom (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 Stalin (s. dok.) 9.25 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 12.50 Powrót do życia (dok.) 13.10 Komisarz Rex (s.) 14.15 Z czeskich młynów (film czes.) 15.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Oxford (s.) 22.15 Sypiając z wrogiem (film USA) 0.20 Przed wschodem słońca (film kop.) 2.10 Zadzwoń do jasnovidza.

PONIEDZIAŁEK 2 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik Malarz 9.30 Świat małych księżniczek - Mogę ją zatrzymać? (film niem.) 9.45 Małe zoo Lucy - Opowieść o niedźwiedziu Borysie (film ang.) 10.00 Tam i z powrotem - Robot Q-T (film austral.) 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec kresowy 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Piosenki Starszych Panów pół wieku za nami 14.20 Niedźwiedzie polarne i grizzly na dalekiej północy (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celnik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub - kulisy 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rzym (film ang.) 21.25 Książę niezłomny (film pol.) 22.40 Lista Schindlera (film pol.) 2.00 Kojak (s.).

TVP 2

6.45 Przystanek praca 7.05 Cmentarze świata - Nowy Jork 7.40 Radiostacja Roscoe - Zemsta (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka (film ang.) 11.35 Twórcy naszej tradycji - Romans z ojczyzną: Maurycy Mochnacki (1803-1834) 12.30 Errata do biografii - Świadkowie Katynia (film pol.) 13.10 Sto tysięcy bocianów (film dok.) 13.35 Znaki czasu (mag.) 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.50 M.A.S.H. (s.) 15.30 Pejzaż bez Ciebie - Czesław Niemen 16.30 Na dobre i na złe (s.) 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Mini wykłady o maxi sprawach - O wrogu i przyjacielu 19.50 Poezja łączy ludzi 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Poza świadomością (film USA) 0.55 Bite i wykorzystywane (film niem.).

TV KATOWICE

7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.15 Raport z Polski 17.30 Aktualności 18.00 Aktualności 18.30 Szeroki kąt 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.50 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 0.00 Wybory w USA 1.05 Minęła 20-ta 1.49 Telekurier bliżej ciebie 2.06 Minął dzień.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Jak oni śpiewają 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Bad Boys II (film USA) 23.15 Słodka zemsta (film USA) 1.20 Prawo miasta (film pol.) 2.20 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezanie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Mata Hari (film czes.) 10.40 Film o filmie „Niebo, piekło... ziemia” 10.55 Jean-Michel Coateau: Podmorska przygoda (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnice Toma Wizarza (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Malawii 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.25 Thelma & Louise (film USA) 0.40 Polityczne spektrum 1.05 Seks w wielkim mieście (s.) 1.35 Córki McLeoda (s.) 2.20 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Kwartet (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.15 Kochamy operę 13.35 Hennings Haus (j. niem.) 13.50 Dzikie dziewczyny i miłość (film niem.) 15.35 Mississippi - ol' man river (dok.) 16.30 Przygody nauki i techniki 17.00 Gambrinus Liga (transmisja meczu piłki nożnej) 19.45 Wiadomości w języku migowym 20.00 Wiadomości z miejsc rodzinnych 1989 (dok.) 20.15 Zapomniany świat komunizmu (dok.) 21.10 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.35 Piękne straty (talk-show) 22.05 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.40 Wydarzenia, komentarze 23.25 Q (mag.) 23.55 Film point 0.55 Smetanova Litomyśl 2009 1.50 Świat książek 2.05 Wspaniałe lata bez kurtyny (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południu (s.) 9.30 Tornado zagłady (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.20 Lenssen i spółka (s.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundy (s.) 13.15 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Dowody zbrodni (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.40 Agenci NCIS (s.) 23.35 Amerykański ninja (film USA) 1.40 Bujne fantazje (s.) 2.10 Talk-show.

PRIMA

6.20 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.10 Tom i Jerry (s. anim.) 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.55 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.50 Medium (s.) 15.50 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.25 Falstarty (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnovidza.

ŻYCZENIA

W tych dniach obchodzi zany życiowy Jubileusz 80-lecia nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia

ANNA HRYCKOWA

z Nawsia

*Za Twoje dobre serce,
za twoje czułe słowa.
Za to że zawsze jesteś
do poświęceń gotowa.
Niech Ci wybija zegar
same szczęśliwe godziny,
tego Ci właśnie życzymy
na Twe urodziny.*

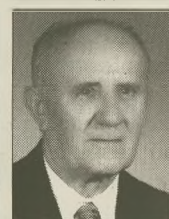
Najbliższa rodzina. GL-706

Memu Szanownemu nauczycielowi

p. JÓZEFOWI NIEMCOWI

ze Stonawy, z okazji dzisiejszego pięknego Jubileuszu życiowego życzę wszystkiego najlepszego, powodzenia i pomyślności, ale przede wszystkim dużo, dużo zdrowia. Władek z Karwiny-Raju. RK-205

WSPOMNIENIA

Dnia 30 października obchodziliśmy 100 lat nasz Tatusz

TEOŚ GATTNAR

Tych co pamiętają, o ciche wspomnienie proszą córki z rodzinami. RK-203

Co W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Noc w muzeum 2 (31-2, godz. 15.30); Kněžna Libuše (31-2, godz. 17.45); O złotej rybce (1, godz. 14.00); Miłość chodzą po ludziach (1, 2, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Kłopoty i inne zjawiska pogodowe (31, 1, godz. 15.30, 17.45); Surogaci (31, 1, godz. 20.00; 2, godz. 17.00); Gamer (2, godz. 20.00); **Ex:** Two Lovers (31, godz. 19.00); T.M.A. (1, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Muži v říji (31, 1, godz. 15.30; 2, godz. 17.30); Hodinu neviš (31, 1, godz. 17.30; 2, godz. 16.00); SAW VI (31, 1, godz. 20.00); Przerwane objęcia (2, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Wrogowie publiczni (31, godz. 18.00); **CIESZYN - Piast:** Przypadkowy mąż (31, 2, godz. 15.00); Do Czech razy sztuka (31, 2, godz. 16.45); Przerwane objęcia (31, 2, godz. 18.30); Weronika postanawia umrzeć (31, 2, godz. 20.45).

Co W TERENIE

CZ. CIESZYN - Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny ZG PZKO w Cz. Cieszynie zaprasza na wykład Krzysztofa Łojana, pracownika Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach pt.: „Od Jałty do okrągłego stołu. Polacy w walce z systemem komunistycznym”, w dniu 5. 11. o godz. 17.00 do auli Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie.

CZ. CIESZYN-MOSTY - Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na smażenie placków 7. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN-OSIEDLE - MK PZKO zaprasza do zwiedzania Muzeum Śląska Cieszyńskiego z przewodnikiem. Zbiórka na moście przy ul. Strzelniczej w niedzielę 8. 11. o godz. 9.30. Po zwiedzaniu możliwość odwiedzenia kawiarni przy muzeum.

BYSTRZYCA - Klub Seniora przy

*Kochana Mamo,
choć niepełna sześć lat temu
odeszłaś od nas do wieczności,
wciąż jesteś obecna w naszej pamięci...*

Dnia 1 listopada obchodziłaby 80. urodziny nasza Najdroższa Mama,

śp. ANNA MARTYNKOWA

z Jabłonkowa. O chwilę wspomnień proszą córka Irena i syn Oskar z rodzinami. GL-713

W niedzielę, 1 listopada 2009, minie już dziesiąta rocznica śmierci naszego Najdroższego i Kochanego

**śp. WŁADYSŁAWA
HLIŚNIKOWSKIEGO**

z Lesznej Dolnej. Wszystkich, którzy Go znali, prosimy o chwilę wspomnień i zadumy. Najbliższa rodzina. GL-703

Kto w sercach i pamięci żyje, ten nie umiera.

Dnia 4. 11. mija piąta rocznica, kiedy na zawsze ucichło serce naszej Najdroższej i Ukochanej Mamusi, Babci i Prababci

śp. HELENY LAJCZYKOWEJ

z Karwiny-Łąk. O chwilę wspomnień oraz cichą modlitwę proszą synowie Henryk i Zbyszek z rodziną. RK-202

MK PZKO zaprasza na prelekcję „Tematy religijne, które odbędzie się w środę 4. 11. o godz. 17.00 w Domu PZKO.

ZESPÓŁ OLDRZYCHOWICE dzięki wszystkim za pomoc przy organizacji Koncertu Jubileuszowego, MK PZKO w Oldrzychowicach, Miastu Trzyniec, ZG PZKO, „Wspólnocie Polskiej”, Kongresowi Polaków, wszystkim sponsorom, byłym i teraźniejszym członkom oraz licznie zebranej publiczności. Zapraszamy już teraz wszystkich naszych sympatyków na powtórkę koncertu 10. 4. 2010 do Domu Kultury Trisia w Trzyńcu.

▲ Zapraszamy do polskiej szkoły w Oldrzychowicach na próby dziecięcego zespołu „Tyra” w piątki w godz. 15-16 dla dzieci w wieku 6-11 lat i na próby „Młodych Oldrzychowic” w piątki w godz. 17-19 dla 12-16 letnich.

WĘDRYNIA - Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 3. 11. o godz. 15.00 do Czytelni.

LESZNA DOLNA - MK PZKO organizuje dla chętnych wyjazd na przedsięwzięcie zakupy do Polski, w niedzielę 22. 11. - Wapienica koło Bielska-Białej (targowisko) oraz supermarket Auchan w Bielsku-Białej. Odjazd z Domu PZKO w Lesz-

nej Dolnej o godz. 8.00, powrót około godz. 17.00. Cena biletu (autobus) wynosi 120 kc. Zgłoszenia przyjmuje Renata Szkucikowa pod nr. 604 145 436 lub 558 335 723, codziennie po godz. 18.00 do 9. 11.

OBWÓD KARWINA - Przedjaz-dowa konferencja obwodowa odbędzie się 3. 11. od godz. 16.00 w Domu PZKO Karwina-Raj. Udział prezesów i delegatów na konferencji obowiązkowy.

KWMBLM (Klub Wspaniałych Mężczyzn bez Łatających Maszyn) - informuje, że rejskarty na „Rejs sylwestrowy”, czyli miejscówki na Sylwestra 2009 w Domu Polskim Żwirki i Wigury w Cierlicku, można zakupić u Wiesława Drobisza w sklepie Elmax w Cz. Cieszynie (na rynku) 4. 11. po godz. 18.00 - więcej na www.kwmbml.tesinsko.cz.

TRZYNIEC - PSP Trzyniec 1 przy ul. Dworcowej zaprasza dawnych uczniów na zjazd absolwentów 7. 11. W tym roku spotykają się absolwenci z roczników 1948/49, 1953/54 itd., co 5 lat.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiekolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki

Delegaci XXI Zjazdu PZKO

1. Obwodowe Konferencje Zjazdowe:

Bystrzyca.....	2. 11. - 17.30 - Bystrzyca
Karwina.....	3. 11. - 16.00 - Raj
Bogumin.....	3. 11. - 16.30 - Skrzeczów
Hawierzów.....	4. 11. - 16.00 - Będowice
SUSTOL.....	5. 11. - 17.30 - Olbrachcice
Jabłonków.....	11. 11. - 16.00 - Jabłonków
Orłowa.....	12. 11. - 16.00 - O. Lutynia
Cz. Cieszyn.....	6. 11. - 15.00 - ZG Cz. Cieszyn
Trzyniec.....	19. 11. - 15.30 - Trzyniec Miasto
Gnojnik.....	20. 11. - 16.30 - Gnojnik

2. Komisja statutowa informuje o możliwości zgłaszania poprawek do statutu PZKO umieszczonego na stronie internetowej www.pzko.cz. Pisemne propozycje prosimy kierować pod adres: PZKO Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 28, lub na e-mail: prezes@pzko.cz, w terminie do 15. 11. br.

3. Zjazd odbędzie się 5. 12. br. w Domu Robotniczym w Suchej Górnej.

Spółka handlowa **ABIRON s.r.o.**

poszukuje przedstawiciela handlowego

Proponujemy:

Ciekawą pracę na terenie całej Republiki Czeskiej, umowę o pracy, biuro, samochód służbowy, telefon i komputer.

Oczekujemy:

Samodzielność, zdolności handlowe, podstawową znajomość księgowości, znajomość języka polskiego, swobodne dysponowanie swoim czasem i chęć do częstych wyjazdów służbowych.

Życiorys prosimy przesyłać

pod adres e-mailowy z.chmiel@abiron.eu

lub kontaktować się telefonicznie pod nr telefonu 721 740 783 do 20. 11. 2009.

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleśzów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

ABC Simple English
PRO DZIECI I DOROSŁE
Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty
► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia
dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

Co ZA OLZA

CIESZYN - W czwartek 5. 11. o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej, ul. Mennicza 46, prof. Ryszard Kaczmarek (pracownik Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) wygłosi wykład pt. „Polacy, Niemcy i Ślązacy na Śląsku Cieszyńskim 1939-1945. Między ruchem oporu a kolaboracją”.

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa 3, Cieszyn: do 11. 11. wystawa „Karol Śliwka - artysta znaku”. Czynna w godz. 10-17.

▲ do 11. 11. „Bliscy memu sercu” - wystawa fotografii księdza Kazimierza Suchanka.

WYSTAWY

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: 3. 11. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Oskara Pawlusa

**Poszukujemy
OPTYKA
OPTOMETRYSTY**
na pełny etat
do zakładu optycznego w Trzyńcu
Wymagane wykształcenie:
● optyk-optometrysta
Główny zakres obowiązków:
● refrakcja
● aplikacja soczewek kontaktowych
● optyka okulistyczna
Oferujemy:
● wysokiej jakości wyposażenie zakładu optycznego
● praca na Polacieście
● możliwość profesjonalnego rozwoju
Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr. tel. +420 606 744 479 lub na e-mail: jakesova@optikajakesova.cz

„Pejzaże”. Czynna po, so, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

JABŁONKÓW, Sala obrzędów: do 15. 11. Klub Fotografików Jabłonków zaprasza na swoją wystawę; czynna po-pt: 10-17.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronisławy Ulmanovej „Doteki s anděly”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

FRANCISZEK SMUDA, NOWY SELEKCJONER POLSKI, W EKSKLUZYWNYM WYWIADZIE DLA »GŁOSU LUDU«:

Reprezentacja to nie muzeum

Polska reprezentacja piłkarska poznała nowego sternika. W czwartek na nadzwyczajnym posiedzeniu Polskiego Związku Piłki Nożnej wybrano następcę Leo Beenhakera. Został nim Franciszek Smuda, obecny szkoleniowiec Zagłębia Lubin, który wygrał rywalizację z faworytem prezesa Grzegorza Łaty, trenerem Henrykiem Kasperczakiem. Na korzyść Smudy przemawiały dobre wyniki, jakie osiągnął w ubiegłym sezonie Pucharu UEFA z drużyną Lecha Poznań. Jest też ostatnim trenerem, który wprowadził polski zespół do fazy grupowej Ligi Mistrzów. Sztuka ta udała się Smudzie w 1996 roku z Widzewem Łódź. Wczoraj popularny „Franz” udzielił „Głosowi Ludu” ekskluzywnego wywiadu.

Proszę przyjąć gratulacje w imieniu polskich kibiców z Zabolza. Czy w czwartek spełniło się pana życiowe marzenie?

Dziękuję serdecznie, nie przypuszczałem, że w Czechach też mam tylu fanów. To dla mnie duży zaszczyt, że mogę trenować polską kadrę narodową. Rzeczywiście, spełniło się moje życiowe marzenie i mam nadzieję, że będę w stanie sprostać presji i oczekiwaniom. Wiem, że przede mną trudne zadanie, bo najbliższe mistrzostwa Europy odbędą się właśnie w Polsce. Chciałbym jak najlepiej przygotować reprezentację do tego, bez wątplenia, histo-

rycznego momentu w polskim futbolu.

Jest pan przygotowany na presję ze strony przeróżnych fachowców od futbolu? Czyli na typowy polski piłkarski folklor?

Liczę na wsparcie ze strony PZPN, bo tylko wspólną, konstruktywną pracą możemy poprawić atmosferę w polskim futbolu. Wciąż uważam, że mamy świetnych piłkarzy i jest z kogo wybierać. Wystarczy wspomnieć

zeszłoroczne wyniki Lecha Poznań. Miałem okazję pracować z ambitnymi chłopakami, to była drużyna głodna sukcesu. I w tym sedno sprawy. W reprezentacji powinni grać wyłącznie piłkarze, którzy do każdego

meczu podchodzą, jak gdyby miał to być finał mundialu. A tej zadziorności i serca brakowało kadrze w poprzednich meczach. Nie twierdzą, że była to wina trenera Leo Beenhakera, że nie potrafił zmotywować zawodników do walki. Bo przecież gra z orzełkiem na piersiach

jest dostatecznym wyróżnieniem i nie do trenera należy lekcja patriotyzmu.

14 listopada Polska towarzysko zmierzy się w Warszawie z Rumunią. Czego oczekuje pan od tego występu?

W pierwszym rzędzie drużyna musi odzyskać zaufanie kibiców. Wierzę, że zagramy przed pełnymi trybunami i nie powtórzy się sytuacja z eliminacji ze Słowacją. Sygnały od kibiców w całym kraju są pozytywne, oczywiście bardzo wszystkim dziękuję za wsparcie podczas czwartkowych wyborów.

Czy szykuje pan rewolucję w kadrze?

Nie jestem typem trenera, który kogoś skreśla, bo źle się wyspał dzień wcześniej. Dla mnie najważniejsza jest aktualna forma piłkarza, nic więcej. W kadrze na pewno nie będą grali zawodnicy za zasługi, bo reprezentacja to nie muzeum. Czyli rewolucji, jak pan to ujął, nie będzie. Powiedzmy, że będą zmiany, oby na lepsze.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Franciszek Smuda

Utalentowany siostrzeniec Małysza

Tomek Pilch to dziewięciolatek, który tylko pozornie niczym się nie wyróżnia. Chętniej gra w piłkę nożną niż chodzi do szkoły, lubi grać na komputerze. Szczupły blondynek o nieśmiałym spojrzeniu. Można by powiedzieć – typowy chłopiec w jego wieku. Coś jednak go wyróżnia.

Życie Tomka od trzech lat podporządkowane jest skokom narciarskim. Pięć dni w tygodniu chodzi na treningi, jeździ na zgrupowania, bierze udział w zawodach. Jego dotychczasowe sukcesy to m.in. pierwsze miejsce w zawodach o Puchar Prezesa Ustronianski (2007 rok), trzecie miejsce w Ogólnopolskich Zawodach o Puchar Gilowic (2008 r.), trzecie miejsce w zawodach o Puchar Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (2008 r.), druga lokata w klasyfikacji ogólnej turnieju „Beskidzki Puchar” w Czechach (2009 r.) i srebro na zawodach w niemieckim Badfreienwalde (2009 r.).

Życie Tomka od trzech lat podporządkowane jest skokom narciarskim.

Do klubu zapisał go tata. – Tak naprawdę to wszystko się zaczęło, gdy Tomek miał 3 lata i dostał od wujka, Adama Małysza, pierwsze narty. Na początku sam za domem usypywał sobie ze śniegu małe skocznie. Później przyszła decyzja, by zacząć trenować w klubie – opowiada ojciec Tomka, Adam Pilch.

Rodzice niczego mu nie narzucają, do niczego nie zmuszają, starają się go wspierać w pierwszych krokach jego sportowej kariery. – Wiadomo, że jak rodzic za mocno naciska, zmusza do czegoś dziecko, prędzej czy później zaczyna robić ono na przekór – zauważa z uśmiechem Adam Małysz, wujek Tomka.

Tomek ma wsparcie także trenera, wujka Jana Szturca, który był również pierwszym szkoleniowcem Małysza. – Bardzo ważne, żeby dziecko traktowało trenera jak drugiego tatę, ufało mu – wyjaśnia ojciec Tomka. (gc)

W SKRÓCIE

■ **ORŁY GORSZE OD WSECINA.** Lider drugoligowej tabeli, hokeiści Orłowej, przegrali w 27. kolejce przed własną publicznością ze Wsecinem 4:6 (1:3, 2:1, 1:1). Pomimo porażki podopieczni trenera Petra Česlika obronili prowadzenie w tabeli grupy wschodniej. Bramki: 7. Škatula, 27. Ovšák, 31. Samiec, 43. Grygar – 2. Vaněk, 9. Sakrajda, 14. Sakrajda, 33. P. Rajnoha, 49. Klabáček, 57. Sakrajda. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Grygar, Kraft, Dušek, Ovšák, Škatula, Potočný, Rozum, Hegegy, Vydra, Stránský, Studený, Samiec, Golab, Kotásek, Hanzl, Michajda, Galgonek. (jb)

NASZA OFERTA

● **PIŁKA NOŻNA – I LIGA:** Trzyniec – Jihlava (dziś, 10.15). **DYWIZJA:** Beneszów D. – Hawierzów (dziś, 14.00), Krawarze – Orłowa (jutro, 14.00). **M. WOJEWÓDZTWA:** Cz. Cieszyn – Liskowice, L. Piotrowice – Czeladna, Petrkowice – Bogumin, Hradec n. M. – Olbrachcice (dziś, 14.30). **I A KLASA:** Stonawa – Sucha G., Lutynia D. – St. Miasto, Brusperk – Šmilowice (dziś, 14.30), Bystrzyca – Dzieńmorowice (jutro, 14.30). **I B KLASA:** Wędrzynia – Mosty, Sedliszcze – Oldrzychowice (dziś, 14.30), Jabłonków – Dobra, Niebory – I. Piotrowice, Karwina B – Datynie D., Gródek – Gnojnik, Nysa – Szenow (jutro, 14.30). **MP KARWIŃSKIEGO:** ČSAD Hawierzów – TJ Pietwałd, Bogumin B – Zabłocie, S. Rychwałd – Wierzniewice, Dąbrowa – Żuków G., S. Pietwałd – Cierlicko (dziś, 14.30), G. Bładowice – F. Orłowa (jutro, 14.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Frydłant B – Bukowiec, Rzepiszcz – Nawsie, Frydek-Mistek B – Toszonowice (dziś, 14.30). ● **HOKEJ – EKSTRALIGA:** Trzyniec – Sparta (jutro, 17.00). **I LIGA:** Hawierzów – Tábor (dziś, 17.00). **II LIGA:** Opawa – Orłowa (jutro, 17.00). (jb)

Remis na życzenie sędziego

M. WOJEWÓDZTWA

L. PIOTROWICE 3:3
LISKOWIEC (2:0)

Bramki: Šuster 2, Urban – Čerňák 2, L. Myšínský. Piotrowice: M. Sabela – P. Klimek, Dittrich, Bernatík, Kumpán – Lukan (87. J. Skřížovský), Miko, Anastazovský, Bielan – Urban, Šuster.

Szlagier 15. kolejki zepsuł główny arbitrer Čech, który w 87. minucie podyktował przeciwko Lokomotywie bardzo kontrowersyjny rzut karny. Čerňák z „jedenastki” wyrównał na 3:3, ratując dla lidera tabeli przynajmniej punkt. Liskowice w tym sezonie jeszcze nie przegrał, ale w Piotrowicach był blisko.

CZELADNA 2:1
OLBRACHCICE (1:0)

Bramki: Rodek 2 – Novák. CZK: Čoček (0). Olbrachcice: Hekera

– Čoček, Neuman, Sikora, Čubok – Kulhánek (46. Dorozlo), Stachel, Smékal, Novák – Kociolek (75. Wojtyna), Hovůrka (80. Hanl).

Na boisku jednego z faworytów rozgrywek goście wcale nie zaliczyli złego meczu. Wyrównaną walkę nawiązali z Czeladną nawet po wykluczeniu z boiska Čočka. Nie pojawił się w Czeladnej z Banikiem m.in. doświadczony napastnik Jaromír Goj. Według naszych informacji, piłkarz ten nie kryje się z zamiarem opuszczenia zespołu.

KRNÓW 0:1
BOGUMIN (0:0)

Bramka: Foltyn. CZK: Kubinski (B). Bogumin: Skupeň – Ducar, Fluxa, Košťál, Tvrdý – Kubinski, Harwot (70. Prokš), Bystroň, Ciesarik (83. Svoboda) – Gábor (58. Foltyn), D. Štverka.

Cenne zwycięstwo zapewnił drużynie Bogumina w końcówce me-

czu Foltyn. Gospodarze w I połowie spudłowali z „jedenastki”.

CZ. CIESZYN 3:0
WRACIMÓW (2:0)

Bramki: Mendrok 2, Šmahaj. Cz. Cieszyn: Pytela – Béla, Rac, Błažek, Walach – Szmek, Fikoczek, Mendrok, Hradečný – Šmahaj, Zábělka (63. Jurkovský).

Gospodarze, którzy w sześciu poprzednich spotkaniach nie zdobyli ani jednego punktu, zagrali z nożem przyłożonym do gardła. Na pierwszego gola czekali do 19. minuty, na 2:0 podwyższył Mendrok, a dobił gości w 76. minucie Šmahaj.

Lokaty: 1. Liskowice 35, 2. Czeladna 26, 3. P. Polom 24, 4. Piotrowice 24, 5. Cz. Cieszyn 17, 12. Bogumin 14, 15. Olbrachcice 12 pkt.

I A KLASA

Bystrzyca – Stare Miasto 4:0 (Šrubář, Lachowicz 2, Kluz), Libhošť – Šmilo-

wice 4:3 (Bednář 2, Tomšík, Zd. Čapka – Noga, Topiarz, Ganczarczyk), Lutynia D. – Vlčovice 2:1 (Posel, Twrdý – Švrček), Sucha G. – Raskowice 3:0 (Kaleta 2, Horvát).

Lokaty: 1. Dzieńmorowice 25, 2. Stara Biela 22, 3. Sucha Górna 21 pkt.

I B KLASA

Mosty – Oldrzychowice 3:1, Wędrzynia – Dobra 1:1, Sedliszcze – I. Piotrowice 0:0, Niebory – Gnojnik 1:3. **Lokaty:** 1. Karwina B 25, 2. Mosty 25, 3. Oldrzychowice 21 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Toszonowice – Metylowice 2:1, Nawsie – Frydek-Mistek B 1:2, Hukwady – Piosek 2:1, Palkowice – Bukowiec 4:2. **Lokaty:** 1. Frydek-Mistek B 31, 2. Palkowice 26, 3. Dobratice 25, 4. Toszonowice 22, 8. Piosek 15, 9. Nawsie 15, 14. Bukowiec 0 pkt. (jb)

WTOREK

3 listopada 2009

rocznik LXIV • nr 131

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

HISTORIA na str. 3

Pierwsze
dni wolności
w cieszyńskiej
prasie

Polscy hazardziści przeniosą się na Zaolzie?

– Faktycznie przychodzi do nas dużo Polaków, niektórzy to nawet stali bywalcy – wyjaśnia pracownik salonu gier przy ulicy Głównej.

**Właściciele salonów gier w przygranicznych miejscowościach na Zaolziu zacie-
rają ręce. Polacy od daw-
na odwiedzają czeskie sa-
lony, żeby pograć na auto-
matkach, a wkrótce może ich
być jeszcze więcej, bo pol-
ski rząd planuje ograniczyć
hazard.**

Polski rząd chce zakazać gry na au-
tomatach o niskich wygranych oraz
wideołoteriach. Zabronione zosta-
ną gry hazardowe w internecie, nie
będzie można także reklamować sa-
lonów gier. Wzrosną podatki od au-
tomatów i gier hazardowych, a pro-
wadzenie kasyna będzie wymaga-
ło koncesji, a nie tylko zezwolenia.
Wszystko to efekt tzw. afery hazard-

owej, która wybuchła po tym, gdy
okazało się, że biznesmeni związani
z branżą hazardową nielegalnie
lobbowali u ważnych polityków za
korzystnymi zapisami w ustawie.

– Jeszcze jeden powód, żeby
przychodzić grać do Czech – mówi
Piotr Cieślak z Puńcowa, który kil-
ka razy w miesiącu razem ze zna-
jomymi odwiedza jeden z salonów
gier w centrum Czeskiego Cieszyna.
Czemu gra po czeskiej stronie?
– Już na pierwszej ulicy za mostem
jest kilka salonów, i to na poziomie!
– tłumaczy.

– Faktycznie przychodzi do nas
dużo Polaków, niektórzy to nawet
stali bywalcy – wyjaśnia pracownik
salonu gier przy ulicy Głównej. Nie
słyszał jeszcze o planach ogranicze-
nia hazardu w Polsce, ale, jak przy-
znaje, tylko się z tego cieszy. – Z te-
go co wiem, to w Polsce nie ma ty-

tu automatów, co u nas, dlatego jak
jeszcze ograniczą hazard, to nasze
salony tylko na tym zyskają – doda-
je.

Zmian w ustawie o grach za-
zdroszczą Polakom czeskie mia-
sta, które od dawna walczą z hazard-
dem, starając się wprowadzać róż-
ne ograniczenia. – Śledzę tę sprawę
w polskich mediach i trzymam
kciuki, żeby udało się ją przeformu-
lować – mówi burmistrz Bogumina,
Petr Vícha.

Bogumín nie od dziś stara się
ograniczyć hazard w mieście. Jak
na razie bezskutecznie. W 2007 ro-
ku powstało nawet Stowarzyszenie
Miast i Gmin Przeciwko Hazardo-
wi, w którego skład wszedł Bogu-
mín. Stowarzyszenie było reakcją
na postępowanie Ministerstwa Fi-
nansów, które w miejscach, gdzie
miasta zakazały wprowadzania au-

tomatów do gry i tym samym re-
zygnowały z dochodów, wydawało
pozwolenia na wideołoterie i elek-
troniczne ruletki. – Udało nam się
zmniejszyć liczbę automatów ze 140
do 30, a ministerstwo zezwoliło na
powstanie tam ponad 300 wideo-
loterii. To skandal – mówi Vícha.

Jak dodaje burmistrz, propozycja
ustawy, ograniczającej hazard, czy
choćby dającej miastom i gminom
możliwość wprowadzenia ograni-
czeń i kontroli hazardu, ciągle nie
może trafić pod głosowanie w Izbie
Poselskiej. Od stycznia, kiedy ofi-
cjalnie złożono propozycję ustawy,
nie znalazła się nawet w programie
posiedzeń. – Może jak Polakom uda
się tę sprawę załatwić, to będzie to
jakiś impuls dla naszego kraju, mo-
że coś się wreszcie zmieni – dodaje
burmistrz Bogumina.

ELŻBIETA PRZYCZKO

ZDARZYŁO SIĘ

100 ofiar wypadków

Październik pod względem liczby
śmiertelnych wypadków na dro-
gach tradycyjnie należy do naj-
bardziej tragicznych miesięcy w
roku. Statystyki są nieubłagane.
W październiku na czeskich dro-
gach zginęło 100 osób. W sobotę
wieczorem do ofiar dołączyła pa-
ra małżeńska z Nieborów. 78-let-
niego mężczyznę i jego 69-letnią
żonę potrącił kierowca opla vec-
try. Oboje małżonkowie zginęli na
miejscu, nie pomogła nawet szyb-
ka pomoc lekarzy. – Sprawca tra-
gedii został zatrzymany. Grozi mu
kara więzienia do pięciu lat – mó-
wi rzecznik prasowy Policji RC
we Frydku-Mistku, Ivan Žurovec.
Według naszych informacji za kie-
rownicą siedział 47-letni Koreań-
czyk, który z dużym prawdopodo-
bieństwem nie dostosował szyb-
kości jazdy do warunków panują-
cych na jezdni. (jb)

Skazany za wymachiwanie kosą

Na trzy miesiące w zawieszeniu
na dwa lata skazał sąd we Frydku-
Mistku 70-letniego emeryta z Mo-
stów koło Jabłonkowa, który w ma-
ju br. z kosą w ręce groził śmier-
cią dwóm sąsiadom. Do incyden-
tu doszło w osadzie Filówka. Jak
powiedzieli przed sądem sąsie-
dzi, mężczyzna miał się nawet ko-
są zamachnąć. Majowe zdarzenie
było kulminacją długoletnich są-
siedzkich sporów. Wcześniej męż-
czyzna sąsiadów tylko wyzywał.
Oskarżony nie pojawił się w sądzie
na ogłoszeniu wyroku. Nie wiado-
mo, czy złoży apelację w Sądzie
Wojewódzkim w Ostrawie. (kor)

Ogłaszamy konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! „Głos Ludu” ogła-
sza konkurs dziennikarski dla młodych talentów
z Zaolzia – uczniów szkół podstawowych, gimna-
zjalistów i studentów. Czekamy na Wasze arty-
kuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miej-
scach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi
lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, ese-
je... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły
dotykały tematyki zaolziańskiej.

Nadesłane teksty oceni jury złożone z redakto-
rów „Głosu Ludu”. Najciekawsze i najlepsze arty-
kuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagro-
dzimy. Być może będzie to początek współpracy
z naszym piśmem, początek wielkiej dziennika-
rskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na
adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie
możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilu-
strujących teksty.

Polska kultura nad Ostrawicą

Przez dwa tygodnie stolica województwa mo-
rawsko-śląskiego będzie żyła polską kulturą.
Dzisiaj rozpoczynają się w Ostrawie Polskie
Dni. Organizatorami festiwalu są Konsulat
Generalny RP w Ostrawie oraz Matiční gym-
názium.

Dni Polskie zainaugurują dzisiaj w galerii
Fiducia wernisaż wystawy „Dekada »Solidar-
ności«, którą wspólnie z konsulem general-
nym RP, Jerzym Kronholdem, otworzy znana
dziennikarka i była dysydentka, Petruska Šu-
strová. Dzień później o godz. 19.00 w ośro-
dku Minikino rozpocznie się trzydniowy prze-
gląd polskiego filmu. W środę będzie można
obejrzeć film Jerzego Skolimowskiego, »Cztery
noce z Anną«. W czwartek wyświetlony
zostanie film Macieja Pieprzycy »Drzazgi«,
w piątek zaś obraz Małgorzaty Szumowskiej
»33 sceny z życia« (początek seansu zawsze o
godz. 19.00).

Ostrawski festiwal to także spotkania z po-
ezją. W Domu Książki Librex będą rozmawiali
z czytelnikami poeci Ewa Lipska (4 listopada)
i Ryszard Krynicki (16. 11. – zawsze o godz.
17.00). W czwartek natomiast w foyer teatru
Aréna odbędzie się o godz. 17.00 werni-
saż wystawy »50 lat Teatru Laboratorium«,
przygotowanej z okazji Roku Jerzego Grotow-
skiego. Podczas wernisażu zostanie wyświet-
lony film Marii Zmarz-Koczanowicz »Jerzy
Grotowski – próba portretu«.

Wielu miłośników muzyki i poezji przycią-
gnie też z pewnością sobotni czesko-polsko-
niemiecki koncert, na którym w nowej au-
li Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersyte-
tu Technicznego zagrają o godz. 19.00 Ja-
romír Nohavica, Antoni »Tolek« Muracki oraz
Frank Viehweg.

Więcej informacji w internecie na: www.
polskedny-ov.webnode.cz (kor)

reklama

OCIEPLANIE DOMÓW
WYKONUJE

firma

ADAMIEC

tel: 607 671 527

materiałami

MAMUTHERM®

www.mamuttherm.cz

POGODA

wtorek

środa

dzień: 2 do 6°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: do 4 m/s

dzień: 4 do 6°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: 4-8 m/s

Stowarzyszenie
Przyjaciół
Polskiej
Książki

Wystawa
Polskiej Książki
2009

Biała Galeria Teatru Cieszyńskiego, Czeski Cieszyn

4. 11. 2009.....wernisaż 16.00
5. 11. 2009..... 8.00-17.00

6. 11. 2009..... 8.00-17.00
7. 11. 2009..... 8.00-12.00

Wystawie
towarzysz
kiermasz
książki

Wsparcie finansowe:
Ministerstwo Kultury RC
Stowarzyszenie Wspólnota Polska
Miasto Czeski Cieszyn
Fundusz Kultury Miasta Karwina

KRÓTKO

Pociągi nie pojadą

GNOJNIK (dc) - Przez trzy dni nie będą kursowały pociągi przedpołudniowe na trasie Czeski Cieszyń - Gnojnik. Od środy do piątku pociągi kursujące w godz. od 7.55 do 13.00 zostaną zastąpione autobusami. Pociąg odjeżdżający z Gnojnika o godz. 12.57 pojedzie już normalnie. Autobusy będą się zatrzymywały w następujących miejscach: Czeski Cieszyń - parking obok sklepu „Billa”, Ropica - przystanek autobusowy koło dworca kolejowego, Ropica-Zalesie - 150 metrów od dworca, przystanek „Pod lipą”, Trzecie i Gnojnik - przystanki autobusowe koło dworców kolejowych.

Przeciw złodziejom

KARWINA (dc) - Kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego oraz stojąca obok plebania jeszcze w tym roku będą miały nowy elektroniczny system zabezpieczający przed kradzieżami, bezpośrednio podłączony do systemu policyjnego. Koszty są przewidziane na ok. 300 tys. koron. Parafia otrzyma na ten cel dotację z Ministerstwa Kultury, która prawie w całości pokryje inwestycję.

Kanalizacja stoi

KARWINA (ep) - Dzielnica Dąbków po wielu latach doczekała się wreszcie kanalizacji. Za podłączenia do niej mieszkańcy muszą jednak zapłacić sami, a to może wynieść kilkadziesiąt tysięcy koron. Na dodatek wiele osób nie ma ochoty inwestować na podkopanym terenie, z którego być może będą się musieli wyprowadzić, kiedy szkody górnicze dadzą o sobie znać. Na ten temat rozmawiano z przedstawicielami Urzędu Miasta, ci jednak nie widzą innego rozwiązania, miasto nie zapłaci za podłączenia z własnej kasy.

Zasadzili lipy

KARWINA/ORŁOWA (ep) - Dwie lipy zasadzono jako pamiątkowe drzewa w ubiegłym tygodniu przy szpitalach w Karwinie i Orłowej. Drzewa mają przypominać dwie rocznice - 50 lat istnienia Szpitala z Polikliniką w Karwinie-Raju oraz 30 lat od wybudowania szpitala w Orłowej-Lutyń, dziś części karwińskiej placówki. W szpitalnym ogrodzie w Karwinie drzewo zasadzili dyrektor szpitala, Miroslav Janečka i prezydent miasta, Tomáš Hanzel.

Odnowią urzłd

GRÓDEK (kor) - Na remont budynku Urzędu Gminy przeznaczą gródczanie dotację z Regionalnego Programu Operacyjnego województwa morawsko-śląskiego. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano m.in. remont poddasza, na którym powstanie nowa sala posiedzeń. Odnowione zostanie też wejście do budynku i mieszczące się na parterze sklepu, które będzie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z tytułu obiektu wybudowany zostanie garaż dla gminnych samochodów.

Posypały się pomysły

Zaolziańskie organizacje głowią się nad wymysleniem inicjatyw w ramach Roku Języka Polskiego. Przed kilkoma dniami po raz kolejny spotkali się przedstawiciele różnych środowisk, żeby zaplanować realizację Roku Języka Polskiego na Zaolziu - 2010. Rada programowa przedsięwzięcia, która zajmie się organizacją, rozmawiała w siedzibie Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie, które także włączy się w organizację.

Wiele pomysłów zrodziło się już w Centrum Pedagogicznym, które postanowiło zorganizować na przykład konkursy na Mistrza Ortografii czy wydać jubileuszowy kalendarz z przewodnikiem metodycznym dla nauczycieli. Zaplanowano też konferencję inauguracyjną, na której pojawią się m.in. znani językoznawcy, prof. Jan Miodek czy prof. Jerzy Bralczyk.

Pomysł po raz pierwszy pojawił się w kwietniu tego roku, podczas zjazdu Towarzystwa Nauczycie-

li Polskich. Z inicjatywą wyszedł konsul generalny RP, Jerzy Kronhold, a ideę podjęły natychmiast liczne organizacje polskie. Każda z nich ma jakiś pomysł na przygotowanie imprezy w ramach Roku Języka Polskiego. Będzie obecny na przykład na wykładach Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego, organizowanego przez Sekcję Oświaty PZKO. - Zaplanowaliśmy dwa wykłady. Pierwszy pod tytułem „Współczesny język polski, podstawy gramatyki i ortografii”, który połączony będzie również z pisaniem anonimowo dyktandem, a potem omówieniem popełnionych błędów. Drugi planowany wykład to „Zachwasczenie polskiej gwary cieszyńskiej czechizmami, możliwości doboru polskich ekwiwalentów” - informuje prezes PZKO, Zygmunt Stopa. Plany ma również Sekcja Historii Regionu przy ZG PZKO. W 2010 roku chce zorganizować seminarium pod nazwą „Język polski w historii Księstwa Cieszyńskiego”. - Pokłosiem seminarium mia-

łoby być wydanie publikacji, pracy zbiorowej, którą chcemy zatytułować „Księstwo Cieszyńskie - nasza mała ojczyzna”. Książka będzie polemizować z tezami na temat gwary cieszyńskiej zawartymi w wydanej niedawno książce „Śląsk Cieszyński - ziemie Korony Czeskiej” - dodaje Stopa.

Również Macierz Szkolna ma na liście kilka propozycji. - Chcemy na przykład zorganizować spotkania z rodzicami na temat czytania dzieciom. W ramach Roku Języka Polskiego odbędzie się też tradycyjny już konkurs recytatorski dla dzieci przedszkolnych. Mamy także taki pomysł, żeby w szkołach dzieci spróbowały napisać opowiadania czy relacje z własnego środowiska, z historii wioski albo swojej rodziny - mówi prezes Macierzy, Jan Branny.

Do połowy listopada każda organizacja ma przedstawić swój projekt, pomysł, w jaki sposób uczci Rok Języka Polskiego, co zorganizuje. Plany ma także Konsulat Generalny RP w Ostrawie.

- Oprócz tego, że postaramy się zdobyć patronat różnych instytucji, a przede wszystkim Rady Języka Polskiego, mamy też pomysły na różne przedsięwzięcia. Na przykład dyktando, w którym wzięliby udział Zaolziacy, także działacze polskich organizacji. Jest też pomysł, żeby wykład inauguracyjny, zaplanowany na 29 stycznia 2010 roku, był transmitowany za pomocą tablic interaktywnych do wszystkich polskich szkół - opowiada Agnieszka Fedorów-Skupień, wicekonsul ds. polonii i kultury.

Tymczasem trwa konkurs na logo całego przedsięwzięcia. Konkurs, przeznaczony dla uczniów 8 i 9 klas szkół podstawowych oraz uczniów szkół średnich, ogłosił Konsulat oraz Centrum Pedagogiczne. Do 15 listopada można nadsyłać do Centrum propozycje - logo w dowolnej wersji kolorystycznej o wymiarach 15cm na 15cm, zawierające nazwę „Rok Języka Polskiego na Zaolziu”.

ELŻBIETA PRZYCKZO

MOIM ZDANIEM

WOJCIECHA TRZCIONKI

Dlaczego wywożę pieniądze

„Głos Ludu” stał się ulubionym tematem „Kwadransa” w Radiu Ostrawa. Recenzuje nas, roztrząsa, jak gazeta powinna wyglądać, a jak nie, co z pisma powinno wylecieć, a co zostać. Szuka się dziury w całym. Dziennikarki bawią się raz w naczelnego „Głos Ludu” (bo obecnego najchętniej od razu by się pozbyły), innym razem wręcz w wydawcę (też pewnie za jednym zamachem by zmieniły). Specjaliści po prostu.

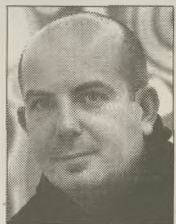
Nie mam nic przeciwko temu, żeby o „Głosie Ludu” publicznie dyskutować. Dawałem tego dowód publikując również nieprzychylną nam opinie. Ja również jednak chciałbym mieć możliwość wypowiedzenia się na ten temat, niestety, radio tej szansy mi nie daje. Rzetelność dziennikarska wymaga, by - jeżeli się kogoś krytykuje - dać mu możliwość obrony. A nas tylko się atakuje i obgaduje za plecami... Już się do tego przyzwyczaiłem i nie zabierałbym głosu, ale ostatnio red. Otylia Toboła zarzuciła mi rzeczy wręcz nieprawdopodobne: że pracując w „Głosie Ludu” biorę pieniądze i wywożę je za Olzę, tymczasem one zostały przekazane przez rząd czeski na rzecz polskiej mniejszości na Zaolziu; zgadzam się na to, aby w polskim „Głosie Ludu” ukazywały się reklamy w języku czeskim!

Fakt, wywożę korony na drugą stronę, bo mieszkam w Cieszynie. Może red. Toboła jeszcze nie zauważyła, ale od kilku lat mieszkamy w Unii Europejskiej i każdy pracuje tam, gdzie go chcą. Czy aktorzy Sceny Polskiej, w większości również Polacy z tamtej strony, też powinni przestać przyjeżdżać na Zaolzie?

Reklamy w „Głosie Ludu” będą się ukazywały po polsku, czesku, niemiecku, angielsku, rosyjsku... Jak reklamodawca sobie zażyczy. Kilka razy Kongres Polaków reklamował się po czesku w „Horyzoncie”. Co, źle? Nie powinien? Ja problemu nie widzę.

Przykro słuchać, jak poważni podobno dziennikarze ośmieszają się, prezentując tak skrajnie opinie. Do nacjonalizmu tylko jeden krok...

trzcionka@glosludu.cz

MOIM ZDANIEM

TOMASZA WOLFFA

»Wyrabowana« pani redaktor...

„Gazeta Wyborcza” w jednym z ostatnich numerów przedstawiła listę wybitnych osób, które zmarły od zatuszek w 2008 roku. Tuż obok siebie znaleźli się Marek Edelman, jeden z przywódców powstania w getcie warszawskim, najkrócej rzecz ujmując - dobry człowiek, oraz król popu - Michael Jackson. Ktoś mógłby zapytać: „Dlaczego dwie tak różne osoby znalazły się obok siebie?”. Tym kimś mogłaby być redaktor Halina Sikora, która w ostatnim numerze „Zwrotu” zabrała się za recenzowanie „Głosu Ludu”. To, co zrobiła, jest niesmaczne z kilku powodów.

Czepianie się brzmi niewiarygodnie w ustach osoby, która ma problem z odróżnieniem Henryka Sienkiewicza od Juliusza Słowackiego, która zamiast poprawnej formy „obrabowany” stosuje dziwaczną mutację „wyrabowany”. Zresztą lista kalamburów językowych pani redaktor jest dłuższa: „Wymaga to dużo pracy i zabiegów”, „które jako szefka Klubu Kobiet” (takie „kwiatki” dostawaliśmy od niej do czytania). Wszyscy popełniamy błędy, sam zaliczyłem wiele wpadek, ale nigdy nie przyszłoby mi do głowy, żeby recenzować pracę kolegów z innych redakcji, pisać złośliwe uwagi pod ich adresem. Za swoje pomyłki przepraszam, nie wprowadzam niepotrzebnego zamieszania, nie szukam dziury w całym.

Wreszcie uwaga druga, najważniejsza - redaktor Halina Sikora cały czas jest pracownikiem „Głosu Ludu”, piszącym aktualnie w innych czasopiśmie. Z jednej strony atakuje „GL” oraz prezesa Józefa Szymeczka, z drugiej strony formalnie jest w zespole redakcyjnym. Czy to już jest schizofrenia?

A stwierdzenia: „Oj nieładnie panie prezesie, nieładnie” może pani używać w stosunku do swoich dzieci, a nie prezesa Kongresu Polaków w RC, Józefa Szymeczka, który wciąż jest pani przełożonym. Tego wymaga szacunek.

wolff@glosludu.cz

Nagrody Ondraszka czekają

Zarząd koła nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej zaplanował już dziesięć z kolei „Wieczór Ondraszkowy”, połączony z wręczeniem ustanowionej przez Koło Nagrody Ondraszka za rok 2009. Wszystko odbędzie się 21 listopada w Domu Narodowym. „Ondraszki”, przyznawane ludziom zasłużonym dla kultury Śląska Cieszyńskiego, często trafiały także w ręce Zaolziaków, bo, jak twierdzi prezes koła nr. 6, Józef Swakoń, impreza ma łączyć mieszkańców

obu brzegów Olzy i integrować oba środowiska związane z kulturą i tradycją Śląska Cieszyńskiego.

W poprzednich latach nagrody otrzymali na przykład Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, Aniela Kupiec czy Stanisław Zahradnik. Także i w tym roku wśród nagrodzonych znajdą się osoby z Zaolzia.

Do nagrody Ondraszka w roku 2009 nominowano w kategorii popularyzacji folkloru ziemi

cieszyńskiej Leszka Kalinę za całokształt pracy artystycznej, a wraz z nim kierowaną przez niego kapelę gorolską „Zorómbek”. W tej samej kategorii nominowano Krzysztofa i Stanisława Lasoniów i kapelę „Wałasi”.

W kategorii zachowanie pamięci o historii regionu nominowano wspólnie komitety budowy pomników: Legionistów w Cieszynie oraz poświęconego pamięci Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej. (ep)

Macierzowe stypendia

Macierz Ziemi Cieszyńskiej przyznała doroczne stypendia. To forma pomocy dla uzdolnionej młodzieży, której sytuacja finansowa nie jest najlepsza. Podczas wręczenia stypendiów wiele mówiło się także o umiłowaniu Śląska Cieszyńskiego. Mariusz Makowski, prezes MZC, przyznał, że dzisiejsi stypendyści przejmą w przyszłości pałeczkę po działaczach, to oni będą przekazywali umiłowanie do tradycji swoim dzieciom

i wnukom. Stypendia wynoszą od 900 do 2000 złotych.

- Na ten rok szkolny otrzymam 900 złotych. To dla mnie ogromna pomoc, pierwsze tak duże pieniądze w edukacji. Chcę świecić przykładem dla młodszych kolegów, zachęcić ich do nauki, poszanowania tradycji - powiedział Rafał Juroszek, jeden ze stypendystów. Tegoroczne stypendia będą otrzymywać 19 osób. (wot)

Po 20 latach w Pradze...

„Dźwięki i echa »Solidarności«” to nazwa koncertu, który odbędzie się dzisiaj w Pradze, dokładnie w 20. rocznicę Festiwalu Niezależnej Kultury Czechosłowackiej, który odbywał się we Wrocławiu w dniach 3-5 listopada 1989 roku. Festiwal był punktem kulminacyjnym działalności Solidarności Polsko-Czechosłowackiej, a nazywany jest „polskim preludium do ak-

samitnej rewolucji”. Na koncercie czeską stronę będą reprezentować Pavel Zajíček i zespół DG307 oraz Vladimír Merta, który zaśpiewa po czesku piosenki Jacka Kaczmarskiego. Z kolei Antonina Krzysztofi przedstawi utwory Karla Kryla. Zagrają też Lech Janerka, kapela VooVoo Wojciecha Waglewskiego oraz ukraiński zespół Haydamaky. (kor)

Pierwsze dni wolności w cieszyńskiej prasie

Niedziela 27 października 1918 r. nie zachęcała do wyjścia z domu. Było ponuro, zimno i dżdżysto. Ale mimo tak niesprzyjającej aury do Cieszyna zmierzały tysiące mieszkańców Śląska, aby zmanifestować swoją wolę przyłączenia Księstwa do państwa polskiego, państwa, które jeszcze nie było bytem realnym, ale silnie istniało w duszach i umysłach. Była to trzecia tak potężna demonstracja polskości w ostatnim czasie (po zgromadzeniach w Orłowej i Boguminie), która – jak to ujął „Dziennik Cieszyński” – „pokazała, jak silnym jest ten prastary pień piastowski, którego 700 lat obcego panowania, czeskiego czy niemieckiego nie potrafiło wyrwać z gruntu, na którym się rozwinął potężnymi korzeniami”.

Ala już w południe „chmury się przedzierają, pokazuje się błękit, słońce wychyla swe łaskawe oblicze, jakby chciało swymi ciepłodajnymi promieniami jeszcze bardziej rozniecić i tak już gorący zapał polskich serc” – pisała „Gwiazdka Cieszyńska”. „I zeszli się na rynku cieszyńskim i tłumnie i hucnie (...), a przecież z podziwu godnym spokojem i powagą, rolnicy i robotnicy, górale, wałachy i lachy i zapełnili go szczerze (...) pod hasłem niepodległej, nie rozłącznej, demokratycznej Polski, do której nie trzeba ich prowadzić, bo jej się sami domagają” – dodawał „Dziennik”.

Więc zagaił poseł Franciszek Halfar, który stwierdził, że jest on czytelną odpowiedzią na tezę, iż na Śląsku nie mieszkają Polacy. – *A skąd się was tu tela wzięło, skoro tu nie ma Polaków?* – wołał. – *A czegoż chcecie? Należę do Polski?*

– *Tak jest!* – odpowiedzieli tłumy. Halfar dodał, że „uświadczenie narodowe naszego ludu, którego samorzutnym objawem jest to liczne zebranie, to hojny plon skromnego zasiewu niezmordowanego Pawła Stalmacha. Plac ten, na którym стоимy, winien się w przyszłości nazywać nie placem Demla, lecz placem Stalmacha. Następnie przemawiali członkowie działają-

Członkowie Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, tymczasowego rządu w latach 1918–1920, pierwszego na ziemiach polskich w procesie odradzania się Rzeczypospolitej.

cej od ponad tygodnia Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego, Jan Michejda, ks. Józef Londzin i Tadeusz Reger”.

Manifestanci przyjęli rezolucję, którą nazajutrz opublikowała prasa: „Stwierdzamy stanowczo, że my Polacy uważamy się za jedynych włodarzy Śląska Cieszyńskiego i uroczysto ślubujemy, że dzielnicy tej nikomu nie odstąpimy i wszystkimi siłami bronąć jej będziemy przed wszelkimi zakusami zaborczymi”. Po wiecu, „kiedy jeszcze na rynku tu i ówdzie rozprawy pozostałe grupki wiecowników, wypadła banda pijanych Niemców z hotelu Pod Jeleniem, wydzierając na całe gardło łupieżczą pieśń »Wacht am Rhein«, rzucając się na Polaków, którzy zachowali jednak zimną krew wobec bydlaków wszechniemieckich”

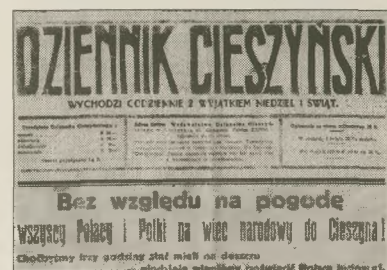
– relacjonował „Robotnik Śląski”. Wybito wówczas „trzy szyby w Domu Narodowym” i okna w samotnie stojącej karocy.

30 października Rada Narodowa, opierając się na zasadach prezydenta Stanów Zjednoczonych Wilsona, uznanych przez wszystkie narody i państwa i na jednomyślnej woli i zgodzie ludności Śląska, wyrażonej ostatnio na wiecach ludowych w Orłowej, w Boguminie, w Cieszynie, proklamuje uroczystość przynależności państwowej Księstwa Cieszyńskiego do wolnej, niepodległej, zjednoczonej Polski i obejmuje nad nim władzę państwo-

wą”. Entuzjazmu tego nie podzielał kołodziowski „Ślązak”: „Dla nas Ślązaków jest sprawą nader ważną, byśmy łącznie z niemieckimi krajami nie utracili zupełnie”.

W nocy z 31 października na 1 listopada władzę nad Cieszynem objęło wojsko polskie z nadporucznikiem Klemensem Matusiakim. „Dotychczasowy komendant, pułkownik Gerndt, który stawiał opór, ustąpił, oświadczając, że ugina się wobec przemocy; odprowadzono go pod eskortą do hotelu Pod Jeleniem. Pułkownik Gerndt wyjechał z Cieszyna” – donosiła „Gwiazdka”. Jeden z oddziałów natychmiast został przetransportowany pociągiem do Skoczowa, „gdzie również obsadzono miasto i ogłoszono rządy Rady narodowej. Cała ludność koszykobogumińska aż do granicy węgier-

ogłosili przejście władzy państwowej, nie ingerując w skład i kompetencje władz samorządowych. Burmistrz Alojzy Gamroth przyjął postulat Rady: „W magistracie będzie się odtąd wymagało, by wszyscy urzędnicy miejscy władali nie tylko językiem niemieckim, lecz

„Dziennik Cieszyński” z 27 października 1918 r. zachęcający do przyłączenia do Cieszyna.

i polskim w mowie i piśmie, a na ulicach zostaną obok niemieckich także polskie napisy (nazwy ulic) umieszczone”.

Powoli konstytuowały się nowe władze. Śląsk Cieszyński rozpoczął energiczny marsz w stronę Polski. Jednakże „Ślązak” pisał, że „polski rząd w Warszawie mówi o Księstwie Cieszyńskim, jak gdyby przynależność jego do Polski była już faktem dokonany. Zdaniem naszym upłyne jeszcze w naszej Wiśle nieco wody, zanim sprawa przynależności naszej będzie ostatecznie załatwioną”. Słowa te miały niestety zostać potwierdzone przez przyszłe wydarzenia... Ale póki co w te deszczowe szarobure dni eksplodowała w Cieszynie prawdziwa wiosna.

JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

Wiec na Rynku w Cieszynie, 27 października 1918 r.

„Gwiazdka Cieszyńska” z 22 października 1918 r.

Zbliżają się urodziny gimnazjum

Wernisaż wystawy „Przenikanie IV” w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego otworzy w czwartek 12 listopada obchody jubileuszowe z okazji 60-lecia istnienia Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Jedyna obecnie na Zaolziu polska szkoła średnia, która powstała w 1949 roku poprzez usamodzielnienie się polskich klas paralelnych otwartych przy czeskim gimnazjum cztery lata wcześniej.

Na okolicznościowej wystawie w teatrze zaprezentują swoje prace członkowie dwóch gimnazjalnych kółek: plastycznego (kier. Władysław Kubień) i fotograficznego (kier. Norbert Dąbkowski). Będzie ją moż-

na zwiedzać do 22 listopada. Na pewno jednak zainteresuje przede wszystkim uczestników oficjalnych uroczystości jubileuszowych, które odbędą się w sobotę 14 listopada.

– W tym dniu absolwenci gimnazjum od godz. 12.00 będą mogli zwiedzać szkołę, spotkać się z kolegami. O godz. 16.00 natomiast w Teatrze Cieszyńskim rozpocznie się Gala jubileuszowa – powiedziała naszej gazecie dyrektor szkoły-jubilatki, Krystyna Herman. – W pierwszej części zobaczymy program w wykonaniu obecnych gimnazjalistów. Przyznane zostaną w kilku kategoriach także nagrody – Złote Orły 2009. Drugą część nazwalismy

„Gaudeamus igitur”, z podtytułem *Concert Weteranów*.

Scenariusz nostalgicznej części przygotowuje mieszkająca w Brnie absolwentka gimnazjum, Renata Putzlacher. – *Choć opuściliśmy progi naszego gimnazjum dawno temu, wszyscy, Bogu dzięki, „trzymamy się krzepko”* – zapewniła nas poetka. – *Swój udział potwierdzili: Dagmara Foniok, Renata Worek-Drössler, Przemysław Branny, Roman Lasota oraz duet najmłodszych absolwentów: Anna Niedoba i Gabriel Kopec. Wystąpią również Ewa Katruśak, prof. Karol Daniel Kadłubiec, pastor Bogusław Kokotek, Józef Szymczek oraz zespół „Amici Cantionis Antiqu-*

ae”. W rolę pedagogów wcielą się aktorzy Halina Paseková i Karol Suszka, a w lawie szkolnej zasiądą symbolicznie obecni uczniowie naszego gimnazjum: Dorota Molin i Maciej Cymorek. Ci, którzy z powodów służbowych nie będą mogli przyjechać, przysłali swoje zdjęcia, które wyświetlimy na tablicy szkolnej.

Obchody 60-lecia gimnazjum zakończy wieczór towarzyski w Domu Kultury w Kocobędzu. Uczestnicy tego spotkania będą mogli korzystać z autobusów, które będą między Teatrem Cieszyńskim a Kocobędzem kursować od godz. 18.00. Tak samo można będzie skorzystać z autobusów rano po imprezie, któ-

re od godz. 3.00 będą jeździć do Czeskiego Cieszyna i Jabłonkowa.

Uroczystości jubileuszowe odbędą się pod patronatem honorowym Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz władz Czeskiego Cieszyna.

(kor)

Z okazji jubileuszu w sobotnim numerze (14.11.) zamieścimy specjalny dodatek o szkole.

Teoria chaosu może być fascynująca

Doc. RNDr. Marta Štefánek wykłada na Uniwersytecie Śląskim w Opawie. Do nagrody „Tacy jesteście 2009” jest nominowana za osiągnięcia naukowe w dziedzinie nauk ścisłych. Laureatka wielu wyróżnień naukowych, w tym roku uzyskała stypendium naukowe w ramach międzynarodowego projektu „For Women in Science”.

Marta Štefánek, z domu Babilon, urodziła się w Bystrzycy, gdzie do dziś mieszka z mężem i trójką dzieci. Skąd u dziewczyny z Zaolzia zainteresowanie naukami ścisłymi, a konkretnie matematyką? – Rodzice nie mieli cięgotek do tego przedmiotu – odpowiada Marta Štefánek. – Ale zarówno mnie, jak i starszego brata, matematyka wciągnęła. Brat, Robert Babilon, uczęszczał do gimnazjum matematycznego w Bilowcu i był nawet kilkakrotnie mistrzem świata w rozwiązywaniu łamigłówek. Przez jakiś czas pracował na wydziale matematyczno-fizycznym Uniwersytetu Karola w Pradze, a obecnie zajmuje się głównie informatyką. To on miał na mnie ogromny wpływ. Tak samo nauczyciele. W bystrzyckiej podstawówce była to bardzo wymagająca Wanda Szarowska, która potrafiła nauczyć matematyki nawet tych, którzy tego przedmiotu nie lubili. A tych, którym ten przedmiot nie był obcy, potrafiła w matematyce rozkochar. Z kolei w gimnazjum był to Marian Mitrenga.

W czym matematyka i inne nauki ścisłe mogą być atrakcyjne dla dzisiejszego młodego człowieka? Nie wszyscy je lubią... – W zasadzie

matematyka bardzo się różni od innych nauk przyrodniczych – przyznaje Marta Štefánek. – W matematyce fascynujące jest to, że jeśli coś człowiek raz udowodni, to chodzi o dowód „na 100 procent”, nie ma już szans, by ten dowód obalić. W chemii, fizyce takiej pewności nie ma. I to jest w matematyce fascynujące. W zasadzie matematyka to specyficzny świat, bardzo ciekawy, jest językiem przyrody.

Marta Štefánek obecnie zajmuje się układami dynamicznymi i teorią funkcji. A także teorią chaosu. Uważa, że ta ostatnia dziedzina może być atrakcyjna nawet dla tych, dla których matematyka jest dziedziną zupełnie obcą. – Sama nazwa może przyciągać. Ale z matematycznego punktu widzenia chodzi o sprawę bardzo skomplikowaną, którą laiko wi na pewno trudno wyjaśnić.

Pytam o stypendium naukowe, które pani Marcie przyznano w ramach międzynarodowego projektu „For Women in Science”. Wyjaśnia, że chodzi o stypendium firmy kosmetycznej L'Oréal, które spółka przyznaje od dziesięciu lat kobietom-naukowcom. Korzystają z nich naukowcy płci pięknej na całym świecie. – Stypendia mogą otrzy-

Marta Štefánek z Bystrzycy jest pierwszym naukowcem nominowanym do nagrody „Tacy jesteście”.

mać kobiety, które nie przekroczyły jeszcze 35. roku życia, a które mogą się już poszczycić pewnymi osiągnięciami w nauce – uściśla Marta Štefánek. – Mnie osobiście pomogło to w tym, że mogłam wcześniej wrócić do pracy po urlopie wychowawczym.

Pani Marta ma trójkę dzieci – najstarsza Kasia ma osiem lat, Ania

– pięć, najmłodszy Jaś skończy wkrótce dwa latka. Mąż Jaroslav pochodzi z Moraw, spod Hodonina. Choć jest matematykiem, pracuje obecnie jako dyrektor handlowy pewnej bystrzyckiej firmy.

Do nagrody „Tacy jesteście” bywają zazwyczaj nominowane zespoły, aktorzy, poeci. Im łatwiej jest się zaprezentować na koncer-

cie galowym w Teatrze Cieszyńskim. Jak zamierza się przedstawić matematyczka? – Przyznam, że jeszcze nie wiem. Złazszcza że jestem pierwszym chyba naukowcem nominowanym do tej nagrody Kongresu Polaków. Muszę się porządnie zastanowić – dodaje Marta Štefánek.

JACEK SIKORA

Chcą być najlepsi w całej Republice

Patrycja, Agata, Klaudia, Ewa, Irena, Dominika, Magdalena, Magda, Jakub, Roman. Czarne kostiumy i białe maski. Muzyka taniec, ruch... Oto Dance 4 Fun, dziesięcioosobowy zespół, który zrodził się w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie i w ciągu dwóch lat okazał się trzecią najlepszą szkolną grupą taneczną w RC.

Zespół założyła Patrycja Bochenek w 2007 roku, wówczas uczennica 3. klasy Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Razem z koleżanką poszły do nauczyciela Lecha Biernata, który dopiero co raczkujący zespół taneczny wziął pod swoje skrzydła. – Otrzymałyśmy do dyspozycji salę gimnastyczną, gdzie raz w tygodniu mogłyśmy trenować. Z początku przychodziło około 25 osób. Stwierdziłyśmy jednak, że z tak dużą grupą nie damy rady wyćwiczyć żadnego układu. A trening dla samego treningu byłby z czasem mało motywujący. Wybrałyśmy więc osiem najlepszych dziewcząt i przemyślałyśmy się do pierwszego układu. A także pierwszego występu – opowiada Patrycja. Pierwszy występ miał miejsce na „Powitaniu wakacji”, młodzieżowej imprezie odbywającej się w wędryńskiej Czytelnicy.

Patrycja Bochenek nie jest w tańcu nowicjuską. Przez siedem lat trenowała tańce towarzyskie i lator-

noamerykańskie w TK Oton w Czeskim Cieszynie. Zakładając zespół, sięgnęła jednak po inny gatunek, a raczej... zlepek gatunków. Street dance łączy bowiem różne style tańca, jak na przykład hip hop czy break dance. Różnorodność gatunkowa pociąga za sobą również różnorodność muzyczną. – Muzykę do układów same składamy, kombinujemy różne utwory, różne style – wyjaśnia Bochenek.

Rozgłos i pierwszy poważny sukces przyniósł zespołowi drugi układ taneczny. – Przygotowaliśmy go w nieco innej obsadzie. Na początku roku szkolnego przeprowadziłyśmy w gimnazjum casting i wybrałyśmy 10 osób. Tym razem nie tylko dziewczyny. W drugim układzie tanecznym znalazło się również dwóch chłopców – wspomina Patrycja. Tym razem występów już było więcej: na Balu Gimplowskim (na-

granie występu można obejrzeć na stronach zespołu www.d4f.borec.cz) i innych imprezach młodzieżowych. No i przyszły kolejne eliminacje do ogólnokrajowego konkursu szkolnych grup tanecznych, w rezultacie których Dance 4 Fun doznał do samego finału, zdobywając brąz. – Staramy się rozwijać w różnych stylach tańca. Dlatego, jak tylko to możliwe, bierzemy udział w warsztatach tanecznych, na przy-

kład w Cieszynie. A w ostatnim tygodniu wakacji zorganizowałyśmy zgrupowanie – przekonuje szefowa zespołu.

Nowy rok szkolny przyniósł Dance 4 Fun kolejne wyzwania. Podobnie jak rok wcześniej odbył się casting, zaszyły zmiany w składzie zespołu. – Nie wszyscy mogli zostać. Część osób wyjechała na studia. Ja mam to szczęście, że rozpoczęłam studia w Ostrawie. Mogę więc przyjeżdżać na próby. Ale też nie zawsze mi się udaje. Regularnie pomaga mi więc prowadzić próby Irena Kaleta z 4. klasy gimnazjum – tłumaczy Bochenek.

Próby odbywają się ostatnio niemal codziennie. Dance 4 Fun przygotowuje bowiem zupełnie nowy układ na galę jubileuszową z okazji 60-lecia Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. A czasu pozostało niewiele. Tym bardziej, że zespół ponownie chce zaskoczyć. I przyszkolować street dance na sposób trochę sceniczny, trochę jazzowy...

Potem przyjdzie kolej na drugi układ i – jeśli wszystko ułoży się zgodnie z planem – ponownie start w konkursie tanecznym. – Nowy układ taneczny oraz zdobycie pierwszego miejsca w RC. To nasz cel, do którego będziemy dążyć w tym roku szkolnym – zdradza Patrycja. Doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że tak szybki rozwój zespołu oraz idące w parze sukcesy, nie byłyby możliwe bez zaplecza, jakie zapewnia Gimnazjum Polskie oraz jego klub sportowy działający pod kierownictwem L. Biernata. Dzięki temu Dance 4 Fun ma zapewnioną salę do prób oraz niezbędne wsparcie finansowe. BEATA SCHÖNWALD

Dance 4 Fun w układzie, z którym wywalczył 3. miejsce w RC.

NAJPIERW WYSTĘPUJĄ ZMIANY TEMPERATURY, POTEM CHOROBA

Aby zawczasu się dowiedzieć

Na wizytę u lekarza decydujemy się zwykle dopiero wtedy, kiedy nam coś dolega. Lekarz stawia diagnozę, rozpoczynamy leczenie. – Gdybym tylko wiedziała, że skończy się to chorobą, zrobiłabym to, a tamtego bym się wystrzegła – myśliły wówczas. No właśnie. Gdybym wiedziała...

Diagnostyka termoregulacyjna jest metodą pomocną w medycynie, dzięki której możemy uniknąć owego „gdybym wiedziała”, wypowiedzianego ponieważ. – *Najpierw bowiem występują zaburzenia w równowadze termoregulacyjnej organizmu, a dopiero później dają o sobie znać objawy chorobowe* – mówi inż. Eugeniusz Motyka, pochodzący z Piotrowic, a mieszkający obecnie w Heidelbergu konstruktor urządzenia diagnostycznego Termograf Scan 2001BlueSENSE. To właśnie badanie przeprowadzane tym aparatem pozwala odkryć problem w samym jego zarodku.

Termoregulacyjne skanowanie ciała

Metoda termoregulacyjna TRD jest cennym uzupełnieniem rutynowo stosowanych w medycynie metod diagnostycznych. Jej celem jest ocena regulacyjnych zachowań poszczególnych narządów, wychodząc z założenia, że procesy chorobowe (zapalenia, nowotwory) mają zupełnie inne zdolności

termoregulacyjne niż zdrowa tkanka. – *Zadaniem badania termograficznego jest przede wszystkim ocena różnicy temperatur pomiędzy tkanką zdrową, a tkanką zmienioną chorobowo. O rozkładzie temperatury na powierzchni ciała ludzkiego decyduje ciepłota tkanek narządów wewnętrznych, przewodnictwo cieplne tkanki mięśniowej i tłuszczowej oraz emisyjność cieplna skóry. Dlatego też temperatura mierzona na powierzchni skóry jest funkcją temperatury narządu wewnętrznego i*

własności cieplnych tkanek oddzielających ten narząd od powierzchni ciała – wyjaśnia fachowo lekarz Krzysztof J. Krupka. Podkreśla przy tym, że właśnie zmiany temperatury stanowią jeden z najwcześniejszych objawów zmian patologicznych w organizmie.

Bez obaw, bez bólu

Krótkie, bezbolesne, bez długiego czekania na wynik. Tak oceni badanie pacjent. Eugeniusz Motyka po-

daje konkrety: – *To metoda bezinwazyjna, absolutnie nieszkodliwa. Badanie nie zajmuje nawet pięciu minut, a można przeprowadzać je na każdym człowieku, bez względu na wiek i płeć, nawet kilkakrotnie pod rząd. Odpowiednie jest również dla kobiet w ciąży i płodów.*

A jak wygląda takie skanowanie ciała w praktyce? Pacjent rozbiera się od pasa w górę i po trzech minutach wyrównywania energii za pomocą specjalnego aparatu Medici Diagnostica przeprowadzane są pomiary bezdotykowym czujnikiem po dokładnie wyznaczonych liniach na przedniej i tylnej części ciała. Pomiary brane są trzy razy w krótkim czasie, kiedy ciało reaguje na zmiany temperatury. Podczas jednego pomiaru komputer uzyskuje informacje o reakcji 632 punktów na ciele, po czym termograf różnice te oceni z matematyczną dokładnością. – *Termograf potrafi dokładnie zmierzyć te zjawiska, które dotąd odczuwali energoterapeuci za pomocą różdżki, ręki czy wahadełka. Dzięki temu lekarz uzyskuje dokładną pomoc diagnostyczną, która pomoże mu określić kierunki przyszłej terapii* – wyjaśnia konstruktor.

Czego można się dowiedzieć?

Badanie termografem trwa zaledwie kilka minut. O wiele więcej czasu wymaga interpretacja uzyskanych wyników. Dotyczą one bowiem zarówno organizmu jako całości, jak i poszczególnych narządów oraz układów. – *My nie stawiamy diagnozy. Tę może postawić jedynie lekarz. Dajemy mu natomiast dokładną analizę zdolności termoregulacyjnych pacjenta, która pozwoli odnaleźć źródło istniejących dolegliwości oraz prognozować, gdzie mogą wystąpić problemy w przyszłości. U kobiet w ramach badania przeprowadzamy dodatkowo skanowanie piersi. Wczesne wykrycie zmian chorobowych to przecież połowa sukcesu* – mówi Alena Stehnová, która prowadzi niedawno otwarty w karwińskiej Poliklinice gabinet medycyny termoregulacyjnej TRD. – *Według tego, jak organizm reguluje temperaturę, termograf ocenia nie tylko stan zdrowia pacjenta, ale również określa jego typ metaboliczny. Na podstawie tego opracowywane są wskazówki żywieniowe* – dodaje.

BEATA SCHÖNWALD

Eugeniusz Motyka przy swoim termografie.

reklama

TRD regulationsmedizin

Chcesz utrzymać ciało w zdrowiu?

To takie proste, a zarazem skuteczne!

Na podstawie badań termografem Scan 2001BlueSENSE

- ▶ określimy Twój typ metaboliczny
- ▶ damy zalecenia żywieniowe
- ▶ dostarczymy kompleksową informację nt. Twojego stanu zdrowia dla Twego lekarza

Przyjdź do nas:

Poliklinika Karviná-Mizerov, ul. Žižkova,
2. piętro A3, nr. pok. 303
Zamówienia osobiście lub pod nr. tel. 734 492 212,
596349921 w. 296

Cena badania 1200,- Kč

Godziny otwarcia: po, wt i czw: 8-12, 13-16

Zmieniamy świat medycyny!

www.henex.net

Slevový kupon
300,- Kč
henex

Każdy daje tyle, ile może

Trzyniecki szpital na Sośnie od kilku lat korzysta z pomocy finansowej nie tylko prywatnych sponsorów i miasta Trzyna, ale również szeregu gmin w regionie. Obecnie prosi o wsparcie na zakup nowoczesnych łóżek szpitalnych.

– *Regularnie zwracamy się z prośbą o pomoc do gmin od Hyrczawy aż po Gnojnik* – powiedziała „Głowski Ludu” rzeczniczka szpitala, Lenka Franková. – *Większość z nich stara się pomóc, choć są i takie, których budżety na to nie pozwalają, lub też są w stanie dać nam tylko 1-2 tysiące koron. Jednak nawet za te małe kwoty jesteśmy wdzięczni.*

2 tys. koron da szpitalowi na zakup nowych łóżek gmina Gnojnik, 20 tys. przeznaczy na ten cel Wędrzyń. Wśród ubiegłorocznych sponsorów znalazły się – prócz Wędrzyń – gminy Boconowice, Ropica, Ligołka Kameralna, Gródek i Nydek. Władze samorządowe w większości rozumieją, że te dary to inwestycja w zdrowie mieszkańców, którzy w przypadku choroby lub wypadku najczęściej trafiają do szpitala w Trzynie. – *Na ten temat nie ma różnic zdań pomiędzy radnymi z różnych ugrupowań. W ramach naszych możli-*

wości chętnie pomożemy. Nikt z nas przecież nie wie, kiedy będzie potrzebował opieki medycznej – powiedział zastępca wójta Wędrzyń, Bogusław Raszka. Wybrane pieniądze, wraz z darami przedsiębiorców, przeznaczone są głównie na zakup sprzętu medycznego. – *W ubiegłym roku kupiliśmy nową karetę. Widnieją na niej nazwy miejscowości, które podarowały fundusze na jej zakup* – przypomniała rzeczniczka.

Szpital w Karwinie-Raju, którego częścią jest również placówka w Orłowej, nie zwraca się o pomoc finansową do okolicznych wiosek – być może dlatego, że większość pacjentów pochodzi z dwóch większych miast. Karwiński ratusz co roku przeznacza setki tysięcy koron na zakup sprzętu medycznego dla szpitala. Z władzami Orłowej współpraca dopiero się rozpoczyna. – *Podczas niedawnych Dni Otwartych w orłowskim szpitalu zastępca burmistrza, Radislav Mojžíšek, obiecał, że postara się załatwić dla nas finanse na budowę bezbarierowego wejścia do ogrodu szpitalnego* – wyjaśniła rzeczniczka szpitala, Hana Jakubková. (dc)

Grypa zagraża, ale...

Z Ukrainy docierają niepokojące wieści dotyczące epidemii grypy A/H1N1. Zmarło już ponad sześćdziesiąt osób, w tym dwie kobiety ciężarne i troje dzieci. Według resortu zdrowia w Kijowie, ogólna liczba chorych (nie tylko na grype) wzrosła do 191 tys. osób. Wiadomości są jednak rozbieżne, nie jest pewne, czy wszystkie zgony faktycznie spowodowane były wirusem grypy.

Informacje w mediach robią wrażenie, że sytuacja na Ukrainie jest bardzo groźna. – *Media przesadzają. Nie widać żadnej paniki. Na trzy tygodnie co prawda zamknięto szkoły, przedszkola, kina i podobne instytucje, ale nadal otwarte są supermarkety, funkcjonuje komunikacja miejska. A przecież w zatłoczonych autobusach najłatwiej się zarazić* – powiedział naszej redakcji pracownik misji dyplomatycznej we Lwowie, który nie chciał ujawnić nazwiska. – *Mówi się o tym, że w szpitalach brakuje leków, ale to nic nowego, tu ogólnie szpitale są bardzo słabo wyposażone, chorzy muszą kupować leki w aptekach i przynosić je do szpitali. Dodaj, że granica z Polską jest otwarta dla ruchu osobo-*

wego, na przykład polscy studenci normalnie wracają na weekendy do kraju.

W naszym regionie epidemia świńskiej grypy na razie nam nie zagraża. – *Istnieje co prawda możliwość, że gdyby ten wirus spotkał się i skrzyżował z wirusem zwykłej grypy sezonowej, to mógłby ulec mutacji i wtedy powstałby nowy, bardziej niebezpieczny wirus. Ale to na razie tylko spekulacje, nie ma w tej chwili żadnego realnego zagrożenia* – zapewnił redakcję Josef Matuška z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie. W naszym województwie zachorowało na świńską grype 31 osób, najwięcej w wieku produkcyjnym. Nie było żadnej ofiary śmiertelnej, a przebieg choroby w większości przypadków był nawet łagodniejszy od przebiegu zwykłej grypy sezonowej.

Tymczasem wojewódzki inspektor sanitarny w Katowicach poinformował wczoraj o jednym przypadku podejrzenia grypy A/H1N1 na terenie województwa śląskiego. Sanepid nie udziela na razie informacji o miejscu hospitalizacji chorego człowieka. (dc)

WTOREK 3 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Jedynkowe przedszkole **9.30** Koszmarny Karolek (s.) **9.45** Małe zoo Lucy (s.) **9.55** Bunio i Kimba - Która godzina? **10.05** Powrót do przeszłości - Rodzina Klary **11.05** Kuchnia z Okrasą **11.30** Podróżnik Coyoacan **11.45** ZUS dla ciebie **11.55** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.05** Dookoła świata z Tippi (s.) **14.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **15.00** Wiadomości **15.10** Ranczo (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Wyspa Harpera (film USA) **21.20** Pod ścianą (film kanad.) **22.55** Bronisław Wildstein przedstawia **23.35** Gra namietności (film ind.) **1.35** Notacje Jerzy Surwiło: Miód i nóż.

TVP 2

6.50 Dziedziectwo zatrzymane w pocztówce **7.15** Cmentarze świata - Paryż **7.50** Pomocnik świętego Mikołaja - Nowy kolega (dla dzieci) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinia (film ang.) **11.30** Z wyciągniętymi rękami **12.30** Dowódcy AK - generał Leopold Okulicki „Niedźwiadek” **13.00** Komunizm: Historia pewnego złudzenia Rewolucja Lenina (film niem.) **14.05** Córkę McLeoda - Dwanaście i pół godziny (s.) **15.00** M.A.S.H. (s.) **15.30** Fort Boyard - Andrzej Grabowski **16.30** M jak miłość (s.) **18.00** Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) **18.30** Złotopolscy (s.) **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.35** Soc według Szpota - Opera za trzy grosze **19.50** Gustaw Holoubek nie tylko o teatrze **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.45** Panorama **23.25** Dług (film pol.) **1.15** Good Night, and Good Luck (film USA).

TV KATOWICE

7.45 Schlesien Journal (mag.) **8.01** Gość poranka **8.45** Aktualności **9.11** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Relacje **17.00** C.U.D. zdrowia (mag.) **17.10** TV Katowice zaprasza **17.15** Raport z Polski **17.30** Aktualności **18.00** Aktualności **18.30** Zbliżenia

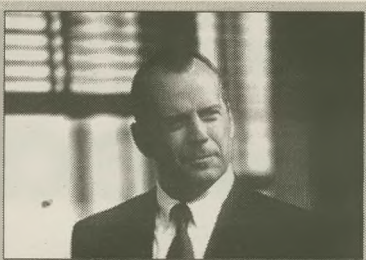
DŁUG

Sensacyjny, 110 minut, Polska 1999

TVP 2, wtorek 3. 11., godz. 23.25

Reżyseria: Krzysztof Krauze
Występują: Robert Gonera (Adam), Jacek Borcuch (Stefan), Andrzej Chyra (Gerard), Joanna Szurmiej (Basia), Cezary Kosiński (Tadeusz), Agnieszka Warchulska (Jola), Przemysław Modliszewski (Młody)

Adam i Stefan chcą otworzyć montownię skuterów, ale bank nie udziela im kredytu. Mężczyźni odrzucają pożyczkę proponowaną przez dawnego znajomego, Gerarda. Ten jednak nie przyjmuje odmowy, żądając zwrotu długu, którego nie zaciągali. Groźbą i szantażem usiłuje wymusić na nich spłatę kilku tysięcy dolarów. Z bezwzględnością zamienia życie ofiar w niekończący się koszmar.

STAN OBLĘŻENIA

Thriller, 120 minut, USA 1998

Polsat, wtorek 3. 11., godz. 20.00

Reżyseria: Edward Zwick

Występują: Denzel Washington (Anthony Hubbard), Annette Bening (Elise Kraft), Bruce Willis (generał William Devereaux), Tony Shalhoub (Frank Haddad), Sami Bouajila (Samir Nazhde), Ahmed Ben Larby (Ahmed Bin Talal)

Życie mieszkańców Nowego Jorku zostaje sparaliżowane po serii zamachów dokonanych przez islamskich terrorystów. Mimo śledztwa prowadzonego przez specjalne oddziały FBI ataki nie ustają. Szef sił antyterrorystycznych, Anthony Hubbard, oraz specjalistka CIA do spraw Bliskiego Wschodu, Elise Kraft, próbują zaplanować nad kryzysem. Po serii eksplozji w centrum Nowego Jorku i ataku na kwaterę FBI prezydent ogłasza stan wyjątkowy. Do akcji wkracza armia pod dowództwem generała Williama Devereaux, znanego z brutalnych metod działania.

filmowe **19.00** Wokół nas **19.15** Relacje **19.25** TV Katowice zaprasza **19.31** Raport z Polski **19.51** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.00** Minął dzień **22.44** Plus minus **23.00** Sportowy wieczór (mag.) **23.59** Świat bez imperium (film USA) **1.01** Minęła 20-ta **1.44** Telekurier bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Stan oblężenia (film USA) **22.45** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **0.45** Cooler (film USA) **3.00** Nagroda gwarantowana **4.00** Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Kawiarenka wcześniej urodzonych **10.00** Czy to tylko zabawka? (dok.) **10.15** Pan Książę jest uparty (film TV) **10.40** Věra Vlková (dok.) **11.00** Wizyta u Radovana Lukavskiego **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córkę McLeoda (s.) **14.20** Doktor Quinn (s.) **15.05** Tip i Tap (s. anim.) **15.20** Kochamy operę (pr. cykl.) **15.40** Nauka jest zabawna (pr. cykl.) **16.05** Pr. dyskusyjny **16.25** Śpiewanki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) **20.50** Wszystko party (talk-show) **21.40** Pogromcy długów (mag.) **22.05** Siły pierwotne (s.) **22.55** Na moll... (pr. muz.) **23.45** Wełtawa w obrazach (cykl dok.) **0.05** Córkę McLeoda (s.) **0.50** Czy mnie zechcecie? **1.05** Skarby świata **1.20** Rajske ogrody (dok.) **1.40** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Retro (mag.) **10.30** 168 godzin (pr. publ.) **11.00** Hobby magazyn **11.35** AZ-kwiz **12.00** Chłopa w akcji (mag. kul.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **14.55** Fokus TVC24 **15.20** Wełtawa w obrazach (cykl dok.) **15.40** Cudowny świat (cykl dok.) **16.05** Caravaggio (dok.) **16.55** Usługi na naszych usługach **17.15** Prawie pogodnie (cykl dok.) **17.30** Praga, miasto wież (pr. cykl.) **18.00** Klucz (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Angielski - Ekstra **19.30** Meduza (lista przeb.) **20.00** Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) **20.15** Cierpienia młodego Boháčka (film czes.) **21.45** Rodzinne problemy (cykl dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.15** Bez bojaźni (dok.) **0.15** Piętno śmierci (film jap.) **2.40** Zapomniany świat komunizmu.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Koleje losu (film USA) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.50** Detektyw Monk (s.) **12.45** Świat według Bundych (s.) **13.15** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Dowody zbrodni (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.25** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.20** 112 (mag.) **22.55** Regulamin zabijania (film kopr.) **1.35** Poradnik domowy **2.15** Judo obywatelskie.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharzem **7.20** Siostry (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.55** Policja Hamburg (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.50** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.45** M.A.S.H. (s.) **13.20** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.50** Czarodziejki (s.) **14.50** Medium (s.) **15.45** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Pr. o czeskiej gastronomii **22.25** Powrót do życia (s.) **23.35** Sprawiedliwość (s.) **0.30** Rewir Wolffa (s.) **1.25** Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 4 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Domisie - Pokaz mody (dla dzieci) **9.30** Strażnicy Dobrej Nowiny - Zdrój wśród nas (s.) **10.00** Tam i z powrotem (film austral.) **11.05** Między mamami (mag.) **11.25** Polskie zwierzęta w niebezpieczeństwie **11.40** Życie na cieplejszej planecie - Czy będzie cieplej? **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Eko-reporter **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Dotknij życia - Dum spiro spero: Póki żyje, nie tracę nadziei (film pol.) **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.10** Przysiań - Krokodylek (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Przysiań - Po godzinach (s.) **21.20** Córkę Russellów (film USA) **23.05** Na tropie (pr. public.) **23.35** Amerykanin w PRL-u **0.25** Czy lubisz Hitchcocka? (film włoski).

TVP 2

6.50 Znaki czasu **7.20** Ulica lemurów - Sypiając z wrogiem **7.50** Pomocnik świętego Mikołaja (dla dzieci) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Gilotyna (teleturniej) **11.30** Cysterski szlak - W pradawnej sandomierskiej ziemi: Koprzywnica **11.50** Cysterski szlak - Szczyrzyc **12.10** Centrum, czyli pogranicze - Anatol

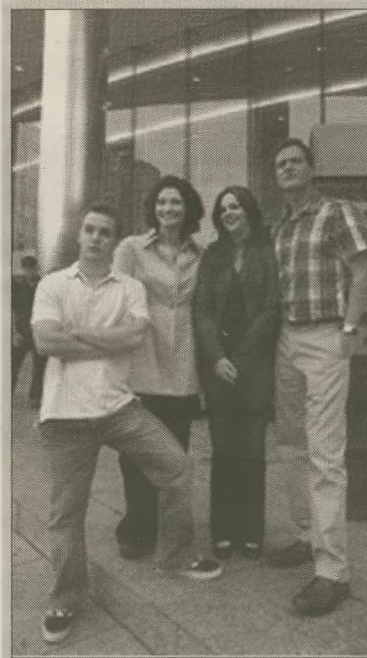
też lubi podróże **13.00** Nabożeństwo ewangelicko-reformowane w Bełchatowie **13.50** Kocham cię, Polsko **14.00** Córkę McLeoda (s.) **14.55** Święta wojna (s.) **15.30** Zagadkowa blondynka (pr. rozryw.) **16.30** M jak miłość (s.) **18.00** Doktor Martin (film ang.) **19.00** Dzieciaki górą (pr. rozryw.) **19.30** Rozmowy istotne Jerzy Stuhr **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.40** Warto rozmawiać **22.45** Panorama **23.25** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.20** Wszystko, co powinniśmy wiedzieć o świńskiej grypie **1.20** Dr House (s.).

TV KATOWICE

7.45 To brzmi... (pr. muz.) **8.01** Gość poranka **8.45** Aktualności **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Kronika miejska Dąbrowa Górnicza (mag.) **17.00** Mysłę, więc wybieram **17.10** TV Katowice zaprasza **17.15** Raport z Polski **17.30** Aktualności **18.00** Aktualności **18.30** Ludzie i sprawy **19.00** Motokibic **19.15** Raport z akcji **19.51** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.06** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.00** Minął dzień **22.45** Plus minus **23.00** Sportowy wieczór **0.01** Decydent George Bush (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kieps-

CÓRKA RUSSELÓW

Obyczajowy, 105 minut, USA 2008

TVP 1, środa 4. 11., godz. 21.20

Reżyseria: Jeff Bleckner
Występują: Amber Tamblyn (Sarah Russell), Jennifer Ehle (Lorraine Morrisey), Paul Wesley (Evan Carroll), Mary Elizabeth Mastrantonio (Gayle Russell), Tim Dekay (Tim Russell), Henry Czerny (Howard Morrisey), Mya Rylyn Banks

23-letnia Sarah Russell zamieszkała w Chicago, gdzie została przyjęta na studia medyczne. Gdy dziewczyna dowiaduje się, że jest chora na białaczkę, postanawia osobiście powiadomić o tym mieszkających za miastem rodziców. Wyprawa w rodzinne strony i spotkanie z dawnymi sąsiadami, państwem Morrisey, oraz z byłym chłopakiem, Evanem, sprawiają, że odżywają wspomnienia sprzed lat, o których dziewczyna wołała by zapomnieć.

skich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **20.30** Liga Mistrzów Studio **20.45** FC Dynamo Kijów - FC Inter Mediolan, Liga Mistrzów.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Grandsupertingtangl (pr. muz.) **9.30** Televariete (pr. roz.) **10.35** Praski piosenkarz (s.) **11.25** Pr. muzyczny **11.40** Niezwykłe popołudnie Heleny i Piotra (film TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córkę McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.25** Game Page (mag.) **15.50** Nowe przygody Czarnej Błyszawicy (s.) **16.15** Wynalazek (film port.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **21.00** Historie sław: Karel Hašler (cykl dok.) **21.55** Na tropie (mag. krym.) **22.20** Losowanie Sportki i Szansy **22.25** Rzym (s.) **23.20** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.25** Cios łaski (film czes.) **0.35** Film o filmie „Niebo, piekło... ziemia” **0.55** Córkę McLeoda (s.) **1.40** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Europejska nauka **9.20** Babel (mag.) **9.50** Caravaggio (dok.) **11.00** Cudowny świat (cykl dok.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Dom - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Reporterzy TVC **13.25** Wizyta w zoo **13.35** Kwiz dla dzieci **14.00** Tajemnice Toma Wizarza **14.15** Nauka jest zabawna (mag.) **14.40** Pr. dyskusyjny **15.00** Czy mnie zechcecie? **15.20** Przeżyć! (cykl dok.) **16.15** 10 wieków architektury (s. dok.) **16.30** Pr. ekologiczny **16.45** Filmowa szkoła Ondřeja Kepki **16.55** Wypadek to nie przypadek **17.05** Diagnoza **17.25** Port (mag.) **17.50** Dołącz do nas (pr. ekol.) **18.05** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **18.30** Szukam pracy (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Redakcja D (j. niem.) **19.20** The Lost Secret (j. ang.) **19.30** Piątką w Pomarańczy **20.00** Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) **20.15** Ten nasz czeski charakter **20.35** Studio piłki nożnej: Liga Mistrzów **0.00** Dokąd zawiedzie ciebie dzień (film USA) **1.40** Teatr żyje! **2.10** Notes.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Tornado zagłady (film USA) **11.10** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.35** Świat według Bundych (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Comeback (s.) **20.40** Wymarzony dom (reality-show) **21.55** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **22.50** Falszywy senator (film USA) **1.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **2.05** 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharzem **7.20** Siostry (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.55** Policja Hamburg (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.45** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.40** Czarodziejki (s.) **14.40** Medium (s.) **15.40** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Falsztarty **21.20** Top Star magazyn **22.25** Kości (s.) **23.25** Rekin (s.) **0.25** Rewir Wolffa (s.) **1.25** Zadzwoń do jasnowidza.

WSPOMNIENIA

Kto w pamięci i sercach żyje, nie umiera.

Dnia 4. 11. 2009 mija 1. bolesna rocznica zgonu naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka, Brata

śp. PAWŁA CIENCIAŁY

z Lesznej Dolnej. Z miłością i szacunkiem wspomina żona z rodziną.

GL-693

Czas płynie, my pamiętamy.

Dnia 4 listopada minie 3. rocznica, kiedy od nas odszedł na zawsze

śp. KAROL MRÓZEK

z Bystrzycy. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi.

GL-718

NEKROLOGI

Rodzina śp. dr. Jana Pyski, zmarłego 18 października w Bazylei, a pochowanego 26 października na cmentarzu w Binningen (Szwajcaria), serdecznie dziękuje za dostojne pożegnanie Zmarłego na nabożeństwie żałobnym, dnia 30 października w kościele ewangelickim ap. Piotra i Pawła w Czeskim Cieszynie. Organizatorom: Towarzystwu Ewangelickiemu, Macierzy Szkolnej w Republice Czeskiej, Polskiemu Związkowi Kulturalno-Oświatowemu, Ruchowi Politycznemu „Coexistencia” oraz Polskiej Sekcji Narodowej. Za przeprowadzenie liturgii: ks. prezesowi Bogusławowi Kokotkowi, ks. sen. Januszowi Kożusznikowi, ks. prof. Józefowi Budniakowi oraz ks. sen. Bogdanowi Tasce. Za upiększenie nabożeństwa żałobnego: Chórowi Nauczycieli Polskich, zespołowi Oldrichowice oraz wykonanie solo skrzypcowego + organy. Za przemówienia: panu Janowi Brannemu w imieniu organizacji społecznych, panu Cichomskiemu z Cieszyna w imieniu Komitetu Organizacyjnego Budowy Pomnika Matki Polki. Wszystkim uczestnikom nabożeństwa żałobnego za przybycie oraz tym, którzy złożyli kondolencje rodzinie Zmarłego.

GL-717

Składam serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom, znajomym oraz członkom PZKO za wyrazy współczucia, kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. JANA SIKORY

z Trzyńca-Kamionki. Szczególne podziękowania kieruję do MUDr. Páleníčkovéj za długoletnią opiekę zdrowotną. Dziękuję również ks. Molinowi za dostojne przeprowadzenie uroczystości pogrzebowej. Za zasmuconą rodzinę żona.

AD-132

Co W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Miłość chodzą po ludziach (3, 4, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Surogaci (3, 4, godz. 17.45); **Gamer** (3, 4, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Hodinu nevíš (3, 4, godz. 16.00); **Muži v říji** (3, 4, godz. 17.30); **Przerwane objęcia** (3, 4, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Przypadkowy mąż (3, godz. 15.00); **Do Czech razy sztuka** (3, godz. 16.45); **Przerwane objęcia** (3, godz. 18.30); **Weronika postanawia umrzeć** (3, godz. 20.45).

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

MIEDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY ZG PZKO - Zaprasza na wykład „Od Jałty do okrągłego stołu - Polacy w walce z systemem komunistycznym”. Autor i prowadzenie: Krzysztof Łojan - pracownik Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach. Tematem spotkania w dniu 5. 11. o godz. 17.00 (uwaga, zmiana czasu rozpoczęcia) będzie walka Polaków z systemem komunistycznym przyniesionym i ustanowionym w Polsce za pomocą sowieckich bagnetów w roku 1945. **OBWÓD HAWIERZÓW** - Konferencja Przedzjazdowa, która odbędzie się w środę 4. 11. rozpoczyna się o godz. 17.00, a nie jak podano w wydaniu sobotnim o godz. 16.00. Zapraszamy za pomyłkę. **ZG PZKO. HAWIERZÓW-MIASTO** - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 5. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2. **BYSTRZYCA** - Klub Seniora przy

MK PZKO zaprasza na prelekcję „Tematy religijne - kościół - państwo”, która odbędzie się w środę 4. 11. o godz. 17.00 w Domu PZKO.

LESZNA DOLNA - MK PZKO organizuje dla chętnych wyjazd na przedświąteczne zakupy do Polski, w niedzielę 22. 11. - Wapienica koło Bielska-Białej (targowisko) oraz supermarket Auchan w Bielsku-Białej. Odjazd z Domu PZKO w Lesznej Dolnej o godz. 8.00, powrót około godz. 17.00. Cena biletu (autobus) wynosi 120 zł. Zgłoszenia przyjmuje Renata Szkucikowa pod nr. 604 145 436 lub 558 335 723, codziennie po godz. 18.00, do 9. 11.

OBWÓD KARWINA - Przedzjazdowa konferencja obwodowa odbędzie się 3. 11. od godz. 16.00 w Domu PZKO Karwina-Raj. Udział prezesów i delegatów na konferencji obowiązkowy.

KWMBLM (Klub Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn) - Informuje, że rejskarty na „Rejs sylwestrowy”, czyli miejscówki na Sylwestra 2009 w Domu Polskim Żwirki i Wigury w Cierlicku można zakupić u Wiesława Drobisza w sklepie Elmax w Cz. Cieszynie (na rynku) 4. 11. po godz. 18.00 - nieco więcej na www.kwmbml.tesinsko.cz.

OFERTY

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy zło-

to, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

Co ZA OLZA

POLSKIE TOWARZYSTWO HARFOWE - Zaprasza na koncert jedyne w świecie męskiego kwartetu harfowego: Krzysztof Waloszczyk - PL, Simon Bilger - CH, Christoph Bielefeld - DE, Joel von Leber - CH, Kwartet Harfowy Króla Dawida (King David Quartet), w piątek 6. 11. o godz. 19.00 w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie, Plac Teatralny 1. Dodatkową atrakcją będzie występ najlepszego w Polsce Kwartetu Puzonowego POSM z Bielska-Białej. Słowo: Ewa Jasła. Bilety w cenie 20 zł i 10 zł w kasie Teatru.

CIESZYN - Dnia 5. 11. o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej, ul. Mennicza 46, prof. Ryszard Kaczmarek (pracownik Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) wygłosi wykład pt. „Polacy, Niemcy i Ślązacy na Śląsku Cieszyńskim 1939-1945. Między ruchem oporu a kolaboracją”. **ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**, ul. Zam-

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

Spółka handlowa **ABIRON s.r.o.**

poszukuje przedstawiciela handlowego

Proponujemy:

Ciekawą pracę na terenie całej Republiki Czeskiej, umowę o pracy, biuro, samochód służbowy, telefon i komputer.

Oczekujemy:

Samodzielność, zdolności handlowe, podstawową znajomość księgowości, znajomość języka polskiego, swobodne dysponowanie swoim czasem i chęć do częstych wyjazdów służbowych.

Życiorys prosimy przysłać pod adres e-mailowy z.chmiel@abiron.eu

lub kontaktować się telefonicznie pod nr telefonu 721 740 783 do 20. 11. 2009.

GL-712

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
doclepanie elewacji,
podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

GL-704

kowa 3, Cieszyn: do 11. 11. wystawa „Karol Śliwka - artysta znaku”. Czynna w godz. 10-17. **▲ do 11. 11. „Bliscy memu sercu”** - wystawa fotografii księdza Kazimierza Suchanka.

WYSTAWY

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: 3. 11. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Oskara Pawlusa „Pejzaże”. Czynna po, st, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

JABŁONKÓW, Sala obrzędów: do 15. 11. Klub Fotografików Jabłonek zaprasza na swoją wystawę; czynna po-pt: 10-17.

BIŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wystawa Bronisławy Ulmanovej „Dokumenty andělé”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dólnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

GL-710

Poszukujemy
OPTYKA
OPTOMETRYSTY

na pełny etat
do zakładu optycznego w Trzyńcu

Wymagane wykształcenie:

● optyk-optometrysta

Główny zakres obowiązków:

● refrakcja
● aplikacja soczewek kontaktowych
● optyka okulistyczna

Oferujemy:

● wysokiej jakości wyposażenie zakładu optycznego
● praca na Polacieście
● możliwość profesjonalnego rozwoju

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr. tel. +420 606 744 479 lub na e-mail:

jakesova@optika/jakesova.cz

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jablonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa - przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

GŁOS

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 • Adres redakcji: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Wojciech Trzcionka, trzcionka@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikora@glosludu.cz • Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz • Elżbieta Przycko, przycko@glosludu.cz • Redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratorem prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zakaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno • Zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz • Reklamacje - tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s.r.o. • Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Piłkarski klasyk bez zwycięzcy

I LIGA

SPARTA PRAGA 1:1
BANIK OSTRAVA (0:0)

Bramki: 56. Žofčák - 54. Tchuř. Ostrawa: Baránek - Řezník, Neu-wirth, Neves, Tchuř - Lukeš, Marek, Lička - Mičola (90. Wojnar), Strnad (82. Zehner), Varadi.

Piłkarski klasyk na Letnej niczego nie zmienił w górnych rejonach tabeli. Obie drużyny nastawiły się na ofensywny futbol, podział punktów nie był w planach. Sparta na przepiękną bramkę z woleja Tchuřa zareagowała błyskawicznie. Z „jedenastki” wyrównał Žofčák.

Lokaty: 1. Teplice 29, 2. Jablonec 29, 3. Ostrawa 25 pkt.

II LIGA

TRZYNIEC 0:0
JIHLAVA

Trzyniec: Lipčák - Hrdlovič, Buzek, Hupka, Bednarek - Joukl (81. Malíř), Stýskala, Ceplák, Eismann - Doležal (62. Szmek), Onuchukwu (71. Matuš).

Trener Trzyńca, Jiří Neček, zdecydował się na rozsady w składzie. Wynik? Bezbramkowy remis z Jihlawą, z zespołem, który należy do najmniej ulubionych przez Trzyniec. Na stoperze debiut zaliczył dopiero 18-letni wychowanek Fotbalu Trzyniec, Ondřej Buzek i był jednym z najlepszych zawodników na boisku. Największą okazję zmarnował w 60. min. Onuchukwu, głową wycelował w słupek.

Pomocnik Banika Ostrawa, Mario Lička (z prawej), tym razem nie wpisał się na listę strzelców.

SOKOŁOW 2:0
MFK KARWINA (1:0)

Bramki: 41. Čada, 90. Podrazký. Karwina: Kafka - Jursa, Hoffmann, Suchý, Staš - Fícek, Pavlík, Milo-

sawlejw, Cíku (76. Tchamí) - Mišínský, Pontus (56. Medjedović).

Karwiniacy bez czterech kluczowych piłkarzy (Opica, Buryána, Čemana i Slončíka) zagrali w Sokołowie bojaźliwie. Obie bramki goście stracili po rzutach różnych. Na 1:0

trafił głową najmniejszy piłkarz na boisku, Čada, wynik przeciętnego spotkania ustalili tuż przed końcem niepilnowany Podrazký. W barwach gości na pochwały zasłużyli tylko dwaj piłkarze: bramkarz Kafka i napastnik Mišínský.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 37, 2. Hradec Kr. 30, 3. Zlín 28,... 5. Trzyniec 22, 10. Karwina 18 pkt. W niedzielę 8. 11.: Karwina - Trzyniec.

DYWIZJA

KRAWARZE 1:1
ORŁOWA (0:1)

Bramki: 78. Vitásek - 22. Kopel. Orłowa: Szarowski - A. Věčorek, Prčík, Sochora, Gazda - Šebek (62. Trlifaj), Kušnír, Kadlčák, Mišanec (88. Bajzath) - Kopel, T. Věčorek (90. Skácelík).

Slavia prowadziła po akcji Šebka i strzale Kopela (prawie do pustej bramki), wyrównującą bramkę dla gospodarzy zdobył w 78. minucie Vitásek, po błędzie Prčíka. - *Przed meczem byłbym z remisu w pełni zadowolony, ale teraz czuję niedosyt. Rywal był do ogrania - powiedział „Głosowi” trener Orłowej, Jozef Jadný.*

BENESZÓV DOLNY 3:0
HAWIERZÓV (1:0)

Bramki: 4. Juchelka, 60. R. Štefek, 71. Bochňák. Hawierzów: Pacanovský - Valový, Anioł, Giňa, Reichl - Pištěk (72. Valla), Sourada, Kučerňák (78. Wrubel), Punčochář, Fík (58. Pristáš) - Látal.

Indianie po dobrym występie z Krawarzami wrócili do starej bajki. Mecz ustawiła szybko strzelona bramka przez Juchelkę.

Lokaty: 1. Zlín B 28, 2. Jakubczowice 28, 3. Szumperk 27,... 8. Orłowa 21, 15. Hawierzów 10 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Spadli na trzecie miejsce

O, EKSTRALIGA

TRZYNIEC 3:6
SPARTA

Tercje: 1:1, 1:2, 1:3. Bramki i asysty: 2. Martynek (Peterek, Květoň), 29. Polák (Peterek, Bonk), 41. Kohn (Zíř) - 16. Podlešák (Vykoukal, Kratěna), 27. Vykoukal (Ručinský), 38. Ton (Hromas), 42. Výborný (Ton, Hanzlík), 44. Netík (Ton, Výborný), 51. Ton (Hromas, Gulaši). Trzyniec: Hamerlík - Zíř, Kania, Malec, Seman, Cartelli, Výtisk, Lojek, Andersons - Růžicka, Polanský, Kohn - Květoň, Peterek, Martynek - Kanako, Bonk, Polák - Pospíšil, Hampl, Ostřížek.

Nowy duet trenerski Sparty, David Volek/Miloš Holaň, jeszcze nie zasmakował goryczy porażki. W Werk Arenie Sparta opanowała sytuację w III tercji, którą Stalownicy kompletnie przespali. Nie do upilnowania był zwłaszcza napastnik Petr Ton. Drużyna Trzyńca przegrała drugi mecz z rzędu i w tabeli spadła z pierwszego na trzecie miejsce w tabeli.

- *Podobnie jak w Libercu słabo zagraliśmy w defensywie. Sześć straconych bramek to nawet w hokeju bardzo dużo - powiedział po meczu trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva. W piątek Stalownicy zmierzą się u siebie z Pilznem. - To jeden z najmniej lubianych przeze mnie ry-*

wali - zdradził nam kapitan Trzyńca, Jan Peterek.

Lokaty: 1. Witkowice 42, 2. Zlín 42, 3. Trzyniec 41 pkt.

I LIGA

HAWIERZÓV 3:1
TABOR

Tercje: 2:0, 1:1, 0:0. Bramki: 13. Smejkal, 14. Seman, 34. Šedivý - 22. Šperger. Hawierzów: Čech - Klimeš, Zientek, Hoda, Krisl, Tesařík, Rangl, Hruška - Šedivý, Smejkal, Moravec - Říčka, Piecha, Červenka - Zeliska, Seman, Sikora - Fořt, Szabo, Velecký.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 43, 2. Chomutów 39, 3. Olomuniec 35,... 16.

Hawierzów 15 pkt. **Jutro:** Chrudim - Hawierzów.

II LIGA

OPAWA 4:3 (k)
ORŁOWA

Tercje: 0:3, 2:0, 1:0. Bramki: 29. Tichý, 37. Pavelek, 60. Tichý, decydujący karny Polok - 4. Kraft, 5. Kraft, 18. Kraft. Orłowa: Šafránek - Mintěl, Grygar, Kraft, Dušek, Ovšák, Prokop, Potočný, Rozum, Hegegy, Vydra, Stránský, Studený, Samiec, Galgonek, Kotásek, Hanzl.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 30, 2. Orłowa 29, 3. Hodonin 28 pkt. **Jutro:** Orłowa - N. Jiczyn (18.00). (jb)

Mendrok pograżył własny zespół

M. WOJEWÓDZTWA

CZ. CIESZYN 0:1
LISKOWIEC (0:0)

Bramka: 80. Maléř. CZK: 70. Mendrok. Cz. Cieszyn: Pytela - Kantor, Blažek, Rac, Popelka (85. Walach) - Zabelka (82. Bella), Fikoczek, Szmek, Hradečný - Mendrok, Šmahaj.

Nadzieje gospodarzy prysły wraz z wykluczeniem Mendroka, który po niepotrzebnym faulu w 70. minucie powędrował pod prysznic. Lider tabeli zamienił przewagę liczebną w jedyny gol meczu. Z dośrodkowania z prawej strony strzałem głową trafił Maléř. - *Dobił nas jedyny piłkarz Liskowca, którego w*

swojej karierze jeszcze nie miałem okazji trenować - powiedział „Głosowi” szkoleniowiec Cz. Cieszyna, Dalibor Damek.

L. PIOTROWICE 1:1
CZELADNA (0:1)

Bramki: 58. Šuster - 10. Neuwirth. CZK: 78. R. Bielan. Piotrowice: M. Sabela - P. Klimek, Dittrich, Bernatík, Kumpán - Miko, R. Bielan, Anastazovský, Lukan - Urban, Šuster.

Gospodarze zmarnowali chyba z tuzin dogodnych sytuacji podbramkowych, do siatki Czeladnej trafił tylko Šuster. Ten sam zawodnik w końcówce meczu z kilku kroków przestrzelił pustą bramkę. Jak na piłkarza z pierwszoligowym doświadczeniem, kiepski wynik.

HRADEC n. M. 2:0
OLBRACHCICE (0:0)

Bramki: 68. Havelka, 74. Schreier. Olbrachcice: Hekera - Orlický, Neuman, Sikora, Čubok - Smékal (71. Kociolok) - Novák, Stachel, Dorozlo, Hanl (74. Kulhánek) - Hovůrka.

Banik pierwszego gola stracił z „jedenastki”, drugiego z kontr. Drużyna Olbrachcic przegrała już dziesiąty mecz w sezonie. Gorzej grają już tylko piłkarze Wracimowa. - *Brakuje nam piłkarskiego cwaniactwa. Zawodnicy biegają często w niewłaściwych sektorach boiska, nie tam, gdzie znajduje się piłka - powiedział nam trener Bronislav Šimša.*

PETRZKOWICE 0:1
BOGUMIN (0:0)

Bramka: 70. Gábor. Bogumin: Skupeň - Ducar, Fluxa, Košťál, Tvrdý - Bystron, Harwot (40. Gábor), Prokůš (77. Svoboda), Ciesarik - D. Štverka, Fořtyn (86. Veseleňák).

Bohaterem Bogumina został zmiennik Ondřej Gábor, który po szybkiej akcji z pierwszej piłki strzałem z granicy pola karnego nie dał szans ostrawskiemu golkeeperowi. Minusem spotkania jest tylko kontuzja Harwota (wiązała w kolanie).

Lokaty: 1. Liskowiec 38, 2. Czeladna 27, 3. N. Jiczyn 26, 4. Piotrowice 25,... 11. Cz. Cieszyn 17, 12. Bogumin 17, 15. Olbrachcice 12 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

■ NIŻSZE KLASY PIŁKARSKIE

- **I A KLASA:** Bystrzyca - Dzieńmorowice 0:2, Stonawa - Sucha G. 1:1, Bruszperk - Šmilovice 2:3, Lutynia Dolna - St. Miasto 4:1; lokaty: 1. Dzieńmorowice 28, 2. St. Biela 25, 3. Janovice 22 pkt. **I B KLASA:** Wędrzyń - Mosty 1:2, Sedlitz - Oldrzychowice 0:2, Jablonków - Dobra 4:1, Niebory - I. Piotrowice 1:2, Karwina B - Datynie Dolne 8:0, Gródek - Gnojnik 0:1, Nydek - Szenow 3:3; lokaty: 1. Karwina B 28, 2. Mosty 28, 3. Oldrzychowice 24 pkt. **MP KARWIŃSKIEGO:** ČSAD Hawierzów - TJ Pietwałd 4:1, Bogumin B - Zabłocie 0:1, Sł. Rychwałd - Wierznio-wice 1:1, G. Będowice - F. Orłowa 2:0, Dąbrowa - Żuków G. 2:1, Sł. Pietwałd - Cierlicko 0:5; lokaty: 1. G. Będowice 27, 2. Cierlicko 26, 3. ČSAD Hawierzów 17 pkt. **MP FRYDEK-MISTEK:** Písek - Ostrawica 2:1, Frydlant B - Bukowiec 3:5, Rzepiszcz - Nawsie 3:1, Frydek-Mistek B - Toszonowice 4:2; lokaty: 1. Frydek-Mistek B 42, 2. Palkowice 29, 3. Hukwałdy 27 pkt.

■ **JUTRO KARWINA - ZUBRZI.** W środę na parkiecie Banika Karwina zaprezentuje się wicelider tabeli Zubr Ekstraligi piłkarzy ręcznych, zespół Zubrzy. Szczypior-niści Banika w razie zwycięstwa mogą awansować na pierwszą pozycję w tabeli. Mecz w Karwinie rozpoczyna się o godz. 17.30.

■ **RYWALE BEŁCHATOWA.** Katarski zespół Al-Arabi, Payakan z Iranu i brazylijski Cimed będą grupowymi rywalami siatkarzy PGE Skry Bełchatów w klubowych mistrzostwach świata, które dziś rozpoczynają się w Dausze. (jb)

CZWARTEK

5 listopada 2009

rocznik LXIV • nr 132

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

KULTURA na str. 4:

Zachwyceni

»Zaklinaczem

deszczu«

Nie chciał, ale musiał...

Obyło się bez kamer i błysków fleszy. A także bez „antyuropejskiego” wiecznego pióra, które zaprotestowało, gdy pod dokumentem składał podpis prezydent Lech Kaczyński. Prezydent Václav Klaus oznajmił po prostu we wtorek dziennikarzom, że w swoim gabinecie na Hradczanach o godz. 15.00 podpisał Traktat Lizboński.

Informacja o podpisaniu Traktatu pojawiła się na stronie internetowej Kancelarii Prezydenta. Klaus podpisał dokument po tym, jak Trybunał Konstytucyjny potwierdził zgodność Traktatu Lizbońskiego z ustawą zasadniczą Republiki Czeskiej. Prezydent zarzucił jednak Trybunałowi stronniczość i zaakceptowanie utraty suwerenności RC. Zaznaczył, że oczekiwał takiego orzeczenia i szanuje je pomimo tego, że nie zgadza się z jego treścią i uzasadnieniem. Według Klaus wyrok Trybunału „nie jest neutralną analizą prawną, ale zaangażowaną polityczną obroną Traktatu Lizbońskiego ze strony jego zwolenników”.

– Jestem bardzo zadowolony, że prezydent Klaus podpisał Traktat z Lizbony. Jego podpis kończy zbyt długi okres zajmowania się w Unii Europejskiej sprawami instytucjonalnymi. Otwiera drogę do bardziej demokratycznej, przejrzystej i skutecznej Unii – powiedział Frederik Reinfeldt, premier Szwecji, która obecnie przewodniczy UE. Zapowiedział, że z myślą o wejściu w życie Traktatu rozpocznie teraz konsultacje w sprawie kandydatów na nowe stanowiska stworzone w Lizbońskim dokumencie. Decyzję prezydenta Klaus przyjął z zadowoleniem zaol-

Według Václava Klaus wyrok Trybunału „nie jest neutralną analizą prawną, ale zaangażowaną polityczną obroną Traktatu Lizbońskiego ze strony jego zwolenników”.

ziańscy politycy. Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, przyznał wprawdzie, że Traktat może nam przynieść „pewien dyskomfort”, niemniej „więcej będzie pozytywów”. – RC dzięki ratyfikacji Traktatu łączy się z zachodnim światem, co na pewno jest dla nas tysiąc razy lepsze, niż ciągłe spoglądanie w kierunku wschodnim – podkreśla Szymeczek. Prezes PZKO, Zygmunt Stopa, uważa, że podpis Klaus oznacza dostosowanie się RC do zasad wspólnych działań 27 państw członkowskich UE. – Trudno mi wyobrazić sobie problemy, jakie nastąpiłyby, gdyby RC nie ratyfikowała Traktatu Lizbońskiego. To oznaczałoby powrót do stanu początkowego, czyli stanu tworzenia wspólnej Europy. I odbiłoby się na potencjale gospodarczym. Państwo nie wchodzić w skład globalnej ekonomii ztraca możliwość dalszego rozwoju – uważa Stopa. Radny wojewódzki Tadeusz Cichy (Obywatelska Partia Demokratyczna) przyznaje, że Traktat Lizboński nie jest dokumentem idealnym, ale RC nie miała innego wyjścia, niż jego ratyfikacja. – Uważam, że Traktat faworyzuje większe państwa na niekorzyść mniejszych. Likwiduje też prawo weta – wyjaśnia Cichy.

Zapytaliśmy też, czy fakt, że RC – podobnie jak Wielka Brytania i Polska – zastrzegła sobie wyłączenie z obowiązywania Karty Praw Podstawowych, nie może stanowić zagrożenia dla mniejszości polskiej w Czechach. – Nie obawiam się tego, gdyż RC przyjęła inne dokumenty zapewniające prawa mniejszości. Poza tym uważam, że Czesi będą nas „czechizować z uśmiechem” w takim samym stopniu, jak czynili to przed podpisaniem Traktatu Lizbońskiego – mówi prezes Szymeczek. Podobnie uważa prezes ZG PZKO: – Nasze prawa mamy zagwarantowane ustawami lub dokumentami unijnymi przyjętymi przez czeski parlament. Tadeusz Cichy zaś dodaje: – Mniejszość zawsze będzie miała takie prawa, jakie uda jej się wywalczyć – czy już w kraju zamieszkania, czy też w UE.

Po podpisaniu przez prezydenta Klaus Traktatu z Lizbony, unijny traktat będzie mógł wejść w życie już 1 grudnia; wcześniej przywódcy państw UE wybiorą na nadzwyczajnym szczycie planowanym w połowie listopada nowego przewodniczącego Rady Europejskiej i szefa unijnej dyplomacji.

JACEK SIKORA

ZDARZYŁO SIĘ

Paliło się

Cztery jednostki strażackie – z Trzyńca, Milikowa, Bystrzycy i Jablonkowa – interweniowały w poniedziałek po południu w związku z pożarem domku letniskowego i przybudówki domu rodzinnego w Milikowie. Wszystko wskazuje na to, że powodem pożaru była iskra z ogniska, w którym palono śmieci. Ogień udało się ugasić w pół godziny. Podczas pożaru nikt nie odniósł obrażeń. Straty oszacowano na 200 tys. koron.

Zabudowanie gospodarcze paliło się również w Trzyciezu. W nocy z wtorku na środę wyjeżdżało sześć jednostek straży pożarnej do pożaru dużej murowanej stodoły. Nikt nie odniósł obrażeń. Straty oszacowano na 250 tys. koron. Pożar został zgłoszony krótko po północy. Na miejsce wyjechali zawodowi strażacy z Frydku-Mistku, Trzyńca i Noszowic oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej z Trzycieza, Gnojnika i Dobracic. Strażakom udało się opanować po-

żar w pół godziny, kolejne cztery godziny trwała jednak likwidacja szkód. Trzeba było rozebrać drewniane konstrukcje oraz wydobyć i dogasić znajdujące się w stodole siano.

(kor, dc)

Z trawką za kierownicą

Bez prawa jazdy, za to pod wpływem marihuany usiadł za kierownicą młody mężczyzna, którego zatrzymali policjanci z hawierzowskiej drogówki. Badania wykazały u 23-letniego kierowcy obecność we krwi tetrahydrokannabinolu, czyli substancji występującej w konopiach indyjskich. Dodatkowo stwierdzono, że zatrzymany prowadził samochód bez prawa jazdy, jak się okazało, nigdy nie ukończył szkoły jazdy. Wobec kierowcy wszczęto postępowanie karne.

(kor)

Czym jest Traktat?

Traktat Lizboński, określany jako traktat reformujący, to umowa międzynarodowa zakładająca m.in. reformę instytucji Unii Europejskiej. Nadaje UE jednolitą strukturę i osobowość prawną. Traktat zakłada: zmniejszenie liczby komisarzy do 18 (mimo, że jest 27 państw członkowskich); decyzje unijne od 2014 będą podejmowane za pomocą tzw. podwójnej większości, zamiast zgody wszystkich państw członkowskich; od 2009 roku Parlament Europejski będzie miał 750 członków (poprzednio 785); wprowadzenie stanowiska wysokiego przedstawiciela UE ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wprowadzenie stanowiska Przewodniczącego Rady Europejskiej.

(kor)

ANKIETA

Jak pan przyjął podpisanie przez prezydenta Václava Klaus Traktatu Lizbońskiego?

STANISŁAW GAWLIK, przewodniczący Polskiej Sekcji Narodowej „Wspólnoty-Coegzystencji”

Bardzo szczegółowo przeczytałem uzasadnienia Trybunału Konstytucyjnego, w którym zabrzmięło z jednej strony, że Trybunał nie będzie już rozpatrywał żadnych pozwów w sprawie Traktatu, z drugiej zaś, że RC musi sobie uświadomić, że jest w Unii nie tylko beneficjentem, ale też ma pewne obowiązki. A te są tak samo ważne, jak korzyści, które można czerpać z członkostwa w UE. A co do prezydenta – po półrocznym trzymaniu Europy

w klinczu Klaus okazał się na tyle wybitnym politykiem, iż zrozumiał, że nie ma innego wyjścia. Nie rozumiem jednak słów o tym, że przez ten podpis RC straciła suwerenność.

BRONISŁAW WALICKI, były wiceprezes Kongresu Polaków

Ja osobiście bardzo się cieszę, że po tak długim czasie, kiedy czekano tylko na ratyfikowanie Traktatu przez Republikę Czeską, prezydent Klaus ostatecznie zgodził się na złożenie podpisu pod tym dokumentem. To na pewno wielki krok naprzód, będzie można nareszcie przystąpić do realizacji unijnych założeń. A dzięki podpisowi prezydenta Klaus RC będzie też bardziej pozytywnie oceniana przez pozostałe 26 państw członkowskich UE.

Fot. Marek Santarius

Ks. ZBIGNIEW CZENDLIK, polski duchowny z Lanszkrouna

Nie wiem, czy mam prawo wypowiadać się w imieniu mieszkańców RC, bo wiem, że wielka część z nich ocenia Traktat i Unię Europejską raczej negatywnie. Mam jednak nadzieję, że także ich uda się przekonać, że Unia może nam dać sporo dobrego. Uważam jednak, że także Unia może z obecności RC w jej strukturach skorzystać. Sądzę też, że to pewne opóźnienie ratyfikacji przez prezydenta Klaus nie było czymś aż tak złym. Niektórym pomogło uświadomić sobie, co to jest suwerenność państwa.

Fot. Wojciech Trzcionka (2)

POGODA

czwartek

dzień: 4 do 8°C
noc: 4 do 1°C
wiatr: 2-5 m/s

piątek

dzień: 3 do 7°C
noc: 5 do 1°C
wiatr: 1-4 m/s

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki

Wystawa Polskiej Książki 2009

Karwina Dom PZKO, Karwina-Frysztat

8. 11. 2009.....10.00-16.00
9. 11. 2009.....8.00-17.00

Wystawie towarzyszy kiermasz książki

Wsparcie finansowe: Ministerstwo Kultury RC Stowarzyszenie Wspólnota Polska Miasto Czeski Cieszyń Fundusz Kultury Miasta Karwina

KRÓTKO

Tylko 47 Romów?

HAWIERZÓW (dc) – Według ostatniego spisu powszechnego tylko 47 mieszkańców miasta zadeklarowało narodowość romską. W rzeczywistości szacuje się, że w Hawierzowie żyje ich ok. 4 tys., z tego połowa w wykluczonych społecznie skupiskach. Miasto ma w tej chwili jednego tylko pracownika terenowego, zajmującego się problemami Romów. Docelowo ma ich być sześciu. Miasto liczy na dotację w ramach programu, który ogłosiła Kancelaria Rady Ministrów we współpracy z Radą Rządu ds. problematyki romskiej.

Kampania strażaków

REGION (ep) – Projekt o nazwie „Bezpieczne Podróżowanie” realizuje Straż Pożarna województwa morawsko-śląskiego. Przez cały listopad podróżujący po województwie publicznymi środkami transportu będą mogli przeczytać ulotki informacyjne na temat ochrony przeciwpożarowej i zachowań w sytuacjach zagrożenia, np. w czasie powodzi, czy na temat niewłaściwego parkowania, które uniemożliwia dojazd wozom strażackim. Kampania prowadzona jest już czwarty rok z rzędu. W tym roku w autobusach i tramwajach pojawi się 1700 ulotek.

Jadą do Gogolina

JABŁONKÓW (kor) – Stolica załziańskiej góralszczyzny współpracuje ze swoim partnerskim miastem, Gogolinem, nie tylko na niwie kulturalnej, ale także sportowej. Obecnie jabłonkowscy piłkarze – oldboje, szykują się do wyjazdu do Gogolina na Międzynarodowy Turniej Piłkarski im. Bernarda i Zygryda Blautów. Drużyna znad Olzy, której kierownikiem jest Stanisław Szpyrc, zmierzy siły z ekipami innych miast partnerskich Gogolina – Łodygowic, Zamościa oraz niemieckiego Schongau. Z kolei w następnym tygodniu wiceburmistrz Stanisław Jakus wyjedzie do Gogolina z drużyną trampkarzy.

Mają problem

CIESZYN (r) – Miasto musi zaciągnąć 2,5 mln zł kredytu, żeby zapłacić firmie, która prowadzi rewitalizację Wzgórza Zamkowego w ramach polsko-czeskiego projektu. Wszystko dlatego, że unijne pieniądze jeszcze nie dotarły do miasta. – *Dotacja przyjdzie trochę później, a wykonawcy trzeba zapłacić już teraz. Gdy przygotowaliśmy się do sięgnięcia po fundusze unijne, informowano nas, że dostaniemy zaliczkę, którą rozliczymy po wykonaniu projektu* – mówi Bogdan Ficek, burmistrz Cieszyna.

Tworzyli wspólnie

TRZYNIEC (dc) – W ośrodku Eben-Ezer Diakonii Śląskiej odbyła się kolejna edycja projektu „Arteterapia bez granic”. Tym razem w pracowniach spotkali się niepełnosprawni podopieczni ośrodka Eben-Ezer z uczniami Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie oraz pracownikami Szpitala Trzinec. Własnymi rękami tworzyli ciekawe przedmioty z perełek, gliny ceramicznej, malowali obrazy na jedwabiu. Podobne spotkania osób zdrowych i niepełnosprawnych umysłowo pomagają we wzajemnym poznawaniu się i rozumieniu dwóch zupełnie odrębnych światów.

Kto doczeka się remontów?

Sprawa 4,5 tys. trzynieckich mieszkań, które są własnością spółki Byty Třinec, zaczyna ruszać z miejsca.

Członkowie założonego na początku października Stowarzyszenia Obywatelskiego Lokatorów Spółki Byty Třinec spotkali się z przedstawicielami właściciela, by rozmawiać o sprawach, które najbardziej doskwierają lokatorom.

Jednym z problemów jest niepewność. Umowy na wynajem mieszkań dotychczas spisywane były tylko na rok. To jeden z powodów, dlaczego zaczęła się zmniejszać liczba osób zainteresowanych wynajmem mieszkań. – *Ci lokatorzy, którzy mają umowy jeszcze z czasów, kiedy mieszkania należały do Huty Trzynieckiej, płacą regulowany czynsz, nowi najemcy czynsz rynkowy* – wyjaśnił przewodniczący tymczasowego zarządu stowarzyszenia obywatelskiego, Roman Bujok. – *Przybywa jednak wolnych mieszkań, ponieważ młodzi ludzie, którzy chętnie by się do nich wprowadzili, chcą mieć pewność, że po roku nie będą się musieli wynieść. Tym bardziej, że mają płacić wysoki rynkowy czynsz.*

Kierownictwo spółki przyrzekło, że lokatorzy, którzy w ostatnich 12 miesiącach nie zalegali z płaceniem czynszu, otrzymają umowy na czas nieokreślony. Tak samo będzie w przypadku nowych najemców, któ-

Zaniedbane domy mieszkalne spółki Byty Třinec szpecą odnowiony rynek T. G. Masaryka.

rzy spełnią ten warunek. Tym, którzy zapłacili już opłatę notarialną za sporządzenie nowej umowy, będzie ona zwrócona.

Spółka Byty Třinec należy do konsorcjum firm CPI Group. Spółki, będące jego częścią, są właścicielami mieszkań również w innych miastach, a także centrów handlowych i hoteli. Kierownictwo spółki przekazuje, że regulowany czynsz nie jest w stanie pokryć kosztów remon-

tów. Dlatego lokatorzy mieszkań z regulowanym czynszem prawdopodobnie nie doczekają się tak szybko napraw, które – ich zdaniem – są konieczne. Zwracają uwagę na przeciekające dachy, niebezpieczne balkony, stare okna. Właściciel mieszkań obiecał rozebrać sytuację i przygotować plan remontów. Jednak pierwszeństwo będą miały mieszkania z czynszem rynkowym oraz te, których lokatorzy pla-

cą czynsz regulowany, lecz są chętni remonty współfinansować.

10 listopada o godz. 16.00 w trzynieckim kinie Kosmos odbędzie się walne zebranie stowarzyszenia obywatelskiego, na którym wybrany będzie zarząd. Pod koniec listopada ma się odbyć kolejne spotkanie z przedstawicielami spółki Byty Třinec, w którym weźmie udział również burmistrz Věra Palkovská. (dc)

Na rowerze transgranicznie

Miejscowości po obu stronach granicy połączy kolejna transgraniczna ścieżka rowerowa. W przygotowaniu jest projekt trasy Racibórz – Krzyżanowice – Kocobędz. – *Powstanie 50 km trasy wzdłuż Olzy i Odry, po naszej stronie ścieżka połączy Karwinę, Bogumín i Kocobędz* – wyjaśnia rzeczniczka Urzędu Miasta w Karwinie, Šárka Swiderová.

– *Transgraniczna ścieżka będzie kończyć się w Kocobędzu, przy Parku Archeologicznym. Nasza gmina razem z Czeskim Cieszyńem przygotowuje też ścieżkę rowerową, która poprowadzi od Parku Archeologicznego do Czeskiego Cieszyna* – wyjaśnia wójt Kocobędza, Martin Pinkas.

Razem z polskimi miastami partnerem projektu jest Stowarzyszenie Gmin Regionu Karwińskiego, a największy wkład mają Karwina i Bogumín. Trwają ostatnie przygotowania do złożenia wniosku do Unii Europejskiej. Inwestycja warta około 60 mln koron ma szansę uzyskać 90 proc. dofinansowania. Pierwsze prace rozpoczną się wiosną przyszłego roku, otwarcie zaplanowano na wiosnę 2011 roku, ale cała trasa zostanie ostatecznie dokończona do roku 2015. – *Trasa poprowadzi przez urokliwe miejsca nad Olzą i Odrą, na pewno zadowoli nie tylko rowerzystów, ale też na przykład rolkarzy* – dodaje Swiderová. (ep)

Park PZKO w Bystrzycy bardziej atrakcyjny

Park przy Głuchówce otaczający siedzibę Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Bystrzycy kojarzony jest z reguły jako miejsce, gdzie odbywa się impreza rockowa Bystrzycki Złot. Jego lokalizacja przyciąga też amatorów siatkówki, tenisa ziemnego lub po prostu spacerowiczów i tych, którzy lubią w parku odpocząć. Znosi się jednak na to, że Park PZKO będzie miał lada chwila jeszcze więcej do zaoferowania.

W miejscu dotychczasowego placu zabaw dla dzieci z przestarzałymi huśtawkami i zjeżdżalniąmi wyrosną wielofunkcyjne stanowiska z urządzeniami rehabilitacyjno-sportowymi, na których będzie można się gimnastykować. Inwestycję za ok. 750 tys. koron gmina sfinansuje w 80 proc. z dotacji, którą Urząd Wojewódzki w Ostrawie przyznał Bystrzycy w ramach programu promocji mikroregionów. Jak powiedział nam wicewójt Roman Wróbel, który jest odpowiedzialny za to przedsięwzięcie, musi być ono sfinalizowane do końca listopada. (kor)

Produkują nowego hyundaia

W fabryce Hyundaia w Noszowicach rozpoczęła się w poniedziałek produkcja nowego samochodu. – *To typ Kia Ventage, który będziemy produkowali równocześnie z samochodami hyundai i30* – powiedział rzecznik fabryki Petr Vaněk. Oba typy samochodów mają dużo identycznych części zamien-

ných, dlatego mogą być produkowane na tej samej linii montażowej. Pomimo kryzysu, fabryka Hyundaia nie planuje ograniczeń w produkcji. W tej chwili zakład zatrudnia przeszło 2 tys. osób, pracujących na dwie zmiany. Cztery osoby pracuje w firmach, które są podwykonawcami Hyundaia. (dc)

Billboardy będą przyciągać w Beskidy

Beskidzka 5 to coraz lepiej rozpoznawalna marka. Mikroregion przyciąga nowych turystów, ale wciąż za mało spoza województwa śląskiego, dlatego pięć beskidzkich gmin przystępuje do ofensywy i rozpoczyna ogólnopolską kampanię promocyjną.

Beskidzka 5 to Brenna, Istebna, Szczyrk, Ustroń i Wisła. – *O turystów walczymy kompleksowo w ramach Beskidzkiej 5 i każdy z osobna. To daje efekty* – przekonuje Krzysztof Majeran, wicewójt Brennej. Przed zbliżającym się sezonem

narciarskim nieformalne stowarzyszenie gmin zamierza zintensyfikować działania – przeprowadzi kampanię promocyjną, która powtórzona ma być tuż przed sezonem letnim.

– *Będziemy promować się na 50 billboardach w dużych miastach – Warszawie, Poznaniu, Toruniu, Wrocławiu i Krakowie, poprzez mailing internetowy oraz w czasopiśmie lotniskowych w Krakowie-Balicach i Katowicach-Pyrzowicach* – mówi Agata Markiewicz, odpowiedzialna za przygotowywa-

nie projektów unijnych w Urzędzie Miejskim w Ustroniu. To właśnie uzdrowisko jest liderem kolejnego projektu Beskidzkiej 5 – „Siła płynięcia z gór”. Mikroregion pozyskał na jego realizację z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego ponad 440 tys. zł. Każda z gmin należących do Beskidzkiej 5 wyłoży na wkład własny nieco ponad 4,6 tys. zł w tym i 13 tys. zł w przyszłym roku. – *To niewiele, biorąc pod uwagę, jakie gminy będą miały korzyści z tej promocji* – dodaje Agata Markiewicz.

Beskidzką 5 odwiedza rocznie około 2,7 mln osób, z czego aż 73 proc. gości stanowią mieszkańcy aglomeracji katowickiej.

– *Beskidy, niestety, są słabo rozpoznawalne jako część Śląska, bo turyści z Polski ciągle kojarzą ten region z atrakcjami przemysłowymi, a nie z górą. Chcemy zmienić tę tendencję* – przekonuje Zofia Parchańska-Puczek ze Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Gospodarczych Delta Partner, które obsługuje Beskidzką 5. (gc)

OD WTORKU W SALI MÁNESA W MIEJSKIM DOMU KULTURY W KARWINIE MOŻEMY PODZIWIĄĆ...

»Pejzaże« Oskara Pawlasa

Osoby, którym brakuje ciepła w życiu, potrzebują wyciszenia, zwolnienia tempa, koniecznie muszą wybrać się do Miejskiego Domu Kultury w Karwinie-Novym Mieście. W Sali Wystawowej im J. Mánesa można oglądać prace Oskara Pawlasa na wystawie zatytułowanej „Pejzaże”. Patrząc na „Pejzaż w łomnej Górnej”, „Łysą Górę przed deszczem” czy „Żółty pejzaż” aż trudno oderwać od nich wzrok, z wszystkich prac bije ogromne ciepło.

– Czuję ogromną satysfakcję, jak ktoś kupuje mój obraz, następnie wiesz go na ścianie i przy nim się uspokaja, wycisza – powiedział nam nestor zaolziańskiego malarstwa.

Na wystawie zaprezentowanych jest kilkadziesiąt obrazów, wszystkie można kupić. Część z nich powstała podczas licznych plenerów, w których uczestniczył Oskar Pawlas. Wystawę uzupełniają inne prace artysty, otrzymane przez niego medale i odznaczenia, swoje miejsce mają także materiały z wystawy,

którą przygotowało w 1995 roku Muzeum Okręgowe w Bielsku-Białej. Placówka zaprezentowała wówczas szeroko twórczość zaolziańskich artystów. Na wtorkowym wernisażu obecna była Iwona Purzycka, dyrektorka Muzeum, która przed 15 laty zjeżdżała niemal całe Zaolzie z Lidią i Oskarem Pawlasami.

– Miał w sobie ogromny entuzjazm. Chciał zaprezentować publiczności w Polsce jak najwięcej artystów – wspominała Iwona Purzycka.

Otwierając wystawę Władysław

Podczas wernisażu Oskar Pawlas był wyraźnie wzruszony.

Owczarzy, przyjaciel artysty, powiedział, że beskidzkich prac jest najwięcej, bo malarz tutaj czuje się jak u siebie w domu. – Będąc twórcą pełnym radości życia i tworzenia, pozytywnie nastawionym do świata ludzi, maluje więc obrazy nieskomplikowane, ale wyrażające swoje

odczucia, odzwierciedlające duszę – mówił Owczarzy.

Z kolei w jednym z katalogów Iwona Purzycka napisała, że patrząc na różne obrazy „nie sposób nie rozpoznać „Pawlasa”. (wot)

Więcej o Oskarze Pawlasie napiszemy w sobotnim numerze.

»Koperowi« stuknęła osiemdziesiątka

W ostatni weekend II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie obchodziło 80-lecie istnienia. Z tej okazji odsłonięto tablicę pamiątkową ku czci wybitnego nauczyciela, historyka, filozofa, profesora Jana Krówki, który w okresie stalinizmu nie bał się uczyć prawdziwej historii, za co w 1950 roku został aresztowany.

Uroczysta akademii z okazji 80-lecia liceum odbyła się w Teatrze im. A. Mickiewicza. – Wyrazy szacunku i uznania kierujemy w stronę pokoleń nauczycieli i absolwentów, którzy już od 80 lat współtworzyli i współtworzą wspaniałe tradycje wychowawcze Śląska Cieszyńskiego – mówił starosta cieszyński Czesław Gluza.

Początki szkoły sięgają 1929 roku, kiedy to zarządzeniem ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego dokonano podziału Gimnazjum im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie. Powstało wówczas Państwowe Gimnazjum Matematyczno-Przyrodnicze, które wkrótce nosiło nazwę Państwowe Gimnazjum i Liceum Męskie im. Mikołaja Kopernika. Siedzibą szkoły był gmach na rogu ul. Kochanowskiego i placu ks. Londzina. Do obecnego budynku przy placu Wolności liceum sprowadziło się po II wojnie światowej.

W ciągu 80. lat szkołą zarządziło ośmiu dyrektorów. Jej mury opuściło ponad 4 tys. absolwentów. Obecnie w 24 oddziałach LO uczy się 650 młodych ludzi. (gc)

Na wernisażu pojawili się m.in. członkowie Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC.

Stopa ponownie prezesem? Nie mówi »nie«

Rozpoczęły się obwodowe konferencje delegatów na XXI Zjazd Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Jako pierwsi spotkali się przedstawiciele obwodów bystrzyckiego, karwińskiego i bogumińskiego. Poruszane były istotne sprawy, takie jak akces PZKO w Kongresie Polaków czy wybór prezesa Zarządu Głównego. Okazało się, że trudno znaleźć osoby, które zgodziłyby się przyjąć kierownicze funkcje w ZG PZKO.

Pierwsza konferencja odbyła się w poniedziałek w Bystrzycy. Przewodniczącym Rady Obwodowej ponownie wybrano Władysława Dronga. Roman Wróbel postulował, by wycofanie akcesu z KP nie było w ogóle tematem Zjazdu. – Czuję co prawda pewną niechęć niektórych osób w kierownictwie KP do ZG PZKO, lecz to są sprawy, które da się rozwiązać. Nasz spór może się negatywnie przełożyć na stosunki polsko-czeskie i myślę, że również w Polsce nie przeszedłby bez echa – wyjaśnił swe stanowisko „Głosowi Ludu”. Konferencja zobowiązała delegatów obwodu bystrzyckiego, by głosowali za podtrzymaniem akcesu.

O stosunkach pomiędzy PZKO i Kongresem Polaków żywo dyskutowano również na konferencji w Boguminie-Skrzeczoniu. – Koła naszego obwodu chcą podtrzymać akces,

ale muszą być ustalone nowe warunki współpracy między Kongresem i PZKO – powiedział prezes skrzeczńskiego koła, Bogusław Czapiek. Obwód bogumiński ma reprezentować w ZG PZKO Otylia Toboła.

Przewodniczącym karwińskiej Rady Obwodowej będzie nadal Eugeniusz Matuszyński. Na konferencji zastanawiano się głównie nad wyborem nowego prezesa ZG PZKO. Przewodniczący Koła w Karwinie-Raju, Tadeusz Puchała, proponował, by karwiński obwód złożył wniosek, aby na prezesa wybrać dotychczasowego szefa Związku Zygmunta Stopę. – Nie znajdziemy na Śląsku drugiego takiego „chłopa”, który tyle zrobił dla PZKO – za darmo pracował codziennie w Zarządzie Głównym, jeździł na wszyst-

kie ważne imprezy – uzasadnił swój wniosek. Pozostali delegaci poparli go.

Zygmunt Stopa, zapytany przez naszą gazetę, czy zgodzi się kandydować, odpowiedział, że jeżeli nie znajdzie się inna odpowiednia osoba, która przejęłaby rozpoczętą działalność i taka będzie „wola ludu”, jest gotów objąć ponownie stanowisko prezesa. – Ale jedynie pod warunkiem, że w ZG będzie ktoś, kto na bieżąco będzie się wdrażał w tę pracę i będzie mnie mógł zastąpić w przypadku, gdybym musiał ze względów zdrowotnych zrezygnować – dodał.

Wczoraj odbyła się konferencja obwodowa w Hawierzowie, dziś odbędzie się w Olbrachcicach, jutro w Czeskim Cieszynie. (dc)

Tadeusz Puchała (pierwszy z prawej) postulował, by obwód karwiński wysunął jako swojego kandydata na prezesa ZG PZKO Zygmunta Stopę.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Do polskich szkół, organizacji, instytucji...

Szanowni Państwo! Nikogo nie trzeba przekonywać o tym, że język ojczysty jest naszym wspólnym dobrem, decydującym o trwałości i wartości narodów, społeczeństw i społeczności – również takich, jak ta nasza na Zaolziu. Dzięki językowi ojczystemu w jego różnych odmianach wzbogacamy nasze życie duchowe i tworzymy wspólnotę, która jest w stanie przezwyciężyć niejedną trudność. Mając to wszystko na uwadze, podjęliśmy inicjatywę Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, by rok 2010 ogłosić Rokiem Języka Polskiego na Zaolziu. Będzie ona miała swój sens tylko wtedy, gdy zaktywizuje wszystkie nasze szkoły, organizacje, instytucje, media, kluby, sekcje itp. Stąd zwracamy się do Państwa z prośbą o włączenie się do tej niezwykle ważnej propozycji i przedstawienie swoich konkretnych form jej realizacji. Innymi słowy chodzi o odpowiedź na pytanie: Co Państwo zrobią w ramach RJP? Na propozycję, za które serdecznie dziękujemy, będziemy czekali do 20 listopada br. Prosimy o ich wysłanie drogą elektroniczną (info@pctesin.cz). W imieniu organizatorów

Prof. KAROL DANIEL KADŁUBIEC

Ogłaszamy konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! „Głos Ludu” ogłasza konkurs dziennikarski dla młodych talentów z Zaolzia - uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów i studentów. Czekamy na Wasze artykuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miejscach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, eseje... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły dotyczyły tematyki zaolziańskiej.

Nadesłane teksty oceni jury złożone z redaktorów „Głosu Ludu”. Najciekawsze i najlepsze artykuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagrodzimy. Być może będzie to początek współpracy z naszym pismem, początek wielkiej dziennikarskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilustrujących teksty.

TRWA IX FESTIWAL TEATRÓW MORAW I ŚLĄSKA

Zachwyceni »Zaklinaczem deszczu«

Młodzież szkół średnich entuzjastycznie przyjęła we wtorek przedstawienie „Zaklinacz deszczu” Richarda Nasha, którym Scena Polska otworzyła pięciodniowy Festiwal Teatrów Moraw i Śląska.

Dziewiątą już edycję tego wydarzenia kulturalnego, podczas którego teatry z naszego regionu i najbliższego sąsiedztwa prezentują najlepsze spektakle ostatniego sezonu, organizują tradycyjnie Teatr Cieszyński i Ośrodek Kultury „Strzelnica”.

– To entuzjastyczne przyjęcie „Zaklinacza” ze strony młodzieży zaskoczyło nas wszystkich – powiedział „Głosowi” Karol Suszka, dyrektor TC i sztabu organizacyjnego festiwalu, a zarazem reżyser przedstawienia. – Sami członkowie jury, zarówno fachowego, jak i

młodzieżowego, dopytywali się podczas dyskusji po spektaklu, dlaczego właśnie na takie raczej kameralne przedstawienie młodzi ludzie tak bardzo spontanicznie reagowali. Na sztukę, gdzie właściwie niby nic się nie dzieje, gdzie nie ma dymów, rac, wrzasków, nagości... Młodzież chętnie odpowiadała: bo w tym przedstawieniu chodzi o sprawy wiary, wzajemnego zaufania, tolerancji wobec drugiego człowieka. I że tego właśnie potrzeba człowiekowi w tym naszym dzisiejszym dziwnym, zabieganym świecie...

Z kolei wieczorem raczej już do-

W otwierającym festiwal przedstawieniu „Zaklinacz deszczu” zagrali m.in. Małgorzata Pikus oraz Mariusz Osmelak.

Tu nikt nikogo nie obraża

Emil Orzechowski, juror festiwalowy z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Towarzyszę festiwalowi od samego początku, czyli od 2001 roku. Widzę, jak ten festiwal się rozwija. A rozwija się w sposób zdecydowany. To festiwal bardzo potrzebny. Świadczy o tym liczny udział widzów na każdym spektaklu. We wtorek rano do ostatniego miejsca zapełniła salę młodzież, wieczorem dorosła publiczność. A w środę na przedstawienie dziecięce Teatru Lalek z Ostrawy dzieci zjechały aż sześcioma autobusami. Tego nie ma w dużych miastach, dużych ośrodkach teatralnych. Tam chodzi się na modne spektakle głośnych reżyserów, ze sławnymi aktorami. Tu ludzie przychodzą na wszystko, co zapropnują im organizatorzy festiwalu. Widać, że mają do nich zaufanie. A atmosfera jest wspaniała, dyskusje po przedstawieniach rzeczowe. Nikt nikogo nie obraża, nikt się nie oburza, wszelkie opinie na temat spektakli przyjmowane są z wdzięcznością. I dlatego tu przyjeżdżam.

(kor)

rosła, elegancka publiczność, która do ostatniego miejsca wypełniła salę Teatru Cieszyńskiego, tak samo spontanicznie przyjęła „Burzę” Williama Szekspira w wykonaniu Teatru Śląskiego w Opawie. Jak powiedział nam Karol Suszka, chodziło o przedstawienie w bardzo współczesnej formie, którego reżyserem jest Zdeněk Černín.

Spektakle ocenia zarówno mło-

dzieżowe, jak i fachowe jury. W tym drugim zasiadają: krytycy Jana Machalická i Jiří P. Kříž, przedstawicielka praskiej uczelni teatralnej DAMU – Marie Boková, Zaolzie reprezentuje Kazimierz Kaszper, a z zaproszenia skorzystali też tradycyjnie teatrologzy Jan Hyvnar z Uniwersytetu Karola w Pradze i Emil Orzechowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Przed nami jeszcze sześć festiwalowych spektakli (program na: www.tdivadlo.cz). O tym, komu przyznano w tym roku nagrody, dowiemy się w sobotę po przedstawieniu „Poskromienie złośnicy” Williama Szekspira w wykonaniu Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach. Początek spektaklu o godz. 17.30.

JACEK SIKORA

Jak chrobok siuści w charapuści

Nejwiwnksim zainteresowaniem ciesił się „chrząszcz brzmi w trzcinie” po jaworzińciansku, cili „chrobok siuści w charapuści”. Wsięcy się łokropnie s tego śmiali.

Swoim monologiem i błyskotliwymi wypowiedziami zachwyciła jury składającą się z profesorów: Doroty Simonides, Jana Miodka i ks. Jerzego Szymika. Urzekła też zebraną w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca publiczność. 25-letnia Łucja Dusek z Jaworzynki zdobyła trzecie miejsce w 19. edycji konkursu o tytuł Ślązaka Roku. O swojej miłości do tradycji i o kulisach tej, organizowanej przez Radio Katowice, gwarowej rywalizacji opowiedziała *Gazeciecodziennej.pl*.

Co panią skłoniło do wzięcia udziału w konkursie?

Tós, przeważnie w niedzielnym popołudniu, pociuwałach audycji pani Marii Pańczyk „Po naszymu, czyli po Śląsku” i tak jech od do wna myślała, ci sie tam nie wybrać, ale miałałch miysiane uczucia. Ciuło sie w wynkszości jyny łopowiadać ludzi z Górnego Śląska. Ale potem przisła ku mnie pani Jadzia z Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – Koło Nr 6 – i namówiła me ziebych spróbowała. Noji wysłałach zgłosiny i pojechałach na eliminacje, kiere były 5 października w sali koncertowej Polskiego Radia Katowice. Nie nastawiałach sie zbytnio na dalsi etapy, bo kupa ludzi tam nie wiedziało, skił jo sie w ogóle wzięła. Ale strasnie mile ziech sie zaskociła, zie dostałach sie do półfinału. Uś wtedy ziech sie uciesiła, zie został dostrzeżony naś region i nasio gwara. 25 października na gali finałowej w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca dostałach sie do finału. Trza było wygłosić monolog w gwarze i odpowiedzieć na pytania jury. Było

Pojechałach teś na tyn konkurs, coby „nasi” ludzie sie nie boli i teś pojechali pokozać się Górnemu Śląskowi – prawi Łucja Dusek.

to dło mnie niesamowicie miłe wyróżniny, zie udało mi sie dostać tak daleko i wylżyć do tak zocnego gróna.

Czego dotyczył pani monolog i pytania zadane przez jury?

Jo łopowiadała ło takiemu ujcowi z Jaworzynki, kierz chcieli łobezdrzyć miasto, a tekst tyn nawiónywoł do moich przezić, jako jo pojechała śtudyrować do miasta i za granicym i jako trza było sie ucić jynzyka polskiego. Nejwiwnksim zainteresowaniem ciesił sie „chrząszcz brzmi w trzcinie” po jaworzińciansku, cili „chrobok siuści w charapuści”. Wsięcy sie łokropnie s tego śmioli. A jury pytało sie głównie ło tekst. Pani Profesor Simonides pytała sie me, ci rozumiym gwarym górn-

ślaskóm, a jo ji padała zie jeście porym razy przijadym i bedym uś wsięcko rozumieć.

Jak wyglądają kulisy takiego konkursu?

Je to konkurs, cili nerwowka teś musi być. Bieróm w nim udział ludzie w dwóch kategoriach wiekowych, dziecka i dorośli. Jo w tej drugiej kategorii była najmłodsio. Uczestnicy byli z przeróżnych strón Śląska i prawie każdy miał innóm gwarym i tekst. W tym roku było nas na eliminacjach ponad 80. Była mała rywalizacja, ale poziom był strasnie wysoki, jury padało, zie przez ty 19 roków nie było takigo wysokigo i wyrównanego poziomu. Ale atmosfera była miło i fajno. A co worce podkreślić, kupa ludzi nie wiedziało, zie Jaworzinka ci Istebna, to teś Śląsk. Po ogłosiy-

niu wyników spotkałach sie z wieloma gratulacjami i pochwałami, ziech prziiwyżła konsek pieknego nasigo regionu do Zabrza i Katowic.

Jak narodziła się pani miłość do tradycji i chęć angażowania się, aby ją propagować?

Od dziecka. Kupa zasługi przypisujm moji nauczycielce, pani Ewie Śliwce, kiero zachyncała me i kludziła po rozmaitych konkursach regionalnych i gwarowych, jeście w podstawówce. Strasnie mi sie to spodobalo, noji potem jech pośła do zespołu „Istebna”. Od małego teś me cióngło do wyszywania, szycio i kompletowanie stroju istebniańskiego. I tak zostało mi do dzisio. U me w chałupie niestety jo je sama z tymi pasjami, ale mozie tym bardzi me to zachynco do dalsij działalności w kierunku nasij góralścizny. A to zie działóm w Oddziale Górali Śląskich i Macierzy Ziemi Cieszyńskiej to jyny spełniyny tych moich pasji i zamiłowanie do gróniczków, stroju regionalnego, spiywanie i całej nasij bogatej kultury.

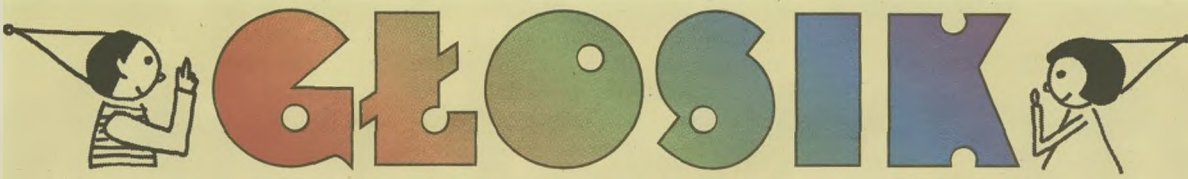
Czy ma śpani w planach kolejne konkursy?

Jak nejbardzi. Chcym kultywować i dbać o naś folkor nejlepi, jako sie beje dało. Pojechałach teś na tyn konkurs, coby „nasi” ludzie sie nie boli i teś pojechali pokozać się Górnemu Śląskowi. Trza tej integracji i coby wsięcy poznali piękno i bogactwo tradycji, stroju nasigo Śląska Cieszyńskiego. Mi sie to uś kapkym udało, ale i tak na tym nie poprzestany.

Chciałabych strasnie podziynkować Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – Koło Nr 6, zie me wspierali i wierzili od pocióntku, a zwłaszcza za to, zie tam zy mnóm pojechali i pokozali swoje. Dziynkujym teś Jadzinie N. i mojemu przisłemu mężowi – uni wiedzóm za co!

Bozie zapłoc!

(gc)

Kto się boi duchów?

– Ludmiłko, czy ty jesteś bardzo strachliwa? Boisz się różnych rzeczy? – zapytał Głosik. Ludmiłka, która siedziała tuż obok niego i zastanawiała się, co też mu znowu chodzi po głowie, odpowiedziała z wahaniem: – No, oo, to zależy, czego. Boję się na przykład burzy i wizyty u dentysty. – No tak, ale mnie chodzi o takie inne rzeczy, których się można bać – powiedział Głosik. – Jakie? – zapytała go Ludmiłka. Głosik wyjaśnił: – No takie straszne. Wiesz, ciemna noc, duchy, upiory, spacer po cmentarzu o północy. Ludmiłka zamyśliła się na chwilę. Zastanawiała się, na czym polega nowy pomysł Głosika. Bo że jakiś pomysł w jego głowie się zrodził, tego była pewna. Wyglądało na to, że jest to pomysł... straszny. Głosik szybko wyjaśnił, o co chodzi. – Przejrzałem korespondencję do naszej głosikowej rubryki i wyobraź sobie, że te dzieci z naszych szkół to się niczego nie boją! – powiedział. – O, naprawdę? Nawet nauczycieli? – zdziwiła się

Ludmiłka. Tego akurat Głosik nie był pewny, wiedział natomiast, że dzieci nie boją się tych różnych „strasznych” rzeczy. – Ty wiesz, że oni w szkole obchodzili Halloween, czyli święto duchów? Poprzebierali się za prawdziwe kościotrupy i czarownice. A w jednej szkole to nawet zrobili takie straszne halloweenowe dekoracje z różnymi upiorami – wyjaśnił. Zaraz też przedstawił swój pomysł: – Tak sobie pomyślałem, że my nie możemy być gorsi. Skoro dzieci się nie boją, to musimy udowodnić, że też nie jesteśmy tacy strachliwi. To co, wybierzesz się ze mną na spacer? – zapytał. Ludmiłka śmiała się już na całego: – Och, Głosiku, chyba nie chcesz mnie zabrać na nocny spacer po cmentarzu? Wiesz ty co, teraz to już za późno, Halloween dawno za nami. Lepiej chodźmy zrobić coś pożytecznego. I poszli. A po drodze Ludmiłka rozmyślała nad tym, jaką straszną psotę zrobić Głosikowi na przyszłoroczne Halloween...

KROPKA

WITAMY

ADAM LUDWIK urodził się 16 października br. w Szpitalu Śląskim w Cieszynie. Jest synem Ewy i Wojciecha Trzcionków oraz bratem 3-letniej Marty. Ważył 3 630 g i mierzył 58 cm. Rodzina mieszka w Cieszynie.

wie francuscy. Adam obchodzi swoje święto 24 grudnia, Ludwik – 28 kwietnia.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysłyżły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęć

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

Sucha Górna

W poniedziałek 26 października razem z przedszkolakami zebrał się w sali gimnastycznej, bo do naszej szkoły zawitał pan z tresowanym psem, 4,5-letnim labradorem. Wabił się Arti. Razem ze swoim właścicielem pokazywał nam, co umie: przynosił rzeczy, które przedtem pan porzucił – parasolkę, gazetę, wiaderko z narzędziami, skakał też przez krzeselko i przez wybranych uczniów, szukał ukrytego zegarka. Na koniec każdy z nas mógł go pogłaskać. Arti bardzo nam się spodobał.

Izabela Mrózek,
Joanna Piętaś, Beata Vańek

Hawierzów-Błędowice

Niedawno w błędowickiej szkole zorganizowano ciekawą imprezę. Uczniowie rywalizowali w halloweenowym wystroju klas. Każda klasa zrobiła specjalną dekorację, a komisja oceniała wyniki prac. Wygrała klasa 8., która umieściła w sali na przykład pajęczyny robione z wełny, powiesiła kościotrupy, czarownice i inne stwory.

Teraz szkoła szykuje się do innych imprez, a na podsumowanie semestru przygotowuje konkurs w formie zabawy, zatytułowany „Europejczyk/Europejka”, a dotyczący Unii Europejskiej.

Czeski Cieszyn

Ten tydzień odbywa się w podstawówce w Czeskim Cieszynie pod znakiem krajów europejskich. Szkoła przygotowała projekt „Tydzień Europejski”, w ramach którego poszczególne klasy prezentują na lekcjach wylosowany wcześniej kraj. Uczniowie przygotowali materiały na poszczególne przedmioty. Na przykład na lekcji historii przedstawili historię danego państwa, na geografii – dane geograficzne, na lekcjach języka czeskiego i polskiego – wybitne dzieła i pisarzy itp. Jutro dzieci przedstawiają swoje prezentacje krajów wszystkim swoim kolegom szkolnym.

Jabłonków

141 uczniów oraz 11 nauczycieli wzięło udział w drugiej edycji Maratonu Szkolnego, który odbył się

27 października. Uczniowie walczyli przez 45 minut, a do pokonania mieli bieżnię o długości 262 metrów. Najważniejsza była jednak łączna odległość uzyskana przez poszczególne sztafety. A jakie były wyniki? Osiągnięty dystans w ciągu 45 minut to 101 550 metrów (429 okrążeń). Średnia prędkość biegu – 18 km/h. Średnia długość trasy – 680 m na ucznia.

Gnojnik

Szkoła organizuje już 8. edycję konkursu recytatorskiego. W imprezie co roku biorą udział uczniowie ze wszystkich polskich szkół na Zaolziu. Najpierw dzieci zmierzyły się z kolegami ze swojej szkoły w ramach eliminacji szkolnych, teraz czeka je rywalizacja z innymi szkołami. Druga runda konkursu recytatorskiego przygotowana jest w trzech miejscach: dla dzieci ze szkół z okolic Jabłonkowa, Trzyńca i Czeskiego Cieszyna. Ci, którzy z recytacją poradzą sobie najlepiej, wezmą udział w finale konkursu, który odbędzie się 11 grudnia w szkole w Gnojniku.

(ep)

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

W przedszkolu w Gródku

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

Tym razem postanowiłam odwiedzić jedno z polskich przedszkoli. Zawitałam do Gródka, gdzie do przedszkola, mieszczącego się tuż obok szkoły podstawowej, chodzi 19 dzieci. W przedszkolu dużo się dzieje. Chociaż nie udało się zorganizować jesiennej wycieczki, bo pogoda jakoś nie dopisała, były inne imprezy dla dzieci. Ostatnio zorganizowano na przykład Święto Ziemiaka, na które przedszkolaki przyniosły ziemniaki, smażyły frytki, powstały też krasnoludki z ziemniaka. A co można robić w przedszkolu, opowiedzą przedszkolaki Janka i Tomasz.

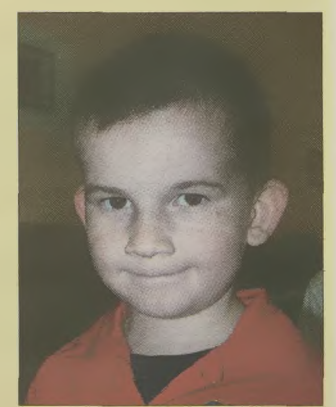
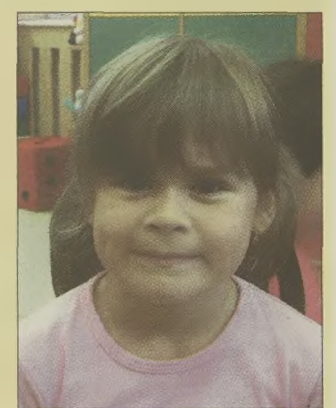
Janka Kaleta

Jest nas dużo w przedszkolu, możemy się bawić, na przykład samochodzikami. Najbardziej lubię malowanie. Niedawno robiliśmy różne rzeczy na jesień, ja wykonałam ziemniaczane ludki. Jesienią można też zbierać kasztany w ogrodzie.

Tomasz Bazgier

Jesienią wszyscy zbieramy na podwórku kolorowe liście. Można też robić ludki z ziemniaków, ale ja ich jeszcze nie robiłam. Mamy w przedszkolu wystawę o jesieni, są tam ziemniaczane krasnoludki i inne rzeczy.

(ep)

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Halloween

22 października w szkole podstawowej w Karwinie odbyło się Halloween Party dla klas 1-5. Relacje z ciekawej imprezy przysłali nam uczniowie klasy 3.

Halloween – zwyczaj związany z maskaradą i odnoszący się do świata zmarłych, obchodzony jest

w wielu krajach kultury chrześcijańskiej nocą 31 października, czyli przed dniem Wszystkich Świętych. W Polsce i w Czechach Święto Halloween pojawiło się w latach 90. W ramach lekcji języka angielskiego 22 października w naszej szkole również obchodziliśmy Halloween Party dla uczniów klas 1-5. Uczniowie przyszli w kostiumach karna-

wałowych, przebrani byli na przykład za czarownice, duchy, diabły, kościotrupy. Graliśmy w różne gry, na przykład plectenie pajęczyn z wełny, ozdabianie dyni, wykradanie cukierków czarownicy, rozwiązywanie łamigłówek, tańczyliśmy także na dyskotece. Było bardzo fajnie. O godzinie 19.00 pełni wrażeń wracaliśmy do domu. Już się cieszymy na Halloween Party w przyszłym roku.

David Zimniok

Najbardziej podobała mi się czarownica. Ozdabialiśmy dynie z papieru, zdobywaliśmy jajka.

Natka Konesz

Podczas party była fajna gra, w której zdobywaliśmy jajka. Ja byłam czarownicą.

Weronika Siwek

Było fajnie i zabawnie. Ozdabialiśmy dynie. Szukaliśmy cukierków.

Nela Szarowska

Było bardzo dużo fajnych gier i zabaw. Była też dyskoteka, na której tańczyło dużo osób przebranych w maski.

Andrzej Pribula

Fot. ARC

W szkole podstawowej w Karwinie odbyło się Halloween Party dla klas 1-5.

CZWARTEK 5 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łaciate 9.10 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropice zagadek - Gdzie jest młody? 10.00 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Zwierzęta w niebezpieczeństwie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez miedzy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dotknij życia 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.05 Zagubieni 22.55 Koniec końców 23.30 Drużbowie (film USA) 1.05 Przeciwno ma fi.

TVP 2

7.10 Ulica lemurów 7.35 Bibi Blocksberg (s.) 8.15 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Planeta Bruilion 12.10 Kawiarnia naukowa 12.45 Afrykańscy odmiennicy 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.45 Święta wojna 15.15 Laskowik & Malicki (s.) 16.20 Droga - Musisz to wypić do dna 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (film bryt.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Siedem Grzechów Głównych po góralsku - Obzarstwo 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.35 Tancerze 22.45 Panorama 23.25 Trzeci oficer 00.20 Oczy Angeli (film USA) 1.10 Dr House (s.) 2.00 Amadeus i malarstwo Antonio Vivaldi „Cztery pory roku”.

TV KATOWICE

5.55 Info poranek 7.45 Ślązaków portret własny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 9.00 Serwis info 9.11 Gość poranka 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes - otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Informator Regionalnego Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej 17.00 Gramy dla

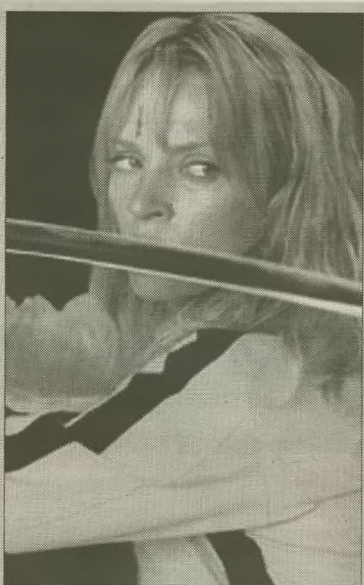
DRUŻBOWIE

Komediodramat, 95 minut, USA 1998

TVP 1, czwartek 5. 11., godz. 23.30

Reżyseria: Tamra Travis
Występują: Dean Cain (Buzz Thomas), Andy Dick (Teddy Pollack), Sean Patrick Flanery (Billy Phillips), Mitchell Whitfield (Sol), Luke Wilson (Jesse), Fred Ward (szeryf Phillips), Drew Barrymore (Hope)

Billy, Buzz, Teddy i Sol wita ją kolegę, Jessego, który po trzech latach wychodzi z więzienia. Zamierza on pojąć za żonę swoją dziewczynę Hope. Wszyscy ruszają więc do kościoła, gdzie ma się odbyć ślub. Po drodze mijają bank. Billy, poszukiwany przez FBI włamywacz, nie może oprzeć się pokusie i próbuje włamać się do niego. Niestety, skok się nie udaje. Przyjaciele muszą zabarykadować się w budynku razem z zakładnikami. Niespodziewanie do banku przedostaje się Hope, w sukni ślubnej, ponieważ nie zamierza rezygnować z zamążpójścia.

KILL BILL

Sensacyjny, 111 minut, USA 2003
Polsat, czwartek 5. 11., godz. 21.00

Reżyseria: Quentin Tarantino
Występują: Uma Thurman (Bride/ Czarna Mamba), Lucy Liu (O-Ren Ishii), Vivica A. Fox (Vernita Green), Daryl Hannah (Elle Driver), David Carradine (Bill), Michael Madsen (Budd), Julie Dreyfus (Sofie Fatale)

Młoda członkini gangu płatnych zabójców, Czarna Mamba, zostaje postrzelona w głowę w dniu swojego ślubu. Szczególnym trafem kula nie powoduje śmierci, ale dziewczyna zapada w stan długotrwałej śpiączki. Kiedy po czterech latach budzi się z łętarzu, poprzysięga zemstę napastnikom - członkom swego byłego gangu. Nie będzie to łatwe, zważywszy na ich biegłość w sztuce zabijania i jej przerwę w zawodzie. Szefa, który ją wystawił, tytułowego Billa, zostawia sobie na koniec.

was 17.30 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.15 Rynek jest dla wszystkich 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 23.48 Patrol 0.06 Brak dostępu - kulisy kampanii Baracka Obamy 1.08 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Kill Bill (film USA) 23.25 Gotowe na wszystko.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Mały światek Don Camilla (film fr.-wł.) 10.45 Co nie przeminęło z czasem (pr. muz.) 11.30 Eksperyment profesora Roussa (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr.cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Kieszka pełna

żyta (film br.) 21.40 Talk-show M. Jilkowej 22.30 Poker (mag.) 23.05 Mroczna przeszłość (film fr.-bel.) 0.40 Córki McLeoda (s.) 1.25 Rzym (s.) 2.15 Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Karel Hašler 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Bajka 13.40 Labirynt 14.10 Wynalazek (film port.) 14.30 Interpelacje poselskie 16.05 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 16.30 Wizyta w zoo 16.40 Białe miejsca (cykl dok.) 17.00 Prawdziwe życie wirtualnych światów (dok.) 17.55 Zbrodnia katyńska (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Kultura.cz (mag.) 20.00 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) 20.15 Opozycja z peryferii (dok.) 21.10 Historie.cs (mag.) 22.00 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.20 Wiadomość od J. Pirka 22.40 Wydarzenia, komentarze 23.25 Persepolis (film fr.-USA) 0.55 Nigel Kennedy: The Blue Note Session (koncert) 1.55 Wieczór na temat... Krušnohorsk.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Wiejska lekarka (film niem.-aust.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundy'ch (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłość w różanym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Mr. GS (talk-show) 22.50 Anakonda (film kopr.) 0.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.40 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.35 Rewir Wolffa (s.) 1.35 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 6 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.10 Królowie śródmieścia 10.05 Wiedźmy Czar Pragi 10.55 Złota sobota (pr. roz.) 11.35 Smaki polskie 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Urodzeni do latania 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Dublerzy 22.25 Miecz prawdy - Spowiedź 23.25 Porwanie dla okupu (film wenezuelski) 1.00 Żądza krwi (film kopr.).

TVP 2

6.25 Zamknięty świat Adama 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia

(s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.50 Dzieciaki górą (teleturniej) 11.25 Ziemia obiecana 12.25 Syzyfowe prace 1892 13.20 Skarby przeszłości - Pogoń za bogactwem 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.50 Kabaretowy Klub Dwójki 15.50 Wideoteka dorosłego człowieka 16.20 Droga 17.30 Program lokalny 18.00 Biedni milionerzy 19.00 Krosny, Krosny mim radosny 20.05 Na dobre i na złe 21.10 Kocham cię, Polsko 22.45 Panorama 23.25 Kobieta z Checkpoint Charlie (film niem.) 1.05 W pajęczej sieci (film USA).

TV KATOWICE

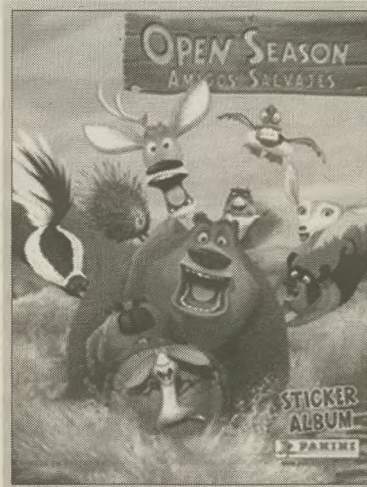
7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 9.11 Gość poranka 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejaka 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Kronika miejska Katowice 17.00 Śląskie centrum 17.30 Aktualności 18.25 Magazyn meteo 18.30 Czekaj cię życie 18.45 Wokół nas 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 C.U.D. zdrowia 19.25 TV Katowice zaprasza 19.31 Raport z Polski 20.10 Forum 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.01 Mur berliński po drugiej stronie 1.14 Forum.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 20.00 Sezon na misia (film USA) 21.50 Przepowiednia (film USA) 0.35 Dziewczynę nie płacz (film niem.) 2.25 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane

SEZON NA MISIA

Familijny, 110 minut, USA 2006

Polsat, piątek 6. 11., godz. 20.00
Reżyseria: Jill Culton, Roger Allers, Anthony Stacchi

Wychowany przez ludzi niedźwiadek grizzly o imieniu Boguś wiezie sielskie życie w parku, gdzie jest główną atrakcją turystyczną. Wszystko się zmienia, gdy poznaje niesfornego jelenka Elliota, który namawia go na wspólną wyprawę do lasu. W sercu puszczy okazuje się, że miś zupełnie nie radzi sobie w dzikim i nieznany środowisku, a co gorsza nie potrafi znaleźć powrotnej drogi do domu. Boguś i Elliot są w prawdziwym niebezpieczeństwie, bo rozpoczyna się sezon polowań i myśliwi ruszają na łowy.

przedszkole 9.00 Jan Skácel (dok.) 9.35 Pr. muzyczny 10.15 Magazyn muzyki dętej 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.15 Franklin (s. anim.) 15.35 Lot 29 (s.) 16.00 Baranek Shaun (s. anim.) 16.05 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.30 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Przygody kryminalisty (s.) 20.50 13 komnata Dalibora Jandy 21.25 Talk-show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Wojna policji (film fr.) 0.35 Córki McLeoda (s.) 1.20 Wszystko-party (talk-show) 2.00 Sabotaż (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływali z A. Banderasem (talk-show) 10.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.30 Rodzinne problemy 11.00 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.00 Meduza (lista przeb.) 13.30 Złote rączki 13.45 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.15 Ciągniki 2009 14.25 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.20 Film o filmie „Desperaci” 15.35 Europa dziś (mag.) 16.05 Alchemia istnienia 16.30 Rodzina i ja 16.50 Eksperymenty Michaela 17.00 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.20 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 Jeszcze tutaj jestem - Hermína Franková 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Liigi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) 20.15 Cudowna planeta: Człowiek-niedźwiędź z Kamczatki (cykl dok.) 21.05 Moja rodzina (s.) 21.35 Siedem epok rocka (cykl dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.15 I BBC się potknę 23.35 Gorodok 0.00 Divadlo Na zábradlí (dok.) 1.00 Muzyczne spotkania (koncert) 1.40 Przygody nauki i techniki 2.10 Szukam pracy.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Gorzka prawda (film kan.-USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundy'ch (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czarownica (film USA) 22.05 60 sekund (film USA) 0.20 Efekt motyla (film USA) 2.35 Mr. GS.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.40 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.40 Czarodziejki (s.) 14.40 Medium (s.) 15.40 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Ocean's Eleven: Rzykowa gra 22.35 Kokaina (film USA) 1.05 Zadanie zabijania (film niem.) 2.50 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 5. 11. 2009 obchodzi swój jubileusz życiowy

pani MARTECZKA ŻYŁOWA

z Lutyni Dolnej. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia oraz wielu pogodnych dni na dalsze lata życia składa mąż, syn z żoną oraz wnuczki Karolinka i Weronika.

RK-209

Mijają dni, mijają lata, pamięć o Tobie żyje i powraca.

Dnia 9 listopada minie 10. rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze

śp. ANNA SIKOROWA

z Trzycinka-Lyżbic. Z miłością i szcunkiem wspominają mąż i córki z rodzinami.

GL-724

WSPOMNIENIA

Dnia 5. 11. 2009 obchodziły swe 90. urodziny

śp. HELENA KRZYŻANKOWA

z Piosku, zaś dnia 25. 3. minęła 24. rocznica Jej śmierci. O chwilę wspomnień proszą i dziękują synowie Jan, Karol, Władek i synowa Zdenka z rodzinami.

GL-725

Co W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Ať žijí rytíři! (5, 6, godz. 15.30, 17.45); Surogaci (5, 6, godz. 20.00); **KARWINA** - Centrum: Piorun Bolt (5, 6, godz. 15.30); Duchy moich bytých (5, 6, godz. 17.45); **KARWINA** - Ex: Harry Potter i Książę półkrwi (5, 6, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Ulovit miliardáře (5, 6, godz. 17.30); Protektor (5, 6, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** - Central: Numer 9 (5, godz. 19.00); **CIESZYN** - Piast: Gwiazda Kopernika (6, godz. 14.30); Nigdy nie mów nigdy (6, godz. 16.15, 18.15, 20.15).

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

BYSTRZYCA - MK PZKO zaprasza 8. 11. o godz. 16.00 na prelekcję Xin Chao Viet Nam (Opowieści o podróży przez Wietnam i Kambodżę) do Domu PZKO.
MIEDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY ZG PZKO - Zaprasza na wykład „Od Jałty do okrągłego stołu - Polacy w walce z systemem komunistycznym”. Autor i prowadzenie: Krzysztof Łojan - pracownik Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach. Tematem kolejnego spotkania w dniu 5. 11. o godz. 17.00 (uwaga, zmiana czasu rozpoczęcia) będzie walka Polaków z systemem komunistycznym przyniesionym i ustanowionym w Polsce za pomocą sowieckich bagietów w roku 1945.
HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 5. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

STONAWA

- Klub Kobiet oraz zarząd MK PZKO zapraszają 14. 11. do Domu PZKO na wystawę robót ręcznych i fotografii pt. „Bez pracy nawet największy talent marnieje”. Czynna do: 14. 11. w

godz. 9-18, nie: 15. 11. w godz. 9-17.

CZ. CIESZYN-OSIEDLE - MK PZKO zaprasza do zwiedzania Muzeum Śląska Cieszyńskiego z przewodnikiem. Zbiórka na moście przy ul. Strzelniczej w niedzielę 8. 11. o godz. 9.30. Po zwiedzaniu możliwość odwiedzenia kawiarni przy muzeum.

CZ. CIESZYN-MOSTY - Zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na smażenie placzków 7. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

TRZYNIEC - PSP Trzciniec I, ul. Dworcowa, zaprasza dawnych uczniów na Jazd absolwentów 7. 11. o godz. 16.00. W tym roku spotkają się absolwenci z roczników 1948/49, 1953/54 itd., co 5 lat.

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT - Dla uczczenia 160. rocznicy śmierci Fryderyka Chopina MK PZKO w Karwinie-Frysztacie urządza we wtorek 10. 11. o godz. 17.00 w auli szkoły muzycznej na Mizerowie Koncert Chopinowski. Wystąpią pianiści: Wanda Miech, Adam Farana oraz baryton Klemens Słowiozek.

OFERTY

SPRZEDAM MIESZKANIE spółdzielcze 1+1 w Cz. Cieszynie, osiedle Hrabinska, pow. 42 m². Tel. 739 059 292. GL-719

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Co ZA OLZA

POLSKIE TOWARZYSTWO HARFOWE - Zaprasza na Koncert jedyne w świecie męskiego kwartetu harfowego: Krzysztof Waloszczyk - PL, Simon Bilger - CH, Christoph Bielefeld - DE, Joel von Leber - CH, Kwartet Harfowy Króla Dawida (King David Quartet) w piątek 6. 11. o godz. 19.00 w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie, Plac Teatralny 1. Dodatkową atrakcją będzie występ najlepszego w Polsce Kwartetu Puzonowego POSM z Bielska-Białej. Słowo: Ewa Jaślar. Bilety w cenie 20 zł i 10 zł w kasie Teatru.

CIESZYN - Dnia 5. 11. o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej, ul. Mennicza 46, prof. Ryszard Kaczmarek (pracownik Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) wygłosi wykład pt. „Polacy, Niemcy i Ślązacy na Śląsku Cieszyńskim 1939-1945. Między ruchem oporu a kolaboracją”.

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa 3, Cieszyn: do 11. 11. wystawa „Karol Śliwka - artysta znaku”. Czynna w godz. 10-17.

▲ do 11. 11. „Bliscy memu sercu” - wystawa fotografii księdza Kazimierza Suchanka.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

TRZYNIEC - W niedzielę 8. 11. o godz. 17.00 odbędzie się w C-Clubie Trzciniec-Kanada (Dom PZKO) wernisaż wystawy „Wiosna i jesień” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory. Wystawa potrwa do 11. 12.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawlusa „Pejzaże”. Czynne po, st, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

JABŁONKÓW, Sala obrzędów: do 15. 11. Klub Fotografików Jabłonków zaprasza na swoją wystawę; czynna po-pt: 10-17.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 8. 11. wysta-

Poszukujemy OPTYKA OPTOMETRYSTY

na pełny etat do zakładu optycznego w Trzycniku

Wymagane wykształcenie:

• optyk-optometrysta

Główny zakres obowiązków:

- refrakcja
- aplikacja soczewek kontaktowych
- optyka okulistyczna

Oferujemy:

- wysokiej jakości wyposażenie zakładu optycznego
- praca na Polacieście
- możliwość profesjonalnego rozwoju

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr. tel. +420 606 744 479 lub na e-mail:

jakesova@optikajakesova.cz

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 4. 11. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,161	0,163	0,159	0,164
EUR	4,230	4,290	4,230	4,330
USD	2,860	2,930	2,850	2,950

	Czeski Cieszyn, „Billa”	
	kupno	sprzedaż
PZL	5,966	6,335
EUR	25,433	27,007
USD	17,355	18,429

(dc)

Jedyny taki konkurs, jedyny taki kwartet

Już po raz trzeci odbędzie się w Cieszynie Ogólnopolski Konkurs Duetów z Harfą, organizowany przez Polskie Towarzystwo Harfowe. Uzupełnieniem tej muzycznej rywalizacji będą dwa wyjątkowe koncerty.

Tym razem w konkursie, który będzie miał miejsce na Zamku w Cieszynie w dniach 6-8 listopada, weźmie udział 29 niecodziennych duetów. Najmłodszy uczestnik ma 8 lat. - *Polskie Towarzystwo Harfowe powstało w 2003 roku i jego zamyśłem od początku była pomoc adeptom w ich drodze do zawodu muzyka. Nie ma na to lepszego sposobu, niż wstąpienie się w grę innych i wspólne tworzenie. Taki też cel przysięga konkursowi. Obecnie na świecie możliwości rozwoju dla muzyków grających na tym instrumencie są duże, ale spore są też wymagania* - podkreśla Ewa Jaślar-Walicka, prezes Polskiego Towarzystwa Harfowego.

Nowością tegorocznej edycji będzie niedzielny konkurs prawykonań, podczas którego zaprezentowane zostaną utwory na duety z harfą, skomponowane w ciągu ostatnich dwóch lat. Organizatorzy

przewidzieli także dwa koncerty towarzyszące. W piątek o godz. 19.00, w Teatrze im. A. Mickiewicza zagra jedyny na świecie męski kwartet harfowy, składający się z muzyków z Polski, Szwajcarii i Niemiec. - *Wiele osób pyta mnie, czy na harfie grają tylko kobiety. Ja sama mam 12 uczennic. Zaproszenie Kwartetu Harfowego Króla Dawida jest moją odpowiedzią na to pytanie* - mówi Ewa Jaślar-Walicka.

W sobotę o godz. 18.30 w Sali Rzymskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego odbędzie się recital praskiej harfistki, Kateřiny Englichovej. W niedzielne popołudnie natomiast w Domu Narodowym wystąpią laureaci konkursu. Ponadto w Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości będzie można oglądać wystawę harf i prac plastycznych.

Bilety na koncert kwartetu można nabyć w kasie Teatru im. A. Mickiewicza. Na pozostałe występy i konkursowe przesłuchania wstęp jest wolny. Konkurs będzie odbywał się pod hasłem: „Graj i słuchaj. Znajdź radość we wspólnym kreowaniu muzyki”.

(gc)

Spółka handlowa ABIRON s.r.o.

poszukuje przedstawiciela handlowego

Proponujemy:

Ciekawą pracę na terenie całej Republiki Czeskiej, umowę o pracy, biuro, samochód służbowy, telefon i komputer.

Oczekujemy:

Samodzielność, zdolności handlowe, podstawową znajomość księgowości, znajomość języka polskiego, swobodne dysponowanie swoim czasem i chęć do częstych wyjazdów służbowych.

Życiorys prosimy przysłać

pod adres e-mailowy z.chmiel@abiron.eu

lub kontaktować się telefonicznie pod nr telefonu 721 740 783 do 20. 11. 2009.

wa Bronislavy Ulmanovej „Doteky s anděly”.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, **SALA WYSTAW** w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w Jabłonkowie,

Rynek Mariacki 14: do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w Hawierzowie, Dělnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ZIMA ZBLIŻA SIĘ DUŻYMI KROKAMI, DLATEGO PYTAMY... Co nowego w Mostach?

Jak przystało na klub z dużymi ambicjami, w narciarskim zespole SKI Mosty trwają ostre treningi przed startem zimowego sezonu. Jak na razie narciarze przygotowują się poza granicami kraju, z wielu ciekawych ofert mosteczanie wybrali treningi na lodowcu Stubai w Alpach Austriackich.

– To trend ostatnich lat, wszystkie szanujące się kluby narciarskie w naszym kraju korzystają latem i jesienią z zagranicznych usług. Ten, kto nie dostosuje się do tych wymogów, traci kontakt z czołówką – powiedział „Głosowi Ludu” Alojzy Martynek, szef wyszkolenia technicznego dyscyplin alpejskich w mosteckim klubie. – Nasi narciarze startujący w juniorskich kategoriach trenują w Alpach także w okresie letnim. Muszą być po prostu świetnie przygotowani do sezonu – podkreślił Martynek.

W październiku w Austrii przebywała najmłodsza grupa narciarzy z mosteckiego klubu i, zdaniem Alojzego Martynka, był to po prostu bardzo udany. – Wracamy tam 15 listopada z przeszło dwudziestką dzieci a potem, miejmy nadzieję, warunki śniegowe pozwolą nam trenować już także w naszych Beskidach.

Baza członkowska klubu SKI Mosty z roku na rok poszerza się

Młodzi narciarze podczas październikowego zgrupowania w Alpach.

o nowych amatorów narciarstwa. W sumie pod Girową trenuje obecnie 40 narciarzy, przeważają alpejczyści (28), dyscyplinom biegowym poświęca się dwunastka dzieci. – Dysponujemy szóstką wykwalifikowanych trenerów, sam opiekuję się grupą najmłodszych narciarzy alpejskich – stwierdził Martynek.

Czy drzwi stoją otworem dla kolejnych młodych adeptów sztuki narciarskiej? – Zobaczymy w trakcie sezonu, na początku grudnia i stycznia – informuje Martynek.

– W okresie świąt zorganizujemy kurs doskonalący. To taki pierwszy krok, który należy wykonać, aby zostać naszym członkiem. Do gwiazd mosteckiego klubu należą Magdalena Martynek i Antonín Kluz, oboje należący do szerokiej kadry młodzieżowej RC w narciarstwie alpejskim. Sklasyfikowani są obecnie na szóstym miejscu.

Obiekt narciarski w Mostach w ostatnich latach został zmodernizowany, dysponuje m.in. nowoczesnym sprzętem do zaśnieżania stoku. Przekonali się o tym chociażby uczestnicy ubiegłorocznego Zjazdu Gwiazdowego. Organizatorzy z klubu SKI Mosty byli w stanie świetnie przygotować trasy zjazdowe oraz biegowe nawet przy dodatnich temperaturach.

JANUSZ BITTMAR

Pokazówka Slavii Hawierzów

EKSTRALIGA SIATKARZY

Nie lada sztuka udało się w 8. kolejce ekstraligi siatkarzom Slavii Hawierzów. Beniaminek rozgrywek w pięknym stylu pokonał na wyjeździe 3:0 (19, 21, 18) drużynę Karbo Benátky nad Izerą.

Nawet niepoprawni optymiści z grona hawierzowskich kibiców nie spodziewali się tak łatwej przeprawy, tym bardziej, że w poprzedniej kolejce Slavia po fatalnej grze oddała komplet punktów ostatniemu zespołowi tabeli, siatkarzom RWE Brno.

– Zwycięstwo z Benatkami było nam wszystkim bardzo potrzebne – powiedział „Głosowi Ludu” trener Hawierzowa, Ivan Pelikán. – Na wyjeździe gramy bez presji psychicznej, zawodnicy bardziej ryzykują, jak widać z korzyścią dla całego zespołu. Slavia znakomicie zagrała na serwisie, gdzie brylował zwłaszcza Zvolánek. W ataku powodziło się Kramárowi, który został też wybrany najlepszym zawodnikiem meczu. – Gra

układała się po naszej myśli, rywal miał niewiele do powiedzenia – stwierdził najlepszy atakujący meczu. – Nawet przez chwilę nie zwątpiłem w nasz sukces. Byliśmy głodni zwycięstwa.

Skład Slavii Hawierzów: Duda, Zvolánek, Srkal, Kramár, Plichta, Široký, Dohnal, Svoboda.

Lokaty: 1. Ostrawa 14, 2. Kladno 12, 3. Liberec 12,... 9. Hawierzów 9 pkt. Kolejnym rywalem Slavii będą pojutrze siatkarze Kladna. Mecz w hawierzowskiej hali rozpoczyna się o godz. 17.00. (jb)

W SKRÓCIE

■ **ORŁY DO TAJLANDII?** Piłkarska reprezentacja Polski ma wziąć udział w jubileuszowym, 40. Turnieju Króla w Tajlandii. Obok gospodarzy podopieczni trenera Franciszka Smudy zmierzą się z ekipami Danii oraz Szwecji – podaje gazeta „Bangkok Post”. Impreza odbędzie się w połowie stycznia 2010 (od 17. do 23. 1.) w miejscowości Nakhon Ratchasima. Jak poinformowała dziennikarka rzeczniczka prasowa Polskiego Związku Piłki Nożnej, Agnieszka Olejowska, udział biało-czerwonych w turnieju nie jest jeszcze na sto procent potwierdzony. – Trwają rozmowy – powiedziała Olejowska. Ze względu na styczniowy termin Franciszek Smuda mógłby powołać na turniej jedynie piłkarzy z polskiej ligi, która wtedy będzie miała zimową przerwę w rozgrywkach.

■ **ZWYCIĘSKI START BEŁCHATÓW.** Siatkarze PGE Skra Bełchatów pokonali w pierwszym meczu klubowych mistrzostw świata Al-Arabi Dauha 3:0. Spotkanie rozegrano zgodnie z nowymi zasadami, tzw. „złotą formułą”. W pierwszej akcji po odbiorze zagrywki zezwala jedynie na atak z drugiej linii, a zbijać może każdy z zawodników. Później gra toczy się już zgodnie z dotychczasowymi zasadami.

■ **WŁODARCZYK POWALCZY O MISTRZOSTWO ŚWIATA.** Zaplanowany na 27 listopada 10-rundowy pojedynek na gali „Wojak Boxing Night” w Elku będzie dla Krzysztofa Włodarczyka najprawdopodobniej ostatnim ringowym występem przed kolejną walką o tytuł mistrza świata wagi junior ciężkiej federacji WBC. Jak poinformował serwis bokser.org, rada federacji podjęła decyzję, że zwycięzca listopadowej mistrzowskiej potyczki z udziałem aktualnego czempiona Włocha Giacobbe Fragomeniego i węgierskiego pretendenta Zsolta Erdei'a będzie zobowiązany do obrony tytułu w konfrontacji z Włodarczykiem. Mający już w swoim dorobku pas mistrza świata IBF Włodarczyk na zawodowych ringach stoczył 44 walki, z których wygrał 41, w tym 31 przez nokaut. W ostatnim starcie, w maju tego roku, po bardzo zaciętym 12-rundowym pojedynku, którego stawką był tytuł WBC, „Diabło” zremisował z Fragomenim. (jb)

Elektrycy nadal na prowadzeniu

I A KLASA PIŁKARSKA

STONAWA 1:1
SUCHA GÓRNA (1:0)

Bramki: Frait – Kaleta. Stonawa: Glogár – Špinar, Janáček, Šurin, Stračánek – Martiník, Geršl, Frait, Szczygiel – Pacanovský, Běhounek. Sucha Górna: Gradek – Osika, Janovský, Nový, Bebenek – Horvát, Jeziorski, Przywara, J. Beránek (83. Goj) – Kaleta, Přiborský.

W derbach z remisu są zadowolone obie jedenastki. Na grzaskim boisku w Łakach, gdzie tymczasowo ażyl znaleźli piłkarze Stonawy, futbol od pierwszych minut trzymał w napięciu. Pierwsza połowa należała do Stonawy, w drugiej odsonie więcej z gry mieli górnosuszanie. Trener Suchej Górnej, Pavol Šýkora, nie mógł skorzystać z usług dwóch kluczowych zawodników: Miczki i Zimy – i zwłaszcza w pierwszej

odsonie goście mieli kłopoty z prowadzeniem składnych akcji. Na pierwszego gola czekano do 27. minuty, Frait w akrobatycznym stylu dobił do siatki piłkę wybitą przez Gradka, zapewniając Stonawie prowadzenie w derbach. Był to kuba zimnej wody wylany na głowy górnosuskich piłkarzy, którzy nie zamierzali oddać punktów bez walki. Goście w drugiej połowie opanowali środek boiska, umiejętnie omijali kretowiska, łatwo dochodząc do czystych pozycji strzeleckich. Zaskoczony remis zapewnił Suchej Górnej w 66. minucie z rzutu wolnego Kaleta. Drzemkę zafundowała sobie wtedy cała stonawska defensywa.

LUTYNIA DOLNA 4:1
STARE MIASTO (3:0)

Bramki: Posel 2, Zuček, Huňář – Baroš. Lutynia D.: Jurko – Hawlasek, Smetana, Šimek, Huňář – Hanusek,

Figura, Posel, Zuček – Tvrđý, P. Vanečko.

Piłkarze Lutyni Dolnej w tym sezonie zaskakują raczej negatywnie. W pojedynku ze Starym Miastem drużyna z dolnych rejonów Zaolzia pokazała swoje lepsze oblicze. Gospodarze nie patyczkowali się z rywalem. Festiwal strzelecki rozpoczął już w 2. minucie Posel, a zakończył w 85. minucie Huňář, ustalając wynik jednostronnego spotkania na 4:1.

BYSTRZYCA 0:2
DZIEĆMOROWICE (0:0)

Bramki: Maleňák, Kroužek. Bystrzyca: M. Mrózek – Szturc, Bauman, Marek Szuscik, Škarka – Maier, Lachowicz, A. Kluz, Drong – Martynek, Šrubař. Dziećmorowice: Eliáš – Martinček, Hojdysz, Kroužek, Pastucha – Slanina (85. Ligocký), Matušík, Špička, Maleňák, Karkoška – Schimke (80. Velký).

Piłkarze Bystrzycy przegrali dopiero drugi mecz w sezonie, ale z zespołem pretendującym do miana faworyta rozgrywek. Dziewięć zwycięstw drużyny Dziećmorowice robi wrażenie. Podopieczni trenera Petra Czyży rozmontowali gospodarzy w drugiej połowie. Mrózka po raz pierwszy pokonał w 54. minucie Maleňák, na 0:2 poprawił z rzutu różnego niepilnowany przy dłuższym słupku Kroužek. Bystrzyczanie w końcowym kwadransie zagrali tylko z trójką obrońców, ale z odważnego stylu nie było żadnych efektów.

BRUSZPERK 2:3
ŚMIŁOWICE (0:2)

Bramki: Demel, Valigura – Noga 2, Ganczarzyk. Śmiłowice: Bašanda – J. Topiarz, L. Kohut, Osmanczyk, M. Topiarz – Bartczek (61. Sikora), M. Kohut, Szuscik (88. Smolka, 91.

R. Procházka), Balvar – Ganczarzyk, Noga.

Futbol w wykonaniu Śmiłowic powoli nabiera rumieńców. Ekipa trenera Pavola Smatany zdobyła trzy punkty na boisku szóstego w tabeli Bruszperka, który przed własną publicznością przegrywa sporadycznie. Kluczem do sukcesu Śmiłowic był ofensywny futbol, nawet w meczu wyjazdowym. Popłoch w defensywie gospodarzy siała głównie dwójka Ganczarzyk-Noga. Wprawdzie w 68. minucie z komfortowego dwubramkowego prowadzenia byli nicy, ale śmiłowiczanie do końca konsekwentnie grali swoje i doczekali się. Kropkę nad „i” postawił w 83. minucie strzałem z rzutu wolnego Ganczarzyk.

Lokaty: 1. Dziećmorowice 28, 2. Stara Biela 25, 3. Janovice 22, 4. Sucha Górna 22, 5. Bystrzyca 20,... 9. Lutynia D. 13, 10. Stonawa 12, 11. Śmiłowice 12 pkt. (jb)

Rewitalizacja w ślepych zaułku

Budowa kanalizacji w ramach projektu Rewitalizacji Olzy powinna być skończona do końca przyszłego roku. Jeżeli tak się nie stanie, dotacja z Unii Europejskiej w wysokości 26 mln euro będzie zagrożona. Tymczasem na odcinku Nawsie – Jablonków – Mosty prace jeszcze się nie rozpoczęły.

Firma DIS z Brna, która wygrała przetarg, odmówiła rozpoczęcia budowy. O tym, jak zostanie rozwiązana skomplikowana sytuacja, zadecyduje sejmik burmistrzów i wójtów, który odbędzie się w Trzyniecu w najbliższy czwartek. Do tego czasu Urząd Ochrony Konkurencji ma rozstrzygnąć, czy umowa z brneńską firmą DIS jest ważna, czy też nie.

Do projektu Rewitalizacji Olzy włączone są gminy Cierlicko, Czeski Cieszyn, Trzynec, Wędrynia, Bystrzyca, Nawsie, Jablonków i Mosty koło Jablonkowa, zrzeszone w Śląskim Związku Gospodarki Wodnej (SZGW). Projekt napotykał na trudności od samego początku. Rok temu groziło na przykład, że – z powodu różnic kursowych – gminy będą musiały wyłożyć ze swych kas aż 700 mln koron. Dzięki racjonalizacji kosztów i temu, że zostały płatnikami podatku VAT, udział finansowy gmin udało się obniżyć do poziomu 145 mln koron. Latem br. sytuacja wyglądała optymistycznie. Gminy wybrały banki, zaciągnęły kredyty i podpisały umowy z dostawcami. Dla każdego z trzech odcinków wyłoniono w przetargu osobnego wykonawcę. Na odcinkach Trzynec – Czeski Cieszyn – Cierlicko oraz Bystrzyca – Wędrynia już trwają prace. Zwycięzca przetargu na odcinek od Nawsia po Mosty koło Jablonkowa, spółka DIS z Brna, parafowała umowę, lecz w końcu oświadczyła, że jest ona nieważna, ponieważ – jej zdaniem – różni się od tego, co wcześniej uzgodniono. Firma nie rozpoczęła prac. – *Postępujemy zgodnie z prawem. Nie powiem nic więcej na ten temat* – stwierdził dyrektor handlowy firmy DIS, Milan Halouzka.

Rewitalizacja Olzy znalazła się w ślepych zaułku. SZGW nie wie, czy budowę zlecić firmie, która zajęła drugie miejsce w przetargu, czy też ogłosić nowy przetarg. To oznaczałoby kolejną zwłokę w sytuacji, kiedy czas nagli. Jeżeli jednak okaże się, że umowa z firmą DIS jest ważna, nic innego Nawsie, Jablonkowowi i Mostom nie pozostanie. Zgodnie z przepisami, będą musiały wypowiedzieć umowę i ogłosić nowy przetarg. Umowę analizuje w tej chwili Urząd Ochrony Konkurencji. – *Najpierw badali ją prawnicy Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego, którzy polecieli, by definitywnie rozstrzygnąć sprawę Urząd Ochrony Konkurencji. To dla nas ważne, bo musimy nie tylko budować, ale też roz-*

W Czeskim Cieszyńsku budowa kanalizacji już się rozpoczęła. W Jablonkowie sytuacja jest gorsza. Spółka, która wygrała przetarg, kwestionuje ważność umowy i nie chce rozpocząć prac ziemnych.

liczyć się później z dotacji i wyjść obronną ręką z kontroli, które będą przeprowadzane – podkreśla przewodnicząca SZGW, burmistrz Trzyna Věra Palkovská. – *Urząd przyrzekł, że swe stanowisko dostarczy nam na początku przyszłego tygodnia. Jeżeli tak się stanie, w czwartek spotka się sejmik burmistrzów i wójtów, i zadecyduje o dalszym postępowaniu.*

Czeska Republika zobowiązała się w Unii Eu-

ropejskiej, że wszystkie gminy liczące powyżej 2 tys. mieszkańców będą miały do końca 2010 roku kanalizację. W przypadku niedotrzymania terminu, fundusze wróciłyby do Unii. Problemy są jednak nie tylko w naszym regionie i nie tylko w naszym kraju. – *Dla nas w tej chwili jedynym ratunkiem jest posunięcie terminu o rok, co zainicjowała w Brukseli Polska – przyznaje Palkovská.*

ZDARZYŁO SIĘ

Polska podbija Ostrawę

Polsko-czesko-niemiecki koncert w nowej auli Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego, na którym zagra dziś o godz. 19.00 trzech bardów: Antoni „Tolek” Muracki, Jaromír Nováček i Frank Viehweg, będzie zwieńczeniem Dni Polskich w Ostrawie, organizowanych już po raz drugi przez Konsulat Generalny RP w Ostrawie i Matiční gymnázium. Dni Polskie rozpoczęły się oficjalnie w stolicy województwa morawsko-śląskiego w środę, już jednak we wtorek w galerii Fiducia odbył się wernisaż wystawy „Dekada »Solidarności«” (Zaolziacy mogli ją obejrzeć w czerwcu w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie). W ramach wystawy odbyło się też spotkanie z konsulem generalnym RP w Ostrawie, Jerzym Kronholdem, oraz znaną czeską dziennikarką i byłą dysydentką, Petruską Šustrovą. Bohaterowie wieczoru wspominali, jak trudna była droga Polski i Republiki Czeskiej do niepodległości. Podkreślali też, jak ogromną rolę grała tu właśnie „Solidarność”, pierwszy niezależny związek zawodowy w ówczesnych „demoludach”. Jak powiedziała nam wicekonsul ds. Polonii i kultury, Agnieszka Fedorów-Skupień, Dni Polskie zakończy wprawdzie dzisiaj koncert trzech bardów, niemniej w piątek 16 listopada w Domu Książki Librex odbędzie się jeszcze spotkanie z wybitnym polskim poetą Ryszardem Krynickim. – *Co nas bardzo cieszy, to ogromne zainteresowanie ze strony mieszkańców regionu, zwłaszcza młodych ostrawian. Wszystkie imprezy cieszą się ogromnym powodzeniem, bilety były dawno wyprzedane, i to nie tylko na sobotni koncert trzech bardów, Dni Polskie śledzą też uważnie regionalne media. W porównaniu z pierwszą edycją to ogromny postęp – dodała wicekonsul.* (kor)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 4 do 8°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 5 do 9°C
noc: 2 do -2°C
wiatr: 3-7 m/s

9 771212 422065

(ep)

Obalanie komunizmu zaczęło się w Polsce

Gościem listopadowego Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego był historyk katowickiego oddziału IPN, Krzysztof Łojan, a tematem jego wykładu – okres od Jałty do Okrągłego Stołu.

W czwartek w auli Gimnazjum Polskiego mówiło się więc o walce Polaków z komunizmem – poczynając od lat 40., przez lata 50. i wystąpienia robotnicze w latach 70. i 80., aż po rok 1989 – rozmowy przy Okrągłym Stole i pierwsze częściowo demokratyczne wybory. Pojawiły się fakty poczynając od II wojny światowej, przez cały

okres komunizmu, aż do jego upadku. Nie mogło zabraknąć też sylwetek i losów ludzi, często bardzo młodych, zamordowanych przez władze komunistyczne. Jak powiedział wykładowca, najlepiej o działalności systemu komunistycznego świadczą liczby. W latach 50. w organach bezpieczeństwa PRL pod bronią znajdowało się 321 tys. funkcjonariuszy. Na 8 tys. ludzi wykonano karę śmierci, kilkanaście tysięcy zabito w walce lub skrytobójczo zamordowano. Milion ludzi zamknięto w polskim „gułagu”, czyli prawie dwustu więzieniach. W kartotekach komunistyczne-

go aparatu bezpieczeństwa zarejestrowano 5,2 mln dorosłych Polaków, co stanowi jedną trzecią wszystkich obywateli. – *Chciałbym, żeby z całego mojego wykładu zapamiętali państwo zwłaszcza to jedno zdanie: Wszystko zaczęło się w Polsce – powiedział na zakończenie historyk. – To w Polsce rozpoczął się cały proces obalania komunizmu, nastąpił rozkład systemu. Polacy rozmontowywali system komunistyczny, doprowadzając go do takiej degeneracji, takiej dysfunkcji, że on sam się rozpadł – wyjaśnił.*

(ep)

Gimnazjum Polskie
oraz Macierz Szkolna
zapraszają na

**OBCHODY JUBILEUSZOWE
z okazji 60-lecia istnienia szkoły**

Program: 12.11.2009, godz. 17.00 wernisaż wystawy Przenikanie IV, Teatr Cieszyński
14.11.2009, godz. 12.00-17.00 spotkania absolwentów, Gimnazjum w Cz. Cieszyńsku
godz. 16.00-18.00, gala jubileuszowa, Teatr Cieszyński
godz. 17.00, wieczór towarzyski, Dom Kultury w Kocobędzu.

KRÓTKO

Branny w komisji

OSTRAWA (dc) – Dariusz Branny, członek Rady Kongresu Polaków w RC, został członkiem Wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych. Zastąpił Ryszarda Konderłę, który zrezygnował z pracy w komisji. Wejście Brannego w skład komisji oznacza, że Kongres będzie w niej miał swego bezpośredniego przedstawiciela. Komisja ma 15 członków. Polską mniejszość reprezentują w niej dwaj członkowie Rady Województwa – Tadeusz Cichy (ODS) i Henryk Małysz (KPCiM), oraz Władysław Niedoba i Daniel Sztetek. Branny jest piątym Polakiem w komisji.

Jedni z dziesięciu

KARWINA (dc) – Technikum Maszynowe jest jedną z dziesięciu szkół średnich w województwie, których budynki są ocieplane z funduszy europejskich. Województwo w ub. roku otrzymało dotację na projekty energooszczędne w szkołach. Obejmują wymianę okien, ocieplenie elewacji, a w niektórych przypadkach również dachów. Karwińskie Technikum Maszynowe jest jedną z dwóch szkół poza Ostrawą, które skorzystały z dotacji. Drugą jest technikum we Frydku-Mistku.

Między
biegunami

Ponad 40 osób z obu stron Olzy przyciągnęła w czwartek do Książnicy Cieszyńskiej prelekcja prof. Ryszarda Kaczmarka z Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach „Polacy, Niemcy i Ślązacy na Śląsku Cieszyńskim 1939-1945. Między ruchem oporu a kolaboracją”. Gość z Katowic zwracał uwagę, że okupacja różnie wyglądała w różnych częściach Polski. Tak samo różniło się podejście ludzi do okupacji, zwłaszcza na terenach, jak Śląsk Cieszyński, wcielonych wprost do III Rzeszy. Można mówić o trzech postawach. Między dwoma biegunami – kolaboracją lub włączeniem się w ruch oporu – jest jeszcze „złoty środek”. To właśnie tę postawę całkowitej bierności, „dopasowania się do sytuacji”, przyjęła największa miejscowa Nadolzia – żeby przetrwać. Ale to właśnie większość młodych ludzi z rodzin tak podchodzących do okupacji zmuszana była do przyjęcia tzw. Volkslisty, a później kończyła w szeregach Wehrmachtu... Czwartkowa prelekcja była już drugą z cyklu wykładów organizowanych w ramach projektu „Pamięć nocy – pamięć dni. 1939-1945. Śląsk Cieszyński pod niemiecką okupacją i po sowieckim wyzwoleniu”, który przygotowały Książnica Cieszyńska we współpracy z Kongresem Polaków. Partnerem medialnym jest „Głos Ludu”. (kor)

Książka znów wędruje

– Ta wystawa to bardzo ważne wydarzenie na mapie kulturalnej Polski. Tej Polski rozumianej szeroko, czyli sięgającej wszędzie tam, gdzie mieszkają Polacy – powiedział w środę prezes Związku Wydawców Polskich i redaktor naczelny warszawskiego wydawnictwa DiG, Sławomir Górzyński, podczas wernisażu X Wystawy Polskiej Książki.

Wystawa zainaugurowała swoją wędrowkę po Zaolziu w Teatrze Cieszyńskim, później – do połowy listopada – będzie ją można obejrzeć w Karwinie, Trzyńcu i Jabłonkowie.

Jak przypominała Helena Legowicz, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki, które wspólnie z polską siecią księgarską Matras jest organizatorem imprezy, tradycja organizowania wystaw książki sięga lat 60. ubiegłego wieku, kiedy urządził je Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego z przedsiębiorstwem „Kniha”. – W latach 90. wznowiła tę tradycję firma Alfa Danuty i Zenona Wirthów, którzy zapraszali na Zaolzie polskie oficyny wydawnicze. Przed 10 laty pałeczkę przejęło nasze stowarzyszenie – przypominała Helena Legowicz. Dodała, że Wirthowie, którzy jako właściciele Klubu Polskiej Prasy i Książki w Czeskim Cieszynie też są członkami SPPK, nadal współorganizują wystawę i są gospodarzami towarzyszących jej kiermaszów książki.

Wystawa Polskiej Książki przyciąga także najmłodszych Zaolziaków.

Przedstawiciel wydawców, Sławomir Górzyński, podkreślił, że zaolziańska wystawa od lat zauważana jest w Polsce: – Chętnie przyjeżdżamy nad Olzę. To bardzo ważne miejsce, do którego wysyłamy nasze książki. I wybór pozycji, które chcemy tu zaprezentować, nie jest przypadkowy. Bo przecież one tu później zostaną. Musimy pamiętać o jednym – od wtorku, kiedy także Republika Czeska dokonała ratyfikacji Traktatu z Lizbony, żyjemy już w na-

prawdę zjednoczonej Europie. A w Unii Europejskiej zachowanie tożsamości kulturowej jest bardzo ważne, musimy pamiętać o swoich korzeniach, historii i zachowaniu języka. Ta wystawa w tym może pomóc. Górzyński zauważył też, że bardzo ważne jest przywożenie z Polski książek dla dzieci. – Najmłodszym trzeba pokazywać, że czytanie jest rzeczą interesującą, ciekawszą nawet od telewizji lub internetu, i że rozwija intelekt dziecka – dodał.

Gdzie, kiedy?

Wystawę w obu galeriach Teatru Cieszyńskiego można zwiedzać jeszcze dzisiaj w godz. 8.00-12.00. W dniach 8-9 listopada wystawa przeniesie się do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie, w dniach 11-12 listopada – Domu PZKO im. Adama Wawrośa w Trzyńcu-Tarasie, a od 13 do 15 listopada impreza zagości w Domu PZKO w Jabłonkowie. (kor)

Już po raz trzeci towarzyszy wystawie inna inicjatywa, „Z Książką na walizkach”. Stowarzyszenie zaprasza zawsze na Zaolzie w listopadzie autorów książek dla dzieci, z którymi dzieci i młodzież spotykają się w swoich szkołach. W tym roku z zaproszenia skorzystała poetka Agnieszka Frączek i ilustratorka Małgorzata Flis. Obu paniom sprawiła na wernisażu wielką niespodziankę uczennica czeskokcieszyńskiej podstawówki, Irena Langner, która powiedziała dwa zabawne wierszyki polskiej poetki.

Wystawa Polskiej Książki odbywa się pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie i Polskiej Izby Książki oraz przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz władz Czeskiego Cieszyna i Karwiny. Patronem medialnym jest „Głos Ludu”. (kor)

Drodzy Czytelnicy

Jako załącznik do dzisiejszego wydania „Głosu Ludu” otrzymują Państwo dodatek „bezKresy Rzeczypospolitej – Zaolzie”. Pierwotnie materiał ten został wydany przez dziennik „Rzeczypospolita” w środę 21.10.2009 roku w przeddzień otwarcia wystawy „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 roku do stycznia 1919 roku”, którą obejrzeć można w Domu Polonii w Warszawie (Krakowskie Przedmieście 64). Wystawę przygotował Marian Steffek z Ośrodka Dokumentacji Kongresu Polaków w RC, a dodatek opracowali redaktorzy „Rzeczypospolitej” Piotr Semka i Piotr Kościński. Wystawa i dodatek „bezKresy” wzbudziły w Polsce ogromne zainteresowanie. Już kilka godzin po pojawieniu się gazety, można było w internecie znaleźć kilkadziesiąt odnośników do tego tekstu. Niniejszym materiałem ten oddajemy Czytelnikowi zaolziańskiemu. Przy tej okazji pragnę wyrazić wyrazy podziękowania Jerzemu Kronholdowi, konsulowi generalnemu RP w Ostrawie oraz Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” w Warszawie, którzy w znacznej mierze przyczynili się do realizacji zarówno wystawy jak i dodatku o Zaolziu. A Czytelnikom życzę pięknej lektury.

JÓZEF SZYMECZEK, prezes Kongresu Polaków w RC

PZKO-wcy krytycznie o współpracy

Obecność Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Kongresie Polaków zdominowała konferencję obwodową delegatów na XXI Zjazd PZKO w Olbrachcicach. Niełatwy był wybór – z braku kandydatów – nowego przewodniczącego Rady Obwodowej, która zrzesza miejscowe koła w Olbrachcicach, Suchej Górnej i Stonawie.

Większość delegatów poparła wniosek przewodniczącej MK PZKO w Olbrachcicach, Iwony Guńki, by organizacja utrzymała akces w Kongresie. Propozycja Bronisława Firli z górnośląskiego koła, by konferencja zobowiązała delegatów obwodu, aby w wypadku głosowania o akce-

sie na Zjeździe, opowiedzieli się za jego utrzymaniem, została jednak przyjęta sceptycznie i Firla sam wycofał swój wniosek.

Pomimo poparcia akcesu, delegaci krytycznie wyrażali się o współpracy PZKO i KP. Padły zarzuty, że umowa określająca zasady wzajemnej współpracy obu organizacji istnieje tylko na papierze, a w rzeczywistości nie jest przestrzegana. – Bo co to za umowa, skoro nie ma w niej sankcji? Uważam, że umowa nie jest potrzebna, musi być chęć wzajemnej współpracy – mówił prezes Koła w Suchej Górnej, Bronisław Zyder. Firli przekonywał, że nie widzi żadnych faktycznych problemów we wzajemnych stosunkach, a te istniejące

to małostki, wynikające z niespełnionych ambicji niektórych osób.

Przewodniczącą obwodu wybrano ponownie Dorotę Mrózek z Olbrachcic, pomimo że właśnie niektórzy członkowie olbrachcickiego Koła krytykowali jej małe zaangażowanie. Okazało się jednak, że nikt inny nie ma czasu ani chęci reprezentowania obwodu w ZG PZKO. Prowadzący obrady Andrzej Wygrys, członek prezydium ZG PZKO, wyraził obawy, że na Zjeździe trudno będzie skompletować 21-osobowy Zarząd Główny, skoro w poszczególnych obwodach z wielkim trudem udaje się wybrać jednego kandydata. (dc)

Ogłaszamy
konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! „Głos Ludu” ogłasza konkurs dziennikarski dla młodych talentów z Zaolzia - uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów i studentów. Czekamy na Wasze artykuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miejscach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, eseje... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły dotyczyły tematyki zaolziańskiej.

Nadesłane teksty oceni jury złożone z redaktorów „Głosu Ludu”. Najciekawsze i najlepsze artykuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagrodzimy. Do wygrania są boni o wartości 500, 300 i 200 koron do wykorzystania w ośrodku sportowym SKIareal Mosty. Być może będzie to początek współpracy z naszym pismem, początek wielkiej dziennikarskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilustrujących teksty.

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

Uczyli się łamać stereotypy

W Kongresie Polaków spotkali się wczoraj uczniowie trzech szkół średnich: polskiego i czeskiego gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz Liceum Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie. Na pierwszych warsztatach edukacji międzykulturowej rozmawiali o stereotypach. Na kolejnych dwóch mowa będzie o zróżnicowaniu kulturowym, transmisji wartości w rodzinie i budowaniu tożsamości na Śląsku Cieszyńskim. Wszystko to w ramach projektu „Dziedzictwo kulturowe jako klucz do tożsamości pogranicza polsko-czeskiego na Śląsku Cieszyńskim”.

Inicjatywę, wspartą przez Euroregion Śląsk Cieszyński – Těšínské Slezsko realizują wspólnie wydział etnologii i nauk o edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie oraz Kongres Polaków w RC. – *Chcieliśmy, żeby podczas tych warsztatów uczniowie działali razem. Jestem zwolennikiem edukacji międzykulturowej, która zakłada wspólne działanie, otwieranie się na innych, wzajemne poznanie się* – wyjaśniła dr Barbara Grabowska z Uniwersytetu Śląskiego.

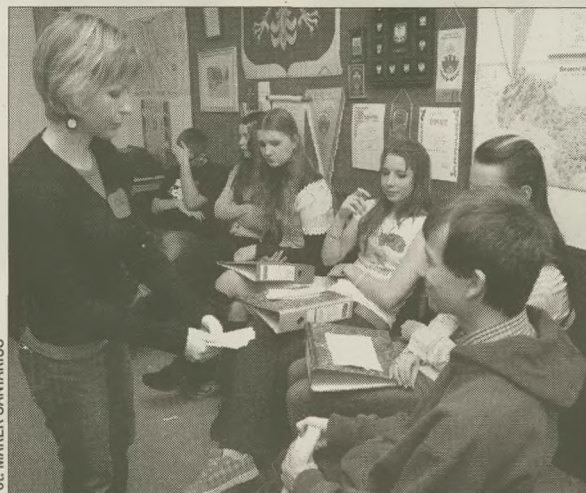
Warsztaty rozpoczęły się od wzajemnego poznania i ćwiczeń integracyjnych. Uczniowie starali się zbudować zasady pracy grupowej, a potem wypełniali różne zadania dotyczące stereotypów. Warsztaty poprowadzili studenci i absolwenci Uniwersytetu Śląskiego, członkowie Koła Naukowego Edukacji Międzykulturowej, a odbywały się dwujęzycznie. – *To było coś innego, wcześniej nie spotkaliśmy się z uczniami z czeskiej strony strony. Były różne bariery i okazało się, że stereotypy są i chyba zawsze będą. Ale może te warsztaty coś zmieniać?* – zastanawiała się uczennica cieszyńskiego liceum.

– *Celem warsztatów było łamanie stereotypów. Uczniowie mieli nauczyć się, czym jest stereotyp, jaki stereotyp jest pozytywny, jaki negatywny, kiedy możemy je wykorzystywać* – wyjaśnił jeden z prowadzących zajęcia, Piotr Sztefek. – *Ale nadrzędnym celem była integracja tej gru-*

py. Na tym pierwszym spotkaniu nie do końca się to udało, ale powstał przynajmniej załżeć. Chcemy, żeby te poszczególne grupy się zintegrowały, żeby po zakończeniu tego projektu uczniowie z poszczególnych szkół mieli ze sobą kontakt, pisali maile czy poszli razem do kina – dodał.

Warsztaty to tylko jeden z elementów całego projektu. – *W sierpniu ogłosiliśmy konkurs fotograficzny pod hasłem „Jeśli myślę Śląsk Cieszyński, to myślę o...”*. Oprócz tego zespół złożony z socjologów, etnologów i pedagogów prowadzi badania naukowe na Śląsku Cieszyńskim dotyczące zagadnień związanych z dziedzictwem kulturowym regionu. Podsumowaniem będzie opublikowanie materiałów z badań oraz konferencja, a konkurs fotograficzny zamknie wystawa – powiedziała Barbara Grabowska.

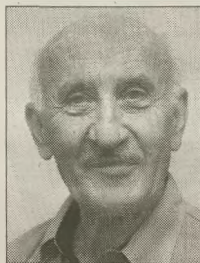
ELŻBIETA PRZYCZKO

Młodzież podczas zajęć.

ROZWAŻANIA NIEPOWAŻNE

WITOLDA RYBICKIEGO

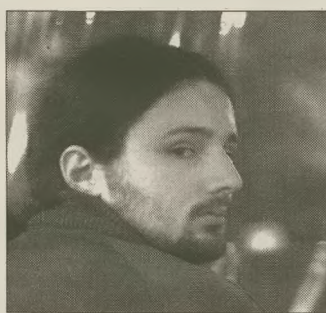
Jacy jesteśmy? – Jacy ?!
My TU STELA – Zaolziacy...
Na pewno: Pracowici i ofiarni
Oszczędni i gospodarni...
Ale – wielka SKROMNOŚĆ nas cechuje!
Wobec innych – Zaolzianin
– ma kompleksy
I nieśmiały wciąż się czuje!
Do pewnego siebie Pepika – hen z Pragi
To my TU STELA – podejść nie mamy odwagi!
A jak widzimy wygadane Antka z Krakowa
To większość naszych po kątach się chowa!...
A my tu, tyłu mamy – bardzo zdolnych ludzi
Ale na świecie o nich nie wiedzą,
Bo oni skromnie – jak zając pod miedzą – siedzą ...
Przykładem właściwego podejścia do sprawy
Jest – wszem znana Poetka, Dramaturg – uroczą
– ach, ta Renata Putzlacher-Buchta!

Pewnie poradził Jej Daniel Kadłubiec,
Że nie da rady Anieli Kupiec
A więc wołała gdzieś dalej pojechać.
(Nie uciec!)

POZA Zaolziem
– Ona poezji szerzy sławę!
(Dawno podbiła już Bratysławę!)
Wciąż dalej rusza – wciąż dalej brnie...
I – jak na razie – przysiadła w Brnie...

I tam naszą (i swoją) – poezję propaguje,
Różne spotkania organizuje...
(Renatka wszędzie – jak w domu się czuje)
Pisze świetnie po polsku – niechże i po czesku...
A może by jeszcze „pa ruski”?!...
I wtedy nasza Poetka – dziewczyna
Podbije Imperium Wołody Putina
I twa poezja – beskidzki Góralu
Poleci echem – aż hen, do Uralu –
I wtedy nasza poezja LOKALNA
Będzie nareszcie już INTER-GLOBALNA!!!

FELIETON DARKA JEDZOKA

FREAK SHOW

Wróć, żyżało!

Australijska fauna i flora zawsze miały pecha – rozleniwione miejscowe żyjątka, nieprzystosowane do twardej konkurencji na rynku ewolucji, odpierają już od trzystu lat kolejne inwazje obcych gatunków. Spustoszenie siały już tam króliki, lisy, opuncje i karpie. Spróbujcie zawieźć na Antypody leniwca, a zobaczycie, jakie lanie spuści misiom koala. Może i wydaje się nam to zabawne, jednak tylko do czasu, aż uświadomimy sobie, że i my stoimy przed podobną perspektywą. Otóż w Alpach żyje już kilka kolonii kangurów, w niemieckich lasach rozrabiają szopy pracze, francuskie żaby są pożerane przez olbrzymie południowoamerykańskie ropuchy, w polskich i czeskich lasach bez problemu przeżywały pumy. Niedawno koledze latała koło domu papuga, a gdy chciałem sprawdzić w atlasach, jakie ma szanse na przeżycie zimy (mówię oczywiście o papudze), to okazało się, że całkiem duże stada latają już od dłuższego czasu w Anglii i Holandii, a zasięg populacji stopniowo przesuwają się w głąb kontynentu.

Anglicy narzekają, że ich tradycyjne dżdżownice wypiera dżdżownica kontynentalna, nasze rude wiewióry spycha mafia wiewiór czarnych, kilka tygodni temu na mój balkon naleciała eskadra azjatyckich biedronek i pomimo próśb i gróźb odmówiła opuszczenia pozycji, co rano tworząc złośliwie na zimnych kafelkach chru-

piący dywanik martwych ciałek.

Nie wiem jak was, ale mnie nawet cieszę ta wizja spotkań z egzotycznymi gośćmi.

Wyobraźcie sobie, ile można będzie zaoszczędzić na kosztach podróży zagranicznych – w myśl zasady „nie przyszła góra do Mahometa...”. Pomijam oczywiście możliwości poznawania nowych, fascynujących chorób zakaźnych czy jadowitych pajaków i skorpionów coraz częściej podchodzących pod nasze progi z południa. Duże perspektywy dostrzegam w odciążeniu polityki lokalnej i krajowej poprzez zaangażowanie w procesach decyzyjnych stada ćwiczonych makaków, urząd skarbowy może zacząć korzystać z usług amazońskich pijawek, a zakład ubezpieczeń społecznych z afrykańskich sępów i marabutów.

Na razie trzeba jeszcze trochę poczekać. Wierzę jednak, iż nadejdzie taki dzień, kiedy wyruszę na przechadzkę pod Wieżę Piastowską w towarzystwie wiernego kangura, który poniesie w kieszonce portfel i paczkę papierosów swego pana.

darek.jedzok@gmail.com

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Prezydent wyrządził nam krzywdę

Uważam, że słusznie w „Głosie Ludu” (29/10) Jacek Sikora wraca do tematu przeprosin prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, który uznał w trakcie uroczystości na Westerplatte, że zajęcie przez Polskę Zaolzia w 1938 roku było „grzechem”. Powiedział: „Potrafimy się w Polsce przyznać do tego grzechu i nie szukać usprawiedliwień. (...) Naruszenie integralności Czechosłowacji było błędem”. J. Sikora cytuje również J. Szymeczka, który w wywiadzie dla październikowego numeru „bezKresów”, dodatku do „Rzeczpospolitej” wypowiada się na ten temat w artykule „Václav Klaus powinien przeprosić” – chodzi o rok 1919. Zresztą, jak wynika z dalszej części artykułu, w przeprosiny, czemu się nie dziwię, nie wierzą J. Sikora ani J. Szymeczek. Fakt przeprosin jest bardzo problematyczny, dlatego uważam, iż powinniśmy o tym temacie głośno dyskutować, chociażby ze względu na bardzo jednoznaczna wypowiedź ambasadora RC Sechtera: „Ta deklaracja oznacza ostateczne rozwiązanie tego problemu, postawienie »kropki nad i«”. Do tej pory przecież część historyków traktowała okupację Zaolzia jako rodzaj rewanzu za – ich zdaniem – niesprawiedliwe dla Polski zapisy Traktatu Wersalskiego”.

Brak mi odpowiedniej wiedzy, aby się spierać z jedną czy z drugą stroną o prawdzie historycznej. Wiem jedno, tym, że prezydent RP zdecydował się na przeprosiny Republiki Czeskiej za popełniony „grzech”, bez jakiegokolwiek odniesienia się do lat 1919-1920, to nam autochtonom żyjącym tutaj na Zaolziu wyrządził dużą krzywdę. Aneksja Zaolzia bowiem jeszcze wiele lat po wojnie dla władz czeskich stała się pretekstem do podejmowania decyzji dyskryminujących nas Polaków zawodowo i społecznie oraz decyzji przyspieszających naszą asymilację. My Polacy do dzisiejszego dnia odczuwamy niechęć Czechów do nas, ze wszystkimi jej konsekwencjami, a przeprosiny prezydenta RP na pewno będą wykorzystane do moralnego usprawiedliwienia takiego postępowania wobec naszej mniejszości.

Nie rozumiem, dlaczego nasze elity i autorytety nie wypowiedziały się oficjalnie w tak ważnej sprawie dotyczącej nie tylko przeszłości, ale i naszej przyszłości. Nasze milczenie jest potwierdzeniem tego, co nam wmawia strona czeska, że nie jesteśmy i nigdy nie byliśmy gospodarzami tej ziemi. W konsekwencji może to oznaczać, iż nikt nie będzie nadal Zaolzia traktował poważnie.

ROMAN SUCHANEK, Trzyniec

31. 10. 2009

Są gorsze tragedie

Po przeczytaniu artykułu „Muszę się wynieść z własnego domu” (GL nr 127, 24. 10. 2009) nie mogę nie zareagować. Pani Zofia Mrózek przyjmuje rzeczywistość opuszczenia domu przeznaczonego do rozbioru z powodu budowy nowej drogi I/11 jako ogromny cios życiowy. Nie ona jedna spotkała się z tą rzeczywistością. W pewnym sensie rozumiem tych, których to spotkało. Też to przerabialiśmy. W związku z budową zapory wodnej na Stonawce w Cierlicku doszło do rozbioru ponad 100 domów. Nasz dom rodzinny, w którym mieszkali trzy generacje, trzeba było samemu rozebrać. Rodzice byli wtedy już w podeszłym wieku a jednak podjęli się trudu i zaczęli od nowa. Kupili starszy domek z ogródkiem i tam z dala od rodzinnej miejscowości, w zgodzie z nowymi sąsiadami, dożyli wieku sędziwego. A inne przykłady? Ludzie w powiecie karwińskim musieli opuszczać swoje domy rodzinne rozpadające się na skutek szkód górniczych. Wichura w 1957 roku zrywała dachy, łamała drzewa i rozwalala domy, powodzie w ostatnich latach wdzierają się do domów, nie pytając o zgodę i zostawiając ludzi bez dachu nad głową. Niech więc pani Zofia nie użala się nad sobą, nie ona jedna jest w takiej sytuacji. Spotykają innych gorsze tragedie. Może trzeba sobie powiedzieć: „Nie jest tak źle, żeby nie mogło być gorzej”.

(imię i nazwisko do wiadomości redakcji)

MOIM ZDANIEM

JANUSZA BITTMARA

Nasza perfumeria

Nie znoszę smrodu, najbardziej zaś tego za oknem. Mieszkam w Boguminie, który należy obok Trzyńca i Ostrawy do miast o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Zresztą cały nasz region to jedna wielka spiżarnia zapachów i zapaszków, taka perfumeria XXI wieku. I śmierdzi już nie tylko na terenach przemysłowych miast. Sami sobie zatruwamy życie i wcale nie potrzebujemy do tego wielkich gigantów przemysłowych w rodzaju Mittala, który Ostrawę i okolice zamienił w bombę z opóźnionym zapłonem. Bo co takiego wydobywa się z kominów wielu domów rodzinnych? Dym ze spalanych przedmiotów gumopodobnych, ekskrementów i boję się nawet pomyśleć, czego jeszcze. Kilka lat temu na zanieczyszczone powietrze narzekali głównie astmatycy i osoby skarżące się na przeróżne uczulenia. Sytuacja robi się jednak dramatyczna. Dziś cierpią wszyscy. Wróciłem właśnie ze spaceru z psem i stwierdzam, że zwierzak ma sierść pokrytą warstwą tłuszczu. Zaś kumpel przysłał mi sms-a: „Ze spotkania nici, bo piecze mnie w gardle, na dworze nie da się oddychać”. Człowiek się wścieka, bo sytuacja pogarsza się z miesiąca na miesiąc. Z drugiej strony żal mi tych wszystkich, których na jakościowy opał po prostu nie stać. I koło się zamyka.

bittmar@glosludu.cz

Świat na krótkich falach

Nazywa się Wiesław Bajger. Identyfikuje się również kodem OK2VWB. To jego znak wywoławczy, którym posługuje się, nawiązując na krótkich falach połączenia radiowe z całym światem.

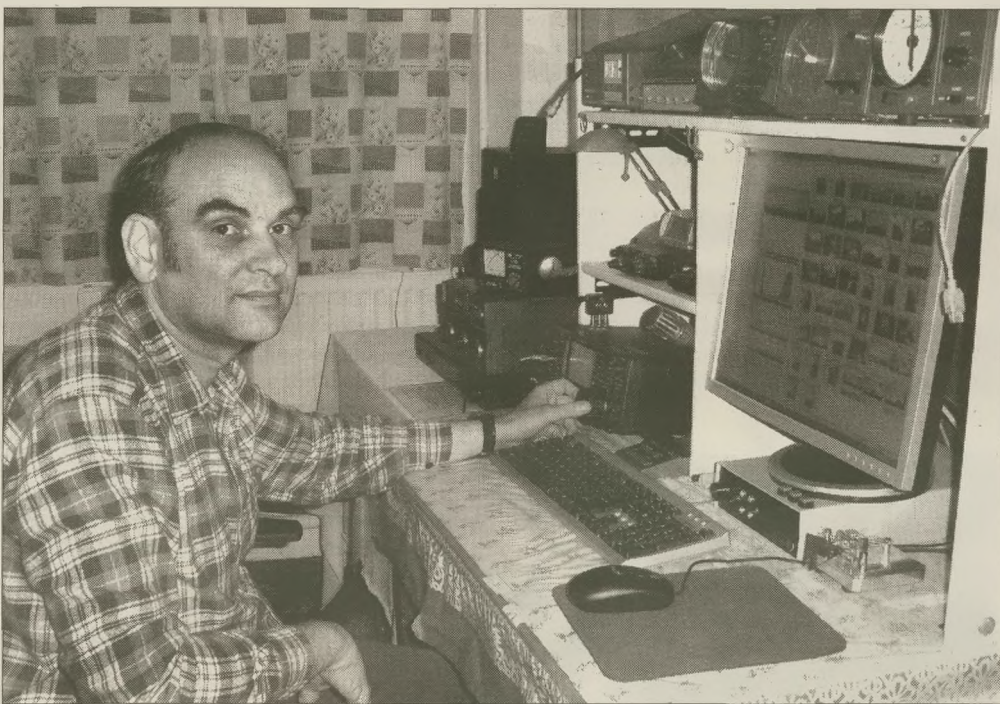
Jego domu w Suchej Górnej trudno nie zauważyć – uwagę przykuwa rozbudowanym systemem anten na dachu. 45-letni inżynier, absolwent Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie i wydziału elektrotechniki Politechniki w Brnie, pracuje w Nowej Hucie w Ostrawie, gdzie jego domeną są automatyczne systemy sterowania. Elektrotechniką i radioelektroniką interesował się od najmłodszych lat. Kolejnym krokiem była fascynacja łącznością radiową. Ta pasja nie opuściła go do dnia dzisiejszego. Radiostacja i anteny niezmienne towarzyszą mu od 27 lat. Dziś należy w swej kategorii krótkofalowców do ścisłej czołówki.

– Zaczęło się od tego, że w ostatniej klasie gimnazjum, kiedy chciałem iść na studia do Brna, zastanawiałem się nad możliwością łączności radiowej pomiędzy Brnem i domem – wspomina Bajger swe radioamatorskie początki. – Wtedy nic jednak nie wiedziałem na ten temat. Zapisalem się do klubu w Hawierzowie. Wtedy, w 1982 roku, wszyscy krótkofalowcy byli zrzeszeni w klubach działających pod skrzydłami „Svazarmu”. Kto chciał nadawać, musiał zdać kilkustopniowe egzaminy. Zaczynało się od fal ultrakrótkich (UKF), dopiero po jakimś czasie, po zdaniu kolejnych egzaminów, można było zdobyć licencję na fale krótkie i dzięki temu łączyć się z całym światem. Dziś system jest znacznie bardziej liberalny, nadal zdaje się egzaminy i trzeba mieć licencje, lecz wszystko jest znacznie uproszczone.

Fala fali nierówna

Okazuje się, że fale ultrakrótkie i krótkie nie różnią się tylko niuansami nazwy. Krótkie stwarzają dla radiowców znacznie większe pole do popisu. Mój rozmówca tłumaczy, że załamują się oraz odbijają i dzięki temu można na nich łączyć się na duże odległości. – Z Ameryką czy Japonią można się połączyć codziennie, nawet Australia i Nowa Zelandia są łatwo osiągalne – przekonuje. – Rzadkością są połączenia z niektórymi wyspami czy krajami, w których nie ma żadnych radioamatorów, tylko raz na kilka lat dotrze tam jakaś ekspedycja. Trudność nie polega na odległości, lecz właśnie na braku osób, z którymi można by nawiązać łączność.

W porównaniu z falami krótkimi, fale UKF dają ograniczone możliwości. – To te fale, na których odbieramy w domu sygnał radiowy czy telewizyjny – wyjaśnia Bajger. – Nadawanie na tych pasmach może być ciekawe dlatego, że można „czytać” na specjalne warunki, które wytworzą się zaledwie kilka razy w

Wiesław Bajger w swojej pracowni.

roku. Wtedy można nawet na falach ultrakrótkich nawiązać łączność na odległość 2-3 tys. kilometrów, choć normalnie za sukces można uważać łączność z Niemcami, na odległość 500 km. Na przykład w czasie inwersji powstanie kanał – fala przechodzi między warstwami ciepłego i zimnego powietrza, albo w lecie odbija się od jonów skumulowanych w atmosferze. Możliwe jest też odbicie od meteorów, które lecąc, zostawiają za sobą zjonizowane powietrze, a nawet od tarczy Księżyca. Dzisiejsza technika to umożliwia, lecz potrzebne są do tego urządzenia o większej mocy i duże anteny.

Radio jak sport

Pytam mego rozmówcę, czy łączność radiowa fascynuje go ze względu na to, że może poznać ludzi z różnych zakątków świata, czy też bardziej do niego przemawia aspekt sportowy. – Każdy radioamator zajmuje się tym z innego powodu. Są tacy, którzy codziennie rano spotykają się w „kółku dyskusyjnym” i wymieniają informacjami o pogodzie, a także o tym, co u nich słychać. Inni traktują radioamatorstwo jako sport. Ja właśnie do tych drugich należę – odpowiada. – Chodzi mi o zdobywanie nowych połączeń, biorę udział w zawodach.

Radiostacja Wiesława Bajgera ma stosunkowo małą moc – 100 W. Wielu radiowców posługuje się dużo mocniejszymi urządzeniami. Pomimo to łączył się z większością spośród 338 państw i samodzielnych terytoriów. Pozostało tylko kilka, z którymi dotąd nie miał kontaktu.

Wyciąga okładki z dyplomami i medalami oraz karty QSL. To specjalne pocztówki, którymi wymieniają się radioamatorzy na całym świecie. Każdy z nich ma swoją, ze swoim znakiem wywoławczym. Służą jako oficjalne potwierdzenie nawiązanej łączności. Znaki wywoławcze jednoznacznie identyfikują krótkofalowca, a początkowe litery określają ponadto, z jakiego

jest kraju. – Tych kart mam już tysiące, na strychu są ich pełne pudła – uśmiecha się Bajger.

Dyplomy i medale to osobny rozdział. Są dyplomy, wydawane przez poszczególne kluby radioamatorskie – na przykład za połączenia z jakimś krajem, górą, czy konkretnym klubem, są i takie, które zdobywa się za poszczególne konkursy. Te z najważniejszych zawodów międzynarodowych, najbardziej cenne, pan Wiesław trzyma osob-

dobę, a nawet dwie. Przez ten czas trzeba zdobyć, według jasno ustalonych zasad, jak najwięcej punktów za łączność. Zawodnicy wymieniają się kodami, zapisują je do dzienników i te wysyłają organizatorom. Wybiera się najlepszych w skali światowej, poszczególnych kontynentów i krajów. Oglądam dyplomy z ostatnich lat z prestiżowych zawodów, organizowanych przez największe amerykańskie czasopismo radioamatorskie. Wiesław Bajger

no. – Zawody odbywają się praktycznie co weekend. Organizują je kluby regionalne, krajowe oraz światowa organizacja IARU, która w radioamatorstwie jest tym samym, co w piłce nożnej FIFA – mówi.

Co roku jest siedem najbardziej prestiżowych zawodów międzynarodowych. Odbywają się w kilku kategoriach, w zależności od mocy radiostacji. Trwają całą

plasował się w nich na czołowych miejscach w ramach Republiki Czeskiej, Europy, a nawet świata. W kraju miał często „number 1”, a było i tak, że zajmował pierwsze miejsce w Europie.

Z anteną na plecach

Bajger wspomina wraz ze swym kolegą Jiřím Ivanskim, z którym tworzą prywatny mini-klub radioamatorski, wyprawy w góry, kiedy to wyruszyli w Beskidy objuczeni antenami i statywami. Na szczycie rozkładali anteny i radiostację. – To były zawody na falach UKF w łączności z gór – wyjaśnia Bajger. – Byliśmy na przykład na Radhoszczu, Wielkim Jaworniku, Smrku. Pokazuje zdjęcie, gdzie ich antena pięła się w górę nad murami Helfsztyna. Na innym zdjęciu Ivanský siedzi nocą przy pniu, na którym jest radiostacja. – Te zawody trwają przez 24 godziny, dlatego w górach musieliśmy nocować – tłumaczy.

Radioamatorstwo nie jest tanie. – Te anteny, co mam na dachu, to inwestycja rzędu kilkuset tysięcy koron – zdradza krótkofalowiec. – A gdybym chciał się dostać do najlepszej kategorii, musiałbym zainwestować duże miliony. Zresztą to tylko tak wygląda, że moje anteny są wysokie. Proszę zobaczyć, jak wyglądają naprawdę duże urządzenia – śmieje się, pokazując zdjęcia olbrzymich anten należących do największych klubów radioamatorskich.

DANUTA CHLUP

reklama

Bezpłatne przelewy do zagranicy Jak zaoszczędzić czas i pieniądze?

Wielu z nas często kupuje różne towary za granicą, zwłaszcza w Polsce. Odwiedzamy wybrany sklep (lub jego strony internetowe) i decydujemy się na korzystne zakupy. W momencie zapłaty pojawia się jednak problem, w jaki sposób uregulować wymaganą kwotę. Możliwości jest wiele, jak tego dokonać, chociaż w wielu wypadkach jest to związane:

- z wysokimi opłatami bankowymi,
- ze stratą czasu na wymianę waluty obcej,
- bieganiną podczas załatwiania formalności,
- obawą, czy określona kwota dotrze na czas tam, gdzie powinna.

I tu się nasuwa pytanie, czy istnieje na rynku finansowym oferta lub usługa umożliwiająca załatwić tego typu sprawy w miarę szybko bez ponoszenia większych kosztów? Podobne pytania nurtowały również firmę Fortissimo sp. z o.o., która na czeskim rynku finansowym znana jest z prowadzenia sprawdzonej sieci kantorów na terenie województwa morawsko-śląskiego, a ponadto działa w zakresie bezgotówkowej wymiany walut – również na rynku polskim i słowackim – już od roku 1996. Szczególnie klientom prowadzącym działalność gospodarczą oferuje korzystną wymianę CZK na walutę obcą z następującym przelewem na krajowe lub zagraniczne konto bankowe. Obecnie wprowadza na rynek identyczną usługę przeznaczoną dla osób prywatnych, które w razie potrzeby korzystają z niej w następujący sposób:

- Klient przekazuje czeskie korony na krajowe konto firmy Fortissimo, sp. z o.o.,
- Fortissimo dokonuje ich wymiany na odpowiednią walutę obcą po zaakceptowanym przez klienta kursie dewizowym,
- Fortissimo przelewa wymienioną walutę na wskazane przez klienta krajowe lub zagraniczne konto walutowe.

- Klient otrzymuje pokwitowanie dokonania transakcji finansowej.

Usługa ta dostępna jest na portalu internetowym Transfers4Free – International Money Transfers i spośród wszystkich udogodnień, jakie firma Fortissimo sp. z o.o. oferuje klientom, warto wyróżnić:

- **Bezpłatne przelewy zagraniczne** do wybranych miejsc docelowych (państwa Europejskiej Unii Monetarnej, Polska, Wielka Brytania).
- Bezpłatne przyjęcie płatności z zagranicy z któregośkolwiek państwa.
- Wymiana CZK na walutę obcą korzystnym kursem dewizowym.
- Załatwianie wszelkich formalności prosto z domu od swojego komputera.
- Usługa ta jest świadczona w oparciu o licencję dewizową Czeskiego Banku Narodowego.

Dlaczego warto skorzystać z usług Transfers4-Free?

- Oszczędza pieniądze za opłaty bankowe.
- Oszczędza czas.
- Klient w momencie składania zamówienia wie – ile za usługę zapłaci (przy spełnieniu podstawowych warunków)
- kiedy jego płatność powinna dotrzeć na konto odbiorcy.
- Ma gwarancję licencjonowanego subiekta rynku finansowego z fachową i doświadczoną obsługą.
- Ma kiedykolwiek możliwość wglądu do protokołu wszystkich wcześniej dokonanych transakcji.

W jaki sposób można skorzystać z usługi?

W swojej przeglądarce należy wprowadzić adres internetowy www.devizoveplatby.cz i następnie wejść na portal **Transfers4Free**, gdzie dostępne są wszystkie potrzebne informacje. Można je również uzyskać pod numerem tel. 558 335 000. (Artykuł sponsorowany)

Miliony krótkofalowców

Krótkofalarstwo to hobby, polegające na nawiązywaniu łączności radiowych na wielu pasmach – najczęściej krótkich lub ultrakrótkich. Stąd wywodzi się jego nazwa. Radioamatorzy łączą się przy pomocy radiostacji z innymi krótkofalowcami, łączność potwierdzają za pomocą kart QSL (dokumentów przypominających pocztówki, którymi się wymieniają), uczestniczą w zawodach. Sami też konstruują urządzenia radiowe i antenowe do nawiązania łączności. Szacuje się, że na świecie jest ok. 4 mln krótkofalowców, najwięcej w Japonii, USA i Niemczech. Podstawowe informacje o radioamatorstwie w RC znajdziemy na stronie internetowej Czeskiego Radioklubu www.crk.cz. (dc)

artyści Zaolzia

OSKAR PAWLAS – NESTOR ZAOLZIAŃSKIEGO MALARSTWA

Artysta spełniony

Jeden z profesorów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie powiedział kiedyś: „Talent jest ważny, ale 99 procent sukcesu to jest praca”. W przypadku Oskara Pawlasa, którego „Pejzaże” od kilku dni możemy oglądać w Miejskim Domu Kultury w Karwinie-Nowym Mieście, wszystkiego jest pod dostatkiem.

Oskar Pawlas skończył 85 lat. Jest po wylewie. Problemy zdrowotne odciągnęły go od sztalug. Czy „Pejzaże” można traktować jako jego wystawę pożegnalną? Artysta raczej nie stworzy już nic nowego, ale kolekcja jego dotychczasowych dzieł jest tak ogromna, że można z nich przygotować kilka wystaw.

Cel w życiu – malowanie

Oskar Pawlas od małego zapowiadał się na artystę. Lubił rysować, od prostych, pojedynczych kresek, pierwszych kwiatków oraz innych elementów przyrody, doszedł do perfekcji. – *Taki miałem cel w życiu. Dlatego dziś mogę powiedzieć, że czuję się spełniony* – mówi malarz. Kilkanaście lat temu, podczas wernisażu wystawy zaolziańskich

malarzy w Muzeum Okręgowym w Bielsku-Białej powiedział: „Malować będę, dopóki żyć będę”.

– *Bo tak naprawdę malarstwo to całe jego życie* – podkreśla Lidia Pawlas, żona artysty, która przyjęła zasadę, że mąż jest od pędzla, a ona od mówienia. Przed wtorkowym wernisażem podzieliła się ze mną tą zasadą, uprzedzając, że mąż nie przepada za wywiadami. Po wernisażu był jednak bardzo rozmowny. On artysta, ona pedagog, nauczycielka. Znają się od 1947 roku, pobrali się trzy lata później. Jak udawało im się godzić te dwa różne światy?

– *Najważniejsze zasady w małżeństwie to tolerancja i cierpliwość* – wyjaśnia Lidia Pawlas. – *Zdarzało się, że nie widzieliśmy się przez pewien czas. W wakacje mąż jeździł po plenerach, ja zaś w tym okresie miałam bardzo dużo kursów pedagogicznych w różnych polskich miastach. Zmieniał się tylko w opiece nad dziećmi.*

Początkowo nie na sprzedaż

Oskar Pawlas namalował w życiu około 800 obrazów. Początkowo nie sprzedawał swoich dzieł. Z czasem jednak było ich tak dużo, że zmienił zdanie. Tym bardziej, że wielbicieli jego twórczości już dawno namawiali go do takiego kroku. Jedną z takich osób była Iwona Purzycka, dziś dyrektorka Muzeum Okręgowego w

Bielsku-Białej. Bardzo chciała kupić do muzeum jedno z dzieł. Po namowach, Oskar Pawlas odparł: „Nie...”. Zapanowała krótka cisza.

– *Nie sprzedam, tylko podaruję* – dodał po chwili. Takich prezentów zrobił w swoim życiu dużo więcej. Kiedy widział, że ktoś rzeczywiście nie ma pieniędzy, zrzekał się honorarium autorskiego. Każda z prac, którą od wtorku możemy oglądać w Miejskim Domu Kultury w Karwinie-Nowym Mieście, także jest na sprzedaż. Czy nie żał sprzedawać tak pięknych obrazów?

– *Niech cieszą wzrok innych, niech dają ciepło drugiemu człowiekowi* – odpowiada Lidia Pawlas.

Dzięki obrazom Oskara Pawlasa przenosimy się w dobrze znane nam miejsca w Beskidach. Otwierając wystawę Władysław Owczarzy, przyjaciel malarza, przywołał znanego angielskiego pejzażystę Wordswortha, który powiedział kiedyś: „Niech przyroda będzie twoim nauczycielem”.

– *Myszę, że dla Oskara Pawlasa właśnie przyroda – jak możemy się o tym przekonać na wystawie – jest nie tylko nauczycielem, ale samą istotą twórczości. Jest ufną wobec niej, fascynuje go, porywa i zmusza do przedstawiania owych fascynacji na płótnie* – mówił Owczarzy.

Szczery do bólu

Znajomość Lidii i Oskara Pawlasów z Iwoną Purzycką sięga po-

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Oskar Pawlas ze swymi bliskimi – żoną Lidią i wnuczką Elżbietą.

łowy lat 90., kiedy to bielskie muzeum przygotowywało wystawę zaolziańskich malarzy. Była to największa wystawa ludzi skupionych w Stowarzyszeniu Artystów Plastyków w RC poza granicami Zaolzia. Oprócz stolicy Podbeskidzia odwiedziła także Bratysławę, Kraków i Pragę.

– *W poszukiwaniu kolejnych artystów zjeżdżaliśmy Zaolzie wzdłuż i wszerz. Zajęło nam to półtora roku. Pan Oskar był niezmordowany. Ktoś mógłby pomyśleć, że będzie myślał o promocji samego siebie, swoich obrazów. Nic bardziej błędnego, zależało mu na zaprezentowaniu jak najliczniejszej grupy artystów. To była dla mnie wielka lekcja Zaolzia, znalazłam odpowiedź na pytanie, co to jest za region. Myśle, że po zobaczeniu prac wielu Polaków wreszcie zrozumiał, że za granicą w Cieszynie, za Olzą, nie mieszka Polonia, ale Polacy* – wspomina Iwona Purzycka. Pracując w Muzeum Okręgowym w Bielsku-Białej może codziennie spoglądać na Szyndzielnię, Klimczok, Białnią i inne szczyty Beskidu Śląskiego. Odnajduje je także w

obrazach Oskara Pawlasa. Bo chociaż nie są to dosłownie te same szczyty, to Beskidy, po jednej, czy po drugiej stronie granicy, są identyczne. Przyroda nigdy nie wyznaczała granic.

– *On się zadurza w tym, co widzi wokół siebie, podskórnie czuje naturę, jest szczery do bólu w tym, co robi. To jest radosna twórczość szczęśliwego człowieka. Do szczęścia nie potrzebuje egzotycznych podróży, dalekich krajów, ale widoku na Łysą Górę – charakteryzuje artystę Iwona Purzycka. W katalogu na bielsko-bialską wystawę dyrektorka napisała z kolei: „Nie zabiega o sławę – maluje pejzaże. I to jest jego wielka siła, jego sposób rozmowy z nami. Zaakceptował siebie i miejsce, w którym żyje”.*

Już dość namalował

Po wylewie Oskarowi Pawlasowi pogorszył się wzrok. Pani Lidia mówi, że trochę jest jej żal męża, kiedy widzi jak ten czasami męczy się, nie mogąc malować. Po chwili jednak przyznaje: „Namalował już tak dużo, że wystarczy”.

TOMASZ WOLFF

O jubilationie

18 lipca Oskar Pawlas świętował 85. urodziny. Po skończeniu w 1951 roku wydziału wychowania plastycznego na Uniwersytecie Pałacowego w Ołomuńcu pracował jako nauczyciel w gimnazjach w Czeskim Cieszynie i Orłowej, w swojej karierze zawodowej zajmował się także projektowaniem kompozycji przestrzennych. Uprawiał rzeźbiarstwo. W malarstwie postawił na pejzaż. Iwona Purzycka, dyrektorka Muzeum Okręgowego w Bielsku-Białej, uważa, że jego styl jest nie do podrobienia; oglądając prace różnych osób bardzo łatwo wskazać na te, które namalował pan Oskar. Uczestniczył w blisko 200 wystawach indywidualnych i zagranicznych. Przed pięcioma laty prezydent RP Aleksander Kwaśniewski odznaczył go Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasług Rzeczypospolitej Polskiej. Może się pochwalić wszystkimi odznaczeniami Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego z wpisem do Złotej Księgi, a także nagrodą konsula generalnego RP w Ostrawie – Srebrną Spinką. Jest autorem kilku medali dla PZKO. Mieszka w Hawierzowie-Suchej.

(wot)

GALERIA BEZ GRANIC W CIESZYNIE OTWORZYŁA SEZON ARTYSTYCZNY

Zaolziacy mile widziani

Wernisażem prac Dariusza Orszulika z Cieszyna Galeria bez Granic, znajdująca się w tuż przy moście Przyjaźni, otworzyła sezon artystyczny. Chociaż istnieje już kilka tygodni, dopiero teraz postanowiła oprócz normalnej działalności handlowej prezentować twórczość artystów z obu stron Olzy.

– *Będziemy chcieli organizować raz w miesiącu wernisaż. Mieliliśmy już kilka osób, które pytały, czy mogą u nas wystawiać swoje prace. Jesteśmy otwarci na współpracę. W kolejce już czeka Aleksandra Mazur, malująca konie na drewnie, wykonująca grafiki* – powiedział Damian Dyrek, właściciel galerii.

Na razie w miejscu, gdzie kilka lat temu celnicy dokonywali kontroli, można oglądać akwarele Dariusza Orszulika. Cieszyn prezentuje się na nich wyjątkowo urocz. Po-

wstały po powrocie z 20-letniego pobytu malarza w Zakopanem.

– *Powróciłem do rodzinnego miasta i spojrzałem na Cieszyn z trochę innej perspektywy. Z jednej strony poprzez pryzmat moich sentymentów, a zarazem świeżym okiem. Odkryłem, że miasto, w którym się urodziłem, spędziłem dzieciństwo, jest piękne, mieszkają w nim szczęśliwi ludzie* – powiedział Dariusz Orszulik. Jak przyznał, jeszcze kilka lat temu nie spodziewał się, że w miejscu kontroli granicznych będzie można podziwiać jego akwarele, a na wernisażu każdy chętny napije się szampana.

Artyści z Zaolzia, którzy chcieliby wystawić swoje prace w galerii w Cieszynie, mogą kontaktować się bezpośrednio z galerią, Maciejem Ziemi Cieszyńskiej albo Dariuszem Orszulikiem (dariusz_orszulik@o2.pl). (wot)

Fot. TOMASZ WOLFF

Na pierwszy wernisaż w Galerii bez Granic w Cieszynie przyszły tłumy gości. Z lewej Dariusz Orszulik.

PSP Koszarzyska

Klasy 1-5: Benjamin Mazur – klasa 5, Dominik Rusz – 5, Adriana Samiec – 4, Adam Samiec – 4, Jakub Sikora – 2, Daniel Kantor – 1, Maciej Sławiński – 1, Andrzej Marosz – 1, Artur Koch – 2.

PSP Mosty k. Jabłonkowa

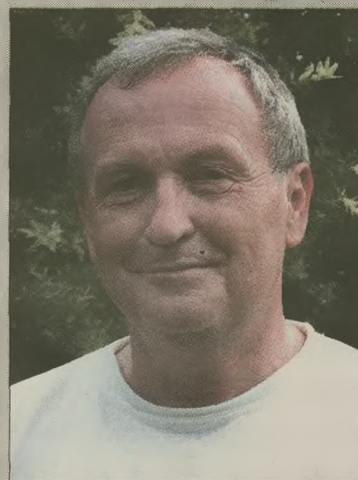
Klasy 2, 3 oraz 5. Od lewej: Filip Kohut, Karolina Kohut, Dominika Kohut, Dominika Pyszko, Ania Wróblewska, Jakub Czepiec, Daniel Byrtus, Nieobecna Ania Lysek.

Klasy 1 oraz 4. Od lewej: Sebastian Chybidziura, Jan Kluz, Marek Křišica, Dawid Marzynek, Natalia Chybidziura, Ewa Onderek, Janka Bocek, Julia Wacławek, Anna Maria Kohut.

Nazwiska są publikowane zgodnie z danymi otrzymanymi w szkołach.

Janusz Trombik

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Pochodzę z Wędryni, tam chodziłem do Polskiej Szkoły Podstawowej. Potem byłem uczniem czeskokocieszyńskiego gimnazjum. Po skończeniu studiów w Wyższej Szkole Transportu w Żylinie przenieśliśmy się do Czeskiego Cieszyńska i mieszkam tutaj do dziś. Przez wiele lat pracowałem w ČSAD, od trzech lat jestem zatrudniony w czeskokocieszyńskiej drukarni Finidr, zajmuję się tam głównie inwestycjami. Lubię swoją pracę, daje mi ona dużo satysfakcji. Mam dwie dorosłe córki, jedna mieszka w Grodziszczu, druga w Pradze. Cieszę się z ich osiągnięć i z faktu, że kiedy tylko mogą, odwiedzają swoich rodziców. Od dawna pracuję społecznie w Miejskowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Czeski Cieszyń-Osiedle. Moje hobby to przede wszystkim jazda na rowerze i na nartach, w wolnych chwilach lubię też zajmować się ogrodem i samochodem, moje „hobby” to także wnuki. Bywają u nas bardzo często, bo chyba lubią babcię i dziadka – teraz poszły do pierwszej klasy Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszyńsku. (ep)

Gabriela Niedoba

Fot. DANUTA CHLUP

Pochodzę z Czeskiego Cieszyńska, lecz obecnie mieszkam w Jabłonkowie, gdzie pracuję w Centrum Informacji Turystycznej. Z wykształcenia jestem nauczycielką, pracowałam w szkolnictwie, lecz obecna praca w centrum informacji jak najbardziej mnie zadowala. Daje szerokie możliwości pisania projektów, nawiązywania współpracy. Jest możliwość korzystania z funduszy i realizowania wspólnych projektów z Polską. Uważam, że ten region jest stworzony do projektów transgranicznych. Interesują mnie przede wszystkim góry – moja praca jest więc moim hobby. Lubię wszystko, co jest związane z górami, a więc narty, turystykę, książki o górach... Przez długie lata tańczyłam w zespole „Olza”, potem w „Zaolziu”, lecz teraz nie starcza mi już czasu, bo góry pochłaniają mi większość wolnego czasu. Mam męża, córkę Jolę, która chodzi do polskiej szkoły w Jabłonkowie, psa i kota. (dc)

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

prezentacje

PRZEDSTAWIAMY KOLEJNE MIEJSCOWE KOŁO – CZESKI CIESZYN-MOSTY

25 lat we własnym domu

W Mostach koło Czeskiego Cieszyna, jednej z przyłączonych do miasta wiosek, dawniej samodzielnych, działają członkowie Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Liczące niegdyś przeszło 150 członków Koło teraz skupia ich około 50. Jak mówią działacze, Koło właśnie budzi się do życia po kilkuletnim okresie zastoju. Przybywa nowych członków, organizuje się więcej imprez.

Koło powstało w grudniu 1947 roku, a zebranie założycielskie zwołano w miejscowej gospodzie „U Pawery”. Pierwszym prezesem został Augustyn Szewieczek. Równocześnie ruszyła praca kółka teatralnego. Jego duszą był Franciszek Hawranek, reżyser takich sztuk, jak „Małżeństwo Loli”, „Zemsta cyganki” czy „Sprawa kobiet”. Jego dzieło kontynuował Oskar Delong, inscenizując „Damy i huzary” czy „Żabusię”. Zespół teatralny istniał do 1960 roku. W 1975 roku powstał Klub Kobiet, a jego przewodniczącą była przez piętnaście lat Helena Michejdowa. Klub działa do dziś.

Wybudujmy dom

Pezetkaowcy wiele lat musieli się borykać z brakiem własnej siedziby, wreszcie w 1981 roku postanowili wybudować własny dom. Rok później ruszyły pierwsze prace. Teraz Polacy z Mostów spotykają się w domu PZKO, który wybudowali sami przed 25 laty. – *Postawiliśmy ten budynek na własny koszt, a nie w ramach akcji „Z”. Za wszystko płaciliśmy sami, poświęcaliśmy swój czas*

i pracę. Budowa trwała niecałe dwa lata – wspomina Roman Mrózek, architekt i jeden z budowniczych. – Pamiętam, że przez blisko dwa lata nie widziałam męża, zawsze kiedy przychodził z pracy, to zostawiał torbę w domu i biegł do PZKO – mówi jego żona, Maria Mrózek. W kronice budowy domu PZKO widnieje 136 nazwisk. Niektórzy przepracowali na budowie ponad 2 tys. godzin, na przykład Karol Hóta, Zygmunt Trombik, Józef Branny i wspomniany Roman Mrózek.

Pracowali aktywnie

Jak wspominają działacze, pierwsze lata po wybudowaniu domu należały do najlepszych w historii Koła. – *To były czasy, kiedy spotykaliśmy się niemal każdego dnia, było dużo ofiarnych ludzi, którzy poświęcali się pracy społecznej – mówią. W nowej siedzibie powstał Klub Seniora z Erwinem Suchankiem na czele, oraz Klub Młodych, który jednak po pewnym czasie z powodu zamknięcia polskiej szkoły i braku młodzieży zakończył swoją działalność. – Grupa młodych, która aktywnie działała przy Kole, jakoś się po czasie roz-*

Członkowie zarządu (od lewej): Władysław Kristen, Maria Dywor, Zdzisława Cienciąła, Halina Rusek i Bolesław Dal.

pierzchnię, ludzie powyjeżdżali na studia, a potem nie udało się już tego przywrócić – opowiada jeden z członków Koła. – Kiedyś było to bardzo aktywne Koło, miało wielu zasłużonych działaczy, którzy niestety już zmarli. Potem nasza działalność na jakiś czas trochę zamarła, ale teraz, dzięki nowemu zarządowi, znowu podnosimy się do góry – dodaje.

Reaktywacja

Od roku prezesem Miejscowego Koła jest Władysław Kristen. – *Kiedyś było bardzo dużo członków w naszym Kole, liczba dochodziła nawet do 160. Niestety z czasem dużo zasłużonych działaczy z najstarszego pokolenia zmarło, średnia generacja jakoś nie mogła się dogadać, a młodych było mało – opo-*

wiada. – Myślę, że wspólnymi siłami uda nam się powiększyć bazę członkowską. Teraz organizujemy dużo imprez, mamy wycieczki, wystawy, smażenie jajecznicy, smażenie placków, które zaplanowaliśmy na tę sobotę, czy tradycyjny bal – podkreśla. Oprócz członków na pezetkaowskich imprezach pojawiają się też sympatycy Koła, na niektóre imprezy przychodzą także Czesi. Przed kilkoma tygodniami w Mostach odbyło się wielkie święto. Pezetkaowcy obchodzili jubileusz 25-lecia wybudowania swojego domu PZKO. W swojej siedzibie mają dużą salę, w której odbywają się większe imprezy, coroczne bale, a także śluby i urodziny, oraz małą salkę z kuchnią. Jeszcze przed jubileuszem udało się przeprowadzić prace remontowe domu. Wymianę okien sfinansował Urząd Miasta w Czeskim Cieszynie, a naprawy w środku pezetkaowcy zrobili z własnych pieniędzy.

– Warto się tu spotykać, bo mamy piękny dom, postawiony w pięknym miejscu, a wybudowali go ofiarni ludzie po to, żeby tutaj się coś działo, żeby nasze Koło żyło – mówi prezes.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Od roku prezesem Miejscowego Koła jest Władysław Kristen. Na zdjęciu podczas jubileuszu 25-lecia wybudowania domu PZKO.

ANKIETA

O działalności Koła mówią jego członkinie

Maria Mrózek

Przeprowadziliśmy się tutaj na krótko przed rozpoczęciem budowy domu PZKO. Pamiętam, że w następnych latach nasze Koło należało do bardzo aktywnych, miało wielu wspólnych działaczy. Potem przyszedł zastój, było nas mniej, nie umieliśmy się zorganizować. Teraz jakoś się zmobilizowaliśmy i, mam nadzieję, zaczynamy jakby od nowa. Odkąd pan Kristen jest

prezesem, zaczęło się więcej dziać, są różne imprezy, przychodzą młodzi. Zarząd spotyka się regularnie, organizujemy wystawy, wycieczki i inne imprezy, pomału zaczynamy własnymi siłami remontować dom. Na jubileuszu jego 25-lecia było bardzo dużo osób, także młodych, sala pękała w szwach. Stwierdziliśmy wtedy, że jest tu dużo młodych ludzi, także z małymi dziećmi, i może uda się jakoś zachęcić młodsze pokolenie do działalności w naszym Kole.

Maria Dywor

Nasze Koło zaczyna się rozwijać, członkowie zarządu spotykają się co miesiąc, udało się trochę

wyremontować budynek, organizujemy dużo imprez, współpracujemy z MK Czeski Cieszyn-Osiedle. Ostatnio zapisało się do nas trochę nowych członków, także młodych. Niestety, tak jak we wszystkich kołach, także i u nas brakuje ludzi, starsi działacze umierają, a młodsze pokolenie jakoś się nie garnie do pracy społecznej. Ja troszczę się o nasz dom PZKO, a wszystkimi sprawami technicznymi zajmuje się Bolesław Dal.

O działalności Klubu Kobiet opowiada jego przewodnicząca

Maria Knoll

Od kilkunastu lat kieruję naszym Klubem Kobiet, który działa od lat 70. Był taki czas, kiedy przestałyśmy się tak aktywnie udzielać, ale potem znowu to odżyło. Przygotowuje-

my jedzenie na każdą imprezę naszego Koła, organizujemy też wystawy Klubu Kobiet. Widujemy się zawsze na zebraniach, są między nami panie, które przebywają na emeryturze, oraz pracujące. Dawniej dużo pań wyszywało czy robiło inne prace ręczne, dzisiaj już jakoś mniej osób się tym zajmuje, skupiamy się przede wszystkim na zapewnieniu bufetu na nasze imprezy.

(ep)

W kolejnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO Trzynieć-Osiedle.

**ZEGARMISTRZOSTWO
OFERUJE!!!**

Naprawy wszystkich typów zegarków,
zegarów, zegarów bijących, kukulek
Zamiana baterii różnych typów, także
w wodoszczelnych zegarkach
Zamiana pasków, teleskopów, szkieł
Adres: **Klenotnictví PERLA, nám.**
ČSA 10, Český Cieszyn,
tel. 773 083 399.

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
 - ◆ łazienki
 - ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
 - ◆ malowanie
- Kontakt 608 411 222**
mirek.bulla@seznam.cz

TŘINECKÁ KLIMATIZACE A.S.**OFERUJE:**

- SYSTEMY KLIMATYZACJI I WENTYLACJI
- DOMÓW RODZINNYCH
- OBIEKTÓW KOMERCYJNYCH
- OBIEKTÓW PRZEMYSŁOWYCH

Informacje na tel. 558 534 794
www.trineckaklimatizace.cz

SUPER OBNIŽKA!**SUPER OBNIŽKA!**

**PRZEDSPRZEDAŻ CAŁOSEZONOWYCH BILETÓW NARCIARSKICH
Z DUŻYMI ZNIŻKAMI TYLKO DO 15 LISTOPADA**

ZAOSZCZĘDZISZ AŻ 2.500,- Kč !!!

Bliższe informacje: www.skimosty.cz – aktuality: **558 339 750;**
602 749 084;

Stolarstwo Robert Sleklerka
oferuje
boazerie, podbitke,
deskę podłogową,
sztachety płotowe,
listwy wykończeniowe,
meble ogrodowe, schody.

Tel.: +48 503 150 662,
+48 696 058 420,
e-mail: stolarstwo.jr@op.pl.

Zareklamuj się w „Głosie Cieszyńskim”!

Na Twój telefon czeka
Beata Schönwald
tel. 778 700 896

Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11

tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski České pojišťovny a.s.
- Bezpłatna wymiana szyb

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

Duża obniżka
na wyznaczone oprawy

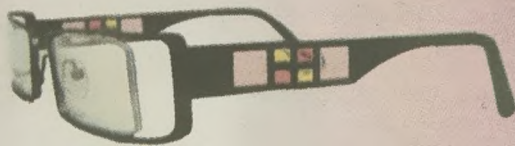

Hotel STEEL, Nám. Svobody 527, Třinec,
tel.: 558 339 753

Staroměstská 583/1, Třinec,
tel.: 558 339 400

Poliklinika Mizerov, Žižkova 2379, 73301 Karviná,
tel.: 596 349 921

Poliklinika, Školní 388, Jablunkov,
tel.: 558 359 836

do wyczerpania zapasów

www.optikajakesova.cz

Informacje: tel. 558 534 794
www.trineckaklimatizace.cz

**SZUKASZ OSZCZĘDNEGO OGRZEWANIA CAŁEGO BUDYNKU?
ROZWIĄZANIEM JEST POMPA CIEPŁA MITSUBISHI – ZUBADAN
100% WYDOLNOŚĆ NAWET PRZY TEMPERATURZE -15°C**

Wygody:

- Pompa ciepła bez odwiertów i naziemnych kolektorów
- Bezobsługowa całoroczna eksploatacja
- Niski poziom hałasu
- Szybki zwrot inwestycji

Realizujemy montaż i natychmiastowy serwis wspomnianych pomp ciepła.

Škoda Fabia Combi

Z samochodem Fabia Combi
uzyskujesz nie tylko odpowiednią
przestrzeń dla załogi i na bagaż,
ale również bogate wyposażenie
podstawowe. Między innymi
należy do niego klimatyzacja,
zamek centralny, ABS włącznie
z MSR, przednie i boczne poduszki
powietrzne dla kierowcy i pasażera,
regulowany na wysokość fotel
kierowcy oraz przyciemniane szyby.
Wraz z finansowaniem samochodu
od ŠkoFIN otrzymujesz dodatkowo
zimowe koła gratis.
Odwiedź nas jak najwcześniej,
czekamy na Ciebie.

ŠkoFIN

Zimowe opony i koła gratis dla kierowcy i pasażera.

Škoda Janus Plus

Wasz autoryzowany sprzedawca vozův Škoda:

AUTOSERVIS CZUDEK s.r.o.

Karvinská 326
735 61 Chotěbuz
Tel.: 558 711 072
www.autoservisczudek.cz

Návsí 935
739 92 Návsí
Tel.: 558 359 474
www.autoservisczudek.cz

SIMPLY CLEVER

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

TENIS

**W GODZINACH PORANNYCH
od 6:00 do 8:00**

Cena za 1 godz. i kort 220,-

Zamówienia rezerwacji

+420 736 626 848

WIĘCEJ

Czekaj na Was Vitality zespół...

znajdziesz na www.vitalityslezsko.cz

VOP GROUP, s.r.o.

Lipová 1128, 737 23 Český Těšín

www.vopgroup.cz e-mail: vopgroup@vopgroup.cz

PROPONUJEMY USŁUGI DLA ZMOTORYZOWANYCH

Warsztat samochodowy **558765285**
również przygotowanie pojazdów do kontroli technicznej (STK)
Serwis opon **558765234**
sprzedaż opon samochodowych, opony bieżnikowane, felg,
akumulatorów na wszystkie rodzaje pojazdów
Autoblaharstwo i autolakiernia **737215887**

NOWA STACJA PALIW

Etylina 95 (Natural95), olej napędowy (Nafta)

POP ART

67

A jednak – powrócili na Popartu tonu, złaknieni filmów... Nie obawiajcie się, będzie Wam dane ukoić wasze pragnienie. Dzisiaj profil klasyków i garść nowości z sal kinowych. Zapraszam!

Bracia Lumière

Auguste i Louis Lumière dokonali tyłu rewolucyjnych wynalazków, że starczyłoby ich na kilka karier naukowych. Stali się jednymi z twórców nowego gatunku sztuki, której instrumenty przez cały czas ulepszała, opatentowali jeden z pierwszych sposobów na uzyskiwanie kolorowych fotografii – jednym słowem, ułatwili ludzkości chwytanie ulotnych chwil i obrazów. Cóż, do tego w końcu zobowiązywało ich nazwisko – „Lumière” to bowiem po francusku „światło”.

Starszy Auguste urodził się w 1862 roku, Louis przyszedł na świat dwa lata później, obaj uczęszczali do największego technikum w Lyonie. Obaj pracowali w zakładzie fotograficznym ich ojca, gdzie Louis zaczął przeprowadzać pierwsze testy jego wynalazków, które coraz bardziej kierowały staraniami obu braci w stronę ruchomych obrazów. Po przejściu ojca na emery-

ture (1892) Auguste i Louis zaczęli przeszli od teorii do czynów – opatentowali kilka znaczących innowacji, na przykład perforowaną taśmę filmową, a w końcu także całe urządzenie rejestrujące ruchomy obraz – kinematograf.

Należy nadmienić, że nie byli odkrywcami przyrzędu o takiej koncepcji – pierwsze niedoskonałe próby zarejestrowania ruchomego obrazu odbyły się już w 1888 roku, w 1892 roku Léon Bouly opatentował swój własny „kinematograf”, jednak zwołał nazwę, gdy popadł w finansowe tarapaty. Bracia Lumière skrzętnie skorzystali z okazji i przedstawili własne, znacznie ulepszone urządzenie. Kinematograf był w stanie nagrać, a następ-

nie wyemitować obraz, w dodatku był stosunkowo łatwo przenośny.

19 marca 1892 roku bracia nagrali pierwszy film – robotników wychodzących z fabryki Lumière. W grudniu tego samego roku zorganizowali pierwszy publiczny pokaz, w trakcie którego wyświetlili dziesięć 50-sekundowych filmów. Zachęcenie entuzjastycznymi reakcjami wyruszyli w trasę, która miała przedstawić nowy cud tech-

niki całemu światu. Kinematograf zachwycił i przerażał widzów na przykład w Bombaju, Nowym Jorku czy Buenos Aires. W trakcie sceny przedstawiającej lokomotywę nadjeżdżającą w kierunku kamery widzowie chowali się pod fotele i uciekali z sal projekcyjnych.

Bracia zdążyli stworzyć jeszcze dwie dróżki rozwoju – tzw. *actualités* były prekursorami filmów dokumentalnych, z kolei komiczne scenki zapoczątkowały rozwój pierwszych komedii slapstickowych.

Ku zaskoczeniu wszystkich Auguste i Louis ogłosili, że „kino to wynalazek bez przyszłości” i odmówili sprzedania kinematografu innym twórcom – między innymi Georgesowi Melisowi, którego poznaliśmy ostatnio. Bracia zamknęli definitywnie ten rozdział swej kariery i poświęcili się pracy nad fotografią kolorową, zwieńczonej sukcesem w 1907 roku, kiedy zaczęli produkować kolorowe zdjęcia na szklanych płytkach. Autochrome Lumière pozostała najważniejszą techniką kolorowej fotografii aż do lat 30., kiedy pojawił się film kolorowy.

Dzięki pomysłom Louisa i zdolnościom handlowym Auguste firma przez długie lata należała do francuskiej czołówki – pod marką Lumière produkowana była nie tylko szeroka skala materiałów filmowych i fotograficznych, ale także inne urządzenia elektroniczne, a nawet medyczne.

W 1948 roku zgasło światło Louisa, sześć lat później – Augusta. Ich wynalazek „bez perspektyw” do dzisiaj cieszy i bawi miliardy widzów na całym świecie.

szkolnego przedstawienia „Świtezianki”. Reakcja widzów bywa dwójaka – czasami odchodzą po kilku minutach, czasami zostają i cała sala śmieje się do rozpuku. To trzeba zobaczyć.

★ **Pozwól mi wejść** (*At vejde ten pravý, Lát den rätte komma in*) – niewiarygodnie sympatyczne połączenie romansu, wątków komediowych i... horroru. Na boisku szwedzkiego osiedla przesiaduje młody Oskar, ofiara szarych starszych kolegów. Pewnego dnia poznaje nową sąsiadkę, tajemniczą dziewczynkę, która wychodzi na dwór tylko w nocy. Dziwnym zbiegiem okoliczności, w tym samym czasie w okolicy zaczyna się szereg fali morderstw, wkrótce okazuje się, że dziewczynka jest wampirem, którego „karmi” jej opiekun. Wampirzátko postanawia zatroszczyć się o Oskara, stopniowo między bohaterami tworzy się niewinna więź, dziecięca miłość. Cudowna, makabryczna bajka dla mrocznych romantyków.

Wystarczy tego dobrego – żegnam kinomanów na cały miesiąc, za dwa tygodnie doświadczymy wspólnie uciech audiofilskich. Do przeczytania!

Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 39 utworzą rozwiązanie – aforyzm Pascala.

POZIOMO: 1. Siostra syna 7. chodnik 8. w szkole lub w parku 9. człowiek mądry, uczony, myśliciel, filozof 10. mleczna lub polna 11. szkodnik, niewielki gryzoń z rodziny norników 15. przodek Hiszpana 16. sknera, kutwa 17. leśne lub na owcy 18. dawny posłaniec, goniec 19. zbudował ją Noe.

PIONOWO: 1. Lodówka 2. najdłuższy to równik 3. dowódca kozaków 4. ptak z Andów 5. używane są do kwestowania, przy zbiórkach ulicznych 6. z Atenami 12. apetyt na coś 13. zbrojne najście 14. opłata za naukę.

Hata

1		2		3		4		5		6
	23		34		32					
				7						
						10		37		2
8										
	9		20		16		33			
				9						
				38	22			14		12
10			29			3				25
				11	12		13		14	
	18			15				13	30	
15										
	8		24							36
			28		16					
							4	27	31	17
17						35				
		39			18					
	1		21			7		11	5	26
19					6					

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 31 października:

Poziomo: 4. BIOSKOP 12. PODHAŁE 13. KIL 14. OPLATEK 15. SPARING 16. KROWIAK 20. WSTAWKA 24. ADMINISTRATOR 28. ĆWIK 29. IDA 30. ERA 31. AURA 32. COE 33. FRANG 34. TYP 35. ALPY 37. NUT 39. AAK 41. AZOT 44. STANISŁAW ŻÓŁKIEWSKI 49. TARAN 50. RAS 51. SAUER 52. TEMPO 53. ELEKT 54. NABÓR 55. TOM 56. ERNEN 57. USKOK 60. KATAR 63. ARKOZA 66. KILAR 68. SAŁATA 71. PET 73. GOT 75. BEZPRETENSJONALNOŚĆ 76. RAT 77. TOT.

Pionowo: 1. EPIK 2. UDKO 3. DAWID 4. BESKID 5. OKAPI 6. SIR 7. KLIMT 8. POGWAR 9. BŁOTO 10. STAW 11. SKRA 17. REWOLTA 18. WAKCYNA 19. AMIENS 21. STATKI 22. ARAPAWA 23. KARAOKE 25. NAFTA 26. SZARŻA 27. REGAL 35. ASTENIA 36. PAROBK 38. ULAMEK 40. AKCENT 42. ZSUWNIA 43. TIRANKA 45. INTRUZ 46. WROTKI 47. ÓSEMKA 48. ESTERA 58. SAPER 59. OKTET 61. ARGOT 62. ASTAT 64. RZEP 65. OSPA 67. LIST 69. ŁONO 70. TEŚĆ 72. ETA 74. ONO.

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 24 października:
HASŁO KOŃCOWE: CO DWIE GŁOWY TO NIE JEDNA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka „Serwety, poduszki i aplikacje”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 13. 11. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Helena Bublik** z Olbrachcic.

ALE HECA

Marudny gość żegna się wylewnie z gospodarzami.

– Mam nadzieję, że nie zabrałem państwu czasu przeznaczonego na odpoczynek?

– Ależ skąd, o tej porze i tak już wstawiamy do pracy.

★ ★ ★

Przechwalają się ogrodnicy:

– Ja wyhodowałem w tym roku wielkie jabłko. Każde z nich ważyło ponad kilogram.

– Moje jabłko były większe. Po pięć kilogramów sztuka.

– A ja wyhodowałem takie jabłko, że jak je wiozłem wozem na targ, to z jabłka wyszedł robak i zjadł mi konia.

★ ★ ★

– W jakich okolicznościach pani mąż złamał nogę?

– Wysłałam go do piwnicy po ziemniaki, a on niezdara poślizgnął się na schodach.

– I co pani wtedy zrobiła?!

– Jak to co?! Makaron.

★ ★ ★

Jak się stopniuje przymiotnik – „głupi”?

– Głupi, głupszy, żonaty.

★ ★ ★

Późnym wieczorem wraca do domu Kowalski na lekkim rauszu.

– Ty łachudro – zaczyna mu robić awanturę żona – czy ty wiesz, jak nazywa się taki facet który całymi dniami przesiaduje w knajpie?

– Oczywiście kochanie. Taki facet nazywa się kelner.

★ ★ ★

Co byś chciała mieć kochanie do czytania na bezludnej wyspie? – pyta się mąż żony.

– Wytatuowanego marynarza.

★ ★ ★

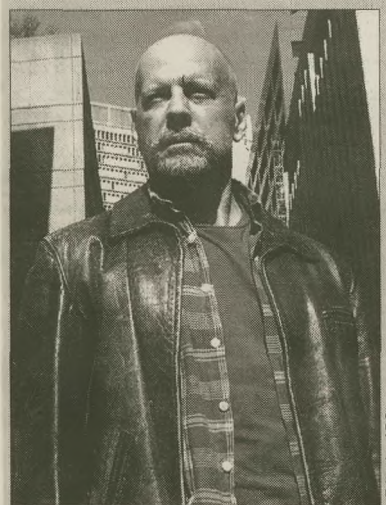
Baba wzywa karetkę pogotowia.

– Co pani dolega?

– Prawdę mówiąc nic, panie doktorze. W pracy marnie płacą, to postanowiłam trochę poleżeć w łóżku.

– Pani się posunie, mnie też marnie płacą.

★ **Surogaci** (*Náhradníci*, *The Surrogates*) – Bruce Willis jako mistrz ciętej riposty, marudny policjant

Zdjęcia: ARC

starający się ratować swój związek... Moment, czy gdzieś już tego nie słyszałem? Nie, to nie jest kolejny sequel *Szklanej pułapki*, ale całkiem lekkostrawna mieszanka sci-fi i kina akcji. W niezbyt odległej przyszłości ludzie nauczą się pozostawać w domu i wysyłać do pracy i do zabawy swoje kopie, tytułowych surogatów. Przestępczość spada do zera, jednak efektem ubocznym jest to, że ludzkość degeneruje – problem pojawia się w chwili, kiedy ktoś zaczyna likwidować pięknych i rzekomo niezniszczalnych suroga-

program TV

SOBOTA 7 LISTOPADA

TVP 1

5.50 Dwie strony medalu 6.35 Schudnij 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo (s.) 9.30 Ziarno 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 10.35 Złota rączka 11.05 Hannah Montana (s.) 11.35 Kyle XY 12.25 Pegaz 12.50 Budzimy do życia 13.00 Wiadomości 13.15 Ssaki morskie - Wiosna fok Weddella 13.55 Pompeje (film włoski) 15.50 Dziennik badacza rekinów (film USA) 17.00 Teleexpress 17.25 Siostry 18.15 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Piraci z Karaibów (film USA) 23.00 F/X II (film USA) 0.55 4400 (s.) 1.45 Bez pardonu - Raj w tabletkach.

TVP 2

6.20 Spróbujmy razem 6.50 Świat według Bindi 7.20 Poezja łączy ludzi 7.35 M jak miłość (s.) 8.30 Barwy szczęścia (s.) 9.35 Czwadziestolatek 20 lat później (s.) 10.40 Kocham cię, Polsko 12.10 Ujarzmić fale (film kop.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Złotopolscy (s.) 15.15 Czas honoru 16.15 W 80 dni dookoła świata (film kop.) 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 Zagadkowa blondynka 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Znaleźne (film USA) 22.45 Panorama 23.25 Obsesja namiętności (film kop.) 1.20 Rzym (film kop.).

TV KATOWICE

7.45 Aktualności 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta 9.10 Infonuta 9.19 Info poranek 10.00 Info kultura 10.15 Cyber świat 11.00 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Transporter 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Po naszymu, czyli po śląsku 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Raport z Polski ekstra 22.50 Chwyty codzienne 23.30 Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza 0.00 Polski Rzym, polski Watykan.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Co nowego u Scooby'ego? 7.45 Lot w kosmos 9.45 Magazyn UEFA - Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.15 Miodowe lata (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 13.45 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Chirurgi (s.) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Jak oni śpiewają 22.15 Gotowe na wszystko 0.20 Nawiedzony dom (film USA).

TVC 1

6.00 Lot 29 (s.) 6.20 Co opowiadało drzewo Kandi 6.30 Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) 6.35 Dziwne życzenia cielaka Kopytko (s.) 6.45 Sezanie, baw się razem z nami 7.10 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.35 Wszystkie poranki świata: Egipt 7.50 Biblijne poszukiwania 8.10 Max Minsky i ja (film niem.) 9.45 Baranek Shaun 9.55 Pogotowie kulinarne 10.25 Zakręcony piątek (film USA) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Między nami zwierzętami (mag.) 14.10 Europejska instrukcja obsługi 14.25 Film o filmie „Desperaci” 14.45 Jalna (s.) 15.30 Słodki kraj męgo dzieciństwa (film fr.) 17.15 Tak-sówka (pr. roz.) 17.45 Posmak śmierci (s.) 18.40 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają (transmisja) 21.35 Atletka roku (transmisja uroczystego wręczenia nagród) 22.50 Loso-

wanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 22.55 Fenomen (film USA) 0.55 Kilka dni września (film fr.-wł.) 2.45 13. komnata Dalibora Jandy.

TVC 2

6.10 Film o filmie „Desperaci” 6.30 Wiadomości STV 6.50 Diagnoza 7.10 Praga, miasto wież 7.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.35 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Folklorika (mag.) 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Za wiejskimi muzykantami 10.40 Poszukiwania czasu utraczonego (pr. cykl.) 11.00 Opozycja z peryferii (dok.) 12.00 Sonic Youth, Laura Marling, Jose Gonzalez (koncert) 12.50 Piątka w Pomarańczy (mag.) 13.15 Game Page (mag.) 13.35 Sabotaż (mag.) 14.05 Simpsonowie (s. anim.) 14.25 Miss & Mr Fitness (retransmisja) 15.20 Karjala Cup 2009 Finlandia (transmisja meczu hokeja) 18.00 Kamera w podróży: Paryż (mag.) 19.00 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 19.20 Dyrygent jako interpret 19.40 O języku czeskim 20.00 Zapraszamy do teatru: Racajda 21.15 Kudykam (dok.) 22.15 Teatr żyje! (mag.) 22.45 Artmix (mag.) 23.45 Noc z Andëlem 1.15 Nigel Kennedy: The Blue Note Session 2.10 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.15 Spiderman (s. anim.) 6.40 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.05 Tom i Jerry (s. anim.) 7.35 SpongeBob Kanciastoparty (s. anim.) 8.05 Prosto z serca (film USA-niem.) 9.55 Skarb ry-cerza Miloty (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 Śmierć jest wybiórcza (film czes.) 14.35 Crusoe (s.) 15.35 Disco-historia (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczochów 17.55 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.35 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Bibliotekarz III: Kłątwa kielicha Judasza (film USA) 21.55 Bestiarz (film czes.) 0.10 Umowa zobowiązuje (film USA) 2.05 Dzwoncie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Bajery z Bel-Air (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.25 Salon samochodowy 9.20 M.A.S.H. (s.) 9.50 Straszne katastrofy (cykl dok.) 10.55 Columbo (s.) 12.55 Wszędzie, byle nie tu (film USA) 15.20 Zakazany owoc (film USA) 17.55 Plotkara (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Siostry (film USA) 22.50 Odwet (film niem.-USA) 1.05 Blade - Wieczny łowca II (film USA-niem.) 3.10 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 8 LISTOPADA

TVP 1

6.40 Mieszkamy blisko żywiołów 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (dla dzieci) 8.55 Orliki, gola 9.20 Tele-ranek 9.50 Do szczęścia trzeba ośmior-ga (film kop.) 11.45 Budzimy do życia 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Goto-wo na ślub 13.55 Biblia - Samson i Dali-la 15.40 Południowy Pacyfik 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to me-lodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.10 Przewodnik po rozlewisku 21.20 Córka maharadży (film kop.) 23.10 Tulipany 0.55 Obiet-nica (film hiszpański).

TVP 2

6.30 Sto tysięcy bocianów 7.05 M jak miłość (s.) 7.55 Barwy szczęścia (s.) 9.00 Zaczysze gwiazd - Jacek Kowalski 9.35 Kwartet polityczny 10.50 Wojciech Cejrowski boso przez świat 11.25 Makłowicz w podróży - Chor-wacja Nad Dunajem 11.55 Tajna woj-na Harry'ego Frigga (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopol-

scy (s.) 15.05 Szansa na sukces - T.Lo-ve 16.10 Na dobre i na złe 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Urodziny Barbie 19.05 Tak to leciało! 20.05 Laskowik & Malicki 21.05 Czas honoru 22.00 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 22.45 Panorama 23.20 Kwartet literacki 23.50 Międzynarodowy Festiwal Szkół Filmowych i Telewizyjnych Mediaschool 2009 0.55 Na imię mi Earl (s.).

TV KATOWICE

7.04 Pegaz 7.30 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewiczza 11.00 Potrzebni 11.55 Serwis sportowy 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 20.00 Program publicystyczny 20.50 Młodzież kontra 22.52 Chwyty codzienne 0.04 Planeta według Kreta 0.28 Potrzebni 0.52 Młodzież kontra.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.45 Kacze opowieści 9.45 90210 (s.) 10.40 Czterej pancerni i pies (s.) 13.00 But Manitou (film niem.) 14.45 Światowe rekordy Guinnessa 15.45 Synowie, czyli po moim trupie!!! 16.15 Świat według Kiepskich (s.) 16.45 Sopot TOPtrendy Festiwal 2009 17.45 Rodzina zastępcza plus 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek 20.00 Skazany na śmierć (s.) 21.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 Kości (s.) 23.05 Ferajna (film USA).

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.30 Kancelaria detektywistyczna 6.40 Bajka 6.45 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.20 Pelikan ma alibi (film czes.) 15.35 Pr. rozrywkowy 16.00 Retro (mag.) 16.30 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC (mag.) 17.10 Słowo na niedzielę 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Divnovlasky (film czes.) 21.30 168 godzin (pr. publ.) 22.00 Losowanie Sportki i Szansy 22.10 Sherlock Holmes: Mistrz szantażu (film br.) 0.00 Trup jak ja (s.) 0.45 Semafor itd. (s. dok.) 1.45 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.20 Jeszcze tutaj jestem - Hermína Franková 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od J. Pirka 9.00 Artmix (mag.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.10 Film 2009 (mag.) 10.40 Po powierzchni: Szósty zmysł 11.00 Czy je zechcecie? 11.10 Mity i fakty historii (cykl dok.) 12.00 Koncert V... (przeds. teatralne) 13.40 Bez limitu 14.20 Z Jakubem na ryby: Tek-sas 15.05 Semafor itd. (s. dok.) 16.05 Lekarz poszukuje pracy (film br.) 17.40 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.35 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Stulecie czeskich zamachów 22.05 Na pływalni z B.B. Kingiem (talk-show) 22.30 Samuraj - Zmierzch (film jap.) 0.40 Sonic Youth, Laura Marling, Jose Gonzalez (koncert) 1.30 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają 2.55 TVC.

NOVA

6.10 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 6.40 Spiderman (s. anim.) 7.05 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.30 SpongeBob Kanciastoparty (s. anim.) 8.05 Różowa Pantera kontratakuje (s. anim.) 10.05

Bogus, mój przyjaciel na niby (film USA) 12.20 Opowiadania filmowe 13.30 Moto GP: Grand Prix Valencia (transmisja) 15.00 Pop Corn TV 15.30 Czołgowy batalion (film czes.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Obywatelskie judo (mag.) 18.05 Poradnik domowy 18.55 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.45 Drzazgi (mag.) 23.15 Ukryta kamera (film hiszp.) 1.00 Na krawędzi prawdy (s.) 2.15 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.00 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Samuraj Jack (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Stalin (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 13.15 Komisarz Rex (s.) 14.15 Wydam za mąż swoją żonę (film czes.) 15.50 Morderstwa w Midsomer (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Oxford (s.) 22.15 Martwa cisza (film USA-austral.) 0.20 Przed zachodem słońca (film USA) 1.50 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 9 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik (dla dy-cieci) 9.30 Świat małej księżniczki 9.45 Małe zoo Lucy (s.) 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec kresowy 11.50 Lek-sykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Niedź-wiedzie polarne i grizzly na dalekiej północy 15.00 Wiadomości 15.13 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Ce-lownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rzym 21.20 Oszuści 22.50 Królik po berlińsku 23.50 Imię róży (film kop.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Ulica lemurów 7.35 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 Twórcy naszej tradycji - Norwid 12.25 Errata do biografii - Bajkopisarz 13.05 Anna Dymna - spotkajmy się 13.35 Znaki czasu 14.00 Córki McLe-oda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.25 Tak to leciało! 16.25 Na dobre i na złe - Pa-raliżująca przeszłość 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 18.35 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Tarnów - droga do niepodległości 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Grzechy młodości (film USA) 1.10 Upadek muru berlińskiego.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.11 20. rocznica zburzenia muru berlińskiego 7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 11.16 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Trudny rynek 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 20.30 Minęła 20-ta 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.05 Kartka Schabowskie-go - 24 godzin w historii świata 1.06 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Jak oni śpiewają 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabri-

na, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Spider-Man III (film USA) 23.15 Sezon na leszcza 1.00 Prawo miasta.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezanie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Pelikan ma alibi (film czes.) 10.20 Adam i Ewa 2001 (film czes.) 11.05 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnice Toma Wizar-da (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Bengali 21.35 Reporterzy TVC 22.15 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Niebezpieczne związki (film USA-br.) 0.35 Polityczne spektrum 1.00 Seks w wielkim mieście (s.) 1.30 Córki McLe-oda (s.) 2.20 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.25 Kultura. cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.15 Kochamy operę 13.35 Hennings Haus (j. niem.) 13.50 Max Minsky i ja (film niem.) 15.25 Film o filmie „Niebo, piekło... ziemia” 15.40 Z Jakubem na ryby: Teksas 16.30 Przygody nauki i techniki 17.00 1. FC Slovácko - AC Sparta Praha (transmisja meczu piłki nożnej) 19.45 Wiadomości w języku migowym 20.00 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) 20.15 Zapomniany świat komunizmu (dok.) 21.10 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.40 Piękne straty (talk-show) 22.10 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.45 Wydarzenia, komentarze 23.25 Q (mag.) 23.55 Film point 0.50 Magazyn religijny 1.15 Magazyn chrześcijański 1.30 Świat książek 1.45 Wspamięta lata bez burty (dok.).

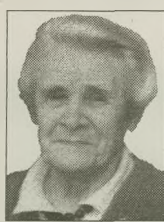
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Mąż doskonały (film USA) 11.05 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.10 Lenssen i spółka (s.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundy (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.00 Nowicjusze (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.35 Agenci NCIS (s.) 23.30 Amerykański ninja II (film USA) 1.25 Bujne fantazje (s.) 1.55 Talk-show.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.25 Faltarty (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 9 listopada 2009 obchodzi 100 lecie urodzin Nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia i Praprababcia, emerytowana pracownica Huty Trzynieckiej

pani ELŻBIETA HECZKO

z domu Kornuta, z Trzyńca-Kanady. W tym tak wyjątkowym dniu, dużo zdrowia i sporo pozytywnej energii, którą codziennie nam rozdajesz, życzą Ci najbliżsi. GL-716

*Przyjmij od nas życzeń parę,
miłości i szczęścia nad miarę.
W prozie życia i pośpiechu
znajdź powody do uśmiechu.
Zbieraj chwilki i momenty
co w poezję są zaklęte.
Szczypkę zimy, ciepła wiele
całują Cię przyjaciele!*

Naszej Kochanej Jubilatce

ALI JEŻOWICZ

z okazji urodzin.

GL-730

WSPOMNIENIA

*Nie umarł,
kto żyje w naszej pamięci.*

Dziś, 7. 11. 2009, mija 10. rocznica śmierci

śp. ELŻBIETY BALONOWEJ

zaś 25. 1. 2010 25. rocznica śmierci Jej Męża

śp. JÓZEFA BALONA

z Hawierzowa-Błędowic. Wszystkich, którzy Ich znali, prosimy o chwilę wspomnień. Z wielką miłością i szacunkiem wspominają synowie z rodzinami. GL-698

Dnia 9. 11. 2009 mija dziesiąta smutna rocznica, gdy odeszła nasza Ukochana Mama, Babcia, Prababcia

śp. MARTECZKA FOLWARCZNA

z domu Pawlas. Bardzo powoli czas goi bolesne rany. Zasmucona rodzina. GL-732

*Wiek życia minął, praca ustała,
związki najmilsze śmierć rozerwała.*

Dziś, 7. 11. 2009, ze łzą w oku wspominamy 15. rocznicę śmierci

śp. BRONISŁAWA CHROBOKA

z Piotrowic. O chwilę zadumy i modlitwę proszą najbliżsi. RK-210

Jutro, 8. 11. 2009, mija 5. rocznica śmierci

śp. ELŻBIETY KONIECZNEJ

z Darkowa. Wszystkich, którzy Ją znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą synowie z rodzinami. GL-714

Dnia 8 listopada mija 10. rocznica śmierci

śp. KAROLA KAWULOKA

z Nawsia-Rogowca. Wspominają żona oraz synowie z rodzinami. AD-130

*Prawdziwa miłość i przyjaźń
używa w sercu gościny nieobecnym.*

Dnia 10 listopada 2009 mija już dziesiąta rocznica tragicznej śmierci naszego Najdroższego Męża, Ojca, Dziadka, Brata

śp. inż. EDWINA MACURY

rodaka z Orłowej, zamieszkałego w Czeskim Cieszynie. W imieniu zasmuconej rodziny o chwilę wspomnień i zadumy proszą żona i córki. GL-723

Dnia 8. 11. 2009 mija 8. rocznica śmierci mojej Kochanej Żony

śp. RÓŻY MOTLOCH

ze Stonawy. O chwilę zadumy i cichą modlitwę prosi mąż. RK-180

Czas płynie, lecz smutek i żal pozostaje...

Dnia 10 listopada wspominając będziemy piętnastą rocznicę śmierci naszej Kochanej Mamusi, Babcie i Prababci

śp. FRANCISZKI SIUDOWEJ

zaś 20 kwietnia wspominaliśmy siedemnastą rocznicę śmierci naszego Kochanego Tatusia, Dziadka i Pradziadka

śp. JANA SIUDY

z Karwiny-Frysztatu. Wszystkich, którzy znali Ich dobre i życzliwe serca, o chwilę wspomnień i modlitwę proszą córki z rodzinami. RK-203

Dnia 11. 11. mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej Matki

śp. WANDY TWARDZIKOWEJ

oraz 15. 12. br. wspominamy trzecią rocznicę zgonu naszego Kochanego Ojca

śp. inż. HENRYKA TWARDZIKA

Z miłością i szacunkiem wspominają synowie z rodzinami. GL-728

nie 13. 11. o godz. 16.00 do restauracji Frysztacka w pobliżu szpitala w Raju.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiety i Seniora zapraszają na spotkanie 11. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO, STANISŁOWICE - Klub Kobiety oraz Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 12. 11. o godz. 16.00 do DPŻW.

GRÓDEK - MK PZKO zaprasza na „Tłoczyni kapusty” 14. 11. o godz. 18.00 do Domu PZKO. W programie wystąpi zespół folklorystyczny „Zaolzi” oraz okazyjny kabaret My. Do tańca gra Jasio Pilch.

JABŁONKÓW - Zarząd MK PZKO zaprasza na uroczystość Święta Niepodległości RP oraz na zebranie członkowskie 8. 11. o godz. 15.30 do Domu PZKO.

▲ Rada Obwodowa zaprasza na konferencję obwodową delegatów na

Zjazd PZKO 11. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

KARWINA-RAJ - Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 10. 11. o godz. 15.30.

SZYNDZIELNIA ZWROTU - Zaprasza na Magiczne Podkarpacie 12. 11. o godz. 16.00 w Dworcu Cieszyńskim w Cieszynie (nieopodal Mostu Przyjaźni). W programie m.in. relacje uczestników wycieczki do Sanoka, refleksje, mistyczne malarstwo Zdzisława Beksińskiego, galeria zdjęć.

PTM - Zapraszamy na kolejne spotkanie PTM 13. 11. o godz. 18.00 do Trzyńca, szpital na Podlesiu. Program: Aktualne problemy kardiologii przedstawia specjaliści z Zabrze i Trzyńca.

OBWÓD ORŁOWA - Przedzjazdowa konferencja obwodowa odbędzie się 12. 11. o godz. 18.00 w Domu PZKO w Orłowej-Porębie. Udział prezesów

kół i delegatów na Zjazd PZKO obowiązkowy.

BYSTRZYCA - MK PZKO zaprasza 8. 11. o godz. 16.00 na prelekcję Xin Chao Viet Nam (Opowieści o podróży przez Wietnam i Kambodżę) do Domu PZKO.

STONAWA - Klub Kobiety oraz zarząd MK PZKO zapraszają 14. 11. do Domu PZKO na wystawę robót ręcznych i fotografii pt. „Bez pracy nawet największy talent marnieje”. Czynna: so 14. 11. w godz. 9-18, nie: 15. 11. w godz. 9-17.

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT - Dla uczczenia 160. rocznicy śmierci Fryderyka Chopina MK PZKO w Karwinie-Frysztacie urządza we wtorek 10. 11. o godz. 17.00 w auli szkoły muzycznej na Mizerowie Koncert Chopinowski. Wystąpią pianiści Wanda Miech, Adam Farana oraz baryton Klemens Słowiozek.

MOSTY K. JABŁONKOWA - Chór „Przełęcz” zaprasza na koncert z okazji jubileuszu 55-lecia istnienia oraz 35-lecia dyrygowania przez Halinę Niedobę. Koncert odbędzie się 15. 11. o godz. 15.30 w Domu PZKO. Na program koncertu złożą się różnego rodzaju utwory w wykonaniu chóru i so-

listów oraz recytacje uczniów szkoły podstawowej. O przybycie na koncert szczególnie gorąco prosimy wszystkich byłych członków „Przełęczy”.

OFERTY

ZDECYDOWANIE SPRZEDAM dom 3+1 w Kojkowicach po generalnym remoncie wnętrz, zewnętrzna elewacja do wykończenia. Tel.: 602 960 000.

GL-733

SPRZEDAM MIESZKANIE spółdzielcze 1+1 w Cz. Cieszynie, osiedle Hrabinska, pow. 42 m². Tel. 739 059 292.

GL-719

KOMINY - remonty i budowa, montaż wkładów kominowych (stal nierdzewna), regulatorów ciągu kominowego i nasad. JUMAREX-POLSKA, 0048 502 216 032.

GL-722

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonikiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW: do 4. 12. wystawa „Beskidzka góra Kozubowa” z okazji 80. rocznicy otwarcia schroniska PTTS „Beskid Śląski” na Kozubowej. Czynna: 8-15.

TRZYNIEC - W niedzielę 8. 11. o godz. 17.00 odbędzie się w C-Clubie-Trzyniec-Kanada (Dom PZKO) wernisaż wystawy „Wiosna i jesień” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory. Wystawa potrwa do 11.12.

KUPON

Nomlinowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

Poszukujemy OPTYKA

OPTOMETRYSTY

na pełny etat
do zakładu optycznego w Trzyńcu

Wymagane wykształcenie:

● optyk-optometrysta

Główny zakres obowiązków:

- refrakcja
- aplikacja soczewek kontaktowych
- optyka okulistyczna

Oferujemy:

- wysokiej jakości wyposażenie zakładu optycznego
- praca na Polacieście
- możliwość profesjonalnego rozwoju

Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr. tel. +420 606 744 479

lub na e-mail:

jakesova@optika.jakesova.cz

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji,

podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.

także w systemie dotacji

kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,

774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcówka 93

www.swabud.cz

ABC Simple English
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ
Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty
► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia
dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

Co W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: A! żyj ryty! (7-9, godz. 15.30, 17.45); Surogaci (7, 8, godz. 20.00); Lištičky (9, godz. 20.00); **KARWINA** - Centrum: Piorun Bolt (7, 8, godz. 15.30); Duchy moich byłych (7, 8, godz. 17.45); **KARWINA** - Ex: Co tę nie zabije (7, 8, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Ulovit miliardáře (7-9, godz. 17.30); Protektor (7-9, godz. 20.00); **BYSTRZYCA** - Bękarty wojny (7, godz. 18.00); **JABŁONKÓW**: G.I. Joe (8, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN** - Piast: Gwiazda Kopernika (7-9, godz. 14.30); Nigdy nie mów nigdy (7-9, godz. 16.15, 18.15, 20.15).

Co W TERENIE

UWAGA ABSOLWENCI 11 A (rocznik 1957)! - Zapraszamy na spotka-

GŁOS

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 • Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Wojciech Trzcionka, trzcionka@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikora@glosludu.cz • Danuta Chlip, danuta.chlip@glosludu.cz • Elżbieta Przyczko, przyczko@glosludu.cz • Redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratorem prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zakaznické centrum, Kounicova 2b, 659 51 Brno • Zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz • Reklamacje - tel.: 800 800 890 • Kolportaż: Smd, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s.r.o. • Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrava • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przejeżdżamy także do klienta

Sledziba firmy:

Hajlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleśzów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

Jutro piłkarskie święto w Karwinie

Wzrok zaolziańskich kibiców skierowany jest na jutrzejszy szlagier II kolejki piłkarskiej, w którym MFK Karwina podejmować będzie Fotbal Trzyniec. Z przymrużeniem oka można stwierdzić, że dojdzie do powtórki wrześniowego meczu Dołanie – Gorole, tyle że jutro na boisku w Karwinie-Raju pojawią się piłkarze młodszy od bohaterów z Beskidu Śląskiego o przeszło 40 lat.

Jutrzejszy pojedynek nie ma zdecydowanego faworyta. Wyższą pozycję w tabeli zajmuje Trzyniec, ale jak wiadomo, mecze derbowe często rządzą się własnymi regułami. Karwiniacy tydzień temu stracili komplet punktów na wyjeździe z Sokołowem, przegrywając 0:2, drużyna Trzyczyna zremisowała u siebie bezbramkowo z Jihlawą. Trener Karwiny, Leoš Kalvoda, potwierdził nam jednak, że do meczu z Trzyczyną jego piłkarze podchodzą w dobrych, optymistycznych nastrojach. – W Sokołowie zabrakło nam czterech kluczowych zawodników, a więc nie był to dla nas łatwy mecz – stwierdził Kalvoda. Jego słowa potwierdza też dyrektor sportowy karwińskiego klubu, Petr Mašlej. – Sokolow już za nami, teraz koncentrujemy się na meczu z Trzyczyną i chcemy wygrać. Na komplet punktów liczą też skądinąd trzyczynianie, którzy chcą zrehabilitować się za wysoką porażkę 1:4 z ubiegłego sezonu. Trenerzy Jiří Neček i Karel Kula oglądali wte-

dy ten mecz jeszcze w roli kibiców. – Do meczu z Karwiną nikogo nie trzeba specjalnie motywować. Rywala znamy na wylot, wiemy, jakim stylem gra Karwina i co sprawia im największe trudności – powiedział asystent trenera Trzyczyna, Karel Kula.

Obie ekipy były wczoraj skąpe w słowa. Nikt nie chciał rzecz jasna ujawniać do przodu taktyki, tym bardziej, że nasza gazeta czytana jest w całym regionie. W barwach Karwiny powinni już zagrać powracający do zdrowia Radek Sloňák i Jan Buryán, zabraknie nadal drugiego ze stoperów, Adriana Če-

W jutrzejszych derbach gospodarze mogą już skorzystać z powracającego do gry Jana Buryána (z lewej). Kapitan MFK Karwina należy do kluczowych postaci ekipy Leoša Kalvody.

BILANS WZAJEMNYCH SPOTKAŃ W II LIDZE

1-0-1; 4:2

Najlepsi strzelcy zespołów – Karwina: 6 – Opic, Mišínský, 2 – Pontus, 1 – Jurošek, Hoffmann, Pavlík, Jursa, Fícek, Milosavljević; Trzyniec: 5 – Onuchukwu, 3 – Szmek, 1 – Joulk, Kuděla, Matuš, Lisický, Eismann, Doležal.

mana. Z kolei w zespole Trzyczyna przygotowani do gry będą już Radek Kuděla z Jaroslavem Chlebkiem, pod znakiem zapytania stoi zaś start Petra Lisického. – Petr na czwartkowym treningu poranił sobie język – powiedział nam wczoraj Zdeněk Dembinný, dyrektor sporto-

wy Fotbalu Trzyniec. – Najważniejsze jednak, że wraca Chlebek, bo to nasz kluczowy zawodnik w defensywie – dodał.

Według naszych informacji, do Karwiny szykują się jutro dwa pełne autokary z trzyczynieckimi kibicami, kolejna grupa fanów na pewno

dotrze do Raju samochodami i pociągami – Liczę na głośny doping, bo wszystko wskazuje na to, że zagramy przed zapelnionymi po brzegi trybunami – stwierdził Dembinný. Niedzielnego meczu na Stadionie Miejskim w Karwinie rozpoczyna się o godz. 14.00. JANUSZ BITTMAR

Banik już wiceliderem

EKSTR. PIŁKARZY RĘCZNYCH

Nie było łatwo, ale piłkarze ręczni Banika Karwina wywiązali się z zadania. W szlagierze zaległej 2. kolejki Zubr Ekstraligi podopieczni trenera Jozefa Hantáka uporali się u siebie z zespołem Zubrzy 34:29 i w tabeli awansowali na drugą pozycję, tuż za prowadzącą Duklę Praga.

B. KARWINA 34:29
ZUBRZI (18:15)

Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček 3, Vančo 6, Sliwka 1/1, T. Heinz 2, Faith, Hanták 4, Šulc 1, Mrózek 5/5, Petrovský 2, Požárek 2, Ivanov 4, Zdráhala 3.

Kibice byli świadkami zaciętego spotkania. Na korzyść Karwiny przemawiała lepsza forma bramkarzy (świetny mecz zaliczył zwłaszcza Mrkva) i dobrze poukładana defensywa. Goście liczyli w defensywie na doświadczonego Titkova, ale były zawodnik Banika w drugiej połowie niepotrzebnie osłabił swój zespół. W drugiej odsłonie rozstrzygnęły się też losy spotkania. W 45. minucie karwiniacy zdobyli pięciobramkową zaliczkę, co miało kluczowe znaczenie.

– Zubrzy pokazało klasę, mieliśmy ciężki orzech do zgryzienia – powiedział po meczu trener Karwiny, Jozef Hanták. Dziś jego zespół zagra na parkiecie Dvora Kralovej.

Lokaty: 1. Dukla Praga 17, 2. Karwina 16, 3. Pilzno 16 pkt.

Atakuje Ondřej Zdráhala.

Zwycięska kolejka dla Hawierzowa i Orłowej

I LIGA HOKEJA

CHRUZIM 1:2
HAWIERZÓW

Tercje: 1:2, 0:0, 0:0. Bramki i asysty: 9. P. Mocek (Král, Klejna) – 13. Červenka (Rangl, Tesařík), 19. Sikora. Hawierzów: Čech (24-25. Strmeň) – Klimeš, Zientek, Šafařík, Tesařík, Rangl, Jindřich, Hruška, Šedivý, Moravec, Smejkal, Šeman, Sikora, Fořt, Říčka, Piecha, Červenka, Zeliška, Velecký, Szabo.

Pantery przed tym meczem zrezygnowały z usług trenera Ivana Dorniča, a więc debiut na ławce Hawierzowa zaliczył w Chrudzimi szkoleniowiec Pavel Hinner. I była to premiera jak marzenie. Do zwycięstwa Hawierzowa w dużej mierze przyczynił się bramkarz Jakub Čech, przyprowadzający gospodarzy o nerwicę żołądka. Čech pomimo lekkiej kontuzji z 24. minuty aż do samego końca meczu bronił wręcz wymiennie. Po raz pierwszy w

tym sezonie Pantery dobrze zagrały w defensywie, w poprzednich kolejkach było z tym raczej kiepsko. Trener Pavel Hinner znany jest skądinąd z dobrej organizacji obrony, bez której we współczesnym hokeju wygrywa się piekielnie trudno. Co do ofensywy – swoje zadanie na medal wykonali Červenka z Sikorą. Pierwszy z wymienionych napastników w przewadze liczebnej po solowym rajdzie wyrównał na 1:1, zaś Sikora tuż przed zejściem do szatni strzelił – jak się później okazało – zwycięską bramkę.

Lokaty: 1. Úještě n. L. 46, 2. Chomutov 42, 3. Olomunec 38, 13. Hawierzów 18 pkt. **Dziś (17.00):** Hawierzów – Znojmo.

II LIGA HOKEJA

ORŁOWA 7:1
NOWY JICZYN

Tercje: 2:0, 1:0, 4:1. Bramki i asysty: 15. Kraft (Dušek, Stránský), 19. Kraft (Dušek, Grygar), 25. Potočný (Gry-

Tak cieszy się orłowska drużyna.

gar, Mintěl), 45. Hanzl (Studený, Potočný), 54. Dušek (Mintěl), 58. Studený (Potočný, Ovšák), 59. Stránský (Galgonek, Vydra) – 54. Šimo (Toman, Pavlačka).

Hokeiści Orłowej po zwycięstwie z Nowym Jiczynem wrócili na pierwsze miejsce w tabeli grupy wschodniej. Podopieczni trenera Petra Česlíka definitywnie opanowali lodowisko w 15. minucie, po bramce na 1:0 z kija Krafta. Wychowanek HC Witkowiec zdobył w meczu dwie bramki, umacniając się na prowadzeniu w tabeli strzelców II ligi.

Lokaty: 1. Orłowa 32, 2. W. Międzyrzecze 32, 3. Hodonin 31 pkt. **Dziś (17.00):** Frydek-Místek – Orłowa. (jb)

NASZA OFERTA

● **PIŁKA NOŻNA – I LIGA:** Ostrawa – Kladno (dziś, 16.00). **II LIGA:** Karwina – Trzyniec (jutro, 14.00). **DYWIZJA:** Orłowa – Mikulowice (dziś, 10.15), Hawierzów – Wałaskie Międzyrzecze (jutro, 14.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Olbrachcice – L. Piotrowice, Bogumin – Nowy Jiczyn, Frenštát – Český Cieszyn (jutro, 14.00). **I A KLASA:** Dzieńmorowice – Brusperk, Sucha Górna – Libhošť, Stara Biela – Bystrzyca, Herzmanice – Stonawa (dziś, 14.00), Šmílowice – Lutynia Dolna (jutro, 14.00). **I B KLASA:** Szeňow – Mosty, Gnojník – Nydek, Datyně Dolne – Gródek, Dobra – Niebory, Oldřichovice – Jablůnków, Wędrynia – Sedlitz (dziś, 14.00), I. Piotrowice – Karwina B (jutro, 14.00). **MP KARWIŃSKIEGO:** Zabłocie – ČSAD Hawierzów, TJ Pietwałd – Wierzniewice, Bogumin B – F. Orłowa, S. Rychwałd – Żuków Górny, Dąbrowa – S. Pietwałd (dziś, 14.00), G. Błędowice – Cierlicko (jutro, 14.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Ostrawica – Bukowiec, Waclawowice – Nawsie (dziś, 14.00), Piosek – Toszonowice (jutro, 14.00). (jb)

W SKRÓCIE

■ **LIGOCCY NA OLIMPIADĘ.** Michał Ligocki z Cieszyna wywalczył w czwartek kwalifikację olimpijską na igrzyska w Vancouver 2010. Do Kanady pojedzie z bratem Mateuszem, który jako pierwszy z polskich sportowców już przed rokiem uzyskał kwalifikację olimpijską. W rozegranych w czwartek zawodach Pucharu Świata w snowboardowej konkurencji half-pipe, które odbyły się w Szwajcarii, bardzo dobrze spisali się cieszyńscy Paulina Ligocka (reprezentująca AZS AWF Katowice) zajęła 7. miejsce, a jej kuzyn Michał Ligocki (AZS AWF Katowice) wywalczył 13. lokatę. (gc)

bez KRESY

Stowarzyszenie
Wspólnota Polska

MECENAS PROJEKTU

WEEK

Bank Zachodni WBK

RZECZPOSPOLITEJ

↑ Góralskie święto w Jabłonkowie, największa polska impreza na Zaolziu. Korowód ulicami miasta

Polskie napisy niemile widziane

PIOTR KOŚCIŃSKI

Do domu numer 77 w Śmiłowicach dojechać niełatwo. Trzeba kluczyć po piaszczystych drogach między sadami – w tych śliwkowych rosną głównie węgierki z przeznaczeniem na śliwkowicę – wiejskimi domami i eleganckimi dachami. Dom Jerzego Buzka? W prawo – mówi pracujący w sądzie mężczyzna. I wreszcie jest: duży, murowany, z czerwonym, spadzistym dachem. O tym, do kogo należał, przypomina czarna tablica pamięćkowa, bo tu rodzina Buzków już nie mieszka. Ale Śmiłowice to rodzinna miejscowość byłego polskiego premiera – i obecnego przewodniczącego Parlamentu Europejskiego.

Ktoś nie znający historii tych okolic mógłby się zdziwić: polski polityk urodzony w czeskiej

wiosce? Przecież to Smilovice – tak głosi tablica przy wjeździe. A jednak w tej zaolziańskiej wsi Polacy wciąż stanowią na tyle duży odsetek, że powinny się pojawić tablice i z napisami „Śmiłowice” – ale ich nie ma. To efekt działań miejscowych, czeskich nacjonalistów, którzy skutecznie blokują umieszczenie napisów – twierdzą polscy działacze. I nie pomaga fakt, że właśnie tu urodził się Jerzy Buzek.

Wójt gminy Śmiłowice Gustaw Chwistek jest jednak optymistą. – Mamy już dwujęzyczne napisy na urzędzie gminnym i bibliotece. A na wniosek radnych postanowiliśmy w przyszłym roku zorganizować seminarium na temat historii Śląska Cieszyńskiego, podczas którego omówimy również kwestię tablic przy wjeździe do Śmiłowic. Tak będzie elegancko – mówi.

I dodaje, że gdy latem gościł tu Buzek – otrzymał wówczas honorowe obywatelstwo gminy – wygłosił krótkie przemówie-

nie, wspominając, że ten teren należał kolejno do Austro-Węgier, Czechosłowacji, Polski, Niemiec, Czechosłowacji i teraz Czech. – Nie wszyscy znają naszą historię. Gdy ją poznają, będzie nam łatwiej pracować – podkreśla wójt.

Za bliskie języki?

W nieodległym Gnojniku jest podobnie. Spośród półtora tysiąca mieszkańców gminy 11,5 proc. stanowią Polacy. Aby były polskie tablice z nazwami miejscowości i ulic, wystarczy 10 proc.

– Będą, będą – przekonuje wójt Dagmara Molinova. A podobno jeszcze niedawno zdecydowanie się im przeciwstawiała. Zapytana, dlaczego niektórzy Czesi tak bardzo nie chcą polskich napisów, waha się, co powiedzieć. – To nowość... niektórzy sądzą, że napisy polskie są zbędne – mówi. Wreszcie znajduje odpowiedź: – Nasze języki są tak bliskie, że przecież nie trzeba tłumaczyć. Gdyby cho-

dziło o niemiecki, byłoby inaczej – przekonuje.

Pierwszym ustępstwem miejscowych władz było umieszczenie polskiego napisu na urzędzie gminy. Teraz dwujęzyczne tablice mają być i przy wjeździe do Gnojnika, i na ulicach.

– Pojawia się też na dworcu kolejowym – mówi radny Karel Vitaszek (Karol Witaszek). – Wtedy, gdy kolej będzie odnawiać trasę z Czeskiego Cieszyńska. Już to obiecali.

Gnojnik to ostatnia na prowadzącym od Cieszyńska do Frydka-Mistka szlaku miejscowość, w której mieszkają Polacy. Dalej na zachód naszych rodaków już nie ma. Jest tu piękna polskojęzyczna szkoła podstawowa im. Jana Kubisza. – Pani Molinova obiecała też pomóc przy stworzeniu polskiego przedszkola – mówi Małgorzata Rakowska, polska nauczycielka i wioletowna dyrektorka szkoły.

Obok polskiej we wsi jest też oczywiście szkoła czeska, nazy-

wana „masarykową”. To na polecenie prezydenta Czechosłowacji Tomasza Masaryka w każdej chyba wsi na Zaolziu postanowiono piękną szkołę. – Po to, by czechizować polskie dzieci – mówią miejscowi Polacy.

Liczba Polaków spada

„Czechizacja” trwa i przynosi efekty: liczba Polaków na Zaolziu spada. Największy efekt przyniosły dwa posunięcia władz, jeszcze za czasów Czechosłowacji. W 1961 r. zlikwidowano powiat czesko-cieszyński z większością polską, tworząc frydecko-mistecki i karwiński; w obu Polacy stali się mniejszością. A w 1980 r. przeprowadzono reformę szkolną, likwidując małe klasy. W ten sposób z Zaolzia zniknęło ponad 40 polskich szkół.

Dziś dzieci z mieszanych małżeństw trafiają raczej do szkół czeskich. A i absolwenci polskich szkół często wysyłają swe potomstwo do placówek

W numerze:

- Maciej Płażyński – Polskość trwa dzięki szkołom – str. 2;
- Vaclav Klaus powinien przeprosić. Rozmowa z Józefem Szymeczkiem, prezesem Kongresu Polaków w Republice Czeskiej – str. 3;
- Zaolzie – bliskie i dalekie – str. 4;
- Więzi budowała wiara – str. 4;
- Gra o Zaolzie czy gra Zaolziem? – str. 5;
- Trzy miesiące samostanowienia – str. 6 – 7;
- Czeskie dzieci powinny poznać polskie dziedzictwo Zaolzia. Rozmowa z Jerzym Kronholdem, konsulem generalnym RP w Ostrawie – str. 8;
- Języki Zaolzia – str. 9;
- Jerzy Buzek ze Śmitowic – str. 10;
- Po granicy nie ma już śladu. Rozmowa z Halną Młynkową-Nowicką – str. 10
- Polonijny sukces oświatowy – str. 12

Polskość trwa dzięki szkołom

MACIEJ PŁAŻYŃSKI

W październiku obchodzimy dzień edukacji narodowej, to dobra okazja do kilku słów o blaskach i cienach polskiej edukacji za granicą. Zaczęliśmy od blasków. 9 października otworzyliśmy szkołę polską w Pojana Mikuli na Rumuńskiej Bukowinie. Mieszka tam w kilku wsiach około 4 tysięcy Polaków. To potomkowie górali z Beskidu Śląskiego i okręgu czadeckiego oraz górników z Wieliczki i Bochni. Przybyli oni przed dwustu laty zagospodarowywać bukowińskie puszcze i budować kopalnię soli w miejscowości Cacic. Szkoła w Pojanie działa w rumuńskim systemie oświatowym, podobnie jak sąsiednia w Nowym Słońcu. Związek Polaków w Rumunii ma swojego posła w rumuńskim parlamencie, otrzymuje wysoką roczną dotację, która w przeliczeniu na liczebność polskiej społeczności okazuje się wyższa niż gdziekolwiek indziej. Trzeba oddać rumuńskim władzom niezwykłą życzliwość dla naszych spraw, dla języka polskiego i polskiej kultury.

Musimy zdać sobie sprawę z faktu, że byt Polonii i Polaków żyjących za granicą, byt określany przez narodową tożsamość, jest nieustannie zagrożony przez obiektywnie zrozumiały proces polegający na zastępowaniu w domu, w codziennych rodzinnych i towarzyskich kontaktach języka ojczystego językiem kraju zamieszkania. Negatywne skutki tego procesu, które bardzo szybko prowadzą do kulturowego i na-

rodowościowego utożsamienia z dominującym liczebnie otoczeniem, powstrzymać może jedynie polskie szkolnictwo.

Oświata polska w świecie „żyje” dzięki nauczycielom społecznikom. Na różnych kontynentach jest blisko tysiąc szkół sobotnich, kształcących około 90 tys. uczniów, w których działalność jest zaangażowanych kilka tysięcy społecznie pracujących polskich nauczycieli. Bez ich poświęcenia polskiej szkoły by nie było. Nie byłoby jej też bez działalności polskich księży – w dalszym ciągu najwięcej polskich szkół działa przy polskich parafiach, a nie możemy zapominać, że nauka języka ojczystego nie jest podstawowym zadaniem Kościoła. Podkreślam to jeszcze raz – fundament polskiej oświaty za granicą są społecznie działające szkoły sobotnie. Wyjątki, takie jak polskie, państwowe szkolnictwo na Litwie, Łotwie czy w Czechach, pojedyncze polskie szkoły na Ukrainie czy szkoły państwowe realizujące różne formy nauczania tzw. przedmiotów ojczystych, występują jedynie na obszarze byłego bloku wschodniego, nie naruszając powszechnej w innych częściach świata reguły. Za to poświęcenie nauczycieli – pasjonatów, księży i sióstr zakonnych powinniśmy być niezwykle wdzięczni. W ich rękach spoczywa przyszłość polskiego języka i kultury poza granicami ojczyzny.

Głosząc pochwały społecznych, sobotnich szkół, nauczycieli, opiekunów i działaczy zrzeszonych w Macierzach Szkolnych, nie powinniśmy zapominać, że w XXI wieku oświata powinna być przede wszystkim zadaniem państwa. Wolna Polska nie może się „wyręczać” społeczną pracą nauczycieli i księży. Etatowych placówek podlegających Ministerstwu Edukacji Narodowej, skupionych w Zespole Szkół dla Dzieci

Obywateli Polskich Czasowo Przebywających za Granicą, jest 76. Te tzw. szkoły ambasadzkie są to pełne szkoły realizujące „pełnowymiarowy” program oraz liczne punkty konsultacyjne i punkty kształcenia na odległość. Pełnią one bardzo ważną rolę, niektóre z nich, np. szkoła w Atenach, to duże placówki oświatowe uczące około półtora tysiąca dzieci. Od 1999 r. w szkołach tych mogą się również kształcić dzieci pracowników migracyjnych oraz dzieci obywateli innych państw, deklarujących polskie pochodzenie. Popularność tych placówek oświatowych szybko rośnie. Od 2005 r. liczba ich uczniów wzrosła dwukrotnie, przekraczając 14 tysięcy. Niestety nakłady na szkoły ambasadzkie nie rosły proporcjonalnie, wzrastając w tym samym okresie z 24 do 32 milionów złotych. Sądzę, że rola tych szkół, jako swojego rodzaju wzorcowych pod względem programu i poziomu kształcenia, jest niedoceniana przez nasze władze oświatowe, a ich poważne doinwestowanie mogłoby stać się wzmocnieniem również dla pozostałych form polonijnej oświaty.

Istotną pomocą dla oświaty polskiej na Wschodzie są nauczyciele wysyłani przez podlegający MEN Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Pracują oni w państwowym systemie oświaty, wspomagając też szkoły sobotnie, parafie i polskie stowarzyszenia, stając się często prawdziwymi dobrymi duchami polskich środowisk. Do ponad 70 szkół prowadzonych za granicą bezpośrednio przez MEN uczęszcza kilkanaście tysięcy uczniów. To bardzo ważne placówki, które trzeba wspierać.

Skoro podnosimy często fakt, że jest nas poza granicami Polski blisko 20 milionów, to powinno to być dla nas przesłanką do bardzo poważnego trakto-

DOMINIK PIŚAREK/FOTOREZA

Maciej Płaziński

wania oświaty polonijnej przez nasz system edukacji. Ta powaga traktowania powinna wyrażać się przede wszystkim w wysokości ponoszonych nakładów. Ale tak niestety nie jest. Wydatki na edukację polonijną to promile całości budżetu przeznaczanego na edukację. Łączne wydatki MEN, Senatu, MSZ i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego to około 100 milionów, to tyle ile kosztuje budowa niedużej oczyszczalni ścieków. To zdecydowanie za mało, biorąc pod uwagę skalę zadań i ich wagę dla naszej przyszłości.

Bez języka tracimy dla Polski dziesiątki tysięcy młodych Polaków.

Pani minister Hall i jej współpracownikom należy podziękować za dostrzeżenie problemu, za aktywną pracę na rzecz programu wsparcia polskiej szkoły za granicą. Trzymamy kciuki, by tak potrzebny program powstał. Wspólnota Polska chce być aktywnym uczestnikiem dyskusji na temat problemu polskiej szkoły za granicą. Niestety bez większych pieniędzy żadnej „rewolucji” nie będzie. Życzymy sukcesów, ale rozliczać będziemy z efektów.

Przegląd wiadomości polonijnych

Iwieniec (Białoruś)

Białoruska milicja, KGB i służby finansowe przeprowadziły akcję przeciwko członkom i sympatykom Związku Polaków na Białorusi. Głównym obiektem zainteresowania stał się Dom Polski w Iwieńcu. Jego dyrektor Teresa Sobol została wezwana na przesłuchanie do Komitetu Kontroli Państwowej, a cała dokumentacja została zarekwirowana przez milicję. Ponadto lokalni działacze i sympatycy ZPB kierowanego przez Andżelikę Borys byli szantażowani i namawiani do zaprzestania działalności. Działacze ZPB oceniają, że jest to zemsta za prowadzenie przez Dom Polski w Iwieńcu aktywnej działalności i odmowę współpracy ze Związkiem Polaków na Białorusi podporządkowanym władzom.

Grodno (Białoruś)

Zaledwie dwa dni przetrwał w nie naruszonym stanie pomnik poświęcony mieszkań-

com miasta, którzy zginęli, broniąc go przed wkraczającą Armią Czerwoną. Został on odsłonięty na cmentarzu w Grodnie przy udziale działaczy Związku Polaków na Białorusi Andżeliki Borys, polskich parlamentarzystów i przedstawicieli konsulatów. Nieznani sprawcy zniszczyli umieszczoną pod metalowym krzyżem kamienną tablicę z napisanymi po polsku i białorusku słowami: „Tu spoczywają nieznani żołnierze Wojska Polskiego, obrońcy Grodna we wrześniu 1939 r. Cześć ich pamięci”.

Litwa

Tablice z polskimi nazwami ulic wiszące na budynkach w powiecie solecznickim muszą zostać zdjęte do 14 października. Tak zdecydował litewski Najwyższy Sąd Administracyjny. Jest to wyrok ostateczny, od którego nie przysługuje odwołanie. Podobna sytuacja miała miejsce w powiecie wileńskim na początku tego roku.

Wilno

Około 300 litewskich Polaków protestowało przed ambasadą Szwecji, która w tym półroczu przewodniczy Unii Europejskiej, aby zwrócić uwagę na łamanie ich praw. Główne powody skarg to postępujące ograniczanie prawa do używania języka polskiego w miejscach zamieszkania oraz utrudnienia w odzyskaniu własności przejętej po wojnie przez państwo. Pikietę zorganizował Związek Polaków na Litwie.

Sztokholm

Instytut Polski w Sztokholmie przeniósł się z zabytkowej willi do biura w artystycznej części miasta. Według nowej koncepcji działania instytutu wydarzenia kulturalne będą odbywać się we współpracy z galeriami, kinami i innymi instytucjami kulturalnymi w całej Szwecji. Zmiana siedziby wywołała protesty Polonii, która korzystała z pomieszczeń w starym budynku.

Indie

Indie zmieniają przepisy wizowe. Osoby pracujące w tym kraju będą musiały posiadać specjalne wizy zezwalające na zatrudnienie. Dotychczas większość obcokrajowców korzystała z wiz biznesowych. Ocenia się, że do Polski po nowe wizy będzie musiało wrócić od 70 do 100 naszych rodaków.

Peterborough (Anglia)

Dwóch Litwinów oskarżonych o zamordowanie Polaka w angielskim Peterborough powiedział w trakcie procesu, że pobili go, ponieważ poprosił o ogień i odchodząc, nie powiedział „Goodbye”.

Malaga

W Maladze, w hiszpańskiej Andaluzji, otwarto nowy konsulat honorowy RP. W regionie mieszka oficjalnie 11 tys. Polaków.

Londyn

Ambasada RP w Londynie za protestowała przeciwko wypo-

wiedzi komika oraz prezentera radia i telewizji BBC Stephena Frya, który zasugerował, że Polacy mieli udział w zbrodniach popełnionych w hitlerowskim obozie zagłady w Auschwitz. Mówiąc, że krajom postkomunistycznym grozi wzrost tendencji prawicowych i nacjonalistycznych, dodał on, że należy pamiętać „po której stronie granicy było Auschwitz”.

Kanada

Weszła w życie umowa pomiędzy Polską i Kanadą o zabezpieczeniu społecznym, na mocy której możliwe jest łączenie okresów ubezpieczenia przepracowanych w Polsce i w Kanadzie oraz transfer świadczeń osobom uprawnionym zamieszkałym na terytorium drugiego państwa. Szacuje się, że z nowych zapisów skorzysta około 40 tys. Polaków.

Niemcy

Troje Polaków nielegalnie zatrudnionych w Niemczech do pracy w winnicy było przez rok

wykorzystywanych przez pracodawcę, innego Polaka. Byli zakwaterowani w skrajnie złych warunkach, mieszkali w piwnicy nawet podczas zimy. Za drobne przewinienia, takie jak spóźnienie do pracy, otrzymywali surowe kary finansowe, nie wypłacono im również części należnego wynagrodzenia. Pracodawca zaproponował także, że całej trójce pokryje koszty podróży do Ameryki Południowej w zamian za przemycenie narkotyków.

USA

Lider oraz trzech członków zespołu Zakopower nie zostali wpuszczeni do Stanów Zjednoczonych. Amerykańskie służby migracyjne wyjaśniają, że mieli oni wizy turystyczne, a zamierzali dać koncert dla tamtejszej Polonii, co oznacza podjęcie pracy. Muzycy byli oburzeni nieprzyjaznym, ich zdaniem, potraktowaniem i brakiem zgody na kontakt z konsulem.

—oprac. Tadeusz Joniewicz

Vaclav Klaus powinien przeprosić

ROZMOWA | Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków w Republice Czeskiej

W: Jak zaolziańscy Polacy przyjęli wypowiedziane 1 września na Westerplatte słowa prezydenta Lecha Kaczyńskiego, że zajęcie przez Polskę Zaolzia w 1938 r. było błędem, choć można tamte działania usprawiedliwiać?

JÓZEF SZYMECZEK: – Przede wszystkim pojawiły się obawy, czy ta wypowiedź nie oznacza początku prawdziwego grzechu, jaki Polska może wobec Zaolzia popełnić: zaniechania wsparcia dla tutejszych Polaków. Słyszymy jednak z różnych stron deklaracje, że tak się nie stanie i że Polacy Zaolzia nie uduszą się w mocnym uścisku polsko-czeskiej przyjaźni. W naszym środowisku były i reakcje bardzo ostre, i bardziej stonowane, ustawiające sprawę w szerszym kontekście, wskazujące, że obok polskiego prezydenta stał Putin. Skoro jednak Lech Kaczyński pierwszy wyciągnął do Czechów rękę, to teraz na jego słowa powinien zareagować prezydent Czech. Vaclav Klaus winien mu odpowiedzieć, że czeski atak w 1919 roku na Śląsk Cieszyński, w czasie gdy Polska broniła Europy przed bolszewikami, był nie mniej zły i nie mniej grzeszny niż zajęcie przez Polskę Zaolzia w 1938 r.

Czy w tych trudnych sprawach historii trwa polsko-czeski dialog?

Nie wiem, czy Vaclav Klaus zainteresował się słowami Lecha Kaczyńskiego i czy dostrzega jakikolwiek problem po czeskiej stronie. Czesi nie chcą wracać do wydarzeń 1919 r. Zbudowali swoją własną historiografię, odmienną od polskiej. Podkreślają: wówczas nic się nie stało, granice dopiero się tworzyły, a nie wspominają, że blokowali jadące do Polski transporty broni. Kiedyś na szczelnie ministerialnym istniała komisja historyczna, teraz jednak

nie funkcjonuje – i wielka szkoda. Po szczególności historycy polscy i czescy ze sobą rozmawiają, ale to nie wystarczy.

A jak ocenia pan stosunki między Polakami i Czechami na Zaolziu?

W skali obydwu krajów są dobre – zarówno w wielkiej polityce, jak i między ludźmi. Polacy wykazują sporą fascynację Czechami, a w czeskich środowiskach inteligentnych, zwłaszcza w Pradze, jest wielu polonofilów. Na Zaolziu jest jednak znacznie gorzej, bo ludzie pamiętają krzywdy, które ich kiedyś spotkały. I ta niechęć przechodzi na ludzi młodych. Kto zamałowuje polskie napisy w zaolziańskich wsiach,

kto umieszcza antypolskie wpisy w Internecie? Przecież ludzie starsi ani nie chodzą po drabinach, ani nie surfują po Internecie.

Skąd to wynika? Po czeskiej aksymitnej rewolucji mniejszość polska zdecydowanie się wzmocniła. Powstało mnóstwo projektów do niej skierowanych; w polskojęzycznych szkołach, w organizacjach społecznych, uczy się naszej historii, naszej kultury, naszego dziedzictwa. Tymczasem żyjąca wokół nas czeska większość nie ma o tym pojęcia, nie wie, skąd Polacy się na Zaolziu wzięli. Jest jeszcze jeden powód. Za czasów komunistycznych Polacy żyli w swoich „gettach”. Swą świadomość na-

rodową rozwijali w rodzinach, domach Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, w swoich szkołach. Na zewnątrz jednak, poza tymi „polskimi gettami”, mówili po czesku i nie demonstrowali swojej polskości. Gdy teraz Polacy chcą w urzędach mówić po polsku, gdy domagają się podwójnych nazw miejscowości i ulic, Czesi nie mogą tego zrozumieć. Trzeba więc czasu i cierpliwości.

Jaki jest stan posiadania zaolziańskich Polaków?

My na tej ziemi jesteśmy od setek lat. Polskie szkoły ewangelickie w gminach beskidzkich zostały założone po Paten-

cie tolerancyjnym wydanym w 1781 roku przez Józefa II. Byliśmy tu przed odrodzeniem Polski i przed powstaniem Republiki Czechosłowackiej. Niestety, teraz tylko tracimy. W latach 60. w polskich szkołach podstawowych było 10 tysięcy uczniów, teraz – 2 tysiące.

Wciąż jednak dysponujemy bardzo dużym potencjałem – szkoły z polskim językiem nauczania (11 ze wszystkimi klasami i wiele niepełnych), około 30 różnorodnych polskich organizacji, jedyny na świecie polski teatr zawodowy za granicą – Scena Polska Teatru Cieszyńskiego, teatr lalek Bajka, ukazujące się trzy razy na tydzień pismo „Głos Ludu”, miesięcznik kulturalny „Zwrot” i trzy pisma młodzieżowe, 15-minutowa polska audycja w Czeskim Radiu i pięciominutowa audycja w telewizji raz na tydzień. Mamy dziesiątki chórów i zespołów tanecznych. Największa impreza kulturalna „Gorolskie Święto” w Jabłonkowie gromadzi około 15 tysięcy ludzi!

Co przyniosło Polakom wejście Czech do Unii Europejskiej?

Chcę podkreślić, że Czechy to demokratyczne państwo, prowadzimy z władzami normalny dialog, to nie stanowi żadnego problemu. Unijne przepisy spowodowały zmiany w ustawodawstwie czeskim – pojawiły się dwujęzyczne tablice z nazwami ulic i miejscowości. Ma do tego prawo 31 gmin, w których mieszka ponad 10 proc. Polaków – starania podjęliśmy na razie w 19, a w 15 gminach już coś zrobiono. Najlepiej jest m.in. w Czeskim Cieszyńsku, Bystrzycy i Wędrzyni. No i rzecz najnowsza – dzięki wejściu Polski i Czech do strefy Schengen praktycznie nie ma już granicy.

—rozmawiał Piotr Kościński w Czeskim Cieszyńsku

MARIAN SIEDLACZEK

W prasie

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

„Dzisiejszy Zwierzyniec jest zupełnie zmienił, to już inni ludzie; to już nie jest mój Zwierzyniec” – opowiada o dzielnicy Wilna Vytautas Damaševičius, przewodniczący zarządu wspólnoty Zwierzynica. – „Dlatego zależy nam na przypomnieniu, jakie bogate doświadczenie posiada ta dzielnica. Wileńska Rozgłośnia Polskiego Radia jest właśnie chlubną częścią historii dzielnicy” – dodaje. Przykładem współpracy wileńskich Polaków i Litwinów jest odsłonięcie tablicy pamiątkowej na budynku, w którym w latach międzywojennych mieściła się siedziba Rozgłośni Wileńskiej Polskiego Radia. Teresa Worobiej wykorzystuje tę okazję do przypomnienia historii wileńskiej placówki radiowej w artykule „Halo!... Polskie Radio, Wilno”. Jest to także wspomnienie o ludziach, którzy tworzyli wileńskie radio: poetach, muzykach i naukowcach, ale także wspomnienie o Wilnie okresu międzywojennego, w którym kultury litewska, białoruska, żydowska i polska spalały się, dając miastu niezwykły kolor.

Goniec Polski
www.goniec.com

Patriotyczny wiec rozpoczął obchody wybuchu II wojny światowej zorganizowane przez londyńską Polonię. Zgromadzeni pod pomnikiem gen. Władysława Sikorskiego przy Portland Place Polacy musieli budzić zdumienie przechodniów. Wszystko odbywało się bowiem 1 września, a ta data mieszkańców Wielkiej Brytanii niewiele mówi. Dla nich II wojna światowa zaczęła się dopiero 3 września, w dniu wypowiedzenia wojny Niemcom przez Wielką Brytanię i Francję. W tym roku członkowie Zjednoczenia Polskiego podjęli próbę dotarcia do mieszkańców Londynu z „polską” wersją historii. „To nasz sposób na upamiętnienie 70. rocznicy napaści nazistów na Polskę” – mówili działacze tej organizacji. Nasi rodacy przypominali o udziale Polaków w bitwie o Anglię, rozpracowaniu szyfrów Enigmy, ale także o Londyńskiej Paradzie Zwycięstwa, w której Polskie Siły Zbrojne nie mogły wziąć udziału. O tym, jak Polacy na Wyspach informowali Londyńczyków o wkładzie Polaków w zwycięstwo nad III Rzeszą, przeczytać można w artykule Iwony Kadłuczki „Wojna nie zaczęła się 3 września” zamieszczonym w „Goncu Polskim” – polskiej gazecie wydawanej w Anglii.

Cooltura
POLSKIE WYKŁADY BARBARCZE

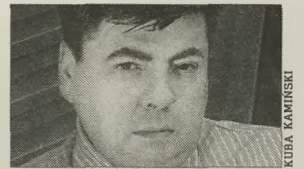
„Zdecydowana większość Polaków mieszkających w Wielkiej Brytanii uważa się za patriotów. Wśród ankietowanych pojawiają się też jednak głosy bardzo krytyczne wobec »ojczyzny, która zmusiła nas do emigracji«”. Magazyn „Cooltura” opublikował wyniki badań przeprowadzonych wśród polskich emigrantów w Wielkiej Brytanii. Ankietowani mówili między innymi, czy czują się patriotami, co to pojęcie oznacza i w jaki sposób emigracja wpłynęła na ich związek emocjonalny z ojczyzną. Badania potwierdziły tezę, że wyjazd z kraju często wzmacnia poczucie patriotyzmu. Nagle znalezienie się w obcym otoczeniu powoduje, że ludzie zaczynają bardziej identyfikować się z krajem pochodzenia. Zdecydowana większość badanych zadeklarowała się jako patriotci, ale czy rozumieją przez to coś więcej niż zachowywanie polskich tradycji i czysto emocjonalny stosunek do kraju? By dowiedzieć się więcej o wynikach tych ciekawych badań warto sięgnąć po jeden z wrześniowych numerów „Cooltura”.

MAGAZYN WILEŃSKI

Wkroczenie Armii Czerwonej na ziemię II Rzeczypospolitej było tragedią nie tylko dla kraju, ale też dla milionów pojedynczych osób. Jedną z nich był Stanisław Ignacy Witkiewicz, który na wieść o tym dramatycznym wydarzeniu 18 września 1939 r., w majątku swojego przyjaciela we wsi Jezioro na Polesiu, popełnił samobójstwo. W 70. rocznicę śmierci postać Witkacego przybliży Alwida Antonina Bajor. Píše o nim: „dramatopisarz, artysta malarz, filozof, twórca nowego, zreformowanego teatru, reżyser własnego losu, prorok, jasnowidz...”. Człowiek, który nawet po śmierci zakpił sobie ze świata, gdy okazało się, że jego szczątki sprowadzone uroczystie z Ukrainy do Polski w 1988 r., tak naprawdę należą do nieznannej kobiety. Oto był „dowód działań sił metafizycznych, o których istnieniu przez całe życie usiłował przekonać »ludzką błądzącą w obłądzenie«, a z którymi to siłami zbrała się od wczesnej młodości”. Opis życia, a może raczej przeżyć artysty pozwoli na nowe spojrzenie na jego twórczość i motywy, jakie kierowały tym niezwykłym człowiekiem.

—oprac. Tadeusz Joniewicz

Zaolzie – bliskie i dalekie

Czy Polacy z XIV wieku mają wiele wspólnego z dzisiejszymi? Postmoderniści orzekną, że niewiele

PIOTR SEMKA

Ludzie zamilowani w historii i dziejach swojego narodu będą przekonywać, że takiej ciągłości jest znacznie więcej, niż się dzisiejszym ironistom wydaje. Że świadomość narodowa, nawet – wydawałoby się – zupełnie uśpiona i utracona, potrafi się

przebudzić na mocy jakichś praw, których istnienia możemy się tylko domyślać.

Ciekawym przyczynkiem do takiej dyskusji może być przypadek Księstwa Cieszyńskiego, którego obszar dziś w połowie należy do Polski, a jego druga część – zwana w Polsce Zaolziem – wchodzi w skład Republiki Czeskiej.

Księstwo Cieszyńskie trafiło spod władzy Polski pod zwierzchność Korony czeskiej w 1327 roku. 18 lutego 1327 roku książę cieszyński Kazimierz I

złożył w Opawie hołd lenny królowi Czech Janowi Luksemburskiemu. Odtąd Księstwo Cieszyńskie stanowiło lenno korony czeskiej z zachowaniem dużej autonomii wewnętrznej, a od 1525 roku autonomiczną część cesarstwa Habsburgów.

A jednak większość mieszkańców tego fragmentu Śląska austriackiego używała gwary śląskiej – odmiany języka polskiego – i nie stała się Czechami.

Jeśli już pojawiały się tu obce wspólnoty, to byli to Niemcy, którzy zasiedlali Beskidy, a potem

stworzyli włókienniczy przemysł Bielska. W 1918 roku Polacy z Księstwa Cieszyńskiego podnieśli hasło prawa samodecydowania o sobie. Uznali, że jako nacja stanowiąca większość ludności mają pełne prawo przyłączyć się do Polski. Dla Czechów było to nienaruszalne historyczne terytorium „korony św. Wacława”, które powinno wejść w skład Czechosłowacji. Zażądali włączenia całego terenu Księstwa Cieszyńskiego do swojego państwa. Rozpoczął się bolesny konflikt – rok 1919, czyli czeski na-

jazd militarny, silna czechizacja w okresie międzywojennym, rok 1938 – włączenie Zaolzia do Polski w chwili rozpadu Czechosłowacji wskutek paktu monachyjskiego, i wreszcie niełatwe lata czechosłowackiego komunizmu.

My, Polacy w kraju, zbyt mało pamiętamy o wspaniałych ludziach, jakich wydała ta ziemia. Stąd pochodził pisarz Gustaw Morcinek, słynny śląski architekt, czy Stanisław Hadyna, założyciel Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk. Na Zaolziu urodził się Jerzy Buzek, który przyszedł na

świat w 1940 roku w Śmiłowicach po czeskiej stronie granicy, i Halinka Mlynkowa z Brathanków. W 1989 roku wydawało się, że opresja znika. A jednak przed Polakami na Zaolziu pojawiły się nowe zagrożenia asymilacyjne. Migracja ekonomiczna czy współczesnej popkultury potrafią wynaradawiać równie silnie jak administracyjne zmiany. Ale tym negatywnym tendencjom przeciwstawia się śląski upór Zaolziaków.

Im dedykujemy dzisiejszy numer „BezKresów”.

Więzi budowała wiara

Ludność polska tworzy w zaolziańskich miejscowościach mniejszość. Jej odsetek waha się od ok. 10 do 40 procent. Inaczej jest w kościołach. Tak w katolickich, jak i w ewangelickich na nabożeństwach przeważają Polacy. Kościoły były i nadal są jednym z miejsc publicznych na Zaolziu (obok polskich szkół, przedszkoli i polskich organizacji społecznych), gdzie język polski używany jest na co dzień, i to na równi z językiem czeskim.

– W naszej parafii mamy tyle samo nabożeństw czeskich, co polskich – mówi proboszcz parafii katolickiej w Jabłonkowie ks. Janusz Kiwak. – Na przykład w niedzielę są cztery msze: dwie polskie i dwie czeskie.

Duchowny, pochodzący zresztą z Polski, policzył, że większy odsetek wiernych jest wśród jabłonkowieńców narodowości polskiej. Widoczne jest to na lekcjach religii. Z małych polskich podgórszych szkół czasem nawet wszystkie

dzieci uczęszczają na religię. – Polacy bardziej aktywnie włączają się w życie parafii – dodaje duszpasterz. – Częściej angażują się w chór, w scholę, są widoczni, kiedy trzeba coś zrobić w kościele.

Kościoły miały w historii i nadal mają zasługi w utrzymaniu tożsamości narodowej Polaków na terenie dzisiejszego Zaolzia. Tę rolę spełniały w wieku XIX, w okresie międzywojnia – po podziale Śląska Cieszyńskiego, i po II wojnie światowej, w okresie rządów komunistycznych. – Kościół lub raczej – w przypadku Śląska Cieszyńskiego – wiara była jedną z naczelnnych wartości budujących więzi międzyludzkie. Należy do tych czynników tradycyjnych, takich jak historia, kultura, język, które decydowały o tworzeniu się narodów i utrzymywaniu ich tożsamości – wyjaśnia prezes Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, historyk Józef Szymczek.

Pierwszymi propagatorami polskiej myśli narodowej na Śląsku Cieszyńskim byli ewangelicy. Katolicką alter-

natywą narodową był powstały w 1883 roku Śląski Związek Katolicki. Dzięki temu, że myśli narodowe propagowały zarówno organizacje ewangeliczne, jak i katolickie, polski program narodowy mógł się stać atrakcyjny dla wszystkich warstw społecznych i ludności różnych wyznań. Po podziale Śląska Cieszyńskiego Kościół odgrywał szczególną rolę w procesie hamowania asymilacji ludności polskiej żyjącej na terenach Czechosłowacji. Wiara wśród Polaków zajmowała jedno z pierwszych miejsc w skali wartości moralnych. Podczas spisu ludności w 1930 roku tylko 1 procent Polaków żyjących na ziemiach czeskich (czyli na terytorium obecnej Republiki Czeskiej) określał się mianem bezwyznaniowców. W społeczeństwie czeskim odsetek ten wynosił aż 8 procent.

Obecnie różnica jest jeszcze bardziej widoczna. Według spisu ludności z 1991 roku tylko 11 procent Polaków mieszkających na Zaolziu nie utożsamiało się z żadnym z wyznań, tymczasem wśród ludności czeskiej

odsetek ten wynosił aż 70 procent. Absolutna większość Polaków była więc w przeszłości (i jest do dziś) chrześcijanami i aktywnie uczestniczyła w życiu swych Kościołów. Kościół, zarówno katolicki, jak i ewangelicki, pozwalał Polakom rozwijać nie tylko potrzeby religijne, lecz również narodowe. Kościół katolicki przez swój uniwersalizm nie sprzyjał co prawda bezpośrednio rozwijaniu myśli narodowej w swych wewnętrznych strukturach, lecz nie sprzeciwiał się organizowaniu wiernych w organizacjach narodowo-religijnych. Czołowe miejsce w okresie międzywojnia zajmował Związek Śląskich Katolików. Wspierał on Związek Młodzieży Katolickiej, Robotników Chrześcijańskich i czytelnie katolickie.

– Wyznanie ewangeliczne o wiele mocniej było związane z myślą narodową – mówi Szymczek. Po podziale Śląska Cieszyńskiego powstał Augsburski Kościół Ewangelicki na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji. Kościół ten był instytucją polską, choć

zrzeszał również osoby innych narodowości. Księża byli wyłącznie Polakami. Kościół bezpośrednio inicjował powstanie różnych organizacji ewangelickich, takich jak Ewangelickie Stowarzyszenie Niewiast czy Towarzystwo Ewangelickiej Oświaty Ludowej.

Dziś Kościół ten działa pod nazwą Śląski Kościół Ewangelicki Augsburskiego Wyznania. Jego siedziba znajduje się w Czeskim Cieszynie, obok znanego kościoła Na Niwach. Dziś jego członkami są nie tylko Polacy, lecz też wielu Czechów. – Sytuacja w poszczególnych zborach się różni. Typowo polskie są parafie w Czeskim Cieszynie (Polacy stanowią 90 procent), Błędowicach Dolnych, Bystrzycy, Gródku, Trzyńcu, wielu Polaków jest w Nawsiu – opowiada ks. Bogusław Kokotek, pastor zboru w Czeskim Cieszynie, znany wśród zaolziańskiego społeczeństwa jako patriota i społecznik.

–Danuta Chłup

Autorka jest dziennikarką „Głosu Ludu” – gazety Polaków w Republice Czeskiej

«Zaolziańscy Polacy co roku w lipcu wyruszają na pielgrzymkę Zaolzie – Jasna Góra organizowaną przez Jadwigę i Franciszka Franków z parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie. W tym roku odbyła się już po raz 19

«Ks. Bogusław Kokotek jest pastorem zboru ewangelickiego Na Niwach i znanym patriotą

Gra o Zaolzie czy gra Zaolziem?

Terminu Zaolzie używać zaczęto po podziale Śląska Cieszyńskiego dla oznaczenia tej jego części, która będąc zamieszkała przez polską większość, w 1920 r. włączona została w granice Czechosłowacji. Wbrew utartym opiniom Zaolzie nie jest więc tożsame z całym obszarem czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, a tylko z jej wschodnimi rejonami stanowiącymi niegdyś przedmiot polsko-czeskiej rywalizacji

Otwarty spór o przynależność tego terytorium rozpoczął się tuż po upadku Austro-Węgier i dokonany na przełomie października

i listopada 1918 r. przewrocie politycznym na Śląsku Cieszyńskim. W rezultacie przeprowadzonych wówczas zmian większość terytorium dawnego Księstwa Cieszyńskiego znalazła się pod kontrolą reprezentującej społeczność polską Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, która 5 listopada 1918 r. podpisała ze swoim czeskim odpowiednikiem, Zemským národním výborem pro Slezsko, umowę o tymczasowym rozgraniczeniu stref wpływów. Wytoczona na tej podstawie polsko-czeska linia demarkacyjna, w przybliżeniu pokrywająca się z rozdziałającą Śląsk Cieszyński granicą etnograficzną i pozostawiająca pod władzą Rady Narodowej 77,3 proc. jego obszaru, zamieszkiwanego przez ludność w 73 proc. polskojęzyczną, w 22 proc. niemieckojęzyczną i zaledwie i w 5 proc. czeskojęzyczną, spełniała większość postulatów terytorialnych strony polskiej, której celem stało się w tych warunkach utrwalenie osiągniętego status quo, a w dalszej perspektywie – korekta granicy i uzyskanie kilku gmin znajdujących się pod kontrolą ZNV, a zamieszkanych przez Polaków.

Zupełnie przeciwstawne dążenia prezentowały władze praskie, które uznając ustalenia terytorialne wynegocjowane przez lokalnych działaczy za całkowicie sprzeczne z interesami Czechosłowacji, niemal natychmiast po zawarciu umowy przystąpiły do działań zmierzających do jej unieważnienia i przejęcia kontroli nad całym obszarem Śląska Cieszyńskiego. Nie mogąc tego uczynić na drodze dyplomatycznej, ostatecznie zdecydowały o użyciu siły zbrojnej.

Atak wojsk czechosłowackich na polski obszar Śląska Cieszyńskiego, przeprowadzony w sytuacji, gdy ochotniczy Pułk Ziemi Cieszyńskiej od kilku tygodni bił się na froncie ukraińskim, a Cieszyn pozbawiony był realnej obrony, zakończył się dla Pragi sukcesem. Zasadniczą część interesującego ją terytorium znalazła się pod okupacją wojsk czeskich, a cały spór trafił pod obrady rozpoczynającej się właśnie konferencji pokojowej. Rozpoczął się okres dyplomatycznych przetargów, którym na Śląsku Cieszyńskim, poddanym okupacji wojsk czeskich, towarzyszyły prześladowania ludności polskiej oraz sprowokowane w ich rezultacie strajki, potężne, odbijające się echem w europejskich stolicach demonstracje czy wreszcie działania odwetowe podejmowane wobec aktywistów czeskich.

Zjawiska te przybrały na sile zwłaszcza wiosną 1920 r., w trakcie przygotowań do ogłoszonego na tym terenie plebiscytu. Kilka miesięcy później na wschodzie załamała się ofensywa wojsk polskich, radykalnie zmieniając międzynarodowe położenie Polski i rzutując także na przebieg konfliktu cieszyńskiego. 10 lipca 1920 r. Warszawa i Praga postanowiły odstąpić od

• Polski Cieszyn ok. 1920 r. Starówka. Granica znalazła się kilkaset metrów dalej. Reprodukacja kartki pocztowej

plebiscytu oraz zrezygnować z dyskutowanego od końca maja projektu rozwiązania sporu na drodze arbitrażu i zgodziły się poddać kwestię cieszyńską pod ostateczne rozstrzygnięcie mocarstw koalicyjnych. Była to cena za przyobiecaną pomoc dla wojsk polskich odpierających kontrofensywę Armii Czerwonej.

Władze czechosłowackie świadomie wykorzystały trudną sytuację militarną Polski w celu wzmocnienia nacisku, jaki wywierano na nią w kwestii cieszyńskiej. Praga milcząco aprobowała bowiem blokowanie przez czechosłowackich kolejarzy transportów amunicji i broni płynących przez terytorium CSR do Polski. 28 lipca 1920 r. obradująca w Paryżu Rada Ambasadorów Mocarstw Koalicyjnych ogłosiła formalnie swój werdykt w sprawie Śląska Cieszyńskiego. Na jego mocy Polsce przypadł powiat bielski oraz część powiatów cieszyńskiego i fryszackiego (1002 km kw.; 139 630 mieszkańców, w tym 61,1 proc. ludności polskojęzycznej, 1,4 proc. czeskojęzycznej i 31,1 proc. niemieckojęzycznej), a Czechosłowacji

– powiat frydecki oraz większość powiatów cieszyńskiego i fryszackiego (1280 km kw.; 295 1919 mieszkańców, w tym 48,6 proc. ludności polskojęzycznej, 39,9 proc. czeskojęzycznej i 11,3 proc. niemieckojęzycznej). Jak stwierdził czeski historyk Jaroslav Valenta, podział Śląska Cieszyńskiego dokonany został przez Radę Ambasadorów na podstawie projektu dostarczonego jej przez Eduarda Beneša.

W przeciwieństwie do Pragi, która kierując się względami ekonomicznymi i geopolitycznymi oraz odwołując się do tzw. praw historycznych, polityce zmierzającej do opanowania Śląska Cieszyńskiego nadała priorytetowe znaczenie, Warszawa nie przejawiała większego zainteresowania owym – nieco z jej perspektywy egzotycznym – skrawkiem ziemi. Skala i rodzaj jej zaangażowania w konflikt cieszyński, determinowane niekorzystnym położeniem międzynarodowym Polski i w istocie stanowiące funkcję jej polityki realizowanej względem bolszewickiej Rosji i mocarstw zachodnich, doprowadziły też

ostatecznie do zaprzepaszczenia sukcesów, jakie jesienią 1918 r. cieszyńscy Polacy zdolni osiągnąć samodzielnie, najpierw obalając austriackie rządy, a później na własną rękę układając się z Czechami.

Z tej perspektywy wydarzenia, jakie rozegrały się na Śląsku Cieszyńskim 20 lat później, czyli rządowe ultimatum postawione Czechosłowacji 30 września 1938 r., a następnie – po jego przyjęciu – triumfalne wkroczenie wojsk polskich na Zaolzie, traktowane bywać jako próba naprawienia grzechu zaniechania, którego Warszawa dopuściła się względem Śląska Cieszyńskiego w latach 1919 – 1920, a zarazem – zaśluszczenia za krzywdę wyrządzoną cieszyńskim Polakom, którzy wbrew własnej woli ocknęli się wówczas w granicach Czechosłowacji. Taki sposób opisywania wydarzeń zaolziańskich jesieni 1938 r. dominował w formułowanych ówczesnie ocenach, zwłaszcza na Śląsku Cieszyńskim, którego mieszkańcy, entuzjastycznie witający polskich żołnierzy, w akcie rewindykacji Zaolzia widzieć chcieli dopełnienie się dziejowej sprawiedliwości, a zarazem spóźnione zwycięstwo w podjętej przed 20 laty walce „o powrót do macierzy”.

Z punktu widzenia władz warszawskich rzecz wyglądała jednak zupełnie inaczej. W ich optyce ultimatum przedłożone rządowi czechosłowackiemu w czasie, gdy ten przyjmował monachijski dyktando, stanowiło nie tyle okazję do rewanzu za rok 1920, ile raczej próbę powstrzymania groźby ubezwłasnowolnienia Polski przez kolaborującą z III Rzeszą mocarstwa zachodnie i uczynienia z niej jeszcze jednej ofiary niemieckiego rewizjonizmu. Nie na darmo wszak konkluzje konferencji w Monachium obejmowały zapowiedź, że w przypadku niemożności uregulowania sprawy położenia polskiej i węgierskiej mniejszości narodowych w Czechosłowacji na drodze rokowań bilateralnych mocarstwa gotowe są zająć się także tą kwestią.

Bardziej jeszcze prawdopodobne wydawało się niebezpieczeństwo, że wraz z innymi obszarami państwa czechosłowackiego również Zaolzie znajdzie się we władaniu III Rzeszy, a wówczas mieszkający na jego terenie Polacy staną się zakładnikami w prowadzonej przez Hitlera polityce nacisków na Polskę. Patrząc w takim kontekście na postępowanie rządu polskiego, uznać przyjdzie, że Śląsk Cieszyński sam w sobie nie przedstawiał dla Warszawy większej wartości, a jego znaczenie sprowadzało się do roli karty przetargowej, używanej w grze o znacznie większą stawkę. Było tak zarówno w 1920 r., gdy kartę tę oddawano w zamian za nadzieję pomocy ze strony mocarstw zachodnich, jak i w 1938 r., gdy Polska zdołała się na chwilę odegrać, utwierdzając się zarazem w przekonaniu, że jest w stanie wpłynąć na bieg wydarzeń w tej części Europy. Zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku okazać się miało, że rzeczywistą stawką gry są nic niewarte iluzje.

Trzeci i ostatni zarazem etap sporu o Zaolzie rozegrał się tuż po zakończeniu II wojny światowej i również o jego wyniku zdecydował międzynarodowy układ sił. Polacy, którzy natychmiast po wycofaniu się w maju 1945 r. wojska niemieckiego przejęli władzę w większości zaolziańskich gmin i przystąpili do organizowania administracji w granicach z 1939 r., zostali rychło spacyfikowani przez korzystających ze wsparcia Armii Czerwonej czeskich urzędników i żandarmerię. Na Zaolziu rozpoczęły się wymierzone w ludność polską aresztowania i szykany.

Spór rozgorzał na nowo, w czerwcu 1945 r. pociągając za sobą nawet groźbę wybuchu konfliktu zbrojnego. Ostatecznie wiosną 1947 r. Józef Stalin, który dotąd uchylał się od zajęcia jednoznacznego stanowiska w sprawie cieszyńskiej, widząc w niej jeszcze jeden instrument manipulowania rządami w Pradze i Warszawie, wymusił na swoich satelitach zawieszenie sporów i skłonił oba państwa do podpisania układu o „przyjaźni i wzajemnej pomocy”. Formalnie kwestia przynależności państwowej Zaolzia uregulowana została jednak dopiero po upływie kolejnych 11 lat, na podstawie zawartej 3 czerwca 1958 r. umowy o ostatecznym wytyczeniu granicy państwowej pomiędzy Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną.

Od tego momentu kwestia zaolziańska zdaje się stanowiąc dla Polski wyłącznie kłopot, a jej przypominanie impuls do nieustannych wyrzutów sumienia. Że w ciągu ostatnich 50 lat mija się pod tym względem nie zmieniło, dobitnie pokazały obchody 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej i reakcje, jakie swoim prowokacyjnym nawiązaniem do sprawy Zaolzia wywołał Władimir Putin. Znacznie mniej skrupułów współcześni Polacy żywić zdają się w stosunku do swoich zaolziańskich rodaków, którzy – nie wiedzieć czemu – mimo tylu już udzielonych im nauczek ciągle nie chcą wyrzec się polskości...

—Krzysztof Szelong

Autor jest dyrektorem Książnicy Cieszyńskiej

• Zaolzie 1938 r. Po zajęciu Karwiny przez Polskę przemawia gen. Bortnowski

✦ Krzyż Cezarego Hallera

✦ Stonawa, pomnik pomordowanych w dniu 26 stycznia 1919 r.

Trzy miesiące sa

Trzy miesiące – tyle czasu istniała Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego w 1918 i 1919 roku przygotowywał potęg

✦ Rada Narodowa dla Księstwa Cieszyńskiego

✦ Włec we Fryszacie za przyłączeniem do Polski

✦ Włec w Cieszynie za przyłączeniem do Polski 27 października 1918 r.

Wystawę „Trzy miesiące samostanowienia” przygotował ośrodek dokumentacji Kongresu Polaków w Republice Czeskiej i będzie można ją obejrzeć w Warszawie w Domu Stowarzyszenia Wspólnota Polska na Krakowskim Przedmieściu.

Ekspozycja ukazuje genezę polsko-czeskiego sporu o ziemię Księstwa Cieszyńskiego. Ziemia ta weszła w XIX wieku, podobnie jak cały Śląsk, w skład Czech. Jednak gdy pod koniec XIX wie-

ku doszło do odrodzenia narodowego grup etnicznych zamieszkujących Austro-Węgry, okazało się, że Polacy, którzy przebywali na tych ziemiach, przeszli udany proces odrodzenia narodowego.

Polacy w Cieszynie, Karwinie czy Jablonkowie szybko dogonili pod względem świadomości narodowej swoich rodaków z Galicji czy Poznańskiego. Ta samoorganizacja wymuszała na Austriakach liczne ustępstwa.

W 1907 roku pragmatyczna administracja austriacka zalegalizowała zarówno język polski, jak i czeski – oprócz wcześniej obowiązującej niemieczyny –

jako języki urzędowe na terenie Księstwa Cieszyńskiego. Polską przewagę etniczną potwierdził spis powszechny z 1910 roku, według którego teren ten zamieszkiwało 55 proc. Polaków (ok. 234 tys.), 27 proc. Czechów (ok. 116 tys.) i 18 proc. Niemców (ok. 77 tys.).

Wytworzyła się potencjalnie konfliktogenna sytuacja – teren Śląska Cieszyńskiego formalnie należał do Królestwa Czech wchodzącego w skład imperium Franciszka Józefa, ale działały tu polskie partie, polskie związki zawodowe, stowarzyszenia szkolne, a nawet takie polskie organizacje paramilitarne jak Strze-

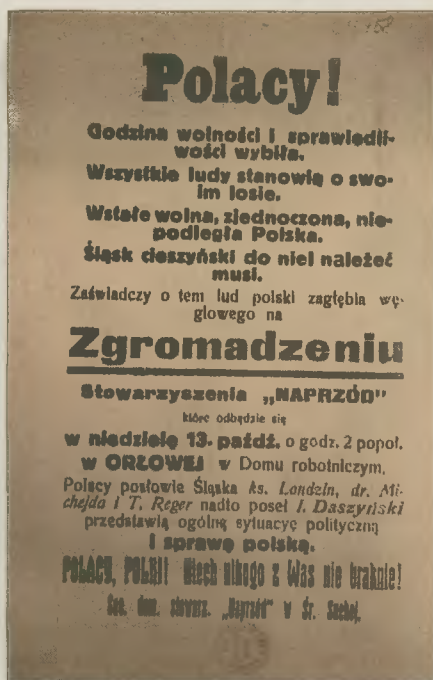
lec. Do końca I wojny konflikt nie objawiał się w zbyt ostrej formie, gdyż formuła Królestwa Czech w ramach imperium Habsburgów traktowana była raczej w kategorii podziału historyczno-administracyjnego. Aparat urzędniczy i tak był zdominowany przez Niemców i mocno kontrolowany przez Wiedeń, więc spór, czy ziemia ta powinna należeć do wolnej Polski czy niepodległych Czech, wydawał się przez długie lata dylematem czysto teoretycznym. Czescy narodowcy uznawali za oczywiste, że decyzja księcia Kazimierza z 1327 roku przyłączyła ziemię cieszyńską raz na zawsze. Polacy

wskazywali, że decydować musi prawo narodów do samostanowienia. To samo, na które powoływali się ci czescy niepodległościowcy, marząc o wyrwaniu z austro-węgierskiego „więzienia narodów”. Zwolennicy przyjaźni między oboma narodami ucinali dyskusję, głosząc, że dwa bratnie słowiańskie narody na pewno znajdą jakiś kompromis dotyczący stosunkowo niewielkiego obszaru.

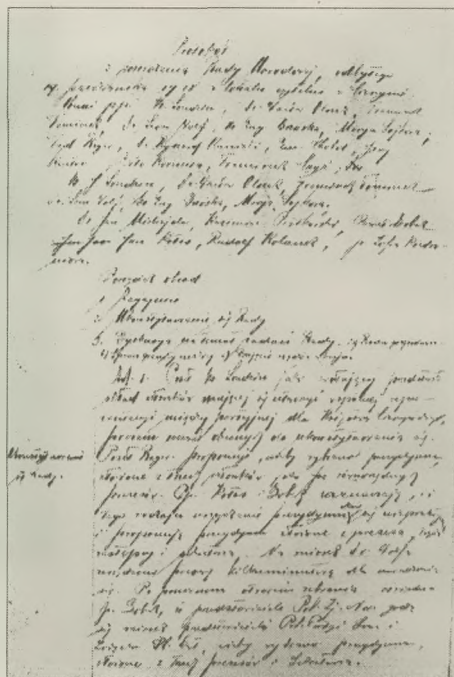
W końcu imperium Habsburgów upadło. I wtedy okazało się, że czym innym są dywagacje o pokojowym modus vivendi w świecie wszechwładnych Habsburgów, a czym innym realna poli-

mostanowienia

Cieszyńskiego, organ władzy Polaków, który na przetomie czenie ziemi cieszyńskiej z Polską

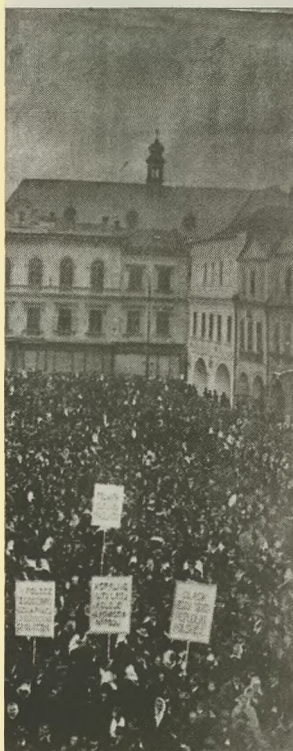
♦Odezwa Naprzodu w Suchej Średniej 13 X 1918. r.

♦Protokół z pierwszego posiedzenia Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego 19 X 1918 r.

♦Członkowie Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego

♦Włec w Skoczowie za przyłączeniem do Polski

■ 22 października 2009 roku (czwartek)

o godz. 17.00 w Domu Polonii

przy ul. Krakowskie Przedmieście 64 w Warszawie odbędzie się uroczyste otwarcie wystawy „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919 r”.

Wystawa przygotowana przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w Republice Czeskiej przy współpracy Książnicy Cieszyńskiej nawiązuje do ekspozycji prezentowanej w 1998 roku w Książnicy Cieszyńskiej, której autorami byli Krzysztof Szelong, Anna Rusnok i Stefan Król. Pierwotna wystawa została poszerzona o kilkadziesiąt zdjęć i dokumentów z tego okresu. Autorem nowego scenariusza jest Marian Steffek z Ośrodka Dokumentacyjnego, zaś układ graficzny opracował Marian Siedlaczek. Materiały z wystawy pochodzą ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej; Archiwum Państwowego w Katowicach, oddział w Cieszynie; Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie; Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków w RC i Władysława Owczarzewo.

Wystawa została dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) za pośrednictwem euroregionu Śląsk Cieszyński – Tęśińskie Śląsko „Inwestujemy w waszą przyszłość”. Warszawska prezentacja wystawy została sfinansowana ze środków przekazanych przez Kancelarię Senatu RP.

Zdjęcia z wystawy „Trzy miesiące samostanowienia”

—Piotr Semka

yka faktów dokonanych, gdy nagle władza znalazła się na ulicy. A dokładnie na polsko-czeskiej ulicy.

5 listopada czeski Zemsky Narodni wybor pro Slezsko i Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego (RNKC) zawarły ugodę.

Obie strony zgodziły się na tymczasowy rozejm i rozgraniczenie stref wpływów Oddawał on RNKC tereny, na których Polacy stanowili większość, czyli mniej więcej trzy czwarte terenu księstwa. Członkowie rady uznawali za coś oczywistego zasadę samostanowienia według kryterium narodowościowego i

wierzyli, że jest to naturalny punkt wyjścia do ostatecznego porozumienia Warszawy i Pragi.

Tymczasem czeski lider Tomasz Masaryk patrzył na tę kwestię zupełnie inaczej.

Prymatem jego polityki była nienaruszalność granic krajów Korony Świętego Wacława, a więc i całego Księstwa Cieszyńskiego w granicach Czechosłowacji. Dodatkowo Masaryk potrzebował ziem za Olzą z racji złóż węgla – bezcennego surowca w powojennym głodzie i chłódzie. Za wszelką cenę postanowiono odbić z rąk polskich kopalnie węgla w Ostrawie, Boguminie i Karwinie. Na do-

datek przez czeski Cieszyn przebiegała jedyna linia kolejowa z Pragi na Słowację, o którą Czesi zmagali się z Węgrami rządzącymi tymi ziemiami do 1918 roku. Tylko kolej dałaby się przerzucić wojska czeskie na słowacką stronę w razie ataku z Budapesztu.

Czesi, mimo umowy, gromadzili wojska do kontrataku.

Polscy żołnierze strzegący linii demarkacyjnej ostrzegali, że czeskie oddziały szykują się do militarnego odbicia spornych terenów.

Ale Warszawa miała poważniejsze problemy z walkami o Poznańskie i

Lwowszczyznę. Z Cieszyna wyruszył wtedy nawet specjalny oddział ochotniczy na odsiecz galicyjskiej stolicy.

23 stycznia 1919 dochodzi do przekroczenia linii demarkacyjnej przez pierwsze oddziały czeskie. Polacy cofają się. Rada Narodowa z Cieszyna udaje się do Krakowa. W Stonawie dochodzi do mordu na bezbronnym polskim jeńcu. General Franciszek Latinik zatrzymuje czeską ofensywę dopiero pod Skoczowem. Walki zostają wstrzymane wskutek interwencji ententy. W lutym 1919 roku wielkie mocarstwa wyznaczą linię demarkacyjną wzdłuż Olzy. Pola-

cy liczą na referendum na spornych terenach, ale pozostaje to tylko postulatem. Konferencja dyplomatyczna w Spa 28 lipca 1920 roku wytycza ostateczny podział Księstwa Cieszyńskiego między Polskę i Czechosłowację wzdłuż rzeki Olzy. RNKC zakończyła swą działalność, oddając władzę administracji RP.

Za czeskim kordonem za Olzą pozostaje ok. 120 tysięcy Polaków. Tak powstaje termin „Zaolzie”.

Stowarzyszenie Wspólnota Polska

Stowarzyszenie Wspólnota Polska jest organizacją pożytku publicznego, działającą pod patronatem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, powołaną w 1990 r. z inicjatywy prof. A. Stelmachowskiego. Celem Stowarzyszenia jest umacnianie więzi Polonii i Polaków zamieszkających za granicą z ojczyzną, polskim językiem i kulturą oraz niesienie pomocy w zaspokajaniu różnorodnych potrzeb blisko 20 milionów rodaków rozsiadanych po świecie. Nasze priorytetowe cele to:

- wspieranie polskiej oświaty i kultury
- umacnianie polskiej tożsamości narodowej
- obrona praw narodowych
- troska o polskie dziedzictwo narodowe na Kresach

Stowarzyszenie Wspólnota Polska współpracuje z polonijnymi organizacjami z całego świata. Dzięki dotacjom Senatu RP buduje szkoły i domy polskie na Litwie, Białorusi, Łotwie, Ukrainie, Zaolziu, Bukowinie rumuńskiej, w Mołdawii, Rosji, Argentynie i Brazylii – wszędzie tam, gdzie skupiska Polaków wymagają wsparcia. W trakcie corocznej akcji letniej Wspólnota Polska zapewnia wypoczynek w Polsce kilku tysiącom polskich dzieci i młodzieży. Angażujemy się również intensywnie w repatriację Polaków z Kazachstanu i działania na rzecz upowszechniania Karty Polaka. Popularyzujemy i dokumentujemy polskie ślady w świecie, szczególnie polskie dziedzictwo na Kresach. Od maja 2008 r. prezesem Stowarzyszenia jest Maciej Płażyński.

Nasz adres:
Stowarzyszenie Wspólnota Polska
00-322 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 64
telefon centrali:
(+48 22) 556 90 00
fax: (+48 22) 556 90 43
e-mail: swp@swp.org.pl
http://www.swp.org.pl

Czeskie dzieci powinny poznać polskie dziedzictwo Zaolzia

ROZMOWA | Jerzy Kronhold, konsul generalny RP w Ostrawie

Jak ocenia pan sytuację Polaków na Zaolziu?

JERZY KRONHOLD: – Jest to najlepiej zorganizowana mniejszość narodowa w Czechach i jedna z najlepiej zorganizowanych polskich mniejszości w świecie. Na stosunkowo małym obszarze Polacy dysponują licznymi organizacjami, instytucjami edukacyjnymi i kulturalnymi, w tym wieloma chórami – to tutejsza tradycja. Mimo tak znaczącego potencjału Polaków na Zaolziu ubywa i to jest główny problem.

Ale nasi rodacy skarżą się, że nie są odpowiednio traktowani przez Czechów.

Trzeba odnotować postęp, Republika Czeska od kilku lat wciela w życie standardy europejskie dotyczące ochrony praw mniejszości, na przykład w kwestii oznakowania miejscowości. Polskie szkolnictwo korzysta z różnych przywilejów, chociażby takiego, że polskie klasy mogą być mniej liczne niż czeskie. Z drugiej strony większość czeska na Zaolziu nie rozumie położenia mniejszości polskiej, nie przejawia dostatecznej wrażliwości i otwartości na przyjęcie bogactwa, jakim jest miejscowa etnicznie kultura polska. W szkołach czeskich nikt nie uczy, skąd w tym regionie Polacy się wzięli. Tymczasem czeskie dzieci i młodzież powinny się uczyć szacunku do polskiego dziedzictwa. Wystarczy pójść na cmentarze w Ligotce Kameralnej, Gnojniku, Bystrzycy, Nawsiu, Stonawie – tam spotkać możemy polskie nagrobki z początków XIX wieku. Wystarczy zajrzeć do starych kościołów luteraniskich i przeczytać umieszczone w nich inskrypcje – cytaty z Pisma Świę-

tego, pochodzące z Biblii Brzeskiej czy Królewieckiej. Polacy, zwłaszcza elity, czują się pokrzywdzeni, że ich wielki dorobek traktowany jest jak „ciało obce”.

Czeska większość nie zauważa też pochodzących stąd wielkich Polaków. Na Zaolziu nie ma na przykład ani jednego pomnika pisarza Gustawa Morcinka, piewcy pracy górniczej, urodzonego w Karwinie.

Czy w tej sprawie nie powinna interweniować Warszawa?

Wymiar edukacyjny, uwzględnienie historii polskiego etnikum w historii regionu morawsko-śląskiego zwłaszcza w czeskich podręcznikach, powinien z pewnością być tematem do rozmów.

Dlaczego na Zaolziu zmniejsza się liczba ludności polskiej?

Niestety, polskość, polski patriotyzm są silnie związane z generacjami odchodzącymi. Identyfikację z Polską odczuwają 50-, 60-, 80-latkowie. I to pomimo że znaczną część swego życia spędzili w totalitaryzmie. Młodszy pokolenie dokonują innego wyboru.

Czyby Polska nie była dla nich wystarczająco atrakcyjna?

Dla młodych ludzi odniesieniem jest nie tylko Polska, a cała Europa. Na szczęście są i tacy, którzy polskość podkreślają. Na przykład młodziutki piosenkarka Ewa Farna, z Wędrzyni na Zaolziu, nagrodzona ostatnio na Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu.

Jak to możliwe, że czeski szef Euroregionu Śląsk Cieszyński nie zgadza się na to, by zrzeszająca przecież obywateli czeskich polska organizacja była part-

nerem w polsko-czeskich projektach i domaga się udziału „partnera etnicznie czeskiego”?

Taka postawa jest oczywiście niewłaściwa, ale myślę, że to pogląd kuriozalny, odosobniony i niepoprawny politycznie, wypowiedziany przez osobę, która nie rozumie, że nawet jeśli jakaś organizacja skupia Polaków, będących obywatelami czeskimi, to przecież pozostaje ona podmiotem czeskim.

Naszym rodakom zza Olzy pomaga Stowarzyszenie Wspólnota Polska i inne organizacje zajmujące się wspieraniem Polaków za granicą. Czy widzą zainteresowanie zaolziańskimi Polakami na sąsiadującym z nim polskim Śląsku?

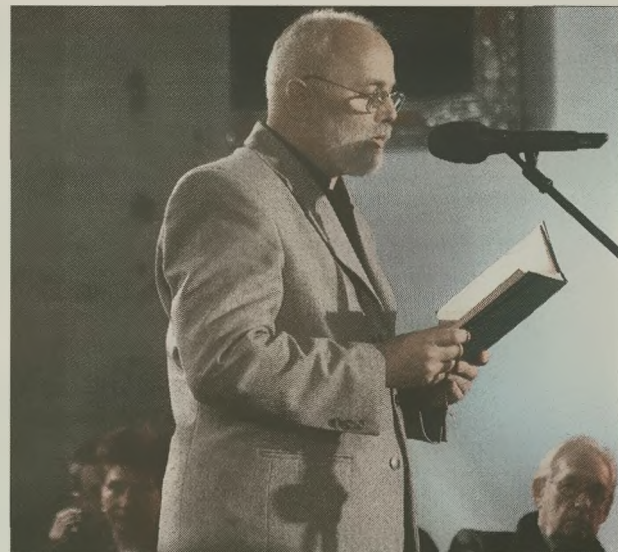
Polskie samorządy nadgraniczne – Wisła, Ustroń, Skoczów, Cieszyn, Jastrzębie-Zdrój, Wodzisław – funk-

cjonują w ramach euroregionów, ale nie mają koncepcji współpracy z organizacjami polskimi i wspierania polskość na Zaolziu. A Polakom brakuje możliwości szerszego udziału w kulturze polskiej, brakuje kontaktu z kulturą wysoką, teatrem. Telewizja nie wystarczy. Przydałby się jakiś program regionalny, śląski, może przyjęty przez sejmik wojewódzki.

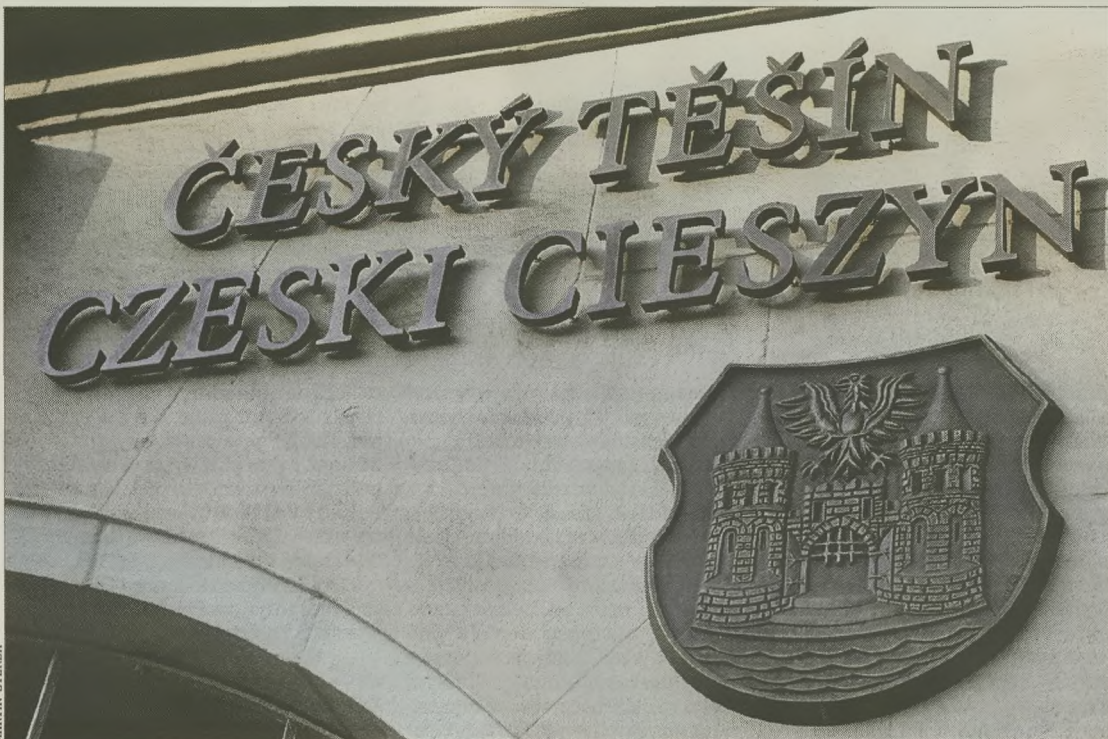
Samorządy mogłyby np. pomóc w realizacji inicjatywy naszego konsulatu. 2010 będzie Rokiem Języka Polskiego na Zaolziu. Ściągamy tu wielu specjalistów od polskiego, będzie dyktando polskie dla Zaolzia, będą sesje naukowe. Język polski sięgał kiedyś po rzekę Ostrawicę i warto to przypomnieć.

—rozmawiali

w Ostrawie Piotr Semka i Piotr Kościński

JACEK BEDNARCZYK

MARTIN ŠTEJBA

Polskie

1♦ „masarykowych”. Dlaczego? Bo dzięki temu łatwiej będzie im funkcjonować wśród Czechów, łatwiej będzie trafić na dobrą czeską uczelnię. A ci, którzy są „Czechami w pierwszym pokoleniu”, zachowują się szczególnie wrogo wobec Polaków i Polski. – Cały czas muszą udowadniać, że są dobrymi Czechami – podkreśla Tadeusz Wantuła, wiceprezes Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Takich ludzi miejscowi Polacy nazywają „szkopyrtokami” (od „szkopyrtnać się” – wywrócić się). – Władze czekają i liczą na to, że podczas następnego spisu powszechnego w Gnojniku będzie nas poniżej 10 procent. A wtedy polskich tablic nie będzie trzeba wywieszać – mówi Polak z Gnojnika.

Większość na cmentarzach

Polacy są tu dziś malejącą mniejszością. Dawniej byli większością, ale ta większość jest dziś dostrzegalna jedynie na cmentarzach. Na każdej zaolziańskiej

nekropolii, czy to luteraniskiej, czy katolickiej, na starych grobach dominują polskie napisy, niektóre pisanym pięknym, wrzuszającym, archaicznym już językiem. Iniestety – nierzadko jest tak, że na mogile dziadka czy ojca imię i nazwisko pisane jest po polsku, a wnuka czy córki już po czesku.

Podobnie jest w Stonawie, gdzie znajduje się grób szczególny, o którym pamiętają wszyscy tutejsi Polacy. Gdy zejść po zboczach wzgórza, na samym końcu cmentarza znaleźć można nagrobek i pomnik. Tu pochowanych zostało 20 polskich żołnierzy, obrońców Zaolzia przed czeską napaścią w 1919 roku. Czesi zaatakowali w najgorszym możliwym momencie – podczas wojny polsko-bolszewickiej. Wzięli ich do niewoli, a następnie zakuli bagnietami. I dziś całkowicie o tym zapomnieli.

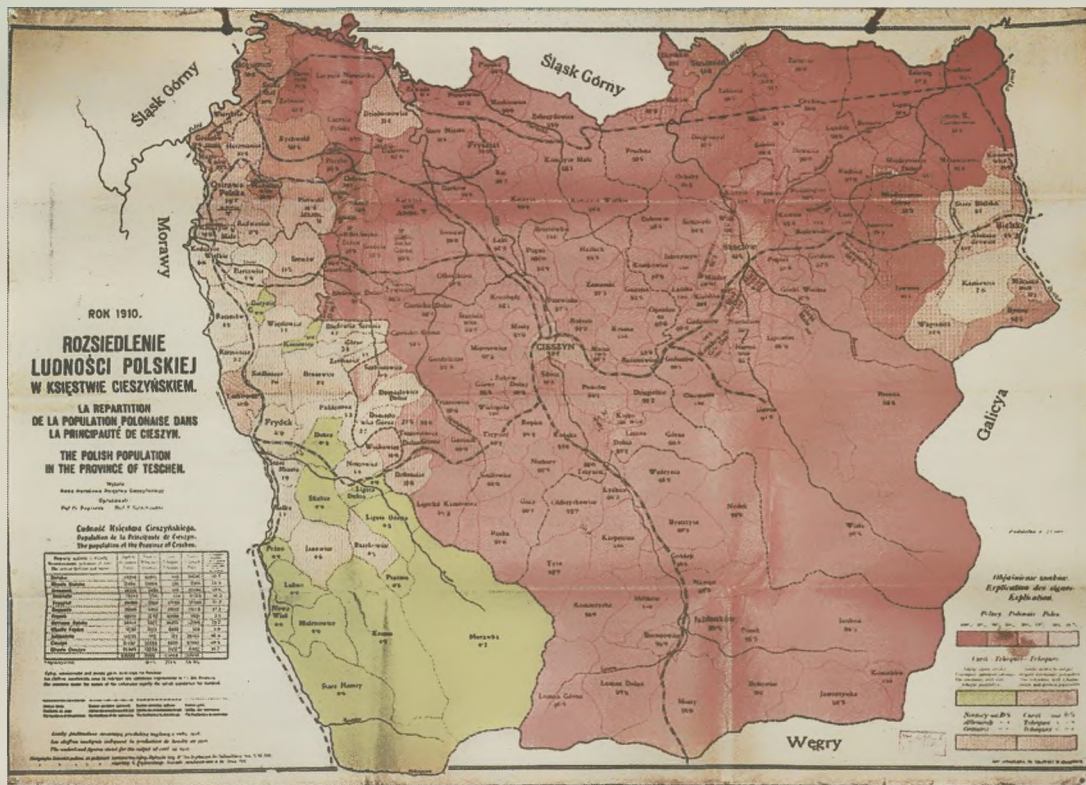
A jak mają pamiętać? Przecież znaczna część z nich to „kuferkorze” – słyszę „Kuferkorz” czy „rukzakorz” to Czech przyjezdny, który osiedlił się na

Języki Zaolzia

Zaczynamy od krótkiej przechadзки po historii języków na Śląsku Cieszyńskim, którego Zaolzie było i jest integralną i ważną częścią, choć rozciąga się na terenie liczącym tylko 800 km kw.

Otóż trzeba zaznaczyć, że zawsze, od początku istnienia Księstwa Cieszyńskiego, tzn. od XIII wieku, funkcjonowały tu zawsze dwa języki. Jeden z nich to język oficjalny, używany w urzędach, administracji, sądach itp., którym była, podobnie jak w całej Europie, łacina, potem niemieczyna, od połowy XV wieku zaś język czeski, honorowany też przez Jagiellonów na Wawelu z racji swego wypolerowania i formalnego znormalizowania (dzięki Husowi i husytom, którzy wprowadzili go do obiegu narodowego). Jego znaczenie maleje po bitwie na Białej Górze (1620 r.), bo wtem zaczyna nad nim górować język niemiecki, a w pewnych kręgach łacina, m.in. w związku z działalnością jezuitów.

Język polski przebijają się do sfery oficjalnej w połowie XIX wieku, czyli w okresie Wiosny Ludów, kiedy w Europie rodzi się nowa świadomość narodowa, dająca o sobie znać w Cieszyńskim znacznie wcześniej. Po roku 1848 urzędowano tu po polsku i niemiecku, pamiętać bowiem należy, że ziemia cieszyńska należała do Monarchii Habsburskiej od roku 1526 do końca I wojny światowej, po której nastąpił jej podział (wtedy to, w r. 1920 powstało Zaolzie), a językiem urzędowym stała się czeszczyzna. Jednak polski miał wtedy o wiele szersze zastosowanie niż dzisiaj. Polskie organizacje, i to na terenie najbardziej zagrożonym narodowo, wokół Karwiny, Orlowej i Bogumina, zwracały się do władz państwowych, nawet w Ostrawie, po polsku. I, o dziwo, nikt nie protestował, że nie rozumie. Dziś jest to nie do pomyślenia, pomimo że Europa szczyci się przyjmowaniem różnych ustaw o ochronie

♦ Kolorem czerwonym oznaczono obszary zamieszkałe przez ludność polską, zielonym – czeską

języków mniejszościowych i etnicznych. Teoria swoją drogą, a praktyka swoją. Rzecz w tym, że skuteczna komunikacja językowa zakłada znajomość danego języka przez nadawcę i odbiorcę. Jeżeli zaś odbiorca nie zna go w ogóle albo słabo, jak może taka komunikacja wyglądać?

Gdyby tak naprawdę myśleć o rzetelnej realizacji prawa do używania języka mniejszościowego, w przypadku Zaolzia polskiego, należałoby go wprowadzić (oczywiście, w odpowiednim zakresie) do tutejszych szkół czeskich, choćby tylko średnich. Tablice z podwójnymi nazwami miejscowymi, uważane za wielki sukces, z często zamazywanymi ekwiwalentami polskimi, mają

tylko wartość informacyjną (tu żyją także Polacy!), wartości narodowo-twórczej czy integracyjno-narodowej natomiast trudno się w nich dopatrzeć. A to przecież najważniejsze. Język polski został więc skoszarowany, sprowadzony do polskiego szkolnictwa i polskich organizacji. Indziej go nie uświadczysz.

Inna sprawa, że nikt nie próbuje wydestakować się z tego ogródka. Z urzędami Polacy korespondują po czesku, być może w tym przekonaniu, że przyspieszy to i ułatwi załatwienie sprawy. Przez to jednak tworzy się językowe getto ograniczające niebezpiecznie wielofunkcyjność języka ojczystego, co odbija się i na kondycji narodowej zaolziańskiej społeczności.

To tyle o językach urzędowych, których, jak widać, było wiele i zmieniały się w zależności od tego, kto nad Olzą panował. Był też jednak język drugi, nieoficjalny, domowy, tutejszy, cechujący autochtonów, rozbrzmiewający od Bogumina po granicę słowacką, i to od początku do dziś. Tym językiem jest gwara cieszyńska, język staropolski, o którym Aleksander Brückner napisał, że to mowa Rejów i Kochanowskich, a wielki cieszyński rodem z Ustronia, socjolog, profesor Jan Szczepański dodał, że to język ocalenia narodowego. Zauważmy bowiem, że Śląsk cały, a zatem i Cieszyński, nie był przy Macierzy od połowy XIV do XX wieku, a Zaolzie do dzisiaj, czyli okrągiło przez siedem stuleci, a mimo to żyjący tu Polacy za-

chowali swoją kulturę, język, szkolnictwo, organizacje.

Dzięki temu lokalnemu językowi pomimo przebywania w obcych organizmach państwowych udało się uchronić ojczyście dziedzictwo kulturowe, co w warunkach europejskich graniczy z cudem. Gwara, poza Podhalem, Śląskiem i Kaszubami, jest pogardzana i wyśmiewana jako synonim zaściankowości, przysłowiowej słomy wystającej z butów. To efekt podziału na panów i chłamów, czego nigdy na Śląsku nie było, a polskie Zaolzie należało w okresie międzywojennym do najbardziej rozśpiewanych i rozczytanych społeczeństw europejskich (w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca). Tyle było tu chórów, zespołów teatralnych i czytelników, czyli tyle było tu słowa ojczyściego, w tym i gwarowego, nosiciela kultury i świadomości narodowej, używanego po dziś dzień i poza własnym środowiskiem również dlatego, że nie manifestuje inności, gdyż wielu tutejszych Czechów stąd pochodzących nią się posługuje, co ułatwia komunikację w tym środowisku. Inną sprawą jest natomiast, jak wygląda ta gwara w przekroju generacyjnym Zaolziaków, jak się zmienia, jak ewoluje. To już jednak zupełnie inny problem.

W każdym razie gwara ta również daje do zrozumienia, a to ogromnie istotne, że zaolziańscy Polacy są tu autochtonami, że znikąd nie przyszli, że tu się z dziada pradziada rodzą, żyli, pracowali i umierali, tworzyli i nadal tworzą dzieła o wielkiej wartości duchowej. Tyle że Polacy z Polski nic o tym nie wiedzą, tudzież się Zaolziem w ogóle nie interesują, co rzutuje w niewielkim stopniu na stan tutejszej polskiej społeczności. A przecież dzieli ich od niej tylko 50 m. Taką szerokość ma bowiem koryto Olzy dzielące Zaolzie od Polski.

—Daniel Kadłubiec

Autor jest etnografem i historykiem literatury, badaczem kultury, folkloru i języka Śląska Cieszyńskiego. Profesor, pracuje w filii cieszyńskiej Uniwersytetu Śląskiego

napisy niemiłe widziane

Zaolziu i nie wie, że tutejsi Polacy nie przyjechali tu zza Olzy, z głębi Polski, a są potomkami rodzin żyjących tu od stuleci. Dla niego walki z 1919 r., w wyniku których ustanowiono granicę na Olzie, były czymś jak najbardziej słusznym.

W 1910 r. na Zaolziu mieszkało 124 tys. Polaków, gdy Czechów 33 tys., a Niemców – 22 tys. W 1991 r. Polaków było załedwie 43 tys., a Czechów 264 tys. Niemców nie ma, są natomiast Słowacy – 27 tys. Jeszcze kilkanaście lat temu istniały gminy, w których odsetek Polaków był 50 proc., a teraz nie ma już ani jednej.

Sprawcy nieznanzi

Akurat w Stonawie polskie napisy – obok czeskich – obecne są wszędzie. I na tabliczce informującej o godzinach otwarcia cmentarza, i na urzędzie gminnym, i na tablicach przy wjeździe i wyjeździe z tej wsi.

I tak jest w kilkunastu innych gminach. Ale w niektórych polskie tablice się nie spodobały.

– W Bystrzycy, Nydku i Gródku zostały zniszczone i do tej pory nie powieszono nowych. W Wędrzynie też, ale już znalazły się nowe. W Gródku i Olbrachcicach polskie napisy zostały zamalowane, ale udało się je odczyścić – wylicza Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. – W Trzycieży, gdzie też je zamalowano, burmistrz zgłosił sprawę na policję, ale nie udało się ustalić, kto jest winny – dodaje.

W pozostałych miejscowościach nikt nawet nie usiłował prosić policji o pomoc.

Ale są i dobre przykłady. Ten najbardziej widoczny – to Czeski Cieszyń. Przechodzący mostem z polskiej strony Olzy witają na ulicach duże tablice z nazwami po czesku i po polsku. Także na urzędzie miejskim są podwójne napisy.

– Ustawa o podwójnym nazewnictwie daje samorządom gminnym możliwość torpedowania inicjatyw zmie-

rzających do pojawienia się polskich nazw. U nas rada i władze gminy nie widziały problemu, nie było więc prób blokowania – mówi Stanisław Foltwarczny, wiceburmistrz Czeskiego Cieszyńska.

Zdaniem Tadeusza Wantuły, który pochodzi z Wędrzyny (ostatnio znanej i w Polsce, stąd pochodzi pop-rockowa piosenkarka Ewa Farna), o sytuacji w znacznej mierze decyduje postawa miejscowych Polaków. – U nas odsetek Polaków jest znaczny, około 29 proc., Czesi muszą się z nami liczyć – podkreśla.

Ale i przy tych wszystkich problemach Zaolzie się zmieniło. Turysta z Polski będzie zdziwiony, widząc tu i ówdzie język polski pojawiający się na tablicach informacyjnych miejscowości, urzędach, szkołach i sklepach. Ale nie powinien być zdziwiony.

– 700 lat Śląsk Cieszyński był całością. Podzielony jest tylko przez 89 lat – słyszę.

—Piotr Kościński

Jerzy Buzek ze Śmiłowic

Śmiłowice – mała wioska na północy Czech. Powierzchnia ledwie 7 kilometrów kwadratowych. Niecałe 600 mieszkańców, z czego – według spisu powszechnego z 2001 roku – 26 procent to Polacy. Właśnie tu 3 lipca 1940 roku urodził się Jerzy Buzek, szef Parlamentu Europejskiego

MAGDALENA JODŁOWSKA

W Śmiłowicach Buzek spędził zaledwie kilka pierwszych lat życia, bo tuż po wojnie jego rodzina przeniosła się do Chorzowa. Rodzinna wioska znalazła się wtedy po drugiej stronie granicy – w Czechosłowacji. Ale były premier podkreśla, że dobrze zna Zaolzie. – Nigdy nie ukrywał, że stamtąd pochodzi. Nigdy się tego nie wstydził. Wręcz przeciwnie. Mówił o tym otwarcie. I zawsze podkreślał, że jego ojciec był działaczem polskim na Zaolziu – mówi „Rz” Ryszard Czarnecki, dziś europoseł PiS, przed laty – w rządzie Jerzego Buzka – szef Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej.

Ale gdy w 1997 roku rozpatrywano kandydaturę Buzka na premiera RP, mało kto o tym wiedział. – Dopiero wtedy członkowie AWS zorientowali się, że jest protestantem i urodził się na Zaolziu. To wywołało pewną konsternację

wśród niektórych z nich. Na szczęście ich głosy nie przeważały – mówi „Rz” Janusz Onyszkiewicz, dziś wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych w PE, za rządów Buzka – minister obrony.

Jerzy Buzek wypłynął wtedy na wody wielkiej polityki. Profesor nauk technicznych wcześniej pracował w Instytucie Inżynierii Chemicznej Polskiej Akademii Nauk w Gliwicach, uczył też studentów na Politechnice Śląskiej i Opolskiej. Działał w „Solidarności”. Pomagał AWS tworzyć program gospodarczy. W 1997 roku z ramienia AWS wystartował w wyborach parlamentarnych. I dostał się do Sejmu, choć w Gliwicach głosowało na niego 1488 osób.

Od tamtej pory jego kariera potoczyła się lawinowo. Przez cztery lata premier. Potem eurodeputowany z listy PO (prawie 174 tys. głosów, najlepszy wynik w kraju). Po czterech latach znów europoseł, ale już niemal 394 tys. głosów (najlepiej w kraju). Wreszcie od 14 lipca 2009 roku przewodniczący PE.

– Dobrze się czuję w tej roli. Pasuje mi to stanowisko. Jednocześnie nie uderzyła mu woda sodowa do głowy. Nie ma poczucia, że świat się zaczyna i kończy na Buzku. Stosunek do ludzi – ma taki sam jak zwykle – mówi Czarnecki, który z Buzkiem zna się od wielu lat. Nowy szef PE wpada na przykład do polskiej restauracji obok gmachu parlamentu. Tuż przed północą. Na żurek.

Gdy został przewodniczącym PE, przypominał sobie o nim Śmiłowice. Iz okazji 550. rocznicy swojego istnienia nadały Buzkowi honorowe obywatelstwo. Ten ich nie zawiódł i osobiście przyjechał do rodzinnej miejscowości.

– Często jest pan gościem u swych krewnych i znajomych w Cieszyńsku, dzisiaj mamy zaszczyt przywitać pana w naszej wiosce przy tak uroczystej okazji i przekazać drobny upominek, który będzie na nielatywnej drodze politycznej na szczycie Unii Europejskiej przypominać panu miejsce urodzenia wśród pagórków beskidzkich, pod Jaworowem, Ropicką i Go-

dułą – mówił wójt Gustaw Chwistek. Na co Jerzy Buzek od razu zareagował ze śmiechem: – Ale ja się urodziłem pod Kopanicą, a ta tutaj nie została wymieniona.

To cecha, którą lubią u niego wszyscy znajomi. – Błyskotliwy. Bardzo dowcipny. Ma znakomite poczucie humoru sytuacyjnego. Zaskakuje puentami – mówi Czarnecki.

Ale w Śmiłowicach nie obyło się bez skandalu, gdyż niektórzy radni nie chcieli Polaka jako honorowego obywatela. Podczas uroczystości nie było polskiej flagi. Jak pisała gazeta „Głos Ludu”, którą wydają Polacy mieszkający w Republice Czeskiej, zabrakło jej podczas pokazów spadochronowych, jeden ze spadochroniarzy wyładował z trzema flagami – unijną, czeską i gminną Śmiłowic.

Buzek się nie poskarżył. Nigdy się nie angażował w problemy Czechów i Polaków. Janusz Onyszkiewicz pamięta rządową debatę o podziale administracyjnym kraju. – Zastanawialiśmy się, gdzie ma być cały region Bielska-

Białej ze Śląskiem Cieszyńskim. Czy w Małopolsce? On w tej dyskusji w ogóle nie brał udziału. Być może nie chciał być posadzony o stronniczość – wspomina.

Ostatnio jednak Buzek powiedział „Głosowi Ludu”: „Trzeba bronić tożsamości narodowej Polaków na Zaolziu, która jest czasem podważana przez Czechów, którzy przybyli na te tereny i nie mają pojęcia o ich historii. I często pytają, dlaczego mają być na Zaolziu dwujęzyczne nazwy”.

Zapowiedział też, że teraz będzie często przyjeżdżał do Śmiłowic. I zdradził, że bywa tam, choć mało kto o tym wie. „Zwykle nie przyznaję się do tego ani tego nie ogłaszam, tylko podejdę pod dom, w którym się urodziłem lub zatrzymuję się na skrzyżowaniu, gdzie zawsze była i nadal jest restauracja i coś tam małego zjem. Teraz, kiedy jestem obywatelem honorowym, to już nie wypada przyjeżdżać tak incognito. Podejdę więc do pana wójta, ogłoszę się” – powiedział.

–Katarzyna Zuchowicz

Po granicy nie ma już śladu

ROZMOWA | Halina Mlynkova-Nowicka

W: Jak dowiedziała się pani o skomplikowanej historii Zaolzia?

HALINA MLYNKOWA-NOWICKA: – Nie jestem w stanie powiedzieć panu, jak dowiedziałam się o historii Zaolzia, tak samo, jak nie jestem w stanie powiedzieć, jak nauczyłam się mówić i chodzić. Pochodzę z Zaolzia i wiedzę tę wpajano nam od najmłodszych lat. Dla moich rodziców było to bardzo istotne.

Czy może pani opowiedzieć o losach swojej rodziny w latach 1918 – 1920, po roku 1920, kiedy Zaolzie znalazło się w Czechosłowacji, a także w 1938 r.?

Z kroniki rodzinnej, którą pisał mój ojciec, wynika, iż w 1920 roku, podczas ataku czeskiego, zaczęli wie ocalała matka ojca, moja babcia. Obok domu ktoś postrzelił czeskiego żołnierza. Pozostali wpadli do domu i kazali stać pod ścianą przez długi czas. Po wielu godzinach z zewnątrz do pokoju padły strzały polskich żołnierzy, kule ominęły moją prababcie. Żołnierze wybiegli i pozostawili kobiety w spokoju.

Jeszcze gdy Zaolzie było czeskie, dziadek wysłał mojego ośmioletniego ojca do polskiej szkoły. Niestety, natychmiast stracił pracę. Z ogromnym bólem zamienił szkołę na czeską, ponieważ potrzebował pieniędzy na ukończenie budowy domu. Odbiło się to na nim po październiku 1938 r., gdy Zaolzie zostało zajęte przez Polskę. Po paru miesiącach ojciec wrócił do polskiej szkoły, ale dziadek został zdegradowany ze

swojego stanowiska w pracy. Moja rodzina drżała ze strachu, ponieważ sąsiedzi grozili dziadkowi, że go powieszą. Nie był to chlubny okres w historii polskich Zaolziaków.

A po rozpoczęciu wojny, w 1939 r., role się odwróciły. Tym razem z rąk Czechów zginęło wielu Polaków.

Jak mieszkańcy Zaolzia odbierali wkroczenie ludowego Wojska Polskiego do CSRS w 1968?

Zamazywano polskie napisy na sklepach. Rosła w ludziach agresja. Polacy znowu mieli powód do strachu i nienawiści.

Jak wyglądała praca pani taty, który był prezesem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego?

Ojciec prowadził życie na wielu polach. Na co dzień – jako nauczyciel, po – jako działacz PZKO, wieczorami i nocami – jako artysta muzyk, poeta, pisarz. Przede wszystkim zależało mu na podtrzymaniu kultury polskiej na Zaolziu. Oprócz wierszy i książek pisał słownik gwary śląskiej na Zaolziu. Niestety, nie zdążył wydać przed śmiercią swoich opracowań.

Jakie relacje łączyły panią z Czechami i czego uczyła?

Czesi byli naszymi sąsiadami, kolegami, naszą codziennością. Ale i „wrogami”. Byliśmy świadomymi małymi Polakami, dzięki rodzicom i fantastycznym nauczycielom szkół, do których uczęszczałam. Jednak kultura czeska miała na nas ogromny wpływ. Tak naprawdę czystej polszczyzny nauczyłam się parę lat temu, mieszkając w Polsce. Na Zaolziu mówi się gwarą. Dopiero kiedy wyjecha-

łam na studia do Krakowa, uświadomiłam sobie, jak duży wpływ ma na mnie miejsce, w którym się wychowałam. Uświadomiłam sobie, jak wielkie szczęście miałam, mogąc obcować z dwoma, a nawet trzema językami równocześnie. Za językiem idzie kultura. Nie można zapominać, że Zaolzie to Republika Czeska, niegdyś Czechosłowacja. Nie można się odcinać. Stanowimy jedną. To nas wyróżnia. Czesi nie powinni odcinać się od Polaków, a Polacy od Czechów. Marzę o tym, żeby mój syn znał dobrze język czeski, czy to się komuś podoba czy nie. Cieszę się, że wychowałam się w kraju Hrabala, Formana, Zelenki, Gotta, Hegerovej, Smetany. A zarazem narodowościowo powiązana jestem z Chopinem, Mickiewiczem, Słowackim, Miłoszem. Czyż to nie jest powód do dumy?

Proszę opowiedzieć o lokalnych zwyczajach na Zaolziu.

Właśnie gdy zaczęłam odpowiadać na to pytanie, siedząc w domu rodzinnym w Czechach, podjechał mój kuzyn z „kołaczami weselnymi”. Jutro ślub, jak zwyczaj każe, parę dni przed ślubem, para młoda rozdaje znajomym i rodzinie kołaczki, czyli ciasta drożdżowe i małe pyszne ciasteczka, informując zarazem o nadchodzącym ślubie. Przed świętami Bożego Narodzenia kobiety pieką wspaniałe kruche ciasteczka. Sporo znajomych czeka z utęsknieniem na nasz powrót do Warszawy po świętach, czekając, że może parę przywiozę. Na wiosnę moja rodzina organizowała ognisko nad rzeką, czyli „jajecznicą na powitanie lata”. Latem była „miódula”, czyli miód pitny u

Martynka, który miał ule i oczywiście pszczoły. Jesienią „poleśniki” u drugiego Martynka, czyli placki ziemniaczane przekładane listkami kapusty, i zabawa do białego rana. Zimą „ostatki” u Cudków. No i nie muszę przypominać, że zabawa do białego rana. Szczególnie są „ostatki”, czyli koniec karnawału. Zabija się świnię i robi specjalne regionalne – jelita, pyrdelonkę, bachora, faszyrka. O północy jest „pogrzeb kontrabas” – symbolizujący zakończenie karnawału.

Jak wyglądała i odbierana była działalność zespołu Olza, w którym pani występowała?

Dla niektórych to obciach, dla niektórych wyróżnienie. Nie każdy się odnajdywał w klimacie muzyki ludowej. Kiedy ja byłam w Olzie, zespół prowadzili Otto i Danusia Jaworek i to oni spowodowali, że zespół był na bardzo wysokim poziomie. Wygraliśmy konkursy taneczne na całym świecie. Mieliśmy świadomość, że jesteśmy najlepsi. Taki zespół uczy dyscypliny i odpowiedzialności.

Jak wygląda życie na Zaolziu, kiedy znaleźliście się w Unii Europejskiej?

Od 18. roku życia nie mieszkam na Zaolziu. Wiem, że problemy narodowościowo-sąsiedzkie nadal trwają i czasem sama na własnej skórze się o tym przekonuję. Taki już urok tego miejsca. Ale najbardziej zauważalna zmiana jest w Cieszyńsku. Po tylu latach znowu mamy niepodzielone miasto. Most graniczny pozostanie granicą tylko w naszej pamięci. Nie ma po niej żadnego śladu. I to jest fenomenalne!

–rozmawiał Jacek Cieślak

Urodzili się na Zaolziu

■ **Przemysław Branny** (1970, Czeski Cieszyń) – aktor i piosenkarz, laureat Przeglądu Polskiej Piosenki Aktorskiej oraz Kabaretonu w Opolu

■ **Jerzy Buzek** (1940 r. Śmiłowice) premier RP w latach 1997 – 2001, poseł do parlamentu europejskiego, od 2009 jego przewodniczący. Honorowy obywatel Śmiłowic (2009 r.)

■ **Ewa Farna** (1993, Trzynieć) – piosenkarka, pierwszą płytę wydała, mając 13 lat. Zajęła pierwsze miejsce w „Szansie na sukces”

■ **Wiesław Chrzęszcz** (1962 Stonawa – zm. 2009). Wspinacz wysokogórski, zmarł w 2009 r. na stokach Mount Everest

■ **Stanisław Hadyna** (1919 r. Karpętna – zm. 1999) – założyciel i kierownik artystyczny zespołu pieśni i tańca „Śląsk”, kompozytor (m.in. „Ślązka dziewczeczka”), pisarz, autor książki „Gdzie niebo z ziemią graniczy” o swym dzieciństwie na Śląsku Cieszyńskim

■ **Józef Kiedroń** (1879 Będowice Dolne – zm. 1932) – w 1918 inicjator powstania Rady Narodowej Śląska Cieszyńskiego, minister przemysłu i handlu RP w latach 1923 – 1925

■ **Adam Makowicz** (1940 r. Gnojnik) – pianista jazzowy, występuje jako solista oraz z największymi sławami jazzu, autor interpretacji utworów Chopina

■ **Jan Michejda** (1853 Olbrachcice – zm. 1927) – w 1918 naczelnik Tymczasowego Rządu Krajowego Śląska Cieszyńskiego, w 1922 r. został pierwszym polskim burmistrzem Cieszyńska

■ **Jan Monczka** (1956 r. Karwina) – aktor teatralny, filmowy i serialowy, popularność zdobył rolą w serialu telewizyjnym „Tulipan”

■ **Gustaw Morcinek** (1891 r. Karwina – zm. 1963 r.) – pisarz, autor książek o tematyce śląskiej, także lektury szkolnej „Łysek z pokładu Idy”

■ **Halina Mlynkova** (Mlynkova), (1977 r., Nawie), piosenkarka, była wokalistka zespołu Bratanki

■ **Jan Raszka** (1871 r. Ropica – zm. 1945) – rzeźbiarz, m.in. twórca pomnika księcia cieszyńskiego Mieszka I w Cieszyńsku, Ignacego Łukasiewicza w Krośnie oraz Pomnika Czynu Legionowego w Kielcach

–t.s.

Szkoła w Trzyńcu nie zniknie

Polskie szkoły w Trzyńcu przetrwały. Dwa lata temu „Rzeczpospolita” pisała o pomysły władz tego miasta (kilka kilometrów na południe od Czeskiego Cieszyna), które postanowiły dokonać, jak to określono, „optymalizacji” dwóch polskich szkół w tym mieście. Jedną z nich zlikwidowano, przyłączając do drugiej

– Ostatecznie, choć istnieje wspólna dyrekcja, to polskie dzieci wciąż uczą się w dwóch różnych placówkach – mówi Tadeusz Wantuła, wiceprezes Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. – I w tym, i w poprzednim roku do pierwszej klasy mieszczącej się w nowoczesnym budynku na ulicy Kopernika, tak zwanej szkoły na Tarasie, zgłosiło się dużo dzieci – dodaje.

Gdyby placówka na Kopernika została zlikwidowana, przed rodzicami stanąłby trudny problem: albo wysłać dzieci do drugiej w Trzyńcu szkoły polskiej, dość jednak odległej, położonej tuż obok Huty Trzyniec – albo posłać je do szkoły czeskiej.

W sprawie „optymalizowanej” szkoły długo trwał spór. Protestowały polskie organizacje, z którymi – wbrew prawu – nikt się nie konsultował. Interweniowały też polskie władze. List do szefa rządu Czech Miroslava Topolanka wysłał w tej sprawie premier Jarosław Kaczyński.

Rada miejska Trzyńca długo nie chciała się wycofać z raz podjętej decyzji. Jednak pod silnym naciskiem Pragi zmieniła zdanie. Szkoła, w nowej formule – wspólna dyrekcja, dwie placówki – przetrwała.

– Tak naprawdę wszystko zależy od rodziców. To oni będą musieli podjąć decyzję, wiedząc, że właśnie ta szkoła jest zagrożona – mówił „Rz” prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek. Duża liczba zgłoszeń na ulicy Kopernika gwarantowała jej przetrwanie. Na szczęście jednak chętni się znaleźli.

Trzyniec położony jest kilka kilometrów na południe od Czeskiego Cieszyna. Na około 40 tys. mieszkańców 18 procent to Polacy – jest to więc największe skupisko naszych rodaków na Zaolziu. —p.k.

Widziane oczyma Czechów

DR JIRI FRIEDL
czeski historyk

W mojej opinii główna różnica polega na tym, że polscy i czescy historycy koncentrują się na innym aspekcie problemu Zaolzia. Uczni z Polski podkreślają w swych pracach, że Zaolzie było zamieszkane w większości przez Polaków. Z tego wniosku, że zgodnie z zasadą samostanowienia narodów prowincja należała się Polsce. Z kolei czescy historycy nie koncentrują się na aspekcie narodowościowym, ale na problemie gospodarczego znaczenia Zaolzia dla Czechosłowacji. Podkreślają, że Zaolzie było bardziej istotne z punktu widzenia ekonomicznego dla Pragi niż dla Warszawy. Uprzemysłowiona Czechosłowacja, z gospodarką nastawioną na eksport, była w tamtym okresie mocno uzależniona od dostaw węgla ze znajdującego się na Zaolziu Zagłębia Ostrowsko-Karwińskiego. Należy tu zwrócić uwagę, że był to okres nacjonalizmu gospodarczego i panowało powszechne przekonanie, iż gospodarka musi być samowystarczalna i opierać się w miarę możliwości bez dostaw z innych państw. Przez Zaolzie przebiegała poza tym jedyna w tamtym okresie dwutorowa kolej łącząca ziemie Czech ze Słowacją. Był to – można powiedzieć – kolejowy kręgosłup Czechosłowacji. Jak więc zaznaczają Czesi, bez Zaolzia Polska mogłaby istnieć, a Czechosłowacja – nie. Taki jest mój osobisty pogląd na tę kwestię, ale zaznaczam, że inni czescy historycy mogliby wskazać na inne różnice.

—not. mszy

bezKresy „Rzeczpospolitej” – dodatek „Rzeczpospolitej” i „Wspólnoty Polskiej”. Redagują: Piotr Kościński – redaktor, Krzysztof Złewicz – sekretarz; rada programowa: Michał Dworczyk, Andrzej Grzeszczuk, Kaja Gzyło, Jerzy Haszczyński, Piotr Kościński

TEKST REKLAMOWY

592 207

METALURGIA SA spółką córką czeskiej firmy Třinecké železárny (Huta Trzyniec)

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY

Huta Trzyniec SA która powstała na Zaolziu w 1839 roku, w tym roku obchodzi 170. rocznicę swego istnienia. Jest jednym z trzech największych zakładów hutniczych w Republice Czeskiej z produkcją stali na poziomie prawie 2,5 miliona ton rocznie, co stanowi ponad jedną trzecią krajowej produkcji stali. Program produkcyjny huty jest zorientowany głównie na produkcję długich wyrobów walcowanych: walcówki, szyn, prętów specjalnej jakości (SBQ), prętów stalowych okrągłych, stali zbrojeniowej oraz prętów płaskich.

Huta Trzyniec sfinalizowała we wrześniu br. proces przejęcia firmy METALURGIA SA oraz poszerzyła swoje portfolio spółek zależnych o pierwszą akwizycję zagraniczną. Profil produkcji spółki METALURGIA SA korzystnie umocni realizowaną przez Hute Trzyniec strategię budowy łańcuchów produktowych. Przejęcie polskiej spółki METALURGIA SA stanowi również dopełnienie przedsięwzięć inwestycyjnych Huty Trzyniec związanych z doskonaleniem procesów przetwarzania walcówki.

Szczególną wagę Huta Trzyniec przywiązuje do wykorzystania mocy produkcyjnych trawalni. W przyszłości planowana jest również realizacja projektów inwestycyjnych rozwijających technologię procesów żarzenia w celu poprawy wydajności produkcji tak, aby spółka METALURGIA SA mogła samofinansować swój dalszy rozwój.

Huta Trzyniec to firma o długoletniej tradycji, posiadająca bazę doświadczeń oraz szerokie know-how w zakresie zarządzania procesami produkcji. Ten wielki potencjał wraz z fachową wiedzą pracowników METALURGII SA stwarza bardzo dobrą perspektywę rozwoju. Połączenie doświadczeń kadry Huty Trzyniec i firmy METALURGIA SA to dobra podstawa do umocnienia pozycji polskiej spółki na rynku produktów stalowych.

Polonijny sukces oświatowy

Dzięki pomocy Stowarzyszenia Wspólnota Polska szkoły polskie za granicą coraz częściej przewyższają poziomem nauczania miejscowe placówki. Polonijni działacze są bardzo zadowoleni

Nasze szkoły na Litwie stały się konkurencyjne wobec litewskich i rosyjskich, a za wdzięczamy to Wspólnocie – cieszy się w rozmowie z „Rz” Józef Kwiatkowski, prezes Polskiej Macierzy Szkolnej na Litwie. – 80 procent naszych maturzystów dostało się na studia, a z gimnazjum Jana Pawła II w Wilnie nawet 100 procent. Mamy wyniki co najmniej równe szkołom litewskim, a w wielu wypadkach lepsze – podkreśla.

Za pieniądze z budżetu RP wybudowano w ostatnich latach szkoły podstawowe w Grygajciach, Ligojnie i Mariampolu, zakupiono też i wykończono budynek Gimnazjum Jana Pawła II. Wyremontowano i rozbudowano 61 innych placówek oświatowych na Litwie, w tym 14 przedszkoli i jeden dom dziecka. Niektóre z tych placówek były wcześniej zagrożone likwidacją lub zmianą organizacji nauczania; ocalały tylko dzięki pomocy z Polski, której organizacją zajmuje się WP.

Pomimo konfliktów z litewskimi władzami oświatowymi

polonijni działacze określają stan szkolnictwa polskiego w tym kraju jako „dobry”. Do 112 szkół uczęszcza 16 tysięcy uczniów, a dyrekcje nie narzekają na brak nauczycieli. Choć władze starają się czasem przeciągać dzieci do szkół litewskich, niezbyt się to udaje. Trudno się dziwić, skoro polskie

szkoły zapewniają dzieciom edukację na przyzwoitym poziomie. W ramach wsparcia Wspólnoty nauczyciele uczestniczą w rozmaitych kursach, szkoły otrzymują nowoczesne pomoce naukowe, w tym komputery i wyposażenie pracowni fizyki czy biologii, organizuje się konkursy i olimpiady.

– Co roku ponad tysiąc pierwszoklasistów dostaje też porządne wyprawki. Ta pomoc jest więc naprawdę znacząca – podkreśla Kwiatkowski.

Na Łotwie rozbudowano cztery szkoły: w Krasławie, Rzeknie, Rydze i Daugavpilsie, wyremontowano też przedszkola w Daugavpilsie i Jelgawie.

– Moja szkoła otrzymała ogromne wsparcie – mówi „Rz” Gertruda Grave, dyrektorka polskiego gimnazjum w Dyneburgu. – Wyremontowałam cały budynek, ufundowano nam komputer, kserokopiarki, tablice, książki, podręczniki, ubrania harcerskie. Można powiedzieć, że dostawaliśmy wszystko, co było nam potrzebne i o co prosiliśmy – podkreśla.

30 osób z Dyneburga – dzieci, rodziców oraz nauczycieli – wyjedzie wkrótce do Ostródy na warsztaty edukacyjne zorganizowane przez WP. Z polskiej pomocy korzysta w sumie na Łotwie 1300 uczniów i uczennic uczęszczających do pięciu polskich szkół, nie licząc dzieci z jednego działającego tu polskiego przedszkola.

Wsparcie przynosi wymierne efekty również w innych krajach. W bieżącym roku wybudowano podstawówkę wraz z przedszkolem w Pojana Mikuli w Rumunii, a także Ogólnokrajową Szkołę dla Mniejszości Polskiej w stolicy Węgier – Budapeszcie. Działalność WP w dziedzinie wsparcia oświaty nie ogranicza się zresztą tylko do krajów Unii Europejskiej. Dzięki staraniom organiza-

cji polskie dzieci na Ukrainie mogą uczęszczać do trzech szkół, w tym dwóch średnich (w Gródzku Podolskim i Mościskach) oraz jednej podstawowej (w Strzelczyskach). Budując lub modernizując Domy Polskie w takich krajach, jak Brazylia, Argentyna, Rosja czy Mołdawia, zadbano z kolei o umieszczenie tam dwóch lub przynajmniej jednej izby lekcyjnej. Gdzieniegdzie powstały nawet mieszkania dla nauczyciela przyjeżdżającego z kraju. Domy Polskie z pomieszczeniami do nauki języka funkcjonują teraz m.in. w Agia Branca, Rio de Janeiro i Campo de Tenente w Brazylii, Buenos Aires, Burzaco, Azarze i Oberze w Argentynie, w Bielicach w Mołdawii, Oziersku i Sankt Petersburgu w Rosji.

Jak zaznacza Józef Kwiatkowski, nie wszyscy rodzice wiedzą, że ich dzieci mają zapewnioną edukację na dobrym poziomie dzięki pomocy z kraju. Działacze oświatowi starają się jednak, by świadomość tego faktu była jak największa. – W rozmowach z rodzicami zawsze podkreślam, że najbardziej pomaga nam Wspólnota Polska – mówi Gertruda Grave.

–Marcin Szymaniak

♦ Szkoła podstawowa wraz z przedszkolem w Pojana Mikuli w Rumunii

REKLAMA

0587787/A

Rzeczpospolita poleca

Zamek w Pułtusku
Dom Polonii
Hotel ★★★, Restauracje
Centrum Konferencyjne, Rekreacja

06-100 Pułtusk - Zamek
tel. (+48 23) 692-90-00, fax: (+48 23) 692-05-24
e-mail: info@dompolonii.pultusk.pl
www.dompolonii.pultusk.pl

- tylko 60 km od Warszawy w drodze na Mazury!
- polska kuchnia wykwintna w restauracjach zamkowych
- letnie bary restauracyjne nad wodą z polskim i kresowym jadłem
- w weekendy w Tawernie nad Narwią grill i smażona ryba
- biesiady przy ognisku nad Narwią
- przejażdżki gondolami po Narwi
- wycieczki rowerowe trasami Duszezy Białej
- w porcie na Podzamczu wypożyczalnia kajaków i rowerów wodnych
- możliwość wędkowania nad brzegiem Narwi
- korty tenisowe i boisko do piłki plażowej
- plac zabaw dla dzieci
- w weekendy pokój dwuosobowy na Podzamczu od 140 zł

„Dwie bramy zawsze otworem dla Gości stoją...”

WTOREK

10 listopada 2009
rocznik LXIV • nr 134
cena 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.czPismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

cena 6 Kč

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

Z BLISKA I Z DALEKA na str. 4

Spacer
śladami
wieszczka

Teatralne nagrody

Spektaklem „Poskromienie złoŹnicy” Williama Szekspira w wykonaniu Teatru Śląskiego im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach zakończył się w sobotę w Teatrze Cieszyńskim 9. Festiwal Teatrów Moraw i Śląska. Tuż po przedstawieniu swój werdykt ogłosiło też festiwalowe jury. Główną nagrodę przyznano Scenie Kameralnej Arena z Ostrawy za spektakl „Brenpartija” Tomáša Vůjtky.

Spektakl ostrawskiego zespołu, który wyreżyserował Janusz Klimsza (w swoim czasie był reżyserem Sceny Polskiej TC), doceniony został przez jury za dramatyczną odkrywczość oraz nowoczesne ujęcie tematu czerpiącego z tematyki tożsamości regionalnej.

Jury, którego członkami byli Marie Boková, Jana Machalická, Jan Hyvner, Kazimierz Kaszper, Jiří P. Křiz i Emil Orzechowski, honorowym przewodniczącym zaś burmistrz Czeskiego Cieszyńska, Vít Slováček, przyznało jednak więcej nagród. Jedną z nich otrzymał Teatr Lalek Bajka: Józef Czernecki za wyreżyserowanie przedstawienia „Na jagody”, Wanda Michałek została zaś uhonorowana

Scena Kameralna Arena z Ostrawy za sztukę „Brenpartija” w reżyserii Janusza Klimszy zdobyła na Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska główną nagrodę.

za poetyckie prowadzenie lalki Jan-ka. Kateřiny Krejčí z ostrawskiego Teatru im. Petra Bezruča wyróżniono za „dowcip, lekkość i temperament” w roli Frozyny w przedstawie-

niu „Skapiec”. Nagrody przyznano też aktorom Sceny Polskiej – Małgorzacie Pikus i Mariuszowi Osmełakowi – za wykreowanie przekonujących postaci w sztuce „Zaklinacz

deszczu”. Nagrodzono ponadto spektakl ostrawskiego Teatru Lalek „Piękna i bestia” za poszerzenie możliwości gatunków dla dzieci.

Studenckie jury przyznało swoją nagrodę ostrawskiemu aktorowi Norbertowi Lichemu za rolę Skapca w spektaklu o tym samym tytule. Dyrektor TC i festiwalu, Karol Suszka, wyróżnił nagrodą dla młodego aktora Macieja Cymorka.

JACEK SIKORA

Marzy o aktorskich studiach

Maciej Cymorek, 16-letni uczeń klasy 2a Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszyńsku, nie ukrywa, że nagrodą dla najmłodszego aktora, który pojawił się na scenie podczas 9. Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska, bardzo go zaskoczyła. – *Tęgo się rzeczywiście nie spodziewałem* – powiedział Maciek naszej gazecie.

Maciek – pomimo młodego wieku – jest „starym teatralnym wygą”. W Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego zadebiutował w maju 2006, jeszcze jako siódmoklasista czesko-cieszyńskiej podstawówki, w „Żółtej ciemnicy” (podobnie zresztą jak w swoim czasie Przemysław Branny). Później zagrał w musicalu „W 80 dni dookoła świata” oraz w „Kalece z Inishmaan”. Przed wakacjami pojawił się w „Zaklinaczu deszczu” w roli młodziutkiego Jima. Za tę właśnie postać otrzymał festiwalową nagrodę. – *Przyznam się, że marzę mi się studia aktorskie* – zwierzył się Maciek „Głosowi Ludu”. – *Do matury mam jednak ponad dwa lata, mam więc czas na to, by się zastanowić, czy będę zdawać egzaminy na uczelnię teatralną w Polsce, czy w Czechach. Gdybym jednak myślał o powrocie do Sceny Polskiej, na pewno wybrałbym Polskę – akademię albo w Krakowie, albo w Warszawie.*

Maciek Cymorek lubi też grać na fortepianie (kontynuuje naukę na drugim stopniu szkoły muzycznej), jazdę na snowboardzie. – *Na więcej zainteresowań raczej nie mam czasu* – dodał młody aktor. (kor)

Maciej Cymorek

To nie tylko wspomnienie

Reżyser JANUSZ KLIMSZA dla „Głosu Ludu”

– Mieszkam w takiej dzielnicy Ostrawy, gdzie żyje wielu bezdomnych, to moi sąsiedzi. To specyficzna dzielnica, bardzo spokojna, ale grupa bezdomnych współistnieje tam z luksusowymi apartamentami. Czasy dzisiejsze to ponownie czasy wielkiej segregacji społecznej. I tak samo jak wtedy, w latach 30., kiedy odbywa się większość przygód z „Brenpartiji”, mamy kryzys, który powoduje, że część ludzi znów ocknęła się bez pracy, bez dachu nad głową. Widać tu pewną analogię. Czyli nasza sztuka nie jest tylko nostalgicznym wspomnieniem o dawno minionych czasach, ma ona pewne odnośniki do świata obecnego...

Wywiad z reżyserem na str. 3

ZDARZYŁO SIĘ

Burza na Litwie

Litewski zapis nazwisk polskich obywateli Litwy to ich jedyna oficjalna forma – potwierdził w piątek litewski sąd konstytucyjny – donosi sobotnio-niedzielną „Gazeta Wyborcza”. Według dziennika, zapis nazwisk w dowodach tożsamości od dawna budzi ogromne emocje i podsyca spory między mniejszością polską na Litwie a władzami. Mieszkający tam Polacy chcą pisać nazwiska tak, jak w Polsce, ale mogą używać jedynie litewskiej ortografii. Prosty przykład. Waldemar Tomaszewski, poseł do Parlamentu Europejskiego, który niedawno złożył wizytę w Kongresie Polaków, ma w paszporcie napisane Valdemar Tomaševski. W piątek wileński sąd konstytucyjny postanowił, że polska forma nazwiska może być umieszczana w dowodach i paszportach, ale wyłącznie na stronach poświęconych adnotacjom. Działacze polskich organizacji są niezadowoleni z werdyktu, zapowiadają walkę o pełne równouprawnienie polskiej formy. – *Konflikt o polskie litery na Litwie sięga XIX w., kiedy litewskie odrodzenie narodowe odbywało się po części w opozycji do dominującej kultury Polaków. Choć np. polskie „sz” stosowano na Litwie jeszcze w pierwszej połowie XIX w., to wkrótce potem rugowanie go na rzecz „š” urosło do rangi patriotycznego gestu każdego litewskiego drukarza* – przypomina „Gazeta Wyborcza”. (wot)

Groźnie na drogach

Do poważnego wypadku doszło w piątek po południu w Cierlicku, gdzie zderzyły się ze sobą dwa samochody osobowe. Kobieta kierująca jednym z pojazdów odniosła ciężkie obrażenia. Do innego wypadku doszło w niedzielę w Rychwałdzie. Kierowca jadący od strony Orłowej na zakręcie stracił panowanie nad kierownicą i wjechał na pobocze, uderzając w stojący przy drodze słupek i w ogrodzenie, a potem zatrzymał się uderzając w drzewo. Kierowca doznał poważnych obrażeń, został przewieziony do szpitala w Ostrawie. (ep)

POGODA

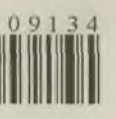
wtorek

dzień: 6 do 7°C
noc: 2 do -1°C
wiatr: do 5 m/s

środa

dzień: 4 do 6°C
noc: 0 do -2°C
wiatr: 6 m/s

9 771212 422027

0 9134

Stowarzyszenie
Przyjaciół
Polskiej
KsiążkiWystawa
Polskiej Książki
2009

Trzyniec Dom PZKO im. Adama Wawrośa

11. 11. 2009..... 8.00-17.00
12. 11. 2009..... 8.00-17.00Wystawie
towarzyszy
kiermasz
książkiWsparcie finansowe:
Ministerstwo Kultury RC
Stowarzyszenie Wspólnota Polska
Miasto Czeski Cieszyń
Fundusz Kultury Miasta Karwina

KRÓTKO

Kolejką tylko w weekend

OLDRZYCHOWICE (dc) – W listopadzie przeprowadzane są okresowe badania techniczne kolei linowej na Jaworowy. Z tego powodu przez najbliższe trzy tygodnie kolejka będzie w dni powszednie nieczynna. Bez ograniczeń będzie kursowała w weekendy oraz w święto państwowe 17 listopada.

Nowy wójt

GRÓDEK (kor) – Rada Gminy zdecydowała, że wójta Pawła Tomczale, który z funkcji zrezygnował w październiku z powodów zdrowotnych, zastąpi na tym stanowisku jego dotychczasowy zastępca, 38-letni Robert Borski. Jego kandydaturę poparło 11 z 15 radnych. Nowym wicewójtem Gródku będzie 27-letni prawnik Jakub Kawulok.

Skromne święta

STONAWA (dc) – Podobnie jak w latach poprzednich, również w tym roku Stonawa postawi na skromne, tradycyjne dekoracje świąteczne. Przed urzędem stanie duża choinka, na której lampki zabłysną dopiero tuż przed świętami. Choinka oświetlona będzie bez przerwy do Trzech Króli, potem, do połowy stycznia, będzie jeszcze świeciła nocą. Kościół ozdobią oświetlone aniołki. – Skromne dekoracje mamy już od 20 lat i nikogo w Stonawie to nie dziwi. Podobne zwyczaje mieli już nasi przodkowie. Miliony atrakcji świetlnych, które wszędzie wokół widzimy już w adwencie, to obcy zwyczaj, który do nas trafił w ostatnim dziesięcioleciu. My chcemy zostać sobą, by nie zgubić się w zglobalizowanym świecie – wyjaśnia wójt Andrzej Feber.

Zaginieni Polacy w Czechach:

ZOFIA NOWAK

9 października 2009 roku w Pradze zaginęła Zofia Nowak. Ma 47 lat, 163 cm wzrostu i niebieskie oczy.

We wrześniu 2009 roku w Pilźnie zaginęła

AGNIESZKA ŚMIGIELSKA

Ma 28 lata, 170 cm wzrostu i szare oczy. Zaginiona posiada znak szczególny w postaci pieprzyka na podbródku.

Ktokolwiek widział zaginionych lub ma jakiegokolwiek informacje o ich losie proszony jest o kontakt z ITAKĄ – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowym numerem: +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Zdjęcia innych zaginionych można znaleźć na stronie: www.zaginieni.pl

Na podkopane tereny powróci życie

Zawrotną sumę 616 mln koron rozdysponuje Karwina na pięć projektów. Miasto otrzymało pieniądze od państwa, z puli przeznaczonej na odnowę terenów dotkniętych szkodami górniczymi.

Największy z projektów nosi nazwę „Śladami Dawnej Karwiny”. Miasto przeznaczy 330 mln koron na budowę tras rowerowych i ścieżek edukacyjnych oraz rewitalizację terenów, które dawniej były zamieszkałe. Za 100 mln przywrócone do życia zostanie bardzo lubiane kiedyś jezioro w Parku Zamkowym. Pozostałe pieniądze zostaną przeznaczone na odnowę terenów i ścieżkę rowerową wzdłuż Olzy w Starym Mieście oraz na remont i unowocześnienie dróg w centrum. W planie jest lepsze połączenie centrum z uzdrowskiem w Darkowie. Miasto chce zrealizować wszystkie projekty w ciągu dwóch lat. Prace rozpoczyna się w przyszłym roku.

– Wszystko razem kosztować będzie

Władze miasta podpisały w ubiegły czwartek memorandum o współpracy ze spółkami OKD i RPG, na terenach których znajdują się niektóre planowane inwestycje.

ponad 600 mln koron. Te pieniądze pomogą poprawić warunki życia i wprowadzić więcej możliwości spędzania wolnego czasu w naszym mieście. Cieszę się, że nasze projekty zdobyły uznanie i dostały dotację – mówi prezydent Karwiny, To-

masz Hanzel. – W Karwinie ciągle widać efekty szkód górniczych, w miejscach, do których można przywrócić życie, będziemy się starali to zrobić – dodał. Miasto chce zrealizować wszystkie projekty w ciągu dwóch lat.

– Największą planowaną inwestycją oprócz ścieżek rowerowych będzie rewitalizacja zieleni, włącznie z odnową jeziora w Parku Zamkowym oraz remontami przy brzegu Olzy i budową nowego mostku przez rzekę w Starym Mieście. Ścieżki rowerowe i trasy edukacyjne powstaną na przykład koło byłej kopalni Barbara, koło planowanego w przyszłości pola golfowego i karwińskich stawów, czyli na terenie tzw. starej Karwiny – wyjaśnia szczegóły projektów rzeczniczka urzędu miasta, Sárka Swiderová. Dzięki tym inwestycjom powróci życie do miejsc, które już właściwie spisano na starty. Wiele terenów zostanie zalesionych i obsadzonych roślinnością, uzyskają też infrastrukturę i połączenie z miejscowymi drogami i ścieżkami.

Wszystkie planowane inwestycje po dokończeniu pozostaną w majątku miasta, niektóre znajdują się jednak na terenach OKD i spółki mieszkaniowej RPG. Dlatego w ubiegłym tygodniu prezydent miasta podpisał memorandum o współpracy z tymi firmami. (ep)

Szpitale w przebudowie

W Szpitalu z polikliniką w Karwinie-Raju oraz jego oddziale w Orłowej rozpoczęły się duże inwestycje. W Karwinie trwa budowa nowego punktu przyjęć, w którym skupią się wszystkie ambulatoria. – Od połowy przyszłego roku, kiedy planujemy zakończenie prac budowlanych, w jednym miejscu znajdować się będą wszystkie ambulatoria, pojawią się tu także punkty przyjęć na oddziały – wyjaśnia dyrektor szpitala, Miroslav Janečka. – W tym celu od końca października trwają prace przy niedokończonej jeszcze dobudówce izby przyjęć – mówi rzeczniczka placówki, Hana Jakubková.

Remonty trwają też w Orłowej. Tutaj powstają nowe oddziały długotrwałej intensywnej opieki, które zaczną działać w czerwcu przyszłego roku. – Naszym celem jest wybudowanie wyjątkowego oddziału oferującego długotrwałą intensywną opiekę osobom, które po poważnej chorobie powróciły do stabilnego stanu, ale nie działa u nich jedna z funkcji życiowych – tłumaczy zastępca dyrektora szpitala ds. opieki medycznej, Jan Karczmarczyk. Inwestycje pochłoną prawie 100 mln koron, z czego większość pokryje województwo morawsko-śląskie. (ep)

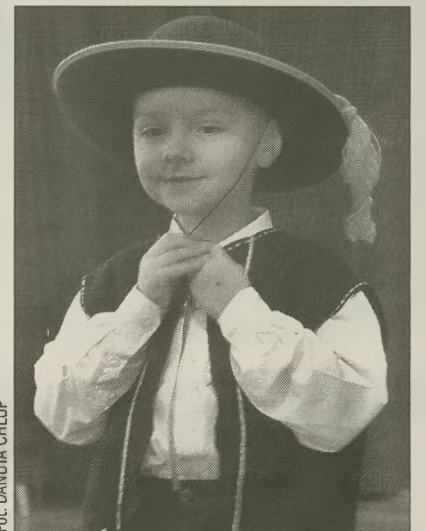
W HAWIERZOWIE-BŁĘDOWICACH TRWA KONKURS GWAR CIESZYŃSKICH

Recytują »po naszymu«

W Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach rozpoczął się wczoraj kolejny Konkurs Gwar Cieszyńskich „Po cieszyńsku, po naszymu po obu stronach Olzy”.

Wczoraj trwały przesłuchania dzieci i młodzieży z Polski, głównie z Ustronia i Dębowa, dziś staną w szranki uczestnicy ze szkół zaolziańskich oraz z Włosty. Uczestnicy wczorajszych eliminacji bez wyjątku stawili się w strojach ludowych. W czwartek o godz. 10.00 odbędzie się koncert laureatów, na którym gościnnie wystąpi zespół „Mali Błędowianie” z Polskiej Szkoły Podstawowej w Błędowicach. Organizatorami konkursu są Oddział Górnośląski Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Zarząd Główny i Miejskowe Koło PZKO w Błędowicach oraz błędowska polska szkoła. Popisy recytatorów, prezentujących teksty gwarowe – tak wiersze, jak i prozę – ocenia fachowe jury. Konkurs odbywa się co roku, na przemian w Polsce i Republice Czeskiej.

Więcej na temat konkursu napiszemy w czwartkowym wydaniu „Głosu Ludu”. (dc)

Karol Gierczak z Ustronia.

»Trzynastka« na jubileusz 85-lecia

Naukę w Polskiej Szkole Podstawowej przy ulicy Havlíčce w Cieskim Cieszynie pierwsi uczniowie rozpoczęli przed 85 laty. W tym roku szkoła świętuje jubileusz pod hasłem „szczęśliwa trzynastka”. – 85 to 8 i 5, co w sumie daje to 13. To będzie dla nas taka szczęśliwa liczba. Zaplanowaliśmy 13 imprez szkolnych – tłumaczy dyrektor podstawówki, Marek Grycz.

Na „trzynastkę” złoży się 8 nowych imprez i 5 tradycyjnych już inicjatyw takich, jak festyn szkolny, koncert świąteczny czy turniej tenisa stołowego. – Największą z nowo wymyślonych inicjatyw będzie wiosenny Dzień Otwartych Drzwi, na który zaprosimy rodziców i dziadków, żeby zobaczyli, jak wszystko u nas w szkole wygląda. Będą też mistrzostwa w slalomie,

konkurs z historii szkoły i regionu, konkurs na wierszyk o szkole, a w Dzień Nauczyciela na łodowisku w Cieszynie rywalizować w jeździe na łyżwach będą nauczyciele, uczniowie i rodzice. Nie chcę jednak zdradzać wszystkiego, co mamy w planach – zastrzegą dyrektor.

Jubileuszowy rok świętować będzie 312 uczniów z 14 klas szkoły, na imprezy zapraszani będą

też uczniowie filii szkoły w Sibicy i przyjaciele z Polski, czyli dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Cieszynie, z którą czesko-cieszyńska podstawówka współpracuje nie od dziś.

Pierwsza jubileuszowa impreza już w środę 11 listopada. W czesko-cieszyńskim kinie „Central” dzieci wezmą udział w szkolnym festiwalu polskiej piosenki karaoke. (ep)

EuroInstytut przełamie stereotypy?

Euroregion Śląsk Cieszyński zamierza powołać do życia EuroInstytut, w którym np. polscy policjanci i sędziowie szkoliliby się z prawa czeskiego, a ich czescy koledzy z polskiego. – Taka instytucja jest potrzebna do przełamania wciąż istniejących stereotypów i różnic mentalnych – uważa Bogdan Kasperek, dyrektor Biura Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” oraz polskiej części Euroregionu Śląsk Cieszyński.

SRiWR „Olza” realizuje właśnie unijny projekt „Schengen – przestrzeń nowych możliwości”, w ramach którego ostatnio odbyły się dwie konferencje poświęcone problematyce wejścia Polski i Czech do strefy Schengen oraz określeniu możliwości powołania ośrodka doradczoszkoleniowego w Euroregionie Śląsk Cieszyń-

ski. Głównym celem projektu jest rozwijanie i wzmacnianie współpracy w euroregionie w ramach partnerstwa województwa morawsko-śląskiego (Czechy), departamentu Dolnego Renu (Francja) i kraju związkowego Badenia-Wirtembergia (Niemcy), zmierzającej do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców oraz rozwoju regionów przygranicznych.

– Podczas konferencji omawiane były doświadczenia Francji i Niemiec, związane z ich uczestnictwem w układzie z Schengen, w relacjach polsko-czeskiej pogranicza. Międzynarodowe seminaria posłużą także do przygotowania koncepcji powstania międzynarodowego ośrodka doradczoszkoleniowego EuroInstytut w naszym regionie – mówi Bogdan Kasperek, dyrektor Biu-

ra SRiWR „Olza” i Euroregionu Śląsk Cieszyński. Uczestnicy konferencji doszli do wniosku, że powołanie EuroInstytutu, jako ośrodka szkoleniowo-doradczego, jest na Śląsku Cieszyńskim potrzebne. Obecnie nie ma bowiem gdzie szkolić np. policjantów i sędziów z Polski i Czech z prawa sąsiedniego kraju. – Działalność szkoleniowa jest potrzebna, ale na razie nie ma decyzji o powołaniu samej instytucji oraz w jakiej formie i gdzie miałyby ona działać – dodaje Kasperek.

Euroregion Śląsk Cieszyński powstał w 1998 roku. Po stronie polskiej obejmuje 16 gmin oraz powiat cieszyński. Po stronie czeskiej w skład euroregionu wchodzi obszar dawnego powiatu karwińskiego i przygraniczna część dawnego powiatu frydecko-misteckiego. (gc)

Z JANUSZEM KLIMSZĄ NIE TYLKO O PRZEDSTAWIENIU »BRENPARTIJA«

Młodzież pragnie odkrywać historię regionu

Janusz Klimsza zawsze interesował się literaturą regionalną, zwłaszcza tą opowiadającą o zaolziańskich dotach. Jeszcze jako reżyser Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego wystawił „Czarną Julkę” Gustawa Morcinka czy „Przednówek” Pawła Kubisza. Teraz, już jako reżyser związany z ostrowskimi teatrami, przywiózł z zespołem Sceny Kameralnej Arena na 9. Festiwal Teatrów Moraw i Śląska spektakl „Brenpartija” autorstwa Tomáša Vůjtky. I wyjechał z Czeskiego Cieszyna z nagrodą za najlepszą inscenizację.

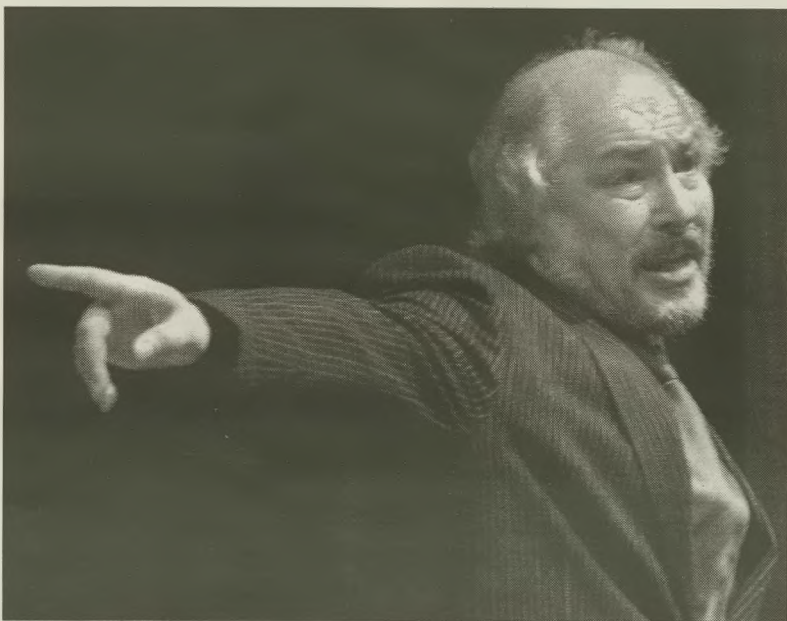
Scenariusz tego spektaklu o bezdomnych z ostrowskiej peryferii powstał na podstawie książki Věnceslava Juřiny „Zpráva o státu Halda”. Jak dotarłeś do tej sztuki?

Przede wszystkim powiem jedno: to nie jest adaptacja książki Juřiny, ale sztuka oparta na pewnych jej motywach. Te motywy przewijają się także w książkach innych autorów ostrowskich, chociażby Oldřicha Šuleřa, Jana O. Bora, Josefa Filgasa... Faktem jednak jest, że gros materiału zostało zebrane z książki Juřiny. Na jej podstawie Tomáš Vůjtek napisał swój scenariusz. Warto dodać, że światowa prapremiera tego tekstu – w formie libretta do opery, odbyła się pod koniec maja w Ostrawie na festiwalu Janáčkův máj. Tekst do opery był jednak znacznie okrojony. Tomáš Vůjtek zaproponował nam pierwotny, oryginalny tekst sztuki. Ta zaś traktuje o autentycznych postaciach, które na ostrowskiej peryferii zaczynają się pojawiać na przełomie XIX i XX wieku i w folklorze ostrowskim żyły aż do lat 40. ub. wieku. Zniszczyły ich „bryn”, czyli denaturat, a także Hitler, który podczas okupacji „zrobił z nimi porządek”. Ci bezdomni żyli na haldzie w Hrabuwcie, na którą wywożono żużel. Tam było ciepło i prowadziła tamtędy droga do Ostrawy. Oni tam mieli swoje stragany, w których sprzedawali bimber. Halda była też ośrodkiem hazardu, który w centrum Ostrawy był zakazany. Tam skupiał się półświa-

tek ostrowski. Ta enklawa miała swoje prawa, swoich przywódców. Jeden z nich, Ferda Prokop, postać autentyczna, jest bohaterem sztuki. O jego losach ludzie różnie mówią. Jedni opowiadają, że zmarł podczas wielkiego kryzysu, inni, że dopiero podczas okupacji. Pojawiają się w sztuce inne postaci autentyczne. Jeden z bohaterów to Švenda, zwany ostrowskim Chaplinem, o którym kręcono nawet filmy dokumentalne na Barrandowie. Jest Květinový Janek, jest postać najstarszej ostrowskiej prostytutki, zwanej Carycą lub Majdaleną... Jest to zatem kompilacja złożona z różnych autentycznych postaci z bardzo nostalgiczną atmosferą.

Zawsze sięgałeś – czy już w swojej prozie, poezji czy przedstawieniach – po regionalne tematy. Opisywałeś odchodzący do historii świat zaolziańskich dotów, jego mieszkańców...

Ci ludzie, tacy jak w „Brenpartiji”, żyją do dzisiaj. Mieszkam w takiej dzielnicy Ostrawy, gdzie żyje wielu bezdomnych, to moi sąsiedzi. To specyficzna dzielnica, bardzo spokojna, ale grupa bezdomnych współistnieje tam z luksusowymi apartamentami. Czasy dzisiejsze to ponownie czasy wielkiej segregacji społecznej. I tak samo jak wtedy, w latach 30., kiedy odbywa się większość przygód z „Brenpartiji”, mamy kryzys, który powoduje, że część ludzi znów ocknęła się bez pracy, bez dachu nad głową. Widać tu pew-

Reżyser Janusz Klimsza zadebiutował przed laty w Scenie Polskiej.

na analogię. Czyli nasza sztuka nie jest tylko nostalgicznym wspomnieniem o dawno minionych czasach, ma ona pewne odnośniki do świata obecnego...

Starasz się pisać o tych ludziach z marginesu? A także o specyficznym świecie Ostrawy?

Tak, zwłaszcza w poezji. Nie tylko zresztą ja. Na przykład opisują tu tejszych ludzi, no i cały ten ostrowski fenomen wybitni czescy pisarze i poeci średniego pokolenia: Jan Balabán, Petr Hruška, Ivan Motýl. Myślę, że pod tym względem obraz Ostrawy zostanie przechowany dla następnych pokoleń – ta twarz Ostrawy z przełomu wieków...

Twoje teksty są jednak rozproszone w różnych czasopiśmie, antologiach. Nie zamierzasz ich zebrać i wydać w jednym tomie?

Raczej nie. Jestem zresztą na etapie nie zbierania materiałów, ale tworzenia nowych rzeczy i na razie nie czuję potrzeby zamykania czegoś. A zwłaszcza tych tekstów, które powstawały na Zaolziu, w dodatku w zupełnie innych czasach. To zebra-

nie ich „pod jedną strzechą” mogłoby tym utworom odebrać pewien podtekst undergroundowy. Niech one zostaną tak, jak są. Wydanie ich w jednej książce wyglądałoby tak samo, jak ubieranie rockera w smoking.

Zawsze marzyłeś o napisaniu książki czy scenariusza o swoim krewnym, Karolu Klimszy, który zginął tragicznie przed wojną w podziemiach kopalni Pokrok. Pisał o nim Paweł Kubisz, nakręcono za czasów komuny mocno ideowy film. Czy powracasz do tego tematu?

Napisałem scenariusz do filmu opartego na losach Klimszy. Ale filmu bardziej uniwersalnego, bez tego patosu z lat 40. i 50. ubiegłego wieku. Niemniej osadzonego cały czas w latach 30. Może kiedyś do niego powrócę i może uda mi się go zrealizować? Zwłaszcza że widzę, iż ludzie młodzi pragną odkrywać historię regionu. Tylko w ostatnim roku byłem uczestnikiem lub świadkiem kilku ważnych wydarzeń z taką tematyką. Jednym z nich był spektakl, który Jan Balabán i Ivan Motýl napisali o Petrze Bezruč, w którym od-

brązowali postać tego poety. Drugim, na przykład, sztuka, którą wystawiliśmy na kopalni Michal. Jego scenariusz oparty był na tekstach z procesu politycznego z lat 50., w którym sądzono ludzi, którzy mieli podobno ponosić odpowiedzialność za tragedię na kopalni Dąbrowa. W tej zginęło wówczas ponad 70 górników. Wtedy komuniści potrzebowali zlikwidować paru niewygodnych dla siebie inżynierów. Dwóch skazano nawet na śmierć. Ja gram jednego z nich. Zaskoczyło mnie, że na oba przedstawienia, a także inne wydarzenia związane z historią Ostrawy, przychodzi wielu młodych ludzi. Oni jeżdżą na peryferie Ostrawy, by dowiedzieć się czegoś o tamtych czasach, których nie znają. Tak samo młodzież żywo reagowała w Teatrze Cieszyńskim na „Brenpartiję”. Wszystko wskazuje na to, że to jest taki boom może nie regionalizmu, nacjonalizmu, ale pewnej potrzeby poznania siebie, umiejscowienia siebie w pewnym miejscu na świecie. Podobnie zresztą było na przełomie lat 60. i 70. na Górnym Śląsku, kiedy to Kazimierz Kutz nakręcił filmy „Sól ziemi czarnej” i „Perła w koronie”. Wtedy też młodzi ludzie zaczęli odkrywać historię swojej ziemi i jej mieszkańców, z których wielu przecież nie czuło się Polakami.

Młodzi ostrawianie też zatem zaczynają się zastanawiać nad swoją tożsamością i tym, czym jest Ostrawa?

Tak. Wielu z nich nie wie, że jeszcze nie tak dawno ludzie zjeżdżali tu do kopalni, że w samym centrum miasta stała duża koksownia. Odkrywają zatem swoje miasto, jego historię, język, jakim posługiwali się ich przodkowie. A ten język był zbliżony do tego, jakim posługiwano się na Śląsku Cieszyńskim. Stąd to zdziwienie wielu młodych Zaolziaków na „Brenpartiji”, że bohaterzy przedstawienia mówią prawie identyczną gwara.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Śpiewali przy »samogónie«

– Nie bójmy się jesieni, wszak ona złota jest (...) Dopóki serce bije, dopóki starczy sił, śpiewaj i bądź pogodny, a będziesz długo żył – śpiewali w ubiegły piątek na melodii „Jak długo na Wawelu” członkowie Klubu Seniora z Nawsia w małej restauracji „Belko” w Gródku. Nawiejsi seniorzy spotkali się tu z przyjaciółmi i sympatykami klubu

już po raz szósty. Przy kieliszku, bo ta listopadowa impreza nazywa się „Kosztowani samotny”.

– To jedyna impreza, na którą nie zapraszamy kobiet. „Bo kaj przidzie baba, tam samotná skwaśni” – śmiał się prezes klubu, działającego przy nawiejskim Miejscowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Tadeusz Filipczyk.

– A my spotykamy się raz w roku w „Belku”, żeby pochwalić się, czym obrodził tym razem sad, co z tego udało się „wypolować”. Ale nie tylko kosztujemy – przychodzimy, by razem pośpiewać, „pofulać jak chłop z chłopem”.

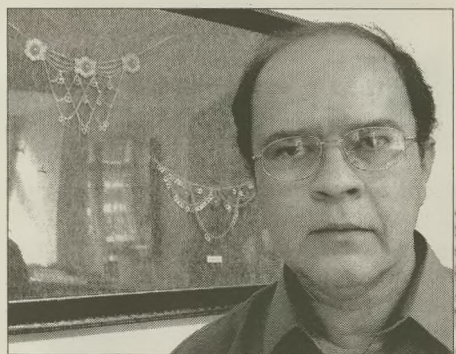
Trunki były różne: ze śliwek, gruszek, jabłek, a nawet aronii. Do tego wspinała paprykowana „szpyrka”, czyli słonina, smakowity gulasz, a także przysmaki już raczej rzadko widywane na zaolziańskich stołach, na przykład „kapuśniok”, czyli ciasto z nadzieniem z kapusty. Do „kosztowania” zaś przygrywał na akordeonie Józef Wierzoń.

– Teraz nasz klub szykuje się do otwarcia po remoncie odnowionego Domu PZKO w Nawsiu. Zapowiedzieliśmy, że staniemy wszyscy na scenie i zaśpiewamy: „Myśmy przyszłością narodu” – zapewnił prezes Filipczyk. (kor)

Cieszyński filigran w Hawierzowie

Nie lada okazję do obejrzenia, a także do nabycia egzemplarzy biżuterii wykonanej w stylu cieszyńskiego filigranu mają panie z pezetkaowskich klubów kobiet. Na zaproszenie Muzeum w Hawierzowie przyjeżdża Kazimierz Wawrzyk z Ustronia – jeden z dwóch artystów wykonujących ze srebra te misterne elementy stroju cieszyńskiego (drugim jest jubiler z Cieszynej, Wiktor Pieczonka).

Jak nas sam mistrz zapewnił, do Hawierzowa przywiezie nie tylko spinki, hoczki, broszki, klamry, pasy, które decydują o tym, że strój cieszyński jest najdroższym polskim strojem ludowym. Obiecał ze sobą zabrać również obwoźny warsztat, gdyż w muzeum na oczach publiczności, w tym również młodzieży szkolnej, ma zademonstrować, jak spod jego rąk wychodzą te misterne dzieła. Niektóre ze srebrnych ozdób można będzie na miejscu kupić lub zamówić.

Kazimierz Wawrzyk jest ostatnim uczniem sławnego cieszyńskiego jubilera, Franciszka Horaka.

Mistrz Wawrzyk wystąpi w hawierzowskim „Muzaionie”, który stoi nieopodal domu towarowego „Elan”, w czwartek 12 listopada w godz. 9.00-16.00.

Kazimierz Wawrzyk, który jest ostatnim uczniem sławnego cieszyńskiego jubilera, Franciszka Horaka, współpracuje z czesko-słowacko-polskim stowarzyszeniem zawodów rękodzielniczych w Jabłonkowie. Na zaproszenie tej organizacji bywa na Gorolskich Świątkach. (s)

Do „kosztowania” przygrywał w Gródku Józef Wierzoń.

ROZMOWA Z DR. MIKOŁAJEM GAJBĄ, DYREKTOREM MUZEUM ADAMA MICKIEWICZA W NOWOGRÓDKU NA BIAŁORUSI

Spacer śladami wieszczza

Ile osób odwiedza pańskie muzeum?

Najwięcej gości odwiedza naszą muzealną placówkę w okresie od końca kwietnia do pierwszych dni października. Rocznie gościmy tu blisko 20 tysięcy odwiedzających. W tym roku, poza wieloma wycieczkami szkolnymi oraz licznymi turystami z Białorusi, nasze muzeum odwiedziło też wielu gości z zagranicy – nawet z Meksyku, Turcji, Kuby, Chin i Rosji. Najwięcej gości z zagranicy przyjeżdża do nas jednak z Polski i Litwy. Nasi przewodnicy rozmawiają po białorusku, rosyjsku, polsku i angielsku.

Kiedy ostatni raz zmieniana była ekspozycja muzealna?

Obecna biograficzna ekspozycja twórczości Adama Mickiewicza powstała w roku 2001. Znajduje się ona w nowym budynku. Dawny, w którym mieszkali państwo Mickiewiczowie, spłonął w roku 1881. Pierwsze muzeum Adama Mickiewicza powstało w Nowogródku przed II wojną światową. Budynek, w którym się mieściło, został zniszczony w czasie II wojny światowej.

Od czego najlepiej rozpocząć zwiedzanie muzeum?

Zobaczyć trzeba wszystko.

Adam Mickiewicz mieszkał w Nowogródku w latach 1807-1815. Przyjechał tu ze swymi rodzicami oraz braćmi: Franciszkiem, Aleksandrem, Jerzym i Antonim. Tu często słyszał ludowe pieśni i baśnie oraz miejscowe legendy opowiadane przez ojca i nowogródzką szlachtę. Dowiadywał się też o nadziejach związanych z Napoleonem i utraconej Rzeczypospolitej. Mieszkając w Nowogródku poeta uczył się w szkole ojców dominikanów. Jego ulubionymi przedmiotami była matematyka, historia i łacina. Otrzymał świadectwo „litterae patens” wyjechał na studia do Wilna. Dom rodzinny po raz ostatni odwiedził latem 1821 roku. Zwiedzanie naszego muzeum zacząć można od gabinetu ojca poety

Dr Mikołaj Gajba

– Mikołaja Mickiewicza, który był komornikiem mińskim i adwokatem nowogródzkim. Atmosferę tego gabinetu udało się nam odtworzyć dzięki wspomnieniom jego syna Aleksandra. Mikołaj Mickiewicz był osobą wykształconą. Książki w jego bibliotece świadczą o jego potrzebach intelektualnych i guście. Osoba ojca poety stanowiła dla nas pretekst do ukazania losów ludzi tej epoki, wpłatających w dramatyczny wir historii. Portrety T. Kościuszki, J. Jasińskiego, S. Korsaka przypominają o insurekcji 1794 roku, której uczestnikiem był Mikołaj Mickiewicz. On zresztą był osobą, która wywarła duży wpływ na całe życie Adama.

Godny uwagi jest także salon...

Właściwie dawny salon. Ekspozyty znajdujące się w nim pochodzą z przełomu XVIII i XIX wieku i mają za zadanie przekazać atmosferę życia szlachty i magnaterii na dawnej Nowogródzynie. Ciekawa jest także dawna sypialnia, w której znajdują się dziś ekspozyty ukazujące twórczość oraz działalność społeczno-polityczną, pedagogiczną i publicystyczną Adama.

Wśród eksponowanych u nas pamiątek znajduje się ponadto dzieł utworów Adama Mickiewicza opublikowanych za jego życia. Muzeum posiada wreszcie 120 starodruków oraz utwory wielu poetów. Są też autentyczne meble oraz nowsze, robione na nasze specjalne zamówienie, które oddają ducha epoki. Meble te wykonane zostały na Białorusi.

Wcześniej w naszej ekspozycji były też meble z Polski wypożyczone nam przez Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza, które w roku 2001 powróciły do Warszawy. Mam tu też, jako dar strony polskiej, dwie szafy. W jednej znajdują się książki, w drugiej naczynia stołowe.

Czy Muzeum utrzymuje kontakty z rodziną Adama Mickiewicza?

W roku 2001 odwiedził nas Roman Górecki-Mickiewicz, praprawnuk Adama Mickiewicza – potomek starszej córki wieszczki Marii Góreckiej-Mickiewicz. Pan Roman mieszka obecnie w Wilnie, gdzie prowadzi niewielki biznes i co pewien czas zagląda do Nowogródka.

Jakie najpilniejsze zadania stoją dziś przed Muzeum?

Realizacja zadań uzależniona jest od posiadanych pieniędzy, których w dzisiejszych czasach brakuje prawie wszystkim placówkom kulturalnym na całym niemal świecie. Ważniejsze jednak od pieniędzy są ciekawe pomysły, na które zawsze fundusze jakoś się znajdują.

Kto utrzymuje placówkę?

Jesteśmy na garnuszku samorządu nowogródzkiego.

Ilu ma pan pracowników?

Obok dyrektora mam jeszcze dwa inne etaty naukowe oraz kilka technicznych.

Rozmawiał: LESZEK WĄTRÓBSKI

Muzeum Adama Mickiewicza w Nowogródku.

Wnętrze domu, w którym Adam Mickiewicz mieszkał w latach 1807-1815.

HYDE PARK

Naprawdę żyliśmy w »gettach«?

Pamiętam tamte czasy komunistycznego państwa czechosłowackiego i nie sądzę, że Polacy wtedy żyli w swoich »gettach». Swą świadomość narodową bynajmniej nie rozwijaliśmy tylko w rodzinach, domach PZKO i w szkołach. Nieprawdą jest, że na zewnątrz, poza tymi »gettami», nie rozmawialiśmy po polsku lub naszą gwarał cieszyńską i że swoją polskość nie demonstrowali Polacy na Zaolziu na zewnątrz, jak w dodatku »bezKresy» sugeruje nam historyk i prezes Kongresu Polaków Józef Szymczek.

Pamiętam, że wtedy dużo więcej niż dziś było słychać w sklepach, w szpitalach, w urzędach oraz na ulicy nasz język ojczysty. Było to całkiem naturalne, bo żyły wtedy jeszcze nasze babcie, nasi dziadkowie, którzy tej mowy nie wyparli się nawet za najgroźniejszych ustrojów totalitarnych czy kryzysów gospodarczych. Było też wtedy dużo więcej dzieci w polskich szkołach podstawowych i średnich i całkiem naturalne były polskojęzyczne napisy na sklepach, urzędach i placówkach

publicznych na terenie Zaolzia. Pamiętam, że swoją przynależność do narodu polskiego i naszą liczebność na Zaolziu publicznie demonstrowaliśmy na festiwalach PZKO. Pamiętam jak organizatorzy festiwali podchodzili do nas w Karwinie z prośbami: »Idźcie w pochodzie w dużych odstępach, aby pochod był jak najdłuższy, by Czesi widzieli, ile nas tu jeszcze jest». Powiatowe gazety były wtedy dwujęzyczne i to nie tylko w treści, ale również w tytułach, na przykład »Ozvěny-Echo». Pamiętam, że w 1990 roku, kiedy przejąłem w Cierlicku urząd starosty gminy, w szufladach urzędu były liczne polskojęzyczne druki ogłoszeń publicznych, rozporządzeń MRN itp. To wszystko było wtedy naturalne i oczywiste tak, jak napisy »Místní národní výbor – Miejskowa Rada Narodowa». Dopiero w trakcie polistopadowych zmian nowe »demokratyczne» władze usuwały polskojęzyczne napisy. Tak ówczesny przewodniczący MRN w Cierlicku, ing. Miroslav Fojtík, zaraz po przyjęciu nowej ustawy o gminach zamienił dwu-

języczne szyldy na wyłącznie czeski napis »Obecní úřad Těrlíčko». »Głos Ludu» wtedy, co prawda z pewnym opóźnieniem, napisał »Ratunku nowe idzie». Będąc wtedy na czele nowo wybranego samorządu gminy wspólnie z mym zastępcą Józefem Farnikiem, Janem Przywarą i Karolem Cieślarem, zareagowaliśmy bez wahania i Cierlicko było pierwszą gminą na Zaolziu, która wprowadziła polskie nazewnictwo. Kilka tygodni nikt się tego nie czepiał, ponieważ ludzie z czasów komuny byli do czesko-polskich napisów przyzwyczajeni. Dopiero list nowych »demokratycznych» władz powiatowych na czele z naczelnikiem Janem Weberem, próbował ingerować w świeżo uzyskaną samorządność gminy i zakazywał nam używać polskiej nazwy gminy Cierlicko. Nie przestraszyliśmy się, ponieważ byliśmy świadomi tego, że proces demokratyzacji w naszym kraju jest dopiero na początku i że nie tylko tę jedną walkę o prawo do wolności będzie jeszcze trzeba stoczyć. Demokracji nie wystarczy tylko zapisać w ustawach. De-

mokrację i wolność trzeba wprowadzić w życie codziennie na wszystkich poziomach życia społecznego. Jakość i poziom demokracji ocenia się na podstawie ochrony praw obywatela jako jednostki i praw mniejszościowych. Demokracji trzeba pilnować, a w razie potrzeby trzeba zabiegać o nią na co dzień. Nawet dzisiaj 20 lat po zmianach ustroju.

W czasach komuny nie było prawdziwej wolności, niemożliwa była autentyczna samorządność, brakowało nam demokracji. Nikt chyba nie pragnie powrotu władzy komunistów. Trzeba sobie przy tej okazji uświadomić, że właśnie rządzące partie demokratyczne, poprzez zaniedbywanie praw obywatelskich i mniejszościowych, stwarzają klimat społeczny, który w końcu może doprowadzić do prawdziwego zagrożenia demokracji, tak jak to nastąpiło po kryzysie gospodarczym na końcu lat trzydziestych minionego stulecia w Niemczech lub po drugiej wojnie światowej w naszych krajach.

WAWRZYNIEC FÓJCİK

Każdy ma swoje Himalaje

Zima 1988 roku. Igrzyska w Calgary. Wielkie święto sportów zimowych. Międzynarodowy Komitet Olimpijski przyznaje dwóm największym himalaistom świata srebrne medale. Ci dwaj to Reinhold Messner i Jerzy Kukuczka. 24 października minęło 20 lat od tragicznej śmierci na południowej ścianie Lhotse najstojniejszego polskiego himalaisty, który przez lata mieszkał w Istebnej, a dziś ma tu Izbę Pamięci.

Messner i Kukuczka zdobyli Koronę Gór (Messner jako pierwszy), czyli wszystkie ośmiotysięczniki i pewnie, gdyby można było pójść jeszcze wyżej, nie zawahaliby się.

Kukuczka do Messnera: – *No cóż, jestem drugi...*

– *Nie, jesteś Wielki* – odpowiedział Messner.

Polacy w latach 70. jako pierwsi zapoczątkowują wspinaczki zimowe w Himalajach. Należą do czołówki. Sypią się kolejne rekordy wejść, organizują się kolejne wyprawy. Lata 70. i 80. w Polsce, bynajmniej nie sprzyjają takim przedsięwzięciom. „Wspinaczka wysokogórska niesie za sobą cierpienia fizyczne i psychiczne. Jednocześnie daje poczucie własnej wartości. Jest próbą charakteru, spełnieniem potrzeby ryzyka, którego nie lubię, a bez którego nie potrafię się obyć. Kontakt z groźną przyrodą, niebywałe doznania intelektualne i estetyczne, które przeżywa się tam, wysoko – wszystko to jest mi potrzebne do życia. Wspinaczka jest dla mnie rodzajem twórczości, którą uprawiam” – tak w jednym z

ostatnich wywiadów powiedziała słynna polska himalaistka Wanda Rutkiewicz.

Fotografie ludzi zaklętych górami zwracają uwagę płonącymi oczami. Cena tej miłości jest wysoka. Reinhold Messner idąc na Nanga Parbat traci brata. Wielu obarcza go winą za tę śmierć. Do 2003 roku zginęło na tej górze 61 wspinaczy. Na Everest straciło życie ponad 200 ludzi. I nie są to jedynie takie statystyki tych gór. W 1986 roku na K2 ginie 13 wspinaczy, w tym 3 Polaków. Całkiem niedawno, w 2008 roku ginie znowu na K2 13 wspinaczy. Właściwie każda góra na Dachy Świata zbiera obfite żniwo idące w dziesiątki, a nawet setki ofiar ludzkich.

Ale góry to nie tylko Himalaje. Latem 2009 roku w słowackich Tatrach śmierć poniósł Andrzej Marciniak, który 30 lat wcześniej jako jedyny uszedł z życiem z dramatycznej wyprawy

zimowej na Everest, kiedy to zginęło 5 polskich himalaistów. Dwóch z nich konało przez dwa dni na rękach Marciniaka, który cudem i dzięki akcji zorganizowanej przez Messnera, przeżył jeszcze 3 dni po wypadku kolegów. Był to czerwiec 1989 roku. W Polsce trwały pierwsze wolne wybory, panował ogólny entuzjazm. Marciniak przez wiele lat nie wracał do gór. W końcu jednak wrócił.

Wanda Rutkiewicz: „Góry są majesticzne, wzbudzają szacunek.

ny w lodowej szczelinie pod Lhotse.

Wanda Rutkiewicz zdobywająca samotnie Kangczendzongę, ostatni raz widziana była w ostrej zadymce około 200 metrów od szczytu. Potem widziana była przez kilka osób w różnych miejscach, także na ulicy, ubrana na białe. Do jednej z przyjaciółek wykonała nocą telefon skarzając się, że jest jej zimno... Matka pani Wandy ciągle na nią czeka i nie podejmuje rozmów na temat śmierci córki.

Jerzy Kukuczka

który w 2006 roku zmarł podczas zdobywania najwyższej góry świata wstrząsnął światem alpinistów. Mężczyzna sam atakował szczyt, wziął ze sobą dwie butle z tlenem, które okazały się jednak puste. Osłabiony brakiem tlenu ukrył się w niecce skalnej na wysokości ponad ośmiu tysięcy metrów. Po dwóch dniach zmarł z wyziębienia i wyczerpania. Obok niego przeszło ponad 40 członków różnych wypraw zmierzających na Mount Everest (cena wejścia to ok. 20 tys. dolarów). Wspinacze nie mogli nie zauważyć konającego, niektórzy musieli odłączyć się od liny, aby go ominąć. Nikt nie zatrzymał się by pomóc. Później tłumaczono się brakiem sprzętu, własnym wyczerpaniem.

W pamiętny dzień olimpiady zimowej w Calgary w 1988 roku, Reinhold Messner, nie odebrał medalu, twierdząc, że on uprawia sztukę, nie sport.

Doskonałym przewodnikiem po górach jest... internet. Przynajmniej na pewnym etapie. Wśród setek stron poświęconym różnym wyprawom, w różne góry, jest strona pewnego... ojca i syna, którzy informują świat o swoich niezwykłych wyprawach na... Kalatówki, na Giewont, do Morskiego Oka, do Doliny Chochołowskiej, na Kondratową... Ukoronowaniem kilkuletnich górskich wypraw był Czarny Staw Gąsienicowy.

Każdy ma swoją górę. Tak samo ważną i trudną. Trzeba tylko chcieć na nią wejść.

BOGUSŁAW ŚLUPCZYŃSKI

Każdego roku Mount Everest jest celem wielu wypraw.

To w górze umieściliśmy Boga. Ów kierunek ku „górze”.

Jerzy Kukuczka został pochowa-

Sierpień 1986 roku. K2. Pod szczyt dociera międzynarodowa wyprawa, w której bierze udział polska himalaistka Dobrosława Miodowicz-Wolf, zwana przez przyjaciół „Mrówką”. Następuje gwałtowne załamanie pogody. Kilka osób spędza 5 dni w strefie śmierci (7900 m). Kończy się jedzenie i gaz. Zaczynają kolejno umierać. Trójka – dwóch mężczyzn i „Mrówka” próbują się ratować. Polka ciągnie „na własnych plecach” kompletnie wycieńczonych wspinaczy. Karmi ich ostatnimi posiadanymi cukierkami, opatula w swój śpiwór. Idą w kierunku obozu trzeciego. Okazuje się, że został zmieciony. W końcu sama słabnie... Dwaj austriaccy wspinacze dochodzą jednak do obozu drugiego. Ratują życie. Po roku odnaleziono jej ciało, wiszące za nadgarstek na linie poręczowej i pochowano w lodowej szczelinie pod K2. Postawa ocalonych mężczyzn wzbudza w środowisku falę przypuszczeń i oskarżeń na temat ich zachowania podczas tragedii.

Dramat Davida Sharpa – to obraz „nowego” chorego, współczesnego i masowego alpinizmu. Młody wspinacz z Wielkiej Brytanii,

Każdy ma swoją górę. Tak samo ważną i trudną. Trzeba tylko chcieć na nią wejść.

Pamięci Kukuczki

W najbliższy piątek na imprezy poświęcone Jerzemu Kukuczce zapraszają Gminny Ośrodek Kultury oraz Gimnazjum w Istebnej. Początek o godz. 10.00 w czytelni placówki oświatowej. W programie m.in. „Lhotse 1989” – film z ostatniej wyprawy himalaisty (godz. 10.10), montaż słowno-muzyczny „Wędrowną życia jest człowiek” w wykonaniu miejscowych uczniów (10.40), czytanie fragmentów książki „Mój pionowy świat” (11.00), relacje himalaistów ze wspólnych wypraw (12.00), wspomnienie Cecylii Kukuczki o mężu (12.30), film „Pamięć” zrealizowany przez syna himalaisty – Wojciecha Kukuczki. O oprawę muzyczną zadba kapela „Walaśi”. Imprezom będzie towarzyszyć wystawa fotografii „14 najważniejszych spraw w życiu”. Całość jest przygotowywana po to, żeby zachować pamięć o wybitnym wspinaczu. Z tą bywa bowiem różnie. – *Są nadawane imiona szkołom, organizuje się różne imprezy, ale jak wszystko, także pamięć o Jurku podlega pewnemu zapomnieniu. Dlatego trzeba przypominać, kim był, mówić o jego wytrwałości w dążeniu do celu, szczególnie młodzieży* – uważa Jan Kukuczka, krewny wspinacza. Wystawę „14 najważniejszych spraw w życiu” można do końca miesiąca oglądać w galerii na byłym przejściu granicznym Jasnowiec – Bukowiec. Na miejscu dostępna jest także reedycja książki „Mój pionowy świat” autorstwa Jerzego Kukuczki. (wot)

reklama

SUPER OBNIŻKA!

SUPER OBNIŻKA!

PRZEDSPRZEDAŻ CAŁOSEZONOWYCH BILETÓW NARCIARSKICH
Z DUŻYMI ZNIŻKAMI TYLKO DO 15 LISTOPADA

ZAOSZCZĘDZISZ AŻ 2.500,- Kč !!!

Bliższe informacje: www.skimosty.cz – aktuality; 558 339 750;
602 749 084;

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jadra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

WTOREK 10 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **8.55** Jedynkowe przedszkole **9.25** Koszmarny Karolek **9.40** Małe zoo Lucy **9.50** Bunio i Kimba **10.05** Powrót do przyszłości **11.05** Kuchnia z Okrasą **11.30** Podróżnik - El Calafate **11.50** ZUS dla ciebie **11.55** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.25** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? **14.00** Jego imię Polska - Tadeusz Kościuszko **15.00** Wiadomości **15.13** Ranczo (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.30** Wyspa Harpera (film USA) **21.20** Wyrok i kara (film USA) **23.00** Bronisław Wildstein przedstawia **23.40** Jestem przy tobie (film indyjski) **1.20** Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Bach w Świdnicy **7.15** Ulica lemurów **7.50** Pomocnik świętego Mikołaja **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinka **11.30** Z wyciągniętymi rękami **12.30** Przystanek Niepodległość **12.50** Za granicą wieku - Janusz Majewski **13.10** Komunizm - Historia pewnego złudzenia **14.10** Córki McLeoda (s.) **15.00** M.A.S.H. (s.) **15.30** Fort Boyard - Weronika Książkiewicz **16.30** M jak miłość (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Teleturniej **18.30** Złotopolscy (s.) **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.30** Kocham kino **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Magazyn Ekspresu Reportaż **22.45** Panorama **23.25** Porządek musi być! (film niemiecki) **1.10** Krwawa niedziela (film kop.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.17** Info poranek **6.51** Info traffic **7.45** Schlesien Journal **8.45** Aktualności **9.36** Info poranek **11.10** Serwis sportowy **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.14** In-

AZYL

Thriller, 120 minut, USA 2002
Polsat, wtorek 10. 11., godz. 20.00

Reżyseria: David Fincher
Występują: Jodie Foster (Meg Altman), Kristen Stewart (Sarah Altman), Forest Whitaker (Burnham), Dwight Yoakam (Raoul), Jared Leto (Junior), Patrick Bauchau (Stephen Altman), Ann Magnuson (Lydia Lynch)

Do luksusowego domu w centrum Nowego Jorku, należącego dawniej do ekscentrycznego milionera, wprowadza się Meg Altman z córeczką, Sarą. Oprócz niezliczonych pokoi i zakamarków w mieszkaniu znajduje się „azyl” opancerzone, zamykane na elektroniczny zamek pomieszczenie, w którym można schronić się na wypadek niebezpieczeństwa. Już pierwszej nocy Meg i córka muszą z niego skorzystać, ponieważ w domu pojawiają się włamywacze. Okazuje się jednak, że celem rabusiów jest schron, w którym zmarły milioner ukrył coś cennego.

PORZĄDEK MUSI BYĆ!

Obyczajowy, 105 minut,
Niemcy 2004

TVP 2, wtorek 10. 11., godz. 23.25

Reżyseria: Marcus Mittermeier
Występują: Jan Henrik Stahlberg (Mux), Fritz Roth (Gerd), Wanda Perdelwitz (Kira), Joachim Kretzer (Bjoern), Christoph Kottenkamp (Dennis), Ruwen Schneider (Edgar)

30-letni Mux marzy o uporządkowanym świecie, w którym żyją odpowiedzialni ludzie. Chcąc ulepszyć rzeczywistość, podejmuje działania mające na celu zdyscyplinowanie obywateli. Jego aktywność na tym polu osiąga coraz większą skalę. Wzrasta liczba pomocników, prywatna inicjatywa zmienia się w rozbudowane przedsięwzięcie. Gdy przestępczość w mieście spada o 10 procent, Mux staje się gwiazdą mediów, a nawet nauczycielem, który tłumaczy dzieciom zasady solidarności i odpowiedzialności. Jego działalność budzi jednak coraz więcej zastrzeżeń.

fo świat **16.50** Relacje **17.00** C.U.D. zdrowia **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **18.30** Bliżej natury **19.00** Wokół nas **19.15** Relacje **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **22.00** Minął dzień **22.45** Plus minus **0.01** Świat bez imperium **0.45** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Azyl (film USA) **22.30** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **0.25** Skok życia (film kop.). **2.30** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Kawiarenka wcześniej urodzonych **10.00** Klitka (film TV) **11.15** Żółtodzioby w bieli (film TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.20** Doktor Quinn (s.) **15.05** Tip i Tap (s. anim.) **15.20** Kochamy operę (pr. cykl.) **15.40** Nauka jest zabawna (pr. cykl.) **16.05** Pomagajmy sobie **16.25** Śpiwanki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) **20.50** Wszystko party (talk-show) **21.40** Pogromcy długów (mag.) **22.05** Siły pierwotne (s.) **22.55** Solo dla... Glena Hansarda (pr. muz.) **23.40** Włtawa w obrazach (cykl dok.) **0.00** Córki McLeoda (s.) **0.45** Czy

mnie zechcecie? **1.00** Skarby świata **1.15** Rajske ogrody (dok.) **1.30** Wiadomości regionalne **2.45** Regiony TVC24.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Mity i fakty historii (cykl dok.) **10.25** Spostrzeżenia z zagranicy **10.35** 168 godzin (pr. publ.) **11.00** Między nami zwierzętami (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **14.55** Fokus TVC24 **15.20** Włtawa w obrazach (cykl dok.) **15.40** Cudowny świat (cykl dok.) **16.05** Rembrandt (dok.) **16.55** Usługi na naszych usługach **17.15** Prawie pogodnie (cykl dok.) **17.30** Praga, miasto wień (pr. cykl.) **18.00** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Angielski - Ekstra **19.30** Meduza (lista przeb.) **20.00** Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) **20.15** Pensjonat dla kawalerów (film czes.) **21.45** Sphukiwanie wieczności (dok.) **22.15** Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) **22.35** Wydarzenia, komentarze **23.15** Musicblok (mag.) **23.45** Dwugłos **0.10** Siedmiu samurajów (film jap.) **3.35** Zapomniany świat komunizmu.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Raz na całe życie (film USA) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.45** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przyszłość w różnym ogrodzie (s.) **21.25** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.20** 112 (mag.) **23.00** Porwanie (film USA) **0.40** VIP poker-show **2.00** Poradnik domowy **2.45** Judo obywatelskie.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharką **7.20** Pomoc domowa (s.) **7.50** M.A.S.H. (s.) **8.20** Nieustraszone (s.) **9.25** Policja Hamburg (s.) **10.25** To morderstwo, napisała (s.) **11.25** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.25** M.A.S.H. (s.) **12.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.30** Czarodziejki (s.) **14.30** Medium (s.) **15.30** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Pr. o czeskiej gastronomii **22.25** Powrót do życia (s.) **23.35** Sprawiedliwość (s.) **0.30** Rewir Wolffa (s.) **1.35** Zadzwoń do jasnovidza.

ŚRODA 11 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Powrót do Polski **7.20** Przystań **8.10** Bajki pana Bałagana (dla dzieci) **8.35** Jedynkowe przedszkole **9.00** Szatan z siódmej klasy **10.55** Przebojowa noc **11.45** Święto Niepodległości - transmisja uroczystości **13.30** Pan Tadeusz **16.05** Plebania (s.) **16.30** Opole 2009 na bis - Kabaret **17.00** Teleexpress **17.25** Ojciec Mateusz (s.) **18.15** Klan (s.) **18.45** Opole 2009 na bis **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Przystań (s.) **21.15** Cudownie ocalony (film pol.) **23.00** Gniew **0.35** Lokis - Rękopis profesora Wittembacha.

TVP 2

6.15 Tatrzy - natura zatrzymana w

czasie **7.15** M jak miłość (s.) **8.10** Złotowłosa i trzy misie (bajka) **9.00** Kacper II - Początek straszniejsia **10.45** Po latach niewoli wstaje Polska 1914-1918 **11.55** Muły siostry Sary (film kop.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Wojciech Ciejrowski boso przez świat - Południowy Tyrol **15.05** Kabaretowa scena Dwójki **15.55** Beethoven II (film USA) **17.30** Program lokalny **18.00** Doktor Martin (s.) **19.05** Myszmy rebelianci **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Kabaretowa Noc Listopadowa - Gdynia 2009 **22.45** Panorama **23.25** Kabaretowa Noc Listopadowa - Gdynia 2009 **0.30** Wrota Europy.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.08** Info poranek **6.45** Serwis info flesz **7.06** Info poranek **7.45** To brzmi... **8.01** Gość poranka **8.15** Info poranek **8.22** Info traffic **8.45** Aktualności **10.00** Gość poranka **11.00** Film dokumentalny **14.00** Reportaż TVP info **14.30** Serwis info **15.00** Na rozkaz **16.00** Film dokumentalny **16.50** Urząd bez tajemnic **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **18.30** Legiony to... **19.00** Adagio **19.46** Leksykon niepodległości **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.45** Leksykon niepodległości **23.00** Sportowy wieczór **23.33** A jednak Polska 1918-1921.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Produkcje Myszkki Miki **7.45** Gumisie (s. anim.) **8.45** Kacze opowieści **9.20** Azur i Asmar (film kop.) **10.40** Łapcie tę dziewczynę (film USA) **13.20** Prawdziwa historia **16.20** Rodzinka Braddy w Białym Domu **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Dzień Niepodległości **23.10** Korowód **2.00** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Grandsupertingtangl (pr. muz.) **9.30** Televariete (pr. roz.) **10.40** Praski piosenkarz (s.) **11.30** Zamki i twierdze na rzece Dyji (dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30**

CUDOWNIE OCALONY

Komedia, 105 minut, Polska 2004
TVP 1, środa 11. 11., godz. 21.15
Reżyseria: Janusz Zaorski
Występują: Ewa Kasprzyk (Lola Katafalk), Marian Opania (Mikołaj Biesaga), Wiktor Zborowski (Stasiek Zygon), Edyta Jungowska (Hanka), Elżbieta Jarosik (Zygoniowa), Bartosz Opania (Witold), Łukasz Lewandowski (Tadzio)

Początek lat 60. na Mazurach. Mikołaj został w czasie wojny ciężko ranny. Przysięgł, że jeśli przeżyje, postawi kapliczkę Matce Boskiej. Lata mijały, a „cudownie ocalony” nie spełniał obietnicy. Pewnego dnia, czując, że chyba pora umierać, postanawia czym prędzej dopełnić zobowiązań. Przewodniczący urzędu gminnego odmawia mu jednak zgody na budowę i przydział cementu, a ksiądz nie chce poświęcić „samowoli budowlanej” w obawie, że podpadnie władzy. Mikołaj jednak nie ustaje w wysiłkach dopełnienia obietnicy.

Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.25** Game Page (mag.) **15.50** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **16.15** Historia pewnego listu (film chiń.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **21.00** Historie sław: Otto Sklenčka (cykl dok.) **21.55** Na tropie (mag. krym.) **22.15** Losowanie Sportki i Szansy **22.25** Rzym (s.) **23.15** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.20** Kochanek lady Chatterley (film czes.) **1.15** Córki McLeoda (s.) **2.00** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Babel (mag.) **9.35** Z J. Bártą w Kutnej Hoře (dok.) **9.50** Rembrandt (dok.) **10.45** Cudowny świat (cykl dok.) **11.20** Film o filmie **11.35** AZ-kwiz **12.00** Dom - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Reporterzy TVC **13.25** Kwiz dla dzieci **13.50** Tajemnice Toma Wizarza **14.05** Nauka jest zabawna (mag.) **14.30** Pomagajmy sobie **14.50** Czy mnie zechcecie? **15.20** Przeżyć! (cykl dok.) **16.15** 10 wieków architektury (s. dok.) **16.30** Pr. ekologiczny **16.45** Filmowa szkoła Ondřeja Kepki **16.55** Wypadek to nie przypadek **17.05** Medycyna XXI wieku **17.20** Port (mag.) **17.50** Dołącz do nas (pr. ekol.) **18.05** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **18.30** Szukam pracy (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Redakcja D (j. niem.) **19.15** Russian for travellers (j. ros.) **19.30** Piątką w Pomarańcy **20.00** Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) **20.15** Ten nasz czeski charakter **20.45** Nowe szaty cesarza (film br.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Most kwiatów (dok.) **0.50** Powrót do Secaucus (film USA) **2.35** Teatr żyje!

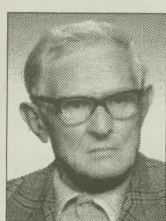
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Rodzina Mulvaneys (film USA) **11.15** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Comeback (s.) **20.45** Wymarzony dom (reality-show) **22.00** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **22.50** Nic do stracenia (film USA) **0.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.50** 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharką **7.20** Tom & Jerry (s. anim.) **7.35** Pomoc domowa (s.) **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.40** Nieustraszone (s.) **9.40** Policja Hamburg (s.) **10.40** To morderstwo, napisała (s.) **11.40** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.40** Medium (s.) **15.40** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Falstarty **21.20** Top Star magazyn **22.25** Kości (s.) **23.25** Rekin (s.) **0.25** Rewir Wolffa (s.) **1.20** Zadzwoń do jasnovidza.

WSPOMNIENIA

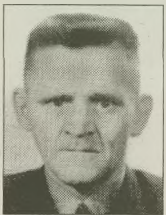

Dnia 11. 11. 2009 obchodziliśmy 100. rocznicę urodzin

śp. BENJAMIN BOTOREK

z Hawierzowa-Suchej. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.

RK-208

Dnia 11. 11. mija 30. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JANA MICZKI

z Olbrachcic 240. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

GL-738

Dnia 16. 10. 09 obchodziliśmy 70. urodziny

śp. ERYK DZIK

rodak z Orłowej-Międzyzylasów, zaś 9. 11. minęła 5. rocznica Jego śmierci. Wszystkim, którzy Go szanowali i zachowali w pamięci, za chwilę wspomnień dziękuje siostra Danka z mężem Mirkiem.

RK-213

Czas mija, lecz smutek i tęsknota pozostaje.

Dnia 11. 11. 2009 minie 85. rocznica śmierci Ukochanej Żony, Matki i Babci

śp. EUGENII KICZMER

z domu Kucharczyk ze Stonawy. O chwilę wspomnień prosi rodzina.

GL-729

NEKROLOGI

Mijają dni, mijają lata,
pamięć o Tobie żyje i powraca.

W głębokim żalu pogrążeni wiadomiamy wszystkim krewnym, przyjaciół i znajomych, że dnia 6. 11. 2009 zmarła w wieku 90 lat nasz Kochana Matka, Babcia, Prababcia, Teściowa i Ciocia

śp. WANDA PAWLASOWA

z domu Kubica. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 12. 11. 2009 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie-Błędowicach. Zasmucona rodzina.

GL-739

CO W TEATRZE

CZESKI CIESZYN - SCENA POLSKA: Czechow Tołstojowi powieźdial „Żegnam” (10, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Lištičky (10, 11, godz. 20.00); KARWINA - Centrum: Księżna Libusza (10, 11, godz. 17.45); District 9 (10, 11, godz. 20.00); KARWINA - Ex: Libáš jako bůh (11, godz. 19.00); TRZYNIEC - Kosmos: Ulovit miliardáře (10, 11, godz. 17.30); Protektor (10, 11, godz. 20.00); CIESZYN - Piast: Gwiazda Kopernika (10, 11, godz. 14.30); Nigdy nie mów nigdy (10, 11, godz. 16.15, 18.15, 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

MILIKÓW-PASIEKI - MK PZKO zaprasza 14. 11. o godz. 15.00 swoich członków i sympatyków na Jesienne Spotkanie do Domu PZKO.
UWAGA ABSOLWENCI 11.A (rocznik 1957)! - Zapraszamy na spotkanie 13. 11. o godz. 16.00 do restauracji Frysztaćka w pobliżu szpitala w Raju.
BŁĘDOWICE - Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 11. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
JABŁONKÓW - Rada Obwodowa zaprasza na konferencję obwodową delegatów na Zjazd PZKO 11. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO.
KARWINA-RAJ - Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 10. 11. o godz. 15.30.
SZYNDZIELNIA ZWROTU - Zapraszamy na Magiczne Podkarpacie 12. 11. o godz. 16.00 w Dworcu Cieszyńskim w Cieszynie (nieopodal Mostu Przyjaźni). W programie m.in. relacje uczestników wycieczki do Sanoka, refleksje, mistyczne

malarstwo Zdzisława Beksińskiego, galeria zdjęć.
OBWÓD ORŁOWA - Przedzjazdowa konferencja obwodowa odbędzie się 12. 11. o godz. 18.00 w Domu PZKO w Orłowej-Porębie. Udział prezesów kół i delegatów na Zjazd PZKO obowiązkowy.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

CO ZA OLZA

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa 3, Cieszyn: do 11. 11. wystawa „Karol Śliwka - artysta znaku”. Czynna w godz. 10-17.
▲ do 11. 11. „Bliscy memu sercu” - wystawa fotografii księdza Kazimierza Suchanka.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KARWINA-FRYSZTAT, galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: wernisaż wystawy SAP-u 11. 11. godz. 17.00.
CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW: do 4. 12. wystawa „Beskidzka góra Kozubowa” z okazji 80. rocznicy otwarcia schroniska PTTS „Beskid Śląski” na Kozubowej. Czynna: 8-15.
TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory.
SALA MÁNESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.
JABŁONKÓW, Sala obrzędów: do

Weź udział w Poloniadzie

Fundacja Młodej Polonii organizuje dziewiątą edycję konkursu Poloniada, który cieszy się wielkim zainteresowaniem także wśród młodych Zaolziaków (sukcesy odnosili w nim ostatnio, na przykład, uczniowie Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie i polskiej podstawówki w Gnojniku).

Poloniada organizowana jest co dwa lata i spełnia ważne zadania edukacyjno-kulturowe: promuje w świecie zasłużonych Polaków, integruje środowiska młodzieży polonijnej i wzbudza szacunek dla polskiego dziedzictwa narodowego.

W konkursie Poloniada 2010 może wziąć udział młodzież polonijna w wieku od 16 do 24 lat. Uczestnicy mają do wyboru dwie możliwości: opracować udokumentowany referat na temat wkładu określonego Polaka do sztuki, nauki kultury, gospodarki, techniki lub sportu w kraju, w którym autor referatu miesz-

ka, albo opisać postać historyczną, która swoimi działaniami wpłynęła dodatnio na historię Polski lub losy świata i mogłaby być wzorcem dla młodzieży.

Referaty należy opracować do końca lutego 2010 roku i przesłać je do najbliższego Konsulatu Generalnego RP, gdzie odbędą się półfinały konkursu, albo wprost do Fundacji Młodej Polonii (00-191 Warszawa, ul. Stawki 4, blok d, lok. 4).

Jurorzy w Warszawie oceniają prace do połowy kwietnia. Finał Poloniady 2010 odbędzie się w dniach 24-28 czerwca 2010 roku w Domu Polonii na Krakowskim Przedmieściu. Finałiści będą musieli m.in. napisać test na temat wiedzy o historii i kulturze polskiej, publicznie obronić swój referat i wygłosić krótki wiersz na dowolny temat.

Więcej informacji na stronie: www.mlodapolonia7.com.

(kor)

Ogłaszamy konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! „Głos Ludu” ogłasza konkurs dziennikarski dla młodych talentów z Zaolzia - uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów i studentów. Czekamy na Wasze artykuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miejscach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, eseje... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły dotyczyły tematyki zaolziańskiej.

Nadesłane teksty oceni jury złożone z redaktorów „Głosu Ludu”. Najciekawsze i najlepsze artykuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagrodzimy. Do wygrania są bony o wartości 500, 300 i 200 koron do wykorzystania w ośrodku sportowym SKLareal Mosty. Być może będzie to początek współpracy z naszym piśmie, początek wielkiej dziennikarskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilustrujących teksty.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Nasi elektrotechnicy doksztalcają się w Cieszynie

Fot. ARC

Grupa członków Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich w RC odbyła swe kolejne spotkanie szkoleniowe, tym razem w Elektrociepłowni Cieszyn. Tematem szkolenia była gospodarka skojarzona energii elektrycznej i ciepła. W tym kierunku idzie Energetyka Cieszyńska sp. z o.o. Jej zakładem produkującym prąd elektryczny i ciepło jest miejscowa elektrociepłownia w Cieszynie. Gospodarka skojarzona jest nie tylko jednym ze sposobów ograniczenia wprowadzania substancji szkodliwych do atmosfery, ale dziś szczególnie pożądanym sposobem obniżenia emisji dwutlenku węgla, gazu powodującego globalne zmiany klimatyczne. Powinno to być też zważane w lewobrzeżnym Czeskim

Cieszynie albowiem rezerwy mocy instalowanej w Cieszynie pozwoliłyby pokryć tanim kosztem zapotrzebowania grzewcze miasta w sferze komunalnej. Szkolenie połączone z wizją lokalną urządzeń prowadził dyrektor Przedsiębiorstwa, mgr inż. Andrzej Surzyński, oraz główny inżynier ds. wytwarzania, mgr inż. Jerzy Federowicz, sprawy organizacyjne załatwiła mgr inż. Jadwiga Karolczyk. Uczestnicy szkolenia, widoczni na wspólnym zdjęciu w nastawni urzędzeń energetycznych, chcą w ten sposób podziękować wszystkim, którzy wzbogacili ich wiedzę, a ojców miasta Cieszyńskiego zainteresować możliwością szycia energią obu brzegów.

ZYGMUNT STOPA

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Cztery bramki, ale bez dramaturgii

Przynajmniej do wiosny 2010 piłkarskim królem tego regionu są zawodnicy MFK Karwina, którzy w zaolziańskich derbach pokonali u siebie 3:1 Fotbal Trzinec. Ekipa spod Jaworowego w Karwinie po prostu czuje się niezbyt komfortowo. Trzynieczanie wysoko, bo 1:4, przegrali na wyjeździe z Karwiną także w sezonie 2008/09. – *Zamiast zemścić się za ostatni blamaż, znów straciliśmy nad Olzą wszystkie punkty* – powiedział „Głosowi Ludu” rozczerwony asystent trenera Trzynieca, Karel Kula. – *Chcieliśmy grać od pierwszych minut ofensywnie i zaskoczyć gospodarzy, tymczasem było odwrotnie.*

W niedzielnych derbach nie zabrakło bramek, co prawie 3000 widzów z pewnością skwitowało z zadowoleniem. Gorzej było z dramaturgią meczu. W 19. minucie gospodarze prowadzili 2:0, a na wstępie drugiej połowy na tablicy wyników widniało 3:0. Czyli zamiast zaciekłego spotkania mecz, w którym przyjezdni po trzech strzałach na własną bramkę mogli spakować walizki. Piłkarze Trzynieca wprawdzie częściej mieli piłkę, ale tylko dlatego, że karwiniacy przy stanie 3:0 zmienili taktykę. W takiej chwili, przy tak komfortowym prowadzeniu, ślepo do ataku pchałby się tylko zespół z powiatowych rozgrywek. – *Rzeczywiście, goście opanowali środek pola i w odróżnieniu od nas próbowali grać atakiem pozycyjnym* – zauważył trener Karwiny, Leoš Kalvoda. – *My ograniczyliśmy się do strzelania bramek* – dodał jednym tchem. Kalvoda i jego rywal na

W derbach walczone o każdy metr murawy. Petr Lisický (z lewej) w pojedynku z Władanem Milosawlijewem.

ławce Trzynieca, Jiří Neček, pochodzą z Olomuńca, są dobrymi przyjaciółmi i znają się na wylot. Neček przyjął więc porażkę z podniesionym czołem i po meczu pozwolił sobie nawet na drobne żarty pod adresem swojego kolegi po fachu. – *Nie pozostaje mi nic innego, jak Leoša sprać na kwaśne jabłko, trzy gole to po prostu za wiele* – zażartował. – *Sami jednak zgotowaliśmy sobie ten los, przyznając, że w obronie zagrałiśmy tragicznie* – podkreślił Neček.

Przy pierwszych dwóch bramkach Mišínskiego trzynieccy obrońcy tylko hipnotyzowali wzrokiem piłkę, wystrzeloną przez karwińskiego napastnika z granicy pola karnego. W pobliżu Mišínskiego nie było nikogo. – *Nie wiem, co się stało. Takie błędy nie mają mieć miejsca* – stwierdził obrońca Marcin Bednarek, który tradycyjnie pojawił się na lewej flance. Sam Vladimír Mišínský znalazł łatwe wy tłumaczenie. – *Dwukrotnie dobrze trafiłem w piłkę, w dodatku przy biernej asekuracji trzynieckich obrońców. Zdobywca trzeciego gola, Tomáš Jursa, wyeliminował z gry cały trzyniecki zespół.*

Przepięknie uderzył z 30. metra, ośmieszając bramkarza Lipčáka, który też nie zaliczył wielkiego widowiska. – *Lipčák stał trochę z przodu, nie namyślałem się więc zbyt długo i z całej siły gruchnąłem w piłkę* – powiedział nam szczęśliwy Jursa. Smak trzynieckiej porażki złagodził w 83. minucie Doležal, który przeskoczył Hoffmanna i głową skierował piłkę za plecy Kafki. Karwiński środek obrony był niewralgicznym punktem tego zespołu, goście uświadomili to sobie jednak zbyt późno.

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

NIŻSZE KLASY PIŁKARSKIE – I A KLASA: Dzieńmorowice – Brusperk 1:0, St. Biela – Bystrzyca 1:0, Sucha G. – Libboš 3:1, Herzmanice – Stonawa 7:2, Šmílowice – Lutynia D. 2:0; lokaty: 1. Dzieńmorowice 31, 2. St. Biela 28, 3. Janovice 25 pkt. **I B KLASA:** Szenow – Mosty 3:3, Gnojnik – Nydek 1:2, Datynie D. – Gródek 2:1, I. Piotrowice – Karwina B 0:2, Dobra – Niebory 4:0, Oldrzychowice – Jablonek 1:1, Wędrzynia – Sedliscze 3:2; lokaty: 1. Karwina B 31, 2. Mosty 29, 3. Oldrzychowice 25 pkt. **MP KARWIŃSKIEGO:** Zabłocie – ČSAD Hawierzów 2:2, TJ Pietwałd – Wierzniewice 1:1, Bogumin B – F. Orłowa 3:1, S. Rychwałd – Żuków G. 1:2, G. Będowice – Cierlicko 0:1, Dąbrowa – S. Pietwałd 4:0; lokaty: 1. Cierlicko 29, 2. G. Będowice 27, 3. ČSAD Hawierzów 18 pkt. (jb)

Weekend na lodzie

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW ZNOJMO 2:1 (k)

Tercje: 0:0, 0:1, 1:0 – 1:0. Bramki i asysty: 58. Šedivý (Smejkal, Moravec), 62. Sikora (Velecký) – 39. Hradecký (Havlík, Barus). Hawierzów: Čech – Klimeš, Zientek, Šafařík, Tesařík, Rangl, Rusnák, Jindřich – Smejkal, Moravec, Šedivý, Piecha, Červenka, Říčka, Seman, Sikora, Fořt, Zeliska, Velecký, Szabo.

Szczęśliwą bramkę na wagę dwóch punktów zdobył dla Hawierzowa w dogrywce Sikora, trafiając rykoszetem po strzale Rangla.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 49, 2. Chomutów 45, 3. Olomuniec 38, 12. Hawierzów 20 pkt. Jutro: Chomutów – Hawierzów.

II LIGA HOKEJA

FRYDEK-MISTEK ORŁOWA 1:2 (k)

Tercje: 0:0, 1:1, 0:0. Bramki: 33. Gebauer – 29. Mintěl, decydujący karny Potočný.

Pojedynek dobiegł aż do rzutów karnych. Bohaterem Orłów został kapitan drużyny, Martin Potočný.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 35, 2. Orłowa 34, 3. Hodonin 31 pkt. (jb)

Banik na prowadzeniu

PIŁKA RĘCZNA

Piłkarze ręczni Banika Karwina awansowali w weekend na pierwsze miejsce w tabeli Złub Ekstraligi. Stało się tak za sprawą wyjazdowego zwycięstwa z Dvorem Kralowej.

D. KRALOWEJ 23:36 KARWINA (8:15)

Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček 4, Vančo 5, Sliwka 5, Chodoba 3, Bařwas 2, Hanták 4, Šulc 1, Mrózek 2/1, Pořárek 1, Ivanov 2, Monczka 1, Zdráhala 6.

Zwycięstwo Banika nie podlegało żadnej dyskusji. Podopieczni trenera Jozefa Hantáka w drugiej połowie jeszcze mocniej podkreśliли tempo, wygrywając różnicą klasy.

Lokaty: 1. Karwina 18, 2. Dukla 18, 3. Zubrzy 17 pkt. W niedzielę: Karwina – Trzeboń (10.30). (jb)

W niższych klasach mają zimowe wakacje

I LIGA

BANIK OSTRAWA 2:0 KŁADNO (1:0)

Bramki: 35. Strnad, 76. Řezník. Ostrawa: Baránek – Řezník, Neuwirth, Neves, Tchuř – Lukeš, Marek, Lička – Mičola (88. Wojnar), Strnad (81. Kraut), Zeher (58. Varadi).

Lokaty: 1. Teplice 32, 2. Jablonec 29, 3. Ostrawa 28 pkt.

II LIGA

MFK KARWINA 3:1 TRZYNIEC (2:0)

Bramki: 10. i 19. Mišínský, 47. Jursa – 83. Doležal. Karwina: Kafka – Jursa, Hoffmann, Novák, Staš – Pavlík – Ciku, Ficek, Milosawljew (58. Tchami) – Opic (70. Pontus), Mišínský (81. Medjedovic). Trzinec: Lipčák – Lisický, Chlebek, Kuděla, Bednarek – Malý, Stýskala (72. Adaszek), Ceplák, Eismann (72. Joukl) – Doležal, Szmek (60. Matůš).

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 40, 2. Hradec Kr. 31, 3. Zlin 29, 7. Trzinec 22, 9. Karwina 21 pkt.

DYWIZJA

HAWIERZÓW 3:1 W. MIĘDZYRZECZE (1:0)

Bramki: 66. i 72. Látal, 31. Punčochář – 75. Michálek. Hawierzów: Pacanovský – Valový, Anioł, Giňa, Reichl – Pristáš (58. Pištěk), Kuče-

řnák, Sourada, Fik – Punčochář, Látal (92. Broskevič).

Zwyciękę formy potwierdzili Indianie także w ostatniej kolejce jesiennej sezonu. Hawierzowianie po bramce Punčocháři nastawili się na kontry, z których zdobyli kolejne dwa gole. W polu aktywniejsi byli Wałasi, ale pod bramką Pacanovskiego zabrakło im pomysłów.

ORŁOWA 2:3 MIKUŁOWICE (1:0)

Bramki: 8. Zd. Kadlčák, 59. Kopel – 55. Žiřa, 80. M. Burian, 85. Onciul. Orłowa: Szarowski – Věčerek, F. Kadlčák, Sochora, Gazda – Šebek (74. Široký), Zd. Kadlčák, Kušnř, Miřanec – T. Věčerek (78. Bajzath), Kopel.

Scenariusz meczu układał się po myśli Orłowej, końcówka należała jednak do Mikułowic. Przy stanie 2:1 Slavia nie wystrzegła się błędów w obronie, piłkarze fatalnie spisywali się głównie przy stałych fragmentach gry. Goście postawili wszystko na jedną kartę, zaś orłowianie od 60. minuty chyba przestraszyli się wygranej. Dzieła zniszczenia dokonał w 85. minucie z rzutu karnego Onciul.

1. Zlin B	15	31	38:20
2. Szumperk	15	30	28:13
3. Jakubczowice	15	28	21:9
4. Hulín	15	27	22:11
5. Poruba	15	26	27:21
6. Mikułowice	15	25	32:20
7. Opawa B	15	24	25:17
8. Orłowa	15	21	23:22

9. Beneszów D.	15	20	16:24
10. W. Losiny	15	19	27:25
11. Brumow	15	18	24:25
12. Krawarze	15	17	13:22
13. Hranice	15	17	21:32
14. Hawierzów	15	13	11:27
15. W. Międzyrz.	15	11	16:39
16. Rymarzów	15	7	17:34

M. WOJEWÓDZTWA

B. OLBRACHCICE 1:1 L. PIOTROWICE (0:1)

Bramki: Orlický – Lukan. Olbrachcice: Hekera – Orlický, Neuman, Sikora, Čubok (68. Směkal) – Novák, Wojtyna, Čoček, Hanl (88. Kulhánek), Dorozlo – Hovůrka. Piotrowice: Polášek – P. Klimek, Směták, Bernátik, Kumpán (68. Funiok) – Dittrich, Suchánek, Miko, Skřiřovský – Lukan, Urban.

W derbach bliżej zwycięstwa byli gospodarze, którzy w drugiej połowie mocno naciskali na bramkę Lokomotywy. Defensywa gości udanie jednak odpierała ataki Banika, oprócz 68. minuty, kiedy to drzemkę zafundował sobie bramkarz Polášek. Orlický nie wierzył własnym oczom, że gola można zdobyć nawet z 45. metra.

BOGUMIN 2:0 NOWY JICZYN (0:0)

Bramki: Ciesarik, Sittek. Bogumin: Skupeň – Ducar, Fluxa, Kořtál, Tyřdý – Bystroň, Prokš (55. Sittek), Kubinski (65. Gábor), Ciesarik – Fořtyn (82. Kornak), D. Štverka.

Na zakończenie jesiennej rundy boguminiacy zdobyli skalp jednego z faworytów rozgrywek. W dużej mierze przyczynił się do tego Jakub Sittek, który wrócił do zespołu z piłkarskich wojaży w Austrii. Po bramce Ciesarika (70.) gospodarze uwierzyli we własne siły i poszli za ciosem. Na 2:0 podwyższył strzałem pod poprzeczkę Sittek.

FRENSZTAT 0:4 CZ. CIESZYN (0:2)

Bramki: Hradečný 2, Szmek, Šmahaj. Cz. Cieszyn: Pyřtela – Bella, Blažek, Rac, Popelka – Hradečný, Fikoczek, Szmek (78. Groš), Kantor – Šmahaj, Zabelka (85. Walach).

Cieszyniacy zaliczyli jeden z najlepszych meczów. Piłkarze Frensztat plasują się wprawdzie w tabeli oczko wyżej od drużyny IRP, ale z ekipą Dalibora Damka przegrali różnicą klasy.

1. Liskowice	15	41	55:10
2. Czładna	15	30	34:13
3. L. Piotrowice	15	26	31:15
4. N. Jiczyn	15	26	31:20
5. P. Polom	14	24	26:11
6. Haj	15	23	35:37
7. Petřkowice	15	23	30:32
8. Hradec n. M.	15	22	25:32
9. Frensztat	15	21	20:20
10. Cz. Cieszyn	15	20	23:24
11. Bogumin	15	20	19:25
12. Krnow	15	17	29:31
13. Oldřyszow	15	17	25:35
14. Frydlant	14	14	19:32
15. Olbrachcice	15	13	20:34
16. Wracimów	15	0	8:59

(jb)

Michał
Mackiewicz,
prezes Związku
Polaków na Litwie

Choroba zamyka szkoły

W Czeskim Cieszynie w piątek i poniedziałek dzieci nie pójdą do szkoły. Polska podstawówka zamyka podwoje, bo już setka uczniów jest nieobecna z powodu choroby.

Chociaż nie ma mowy o epidemii, zachorowań na grypę i inne choroby jest coraz więcej. W gabinetach lekarskich przybywa pacjentów, aptekom – klientów. – Liczba zachorowań faktycznie wzrosła, ale nie chodzi tylko o grypę. Przeważnie są to infekcje grypopodobne, angina i choroby górnych dróg oddechowych – mówi lekarz pediatra Halina Sa-

powodu choroby, czyli jedna trzecia wszystkich uczniów. Sytuacja stale się pogarsza, jeszcze przed paroma dniami w klasach wyższego stopnia było 50 chorych, dzisiaj jest ich już około 60 – mówił wczoraj naszej gazecie dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie, Marek Grycz. Z powodu dużej liczby chorych odwołano już zaplanowany na wczoraj dzień szkolny Konkurs Polskiej Piosenki Karaoke. Teraz dyrekcja zdecydowała się na bardziej radykalny krok. – Liczba chorych dzieci ciągle wzrasta, dlatego zdecydowaliśmy się odwołać wszystkie lekcje w piątek oraz poniedziałek i zawiadomiliśmy o tym Urząd Miejski – wyjaśnia dyrektor.

bywa, a dwóch nauczycieli rozłożyła grypa – dowiadujemy się w polskiej podstawówce w Jabłonkowie.

Niewiele chorych dzieci jest w tej chwili także w polskiej podstawówce w Suchej Górnej, ale w sąsiedniej szkole czeskiej pojawił się przypadek tzw. świńskiej grypy i szkołę zamknięto na kilka dni. – W szkole choruje kilkoro dzieci na różne infekcje grypopodobne, natomiast w czeskiej szkole jedna uczennica zachorowała na tzw. świńską grypę. Czeska dyrekcja zdecydowała się zamknąć szkołę od czwartku do wtorku, chociaż ta dziewczynka przyjechała już chora z Turcji i raczej nie miała kontaktu z innymi dziećmi – wyjaśnił dyrektor górno-

suskiej szkoły, Bohdan Prymus.

Po polskiej stronie sanepid także wzmógł czujność, na razie jednak liczba zachorowań nie jest alarmująca. – W tej chwili mamy tylko pojedyncze zgłoszenia o zachorowaniach na grypę, liczby nie są alarmujące. Od najbliższych dni będziemy jednak monitorować sytuację w szkołach, sprawdzać, ile dzieci jest nieobecnych z powodu choroby. W szpitalu mamy jeden przypadek zachorowania na grypę, może się okazać, że jest to nowy wirus typu AH1/N1, na razie jednak mamy tylko podejrzenie, nie jest to sprawdzone – poinformowała Teresa Wałga, dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Cieszynie. – Grypa sezonowa zaczyna się u nas zwykle później, w styczniu albo lutym. Nie wiadomo jednak, czy w tym roku nie przyjdzie wcześniej, bo długo utrzymuje się brzydka pogoda i niewykluczone, że zacznie się epidemia grypy sezonowej – dodaje.

ELŻBIETA PRZYZCKO

ELŻBIETA PRZYZCKO

Zagraли Chopina

W Podstawowej Szkole Artystycznej w Karwinie-Mizerowie zabrzmiały w czwartek utwory Fryderyka Chopina w wykonaniu znanych zaolziańskich artystów. Koncert chopinowski zorganizowało Miejsowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Karwinie-Frysztacie w 160. rocznicę śmierci polskiego kompozytora. – Chcieliśmy jakoś uczcić rocznicę śmierci wybitnego kompozytora, genialnego muzyka – wyjaśniła prezes Koła, Danuta Ondruch, która w przerwie między utworami opowiadała o życiu Chopina. Do fortepianu zasiadli: emerytowana nauczycielka muzyki, akompaniatorka wielu chórów i zespołów zaolziańskich, Wanda Miech, oraz młody pianista Adam Farana, uczeń pomaturalnych klas ostrawskiego konserwatorium. Pieśni Chopina śpiewał Klemens Słowiczek. Wanda Miech w czasie koncertu odebrała Nagrodę Stanisława Moniuszki (na zdjęciu), przyznaną przez Polski Związek Chórów i Orkiestr. Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne i oddział ostrawski Unii Czeskich Chórów. – Nagrodę co roku otrzymują wybitne postaci, które przyczyniły się do rozwoju śląskiej muzyki – mówił Leszek Kalina, który wręczył pianistce nagrodę. Wanda Miech była nauczycielką w szkole artystycznej w Czeskim Cieszynie, a potem w Karwinie. Akompaniowała chórom, zespołom i solistom, pracowała z karwińskim zespołem „Permonik”. Teraz akompaniuje chórom „Kalina” i „Hejnał-Echo”. – Za każdym razem mówię sobie, że to ostatni koncert, ale chórzysci niech się nie boją, ja jeszcze popracuję – śmiała się laureatka. (ep)

Kiepska pogoda robi swoje. Coraz więcej osób choruje.

ran. Jak dodaje, chociaż w swoim gabinecie ma więcej pacjentów, sytuacja nie jest alarmująca. – Na pewno choruje dużo więcej dzieci niż, na przykład, przed miesiącem, ale nie można mówić o jakiejś epidemii – wyjaśnia.

Dzieci w szkołach jednak ubywa. – Już 107 dzieci jest nieobecnych z

W innych polskich szkołach i przedszkolach sytuacja nie jest aż tak zła, w wielu placówkach jest jednak dużo chorych dzieci, a ich liczba szybko rośnie.

– Nie musimy co prawda odwoływać lekcji, ale trudno powiedzieć, jak sytuacja się rozwinie w najbliższych dniach. Chorych dzieci przy-

tarno-Epidemiologicznej w Cieszynie. – Grypa sezonowa zaczyna się u nas zwykle później, w styczniu albo lutym. Nie wiadomo jednak, czy w tym roku nie przyjdzie wcześniej, bo długo utrzymuje się brzydka pogoda i niewykluczone, że zacznie się epidemia grypy sezonowej – dodaje.

ELŻBIETA PRZYZCKO

Kto lepszy w gwarze?

Dziś dobiega końca VI edycja Konkursu Gwar Cieszyńskich. Laureaci zostali wyłonieni podczas dwudniowych eliminacji. Puchar Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dla zaolziańskiej szkoły wyjątkowo dbającej o pielęgnację gwary przyznano Polskiej Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach. Przedszkole nr 6 w Ustroniu wyróżniono za szczególnie liczny udział. Mocną reprezentację wysłała na konkurs również PSP w Czeskim Cieszynie. Podobały się jej scenki ludowe, które przygotowało kilka grup uczniów. Na zdjęciu zdobywcy pierwszej nagrody w kategorii grup, młodszy uczniowie czeskokieszyńskiej szkoły w scenie o „utopcach”. (dc)

Więcej o konkursie na str. 4-5

POGODA

czwartek	piątek
dzień: 3 do 8°C noc: 1 do -3°C wiatr: 4 m/s	dzień: 6 do 8°C noc: 2 do -4°C wiatr: 3 m/s

9 771 212 422 041

KRÓTKO

Precz z szarością

BOGUMIN (dc) – Miejski Dom Usług w Boguminie otrzymał nową szatę. Nieciekawą szary budynek po czterech miesiącach odnowy zamienił się w kolorowy, oszklony obiekt. Wymienione zostały przewody elektryczne, ocieplono dach i elewację. Prace budowlane pochłonięły blisko 9 mln koron. Wolne lokale miasto oferuje teraz przedsiębiorcom do wynajęcia. W Domie Usług znajdują mieszkańcy Bogumina m.in. salę bilardową, siedzibę Stowarzyszenia Ochrony Konsumenta, ale też klasyczne usługi, takie jak zakład fryzjerski, warsztat kuśnierski, szewski oraz bar. Wiadomo też, że będzie tu antykwariat oraz kiosk z gazetami. Pięć lokali różnej wielkości jest jeszcze wolnych.

Dostali chodnik

CZESKI CIESZYN (ep) – W Stanisławicach właśnie kończy się budowa nowego chodnika. W części nazywanej Wygrabana powstało 320 metrów chodnika. – *Urząd Miejski wysłuchał prośby mieszkańców, którzy bali się przede wszystkim o bezpieczeństwo dzieci, chodzących, od autobusu do domu, po ulicy* – informuje rzeczniczka czeskokieszyńskiego ratusza, Dorota Havlík – *Realizacja tej inwestycji była bardzo skomplikowana ze względu na różnice wysokości ulicy i otoczonego terenu. Trzeba było rozwiązać problem odwodnienia chodników i bardzo głębokiego rowu wzdłuż ulicy* – dodaje. Urzędnicy musieli się też uporać ze skomplikowanymi stosunkami własnościowymi, ponieważ tereny wzdłuż drogi należą do prywatnych osób.

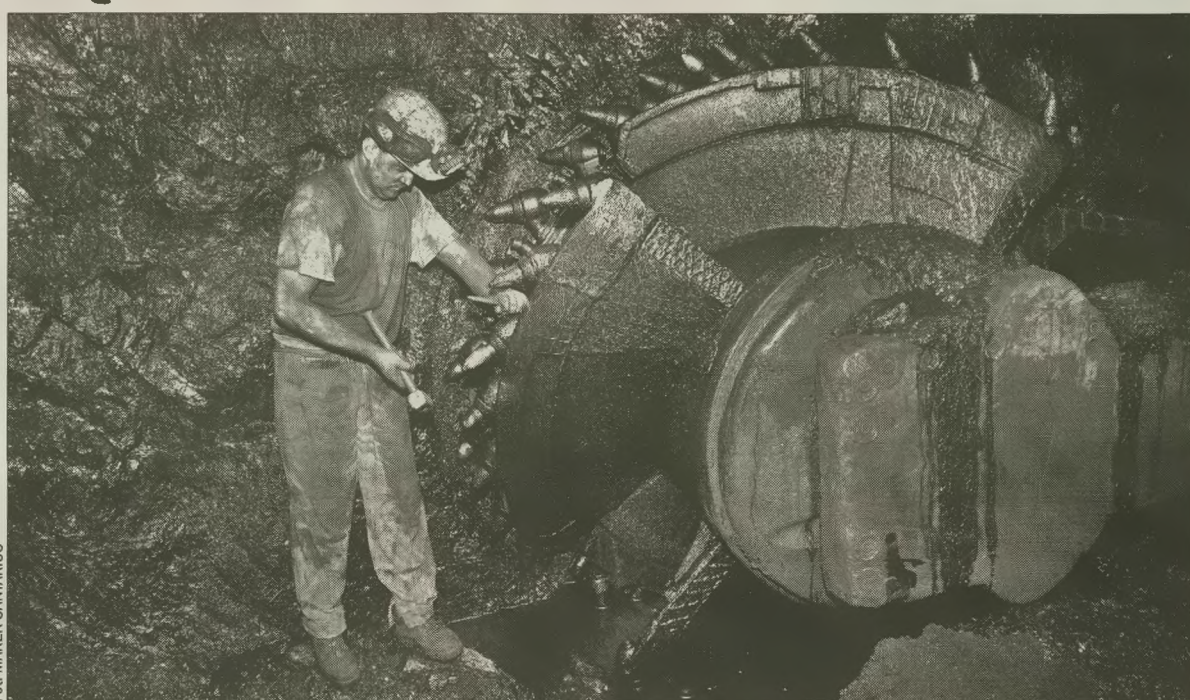
Jest Kalendarz Śląski 2010

CZESKI CIESZYN (kor) – Wczoraj ujrzał światło dzienne Kalendarz Śląski 2010. Tym razem redaktorem publikacji, wydanej przez Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, był Kazimierz Gajdzica. Jego współpracownikami byli zaś Ela Jedzok, Krystyna Berki i Darek Jedzok. Autorem opracowania graficznego jest Marek Chmiel. W kalendarzu można jednak znaleźć dużo więcej nazwisk. Swoje artykuły drukują w nim m.in.: Danuta Branna, Renata Putzlacher, Roman Baron, Bohdan Małysz, Kazimierz Jaworski, Kazimierz Santarius, Franciszek Nastulczyk. Jest poezja, historia, plastyka, fotografia... Kalendarz Śląski 2010 będzie można już dzisiaj kupić na Wystawie Polskiej Książki w Domu PZKO im. Adama Wawrośa w Trzyńcu-Tarasie, od piątku do niedzieli zaś w Domu PZKO w Jabłonkowie, dokąd powędruje wystawa z Trzyńca. Poza tym będzie do nabycia w siedzibie ZG PZKO oraz w Klubie Polskiej Prasy i Książki w Czeskim Cieszynie. (kor)

Znów chcą fedrować w Beskidach

Niedługo wydobywano węgiel na kopalni Frensztat, wybudowanej na początku lat 80. ub. wieku. Już w 1991 roku została zamknięta. Mieszkańcy podgórskich miejscowości oraz ekolodzy ciągle jednak obawiają się, że eksploatacja węgla w Beskidach może być wznowiona. Minister Przemysłu, Vladimír Tošovský, zapowiedział, że nowa koncepcja energetyczna państwa obejmuje m.in. z lepsze wykorzystanie złóż węgla kamiennego. W grę wchodzi wznowienie wydobywania na kopalni Frensztat.

– *O dalszym postępowaniu na terenie Frensztatu musi zdecydować przede wszystkim spółka węglowa, której przydzielono pokłady zgodnie z ustawą o górnictwie* – czytamy w dokumencie. Władze samorządowe podbeskidzkich miejscowości burzą się przeciwko temu, że prywatna spółka OKD ma mieć decydujące słowo w sprawie przyszłości regionu. Przedstawiciele samorządów oraz stowarzyszenia Nasze Beskidy, które od kilku lat walczy przeciwko planom ponownego wydobywania węgla w Frensztacie, protestowali w Pradze przeciwko koncepcji ener-

Być może już wkrótce kolejne pokłady węgla będą eksploatowane pod Beskidami.

tycznej. Premier Jan Fischer obiecał im podczas osobistego spotkania, że jego rząd nie podejmie żadnych zasadniczych kroków. – *Pomimo jego zapewnień przygotowania zmierza-*

jące do przyjęcia nowelizowanej koncepcji energetycznej trwają. Dlatego rady 30 gmin i miast w Beskidach i okolicy powinny opowiedzieć się w najbliższych tygodniach przeciwko

nowelizacji i tym samym wesprzeć nasze stanowisko, które przedstawiliśmy w Pradze – powiedział wiceprzewodniczący stowarzyszenia Nasze Beskidy, Marián Žárský. (dc)

Jesteśmy zadowoleni z transformacji

W obrębie państw Grupy Wyszehradzkiej (Polska, Czechy, Węgry, Słowacja) najbardziej zadowoleni ze skutków przemian ustrojowych w swoim kraju są Czesi, a najmniej Węgrzy; Polacy w większości pozytywnie oceniają transformację, chociaż są w tej mierze ostrożni i krytyczni – wynika z danych Instytutu Spraw Publicznych.

Badania, na które złożyły się sondaże opinii publicznej oraz wywiady fokusowe w poszczególnych krajach Grupy, zrealizowano we współpracy z PASOS (Policy Association for an Open Society). Organizacja ta zrzesza pozarządowe instytuty badawcze w Europie Środkowej i Wschodniej. Badania wsparły finansowo Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki i Komisja Europejska.

Jak wynika z badań sondażowych, wśród krajów Grupy Wyszehradzkiej zdecydowanie najlepiej bilans ostatnich 20 lat oceniają mieszkańcy Republiki Czeskiej. Aż 68 proc. z nich dostrzega więcej zalet obecnej sytuacji w RC w porównaniu do tej sprzed 1989 r. (18 proc. jest przeciwnego zdania, a 9 proc., że są one mniej więcej takie same). Drugie miejsce pod tym względem w Grupie Wyszehradzkiej zajmuje Polska. 59 proc. Po-

laków twierdzi, że obecna sytuacja w kraju jest lepsza od tej sprzed dwudziestu lat; odmienne zdanie ma co czwarty badany (25 proc.). 10 proc. sądzi, że obecna sytuacja w Polsce jest mniej więcej taka sama jak przed 1989 r.

Zadowoleni ze skutków przemian w swoim kraju są również Słowacy (53 proc. z nich ocenia je pozytywnie; 24 proc. negatywnie, a 19 proc. ocenia, że sytuacja ta się nie zmieniła). Zadowolone Czechów, Polaków i Słowaków z przemian ustrojowych podzieli natomiast tylko 28 proc. Węgrów; połowa z nich (50 proc.) ocenia, że obecna sytuacja w ich kraju jest gorsza od tej sprzed 1989 r., a 15 proc. sądzi, że dziś i przed transformacją sytuacja w ich kraju była mniej więcej taka sama.

O tym, że system polityczny i gospodarczy, który panował w ich kraju przed 1989 r., wymagał zmian ponownie, najbardziej przekonani są Czesi (59 proc. – że system gospodarczy, 65 proc. – że polityczny) i Polacy (55 proc. – gospodarczy, 56 proc. – polityczny). Nieco mniej silnie są o tym przekonani Słowacy – 41 proc. z nich dostrzega konieczność zmiany ustroju gospodarczego, a 45 proc. politycznego, a także Węgrzy –

42 proc. z nich sądzi, że zmiany wymagał system gospodarczy, a 45 proc., że polityczny.

Respondenci w krajach Grupy Wyszehradzkiej odpowiadali również na pytanie, czy ich zdaniem proces budowania demokracji w ich kraju był raczej sukcesem czy raczej porażką. Opinie Czechów, Polaków i Słowaków są w tej kwestii zbliżone. W większości oceniają oni budowanie demokracji w ich kraju jako sukces. Myśli tak 44 proc. Czechów (w tym 19 proc., że jest to zdecydowany sukces), 44 proc. Polaków (18 proc. – zdecydowany sukces) oraz 43 proc. Słowaków (16 proc. – zdecydowany sukces). Przeciwnego zdania jest 22 proc. Czechów, 23 proc. Polaków i 24 proc. Słowaków. W każdym z tych krajów 6 proc. respondentów ocenia, że była to zdecydowana porażka.

Bardziej negatywne stanowisko w tej sprawie ma natomiast większość Węgrów. 47 proc. z nich uważa, że budowanie demokracji w ich kraju było bardziej porażką niż sukcesem (w tym 19 proc. sądzi, że była to zdecydowana porażka). Przeciwną opinię wyraża 26 proc. respondentów (jedynie 2 proc. jest przekonanych, że był to zdecydowany sukces). (r)

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETY PRZYCZKO

Co by było, gdyby...

„Klaus pisze do Polski” – taki tytuł nosił list do redakcji „Lidých Novin”. Politolog Bohumil Doležal pisze w nim, dlaczego to nie Kaczyński, ale Klaus powinien przeproszać za 1938 rok. Doležal kreśli nawet kilka zdań, które Klaus powinien zawrzeć w liście do Polski. Na Zaolziu dobrze już znane racje, ale w końcu jak często widzimy je w czeskich mediach? Można więc powiedzieć: duża rzecz, ale... dla kogo?

Sęk w tym, że chyba tylko dla zaolziańskich Polaków. A dla reszty mieszkańców Zaolzia? Potrafię sobie wyobrazić tok myślowy przeciętnego Czecha rodem z Zaolzia, czytającego te słowa, i wiem, że na jego końcu nie pojawia się ani błysk zrozumienia, ani nawet najmniejsze ziarno niepewności. I nawet gdyby faktycznie „Klaus pisał do Polski”, niewiele by to zmieniło. Zaolzie, nawet jako nazwa, nie istnieje przecież w czeskich podręcznikach do historii, ani w świadomości ludzi, co najwyżej – w podświadomości.

Przyjęcie tych słów za prawdę podkopałoby przecież całą tożsamość Czechów z polskimi nazwiskami i dziadkami po polskich szkołach. Tożsamość zbudowaną na bardzo solidnych, jak widać, fundamentach, chociaż fałszywych. Dlatego myślę, że wszelkie starania o „uświadomienie” czeskiej większości, przekazanie polskiej wersji wydarzeń i polskich racji, jeszcze długo będą się rozbić o twardy mur. Zbyt wiele rzeczy trzeba by przyznać po tych słowach, a ta droga nie ma odwrotu – tożsamość zczehizowanych mieszkańców Śląska Cieszyńskiego opierała się do tej pory tak mocnym argumentom, że jestem pewna, że nie zmieniłyby jej nawet oficjalny list na temat faktycznych wydarzeń 1938 roku, posłany z Pragi do Warszawy.

pryzczko@glosludu.cz

MOIM ZDANIEM

TOMASZA WOLFFA

Czekam na Wielkanoc

W ostatnich dniach z przerażeniem odkryłem, że handlowcy w Polsce i Republice Czeskiej bardzo się pomylili. Wystawy zapełniły się mikołajkami, opakowanymi prezentami, błyszczącymi girlandami, a więc wszystkim tym, co kojarzy nam się ze Świętami Bożego Narodzenia. Czyż nie jest to pomyłka grać w takie skojarzenia na półtora miesiąca przed rozpoczęciem świąt. Dlatego śmiem twierdzić, że handlowcy zamiast na choinki, bańki, łańcuszki powinni postawić na jajka, króliczki, baranki. Przecież do Świąt Wielkanocnych zostało tylko kilka miesięcy. Na efekty kampanii nie trzeba długo czekać. W sobotę moja żona z radością powiedziała do naszej sześciolatniej córki: „Już wkrótce będziemy ubierać choinkę”. Wkrótce, czyli za 45 dni... Omal nie spałem z krzesła, jak to usłyszałem.

Życie pracownika wielkiej i mniejszej sieci handlowej toczy się od godziny otwarcia sklepu do jego zamknięcia. Życie przełożonych tych ludzi obraca się od jednego święta do drugiego, wokół wymyślenia kolejnych kampanii promocyjnych, które ściągną gawieź między sklepowe półki. Bo kiedy już wrócimy z grobów naszych bliskich, to w ich mniemaniu, zapewne już myślimy o Bożym Narodzeniu. A kiedy już Jezusek się narodzi, myślimy, co by tu kupić bliskim na walentynki. A od 14 lutego to już bardzo blisko do Wielkanocy. Tylko między Świętami Wielkanocnymi a Bożym Narodzeniem jakoś tak pusto.

Stare święta – patrz 1 maja czy 22 lipca (w Polsce) – poszły w odstawkę. Może trzeba coś ściągnąć z Ameryki, tak jak święto zakochanych czy halloween. Choćby tylko po to, żeby móc na kilka tygodni wcześniej na wystawach ustawić kilka tematycznych potworków. wolff@glosludu.cz

JUBILEUSZ
zespołów folklorystycznych

»Łączka«
i »Bystrzyca«

14 listopada 2009 godz. 16.00
Dom Kultury TRISIA Trzynieć

MICHAŁ MACKIEWICZ, PREZES ZWIĄZKU POLAKÓW NA LITWIE, DLA »GŁOSU LUDU«

To niepoważne

Jak Polacy mieszkający na Litwie przyjęli werdykt litewskiego trybunału konstytucyjnego w sprawie pisowni polskich nazwisk?

Stanowisko trybunału jest takie, że nazwisko po polsku można pisać, jednak nie w głównym miejscu dokumentu tożsamości, ale na dalszych stronach, jako pomocnicze. Na przykład w paszporcie jest dział „inne wpisy”. To właśnie w nim można posługiwać się polską wersją, ale tak naprawdę nic to nie daje. Poza tym trzeba udowodnić, że nosimy rzeczywiście takie nazwisko, że faktycznie możemy tak go pisać. Od kilku lat należymy do Unii Europejskiej. Od tego czasu paszport nie jest już tak ważnym dokumentem, jak przed akcesją. Jest potrzeb-

ny tylko w przypadku, gdy wybieramy się poza granice Unii. Teraz najważniejszy jest dowód osobisty, do którego nie da się dokleić nowych stron, nie da się dopisać czegośkolwiek, więc tak naprawdę nazwisko w polskiej pisowni nie ma prawa wystąpić. Dlatego reasumując, jest to niepoważne.

Poza oczywistą próbą dławienia polskości, jakie jeszcze konsekwencje niesie za sobą wyrok trybunału?

Niektóre nazwiska Polaków mieszkających na Litwie są takie, że w Polsce będą trudności z ich przeczytaniem. Jest grupa studentów zdobywających wiedzę w Polsce. Nad Wisłą otrzymują po zakończeniu studiów dyplomy, w których obowiązuje taka sama pisownia, jak w oficjalnych dokumentach tożsamości. Potem taka osoba szuka pracy w Polsce, a pracodawca już na wstępie ma problem z właściwym odczytaniem nazwiska.

Do Polski oraz krajów, gdzie mieszkają Polacy, dotarły wiadomości, że nie pozostawicie tak tej sprawy, że zamierzacie walczyć dalej?

Oczywiście, że będziemy walczyć. Tym bardziej, że Litwa ma zobowiązania wobec mniejszości, ratyfikowała wszystkie międzynarodowe dokumenty, podpisała Konwencję Ramową o Ochronie Mniejszości Narodowych. Przecież nikt nikomu nie zmienia nazwisk. Teraz słyszymy próby tłumaczenia władz. Ktoś powiedział, że to jeszcze nie jest ostateczna decyzja. To my się pytamy, jak nie ostateczna, skoro

Fot. ZWIĄZEK POLAKÓW NA LITWIE

Michał Mackiewicz jest to trybunał konstytucyjny. Mimo wszystko jest nadzieja, że świat będzie normalnie i ktoś z Europy nam pomoże.

To kolejny cios w Polaków. Ostatnio podczas wizyty na Zaozliu poseł do Parlamentu Europejskiego – Waldemar Tomaszewski, mówił o walce Polaków na Litwie o tablice dwujęzyczne. Sąd Administracyjny nakazał, żeby polskie tablice w miejscowościach rejonu sołectniczego zostały zdjęte. Czy to oznacza, że polskiej

mniejszości na Litwie żyje się coraz trudniej?

Według oficjalnych danych na Litwie mieszka dziś 247 tysięcy Polaków. My szacujemy, że ta liczba przekracza trochę ponad 300 tysięcy. Trudno powiedzieć, czy żyje nam się coraz trudniej. Niestety są naruszane nasze podstawowe prawa, państwo litewskie chce nas asymilować, nazywając to integracją. My chcemy zachować naszą tożsamość, nie podajemy się jednak, będziemy walczyć o nasze prawa, o polskość.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

19 lat Związku

Związek Polaków na Litwie jest organizacją skupiającą Polaków. Powstał w 1990 roku, zastępując Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Polaków na Litwie. Oprócz oczywistej obrony praw mniejszości, Związek prowadzi różnorodną działalność, od kulturalnej po gospodarczą. Jest wydawcą tygodnika „Nasza gazeta”. Po wyborze na drugą kadencję Michał Mackiewicz powiedział: „Związek będzie kontynuował rozpoczętą pracę na drodze utrwalania świadomości i tożsamości narodowej – polskiej na Litwie, rozstrzygał stare problemy, głównie dotyczące oświaty polskiej i zwrotu ziemi na Wilieńczyźnie i występował z nowymi inicjatywami”. (wot)

Polscy wydawcy chętnie jeżdżą nad Olzę

Gościem wernisażu czesko-cieszyńskiej części Wystawy Polskiej Książki, która od ubiegłej środy wędruje po Zaozliu, był Sławomir Górzyński, redaktor naczelny wydawnictwa DiG i prezes Związku Wydawców Polskich, a zarazem historyk, autor wielu książek poświęconych historii Polski. W jednej z nich pisał, na przykład, o Piastach cieszyńskich.

Jak ważnym wydarzeniem dla polskich wydawców jest doroczna Wystawa Polskiej Książki?

Dzisiejsze spotkanie poświęcone polskiej książce jest bardzo istotnym wydarzeniem na mapie kulturalnej nie tylko Zaozlia, ale całej Polski. Musimy pamiętać, że od wtorku, kiedy prezydent RC, Václav Klaus podpisał Traktat z Lizbony, żyjemy naprawdę już w zjednoczonej Europie. A w Unii Europejskiej istotne jest zachowanie tożsamości kulturowej, ale w zupełnie już innym kontekście. Dlatego pamięć o swoich korzeniach, przeszłości, historii, a jednocześnie troska o zachowanie języka w ramach Unii Europejskiej, są ważnym dla nas wyzwaniem. Ta zaozliańska wystawa w związku z tym wszystkim jest niezmiernie ważną imprezą. Ja osobiście bardzo się cieszę, że mogę w tym wydarzeniu brać udział, bo jest to okazja do pokazania książki polskiej i tego, że polscy wydawcy liczą na zaozliańskiego czytelnika. Chętnie przyjeżdżamy nad Olzę. To bardzo ważne miejsce, do którego wysyłamy nasze książki. I wybór pozycji, które chcemy tu u was zaprezentować, nie jest przypadkowy. Bo przecież one tu później zostaną. Cieszę się zwłaszcza z

tę, że są tutaj książki dla dzieci. Najmłodszym trzeba pokazywać, że czytanie jest rzeczą interesującą, ciekawszą nawet od telewizji lub internetu, i że rozwija intelekt dziecka. Ale na wystawę przywieźliśmy także książki wydawnictw uczelnianych, wielu prywatnych oficyn. Są słowniki, książki poświęcone historii, kulturze, a także Juliuszowi Słowackiemu, bo przecież kończy się Rok Słowackiego. Możemy zatem na wystawie obejrzeć całe spektrum literatury polskiej. Impreza jest więc także dla nas ważna i chyba ponownie będzie zauważona również w Polsce.

Mówił pan o otwartych granicach, o coraz bardziej jednoczącej się Europie. Na ile w tych warunkach polscy wydawcy współpracują z czeskiimi?

Na razie raczej współpracujemy mało. Działalność wydawnicza jest skierowana przede wszystkim do odbiorcy w swoim kraju. W związku z tym współpraca pomiędzy różnymi państwami jest zawsze skromna. Szczególnie kiedy mówimy o krajach małych, takich jak Republika Czeska, a także, bądź co bądź, Polska.

Ale pomimo to w RC Polacy żyją nie tylko na Zaozliu, ale też, na przykład, w Pradze. Tam

kiedyś polskie książki można było kupić w Ośrodku Kultury Polskiej, gdzie chętnie przychodzili także Czesi...

Wiemy o tym. Oczywiście, są pewne działania, żeby dotrzeć z polską książką do skupisk polonijnych. Ale z punktu widzenia promocji polskiej kultury najważniejsze dla wydawców są kontakty z Polakami na Zaozliu. Chociaż na pewno byłoby dla nas ciekawe także dotarcie do czytelnika czeskiego. Nie mogę w tej chwili powiedzieć, jak to wygląda w przypadku innych wydawców, ale naszemu wydawnictwu DiG, które wydaje książki historyczne, naukowe, udaje się sprzedawać pewną liczbę książek także w Czechach. Nie są to znaczące kwoty w skali działalności gospodarczej, ale

istnieje współpraca z bibliotekami, naukowcami. Może jednak kiedyś w przyszłości zaistniejemy bardziej na czeskim rynku.

Jedyna obecnie polska księgarnia w RC istnieje właśnie na Zaozliu, w Czeskim Cieszyńsku – Klub Polskiej Prasy i Książki. Czy tam można kupić książki pana wydawnictwa?

Z właścicielami księgarni, Danutą i Zenonem Wirthami, współpracujemy od kilku lat i nasze książki zawsze są dostarczane bezpośrednio do Czeskiego Cieszyńska. Można zatem przejrzeć nasze katalogi, wybrać książki, a księgarnia po prostu je sprowadzi. Dla człowieka, który interesuje się historią, mamy bardzo bogatą ofertę.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Wydawnictwo DiG Sławomira Górzyńskiego (z lewej) od wielu już lat współpracuje z Klubem Polskiej Prasy i Książki państwa Danuty i Zenona (z prawej) Wirthów.

Czy pamiętamy o Świącie Niepodległości?

Wczoraj w całej Polsce obchodzono Świątę Niepodległości. Przed 91 laty, 11 listopada 1918 roku, Niemcy i Francja podpisały zawieszenie broni oznaczające przerwanie trwających cztery lata walk na froncie zachodnim, a Józef Piłsudski, który dzień wcześniej przybył do Warszawy, proklamował odrodzenie Rzeczypospolitej po 123 latach niewoli. Świątę Niepodległości, obok święta 3 Maja obchodzonego w rocznicę uchwalenia pierwszej Konstytucji, to dla Polaków najważniejsze święto narodowe. Na Zaozliu jednak nie zawsze się o nim pamięta.

W niedzielę obchodzili święto uroczystości członkowie Miejskowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Jabłonkowie, jutro obchody zaplanowano w Jabłonkowie. Organizują je członkowie Koła Polskich Kombatanów. Złożą kwiaty pod Pomnikiem Legionistów na cmentarzu i pod tablicą Józefa Piłsudskiego na budynku przy ul. Dukielskiej. W innych miejscowościach Zaozlia rocznica raczej przeszła bez echa... – Niby świętujemy zarówno 11 listopada, jak też 28 października, kiedy obchodzimy święto odzyskania niepodległości przez Czechosłowację. Ale z ręką na sercu można powiedzieć – dla Zaozliaków nie mają te święta aż takiego znaczenia, to symboliczne dni dla Polski i Czech – powiedział nam prezes Kongresu Polaków, historyk Józef Szymeczek. – Dla Zaozliaków, a właściwie całego Śląska Cieszyńskiego, ważniejszą datą jest 19 października. Myśmy bowiem nad Olzą w 1918 roku tworzyli europejską historię. Ro już 19 października, kiedy Masaryk i Piłsudski dopiero się zastanawiali, jak sfinalizować walkę o niepodległość, w Cieszyńsku powstała Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego. Tacy ludzie, jak Londzin, Mi-

O tym, że w Jabłonkowie przebywał w 1914 roku późniejszy marszałek Polski Józef Piłsudski, przypomina tablica na ścianie tzw. „domu Lorencuków”.

chejda, Reger, pokazali wówczas Polsce, jaką drogą należy kroczyć ku wolności. O tym trzeba pamiętać i o tym należy wciąż nie tylko nad Olzą przypominać...

Szymeczek przypomniał też, że Polska rodziła się w zaozliańskiej dziś części Śląska już w 1914 roku, kiedy to w szpitalach wojskowych w Jabłonkowie, Nawsiu, Bystrzycy legioniści polscy „lizali rany” odniesione w pierwszych bitwach stoczonych pod dowództwem Józefa Piłsudskiego czy Władysława Sikorskiego. – Wielu mieszkańców Zaozlia wstąpiło w szeregi Legionów Polskich i to najlepiej świadczy o polskości tej ziemi. Szkoda, że tak niewielu Zaozliaków dzisiaj o tym wie i pamięta – dodał Szymeczek. (kor)

Gwara na co dzień i od święta

Dziś o godz. 10.00 w Hawierzowie-Błędowicach rozpocznie się przegląd laureatów Konkursu Gwar Cieszyńskich „Po cieszyńsku, po naszymu po obu stronach Olzy”, zorganizowany przez Oddział Górnośląski Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, MK PZKO i Polską Szkołę Podstawową w Błędowicach. Przez dwa dni trwały przesłuchania uczestników konkursu.

Na scenie – w strojach ludowych, głównie cieszyńskich – pojawiały się przedszkolaki, młodzież szkół podstawowych, sporadycznie również średnich. Można było usłyszeć wiersze poetów ludowych, opowiadania prozaiczne, a nawet piosenki ludowe, zobaczyć różne scenki. Wszystko w gwarze cieszyńskiej i

Bo świat pędzi do przodu

– Dzieci z naszego przedszkola rzadko już używają w domu gwary. Tylko tam, gdzie mieszkają razem rodziny wielopokoleniowe, są dziadek i babcia, dzieci posługują się jeszcze czasem gwara. Ale potrafią ją bardzo łatwo przełożyć na czystą polszczy-

w domu już nie używa się gwary. – Ja gwarę rozumiem, bo urodziłam się w Ustroniu, ale mąż jest z innego regionu Polski. Dziadek wyjątkowo mówi gwara, przy jakichś specjalnych okazjach, na przykład w święta.

Anna Cieślarkowa, nauczycielka szkoły specjalnej w Trzynie, przygotowała do występu trzy dziewczynki. – Jestem Polką, ale w naszej szkole nie ma już polskiej klasy i nasze dzieci nie posługują się w domu gwara. Te dziewczynki musiały więc na pamięć nauczyć się całego tekstu. Ale z nimi akurat dobrze się pracuje, chciały brać udział w konkursie i chętnie się do niego przygotowywały – powiedziała.

Inaczej było w czeskiej szkole podstawowej w Jabłonkowie. Tam

stycznego „Mionší”, mają więc doświadczenie. Zdaniem nauczycielki, dzieci w czeskiej szkole w Jabłonkowie już rzadko – nawet w czasie przerw – mówią „po naszymu”. – Mówią po czesku, choć nie jest to taki język czeski, jaki ja bym sobie wyobrażała, ciągle funkcjonują w nim potoczne zwroty gwarowe. Ale to też nie jest nic złego, ta gwara jest naszym dziedzictwem i warto ją zachować – uważa bohemistka.

Po naszymu, czyli swobodnie

Najłatwiej uczyło się tekstów dzieciom z polskich szkół na Zaolziu. Najliczniejsze ekipy wystawiły szkoły podstawowe z Czeskiego Cieszy-
ni i Hawierzowa-Błędowic, przybyli

środowisku. Również inne dzieci mówiły, że lubią się uczyć gwarowych tekstów. – Staramy się brać co roku udział w tym konkursie. Widzimy, że gwara jest dzieciom bliska, śmiało, bez obaw mogą się wypowiedzieć po „swojemu” – potwierdziła nauczycielka Ilona Fryda.

W szkole, która była współgospodarzem tegorocznej edycji konkursu, czysta gwara naszych przodków jest pielęgnowana w zespole „Mali Błędowianie”. – Często korzystamy z wierszy naszych rodzimych poetów – Anieli Kupiec, Ewy Milerskiej, Lidii Kosiec, tworząc program naszych występów. Mnie interesuje głównie taniec, ale ponieważ słowo mówione łączy poszczególne części programu, musiałam zainteresować się wierszami. I stwierdziłam, że są one bardzo

Z gwara bez problemu radzili sobie uczniowie czeskiej szkoły podstawowej w Jabłonkowie. Grupa „Zaolziocy” przedstawiła scenkę o Ondraszku na podstawie tekstu Karola Piegzy.

je odmianach. W kuluarach gwara mieszała się z językiem polskim i czeskim. W konkursie brały udział głównie dzieci z Polski i polskich szkół zaolziańskich, ale przyjechali też reprezentanci dwóch czeskich szkół – Szkoły Podstawowej w Jabłonkowie i Specjalnej Szkoły Podstawowej w Trzynie.

Tak, jak różniły się środowiska, z których wywodzili się uczestnicy, różnił się również ich stosunek do gwary. Dla jednych jest chlebem powszednim, inni musieli się utworów konkursowych nauczyć na pamięć – tak, jakby uczyli się wiersza w obcym języku. Nauczyciele, którzy przyjechali ze swymi podopiecznymi, zgodnie jednak przyznawali, że gwarę warto pielęgnować.

znę i na odwrót – dzieliła się swymi doświadczeniami Mirosława Jaworska z Przedszkola nr 6 w Ustroniu. Jej podopieczni co roku biorą udział w konkursie. – Gwarę należy pielęgnować, tym bardziej, że teraz świat pędzi do przodu, tradycyjne sprawy są gdzieś tam „zakopywane”. Ten konkurs to taka reaktywacja gwary i wyraz patriotyzmu lokalnego. Nauczycielka przyznała, że dzieciom trzeba było wytłumaczyć znaczenie niektórych słów gwarowych, wyjaśnić niektóre zwroty. – Bo nie ma nic gorszego, niż uczyć dziecko wiersza, którego nie rozumie.

Okazuje się, że w Ustroniu jest akurat odwrotnie niż u nas. Gwara nie jest używana na co dzień, lecz od święta. Mama kilkuletniej Marty Kępińskiej przyznała, że u nich

występ konkursowy przygotowali sami uczniowie, nauczycielkę stawiając z boku. – Moja mama pochodzi z Czech, a ja choć rozumiem gwarę, to się nią nie posługuję, ponieważ wiem, że nie umiem dobrze mówić „po naszymu”, wyglądałoby to śmiesznie – przyznała z uśmiechem Jana Sagitariová, nauczycielka języka czeskiego, która przyjechała z dużą, 19-osobową grupą młodzieży. – Dziewczyny z 9 klasy chciały wziąć udział w konkursie i wciągnęły w to swoich kolegów. Razem przygotowali scenkę o Ondraszku według tekstu Karola Piegzy. Sami pożyczili stroje i rekwizyty.

Regina Goryl, która grała jedną z głównych ról, wyjaśniła, że większość osób, które brały w tym udział, należą do zespołu folklorystycznego „Mionší”, mają więc do-

świadczenie. Zdaniem nauczycielki, dzieci w czeskiej szkole w Jabłonkowie już rzadko – nawet w czasie przerw – mówią „po naszymu”. – Mówią po czesku, choć nie jest to taki język czeski, jaki ja bym sobie wyobrażała, ciągle funkcjonują w nim potoczne zwroty gwarowe. Ale to też nie jest nic złego, ta gwara jest naszym dziedzictwem i warto ją zachować – uważa bohemistka.

Szkola w Czeskim Cieszynie przygotowała występy indywidualne (świetny był na przykład Michał Gaura z „Gawędą o śląskich pieśniczkach”) oraz kilka humorystycznych scenek grupowych. – Tekst miałem długi, bo zachorowała koleżanka, z którą miałem się dzielić, ale uczyło mi się go dobrze, lepiej niż klasycznych wierszy – mówił Marian Buława, narrator scenki o górniczym

piękne i warto je prezentować, dlatego cieszę się, że jest taki konkurs – powiedziała kierowniczka zespołu, nauczycielka błędowickiej szkoły, Dagmar Owczarzy. – Przypadkowo znalazłam Kalendarz Śląski z 1957 roku, gdzie są piękne teksty gwarowe Józefa Ondrusza i Karola Piegzy, a także książeczkę Ericha Motlocha ze Stonawy z ciekawymi opowiadaniem gwarowymi. Ale są w tych tekstach zwroty, których dzisiaj się już nie używa i trzeba poszperać w różnych źródłach, by odkryć ich znaczenie. Przed dzisiejszym konkursem zrobiliśmy w szkole przegląd tekstów konkursowych i okazało się, że nawet najmłodsze dzieci z 1, 2 klasy z zapartym tchem ich słuchają. Uważam, że ten konkurs warto kontynuować. (dc)

SONDA

Uczestników konkursu spytaliśmy o utwory, które przedstawił, oraz o ich stosunek do gwary.

Barbara Owczarzy

Jestem z klasy ósmej PSP w Hawierzowie-Błędowicach. Opowiadałam o tym, jak kiedyś w Błędowicach moja „prastarka” prała „prodo”. Opowiadała mi o tym moja babcia. Zapisalam

jej opowieść na komputerze, ułożyłam w zdania i potem się tego uczyłam. Były tam niektóre słowa i zwroty, których dziś już się nie używa, na przykład, że wodę nosiło się „w amprach na klukach” albo „szychtowe mydło”. Z dawną gwara i zwyczajami mam często do czynienia, ponieważ występuję w zespole „Mali Błędowianie”.

Michał Pecháček

Mieszkam w Karwinie-Granicach, chodzę do klasy piątej PSP w Karwinie-Frysztacie. Wiersz Adama Wawrośa wybrała mi pani nauczycielka, ale mnie się także podobał, więc chętnie się go uczyłem. Muszę przyznać, że szło mi nawet trochę łatwiej, niż uczenie się wierszy napisanych czysto po polsku. Nie było tam słów, których bym nie rozumiał. Biorę udział w różnych konkursach recytatorskich i śpiewaczych. Zdobyłem już cztery pierwsze miejsca. Nie wiem, czy tym razem wygram, wydaje mi się, że są tu lepsi ode mnie.

Aleksandra Dadok

Jestem z Ustronia, chodzę do Technikum Informatycznego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych. Znam gwarę i takie zwyczaje,

głównie z kolegami w szkole, bo większość uczniów jest z Jaworzynki, Koniakowa i oni mówią w domu gwara. Mam taki kabaret „Rufijoki”, z którym występujemy głównie na dożynkach i festynach. Gramy scenki gwarowe. (dc)

jak „zabijaczka”, bo moi dziadkowie je wciąż jeszcze pielęgnowali. Ja mam rodzinę w Górkach Wielkich i tam do dzisiaj babcia skubie pierze. Wychowałam się tam, więc też znam gwarę. My zresztą normalnie tak mówimy, głównie z kolegami w szkole, bo większość uczniów jest z Jaworzynki, Koniakowa i oni mówią w domu gwara. Mam taki kabaret „Rufijoki”, z którym występujemy głównie na dożynkach i festynach. Gramy scenki gwarowe. (dc)

Musimy pielęgnować gwarę

Przed wtorkowymi eliminacjami „Głos Ludu” rozmawiał ze Zbigniewem Zborkiem z Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, jurorem Konkursu Gwar Cieszyńskich.

Pan jest podobno pomysłodawcą tego konkursu i jego głównym organizatorem?

Organizatorami są Górnośląski Oddział SWP oraz Zarząd Główny PZKO. Ja jestem emerytowanym nauczycielem i przed laty przyszedł mi taki pomysł do głowy, by uratować od zapomnienia to, co nasze, polskie, by zbliżyć polską młodzież z Zaolzia z młodzieżą z polskiego powiatu cieszyńskiego. To był główny cel, który przyświecał nam w organizacji tego konkursu. Ma już sześć lat. W ubiegłym roku odbył się po raz piąty w Zebrzydowicach. Na przemian organizujemy go po polskiej i czeskiej stronie.

Ilu uczestników przewinęło się przez imprezę w ciągu tych sześciu lat?

Dotychczas wzięło w nim udział ponad 600 uczestników. Myślę, że to liczba niemała. W tej chwili konkurs jest ugruntowany, wszedł w

tradycję naszej cieszyńskiej kultury i myślę, że będzie kontynuowany. Co najważniejsze, spory jest w nim udział dzieci przedszkolnych. Wczoraj były dzieci z Ustronia, to było coś fantastycznego. Bardzo dobrze, że tym małym dzieciom już jest wpajana miłość do mowy naszych ojców, dziadów, pradziadów. Ubolewam jednak nad znikomym udziałem placówek kultury. Występuje w nim młodzież szkolna, to praca nauczycieli. Natomiast placówki kultury, chociaż mają duże możliwości, są słabo reprezentowane na tych konkursach.

Przez pięć lat przysłuchiwał się pan dzieciom z Zaolzia i z Polski. Czy jest jakaś różnica w posługiwaniu się gwarą?

Jest. Chociaż trudno mi dokładnie określić, na czym ona polega, bo nie jestem wielkim specjalistą od folkloru i gwary. Już na Śląsku Cieszyńskim w Polsce inaczej mówią

Dziewczynki z Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie skubały pierze.

w rejonie Skoczowa, inaczej w Koniakowie, w Istebnej, a jeszcze inaczej w Zebrzydowicach. Są pewne niuanse. Tak samo na Zaolziu – inna jest gwara w rejonie jabłonkow-

skim, inna tu, na terenie nizinnym. Tu wyczuwam pewne naleciałości czeskie. Ale to zrozumiałe – te dzieci tutaj żyją, uczą się, rozmawiają i to jest normalna rzecz. Główna idea

konkursu jest zachowana i to cieszy. Musimy pielęgnować tę naszą przepiękną gwarę, by na Śląsku Cieszyńskim i na Zaolziu nie zaginęła.

Rozmawiała: DANUTA CHLUP

Jury uważnie przysłuchiwało się popisom uczestników konkursu. Z prawej Zbigniew Zborek, pomysłodawca konkursu.

„Podarzone chrziny” – to kolejna scenka uczniów polskiej szkoły w Czeskim Cieszynie.

Utopce, czyli chłopcy z czeskokieszyńskiej podstawówki.

Janina Bocek i Filip Kohut z Mostów koło Jabłonkowa świetnie się na scenie przekomarzali.

Wyniki

Puchar Górnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dla zaolziańskiej szkoły wyjątkowo dbającej o pielęgnację gwary otrzymała Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Hawierzowie-Błędowicach. **Kategoria dzieci do lat 6:** 1. Nikola Nogowczyk – Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 4 w Wiśle, 2. Agata Wasek – Przedszkole nr 6 Ustroń, oraz Vanessa Heckel – Przedszkole Publiczne w Kiczycach, 3. Paulina Kukuczka – Przedszkole nr 6 w Ustroniu. Wyróżnienia otrzymały przedszkole nr 6 w Ustroniu oraz Julia Markuzel z Przedszkola nr 6 w Ustroniu. **Kategoria szkół podstawowych i gimnazjalnych:** 1. Barbara Owczarzy – PSP w Hawierzowie-Błędowicach, 2. Paweł Grzyb – Gimnazjum nr 2 Ustroń oraz Iwona Kożusznik – PSP w Hawierzowie-Błędowicach, 3. Michał Gaura – PSP w Czeskim Cieszynie. Wyróżnienie: Paulina Wiselka ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Wiśle. **Kategoria grupy:** 1. zespół w składzie: Klára Cicha, Jakub Słowiacek, Filip Hruboń oraz Tomáš Konečný z PSP w Czeskim Cieszynie, 2. zespół „Zaolziocy” ze Szkoły Podstawowej w Jabłonkowie, 3. zespół w składzie: Joanna Gaura, Amalia Donocik, Alina Kałużbiec, Milan Szymanik oraz Marian Ručka z PSP w Czeskim Cieszynie. Wyróżnienia: Aleksandra Dadok i Katarzyna Łanda z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Ustroniu oraz Janina Bocek i Filip Kohut z PSP w Mostach k. Jabłonkowa. (dc)

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sądrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jadra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

CZWARTEK 12 LISTOPADA

TVP 1

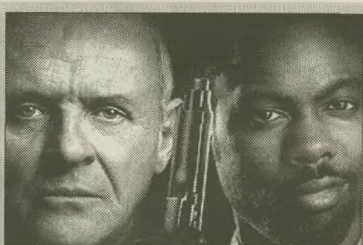
6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łaciate 9.15 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciele zagadek 10.05 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Zwierzęta w niebezpieczeństwie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Europa bez miedzy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Przebojowa noc 14.05 Dookoła świata z Tippi 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.13 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.00 Zagubieni (s.) 22.50 Koniec końców 23.30 Jedyny świadek (film USA) 1.10 Wulkan w Nowym Jorku (film USA).

TVP 2

7.00 Ulica lemurów 7.35 Bibi Blocksberg (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Sam jestem cudem 12.05 Kawiarnia naukowa 12.30 Na misyjnym szlaku 12.50 Znowu na wolności 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.50 Święta wojna 15.20 Laskowik & Malicki (s.) 16.20 Droga - Ostatnich gryzą psy 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Siedem Grzechów Głównych po góralsku - Gniew 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.35 Tancerze 22.45 Panorama 23.25 Trzeci oficer - Teoria spisku 0.20 Oczy Angeli (film USA) 1.15 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 6.30 Serwis info 7.45 Ślązaków portret własny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 9.45 Serwis info flesz 10.15 Biznes - otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Akademicka przedsiębiorczość 17.00 Gramy dla was 17.30 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informa-

BAD COMPANY

CZESKI ŁĄCZNIK

Sensacyjny, 125 min., USA/ Czechy 2002

TVP 1, piątek 13. 11., godz. 20.25 Reżyseria: Joel Schumacher Występują: Anthony Hopkins, Chris Rock, Peter Stormare, Gabriel Macht, Kerry Washington, Adoni Maropis, Garcelle Beauvais

Agenci CIA przeprowadzają w Czechach tajną misję, której celem jest rozpracowanie rosyjskiego gangu handlarzy bronią nuklearną. Tuż przed kulminacyjnym momentem ginie jeden z głównych agentów, Kevin Pope. Aby nie spalić akcji, CIA postanawia włączyć do działań jego brata bliźniaka, któremu profesja agenta jest zupełnie obca. Powodzenie przedsięwzięcia leży w rękach doświadczonego Gaylorda Oakeša. Jeśli zdoła w ciągu 8 dni wyszkolić niefrasobliwego młodzieńca tak, by nie został zdekonspirowany przez wrogów, istnieje szansa na uratowanie świata.

tor kulturalny 19.15 Rynek jest dla wszystkich 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.00 Minął dzień 23.00 Sportowy wieczór 23.48 Patrol 0.06 Hotel dziewięciogwiazdkowy 1.04 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.30 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Kill Bill II (film USA) 0.00 Gotowe na wszystko 2.00 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Powrót Don Camilla (film fr.-wł.) 10.50 Co nie przeminęło z czasem (pr. muz.) 11.35 Angelika (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr. cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Morduje się łatwo (film br.) 21.40 Talk-show M. Jilkovej 22.30 Poker (mag.) 23.05 Mroczna przeszłość (film fr.-bel.) 0.35 Córki McLeoda (s.) 1.20 Rzym (s.) 2.10 Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25

Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Ota Sklenicka 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Bajka 13.55 Labirynt 14.30 Interpelacje poselskie 16.00 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 16.30 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 16.45 Białe miejsca (cykl dok.) 17.05 Walka o życie: Narodziny (cykl dok.) 18.00 Josef Bryks (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Muzyka klasyczna 20.00 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) 20.15 Dziewczyny z fakultetu filologicznego (dok.) 21.15 Historie.cs (mag.) 22.10 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.30 Wiadomość od V. Havla 22.45 Wydarzenia, komentarze 23.25 Boże Narodzenie (film fr.) 1.20 Most kwiatów (dok.) 2.45 Nocna cisza (film austr.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Miłość przychodzi z gór (film niem.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Mr. GS (talk-show) 22.55 Podwójne uderzenie (film USA) 1.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 2.05 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nieustraszone (s.) 9.55 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Julie Lescaut (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 13 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Wiedźmy 11.00 Złota sobota 11.35 Schudnij 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Ruska Polka 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Bad Company (film kopr.) 22.30 Miecz prawdy (film USA) 23.25 Życzenie śmierci III (film USA) 1.10 Żądza krwi.

TVP 2

6.20 „Złotka” z NRD 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.35 Bibi Blocksberg 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.25 Ziemia obiecana 12.30 Syzyfowe prace 1893 13.25 Język filmu 14.05

Córki McLeoda (s.) 15.00 Kabaretowy Klub Dwójki 15.55 Wideoteka dorosłego człowieka - Urszula 16.25 Droga 17.25 Kocham cię, Polsko 17.30 Program lokalny 18.00 Biedni milionerzy 18.55 9. Mazurska Noc Kabaretowa - Dwójki, pary, duety 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Kocham cię, Polsko 22.45 Panorama 23.25 Kobieta z Checkpoint Charlie (film niemiecki) 1.10 Małżeński koszmar (film kanad.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.08 Info poranek 6.25 Info traffic 7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes - otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejadka 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 To brzmi... 17.00 Śląskie Centrum Przedsiębiorczości 17.30 Aktualności 18.30 Czeka cię życie 18.45 Wokół nas 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 C.U.D. zdrowia 19.25 TV Katowice zaprasza 19.31 Raport z Polski 19.50 Biznes 20.10 Forum 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Mur berliński po drugiej stronie 0.56 Forum.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 20.00 Garfield (film USA) 21.45 Gothika (film USA) 0.00 Melissa P. (film włoski) 2.05 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Książki mają swoje losy (dok.) 9.45 Historia dyrygenta Kaliny (film TV) 10.05 Po czesku 10.15 Magazyn muzyki dętej 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiado-

GOTHIKA

Thriller, 115 min., USA 2003

Polsat, piątek 13.11., godz. 21.45

Reżyseria: Mathieu Kassovitz Występują: Halle Berry, Robert Downey Jr., Charles S. Dutton, John Carroll Lynch, Bernard Hill, Penélope Cruz, Dorian Harewood

Doktor Miranda Grey wraz z mężem Dougiem pracuje na oddziale psychiatrycznym więzienia dla kobiet. Jedną z jej podopiecznych jest morderczyni Chloe, która twierdzi, że torturuje ją szatan. Miranda nie wierzy w te opowieści. Wszystko się zmienia, kiedy pewnego wieczoru po drodze z pracy spotyka zakrwawioną młodą kobietę. Następnie go dnia Miranda budzi się na własnym oddziale jako pacjentka. Jej mąż został zamordowany, ona nie pamięta, co się z nią działo w tym czasie, a co gorsza, dręczą ją dziwne wizje.

kości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.15 Franklin (s. anim.) 15.35 Lot 29 (s.) 16.00 Baranek Shaun (s. anim.) 16.05 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.30 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Przygody kryminalistyki (s.) 20.55 13 komnata Zdeny Procházkovéj 21.25 Talk-show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Bliscy nieznajomi (film fr.) 0.35 Córki McLeoda (s.) 1.20 Wszystko-party (talk-show) 2.00 Musicblok (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływalni z B.B. Kingiem (talk-show) 10.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.30 Splukiwanie wieczności (dok.) 11.00 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.25 Ten nasz czeski charakter 12.55 Meduza (lista przeb.) 13.25 Złote rączki 13.40 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.10 Sportowcy świata (cykl dok.) 15.40 Europa dziś (mag.) 16.10 Alchemia istnienia 16.35 Rodzina i ja 16.55 Eksperymenty Michaela 17.05 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.25 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 Jeszcze tutaj jestem - Bedřich Žert 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) 20.15 Cudowna planeta (cykl dok.) 21.10 Moja rodzina (s.) 21.40 TVC Live - No Name (koncert) 22.35 Wydarzenia, komentarze 23.15 Technicy-magicy (s.) 23.40 Gorodok 0.05 Dwugłos 0.30 I ponownie Opera za trzy grosze 1.25 Muzyczne spotkania (koncert) 2.05 Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Na południe (s.) 9.30 Stefanie (s.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundych (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.00 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wszystko zostaje w rodzinie (film br.) 22.05 K-19 (film kopr.) 0.35 Niegrzeczne modelki (film USA) 2.45 Mr. GS.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Karuzela życia (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Ocean's Twelve: Dogrywka (film USA) 22.45 Czwartek (film USA) 0.35 Novaks Ultimatum (film niem.) 2.25 Zadzwoń do jasnowidza.

KILL BILL II

Sensacyjny, 60 min., USA 2004

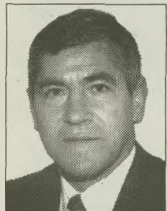
Polsat, czwartek 12.11., godz. 21.00

Reżyseria: Quentin Tarantino Występują: Uma Thurman, David Carradine, Lucy Liu, Vivica A. Fox, Chia Hui Liu, Michael Madsen, Daryl Hannah

Czarna Mamba kontynuuje krwawy odwet na tych, którzy chcieli zamordować ją w dniu ślubu. Z jej ręki zginęła już szefowa tokijskiej mafii, O Ren-Ishi i Vernita Green z plutonu Śmiercionośnych Żmij. Teraz Mamba zamierza rozprawić się z kolejnymi członkami gangu Billa. Pierwszy cel, Budd, okazuje się godnym przeciwnikiem, bo obezwładnia Mambę i zakopuje ją żywcem w grobie. Nie trafił jednak na słabiusza - dziewczyna wychodzi cało z opresji. Tymczasem Budd zaprasza do siebie Ellę Driver w celu sprzedania jej samurajskiego miecza.

WSPOMNIENIA

Są w życiu chwile, które w pamięci zostają i choć czas mija, one nie mijają.

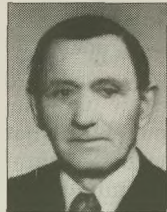
Jutro, 13. 11. 2009, minie 5. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. BRONISŁAWA JELENIA

z Karwiny-Łąk. O chwilę wspomnień i cichą modlitwę prosi żona, syn i córka z rodziną. RK-207

Ty znałeś gorycz i znałeś zwątpienie, i wiem, dlaczego dzisiaj Ciebie cenię.

Czesław Miłosz

Jutro mija już 18. rocznica zgonu **śp. JÓZEFA KLUZA**

z Mostów koło Jabłonkowa 225. O pamięć i modlitwę prosi syn Zdzisław wraz z żoną Renią, córkami Sandrą, Adrianą i synem Kubusem. GL-740

Myśli nasze powracają do chwil, kiedy byłeś razem z nami

Dnia 12. 11. mija 10 lat, kiedy odeszła od nas nasza Kochana

śp. ZUZANNA KRALOWA

z Trzyńca. O chwilę zadumy prosimy tych, którzy ją znali i kochali. Najbliżsi. GL-741

Chociaż lata mijają i wszystko dzieli nas, ból w sercu został, nie zniszczył go czas.

Dzisiaj mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. FRANCISZKA LEGRSKEGO

z Łyżbic. Z miłością i szacunkiem wspominają żona Hilda, córka i syn z rodzinami. GL-701

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Kłopsiki i inne zjawiska pogodowe (12, 13, godz. 15.30); Ulovit miliardáře (12, 13, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA** - Centrum: Era lodowcowa 3 (12, 13, godz. 15.30); Ať žijí rytíři (12, 13, godz. 17.45); 2012 (12, 13, godz. 20.00); **KARWINA** - Ex: Transformers: Zemsta upadłych (12, godz. 19.00); Bracia Bloom (13, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Bobule 2 (12, 13, godz. 17.30); Michael Jackson's (12, 13, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** - Central: Na chvíli svobodni (12, godz. 19.00); **CIESZYN** - Piast: Gwiazda Kopernika (12, godz. 14.30); Nigdy nie mów nigdy (12, godz. 16.15); Magiczne drzewo (13, godz. 14.30); Dys-trykt 9 (13, godz. 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

JABŁONKÓW - Polski chór kościelny zaprasza na mszę św. w intencji ojczyzny 15. 11. o godz. 15.00 do kaplicy klasztornej sióstr Elżbietanek. **UWAGA SENIORZY HPC!** - Zebranie kierownictwa HKS „Zaolzie” odbędzie się 18. 11. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność obowiązkowa.
MILIKÓW-PASIEKI - MK PZKO zaprasza 14. 11. o godz. 15.00 swo-

NEKROLOGI

Nie płaczcie drodzy, że idę spać, tego spokoju mi życcie. Tylko wieczne wspomnienie w sercach zachowajcie.

Pograżeni w głębokim smutku zawiadamiamy, że dnia 7. 11. 2009 zmarła w wieku 81 lat nasza Ukochana Żona, Mamusia, Babcia, Siostra, Teściowa, Szwagierka, Kuzynka i Ciocia

śp. MARIA BUJOKOWA

zamieszkała w Suchej Średniej.

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dzisiaj 12. 11. 2009, o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Suchej Średniej. Zasmucona rodzina. RK-216

Spoczywaj w Panu, boś w Panu żyła! Duszy Twej życia śmierć nie skończyła...

W żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że zmarła w wieku 83 lat nasza Ukochana Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Ciocia, Szwagierka, Pani

śp. HELENA HECZKOWA

z domu Borska, zamieszkała Gródka pod nr. 12. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 14. 11. 2009 o godz. 13.00 w kościele braterskim w Gródku. GL-747

ich członków i sympatyków na Jesienne Spotkanie do Domu PZKO.

PTM - Zapraszamy na kolejne spotkanie PTM

13. 11. o godz. 18.00 do Trzyńca w szpitalu na Podlesiu. Program: Aktualne problemy kardiologii przedstawią specjaliści z Zabrze i Trzyńca. **PTTS „BŚ”, rejon Cz. Cieszyn** - Zaprasza 17. 11. na wycieczkę „Beskidy cieszyńskie bez granic”. Odjazd autobusem z dworca PKS w Cieszynie w kierunku na Jawornik skrz. o godz. 8.45. Inf.: 608 620 424.

OFERTY

EMERYTOWANA NAUCZYCIELKA zaopiekuje się dzieckiem w wieku 1-6 lat w Czeskim Cieszynie lub okolicy. Tel.: +48 508 412 241. GL-743

SPRZEDAM MIESZKANIE spółdzielcze 1+1 w Cz. Cieszynie, osiedle Hrabinska, pow. 42 m². Tel. 739 059 292. GL-719

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy zło-

Szanowni Rodzice, z powodu dużej nieobecności w szkole ogłaszam dni wolne od nauki:

w piątek 13 listopada i w poniedziałek 16 listopada Dla zdrowych uczniów, którzy z różnych powodów nie mogą zostać w domu, są zapewnione dyżury w szkole. Prosimy w czwartek zgłosić wychowawcy klasy obecność dziecka w szkole.

mgr Marek Grycz, dyrektor szkoły

to, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

KONCERTY

MOSTY K. JABŁONKOWA - Chór „Przełęcz” zaprasza na koncert z okazji 55-lecia istnienia oraz 35-lecia dyrygowania przez Halinę Niedobę. Koncert odbędzie się 15. 11. o godz. 15.30 w Domu PZKO. Na program koncertu złożą się różnego rodzaju utwory w wykonaniu chóru i solistów oraz recytacje uczniów szkoły podstawowej. O przybycie na koncert szczególnie gorąco prosimy wszystkich byłych członków „Przełęczy”.

WYSTAWY

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: 12. 11. o godz. 16.30 wernisaż wystawy z okazji 60-lecia Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Cz. Cieszynie - „Perspektywa”.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 11. wystawa SAP-u.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW: do 4. 12. wystawa „Beskidzka góra Kozubowa” z okazji 80. rocznicy otwarcia schroniska PTTS „Beskid Śląski” na Kozubowej. Czynna: 8-15.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club,

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ doclepanie elewacji, podbitki (palubki) przyjmujemy zlecenia na 2009 r. kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874 Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyn, Puńcowska 93 www.swabud.cz

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 11. 11. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,162	0,164	0,161	0,166
EUR	4,170	4,230	4,140	4,240
USD	2,770	2,860	2,750	2,850
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno	sprzedaż		
PZL	5,975	6,345		
EUR	24,735	26,265		
USD	16,493	17,513		(dc)

Zostali Polakami

Siedem osób z Armenii, Ukrainy, Rosji i Kazachstanu mieszkających w województwie śląskim odebrało we wtorek w Katowicach akty nadania obywatelstwa polskiego. Dokumenty potwierdzające polskie obywatelstwo otrzymało też siedmiu repatriantów z Kazachstanu, którzy zamieszkali w Żorach i Zabrze.

Obywatelstwo nadaje prezydent RP na wniosek mieszkających w Polsce cudzoziemców, natomiast wojewodowie potwierdzają repatriantom polskie obywatelstwo. - *Śląska ziemia zawsze była przyjazna dla tych, którzy tu przybywali. Szybko stawali się Ślązakami i nie dało się ich odróżnić od tych, którzy mieszkali na niej od wieków* - mówił podczas uroczystości wicewojewoda śląski, Stanisław Dąbrowa.

Walery Lasocki - jeden z repatriantów - przyjechał do Polski z żoną Swietlaną oraz czworgiem dzieci ze wsi w północnym Kazachstanie. Jego przodkowie zostali tam przesiedleni z Ukrainy w 1936 roku. W Żorach na rodzinę Lasockich czekało przygotowane przez urząd miasta mieszkanie, a Waleremu zapewnił pracę kierowcy w żorskich Zakładach Techniki Komunalnej.

- *Na przyjazd do Polski czekałmy cztery lata od złożenia wniosku. Jesteśmy szczęśliwi, że nareszcie mamy polskie obywatelstwo* - powiedział Walery Lasocki.

Od trzech lat żorski samorząd zaprasza do miasta jedną rodzinę. - *Kandydatom najpierw przygotowujemy pracę i mieszkanie. Dzięki*

repatriacji udało nam się sprowadzić anestezjologa, którego brakowało w naszym szpitalu - powiedział zastępca prezydenta Żor, Daniel Wawrzyczek.

Według danych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, w ciągu ostatnich trzech lat w woj. śląskim w ramach repatriacji zamieszkały 82 osoby. W tym samym czasie prezydent RP nadał polskie obywatelstwo 131 cudzoziemcom mieszkającym na Śląsku.

Osoby, które we wtorek otrzymały akty nadania obywatelstwa, w większości przybyły na Śląsk w latach 90., np. na studia lub - w przypadku dzieci - przyjechały z rodzicami, którzy pracowali w Polsce.

Od czasu wprowadzenia w 2000 r. ustawy o repatriacji do Polski powróciło z państw byłego ZSRR ok. 4 tys. osób polskiego pochodzenia wraz ze swoimi rodzinami. W ostatnich latach do Polski przyjeżdżało po ok. 300-400 repatriantów rocznie, natomiast polskie gminy zapraszały łącznie ok. 20-30 rodzin. W samym Kazachstanie oczekuje na repatriację ok. 2,5 tys. osób.

W powojennej historii Polski miały miejsce dwie masowe repatriacje. Pierwsza, w latach czterdziestych XX w., objęła ok. 266 tys. osób z ZSRR, ponad 1,6 mln osób z Niemiec, 298 tys. z krajów Europy i 8 tys. spoza Europy. Druga, w latach 1955-1958, objęła ponad 250 tys. osób z ZSRR i ok. 8 tys. z innych krajów. (r)

(Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień” w czarnobiałej fotografii Haliny Sikory.

SALA MÁNESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czynna po, st, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

JABŁONKÓW, Sala obrzędów: do 15. 11. Klub Fotografików Jabłonków zaprasza na swoją wystawę; czynna po-pt: 10-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dębicka 11**: do 3. 11. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie,**

Rynek Mariacki 14: do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

CO ZA OLZA

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

KUPON

.....
Nominowany do nagrody
.....
Imię i nazwisko
.....
Adres
.....
Tel./e-mail

Super dziewczyny z Gimnazjum Polskiego

Zaolziańska młodzież potrafi. Przekonujemy się o tym na każdym kroku. Ostatnim dużym wyczynem mogą się pochwalić uczennice i uczniowie polskiego gimnazjum w Czeskim Cieszyńsku, którzy pomyślnie reprezentowali barwy szkoły w lekkoatletycznych mistrzostwach szkół średnich. Kobieca drużyna lekkoatletyczna wróciła z wojewódzkiego finału w Opawie ze srebrnym medalem, w dodatku dziewczynom zabrakło niewiele, by awansować do ogólnokrajowego finału.

Dzielnie walczyli w mistrzostwach także chłopcy, którzy podobnie jak dziewczyny bez większych problemów wygrali miejskie eliminacje, zaś w powiatowych rozgrywkach uplasowali się na drugiej pozycji. Awans do wojewódzkiego finału w Opawie zapewniało tylko pierwsze miejsce, z czego dziewczęca drużyna doskonale zdawała sobie sprawę i zrobiła wszystko, co było w jej mocy. – *Dziewczyny nie tylko obro- niły awans do wojewódzkiego finału*

Z przodu: Lenka Cienciola, Teresa Klus, Irena Kaleta, Renata Szpyrc, Beata Wojnar, Lucyna Konderla, Izabela Sikora; z tyłu: Zuzanna Konderla, Dorota Molin, Izabela Jachnicka, Fatima Lopes.

sprzed roku, ale po brązowym medalu zdobyły też srebrny – powiedział „Głosowi Ludu” Lech Biernat, trener lekkoatletycznej ekipy

i zarazem nauczyciel wychowania fizycznego w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszyńsku. – *Pokonaliśmy nawet dużo większe placówki*

z Ostrawy, które do treningów lekkoatletycznych mają o wiele lepsze warunki.

Nasze szkoły już wiele razy udo-

wodniły, iż nawet w skromnych warunkach można wyszlifować sportowe diamenty. Gimnazjalistki nie odbywały regularnych treningów na stadionie lekkoatletycznym, tak jak niektóre inne ekipy, pomimo to spisały się rewelacyjnie. Czy w przyszłym roku stać drużynę na awans do ścisłego krajowego finału? – *To marzenie nas wszystkich, trzymam kciuki za ten zespół* – stwierdził Biernat.

Jak każdy z wuefistów, także Lech Biernat proponuje, by w szkołach zwiększyć liczbę lekcji wychowania fizycznego. Tygodniowo uczniowie w Czechach mają zaledwie dwie lekcje wuefu, w Polsce jest w tej materii zresztą jeszcze gorzej. – *Zdaniem wielu ekspertów, półtorej godziny tygodniowo to zdecydowanie za mało, zwłaszcza dla osób, które oprócz wuefu w szkole resztę czasu spędzają przed komputerem* – uważa Biernat. Dwie 45-minutowe lekcje nie pozwalają też na rzetelniejszy trening chociażby na bieżni lekkoatletycznej. W Czeskim Cieszyńsku można skorzystać z obiektu przy ul. Ostrawskiej oddalonego od gimnazjum 10-15 minut na piechotę. Droga tam i z powrotem zajmuje więc niemal jedną lekcję.

JANUSZ BITTMAR

Jutro Trzyniec – Pilzno

Po przerwie spowodowanej startem reprezentacji RC w turnieju Karjala Cup wznowiła rozgrywki O₂ ekstraklasy hokeja na lodzie. Hokeiści Trzyniec zmierzą się jutro przed własną publicznością z Pilzmem. W pojedynku trzeciego z szóstym zespołem tabeli lekkim faworytem będą Stalownicy. Rywal z Pilzna należy jednak do najmniej ulubionych zespołów w ekstraklidzie. – *Graj defensywnie nawet na własnym lodowisku, a co dopiero na wyjeździe* – powiedział nam kapitan Trzyniec, Jan Peterek.

Podopieczni trenerów Pavla Marka i Bře-

islava Kopřivy wrócili w tym tygodniu z czterodniowego zgrupowania w słowackich Niskich Tatrach. Pod wodzą trenerów kondycyjnych – braci Sajlerów – trzynieczanie zaliczyli ostrą zaprawę. – *Nie było taryfy ulgowej* – stwierdził obrońca Daniel Seman.

Mecz z Pilzmem będzie drugą wzajemną konfrontacją obu zespołów w tym sezonie. W 10. kolejce trzyniecki zespół zwyciężył na wyjeździe 4:3 po rzutach karnych. Decydującego karnego zdobył wtedy Vojtěch Polák. Jutrzejsze spotkanie w Werk Arenie rozpoczyna się o godz. 17.00.

W bramce Trzyniec pojawi się Peter Hamerlík. Na zdjęciu z obrońcą Janem Vítiskiem.

W SKRÓCIE

■ **KADRA SKOCZKÓW W FINLANDII.** Od poniedziałku polska kadra skoczków prowadzona przez trenera Łukasza Kruczkę przebywa w fińskim Vuokatti, gdzie po raz pierwszy w tym sezonie na śniegu przygotowuje się do startu Pucharu Świata w Kuusamo (27 i 28 listopada). W Vuokatti trenuje też Adam Małysz, który przygotowuje się pod wodzą Hannu Lepistö i Roberta Matei. – *Skład zespołu na pierwsze zawody Pucharu Świata ustalimy po powrocie z Finlandii, który planowany jest na czwartek 19 listopada* – poinformował Kruczek.

■ **SMOLAREK DO EINTRACHTU?** Eintracht Frankfurt jest zainteresowany zatrudnieniem Ebiego Smolarka – twierdzą media w Niemczech. Reprezentant Polski po tym, jak rozwiązał kontrakt z Racingiem Santander, nadal nie znalazł nowego pracodawcy. Nazwisko Smolarek ma we Frankfurcie pozytywne konotacje. Ojciec Ebiego, Włodzimierz, grał w tym klubie w latach 80. ub. wieku.

■ **POLOWANIE NA JELENIA.** Na liście życzeń włoskiego Juventu-

Ireneusz Jeleń

su Turyn znalazł się także polski napastnik Ireneusz Jeleń. Cieszyńszanin rewelacyjnie spisywał się ostatnio w lidze francuskiej, gdzie broni barw Auxerre. Juventus to jeden z najbardziej elitarnych klubów Starego Kontynentu. W przeszłości w „Starej Damie” grał m.in. Zbigniew Boniek. (jb)

Amatorskie rozgrywki na półmetku

I A KLASA

DZIEĆMOROWICE 1:0 BRUSZPERK (1:0)

Bramka: Slanina. CZK: Krupnik (B). Dziećmorowice: Eliáš – Martinček, Kroužek, Hojdyš, Pastucha – Slanina (75. Velký), Matušik, Špička, Maleňák, Karkoška – Schimke (85. Ligocký).

Podopieczni trenera Petra Czyża wywiązali się z roli faworyta i pokonali na zakończenie jesiennej przerwy defensywnie nastawiony Bruszperk. Jedyne gola w meczu zdobył w 34. minucie Slanina z dośrodkowania Karkoški. Goście, którzy od 27. minuty grali w dziesiątkę, ograniczyli się do wybijania piłki na osłep, byle jak najdalej od własnego pola karnego. Piłkarze Dziećmorowice przetrzymują na pierwszym miejscu w tabeli zasłużenie, u siebie nie przegrali ani jednego spotkania.

ŚMIŁOWICE 2:0 LUTYNIA DOLNA (0:0)

Bramki: Kohut 2. CZK: Ganczarczyk (S). Śmiłowice: Bašanda – Smolka, J. Topiarz, Osmanczyk, M. Topiarz – Barteczek, M. Kohut, Szusik, Balvar – Ganczarczyk, Noga (90. Rajnoch). Lutynia Dolna: Jurko – Haw-

lasek, Smetana, Simek, Huňář – Hanusek, Figura, Posel, Zuček – Twrdý, P. Vanečko.

Gospodarze nie spanikowali nawet po wykluczeniu z boiska Ganczarczyka i w osłabieniu sięgnęli po cenne trzy punkty. Obie bramki zdobył Kohut. W 83. minucie spożytkował podanie od Nogi, a w 90. minucie z karnego ustalił wynik meczu.

STARA BIELA 1:0 BYSTRZYCA (0:0)

Bramka: St. Jansa. Bystrzyca: M. Mrozek – Bauman – Szturc, Komár – P. Turoń – Drong, Marek Szusik, Lachowicz, Šrubař (25. P. Sikora) – A. Kluz, F. Martynek (21. Lorenzini).

Zespół Bystrzycy miał duże pretensje do sędziego, który w drugiej połowie przeoczył w polu karnym ewidentny faul na Lachowiczu. Podopieczni trenera Radka Morcinka po straconej bramce przejęli inicjatywę, ale pod ostrawską bramką byli nieskuteczni. Czyste okazje zmarnowali Kluz i Drong.

HERZMANICE 7:2 STONAWA (4:1)

Bramki: Merta 3, Janda 2, Valouch, Rozsival – Geršl, Frait. Stonawa:

Glogár – Spinar (85. Chybidziura), Janáček, Loder, Bystroň – Martiník, Geršl, Stračánek, Szczygiel – Frait, Pacanovský.

Piłkarze Stonawy powrócili do stylu gry, z którym w ubiegłym sezonie o mały włos nie spadli do I B klasy. Fatalną dyspozycję ekipy Miroslava Štěpánka wykorzystali gospodarze do rozkręcenia prawdziwej pokazówki. Hat-trickiem popisał się Merta, który pod bramką Glogára zamienił się w wyborowego snajpera. Przed drużyną Stonawy zimowa przerwa, a wiosną walka o uratowanie szóstoligowej skóry. Podobnie zresztą, jak przed rokiem.

SUCHA GÓRNA 3:1 LIBHOŠŤ (1:1)

Bramki: Przywara, Kaleta, Frkala – Tomšík. Sucha Górna: Gradek (65. Goj) – Osika, Miczka, Nový, Bebenek – Horvát (52. Příborský), Jezior-ski, Janovský, Zima – Kaleta (78. Frkala), Przywara.

Minusem spotkania jest tylko kontuzja bramkarza Břetislava Gradka, który w drugiej połowie po kontakcie z rywalem doznał pęknięcia prawej łopatki. Od 65. minuty górnosuskiej bramki strzegł asystent trenera, Patrik Goj. To też szczególnie urok niższych klas rozgrywek.

Goście byli bezradni i oprócz trafienia Tomšíka praktycznie nie wystrzelili w światło bramki.

1. Dziećmorowice	13	31	35:8
2. Stara Biela	13	28	25:11
3. Janovice	12	25	25:8
4. Sucha G.	13	25	21:17
5. Bystrzyca	13	20	17:11
6. Herzmanice	13	19	26:24
7. Bruszperk	12	18	18:18
8. Raszkowice	13	15	13:16
9. Šmilovice	13	15	18:24
10. St. Miasto	13	13	18:27
11. Lutynia D.	13	13	14:28
12. Stonawa	13	12	19:30
13. Libhošť	13	12	16:32
14. Vlčovice	13	7	13:24

I B KLASA

1. Karwina B	13	31	50:16
2. Mosty k. J.	13	29	36:22
3. Oldřichovice	13	25	28:18
4. Nydek	13	24	34:21
5. Šzenov	13	22	39:28
6. Wędrynia	13	22	22:15
7. Gnojník	13	20	31:33
8. Dobra	13	15	23:28
9. Datyně D.	12	15	18:28
10. Gródek	13	13	24:31
11. Sedlitz	13	12	21:30
12. Jablonków	12	11	21:32
13. I. Piotrowice	13	8	12:32
14. Niebory	13	5	16:41

FOT. WOJCIECH TRZCIONKA

1989 rok wszystko zmienił

We wtorek minie 20. rocznica demonstracji studentów w praskiej Alei Narodowej, która zapoczątkowała Rewolucję Aksamitną i proces przemian społecznych, które do dziś nie wszystkim się podobają. Ciągłe żywy jest młot, że za komuny było lepiej... Czy aby na pewno?

Poniedziałek, 20 listopada 1989 roku. W Pradze już wrzało. W piątek 17 listopada policja przemocą stłumiła pokojową demonstrację studentów w Alei Narodowej. Na praskich uczelniach rozpoczął się strajk. Przyłączyli się do niego aktorzy teatrów. W Ostrawie wszystko było jeszcze po staremu. Na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Górniczej mieliśmy rano ćwiczenia z komunizmu naukowego. Prowadzący je starszy wykładowca po raz kolejny się odgrażał, że kto się będzie spóźniał na jego zajęcia, ten nie otrzyma zaliczenia i nie zostanie dopuszczony do egzaminu. To była ostatnia lekcja tego przedmiotu. Następnego dnia również ostrawscy studenci rozpoczęli strajk. Egzamin z komunizmu naukowego nie był nam już nigdy potrzebny.

– My nie mamy żadnych przedmiotów polityczno-filozoficznych, jesteśmy na kierunku ekonomicznym – słyszę od dzisiejszych studentów Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie. Uśmiechają się, kiedy im mówię, że dwadzieścia lat temu każdy student – obojętnie jakiej uczelni i jakiego kierunku – cztery przedmioty miał pewne: historię Komunistycznej Partii Czechosłowacji i międzynarodowego ruchu robotniczego, marks-leninowską ekonomię polityczną, filozofię i komunizm naukowy. Ci, którzy nie są z Karwiny lub bliskiej okolicy, niekoniecznie też wiedzą, że gmach, w którym mieści się uniwersytet, wybudowano krótko przed Rewolucją Aksamitną jako siedzibę Powiatowego Komitetu Komunistycznej Partii Czechosłowacji.

To, co jeszcze dwadzieścia lat temu przyjmowaliśmy jako normalną rzeczywistość, dziś budzi niedowierzanie. Naprawdę mogło tak być? Wybory nie były żadnymi wyborami – polegały na wrzuceniu jednej, wspólnej listy kandydackiej, uzgodnionej przez organizację Frontu Narodowego (te, które nie były członkami Frontu, nie mogły istnieć). Partia komunistyczna zwycięstwo miała pewne, jej władza zagwarantowana była w konstytucji. Dyrektorem szkoły czy większego zakładu mógł być wyłącznie członek partii komunistycznej. Wierzący rodzice posyłali dzieci na lekcje religii tylko przez 2, 3 lata, zdając sobie sprawę, że fakt ten może niekorzystnie zaważyć na ich przyjęciu do szkoły średniej. – Pamiętam chłopca z wierzącej rodziny, który był bardzo

Przed dwudziestu laty, w listopadzie, pękły lody. Mieszkańcy Czeskiego Cieszyna w drodze na manifestację w dniu strajku generalnego. 27. 11. 1989 roku.

utalentowany, wspaniale grał na skrzypcach, a partia nie pozwoliła mu iść do konserwatorium – wspomina emerytowana nauczycielka, Wanda Filipek.

Trudna była sytuacja wierzących nauczycieli. Byli pod nieustanną kontrolą, groziły im sankcje. – Najpierw uczyłam w szkole podstawowej na wsi, potem w szkole średniej. Sytuacja na wsi była gorsza, tam każdy widział, że dany nauczyciel chodzi do kościoła. Moja krewna, która była nauczycielką w przedszkolu, została z powodu wiary zwolniona. W szkołach średnich w mieście była większa anonimowość. W naszej szkole było więcej wierzących nauczycieli, a dyrektor, choć członek partii, nie robił nam problemów – mówi Wanda Filipek.

– Nie było wolności, za to było tanio – to częsty argument obrońców „starych czasów”. Przy tym wystarczy przeanalizować dane statystyczne, by stwierdzić, że w większości przypadków jest akurat odwrotnie. Podstawowe produkty

z reguły nie podrożały, a niektóre są nawet dużo tańsze, jeżeli – porównując ich ceny – bierzemy pod uwagę wzrost wynagrodzeń. Wystarczy spojrzeć do tabelki, którą przygotowaliśmy na podstawie danych Czeskiego Urzędu Statystycznego, by stwierdzić, że tanie piwo i benzyna w czasach komuny to tylko mity. Prawdą jest, że gorzej mają emeryci – wysokość emerytur nie nadąża za wzrostem przeciętnych płac. W 1989 roku przeciętna emerytura wynosiła 1,6 tys. koron, co odpowiadało 63,8 proc. przeciętnej płacy netto (2,5 tys.). W ub. roku przeciętna emerytura 9,3 tys. koron stanowiła 52,2 proc. przeciętnej płacy netto (17,9 tys.).

Z nostalgią stare czasy wspominają górnicy. Przed listopadem 1989 byli uprzywilejowaną grupą społeczną, zarabiali dużo więcej niż wynosiła średnia krajowa. Towar, który często w sklepach był niedostępny, specjalnie przywożono na kopalnię z okazji Dnia Górnika. – Górnicy zarabiali w 1989 roku

średnio 5,3 tys. koron brutto. Średnia krajowa w branży przemysłowej wynosiła wówczas 3,2 tys. Dziś górnicy mają 28 tys. Ich płace nie odstają wyraźnie od średniej krajowej, wynoszącej 23 tys. koron brutto. Pod względem zarobków górnicy są więc w gorszej sytuacji, niż przed rokiem 1989 – mówi przewodniczący Górniczych Związków Zawodowych w Hawierzowie, Miroslav Syrový. Dodaje jednak: – Faktem jest, że poprawiły się warunki pracy, a zwłaszcza bezpieczeństwo. Stosowane są środki ochronne lepszej jakości, a zachodnia technologia ułatwia pracę w podziemiu.

Z jednym argumentem tych, którzy z nostalgią wspominają dawne czasy, można się zgodzić – że było łatwiej. Wszystko było z góry określone, a w ubogiej ofercie towarów i usług łatwo można się było zorientować.

DANUTA CHLUP

Co w listopadzie 1989 roku działo się na Zaolziu? – czytaj na str. 3

Cieszynianki rozdane

W Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie rozdano w środę Laury Gmin Ziemi Cieszyńskiej, zwane Cieszyniankami. Nagrodzono po jednej osobie z każdej gminy w powiecie cieszyńskim, dodatkowo uhonorowano mieszkankę Jaworza w powiecie bielskim. Honorową Złotą Cieszyniankę odebrał Franciszek Dziada, reżyser filmowy z Chybia, który zrealizował ponad 80 filmów. Cieszynianki są przyznawane od 1996 roku.

– Cieszynianka to nagroda wyrazista, rozpoznawalna i myślę, pozwolę sobie na taki sąd na podstawie rozmów z dotychczas nagrodzonymi osobami, że jest najważniejszym dla Cieszyniaków wyróżnieniem – powiedział Bogdan Kasperek ze Stowarzyszenia Samorządowego Ziemi Cieszyńskiej.

Jednym z wyróżnionych został Leon Mijał, nadleśniczy Nadleśnictwa Ustroń. Czym dla niego jest ta nagroda?

– Nie ma nic cenniejszego, jak uznanie lokalnej społeczności, tam, gdzie się żyje, pracuje, gdzie ludzie mogą ocenić naszą pracę. Dlatego jestem bardzo szczęśliwy – powiedział.

Podczas uroczystej gali w teatrze nie zabrakło akcentów zaolziańskich. Na widowni zasiadli Danuta i Bogusław Chwajolowie, a jeden z nagrodzonych – Władysław Szweda z Ogródzkiej – pochodzi ze Stonawy. (wot)

Wywiad z Franciszkiem Dziadą na str. 4

Taniej czy drożej?

Produkt	Cena 1989 (Kč)	Cena przeliczona 1989 (Kč)*	Cena 2008 (Kč)
Chleb 1 kg	2,80	20,02	22,67
Mleko 1 l	2,00	14,30	17,28
piwo 0,5 l	2,50	17,88	9,13
masło 1 kg	40,00	286,00	104,80
kurczak cały 1 kg	30,00	214,50	59,00
szynka wieprzowa	100,00	715,00	157,14
ser żółty edam 1 kg	23,00	164,45	121,55
cukier kryształ	7,30	52,20	20,16
obiad w stołówce szkolnej	3,80	27,17	19,26
bilet w autobusie miejskim	1,00	7,15	9,65
benzyna 1 l	8,00	57,20	23,61

*) Cena przeliczona to cena produktu w roku 1989, pomnożona przez współczynnik 7,15. Tyle razy wzrosła przeciętna płaca netto w roku 2008 w porównaniu z rokiem 1989. (dc)

POGODA

sobota

niedziela
poniedziałek

dzień: 8 do 11°C
noc: 1 do -3°C
wiatr: 5 m/s

dzień: 9 do 10°C
noc: 0 do -1°C
wiatr: 5-7 m/s

KONTROWERSJE WOKÓŁ WYPOWIEDZI PROF. DANIELA KADŁUBCA

Błędy to rzecz normalna?

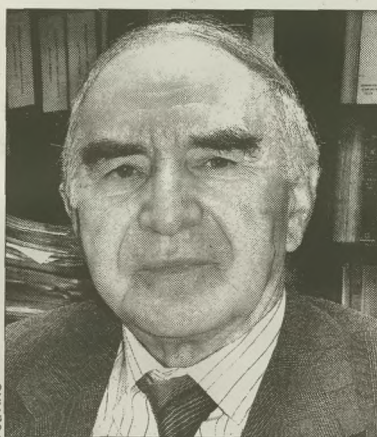
Wykładowca Uniwersytetu Ostrowskiego, prof. Daniel Kadłubiec, powiedział w poniedziałkowym „Kwadransie” Polskich Aktualności, emitowanym przez Radio Czeskie w Ostrawie, że popełnianie błędów przez zaolziańskich dziennikarzy jest zupełnie wytłumaczalne. – Zresztą w prasie polskiej też aż roi się od błędów – czy to składniowych, czy słowotwórczych – dodał profesor. Wypowiedź ta wzbudziła sporo kontrowersji. Prof. Jan Miodek, językoznawca z Uniwersytetu Wrocławskiego, stwierdził w rozmowie z „Głosem Ludu”, że nic nie usprawiedliwia błędów dziennikarskich.

Żyjemy w środowisku, gdzie zdarzają się i wzajemnie na siebie wpływają języki polski, czeski i gwara. W tych warunkach nawet ludzie wykształceni, tacy, którzy z racji wykonywanego zawodu powinni dbać o kulturę i poprawność języka, nieraz popełniają błędy. Zdarza się to dziennikarzom, zdarza nauczycielom. – Nie oznacza to, że mamy tolerować błędy. Musimy się starać ich unikać. Ale taka jest obiektywna sytuacja na Zaolziu, że wpływają tu na siebie wzajemnie różne języki i odmiany językowe. Ta sytuacja nie sprzyja kulturze języka, powoduje, że język jest tu na niższym poziomie niż w takich regionach, gdzie tych wpływów nie ma – w Warszawie czy Krakowie. My musimy wydać z sie-

bie znacznie więcej energii, by posługiwać się poprawnym językiem polskim – mówi w rozmowie z redakcją „Głosu Ludu” prof. Daniel Kadłubiec.

Emerytowana dyrektorka polskiej szkoły w Gnojniku, Małgorzata Rakowska, bezkompromisowo opowiada się za poprawnością językową. – Człowiek wykształcony powinien władać językiem poprawnym, ponieważ trzeba mieć własny język podstawowy, którym jest język literacki. Do tego dopiero mogą dodać gwarę lub inne języki dodatkowe. Jeżeli mam wątpliwości, to sięgam po słownik i sprawdzam – stwierdza.

Czołowy polski językoznawca, prof. Jan Miodek z Uniwersytetu Wrocławskiego, mówi podobnie:

Prof. Daniel Kadłubiec

– To normalna sytuacja, że są wpływy czeskie, jednak od przedstawicieli polskiej inteligencji zaolziańskiej trzeba jednak wymagać pewnego wysiłku intelektualnego, zmierzającego do eliminowania tych interferencji. Widzę to w każdej pracy doktorskiej czy habilitacyjnej, która trafia do mnie z Zaolzia. Typowe jest „nie widzę siostrę” zamiast „nie widzę siostry”. Piszac recenzję takiej pracy, nie mogę nie wytknąć autorowi tych błędów, usprawiedliwić go tym, że jest z Zaolzia.

Problem z obcymi wpływami je-

zykowymi odczuwają również osoby z Polski, które przeniosły się na Zaolzie. – W domu zakonnym mówimy i po polsku, i po czesku. Obserwuję, że moje słownictwo trochę zubożało w porównaniu z tym, czego używałem w Polsce, mówię trochę inaczej. Niektórych słów unikam, głównie dwuznacznych, które mogłyby tu być źle zrozumiane – dzieli się swymi spostrzeżeniami ks. Robert Wojnowski z parafii czeskocieszyńskiej.

Wypowiedz prof. Kadłubca była spowodowana komentarzem, który niedawno ukazał się na łamach „Głosu Ludu”. Zastępca redaktora naczelnego gazety, Tomasz Wollf, odpowiedział w nim na zastrzeżenia red. Haliny Sikory opublikowane na łamach „Zwrotu”, co do wartości naszego dziennika, a przy okazji wytknął dziennikarce błędy językowe, których nie uniknęła publikując artykuły w „Głosie Ludu”. Prof. Kadłubiec je usprawiedliwiał tłumacząc, że popełnianie błędów przez zaolziańskich dziennikarzy jest zupełnie wytłumaczalne, gdyż „język jest tu na niższym poziomie niż w takich regionach gdzie tych wpływów nie ma – w Warszawie czy Krakowie”.

Komentarz

Niezwykle cenię prof. Kadłubca, jego opinie i dokonania, jednak w tym przypadku stoję po stronie prof. Miodka. Zgadza się, że i po tej, i po tamtej stronie Olzy, błędy w gazetach się zdarzają. Jednak na dziennikarzu spoczywa szczególna odpowiedzialność za słowo. Musimy szczególnie dbać nie tylko o jakość merytoryczną tekstów, ale również o ich warstwę językową. Musimy dbać, aby tych błędów było jak najmniej. Dziennikarze z Zaolzia nie mogą być z tego obowiązku zwolnieni. Nie możemy dawać cichego przyzwolenia zaolziańskim dziennikarzom na robienie błędów, tylko dlatego, bo żyją w regionie, w którym języki się mieszają i na co dzień nie mają kontaktu z żywą polszczyzną. Bo jeżeli dziennikarze będą „walić” i utrzymywać byki, to potem powielają je będą czytelnicy i pielęgnowana przez dziesiątki lat kultura językowa, tak potrzebna w regionie wielonarodowym, kiedyś w końcu legnie w gruzach.

WOJCIECH TRZCIONKA

(dc)

Postraszyło

W czwartek ustały silne opady deszczu i odwołano stan zagrożenia powodziowego, ogłoszony w czwartek na Piotrowce w Piotrowicach oraz na Stonawce w Grodziszczu. – Piotrówka wylała, ale nie mieliśmy wielkich szkód, w niektórych domach podtopiło piwnice. Woda podniosła się w nocy ze środy na czwartek, potem stopniowo opadała – powiedział nam wójt Piotrowic, Petr Trojek.

Dużo pracy z usuwaniem skutków ulewy mieli w ciągu ostatnich kilku dni strażacy. – Od środy straż pożarna w naszym regionie wyjeżdżała kilkadziesiąt razy do zalanych piwnic czy lokalnych podtopień. Cztery jednostki straży wyjeżdżały w czwartek do Nawisia, gdzie po oberwaniu chmury zrobiło się wielkie „jezioro” – wyjaśnia rzecznik strażaków, Petr Kudela. Początkowo w Nawsiu wzywano strażaków do zatopionej ulicy koło szkoły podstawowej i do kilku zalanych piwnic, potem okazało się, że trzeba usunąć wodę z olbrzymiej kałuży. Strażacy pompowali wodę przez kilka godzin. W czwartek i piątek sytuacja się ustabilizowała.

(ep)

Niechciana kanalizacja

W Karwinie-Darkowie kanalizacja jest już gotowa. Pozostaje tylko się do niej przyłączyć, tego jednak mieszkańcy nie chcą zrobić. Powód? Pieniądze.

Podczas gdy niektóre miejscowości, jak Czeski Cieszyn czy Mosty koło Jabłonkowa, postanowiły sfinansować mieszkańcom podłączenia do kanalizacji, darkowianie muszą za to zapłacić z własnej kieszeni. – Dlaczego mielibyśmy za to płacić sami, miasto powinno pomóc. Mnie będzie to kosztować około 20 tys. koron, ale niektórych więcej, zależy, jak długie połączenie muszą wybudować – mówi mieszkanka Darkowa, Daniela Stryja. W tej opinii nie jest odosobniona, jej sąsiedzi także buntują się przeciwko decyzji miasta.

– W chwili wejścia do Unii Europejskiej Republika Czeska zobowiązała się, że do roku 2010 miasta wielkości Karwiny będą miały kanalizację. My spełniliśmy ten obowiązek – tłumaczą władze miasta. Mieszkańcy proponowali, żeby to gmina pokryła koszty podłączeń, tak, jak to jest w innych miejscowościach. Zwłaszcza, że do kasy miasta regularnie wpływają pieniądze od OKD za to, że spółka wydobywa na terenie Karwiny węgiel, także w Darkowie. – Pieniądze od OKD są przeznaczone na różne projekty, wielkie sumy dajemy na przykład na szkolnictwo czy remonty osiedli – tłumaczy prezydent miasta, Tomáš Hanzel.

– Czeski Cieszyn czy inne gminy za-

płaciły za przyłączenia, dlaczego Karwina nie ma na to pieniędzy? Tak sobie myślimy, że przecież naszej części miasta by się to należało za te wszystkie szkody górnicze. W Darkowie mieszkało kiedyś przeszło 2,5 ludzi, dzisiaj mieszka nas tu już około 300 – tłumaczy Józef Chmiel z Inicjatywy Darkowskiej, która stara się na temat kanalizacji rozmawiać z władzami miasta.

Na razie jednak nic to nie dało, ludzie nie chcą na własny koszt przyłączyć się do kanalizacji, a miasto nie chce sfinansować przyłączy. Wygląda na to, że mimo dokończonej wielomilionowej inwestycji mieszkańcy Darkowa ze ściekami jeszcze przez jakiś czas będą sobie radzić tak, jak do tej pory.

(ep)

Kolejne przypadki grypy

Liczba przypadków tzw. świńskiej grypy w naszym regionie rośnie. W czeskiej szkole w Suchej Górnej, o której pisaliśmy w poprzednim numerze, pojawiły się kolejne przypadki tego wirusa. Po konsultacji z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną dyrektorka zdecydowała się w czwartek zamknąć szkołę. – W tej szkole potwierdziły się trzy przypadki zachorowań na tzw. świńską grypę u dwóch nauczycieli i ucznia. Na razie nie wiadomo jak i gdzie się zaraził – informuje epidemiolog Irena Martinek.

– W tej chwili w naszym regionie mamy 34 przypadki zachorowań na grypę A/H1N1, czyli tzw. świńską grypę. Są to jedynie przypadki potwierdzone, w rzeczywistości może

ich być więcej. Europejskie Centrum ds. Zarpobiegania i Kontroli Chorób podaje, że nawet od 30 do 50 procent chorych może przebieść grypę bez żadnych objawów. Wydaliliśmy właśnie ulotkę, w której zawarte są podstawowe informacje o grypie i środkach ochrony – tłumaczy Irena Martinek. Jak dodaje, nawet kiedy chory już przejdzie grypę, to jeszcze przez tydzień albo nawet dłużej może zarażać. Epidemiolodzy zalecają, żeby unikać kontaktu z osobami chorymi, zachowywać dystans dwóch metrów, zakrywać usta i nos chusteczką higieniczną, myć ręce wodą i mydłem, brudnymi rękami nie dotykać oczu, nosa i ust oraz dezynfekować ręce środkami na bazie alkoholu.

(ep)

Jak ma się nazywać Bystrzyca?

Wszystko wskazuje na to, że grudniowe obrady Rady Gminy w Bystrzycy będą burzliwe. Jednym z tematów do omówienia będzie kwestia nazwy tej jednej z większych zaolziańskich wsi. Wicewójt Roman Wróbel wyjaśnia, że wielu mieszkańców gminy zwraca uwagę na pewne nieścisłości związane z używaniem nazwy wioski. Bo nazywa się właściwie Bystřice (Bystrzyca), czy Bystřice nad Olší (Bystrzyca nad Olzą)? – Sęk w tym, że obie nazwy są do przyjęcia – mówi Wróbel. – Oficjalna nazwa według leksykonu gmin brzmi: Bystřice. Ale niektóre instytucje państwowe, na przykład Czeska Poczta lub Urząd Katastralny przyjmują jako nazwę oficjalną formę Bystřice

nad Olší. Mnie osobiście to nie przeszkadza, ale wielu mieszkańców, w tym kilku radnych, postuluje, by doszło do ujednolicenia nazwy. Podczas konsultacji z pracownikami resortu spraw wewnętrznych wóldarze wioski dowiedzieli się, że decyzja należy wyłącznie do Rady Gminy. Tylko ona może zdecydować, jaka nazwa będzie obowiązywała. – Moim zdaniem należałoby zapytać o opinię wszystkich bystrzyczan w referendum. Ale kto za to zapłaci? Kto później pokryje koszty zmian w urzędach czy wymiany dowodów osobistych? Dlatego uważam, że zwolennicy ujednolicenia nazwy powinni się przed grudniową sesją poważnie zastanowić – dodał Wróbel.

(kor)

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

W dniu strajku generalnego 27 listopada, odbyła się manifestacja także na rynku w Czeskim Cieszynie.

Kilka tygodni, które wstrząsnęły nie tylko Zaolziem

Dwadzieścia lat temu Zaolziacy wychodzili z domu ze świadomością, że chociaż świat się zmienia, oni nadal żyją za kratami. Za Olzą od września stał na czele rządu pierwszy niekomunistyczny premier, przed kilku dniami upadł mur berliński. A w ówczesnej Czechosłowacji wciąż rządził partyjny stalinowski beton. Za kilka dni jednak Zaolziacy, tak jak całe państwo, ocknęli się w zupełnie innej rzeczywistości.

Wiedzieliśmy już wcześniej, że coś się dzieje. Jako studenci Wydziału Pedagogicznego w Ostrawie rozmawialiśmy w knajpkach ze sprawdzonymi przyjaciółmi prawie zupełnie swobodnie. 16 listopada 1989 roku nawet na seminarium historycznym zebrałem się na odwagę i na pytanie wykładowcy, dlaczego Polacy nie do końca lubią Sowietów, odpowiedziałem wprost: między innymi za Katyń. Zapadła cisza... Miałem pietra. Okazało się jednak, że zbyt cicho. W następnym dniu rozpoczęły się wydarzenia, po których świat nad Wełtawą, Morawą i Olzą miał już być nie ten sam...

Zaczął się 17 listopada. Studenckiej organizacji udało się na ten dzień załatwić pozwolenie na przeprowadzenie pokojowej demonstracji w 50. rocznicę męczeńskiej śmierci Jana Opletala, czeskiego studenta zamordowanego przez hitlerowców. Tłum narastał, zaczęto też wznosić hasła przeciwko władzom komunistycznym. Demonstranci zdecydowali przenieść się na plac Wacława. Droga na plac zablokowała policja i choć demonstranci wręcali policjantom kwiaty, demonstracja została bardzo brutalnie spacyfikowana. To było w piątek. W sobotę w nocy

rozpoczął się strajk studentów, do których następnego dnia przyłączyli się aktorzy. Powołano do życia do życia Forum Obywatelskie, które było ruchem społecznym na wzór polskiej „Solidarności”.

Nad Olzą dowiadzywałem się o tym, co dzieje się w Czechach, tylko z polskiej telewizji. W Teleexpressie oglądaliśmy młodych „bohaterów” z pałkami, brutalnie bijących swoich rówieśników. Kiedy w poniedziałek wieczorem także na rynku w Ostrawie odbyła się pierwsza demonstracja, udaliśmy się na nią z kolegami. We wtorek Wydział Pedagogiczny dołączył do strajku studenckiego, tak samo było w Wyższej Szkole Górniczej.

W tym samym tygodniu rozpoczęła się strajk w Teatrze Cieszyńskim. W sobotę 25 listopada odbywają się w Ligotce Kameralnej Melpomenki – przegląd małych form scenicznych Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Jego uczestnicy ostro dyskutują z kierownictwem Zarządu Głównego PZKO, większość podpisuje rezolucję popierającą postulaty studentów. W poniedziałek w całym kraju odbywa się strajk generalny. Na rynku w Czeskim Cieszynie manifestują m.in. aktorzy i pracownicy Teatru Cieszyńskiego, a także większość pracowników Biura ZG PZKO.

Wydarzenia idą szybkim tempem. 30. 11. pozostaje założona Sekcja Polska Forum Obywatelskiego – Komitet Obywatelski, na którego czele stają: Tadeusz Wantuła, Jan Rusnok i Marian Siedlaczek. Komitet wzywa później do zorganizowania Kongresu Polaków, na którym

w marcu 1990 roku wybrano pierwszą Radę Polaków z Wantułą jako prezesem. Mobilizują się też PZKO-wcy. Na początku grudnia do ZG PZKO napływają listy z żądaniem zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu PZKO. Ten odbędzie się też w marcu.

Nie angażowałem się wtedy w wydarzenia nad Olzą. Strajkowaliśmy z kolegami w Ostrawie. Kiedy jednak 21 grudnia członkowie komitetu strajkowego zwrócili się do mnie i nieżyjącego już Witolda Stirby, że ostrawskie Forum Obywatelskie potrzebuje dwóch ludzi, którzy będą „bramkarzami” podczas ważnego spotkania w Czeskim Cieszynie, w hotelu Piast, nie zaważałem się ani przez chwilę. Tego spotkania w Piaście nie zapomnę do końca życia. Zjechali na nie nad Olzę czołowi przedstawiciele opozycji demokratycznej z Polski i Czech. Na korytarzu podchodzili do nas, podawali rękę, przedstawiali się. – Michnik jestem – powiedział jeden z nich. – Sikora – odpowiedziałem grzecznie. Za Michnikiem wchodził do saloniku Andrzej Wielowiejski, Bogdan Borusewicz, Zbigniew Bujak, Aleksander Vondra, Jaroslav Šabata, Petr Pithart...

W tym czasie w Rumunii ginęli ludzie. Podczas świąt Bożego Narodzenia w wielu oknach zapalono świece – na znak solidarności z rumuńskim narodem. 28 grudnia czeskie Zgromadzenie Federalne wybrało na prezydenta Czechosłowacji Václava Havla. A za trzy lata, 1 stycznia 1993 roku, Czechosłowacja rozpadła się. Ale to już inna historia...

JACEK SIKORA

Aktorzy Teatru Lalek „Bajka” i pracownicy Biura ZG PZKO kroczą w dniu strajku generalnego na manifestację na czeskokieszyński rynek.

Listopad mnie nie zaskoczył

Listopad nie był dla mnie zaskoczeniem. Wierzyłem – i starałem się działaniem wspierać tę wiarę, że ten system musi upaść. Znając jednak mentalność Czechów, obawiałem się tego, co rzeczywiście nastąpiło – Czechosłowacja zaczęła się odnawiać na szarym końcu, po upadku muru berlińskiego... Fala entuzjazmu, który ogarnął sporą część naszego społeczeństwa, uwidoczniła się najpierw na pamiętnych Melpomenkach w Ligotce Kameralnej, gdzie 90 procent obecnych – pomimo mocnego nacisku czołowych działaczy Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego – podpisało petycję popierającą proces odnowy. Trwały spotkania, dyskusje, wyjazdy. Czerpaliśmy inspirację z polskiej, ale i czeskiej strony. Dobre kontakty. Salomonowo nazwaliśmy nowe ciało: Komitet Obywatelski – Sekcja Polska OF. Trwał bieżący kontakt z Pragą i Warszawą. Przez moment byliśmy rzeczywistym pomostem. Po zmanipulowanym posiedzeniu plenum ZG stało się jasne, że część działaczy – mocno związana z reżimem – zrobi wiele, by proces odnowy hamować. Ten przedział widoczny jest do dziś. Żałuję, że to wszystko nie zdarzyło się 20-30 lat wcześniej. Wtedy, kiedy nasze społeczeństwo nie było jeszcze tak bardzo poszkodowane przez czerwony reżim.

TADEUSZ WANTUŁA, w 1989 roku rzecznik Komitetu Obywatelskiego

Bez wycieczek w przeszłość

Listopad 1989 roku nie zakończył, moim zdaniem, ery socjalizmu, był tylko początkiem tworzenia instytucji demokratycznych. Demokracja z kolei wymaga nieustannej, codziennej korekty, gdyż to jest podstawą, neuralgicznym punktem tego systemu. Demokracja nie ruguje pewnych patologicznych zachowań, wiele z nich wręcz umożliwia, co jest jednak jej plusem, to instrument społecznej kontroli. Autorytetu polityka nie stworzą mass media, wiece przedwyborcze, ani firmy public relations. Ludzie wybitni na ogół rzadko zajmują się robieniem polityki, tak zwane elity polityczne to w znakomitej części ludzie co najwyżej przeciętni. Instytucja demokracji pozwala jednak patrzeć im na ręce. Nie piszę o powodach, są moim zdaniem oczywiste. Myślenie wyniesione z lat realnego socjalizmu nie zakończyło się w momencie wolnych wyborów i przyjęcia ustawy demokratycznej, nie zakończyło się z chwilą wejścia do struktur europejskich. To myślenie przeżyło swój ustrój i w dużym stopniu mutuje do dnia dzisiejszego. Podstawowym pewnikiem powyższego jest przekonanie, że nie liczą się kwalifikacja czy zdolności, ale przynależność do właściwej grupy. Tyle że oznaką bycia po właściwej stronie jest nie legitymacja partyjna, ale kontakty z dojściem do publicznych pieniędzy. Samo uporanie się z inercją władzy, to już niestety sprawa obywateli. Z drugiej strony, dwadzieścia lat dzielących nas od roku 89, to szmat czasu. Tyle samo trwała tzw. Pierwsza Republika, tyle samo dzieliło rok 48 od roku 68, tylko rok dłużej trwał okres normalizacji. Mnie osobiście daje to do myślenia.

JANUSZ KLIMSZA, w roku 1989 członek Komitetu Obywatelskiego

W grudniowym spotkaniu w Piaście wzięli udział (od lewej na pierwszym planie) m.in. Adam Michnik i Petr Pithart. W tyle siedzi Zbigniew Bujak.

Krakowska wolność dla ostrowskiego listopada

Bez Polski i Polaków, być może, na czele komitetu strajkowego Wydziału Pedagogicznego w Ostrawie staliby ortodoksyjni socjalistyczni młodzieżowcy. W końcu w pierwszych dniach strajku było tak na ostrawskiej Wyższej Szkole Górniczej. A dlaczego się tak na „pajdaku” nie stało? Trzeba sięgnąć pamięcią wcześniej, do lutego 1989 roku. Było po tzw. Tygodniu Palacha, Václav Havel ponownie znalazł się za kratkami. A nasza uczelnia, przygotowująca przyszłych socjalistycznych nauczycieli, wprost „naszpikowana” była komunistami, donosicielami... I wtedy w lutym 1989 roku mogłem po raz pierwszy przekonać się, co to znaczy „wolność akademicka”. Wyjechaliśmy do Krakowa, gdzie na Uniwersytecie Jagiellońskim można było swobodnie kupić literaturę samizdatową, w tym książki czeskich autorów. Mogłem obejrzeć sztukę „Audienca” Václava Havla, a także być świadkiem demonstracji, której uczestnicy domagali się uwolnienia Havla. To było ogromne przeżycie. Dlatego po powrocie do Ostrawy postanowiłem napisać list i w nim podziękować polskim przyjaciołom za tę solidarność. Na polski przetłumaczył list mój przyjaciel, Jacek Sikora, obaj go podpisaliśmy. Kolejne podpisy zacząłem zbierać w jednej ze studenckich knajp. I przeżyłem sytuację niczym ze Švejka – dwóch studentów i jeden asystent okazali się być donosicielami. Nazajutrz na uczelni czekało na mnie dwóch panów. List, na szczęście, udało mi się zniszczyć i skończył w klozecie. Ja zaś skończyłem przed komisją dyscyplinarną. Kiedy za kilka miesięcy, 17 listopada, brutalnie rozpędzono w Pradze studencką demonstrację, dołączyliśmy do strajku. Wzorując się na przyjaciół z Polski, rozwinieliśmy przed uczelnią flagę państwową i przeczytaliśmy postulaty komitetu strajkowego. Rewolucja ruszyła także w Ostrawie. Ale bez Krakowa może wszystko byłoby inaczej...

IVAN MOTÝL, w 1989 roku jeden z przywódców strajku studenckiego na Wydziale Pedagogicznym w Ostrawie

ROZMOWA Z FRANCISZKIEM DZIDĄ, LAUREATEM HONOROWEJ ZŁOTEJ CIESZYNIANKI

Jestem zupełnie nieszkodliwym dziwakiem

W swoim życiu zrealizował pan ponad 80 filmów, dostał wiele cennych nagród, a przy pana nazwisku wciąż pojawia się informacja o byciu pierwowzorem bohatera słynnego filmu Krzysztofa Kieślowskiego, „Amator”. Czy nie ma pan czasami dość przypominania tego wątku?

Wydaje mi się, że ten wątek mojego życiorysu rzeczywiście jest trochę nadużywany. Kiedy poznaliśmy się z Krzysztofem Kieślowskim w 1976 roku, Amatorski Klub Filmowy „Klasy” w Chybiu już działał, był znany w Polsce. Dziś to częste przypominanie pierwowzoru może być traktowane jako odcinanie kuponów od sławy, a ja tego bardzo nie lubię. Nigdy ani Kieślowski, ani ja, w ten sposób nie myśleliśmy. Fakty są natomiast takie, że po spotkaniu w 1976 roku Kieślowski przyjechał do Chybia. Bardzo mu się spodobało to miejsce, nie tylko krajobraz, ale także atmosfera, panujący tam klimat, ludzie. Później napisałem dokumentację do „Amatora”. To był rodzaj pamiętnika, który reżyser wykorzystał w swoim filmie. Między innymi w oparciu o te materiały napisał scenariusz, a prapremiera filmu odbyła się 29 września 1979 roku właśnie w Chybiu.

Krzysztof Kieślowski był reżyserem wybitnym. Czy od jego śmierci pojawił się ktoś, kto mógłby kontynuować tak charakterystyczne dla niego kino?

Problem polega na tym, że Kieślowski, w przeciwieństwie do innych polskich reżyserów, zajmował się tym, co jest w środku człowieka. Interesowały go pęknięcia, które powodują niezgodę z samym sobą. To była bardzo wnikliwa analiza człowieka. Nie każdy z reżyserów podejmuje takie tematy. Choćby z tej przyczyny, że wymagają niezwykłej dojrzałości i wrażliwości, całkowitego utożsamiania się z postaciami. Myślę, że dla niego zniewolenie, system totalitarny, polegał na czymś zupełnie innym – na tych właśnie niezgodach z samym sobą, na przypadku, jak zatytułował jeden ze swoich filmów. U Kieślowskiego nie było prostych bohaterów, że ci

Franciszek Dzida – laureat Honorowej Złotej Cieszyńianki.

byli po tej, jedynej słusznej stronie, a tamci byli po jedynej niesłusznej stronie. I takich właśnie psychologicznych postaci, bohaterów, dziś w polskich filmach brakuje.

Najdroższe produkcje światowej kinematografii idą w miliony dolarów, a pan kręci filmy za kilka, góra kilkanaście tysięcy złotych. To wydaje się wprost niemożliwe. Jaka jest recepta na tani, ale jednocześnie dobry i wartościowy film? Bo przecież spod pana ręki wychodzą same dobre obrazy...

Po pierwsze – nie należy myśleć o honorarium dla samego siebie. Po drugie, nie należy myśleć o honorarium za scenariusz, więc trzeba go samemu napisać. Następnie trzeba pozyskać całą grupę ludzi zajmujących się sprawami technicznymi (operatorzy, dźwiękowcy), którzy będą pracować głównie dla własnej satysfakcji. Na przykład w moim ostatnim filmie miałem ludzi, którzy na co dzień pracują w komercyjnej telewizji, gdzie muszą wykony-

wać określone zadania. Natomiast u mnie mogą się twórczo wyżyć. No i trzeba jeszcze znaleźć dobrych aktorów, a potem się z nimi zaprzyjaźnić. Ci aktorzy nie mogą zażyczyć sobie stawek, jakie obowiązują w serialach. Trzeba ich przekonać, żeby nie myśleli o stawkach dla „szlachty serialowej”. Na ogólną cenę wpływa także długość zdjęć, mój najdłuższy film kręciliśmy pięć dni. Nie wynajmujemy hoteli, scenografii, pożyczamy domy od znajomych, w których później kręcimy zdjęcia.

Jan Nowicki powiedział kiedyś o mnie, że jestem jak Nikifor. Po wiem nieskromnie, że mam coś z charyzmatycznego przywódcy, który jest postrzegany przez aktorów, operatorów, dźwiękowców jako zupełnie bezinteresowny nieszkodliwy dziwak, któremu trudno odmówić. Gdyby więc ktoś mi odmówił, byłoby to traktowane tak, jakby się skrzywdziło Nikifora. Dla pracujących ze mną ludzi Chybie to zupełnie inny świat. Jest oderwany od świata komercyjnego, gdzie po występie dostaje się wynagrodzenie,

wychodząc mówi się „do widzenia”, ale czuje się pewien niedosyt. U mnie z niedosytem jest inaczej.

Wspomniał pan o „szlachcie serialowej”. Ja sam odnoszę wrażenie, że dziś aktorzy w Polsce dzielą się na dwie grupy: aktorów serialowych, będących często celebrytami, oraz tych bardziej ambiwalentnych...

Aktorzy z mniejszych ośrodków teatralnych czują się źle. Muszą za skromne pieniądze codziennie pojawiać się na teatralnych deskach. Oglądając ich popisy publiczność jest wyselekcjonowana, to nie miliony, które zasiadają przed telewizorami, kiedy puszczone są seriale. Ci aktorzy z mniejszych ośrodków nie biorą udziału w telewizyjnych teleturniejach, biesiadach. Są wyrobnikami, choć bardzo często prezentują bardzo wysoki poziom. W niektórych polskich filmach występują znakomici aktorzy z teatrów z Białegostoku, Jeleniej Góry czy Olsztyna. Weźmy choćby główną rolę męską w filmie „Cztery noce z Anną”. Słyszałem, że w Warszawie jest kolejka, która ustawia się do różnych seriali. Jest długa na... 8000 osób. Tymczasem wielcy aktorzy mówią, że seriale nieprawdopodobnie krzywdzą młode pokolenie, wypaczają warsztat adeptów sztuki filmowej. Jeżeli ktoś marzy o byciu prawdziwym aktorem, musi grać Szekspira albo Dostojewskiego. Trzeba grać wielkie dramaty, a nie, jak w serialach, przechodzić z pokoju do pokoju i paplać coś pod nosem.

Kiedy po raz pierwszy zainteresował się pan kinem, dowiedział się, że za pomocą kamery można nakręcić film, który później będzie wyświetlany w kinie?

Od dziecka byłem zafascynowany kinem, bo mój ojciec był kinomanem. Po wojnie chodziłem z ojcem do kina związkowego, które powstało w Chybiu. Moim największym marzeniem było dostanie się do kabiny kinooperatora. Nie interesowały mnie filmy, ale snop światła. Tak męczyłem ojca, aż zabrał mnie do tej kabiny. Miałem wtedy chyba siedem lat. Tam po raz pierwszy zobaczyłem projektor, który się żarzył, płonęła lampa projekcyjna, leciał snop światła, skakała taśma

O nagrodzonym

Franciszek Dzida pochodzi z Chybia, w którym przyszedł na świat w 1946 roku. Jego główną dziedziną twórczości jest film. Zrealizował ponad 80 filmów (część z bratem Janem), zdobył 85 różnego rodzaju nagród. W 1969 roku w rodzinnej miejscowości założył Dyskusyjny Klub Filmowy „Klasy”, który istnieje do dziś. Od 16 lat prowadzi galerię akademicką przy filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej, dziś Akademii Techniczno-Humanistycznej. Anna Herczyńska w broszurze „Kiedy trzeba wejść na górę” napisała o laureacie Cieszyńianki, że jego życiową twórczość i drogę najtrafniej określają słowa H. Jacksona Browna jr.: „Kiedy trzeba wejść na górę, nie myśl, że od zwleknięcia zrobi się mniejsza”. Herczyńska charakteryzuje Dzidę słowami: „Jego życiorys pełen jest szczytów, których zdobycie i zatknięcie proporczyka z napisem »zdobyłem i mam«, zasługuje na uwagę i szacunek, bowiem wspinał się zawsze tą samą drogą nieustająco głodny wiedzy, uparty do bólu, wrażliwy i pełen entuzjazmu (mimo upływu lat). Nigdy nie był zainteresowany zdobywaniem i pomnażaniem dóbr doczesnych – z pasją godnego pozazdroszczenia realizuje własne marzenia”. Franciszek Dzida kończy prace nad swoim najnowszym filmem, jego premiera jest zaplanowana na styczeń. Będzie to opowieść o człowieku, który przestał pracować w cukrowni w Chybiu. Film miesza się z rzeczywistością, bo upadek cukrowni stał się faktem. (wot)

filmowa. To było jak olśnienie. Pomyslałem, że to jest to, co chciałbym robić w życiu, że muszę iść za tym światłem. Ja wiem, że to jest trochę hollywoodzka opowieść, ale tak faktycznie było.

W śróde odebrał pan Honorową Złotą Cieszyńiankę. Czym jest dla pana ta nagroda?

W 2001 roku otrzymałem Srebrną Cieszyńiankę, teraz Honorową Złotą. To jest bardzo ważna nagroda. Ona honoruje ludzi z bardzo pracowitego i ciekawego regionu, jakim jest Śląsk Cieszyński, regionu o wielkiej tolerancji, relacjach ekumenicznych, których nie ma w innych regionach Polski. To ziemia, na której ceni się pracowitość, proste i godne życie, które jest przykładem dla innych. Ta nagroda jest mi najbliższa sercu.

Odbierając Cieszyńiankę wspominał pan o medialnych kukłach oraz fałszywych prorokach. Co pan miał na myśli?

Kukły medialne to niestety współczesna historia, która w niebezpieczny sposób może zagrozić naszej tradycji, tożsamości. To jest schlebienie prymitywnym, ale medialnym i komercyjnym, a więc dobrze opłacanym propozycjom, które są praktycznie takim cukierkiem, który w środku jest bez nadzienia. Jest tylko dekoracja, za którą się płaci. Co gorsza, te kukły medialne dysponują ogromną siłą przekazu, mają duże pieniądze. Na pewno nie realizują misji społecznej.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

Lista docenionych

Laureaci tegorocznych Cieszyńianek: Honorowa Złota Cieszyńianka – Franciszek Dzida; Srebrne Cieszyńianki: Józef Holeksa (Brenna), Bolesław Dziedzic (Chybie), Wiktor Pieczonka (Cieszyn), Władysław Szweda (Dębowiec), Jan Gajdacz (Goleszów), Helena Stoszek

(Hażlach), Jerzy Michałek (Istebna), Irena Stekla (Jaworze), Urszula Stefania Korzonek (Skoczów), ks. Karol Macura (Strumięń), Leon Mijał (Ustroń), Teresa Łączyńska (Wisła), Wanda Sztymon (Zembrzydowice). Z Zaolziem związany jest Władysław Szweda. Pochodzi ze Stonawy, od 1949 roku mieszka w Ogródzkiej. Interesuje się historią i kulturą Ziemi Cieszyńskiej, a zwłaszcza historią Ogródzkiej. Własnym nakładem wydał książkę „Z dziejów Ogródzkiej”. W uzasadnieniu decyzji o przyznaniu mu Cieszyńianki, czytamy: „Zebranie materiałów do tak wartościowej publikacji wymagało ogromnego trudu i samozaparcia, gdyż zdobycie niektórych dokumentów było bardzo trudne. Mimo wykształcenia technicznego w tak wspaniały sposób potrafił opisać i zachować dla następnych pokoleń dziedzictwo kulturowe Ziemi Cieszyńskiej. Dzięki tej publikacji dzieje mieszkańców Ogródzkiej zostały spisane i zostaną przekazane kolejnym pokoleniom. Ówczesna młodzież ma źródło wiedzy na temat kultury i tradycji przekazywanej z pokolenia na pokolenie wśród mieszkańców Ziemi Cieszyńskiej”. (wot)

Władysław Szweda pochodzi ze Stonawy.

Wernisaż wystawy „Przeniesienie IV” w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego otworzył w czwartek obchody jubileuszowe z okazji 60-lecia istnienia Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Jedyna obecnie na Zaolziu polska szkoła średnia powstała w 1949 roku poprzez usamodzielnienie się polskich klas paralelnych otwartych przy czeskim gimnazjum cztery lata wcześniej. Dziś zatem urodziny gimnazjum, które hucznie będą obchodzić obecni i byli jego uczniowie. A my z tej okazji przygotowaliśmy ten oto dodatek.

Wczoraj w Gimnazjum Polskim uczniowie cieszyli się już na wielki jubileusz.

Kalendarium

- 21 marca 1949 – polskie klasy paralelne, działające od 1938 roku przy czeskim Gimnazjum Realnym w Czeskim Cieszynie, przekształciły się w samodzielne Polskie Gimnazjum Realne w Czeskim Cieszynie. Dyrektorem został Henryk Bolek
- 1953 rok – polskie gimnazjum połączono ze szkołą wydziałową i ludową w jedną

- szkołę jedenastoklasową. Klasy gimnazjalne zostały przeniesione do szkoły wydziałowej na ul. Havlíčka pod dyktando Antoniego Zahraja
- 1 czerwca 1958 – otwarto uroczyste nowe skrzydło budynku
- 1961 rok – dochodzi do podziału jedenastolatki na szkołę podstawową oraz trzyletnią Ogólnokształcącą Szkołę Średnią
- 1964 rok – zostają połączone polskie gim-

- nazja w Orłowej i Czeskim Cieszynie w jedną Ogólnokształcącą Szkołę Średnią z siedzibą w Czeskim Cieszynie
- 1969 rok – naukę w szkołach ogólnokształcących przedłużono z powrotem do 4 lat i przywrócono tradycyjną nazwę „gimnazjum”
- 1970 rok – dyrektorem zostaje Jan Kowala
- 1984 rok – powzięto decyzję o rozbudowie szkoły, dyrektorem jest Bogdan Kiszka

- 2 września 1994 – otwarto nową siedzibę gimnazjum
- 1996 rok – dyrektorem zostaje Alojzy Kufa
- 2001 rok – funkcję dyrektora obejmuje Krystyna Herman
- 1 września 2009 – klasy filii karwińskiej gimnazjum zostają przeniesione do Czeskiego Cieszyna, odtąd zajęcia prowadzone są już tylko w macierzystym gimnazjum.

(sch)

DYREKTOR GIMNAZJUM POLSKIEGO W CZESKIM CIESZYNIE, KRYSTYNA HERMAN:

Rodzice! Warto wysłać dziecko do nas

Od 2001 roku dyrektorem Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie jest Krystyna Herman. Wcześniej była też jego uczennicą. Jak wspomina czas sprzed prawie 40 lat, kiedy przekroczyła po raz pierwszy progi gimnazjum, jak się szkoła zmieniła i jak wygląda obecnie?

Jak wpomina pani szkołę z czasów uczniowskich?

Z gimnazjum jestem związana od 1970 roku. W tamtych czasach dyrektorem był Jan Kowala, a szkoła wyglądała zupełnie inaczej, zresztą jak wszystkie szkoły podstawowe i średnie na Zaolziu. Przede wszystkim nie było tak nowoczesnej techniki i nauczyciel był w zasadzie dla uczniów jedynym źródłem informacji. Zupełnie też inaczej odbierano nauczyciela. Dziś pedagog jest tylko jednym z takich źródeł. Jego rola polega raczej na tym, żeby służyć młodzieży pomocą w znalezieniu informacji. W latach 70. gimnazjum było też jedną z wielu szkół średnich, w których nauczano w języku polskim. Dziś jesteśmy właściwie jedyną taką placówką na Zaolziu, zwłaszcza po przeniesieniu filii w Karwinie, dawnego orłowskiego gimnazjum, do Czeskiego Cieszyna. W moich czasach było też trochę podstawówka. Mieliśmy jedno piętro i kilka sal: chemiczną i biologiczną. Od 1994 roku mamy nową, dużą budynek przy ulicy Bezručowej. O dziwo, do dziś nazywany jest

Krystyna Herman

przez nas przybudówką... To poszerzenie siedziby było konieczne ze względu na wymagania nauczania.

W 1979 roku przekroczyła pani progi szkoły jako nauczycielka...

W zasadzie szkoła nadal wyglądała tak, jak wówczas, gdy zdawałam tu maturę... Jeżeli chodzi o treść nauczania, to byłam świadkiem wielu reform szkolnych. Jedną z takich najbardziej wtedy poważnych była ta z połowy lat 80., kiedy wprowadzono do programów nauczania podstawy przygotowania fachowego – administracji, rolnictwa, maszynoznawstwa... Zmieniały się też zasady egzaminów maturalnych. Dziś matura jest stosunkowo łatwiejsza niż w czasach, kiedy my ją zdawaliśmy. W tym sensie, że my musieliśmy zdawać z języków polskiego i czeskiego oraz matematyki (w klasach humanistycznych – historii), a do wyboru był tylko jeden przedmiot. Dziś maturzyści

mogą wybrać aż dwa przedmioty, a pozostały obowiązkowe polski i czeski.

Kiedy objęła pani stanowisko dyrektora?

W listopadzie 2001 roku. Wcześniej, od 1996 roku, byłam zastępcą dyrektora Alojzego Kufy.

Jaka była najtrudniejsza decyzja, jaką musiała pani podjąć jako dyrektor?

Najtrudniejsze były decyzje, które musiałam podejmować w kwestiach placówki karwińskiej. Nie tylko teraz, kiedy zdecydowaliśmy się ją ostatecznie zamknąć i przenieść jej klasy do Czeskiego Cieszyna. Ten problem rozwiązywaliśmy od ponad 10 lat. Na przykład wielu rodziców z „dołów” wołało posyłać dzieci wprost do Cieszyna i musieliśmy przekonać ich, by wybrali karwińską filię.

A największy sukces?

Chyba nie można mówić o jednym najważniejszym. Sukcesem jest zawsze to, kiedy uczniowie bez problemów zdają egzaminy maturalne, kiedy nie musimy rozwiązywać problemów dyscyplinarnych. A przede wszystkim kiedy zdobywają laury w konkursach, olimpiadach. Tym się zawsze człowiek cieszy.

Dziś każda szkoła musi mieć swój własny program nauczania. Co oferuje gimnazjum?

Każda szkoła przy opracowaniu programu musi się kierować tzw. ramowym programem, który jest obowiązkowy dla pewnych typów szkół, w naszym przypadku gimnazjum. Jest on bardzo obszerny, nie ma sensu go za bardzo poszerzać. Nasza szkoła postawiła przede wszystkim na polski język naucza-

nia, bo przecież jesteśmy jedyną polską szkołą średnią. I to podkreślamy, i chcemy dalej rozwijać.

To, że jesteście jedyną polską szkołą, niektórych rodziców jednak nie przekonuje. Jest wiele gimnazjów językowych, chrześcijańskich, są szkoły średnie fachowe. Czy musicie bardziej niż kiedyś walczyć o ucznia?

Jeśli weźmiemy pod uwagę to, że liczba absolwentów szkół podstawowych wciąż spada, dzieje się tak również w polskich placówkach. Oferta szkół średnich jest też bardzo bogata. Musimy więc o ucznia rzeczywiście bardziej zabiegać. Ale myślę, że udaje nam się wymyślać wciąż nowe programy, bierzemy udział w różnych ciekawych projektach i jak na razie nasza szkoła na brak uczniów nie może narzekać.

Gimnazjum powinno nie tylko kształcić uczniów, ale też uczyć ich pewnych wartości, przede wszystkim patriotyzmu...

Staramy się, oczywiście, wychowywać uczniów na porządnym, dobrych ludzi, przygotować ich do przyszłego życia. Nie zapominamy też o patriotyzmie, tradycjach, historii regionu, żeby uczniowie uświadamiali sobie, skąd pochodzą i że są Polakami. Wiem, że środowisko uważa czasami, że tak nie jest. Ale ten duch w naszej szkole istnieje i większość pedagogów młodzież do tych wartości prowadzi.

Jaki procent uczniów podejmuje naukę na uczelniach wyższych?

Prawie wszyscy. Tylko jednostki rezygnują ze studiów. Faktem jest, że

może nie wszystkim udaje się zdobyć indeks na uczelniach prestiżowych, które sobie wymarzyli. Ale oferta jest dzisiaj tak ogromna, że właściwie wszyscy znajdą dla siebie odpowiednią uczelnię. I to nie tylko w Czechach, bo części maturzystów udaje się podjąć studia także w Polsce. Chodzi zazwyczaj o około jedną piątą absolwentów gimnazjum, ale nie wszyscy polską uczelnię ukończą... Większość przychodzi się pochwalić dyplomem, wielu kontynuuje studia za granicą. To nas bardzo cieszy.

A jak gimnazjum pomaga uczniom czwartej klasy, którzy zdecydowali się już, z jakiego przedmiotu będą zdawać maturę?

W ramach programu nauczania każdy uczeń trzeciej klasy zaczyna się profilować. Są przedmioty fakultatywne – w klasie trzeciej są dwa, w czwartej – trzy. Uczeń ma możliwość wybrać je według zainteresowań i planów związanych ze studiami. Są to semina z matematyki, chemii, fizyki, historii... Popularne są też bardzo nauki społeczne. W ramach seminariów odbywa się przygotowanie do matury. Ale nie tylko – są to lekcje, na których uczeń może się dowiedzieć więcej, niż na normalnej lekcji.

Co należy robić, by utrzymać tę jedyną polską szkołę średnią na Zaolziu?

Ja jestem optymistką z natury. Na pewno nie będzie nam łatwo. Nadal będziemy musieli o ucznia walczyć, by przekonać rodziców i społeczeństwo, że warto wysłać dziecko do nas. Uważam jednak, że przetrwamy.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Klub Sportowy pięciu kółek

– Uczęszczam na kółko taneczne Dance4Fun, chodzę grać w siatkówkę. To świetna zabawa. Większość ludzi wraca po lekcjach do domu. Ja wolę jednak sport od siedzenia przy komputerze – mówi Roman Klus, uczeń klasy 2a. W swoich poglądach nie jest odosobniony. Na zajęcia sportowe działające w ramach szkolnego Klubu Sportowego uczęszcza ok. 60-70 gimnazjalistów.

Kółek jest kilka – oprócz tanecznego i siatkówki są koszykówka, florbal i piłka nożna. Zajęcia w sali gimnastycznej rozpoczynają się zaraz po lekcjach, o godz. 15.00. Oprócz tego działa sekcja turystyczno-sportowa. – Tu najwięcej się dzieje. Organizujemy obozy letnie i zimowe. Na rowerach zwiedzaliśmy Morawy, na pontonach spływaliśmy słowackie rzeki. A w czasie ferii zimowo-wiosennych pojechaliśmy na narty w Alpy – wylicza nauczyciel wychowania fizycznego, Lech Biernat, który prowadzi kółka sportowe

Uczestnicy spływu na Słowacji w lipcu br.

wspólnie z dwoma kolejnymi wicemistrzami – Jerzym Gąsiorem i Marianem Mitrengą.

– Obozy w ramach sekcji tury-

styczno-sportowej to fajna sprawa – potwierdza Roman. – Na przykład ten zimowy. Prawie cały dzień na nartach, potem obiadokolacja oraz

czas wspólnie spędzany z kolegami.

Wyjazdy otwarte są dla wszystkich chętnych. Każdy ma szansę. Wyjeżdża jednak zwykle grupa ok.

20 osób. Atmosfera obozów gimnazjalnych sprawia, że Roman stał się ich bywalcem. – Latem pojechałem na rafting. Spływaliśmy Wag, Dunajec, Hron i Orawę. Spaliśmy pod namiotami, prowiant mieliśmy własny. Było dużo zajęć sportowych – opowiada.

Największym sukcesem Klubu jest 3. miejsce w RC formacji tanecznej Dance4Fun, którą prowadzi ubiegłoroczna maturzystka Patrycja Bochenek oraz tegoroczna czwartoklasistka Irena Kaleta. Liczą się jednak nie tylko medale w turniejach i rozgrywkach. – Zależy nam, aby zainteresować młodzież sportem oraz promować zdrowy styl życia – podkreśla Biernat.

Członkostwo w gimnazjalnych kółkach sportowych dużo daje, a niewiele kosztuje. Klub Sportowy otrzymuje bowiem wsparcie finansowe miasta Czeski Cieszyn. Zrzeszony jest też w stowarzyszeniu Asocjacje szkolnych sportowców klubu ČR. (sch)

Gimnazjaliści olimpijczycy

Najpierw przyszła propozycja z Fundacji „Semper Polonia” z Warszawy. Wkrótce potem przy Gimnazjum Polskim został założony Polonijno-Szkolny Klub Olimpijczyka. 5 marca 2003 roku siatkarz i olimpijczyk Ryszard Bosek wręczył klubowi oficjalny certyfikat.

– W Polsce kluby olimpijczyka mają swoją tradycję. W ciągu ostatnich lat zostały one za-

łożone również w środowiskach polonijnych, m.in. na Litwie, Łotwie, Białorusi, Ukrainie, we Francji. Dzięki temu nasza młodzież ma możliwość poznać rówieśników z innych krajów oraz zmierzyć z nimi swoje siły w różnych dyscyplinach sportowych – wyjaśnia nauczyciel wychowania fizycznego Marian Mitrenga, koordynator Klubu Olimpijczyka działającego w gimnazjum.

Z wielu turniejów gimnazjaliści olimpijczycy wychodzą zwycięsko. Pierwsze miejsce w klasyfikacji generalnej zdobyte na międzynarodowym obozie sportowym we Sztutowie w 2006 roku, miejsca na podium w międzynarodowych biegach na Litwie, drugie i dwa trzecie miejsca w Międzynarodowym Turnieju Piłki Siatkowej Chłopców w Częstochowie – to tylko kilka przykładów.

Kluby olimpijczyka nie są jednak ukierunkowane tylko na sport. Młodzież ma okazję sprawdzić swoje możliwości również na polu literackim i plastycznym. – Również w tych konkursach triumfowały dwie nasze uczennice. Zresztą nie tylko one. Autorem zwycięskiego logo wszystkich szkolnych klubów olimpijczyka został nasz nauczyciel, plastyk Władysław Kubień – dodaje M. Mitrenga. (sch)

COŚ Z MUZYKI, CZYLI POD KIEROWNICTWEM LESZKA KALINY

»Zorómbek«

Kapela Gorolska „Zorómbek” obchodziła niedawno jubileusz 20-lecia. – To był pierwszy zespół, który udało mi się założyć, kiedy jesienią 1989 roku przyszedłem jako pedagog do gimnazjum – mówi kierownik kapeli, Leszek Kalina. – Założyliśmy „Zorómbek” od razu na przełomie września i października tego roku.

Kapelę stworzył Leszek Kalina, który grał na pierwszych skrzypcach, z młodymi ludźmi, którzy mieli już doświadczenia z kapel młodzieżowych, a do dziś nie odłożyli instrumentów. Byli to, na przykład, w pierwszym składzie: Jola Filipek, Henryk Mandrysz, Marek Grycz czy Grzegorz Stopa. Jak w każdym szkolnym zespole, skład kapeli ciągle się zmienia, praktycznie co cztery lata. Można powiedzieć, że Kalina wychował kilka pokoleń młodych muzyków. „Zorómbek” może się pochwalić wieloma sukcesami. Największym jest tegoroczne 1. miejsce na 57. Europejskim Festiwalu Zespołów Młodzieżowych w Neerpelt (Belgia). Kalina wspomina też złote i srebrne nagrody na Śląskim Śpiewaniu lub w Międzynarodowym Konkursie Muzyki i Pieśni im. Stanisława Hadyny. Kapela ma też na swoim koncie płytę CD „Ło, przepiekne gronie”, która ukazała się w 2008 roku. Kapela gra przede wszystkim muzykę Beskidu Śląskiego, ale na płycie znalazły się też piosenki z regionu żywieckiego.

Obecnie „prymista” jest Tadeusz Martynek, prezesem – Maciej Ćmiel, który zarazem gra na drugich skrzypcach. – Ciekawą postacią jest też na pewno Anieła Taska, która w „Zorómbku” gra już piąty rok, bo rozpoczęła z nami współpracę już jako dziewięcioklasistka trzynieckiej podstawówki – mówi Kalina. – Obecnie zaś mamy nawet podwójny skład, bo znalazło się też już kilku „sensownych” pierwszoklasistów.

– Lubimy folklor – zapewnia prezes kapeli, Maciej Ćmiel. – To muzyka naszego regionu, a my uświadamiamy sobie, że musimy kultywować jego tradycje. Dlatego nie gramy tylko w „Zorómbku”, ale też innych zaolziańskich kapelach: w „Gróńczku”, „Oldrzychowicach”...

Od lutego 1999 roku „Zorómbek”, który ma 19 członków, działa pod egidą Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”.

»Collegium Iuvenum«

Chór Studencki „Collegium Iuvenum” jest o rok młodszym braciarskim „Zorómbka”. Powstał we wrześniu 1990 roku, jego założycielem był Leszek Kalina, który do dziś jest dyrygentem i kierownikiem artystycznym zespołu. Przez dwa lata działał pod skrzydłami koła gimnazjalnego Macierzy Szkolnej. Od września 1994 do lutego 1999 roku był jednym z zespołów Polskiego Towarzystwa Śpiewaczego „Collegium Canticorum”. W chwili obecnej działa jako artystycznie niezależny zespół Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”.

– Chór był z początku traktowany poniekąd jako „narybek” dla starszego chóru „Collegium Canticorum” – wspomina Kalina. – Wkrótce jednak, już w 1993 roku, okazało się, że zespół prezentuje taki poziom, że może być samodzielnym zespołem na naprawdę wysokim poziomie artystycznym. Z tym nie liczyłem się na samym początku, myślałem, że będziemy śpiewać proste rzeczy, żeby młodzież wciągnąć. Kiedy jednak w finale Ogólnopolskiego Konkursu Chórów Szkolnych w Bydgoszczy chór zdobył Srebrny Kamerton, nagle wyskoczył o całą klasę.

Za największy sukces Kalina (wspomaga go od początku przede wszystkim Grażyna Sucha) uważa zdobycie w 2004 roku pierwszej nagrody „Cum Laude” w 52. Europejskim Festiwalu Chórów Młodzieżowych w Neerpelt (Belgia). Następnie zaś wyśpiewanie kilku Złotych i Srebrnych Kamertonów na wspomnianym już festiwalu w Bydgoszczy. Chór nagrał też w 2005 roku płytę „Iuvenum koncertowo”.

– Śpiew chórally to wspaniała zabawa, to coś innego, niż muzyka, którą na co dzień słyszymy w radiu czy telewizji – mówi jeden z chórzystów, Tadeusz Martynek. – Poza tym mamy w chorze fajną paczkę, wyjeżdżamy na koncerty, także za granicę. To przyciąga do chóru młodych ludzi.

Repertuar chóru jest bogaty: od renesansowej polifonii po eksperymentalną muzykę współczesną, pieśni ludowe czy utwory spod znaku lżejszej muzy. W zespole śpiewa obecnie 65 osób. (kor)

reklama

Alfa Autosklo

Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11

tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski Českiej pojišťovny a.s.
- Bezpłatna wymiana szyb

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

Sportovní areál VĚNDRYNĚ
Vitality Slezsko

TENIS

W GODZINACH PORANNYCH
od 6:00 do 8:00

Cena za 1 godz. i kort **220,-**

Zamówienia rezerwacji

+420 736 626 848

Czeka na Was Vitalny zespół...

WIĘCEJ

znajdziecie na www.VITALITYSLEZSKO.cz

TOMÁŠ KLUS

przedprzedaż 170,-
w dniu koncertu 200,-

DOM KULTURY TRZYNIEC
15. 12. 2009
o godz. 19.00

Kółko Plastyczne

Kółko Plastyczne działa w gimnazjum od pięciu lat. Sztandarowymi imprezami są doroczny przegląd mody oraz wystawa „Przenikanie” (wernisaż jej czwartej edycji w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego otworzył w czwartek obchody jubileuszu).

– Na tej wystawie zawsze prezentujemy wszystkie pomysły, techniki, czyli wszystko to, co tworzymy nie tylko w ramach spotkań kółka, ale także prywatnie – mówi szef Kółka Plastycznego, nauczyciel Władysław Kubień. – Spotykamy się nieregularnie, raczej luźnie. Przed imprezami schodzimy się, ustalamy tematy prac i później każdy realizuje je sam. Ale te szkice i projekty konfrontujemy razem, wybieramy to, co najlepsze, a później realizujemy bezpośrednio na wystawie lub przeglądzie.

Aleksandra Sikora i Marta Michałek pracują w kółku ostatni rok, za kilka miesięcy będą zdawać maturę. – Chłopców kółko raczej nie interesuje, jest nas obecnie osiem dziewczyn. Może jest tak z powodu przeglądów mody, które ich nie przyciągają jako twórców, ale raczej jako widzów? – zastanawia się Ola Sikora. Informuje, że na wystawie „Przenikanie IV” chce zaprezentować zwłaszcza swoje grafiki, może jakieś obrazy. – Wspólnie chcemy też przygotować jakąś pracę przestrzenną. Jej koleżanka Marta dodaje, że wystawę przygotowano wspólnie z Kółkiem Fotograficznym i że znajdują się na niej nie tylko rysunki, ale również zdjęcia jej autorstwa.

Młode plastyczki żałują, że nie ma w gimnazjum klasycznych lekcji wychowania plastycznego. – Są tylko w 1. i 2. klasie, a te dotyczą głównie historii sztuki. Praktycznych zajęć nie ma, dlatego kółko jest idealną okazją do samorealizacji – zapewniają. Opowiadają, że przeglądy mody najpierw odbywały się na balach gimnazjum, od ubiegłego roku zaś jako samodzielna impreza. Jest prawie profesjonalnie – z modelkami, choreografią. – Szkoda, że tak mało ludzi przychodzi na te przeglądy – ubolewa Marta.

Tylko Ola zamierza skorzystać z doświadczeń z kółka także podczas studiów, marzy o kierunku architektura w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Marta wybiera się na psychologię. – Ale na pewno nie zapomnę o sztuce – dodaje.

Sz.K.A.P.A.

Sz.K.A.P.A. to skrót, a ten znaczy Szkolne Kółko Alternatywnych Prezentacji Artystycznych. Teatrzyk założył Władysław Kubień. – Zawsze zazdrościłem szkołom w Polsce, że mają kawiarenki literackie, teatrzyki, a u nas nic się nie dzieje. Kiedy zatem pojawiła się w gimnazjum fajna paczka młodych ludzi, postanowiliśmy wspólnie stworzyć widowisko teatralno-poetyckie pt. „Bagaż”. I z tego spektaklu wyłoniła się grupa ludzi, która powiedziała, że warto by się zabawić w teatrzyk poważniej. A ponieważ stwierdziliśmy, że interesuje nas nie tylko teatr słowa, ale też przedmiotu,

Młode plastyczki z kierownikiem kółka, Władysławem Kubieniem, na wystawie w Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego.

muzyki, stworzyliśmy kółko prezentacji alternatywnych. Stąd nazwa – wspomina Kubień.

Teatrzyk obchodził niedawno 12-lecie działalności. Jest znany na Zaolziu. Prezentował się na przykład na przeglądzie małych form scenicznych Melpomenki, na festiwalu „Na granicy”, wyjeżdżał też do Polski (Chorzów), Niemiec, Austrii.

– Ciekawą kartą w historii zespołu jest współpraca z ośrodkiem Diakonii Śląskiej dla młodzieży niepełnosprawnej w Żukowie Górnym – Eben-Ezer. Ta współpraca trwa do dziś, a powstały dzięki niej ciekawe spektakle. Młodzi ludzie dzięki temu mogą mówić nie tylko teoretycznie o jakiejś tam pomocy niepełnosprawnym, ale odczuwają na własnej skórze, co się za tym konkretnie kryje – wyjaśnia Kubień. Dodaje, że obecnie teatrzyk ma na warsztacie trzyaktowy spektakl „W galerii”,

powieść o tym, co się może zdarzyć na wystawie. Jej fragment będzie można zobaczyć na dzisiejszym koncercie jubileuszowym gimnazjum w Teatrze Cieszyńskim.

Jedną z aktorek zespołu jest Martina Zając. – Sz.K.A.P.A. jest dla mnie nie tylko teatrykiem, ale przede wszystkim wspaniałą zabawą. Zawsze chętnie przychodzę na próby, o czym świadczy to, że nigdy zamiast na próbę nie poszłam na węgry... To praca twórcza, która bardzo mnie bawi – zapewnia Martina. Poinformowała nas też, że pracuje w innych kółkach dramatycznych, m.in. przy Scenie Polskiej. Tego jednak, czy marzy się jej w przyszłości kariera aktorska, nie chciała zdradzić.

Sz.K.A.P.A. działa od 1999 roku w ramach Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”. (kor)

Fascynaci fotografii

Własny aparat fotograficzny oraz chęć robienia zdjęć. Te dwie rzeczy wystarczą, aby zgłosić się do działającego od 2007 roku Kółka Fotograficznego. – Aparat może być jakiegokolwiek. Ważne, żeby była chęć. To się liczy – przekonuje nauczyciel Norbert Dąbkowski, który fotograficznym bakcylem zdążył już zarazić sporą grupę młodzieży gimnazjalnej. Spotkania odbywają się raz w tygodniu, w piątek wczesnym popołudniem.

Dorota Polak w tym roku będzie zdawać maturę. Na zajęcia z fotografii zgłosiła się zaraz, jak tylko dowiedziała się o takiej możliwości. – Interesuje mnie fotografia, dlatego tu przychodzę. Chcę zbierać doświadczenia i nauczyć się czegoś nowego. Uczyliśmy się o świetle, o tym, jak robić portrety. Mamy też zajęcia w plenerze. Na przykład ostatnio poszliśmy robić zdjęcia na cmentarz żydowski – opowiada.

Bywalcem kółka fotograficznego jest także Wojtek Raczkowski. – W fotografii fascynuje mnie praca ze światłem, jego kreowanie. No i praca z fleszami. Teraz akurat staraliśmy się tak ustawić światło, aby nam wyszedł dobry portret – tłumaczy, gdy wokół pozującej do zdjęcia Ewy Farnej kręca się koledzy-fotograficy.

Prowadzący kółko Norbert Dąbkowski stara się nauczyć młodzież przede wszystkim praktyki. Choć, jak przyznaje, niektóre sprawy trzeba wyjaśnić. – Staramy się robić różne rzeczy – makro, abstrakcje, pory roku. W tamtym roku miałem grupę ukierunkowaną na ludzi. Próbowaliśmy więc robić dużo portretów. Czasem zadaję jakiś temat do domu. Wówczas na następnych zajęciach siadamy i oceniamy, co dobre, a co złe – mówi.

Jak wygląda świat w obiektywie czeskokieszyńskich gimnazjalistów można się przekonać oglądając wystawę w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego. Przedstawione są cztery tematy – krajobraz, portret, kontynuacja i spotkanie. (sch)

Fotograficy uczą się robienia portretu. Do zdjęć pozuje im koleżanka Ewa Farna.

reklama

BULLSTA

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

Tk Trinecká klimatizace, a.s.

TRINECKÁ KLIMATIZACE A.S.

OFERUJE:

- SYSTEMY KLIMATYZACJI I WENTYLACJI
- DOMÓW RODZINNYCH
- OBIEKTÓW KOMERCYJNYCH
- OBIEKTÓW PRZEMYSŁOWYCH

Informacje na tel. 558 534 794
www.trineckaklimatizace.cz

Tk Trinecká klimatizace, a.s.

Informacje: tel. 558 534 794
www.trineckaklimatizace.cz

SZUKASZ OSZCZĘDNEGO OGRZEWANIA CAŁEGO BUDYNKU? ROZWIĄZANIEM JEST POMPA CIEPLNA MITSUBISHI – ZUBADAN 100% WYDOLNOŚĆ NAWET PRZY TEMPERATURZE -15°C

Wygody:

- Pompa ciepła bez odwiertów i naziemnych kolektorów
- Bezbosługowa całoroczna eksploatacja
- Niski poziom hałasu
- Szybki zwrot inwestycji

Realizujemy montaż i natychmiastowy serwis wspomnianych pomp ciepła.

Duża obniżka na wyznaczone oprawy

OPTIKA s.r.o. JAKESOVÁ

Hotel STEEL, Nám. Svobody 527, Trinec, tel.: 558 339 753
Staroměstská 583/1, Trinec, tel.: 558 339 400
Poliklinika Mizerov, Žižkova 2379, 73301 Karviná, tel.: 596 349 921
Poliklinika, Školní 388, Jablunkov, tel.: 558 359 836

do wyczerpania zapasów www.optikajakesova.cz

Grand Prix dla Gabrieli Szmek

Gabriela Szmek z Nawsia, uczennica klasy 4b, znalazła się w tym roku w gronie najlepszych uczniów szkół średnich województwa morawo-sląskiego, których we wrześniu przyjął hetman Jaroslav Palas. Tym wyróżnieniem doceniono młodą nawsiankę za zdobycie w ubiegłym roku w Warszawie nagrody Grand Prix podczas Poloniady, konkursu dla młodzieży polskiej spoza granic Polski.

Jury konkursu przyznało Gabrieli nagrodę za przygotowanie obszernej i ciekawej pracy na temat życia i działalności Władysława Niedoby, czyli Jury spod Grónia. – Skupiłam się na całym życiu Niedoby, ponieważ niektórzy znają go jako hetmana góralskiego, inni jako aktora, reżysera i założyciela Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Pisało mi się tę pracę dobrze, bo nie tylko mieszkam

w Nawsiu, tak jak Władysław Niedoba, ale był on w dodatku bratem mojego pradziadka. Czyli była to praca właściwie rodzinna – powiedziała nam Gabriela.

Gabriela Szmek była też uczestnikiem ponadgranicznego projektu „Demokracja – i co z tego”, który był realizowany w ramach programu Unii Europejskiej „Młodzież w działaniach”, bierze udział także w konkursach języka angielskiego. W przyszłości chciałaby podjąć studia na anglistyce w Brnie.

Warto dodać, że wspólnie z Gabrielą Szmek udział w Poloniadzie wzięły też trzy jej koleżanki. Halina Bury zajęła 1. miejsce za pracę o Adamie Wawroszu, Marta Różańska – 2. miejsce za materiał o Henryku Jasieczku, Monika Kusyn zaś 3. miejsce za pracę o Bronisławie Firli. (kor)

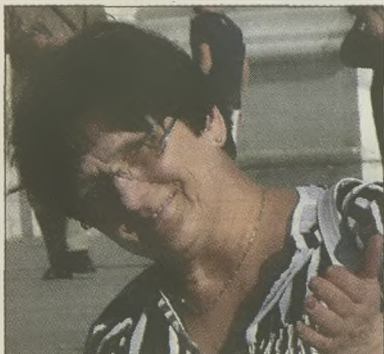
Dużo sukcesów

Pięć lat minęło od ostatniego, półokragłego jubileuszu Gimnazjum Polskiego, który świętowano wówczas w budynku szkoły. W tym czasie uczniowie jubilatki odnosili wiele sukcesów w różnych konkursach, turniejach, olimpiadach. Warto wymienić przynajmniej te najważniejsze. Rok szkolny 2003/04: Monika Josiek zajęła pierwsze miejsce w seminarium korespondencyjnym Wydziału Matematyczno-Fizycznego Uniwersytetu Karola w Pradze. 2004/05: Joanna Żagan wzięła udział w eliminacjach centralnych konkursu recytatorskiego w języku czeskim „Wolkrův Prostějov” (za dwa lata wystartowała w nim wspólnie z Agatą Hladíků). 2005/06: drużyna siatkarki zdobyła trzecie miejsce na turnieju w Częstochowie (na tym samym miejscu uplasowali się siatkarze w Częstochowie w rok później). 2007/08: sukces gimnazjalnej ekipy na Poloniadzie w Warszawie (piszemy o tym w innym miejscu). 2008/09: grupa taneczna Dance 4fun wytańczyła pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie tanecznym „Soutěž o nejlepší pohybovou skladbu”, Adela Stec zdobyła trzecie miejsce w eliminacjach centralnych konkursu literackiego „Komenský a my”. Złote i srebrne nagrody na konkursach w Polsce, Czechach, na Słowacji, a nawet w Belgii zdobywały przez całe pięć lat chór „Collegium Iuvenum” oraz kapela „Zorómbek”. (kor)

SONDA

MARYLA GODULA, wykładowca matematyki, matura 1965 rok

Przed 45 laty byłam uczennicą klasy 3b Ogólnokształcącej Szkoły Średniej z polskim językiem nauczania w Czeskim Cieszynie. O metamorfozie nazwy naszej kochanej jubilatki nie wspomnę, bo i tak to był zawsze gimpeł. Za czasów pobierania przeze mnie nauk w gimpele ożenił się prof. W. Franek (och, co to było za wydarzenie, antybabiaryz Wilę się żeni!), zaczął uczyć śp. prof. W. Josiek (polszczyzna Władka, po pobycie w wyłączeniu czeskim środowisku, miała z początku luki). Boże, jak myśmymu – w ramach ówczesnych dopuszczają-

Fot. J. ARC

nych zachowań – z tego powodu (ja na pewno!) dokuczali. Dla mnie był ważny kochany śp. prof. M. Rucki i prof. H. Sliż. Lew, to był LEW. Nasza klasa zainicjowała, ale prawie cały gimpeł brał udział, wystawienie rewii „Dzień jak co dzień”. Niezastąpiona pani Wanda Cejnar pomogła nam dać temu pomysłowi sceniczną poprawność. I był sukces! Rewię wystawialiśmy wiele razy, nawet na scenie teatru w Cieszynie. A ówczesny świat? W czasie brygady ziemniaczanej w pierwszej klasie nastał kryzys kubański (październik 1962), zmieniła się refleksja na otaczającą rzeczywistość i moja dziecinna wiara w socjalizm uległa destrukcji. Resumé: Aktualnie dla tamtych uczniów nastał czas bycia babunią czy dziadziusem i życia z pobożnym życzeniem, by i nasi wnukowie uczęszczali do dzisiejszej Jubilatki, której życzę uczniów z otwartymi umysłami i wspaniałych pedagogów. (sch)

ADAM KRUMNIK, student, matura 2005 rok

Gimnazjum kojarzy się niektórym absolwentom wyłącznie z beztroskimi czasami młodości i przyjaciółmi z dawnych lat. Wspominając nostalgicznie moje gimnazjalne lata, przychodzi mi jednak na myśl również grono profesorskie. W szczególności wspominam profesorów Micha-

ła Szczotkę i Władysława Kubienia, naszego klasowego. Profesor Szczotka należał do tych nauczycieli, którzy posiadają naturalny autorytet i swoją pasją potrafią skupić uwagę młodzieży. To właśnie jemu, między innymi, zawdzięczam moje późniejsze ukierunkowanie uniwersyteckie oraz rozwinięcie pasji historycznej. Nasz klasowy Władek Kubień również należał do nauczycieli z autorytetem. Zawsze był stanowczy i wymagający, jednocześnie zachowując reguły fair play i pozostając naszym przyjacielem. Te osobowości sprawiały, że cieszyłem się z obecności na lekcjach, jednocześnie wierząc, że przekazywane informacje są potrzebne, że kształtują naszą osobowość i światopogląd. Zawsze będę im za to wdzięczny. (sch)

LENA PEŠÁK, aktorka, matura 1990 rok

Wspomnienie o gimpele to dla mnie przede wszystkim wspomnienie o osobach, które nasze podstawów-

kowe proslolinijne umysły wprowadzały w niekończący się podziw i zadziwienie myślą inteligentną o szerokim polocie, a także specyficznym poczuciem humoru, do którego nierzadko musieliśmy dorosnąć. A więc profesor Błanik, który od razu na pierwszej lekcji próbował z nas wydobyć odpowiedniki słów w co najmniej kilkunastu językach, próbując rozruszać nasze tępe głowy, a my obracaliśmy oczy w ślup nieprzyzwyczajeni do tego, że można od nas wymagać czegoś więcej poza podręcznikowymi informacjami. Profesor Kladosch, który uczył nas rosyjskich piosenek i śpiewał je z nami na głosy. Ich melodia i klimat brzmią mi w uszach do dziś. Profesor Josiek uczący nas miłości do poezji i zmuszający nas do tworzenia

własnych wierszy. I te dzienniki lekcji! Potajemnie uczuliśmy się kompozycji wkładania własnych treści do zapożyczonych konspektów starszych kolegów – żmudna praca. Poza tym moje lata gimnazjalne zbiegły się z rokiem aksamitnej rewolucji, mieliśmy oczy szeroko otwarte, wystrzała się świadomość otaczającej nas rzeczywistości i postaw profesorów. (sch)

KAZIMIERZ SANTARIUS, dziennikarz, matura w roku 1962

Moje lata gimnazjalne przypadły na przełom lat 50. i 60. XX wieku, kiedy apogeum osiągnęła reforma systemu szkolnictwa, wprowadzana według radzieckiego wzoru. Jej celem było skończyć z przedwojenną klasycystyczną tradycją kształcenia elit intelektualnych i uruchomić szkolnictwo średnie, które będzie „produkować” maturzystów z ograniczoną wiedzą, za to służalczo oddanych reżimowi. Prawdopodobnie sami twórcy tych trzyletnich szkół-potworków pojęli, że nie mogą one działać pod szyldem „gimnazjum”, bo nadali im dziwaczną nazwę „11-letnia szkoła średnia”. Zresztą cóż by to było za gimnazjum, które miało nie mieć ambicji obdarzyć swoich wychowanków solidnymi podstawami języków obcych? Zamiast

Fot. MAREK SANTARIUS

poszerzonego programu nauki łaciny, niemieckiego czy rosyjskiego (angielskiego wtedy w naszej szkole nie było), wprowadzono tzw. politechnizację, która w swoim założeniu miała zbliżyć przyszłych maturzystów do klasy robotniczej i przysposobić do pracy fizycznej. Choć – gwoli prawdy – dla potencjalnych studentów medycyny prof. Folwarczny otworzył kurs łaciny. Ale co z tego, kiedy nie było mi dane go skończyć. Na jednej z lekcji napisałem liścik miłosny po łacinie, który zamiast do adresatki trafił... w ręce profesora. Profesor się wściekł, po czym z hukiem wyrzucił mnie za drzwi – i z kursu – na zawsze. Nie precyzując, za co. Za błędy gramatyczne czy za złą stylistykę, a może za mój gust? Wbrew wszystkiemu, gimpeł dał nam sporo, gdyż mieliśmy szczęście do świetnych nauczycieli. Posiadali dużą wiedzę (w tym także nieoficjalną) i zdolności pedagogiczne. Imponując nam niezłomną patriotyczną postawą oraz odpornością na ideologiczną indoktrynację, sprawili, że nasze serca były i ciągle biją po polsku. O czym przekonujemy siebie nawzajem i niektórych z naszych wspaniałych profesorów podczas każdego pomaturalnego zjazdu... Następny odbędzie się w roku 2012. Z okazji 50-lecia matury. (kor)

MARTA ŠTEFÁNEK, naukowiec, matura w 1992 roku

Lata gimnazjalne mile wspominam. Chodziłam do klasy z wieloma fajnymi ludźmi. Chociażby z prezes Kongresu Polaków, Józefem Szy-

meczkiem, lub ze znajomymi dzisiaj lekarzami. Mietek Szwarc pracuje w Jablunkowie i w Trzyniecu, Zbyszek Feber w Bystrzycy, Kasia Ruz jest aptekarką... Z nimi, a także wszystkimi bystrzyczanami, bo w Bystrzycy mieszkam, często się spotykam. Ja osobiście nie byłam uczniem zbyt ambitnym.

Nauczyciele, którzy utkwili mi w pamięci, to przede wszystkim nasza wychowawczyni klasowa, dziś dyrektor, Krystyna Herman (biologia i chemia), Marian Mitrenga (matematyka), bo byliśmy chyba jedną z pierwszych klas, w której uczył po studiach, oraz nieżyjący już Władysław Josiek, który uczył nas języka polskiego i historii. Były to wspaniałe czasy. Pamiętam, że Józek Szymeczek oraz Marian Gociek zawsze mieli różne szalone pomysły. Tych najbardziej zwariowanych raczej nie będę wspominać. Szkoda tylko, że już nie mogliśmy wyjeżdżać na zbiór chmielu. O tzw. „chmielowych brygadach” starsi koledzy sporo nam opowiadali. Patrzyłam już na program obchodów 60-lecia gimnazjum, postaram się wybrać do Czeskiego Cieszyna, by spotkać się z kolegami ze „starej buddy”. Chociaż w poniedziałek od razu muszę wyjechać. Ale chcę się z kimś z kolegów umówić, bo samej to tak trudno przyjechać... (kor)

reklama

niesamowita oferta!

Škoda Octavia Tour 1,6 MPI od 269 900,-

Octavia Tour 1,6/75 kW
klimatyzacja, ABS+MBA, 2 poduszki powietrzne, zamek centralny, szyby przednie + lusterka el. sterowane, komputer pokładowy, radio MP3, szyby przyciemniane
Cena od 269 900,-

Silniki 1,9/74 kW TDI PD
Cena od 299 900,-

ekstra zniżki
promocyjne modele
korzystne ceny również pozostałych modeli Škoda i KIA

AUTOSERVIS CZUDEK - autoryzowany dealer marek ŠKODA i KIA
Lithanów / tel. 558 359 474, Český Tesin Chotěboř / tel. 558 711 072

Autoservis CZUDEK

»Kwadrans« manipulacji

Po raz kolejny dziennikarka polskiego „Kwadransu” w Radiu Ostrawa poświęciła kilka minut cennego czasu antenowego, aby rozprawić się z „Głosem Ludu”, jego naczelnym i zastępcą. A wszystko przez to, że po raz pierwszy ośmieliliśmy się skrytykować red. Otylię Tobołą, która atakuje nas notorycznie.

Niestety, red. Toboła „zapomniała” ustosunkować się w swoim materiale do stawianych przez nas zarzutów (że nie podoba jej się, iż polscy dziennikarze nie z tej strony Olzy co trzeba dostają wypłatę z pieniędzy, które czeski rząd przeznacza na polską mniejszość na Zaolziu; że nie podoba jej się, iż niektóre reklamy w gazecie ukazują się po cześciu). Nie starczyło czasu? A może chęci?

Starczyło ich za to, żeby zrobić ankietę o tym, czy mieliśmy prawo skrytykować Halinę Sikorę, dziennikarkę „Głosu Ludu” (przebywała na urlopie wychowawczym), która swoją macierzystą gazetę krytykuje na łamach

pezetkaowskiego „Zwrotu”. Starczyło też na to, aby uknuć intrygę.

W materiale, który mogliśmy usłyszeć w „Kwadransie” pada fragment rozmowy ze mną. Mocno się zdziwiłem, słysząc samego siebie w audycji, bo nikomu z Radia Ostrawy nie udzielałem wywiadu. Nawet nie wiedziałem, że jestem nagrywany!

Kilka dni po tym, jak ośmieliliśmy się skrytykować „Kwadrans”, na redakcyjny telefon w „Głosie Ludu” zadzwoniła red. Toboła. Pytała, czy jeżeli przysłać odpowiedź na naszą krytykę, my ją opublikujemy. Odpowiedziałem, że tak, o ile tekst spełni wymogi prawa prasowego. Poinformowałem ją, że zanim zdecyduje o publikacji listu, musi mi go przysłać, bo trudno jest dyskutować o czymś, czego się nie widziało. Red. Toboła drażyła jednak temat. Naciskała, mówiła coś o zamachu na wolność prasy i różne inne głupoty. Powtórzyłem: „Może Pani przysłać list, jak

każdy Czytelnik naszej gazety”. Ona jednak chciała mieć gwarancję, że nie będzie pisała na darmo, że tekst na pewno zostanie opublikowany. Takiej gwarancji nie mogłem jej dać, bo nikomu jej nie daję, póki nie zobaczę listu. Jeszcze nie spotkałem się z sytuacją, żeby jakiegokolwiek redakcja zaocznie zgadzała się na publikowanie czegośkolwiek. A ja nie zamierzam tworzyć precedensów.

Wtedy jeszcze nie wiedziałem, że Otylia Toboła mnie nagrywa, a potem wyemituje rozmowę w „Kwadransie”. Dowiedziałem się kilka dni później.

Dobry obyczaj (o aspektach prawnych nie wspominając) nakazuje, aby dziennikarz uprzedził rozmówcę, że będzie nagrywał, ale widać profesjonalizm i etyka zawodowa red. Tobole są obce. Ona po prostu chce kopnąć i psuć krew. Na dyskusję na temat przyszłości polskiej prasy na Zaolziu i braku młodej kadry dziennikarskiej sił jej już nie starcza.

Nie starcza, bo co cała jej energia idzie w kopanie. I pewnie jeszcze trochę kalorii w ten sposób spali. Szkoda tylko, że w swoje intrygi wciąga innych, np. Władysława Biłkę, prezesa Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w RC, który tak mocno został omotany przez swoją radiową koleżankę, że nie wiedział, co podpisuje (mowa o apelu w mojej sprawie, który niedawno ukazał się w „Zwrocie” – bez wiedzy red. Biłki, co sam przyznał). Wołałbym, o co apeluję do pana prezesa, aby środowisko dziennikarskie na Zaolziu skupiło się na rzeczywistych problemach branży. A nie tylko dokopywaniu Trzcionce i Wolffowi, bo są „tamstela”...

WOJCIECH TRZCIONKA

P.S. Listu Otylii Toboły do dziś nie otrzymałem. Rozumiem więc, że wcale nie miała zamiaru go pisać. Po raz kolejny chciała tylko jątrzyć.

informator

Co w Teatrze

HAWIERZÓW – Centrum: Kłopsiki i inne zjawiska pogodowe (14-18, godz. 15.30); Ulovit miliardáře (14-18, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA – Centrum:** Era lodowcowa 3 (14, 15, godz. 15.30); Ať žijí rytíři (14-18, godz. 17.45); 2012 (14-18, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Bracia Bloom (14, 15, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Bobule 2 (14-18, godz. 17.30); Chceš mě, chci tě (14, 15, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Veni, vidi, vici (14, godz. 18.00); **JABLONKÓW:** Hodinu nevíš (15, godz. 19.30); Muži v říji (18, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN – Piast:** Magiczne drzewo (14-18, godz. 14.30); Nigdy nie mów nigdy (14-18, godz. 16.15, 18.15); Dys-trykt (14-18, godz. 20.15).

Co na Antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w Terenie

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję M. Pěgrímka „Mount Everest 2009 – ostatnia wyprawa W. Chrząszcza” 20. 11. o godz. 18.00 do sali Koła przy ul. Fabrycznej 23.
CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza

na Spotkanie z techniką 18. 11. o godz. 16.00. Na temat „Cieszyńska Energetyka od 100 lat dostarcza energię miastu” mówić będzie mgr inż. Andrzej Surzycki, dyrektor naczelny i prezes zarządu Energetyki Cieszyńskiej.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” 20. 11. o godz. 17.00. O wyprawie do Afryki „Z lekarzami w Ghanie” opowiadać będzie Dorota Havlíková.
CZ. CIESZYN-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na wycieczkę do przedświątceznego Wiednia 12. 12. Odjazd o godz. 5.30 sprzed teatru, powrót w późnych godzinach wieczornych. Chętnych prosimy o zgłaszanie się i zaliczkę 550 Kč u L. Brannego, Cz. Cieszyn, Komeńskiego 8, do 1. 12.

KLUB 99 – Spotyka się 16. 11. o godz. 11.00 w Domu PZKO w Olbrachcicach.

KARWINA-N. MIASTO – MK PZKO zaprasza 21. 11. o godz. 15.30 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe przy lampce wina.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 21. 11. o godz. 17.00 na Je-

sienny podwieczorek z muzyką do Domu PZKO. W programie m.in. scenka z dramatu „Balladyna”, solo na gitarze Michała Febra, koncert kapeli rodzinnej Palowskich. Cena biletu 150 Kč.

TRZYNIEC-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na tradycyjną „Zabijaczkę” (kontynuacja obchodów 50-lecia Koła) dnia 28. 11. o godz. 17.00 do Domu PZKO im. A. Wawrosza na Tarasie. Do zabawy przygrywa kapela Olza, wyśmienite dania gotuje Ferda Kraus. Miejscówki w cenie 60 Kč do nabycia w środę w domu PZKO.

RADA OBWODOWA PZKO TRZYNIEC – Zaprasza wszystkich prezosów kół obwodu trzynieckiego oraz delegatów na Zjazd PZKO na konferencję obwodową 19. 11. o godz. 15.30 do świetlicy PZKO w Trzyncu 1.

SUCHA GÓRNA – PSP zaprasza na Dzień otwartych drzwi 21. 11. w godz. 9-12. W programie „Ob- rządek św. Łucji” w wykonaniu młodszych uczniów, pokaz pracy z gliną ceramiczną, języka angielskiego, matematyki, fizyki, chemii i in. Na poddaszu herbatka z samowaru, w jadalni kawiarenka.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! – Tradycyjna Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich odbędzie się 4. 12. w Oldrychowicach Na Fojstwiu, na którą serdecznie zapraszają organizatorzy.
GRÓDEK – MK PZKO zaprasza na „Tłoczyni kapusty” 14. 11. o godz. 18.00 do Domu PZKO. W programie wystąpi zespół folklorystyczny „Zaolzi” oraz okazyjny kabaret My. Do tańca gra Jasio Pilch.

PTTS „BŚ”, rejon Cz. Cieszyn – Zaprasza 17. 11. na wycieczkę „Beskid cieszyński bez granic”. Odjazd autobusem z dworca PKS w Cieszynie w kierunku na Jawor-

nik skrz. o godz. 8.45. Inf.: 608 620 424.

JABLONKÓW – Polski chór kościelny zaprasza na mszę św. w intencji ojczyzny 15. 11. o godz. 15.00 do kaplicy klasztornej siostr Elżbietanek.

PTTS „BŚ” – zaprasza na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego 21. 11. o godz. 14.30 do sali MK PZKO. Możliwość odebrania od rejonowych kalendarzyków i programu turystycznego na rok 2010. Inf.: 596 311 685, 733 729 069.

UWAGA SENIORZY HPC! – Zebranie kierownictwa HKS „Zaolzie” odbędzie się 18. 11. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność obowiązkowa.

OFERTY

KOMINY – remonty i budowa, montaż wkładów kominowych (stal nierdzewna), regulatorów ciągu kominowego i nasad. JUMAREX-POLSKA, 0048 502 216 032.

GL-722

SPRZEDAM MIESZKANIE spółdzielcze 1+1 w Cz. Cieszynie, osiedle Hrabinska, pow. 42 m². Tel. 739 059 292.

GL-719

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

Co za Olza

GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. – 39. Biennale malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 7 listopada:
KROPLA MIŁOŚCI ZNACZY WIĘCEJ NIŻ OCEAN ROZUMU.

Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Leszek Łakota** z Hawierzowa.

ANGLOVÉ STUDIO
ABC Simple English
PRO DĚTI I DOPLĚ
Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty
► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia
dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Golezów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727

SOBOTA 14 LISTOPADA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu 6.40 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.20 Kuchnia z Okrasą 8.40 Siódme niebo 9.30 Ziarno 10.05 Klub przyjaciół Myszk Miki 10.35 Złota rączka 11.05 Hannah Montana (s.) 11.35 Kyle XY 12.25 Pegaz 13.00 Wiadomości 13.20 Ssaki morskie 14.00 Pompeje 15.50 Opolo 2009 na bis 16.25 Teleexpress 16.45 Polska - Rumunia, mecz towarzyski 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Król Artur (film kop.) 22.35 Turecki gambit (film ros.) 00.35 Weekendowy magazyn filmowy 1.05 Tak czy nie?

TVP 2

6.20 Spróbujmy razem 6.50 Świat według Bindi (s.) 7.20 Poezja łączy ludzi 7.30 M jak miłość (s.) 8.25 Barwy szczęścia (s.) 9.30 Czterdziestolatek 20 lat później (s.) 10.35 Kocham cię, Polsko 12.10 Historia pewnego misia 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.15 Czas honoru 16.15 W 80 dni dookoła świata 18.00 Tancerze 19.00 Zagadkowa blondynka 20.00 Kabaretowy Klub Dwójki 20.50 Uciekający pociąg (film USA) 22.45 Panorama 23.25 Ajlawju.

TVC 1

6.20 Lot 29 (s.) 6.40 Co opowiadało drzewo Kandali 6.50 Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) 7.05 Sezamie, baw się razem z nami 7.30 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.55 Wszystkie poranki świata: Australia 8.10 Biblijne poszukiwania 8.25 Prop i Berta (film anim.) 9.40 Baranek Shaun 9.50 Pogotowie kulinarne 10.15 Wyścig marzeń (film USA) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Styl (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 13.40 Hobby magazyn 14.10 Europejska instrukcja obsługi 14.30 Flamenoco! 15.00 Jalna (s.) 15.45 Kobieta z Checkpoint Charlie (film niem.) 17.15 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Posmak śmierci (s.) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Transmisja uroczystego koncertu z okazji 20. rocznicy zmiany ustroju politycznego 21.40 Semafor „50” (retransmisja wieczoru galowego) 23.25 Ciało za milion (film USA) 1.05 Przebudzenie Śpiącej Królowej (film niem.).

TVC 2

6.30 Wiadomości STV 6.50 Medycyna XXI wieku 7.10 Praga, miasto wież 7.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.35 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Magazyn folklorystyczny 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Ta nasza kapela 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Dziewczyny z fakultetu filologicznego (dok.) 12.00 Super Furry Animals, PJ Harvey (koncert) 12.55 Piątka w Pomarańczy (mag.) 13.25 Game Page (mag.) 13.50 Sabotaż (mag.) 14.20 Simpsonowie (s. anim.) 14.40 Walka o życie (cykl dok.) 15.35 Kamera w podróży: Paryż (mag.) 16.40 Z Jakubem na ryby: Tajlandia 17.40 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 18.00 Poszukiwania sztuki (cykl dok.) 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Muzyczne spotkania 19.40 Muzyka klasyczna 20.00 Zapraszamy do teatru: Wariacje Goldbergo 21.55 Teatr żyje! (mag.) 22.25 XX wiek Oty Filipa 23.25 Noc z Andrielem 0.55 Nigel Kennedy: The Blue Note Session 1.40 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.15 Batman zwycięzca (s. anim.) 6.40 Tom i Jerry (s. anim.) 7.10 SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) 7.40 Piękna i Borys Bestia (film USA) 9.50 Stan rozbić (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Skarb kupca bizantyjskiego (film czes.) 14.45 Crusoe (s.) 15.40 Połowa domu bez narzeczonego (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołców 17.55 Przymaki Babcy (mag. kul.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Moja super eksdziewczyna (film USA) 22.00 Siła rażenia (film kop.) 23.50 Ring II (film USA) 2.05 Dzwonienie do TV Nova.

NIEDZIELA 15 LISTOPADA

TVP 1

6.40 Mieszkamy blisko żywiołów 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. anim.) 8.55 Orliki, gola 9.20 Teleranek 9.50 Shiloh (film USA) 11.45 Budzimy do życia 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Gotowi na ślub 13.55 Biblia - Dawid 15.40 Południowy Pacyfik - Zagrożony raj 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.15 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.10 Przewodnik po rozlewisku 21.20 Cóрка maharadży (film kop.) 23.05 Francuska ruletka (film kop.) 1.00 Para graf 46 (film bryt.).

TVP 2

6.25 Ostoja 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Barwy szczęścia (s.) 9.05 Zacisze gwiazd - Magdalena Kuta 9.40 Wajrak na tropie 10.10 Nieznana Afryka - Republika Środkowoafrykańska 10.50 Wojciech Cejrowski bosy przez świat 11.20 Makłowicz w podróży - Armenia 11.55 Ucieczka na Atenę (film bryt.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Kocham cię, Polsko Rejs 15.05 Szansa na sukces (s.) 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Marzenia i łyzy 19.05 Tak to leciało! 20.05 Laskowik & Malicki - kabaret 21.05 Czas honoru 22.00 XV Festiwal Kabaretowy w Koszalinie 22.45 Panorama 23.20 Kabaretowy alfabet Dwójki 23.50 Telewizyjne Wiadomości Literackie 0.20 Lekcja historii po kaszubsku 0.55 Na imię mi Earl.

TVC 1

6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.20 Florenc 13.30 (film czes.) 16.05 Retro (mag.) 16.30 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC (mag.) 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają 21.35 168 godzin (pr. publ.) 22.10 Małe morderstwa rodzinne (film fr.) 23.55 Trup jak ja (s.) 0.40 Semafor itd. (s. dok.) 1.40 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 Jeszcze tutaj jestem - Bedřich Žert 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od V. Havla 9.00 XX wiek Oty Filipa 9.55 Świat książek (mag.) 10.15 Film 2009 (mag.) 10.45 Po powierzchni 11.10 Mity i fakty historii (cykl dok.) 12.00 Brundibar (opera) 12.35 Antygona (opera) 13.20 Koncert z Senatu 14.00 Terra musica (mag.) 15.00 Semafor itd. (s. dok.) 16.00 Lekarz w tarapatach (film br.) 17.40 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Listopadowe wariacje 22.00 Na pływalni z Johnem Malkovich (talk-show) 22.25 Skryte ostrze (film jap.) 0.40 Jazz club 1.30 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają.

NOVA

6.20 Spiderman (s. anim.) 6.45 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.15 SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) 7.40 Zemsta Różowej Pantery (film br.-USA) 9.35 I kto to mówi (film USA) 11.30 Opowiadania filmowe 12.40 Smokiem i mieczem (film kop.) 14.30 Obywatel Havel (dok.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Obywatelskie judo (mag.) 18.05 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.50 Drzazgi (mag.) 23.20 Szubienica (film USA) 1.00 Na krawędzi prawdy (s.) 2.20 Drzazgi (mag.).

PONIEDZIAŁEK 16 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Budzik 9.30 Świat małej księżniczki 9.45 Małe zoo Lucy 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Gонец kresowy - Dzień Polaka w Braślawiu 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.20 Żelazna kurtyna - wstęga życia 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rzym 21.20 Stygmatyczka 23.00 Gry wojenne 23.50 Misja 2.00 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Ulica lemurów 7.40 Radiostacja Roscoe 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.35 Twórcy naszej tradycji - Hrabia Henryk 12.30 Errata do biografii - Józef Mackiewicz 13.05 Sto tysięcy bocianów 13.35 Znaki czasu 14.00 Córci McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.25 Tak to leciało! 16.30 Na dobre i na złe (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Wehikuł czasu - 30 lat zespółu Dżem 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Przyczyna śmierci (film kanad.) 1.10 Życie i śmierć w Jerozolimie.

TVC 1

6.25 Jan Skácel 6.55 Kuodi z Beninu (dok.) 7.45 Jak się żyje... (cykl dok.) 8.10 Zaczarowane przedszkole 8.40 Tajemnice Leśnej Krainy (bajka) 9.55 Koniec żelaznej kurtyny (film anim.) 10.05 Musical dla dzieci 11.20 Karel Kryl (koncert) 12.00 Wiadomości 12.15 Uroczyste wręczenie nagród młodym naukowcom 13.15 Bajka 14.30 Uwaga, kręci się! (dok.) 15.35 Historyczna przystawka 16.00 Albertov 16.00 16.30 Siedmiu studentów w 20 lat później (dok.) 17.00 Spojrzenie z emigracji 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Albertov 20.30 Martwy student, który się nigdy nie urodził 21.10 Zapomniane fakty 21.50 Vox populi 22.00 Dlaczego bręczano kluczami 22.30 Ekskluzywni goście w studio 23.00 Jak nam dobrze (dok.) 23.20 20 lat bez kurtyny (koncert) 0.40 Wolny teatr 1.50 Wełtawa w obrazach (cykl dok.).

TVC 2

6.00 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 8.15 Wiadomość od V. Havla 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.25 168 godzin (pr. publ.) 10.55 Hobby magazyn 11.20 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 11.45 Typowo rodzinna historia (film czes.) 13.15 Wolny teatr 14.50 Bajka o ludzkiej duszy 15.45 Fokus TVC24 16.10 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 16.30 Cudowny świat (cykl dok.) 16.50 Bernini (dok.) 17.45 Pielgrzymka pod Palladium (dok.) 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Babel (mag.) 19.05 Angielski - Ekstra 19.30 Meduza (lista przeb.) 20.00 Morawska Jesień 2005 (koncert) 21.25 Krainy światła - fotograf Ondřej Knoll (dok.) 21.55 Piskownia (film czes.) 22.40 Koncert dla porządných ludzi 23.05 Dwugłos 23.30 Tron we krwi (film jap.) 1.20 Zapomniany świat komunizmu.

NOVA

6.15 Przygody Zacha i Annie (film anim.) 7.05 Jimmy Neutron (film anim.) 8.40 Łobuziaki (film czes.) 10.30 Królewicz i Gwiazda Wieczorna (film czes.) 12.00 Uciekająca panna młoda (film USA) 14.25 Igraszki z diabłem (film czes.) 16.10 Kate i Leopold (film USA) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 Obywatel Havel przytacza (dok.) 22.50 Zakon (film USA) 0.35 Randka na zamówienie (film USA) 2.20 Poradnik domowy.

WTOREK 17 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.45 Małe zoo Lucy 9.55 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Kuchnia z Okrasą 11.30 Podróżnik - Cafe Tortoni Buenos Aires 11.50 ZUS dla ciebie 11.55 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Dookoła świata z Tippi 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.13 Ranczo 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Wyspa Harpera (film USA) 21.15 Druga strona medalu (film kanad.) 22.55 Bronisław Wildstein przedstawia 23.35 Jestem przy tobie 1.15 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Ze względu na Jezusa 7.15 Ulica lemurów 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.35 Zgoda miejsce niezgody 12.35 Za granicą wieku 13.00 Komunizm 14.00 Córci McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.30 Fort Boyard 16.30 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna 19.30 Kocham kino 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.25 Utalentowany pan Ripley (film UA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Florenc 13.30 (film czes.) 10.30 Szafa (film czes.) 11.10 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córci McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Quiz-show dla dzieci 16.15 Tajemnice Toma Wizarada (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Piemontcie 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Zatrute pióro (film USA) 0.35 Polityczne spektrum 1.00 Córci McLeoda (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Kochamy operę 13.30 Hennings Haus (j. niem.) 13.45 Prop i Berta (film anim.) 15.00 Z Jakubem na ryby: Tajlandia 15.55 Mikrofon z lewej, czyli Waterloo 16.55 Przygody nauki i techniki 17.25 Półmrok (film czes.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Wędrująca kamera 19.30 Obiektyw 20.00 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 (cykl dok.) 20.15 Zapomniany świat komunizmu (dok.) 21.10 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.35 Piękne straty (talk-show) 22.05 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.40 Wydarzenia, komentarze 23.20 Q (mag.) 23.50 Film point 1.10 Świat książek.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Bilet do piekła (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.45 Detektyw Monk (s.) 12.40 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.40 Dr House (s.) 22.35 Agenci NCIS (s.) 23.30 Agent Red (film kan.-USA).

ŚRODA 18 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie 9.30 Strażnicy Dobrej Nowiny 10.00 Tam i z powrotem 11.05 Między mamami 11.25 Polskie Zwierzęta w niebezpieczeństwie 11.40 Życie na cieplejszej planecie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Dotknij życia 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Opolo 2009 na bis 15.30 Klan (s.) 15.55 Plebania (s.) 16.25 Teleexpress 16.45 Piłka nożna, Polska - Kanada 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Przysiań 21.15 Złote Kaczki 2009 23.05 Leksykon PRL 23.20 Na własne oczy 0.25 Kino nocnych marków.

TVP 2

6.50 Kobieta w judaizmie 7.15 Ulica lemurów 7.45 Dwójka Dzieciom 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.35 Cogito - Rozmowy istotne 14.05 Córci McLeoda (s.) 14.55 Święta wojna 15.30 Zagadkowa blondynka 16.30 Dla niesłyszących - M jak miłość 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Rozmowy istotne - Marcel Łoziński 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Warto rozmawiać 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.20 Czy świat oszalał? Kolebka terroryzmu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Bajka 9.00 Grandsupertingtangl (pr. muz.) 9.30 Televariete (pr. roz.) 10.35 Szlachetny kowboj Sandy (film czes.) 11.05 Kawiarenka wcześniej urodzonych 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córci McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.30 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 O domku z piernika (bajka) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Ecce homo Śebának (cykl dok.) 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.25 Rzym (s.) 23.20 Jak smakuje śmierć (film czes.) 0.50 Córci McLeoda (s.) 1.35 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Poszukiwania sztuki (cykl dok.) 9.50 Bernini (dok.) 10.45 Cudowny świat (cykl dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Reportery TVC 13.20 Kwiz dla dzieci 13.45 Tajemnice Toma Wizarada 14.05 Czy mnie zechcecie? 14.20 Piątka w Pomarańczy 14.45 Kamera wędrowna 15.20 Przeżył! (cykl dok.) 16.15 10 wieków architektury (s. dok.) 16.30 Pr. ekologiczny 16.55 Jak zielenieliśmy (dok.) 17.25 Port (mag.) 17.50 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.05 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Redakcja D (j. niem.) 19.20 Russian for travellers (j. ros.) 19.40 Tragiczne zdarzenia 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Pějme piseň dohola (film czes.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Krótkie filmy z Iraku (dok.) 0.45 Lianna (film USA) 2.40 Teatr żyje!

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Wybór Gracie (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundych (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.00 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.40 Wymarzony dom (reality-show) 21.55 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 22.50 Dwóch gniewnych ludzi (film USA) 0.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

ŻYCZENIA

Dnia 15 listopada 2009 obchodzi swój zacy jubileusz życiowy nasza Kochana Żona, Mama, Teściowa i Babcia

pani EMILIA OWCZARZY

z Darkowa. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności składają mąż Wincenty oraz syn i córka z rodzinami. GL-749

W tych dniach obchodzą Złote Wesele

państwo WŁADYSŁAW i ZOFIA CHLEBIKOWIE

z Olbrachcic. Wszystkiego najlepszego życzy cała rodzina. RK-218

WSPOMNIENIA

*Mateczko Kochana nad wszystko na świecie,
żyłem z Tobą szczęśliw jako małe dziecko,
bo tyś mnie chowała w bieluchnej pierzynie,
nade mną czuwałaś w każdej dnia godzince.*

Dziś, dnia 14 listopada, przypada 1. rocznica, kiedy w wieku 87 lat zmarła nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia

śp. ANNA BYSTRZYCKA

z domu Kohót, z Trzyńca-Lyżbic, ul. Olszowa 8.

Niechaj Jej dobroć i miłość nadal rozjaśnia naszą drogę życia.

Wdzięczne córki Anna i Ewa z mężem Piotrem, wnuczka Kasia z mężem Ryśkiem i dziećmi Alusią i Kubusiem oraz wnuczka Ola z mężem Bronkiem. GL-700

Dnia 15. 11. 2009 obchodziłaby 90. urodziny nasza Kochana Mama

śp. EMILIA CZYŻOWA

z Sowińca, zaś dnia 17. 1. 2010 minie 8. rocznica Jej śmierci. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami. RK-211

*Kochana Mamo, odeszłaś od nas do wieczności,
wciąż Jesteś obecna w naszej pamięci.*

Dnia 17. 11. obchodziłaby 83. urodziny nasza Najdroższa Mama

śp. ELŻBIETA DUŁAWOWA

z Czeskiego Cieszyńska. O chwilę wspomnień proszą córki Halina i Nadzia z rodzinami. GL-751

Czas płynie, my pamiętamy

Dnia 16. 11. 2009 minie 1. bolesna rocznica, kiedy od nas odszedł na zawsze

śp. BOLESŁAW ŁUKOSZ

ze Stonawy. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi. GL-756

*A w sercach pozostaje tęsknota,
smutek, żal...*

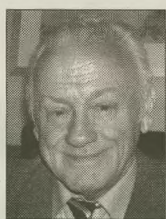
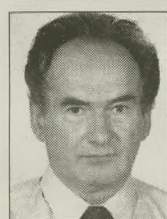
Dnia 15. 11. mija 1. bolesna rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia

śp. ANNA KANTOR

z Bystrzycy, zaś 21 listopada wspominamy 11. rocznicę śmierci Kochanego Taty, Dziadka, Pradziadka

śp. PAWŁA KANTORA

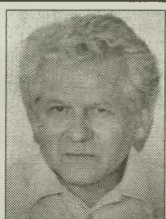
Z miłością i szacunkiem wspominają córka Lidia i syn Roman z rodzinami. GL-744

Dnia 17. 11. 2009 obchodziłby swój zacy jubileusz życiowy 75 lat

KAROL MICHALSKI

który zmarł 20. 4. 2009. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę cichych wspomnień prosi żona z dziećmi. GL-750

Dnia 17 listopada mija 20. rocznica, kiedy na zawsze odszedł od nas

śp. PAWEŁ NIEBORAS

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-726

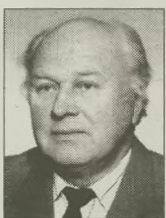

Dnia 15 listopada 2009 minie 15. rocznica śmierci naszej Drogiej i Kochanej

śp. WANDY ONDEREK

z Czeskiego Cieszyńska. Wszystkich, którzy Ją znali, prosimy o chwilę wspomnień i zadumy. Najbliższa rodzina. GL-742

Kto w pamięci i sercach żyje, nie umiera.

Dnia 13. 11. 2009 minęła 1. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. KAROLA OŻANY

z Hawierzowa-Błędowic. O chwilę wspomnień proszą żona oraz synowie z rodzinami. GL-727

Jutro, 15 listopada, mija 7. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ALOJZEJO SZYMANIKA

ze Stanisławic. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-754

*Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią Im się płaci...*

W. Szyborska

Dnia 14 listopada mija 8. rocznica śmierci

śp. mgr. JANA WALCZYSKO

z Trzyńca, zaś 17 listopada obchodziłby swe 64. urodziny. Rodzinę, przyjaciół i znajomych prosimy o zachowanie Go w pamięci, najbliżsi. GL-748

Dnia 15. 11. mija 6. bolesna rocznica zgonu naszego Najdroższego Męża, Ojca, Dziadka i Teścia

śp. mgr. LEONA WRANKI

ze Stonawy. Z miłością i szacunkiem wspominają oraz o modlitwę proszą żona, córka i syn z rodzinami. GL-707

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 11. 2009 zmarła w wieku 79 lat nasza Kochana Matka, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. MARIA SUCHANKOWA

z domu Stęchła, zamieszkała w Kocobędzu, Kocobędzka 113. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 19 listopada 2009 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Cierlicku-Kościelcu na miejscowy cmentarz. W smutku pogrążona rodzina. AD-136

*Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
tego spokoju mi życzcie.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.*

W najgłębszym smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że nas na zawsze opuścił Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Starzik, Brat, Szwagier, Wujek i Kolega

śp. GUSTAW MOLINEK

zamieszkały w Hawierzowie-Suchej Dolnej. Zmarł dnia 12. 11. 2009 w wieku 68 lat. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 17 listopada 2009 o godz. 14.00 z sali obrzędów w Hawierzowie-Szumbarku. W smutku pogrążona rodzina. GL-752

*Rzekł Jezus:
Jam jest zmartwychwstanie i żywot,
kto we mnie wierzy, choćby umarł,
żyć będzie wiecznie.*

Jan 11,25

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 11. 2009 po ciężkiej i długiej chorobie zmarła w wieku 81 lat nasza kochana Żona, Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa, Kuzynka i Ciocia

śp. MARIA JASIOKOWA

z domu Pawlas, zamieszkała w Hawierzowie-Błędowicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 19. 11. 2009 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie-Błędowicach. W smutku pogrążona rodzina. RK-219

*Złote serce miałaś,
od życia dużo nie chciałaś,
ale zawsze z czułością o nas dbałaś
i tak gorąco nas kochałaś.*

Z sercem pełnym żalu i smutku zawiadamiamy, że dnia 11 listopada 2009 odeszła od nas na zawsze po ciężkiej chorobie w wieku 85 lat nasza Kochana Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia, Kuzynka, Pani

śp. BOLESŁAWA GAŚIOROWA

pochodząca z Darkowa, zamieszkała w Czeskim Cieszyńsku. Pożegnanie ze Zmarłą odbędzie się dnia 16 listopada 2009 o godz. 14.00 w kościele Podwyższenia Świętego Krzyża w Karwinie-Frysztacie. Pogrzeb w smutku rodzina. GL-753

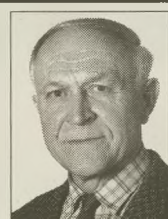

*Największa miłość na świecie zgaśnie,
gdy serce Matki na zawsze zaśnie.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że zmarła po krótkiej chorobie w wieku niespełna 85 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Ciocia, Pani

śp. WALERIA KONDZIOŁKOWA

z domu Feber, zamieszkała w Stonawie-Stawy 875 (ostatnio w Mostach k. Jabłonkowa 998). Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 16. 11. 2009 o godz. 13.00 w kościele rzymskokatolickim w Stonawie. Syn Tadeusz z całą zasmuconą rodziną. GL-755

*Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
tego spokoju mi życzcie.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.*

Pogrążeni w głębokim żalu zawiadamiamy, że dnia 13. 11. 2009 odszedł do wieczności w wieku niespełna 82 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść i Wuj

śp. FRANCISZEK PRZECZEK

nauczyciel, zamieszkały w Nawsiu. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 18. 11. 2009 o godzinie 14.30 w kościele ewangelickim w Nawsiu. Zasmucona rodzina. GL-758

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń w godz. 8.30-15.30, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyń w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

TOMÁŠ JURSA, OFENSYWNY POMOCNIK MFK KARWINA:

Slavia nie będzie miała łatwo

Już tylko godziny dzielą nas od rozwiązania zagadki, czy drugoligowy zespół MFK Karwina zdoła u siebie rozmontować kolejnego pierwszoligowca. Karwiniacy po wyeliminowaniu z Pucharu CMZF ekipy Brna zmierzają się dziś o godz. 14.00 z mistrzem RC, Slavią Praga. Dla Tomáša Jursy będzie to prawdziwa piłkarska uczta. Wychowanek Karwiny strzelił w ostatniej kolejce przepięknego gola Trzyńcowi i, jak powiedział „Głosowi Ludu”, nie boi się żadnego przeciwnika, nawet utytułowanej Slavii.

Motywacji do tego, aby pokonać Slavię, chyba nie brakuje. Jak jednak będzie na boisku, nie przestraszcicie się rywala?

Skądże, nie boimy się żadnego przeciwnika, nawet utytułowanej Slavii. To wprawdzie aktualny mistrz kraju, ale piłkarzom daleko do formy z poprzedniego sezonu. Śledzę oczywiście mecze w I lidze i wiem, że Slavia najbardziej męczy się ostatnio w ofensywie. Po prostu nie strzelają bramek.

Jaka jest atmosfera w zespole przed meczem?

Na pewno inna, niż przed drugoligową kolejką. Nie ma nerwów, chłopcy cieszą się na Slavię. To dla nas wielki dzień i jak gdyby taki przedświąteczny prezent, który przygotowaliśmy sobie i kibicom po zaciętym pojedynku z Brnem. Teraz jednak o awansie nie będą decydowały rzuty karne, przynajmniej nie w pierwszym meczu. Postaramy się zagrać na tyle dobrze, by w rewanżu w Pradze zachować szansę na awans. Fajnie się złożyło, że pierwsze spotkanie zaliczymy na własnym boisku, nie będzie żadnych kalkulacji.

Trener Leoš Kalvoda rozdaje uśmiechy na lewo i prawo, ale co będzie w przypadku kompromitacji?

To nie my jesteśmy faworytami tego meczu, a więc niech martwi się Slavia. Mamy prawo do dobrego nastroju, bo rozegraliśmy równe spotkanie z Brnem, które skądinąd zagrało w najsilniejszym składzie. Po prostu nie widzę powodu, dla którego mielibyśmy bać się Slavii, a tym bardziej wysokiej przegranej. Zagramy przed własną publicznością, która potrafi dopingować. Slavia nie będzie miała łatwo.

W derbach z Trzyńcem strzeliłeś piękną bramkę z dystansu, zresztą nie pierwszy raz w karierze. Wyraźnie lubisz zawsydzać bramkarzy...

To w dużej mierze kwestia szczęścia. Trener wymaga od nas częstych strzałów z dystansu, bo futbol jest o odwadze i błędach. Dobrze trafiona piłka przestraszy każdego z bramkarzy. Nowoczesne futbolówki szybko zabijają szybko i w dodatku wirują w powietrzu. Na pewno nie zazdroścę golkeeperom ich pracy.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Tomáš Jursa (z lewej) przyjmuje gratulacje od Albińczyka Elvístu Ciku, po bramce na 3:0 do siatki Trzyńca.

W SKRÓCIE

■ **DZIŚ DEBIUT SMUDY.** Polscy piłkarze staną dziś przed szansą poprawienia fatalnego bilansu meczów z reprezentacją Rumunii. Białoczerwoni podejmą Rumunów w towarzyskim spotkaniu na stadionie Legii Warszawa, mecz rozpoczyna się o godz. 17.00. Rumuni w dotychczasowej historii wygrali trzynaście razy, a piętnaście razy padł remis. Debiut na ławce Polski zaliczy trener Franciszek Smuda, który liczy na zwycięstwo swej drużyny. – *Na pewno zagramy ofensywnie, dla widzów – powiedział „Głosowi Ludu”.*

■ **BAKERO W POLONII WARSZAWA.** Jose Maria Bakero, który ma zostać nowym trenerem piłkarzy Polonii Warszawa, przyleciał w czwartek wieczorem do stolicy Polski. Jak poinformowała oficjalna strona klubu z Konwiktorskiej, bezpośrednio z Okęcia były zawodnik Barcelony udało się na rozmowę z właścicielem Polonii, Józefem Wojciechowskim.

■ **ZAGRAJĄ BEZ GRUSZKI.** Piotr Gruska nie weźmie udziału w Pucharze Wielkich Mistrzów, który w dniach 18-23 listopada odbędzie się w Japonii – taką decyzję podjął wczoraj w Belchatowie sztab szkoleniowy reprezentacji Polski seniorów. Zamiast niego na turniej pojedzie zawodnik Neckermannu AZS Politechniki Warszawskiej, Karol Kłos. – *Postanowiono dać szansę występu w tym turnieju młodemu środkowemu, Karolowi Kłosowi – tłumaczy kierownik drużyny reprezentacji Polski, Marek Brandt.* (jb)

Dziś Benefis Józefa Chybidziury

W październiku swój życiowy jubileusz obchodził znany piłkarz załziański, Józef Chybidziura. Pomimo tego, że urodził się w Bukowcu, pierwsze lekcje piłki nożnej pobierał na boisku sąsiedniego Piosku, ale dopiero znakomity trzyniecki trener Rudolf Łabaj odkrył w nim talent piłkarski, talent niemal pierwszoligowy. Po służbie wojskowej w Hołeszkowie, wrócił do Trzyńca, gdzie w tym czasie panował wielki boom piłkarski, więc młody zawodnik na długie lata wzmocnił obronę karwińskiej ACS. Barw Karwiny bronił znakomicie i na zawsze pozostał w pamięci tamtejszych kibiców. Koniec kariery popularnego Józka to Bystrzyca, Piosek i rodzinny Bukowiec, gdzie koło się zamknęło.

Zapalczywość, zadziorność i nieustępliwość prezentował zawsze w drużynach polonijnych i w drużynie Orlów Zaolzia, z którą zdobywał niejedne laury i w barwach której dziś rozegra jubileuszowy sparing na boisku w Nawsiu. Benefis Józefa Chybidziury rozpoczyna się o godz. 13.00.

Z zespołem Orły Zaolzie Józef Chybidziura (w górnym rzędzie drugi z lewej) zdobywał wiele laurów.

(J. Z.)

NASZA OFERTA

- **PILKA NOŻNA – 1/8 PUCHARU CMZF (Ondrášovka Cup):** MFK Karwina – Slavia Praga (dziś, 14.00).
- **II LIGA: Futbol Trzyniec – FC Hluczyn** (dziś, 10.15).
- **HOKEJ NA LODZIE – O2 EKSTRALIGA:** HC Witkowice – HC Pardubice (jutro, 17.00). **I LIGA:** HC Hawierzów – Dukla Jihlava (dziś, 17.00). **II LIGA:** HC Orlowa – HC Przerów (dziś, 17.00).
- **PILKA RĘCZNA – EKSTRALIGA:** Banik Karwina – Trzeboń (jutro, 10.30).
- **UNIHOKEJ – EKSTRALIGA:** Torpedo Hawierzów – Bulldogs Brno (jutro, 17.00). (jb)

Zadecydowała druga tercja

I LIGA HOKEJA

CHOMUTOW
HAWIERZÓW

8:4

Tercje: 1:1, 4:0, 3:3. Bramki i asysty: 8. Mikšovic (Grof), 24. Mikšovic (Fiala, Grof), 29. Mika (Eiselt, Mikšovic), 34. Duda (Pulpán), 37. Domin (Mika, Všetěčka), 44. Fiala (Mikšovic, Eiselt), 52. Bombic (Pulpán, Skořepa), 56. Jíra (Hašek) – 18. Sikora (Rangl), 47. Sikora (Seman), 55. Šedivý (Haas, Šafařík), 59. Moravec (Šedivý, Šafařík). Hawierzów: Čech (37. – 37. Strmeň) – Šafařík, Klimeš, Tesařík, Krisl, Štefanka, Jindřich, Zientek, Rangl, Šedivý, Zeliska, Szabo, Fořt, Smejkal, Piecha, Moravec, Červenka, Říčka, Seman, Sikora, Haas.

Zwycięską passę hawierzowskich hokeistów przerwał zespół Chomutowa. Wicelider tabeli przesądził o wygranej w drugiej tercji, w której Pantery złapały zadyszkę. Chomutowianie zagraли pomysło-wo, potrafili też zareagować na de-

fensywny hokej w wykonaniu Hawierzowa. Dwanaście strzelonych bramek z pewnością usatysfakcjonowało widzów na chomutowskim stadionie, ale dla trenerów był to

mecz z kategorii zawałowych.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 52, 2. Chomutów 48, 3. Ołomuniec 41,... 13. Hawierzów 20 pkt. **Dziś:** Hawierzów – Jihlava (17.00). (jb)

Dovid Moravec (z lewej) należał w Chomutowie do najlepszych hawierzowskich hokeistów.

POD PRYSZNICEM

Demolka
na własny koszt

Nie zazdroścę wódkarzom pierwszoligowych klubów piłkarskich. Nie tylko muszą dopilnować porządku na każdym domowym meczu, co oczywiste, ale od tego tygodnia wszystkie kluby ponoszą pełną odpowiedzialność za wybryki swoich fanów, także na obcych stadionach. Jak wiadomo, w wyjazdowych meczach biorą udział głównie najbardziej ortodoksyjni fani, czytaj najgorsi chuligani. Po pierwsze – jako bezrobotni mają sporo wolnego czasu, a po drugie – wolą demolować obce stadiony. To ciężki orzech do zgryzienia przede wszystkim dla Banika, Sparty i Brna, z których to klubów rekrutują się największe męty wśród kiboli.

Wspomnianym klubom nie pozostało więc nic innego, jak na wyjazdowe mecze wysłać własną agencję ochroniarską i w jeszcze większym stopniu niż dotychczas współpracować z gospodarzami imprezy. Żeby nie dochodziło do spięć, jakie miały miejsce chociażby podczas ostatniego klasyka Sparta – Banik, kiedy to w Pradze odmówiono wstępu na stadion grupie polskich kibiców z płatnym biletem, dowodem osobistym i o dziwo bez kijów do baseballa. Ktoś, kto ma problemy z policzeniem do trzech, nie będzie się zbytnio przejmował tym, że za każde zniszczone krzesło na obcym stadionie od teraz zapłaci jego ukończony klub. (jb)

CZWARTEK
19 listopada 2009
rocznik LXIV ♦ nr 137
cena 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

PREZENTACJE na str. 3:

Zmieniała się
huta,
zmieniało się
Koło

Wielkie święto polskiego »gimpla«

Sobota, 14 listopada. Już od południa w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszyńsku panuje niezwykły ruch. Po korytarzach przewijają się dawni absolwenci szkoły. Oglądają zdjęcia swoich klas, wypatrują znajomych ze szkolnej ławy i nauczycieli, rozmawiają. Później wszyscy zbierają się w klasach, wspominają szkolne lata. Jedni mury placówki opuścili przed kilku, inni przed kilkudziesięciu laty.

Szkoła świętuje swój jubileusz. W 1949 roku powstało samodzielne Gimnazjum Realne z Polskim Językiem Wykładowym w Czeskim Cieszyńsku, w które zostały przekształcone dotychczasowe polskie klasy paralelne. Rok 2009 – 60 lat istnienia, 6154 absolwentów, 182 pedagogów.

– Do gimnazjum poszedłem w roku 1952, kiedy miało siedzibę w budynku czeskiego gimnazjum przy ulicy Frydeckiej – wspomina jeden z absolwentów, Jerzy Branny. – Rok później przenieśliśmy się na ulicę Havlíčkovą, do przybudówki polskiej „wydziałówki”. Z gimnazjum mam bardzo dużo wspomnień. Uczyłem się w czasach stalinowskich, w takich zakłamanych czasach, kiedy trzeba było uważać na to, co się mówi – opowiada.

Przed tablo klasy 3b z 1963 roku spotykam Iwonę Šenkeřík, nauczycielkę z Gródka. – To cała moja klasa i nasza wychowawczyni, Hilda Šlíz – wyjaśnia. Do Czeskiego Cieszyńska zjechało w tę sobotę dużo osób także z dalszych stron. – Przyjeżdżam na każde spotkanie klasowe, które nasz rocznik organizuje co pięć lat. Z naszej klasy mieszkam chyba najdalej – w słowackich Koszycach – opowiada Romana Čerhata, którą szkolni koledzy znali jako Romanę Josiek – Im człowiek

W szkolnych ławach gimnazjum zasiedli dawni uczniowie, by powspominać lata młodości.

jest starszy, tym bardziej go ciągnie w rodzinne strony, wraca chętnie do szkolnych lat. Ta nasza szkolna grupa była na tyle dobra i zżyta ze sobą, że każdemu nadal zależy, żeby się spotkać, przynajmniej raz na kilka lat. Ile jest wspomnień! Chociażby niezapomniane „brygady” – mówi maturzystka z 1963 roku.

Na jubileuszu nie zabrakło najstarszych absolwentów. Wśród nich znalazł się Wilhelm Franek. – W tym roku minęło 60 lat od matury. Nasz rocznik był pierwszym, który maturę zdawał w samodzielnym już polskim gimnazjum – w 1949 roku – opowiada. Jak przyspina, do szkoły chodził... całe życie. Najpierw jako uczeń, potem jako nauczyciel geografii i wychowania fizycznego.

Spotkania w szkole były tylko pierwszą częścią obchodów 60-le-

cia. O godz. 16.00 w Teatrze Cieszyńskim rozpoczęła się wielka gala jubileuszowa. Na scenie przed zapelnioną po brzegi widownią (zainteresowanie było tak duże, że nie dla wszystkich starczyło biletów) wystąpili uczniowie szkoły i jej absolwenci. Jubileusz zakończył się wieczorem towarzyskim w Domu Kultury w Kocobędzu.

– Przygotowania do jubileuszu trwały ponad rok, a najintensywniejsza praca przypadła na początek tego roku szkolnego, wszyscy pracowaliśmy na pełnych obrotach. Pomysłodawcą gali, a szczególnie pierwszej części, była Halina Klimsza. Scenariusz Złotych Orłów przygotowała Lidia Kosiec, a Koncertu Weteranów Renata Putzlacher – opowiada dyrektor gimnazjum, Krystyna Herman. W czerwcu tego

roku jubileusz 100-lecia obchodziło nieistniejące już Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej. Karwińska filia Gimnazjum w Czeskim Cieszyńsku, kontynuator tradycji orłowskiej szkoły, od tego roku szkolnego już nie istnieje. Klasy z Karwiny przeniosły się do Czeskiego Cieszyńska. Gimnazjum jest teraz jedyną polską szkołą średnią na Zaolziu. A dlaczego warto do niej chodzić? – Młodziś powie, że jest tu bardzo fajna paczka. A ja myślę, że jest to szkoła, która realizując swój program kształcenia stara się jak najlepiej przygotować swoich absolwentów do studiów, zarówno w Republice Czeskiej, jak i w Polsce. Naprawdę warto chodzić do naszej szkoły – przekonuje dyrektor.

ELŻBIETA PRZYCKZO
Więcej o jubileuszu na str. 4

ZDARZYŁO SIĘ

Pogotowie grypowe

Sześć osób zmarło na tzw. świńską gripę w Polsce i Republice Czeskiej. Ostatnie ofiary to 24-letnia mieszkanka gminy Jelesnia, która zmarła we wtorek w Szpitalu Powiatowym w Żywcu oraz mężczyzna, który leczył się w szpitalu w Ostrawie. Stan tego ostatniego pacjenta pogorszył się w konsekwencji zapalenia płuc. O świńskiej grypie w obu krajach jest coraz głośniejsze. We wtorek po południu rząd polski postanowił zakupić blisko 300 tysięcy dawek szczepionki przeciwko grypie sezonowej, którą mają zostać zaszczepieni w pierwszej kolejności lekarze oraz pielęgniarki. Z powodu fali zachorowań na gripę i przeziębienie zamknięto w poniedziałek pierwszą w województwie śląskim szkołę, podstawówkę nr 2 w Koniakowie. Na zajęciach zabrakło tam prawie trzech czwartych uczniów. – W ubiegłym tygodniu nieobecnych było 20 proc. uczniów, dziś w szkole zabrakło już 60 proc., dlatego po konsultacji z panią wójt oraz rodzicami zdecydowaliśmy o zawieszeniu zajęć na cztery dni, od 17 do 20 listopada – wyjaśnia dyrektorka szkoły w Koniakowie, Jadwiga Legierska. Tymczasem szpitale w regionie wprowadzają w związku z epidemią grypy zakaz odwiedzin chorych. Od wczoraj obowiązuje w Szpitalu Trzyniec oraz w Karwinie-Raju i Orłowej. W pozostałych placówkach w regionie odwiedzin do wczorajszego popołudnia nie zostały ograniczone. (r)

Komentarz do grypy na str. 2

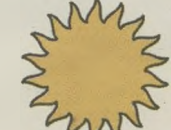
W »Trisiu« jubileuszowo

Aż trzy bystrzyckie jubileusze świętowano w sobotę w Domu Kultury „Trisia” w Trzyniecu. 25-lecie obchodził tu na koncercie PZKO-wski zespół „Bystrzyca”, a 45-lecie „Łączka” działająca przy PSP im. S. Hadyny. Oprócz tego przypomniano sobie 60-lecie zorganizowanego ruchu tanecznego w Bystrzycy i jej polskiej szkole. W pierwszej części koncertu oba zespoły przedstawiły głównie tańce polskie, huculskie i słowackie. W drugiej części natomiast scena przekształciła się w „Malowany jarmark”, widowisko o chłopcu, który po długiej wędrówce przez świat powraca nad Olzę do swojej dziewczyny. Przygrywała nie tylko kapela „Gróńczech”, ale także przyjaciele m.in. z „Nowiny”. (kor)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 10 do 14°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 8 do 12°C
noc: 4 do 0°C
wiatr: 2-5 m/s

Stanąła budowa tunelu

W Mostach koło Jabłonkowa zawaliła się w niedzielę część drążonego właśnie tunelu kolejowego. Wczoraj inwestor – Zarząd Kolejowych Dróg Transportowych – nie doczekał się zezwolenia Czeskiego Urzędu Górniczego na kontynuowanie prac budowlanych. Ten zezwolił jedynie na roboty zabezpieczające.

Tunel zawalił się w niedzielę przed godziną 7.00. Na miejscu przebywali trzej pracownicy firmy Subterra, wszyscy zdążyli jednak w porę się oddalić. Według relacji świadków, strop tunelu zapadał się powoli. Zawalił się odcinek o długości 70 metrów. Nad zawałem powstał krater o długości ok. 150 i szerokości 50 metrów. Wypadek skomplikował życie mieszkańcom dzielnicy Szańce, którzy pozbawieni byli prądu i wody, ponieważ uszkodzone zostały słupy elektryczne oraz sieć wodociągowa. We wtorek przed południem ziemia znów się osunęła i zasypała kolejne 15 metrów tunelu. – Tęgo drugiego obsunięcia można się było spodziewać – wyjaśnił rzecznik Zarządu Kolejowych Dróg Transportowych, Pavel Halla.

Po katastrofie budowlanej ruch w czynnym tunelu został zamknięty. Wszystko po to, żeby zbadać jego stan. Ruch kolejowy został wznowiony po godz. 16.00. We wtorek, po ponownym osunięciu się ziemi, ponownie został na godzinę przerwany. Wczoraj miało zostać zainstalowane urządzenie pomiarowe, które regularnie, co pięć minut, będzie monitorowało ruchy ziemi. Zgodnie z planami tunel ma być gotowy w 2011 roku. (dc)

Miejsce katastrofy budowlanej w Mostach koło Jabłonkowa.

Fot. ARC

KRÓTKO

Olza w kalendarzu

BOGUMIN (ep) – Miasto kończy przygotowania kalendarza na rok 2010, który tym razem poświęcony będzie meandrom Olzy. W kalendarzu znajdują się zdjęcia i informacje o przyrodzie w meandrach Olzy, na odcinku ośmiu kilometrów od Starego Bogumina aż po Kopytów. W kalendarzu umieszczone zostaną także informacje o imprezach kulturalnych i sportowych zaplanowanych na przyszły rok. Mieszkańcy znajdą kalendarz w swoich skrzynkach pocztowych do końca roku. Urząd rozsyła go za darmo.

Smażyli placki

CZESKI CIESZYN (ep) – Miejsceowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Mostach koło Czeskiego Cieszyna zorganizowało w sobotę tradycyjną jesienią imprezę – smażenie placków. Od kilku lat Koło organizuje imprezę wspólnie z pezetkaowcami z pobliskiego MK Czeski Cieszyn-Osiedle. – *Spotkaliśmy się w przyjemnej atmosferze, w odnowionym domu PZKO, w którym właśnie wymieniliśmy okna i zrobiliśmy inne naprawy. Przyszło dużo ludzi, sala była pełna* – relacjonuje prezes Koła, Władysław Kristen.

Bezpieczniej na zebrze

GRÓDEK (kor) – Bezpieczeństwo pieszych, a także kierowców poprawi sygnalizacja świetlna, którą w ubiegły piątek zainstalowano na przejściu przez drogę ekspresową I/11 koło dworca kolejowego. Zielone światło nie działa automatycznie. Aby przejść bezpiecznie przez drogę, należy nacisnąć specjalny przycisk.

Kapliczki jak nowe

PIETWAŁD (ep) – Czternaście kapliczek drogi krzyżowej, które prowadzą do kościoła św. Henryka, wreszcie doczekało się remontu. Renowacja rozpoczęła się w czerwcu. Miastu Orłowa, które sprawuje pieczę nad pietwałdzkimi zabytkami, nie udało się jednak zdobyć dotacji na całość prac. Brakujące pieniądze dołożył ze swojej kasy Pietwałd. Remont pochłonął 750 tys. koron.

Walczą z »trudnymi« dzielnicami

KARWINA (ep) – Miasto postanowiło poprawić sytuację w tzw. »problemowych« dzielnicach – w części bloków w Karwinie-Nowym Mieście należących do spółki RPG oraz w tzw. Wagonce, gdzie znajdują się mieszkania miejskie. Do akcji zostaną zaangażowane policja, wojewódzki sanepid, spółka mieszkaniowa RPG i Stowarzyszenie Romów Północnych Moraw. W ubiegłym tygodniu prezydent miasta Tomáš Hanzel podpisał z tymi organizacjami memorandum o współpracy. – *Już pierwsze działania odniosły sukces. Ludzie zaczęli sprzątać i dbać o domy oraz mieszkania, zagroziliśmy im, że w takich warunkach nie można wychowywać dzieci. Ustawiliśmy kontenery na śmieci dużej objętości oraz stare meble, patroluje tam specjalna jednostka terenowa, która rozmawia z ludźmi, sprawdza, gdzie są problemy* – wyjaśnia prezydent Karwiny. – *Oczywiście jednorazowe zrobienie porządku czy remontu nie wystarczą, będziemy musieli systematycznie kontrolować sytuację, być na miejscu* – dodaje. (ep)

Nagroda Dwudziestolecia dla Karty

Znany także nad Olzą, chociażby z projektu „XX wiek na Zaolziu” i ze współpracy z pochodzącym z Karwiny historykiem Grzegorzem Gąsior, warszawski Ośrodek Karta otrzymał Nagrodę Dwudziestolecia Odrodzenia Niepodległej Polski – Pro Publico Bono. Laureatami nagrody, przyznanej 11 listopada w Krakowie, zostały, oprócz Karty, także Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”. Nominowane były organizacje, które w ocenie przewodniczącego kapituły nagrody, prof. Andrzeja Zolla, w pełni spełniają trzy najważniejsze kryteria oceny ich działalności: solidarność, samorządność i twórczość.

– *Zostaliśmy wybrani jako jedna z trzech na 60 tys. organizacji pozarządowych* – podkreślił szef Ośrodka Karta, Zbigniew Gluza. – *Uhonorowanie Karty jest dla nas bardzo ważne. Ukonstytuowaliśmy się w podziemiu i wiedzieliśmy, że nasze działania były ponad różne siły sprawujące władzę. Sfera, którą się zajmujemy – przeszłość, tożsamość i historia – to podstawa niezbędna do kształtowania postawy świadomości obywatelskiej. Dzięki decyzji Kapituły ta sfera została wyłoniona i doceniona. To nagroda dla ponad 800 osób, które przez blisko 28 lat współtworzyły Kartę.*

Nagroda Pro Publico Bono jest przyznawana od 1999 roku przez Fundację Przestrzeni Obywatelskiej. Trafia do organizacji, które w swojej działalności wyróżniają się szczególną troską o dobro wspólne, bezinteresownością oraz przestrzegają standardów etycznych.

– *W tym roku nagroda miała charakter szczególny – zwycięzcy zostali wyłonieni spośród laureatów dotychczasowych edycji. Tym samym jest to więc „nagroda nagród”* – dodała kierownic-

W ramach projektu Ośrodka Karta „XX wiek na Zaolziu” przygotowano też wystawę „Tożsamość. Zaolzie”. W Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości otworzyli ją Helena Sienkiewicz i Grzegorz Gąsior.

ka działu promocji „Kwartalnika Karta”, Helena Sienkiewicz.

Przypomnijmy, że Ośrodek Karta to niezależna organizacja pożytku publicznego, zajmująca się dokumentowaniem i upowszechnianiem

historii najnowszej Polski i Europy Środkowo-Wschodniej, niesieniem wiedzy o człowieku współczesnym oraz szerzeniem tolerancji i demokracji.

(kor)

Michnik doktorem Uniwersytetu Karola

Adam Michnik – polski historyk, eseista i publicysta polityczny, jeden z głównych organizatorów nielegalnej, demokratycznej opozycji w PRL-u, otrzymał w ubiegłym tygodniu tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Karola w Pradze. W uroczystości uczestniczył nie tylko były prezydent Czech i przyjaciel Michnika, Václav Havel, ale także wielu przyjaciół redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej” z czasów Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej z lat 80. Ceremonia była częścią praskich obchodów 20-lecia aksamitnej rewolucji. Michnik, legenda polskiej opozycji, przypominał, że wywodzi się z pokolenia, dla którego czeska kultura była bardzo ważna. Dużą część przemówienia była poświęcona roli Havla, jaką późniejszy prezydent odegrał w czeskiej opozycji. Michnik, żartując, przedstawił się jako jeden z tych „chuliganów”, którzy swoimi protestami obalili komunizm. – *Nie wiem, czy ja, taki chuligan, zasługuję na wasz tytuł. Zrobię jednak wszystko, żeby tak się stało* – skończył swoje przemówienie Michnik, wywołując owacje na sali. Adam Michnik wziął też w sobotę udział w koncercie z okazji 20-lecia wydarzeń z 1989 roku. W niedzielę natomiast rozmawiał w telewizji w programie „Otázky Václava Moravce” z Václavem Havlem, byłą minister spraw zagranicznych USA – Madeleine Albright oraz politologiem i publicystą Jacquesem Rupnikiem.

(kor)

MOIM ZDANIEM

TOMASZA WOLFFA

Pandemia strachu...

Grypa w świńskiej odmianie zawiądnęła naszym życiem. Jest obecna wszędzie. Opanowała wszystkie kanały telewizyjne, wdarła się do polskiego Sejmu, straszy nas z półek sklepowych jednej z sieci handlowych. Jej właściciele dumnie obwieścili na łamach prasy, że wprowadzili program szczepień ochronnych dla wszystkich pracowników, a z myślą o klientach zaczęli sprzedawać maseczki ochronne. Już wkrótce żona będzie żegnała męża wychodzącego na zakupy słowami: „Kup chleb, masło, pomidory i dwie paczki maseczek”. Wszak świński mutant zaatakował z całą stanowczością. Przynajmniej takie można odnieść wrażenie, słuchając radia, oglądając telewizję, czytając gazety.

Znajomy lekarz zapytał ostatnio retorycznie: „Dlaczego media nie informują o każdej ofierze na drodze?”. Ja do tego mam kolejne pytanie: „Czy gdyby mężczyzna z Pucka zmarł kilka miesięcy wcześniej z powodu niewydolności oddechowej, też trafiłby na pierwsze strony gazet i dzienników telewizyjnych?”. Raczej wątpliwe. Codziennie w polskich i czeskich szpitalach ludzie umierają na różne choroby, przyczyną ich śmierci są także powikłania po złe leczonej, albo co gorsza w ogóle zbagatelizowanej grypie. Odchodzą bez błysku fleszy, na ramionach swoich zrozpaczonych bliskich. Nikt o nich nie napisze złamanego słowa, bo bezpośrednią przyczyną śmierci nie był wirus świńskiej grypy. Nie piszę tego, żeby go bagatelizować, bo w zestawieniu z obniżoną odpornością albo przy zaniedbaniu leczenia na pewno jest groźny, ale nie dajmy się zwariować. Zamiast słuchać z przerażeniem kolejnych doniesień z pola walki, lepiej wybrać się na spacer, zjeść porcję świeżych owoców, pomyśleć o częstym myciu rąk. Kiedyś Jalu Kurek napisał powieść „Grypa szaleje w Naprawie”. Dziś wypadłoby zmienić tytuł na „Grypa szaleje... wszędzie”.

wolff@glosludu.cz

Już zapachniało świętami

Po dwóch latach sala Domu PZKO w Stonawie ponownie zapełniła się pracami ręcznymi, artystycznymi wypiekami i dekoracjami. Wystawę pt. „Bez pracy nawet największy talent marnieje” przygotowały członkinie Klubu Kobiet MK PZKO pod kierownictwem Stefanii Piszczek i Henryki Żabińskiej. Impreza cieszyła się dużym powodzeniem. Goście podziwiali haftowane obrusy, wyroby z koronki, cuda wykonane techniką wstążkową, aranżacje kwiatowe i inne robótki. Czuć było atmosferę zbliżających się powoli Świąt Bożego Narodzenia. Przypominały o nich pachnące pierniczki, a także ustawione na scenie choinki, ozdobione misternymi cackami. Autorkami prac było kilkanaście członkiń Klubu Kobiet oraz

Duża część ekspozycji związana była ze Świętami Bożego Narodzenia. Na pierwszym planie Irena Čespiva obok stolika ze swymi robótkami wykonanymi techniką wstążkową.

zaproszeni goście. Ładną jesienną ekspozycję przygotowały miejscowe polskie przedszkole i szkoła. Wystawiały pensjonariuszki Domu Opieki Społecznej w Stonawie oraz członkinie zaprzyjaźnionego Koła Gospodyń Wiejskich w Markłowicach. – *Panie z Domu Opieki robią z resztek wełny koce dla trędowatych w Rumunii* – pokazywała jedna z organizatorek, Elżbieta Mikula. Irena Čespiva z Domasłowic tradycyjnie prezentowała robótki wykonane techniką wstążkową. Obrazy olejne wystawiała Halina Betik, szydełkowane sukienki dla lalek – Sylva Tyrliková, fotografie – ks. Kazimierz Suchanek. – *Przygotowanie takiej wystawy to ogrom pracy, intensywne przygotowania trwały przez cały rok* – podkreśliła Mikula. (dc)

Fot. DANUTA CHLUP

prezentacje

Zmieniała się huta, zmieniało się Koło

Historia Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Trzyńcu-Osiedlu jest ściśle powiązana z historią Huty Trzynieckiej i osiedla w Łyżbicach. Rozwój huty i rozmach budownictwa mieszkaniowego w latach 50. ub. wieku spowodowały, że trzynieckie Koło PZKO zostało podzielone na dwa nowe koła: Trzyniec I-Miasto i Trzyniec-Osiedle. – Koło Trzyniec nie było już w stanie uporać się z ewidencją członków, którzy sprowadzali się z różnych stron do nowego osiedla, trudno mu było nawiązać należyty kontakt z tymi członkami i wciągnąć ich do pracy pezetkaowskiej – czytamy w kronice Koła Osiedle.

Koło PZKO w Osiedlu zostało założone w 1959 roku. Niedawno obchodziło jubileusz 50-lecia. Liczy 331 członków, lecz aktywnych, uczestniczących w imprezach, jest mało – zaledwie ok. 40 osób. Wiceprezes Roman Suchanek jest zdania, że w mieście, na anonimowym osiedlu, trudniej wciągnąć ludzi w pracę społeczną niż na wsi. – W takich gminach jak Wędrzyna, Bystrzyca czy Gródek wszyscy doskonale się znają. Wiedzą, kto w czym może pomóc, co mógłby zrobić. Tu, na osiedlu, nawet lokatorzy jednego domu się nie znają. Nie wiemy, kto się tu sprowadził, kto mógłby ewentualnie rozpocząć pracę w Kole. Dlatego na wsi praca układa się o wiele lepiej – przekonuje.

Dawniej to był gigant

W przeszłości Koło było gigantem. – W latach rozkwitu liczyło nawet 1,3 tys. członków, było największym kołem PZKO – przypomina Suchanek. – Wielu członków się wyprowadziło, wybudowało domy na peryferiach lub w sąsiednich miejscowościach. Dawniej, kiedy rosła liczba pracowników huty, w górę szła też liczba członków naszego Koła. Te-

raz jest odwrotnie – wraz z ograniczeniem zatrudnienia w hucie spadała liczba członków.

Jest jeszcze jedna zależność. Liczba członków Koła wiąże się również ściśle z liczbą uczniów stojącej tuż obok przy ul. Kopernika Polskiej Szkoły Podstawowej. Otwarta została we wrześniu 1966 roku. – W szkole tej znalazły się dzieci polskie z nowego osiedla na Tarasie, a z nią ściśle współpracowało MK PZKO Trzyniec-Osiedle. Stan rozwojowy szkoły odzwierciedla wiernie sytuację w MK PZKO: rok 1975 – 1026 członków Koła i 458 uczniów, rok 2007 – 357 członków i niespełna setka uczniów, z groźbą likwidacji szkoły – pisze autor biuletynu, wydane go z okazji 50-lecia Koła, historyk Stanisław Zahradnik, który sam jest jego członkiem.

Kluby kobiet są dwa

W przeszłości w Kole działały zespoły muzyczne, teatralne, kluby młodych, pojawiały się ciekawe inicjatywy – takie jak poetycka Kawiarenka u Adama. Obecnie pracują już tylko dwa kluby kobiet. – Jest Klub Kobiet Starszych i Klub Kobiet Młodszych – wyjaśnia wiceprezes.

Zarząd MK PZKO w Trzyńcu-Osiedlu. Siedzą od lewej: Helena Śliwka, Elżbieta Wantulok, Krystyna Herman, Barbara Węglarz, Krystyna Liszwan. Stoją od lewej: Roman Suchanek, Barbara Bulawa, Antoni Kobiela, Ferdynand Kraus. Nieobecni: Janina Jaworska i Andrzej Suchanek.

– Te panie to nasza siła napędowa, gdyby ich nie było, to działalność byłaby jeszcze słabsza. Spotykają się regularnie, troszczą się o zaplecze gastronomiczne imprez. W Kole odbywa się co roku kilka tradycyjnych imprez – „Zabijaczka”, „Śledziówka” na zakończenie karnawału, smażenie jajecznicy. – Nie jest to wprawdzie żadna wielka kultura, ale uważam, że tego typu imprezy też są ważne, ponieważ ludzie mają okazję się spotkać, porozmawiać. Jeżeli nie będzie takich spotkań, to nas też tu za chwilę nie będzie – ocenia Suchanek. – Regularnie staramy się też organizować ciekawe imprezy „na poziomie”. Bardzo udany był marcowy koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu zespołu Simcha. Przyszło dużo ludzi młodych. Teraz, na jubileusz, zaprosiliśmy Renatę Drössler. Chcielibyśmy przypomnieć naszym ludziom, że takie utalentowane osoby wywodzą się z Trzyńca.

Prezes Koła, Krystyna Herman, przyznaje, że pezetkaowcom z Osiedla nie udaje się pozyskiwać nowych członków. – Muszę przyznać, że tu mamy pewne luki i rezerwy. Kilkakrotnie byliśmy w szkole i nawet udało nam się przekonać

całą klasę, ale po pewnym czasie, kiedy przychodzimy ze znaczkami, te osoby wypisują się – mówi. – Nie widzę problemu w tym, że młodzież nie chce pracować społecznie. Młodzi są w różnych zespołach, chociażby w sąsiednich Oldrzychowicach. Tam idą, bo tam mają swoich kolegów. W osiedlowych kołach problem z pozyskaniem członków jest zawsze większy. Nie znaleźliśmy na

nia „Wspólnota Polska”. Będziemy próbowali ponownie. Miasto nie da nam pieniędzy na inwestycje, tylko na kulturę. Suchanek wierzy też w pomoc sponsorów, którzy są członkami Koła i regularnie je wspierają.

DANUTA CHŁUP

W sobotę zaprezentujemy MK PZKO Milików-Pasieki.

Roman Suchanek dziękuje Renacie Worek-Drössler za występ podczas uroczystości z okazji 50-lecia Koła.

Znani nie tylko w Trzyńcu

Członkami MK PZKO w Trzyńcu-Osiedlu były i są osoby znane na całym Zaozlu (i nie tylko). Z żyjących warto wymienić historyka Stanisława Zahradnika, aktorkę i szansonistkę Renatę Worek-Drössler czy prezesa Macierzy Szkolnej, Jana Brannego. A oto ci, którzy już odeszli:

Adam Wawrosz – patron Domu PZKO w Trzyńcu-Osiedlu, pisarz ludowy, działacz kulturalno-oświatowy, autor sztuk gwarowych granych przez teatry amatorskie.

Janusz Gaudyn – lekarz, pisarz i poeta, współzałożyciel Grupy Literackiej 63, autor kilku tomików wierszy, fraszek i aforyzmów. Był aktywnym działaczem Koła, organizatorem imprez humorystycznych.

Halina Kowalczyk – nauczycielka, dziennikarka, animatorka wielu imprez kulturalnych. Była redaktorką „Zwrotu” i „Naszej Gazetki”, pracowała z dziećmi. Była filarem działalności kulturalnej Koła.

Rudolf Łabaj – hutnik, sportowiec, trener piłki nożnej KS Huta Trzyniec. Władze Trzyńca przyznały mu honorowe obywatelstwo miasta.

Karol Klus – inżynier hutniczy, budowniczy skoczni narciarskich w Piosku i Nydku, międzynarodowy sędzia sportów zimowych. Był głównym sędzią Zjazdów Gwiazdzystych. W Kole zajmował się głównie przygotowaniem imprez sportowych.

Emil Śliwka i Bronisław Węglarz – zasłużeni działacze, sprawujący w różnych okresach funkcje prezesów. Węglarz był inicjatorem budowy Domu PZKO im. Adama Wawrosza. (dc)

Pezetkaowcy z Trzyńca-Osiedla regularnie jeżdżą na wycieczki. W 2006 roku byli na Kaczym Zamku w Beskidzie Śląskim.

SONDA

Tak widzą swoje Koło jego członkowie:

Elżbieta Wantulok

Jestem w Kole od samego początku, czyli od pięćdziesięciu lat. Od lat 90. prowadziłam Klub Kobiet Starszych. Trzy lata temu przekazałam pałeczkę koleżance i... przeszłam do Klubu Kobiet Młodszych. Zawsze lubiłam pracować z ludźmi młodszymi, zresztą w tym „młodszym” klubie są kobiety po sześćdziesiątce. Młodszy klub zapewnia posiłki, bufety na imprezy. Szkoda, że nie ma u nas Klubu Seniora. Pracują tylko kobiety. Mężczyźni są co prawda w zarządzie, ale to co innego, brakuje ich, kiedy trzeba załatwiać różne praktyczne rzeczy, naprawy.

Barbara Bulawa

Działam w Kole chyba z 15 lat. Moją domeną jest przygotowanie programu wycieczek. Moja mama załatwia sprawy organizacyjne – autobus i tak dalej, ja wymyślam program. Musi być dostosowany do możliwości starszych osób, a równocześnie zainteresować ludzi młodszych. Pierwsze wycieczki nie były do końca

przemysłane. Potem wymyśliłam wyjazd do Ostrawy. Chciałam pokazać, że Ostrawa też jest piękna. I ludzie byli zachwyceni, podobał im się zamek, starsze panie cieszyły się, że na Landeku mogą zjechać do kopalni. Ostatnio wyruszyliśmy śladami kul kamiennych. Te kule to niewyjaśnione dotąd zjawisko geologiczne. Występują na linii od Szańców w Mostach koło Jabłonkowa po Rousinov pod Brnem.

Jan Branny

W swoim czasie byłem prezesem Koła, pomagałem, choć niewiele, przy budowie Domu PZKO. Za mojej kadencji powstały dwa kluby kobiet. Teraz jestem na tyle zaangażowany w Macierz Szkolnej, że nie pracuję już w zarządzie. Ale przychodzę na wszystkie imprezy – „Zabijaczki”, „Śledziówki” i tym podobne. Są świetnie zorganizowane, bardzo udane. Zarząd pracuje – moim zdaniem – bardzo dobrze, biorąc pod uwagę aktualną sytuację Koła, w którym tak bardzo ubyło członków. (dc)

Działo się w czasie gali...

Po uroczystej gali w Teatrze Cieszyńskim „100 lat” zaśpiewano tak szkole jubilatce, jak i dawnym profesorom.

Jubileuszowa gala została podzielona na dwie części: Złote Orły – tutaj aktualni uczniowie pokazali na co ich stać, oraz Gaudeamus Igitur – Koncert Weteranów. Złote Orły 2009 – nagrody za osiągnięcia i aktywną działalność – przyznano w ośmiu kategoriach. Na scenie zaprezentowały się na przykład Kapela Gorolsko „Zorómbek”, zespół Dance 4 Fun czy klub sportowy „Gimpel”. To, że gimnazjum ma się

czym pochwalić, udowodnili także dawni absolwenci szkoły, dziś znani artyści.

– Kiedy przed paroma miesiącami przeglądałam spis absolwentów, zastanawiając się nad scenariuszem drugiej części dzisiejszego wieczoru, pomyślałam, że gdybyśmy chcieli przedstawić ludzi, którzy uczyli się w tych murach, to nie starczyłoby nawet tygodnia. Trzeba więc było wybrać absolwentów, którzy na scenie mogą zaprezentować to, co potrafią najlepiej: artystów, muzyków, śpiewaków – mówiła w sobotę autorka scenariusza Koncertu Weteranów, Renata Putzlaher, także dawna uczennica czeskokieszyńskiego gimnazjum.

Zaśpiewali więc Renata Worek-Drössler, Przemysław Branny, Roman Lasota, ubiegłorocznicy Anna Niedoba i Gabriel Kopeć, na scenie pojawili się też znani aktorzy, a fragmenty „Pamiętnika starego nauczyciela” Jana Kubisa, którego 90. rocznica śmierci mija w tym roku, czytali inni znani absolwenci. Bo sław wśród absolwentów Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie nie brakuje. – Jubileusz był świetny, chociaż oglądałam go z tej drugiej strony. Bardzo się cieszę, że zostałam zaproszony – mówił po uroczystej gali aktor i piosenkarz Przemysław Branny, który śpiewał dla publiczności. Wspominał też

pewien „układ”, w który wszedł z nauczycielem fizyki. – Po którymś sprawdzianie profesor powiedział do mnie tak: Branny, obiecasz mi, że ty nigdy w życiu nie będziesz miał nic wspólnego z fizyką? Odpowiedziałem: Obiecuję. Profesor na to: No to jak obiecujesz, to

będziesz miał spokój do końca szkoły – opowiadał. Największe brawa zebrali jednak nie uczniowie i absolwenci, ale dawni nauczyciele, których zaproszono na scenę. Dostali owacje na stojąco, usłyszeli „Sto lat”.

ELŻBIETA PRZYCKZO

Złote Orły 2009

1. Kultura i tradycja: Kapela Gorolsko „Zorómbek”
2. W zdrowym ciele zdrowy duch: klub sportowy „Gimpel”
3. Rytm i ruch: Dance 4 Fun
4. Młodzież w działaniu: twórcze inicjatywy młodzieżowe oraz Klub Olimpijczyka
5. Pod skrzydłami Talii: Szkolne Kółko Alternatywnych Prezentacji Artystycznych SZ.K.A.P.A.
6. Można i tak: Night Fire
7. Śpiewam, więc jestem: „Collegium Iuvenum”
8. Mowa to skarb: słowo polskie (symbolicznie wszyscy uczniowie szkoły).

Z wizytą w galerii, czyli występ Teatryku „SZ.K.A.P.A.”.

SONDA

Zapytaliśmy absolwentów gimnazjum o ich wrażenia z gali jubileuszowej oraz o wspomnienia z lat szkolnych

Dagmara Foniok, aktorka

W czasie gali byłam szczególnie zachwycona występami młodzieży. Naprawdę było to coś niesamowitego. Jestem dumna, że chodziłam do tego gimnazjum. Jeśli jest taka młodzież, to są perspektywy. Szkołę wspominam różnie, bo nie byłam najlepszą uczennicą, byłam typem humanistycznym, a jakoś tak się złożyło, że chodziłam do klasy matematyczno-fizycznej, bo w humanistycznej nie było miejsca. Naukę wspominam więc różnie, ale przedstawienia teatralne, zdobywanie nagród – to było przemile.

Jerzy Cienciała, dyrektor Huty Trzynieckiej

Dzisiejsze obchody były wspaniałe, młodzi pokazali, że drzemie w nich wielki potencjał. Wspomnień ze szkoły nie potrafię zliczyć. Atmosfera w gimnazjum była świetna, ale największe emocje towarzyszyły maturze. Miałem ze wszystkich

przedmiotów maturalnych jedynki, tylko z czeskiego dwójkę, bo pisałem pracę na temat współżycia na Śląsku Cieszyńskim. Napisałem tam takie zdanie niepoprawne politycznie. To był rok 1968, dyrektor i całe grono profesorskie przekonali mnie, że bym to wykreślił. Ja powiedziałem: tak mnie tego nauczycieście, taka była historia, nie będę jej przekreślał. I dostałem dwójkę. Wspomnień mam oczywiście więcej, chociażby ze sławnych „brygad”.

Alojzy Kufa, dyrektor gimnazjum w latach 1996-2004

Bardzo mi się podobały dzisiejsze obchody, przede wszystkim ta pierwsza część – uczniowie pokazali, że w gimnazjum nie tylko się uczy – jest tam kultura, są róż-

Renata Worek-Drössler, aktorka, piosenkarka

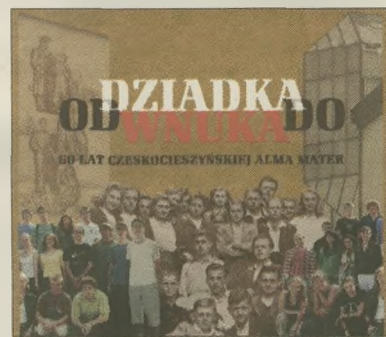
Jestem zauroczona całym jubileuszem i galą, bardzo mi się to wszystko podobało. Była naprawdę świetna publiczność, a wszystko było bardzo dobrze zorganizowane. Podobał mi się wszyscy młodzi – pytałam uczniów, którzy prowadzili drugą część spotkania, czy nie chcą iść na aktorstwo, bo pokazali się z bardzo dobrej strony. Przez

cały wieczór była bardzo miła atmosfera i bardzo się cieszę, że mogłam tutaj być. Moje wspomnienia ze szkoły? Same najlepsze!

(ep)

Z okazji jubileuszu 60-lecia Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie ukazało się wydawnictwo okolicznościowe pt. „Od dziadka do wnuka – 60 lat czeskokieszyńskiej Alma Mater”. Publikację można nabyć w Klubie Polskiej Prasy i Książki w Czeskim Cieszynie.

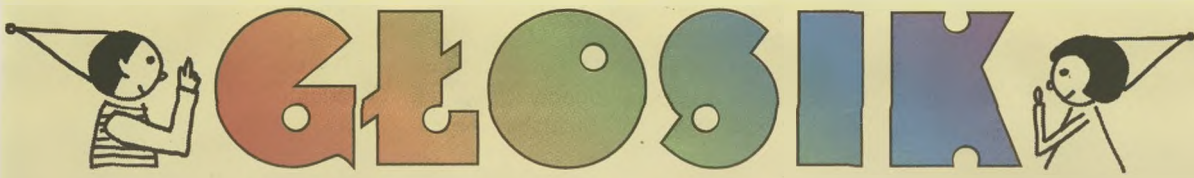
reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

Malarska katastrofa

– Co za katastrofa! Co się tutaj dzieje?! – to Ludmiłka wpadła do pokoju, krzycząc na wszystkie strony: – *Ratunku! Ratunku! Katastrofa!* Jak zwykle trochę przesadziła – nie było żadnej katastrofy. Na podłodze pokoju siedział Głosik, tego jednak Ludmiłka się nie domyśliła, ponieważ przykrywały go całe stosy papierów, gazet oraz dziwnych zlepków. Cała podłoga, ściany, a nawet sufit wyglądały natomiast bardzo ciekawie. Były kolorowe, a farby nałożone były tam jakoś tak na chybił trafił i absolutnie bez żadnego gustu. W tym bałaganie nie mogło także zabraknąć narzędzi pracy, czyli farb, pędzli, kredek, ołówków i jeszcze paru innych,

dziwnych rzeczy, których nazw nie znam, wyglądało jednak na to, że także służą do malowania. – *Katastrofa, klęska żywiołowa, katastrofa!* – krzyczała w dalszym ciągu Ludmiłka, przekopując się przez stosy papierów. Wreszcie dotarła do środka, a tam, spod całej kupy różnych rzeczy, wyrzał Głosik. – *No i czemu tak krzyczysz?! Nie widzisz, że maluję! Rozpraszasz mnie.*

Ludmiłka rozejrzała się po pokoju trochę uważniej. – *Właściwie to nie jest taka straszna katastrofa – przyznała. – Te malowidła są całkiem dobre. Ale katastrofa to będzie na pewno, jak tu będziesz sprzątała!* – krzyknęła triumfalnie.

KROPKA

WIEŚCI ZE SZKÓŁ

Wrażenia bystrzyckich czwartoklasistów z warsztatów plastycznych z ilustratorką Małgorzatą Flis

Mariusz Lisztwan

Spotkanie odbyło się 6 listopada w naszej klasopracowni wychowania muzycznego. Przyjechała pani Małgorzata Flis oraz pani Helena Legowicz z biblioteki. Fajnie było patrzeć, jak pani super rysuje. Opowiadała nam także o malowidłach na ścianach w jaskini z czasów prehistorii.

Filip Bojko

Pani Flis jest malarką i ilustratorką wielu książek, przede wszystkim dla dzieci. U nas w szkole narysowała kilka obrazków, a mnie najbardziej się podobał kot w butach.

Mariusz Gociek

Pani Małgorzata ciekawie opowiadała nam o swym pobycie w Alpach, gdzie spotkała fajne świstaki, które tak jej się spodobały, że je narysowała.

Monika Kajfosz

Dowiedzieliśmy się, że pani Małgosia pochodzi z Krakowa i tam studiowała na Akademii Sztuk Pięknych.

Beata Dziadek

Pani zadawała nam różne zagadki. Rysowała na tablicy, a my mieliśmy odgadywać, co to jest. Najbardziej podobał mi się pies, który drapał się

po uchu.

Ellen Raszka

Kupiłam sobie książkę „Muzyczna zgraja”, bo lubię książki, zwłaszcza te, w których są ilustracje. Dziś postanowiłam, że zostanę autorką książek.

Janina Matloch

Była fajna zabawa. Rysowaliśmy obrazki do wylosowanych karteczek. Ja miałam narysować pieska, który gryzł buty.

Marek Heczko

Po spotkaniu kupiłem sobie słownik polsko-angielski, który zilustrowała pani Gosia. Otrzymałem także dedykację.

Jolanta Branna

To spotkanie bardzo mi się podobało. Pani pokazywała nam różne rodzaje pędzli, mówiła, którymi najczęściej maluje. Powiedziała nam także, że ma trzy córki, a jedna z nich gra na wiolonczeli. I taką wiolonczelę pani narysowała.

Dawid Kičerka

Pani przywiozła nam pokazać swoje farby akrylowe, które dostała w spadku od rodziny innej ilustratorki. Bardzo je sobie ceni. Maluje nimi, a gdy zachodzi taka potrzeba –

to tylko zmienia zapasy kolorów.

Roman Janik

Najpierw pani rysowała, a potem my rysowaliśmy według wierszy, a na koniec zrobiliśmy mini galerię naszych prac.

Witold Lisztwan

Pani przywiozła nam pokazać także swój komputer, w nim potrafi rysować i skanuje narysowane na papierze prace. Najfajniej narysowała Smoka Wawelskiego z zamkiem w Krakowie.

Tomasz Cymorek

Na warsztatach dowiedziałem się kilka ciekawostek o pani ilustratorce i miałem za zadanie narysować psa.

Andrzej Wałach

Podobało mi się, jak pani Małgorzata narysowała suchymi pastelami konika polnego ze skrzypcami. Cieszę się, że mogłem sobie kupić ładną książkę.

Igor Bocek

Na spotkaniu pani narysowała świstaka, psa, pasikonika, smoka i kota. Do jednej książki pani Małgosia zrobiła ponad 100 ilustracji. Chciałbym tak pięknie umieć malować.

Wrażenia uczniów spisał
Andrea Opluśtil

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Iluzjonista

W czwartek 5 listopada dzieci z niższego stopnia szkoły oraz z przedszkola w Suchej Górnej poszły na pokaz iluzjonistyczny. Iluzjoniści pokazali nam sztuczki z kartami, bruchomówstwo, latającą kulę oraz dużo innych rzeczy. Najbardziej jednak podobała nam się zamiana ryżu w wodę oraz zbieranie monet wśród widzów. Potem w szkole zastanawialiśmy się, jak mogli to zrobić? Na niektóre sztuczki wpadliśmy, na inne nie... Wszystkim bardzo się podobało.

Zuzka Rokowska, klasa 5. PSP Sucha Górna

Spotkanie z pisarką

W środę 4 listopada do szkoły w Suchej Górnej przyjechała pisarka Agnieszka Frączek. Czytała nam fragmenty niektórych swoich książek dla dzieci. My mogliśmy zadawać jej różne pytania. Na koniec każdy mógł zakupić książkę i otrzymać autograf pisarki. Ja kupiłem książkę „Słoń na hulajnodze”.

Julian Schönwald, klasa 3. PSP Sucha Górna

Spotkanie autorskie z Agnieszką Frączek było bardzo zabawne. Autorka pisze wiersze i opowiadania. Opowiadała nam na przykład o krowie, co grabiami czesze swoje skrzydła. Niektóre dzieci kupiły sobie książki.

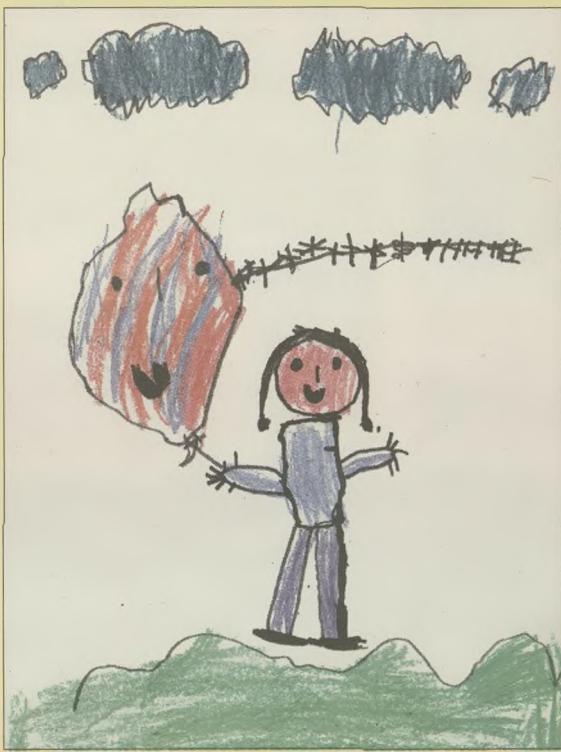
Sebek Kontir, klasa 3. PSP Sucha Górna

Latawce w Mostach

Już tradycyjnie o tej porze roku czeskokocieszyńskie przedszkolaki z Grabiną ze swymi rodzicami i paniami nauczycielkami puszczały kolorowe latawce (brawo dla tatusiów, którzy przynieśli własnoręcznie wykonane). W

tym roku zaprosili nas do Mostów koło Czeskiego Cieszyńska rodzice Andrzeja Dywora. Wietrzna pogoda ułatwiała loty latawców, było też szukanie skarbu. Stodoła była idealnym miejscem do jesiennej pogawędki. Upiekliśmy parówki, jedliśmy kołaczki i babki. Wyhasane dzieci nie chciały wracać do domu. Przed nami w tym roku dużo spotkań i imprez przedszkolnych, ale „latawce” mają specyficzną, sportowo-rodzinną atmosferę.

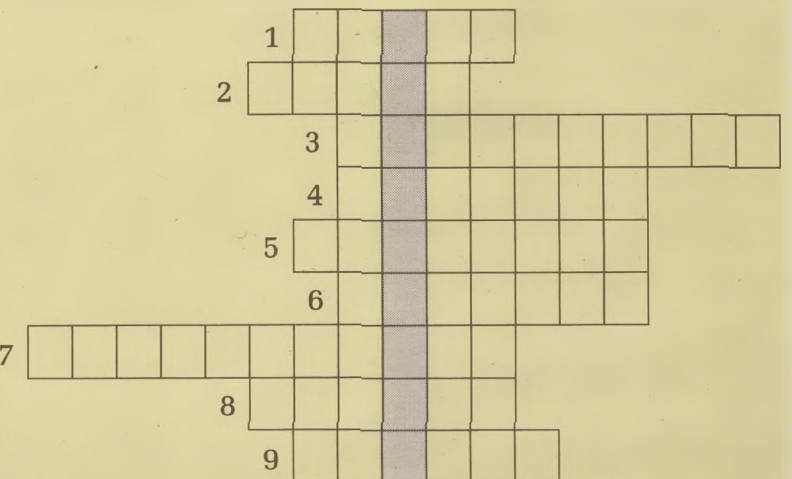
Mama Piotrusia

KRZYŻÓWKA

Dziś mamy dla was krzyżówkę rysunkową. Odgadnijcie hasła związane z malowaniem i przyslijcie nam rozwiązanie krzyżówki.

1. Do mazania
2. Dzieło malarza
3. Rysuje ilustracje do książek
4. Obraz przedstawiający twarz jakiejś osoby
5. „Wodne” farby
6. Bardzo miękkie kredki
7. Wstępne rysowanie, najczęściej ołówkiem
8. Czarny i brudzi ręce, można nim rysować
9. Pastelowe albo woskowe.

Uczestnicy bystrzyckich warsztatów plastycznych.

CZWARTEK 19 LISTOPADA

TVP 1

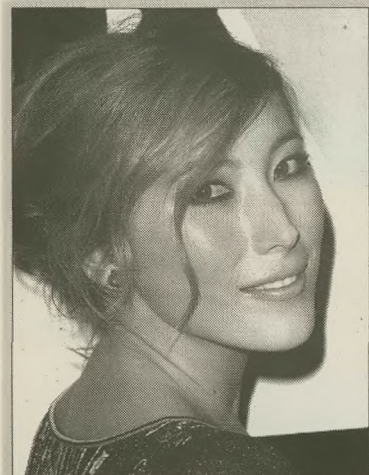
6.00 Kawa czy herbata? 8.50 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łaciate 9.15 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciele 10.05 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Zwierzęta w niebezpieczeństwie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Europa bez miedzy 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Przebojowa noc 14.00 Ponad chodnikami 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.13 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.05 Zagubieni 22.55 Leksykon PRL 23.10 Okrutna wyliczanka (film austral.) 0.45 Katastrofa (film kopr.) 2.20 Notacje - Zdzisław Izmałowicz.

TVP 2

7.05 Ulica lemurów 7.35 Bibi Blocksberg (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Boskie oblicze 12.10 Kawiarnia naukowa 12.40 Australia - królestwo papug 13.45 Córki McLeoda (s.) 14.40 Święta wojna - Teatroman 15.15 Szansa na sukces (s.) 16.20 Droga - Rysopis uwodziciela 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Nagroda literacka im. Józefa Mackiewicza 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Tancerze 22.45 Panorama 23.25 Trzeci oficer 0.20 Oczy Angele (film USA) 1.10 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.08 Info poranek 6.51 Info traffic 7.45 Ślajaków portret własny 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.16 Info świat 12.15 Biznes 13.11 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmo-

OKRUTNA WYLICZANKA
Thriller, 95 minut, Australia 2005
TVP 1, czwartek 19. 11., godz. 23.10
Reżyseria: David Douglas
Występują: Teo Gebert, Dichen Lachman, Alan Lock, Christian Marcel, Gabriella Maselli, Tory Musset

Sześć miesięcy po zakończeniu australijskiej edycji reality show „Survivor Island” twórcy programu postanawiają zrealizować odcinek specjalny, w którym zwycięzcy powtórnie odwiedzą bezludną wyspę. Jen, Matt, Ben, Lisa, Caroline i Nigel płyną tam jachtem, a ostatni odcinek drogi pokonują pontonem. Po dotarciu na miejsce zostają powitani napisem: „Wszyscy umrzeć”. Muszą sami sobie radzić w ekstremalnych warunkach. Wkrótce młodzi ludzie zaczynają kolejno ginąć.

EPOKA LODOWCOWA

Animowany, 105 minut, USA 2002

Polsat, piątek 20. 11., godz. 20.00
Reżyseria: Carlos Saldanha, Chris Wedge

20 tysięcy lat temu rozpoczęła się epoka lodowcowa. Zwierzęta migrują w cieplejsze rejony globu. Leniwiec Sid, towarzyski gaduła, przesypia jednak termin wymarszu. Wdaje się też w awanturę z nosorożcami, cudem unikając śmierci. Z opresji ratuje go samotnik, mamut Manny. Leniwiec zdaje sobie sprawę, że nie przetrwa bez silnego kompana. Manny niechętnie zgadza się na wspólną wędrówkę. Wkrótce obaj znajdują zagubione ludzkie niemowlę. Postanawiają odnieść je do osady ludzi. Nie będzie to łatwe zadanie, bo na malca poluje tygrys, Diego.

wa dnia 16.13 Info świat 16.50 Informator KZK GOP 17.00 Raport z akcji 17.30 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.15 Rynek jest dla wszystkich 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Minął dzień 22.36 Plus minus - zapowiedź programu 23.49 Patrol 0.08 Odwet boliwijskich Indian 1.08 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.30 Kabaret na Topie 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Uliczny wojownik (film USA) 23.20 Gotowe na wszystko.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Jane Eyre (film USA) 10.35 Co nie przeminęło z czasem (pr. muz.) 11.30 Bajka (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr.cykl.) 15.20 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.15 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkac - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Panna Marple: Strzały w Stonyates (film br.) 21.40 Talk-show M. Jilkovej 22.30 Poker (mag.) 23.05 Kobiety kontra mężczyźni (film USA) 0.30 Córki McLeoda (s.) 1.15 Rzym (s.) 2.00 Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.40 Prawie pogodnie 10.00 72 imiona

czeskiej historii (cykl dok.) 10.15 Historie sław: Ecce homo Šebánek 11.10 Film o filmie 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Labirynt 13.20 Bajka 13.35 Walka o życie: Dzieciństwo 14.30 Interpelacje poselskie 16.00 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 16.30 Pryzmat (mag.) 16.50 Białe miejsca (cykl dok.) 17.10 Wtedy (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Muzyka klasyczna 20.00 Rewolucja: Poblask przeszłości (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.55 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Wiadomość od M. Svatošovej 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Zabicie (film duń.) 0.50 Krótkie filmy z Iraku (dok.) 2.25 Film o filmie „Trzy sezony w piekle”.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Dwa miliony poszukują taty (film niem.) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundych (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.00 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.20 Mr. GS (talk-show) 22.55 Pociąg śmierci (film USA-br.) 0.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.55 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszony (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Wiatr nadziei (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.30 Zabójcze umysły (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 20 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Wiedźmy 10.55 Złota sobota (pr. rour.) 11.35 Smaki polskie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 No i cóż, że do Szwecji 14.45 Złote Kaczki 2009 - laureaci 15.00 Wiadomości 15.10 Ojciec Mateusz (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Ostatni skok (film franc.) 22.20 Miecz prawdy (film USA) 23.15 Terminator II 1.40 Żądza krwi (film kopr.).

TVP 2

6.30 Ostrożnie! Chińskie! 7.20 Przypód kilka wróbla Ćwirka 7.35 Kropelka przygody z wodą 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Dzieciaki górą (teleturniej) 11.30 Ziemia obiecana 12.30 Chłopi - Boryna 13.25 Skarby przeszłości - Święta ziemia 13.55 Dolina Kreatywna - Co słychać? 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.55 Kabare-

towy Klub Dwójki 15.50 Wideoteka dorosłego człowieka - Michał Bajor 16.20 Droga 17.30 Program lokalny 18.00 Biedni milionerzy - Jasne jak pudel 18.55 10. Mazurska Noc Kabaretowa 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.10 Kocham cię, Polsko 22.45 Panorama 23.25 Mąż najlepszej przyjaciółki (film kanad.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.08 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Magazyn niejadka 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 TV Katowice zaprasza 17.00 Gminy świętokrzyskie 17.30 Aktualności 18.30 Czekaj cię życie 18.45 Wołk nas 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 C.U.D. zdrowia 19.25 TV Katowice zaprasza 19.50 Biznes 20.10 Forum 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.35 Plus minus 0.00 Grypa atakuje.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.30 Kabaret na Topie 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Buffy, postrach wampirów (film USA) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ostry dyżur 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 20.00 Epoka lodowcowa (film USA) 21.45 Mgła (film kopr.) 0.00 Trzynastka (film kopr.) 2.05 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane

MĄŻ NAJLEPSZEJ PRZYJACIÓŁKI

Obyczajowy, 105 minut, Kanada 2002

TVP 2, piątek 20. 11., godz. 23.25
Reżyseria: Waris Hussein
Występują: Cheryl Ladd, Bess Armstrong, William R. Moses, Lindy Booth, John Ralston

Jane przyjeżdża na urodziny przyjaciółki z dzieciństwa. Jest zaskoczona wiadomością o planowanym rozwodzie z Willem, z którym Mandy przeżyła wiele lat. Ich córka przeżywa rozpad rodziny, ale decyzja matki jest nieodwołalna. Porzucony mąż nie potrafi poradzić sobie z samotnością. Jane, która niedawno owdowiała, stara się mu pomóc. Współczucie przetrząsa się w głębsze zaangażowanie. Gdy Mandy dowiaduje się o ich romansie, wpada w furję. Zrywa znajomość z Jane, oskarżając ją o zdradę. Kobieta podejmuje zaskakującą dla wszystkich decyzję.

przedszkole 9.15 Papież na Słowacji (dok.) 10.20 Magazyn muzyki dętej 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.05 Franklin (s. anim.) 15.30 Lot 29 (s.) 15.55 Baranek Shaun (s. anim.) 16.00 Długa podróż do domu (s. anim.) 16.25 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmána (pr. cykl.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Przygody kryminalistyki (s.) 20.55 13 komnata Fedora Gála 21.25 Talk-show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Tytani (film USA) 0.45 Córki McLeoda (s.) 1.30 Sabotaż (mag.) 1.55 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływali z Johnem Malkovichem (talk-show) 10.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.30 Krainy światła (dok.) 11.00 Pod pokrywką (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Mieszkac - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.10 Meduza (lista przeb.) 13.40 Złote rączki 13.55 Nowe przygody Rarnej Błyskawicy (s.) 14.20 Wizyta w zoo 14.30 Sportowcy świata: Lillehammer 1994 (cykl dok.) 15.30 Europa dziś (mag.) 16.00 Alchemia istnienia 16.25 Rodzina i ja 16.45 Historie szczęśliwych 17.00 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.15 72 imiona czechskiej historii (cykl dok.) 17.40 Czy mnie zechcecie? 17.55 Jeszcze tutaj jestem - Čestmír Šimáně 18.25 Kosmopolis (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta: Człowiek - niesamowita maszyna (cykl dok.) 21.00 Moja rodzina (s.) 21.35 TVC Live - Chinaski (koncert) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Technicy-magicy (s.) 23.35 Gorodok 0.00 Dwugłos 0.20 Mój 20. wiek (dok.) 1.20 Muzyczne spotkania (koncert) 2.00 Przygody nauki i techniki.

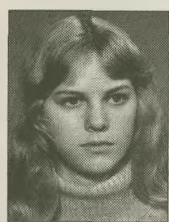
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Cena namiętności (film USA) 11.20 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Detektyw Monk (s.) 12.35 Świat według Bundych (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 14.00 Nowicjusze (s.) 15.05 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Sněženy a machři (film czes.) 21.50 Zabójca (film austral.) 23.40 Forteca II (film USA) 1.40 Mr. GS.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Party z kucharzem 7.20 Siostry (s.) 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.55 Nieustraszony (s.) 9.55 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.50 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.55 Czarodziejki (s.) 14.50 Medium (s.) 15.50 Powrót do raj (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Spacer po linie (film USA) 23.05 W sieci zła (film USA) 1.35 Przybłęda (film USA) 3.15 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

*Zaszumiały góry
zaszumiały lasy,
gdzie mi się podzieliły
moje młode czasy...*

Dnia 16 listopada 2009 obchodziła swój piękny jubileusz życiowy

pani KRYSTYNA SIKORA

z Nawsia. Dużo zdrowia, szczęścia i Bożego Błogosławieństwa na dalsze lata, życzą Tobie Krysia starzik oraz Cięciałowie i Zwyrtkowie. AD-135

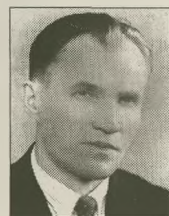
*Kiedy róży piękny kwiat rozkwita,
dzień urodzin Ciebie wita.
Wietrzyk niesie Ci życzenia,
a słońeczko pozdrowienia.
Zaś co najważniejsze przecie,
żyj nam sto lat na tym świecie.*

W dzisiejszym dniu obchodzi swój jubileusz życiowy 70 lat

pani WANDA NABIELCOWA

z Orłowej-Lutyni. Jak najserdeczniejsze życzenia składają Jadzia, Otmara, Roman, Jana, Martin, Zuzka, Filip, Slavka, Donna i Tara. GL-759

WSPOMNIENIA

Dnia 17 listopada obchodziliby setną rocznicę urodzin

śp. EMIL MOTYKA

z Łąk nad Olzą, a w sierpniu upłynęło 40 lat od Jego śmierci.

Dnia 25 listopada mija 1. rocznica śmierci Jego Żony

śp. STEFANII MOTYKOWEJ

Kto Ich znał, niechaj wspomni z nami. Syn i córka z rodzinami. GL-676

Dnia 20. 11. 2009 minie piąta rocznica zgonu Kochanej

śp. ANIELI CHOWANIEC

z Frysztatu. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-220

Dzieci nie umierają, dzieci tylko zasypiają, żeby się budzić każdego ranka we wspomnieniach swych bliskich.

Dnia 20 listopada 2009 mija 6. rocznica, gdy od nas na zawsze odeszła nasza Ukochana

DOROTKA MROWIEC

zamieszkała w Suchej Górnej. Niechaj w sercach nas wszystkich pozostanie na zawsze. Z miłością wspominają mama i siostra z rodziną oraz najbliżsi. AD-134

*Już upłynął długi czas, co uciło serce
Twoje wierne i opuściło nas...*

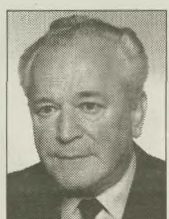
Dnia 18 listopada minęło 11 lat od śmierci naszej Kochanej

śp. IRENY PROCHASKOWEJ

Odeszłaś tam, skąd nie ma powrotu, a my na Twój grób różyczkę możemy tylko dać. Wspominamy i kochamy. Mąż Bolesław i synowie Jan i Roman z rodzinami. RK-212

*Minuta ciszy po umarłych
czasem do późnej nocy trwa...*

Wisława Szymborska

Jutro, 20 listopada 2009, mija 3. rocznica śmierci naszego Kochanego

MUDR. STANISŁAWA MENDREKA

z Czeskiego Cieszyńska. O chwilę życzliwych wspomnień, cichej zadumy czy też o modlitwę proszą najbliżsi. GL-745

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 18. 11. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,159	0,161	0,156	0,163
EUR	4,060	4,100	4,040	4,140
USD	2,690	2,800	2,700	2,800

	Czeski Cieszyn, „Billa”	
	kupno	sprzedaż
PZL	6,048	6,422
EUR	24,735	26,265
USD	16,636	17,665

(dc)

Polscy plastycy w Chagallu

W galerii Chagall na zamku w Karwinie wystawiają swoją twórczość artyści zrzeszeni w Polskim Stowarzyszeniu Artystów Plastyków w RC. Na wspólnej wystawie prezentują swoje prace, bardzo różnorodne, bo między członkami SAP-u są zarówno malarze, jak i graficy, rzeźbiarze czy fotograficy. – *Do wyboru mamy całą gamę tematów i stylów. Znajdziemy więc na wystawie sztukę realistyczną, ale też sztukę konceptualną, symboliczną czy abstrakcyjną, gdyż dziś czczona jest pełna*

wolność twórczości. Ta wystawa ma pokazać, że także nasz region ma swój potencjał, który go wzbogaca – mówił otwierający śródowny wernisaż Władysław Owczarzy.

Na wystawie znajdziemy przede wszystkim malarstwo olejne, ale też rysunki, grafikę, rzeźby, ceramikę i wiele innych technik. Wystawiają tu m.in. Edgar Baran, Józef Drong, Barbara Kowalczyk, Zbigniew Kubiczka czy Oskar Pawlas. Prace artystów można oglądać w zamkowej galerii do stycznia. (ep)

Wernisaż wystawy uświetnił karwiński kwartet gitarowy.

Co w kinach

HAWIERZÓW - Centrum: Seven of Daran (19, 20, godz. 15.30); Bobule 2 (19, 20, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA - Centrum:** Odłot (19, 20, godz. 15.30); Opowieść wigilijna (19, 20, godz. 17.45); Ulovit miliardáře (19, 20, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Radio na fali (19, 20, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Seven of Daran (19, godz. 17.30); Surogaci (19, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Człowiek na linie (19, godz. 19.00).

Co w terenie

CZ. CIESZYN - MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję M. Pěgrfinka „Mount Everest 2009 - ostatnia wyprawa Wiesława Chrzęszcza” 20. 11. o godz. 18.00 do salki Koła przy ul. Fabrycznej 23.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” 20. 11. o godz. 17.00. O wyprawie do Afryki „Z lekarzami w Ghanie” opowiadać będzie Dorota Havlík.

▲ Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn przy ul. Ostrawskiej zaprasza 23. 11. o godz. 18.00 na wykład „Buddyzm w życiu codziennym” do czytelni biblioteki.

KARWINA-N. MIASTO - MK PZKO zaprasza 21. 11. o godz. 15.30 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe przy lampce wina.

▲ 23. 11. o godz. 18.00 w Domu Kultury uroczysty koncert „Malá černá hudba” oraz chrzest CD i DVD „Svět se točí dál”. **OLBRACHCICE - MK PZKO** zaprasza 21. 11. o godz. 17.00 na Jesienny podwieczorek z muzyką” do Domu PZKO. W

programie m.in. scenka z dramatu „Baladyna”, solo na gitarze Michała Febra, koncert kapeli rodzinnej Palowskich. Cena biletu 150 kc.

PTTS „BŚ” - Zaprasza na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego 21. 11. o godz. 14.30 do sali MK PZKO Bystrzyca. Możliwość odebrania od rejonowych kalendarzyków i programu turystycznego na rok 2010. Inf.: 596 311 685, 733 729 069.

SUCHA GÓRKA - PSP zaprasza na Dzień otwartych drzwi 21. 11. w godz. 9-12. W programie „Obrządek św. Łu-

Głosowanie dobiega końca!

O tym, kto zostanie laureatem w konkursie „Tacy jesteście”, jak co roku zadecydują wszyscy Ci, którzy wezmą udział w wielkim głosowaniu, które potrwa do 22 listopada br.

Pierwsza możliwość to głosowanie SMS-ami, które należy wysłać pod nr 722 912 663. W SMS-ie należy podać swojego kandydata, tylko imię i nazwisko (w każdy będzie tylko jeden głos z danego numeru).

Drugi wariant to głos wysłany w liście lub na karcie pocztowej również ze swoim imieniem i nazwiskiem oraz adresem do korespondencji. Listy prosimy wysłać na adres: **Kancelaria Kongresu Polaków, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn.** Wreszcie ostatnia, najbardziej chyba atrakcyjna możliwość, to głosowanie za pomocą kuponu (lub naklejenie kuponu na listę lub kartkę pocztową), który będzie się pojawiał w każdym numerze „Głosu Ludu”. Głosy z kuponami z „GL” na-

cji” w wykonaniu młodszych uczniów, pokaz pracy z gliną ceramiczną, języka angielskiego, matematyki, fizyki, chemii i in. Na poddaszu herbatka z samowaru, w jadalni kawiarenka.

TRZYNIEC-OSÓWKI - MK PZKO zaprasza na prelekcję pt. „Polskie Tatry - Zakopane” połączone z wystawą i sprzedażą książek 20. 11. o godz. 16.00 w świetlicy szkoły na Osówce.

HAWIERZÓW-MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 19. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

leży nadsyłać również do Kancelarii Kongresu. Wszyscy nominowani zostaną przedstawieni publiczności na **Wieczorze Galowym 28 listopada** w Teatrze Cieszyńskim. Tam też zostanie wręczona nagroda Złoty Jestem 2009. Bilety na Wieczór Galowy można zamawiać w Kancelarii Kongresu Polaków, tel. 558 711 453.

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

TACY JESTEŚMY

2009

Aniela Kupiec
Marta Štefánek

Lipka
Dance 4Fun

ZG PZKO
Grossus Tessinensis

Alaudae+Glayzy
Canticum Novum

Radek Szmek
Zbigniew Kalina

oraz gość specjalny:

MICHAŁ ŁANUSZKA

Teatr w Cz. Cieszyń

28. 11. 2009
17:00

Bilety do nabycia w siedzibie Kongresu Polaków, Cz. Cieszyn
Zamówienia: 558 711 453, kancelaria@polonica.cz

Przy wsparciu:
Ministerstwa Kultury RC, Województwa Morawskośląskiego,
Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz Miasta Czeski Cieszyn

Sponsor generalny:

W tabeli Trzyniec prezimuje wysoko

Ze zmiennym szczęściem radziły sobie nasze zespoły w ostatniej tegorocznej kolejce II ligi piłkarskiej. Drużyna MFK Karwina we wtorkowym meczu przegrała na wyjeździe z Hradcem Králové 0:1, z kolei Fotbal Trzyniec na zakończenie jesiennej rundy wywalczył u siebie trzy punkty w derbach z Hluczynem – wygrywając 2:1. W tabeli Trzyniec prezimuje na siódmej pozycji, piłkarze Karwiny muszą zadowolić się dopiero dziesiątą lokatą.

II LIGA PIŁKARSKA

TRZYNIEC 2:1
HLUCZYN (0:1)

Bramki: 69. Hanus, 88. Ceplák – 21. Zelinka. Sędziował Zelinka. Widzów 832. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Chlebek, Kuděla, Bednarek – Mališ (46. Joukl), Ceplák, Stýska (67. Fr. Hanus), Eismann – Matuš, Doležal (46. Szmek).

Piłkarze Trzyńca lubią grać z Hluczynem, tym bardziej, że bilans wzajemnych spotkań przemawia na korzyść drużyny spod Jaworowego. Podopieczni trenera Jiřego Nečka po przegranej w Karwinie za-

wszelką cenę chcieli pożegnać się przed własną publicznością z podniesionym czołem. Do przerwy lepsze wrażenie sprawiali jednak przyjezdni, którzy po bramce Zelinki w 21. minucie objęli prowadzenie w meczu. Gospodarze zwiększyli obroty po zmianie stron, ostre słowa trenera wyraźnie poskutkowały. W 69. minucie z rzutu wolnego wyrównał František Hanus, a na 2:1 przechylił szalę meczu na dwie minuty przed końcem spotkania Ceplák.

HRADEC KR. 1:0
KARWINA (0:0)

Bramka: 74. Dvořák. Sędziował Ochotnický. Widzów 1426. Karwina: Kafka – Jursa, Buryán, Suchý, Novák – Ciku (81. Tchami), Fícek, Pavlík, Milosavljev – Opic (38. Pontus), Mišínský.

Raz na wozie, raz pod wozem. Tak w skrócie można scharakteryzować ostatnie dwa występy Karwiny. W sobotnim Pucharze CMZF ekipa Leoša Kalvody pokonała 1:0 mistrza RC – Slavia Praga, we wtorkowym meczu poległa na boisku wicelidera drugiej ligi. O wszystkim przesądziła 74. minuta, kiedy to Dvořák z dośrodkowania Pilářa strzelił głową jedynego gola w meczu. Karwiniakom nie można odmówić waleczności, w polu karnym gospodarzy byli jednak bez-

Trzyński pomocnik Pavel Eismann (z prawej) wyprowadzał na flance sporo akcji ofensywnych.

radni. Niedokładnie wykończyli swoje akcje Mišínský z Pontusem. Polak w 38. minucie zmienił Opica, który po starciu z obrońcą nabawił się kontuzji kolana. Udział doświadczonego napastnika w rewanżu 1/8 Pucharu CMZF (25. 11.) stoi więc pod dużym znakiem zapytania.

TABELA RUNDY JESIENNEJ

1. Uście n. Ł.	16	40	29:10
2. Hradec Kr.	16	34	21:11
3. Zlín	16	32	28:20
4. Sokolov	16	26	23:16
5. Žižkov	16	26	20:20
6. Vlašim	16	25	26:20
7. Trzyniec	16	25	19:16
8. Most	16	22	27:25

9. Jihlava	16	21	32:30
10. Karwina	16	21	23:21
11. Dukla	16	20	24:26
12. Opava	16	18	17:17
13. Čáslav	16	16	17:27
14. Hluczyn	16	14	13:23
15. Sparta B	16	13	19:33
16. Witkowitz	16	5	10:33

JANUSZ BITTMAR

Rzuty karne to zawsze loteria

O EKSTR. HOKEJA

Hokeiści Trzyńca wyraźnie polubili dogrywki. W ubiegły piątek w dogrywce pokonali Pilzno, w ostatniej kolejce wywalczyli punkt z Litwinowem za remis w regulaminowym czasie gry. Wyjazdowy pojedynek z Litwinowem dobiegł do rzutów karnych, w których więcej zimnej krwi zachowali gospodarze meczu. Co ciekawe, trzyńska drużyna przegrała w tym sezonie po raz pierwszy w rzutach karnych. – Karne to loteria, tym razem szczę-

ście uśmiechnęło się do rywala – skomentował krótko końcowe fragmenty meczu Břetislav Kopřiva, trener Stalowników Trzyniec. Jutro Stalownicy podejmują w Werk Arenie zespół Kladna. Rywal plasuje się w tabeli na przedostatnim miejscu, ale o jego zlekceważeniu nie może być mowy. W tegorocznej ekstraklasie nie ma słabych zespołów.

LITWINÓW 3:2
TRZYNIEC (k)

Tercje: 0:0, 1:2, 1:1 – 1:0. Bramki i

asysty: 27. Gureň (Trávníček, Vopat), 56. Jánský (Švarný, Kroupa), decydujący karny: Jenáček – 23. Růžicka (Kohn, Polanský), 32. Polanský (Hrabal, Růžicka). Trzyniec: Hamerlík – Zib, Hrabal, Malec, Seaman, Cartelli, Výtisk, Anderson, Lojek, Růžicka, Polanský, Kohn, Květoň, Peterek, Martyněk, Balej, Polák, Bonk, Tomas, Kanko, Pošpíšil.

Cztery minuty zabrakły Trzyńco- wi do zwycięstwa w Litwinowie. Po bramce Polanskiego na 1:2 gospodarze zwiększyli obroty, ale grali bez

pomysłu. Krążki wylapywał czujny Hamerlík, bądź też odbijały się od nóg obrońców. Trzyńczanie zaliczyli kolejny bardzo dobry występ w defensywie, pomimo dwóch straconych bramek. Zespół znany z ofensywnego hokeja wreszcie nauczył się też grać odpowiedzialnie w obronie. Dogrywkę zapewnił drużynie Litwinowa Jánský, trafiając pomiędzy parkanami Hamerlíka. Drugi punkt dołączył w karnych Jenáček.

Lokaty: 1. Zlín 48, 2. Witkowitz 46, 3. Trzyniec 44 pkt. **Jutro:** Trzyniec – Kladno (17.00). (jb)

Jutro sparing z Górnikiem

Piłkarze Karwiny w ramach przygotowań do rewanżu ze Slavią Praga zmierzają się jutro o godz. 12.00 w towarzyskim spotkaniu z Górnikiem Zabrze. Piąty zespół pierwszoligowej tabeli pojawi się w Karwinie w najsilniejszym składzie. Mecz zaplanowano na boisku Kovony, ale w razie niesprzyjającej pogody sparing odbędzie się na sztucznej murawie. W barwach Górnika występują dwaj czescy piłkarze: bramkarz Michal Václavík (znany też z gry w Karwinie) i napastnik Aleš Besta (wychowanek Banika Ostrawa). (jb)

ECHA PUCHAROWEGO ZWYCIĘSTWA KARWINY NAD SLAVIĄ

Woda mineralna o smaku sensacji

To już pięć dni minęło, a wydaje się, jak gdyby było to wczoraj. O czym mowa? Oczywiście o sensacyjnym zwycięstwie Karwiny nad Slavią Praga w pierwszym meczu 1/8 finału Pucharu CMZF, noszącego w tym sezonie nazwę „Ondrášovka Cup”. Drugoligowa MFK Karwina po wyeliminowaniu FC Brno znalazła receptę także na mistrza Republiki Czeskiej. Jedynego gola w zawałowym spotkaniu zdobył Marcel Pavlík. Podopieczni trenera Leoša Kalvody mają przed rewanżem bardzo dobrą pozycję wyjściową. Na stadionie Slavii mecz odbędzie się 25 listopada i będzie to zarazem też ostatni występ Karwiny w roku 2009.

LEOŠ KALVODA (trener MFK Karwina) Spodziewałem się po Slavii ofensywnego futbolu, ten zespół nie potrafi grać wyłącznie z defensywy. Czyli liczyłem na to, że stworzymy sobie sporo sytuacji podbramkowych. Mecz spokojnie mógł zakończyć się wynikiem 4:4, bo nie tylko my dosyć łatwo dochodziliśmy do pozycji strzeleckich.

Fantastycznie bronił Kučera, to był chyba jego najlepszy występ w naszych barwach. Mamy dwóch równych gólkiperów, z czego jestem niezmiernie zadowolony. Po zwycięstwie 1:0 mamy dobrą pozycję wyjściową przed rewanżem w Pradze.

KAREL JAROLÍM (trener Slavii Praga) Ze strzelaniem bramek jesteśmy na baki i nie zmienił tego także pucharowy pojedynek w Karwinie. Jeżeli nie jesteśmy w stanie zdobyć bramki nawet z rzutu karnego (Belaida wylał Kučera – przyp. JB), to nie mamy prawa marzyć o zwycięstwie. Karwina zagrała bardzo dobrze w pierwszej połowie, w drugiej byliśmy lepszym zespołem. Apelowaliśmy do piłkarzy, by zegrali z pierwszej piłki, szybciej, bo tak właśnie wygląda nowoczesny futbol. W pierwszej odsłonie niepotrzebnie długo trzymaliśmy piłkę.

MARCEL PAVLÍK (strzelec zwycięskiej bramki) Bezpośrednio po końcowym gwizdku sędziego byłem w dużej euforii, nawet nie da się tego opisać. W rewanżu nie będziemy mieli jednak łatwej

przepawy, czyli chyba warto trochę miarkować optymizm. Slavia zagra przed własną publicznością i w jeszcze mocniejszym składzie. Zrobimy wszystko, co w naszej mocy, by awansować do wiosennego ćwierćfinału, to moge naszym kibicom obiecać.

TOMÁŠ KUČERA (bramkarz MFK Karwina)

Słyszczę ze wszystkich stron, że to mój najlepszy występ w barwach Karwiny. To miłe i dziękuję kibicom za te słowa. Slavia należy do rywali z najwyższej półki, ale każdy zespół jest do pokonania. Ja wylałem jedenastkę, ale najważniejsze, że chłopcy strzelili bramkę i nawiązali z mistrzem RC wyrównaną walkę. W rewanżu wszystko może się zdarzyć. (jb)

Zdjęcia: IVO DUDEK (3), ARC

W SKRÓCIE

■ **BANIK W 1/8 FINAŁU.** Piłkarze ręczni Banika Karwina awansowali we wtorek do 1/8 finału Pucharu RC. Sztuka ta udało się zarówno ekstraklasowej reprezentacji klubu, jak również kadry młodzieżowej. Drużyna „A” zwyciężyła różnicą dwóch klas na wyjeździe z Mostem 41:16 (do przerwy 18:6), zaś młodzi szczypiornicy po zaciętej walce wygrali 34:33 (18:20) na parkiecie Bystrzycy pod Hostynem. Mecz 1/8 finału odbędzie się 25 listopada.

■ **SIATKARZE PRZEGRALI Z JAPONIĄ.** Polscy siatkarze przegrali wczoraj w inauguracyjnym meczu Pucharu Wielkich Mistrzów w Osace z gospodarzami imprezy, reprezentacją Japonii 2:3 (25:22, 15:25, 25:21, 21:25, 10:15). Wszystkie mecze pierwszego dnia turnieju kończyły się po tie breakach. Brazylia pokonała Kubę, a Iran wygrał z Egiptem. Dziś podopieczni Daniela Castellaniego zmierzają się z Kubą. Początek spotkania o godz. 7.30. (jb)

SOBOTA
21 listopada 2009
rocznik LXIV • nr 138
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

**Tu warto
uczyć się
biznesu**

Estrada pamięci profesora

Jeszcze w tym roku zakończy się generalna modernizacja amfiteatru w Wiśle. Druga dobra wiadomość jest taka, że odnowiona estrada zostanie nazwana imieniem profesora Stanisława Hadyny, pochodzącego z Karpętnej na Zaozlu legendarnego założyciela zespołu „Śląsk”.

Położony w Parku Kopczyńskiego w Wiśle amfiteatr to jedna z najbardziej popularnych estrad w Beskidach. Na jej deskach rokrocznie występują zespoły w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej, odbywa się wiele innych imprez. W wakacje praktycznie w każdy weekend odbywa się jakieś wydarzenie. Ukochane dziecko profesora Stanisława Hadyny – Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” – także wielokrotnie występował w tym miejscu, czy to za jego życia, czy już po śmierci. Od kilku miesięcy trwa remont amfiteatru. Najważniejsze prace to budowa zadaszenia. Władze Wisły pieniądze na inwestycję zdobyły z Unii Europejskiej. Roboty powoli dobiegają końca. Jak mówią urzę-

Amfiteatr w Wiśle otrzyma imię prof. Stanisława Hadyny, założyciela Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, który przez lata mieszkał w Wiśle, jest honorowym obywatelem miasta i został tu pochowany.

nicy, dach jest już gotowy, a krzeselka zostały zamontowane. W czasie prac Andrzej Molin, burmistrz Wisły, wpadł na pomysł, żeby amfiteatr nazwać imieniem profesora Stanisława Hadyny.

– Bardzo wiele zrobił dla naszego miasta. Moim marzeniem było odpowiednie uhonorowanie pana profesora. Oddanie do użytku zmodernizowanego amfiteatru to bardzo dobry moment – powiedział Andrzej Molin.

Pomysł wszystkim się spodobał. Zaakceptowali go radni miejscy, zgodę wyraziła najbliższa rodzina profesora. Agata Hadyna, żona legendarnego kompozytora, w liście do Urzędu Miejskiego w Wiśle napisała, że jest to wielka radość dla jej rodziny. Nadanie imienia amfiteatrowi popiera także środowisko zaoziańskie. Józef Wierzoń, który poznał Stanisława Hadynę w 1967 roku i przez kolejne kilkadziesiąt lat ich kontakty były bardzo owocne, stwierdził, że jest to strzał w dziesiątkę.

– Amfiteatr w Wiśle kojarzy mi się głównie z Tygodniem Kultury Beskidzkiej i królującym wtedy na jego deskach folklorem. A skoro mówi-

my o folklorze, to trudno nie wspomnieć osoby profesora – zaznaczył Józef Wierzoń.

– Dlaczego nie. Imię Stanisława Hadyny zyska dodatkowy rozgłos – powiedział z kolei Leszek Kalina, prezes Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego.

Oficjalne otwarcie amfiteatru po

Dobry duch

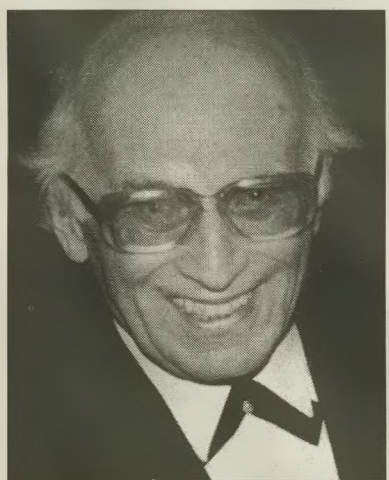
Związki założyciela Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” z Wisłą są bardzo bogate. Wprawdzie urodził się w 1919 roku w Karpętnej na Zaozlu, ale przez lata mieszkał w Wiśle na Bukowej. Jak mówią niektórzy, był dobrym duchem TKB. Otrzymał honorowe obywatelstwo Wisły. W 1999 roku został pochowany na cmentarzu na Groniczku. Do dziś w beskidzkiej miejscowości mieszka jego rodzina, a raz w roku odbywają się konkursy hadynowskie. Dziś imię profesora noszą Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”, Polska Szkoła Podstawowa w Bystrzycy, a w Polsce m.in. Szkoła Podstawowa nr 25 w Chorzowie. (wot)

remontie odbędzie się w maju albo czerwcu przyszłego roku. Dokładny scenariusz imprezy nie jest jeszcze znany. Na pewno miłym akcentem byłoby zaproszenie któregoś z zespołów z Zaozla. Józef Wierzoń nie ma wątpliwości, że wartościowych zespołów jest tak dużo, że każdy mógłby z powodzeniem wystąpić podczas wielkiej gali.

– Jesteśmy gotowi do pomocy. Tym bardziej, że współpraca z Wiślańskim Centrum Kultury przy organizacji konkursów hadynowskich układa nam się bardzo dobrze. Na razie jednak za wcześnie mówić o konkretach dotyczących występów, bo dopiero dowiedziałem się o planach nadania imienia profesora amfiteatrowi, a organizatorzy jeszcze się z nami nie kontaktowali – dodaje Leszek Kalina.

Podczas koncertu na pewno wystąpi „Śląsk”. Tak naprawdę od kalendarza zespołu zależeć będzie termin oficjalnego otwarcia estrady.

– Na samym występie „Śląska” część artystyczna na pewno się nie skończy – zastrzegła Izabela Pustówka, dyrektor Wiślańskiego Centrum Kultury. TOMASZ WOLFF

Prof. Stanisław Hadyna.

Stonawa będzie przez »w«

Stonawa będzie kolejną gminą na Zaozlu, która doczeka się dwujęzycznych tablic wjazdowych. Decyzję taką podjęli radni na czwartkowej sesji. Taka decyzja zapadłaby pewnie dużo szybciej, gdyby nie pisonia nazwy gminy.

– Jesteśmy w dużo lepszej sytuacji na przykład od Hawierzowa czy Kocobędza, gdzie różnica w polskiej i czeskiej pisowni jest bardzo duża. U nas w jednej wersji jest »w«, w

drugiej »v«. Nie było to więc aż tak rażące. Teraz uznaliśmy jednak, że skoro jest taka możliwość, to dlaczego nie wprowadzić polskich nazw. Będzie to sygnał dla Polaków, że w tej miejscowości żyje polska mniejszość – powiedział Andrzej Feber, wójt Stonawy.

Tym bardziej, że dwujęzyczne tablice to w górniczej gminie norma. Można je zobaczyć na budynkach użyteczności publicznej, szkołach.

Jak dodał wójt Feber, w zarządzanej przez niego gminie nigdy nie było problemów z umieszczaniem polskich tablic. Czwartkowa decyzja oznacza, że zostanie zamontowanych 18 nowych tablic. Kiedy to się stanie faktem? Bardzo szybko. Jak zapewnił nas wójt, pojawią się najprawdopodobniej już w przyszłym tygodniu. Gmina za tablice nie zapłaci ani złotówki. Na ten rok państwo czeskie przeznaczyło 2 milio-

ny koron na podwójne nazewnictwo. W ubiegłym roku kwota była dwupółkrotnie wyższa. Wykorzystano jedynie 700 tysięcy, stąd decyzja o obniżeniu sumy.

W gminie Stonawa mieszka 1800 osób. Według ostatniego spisu powszechnego, Polacy stanowią 23 procent mieszkańców. (wot)

Rozmowa z Andrzejem Feberem, który ma szansę zostać wójtem roku w Republice Czeskiej, na str. 4.

ZDARZYŁO SIĘ

Grypa atakuje

Szalejąca grypa i inne schorzenia dróg oddechowych powodują, że kolejne szpitale wprowadzają zakaz odwiedzin. Już od kilku dni obowiązuje on w szpitalach w Trzyńcu-Sośnie, w Karwinie-Raju i Orłowej. Wczora zakaz odwiedzin został wprowadzony w szpitalach w Czeskim Cieszynie i Hawierzowie. Nie ograniczono jak dotąd odwiedzin w Szpitalu Podlesie w Trzyńcu ani w Karwińskim Szpitalu Górniczym. Również niektóre szkoły i przedszkola zamykają swe drzwi ze względu na wysoką liczbę chorych dzieci – z reguły jednak tylko na krótki czas. W czwartek i piątek zamknięte było polskie przedszkole w Trzyńcu-Lesznej Dolnej. Od piątku do wtorku nie będą się uczyły dzieci w Polskiej Szkole Podstawowej w Jabłonkowie oraz w czeskiej szkole w Czeskim Cieszynie-Sibicy. (dc)

Pociągi pod specjalnym nadzorem

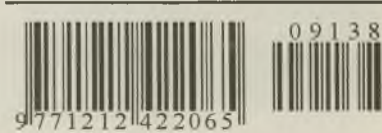
Policja chce zapobiec chuligańskim wybrykom, bójkom i wandalizmowi w związku ze spodziewanym wyjazdem kibiców ostrawskiego Banika na niedzielny mecz do Mladé Boleslavi (17.00). W związku z tym policja będzie doglądała sytuacji na dworcach w Ostrawie i Boguminie, a także w niektórych pociągach. Największa grupa kibiców pojedzie najprawdopodobniej pociągiem pociągów Comenius, wyjeżdżającym z Bogumina o godz. 9.50. Pod specjalnym nadzorem będzie również wcześniejszy pociąg Jan Perner (odjazd z Bogumina o godz. 7.45). Patrole policji będą śledziły również sytuację w pociągach, którymi kibice będą wracali do Ostrawy. (dc)

POGODA

sobota niedziela poniedziałek

dzień: 9 do 13°C dzień: 7 do 11°C
noc: 5 do 1°C noc: 6 do 2°C
wiatr: 0-4 m/s wiatr: 2-7 m/s

Akademia Handlowa
w Czeskim Cieszynie
zaprasza na

Obchody jubileuszowe 80-lecia szkoły i 60-lecia nauki w klasach z pol. jęz. naucz. 5 grudnia 2009

godz. 8.00-18.00 Dzień otwarty w szkole – spotkania absolwentów, wystawa „Historia szkoły”, do godz. 13.00 Centrum informacyjne dla przyszłych uczniów • godz. 13.30-15.30 GALA jubileuszowa, Teatr Cieszyński (autobus do szkoły zapewniony) • godz. 16.00 Powitanie gości, budynek AH, klasa 2C • godz. 17.00 Spotkanie nauczycieli i pracowników szkoły, klasa 2C • Miejscówki na Galę jubileuszową w cenie 20,- Kč w sekretariacie szkoły, rezerwacja tel. lub e-mailem.

Rodzinna Herbatka, czyli Familijne spotkanie z Wandą Chotomską

7. 11. 2009, godz. 16.30,
Teatr Cieszyński, Czeski Cieszyn

W programie chóry dziecięce Trallala,
Trallallinki oraz Cieszyńianka

Bilety w cenie 50,- Kč do nabycia w księgarni przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie
oraz w Bibliotece Miejskiej w Trzyńcu, Jabłonkowie i Czeskim Cieszynie

Bilety biorą udział w losowaniu
nagród książkowych

KRÓTKO

Dar rzeźbiarza

KARWINA (ep) – Jedną ze swoich prac podaruje Karwinie czeski rzeźbiarz Olbram Zoubek. Z okazji rocznicy 17 listopada miasto zorganizowało wystawę artysty w Galerii Zdrowego Miasta. Zoubek umieścił na wystawie głównie swoje duże rzeźby, a jedną z nich postanowił ofiarować miastu, stawiając warunek, że ma stać w miejscu publicznym. Dar przekazał artysta w czasie czwartkowego koncertu Vladimíra Mertya, zorganizowanego na frysztackim zamku. – *Zdecydowaliśmy się wybrać nową siedzibę biblioteki miejskiej w Mizerowie jako miejsce postawienia rzeźby. Do czasu, kiedy biblioteka zostanie dokończona, dar artysty stać będzie na zamku albo w dotychczasowych pomieszczeniach biblioteki* – poinformowała rzeczniczka Urzędu Miasta, Šárka Swiderová. Wystawę Zoubka prezentowaną w Galerii Zdrowego Miasta można oglądać do 29 stycznia.

Przystanki do wymiany

BOGUMIN (ep) – Miasto wymieniło cztery budki autobusowe na nowoczesne, szklane wiaty. Wymiany doczekały się przystanki w centrum miasta, w Zabłociu i w Puďowie, a przy supermarkecie Lidl pojawiła się zupełnie nowa wiat przystankowa. W Boguminie znajduje się w sumie 44 budek na przystankach. – *Część z nich jest już przeszkolona, część jest jeszcze murowana albo blaszana. Chcemy zlikwidować budkę w Zabłociu i wymienić ją na przeszkoloną, pozostałe są w dobrym stanie* – wyjaśnia kierownik wydziału środowiska bogumińskiego ratusza, Pavel Klimovič. Wymiana wiat przystankowych kosztowała 300 tys. koron.

Pomogą PZKO

BOCONOWICE (kor) – Rada Gminy uchwaliła na swojej listopadowej sesji, że pomoże Miejscowemu Kołu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. W najbliższych dniach do kasy Koła wpłynie 50 tys. koron. Z gminnej dotacji petekaoowcy pokryją częściowo remont dachu na swojej siedzibie.

Szopka z lip

HAWIERZÓW (dc) – Na placu Republiki w centrum Hawierzowa stanie w tym roku po raz pierwszy drewniana szopka. Młody rzeźbiarz Čestmír Sliva już od czerwca rzeźbi postacie Marii, Józefa i Jezusa w żłobku. Święty Józef będzie miał 170 cm wzrostu, kłęcząca postać Matki Boskiej 110 cm. W przyszłym roku dołączą do nich kolejne postaci – Trzej Królowie i osiołek. Rzeźbiarz pracuje w drewnie lipowym z lip wyciętych wzdłuż Alei Główniej.

UROCZYSTOŚĆ W KONSULACIE GENERALNYM RP W OSTRAWIE

Otrzymali odznaczenia prezydenta

Siedem osób zasłużonych dla krzewienia kultury polskiej na Zaolziu otrzymało polskie odznaczenia państwowe.

W czwartek podczas spotkania w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie z okazji Święta Niepodległości wręczyli je wicekonsul ds. Polonii i kultury, Agnieszka Fedorów-Skupień, oraz konsul ds. paszportowo-wizowych i administracyjnych, Piotr Wardak. Złoty Krzyż Zasługi otrzymały: Aniela Kupiec – poetka ludowa, Odonia Charvát – była kierowniczka zespołów „Skotnica” i „Skotniczka”, Janina Ferfecka – była kierowniczka zespołu „Olza” oraz Halina Molin, dyrektorka Biblioteki Regionalnej w Karwinie. Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali: Krystyna Mruzek – kierowniczka kapel „Lipka” i „Torka” oraz František Staněk, dyrektor spółki Těšínské papírny, która od kilkudziesięciu lat wspiera Miejskowe Koło PZKO w Jablonkowie. Krzyż Zasługi to odznaczenie nadawane przez prezydenta RP. Medal Komisji Edukacji Narodowej przyznano Irenie Rajskej, nauczycielce Polskiej Szkoły Podstawowej w Wędryni.

Konsul Piotr Wardak dekoruje Srebrnym Krzyżem Zasługi Františka Staňka. Od lewej stoją: Janina Ferfecka, Halina Molin i Krystyna Mruzek.

Odnaczeni mają jedną cechę wspólną – wykonują pracę, która przynosi im satysfakcję. – *Jestem niespokojnym duchem, nie lubię monotonii. Dlatego ciągle wymyślam nowe możliwości, jak włączyć dzieci do różnych projektów, jak urozmaicać lekcje i działalność pozalekcyj-*

na – powiedziała naszej gazecie Irena Rajska. Halina Molin, która całe swe życie zawodowe poświęciła bibliotekoznawstwu, z zapałem mówiła o nowościach w Bibliotece Regionalnej. – *Cieszy mnie wyposażanie nowych oddziałów. Teraz będziemy otwierali po przebudowie nowo*

wyposażone centrum informacji we Frystacie. A już w przyszłym roku rozpoczną się prace przy budowie nowego gmachu biblioteki w Raju. Powstanie przez połączenie obecnej siedziby z dawną szkołą podstawową. W nowej bibliotece będzie wspinała czytelnia z kawiarnią. (dc)

Zaoszczędzą na ozdobach

W miastach w regionie trwają przygotowania do wywieszenia ozdób świątecznych. W najbliższych dniach światła zawisną na przykład na ulicach Bogumina, w mieście rozblśnie w tym roku dziewięć żywych choinek, a nowe oświetlenie pojawi się przed dworcem kolejowym. Władze miasta wydadzą na bożonarodzeniowe ozdoby 220 tys. koron. W Czeskim Cieszynie w obliczu kryzysu finansowego postanowiono na bożonarodzeniowych ozdobach zaoszczędzić. 4 grudnia rozblsną lampki na postawionym na rynku srebrnym świerku. Przyozdobiona ma być również ul. Główna. W magazynie zostaną natomiast ozdoby świąteczne, które miasto corocznie umieszcza na lampach ulicznych w centrum i w części Sibicy. – *Kontrola i instalacja bożonarodzeniowych ozdób co roku kosztują miasto około 300 tys. koron. W tym roku ratusz zaoszczędzi prawie ćwierć miliona koron* – informuje rzeczniczka prasowa Urzędu Miasta, Dorota Havlík. ep)

Pół domku za pół miliona?

Kolonia domków fińskich w pobliżu byłej kopalni Franciszek w Suchej Górnej ma być sprywatyzowana. Właściciel, którym jest spółka RPG Byty, dotąd deklarował, że domków nie chce sprzedawać. Krążyły pogłoski, że te, z których lokatorzy się wyprowadzą, zostaną zburzone, ponieważ RPG chce stopniowo wykorzystać działki do innych celów inwestycyjnych. Właściciel nie przeprowadzał w domach żadnych remontów. Teraz sytuacja się zmieniła. Spółka zobowiązała się wobec władz Suchej Górnej, że nieruchomości odsprze-

da ich lokatorom. Z kolei gmina zainwestuje w remonty dróg i odwodnienie terenu.

Wójt Suchej Górnej, Jan Lipner, od dawna walczył o to, by sprawa domków fińskich ruszyła z miejsca. Teraz jest jednak sceptyczny. – *Moim zdaniem, jest już za późno. Bardziej majątni lokatorzy nie chcieli już dłużej znosić niepewnej sytuacji i zaczęli budować własne domy. Zostali ci gorzej sytuowani. Ilu z nich będzie w stanie odkupić te domki?* – zastanawiał się. – *Może się zdarzyć, że za kilka lat niektóre nieremontowane domy*

spadną lokatorom na głowę. Petr Handl, rzecznik spółki RPG, mówi, że obecnie przeznaczonych do sprzedaży jest tylko kilka wolnych domków. Projekt sprzedaży tych domów, w których są lokatorzy, dopiero przygotowywany. – *Nie umiem powiedzieć, kiedy będzie realizowany* – powiedział naszej gazecie. Nie zdradził też warunków, na jakich domy mają być sprzedawane. – *Warunki będą uzgadniane indywidualnie* – dodał, nie ujawniając konkretów.

Wśród mieszkańców krąży plotki, że połowa domku fińskiego ma

kosztować nawet ok. pół miliona koron. Biorąc pod uwagę stan i wielkość nieruchomości, to dużo. – *Nie wiem, czy będę zainteresowana kupnem, to zależy od ceny. Trzeba będzie dużo inwestować w remonty, bo RPG żadnych nie robiła* – mówiła przed miejscowym sklepikiem kobieta po pięćdziesiątce.

Kilka lat temu sprywatyzowano inno osiedle domków fińskich w centrum wioski. Projekt był udany, większość domów przeżywa swój renesans. Połowę domku można było wtedy kupić za 100-200 tys. koron. (dc)

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

List otwarty w dyskusji przedzjazdowej PZKO

Od dłuższego czasu rozmyślam, czy trzeba, czy też warto wziąć udział w dyskusji przed zjazdem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Formalnie nie jestem członkiem tej organizacji, ale w młodości do niej należałem i nie jest mi obojętny jej los. Nie tylko los jednej organizacji, ale całego społeczeństwa polskiego w Republice Czeskiej. Martwi mnie, że po dwudziestu latach od zmian podstawowych systemu państwowego trzeba rozpoczynać od początku – bo stosunek niektórych działaczy PZKO do Kongresu Polaków jest na linii startowej, chociaż dokładniejszym określeniem by było, że dwadzieścia lat się decydują, czy w ogóle na tej linii staną.

Do tego, żeby w końcu podjąć ten temat sprowokowały mnie wypowiedzi na łamach naszych pism, jak również korespondencja pod wyżej wymienionym tematem do mnie skierowana.

A więc od początku: akces wg słownika wyrazów obcych – przystąpienie do czegoś, włączenie się do jakiejś organizacji, akcji. Akt dobrowolny i odpowiedzialny. Decyzja, która innym, którzy zrobili to samo, głosi, że przygotowani jesteśmy do wzajemnej współpracy bez stawiania sobie warunków. Odpowiedzialny, bo wiemy dlaczego to robimy.

Przystąpienie do Kongresu Polaków następuje w myśl zasad jego statutu rejestrowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej, które sprawdza, czy odpowiada on normom prawnym. Statut został zarejestrowany, to znaczy, że nie stoi w kolizji z przepisami państwowymi.

Kongres Polaków zrzesza 28 organizacji polskich – działaczom 27 organizacji nie jest potrzebna specjalna umowa, ponieważ rozumieją, że cele – w myśl statutów jak własnego, tak Kongresu Polaków – są

wspólne. Tak samo rozumieją, że tylko wspólne działania mają szansę na sukces. Wiedzą, że nie mają silniejszego prawa do istnienia, niż reszta zrzeszonych, i że trzeba szanować ich głos i poczynania – bo właśnie

„Martwi mnie, że po dwudziestu latach od zmian podstawowych systemu państwowego trzeba rozpoczynać od początku – bo stosunek niektórych działaczy PZKO do Kongresu Polaków jest na linii startowej”.

to oni są tym Kongresem Polaków. Można mieć pretensje do działań organów tworzących strukturę wykonawczą Kongresu, ale pretensje te można wygłaszać drogą mechanizmów znanych z codziennej pracy w jakimkolwiek stowarzysze-

niu. Ale wycofując akces mówimy „jesteśmy w złym społeczeństwie, które nie zasługuje na szacunek”. Jako działacz jednej z tych organizacji zrzeszonych, tak odbieram ten sygnał. Gdybym był członkiem PZKO, a to oni przecież w 90 proc. tworzą delegaturę Zgromadzeń Ogólnych Kongresu Polaków, z których wyłania się Rada Kongresu Polaków i na których omawiane są rzeczy ważne dla żywotności polskiego społeczeństwa, też bym się czuł nieszanowany. Prawie że wszyscy członkowie samej Rady Kongresu Polaków i kierownictwa Rady Przedstawicieli są członkami, często działaczami nie tylko kół, ale nawet organów centralnych PZKO. Członkowie drugiej kategorii?!!

Chciało by się krzyknąć: „Ludzie, nie wymyślamy na siebie pułapek prawnych, skoro nawet społeczeństwo większościowe tego nie robi; pozostawmy ambicje i animo-

zje osobiste za drzwiami i poszukujmy wspólnych rozwiązań”.

Wierząc, że większość delegatów Zjazdu PZKO uzna, że warto być w Kongresie Polaków chciałbym zwrócić uwagę na to, że społeczność najmniejszej wioski na Zaolziu ma możliwość wpływać na wybór władz Kongresu i kierunek jego działania przez dobrze przygotowane, z konkretną i dobrą wizją, sejmiki – trzeba tylko wziąć się ostro w garść za organizację tych sejmików.

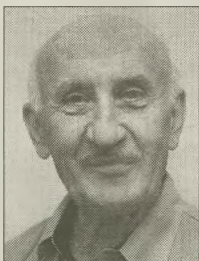
Na koniec parafraza słów J.F. Kennedy'ego: „Nie pytajcie co dla was może zrobić Kongres Polaków, ale co wy możecie zrobić dla Kongresu Polaków”. Zapożyczając z Ewangelii: „Zaprawdę powiadam wam, najwyższy czas!”.

WŁADYSŁAW ADAMIEC,
prezes Klubu Polskiego w Pradze,
członek Rady Kongresu Polaków
w RC

ROZWAŻANIA NIEPOWAŻNE

WITOLDA RYBICKIEGO

„Panie Witoldzie!
– Czy Ślązak nie jest Polakiem?!
Przecież Ślązacy o Polskę walczyli!
W trzech Śląskich Powstaniach
Swojej polskości dowody dawali!
Czy Ślązak – to coś gorszego?
Nie rozumiem wcale tego...”
Proszę Pani – Kaszuba, Górala
Czy Ślązaka czy Mazura
W POLSCE – KAŻDY ZWIE POLAKIEM!!!
To Polacy – jak cholera...!!!
A Bawarczyk czy SAKSOŃCZYK –
To są cudzoziemcy?!
Nein! – Sie sind lauter – dobre NIEMCY!!!
Ale jeżeli Kaszub – w innym państwie żyje
To NARODOWOŚĆ POLSKĄ – wówczas deklaruje
A OBYWATELSTWO OBCE – z czasem uzyskuje.
My Ślązacy w Republice Czeskiej
Musimy deklarować – NARODOWOŚĆ
POLSKĄ.
Żyjemy tu od wieków na Śląsku
Ale mówić i pisać
– musimy także PO POLSKU
Bo WYŁĄCZNIE gwara „PO NASZEMU”
Wprost prowadzi do SKANSENU.
Przecież w ramach EUROREGIONU ŚLĄSK

Już teraz i w przyszłości
Współpracować będą ŚLĄ-
ZACY
Polskiej – Czeskiej – Nie-
mieckiej
I wkrótce już także
KOREAŃSKIEJ NARODO-
WOŚCI!!!
W Czeskim Cieszynie zagad-
nęła nie nieśmiało

Miła – skośnooka dziewczynka:

„Ja w tom Pias-tu ho-te-lu
Pro-dam to-bie ko-szi-lu...
Ja sem Czesz-ka Li-u-sin
Byd-lim ta-dy w tom Te-sin
Ale mo-je ro-di-na
Ta je cela w Ko-re-a”.
„A ja Ślą-zak TU-STE-LA!!!
(Powiedziałem Jej dobitnie)
„Ja sem O-BY-WA-TEL CZES-KI
NA-RO-DO-WOŚĆ POL-SKĄ mam
Co pub-li-cznie o-świad-czam”!
– A na koniec – proszę Pani – moja rada:
My tu z dziada i pradziada!!!
To podkreślać nam wypada! –

P. S. – Ja od Naczelnego
Wezmę tegie baty
NIEPOWAŻNIE że poruszam
POWAŻNE takie tematy!

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Mity i fakty

Wspominam okres po listopadzie 1989 roku z jednej strony jako czas radosny i szczęśliwy, bo przynoszący pełnię swobód obywatelskich, ale z drugiej dla naszej polskiej mniejszości na Zaolziu okres trudny, związany z tworzeniem i budowaniem demokratycznych struktur naszych organizacji społecznych. Wynikało z tej racji wiele nieporozumień i napięć. Moim zdaniem, jednym z powodów tych nieporozumień była próba dyskredytowania działalności i działaczy PZKO osobami związanymi z tak zwaną „grupą inicjatywną”. Po wypowiedzi T. Wantuły w sobotnim „GL” opartej na kłamstwie i manipulacji z opinią publiczną wydaje mi się, że za tych 20 lat nic się nie zmieniło.

Na Melpomenkach w Śmiłowicach byliśmy z członkiem Prezydium ZG Wł. Niedobą. Przed programem T. Wantuła zaznajomił wszystkich, iż zgromadzona młodzież już wczoraj (piątek) podpisała, niemal jednogłośnie, petycję popierającą proces odnowy w RC. Poprosiłem o głos i w swoim krótkim wystąpieniu powiedziałem, iż respektuję stanowisko młodzieży, ale mam prośbę, żeby zastanowili się nad punktem mówiącym o strajku generalnym, bo taki strajk może tylko pogorszyć naszą sytuację gospodarczą. Niestety nie spotkałem się ze zrozumieniem. Dalszej dyskusji już nie było. Widocznie to moje wystąpienie było tym „mocnym naciskiem”. Jedno uzupełnienie, taki sam apel podpisali „Olzianie” i odczytali go przed swoim występowaniem jubileuszowym w niedzielę w teatrze w Cz. Cieszynie. Nie wiem, które plenum T. Wantuła ma na myśli, ale prawdopodobnie to z 9. 12. 1989, na którym została przyjęta dymisja urzędującego Prezydium, został ustalony termin Nadzwyczajnego Zjazdu PZKO, powołane były komisje robocze oraz w tajnych wyborach wybrano 9-osobowe Tymczasowe Prezydium. W tym momencie chyba doszło do „manipulacji”, bo T. Wantuła znalazł się dopiero na 10. miejscu, a na propozycję z sali o zrobienie wyjątku i poszerzenie uchwalonego składu prezydium nie było zgody większości. Jeśli ktoś nie wierzy, posiadam kopię protokołu podpisaną przez członków komisji wyborczej. Zastanawiam się Tadeuszu, dlaczego Ty wiceprezes RKP, jeden z czołowych naszych przedstawicieli, w czasie, kiedy w terenie toczy się emocjonalna dyskusja na temat akcesu, wyciągasz swój słownik z dawno nieaktualnymi ideologicznymi frazesami i grasz fałszywymi kartami. Może nie uwierzysz, ale myślałem, że stać Cię na rzetelną dyskusję. Na koniec jeszcze pytanie: Kto tu dzieli?

ROMAN SUCHANEK, w 1989 roku przewodniczący ZG PZKO

FREAK SHOW

FELIETON DARKA JEDZOKA

Kac

W tym tygodniu Czesi obchodzili dwudziestolecie tzw. Rewolucji Aksamitnej. O dziwo nie skończyło się na entuzjastycznym „u-cha-cha” na placu świętego Wacława – rocznica otworzyła piękną ranę refleksji nad aktualną kondycją naszej młodej demokracji. Jak się czujemy po wycięciu czerwonego guza? Czy operacja się udała? Czy nie ma przerzutów?

Na pierwszy rzut oka wszystko wskazuje na to, że jesteśmy na najlepszej drodze do tego, aby stać się kolejną nauczka dla historii, praktyczną realizacją założeń, jakie Erich Fromm przedstawił w swojej książce „Ucieczka od wolności”. Ludzie wyrwani z socjalistycznego ciepełka prostych, dwubiegowych decyzji „wolno/nie wolno” nagle z przerażeniem stanęli w obliczu straszliwych „ale”, przerażających „jeżeli” i potwornych „gdyby”. Uginają się pod ciężarem konsekwencji, jakie ponoszą za własne działania i pomysły.

Gdy pod koniec lat 80. tłumy wylegały na ulice, by zaśpiewać chórem pieśni brodatych

bardów, wielu chciało uwierzyć w to, że tak już będzie na zawsze. Mądry lud po powrocie z fabryki usiadł przy kominku, by poczytać dzieciom „Rozmyślania” Marka Aureliusza... A tu „Idol” i silikonowe wokalistki, teletubisie i pokemony, tańce z gwiazdami i dzieci emo.

Wolność słowa jest mylona z chamstwem, inicjatywy społeczne są wyśmiewane, na prawa obywatelskie powołują się najczęściej ci, którzy w pierwszym rzędzie dążą do ich stłamszenia. Z lewej duchy komunistów, z prawej brzośwe koszuły, od frontu i za plecami zwykła, ludzka złośliwość.

Może jednak znajdziemy jakieś plusy? Może stwierdzimy w końcu, że właśnie w chaosie ideologii, wpływów i znaczeń najłatwiej można znaleźć swoje miejsce, wprowadzić swój prywatny porządek? Tutaj właśnie kryje się dyskretny urok tego paskudnego kaca po sfermentowanych ideałach. Niech tylko głowa pękająca od upicia demokracją broń boże nie prowadzi nas do stwierdzenia „nigdy już nie będę pił”.

www.blog.jedzok.com

PRZECZYTANE

Polonia z całego świata nie wesprze kandydatów

Wpłaty na kampanię prezydencką będą mogły pochodzić „jedynie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej” – taką zmianę w ustawie o wyborze prezydenta RP jednogłośnie przegłosowali posłowie. Również tylko Polak mieszkający w kraju może być poręczycielem kredytów bankowych zaciąganych przez komitet wyborczy kandydata. Jeśli zapisy podtrzyma Senat i podpisze prezydent RP, będą obowiązywać już w najbliższych wyborach prezydenckich.

– To wycina tzw. starą Polonię – mówi osoba z otoczenia prezydenta Lecha Kaczyńskiego, którego w 2005 r. poparło kilkanaście tysięcy Polonusów z USA. – Jeśli ktoś ma pełnię praw obywatelskich i może wziąć udział w wyborach prezydenckich w Polsce, choć mieszka w USA czy Wielkiej Brytanii, to dlaczego nie może przekazywać datków na rzecz swojego kandydata?

– Apelujemy do Polonii, aby wspierała kandydatów zaangażowaniem, a nie darowiźnami – mówi Marek Wójcik, poseł Platformy Obywatelskiej z komisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia niektórych projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego, która przygotowała zmiany. – Bywało, że wpłaty od osób, co do których obywatelstwa były wątpliwości, mogły zaważyć na przyjęciu lub odrzuceniu sprawozdania finansowego komitetu danego kandydata. Polonia protestuje. – Nie można oddzielać Polaków mieszkających w kraju od tych, którzy są na emigracji – oburza się Danuta Piątkowska z Rady Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku. – Odcinanie nas od możliwości wsparcia finansowego wybranych kandydatów nie jest dobrym rozwiązaniem. Wielu Polaków, w tym ja, planuje wrócić do Polski i chce mieć wpływ na życie polityczne w kraju.

(„Rzeczpospolita”)

ANDRZEJ FEBER, WÓJT STONAWY, DLA »GŁOSU LUDU«:

Znak czasów – globalizacja

Panie wójt, ile „wypalił” pan w tym roku spirytusu?

Sezon jest bardzo udany, można powiedzieć nawet, że wyjątkowy, więc już na dziś mamy „wypalonych” 8000 litrów czystego alkoholu, czyli wódki 50-procentowej jest 16 tysięcy litrów. Ludzie przynoszą najczęściej jabłka, śliwki i gruszki. Ostatnie miesiące pokazują, że w przyrodzie jest zachowana równowaga. Ubiegły rok był nieudany pod względem zbiorów oraz „wypalania”, teraz jest dokładnie na odwrót. Mamy do czynienia z nadmiarem owoców. Część z nich leży nawet koło dróg. Osoby, które chcą podnieść walory swojej pracy w ogrodzie, produkują wódkę, chcą mieć alkohol z własnych owoców.

Gdyby Andrzej Feber był wójtą po polskiej stronie, to o „wypalaniu” musiałby zapomnieć. Ustawa zakazuje wójtom prowadzenia jakiegokolwiek działania gospodarczego. Jak pan ocenia takie przepisy?

Oceniam je jako bardzo nierozsądne. Takie przepisy niczego nie rozwiązują. Słyszałem o przypadkach, że wójt w Polsce po wygraniu wyborów przepisał interes na jednego z członków swojej rodziny, biznes więc tak naprawdę pozostał pod tą samą strzechą. Po drugie, to do wyborców należy decydujący głos. Więc jak im się jakiś wójt, prowadzący działalność gospodarczą, nie

Andrzej Feber w swojej gorzelnii.

19 lat jest wójtą

Andrzej Feber jest wójtą Stonawy od 1990 roku. Prawo w Republice Czeskiej nie zabrania łączenia funkcji wójty z senatorem, co nasz rozmówca robił w latach 2000-2006. Zanim trafił do polityki i samorządu lokalnego, pracował na kopalni. Urodził się w 1951 roku w domu rodzinnym w Stonawie. Jego żona Ewa jest lekarzem pediatrą, pracuje w Suchej Górnej. – *Jesteśmy wiele lat po ślubie. Choć rozwody są ostatnio bardzo modne, my nie zamierzamy podejmować takiego kroku* – śmieje się wójt. Państwo Feberowie mają dwójkę dzieci – 32-letnią Jolantę i o pięć lat młodszego Wojciecha. Andrzej Feber, zapytany o zainteresowania, wskazuje na myślistwo, muzykę i turystykę.

(wot)

podoba, to mogą dać temu wyraz podczas głosowania. To się samo reguluje. Ludzie idąc do urn wiedzą, że dany kandydat jest na przykład przedsiębiorcą fryzjerem czy, jak ja, prowadzi gorzelnię. Sami muszą osądzić, czy widzieliby taką osobę na stanowisku wójty. Moja gorzelnia działa od 1999 roku, minęły po drodze dwie kadencje i ludzie wciąż mnie wybierają. Nikomu nie przeszkadza to, że prowadzę małą firmę. Jest jeszcze druga strona tych przepisów w Polsce. Kiedyś może zabraknąć kandydatów na wójtów, bo ludzie zamiast pchać się do rządzenia, będą woleli dalej być przedsiębiorcami.

Jak pan godzi obie funkcje?

Nie jest to dużym problemem. Na pewno mam bardzo urozmaicone życie, bo w gorzelnii muszę znać się na sprawach technicznych i ekonomii, a w urzędzie zajmuję się sprawami publicznego znaczenia.

Problemów jest jednak więcej. W Polsce takie gorzelnie, jak pan prowadzi, w ogóle nie mają prawa funkcjonować...

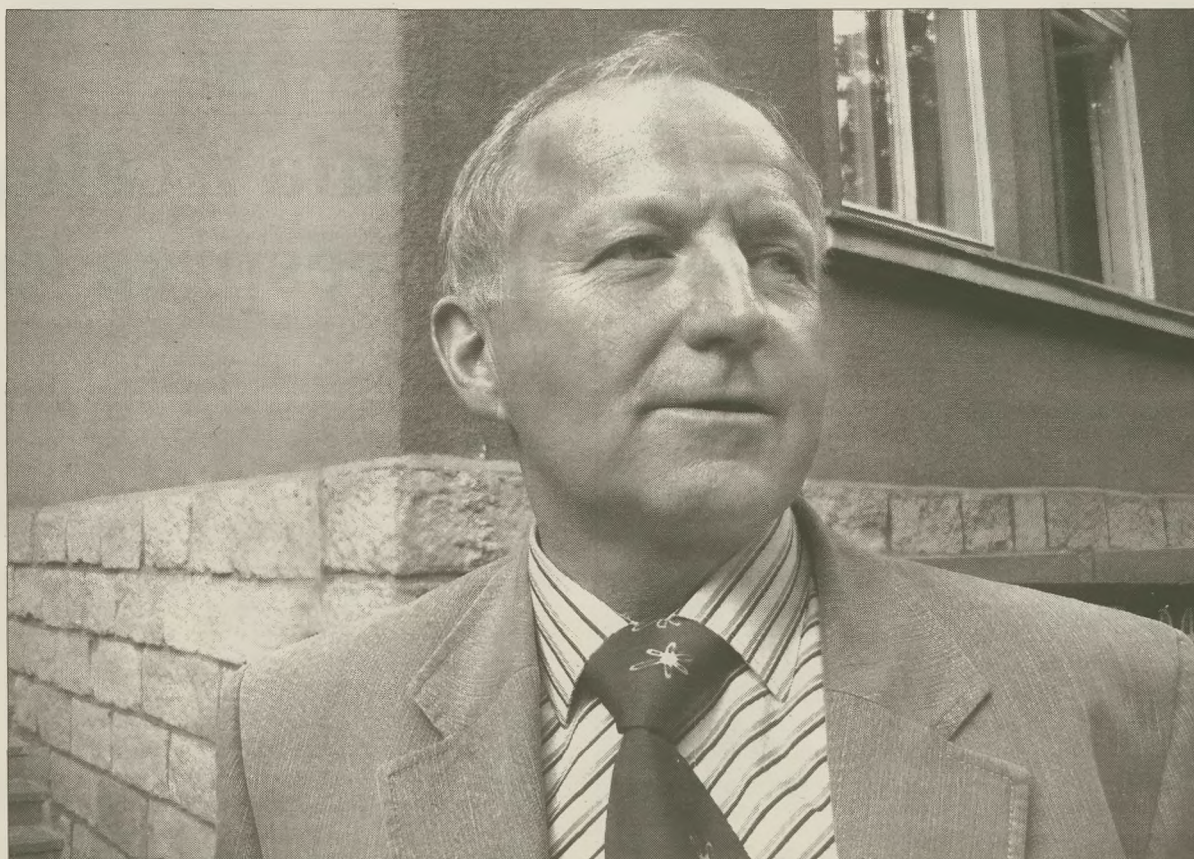
W Polsce obowiązuje prawo tożsame z normami europejskimi. Pro-

stowego. Republika Czeska dzięki długiej tradycji i historii otrzymała wyjątek z tej ustawy europejskiej. Prawo pozwala na pędzenie destylatów przez hodowców, działkowców czy sadowników. Akcyza jest określona na poziomie 50 procent normalnej stawki, a więc alkohol można wyprodukować dużo taniej. Poza tym liczy się także fakt, że nie jest kupiony w sklepie, ale powstał z naszych własnych, pielęgnowanych produktów.

Prezentując na łamach „Głosu Ludu” kolejne miejscowe koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego wciąż przewija się ten sam problem – brak

młodych. Ma pan jakąś receptę na zmianę tego stanu rzeczy?

Niestety, nie ma na to recepty. Od pewnego czasu obserwujemy postępującą globalizację. Na pierwszym planie nie są własne korzenie, to, skąd pochodzimy, nasza historia, ale komunikacja międzynarodowa. To jest znak czasów. Trudno będzie nam to zmienić, taki trend obserwujemy na całym świecie. Przy tej okazji nie mogę się jednak skarżyć na Stonawę, bo działa u nas Klub Młodych, jego członkowie są aktywni, urządzają różne imprezy. Bardzo prężnie funkcjonuje także Koło PZKO. Gmina popiera tę dzia-

Tutaj w bardziej oficjalnej wersji.

łalność.

Wielkimi krokami zbliża się spis powszechny. Jakich wyników się pan spodziewa? Czy liczba Polaków znowu spadnie na dół?

Spodziewam się dalszego spadku osób, które deklarują przywiązanie do polskości. Młodzi nie przypisują do tych spraw takiej wagi, jak nasze pokolenie. Przy tej okazji mogę wyrazić ubolewanie, że czescy obywatele nie posyłają dzieci do polskich szkół. Tak jakby nie wiedzieli, że byłby to ogromny atut dla ich pociech. Bo przecież wiadomo, że języka czeskiego by się nauczyły, a dodatkowo do tego by doszedł jeszcze polski. Na pograniczu język sąsiada jest bardzo przydatny. Dobrym przykładem jest pogranicze francusko-niemieckie. Wracając do naszego regionu, w prasie coraz więcej jest ogłoszeń, w których pracodawcy jako warunek stawiają biegłą znajomość języków polskiego i czeskiego. Czeskie dzieci uczące się w polskich placówkach w przyszłości łatwiej znajdą swoje miejsce na rynku pracy.

Przed laty w gminie mieszkało 5000 osób, teraz 1800. Liczba mieszkańców znowu powoli, ale systematycznie rośnie. Jakie największe wyzwania stoją przed Stonawą w najbliższych latach?

Stonawa potrzebuje ciągle tego samego – i to się nie zmieni przez najbliższe lata – pogodzenia górnictwa z interesami gminy. Żeby można było wydobywać węgiel, który daje ludziom pracę, ale z drugiej strony, aby środowisko naturalne było coraz czystsze. Bo wtedy w Stonawie będzie się osiedlało coraz więcej ludzi. Naszym atutem jest położenie. Bardzo blisko jest do Hawierzowa i Karwiny, gdzie ludzie znajdują rozrywkę i zakupy, a jednocześnie jesteśmy na uboczu. Oferujemy spokojne mieszkanie, na przykład w domkach jednorodzinnych.

Ma pan szansę wygrać konkurs na wójta roku w Republice Czeskiej. Proszę powiedzieć coś więcej o nim.

Do konkursu zgłoszono ponad 220 osób. Z tego grona specjalna komisja w Pradze, nawet nie znam jej składu, wybrała pięć osób do finału. Ogłoszenie wyników nastąpi na początku grudnia. Gmina, której wójt wygra konkurs, otrzyma 100 tysięcy koron.

Jak duże są to pieniądze dla samorządu, jakie za taką kwotę można poczynić inwestycje?

Na pewno za takie pieniądze nie da się na przykład wybudować chodnika. O inwestycjach nie mam nawet odwagi mówić. To symboliczne pieniądze. Dla gminy, którą zamieszkuje 100, 200 osób, to ważny impuls do budżetu, dla nas już nie. My za takie pieniądze moglibyśmy pomóc szkole, domowi opieki społecznej czy innym organizacjom, które potrzebują takich pieniędzy. Byłem bardzo mile zaskoczony, gdy dowiedziałem się, że zostałem zgłoszony do konkursu. Cieszę się z tego, bo na co dzień pod swoim adresem słyszę sporo krytyki. Dzięki konkursowi widzę, że są i ludzie, którzy pozytywnie oceniają moją pracę.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

GWIAZDĄ KONCERTU GALOWEGO »TACY JESTEŚMY 2009« BĘDZIE MICHAŁ ŁANUSZKA

Cieszyn kojarzy mi się z Nohavicą

W najbliższą sobotę o godz. 17.00, w Teatrze Cieszyńskim odbędzie się koncert galowy dorocznej nagrody Kongresu Polaków „Tacy jesteśmy 2009”. Obejrzymy prezentację dziesiątki nominowanych do nagrody, dowiemy się, kto w tym roku zastąpił na tytule „Złoty jestem”. Na uczcie poetycko-muzyczną zaprosi nas też na gali Michał Łanuszka, młody pieśniarz i gitarzysta z Krakowa, laureat Festiwalu Piosenki Studenckiej.

Występ na gali „Tacy jesteśmy 2009” będzie już drugim pana występem na Zaolziu...

Gościłem u was chyba więcej razy... Pierwszy raz przyjechałem nad Olzę, ale wtedy do Cieszyna, jako gość Jarka Nohavicy. Później bywałem też w Czeskim Cieszynie. Dwa lata temu wzięliśmy razem udział w Avion Feście Renaty Putzlacher, a nie był to mój pierwszy występ na Zaolziu. Co ważne, odkryłem, że o Cieszynie i Śląsku Cieszyńskim można się wypowiadać wyłącznie w samych superlatywach. To jest kwestia ludzi, którzy mieszkają nad Olzą. Bo publiczność cieszyńska jest jedyna w swoim rodzaju. Na pewno nie ma w całej Polsce publiczności z jednej strony tak bardzo wymagającej, z drugiej strony tak otwartej i życzliwej dla artysty, który stoi na scenie. Cieszę się, że ponownie przyjeżdżam.

Można powiedzieć, że do Cieszyna ściągnął pana jako pierwszy Jaromír Nohavica. Jak dotarł pan do jego piosenek?

Mnie się w ogóle Cieszyn i cały Śląsk Cieszyński kojarzy z Jarkiem Nohavicą, a Jarek z Cieszyńskiem i całym regionem. Zresztą nie tylko mnie, ale większości Polaków. Z Jarkiem pierwszy raz się spotkałem w Polsce, w Andrychowie, gdzie w 2002 roku występowałem na festiwalu. Ja miałem tam przyjemność debiutować, Nohavica natomiast był gwiazdą imprezy. Wtedy nie miałem jeszcze zielonego pojęcia, kim jest ten człowiek zza Olzy. Kiedy jednak ten wysoki facet z długimi włosami pojawił się na scenie i zaczął czarować gitarą, słowem i melodią, „wpadłem” i tak „zaczarowany” zostałem do dziś.

Później zaczął pan grywać piosenki Nohavicy. A wcześniej, w tamtym 2002 roku?

Michał Łanuszka na koncercie w Teatrze Cieszyńskim, który odbył się w ramach Avion Festiwalu w listopadzie 2007 roku.

Na festiwal do Andrychowa wybrałem się z własną wersją słynnej piosenki „Ostatnia niedziela”, taką „flamencową”. Natomiast po koncercie Jarka, kiedy dowiedziałem się, że w Polsce nikt nie śpiewa jego pieśni, pomyślałem, żeby spróbować. Znalazłem wówczas tłumaczenia tych piosenek na polski, autorstwa Renaty Putzlacher, które nie dość, że miały ducha takiej dziwnej czeskiej ulotności, to były jeszcze bardzo melodyjne. Chwyliłem gitarę i powolutku zaczęła ta moja przygoda z Nohavicą nabierać kształtu.

Nawiązał pan też kontakt z Renatą Putzlacher.

Renatę poznałem w 2005 roku, kiedy zaproszono mnie do Teatru Cieszyńskiego na spotkanie z okazji pierwszej rocznicy premiery spektaklu „Těšínské nebo – Cieszyńskie nebo”. Renia zaprosiła mnie wówczas do Cieszyńskiego Cieszyna jako taką niespodziankę dla Jarka Nohavicy. Z radością zaśpiewałem wówczas kilka jego piosenek. Pamiętam też, że wtedy na parkingu teatru po raz pierwszy rozbiłem swój samochód. Na szczęście nie

była to wielka kraksa – przy wycyfrowaniu nie uważałem do końca i w coś uderzyłem... Byłem chyba oszołomiony cieszyńską euforią.

Ile ma pan w repertuarze piosenek Nohavicy?

To się zmienia, bo śpiewam na koncertach te z nich, na które mam akurat ochotę. One są tak ulotne, tak uzależnione od nastroju... Mam ich w zanadrzu zawsze tyle, ile potrzebuje moje serce.

Jedną z nich zaśpiewał pan, z innymi polskimi artystami, na płycie „Świat wg Nohavicy”. Widać, że ten czeski bard jest bardzo popularny w Polsce...

Oczywiście... Ja staram się śpiewać jego piosenki, oprócz własnych, które piszę do tekstów Anny Piżl czy Roberta Kasprzyckiego, na każdym koncercie. Zawsze trafiają do ludzi. To dla mnie zaszczyt, że mogę być pośrednikiem między Jarkiem, a polskim odbiorcą. Cieszę się, że mam tu chociażby minimalny udział.

Nagrał pan właśnie debiutancką płytę

„Bieski idiota”. Skąd taki tytuł?

„Bieski idiota” to tytułowa piosenka do słów Roberta Kasprzyckiego z moją melodią. To tytuł nieco przewrotny, zadziorny, nieco prowokujący. W tej piosence zastanawiamy się, czy nie jesteśmy przypadkiem takimi szlachetnymi idiotami w jakimś dziwnym planie istot wyższych. Chyba tak. Ważne jest, żeby swoją ludzkość, „duszę na wynos” – jak to nazywam, zachować i pielęgnować. Ze wszystkich sił. A jak tych sił nie starczy, to trudno. Ale zawsze trzeba próbować.

Jakie piosenki usłyszymy na koncercie galowym „Tacy jesteśmy”?

Będą to przede wszystkim piosenki z debiutanckiej płyty. Ale obiecuję, że nie zabraknie paru niespodzianek – nie tylko z duchem Jarka Nohavicy w tle.

Przyjeżdża pan sam, czy z kapelą?

Z zespołem – Jan Pilch zagra na instrumentach perkusyjnych, a Michał Braszak na kontrabasie.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Limitowany Koźlak z Cieszyna

Miesiąc pozostał do wprowadzenia na rynek limitowej serii Brackiego Koźlaka Dubeltowego. To wyjątkowe piwo uwarzone w Brackim Browarze Zamkowym w Cieszynie metodą otwartej fermentacji według receptury piwowara domowego Jana Krysiaka będzie dostępne na rynku 6 grudnia.

Jan Krysiak z Chorzowa ponad trzy lata temu przeczytał w gazecie artykuł o pasjonatach zajmujących się domową produkcją piwa. – *Postanowiłem spróbować* – mówi. Od kiedy stał się domowym piwowarem (trunki warzy w pralni), nie pija innego piwa poza tym własnej produkcji. Latem podczas żywieckiego festiwalu Birolia odbył się VII Konkurs Piw Domowych. Wystartowało aż 61 piwowarów, którzy przygotowali 134 piwa własnej produkcji. Potem jurorzy wybrali najlepsze trunki w siedmiu kategoriach, a następnie spośród zwycięzców kategorii – „piwo najlepsze ze wszystkich”. Wygrał Koźlak Dubeltowy Krysiaka. I tak mieszkaniak Chorzowa zdobył główną nagrodę, którą była możliwość uwarzenia własnego piwa w cieszyńskim browarze.

Partia piwa według receptury Krysiaka powstawała w cieszyńskim browarze przez kilka miesięcy. Chorzowianin na bieżąco doglądał całego procesu. Sprowadzenie słodu, chmielu czy drożdży zajęło trzy tygodnie – surowce pochodziły między innymi ze Stanów Zjednoczonych, Belgii czy Anglii. Od 11 sierpnia do 29 października Bracki Koźlak leżał w tankach. Zgodnie z recepturą Jana Krysiaka przez najbliższy miesiąc będzie leżał w butelkach. – *Wyszło bardzo dobre i bardzo wyjątkowe piwo* – twierdzi Janusz Konieczny, dyrektor Brackiego Browaru Zamkowego w Cieszynie.

Bracki Koźlak, pierwsze piwo domowe uwarzone w browarze przemysłowym, posiada specjalne etykiety, krawatki i kapsle. Przed wypuszczeniem specjalnej serii na rynek, firma nie chce ich jednak ujawnić. Sprzedaż specjalnej partii rozpocznie się 6 grudnia. – *300 hl koźlaka wypelniło zaledwie 70 tys. butelek o pojemności 0,33 l. Cześć trafi do ogólnopolskiej sprzedaży* – mówi Sebastian Tołwiński, rzecznik prasowy Grupy Żywiec. (gc)

Chcą chronić starówkę

Cieszyńska starówka będzie lepiej chroniona. Stanie się tak o ile Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach wpisze historyczny układ urbanistyczny śródmieścia do rejestru zabytków. Procedura właśnie się rozpoczęła.

Przed kilkoma laty Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego uchyliło wpis historycznego układu urbanistycznego miasta Cieszyna do rejestru zabytków. Starówkę przestały tym samym chronić jakiekolwiek zapisy prawne. W centrum powstają oszklone budynki, a budynki liczące po 100 albo więcej lat są rozbierane. Urzędnicy Ratusza nie mogą ich właścicielom nic nakazać i zakazać, bo nie mają do tego uprawnień.

Obecnie Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, na wniosek miasta, rozpoczął procedurę administracyjną w sprawie ponownego wpisania do rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego Cieszyna. – *W dokumencie powinny być jasno i czytelnie określone granice obszaru, na którym obowiązuje ochrona. Żeby nie było dowolności w interpretowaniu prawa. Będziemy tego pilnować jako strona w postępowaniu* – wyjaśnia wiceburmistrz Włodzimierz Cybulski.

Jeżeli cieszyńska starówka zostanie ponownie wpisana do rejestru zabytków, na przykład nowo budowane obiekty będą musiały mieć ściśle określone gabaryty, kolorystykę, rodzaj stolarki okiennej czy spady dachów. – *Dziś budować można wszystko, a to nie służy historycznemu charakterowi śródmieścia* – dodaje Cybulski. Niestety, procedura w sprawie wpisania do rejestru zabytków cieszyńskiej starówki, może potrwać nawet kilka lat. (gc)

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sądrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytové jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

I TY MOŻESZ WZIĄĆ UDZIAŁ W WIELKIM DYKTANDZIE 2009!

Język łączy i określa naszą tożsamość

Trwa rejestracja na Dyktando 2009 przez komunikator Gadu-Gadu. Wszyscy chętni do wzięcia udziału w ogólnopolskim sprawdzianie za pośrednictwem Gadu-Gadu mogą się powoli zapisywać.

Jeden z największych sprawdzianów polszczyzny odbędzie się w niedzielę, o godz. 11.00. Tekst Dyktanda 2009, przygotowanego przez Radę Języka Polskiego, napisze około tysiąc śmiałków w Górnośląskim Centrum Kultury w Katowicach, a przed komputerami – za pośrednictwem komunikatora Gadu-Gadu – tysiące Polaków w kraju i za granicą. Aby zarejestrować się jako uczestnik dyktanda internetowego, wystarczy na numer Gadu-Gadu 8899 wysłać komunikat: PISZĘ DYKTANDO. Profesorowie Jerzy Bralczyk i Andrzej Markowski z Rady Języka Polskiego, którzy przygotowują tekst tegorocznego dyktanda, nie chcą jeszcze zdradzać szczegółów. Tekst dyktanda pozostanie ściśle tajny aż do ostatnich chwil przed dyktandem. – *Będzie krótkie, zwarte, a gotowe jeszcze nie jest* – mówi prof. Andrzej Markowski. Dyktando katowickie ma już ponad 20-letnią tradycję. Po raz pierwszy zorganizowane zostało 22 lata temu, a jego pomysłodawczynią jest senator RP Krystyna Bochenek. Podczas kilkunastu edycji Dyktanda swoich sił próbowało wielu aktorów, piosenkarzy i artystów. W tym roku gośćmi specjalnymi największej językowej imprezy w kraju będą prezydenci miast. Z wicemarszałek Senatu RP Krystyną Bochenek, polonistką, rozmawia Teresa Semik, publicystka dziennika „Polska Dziennik Zachodni”.

Kiedy kończyła pani filologię polską, czy myślała pani, by po studiach uczyć w szkole?

Nie wykluczałam tego. Świetnie czuję się wśród młodych ludzi, mam z nimi dobry kontakt i te dobre relacje wcale nie zmieniają się z upływem lat. Jako studentka miałam nawet zajęcia z uczniami, ciekawiły mnie.

Co stało na przeszkodzie?

Brak cierpliwości. Nie mam jej aż tyle, by zostać nauczycielką, a bez tego nie można być dobrym pedagogiem.

W 1987 roku wymyśliła pani ogólnopolskie Dyktando i skutecznie zachęciła do jego na-

Wicemarszałek Senatu RP Krystyna Bochenek.

pisania już ponad 50 tys. osób, także w sędziwym wieku. Ortograficznie sprawdziany powinniśmy zostawić miłośnikom ortografii?

Gdybym została nauczycielką, pewnie robiłabym dyktando, w edukacji języka polskiego są one potrzebne. Porządkują i utrwalały wiedzę. Poza tym dostarczają pewnych emocji. Do dziś pamiętam swój pierwszy sprawdzian w szkole i błędy ortograficzne, które popełniłam w słowach „kogut” i „królik”. Niektórzy językoznawcy podnoszą, że zapanował kult ortografii, fetyszuje się ją. Dyktando można robić od czasu do czasu, a nie nękać nimi uczniów. Mam świadomość, że nie jest to najważniejsza część kultury języka polskiego, że są obszary, które może są bardziej istotne, jak, na przykład, świadomość językowa, poprawne mówienie, znajomość literatury czy kultury polskiej. Znam ludzi, którzy są wielkimi humanistami, a mieli kłopot z poprawnym napisaniem dyktanda.

Za naszych szkolnych lat trzy błędy ortograficzne dyskwalifikowały pracę pisemną z polskiego. Dziś ortografia nie jest kryterium dominującym przy ocenie, na przykład, egzaminu maturalnego. To dobrze?

Nie uważam, że ktoś, kto pisze z błędami, nie mógłby dostać piątki z języka polskiego. Ważna jest także świadomość, że tak, jak nie wypada chodzić z brudnymi paznokciami, nie można robić kardynalnych błędów, bo to zwyczajnie wstyd. Ktoś, kto uważa się za człowieka kulturalnego, musi znać kanony ortografii i starać się pisać poprawnie.

Dziś zawsze można się usprawnić dysleksją czy dysortografią...

To prawda, ale usprawnienie skutkuje tylko w szkole. Co łączy ludzi poza ziemią? Właśnie język. Po polsku wyrażamy miłość, na grobach bliskich mamy polskie napisy, modlimy po polsku i kłócimy. To nas łączy i wyznacza naszą tożsamość.

Wyraz błędnie napisany na klóscie uczeń musi nieraz napisać w domu poprawnie, na przykład sto razy. Oczywiście odręcznie. Czy to dobra kara?

Każdą karę trzeba stosować z umiarem. Jeden uczeń zapamięta w ten sposób poprawną pisownię do końca życia, a drugi ze złości, że musi pisać jak automat, zapomni już przy trzydziestej powtórcie. Językoznawcy podpowiadają też, że w szkolnych dyktandach nie należy stosować zbyt dużo pułapek, bo to zniechęca uczniów do ortografii. Prof. Jerzy Podracki zrobił typologię błędów przystankowych, dzieląc je na pierwszo- i drugorzędne. Rażące błędy interpunkcyjne to m.in. postawienie jakiegokolwiek znaku interpunkcyjnego na początku wiersza. Drugorzędne to błędy w stosowaniu średnika, myślnika, wielokropka, cudzysłowu, dwukropka. Komisja dydaktyczna Rady Języka Polskiego do błędów rażących postanowiła zaliczyć te w zakresie pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „ż”, „rz” (w tym wyjątki od pisowni „rz” po spółgłoskach) oraz mylenie „ch” z „h”. Ponadto do rażących błędów należy pisownia „nie” z różnymi częściami mowy, błędy w pisowni

wielką i małą literą (z wyjątkiem pisowni przymiotników dzierżawczych), w zakończeniach „ji”, „ii”. Za drugorzędne uznano pisownię wyrazów przyimkowych, dzielenie wyrazów przy przenoszeniu do nowej linii, pisownię zakończeń „ski”, „cki”, „stwo”, „wstwo”, a także pisownię przedrostków „z”, „s”, „ś”.

Nieustannie wysuwane są postulaty, by polską ortografię uprościć. Rada Języka Polskiego, której jest pani członkinią, nie spieszy się ze zmianami.

Są pewne zaszczości historyczne, których nie można zmienić z dnia na dzień, ponieważ zmieniłyby się sens całego zdania. Nie można robić takiej rewolucji, ponieważ ona by zaburzyła ewoluowanie języka.

Kilka lat temu Rada Języka Polskiego wprowadziła zasadniczą zmianę – „nie” z imiesłowami przymiotnikowymi piszemy łącznie. Kto wcielił tę zasadę w życie, zobowiązał informatyków, by przeprogramowali zapisy w słownikach ortograficznych?

Na stronie internetowej Rady Języka Polskiego na pewno są umieszczone te zmiany i jest to jedyny sposób komunikowania się w tej sprawie. Jest to problem, jak tę wiedzę upowszechnić. Ogromne pole do popisu jest również dla dziennikarzy.

Każda forma, która w sposób niekonwencjonalny upowszechnia i popularyzuje język polski jest ważna. Należy do nich katowickie Dyktando. Co, zdaniem pani, zdecydowało o jego sukcesie?

Chęć rywalizacji, sprawdzenia się w dziedzinie dostępnej dla wielu osób. Dla mnie ważne jest też to, że ta impreza przetrwała prawie w tej samej formule. Moja pasja i aktywność nie wystarczyłyby, gdyby nie było odbiorców. W Katowicach na Dyktandzie ciągle są tłumy. Towarzyszą mu niesamowite emocje. Dorosli ludzie przypominają sobie szkolne lata i to jest piękne. W dodatku kto nie miał kłopotu z ortografią w szkole, ma szansę wygrać.

Rozmawiała: TERESA SEMIK, „Polska Dziennik Zachodni”

reklama

ŚWIAT MEBLI ul. Wiejska 2 Cieszyn

Tel. 0048 338 580 506
e-mail: smcieszyn@neostrada.pl
www.swiatmebli.pl

BLACK RED WHITE
meble wszystkich pokoleń

Alfa Autosklo Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11
tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski Českéj pojišťovny a.s.
- Bezpłatna wymiana szyb

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

Sportovní areál VĚDRYŇE Vitality Slezsko

ZNIŻKA na WSZELKI 20%

SPRZĘT SPORTOWY I OUTDOOROWY

ZNIŻKA OBOWIĄZUJE:

- po okazaniu tej ulotki
- do 30 grudnia
- nie dotyczy towaru już po obniżce

Więcej informacji: Karel Kozielek 420 731 444 854
znajdziecie na www.VITALITYSLEZSKO.cz

Tak się zarejestrujesz

W jaki sposób przystąpić do Dyktanda 2009 przez komunikator Gadu-Gadu?

Aby wziąć udział w największym internetowym sprawdzianie z polszczyzny, należy:

- Posiadać nr komunikatora Gadu-Gadu (GG)
- Pobrać najnowszą wersję komunikatora Gadu-Gadu 10, dostępną już w najbliższych dniach na stronach: www.internetowe.dyktando.info.pl i www.gg10.pl lub <http://komunikator.gadu-gadu.pl>
- Zarejestrować się, wysyłając wiadomość tekstową GG na numer GG 8899 o treści: PISZĘ DYKTANDO. Rejestracja trwać będzie do ostatnich minut przed dyktandem.
- Włączyć w dniu dyktanda – 22 listopada przed godz. 11.00 – radio internetowe OPEN.FM na kanale Dyktando (radio jest dostępne prosto z komunikatora Gadu-Gadu lub www.OPEN.FM). Tekst dyktanda będzie transmitowany na żywo z Katowic o godzinie 11.00 w dniu 22 listopada.
- Wysłać napisane zdania dyktanda na nr GG:8899.

prezentacje

PZKO-wcy z Pasiek chcą założyć własną bibliotekę

Rozciągający się pod zboczami Kozubowej – chłopskiej góry – Milików to duża wieś. Dlatego działają w nim aż dwa koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. To w centrum gminy powstało już w 1947 i działali w nim Polacy z całej gminy. PZKO-wcy z dzielnicy Pasieki skarżyli się jednak, że mają do centrum za daleko, prawie trzy kilometry. Dlatego postanowili założyć własne koło. Powstało ono w marcu 1956 roku, a od roku 1987 ma własny Dom PZKO.

Z hymnem zamiast dzwonka

Do Milikowa-Pasiek przyjeżdżam w sobotę tuż po południu. Prezes Miejskiego Koła PZKO, Władysław Drong, zaprosił mnie na Spotkanie Jesienne. Przed nim będzie można porozmawiać z członkami zarządu. Prezes wita mnie przed okazałym Domem PZKO. I nagle poczułem się niczym Tadeusz Soplica z poematu wieszcz Adama „Pan Tadeusz”, który po powrocie do rodzinnego domu podszedł do zegara kurantowego i – z dziecinna radością pociągnął za sznurek, by stary Dąbrowskiego usłyszeć mazurek. Władysław Drong bowiem włącza gong przy drzwiach i wita mnie 16 tonów hymnu polskiego. – Wykonałem ten gong przed 20 laty, dokładnie dopilnowując oporniki na częstotliwość, jaką podał mi Bronek Liberda. Tego nie ma w żadnym innym domu PZKO na Zaolziu – mówi prezes.

Kiedy wchodzimy do sali na piętrze, witają nas smakowite zapachy dochodzące z kuchni. To panie przygotowują specjały na popołudniową imprezę. – Będą nie tylko ciastka, kołaczki, ale także „rojberka”, czyli szaszłyki – informuje mnie jeden z członków zarządu, Ludwik Poncza. Jego żona Aniela też pracuje w zarządzie. – Szaszłyki przygotowuje od lat żona prezesa. Bo też trzeba wiedzieć, że naszym kołem od 35 lat rządzi Drongowie. Ojciec Władka, też Władysław, był prezesem od 1974 roku, a wcześniej był wiceprezesem. Pełnił tę funkcję do 1996 roku, potem przekazał pałeczkę synowi. Mamy własną siedzibę, a jej gospodarzem jest od 14 lat Ewa Samiec.

Do Koszarzysk bliżej

Najstarszy członek zarządu i Koła, Paweł Bojko, jeden z gospodarzy Domu PZKO, wspomina o tym, jak rozdzielił się MK PZKO w Pasiekach. – Mieliliśmy do Koła w centrum za daleko. To całe trzy kilometry, dzielą nas od centrum i stojącej tam szkoły. Nasze dzieci chodziły zawsze do

placówki w Koszarzyskach, bo to bliżej, za miedzą, nie musząc zatem dojeżdżać autobusem. Później zaś dzieci z Pasiek dojeżdżają do szkoły zbiorczej w Bystrzycy, a dzieci z centrum raczej do Jabłonkowa. Prezes Drong podkreśla, że do dziś PZKO-wcy z Pasiek współpracują blisko z kołem Macierzy Szkolnej w Koszarzyskach. – Przecież większość polskich uczniów tamtejszej szkoły to właśnie dzieci z Pasiek. Bazem robimy bale, dzieci przygotowują program na nasze imprezy i zebrania. Mniej już współpracujemy z PZKO-wcami z Koszarzysk.

Życie Koła na początku toczyło się wokół gospody U Szmeka. Później w tym miejscu wybudowano Dom Kultury. Głównie rękami Polaków. Dlatego też PZKO-wcy otrzymali tam pomieszczenie, w którym urządzili świetlicę. Dziś w byłym przybytku Muz jest gospoda Na Pile. Polacy z Pasiek zaś korzystają z własnego budynku. Jego budowa rozpoczęła się w 1984. – Z początku mieliśmy w kasie 20-30 tys. koron i obawialiśmy się, że nam się nie uda ruszyć z budową. Ale otrzymaliśmy dotację z Zarządu Głównego PZKO, zbieraliśmy też złom, a dzięki temu pomogła nam później Huta Trzyniec. Wspomogli nas też polscy budowlancy z polskiego Budimeksu, którzy wówczas pracowali w hucie. Dzięki temu mogliśmy we wrześniu 1987 roku otworzyć własny Dom PZKO – wspomina Paweł Bojko.

Dochody? Z balu i »Gorola«

Koło w Pasiekach liczy obecnie 102 członków. Tych aktywnych jest dużo mniej, ponad 20 osób. Przede wszystkim chodzi o członków zarządu i ich rodziny. Także na Jesienne Spotkanie przyszło zaledwie około 30 osób. Pierwotnie miała być prelekcja, ale prelegenci wybrali się w tym dniu na inne imprezy, których było w sobotę sporo na całym Zaolziu. – Uważam zręszką, że Zarząd Główny powinien zaktualizować swoją ofertę prelekcji – mówi

Zarząd MK PZKO w Milikowie-Pasiekach. W pierwszym rzędzie (od lewej): Ludwik Poncza, Władysław Drong, Helena Kadłubiec, Anna Turoń; w drugim rzędzie: Stanisław Budzosz, Anna Rusz, Aniela Poncza, Ewa Kawulok, Urszula Sikora, Paweł Bojko, Maria Drong.

prezes Drong. A ponieważ nie było prelegenta, po krótkim programie w wykonaniu dzieciarni uczestnicy spotkania słuchali muzyki, obdarowywali się prezentami (bo impreza była połączona już z „Mikolajówką”), a także opowiadali sobie dowcipy.

– Jesienne Spotkanie to doroczna impreza w gronie przyjaciół – mówi Ludwik Poncza. – Oprócz niej organizujemy smażenie jajecznicy, Dzień Dziecka i Dzień Matki. Dwie ostatnie, jak i festyn w „Dołku” w Koszarzyskach, organizujemy wspólnie z Macierzą Szkolną przy tamtejszej szkole. Z Macierzą organizujemy też Bal Ostatkowy, który jest najważniejszą imprezą dochodową Koła. No i Gorolski Święto. Mamy w Lasku Miejskim w Jabłonkowie własną chatkę góralską, a w pochodzie na „Gorolu” miewamy wóz alegoryczny.

W Domu PZKO, w którym jest też nieduża scena, grywa dla dzieci Teatr Lalek „Bajka”. Z lokali korzystają nie tylko PZKO-wcy, ale organizują tu imprezy także Czesi. Odbywają się tu wesela, przyjęcia urodzinowe. – To też przynosi pewne dochody. Potrzebujemy pieniędzy, bo samo utrzymanie budynku sporo kosztuje – wyjaśnia prezes.

Marzy im się biblioteka

W Kole w Pasiekach nie działa Klub Seniora, stagnuje też Klub Kobiet. Prezes Drong ma jednak nadzieję, że ten drugi wznowi wkrótce działalność. Większy problem to brak

młodych. Kiedyś w Pasiekach działał Klub Młodych. Dziś niektórzy młodzi przychodzą czasami na imprezę, ale praca w Kole ich raczej nie pociąga. – Członkiem zarządu jest Urszula Sikora, chcielibyśmy wciągnąć do pracy także innych, ale raczej nam się to nie udaje – ubolewa Drong. – Faktem jest, że młodzi muszą dojeżdżać do szkół średnich, później na uczelnie wyższe. Chyba czasu mają za mało?

Jeśli chodzi o plany, PZKO-wcy z Pasiek już myślą o Balu Ostatkowym, który odbędzie się 13 lutego 2010 roku. Na pewno tradycyjnie mocną ekipą obsadzą też swoje stoisko na przyszłorocznym Gorolskim Święcie. Zastanawiają się, czy nie zorganizować wycieczki. – Kiedyś wyjeżdżaliśmy do Zakopanego, Krakowa. Teraz marzyłaby mi się wy-

cieczka do Warszawy, bo przecież 80 proc. naszych członków na pewno nie było w stolicy – mówi Władysław Drong.

Kolejne marzenie to urządzenie w Domu PZKO biblioteki. – Do biblioteki w Milikowie-Centrum jest daleko. A niedawno wnuczka pani Emy Fołtyn, nauczycielki, która była kiedyś kierowniczką naszego zespołu teatralnego, podarowała Kołu ponad 200 polskich książek. Kolejne książki otrzymaliśmy od pewnej pani z Mostów koło Jabłonkowa, chce dołożyć do tego też swoje. Książki mamy na razie w trzech skrzyniach na parterze. Do końca przyszłego roku moglibyśmy mieć bibliotekę z prawdziwego zdarzenia. Małą, ale własną. Uważam, że ona mogłaby przyciągnąć wielu ludzi – dodaje prezes.

JACEK SIKORA

SONDA

Czym pan(i) zajmuje się w zarządzie Koła?

WŁADYSŁAW DRONG, prezes MK PZKO

Chociaż przez jakiś czas mieszkałem w Łomnej Górnej, a obecnie mieszkam w Jabłonkowie, nadal pracuję jako prezes Koła w swojej rodzinnej wsi, w Milikowie-Pasiekach. Prezesem był tu też przez długie lata mój ojciec, ja przejąłem po nim pałeczkę i chcę kontynuować jego dzieło. Przyznam się, że chętnie przekazałbym tę funkcję komuś młodszemu, ale niestety, nie udało nam się jeszcze wychować mojego następcy. Może młodzi ludzie boją się odpowiedzialności? Bo przecież młody prezes mógłby liczyć na pomoc całego zarządu...

HELENA KADŁUBIEC, członek zarządu

Pochodzę z Milikowa-Centrum, gdzie pracowaliśmy z mężem w Kole, grywalismy tam w teatryku, a mąż był nawet jego prezesem.

Potem wybudowaliśmy dom w Pasiekach i zaczęliśmy działać tutaj. Angażowałam się w pracę Klubu Kobiet, byłam też jego przewodniczącą. Klub był bardzo aktywny, regularnie spotykało nas się dwa razy w tygodniu. Teraz jednak dwie starsze panie zmarły, młodszych nie udaje nam się jakoś wciągnąć. Klub zatem poniekąd stagnuje. Bardzo mnie to smuci. Ale chciałabym przygotować spotkanie wiosenne. Może wtedy uda nam się zmobilizować i wznowić działalność? Zobaczymy...

PAWEŁ BOJKO, jeden z gospodarzy Domu PZKO

Mam 83 lat i jestem najstarszym członkiem naszego Koła. Troszczę się przede wszystkim o ogrzewanie Domu PZKO. Mamy obecnie kocioł gazowy, ale korzystamy też z drugiego kotła na drewno, bo gaz podrożał. Przed każdą imprezą muszę być w budynku wcześniej, by zapalić pod kotłem. Na szczęście mieszkam niedaleko i pomimo wieku to dla mnie żaden problem. Przynajmniej mogę jeszcze się przydać. (kor)

W kolejnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO Lutynia Dolna.

reklama

Duża obniżka
na wyznaczone oprawy

do wyczerpania zapasów

OPTIKA S.F.O. JAKESOVÁ

Hotel STEEL, Nám. Svobody 527, Třinec, tel.: 558 339 753
Staroměstská 583/1, Třinec, tel.: 558 339 400

Poliklinika Mizerov, Žižkova 2379, 73301 Karviná, tel.: 596 349 921
Poliklinika, Školní 388, Jablunkov, tel.: 558 359 836

www.optikajakesova.cz

Tu warto uczyć się biznesu

Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie obchodzi w tym roku podwójny jubileusz – 80-lecie założenia szkoły oraz 60-lecie kształcenia w języku polskim. Mury placówki opuściło już ponad 2 tys. absolwentów klas polskich.

Młodzież polska ciągle stanowi duży odsetek uczniów – w tym roku szkolnym kształci się w trybie dziennym 333 uczniów w klasach czeskich oraz 109 w klasach polskich. Szkoła oferuje dwa kierunki – to akademia handlowa oraz liceum ekonomiczne. Klasa polska co roku jest otwierana w ramach kierunku akademii handlowa. Ponadto szkoła oferuje kształcenie w trybie zaocznym.

Nazwa szkoły nieraz ulegała zmianie. Najpierw, w 1929 roku, była to Publiczna Czechosłowacka Miejska Szkoła Handlowa, potem Czechosłowacka Akademia Handlowa. Po wojnie nazywała się Publiczną Szkołą Handlową, Wyższą Szkołą Gospodarczą, Średnią Szkołą Ekonomiczną... Od lat 90. nosi nazwę Akademii Handlowej.

– Tegoroczne klasy pierwsze mają nowe, szkolne programy kształcenia. Poszerzyliśmy program nauczania w dwóch kierunkach – językowym i informatycznym – mówi dyrektor Akademii, Krystyna Bonček, która również jest absolwentką „handłówek”. – We wszystkich klasach wzro-

sła liczba lekcji języka angielskiego. W 1 i 2 klasie są to lekcje konwersacji, w klasach 3 i 4 konwersacji fachowej i korespondencji handlowej. Już od pierwszej klasy uczniowie zaznajamiają się z przedmiotach fachowych z angielskojęzyczną terminologią. W klasach polskich poznają więc terminologię ekonomiczną od razu w trzech językach – polskim, czeskim i angielskim.

Akademia Handlowa jest jedną z dwóch szkół średnich w RC, które zostały wybrane przez Goethe Institut w Pradze do udziału w międzynarodowym projekcie „Szkoły: Partnerzy dla przyszłości”.

Dyrektor Akademii Handlowej, Krystyna Bonček.

Pierwsza klasa polska Akademii Handlowej z nauczycielem Marianem Janikiem.

dzynarodowym projekcie „Szkoły: Partnerzy dla przyszłości”. Dzięki temu uczniowie, którzy jako drugi język obcy wybrali niemiecki, biorą udział w wyjazdach do Niemiec i mają możliwość zdania międzynarodowych egzaminów z tego języka. – W tym roku szkolnym z podobnej możliwości mogą korzystać również uczniowie, którzy chcą zdobyć międzynarodowy certyfikat z języka angielskiego. We współpracy ze Szkołą Językową w Frydku-Mistku otworzymy kurs przygotowawczy, który będzie się odbywał w naszej szkole – zapowiada dyrektorka.

Technologie informacyjne to kolejna dziedzina, której poświęca się w szkole wiele uwagi. Uczniowie nie tylko zapoznają się z pakietem biurowym Office, ale uczą się tworzenia stron internetowych, pracy z bazą danych, grafiki komputerowej. Dużą część z nich pomyślnie zdaje egzaminy i zdobywa Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych (ECDL), uznawany w całej Unii Europejskiej. Nowością w szkole jest mini-pracownia grafiki komputerowej, w której można zrobić krótkie filmy reklamowe.

Język angielski i informatyka przydają się uczniom nie tylko w ich przyszłej pracy czy na studiach, ale już wcześniej – w klasie trzeciej Akademii Handlowej, kiedy w ramach przedmiotu „firma symulacyjna” przygotowują plany handlowe i realizują obrót towaru czy usług wymyślonych przez siebie firm. Wszystko odbywa się tak, jak w rzeczywistości, tylko sam produkt i pieniądze

są fikcyjne. Ten przedmiot, ulubiony zresztą przez uczniów, stwarza szerokie możliwości udziału we współzawodnictwach międzyszkolnych i międzynarodowych.

Szkoła od 15 lat organizuje co roku Regionalne Targi Firm Symulacyjnych oraz eliminacje regionalne międzynarodowego współzawodnictwa European Business Game (Międzynarodowa Gra Handlowa). Najlepsza ekipa co roku bierze udział w finałach, które odbywają się na zmianę w różnych krajach europejskich. Drużyny z AH kilkakrotnie zdobyły w finale nagrody – m.in. w 2000 roku na Wyspach Owczych ekipa polskiej klasy otrzymała nagrodę za najlepszy poziom języka angielskiego spośród drużyn nie-angielskich. W 2004 roku finał EBG urządziła właśnie Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie. – Do dziś oceniany jest jako jeden z najlepiej zorganizowanych finałów – mówi dyrektor. – Przez tydzień zapewnialiśmy program dla 80 gości – uczniów i ich nauczycieli,

ale także zagranicznych ekonomistów i bankierów, którzy byli członkami międzynarodowego jury. Finał odbywał się w hotelu „Atom” w Ostrawie, a projekt wsparły wówczas Urząd Wojewódzki oraz największe firmy w regionie. Udział w projekcie EBG to dla uczniów prawdziwa szkoła biznesu. Uczą się praktycznego zastosowania nabytych wiadomości, ponieważ muszą przygotować plany finansowe swej fikcyjnej firmy, uczyć się właściwej argumentacji i umiejętności komunikacyjnych. Obrona projektu przed jury nie jest wcale prosta – trzeba odpowiadać na pytania fachowców ze sfery biznesu, oraz bankierów. W dodatku prezentacja musi być przygotowana w języku angielskim.

Większość absolwentów szkoły po maturze idzie na studia. – Najczęściej wybierają kierunki ekonomiczne, ale zostają przyjęci również na prawo, nauki społeczne, wydziały filozoficzne, pedagogiczne, filologię i informatykę – wylicza Krystyna Bonček. Ci absolwenci, którzy po maturze decydują się podjąć pracę, z reguły nie zagrażają długo miejsca w Urzędzie Pracy. Dzięki dobrej renomie szkoły, znajomości podstaw biznesu, umiejętnościom językowym oraz praktycznej umiejętności pracy na komputerze, w tym prowadzenia księgowości na PC, udaje im się szybko znaleźć zatrudnienie.

DANUTA CHLUP

SONDA

Bronisław Walicki, emerytowany pracownik linii lotniczych, były wiceprezes Kongresu Polaków w RC

Najpierw chodziłem do Liceum Handlowego w polskim Cieszynie. Po trzech miesiącach otrzymałem zawiadomienie z Pragi, że nie dostanę już przepustki i musiałem się przenieść do szkoły w Czechosłowacji. Rozpocząłem naukę w Wyższej Szkole Gospodarczej w Czeskim Cieszynie. Byliśmy pierwszą polską klasą w tej szkole. Chłopcy byli wtedy w absolutnej większości, dziewcząt było w klasie tylko osiem. Na początku uczył nas przede wszystkim prof. Gustaw Halama, który był naszym wychowawcą. Później przyszła prof. Ludmiła Pniok, a po skończeniu służby wojskowej prof. Emil Łabaj i Jan Matula. Angielskiego uczył nas prof. Szymeczek. Koledzy interesujący się sportem na każdej lekcji podejmowali dyskusję na temat piłki nożnej i z angielskiego niewiele wyszło... Maturę zdawałem w 1953 roku. Wtedy obowiązywały tzw. nakazy pracy, każdy dostał skierowanie do określonego zakładu. Ja musiałem iść aż do Karniowa, ale po krótkim czasie rozpocząłem w Ołomuńcu studium pomaturalne. Chyba tylko dwie osoby mogły iść zaraz po maturze na studia, tu też obowiązywały określone limity.

Tomasz Burawa, dyrektor wykonawczy i członek zarządu spółki akcyjnej Finclub

Bardzo miło wspominać lata spędzone w handłówce. Ja uczyłem się tam przez pięć lat, bo wtedy okres nauki był przedłużony. Mieliśmy fajną klasę. W starszych klasach były prawie same dziewczyny, w naszym roku było już więcej chłopaków, ale ciągle byliśmy w mniejszości. Koleżanki otaczały nas względami i pomagały. Bardzo miło wspominać nauczycielki Urszulę Mendrek i Jadwigę Ondrejčkovą. Po skończeniu „handłówki” kontynuowałem studia, skończyłem Uniwersytet Śląski w Karwinie. Studiowałem zaocznie, od razu po maturze rozpocząłem pracę w rodzinnej firmie założonej przez wujka. Szkoła była startem w świat biznesu, zaraz po maturze w praktyce wykorzystywałem nabytą w placówce wiedzę.

Renata Świder, nauczycielka w Akademii Handlowej

Maturę zdawałem w Akademii Handlowej (ówczesnej Średniej Szkole Ekonomicznej) w 1985 roku. Po jakimś czasie wróciłam tu jako nauczycielka. Od tego czasu dużo się zmieniło, szkoła jest o wiele nowocześniejsza, choć wiele przedmiotów fachowych zostało mniej więcej bez zmian. Duża część nauki odbywa się w pracowni komputerowej. Uczniowie zdają na komputerze praktyczny egzamin maturalny z przedmiotów fachowych, głównie księgowości. Zmienił się skład uczniów. Kiedy ja chodziłam do szkoły, w klasach były prawie same dziewczyny. Dzisiaj jest stosunkowo dużo chłopaków. Na przykład w klasie 2 polskiej, której jestem wychowawcą, jest 27 uczniów, w tym 8 chłopaków. Kolejna duża zmiana widoczna jest w czwartych klasach. Dziś niemalże cała klasa zgłasza się na studia wyższe, a tylko nieliczni idą do pracy. Za moich czasów było akurat odwrotnie. Z naszej klasy chyba tylko trzy osoby poszły na studia, reszta do pracy.

Wkrótce obchody

Obchody jubileuszu szkoły odbędą się w sobotę 5 grudnia. Od godz. 8.00 do 18.00 szkoła będzie otwarta dla wszystkich, którzy chcą ją zwiedzić – dla byłych absolwentów, nauczycieli czy młodzieży zainteresowanej podjęciem nauki. Specjalne centrum informacyjne dla przyszłych uczniów będzie czynne w godz. 8.00-13.00. O godz. 13.30 odbędzie się akademia jubileuszowa w Teatrze Cieszyńskim. I w szkole, i w teatrze sprzedawany będzie almanach w cenie 150 koron. Do nabycia jest już teraz w sekretariacie szkoły, tak samo jak bilety na akademię po symbolicznej cenie 20 koron. (dc)

reklama

SAMOCHOBY KUPUJEMY CITROENY Ceny od 163.000,- z DPH

CITROENY KUPUJEMY W ORŁOWEJ – WIEMY DLACZEGO!

CITROËN

samochody osobowe * użytkowe * terenowe 4x4 WD

METEOR CAR, ORLOVÁ-LUTYNĚ, Okružní 988, naprzeciwko dworca autobusowego

tel. 596 511 140, 777 071 072; prodeje@meteorcar.cz; www.meteorcar.cz

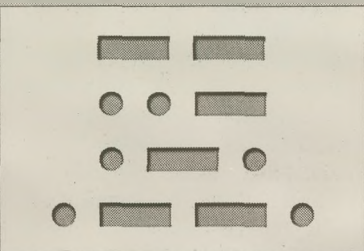

Baczność! Do nowego PopArtu wystąp! Słuchawki, głośniczki na „trzy, cztery” włącz! Po dzisiejszym apelu poznamy nowego szeregowego Heya i przeniesiemy do magazynów nowy ekwipunek plotek i informacji z muzycznego poligonu.

NOWE CIACHO

Hey »Miłość! Uwaga! Ratunku! Pomocy!« (2009)

Od 13 lat, czyli od wydania pierwszej solowej płyty wokalistki Kasi Nosowskiej obowiązywały dwa proste równania – Hey=klasyka, Nosowska=eksperyment. Koniec oczywistości. Hey nagrał właśnie swój najbardziej eksperymentalny album.

Nie wiem, czy Kasia N. zmusiła panów z kapeli do tej transformacji, czy też sami poczułi zew odnowy, w każdym razie na najnowszym krążku ucho słuchacza atakują pstre, rozmaite aranżacje, spod których możemy często zaledwie wyczuwać szkielety pierwotnych piosenek. Duży udział w tym spisku miał zapewne Marcin Bors, który współpracował wcześniej z Nosowską przy jej projektach solowych.

Wyczuwalnie akcentowana jest sekcja rytmiczna, gitary schodzą nieco w tło i bywają zastąpione gromadą instrumentów klawiszowych. Wszystkie nagrania pomimo elektronicznych wpływów zachowały jednak swoją soczystość, chropowatość, co udało się osiągnąć dzięki uzupełnieniu syntetycznych dźwięków nie tylko o tradycyjny rockowy skład, ale także o akustyczne, ciepłe brzmienia fortepianu, smyczków i elektrycznych pianin. Na ryzykownej krawędzi kiczu znalazł się chyba tylko utwór *Kica Delta*.

Nikt pewnie nie wiedział, jak na tę nową postać Heya zareagują fani – stąd ostrożna decyzja wydawnictwa, które wybrało na singiel kawałek *Kto tam? Kto jest w środku?*, czyli utwór najbardziej pasujący do brzmienia starszych płyt kapeli. Oprócz niego na albumie znajdziemy jednak wiele innych, bardziej ambitnych kompozycji. Po niepewnym wstępie cudownie wykłwita refren utworu *Boję się o nas*; rozbawi typowo „po nosowsku” przekorny utwór *Umieraj stąd*; w którym marszowy podkład przeplata się z lekko delirycznymi gitarami, mono-

tonny kawałek *Piersi ćwierć* prze-transformuje się w dramatyczne, niepokojące zakończenie. Zabawną igraszką jest tytułowy kawałek *Miłość! Uwaga! Ratunku! Pomocy!*, w którego przejściach zabrzmi skrecz w stylu słynnego *Rock It!* Herbiego Hancocka, a refren jest wykrzykany niczym w jazgotliwym girl-punku wczesnych lat 80. Wprawdzie nadal pozostaje we mnie uczucie niepewności, czy szaleństwo aranżacji nie zakrywa przypadkiem niezbyt przebojowych melodii, jednak na razie dam spokój tej wątpliwości. Trzeba jednak szczerze przyznać, że nie znajdziemy na tej płycie utworów pokroju *Listu* czy też *Mojej i twojej nadziei*, które należą dziś przecież do klasyki polskiego rocka.

Nosowska tradycyjnie dostarczyła zestaw świetnych, przekonujących tekstów (*Umieraj stąd/Wyszczano mi wprost/W amoku słowiki/Golone trawniki/Plakałam do wewnątrz/Dyskretna po kość*), są także wyskakujące tu i ówdzie niewinne, dziewczęce chórki.

Nie będę pisał, że „Hey utrzymał wysoki poziom”, gdyż mogłoby to zabrzmieć jak fałszywe poklepywanie po plecach – nowe nagranie zespołu to po prostu świetna, wielowarstwowa płyta, która pozostanie świeża nawet po wielokrotnym przesłuchaniu. Oby takich więcej.

Warto spróbować:
Boję się o nas, Umieraj stąd, Kto tam? Kto jest w środku?

CO SZEPTANE

★ Powraca moda na ambitne projekty – do pracy nad drugą operą rockową przystąpił wirtualny brytyjski zespół *Gorillaz*, do podobnych planów przyznała się Lady Gaga. Mnie rockowe opery nie ruszają, poczekam sobie na heavymetalowy balet.

★ Wszystkie serwery muzyczne tętnią najnowszymi informacjami odnośnie możliwego zakończenia kariery grupy *Aerosmith*. Raz Steven Tyler odchodzi na zawsze, potem na dwa lata, tu pozostali muzycy poszukują zastępstwa, tam zamykają cały kram. Dobrze, że wszyscy uzgodnili przynajmniej to, że Tyler żyje. Na razie.

★ 5 listopada premierę miał nowy album zespołu *Wu-Hae* – pierwsze

polskie nagranie wydane wyłącznie na pendrive. Chyba kończą się czasy, kiedy będzie można o nowych wydawnictwach pisać jako o „płytach” czy „krążkach”. To jednak nie jedyna ciekawostka albumu – pendrive jest zamknięty w blaszanej puszcze (nawiązanie do industrialnych klimatów muzycznych), do otwarcia opakowania będzie więc trzeba użyć otwieracza do puszek. Ma się pomyśleć.

★ Zalew nowych, smacznych płyt: aktualnie można już gnać do sklepów po świeże nagrania *Jamiego Culluma*, *Anity Lipnickiej*, nad nowym albumem pracuje *Peter Gabriel*. Zabawną perełkę stworzył słynny raper *50 cent*, który do nowej płyty *Before I Self Destruct* dołączył film fabularny o tej samej nazwie, który wyreżyserował i w którym sam zagrał główną rolę. Walory płyty trudno mi ocenić, ale filmidło jest gorącym adeptem na szmire roku.

★ *U2* już po raz drugi oberwało po uszach za zbyt głośne koncerty. Po karze 15 tysięcy euro za koncert w Barcelonie podobny los spotkał ich w ojczystym Dublinie – za dwunastokrotne przekroczenie limitu skarbonka zespołu schudnie o 35 tysięcy euro. Na przyszłość trasa rozdawane będą bezprzewodowe słuchawki.

★ Okazuje się, że fani rocka są coraz bardziej wybredni. Wcześniej zdarzało się, że obrzucili piwem jakąś niekochaną gwiazdę na festiwalach muzycznych, teraz zaczynają ubijać własnych idoli. Na wrześniowym portugalskim koncercie postresowali się członkowie zespołu *Nickelback* (na zdjęciu powyżej). Gdy wokalista zapytał ze sceny, czy są na sali jacyś fani, wszyscy zaczęli buczeć, a gdy ponowił pytanie, oberwał kamieniem. Teraz podobny los spotkał brytyjskiego piosenkarza *Morrissey* – w Liverpoolu przeżył bliskie spotkanie z butelką, więc w połowie drugiego utworu zszedł ze sceny i już nie wrócił. Pomyśleć, że kiedyś chodziło się na koncerty by posłuchać ulubionej muzyki...

KONCERTY

★ W nasze progi zawita kultowy zespół *Living Colour*, który już od 26 lat rozbija światowe sceny swoją agresywną mieszanką muzyki funk i ciężkiego rocka. 25 listopada – Praga, 27 – Bratysława, 28 – Brno. W styczniu kapela powraca do Europy Środkowej, tym razem by nawiedzić Polskę. Wyjątkowy w całej trasie będzie właśnie praski koncert, na którym zespół przedstawi swoją nową płytę o nazwie *The Chair In The Doorway*.

Spocznij! Kolejna musztra za dwa tygodnie w Poparcie filmowym. Rozejść się, do przeczytania!

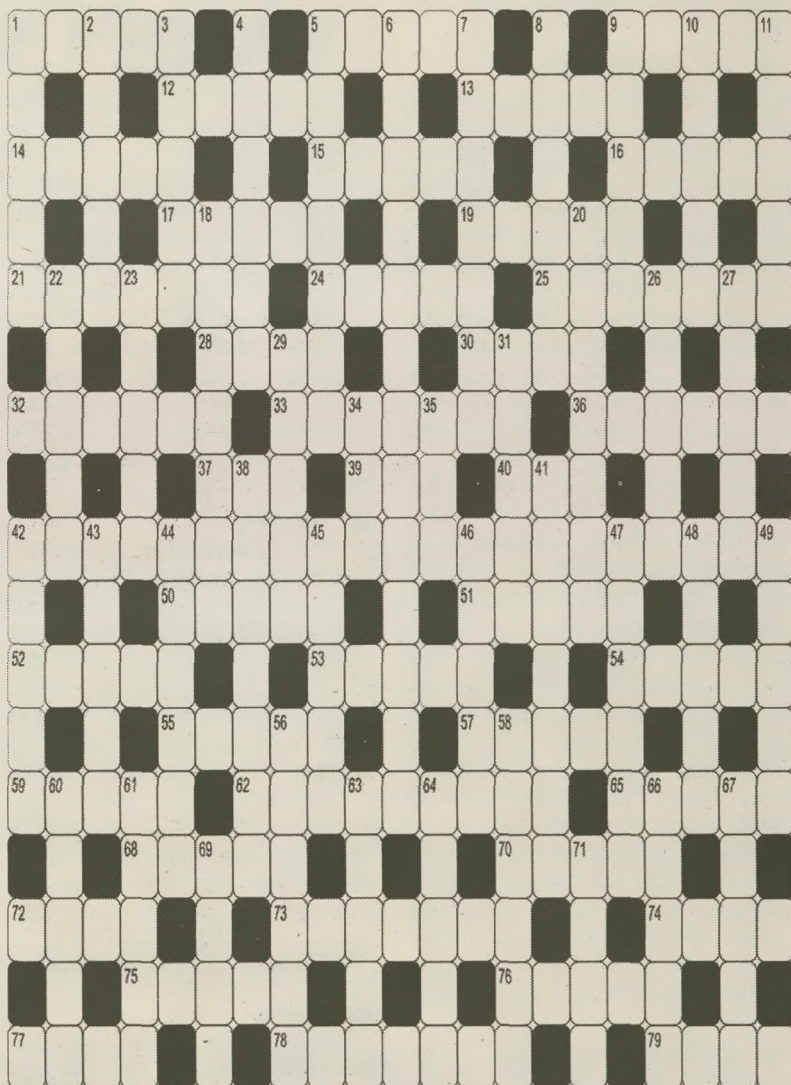
Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. niezbyt inteligentny osobnik 5. suszony miąższ kokosa 9. postrach mórz tropikalnych 12. z *Filonem* do pary 13. miejsce dla strachliwej duszy 14. lśni w oczku 15. wiązania przy jukach 16. drapieżnik z rodziny sokołów 17. marny utwór 19. 1/3 jarda 21. laur 24. słońska trawa na kaszel 25. młode warzywo 28. kawałek tuszki kurczaka 30. woda spadająca z chmury 32. piąty okres ery paleozoicznej 33. grupa ochroniarzy 36. postrzelenie 37. „dzień” w języku Hawa 39. bóg pasterzy i opiekun stad 40. wiekowa liczba 42. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Wybitny skrzypek polski) 50. władca starożytnych 51. Joyce Carol, pisarka amerykańska 52. imię Amado 53. w przekładni 54. słowa do utworu muzycznego 55. Malawi, jezioro w Afryce 57. bułgarski taniec ludowy 59. rzemień stanowiący część uzdy 62. odmierza wodę 65. cecha z plusem 68. składnik benzyny 70. starszy brat Mojżesza 72. „Biały” u Londona 73. beztlenowiec 74. górna część tułowia 75. najwyżej położony punkt na niebie 76. wydawnictwo warszawskie 77. milczą, gdy dusza śpiewa 78. król czcionki 79. do woza przysła.

PIONOWO: 1. ciało bez głowy i kończyn 2. wzywa na rozprawę sądową 3. kobyła 4. męzny rycerz ze *Spychowa* 5. żyje w czystej i chłodnej wodzie 6. uznaje Biblię za jedyne źródło objawienia 7. sowiecki ambasador w Polsce 8. kazalnica 9. do zakasania 10. dziesiąta część mili morskiej 11. słowne określenie rzeczy 18. dwusład rodem z Noszowic 20. okazałe dwuskrzydłowe drzwi 22. piosenkarz belgijski 23. rysunkowa zagadka 26. stolica kantonu Argowia 27. syn Abrahama i Sary 29. rachunek bankowy 31. karma dla zwierząt gospodarskich 34. słynny kurort w Belgii 35. „i” Anglika 38. państwo w państwie 41. monosacharyd mający cztery atomy węgla w cząsteczce 42. ukraińska metropolia 43. nacja 44. związek chemiczny z tlenem 45. port w Szwecji 46. z Rolls'em do pary 47. miasto nad Wołgą 48. zakład o charakterze rozrywkowym 49. jesienny kwiat 56. instrumentalny utwór muzyczny 58. *Monte Christo* 60. ziarno dla konia 61. straszliwa jędra 63. postać stojąca w pozie modlitewnej 64. ipsylon 66. zabytkowy przedmiot 67. nie gada do dziada 69. zaprawa na murze 71. chwytana część kończyny górnej.

Opr. JO

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka „*Ilustrowane dzieje Polski*”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 27. 11. br. o godz. 12.00.

ALIE HECA

Na ulicy mężczyzna krzyczy na małego chłopca:

– Poczekaj, łobuzie! Powiem twojej matce, że rzucasz we mnie kamieniami.

– A nie lepiej byłoby powiedzieć to jego ojcu? – doradza przechodząca kobieta.

– Co też pani opowiada! Ja jestem jego ojcem!

W Zakopanem do lekarza przychodzi baba w ciąży. Cała jest spocona i zasapana.

– Co pani jest? – pyta doktor.

– Przed chwilą weszłam na Kasprowy Wierch i zesłam.

– Przecież tam jest kolejka!

– Panowie mnie przepuścili i weszłam bez kolejki.

– Kochanie, co ci kupić na imieniny?

– Nic mi nie kupuj! Nie mam pieniędzy.

Podczas rozprawy rozwodowej sędzia zwraca się do Gabrysia:

– Żona po rozważeniu argumentów adwokata proponuje zgodę i kontynuowanie małżeństwa.

– Wysoki sędzie, myślę, że tak wysoka kara jest zbyt okrutna.

program TV

SOBOTA 21 LISTOPADA

TVP 1

6.20 Telezakupy **6.35** Schudnij **7.00** Dzień dobry w sobotę **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.20** Kuchnia z Okrasą **8.45** Siódme niebo **9.30** Ziaro **10.05** Klub przyjaciół Myski Miki (s. anim.) **10.35** Złota rączka **11.05** Hannah Montana (s.) **11.35** Kyle XY **12.25** Pegaz **12.50** Budzimy do życia **13.00** Wiadomości **13.20** Ssaki morskie - Foka zwana Nochalem **14.05** Pamiętna wizyta (film USA) **15.50** Najwyższy człowiek świata **17.00** Teleexpress **17.25** Siostry **18.15** Gotowi na ślub **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Agent z przypadku **21.55** Turecki gambit (film ros.) **23.55** Weekendowy magazyn filmowy **0.20** Tak czy nie?

TVP 2

5.55 Spróbujmy razem **6.25** Świat według Bindi **7.00** Poezja łączy ludzi **7.10** M jak miłość (s.) **8.05** Barwy szczęścia (s.) **9.05** Czerdziestolatek 20 lat (s.) **10.15** Kocham cię, Polsko **11.45** Najwspanialsza gra w dziejach **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Złotopolscy (s.) **15.15** Czas honoru **16.15** XV Festiwal Kabaretowy w Koszalinie 2009 **16.40** Słowo na niedzielę **16.50** Lech Poznań - Ruch Chorzów, Ekstraklasa **19.05** Zagadkowa blondynka **20.00** Kabaretowy Klub Dwójki **20.50** Top Gun (film USA) **22.45** Panorama **23.25** Cóрка mojego szefa (film USA) **1.00** Rzym (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.34** Raport z Polski ekstra **7.15** Info poranek **7.45** Aktualności **8.00** Pora na kulturę **8.45** Tajemnica szyfru Marabuta - Osaczeni **9.10** Infonuta **9.20** Info poranek **10.15** Cyber świat **11.00** Dżungla polityczna **12.00** Na rozkaz **12.15** Motoszał **13.00** Transporter **14.00** Reportaż z prawdziwego zdarzenia **14.13** Panie doktorze **14.45** Etniczne klimaty **15.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **16.00** Studio Wschód **17.15** Biznes poradnik **17.30** Aktualności **18.30** Spotkania z mistrzem **19.00** Pora na kulturę **19.30** Potrzebni **20.00** Prywatne śledztwa **21.00** Raport z Polski ekstra **22.51** Chwyty codzienne **23.30** Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza **0.01** Ojciec Góra.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Kaczor Donald przedstawia **7.45** Kosmaty zawodnik (film kopr.) **9.40** Magazyn UEFA Champions League **10.10** Ewa gotuje **10.40** Się kręci **11.10** Miodowe lata (s.) **12.45** Czarodziejki (s.) **13.45** 90210 (s.) **14.45** Dom nie do poznania **15.45** Chirurdzy (s.) **17.45** Światowe rekordy Guinnessa **18.50** Wydarzenia **19.25** 13. posterunek **20.00** Jak oni śpiewają **22.45** Gotowe na wszystko **0.45** Wymyślona przyjaciółka (film USA) **2.40** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

6.00 Lot 29 (s.) **6.20** Co opowiadało drzewo Kandalii **6.30** Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) **6.35** Dziwne życzenia cielaka Kopytko (s.) **6.45** Sezami, baw się razem z nami **7.10** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **7.35** Wszystkie poranki świata (cykl dok.) **7.45** Biblijne poszukiwania (cykl dok.) **8.05** Olentzero i zaczarowane drewno (film anim.) **9.25** Baranek Shaun **9.35** Pogotowie kulinarne **10.05** Mały Indianin (film USA) **12.00** Wiadomości **12.05** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Revue (mag.) **13.05** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **13.35** Czy je zechcecie? (mag.) **13.40** Między nami zwierzętami (mag.) **14.15** Europejska instrukcja obsługi **14.40** Film o filmie „3 sezony w piekle” **14.55** Jalna (s.) **15.40** Kobieta z Checkpoint Charlie (film niem.) **17.15** Taksówka (pr. roz.) **17.45** Posmak śmierci (s.) **18.40** Śpiewanki **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Duety... kiedy

gwiazdy śpiewają (transmisja) **21.40** Czeska głowa (transmisja uroczystego wręczenia nagród) **22.50** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **23.00** Niezniszczalny (film USA) **0.40** Osada (film USA) **2.25** 13. komnata Ferdora Gála.

TVC 2

6.10 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **6.30** Wiadomości STV **6.50** Mikrofon z lewej czyli Waterloo **7.50** Panorama **8.30** Cudowna planeta (cykl dok.) **9.25** Folklorika (mag.) **9.50** Nasza wieś (mag.) **10.10** Wędrowki za piosenką (pr. muz.) **10.40** Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) **11.00** Rewolucja: Poblisk przeszłości (dok.) **12.00** Damien Rice, PJ Harvey, Autolux (koncert) **12.50** Piątka w Pomarańcy (mag.) **13.20** Game Page (mag.) **13.40** Sabotaż (mag.) **14.10** Simpsonowie (s. anim.) **14.35** Walka o życie: Dzieciństwo **15.40** Kamera w podróży: Paryż (mag.) **16.40** Łowcy z Przylądka Dobrej Nadziei (dok.) **17.35** Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **17.55** Poszukiwania sztuki (cykl dok.) **18.15** O języku czeskim **18.30** Kultura.cz (mag.) **18.55** Koncert orkiestry kameralnej Musici de Praga **19.35** Muzyka klasyczna **20.00** Europa za fortepianem (dok.) **22.00** Teatr żyje! (mag.) **22.30** Filmopolis (mag.) **23.25** Noc z Andělem **0.55** Beatlemania (dok.) **1.45** Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

5.45 Spiderman (s. anim.) **6.10** Batman zwycięzca (s. anim.) **6.40** Tom i Jerry (s. anim.) **7.10** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **7.40** Przepis na idealne święta (film kan.) **9.25** Między nami chłopakami (film czes.) **11.20** Filmiaki z Internetu **12.00** Dzwonienie do TV Nova **12.30** Naga pasterka (film czes.) **14.20** Crusoe (s.) **15.15** Czarni baronowie (film czes.) **17.15** Poprawczak dla pieśzochów **17.55** Przysmak Babicy (mag. kul.) **18.35** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Snężenki a machři po 25 latach (film USA) **22.30** Od kołyski aż po grób (film USA) **0.25** Serum prawdy (film niem.-USA) **2.20** Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem **6.25** Samuraj Jack (s. anim.) **6.50** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.15** Tom & Jerry (s. anim.) **7.25** Bajzer z Bel-Air (s.) **8.00** Pomoc domowa (s.) **8.30** Salon samochodowy **9.25** M.A.S.H. (s.) **9.55** To morderstwo, napisała (s.) **11.05** Columbo (s.) **13.10** Zakochany Szekspir (film br.-USA) **15.40** Michael (film USA) **17.55** Plotkara (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Guru (film USA) **22.10** Na własną rękę (film USA) **0.30** Szantaż (film niem.) **2.15** Zadzwoń do jasnovidza.

NIEDZIELA 22 LISTOPADA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu **6.40** Mieszkamy blisko żywiołów **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Domisie (s. naim.) **8.55** Orliki, gola **9.10** Teleranek **9.40** Rogate Ranczo **11.00** Dyktando 2009 **11.35** Opole 2009 na bis **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Wiadomości **13.10** Ostry dyżur Jedynki **13.55** Biblia - Dawid **15.35** Południowy Pacyfik - Zagrożony raj **16.40** Dyktando 2009 **17.00** Teleexpress **17.20** Ojciec Mateusz (s.) **18.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Dom nad rozlewiskiem (s.) **21.10** Przewodnik po rozlewisku **21.20** Cóрка maharadży (film kopr.) **23.05** Upadek (film kopr.) **1.50** New York, New York (film USA).

TVP 2

6.30 Sto tysięcy bocianów **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Barwy szczęścia (s.) **9.05** Zaczisze gwiazd - Krystyna Sienkiewicz i Kuba Sienkiewicz **9.45** Wajrak na tropie **10.20** Nieznana Afryka

11.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat **11.35** Makłowicz w podróży - Armenia **12.15** Wyrzuc mamę z pociągu (film USA) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.05** Szansa na sukces (s.) **16.05** Na dobre i na złe (s.) **17.05** Wojna światów **17.30** Program lokalny **18.00** Wszystko, co powinniśmy wiedzieć o świńskiej grypie **19.05** Tak to leciało! **20.05** Kabaretowa Noc Listopadowa - Gdynia **21.05** Czas honoru - Przerwana depesza **22.00** Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka **22.45** Panorama **23.20** Kabaretowy alfabet Dwójki **23.45** Camane koncert muzyki fado II Poznań **0.45** Na imię mi Earl.

TV KATOWICE

5.50 Było, nie minęło **7.05** Pegaz **7.45** Aktualności **7.50** Koncert życzeń **8.45** Śląska lista przebojów **9.00** Planeta według Kreta **11.00** Potrzebni **11.30** Serwis info **12.00** U fryzjera **13.00** Teleplotki **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **14.45** Motoszał **15.00** Domowa rewolucja **16.00** W stronę świata **16.50** W poszukiwaniu drogi **17.15** Cyber świat **17.30** Aktualności **20.00** Reportaż TVP Info **20.50** Młodzież kontra **22.53** Chwyty codzienne **0.05** Planeta według Kreta **0.31** Potrzebni.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Produkcje Myski Miki **7.45** Gumisie (s. anim.) **8.45** Kacze opowieści (s.) **9.45** 90210 (s.) **10.40** Cztery pancerni i pies (s.) **13.00** Kung Pow - Wejście Wybrańca **14.45** Światowe rekordy Guinnessa **15.45** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **16.15** Świat według Kiepskich (s.) **16.45** Kabarety **17.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **18.50** Wydarzenia **19.25** 13. posterunek (s.) **20.00** Skazany na śmierć (s.) **21.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.05** Kości (s.) **23.10** Podejrzani (film USA).

TVC 1

6.00 Wizytówka **6.25** Bajki z doniczki **6.35** Kancelaria detektywistyczna Kodytka **6.40** Bajka **6.50** Ferda (s. anim.) **7.15** Poranek z Dadą (program dla dzieci) **7.30** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **9.45** Kalendarium **10.00** Wędrująca kamega (mag.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.05** Naszyjnik (s.) **12.00** Pytania V. Moravca (pr. dys.) **13.00** Wiadomości **13.10** Król i złodziej (bajka) **14.05** Koncerty Adwentowe 2008 **14.25** Ale na (film TV) **16.00** Retro (mag.) **16.30** Rajskie ogrody (cykl dok.) **16.50** TVC (mag.) **17.10** Słowo na niedzielę **17.15** Rodzina Horaków (s.) **18.10** Szkoła życia (s.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Archiwum (film czes.) **21.30** 168 godzin (pr. publ.) **22.00** Losowanie Sportki i Szansy **22.05** Małe rodzinne morderstwa (film fr.) **23.45** Trup jak ja (s.) **0.30** Semafor itd. (s. dok.) **1.25** Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.20** Jeszcze tutaj jestem - Čestmír Šimáně **7.50** Panorama **8.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **8.45** Wiadomość od M. Svatošovej **9.00** Filmopolis (mag.) **9.55** Świat książek (mag.) **10.10** Film 2009 (mag.) **10.40** Po powierzchni: Mity i legendy **11.00** Czy je zechcecie? **11.05** Mity i fakty historii: Skarb Nibelungów (cykl dok.) **12.00** Ostatni list (film TV) **13.05** Koncert wzajemnego porozumienia **14.20** Bez limitu **15.00** Semafor itd. (s. dok.) **16.05** Ucieczka z Berlina Wschodniego (film USA-niem.) **17.35** Magazyn religijny **17.55** Magazyn chrześcijański **18.15** Skarby świata (cykl dok.) **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** Moja rodzina (s.) **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Wieczór na temat... Nieznana rewolucja **22.00** Na pływalni z Paulem Pottsem (talk-show) **22.25** Mroźny pocałunek (film norw.) **23.45** Fotografie, Katrina I jazz (dok.) **0.45** Duety... kiedy gwiazdy śpiewają **2.15** TVC.

NOVA

6.05 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) **6.30** Spi-

derman (s. anim.) **7.00** Batman zwycięzca (s. anim.) **7.25** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **7.55** Ślad Różowej Pantery (film br.-USA) **9.50** I kto to mówi II (film USA) **11.20** Opowiadania filmowe **12.30** Układ prawie idealny (film USA) **14.45** Linia czasu (film USA) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Obywatelskie judo (mag.) **18.00** Poradnik domowy **18.55** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **22.50** Drzazgi (mag.) **23.20** Sublokatorka II (film USA) **1.00** Na krawędzi prawdy (s.) **2.15** Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.00 Party z kucharzem (mag. kul.) **6.30** Samuraj Jack (s. anim.) **6.55** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.20** Baby Boom (s.) **7.45** Pomoc domowa (s.) **8.15** Ochroniarze Hitlera (s. dok.) **9.20** Świat 2009 (mag.) **9.55** M.A.S.H. (s.) **11.00** Partia **11.50** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **13.10** Komisarz Rex (s.) **14.15** Przykłady kształca (film czes.) **15.55** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.00** Z Włochem w kuchni **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Morderstwa w Oxford (s.) **22.15** Ta jedyna (film USA) **0.20** Psycho II (film USA) **2.25** Zadzwoń do jasnovidza.

PONIEDZIAŁEK 23 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Budzik (dla dzieci) **9.30** Świat małej księżniczki **9.40** Tata lew **10.00** Tam i z powrotem **11.05** Laboratorium XXI wieku **11.30** Gонец kresowy **11.50** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Taki pomysł **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.20** Żelazna kurtyna wstęga życia **15.00** Wiadomości **15.10** Dom nad rozlewiskiem (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub - kulisy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Rzym **21.20** Wybór **22.45** Gry wojenne **23.35** Avanti! (film USA) **2.05** Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja **7.05** Ulica lemurów **7.35** Radiostacja Roscoe (s.) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinka **11.30** Twórcy naszej tradycji **12.30** Errata do biografii **13.00** Kocham cię, Polsko **13.05** Anna Dymna spotkam się **13.35** Znaki czasu **14.00** Córci McLeoda (s.) **14.55** M.A.S.H. (s.) **15.25** Tak to leciało! **16.25** Na dobre i na złe (s.) **17.25** Kocham cię, Polsko **17.30** Program lokalny **18.00** Jeden z dziesięciu **18.30** Złotopolscy (s.) **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.35** Korowód - Festiwal Twórczości im. Marka Grechuty, Kraków 2009 **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.40** Tomasz Lis na żywo **22.45** Panorama **23.25** Snajper (film USA) **1.00** Fidel Castro - Historia pewnej rewolucji.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.25** Info traffic **7.45** Tygodnik regionalny **8.01** Gość poranka **8.22** Info traffic **8.45** Aktualności **9.11** Gość poranka **9.36** Info poranek **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.11** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.45** Rynek jest dla wszystkich **17.00** To brzmi... **17.30** Aktualności **18.30** Trudny rynek **19.00** Tygodnik regionalny **19.15** Myślę, więc wybieram **19.25** TV Katowice zaprasza **19.31** Zaczęło się w Polsce **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.35** Plus minus zapowiedź programu **23.00** Sportowy wieczór.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buf-

fy, postrach wampirów (s.) **9.00** Jak oni śpiewają **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Hellboy (film USA) **22.45** Snajper III (film USA) **0.35** Ekipa.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) **9.00** Ale na (film czes.) **10.30** Afryki czar (dok.) **10.55** Planeta Ziemia (cykl dok.) **11.45** Piękno europejskich wybrzeży **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina i ja **13.50** Córci McLeoda (s.) **14.35** Doktor Quinn (s.) **15.25** Simpsonowie (s. anim.) **15.45** Quiz-show dla dzieci **16.10** Tajemnice Toma Wizarda (s.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Opowiadaj (s.) **21.00** Podróż po Brytyjskich Wyspach Dzieciwyczych **21.30** Reporterzy TVC **22.10** Tajne akcje STB (cykl dok.) **22.30** Firelight (film USA-br.) **0.15** Polityczne spektrum **0.40** Seks w wielkim mieście (s.) **1.10** Córci McLeoda (s.) **1.55** Wiadomości regionalne.

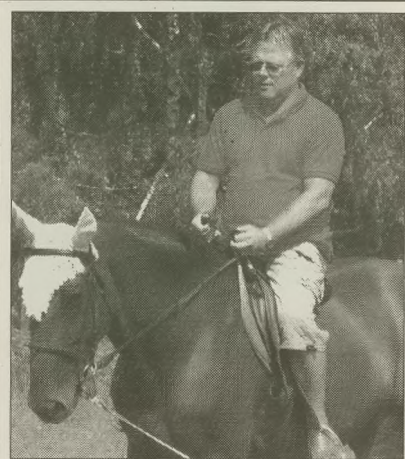
TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Klucz (mag.) **9.40** Kalendarium **9.55** Europa dziś (mag.) **10.25** Kultura.cz (mag.) **11.10** TVC (mag.) **11.35** Za szkołę **12.00** Przez nowy próg (mag.) **12.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **12.40** Taksówka (pr. roz.) **13.10** Mały kabaret telewizyjny **14.00** Hennings Haus (j. niem.) **14.15** Olentzero i zaczarowane drewno (film anim.) **15.35** Łowcy z Przylądka Dobrej Nadziei (dok.) **16.30** Przygody nauki i techniki **17.00** SK Sigma Olomouc - FK Teplice (transmisja meczu piłki nożnej) **19.45** Wiadomości w języku migowym **20.00** Hitler i Mussolini (dok.) **20.55** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **21.25** Piękne straty (talk-show) **21.55** Nie ma mitu bez kitu (s.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Q (mag.) **23.40** Film point **0.35** Europa za fortepianem (dok.) **2.35** Świat książek.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Yellowstone płonie (film USA-kan.) **11.15** Tescoma ze smakiem (mag.) **11.20** Lenssen i spółka (s.) **11.50** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksas (s.) **14.05** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **20.55** Weekend (mag.) **21.40** Dr House (s.) **22.35** Agenci NCIS (s.) **23.30** Śmiertelna gra (film USA) **1.30** Bujne fant

ŻYCZENIA

Ludeczkowie
złoci,
to je piękny
kóń,
jo, Papul,
dzisiaj
pindziesiónt-
ke móim.
Wszystkiego
naj...

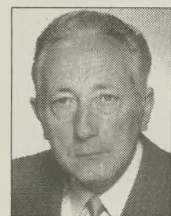
MEKOPA
RK-215

Dnia 21 listopada obchodzi 80. urodziny

pan ALBERT GRZEBIEŃ

Takie to szczerze i proste życzenia, ofiarujemy Tobie w dniu Twego urodzenia. Dobrego zdrowia, dużo radości, długich lat życia w szczęśliwości. Życzą żona oraz syn i córka z rodzinami.

RK-214

Dnia 22 listopada obchodzą Rubinowe Wesele nasi Rodzice

państwo JIŘINA i STANISŁAW KANTOROWIE

z Milikowa. Z tej okazji składamy serdeczne życzenia, zdrowia, szczęścia i wszystkiego co daje radość. Syn i córki z rodzinami.

GL-761

WSPOMNIENIA

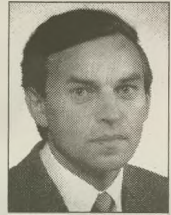
Dnia 23. 11. 2009 obchodziłaby 88. urodziny

śp. OTYLIA CHWAJOŁ

z Orłowej-Lutyni, zaś 25. 11. 09 minie pierwsza rocznica Jej śmierci. Wszystkich, którzy Ją znali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

RK-221

Czas mija, lecz smutek i tęsknota pozostaje...

Dnia 21. 11. 2009 mija 2. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. WŁADYSŁAWA GRYCZA

z Trzyńca. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.

GL-762

Jutro, 22 listopada, mija 18. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. ERNESTA RUSKA

z Karwiny (rodaka z Piotrowic). O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą najbliżsi.

RK-224

*Odeszłaś od nas, lecz ślady
Twojej pracy i miłości pozostają.*

Dnia 23. 11. 2009 mija pierwsza bolesna rocznica zgonu naszej Najdroższej

śp. JADWIGI FIRUT

z Karwiny. Z miłością i niegasnącym bólem w sercu wspomina córka z rodziną.

RK-225

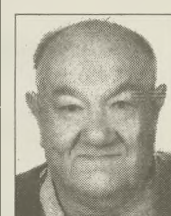
Dnia 19. 11. minęła 3. rocznica śmierci naszego Ojca

śp. EDWINA LAZARA

O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

GL-763

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14. 11. 2009 zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 78 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. JIŘÍ ŠMEJKAL

zamieszkały w Olbrachcicach. Pogrzeb naszego Drogiego Zmarłego odbył się w środę 18. 11. 2009 o godz. 15.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Olbrachcicach. Zasmucona rodzina.

RK-222

Co w KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Seven of Daran (21-23, godz. 15.30); Bobule 2 (21, 22, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA** – Centrum: Odłot (21, 22, godz. 15.30); Opowieść wigilijna (21-23, godz. 17.45); Ulovit miliardáře (21-23, godz. 20.00); **KARWINA** – Ex: Dva mrazici (22, godz. 16.00); Bękarty wojny (21, 22, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Seven of Daran (21, 22, godz. 17.30); Surogaci (21, 22, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: Głód (26, godz. 19.00); **BYSTRZYCA**: Klíček (21, godz. 18.00); Odłot (22, godz. 16.00); **JABŁONKÓW**: Sin Nombre (22, godz. 17.00, 19.30); **CIESZYN** – Piast: Saga „Zmierzch”: Książę w nowiu (21-23, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

Co na ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w TERENIE

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza

5. 12. o godz. 16.00 do DK P. Bezruca w Hawierzowie na program „Z Mikołajem za dziećmi”. Wystąpią: Dziecka ze Stonawy, Skotniczka, Mali Błędowianie, Błędowianie, ZR Błędowice, Kamraci. Bilety do nabycia w po. i śr. w godz. 12-17 w bibliotece Domu PZKO, tel. 596 434 114.

ŻUKÓW DOLNY – MK PZKO zaprasza na Gałuszkowy Wieczór 27. 11. o godz. 17.00 do Domu Kultury. Wstęp 50 kc.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 24. 11. o godz. 15.30.

PTTS „BŚ” – Oznajmia, że zebranie Zarządu i Komisji Rewizyjnej odbędzie się 24. 11. o godz. 14.30 w świetlicy PZKO w Suchoj Średniej. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 13.42 do Hawierzowa-Suchoj. **OSTRAWA** – Stolik Polski zaprasza 25. 11. o godz. 17.00 do Domu Książki „Librex”. Gościem będzie Justyna Wojciechowska z ATH w Bielsku-Białej, jedna z inicjatorek Tygodnia Nauki i Sztuki w Bielsku-Białej.

MOSTY K. JABŁONKOWA – Gmina zaprasza 28. 11. w godz. 15-19 na Przedświąteczne Inspiracje do Domu PZKO. W programie m. in. występ dzieci, andrzejkowe wróżby, targi świąteczne, kawiaranka. W niedzielę 29. 11. o godz. 15.30 Koncert Adwentowy w kościele św.

Jadwigi, o godz. 17.00 rozpalenie świec na choince i spotkanie z Mikołajem przed budynkiem UG.

CZ. CIESZYN-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na wycieczkę do przedświątecznego Wiednia 12. 12. Odjazd o godz. 5.30 sprzed teatru, powrót w późnych godzinach wieczornych. Chętnych prosimy o zgłaszanie się i zaliczkę 550 kc u L. Brannego, Cz. Cieszyn, Komeńskiego 8, do 1. 12.

TRZYNIEC-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na tradycyjną „Zabijaczkę” (kontynuacja obchodów 50-lecia Koła) dnia 28. 11. o godz. 17.00 do Domu PZKO im. A. Wawroza na Terasie. Do zabawy przygrywa kapela Olza, wyśmienite dania gotuje Ferda Kraus. Miejscówki w cenie 60 kc do nabycia w środę w Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska Cz. Cieszyn przy ul. Ostrawskiej zaprasza 23. 11. o godz. 18.00 na wykład „Buddyzm w życiu codziennym” do czytelnicy biblioteki. Wykład wygłosi podróżujący nauczyciel buddyzmu Diamentowej Drogi Jakub Kadlec, uczeń Lamy Ole Nydahla.

KARWINA-N. MIASTO – 23. 11. o godz. 18.00 w Domu Kultury uroczysty koncert „Malá černá hudba” oraz chrzest CD i DVD „Svět se točí dál”.

OFERTY

ODZIEŻ MAXI do 60. rozmiaru damsko-męska, oferuje sklep w Cieszyńcu, ul. Górna 9 (obok kościoła ewangelickiego) od po-pt w godz. 10-16. GL-764

KOMINY – remonty i budowa, montaż wkładów kominowych (stal nierdzewna), regulatorów ciągu kominowego i nasad. JUMAREX-POLSKA, 0048 502 216 032. GL-722

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

KONCERTY

KARWINA-FRYSZTAT – Rzymskokatolicka parafia zaprasza na koncert muzyki sakralnej ku czci Chrystusa Króla 22. 11. o godz. 15.30 w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego. W programie wystąpi schola i chór kameralny pod batutą Dany Syrek, organy Anna Tomanek i Kamil Novák, skrzypce Jakub Tomanek i Jan Huszár.

ŚKEAW – Zaprasza na Koncert adwentowy muzyki i słowa organizowany w ramach projektu „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim” 29. 11. o godz. 17.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszyńcu. Wystąpią: Ewa Farna, Halina Młynkowa, Roman Lasota, Canticum Novum.

Co za OLZA

GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. – 39. Biennale malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18.

KUPON

Nominowany do nagrody

Imię i nazwisko

Adres

Tel./e-mail

**Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727**

WYSTAWY

BIALA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 22. 11. wystawa z okazji 60-lecia Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Cz. Cieszyńcu – „Perspektywa”.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW: do 4. 12. wystawa „Beskidzka góra Kozubowa” z okazji 80. rocznicy otwarcia schroniska PTT „Beskid Śląski” na Kozubowej. Czynna w dni powszednie: 8-15.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień życia” w czarnobiałej fotografii Haliny Sikory.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawlusa „Pejzaże”. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyńcu, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Cz. Cieszyńcu”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w Hawierzowie, Dębicka 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI** w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ**
docieplanie elewacji,
podbitki (palubki)
przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcówka 93
www.swabud.cz

ABC Simple English
PROFESOR I DOŚWIADZONY

Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty

► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia

dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe

Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 628
e-mail: abc.english@seznam.cz

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

**Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie
na najładniejszy nagrobek roku**

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Haziach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filia: Goleśzów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego

w Górnej Lesznej

ŁUKASZ KRUCZEK, TRENER REPREZENTACJI W SKOKACH NARCIARSKICH DLA GŁOSU LUDU:

Kuusamo znamy na wylot

Z Łukaszem Kruczkim zawsze rozmawia się miło i sympatycznie. Trener reprezentacji Polski w skokach narciarskich nigdy nie owija w bawełnę, co zdarzało się jego poprzednikom. Przyznaje, że miniony sezon Pucharu Świata nie był idealny, ale w sporcie to normalne. – Sukces i klęskę w skokach narciarskich dzieli niewiele – powiedział „Głosowi Ludu” w ekskluzywnym wywiadzie, bezpośrednio po powrocie ze zgrupowania w fińskim Kuusamo. Właśnie w Kuusamo zainaugurowany zostanie 27 listopada nowy sezon Pucharu Świata.

Z jakimi wrażeniami wrócił pan z treningowego obozu w Kuusamo?

Wrażenia są jak najbardziej pozytywne. Trenowaliśmy w wręcz doskonałych warunkach pogodowych. Przeszkadzał nam wprawdzie mocniejszy wiatr, ale w tych stronach to normalne. Przypuszczam, że także za tydzień podczas konkursu drużynowego warunki w Kuusamo będą zbliżone do tych z ostatnich dni. Przez trzy dni chłopcy ostro trenowali, zmęczenie dawało się we znaki. Skocznnię w Kuusamo znamy w związku z tym na wylot.

Którzy zawodnicy zdobyli pana zaufanie na inaugurację sezonu? Oczywiście poza Małyszem, który jak sądzę, jest pewniakiem w ekipie...

W tej chwili oprócz Małysza przepustkę do pierwszej reprezentacji mają w kieszeni Łukasz Rutkowski, Kamil Stoch, Marcin Bachleda i Krzysztof Miętus. Cała ta czwórka dobrze spisywała się na treningach, miałem więc stosunkowo łatwe zadanie.

Jak radził sobie Małysz, który indywidualnie przygotowywał się w Lillehammer?

Jak wiadomo, Adam ma w olimpijskim sezonie własny sztab szkoleniowy. Na pewno pod wodzą Hannu Lepistoe i Roberta Matei nie spędzał w Lillehammer czasu przy

kawie, bo znam Adama i wiem, że to perfekcjonista. Na dokładny raport z treningu będzie sporo czasu, dopiero co wróciłem z Kuusamo. Z tego, co słyszałem, w Lillehammer były kłopoty natury technicznej z przygotowaniem skoczni, ale z pewnością dali sobie radę.

Czy jest pan zwolennikiem nowych przepisów w punktacji, które jak na razie obowiązować będą tylko podczas Team Tour (30 stycznia-7 lutego 2010) i Turnieju Nordyckiego (6-14 marca)?

Jak najbardziej jestem za nowymi przepisami i dziwię się, dlaczego nie będą obowiązywały w całym sezonie. Według nowych zasad punktacji skakano przecież w całej letniej Grand Prix. I wszyscy skoczko- wie z zadowoleniem skwitowali te zmiany. Wreszcie pod uwagę brane były warunki wietrzne.

No tak, ale dla kibiców cała ta zabawa z przeliczaniem odległości jest chyba trochę nieprzejrzysta. Bo przecież skoki są dla widzów, albo się mylę?

Zgadzam się, że te matematyczne wyliczanki, w których pod uwagę brana jest siła wiatru i długość rozbiegu, mogą niektórych kibiców zniechęcić. Wierzę jednak, że fani zaakceptują w końcu te zmiany, bo przede wszystkim mają dać one równą szansę zawodnikom. Skoki

Łukasz Kruczek

narciarskie są dynamicznym sportem i muszą się rozwijać. Jako trener widzę zalety sportowe, a te widoczne były już w trakcie letnich zawodów na igelicie.

Czyli nie boi się pan tego, że na Team Tour kibice śtać będą z kalkulatorami w rękach, a na Turniej Nordycki już w ogóle nie przyjdą?

To scenariusz z jakiegoś horroru? Nie ma powodów do obaw, te nowe przepisy to naprawdę bardzo dobry pomysł.

Jakie są plany na najbliższe dni?

Potrzebujemy wszyscy trochę relaksu, czasu do startu Pucharu Świata pozostało tymczasem niewiele. W środę odlatujemy do Kuusamo, a w piątek 27 listopada na otwarcie sezonu wystartujemy w konkursie drużynowym. O szansach naszej drużyny wołałbym nie mówić, by nie zapeszyć. Ale proszę trzymać za nas kciuki, bo dobry start do sezonu olimpijskiego to połowa sukcesu.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

■ **KARWINA LEPSZA OD GÓRNIKA.** Wynikiem 3:1 zakończył się wczorajszy sparing MFK Karwina z Górnikiem Zabrze, który odbył się na boisku Kovony. Do przerwy karwiniacy prowadzili 2:1 po strzałach Knoetiga (w 10. minucie pod poprzeczkę) i Pontusa (17., głową z dośrodkowania), goście obniżyli na dwie minuty przed zejściem do szatni – także z desantu powietrznego. Wynik towarzyskiego spotkania ustalili w 53. minucie Látał, który wrócił do karwińskiego zespołu z gościnnych występów w dywizyjnym Hawierzowie. W najbliższą środę ekipa Leoša Kalvody zaliczy na wyjeździe rewanżowe spotkanie 1/8 Pucharu CMZF (Ondrášovka Cup) z mistrzem Republiki Czeskiej, Slavią Praga. Na własnym boisku Karwina zwyciężyła sensacyjnie 1:0.

■ **MISTRZOWIE EUROPY BEZ REWELACJI.** W swoim drugim spotkaniu Pucharu Wielkich Mistrzów w siatkówce, który odbywa się w Japonii, reprezentacja Polski poniosła drugą porażkę. W czwartek biało-czerwoni przegrali z Kubą 1:3 (25:22, 18:25, 18:25, 22:25). Dziś nad ranem (godz. 4.30) Polacy zmierzili się z niepokonaną w turnieju Brazylią. Polska: Nowakowski, Łomacz, Kurek, Jarosz, Ruciak, Możdżonek, Ignaczak (libero) oraz Pliński, Bartman, Bąkiewicz. (jb)

NASZA OFERTA

- **HOKEJ NA LODZIE – I LIGA:** Hawierzów – Kadań (dziś, 17.00).
- **II LIGA:** Orłowa – Brześć (dziś, 17.00).
- **PILKA RĘCZNA – EKSTRALIGA:** Frydek-Mistek – Banik Karwina (jutro, 17.00).
- **SIATKÓWKA – EKSTRALIGA:** Slavia Hawierzów – ČZU Praga (poniedziałek, 18.00, transmisja CT4 sport).

W Zlinie bez zagrywki

EKSTR. SIATKARZY

W 12. kolejce ekstraligi siatkarze Slavii Hawierzów łatwo przegrali na wyjeździe ze Zlinem. Gospodarze zwyciężyli w trzech setach (22, 16, 17). Podopieczni trenera Ivo Pelikána wykazują typowe cechy beniaminka rozgrywek. Grają jak na huśtawce. Ze Zlinem zaliczyli najslabszy występ w tym sezonie, zagrali jeszcze gorzej, niż w przegranym 0:3 meczu z Brnem.

ZLIN HAWIERZÓW

3:0

Sety: 25:22, 25:16, 25:17. Sędziowa: Gall, Došlík. Widzów: 300.

Pierwszoplanową postacią meczu był Jan Krba. Zliński atakujący zdobył w pojedynku z Hawierzowem 14 punktów na siatce, w dużej mierze przyczyniając się do zwycięstwa swojej drużyny. W ekipie Slavii tym razem zabrakło wodzireja.

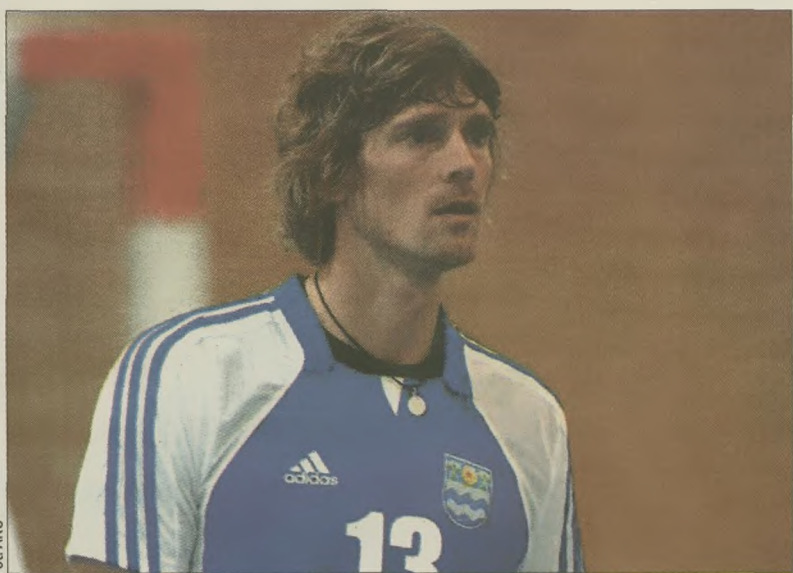
– Założenia przed meczem były proste, upilnować Krbę w ataku. Niestety rzeczywistość okazała się zgoła odmienna – powiedział „Głosowi Ludu” Ivo Pelikán. W takim razie co najbardziej szwankowało? – Przede wszystkim zagrywka – powiedział nam rozczołowany Jakub Zvolánek. 38-letni atakujący nale-

żał w Zlinie do nielicznych hawierzowskich siatkarzy, którzy nie bali się mocno i co najważniejsze – dokładnie zaatakować na serwisie. – We współczesnej siatkówce to podstawowy krok do zdobycia punktu – podkreślił Zvolánek. – Nie zabrakło nam odwagi na zagrywce, ale precyzji, w odróżnieniu od rywala.

Kolejnym przeciwnikiem Slavii Hawierzów będą pojutrze siatkarze ČZU Praga. Jaki jest pomysł na rywala? – Musimy poprawić zagryw-

kę i grę pod siatką. Dokładniej wprowadzać ataki – stwierdził Zvolánek. – Zaprezentujemy się przed własną publicznością, powinniśmy więc zepchnąć rywala do defensywy i od pierwszego seta dyktować tempo gry. Takie są przynajmniej przedmeczowe założenia i mam nadzieję, że zrealizujemy je także na parkiecie.

Lokaty: 1. Liberec 20, 2. Ostrawa 18, 3. Przybram 18,... 9. Hawierzów 14 pkt. (jb)

Jakub Zvolánek

POD PRYSZNICEM

Francuskie rękodzieło

Lawina obelg posypała się na głowę Thierryego Henry, po którego celowym zagraniu ręką Francuzi zdobyli w meczu z Irlandią gola na wagę awansu do przyszłorocznych mistrzostw świata. Rozumiem oburzenie irlandzkiej strony, domagającej się powtórki meczu. Ręka była ewidentna, w dodatku gołową akcją poprzedzał spalony. To wszystko przeoczył szwedzki sędzia Martin Hansson. Nie byłoby całej tej awantury, gdyby Henry zaraz na boisku przyznał się do oszustwa. Ucznił tak dopiero po meczu, wykazując się typowo francuskim poczuciem humoru. Sławka barażowego spo-

tkania była po prostu zbyt wysoka. I wątpię też, że napastnik Barcelony postąpiłby inaczej w meczu towarzyskim, bo przyzwyczajenia trudno zmienić. Jedynym rozwiązaniem jest wprowadzenie powtórek wideo dla sędziów, które zdały egzamin w hokeju na lodzie. W mundialu, mistrzostwach Europy i Lidze Mistrzów to wręcz konieczność. Michel Platini jako Francuz, ale także prezydent Europejskiej Federacji Piłki Nożnej (UEFA), powinien zacząć w tym kierunku działać. Z szacunku do piłki nożnej, z której duch fair-play ulotnił się już bardzo dawno temu. (jb)

Mistrzostwa trzech państw

Po Mistrzostwach Polski juniorów w łyżwiarstwie figurowym oraz Mistrzostwach Polski w curlingu, czas na kolejną dużą imprezę w cieszyńskiej hali sportowo-widowskiej. Będą nią Międzynarodowe Mistrzostwa Polski, Czech i Słowacji w łyżwiarstwie figurowym. Impreza, która przed rokiem gościła w Trzyńcu, tym razem odbędzie się w dniach 17-20 grudnia w Cieszynie. Na lodowisku zobaczymy ponad 130 zawodników – juniorów, juniorów młodszych i seniorów. – W Polsce, Czechach i na Słowacji jest mało zawodników w łyżwiarstwie figurowym, więc nie opłaca się robić mistrzostw osobno. Gdy na taflę spotykają się zawodnicy z trzech krajów, wzrastają ranga i poziom zawodów – mówi Jan Matuszek, wiceburmistrz Cieszyna. (gc)

WTOREK

24 listopada 2009

rocznik LXIV • nr 139

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 5

20 lat od
legendarnych
obrad

Ondraszki dla Zaolzia

VIII Wieczór Ondraszkowy odbył się w sobotę w Domu Narodowym w Cieszynie. Imprezę zorganizowało tradycyjnie Koło nr 6 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej wraz z Cieszyńskim Ośrodkiem Kultury. Również tym razem wśród laureatów Nagrody Ondraszka znaleźli się Zaolzianie – członkowie komitetu budowy pomnika pamięci profesorów i absolwentów Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego w Orłowej oraz Leszek Kalina z Kapelą Gorolską „Zorómbek”.

Nim prezes Koła nr 6 MZC, Józef Swakoń, oraz prowadząca imprezę Ślązaczka Roku – Lucja Dusek zaprosili na podium laureatów, gremialnie odśpiewano dwie pieśni Jana Kubisa – „Płyniesz Olzo” oraz „Ojcowski dom”. W kategorii zachowania pamięci o historii regionu nagrody otrzymały komitety społeczne budowy dwóch pomników – Legionistów Śląskich w Cieszynie oraz profesorów i uczniów Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego w Orłowej. Pomnik Legionistów (zwany też Cieszyńską Nike), wznoszący się na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie, został odbudowany i odsłonięty w czerwcu ub. roku. Pierwotny pomnik z 1934 roku zburzyli w 1939 roku Niemcy. Nagrodę dla komitetu budowy orłowskiego pomnika odebrali jego przewodniczący Bogusław Chwajol oraz autor projektu Bronisław Firla. – Wybudowanie pomnika to urzeczywistnienie naszych marzeń – przyznał Chwajol. Wspominał o największej darczyńcy, Marii Wro-

Laureaci Nagród Ondraszka (od lewej): Stanisław i Krzysztof Lasoniowie, Leszek Kalina, Bronisław Firla, Bogusław Chwajol (komitet budowy pomnika orłowskiego gimnazjum) oraz Zbigniew Cichomski (komitet budowy Pomnika Legionistów).

żynie z Bogumina, która wsparła jego budowę kwotą 150 tys. koron. – Uskrzydliła architekta Bronisława Firlę do tego stopnia, że mogliśmy wybudować pamiątkowy obelisk nie z piaskowca, ale ze szwedzkiego granitu, wierząc, że pomnik ten przetrwa pokolenia – powiedział wiceprezes Kongresu Polaków. Prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa, odczytał następnie akt przyznania Marii Wroźynie odznaki Zasłużony dla Związku II stopnia.

W kategorii popularyzacji folkloru Ziemi Cieszyńskiej laury przyznano Krzysztofowi i Stanisławowi Lasoniom wraz z kapelą „Wałasi” za umiejętne łączenie i stylizację muzyki źródeł Beskidu Śląskiego z muzyką klasyczną oraz wydanie płyty „Maj”. Drugim nagrodzonym był Leszek Kalina za całokształt pracy ar-

tystycznej wraz z kierowaną przez niego Kapelą Gorolską „Zorómbek”, działającą w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie, oraz za wydanie płyty „Ło przepiekne gronie”. Przez kapelę, która ma 20 lat, przewinęło się już kilka pokoleń gimnazjalistów. – Bardzo się cieszę, że członkowie kapeli działają też w innych zespołach – tańczą, śpiewają, a wiele osób, które były w „Zorómbku”, nie tylko kontynuuje tę pracę, ale nawet są kierownikami zespołów folklorystycznych – powiedział Kalina po odebraniu nagrody.

Publiczność gorąco oklaskiwała obie nagrodzone kapele. „Wałasi i Lasonie” pokazali mistrzowski popis gry na instrumentach smyczkowych. „Zorómbek” przedstawił swe „gorolski przeboje”. Ukoronowaniem było odśpiewanie gorolskiej

wersji „Ody do radości”. Dzięki temu, że wszyscy obecni otrzymali kartki z tekstem napisanym przez Leszka Kalinę, cała sala chórem odśpiewała „Ło przepiekne nasze gronie, downoście w Europie sóm, my za wami przychodzimy, choć wieki je tu nasz dóm...”. Po koncercie goście oblegali stoisko, w którym można było kupić płyty obu kapel.

W ostatnich latach Nagrody Ondraszka, fundowane przez sponsorów Koła Nr 6 MZC, otrzymali m.in. folklorystka Anna Waclawik, poetka Aniela Kupiec, dziennikarka Otylia Tobola, historyk Stanisław Zahradnik oraz Andrzej Niedoba z Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan w Mostach koło Jabłonkowa. Wyróżniono także Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Są pieniądze z ministerstwa

Czeskiemu resortowi kultury udało się z puli przeznaczonej na działalność kulturalną mniejszości narodowych wygospodarować dodatkowe 430 tys. koron. Kwota ta została w tych dniach rozdzielona między poszczególne mniejszości, z tego 90 tys. koron między trzy polskie stowarzyszenia obywatelskie. Kongres Polaków wykorzysta je na działalność swojego Ośrodka Dokumentacyjnego. Polski Związek Kulturalno-Oświatowy dofinansuje z dotacji działalność kulturalno-oświatową, Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” wykorzysta je na popularyzację śpiewu chóralnego.

Jak poinformował nas członek Rady Kongresu, Dariusz Branny, który reprezentuje mniejszość polską w Komisji ds. Działalności Kulturalnej Mniejszości Narodowych przy Ministerstwie Kultury RC, projekty do konkursu o dotacje na przyszły rok należy składać do piątku 27 listopada.

– Projekty można złożyć w ministerstwie osobiście do godz. 15.30, w wypadku wysłania ich pocztą liczy się piątkowa data stempla pocztowego – powiedział nam Dariusz Branny. – Pula do podziału powinna być mniej więcej tej samej wysokości, co w poprzednich latach. Konkretna kwota będzie jednak znana dopiero po uchwaleniu przez czeski parlament budżetu państwa na rok 2010. Branny dodał, że jedno stowarzyszenie obywatelskie może złożyć najwyżej dwa projekty. Komisja przy Ministerstwie Kultury będzie o nich dyskutować na przełomie stycznia i lutego przyszłego roku. (kor)

Na nadmorskiej plaży w Darkowie...

Spółka OKD właśnie zakończyła rekultywację zniszczonych w trakcie wieloletniej eksploatacji węgla terenów w Karwinie-Darkowie. Wokół tzw. darkowskiego morza, czyli pokopalnianego jeziora, powstaną zielone tereny rekreacyjne.

– Chcemy przywrócić mieszkańcom tereny dotknięte skutkami eksploatacji węgla. Teren darkowskiego „morza” jest wyjątkowym miejscem – zapewnia dyrektor OKD do spraw rekultywacji, Radim Tabášek.

– Prace na 150 hektarach trwały od 1997 roku. Z jeziora usunięto szu-

py wysokiego napięcia, drzewa i starą glebę. Przywieziono pięć milionów metrów sześciennych skały i przykryto ją nową ziemią. Ukształtowano linię brzegową i rzeźbę terenu – wylicza rzecznik OKD, Vladislav Sobol. Teraz zrehabilitowane tereny będą obsadzone zielenią. Cały proces potrwa pięć lat, kiedy powstaną tu tereny do rekreacji i sportu.

W planie jest m.in. stworzenie ośrodka sportów wodnych, bo jezioro ma do tego idealne warunki – 32 hektary powierzchni i 25 metrów głębokości. W porównaniu z okolicz-

nymi stawami i zalewami ma czystą i dobrej jakości wodę. – Urząd Miejski regularnie sprawdza czystość wody. Darkowskie „morze” spełnia wszelkie parametry, dobrze nadaje się do kąpieli i uprawiania sportów wodnych – informuje rzeczniczka prasowa Urzędu Miasta w Karwinie, Šárka Swiderová. Oprócz atrakcji wodnych w planie jest stworzenie także plaży i boisk, tereny nadają się również idealnie pod budowę ścieżek rowerowych. Uroki darkowskiego „morza” mieszkańcy Karwiny doceniają już dziś. Latem przychodzą się

tutaj kąpać czy wędkować, pomimo że jeszcze niedawno, w czasie rekultywacji, było to zabronione. – Nie przeszkadzają nam wędkarze czy plażowicze, ale przy współpracy z policją będziemy wyganiać stamtąd wandalów, którzy niszczą zieleń albo wjeżdżają samochodami czy motorcyklami – mówi Radim Tabášek.

Projekt przygotowują wspólnie OKD, miasto Karwina i spółka RPG, jako współwłaściciele gruntów. Początkiem listopada wszystkie strony podpisały umowę o współpracy. (ep)

POGODA

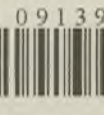
wtorek

środa

dzień: 8 do 12°C
noc: 8 do 4°C
wiatr: do 5-9 m/s

dzień: 9 do 13°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 3-7 m/s

Rodzinna Herbatka, czyli Familijne spotkanie z Wandą Chotomską

27. 11. 2009, godz. 16.30,
Teatr Cieszyński, Czeski Cieszyn

W programie chóry dziecięce Trallala,
Trallalinki oraz Cieszyńnianka

Bilety w cenie 50,- Kč do nabycia w księgarni przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie
oraz w Bibliotece Miejskiej w Trzyci, Jabłonkowie i Czeskim Cieszynie

Bilety biorą udział w losowaniu
nagród książkowych

Kongres Polaków w Republice Czeskiej zaprasza na

Koncert Galowy Tacy Jesteśmy 2009

Projekt wspierają: Ministerstwo Kultury RC, województwo morawsko-śląskie,
Konsulat Generalny RP w Ostrawie oraz miasto Czeski Cieszyn

Teatr w Cz. Cieszynie,

28 listopada 2009, godz. 17.00

Gość wieczoru: Michał Łanuszka

KRÓTKO

Jak smakuje region

JABŁONKÓW (kor) – Wspólny kalendarz na rok 2010 będzie uwiecznieniem ponadgranicznego projektu „Przez żołądek do Europy”, który realizowały w tym roku dwa miasta partnerskie, zaolziański Jabłonków oraz polski Gogolin (woj. opolskie). W kalendarzu znajdują się zdjęcia najbardziej typowych dla obu regionów potraw. Będzie on do nabycia już w grudniu w ośrodkach informacji turystycznej obu miast.

Szpital zwiększa prestiż

KARWINA (ep) – Oddział chirurgii kregostupa Karwińskiego Szpitala Górniczego znalazł się w grupie dwudziestu ośrodków z całego świata, biorących udział w międzynarodowym projekcie. Wszystko dzięki doświadczeniom oddziału z tzw. małoinwazyjną metodą stabilizacji kregostupa. Wyniki operacji małoinwazyjnych przeprowadzanych u pacjentów Szpitala Górniczego będą wykorzystywane w projekcie, który realizuje firma Medtronic, światowy producent technologii w dziedzinie chirurgii kregostupa.

Koniec remontu tuż, tuż

Do końca miesiąca powinna zostać oddana do użytku droga z Wisły na Kubalonkę. Taką deklarację złożył podczas piątkowego spotkania w Wiśle Zbigniew Tabor, dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach. To informacja także istotna dla Zaolzia. Kiedy bowiem na wiosnę zamykano drogę na przełęcz, jeden z objazdów wytyczono przez Bukowiec, Jabłonków, Bystrzycę i Trzciniec, ewentualnie Czeski Cieszyń. Nikt nie prowadził badań, o ile zwiększył się ruch na naszych drogach, ale na pewno niektórzy kierowcy wybrali objazd właśnie przez Zaolzie. Kolejnych objazdów i utrudnień należy spodziewać się, kiedy ZDW weźmie się za remont odcinka z Istebnej na Kubalonkę oraz w samej Wiśle.

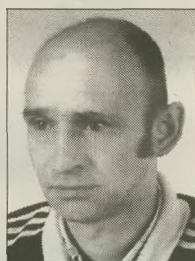
– Na razie nie wiadomo, kiedy rozpoczną się te prace. Musimy doprowadzić do końca sprawy administracyjne – powiedział Ryszard Rzepecki z ZDW, kierownik projektu na Kubalonce. Chodzi o spór między drogowcami oraz właścicielami działek położonych w obrębie drogi. Generalny remont drogi z Wisły na Kubalonkę, pierwszy od kilkudziesięciu lat, pochłoniął aż 27 milionów złotych. (wot)

Zaginieni Polacy w Czechach:

ANDRZEJ MAGDZIAK

W dniu 6 stycznia 2006 roku w Czechach zaginął Andrzej Magdziak. Ostatni raz widziany był w Pilźnie. Ma 49 lat, 182 cm wzrostu i ciemne oczy.

Ktokolwiek widział Andrzeja Magdziaka lub ma jakiegokolwiek informację o jego losie proszony jest o kontakt z ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowym numerem: +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie na: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję.

JUŻ POJUTRZE WIELKIE WYDARZENIE: PREMIERA SCENY POLSKIEJ TC

Zmierzą się z »Hamletem«

Nietypowo, bo w środku tygodnia, zaprasza nas w listopadzie na swoją kolejną premierę Scena Polska Teatru Cieszyńskiego. Najśłynniejszą chyba tragedię Williama Szekspira – „Hamlet”, zespół zagra po raz pierwszy w czwartek o godz. 19.00.

– Premiera miała się pierwotnie odbyć w piątek 20 listopada, musieliśmy ją jednak przesunąć z powodu epidemii grypy. Jeszcze na próbach jedna z koleżanek była solidnie przeziębiona, ale przyszła, by nie zawieść kolegów. Bo ta premiera musi się już odbyć – mówi dyrektor TC, Karol Suszka. W „Hamlecie” wcieli się w postać kanclerza Poloniusza, tego dnia obchodzić będzie też jubileusz 50-lecia pracy artystycznej.

Hamlet jest z pewnością do dziś najsłynniejszą postacią teatralną. Jak pisał w artykule „Głęboki kod uczciwości” sławny nieżyjący już polski aktor i reżyser Gustaw Holoubek: – Siła „Hamleta” polega na ogromnej, niemal nieograniczonej pojemności intelektualnej i zmysłowej. Pod tym względem można go porównać tylko z „Iliadą” i „Odyseją”. Pojawienie się Hamleta w teatrze ekscytuje cały zespół, nikt nie pozostaje obojętny, bo to jest prawdziwe święto. Trzeba zmobilizować cały potencjał artystyczny, intelektualny i emocjonalny, aby spróbować zbliżyć się do tego dramatu. Właściwie wszystko, co człowiekowi gra w duszy, kim jest, co myśli o

W tragedii „Hamlet” w Teatrze Cieszyńskim zobaczymy m.in. (z prawej): Tomasza Kłapocza (Hamlet), Mateusza Wądrzyka (Marcellus, gościnnie) i Mariusza Osmelaka (Horacio).

sobie, o świecie, o współczesności, może się zmieścić w Hamlecie. Dlatego każde pokolenie próbuje się w nim przejrzeć.

W Czeskim Cieszyńsku usłyszymy z ust aktorów teksty Szekspira w tłumaczeniu Stanisława Barańczaka. Wspólnie z aktorami zmierzył się ze sławną tragedią czeski reżyser Michael Tarant, który współpracuje ze Sceną Polską już po raz drugi (półtora roku temu wyreżyserował głośną sztukę „Viva Verdi” Paula Barza).

W roli Hamleta zobaczymy Tomasza Kłapocza, w roli króla Klaudiusza – kierownika artystycznego SP, Bogdana Kokotka, a jego żony i matki Hamleta, Gertrudy – Annę

Paprycę. Poloniusza zagra Karol Suszka, Ofelię zaś Anna Konieczna. W sztuce gra cały zespół, gościnnie

wystąpi Mateusz Wądrzyk, a w roli dziecięcej pojawi się na scenie Werner Wiedera. (kor)

To wyzwanie!

MICHAEL TARANT, reżyser

„Hamlet” to dla każdego reżysera ogromne wyzwanie. Z propozycją, abym zrealizował tę sztukę, zwracało się już do mnie kilka czeskich teatrów, ale nie było w nich potrzebnej do tej tragedii atmosfery. Za ten tekst postanowiłem zabrać się dopiero w Czeskim Cieszyńsku, gdzie w teatrze znalazłem potrzebny klimat. A w dodatku jego Scena Polska jest obecnie naprawdę ciekawym zespołem. Razem staramy się znaleźć najlepszą drogę do „Hamleta”. Mam nadzieję, że uda nam się przekonać także widza. I nie tylko polskiego, bo moim marzeniem jest pokonanie bariery językowej i przyciągnięcie do teatru także czeskiej publiczności, tak jak było w przypadku „Viva Verdi”, którą zrealizowałem z polskim zespołem półtora roku temu. (kor)

Ostrawa wspiera podgórskie gminy

Dotację w wysokości 5 mln koron przyznały władze województwa morawsko-śląskiego zaolziańskim podgórskim miejscowościom w ramach programu „Wsparcie rozwoju mikroregionu jabłonkowskiego”. Celem programu jest dofinansowanie rozwoju infrastruktury i ruchu turystycznego na Podbeskidziu, zwłaszcza w mniejszych gminach. Na zastrzyk finansowy może liczyć dziewięć miejscowości skupionych w Stowarzyszeniu Gmin Regionu Jabłonkowskiego (SGR), a także samo stowarzyszenie. – Przeznaczmy je m.in. na odnowienie tzw. infoboksów, w których

można dostać informacje o obiektach sportowo-rekreacyjnych, restauracjach lub możliwościach przemieszczania, a także o wydarzeniach kulturalnych i sportowych. Zadbamy też o modernizację miejsc odpoczynku dla turystów w całym regionie – powiedział naszej gazecie przewodniczący SGR, wójt Bukowca – Petr Jalowiczor.

Bukowiec i Hyrczawa wykorzystają dotację na pierwszy etap remontu ścieżki turystycznej między gminami. Łomna Górna, Boconowice i Nydek zmodernizują za wojewódzkie pieniądze kompleksy sportowe i boiska, a Bystrzyca urządzi

w Parku PZKO plenerowe centrum fitness. Łomna Dolna przeznaczy dotację na przygotowanie projektu budowy ścieżki rowerowej „Dolina rzeki Łomnej”, Pioseczna zaś na rozwój infrastruktury turystycznej. Stolica regionu, Jabłonków, zamierza zastrzyk finansowy wykorzystać na przeprowadzenie badań w celu wykrycia na terenie miasta źródeł wody jodobromowej. – Dotacja wojewódzka pokryje w większości przypadków 70 proc. kosztów każdego z gminnych przedsięwzięć. Resztę będą musiały wyłożyć z własnej kasy poszczególne gminy – dodał Petr Jalowiczor. (kor)

Nagrodzeni za przemysł

Główną nagrodę w kategorii „Strefa przemysłowa roku” w ramach ogólnokrajowego konkursu przedsiębiorczości otrzymało w czwartek miasto Czeski Cieszyń. Trofeum odebrał w Pradze burmistrz Vít Slováček. – Bardzo się ucieszyliśmy z tego wyróżnienia. Nasza strefa prze-

mysłowa nie należy do największych, a pomimo to udało nam się sprowadzić tam zarówno czeską, jak i zagraniczną firmę. Najważniejsze, że oba przedsiębiorstwa radzą sobie dobrze i zatrudniają nowych pracowników – skomentował burmistrz.

W firmie Kovona System i kore-

ańskim przedsiębiorstwie Donghee Czech pracę znalazło do tej pory około 700 osób. Władze miasta planują rozszerzenie strefy. – Mamy przygotowane przylegające do strefy przemysłowej grunty, chcemy tamściągnąć rozwijające się firmy, oferujące dobrze płatną pracę – dodał

Vít Slováček. W tej części strefy być może powstanie też w przyszłości zintegrowane centrum ratownicze, w którym znajdą się wszystkie jednostki ratunkowe i policyjne. Miasto prowadzi na ten temat rozmowy z władzami województwa morawsko-śląskiego. (ep)

Ejżeż ty, zażywny huncwocie

Prawie tysiąc osób napisało w niedzielę wielką ogólnopolską klasówkę w Katowicach. Równolegle w dyktandzie po raz pierwszy wzięli udział internauci za pośrednictwem komunikatora Gadu-Gadu. Dyktando zorganizowano po raz czternasty. Tytuł Mistrza Polskiej Ortografii 2009 i nagrodę 30 tys. zł zdobył Jan Chwalewski. Pabianiczanie był bezbłędny! Ortograficzne katusze zgotowali uczestnikom dyktanda profesorowie Jerzy Bralczyk i Andrzej Markowski.

Oto tekst Dyktanda 2009:

– Hej, hop, panie lelum polelum, rusz no że się!

– Ejżeż ty, zażywny huncwocie przechero, czegoż to sobie wiesz?

– Chcę li tylko, byśmy jakowąś sztukę dell'arte odegrali.

– Kiedym nieruchawy w tym ni-by-pancerzu...

– Złóż otóż kontusz tuż obok, bo przyprószony on gdzieś niedaleko z rzadka ciemnooliwkowymi cętkami, i włóż te czerwono przegowa-

ne wzdłuż antycellulitisowe legginsy z lycry.

– Oj, to raczej za pewne przyjąć by trzeba, że hajdamackie hajdawery byłyby lepsze...

– Byłby skądże ten miszmasz w twej ekstrapleganckiej zazwyczaj postaci?

– Bom poniekąd zamierzył odchudzić się co nieco. Zarzuciłem fondue z mozzarelli i gorgonzoli, oryginalne sushi, purée z ratatui, a zwłaszcza kogel-mogel i rachathukum – i nic. Nie pomogła niskoka-

loryczna dieta ekspres ani inne hocki-klocki.

– Boś zapewne pił co dzień pół-trzecia kieliszka cabernet, a może nawet półczwartej szklaneczki be-ajulais?

– Ale nie do syta jadł i pijał...

– Lecz cud-dieta nie pomoże, jeśli się nie ochędożysz...

– Potrzebneż mi to ochędóstwo? – Ani chybi, panie bracie. Zmień menu i strój, zastosuj feng shui, a poprawisz image swój!

(gc)

Staram się być jak najbliższej dzieci

Darinę Krygiel poznałam na wystawie Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. W karwińskiej Galerii Zamkowej „Chagall” swoje prace wystawia kilkunastu malarzy, grafików, fotografików, rzeźbiarzy. Między nimi mieszkająca w Hawierzowie malarka i ilustratorka. Opowiada o działalności SAP-u, którego jest prezesem, i o własnej twórczości.

Zaolziańskie SAP to grupa artystów różnych pokoleń i na pewno też różnych wizji sztuki. Co was łączy?

Oczywiście każdy z nas ma inną wizję sztuki, inny styl i środki wyrazu. Starsze pokolenie nawiązuje na przykład do realistycznych krajobrazów. Każdy ma swój osobisty styl i właściwie nie jest ważne, ile kto ma lat. Każdy z nas jest swoisty, robi to, co lubi. Nie mamy żadnych programów, żadnych wytycznych, po prostu spotykamy się, organizujemy coś wspólnie. Kierownictwo w Stowarzyszeniu przejęłam w 2004 roku po Oskarze Pawlasie. A jaki jest nasz cel? Chcemy po prostu wspólnie wystawiać swoje prace, przynajmniej raz do roku, spotykać się. Zawsze organizujemy wspólną wigilię, ważne są też i inne spotkania, dyskusje, a przede wszystkim plenery, które co dwa lata organizuje jeden z naszych członków, Paweł Wałach. Możemy wtedy popatrzeć, co kto robi, inspirować się

nawzajem. Wszystkie te spotkania są motywujące, inspirujące. Plenery to też okazja do nawiązania kontaktów ze środowiskami twórczymi w Polsce. Na ostatnim plenerze była spora grupa osób z Polski, należąca do środowisk artystycznych, z którymi stale utrzymujemy kontakty. Potem znów my możemy wyjechać na plener czy wystawę organizowane przez naszych kolegów z Polski.

Jak się zaczęła pani przygoda ze sztuką?

W Podstawowej Szkole Artystycznej w Trzynie. Później była nauka w szkole artystycznej w Brnie. Na studia wybrałam się do Polski. Ukończyłam wychowanie plastyczne na Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie. Przez jakiś czas pracowałam w reklamie, przez 3 lata uczyłam też w przedszkolu, przez dłuższy czas zajmowałam się wychowywaniem swoich dzieci. Od 10 lat, kiedy urodziła się moja najmłodsza córka,

Darina Krygiel i jej obrazy.

poświęcam się wolnej twórczości i robieniu ilustracji dla dzieci. Współpracuję z dwoma czasopismami:

regularnie robię ilustracje do „Jutrenki”, a od dwóch lat współpracuję też z czasopismem dla dzieci „Pojd si hrát”. Każdy ilustrator ma swój warsztat, ja staram się być jak najbliższej dzieci. Chcę, żeby wszystko było zrozumiałe, żeby nie pojawiały się rzeczy, których dzieci nie będą potrafiły rozszyfrować, ma być kolorowo, ma być miło i wesoło i musi być atmosfera. Oczywiście moja twórczość przez cały ten czas się

zmieniała. Mój okres twórczy rozpoczął się mniej więcej od pracy dyplomowej, która powstała w 1992 roku – były to rysunki piórkiem. Chodziło wtedy o zilustrowanie Pieśni z „Boskiej Komedii” Dantego. Te rysunki, obrazy były wówczas bardzo ciemne. Stopniowo się to w mojej twórczości rozjaśniało, chyba dopiero po urodzeniu kolejnego dziecka poszłam w stronę kolorów.

Lubi pani chyba bawić się kolorami w swoich obrazach?

Jeśli chodzi o ilustracje dla dzieci, to tak. Obrazki dla dzieci powinny być kolorowe. A jeśli chodzi o inną moją twórczość, to właściwie te obrazy nie są kolorowe. Sprawiają takie wrażenie, kiedy są zestawione razem, ale zwykle maluję każdy obraz w jednym kolorze, rzadko kiedy używam większej liczby barw, lubię malować obraz pod jeden kolor.

Oprócz galerii pani prace, te dla dzieci, można zobaczyć też w czasopiśmie, w grach, puzzlach, a nawet... na samochodzie.

To historia sprzed kilku lat. Fun-

dacja „Klaun zdrowotny” zwróciła się do kilku plastyków, żeby zaprojektowali wygląd samochodu, którym klauni będą jeździć do dzieci w szpitalach. Nie wiem, czy ten samochód, który ja zaprojektowałam, jeszcze jest na chodzie, w każdym razie miał służyć klaunom, którzy jeździli do szpitali w Ostrawie i okolicach. Pojazd nazywał się „słoneczny samochód” – z przodu namalowany był klaun, który rozdaje promyki słoneczne.

Jaką techniką tworzy pani najchętniej? Jakie motywy pojawiają się w pani pracach?

Używam techniki własnej, specyficznej dla mnie. Jest to kombinacja malarstwa i rysunku. Ponieważ czuję się lepiej w rysunku niż w malarstwie, postanowiłam po prostu przenieść go na płótno. Moje ulubione motywy to najczęściej rośliny, kształty geometryczne i prawie wszędzie obecne „sznurki”. Czasami jest to kombinacja wszystkich tych trzech elementów. Bywały też akty.

Rozmawiała
ELŻBIETA PRZYZCKO

Dla najmłodszych – ilustracje do bajek Józefa Ondrusza autorstwa Dariny Krygiel.

Będzie nowe wydanie »Chwalmy Pana«

Najpóźniej pod koniec 2010 roku powinno trafić do wszystkich dwujęzycznych parafii Kościoła rzymskokatolickiego na Zaolziu nowe wydanie książeczki do nabożeństw – „Chwalmy Pana”. Będzie to już piąte wydanie.

„Chwalmy Pana” jest nieodłącznym towarzyszem zaolziańskich katolików podczas mszy świętych i nabożeństw odprawianych w języku polskim od 1937 roku. W latach powojennych – 1946 i 1948, ukazały się kolejne dwa wydania książeczki, ale na następne musiano czekać 44 lata. Czwarte wydanie ukazało się dopiero po rewolucji aksamitnej, w roku 1992. Do druku przygotowało je Stowarzyszenie Rodzina Chrześcijańska.

Nowe wydanie przygotowuje Stowarzyszenie Obywatelskie „Chwalmy Pana”, które powołał ordynariusz diecezji ostrawsko-opawskiej, ks. bp František Václav

Lobkowicz. Pełnomocnikiem stowarzyszenia jest ks. Roman Czudek, wikary parafii w Gnojniku. Współpracują z nim organiści z kościołów z całego Zaolzia, a także dwóch kolejnych księży: Mirosław Kazimierz i Štěpán Kloczek. – Po-

wody, jakie skłoniły nas do podjęcia tego zadania są proste: w dniu dzisiejszym nakład czwartego wydania jest praktycznie wyczerpany – wyjaśnił ks. Czudek. – Poza tym Kościół i język stale się rozwijają, dlatego i my chcemy sprostać zna-

kom czasu i przygotować do druku modlitewnik i śpiewnik, który jak najpełniej odpowiadałby wymogom Kościoła w III tysiącleciu.

Członkowie stowarzyszenia poinformowali, że celem ich pracy jest m.in. wyeliminowanie ze śpiewni-

ka pieśni przez nikogo nie znanych i nie śpiewanych, dodanie pieśni nowych, a także zapisu nutowego, którego nie było w poprzednich edycjach. Każda z pieśni otrzyma też swój numer, według którego łatwiej będzie można znaleźć podczas mszy. – W przyszłości planujemy także wydanie nowego chorału dla organistów – powiedział nam ks. Czudek.

Przygotowanie nowego wydania „Chwalmy Pana” to sprawa kosztowna. Pochłonie ok. 800 tys. koron. Część kosztów powinna pokryć dotacja ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Stowarzyszenie zwróciło się też o pomoc do zaolziańskich gmin, liczy na pomoc władz województwa morawsko-śląskiego i czeskiego resortu kultury. – Gdyby znaleźli się chętni sponsorzy, kontakt do nas znajdą na naszych stronach internetowych: www.chwalmypana.cz – dodał ks. Czudek. (kor)

Na spotkaniu stowarzyszenia „Chwalmy Pana” (od lewej): S. M. Judyta Jochymek, Jadwiga Szyja, Andrzej Szyja, ks. Roman Czudek, Sławomir Janczyk i Tomáš Bařák. Obok ks. Czudka siedzi – niewidoczna na zdjęciu – Joanna Szpyrc.

PSP Gnojnik, klasy od 1 do 5

Klasy 1 i 4. W przodzie kl. 1: Julia Pieter, Miriam Lasota, Zuzanna Janaszczuk, Sandra Lipowska, Natalia Topiarz, Gedeon Molin, nieobecna Ewa Miada. W tyle Klasa 4: Ewa Molin, Martina Byrtus, Jakub Kokotek, Marek Przeczek, Radek Cienciala, Sebastian Holesz, Franciszek Uherek, nieobecny Sebastian Lasota.

Klasa 2. W tyle: Adela Stryja, Michaela Grim, Magdalena Sabela, Marek Grzegorz, Dominik Oborny, Laurent Lasota, Jakub Chylek, Pavlina Kaminska. W przodzie: Paweł Chodura, Radek Lipowski, Roman Kwaczek, Leszek Kanior, Mateusz Lipowski, Filip Chmiel.

Klasy 3 i 5. W przodzie kl. 3: Natalia Franek, Agnieszka Jochymek, Janka Niemczyk, Tadek Skulina, Filip Ručka, Adam Furtek, Adam Słowik. Kl. 5 w tyle: Beata Szymczysko, Kateřna Zagóra, Anna Nogol, Marian Szpyrc, Janusz Rucki, Sebastian Stec, Mirek Niemczyk. Nieobecna Nela Marosz.

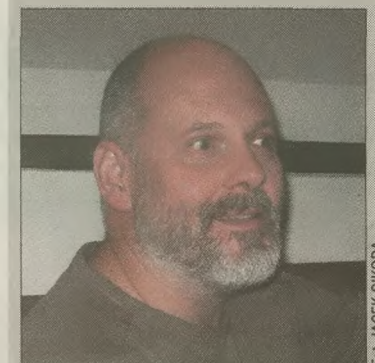
Nazwiska są publikowane zgodnie z danymi otrzymanymi w szkołach.

Halina Gajdacz

Mieszkam w Karpętnej. Przez pięć lat studiowałam w Polsce zintegrowaną edukację wczesnoszkolną i nauczanie początkowe, a teraz studiuję pracę socjalną w Ostrawie. Od marca pracuję na pół etatu w polskim przedszkolu w Ropicy. Lubię pracę z dziećmi, więc będę się starała poznawać nowe metody, techniki, żeby pomóc im uczyć się poprzez zabawę. Chciałabym, żeby dzieci lubiły chodzić do przedszkola, nie bały się i nie traktowały tego jak obowiązku. To jest moja pierwsza praca, właściwie jeszcze się uczę, bo wiadomo, że inaczej wygląda teoria w szkole, a inaczej praktyka. Wolne chwile przeznaczam na spotkania ze znajomymi, uwielbiam pływać i grać squash. Pracuję też z dziećmi w szkółce niedzielnej w kościele w Bystrzycy, pomagam organizować różne imprezy dla dzieci i obozy. (ep)

Władysław Kubień

Mam 45 lat, urodziłem się w Trzynie i tam mieszkam do dziś. Ale de facto mam dwa domy, drugi stoi na Morawach środkowych, skąd pochodzi moja żona Janka. Mam dwójkę dzieci: Jakub ma 16 lat, Teresa Anna – 5. Jestem absolwentem trzynieckiej podstawówki przy ul. Dworcowej i Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Po maturze studiowałem pedagogikę na Uniwersytecie Ostrawskim, a doktorat robiłem na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Uczę od 17 lat w gimnazjum – języka polskiego i wychowania plastycznego. Prowadzę też kółko plastyczne i teatrzyk Sz.K.A.P.A. Moja pasja to plastyka. Regularnie staram się wystawiać z młodzieżą na wystawach pn. „Przenikanie”. Za jedną z wystaw, którą przygotował ze mną przyjaciel z Rumunii, George Ostafi, a która przewędrowała od delty Dunaju, przez Ukrainę aż do Cieszyna, byłem też nominowany do nagrody „Tacy jesteście 2008”. (kor)

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

20 lat od legendarnych obrad

20 lat temu, na początku lutego 1989 roku, przy Okrągłym Stole zasiedli do wspólnych rozmów przedstawiciele władz PRL, Kościoła i opozycji. Wkrótce potem rozpoczęła się transformacja ustrojowa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. O kulisach wydarzeń i ich późniejszej ocenie rozmawiamy z historykiem katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, Krzysztofem Łojanem.

W tym roku minęło 20 lat od rozmów przy Okrągłym Stole. Jak tę rocznicę wspomniano w Polsce? Czy jest to już odległa historia?

W Polsce istnieje oczywiście świadomość znaczenia obrad przedstawicieli ówczesnego rządu i opozycji demokratycznej przy Okrągłym Stole i zawartych tam porozumień dla późniejszych zmian politycznych w naszym kraju. Jednak dużo większą wagę nadaje się wyborom do Sejmu i Senatu z 4 czerwca 1989 roku, pierwszym po drugiej wojnie światowej częściowo demokratycznym wyborom. Właśnie rocznica tego wydarzenia stała się w Polsce okazją do wielu ważnych uroczystości o charakterze ogólnopolskim. A czy jest to odległa historia? Chyba tak, zwłaszcza dla młodego pokolenia.

Jakiej oceny doczekały się wydarzenia sprzed 20 lat?

Z całą pewnością wszystkie wydarzenia, które miały miejsce po Okrągłym Stole, spowodowały, że te obrady i ich przebieg miały i mają nadal ocenę niejednoznaczna. Jest wiele różnych środowisk, które odmiennie ten fakt oceniają i różnie go interpretują. Niewątpliwie z punktu widzenia społeczeństwa był to ważny moment, taki widomy znak, że partia komunistyczna rozpoczęła rozmowy ze stroną społeczną. Dla przeciętnego obserwatora życia politycznego w Polsce Okrągły Stół na pewno miał duże znaczenie psychologiczne. Ludzie zobaczyli, że jednak coś się zaczyna zmieniać, że nie jest tak, jak głosiła oficjalna propaganda jeszcze rok wcześniej, czyli że nastąpiła stabilizacja, reformy gospodarcze idą wspaniale, wszystko jest dobrze, są tylko jacyś awanturnicy, jakieś grupki, którym się coś nie podoba. Dlatego, kiedy władza zasiadła do obrad przy Okrągłym Stole, to miało to wpływ na stanowisko opinii publicznej i na nastroje społeczne, które bardzo się

poprawiły, zwłaszcza w środowiskach inteligenckich i studenckich. Są środowiska, które twierdzą, że nie należało do tego stołu zasiadać, bo to dało komunistom legitymację do przeciągnięcia ich władzy i utrzymania jej, a potem przekształcania władzy politycznej we władzę gospodarczą. Są też i inne tezy.

Pojawiały się także różne rewelacje, a to o tym, że Okrągły Stół był jedynie walką o władzę, a to że był zaplanowany przez Służbę Bezpieczeństwa. Co pan myśli o tych teoriach?

Jako historyk wiem, że nie ma dowodów na to, że Okrągły Stół był zaplanowany przez Służbę Bezpieczeństwa. Trzeba sobie jednak zdawać sprawę z tego, że aparat bezpieczeństwa w systemie komunistycznym to była bardzo ważna struktura, bardzo ważny segment władzy komunistycznej. Nie na darmo ludzie, którzy rządili tym krajem w latach 80., byli związani z aparatem bezpieczeństwa. Wojciech Jaruzelski wywodził się z wojska, był ministrem obrony narodowej od końca lat 60. aż do początku lat 80., a jego najbliższy współpracownik, Czesław Kiszczak, był szefem Wojskowej Służby Wewnętrznej, czyli kontrwywiadu wojskowego. Była to szczególnie zbrodnia organizacja, która zajmowała się prześladowaniem przedwojennych oficerów i ludzi z przeszłością akowską czy niepodległościową. Kiszczak i Jaruzelski byli zresztą animatorami tych zmian, które zaszły w latach 80., byli twórcami stanu wojennego, a później przyznali się do klęski koncepcji obrony władzy komunistów z PZPR-u. Zaakceptowali to, że system polityczny musi ulec zmianie – Okrągły Stół właśnie do tego zmierzał. Ale czy to można nazwać spiskiem? Myślę, że nie, ale dyskusja na ten temat będzie trwała jeszcze długo. Aparat bezpieczeństwa nie-

Fot. ELŻBIETA PRZYCKO

Krzysztof Łojan

wątpliwie miał swoją rolę w przemianach w Polsce.

Klimat zaczął zmieniać się w latach 80. Jak komuniści przygotowywali się do oddania władzy?

Władze komunistyczne przygotowywały się do tego od połowy lat 80. Przede wszystkim próbowały przekształcić system gospodarczy. Ta strona propagandowa, podana ludziom w środkach masowego przekazu, niewiele miała wspólnego z istotą tych zmian. Zmiany następowały bowiem w systemie prawnym i gospodarczym. Na przykład w roku 1988 powstały pierwsze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, reaktywowano formę działalności gospodarczej, która po roku 1945 uległa całkowitej likwidacji. Od roku 1988, kiedy premier Mieczysław Rakowski zaczął realizować swoje koncepcje gospodarcze, rozpoczęło się przekształcanie tego systemu w takim kierunku quasi-wolnorynkowym. Ta teza znajduje swoje odzwierciedlenie w dokumentacji. W aktach operacyjnych SB widać w tym czasie taką tendencję. Koń-

czy się współpracę z agentami usytuowanymi na przykład w środowiskach naukowych czy w grupach zawodowych, a intensyfikuje się współpracę ze środowiskami gospodarczymi, w firmach, centralach handlu zagranicznego, zaczyna się interesować systemem bankowym. W 1989 roku, tuż przed wyborami, Służba Bezpieczeństwa wydaje dokumenty związane z przekształceniami w systemie bankowym, jest duże zainteresowanie tą dziedziną, komórki organizacyjne SB dostają zadania wchodzenia w te struktury, obserwowania przemian w systemie bankowym.

Mówił pan, że pewne elementy systemu komunistycznego jeszcze po Okrągłym Stole przetrwały. Co to było?

Do roku 1990 przetrwała Służba Bezpieczeństwa. Większa część funkcjonariuszy SB została zweryfikowana negatywnie, ale pewna grupa przeszła pozytywną weryfikację i stali się oni później kadrą Urzędu Ochrony Państwa, przynajmniej w pierwszym okresie. Podobnie było w policji. Znaczna część funkcjo-

nariuszy SB przeszła do policji, najczęściej zajmowali tam stanowiska kierownicze. Były więc takie elementy, które miały swoją ciągłość. Nie ulega wątpliwości, że kadrowa obsada niektórych instytucji jeszcze jakiś czas miała związki z poprzednim systemem. Oczywiście po pewnym okresie to ulegało zmianom, ale trochę tego dawnego systemu zostało. Wydaje się, że lata 90. to jeszcze taki okres przejściowy.

Dzi Okrągły Stół stał się symbolem porozumienia.

Na pewno jest symbolem, bo był takim widomym znakiem zmian. Natomiast jak ten symbol jest postrzegany i interpretowany, to już jest różnie. Niektórzy oceniają go jako symbol ciągłości, przeniesienia się dawnych struktur i ludzi do nowych czasów, inni postrzegają go jako symbol porozumienia narodowego, dojścia do porozumienia w kwestii zmian systemu polityczno-gospodarczego. Ja należę do tych, którzy Okrągły Stół traktują jako pewnego rodzaju zabieg taktyczny.

Z czyjej strony?

Z obydwu – i ze strony społecznej, i ze strony komunistów. Kiedy zaczynały się rozmowy przy Okrągłym Stole, nie wyglądało na to, że będzie jakiś gwałtowny przewrót, ale nastroje społeczne były już w takim stadium, że komuniści czuli się pod presją opinii publicznej oczekującej zmian. Podjęli więc próbę ewolucyjnej reformy systemu, z zachowaniem jednak swojej dominującej roli w państwie. Późniejsze wydarzenia – wynik wyborów 4 czerwca, fiasco misji sformowania rządu przez Czesława Kiszczaka spowodowały, iż bieg wypadków wymknął im się z rąk, musieli pójść na większe ustępstwa wobec opozycji demokratycznej niż początkowo zamierzali. Strona społeczna wykorzystała słabość komunistów i w porozumieniu ze Stronnictwem Demokratycznym i Zjednoczonym Stronnictwem Ludowym powołała pierwszy w Europie Wschodniej niekomunistyczny rząd Tadeusza Mazowieckiego. Jednak już wtedy w wielu środowiskach pojawiały się głosy, że odsuwanie komunistów od władzy zachodziło zbyt wolno.

Rozmawiała: ELŻBIETA PRZYCKO

FELIETON

„Historia wymyśla słowa, aby następnie słowa mogły kształtować historię” – pisał ks. Józef Tischner w 1989 roku na temat „Solidarności”. Rozumiał ją jako desygnat czasu, ale i jako jedną z fundamentalnych wartości kształtujących historię. Wymieniał na równi z wolnością, niepodległością i godnością człowieka. Słowa te nie tracąc na aktualności, prowokują do pytań o to, w jaki sposób społeczeństwo obywatelskie kształtuje współczesną historię i co tak naprawdę stoi za pojęciem postawy obywatelskiej. Odpowiedzialność, zaangażowanie, samodzielność, aktywność społeczna bez politycznych powiązań? W krajach demokratycznych aktywność obywatelska nie jest jedynie ideą, ale narzędziem działania, wykorzeniającym mentalność w duchu „Homo Sovieticus”, w której wszelka aktywność sprowadza się do tezy: „Niech Ktoś się tym zajmie...”.

Współcześnie tendencja jest odwrotna. Młodzi ludzie zaczynają „zajmować się samymi”, bo albo nikt tego nie robi albo nie tak, jak powinien. Tworzą lub wspierają działalność

organizacji, stowarzyszeń prowadzących aktywność społeczną. W ten sposób ukształtował się tak zwany „trzeci sektor” – pole działalności organizacji obywatelskich, co można uznać za zdrowy objaw zmian zachodzących w społeczeństwie. Tego typu organizacje są

Cena bycia oszołomem

obecnie równoprawną siłą w podejmowaniu decyzji dotyczących różnych sfer aktywności publicznej. Prawo unijne narzuca ponadto konieczność konsultacji działań, decyzji w sprawach o charakterze publicznym z organizacjami pozarządowymi. W praktyce wygląda to tak, że organy pozarządowe, oddolnie kontrolują te oficjalne. Kwestionują decyzje wydawane przez instytucje, patrzą na ręce decydentom i urzędnikom państwowym, niejednokrotnie udowadniając im niekompetencję w działaniu, a nawet łamanie prawa. Działalność organizacji pozarządowych, jako niezależnych politycznie, okazuje się pa-

radoksalnie pomocą dla samych urzędników, w sytuacjach, gdy nie mogą zrobić ruchu w swoim środowisku, jedyną alternatywą pozostaje prośba o wsparcie grup niezależnych ekonomicznie, politycznie i dzięki temu radykalnych w działaniu. Przykłady można by

mnożyć – wystarczy przyjrzeć się bliżej tego typu aktywności w Polsce – stowarzyszeniom ekologicznym, kulturalnym, socjalnym. Działalność wielu z nich jest przejawem patriotyzmu rozumianego jako widzenie według wartości.

Aktywność tego typu grup jest zwykle mało znana, a zdawkowe informacje pojawiające się w mediach nie przekazują zbyt wielu istotnych informacji. Ci walczący w sprawie określeni są zwykle jako osoby pokroju Don Kichota, oszołomy, terroryści, rejtani, boże głupki, a im mniejsza wiedza na temat tego, co robią, tym bardziej kpinom, i drwinom

nie ma końca. Niestety, to jest ta przeciwna do „obywatelskiej” postawy szalka, na której wolność wypowiedzi mylna jest ze swawolą, a prawo do głosu z prawem do anonimowego oszczerstwa.

A może przy okazji świąt państwowych warto krytycznie przyjrzeć się nie tylko historii, politykom, urzędnikom, sąsiadom, ale jak w przysłowiu, zacząć od belki we własnym oku, a nie drzazgi w cudzym, bo może tak naprawdę tutaj zaczyna się „postawa obywatelska”, a z nią dopiero patriotyzm?

Wyrazem głębokiej troski o sprawy własnego kraju nie musi być zgoda na wszystko, co się w nim dzieje, dlatego, że „góra” ustaliła i zadecydowała. Nie trzeba sięgać do lektury „Obywatelskiego nieposłuszeństwa” H.D. Thoreau, by uzmysłowić sobie, że patriotyzm, to przede wszystkim wybór wartości, nawet za cenę „bycia oszołomem” czy mówiąc delikatniej „ryzykaniem”. Zresztą, w opinii wielu Józef Piłsudski na swój sposób i aż chce się dodać, że na całe szczęście, takim ryzykaniem był. **DAGMARA STANOSZ**

WTOREK 24 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedyńki **9.00** Jedyńkowe przed-szkole **9.30** Koszmarny Karolek **9.45** Tupi i Binu **9.50** Bunio i Kimba **10.05** Powrót do przyszłości **11.05** Kuchnia z Okrasą **11.25** Podróżnik **11.45** ZUS dla ciebie **11.50** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.05** Dookoła świata z Tippi **14.30** Errata do biografii - Tomasz Strzyżewski **15.00** Wiadomości **15.10** Ranczo (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub - kulisy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Wyspa Harpera (film USA) **21.15** Zakładniczka miłości (film kanad.) **22.55** Bronisław Wildstein przedstawia **23.40** Gdyby jutro nie było (film indyjski) **1.15** Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Szukajcie, a znajdziecie **7.15** Ulica lemurów **7.45** Pomocnik świętego Mikołaja **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinka **11.35** Myśmy rebelianci **12.35** Za granicą wieku - Jan Meysztowicz **12.55** Na tropie kopalni faraonów **13.55** Kocham cię, Polsko **14.00** Córki McLeoda (s.) **14.50** M.A.S.H. (s.) **15.30** Fort Boyard **16.30** M jak miłość (s.) **17.25** Kocham cię, Polsko - Konkurs SMS-owy **17.30** Program lokalny **18.00** Jeden z dziesięciu **18.30** Złotopolscy (s.) **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.30** Kocham kino **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.45** Panorama **23.25** Szósty maja (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.38** Info poranek **7.23** Info traffic **7.45** Schlesien Journal **8.01** Gość poranka **8.45** Aktualności **10.15** Biznes otwarcie dnia **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **15.54** Serwis sportowy **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Relacje **17.00** C.U.D. zdrowia **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **18.30** Bliżej natury **19.00** Wokół nas **19.15** Relacje **19.25**

ROZRACHUNEK

Thriller, 135 minut, USA/Niemcy 2004

Polsat, wtorek 24. 11., godz. 20.00

Reżyseria: Pieter Jan Brugge
Występują: Robert Redford, Helen Mirren, Willem Dafoe, Alessandro Nivola, Matt Craven

Wayne i Eileen Hayesowie są udanym małżeństwem wspólnie wychowującym dwójkę dorastających dzieci, ich firma prosperuje znakomicie. Spokojne życie rodziny kończy się, kiedy Wayne zostaje porwany przez bezwzględnego Arnolda Macka. Biznesmen uważany za świetnego negocjatora musi teraz przeprowadzić najważniejszą transakcję w życiu i przekonać Macka, że opłaca mu się zarobić na porwanym, a nie go zabić. Tymczasem żona Wayne'a i agenci FBI również próbują ocalić mu życie.

TV Katowice zaprasza **19.51** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.35** Plus minus **0.02** Gdzie praca, tam i ja **1.01** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Rozrachunek (film kopr.) **22.15** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **0.15** Szczęście na raty (film chiński).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Księżniczka Turandot (teatr TV) **10.35** Pr. muzyczno-rozrywkowy **11.25** Teść (film TV) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.20** Doktor Quinn (s.) **15.05** Tip i Tap (s. anim.) **15.20** Religie świata (cykl dok.) **15.45** Nauka jest zabawna (pr. cykl.) **16.10** Pomagajmy sobie **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) **20.50** Wszystko party (talk-show) **21.40** Pogromcy długów (mag.) **22.05** Siły pierwotne (s.) **22.55** Blues ze Starej Piekarni (pr. muz.) **23.40** Weltawa w obrazach (cykl dok.) **0.00** Córki McLeoda (s.) **0.45** Czy mnie zechcecie? **1.00** Skarby świata **1.15** Rajskie ogrody (dok.) **1.35** Wiadomości regionalne **2.50** Regiony TVC24.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Kosmopolis (mag.) **9.40** Mity i fakty historii (cykl dok.) **10.35** 168 godzin (pr. publ.) **11.00** Między nami zwierzętami (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Chłopaki w akcji (mag.

kul.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **14.50** Fokus TVC24 **15.25** Weltawa w obrazach (cykl dok.) **15.45** Cudowny świat (cykl dok.) **16.10** Turner (dok.) **17.00** Usługi na naszych usługach **17.20** Prawie pogodnie (cykl dok.) **17.35** Praga, miasto wież (pr. cykl.) **18.00** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Angielski - Ekstra **19.30** Meduza (lista przeb.) **20.00** Svatba jako řemen (film czes.) **21.35** Ideały a pieniądze (dok.) **22.05** Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Musicblok (mag.) **23.40** Dwugłos **0.00** Ukryta forteca (film jap.) **2.20** Hitler i Mussolini (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Głęboka miłość (film USA) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.45** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundych (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.10** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przyszodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.25** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.20** 112 (mag.) **22.55** Sekcja 8 (film USA-niem.) **0.45** VIP poker-show **2.05** Poradnik domowy **2.50** Judo obywatelskie.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharzem **7.20** Siostry (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.50** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.45** M.A.S.H. (s.) **13.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Medium (s.) **15.45** Muzyka w sercu (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Pr. o czeskiej gastronomii **22.25** Powrót do życia (s.) **23.35** Sprawiedliwość (s.) **0.30** Rewir Wolffa (s.) **1.30** Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 25 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedyńki **9.00** Domisie (s. anim.) **9.30** Strażnicy Dobrej Nowiny **10.00** Tam i z powrotem **11.05** Między mamami **11.25** Polskie zwierzęta w niebezpieczeństwie - Nietoperz **11.40** Życie na cieplejszej planecie - Niedźwiedzie polarne **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Eko-reporter **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Rozdziobią nas kruki i wrony... **14.30** Raj **15.10** Przysań **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub - kulisy **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Przysań (s.) **21.25** Dziecko ewolucji **23.05** Leksykon PRL **23.15** Kruchy lód **0.25** Ucieczka.

TVP 2

6.45 Znaki czasu **7.15** Ulica lemurów **7.45** Pomocnik świętego Mikołaja **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Gilotyna (teleturniej) **11.30** Sztuka milczenia **12.30** Polska droga do samodzielnosci w sztuce - Eviva l'arte **13.05** Daj mi duszę, resztę zabierz **14.05** Kocham cię, Polsko **15.05** Święta wojna **15.35** Zagadkowa blondynka **16.35** M jak miłość (s.) **17.25** Ko-

cham cię, Polsko **17.30** Program lokalny **18.00** Doktor Martin **19.00** Dzieciaki górą (teleturniej) **19.35** Rozmowy istotne + Witold Sobociński **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.40** Warto rozmawiać **22.45** Panorama **23.25** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.20** Za wielkim murem (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.08** Info poranek **7.15** Serwis info flesz **7.45** To brzmi... **8.01** Gość poranka **8.35** Info poranek **8.45** Aktualności **9.11** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Kronika miejska - Jastrzębie Zdrój **17.00** Myślę, więc wybieram **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **18.30** Ludzie i sprawy **19.00** Motokibic **19.15** Raport z akcji **19.51** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.36** Plus minus **0.00** Bogini i król **0.56** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **20.30** AC Milan - Olympique Marsylia, Liga Mistrzów **23.10** Liga Mistrzów - Skróty meczów.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Grandsupertingl (pr. muz.) **9.30** Televariete (pr. roz.) **10.40** Ława, moja żona i ja (film TV) **11.05** Pr. muzyczno-rozrywkowy **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.25** Game Page (mag.) **15.50** Nowe przygody Czarnej Błyszawicy (s.) **16.15** Bohater...? (film mongol.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **21.00** Transmisja koncertu charytatywnego dla niewidomych **21.55** Na tropie (mag. krym.) **22.20** Losowanie Sportki i Szansy **22.25** Rzym (s.) **23.15** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.20** Kanarek (film czes.) **0.55** Córki McLeoda (s.) **1.40** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Babel (mag.) **9.35** Poszukiwania sztuki (cykl dok.) **9.50** Jak się żyje baletkom (dok.) **10.10** Turner (dok.) **11.00** Cudowny świat (cykl dok.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Dom - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Reporterzy TVC **13.20** Kwiz dla dzieci **13.45** Tajemnice Toma Wizarza **14.00** Nauka jest zabawna (mag.) **14.25** Pomagajmy sobie **14.45** Czy mnie zechcecie? **15.00** Przeżyć! (cykl dok.) **15.55** Życiu na ratunek **16.15** 10 wieków architektury (s. dok.) **16.30** Pr. ekologiczny **16.45** Filmowa szkoła Ondreja Kepki **16.55** Wypadek to nie przypadek **17.05** Diagnoza **17.25** Port (mag.) **17.50** Dołącz do nas (pr.

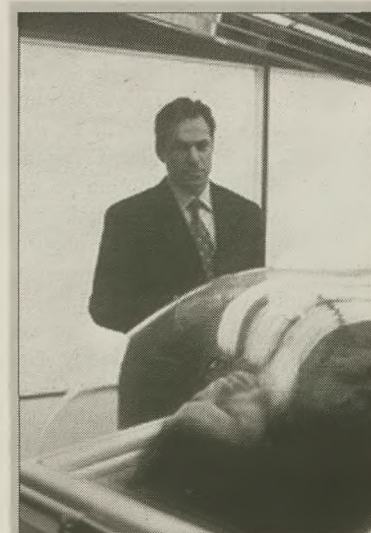
ekol.) **18.05** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **18.30** Szukam pracy (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Kapusta (j. ros.) **19.30** Piątka w Pomarańczy **20.00** Ten nasz czeski charakter **20.20** Liga Mistrzów (transmisja meczu piłki nożnej) **23.50** Dzień, w którym został zamordowany Theo van Gogh (dok.) **0.50** Brat nie z tej ziemi (film USA) **2.40** Teatr żyje!

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Pod jemiolą (film kan.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.35** Świat według Bundych (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.00** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Comeback (s.) **20.40** Wymarzony dom (reality-show) **21.55** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **22.50** Zawiesz (film USA) **0.45** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.50** Kiedy sprawiedliwość śpi (film USA).

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharzem **7.20** Siostry (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.50** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.45** M.A.S.H. (s.) **13.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Medium (s.) **15.45** Czar miłości (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Faltarty (s.) **21.20** Top Star magazyn **22.25** Kości (s.) **23.25** Rekin (s.) **0.20** Rewir Wolffa (s.) **1.20** Zadzwoń do jasnowidza.

DZIECKO EWOLUCJI

Obyczajowy, 100 minut, USA 1999

TVP 1, środa 25. 11., godz. 21.25

Reżyseria: Jeffrey Reiner
Występują: Ken Olin, Taylor Nichols, Heidi Swedberg, Jacob Smith, Susan Gibney, Jerry Wasserman

We włoskich Alpach naukowcy dokonują niezwykle go odkrycia. Znajdują dobrze zakonserwowane ciało mężczyzny z epoki brązu. Liczące ok. 3000 lat znalezisko zostaje objęte tajemnicą. Kierująca badaniami Beth Linder zwraca się o pomoc do doktora Jamesa Mydella, specjalisty od sztucznego zapłodnienia. Do jego kliniki przyjeżdżają Brian i Elaine Cordellowie, którzy starają się o dziecko metodą in vitro. Mydell przeprowadza zabieg z użyciem nasienia odnalezionego mężczyzny. Jego syn otrzymuje imiona Adam James. Wkrótce zaczyna dziwnie się zachowywać.

ZAKŁADNICZKA MIŁOŚCI

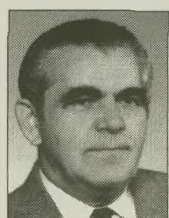
Obyczajowy, 100 minut, Kanada 2007

TVP 1, wtorek 24. 11., godz. 21.15

Reżyseria: Richard Roy
Występują: Sarah Wynter, Andrew W. Walker, Eric Breker, Carl Marotte, Ellen Dubin

Melanie Stone jest żoną naczelnika więzienia stanowego. Pewnego dnia Tom kieruje więźnia na swoją farmę. Jack Carlson ma tam pracować jako mechanik. Niezadowolona ze związku z Tomem kobieta i więzień przypadają sobie do gustu. Kiedy Tom informuje Jacka, że został oskarżony o pobicie więźnia, za co grozi mu dożywocie, Carlson porwya Melanie. W pewnym momencie zdradza jej, że porwał ją na polecenie Toma. Chce odnaleźć mężczyznę, o którego rzekome zabójstwo został oskarżony. Melanie postanawia pomóc Jackowi.

WSPOMNIENIA

Człowiek szlachetny odchodząc do wieczności nie umiera, ale żyje w sercu i pamięci.

Dnia 24. 11. mija piątą rocznica od śmierci naszego Męża i Ojca

śp. JANA PARCHAŃSKIEGO
z Hawierzowa. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, córki i syn z rodzinami. RK-217

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Seven of Daran (24, 25, godz. 15.30); Bobule 2 (25, godz. 17.45); Julie i Julia (24, 25, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Opowieść wigilijna (24, 25, godz. 17.45); Ulovit miliardáře (24, 25, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Julia i Julia (24, godz. 17.30); Film, w którym gram (24, godz. 20.00); **JABŁONKÓW:** G-Force (25, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast:** Saga „Zmierzch”: Księżyc w nowiu (24, 25, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

KARWINA-RAJ – MK PZKO z Klubem Kobiet zapraszają 26. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Jan Kubisz – żarliwy patriota i piewca Ziemi Cieszyńskiej” w 80. rocznicę śmierci.

▲ Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 24. 11. o godz. 15.30.

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza 5. 12. o godz. 16.00 do DK P. Bezruč w Hawierzowie na program „Z

PZKO zaprasza na prelekcję Krys Wolnej i Kuby Kadłubca „Wrażenia z podróży do Chin” 29. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

▲ Urząd Gminy oraz MK PZKO zapraszają dorosłych i dzieci na 11. edycję turnieju w szachach 28. 11. do Domu PZKO. Początek o godz. 8.30, prezentacja w godz. 7.30-8.15. Bliższe informacje pod tel.: 721 477 179. **OSTRAWA – Stolik Polski** zaprasza 25. 11. o godz. 17.00 do Domu Książki „Librex”. Gościem będzie Justyna Wojciechowska z ATH w Bielsku-Białej, jedna z inicjatorek Tygodnia Nauki i Sztuki w Bielsku-Białej.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji,
podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.

także w systemie dotacji

kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

Polski blues w »Dziupli«

Po 15-letniej przerwie w Klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie wystąpi legenda polskiego bluesa, Sławek Wiercholski i zespół Nocna Zmiana Bluesa. Koncert odbędzie się w czwartek o godz. 19.00 w ramach projektu Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej „Independent.pl” (bilet kosztuje 150 koron).

Choć członkowie Nocnej Zmiany Bluesa zaczęli jako ortodoksyjni bluesmani, w trakcie ćwierćwiecza działalności, Sławek i jego zespół wykreowali własny, niepowtarzalny styl bazujący na akustycznym instrumentarium a będący fuzją bluesa, folku, jazzu i piosenki autorskiej. Sławek jest autorem całego repertuaru grupy i kilku prawdziwych przebojów, jak „Szósta zero dwie”, „Blues mieszka w Polsce”,

„John Lee Hooker” czy „Chory na bluesa”. Sławek Wiercholski to wirtuoz harmonijki i autor dwóch popularnych podręczników gry na tym instrumencie. Jest dziennikarzem radiowym i prasowym, organizatorem festiwali bluesowych a przede wszystkim człowiekiem „chorym na bluesa”. Od dwóch kadencji jest prezesem Polskiego Stowarzyszenia Bluesowego oraz wiceprezesem Stowarzyszenia Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno Muzycznych SAWP.

Przypomnijmy, że projekt „Independent.pl” dofinansowany jest ze środków Senatu RP, Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Ministerstwa Kultury RC, Fundacji OKD, Fundacji „Semper Polonia” oraz miasta Czeski Cieszyn. (kor)

Mikołajom za dzieckami”. Wystąpią: Dziecka ze Stonawy, Skotniczka, Małi Błędowanie, Błędowanie, ZR Błędowice, Kamraci. Bilety do nabycia w po. i śr. w godz. 12-17 w bibliotece Domu PZKO, tel. 596 434 114.

CO ZA OLZĄ

GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. – 39. Biennale Malarstwa „Bielska Jesień 2009”. Czynna codziennie w godz. 10-18. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW: do 4. 12. wystawa „Beskidzka góra Kozubowa” z okazji 80. rocznicy otwarcia schroniska PTTS „Beskid Śląski” na Kozubowej. Czynna w dni powszednie: 8-15.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień życia” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory. **SALA MÁNESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie:** do 22. 12. wystawa Oskara Pawlusa „Pejzaże”. Czynne po, sr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Koncert dla chorych

Szpital Trzyniec zaprasza dziś o godz. 18.00 do kościoła ewangelickiego w Trzyńcu na koncert dobroczynny zespołu Spiritual Kvintet. Koncerty charytatywne trzynieckiego szpitala mają długoletnią tradycję. Dla personelu medycznego są one podziękowaniem za całoroczną pracę, dla zaproszonych sponsorów formą wdzięczności za okazaną pomoc. Bilety na koncert w cenie 200 koron są do nabycia w biurze informacji w izbie przyjęć. – W tym roku zwróciliśmy się do sponsorów o pomoc w sfinansowaniu zakupu nowych łóżek. Wierzmy, że uda nam się zgromadzić potrzebny milion koron na wymianę 25 łóżek. Również dochód z koncertu będzie przeznaczony na ten cel – zapowiedziała rzeczniczka szpitala, Lenka Fránková. (dc)

Ukazał się Kalendarz Cieszyński

Dostępny jest już Kalendarz Cieszyński 2010, wydawany corocznie przez Macierz Ziemi Cieszyńskiej. Na prawie trzystu stronach publikacji jak zawsze znajdziemy tematy historyczne, regionalne, historię cieszyńskich zabytów, kulturę ludową, wspomnienia czy sylwetki osób związanych ze Śląskiem Cieszyńskim. Tradycyjnie nie zabrakło poezji i prozy oraz „Różności”. Swoje miejsce znalazły także tematy zaolziańskie, m.in. w artykule Stanisława Zahradnika „Polska społeczność zaolziańska w nowych warunkach Czeskiego Cieszyna”. Oczywiście nie bez echa przeszła w publikacji zbliżająca się rocznica 125 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej. (ep)

Ogłaszamy konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! „Głos Ludu” ogłasza konkurs dziennikarski dla młodych talentów z Zaolzia – uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów i studentów. Czekamy na Wasze artykuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miejscach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, eseje... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły dotyczyły tematyki zaolziańskiej. Nadesłane teksty oceni jury złożone z redaktorów

„Głosu Ludu”. Najciekawsze i najlepsze artykuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagrodzimy. Do wygrania są bony o wartości 500, 300 i 200 koron do wykorzystania w ośrodku sportowym SKIareal Mosty. Być może będzie to początek współpracy z naszym piśmie, początek wielkiej dziennikarskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilustrujących teksty.

55-lecie »Olzy« pod znakiem kapel

Jubileusz 55-lecia obchodzi w tym roku Zespół Pieśni i Tańca „Olza”, jedyny dzisiaj zespół reprezentacyjny Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Pierwsza jego próba odbyła się w styczniu 1954 roku. Swoje półokrągłe urodziny „olzianie”, zarówno obecni, jak i byli tancerze zespołu, będą świętować 12 grudnia. I to nie tylko na jubileuszowym koncercie w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie, ale także na spotkaniu w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie.

– Wybraliśmy teatr za Olzą z dwóch powodów – tłumaczy kierownik artystyczny „Olzy”, Roman Kulhanek (tą funkcją dzieli się z Urszulą Niedobą-Szczepaniak). – Pierwszy to fakt, że jest on większy od Teatru Cieszyńskiego i pomieści więcej widzów. Podobna duża sala jest też w Trzyńcu, ale do Cieszyna każdy ma bliżej.

Koncert rozpocznie się o godz. 16.30. Jego bohaterami będą nie tylko „olzianie” i ich tańce, ale także kapela związane z zespołem przez ostatnie lata. – Najstarsza z nich, Kapela „Olza”, przestała z nami współpracować przed dziesięć laty – wspomina Kulhanek. – Później współpracowali, na przykład, z „Nowiną”, „Po-

lynica”, czeskimi kapelami „Vojtek” czy „Friš”. Obecnie przygrywa nam na występach „Lipka”. Te wszystkie kapela, ale chyba bez „Friša”, pojawią się na jubileuszowym koncercie. Ten zaś poprowadzą Urszula Niedobą-Szczepaniak i najstarszy obecnie tancerz, Adam Milerski.

Po koncercie „olzianie” wszystkich generacji, wraz z kapelami, przeniosą się do Klubu PZKO, w którego lokalach będzie można wspominać, śpiewać i tańczyć aż do białego rana. Kierownik organizacyjny zespołu, Andrzej Suchanek, powiedział nam jednak, że kto chce w spotkaniu wziąć udział, musi jak najwcześniej się zgłosić – albo pocztą elektroniczną, pod adresem: jubileusz@olza.info, albo telefonicznie u Lucyny Cieniały (724 784 095, po godz. 19.00). – Musimy wiedzieć wcześniej, na ilu „olzian” możemy liczyć – wyjaśnia Suchanek.

Jeśli chodzi o bilety na koncert jubileuszowy, będzie je można od przyszłego tygodnia zakupić (za 150 koron) bądź zamówić w Biurze ZG PZKO lub w „Winotece” Adama Szarowskiego w Czeskim Cieszynie, a także u wszystkich członków „Olzy”. (kor)

Ks. Kokotek o adwencie

W przedświątecznej, adwentowej atmosferze odbędzie się grudniowy wykład Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego. Tym razem gościem MUR-u będzie ks. senior Bogusław Kokotek, pastor parafii w Czeskim Cieszynie Na Niwach, prezes Towarzystwa Ewangelickiego w RC. „Jak mam powitać Ciebie” – to tytuł wykładu i równocześnie pierwsze słowa chorału adwentowego, starodawnej pieśni ks. Pawła Gerhardta, pastora oraz pieśniarza, poety i teologa ewangelic-

kiego, na melodię Johana Crugera. – W przesłaniu wykładu ks. senior Bogusław Kokotek przedstawi istotę przeżywania czasu adwentu w chrześcijańskim pojmowaniu, bo w adwent to nie tylko świeca na wieńcu, obrzędowość, tradycja, czy zwyczaje związane ze Świętami Bożego Narodzenia – wyjaśnia organizatorka spotkań MUR-u, Danuta Chwajol. Wykład odbędzie 3 grudnia o godz. 17.00 jak zwykle w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. (ep)

Gapa 15-letnia

Już 15 lat bawi Zaolziaków, nie tylko tych najmłodszych, dziecięcy teatrzyk Gapa (dziś występuje jako Gapa2), działający przy Miejskowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nieborach. To właśnie tam, w Domu PZKO, odbędzie się w sobotę o godz. 15.00, jubileusz 15-lecia zespołu. – Postaramy się, żeby goście naszego uroczynowego spotkania padli ze śmiechu, a nie z nudów. Chcielibyśmy też oficjalną część skończyć przed godziną 17.00, żeby zainteresowani koncertem galowym „Tacy jesteście” mogli na czas dojechać do Teatru Cieszyńskiego – zapewniła nas kierowniczka Gapy, Halina Sikora-Szczotka.

Dodajmy, że w programie wystąpią gościnnie zaprzyjaźnione teatryki Drops z Olbrachcic oraz Ziarenka z Gutów. (kor)

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027; e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Anarchia w trzynieckim królestwie

O, EKSTRALIGA

Hokeiści Pardubic nawet bez Dominika Haška w bramce po raz kolejny znaleźli receptę na Trzyniec. W Werk Arenie wygrali w październiku 5:1, zaś teraz 6:0. Bramkarz Trzyńca, Peter Hamerlík, poczuł się chyba jak w horrorze. Słowackiemu golkiperowi kompletnie zabrakło wsparcia ze strony obrońców. – *To był fatalny występ z naszej strony – przyznał Hamerlík. Suchoj nitki nie pozostawił na drużynie trener Břetislav Kopřiva. – Jestem rozczarowany i to bardzo – stwierdził trzyniecki szkoleniowiec, który wspólnie z Pavlem Markiem przyglądał się pokazówce Pardubic. – Najgorsze były pierwsze dwie trzecie, zespół nie dostosował się do naszych zaleceń taktycznych, na taflę zapanowała anarchia. Dziś Trzyniec zmierzy się na wyjeździe ze Slavią Praga. Panowie, pora wziąć się w garść!*

Ladislav Kohn (z prawej) zablokowany przez pardubickiego obrońcę Aleša Pišę.

TRZYNIEC PARDUBICE

0:6

Tercje: 0:2, 0:1, 0:3. Bramki i asysty: 17. Cetkovský (Špirko, Somík), 17. Koukal (Zohorna, Havří), 22. Zohorna (I. Kolář, Nakládal), 51. Buchtele (Klejna), 54. Kousal (Pineault, Pivko), 60. Somík (Radil, Kočí). Trzyniec: Hamerlík – Lojek, Malec, Seman, Malec, Zíb, Hrabal, Cartelli, Andersons – Balej, Polák, Bonk – D. Květoň, Peterek, Martyněk – Kohn, Polanský, Martin Růžicka – Pospíšil, Hampl, Kanko.

Do pierwszej przerwy było 0:2, dwie szybkie bramki strzelili goście w przeciągu 17. minuty. Stalownicy nie tylko nie nawiązali walki z rywalem, ale na wstępie drugiej tercji stracili trzeciego gola. Kibice, którzy przyszli na stadion z przekonaniem, że ich pupile powalczą o pierwsze miejsce w tabeli, stracili resztki iluzji. Dzieła znisz-

czenia dokonali w ostatniej tercji Buchtele i Kousal. Gol Buchtele (jego premierowy w sezonie) był trzecim dziełem przypadku, szczęśliwy strzelec trafił bowiem czubem kija wprost w okienko trzynieckiej bramki. Marsz żałobny unosił się w powietrzu przy stanie 0:5, ale to jeszcze nie był koniec trzynieckiego pogrzebu. W ostatnich sekundach meczu szósty gwóźdź do trzynieckiej trumny wbił Somík.

Lokaty: 1. Witkowiec 49, 2. Pardubice 49, 3. Zlin 48, 4. Trzyniec 47 pkt. **Dziś:** Slavia – Trzyniec (18.15).

I LIGA

HAWIERZÓW KADAŃ

3:4 (k)

Tercje: 2:1, 1:1, 0:1 – 0:0. Bramki i asysty: 1. Szturc (Haas, Tesařík), 18. Szturc (Haas, Roman), 39. Seman (Fořt, Sikora) – 14. Balász (Charousek, Boušek), 39. Charousek

(Brňák, Boušek), 43. Malát (Kloz), decydujący karny: Trochta. Hawierzów: Čech – Klimeš, Zientek, Šafařík, Tesařík, Rusnák, Peštuka, Rangl, Jindřich – Haas, Smejkal, Roman, Piecha, Červenka, Říčka, Seman, Sikora, Fořt, Zeliska, Szturc, Szabo.

Z ekstrakligowych Witkowiec na gościnne występy trafił do Hawierzowa napastnik Roman Szturc. Młody zawodnik od razu wpisał się na listę strzelców i to dwukrotnie w pierwszej tercji. Trener Pavel Hinner mógł skorzystać ze Szturca także we wczorajszym wyjazdowym pojedynku z Trzebiczem. Mecz zakończył się po zamknięciu tego numeru.

II LIGA

ORŁOWA BRZEĆCŁAW

6:3

Tercje: 3:0, 1:2, 2:1. Bramki i asysty: 2. Rozum (Mintěl, Grygar), 7. Kotásek (Krisl, Studený), 12. Dušek (Po-

točný, Samiec), 40. Kraft (Kotásek), 44. Dušek (Samiec, Potočný), 60. Kraft (Rozum) – 29. Prachař (Gmela), 38. Karný (Jarušek), 52. Grmela. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Ovšák, Prokop, Golab, Hegegy, Vydra, Krisl – Grygar, Kraft, Rozum – Samiec, Potočný, Dušek – Galgonek, Studený, Kotásek – Novák, Hanzl.

Hokeiści Orłowej zamieniają się w tym tygodniu w zawodowców z NHL i zaliczą trzy mecze w ciągu sześciu dni, w dodatku będą to pojedynki wyjazdowe. Po zwycięstwie z Brzeźciami podopieczni trenera Petra Česlíka mieli tylko dzień przerwy, wczoraj bowiem w kolejnym spotkaniu grupy wschodniej zmierzli się na wyjeździe z drużyną Wsecina. Jutro zagrają z Techniką Brno, a w sobotę z Uniczowem. – *Latwo nie będzie, ale pod względem kondycyjnym zespół jest dobrze przygotowany do rozgrywek* – powiedział trener Petr Česlík.

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

■ **SIATKARZE POZA PODIUM.** Reprezentacja Polski siatkarzy na zakończenie Pucharu Wielkich Mistrzów pokonała Egipt 3:0 (25:19, 25:18, 25:19). Mistrzowie Europy ostatecznie uplasowali się w Japonii na czwartej pozycji. Wcześniej biało-czerwoni przegrali z Japonią 2:3, Kubą 1:3 i Brazylią 0:3 oraz pokonali Iran 3:1.

■ **RANKING FIFA: ORŁY NA 56. MIEJSCU.** Piłkarska reprezentacja Polski zajmuje 56. miejsce w najnowszym rankingu FIFA. Z drugiego na pierwsze miejsce awansowali mistrzowie Europy, Hiszpanie, którzy zamienili się pozycjami z Brazylią.

■ **SZCZĘSNY DO BRENTFORD.** Oficjalna strona internetowa Arsenalu Londyn poinformowała, że Wojciech Szczęsny został wypożyczony do trzecioligowego angielskiego zespołu Brentford. Reprezentant Polski w drużynie „Pszczoł” spędzi najbliższy miesiąc. 19-letni bramkarz przeniósł się z Legii Warszawa do Arsenalu Londyn w 2006 roku, ale dopiero w tym sezonie zadebiutował w pierwszej drużynie „Kanonierów”. Szczęsny zagrał w meczu Pucharu Anglii przeciwko West Bromwich Albion i w swoim pierwszym występie zachował czyste konto. W ubiegłą środę 19-letni Szczęsny zaliczył debiut w reprezentacji Polski, w wygranym towarzyskim spotkaniu z Kanadą.

■ **KUBOT W PIERWSZEJ SETCE.** W czołówce najnowszego rankingu tenisistów Entry System nie zaszły żadne zmiany. Polak Łukasz Kubot zdołał się utrzymać w pierwszej „100” najlepszych tenisistów świata. Prowadzi Szwajcar Roger Federer przed Hiszpanem Rafaellem Nadalem. Trzecie miejsce zajmuje Serb Novak Djokovic. Światowa czołówka rywalizuje w tym tygodniu w kończącym sezon turnieju ATP World Tour Finals w Londynie. (jb)

Wymęczyli wygraną

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

Tegoroczny sezon Złoty Ekstraligi piłkarzy ręcznych cechuje wyrównany poziom. Przekonali się o tym w weekend szczytności Banika Karwina, którzy z wielkim trudem uporali się na wyjeździe z dziesiątym zespołem tabeli, Frydkiem-Mistkiem. W derbach gospodarze wzniesli się na wyżyny swoich umiejętności, mistrz RC w pierwszej połowie ograniczony został do roli statystów.

FRYDEK-MISTEK 27:29 KARWINA (18:13)

Karwina: Lefan, Mrkva – Bałwas, Mrózek 3, Vala 1, Vančo 2, Lyžwa 1, Petrovský, Ivanov, Požárek 3, Faith 2, Pavlíček, Šulc 12/1, Monczka, Zdráhala 5.

Trener Banika, Jozef Hanták, wystawił do meczu stosunkowo defensywną siódmkę, gospodarze jednak w łatwy sposób dochodzili do czystych pozycji strzeleckich. Rumieńców nabrała gra przyjezdnych w dru-

giej odsłonie. Widmo wielkiej klapy zmusiło Banik do maksymalnego wysiłku. Znakomitą drugą połowę zaliczył Ondřej Šulc, w dramatycznej końcówce losy meczu wziął w swoje ręce Ondřej Zdráhala. Potwierdziła się stara sportowa prawda, że wyrównane pojedynki wygrywają jednostki. Zdráhala po powrocie z Bundesligi należy do czołowych postaci Złotej Ekstraligi i Banika Karwina.

Lokaty: 1. Dukla Praga 22, 2. Zubrzy 21, 3. Pilzno 21, 4. Karwina 20 pkt. W sobotę 28. 11.: Zubrzy – Karwina (18.00). (jb)

I GAMBRINUS LIGA

Dopiero drużyna Młodej Bolesławy przerwała Banikowi passę sześciu spotkań bez porażki. Ostrawianie przegrali w 15. kolejce na wyjeździe 1:3 i w tabeli spadli na czwartą pozycję.

ML. BOLEŚLAW 3:1 OSTRAWA (1:1)

Bramki: 16. Sylvestre, 73. Kulič, 85. Rajnoch – 18. Bolf. Sędziowała Damková. Widzów 4120. Ostrawa:

Baránek – Rezník, Neuirth, Bolf, Tchuř (25. Zawada) – Lukeš, Marek, Lička (78. Wojnar) – Mičola, Strnad, Zeher (61. Varadi).

Banik nawiązał z gospodarzami piłkarską walkę tylko w pierwszej połowie. Po zmianie stron podopieczni trenera Miroslava Koubka nastawili się na wysokie piłki w pole karne, ale to styl gry, z którym wygrywało się mecze dwadzieścia lat temu. W odróżnieniu od Banika, zespół Młodej Bolesławy zagrał pomysłowo, z pierwszej piłki i z wykorzystaniem wszystkich sektorów boiska. (jb)

Przed historyczną szansą

Piłkarze MFK Karwina szykują się do jutrzejszego rewanżu ze Slavią Praga, w 1/8 finału Pucharu CMZF (Ondrášovka Cup). W pierwszej konfrontacji drugoligowa Karwina po bramce Marcela Pavlíka pokonała u siebie mistrza RC 1:0.

Pucharowa matematyka jest prosta: Slavia, jeżeli chce marzyć o wiosennym ćwierćfinale, musi strzelić Karwinie przynajmniej dwie bramki. Trener Karwiny, Leoš Kalvoda, może już skorzystać z usług rekonwalescenta Jana Buryána, pod znakiem zapytania stoi jednak udział napastnika Martina Opica. Wychowanek bogumińskiego futbolu nabawił się kontuzji kolana w ostatnim meczu drugoligowym przeciwko Hradcowi Kralowej.

Dla Slavii Praga, dopiero siódmego zespołu pierwszoligowej tabeli, awans do wiosennej fazy Pucharu CMZF może być jedyną szansą, żeby przebić się w tym sezonie do europejskich rozgrywek. Zwycięzca czeskiego pucharu automatycznie awansuje do rozgrywek Ligi

Europejskiej (dawnego Pucharu UEFA). W weekendowej kolejce I ligi podopieczni trenera Karla Jarolíma zremisowali 1:1 na wyjeździe z Jabloncem. Po meczu Karel Jarolím nie krył rozczarowania, zresztą nie po raz pierwszy w sezonie. – *Remis niczego nie zmienił w tabeli, wciąż tracimy zbyt dużo punktów do prowadzącej trójki. Atmosfera w zespole Slavii daleka jest więc od ideału. I to też może mieć znaczenie w jutrzejszym rewanżu. Karwiniacy powinni wykorzystać słabszą dyspozycję mistrza RC.*

A jak ocenia szanse swojego zespołu trener Karwiny, Leoš Kalvoda? – *Zagramy w Pradze z jednobramkową zaliczką z pierwszego meczu, nie bez znaczenia jest też to, iż nie straciliśmy na własnym boisku bramki* – stwierdził. – *Mecz ze Slavią to dla moich piłkarzy święto, na pewno nie sprzedamy tanio skóry. Jutrzejszy mecz Slavia Praga – MFK Karwina zaplanowany jest na godz. 17.30.*

Od formy karwińskiego napastnika Vladimíra Mišínského (przy piłce) wiele zależy. Zdjęcie z pucharowego meczu w Karwinie.

Rzeźba
»wrosła«
między
schody

Szczepionka dla wybranych

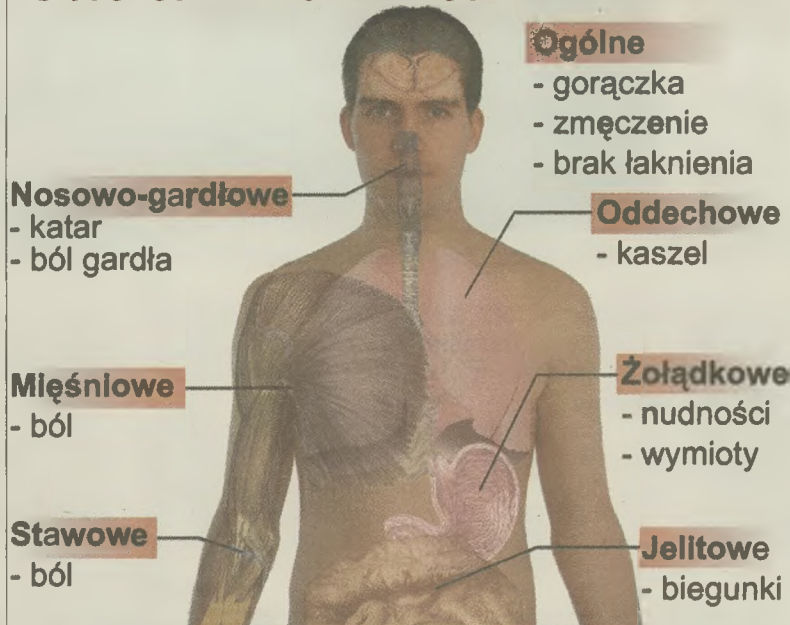
Rozpoczęły się szczepienia przeciwko wirusowi grypy A/H1N1. Już od zeszłego tygodnia – również w województwie morawsko-śląskim – dystrybuowane są szczepionki przeciwko tzw. świńskiej grypie do przychodni lekarzy rejonowych. Zaszczepieni mogą być jednak tylko nieliczni, głównie osoby ciężko chore, których życie, w przypadku zarażenia wirusem, może być poważnie zagrożone.

– Lekarze otrzymali od ubezpieczalni zdrowotnych imienny spis osób, które mają być zaszczepione – wyjaśniła epidemiolog Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrawie, Irena Martinek. – Lekarze wzywają tych pacjentów. Szczepienie nie jest obowiązkowe. Pacjent może odmówić przyjęcia szczepionki.

– W moim rejonie spis obejmuje około 10-15 pacjentów z ogólnej liczby 1,8 tys. – powiedziała „Głosowi Ludu” lekarka rodzinna Tatiana Raczkowska z Nawsia. Dodała, że może być problem, jeżeli niektóre osoby odmówią szczepienia, ponieważ jedno opakowanie zawiera 10 szczepionek, które po otwarciu muszą być zużyte.

Rozpoczęły się również szczepienia pracowników służby zdrowia, policji, straży pożarnej. Ośro-

Symptomy grypy typu A, wywołanej przez wirus H1N1

Siedem osób zmarło

W Czechach do wczoraj zanotowano siedem śmiertelnych ofiar świńskiej grypy, w Polsce liczba śmiertelnych przypadków wzrosła do 15. Lekarze zalecają przede wszystkim unikanie kontaktów ze zbyt dużą liczbą ludzi, dokładne mycie rąk. Warto w tych dniach unikać galerii handlowych, teatrów, kin, krytych pływalni oraz innych większych zbiorowisk ludzkich. W takich miejscach bowiem najłatwiej można zarazić się wirusem. Fachowcy podkreślają, że świńska grypa groźna jest tylko dla osób z powikłaniami zdrowotnymi. Lekarze apelują, by nie popadać w panikę. (jb)

ki szczepień dla tych grup osób będą otwarte w większości szpitali w regionie.

Szczepionki zakupił rząd i wy-

brane osoby otrzymują je bezpłatnie. – Tylko rząd decyduje o tym, kto będzie zaszczepiony. Szczepionek nie ma i nie będzie w wol-

nej sprzedaży – powiedział Marek Šnajdr z Ministerstwa Zdrowia na konferencji prasowej, która odbyła się w poniedziałek. Podobnie jest w innych krajach Europy.

Szczepienia będą prowadzone również w regionach, gdzie panuje epidemia infekcji układu oddechowego. Do nich również należy nasze województwo. Do wtorku laboratoryjnie zostały potwierdzone 84 przypadki zachorowań na tzw. świńską grypę – najwięcej w powiecie karwińskim (40) i w Ostrawie (31). W powiecie frydecko-miasteczkim odnotowano tylko 5 przypadków zachorowań. – To tylko przypadki potwierdzone laboratoryjnie. W rzeczywistości jest ich dużo więcej, ponieważ nie przeprowadza się rutynowych badań laboratoryjnych u wszystkich osób z objawami. Obecność wirusa potwierdza się tylko wtedy, kiedy przebieg choroby jest ciężki – uzupełniła Irena Martinek.

Człowiek nie musi sobie nawet zdawać sprawy z tego, że ma świńską grypę, ponieważ w 30-50 procentach przypadków przebiega ona bezobjawowo. – Grypa pandemiczna obecnie dominuje. Przy objawach grypowych jest bardzo duże prawdopodobieństwo, że chodzi właśnie o ten wirus – oszacowała epidemiolog.

Wszystkie informacje na temat nowej grypy – A/H1N1 można znaleźć na specjalnej stronie Ministerstwa Zdrowia: www.pandemie.mzcr.cz.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

Więcej za wodę i ścieki?

Północnomorawskie Wodociągi i Kanalizacje planują zwiększenie cen za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków. Firma działa na terenie czterech powiatów, m.in. karwińskiego i frydecko-miasteczkiego. Miasta w regionie protestują – ceny mogą wzrosnąć od przyszłego roku aż o 7 procent. W tej chwili za metr sześcienny płaci się 54,54 koron, po podwyżce – 58,88 koron.

We wtorek w Dzieńmorowicach spotkali się przedstawiciele miast i gmin województwa, zrzeszeni w Północnomorawskim Stowarzyszeniu Wodociągowym. – Co roku omawiamy z kierownictwem Północnomorawskich Wodociągów i Kanalizacji proponowane ceny za wodę i ścieki. Nasze stowarzyszenie powstało, żeby bronić interesów nie tyle miast i gmin, co ich mieszkańców – wyjaśnił Lumír Mžík, przewodniczący Stowarzyszenia i równocześnie wójt Dzieńmorowic.

Większość miast nie zgadza się z tak dużym wzrostem cen. – Planowane podniesienie opłat o 7 procent jest w czasie kryzysu gospodarczego zbyt wysokie. Pomimo, że zwiększenie niektórych opłat, składających się na całkowitą cenę, jest uzasadnione (na przykład jednocentowy wzrost DPH), to można było tej podwyżki zapobiec. Firma może na przykład uzyskać potrzebne środki kosztem swoich zysków, które wynoszą w czasie kryzysu ponad 20 procent – powiedział burmistrz Bogumina, Petr Vícha.

Ostateczne ceny za wodę i ścieki zostaną ustalone w piątek. Władze miast mają nadzieję, że podwyżka nie będzie aż tak wysoka. – Rozmowy firmy z Północnomorawskim Stowarzyszeniem Wodociągowym są bardzo potrzebne i liczę na to, że stanowisko naszych gmin zostanie wzięte pod uwagę przy ustalaniu cen – dodał Lumír Mžík. (ep)

Medalistka marzy o igrzyskach

Srebrny medal mistrzostw Republiki Czeskiej w judo – to ostatnie z osiągnięć siódmoletniej Janki Wałoszek ze Stonawy, uczennicy Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie. Srebro przywozila 14 listopada z Chomutowa, gdzie walczyła w kategorii młodszych uczennic. W ostatnim roku zdobyła niejedyn złoty i srebrny medal na różnych mistrzostwach, a trener wróży jej karierę olimpijską.

– Trenuję od 2007 roku, na judo zapisali mnie tata i brat. Myśleli, że mogłabym w tym być dobra i faktycznie okazało się, że mi się to spodobało, bardzo lubię treningi – opowiada Janka. – Na mistrzostwach było bardzo fajnie, szczególnie już po walce, kiedy opadły emocje, bo zawsze bardzo się boję przed walką. Do Chomutowa pojechałam z bratem i dwoma trenerami. Bardzo się cieszę z tej nagrody – dodaje. W przyszłym roku ma zamiar sięgnąć po złoto, a jej marzeniem jest udział w igrzyskach olimpijskich.

– Janka to prawdziwy talent. Ma świetne ruchy i dobrą kondycję, ale musi jeszcze popracować nad techniką. Na szczęście teraz zaczęła bardziej wierzyć w siebie. Jestem przekonany, że kiedyś na te igrzyska olimpijskie pojedzie – mówi trener Petr Žibrita. Klub judo założył w Stonawie przed trzema laty. Dzięki medalowi z mistrzostw dostanie od gminy nagrodę finansową, za którą kupi dla trenujących dzieci nowe dresy sportowe.

(ep)
Więcej sportu na str. 8

Janka Wałoszek z dyplomem i srebrnym medalem przywiezionym z mistrzostw w Chomutowie.

POGODA

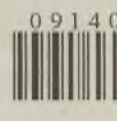
czwartek

piątek

dzień: 9 do 13°C
noc: 7 do 3°C
wiatr: 3-7 m/s

dzień: 6 do 10°C
noc: 6 do 2°C
wiatr: 3-7 m/s

KRÓTKO

Remont za unijne

BYSTRZYCA (kor) – W listopadzie rozpoczął się ostatni etap remontu budynku Urzędu Gminy. Do września przyszłego roku w gmachu zostaną wybudowane – z myślą o niepełnosprawnych i starszych osobach – nowe, bezbarierowe wejście i winda. Na poddaszu powstaną nowe biura oraz wielofunkcyjna sala, która pomieści ok. 100 osób. Na pierwszym piętrze zostanie poszerzone biuro urzędu budowlanego – w nowym pomieszczeniu zostanie urządzone archiwum. Remont zakończy się we wrześniu 2010 roku. 92,5 proc. kosztów pokryje dotacja z Unii Europejskiej.

Pieniądzy mniej

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Z powodu kryzysu gmina boryka się z problemami finansowymi. Wszystko wskazuje na to, że wieś będzie miała w tym roku dochody niższe, niż zaplanowano w budżecie. – *O co najmniej 15 proc.* – precyzuje wójt Stanisław Ćmiel. – *Dlatego zrezygnowaliśmy z niektórych inwestycji. Chodzi głównie o poszerzenie wodociągu w osadzie niedaleko Domu PZKO, gdzie powstają nowe domy, a także z remontu niektórych bocznych dróg. Przesunemy ich realizację na przyszły rok.*

Koniec objazdów

KARWINA (ep) – Miesiąc przed planowanym terminem zakończyły się prace remontowe na ulicy Karola Śliwki. Często uczęszczana droga w centrum jest przejezdna, nie trzeba już korzystać z objazdów. Po remoncie kanalizacji położono tu nową nawierzchnię i wyremontowano chodniki. Prace sfinansowało miasto.

Bezpieczne rowery

KARWINA (ep) – W ramach projektu „Bezpieczne Rowery” Straż Miejska umieściła w mieście kolejne stojaki chroniące przed kradzieżą. Posiadają one zamknięcia, których nie da się wyłamać. – *Stojaki postawiliśmy w różnych częściach Karwiny, rowerzyści znajdują je na przykład koło Tesco, przy targu we Frysztaście czy pod Domem Kultury* – poinformował komendant karwińskiej Straży Miejskiej, Petr Bičej.

Remont na cmentarzu

MARKLOWICE (ep) – Budynek starej kościoła na terenie cmentarza przy drewnianym kościółku w Markłowicach Dolnych doczekał się remontu. Konieczne były tam prace budowlane, ponieważ budynek stoi na zboczu, które się obrywa. Z tego powodu w ścianach i na suficie powstały szczeliny i istniało ryzyko, że budynek trzeba będzie zburzyć. Obiekt obejrzał statyk, który stwierdził, że da się go uratować. Cały obiekt został wyremontowany, teraz są tam toalety oraz inne pomieszczenia.

Ruszyły kontrole

KARWINA (ep) – Do Nowego Miasta i tzw. Uznawanych za „trudne” dzielnice, wyruszyły patrole złożone z policji, Straży Miejskiej, sanepidu czy wydziału socjalnego Urzędu Miasta. Grupa odwiedziła mieszkańców sprawdzając, czy w mieszkaniach nie znajdują się osoby, które nie są zameldowane, czy nie ma tam dzieci, które powinny być w szkole. – *Oprócz nieporządku, brudu i hałasu przeszkadzającego sąsiadom problemem jest też duża liczba osób mieszkających tam nielegalnie oraz dzieci, które nie chodzą do szkoły* – wyjaśnia komendant Straży Miejskiej, Petr Bičej.

NA DAWNY GRANICZNY MOST W BOGUMINIE WRÓCIŁ RUCH

Turyści mile widziani

Po 15 latach w Boguminie będzie można znów dostać się samochodem z wodącego z Polski dawnego mostu granicznego bezpośrednio na starobogumiński rynek. Most, który w ostatnich latach służył jedynie pieszym i rowerzystom, w poniedziałek został otwarty dla samochodów.

O godz. 11.00 zapaliło się tam zielone światło i na most wjechała bryczka wioząca burmistrza Bogumina, Petra Víche, i burmistrza sąsiednich polskich Krzyżanowic, Leonarda Fulneczka. – *To dla nas ważna chwila. Polscy turyści raczej omijają Bogumin, kierują się do Ostrawy przez nowy most graniczny i mało kto wraca do naszej miejscowości. Dlatego już od dawna planowaliśmy powrót na dawny most samochodów osobowych. Z sąsiednimi Krzyżanowicami nawiązaliśmy bardzo bliskie stosunki, dobrze nam się współpracuje* – powiedział burmistrz Bogumina.

Za czasów Austro-Węgier przygraniczne Chałupki, wchodzące w skład gimny Krzyżanowice, były częścią Bogumina, a dzielnice te łączyła właśnie ta droga. Przejazd z rynku na most był w przeszłości zamknięty z powodu dużej liczby samochodów ciężarowych i tirów. Wybudowanie obwodnicy koło Starego Bogumina od granicy z Polską odciążało ruch, ale z drugiej strony ograniczyło rozwój ruchu turystycznego. Po po-

Z rynku w Starým Boguminie droga prowadzi teraz przez dawny most graniczny do Polski.

wodniach w roku 1997 z powodu naruszenia statyki z mostu zniknęły tiry, a kiedy powstał nowy most graniczny w roku 2007 – także samochody osobowe.

– *Przy budowie połączenia mostu z rynkiem powstało skrzyżowanie o kształcie litery „T”. Główną ulicą będzie teraz ulica Śląska, która prowadzi z Polski przez most aż do rynku. Droga ma nową powierzchnię, przesunięta została kanali-*

zacja i wodociąg – wyjaśniła Jana Slívová z wydziału inwestycji Urzędu Miasta.

Bogumin i Krzyżanowice złożyły wniosek o dotację z projektu unijnego współpracy transgranicznej, ale na razie finansują inwestycję z własnych środków. Modernizacja kosztowała Bogumin około 6 mln. koron, w przypadku otrzymania dotacji miasto dostanie z powrotem 5 mln.

ELŽBIETA PRYZCZKO

Konkurs rozstrzygnięty Tablice po nowemu

Już jutro w Teatrze Cieszyńskim o 16.30 miłośnicy twórczości Wandy Chotomskiej mogą spotkać się z autorką na imprezie „Rodzinna herbata, czyli rodzinne spotkanie z Wandą Chotomską”. Piosenki z tekstami poetki z repertuaru Gawędy i poznańskich Lejerów przygotowały na tę okoliczność cieszyńskie zespoły Tralla i Trallalinki pod batutą Beaty Brzóska, a także zespół przedszkolaków Cieszyńianka, prowadzony przez Marylę Szymanik. Nie zabraknie na scenie również samej autorki.

Na konkurs „Mam książkę” z dedykacją Wandy Chotomskiej nadesłano 60 odbitek dedykacji. Trzy zestawy książek Wandy Chotomskiej o wartości 500 koron otrzymują: Monika Kajfosz z Nýdku, Agata Guńka z Olbrachcic i Miejska Biblioteka w Czeskim Cieszynie. Dodatkową nagrodę za najstarszą dedykację przyznano Agacie Chromec. Przesłała dedykację z datą 19 września 1974 roku. Bilety można odebrać przed spektaklem w kasie, nagrody książkowe zostaną wręczone na scenie. (r)

Jak już pisaliśmy, dwujęzyczne tablice pojawiły się w tym tygodniu w Stonawie, która zdecydowała się na wprowadzenie polsko-czeskich napisów przy wjeździe i wyjeździe z gminy. Niektóre miejscowości, które miały już wcześniej dwujęzyczne napisy, zamieniły je na nowe. Według nowych ustaleń pierwotne niebieskie tablice zastąpiły większe, czarno-białe.

Jako jedna z pierwszych nowe tablice zainstalowała przy wjeździe do gminy Wędrzyna, w ubiegłym tygodniu pojawiły się też na przykład w Gródku, wcześniej także w Suchej Górnej i Olbrachcicach.

Niektóre gminy mają na razie stare tablice, których wykonanie zleciły według nieprawidłowych, jak się później okazało, wytycznych Ministerstwa Transportu. (ep)

Czy czeka nas inwazja reniferów?

Ulegamy marketingowemu kalendarzowi. Tak przynajmniej twierdzi Weronika Ślęzak-Tazbir, asystent w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, dla sprzedawców istny raj na ziemi. A dla nas?

Pauli Weroniko, czy kupiła już pani wszystkie prezenty pod choinkę? Pytam, bo już prawie od dwóch miesięcy w sklepach aż roi się od bożonarodzeniowych symboli i trudno nie ulec pokusie...

Prezenty kupuję zazwyczaj w połowie grudnia. Jako pracownik dydaktyczny mam wtedy niewiele wolnego czasu, bo nie ma już tylu zajęć na uczelni. To, co w ostatnich latach dzieje się w sklepach i galeriach handlowych, wynika z przemian społecznych, jakie miały miejsce po klęsce komunizmu. Zachód już przyzwyczaił się do tej przedświątecznej komercjalizacji. Ulegamy, każdy we własnym zakresie, kalendarzowi marketingowemu. Wystarczy wspomnieć Walentynki czy Halloween. Mamy w tradycji chrześcijańskiej Dzień Wszystkich Świętych przypadający na 1 listopada, ale jak widać, niektórzy wolą celebrować Halloween. To chore. Wielu ludziom Święta Bożego Narodzenia przestały niestety kojarzyć się z potrzebą wyciszenia, z chwilami zadumy i refleksji. Modna stała się natomiast grudniowa gonitwa po sklepach.

Przyznam się, że do pewnego stopnia też lubię biegać po sklepach, ale naprawdę nie rozumiem, po co w lipcu sprzedaje się w sklepie z meblami bombki?

Tak, też zauważyłam, że bańki na choinkę kupić można praktycznie przez cały rok. No trudno, takie są zasady marketingu, jak najbardziej ogłupić konsumenta. Na całe szczęście jestem osobą tolerancyjną.

Obawiam się, że za kilka lat sprzedawcom może zabraknąć pomysłów. I co wtedy? Inwazja reniferów?

Wszystko może się zdarzyć, ale nie przesadzajmy. Mimo wszystko wolę renifery od Santa Clausa. Ale z ręką na sercu, kto kiedy w Polsce widział żywe renifery? To też jeden z przykładów na to, jak łatwo wchłaniamy obce tradycje i symbole świąteczne.

W drzwi pani domu stukają Święty Mikołaj i Dziadek Mróz. Kogo pani wpuści za próg?

Obu dzentelmenów, ponieważ jednak jestem chrześcijanką, sympatiami darzę przede wszystkim Świętego Mikołaja. To piękna postać, zresztą cała ta symbolika obdarowywania prezentami posiada wyższy wymiar. Dzieci widzą, że są kochane. Święty Mikołaj ma uzasadnione miejsce w naszej europejskiej kulturze. I błagam, niech to Mikołaj przynosi dzieciom prezenty, a nie jakiś krasnal wskakujący w nocy przez okno do pokoju.

Jak wygląda Wigilia w pani domu?

Jest pięknie i tradycyjnie. Przeżywam ten okres zawsze bardzo mocno i uroczysto, w gronie najbliższej rodziny. Jest przystrojona choinka, są prezenty. Dla mnie Święta Bożego Narodzenia są przeżyciem duchowym.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Liczący prawie 50 lat srebrny świerk stanął we wtorek na rynku w Czeskim Cieszynie. Drzewko ofiarowała miastu jedna z mieszkanki – świerk musiał zostać wycięty, bo naruszał konstrukcję domu. Cała akcja trwała ponad trzy godziny, w końcu udało się ustawić na rynku przywieziony z osiedla na Grabnie świerk. Trzeba było jednak skrócić go o 4 metry, bo zgodnie z przepisami drzewo na rynku może mieć najwyżej 12 m. Lampki na bożonarodzeniowym drzewku uroczysto zapalił 4 grudnia burmistrz Vít Slovák w czasie tradycyjnego przedświątecznego jarmarku, który przygotowuje Ośrodek Kultury „Sznelnica”. (ep)

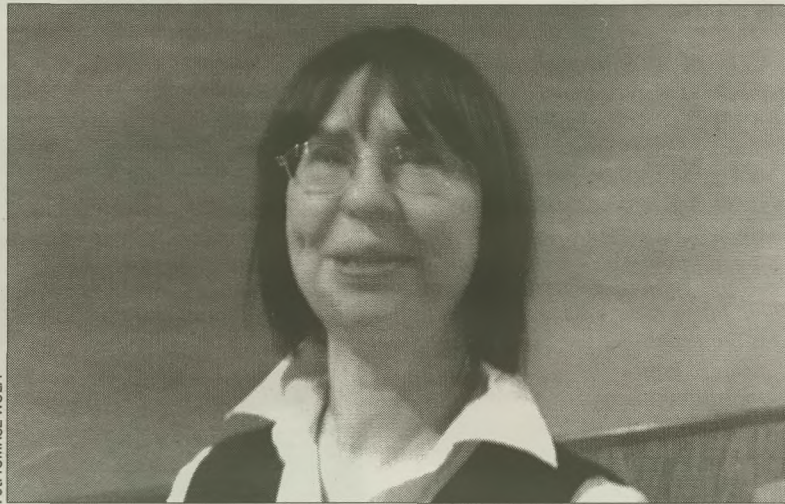
Polsko-czeska giełda garażowa

W budynku po straży granicznej i celnikach tuż przy moście Przyjaźni w Cieszynie coraz więcej się dzieje. Po otwarciu Galerii bez granic oraz Klubu Krytyki Politycznej, pomieszczenia będzie tu wynajmować także Klub Kobiet Kreatywnych z Cieszyna. Klub właśnie zakończył swój pierwszy projekt „Droga do sukcesu. Kompetencje, kreatywność, kariera”. Uczestniczyło w nim 20 osób bezrobotnych oraz pozostających bez pracy z gminy Zebrzydowice.

– Wraz z zakończeniem projektu zamknięty został temat finansowania biura. Dlatego przenosimy się do starej strażnicy, gdzie jest taniej. Na pewno wiele się tam będzie działo – zapowiada Roma Rojowska, prezes Klubu Kobiet Kreatywnych.

Sztandarową imprezą ma być

polsko-czeska giełda garażowa. To pomysł ściągnięty z państw zachodnich. W każdą pierwszą sobotę miesiąca mieszkańcy powiatu cieszyńskiego oraz Zaolziacy wybierający się na targ do Cieszyna będą mogli odwiedzić także strażnicę. Na miejscu każdy sprzeda to, co mu zalega w domu, w piwnicy,

Roma Rojowska – pomysłodawczyni giełdy garażowej.

wymieni się rzeczami, może także oczywiście wystąpić w roli kupca.

– Mam nadzieję, że giełda garażowa będzie dobrym impulsem do ożywienia polsko-czeskich kontaktów. Przestrzeń na granicy coraz bardziej żyje, u nas będzie giełda, po drugiej stronie mostu rośnie Avion – dodaje Roma Rojowska.

Warunkiem uczestnictwa w giełdzie, w jakimkolwiek charakterze, będzie wpłacenie 5 złotych. Pieniądze mają trafiać na konto stowarzyszenia Klub Kobiet Kreatywnych. Pierwsza impreza odbędzie się już 5 grudnia. (wot)

Oplaciło się czekać – jest dotacja

Orłowa dostała dotację na budowę kanalizacji. Projekt skanalizowania miasta wraz z peryferyjnymi dzielnicami powstał już trzy lata temu, długo jednak nie udawało się wykonać dokumentacji projektowej i spisać umów ze wszystkimi właścicielami gruntów, których było ponad 600. Po licznych perypetiach ze składaniem wniosku do Państwowego Funduszu Środowiska Naturalnego projekt został w końcu przyjęty.

– Nasze miasto złożyło wniosek o dofinansowanie 23 lutego. Początkiem maja dostaliśmy jednak informację, że wniosek nie został zaakceptowany z powodu braku zgody Rady Województwa. Odwołaliśmy się od tej decyzji i rozmawialiśmy z władzami województwa o wydaniu dodatkowej zgody – informuje rzeczniczka Urzędu Miasta, Nataša Cibulková. Pozytywną odpowiedź Orłowa dostała 2 listopada.

– Koszty tej inwestycji wynoszą ponad 314 mln koron, a przyznana dotacja jest w wysokości 195 mln – wyjaśnia burmistrz Orłowej, Jiří Michalík. – W tej chwili trwa przygotowywanie dokumentacji projektowej potrzebnej do wydania pozwolenia na budowę. Ogłoszenie przetargu na wykonawcę zaplanowaliśmy wstępnie na maj przyszłego roku. Potem podpiszemy z wybraną firmą umowę i ruszą prace budowlane. Budowa może potrwać nawet dwa lata – dodaje burmistrz.

(ep)

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Jeszcze o 1989 roku

Z zainteresowaniem przeczytałem artykuł autorstwa pani redaktor Danuty Chłup pod tytułem „1989 rok wszystko zmienił” (Głos Ludu, sobota, 14 listopada 2009, nr 136, s. 1), w którym pani redaktor posługuje się między innymi spostrzeżeniami – słowami studentów Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości w Karwinie, Uniwersytetu Śląskiego w Opawie. Pani redaktor cytuje słowa studentów wyżej wspomnianego uniwersytetu: „My nie mamy żadnych przedmiotów polityczno-filozoficznych, jesteśmy na kierunku ekonomicznym”. Pozwolą państwo, iż jako kierownik Katedry Nauk Społecznych Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości w Karwinie, Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, sprostuję niefortunną wypowiedź studentów tegoż wydziału, będącego jak najbardziej wydziałem państwowego uniwersytetu o charakterze ekonomicznym, umożliwia również wszystkim zainteresowanym studiowanie przedmiotów, jak zostało w artykule nieprecyzyjnie określone, „polityczno-filozoficznych”. Nauki społeczne, bo taki jest ich prawidłowy termin, zgodnie z powszechnie stosowaną i akceptowaną klasyfikacją dziedzin naukowych, do których nota bene zaliczana jest również ekonomia, także w naszym uniwersytecie stanowią niepodważalną część programów edukacji.

Studenci karwińskiego wydziału, a więc osoby przygotowujące się przede wszystkim do pracy w biznesie, zarządzaniu, administracji itp. Powinni mieć, i na szczęście tak jest, możliwość zaznajomienia się elementarnymi założeniami przedmiotów humanistycznych, takich jak na przykład filozofia (podstawy krytycznego myślenia filozoficznego), etyka, (etyka przedsiębiorczości i biznesu), politologia, andragogika (andragogika ekonomiczna), socjologia (socjologia ekonomiczna), psychologia (psychologia biznesu), historia (historia biznesu). Dla szanującego się biznesmena, urzędnika, polityka wiadomości z zakresu nauk społecznych stanowią istotny, można powiedzieć niepodważalny, atrybut profesjonalizmu.

Bardzo dobrze, iż rok 1989, który wszystko zmienił, umożliwił również naszym studentom realną możliwość podejmowania decyzji. Słusznie, iż studenci mają stworzone dogodne warunki do zapoznania się z różnymi szkołami, poglądami, podejściami, które w niedawnej przeszłości nie były prezentowane i akceptowane.

Mam nadzieję, iż powyższa uwaga pozwoli na refleksję nie tylko studentom Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości w Karwinie, Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, lecz wszystkim żakom oraz czytelnikom na temat, moim zdaniem, istotnej kwestii roli i znaczenia nauk społecznych, a więc również przedmiotów polityczno-filozoficznych w kształtowaniu profilu absolwentów wydziału ekonomicznego – obywateli demokratycznego państwa.

dr JANUSZ MIKA

Rzeźba »wrosła« między schody

Puste miejsce koło klatki schodowej w Polskiej Szkole Podstawowej w Gnojniku wypełniła ciekawa i nieprzypadkowa rzeźba, od razu przykuwająca wzrok. Symbole odnoszące się do dwóch najbardziej znanych pieśni patrona placówki Jana Kubisza – „Płyniesz Olzo” i „Ojcowski dom” – wyrzeźbił w drewnie karwiński artysta Walter Taszek.

Rzeźbę Taszka i inne prace będące owocem międzynarodowego pleneru malarskiego Beskidy 2009, zorganizowanego przez Polskie Stowarzyszenie Artystów Plastyków w RC, można było obejrzeć na piątkowym wernisżu wystawy poplenerowej w gnojnickiej szkole. Obrazy wystawiali Paweł Wałach, Barbara Kowalczyk, Darina Krygiel i inni artyści z Zaolzia, Polski i Słowacji. Niektóre obrazy i rzeźby artyści podarowali szkole. Właśnie tu, korzystając z zaproszenia dyrektora Tadeusza Grycza, uczestnicy pleneru zaznajomili się z sylwetką Kubisza.

– Olza to nasza rzeka, która nas wszystkich łączy. Rodzice śpiewali „Płyniesz Olzo”, lecz dopiero później dowiedziałem się, kto był autorem pieśni. Przyrosła mi ona do serca i dzięki temu praca szła mi łatwo – mówił Taszek o narodzinach rzeźby dominującej w foyer szkoły.

Z jednej strony motywy pieśni „Ojcowski dom”, z drugiej – „Płyniesz Olzo” – tak prezentuje się dzieło Waltera Taszka, wyrzeźbione dla polskiej szkoły w Gnojniku.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Rzecz wytłumaczalna, ale czy normalna?

W „GL” z 14. 11. 2009 w artykule (dc) zatytułowanym „Błędy to rzecz normalna?” autor (a może redakcja?) sugeruje czytelnikowi pogląd jakoby prof. Kadłubiec uważał popełnianie błędów językowych przez dziennikarzy i nauczycieli za rzecz normalną. Uważam, że chodzi w tym wypadku o nieporozumienie. Prof. Kadłubiec nie twierdził, że popełnianie błędów w języku polskim jest w zaolziańskich warunkach normalne (zgodne z normą, prawidłowe), powiedział natomiast, że jest wytłumaczalne (co można wyjaśnić, objaśnić). Tę różnicę znaczeniową należy dostrzegać.

Nie podzielam opinii o sprzeczności poglądów profesorów Kadłubca i Miodka na popełnianie błędów językowych. Wiem, że obaj wybitni językoznawcy i dialektolodzy doskonale się w swych poglądach i wypowiedziach na ten temat zgadzają. W artykule zaznaczono, że popełnianie błędów językowych zdarza się dziennikarzom i nauczycielom. Co do tych ostatnich ważne jest stanowisko emerytowanej dyrektorki szkoły podstawowej w Gnojniku, Małgorzaty Rakowskiej, która bezkompromisowo opowiada się za poprawnością wypowiedzi w polskim języku literackim, i daje temu

wyraz na każdym kroku. Stanowczo podzielam jej pogląd. Sam jestem uczulony na pojawiające się w naszej mowie coraz częściej bohemizmy i niepoprawne wyrażenia.

Ostatnio, przed tygodniem, byłem uczestnikiem zjazdu absolwentów sprzed 50 lat Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzynie 1 przy ulicy Dworcowej. Zjazdy różnych roczników zwołuje tu systematycznie i wzorowo dyrektor Tadeusz Szkucik. Bardzo uważnie śledziłem na zjeździe przemówienie jednej z dzisiejszych młodszych nauczycielek tej szkoły. Ku mojemu pełnemu zadowoleniu nie stwierdziłem w jej starannie przygotowanym, dość długim i interesującym przemówieniu żadnego błędu językowego. Jej polszczyzna była po prostu piękna. Niewątpliwie większość naszego nauczycielstwa zdaje sobie sprawę z tego, że uczeń polskiej szkoły podstawowej doskonali swoją umiejętność poprawnego posługiwania się językiem ojczystym przede wszystkim na lekcjach. Dobry nauczyciel wypowiada się dlatego w szkole świadomie w sposób przykładowy, godny naśladowania, polskim językiem literackim.

WŁADYSŁAW MILERSKI

55 lat Przełęcz

W niedzielę 15 listopada chór mieszany Przełęcz obchodził w Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa jubileusz 55-lecia oraz jubileusz 35-lecia pracy dyrygenckiej Haliny Niedoby. Tłumnie zgromadzoną publiczność powitał Jan Kufa.

Koncert jubileuszowy składał się z dwóch części. W pierwszej Przełęcz zaprezentowała najbardziej w ostatnim 20-leciu lubiane przez słuchaczy utwory G. F. Händla, J. I. Paderewskiego, J. Świdra, A. Dvořáka i S. Moniuszki. Z okolicznościowym montażem słowno-muzycznym wystąpiły również dzieci szkolne, prowadzone przez byłą solistkę chóru, Elwirę Zwyrtek. Część druga, do której stosownym wprowadzeniem było przypomnienie zasłużonych i zmarłych chórzystów, rozpoczęła

mini-recitałem fortepianowym Krystyna Pyszko, akompaniarka zespołu. Przedstawiła Preludium Desdur F. Chopina. W beztroski nastrój wprowadził natomiast publiczność duet Tatiana Lasotová i Władysław Czepiec, który brawurowo wykonał trzy pieśni z repertuaru Andrei Bocelli'ego. Do klimatu tego nawiązała wnet Przełęcz, opierając finał koncertu na porywających kompozycjach operetkowych i musicalowych F. Lehára, L. Denzy i J. Bocka. Na bis wykonała wianeczkę śląskich pieśni E. Fierli.

Podkład muzyczny do pieśni wykonywanych przez solistów przygotował Andrzej Macoszek, historię zespołu oraz jego zasłużonych śpiewaków przedstawił konferansjer Kazimierz Kaszper.

(wc)

Występ jubileuszowy w Mostach koło Jabłonkowa.

Szkoła obchodzi jubileusz

W dniach 11 i 12 grudnia odbędą się obchody 80. rocznicy otwarcia budynku Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Orłowej-Lutyni.

W piątek w godz. 14.00-19.00 i w sobotę w godz. 10.00-14.30 i 17.30-19.00 będzie czynna wystawa w Domu PZKO, w sobotę o godz. 15.00 odbędzie się uroczysta akademii w Domu Kultury w Orłowej-Lutyni. W pierwszej części dzieci przedstawia „Jasełka”, w drugiej zaś wystąpią absolwenci szkoły.

Początki szkolnictwa polskiego na terenach Orłowej były dość trudne i sięgają połowy XVIII wieku. Budynek szkoły jeszcze nie było, więc dzieci pobierały lekcje w domach prywatnych. Miały one najwyżej cztery lekcje tygodniowo, oprócz tego wypasały krowy, pomagały na roli. W 1874 roku w Polskiej Lutyni działała jednoklasowa szkoła polska, do której uczęszczało 133 dzieci. Kierownikiem i nauczycielem w jednej osobie był Wiktor Hrcirsch.

Wraz z rosnącą liczbą uczniów stało się konieczne wybudowanie nowej trzyklasowej szkoły. Uczono w niej po polsku od 1893 do 1920 roku. Obecnie w budynku tym mieści się prywatna szkoła „Net Office”. Największą liczbę uczniów można było zaobserwować w latach 1910-1920, w pięciu klasach uczyło się

wówczas 355 dzieci. Po podziale Śląska Cieszyńskiego w 1920 roku Polska Lutynia znalazła się w granicach Republiki Czechosłowackiej. Polska szkoła przestała istnieć. Część polskich dzieci uczęszczała do szkoły w Nowym Boguminie, część do Niemieckiej Lutyni, wielu uczniów zaczęło kształcić się w szkole czeskiej.

Dopiero w 1924 roku na podstawie umowy Macierzy Szkolnej z Centralnym Stowarzyszeniem Spożywców dla Śląska w Łazach, wybudowano przy sklepie spożywczym w Polskiej Lutyni jedną klasę,

w której rozpoczęło naukę 58 dzieci.

Pięć lat później, z inicjatywy ZG Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie oraz Polaków w Polskiej Lutyni, wybudowano nowy budynek – Dom Macierzy Szkolnej. Uroczyste otwarcie szkoły nastąpiło w październiku 1929 roku. Przedszkole (dawniej Ochronka) mieściło się w obecnym Domu PZKO. W następnych latach dochodziło do rozwoju polskiego szkolnictwa. Niestety 10 lat później rozpoczęła się II wojna światowa. Po jej zakończeniu, w 1945 roku, polską szkołę ponownie

otwarto. Jak się okazało, nie na długo. Za sprawą narodowych socjalistów w rok później nie pozwolono nawet dokończyć wpisów do szkoły. Szkołę zamknięto, a uczniowie wraz z nauczycielami przenieśli się do placówek w Karwinie-Granicach i Orłowej.

Wielki dzień dla Polaków nastąpił dopiero 15 września 1948 roku – szkoła ponownie wypełniła się dziecięcym gwarem. Odtąd budynek służy zarówno uczniom szkoły podstawowej, jak i przedszkolakom.

A oto nazwiska dyrektorów, którzy kierowali polskimi szkołami od początku po dzień dzisiejszy: Wiktor Hrcirsch, Karol Pawlik, Emil Talenta, Jan Jeleń, Jan Wojtek, Franciszek Buzek, Józef Świętek, Władysław Orszulik, Benedykt Kozieł, Jarosław Trestka, Aniela Kamińska, Ilona Bednarz, a od 1995 roku Halina Sikora.

W roku 2003 szkoła stała się samodzielnym podmiotem prawnym, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa, przedszkole i świetlica szkolna. Szkoła jest wyposażona w nowoczesne pomoce naukowe. Dzieci na lekcjach pracują z komputerami, tablicą interaktywną. Budynek otacza piękny ogród z różnego rodzaju przelazami. Tu też co roku odbywają się festyny.

Dzięki Urzędowi Miejskiemu w

2006 roku placówka została przebudowana według wymogów sanitarnych (nowe sanitariaty, nowe sieci – elektryczna i wodno-kanalizacyjna). Bardzo dobrze układa się współpraca z Kołem Macierzy Szkolnej i Kołem PZKO. Wielką pomoc i wsparcie udziela szkole Konsulat Generalny RP w Ostrawie.

Nasza szkoła jest raczej niewielka, ale jako plus należy podkreślić to, iż rodzice, nauczycielki, dzieci i przyjaciele szkoły znają się osobiście, dzięki czemu wzajemna komunikacja jest o wiele prostsza i szybsza, a kontakty bardziej serdeczne. W szkole działa wiele kółek pozalekcyjnych – gry na flecie prostym, języka angielskiego, „Zrób to sam”, komputerowe oraz zuchowe.

Bardzo dobrze w ostatnich latach rozwija się współpraca szkoły ze Szkołą Podstawową nr 3 im. Arki Bożka w Rydułtowach i Biblioteką Publiczną w Rydułtowach. Z obu organizacjami współpracujemy przy projektach unijnych. Dzieci zaprzyjaźniły się z kolegami z Polski, wyjeżdżają na wycieczki, warsztaty i różnego rodzaju zajęcia.

Szkoła jubilatka pisze kolejny swój rozdział i chce to robić jak najlepiej. Oby tylko dzieci nie zabrakło, oby miejscowi Polacy z Orłowej i najbliższej okolicy pamiętali o swej szkole. ALINA MORAWIEC

Polska podstawówka w Orłowej-Lutyni szykuje się do jubileuszu.

Koncert wychowawek »Dropsa«

Przez teatrzyk „Drops” Jadwigi Czap, który od 25 lat działa przy Miejsowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Olbrachcicach, przewinęło się kilkudziesięciu uczniów szkoły podstawowej. Członkostwo w tym zespole – poza sensownym wypełnianiem jednej godziny tygodniowo po zajęciach szkolnych – było dla uczniów okazją do obcowania z polskim językiem literackim, doskonalenia się w śpiewie i tańcu, tudzież do nabierania oglądy scenicznej, co w wielu z nich musiało pozostawić konkretny ślad. Kilku zaś zachęciło do obrania zawodowej kariery artystycznej oraz naukowej w dziedzinie języko- i kulturoznawstwa.

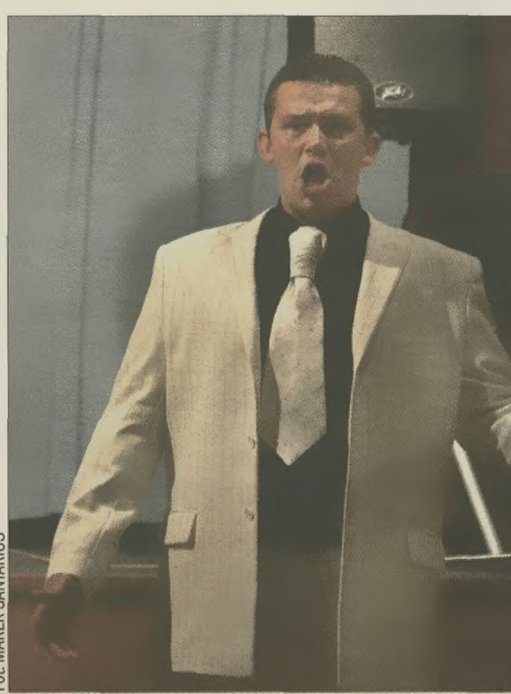
Podczas sobotniego, zorganizowanego przez olbrachcickie Koło PZKO podwieczorku, przedstawili się miejscowej publiczności właśnie ci młodzi ludzie, którzy rozmawiali się m.in. dzięki „Dropsowi” w sztuce przez duże „S”, postanowili zostać artystami i naukowcami. Z zaproszenia skorzystali gitarzysta klasyczny Michał Feber (nauczyciel

w szkole muzycznej po konserwatorium w Ostrawie), kontrabasista Marcel Palowski (uczeń 6. roku konserwatorium w Ostrawie), tenor Bronisław Palowski jr (absolwent konserwatorium w Pradze, student 4. roku fakultetu pedagogicznego uniwersytetu w Pilźnie i członek chóru Praskiej Filharmonii), Iza Kapias (aktorka, absolwentka DAMU w Pradze), Katarzyna Werner (doktorantka na uniwersytecie w Ołomuńcu, potencjalny wykładowca na uniwersytecie w Poznaniu) i Roman Śliwka (wykładowca na uniwersytecie w Poznaniu). Ta ostatnia trójka zagrała fragment z „Balladyny” J. Słowackiego, natomiast instrumentalści i śpiewak zaprezentowali brawurowo trudne utwory ze swego repertuaru. Braciom Palowskim towarzyszył na fortepianie ojciec Bronisław Palowski sr.

Po koncercie, którego wykonawcy zebrali gromkie brawa, rodzina Palowskich (wraz z mamą Marcela) grała do tańca i do... smacznego szaszłyka.

Żal tylko, że frekwencja na sali była niewielka.

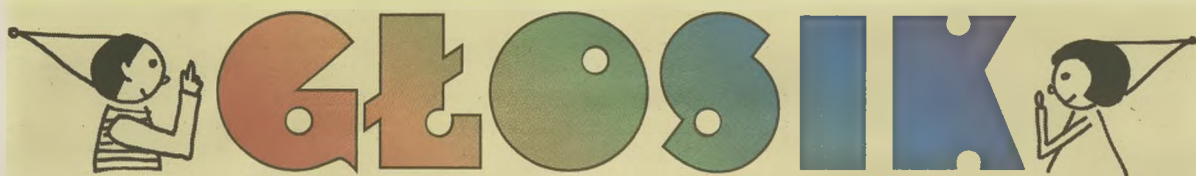
(s)

Śpiewa tenor Bronisław Palowski jr.

Chóralnego śpiewania ciąg dalszy

22 listopada odbyło się zebranie krajowe Unii Czeskich Chórów w Pradze. Nasi delegaci zadawali sobie pytanie, czy będzie to powtórka niedawnego zebrania krajowego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Niepokalanowie? Oba zrzeszenia prowadzą podobną działalność, są nadbudówką – zrzeszeniem samodzielnych chórów zajmujących się śpiewactwem dziecięcym, młodzieżowym i różnymi chórmi dorosłymi. Oba zrzeszenia poruszają się w tym samym temacie i tak samo borykają się ze zdobywaniem pieniędzy na prowadzoną działalność. Po podsumowaniu dotychczasowych osiągnięć i planach przedstawionych przez wybrany zarząd, należy stwierdzić, że działalność chóralna prowadzona w Republice Czeskiej rozwija się prężnie i wszystkie chóry bez względu na prezentowany poziom mogą w pełni liczyć na wszelką pomoc ze strony władz Unii (UČPS). Jest to stwierdzenie budujące, które wykorzystać powinny wszystkie założańskie chóry Zrzeszenia Śpiewaczo Muzycznego będące również członkiem UČPS. Jak wykorzystamy możliwości wynikające z członkostwa w PZChIO oraz UČPS zależy tylko od nas samych. Niestety chóry niezrzeszone w ZŚM, a tym samym w PZChIO i UČPS, nie mogą skorzystać z serwisu świadczonych usług. TADEUSZ KONIECZNY

Tuż, tuż, czyli wcześniej niż zwykle

– Czy wiecie, że w tym roku święta będą wcześniej niż zwykle? – Głosik przekazał tę sensacyjną wiadomość swoim przyjaciołom. – O jejku, naprawdę? Czy to znaczy, że święta będą trwały dłużej? – dopytywał się Mateuszek. – Ale super! Już się nie mogłem doczekać – ucieszył się Tymek. Tę wesołą rozmowę przerwała Ludmiłka: – I co, może będziemy mieli też dwie wigilie i trzy choinki? Głosiku, co ty opowiadasz! Święta Bożego Narodzenia są zawsze w tym samym czasie, nie można ich przyspieszyć – tłumaczyła. Głosik jednak nie dał się zbić z tropu i wytłumaczył niedowierzającej Ludmiłce, że być może zwykle święta są w tym samym czasie, ale w tym roku będzie wyjątek. – Nie oglądasz te-

lewizji? Nie słuchasz radia? Wszędzie mówią, że święta tuż, tuż. A „tuż, tuż” znaczy, że wkrótce, czyli wcześniej niż zwykle – przekonywał Głosik. Niestety, a może na szczęście, nie miał racji. Faktycznie, Boże Narodzenie co roku jest w tym samym czasie, tyle tylko, że jakoś ostatnio wszyscy strasznie wcześniej zaczęli się przygotowywać do świąt. Wcześniej niż zwykle. – To może my też już zaczniemy te przygotowania? – zapytali Tymek i Mateuszek. Po wspólnej naradzie cała czwórka przyjaciół uznała jednak, że jeszcze trochę poczekają. Kropka postanowiła więc zająć się do przedszkola w Ropicy, gdzie dzieci robią już ozdoby na choinkę, która stanie w miejscowym Domu Seniora. **KROPKA**

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Jesienna twórczość w przedszkolu

Piękna, kolorowa jesień już za nami, więc nauczycielki Halinka Ćwierka i Renia Adamek zaprosiły nas-rodziców do wspólnego pożegnania się z jesienią i zamknięcia ogrodu przedszkola przy ulicy Grabińskiej w Czeskim Cieszynie. Tym razem pogoda nam nie dopisała, dlatego cała impreza odbyła się w przedszkolu. Jednak z zacięciem zabraliśmy się do robienia jablek z płótna. Kolorowaliśmy je tuszami. Pięknie, a nawet trochę smacznie, wyglądały jeże z gruszek, które dzieci przystroiły wykałaczkami z rodzynekami. Było mnóstwo domowych wypieków. Żeby nie brakowało ruchu, na zakończenie panie zorganizowały mini-dyskotekę ze świecącymi patyczkami. W ten sposób miło i sympatycznie spędziliśmy listopadowe popołudnie w naszym przedszkolu. **Zadowoleni rodzice**

Poznajemy Europę

W dniach od 2 do 6 listopada w Polskiej Szkole Podstawowej w Czeskim Cieszynie miał miejsce „Tydzień europejski”. Uczniowie spędzili piątkowy dzień w szkole inaczej niż zwykle. Każda klasa miała za zadanie zaprezentować wylosowane przez siebie państwo swoim młodszym i starszym kolegom. Pomysłów nie brakowało, a wystrój klas obfitował w prace plastyczne wykonane przez młodzież. Niektórzy uczniowie zaprezentowali swój kunszt aktorski, odgrywając scenki. W klasie 9a zostaliśmy zaproszeni do autobusu, po czym ruszyliśmy w drogę, żeby zwiedzić najpiękniejsze zakątki Hiszpanii. Dziewczeta z klasy 7 piekły gofry, by każdy mógł się poczęstować i poczuć belgijskie klimaty. W tym roku szkolnym zgłębialiśmy wiedzę także o Portugalii, Norwegii, Holandii, Szwajcarii, Szwecji i Danii. W ten jeden dzień przekraczając próg danej klasy widzowie mogli poczuć atmosferę danego kraju, słuchając muzyki czy degustując charakterystyczne potrawy z danego państwa. Najciekawsze prezentacje zostaną ocenione, a punkty dodane do konkursu „Najlepsza klasa szkoły”. **M. P.**

Przyszli do szkoły w sobotę!

Dzieci z Polskiej Szkoły Podstawowej w Suchej Górnej w ubiegłą sobotę przyszły do szkoły. Nie po to, by się uczyć, ale by pokazać rodzicom, dziadkom i sympatykom szkoły, na co ich stać. W ramach drugiego już Dnia Otwartego odbył się pokaz obrzędów związanych ze św. Łucją (jej święto przypada na 13 grudnia). Były więc pokazy języka angielskiego, chemii, informatyki... Można było się poczęstować herbatką z samo-

waru i obejrzeć rosyjską bajkę albo skosztować smacznych ciastek (upiekli je uczniowie na kółku kulinarnym) w kawiarence, w której zamieniła się jadalnia szkolna. Otwarte dla wszystkich było również przedszkole. Tam odbywały się andrzejkowe wróżby. Nauczycielka Danuta Mikula w przebraniu wróżki przepowiadała przyszłość z lejącego się wosku, wróżby zawinięte były również w... cukierkach. **(dc)**

ANKIETA

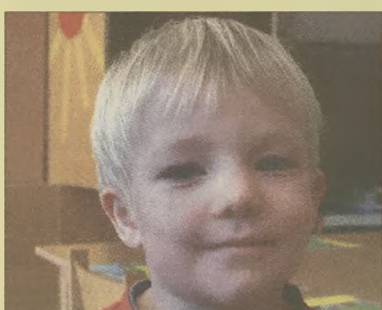
Przedszkolaki z Ropicy opowiadają

Do przedszkola w Ropicy chodzi 15 dzieci, a opiekują się nimi dwie panie nauczycielki. Czy wiecie, co się tam dzieje? Zawsze przed Świętami Bożego Narodzenia w przedszkolu organizowany jest Mikołaj albo Gwiazdka Świąteczna. W styczniu odbywa się karnawał, a potem świętuje się Dzień Babci i Dziadka. Wiosną razem z Miejskowym Kołem PZKO i Macierzą Szkolną przedszkole organizuje Dzień Matki, następnie festyn, smażenie jajecznic i zakończenie roku szkolnego. Jak widzicie, w Ropicy dzieci na pewno się nie nudzą. A o tym, co teraz robią w przedszkolu, opowiedzą w ankiecie.

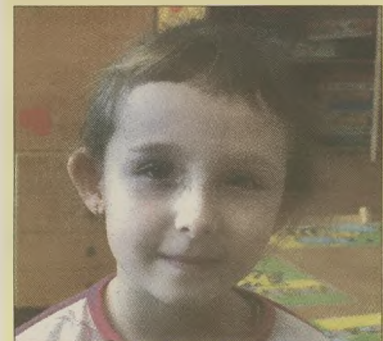
Gabina Hławiczka

W przedszkolu zawsze robimy bardzo różne rzeczy, a dzisiaj robimy dzwony z kolorowego papieru. Trzeba wyciąć kółeczko, a potem dać trochę kleju i przylepić. Podoba mi się to. Lubię przedszkole, wszystkie zabawy są fajne.

Piotr Dostał

Lubię się bawić z Łukaśkiem i ze wszystkimi. Mamy tu fajne zabawki, na przykład auto, lubimy jeździć na rowerkach. Dzisiaj robimy fajne dzwonki dla babć i dziadków. Robi się łatwo, trzeba mieć kółeczka z papieru i je pozlepić.

Izabela Zachwieja

Będziemy robić dzwoneczki na choinkę dla babć i dziadków, którzy mieszkają w Domu Seniora. Robimy to już dzisiaj. Lubię też robić inne rzeczy, najbardziej lubię się bawić z Gabinką, ale ona nie zawsze chodzi do przedszkola. Wszystkie zabawy są fajne.

Łukasz Czudek

W przedszkolu robimy ładne dzwonki do Domu Seniora. Mamy tu bardzo dużo rzeczy, jest wiele różnych zabaw. Ja lubię się bawić wszystkimi zabawkami, bo są fajne, lubię się też bawić z Piotrusiem.

Dawid Brozda

Teraz w przedszkolu robimy ozdoby na choinkę. Robi się to z kółeczek, klepamy je klejem, a potem nawlekamy kolorowe koraliki. W przedszkolu można się dużo bawić, ja lubię się bawić kostkami. **(ep)**

Przedszkolaki z Ropicy robią kolorowe dzwonki.

Nawet uczennice przyszły do przedszkola, by wywróżyć sobie przyszłość.

KONKURS

Wielki konkurs plastyczny

Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Trzyciu przy ul. Dworcowej ogłaszają wielki konkurs plastyczny pod tytułem „Bajki, baśnie, legendy i podania polskie”. Do udziału zaproszone są wszystkie dzieci z przedszkoli oraz uczniowie szkół podstawowych z polskim językiem nauczania. Konkurs będzie trwał od grudnia 2009 do kwietnia 2010 roku w ramach Roku Języka Polskiego na Zaolziu. Prace wykonane w formacie A3 dowolną techniką, na odwrocie oznaczone imieniem i nazwiskiem, z zaznaczoną kategorią, klasą, nazwą szkoły oraz nazwą pracy, należy przesłać na adres organizatora do 30 kwietnia 2010 roku.

Kategorie konkursowe:

- I – przedszkola
- II – klasa 1
- III – klasy 2-3
- IV – klasy 4-5

- V – klasy 6-7
- VI – klasy 8-9

Uwaga, na zwycięzców czekają ciekawe nagrody i dyplomy. Jedna placówka może przesłać najwyżej trzy prace w każdej kategorii. **(ep)**

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jadra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

CZWARTEK 26 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** I kudłate, i łacie **9.10** Dlaczego? Po co? Jak? **9.30** Tropiciiele zagadek **10.05** Fantaghiro **11.05** Cztery koła ratunkowe **11.25** Zwierzęta w niebezpieczeństwie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez między **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Most z żelaza **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.15** Londyńczycy (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.55** Gotowi na ślub **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Londyńczycy (s.) **21.20** Sprawa dla reportera **22.00** Zagubieni (s.) **22.55** Leksykon PRL **23.10** Wersja ostateczna (film kopr.) **0.50** We śnie (film hiszp.) **2.25** Notacje - Emilia Maćkowiak.

TVP 2

7.00 Ulica lemurów **7.30** Kropelka przygody z wodą **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Gilotyna (teleturniej) **11.30** Esencja nastroju **12.30** Kawiarnia naukowa **13.00** Dolina wilków **13.55** Kocham cię, Polsko **14.00** Córki McLeoda (s.) **14.50** Święta wojna **15.25** Szansa na sukces (s.) **16.30** Janosik (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Doktor Martin (s.) **19.00** Dzieciaki górą (teleturniej) **19.35** Tam gdzie słońce się nie spieszy - Mediaschool 2009 **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.40** Tancerze **22.45** Panorama **23.25** Trzeci oficer (s.) **0.20** Oczy Angeli **1.10** Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.17** Info poranek **7.45** Zaolzie **8.01** Gość poranka **8.45** Aktualności **9.22** Info poranek **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.15** Info świat **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.14** Info świat **16.50** Drogowy raport - informator GDDKiA **17.30** Ak-

X-MEN 2

Thriller, 170 minut, USA 2003

Polsat, czwartek 26. 11., godz. 21.00

Reżyseria: Bryan Singer
Występują: Patrick Stewart (profesor Charles Xavier), Brian Cox (William Stryker), Halle Berry (Storm), Ian McKellen (Eric Lensherr), Hugh Jackman (Logan), Famke Janssen (Jean Grey), James Marsden (Scott Summers)

Współczesność toczy się dyskusją na temat mutantów. Ludzie boją się istot obdarzonych nadprzyrodzonymi zdolnościami. W imię ochrony przed „dziwulagami” chcą ograniczyć ich prawa. Gdy teleportujący się mutant o imieniu Nightcrawler wkrada się do Białego Domu i próbuje zaatakować prezydenta Stanów Zjednoczonych, do akcji wkracza wróg X-Menów, generał William Stryker. Ostatecznym rozwiązaniem problemu ma być atak na szkołę profesora Charlesa Xaviera, w której mutanci chronią się przed wrogością otoczenia.

tualności **18.30** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.15** Rynek jest dla wszystkich **19.25** TV Katowice zaprasza **19.51** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **23.48** Patrol **0.06** Muttur - Zbrodnia, o której świat zapomniał.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus (s.) **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** X-Men II **23.50** Gotowe na wszystko **1.50** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Ucieczka z Berlina Wschodniego (film USA-niem.) **10.35** Co nie przeminęło z czasem (pr. muz.) **11.20** Pr. muzyczny **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Zdeptane projekty (pr. cykl.) **15.20** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.45** Meduza (lista przeb.) **16.15** Złote rączki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Panna Marple: Dlaczego nie zapytali Evansa? (film br.) **21.40** Talk-show M. Jilkovej **22.30** Poker (mag.) **23.05** Płotka (film austral.) **0.55** Córki McLeoda (s.) **1.40** Rzym (s.) **2.30** Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Dołącz do nas (pr. ekol.) **9.25** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **9.45** Sa-

moloty myśliwskie w walce (cykl dok.) **10.30** Historie sław: Helena Růžicková **11.35** AZ-kwiz **12.00** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Prawie pogodnie **13.05** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **13.20** Król i złodziej (bajka) **14.05** Mały kabaret telewizyjny **14.25** Labirynt **14.55** Bohater...? (film mong.) **15.15** Świat na torach (mag.) **15.35** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **16.05** Pryzmat (mag.) **16.30** Tysiąc lat czeskiego myślistwa (cykl dok.) **17.00** Walka o życie: Dojrzwianie **17.55** Wspominam, wspominasz, wspominiacie? (dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Game Page (mag.) **19.30** Muzyka klasyczna **20.00** Dzień dobry, Słowacja (dok.) **20.55** Historie.cs (mag.) **21.50** Zdeptane projekty (cykl dok.) **22.10** Wiadomość od Karla Kaplana **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Sztuka płakania (film duń.) **0.55** Dzień, w którym został zamordowany Theo van Gogh (dok.) **1.55** Spóźniony wschód (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Szukam mamy (film niem.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Detektyw Monk (s.) **12.35** Świat według Bundy (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.25** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.20** Mr. GS (talk-show) **22.55** Uciec, ale dokąd? (film USA) **0.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.50** Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharzem **7.20** Siostry (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.50** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.45** M.A.S.H. (s.) **13.20** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.50** Czarodziejki (s.) **14.50** Medium (s.) **15.45** Cienienie w dolinie kwiatów (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Jesteś tym, co jesz **22.25** Gotowe na wszystko (s.) **23.35** Zabójcze umysły (s.) **0.30** Rewir Wolffa (s.) **1.30** Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 27 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Moliki książkowe **9.15** Wiedźmy **10.55** Złota sobota **11.35** Schudnij **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Kurs na zysk **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Ostry dyżur Jedynki **15.00** Wiadomości **15.15** Moda na sukces (s.) **15.40** Klan (s.) **16.05** Plebania (s.) **16.35** Teleexpress **16.55** Puchar Świata w Kuusamo **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Na krawędzi (film kopr.) **22.25** Miecz prawdy - Hartland **23.15** Tajemnica Hidden Lake (film USA) **1.00** Żądza krwi (s.).

TVP 2

6.20 Podniebne jaskinie **7.20** Przygód kilka wróbla Ćwirka (dla dzieci) **7.35** Kropelka - przygody z wodą **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Dzieciaki górą (teleturniej) **11.25** Ziemia obiecana **12.25** Chłopi - Jarmark **13.20** Je-

zyk filmu **13.55** Dolina Kreatywna - Co słyszać? **14.05** Córki McLeoda (s.) **14.55** Kabaretowy Klub Dwójki **15.55** Wideoteka dorosłego człowieka - Wojciech Korda **16.30** Janosik (s.) **17.20** Magazyn Ekstraklasy **17.30** Program lokalny **18.00** Biedni milionerzy **18.55** 11. Mazurska Noc Kabaretowa **20.05** Na dobre i na złe (s.) **21.10** Kocham cię, Polsko **22.45** Panorama **23.25** Historia Georgette (film franc.) **1.10** Zwiastun śmierci.

TV KATOWICE

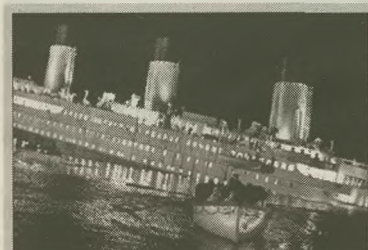
6.00 Serwis info **6.08** Info poranek **7.45** Tygodnik regionalny **8.01** Gość poranka **8.45** Aktualności **9.48** Bruksela od kuchni **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.10** Magazyn niejadka **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.50** TV Katowice zaprasza **17.00** Informator KSM **17.30** Aktualności **18.30** Czeka cię życie **18.45** Tygodnik regionalny **19.00** Po drugiej stronie ulicy **19.25** TV Katowice zaprasza **19.31** Raport z Polski **19.51** Biznes **20.10** Forum **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **22.00** Minął dzień **22.35** Plus minus **0.00** Z bombą w tłum - Portret zamachowca-samobójcy.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Pierwsza miłość (s.) **13.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **20.00** Titanic (film USA) **22.10** Gala boksu zawodowego **0.15** Chinka (film USA) **2.00** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Fotograf Josef Kodelka (dok.) **9.45** U nas w domu **10.20** Pr. muzyczny **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30**

TITANIC

Dramat, 120 minut, USA 1997

Polsat, piątek 27. 11., godz. 20.00

Reżyseria: Jamse Cameron
Występują: Leonardo DiCaprio (Jack Dawson), Kate Winslet (Rose DeWitt Bukater), Billy Zane (Caledon „Cal” Hockley), Kathy Bates (Molly Brown), Frances Fisher (Ruth DeWitt Bukater), Bernard Hill (kapitan Smith), Bill Paxton (Brock Lovett)

17-letnia Rose i jej narzeczonny Caledon Hockley podróżują luksusowym transatlantykiem do Filadelfii. Dziewczyna, znudzona towarzystwem ludzi z wyższych sfer, załamana wizją małżeństwa z rozsądku, nosi się z zamiarem popełnienia samobójstwa. Od wykonania ostatecznego kroku odwołuje ją podróżujący trzecią klasą Jack Dawson, utalentowany obiecywiał. Jack odbiera podziękowania za odwagę, a Caledon ofiarowuje narzeczonej najdroższy diament świata, „Serce Oceanu”. Pomiędzy Rose a Jackiem rodzi się miłość, której kres kładzie katastrofa statku.

Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.20** Doktor Quinn (s.) **15.15** Franklin (s. anim.) **15.35** Lot 29 (s.) **16.00** Baranek Shaun (s. anim.) **16.05** Długa podróż do domu (s. anim.) **16.30** Labirynt (pr. dla dzieci) **17.00** Za szkołę **17.30** Przez nowy próg (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Euromilionów **20.00** Przygody kryminalistki (s.) **20.50** 13 komnata Petry Černockiej **21.25** Talk-show Jana Krausa **22.15** Seks w wielkim mieście (s.) **22.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **22.50** Sprytny Filip (film czes.) **0.35** Córki McLeoda (s.) **1.15** Wszystko party **2.00** Music-blok.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Na pływalni z Paulem Pottsem (talk-show) **10.00** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **10.30** Ideały a pieniądze (dok.) **11.00** Pod pokrywką (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Ten nasz czeski charakter **13.10** Meduza (lista przeb.) **13.40** Złote rączki **13.55** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **14.25** Sportowcy świata: Lillehammer 1994 (cykl dok.) **15.10** Piłka nożna na rzecz rozwoju (dok.) **15.35** Kwartet (mag.) **16.05** Alchemia istnienia (pr. cykl.) **16.30** Rodzina i ja **16.50** Historie szczęśliwych (cykl dok.) **17.10** Prawie pogodnie (cykl dok.) **17.25** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **17.40** Czy mnie zechcecie? **17.55** Jeszcze tutaj jestem - Eva Kondrysová **18.25** Kosmopolis (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Cudowna planeta: Lwy pustyni (cykl dok.) **20.50** Moja rodzina (s.) **21.20** TVC Live - Václav Neckář i goście (koncert) **22.10** Film o filmie „Desperaci” **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Technicy-magicy (s.) **23.35** Gorodok **0.00** Dwugłos **0.25** Profil - Jan Kaplický **1.15** Koncert na cześć Emy Destinn **2.25** Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Cena namiętności (film USA) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.45** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundy (s.) **13.10** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nawiedzona narzeczona (film USA) **21.55** Nieuchwytny (film USA) **23.40** Snajper II (film USA) **1.30** Ostrzeżenia (film USA).

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Party z kucharzem **7.20** Siostry (s.) **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.50** To morderstwo, napisała (s.) **11.50** Nowojorscy gliniarze (s.) **12.45** M.A.S.H. (s.) **13.20** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.50** Czarodziejki (s.) **14.50** Medium (s.) **15.45** Długa droga do szczęścia (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Transporter II (film USA-fr.) **22.00** Serenitty (film USA) **0.30** Więzień nienawiści (film USA) **2.45** Zadzwoń do jasnovidza.

WERSJA OSTATECZNA

Thriller, 100 minut, Kanada/Niemcy 2004

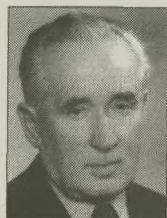
TVP1, czwartek 26. 11., godz. 23.10

Reżyseria: Omar Naim
Występują: Robin Williams (Alan W. Hakman), Mira Sorvino (Delila), James Caviezel (Fletcher), Mimi Kuzyk (Thelma), Stephanie Romanow (Jennifer Bannister), Thom Bishops (Hasan), Genevieve Buechner (Isabel Bannister)

Korporacja Zoe Tech wszczepia w mózgi nienarodzonych dzieci implanty rejestrujące ich życie. Dzięki temu tzw. tnący mogą po ich śmierci zmontować filmy, które pozawalają zachować dobre wspomnienia o zmarłych. Alan W. Hakman, uważany za najlepszego tnącego, podczas pracy trafia na ślad własnego dzieciństwa. Materiał pokazuje jego 40-letniego przyjaciela, który zginął, mając 10 lat. Mężczyzna próbuje rozwiązać tę zagadkę. Zaczyna podejrzewać, że też ma wszczepiony implant. Niebawem okazuje się, że jego wspomnienia są dla wielu osób niebezpieczne.

WSPOMNIENIA

Czas jak potok płynie, lata przemijają,
nasza miłość i wspomnienia w sercu miejsce mają.

Dziś, 26 listopada, mija 18. rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił

śp. JÓZEF BŁATOŃ

z Piotrowic. Dziękujemy wszystkim za pamięć oraz chwilę cichych wspomnień. Żona i córki z rodzinami.

RK-226

W dniu 25 listopada 2009 minęła 100. rocznica urodzin

śp. EMILA WIGŁASZA

z Łazów, później zamieszkałego w Hawierzowie-Suchej. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień prosi żona Helena oraz synowie Otokar i Emil z rodzinami.

AD-141

NEKROLOGI

I pochwalam tajń życia w pieśni i w milczeniu,
pogodny mądrym smutkiem
i wprawny w cierpieniu.

L. Staff (Przedśpiew)

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 23. 11. 2009 zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 71 lat

śp. inż. TADEUSZ PAWERA

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 27 listopada 2009 o godz. 12.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie. Zasmucona rodzina: żona, córka i syn z żoną.

RK-229

Z wielkim ubolewaniem przyjęliśmy wiadomość o śmierci długoletniego członka naszego MK PZKO

pana inż. TADEUSZA PAWERY

Składamy tą drogą wyrazy głębokiego współczucia żonie Zmarłego, prezes koła, pani mgr Halinie Pawera, Jego córce, synowi z żoną i najbliższej rodzinie. Zarząd i członkowie MK PZKO Karwina-Henryk.

RK-230

Dziękujemy krewnym, przyjaciołom, sąsiadom, znajomym, chórom, MK PZKO za kondolencje, wieńce, kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. FRANCISZKA PRZECZKA

z Nawsia. Podziękowania kierujemy do ks. pastora Wacławka, organistów, B. Stonawskiego, Chóru Nauczycieli Polskich za dostojny przebieg pogrzebu. Dziękujemy mówcom: kol. Lupińskiemu, dyr. Słowiczowski, p. Kasprzakowi. Podziękowania składamy MUDr. Raczkowskiej, MUDr. Wantulokowi, lekarzom i pielęgniarcom obu szpitali w Trzyńcu oraz sanatorium w Jabłonkowie. Zasmucona rodzina.

GL-772

Dziękujemy rodzinie, przyjaciołom, znajomym i sąsiadom za liczny udział w pogrzebie

śp. MARII JASIOKOWEJ

z Hawierzowa-Błędowic. Dziękujemy chórowi kościelnemu i solistom za upiększenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy również lekarzom i personelowi szpitala w Hawierzowie i LDN w Orłowej za opiekę medyczną. Zasmucona rodzina.

RK-219

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 25. 11. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,1562	0,1587	0,154	0,162
EUR	4,060	4,110	4,060	4,140
USD	2,680	2,800	2,690	2,790

	Czeski Cieszyn, „Billa”	
	kupno	sprzedaż
PZL	6,130	6,510
EUR	25,249	26,811
USD	16,894	17,940

(dc)

W Mostach
przedświątecznie

„Przedświąteczne inspiracje” to nazwa wystawy, która w najbliższą sobotę odbędzie się w Domu PZKO w Mostach koło Jabłonkowa. Od godz. 15.00 będzie tu można obejrzeć ozdoby na choinkę, wieńce adwentowe, świąteczne wypieki. Nie zabraknie wróżb andrzejkowych, a także programu w wykonaniu dzieci z polskiego i czeskiego przedszkola i obu szkół podstawowych.

W niedzielę natomiast w kościele pw. św. Jadwigi o godz. 15.30 odbędzie się Koncert Adwentowy, podczas którego zaprezentują się uczniowie i nauczyciele Podstawowej Szkoły Artystycznej w Trzyńcu oraz Prywatnej Szkoły Artystycznej „Tutti music”. O godz. 17.00 zaś zapłoną świece na choince przed Urzędem Gminy. Przyjazd zapowiedział już też św. Mikołaj. (kor)

Fota S.A. jest firmą zajmującą czołową pozycję na rynku części motoryzacyjnych, stale rozwijającą obszary swojej działalności oraz inwestującą w nowe przedsięwzięcia i kapitał ludzki. Posiada rozległą sieć dystrybucji poprzez ponad 90 oddziałów w całej Polsce, a także dysponuje jednym z największych w kraju Centrum Logistycznym w Łodzi.

Od listopada 2006 roku Fota S.A. jest notowana na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Jest wiodącym podmiotem Grupy Kapitałowej, skupiającej spółki zależne i stowarzyszone zarówno w kraju, jak i zagranicą.

Do swojej spółki zależnej w Czechach poszukujemy pracownika na stanowisko:
ASYSTENTKA/ASYSTENT ZARZĄDU

(miejsce pracy: Praga)

Od kandydatek/kandydatów do pracy na tym stanowisku oczekujemy:

1. Wykształcenia wyższego
2. Bardzo dobrej znajomości języka polskiego i języka angielskiego – w mowie i piśmie
3. Dobrej znajomości MS Office: w tym swobodnego posługiwania się Excelem
4. Doskonałej umiejętności organizowania pracy własnej i zespołu, planowania i organizowania spotkań, sporządzania okresowych agend
5. Umiejętności sporządzania pism i dokumentacji biznesowej
6. Zdolności interpersonalnych, w tym komunikatywności, wysokiej kultury osobistej, dużej samodzielności, dynamiczności w działaniach, umiejętności pracy w zespole
7. Mile widziane doświadczenie w pracy na stanowisku związanym z zarządzaniem zespołem

Przyszłym pracownikom naszej firmy oferujemy:

1. Stabilną pracę w firmie o ugruntowanej pozycji rynkowej;
2. Dobrą atmosferę pracy, zapewnienie równowagi między pracą a życiem prywatnym

Osoby spełniające wyżej wymienione kryteria i zainteresowane pracą w Fota S.A. proszone są o przesyłanie aplikacji pocztą elektroniczną na adres:

rekrutacja@fota.pl

w terminie 14 dni od ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Z dopiskiem ASYSTENTKA/ASYSTENT

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Hamlet (26, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Era lodowcowa 3 (26, 27, godz. 15.30, 17.45); Piła IV (26, 27, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Seven of Daran (26, 27, godz. 15.30); Bobule 2 (26, 27, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA – Ex:** 50 ocalonych (26, 27, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Kłopsiki i inne zjawiska pogodowe (26, 27, godz. 15.30); A! żyj rytyfi (26, 27, godz. 17.30); 2012 (26, 27, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Głód (26, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast:** Saga „Zmierzch”. Księżyc w nowiu (26 godz. 15.00, 17.30; 27, godz. 15.30, 20.00).

CO W TERENIE

BYSTRZYCA – Gmina wraz z Domem Dzieci zapraszają na Spotkanie z Mikołajem 4. 12. o godz. 16.00 do parku PZKO w Bystrzycy.

MUR przy ZG PZKO – Zaprasza do auli gimnazjum w Cz. Cieszynie 3. 12. o godz. 17.00 (zmiana godziny) na wykład ks. Bogusława Kokotki na temat „Jak mam powitać ciebie”. W przesłaniu wykładu przedstawi istotę przeżywania czasu adwentu w chrześcijańskim pojmowaniu.

STOWARZYSZENIE ELEKTROTECHNIKÓW POLSKICH W RC (SEP) – Zebranie członkowskie odbędzie się w poniedziałek 30. 11. o godz. 16.00 w Cz. Cieszynie, ul. Strzelnicza 28 (salka posiedzeń ZG PZKO).

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 1. 12. o godz. 15.00 do Czytelnia.

KARWINA-RAJ – MK PZKO z Klubem Kobiet zapraszają 26. 11. o

godz. 16.00 do Domu PZKO na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Jan Kubisz – żarliwy patriota i piewca Ziemi Cieszyńskiej” w 80. rocznicę śmierci.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza 28. 11. o godz. 15.30 na Jesienny wieczór świetlicowy do Domu PZKO. W programie prelekcja Tadeusza Siwka pt. „Chiny”.

ŻUKÓW DOLNY – MK PZKO zaprasza na Gałuszkowy Wieczór 27. 11. o godz. 17.00 do Domu Kultury. W programie wystąpi z opowiadaniem Józef Broda. Wstęp 50 kc.

MOSTY K. JABŁONKOWA – Gmina zaprasza 28. 11. w godz. 15-19 na Przedświąteczne Inspiracje do Domu PZKO. W programie m. in. występ dzieci, andrzejkowe wróżby, targi świąteczne, kawiarenka. W niedzielę 29. 11. o godz. 15.30 Koncert Adwentowy w kościele św. Jadwigi, o godz. 17.00 rozpalanie świec na choince i spotkanie z Mikołajem przed budynkiem UG.

KONCERTY

ŚKEAW – Zaprasza na Koncert adwentowy muzyki i słowa organizowany w ramach projektu „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim” 29. 11. o godz. 17.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie. Wystąpią: Ewa Farna, Halina Młynkowa, Roman Lasota, Canticum Novum.

**Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ**
doclepanie elewacji,
podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
kom. cz. 776 218 494,
608 556 915, 774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz
GL-704

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

WYSTAWY

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień życia” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory.

SALA MÁNEŠA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawlusa „Pejzaże”. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie:** do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. GL-773

Konsulat Generalny RP w Ostrawie informuje...

... że Fundacja „Semper Polonia” przyznała stypendium 139 osobom z Zaolzia. Lista stypendystów znajduje się na stronach Fundacji oraz Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Telefoniczne informacje są udzielane w dni robocze, od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00 pod numerem telefonu: 596 118 074. Prosimy nie dzwonić po godzinach pracy oraz w weekendy i dni świąteczne.

Świadczenia będą wypłacane w terminie od 7 do 11 grudnia, w godz. od 12. 00 do 14.00 w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Prosimy zabrać ze sobą ważną legitymację studentką oraz paszport.

Osoby, które nie będą mogły odebrać stypendium

osobiście, mogą upoważnić inną osobę. Podpis na upoważnieniu powinien być poświadczony notarialnie. Studentom, którzy nie zgłoszą się w terminie stypendium przepada. Stypendium zostanie przekazane osobom wyznaczonym przez Fundację „Semper Polonia”.

Jednocześnie informujemy, że termin składania wniosków stypendialnych na semestr jesienny mija 15 lutego 2010 r. Składając wniosek studenci powinni dopilnować, aby dokumenty zawierające niezbędne załączniki oraz, aby wniosek został przez nich podpisany!

Podania należy składać osobiście w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie oraz Kongresie Polaków w RC.

Znają słabe strony Slavii

O EKSTRALIGA

Czapki z głów przed trzynieckimi hokeistami. Zespół szybko zapomniał o wysokiej porażce 0:6 z Pardubicami, wziął się w garść i wrócił z wyjazdowego meczu ze Slavią Praga z dwoma punktami w kieszeni. Zwycięskiego gola zdobył w dogrywce David Květoň, zapewniając Stalownikom powrót na trzecie miejsce w tabeli. Jutro podopieczni trenerów Pavla Marka z Břetislavem Kopřivą podejmują w Werk Arenie ekipę Czeskich Budziejowic. Pojedynek Trzyńca z 10. zespołem tabeli rozpoczyna się o godz. 17.00. W roli lidera ekstrakligi zaliczą dzisiaj

szy mecz z Libercem hokeiści Witkowic. Ostrawianie we wtorek w szlagierze 27. kolejki pokonali u siebie 2:1 Spartę Praga.

SLAVIA PRAGA 2:3 TRZYNIEC (w dogr.)

Tercje: 0:1, 1:0, 1:1 – 0:1. Bramki i asysty: 31. Žižka (Doležal, Vondra), 53. Tomica (Beránek, Drtina) – 18. Růžicka (Kohn, Zíb), 47. Bonk (Polák), 64. Květoň (Hrabal, Bonk). Sędziowali: Jebavý, Jeřábek – Barvíř, Blümel. Kary: 3:7, wykorzystane: 1:0. Widzów: 3489. Slavia: Slipčenko – Vašíček, Kadlec, Kolařík, Roth, Žižka, Drtina, Špelda, Slobo-

da – Hruška, Beránek, Tomica – Havel, Červenka, Sklenář – Jelínek, Růžicka, Vondra – Kůrka, Čermák, Doležal. Trzyńec: Hamerlík – Zíb, Hrabal, Lojek, Seman, Cartelli, Andersons, Výtisk, Malec – Růžicka, Polanský, Kohn – Pospíšil, Peterek, Martyněk – Květoň, Polák, Bonk – Hampl, Kanko, Balej.

Za gwiazdę meczu wybrano Radka Bonka, który z dużym prawdopodobieństwem był też prawdziwym autorem zwycięskiego gola w dogrywce. Bramka zdobyta w dużym zamieszaniu podbramkowym była przedmiotem wnikliwej analizy wideo. Sędziowie naradzali się przeszło pięć minut, by w końcu

uznać gola, tyle że przyznano go Květoňowi. Sam napastnik też nie był pewien, czy faktycznie musnął krążek wystrzelony przez Bonka, czy też przeleciał obok prosto do bramki. – *Przed wszystkim liczy się zwycięstwo i obojętne, kto strzelił tego gola – powiedział dziennikarzom szczęśliwy Květoň.* Trzyńczanie zagrali w Pradze bardzo ambitnie. Efektem ich przewagi był gol Růžicki strzelony na dwie minuty przed zejściem do szatni. Kontrę wypróbowadził Kohn, który dostrzegł

w okolicach bulika swojego partnera z ataku. Slavia wyrównała w połowie meczu, w dodatku we własnym osłabieniu. Žižka w sytuacji sam na sam nie spanikował, ale celnie przymierzył i golfowym strzałem nie dał szans Hamerlíkowi. Prowadzenie przywrócił Stalownikom wyjątkowo dobrze dysponowany Bonk. Były napastnik Ottawy Senators znalazł się we właściwym czasie na właściwym miejscu i w 47. minuty z podania Poláka wsunął gumę za plecy bramkarza Slipčenki. Gospodarze nie załamali się. Grali wprawdzie niemrawo, ale wymodlili drugiego gola na wagę dogrywki. Z dobitki pokonał Hamerlíka osamotniony Tomica.

– *Slavia nie należy do łatwych przeciwników, ale nam udało się wygrać z tym zespołem już po raz drugi na jego własnym podwórku, to nobilituje – powiedział po meczu trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva.* Do jutrzejszego meczu z Czeskimi Budziejowicami trzyńczanie podchodzą w roli dużego faworyta. Rywal wprawdzie wygrał w ostatniej kolejce 3:0 z Litwinowem, ale na obcych lodowiskach radzi sobie znacznie gorzej, niż przed własną publicznością.

1. Witkowiec	27	52	89:64
2. Pardubice	26	49	90:71
3. Trzyńec	27	49	87:78
4. Zlin	26	48	74:64
5. Pilzno	27	48	74:69
6. Slavia	27	46	86:76
7. Sparta	27	42	82:72
8. Liberec	27	40	80:80
9. Ml. Bolesław	27	39	71:72
10. Cz. Budziej.	27	38	73:78
11. K. Wary	27	33	77:84
12. Litwinów	27	33	80:104
13. Kladno	27	29	70:87
14. K. Brno	27	18	57:91

Jutro (17.00): Trzyńec – Czeskie Budziejowice.

JANUSZ BITTMAR

David Květoň (z przodu) zaliczył we wtorek bardzo udany występ. Jemu przyznano też zwycięskiego gola w dogrywce.

Koszmarne mecz na bloku

EKSTR. SIATKARZY

Siatkarze Slavii Hawierzów przegrali w ekstraklidze kolejny pojedynek z rywalem, który w przedmeczowych założeniach miał być w zasięgu beniaminka rozgrywek. Podopieczni trenera Ivo Pelikána przed własną publicznością (i na domiar złego na żywo przed kamerami telewizji) polegli 1:3 z drużyną ČZU Praga.

HAWIERZÓW ČZU PRAGA

1:3

Sety: 19:25, 21:25, 25:22, 22:25. Hawierzów: Duda, Katona, Srkal, Kramar, Neusser, Široký, Dohnal oraz: Zvolánek, Plichta, Svoboda, Kadlc, Kotas.

Młoda ekipa ČZU Praga nie pozostawiła nic przypadkowi i poza trzecim setem pozwoliła gospodarzom na niewiele. Zespół Slavii Hawierzów, złożony z doświadczonych siatkarzy, zagrał bez ikry, czyli podobnie jak w prawie wszystkich poprzednich meczach ekstrakligowych. Slavię po raz kolejny zawiodła zagrywka, zwłaszcza w kluczowych dla losów spotkania trzecim i czwartym secie.

– *Nasze ataki były niedokładne, nawet z czystych pozycji trafialiśmy poza boisko – powiedział „Głosowi” rozczerany trener Hawierzowa, Ivo Pelikán.* Dziś Slavia zmierzy się na wyjeździe z Libercem, który przewodzi ekstrakligowej stawce.

– *Mam nadzieję, że z liderem tabeli zagramy mniej spięci. Jeżeli poprawimy blok i zagrywkę, możemy nawiązać z Libercem wyrównaną walkę – uważa Pelikán.* Właśnie słaby blok najbardziej rzucał się w oczy w przegranym ostatnim meczu. Hawierzowianie poprawili defensywę dopiero w wygranym trzecim secie, w dwóch pierwszych partiach na bloku nie istnieli.

Z którymi zespołami Slavia w tym sezonie może albo wręcz powinna się mierzyć? Na pewno z ekipami z dolnych rejonów tabeli. Tymczasem hawierzowianie przegrali z ostatnim w tabeli Brnem, dziewiątym ČZU Praga i z grona teoretycznie słabszych przeciwników zdołali rozbić tylko Benátky nad Izerą. W najbliższą sobotę w hawierzowskiej hali Slavia może poprawić swoje notowania, podejmuje bowiem siódme w tabeli Ujście nad Łabą. – *Nie ukrywam, że to jedno z kluczowych spotkań – podkreślił Pelikán.*

1. Liberec	12	22
2. Przybram	12	20
3. Ostrawa	11	19
4. Kladno	11	19
5. Zlin	12	18
6. Cz. Budziej.	11	17
7. Ujście n. Ł.	12	17
8. Benátky	12	17
9. ČZU Praga	12	16
10. Hawierzów	12	15
11. Brno	11	12

(jb)

»Polonia« Karwina na wystawie

Klubowi Sportowemu „Polonia” Karwina poświęcono specjalną wystawę. W tym roku mija 90. lat od założenia klubu, istniejącego do 1952 roku. Wystawę zorganizowały Biblioteka Regionalna Karwina, Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego i Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków. Wernisaż zaplanowano na 2 grudnia w bibliotece na rynku Masaryka w Karwinie o godz. 15.00. – *Na wystawie zaprezentujemy przede wszystkim zdjęcia, ale też legitymacje członkowskie, artykuły prasowe na temat klubu czy publikacje jubileuszowe – wyjaśnia Marian Steffek z Ośrodka Dokumentacyjnego.*

PKS „Polonia” Karwina powstał z inicjatywy grupy zapaleńców w 1919 roku, chociaż oficjalną datą jego założenia jest rok 1920. Początkowo działał raczej skromnie, z czasem zaczął odnosić sukcesy. Jego działalność zamarła w czasie drugiej wojny światowej, by odrodzić się w 1945 roku. Klub zlikwidowano w roku 1952.

(ep)

POD PRYSZNICEM

Kiedy głupota wygrywa

W normalnym świecie względy ludzkie powinny wziąć górę. W czeskim światku piłkarskim liczy się przede wszystkim wirtualny kalendarz rozgrywek, swoista biblia kierownictwa Czeskiego Związku Piłki Nożnej (CMZF). Ilekroć to raz właśnie nieszczęsnym kalendarzem tłumaczono podejmowanie kretyńskich decyzji. Grano na przykład w lutym na boisku pokrytym grubą warstwą śniegu (żeby zdążyć do mistrzostw Europy). Albo inny przykład: Rozgrywano mecze w środy o godz. 15.00 (żeby piłkarze zdążyli zregenerować się do soboty), nie bacząc na fakt, iż większość pracodawców trzyma swoich ludzi w firmach do późnych godzin popołudniowych. Ale puste trybuny to nic w porównaniu z tym, co miało miejsce w czasie poniedziałkowego meczu 15. kolejki pomiędzy Ołomuńcem a Teplicami, wygranego przez Sigmę 6:2. Piłkarzom obu drużyn po

nocach śnił się prosiaki. Szatnię lidera tabeli zaatakowała bowiem świńska grypa, w tej ołomunieckiej z kolei panoszyła się świnka. Dla lekarzy klubowych – powód do przełożenia spotkania na termin zastępczy. I słusznie, bo po co narażać zawodników? Innego zdania byli jednak wódcarze klubowi – „schorowanej” Sigmie Ołomunieć, których wsparł Ivo Lubas z ramienia Czeskiego Związku Piłki Nożnej. Z terminem zastępczym podobno mógłby być problem, bo arktyczna zima stuka do drzwi. Oficjalnie na boisku pojawili się wyłącznie zawodnicy w stu procentach zdrowi. Z kuluarów dotarły do mnie jednak informacje, że trzech teplejczy piłkarzy byli jeszcze mocno osłabieni gorączką, dwóch kolejnych miało kłopoty z oddychaniem. Czyli, nie licząc bramkarza, połowa zespołu. Głupota znów wzięła górę nad zdrowym rozsądkiem.

(jb)

W SKRÓCIE

■ **SKOCZKOWIE NA STARCIE.** Kadra polskich skoczków narciarskich jest już w Kuusamo, gdzie jutro rozpocznie się nowy sezon Pucharu Świata. – *Nasz cel na najbliższy okres jest może trochę asekuracyjny – powiedział na konferencji prasowej w Krakowie trener Łukasz Kruczek.* – *Chcielibyśmy uniknąć błędów, które popełnialiśmy w przeszłości. Głównie chodzi tu o sprzęt, kombinizony, smarowanie. Dopracowujemy sposoby bezpośredniego przygotowania do zawodów, jak chociażby taktykę rozgrywek. W przeszłości nieraz to bagatelizowaliśmy. Koncentrujemy się cały czas na igrzyskach olimpijskich – podkreślił szkoleniowiec.* W Kuusamo wystąpią Adam Małysz, Łukasz Rutkowski, Kamil Stoch, Piotr Żyła, Marcin Bachleda i Krzysztof Miętus. W piątek odbędzie się konkurs drużynowy, w sobotę indywidualny.

■ **POLKI W GRUPIE A.** Japonia, Serbia, Peru, Algieria i Kostaryka to rywalki polskich siatkarek w grupie A w przyszłorocznych mistrzostwach świata w Japonii. Losowanie grup turnieju finałowego odbyło się w Tokio. Cztery lata temu również w Japonii Polki zajęły odległe 15. miejsce. Złote medalistki olimpijskie z Pekinu Brazyljki w grupie B zmierzą się z mistrzyniami Europy Włoszkami i wicemistrzyniami Starego Kontynentu Holenderkami oraz Kenijkami, Portorykankami i Czeskimi. Broniąca tytułu Rosja w grupie D spotka się z brązowymi medalistkami olimpijskimi Chinkami, drużyną Korei Płd., Dominikaną, Turcją i Kanadą. Szesnasta edycja mundialu zostanie rozegrana w dniach 24 października – 14 listopada. Mecze odbędą się w pięciu różnych miastach. Oprócz stolicy, w Nagoi, Hamamatsu, Matsunoto i Osace. W turnieju, w czterech grupach, rywalizować będą 24 zespoły. Polki zagrają w Tokio, a na inaugurację zmierzą się z gospodyniami.

■ **»VISIT MALOPOLSKA«.** Justyna Kowalczyk, mistrzyni świata i zdobywczyni Pucharu Świata w biegach narciarskich, a także koszykarki Wisły Can-Pack Kraków oraz siatkarki Bank BPS Muszynianka Fakro Muszyna będą przez dwa najbliższe sezony zachęcać turystów do odwiedzania Małopolski – pisze „Gazeta Wyborcza”. Kampania ma kosztować prawie 2 mln zł, z tego 75 proc. wyłoży Unia Europejska, a resztę województwo. Zawodniczkę, z którymi umowy mają zostać podpisane na początek grudnia, będą miały na strojach napis „visit malopolska”.

(jb)

SOBOTA
28 listopada 2009
rocznik LXIV • nr 141
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

REPORTAŻ na str. 6:

Skazani
na bluesa

Rura wspólnych interesów

Rozpoczęła się budowa gazociągu, który połączy sieci przesyłowe czeską i polską. Wielka inwestycja warta 7 mln euro realizowana na Śląsku Cieszyńskim ma zapewnić obu krajom większą dywersyfikację źródeł dostaw gazu ziemnego i zapewnić bezpieczeństwo w przypadku ograniczeń dostaw surowca ze Wschodu.

Gazociąg o długości ponad 30 km połączy zaolziańskie Trzanowice, gdzie znajdują się magazyny gazu ziemnego, z Cieszynem, a następnie pobiegnie dalej do Skoczowa, gdzie zostanie włączony do istniejącego systemu przesyłowego. Inwestycję realizują czeska spółka RWE Transgas Net i polski Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz System SA.

Gazociąg ma zaopatrywać głównie polski rynek. Zaprojektowany jest jednak jako dwukierunkowy. To jedna z kolejnych inwestycji, które mają dywersyfikować przepływ gazu w Europie i tym samym podnieść bezpieczeństwo dostaw do naszych krajów – powiedział Thomas Kleefuss, pełnomocnik spółki RWE Transgas Net. Polska zużywa około 14 mld m sześć. gazu rocznie. Nowy gazociąg ma mieć przepustowość 0,5 mld m sześć. rocznie.

Gaz nowym rurociągiem ma popłynąć 1 stycznia 2011 roku. Po polskiej stronie budowa już ruszyła, czeski inwestor dopiero załatwia pozwolenie na budowę. Prace zostały rozpoczęte jakiś tydzień temu. Po naszej stronie powstanie ponad 20 km gazociągu, po czeskiej około 10 km – poinformowała rzeczniczka spółki Gaz System Małgorzata Polkowska.

Postęp robót bardzo dobrze widać z drogi ekspresowej Bielsko-Biała – Cieszyn. Niektórzy kierowcy zastanawiają się o jakie pra-

Gaz nowym rurociągiem ma popłynąć 1 stycznia 2011 roku. Po polskiej stronie budowa już ruszyła, po czeskiej ma się rozpocząć w przyszłym roku.

ce chodzi. – Rozkopane są Gumna, Iskrzyczyn, Kostkowice, Łączka i Ogródziona. Mieszkańcy przyjęli inwestycję z mieszanymi uczuciami. Jedni z podziwem patrzą na roboty, inni, których bezpośrednio dotyczy inwestycja, są trochę źli. Kiedy jednak prace zostaną zakończone na pewno ich złość minie. W umowie z generalnym wykonawcą była mowa o zadośćuczynieniu za zniszczone tereny – powiedział Tomasz Bran-ny, wójt Dębowa. Na odszkodowania (za przejście gazociągu przez prywatne działki) mogą liczyć także mieszkańcy gmin Cieszyn i Skoczów, przez które również zostanie poprowadzona gazowa magistrala.

Na Zaolziu rurociąg ma być kładziony w przyszłym roku. Na razie rozpoczęły się prace przy poszerzaniu podziemnego zbiornika gazu w Trzanowicach. To najnowocześniejszy podziemny magazyn gazu w RC (w kraju jest ich w sumie osiem). Je-

go objętość będzie docelowo wynosiła 548 mln m sześć. Obecnie trwają roboty przygotowawcze w centralnym kompleksie znajdującym się nad strefą przemysłową w Trzanowicach. Daniel Urban ze spółki RWE Gas Storage uspokaja, że prace te nie będą miały praktycznie żadnego wpływu na życie mieszkańców. Kompleks otoczony jest pasmem ochronnym, w odległości kilku kilometrów nie ma zabudowań.

Gorzej będzie, kiedy przeprowadzane będą prace wiertnicze – zauważył wójt Trzanowic, Jan Tomiczek. Urban to potwierdził. – Będziemy wiercili dwanaście nowych sond i przerabiali pięć starszych – wyjaśnia. – Ludzie mieszkający w pobliżu będą wtedy słyszeli hałas. Wiercenie jednej sondy ma trwać ok. trzy tygodnie. Dla właścicieli poszczególnych gruntów pewnym utrudnieniem będzie również to, że w pobliżu sond znajdujących się na

ich działkach będą przeprowadzane prace ziemne. Za ewentualne szkody właściciele otrzymają jednak rekompensatę – zapewnił Urban.

Odpowiednio pojemne magazyny mają w gospodarce narodowej strategiczne znaczenie. Potwierdził to kryzys gazowy na początku roku, gdy Rosja wstrzymała dostawy gazu na Ukrainę, blokując transport surowca na Zachód. Wiele krajów musiało wówczas sięgnąć do rezerw.

Budowa polsko-czeskiego gazociągu pochłonie 7 mln euro. Dwie trzecie tej kwoty ma pokryć polska spółka, resztę rachunków opłaci czeski inwestor. Być może jednak budowa gazociągu zostanie dofinansowana z funduszy europejskich – ma to umożliwić specjalny program operacyjny, z którego wspierane są inwestycje podnoszące bezpieczeństwo dostaw gazu w Europie Środkowej i Wschodniej.

DANUTA CHLUP, (wot, gc)

ZDARZYŁO SIĘ

»Hamlet« z jubileuszem

Przed prawie pełną widownią Scena Polska Teatru Cieszyńskiego wystawiła w czwartek „Hamleta” Williama Szekspira w reżyserii Michaela Taranta. Premierowa publiczność owacją na stojąco nagrodziła przedstawienie, w którym główną rolę zagrał Tomasz Kłap-tocz. – Jestem w pełni usatysfakcjonowana – powiedziała Małgorzata Rakowska z Czeskiego Cieszyna, która stara się nie opuścić żadnej premiery zespołu. – Piękna scenografia, reżyserowi udało się utrzymać uwagę widzów przez ponad trzy godziny. A grę aktorów teatru, który niektórzy zwykli uważać za teatr prowincjonalny, można śmiało porównać z tym, co możemy zobaczyć na scenach w stolicach Polski czy Czech. Przyznam jednak, że niektóre sceny erotyczne bym sobie darowała. „Sto lat” zaśpiewano na premierze dyrektorowi TC, Karolowi Suszce, który w roli Poloniusza obchodził 50-lecie pracy artystycznej. Życzenia złożył jubilatowi m.in. prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, a także przedstawiciele władz Związku Artystów Scen Polskich, którzy przeczytali list z gratulacjami od prezesa ZASP, Krzysztofa Kumora.

(kor)
Więcej o jubileuszu
Karola Suszki na str. 5

Zmarła na gripę

Na oddziale zakaźnym Szpitala z Polikliniką w Hawierzowie zmarła w środę na tzw. na świńską gripę 48-letnia kobieta. Do szpitala została przyjęta z powodu obustronnego zapalenia płuc. Jak stwierdzono, było one spowodowane wirusem A/H1N1. Kobieta podawano antybiotyki oraz tamiflu. Po przejściowej poprawie stanu zdrowia doszło do nagłego załamania. Pacjentka trafiła na oddział intensywnej terapii, a następnie na oddział anesteziologiczno-reanimacyjny. Tam zmarła. Rzeczniczka szpitala, Jana Zlatterová, powiedziała, że kobieta nie leczyła się na żadne inne poważne schorzenia. (dc)

W SOBOTĘ GALA »TACY JESTEŚMY«, A W NIEDZIELĘ KONCERT ROMANA LASOTY I EWY FARNEJ

Będzie się działo!

Sporo się będzie działo w ten weekend w Czeskim Cieszynie. Dzisiaj o godz. 17.00 w Teatrze Cieszyńskim rozpocznie się koncert galowy tegorocznej nagrody Kongresu Polaków „Tacy jesteśmy”. Jutro natomiast, w pierwszą niedzielę Adwentu, o tej samej godzinie w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie odbędzie się Koncert Adwentowy Muzyki i Słowa, na którym też zaprezentują się gwiazdy rodem z Zaolzia.

O tym, kto otrzyma w końcu w tym roku nagrodę „Złoty jestem 2009”, dowiemy się tradycyjnie na koncercie galowym w Teatrze Cieszyńskim. Dziesiątkę nominowanych poznaliśmy już 6 października, głosowanie się zakończyło. Nie pozostaje zatem nic innego, jak poczekać na

ogłoszenie wyników. Gwiazdą tegorocznej gali będzie Michał Łanuszka, młody pieśniarz i gitarzysta z Krakowa, laureat Festiwalu Piosenki Studenckiej. To już jego czwarta wizyta nad Olzą. W Teatrze Cieszyńskim zaśpiewa przede wszystkim piosenki ze swojej debiutanckiej płyty „Bie-ski idiota”, na której znalazły się m.in. trzy piosenki czeskiego barda, Jaromíra Nohavicy. – Ale obiecuję, że nie zabraknie paru niespodzianek – nie tylko z duchem Jarka Nohavicy w tle – powiedział Łanuszka naszej gazecie. W Czeskim Cieszynie wystąpi ze swoim zespołem – Jan Pilch zagra na instrumentach perkusyjnych, a Michał Braszak na kontrabasie.

Ciąg dalszy na str. 2 Na Niwach zaśpiewa m.in. Ewa Farna.

POGODA

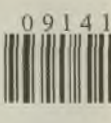
sobota
niedziela

poniedziałek

dzień: 5 do 9°C
noc: 6 do 2°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 7 do 11°C
noc: 4 do 0°C
wiatr: 3-8 m/s

Akademia Handlowa
w Czeskim Cieszynie
zaprasza na

Obchody jubileuszowe 80-lecia szkoły i 60-lecia nauki w klasach z pol. jęz. naucz. 5 grudnia 2009

godz. 8.00-18.00 Dzień otwarty w szkole – spotkania absolwentów, wystawa „Historia szkoły”, do godz. 13.00 Centrum informacyjne dla przyszłych uczniów • godz. 13.30-15.30 GALA jubileuszowa, Teatr Cieszyński (autobus do szkoły zapewniony) • godz. 16.00 Powitanie gości, budynek AH, klasa 2C • godz. 17.00 Spotkanie nauczycieli i pracowników szkoły, klasa 2C • Miejscówki na Galę jubileuszową w cenie 20,- Kč w sekretariacie szkoły, rezerwacja tel. lub e-mailem.

KRÓTKO

Konsumenci docenili

OSTRAWA (dc) – Piętnaście firm z województwa morawsko-śląskiego otrzymało we wtorek nagrody Stowarzyszenia Czeskich Konsumentów. Uroczystość wręczenia nagród firmom, które prowadzą działalność gospodarczą nie tylko zgodnie z obowiązującymi przepisami, ale też ku zadowoleniu konsumentów, odbyła się pod patronatem hetmana Jaroslava Palasa w Urzędzie Wojewódzkim. Wśród nagrodzonych jest Centrum Języków i Kształcenia „Pygmalion” z Czeskiego Cieszyna, które ma filie również w Trzyńcu i Ostrawie. „Pygmalion” otrzymał nagrodę za profesjonalizm, nowoczesne metody nauczania i teksty dydaktyczne wysokiej jakości.

Nagroda za etui

ISTEBNA (r) – Heklowanie to życiowa pasja Beaty Legierskiej z Istebnej. Wykonane przez nią etui na komórkę zostało docenione w ogólnopolskim konkursie „Pamiętka z Polski”. Niewykluczone, że każdy chętny wkrótce będzie mógł je kupić. Konkurs „Pamiętka z Polski” z okazji 60-lecia swojego istnienia ogłosiła Fundacja Cepelia. Jej zadaniem jest ochrona i propagowanie rękodzieła ludowego i artystycznego. W Polsce działa kilkadziesiąt sklepów Cepelia, w których można kupić wyroby sztuki ludowej.

Place dla najmłodszych

ORŁOWA (ep) – Dwa nowe place zabaw dla dzieci powstały w Orłowej. Władze miasta inspiracji szukały aż w Szwecji, gdzie w ubiegłym roku gościli burmistrz miasta i jego zastępca. – Szwedzkie boiska i place zabaw należą do najnowocześniejszych w Europie – wyjaśnia rzeczniczka Urzędu Miejskiego w Orłowej, Nataša Cibulková. – Jeden nowy plac zabaw jest na ulicy Okrężnej i przeznaczony jest dla młodszych dzieci, do 6 lat. Drugi plac znajduje się na ulicy Wyzwolenia i bawić się tam mogą starsze dzieci – dodaje.

Seniorzy na wykładach

TRZYŃCIE (dc) – Seniorzy, którzy zgłosili się na Uniwersytet Trzeciego Wieku, w letnim semestrze wysłuchają kilku interesujących wykładów z historii i współczesności różnych zakątków świata. Profesorowie przyjadą do nich z wykładami nt. współczesnych Chin i Indii, stosunków Rosji z Zachodem, organizacji międzynarodowych oraz początków chrześcijaństwa.

W Trzyńcu nie składają broni

Do Trzyńca po raz trzeci wraca temat wprowadzenia dwujęzycznego nazewnictwa. Czy polskie napisy uda się w końcu wywalczyć?

W Trzyńcu tylko polska mniejszość spełnia podstawowy warunek ustawy o gminach – ponad 10 proc. mieszkańców to Polacy. Drugiego istotnego warunku nie udało się spełnić już dwa razy – wniosku polskiej mniejszości nie popiera działająca przy trzynieckiej Radzie Miasta komisja ds. mniejszości narodowych. Trzeci już wniosek w sprawie wprowadzenia dwujęzyczności przedstawił w tym tygodniu jeden z polskich członków komisji, Roman Suchanek, pełnomocnik gminny Kongresu Polaków. Uczynił tak w imieniu polskich organizacji – trzynieckich kół Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Macierzy Szkolnej, PTTS „Beskid Śląski” i Ruchu Politycznego „Wspólnota-Coexistentia”. We wniosku, którym powinna się zająć komisja ds. mniejszości narodowych na swoim najbliższym posiedzeniu, Polacy proponują wprowadzenie dwujęzycznych tablic wjazdowych i kierunkowskazów, napisów na budynkach administracji publicznej, nazw ulic.

– O wprowadzenie dwujęzycznego nazewnictwa zabiegamy już od ponad dwóch lat – mówi Roman Suchanek. – Od początku obecnej kadencji jest jednak oczywiste, że wła-

Roman Suchanek: – O wprowadzenie dwujęzycznego nazewnictwa zabiegamy już od ponad dwóch lat.

dze miasta są temu przeciwnie. Tak samo zresztą jak przedstawiciele innych mniejszości w komisji – słowackiej, greckiej i wietnamskiej, którzy na każdym posiedzeniu poświęconym tej tematyce głosowali przeciw. Nie pomaga nam też przewodniczący komisji, Ladislav Vrátný, który za każdym razem wstrzymywał się od głosowania. Postanowiliśmy jednak spróbować jeszcze raz przełamać nasz wniosek.

Czy tym razem się uda? Ladislav Vrátný powiedział naszej gazecie, że wie o wniosku przedstawionym przez Suchanka. – Przeczytałem go i w najbliższy poniedziałek spotkam się w ratuszu z pracownikami wydziału prawnego, a także wiceburmistrzem Radimem Kozlovským, by przeanalizować jego treść. Mam też materiały, które w sprawie wprowadzania dwujęzycznego nazewnictwa opracował

ród. O tym jednak, kiedy na ten temat będzie obradować komisja ds. mniejszości narodowych, będę mógł poinformować najwcześniej w przyszłym tygodniu. Jeśli jednak przedstawiciele greckiej, słowackiej i wietnamskiej mniejszości nie zmienili zdania, to sądzę, że wniosek ponownie nie przejdzie. Ja w każdym razie wstrzymam się od głosowania – zapowiedział Vrátný.

Anastasis Pomakis, który w komisji reprezentuje mniejszość grecką wspólnie z Georgiossem Topalidissem, powiedział nam, że za wcześnie jeszcze mówić o tym, jak będą głosować. – Wszystko zależy od dyskusji na spotkaniu – podkreślił Pomakis. Przedstawicielka słowackiej mniejszości w Trzyńcu, Zdena Samková, nie odbierała wczoraj telefonu.

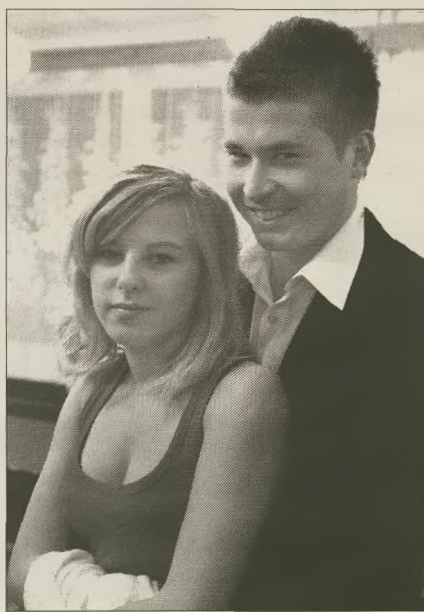
Zapytaliśmy Romana Suchanka, czy nie warto w tej sytuacji poczekać na przyjęcie poprawki do ustawy o gminach (128/2000 Dz.U.), w myśl których o wprowadzenie dwujęzyczności mogłaby zażądać nie tylko gminna komisja ds. mniejszości, ale również organizacja społeczna „reprezentująca mniejszość narodową i działająca na terenie gminy od co najmniej pięciu lat”. – Oczywiście, że byłoby to rozwiązanie. Ale o wprowadzeniu poprawek do ustawy musi zdecydować jeszcze parlament. A to może potrwać. Zobaczmy, może uda nam się przełamać nasz wniosek wcześniej? – odpowiedział Suchanek. (kor)

Tną kolejne Będzie się działo!

Dokończenie ze str. 1

Koncert Adwentowy Muzyki i Słowa odbędzie się w niedzielę w kościele Na Niwach już po raz 21. Pierwszy Towarzystwo Ewangelickie w RC zorganizowało w listopadzie 1989 roku. – Wówczas jeszcze w parafii nawiejskiej, gdzie byłem wtedy pastorem – wspomina prezes Towarzystwa, ks. senior Bogusław Kokotek. – Tegoroczny koncert jest szczególny. Nasze Towarzystwo jest tylko jednym ze współorganizatorów. Koncert organizuje Śląski Kościół Ewangelicki A.W. w ramach projektu „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim”, związanym z jubileuszem 300-lecia kościoła Jezusowego na Wyższej Bramie w Cieszynie.

Koncert będzie też szczególny z tego powodu, że organizatorzy zaprosili do udziału gwiazdy pochodzące z Zaolzia. – Koncert ma przypomnieć o Gwieździe Betlejemskiej, która odkryła drogę do żłóbka Jezusowego i do narodzonego Zbawiciela Świata. Ale ta gwiazda świeciła na tle wielu innych gwiazd. I dlatego pomyśleliśmy o tym, że i na naszym koncercie powinny się pojawić gwiazdy, które rozświetlają Zaolzie w Polsce i Czechach, a re-

Roman Lasoła (na zdjęciu ze swoją przyjaciółką Kasią Muszyńską).

prezentują dwa pokolenia zaolziańskich ewangelickich konfirmantów. Roman Lasoła przyjął konfirmację w Czeskim Cieszynie, a Ewa Farina, mieszkająca w Wędrynie, w kościele w Bystrzycy. Miała być jeszcze Halinka Młynkowska, która miała konfirmację w kościele w Nawsiu, ale nie przyjedzie, złożyła ją grypa – mówi ks. Kokotek.

W kościele Na Niwach zaśpiewa też chór „Canticum Novum”, który zdobył w tym roku 2. miejsce w kategorii Pop & Jazz na 48. Międzynarodowym Konkursie Chóralnym im. C.A. Seghizzi w Gorizii we Włoszech, a także orkiestra kameralna z Cieszyna. Zabrzmią znane kolędy i pieśni adwentowe, a także piosenki z repertuaru gwiazd,

dostosowane do nastroju imprezy. Organizatorzy zaprosili też aktorów Teatru Cieszyńskiego, Halinę Pasekovą i Karola Suszkę, oraz laureatów konkursu recytatorskiego poezji chrześcijańskiej.

– Biletów nie będzie, wstęp na koncert jest wolny, ale będziemy wdzięczni za każdy dobrowolny datek, żebyśmy mogli pokryć przynajmniej część kosztów związanych z obchodami 300-lecia wyższobramskiego kościoła – dodał ks. Kokotek. (kor)

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

W siedzibie Kongresu Polaków spotkali się uczniowie trzech szkół średnich: polskiego i czeskiego gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz Liceum Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie.

Młodzież poznawała się i mówiła o tolerancji

O tolerancji mowa była na trzech z kolei i zarazem ostatnich warsztatach międzykulturowych, przygotowanych przez Kongres Polaków oraz Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego. W siedzibie Kongresu spotkali się uczniowie trzech szkół średnich: polskiego i czeskiego gimnazjum w Czeskim Cieszynie oraz Liceum Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie. – *Mówiliśmy o tolerancji, o systemach wartości, poznawaliśmy się wzajemnie. Dyskusja była bardzo ożywiona. Dziś warsztaty wypadły chyba najlepiej, była najlepsza atmosfera, bo młodzież była bardzo otwarta. Większość osób aktywnie*

się włączyła, przełamały się pewne blokady, które istniały wcześniej – mówili po zajęciach prowadzący warsztaty studenci Uniwersytetu Śląskiego.

Na poprzednich dwóch spotkaniach mówiono o stereotypach i o edukacji kulturalnej. Warsztaty są tylko jedną z inicjatyw realizowanych w ramach projektu „Dziedzictwo kulturowe jako klucz do tożsamości pogranicza polsko-czeskiego na Śląsku Cieszyńskim”, wspartego przez Euroregion Śląsk Cieszyński. W ramach projektu ogłoszono także konkurs fotograficzny, który zwieńczy wystawa.

W tej chwili prowadzone są badania naukowe na Śląsku Cieszyńskim dotyczące tożsamości i dziedzictwa kulturowego regionu. – *Badania po polskiej i czeskiej stronie prowadzi dwunastu pracowników Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji przy współpracy z Kongresem Polaków, a ich efektem będzie konferencja zaplanowana na 21 kwietnia przyszłego roku. Jak najszybciej chcemy też wydać publikację podsumowującą badania, którą będziemy rozprowadzać po obu stronach granicy. Do książki dołączona zostanie także płyta nagrana na warsztatach* – wyjaśniła pracownica wydziału, dr Agnieszka Pieńczak. (ep)

FELIETON

Gdzie ci »wariaci«?

Jedna z wciąż nurtujących mnie kwestii brzmi tak – jak było to możliwe, że pomimo długich sześciu wieków niebytu polskiej administracji na Śląsku Cieszyńskim, a tym samym wyłączeniu jego mieszkańców z polskiej wspólnoty dziejowej (sejmy, Jagiellonowie, unia z Litwą, wolna elekcja, potop szwedzki, zabory etc. etc.) region ów zachował poczucie przynależności do polskiego języka (ze wszystkimi rządzącymi nim prawidłami gramatyki i ortografii), polskiej kultury, a co najważniejsze – zachował polską tożsamość.

Jakże to było możliwe? Czasem dochodzę do wniosku, że za tym wszystkim stała garstka szaleńców, wariatów niemalże, na których widok każdy porządny obywatel pukał się znacząco w czoło. Ci „idioci” pojawiają się nagle na arenie dziejów i zaczynają mówić o Polsce, o polskości. Co tam mówić, oni wręcz głoszą natchnione kazania, że ta polskość jest fajna, że – w tłumaczeniu na obecną kolokwialną polszczyznę – jest po prostu sexy. A wypowiadają te słowa, gdy Polski nie ma, nie ma takiego kraju („w Polsce, czyli nigdzie” – jak to zgrabnie ujmie współczesny im Alfred Jarry). I kolejna niezwykła sprawa – ich słowa padają na żyzną glebę, spotykają się z niesamowitym odzewem, od Czechowic i Jabłonkowa po Ostrawę i Strumień. Oto ludzie gotowi są sypnąć grozem na polską szkołę, jedną, drugą, trzecią, opłacić abonament polskiej prasy i tej miejscowej, i krakowskiego „Czasu”, i zakordonowego „Tygodnika Ilustrowanego” z Warszawy.

Ludzie są na bieżąco z polską literaturą i malarstwem, wiedzą kto zacz Reymont, Sienkiewicz, Prus, Matejko, Grottger, czy Wyspiański. Wiedzą wreszcie, jakie problemy trapią ich rodaków pod „pruskim i moskiewskim zaborem”, bo czasopisma ukazujące się na terenie Księstwa Cieszyńskiego nie ograniczają się li tylko do własnego podwórka, ale dokładnie informują, co się dzieje w pozostałych dzielnicach. Czytano zatem chciwie o Galicji, Kongresówce, Poznańskim i Litwie. W „Gwiazdce Cieszyńskiej” (1886 r.) na przykład o tym, że pod przewodnictwem pruskiego ministra spraw wewnętrznych odbyła się w Gnieźnie narada w kwestii podziału powiatu gnieźnieńskiego, który to podział „ma na celu zmniejszyć liczbę głosów polskich przy wyborach do parlamentu”.

A w „Głosie Ludu Śląskiego” (1906 r.), że „onegdaj wpadła policja w Warszawie do lokalu przy ul. Jasnej, gdzie właśnie odbywał posiedze-

nie komitet Sienkiewiczowski, zajmujący się udzielaniem zapomóg dla głodnych i pozbawionych pracy – przeprowadziła ścisłą rewizję tego lokalu”. I żadnemu z ówczesnych czytelników nie przychodziło do głowy, żeby powiedzieć, ba – pomyśleć nawet: „to już ni ma nasza gazeta”...

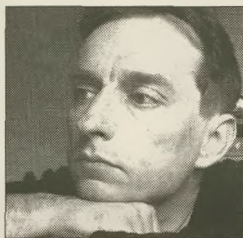
Bo tamten mieszkaniec Śląska Cieszyńskiego dzięki swoim „szalonym” duchowym przywódcom miał bardzo silne poczucie tożsamości narodowej, nie ograniczające się bynajmniej do historyczno-administracyjnych granic Księstwa. Więcej, taki chłop spod Golezowa czy Będowic w schyłkowych latach XIX wieku był nieporównywalnie bardziej uświadomiony narodowo, niż jego pobratymiec mieszkający pod Warszawą, dla którego „Polska”, była kolejną pańską zachcianką. „Ot zachciało się panom Polski” – mówił mazowiecki czy kielecki kmięć ściągając buty powstańcom styczniowym.

Dłatego mam wielki szacunek dla tych Bożych szaleńców, dla Stalmachów, Londzinów, Michejdów. Jaki diabeł ich podkusił, aby łobować za Polską? A przecież przeciwko swojej „idée fixe” mieli kulturę niemiecką z przeogromnym arsenałem atrakcji; tyłu filozofów, myślicieli, kompozytorów, literatów i poetów, a wreszcie genialnych inżynierów mógłby Niemcom pozardzić niejeden naród w Europie i świecie. Czasem trzeba wariatów, w dobrym znaczeniu tego słowa, którzy niczym Dawid staną przed Goliatem z niewielką procą i pociągają za sobą tłumy.

I kiedy czasem przysłuchuję się dyskusjom na temat tożsamości na Zaolziu zastanawiam się, co też to się stało, że ta Polska utraciła swój ponętny seksapil? Zestarzała się? Spowszedniała? No i czemu zatrzymała się na Mickiewicu i Słowackim? Rozmawiam ci ja z osobą wykształconą, humanistą i ku swemu zdziwieniu dowiaduję się, że jestem pierwszy, od którego dowiaduje się ona o Witkacym, autorze „Pożegnania jesieni”, filozofie, fotografiku i malarzu, który na wieść o wkroczeniu Sowietów do Polski strzelił sobie w łeb. Ale większy szok przeżyłem, kiedy nastolatka, ze wschodniej tym razem części miasta, na me pytanie, co się wydarzyło Pod Wałką, odpowiedziała: – Jakas bitwa?

Brakuje tych „wariatów”, tych szaleńców Bożych, tych Stalmachów, Michejdów, Londzinów... I to po obu stronach Olzy.

JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

MOIM ZDANIEM

ELŻBIETA PRZYZKO

Optymistycznie

O poziomie języka polskiego na Zaolziu, umiejętnościach językowych nauczycieli, mówieniu gwarą w szkole, napisano już wiele. Przeważnie krytycznie. Zbliżający się Rok Języka Polskiego może nie przyniesie żadnego wielkiego przełomu, całe Zaolzie nagle nie zacznie mówić przepiękną polszczyzną, ale...

Niejeden Zaolziak powie (po naszymu albo łamaną polszczyzną), że z językiem polskim świetnie sobie radzi, a taki problem w ogóle nie istnieje. Przecież w Polsce się „jakoś dogada”. I wbrew pozorom wcale nie jest budujące to, że oprócz takich osób znajdują się i te, władające dobrze językiem polskim, a nawet kilkoro władających nim wręcz idealnie. Dopóki problemu nie ma – problem jest. Tymczasem od paru miesięcy do Roku Języka Polskiego włączają się kolejne polskie organizacje, placówki, szkoły, zewsząd napływają pomysły na kolejne imprezy w ramach tego Roku. – *Inicjatywa będzie miała swój sens tylko wtedy, gdy zaktywizuje wszystkie nasze szkoły, organizacje, instytucje, media, kluby, sekcje* – pisali organizatorzy w liście przeznaczonym do wszystkich tych organizacji. I to jest właśnie budujące. Nie pamiętam, żeby jakaś inicjatywa w taki sposób zrzeszyła całe niemal Zaolzie. „Niemal” – to tylko na razie, miejmy nadzieję.

pryzcko@glosludu.cz

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Nie pchałem się na łamy

Panie Romanie – nie wiem na jakich byłeś Melpomenkach w Śmiłowicach. Ja byłem od piątku do niedzieli w Ligotce Kameralnej. Twoją wizytę i wystąpienie kojarzę bardziej z niedzielą. Przed Tobą pouczał nas inny towarzysz – sekretarz ZG. Oba wystąpienia zostały przyjęte chłodno. Tak, miałem na myśli TO plenum. Lecz nie te, pożałujcie Boże „wybory” (o których można by długo, ale szkoda słów) miałem na myśli, ale atmosferę, ton i zawartość wypowiedzi i postanowień. Nie pchałem się ze wspomnieniami na łamy „Głosu Ludu”, wręcz odwrotnie – uległem naciskom redakcji, która na dodatek przeinaczyła – bez mojej zgody – tekst. Proszę nie zestawiać obecnie sprawowanej funkcji ze wspomnieniami, chyba, że uważasz, iż zawartość wspomnienia zależy od miejsca siedzenia. Nie ze mną te numery...

TADEUSZ WANTUŁA

Gdy narzędziem pracy jest »dźwięk«

W odpowiedzi na artykuł w „GL” (sobota 14 listopada br.) Wojciecha Trzcionki: Nieprawdą jest, że wypowiedź Wojciecha Trzcionki została zanotowana niestandardowo, czyli niezgodnie z zasadami obowiązującymi w mediach, gdzie narzędziem pracy jest „dźwięk”. Wszystkie warunki tego zapisu zostały spełnione, a więc przed rozmową podano imię i nazwisko oraz nazwę instytucji, którą dziennikarz reprezentuje. Z charakteru pytania wynikało, że dotyczy ono spraw służbowych, nie mogło więc w rozmówcy wzbudzać wrażenia rozmowy prywatnej. To, że wypowiedzi zostają zapisane w postaci dźwiękowej, czyli nagrane i wyemitowane (a nie np. zapisane na papier, jak bywa zwyczajem w gazetach), jest podyktowane faktem, że narzędziem pracy dziennikarza radiowego jest właśnie słowo mówione. Po spełnieniu warunków, które podałam, dziennikarz radia (czy telewizji) może, lecz nie musi, nie jest to jego obowiązkiem, dodatkowo jeszcze poinformować rozmówcę, że jego wypowiedź jest nagrywana. Zazwyczaj zwracamy na to uwagę w wypadku, gdy rozmówca może nie orientować się w zwyczajach panujących w środkach masowego przekazu.

O braku takiej wiedzy redaktora naczelnego „Głosu Ludu” nie podejrzewałam.

OTYLIA TOBOŁA

GRATKA DLA MIŁOŚNIKÓW HISTORII I TRADYCJI – 8000 STRON DOKUMENTÓW ZOSTANIE UDOSTĘPNIONYCH W INTERNECIE Baronowie w sieci

Położone na wschodnich krańcach Śląska Cieszyńskiego Jaworze jako pierwsza miejscowość w regionie, a być może w całej Polsce, zaprezentuje swoje materiały archiwalne na stronie internetowej. Do jesieni przyszłego roku zakonserwowanych, zeskanowanych, a następnie wprowadzonych na stronę internetową zostanie kilka tysięcy różnego rodzaju dokumentów.

Pierwsza wzmianka o Jaworznie pochodzi z 1305 roku. Miejscowość pojawia się w kontekście dziesięciny, do której składania byli zobowiązani żyjący w niej ludzie. Właśnie z tego okresu pochodzą pierwsze dokumenty, które trafią na stronę www.kultura.jaworze.pl.

Właśnie z tego okresu pochodzą pierwsze dokumenty, które trafią na stronę www.kultura.jaworze.pl.

Tak cennie, że trzeba je pokazać

– Przed kilkoma laty gmina otrzymała szereg dokumentów od spadkobierców rodziny Saint-Genois d'Anneaucourt, do której swego czasu należało Jaworze, a dzięki której miejscowość zaczęła się rozwijać, zyskała blask i świetność – mówi Radosław Ostalkiewicz, zastępca wójta Jaworza. – Pierwsze dokumenty datowane są na XIII wiek, ostatnie przypadają na wiek XX. Wszystkie trafiły do Muzeum Śląska Cieszyńskiego jako depozyt. Są pod kluczem. Od tego czasu prezentowane były tylko raz, po odrestaurowaniu części materiałów. Uznaliśmy, że posiadając taki skarb, szkoda, aby był zamknięty. Postanowiliśmy udostępnić go dla

mieszkańców, turystów, osób interesujących się historią Jaworza.

Z pomocą przyszła Unia Europejska. Na uruchomienie strony internetowej, na której znajdziemy wszystkie dokumenty, gmina otrzymała 440 tysięcy złotych. Na stronę internetową trafią wszystkie dokumenty – razem jest tego 7000, 8000 stron. Najcenniejsze z nich to pergminy. Są także archiwalia, książki majątkowe, prywatne zapiski rodziny szlacheckiej, nie brakuje oczywiście zdjęć.

Mariusz Makowski z Muzeum Śląska Cieszyńskiego, prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, zauważył, że miejscowości na Śląsku Cieszyńskim mogą pochwalić się bogatymi archiwami. Jednak dostęp do materiałów i dokumentów dla przeciętnego człowieka jest utrudniony, bo znajdują się najczęściej w archiwum w Cieszynie.

– Jaworze będzie pierwszą miejscowością, która udostępni zbiory dla wszystkich zainteresowanych. Fascynującą podróż nie tylko po historii miejscowości, ale praktycznie całego regionu, będzie można odbyć, nie ruszając się z domu – stwierdza Mariusz Makowski.

Pół roku skanowania

Miłośnicy historii i tradycji na uruchomienie strony będą musieli jednak trochę poczekać. Kilkadziesiąt pergaminów jest już po restauracji, przed konserwatorami jednak mnóstwo pracy przy innych materiałach.

Fot. TOMASZ WOLFF

Taką budowlą może się pochwalić mało która miejscowość – Głorieta wzniesiona przez Arnolda Saint-Genois d'Anneaucourt.

Wielkie skanowanie, a następnie wprowadzanie zawartości na stronę www, zwane digitalizacją, rozpoczęło się w styczniu. Prace zajmą kilka miesięcy.

– Wyszliśmy z założenia, że od razu wrzucimy całość materiałów na stronę. Dodatkowo wydamy przewodnik po stronie internetowej, dzięki któremu łatwiej będziemy poruszać się po przepastnych zasobach archiwum. Zostanie wydany w sześciu językach, oprócz polskiego będą to m.in. czeski, słowacki i węgierski – dodaje wicewójt Jaworza.

Jaworze miało to szczęście...

Jak zauważa Mariusz Makowski, Śląsk Cieszyński pod względem własności szlacheckiej był rozbity. Nie zawsze właścicielom poszczególnych dóbr udało się zaznaczyć swoją obecność.

– Jaworze miało to szczęście, że w XVIII wieku poprzez małżeństwo dostało się w ręce baronów. Uczestniczyli w wyprawach krzyżowych, szlachectwo otrzymali od francuskich królów. Rodzina Saint-Genois d'Anneaucourt ma korzenie w Belgii, Francji i Niemczech – dodaje Makowski.

Dziś nad Jaworzem unosi się

duch rodziny Saint-Genois d'Anneaucourt. Miejscowość wiele zawdzięcza rodowi szlacheckiemu, także powołanie do życia uzdrowiska. Jak pisze w książce „Jaworze na starej pocztówce 1890-1945” Ryszard Stanlik, „hrabia Maurycy, jako człowiek obyty w świecie, widział, jak powstają nowe uzdrowiska i jaką robią karierę. Postanowił więc uczynić uzdrowiskiem także Jaworze, wykorzystując jego położenie, naturalne walory klimatyczne, hodowlę owiec i pozyskiwaną od nich żętycę oraz własny park przypałacowy; dobudował też basen kąpielowy, restaurację i kręgielnię”. Jaworze zostało uzdrowiskiem w 1862 roku. Na miejscu leczono dolegliwości gastryczne, laryngologiczne i płucne. Kolejny okres świetności miejscowości przeżywała u schyłku XIX wieku. Trzeci, ostatni okres świetności, to lata 1929-39, kiedy pod Błatnią zjeżdżały także znane osoby – gościli tutaj Maria Dąbrowska, Zofia Kossak czy Stanisław Ignacy Witkiewicz. Dzięki stronie internetowej każdy będzie mógł wrócić do zamierzonych czasów, bo dziś Jaworze uzdrowiskiem już nie jest, choć zachowało się w nim wiele pamiątek po szlacheckim rodzie. **TOMASZ WOLFF**

Bad Ernsdorf. Rosengarten. Kąpiel Jaworze. Ogród róż.

Widok ogrodu różanego na terenie parku pałacowego, w tle po lewej deptak kryty.

Między tradycją a popkulturą...

W Muzeum Śląska Cieszyńskiego trwają ostatnie przygotowania do otwarcia najnowszej wystawy „Boże Narodzenie – między tradycją a popkulturą”. – Święta łączą okres przed Bożym Narodzeniem oraz karnawałowy, zapustny. Na wystawie pokażemy przedmioty przywiezione z całego województwa. Mają one pokazać tradycyjny, dawny wymiar świąt, ale jest także druga sala, poświęcona współczesnemu wymiarowi świąt – chodzi o konsumpcję, wysyłanie kartek, czekoladowe Mikołaje oraz plastikowe zabawki – mówi Grzegorz Studnicki, kierownik działu etnografii MŚC. Wernisaż wystawy już w najbliższą środę o godz. 15.00.

Tradycja na Śląsku Cieszyńskim jest głęboko zakorzeniona. Popkultura także uderza coraz silniej. Kto wygrywa to starcie?

Przede wszystkim trzeba rozróżnić kulturę popularną od kultury masowej. Nie wszystko, co jest kulturą popularną, jest kulturą masową. W drugą stronę raczej tak jest. Jeżeli chodzi o kulturę popularną, to ona w pewnym sensie eksploatuje tradycję. Owszem, nadal stół wigilijny jest przestrzenią, wokół której buduje się nastrój Świąt Bożego Narodzenia, tajemnicę narodzenia, a co za tym idzie – radość. Z drugiej strony obserwujemy jednak, że młodzież coraz częściej zamiast na pasterkę, wybiera się do baru, żeby spotkać się ze

znajomymi. Trudno wymagać od młodych, żeby nagle wszyscy zaczęli się przebieierać za kołédników i chodzić po domach. Dla mnie smutna jest na przykład znajomość kołéd w

młodym pokoleniu. Dzieci chodzące po domach z kołędą śpiewają jedną zwrotkę i na tym się kończy.

A postać Mikołaja? Kiedyś rozdawał

Grzegorz Studnicki przy jednym z eksponatów.

prezenty, dziś występuje w reklamach sklepów z bronią...

Coraz częściej nie mówimy już na niego święty Mikołaj. Bo dziś Mikołaj jest zamerykanizowany, stał się produktem właśnie popkultury. Rok temu w Cieszynie pojawiły się plakaty reklamujące sklep odzieżowy z Mikołajem, który jest zabijany na cieszyńskim Rynku. Plakat będzie można zobaczyć na naszej wystawie. Mikołaj jest dziś postacią, która coraz bardziej kojarzy się z reklamą jednego z napojów.

Przejdźmy do życzeń świątecznych. Co raz mniej osób wysyła tradycyjnie karki. Ludzie wolą ślać sms-y, bo jest szybciej, taniej i prościej...

Rzadziej niż dawniej kołédujemy, odwiedzamy krewnych i znajomych. Zamiast tego wysyłamy im życzenia z telefonu komórkowego, najczęściej w formie zabawnych wierszyków. Można więc powiedzieć, że ten folklor istnieje, ale w zmienionej formie. Dopasował się do rzeczywistości, do współczesności. Pamiętamy jednak, że to, co my dziś widzimy, wspominamy jako tradycyjne, to też jest obraz przeszłości, który jest trochę skrzywiony. Nie wiemy, jak to wszystko wyglądało 300, 400 lat temu. Na pewno dziś jest zapotrzebowanie na tradycję. To koło napędowe turystyki kulturowej, do podkreślenia tożsamości, że jesteśmy tu u siebie. **(wot)**

DYREKTOR TEATRU CIESZYŃSKIEGO, KAROL SUSZKA, OBCHODZI 50-LECIE PRACY ARTYSTYCZNEJ

Od Stefka Burczymuchy do Poloniusza

Proszę sobie wyobrazić – na festynie siedzi mnóstwo ludzi, a tu wychodzi jakiś 10-latek i ma powiedzieć wiersz. No i nie dokończyłem tego „Stefka”, bo... nikt mnie nie słuchał. Z lat gimnazjalnych pamiętam, że grałem Dyn-dalskiego w „Zemście”.

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego pokazała w czwartek premierę „Hamleta” Williama Szekspira. Poloniusza, kanclerza króla Danii, zagrał dyrektor TC, Karol Suszka. Dla pochodzącego z Nawsia i mieszkającego tam dziś ponownie reżysera i aktora było to przedstawienie wyjątkowe. Obchodził na premierze jubileusz 50-lecia pracy artystycznej.

Nie marzył o teatrze

W dzieciństwie w ogóle nie myślałem o teatrze, a do Sceny Polskiej dostałem się właściwie przez przypadek – wspomina Suszka. – W szkole podstawowej recytowałem. Pamiętam występ na festynie w Nawsiu, gdzie recytowałem „Stefka Burczymuchę”. Proszę sobie wyobrazić – na festynie siedzi mnóstwo ludzi, a tu wychodzi jakiś 10-latek i ma powiedzieć wiersz. No i nie dokończyłem tego „Stefka”, bo... nikt mnie nie słuchał. Z lat gimnazjalnych pamiętam, że grałem Dyn-dalskiego w „Zemście”. A Scena Polska? Współpracował z nią mój kolega, nieżyjący już Henryk Szarowski, najczęściej włączając w trakcie spektaklu magnetofon. On powiedział mi, że Scena poszukuje statysty do „Rewizora”. Na jednej z prób pani Wróblewska, reżyser Teatru Narodowego w Warszawie, powiedziała ówczesnemu dyrektorowi teatru, Josefowi Zajícowi, że warto by mnie zaangażować. I tego samego dnia – to było w kwietniu 1959 – przyszedł za mną i powiedział: „Franciszku (bo on do każdego zwracał się per »Franciszku«), proponuję ci współpracę ze Sceną Polską”. I jestem w niej do dziś.

Wspomnienia nie tylko wesołe

Suszka jest z Teatrem Cieszyńskim związany praktycznie przez całe życie zawodowe. Niemniej były przezwyciężenia – w roku 1988 zaproponowano mu funkcję dyrektora Teatru Petra Bezruča w Ostrawie. Powrócił do TC, by objąć stanowisko kierownika Sceny Czeskiej. Pod koniec lat 90. musiał odejść z teatru. I ponownie powrócił – już jako dyrektor.

– Lubię po prostu ten teatr – zapewnia jubilat. – No i oczywiście związanych z nim ludzi. Wspominałem ostatnio nieżyjącego już Władysława Liberde, z którym łączą mnie bardzo bliskie więzi. Pamiętam, jak graliśmy komedię „Wicek i Wacek”. Wyjechaliśmy z nią do Ligotki Kame-ralnej. A Władek dotarł na przedstawienie w stanie poniekąd „wskazującym”. Miał wprawdzie w spektaklu taką tylko dopisaną rolę, niemną, ale ważną. Podeszła do mnie, jako szefa Sceny Polskiej, inspicjentka i mówi: „Władek jest nieznośny, zrób z nim co...”. Władek jednak odpowiedział, że jest OK i że zagra bez problemów. I rzeczywiście – kiedy tylko pojawił się na scenie, rozbrzmiewały oklaski. Publiczność jęczała z zachwytu. I potem podeszedł do mnie ze słowami: „Widzisz, kretynie? Tak się gra!...”. Musiałem przyznać mu rację. Był po prostu wielkim aktorem...

Suszka wspomina także raczej

Karol Suszka jako Poloniusz z Anną Konieczną – Ofelią, w „Hamlecie” Williama Szekspira.

niewesołe sprawy. – Co mnie zdziwiło, więcej grałem w Scenie Polskiej jeszcze przed studiami, niż po powrocie z warszawskiej uczelni. Po trzech latach wydawało mi się, że jako aktor nad Olzą się skończyłem. Nawet myśleliśmy z żoną o przenosinach do Tarnobrzegu. Na szczęście przyszli do teatru Franciszkowie Kordula i Michalik, którzy przekonali mnie, że warto nie tylko zostać w zespole, ale nawet podjąć studia reżyserskie. Było jeszcze kilka trudnych momentów, ale wolę ich nie wspominać...

Paciorek syna szefa partii

Zaolziakom Karol Suszka kojarzy się często z Markiem Mokrowieckim. Razem studiowali w Warszawie i Pradze, razem grali w Scenie Polskiej, a jako „Suchy” i „Mokry” tworzyli Teatrzyk ZG i prezentowali opowiadania Marka Nowakowskiego – „Wesela raz jeszcze” i „Grzybobranie”.

– Na studiach połączył nas, a także Marka Perepeczkę, przede wszystkim sport, a także przedstawienia studenckie – wspomina Mokrowiecki. – Polubiliśmy się, a w końcu Karol ściągnął mnie nad Olzę... Studiowaliśmy też razem w reżyserię w Pradze. Wspomnień związanych z Karolem mam sporo. Mieśliśmy w teatrze, na przykład, wspinał drużynę piłkarską, w której „Suchy” był jednym z czołowych napastników... Lubię wspominać pracę nad opowiadaniem Nowakowskiego, które w latach 70. pojawiły się w tzw. drugim obiegu. Pomimo to udało nam się je wystawić. Mam nadzieję, że kiedyś będziemy mogli jeszcze wystawić te zabawne opowiadanka w Czeskim Cieszynie...

Mokrowiecki chętnie wspomina „chałtury” z czasów studiów w Pradze. – Braliśmy któregoś z czeskich kolegów, myśmy recytowali po polsku wiersze Karla Hynka Máchy, a Czesi z kolei wiersze Mickiewicza czy Słowackiego. Opłacano nas dobrze, pamiętam, że dostaliśmy raz nawet całe 300 koron. To była ogromna kwota. Poszliśmy z kolegami do winiarni, w której przygrywała kapela ludowa z cymbałami. Zamówiliśmy wino, rozochociliśmy się, przykleili skrzypkowi banknot na czoło, a ten grał tylko dla nas. Nawet „Ej przeleciał ptaszek”... A „Suchy” stał na stole i dyrygował całą knajpą. Kolega Mirek Buriánek śmiał się i wołał: „Tak się

bawili rusczy bojarzy”. Najzabawniejsze wspomnienie łączy się z Ambasadą RP w Pradze. Zaproponowano im, żeby zabawili się w św. Mikołaja. Zagrał go Mokrowiecki, Suszka zaś... Śnieżynkę. – I była afera. Karol zapytał małego chłopczyka: „A ty umiesz paciorek?”. Chłopak z całą powagą odpowiedział: „Tak, i »Oj-cze nasz«, i »Aniele Boży«”. Później okazało się, że był to syn pierwszego sekretarza organizacji PZPR w ambasadzie...

Suszkę jeszcze w czasach Teatrzyku ZG poznał Janusz Klimsza. Później współpracowali w Scenie Polskiej, a chociaż Janusz pracuje obecnie w teatrze w Ostrawie, nadal się spotykają. – Nigdy nie zapomnę sytuacji sprzed trzydziestu lat. Na rynku ustawiono scenę,

na niej kulisy do „Na szkle malowane”. „Chyba nie damy rady” – mówił. Pod spadzistym dachem zabrakło miejsca dla aktorów, nie ma tu żadnego „w tyle” czy „w przedzie”, jest tylko w prawo lub w lewo. Scena jest dwuwymiarowa, jak odcinek. „Niech pan rzuci okiem” – mówił i Karol faktycznie okiem rzuca.

„Spokojnie” – odpowiada. – Teoretycznie to jest faktycznie niemożliwe, ale zagramy systemem Kto W Boga Wierzy – dodał Karol. Zagraliśmy – wspomina Klimsza.

Nie tylko teatr

Karol Suszka jednak związany jest nie tylko z teatrem. Ks. senior Bogusław Kokotek, prezes Towarzystwa Ewangelickiego, wspomina, że dyrektor TC od dwudziestu lat bierze

udział w koncertach adwentowych w kościele Na Niwach, a także w radiowych audycjach „Głos chrześcijan”. – Współpracowaliśmy też przy realizacji dwóch sztuk: „Królowa Krystyna” i „Nasze miasto”.

O jubileacie pamiętają pezetkaowcy z Jabłonkowa, gdzie Suszka związany jest z Kawiarenką „Pod Pegazem”. – Zawsze z największą przyjemnością sięgam pamięcią wstecz do wspaniałych Wielkich Szpanów i Kabaretu Przy Stole Karola Kawuloka, którym Karol Suszka używał swojego mistrzowskiego kunsztu – mówi prezes jabłonkowskiego MK PZKO, Jan Ryłko. – Jednak najbardziej kojarzy mi się Karol z Kawiarenką. Wierszom, które prezentowane są „Pod Pegazem”, nadaje Suszka swoisty koloryt i nie pozwala unoszącej się muzyce zniknąć przed końcem spotkania. Z każdego prezentowanego tekstu potrafi wydobyć tyle sensu, piękna i treści, że w jego interpretacji stają się one dziełami sztuki. Jest także związany z Gorolskim Świętem, wspiera nasze wysiłki konferansjerskie. Jest człowiekiem, w którego towarzystwie człowiek zawsze czuje się dobrze i z niecierpliwością czeka na następne spotkanie. Zawsze uśmiechnięty i pełen poczucia humoru rozdaje siebie wokoło. Pamiętam jedno spotkanie z Karolem w księgarni Zenona Wirtha w Cieszynie. Żegnając się z moją żoną, przytulił ją, mówiąc: „Kocham Cię”. Ona, nie pozostając mu w niczym dłużna, odpowiada: „Ja Ciebie też”. A on do niej: „Ha, ha, to jest napisane na tamtej książce na półce...”

O emeryturze nie myśli

– Cieszę się, że mogę świętować to 50-lecie ze swoimi kolegami, i to podczas takiego przedstawienia, jakim jest „Hamlet”. O emeryturze na razie nie myślę. Jestem umówiony z przyjaciółmi w teatrze, że jeżeli zaczną im przeszkadzać, to od razu pakują się i odchodzą – dodał Karol Suszka.

JACEK SIKORA

reklama

Dnia 5 stycznia 2009 seminarium
„Zmiany w nowelizacji ustawy o VAT (DPH) obowiązujące od 1. 1. 2010”
 wykładowca: Ing. Dagmar Fitřiková
 558 387 151-2 724 155 787
 TRISIA, a.s. www.trisia.cz

BULLSTA
Wszelkie prace murarskie
 ◆ regips (sadrokartony)
 ◆ łazienki
 ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
 ◆ malowanie
Kontakt 608 411 222
 mirek.bulla@seznam.cz

CITROENY KUPUJEMY W ORŁOWEJ
METEOR CAR WIEMY DLACZEGO!
 Samochody osobowe, dostawcze, off-road 4x4
 Najlepsze ceny i kredyty w MeteorCar w Orłowej
 Cena od 165.000,- Kč z DPH
 Citroënowne – zniżka 30.000,- Kč!
 Wasz stary samochód sprzedamy, a do jego ceny dorzucimy 30.000,- Kč.
 Promocje do 31 grudnia 2009
 METEOR CAR, ORLOVÁ-LUTYNĚ, Okružní 988, kołodworca autobus. (w pobliżu BILLA i szpital)
 tel. 596 511 140. 777 071 072 e-mail: prodej@meteorcar.cz www.meteorcar.cz

Skazani na bluesa

Oficjalnie dzielnicy znajdującej się nieopodal fabryki belgijskiej spółki Bekaert i kilkadziesiąt metrów od bramy bogumińskiej druciarni nikt nie nazywa romskim gettem. Władze miasta nie lubią tego określenia, czemu nie należy się dziwić. Nie kojarzy się bowiem najlepiej. Kilka tygodni temu do domów zamieszkałych przeważnie przez Romów przestała trafiać poczta, po tym, jak zaatakowano tu jedną z jej pracownic. Napiętą sytuację rozwiązało dopiero zatrudnienie Romki w charakterze doręczycielki.

Kiedy mówiłem znajomym, dokąd wybieram się z dyktafonem i aparatem fotograficznym, pukali się w czoło...

O pracę ciężko

– Proszę się nie bać, nie jestem skinnem ani policjantem – krzyczę w stronę romskich matek, spacerujących po czymś, co kiedyś było prawdopodobnie placem zabaw. Najgłośniejsi dają się jednak dzieci w wózkach, mobilizując w jednej chwili pozostałych lokatorów dwóch starych, mocno zniszczonych i odrapanych kamienic. Jest wczesne popołudnie, a więc nie wszyscy zdążyli jeszcze wrócić do domu. Wbrew powszechnym przekonaniom, Romowie nie gardzą pracą, a w każdym razie nie ci, z którymi miałem okazję spotkać się w „getcie”.

– Chłop musi z czegoś wyżywić rodzinę i nakarmić dzieci. Ale znaleźć pracę jest ciężko – mówi Robert, potężnie zbudowany 50-latek, jak to się zwykle mawia – kawał chłopca. Początkowo rozmawiamy przez okno, ale po chwili mój rozmówca schodzi na dwór. Mam wrażenie, że obserwuje mnie tysiacy oczu. – W niektórych mieszkaniach żyje nawet dwadzieścia osób, to masakra – słyszę od Roberta.

Bieg z przeszkodami

Niektórzy lokatorzy dopiero co powrócili z kryminału. Wszyscy mają duże kłopoty finansowe, przede wszystkim zaś spore długi wobec miasta. Urzędnikom ratusza i władzom samorządowym na pewno nie można jednak zarzucić rasizmu, ogłaszając jakiś czas temu swój program „Zero tolerancji” zapowiedziały przecież, że dotyczyć będzie on wszystkich notorycznych dłużników i tych wszystkich, którzy z uporem uchylają się od wypełniania obowiązków względem

Pani Zdeňka z córką pokazuje nam, gdzie zaatakowano kilka tygodni temu jedną z pracownic Czeskiej Poczty.

miasta jako właściciela mieszkań komunalnych. Nie należy też sądzić, że Urząd Miejski „getta” buduje z rozmysłem i celowo. Przeciwnie, w perspektywie kilku lat takie dzielnice biedy i wykluczenia mają całkowicie zniknąć z mapy miasta. Wiele już zrobiono w tym kierunku

prostu, domów zburzyć, a ludzi wyrzucić na bruk.

Trudno jednak oprzeć się wrażeniu, że większość tutejszych Romów już dawno pożegnała się z nadzieją na lepszy los. – Z czarną gębą jesteś oznakowany na całe życie – twierdzi Libor, który w trakcie

Mária wyjeżdża wkrótce do Londynu. Chce w Anglii zacząć nowe życie.

ku. Jak przyznają jednak przedstawiciele ratusza, jest to bieg na długi dystans. I do tego bieg z przeszkodami. Bo nie da się przecież, tak po

mojej rozmowy z Robertem wypalił prawie całą paczkę papierosów. – Papierosy pozwalają mi zapomnieć o problemach – tłumaczy. Libor wygląda na faceta po przejściach, taki Tom Waits. Nie zaśpiewa mi jednak swoim zachrypniętym głosem, nie zgadza się też na pamiątkowe zdjęcie, podobnie zresztą jak Robert. Libor jeszcze wczoraj kopał łopatą rów pod kablówkę w mieście. Sezonowe, dorywcze prace są dla mieszkańców tej dzielnicy często jedyną okazją do zarobku. Młoda generacja na takie perspektywy jednak głęboko zobojętniała. Zamiast machania łopatą wielu młodych wybiera łatwiejsze i atrakcyjniejsze, w ich przekonaniu, życie.

Nowe życie w Anglii

Pod pojęciem atrakcyjniejszego życia należy rozumieć emigrację. Syn Roberta wyjeżdża w przyszłym tygodniu do Londynu. Dwudziestolatek cały czas przysłuchuje się rozmowie starszyzny, wydobyć z niego kilku dłuższych zdań wydaje się jednak prawie niemożliwe. Rozkręca się dopiero, kiedy pada hasło Arsenal Londyn. – Tak, w Londynie

mam zamiar kibicować Arsenalowi, bo gra tam przecież Tomáš Rosický. Przytakuję, że to dobry wybór. – Chciałbym w Anglii zacząć nowe życie. Znaleźć pracę, założyć rodzinę. Tam nikt nie gapi się na ciebie na ulicy jak na złodzieja.

W Wielkiej Brytanii rzeczywistość łatwiej zgubić się w tłumie. Niektórym faktycznie może się udać, sukcesu nikt jednak nikomu z góry nie zagwarantuje. Zresztą czy tu jest łatwo? Robert nie ma złudzeń: – Prowadzę porządne życie, nic złego nie robię, nikomu nie wyrządzam krzywdy, ale co z tego. Opinię psują nam ci wszyscy Romowie, którzy nie potrafią dostosować się do rzeczywistości i którzy nie umieją normalnie żyć. Wolą kraść, niż uczciwie zarabiać na chleb. Ludzie w każdym z nas widzą potem złodzieja i awanturnika, dla nich wszyscy Romowie są tacy sami – mówi. Sentencje godne Sokratesa.

Pytanie, dlaczego jednak ich autor mieszka w najgorszej dzielnicy Bogumina, pozostało bez odpowiedzi. Nie odważyłem się go zadać. Jedno jest pewne. Robert nie przybył tu w odwiedziny.

JANUSZ BITTMAR

reklama

ŚWIAT MEBLI ul. Wiejska 2 Cieszyn

Tel. 0048 338 580 506
e-mail: smcieszyn@neostrada.pl
www.swiatmebli.pl

BLACK RED WHITE
meble wszystkich pokoi

Alfa Autosklo Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11
tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski Českiej pojišťovny a.s.
- Bezplatna wymiana szyb

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

Pomiędzy kamienicami był kiedyś plac zabaw. Teraz dwór przypomina pole minowe.

Sportovní areál VENDRYNĚ Vitality Slezsko

ZNIŻKA na WSZELKI 20%

SPRZĘT SPORTOWY I OUTDOOROWY

ZNIŻKA OBOWIĄZUJE:

- po okazaniu tej ulotki
- do 30 grudnia
- nie dotyczy towaru już po obniżce

Dlaśszce informacjami: **Karel Koziellek**
+420 731 444 854 **WIĘCEJ** znajdziecie na www.VITALITYSLEZSKO.cz

prezentacje

Bez siedziby, ale z tradycjami

Historia Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Lutyni Dolnej, dawnej Lutyni Niemieckiej, zaczyna się 16 listopada 1947 roku. Na walnym zebraniu w gospodzie u Grauera założono Koło liczące 165 członków, pierwszym prezesem został Rudolf Pastuszek.

Zespoły z tradycjami

– Początkowo spotykaliśmy się w domach, bo nie mieliśmy własnej siedziby – wspomina Łucja Starzyczna. – Chodziliśmy do Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, śpiewaliśmy w chórze, był też zespół teatralny – opowiada. Najstarszym zespołem Koła był chór, założony jeszcze w roku 1908 przy Macierzy Szkolnej w Lutyni Niemieckiej. W 1947 roku stał się chórem MK PZKO, a w roku 1968 przyjął nazwę „Lutnia”.

Zaraz po zebraniu założycielskim powstał też zespół dramatyczny, który pierwsze przedstawienie wystawił już w grudniu 1947 roku. Była to sztuka „Mąż z grzeczności”, którą reżyserował Jan Holesz. Zespół pracował aktywnie do lat 60.,

jako zespół założonego wtedy Klubu Młodych. W ramach Klubu działały też zespół żywego słowa, kółko sportowe i turystyczne. Młodzi organizowali wycieczki, wspólne wczasy, zabawy sylwestrowe, wigilijki i mikołajówki. – W latach 70. należeliśmy do czołówki – braliśmy udział w kluboturniejach, Melpomenkach, zlotach młodzieży – młodzi z Lutyni Dolnej byli wszędzie. Spotykaliśmy się w każdy piątek, później jednak panie powychodziły za mąż, inni wyjechali za granicę i ta grupa trochę się rozleciała. Ale teraz młodzież też się spotyka, chociaż nieregularnie, pomagają bardzo przy imprezach – opowiada prezes Koła, Maria Sztwiertnia.

Długie tradycje ma też istniejący do dziś Klub Kobiet. – Jego założycielką była pani Stanisława Dudowa, która kierowała Klubem przez

Część zarządu Miejsowego Koła. Stoją od lewej: Irena Janiczek, Anna Świer, Ewa Adamczyk. Siedzą: Łucja Starzyczna, Maria Sztwiertnia.

przełudem zespołów śpiewaczych i tanecznych z obu stron Olzy, a towarzyszy mu korowód wozów alegorycznych, tradycyjne wianki oraz nocny karnawał rockowy. Koło w Lutyni Dolnej współpracuje także z pezetkaowcami z Rychwałdu.

Większość imprez Koła odbywa się w miejscowym Domu Kultury. – Nigdy nie mieliśmy swojego domu ani lokalu. Kiedyś naszą świetlicą była sala w polskim przedszkolu, ale później to pomieszczenie przeznaczono dla teatrzyku szkolnego. Teraz w każdy poniedziałek spotykamy się tutaj na próbach chóru, ale inne imprezy robimy w Domu Kultury, wynajmujemy tam kuchnię i salę – wyjaśnia prezes Koła.

Perspektywy

– W pewnym okresie w naszym Kole było nawet ponad 200 członków, ale później ta liczba stopniowo spadała. Dziś jest nas 84. Wszyscy trochę boją się przyszłości, ale ja mogę powiedzieć, że chociaż młodych jest u nas mało, to jednak chyba trochę tego optymizmu się znajdzie – dodaje pani prezes. – Mamy trochę młodych, którzy nie chcieliby, żeby to upadło i mam nadzieję, że będą kontynuować tę pracę. Chociaż średnia wiekowa naszych chórów też nie jest najniższa, ciągle jest jeszcze kilka osób, które żyją tą działalnością, chórem i naszymi spotkaniami, imprezami. Na pewno nasza działalność jeszcze przetrwa. – dodaje.

Koło utrzymuje dobre stosunki z gminą, drugi raz z rzędu pezetkaowcy dostali z Urzędu Gminy dotację na 15 tys. koron, czasami udaje im się też otrzymać pieniądze ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. – Przyszłości nie widzę pesymistycznie, problemy są, ale dajemy sobie radę, chcemy działać – zapewnia Maria Sztwiertnia.

ELŻBIETA PRZYCZKO

»Lutnia« ma już ponad sto lat

W 1908 roku, wraz z rozwojem ruchu śpiewaczego na Śląsku, powstało Kółko Śpiewacze w Lutyni Niemieckiej. Jego pierwszym dyrygentem był nauczyciel miejscowej szkoły, Wilhelm Greger. Próby urządzano raz w tygodniu w gospodzie Harenda. Do dzisiaj chór, który w ubiegłym roku obchodził swój wielki jubileusz stulecia istnienia, jest wizytówką dolnolutńskiego Koła PZKO. Działalność chóru przerwała I wojna światowa. Reaktywowano go dopiero w 1922 roku. W roku 1937 chórzycy z dyrygentem Franciszkiem Klusem wystąpili na zlocie w Parku Sikory w Czeskim Cieszynie. W czasie II wojny światowej wielu członków chóru mieszanego w Lutyni Niemieckiej znalazło się w więzieniach i obozach koncentracyjnych. Ofiarami wojny byli dwaj dyrygenci – Jan Górniak i Ferdynand Janeczek – oraz czterech chórzystów: Leon Michalik, Władysław Opiola, Karol Sosna i Józef Manderla. Dopiero w 1947 roku chór wznowił swoją działalność.

W tej chwili „Lutnia” zrzesza śpiewaków z Lutyni, Wierzniowic, Rychwałdu i Orłowej. Dyrygentem jest Władysław Rusek z Rychwałdu. W 1998 chór otrzymał najwyższe odznaczenie związkowe z wpisem do Złotej Księgi PZKO, a w roku 1993 Odnakę Honorową z Laurem Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie. W roku 2003 „Lutnia” została uhonorowana Certyfikatem Zarządu Oddziału Śląskiego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, który nadał chórowi status członka Konfraterni Najstarszych Chórów i Orkiestr Województwa Śląskiego. W tym samym roku Alojzy Babiński, długoletni dyrygent „Lutni”, otrzymał tytuł Herolda Śpiewactwa PZCHiO.

(ep)

w następnych latach wystawiano mniejsze scenki i skecze.

W 1947 roku powstał też zespół taneczny, liczący 30 osób, na czele którego stanął Władysław Wójcik. Istniał do 1962 roku, potem wznowił swoją działalność w latach 70.

47 lat. Była też przez 30 lat sekretarzem naszego Koła, śpiewała w chórze, zasiadała w zarządzie. Teraz mieszka w domu seniora, w przyszłym roku skończy 90 lat – mówi obecna kierowniczka dolnolutńskiego Klubu Kobiet, Łucja Sta-

ryczna. Na przyszły rok, z okazji 60-lecia Klubu Kobiet, zaplanowano cykl spotkań i kursów nowych technik, na przykład szydełkowania czy drutowania. Cały rok przebiegnie pod znakiem jubileuszu, a na zakończenie panie z dolnolutńskiego Koła zorganizują wystawę stworzonych w czasie kursów prac. Będzie też akademie z występem chóru „Lutnia” oraz zaproszonych zespołów.

Co się dzieje w Kole?

– Klub Kobiet i chór to są filary naszej pracy. Oczywiście cieszymy się, że jest też Klub Młodych – mówi Maria Sztwiertnia. W ciągu całego roku pezetkaowcy z Lutyni Dolnej organizują wiele imprez. Do tradycyjnych należą bale, obchody Dnia

Matki, apele przy tablicy dolnolutńskich ofiar II wojny światowej, jesienne wycieczki krajoznawcze, smażenie placków ziemniaczanych, prelekcje czy wigilijki. Dużą imprezą Koła jest festyn przyjaźni polsko-czeskiej organizowany razem z MK w Wierzniowicach. Festyn jest

SONDA

O pracy Koła opowiadają członkinie

Renata Ćmiel

Biorąc pod uwagę, że jest nas tylko garstka, myślę, że się trzymamy dobrze, mamy chór, jest więc co robić, działa Klub Kobiet, który przygotowuje jedzenie na imprezy czy organizuje wystawy. Przyszłości naszego Koła nie widzę jednak w różowych barwach, młodych nie ma zbyt dużo i nie widać już u nich takiego zaangażowania, takiego podejścia do pracy społecznej, jakie mieliśmy my, zakładając przed ponad 30 laty Klub Młodych. Tych, którzy ten Klub po nas kontynuowali, już to tak nie ciągało.

W naszym Kole mamy i radości, i smutki. Na pewno cieszyłoby nas, gdyby było więcej młodych osób, wprowadziłyby to takie ożywienie do naszej działalności. Ale i tak myślę, że działamy dobrze, w naszym Kole jest naprawdę fajnie. Przedtem byłam członkiem PZKO w Or-

Irena Janiczek

W naszym Kole mamy i radości, i smutki. Na pewno cieszyłoby nas, gdyby było więcej młodych osób, wprowadziłyby to takie ożywienie do naszej działalności. Ale i tak myślę, że działamy dobrze, w naszym Kole jest naprawdę fajnie. Przedtem byłam członkiem PZKO w Or-

łowej-Lutyni, tam byłam zapisana od 9. klasy. Dopiero, kiedy się tu przeprowadziliśmy, zaczęłam aktywnie działać w dolnolutńskim Kole.

Ewa Adamczyk

Należę do Klubu Młodych. Niestety nie schodzimy się regularnie, ale zawsze pomagamy przy różnych imprezach Koła, na przykład przygotowujemy wystrój sali na bal czy inne imprezy. Kiedyś było tu więcej młodych, teraz jakiś wszyscy się rozjechali po świecie. W zarządzie pełnię funkcję rejonowego. Widzę, że nie udaje się za bardzo pozyskać młodych członków. W Kole są raczej osoby starsze i w średnim wieku, młodzieży jest mało.

(ep)

Chór mieszany „Lutnia” w czasie ubiegłorocznego jubileuszu stulecia istnienia.

MIJA 20 LAT OD WZNOWIENIA STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH MIĘDZY POLSKĄ A WATYKANEM

Wracamy do pełnej normalności

Wśród różnych rocznic, które obchodzimy w tym roku, jest także i dwudziestolecie wznowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy Polską a Stolicą Apostolską. Jedynie dwudziestolecie – bowiem wybór papieża Polaka w 1978 roku nie przewarłościował myślenia ówczesnych PRL-owskich władz. Było ono podporządkowane jednolitej linii partyjnej we wszystkich tzw. demokracjach ludowych, a ona nie przewidywała, co więcej, nie dopuszczała, zawarcia stosunków dyplomatycznych ze Stolicą Apostolską. Stąd też stosunki dyplomatyczne nawiązane zostały dopiero 11 lat po wyborze Jana Pawła II.

Nie chcę tu wkraczać głębiej w historię, jednakże dla porządku należy zaznaczyć, że pewne zabiegi zmierzające do nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy PRL a Stolicą Apostolską były czynione wcześniej, przede wszystkim ze strony Watykanu. Miała temu służyć tzw. Ostpolitik Pawła VI, której głównym realizatorem był ówczesny sekretarz Rady ds. Publicznych Kościoła, abp Agostino Casaroli. 19 października 1972 roku Stolica Apostolska cofnęła ostatecznie swoje uznanie dla rządu polskiego na emigracji. Tym samym z punktu widzenia Watykanu zakończył swoją misję jako ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej, powołany na to stanowisko w lipcu 1939 r., Kazimierz Papée. Formalnie prezydent RP na uchodźstwie odwołał go z funkcji ambasadora dopiero 24 maja 1976 roku. W lipcu 1974 roku w wyniku spotkania abp. Agostino Casarolego z ówczesnym wiceministrem spraw zagranicznych PRL, Józefem Czyrkim, został powołany do życia Zespół ds. Stąłych Kontaktów Roboczych między PRL a Stolicą Apostolską. Od jesieni 1974 PRL wysłała swoich przedstawicieli do Watykanu, którzy rezydowali w Rzymie w ambasadzie przy Republice Włoskiej. Ostatni w tej randze przedstawiciel (przewodniczący Zespołu) wysłany został w 1982 r. tuż po wprowadzeniu stanu wojennego. Był nim min. Jerzy Kuberski.

Próby normalizacji

Oczywiście w tych warunkach, wysłanie przedstawiciela PRL nie mogło być traktowane jako nawiązanie stosunków dyplomatycznych. Nie było także odrębnego przedstawicielstwa przy Stolicy Apostolskiej, choć w połowie lat 80. Zespół przeniósł się do własnej siedziby przy Borgo Santo Spirito, w pobliżu Watykanu. Stolica Apostolska wysyłała wprawdzie – od czasu do czasu – swoich delegatów do Polski, ale w okresie PRL to polscy prymasi wypełniali po części funkcję nuncjusza. W 1987 r. władze PRL podjęły próbę normalizacji stosunków ze Stolicą Apostolską. Pojawiła się wówczas koncepcja podpisania konwencji międzynarodowej pomiędzy oboma podmiotami, która miała regulować: uznanie statusu publiczo-prawnego Kościoła, zapewnienie zasady wyłącznej kompetencji papieża przy mianowaniu biskupów, zagwarantowanie swobody kontaktowania się biskupów ze Stolicą Apostolską, (co w warunkach państwa komunistycznego maksymalnie ograniczającego swobodę wyjazdów zagranicznych, było niezwykle istotne), uznanie prawa Kościoła do zakładania i prowadzenia szkół i uczelni, do katechizacji i tworzenia własnych instytucji charytatywnych. Choć prace nad konwencją się zaczęły – zostały wstrzymane przez Stolicę Apostolską w związku ze zmianą sytuacji politycznej w Polsce. W 1988 r. – przypomnijmy – zaczęto mówić o potrzebie zwołania Okrągłego Stołu, przygotowania do niego czyniono już

jesienią. Coraz powszechniejsze były też głosy, że konieczne jest uznanie „Solidarności” zdelegalizowanej dekretem o stanie wojennym w 1981 r. W Warszawie ukonstytuował się Komitet Obywatelski przy Lechu Wałęsie, który posiadał pewne cechy „gabinetu cieni”. Stolica Apostolska postanowiła więc poczekać.

W 1989 r. wydarzenia uległy wyraźnemu przyspieszeniu. W lutym rozpoczęły się obrady Okrągłego Stołu, w kwietniu podpisane zostały słynne porozumienia w wyniku których skrócono kadencję Sejmu PRL i rozpisano nowe, częściowo wolne wybory do Sejmu oraz w pełni wolne wybory do przywróconego Senatu. Zanim jednak Sejm IX kadencji zakończył swoją działalność, uchwalił 17 maja trzy kluczowe dla Kościoła i relacji Państwo-Kościół ustawy: o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w PRL; o gwarancjach wolności sumienia i wyznania; o ubezpieczeniu społecznym duchownych. Nie ulega wątpliwości, że wydarzenia te miały decydujący wpływ na „nowe otwarcie” w stosunkach między Stolicą Apostolską a PRL, i w konsekwencji na wznowienie stosunków dyplomatycznych pomiędzy oboma podmiotami.

Od 4 czerwca, tj. od dnia wyborów, wydarzenia potoczyły się z dynamiką, jakiej chyba nie oczekiwano. Zaskoczeniem był wynik wyborów: zwycięstwo Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” i wykreślenie wszystkich (poza dwoma) kandydatów do Sejmu z tzw. Listy Krajowej, która miała zagwarantować wejście do Sejmu dygnitarzom PZPR. Dokonano wyboru nowego premiera, którym został gen. Czesław Kiszczak. Miał on stworzyć rząd. Póki co, stanął jednak na czele starego rządu wybranego przez Sejm PRL. I to właśnie ten rząd dokonał formalnie aktu wznowienia stosunków dyplomatycznych ze Stolicą Apostolską. Pierwszy krok zrobił 7 lipca 1989 r. ówczesny minister spraw zagranicznych Tadeusz Olechowski – wystosował list do szefa dyplomacji watykańskiej abp. Angelo Sodano. Odpowiedź była pozytywna. Abp. Sodano odpisał: „Z uwagi na znaczenie stosunków jakie Polska zawsze utrzymywała ze Stolicą Apostolską, Sekretariat Stanu, Sekcja do spraw stosunków z państwami akceptuje, aby przedstawicielstwa dyplomatyczne były w randze Nuncjatury Apostolskiej i Ambasady”. Oficjalny Komunikat o wznowieniu stosunków ogłoszono 17 lipca 1989 r. i od tej daty liczymy nowe relacje dyplomatyczne między Polską i Stolicą Apostolską.

W Polsce tymczasem doszło do kolejnego przesilenia. Już w sierpniu stało się oczywiste, że misja stworzenia rządu przez generała Kiszczaka nie powiedzie się. Została zawieszona nowa koalicja (OKP „Solidarność”, ZSL, SD), z Tadeuszem Mazowieckim jako premierem. Koalicyjny rząd powołany został 12 września 1989 r. Ułożenie nowych stosunków ze Stolicą Apostolską stało się jednym z je-

Hanna Suchocka

go priorytetów. Gabinet Tadeusza Mazowieckiego chciał jak najszybciej nadać im odpowiednią rangę i dlatego nominował dotychczasowego przewodniczącego Zespołu Roboczego, rezydującego w Rzymie od 1982 r., ambasadorem PRL. W efekcie Jerzy Kuberski został pierwszym ambasadorem przy Stolicy Apostolskiej po wznowieniu stosunków dyplomatycznych. Listy uwierzytelniające złożył 5 października 1989 r. Mniej więcej w tym samym czasie do Polski przyjechał pierwszy nuncjusz apostolski ks. abp. Józef Kowalczyk. Złożył listy uwierzytelniające 6 grudnia 1989 roku.

Nowa polska polityka

Nominacja Jerzego Kuberskiego dokonana w tak szybkim czasie miała dać pozytywny sygnał Watykanowi i wskazać na znaczenie, jakie nowa polityka polska przywiązuje do dobrych stosunków ze Stolicą Apostolską. Było jednakże oczywiste, że misja tego ambasadora nie potrwa długo. Zaufanie do dotychczasowych kadr dyplomatycznych było ograniczone – nowy rząd poszukiwał nowej osoby. Zwrócono się w stronę kręgów profesorskich. Ambasadorem przy Stolicy Apostolskiej został znany profesor, specjalista od prawa rzymskiego prof. Henryk Kupiszewski, władający biegle włoskim, a także łaciną. Listy uwierzytelniające złożył 16 czerwca 1990 r.

Tymczasem w grudniu 1989 r. dokonano zmiany Konstytucji PRL – zmieniono też nazwę państwa na Rzeczpospolitą Polską, Henryk Kupiszewski był więc pierwszym ambasadorem RP, a nie PRL przy Stolicy Apostolskiej. Był on wielką postacią w środowisku naukowym. To jednak rzutowało na sposób pełnienia misji ambasadorskiej. Henryk Kupiszewski bardziej był profesorem niż dyplomatą. Ambasadę przy Stolicy Apostolskiej należało w zasadzie stworzyć od początku, nadać jej wyraźny kierunek. Paradoksalnie nie było to łatwe w okresie pontyfikatu Papieża Polaka. Szereg spraw bowiem załatwianych było niejako bezpośrednio, pomiędzy krajem a domem papieskim. Przyzwyczaiły nas do tego także lata PRL. Jednym z istotnych protokolarnych zadań ambasadora stało się obecnie organizowanie oficjalnych wizyt w Stolicy Apostolskiej. Rządy w tym czasie zmieniały się często, a każdy nowy premier jeśli nie z pierwszą, to z jedną z pierwszych wizyt wybierał się do Watykanu.

Tadeusz Mazowiecki zaczął od Rzymu. Przebywał tam 19-20 października 1989. Biorąc pod uwagę

brak doświadczenia, brak odpowiedniej infrastruktury – wszak ambasada nie posiadała swego własnego budynku, wynajmowała skromne pokójki przy Borgo Santo Spirito niedaleko Bazyliki św. Piotra – było to wielkie przedsięwzięcie organizacyjne. Merytorycznie podstawowym zadaniem stało się powrót do prac nad umową międzynarodową pomiędzy Polską a Stolicą Apostolską. Nowa sytuacja wymagała nowego dokumentu. Polska odzyskała w pełni suwerenne ius contrahendi i otworzyły się drzwi do rozmów. Problem ten został zasygnalizowany już w czasie wizyty premiera Tadeusza Mazowieckiego w Watykanie w rozmowie z ks. abp. Anegelo Sodano. Premier zadeklarował gotowość Polski do zawarcia konkordatu. Stolica Apostolska jednak uznała, że wobec dynamiki wydarzeń, jakie następują w Polsce, sprawa umowy międzynarodowej nie wydaje się obecnie kwestią pierwszoplanową. Należy ze spokojem dopracować tekst. Problem konkordatu był też poruszany podczas rozmowy ministra spraw zagranicznych Krzysztofa Skubiszewskiego w trakcie jego wizyty w Watykanie w lipcu 1990 r. jednak w sposób niewiążący. Podobnie podczas wizyty prezydenta Lecha Wałęsy w lutym 1991 r.

Rozmowy o konkordacie

W Polsce zawarcie konkordatu wpisywało się w nurt naszej ówczesnej polityki zagranicznej, której jednym z elementów było zawieranie nowych umów z poszczególnymi państwami. Odrzucono koncepcję powrotu do konkordatu z okresu międzywojennego uznając, że nie odpowiada on zupełnie współczesnym, posoborowym realiom. Wolę zawarcia nowego konkordatu zapowiedział Krzysztof Skubiszewski w exposé wygłoszonym w Sejmie już w 1991 r. Stwierdził wówczas że „rząd pragnie doprowadzić do zawarcia konwencji regulującej całokształt stosunków między RP a Stolicą Apostolską”. 21 października 1991 r. nuncjusz apostolski przedłożył w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych projekt konkordatu, przygotowany przez komisję kościelną. Rok 1991 był jednak rokiem wyborów parlamentarnych, następnie tworzenia i upadania kolejnych rządów. W tej sytuacji do prac nad konkordatem można było powrócić dopiero w dwa lata później.

3 stycznia 1993 r. minister Skubiszewski złożył krótką, nieoficjalną wizytę w Watykanie poświęconą głównie terminarzowi prac. Uzgodniono zarys konkordatu, a także to, że przedmiotem prac będzie dokument przygotowany w ministerstwie, a nie dokument komisji kościelnej. Ostatecznie rządowy projekt konkordatu został przygotowany w marcu 1993 r. i przekazany Stolicy Apostolskiej. Negocjacje zasadnicze rozpoczęły się w Warszawie 3 kwietnia 1993 r. Powołano komisję mieszaną, episkopat i rządu polskiego, która zajęła się pracami legislacyjnymi. Z uwagi na długi okres przygotowań, postępowały one bardzo szybko. Negocjacje zakończyły się 28 czerwca 1993 r., a 1 lipca Rada Ministrów przyjęła uzgodniony tekst i upoważniła ministra spraw zagranicznych Krzysztofa Skubiszewskiego do jego podpisania. Odstąpiono od zasady, że taki dokument podpisywany jest raczej przez premiera, z tego względu, że Stolica Apostolska upoważniła do jego podpisania nie sekretarza stanu, a nuncjusza.

Podpisanie konkordatu nastąpiło

28 lipca 1993 r. Dokument – zgodnie z konstytucją – musiał być oczywiście ratyfikowany przez prezydenta za zgodą Sejmu. Ponieważ w międzyczasie upadł rząd i rozpisano nowe wybory, które wygrała lewica, rozpoczęła się polityczno-ideologiczna debata nad konkordatem, która wstrzymała jego ratyfikację aż do 1998 r.

Oryginalny tekst podpisanego konkordatu przekazał Ojcu Świętemu ówczesny charge d'affaires ad interim ambasady polskiej przy Stolicy Apostolskiej – Adam Szymczyk. Papież wyraził wielkie zadowolenie z podpisanego dokumentu określając go jako „ważny akt dla Kościoła, Narodu i Stolicy Apostolskiej w momencie historycznego przełomu”. Podpisanie konkordatu zamknęło pewien etap historii polskiej ambasady w Watykanie.

Moje osobiste wyzwanie

Mi przyszło objąć funkcję po ambasadorze, który spędził tutaj 6 i pół roku. Dobrze był znany środowisku polskiemu i papieżowi. Misja jego dobiegła końca jesienią 2001 r. Wówczas mnie zaproponowano to stanowisko. Muszę przyznać, że bardzo długo się wahałam. Przeskok z życia politycznego do życia dyplomatycznego nie wydawał się łatwy. W wyniku różnych rozmów i przemyśleń, w których niezwykle pomocne były mi rozważania św. Ignacego Loyoli dotyczące rozeznawania, zdecydowałam się podjąć to wyzwanie.

Na via dei Delfini 16 przyjechałam w drugiej połowie listopada 2001. Listy uwierzytelniające złożyłam bardzo szybko, bo już 3 grudnia 2001 r. I tu pewna symboliczna zbieżność. 3 grudnia przypada wspomnienie św. Franciszka Ksawerego, jezuitę, który wspólnie z Ignacym Loyolą mieszkał właśnie tutaj, na via dei Delfini 16, i stąd wyruszył w swoją misję ewangelizacyjną na Daleki Wschód. To historyczne miejsce.

Obejmując funkcję nie zakładałam jednak, że przyjdzie mi być tutaj w momencie śmierci Jana Pawła II. Poza emocjonalnym podejściem do tego wydarzenia, było to niezwykle przedsięwzięcie organizacyjne dla małej przecież ambasady. Chodziło o przyjazd delegacji na wysokim szczeblu, ale też ok. 300 parlamentarzystów i innych uczestników ceremonii żałobnej. Następnie – w krótkim odstępie czasowym – konklawe i inauguracja pontyfikatu nowego papieża Benedykta XVI. To także było wyzwanie organizacyjne dla ambasady.

Nie ulegało dla nas wątpliwości, że śmierć Jana Pawła II zmienia sposób jej funkcjonowanie. Z ambasady w jakimś sensie uprzywilejowanej wróciliśmy do normalnego dyplomatycznego szeregu.

Obecnie stosunki polsko-watykańskie nabierają nowego charakteru jako kościowego – inaczej mówiąc, wracając do pełnej normalności. Do przeszłości odeszła walka, jaką władze komunistyczne PRL toczyły z Kościołem katolickim. Podobnie patrzenie na stosunki polsko-watykańskie poprzez pryzmat napięć i ideologii. Polska i Stolica Apostolska są równoprawnymi podmiotami we wspólnocie międzynarodowej. Po pontyfikacie Jana Pawła II odziedziczyliśmy solidny kapitał wzajemnego zaufania i poznania, który pozwala na nawiązanie długofalowej współpracy, także na forum międzynarodowym. Mam nadzieję, że tak się stanie.

HANNA SUCHOCKA, ambasador RP przy Stolicy Apostolskiej

Gorzka prawda o cieszyńskich burmistrzach

Alkoholicy, karierowicze, osoby skazane na śmierć, a do tego rodzinne klany, które trzymały władzę przez kilka pokoleń – tacy byli burmistrzowie Cieszyna.

Zwykle pisze się o zasłużonych włodarzach miasta. A że ten załatwił elektryfikację miasta, a że ten wspierał ubogich, a tamten to wielki działacz narodowy – polski albo niemiecki. Mało jednak kto wie, że cieszyńscy burmistrzowie mieli też swoje drugie oblicze.

Burmistrz Stefan, co w karty grał

Lista pierwszych burmistrzów to same nazwiska, daty i ewentualnie zawód. Jednym z pierwszych, o którym wiemy nieco więcej to Stefan (zmarły przed 1559), złotnik. Kilka razy wybierany burmistrzem, został zapamiętany przez potomnych jako hulaka, który namiętnie grał w karty. Na przełomie XVI i XVII wieku urzędy rajców i burmistrza obsadziło kilka bogatych rodzin – jak Frelichowie, Franczkowie czy Reissowie. Czasami nie trzeba było mieć zamożnych krewnych; wystarczyło poparcie księżnej Elżbiety Lukrecji. Dzięki temu jej krawiec Antoni Larquandt, pochodzący z Burgundii, został burmistrzem, a później pry-matorem (był kimś w rodzaju „nadburmistrza”).

Moja wiara? Mogę zmienić

Andrzej Wildau był ważną postacią w połowie XVII wieku w Cieszynie. Bogaty rajca miejski i burmistrz, w dodatku zapisał się w dziejach śląskiego ewangelicyzmu jako wydawca modlitewnika Jerzego Joanidesa Frydeckiego. Kiedy jednak cieszyńskich ewangelików zaczęły dotyczyć restrykcje ze strony Habsburgów, przeszedł na katolicyzm. I bardzo mu się to opłaciło. Został podniesiony przez cesarza Leopolda I do stanu szlacheckiego i zmarł jako właściciel Gnojnika.

Razem z Andrzejem Wildau szlachcicem został też inny cieszyński burmistrz, Wacław Pohledecki. Jego kariera biegła nieco innymi torami. Zaczynał jako woźny, później przez długie lata był

Nie zawsze ludzie, którzy pracowali w cieszyńskim Ratuszu byli święci..

nauczycielem. Zdobywszy zaufanie cieszyńskich, został najpierw rajcą, a później burmistrzem w latach 1655-1670. Podobnie jak Wildau był ewangelikiem i podobnie jak on przeszedł na katolicyzm, kiedy bycie ewangelikiem stało się zdecydowanie nieopłacalne. Mimo wszystko, Pohledecki pozostawał człowiekiem nowym w środowisku cieszyńskich oligarchów. Kiedy okazało się, że niezbyt rzetelnie prowadził miejskie rachunki, rajcy zadecydowali o jego zwolnieniu. Dom byłego już burmistrza zlicytowano, a sam Pohledecki w dziadowskich łachmanach opuścił nadolziański gród.

Skazany na śmierć

Inny cieszyński burmistrz, Ludwik Klucki (1801-1877), pochodził z Moraw. W latach 20. XIX wieku studiował prawo w Padwie. Tam związał się z włoskim ruchem niepodległościowym. Delikatnie mówiąc, nie było to zgodne z obowiązującym prawem. Odpowiednie służby dość szybko wykryły spisek i Klucki trafił do więzienia. Po przeciągającym się procesie został skazany na śmierć. Na szczęście został ulaskawiony. Po wyjściu z więzienia dokończył studia. W wieku trzydziestu lat, będąc już adwokatem, osiedlił się w Cieszynie. Zdobył zaufanie miejscowych mieszczan i chłopów z podcieszyńskich wiosek. Od 1834 roku był radnym miejskim, a w 1851 roku został burmistrzem Cieszyna. W dziejach polskiego ruchu narodowego zapisał się jako wydawca „Tygodnika Cieszyńskiego”, pierwszej polskiej gazety w Księstwie Cieszyńskim. „Tygodnik” później

zmienił nazwę i znany jest szerzej jako „Gwiazdka Cieszyńska”. Co ciekawe, sam Klucki mówił po polsku, ale już z pisaniem w tym języku miał spore problemy. Żonaty z Niemką, w domu mówił po niemiecku.

Drugim burmistrzem Cieszyna, który został skazany na śmierć, był Rudolf Halfar. Pochodził z Lutyni Polskiej (dziś na Zaolziu), pracował jako nauczyciel. Po I wojnie światowej prowadził działalność plebiscytową w Zagłębiu Karwińskim, za co został aresztowany przez Czechów i skazany... na śmierć. Na szczęście udało mu się uciec. Po rozbiórze Śląska Cieszyńskiego w 1920 roku mieszkał w polskim Cieszynie. W 1937 roku został burmistrzem miasta. Za jego kadencji, w 1938 roku doszło do połączenia obu części miasta: polskiej i czechosłowackiej. Czeski Cieszyn odtąd nazywano Cieszyńskiem Zachodnim.

Hitlerowcy

Halfar nie był ostatnim wspólnym burmistrzem dla obu części Cieszyna. Dziwną ironią losu stało się, że ostatnim był Wilhelm Koperberg, urzędnik z Niemiec, przysłany nad Olzę w czasie okupacji hitlerowskiej. Z okupantem współpracował też Józef Koźdoń, emerytowany nauczyciel, burmistrz Czeskiego Cieszyna w latach 1923-1938. W 1943 roku, za zgodą samego Adolfa Hitlera, otrzymał honorowe obywatelstwo miasta.

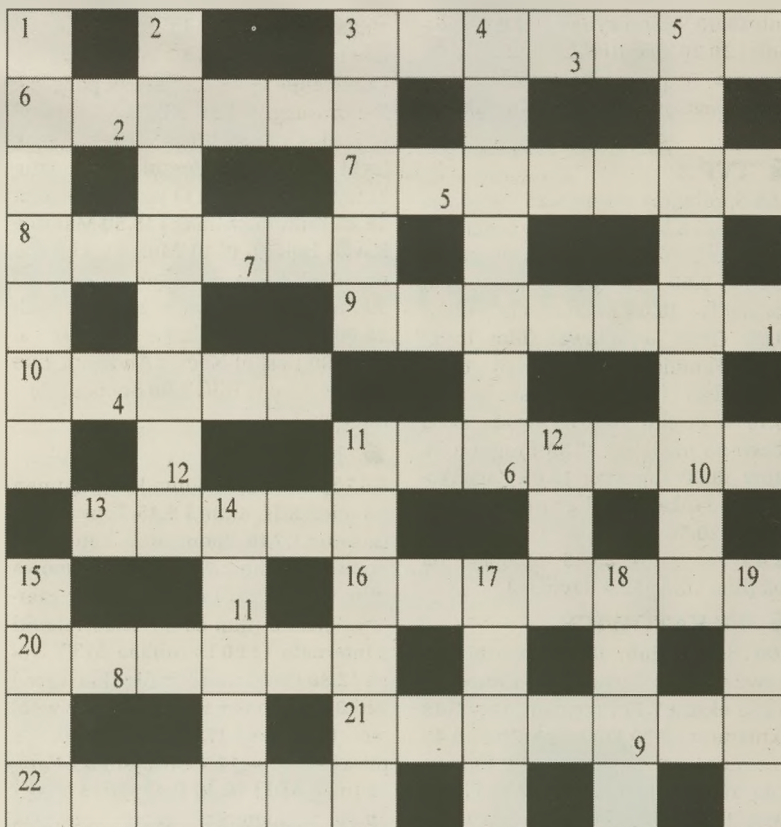
Jak widać ci najlepsi burmistrzowie mają swoje ulice, poświęca się im książki i artykuły. Ale o tych gorzych pamięć też przetrwała. Na ich nieszczęście. (gc)

Krzyżówka

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie.

POZIOMO: 3. Dawny szeroki topór wojenny 6. październikowy krążownik 7. plan jazdy pociągów 8. baza strażaków 9. szyje na zamówienie 10. powszedni w tygodniu 11. wygłaszane przez kapłana 13. pośrednik złodzieja 16. sprzymierzeńcy, sojusznicy 20. informuje, ile co kosztuje 21. płynie z wolna w piosence 22. łódź rozbitka.

PIONOWO: 1. Przyznawana lub losowana 2. zapalana jest w trudnych sytuacjach życiowych 3. tymczasowy budynek 4. objawia się depresją lub lamentem 5. furia lub opętanie 11. wypadek samochodowy 12. mniszka buddyjska 14. wyższa izba polskiego parlamentu 15. kwaśna przyprawa 17. rybnie jaja 18. kapitan Nautilusa 19. rozpuszczalna kawa zbożowa. Hata

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 21 listopada:

Poziomo: 1. TĘPAK 5. KOPRA 9. REKIN 12. LAURA 13. RAMIĘ 14. ŁEZKA 15. TROKI 16. KOBUZ 17. CHAŁA 19. STOPA 21. WAWRZYN 24. RDEST 25. NOWALIA 28. UDKO 30. OPAD 32. KARBON 33. OBSTAWA 36. WARIAT 37. DEN 39. PAN 40. STO 42. KONSTANTY ANDRZEJ KULKA 50. LIKOS 51. OATES 52. JORGE 53. TRYBY 54. TEKST 55. NIASA 57. CHORO 59. WODZE 62. WODOMIERZ 65. WALOR 68. OKTAN 70. AARON 72. KIEL 73. ANAEROB 74. TORS 75. ZENIT 76. ISKRY 77. USTA 78. ANTUKWA 79. KOZA.

Pionowo: 1. TULÓW 2. POZEW 3. KLACZ 4. JURAND 5. KATAROB 6. PROTESTANTYZM 7. ARISTOW 8. AMBONA 9. RĘKAW 10. KABEL 11. NAZWA 18. HYUNDAI 20. PODWOJE 22. ADAMO 23. REBUS 26. AARAU 27. IZAAK 29. KONTO 31. PASZA 34. SPA 35. AND 38. ENKLAWA 41. TETROZA 42. KIJÓW 43. NARÓD 44. TLENEK 45. YSTAD 46. ROYCE 47. KSTOWO 48. LOKAL 49. ASTER 56. SONATA 58. HRABIA 60. OWIES 61. ZOLZA 63. ORANT 64. IGREK 66. ANTYK 67. OBRAZ 69. TYNK 71. RĘKA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka Joanny Szczepkowskiej „Kocham Paula McCartneya”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 4. 12. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Danuta Siderok** z Czeskiego Cieszyna.

WIRTHUALNA KSIĘGARNIA

ANDRZEJ SAPKOWSKI

»Żmija«

Wyd. „Supernowa”. Afganistan – tutaj od wieków ścierały się krwawo armie kolejnych władców dążących do władzy nad światem. Tu walczyli i ginęli najeźdźcy z Macedonii, Wielkiej Brytanii i Rosji. A umierających obserwowali z ukrycia zimne oczy z czarną, pionową źrenicą. Oczy złotej żmii, która jest i której nie ma. „Żmija” to nowy świat, to zupełnie nowa formuła literacka, zadziwiające połączenie fantastyki i realistycznej powieści wojennej. Żmija jest piękna i złowroga...

MAŁGORZATA KALICIŃSKA

»Fikołki na trzepaku«

Wyd. „Zysk i S-ka”. Zbiór literackich pocztówek z dzieciństwa. Zapamiętane i „zatrzymane w kadrze pamięci” podwórko, szkoła, wakacje i życie rodzinne. Ta pamięć jest utkana ze szczegółów – kolorów, kształtów, zapachów smaków, zdarzeń. W miarę możliwości widziana oczami, umysłem dziecka – spisywana bez komentarza autorki. Są tu klimat domu, zwykłej podstawówki na Kępie, przyjęcia u dziadków, zapach wsi białostockiej podczas żniw i zaciszne bezpiecznego podwórka, kolorowe rajstopy...

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

funky, groove, hip-hopem i soulem. Kiedyś styl ten określano niekiedy karkołomnie słowem crossover, ale szczerze mówiąc – w XXI wieku dobra muzyka nie potrzebuje już szufladek. Chłopaki wyciągnęli wnioski z poprzedniej, nieudanej po prostu płyty i wrócili do starego

dobrego rockowego grania. Hendrixowskiej gitarze Vernona Reida tym razem nic nie przeszkadza w rozpędzie. Klawisze słysząc w niewielkim stopniu, a funkowe przeszkadzają i komputerowe akcenty też ograniczono do minimum. Dominują dobre, pomysłowe piosenki, którym niepotrzebne są żadne uduśniania. Dla mnie ciekawsza jest druga połowa albumu, na której muzycy umieścili, moim zdaniem, najlepsze kompozycje. „Behind The Sun” i „Hard Times” zwalają z nóg, podobnie jak „Out Of Mind” czy „Not Tomorrow”. Swoją niespożytą energią muzycy mogliby rozruszać wszystkie kasjerki w Kauflandzie. To powrót godzien mistrzów.

JANUSZ BITTMAR

NASZA RECENZJA

Living Colour – The Chair In The Doorway

Wielu pogrzebało ten zespół kilka lat temu. Living Colour nagrały trzy wymienione albumy – „Vivid”, „Time’s Up” i „Stain”, ale przed sześciu laty nadepnęli na minę ze słabutkim wydawnictwem „CollideOscope”. Na całe szczęście czarnoskórzy nowojorczycy nie straszą na rockowym cmentarzu, bo „CollideOscope” nie był ich artystycznym epitafium. I cieszę się niezmiernie z tego powodu, gdyż Vernona Reida i spółkę śledzę od początku kariery z dużym zainteresowaniem. „The Chair In The Doorway” to płyta spójna, ciekawa i na miarę talentu tych zwariowanych Murzynów. Mało która formacja w historii rocka potrafiła tak umiejętnie połączyć klasyczny hard rock z

SOBOTA 28 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Dwie strony medalu **6.45** Smałki polskie **7.00** Dzień dobry w sobotę **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Wiadomości **8.15** Kuchnia z Okrasą **8.40** Klub przyjaciół Myszk Miki (s. naim.) **9.10** Hannah Montana (s.) **9.45** Dinozaur **11.10** Odbijany **11.15** Ziarno **12.00** Wiadomości **12.10** Puchar Świata w Kuusamo - Sprint mężczyzn i kobiet stylem klasycznym **13.55** Ojciec Mateusz (s.) **14.50** Puchar Świata w Kuusamo - Konkurs na skoczni **17.00** Teleexpress **17.25** Siostry **18.15** Gotowi na ślub **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Taxi III (film franc.) **22.00** Paragraf 78 (film ros.) **0.15** Weekendowy magazyn filmowy **0.40** Tak czy nie?

TVP 2

5.55 Spróbujmy razem **6.25** Świat według Bindi **6.55** Poezja łączy ludzi **7.10** M jak miłość (s.) **8.00** Barwy szczęścia (s.) **9.00** Czerdziestolatek 20 lat później (s.) **10.05** Kocham cię, Polsko **11.30** Orzeł wylądował (film bryt.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.10** Czas honoru **16.10** W 80 dni dookoła świata **17.20** Słowo na niedzielę **17.30** Program lokalny **18.00** Tancerze **19.05** Zagadkowa blondynka **20.00** Kabaretowy Klub Dwójki **20.50** Siostra Betty (film kop.) **22.45** Panorama **23.25** Chłopaki na bok (film USA) **1.30** Rzym (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.22** Reportaże z prawdziwego zdarzenia **6.34** Raport z Polski ekstra **7.10** Przegląd prasy **7.45** Aktualności **8.00** Pora na kulturę **8.45** Tajemnica szyfru Marabuta **9.10** Infonuta **10.00** Info kultura **10.15** Cyber świat **11.00** Dżungla polityczna **12.00** Na rozkaz **12.15** Motoszal **13.00** Debaty po europejsku **14.00** Reportaże z prawdziwego zdarzenia **14.13** Panie doktorze **14.45** Telenowyny **15.00** Było, nie minęło **16.50** To brzmi... **17.30** Aktualności **18.30** Spotkania z mistrzem **19.00** Pora na kulturę **19.30** Potrzebni **20.00** Prywatne śledztwa **21.00** Raport z Polski ekstra **21.45** Aktualności **21.55** Po bandzie **22.51** Chwyty codzienne **23.30** Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza **0.00** Ostatni świadek **1.07** Studio Wschód.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Kaczor Donald przedstawia **7.45** Życie rodzinne **9.45** Magazyn UEFA **10.15** Ewa gotuje **10.45** Się kręci **11.15** Miodowe lata (s.) **12.50** Czarodziejki (s.) **13.45** 90210 (s.) **14.45** Dom nie do poznania **15.45** Chirurdzy (s.) **17.45** Światowe rekordy Guinnessa **18.50** Wydarzenia **19.25** 13. posterunek (s.) **20.00** Titanic (film USA) **22.10** Gotowe na wszystko (s.) **0.10** Todd rzeźnik (film USA) **2.00** Nagroda gwarantowana:

TVC 1

6.10 Lot 29 (s.) **6.35** Co opowiadało drzewo Kandalii **6.45** Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) **6.50** Dziwne życzenia ciela Kopytko (s.) **7.00** Sezamie, baw się razem z nami **7.25** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **7.50** Wszystkie poranki świata (cykl dok.) **8.00** Biblijne poszukiwania (cykl dok.) **8.20** Dziadek do orzechów (film anim.) **9.45** Baranek Shaun **9.55** Pogotowie kulinarne **10.25** Le grand bazar (film fr.) **12.00** Wiadomości **12.05** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.35** Auto Moto Styl (mag.) **13.05** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **13.35** Czy je zechcecie? (mag.) **13.40** Hobby magazyn **14.10** Europejska instrukcja obsługi **14.35** Jalna (s.) **15.20** Simon Birch (film USA) **17.15** Taksówka (pr. roz.) **17.45** Zawodowcy (s.) **18.35** Śpiewanki **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Duety... kiedy gwiazdy śpiewają (transmisja) **21.35** Rycerze z Szanghaju (film USA-br.) **23.30** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na mi-

lion **23.40** Same kłopoty (film USA) **1.10** Zaczyna się od pocałunku (film USA) **2.35** 13 komnata P. Černockiej.

TVC 2

6.10 Diagnoza **6.30** Wiadomości STV **6.55** GEN (cykl dok.) **7.10** Praga, miato wież (cykl dok.) **7.30** Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **7.50** Panorama **8.30** Cudowna planeta (cykl dok.) **9.25** Magazyn folklorystyczny **9.50** Nasza wieś (mag.) **10.10** Magazyn muzyki dętej **10.40** Poszukiwania czasu utraczonego (pr. cykl.) **11.05** Dzień dobry, Słowacja (dok.) **12.00** Glastonbury 2008 (koncert) **13.00** Piątka w Pomarańczy (mag.) **13.30** Game Page (mag.) **13.55** Sabotaż (mag.) **14.25** Simpsonowie (s. anim.) **14.50** Walka o życie: Dorastanie **15.45** Kamera w podróży: Paryż (mag.) **16.35** Migracje tuńczyków (dok.) **17.35** Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) **17.55** Poszukiwania sztuki (cykl dok.) **18.10** O języku czeskim **18.25** Kultura.cz (mag.) **18.50** Maurice Ravel: Bolero **19.10** Muzyka klasyczna **20.00** Noc z Andëlem (500) **21.00** 500 nocy z Andëlem w 120 minutach **23.00** Noc z Andëlem - Noc jest nasza **0.00** Best of Nocy z Andëlem **1.00** Classic Soul w BBC **2.00** Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

5.55 Spiderman (s. anim.) **6.20** Batman zwycięzca (s. anim.) **6.45** Tom i Jerry (s. anim.) **7.10** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **7.40** Życie domowe (film USA) **9.25** O roztargnionym czaroksiężniku (film czes.) **11.20** Filmiki z Internetu **12.00** Dzwonienie do TV Nova **12.30** Próba morderstwa (film czes.) **14.30** Crusoe (s.) **15.30** Lato z kowbojem (film czes.) **17.15** Poprawczak dla pieśzochów **17.55** Przysmaki Babicy (mag. kul.) **18.30** Przyprawy (mag.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Czeski Słowik Mattoni 2009 (transmisja wręczenia nagród) **22.10** Zaraz wracam (film kop.) **23.55** Snajper III (film USA) **1.45** Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.05 Party z kucharzem **6.35** Samurai Jack (s. anim.) **7.00** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.20** Baby Boom (s.) **7.45** Bajery z Bel-Air (s.) **8.15** Pomoc domowa (s.) **8.45** Salon samochodowy **9.40** M.A.S.H. (s.) **10.15** To morderstwo, napisała (s.) **11.15** Columbo (s.) **13.20** Grecki magnat (film USA) **15.30** Pracująca dziewczyna (film USA) **17.55** Plotkara (s.) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bogate biedaki (film USA) **22.15** Czerwona gorączka (film USA) **0.25** Gangsterzy (film USA) **2.35** Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 29 LISTOPADA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu **6.40** Mieszkamy blisko żywiołów **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Domisie (s. anim.) **8.55** Baranek Shaun **9.10** Teleranek **9.40** Puchar Świata w Kuusamo - Bieg kobiet na 10 km stylem klasycznym **11.05** Opole 2009 na bis **11.30** Chopin2010.pl **11.45** Budzimy do życia **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **13.00** Wiadomości **13.10** Ostry dyżur Jedynki **13.55** Biblia **15.45** Wodospady Wiktorii **16.45** EUROexpress **17.00** Teleexpress **17.20** Ojciec Mateusz (s.) **18.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Dom nad rozlewiskiem (s.) **21.10** Przewodnik po rozlewisku **21.20** Lawstaurant **23.20** Hulk (film USA) **1.45** Dziewczyna z perłą (film kop.).

TVP 2

5.25 Ja, maluch **6.30** Ostoja **7.05** M jak miłość (s.)(s.) **9.10** Zacznie gwiazd - Andrzej Mastalerz **9.45** Skarby przeszłości **10.15** Nieznana Afryka **10.55** Wojciech Cejrowski boso przez świat **11.25** Makłowicz w podróży - Armenia

Północ **12.05** Gang Olsena na Jutlandii (film duński) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.05** Szansa na sukces - J ustyna Steczkowska **16.05** Na dobre i na złe (s.) **17.05** Wojna światów **17.30** Program lokalny **18.00** Fotograf na wojnie **19.10** Tak to leciało! **20.05** Kabaretowa Noc Listopadowa **21.05** Czas honoru **22.00** Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka **22.45** Panorama **23.20** Kabaret Ani Mru Mru **23.45** Dolina Kreatywna - Muzyka poważna **0.20** Na imię mi Earl (s.) **0.50** Krwawy ring (film USA).

TV KATOWICE

5.50 Było, nie minęło **7.05** Pegaz **7.45** Aktualności **8.00** Śląski koncert zyczeń **8.45** Śląska lista przebojów **9.00** Planeta według Kreta **10.00** Antysalon Ziemkiewicza **11.00** Potrzebni **11.30** Serwis info **12.00** U fryzjera **13.00** Teleplotki **14.00** Wierzę, wątpię, szukam **14.45** Motoszal **15.00** Domowa rewolucja **16.50** W poszukiwaniu drogi **17.30** Aktualności **18.00** Sport sat **20.00** Reportaż **20.50** Młodzież kontra **22.50** Chwyty codzienne **23.00** Sportowa niedziela **0.01** Planeta według Kreta **0.25** Potrzebni.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Produkcje Myszk Miki (s. anim.) **7.45** Gumisie (dla dzieci) **8.45** Kacze opowieści **9.45** 90210 (s.) **10.45** Czwere pancerni i pies (s.) **12.45** Bogowie muszą być szaleni (film USA) **14.45** Światowe rekordy Guinnessa **15.45** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **16.15** Świat według Kiepskich (s.) **16.45** Kabarety **17.45** Rodzina zastępcza plus **18.50** Wydarzenia **19.25** 13. posterunek (s.) **20.00** Skazany na śmierć **21.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.05** Kości (s.) **23.05** Zdradzeni (film USA) **1.00** Magazyn sportowy.

TVC 1

6.00 Wizytówka **6.25** Bajki z doniczki **6.35** Kancelaria detektywistyczna Kodytki **6.40** Bajka **6.50** Ferda (s. anim.) **7.15** Poranek z Dadą (program dla dzieci) **7.30** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **9.45** Kalendarium **10.00** Wędrująca kamera (mag.) **10.30** Obiektyw (mag.) **11.00** Naszyjnik (s.) **12.00** Pytania V. Moravca (pr. dys.) **13.00** Wiadomości **13.05** Bajka **14.05** U nas w Pacanowie (film czes.) **15.35** Koncerty Adwentowe 2008 **15.50** Retro (mag.) **16.20** Rajske ogrody (cykl dok.) **16.40** TVC (mag.) **17.00** Koncert Adwentowy (transmisja) **18.00** Słowo na niedzielę **18.10** Szkoła życia (s.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Niepoprawny (film czes.) **21.35** 168 godzin (pr. publ.) **22.10** Losowanie Sportki i Szansy **22.15** Małe rodzinne morderstwa (film fr.) **0.00** Trup jak ja (s.) **0.50** Semafor itd. (s. dok.) **1.50** Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.15** Jeszcze tutaj jestem - Eva Kondrysová **7.50** Panorama **8.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **8.45** Wiadomość od Karla Kaplana **9.05** 333 (mag.) **10.00** Transmisja Mszy św. z Brna **11.00** Mity i fakty historii: Skarb Nibelungów (cykl dok.) **12.00** Trzej muszkieterowie (film TV) **14.10** Świat książek (mag.) **14.25** Notes (mag.) **15.10** Semafor itd. (s. dok.) **16.10** Atomowe miasto (film USA) **17.40** Magazyn religijny **18.00** Magazyn chrześcijański **18.15** Skarby świata (cykl dok.) **18.30** Kultura.cz (mag.) **19.00** Moja rodzina (s.) **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Wieczór na temat... Pokarm dla Europy **22.00** Na pływani z Quincy Jonesem (talk-show) **22.25** Mroczne lasy (film norw.) **23.50** Muzyka duszy (koncert) **0.50** Duety... kiedy gwiazdy śpiewają **2.15** TVC.

NOVA

5.45 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) **6.15** Spiderman (s. anim.) **6.40** Batman zwycięzca (s. anim.) **7.05** SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) **7.35** Kłątwa Różowej Pantery (film br-USA)

9.45 I kto to mówi III (film USA) **11.40** Opowiadania filmowe **12.50** Uśmiech Momy Lizy (film USA) **15.10** Igraszki losu (film USA) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Obywatelskie judo (mag.) **18.05** Poradnik domowy **18.55** Gospoda (s.) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **22.50** Drzazgi (mag.) **23.20** Zabójczy żar (film USA-kan.) **1.05** Na krawędzi prawdy (s.) **2.20** Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) **6.35** Samurai Jack (s. anim.) **7.00** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.20** Baby Boom (s.) **7.45** Pomoc domowa (s.) **8.15** Ochrońniarze Hitlera (s. dok.) **9.20** Świat 2009 (mag.) **9.55** M.A.S.H. (s.) **11.00** Partia **11.45** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **12.50** Komisarz Rex (s.) **13.50** Prezydent - Miłość w Białym Domu (film USA) **16.10** Columbo (s.) **18.00** Z Włochem w kuchni **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Morderstwa w Midsomer (s.) **22.15** Kobieta na topie (film USA) **0.20** Psycho III (film USA) **2.05** Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 30 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **9.00** Budzik **9.30** Świat małej księżniczki **9.40** Tata lew **10.00** Tam i z powrotem **11.05** Laboratorium XXI wieku **11.30** Goniec kresowy - Krzemieniec Juliusza Słowackiego **11.55** Leksykon PRL **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.25** Taki pomysł **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Ludojady z Sundarbów **15.00** Wiadomości **15.10** Dom nad rozlewiskiem (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Rzym (s.) **21.25** Cyrograf **22.45** Gry wojenne **23.35** Kochanica Francuza (film bryt.) **1.40** Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja **7.10** Ulica lemurów **7.40** Radiostacja Roscoe (s.) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Moja rodzinka **11.30** Artysta i niepokój wieku - Henryk Sienkiewicz, 1846-1916 **12.30** Cogito - Errata do biografii **13.00** Sto tysięcy bocianów **13.30** Znaki czasu **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.50** M.A.S.H. (s.) **15.25** Tak to leciało! **16.25** Na dobre i na złe **17.30** Program lokalny **18.00** Jeden z dziesięciu **18.30** Złotopolscy (s.) **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.35** Teatr wraca do opowieści - V Międzynarodowy Festiwal Teatralny **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.40** Tomasz Lis na żywo **22.45** Panorama **23.25** Duszą i ciałem **1.00** Sieroty AIDS (film USA).

TV KATOWICE

7.45 Tygodnik regionalny **8.01** Gość poranka **8.14** Info poranek **8.35** Info poranek **8.45** Aktualności **9.10** Gość poranka **9.45** Serwis info flesz **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **16.00** Rozmowa dnia **16.14** Info świat **16.50** Rynek jest dla wszystkich **17.00** To brzmi... **17.30** Aktualności **18.30** Noc dla Śląska **19.00** Tygodnik regionalny **19.15** Mysłę, więc wybieram **19.25** TV Katowice zaprasza **19.50** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.00** Minął dzień **22.35** Plus minus **23.00** Sportowy wieczór **0.01** Kolumbia zakładnicy. Zeszc lat w dżungli **1.01** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Rodzina zastępcza plus **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Buffy, postrach

wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Strzelec wyborowy (film kop.) **22.10** Decydująca gra (film kop.) **0.10** Ekipa.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) **9.00** U nas w Pacanowie (film czes.) **10.25** Afryki czar (dok.) **10.50** Planeta Ziemia (cykl dok.) **11.45** Film o filmie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Rodzina i ja **13.50** Córki McLeoda (s.) **14.35** Doktor Quinn (s.) **15.20** Simpsonowie (s. anim.) **15.45** Quiz-show dla dzieci **16.10** Tajemnice Toma Wizarda (s.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Opowiadaj (s.) **21.00** Podróż po Patagonii **21.30** Reporterzy TVC **22.10** Tajne akcje STB (cykl dok.) **22.35** Kapitan Alatriste (film hiszp.) **0.55** Polityczne spektrum **1.20** Seks w wielkim mieście (s.) **1.50** Film o filmie „Trzy sezony w piekle” **2.05** Córki McLeoda (s.).

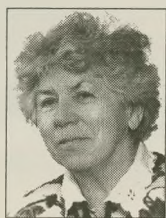
TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **9.40** Kalendarium **9.55** Kwartet (mag.) **10.20** Kultura.cz (mag.) **11.05** TVC (mag.) **11.35** Za szkołę **12.00** Przez nowy próg (mag.) **12.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **12.40** Taksówka (pr. roz.) **13.10** Prawie pogodnie (cykl dok.) **13.30** Wizyta w zoo **13.40** Religie świata (cykl dok.) **14.00** Hennings Haus (j. niem.) **14.15** Dziadek do orzechów (film anim.) **15.40** Migracje tuńczyków (dok.) **16.30** Przygody nauki i techniki **17.00** Studio piłki nożnej: Gambirinus Liga (transmisja meczu) **19.45** Wiadomości w języku migowym **20.00** Hitler i Mussolini (dok.) **20.55** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **21.25** Piękne straty (talk-show) **21.55** Nie ma mitu bez kitu (s.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Q (mag.) **23.40** Film point **0.40** Świat książek (mag.) **0.55** Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) **1.10** Wiadomość od K. Kaplana **1.25** Talk-show M. Jólkovej **2.10** Poker (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Rajski wirus (film USA-niem.) **11.15** Tescoma ze smakiem (mag.) **11.45** Detektyw Monk (s.) **12.40** Świat według Bundy (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.00** Nowicjusze (s.) **15.10** Superman (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** CzeskoSłowacka SuperStar **20.55** Weekend (mag.)

ŻYCZENIA

Dnia 29. 11. 2009 obchodzi jubileusz życiowy 90. rocznicę urodzin była kierowniczką polskiego oddziału biblioteki miejskiej

pani LIDIA GOJNICZEK

z Czeskiego Cieszyńska. Z tej okazji zdrowia, wigoru życiowego, pomysłowości i zadowolenia życzą mąż, syn i córka z rodzinami.

GL-766

*Nie tak bystro płynie rzeka,
jak nam prędko czas ucieka..*

Dziś, dnia 28 listopada, obchodzi swoje 102. urodziny nasza Kochana Teściowa, Babcia i Prababcia

pani ELŻBIETA MENCNER

z Karwiny. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego składają najbliżsi.

GL-775

WSPOMNIENIA

Dnia 30 listopada minie 6. smutna rocznica zgonu naszej Kochanej

śp. HELENY PASZ

z Orłowej-Lazów, która 25. 11. obchodziła swoje 74. urodziny. Wszystkich, którzy ją znali i kochali, prosimy o chwilę wspomnień i zadumy. Mąż i synowie z rodzinami.

GL-771

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Era lodowcowa 3 (28-30, godz. 15.30, 17.45); Piła IV (28-30, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Seven of Dares (28, 29, godz. 15.30); Bobule 2 (28-30, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA - Ex:** 50 ocamlonych (28, 29, godz. 19.00); **TRZY-NIEC - Kosmos:** Klopsiki i inne zjawiska pogodowe (28, 29, godz. 15.30); A! żyj rytmi (28-30, godz. 17.30); 2012 (28-30, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Muži v říji (28, godz. 18.00); **JABLONKÓW:** Czekając na Joe (29, godz. 18.00); **CIESZYN - Piast:** Saga „Zmierch”: Księżyc w nowiu (28, 29, godz. 15.00, 17.30).

CO W TERENIE

BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na „Mikołajówkę z gulaszem” 2. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie ocena pracy za ubiegły rok.
CIESZYN - Stowarzyszenie Klub Kobiet Kreatywnych zaprasza 5. 12. w godz. 8-12 na wielką wyprzedaż garażową w zabudowaniach byłego przejścia gran. na moście Przyjaźni. Można przynieść do sprzedaży czy wymiany wszystkie zbędne w domu przedmioty.
GRÓDEK - MK PZKO zaprasza na prelekcję Krysia Wolnej i Kuby Kałużba „Wrażenia z podróży do Chin” 29. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
▲ Urząd Gminy oraz MK PZKO zapraszają dorosłych i dzieci na 11. edycję turnieju w szachach 28. 11. do Domu PZKO. Początek o godz. 8.30, prezentacja w godz. 7.30-8.15. Bliższe inf. pod tel.: 721 477 179.
HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na 82. Babski Bal 16. 1. od godz. 19.00 w Domu PZKO. Do tańca przygrywa zespół Mr. Baby, kapela Olza, DJ Bartnicki. W programie: zespół „Suszenie”, taniec chłopów i inne atrakcje. Miejscówki można nabyć od 2. 12. u D. Śmiłowskiej w bibliotece w Domu PZKO w Hawierzo-

wie-Błędowicach w każdy pon. i śr. w godz. 12-17, tel.: 724 576 527 lub przez www.babskibal.wz.cz.
KLUB NAUCZY-CIELI EMERY-TÓW - Zaprasza na Wigilię do restauracji na Brandysie w Cz. Cieszyń w czwartek 10. 12. o godz. 9.30 (można dojechać autobusem z dworca autob. w Cz. Cieszyń o godz. 8.55 lub 9.20). Zgłoszenia przyjmuje H. Śliż, tel. 558 731 038 lub 776 323 405, do 7.12. Podarunki do loterii mile widziane.

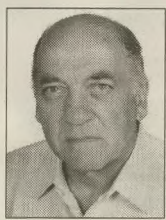
SUCHA GÓRNA - ZPiT Suszenie zaprasza na tradycyjne „Spotkanie przy Małej Czarnej” 11. 12. o godz. 17.30 w Domu Robotniczym. Bilety do nabycia u Marceli Bura, tel.: 777 138 035, e-mail: marcelka.x@seznam.cz. Więcej informacji www.pzkosuchagorna.cz.

PTM - Zapraszamy na spotkanie PTM 4. 12. o godz. 19.00 w Stonawie w lokalu klubowym Związku Działkowców (Drogą od Karwiny za drugim przejazdem kolejowym skręcamy w prawo w kierunku na kopalnię Dąbków, mijamy po lewej stronie korty tenisowe i mniej więcej po 100 metrach znajduje się lokal działkowców). Program: gawędy świąteczne Tadeusza Filipczyka.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na tradycyjne obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy 4. 12. o godz. 17.00 do Domu PZKO. W programie: kiermasz książek, prelekcja Małgorzaty i Zygmunta Rakowskich pt. „Parki Narodowe Ameryki Północnej” oraz przedprzedaż miejscówek na Bal PZKO, który odbędzie się 9. 1. 2010.

STOWARZYSZENIE ELEKTRO-TECHNIKÓW POLSKICH W RC (SEP) - Zebranie członkowskie odbędzie się w poniedziałek 30. 11. o godz. 16.00 w Cz. Cieszyń, ul. Strzelnicza 28 (salka posiedzeń ZG PZKO).

WĘDRYŃA - Klub Seniora MK

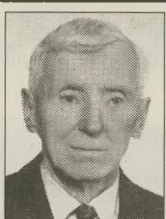
*Woda płynie, kwiat usycha
lecz wspomnienie nie zanika.*

Dnia 27. 11. minęła 2. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. KAROLA LAZARA

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GL-774

Dziś, 28. 11. 2009, obchodziłby 100 lat

śp. JAN SANTARIUS

z Czeskiego Cieszyńska, pochodzący ze Stonawy. Wszystkich, którzy Go znali, proszą o chwilę wspomnień synowie z rodzinami.

AD-140

NEKROLOGI

Składamy serdeczne podziękowania księdzu biskupowi Władysławowi Volnemu za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego

śp. MARII JASIOKOWEJ

Zasnucona rodzina.

RK-232

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, sąsiadów i znajomych, że dnia 26. 11. 2009 zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 83 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Cio-cia

śp. ZYTA MIKUŁOWA

z Suchoj Górnjej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 30. 11. 2009 o godz. 12.30 z kościoła katolickiego w Suchoj Górnjej na miejscowy cmentarz. Zasnucona rodzina.

GL-781

PZKO zaprasza na spotkanie 1. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 28. 11. o godz. 15.30 na Jesienny wieczór świetlicowy do Domu PZKO. W programie prelekcja Tadeusza Siwka pt. „Chiny”.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! - Tradycyjna Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich odbędzie się 4. 12. w Oldrychowicach Na Fojstwie, na którą serdecznie zapraszają organizatorzy.

Grupa turystyczna GOROLE - Zaprasza 5. 12. o godz. 19.00 na premierę swej najnowszej multimedialnej projekcji - diashow pt. „Góry Albani - raj na kresach Europy” do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie.

OFERTY

SPRZEDAM FORTEPIAN, pół skrzydło, całopancerzowe, czarny kolor zn. Rudof Stekhamer za 10 000 kc. Tel.: 776 039 530, 776 655 569. AD-138

WYCINANIE I PIEŁGNACJA drzew. Tel.: +48 602 716 518. GL-777

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

KONCERTY

TRZYŃCIEC - Zapraszamy na tradycyjny Wieczór Kolęd 6. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego

Fota S.A. jest firmą zajmującą czołową pozycję na rynku części motoryzacyjnych, stale rozwijającą obszary swojej działalności oraz inwestującą w nowe przedsięwzięcia i kapitał ludzki. Posiada rozległą sieć dystrybucji poprzez ponad 90 oddziałów w całej Polsce, a także dysponuje jednym z największych w kraju Centrum Logistycznym w Łodzi.

Od listopada 2006 roku Fota S.A. jest notowana na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Jest wiodącym podmiotem Grupy Kapitałowej, skupiającej spółki zależne i stowarzyszone zarówno w kraju jak i zagranicą.

Do swojej spółki zależnej w Czechach poszukujemy pracownika na stanowisko:

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY

(miejsce pracy: Praga)

Opis stanowiska:

1. Bezpośrednia odpowiedzialność za wynik finansowy
2. Współudział w budowaniu strategii rozwoju spółki
3. Nadzór nad pracą kilkudziesięcioposobowego zespołu
4. Bieżąca komunikacja z centralą i kadrą zarządzającą

Zadania:

1. Raportowanie bezpośrednio do zarządu
2. Dbanie o rozwój firmy oraz zwiększenie jej aktywności na rynku lokalnym
3. Tworzenie strategii działania oraz biznesplanu
4. Planowanie i zarządzanie procesami biznesowymi

Od kandydatek/kandydatów do pracy na tym stanowisku oczekujemy:

1. Wykształcenia wyższego (preferowane ekonomia lub zarządzanie, ewentualnie techniczne uzupełnione studiami MBA)
2. Kilkunletniego doświadczenia zawodowego na stanowisku menedżerskim w firmie międzynarodowej
3. Wysokiego poziomu kompetencji menedżerskich
4. Doskonałej znajomości języka angielskiego i czeskiego
5. Umiejętności zarządzania procesami (zdolności analityczne)
6. Umiejętności działania zgodnie z długoterminowymi perspektywami biznesu
7. Zdolności interpersonalnych, w tym komunikatywności, wysokiej kultury osobistej
8. Silnej orientacji na pracę oraz orientacji na sukces
9. Umiejętności pracy pod presją czasu
10. Doświadczenie w branży motoryzacyjnej mile widziane

Przyszłym pracownikom naszej firmy oferujemy:

- stabilną pracę w firmie o ugruntowanej pozycji rynkowej;
 - dobrą atmosferę pracy, zapewnienie równowagi między pracą a życiem prywatnym;
- Osoby spełniające wyżej wymienione kryteria i zainteresowane pracą w Fota S.A. proszone są o przesyłanie aplikacji pocztą elektroniczną na adres: rekrutacja@fota.pl, w terminie 14 dni od ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Z dopiskiem DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY

Kamieniarstwo WRZOS

MAMY NAJLEPSZĄ OFERTĘ

Zdobywca I miejsca w ogólnopolskim konkursie na najładniejszy nagrobek roku

Zapraszamy Was do naszego nowoczesnego zakładu
Przyjeżdżamy także do klienta

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

Filla: Golezów, ul. Grabowa 4

3 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej

ABC Simple English
PRO DZIECI I DOROSŁE
Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty
► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia
dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

Kupię dom lub domek letniskowy powiat F-M, ew. Karwina tel. 777 007 727

w Trzyńcu. Wystąpią: „Donebevolajici”, ChM „Zgoda”, „Halevaji”, kwartet smyczkowy, Michal Šupák, chór mieszany i chór dziecięcy parafii ŠKEAW w Trzyńcu.

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji, podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r. także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszyń
ul. Havlíčka 13 poszukuje pracownika na stanowisko:

kucharkę, kucharkę do kuchni szkolnej od 1. 1. 2010

Kryteria:

- wykształcenie zawodowe
- znajomość języka polskiego

Osoby zainteresowane pracą proszone są o przesłanie:

- próby o pracę
- życiorysu zawodowego

na adres e-mailowy: skola@zsptesin.cz albo złożenie ich w sekretariacie szkoły w terminie do 4. 12. 2009.

JAN WOLF, PREZYDENT DRUGOLIGOWEGO KLUBU MFK KARWINA:

Stać nas na lepszy futbol

Duże rozczarowanie wyczuwalne było w głosie Jana Wolfa, prezydenta piłkarskiego klubu MFK Karwina, po przegranym 0:2 rewanżowym meczu 1/8 finału Pucharu CMZF (Ondrášovka Cup) ze Slavią Praga. Karwiniacy w pierwszym spotkaniu na własnych ścieżkach pokonali mistrza RC 1:0, ale w Pradze po dwóch straconych bramkach rozwały się marzenia drugoligowca o awansie do wiosennego ćwierćfinału. Skromne zadowolenie panuje w Karwinie na półmetku drugiej ligi. O tym też rozmawiamy z Janem Wolfem, który nie opuścił w jesiennej rundzie ani jednego domowego spotkania. Nie da się ukryć, że futbol należy do jego dużych pasji.

Bardzo pan przeżywał rewanżowy mecz w Pradze?

W granicach zdrowego rozsądku. Po pierwszej bramce, którą gospodarze zdobyli najwyraźniej ze spalonego, wróciłem z obłoków szybko na ziemię. Siedziałem na trybunie w idealnym miejscu i dokładnie widziałem całą sytuację. W odróżnieniu od sędziego. Ale każdy może się pomylić, sędzia to też tylko człowiek.

Tak czy inaczej, szybka bramka ustawiła przebieg spotkania. Szkoda, że nie nawiązaliśmy bardziej wyrównanej walki ze Slavią. Tak, jak w pierwszym meczu. Praskie dzienniki miały teraz pretekst do tego, by na całego wyśmiewać się z Karwiny. Tak, jak zresztą zrobili to po pierwszym, wygranym przez nas

Prezydent klubu piłkarskiego MFK Karwina, Jan Wolf.

meczu. Wtedy lekceważono nas przed rewanżem. Niektórzy dziennikarze pytali nawet, jak Slavia mogła przegrać zespołem walczącym o uratowanie drugoligowej skóry. Dodam, że wtedy plasowaliśmy się na dziewiątym miejscu w tabeli drugiej ligi.

Przeczytałem w czwartek, że Slavia pokonała trzecioligowca ze wschodnich kresów. Czy to nie zakrawa na prowokację?

Praga to specyficzne miasto, a jej mieszkańcy często nie widzą dalej, jak na czubek własnego nosa. Do stolicy przyjechała jakaś tam Karwina, a nie FC Walencja czy FC Genua, z którymi to klubami Slavia walczy ostatnio w Lidze Europejskiej. Zainteresowanie rewanżem było znikome. Na pięknym, nowoczesnym stadionie pojawiło się zaledwie 4 tysiące widzów. I cieszę się z tego, że słysząc było w głównej mierze naszych kibiców.

Wróćmy na drugoligowe podwórko. Jak pan ocenia jesienią sezon?

Martwi mnie trochę dopiero dziesiąta pozycja w tabeli. Uważam, że ten zespół stać na lepszy futbol, na grę w pierwszej piątce. Na pewno źle graliśmy w meczach wyjazdowych, tam straciliśmy sporo punktów. Takie zespoły, jak Vlašim czy Čáslav, były do ogrania. Jesteśmy też jedynym zespołem, któremu w

jesiennej rundzie ani raz nie udało się zremisować.

Czy szykują się zmiany w zespole?

W przerwie zimowej dojdzie do zmian, ale nie będą to jakieś radykalne zmiany. Kadra jest dobrze poukładana, potrzebuje tylko zastrzyku świeżej krwi. W jesiennym sezonie ograniczały nas trochę kontuzje. We znaki dawał się brak przede wszystkim doświadczonych zawodników, takich, jak Jan Buryán i Radek Slončík.

Karwina ma na koncie siedem zwycięstw w drugiej lidze. Które najmocniej zagrało pana serce?

Bez dwóch zdań zwycięstwo w derbach z Trzyńcem, aczkolwiek piłkarsko wcale nie byliśmy w tym meczu lepszym zespołem. Cieszy mnie też wygrana z Ujściem nad Łabą, bo lider tabeli przegrał tylko z nami i Duklą Praga. No i oczywiście zwycięstwo 1:0 ze Slavią Praga w pucharze. To był przepiękny prezent od piłkarzy. Mecz ze Slavią przejdzie do historii karwińskiego futbolu.

Rozmawiał, JANUSZ BITTMAR

Mocny wiatr na początek sezonu

Tylko wiatr może pokrzyżować plany organizatorom Pucharu Świata w skokach narciarskich. Wczoraj w fińskim Kuusamo skoczkowie rozpoczęli nowy sezon od konkursu drużynowego (zawody odbyły się po zamknięciu tego numeru), na dziś zaplanowano pierwszy w sezonie olimpijskim konkurs indywidualny. Trener polskiej reprezentacji, Łukasz Kruczek, nominował do wczorajszych zawodów drużynowych Adama Małysza, Kamila Stocha, Krzysztofa Miętusa i Piotra Żyłę. W Kuusamo są także Marcin Bachleda i Łukasz Rutkowski.

– Warunki w Kuusamo nie są idealne, ale to może grać na korzyść polskich skoczków – powiedział wczoraj „Głowski Ludu” Jan Szturc, znany trener i wujek Adama Małysza. – Trenowałem Adama na początku jego kariery i wiem, że lubi wietrzną pogodę, potrafi dostosować się do warunków panujących na skoczni. Jeżeli organizatorzy pozwolą na rozegranie sobotniego konkursu indywidualnego, w trud-

nych warunkach możemy spodziewać się wszystkiego, ale co do Małysza jestem spokojny – uważa Szturc. – Mówił mi, że to dla niego bardzo ważny sezon. Marzy o olimpijskim złocie, którego brakuje mu do kolekcji.

Małysz przygotowywał się do sezonu indywidualnie, pod wodzą trenerów Hannu Lepistöe i Roberta Matei. Trener Łukasz Kruczek miał jednak pełne zaufanie do Małysza. – Adam potrzebuje przede wszystkim wsparcia ze strony kibiców, do sezonu przygotował się najlepiej, jak potrafił – stwierdził. – Co do młodych zawodników, widać duże postępy, ale formę zweryfikują dopiero pierwsze poważne skoki w zawodach. Treningi to nie wszystko – podkreślił Kruczek.

Biało-czerwoni skocznicy w Kuusamo znają na wyłot. Zaliczyli na niej ostat-

nie przedsezonowe zgrupowanie, w dodatku też w dość ekstremalnych warunkach pogodowych. – W Kuusamo to normalne, że wieje sil-

ny wiatr. Mam nadzieję, że inauguracja sezonu odbędzie się bez usterek – dodał trener polskiej reprezentacji. (jb)

Adam Małysz w otoczeniu dziennikarzy.

Zagrypione Pantery bez szans

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW HRADEC KR.

1:5

Tercje: 0:1, 0:1, 0:3. Bramki i asysty: 49. Klimeš (Piecha, Štefanka) – 8. Kadlec (Křetinský), 22. Hruška (Roubík, Táborický), 51. Březina (Táborický, Florian), 54. Hruška (Březina, Táborický), 58. Roubík (Hruška, Berger). Hawierzów: Vošvrda – Klimeš, Zientek, Šafařík, Štefanka, Tesařík, Rusnák, Peštuka, Krisl, Jindřich – Haas, Smejkal, Maruna, Piecha, Červenka, Protasjenja, Seman, Sikora, Fořt, Zeliska, Klimša.

Pantery dotrzymywały kroku faworytowi tylko w pierwszych dwóch tercjach. Gospodarze zagra-

li z szóstką juniorów w podstawowym składzie, z powodu grypy nekajęcej hawierzowski klub trener Pavel Hinner miał ograniczone pole działania. Z siłami wytrzymali gospodarze do trzeciej straconej bramki, potem kompletnie oddali pole gry rywalowi. W 49. minucie iskrę nadziei wykrzesał Klimeš, który w prowadze liczebnej przytomnym strzałem zdobył kontaktowego gola.

– Połowa zespołu żyła tabletki, chylę czoło przed chłopcami, że w ogóle dotrwali do końca z podniesionym czołem. Wynik wygląda dla nas fatalnie, ale goście przesądzi o zwycięstwie dopiero w końcówce spotkania. Na pewno nie ułatwiliśmy im zadania – skomentował przegraną mecz trener Hawierzowa, Pavel

Hinner. Dziś Pantery pojawią się na lodzie Szumperka, znów w mocno eksperymentalnym składzie.

Lokaty: 1. Ujście nad Łabą 64, 2. Chomutów 57, 3. Ołomuniec 46,... 12. Hawierzów 28 pkt.

II LIGA HOKEJA

TECHNIKA BRNO HC ORŁOWA

3:2

Tercje: 1:1, 1:1, 1:0. Bramki i asysty: 4. Brzobohatý, 38. Stehlík (Zapletal, Brzobohatý), 50. Fischer (Pazdera) – 1. Stránský (Prokop), 32. Stránský (Prokop).

Orly nie mogły sobie wymarzyć lepszego początku. Już w 1. minucie Prokop dostrzegł niepilnowa-

nego Stránskiego, a ten strzałem z nadgarstka nie dał szans brneńskiemu golkeeperowi. Gospodarze nie byli faworytami tego meczu, ale z wiceliderem tabeli zaliczyli bardzo dobre spotkanie. Na szybką bramkę Orłów hokeiści Techniki odpowiedzi trafieniem Brzobohatego z 4. minuty. Gościom po drugiej bramce Stránskiego w połowie meczu zwiłgotniał proch strzelniczy. Współpraca Prokopa ze Stránskimi miała ekstraligowe notowania, reszta zespołu zagrała jednak poniżej swojego poziomu. Trzy punkty dla Techniki załatwił w 50. minucie Fischer.

Lokaty: 1. Wałaskie Międzyrzecze 43, 2. Orłowa 41, 3. Przerów 40 pkt. Dziś (17.00): Uniczów – Orłowa. (jb)

ONDRÁŠOVKA CUP

SLAVIA PRAGA 2:0
MFK KARWINA (1:0)

Bramki: 3. Hloušek, 61. Šenkřík. Sędziował: Hrubeš. Karwina: Kučera – Jursa, Novák, Buryán, Knötig – Ciku, Pavlík, Ficek (82. Medjedovic), Milosavljev (82. Tchami) – Mišinský, Pontus (65. Slončík).

Karwiniacy zagraли w rewanżu 1/8 Pucharu CMZF zbyt defensywnie. Pomimo to wypracowali sobie jedną wyśmienitą okazję strzelecką, po której obrońcy Slavii wybijali piłkę w ostatniej chwili z linii bramkowej. Centymetrów zabrakło Fickowi. – Szkoda zmarnowanej szansy Ondřeja Ficka, bo wtedy Slavia musiałaby strzelić trzy gole – powiedział po meczu trener Karwiny, Leoš Kalvoda. (jb)

NASZA OFERTA

- **PIŁKA NOŻNA – I LIGA:** Ostrawa – Ołomuniec (poniedziałek, 17.30, stadion w Witkowicach).
- **HOKEJ NA LODZIE – I LIGA:** Szumperk – Hawierzów (dziś, 17.00). II LIGA: Uniczów – Orłowa (dziś, 17.00).
- **PIŁKA RĘCZNA – EKSTRALIGA:** Zubrzy – Karwina (jutro, 10.30).
- **BADMINTON – MIĘDZYNARODOWE MŁODZIEŻOWE MISTRZOSTWA RC:** dziś i jutro w hali gimnazjum w Orłowej. Mecze finałowe zaplanowano na jutro od godz. 9.00 do 12.00. (jb)

W SKRÓCIE

■ **ADASZEK PAKUJE WALIZKI.** Mariusz Adaszek jest pierwszym piłkarzem, który w przerwie zimowej opuścił drugoligowy klub Fotbal Trzinec. 30-letni wychowanek Odry Wodzisław nie przebił się do podstawowego składu trzynieckiego klubu. Polski pomocnik nie grzeszył szybkością i miał też kłopoty z kondycją. (jb)

WTOREK

1 grudnia 2009

rocznik LXIV ♦ nr 142

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

REGION na str. 2

Gapa
świętowała
w Nieborach

A złota jest... Lipka!

Laureaci plebiscytu pozują do pamiątkowego zdjęcia na deskach teatru.

W sobotnie popołudnie ściągających do Teatru Cieszyńskiego gości witała muzyka kapela ludowa Lipka. Muzykanci nie wiedzieli wtedy jeszcze, że wygrali plebiscyt „Tacy jesteście”. Dowiedzieli się chwilę później, podczas gali. Do zespołu młodych muzyków z Jabłonkowa, działającego przy tamtejszej Podstawowej Szkole Artystycznej, trafiła statuetka „Złoty jestem 2009” i czek na 15 tys. koron.

Zanim w czasie koncertu galowego poznaliśmy wyniki, na scenie teatru przedstawili

się wszyscy nominowani. Lipka do pokonania miała dziewięciu rywali. O tytuł „Złoty jestem” od kilku tygodni walczyli: „Lipka”, Aniela Kupiec, Marta Štefánek, Dance 4 Fun, Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Grossus Tessinensis, Alaudae i Glazy, Canticum Novum, Radek Szmek i Zbigniew Kalina. Organizowana po raz siódmy przez Kongres Polaków w RC impreza była jak zwykle przekrojem najważniejszych dokonań na Zaolziu w ciągu ostatniego roku.

– Na pewno nie spoczniemy na laurach – obiecywali po koncercie młodzi muzycy z Lipki. W szatni za sceną panowała wesoła atmosfera. – To wielka radość i zaskoczenie – mówili. – Nie znaleźliśmy wcześniej wyników, do ostatniej chwili nie wiedzieliśmy, kto zwycięży

– zapewniała kierowniczką i założycielką zespołu, Krystyna Mruzek. – Konkurencja była naprawdę duża – tłumaczyła. Jak dowiedzieliśmy się w Kongresie Polaków, najbardziej zacięta rywalizacja stoczyła się między dwoma nominowanymi. Ostatecznie wygrała Lipka, zdobywając najwięcej głosów.

Kapelę nominowano do konkursu za tegoroczne zwycięstwo w ogólnokrajowym konkursie kapel działających przy podstawowych szkołach artystycznych w Kyjowie. Sukcesy to już dla jabłonkowskiej kapeli chleb powszedni. Nie pierwszy raz stanęła też na scenie w czasie wieczoru galowego „Tacy jesteście”. Lipkę nominowano do nagrody także trzy lata temu – wtedy za zdobycie pierwszej nagrody (w kategorii do lat 15) w ogólnokra-

jowym konkursie kapel i solistów w Brzeclawiu oraz za pierwsze miejsce w finale „Śląskiego śpiewania” w Koszęcinie.

– Nasz tegoroczny sukces to właśnie konkurs w Kyjowie, a teraz także „Złoty jestem”, który cieszy chyba jeszcze bardziej – mówił prymista kapeli, Chrystian Heczko. Jak dodał, przyda się też nagroda finansowa. – Pieniądze przeznaczymy przede wszystkim na renowację instrumentów i stroje, duża suma pójdzie też na koszty wydania naszej najnowszej płyty – dodał. Przed Lipką pracowity okres: grudzień to dla nich koncerty w kościołach, kolędowanie i inne występy, a w nowym roku usłyszymy ich na nowej płycie.

ELŻBIETA PRZYCKZO

Więcej o sobotniej gali na str. 4-5

Brązowy słowik dla Ewy

Ewa Farna, młoda gwiazda z Wędryni, nie żałuje, że pomimo wielu sukcesów nie została w tym roku nominowana do nagrody „Tacy jesteście”. W tym samym dniu, kiedy w Teatrze Cieszyńskim odbywała się gala nagrody Kongresu Polaków, Ewa siedziała na sali Opery Państwowej w Pradze na uroczystości ogłoszenia wyników ankiety Czeski Słowik 2009. I nie tylko siedziała, bo także zaśpiewała, ale przede wszystkim została laureatką nagrody Brązowy Słowik w kategorii „piosenkarek”.

W ankiecie Czeski Słowik Ewa Farna nie jest nowicjuską. Już w 2006 roku zdobyła główną nagrodę w kategorii „odkrycie roku”. Rok później głosy fanów wywiodły ją w kategorii „piosenkarek” na czwarte miejsce. Przed rokiem została już trzecią damą wśród czeskich wokalistek. W roku 2009 obroniła tytuł, otrzymując 16 204 głosy (złota Lucie Bílá otrzymała ich prawie 42 tys.).

– Miłe było już to, że znalazłam się wśród sześciu nominowanych piosenkarek. To trzecie miejsce w tej kategorii było już tylko takim bonusem. Przyznam się jednak, że nie oczekiwałam Brązowego Słowika – powiedziała nam Ewa w niedzie-

Ewa Farna zaśpiewała podczas weekendu także na Koncercie Adwentowym w kościele Na Niwach.

łę. Zdradziła, że nie była zaskoczona wynikami głosowania w przypadku innych wykonawców. Wiadomo – Lucie Bílá, kapela Kabát, a zwłaszcza Karel Gott to sprawdzone tuzy. Tak samo można się było spodziewać, że w kategorii „odkrycie roku” zwycięży Mertin Chodúr, gwiazda tegorocznej czesko-słowackiej edycji „Idola”. – Ale życzyłam nagrody w tej kategorii zespołowi Charlie Straight. Ta kapela z Zaolzia, w której grają także moi polscy koledzy, była moim faworytem i na nich właśnie głosowałam w ankiecie – zapewniała nas Ewa. Dodajmy, że Charlie Straight w kategorii „zespołów” skończyli z 1344 głosami na 22. miejscu ze 134 (przed rokiem uplasowali się na... 166. pozycji).

Z Ewą rozmawialiśmy w niedzielę w Czeskim Cieszynie w kościele ewangelickim Na Niwach, tuż przed Koncercem Adwentowym. – Bardzo mnie ucieszyło, że organizatorzy zaprosili mnie na ten koncert, pochodzę przecież z chrześcijańskiej rodziny, a poza tym lubię te nasze zaolziańskie imprezy. Postaram się nie zawieść – dodała Ewa Farna. (kor)

Więcej o Koncercie Adwentowym na str. 3

Trwa konkurs
dziennikarski. Zostań
współpracownikiem
„Głosu Ludu”

Szczegóły na str. 7

POGODA

wtorek

środa

dzień: 7 do 11°C
noc: 10 do 6°C
wiatr: do 5-10 m/s

dzień: 1 do 5°C
noc: 2 do -2°C
wiatr: 3-6 m/s

9 771212 422027

0 9142

Z Mikołajem za dzieckami Dom Kultury Petra Bezruča w Hawierzowie
Występują: Błędowianie, Mali Błędowianie, ZR Błędowice, Dziecka ze Stonawy, Skotniczka, Kamraci
5. 12. 2009, godz. 16:00
Rezerwacja biletów - biblioteka
Środa 12:00 - 17:00 Tel.: 596 434 114

KRÓTKO

Miejsce na śmieci

ORŁOWA (ep) – Władze miasta chcą walczyć z nielegalnymi wysypiskami. Na ulicy Dworcowej w Orłowej-Mieście powstał właśnie nowy punkt zbiorczy, który jest już drugim w mieście. Otwarty zostanie w przeciągu następnego miesiąca. Przygotowanych jest 14 pojemnych kontenerów na duże śmieci, stare meble czy urządzenia, których nie można wrzucać do zwykłych śmietników. – *Koszty tej inwestycji wynoszą w sumie ok. 4 mln koron, z czego większość sfinansują Unia Europejska oraz Państwowy Fundusz Środowiska Naturalnego* – tłumaczy rzeczniczka miasta, Nataša Cibulková.

Golce w prezencie

JABŁONKÓW (kor) – Miasto gościć będzie po raz drugi zespół Golec uOrkiestra. Członkowie Zarządu Miasta wspólnie z proboszczem ks. Januszem Kiwakiem ustalili, że koncert świąteczny kapeli z Milówki odbędzie się w sobotę 3 stycznia w kościele parafialnym pw. Bożego Ciała. – *To będzie dla jabłonkowiec taki poświęcony prezent* – powiedział nam wiceburmistrz Stanisław Jakus. Dodał, że zespół braci Golców przyjechał po raz pierwszy do Jabłonkowa z kolędami i pastorałkami przed trzema laty.

Nowe centrum

KARWINA (ep) – Miejskie Centrum Informacji na Rynku Masaryka we Frysztacie powróciło do swojej siedziby. Po dwumiesięcznym remoncie w czwartek uroczystie otwarto odnowione pomieszczenia. Nowe, większe pokoje, odmalowane na jasne kolory, dostały nowoczesne wyposażenie i meble. Remontu doczekała się też Galeria pod Wieżą, umieszczona w suterenie centrum. Wszystkie prace, które pochłonęły w sumie 1,5 mln koron, sfinansowała Biblioteka Regionalna w Karwinie, pod skrzydłami której działa centrum.

Turystyka w Beskidach

TRZYNIEC (kor) – Rozwój turystyki i ruchu turystycznego w Beskidzie Śląskim był tematem konferencji, która odbyła się w czwartek w hotelu Stéel w Trzyńcu. Wzięli w niej udział przedstawiciele samorządów gminnych z podgórskiej części Zaolzia oraz miejscowi przedsiębiorcy. Uczestnicy konferencji zwrócili uwagę m.in. na zły stan dróg, potrzebę współpracy między poszczególnymi gminami i związkami komunalnymi oraz poprawy jakości usług dla turystów przyjeżdżających w Beskidy.

Gapa świętowała w Nieborach

Sceną Domu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nieborach zawiązała w sobotę... Koł w butach. To przedstawienie postanowił wystawić na swoje 15-lecie teatrzyk Gapa, działający przy Miejskowym Kole PZKO. „Koł w butach” przyniósł już Gapie sukces na tegorocznym Festiwalu Teatrzyków Dziecięcych w Krośnie, widowni spodobał się i teraz.

Oprócz zespołu z Nieborów na jubileuszu wystąpił także olbrachcicki teatrzyk Drops oraz schola Ziarenka, w której śpiewa też dużo dzieci z Gapy. Na scenie nie mogło zabraknąć urodzinowego tortu. „Stu lat” życzyli Gapie m.in. prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa oraz działacze miejscowej szkoły, Macierzy Szkolnej, kola PZKO czy chóru Zgoda.

– „Koł w butach” przygotowaliśmy od roku, a ostatnio występowaliśmy z nim miesiąc temu w Krośnie. Dzieci miały już przećwiczone przedstawienie, ale i tak bardzo się denerwowały – mówiła reżyserka teatrzyku, Halina Sikora-Szczotka. Teatrzyk, który zaczynał przed 15

Teatrzyk z Nieborów jest laureatem wielu nagród w Polsce.

laty w siedmioosobowym składzie, teraz liczy 11 aktorów.

– W pierwszym składzie Gapy były prawie same dziewczyny. 15 lat temu mężczyźni zbytnio się nie kwapili do grania na scenie, nie to, co teraz – przypominali byli gapowicze, Sabina Franek i Wojtek Raszka. – Pomimo tego teatrzyk przygotowywał typowo męskie spektakle,

był więc na przykład „Mały Książę”. Ale kiedy do zespołu weszli chłopcy, zaczęli przygotowywać typowo kobiece spektakle, na przykład „Kopciuszka” – opowiadali.

Historia Gapy zaczęła się w roku 1994. Młodzi aktorzy wystawili „Małego Księcia”, z którym zdobyli nagrodę za scenariusz na przeglądzie teatrów dziecięcych Talin-

ki, grali także „Czarownice”, „Jest taki dzień” i „Kopciuszka”. Zespół pracował do roku 1997, swoją działalność wznowił 6 lat później jako Gapa 2. Ostatni sukces teatrzyku to tegoroczne wyróżnienie na krosnieńskim „Pucharze Uśmiechu”, z którego przywiózł też Berło Króla Błyska za reżyserię.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Wisła stała się modna

W Wiśle jest aż 10 tys. miejsc w hotelach, pensjonatach i na prywatnych kwaterach, ale już teraz trudno znaleźć coś na Sylwestra.

Beskidzkie kurorty coraz lepiej się promują. Euro jest drogie, co odstrasza od wypadów na narty na Słowację. Na efekty nie trzeba było długo czekać. Beskidy będą tej zimy oblegane. Piotr Skwarna z Katowic wybiera się do Wisły na Sylwestra z żoną i przyjaciółmi. Noclegi rezerwował już kilka tygodni temu. Nie było to takie proste. – *Musieliśmy obdzwońnić kilka miejsc, nim udało mi się znaleźć wolne pokoje* – mówi. Górale się cieszą, bo zapowiada się zima, jakiej dawno w Beskidach nie było. Turyści zarezerwowali na okres sylwestrowy niemal wszystkie miejsca w hotelach, pensjonatach i na prywatnych kwaterach. Jeśli ktoś ma zamiar spędzić sylwestrową noc w Wiśle, a nie zaklepał sobie jeszcze noclegu, będzie mógł liczyć tylko na to, że ktoś zrezygnuje z rezerwacji albo

nie wpłaci zaliczki. W sylwestrową noc w Wiśle będzie co robić. Na placu Hoffa odbędzie się impreza pod gołym niebem z muzyką i pokazem sztucznych ogni. Bale sylwestrowe organizuje także wiele wiślańskich hoteli. Skusiły turystów specjalnymi pakietami sylwestrowymi z wieloma atrakcjami w cenie. To m.in. noworoczne biesiady, nocne kuli-gi z pochodniami czy specjalnie organizowane bale dla najmłodszych.

– *Nie bez znaczenia są nowości na narciarskich stokach. To kolejny sezon, przed którym w Wiśle powstał nowoczesny wyciąg, tym razem w Nowej Osadzie. Standard podnoszą również obiekty noclegowe, zarówno hotele, jak i prywatne kwatery* – mówi Paweł Bragiel ze Stowarzyszenia Przyjaciół Miasta Wisły „Imko Wiśka”. – *W minionym sezonie dużą popularnością cieszyły się Białka Tatrzańska i Krynica. Zapowiada się, że teraz może dołączyć do nich także Wisła* – cieszy się. (gc)

MOIM ZDANIEM
O ignorancji...

TOMASZA WOLFFA

Ignorantia iuris nocet – to stara zasada prawa, która mówi, że nieznajomość prawa lub nieświadomość bezprawności czynu szkodzi, nie usprawiedliwia. W tym miejscu warto by zmienić słynną maksymę i powiedzieć sobie jasno: nieznajomość historii, geografii też szkodzi. Ze zdumieniem przeczytałem w portalu Śląska Cieszyńskiego – ox.pl, wiadomość o polskich tablicach w Stonawie. Już pierwsze zdanie wybiło mnie z rytmu: „W miejscowości Stonawa mieszka obecnie 1600 osób mniejszości polskiej, co stanowi 23 proc. ogółu tamtejszego społeczeństwa”. Według ostatniego spisu powszechnego, Polacy rzeczywiście stanowią 23 procent mieszkańców. Z tą różnicą, że łączna liczba wszystkich mieszkańców wynosi 1800 osób.

Bardziej uderzyła mnie jednak pisownia nazwisk i nazw geograficznych. Andrzej Feber, z którym ostatnio ukazał się wywiad w naszej gazecie, nagle stał się Ondrzejem. Autor wymieniając kolejne nazwy miejscowości na Zaolziu uparcie stosuje obie formy – obok polskiej, w nawiasie jest też czeska. Czytając to poczułem się, jakby w polskiej części Śląska Cieszyńskiego również obowiązywało podwójne nazewnictwo. Jakby Polacy powinni mówić, że jadą nie do Górnej Suchej, ale Horni Suche. Może autor chce uświadamiać społeczeństwo, ale chyba nie tędy prowadzi droga. Bo potem pełno jest takich słowotwórczych potworków, jaki zafundował mi ostatnio znajomy. Pochwalił się, że był na zakupach w Hawirzowie.

Mieszkający w Trzyńcu Polacy od kilku lat walczą o dwujęzyczne tablice w swoim mieście. Dziennikarze pracujący po polskiej stronie Śląska Cieszyńskiego powinni pamiętać, że jest tylko Gródek, a nie Hrádek i itp. Posługiwanie się takimi nazwami zostawmy Czechom, nie zapominając, że niektórzy blokują podwójne nazewnictwo na Zaolziu.

wolff@glosludu.cz

Uderzyli w Polaków

Ambasada Polski na Litwie wystosowała w poniedziałek notę do litewskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w związku z pojawieniem się na budynku placówki napisu „Won z Litwy” i rysunku odwróconego krzyża. – *W nocy poinformowaliśmy o napisie na budynku ambasady i zwróciliśmy się z prośbą o zbadanie sprawy* – powiedziała radca minister w ambasadzie Ewa Figel. Przepuszcza się, że rysunek – odwrócony krzyż, znak, którego używają sataniści i napis na ścianie zostały wykonane w nocy z soboty na niedzielę. Po południu rysunek i napis były już zamalowane. Policja poszukuje sprawców. W tej sprawie wszczęto dochodzenie.

Od dłuższego czasu na Litwie trwa dyskusja na temat stosowania tablic z nazwami ulic w dwóch językach: litewskim i polskim – w rejonach wileńskim i solecznickim, zamieszkanym w 60-80 proc. przez Polaków. Zgodnie z Europejską Kartą Samorządową, którą Litwa podpisała i ratyfikowała, a także litewską ustawą o mniejszościach narodowych, na terenach zwarcie zamieszkanym przez mniejszość narodową ma ona prawo do napisów informacyjnych w swoim języku. Jest to jednak sprzeczne z litewską ustawą o języku państwowym. (r)

PRZECYTANE

Tutaj wszystko jest tańsze

Czeskie zakłady pracy i koła emerytów organizują sobotnie wyjazdy do Polski na... zakupy. – *Tutaj wszystko jest tańsze, więc sporo oszczędzamy* – mówią nasi sąsiedzi.

Sobotni poranek. Na parkingu koło Kauflandu w Cieszynie pełno samochodów z czeskimi numerami rejestracyjnymi. Na innym parkingu stoją autobusy, które też przyjechały z Czech. Tamtejsze zakłady pracy i koła emerytów organizują w soboty wyjazdy do Polski na zakupy. Jednym z autokarów przyjechał Vladislav z żoną. Mieszkają w Brnie, więc do Cieszyna mają kawał drogi. Ale i tak opłaca im się przyjeżdżać tu po sprawunki. – *Różnice w cenach nie są znaczące, ale wszystko jest tańsze, więc i tak oszczędzamy. Wyjazdy*

na zakupy do Cieszyna cieszą się dużą popularnością – mówi Vladislav. Potem wkłada torbę z zakupami do bagażnika autobusu i wraca z żoną na targ. Jeszcze nie wszystko kupili. Na targowisku tłum. Młody mężczyzna niosący stos pudeł z trudem przeciska się między ludźmi, krzycząc w dwóch językach: „Uwaga! Pozor! Uwaga!”. Na niektórych straganach podawane są ceny tylko w koronach, na innych także w złotych, a najbardziej przedsiębiorczy handlują w walutach Polski, Czech i Słowacji. – *Myszę, że teraz jakieś 70 proc. kupujących to obcokrajowcy. Głównie Czesi, ale także Słowacy. Oni ratują cieszyńskie stragany, bo Polaków jest tutaj coraz mniej* – mówi Edward Grycz, jeden z kupców. („Gazeta Wyborcza”)

KONCERT NA NIWACH PRZYCIĄGNAŁ TAKIE TŁUMY, ŻE NIE WSZYSTKIM UDAŁO SIĘ WEJŚĆ DO KOŚCIOŁA

W Adwent pod znakiem gwiazd

W pierwszą niedzielę Adwentu w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie zapłonęły świece na wieńcu adwentowym. Zabrzmiły też już pierwsze kolędy. Tę najbardziej chyba znaną pieśń kojarzącą się na całym świecie ze świętami Bożego Narodzenia – „Cichą noc”, zaśpiewali na Koncercie Adwentowym Muzyki i Słowa z chórem „Canticum Novum” zaolziańscy piosenkarze znani także poza granicami regionu: Ewa Fama i Roman Lasota.

Świece na wieńcu zapalili zwierzchnik Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. ks. bp Stanisław Pięta, konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kron-

ciła na tle milionów innych gwiazd. Dlatego postanowiono zaprosić na koncert gwiazdy estrady, które „otrzymany od Boga talent” wykorzystują do promowania Zaolzia w

Konfirmację miałam w kościele w Bystrzycy. W którym to było roku?... – zastanawia się Ewa Fama. Na zdjęciu z ks. seniorem Bogusławem Kokotkiem.

łem do konfirmacji – powiedział nam Roman (Ewa przyjęła konfirmację w 2004 roku w kościele w Bystrzycy).

Obie gwiazdy zaśpiewały nie tylko solo (Roman z akompaniamentem gitarzysty Jana Tulenki) – ale też w finale „Cichą noc” wspólnie z chórem mieszanym „Canticum Novum”. Chór pod batutą Leszka Kaliny wystąpił w drugiej części koncertu i zaprezentował m.in. utwory kompozytorów reprezentujących cztery Kościoły chrześcijańskie (Mozart – rzymskokatolicki, Bach – luterński, Thompson – anglikański i Penderecki – prawosławny), ale także „Michelle” Beatlesów oraz dwie kolędy.

W koncercie wzięli też udział aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego – Halina Paseková i Karol Suszka, oraz laureaci konkursu recytatorskiego poezji chrześcijańskiej – m.in. Dorota Molin i Anna Wałach z Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie i Halina Roszka z polskiej podstawówki w Bystrzycy.

– Ten koncert był dla mnie niesamowitym przeżyciem – zwierzył

Roman Lasota: – Śpiewanie w kościele to dla każdego wokalisty niesamowite przeżycie.

hold, prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek oraz prezes Towarzystwa Ewangelickiego w RC ks. senior Bogusław Kokotek. To właśnie ostatni z nich był głównym organizatorem koncertu i prowadził go wspólnie z Věrou Judaszewicz. – Koncert ma szczególną wymowę – podkreślili prowadzący. – Odbędzie się w ramach projektu „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim”, związanego z jubileuszem 300-lecia kościoła Jezusowego na Wyższej Bramie w Cieszynie.

– W imię Boga w Trójcy jedynego wkraczymy dziś w okresie Adwentu. Wkraczymy w imieniu Jezusa Chrystusa, który w myśl słów modlitwy chrześcijańskiej na nowo przychodzi do ludzkich serc – tymi słowami witał na koncercie publiczność ks. Kokotek. Chętnych do obejrzenia koncertu było tylu, że nie zmieściła ich wszystkich pomieszczeń świątynia Na Niwach. – Nasza świątynia może pomieścić 1200 ludzi – tylko w ławkach. A tu ludzie stali w uliczkach, także na balkonie i chórze. Około 500 kolejnych osób, którzy przed koncertem zapełnili plac przed kościołem, musiało odejść z kwitkiem... Takiego zainteresowania się nie spodziewaliśmy – stwierdził prezes Towarzystwa Ewangelickiego.

Za motto koncertu organizatorzy wybrali w tym roku słowa z Ewangelii św. Mateusza: – I ujrzeli gwiazdę i uradowali się bardzo. Ale jak podkreślił ks. Kokotek, Gwiazda Betlejemka, która prowadzi ludzkość do Chrystusa i która otworzyła nową erę w historii zbawienia, świe-

Polsce i Czechach. Zabrakło mieszkającej w Warszawie Haliny Młynkowej-Nowickiej, którą w ostatniej chwili rozłożyła grypa. Z zaproszenia skorzystali natomiast dwukrotnie Brązowy Czeski Słownik – Ewa Fama oraz znany z czeskiego „Idola” i polskiej „Fabryki Gwiazd” Roman Lasota.

– Cieszę się z tego zaproszenia. Już samo śpiewanie w kościele to dla każdego wokalisty niesamowite przeżycie, bo każda świątynia ma wspaniałą akustykę. Dla mnie ważne jest to, że mogę zaśpiewać na koncercie w kościele, w którym przed dziewięć laty przystępowa-

Chór „Canticum Novum” zaśpiewał na koncercie także kolędy.

Kościół Na Niwach w niedzielę pękał w szwach.

się naszej gazecie Józef Szymeczek. – Należałoby podziękować organizatorom i pogratulować wykonawcom za piękne wprowadzenie nas w Adwent. Powinniśmy się cieszyć, że mamy na Zaolziu młodych ludzi, którzy potrafią przyciągnąć na koncert takie masy słuchaczy.

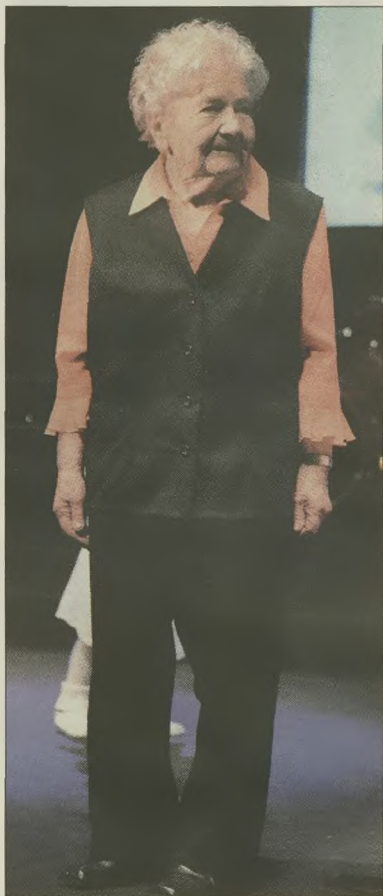
Ks. Bogusław Kokotek powiedział „Głosowi”, że po koncercie odczuwa potężną satysfakcję: – Te tłumy ludzi, rekrutujących się nie tylko z rodzin wierzących, bardzo mnie uradowały. To, że także oni mogli usłyszeć Słowo Boże i skupić się z nami w modlitewnej ciszy, to jeden z głównych celów naszych koncertów. Dalszy powód do radości to fakt, że mamy wśród Polaków na Zaolziu utalentowanych młodych ludzi. Cieszy nas też to, że koncerty adwentowe od 21 lat mają na Zaolziu ogromne wzięcie i wciąż mamy Zaolziaków coś do przekazania.

JACEK SIKORA

»Tacy jesteśmy«, czyli to co

Kilkaset miejsc zapętniło się w sobotni wieczór w Teatrze Cieszyńskim na wielkim finale konkursu „Tacy jesteśmy”. Zanim statuetka „Złoty jestem 2009” trafiła w ręce muzyków z kapeli ludowej Lipka, na scenie zaprezentowali się wszyscy nominowani, było więc muzycznie, tanecznie, a nawet kulinarnie, nie zabrakło też piłki nożnej i nauk ścisłych. W tym roku nominowani byli bardzo... różnorodni.

– *Chcemy pokazywać to, co u nas najciekawsze. Nie najlepsze czy najbardziej wartościowe, ale właśnie najciekawsze, co pojawiło się w ciągu ostatniego roku* – mówił prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. Faktycznie, „Tacy jesteśmy” to nie jest typowy konkurs, jak zawsze zmierzyły się tu ze sobą zupełnie różne dyscypliny. Było wszystko, czym możemy się pochwalić na Zaolziu.

Poetka z Nydku, Aniela Kupiec.

Na podium zwycięska „Lipka”, która wróci do Jabłonkowa z nagrodą 15 tys. koron.

Wieczór prowadzili Věra Judaszewicz i Bogdan Kokotek, którzy nie tylko widzów, ale i nominowanych trzymali w niepewności do ostatniej chwili. Chwila napięcia trwała... prawie półtorej godziny. W tym czasie na scenie z kulinarnym akcentem zaśpiewał chór „Canticum Novum” pod kierownictwem Leszka Kaliny (śpiewacy zasługiwali publiczności na przykład „Chili con carne”), zatańczył gimnazjalny zespół Dance 4 Fun, zagrała kapela ludowa Lipka, pojawiły się Glazy i Alaudae ze swoim rockowo-chóralnym wykonaniem hymnu szkół im. Juliusza Słowackiego. Ze sceny zabrzmiał też wiersz poetki ludowej Anieli Kupiec w wykonaniu małego recytatora, a wirtualne pozdrowienia (włącznie z instrukcjami dla mamy w sprawie Wigilii) przesłał nieobecny aktor Zbigniew Kalina.

Na scenę weszli również: pasjonat numizmatyki Leszek Kotuła, wydający medale pamiątkowe promujące Śląsk Cieszyński, Zygmunt Stopa, prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, nominowanego za dwie inicjatywy, oraz doc. Marta Štefánek, zajmująca się „układami dynamicznymi, teorią funkcji, teorią chaosu i trójką dzieci”. W specjalnej konkurencji wystąpił kolejny nominowany – Radek Szmek, piłkarz klubu Fotbal Trzyniec. Z Bogdanem Kokotkiem

zmierzył się w kozłowaniu piłki, tyle tylko, że rywal „wykiwał” go, dając mu piłkę lekarską. Nagrody były jednak dwie. Oprócz statuetki „Złoty Jestem 2009” przyznano też

Tradycyjnie już wszyscy nominowani ustawili się na scenie do wspólnego zdjęcia. – *Nasz zespół był nominowany już po raz trzeci, ale w tym roku było to wyjątkowe,*

na Lugsch-Wodecka, wokalistka zespołu Glazy. – *Nie oczekiwaliśmy, że będziemy nominowani, ale bardzo nas to cieszy. Zostaliśmy docenieni za dwie różne, ale realizowane pod wspólnym mianownikiem inicjatywy* – mówił prezes PZKO, Zygmunt Stopa. Przypomnijmy, że Zarząd Główny został nominowany za Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny oraz inicjatywę „Młode Zaolzie”. Jak dodał prezes, spośród innych nominowanych kibicował przede wszystkim kapeli Lipka.

Jak zawsze na wielkiej gali „Tacy jesteśmy” nie zabrakło dostojnych gości. W teatrze pojawili się m.in. przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, władze Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, Ondřej Klípa z sekretariatu Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych, zastępca ministra RC Czesław Walek czy poseł na sejm RP Stanisław Pięta, który był współfundatorem nagrody głównej.

– *To był wspaniały wieczór. Nie miałem konkretnego faworyta, ale z zainteresowaniem cały czas śledziłem rywalizację* – powiedział nam konsul Jerzy Kronhold.

– *Tyle aktywnych ludzi, tyle inicjatyw! Tego powinniśmy się uczyć od Zaolziaków* – mówił wiceburmistrz Cieszyna, Jan Matuszek. – *Lipka była fantastyczna, należało im się* – przyznał.

Wieczór nie skończył się po ogłoszeniu wyników. Wisienką na torcie był koncert Michała Łanuszki. – *Cudnie być znowu w Cieszynie* – przywitał publiczność Łanuszka. Krakowski pieśniarz i gitarzysta z Krakowa na Zaolziu nie gościł po raz pierwszy. Po koncercie zorganizowano jeszcze przyjęcie dla gości.

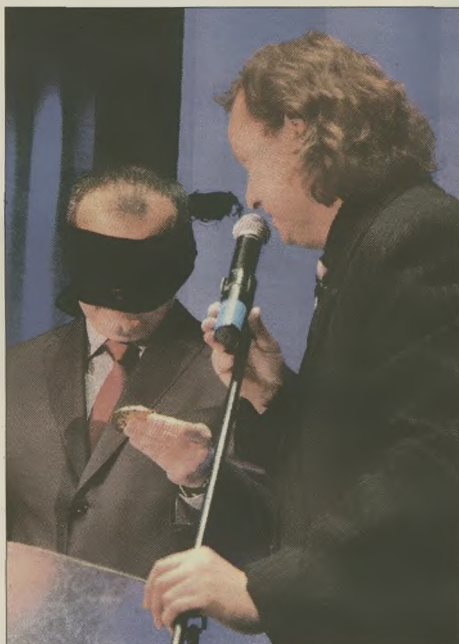
ELŻBIETA PRZYCKZO

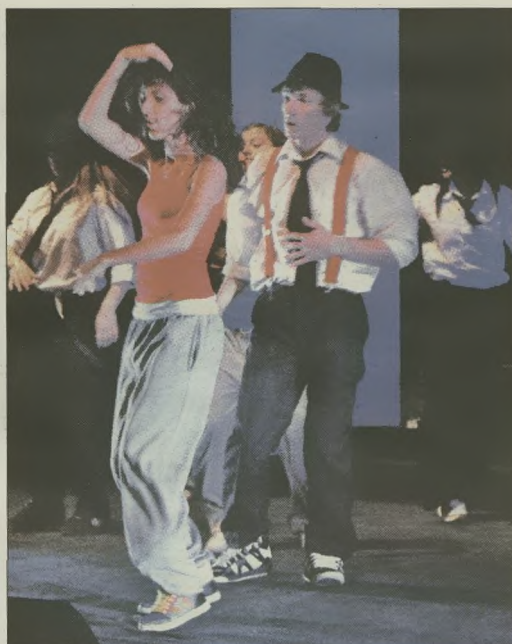
Piłkami żonglują Radek Szmek (z prawej) oraz Bogdan Kokotek.

nagrodę specjalną Władysławowi Milerskiemu za wydanie „Zachodniocieszyńskiego słownika gwarowego”.

bo śpiewanie z Alaudae to było coś nowego dla obu stron. Hymn wykonywaliśmy wspólnie po raz drugi – powiedziała „Głosowi Ludu” Hele-

Numizmatyczna zagadka dla Leszka Kotuły. Tajemnicza moneta była z... czekolady.

Na scenie gimnazjalny taneczny zespół Dance 4 Fun.

W tym roku doceniono także naukowców. Gratulacje przyjmuje Marta Štefánek.

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

najciekawsze na Zaolziu

Nominację dla IG PIKO odbiera Zygmunt Stopa.

„Testament mój” Juliusza Słowackiego w wykonaniu grupy rockowej Glazy i zespołu wokalnego Alaudae.

Gość wieczoru – krakowski muzyk Michał Łanuszka.

Do kogo trafi nagroda – aparat fotograficzny...?

„Canticum Novum”, czyli muzyka ze smakiem.

Wieczór zakończył się w klubie „Dziupla”, już w nieoficjalnej atmosferze.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

WTOREK 1 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.45 Tupi i Binu 9.50 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Ostry dyżur Jedynki 11.40 ZUS dla ciebie 11.55 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Dookoła świata z Tippi 14.30 Errata do biografii 15.00 Wiadomości 15.10 Ranczo (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Wyspa Harpera (film USA) 21.15 Rozkosz zabijania (film kop.) 22.50 Bronisław Wildstein przedstawia 23.30 Gdyby jutra nie było 1.10 Kojak (s.).

TVP 2

6.55 Śpiewając jak aniołowie 7.20 Ulica lemurów 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Moja rodzinia (film bryt.) 11.35 Historia Kowalskich 12.45 Za granicą wieku - Jan Zamoyski 13.10 Ścisłe tajne - Bohaterowie i zdrajcy 14.00 córki McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.30 Fort Boyard 16.30 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Kocham kino 20.10 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (sa.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.10 Sport-telegram 23.25 Drzwi w podłodze (film USA) 1.20 Czysta forma (film kop.).

TV KATOWICE

7.45 Schlesien Journal 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.00 Serwis info 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.13 Info świat

DRZWI W PODŁODZE

Obyczajowy, 115 minut, USA 2004

TVP 2, wtorek 1. 12., godz. 23.25

Reżyseria: Tod Williams
Występują: Jeff Bridges (Ted Cole), Kim Basinger (Marion Cole), Elle Fanning (Ruth Cole), Jon Foster (Eddie O'Hare), Larry Pine (reporter), John Rothman (Minty O'Hare), Harvey Loomis (doktor Loomis)

Ted jest popularnym pisarzem, a jego żona Marion zajmuje się wychowaniem córeczki, Ruth. Ich szczęście jest jednak tylko pozorne. Parę lat wcześniej w wypadku samochodowym zginęli ich dwaj dorastający synowie. Od tej pory Marion jest pogrążona w depresji, a Ted ucieka w alkohol i kolejne romanse. Próbuje wyrwać ich związek z apatii, mężczyzna zatrudnia na lato młodego asystenta. Eddie'ego fascynuje piękna i tajemnicza Marion. Stopniowo między dwójką samotników zaczyna łączyć przyjaźń, która zmienia się w namiętny romans.

DZIŚ 13, JUTRO 30

Komedia, 130 minut, USA 2004

Polsat, środa 2. 12., godz. 20.30

Reżyseria: Gary Winick

Występują: Jennifer Garner (Jenna Rink), Mark Ruffalo (Matt Flamhaff), Judy Greer (Lucy Wyman), Andy Serkis (Richard Kneeland), Kathy Baker (Bev Rink), Phil Reeves (Wayne Rink), Samuel Ball (Alex Carlson)

Jenna Rink jest zakompleksioną nastolatką, która za wszelką cenę pragnie akceptacji rówieśników. W dniu trzynastych urodzin, dzięki grze „Siedem minut w niebie” i wypowiedzeniu magicznego zaklęcia, zmienia się w atrakcyjną i pewną siebie trzydziestolatkę. Ma świetną pracę i imponujący apartament na Piętej Alei. W końcu jest popularna i lubiana. Jednak nie wszystko jest takie różowe, jak mogłoby się wydawać.

16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Zbliżenia filmowe 19.00 Wokół nas 19.15 Relacje 19.25 TV Katowice zaprasza 19.52 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.08 Telekurier bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.38 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 0.00 Terroryzm. rekruci! 1.01 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Lot Feniksa (film USA) 22.25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.25 Moja matka woli kobiety (film hiszp.) 2.30 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kawiarenka wcześniej urodzonych 9.45 Lądowanie w szklarni (film czes.) 10.55 Pr. muzyczno-rozrywkowy 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.05 Tip i Tap (s. anim.) 15.20 Religie świata (cykl dok.) 15.40 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.05 Program dyskusyjny 16.25 Śpiewanki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk-show) 21.35 Pogromcy długów (mag.) 22.05 Siły pierwotne (s.) 22.55 Na molla... (pr. muz.) 23.45 Węława w obrazach (cykl dok.) 0.05 Córki McLeoda (s.) 0.50 Film o filmie 1.05 Czy mnie zechcecie? 1.20 Skarby świata 1.35 Rajske

ogrody (dok.) 1.55 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.35 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.30 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Hobby magazyn 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopa w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Węława w obrazach (cykl dok.) 15.40 Cudowny świat (cykl dok.) 16.05 Dawid (dok.) 16.55 Usługi na naszych usługach 17.15 Prawie pogodnie (cykl dok.) 17.30 Praga, miasto wież (pr. cykl.) 17.50 ČEZ Basketball Nymburk - BK Vent-spils (transmisja meczu) 19.50 Wiadomości w języku migowym 20.00 Zbrodnia w szantanie (film czes.) 21.30 Festiwal Matefinka (dok.) 22.00 Teatr żyje! (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Dwugłos 23.35 Muzyczne Studio M 0.05 Zły śpi spokojnie (film jap.) 2.35 Hitler i Mussolini (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Wyśniona namiętność (film USA) 11.25 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundych (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.05 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.15 112 (mag.) 22.55 Oczy anioła (film USA) 0.45 VIP poker-show 2.05 Poradnik domowy 2.45 Judo obywatelskie.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Zranione serca (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czeskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.35 Sprawiedliwość (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 2 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie (dla dzieci) 9.30 Strażnicy Dobrej Nowiny 10.00 Tam i z powrotem 11.00 Między mamami 11.25 Polskie zwierzęta w niebezpieczeństwie - Żubr 11.40 Życie na cieplejszej planecie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Natalka 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysłań (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Przysłań (s.) 21.20 Tata na święta (film kanad.) 22.55 Leksykon PRL 23.10 Wplątani w porno.

TVP 2

6.55 Program katolicki 7.20 Ulica lemurów 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczę-

ścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Sztuka ekranowana - Kroke Band 12.20 Polska droga do samodzielności w sztuce 12.50 Abu Zabi, czyli bogactwo ponad miarę 13.30 Dialog 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.55 Święta wojna (s.) 15.35 Zagadkowa blondynka 16.30 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.30 Wyznania ...Pomoc domowa i nianie 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.45 Panorama 23.10 Sport-telegram 23.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

TV KATOWICE

5.55 Info poranek 7.45 To brzmi... 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 9.51 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.14 Info świat 16.50 To brzmi... 17.00 Myślę, więc wybieram 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji (mag.) 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.15 Minął dzień 22.40 Plus minus zapowiedź programu 0.00 Sto metrów dalej 1.29 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Dziś 13, jutro 30 (film USA) 22.40 Repli-Kate (film USA) 0.40 Nagroda gwarantowana 2.10 Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Grandsupertingl-tangl (pr. muz.) 9.30 Praskie opowiadanie (film czes.) 11.10 Koncert Karla Gotta 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Dok-

tor Quinn (s.) 15.00 Był sobie odkrywca (s. anim.) 15.30 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 Duchy nie istnieją (film jap.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Radovan Lukavský 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Rzym (s.) 23.25 Losowanie Szczęśliwej 10 23.30 Rękami niewinności (film czes.) 0.45 Córki McLeoda (s.) 1.40 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Nieznani bohaterowie 9.35 72 imiona czeskiej historii 9.50 Poszukiwania sztuki (cykl dok.) 10.05 Dawid (dok.) 11.00 Cudowny świat (cykl dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Reporterzy TVC 13.40 Kwiz dla dzieci 14.05 Tajemnice Toma Wizarda 14.20 Nauka jest zabawna (mag.) 14.45 Program dyskusyjny 15.05 Czy mnie zechcecie? 15.25 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 16.15 10 wieków architektury (s. dok.) 16.30 Pr. ekologiczny 16.45 Filmowa szkoła Ondřeja Kepki 16.55 Wypadek to nie przypadek 17.05 Medycyna XXI wieku 17.25 Port (mag.) 17.50 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.05 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Kapusta (j. ros.) 19.30 Piątka w Pomarańcy 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Brudna wojna (film br.-USA) 22.00 Wspañale lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.20 Spostrzeżenia z zagranicy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Czarne serca (dok.) 0.40 Nasi ojcowie (film USA) 2.50 Teatr żyje!

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Dwie matki (film USA) 11.30 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.50 Detektyw Monk (s.) 12.45 Świat według Bundych (s.) 13.15 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Nowicjusze (s.) 15.10 Superman (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.40 Wymarzony dom (reality-show) 21.50 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 22.45 Twarda laska (film USA-austral.) 0.30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 2.10 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Czas zrozumienia (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Falstarty (s.) 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.25 Rekin (s.) 0.20 Rewir Wolffa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

REPLI-KATE

Komedia, 120 minut, USA 2002

Polsat, środa 2. 12., godz. 22.40

Reżyseria: Frank Longo

Występują: Ali Landry (Kate/ Repli-Kate), James Roday (Max), Desmond Askew (Henry), Eugene Levy (Jonas Fromer/ Repli-Jonas), Todd Robert Anderson (Felix), Ryan Alosio (Derek Waters), Kurt Fuller (Chumley)

Nastoletni naukowiec, Max Fleming, spotyka piękną reporterkę Kate Carson, która uosabia jego marzenie o idealnej kobiecie. Z miejsca się w niej zakochuje, niestety bez wzajemności. Sprawy się komplikują, gdy pewnego dnia podczas eksperymentu chłopak niechcący klonuje Kate. Wynik jest zaskakujący: ukochana nabiera cech typowo męskich.

WSPOMNIENIA

Dziś, 1.12. 2009, mija 10. rocznica odejścia Kochanej Mamy

śp. ELŻBIETY RZESZOT

O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

AD-133

Okrutny los nie zwróci tego co zabrał,
w sercach pozostaje tęsknota, smutek, żal...

Dnia 2 grudnia 2009 mija pierwsza rocznica tragicznej śmierci naszego Kochanego

śp. JANA WALECZKA

z Karwiny. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień proszą żona, syn i najbliższa rodzina. RK-227

Cześć, »olzianie«!

Koncert jubileuszowy zbliża się, a wraz z nim wielopokoleniowe spotkanie »olzian«. Tym razem koncert odbędzie się 12 grudnia o godz. 16.30 w mniej tradycyjnym dla nas miejscu, Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie. Jak zawsze będzie barwny i rozśpiewany, w czym wspomogą nas różne gościnne kapela pierwszej jakości, które będą przygrywały nam do tańca i śpiewu, prezentując również swój dorobek artystyczny. Na koncert oczywiście serdecznie zapraszamy!

Tradycję stanie się natomiast zaślubienie w związku z wielopokoleniowym spotkaniem »olzian«. Odbędzie się w tym samym dniu co koncert jubileuszowy, 12 grudnia, w szczególnym dla »olzian« miejscu

sympatyków, gdyż na pewno będzie miła zabawa do późnych godzin nocnych, przeplatana wymianą doświadczeń i wspomnień. Mamy nadzieję, że spotkamy się w licznych gronie i będziemy mogli pokazać światu, że nasza rodzina olziańska jest duża i trwała – młodszy tancerze są dumni z tego, iż mogą kontynuować pracę swoich starszych kolegów, natomiast starsi z dumą spoglądają na poczynania swoich potomków. Na spotkaniu zapewniony jest bufet oraz piwo gratis. Napoje wysokowe będą oczywiście też do dyspozycji, te już niestety odpłatnie, co pewnie nikogo z Was nie zrazi. Obecność prosimy potwierdzić pod numerem telefonu +420 724 784 095 (Lucyna Cienčila,

»Olzianie« na jednym z koncertów świątecznych w Trzyńcu.

– w sali prób przy ulicy Bożka. Dokładnej godziny rozpoczęcia nie jesteśmy w stanie podać, umówmy się więc, że oficjalnie rozpoczynamy pół godziny po zakończeniu programu w teatrze. Mamy nadzieję, że przypadnie to mniej więcej na 20.00. Zapraszamy wszystkich byłych i aktualnych członków oraz

po godz. 19.00) lub mailem pod adresem jubileusz@olza.info

Prosimy Was wszystkich serdecznie o rozpowszechnienie tego listu wśród znajomych. Wierzymy, że sala na ul. Bożka będzie pękła we zwach. Ślemy wszystkim folklorystyczne całuski i cieszymy się na spotkanie... OLZIANIE

Co W TEATRZE

HAWIERZÓW – Centrum: Epoka lodowcowa 3 (1, 2, godz. 15.30, 17.45); Piła IV (1, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Bobule 2 (1, 2, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** A! żyj rytyfi (1, 2, godz. 17.30); 2012 (1, 2, godz. 20.00).

Co W TERENIE

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 3. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na »Mikołajówkę z gulaszem« 2. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie ocena pracy za ubiegły rok.

▲ Gmina wraz z Domem Dzieci zapraszają na Spotkanie z Mikołajem 4. 12. o godz. 16.00 do parku PZKO w Bystrzycy.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków 6. 12. o godz. 15.00 do świetlicy na spotkanie z Mikołajem.

MUR przy ZG PZKO – Zaprasza do auli gimnazjum w Czeskim Cieszynie 3. 12. o godz. 17.00 (zmiana godziny) na wykład ks. Bogdana Kokotki na temat »Jak mam powitać ciebie«. W przesłaniu wykładu przedstawi istotę przeżywania czasu adwentu w chrześcijańskim pojmowaniu.

OFERTY

WYCINANIE I PIELEGNACJA drzew. Tel.: +48 602 716 518. GL-777

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki

Właściciele biletów na Rodziną Herbatkę czyli rodzinne spotkanie z Wandą Chotomską z numerami 38, 44, 47, 49, 137, 140, 154, 161, 189, 204, 321, 335, 344, 345, 358, 368, 369, 388, 486, 493 nie podjęli wypożyczonych książek, dlatego proszeni są o ich odbiór w terminie do 15. 12. 2009 w Bibliotece Miejskiej przy ul. Havlička 6 w Czeskim Cieszynie.

Zawiadomienie

Zjazdowa Komisja Organizacyjna przypomina Szanownym Delegatom, iż XXI Zjazd PZKO obraduje w sobotę 5 grudnia 2009 w Domu Robotniczym w Suchej Górnej.

- Rejestracja delegatów 8.30
- Początek obrad 9.00

Możliwości dojazdu podane są w Biuletynie nr 4 rozdzielany na Konwencie Prezesów oraz na Obwodowych Konferencjach Przedjazdowych. Informacja dostępna jest również w internecie pod www.pzko.cz.

i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoni kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

OFERTY PRACY

MILK – TRADE s.r.o. Czeski Cieszyn zatrudni fakturantkę. Wymagania: wykształcenie średnie – kierunek ekonomiczny, język polski, znajomość języka angielskiego lub niemieckiego w słowie i piśmie. Tel.: 558 731 153. GL-784

Centrum Nauczania Języków Obcych i Przedmiotów Fachowych Pygmalion poszukuje koordynatora nauczania języków w Trzyńcu. Wymagania:

- wykształcenie min. średnie lub wyższe
 - obsługa komputera (Word, Excel, Power Point, Internet)
 - podstawy księgowości
 - min. 5 lat praktyki
 - znajomość języka angielskiego na poziomie conajmniej dobrym
 - dyspozycyjność, wysoka kultura osobista oraz komunikatywność
- Oferujemy:
- odpowiednie wynagrodzenie
 - ciekawą i motywującą pracę
 - pracę w młodym kolektywie
- Rozpoczęcie pracy możliwe od kwietnia 2010, od stycznia 2010 szkolenie wstępne formą pracy doradczej. Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie zgłoszeń oraz CV do 11. 12. 2009 na: pygmalion@pygmalion.cz. GL-787

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńciec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Cieślarowie w Gliwicach

Wystawa »Cieślar + dwa«, którą Zaolziacy mogli oglądać we wrześniu i październiku w Galerii Wielkiej Teatru Cieszyńskiego, teraz powędruje do Gliwic. Przypomnijmy, że wystawa jest retrospektywą trzech dekad twórczości zaolziańskiego architekta Karola Cieślara, a towa-

rzyszy jej prezentacja malarstwa jego syna Andrzeja oraz projekty mody autorstwa córki Anny. 7 grudnia wystawa zostanie otwarta w Galerii Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, której to uczelni Cieślar jest absolwentem. (ep)

Co ZA OLZA

GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. – 39. Biennale malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

O perspektywach Huty

Tym razem o Hucie Trzyńieckiej będzie mowa na cyklicznych Spotkaniach z Techniką, organizowanych zwykle w czeskiecieszynskiej bibliotece. Na 9 grudnia zaplanowano wykład dyrektora do spraw technicznych Huty, Henryka Huczały. Zainteresowani spotkają się o godz. 15.00 w Klubie Czeskiej Spółki Hutniczej pod Kanadą. Tematem wykładu będą nowe kierunki tech-

nologiczne w produkcji Huty Trzyńieckiej.

– Chcemy w ten sposób przypomnieć 170. rocznicę założenia Huty, przedstawić perspektywy hutnictwa w naszym regionie i zachęcić obecnych na spotkaniu techników do propagowania osiągnięć i perspektyw technicznych, zwłaszcza wśród młodzieży – mówi organizator Spotkań z Techniką, Karol Guńka. (ep)

Ogłaszamy konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! »Głos Ludu« ogłasza konkurs dziennikarski dla młodych talentów z Zaolzia – uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów i studentów. Czekamy na Wasze artykuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miejscach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, eseje... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły dotyczyły tematyki zaolziańskiej.

Nadesłane teksty oceni jury złożone z redaktorów »Głosu Ludu«. Najciekawsze i najlepsze artykuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagrodzimy. Do wygrania są bony o wartości 500, 300 i 200 koron do wykorzystania w ośrodku sportowym SKIareal Mosty. Być może będzie to początek współpracy z naszym pismem, początek wielkiej dziennikarskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilustrujących teksty.

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji »Głosu Ludu« przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie ul. Havlička 13 poszukuje pracownika na stanowisko:

kucharz, kucharka do kuchni szkolnej od 1. 1. 2010

Kryteria:

- wykształcenie zawodowe
- znajomość języka polskiego

Osoby zainteresowane pracą proszone są o przesłanie:

- prośby o pracę
- życiorysu zawodowego

na adres e-mailowy: skola@zsptesin.cz albo złożenie ich w sekretariacie szkoły w terminie do 4. 12. 2009.

SZLAGIER EKSTRALIGI PIŁKARZY RĘCZNYCH DLA ZESPOŁU ZUBRZI

Trzecia przegrana Banika w sezonie

Piłkarze ręczni Banika Karwina nie lubią przegrywać. W ostatniej kolejce musieli jednak uznać wyższość drużyny Zubrzy. Banik przegrał na parkiecie wicelidera tabeli 24:32, w sumie była to trzecia porażka ekipy Jozefa Hantáka w tym sezonie. W 5. kolejce mistrz RC nie dał rady Hranicom (24:31), a w 7. kolejce sensacyjnie przegrał z Pilzнем (29:30).

Karwiniacy z dorobkiem 22 punktów nadal plasują się poza podium ekstraligi, ale do prowadzącej Dukli Praga tracą zaledwie dwa punkty. Właśnie z liderem tabeli Banik zmierzy się w najbliższą niedzielę przed własną publicznością. Mecz o pierwsze miejsce zaplanowany jest na godz. 10.30.

ZUBRZI 32:24
KARWINA (19:12)

Zubrzy: Malina, Baránek – Stržínek 11/5, Pernica, Titkov, J. Hrstka 4, Třeštlík, Randýsek, M. Hrstka 3, Jurka 2, Říha, Číp 2, Krupa, Mika 7. Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček

Pojedynek starych znajomych. Andrej Titkov próbuje zatrzymać kołowego Banika Karwinę, Romana Požárka.

3, Vala, Hanysch, Vančo 3, Sliwka, Faith, Hanták 1, Mrózek 8/5, Petrovský 3, Požárek 2, Lyžwa 1, Zdráhal 3.

W listopadzie Banik zwyciężył u

siebie 34:29, a więc rewanż udał się szczypiornistom Zubrzy z nawiązką. Czołowe zespoły Zubr Ekstraligi pokazały widzom handball z najwyższej półki. Do 15. minuty jesz-

cze nic nie wróżyło klęski Banika. Goście rozpoczęli aktywnie w ofensywie, tyły krył im zaś czujny Mrkva. Stopniowo jednak Banik tracił moc, coraz gorzej grała też defensywa. Tomáš Mrkva w sytuacji sam na sam ze strzelcami Zubrzy niewiele mógł zdziałać. Do przerwy gospodarze wypracowali sobie siedmiobramkową zaliczkę, dla Banika był to duży szok.

– Nie tak wyobrażaliśmy sobie grę na parkiecie Zubrzy – przyznał „Głosowi Ludu” trener Karwiny, Jozef Hanták. – Zbyt dużo było strat piłek, Zubrzy potrafiło to wykorzystać. Obie ekipy znają się na wylot. Jednoznaczne zwycięstwo Zubrzy zaskoczyło więc wszyst-

kich. Trener Zubrzy, Jiří Kekrt, przez kilka sezonów prowadził też Karwinę. Taktykę przygotował prostą, ale jak widać, skuteczną. – Kluczem do naszego sukcesu była dobra organi-

zacja defensywy – stwierdził Kekrt. – W zarydunku przerywać akcje Banika, nie pozwolić karwiniakom na długie ataki pozycyjne.

Gospodarze potrafili też przyhamować kluczowych zawodników Banika Karwina. Ondřej Zdráhal zdobył zaledwie trzy bramki, podobnie jak inny etatowy snajper, Vojtěch Petrovský. W drugiej połowie zaznaczyła się duża przewaga gospodarzy. Poza Michałem Mrózkiem, który zaliczył bardzo dobre spotkanie, reszta karwińskiej ekipy trochę przysnęła. – Zawsze gra się na tyle, na ile przeciwnik pozwala – podkreślił Hanták. – Gospodarze zwyciężyli zasłużenie. We wszystkich elementach gry byli tym razem lepsi od nas.

Tabela Zubr Ekstraligi

1. Dukla	14	24	403:319
2. Zubrzy	14	23	468:344
3. Pilzno	14	23	397:368
4. Karwina	14	22	434:363
5. Hranice	14	19	428:381
6. Lowosice	14	15	382:348
7. Jiczyn	14	12	353:367
8. Koprzywnica	14	10	384:426
9. Trzeboń	14	10	348:403
10. Przerów	14	4	376:444
11. Frydek-Mistek	14	4	374:442
12. Dvůr Kr.	14	2	328:470

JANUSZ BITTMAR

Triumf Kowalczyk, Małysz w roli komentatora

Piąte miejsce drużyny skoczków narciarskich, ale przede wszystkim zwycięstwo Justyny Kowalczyk w sobotnim sprincie Pucharu Świata, to bilans ostatniego weekendu w wykonaniu polskich narciarzy w fińskim Kuusamo. Rozpoczął się sezon olimpijski, w którym liczy się każdy dobry start.

Justyna Kowalczyk triumfowała w sobotnim sprincie na dystansie 1,2 km techniką klasyczną. To ósme w karierze pierwsze miejsce zdobyte w zawodach Pucharu Świata przez Polkę. Na mecie specjalistka od biegów uzyskała czas 3:00,5, wyprzedzając Słowenkę Petrę Maj-

dic o 0,8 sekundy i trzecią Słowaczkę Alenę Prochazkovą o sekundę. Kowalczyk wystartowała też w niedzielnej trasie na 10 km, do mety przybiegła na siódmej pozycji. Zwyciężyła reprezentantka Finlandii, Aino-Kaisa Saarinen, która w klasyfikacji generalnej wyprzedza Polkę o 21 punktów. – Justyna pokazała, że przygotowania do igrzysk olimpijskich w Vancouver zmierzają w dobrym kierunku – ocenił występ zawodniczki AZS AWF Katowice prezes Polskiego Związku Narciarskiego, Apoloniusz Tajner.

Inaugurację sezonu zaliczyli w Kuusamo skoczkowie. Jak co roku

Justyna Kowalczyk

na północy Europy karty rozdawał wiatr, który przeszkadzał zarówno w piątkowym konkursie drużynowym, jak również podczas sobotnich zawodów indywidualnych. Piąte miejsce polskiej drużyny można oceniać pozytywnie, gorzej było w sobotę, gdzie w głównym konkursie zabrakło Adama Małysza. Lider polskiej drużyny nie przebił się do konkursu z piątkowych eliminacji, oddając krótki skok w bardzo trudnych warunkach. Małysz zaliczył sobotnią rywalizację nietypowo, jako komentator Telewizji Polskiej. Trener Łukasz Kruczek był początkowo wściekły na organizatorów, ale

później na spokojnie przyznał, że skoki to często loteria i Małysz miał po prostu pecha. – W konkursie drużynowym Adam pokazał klasę, czyli nie stracił formy z dnia na dzień. Miał pecha – stwierdził Kruczek. Pod nieobecność Adama Małysza najlepiej z Polaków zaprezentował się Kamil Stoch, który uplasował się na 24. pozycji. Na 28. miejscu sklasyfikowany został Łukasz Rutkowski. Zawody wygrał Norweg Bjoern Einar Romoeren, drugi był 18-letni Niemiec Pascal Bodmer, trzeci Austriak Wolfgang Loitzl. W najbliższy weekend skoczki wystartują w norweskim Lillehammer. (jb)

Stalownicy na środkach nasennych

O, EKSTR. HOKEJA

MLADA BOLESŁAW 4:3
TRZYNIEC

Tercje: 3:1, 0:1, 1:1. Bramki i asysty: 6. Král (Sup, Žabka), 12. Král (Žabka), 18. Macho (Kracík), 44. Macho (Lehikoinen) – 10. Cartelli (Bonk, Květoň), 29. Polanský (Martynek, Květoň), 48. Kohn (Hampl, Lojek). Sędziowali: Šindler, Homola – Pešek, Jelínek. Trzyniec: Hamerlík (18. Duba) – Hrabal, Andersons, Cartelli, Malec, Lojek, Výtisk, Zib – Bonk, Polák, Polanský, Tomas, Květoň, Mičulka, Martynek, Růžička, Pospíšil, Kohn, Kanko, Hampl.

To kolejny mecz Trzyńca z kategorii niechlujnych. Przynajmniej w pierwszej tercji, w której Stalownicy grali jak po zażyciu środków nasennych. Początek meczu należał do Richarda Krála. Były kapitan Trzyńca, obecnie w roli lidera Mładej Bolesławy, w 6. minucie zaskoczył Hamerlíka, a w 12. minucie udaną kiwką i strzałem pod poprzeczkę podwyższył na 2:1. Trzyński bramkarz Peter Hamerlík

wytrzymał z nerwami tylko do 18. minuty. Po trzecim straconym голу nie zamierzał już dalej wygłupiać się w bramce i naprawiać błędy dziurawej defensywy. Zmienił go Tomáš Duba. Od drugiej tercji zmieniła się też gra Trzyńca, nabrała rumieńców. W 29. minucie kontaktowego gola zdobył Polanský, dobijając do siatki bezpański krążek. Wymianę ciosów kontynuowano w trzeciej odsłonie, najbardziej dramatycznej części tego spotkania. Na bramkę gospodarzy dobiegła w przewadze liczebnej trzyńcza zareagowali błyskawicznie. Kohn w 48. minucie z dystansu ośmieszył Schwarza, obniżając na 4:3. Remis wisiał w powietrzu, zwłaszcza podczas desperackiej power play w wykonaniu Trzyńca w końcówce meczu.

– Przegraliśmy niejako na własne życzenie, zresztą nie pierwszy raz w sezonie – powiedział po meczu trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva. – Zaspaliśmy w pierwszej tercji, z fatalnymi konsekwencjami.

Lokaty: 1. Witkowice 54, 2. Pilzno 54, 3. Pardubice 52, 4. Zlin 51, 5.

Trzyniec 49 pkt. W piątek (18.10): Trzyniec – Witkowice.

I LIGA HOKEJA

SZUMPERK 0:4
HAWIERZÓW

Tercje: 0:0, 0:2, 0:2. Bramki i asysty: 24. Seman (Sikora, Fořt), 29. Šedivý (Roman, Klimeš), 58. Fořt (Seman, Sikora), 60. Sikora (Fořt, Klimeš). Hawierzów: Čech – Klimeš, Rusnák, Šafařík, Krisl, Peštuka, Štefanek – Seman, Sikora, Fořt, Červenka, Piecha, Smejkal, Roman, Šedivý, Haas.

W I lidze nie ma słabszego zespołu, od Szumperka. Kiepsko grają jednak w tym sezonie także hawierzowskie Pantery, które plasują się na 11. pozycji w tabeli. Goście zwycięstwo w dużej mierze zawdzięczają bramkarzowi. Jakub Čech zachował czyste konto, świetnie bronił głównie w pierwszej, najbardziej wyrównanej tercji.

Lokaty: 1. Ujście nad Łabą 64, 2. Chomutów 60, 3. Olomuniec 46,... 11. Hawierzów 31 pkt. Jutro (17.30): Hawierzów – Benátky nad Jizerą.

II LIGA HOKEJA

UNICZÓW 4:5
ORŁOWA

Tercje: 3:3, 1:1, 0:1. Bramki i asysty: 12. Handl (Kolík, Komínek), 17. Čížek (Komínek), 18. Přikryl (Komínek), 24. Diviš (Handl, Pavlas) – 7. Škatula (Stránský), 13. Škatula (Stránský, Studený), 19. Škatula, 33. Škatula, 53. Samiec. Orłowa: Šafránek – Mintěl, Grygar, Kraft, Dušek, Olšák, Prokop, Škatula, Hegegy, Vydra, Stránský, Studený, Samiec, Golab, Galgonek, Kotásek, Červenka.

Zwycięstwo zapewniło podopiecznym trenera Petra Česlíka awans na fotele lidera grupy wschodniej II ligi. Bohaterem meczu był napastnik Petr Škatula. Powracający po kontuzji zawodnik zdobył cztery bramki, przyczyniając się najbardziej do wygranej z przedostatnim klubem tabeli.

Lokaty: 1. Orłowa 44, 2. W. Międzyrzecze 43, 3. Przerów 43 pkt. Jutro (18.00): Orłowa – Prościejów.

(jb)

W SKRÓCIE

■ **WISŁA LIDEREM.** Piłkarze Wisły Kraków zostali mistrzami jesieni. W niedzielnej meczu 15. kolejki pokonali na wyjeździe ostatnią w tabeli Odrę Wodzisław 3:1. To jednak nie koniec futbolu w tym roku. Drużyny Orange Ekstraklasy rozegrają jeszcze awansem dwie kolejki rundy wiosennej.

■ **RANKING ATP: AWANS PRZYSIĘZEGO.** Michał Przysiężny po zwycięstwie w challengerze w Helsinkach awansował o 112 miejsc i zajmuje teraz 186. pozycję w rankingu ATP World Tour. Triumfator tegorocznej klasyfikacji tenisistów został Szwajcar Roger Federer. Najwyżej notowanym polskim tenisistą jest Łukasz Kubot, który zajmuje 99. miejsce na świecie.

■ **SUPERKUSZCZAK.** Angielskie media w samych superlatywach wypowiadają się o postawie Tomasza Kuszczaka w sobotnim spotkaniu pomiędzy FC Portsmouth a Manchesterem United. „Czerwone Diabły” zwyciężyły 4:1, a jednym z głównych bohaterów widowiska był polski bramkarz. Wyższą ocenę od Polaka otrzymał tylko napastnik MU, Wayne Rooney. (jb)

O Gapie
i prozie

Ryłko, Cieślar... a może ktoś jeszcze?

W sobotę wieczorem dowiemy się, kto przejmie pałeczkę po Zygmuncie Stopie i przez najbliższe cztery lata będzie stać na czele Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Kandydatów na prezesa jest na razie dwóch: Jan Ryłko i Henryk Cieślar. Sam prezes Stopa zapowiedział, że nie będzie się już ubiegać o tę funkcję.

O tym, kto będzie w kolejnej 4-letniej kadencji prezesem Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, zadecydują po jutrze uczestnicy XXI Zjazdu Delegatów PZKO. Weźmie w nim udział niespełna 300 delegatów wybranych na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych w 84 miejscowych kołach PZKO i będą oni reprezentować blisko 13 000 pezetkaowców.

Delegaci dyskutować będą m.in. o sposobach finansowania działalności Związku, o tym, jak wprowadzić życie nowe hasło: „Łączenie pokoleń warunkiem naszego przetrwania”. Przede wszystkim jednak wybiorą nowe władze PZKO – 21-osobowy Zarząd Główny oraz 5-osobową Komisję Rewizyjną. – Dziesiątkę członków ZG, którzy będą reprezentować w tym organie poszczególne obwody Związku, wybrano na poprzedzających Zjazd konferencjach obwodowych. Delegaci tylko zatwierdzą ich nominację – wyjaśnia prezes Stopa, który na czele PZKO stoi od 1999 roku. – Podczas Zjazdu będziemy wybierać pozostałych dziesięciu członków ZG, którzy będą szefami rad działających w ramach ZG. Rady są organami wykonawczymi i realizują konkretne zadania. Dwudziestym pierwszym członkiem ZG jest prezes, którego też wybierze. Członkowie ZG później wybiorą spośród siebie pięcioosobowe Prezydium.

Prezes Stopa nie zamierza ubiegać się ponownie o fotel prezesa ZG PZKO. – Jeżeli jednak delegaci pozwolą, to chciałbym włączyć się do pracy Zarządu. Są pewne sprawy, które chciałbym sfinalizować, a także pomóc młodszemu kolegom przy wprowadzaniu zmian w działalności PZKO, które przygotowaliśmy – mówi prezes. Na razie znani są dwaj kandydaci na prezesa – Jan Ryłko i Henryk Cieślar. Kolejne nazwiska mogą zaproponować jeszcze delegaci na Zjeździe.

Jan Ryłko od 1991 roku jest prezesem Miejskowego Koła PZKO w Jabłonkowie. Jak on ocenia obecną kondycję PZKO? – Związek liczy obecnie prawie 13 tys. członków skupionych w

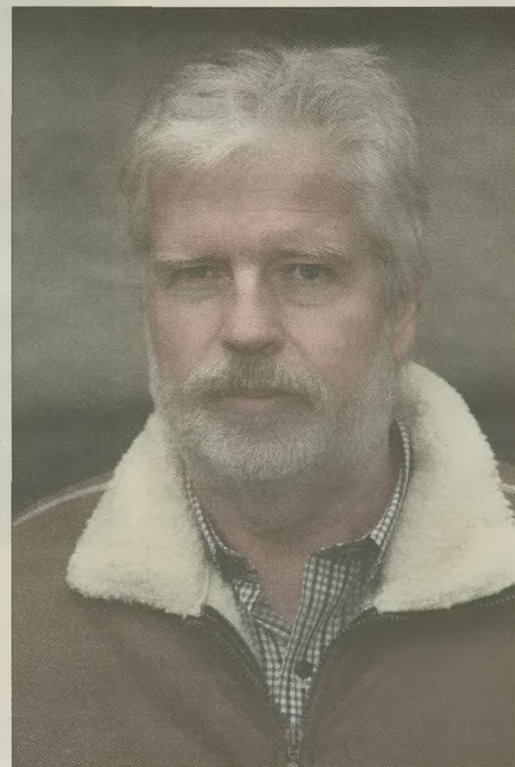

Fot. JACEK SIKORA

Kandydatami na prezesa ZG PZKO są na razie (z lewej): Jan Ryłko z Jabłonkowa oraz Henryk Cieślar z Nydku.

84 kołach i 10 obwodach. Z tego punktu widzenia jego kondycja jest bardzo dobra – odpowiada Ryłko. – Udało się też Związkowi otrząsnąć z obciążeń finansowych, które obecne kierownictwo odziedziczyło po swoich poprzednikach, i uniknąć zapaści finansowej czy wręcz likwidacji PZKO. To ogromna zasługa prezesa Stopy. Jeśli jednak chodzi o kondycję z punktu widzenia struktur związkowych, to na pewno będzie trzeba je wzmocnić, m.in. poprzez wprowadzenie zmian do statutu. Tego jednak nie załatwi Zjazd, to pole popisu dla Komisji Statutowej, która powinna działać przez całą 4-letnią kadencję. Natomiast sprawy na „tu i teraz” to wzmocnienie pozycji PZKO w regionie, zwrócenie ośrodkom decydenckim w Pradze i Warszawie uwagi na potrzeby Związku oraz rzeczywisty wpływ na wkład kół PZKO w regionie.

Ryłko zamierza przede wszystkim utrzymać bazę członkowską PZKO. – Ważne jest też zmniejszenie luki generacyjnej poprzez włączenie w działalność w ramach struktur organizacyjnych PZKO młodych ludzi, zwłaszcza tych pracujących w zespołach. Niemniej ważną sprawą byłoby korzystanie z funduszy europejskich,

Fot. MAREK SANTARIUS

jako jednego ze źródeł finansowania działalności Związku – dodał Ryłko.

Henryk Cieślar jest obecnie szeregowym członkiem MK PZKO w Nydku, ale kiedyś był pracownikiem Biura ZG PZKO, a w latach 2002-2005 wiceprezesem Kongresu Polaków. – PZKO wymaga zmian, oczywiście – zmian na lepsze. Obecnemu kierownictwu Związku należą się jednak pokłony za to, że wyprowadziło go z zupełnego dołka – uważa Cieślar. – Ale już czas, żeby pomyśleć o zmianach. I to w dwóch kierunkach. Jeden to przywrócenie rangi Zarządowi Głównemu, odnowienie kontaktów z Polską. Drugi to sprawy ekonomiczne.

Cieślar przyznał, że informacja o jego kandydaturze na prezesa zaskoczyła go. – Przed kilkoma miesiącami rozmawiałem na ten temat z kilkoma poważnymi ludźmi i rozwiązywaliśmy tę kwestię z różnych punktów widzenia, ale oficjalnie dopiero dzisiaj dowiedziałem się, że komisja wnioskodawcza wysunęła moje nazwisko na prezesa. Na Zjeździe, oczywiście, przedstawię swoją wizję – zapewnił Cieślar. **JACEK SIKORA**

O tym, kto został prezesem ZG PZKO, napiszemy już w sobotę na www.glosludu.cz

ZDARZYŁO SIĘ

Gang w więzieniu

Kryminolodzy z Czeskiego Cieszyńska ujawnili szczegóły zatrzymania dwóch producentów pervitinu, czyli metaamfetaminy. Aresztowano dwie osoby produkujące narkotyk oraz dziewięciu dealerów. Grozi im od dwóch do dziesięciu lat więzienia.

Członkom narkotykowego gangu udało się w ciągu ostatniego roku wyprodukować co najmniej półtora kilograma pervitinu, który sprzedali za około milion koron. – Narkotyk robili z tabletek, które zdobywali w polskich aptekach w przygranicznych miejscowościach. Ze względu na dużą liczbę oskarżonych, ilość wyprodukowanego narkotyku i zasięg działania gangu jest to na pewno wyjątkowo duża sprawa – powiedzieli na konferencji prasowej policjanci.

– Kryminolodzy zatrzymali jednocześnie osiem osób, z których trafiało do aresztu. Większość z oskarżonych to recydywiści, którzy mieli już wcześniej do czynienia z produkcją bądź rozprowadzaniem narkotyków – poinformowała rzeczniczka prasowa policji, Złatuše Vlačková. Jak wyjaśniła, zatrzymani mieli stałych odbiorców. Na przykład właściciel jednego z klubów nocnych w Trzyńcu regularnie kupował od nich pervitin. (ep)

Ukradł samochód... przez pomyłkę

Pewien wiślanin był tak zalany, że na parkingu nie rozpoznał swojego samochodu i wsiadł do cudzego. O dziwo, kluczyk pasował i ford odpalił!

– Do nietypowej kradzieży samochodu doszło w poniedziałek przed południem na terenie Wiśły – mówi Ireneusz Brachaczek, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie. Do komisariatu zadzwonił zdenerwowany mężczyzna informując, że ktoś skradł mu sprzed domu fordą sierrę. Auto zaparkowane było przed jedną z posesji przy ulicy Kopydło. Policjanci przystąpili do działania i już po kilkunastu minutach mieli informację, że skradziony samochód stoi zaparkowany przy ulicy Wyzwolenia. Funkcjonariusze szybko ustalili też, kto przyjechał tym samochodem. – Okazało się, że to 55-latek, który również ma fordę, tyle że mondeo. (gc)

Masaryk pojawi się w Alejach Sensacja! Trojaczki z obory

Radni Czeskiego Cieszyńska dyskutowali w poniedziałek o liście mieszkańców w sprawie postawienia pomnika Tomasza Garrique Masaryka. Zdecydowano, że miasto przypomni postać pierwszego prezydenta w czasie 90. rocznicy powstania Czeskiego Cieszyńska w 2010 roku.

Masaryk odwiedził miasto 28 października 1924 roku, w czasie tej wizyty uczestniczył w uroczystym odsłonięciu swojego pomnika (zniszczonego w roku 1938) i otwarciu Szkoły Masaryka, mieszczącej się przy ulicy Komeńskiego. – Przy okazji obchodów 85-lecia tej szkoły 26 października 2009 roku uroczystość nadano szkole imię prezyden-

ta Masaryka. Miasto nie zapomina o 160. rocznicy urodzin T.G. Masaryka i włączyło do projektu „Aleje Masaryka – renowacja parku” stworzenie pomnika tej wybitnej osobistości, która zapisała się do historii naszego narodu – pisze w odpowiedzi na list mieszkańca Karla Šurala burmistrz Vít Slovák.

– Nie wiemy jeszcze, jak to będzie wyglądało, prawdopodobnie nie będzie to pomnik, ale tablica pamiątkowa, która znajdzie się w Alejach Masaryka i zostanie odsłonięta w przyszłym roku w czasie obchodów 90-lecia założenia miasta – wyjaśnił wiceburmistrz Czeskiego Cieszyńska, Stanislav Polwarcny. (ep)

Gmina Nawsie może się pochwalić trojaczkami. Te jednak, o których mowa, nie urodziły się w szpitalu lub w domowym zaciszu. Przyszły na świat w... oborze spółki rolniczej Netis.

– Stało się tak już w pierwszej połowie listopada, ale nie chcieliśmy wtedy informować dziennikarzy. Bo wiadomo – ktoś z cieląt mogło nie przeżyć. Teraz obie jałoweczki i byczek czują się świetnie, tak samo ich mama, więc można już pochwalić się w mediach – powiedział nam zootechnik firmy Netis, Jiří Sikora. Krowa, która urodziła trojaczki, nie ma imienia. – Trudno by było spamiętać imiona 680 naszych krów. Nadajemy imio-

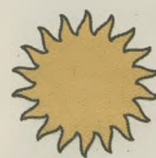
na tylko zasłużonym dójkom, które dały w swoim życiu 100 tys. litrów mleka. W naszej oborze mamy trzy takie: Lidkę, Klárę i Barborę – wyjaśnił Sikora.

Poród miał podobno lekki przebieg. Natomiast zupełna sensacja to krowie trojaczki. Jak powiedział nam jeden z nawiejskich weterynarzy, Zbyszek Noga, u bydła mlecznego z natury występuje ciąża pojedyncza, bliźniacze zdarzają się niezwykle rzadko, a liczniejsze potomstwo to krowia sensacja. – Taki przypadek zdarza się raz na kilkadziesiąt tysięcy porodów, w Republice Czeskiej najwyżej dwa razy w roku – podkreślił weterynarz. (kor)

POGODA

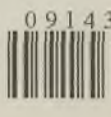
czwartek

piątek

dzień: 2 do 6°C
noc: 1 do -3°C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 2 do 6°C
noc: 2 do -2°C
wiatr: 3-7 m/s

9 771212 422041

09143

KRÓTKO

Przybyło karettek

KARWINA (ep) – Sześć nowych karettek pogotowia ma od poniedziałku szpital z polikliniką w Karwinie-Raju. Pojazdy za 6 mln koron placówka kupiła z własnych pieniędzy. Karetki będą dojeżdżały do pacjentów w Karwinie, Orłowej, Hawierzowie, Czeskim Cieszynie i okolicznych miejscowościach. Jak wyjaśnia dyrektor szpitala, Miroslav Janečka, liczba i stan karettek były już niewystarczające. – *Kiedy przejeżdżaliśmy transport chorych od Regionalnego Centrum Ratownictwa, było 49 karettek. Większość z nich miała ponad 10 lat – tłumaczy dyrektor. – Dlatego dokupywaliśmy lub wymienialiśmy co najmniej sześciu wozów rocznie jest koniecznością* – dodał.

Zamknięta ulica

KARWINA (ep) – Od czwartku mieszkańcy Karwiny nie będą mogli jeździć ulicą Młyńską. W tym miejscu trwa budowa kanalizacji. Zamknięty odcinek drogi trzeba będzie objechać ulicami Slámy i Husa. Przejazd Młyńską będzie możliwy tylko w okresie świątecznym: od 23 do 27 grudnia. Prace potrwać do końca roku.

Pociąg

z nazwą miasta

CZ. CIESZYN (ep) – Czeskie Koleje zwróciły się do władz miasta o wsparcie finansowe uroczystego „chrztu” nowego składu pociągu City Elephant oraz umieszczenie na pociągu emblematu Czeskiego Cieszyna. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miasta postanowiono udzielić Czeskim Kolejom dotacji w wysokości 10 tys. koron na wydatki związane z nazwaniem pociągu i umieszczeniem znaku.

O wstrząsach w internecie

OSTRAWA, ORŁOWA (ep) – Wkrótce dokładne informacje o wstrząsach podziemnych spowodowanych pracą kopalni można będzie przeczytać w internecie. Spółka OKD przygotowuje odpowiedni system monitorujący, wyniki pomiarów przekazywane będą władzom Orłowej, jednej z najbardziej dotkniętych szkodami górniczymi miejscowości. – *Chcemy zacząć w pierwszych miesiącach przyszłego roku* – poinformował rzecznik OKD, Vladislav Sobol. Władze Orłowej są za. – *Miasto nie ma nic przeciwko temu, wręcz przeciwnie, cieszymy się, że te ważne dla mieszkańców informacje będą dostępne. Dane o wstrząsach będą pojawiać się na stronach internetowych Orłowej* – mówi rzeczniczka Urzędu Miasta, Nataša Cibulková. Podawanie dokładnych informacji ułatwiłoby ludziom także starania o odszkodowanie. Do poprawy przepływu informacji przyczyni się też nowa stacja pomiarowa w mieście.

Konieczny prezentuje

OSTRAWA (ep) – W Domu Sztuki czynna jest wystawa prac Roberta Koniecznego, architekta z Katowic. 40-latek ma już zapewne miejsce w historii światowej architektury. Zaprojektował wiele znanych budynków i dostał za nie niejedną nagrodę. Dla Cieszyńska zaprojektował budynek dawnej strażnicy przy moście Przyjaźni. Miasto będzie się starało o unijną dotację na modernizację budynku.

»Pięciogwiazdkowe« szpitale

Trzy szpitale w regionie zdobyły czołowe lokaty w prestiżowym plebiscycie „Szpital RC 2009”, który po raz czwarty ogłosiła spółka Health Care Institute (HCI). Szpital Podlesie w Trzyńcu otrzymał najwyższe oceny wśród pacjentów, Karwiński Szpital Górniczy wśród pracowników, a Szpital Trzyniec na Sośnie wywalczył „brąz” w klasyfikacji łącznej.

W głosowaniu, które trwało od marca do października, wzięło udział ponad 35 tys. pacjentów różnych szpitali. Według słów Daniela Vavřiny z HCI, pacjenci oceniali szpitale gwiazdkami – w podobny sposób, jak oceniane są hotele. Szpital Podlesie jest więc „pięciogwiazdkowym” szpitalem, tak samo jak Karwiński Szpital Górniczy, który w tej kategorii zajął czwarte miejsce.

– *Staraliśmy się, by atmosfera była pozytywna, by podejście personelu do pacjentów było właściwe* – powiedział naszej gazecie Piotr Branny, ordynator oddziału kardiologii Szpitala Podlesie. – *Mam nadzieję, że to widać. Od większości pacjentów słyszę, że byli zadowoleni z opieki, że personel dobrze się do nich odnosił*.

W plebiscycie oceniano także finanse lecznic. W tej kategorii zwyciężył szpital w Kadaniu. W klasyfikacji łącznej najlepszy okazał się

Dyrektor Szpitala Podlesie, Karel Dostálík (z prawej), odbiera dyplom dla szpitala za 1. miejsce w ogólnokrajowym plebiscycie „Szpital RC 2009”.

szpital w Strakonicach, na trzecim miejscu uplasowała się placówka w Trzyńcu-Sośnie, a na czwartym Karwiński Szpital Górniczy. Osobno oceniane były placówki akade-

mickie. Tu po najwyższe laury sięgnął Powszechny Szpital Akademicki w Pradze, na drugim miejscu uplasował się Szpital Akademicki w Ostrawie-Porubie.

Szpital Trzyniec oraz Karwiński Szpital Górniczy nie po raz pierwszy zdobyły wysokie oceny – w ub. roku były absolutnymi zwycięzcami plebiscytu. (dc)

Feber nie wywalczył tytułu

Final pierwszej edycji konkursu na wójta roku, którego finalistą był m.in. wójt Stonawy Andrzej Feber, we wtorek został rozstrzygnięty. Zwycięstwo i nagroda pieniężna w wysokości 100 tys. koron przypadły Vladislavie Moravčíkové z Oplan w Środkowych Czechach. – *Stoi na czele gminy liczącej 75 mieszkańców, wobec czego nagroda niemalże podwoi budżet jej gminy* – powiedział Feber po rozstrzygnięciu konkursu.

– *Dla mnie sukcesem jest sam fakt, że dostałem się do ścisłej czołówki konkursu, na który napłynęło 220 zgłoszeń*.

W 2000 roku Stonawa zdobyła w ramach województwa morawsko-śląskiego tytuł Gmina Roku, a w br. wyróżnienie w konkursie na najbardziej udany urząd gminy na Morawach, ogłoszonym przez czasopismo „Moravské hospodářství”.

W stonawskim ratuszu właśnie rozpoczęła się

modernizacja, która potrwa przez trzy miesiące. Władze gminy apelują do mieszkańców, by – w miarę możliwości – załatwiali swe sprawy telefonicznie lub pocztą elektroniczną. Zmieni się przede wszystkim sala ślubów. – *Usuniemy nie modne wyposażenie z lat 70. – stare boazerie, czerwone dywany i niemodne meble. Chcemy mieć nowoczesną, przestronną salę, w jasnych pastelowych kolorach* – zapowiedział Feber. (dc)

PRZECYTANE

Zagłada polskiego Zaolzia

W Polsce przyjął się pogląd, powtarzany dziś niemal automatycznie, że zajęcie Zaolzia przez Polskę w 1938 r. było „hańbą”. Rzeczywistość była bardziej skomplikowana. Bezrefleksyjnemu powtarzaniu słowa „hańba” sprzyja fakt, że wiedza o polskim Zaolziu – tym dawnym i tym obecnym – jest obecnie w Polsce i Czechach prawie zerowa.

Jako student historii na Uniwersytecie Warszawskim uczestniczyłem kilka lat temu w międzynarodowej szkole letniej w Pilzde. Jeden z polskich kolegów zaraz po przywitaniu się z jednym z czeskich historyków – w celu przełamania lodów – przypomniał straszną krzywdę, jaką „my Polacy wyrządziliśmy wam Czechom”, i przeprosił właśnie poznanego rozmówcę za odebranie przez Polskę Zaolzia w 1938 r. Słowa te nie spotkały się właściwie z żadną reakcją. Konsternację przerwał stwierdzeniem, że moi przodkowie z Karwiny przyjmowali przyłączenie w 1938 r. jako wyzwolenie. Potem rozmowa przeszła na inny temat. Świadkiem podobnych sytuacji byłem jeszcze kilkakrotnie.

Pogląd, że zajmując Zaolzie Polacy wyrządzili Czechom krzywdę, jest dziś jakby oczywisty. Gdy podczas obchodów 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej na Westerplatte prezydent Lech Kaczyński nazwał fakt naruszenia integralności terytorialnej Czechosłowacji przez Polskę w 1938 r. grzechem, chwalili go nawet ludzie na co dzień mu nieprzychylni. W podobny sposób – nazywając ów epizod bezdyskusyjną hańbą lub przynajmniej błędem – wypowiadało się liczne grono polskich publicystów i polityków. Ambasador

Czech w Polsce uznał deklarację prezydenta za „ostateczne rozwiązanie problemu” i postawienie kropki nad „i”. Ale w samych Czechach zainteresowanie tym było niewielkie; jak stwierdził tamtejszy publicysta, sprawa od dawna nie budzi nad Wełtawą emocji. Z kolei gazety czeskojęzyczne ukazujące się na terenie Zaolzia, jak ognia unikające jakichkolwiek tematów związanych z kontrowersyjną historią, w ogóle nie zauważały polskiej skulchury. Za to kilka dni po deklaracji prezydenta zamalowano świeżo umieszczone polskie tablice przy wjeździe do gminy Trzycieć.

Skąd ten brak zainteresowania? Czy nie nazbyt optymistyczne były słowa ambasadora? I czy można dziś skonstatować, że dyskusja została zakończona, skoro nigdy poważnie się nie toczyła, a przed 1989 r. jedna ze stron (polska) nie mogła w ogóle odnosić się pozytywnie do swoich działań z 1938 r.? Spróbujmy poszukać odpowiedzi na te pytania.

Podczas gdy Zaolzie w polskiej debacie publicznej zredukowano do symbolu „hańby narodowej”, w czeskiej świadomości sprawa praktycznie nie istnieje. Brak nawet ścisłego odpowiednika tego terminu. Przedstawiciel czeskiej inteligencji zwykle nie ma wiedzy nie tylko o przeszłości, lecz i o współczesności obszaru stanowiącego dziś część jego kraju. Obserwując informacje w czeskich mediach na ten temat, można odnieść wrażenie, że chodzi o teren czysto czeski. Polskie akcenty są pomijane.

GRZEGORZ GAŚSIOR
(„Tygodnik Powszechny”)

Polacy będą pierwsi – i co z tego?

Autostrada A1 budowana na Śląsku latem przyszłego roku będzie prowadziła już do granicy polsko-czeskiej w Gorzyczkach, gdzie połączy się z czeską D47. Niestety, a razie nie można będzie po niej jechać dalej do Brna czy Pragi. Polacy cieszą się, że po raz pierwszy szybciej uwiną się z budową niż Czesi, którzy nie zdążą w terminie wybudować końcowego odcinka autostrady z Bogumina przez Wierzniowice do Gorzyczek. Radość Polaków tłumi fakt, że cały ruch z autostrady A1 skierowany zostanie na drogi lokalne w przygranicznych miejscowościach. – *To będzie koszmarnie* – powiedział *Gazecie.pl* wójt Gorzyc, Piotr Oślizło. Samochody będą musiały zjechać z autostrady na węzle w Gorzyczkach i przejechać na czeską stronę przez ciasne ulice Gorzyc, Olzy i Chałupek.

Gazeta pisze dalej, że choć od miesięcy mówiło się o tym, że Czesi mają opóźnienia, samorządowcy z przygranicznych miejscowości nie bardzo w to wierzyli. Do tej pory południowi sąsiedzi byli dla Polski wzorem, jak budować autostrady tanio i szybko. W czerwcu br. sytuacja się zmieniła, ponieważ zabrakło pieniędzy na dokończenie autostrady. Budowa, na szczęście, trwa, choć inwestor, którym jest Dyrekcja Dróg i Autostrad, przyznał, że ma długi wobec dostawców. Mają one być spłacone przez emisję obligacji państwowych. Inwestor oficjalnie deklaruje, że budowa będzie gotowa w 2011 roku. (dc)

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Zastanówmy się!

Zjazd największej naszej organizacji już w sobotę. Czego nam brak, to naprawdę rzetelnej dyskusji związkowo-publicznej przed tym ważnym wydarzeniem. Pojawiały się w prasie wprawdzie różne wypowiedzi i przyczynki, lecz trudno je w całości nazwać rzetelną dyskusją na poważny temat, często chodziło raczej o osobiste potyczki. W dodatku całość jakby zdominował temat: wyjść, czy nie wyjść z Kongresu Polaków. Jak tu zrozumieć, o co w tej wrzawie o akces chodzi? Czy trzeba zdobywać mocniejszą pozycję poprzez osłabianie reszty? Czy konieczne jest rozbijanie z trudem wypracowanej wspólnej reprezentacji naszego niezwykle zróżnicowanego organizacyjnie i poglądowo środowiska? Czy zyskamy w ten sposób lepszy obraz u Macierzy, czy władz praskich? Czy reprezentacja naszego społeczeństwa wobec Warszawy i Pragi będzie bardziej efektywna?

Minęło dwadzieścia lat od najpoważniejszej zmiany politycznej i społecznej w naszych krajach w minionym półwieczu i można by oczekiwać poniekąd bardziej zasadniczych refleksji i wniosków nad przyszłością, przy tejże okazji.

A jest o czym myśleć. Związkowi stuknęła sześćdziesiątka, czasy i warunki w ciągu tych lat zmieniły się radykalnie, a jego formuła działania pomimo szczytnych i zgrabnych sformułowań programowych w zasadzie pozostaje bez zmian. Koła miejscowe działają w większości bardzo aktywnie. Niecenna jest jednak analiza charakteru i struktury tych aktywności. Potrzebne jest rozeznanie, co właściwie jest esencją działania i motywacji członków, jakie są oczekiwania i zapotrzebowania dotyczące Związku jako całości. Często słyszymy i czytamy: „Trzeba by...”, „Musimy...”. Często jest to wołanie o coś, co nie wiadomo, czy jest realne, potrzebne, możliwe, i czy odpowiada współczesnej sytuacji. Na przykład trzeba przyjąć do wiadomości fakt istnienia wielu różnych organizacji skupiających ludzi o specyficznych zainteresowaniach i celach oraz przyjąć, że ta dywersyfikacja jest wielkim osiągnięciem na skutek daru wolności. Typowym przykładem jest tzw. sprawa młodych. Często słyszymy sformułowanie, że „trzeba zaangażować młodych”. Ale w jaki sposób? Starzenie się bazy członkowskiej Związku jest faktem. Lecz brak młodzieży w PZKO nie jest dowodem braku ich zaangażowania w sprawę kultury i społeczności.

Odważymy się odgadnąć, że liczba naszych młodych ludzi zaangażowanych obecnie w różnych organizacjach i działaniach nieinstytucjonalnych może być nawet większa, aniżeli w czasach, kiedy statystycznie Związek miał dużo więcej młodych członków. Młodzi szukają swoich formuł działania, odpowiadających ich współczesnym zainteresowaniom i uwarunkowaniom kulturowo-społecznym. Dowodów aktywności naszych młodych jest bez liku (choćby nowe chóry, zespoły muzyczne, taneczne, Dziupla, Bal Akademicki itp.). Obecna formuła Związku nie wychodzi tym inicjatywom za bardzo naprzeciw. A poza tym, czy wszyscy musimy należeć tylko do tej jednej organizacji, jak pierwsi bywało? Cieszymy się tą różnorodnością, tylko na jej kanwie istnieje możliwość prawdziwego wzrostu kulturowego. Formuła działania Związku powinna to respektować, nie ubolewać nad tym, broń Boże, nie zwalczać, lecz, wręcz odwrotnie, wyjść temu procesowi naprzeciw. Nie miejsce tutaj na długie dezyderaty, więc niech to służy tylko jako przykład kierunku rozmyślań.

Albo sprawa kondycji języka polskiego i polskości w ogóle na naszym terenie. Udowodnione jest, że jedną z ważnych przyczyn tego, że język polski nauczany jest w szkołach naszych prawie jako język obcy, albowiem nie jest nikomu potrzebny w dniu codziennym ani świątecznym. Wielowarstwowe zerwanie naturalnych więzi z Pol-

ską tworzy jej obraz jako kraju obcego. Niedostateczna intensywność kontaktów z kulturą polską i jej niedostępność przez wiele lat zostały zaliczone do bardzo ważnych przyczyn tego stanu. Czy Związek mający w nazwie polskość, kulturę i oświatę nie powinien się nad tym zastanowić? I nie chodzi tutaj o koła, ale struktury ponad nimi! Wyjątkami z reguły (Trzylaf, Złoty) można się cieszyć, ale to nie Związek tutaj działa. Odpowiedzią często jest stwierdzenie o wysokich kosztach takich przedsięwzięć. Jeśli jednak jakieś jedno MK potrafi zorganizować imprezy z udziałem atrakcyjnych artystów polskich przy wielkim zainteresowaniu publiczności i bez strat finansowych, to powinno to być przedmiotem przemyślenia. Ubolewamy wszyscy nad ubytkiem polskości, ale gdzie tu wskazać obszar naszych działań, gdzie to znajduje rzeczywiste odbicie. Czy wytykanie jedynej zaolziańskiej gazecie, że informuje również o wydarzeniach na drugim brzegu świadczy o chęci zbliżenia się do Polski?

Jako konsekwencja tychże faktów, kolejnym obszarem do dyskusji powinna być organizacja i sprawność funkcjonowania organów Związku. Obecna organizacja też pochodzi z dawnych czasów, kiedy kopiowała ogólnie obowiązujące pryncypia i służyła bardziej utrzymywaniu kontroli i przekazywaniu instrukcji, niż rzeczywistemu zadaszeniu swobodnej działalności kół i członków. Koła to dziś w większości podmioty prawne z bardzo niezależną od centrum i różnorodną działalnością.

Potrzebna jest gruntowna analiza i sformułowanie roli struktury „zadaszającej” związek właściwie w pełni niezależne jest, aby w strategii odzwierciedliły się sprawy przekraczające możliwości poszczególnych kół, choćby organizacja większych imprez czy kontakty z wielką kulturą polską.

Model organizacyjny Związku powinien odpo-

wiadać wymaganiom nowoczesnej organizacji, jej formuły i strategii działania. Najwyraźniej widać, że wyjście poza istniejący model jest dla wielu działaczy Związku nawet nie do pomyślenia. A przy tym są tylko dwie opcje dalszej przyszłości:

Związek opracuje i przyjmie nowoczesny model organizacji, wytworzy formułę i strategię działania odpowiadające realnym warunkom kulturowo-społecznym i zapewni nowy rozwój, albo nadal będzie się starzeć wewnętrznie, a proces starzenia wiadomo do czego prowadzi. Zastanówmy się nad modelem odpowiednim do przyszłych, nie przeszłych czasów! Wzorów modelowych jest bez liku, m.in. i taki, kiedy ZG tworzony jest z prezesów kół, czyli osób z wysokim mandatem członków, prezesem Związku jest jeden z nich, nie ma innych struktur pośrednich (życie wskazuje, że są zbędne). Oprócz tego zawiązana jest profesjonalna agencja (profesjonalna!) do zarządzania majątkiem, finansami i przedsięwzięciami Związku, których niepodzielną częścią jest upowszechnianie związków z kulturą polską. Członkowie ZG zarazem są członkami zarządu tej agencji.

Tematów, od których zależy nasza przyszłość, do dyskusji jest co nie miara. I one powinny, naszym zdaniem, zdominować nadchodzący Zjazd.

Nie można oczekiwać od tego Zjazdu rewolucyjnych przemian. Spróbujmy jednak zastanowić się nad tym, co jest naprawdę ważne! Odrzućmy rzeczy małe i naprawdę nieważne! Niechaj Zjazd przynajmniej da impuls do prac nad tymi zagadnieniami, najlepiej z udziałem ekspertów. Jeśli nie nadejdzie czasowo czas dostosowania nas do realiów, to za jakiś czas nie będzie czego dostosowywać. Realia wówczas będą, ale czy będzie w nich jeszcze miejsce dla nas, z nazwy, Polaków? Zastanówmy się!

MAŁGORZATA I ZYGMUNT RAKOWSCY

Mój osobisty antyapel

Pierwotnie miałem zamiar zwrócić się do delegatów na Zjazd Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego z apelem, ale w tym miejscu postanowiłem zaniechać tej decyzji. A mianowicie, aby apelować o to, żeby delegaci wreszcie wybrali odpowiednich ludzi do Zarządu Głównego PZKO. Takich, którzy nie są obciążeni przeszłością przedlistopadową. Takich, którzy nie przyczynili się do utraty Domu Polskiego i Piasta bezpośrednio, a po-

średnio również do utraty Ośrodka Szkoleniowego w Koszarzyskach, żeby wreszcie rozliczyli tych, którzy spowodowali te niewymierne straty dla naszego społeczeństwa, żeby nie wycofywali akcesu z Kongresu Polaków, bo byłoby to już po raz drugi, kiedy doszłoby do takiej decyzji. Po raz pierwszy ZG PZKO wycofał akces z Rady Polaków już 25.6.1991 roku, a to tylko dlatego, aby nie mogła powstać spółka akcyjna na bazie Rady Przedsta-

wicieli, która zarządzałaby Piastem. Pomimo tego, że Konwent wtedy nie zgodził się na wycofanie akcesu z Rady Polaków, ZG PZKO akces wycofało. Od tego czasu zaczęły się problemy w naszym pezetkaowskim społeczeństwie. Nie chcę dalej roztrząsać tych tematów, bo uważam, że większość delegatów to rozsądni ludzie, pracujący w poszczególnych kołach i to oni zdecydują o przyszłości PZKO. Owocnych obrad! MELCHIOR SIKORA

W spotkaniu uczestniczyło ponad sto kobiet.

Na Kościelcu ekumenicznie

28 listopada ponad sto pań – bez względu na wiek, narodowość i wyznanie – spotkało się w Domu Polskim im. Żwirki i Wigury na Kościelcu na wspólnym śniadaniu w duchu chrześcijańskim. Po pogawędce przy kawie, herbatce i bogato zastawionym stole nadszedł czas na ucztę duchową. Pomysłodawczyni i główna organizatorka Maryla Legerska, która dwa lata temu uczestniczyła w podobnym spotkaniu w Wiśle, a w tym roku bliżej zaznała się z ideą „śniadań” na wycieczce w Dziegielowie, zaprosiła do wspólnego śpiewania, modlitwy i rozważań Grupę Piątkową z Dziegielowa i Ewę Londzin. Świadectwo swojego życia z Bogiem przedstawiły m.in. cierli-czanki Šárka Galáčová i Anna Křístková. Zgromadzenie przedstawicielek Kościoła ewangelickiego A.W. i Kościoła rzymskokatolickiego pozdrowiły również przedstawicielki Kościoła Adwentystów Siódmego Dnia i Kościoła Czeskobraterskiego. Wspólnie odśpiewano pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”, uczono się sztandarowej pieśni spotkań śniadaniowych „Bo nikt nie ma z nas tego, co mamy razem...” W wystąpieniach przewinęło się kilka ciekawych myśli: żyjemy rozpisani na kwadrans, walczymy z nieustannym brakiem czasu, a stąd tylko krok do podyktowanego zmęczeniem zniecierpliwienia, braku miłości. A przecież cierpliwość jest cnotą i stałym wyzwaniem dla nas, zaś łagodność powinna być cechą dojrzałego chrześcijanina. Na problemach rośnie wiara...

Wezwanie do jedności przyjęte zostało na progu adwentu jako posłannictwo. W myśl słów: „Z wszelką pokorą i łagodnością, z cierpliwością, znosząc jedni drugich w miłości, starając się zachować jedność Ducha w spójni pokoju” (Ef 4:2-3) panie powróciły do swoich przedświątecznych obowiązków z postanowieniem kontynuacji podobnych spotkań.

BARBARA GLAC

Sezon zakończony

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” zakończyło swój sezon turystyczny uroczystym spotkaniem 21 listopada. Spotkanie przygotowali członkowie bystrzyckiego rejonu. Sala Domu PZKO w Bystrzycy wypełniła się po brzegi aktywnymi i mniej aktywnymi turystami. Zeszło się 139 osób, by podsumować całoroczną działalność. Po odśpiewaniu hymnu „Beskidu”, piosenki „Szumi jawor...”, kierownik turystyczny towarzystwa Karol Macura przedstawił zebranym statystykę wycieczek. Zorganizowano 16 pieszych wycieczek, w których wzięło udział 861 uczestników. W 12 autokarowych wycieczkach uczestniczyło 635 osób, a we wtorkowych 410. „Beskid Śląski” zorganizował też „Rajd o Kyrpce Macieja”, tradycyjną wycieczkę krajoznawczą, ognisko na Osówkach, autokarową wycieczkę narciarską oraz 9 wycieczek rowerowych, w których uczestniczyło 233 kolarzy. Najaktywniejszym turystą okazał się Eugeniusz Monczka, który zaliczył 41 wycieczek, a drugim był Tadeusz Schulhauser z 39 wycieczkami na swym koncie. Firma Cieślarska z Bystrzycy sponsorowała nagrody dla najaktywniejszych członków, które przekazał Jan Raszka z Wędryni-Zaolzia. Można było też obejrzeć krótkie filmy o obchodach jubileuszu 80 lat schroniska na Kozubowej, z kolarskiej wycieczki do ujścia Olzy, oraz z tygodniowej autokarowej wycieczki do Kruszných Gór. „Beskid Śląski” aktywnie udziela się w zdobywaniu Międzynarodowej Oznaki Turystycznej. Polega ona na zdobyciu po 8 szczytów w Polsce, Słowacji i w Czeskiej Republice. Dotychczas już dziesięciu turystów „Beskidu” uzyskało złotą oznakę MOT i certyfikat.

EWA WAŁASKA

Krzyż powinno się mieć w sercu, a nie na ścianie

W wiślańskim ogólniaku dyrektor jest ewangelikiem, jego pierwszy zastępca wyznania prawosławnego, a drugi katolikiem. Niby wszyscy chrześcijanie, ale krzyży w salach lekcyjnych nie ma.

Ostatnio głośno jest o krzyżach w szkołach. W Polsce trwa dyskusja, czy ich obecność nie jest zamachem na świeckość państwa i szeroko pojętą wolność. To efekt wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, który uznał, że należy zdjąć krzyż w jednej z włoskich szkół, bo na jego obecność nie zgadzają się ateści. Postanowiliśmy sprawdzić jak ta kwestia wygląda w wielowyznaniowej Wiśle.

W większości miejscowych szkół krzyża w salach nie ma. Tylko nieliczne placówki mają specjalne sale katechetyczne do nauki religii, gdzie krzyże wiszą. W Liceum Ogólnokształcącym im. P. Stalmacha krzyż znajduje się tylko w gabinecie dyrektora. – Kiedy religia weszła do szkół i padła propozycja, by krzyże były w każdej placówce, sprawę przedyskutowaliśmy na radzie pedagogicznej z młodzieżą, samorządem szkolnym – wspomina Danuta Kozyra, dyrektorka liceum. Młodzież zadecydowała, że przez wzgląd na wielość wyznań krzyże w salach nie są potrzebne. – Młodzież argumentowała, że krzyż nosi się w sercu, nie trzeba go demonstrować – dodaje dyrektor Kozyra. Jednocześnie zwraca uwagę na atmosferę panującą w wielowyznaniowym gronie pedagogicznym. – Chyba jesteśmy jedyną szkołą w Polsce, gdzie dyrektor

Sala katechetyczna w „Patelnioku”. To jedyne miejsce w szkole, gdzie wisi krzyż.

jest ewangelikiem, zastępca wyznania prawosławnego, a drugi zastępca katolikiem. Atmosfera jest życzliwa, bardzo tolerancyjna. To, że krzyż nie wisi, nie znaczy, że go nie ma – zauważa pani Danuta.

Zespół Szkół Hotelarsko-Gastronomicznych ma osobną salę do katechezy i to w niej wisi krzyż. – Obecność krzyża w tej sali młodzieży bardzo pomaga. Intencje są bardzo poważne. Nie chodzi o błahą sprawę, żeby matematyka się szybko skończyła. Modlimy się w intencji taty chorego na raka, ojca, który jest uzależniony od hazardu, kolegi, który się powiesił – wyjaśnia siostra Halina Koćwin, Salezjanka.

Sama młodzież uważa, że najważniejsze jest poszanowanie wolności drugiego człowieka. – Ważna jest tolerancja, wzajemny szacunek, ale i szacunek do naszej historii, tradycji. Jeszcze nie tak dawno były strajki, by

krzyże mogły wisieć w publicznych miejscach – zauważa jedna z uczennic „Patelnioka”. – Komuś może przeszkadzać czador muzulmanek, mój habit i krzyż też mogą razić. W ten sposób mierzymy do źle pojętej tolerancji, zabijamy wszelką demokrację – uważa siostra Halina.

Na poziomie szkół podstawowych problem krzyża praktycznie nie istnieje. – Dzieci nie zauważają braku krzyża na ścianie – mówi ojciec Tomasz Urbański, uczący religii katolickiej w Wiśle-Malinie. Zajęcia z dziećmi zaczyna i kończy modląc się w kole. – W wiślańskich specyficznych warunkach trzeba szukać uniwersalnych rozwiązań – wyjaśnia zakonnik.

Często pojawia się także argument odpowiedniego zachowania w obecności krzyża. – Młodzież w szkole nie przywiązuje aż tak wielkiej uwagi do symboli. Pod krzyżem padnie brzydkie słowo, dojdzie do niewłaściwego zachowania, a jest to znak wymagający szacunku – zauważa Bożena Walkiewicz, nauczycielka z podstawówki w Wiśle-Czarnem.

Nie tylko szkoły starają się stworzyć przestrzeń do funkcjonowania wszystkich wyznań. Wiadomo, że m.in. Świadkowie Jehowy nie uznają krzyża. W kaplicy przy cmentarzu komunalnym krzyż znajduje się więc w specjalnej wnęce. W czasie nabożeństw Świadków Jehowy jest zasłaniany.

W Wiśle jest 12 wyznań. Dominują luteranie (50 proc.). Katolicy stanowią 30-procentową grupę. Reszta to Świadkowie Jehowy, Baptyści, Zielonoświątkowcy, Adwentyści Dnia Siódmego oraz mniejsze tzw. wolne Kościoły. (gc)

ROZMOWA Z KS. PROF. BERNARDEM KOŁODZIEJEM Z ZAKŁADU HISTORII KOŚCIOŁA UNIwersYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

W trosce o emigrantów

W zachowaniu świadomości narodowej Polonii i Polaków mieszkających poza granicami kraju często decydującą rolę odegrali polscy duszpasterze...

Ks. prof. Bernard Kołodziej

Niemal wszystkie prace naukowe poświęcone emigracji polskiej zwracają uwagę na rolę Kościoła i duszpasterzy w zachowaniu polskiej tożsamości. Sprawowane wśród polskich emigrantów duszpasterstwo, nazywane później duszpasterstwem polonijnym, sięgało do wcześniejszych wzorców duszpasterstwa etnicznego. Władze polityczne krajów osiedlenia emigrantów oraz także często miejscowa hierarchia wyznaniowa dążyły do jak najszybszej asymilacji i integracji nowych emigrantów w społeczeństwie miejscowym. Dotyczyło to zwłaszcza nowo tworzących się państw na kontynencie amerykańskim, złożonych oprócz tubylczej ludności z samych przecież migrantów.

Do opieki nad polskimi wychodźcami powołane zostały specjalne zgromadzenia zakonne.

We Francji, po upadku powstania listopadowego, kiedy rozważano przyczyny upadku I RP, narodził się odrodzeniowy ruch religijny, który zaowocował założeniem Zgromadzenia Zmartwychwstania Pana naszego Jezusa Chrystusa, służącego polskim emigrantom. Odtąd księża zmartwychwstańcy podjęli służbę polskim wychodźcom. Po upadku powstania styczniowego, kiedy wraz ze zesłańcami na Sybir skazywano tam na pobyt polskich duchownych, rozpoczął się kolejny rozdział duszpasterskiej pracy wśród rodaków, wygnanych ze swej ojczyzny. Nowe problemy duszpasterskie powstały następnie pod koniec XIX wieku, kiedy na wielką już skalę rozpoczął się ruch migracyjny – zwany emigracją zarobkową lub emigracją „za chlebem” – głównie do USA i Brazylii. Polscy imigranci pozbawieni opieki duszpasterskiej, zwłaszcza w Ameryce Południowej, ślali błagalne listy do zakonów w kraju i diecezji, z których pochodzili, o przysłanie polskiego duszpasterza. Do pracy misyjnej, zwłaszcza na szybko rozwijający się kontynent amerykański kierowano misjonarzy z wielu zgromadzeń zakonnych. Najczęściej byli to: pallotyni, księża misjonarze, oblaci, salezjanie, werbiści i inni. Wśród członków tych zgromadzeń było też wielu Polaków. Również na ziemiach polskich powstawały nowe prowincje tych zakonów, które zwiększały swój potencjał misyjny polskimi powołaniami zakonnymi. Po latach formacji księża i bracia zakonnicy, podejmując w różnych krajach oraz na terenach misyjnych posłannictwo swojego zakonu, włączali się przy okazji w duszpasterstwo zastanych tam Polaków.

Kiedy doszło do zorganizowania stałych struktur duszpasterskich polonijnych?

Dopiero po zakończeniu I wojny światowej i odrodzeniu się państwa polskiego można było w sposób zorganizowany zająć się problemami emigracji polskiej. W krajach osiedlenia się Polaków powstawały polskie placówki dyplomatyczne, które

mogły wziąć w obronę mieszkających tam rodaków. Również Episkopat odrodzonej ojczyzny nie mógł zostać bez odpowiedzi płynących z zagranicy wołań rodaków o polskich kapłanów. Na wszystkich niemal spotkaniach naszego polskiego Episkopatu

rozważany był problem stałego wpływu duszpasterzy polonijnych do środowisk emigracyjnych. Podejmowane też były i inne starania, które miały zaradzić brakom w duszpasterstwie zagranicznym. Podejmowane wysiłki czynione przez władze rządowe i Episkopat Rzeczypospolitej zaowocowały powstaniem nowego polskiego zgromadzenia zakonnego, którego celem miała być polonijna praca duszpasterska. Tak doszło do założenia w roku 1932 Towarzystwa Chrystusowego dla Wychodźców – dziś noszącego nazwę Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej – przez ówczesnego prymasa Polski ks. kard. Augusta Hlonda. Podkreślić tu warto fakt współpracy polskich sfer rządowych z Episkopatem w zakresie pomocy Polakom żyjącym poza granicami państwa polskiego. Wynikiem tej współpracy były m.in. dwa zjazdy Polaków z zagranicy, zorganizowane pod patronatem prezydenta RP Ignacego Mościckiego i prymasa Polski kard. Augusta Hlonda.

Sytuacja ta zmieniła się po wybuchu II wojny światowej?

Obok próby unicestwienia państwowości polskiej, wielkich strat i zniszczeń w każdej sferze życia narodowego i społecznego doszło również do licznych wywózek na roboty przymusowe do Niemiec, deportacji na wschodnie rubieże ZSRR oraz inne przesiedlenia ludności, zwłaszcza z terenów wcielonych do Rzeszy. Także po zakończeniu II wojny światowej i zmianie granic państwowych RP doszło do kolejnych przesiedleń ludności polskiej. W sferze zaś politycznej do władzy doszła opcja sowiecka, która posiadała swoisty pogląd na przesiedlenia ludności, emigrację polską oraz na fakt, że prawie 25 proc. narodu żyło poza granicami ojczyzny. Zakreślone w okresie międzywojennym formy zagranicznego duszpasterstwa polskiego i polonijnego, a w czasie ostatniej wojny duszpasterstwa wojskowego, stworzyły warunki do przetrwania po zakończeniu działań wojennych w krajach osiedlenia Polaków struktur duszpasterskich, mimo że przez kilkanaście lat praktycznie ustał dopływ księży z kraju.

Czy sytuacja zmieniła się wraz z upadkiem komunizmu?

Dziś istnieją na świecie liczne rektoraty Polskich Misji Katolickich prowadzące systematyczną opiekę nad Polakami mieszkającymi poza ojczyzną. Polskie Misje Katolickie istnieją dziś i działają w wielu krajach świata: Anglii i Walii, Argentynie, Australii i Nowej Zelandii, Austrii, Belgii, Brazylii, Chile, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Izraelu, Luksemburgu, Niemczech, Republice Południowej Afryki, Szwajcarii, Szwecji, na Węgrzech i we Włoszech.

Rozmawiał: LESZEK WĄTRÓBSKI

Będziemy jak suchy las...

Ks. Jan Byrt, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Szczyrku-Salmopolu

Dla nas chrześcijan krzyż Golgoty, symbol przeogromnej miłości Bożej do człowieka, który rozwieszamy w szkołach, zakładach pracy, nawet w Sejmie, jest także takim przypomnieniem, co Bóg dla nas zrobił. Jest ostrzeżeniem przed odstępstwem od Boga, od prawa Bożego, od dziesięciorga przykazań! On daje mi możliwość codziennej konfrontacji mojego życia z wielką miłością Jezusa do człowieka i Słowem Bożym! On jest dla mnie świętością, która ma być w centrum chrześcijaństwa! Tam gdzie człowiek, tam on ma być! Jestem całkowicie za tym, aby był w szkołach i w domach. Nie rozumiem chrześcijan, którzy zamiast krzyża na szyi noszą np. znaki zodiaku. Krzyż na ścianach budzi emocje, bo do czego zobowiązuje tych, którzy na niego patrzą. To jest jasne i znane przesłanie. Jeśli pozbędziemy się krzyży, a co za tym idzie mowy krzyża – Słowa Bożego – to boję się, ale będziemy jak te wycięte, przetrzebione, suche i umierające lasy w Beskidach! (gc)

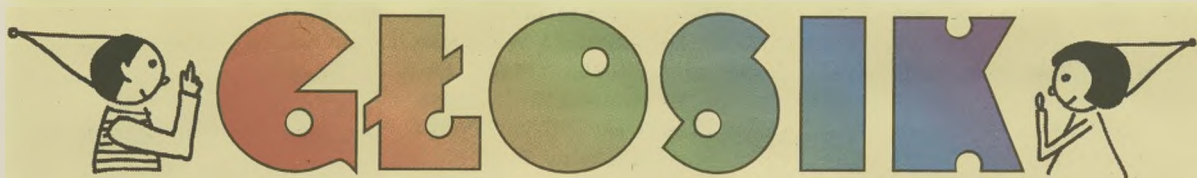
Pierwsze takie sanktuarium

Pierwsze w Polsce sanktuarium św. Barbary powstało w Strumieniu na Śląsku Cieszyńskim. Ks. Oskar Kuśka, proboszcz tamtejszej parafii św. Barbary, gdzie znajdują się relikwie świętej, oficjalnie ogłosił mieszkańcom dekret biskupa diecezji bielsko-żywieckiej. Dla małego miasteczka i parafii to ogromna nobilitacja, a jednocześnie szansa na rozwój ruchu pielgrzymkowego, zwłaszcza górników, którym patronuje św. Barbara. – To podsumowanie duchowości i tradycji, które trwają tu nie od roku czy dwóch, ale od ponad pięciuset lat – podkreśla ks. Kuśka.

Św. Barbara jest patronką górników. Na polskim Śląsku kościoły jej poświęcone znajdują się w ośrodkach przykopalnianych, np. w Czechowicach-Dziedzicach, w Rudzie Śląskiej, Katowicach-Giszowcu, Chorzowie. Ale żadna świątynia w regionie, a nawet w Polsce (Wrocław i Kraków mają najstarszą tradycję związaną ze św. Barbarą) nie otrzymała dotąd rangi sanktuarium. Strumień jest wyjątkiem ze względu na stale rozwija-

jący się kult św. Barbary. W herbie miasteczka od 1482 roku znajduje się postać św. Barbary. Tutejszy kościół pw. św. Barbary należy do najstarszych na Śląsku parafii pod tym wezwaniem (od 1495 roku), a kult świętej trwał nieprzerwanie nawet podczas reformacji. W parafii znajdują się jedne z nielicznych w Polsce relikwie św. Barbary oraz słynący łaskami obraz. W Strumieniu od 1985 roku w każdy czwartek odbywają się nabożeństwa poświęcone patronce górników, a przy parafii działa od 19 lat bractwo św. Barbary, które wykonuje prace na rzecz parafii i wspiera inicjatywy duszpasterskie. Do Strumienia od lat pielgrzymują wierni z sąsiednich parafii oraz górnicy z różnych stron regionu.

Uroczystości w Strumieniu odbędą się w niedzielę 6 grudnia. W parafii pojawi się nowy element – podczas corocznych odpustów figura św. Barbary będzie wynoszona z wiatrownicy wieży kościoła przy dźwiękach hejnału i symbolicznie odda pokłon w kierunku ołtarza głównego. (r)

Prezenty od Mikołaja

Było ponure listopadowe popołudnie. Ludmiłka i Głosik od rana siedzieli nad stosem papierów i kłócili się. – O nie, nart na pewno nie skreślę – mówił Głosik. – Ale po co ci narty? Jeszcze nawet nie ma śniegu! Play station też możesz skreślić – przekonywała go Ludmiłka. – Ja na pewno nie zrezygnuję z pluszowego misia ani z roweru – dodała. Kłócili się tak jeszcze długo i tak zastał ich Mateuszek. – A co wy tu robicie? Listę zakupów? – dopytywał się, patrząc na zapisane kartki porozrzucane wszędzie dookoła. Głosik i Ludmiłka szybko wyja-

śnili mu, że nie mają wcale zamiaru niczego kupować. – Robimy listę prezentów od Świętego Mikołaja, bo przecież już wkrótce 6 grudnia – wyjaśnili. – Tylko tak jakoś dużo nam się tych prezentów naczierało i nie wiemy, co skreślić. Mateuszek wziął do ręki listę, zastanowił się, podrapał po głowie i powiedział ze śmiechem: – No faktycznie, same fajne rzeczy, nie wiadomo z czego zrezygnować... Ale myślę, że nie powinniście się tym martwić. Słyszeliście chyba, że chcąc dostać prezent od Mikołaja, trzeba być... grzecznym.

KROPKA

O Gapie i prozie

Dzisiaj, zamiast rozpisywać się szeroko, pokażemy wam zdjęcia z dwóch fajnych imprez. Pierwsza odbyła się w piątek w Teatrze Cieszyńskim. Na pewno wielu z was spotkało się tam z Wandą Chotomską, polską pisarką dla dzieci. Cieszyńskie zespoły szkolne. Tralla i Trallalinki zaśpiewały piosenki z tekstami pani Wandy, wystąpił też zespół Cieszyńnianka i teatrzyk szkolny ze scenką „Rezerwat śledzi”. A co się działo potem? Oczywiście przyszedł czas na spotkanie z autorką. Na pewno znajecie niektóre z jej książek, na przykład „Pięciosiaczki”, „Remanent” albo „Wiersze pod psem”. Pani Wanda Chotomska każdemu czytelnikowi podpisywała na scenie książki, rozstrzygnięto też konkurs na książkę z dedykacją pisarki.

(ep)

Pisarka Wanda Chotomska rozdaje dedykacje.

Chór szkolny Trallalinki pod batutą nauczycielki Beaty Brzóska.

W sobotę bawiono się w Nieborach. Teatrzyk Gapa 2 przygotował tam swój jubileusz. Aktorzy teatrzyku, działającego przy Kółku PZKO w Nieborach, zaczęli pracować przed 15 laty! O jubileuszu mogliście przeczytać we wtorkowym „Głosie Ludu”. Na zdjęciu urodzinowy tort dla 15-letniej Gapy.

Z wizytą w Portugalii

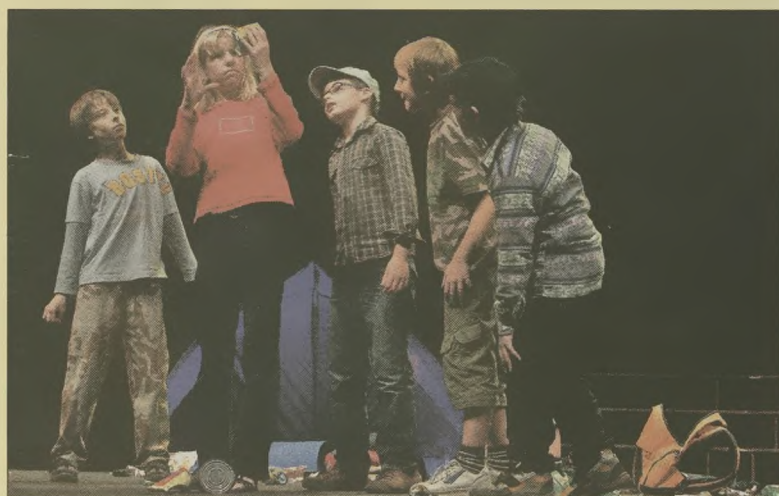
Drugi tydzień listopada przebiegł w Polskiej Szkole Podstawowej w Cieskim Cieszyń pod znakiem poznawania krajów europejskich. W ramach „Tygodnia Europejskiego” poszczególne klasy przygotowały prezentacje wylosowanego wcześniej kraju. Kraje europejskie poznawano także w szkole w Sibi-
cy. O tym opowiedzieli nam w listach uczniowie:

– W poniedziałek 9 listopada w ramach „Tygodnia Europejskiego” w sibińskiej szkole odbyła się prezentacja Portugalii. Przygotowali ją nasi piątoklasiści – Terezka, Filip i Adaś. Na interaktywnej tablicy pokazali nam stolicę Portugalii – Lizbonę. Jest to duże i piękne miasto portowe – napisała Helenka Mitrega. – Językiem urzędowym jest portugalski. W prezentacji najbardziej zaciekały mnie słówka portugalskie, nauczyłam się nawet liczyć do

pięciu – przyznała Dorota Brudna. Marek Wałek dodał: – Portugalia słynie z typowego tańca – samby. W kraju tym rośnie dąb korkowy. Zużywa się tylko korę drzewa, która nadaje się do produkcji korków nawet po 10 latach. Cała prezentacja bardzo mi się podobała.

A czego o Portugalii dowiedziała się Julia Heczková? – Portugalia leży na Półwyspie Iberyjskim. Flaga Portugalii ma trzy kolory: czerwony, zielony i żółty, a na tym jest herb. Portugalia jest najbardziej znana z wypraw żeglarskich i podróżników: Vasco da Gama i Magellana.

– Otrzymałam smaczne ciastko, które nazywało się bolo de mel, co oznacza tort miodowy. Projekt mi się podobał, bo dowiedziałam się dużo nowych rzeczy i ciastko też mi smakowało – napisała z kolei Kasia Kaleta. Terezka Helis i Ala Reichenbach dziękowały za prezentację. (ep)

Teatrzyk szkolny wystąpił z przedstawieniem „Rezerwat śledzi” na podstawie tekstu Wandy Chotomskiej.

Na scenie w Nieborach zaśpiewała schola Ziarenka, w której są także dzieci grające w Gapie.

Na swój jubileusz teatrzyk z Nieborów zaprosił także przyjaciół – dzieci z teatrzyku Drops w Olbrachcicach, które wystawiły przedstawienie „Czarno na białym”.

Z Mikołajem za dzieckami

Tak nazywa się impreza, którą dla dzieci i ich rodziców przygotowali członkowie Koła PZKO w Hawierzowie-Błędowicach. Na wieczorny program zapraszają wszystkich małych i dużych w sobotę do Domu Kultury im. Petra Bezruca w Hawierzowie. A co się tam będzie działo? Wystąpią dla was zespoły: Mali Błędowianie, Dziecka ze Stonawy, Skotniczka, ZR Błędowice oraz kapela Kamraci.

(ep)

CZWARTEK 3 GRUDNIA

TVP 1

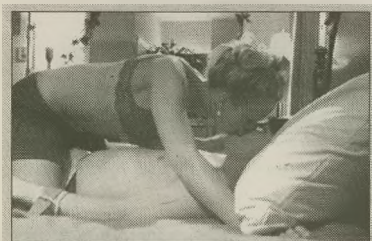
6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 I kudłate, i łaciate 9.10 Dlaczego? Po co? Jak? 9.30 Tropiciele zagadek 10.00 Fantaghiro 11.05 Cztery koła ratunkowe 11.25 Wielkie odkrycia w nauce i technice - Mikołaj Kopernik 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez miedzy 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Złote Berło dla Krzysztofa Pendereckiego 14.25 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Sprawa dla reportera 22.00 Zagubieni (s.) 22.45 Warto rozmawiać 23.35 Umowa zobowiązuje (film USA) 1.10 Żona jeńca (film niem.).

TVP 2

6.30 Telezakupy 7.05 Ulica lemurów 7.35 Kropelka przygody z wodą 8.10 Barwy szczęścia (s.) 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Polacy na Syberii 12.00 Na misyjnym szlaku 12.20 Tajemnice Watykanu 12.55 Galapagos - Zrodzone z ognia 14.00 Córkę McLeoda (s.) 14.55 Święta wojna 15.30 Szansa na sukces - Reni Jusis 16.30 Janosik (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.30 Sierociniec dla orangutanów 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 21.40 Kabaret Neo-Nówka 22.45 Panorama 23.25 Trzeci oficer (s.) 0.20 Pamiętne lato (film franc.).

TV KATOWICE

5.55 Info poranek 7.45 Narciarski weekend 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 10.55 Info poranek 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Ra-

UMOWA ZOBOWIĄZUJE
Thriller, 95 minut, USA 2006
TVP 1, czwartek 3. 12., godz. 23.35

Reżyseria: Terry Ingram
Występują: Nicole de Boer (Megan Mahoney), Brian Krause (Dave Geiger), Françoise Robertson (Keira Green), Sonya Salomaa (Courtney Allison), Dean Marshall (detektyw Barlow), John MacLaren (doktor Walsh), Paula Shaw (pani Vega)

Megan i Dave chcą zamieszkać w nowym domu. Kupują dom z basenem i ogrodem oraz znajdującym się na terenie posiadłości domkiem dla gości. Pieniądze na spłatę rat chcą czerpać z wynajmowania domu dla gości. Zgłasza się do nich Courtney Allison. Lokatorka chce uwieść Dave'a. Między małżonkami dochodzi do kłótni. W ich domu pojawia się detektyw Barlow, twierdząc, że dostał zgłoszenie o domowej awanturze. Dave domyśla się, że to Courtney wezwwała policję. Przekonuje żonę, że powinni pozbyć się lokatorki. Courtney wypowiada im walkę na śmierć i życie.

SILVERADO

Western, 135 minut, USA 1985
TVP 1, piątek 4. 12., godz. 20.25
Reżyseria: Lawrence Kasdan
Występują: Kevin Kline (Paden), Scott Glenn (Emmett), Rosanna Arquette (Hannah), John Cleese (szeryf Langston), Kevin Costner (Jake), Brian Dennehy (szeryf Cobb), Danny Glover (Malachi „Mal” Johnson)

Emmett ratuje życie wyczerpanemu Padenowi, pozostawionemu przez rewolwerowców na pustyni. Obaj udają się do pobliskiego Turley, gdzie Emmett musi wyciągnąć z więzienia skazanego na śmierć brata. Uciekających kompanów ratuje niespodziewanie Murzyn Mal. Czterech jeźdźców docierają do Silverado, w którym urząd szeryfa pełni bandyta Cobb. Mal odkrywa, że to właśnie on jest odpowiedzialny za śmierć jego ojca. Konfrontacja staje się nieunikniona. Bohaterowie wypowiadają wojnę skorumpowanemu szeryfowi i jego ludziom.

port z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Kronika Uniwersytetu Śląskiego 17.00 Raport z akcji 17.30 Aktualności 18.30 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.25 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekuryer bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.38 Plus minus 23.48 Patrol 0.06 Ludobójstwo 1.08 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 21.00 Wybraniec śmierci 23.00 Gotowe na wszystko 1.00 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Atomowe miasto (film USA) 10.30 Co nie przeminało z czasem (pr. muz.) 11.10 Film TV 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Zadeptane projekty (pr.cykl.) 15.20 Muminki (s. anim.) 15.45 Meduza (lista przeb.) 16.10 Złote rączki 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Pechowiec (film fr.) 21.35 Talk-show M. Jilkovej 22.25 Poker (mag.) 23.00 Domowe morderczynie (film hiszp.) 0.50 Córkę McLeoda (s.) 1.35 Rzym (s.) 2.30 Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama

9.10 Dołącz do nas (pr. ekol.) 9.25 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 9.45 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 10.30 Historie sław: Rado- van Lukavský 11.35 AZ-kwiz 12.00 Pogotowie kulinarne (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Bajka 13.40 Labirynt 14.10 Nie ma czegoś takiego jak duchy (film jap.) 14.30 Interpelacje poselskie 16.00 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 16.30 Tysiąc lat czeskiego myślistwa (cykl dok.) 17.00 Walka o życie (cykl dok.) 17.55 Cztery pary butów (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Game Page (mag.) 19.30 Babel (mag.) 20.00 Dwadzieścia bezsennych lat (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.55 Zadeptane projekty (cykl dok.) 22.10 Wiadomość od Jana Schmida 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Kroniki (film meks.-ekw.) 0.50 Czarne serca (dok.) 2.15 Nakarmimy cały świat (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Kobieta w czerwieni (film niem.) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.35 Lenssen i spółka (s.) 12.00 Detektyw Monk (s.) 12.55 Świat według Bundych (s.) 13.25 Strażnik Teksasu (s.) 14.15 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłość w różnym ogrodzie (s.) 21.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.15 Mr. GS (talk-show) 22.50 Instyngt (film USA) 1.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 2.10 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Ruffy miłości (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.35 Zabójcze umysły (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 4 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Moliki książkowe 9.15 Wiedźmy 10.55 Złota sobota 11.45 Smaki polskie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Kurs na zysk 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Opowieść Griota 15.00 Wiadomości 15.10 Siostry Dobra pani 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Silverado (film USA) 22.40 Miecz prawdy (film USA) 23.30 Przeklęta.

TVP 2

6.30 Cud narodzin 7.25 Przygód kilka wróbla Ćwirka 7.35 Kropelka - przygody z wodą 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Dzieciaki górą (teleturniej) 11.30 Chłopi (s.) 13.30 Skarby przeszłości - Wielki Smok 14.00

Córki McLeoda (s.) 14.55 Kabareto- wy Klub Dwójki 15.55 Wideoteka dorosłego człowieka - Marek Piekarczyk 16.30 Janosik (s.) 17.20 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 17.30 Program lokalny 18.00 Biedni milionerzy (film niem.) 19.00 Gorączka majowej nocy 19.55 Kocham cię, Polsko 20.05 Na dobre i na złe 22.45 Panorama 23.20 Losowanie Mistrzostw Świata w RPA 23.50 Ukochana z sąsiedztwa (film USA) 1.25 Mąż innej kobiety (film USA).

TV KATOWICE

5.55 Info poranek 7.45 Narciarski weekend 8.01 Gość poranka 8.15 Info poranek 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 9.48 Bruksela od kuchni 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.11 Magazyn niejadka 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.14 Info świat 16.50 Kronika miejska - Katowice 17.00 Śląska kronika filmowa 17.30 Aktualności 18.30 Nasz reportaż 18.45 Barbórka z tamtych lat 19.15 Narciarski weekend 19.25 TV Katowice zaprasza 17.15 Magazyn niejadka 19.32 Raport z Polski 19.52 Biznes 20.10 Forum 21.08 Telekuryer bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.39 Plus minus 23.00 Sportowy wieczór 0.00 Kobiety pachnące kawą i perfumami 0.26 Co widzisz, jak zamkniesz oczy.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) 20.00 102 dalmatyńczyki (film USA) 22.10 Boa kontra pyton (film USA) 0.05 Piekielna gra 2.15 Nagroda gwarantowana.

102 DALMATYŃCZYKI

Komedia, 120 minut, USA 2000
Polsat, piątek 4. 12., godz. 20.00
Reżyseria: Kevin Lima
Występują: Glenn Close (Cruella De Mon), Gérard Depardieu (Jean-Pierre Le Pelt), Ioan Gruffudd (Kevin Sheperd), Alice Evans (Chloe Simon), Tim McInnerny (Alonzo), Ben Crompton (Ewan), Carol MacReady (Agnes)

Przebiegła i zła Cruella De Mon wychodzi z więzienia za dobre sprawowanie. Zdawać by się mogło, że terapia behawioralna przyniosła rezultaty, a Cruella zrezygnowała z marzeń o futrze z psiej skóry. Obecnie uchodzi za wielką przyjaciółkę zwierząt, kupuje nawet podupadające schronisko dla psów. Wątpliwości co do jej prawdziwych intencji ma tylko pani kurator, Chloe Simon. I jak się okaże słusznie. Biedne dalmatyńczyki znów znajdują się w niebezpieczeństwie.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Muzyka w oknach (dok.) 9.30 Albrecht Dürer: Święto Różańcowe (dok.) 9.50 Gwiazdka z Hradišťanem 10.15 Pretty Woman - prezentacja kandydatek 10.25 Czeska muzyka na Żofinie 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córkę McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.10 Franklin (s. anim.) 15.35 Lot 29 (s.) 15.55 Baranek Shaun (s. anim.) 16.05 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 16.30 Labirynt (pr. dla dzieci) 17.00 Za szkołę 17.30 Przez nowy próg (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Snowboardziści (film czes.) 20.55 13 komnata Jana Vančury 21.25 Talk-show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 22.50 Niewykorzystany dar (film fr.) 0.20 Film o filmie „Desperaci” 0.35 Córkę McLeoda (s.) 1.20 Wszystko party 2.05 Sabotaż.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Na pływali z Quincy Jonesem (talk-show) 10.05 Babel (mag.) 10.30 Festiwal Mateřinka (dok.) 10.55 Pod pokrywką (mag.) 11.30 AZ-kwiz 11.55 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.20 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Ten nasz czeski charakter 13.10 Meduza (lista przeb.) 13.40 Złote rączki 14.00 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 14.25 Czy mnie zechcecie? 14.40 Sportowcy świata: Lillehammer 1994 (cykl dok.) 15.40 Davis Cup 2009: Hiszpania - Czechy (transmisja) 22.00 Moja rodzina (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Technicy-magicy (s.) 23.35 Gorodok 0.00 Dwugłos 0.25 Ervin Schulhoff (dok.) 1.20 Gwiazdy jazzu 2.20 Muzyczne spotkania.

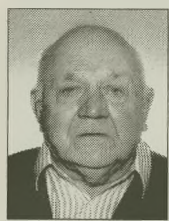
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Pies Baskerville'ów (film kan.) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.30 Lenssen i spółka (s.) 12.00 Detektyw Monk (s.) 12.50 Świat według Bundych (s.) 13.20 Strażnik Teksasu (s.) 14.15 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Pamiętnik księżniczki (film USA) 22.20 Faceci w czerni (film USA) 0.10 Zrozumieć ciszę (film USA) 2.15 Mr. GS.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.50 To morderstwo, napisała (s.) 11.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.45 M.A.S.H. (s.) 13.20 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.50 Czarodziejki (s.) 14.50 Medium (s.) 15.45 Kwiat życia (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Hot Shots! (film USA) 21.55 Nagła śmierć (film USA) 0.15 Drakula (film USA-br.) 2.20 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

*W roku jest wiele dni,
w tygodniu tylko siedem,
lecz ten, który dziś obchodzisz
jest w życiu tylko jeden.*

Dnia 4 grudnia 2009 obchodzi piękny jubileusz 90 lat

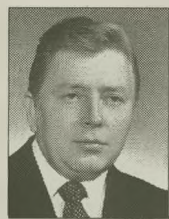
pan PAWEŁ MARTYNEK

z Milikowa. Zdrowia, szczęścia i Bożego błogosławieństwa życzą córki i synowie z rodzinami.

GL-785

WSPOMNIENIA

*Chociaż mijają lata i wszystko dzieli nas,
ból w sercach został, nie zniszczył go czas.*

Dziś, 3. 12. 2009, wspominamy 3. rocznicę śmierci naszego Kochanego

Śp. WŁADYSŁAWA ŻYDKA

z Suchej Średniej. O chwilę zadumy i modlitwę proszą żona, syn i córka z rodzinami.

AD-139

Co W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: G-Force (3, 4, godz. 15.30); Coco Chanel (3, 4, godz. 17.45); Paranormal Activity (3, 4, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Potwory kontra obcy (3, 4, godz. 15.30); Prawo zemsty (3, 4, godz. 17.45); Brzydka prawda (3, 4, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Żony mego męża (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Astro boy (3, 4, godz. 17.30); Oko ve zdi (3, 4, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Bobule 2 (3, 4, godz. 17.00); Nasza klasa (3, godz. 19.00); Julie i Julia (4, godz. 19.00).

Co W TERENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

BOGUMIN – Klub Kobiet przy MK PZKO w Nowym Boguminie zaprasza na spotkanie z Mikołajem 7. 12 wyjątkowo o godz. 14.00 do Domu PZKO. Paczki dla Mikołaja w cenie 30 kcz.
CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlička zaprasza na prelekcję z cyklu Podróże bliskie i dalekie w piątek 4. 12. o godz. 18.00. Diashow „Góry Albanii – raj na krańcach Europy” przedstawi grupa turystyczna Gorole.
CIERLICKO – Dzieci z przedszkola i szkoły zapraszają 7. 12. o godz. 16.00 do szkoły na Spotkanie z grudniem. Jasełka w wykonaniu przedszkolaków, „Idzie grudzień” w wykonaniu dzieci ze szkoły. Sprzedaż polskiej książki, smaczny bufet, świąteczna loteria i odwiedziny Mikołaja zapewnione.

Właściciele biletów na Rodzinną herbatkę, czyli rodzinne spotkanie z Wandą Chotomską z numerami 38, 44, 47, 49, 137, 140, 154, 161, 189, 204, 321, 335, 344, 345, 358, 368, 369, 388, 486, 493 nie podjęli wylosowanych książek, dlatego proszeni są o ich odbiór w terminie do 15. 12. 2009 w Bibliotece Miejskiej przy ul. Havlička 6 w Czeskim Cieszynie.

NEKROLOGI

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, sąsiadom oraz delegacji Straży Pożarnej za kwiaty i udział w pogrzebie

Śp. ZYTY MIKUŁOWEJ

z Suchej Górnej. Dziękujemy ks. Mirosławowi Kazimierzowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz orkiestrze. Wyrazy wdzięczności kierujemy również do ordynatora MUDr. Bronisława Firli i personelu Oddziału Chirurgii Szpitala w Hawierzowie za wzorową opiekę w czasie choroby. Zasmucona rodzina.

GL-790

LIGOTKA KA-

MERALNA –

Stowarzyszenie

obywatelskie

„Klucz” zaprasza

do Domu

Kultury na Wy-

stawę Świątecz-

nych Szopek.

Na wernisażu

w sobotę 5. 12.

o godz. 10.00

będzie „Żywa

Szopka” i pro-

gram kulturalny

w wykonaniu mł-

dzieży, m.in. PSP w

Gnojniku. W

niedziele 6. 12. o

godz. 10.00 wystą-

pią dzieci i młodzież

ŚKEAW. Wy-

stawa czynna do

13. 12. w soboty

i niedziele w godz.

10-17, od ponie-

iedziałku do piątku

w godz. 10-15.

WĘDRYNIA – MK

PZKO zaprasza

na zebranie sprawozdawcze

6. 12. o

godz. 15.00 do Czytelni.

W programie:

dzieci z przedszkola,

młodzież szkolna,

Mikołaj i Klub Młodych.

CIESZYN – Stowarzyszenie

Klub

Kobiet Kreatywnych

zaprasza 5. 12.

w godz. 8-12 na wielką

wyprzedaż garażową

w zabudowaniach byłego

przejścia granicznego na mo-

ście Przyjaźni. Można przynieść

do sprzedaży czy wymiany

wszystkie zbędne w domu

przedmioty.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW

– Zaprasza na Wigilijkę do restaura-

cji na Brandysie w Cz. Cieszynie

w czwartek 10. 12. o godz. 9.30

(można dojechać autobusem z dwor-

ca autob. w Cz. Cieszynie o godz.

8.55 lub 9.20). Zgłoszenia przyjmuje

H. Śliż, tel. 558 731 038 lub

776 323 405, do 7.12. Podarunki do

loterii mile widziane.

PTM – Zapraszamy na spotkanie

PTM 4. 12. o godz. 19.00 w Stona-

wie w lokalu klubowym Związku

Działkowców (Drogą od Karwiny

za drugim przejazdem kolejowym

skręcamy w prawo w kierunku na

Kopalnię „Darków”, mijamy po le-

wej ręce korty tenisowe i mniej wię-

cej po 100 metrach znajduje się lo-

kal działkowców). Program: gawędy

świąteczne Tadeusza Filipczyka.

PTTS „BŚ” rejon Karwina –

Zaprasza swych członków w środę

9. 12. o godz. 16.00 do Klubu PZKO

w Karwinie-Nowym Mieście na

wigiliówkę połączoną z obchodami

życiowego jubileuszu naszej kole-

żanki. Proszę przynieść podarunki

w cenie do 50 kcz. Będzie można

również odebrać znaczki i kalenda-

rzyki na rok 2010. Bliższe informac-

je, tel.: 723 823 435.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza

na tradycyjne obchody Miesią-

ca Oświaty, Książki i Prasy 4. 12. o

godz. 17.00 do Domu PZKO. W pro-

gramie: kiermasz książek, prelek-

cja Małgorzaty i Zygmunta Rakow-

skich pt. „Parki Narodowe Amery-

ki Północnej” oraz przedsprzedaż

miejscówek na Bal PZKO, który od-

będzie się 9. 1. 2010.

Grupa turystyczna GOROLE – Za-

prasza 5. 12. o godz. 19.00 na premierę swej najnowszej multimedialnej projekcji – diashow pt. „Góry Albanii – raj na kresach Europy” do Domu PZKO w Karwinie-Frysz-tacie.

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 3. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków 6. 12. o godz. 15.00 do świetlicy na spotkanie z z Mikołajem.

OFERTY

OFERUJĘ WYNAJĘCIE 4-pokojowego mieszkania w Cz. Cieszynie przy szpitalu. Tel.: 777 736 637, od godz. 16.

GL-788

WYCINANIE I PIELEGNACJA

drzew. Tel.: +48 602 716 518.

GL-777

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

OFERTY PRACY

MILK-TRADE s.r.o. Czeski Cieszyn zatrudni fakturantkę. Wymagania: wykształcenie średnie – kierunek ekonomiczny, język polski, znajomość języka angielskiego lub niemieckiego w słowie i piśmie. Tel.: 558 731 153.

GL-784

WYSTAWY

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysunków Józefa Dronga. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień życia” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory.

SALA MÁNESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawlusa „Pejzaże”. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji,

podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.

kom. cz. 776 218 494,

608 556 915, 774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

Fot. WŁADYSŁAW OMCIARZY

Zdjęcia festiwalowe oglądać można było także w piwnicach MOK.

Folklorystyczne kolędowanie

Zaolziańskie zespoły folklorystyczne jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia zapraszają na Koncert Świąteczny. Ta jedna z najpopularniejszych nad Olzą imprez odbędzie się w sobotę 19 grudnia w Domu Kultury „Trisia” w Trzyńcu. Organizują ją członkowie kierownictwa zespołów „Olza” i „Oldrzychowice”.

Koncert, któremu będzie, jak zwykle, towarzyszyć Jarmark Świąteczny, rozpocznie się o godz. 16.30. Na scenie zaprezentują się „Olza”,

„Oldrzychowice”, „Suszanie”, „Błędowanie”, „Bystrzyca”, „Górole” i „Zaolzi” oraz dziecięce zespoły działające w ramach zespołów dorosłych. Będzie można obejrzeć tańce zarówno z naszego regionu, jak również polskie czy słowackie. Nie zabraknie kolęd – będzie je można zaśpiewać wspólnie z kapelami „Lipka” i „Oldrzychowice”.

Bilety w cenie 150 koron są do nabycia w Biurze ZG PZKO oraz u kierowników zespołów.

(kor)

PIŁKARZE BANIKA OSTRAWA PRZEZIMUJĄ NA TRZECIM MIEJSCU W TABELI

Straty są minimalne

Na trzecim miejscu w tabeli zakończą jesienną rundę I Gambrinus Ligi piłkarze Banika Ostrawa. Klub, który w 1922 roku założyli m.in. polscy imigranci z Galicji, czterokrotnie w swojej historii sięgał po mistrzostwo kraju. Po raz ostatni w sezonie 2003/2004. Na półmetku sezonu 2009/2010 Banik traci do prowadzących Tepliczaledwie jeden punkt. Wiosenna runda zapowiada się więc niezwykle emocjonująco.

W ostatniej kolejce drużyna z Bazalów pokonała 2:0 Sigmę Olomuniec. Tyle, że nie u siebie w Śląskiej Ostrawie, a w Witkowicach. – *Władze Czeskiego Związku Piłki Nożnej zdecydowały o tym, że w końcówce listopada pierwszoligowe mecze mogą się odbyć wyłącznie na podgrzewanej płycie boiska. Na Bazalach jej nie mamy, nie pozostało nam nic innego, jak przenieść się do Witkowic* – powiedział naszej gazecie rzecznik prasowy Banika Ostrawa, Igor Bruzl. Podobnie będzie w pierwszych dwóch wiosennych ko-

lejkach, które Banik też zmuszony będzie zaliczyć na stadionie w Witkowicach. Czy fakt ten może negatywnie wpłynąć na wyniki zespołu w lutowych kolejkach? – *Nie sądzę, po zwycięstwie z Olomuncem boisko w Witkowicach należy już do naszych ulubionych miejsc* – stwierdził wyraźnie zadowolony trener Ostrawy, Miroslav Koubek. Drużyna pod jego wodzą gra dopiero od czerwca, ale już widać zmiany na lepsze. Po kiepskim ubiegłym sezonie nie ma śladu, pojawił się Banik grający mądrze taktycznie i, co waż-

Piłkarze Banika dziękują wiernym kibicom. W Witkowicach drużynę wspierała przeszło siedmiotysięczna widownia.

Kluczowy piłkarz: Mario Lička

Kluczową postacią Banika Ostrawa jest obecnie Mario Lička. Syn generalnego menedżera klubu, Venera Lički, strzelił w jesienniej rundzie siedem bramek, najwięcej w swojej pierwszoligowej karierze. – *To zasługa całego zespołu, na pewno nie czuję się wyborowym snajperem* – powiedział nam 27-letni pomocnik, którego formę docenił też w listopadzie trener drużyny narodowej RC, Michal Bílek. W systemie gry preferowanym przez Miroslava Koubka Mario Lička czuje się świetnie. Jest typowym walczykiem, w dodatku z dobrym wyszkoleniem technicznym. Pewności siebie nabrał podczas zagranicznych wojaży, grał we włoskim Livorno i angielskim FC Southampton. Odziedziczył geny po ojcu, który jest wyraźnie dumny z gry swojego syna. – *Mario zrobił duże postępy* – stwierdził Verner Lička, który jako napastnik w barwach Banika Ostrawa zdobył 103 bramki. Zawodowo w piłkę gra też jego starszy syn, Marcel Lička, obecnie w barwach hiszpańskiego UD Horadada. (jb)

ne, potrafiący wygrywać minimalną różnicą. Wyniki 1:0, 2:0 to domena dojrzałych zespołów. Kiedyś tak grała m.in. Sparta Praga, która doprowadzała swoich rywali do białej gorączki. Właśnie Sparta, odwieczny przeciwnik Banika, z przewagą jednego punktu plasuje się na drugim miejscu w tabeli.

Nawet laik zauważył, że w odróżnieniu od zeszłego sezonu Banik nie traci już głupich bramek. Miroslav Koubek miał opinię trenera stawiającego w pierwszym rzędzie na ofensywę, tymczasem ostrawianie wyraźnie zwarli swoje szyki obronne. Idealny przykład: ostatni mecz z Sigmą Olomuniec. W statystyce posiadania piłki Sigma górowała nad Banikiem (60:40 procent), bramki jednak strzelali wyłącznie ostraw-

wianie. – *Defensywa jest podstawą całej gry i przestrzegają tej zasady wszyscy trenerzy, proszę mi wierzyć* – podkreślił Koubek, lekko zniechęcony zarzutami olomunieckiej strony, jakoby jego zespół grał anty-futbol. – *Zmarnowaliśmy cztery kolejne czyste okazje, czyli jaki tam anty-futbol?* – postawił retoryczne pytanie ostrawski szkoleniowiec. – *Do rewanżowej rundy pozostało trochę czasu, w spokoju przeanalizujemy wszystkie błędy z jesienniej rundy, by dobrze przygotować się do walki o mistrzowski tytuł. Szansa jest ogromna* – stwierdził Koubek, który w ubiegłym sezonie sięgnął po drugoligowe trofeum z Zenitem Čáslav. Do Ostrawy trafił więc trener doskonale znający smak zwycięstwa.

JANUSZ BITTMAR

JUTRO W WERK ARENIE TRZECIE HUTNICZE DERBY W TYM SEZONIE

Do gry powracają Peterek z Semanem

Ekstraliga hokeja na lodzie pędzi szalonym tempem. Na jutro zaplanowano mecze 30. kolejki, ciekawie zapowiada się głównie pojedynek w trzynieckiej Werk Arenie. W piątek po raz trzeci w sezonie dojdzie do hutniczych derbów pomiędzy Trzyniec a Witkowicami. Wszystko wskazuje na to, że stadion zimowy zapełniony zostanie do ostatniego miejsca. Z Ostrawy szykują się do TrzYNca trzy pełne autokary z kibicami. Hokeistom obu drużyn nie pozostaje więc nic innego, jak dać z siebie na lodowisku wszystko. Jutrzejszy szlagier O₂ ekstraligi przed kamerami Telewizji Czeskiej rozpoczyna się o godz. 18.15.

Wzajemny bilans zespołów jest po dwóch derbach 1:1. Pierwszy mecz wygrali hokeiści z Ostrawy 3:1, którzy w Werk Arenie byli 15 września zdecydowanie lepszym zespołem. Jedyne goła dla TrzYNca zdobył wtedy Jiří Polanský, dla Witkowic trafili Treille, Kvapil i Stehlík. Trzynieczanie zrehabilitowali się w 17. kolejce, pokonując rywala na jego własnym podwórku 5:4 w rzutach karnych. Decydującego karnego strzelił Vojtěch Polák. Stalownicy wracali jednak pod Jaworow z dużym niedosytem, w ČEZ Arenie zaliczyli bowiem wysmienite dwie tercje i zwycięstwo w regulaminowym czasie gry stracili w

trzeciej tercji. – *Taka wpadka nie może się już powtórzyć* – apeluje trener TrzYNca, Břetislav Kopřiva. Jego podopieczni przegrali w ostatniej kolejce na lodzie Mładej Bolesławi, czyli z przeciwnikiem, który w założeniach miał być do ogrania. Porażka oznacza, że przed jutrzejszym meczem TrzYNcowi należy się dopiero piąta lokata w tabeli. Witkowice pojawią się w TrzYNcu w ro-

li lidera ekstraligi. Podopieczni trenera Aloisego Hadamczika pokonali we wtorek 3:2 Kladno, a bohaterem meczu był zdobywca dwóch bramek, Radim Hruška.

Obie ekipy cechuje w tym sezonie bardzo wyrównana kadra. Liderem nie jest tylko jedna, elitarna formacja, ale trenerzy mogą liczyć na dobrą grę wszystkich czterech ataków. Kapitan Stalowników TrzYN-

nec, Jan Peterek, do każdego pojedynku z Witkowicami podchodzi bardzo prestiżowo. 38-letni napastnik siedem sezonów grał w Witkowicach, tam też rozpoczął swoją profesjonalną karierę. – *Cieszę się z tego, że na prowadzeniu w tabeli są Witkowice, ale oczywiście jeszcze chętniej widziałbym tam Trzyniec* – powiedział „Głosowi Ludu”. – *Czyli nostalgia to jedno, a aktualne obo-*

wiązki klubowe drugie – dodał Peterek, który wyleczył już przeziębienie i powinien jutro wrócić do gry. Środowy trening zaliczył też inny wielki nieobecny w ostatnim meczu, kluczowy obrońca trzynieckiego zespołu – Daniel Seman. – *Trenerzy odetchnęli z ulgą. Daniel też z dużym prawdopodobieństwem wzmocni ekipę w jutrzejszych derbach* – poinformował nas Ivo Pullmann, rzecznik prasowy trzynieckiego klubu. Nadal zabraknie jednak słowackiego napastnika Josefa Baleja, borykającego się od dłuższego czasu z kontuzją pleców. (jb)

W derbach nie ma taryfy ulgowej. Napastnik TrzYNca David Květoň (z lewej) w ostrym pojedynku z Viktorem Ujčíkiem.

W SKRÓCIE

■ **KARWINA: SPARINGI TAKŻE Z POLSKIMI KLUBAMI.** Z pięcioma polskimi zespołami zmierzą się w zimowych sparingach piłkarze drugoligowego MFK Karwina. Podopieczni trenera Leoša Kalvody 23 stycznia 2010 zagrają towarzysko u siebie z GKS Pawłowice, 6 lutego z GKS Tychy, 10 lutego na wyjeździe z Górnikiem Zabrze, 12 lutego u siebie z GKS Katowice, a w końcowej fazie przygotowań zaliczą też 20 lutego domowy sparing z Piastem Gliwice. Jutro o godz. 10.30 MFK Karwina zagra towarzysko z młodzieżówką Banika Ostrawa. Mecz rozpoczyna się na Miejskim Stadionie w Raju o godz. 10.30.

■ **KADRA SKOCZKÓW BEZ ZMIAN.** W zawodach Pucharu Świata w skokach narciarskich w norweskim Lillehammer, które zostaną rozegrane w nadchodzący weekend, w reprezentacji Polski wystartują ci sami zawodnicy, którzy wzięli udział w inauguracyjnych sezon konkursach w Kuusamo. Do Lillehammer polecą dziś: Adam Małysz, Kamil Stoch, Piotr Żyła, Krzysztof Miętus, Łukasz Rutkowski i Marcin Bachleda.

■ **PRZEGRANA MUSZYNIANKI.** Siatkarki Banku BPS Fakro Muszynianki Muszyna przegrały w Rumunii w swoim pierwszym spotkaniu grupy D Ligi Mistrzyń z Metalem Galati 1:3 (25:20, 19:25, 22:25, 16:25). (jb)

SOBOTA
5 grudnia 2009
rocznik LXIV • nr 144
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

PUBLICYSTYKA na str. 5:

Oddzielmy
św. Mikołaja
od błazna

Czy to będzie przełomowy Zjazd?

Niespełna 300 delegatów zasiądzie dzisiaj w sali Domu Robotniczego w Suchej Górnej, by wziąć udział w XXI Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Reprezentują oni 13 tys. członków PZKO skupionych na Zaolziu w 84 miejscowych kołach i 10 obwodach.

Zjazd odbywa się pod hasłem „Łączenie generacji warunkiem naszego przetrwania”. – To właśnie nad sposobami realizacji tego hasła będziemy musieli się zastanowić podczas całodziennych obrad w Suchej – mówi prezes Zarządu Głównego PZKO, Zygmunt Stopa (jak już pisaliśmy, nie będzie się ubiegał o reelekcję). – Hasło mówi o tym, że musimy przede wszystkim zapewnić pewną lukę generacyjną w szeregach Związku. Musimy skierować swoją działalność na młodzież, zwłaszcza tę opuszczającą mury szkół podstawowych i średnich, studentów i ludzi wkraczających w życie zawodowe. Trzeba zrobić wszystko, by wciągnąć młodzież w działalność PZKO.

O włączeniu młodzieży w życie PZKO dyskutowano obszernie na poprzedzających Zjazd konferencjach obwodowych i listopadowym Konwencie Prezesów. Jak powiedział nam prezes Stopa, tymi sprawami na co dzień zajmuje się Rada Młodzieży przy ZG PZKO. W jej ramach działa też Sekcja Akademicka „Jedność” skupiająca Zaolziaków studiujących w różnych ośrodkach uniwersyteckich. – Chociaż koła SAJ-u działają raczej nieformalnie, mają jednak swoje imprezy, program działania. To właśnie ich musimy przyciągnąć do PZKO, to właśnie wśród studentów powinniśmy wychowywać przyszłych przywódców naszego Związku i polskiego społeczeństwa nad Olzą – podkreśla prezes Stopa. – Tak samo musimy skupić się na młodych ludziach działających w klubach młodych lub zespołach PZKO-wskich – teatralnych, śpiewających, tanecznych...

Na konferencjach obwodowych sporo też dyskutowano o współpracy z Kongresem Polaków, m.in. o akcesie PZKO do Kongresu. Zygmunt Stopa uważa, że na pewno ta sprawa wymaga rozwiązania, ale nie powinna zdominować zjazdowej dyskusji. – Powinniśmy się na Zjeździe jednak zastanowić, czy tę kwestię rozwiązać poprzez wprowadzenie zmian w statutach zarówno PZKO, jak i Kongresu, by mogła ona zostać omówiona na przyszłym Zgromadzeniu Ogólnym Kongresu. Przygotowanie zmian statutowych to zadanie dla przyszłego Zarządu Głównego i komisji statutowej, którą Zarząd musi powołać i która powinna działać aż do Zgromadzenia i przyszłego Zjazdu PZKO.

Krystyna Faja (z lewej) i Agata Cimała przygotowują z prezesem Zygmuntem Stopą materiały dla delegatów XXI Zjazdu PZKO.

Kolejny ważny temat to działalność w ramach obwodów PZKO. Zdaniem prezesa przewodniczący Rad Obwodowych powinni bardziej współpracować z polskimi szkołami, działającymi przy nich zespołami oraz kołami Macierzy Szkolnej. Na Zjeździe będzie też mowa o tym, jak zapewnić Związkowi pieniądze na jego działalność, w tym inwestycyjną. – Musimy nauczyć się korzystać z dotacji – państwowych, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” czy też unijnych. Powinniśmy jednak nie tylko wyciągać rękę po pieniądze, ale musimy wiedzieć dokładnie, jak najlepiej te pieniądze wykorzystać. Jestem jednak raczej sceptycznie nastawiony do pomysłów komercjalizacji działalności PZKO. Po doświadczeniach z hotelem Piast musimy być bardzo ostrożni – uważa prezes.

Jeśli chodzi o zmiany statutowe, na Zjeździe będzie mowa tylko o drobnych korektach. Dotyczyć będą głównie poszerzenia składu Zarządu Głównego do 21 osób. – Przede wszystkim musimy wybrać nowe władze Związku i nowego prezesa, które będzie stał na czele PZKO w najbliższej czteroletniej kadencji – podkreśla prezes.

Dzisiejszy Zjazd PZKO w Suchej Górnej to ważne wydarzenie. Czego oczekują od niego działacze PZKO? Roman Suchanek, prezes Rady Obwodowej w Trzyńcu (był prezesem ZG PZKO w latach 1987-1990) powiedział naszej gazecie, że nie oczekuje zasadniczego przełomu. – Ważne jest jednak to, że znaleźli się dwaj nowi kandydaci do funkcji prezesa – mówi Suchanek. – Ja osobiście będę starał się przekonać członków nowego Zarządu Głównego,

że po Zjeździe należy w pierwszym rzędzie uporządkować sprawę Biura ZG, by sprawniej służyło Związkowi i jego członkom. Oczekuję też, że po Zjeździe dojdzie do uspokojenia sytuacji w społeczeń-

Kto prezesem?
Czytaj na
www.glosludu.cz

W sobotę wieczorem dowiemy się, kto przejmie pałeczkę po Zygmuncie Stopie i przez najbliższe cztery lata będzie stał na czele Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Jak pisaliśmy we wtorek, kandydatów na prezesa jest na razie dwóch: Jan Ryłko i Henryk Cieślak. O tym, kto ostatecznie został prezesem ZG PZKO napiszemy już w sobotę na www.glosludu.cz.

stwie polskim na Zaolziu, a sam Zjazd wytyczy wiele zadań, które będzie trzeba zrealizować. Uważam, że więcej uwagi należałoby poświęcić oświacie, zwłaszcza sprawom języka polskiego (dwujęzyczne nazewnictwo, stosowanie języka polskiego w urzędach, nauczanie polskiego oraz historii (uświadamianie społeczeństwu, także czeskiemu, że Polacy nad Olzą nie są imigrantami, lecz żyją tu z dziada pradziada). Należałoby też bardziej zwracać uwagę na sprawy finansowe, na przykład stworzenie instytucji, która zajmowałaby się kwestiami pozyskiwania dotacji, grantów i tworzenia projektów.

Kolejny był prezes ZG PZKO, Jerzy Czap (1993-1999, nie będzie go w Suchej Górnej), podkreślił, że Zjazd nie powinien prowadzić jało-

wych dyskusji, na przykład o sprawach statutowych. – Trzeba zabrać się do roboty i dyskutować o przeszłości, o programie działania. Delegaci powinni też zrobić wszystko, żeby do władz Związku wybrać ludzi wyrażających chęć bezinteresownego zaangażowania się w pracę na rzecz polskiego społeczeństwa i usprawnienia pracy z miejscowymi kołami PZKO. Na pewno też trzeba więcej uwagi poświęcić pracy z młodzieżą i współpracy z innymi polskimi organizacjami, zwłaszcza z Macierzą Szkolną – uważa Czap.

Prezes MK PZKO Czeski Cieszyń-Centrum, Małgorzata Rakowska, zwierzyła się „Głosowi”, że nie oczekuje żadnych rewelacji. – Ogromnie bym sobie życzyła, by w Suchej poruszono naprawdę sprawy ważne dla przyszłości PZKO. Odrzućmy małe, nieistotne sprawy. Musimy myśleć po nowemu, nie tak, jak przed 50 laty – zaapelowała Rakowska.

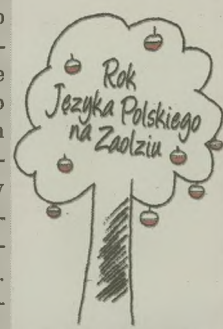
Z kolei prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek (nie będzie go w Suchej Górnej) spodziewa się, że Zjazd może być dla Związku wydarzeniem przełomowym. – Zmieniła się poniekąd sytuacja w Polsce, w niepamięć poszły pewne sprawy, na przykład związane z utratą hotelu Piast, PZKO będzie się zatem mogło ponownie bardziej otworzyć na Polskę. Teraz piłeczka jest po stronie Związku i delegatów Zjazdu. Chciałbym jednak zaapelować do delegatów: musimy blisko współpracować, nie szukajmy wrogów we własnych szeregach. Naszym jedynym wrogiem jest czechizacja i to musimy sobie wszyscy uświadomić – dodał prezes Kongresu.

JACEK SIKORA
Program XXI Zjazdu na str. 2

ZDARZYŁO SIĘ

Rok ma logo

Rok 2010 będzie na Zaolziu Rokiem Języka Polskiego. Autorką jego logo jest Aleksandra Ćmiel, uczennica klasy 8. Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy. Na konkurs na logo, który zorganizowało Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszyńsku, wpłynęło 95 prac. Projekty oceniali organizatorzy Roku Języka Polskiego pod przewodnictwem Dariny Krygiel. Wyróżniono projekty Danieli Ćmiel z Jabłonkowa, Dominiki Bieleś z Bystrzycy, Natalii Żagan z Suchej Górnej, Beaty Szkanedry z Jabłonkowa, Karoliny Veselej z Karwiny-Frysztatu oraz Julii Polok z Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszyńsku. Wszystkie prace będzie można obejrzeć w siedzibie Kongresu Polaków w dniach 8-18 grudnia. Wyłoniony w konkursie znak graficzny będzie towarzyszył wszystkim imprezom organizowanym w ramach roku.

Fot. MAREK SANTARIUS

(kor)

Pożar w lakierni

W piątek nad ranem doszło do pożaru w lakierni ČSAD w Karwinie-Novym Mieście. Na miejsce przyjechały wozy straży pożarnej i po godzinie ratunkowej. Strażacy w ciągu 20 minut opanowali ogień. Trzej pracownicy zostali ranni – mieli poparzenia drugiego stopnia. – Odwieźliśmy pacjentów na oddział chirurgiczny Szpitala z Polikliniką w Karwinie-Raju. Jeszcze w godzinach rannych zostali przewiezieni do centrum oparzeń w Szpitalu Wydziałowym w Ostrawie-Porębie – informuje rzecznik Regionalnego Ośrodka Służby Ratowniczej, Lukáš Humpl. Przyczyny pożaru na razie nie są znane.

(ep)

POGODA

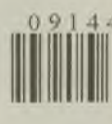
sobota
niedziela

poniedziałek

dzień: 1 do 5°C
 noc: 2 do -2°C
 wiatr: 2-5 m/s

dzień: 2 do 6°C
 noc: 1 do -3°C
 wiatr: 2-5 m/s

OLZA I JEJ KAPELE

Koncert Jubileuszowy z okazji 55-lecia ZPiT Olza

Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszyńsku, 12 grudnia 2009 godz. 16.30

Bilety w cenie 150 Kč są do nabycia w siedzibie ZG PZKO w godzinach 8.00-16.00 lub w winotece Szarowski.

KRÓTKO

Nowe maski

OSTRAWA (dc) – Spółka OKD dostarczyła 13 tys. nowych masek dla górników. Otrzymali je już wszyscy pracownicy zjeżdżający do kopalń w Karwinie, Stonawie i Orłowej, na nowe urządzenia czekają jeszcze górnicy z kopalni Pasków. Nowe maski niemieckiej produkcji zastąpią stosowane dotąd maski ukraińskie.

I znów dziewczynka!

HAWIERZÓW (dc) – Szpital z Polikliniką w Hawierzowie obchodził we wtorek 40-lecie istnienia. W tym samym dniu będzie obchodziła swe urodziny Adelka, która przyszła na świat w dniu jubileuszu. Dyrektor szpitala Jan Ferenc przekazał jej matce Annie Dirnerowej dyplom pamiątkowy, otrzymała również prezenty od ubezpieczalni Česká pojišťovna. Pierwszym dzieckiem urodzonym w 1969 roku w nowym szpitalu była Renáta Závišová, dziś mieszkająca w Lounach. Urodziła się w dniu otwarcia szpitala.

Nagroda ministra

KARWINA (ep) – Minister obrony narodowej docenił Karwinę za wieloletnią, bardzo dobrą opiekę nad grobami żołnierzy i przyznał jej nagrodę. Karwinę wyróżnia się o 30 wojennych grobów nie tylko na terenie miasta, ale też w Dzieńmorowicach, Piotrowicach i Stonawie. Są to groby żołnierzy poległych w I i II wojnie światowej, ale także tablice pamiątkowe czy pomniki. Na cmentarzu w Karwinie-Dołach znajduje się na przykład zbiorowy grób jeńców rosyjskich z II wojny światowej wraz z pomnikiem, który jest uznany za zabytkowy. Pod koniec wojny Niemcy zastrzelili tam 73 jeńców rosyjskich, którzy pracowali w miejscowych kopalniach. – W tej chwili planujemy renowację pomnika poświęconego ofiarom I wojny światowej w Karwinie-Starym Mieście – powiedziała rzeczniczka ratusza, Šárka Swiderová.

Aby było bezpieczniej

PIOSECZNA (kor) – Urząd Gminy zorganizował dla uczniów klas 1. i 2. miejscowej podstawówki spotkanie z rzecznikiem jabłonkowskiej Komendy Policji RC, st. chor. Radimem Gaurą. Tematem spotkania były sprawy bezpiecznego zachowania się na drodze do szkoły i do domu. Dzieci obejrzały też krótki film o zasadach ruchu drogowego. Jak poinformował nas wójt David Čmiel, 8 grudnia spotkają się w Domu Kultury z funkcjonariuszami Policji RC dorośli mieszkańcy wioski.

Filiżanka z rynkiem

BOGUMIN (ep) – Centrum informacji bogumińskiego ratusza oferuje nowe przedmioty upominkowe i pamiątkowe z logo miasta. Nowością jest na przykład zestaw filiżanek z motywem rynku.

W POCZĄTKOWYCH LATACH ZJAZDY PZKO ODBYWAŁY SIĘ CO ROKU

Pierwszy był Jan Pribula

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, którego XXI Zjazd odbywa się dzisiaj w Suchej Górnej, to do dziś największa w Republice Czeskiej organizacja polska. Od ponad 60 lat, bo od 1947 roku działa na korzyść zachowania tożsamości rdzennej ludności Śląska Cieszyńskiego, pielęgnując rodzime tradycje, polską kulturę oraz szerząc oświatę w języku polskim.

Związek powstał 27 czerwca 1947 roku i przez dłuższy czas, bo aż do 1989 roku, był jedyną organizacją zrzeszającą Polaków na Zaolziu. W pierwszych latach PZKO działał pod kierownictwem Zarządów Powiatowych w Czeskim Cieszynie i Frysztacie. W roku 1952 powstał Zarząd Główny PZKO w Czeskim Cieszynie. Zarządy Powiatowe działały jeszcze – pomagając ZG, do 1961 roku, później zostały zlikwidowane na mocy nowego statutu Związku.

Zjazd Delegatów – najważniejszy organ PZKO (pierwotnie Zjazd Walny), odbywał się corocznie (do 1951 roku), później co trzy lata. Obecnie organizowane są – od 1993 roku – co cztery lata. Z wyjątkiem Zjazdu Nadzwyczajnego (rok 1990 – Karwinie) zawsze odbywały się w Czeskim Cieszynie.

Pierwszym prezesem ZG PZKO był Jan Pribula, po nim funkcję tę sprawowali: Józef Kula (1951-53), Karol Mrózek (1953-55), Józef Mrózek (1955-57), Adolf Kubeczka (1957-59), Bogumił Goj (1959-1962), Eugeniusz Suchanek (1962-1968), Ernest Sembol (1968-70), Jan Pribula (1970-71), Eugeniusz Suchanek (1971-75), Stanisław Kondziolka (1975-87), Roman Suchanek (1987-90), Władysław Młynek (1990-93), Jerzy Czap (1993-1999) i Zygmunt Stopa (1999 do dziś).

W 1947 roku Związek liczył 11 tys. 214 członków i 79 kół, w roku 1960 – 17 780 członków i 92 kół, w 1970 – 20 858 członków i 92 kół, w roku 1980 – 24 237 członków i 94 kół, w roku 1990 – 23 070 członków

IX Zjazd PZKO – 1965 rok, sala hotelu Piast.

i 95 kół. Obecnie liczba ta spadła do niespełna 13 tys. członków. PZKO jest jednak nadal największą organizacją polską na Zaolziu i jedną z nielicznych tej wielkości w RC.

Członkowie udzielają się aktualnie w 84 miejscowych kołach. Angażują się w pracę chórów, zespołów, klubów młodych, klubów seniora, klubów kobiet. Pracują w komisjach organizacyjnych różnych imprez, ewentualnie innych formach organizacyjnych. Miejscowe koła działają praktycznie w wszyst-

kich gminach Zaolzia, posiadają 45 Domów PZKO, które wykorzystują do realizacji własnych programów, dorywczo korzystają z nich także inne organizacje oraz osoby prywatne do spotkań towarzyskich.

Zarząd Główny PZKO jest wybierany przez delegatów Zjazdu PZKO na okres 4 lat. ZG składa się obecnie z 16 osób (liczba ta ma po Zjeździe wzrosnąć do 21), z których 6 osób to prezydium. Jego członkowie przewodniczą Radom ZG jako organom wykonawczym Związku

Program XXI Zjazdu Delegatów PZKO

8.00-9.00 – prezentacja delegatów

9.00 – otwarcie Zjazdu (wprowadzenie sztandaru, program kulturalny)

9.30 – rozpoczęcie obrad: powołanie prezydium; wybory protokolanta, weryfikatorów; zatwierdzenie porządku obrad i regulaminu zjazdu; wybory komisji: mandatowej, wyborczej, wniosków i uchwał; sprawozdania: prezesa ZG PZKO, Rady Ekonomiczno-Gospodarczej oraz Komisji Rewizyjnej, Komisji Statutowej; uchwalenie ordynacji wyborczej

11.00 – zamknięcie listy wniosków na kandydatów, przemówienia gości

11.45 – wybory

12.30-14.00 – przerwa obiadowa

14.00 – przedstawienie wniosku programu działania na następną kadencję

14.15 – dyskusja; ogłoszenie wyników wyborów prezesa i członków Zarządu Głównego oraz Komisji Rewizyjnej, krótkie przemówienie nowego prezesa

16.15 – kontynuacja dyskusji

16.45 – podjęcie uchwały Zjazdu

17.15 – zakończenie Zjazdu

Po Bałtyku przyszła kolej na Poznań

Uczniowie zaolziańskich szkół korzystają z coraz to nowych możliwości poznawania historii i kultury polskiej. Po dwutygodniowej zielonej szkole nad Bałtykiem, która w tym roku odbyła się już po raz drugi (udział wzięły w niej klasy siódme wszystkich polskich szkół podstawowych na Zaolziu), części uczniów wyjechała na pięć dni do Poznania. Z oferty skorzystali uczniowie klas ósmych PSP w Karwinie, Suchej Górnej i Hawierzowie-Błędowicach. – Oferta wpłynęła z oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Poznaniu. Dowiedziałem się, że mogę wystać

do Polski 28 uczniów. W naszej szkole nie skompletowałbym tak dużej grupy, zaproponowałem więc udział również szkołom w Suchej Górnej i Błędowicach – wyjaśnił dyrektor PSP w Karwinie, Tomasz Śmiłowski. Rodzice uczniów opłacali część kosztów zakwaterowania i wyżywienia oraz przejazd, program finansowała „Wspólnota Polska”.

Motto projektu brzmiało „Tu Polska się zaczęła”. Uczniowie zapoznawali się z pierwszymi władcami Polski, postacią św. Wojciecha, zwiedzili Gniezno, przyglądali się konserwacji za-

bytków. – Program był bardzo bogaty i dobrze zorganizowany – powiedziała nauczycielka Beata Siwek. Pobyt w Poznaniu skomplikował jednak nieco fakt, że część uczniów rozchorowała się. Śmiłowski mówi, że będzie się starał, by nie skończyło się na jednym wyjeździe. Zaciekała go możliwość nawiązania współpracy z patronacką szkołą w Poznaniu. Gdyby ten projekt doszedł do skutku, uczniowie jego szkoły mogliby nie tylko poznawać zabytki i historię Poznania, ale też brać udział w zajęciach lekcyjnych razem z uczniami z Polski. (dc)

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

Unia bardziej demokratyczna

Traktat z Lizbony wzmacnia Parlament Europejski.

Zwiększa też wpływ, jaki wywierają na funkcjonowanie UE zarówno obywatele, jak i parlamenty państw członkowskich.

Często nadużywamy słowa „historyczny”. Jednakże dzień 1 grudnia 2009 r. przejdzie do historii Unii Europejskiej jako dzień, w którym wszedł w życie traktat z Lizbony, wieńcząc trwające prawie dziesięć lat wewnętrzne dyskusje. Traktat ten nadaje Unii Europejskiej bardziej demokratyczny charakter i w ogromnym stopniu rozszerza uprawnienia Parlamentu Europejskiego. Parlament zyskuje prawie dwa razy więcej uprawnień legislacyjnych i budżetowych. Jedną z kluczowych dziedzin, w których zwiększą się jego kompetencje, jest wspólna polityka rolna. Posłowie do PE po raz pierwszy będą mogli podejmować decyzje wspólnie z krajowymi ministrami zarówno w zakresie prawa rolnego, jak i wydatków na rolnictwo stanowiących prawie 40 proc. budżetu UE. Odnosi się to również do polityki rybołówstwa UE.

Parlament Europejski będzie również podejmował decyzje wspólnie z krajowymi ministrami w zakresie ważnych aspektów obszaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (takich jak imigracja i azyl, włączając warunki przyjmowania osób ubiegających się o azyl) oraz międzynarodowej polityki handlowej. Posłowie do Parlamentu Europejskiego będą także decydować wspólnie z ministrami o sposobie wydatkowania unijnych funduszy strukturalnych.

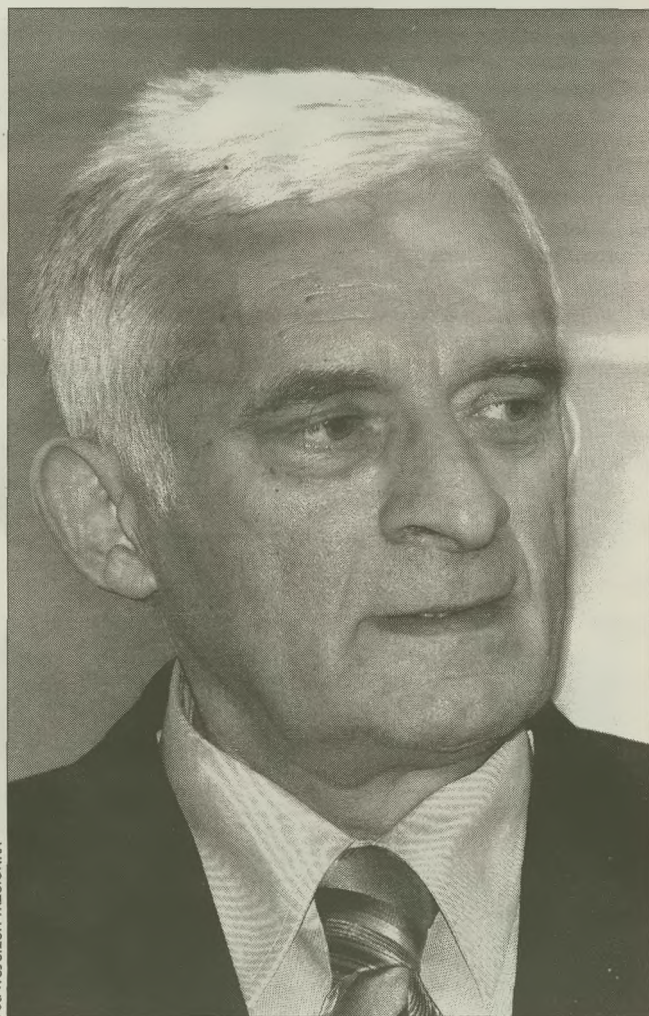
U podstaw zwiększenia uprawnień Parlamentu Europejskiego leży istniejąca już procedura współdecydowania z Radą Ministrów w wielu dziedzinach – zwłaszcza w zakresie jednolitego rynku UE, jak również ochrony środowiska, transportu, zatrudnienia i polityki rozwoju.

Traktat z Lizbony zmienia na lepsze sposób zarządzania naszym kontynentem, zwiększając wpływ, jaki wywierają na funkcjonowanie Unii Europejskiej zarówno obywatele, jak i parlamenty państw członkowskich.

Traktat ten daje obywatelom możliwość bardziej bezpośredniego wpływania na proces decyzyjny w Unii Europejskiej. Wprowadza on na przykład koncepcję „inicjatywy obywateli europejskich”, która umożliwia milionowi osób będących obywatelami znacznej liczby państw członkowskich bezpośrednie zwrócenie się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o wystąpienie z inicjatywą legislacyjną w każdej dziedzinie wchodzącej w zakres kompetencji UE. Takie bezpośrednie uczestniczenie w podejmowaniu decyzji powinno doprowadzić do większego zaangażowania obywateli w działania coraz silniejszych instytucji europejskich.

Unia Europejska jest wspólnotą opartą na określonych wartościach, przede wszystkim na wolności i solidarności. Traktat promuje te wartości Unii poprzez włączenie Karty Praw Podstawowych do europejskiego prawa pierwotnego, zapewniając w ten sposób lepszą ochronę obywateli europejskich. Karta ta gwarantuje, że instytucje i prawo Unii nie mogą pogwałcić podstawowych norm praw człowieka – instytucje europejskie będą musiały ich przestrzegać. Parla-

ment Europejski w pełni popiera Kartę, nawet jeśli Zjednoczone Królestwo, Polska i Republika Czeska wynegocjowały klauzule opt-out, co odzwierciedla zdolność UE do stosowania elastycznych ustaleń oraz do poszanowania kwestii, które są drażliwe dla poszczególnych państw członkowskich.

Jerzy Buzek

Nasza Unia Europejska, licząca prawie 500 milionów obywateli, będzie dysponowała udoskonalonym systemem odpowiedzialności demokratycznej, dzięki któremu wszystkie przepisy będą podlegały wstępnej kontroli parlamentów państw członkowskich, a następnie podwójnemu zatwierdzeniu przez Radę Ministrów, składającą się z ministrów odpowiedzialnych przed swymi parlamentami narodowymi, oraz przez Parlament Europejski wybrany bezpośrednio przez obywateli w celu reprezentowania ich na szczeblu europejskim.

Ten poziom kontroli nie istnieje w żadnej innej strukturze międzynarodowej. Zaś kontrola ta powinna sprawić, że działania UE będą w oczach obywateli bardziej przejrzyste i

że będzie je ona podejmowała w odpowiedzialny sposób.

Traktat z Lizbony umożliwia Europie poważniejsze potraktowanie swojej odpowiedzialności na arenie światowej. Wysoki przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (cieszę się, że jest to kobieta, jak o to apelowałem) wspomagany przez nowo utworzoną Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, stanie się silnym głosem Unii na forum światowym. Baronessa Cathy Ashton, jako wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, weźmie udział w przesłuchaniu organizowanym przez Parlament Europejski w drugim tygodniu stycznia. Celem przesłuchania będzie ocena jej kwalifikacji na to stanowisko. Jestem przekonany, że ten nowy głos, wspierany przez silną Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, łącząc europejskie doświadczenie międzyrządowej dyplomacji z naszymi wspólnotowymi kompetencjami, może w znacznym stopniu wpłynąć na skuteczność naszej polityki zagranicznej. Przy wzrastającej liczbie misji zarządzania kryzysowego, jakie UE prowadzi na całym świecie, Parlament Europejski będzie wymagał od baronessy Ashton zagwarantowania przejrzystego i odpowiedzialnego sposobu działania, co jest naszym obowiązkiem.

Zewnętrzne działania UE są ściśle powiązane z dostawami energii i bezpieczeństwem energetycznym. Traktat z Lizbony wprowadza całkowicie nowy rozdział z zakresu polityki energetycznej, obejmujący solidarność w dostawach energii, co stanowi przedmiot troski wielu Europejczyków. Cele polityki UE są oczywiste, a mianowicie chodzi o promowanie wewnętrznego rynku energii i energetycznych połączeń międzysystemowych oraz zagwarantowanie dostaw. Traktat kładzie podwaliny pod bardzo potrzebną politykę energetyczną UE – to, co ja nazwałbym „Europejską Wspólnotą Energetyczną”.

W styczniu bieżącego roku byliśmy świadkami rosyjsko-ukraińskiego konfliktu gazowego, który w środku zimy pozabawił na dwa tygodnie liczne państwa Europy Środkowo-Wschodniej (zwłaszcza Bułgarię i Słowację) dostaw gazu. Przekonał się, do czego może doprowadzić brak rzeczywistej polityki UE. Było to w pewnym sensie powtórka podobnej sytuacji ze stycznia 2006 r. Osiągnięte dzięki traktatowi postępy w zakresie polityki energetycznej są zatem znaczące i niezbędne, a także bliskie memu sercu: Europejczycy mogą nie orientować się we wszystkich zawiłościach geopolityki, zauważają jednak, że w ich domach, szpitalach i szkołach wyłączono ogrzewanie.

Traktat z Lizbony nie jest celem samym w sobie i nie jest też doskonały – jest on zbiorem udoskonalonych zasad umożliwiających rozwój polityki UE. Dwadzieścia lat od przemian demokratycznych w Europie Środkowo-Wschodniej, jako pierwszy przewodniczący Parlamentu Europejskiego pochodzący z tej właśnie części kontynentu, z dumą stwierdzam, że dysponujemy obecnie demokratycznym i skutecznym dorobkiem prawnym pozwalającym spełnić oczekiwania 500 milionów obywateli w 27 (wkrótce może w 28 lub 29) państwach członkowskich.

JERZY BUZEK,
przewodniczący Parlamentu Europejskiego

FREAK SHOW Pan Tadeusz 2

FELIETON DARKA JEDZOKA

Filmotece Narodowej przytrafiła się nie lada gratka – udało jej się zdobyć kopię filmu „Kościuszkę pod Racławicami” z 1913 roku. Taśma musi zostać poddana mozolnej rekonstrukcji, najsmielsze prognozy przewidują premierę dopiero na rok 2013. Na razie możemy pokrzepiać serca zdjęciami zaledwie kilku klatek oraz reklamami prasowymi z początku XX wieku.

Film ten miał ukazać widzom znudzonym (cytuje) „szablonowymi konfliktami erotycznymi Berlina, Paryża, Londynu, swojską, przaśną miłość opartą o wiejski opłotek, przegiętą rzeźkim, junackim ramieniem”. Przedstawicielami rustykalnego erotyzmu musieli pewnie zostać kosynierzy, wiadomo bowiem, że Kościuszkę przez całe swe życie zalecał się wyłączać do jednej kobiety – szlachcianki Ludwika Sosnowskiej. Wątpię, że Tadeuszowi udało się przekonać taką wybrankę do pokazania kolanka w stogu siana lub za stodołą.

Co więcej, wiemy, jak bardzo nieszczęśliwa była ta miłość. Młody Tadeusz nie spotkał się z przychylnością hetmana Józefa Sosnowskiego, który znany jest do dzisiaj przede wszystkim z tego, że na długo przed Miczurinem prowadził eksperymenty skojarzenia różnych gatunków biologicznych. Niestety – amory Kościuszki zbiegły się w czasie z żalosną porażką Lisowskiego na polu krzyżówek ornitologicznych, roz-

goryczony hrabia odrzucił młodego absztyfikanta słynnymi słowy: „synogarlice nie dla wróbla, a córki magnackie nie dla drobnych szlachetków”.

Kościuszkę wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie zaczął zapisywać karty historii. Nieszczęśliwa miłość (że nie powiem frustracja seksualna) po raz kolejny stała się katalizatorem wielkich dokonań – dała nam nie tylko Sonety do Laury czy Boską komedię, ale też Konstytucję 3 Maja.

Być może jednak nie będziemy musieli czekać pięć lat na to, by obejrzeć dramatyczne losy bohatera przeniesione na srebrny ekran. Wątek miłosny i powiązania z Ameryką przyciągnęły uwagę Hollywood, które zaczyna rozważać możliwość odkupienia praw i zrealizowania remake'u. W obrazie pod tytułem „Kościuszkę 2 – Insurekcja” w rolę Tadeusza wcieli się Jude Law, Ludwikę Sosnowską zagra Scarlett Johansson, a Bartosza Głowackiego – Denzel Washington. Mir egal, liczę tylko na odpowiednie wyeksponowanie szlacheckiego kolanka.

www.blog.jedzok.com

**Prenumerata w PREZENCIE
na Gwiazdkę**

**ZRÓB PREZENT SOBIE
LUB SWOIM BLISKIM!**

Zamów pod choinkę
roczną prenumeratę „GŁOSU LUDU”,

**a otrzymasz dodatkowo
BON O WARTOŚCI 200,- Kc**

do wykorzystania
w ośrodku SKI areal Mosły k. Jabłonkowa.

**»Głos Ludu« to prezent,
który będzie cieszył cały rok!**

Redakcja „Głosu Ludu”, Komeńskiego 4,
Czeski Cieszyń, e-mail: info@glosludu.cz,
tel. 558 731 766.

ROMAN LASOTA – ZNANY Z »IDOLA« I »FABRYKI GWIAZD«:

Między studiami a nową płytą

Po twojej przygodzie z Polsatem i programem „Fabryka gwiazd” mniej teraz o tobie słychać. Co porabiasz?

Pracuję w Warszawie nad nową płytą. Staramy się ze sztabem przede wszystkim wybrać jak najlepsze piosenki, żeby płyta była taka, jaką sobie wyobrażamy, jaką sobie wymarzyliśmy. Poza tym studiuję na Uniwersytecie Warszawskim na kierunku europeistyka. No i, niestety, zbliża się ogromnymi krokami sesja egzaminacyjna. To dopiero będzie ciekawa przygoda...

Wcześniej studiowałeś w Pradze. Czy uznano ci w Warszawie przynajmniej niektóre egzaminy, które zdałeś na czeskiej uczelni?

Jestem na uczelni w Warszawie ponownie na pierwszym roku i, niestety, nie uznano mi ani jednego egzaminu. Zresztą te studia wyglądają zupełnie inaczej niż w Pradze. Kierunek podobny, ale bądź co bądź trochę się różni od tego na praskiej uczelni. Zaczynam więc właściwie od samego początku. Dlatego się tej sesji trochę boję.

Przygotowujesz pierwszą płytę w Polsce. Jak się będzie nazywać?

Na razie nie mamy pomysłu na nazwę, bo mamy zebraną najwyżej jedną trzecią materiału, wszystko jest na etapie przygotowań. Choć mam już nagrane cztery numery, ale wszystko trwa. Pracujemy bardzo konkretnie i pieczołowicie, co dla mnie jest zaskoczeniem, bo

nie myślałem, że będzie aż tak. Na przykład praca nad dykcją z Markiem Dutkiewiczem jest niesamowita. Myślałem, że mówię już w miarę dobrze po polsku, a okazuje się, że nie jest tak, jak sobie wyobrażałem.

Może zdradzisz tytuł przynajmniej jednej piosenki z płyty?

Jeden z utworów z przyszłej płyty zaśpiewałem w Teatrze Cieszyńskim podczas jubileuszu czeskokocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego – „Niebo za rogiem”. To powinna być jedna z piosenek promujących płytę.

Z jakimi autorami współpracujesz?

W przypadku wspomnianego utworu autorem muzyki jest Michał Grymuza, a tekstu Marek Dutkiewicz. Współpracuję też, na przykład, z Sewerynem Krajewskim, Jankiem Kidawą czy z Jankiem Tulenką.

Kiedy ta płyta pojawi się na rynku?

Myślałem, że promocja będzie już na wiosnę, ale wszystko wskazuje raczej na jesienny termin.

Twoja płyta może więc być za rok fajnym prezentem pod choinkę...

To by mnie bardzo ucieszyło.

Koncertujesz teraz w Polsce?

Sporo, w samym grudniu mam zaplanowanych pięć koncertów. I to, niestety, może trochę kłócić się z egzaminami i kolokwiami na uczelni. Dlatego przed świętami będę miał dużo pracy.

Roman Lasota

Czy jesteś w kontakcie z kolegami z „Fabryki gwiazd”?

Tak, na przykład z Mateuszem Krautwurstem, liderem grupy The Positive, widzujemy się co tydzień. Ten konkurs był zresztą inny niż „Idol”, bo przez trzy miesiące mieszkaliśmy razem w jednym miejscu i wytworzyła się prawie rodzinna atmosfera.

Na koncercie jubileuszowym w gimnazjum akompaniowała ci na fortepianie subtelna blondynka...

To właśnie koleżanka z „Fabryki”, obecnie moja dziewczyna Kasia Muszyńska. Kasia, świetna pianistka, też pracuje obecnie nad solowym programem w stylu „One woman show”.

Trwa Adwent. Jak przygotowujecie się do świąt Bożego Narodzenia rodziny Lasotów i Suchanów?

Zapalamy co niedzielę świecę na wieńcu adwentowym. Ale tak naprawdę to czekamy na Wigilię, która jest dla nas najważniejszym świętem, kiedy spotykamy się wszyscy przy stole. Teraz mojemu bratu urodził się syn, będzie nas zatem sporo – do stołu zasiądą aż cztery pokolenia, bo i obie babcie będą. Wigilia to coś wspaniałego, człowiek może się na chwilę oderwać od świata, w którym żyje się obecnie za szybko. To okazja do wyciszenia i spotkania się z rodziną...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

W NIEDZIELĘ PRZEZ ISTEBNĄ PRZEJDZIE BARWNY ORSZAK

Mikołaje z wojokiem na czele

Już w niedzielę 6 grudnia, w godzinach popołudniowych grupa Zespołu Regionalnego „Istebna” wyruszy po okolicznych domach w kolorowym orszaku liczącym około 35 osób z obrzędowym widowiskiem „Chodźni Mikołajów”. W tym roku postanowiliśmy odtworzyć kilka postaci, które od dziesięcioleci w tym obrzędzie się nie pojawiały.

Będą to kowol, masorz, fojermón, lucyper, pogóńczy, muror, gojny, druciorz, itp. Nie zabraknie też sztandarowych postaci z grupy „czornych” (debły, niedźwiedzie, medula, kóminior, śmierć, Żyd, Cygón, Cygónka) oraz z grupy „biołych” (biskup, paterek, pan młody, pani młoda, anioł, kón, družba z družkóm, dochtór, chłop, baba), zaś cały korowód prowadził będzie tradycyjnie wojok.

Grupa z Zespołu Regionalnego „Istebna” będzie chodzić od godz.

15.30 od centrum Istebnej w kierunku Koniakowa. Zbiórka członków zespołu i przebieranie się w stroje – w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Istebnej.

A oto jak o tym obyczaju w książce „Doroczna obrzędowość w społecznościach zróżnicowanych religijnie na pograniczu polsko-czesko-słowackim” pisze Małgorzata Kiereś: Niepowtarzalną kulturową osobliwością mikołajowego dnia było zwyczajowe „chodźni Mikołajów”. Mikołaje, ta wyjątkowa grupa obrzędowa podzielona była na „biołych” i „czornych”. Podział ten dokonywany na zasadzie przeciwstawienia sobie cech był wzorcową ilustracją wertykalnej osi świata niebo – piekło, dobro – zło, które tu przedstawione zostaje jako opozycja pojęciowa bieli – czerni. Zjawiają się w adwentowym czasie łamiąc, o dziwo, bez żadnych

konsekwencji, czas ciszy, milczenia, zakaz tańcowania i muzykowania, nakazany tutejszą tradycją kościelną na czas Adwentu. Nad całością przygotowań czuwał i o wszystkim decydował zawsze wojok (szandar), który do dziś jest wodzirejem, odpowiada za porządek i przebieg widowiska. W grupie postaci „czornych” prym wiodą dwa lub cztery debły, tj. diabły. Przestrzegano, aby była to liczba parzysta. Następnie w grupie tej musi być medula – matka niedźwiedzi. Ma obowiązek przyprowadzić na „łańcuchach lebo porwoczach” dwa lub cztery niedźwiedzie. Zawsze w grupie „czornych” był też kóminior, Żyd, Cygón i Cygónka. Do grupy „biołych” należą m.in. biskup, który pełni tu rolę owego św. Mikołaja, biskupa z Mirry, kościelny, paterek (wikary), żoczkowie, baba w czepcu z koszyczkym, dochtór, pan młody i pani młoda, družka z družką, gojny, planetnik. Postacią, która nie należała do żadnej z wymienionych grup był „tyn co na kóniu”. Towarzyszył mu kiedyś poganiacz z biczem. Ponadto w niektórych grupach występowała postać anioła. Na końcu zawsze sama chodziła sobie śmierć. Często chodziła poza oknami, nie wchodziła do domu.

Obrzęd miał swój bardzo wyraźny scenariusz, w którym ważny był rytm początku i końca każdego z elementów. Zachowania, gesty, mowy miały znaczenie symboliczne, nawet ludzie odgrywający widowisko obrzędowe stawali się na czas jego trwania osobami, których role wypełniali.

TADEUSZ PAPIERZYSKI

Korowód prowadzi tradycyjnie wojok.

Św. Barbara Józefa Dronga

W Bibliotece Miejskiej w Orłowej-Lutyni swoje rysunki prezentuje członek Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC Józef Drong z Cieskiego Cieszyna. Na wystawę składa się 16 plansz z rysunkami. Tematem są pejzaże. Drong znany jest także jako rzeźbiarz. Przygotował już dla kilku kopalń patronkę górników św. Barbarę. Ostatnia jego rzeźba wysokości ok. metra stała w foyer zakładu nr 3 Kopalni Darków. (ow)

Józef Drong podczas wykańczania rzeźby św. Barbary w lipowym drewnie.

Ogłaszamy konkurs dziennikarski!

Umiesz i lubisz pisać? To pisz! „Głos Ludu” ogłasza konkurs dziennikarski dla młodych talentów z Zaolzia – uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów i studentów. Czekamy na Wasze artykuły z życia regionu, reportaże o ludziach i miejscach Śląska Cieszyńskiego, wywiady ze znanymi lub ciekawymi mieszkańcami, felietony, eseje... Tematyka dowolna, ważne żeby artykuły dotyczyły tematyki zaolziańskiej.

Nadesłane teksty oceni jury złożone z redaktorów „Głosu Ludu”. Najciekawsze i najlepsze artykuły opublikujemy na łamach gazety oraz nagrodzimy. Do wygrania są bony o wartości 500, 300 i 200 koron do wykorzystania w ośrodku sportowym SKIareal Mosty. Być może będzie to początek współpracy z naszym pismem, początek wielkiej dziennikarskiej kariery?

Materiały należy nadsyłać do 15 grudnia na adres mejlowy: trzcionka@glosludu.cz. W razie możliwości prosimy też o przysyłanie zdjęć ilustrujących teksty.

ROZMOWA Z KSIEDZEM JERZYM HORZELĄ, PROBOSZCZEM SANKTUARIUM ŚW. MIKOŁAJA W PIERŚĆCU

Oddzielmy świętego Mikołaja od błazna

Mikołaj, biskup Myry w Licji, dzisiejsza Turcja, to jeden z licznych grona świętych. Oglądając telewizyjne reklamy, patrząc na sklepowe witryny, można odnieść wrażenie, że dziś święty Mikołaj to ten, który występuje w reklamie napoju gazowanego albo reklamuje broń. Nie jest ksiądz, jako kustosz Sanktuarium Świętego Mikołaja, przerażony tym, co się dzieje?

Należałoby jednoznacznie oddzielić świętego Mikołaja od tego błazna którego tam gdzieś ciągle malują i który jest przede wszystkim atrakcją reklamy. Święty Mikołaj jest postacią historyczną – tego dziś żaden szanujący się historyk nie kwestionuje. Żył na terenie Azji Mniejszej, na przełomie III i IV wieku. Był biskupem Myry, wtedy te tereny były chrześcijańskie. Od tych czasów dzieli nas jednak siedemnaście wieków, stąd ta osoba musiała obrosnąć legendami, bardzo łatwo wrzucić ją pomiędzy mity i legendy. Dla nas jest osobą jednoznacznie historyczną, a jednocześnie jest świętym patronem, czyli opiekunem, do którego możemy się uciekać i prosić o wstawiennictwo u Boga.

Gdyby zapytać dzieci, a pewnie także ich rodziców o pochodzenie świętego, większość zapewne wskazałoby na Laponię. Z dalekiej północy do Turcji jest jednak sporo kilometrów. Co ksiądz sobie myśli, jak widzi Mikołaja ciągniętego przez renifery w kolejnej reklamie telewizyjnej?

Niektóre reklamy oglądam z zażenowaniem. Jeżeli przedstawia się świętego Mikołaja z pistoletem w dłoni w ramach reklamy pistoletów, albo z coca-colą, to powiedzmy sobie szczerze – to nie jest święty Mikołaj. To jest inna osoba. To forma laicyzacji oraz desakralizacji tego, co święte. Święty Mikołaj był biskupem, człowiekiem dobrym i wierzącym. Fascynujące jest to, że przez

Ks. Jerzy Horzela przed ołtarzem z figurą św. Mikołaja.

te siedemnaście wieków ludzie pamiętają, że gdzieś na końcu świata żył dobry człowiek, który w dalszym ciągu uczy dobroci.

Jak zaczęła się historia Sanktuarium Świętego Mikołaja w Pierszczu?

Trudno operować konkretnymi datami. Wiemy, że w XV wieku figurka świętego Mikołaja już tutaj była. Legenda mówi, że wyrzeźbił ją pastuszek o imieniu Mikołaj. Od samego początku była czczona. Umownie przyjmujemy, że taka granica, kiedy uważano ją za łaskami słynącą, czy nawet cudowną, to był rok 1616. Wtedy spłonęła cała wieś, łącznie z kościołem, a figurka jakoś się cudownie uratowała. Z czasem zaczęło tu przyjeżdżać coraz więcej pielgrzymów, by za wstawiennictwem świętego Mikołaja wypraszać łaski.

Do dziś pielgrzymi pocierają chusteczką figurę, co ma gwarantować zdrowie. Rozmawiałem z osobami, które

są przekonane, że uleczył je święty...

Jest taka tradycja, że ludzie przynoszą chusteczki, pocierają nimi figurkę, modlą się. Ja jednak ciągle podkreślam, żeby nie robić z tego fetyszu. To ma być znak, przypomnienie dobroci świętego Mikołaja, przypomnienie, żeby się modlić. Bo tu są najistotniejsze wiara i modlitwa. Ciągłe potrzebujemy znaków. Pan Bóg daje nam różnego rodzaju znaki, żeby nas nawrócić, żeby nam pomóc. Ta chusteczka to jest tylko taka pomoc, podobnie jak różaniec. Dziś jest tak, że wszystko można traktować jak fetysz: i wodę święconą, i sakramenty święte. Niestety ignorancja jest czasami tak wielka, że ludzie tego nie rozumieją i uważają, że jak dostaną na przykład wodę, to na pewno będą uzdrowieni.

Główne uroczystości odpustowe odbędą się w niedzielę. Do kościoła ludzie jednak przyjeżdżają zarówno przed 6 grudnia, jak i po tej dacie. Ilu się ksiądz proboszcz spodziewa pielgrzymów w tym roku?

To trochę zależy od pogody. Wystarczy, że w dzień wielkiej pielgrzym-

ki leje od rana, to ludzi jest trochę mniej. Ale ogólnie rokrocznie mamy coraz więcej pielgrzymów, z czego się bardzo cieszymy. W tym roku na razie pogoda nam sprzyja, ale trudno powiedzieć, czy będzie 10 tysięcy, czy 6 tysięcy osób. W tym okresie przybywa do nas kilkadziesiąt parafii. Na przykład na dniu skupienia apostołstwa dobrej śmierci, w ubiegłą sobotę, na pewno było ponad 700 osób, reprezentujących ponad 20 parafii.

Czy nie jest tak, jak na ironię, że zainteresowanie Mikołajem, oczywiście nie tym świętym, przyciąga więcej ludzi do Pierszcza? Bo chcą zobaczyć prawdziwego Mikołaja?

Może i tak, bo pan Bóg potrafi na krzywych liniach prosto pisać. Może, mimo wojny, robią nam reklamę. Na szczęście ludzie chcą znać prawdę. W czasie tych naszych spotkań ciągle podkreślam, co jest prawdą, a co fałszem i mitem. Oczywiście ten fałszywy Mikołaj ma podtekst koniunkturalny. Można na nim zarobić, do tego stopnia, że są organizowane kursy, jak być świętym Mikołajem; są skarpety i

inne głupstwa, które nie mają nic wspólnego z naszym świętym patronem.

Jak można odróżnić prawdziwego Mikołaja od błazna?

Szaty są białe, bo on nie jest męczennikiem. Musi być ubrany w pewne pontyfikalie, tak jak biskup. Nie może więc zabraknąć mitry, krzyża pectoralnego, kapy czy ornatu, pastorału, pierścienia. To są właśnie insygnia biskupie. Dzieci traktują to trochę zabawowo. Ja jednak od początku mówię im, jak wygląda święty Mikołaj. Posługuję się przykładem księdza biskupa, który był u nas w parafii w czasie wizytacji, bierzmowania. Mówię im, że właśnie tak chodził ubrany święty Mikołaj. Jeżeli ktoś tam występuje z coca-colą w ręku, to już jest błazen.

Czy zachowała się tradycja, że święty Mikołaj chodzi od domu do domu i rozdaje dzieciom prezenty? Bo sam święty Mikołaj przecież jest patronem dzieci...

Tak, w niektórych parafiach jest to zachowane. U nas wygląda to trochę inaczej. Każde dziecko z okazji świętego Mikołaja dostaje paczuszkę w kościele. Przychodzi nawet 400 dzieci, także z sąsiednich parafii. Obdarowywanie prezentami dzieci przez Mikołaja wzięło się stąd, że święty był dobry i zaczęto 6 grudnia dawać podarunki. To się rozszerzyło na cały świat. Nawet w Japonii, gdzie chrześcijaństwo jest na marginesie, przychodzi święty Mikołaj. Jest w tym niewątpliwie palec boży.

Rozmawiał: TOMASZ WOLFF

Związani ze świętym

Sanktuarium w Pierszczu to jedno z nielicznych takich miejsc w Polsce. Wioska powstała w XIII wieku. Dziś jest kojarzona przede wszystkim ze świętym Mikołajem. Pierwsza kaplica poświęcona świętemu istniała w tym miejscu prawdopodobnie już w XIV wieku. Rok 1616 przyniósł pożar całej wsi. Dwa lata później kościół poświęcony świętemu postawili protestanci. Jak podkreślają źródła, to ewenement w historii reformacji na Śląsku Cieszyńskim, bowiem luteranie nie dedykują swoich świątyń świętym. Dokładnie sto lat później kościół przeszedł w ręce katolików. Rozwój wioski oraz ruchu pielgrzymkowego sprawiły, że coraz częściej zaczęto mówić o konieczności wybudowania nowego, większego kościoła. Świątynia została poświęcona w 1888 roku. Stary drewniany obiekt został rozebrany. Ostatnia rozbudowa miała miejsce w 1997 roku. Od 1983 roku proboszczem parafii jest ksiądz kanonik Jerzy Horzela. Tuż przed II wojną światową związana ze Śląskiem Cieszyńskim Zofia Kossak stworzyła „Legendę o świętym Mikołaju z Pierszcza”. Mieszkanka Górek Wielkich pisała: „Pastucha wołano Mikoła, po ojcu był Wałach. Nazwisko świadczyło, że pochodził on od pasterzy wołoskich, co dawnymi czasy, wędrując po szczytach karpacczych ze swymi stadami, szedł aż na Śląsk i tu pozostali. Mikołaj był niezdarzony; jękała i miał na szyi gulę, czyli wole. Z racji tego wola głowę skrzywił w lewą stronę. Służył był gospodarzom za sam wikt, juźci – ani obfity, ani przesadnie kraszony. Jedną miał chłop rozrywkę i jedną zmyślność niezwykłą: przednio umiał strugać drzewo. Kozikiem wyrobił jak nikt łyżkę, kopystkę, faskę do sera, osadę do topora. Dzięki tej umiejętności odżywił się nieco lepiej niż z łaski gminnej, bo gospodynie w zamian za łyżki obdarzały go chlebem, kawałkiem sera, a nieraz i kęsem szperki (...) Raz w czasie tego pacierza naszała go ochota wyrzeźbić figurę swojego patrona. Kiedyś, jeszcze za życia rodziców, Mikołaj był z nimi w Cieszynie w kościele przy zamku. W głównym ołtarzu stał święty Mikołaj jak żywy. Chłopiec zapamiętał sobie jego strój i postać. Przymknąwszy oczy widział posąg, jakby go oglądał wczoraj. I takiego samiuteńkiego zapragnął wyrzeźbić swym starym kozikiem w tym lipowym kłocu. Z wielkim trudem zatoczył pień do pustej szopy stojącej na skraju pastwiska, pchnął pod stojący tam żłób, mierzwą przysypał i czekał miesięcznych nocy, by zacząć robotę (...) Cztery lata z okładem trwała Mikołowa praca wokół posagu patrona. Z każdym rokiem pień lipowy, upodabniał się więcej do postaci ludzkiej”. (wot)

reklama

www.o2vianoce.cz

SAMSUNG

Objevte dotykový Samsung Corby

Vánoční akce již začínají! Přeskočte k nám a máte 30% slevu na tarif + DAREK!

Neon Senior 133 Kč (40min) – neomezené volání o víkend v síti O₂

Neon XL 1400 Kč (600min) – neomezené volání nonstop v síti O₂

Mobilní internet (3G) na cesty za 150 Kč (USB modem 1295 Kč)

Internet v mobilu na 1més. zdarma

Nové Věrnostní program!!!

O₂ Prodejna
Lidická 1269 (Albert-Trinec)
739 61 Třinec
tel.: 558 340 093

Více možností. O₂

A Telefonica company

Vánoční nabídka platí od 2. 11. 2009 do 31. 12. 2009

Samsung S3650 Corby 3 895 Kč

Samsung C3050 1 Kč 2 195 Kč

Podpowiadamy, jak spędzić Adwent

Ostatnie tygodnie przed Świętami Bożego Narodzenia to okres, kiedy nagminnie brakuje nam czasu. W pracy trzeba przed końcem roku sfinalizować wiele spraw, w domu sprzątam, pieczemy ciasteczka, a w wolnych chwilach biegamy po sklepach w poszukiwaniu prezentów dla swych bliskich. Warto jednak choć jedno popołudnie przeznaczyć na relaks i odrobinę kultury, która wprowadzi nas w atmosferę zbliżających się świąt. A jeżeli już chcemy kupować prezenty, to zamiast do supermarketu, wybierzmy się na jarmark przedświąteczny. Oto kilka propozycji ciekawych imprez.

Stonawska Barbórka

5-6 grudnia, Stonawa, Dom PZKO i kościół pw. św. Marii Magdaleny
O imprezie: Międzynarodowy Konkurs Ansambli odbywa się w Stonawie już po raz trzeci. W tym roku do konkursu zgłosiło się 36 ansambli z Czech, Polski, Niemiec i Austrii. Przesłuchania konkursowe mają miejsce już od piątku w Domu PZKO. Jutro o godz. 10.00 odbędzie się tam koncert laureatów. Gościnnie wystąpią Kwintet Blasany Filharmonii Janáčka w Ostrawie oraz japońska mezzosopranistka Miki Isochi. W kościele odbędą się dwa koncerty – dziś o godz. 17.30 wystąpi zespół eksperymentalny Affetto z Brna, jutro o godz. 17.00 Miki Isochi. Wstęp: na przesłuchania w Domu PZKO wolny, na koncerty w kościele dowolne datki.

Więcej informacji:
www.stonava.cz

Wystawa Świątecznych Szopek

5-13 grudnia, Ligołka Kameralna, Dom Kultury
O imprezie: Wernisaż wystawy zorganizowanej przez stowarzyszenie obywatelskie „Klucz” odbędzie się dziś o godz. 10.00. Będzie żywa szopka, program przedstawia uczniowie przedszkoli i szkół z Ligołki oraz Gnojnika. Po południu wystąpi młodzież z parafii katolickiej. W niedzielę o godz. 10.00 przedstawia swój program dzieci i młodzież ze zboru ewangelickiego. Wystawa potrwa do 13 grudnia. Czynna będzie w dni powszednie w godz. 10.00-15.00, w soboty i niedziele w godz. 10.00-17.00. Wstęp: dowolne datki.

Więcej informacji:
www.komorni-lhotka.cz

Wystawa „Szopki wokół nas”

Do 3 stycznia 2010, Hawierzów, Dom Kultury „Radost”

Na Koncercie Świątecznym 19 grudnia w Trzyńcu wystąpi m.in. Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie”.

O imprezie: Miejski Ośrodek Kultury urządził już po raz trzeci wystawę szopek w Galerii odnowionego Domu Kultury. Wernisaż odbył się już 2 grudnia, lecz ekspozycję można zwiedzać codziennie, z wyjątkiem 24 i 31 grudnia oraz 1 stycznia, do 3 stycznia przyszłego roku. Otwarta jest w godzinach od 10.00-18.00. Wystawiane są szopki z papieru, ceramiki, rzeźbione w drewnie i wiele innych. Wstęp: dowolne datki.

Więcej informacji:
www.havirov-city.cz

Popołudnie z Heidi Janků i Świętym Mikołajem

niedziela 6 grudnia, Ržeka, Dom Kultury
O imprezie: Popołudniowe spotkanie towarzyskie rozpocznie się o godz. 15.00. Wystąpi znana piosenkarka Heidi Janků. Dzieci spotkają się ze św. Mikołajem i będą się bawiły na dziecięcej dyskotekce. Wstęp: 30 koron

Więcej informacji:
www.obecreka.cz

Gospelowe Boże Narodzenie

czwartek 10 grudnia, Hawierzów, kościół pw. św. Anny
O imprezie: Koncert murzyńskiej muzyki chrześcijańskiej Oscara Williamsa jr. i Perfected Praise (USA) to niezwykle przeżycie kulturalne. Śpiewacy zadziwiają nadzwyczajnymi umiejętnościami wokalnymi, a koncert pełen jest energii i dynamiki. Zespół występował na scenach całego świata, koncertował również

w Białym Domu w Waszyngtonie oraz w Watykanie dla papieża Jana Pawła II. Wstęp: 360 i 340 koron.

Więcej informacji:
www.mkshavirov.cz

Koncerty Adwentowe chóru „Permoník”

11, 18 i 19 grudnia, Karwina, Miejski Dom Kultury i kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego
O imprezie: Najbardziej znany karwiński chór dziecięcy i młodzieżowy, działający pod skrzydłami Podstawowej Szkoły Artystycznej B. Smetany i Ośrodka Wolnego Czasu „Juventus”, przygotował na okres Adwentu kilka koncertów. Koncerty w kościele odbędą się 11 i 19 grudnia o godz. 19.30, w Miejskim Domu Kultury 18 grudnia o godz. 17.30. Wstęp: 60 koron, bilety należy rezerwować pod numerami telefonów 596 311 111 lub 603 379 846.

Więcej informacji:
www.permonik.com

Zaprojektuj Eko Świąta

niedziela 13 grudnia, Cieszyń, Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości
O imprezie: Zamek przygotował różnorodny program na całe popołudnie, od godz. 13.00 do 18.00. Można wziąć udział w kilku warsztatach: Gwiazdkowy Dizajn (Sala Konferencyjna Oranżerii) – wykonanie ekologicznych ozdób choinkowych, Niosące Światło (Sala Konferencyjna Oranżerii) – wykonanie lampy Wiecha w świątecznym

wydaniu (udział trzeba zgłosić z wyprzedzeniem, cena 15 zł), Dziecięce Świąta (pracownia przy Zamku Sztuki) – warsztaty wykonania ozdób choinkowych dla dzieci, Słodkie Warsztaty (Galeria Zamku Sztuki) – przygotowanie ciasteczek cieszyńskich, pokaz pieczenia szulek, nauka lukrowania pierniczków. Odbędzie się również konkurs kulinarny. Główną wygraną będzie mikser kuchenny z wagą firmy Zelmer. Przy okazji można obejrzeć dwie świąteczne wystawy: Eko Świąta (Galeria Oranżerii, wystawa czynna do 24 stycznia) oraz Deco Świąta (Bastja Zamku Sztuki, wystawa czynna do 18. 12. br.). Wstęp: wolny.

Więcej informacji:
www.zamekcieszyn.pl

Jarmark Świąteczny w historycznym duchu

13-20 grudnia, Karwina, rynek we Frysztacie
O imprezie: Jarmark łączy pokazy tradycyjnych zwyczajów świątecznych i rzemiosł artystycznych ze sprzedażą towarów świątecznych. Można będzie oglądać m.in. bicie monet, pracę kowala, zabrzmią ludowe piosenki świąteczne. Pokazy będą się odbywały w dni powszednie w godz. 13.00-17.00, w sobotę 19 i niedzielę 20 grudnia w godz. 10.00-16.00. Kioski będą otwarte codziennie godz. 10.00-17.00. Wstęp: wolny

Więcej informacji:
www.rkka.cz/mdk

Wystawa Świąteczna połączona ze sprzedażą

15-16 grudnia, Jablůnków, siedziba „Charity” przy ul. Bezruč
O imprezie: Na wystawie można będzie kupić nietuzinkowe prezenty świąteczne. Swe wyroby przedstawia klienci Ośrodka Dziennego św. Józefa dla młodych ludzi z upośledzeniem umysłowym. Do nabycia będą świece i świeczniki, ręcznie tkane dywaniki, ceramiczne różańce na ścianę i inne ozdoby z ceramiki, dekoracje świąteczne z różnych materiałów. Wystawa będzie czynna w godz. 13.00-18.00. Wstęp: wolny

Więcej informacji:
www.jablunkov.caritas.cz

Żywa Szopka w Muzeum

piątek 18 grudnia, Trzynieć, Muzeum Huty Trzynieckiej i Miasta Trzynieca

O imprezie: Program będzie przebiegał w kilku blokach, rozpoczynających się o godz. 9.00, 11.00, 15.00 i 17.00. Obejrzyć można będzie przedstawienie na motywach biblijnych w wykonaniu Teatru Cieszyńskiego i Podstawowych Szkół Artystycznych z Czeskiego Cieszyńska i Hawierzowa. Wystąpią również zespoły: Štývarův dětský sbor, Jackové, Novina i Aspekt. Dla dzieci przeznaczone będą warsztaty tradycyjnych rzemiosł, m.in. dekorowanie baniek świątecznych. W Muzeum można również zwiedzać do 24 stycznia 2010 wystawy świąteczne: „Szopki Trzebiezkie” oraz „Symbole zimy i świąt zimowych”. Muzeum otwarte jest od wtorku do piątku w godz. 9.00-17.00 oraz w niedziele w godz. 13.00-17.00. Wstęp: 20 koron, dzieci 12, studenci i emeryci 15 koron, bilet rodzinny 35 koron.

Więcej informacji:
www.trisia.cz

Koncert Świąteczny

sobota 19 grudnia, Trzynieć, Dom Kultury „Trisia”

O imprezie: Koncert Świąteczny zaolziańskich zespołów to jedna z najbardziej popularnych imprez adwentowych na Zaolziu. Rozpocznie się o godz. 16.30. Wystąpią zespoły „Olza”, „Oldrzychowice”, „Suszanie”, „Błędowanie”, „Górole”, „Bystrzyca” i „Zaolzi” oraz dziecięce zespoły działające w ich ramach. Z kapelami „Lipka” i „Oldrzychowice” można będzie zaśpiewać kolędy. Wstęp: bilety w cenie 150 koron do nabycia w Biurze ZG PZKO oraz u kierowników zespołów „Olza” i „Oldrzychowice”.

Strumieńskie Betlejem

Od 20 grudnia, Strumień, koło kościoła pw. św. Barbary

O imprezie: Strumieńskie Żywe Betlejem staje się coraz bardziej znane. W ub. roku odwiedziło je kilkanaście tys. osób. W tym roku jest jeszcze większe – zajmuje 500 metrów kw. powierzchni. Oglądać można wiele gatunków zwierząt, w tym roku również wielbłąda. Betlejem można będzie zwiedzać codziennie od 20 grudnia do 17 stycznia w godz. 8.00-21.00. Oficjalne uroczyste otwarcie odbędzie się w Wigilię na Pastercie, a zakończenie 17 stycznia Ekumenicznym Koncertem Kolęd i pokazem sztucznych ogni (godz. 15.30). Przy okazji warto zwiedzić kościół św. Barbary, który w listopadzie br. został ogłoszony sanktuarium diecezji bielsko-żywieckiej. Wstęp: wolny.

Więcej informacji:
www.parafia.strumien.com,
ks. Paweł Hubczak,
tel. 0048 604 057 209
(dc)

reklama

Świąteczne prezenty!

Octavia Tour od 269.900,- Kč Nowa KIA Ceed od 264.980,- Kč

zimowe koła GRATIS 0% odsetek

DS Leasing Autoservis CZUDEK UniCredit

Návši, tel.: 558 359 474
Chotěbuz, tel.: 558 711 072
www.autoservisczudek.cz

reklama

Alfa Autosklo Czeski Cieszyń, Fabryczna 1949/11
tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski České pojišťovny a.s.
- Bezplatná výměna skla

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

Spod Śnieżki pod Łysą Górę

Dom Ireny i Josefa Čespivów w Domasłowicach Dolnych jest otwarty. Otwarty dla kobiet, które przychodzą tu na zajęcia ergoterapii, otwarty dla pielgrzymów zmierzających tędy do Frydku. Irena Čespiva znana jest w klubach kobiet na całym Zaolziu. W tym roku wydała książeczkę o metodzie karczochowej, z której – krok po kroku – można się nauczyć tworzenia dekoracji za pomocą wstążek.

– Swoje życie porównuję do czterech pór roku – mówi pani Irena, przyjmując mnie w pokoju na piętrze, w którym panuje optymistyczna atmosfera. Świeża zieleń przeplata się tu z pastelowym różem, promyki słońca skaczą po ścianach. To tu gospodyni rozkłada duży stół, kiedy przychodzą do niej na ergoterapię kobiety, dla których praca ze wstążkami jest zarazem lekarstwem. Bo ergoterapia to leczenie poprzez pracę. – Kiedy wyjdę na balkon, widzę Łysą Górę – przyznaje. I nawiązuje do pierwszego etapu swego życia – dzieciństwa, które spędziła pod inną górą – Śnieżką.

Łato: wzloty i upadki

Pracując w świetlicy, pani Irena miała możliwość pojechania z dziećmi na kolonie letnie. To były lata 70. Kolonie organizowała kopalnia 1 Maja razem z czeską kopalnią o tej samej nazwie w Karwinie. Tam poznała swego obecnego męża Josefa, który był na koloniach z czeskiemi dziećmi.

– I tak się złożyło, że wyszłam za Czecha i zamieszkałam w Hawierzowie – uśmiecha się. Od początku angażowała się w prace społeczne w Miejscowym Kole PZKO w Hawierzowie-Centrum. Lecz niespokojny

Irena Čespiva ze swymi najnowszymi wyrobami wykonanymi techniką wstążkową.

ta technika spodobała i dziś uczy jej inne kobiety.

Jesień: dom otwarty dla wszystkich

Wkrótce po wyjeździe małżonków do Niemiec, żelazna kurtyna runęła. Irena i Josef Čespivowie swobodnie mogli wracać na Zaolzie. Przyjeżdżali często, ponieważ pani Irena miała tu dorosłą córkę z pierwszego małżeństwa. Kilka lat temu postanowili wrócić na stałe. Wybudowali dom w Domasłowicach Dolnych. To nie dom, w którym we dwójkę chronią się przed światem, lecz dom otwarty dla wszystkich, którzy chcą

tu przyjechać i pobyc z jego gospodarzami. Co roku we wrześniu pani Irena przyjmuje pieszych pielgrzymów zmierzających z Czeskiego Cieszyna do Matki Boskiej Frydeckiej. W swym pokoju na piętrze urządza zajęcia ergoterapii. Przychodzą na nie najczęściej kobiety z sąsiednich Trzanowic. Misterna praca ze wstążkami pomaga im ćwiczyć ręce, które – wskutek różnych schorzeń – są coraz mniej sprawne. – Podziwiam panią, która ma chorobę Parkinsona, ręce jej się trzęsą, a jednak stara się pracować, bo wie, że jeżeli nie będzie ćwiczyła ręk, to będzie jeszcze gorzej – mówi Irena Čespiva. Ergoterapia połączona jest z medytacją,

wyciszeniem. – Zwykle zapalam też wonne świece, mamy więc równocześnie aromaterapię. Bozawiamy o różnych sprawach – często o Bogu. Człowiek uspokaja się wewnątrz, również duchowo pracuje nad sobą – opowiada pani domu. Prócz spotkań we własnym domu, pani Irena urządza warsztaty dla członkiń pezetkowskich klubów kobiet, swe wyroby i wyroby swych uczennic pokazuje na wystawach – głównie w Domu Polskim Żwirki i Wigury na Kościelcu (jest członkinią Klubu Kobiet w Cierlicku) oraz w Stonawie. Prowadziła już warsztaty w Kole Gospodyń Wiejskich w polskim Chybiu, wkrótce wyjeżdża z prelekcją i wystawką do Markłowic. Na początku grudnia będzie miała wystawkę „miłokajkową” w Domu Straży Pożarnej w Domasłowicach.

Zima: Czas przekazać pałeczkę

Ile czasu upłynie, nim powstanie choinka czy dzwonek wykonane techniką wstążkową? – Ja nie liczę czasu. Pracuję jak malarz, który godzinami śleczy nad obrazem, a kiedy go wreszcie namaluje, jeszcze coś poprawia. Ja też tak robię. Do tej pracy trzeba mieć zamiłowanie. Człowiek ma satysfakcję, kiedy coś stworzy. Te rzeczy są zresztą trwałe, nie pogniotą się, nie zniszczą – zachęca moja rozmówczyni, by spróbować czarów ze wstążkami. Mówi, że chciałaby przekazać komuś pałeczkę, nim nadejdzie zima. Nie dostownie, lecz w jej życiu.

– Teraz jestem w okresie „jesieni”, lecz zbliżam się do zimy. Chciałabym to, czego się nauczyłam, talent, który rozwinęłam przez te trzy etapy, oddać komuś innemu. Dlatego napisałam tę książeczkę o metodzie karczochowej – podsumowuje. DANUTA CHLUP

Czarowanie wstążkami

Metoda karczochowa, czyli wstążkowa, to technika robótek ręcznych. Polega na przypinaniu szpilkami do styropianowych form (na przykład jajek, serc, dzwoneków itp.) pociętych i specjalnie poskładanych kawałków wstążek. Nazwa techniki wywodzi się od warzywa – karczocha. Irena Čespiva opracowała książeczkę, z której można się nauczyć podstaw metody wstążkowej. Są w niej kolorowe zdjęcia wykonane przez jej wnuczkę Marka Sochackiego. Publikację wydał Franciszek Bałon. Zainteresowani mogą dzwonić do autorki pod nr tel. 774 960 368 lub pisać na adres mailowy: ces.iren@seznam.cz. (dc)

Wiosna: bieda i szczęście w jednym

Irena Čespiva urodziła się w malutkiej, niezwykle malowniczej wiosce Przedwojów koło Lubawki w polskich Karkonoszach. Z okien domu widziała Śnieżkę. Okres jej dzieciństwa przypadł na lata powojenne. W domu było dziesięcioro dzieci, panowała bieda. Cała rodzina harowała w polu, na siedmiu hektarach. Na naukę było niewiele czasu, bo trzeba było pomagać w gospodarstwie.

– Ale dzieciństwo to był przepiękny okres. Wyrastałam w naturze, byłam bardzo blisko przyrody – ocenia dziś tamte lata. Jako dziecko wymarzyła sobie zawód pielęgniarki. Od małego czuła, że chce pomagać innym. Niestety, nie mogła urzeczywistnić swych planów. Szkoła znajdowała się 120 km od jej domu, musiałaby mieszkać w internacie. – To było nie do pomyślenia, by opuścić dom rodzinny i nie pomagać na co dzień w domu – tłumaczy.

Podjęła naukę w Liceum Ogólnokształcącym w pobliskiej Kamiennie Górze, potem, jeszcze przed maturą, „powędrowała” na Górny Śląsk, dokąd jej siostry przeniosły się za pracę. Pracowała w świetlicy szkolnej w Wodzisławiu Śląskim, wieczorowo kończyła liceum, później studium nauczycielskie w Białymostku. Z świetlicy szkolnej trafiła do przedszkola w Cieszynie.

– Praca w świetlicy i przedszkolu bardzo dużo mi dała, jeśli chodzi o mój rozwój manualny – mówi. – Zawsze miałam ciągłotki do robót ręcznych i tam mogłam się w tym kierunku rozwijać, bo trzeba było pracować z dziećmi i przygotować pracę dyplomową, gdzie musiałam pokazać również, co potrafię zrobić rękoma.

duch, który kazał jej wędrować z miejsca na miejsce, znów dał o sobie znać. W 1989 roku – mając dość komunistycznej rzeczywistości – razem z mężem postanowili wyjechać na Zachód – do Niemiec, gdzie pan Josef miał rodzinę. – Wyjechalśmy 17 lipca 1989 roku, trzy miesiące przed rozpadem Muru Berlińskiego i dokładnie cztery miesiące przed rewolucją aksamitną – oblicza pani Irena. W Niemczech – nim udało jej się nostryfikować dyplom i podjąć pracę w przedszkolu, wykonywała najpierw na czarno prace pomocnicze – na przykład w kuchni w restauracji, potem była wychowawczynią w domu dziecka. – Praca w kuchni była bardzo ciężka, nieraz były łzy. Ale szybko się podnosiłam, bo widziałam, że mam wokół siebie wspaniałych ludzi, młodzież, która się śmieje, żartuje – opowiada. I dodaje: – Mam to szczęście, że gdziekolwiek jestem na świecie, zawsze jestem w kręgu dobrych ludzi, czuję wzajemne ciepło. Ono promieniuje od tych ludzi na mnie – i ode mnie z powrotem na nich – przekonuje.

W Niemczech spotkała panią Irenę nieszczęście. Lekarze stwierdzili u niej guza, musiała iść na operację. – Wtedy przysięgłam Bogu, że jeżeli zostawi mnie przy życiu, to jeszcze bardziej się otworzę i będę pomagała innym – wyznaje. Przeżyła, lecz lekarze popełnili błąd i omyłkowo wycięli jej nerw. Od tego czasu jest inwalidą. – Był okres, kiedy byłam bardzo załamana, dużo płakałam. Ale teraz mało już płaczę, bo widzę wokół siebie ludzi, którzy potrzebują pomocy – może mojej? – zastanawia się.

Po operacji często przebywała w sanatoriach. W jednym z nich, w Bad Urach koło Stuttgartu, nauczyła się w ramach zajęć ergoterapii robótek ręcznych metodą karczochową, czyli wstążkową. Bardzo jej się

reklama

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

ZNIŻKA na WSZELKI 20%

SPRZĘT SPORTOWY I OUTDOOROWY

ZNIŻKA OBOWIĄZUJE:

- po okazaniu tej ulotki
- do 30 grudnia
- nie dotyczy towaru już po obniżce

Kontakt: Karel Kozielek **WIĘCEJ**
+420 731 444 854 **znajdziecie na** www.VITALITYSLEZSKO.cz

BULLSTA

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrkartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

Duża obniżka na wyznaczone oprawy

OPTIKA S.R.O. JAKESOVÁ

Hotel STEEL, Nám. Svobody 527, Třinec, tel.: 558 339 753
Staroměstská 583/1, Třinec, tel.: 558 339 400
Poliklinika Mizerov, Žižkova 2379, 73301 Karviná, tel.: 596 349 921
Poliklinika, Školní 388, Jablunkov, tel.: 558 359 836

do wyczerpania zapasów www.optikajakesova.cz

Czwartki należą do klubów PZKO

Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Hawierzowie-Mieście (dawniej Centrum) boryka się z trudnościami typowymi dla kół miejskich. Hawierzów został wybudowany dopiero w latach 50. ub. wieku, co powoduje, że nie ma tu rodzin, które od pokoleń byłyby związane z tym miejscem i tworzyłyby naturalną wspólnotę. Ludzie przyprowadzili się do nowych bloków mieszkalnych z różnych terenów objętych szkodami górniczymi – ze Stonawy, Karwiny, Lutyni. Większość pochodziła z gmin, gdzie tętniło wprawdzie życie społeczne, niemniej zajęło trochę czasu, nim ludzie poznali się, zaprzyjaźnili i zaczęli wspólnie coś robić.

Koło zostało założone 6 lutego 1955 roku, a pierwszym prezesem wybrano Stanisława Ślusarczyka. Najdłużej piastował tę funkcję Reinhold Michalski, a od 20 lat stoi na czele Koła Oswald Siwek. Emerytowany nauczyciel języka polskiego i czeskiego, który doprowadził do matury wiele klas polskich absolwentów Gimnazjum Realnego im. J. Słowackiego w Orłowej i Technikum Przemysłowego w Karwinie, obchodził w tym roku 75 lat. Na młodszego następcę raczej nie może jednak liczyć – średni wiek członków Koła, zwłaszcza tych aktywnych, jest wysoki. Nic dziwnego, że gros pracy społecznej odbywa się tu w dwóch klubach zrzeszających seniorów – Klubie Emeryta i Klubie Kobiet. Pierwszy założył w 1976 roku Antoni Adamek, drugi – w 1969 roku Henryka Żabińska.

»Pod Arkadami« tętniło życie

Koło nigdy nie posiadało własnej siedziby, korzystało od początku z wynajętych lokali. Przez długie lata służyła mu „Świetlica Pod Arkadami”. Tam w swym czasie prężnie pracował Klub Młodych, działał zespół jazzowy. Koło posiadało chór mieszany i zespół taneczny. W latach 60. i 70. istniał również Klub Propozycji. Odbywały się spotkania z pisarzami zolziańskimi i prelegentami. Oswald Siwek do dziś wspomina zorganizowane na szybko, niezwykle udane spotkanie ze znanym polskim redaktorem sportowym Bohdanem Tomaszewskim podczas Wyścigu Pokoju w 1968 roku.

Po zmianach politycznych w 1989 roku zarząd spółki mieszkaniowej gwałtownie podniósł czynsz i w 1990 roku Koło zmuszone zostało zrezygnować z wynajmu lokalu. Urząd Miasta przekształcił na świetlicę dla emerytów dawny ośrodek agitacyjny przy ul. Matuška. Tam pezetkaowcy z centrum Hawierzowa spotykają się do dziś. Wynajem świetlicy opłaca miasto i MK PZKO korzysta z niej bezpłatnie. Pezetkaowskie kluby Kobiet i Emerytów spotykają się tu jednak tylko dwa razy w miesiącu, zawsze w czwartki. W pozostałe dni lokal służy innym klubom emerytów na terenie miasta, których jest przeszło 40. Niedawno zaświatała nadzieja, że – być może – kluby będą mogły spo-

Na ostatnim czwartkowym spotkaniu Klubu Kobiet czuć było atmosferę zbliżających się świąt. Panie nie zapomniały zapalić pierwszej świeczki na adwentowym wieńcu.

tykać się w dużo bardziej komfortowych warunkach z lepszym zapleczem. Zrodził się pomysł przebudowania na ośrodek spędzania wolnego czasu dla seniorów budyn-

ku byłej stacji dializ naprzeciwko szpitala. – Stacja dializ przeniosła się do szpitala i ten dom jest wolny. Jego przekształcenie na ośrodek dla seniorów to jeden z pomysłów na jego zagospodarowanie. Decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła – mówi rzeczniczka Urzędu Miasta, Jana Pondělíčková.

Obdarowali przedszkole

– Warunki działalności Koła nie są sprzyjające i to z wielu powodów – przyznaje prezes. – Funkcjonuje w środowisku miejskim, stąd duży rozrzut terenowy członków i wynikające z tego trudności z dotarciem do nich. Brakuje szkoły, która zawsze jest czynnikiem mobilizującym do działalności kulturalno-oświatowej. Baza członkowska się starzeje, a młodych aktywistów brak. Kolejne powody to znieczulica społeczna, wygodnictwo, pogoń za pieniądzem.

Polska szkoła w Hawierzowie została zlikwidowana w 1963 roku (od wielu lat jedyną polską szkołą na terenie miasta jest PSP w Błędowicach

Dolnych), przedszkole istniało o wiele dłużej – aż do 2004 roku, kiedy to przeniosło się do Błędowic i połączyło z tamtejszym polskim przedszkolem. Koło PZKO w Hawierzowie-Mieście utrzymywało ścisłe kontakty z przedszkolem, które w ostatnich latach swego istnienia mieściło się za ośrodkiem handlowym „Permon” przy ul. Čelakovskiego. Pezetkaowcy odwiedzali i obdarowywali dzieci z okazji Świętego Mikołaja czy Dnia Dziecka. Z kolei przedszkolaki występowały na imprezach Koła. – W ostatnich latach naszej samodzielnej działalności otrzymaliśmy od koła PZKO w Hawierzowie-Mieście duży dar pieniężny – 7 tys. koron – wspomina była kierowniczka przedszkola Helena Indrowa, dziś pracująca w błędowickiej placówce. – Kupiliśmy z tej kwoty zabawki i sprzęt sportowy dla dzieci.

To był ostatni bal

Dwa lata temu Koło urządziło w Domu PZKO w Błędowicach swój ostatni bal. Dawniej popularne i dochodowe bale coraz trudniej było zorganizować, przychodziło też na nie coraz mniej osób. Inaczej było w czasach świetności Koła. – Pamiętam bal, na którym gościem była wówczas świeżo wybrana Miss Czechosłowacji, Renata Górecka. Na nasze bale przychodziło dużo Czechów. Pewna pani była pod wielkim wrażeniem, że udało nam się sprowadzić na nasz bal prawdziwą miss, była zachwycona, że może z nią rozmawiać. A przecież Renata była „naszą” dziewczyną z Zaolzia – śmieje się Siwek.

Dziś głównymi imprezami Koła są spotkania towarzyskie organizowane wspólnie przez oba kluby – smażenie jajecznicy, opiekanie parówek, „Wigilijka”.

– Były czasy – w latach 60. i 70. ub. wieku, kiedy nasze Koło liczyło przeszło 400 członków, dziś jest ich niewiele ponad setkę. Pomimo tak wyraźnego spadku liczebnej bazy członkowskiej, ci najgorliwsi pozostają wierni swoim klubom – podsumowuje Siwek. – Nasza przyszłość nie jest wprawdzie różowa, lecz nie ulegamy pesymizmowi. Ulec mu oznaczałoby początek końca.

DANUTA CHLUP

Prezes MK PZKO, Oswald Siwek, zastanawia się nad przyszłością Koła.

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Mąż prowadzi jeden klub, żona drugi

Irena i Józef Witowie należą do najbardziej aktywnych i – pomimo wieku emerytalnego – najmłodszych działaczy MK PZKO w Hawierzowie-Mieście. Pani Irena jest przewodniczącą Klubu Kobiet, jej mąż Klubu Emerytów.

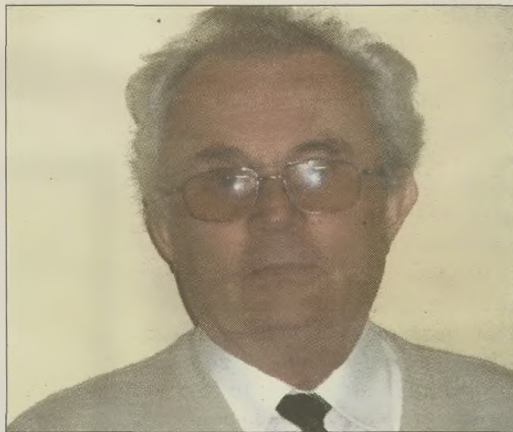
Irena Wita opowiada o Klubie Kobiet

W naszym klubie spotyka się co drugi czwartek kilkanaście pań. Ubywa nas, ponieważ większość to osiemdziesięcioletnie kobiety, którym

coraz bardziej brakuje sił. Niedawno zmarła Helena Heinz, która była bardzo aktywna, czytała nam ciekawe artykuły. Spotykamy się przy kawie i herbacie, zawsze wspólnie coś czytamy. Świetlica jest ładna, lecz nie należy do nas, nie mamy tu żadnego zaplecza, tylko kawałek szafki i czajnik. Dlatego tradycyjne imprezy, które robimy razem z Klubem Emerytów, odbywają się gdzie indziej. Jajecznice smażymy w Olbrachcicach w ogrodzie restauracji „Pamol”, parówki opiekaliśmy ostatnio w ogródku Edwarda Balickiego. Wyjątkiem jest „Wigilijka”, którą urządzamy tu w świetlicy. Rano stroimy choinkę, po południu spotykamy się przy świątecznym stole. Czasem urządzamy również śniadanie wielkanocne w Wielki Czwartek, jeżeli akurat przypadnie on w dzień, kiedy świetlica jest do naszej dyspozycji.

Józef Wita opowiada o Klubie Emerytów

Na spotkania Klubu Emerytów przychodzą te same panie, co do Klubu Kobiet, oraz kilku panów. Oni również mają około osiemdziesięciu lat. W Kole brakuje średniej generacji, a młodzi są w Błędowicach, gdzie jest zespół taneczny. Pozytywne jest, że Urząd Miejski bardzo idzie nam na rękę. Opłaca nam drobne podarunki z okazji jubileuszy życiowych naszych członków oraz goszczenie świąteczne. Zwykle organizujemy też wycieczkę, a magistrat opłaca autokar. Jest

nas już mało, ale ci, którzy przychodzą, lubią nasze spotkania. Dziś mają one charakter towarzyski. Na każdym spotkaniu razem śpiewamy. Kiedyś było inaczej – co spotkanie, to była prelekcja, były przewodniczący Józef Folwarczny, który już niestety nie żyje, wszystko dokładnie miał zorganizowane, żył tym klubem. Warunki mamy dobre, nie możemy twierdzić, że ktoś stawia nam przeszkody. Moglibyśmy organizować prelekcje lekarzy, to też zapłaciłoby nam miasto, ale wstyd byłoby mi zaprosić prelegenta, przewidując, że przyjdzie kilka osób. Jest słaby kontakt z członkami Koła, nie wiedzą o imprezach, bo wielu z nich nie czyta nawet „Głosu Ludu” czy „Zwrotu”.

(dc)

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO w Markłowicach.

POP ART

69

Jeżeli wydawało wam się, że w tym tygodniu ominie was PopArt, to płonne były wasze nadzieje! Nie ma ucieczki, nie ma zmiłuj – oto grudniowe recenzje i propozycje filmowe!

ŚWIEŻE BUŁECZKI

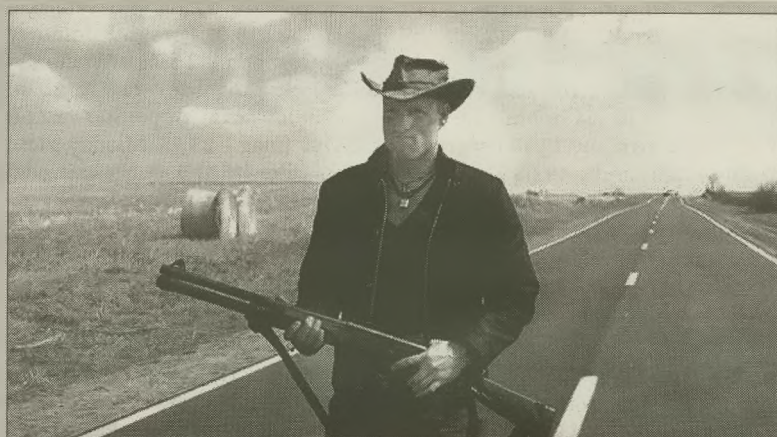
★ **Zombieland** – klasyczny film o inwazji zombie uzupełniony dodatkami w postaci wątków komediowych, Woody'ego Harrelsona w roli twardziela uwielbiającego broń maszynową i słodczyce, krótkiego cameo Billa Murrey'a, trendy grafiki i trendy muzyki. Poza tym to, co zawsze – kupa akcji i rozwalanie umarłaków na czynniki pierwsze. Wprawdzie jeszcze przed wejściem filmu do kin wśród fanów krążyły pogłoski o „awangardzie” w ramach zombie-horroru, ale w sumie naprawdę nie widzimy nic zaskakującego, komedia nie bawi, bo humor sztywny i rubaszny. Za interesowanym polecam brytyjskie podejście do tematu – komedię *Shaun Of The Dead*, który o wiele dowcipniej nabija się z szablonów gatunku.

FOT. ARC

★ **Avatar** – jeden z najbardziej oczekiwanych hollywoodzkich projektów tego roku. James Cameron ma na swoim koncie kilka filmów, które zrewolucjonizowały tricki filmowe – wystarczy wspomnieć *Obcego*, *Otchłań*, czy też pierwszych dwóch *Terminatorów*. Tym razem ma podobno chodzić o ważny przełom w wykorzystaniu technik trójwymiarowych.

Cameron powraca na fantastyczno-naukowej ojczyzny łono, ponownie krocząc rączka w rączkę z Sigourney Weaver. *Avatar* to opowieść o starciu dwóch cywilizacji, do którego dojdzie w trakcie kolonizacji planety Na'vi. Niby to nic,

Kadr z filmu „Zombieland”.

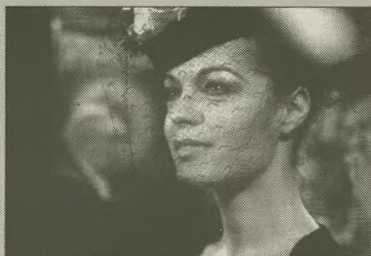
ale biorąc pod uwagę monstrualny budżet filmu możemy się spodziewać dużych fajerków. Niektóre źródła mówią nawet o 500 milionach dolarów, być może mamy więc do czynienia z najdroższym filmem wszechczasów – przypomnijmy, że najdrożsi dotychczas *Piraci z Karaibów* kosztowali „tylko” 300 milionów.

Co w DVD PISZCZY

★ **Bękarty Wojny** (*Hanebný pancharti, Inglourious Basterds*) to kolejny sukces kasowy Quentina Tarantino. Reżyser definitywnie zrezygnował z kina w klasycznym rozumieniu, prezentując kolorową, popkulturową miazgę – towarzyszy temu niestety także pogłębiający się upadek warsztatu i techniki filmowej.

W dzikiej mieszance faktów i fikcji poznajemy amerykańskie komando Żydów, które zostaje wyrzucone w Europie za linie wroga, aby siać zgrozę i postrach w szeregach Fryców. Oddziałem dowodzi Brad Pitt z soczystym południowym akcentem, który razem ze swoimi ziomkami katuje i skalpuje przygodnie napotkanych nazistów, uwalniając za każdym razem tylko

wym stylu, w tle westernowa muzyka Ennio Morricone, plus Lalo Schiffrin i Dawid Bowie, tu miłość, tam dramat, ówdzie komedia. Są też klasyczne, cięte Tarantinowskie dialogi, które niestety coraz częściej przeradzają się w niekończące się potoki bełkotu. Strumień świadomości, ale bez pomysłu; świetna zabawa wielkiego dziecka – reżyser przeszedł na plastikową stronę mocy i otwarcie się do tego przyznaje. Nie chcę być złośliwy, ale być może to pierwszy przypadek jego odwagi artystycznej od czasów *Pulp Fiction*.

★ **Stara strzelba** (*Stará puška, Les Vieux Fusil*) – zima to tradycyjnie filmowy sezon ogórkowy, czasami jeżeli chcemy obejrzeć coś porządnego, musimy zrezygnować z najnowszych produkcji i sięgnąć po klasykę. Jeżeli mimo wszystko chcecie zgłębiać tematy hitlerowców i zemsty, to gorąco polecam reedycję francuskiego dramatu *Stara strzelba* z 1975 roku, który właśnie ukazał się w edycji czeskiej Taniej Książki za cenę jednej paczki papierosów. Film równocześnie wzruszający i wstrząsający opowiada historię wiejskiego lekarza, dobrodusznego introwertyka bezgranicznie kochającego swoją piękną żonę i córkę, który z niepokojem obserwuje Niemców zakładających jednostkę wojskową w pobliskim zamku. Wkrótce dochodzi do najgorszego – lekarz zostaje naoczny świadkiem śmierci swoich ukochanych. Oszałały z bólu i wściekłości bierze starą strzelbę i zagłębia się w labirynt tajnych zamkowych przejść i pomieszczeń, by wymierzyć sprawiedliwość. Jeden z najlepszych filmów zemsty porównywalny pod tym względem do *Drogi do zatracenia* lub *Oldboya*, jedna z najlepszych kreacji Romy Schneider, jedna z najlepszych kreacji Philippe'a Noiret'a.

★ Za podobnie przystępne ceny możemy nabyć film Ingmara Bergmana *Z życia marionetek*, czy też klasyczny surrealizm – *Psa Andaluzyjskiego* Luisa Buñuela. Bardzo ciekawą propozycją jest *Nanuk z Północy* (1922) – unikalny film dokumentalny opisujący jeden rok z życia Inuitów. Klasyka do dzisiaj studiowana i analizowana zarówno przez etnologów i antropologów, jak i fanów kina.

OK, już nie będę was męczył. Macie luz na dwa tygodnie – przyszedł razem poznać się nad wami PopArtem muzycznym. Do przeczytania!

Rubrykę przygotował:

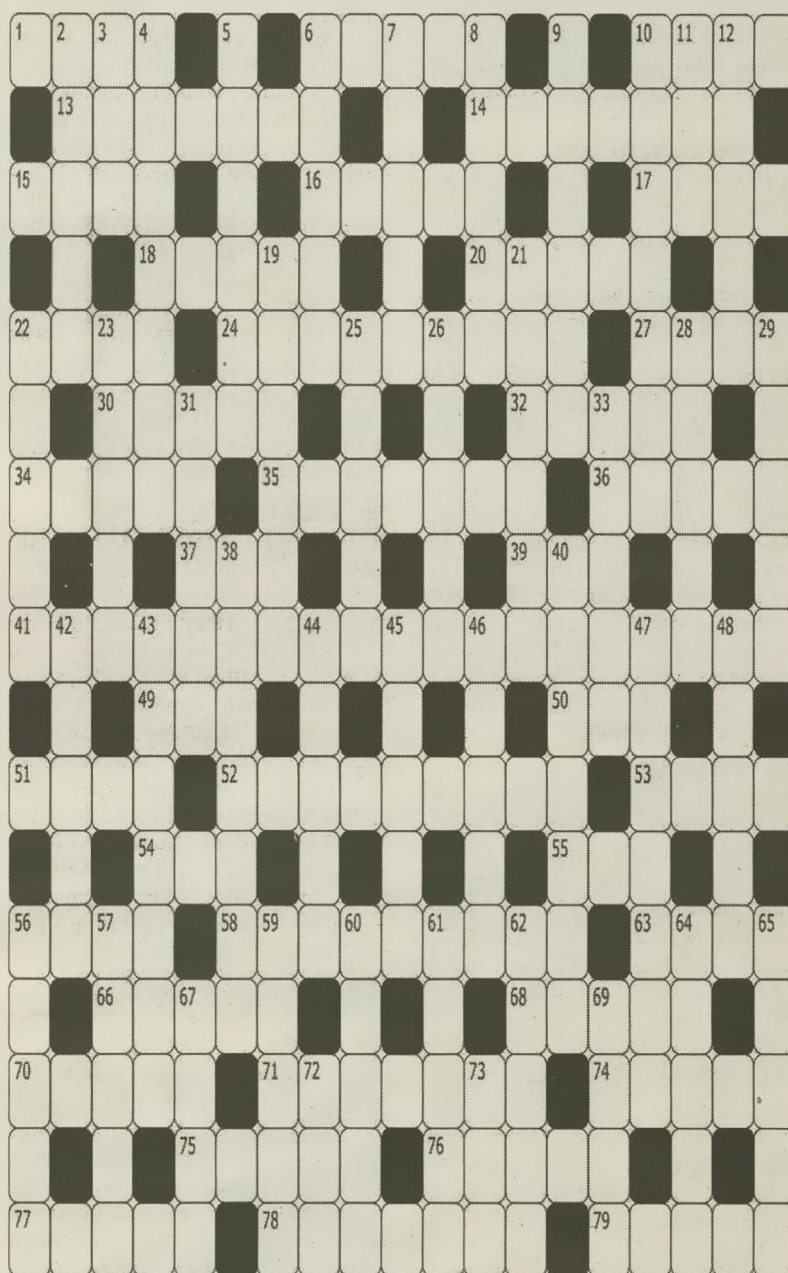
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. teren budowy 6. maksymalny łyk 10. otwór na świat 13. dzieło Homera 14. ma najlepszych długodystansowców 15. ciężarówka ze Starachowic 16. z pętelką do pary 17. imię Lipińskiej 18. psuje widok aresztantowi 20. państwo z cedrem w godle 22. słynna myszka 24. awanturuje się 27. rzeka z utworu Miłosza 30. łagodzi wstrząsy 32. Jacek Soplica 34. jaskółcze rośnie na rumowiskach 35. bagażowy 36. obraz o tematyce religijnej 37. uderza o izbicę 39. „i” w języku Byrona 41. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Popularna polska aktorka) 49. zamiast szelek 50. w greckim alfabecie 51. materiał na widły 52. żądanie z pogroźką 53. wsad do wielkiego pieca 54. roślina na olej i włókno 55. las podmokłych terenów 56. „Nautilus” dowodził 58. konwojent 63. biała ciemność 66. załącznik 68. nad rzeką Aare leży 70. jeden do barszczu 71. roślina z rodziny szarłatowatych 74. czarnomorski kurort 75. konkurent w zawodach 76. polaryzator 77. okres godowy ryb 78. tworzy dzieła sztuki 79. linia bezpośrednich działań bojowych.

PIONOWO: 2. pióra z tyłu skrzydeł 3. „To nie wypada!” – ostrzegano ją 4. przyrząd dla kreślarza 5. kuj go, póki gorące 6. warszawski zespół jazzu tradycyjnego 7. kancelaria 8. niezbyt pospolite imię żeńskie 9. miasto portowe w Hiszpanii 10. niezłomliwy nowotwór mózgu 11. stopka 12. golas 19. tworzywo na bieżnię 21. ryba gotowa do tarła 22. gra w filharmonii 23. rubież 25. podniesienie do wyższej rangi 26. wizerunek postaci 28. nogi zająca 29. Winnetou 31. odłam wyznaniowy 33. muszla do podmywania się 38. starsza od pisma forma przekazu 40. utrata zdolności mówienia z zachowaniem słuchu 42. lasy blisko wierzchów 43. ofsjad 44. strugał wiatrak u Prusa 45. dawna Smyrna 46. tańcowała z igłą 47. zyskał „nobla” za wynalezienie streptomycyny 48. postument 56. smaczne ciastko 57. taniec przed porankiem 59. ekshaustor 60. kierunek sztuki abstrakcyjnej 61. stan w hipnotycznym 62. „grzywa” pietruszki 64. ptasie odchody jako nawóz 65. wielbiciel 67. w Hiszpanii płynie 69. młodszy z Schumacherów 72. francuski burmistrz 73. metalowy łącznik.

Opr. JO

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 28 listopada:
CUDZOZIEMIEC

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana „Encyklopedia Polski od A do Z”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 11. 12. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Wanda Szczepańska ze Stonawy.

ALE HECA

Koledzy nagabują Antka, że jest ciagle kawalerem mimo tylu pięknych pań wokół.

– Co jaką przedstawię matce, to jej się nie podoba.

– To może znajdź dziewczynę podobną do twojej matki?

– Znalazłem.

– I co?

– Nie podoba się ojcu...

★ ★ ★

Proszę wasze dokumenty, gazdo!

– Wykluczone panie władzo. Ja należę do klubu anonimowych alkoholiczków.

Kadr z filmu „Bękarty wojny”.

SOBOTA 5 GRUDNIA

TVP 1

6.05 Dwie strony medalu 6.50 Schudnij 7.05 Rok w ogrodzie 7.30 Kuchnia z Okrasą - Na stołach w Racocie 8.00 Wiadomości 8.15 Pod prasą 8.45 Klub przyjaciół Myszk Miki (s. anim.) 9.15 Złota rączka 9.45 Hannah Montana (s.) 10.10 Ziarno 10.45 Ojciec Mateusz (s.) 11.40 30. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 12.10 Pegaz 13.00 Wiadomości 13.15 Anioł w rodzinie (film USA) 14.50 Gotowi na ślub 15.45 Puchar Świata w Lillehammer 16.55 Teleexpress 17.05 Puchar Świata w Lillehammer 18.00 Siostry (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Aleksander (film kopr.) 23.20 Miejski łowca (film kopr.) 0.55 Weekendowy magazyn filmowy 1.20 Tak czy nie?

TVP 2

6.25 Spróbujmy razem 6.55 Hodowla pand 7.25 Poezja łączy ludzi 7.35 M jak miłość (s.) 8.30 Barwy szczęścia (s.) 9.35 Czerdziestolatek 20 lat później (s.) 10.45 Kocham cię, Polsko 12.15 Milion Madigana (film kopr.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.10 Czas honoru 16.15 W 80 dni dookoła świata 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Tancerze 19.05 Zagadkowa blondynka 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Strażnik czasu (film kopr.) 22.45 Panorama 23.20 Zabij mnie, glino 1.30 Rzym (s.).

TV KATOWICE

6.12 Było, nie minęło 6.36 Reportaż TVP info 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta 9.10 Infonuta 9.19 Info poranek 10.15 Cyber świat 10.50 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Debata po europejsku 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 15.30 Serwis info 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Narciarski weekend 18.40 Rawa Blues 2009 - Eden Brent 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza 21.45 Aktualności 22.50 Chwyty codzienne 0.00 Zwyczajny marzec 1.02 Studio Wschód.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.05 Kaczor Donald przedstawia 7.35 Dziką Amerykę 9.45 Magazyn UEFA - Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.15 Miodowe lata (s.) 12.50 Czarodziejki (s.) 13.45 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Chirurdzy (s.) 17.45 Światowe rekordy Guinnessa 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 E=mc2 22.15 Gotowe na wszystko 0.15 Trzynaste piętro (film kopr.) 2.25 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.55 Lot 29 (s.) 6.15 Co opowiadało drzewo Kandi 6.25 Kot Laurenty i przyjaciele (s. anim.) 6.30 Dziwne życzenia cielaka Kopytko (s.) 6.40 Szamie, baw się razem z nami 7.05 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.30 Wszystkie poranki świata (cykl dok.) 7.45 Biblijne poszukiwania (cykl dok.) 8.00 Konik Świętego Mikołaja (film hol.) 9.30 Baranek Shaun 9.40 Pogotowie kulinarne 10.10 Cztery służący i czterej muszkieterowie (film fr.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Między nami zwierzętami (mag.) 14.10 Europejska instrukcja obsługi 14.45 Jalna (s.) 15.30 Stowarzyszenie wdów (film USA) 17.15 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Zawodowcy (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy

na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają (transmisja) 21.35 Pretty Woman RC 2009 (transmisja) 23.10 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.15 Kolor pieśni (film USA) 1.10 Kto ją zabił? (film USA) 2.55 Film o filmie „3 sezony w piekle”.

TVC 2

6.10 Tragiczne zdarzenia 6.30 Wiadomości STV 6.50 Medycyna XXI wieku 7.10 Praga, miato wież (cykl dok.) 7.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.30 333 (mag.) 9.25 Folklorika (mag.) 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Za wiejskimi muzykantami 10.35 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Dwadzieścia bezsensownych lat (dok.) 12.00 Glastonbury 2008 (koncert) 13.05 Piątka w Pomarańczy (mag.) 13.30 Game Page (mag.) 13.55 Sabotaż (mag.) 14.25 Walka o życie (cykl dok.) 15.20 Dokument 15.40 Davis Cup 2009: Hiszpania - Czechy (transmisja) 19.00 O języku czeskim 19.15 Kultura.cz (mag.) 19.40 Muzyka klasyczna 20.00 Concerto Bohemia 2009 (koncert) 22.00 Teatr żyje! (mag.) 22.30 Artmix (mag.) 23.25 Noc z Andielem 0.55 Main Street Jazz 1.55 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.00 Tajemniczy ocean (dok.) 6.30 Spiderman (s. anim.) 7.00 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.25 Tom i Jerry (s. anim.) 7.50 SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) 8.20 Przyjaciółka pana ministra (film czes.) 9.55 Nie płacz, wiewiórko (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Motyw morderstwa (film czes.) 14.35 Stoliku, nakryj się (film niem.) 15.50 Drogie ciocie i ja (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieśzcuchów 17.55 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.35 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Rocky Balboa (film USA) 22.05 Nagi instynkt II (film USA-kopr.) 0.15 Król węży (film kan.-USA) 2.15 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.10 Party z kucharzem 6.40 Kraj dinozaurów (s. anim.) 7.05 Pokemon (s. anim.) 7.25 Baby Boom (s.) 7.50 Bajery z Bel-Air (s.) 8.20 Pomoc domowa (s.) 8.50 Salon samochodowy 9.50 M.A.S.H. (s.) 10.20 Plotkara (s.) 11.20 To morderstwo, napisała (s.) 12.20 Columbo (s.) 14.20 Popatrzy na mnie (film fr.) 16.40 Dziką lokatorka (film USA) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Gladiator (film USA) 23.20 Historia przemocy (film USA-niem.) 1.20 Powrót do jaskini Batmana - Przypadki Adama i Burta (film USA) 2.55 Zadzwoń do jasnovidza.

NIEDZIELA 6 GRUDNIA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu 6.40 Mieszkamy blisko żywiołów 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. anim.) 8.50 Orliki, gola 9.10 Teleranek 9.40 Mali żołnierze (film USA) 11.35 Chopin2010.pl 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Ostry dyżur Jedynki 13.35 Puchar Świata w Lillehammer - Konkurs na skoczni 15.50 Tytus 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.20 Samotność w sieci (film pol.) 22.55 Kraina szczęścia (film kopr.) 1.05 Fiołkowe perfumy (film meksykański).

TVP 2

6.45 Ostoja 7.20 M jak miłość (s.) 8.15 Barwy szczęścia (s.) 9.20 Zaczysze gwiazd - Przemysław Babiarz 9.55 Z ziemi, z powietrza i z morza 11.00 Wojciech Ciejrowski bo so przez świat 11.40 Makłowicz w

podróży - Armenia Południe 12.15 Tatuaż (film kopr.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.10 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem 16.10 Na dobre i na złe 17.10 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Źródło 19.05 Tak to leciało! 20.05 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem 21.05 Czas honoru Reischbank 22.00 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 22.45 Panorama 23.20 Lech Majewski - Świat według Bruegela 0.15 Na imię mi Earl.

TV KATOWICE

7.05 Pegaz 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicz 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.15 Cyber świat 17.30 Aktualności 20.00 Reportaż TVP info 20.50 Młodzież kontra... 22.52 Chwyty codzienne 0.03 Planeta według Kreta 0.28 Potrzebni 0.52 Młodzież kontra.

POLSAT

7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.45 Kacze opowieści (s.) 9.45 90210 (s.) 10.45 Pierwsza liga 12.55 Świąteczna gorączka 14.50 Jerycho (s.) 16.45 Kabarety 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Bestia (film USA) 21.00 Kości (s.) 22.05 Układy (film USA) 0.15 Zrozumieć ciszę (film USA).

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytki 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.15 Laszkom wstęp wzbroniony (film czes.) 15.30 Film o serialu „Opowiadaj” 15.50 Retro (mag.) 16.20 Rajske ogrody (cykl dok.) 16.40 TVC (mag.) 17.00 Koncert Adwentowy (transmisja) 18.00 Słowo na niedzielę 18.05 Szkoła życia (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Mikołaj w mieście (film czes.) 21.30 168 godzin (pr. publ.) 22.05 Małe rodzinne morderstwa (film fr.) 23.45 Trup jak ja (s.) 0.40 Uwaga! Kamera! (dok.) 1.35 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 U nas w Europie 7.30 Skarby świata 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od J. Schmidta 9.00 Artmix (mag.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.10 Po powierzchni 10.30 Transmisja mszy św. 11.30 Czy je zechcecie? 11.40 Davis Cup 2009: Hiszpania - Czechy (transmisja) 18.00 Magazyn religijny 18.25 Magazyn chrześcijański 18.40 Kultura.cz (mag.) 19.05 Moja rodzina (s.) 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Mój kraj pod skrzydłami UNESCO 22.00 Na pływalni z Quincy Jonesem (talk-show) 22.30 Kurs negatywnego myślenia (film norw.) 23.50 Muzyka duszy (koncert) 0.50 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają 2.15 TVC.

NOVA

6.05 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 7.00 Spiderman (s. anim.) 7.25 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.50 SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) 8.20 Moja dziewczyna (film USA) 10.15 Świąteczne życzenie (film USA) 12.00 Opowiadania filmowe 13.10 Przywódca - zwiariowana kampania prezydencka (film USA) 14.55 Mała czarna skrzynka (film USA) 17.00 Popołudniowe wiadomości,

sport, pogoda 17.30 Obywatelskie judo (mag.) 18.05 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.50 Drzazgi (mag.) 23.15 Między złem a złem (film USA) 0.55 Na krawędzi prawdy (s.) 2.10 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.35 Kraj dinozaurów (s. anim.) 7.00 Pokemon (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Ochroniarze Hitlera (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 12.55 Komisarz Rex (s.) 13.55 Miłosna rozgrywka (film USA) 16.10 Columbo (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Midsomer (s.) 22.15 Daleka północ (film USA) 0.50 Napoleon (film br.-fr.) 3.10 Zadzwoń do jasnovidza.

PONIEDZIAŁEK 7 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Budzik 9.30 Świat małej księżniczki 9.40 Tata lew 10.00 Przyjaciele z podwórka 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec kresowy - Urodziny Julka 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Taki pomysł 12.45 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? wydanie specjalne 14.25 Ludojady z Sundarbanów (film bryt.) 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rzym (s.) 21.30 Komedia amerykańska 22.55 Gry wojenne 23.55 Elżbieta I (film bryt.) 1.45 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Ulica lemurów 7.35 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 Obywatel poeta - Zbigniew Herbert 12.55 Anna Dymna spotkajmy się 13.25 Znaki czasu 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.45 M.A.S.H. (s.) 15.20 Tak to leciało! 16.25 Na dobre i na złe (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Święty Mikołaj i inne chłopaki 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Burza (film franc.) 1.05 Lotniska - chaos i inne choroby.

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 9.45 Serwis info flesz 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Spotkania z mistrzem 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.15 Minał dzień 22.46 Plus minus 0.00 Europa w szponach kalabryjskiej mafii.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat

według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Za ciosem (film kopr.) 22.05 Tora! Tora! Tora! (film kopr.) 1.05 Ekipa.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Szamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Życie i śmierć malarza Jana B. (film czes.) 10.20 Pr. muzyczny: Plavci - Rangers 11.10 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Quiz-show dla dzieci 16.15 Tajemnice Toma Wizarza (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po delcie Dunaju 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Dziewczeta z Saint-Cyr (film kopr.) 0.30 Polityczne spektrum 0.55 Seks w wielkim mieście (s.) 1.25 Córki McLeoda (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Europa dziś (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmena (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Religie świata (cykl dok.) 13.30 Angielski dla najmłodszych 13.40 Konik Świętego Mikołaja (film hol.) 15.10 Czeskie mechaniczne jasełka (dok.) 15.50 U nas w Europie (mag.) 16.00 Przygody nauki i techniki 16.30 Noc nad Pacyfikiem (film USA) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Wędrująca kamera (mag.) 19.30 Obiektyw (mag.) 20.00 Ścisłe tajne (dok.) 20.45 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.10 Piękne straty (talk-show) 21.40 Nie ma mitu bez kitu (s.) 22.10 Wiadomości ze stron rodzinnych 1989 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.40 Świat książek (mag.) 0.55 Wspañale lata bez kurtyny (cykl dok.) 1.10 Wiadomość od J. Schmidta 1.25 Tragiczne zdarzenia 1.40 Talk-show M. Jilkovej 2.25 Poker (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.30 Mordercza fala (film USA) 11.10 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.15 Jaś Fasola (s.) 11.40 Lenssen i spółka (s.) 12.05 Detektyw Monk (s.) 13.00 Świat według Bundych (s.) 13.25 Strażnik Teksasu (s.) 14.15 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 20.55 Weekend (mag.) 21.35 Mentalista (s.) 22.25 Agenci NCIS (s.) 23.20 Mroczny anioł (film USA) 1.15 Bujne fantazje (s.).

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszone (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Nowojorscy gliniarze (s.) 12.40 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Mewy na wietrze (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.20 Faltarty (s.) 0.25 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnovidza.

WSPOMNIENIA

W dniu jutrzejszym minie 100. rocznica urodzin naszego Kochanego

śp. FRANCISZKA FARNEGO
z Suchoj Średniej. Z miłością i wdzięcznością wspomina córka z rodziną. AD-142

Mijają lata, nikną marzenia,
a pozostają tylko wspomnienia.

Dziś, 5 grudnia, obchodziły swoje 90. urodziny nasza Droga Mama, Babcia, Teściowa

śp. EMILIA TOMANOWA

Dnia 27 listopada minęły 4 lata od Jej śmierci. Wspomina i nigdy nie zapomni córka z rodziną. GL-789

Dnia 6. 12. 2009 obchodziłyby 80. rocznicę urodzin

śp. ANNA KOŻUSZNIKOWA

z domu Jaworek, z Hawierzowa-Błędowic. Dnia 12. 8. 2009 minęło 18 lat od Jej zgonu. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. GL-791

Mijają godziny, dni, płyną lata
a pamięć o Tobie wciąż żyje
i do serc powraca.

Dnia 9 grudnia mija 3. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. WŁADYSŁAWA MARTYNKA

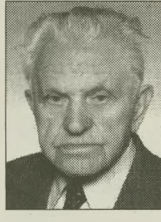
z Trzyńca. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, córka i syn z rodzinami. GL-778

Wczoraj, 4. 12. 2009, minęła 5. rocznica śmierci

śp. EWY ZOLICH

z Karwiny, zaś 14. 1. 2010 minie 7. rocznica śmierci

śp. JANA ZOLICHA

z Karwiny. Wszystkich, którzy Ich znali, o chwilę wspomnień proszą syn i córka z rodziną. RK-231

Dnia 1. 12. 2009 minęła 10. rocznica odejścia

GABRIELA PALOWSKIEGO

skromnego poety, pięknego człowieka, przyjaciela. Pamiętamy, czym dla nas byłeś, czym jesteś i będziesz dla potomnych. Chociaż ludzie zapominają, twórczość zostaje. Piotr. GL-792

NEKROLOGI

Człowiek jest tyle wart,
ile warte jest to wszystko,
co zrobił dla innych.

W głębokim żalu pograżeni podajemy krewnym i znajomym smutną wiadomość, że dnia 3 grudnia 2009 zmarła w wieku 86 lat nasza Kochana Siostra, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. HELENA SZCZERBOWSKA

zamieszkała w Trzyńcu. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 8 grudnia 2009 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyńcu. W smutku pograżona siostra z bratem wraz z rodziną. GL-798

Serdeczne podziękowania za wyrazy współczucia, kwiaty oraz liczny udział w obrzędzie pogrzebowym

śp. TADEUSZA PAWERY

ks. Jochymkowi i ks. Loryszowi, rodzinie, pezetkaowcom z Henryka, przyjaciółom i wychowankom składa zasmucona rodzina. GL-793

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: G-Force (5-7, godz. 15.30); Coco Chanel (5, 6, godz. 17.45); Paranormal Activity (5, 6, godz. 20.00); **KARWINA** – Centrum: Potwory kontra obcy (5, 6, godz. 15.30); Prawo zemsty (5, 6, godz. 17.45); Brzydka prawda (5, 6, godz. 20.00); **KARWINA** – Ex: Bruno (5, 6, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Astro boy (5, 6, godz. 17.30); Oko ve zdi (5, 6, godz. 20.00); District 9 (7, godz. 17.30, 20.00); CZ.

CIESZYN – Central: Julie i Julia (5, 6, godz. 19.00); **BYSTRZYCA**: Janosik (5, godz. 18.00); **JABŁONKÓW**: Siostra (6, godz. 18.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńciec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

ZUS

Przedstawiciele Wydziału Świadczeń Międzynarodowych Oddziału ZUS w Nowym Sączu będą w dniu 10 grudnia 2009 udzielać informacji zainteresowanym osobom pobierającym świadczenia polsko-czeskie. Punkt Informacyjny będzie czynny w godz. 11-14.30 w budynku Inspektoratu ZUS w Cieszynie przy ul. Bielskiej 29, pokój nr 25 (parter).

Novinka-frézované hrany

Kamenná krása se ZÁRUKOU

CO W TERENIE

BOGUMIN – Klub Kobiet przy MK PZKO w Nowym Boguminie zaprasza na spotkanie z Mikołajem 7. 12. wyjątkowo o godz. 14.00 do Domu PZKO. Paczki dla Mikołaja w cenie 30 kc.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 9. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na prelekcję z cyklu Podróże bliskie i dalekie w piątek 4. 12. o godz. 18.00. Diashow „Góry Albanii - raj na krańcach Europy” przedstawi grupa turystyczna Gorole.

CIERLICKO – Dzieci przedszkola i szkoły zapraszają 7. 12. o godz. 16.00 do szkoły na Spotkanie z grudniem. Jasełka w wykonaniu przedszkolaków, „Idzie grudzień” w wykonaniu dzieci ze szkoły. Sprzedaż polskiej książki, smaczny bufet, świąteczna loteria i odwiedzin Mikołaja.

ZIMNÍ SLEVA 20%

na nové i rekonstruované pomníky stavené v průběhu celého roku 2010, pokud si objednáte do 22.12.2009.

Kamenictví Murin

Trinec - Kanada, Školní 260 (u Učiliště)
otevřeno: Po a St: 10-15.15, Út: Ct a Pá: 8-13.15
Tel.: 558 333 102, Mob.: 731 617 914
E-mail: info@kamenictvi-murin.cz
www.kamenictvi-murin.cz

CIERLICKO-STANISŁOWICE – Kluby Kobiet oraz Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie przedświąteczne – wigilię 10. 12. o godz. 16.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu. W programie występ dzieci ze szkoły i przedszkola z Cierlicka.

KARWINA-N. MIASTO – MK PZKO zaprasza 13. 12. o godz. 15.00 na tradycyjne spotkanie przy choince połączone z zebraniem członkowskim do świetlicy koła.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 8. 12. o godz. 15.30.

KOŃSKA-PODLESIE – MK PZKO zaprasza na wigilię 11. 12. o godz. 16.00 do sali PZKO. W programie: dzieci z przedszkola, chór Zgoda i rodzina Molinów.

KWMBLM – Informuje, że są jeszcze miejscówki na Rejs Sylwestrowy 09/10 do Domu Polskiego ŻW w Cierlicku. Przedprzedaż: Wiesław Drobisz, sklep Elmax w Cz. Cieszyń (na rynku), w dni robocze do godz. 19. Kontakt tel.: 603 443 480.
WSPÓLNOTA-COEXISTENTIA – Zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej odbędzie się 8. 12. o godz. 16.00 w Cz. Cieszyń, ul. Strzelnicza 28 (salka posiedzeń ZG PZKO).

LIGOTKA KAMERALNA – Stowarzyszenie obywatelskie „Klucz” zaprasza do Domu Kultury na Wystawę Świątecznych Szopek. Na wernisażu w sobotę 5. 12. o godz. 10.00 będzie „Żywa Szopka” i program kulturalny w wykonaniu młodzieży, m.in. PSP w Gnojniku. W niedzielę 6. 12. o godz. 10.00 wystąpią dzieci i młodzież ŚKEAW. Wystawa czynna do 13. 12. w soboty i niedziele w godz. 10-17, od poniedziałku do piątku w godz. 10-15.

SUCHA GÓRKA – ZPiT Suszanie zaprasza na tradycyjne „Spotkanie przy Małej Czarnej” 11. 12. o godz. 17.30 w Domu Robotniczym. W programie Suszanie trochę inaczej, zdjęcia i filmy z letnich wojaży, zabawa taneczna. Bilety do nabycia u Marceli Bura, tel.: 777 138 035, e-mail: marcelka.x@seznam.cz. Więcej informacji www.pzkosuchagorna.cz.

WĘDRYNIA – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 6. 12. o godz. 15.00 do Czytelni. W programie: dzieci przedszkola, młodzież szkolna, Mikołaj i Klub Młodych.
ZWIĄZEK PRZYJAŹNI CZESKO-SŁOWACKO-POLSKIEJ – Zaprasza na „Spotkanie Świąteczne” 12. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie. W programie wystąpi zespół „Zaolzie” z Polski.
PTTS „BŚ” rejon Karwina – Zaprasza swych członków w środę 9. 12. o godz. 16.00 do Klubu PZKO w Karwinie-Nowym Mieście na wigiliówkę połączoną z obchodami życiowego jubileuszu naszej koleżanki. Proszę przynieść podarunki w cenie do 50 kc. Będzie można również odebrać znaczki i kalendarzyki na rok 2010. Bliższe informacje, tel.: 723 823 435.

OFERTY

OFERUJE WYNAJĘCIE 4-pokojowego mieszkania w Cz. Cieszyń przy szpitalu. Tel.: 777 736 637, od godz. 16. GL-788

ODZIEŻ MAXI do 60. rozmiaru damsko-męska, oferuje sklep w Cieszyń, ul. Górna 9 (obok kościoła ewangelickiego) od po-pt w godz. 10-16. GL-764

WYCINANIE I PIEŁĘGNACJA drzew. Tel.: +48 602 716 518. GL-777
ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

OFERTY PRACY

MILK -TRADE s.r.o. Czeski Cieszyń zatrudni fakturantkę. Wymagania: wykształcenie średnie – kierunek ekonomiczny, język polski, znajomość języka angielskiego lub niemieckiego w słowie i piśmie. Tel.: 558 731 153. GL-784

KONCERTY

BYSTRZYCA – Parafia Luteranśkiego Kościoła Ewang. A.W. zaprasza na Wieczór Kolęd 6. 12. o godz. 16.00. Wystąpią: Chór Ewangelicki z Żyliny (Słowacja), Chórek Młodzieżowy z Gródka oraz miejscowe zespoły i chóry.

TRZYNIEC – Zapraszamy na tradycyjny Wieczór Kolęd 6. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego w Trzyńcu. Wystąpią: „Donebevolajici”, ChM „Zgoda”, „Halevaj”, kwartet smyczkowy, Michał Śupák, chór mieszany i chór dziecięcy parafii ŚKEAW w Trzyńcu.

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO i Chór Mieszany „Zaolzie” zapraszają na Koncert Adwentowy 13. 12. o godz. 15.00 do kościoła ewangelickiego w Orłowej-Mieście. W programie: Chór Studencki „Collegium Iuvenum”, Kompania Osób Prywatnych „Amici Cantionis Antiquae” z Cz. Cieszyń oraz Chór Mieszany „Zaolzie” z Orłowej Lutyni.

WYSTAWY

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysunków Józefa Dronga. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień życia” w czarnobiałej fotografii Haliny Sikory.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyń, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszyń”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietałdzie, K muzeu 89**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958**: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727

ABC Simple English

PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Potrzebny Ci angielski?

Skorzystaj z naszej oferty

► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia

dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe

Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 622
e-mail: abc.english@seznam.cz

JÓZEF FOLTYN, LEGENDARNY OBROŃCA »POLONII« KARWINA: Teraz oglądam mecze w telewizji

W Bibliotece Regionalnej w Karwinie-Frysztacie od środy można podziwiać arcydzieło wystawę poświęconą „Polonii” Karwina. Legendarny klub sportowy oficjalnie przestał istnieć w 1952 roku, ale do dziś pozostał w sercach wielu Zaołziaków. Na uroczystym wernisażu z okazji 90. rocznicy założenia klubu spotkaliśmy też najstarszego żyjącego piłkarza „Polonii”, 90-letniego Józefa Foltyna. Zamiast wspominać zamierzchłe czasy, pan Józef wolał porozmawiać z nami o współczesnym futbolu. – *Oglądam prawie wszystkie transmisje piłkarskie w telewizji – zaskoczył nas po raz pierwszy i nie ostatni podczas bardzo serdecznej rozmowy. Ośmielałem się twierdzić, że gdybym zapytał o aktualną kadrę Juventusu Turyn, pan Józef sygnalizowałby nazwiskami jak z rękawa.*

Proszę nam powiedzieć, jak pan ocenia współczesny futbol. Warto tyle czasu spędzać przy transmisjach?

Jestem piłkarskim zapaleńcem, teraz już wprawdzie tylko pasywnym widzem, ale nie mogę narzekać. Cieszę się zawsze na mecze Ligi Mistrzów, próbuję często do przodu trafić wynik. Ot tak, dla własnej przyjemności. Dzisiejszy futbol jest całkiem inny od tego, jaki graliśmy sześćdziesiąt lat temu. Jest znacznie szybszy, atletyczny, bardzo łatwo o groźne kontuzje. My szanowaliśmy się wzajemnie, nie było tylu brutalnych fauli, jak teraz. Oczywiście my też nie graliśmy w rękawiczkach,

Józef Foltyn na jubileuszowym wernisażu w Karwinie-Frysztacie.

ale szacunek do rywala był znacznie większy.

Kibicuje pan konkretnemu klubowi?

Klubem mojego serca, oczywiście oprócz „Polonii” Karwina, zawsze był Banik Ostrawa. Kiedyś grali pod nazwą SK Slezská, teraz to rzecz jasna Banik. Pamiętam, jak rywalizowa-

waliśmy z nimi o awans do pierwszej ligi. Ostrawie się udało, nam niestety nie. Mecze „Polonii” z SK Slezską przyciągały tłumy widzów. Zresztą na naszych meczach średnio pojawiała się przeszło 3 tysiące kibiców. Polonia miała znakomitych, wiernych kibiców.

Pamięta pan, kiedy po raz

ostatni był pan na stadionie piłkarskim?

Chyba z dziesięć lat temu na pierwszej lidze w Karwinie. Na derbach z Banikiem Ostrawa. Gospodarze grali nieźle, ale co tu ukrywać, Karwiny nikt nie chciał w gronie pierwszoligowców. Taka była wtedy atmosfera, przynajmniej tak ją zapamiętałem.

Dzisiejszy sprzęt do futbolu znacznie różni się od tego, z jakim przyszło grać pana generacji. Czy jako obrońca nie bał się pan główek? Przecież wtedy piłka ważyła z tonę...

To przesada, ale rzeczywiście piłki były bardzo ciężkie. Najgorzej było wtedy, kiedy piłka spadała prostopadle w dół. Groziło to wstrząsem mózgu. Wiem coś o tym, bo sam trafiłem do szpitala z bólem głowy po długim wybiciu piłki przez bramkarza. Było to w meczu z Suchą. Deszcz spowodował, że skórzana piłka była nasiąknięta wodą i stała się jeszcze cięższa. Traf chciał, że po raz pierwszy w życiu na tym meczu osobiście pojawiła się moja mama. Jak pech, to pech.

W przyszłym roku mistrzostwa świata. Bardzo boli, że w mundialu zabraknie Polski i Czech?

Po eliminacjach byłem bardzo rozczarowany. Obie reprezentacje grały niestety słabo. Nie rozumiem też do końca ostatnich kroków nowych trenerów. Czesi w towarzyskim spotkaniu przegrali nawet z Azerbejdżanem. Młodzi piłkarze powinni otrzymać szansę, ale nie aż w takim stopniu. Kiedyś, za czasów Pavla Nedvěda, Czesi grali nowocześnie. Z nogi na nogę. Teraz z ich futbolu bolały oczy. Podobnie jest z reprezentacją Polski. Ale Franciszek Smuda sprawia wrażenie kompetentnego fachowca. Będzie znów dobrze.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Fot. Marek Santarius

Pozostały piękne wspomnienia

Do 31 grudnia można oglądać jubileuszową wystawę poświęconą „Polonii” Karwina (1919-1952). Polski klub sportowy „Polonia” nadal cieszy się na Zaołziu ogromną popularnością, o czym świadczą tłumy gości zaproszonych na śródowny wernisaż w Bibliotece Regionalnej w Karwinie-Frysztacie. Nie zabrakło łez wzruszenia, wspomnień, gorących dyskusji w otoczeniu pamiątkowych zdjęć, jak również archiwalnych artykułów z rubryki sportowej „Głosu Ludu”. Organizatorami wystawy są: ZG PZKO, Ośrodek Dokumentacji Kongresu Polaków w RC i Biblioteka Regionalna w Karwinie. (jb)

W SKRÓCIE

■ **DLA KOGO PUCHAR DAVISA?** Czescy tenisisci walczą od wczoraj z Hiszpanią w finale Pucharu Davisa. Na kortach ceglanych w Hiszpanii w barwach RC grają w singlu Radek Štěpánek oraz Tomáš Berdych. Urodzony w Karwinie Radek Štěpánek nie ukrywa, że to dla niego najważniejszy moment w karierze. Na dziś zaplanowano grę podwójną, jutro kolejne mecze singlowe.

■ **KUBICA MOŻE BYĆ SPOKOJNY.** Szeffowie zespołu Renault wytyczyli plan związany z przyszłością francuskiej marki w Formule 1 – poinformował serwis *f1.pl*. Renault nie sprzedaje zespołu, ale zarządzanie przejmą Mangrove Capital Partners Gerarda Lopeza, który latem próbował kupić team od BMW, oraz Prodrive Davida Richardsa. Według Motorsport-Total, Robert Kubica może być spokojny o to, że będzie jeździł w przyszłym sezonie w barwach Renaulta. Nie będzie mógł rozwiązać kontraktu, ponieważ Renault pozostanie właścicielem zespołu i będzie dostarczał stajni z Enstone silniki. Jego partnerem może zostać Witalij Pietrow, który ostatni sezon GP2 ukończył na drugiej pozycji. (jb)

NASZA OFERTA

● **PIŁKA RĘCZNA – EKSTRALIGA:** Banik Karwina – Dukla Praga (jutro, 10.30).

● **HOKEJ NA LODZIE – I LIGA:** Hawierzów – Ujście nad Łabą (dziś, 17.00).

● **SIATKÓWKA – EKSTRALIGA:** VK DHL Ostrawa – Slavia Hawierzów (poniedziałek, 17.00). (jb)

Strajk... i po strajku

I LIGA HOKEJA

Do pierwszoligowego meczu z Benátkami nad Izerą gospodarze wystawili kadrę młodzieżową, albowiem „A” zespół Hawierzowa postanowił strajkować. – *Powodem strajku były zaległości finansowe ze strony klubu, które trwają już od zeszłego sezonu – powiedział „Głosowi Ludu” kapitan hawierzowskich hokeistów, Tomáš Klimeš. Włodarze klubu są jednak innego zdania. Jak poinformował dziennikarzy Ivo Peštuka, świeżo wybrany prezydent klubu, spóźniona jest tylko ostatnia pensja, a to nie powód, by strajkować. Z dziennikarskiego obowiązku informujemy więc, iż kadra juniorów Hawierzowa przegrała z do-*

świadczonym przeciwnikiem zaledwie 0:5. Trzy gole straciły młode Pantery w osłabieniu. Wszystko wskazuje jednak na to, że do dzisiejszego meczu z Ujściem nad Łabą przystąpi już kadra „A”. – *Wspólnie znaleźliśmy wyjście z sytuacji – powiedział nam wczoraj Ivo Peštuka. – Ten strajk był niepotrzebny, zaszkodził tylko wizerunkowi klubu.*

**HAWIERZÓW
BENÁTKY n. IZER. 0:5**

Tercje: 0:2, 0:2, 0:1. Bramki i asysty: 15. Bárta (Urban, Jech), 19. Kica (Pavlů, Škořepa), 33. Urban (Jech, Bárta), 33. Pabiška (Nevyhoštěný, Kopic), 51. Pabiška (Nevyhoštěný, Vála). Hawierzów: Vošvrda – Jin-

dřich, Rangl, Zientek, Hanousek, Škořovský, Jonáš, Šurin – Szturc, Maruna, Říčka, Křivohlávek, Haas, Protasjenja, Matějček, Bartoš, Pechanec, Čaja, Mráz, Videlka.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 66, 2. Chomutów 61, 3. Olomuniec 46,... 12. Hawierzów 31 pkt.

II LIGA HOKEJA

**ORŁOWA
PROŠĆIEJÓW 6:2**

Tercje: 3:2, 2:0, 1:0. Bramki i asysty: 8. Kraft (Dušek), 14. Škatula (Potočný, Samiec), 15. Grygar (Kraft, Dušek), 27. Grygar, 40. Prokop (Samiec), 42. Dušek (Ovšák) – 10. Hložuch (Rak, Sova), 13. Duba (Novosad,

Stejskal). Orłowa: Šafránek – Minťel, Ovšák, Prokop, Golab, Hegegy, Vydra, Urbánek – Grygar, Kraft, Dušek – Škatula, Potočný, Samiec – Galgonek, Studený, Stránský.

Orły rozbiły w drugiej lidze kolejnego rywala, potwierdzając znakomitą formę i opinię jednego z głównych faworytów grupy wschodniej. Hanacy byli w tym meczu bez szans i w miarę trzymali się tylko w pierwszej tercji. Trener Orłowej, Petr Česlík, nie krył zadowolenia. – *Zagraliśmy bezbłędnie, hokeiści zasługują na duże pochwały. Dziś Orły zmierzają się na wyjeździe z czwartym w tabeli Hodoninem.*

Lokaty: 1. Orłowa 47, 2. Przerów 46, 3. Wałaskie Międzyrzecze 45 pkt. (jb)

Idą święta,
czas
na »chojkę«

Prezes Ryłko chce zmian

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy ma nowego prezesa. Zygmunta Stopę, który prezesował Związku wi 10 lat, zastąpi Jan Ryłko, prezes Miejscowego Koła PZKO w Jabłonkowie. Zadecydowali o tym delegaci XXI Zjazdu PZKO, który odbył się w sobotę w Domu Robotniczym w Suchej Górnej.

Z 202 delegatów, reprezentujących 13 tys. pezetkaowców skupionych w 84 kołach i 10 obwodach, na Ryłkę zagłosowało 181. Drugi z kandydatów, Henryk Cieślak z Nydku, otrzymał poparcie zaledwie 16 osób. – Ma przed sobą cztery lata ciężkiej pracy. Niech mu wszystko wyjdzie tak, jak sobie zaplanował i wymarzył – powiedział Cieślak.

– Heniu, bardzo serdecznie dziękuję ci za to, że zgodziłeś się kandydować na prezesa ZG PZKO. Przez to o tyle większe znaczenie ma dla mnie ten mandat, który mi dzisiaj tu, w Suchej Górnej delegaci przyznali – powiedział po ogłoszeniu wyniku wyborów nowy prezes. – Wszystkim zebrany tutaj chciałbym serdecznie podziękować za to, że powierzyliście w moje ręce stery PZKO na najbliższe cztery lata. Jak to moje prezesowanie będzie wyglądać, będzie zależało tylko w pewnej części ode mnie. Będzie to zależało przede wszystkim od nas wszystkich, od tego, jak będziecie mnie wspierać. Liczę na waszą pomoc – dodał Ryłko.

Zanim jednak delegaci górnośląskiego Zjazdu dowiedzieli się, kto będzie przez najbliższe cztery lata stał na czele PZKO, Ryłko zwrócił się z trybuny, że podjęcie decyzji o kandydowaniu na prezesa nie było łatwe. – Kondycja PZKO jest niezła, Związek jest rozpoznawalny we wszystkich miejscowościach Zaolzia, a także za granicą. Ma swoją markę, wiarygodność i znaczenie. Jest partnerem dla wielu organizacji, samorządów lokalnych, instytu-

Nowy prezes i stare logo.

Będzie nowe logo

Większość uchwał przyjmowana była przez uczestników XXI Zjazdu PZKO bez większych problemów, prawie jednomyślnie. Kwestie sporne pojawiły się tylko w jednym głosowaniu – przy podejmowaniu uchwały, zgłoszonej w imieniu Rady Obwodowej PZKO w Jabłonkowie przez nowego prezesa Jana Ryłkę, w sprawie podjęcia prac nad zaprojektowaniem nowego logo Związku oraz legitymacji członkowskiej. Szczególnie starsze pokolenie delegatów broniło znaku, „pod którym działali nasi ojcowie”. W końcu uchwała przeszła tylko jednym głosem. Wniosek poparło 73 delegatów, przeciw głosowało 50 osób, a 22 delegaci wstrzymali się od głosu.

(kor)

cji państwowych. Realizuje projekty z partnerami z Polski i Słowacji. Nasuwa się więc pytanie – czy należy coś zmieniać. Moja odpowiedź brzmi: tak – stwierdził Ryłko. – Przede wszystkim trzeba wzmocnić pozycję PZKO w regionie i w maksymalnym stopniu korzystać z dotacji, zwłaszcza unijnych, jako ważnego źródła dofinansowania działalności Związku.

– Wybrano człowieka, który dysponuje ogromnym doświadczeniem w pracy społecznej, jako prezes jabłonkowski MK PZKO może się pochwalić wieloma sukcesami. Uważam, że to dobry wybór – powiedział nam ambasador RP w Pradze, Jan Pastwa. Konsul generalny RP w Ostrawie, Jerzy Kronhold: – Wybór jest ciekawy, bo Ryłko jest świetnym, prężnym organizatorem. Przez młodość i energię, które reprezentuje, na pewno nada Związkowi nowy impuls do pracy.

Podobnie wypowiedział się stary-nowy członek Zarządu Głównego PZKO, Andrzej Suchanek z Trzyńca. – Ryłko przez te 18 lat prezesowania jabłonkowskim pezetkaowcom pokazał swoje umiejętności organizacyjne. Teraz te długoletnie doświadczenia może wykorzystać w pracy na czele PZKO. Wiceprezes bystrzyckiego Miejscowego Koła PZKO, Roman Wróbel, dodał: – Cieszy mnie, że zwyciężył mój kandydat. Jan Ryłko to człowiek z połosem i energią, który „nie da się”. Nie boi się wchodzić w tematy nawet kontrowersyjne, oczekuję więc ciekawej rozgrywki na zaolziańskim polu społecznikowsko-politycznym. To właściwy człowiek na właściwym miejscu, który może wiele zdziałać – zapewnił Wróbel.

W myśl poprawki wniesionej do statutu PZKO, pierwsze posiedzenie nowego Zarządu Głównego powinno się odbyć najpóźniej do 30 dni od Zjazdu. Na nim wyłonione zostanie Prezydium ZG oraz wybrany zostanie wiceprezes Związku.

JACEK SIKORA

Więcej o Zjeździe na str. 4-5

ZDARZYŁO SIĘ

Ks. Kokotek o adwencie

Gościem grudniowego wykładu Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego był ks. senior Bogusław Kokotek, pastor parafii w Czeskim Cieszynie Na Niwach, prezes Towarzystwa Ewangelickiego w RC. „Jak mam powitać ciebie” – taki tytuł nosił wykład o istocie przeżywania czasu adwentu. W auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie, w której co miesiąc spotykają się słuchacze MUR-u, w ubiegły czwartek zebrało się niemal sto osób. – To było piękne spotkanie, w uroczystej, podniosłej atmosferze – mówi organizatorka wykładów MUR-u, Danuta Chwajol. – Wszystkim bardzo się to podobało, księdza Kokotka nagrodzono długimi oklaskami – dodaje. (ep)

Zderzenie z autobusem

Do zderzenia autobusu z samochodem osobowym doszło w piątek w nocy w Oldrzychowicach. W wypadku zostali ranni dwaj młodzi mężczyźni – kierowca i pasażer daewoo tico. Kierowca, który miał otwarte złamanie kości udowej, zaklinował się w samochodzie. Z pojazdu wyciągnęli go strażacy. Pasażer doznał jedynie lekkich obrażeń – obu rannych karetka pogotowia ratunkowego odwiezła do szpitala. Kierowca autobusu, który jechał sam, nie doznał żadnych obrażeń. (ep)

Zatrzymali gwałciciela

Policjanci z Frydka-Mistku zatrzymali gwałciciela. 39-letni górnik z Polski, który pracuje w Republice Czeskiej, zgwałcił dwie kobiety. Mężczyzna jest w tej chwili w areszcie, grozi mu 8 lat więzienia. Do pierwszego gwałtu doszło w pokoju hotelowym, do którego zwał młoda kobietę obietnicą wykonania tatuażu. Trzy dni później zgwałcił inną kobietę w jej mieszkaniu. Druga z jego ofiar zadzwoniła na policję. – W tej chwili sprawca czeka na odeskortowanie do Sądu Rejonowego we Frydka-Mistku. Sędzia zadecyduje, czy trafi do aresztu. Za gwałt grozi mu do 8 lat więzienia – poinformował wczoraj rzecznik prasowy policji, Ivan Žurovec. – Ze względu na jego impulsywne i prymitywne zachowanie przepuszczamy, że te dwie kobiety nie były jego jedynymi ofiarami – dodał. (ep)

POGODA

wtorek

dzień: 5 do 6°C
noc: 0 do -4°C
wiatr: do 4 m/s

środa

dzień: 4 do 5°C
noc: 0 do -3°C
wiatr: 4 m/s

Aktor, biznesmen, prezes

Jan Ryłko urodził się w 1954 roku w Czeskim Cieszynie, jednak przez całe prawie życie mieszka w Jabłonkowie. Jest absolwentem jabłonkowskiej polskiej podstawówki, Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie i Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Po ukończeniu studiów podjął pracę w sklepie w Cierlicku. Później pracował w spółdzielni Jednota-Jedność w Czeskim Cieszynie, m.in. jako szef wydziału kontroli księgowej. Obecnie jest przedsiębiorcą w branży handlowej. Od 1991 roku jest prezesem MK PZKO w Jabłonkowie, reprezentował obwód jabłonkowski w Zarządzie Głównym PZKO. Przez dwie kadencje był członkiem Rady Kongresu Polaków. Nowy prezes ZG PZKO mówi, że w związku z zaangażowaniem w pracę społeczną i zawodową nie ma zanadto czasu na swoje zainteresowania. Lubi muzykę poważną i malarstwo impresjonistyczne, a także poezję i teatr. Na przełomie lat 70. i 80. ub. wieku był nawet aktorem nawijskiego Kabaretu „Przy Stole”. – To były wspaniałe czasy, fantastyczna przygoda. Do dziś jednak zastanawiam się, jak to się stało, że nas wtedy nie pozamykano. Ze sceny padały czasami tak odważne teksty, że gdyby ktoś się uparł, to mogliśmy nawet z Karolem Kawulokiem posiedzieć przez jakiś czas za kratkami... – śmieje się Ryłko. Z żoną Beą, z domu Andrzejak, poznali się na studiach, mają czwórkę dzieci: córkę i trzech synów.

(kor)

Jak usprawnić PZKO?

Jan Ryłko uważa, że należy:

- ◆ Wzmocnić pozycję PZKO w regionie poprzez udział jego członków w samorządach gmin oraz województwa (i ich komisji).
- ◆ Korzystać z dotacji, zwłaszcza unijnych, jako ważnego źródła dofinansowania działalności Związku: imprez, inwestycji, komunikacji wewnątrzwiązkowej.
- ◆ Wspólne projekty z partnerami zagranicznymi wykorzystywać do tworzenia i wspierania bazy materialnej miejscowych kół oraz całego Związku (zwłaszcza po roku 2013).
- ◆ Wprowadzić pozytywny PR. Umiemy sprawnie działać, ale nie umiemy tego sprzedawać.
- ◆ Zwrócić uwagę w Pradze i Warszawie na rzeczywisty wpływ i wkład PZKO w działalność kulturalną i oświatową w regionie.
- ◆ Dbać o utrzymanie bazy członkowskiej poprzez współpracę ze szkołami i rekrutację wśród uczniów nowych członków. Włączyć do struktur organizacyjnych młodzież.
- ◆ Utworzyć komisję, która przygotuje zmiany statutowe do przyszłego Zjazdu PZKO.

(kor)

KRÓTKO

Będą pilnować tablic?

TRZYCIEŻ (dc) – Komisja ds. Mniejszości Narodowych wysunęła wniosek, by tymczasowo zostały zdjęte tablice z polską nazwą miejscowości, zainstalowane na początku września br. Powodem jest fakt, że nieznani sprawcy nieustannie je niszczą. Sprawa jest w rękach policji. Na ostatniej sesji Rady Gminy jeden z mieszkańców zaproponował, by wynająć agencję, która pilnowałaby znaków. Gmina zbada tę możliwość. Z kasy gminnej wydano już 8 tys. koron na odnowienie uszkodzonych tablic. Gmina zwróciła się z wnioskiem o przyznanie dotacji na sporządzenie i naprawę tablic do Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie.

Wiśnie do wymiany

KARWINA (ep) – Miasto zajęło się aleją, która biegnie wzdłuż ulicy 17 listopada. Postanowiono „uzdrowić” posadzone w alei ozdobne drzewa. – *W tym roku zajmujemy się jedną częścią alei, po stronie uniwersytetu. Do wycięcia przeznaczonych jest 27 starych, chorych lub uszkodzonych drzew. Na ich miejsce posadzimy jeszcze w grudniu 30 nowych* – informuje rzeczniczka magistratu, Šárka Swiderová. W roku 2010 przyjdzie kolej na drugą stronę alei. Karwińska aleja jest wyjątkowa na skalę całego kraju – posadzone są tam japońskie sakury – kwitnące na różowo drzewa wiśni. Na lifting alei miasto przeznaczyło 250 tys. koron.

Pompowali olej

TRZYNIEC (ep) – 1200 litrów oleju napędowego musieli przepompować strażacy, gdy w poniedziałek rano na drodze w Trzyncu-Starym Mieście słowacki tir przewrócił się do rowu. Około godz. 5.00 na miejsce dotarła jednostka straży pożarnej z Trzyncia oraz specjalny wóz chemiczny z Frydku-Mistku. Strażacy przepompowali paliwo z przewróconego tira do meotalowych beczek. – *Pojazd wyciągnięto z rowu, a olej trafił do jednostki we Frydku-Mistku. Środowisko naturalne nie zostało zanieczyszczone* – poinformował rzecznik straży pożarnej, Petr Kúdela.

Nie tylko geje

OSTRAWA (dc) – Chorobę AIDS wiele osób kojarzy wyłącznie z narkomanami oraz z ludźmi o homoseksualnej orientacji. Statystyki jej występowania na terenie województwa morawsko-śląskiego, opublikowane z okazji przypadającego na 1 grudnia Dnia Walki z AIDS, tylko częściowo potwierdzają ten pogląd. Spośród do tej pory zainfekowanych, 44 proc. stanowią osoby heteroseksualne, 40 proc. bi- i homoseksualne, 16 proc. nie zdradziło swej orientacji seksualnej. W ub. roku doszło do wzrostu zachorowań – wykryto 18 nowych przypadków. W tym roku wirusa wykryto u kolejnych 15 osób. Ewidencja osób chorych na AIDS prowadzona jest od 1988 roku. Od tego czasu w województwie stwierdzono 86 przypadków zachorowań, 12 osób zmarło.

Szkoły jak nowe

KARWINA (ep) – Ponad 130 mln koron przeznaczył w tym roku Urząd Miasta na remonty i inwestycje w szkołach i przedszkolach. Pieniądze na remont powędrowały też do Polskiej Szkoły Podstawowej we Frysztacie i sąsiedniego polskiego przedszkola, gdzie w czasie wakacji wymieniano okna i unowocześniono pracownię komputerową.

»Handlówka« świętowała

Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie obchodziła 80-lecie założenia szkoły i 60 lat edukacji w języku polskim. Jubileuszowy program galowy odbył się w sobotę w Teatrze Cieszyńskim.

Pięćdziesiątka uczniów pod kierownictwem nauczycielki Lenki Schajerowej przygotowała multimedialny pokaz, przedstawiający szkołę nie tylko na poważnie. Dwugodzinny i dwujęzyczny program przeplatany był pokazami tańców nowoczesnych, występem mażorettek, folklorem.

Wielu rodziców dzisiejszych uczniów, którzy przyszli obejrzeć akademię jubileuszową, zalicza się do grona absolwentów szkoły – chociażby matki obojga polskojęzycznych prezenterów, Renaty Turoń i Michała Chlupa, które razem zdawały tu maturę przed 23 laty. O prawdziwym przywiązaniu do szkoły może mówić Jadwiga Ondrejčka, która najpierw uczyła się w „handlówce”, a po studiach wróciła do niej w roli nauczycielki. Wierna czeskokieszyńskiej placówce została przez całe swe życie zawodowe. – *Żyłam tą szkołą, to był mój drugi dom* – mówi

„Siedmiu Wspaniałych”, czyli szeroko rozumiana elita szkoły, oprowadza po placówce młodą, niedoświadczoną uczennicę – Halinkę z Jablonkowa.

dziś już emerytowana nauczycielka. – *Przywiązaniem do szkoły tak „zaraziłam” moje otoczenie, że do „handlówki” zgłosiła się zarówno moja córka, jak i jej koleżanki. Córka poszła w moje ślady i dziś jest nauczycielką tych samych, co ja,*

przedmiotów. Absolwentem szkoły jest również nowo wybrany prezes PZKO, Jan Ryliko.

Życzenia na ręce dyrektorki szkoły, Krystyny Bonček, złożył m.in. wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna Stanisław Polwarczny,

który przyznał, że jest rodzicem jednego z uczniów. – *I to rodzicem bardzo zadowolonym, bo mój syn chodzi do tej szkoły półtora roku, a ja jeszcze ani razu nie zostałem wezwany na rozmowę do dyrekcji* – dodał żartem. (dc)

W Kutnie o tolerancji

Czy Polacy są tolerancyjni wobec mniejszości narodowych i cudzoziemców? O tym przez trzy dni – od piątku do niedzieli – dyskutowano w Kutnie. Do debaty włączyła się też siedmioosobowa grupa młodych ludzi z Zaolzia, która wzięła udział w 40. warsztatach debatanckich.

– *W debacie nie chodziło o to, żeby prezentować swoje poglądy, ale żeby umieć bronić pewnych tez, nawet jeśli się z nimi nie zgadzamy. To daje naprawdę bardzo oczyszczający efekt – można zmienić punkt widzenia, otworzyć się na poglądy tej drugiej strony* – powiedział uczestnik spotkania, Tomasz Pustówka. – *Najpierw odbywały się warsztaty, na których uczono nas autoprezentacji, komunikacji niewerbalnej, umiejętności argumentowania. Punktem głównym programu była finałowa debata – relacjonował Bohdan Małysz.*

Na debacie generalnej, zorganizowanej w Urzędzie Miasta, spotkało się 10 osób. Jedni stanęli po stronie propozycji (broniącej tezy, że Polacy są tolerancyjni wobec mniejszości narodowych i cudzoziemców), a drudzy po stronie opozycji (twierdzącej, że Polacy są nietolerancyjni).

Wojciech Kadłubiec broni racji opozycji – przekonuje, że Polacy nie są tolerancyjni wobec mniejszości narodowych.

W obu grupach znaleźli się Zaolziacy – grupy propozycji bronił Andrzej Czeczotka, a po stronie opozycji stał Wojciech Kadłubiec. W każdej z pięciu rund uczestnicy mieli po 4 minuty na przemówienie, potem do dys-

kusji włączyła się publiczność, która musiała się wypowiedzieć po jednej ze stron. Tezę o tolerancji Polaków obalono większością głosów.

– *Może warto by spróbować coś takiego zorganizować u nas?* – zastanawiał się Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków, który też był w Kutnie. – *Przeprowadzenie takiej debaty na Zaolziu mogłoby być lekarstwem na nasze problemy. Gdyby Czesi musieli bronić polskich racji, to może wreszcie by zrozumieli, o co chodzi. Ale u nas na pewno miałyby to inny wymiar – strona, która by przegrała, zniósłaby porażkę o wiele gorzej* – dodał.

W Kutnie byli politycy, posłowie RP, władze miasta, zawitał także ambasador Republiki Czeskiej w Polsce, Jan Sechter. Z Kutna Zaolziacy przywieźli bardzo pozytywne wrażenia. – *Byliśmy jedyną grupą z zagranicy, ale nie wykorzystano tego, że mogliśmy coś powiedzieć o Zaolziu, o tym, jak u nas wygląda ta tolerancja. Oprócz uczestnictwa w warsztatach zwiedzaliśmy też miasto. W położonym w sercu Polski Kutnie, podobnie jak u nas, spotykały się różne narody i kultury* – dodał Bohdan Małysz. (ep)

Są przeciwko spalarni

Władze Stonawy wysłały do Ministerstwa Środowiska RC negatywne stanowisko w sprawie budowy spalarni odpadów komunalnych w Karwinie, gdzie w przyszłości miałyby być zwożone odpady z całego województwa morawsko-śląskiego. Stonawscy samorządowcy są przeciwko budowie, która – ich zdaniem – wpłynie negatywnie na stan środowiska naturalnego w i tak już wystarczająco zatutym regionie.

Stosunek władz Stonawy diametralnie się różni od stanowiska władz Karwiny, popierających tę inwestycję. – *Nie oznacza to, że nie mamy żadnych zastrzeżeń. Również my wysłaliśmy uwagi do ministerstwa* – mówi rzeczniczka UM w Karwinie, Šárka Swiderová. – *Ale generalnie jesteśmy za budową spalarni.* (dc)

Pusto na giełdzie

Niewypałem okazała się polsko-czeska giełda garażowa. Impreza odbyła się w sobotnie przedpołudnie w straży w na moście Przyjaźni w Cieszynie. Odbyła się to za dużo powiedziane. Kupujących i sprzedających było jak na lekarstwo.

– *Spodziewaliśmy się, że początki będą trudne, ale że będzie tak mało osób, to nie przypuszczaliśmy. Imprezę nagłośniliśmy, chyba musi wejść do kalendarza imprez cieszyńskich, żeby było o niej jeszcze bardziej głośno* – powiedziała Władysława Magiera, wiceprezes Klubu Kobiet Kreatywnych z Cieszyna, który zorganizował giełdę.

Po stronie sprzedających była tylko Maria Ostrowska z Cieszyna. Po 10.00, a więc godzinę po otwarciu giełdy, sprzeda-

ła jedną parę skarpet. – *Mam niską emeryturę, więc chciałam trochę dorobić. Skarpety dziergałam przez całe niemal lato* – mówiła cieszyńianka.

Czy barierą nie okazała się cena? Za udział w giełdzie trzeba było zapłacić 5 złotych. Na pobliskich targowiskach, gdzie także dostępne jest przysłowiowe „mydło i powidló” nie trzeba płacić za wstęp.

– *Pieniądże miały zostać przeznaczone na wynajem sali. Byliśmy w stanie nawet zrezygnować z tej opłaty, ale nie miało to sensu, skoro mało kto przyszedł* – dodała Magiera.

Panie z Klubu Kobiet nie zrażają się niepowodzeniem. W pierwszą sobotę stycznia znowu zapraszają na polsko-czeską giełdę garażową. (wot)

Maria Ostrowska chciała na giełdzie dorobić do skromnej emerytury, ale sprzedała niewiele.

ESTRADA REGIONALNA »RÓWNICA« PRZYGOTOWAŁA BOŻONARODZENIOWY PREZENT DLA SWOICH FANÓW

Idą święta, czas na »chojkę«

Samo tworzenie folkloru nie wystarczy. Dziś trzeba umieć go jeszcze sprzedać. Dobrze o tym wiedzą członkowie zespołu „Równica” z Ustronia. W najbliższą sobotę będą chodzić od domu i sprzedawać kalendarze zespołu na 2010 roku oraz jego najnowsze „dziecko” – płytę z kolędami, pastorałkami i pieśniami religijnymi.

Dziś pielęgnowanie folkloru to powód do dumy dla dziewcząt z „Równicy”. Ale wcześniej różnie z tym bywało. Magdalena Rymorz w szkole podstawowej nie przepadała za nim. Kiedy jednak zanurzyła się w muzyce płynącej z samego serca Beskidu Śląskiego, dziś nie wyobraża sobie już innego życia.

Folklor trzeba umieć sprzedać

– Ubierając strój cieszyński czuję ogromną dumę. Ludzie podziwiają mnie za to, co robię. Koleżanki i koledzy z klasy pytają mnie o kolejne płyty zespołu, kalendarze na kolejny rok – mówi Rymorz.

– Choć wciąż zdarzają się tacy, którzy mówią, że folklor to jest obciach – uzupełnia Małgorzata Greń.

Estrada regionalna „Równica” przygotowała dla swoich fanów dwa prezenty na tegoroczne Boże Narodzenie. Pierwszym jest kalendarz zespołu. Będzie sprzedawany w najbliższą sobotę.

– To już ma kilkuletnią tradycję. Chodzimy od domu do domu. Spotkamy się z bardzo życzliwym przyjęciem. Nawet osoby, które nie kupują wydawnictwa, są bardzo pozy-

tywnie nastawione. Wychodząc na miasto dzielimy się na grupy. Jest wewnętrzna rywalizacja, komu uda się sprzedać jak najwięcej kalendarzy. Zbieramy pieniądze na stroje, bieżącą działalność zespołu – dodaje Małgorzata Greń. Dziewczyny z zespołu mają świadomość, że folklor trzeba umieć sprzedać. Dlatego oprócz kalendarzy, będą miały ze sobą także najnowsze wydawnictwo „Równicy” – świąteczną płytę.

Kolędy muszą być

Posiadanie kolęd w dorobku artystycznym to niemal obowiązek. Co innego jednak słuchanie popularnej kolędy w kolejnej aranżacji, a co innego beskidzkie pastorałki, jak choćby „Święty Szczepan”, „Jo je gajdosz” czy „Chojka”. Kolędy opracowała Renata Ciszewska, kierownik artystyczny estrady.

– Dla nas największą satysfakcją będzie, jeżeli kolędy zabrzmią w wielu domach podczas Wigilii, a później będą słuchane przez cały okres świąteczny – przyznaje Sylwia Nowak.

Prace nad płytą trwały kilka miesięcy. Najwięcej czasu zajęło przygotowanie materiału, znalezienie

„Równica” prezentuje bogaty repertuar. Ostatnio zespół nagrał kolędy i pastorałki.

utworów, które będą najlepiej oddawać charakter „Równicy”.

– Samo nagranie płyty zajęło nam tydzień. Pracowaliśmy od rana do wieczora. To nie jest wcale takie proste, jak się może komuś wydawać – wspominają dziewczyny z „Równicy”.

Płytę można kupić podczas koncertów. Najbliższy już w niedzielę w Cisownicy. Można ją także zamówić za pośrednictwem strony internetowej „Równicy”.

Na co mogą sobie pozwolić najlepsi?

„Równica” ma grono wiernych fanów także na Zaolziu. Zalicza się do niego prof. Daniel Kadłubiec. Do płyty „A hańdowych czasów żodyn już nie wróci”, nagrywanej w 2006 i 2007 roku, napisał słowo wstępne. Czytamy w nim: „To, co robi „Równica”, jest sprawą wielkiej sztuki, a wielka sztuka rozkłada się pod niebem, nie na ziemi – dlatego przejsz

przez koncert „Równicy” jest czymś jakoby oczyszczeniem – oczyszczeniem przez piękno. To wszystko układa się w niesamowitą całość, to jest wielki spektakl, który ma wybitnie zarysowany początek i koniec, który ma dynamikę, w którym zmieniają się miejsca sentymentalne i dynamiczne, śmiech z radości i śmiech przez łzy, ale z piękna. Na to mogą sobie pozwolić tylko najlepsze zespoły”.

TOMASZ WOLFF

Święty Mikołaj »ochrzcił« płytę

W miniony weekend można było spotkać Świętego Mikołaja niemalże na każdym kroku – Mikołaje chodzili ulicami, pukały do domów, przechodziły do świetlic i kościołów. W Hawierzowie Mikołaj z Aniołem zamówili sobie dużą salę Domu Kultury Petra Bezruča. Program folklorystyczny „Z Mikołajem za dzieckami” przygotowały zespoły „Mali Błędowianie” oraz „Błędowianie” i kapela „Kamraci”. W wieczorze udział wzięli również dawni tancerze Zespołu Regionalnego „Błędowice”.

Pierwsza część programu należała do zespołów dziecięcych. Kierowniczką „Małych Błędowian”, Dagmar Owczarzy, zaprosiła do udziału „Dziecka ze Stonawy” oraz „Skotniczkę”. W sumie przewinęło się przez scenę 90 dzieci w wieku od 3 do 15 lat. – Chcielibyśmy kontynuować takie spotkania dziecięcych zespołów folklorystycznych. W przyszłym roku chętnie zaprosilibyśmy również inne zespoły – powiedziała Owczarzy. Kierowniczkę reaktywowanego przed niespełna trzema laty zespołu „Skotniczka”, Daria Woźnica i Hanna Hila, chętnie skorzystały z oferty „Błędowian”, by wziąć udział we wspólnym programie świątecznym. – Na tak ogromnej scenie reaktywowany zespół występo-

wał po raz pierwszy – przyznała Woźnica. Członkami „Skotniczki” są dzieci z przedszkoli i szkół w Orłowej-Lutyni i Lutyni Dolnej.

W czasie sobotniego programu odbył się również chrzest nowej płyty kapeli „Kamraci”. W nagraniach towarzyszyli im również śpiewacy z zespołów „Błędowianie” i „Mali Błędowianie”. Krażek „Bando, grej” można nabyć w bibliotece w Domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach, będzie też sprzedawany na Koncercie Świątecznym zespołów zaolziańskich 19 grudnia w Trzyńcu.

(dc)

Święty Mikołaj i Anioł na scenie Domu Kultury w Hawierzowie.

Wieczór zakończono wspólnym odśpiewaniem kolędy „Wśród nocnej ciszy”. Na zdjęciu przy mikrofonie Magdzia Wierzoń na rękach Stanisławy Chroboczek.

Prenumerata w PREZENCIE na Gwiazdkę

ZRÓB PREZENT SOBIE LUB SWOIM BLISKIM!

Zamów pod choinkę roczną prenumeratę „GŁOSU LUDU”,

a otrzymasz dodatkowo BON O WARTOŚCI 200,- Kc

do wykorzystania w ośrodku SKI areal Mosty k. Jabłonkowa.

„Głos Ludu” to prezent, który będzie cieszył cały rok!

Redakcja „Głosu Ludu”, Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń, e-mail: info@glosludu.cz, tel. 558 731 766.

XXI Zjazd Delegatów

– Wasz Związek zawsze może liczyć na nasze wsparcie. Będziemy wam pomagać nie tylko w kwestiach inwestycyjnych, ale będziemy wspierać także działalność chórów i zespołów, postaramy się dofinansować wyjazdy zaolziańskiej młodzieży do Polski – zapewnił prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, marszałek Maciej Płażyński, delegatów XXI Zjazdu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

W sali Domu Robotniczego w Suchej Górnej zebrało się w sobotę do obrad 202 delegatów. 101 z nich reprezentowało miejscowe koła PZKO powiatu karwińskiego, 90 – powiatu frydecko-misteckiego, a 11 ustępujący Zarząd Główny PZKO. Uczestnicy Zjazdu wybrali przede wszystkim nowego prezesa, którym został Jan Ryłko z Jabłonkowa, oraz 20-osobowy Zarząd Główny i 5-osobową Komisję Rewizyjną. Przyjęli też program działania PZKO na najbliższą 4-letnią kadencję.

Zapewnienia o pomocy

Nie zabrakło w Suchej licznych gości. Byli wśród nich przedstawiciele Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z prezesem Maciejem Płażyńskim na czele, ambasador RP w Pradze Jan Pastwa i konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold, a także reprezentanci Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, Kongresu Polaków i wielu zaolziańskich polskich organizacji.

– To ważny Zjazd, bo dochodzi do zmian na czele Związku – powiedział z trybuny zjazdowej marsza-

Jedna ręka – jeden głos.

lek Maciej Płażyński. – *Zapewniam was, że będziemy współpracować z każdym zarządem i prezesem, bo to wy podejmujecie odpowiedzialność za następne lata działalności PZKO. Wasz Związek zawsze może liczyć na nasze wsparcie. Tylko w tym roku „Wspólnota Polska” wyłożyła na remonty Domów PZKO 1 mln zł, w przyszłym roku będzie to na pewno kolejne kilkaset tysięcy, m.in. na remont budynku, w którym obradujecie. Będziemy wam jednak pomagać nie tylko w kwestiach inwestycyjnych. Będziemy wspierać także działalność chórów i zespołów, postaramy się dofinansować wyjazdy zaolziańskiej młodzieży do Polski.*

Płażyński zaznaczył również, że zależy mu na tym, by „w Polsce o polskim Zaolziu mówiono nie tylko w kontekście 1938 roku”, żeby „przeciętny Polak kojarzył Zaolzie z nami, jako ważną częścią polskiej historii i tożsamości”.

Ustępującemu presowi Zygmuntovi Stopie, który stał na czele PZKO przez 10 lat, podziękowali nie tylko delegaci, ale także ambasador Jan Pastwa. – *PZKO jest historycznie ugruntowaną reprezentacją Polaków na Zaolziu, którzy stali się mniejszością narodową po tym, jak granica oddzieliła ich od Polski – stwierdził ambasador. – Jedno was, Polaków z Zaolzia, różni od innych środowisk w świecie: oceniając swoje dokonania jesteście bardzo krytyczni. W innych państwach działacze są zadowoleni, bardzo optymistyczni, chociaż mają na swoim koncie dużo mniej sukcesów od was. Co też budzi szacunek, to fakt, że jesteście organizacją spójną. Jeśli występują w was podziały, to są one rzeczowe, a nie personalne. Dlatego obie nasze placówki, zarówno ambasada, jak i ostrawski konsulat, zawsze będą wam pomagać.*

Stanisław Cygnarowski, naczelnik Wydziału Polonii i Polaków za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, przeczytał list wiceministra Jana Borkowskiego, który podziękował PZKO za zaangażowanie i aktywną pracę na rzecz zachowania narodowego i regionalnego dziedzictwa kulturowego, za ogrom pracy społecznej, troskę o język i oświatę i bogaty ruch artystyczny. – *Wszystko to służy podtrzymywaniu więzi i jedności między Polakami zamieszkującymi ten piękny i malowniczy zakątek świata, jakim jest Zaolzie – napisał Borkowski. Z kolei list prezesa Kongresu Polaków, Józefa Szymeczka, który nie mógł być na Zjeździe, przeczytał Stanisław Folwarczny z Rady Kongresu. – Nie ulegajmy pesymizmowi i złym myślom. Nie szukajmy*

wrogów we własnych szeregach. Naszym największym wrogiem jest czechizacja. Z nią walczyliśmy – powtórzył Szymeczek, zapewniając, że Kongres liczy na współpracę z nowymi władzami Związku.

Jakie były lata 2005-2009?

– Podstawowym zadaniem kończącej się kadencji było dostosowanie działalności PZKO na wszystkich szczeblach do aktualnych zadań społecznych polskiej mniejszości narodowej oraz wykorzystanie w działaniach współczesnych warunków gospodarki rynkowej – powiedział w swoim sprawozdaniu prezes Zygmuntovi Stopa. – *Realizację zadań ogólnospołecznych komplikował brak ściślejszej koordynacji zamierzeń programowych organizacji polskich oraz konkurencyjne zabieganie u władz, instytucji i sponsorów o wsparcie finansowe.*

Stopa podkreślił, że PZKO jest nadal jednym z większych stowarzyszeń obywatelskich w RC. Liczy

obecnie 13 tys. członków. Przy 84 miejscowych kołach działa 18 chórów, 8 zespołów pieśni i tańca, 3 dziecięce zespoły folklorystyczne, 5 kapel ludowych, 10 teatrów amatorskich i 2 teatry dziecięce, 34 kluby kobiet, 22 kluby seniora oraz 13 klubów młodych. W ramach PZKO działa 10 obwodów, które organizują swoje imprezy, jak np. Gorolski Święto w Jabłonkowie, Świętojański Festiwal Folklorystyczny w Bystrzycy czy Maj nad Olzą w Karwinie. Z nowych inicjatyw, które pojawiły się w tej kadencji, a które organizuje Zarząd Główny PZKO, Stopa wymienił przede wszystkim Międzygeneracyjny Uniwersytet Regionalny oraz projekt Młode Zaolzie.

– W kończącej się kadencji liczba członków PZKO uległa niewielkiej zmianie. Powody to naturalny ubytek starszych członków oraz mniejsza liczba wstępujących do PZKO absolwentów polskich szkół podstawowych. Stan majątku i finansów związkowych jest zadowalający – dodał prezes.

Zarząd Główny PZKO:

Przedstawiciele obwodów:

Urszula Puskiewicz – Hawierzów
Władysław Tomanek – Czeski Cieszyń
Andrzej Niedoba – Jabłonków
Władysław Drong – Bystrzyca
Jan Kubanek – Orłowa
Eugeniusz Matuszyński – Karwina
Otylia Toboła – Bogumin
Dorota Mrózek – Stonawa, Olbrachcice, Sucha Górna
Jarosław Miczek – Trzynieć
Barbara Filipiec – Gnojnik

Jan Ryłko

Wybrani na XXI Zjeździe PZKO:

Jan Ryłko – prezes ZG PZKO (181 głosów)
Piotr Byrtus (152)
Władysław Byrtus (113)
Danuta Chwajol (164)
Bogdan Hajduk (140)
Małgorzata Rakowska (138)
Tadeusz Smugała (135)
Grzegorz Stopa (154)
Zygmunt Stopa (147)
Andrzej Suchanek (142)
Daniel Szpyrc (132)
Rezerwowi: Anna Piskiewicz, Marian Jędrzejczyk, Jan Kufa

Komisja Rewizyjna:

Andrzej Wygrys – przewodniczący
Helena Bubik
Jadwiga Karolczyk
Paweł Łaboj
Paweł Pieter

Uchwały

Wnioski do planu działania:

★ Zjazd poleca zorganizowanie okrągłego stołu na temat dalszego bytu polskiej grupy narodowościowej w RC, szczególnie z myślą o zbliżającym się spisie ludności (Roman Suchanek)

★ Zjazd poleca zaszerzować do imprez obwodowych (Trzynieć) młodzieżową imprezę Klubu Młodych „Wicher” Wędrzyna „Powitanie wiosny” (Bogusław Raszka)

★ Zjazd apeluje do pracowników Biura ZG o dotrzymywanie poprawności językowej w materiałach wysyłanych do MK PZKO (Bogdan Prymus)

Wnioski do uchwały Zjazdu:

★ Zjazd poleca rozpatrzyć sprawę przyszłości Sekcji Historii Regionu, zapewnienia jej dogodnych warunków pracy, pozyskiwania nowych członków, zwłaszcza wśród młodej generacji i nauczycieli historii w zaolziańskich szkołach (Stanisław Zahradnik)

★ Zjazd zobowiązuje ZG do wszczęcia prac nad opracowaniem projektu nowego godła PZKO oraz legitymacji członkowskich (Jan Ryłko) – największa dyskusja – przeszło większością jednego głosu: 73 delegatów było za, 50 przeciw, wstrzymało się 22 delegatów.

PZKO, czyli idzie nowe...

To, że doszło do wyraźnej poprawy stanu finansów ZG PZKO podkreślił w sprawozdaniu także przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Roman Suchanek. – *Pozwoliło to na przyjęcie zrównoważonego budżetu i wydzielenie pieniędzy na niezbędne remonty kapitalne* – stwierdził Suchanek.

Potrzeba okrągłego stołu

Delegaci górnosuskiego Zjazdu przyjęli program działania PZKO na lata 2010-2014. Polski Związek Kulturalno-Oświatowy będzie w swej działalności między Zjazdami aktywnie przeciwstawiać się tendencjom prowadzącym do asymilacji polskiej mniejszości starając się o ochronę praw polskiej mniejszości dotyczących dwujęzyczności oraz realizację Konwencji Ramowej o Ochronie Mniejszości Narodowych.

Dokument wytycza konkretne zadania miejscowym kołom PZKO i radom obwodowym oraz Zarządowi Głównemu oraz jego radom i sekcjom. Sporo miejsca poświęcono w nim współpracy ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” i jego oddziałami terenowymi oraz

Żeby Olza była Olzą

Prawie wszyscy delegaci podpisali się pod petycją domagającą się przywrócenia pierwotnej nazwy rzeki Olzy. – *My, obywatele narodowości polskiej, mieszkający w gminach na terenie, na którym – zgodnie z prawodawstwem Republiki Czeskiej oraz ratyfikowanymi przez RC umowami Unii Europejskiej – mamy prawo do dwujęzycznego nazewnictwa, żądamy przywrócenia pierwotnej, historycznej nazwy rzeki Olzy* – czytamy w petycji. (kor)

Migawki ze zjazdowej trybuny

Jan Ryłko, Jabłonków:

Naszą siłą są struktury organizacyjne. Dzięki nim jesteśmy w stanie efektywnie działać, podejmować właściwe decyzje. Nie poprawiajmy tego, co się sprawdziło. Takie eksperymenty mogą doprowadzić do destabilizacji całego systemu. I jeszcze jedno chciałbym podkreślić: umiemy sprawnie działać, organizujemy wspaniałe imprezy. Ale... nie umiemy tego sprzedawać, nasze inicjatywy czasami nie są zauważane. To wielkie pole do popisu. PZKO to nie tylko nazwa. To znak firmowy rozpoznawalny nie tylko na Zaolziu, to gwarancja solidności. Do zaolziańskich cnót należy bezinteresowność, troska o dobro wspólne i odpowiedzialność. Róbmy wszystko, żeby nam tych cnót nie zabrakło.

Roman Suchanek, Trzynieć:

Liczba Polaków na Zaolziu i członków PZKO kurczy się coraz bardziej. Jednym z powodów jest brak wizji przyszłości naszej mniejszości. Tę powinni przedstawić czołowi przedstawiciele naszej społeczności. Dlatego proponuję, żeby w roku 2010 zorganizować zaolziański okrągły stół na temat dalszego naszego bytu w Republice Czeskiej. Mógłby on mieć „podstoliki”: oświaty i szkolnictwa, współpracy z władzami samorządowymi i instytucjami państwowymi oraz Euroregionu Śląsk Cieszyński, a także „podstolik” dotyczący finansów i marketingu. Spróbujmy poważnie podyskutować, nie chowajmy przed problemami głowy w piasek. (kor)

korzystaniu z dotacji „Wspólnoty Polskiej”. PZKO będzie też współpracować ze Związkiem Podhalań, Związkiem Górnosuskim i Macierzą Ziemi Cieszyńskiej oraz zaolziańskimi organizacjami. – *Musimy też uściślić formy współpracy z Radą Kongresu Polaków oraz kompetencje PZKO i Rady przy rozwiązywaniu istotnych spraw dotyczących polskiej mniejszości. To będzie podstawą do wprowadzenia w przyszłości zmian do statutu Związku i Kongresu* – powiedział prezes Stopa. Dodał, że szczególny nacisk należy kłaść na wciągnięcie do pracy Związku młodzieży – w myśl hasła Zjazdu: „Łączenie generacji warunkiem naszego przetrwania”.

Uczestnicy Zjazdu wprowadzili też do planu działania punkty dotyczące zorganizowania zaolziańskiego okrągłego stołu, którego tematem byłaby przyszłość polskiej mniejszości w RC, a także zbliżający się spis ludności (2011 rok) oraz zaszeregowanie do imprez obwodu trzynieckiego PZKO imprezy Klubu Młodych „Wicher” w Wędryni – Pożegnania Lata.

Większy zarząd, nowe logo

Zjazd nie zajmował się zmianami statutowymi. Zajmie się nimi Ko-

A prezesem zostanie...

misja Statutowa, która przygotuje projekt zmian do XXII Zjazdu PZKO. Wprowadzono tylko drobne korekty. Podniesiono przede wszystkim liczbę członków Zarzą-

du Głównego z 16 do 21. Oprócz prezesa Jana Ryłki członkami ZG będzie dziesięcioro już wcześniej wybranych przedstawicieli obwodów oraz dziesięć osób, któ-

re ubiegały się o mandat na Zjeździe. W przyjętej na XXI Zjeździe uchwale jego uczestnicy udzieliłi absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu oraz zatwierdzili wybór nowego ZG i Komisji Rewizyjnej.

Zobowiązali też nowy ZG, by dążył do poszerzenia kontaktów z Polską oraz do większego korzystania z dotacji, zarówno państwowych, jak i z Unii Europejskiej. W tym celu Biuro ZG powinno zatrudnić animatora kultury, który zająłby się przygotowaniem projektów dotacyjnych. Do uchwały dołączono też wniosek jabłonkowskich pezetkaowców, zobowiązują-

cy ZG do wszczęcia prac nad opracowaniem projektu nowego godła PZKO oraz legitymacji członkowskich.

JACEK SIKORA

Część nowego Zarządu Głównego. Nie wszyscy członkowie dotrwali do końca...

Oklaski dla nowego prezesa.

WTOREK 8 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.40 Tupi i Binu 9.50 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Ostry dyżur Jedynki 11.50 ZUS dla ciebie 11.55 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Dookoła świata z Tippi 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.13 Ranczo (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Budząc zmarłych (film bryt.) 21.25 Niebezpieczny romans (film kanad.) 23.00 Bronisław Wildstein przedstawia 23.35 Ostatnia wiosna (film USA) 1.30 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Dziedzictwo 7.20 Ulica lemurów 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 Historia III RP - Prolog 1980-1988 12.05 Sny stracone, sny odzyskane 12.40 Za granicą wieku - Zofia Libiszowska 13.00 Ścisłe tajne - Szpiegowanie w czasie zimnej wojny 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.30 Fort Boyard - Krzysztof Skiba 16.30 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Kocham kino 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.10 Sport-telegram 23.25 Jak w niebie (film szwedzki) 1.45 Zmory.

TV KATOWICE

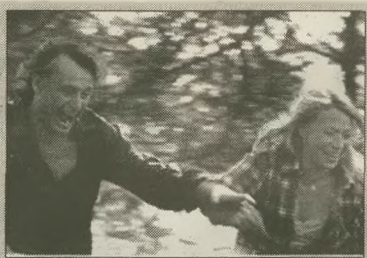
6.00 Serwis info 6.38 Info poranek 7.45 Schlesien Journal 8.45 Aktualności 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.14

NIEBEZPIECZNY ROMANS

Thriller, 95 minut, Kanada 2006
TVP 1, wtorek 8. 12., godz. 21.25
Reżyseria: Richard Roy
Występują: Charisma Carpenter (Laura Clifford), James Thomas (Rafe Marino), Victoria Sanchez (Gloria Moretti), Karen Cliche (Ellen Antonelli), Allison Graham (Hilary Anderson), Maggie Castle (Jane Heaton), Michael Dozier (Pete Webster)

Akcja rozgrywa się w niewielkim miasteczku. Kiedy umiera 34-letni Tommy Heaton, wszyscy są wstrząśnięci. Rafe Marino postanawia odkryć przyczynę śmierci przyjaciela. Z pomocą znajomej policjantki Glorii dowiaduje się, że Tommy spotykał się z kobietą, o której nikomu nie powiedział. Wkrótce miejscowy lekarz oraz tenisista umierają na zawał. Okazuje się, że oni też otrzymywali dziwne wiadomości faksem i prawdopodobnie romanowali z tajemniczą kobietą. Na pogrzebie Rafe poznaje piękną Laurę Clifford. Szybko nawiązuje się płomienny romans.

JAK W NIEBIE

Obyczajowy, 140 minut, Szwecja 2004

TVP 2, wtorek 8. 12., godz. 23.25
Reżyseria: Kay Pollak
Występują: Michael Nyqvist (Daniel Daréus), Frida Hallgren (Lena), Lennart Jaehkel (Arne), Ingela Olsson (Inger), Niklas Falk (Stig), Helen Sjöholm (Gabriella), Ylva Loeoef (Siv)

Światowej sławy kompozytor Daniel Dareus, zmęczony dotychczasowym życiem, postanawia wrócić do rodzinnej miejscowości i odpocząć od muzyki. Mężczyzna pozostaje nierozpoznany przez miejscowych, którzy zapamiętali go jako małego chłopca. Kiedy jednak podejmuje się prowadzenia chóru w parafii, staje się znany wśród mieszkańców. Jedni darzą go sympatią, dają się porwać jego pomysłom i energii, drudzy pozostają nieufni i poirytowani jego popularnością w mieście.

Info świat 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Bliżej natury 19.00 Zgłębić tajemnicę raka 19.15 Relacje 19.25 TV Katowice zaprasza 19.52 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Podróbki 0.55 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Speed - niebezpieczna szybkość 22.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.40 Ostateczne starcie.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kawiarenka wcześniej urodzonych 9.50 Na Gwiazdkę ma być spokój (film czes.) 11.05 Europejskie kolędy 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.05 Czar Afryki 15.30 Religie świata (cykl dok.) 15.50 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.15 Pomagajmy sobie 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk-show) 21.40 Pogromcy długów (mag.) 22.05 Siły pierwotne (s.) 22.55 Solo dla... Glenna Hansarda (pr. muz.) 23.45 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 0.05 Córki McLeoda (s.) 0.45 Czy mnie zechcecie? 1.00 Rajskie ogrody (dok.) 1.20 Białe miejsca 2.00 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Film o filmie „Sekrety” 9.25 Czeskie głowy 10.30 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Między nami zwierzętami (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 15.40 Cudowny świat (cykl dok.) 16.05 Picasso (dok.) 16.55 Usługi na naszych usługach 17.15 Zbędne wypadki (cykl dok.) 17.30 Praga, miasto wień (pr. cykl.) 17.50 ČEZ Basketball Nymburk - Brose Basket (transmisja meczu) 19.50 Wiadomości w języku migowym 20.00 Wczoraj, dziś, jutro (film wł.-fr.) 22.00 Jak zostać cyborgiem (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Wspaniałe lata bez kurtyny 23.25 Musicblok (mag.) 23.55 Dwugłos 0.20 Straż przyboczna (film jap.) 2.10 Ścisłe tajne (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.30 Marzyłam o Afryce (film USA) 11.35 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.40 Lenssen i spółka (s.) 12.10 Detektyw Monk (s.) 13.00 Świat według Bundych (s.) 13.30 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Poszukiwani (s.) 15.15 Painkiller Jane (s.) 16.10 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.10 112 (mag.) 22.45 48 godzin (film USA) 0.35 VIP poker-show 1.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszony (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Sprawy z Bostonu (s.) 12.40 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Wiosenna zamieć (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czeskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.35 Sprawiedliwość (s.) 0.30 Rewir Wolffa (s.) 1.30 Zadzwoń do jasnovidza.

ŚRODA 9 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.30 Owocowe ludki - Urodziny Kolca 10.00 Przyjaciele z podwórka 11.00 Między mamami 11.20 Wielkie odkrycia w nauce i technice 11.40 Życie na ciepłej planecie - Burzliwe czasy 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Tomek W. 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysłań 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Przysłań 21.25 W domu na święta (film USA) 23.00 Leksykon PRL 23.10 Bardzo krótki strajk 0.10 Misja (film bryt.).

TVP 2

6.50 Znaki czasu 7.15 Ulica lemurów 7.45 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45

Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.30 Sztuka ekranowana 12.20 Polska droga do samodzielności w sztuce 12.55 Opowieść o Indiach 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.55 Święta wojna 15.30 Zagadkowa blondynka 16.30 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Wyznania... Piloci wycieczek 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.20 Ustrój Putina - scenariusz bez alternatywy 2.00 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.17 Info poranek 8.00 Gość poranka 8.22 Info traffic 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 9.36 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Kronika miejska - Dąbrowa Górnicza 17.00 Myślę, więc wybieram 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.46 Plus minus 0.00 Dzieci złego państwa 0.56 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Liga Mistrzów.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Grandsupertingląd (pr. muz.) 9.35 Podróż do Rokycan (film czes.) 10.15 Koncert Karla Gotta 11.15 Lilium kołoda

MISJA

Historyczny, 125 minut, Wielka Brytania 1986

TVP 1, środa 9. 12., godz. 00.10
Reżyseria: Roland Joffé
Występują: Robert De Niro (Rodrigo Mendoza), Jeremy Irons (Gabriel), Aidan Quinn (Felipe), Ray McAnally (Altamirano), Liam Neeson (Fielding), Ronald Pickup (Hontar), Charles Low (Cabeza)

Jest rok 1750, na ziemiach obecnej Argentyny i Paragwaju mieszka znane z okrucieństwa plemię Indian Guarani. To ich oskarża się o zamordowanie misjonarza, ojca Juliana. Jego zwierzchnik i przyjaciel, jezuita, ojciec Gabriel, postanawia dokończyć dzieła chrystianizacji. Pełną niebezpieczeństw misję zakłóca pojawienie się oskarżonego o bratobójstwo łowcy Indian, kapitana Mendoza. Jezuita nakłania przestępcę do ciężkiej pokuty za popełnione czyny. Pod opieką zakonnika Mendoza przechodzi duchową przemianę.

12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Muminki (s. anim.) 15.30 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 Lot marzeń 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Svatopluk Beneš 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Rzym (s.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 23.25 Kiedy zdechnie pies (film czes.) 0.55 Córki McLeoda (s.) 1.45 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Nieznani bohaterowie 9.35 Film o filmie „Sekrety” 9.55 Czy mnie zechcecie? 10.10 Picasso (dok.) 11.00 Cudowny świat (cykl dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Reporterzy TVC 13.25 Kwiz dla dzieci 13.50 Tajemnice Toma Wizarda 14.05 Nauka jest zabawna (mag.) 14.30 Pomagajmy sobie 14.50 Klucz (mag.) 15.20 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 16.15 10 wieków architektury (s. dok.) 16.30 Pr. ekologiczny 16.45 Filmowa szkoła Ondřeja Kepki 16.55 Wypadek to nie przypadek 17.05 Medycyna XXI wieku 17.25 Port (mag.) 17.50 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.05 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Kapusta (j. ros.) 19.30 Piątka w Pomarańcy 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.25 Liga Mistrzów (transmisja meczu piłki nożnej) 23.55 Ostatni przystanek autobusowy (dok.) 0.50 Dzieś się czółen (film austral.) 2.15 Koncert Adwentowy.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.30 Mordercza fala (film USA) 11.05 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.15 Jaś Fasola (s.) 11.40 Lenssen i spółka (s.) 12.05 Detektyw Monk (s.) 13.00 Świat według Bundych (s.) 13.25 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.45 Wymarzony dom (reality-show) 21.45 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 22.35 Komedia romantyczna (film USA) 0.05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.15 112 (mag.) 1.40 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.50 Nieustraszony (s.) 9.50 Policja Hamburg (s.) 10.45 To morderstwo, napisała (s.) 11.45 Sprawy z Bostonu (s.) 12.40 M.A.S.H. (s.) 13.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.45 Czarodziejki (s.) 14.45 Medium (s.) 15.45 Lato nad morzem (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Falstarty (s.) 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.25 Rekin (s.) 0.20 Rewir Wolffa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnovidza.

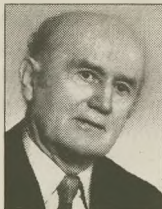
WSPOMNIENIA

Dnia 9. 12. mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca i Męża

śp. RUDOLFA KOCHA

ze Stonawy. Z miłością i bólem wspominają zasmuconą żonę i synowie z rodzinami. RK-233

Czas szybko mija,
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.

Dnia 8. 12. 2009 mija 1. rocznica śmierci naszego Kochanego Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. PAWŁA RUCKIEGO

zaś dnia 11. 1. 2010 przypomnimy sobie 6. rocznicę śmierci Jego Żony, Mamusi, Babci i Prababci

śp. BRONISŁAWY RUCKIEJ

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą córka i syn z rodzinami. GL-799

Co W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Hannah Montana (8, 9, godz. 17.45); Hallo-ween 2 (8, 9, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Brzydka prawda (8, 9, godz. 17.45); Prawo zemsty (8, 9, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Astro boy (5, 6, godz. 17.30); Oko ve zdi (5, 6, godz. 20.00); District 9 (8, godz. 17.30, 20.00; 9, godz. 17.30); Mír jejich duši (9, godz. 20.00); **JABLONKÓW:** Świąteczne bajki dla dzieci (9, godz. 17.00).

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1,

piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, pop-t: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

KARWINA-N. MIASTO – MK PZKO zaprasza 13. 12. o godz. 15.00 na tradycyjne spotkanie przy choince połączone z zebraniem członkowskim do świetlicy koła.

NEKROLOGI

Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
tego spokoju mi życcie.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.

śp. MARTA BRANNA

z domu Chlebkowa, zamieszkała w Czeskim Cieszynie-Mostach, Szkoln 27. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 9 grudnia 2009 o godz. 11.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Czeskim Cieszynie na cmentarz w Mostach. W smutku pogrążona rodzina. AD-145

W smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, sąsiadów i znajomych, że dnia 4. 12. 2009 zmarła nagle w wieku 65 lat Nasza Kuzynka i Ciocia

śp. IRENA HERMANOWA

z Suchej Górnej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 10. 12. 2009 o godz. 14.30 z sali obrzędów pogrzebowych w Suchej Górnej. Kuzyn i kuzynki z rodzinami. AD-147

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 8. 12. o godz. 15.30.

KOŃSKA-PODLESIE – MK PZKO zaprasza na wigilijkę 11. 12. o godz. 16.00 do sał PZKO. W programie: dzieci z przedszkola, chór Zgoda i rodzina Molinów.

NYDEK – Zarząd MK PZKO zapra-

sza na otwarcie odnowionego Domu PZKO w Nydku w sobotę 12. 12. o godz. 15.00. W programie przedstawienie teatralne miejscowego Klubu Młodych.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 9. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

KWMBLM – Informuje, że są jeszcze miejscówki na Rejs Sylwestrowy 09/10 do Domu Polskiego ŻW w Cierlicku. Przedprzedaż: Wiesław Drobisz, sklep Elmax w Cz. Cieszynie (na rynku), w dni robocze do godz. 19. Kontakt tel.: 603 443 480.

OFERTY

OFERUJE WYNAJĘCIE 4-pokojowego mieszkania w Cz. Cieszynie przy szpitalu. Tel.: 777 736 637, od godz. 16. GL-788

WYCINANIE I PIELEGNACJA drzew. Tel.: +48 602 716 518. GL-777

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoń kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

Co ZA OLZA

GALERIA KUKUCZKI, Dom Trzech Narodów, Przejście graniczne Jasnowice – Bukowiec: wystawa malarstwa Krystyny Kocybik, prezentacja pocztu wójtów i sołtysów gminy Istebna. www.galeriakuczka.pl. **GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała:** do 29. 12. – 39. Bienne malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysunków Józefa Dronga. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

TRZYNIEC-KANADA, C-Club, (Dom PZKO): do 11. 12. wystawa „Wiosna i jesień życia” w czarno-białej fotografii Haliny Sikory.

SALA MÁNESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czynna po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dęlnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Piętaldzie, K muzeu 89:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i terażniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Prenumeratorzy GŁOSU LUDU

W tym miesiącu nie była Szanownym Czytelnikom ściągnięta opłata ze SIPO za Głos Ludu. Będzie ona zaliczona w styczniu 2009 roku.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1p@rkka.cz

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ
doclepanie elewacji,
podbitki (palubki)
przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

»Almanach« na jubileusz »handlówki«

Kupiłam publikację „Almanach” wydaną z okazji 80-lecia szkolnictwa ekonomicznego w Czeskim Cieszynie, a zarazem 60. rocznicy powstania polskiego szkolnictwa ekonomicznego w tym mieście. Kupiłam, gdyż jestem absolwentką Szkoły Ekonomicznej przy ulicy Sokola Tümy z roku 1964. Przeczytałam z zainteresowaniem, chwałę jego wydanie i treść, ale poczułam niedosyt informacji.

Miedzy innymi mgr Rusek, pisze o swych chórach, których członkami byli uczniowie czeskich klas szkoły. Pamiętam, że wtedy sporo mówiło się o sukcesach dyrygenckich profesora. Przychodzi-

łyśmy do niego z gratulacjami w imieniu chóru działającego w latach sześćdziesiątych przy polskich klasach szkoły. Właśnie o tym chórze zabrakło danych.

Kto więc kupi „Almanach”, może wyciąć ten mój list do redakcji „Głosu Ludu” i luźno dołączyć doń wraz z załączonym zdjęciem wykonanym przez Władysława Stolarza.

Polski Chór Szkoły Ekonomicznej był stuosobowy. Jego dyrygentką była znana ze swej aktywności społecznej i artystycznej pani Marta Bury z Suchej Górnej, zamieszkała obecnie w Czeskim

Cieszynie. Chór występował na szkolnych akademiach i uroczystościach, na Festiwalach PZKO, uczestniczył w Konkursach Twórczości Młodzieży, uzyskując sporo nagród i wyróżnień. Inicjatorką powstania chóru i jego kierownikiem organizacyjnym była nieodżałowana pani profesor Kazimiera Bajer. Pod jej okiem działał również przez 3-4 lata młody klasowy zespół śpiewu, tańca i skeczów „Podlotki”. Był znany i podziwiany w owym czasie na całym naszym terenie.

ANIA SIOSTRZONEK-SANTARIUSOWA

Polski Chór Szkoły Ekonomicznej

Kiedy gwiazdy tracą formę

Ze słabszymi zespołami wygrywają bez większych problemów, gorzej w meczach z ekipami z czołowej trójki ZUBR Ekstraligi. Piłkarze ręczni Banika Karwina po przegranej z Zubrzy stracili komplet punktów także z liderem tabeli, Duklą Praga. Prażanie zrewanżowali się Banikowi za porażkę z 3. kolejki, kiedy to na własnym parkiecie poległ wysoko 17:26. Niedzielny pojedynek w karwińskiej hali był o wiele bardziej wyrównany. Do ostatnich sekund trzymał w napięciu, tak jak przystało na mecz dwóch najbardziej utytułowanych czeskich zespołów w historii.

**KARWINA 23:24
DUKLA (11:11)**

Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček 2, Hanisch, Vančo 2, Sliwka 5/2, Heinz 1, Faith 2, Hanták 6, Kružík, Petrovský 1, Požárek 1, Lyžwa 1/1, Zdráhala 2. Dukla: Petržala, Rangl – Horák, Landa 1, Kern, Weigner, Polášek 7, Mráz, Lepieš, Rams 4/2,

Kastner, Škvařil 2, Lehocký 2, P. Brabec 8/4.

W czasach największej potęgi Banika przeciwnicy przegrywali mentalnie już w autokarze w drodze do karwińskiej hali. Teraz, zbliżając się do Karwiny, śpiewają z szoferem zwycięskie chorały. Młody zespół Banika na pewno nie jest postrachem dla czołowej trójki ekstraligi, co potwierdzili skądinąd w ostatniej kolejce szczypiorniści Dukli Praga, a tydzień temu gracze Zubrzy. Podopieczni trenera Pavla Pauzy zagrali wyśmienicie taktycznie, doprowadzając dramatyczne spotkanie do zwycięskiego dla siebie końca.

Banik stracił koncepcję gry w najgorszym momencie, w końcowych fragmentach drugiej połowy. Do 25. minuty gospodarze trzymali Duklę w łańcuchach, nie pozwalając gościom na uzyskanie wyższej, niż dwubramkowej zaliczki. Wystarczyły jednak trzy niechlujnie potraktowane minuty, by z prowadzenia 21:20 zrobiło się 21:23. Do-

Jozef Hanták (z piłką) strzelił Dukli sześć bramek. Syn trenera był motorem napędowym ofensywy Banika.

świadczona ekipa Dukli mądrze pokierowała finałem spotkania. Goście umiejętnie wstrzymywali grę,

zablokowali też większość strzałów z dystansu. Pechowcem meczu był Radek Sliwka, który w obliczu słab-

szej formy Ondřeja Zdráhali najczęściej uderzał zza obrony, tyle że w końcówce meczu albo w poprzeczkę albo niecelnie.

Poniżej oczekiwani grają obaj Polacy w barwach Karwiny. W meczu z Duklą na parkiecie pojawił się tylko Krzysztof Lyžwa, zabrakło Michała Bałwasa. – Krzysiek z pewnością potrafi grać lepiej, ale to samo można powiedzieć w stosunku do największych gwiazd w zespole. Zabrakło nam bramek Zdráhali i Petrovskiego – powiedział po meczu asystent trenera Banika, Martin Kostelník. – We znaki dawał się też brak Ivanova z Šulcem. Trener Karwiny, Jozef Hanták przyznał, iż Dukla zwyciężyła zasłużenie. – Fantastycznie bronili w końcówce Rangl, zresztą ten mecz był popisem obu golkeeperów, bo Mrkva w naszej bramce wcale nie zaliczył gorszego spotkania.

Lokaty: 1. Dukla Praga 26, 2. Pilzno 25, 3. Zubrzy 23, 4. Karwina 22 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Adam Małysz w sobotę wywalczył trzecie miejsce w Lillehammer. Dzień później wspaniale spisała się cała polska ekipa.

Polacy pozytywnie za...skoczyli

Tego jeszcze nie było! Aż czterech Polaków znalazło się w pierwszej piątce niedzielnego konkursu Pucharu Świata w skokach narciarskich w norweskim Lillehammer. W odróżnieniu od sobotnich zawodów i trzeciego miejsca Małysza, zabrakło wprawdzie polskiego skoczka na podium, ale równa dyspozycja kadry Łukasza Kruczkę dobrze prognozuje przed zbliżającymi się igrzyskami olimpijskimi w Vancouver.

– Jest dobrze, przygotowania zmierzają w dobrym kierunku – uważa Apoloniusz Tajner, prezes Polskiego Związku Narciarskiego, który w przeszłości prowadził też kadrę skoczków narciarskich, czyli ma rozeznanie w tema-

cie. – Mamy wyrównaną grupę, w której panuje świetna atmosfera i sportowa rywalizacja – dodał. Najlepiej spisał się Kamil Stoch, który w niedzielę był siódmy. Oczko niżej uplasował się Adam Małysz, dwunasty był Krzysztof Miętus, a stawkę piętnastu najlepszych skoczków zamknął w niedzielę Marcin Bachleda. – Kamil Stoch osiągnął ustabilizowaną formę, podobnie jak Adam Małysz. To nasi dwaj liderzy – podkreślił Tajner.

Zadowolony z dobrego startu Polaków w sezonie olimpijskim jest także Jan Szturc, wujek Adama Małysza i jego pierwszy trener. – Widać postępy i to nie tylko w kadrze „A” – powiedział

„Głosowi Ludu”. – Mamy utalentowanych, młodych chłopaków, którzy czekają na swoją okazję. Jak choćby Grzegorz Miętus, młodszy brat dobrze skaczącego Krzysztofa. Są Stefan Hula, Rafał Sliż i wielu innych. Dorosłeje nam generacja, która zaczynała uprawiać skoki zauroczona sukcesami Adama.

W niedzielnych konkursach w Lillehammer na najwyższym stopniu podium stanął Szwajcar Simon Ammann, wyprzedzając reprezentanta Finlandii Harriego Olli i Francuza Emmanuella Chedala. Najdalej w zawodach wylądował Austriak Gregor Schlierenzauer, ale skoku na odległość 150,5 m nie ustał. (jb)

W Brnie oskalpowani bez walki

O, EKSTRALIGA

Piątkowy koncert w Werk Arenie, w którym hokeiści Trzyńca pokonali w derbach 4:0 Witkowice, szybko przerodził się w kakofonię. Wystarczył dzień przerwy, by Stalownicy z obłoków sfrunęli na ziemię, znokautowani przez Kometa Brno. Ostatni zespół tabeli wygrywa sporadycznie, a więc zwycięstwo z Trzyńcem można uznać za najbardziej sensacyjny wynik 31. kolejki. Trzyńskim hokeistom przegrana na pewno nie ujdzie na sucho. Szykują się zmiany kadrowe i kary finansowe. – Jeżeli chcemy grać na przodzie tabeli, musimy wygrywać z takimi drużynami, jak Kometa Brno. Innego wyjścia nie ma – skomentował fatalny występ swej drużyny trener i zarazem dyrektor sportowy Trzyńca, Pavel Marek.

**BRNO 4:2
TRZYNIEC**

Tercje: 1:1, 1:0, 2:1. Bramki i asysty: 5. Brabenec (Svoboda, Huml), 40. Huml (Novák, Erat), 50. Dopita (Dlouhý, Novák), 58. Brabenec (Dopita) – 20. Kohn (Zíb, Růžicka), 47. Kohn (Růžicka, Zíb). Sędziowali: Hribík, Polák – Guth, Rittich. Trzyńec: Duba – Hrabal, Zíb, Seman, Malec, Cartelli, Výtisk, Andersons,

Lojek – Růžicka, Polanský, Kohn – Květoň, Peterek, Martynek – Tomas, Polák, Bonk – Hampl, Kanko, Podešva.

Kometa Brno zdobyła u siebie cenne trzy punkty, trzyńczanie jednak dali się oskalpować bez walki. Czy podopieczni trenerów Pavla Marka i Břetislava Kopřivy zlekceważyli rywala? Jedno jest pewne, w miarę dobrze zagrała tylko pierw-

sza formacja, Růžicka, Polanský, Kohn. Ladislav Kohn strzelił też jedynę dla Trzyńca. W 20. minucie spożytkował przewagę liczebną, a w 47. minucie po kolejnym stałym fragmencie gry z podania Růžicki wyrównał na 2:2. Zwycięstwo zapewnili gospodarzom Dopita z Brabencem. Obaj mieli jednak ułatwione zadanie, trzyńscy obrońcy potraktowali bowiem

Obraz nędzy i rozpacz. Tak wyglądała gra Trzyńca w Brnie. Popisy kaskaderskie daje Ladislav Kohn.

finał meczu bardzo nietypowo: postanowili w pełni zaufać swojemu bramkarzowi.

1. Pilzno	31	59	92:80
2. Witkowice	31	57	98:76
3. Zlin	31	57	90:77
4. Pardubice	31	54	104:87
5. Trzyńec	31	52	96:88
6. Slavia	31	51	97:87
7. Liberec	31	50	91:86
8. Cz. Budziej.	32	47	85:88
9. Sparta	31	46	90:85
10. Ml. Bolestaw	31	45	83:85
11. Litwinów	31	42	97:119
12. K. Wary	32	40	88:98
13. Kladno	31	33	82:100
14. K. Brno	31	21	72:109

W piątek: Trzyńec – Zlin (17.00).

I LIGA HOKEJA

**HAWIERZÓW 1:3
UJŚCIE n. ŁABĄ**

Tercje: 1:1, 0:0, 0:2. Bramki i asysty: 13. Piecha (Smejkal, Šafařík) – 18. Němeček (Alinč), 58. Němeček (Janků, Alinč), 59. Heřman (Šagát, Pajič). Hawierzów: Čech – Klimeš, Šafařík, Štefanka, Rusnák, Peštuka, Rangl – Haas, Smejkal, Szturc, Piecha, Červenka, Říčka, Seman, Sikora, Fořt, Zeliska.

Trener Hawierzowa, Pavel Hinner, wystawił do meczu z liderem

najsilniejszy skład. Zespół przestał strajkować i skupił się na grze. Do trzeciej tercji Pantery sprawiały lepsze wrażenie, końcówka meczu należała jednak do faworyta rozgrywek. Na 1:2 trafił z niebieskiej linii Němeček, wynik ustalił z ostrego kąta Heřman.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 69, 2. Chomutów 61, 3. Olomuniec 49,... 13. Hawierzów 31 pkt.

II LIGA HOKEJA

**HODONIN 7:1
ORŁOWA**

Tercje: 2:0, 2:1, 3:0. Bramki i asysty: 3. Šimeček (Komárek, Peš), 6. Holý (Haring), 21. Jurásek (Peš, Vrba), 23. Vaškovič (Holý), 42. Holý (Vaškovič), 50. Holý (Vaškovič), 59. Vrba (Šimeček, Jurásek) – 29. Škatula (Studený).

Lider tabeli niespodziewanie przegrał na lodowisku Hodonina. Dla Orłów był to bez dwóch zdań czarny weekend. W Hodoninie złamał rękę strzelcę jedynego gola, Petr Škatula. Bramkostrzelny napastnik powróci do gry najwcześniej wiosną przyszłego roku. Jutro mecz o pierwsze miejsce w tabeli. Orłowa podejmuje Wałaskie Mědzýrzecze (18.00).

Lokaty: 1. W. Mědzýrzecze 48, 2. Orłowa 47, 3. Przerów 46 pkt. (jb)

Przydałoby się
więcej prawdy
o historii

Kryzys we współpracy

Czeski Cieszyn wycofuje się z polsko-czeskiego projektu „Sport Park II”. Ograni-
czył także udział w projek-
cie „Strażacy bez granic”.
Powodem jest kryzys ekono-
miczny, który dotknął cze-
skocieszyński samorząd.
Strona polska nie ukrywa, że
jest zawiedziona. Prawdopo-
dobnie na półkę będzie mu-
siała odłożyć modernizację
Cieszyńskiej Wenecji.

Wspólna sesja rad miejskich Cie-
szyna i Czeskiego Cieszyna odby-
ła się po półtorarocznej przerwie.
Podczas ostatnich obrad w maju
ub. roku w czeskokieszyńskim Ra-
tuszu temat mostu Roche'a na Ol-
zie wywołał tak wielkie emocje i
spory, że najwyraźniej rajcy z obu
stron postanowili unikać siebie
przez długie miesiące. Chociaż na
wtorkowym posiedzeniu nie zabrak-
ło trudnych punktów, poza burmi-
strzami obu miast, osobami referu-
jącymi kolejne projekty oraz rad-
nym Janem Żurkiem z Cieszyna,
nikt się nie wypowiadał. Momenta-
mi z sali wiało nudą.

Największe emocje, jak można
się było spodziewać, wzbudziło wy-
cofanie się strony czeskiej z dwóch
projektów: „Sport Park II” oraz „Stra-
żacy bez granic”. Czeskokieszyńscy
radni przyjęli stanowisko, w którym
wyjaśnione zostały przyczyny takiej
decyzji. W piśmie czytamy m.in.
„Mimo wielkich starań Czeskiego
Cieszyna w uczestniczeniu w tym
projekcie (chodzi o „Sport Park II” –
przyp. red.), nie mogliśmy zadekla-
rować finansowego udziału z powo-
du ekstremalnie fatalnej kondycji fi-
nansowej miasta”.

– Nasz budżet skurczył się z 260
mln koron do 40 mln. Ostatnie trzy
miesiące to dla nas bardzo trud-
ny okres, pełen niewiadomych. Nie

Radni z obu miast spotkali się po raz pierwszy od maja ub. roku. Od lewej: Halina Bocheńska, przewodnicząca Rady Miejskiej w Cieszynie, Vít Slovák, burmistrz Czeskiego Cieszyna i Jerzy Kronhold, konsul generalny RP w Ostrawie.

wiadomo, jak będą wyglądały na-
bliższe miesiące. Poza tym trzeba
pamiętać, że mamy sporo bardzo
dużych programów, realizowanych
z regionalnych programów ope-
racyjnych. Na nie też musimy za-
bezpieczyć wkład własny – powie-
dział „Głosowi Ludu” Stanisław Fo-
lwarczny, wiceburmistrz Czeskiego
Cieszyna.

Polska strona jest zawiedziona
wycofaniem się Czeskiego Ciesz-
yna z projektów. Radny Jan Żurek
apelował, żeby na przyszłość zasta-
nowić się nad wcześniejszym pod-
pisywaniem umów formalno-praw-
nych. Miałyby wykluczyć wycofy-
wanie się partnerów z projektów.
Burmistrz Cieszyna, Bogdan Ficek,
uważa ten pomysł za nietrafiony.

– W przypadku takich umów
każdy samorząd będzie się musiał

zabezpieczyć. Próba związania się
formalnymi umowami spowoduje,
że każdy się usztywni. Efekt będzie
taki, że zrobimy jeszcze mniej, niż
byśmy wykonali przy dobrej woli
obu stron – komentował na bieżą-
co Ficek. Decyzja oznacza, że Cie-
szyn nie dostanie pieniędzy euro-
pejskich na modernizację Cieszyń-
skiej Wenecji – kluczowego zadania
w ramach „Sport Parku II”. Z kolei
w Czeskim Cieszynie miała być wy-
konywana rewitalizacja nadbrzeża
Olzy. Jest mało prawdopodobne, że-
by pieniądze na te inwestycje zna-
lazły się w budżetach obu miast.

– Oczywiście, że jesteśmy za-
wiedzeni. Żeby dostać pieniądze
europejskie, konieczny był wspól-
ny projekt, ale nie mogliśmy go zło-
żyć. Liczyliśmy, że będzie to kolejny
element realizacji dużego projek-

tu „Ogród dwóch brzegów”. Teraz
się okazało, że nic z tego nie bę-
dzie. Przynajmniej na razie. Wzgó-
rze Zamkowe robimy, camping Olza
oraz Park Sikory będziemy realizo-
wać, szkoda, że ten środek nam wy-
padł – dodał Ficek.

Jaka w takiej sytuacji jest przy-
szłość obu projektów? – Nie pozo-
staje nam nic innego, jak czekać.
Nikt nie wie, jakie będą dochody
państwa, jak się będzie rozwijał kry-
zys ekonomiczny. Potrzebujemy kil-
ku miesięcy. Projekt „Sport Park II”
jest przewidziany na lata, nie mie-
siące, więc na pewno nic nie jest
stracone – przekonywał Stanisław
Folwarczny.

TOMASZ WOLFF
O wspólnej deklaracji na 1200-le-
cie legendarnego założenia Cieszy-
na czytaj na str. 2

ZDARZYŁO SIĘ

»Wspólnota« ma sztab

Powołanie sztabu wyborczego,
którego zadaniem będzie wszczę-
cie przygotowań do przyszłorocz-
nych wyborów samorządowych,
oraz strategia wyborcza, były
głównym punktem wtorkowych
obrad Polskiej Sekcji Narodowej
Ruchu Politycznego „Wspólnota-
Coexistentia”. Przewodniczącym
sztabu wyborczego będzie Józef
Tobola, jego zastępcą zaś Tadeusz
Toman. Oprócz nich w sztabie bę-
dą pracować: Stanisław Gawlik,
Władysław Niedoba, Władysław
Drong, Wiesław Sikora oraz Józef
Pietrus. Dyskutowano też o pro-
blemach, z jakimi polska mniej-
szość boryka się w poszczegól-
nych gminach Zaolzia, oraz kwe-
stii dwujęzycznego nazewnictwa
Gościńni zebrania byli nowi pre-
zes Zarządu Głównego Polskiego
Związku Kulturalno-Oświatowe-
go, Jan Ryłko, oraz ustępujący szef
Związku, Zygmunt Stopa. Człon-
kowie „Wspólnoty” zapewnili ich,
że Ruch chce ściśle współpraco-
wać z władzami PZKO wszystkich
szczebli. Będzie też wspierać dą-
żenia nowego prezesa do wzmo-
cnienia pozycji Związku w regio-
nie poprzez udział jego członków
w samorządach gminnych i komi-
sjach ds. mniejszości narodowych.
Przedstawiciele Polskiej Sekcji
Narodowej zamierzają ponadto
wziąć udział w obradach zaolziań-
skiego okrągłego stołu, który ma
dotyczyć dalszego bytu mniejszo-
ści polskiej w RC oraz spisu ludno-
ści w 2011 roku. (kor)

Uciekł z kasą elektroniczną

Nie tylko pieniądze, ale całą kasę
elektroniczną ukradł we wtorek
ze sklepu w Hawierzowie niezna-
ny sprawca. Do nietypowej krad-
zieży doszło w niewielkim skle-
pie w centrum miasta. Złodziej z
maską na twarzy wbiegł do sklepu
około godz. 10.00, chwycił pod pa-
chę kasę i szybko wybiegł. Sprze-
dawczyni zdążyła jedynie zauwa-
żyć, że był to młody mężczyzna i
prawdopodobnie miał zęza. Kasę
policja znalazła porzuconą nieda-
leko sklepu, oczywiście była już
pusta. Złodziej zarobił tym sposo-
bem około 10 tys. koron. (ep)

POGODA

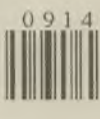
czwartek

piątek

dzień: 2 do 3°C
noc: -2 do -7°C
wiatr: 1 m/s

dzień: 0 do 2°C
noc: -2 do -7°C
wiatr: 4 m/s

Ciąg dalszy na str. 3

PIERWSZY WYWIAD JANA RYLKI, NOWEGO PREZESA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO

Zmienia się rzeczywistość, to PZKO też musi się zmienić

Co dla pana oznacza bycie prezesem naj-
większej polskiej organizacji w Republice
Czeskiej?

To przede wszystkim ogromna odpowiedzial-
ność. To docierało do mojej świadomości przez
ostatni tydzień, kiedy coraz bardziej intensywnie
myślałem o kandydowaniu na prezesa. Jak
powiedziałem z trybuny jazdowej, wcale nie
byłem do końca przekonany o tym, że podej-
muję właściwy krok. Zdawałem sobie sprawę z
odpowiedzialności i tego, jakie są oczekiwania
wobec mojej osoby, że za rok, dwa, cztery, przy-
jdzie czas, by zdać rachunki z tego, co zrobiłem.
Dzisiaj trochę mnie przeraża ten ogrom spraw,
które będzie trzeba załatwić, mnóstwo obowią-
zków, które na mnie czekają. Ale powiedziałem
już podczas prezentacji: jestem tylko tak do-

bry, jak dobrzy są ludzie, z którymi przyszło mi
współpracować. To mówię zawsze w swoim ko-
le PZKO w Jabłonkowie i to będę powtarzać jako
prezes Zarządu Głównego.

Czy Związek się zmieni, czy tylko usprawni
swoją działalność?

Na pewno się zmieni. Musi się zmienić, bo zmie-
nia się rzeczywistość, w której przychodzi nam
działać. Skoro nie możemy zmienić rzeczywisto-
ści, musimy zmienić PZKO. Nie wolno nam za-
pominać o tym, że nie jesteśmy na Zaolziu sami.
Działa tu dużo organizacji, które tak samo jak
my pragną zdobywać pieniądze z różnych źró-
deł na to, żeby przeżyć lub rozwijać swoją dzia-
łalność. Tak samo my będziemy musieli zabiegać
o środki, by się dalej rozwijać.

W ostatnim czasie między Kongresem
a Związkiem dochodziło do pewnych
zgrzytów. Jak będzie dalej?

Jestem optymistą. Mój optymizm wypływa z te-
go, że na każdym Gorolskim Świącie, które or-
ganizujemy w Jabłonkowie, zawsze miałem
możliwość siedzieć przy jednym stole i rozma-
wiać z prezesem Kongresu, Józefem Szymecz-
kiem. Rozmawialiśmy często właśnie na tema-
ty dotyczące PZKO i Kongresu, współpracy mię-
dzy tymi stowarzyszeniami obywatelskimi. Dla-
tego wierzę w to, że Józef Szymeczek, który jest
człowiekiem inteligentnym, wykształconym, ma
charakter, będzie ze Związkiem współpracował
i że nasze stosunki z Kongresem będą bardzo
dobre.

KRÓTKO

EEG dla neurologii

KARWINA (s) – Oddział neurologiczny Karwińskiego Szpitala Górniczego otrzymał nowoczesny elektroencefalograf (EEG) do permanentnego monitorowania aktywności mózgu pacjentów, którzy po ataku epileptycznym wprowadzeni zostają w stan głębokiej śpiączki farmakologicznej. Jak mówi ordynator oddziału, dr Krystyna Jonszta, sprzęt ten daje podstawę do jednoznacznego określenia charakteru schorzenia. Stacja intensywnej terapii na oddziale neurologii rokrocznie przyjmuje blisko 700 pacjentów. Z liczby tej co najmniej trzy osoby znajdują się w stanie, który wymaga wprowadzenia ich w stan śpiączki farmakologicznej. Koszt nowego sprzętu EEG do permanentnego monitoringu aktywności mózgu wyniósł 650 tys. koron. Kwotą 200 tys. koron szpital wsparła Fundacja OKD.

Tysiąc noworodków

TRZYNIEC (dc) – W Szpitalu Trzyniec urodziło się w tym roku już przeszło tysiąc dzieci. Tysięcznym noworodkiem jest chłopczyk Damian, który przyszedł na świat w ub. piątek. Od końca października dzieci rodzą się w Trzyniecu w nowych, komfortowych pokojach porodowych, gdzie każda matka ma zapewnioną pełną prywatność.

Most już gotowy

SUCHA GÓRNA (dc) – Zakończył się remont mostu nad torami kolejowymi przy ul. 6 sierpnia, łączącej centrum gminy z Kątami i Podkólkowicami. Koszty wyniosły ok. 6 mln koron, z czego blisko połowę pochłonęło wyłączenie torów z ruchu. Gmina zapłaciła za wyłączenia z ruchu jeszcze więcej, gdyby nie fakt, że podzieliła się kosztami z Zarządem Kolejowych Dróg Transportowych, który w tym samym czasie przeprowadzał remont w sąsiedniej Suchej Średniej. Most otrzymał nową balustradę z wymaganą przez Czeskie Koleje siatką ochronną oraz nowe chodniki. Przede wszystkim jednak zostały usunięte wady konstrukcyjne. Most został też starannie zaizolowany, by do konstrukcji nie przedostawała się deszczówka.

Teatr i biblioteka bardziej dostępne

CZESKI CIESZYN (ep) – Rozpoczął się remont placu przed Teatrem Cieszyńskim. Inwestorem remontu budynku, rozpoczętym już wcześniej, był Teatr, natomiast płyty przed budynkiem i chodnik z dostępem bezbarierowym finansuje miasto. – *To wspólna inwestycja Teatru Cieszyńskiego i Urzędu Miejskiego Czeskiego Cieszyna, w wyniku której teatr i mieszcząca się w tym samym budynku Biblioteka Miejska będą dostępne dla osób niepełnosprawnych, co do tej pory nie było możliwe* – wyjaśnia wiceburmistrz miasta, Stanisław Folwarczny. Jak dodaje, w planie są kolejne etapy remontu, które będą realizowane w zależności od dostępnych środków finansowych.

Nowe szatnie

CZESKI CIESZYN (ep) – Urząd Miasta zakończył właśnie inwestycję w Szkole Podstawowej przy ulicy Ostrawskiej. Przy budynku szkoły postawiono nową przybudówkę. Znajdują się w niej szatnie oraz inne pomieszczenia dla osób, które korzystają z boiska i sali gimnastycznej.

Cieszymy się naszym sąsiedztwem

Podczas wtorkowej sesji radni z obu stron Olzy uchwalili także „deklarację wspólnych działań związanych z obchodami 1200-lecia legendarnego założenia miasta Cieszyna”. Byli wyjątkowo jednomyślni – od głosu wstrzymała się tylko jedna osoba, radny Boleslav Slovák.

W deklaracji czytamy: „Zbliżający się rok 2010 będzie ważnym rokiem w życiu naszych miast, a tę ważność określamy znaczące rocznice w naszej wspólnej historii. Wszyscy razem jesteśmy spadkobiercami wspólnej i jednocześnie trudnej historii Śląska Cieszyńskiego. Od 5 lat jesteśmy członkami Unii Europejskiej, uczestnicząc w tym samym procesie integracji europejskiej, a dwa lata temu, w grudniu 2007 roku zniknęły szlabany z mostów łączących nasze miasta. Nie jesteśmy w stanie zmienić historii, nie możemy o niej również zapomnieć, ale w naszych rękach leży możliwość zapewnienia wspólnej przyszłości następnym pokoleniom. Władze obu miast zrobiły wiele dla urealnienia naszych wspólnych marzeń i oczekiwań. Odrzucmy pojawiają-

Głosują radni z Czeskiego Cieszyna.

ce się antagonizmy i współpracując na każdym polu, bądźmy wzorcem dla innych europejskich miast podzielonych przez historię. Od wieków my i nasi przodkowie wykazywaliśmy i wykazujemy szczerą i prawdziwą tolerancję różnorodności religijnej i kulturowej w naszym regionie i dlatego wierzymy, że po obu stronach Olzy jest miejsce dla wszystkich szanujących porządek prawny bez względu na narodowość, światopogląd czy wiarę. Deklarujemy wspólne świętowanie 1200-letniej rocznicy legendarnego założenia Cieszyna po obu stronach Olzy. Świętujemy razem, cieszymy się naszą wolnością, cieszymy się naszym sąsiedztwem”.

Jak się okazało, były dwie wersje

deklaracji. Polscy radni głosowali za drugim projektem, ich czescy kole-dzy za pierwszym. Na kosmetyczne różnice, które jednak nie wypaczały ogólnego sensu, zwrócił uwagę Jan Matuszek, wiceburmistrz Cieszyna. Obecny na sesji Jerzy Kronhold, konsul generalny RP w Ostrawie, powiedział, że to historyczna deklaracja. Przemawiając zgłosił jednak zastrzeżenia zarówno do polskiej, jak i czeskiej strony. Konsul dokładnie obejrzał program obchodów 1200-lecia, i jak zaznaczył, zabrakło mu w nim dwóch elementów – spotkania premierów Polski i Republiki Czeskiej oraz wspólnej mszy. – *Byłby to dobry moment, żeby premierzy powtórnie ratyfikowali Traktat o solidarności, dobrym są-*

siedztwie i przyjaźni z 1991 roku. Nie wyobrażam sobie także, żeby w programie obchodów zabrakło mszy świętej w Rotundzie, podkreślającej chrześcijańskie korzenie obu narodów – przyznał. Mówiąc do Czechów apelował, żeby „nie czynili Czeskiego Cieszyna miastem czeskim do kwadratu”. – *Już sama wymowa miasta „Těšín” mówi sama za siebie* – stwierdził.

Stanisław Folwarczny, wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna, powiedział, że wspólna deklaracja jest ważna. – *Super, że udało się to tak załatwić* – przyznał samorządowiec. W przyszłym roku świętować będzie także Czeski Cieszyn. Minie 90 lat od decyzji Rady Ambasadorów.

TOMASZ WOLFF

Pójdźmy wszyscy do stajenki...

Jeszcze do niedzieli można w Domu Kultury w Ligotce Kameralnej odwiedzić wystawę szopek bożonarodzeniowych. Zorganizowało ją tradycyjnie miejscowe Stowarzyszenie

Obywatelskie „Klucz”. Na wystawie można obejrzeć aż 86 szopek, które wykonali uczniowie ligockich i gnojnickich szkół, a także pensjonariusze gminnych placówek – Domu Seniora oraz Zakładu dla Upośledzonych Umysłowo Mężczyzn. Wernisaż wystawy odbył się w ub. sobotę. W programie kulturalnym zaprezentowali się uczniowie szkół z Ligotki oraz polskiej i czeskiej podstawówki w Gnojniku oraz młodzież z gnojnickiej rzymskokatolickiej parafii. W niedzielę natomiast zwiedzający wystawę mogli obejrzeć występ zespołów młodzieżowych działających przy ligockim zborze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

(kor)

Na wystawie można obejrzeć aż 86 szopek.

Fot. MAREK SIKORA

MOIM ZDANIEM

DANUTA CHLUP

Przychodzę i zmieniam?!

Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu przyznał rację włoskiej ateistce, która czuła się dyskryminowana przez to, że w szkole, do której uczęszczała jej synowie, wisiały krzyże. Dyskusja na temat, czy krzyże mają prawo wisieć w szkole publicznej, rozgrywała się również w Polsce.

Jakiś czas temu byłam w pewnej zaolziańskiej szkole, gdzie – ku swemu zdziwieniu – zauważyłam w klasach krzyże. Nauczycielki wytłumaczyły mi, że w ich placówce to tradycja, a rodzice na początku każdego roku szkolnego decydują, czy chcą je tam mieć, czy nie. Jak na razie chcą, więc krzyże wiszą. Proste, logiczne i oczywiste. Kiedy teraz dzwoniłam do dyrekcji tej szkoły, by spytać, czy po „krzyżowej aferze” we Włoszech coś się u nich zmieniło, proszono mnie, by nie pisać, o którą szkołę chodzi i nie nagłaszać faktu, że są w niej symbole religijne. Czy Strasburg staje się dla nas straszakiem? Moim zdaniem, to smutne, że coraz częściej w imieniu obrony praw jednostki gwałcone są prawa większej grupy. Czy to normalne, że ktoś, kto wchodzi w obce środowisko (protestująca w Strasburgu obywatelka włoska przeprowadziła się do Włoch z Finlandii), ma prawo domagać się, by panujące w nim zwyczaje i tradycje zostały zmienione tylko dlatego, że jej nie odpowiadają? To wszystko w imię domniemanej równości, poszanowania praw człowieka i demokracji... Nie tak sobie wyobrażam współżycie różnych narodów i grup społecznych w zjednoczonej Europie.

danuta.chlup@glosludu.cz

Sporu wokół spalarni ciąg dalszy

Na wtorkowym posiedzeniu Rady Miejskiej Karwiny po raz kolejny wrócono do sprawy budowy spalarni odpadów komunalnych. Miasto pozostało przy swoim stanowisku, nie reagując na argumenty przedstawicieli stowarzyszenia Frygato-Eko, które od dawna walczy przeciwko tej inwestycji. – *Ze strony władz miasta na wtorkowym posiedzeniu nie było żadnej reakcji, jedynie wymowne milczenie. Tak zresztą było tu zawsze, kiedy poruszano tę sprawę* – skomentował przewodniczący Frygato-Eco, Václav Gavlovský.

Spalarnia miałaby powstać w Karwinie w 2015 roku i spalać 200 ton odpadów rocznie, chociaż w opracowanej ocenie wpływu inwestycji na środowisko przewiduje się nawet 300 ton. Petycję przeciwko spalarni podpisało już 1850 osób. Od dawna protestują też władze polskich gmin przygranicznych.

Jednoznacznie opowiedziały się przeciwko spalarni także władze Stonawy. Sąsiednia Su-

cha Górna nie wyraziła kategorycznego sprzeciwu, lecz również wystosowała do Ministerstwa Środowiska Naturalnego szereg zastrzeżeń. Wójt gminy Jan Lipner mówi, że dokumentacja EIA, badająca wpływ inwestycji na środowisko naturalne, jest – jego zdaniem – lekko tendencyjna. – *Przeczytałem ją całą bardzo dokładnie, wraz z załącznikami, i nigdzie nie natrafiłem na dokumenty, które popierałyby twierdzenie inwestora* – województwa morawsko-śląskiego, że po uruchomieniu spalarni spadnie zanieczyszczenie środowiska, ponieważ zostaną odstawione stare, nieekologiczne ciepłownie. Jedynym materiałem, który ma dotyczyć tego tematu, jest korespondencja między województwem a spółką ciepłowniczą Dalkia. Te listy mówią jednak o poziomie cen ciepła w sytuacji, kiedy część energii cieplnej dostarczałaby nowa spalarnia. Nie ma tam ani słowa o likwidacji starych ciepłowni – dodaje wójt, któremu w dokumentacji dotyczącej spalarni najbar-

dziej przeszkadza to, że wizje przedstawiane są w niej jako fakty dokonane.

Na wtorkowym posiedzeniu wystąpił Jan Topinka z Czeskiej Akademii Nauk, który przedstawił wyniki pomiarów koncentracji szkodliwych dla zdrowia substancji. Wynika z nich, że w Karwinie koncentracja poszczególnych substancji jest naprawdę wysoka i przekracza limity.

– *Ciągle pokazuje się przykład spalarni w Wiedniu, ale przecież tam 80 proc. odpadów jest odzyskiwanych, a tylko 20 proc. się spala* – u nas jest dokładnie na odwrót. Poza tym w okolicach Wiednia nie ma hut, koksowni, zakładów chemicznych i innych źródeł zanieczyszczenia, które są u nas – argumentuje Gavlovský. Frygato-Eko ma zamiar dalej walczyć przeciwko tej inwestycji. – *Chcielibyśmy iść z tym do sądu, ale na to potrzebowałibyśmy dotacji z Unii Europejskiej, bo przecież nie mamy takich środków* – dodaje przewodniczący stowarzyszenia.

(ep, dc)

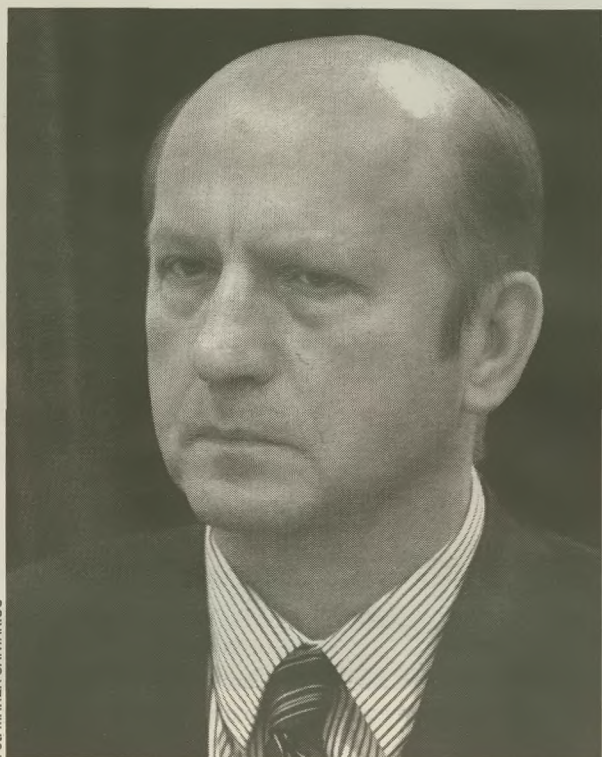
MACIEJ PŁAŻYŃSKI, PREZES STOWARZYSZENIA »WSPÓLNOTA POLSKA«: Przydałoby się więcej prawdy o historii

Jak Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” ocenia Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, który jest w Republice Czeskiej największą polską organizacją?

PZKO jest nie tylko największą, ale niewątpliwie także najsilniejszą organizacją. Chociaż gdyby się przyrzeć liczbie pezetkaowców, to jeszcze przed kilku laty było ich znacznie więcej. Ale wiadomo, przemiany polityczno-społeczne mają tu znaczny wpływ. Przyznaję, że „Wspólnota Polska” miała w swoim czasie ze Związkiem pewien problem. Dotyczył on utraty hotelu Piast, na który „Wspólnota” wyłożyła pieniądze. To się odbiło na kontaktach. Ale było, minęło... Zmienia się ekipa, a potrzeby pozostają. Wobec tego ja patrzę na PZKO jako na podstawową organizację polską w Czechach, z którą chcemy współpracować przy wzmocnieniu tożsamości polskiej. Tak to jest, że chociaż Czechy są niewątpliwie państwem demokratycznym, to nie znaczy, że nie ma problemów z mniejszościami. W Polsce za mało mówimy o tym, że Polacy mieszkający na Zaolziu są u siebie. Nie są imigrantami, to nie jest problem nowej i starej emigracji. To jest problem wspierania ludzi, którzy są na swojej ziemi, tylko granice się zmieniły. Historia tak się potoczyła. Dlatego mamy obowiązek konstytucyjny pomagania Polakom na Zaolziu w utrzymywaniu tożsamości, traktując ich jako członków polskiej wspólnoty narodowej, jakkolwiek przeważnie są oni obywatelami Republiki Czeskiej.

W jaki sposób „Wspólnota Polska” zamierza pomagać Zaolziu?

To przede wszystkim wsparcie inwestycyjne. Po tym zadrażnieniu z Piastem była pewna przerwa w udzielaniu pomocy. Niemniej przez ostatnie dwa, trzy lata pomoc znów płynie. Tylko w 2009 roku na Zaolzie trafił milion złotych na remonty kilku domów PZKO. W przyszłym roku będzie to na pewno kolejne

Maciej Płaziński

kilkaset tysięcy, m.in. na Dom Robotniczy w Suchej Górnej. Zdajemy sobie sprawę, że miejscowe koła Związku mogą starać się o utrzymanie swoich siedzib poprzez wynajem, organizowanie imprez, ale trudno im zgromadzić pieniądze na remonty. Dlatego będziemy się starali co roku wysyłać pieniądze na Zaolzie. Wspieramy też działalność kulturalną – chóry, zespoły, pomagamy mediom, a także szkołom. Chodzi zwłaszcza o dofinansowanie przyjazdów zaolziańskich dzieci do Polski. To też wzmacnia poczucie tożsamości, daje nowe kontakty, poprawia język, wiedzę o historii. Wiadomo – czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci... Trzeba sobie uświadomić, że to młode pokolenie ma wybór – może wybrać bardziej nowoczesną szkołę czeską i roztopić się w czeskim żywiole. Nam zależy na tym, żeby Zaolziacy kończyli polskie szkoły, żeby przyjeżdżali na studia do Polski, a później wracali nad

Olzę i wzmocnili polską grupę narodową.

Czego pan oczekuje od XXI Zjazdu PZKO?

Na pewno nie ingerujemy i nigdy nie będziemy ingerować w sprawy personalne. Każda organizacja ma swoją autonomię i nie będziemy się mieszać w żadne rozgrywki osobowe. Przyjmujemy rozstrzygnięcia personalne z pełnym dobrodziejstwem, licząc, że nowe kierownictwo będzie skutecznie budować organizację. Nam Związek jest potrzebny, Polakom na Zaolziu też. PZKO musi działać skutecznie, musi umacniać tożsamość Polaków. Z jednej strony dbając o siłę organizacji, o swoich członków, o autentyczność ich działań, a z drugiej strony musi skutecznie zarządzać, umieć zbierać pieniądze na swoją działalność. Można szukać pieniędzy w funduszach Unii Europejskiej, na różnych szczeblach czeskich samorządów. No i, oczywiście, w Polsce. Ale ważne jest, żeby na czele PZKO i innych organizacji stali rzeczywiście dobrzy liderzy. Kiedy patrzę na różne organizacje polskie

w świecie, to uświadamiam sobie, że wszystko zależy od liderów – czy w polityce, czy organizacjach społecznych. Ta czołówka zawsze wyznacza poziom działania, nadaje tempo. Liczymy, że z tego Zjazdu też wyjdzie sprawna ekipa, która w następnej kadencji będzie dobrze prowadzić środowisko polskie na Zaolziu.

Kiedy po 1989 roku w Czechach doszło do zmian polityczno-społecznych, obok PZKO zrodziły się lub wznowiły działalność kolejne polskie organizacje. Jest ich obecnie ponad 20, skupione są w Kongresie Polaków. Jak „Wspólnota” ocenia Kongres?

Uważam, że liderem pozostaje nadal PZKO jako organizacja najsilniejsza. W związku z tym musi mieć wpływ na Kongres. Ale chciałobyś jednak namawiać do jedności. Wobec władz regionalnych, czy w Pradze, trzeba występować wspólnie, w imieniu wszystkich Polaków. Nie wolno się dzielić, bo każde takie podziały zmniejszają siłę polskiej mniejszości. Jedność dobrze – nie sztucznie – zbudowana, z dobrymi liderami to jedyne rozwiązanie.

W październiku objął pan patronat nad wystawą „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919 roku”, którą w Domu Polonii zorganizowały Kongres Polaków i Książnica Cieszyńska. Na wernisażu wielokrotnie padały słowa o tym, że przeciętny Polak prawie nic nie wie o Zaolziu, że mieszkają tam Polacy...

„Wspólnota Polska” stara się infor-

mować Polaków o Zaolziu i Polakach w Czechach. Może ta wystawa nie była masowo odwiedzana, ale wernisażowi towarzyszyło wydanie w „Rzeczpospolitej” dodatku o Zaolziu. To był w ostatnich latach pierwszy taki duży materiał, jaki pojawił się w gazecie codziennej, w nakładzie 200 tys. egzemplarzy. Wydaje mi się, że to jest droga. Co roku powinien się pojawić podobny materiał. Przeciętny Polak wie, że jest Zaolzie, że jest to teren polski, ale kojarzy go wyłącznie w ramach konfliktu czesko-polskiego i z rokiem 1938. A to tylko mały wycinek całej rzeczywistości, obecności polskiej na Zaolziu. Tu mamy wielkie pole do popisu. Musimy zrobić wszystko, żeby Polacy, wymieniając polskie historyczne ziemie etnicznej Polski, obok Kresów Wschodnich pamiętali o czeskiej dziś części Śląska Cieszyńskiego. Żeby nie kojarzyli Zaolzia tylko z 1938 rokiem. Rzecz jest dużo bardziej skomplikowana. Bo przecież na początku był najazd czeski na Śląsk Cieszyński.

Przed trzema miesiącami na Westerplatte prezydent RP Lech Kaczyński przeprosił Czechów za zajęcie przez Polskę Zaolzia w 1938 roku. Czy Polska czeka teraz na podobny gest z czeskiej strony, na przeprosiny za rok 1919?

Przyznam, że przydałoby się w polsko-czeskich stosunkach więcej prawdy o historii. Prawda zawsze jest budująca. Prezydent Kaczyński wypowiedział słowa przeprosin w bardzo konkretnych okolicznościach – 1 września, w odpowiedzi też jakby na wcześniejsze wypowiedzi premiera Rosji Putina – i rozumiem go. Ale uważam, że to wystąpienie prezydenta należałoby uzupełnić – o to, co wydarzyło się w 1919 roku. Bo wtedy dopiero będziemy mieli prawdziwy obraz skomplikowanej historii Zaolzia.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Maciej Płaziński był gościem sobotniego XXI Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

Współtworzył Platformę

Maciej Płaziński (ur. 10 lutego 1958 w Młynarach) – polski prawnik, polityk, wojewoda gdański w latach 1990-1996, marszałek Sejmu w latach 1997-2001, jeden z założycieli i były przewodniczący Platformy Obywatelskiej oraz jej klubu parlamentarnego, poseł na Sejm III, IV i VI kadencji, senator i wicemarszałek Senatu VI kadencji. W maju 2008 został wybrany na prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie.

Zmienia się rzeczywistość, to PZKO też musi się zmienić

Dokończenie ze str. 1

Oczywiście, są sprawy, które wymagają wzajemnych wyjaśnień, pewne sprawy wymagają negocjacji. Ale jesteśmy dwoma organizacjami, które mają jeden cel: zachowanie polskości na Zaolziu i na pewno nie zabraknie nam ani woli, ani chęci i siły do tego, żeby o to zachowanie polskości walczyć wspólnie.

Czy ma pan już wizję tego, jak będzie wyglądało prezydium, kto będzie pana zastępcą, czyli wiceprezesem PZKO?

Na razie nie. Bo tak, jak nie liczyłem na to, że zostanę wybrany na stanowisko prezesa, nie myślałem jeszcze o tym, jak dobrać najbliższych współpracowników. Zastanawiałem się tylko nad tym, czy – jeśli zostanę prezesem – będę w stanie przeprowadzić jakieś zmiany organizacyjne i czy sprostam temu zadaniu. Natomiast jeśli chodzi o skład prezydium, na pewno na pierwszym zebraniu będę taką wizję miał. Uważam, że dobrze by było, gdybym mógł mieć wpływ – bezpośredni i największy – na to, kto znajdzie się w gronie ludzi, z którymi mi przyjdzie współpracować przez całą czteroletnią kadencję.

Nie ukrywam, że nie mam zamiaru całego ciężaru prowadzenia PZKO nieść na swoich barkach, będę się starał część obowiązków przerzucić na barki pozostałych członków Zarządu Głównego. Tych obowiązków, które wynikną także z uchwał zjazdu będzie cała masa.

Prezes to funkcja społeczna, bez wynagrodzenia. Czy nie warto by się już zastanowić nad tym, żeby w nowej rzeczywistości prezes otrzymywał za swoją pracę godziwą pensję?

Przed Zjazdem PZKO, przeglądałem swoje notatki sprzed lat, kiedy przygotowywałem

się na zjazdy w latach 2001 i 2005. Już wtedy mówiłem z tribuny zjazdowej, że delegaci powinni się zastanowić nad tym, w jaki sposób wynagradzać prezesa Zarządu Głównego za wykonywanie tej funkcji. Nie poruszałem tego tematu na Zjeździe, ale wydaje mi się, że jeśli nie zmienimy nastawienia i sposobu myślenia także pod tym względem, to niewiele się w Związku zmieni. Chciałbym, i taką przyjmuję na siebie rolę, żeby przygotować dobry grunt dla następnego prezesa. I to tak, żeby kolejny prezes, który zastąpi mnie w tej funkcji za cztery lata, miał pełny komfort psychiczny. By nie musiał się zastanawiać nad

Doceniony przez marszałka

W niedzielę Jan Rytko odebrał z rąk marszałka województwa opolskiego, Józefa Sebesty, nagrodę przyznaną animatorom i twórcom kultury. Nagrody te przyznawane są od dziesięciu lat wszystkim tym, którzy w pracy społecznej i zawodowej tworzą podstawy edukacji kulturalnej i upowszechniania kultury na Opolszczyźnie, poprzez kultywowanie tradycji, kształtowanie postaw patriotycznych i przywiązania do tożsamości regionalnej. Jan Rytko został przez marszałka Sebestę doceniony jako prezes Miejskowego Koła PZKO w Jabłonkowie i główny organizator Gorolskiego Świąta.

(kor)

Jan Rytko

tym, czy będzie mógł wykonywać tę funkcję chodząc normalnie do pracy, czy też będzie mógł jako prezes z godziwą pensją skupić się na swoim zajęciu. To jedno z ważnych dla mnie zadań i mówię o tym otwarcie tak samo teraz, jak też czyniłem to przed czterema czy pięcioma laty. Mam nadzieję, że uda mi się w tej kwestii coś załatwić.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Do Istebnej wróciły Mikołaje

Kilka dni zajęło Zespołowi Regionalnemu „Istebna” przygotowanie archaicznego widowiska, jakim w Trójwsi Beskidzkiej było obrzędowe „chodziny Mikołajów”. Ten niecodzienny korowód, z którym odwiedza się domy 6 grudnia, można było zobaczyć w niedzielę w centrum Istebnej. 30-osobowa grupa, przez kilka godzin krążyła po okolicznych domach.

– Niezmiennie się cieszę, że Mikołaje na nowo chodzą. To fenomen, że zwyczaj się odrodził – ocenia Małgorzata Kiereś, etnograf i dyrektor Muzeum Beskidzkiego w Wiśle.

Mikołaje to wyjątkowa grupa obrzędowa podzielona na „białych” i „czarnych”. Podział ten dokonany na zasadzie przeciwstawiania sobie cech, odzwierciedla naturalny obraz świata: dobro – zło, niebo – piekło, które tu przedstawione zostaje w prosty, ludyczny sposób jako opozycja biały – czarny, gdzie, po walce, zawsze na końcu zwycięża dobro. Do grupy „czarnych” należeli m.in. medula (matka niedźwiedzi), dwa niedźwiedzie, dwa debły, kóminior czy Żyd, zaś wśród „białych” prym wiedli biskup, patek, żoczek, dochtór czy anioł. Całością dyrygował wojok, któremu

podlegały obie grupy i to on decydował, kto, w którym momencie może wejść do izby, w której toczyła się akcja.

– Oprócz sztandarowych ról, jakimi są wojok, debły, śmierć, biskup, patek czy cygón z cygónkóm, udało nam się odtworzyć kilka zapomnianych już postaci, jak np. lucyfer, drucior, kowol, masorz, fojermón czy pogónicz. Stąd w tym roku tak liczna grupa – tłumaczy Tadeusz Papierzyński, jeden z organizatorów korowodu i szef zespołu „Istebna”. – Wielu ludzi, nawet w Istebnej, nie rozumie już dziś znaczenia widowiska. Nie ma ono bowiem nic wspólnego z obdarowywaniem dzieci prezentami. Chcemy uświadomić ludziom, że odwiedzający domy mikołajowy orszak nie ma nic wspólnego z kilkuosobowymi grupkami

Mikołaje to wyjątkowa grupa obrzędowa podzielona na „białych” i „czarnych”.

pseudokoleśników, którzy nie rozumiejąc tradycji, w tym dniu chodzą i śpiewają kolędy, byleby tylko coś zarobić – dodaje.

Członkowie grupy przekonują, że najważniejsza dla nich jest możliwość kontynuowania i pielęgnowania dawnych tradycji. Wspólnie szukali informacji, przeglądali archiwalne materiały, czytali książki jak to widowisko powinno wyglądać, czy wreszcie szyli stroje. – Bardzo się cieszę, że zaczęliśmy chodzić po takich prawdziwych mikołajach i staramy się pokazać jak to kiedyś bywało. Cieszy też radość starszych mieszkańców Istebnej, którzy chwalią to, co robimy, mimo zamieszkania i bałaganu jaki pozostawiamy po swej wizycie w ich domach – opowiada jeden z uczestników.

Co dziwne, grupa nie zbierała żadnych pieniędzy, choć to też jest element tradycji. – Dajemy ludziom coś od siebie, a nie bierzemy, jak to jest w założeniu innych ekip, które chodzą po domach, byleby tylko zarobić trochę pieniędzy – tłumaczy Edyta, członkini grupy.

– To nie jest chciwość, ale tradycja – ocenia Anna Bury, którą grupa Mikołajów odwiedziła w niedzielny wieczór. – Wszystkich postaci nawet nie zdążyłam obejrzeć, gdyż tak dużo ich było, że nasza sień nie pomieściła całej grupy. Tak byli poprzebie-rani, że nie szło poznać, kto jest kim – dodaje z kolei jej córka.

Niegdyś w „chodzinie Mikołajów” brali udział tylko mężczyźni,

zaś sztuką było, aby nikt nie rozpoznał, kto wcielił się w poszczególne postaci. – My nie mamy w zespole aż tylu chłopaków, więc i dziewczyny były odpowiednio ucharakteryzowane – dodaje Tadeusz Papierzyński. Dziewczyny stanęły na wysokości zadania i odegrały swoje role prawdziwie po męsku.

Nie wszędzie jednak grupę wpuszczono. W wielu domach naprędce gasły światła, gdy głośny orszak się zbliżał. – Liczyliśmy się z tym. Ludzie stali się wygodni, więc nie każdemu chce się po takiej grupie sprzątać, a wiadomo, że jak przetoczy się przez pokój trzydziści osób, to ślady pozostaną – uważa Tadeusz Papierzyński.

A jak odbierali Mikołajów ci, którzy wpuszcili hałasującą grupę do domu? W większości bardzo pozytywnie. – Bardzo mi się tegoroczne Mikołaje podobały. Jestem niezwykle zadowolona, że wraca stara tradycja – dzieli się wrażeniami Anna Bury, która przez ponad 30 lat kierowała zespołem „Istebna”. – Ostatnimi laty chodzili jacyś tacy przebieganci. Takich dorosłych, tradycyjnych Mikołajów to od dobrych kilkunastu lat nie było. Nawet stroje mieli takie, jak to kiedyś bywało.

Szkoda tylko, że zabrakło śniegu. (gc)

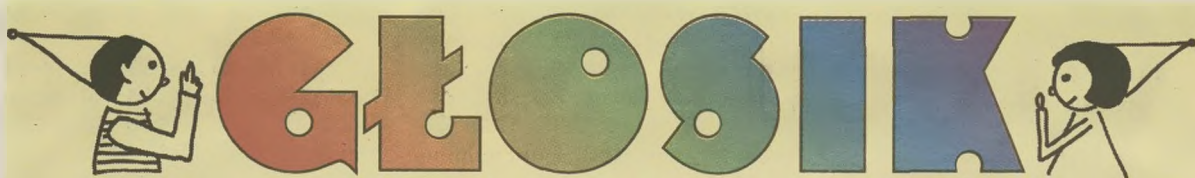
Grupa nie zbierała żadnych pieniędzy, choć to też jest element tradycji.

Niegdyś w „chodzinie Mikołajów” brali udział tylko mężczyźni, zaś sztuką było, aby nikt nie rozpoznał, kto wcielił się w poszczególne postaci.

Nie wszędzie grupę wpuszczono. W wielu domach naprędce gasły światła, gdy głośny orszak się zbliżał.

Szczęśliwa trzynastka

Polska szkoła w Czeskim Cieszynie przy ulicy Havlíčka planuje już imprezy na cały rok. Jedne tradycyjne, inne nowe, a wszystkich będzie... 13. To teraz trochę matematyki. Może nie wiecie, że rok szkolny 2009/2010 to rok jubileuszowy czeskokoczeskiej podstawówki. 85 lat temu naukę przy Havlíčka rozpoczęli pierwsi uczniowie. Oczywiście pomysł zrealizowania aż 85 imprez od razu odpadł... ale przecież 85 to 8 i 5, a te liczby w sumie dają... 13! I uwaga, nie będzie to pechowa trzynastka, ale wręcz przeciwnie. Jubileusz odbywa się pod hasłem „Szczęśliwa trzynastka”, czyli 13 imprez szkolnych. Opowiedzieli nam o tym w ankiecie uczniowie klasy trzeciej. (ep)

Grzegorz Molin

W tym roku mamy jubileusz 85-lecia szkoły, w ciągu całego roku będą różne imprezy. Lubię chodzić do szkoły, a z przedmiotów najbardziej

podoba mi się wychowanie fizyczne, języki polski i angielski.

Mariusz Chmiel

Była już jedna impreza – karaoke, braliśmy w niej wszyscy udział, śpiewali tam uczniowie klas 5-9. Będą też inne imprezy na jubileusz, na przykład majówka, festyn, zagramy w ping-ponga.

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCKO

Daniela Adamek

Niektóre imprezy, które będą w tym roku, były już dawniej, brałam udział na przykład w festynie i turnieju tenisa stołowego. Najbardziej podoba mi się festyn, klasy przygotowują wtedy różne przedstawienia, tańczą.

Danuša Mendrek

Z imprez na jubileusz szkoły był niedawno konkurs piosenek karaoke, śpiewano tam bardzo ładne piosenki, podobają mi się to. Następną imprezą to chyba koncert świąteczny. Wszystkie imprezy będą fajne. Lubię chodzić do naszej szkoły, a najbardziej lubię lekcje języków polskiego i angielskiego.

Izabela Adamek

Będzie też świąteczny koncert w kościele na Niwach. Ja będę brała udział na przykład w turnieju tenisa stołowego i w koncercie świątecznym, na którym będę śpiewać i grać na flecie. Już się przygotowujemy do tego występu. (ep)

Festiwal Polskiej Piosenki »Karaoke«

W tym roku Polska Szkoła Podstawowa w Czeskim Cieszynie obchodzi piękny jubileusz 85-lecia budynku. Dlatego z tej okazji w ciągu najbliższego roku szkolnego zaplanowaliśmy trzynastkę okolicznościowych imprez. Rozpoczęliśmy Festiwalem Polskiej Piosenki „Karaoke”, który odbył się 25 listopada w kinie Central. – Świetny nastrój panował nie tylko podczas występów uczniów, ale także ciekawych pokazów jurorów – naszych nauczycieli – komentuje Monika Byrtus, wychowawczyni klasy 3. Uczniowie mogli zaprezentować swoje zdolności wokalne, nie brakowało również pomysłów na atrakcyjną choreografię. Jeden z uczestników, Michał Gromek, wcielił się w rolę polskiego kompozytora Piotra Rubika, zaś Daniel Wałosek wystąpił solo. Rozśpiewana młodzież oceniana była przez jury, a na zakończenie wszyscy uczestnicy nagrodzeni zostali słodkościami. Wspólne śpiewanie dostarczyło wszystkim wielu pozytywnych emocji, z niecierpliwością czekamy na kolejne imprezy jubileuszowe.

M. P.

Festiwal Polskiej Piosenki „Karaoke” już za nami.

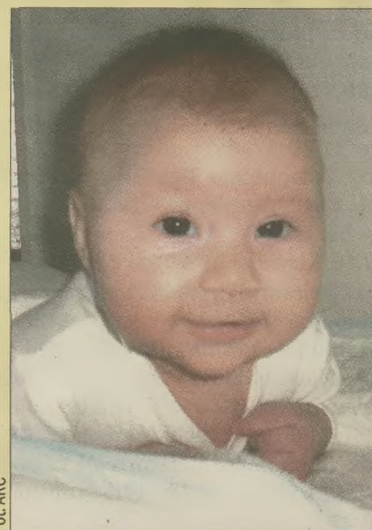
Wspólne śpiewanie dostarczyło wszystkim wielu pozytywnych emocji.

WITAMY

JOANNA urodziła się 27 lipca br. w Ostrawie-Witkowicach. Waga urodzeniowa: 3 850 g, wzrost: 50 cm. Jest córką Alexandry i Adama Wondrskich mieszkających w Hawierzowie. Mama dziewczynki pochodzi z Nawsia, tatuś z Suchej Średniej.

Joanna to imię pochodzenia hebrajskiego, odpowiednik męskiego Jan (hebr. Johanan) – „Bóg jest łaskawy”. Imię to nosi m.in. autorka światowego bestselleru „Harry Potter” – Joanne K. Rowling. Joanna obchodzi swe święto 30 maja i 17 sierpnia.

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysyły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane

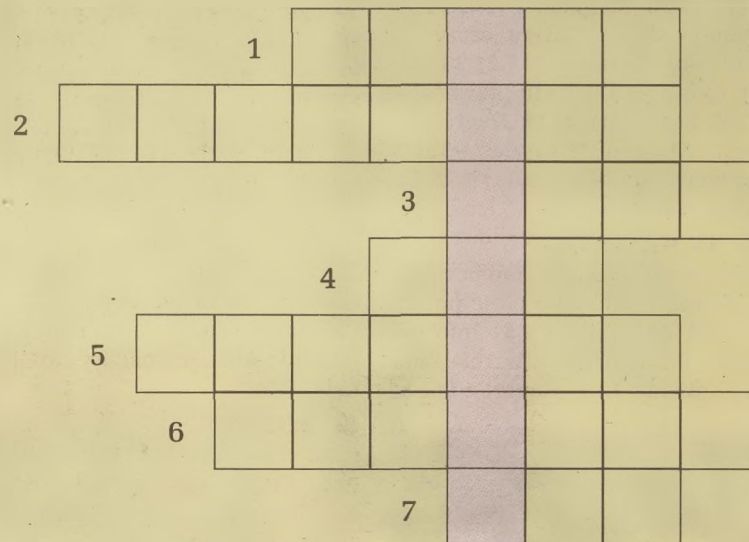

na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: danuta.chlu-p@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji. (dc)

KRZYŻÓWKA

Dziękujemy za nadsyłanie rozwiązań poprzednich głosikowych krzyżówek i zapraszamy do kolejnych zagadek. Nagrodę książkową za krzyżówkę sprzed dwóch tygodni otrzymuje Sebastian Mira z klasy 2. PSP Karwina.

1. Dom króla 2. Miesiąc z Bożym Narodzeniem 3. Do smarowania, na przykład rąk albo twarzy 4. Zawsze spada na cztery łapy 5. Święty. Pamiętamy o nim 6 grudnia 6. Chroni przed deszczem 7. Dorosły Janek.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Ekoludkowy Mikołaj

W piątek 4 grudnia przyszedł do Ekoludków w gródeckim przedszkolu Święty Mikołaj w towarzystwie swej świty – sympatycznego Anioła i groźnego Diabła. Po powitalnym wierszyku – zaczęło się. Św. Mikołaj wyjął swą słynną księgę, w której wszystko ma zapisane: jakie te dzieci w mijającym roku były, co im się udało. Cieszyło go, że gródeckie maluchy już dużo umieją, że są coraz bardziej samodzielne, pomagają innym, nie grymaszą tyle i lubią chodzić do przedszkola. Było też kilka krytycznych uwag, które dzieci naprawdę brały sobie do serca, szczerze obiecując poprawę (i zerkając na Diabła). Ekoludki podchodziły do Mikołaja w większości odważnie i bez tremy chwaliły się swymi umiejętnościami – recytowały i śpiewały. Dla każdego Ekoludka miał Mikołaj podarunki. Na koniec – niespodzianka. Przed św. Mikołajem i jego świtą musiały stawić się także obie panie nauczycielki od naszych Ekoludków. Wierszyk umiały, więc dobrze się skończyło. Była jeszcze specjalna piosenka dzieci dla Mikołaja (tak mu się podobała, że przy niej

z Aniołem zatańczył). Na zakończenie wizyty było wspólne zdjęcie wszystkich dzieci z sympatycznym Mikołajem. Miło i szybko minęło to mikołajowe przedpołudnie w gródeckim przedszkolu.

LIDIA KLUZ

reklama

ABC Simple English

zaprasza na cudowną

Christmas Party

23 grudnia 2009 od 12-18 godz.
Jazz Club, KASS Střelnice

Program:

- zdobienie choinki świątecznej
- zabawy i czynności po angielsku
- wizyta Santa Clausa z New Yorku
- uroczyste wręczenie prezentów dzieciom

Party jest dla wszystkich dzieci od 4-12 lat!

Cena 200,- Kč (brut czy siostra - 50%).
Rezerwuj miejsce już dziś!

Dzwoni: 728 756 623

ABC Simple English, Masarykova 91/27, Cieplo 100m

CZWARTEK 10 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** I kudłate, i łaciate **9.10** Dlaczego? Po co? Jak? **9.30** Tropiciele zagadek **10.00** Fantaghiro **11.05** Cztery koła ratunkowe **11.20** Wielkie odkrycia w nauce i technice **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Najbardziej lubię grać **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Londyńczycy (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Londyńczycy (s.) **21.20** Sprawa dla reportera **22.00** Zagubieni (s.) **22.50** Warto rozmawiać **23.40** Ukryta prawda (film kop.) **1.50** Pamił - ostatni rejs.

TVP 2

7.00 Opactwa i klasztory **7.35** Kropelka przygody (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Gilotyna (teleturniej) **11.30** Polacy na Syberii **12.00** Na misyjnym szlaku **12.20** Tajemnice Watykanu **12.55** Galapagos **13.55** Córkę McLeoda (s.) **14.50** Święta wojna **15.25** Szansa na sukces - IRA **16.25** Janosik (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Doktor Martin (s.) **19.00** Dzieciaki górą (teleturniej) **19.30** Sierociniec dla orangutanów **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.35** Duety rock'u w Akademii przyszłości **22.45** Panorama **23.20** Duety rock'u w Akademii przyszłości **23.35** Pamiłne lato (film franc.) **1.25** Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.08** Info poranek **6.26** Info traffic **8.00** Gość poranka **8.45** Aktualności **9.51** Info poranek **10.15** Biznes otwarcie dnia **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski

DUMA I UPRZEDZENIE

Muzyczny, 120 minut, Wielka Brytania/USA 2004
TVP 2, piątek 11.12., godz. 23.25
Reżyseria: Gurinder Chadha
Występują: Aishwarya Rai, Martin Henderson, Anupam Kher, Nadira Babbar, Naveen Andrews, Namrata Shirodkar, Daniel Giliel

Współczesne Indie. Hinduśka matrona, pani Bakshi, ma w życiu jeden cel - chce jak najkorzystniej wydać za mąż cztery córki. Znakomitą okazją do polowania na zięciów jest zbliżająca się uroczystość zaślubin. Na przyjęciu pojawiają się przybyli z Ameryki drużba, Balraj Bingley, i jego przyjaciel, amerykański biznesmen William Darcy. Uwagę Balraja przyciąga Jaya, Darcy'emu w oko wpada Lalita. Po weselu Lalita i Will spotykają się kilkakrotnie, ale za każdym razem dochodzi do kłótni. Niebawem staje między nimi przystojny Anglik, Johnny Wickham.

14.15 Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.14** Info świat **16.50** Akademicka przedsiębiorczość **17.00** Raport z akcji **17.30** Aktualności **18.00** Aktualności **18.30** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.15** Rynek jest dla wszystkich **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.08** Telekurier - bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.15** Minął dzień **22.47** Plus minus **23.48** Patrol **0.06** Podglądanie Korei Północnej **1.07** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Boston Public (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** 48 godzin (film USA) **23.10** Gotowe na wszystko.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Żelazna kurtyna (film USA) **10.25** Podarunki (pr. muz.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córkę McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Zadeptane projekty (pr.cykl.) **15.20** Muminki (s. anim.) **15.45** Meduza (lista przeb.) **16.15** Złote rączki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Zbiegowie (film fr.) **21.30** Talk-show M. Jílkovej **22.20** Poker (mag.) **22.55** Peter Sellers - Życie i śmierć (film br.-USA) **1.00** Córkę McLeoda (s.) **1.45** Rzym (s.) **2.40** Poszukiwania czasu utraconego.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Dołącz do nas (pr. ekol.) **9.25** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **9.45** Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) **10.30** Historie sław: Svatopluk Beneš **11.35** AZ-kwiz **12.00** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Bajka **13.50** Labirynt **14.30** Interpelacje poselskie **16.00** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **16.30** Tysiąc lat czeskiego myślistwa (cykl dok.) **17.00** Walka o życie (cykl dok.) **17.55** Hitler, Stalin i ja (dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Game Page (mag.) **19.30** Babel (mag.) **20.00** Lekarstwo miłości D. Landy (dok.) **21.00** Historie.cs (mag.) **21.55** Zadeptane projekty (cykl dok.) **22.10** Wiadomość od Jana Soukupa **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Apokalypso (film USA) **1.25** Ostatni przystanek autobusowy (dok.) **2.25** Kroměříž (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.30** Poślub moją żonę (film niem.) **11.10** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.15** Jaś Fasola (s.) **11.40** Lenssen i spółka (s.) **12.05** Detektyw Monk (s.) **13.00** Świat według Bundych (s.) **13.25** Strażnik Teksasu (s.) **14.20** Poszukiwani (s.) **15.10** Painkiller Jane (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.15** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.05** Mr. GS (talk-show) **22.40** Następne 48 godzin (film USA) **0.25** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.30** Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Siostry (s.) **7.20** Party z kucharzem **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.45** To morderstwo, napisała (s.) **11.45** Sprawy z Bostonu (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Medium (s.) **15.45** Burzliwe spotkanie (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Jesteś tym, co jesz **22.25** Gotowe na wszystko (s.) **23.35** Zabójcze umysły (s.) **0.30** Rewir Wolffa (s.) **1.30** Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 11 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Moliki książkowe **9.15** Wiedźmy **10.55** Złota sobota **11.30** Schudnij **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Kurs na zysk **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Bardzo krótki strajk **15.00** Wiadomości **15.10** Siostry **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Operacja Kondor (film Hongkong) **22.20** Miecz prawdy **23.15** Narzeczona Drakuli **0.50** Tam, gdzie szybują orły (film włoski).

TVP 2

6.20 Podróż Shaolin na Zachód **7.20** Przygód kilka wróbla Cwirka **7.35** Kropelka - przygody z wodą **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Dzieciaki górą (teleturniej) **11.30** Chłopi **13.25** Język filmu **14.00** Dolina

Kreatywna - Co słysząc? **14.05** Córkę McLeoda (s.) **15.00** Kabaretowy Klub Dwójki **16.00** Wideoteka dorosłego człowieka - Zespół Budka Suflera **16.30** Janosik (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Biedni milionerzy **19.00** I Ty możesz zostać świętym Mikołajem **20.05** Na dobre i na złe **21.10** Kocham cię, Polsko **22.45** Panorama **23.25** Duma i uprzedzenie (film kop.) **1.25** Nieskończoność (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.08** Info poranek **7.45** Narciarski weekend **8.45** Aktualności **8.01** Gość poranka **9.48** Bruksela od kuchni **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Kronika miejska - Chorzów **17.00** Ekonomia społeczna w Rudzie Śląskiej **17.30** Aktualności **18.30** Nasz reportaż **18.45** Wokół nas **19.00** Tygodnik regionalny **19.15** Narciarski weekend **19.25** TV Katowice zaprasza **19.51** Biznes **20.10** Forum **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.15** Minął dzień **22.46** Plus minus **0.00** Daleko od Fidela **0.58** Forum.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Boston Public (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **20.00** Ace Ventura - psi detektyw (film USA) **21.45** Konfrontacje - Sztuk Walki **0.05** Piekielna gra II (film kop.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Poselstwo z Betlejem **9.40** Recital Karla Gotta **10.15** Magazyn muzyki dętej **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości

OPERACJA KONDOR

Thriller, 115 minut, Hongkong 1990
TVP 1, piątek 11.12., godz. 20.25
Reżyseria: Jackie Chan, Eric Tsang
Występują: Jackie Chan, Carol „DoDo” Cheng, Eva Cobo, Shōko Ikeda, Daniel Mintz, Aldo Sambrell, Ken Goodman
Kiedy podczas II wojny światowej wojska niemieckie wycofywały się z Afryki, jeden z oddziałów otrzymał rozkaz, by w tajnej bazie zbudowanej na pustyni ukryć zrabowane skarby. Po wykonaniu zadania kapitan i jego ludzie zniknęli bez śladu. Agent Jackie wyrusza na Saharę, by odszukać 240 ton zaginionego złota. Jego przewodnikiem i doradcą jest Chinka, Ada. Niebawem do grupy poszukiwawczej dołącza Elsa, wnuczka oficera, który ukrył cenny kruszec. Razem przeczesują pustynię w poszukiwaniu bazy, do której klucz dzierży Jackie.

12.30 Sama w domu (mag.) **13.30** Córkę McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.05** Franklin (s. anim.) **15.30** Lot 29 (s.) **15.55** Baranek Shaun (s. anim.) **16.00** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **16.25** Labirynt (pr. dla dzieci) **17.00** Za szkołę **17.30** Przez nowy próg (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Euromilionów **20.00** Snowboardziści (film czes.) **20.55** 13 komnata Františka Lízny **21.30** Talk-show Jana Krausa **22.15** Seks w wielkim mieście (s.) **22.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **22.55** Nie mów nikomu (film fr.) **1.00** Córkę McLeoda (s.) **1.40** Wszystko party **2.25** Music-blok (mag.).

TVC 2

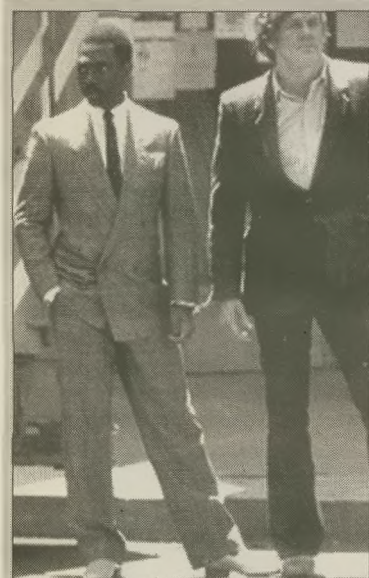
5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Na pływalni z Quincy Jonesem (talk-show) **10.00** Babel (mag.) **10.35** Jak zostać cyborgiem (dok.) **11.00** Pod pokrywką (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Ten nasz czeski charakter **13.10** Meduza (lista przeb.) **13.40** Złote rączki **14.00** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **14.25** Sportowcy świata: Lillehammer 1994 (cykl dok.) **15.20** Kwartet (mag.) **15.45** Życiu na ratunek **16.05** Alchemia istnienia (pr. cykl.) **16.30** Rodzina i ja (mag.) **16.50** Historie szczęśliwych **17.05** Prawie pogodnie (mag.) **17.25** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **17.40** Czy mnie zechcecie? **17.55** Nadal tutaj jestem - Milan Schulz **18.25** Kosmopolis - wyd. spec. (mag.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Cudowna planeta (cykl dok.) **20.55** Moja rodzina (s.) **21.25** TVC Live: Vivaldiano **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Technicy-magicy (s.) **23.35** Gorodok **0.00** Dwugłos **0.25** Między niebem a ziemią (dok.) **1.20** Concerto Bohemia 2000 **2.25** Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.30** Znak czterech (film kan.) **11.10** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.15** Jaś Fasola (s.) **11.40** Lenssen i spółka (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.00** Świat według Bundych (s.) **13.25** Strażnik Teksasu (s.) **14.15** Poszukiwani (s.) **15.10** Painkiller Jane (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Osaczeni (film kop.) **22.15** Faceci w czerni II (film USA) **23.50** Pacific Heights (film USA) **1.55** Mr. GS.

PRIMA

6.20 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) **6.40** Siostry (s.) **7.20** Party z kucharzem **7.50** Pomoc domowa (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **8.50** Nieustraszone (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.45** To morderstwo, napisała (s.) **11.45** Sprawy z Bostonu (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.15** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Medium (s.) **15.45** Koniec pewnego lata (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Hot Shots! II (film USA) **21.55** Szalona odwaga (film USA) **0.25** 28 dni później (film br.) **2.35** Zadzwoń do jasnovidza.

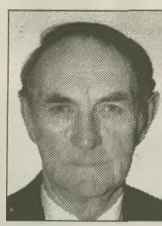
48 GODZIN

Sensacyjny, 130 minut, USA 1982
Polsat, czwartek 10.12., godz. 21.00

Reżyseria: Walter Hill
Występują: Nick Nolte, Eddie Murphy, Annette O'Toole, Frank McRae, James Memar, David Patrick Kelly, Sonny Landham

Detektyw Jack Cates i zwolniony warunkowo więzień Reggie Hammond mają dwie doby na wytropienie i unieszkodliwienie pary bandytów, którzy zbiegli z aresztu i grasują w chińskiej dzielnicy San Francisco. Groźny przestępca Albert Ganz i jego indiański partner Billy Bear muszą przeczekać weekend. Chcą zdobyć pół miliona dolarów. Pochodzące z napadu pieniądze ponownie trafiły do banku, można je odebrać dopiero w poniedziałek rano.

ŻYCZENIA

Dnia 11 grudnia 2009 obchodzi piękny jubileusz życiowy 70 lat

pan KAROL CZUPEK

z Nawsia. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i jeszcze wiele radosnych chwil w gronie swych najbliższych składają żona oraz córka i syn z rodzinami. GL-804

Co w kinach

HAWIERZÓW - Centrum: Pekło s princezou (10, 11, godz. 15.30); Brzydka prawda (10, 11, godz. 17.45); Twilight Saga: Księżyc w nowiu (10, 11, godz. 20.00); **KARWINA** - Centrum: G-Force (10, 11, godz. 15.30); Julie i Julia (10, 11, godz. 17.45); Oko ve zdi (10, 11, godz. 20.00); **KARWINA** - Ex: District 9 (10, 11, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Opo- wieść wigilijna (10, 11, godz. 17.30); Brzydka prawda (10, 11, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** - Central: Electroma (10, godz. 19.00); Seven of Daran (11, godz. 17.00); Brzydka prawda (11, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w terenie

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na wigilię 16. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie wystąpią dzieci z błędowickiego przedszkola i szkoły.
KARWINA-SOWINIEC - MK PZKO zaprasza 13. 12. o godz. 15.00 na tradycyjną wigilię połączoną z zebraniem sprawozdawczym do świetlicy Koła. Program w wykonaniu dzieci z przedszkola w Karwinie-Frysztacie.
KARWINA-STARE MIASTO - MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie 13. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Po zebraniu zapraszamy na wigilię.
JABŁONKÓW - MK PZKO zaprasza na Jarmark Świąteczny 13. 12. i 20. 12. w godz. 8-16 do Domu PZKO. Można zakupić: choinki, ciasteczka, wędliny, wyroby mięsne. Rzemieślnicy zaprezentują produkcję ozdób z kości, drutu, srebra, bibuły, ceramiki i koronki.
ORŁOWA-LUTYNIA - Dyrekcja SP oraz Macierz Szkolna zapraszają na jubileusz 80-lecia budynku szkolnego oraz 171. rocznicy polskiego

NEKROLOGI

*Spieszmy się kochać ludzi,
tak szybko odchodzą.*

W smutku pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, iż dnia 7 grudnia 2009 zmarła w wieku niespełna 82 lat nasza droga Matka, Teściowa, Babcia, Kuzynka

śp. ZOFIA KUŁOWA

z domu Lapczyk, zamieszkała w Hawierzowie-Mieście przy ulicy Na Nábřeží 47. Pogrzeb Drogi Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 14. 12. 2009 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie-Błędowicach. W smutku pograżona rodzina. GL-805

szkolnictwa w Orłowej, który odbędzie się 11. 12. i 12. 12. Program: w sobotę 12. 12. o godz. 15.00 uroczysta akademii w Domu Kultury w Orłowej, wystawa w Domu PZKO 11. 12. w godz. 14-19, so: w godz. 10-14.30 i 17.30-19.
UWAGA SENIORZY HPC! - Kierownictwo HKS Zaolzie zaprasza seniorów harcerskich na spotkanie wigilijne 16. 12. o godz. 11.30 do sali posiedzeń Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie. Zgłoszenie pod nr. tel. 596 422 222 przyjmowane są do poniedziałku 14. 12. w godz. wieczornych.

NYDEK - Zarząd MK PZKO zaprasza na otwarcie odnowionego Domu PZKO w Nydku w sobotę 12. 12. o godz. 15.00. W programie przedstawienie teatralne miejscowego Klubu Młodych.
ZWIĄZEK PRZYJAŹNI CZESKO-SŁOWACKO-POLSKIEJ - Zaprasza na „Spotkanie Świąteczne” 12. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie. W programie wystąpi zespół „Zaolzie” z Polski.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwoni kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

OFERTY PRACY

Dyrekcja PSP w Trzyncu I, ul. Dworcowa, poszukuje pilnie nauczyciela JP i JCZ na st. II w Trzyncu I oraz nauczyciela JA na st. I do klas elokowanych na Tarasie. Zainteresowani proszeni są o kontakt tel. pod nr. tel.: 558 332 407 albo 731 063 476. GL-807

KONCERTY

ORŁOWA-LUTYNIA - MK PZKO i Chór Mieszany „Zaolzie” zapraszają na Koncert Adwentowy 13. 12. o godz. 15.00 do kościoła ewangelickiego w Orłowej-Mieście. W programie: Chór Studencki „Collegium luvenum” oraz Chór Kameralny

**Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ**
docieplanie elewacji,
podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
kom. cz. 776 218 494,
608 556 915, 774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Więcej niż wykład

Wszystkie tegoroczne wykłady wygłoszone w ramach Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego były niezmiernie cenne i przyniosły słuchaczom wiele korzyści, nie tylko intelektualnych. Niemniej gość grudniowego MUR-u - ks. senior Bogusław Kokotek, pastor czekocieszyńskiej parafii Na Niwach, prelekcją na temat Adwentu zaoferował słuchającym coś więcej niż wykład. Przedstawił Adwent w wymiarze historycznym, teologicznym i ekumenicznym, przypomniał też charakterystyczne dla naszego regionu aspekty przeżywania Adwentu. Oprócz tych, można powiedzieć naukowych atrybutów, w wykładzie pojawił się również delikatny, mistyczny wymiar. Ów zaś w połączeniu z płonąca na wieńcu adwentowym świecą wygenerował w szkolnej auli odświętną atmosferę. Gdy w dodatku ksiądz wszedł między słuchaczy, aby łamać się z nimi tradycyjnym świątecznym opłatkiem, można było odczuć, jak w myśl symboliki poszczególnych świąt - pokoju, wiary, nadziei, miłości - duch Adwentu wionie aulą. Pani Danucie Chwajol należą się gratulacje za trafną inwencję przy zapraszaniu gości na MUR.

KAROL MRÓZEK

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 9. 12. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,159	0,160	0,156	0,162
EUR	4,070	4,130	4,080	4,180
USD	2,700	2,780	2,750	2,850
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno		sprzedaż	
PZL	6,078		6,454	
EUR	24,968		26,512	
USD	16,975		18,025	

(dc)

Prenumerata w PREZENCIE na Gwiazdkę

ZRÓB PREZENT SOBIE LUB SWOIM BLISKIM!

Zamów pod choinkę
roczną prenumeratę „GŁOSU LUDU”,

a otrzymasz dodatkowo
BON O WARTOŚCI 200,- Kč
do wykorzystania
w ośrodku SKI areal Mosty k. Jabłonkowa.

»Głos Ludu« to prezent,
który będzie cieszył cały rok!

Redakcja „Głosu Ludu”, Komeńskiego 4,
Czeski Cieszyn, e-mail: info@glosludu.cz,
tel. 558 731 766.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

- ☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- ☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- ☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1.pl@rkka.cz

larstwa Krystyny Kocybik, prezentacja pocztu wójtów i sołtysów gminy Istebna. www.galeriakukuczka.pl.
GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. - 39. Biennale malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

Prenumeratory GŁOSU LUDU

W tym miesiącu nie była Szanownym Czytelnikom ściągnięta opłata ze SIPO za Głos Ludu. Będzie ona zaliczona w styczniu 2010 roku.

Bliżej do nieba, niż piekła

Niektórzy twierdzą, że siódemka to szczęśliwy numer. Właśnie na siódmej pozycji zakończyli jesienną część drugoligowego sezonu piłkarze Fotbalu Trzinec. Wszystko wskazuje na to, że po raz pierwszy w historii trzyńczanie nie muszą się obawiać rewanżowej rundy, bo bliżej drużynie do czołówki, niż do strefy spadkowej. Trzyńczanie tracą do trzeciego w tabeli Zlína siedem punktów. I przypominamy, że Zlín to jeden z głównych faworytów do awansu do pierwszej ligi, tymczasem Trzyńcowi przed sezonem przepowiadano grę w strefie spadkowej.

– *Jesienno plan został wykonany* – powiedział „Głosowi Ludu” dyrektor sportowy Fotbalu Trzinec, Zdeněk Dembinný. – *Każdy zespół chce grać w górnej strefie tabeli, a więc z siódmego miejsca jesteśmy zadowoleni*. Korzystna lokata w tabeli powinna zdrowo zmotywować zespół przed rewanżową rundą, tym bardziej, że futbol w wykonaniu Trzyńca oprócz plusów ma też usterki. – *Kluczowa jest stabilizacja formy, a wtedy będą spokojny co do losów drużyny w wiosennej fazie rozgry-*

wek – stwierdził Dembinný. Piłkarze potrafili wygrać ze Zlinem, by w następnej kolejce przegrać z przeciwnym Vlašimem. Trzyńcowi nie udało się też mecz z lokalnym rywalem z Karwiny. – *My graliśmy futbol, a bramki strzelał rywal* – skomentował przegraną 1:3 w najbardziej prestiżowym meczu jesiennej rundy trener Jiří Neček. Czyli, jak z tego wynika, warto grać bardziej pragmatycznie, a nie tak naiwnie, jak 8 listopada w Karwinie-Raju. A do tego potrzebni są za-

Prestiżowy pojedynek z Karwiną zakończył się w listopadzie przegraną Trzyńca 1:3. O piłkę walczy Pavel Malík (z lewej) z serbskim pomocnikiem w barwach Karwiny, Władanem Milosawljewem.

Kluczowy piłkarz: Martin Lipčák

Bez Martina Lipčáka drużyna Fotbalu Trzinec na pewno nie byłaby na siódmym miejscu w tabeli. 34-letni słowacki bramkarz jest filarem zespołu i według słów Zdeněka Dembinného, najważniejszym piłkarzem w kadrze. – *W odróżnieniu od trenerów, którzy nie lubią wskazywać palcem na najlepszego zawodnika, by nie wprowadzać do szatni niezdrowej atmosfery, jako dyrektor sportowy jestem zwolniony z tego obowiązku i z pełną świadomością stawiam na Lipčáka* – powiedział „Głosowi Ludu” Dembinný. – *Martin jest także autorytetem moralnym dla młodszych piłkarzy, nigdy nie było z nim żadnych problemów*. Lista klubów, bramki których strzegł Lipčák w swojej karierze, wygląda bardzo ciekawie. Są to: Koszyce, Rožnava,

Trenczyn, Artmedia Petržalka, Trnawa, Zalaegerszeg, Larnaca i Neded. Marzeniem tego bramkarza jest awans z Trzyńcem do pierwszej ligi. – *Czeska liga jest dużo lepsza od słowackiej, dlatego jak na razie nie kusi mnie powrót na słowackie podwórko* – stwierdził Lipčák. (jb)

Slavia zmieciona w trzech setach

EKST. SIATKARZY

Siatkarze Slavii Hawierzów przyczynili już swoich kibiców do łatwych porażek. W derbach z Ostrawą wszyscy spodziewali się jednak o wiele bardziej zaciętego spotkania, ale tradycji stało się zadość i Slavia poległa 0:3. Beniaminkowi ekstraklasy znów zabrakło precyzji nie tylko w ataku, ale także na bloku i zagrywce. Podopieczni trenera Ivona Pelikána plasują się na dwudziątej pozycji w tabeli. Marzenie o grze w playoffs nabrało kolorów fatamorgany.

DHL OSTRAVA HAWIERZÓW

3:0

Sety: 25:17, 25:16, 25:15. Ostrawa: Klapal, Zaťko, Mikula, Kubala, Michalovič, Správka, libero Václavík oraz Švasta, M. Štika, Mauler. Hawierzów: Duda, Svoboda, Srkal, Katona, Neusser, Široký, libero Dohnal oraz Zvolánek, Kadlec, Plichta, Kotas, Kramár.

Gospodarze wywiązali się z roli faworyta, wygrywając z Hawierzowem różnicą co najmniej jednej klasy. Trener Slavii Hawierzów, Ivo Pelikán, mógł już skorzystać z usług Vladimíra Katony, ale poprawy w grze nie było. – *Zaspaliśmy w pierwszym secie i było po meczu* – powiedział „Głosowi Ludu” Ivo Pelikán. – *Gramy źle od dłuższego czasu, z Ostrawą mieliśmy niewiele do powiedzenia* – dodał hawierzowski szkolenowiec.

Od drugiego seta w drużynie Ostrawy zabrakło Přemysla Kubali, który nabawił się kontuzji mięśnia. Gospodarzom brak doświadczonego blokującego reprezentacji RC wcale nie zepsuł planów, nadal dominowali w każdym elemencie gry. – *Największa różnica była w ataku* – uważa Jakub Zvolánek, który z Ostrawą sięgnął po mistrzowski tytuł. – *Zagraliśmy po prostu słabo*.

Lokaty: 1. Liberec 26, 2. Ostrawa 25, 3. Kladno 25,... 9. Hawierzów 19 pkt. W sobotę: Hawierzów – Przybram (17:00). (jb)

W SKRÓCIE

■ **REKOMPENSATA ZA HARRACHÓW.** Trzy konkursy Pucharu Świata w skokach narciarskich odbędą się w dniach 18-20 grudnia w szwajcarskim Engelbergu. Tak postanowiła Międzynarodowa Federacja Narciarska (FIS). Dodatkowe zawody w Engelbergu to rekompensata za odwołane konkursy w czeskim Harrachowie, gdzie brakuje śniegu. W Czechach skoczniowicze mieli rywalizować w najbliższy weekend.

■ **PLYWACY O MEDALE MISTRZOSTW EUROPY.** Dziewiętnastka polskich zawodników i zawodniczek będzie walczyć od jutra do niedzieli o medale pływackich mistrzostw Europy na krótkim basenie w Stambule. Za faworytów w polskiej ekipie uchodzą Paweł Korzeniowski, Adam Plutecki, Radosław Kawęcki, Łukasz Wójt i Aleksandra Urbańczyk. Najbardziej wszechstronna jest polska specjalistka od krótkiego basenu, Aleksandra Urbańczyk. Zawodniczka wystartuje na 50 m motylkiem, 50 m grzbietem i 100 m stylem zmiennym. W poprzednich mistrzostwach Europy (w 2008 roku w Rijce) Polacy spisali się słabo. (jb)

Torpedo nadal przedostatnie

EKS. UNIHOKEJA

Unihokeiści Torpedo Hawierzów nie dali rady Libercowi, przegrywając na własnym boisku 4:5 w dogrywce. Rywal zajmuje 10. lokatę w tabeli i był w zasięgu hawierzowskich zawodników, którzy powoli tracą szansę na awans do fazy pucharowej Fortuna Ekstraligi. Hawierzów w tabeli zajmuje przedostatnią pozycję, gorsi są w tym sezonie tylko unihokeiści Znojma.

HAWIERZÓW LIBREC

4:5

Tercje: 2:1, 1:0, 1:3 – 0:1. Bramki i asysty: 15. i 16. M. Kožušník (P. Kožušník), 25. i 59. Kubala (P. Kožušník) – 41., 46. i 50. Štěpánek (Křenek, Hůza), 12. Vážný (Král), 64. Křenek (Uglanov). Hawierzów: Kotula – Varta, Jurčík, P. Kožušník, M. Kožušník, Kubala, Kičerka, Charizan, Peřka, Plášek, Bezděčik, Šmída, Bajgar, Vydra, Smetana.

Dla gospodarzy było to jedno z kluczowych spotkań sezonu. Goście nastawili się na kontratak i w trzeciej tercji dokonali dzieła zniszczenia, doprowadzając mecz do dogrywki. Ważną postacią w hawierzowskiej ekipie był jak zawsze Pavel Kožušník, ale nawet jego znakomita dyspozycja nie wystarczyła gospodarzom do zwycięstwa. Goście konsekwentnie grali swoje i w ostatniej tercji opanowali parkiet. Mecz rozstrzygnął w dogrywce szczęśliwym strzałem Křenek.

W najbliższej kolejce Torpedo zmierzy się na wyjeździe z liderem tabeli, wielokrotnym mistrzem RC, Tatranem Strzeszowice. Mecz odbędzie się w niedzielę i faworytem jest bez wątpienia Tatran. Hawierzowianie mogą tylko sprawić niespodziankę. W walce o playoffs taki cud bardzo by się drużynie przydał.

Lokaty: 1. Tatran Strzeszowice 37, 2. Witkowiec 32, 3. Ml. Bolesław 29,... 11. Hawierzów 10, 12. Znojmo 0 pkt. (jb)

Gwiazdą
Petr Korbel

Bieda w policji

Policjantom z posterunku w Suchej Górnej nie starcza pieniędzy na benzynę. By załatać dziurę w budżecie, zwrócili się o pomoc do gminy. Radni przyznali im 30 tys. koron. Niestety, to już norma...

– To kwota, na którą stać każdą gminę – uważa wójt Jan Lipner. – Uznaliśmy, że należy wspomóc funkcjonariuszy, aby mogli lepiej pilnować porządku w naszej gminie. Zawsze to prostsze i tańsze, niż zakładanie i utrzymywanie własnej straży gminnej.

Wójt dodaje, że w rozległej wiosce, takiej jak Sucha lub – tym bardziej – sąsiednia Stonawa, trudno wymagać, by policjanci patrolowali teren na piechotę. Ich praca byłaby wtedy nieefektywna. – Co innego w miastach, gdzie jest gęsta zabudowa – uważa Lipner.

Władze Stonawy, która dzieli posterunek z Suchą Górą, pomogły policjantom w inny sposób – kupiły dla nich w tym roku motocykl terenowy. Dary dla policji, które mają podnieść bezpieczeństwo w konkretnej miejscowości, kupując stróżom prawa również inne gminy. Na przykład Bystrzyca, Wędrzynia, Nydek i Ropica wspólnie sfinansowały w ub. roku radar za 70 tys. koron. O poprawę warunków pracy policjantów postarały się również władze Cierlicka. W br. kompletnie wyremontowały budynek, w którym mieści się siedziba komendy obwodowej. – Pomimo że warunki ma teraz policja dużo lepsze, nie podnosiliśmy im czynszu – mówi wójt Lydie Vašková.

Policja nigdy nie mogła sobie pozwolić na rozrzutność, a kryzys jeszcze ograniczył jej możliwości finansowe. – Budżet Wojewódzkiej Komendy Policji był w tym roku niższy niż w latach poprzednich. Cięcia dotyczyły głównie wydatków eksploata-

cyjnych, zakupu sprzętu komputerowego, mebli i innych elementów wyposażenia – przyznaje René Tichý, wicedyrektor ds. ekonomicznych ostrawskiego garnizonu. Mniej środków przewidziano również na paliwo. Tichý dodaje jednak, że ta obniżka nie miała spowodować pogorszenia jakości pracy policjantów, lecz tylko zmusić ich do bardziej ekonomicznego korzystania z samochodów. – W żadnym wypadku obniżka wydatków nie była tak dotkliwa, byśmy musieli zwracać się o wsparcie do samorządów. Częściowo pomoc urzędów gmin jest wynikiem konkretnej współpracy w poszczególnych miejscowościach.

Policja do niedawna chętnie przyjmowała ludzi do pracy. Kilka miesięcy temu, na polecenie prezydium policji w Pradze, rekrutacja do służby została w całym kraju wstrzymana. – Po maturze chciałem wstąpić w szeregi policji, ale mi powiedziano, że nikogo nie przyjmują – mówi rozczarowany tegoż rocznik absolwent Technikum Maszynowego. Jak dowiedzieliśmy się od dobrze poinformowanej osoby z działu personalnego karwińskiej komendy, powodem jest brak pieniędzy. Dlatego też policja nie będzie – jak na razie – przyjmowała nowych osób, nawet na wakaty.

Nie lepiej jest po drugiej stronie granicy. Z powodu kryzysu śląska policja w styczniu musiała wstrzymać remonty, potem przestała kupować nowy sprzęt. W marcu zmuszeni do oszczędności komendanci wprowadzili limity na paliwo i wstrzymali przyjęcia do służby. W czerwcu okazało się, że nie wypłacą podwładnym dodatków służbowych. Na Śląsku skala tych zobowiązań urosła już do około 15 mln zł. Tylko w tym roku śląskie gminy przekazały policji 6 mln zł! Kupują radiowozy, komputery, alkomaty, a nawet meble i ławki. Finansują też dodatkowe patrole. – Policja jest państwowa, ale bez naszej pomocy prawdopodobnie musiałaby pozamykać komisariaty – mówią samorządowcy.

W Komendzie Powiatowej Policji w Cieszynie funkcjonariusze o dawna korzystają z prywatnych komputerów. – Gdybyśmy ich nie przynieśli, pisalibyśmy raporty na maszynach do pisania. Jak 20 lat temu... – mówi anonimowo jeden z policjantów. DANUTA CHLUP, (wt)

Od Brzechwy do Chotomskiej

Ponad 60 dzieci zmierzyło się w piątek w konkursie recytacji polskich szkół. Na finał konkursu przyjechali do polskiej podstawówki w Gnojniku, wcześniej zmierzili się w eliminacjach obwodowych w Jabłonkowie, Trzyńcu i Czeskim Cieszynie. Dla jednych był to debiut, inni do tremy już się przyzwyczaili, bo gnojnicka podstawówka imprezę zorganizowała po raz ósmy.

„Jak to dobrze być dziewczynką” – przekonywała w wierszu Karolina Kohut, „Słyszeliście już o Madzi, co się wszystkich wokół radzi?” – pytała Iza Tacina w wierszu „Ciekawska Madzia”. W każdej z pięciu kategorii wiekowych przyznano trzy nagrody. W kategorii I (klasy 1. i 2.) pierwsze miejsce otrzymał Michał Wojnar z Karwiny. W kategorii II (klasa 3.) wygrał uczeń szkoły w Nawsiu Filip Łuński, w trzeciej (klasy 4. i 5.) Tobiasz Zalisz z Trzyńca 1, w IV (6. i 7. klasa) Weronika Kantor z Jabłonkowa, a zwycięzcą kategorii V (8. i 9. klasa) został Sebastian Garcia N'Dua z Karwiny. (ep)

Więcej o konkursie i pełną listę nagrodzonych opublikujemy w czwartkowym „Głosiku”

Nagrody Karwiny dla przedsiębiorczych

Karwina nagrodziła w środę najlepszych przedsiębiorców w mieście. Razem z Izłą Gospodarczą Urząd Miasta ogłosił wyniki tradycyjnego już konkursu „Przedsiębiorca roku”, wybrano także najlepszą dekorację świąteczną sklepu lub restauracji. Nagrodę w konkursie otrzymał właściciel agencji detektywistycznej Lubomír Laban, miasto nagrodziło także karwiński Szpital Górniczy i firmy ze strefy przemysłowej Nowe Pole, które dają pracę mieszkańcom Karwiny. Najlepszą dekoracją świąteczną może się w tym roku pochwalić butik Pretty Woman, spośród restauracji najlepsza była Ovečka. (ep)

Ciężarówka potrafiła przechodnia

W piątek rano doszło do poważnego wypadku w Karwinie. Na ulicy Górniczej samochód ciężarowy potrafił przechodnia. Kiedy na miejsce dotarła karetka pogotowia ratunkowego, 44-letni mężczyzna był nieprzytomny i miał problemy z oddychaniem. W wyniku wypadku doznał przede wszystkim obrażeń głowy. Pacjenta przewieziono na oddział anesteziologiczno-reanimacyjny szpitala w Karwinie-Raju. Jak poinformował rzecznik pogotowia ratunkowego, Lukáš Humpl, stan mężczyzny jest ciężki. (ep)

POGODA

sobota
niedziela

poniedziałek

dzień: 0 do -1°C
noc: -6 do -8°C
wiatr: 5 m/s

dzień: -2 do -4°C
noc: -8 do -11°C
wiatr: 3-4 m/s

Transgraniczna terenówka

Cieszyńska policja dostała z komendy wojewódzkiej w Katowicach terenowego land rovera z silnikiem 2,2 l o mocy 160 koni. Z wozu będą korzystały polsko-czeskie patrole podczas służby po obu stronach granicy. – Po przystąpieniu naszych krajów do strefy Schengen w grudniu 2007 roku, pogranicze polsko-czeskie z roku na rok odwiedza coraz więcej turystów. Niestety większy ruch turystyczny wiąże się też z rosnącą ilością wypadków i zdarzeń, do których wzywane są policja oraz inne służby ratownicze. Samochód bardzo się nam przyda podczas akcji ratunkowych, wspólnych działań policyjnych związanych z poszukiwaniami, pościgami transgranicznymi oraz katastrofami komunikacyjnymi, które występują w trudnych terenach górskich – mówi Ireneusz Brachaczek, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie. (wt)

Złoto dla Nohavicy

Polski Związek Producentów Audio Video ogłosił, że dwupłyty album „Świat wg Nohavicy” uzyskał status Złotej Płyty. Uroczystość wręczenia nagrody odbędzie się 15 grudnia w warszawskim Traffic Klubie.

Z tej okazji odbędzie się mini-koncert, na którym obok polskich wykonawców wystąpi Jaromír Nohavica.

Największą popularność przysporzyła płycie piosenka „Cieszyńska” Nohavicy w wykonaniu Artura Andrusa.

Płyta zawiera 31 piosenek barda w polskich przekładach i nowych aranżacjach. Producentem i wydawcą albumu jest Warsztat Antoniego. (two)

DK Trisia w Trzyńcu
19 grudnia 2009
o godz. 16.30

Koncert Świąteczny

Bilety w cenie 150 Kč są do nabycia
w siedzibie ZG PZKO pod numerem telefonu
558 711 582 lub mailem zg@pzko.cz

Nawiązanie do tradycji

Konsulat Honorowy Republiki Czeskiej oficjalnie rozpoczął w czwartek działalność w Częstochowie. To drugie, po poznańskim, takie przedstawicielstwo RC w Polsce. W przyszłym roku planowane jest uruchomienie konsulatów honorowych RC na Dolnym Śląsku oraz w województwie kujawsko-pomorskim. – *Otwarcie konsulatów w Częstochowie nawiązuje do bogatej tradycji przedwojennych konsulatów honorowych, których działalność została zakończona w latach 50., ponieważ ich filozofia nie odpowiadała warunkom systemu socjalistycznego* – powiedziała Gabriela Tománková z ambasady RC w Polsce. Jeszcze kilka lat temu w Polsce działały czeskie konsulatory generalne. Zamknięto je ze względów oszczędnościowych, uznając, że po wejściu Polski i Czech do UE i strefy Schengen taka forma przedstawicielstwa nie jest już potrzebna. Najpierw działalność zakończył konsulat generalny we Wrocławiu, a latem zeszłego roku jako ostatni w Katowicach. Nowa strategia czeskiej ambasady zmierza do utworzenia w Polsce całej sieci aktywnie działających konsulatów honorowych. Ten w Częstochowie obejmie swoim zasięgiem województwa śląskie i łódzkie. Honorowym konsulem, decyzją ministra spraw zagranicznych RC, został częstochowianin, przedsiębiorca i działacz gospodarczy Jarosław Krykwiński. Nowy konsul zamierza skupić się na sprawach współpracy gospodarczej. Chce także ożywić współpracę kulturalną i sportową oraz zachęcać młodzież do nauki języka czeskiego. (r)

Psy mają nowe schronisko

Hawierzów ma wreszcie własne schronisko dla bezpańskich psów i innych zwierząt.

Stare, nie spełniające wymogów, zostało zamknięte w 2003 roku. Miasto wybudowało nowy obiekt w odludnym miejscu na granicy Suchej Średniej i Górnej. Przytułek może pomieścić maksymalnie 120 psów. Już teraz wiadomo, że do schroniska trafi – najpóźniej w pierwszej połowie stycznia przyszłego roku – 57 zwierząt, umieszczonych tymczasowo w innych schroniskach w okolicy. W ośrodku są też klatki dla kotów, węży, ptaków i innych porzuconych zwierząt. Koszty eksploatacji mają rocznie wynosić ok. 3 mln koron.

O tym, że schronisko jest miastu potrzebne, od początku przekonani byli tak radni rządzącej w mieście lewicy, jak i opozycyjnej prawicy. Opozycja od początku kwestionowała jednak wysokość kosztów, które wyniosły 41 mln koron. Ratusz przekonywał, że inwestycja musi sporo kosztować, że gdyż jest realizowana na terenie dotkniętym przez szkody górnicze, co przełożyło się na kosztowną rekultywację terenu. (dc)

Prezydent Hawierzowa František Chobot tym razem nie przeciął symbolicznej szarfy, lecz tańcuch, do którego przypięty był pluszowy pies.

Prawdziwa historia Karwiny? To już jest koniec...

Nakładem wydawnictwa Paseka ukazała się monografia Karwiny. Wystarczy przejrzeć pierwsze strony, żeby zorientować się, że książka nie spodoba się polskim historykom. Publikacja autorstwa Ireny Hajzlerovej i Veroniki Matroszovej z Archiwum Powiatowego w Karwinie zawiera dwa rozdziały, w których opisana jest historia miasta, szkolnictwo, rozwój górnictwa. Większą część książki stanowi zbiór fotografii, nawet jednak na 39 stronach tekstu znalazło się wiele błędów. O początkach karwińskiego szkolnictwa w XVII wieku czytamy: – *Była wtedy wybudowana drewniana szkoła jednoklasowa, w której uczono „po morawsku”, czyli w języku, którym mówiła miejscowa ludność, nazywająca go „po naszymu”*. W okresie rządów Józefa II stara szkoła już nie wystarczała – było za mało miejsca, więc w jej pobliżu wybudowano nową, dwuklasową murowaną szkołę. W niej również uczono „po morawsku”. Nie trzeba chyba wyjaśniać, że według językoznawców gwara cieszyńska ma korzenie staropolskie.

O okresie 1919-1920 pisze się w książce zaledwie tyle, że panowały wtedy bardzo trudne stosunki wynikające ze sporu o Śląsk Cieszyński i że

region przypadł Czechosłowacji. Nie znajdziemy tam jednak informacji o tym, że Czesi w 1919 roku zdobywali Śląsk Cieszyński z bronią w ręku, za to o polskim zaborze można przeczytać wiele. O zajęciu przez Polskę Zaolzia pisze się m.in. tak: – *Miasto według napisów i nazw zmieniło się na polskie, ale ludzie pozostali ci sami. Tymczasem według oficjalnych spisów ludności w roku 1900 Polacy byli najliczniejszą grupą narodową w regionie (było ich 12.052), Czesi byli dopiero na trzecim miejscu (1.113). W latach 30. Polacy nadal byli większością*.

Błędów można się w publikacji doszukać więcej. W opisach fotografii tzw. Białej i Czerwonej szkoły nie ma słowa o tym, że były to placówki polskie. Warto też przyjrzeć się bibliografii. Autorki korzystały na przykład z wydanej w 1914 roku „Książki o Karwinie” Marka Šipa, w której znajdziemy na przykład rozdział „Spolszczanie Śląska Cieszyńskiego”, a o XIX-wiecznym szkolnictwie przeczytamy, że dzieci były zmuszane do uczenia się w języku polskim, który był im zupełnie obcy, a w szkolnej ławie wydzierano im z duszy czeski język ojczysty. (ep)

13 grudnia będzie pierwszym od 15 lat dniem kiedy na moście kolejowym nad Olzą nie pojawi się żaden pociąg osobowy!

Sobota będzie ostatnim dniem kursowania pociągu międzynarodowego „Cieszynka” relacji Katowice – Czeski Cieszyn – Katowice oraz pociągów osobowych Cieszyn – Czeski Cieszyn – Cieszyn. – *Zapraszamy miłośników kolei ze Śląska, a także całej Polski, mieszkanców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz przedstawicieli władz obu miast na przejazd ostatnimi pociągami z Cieszyna do Czeskiego Cieszyna oraz pożegnanie ostatniego składu odjeżdżającego w kierunku Katowic przez Golezów z Czeskiego Cieszyna o 16.10, a z Cieszyna o 16.21 – zachęcają miłośnicy kolei Śląska Cieszyńskiego zrzeszeni wokół portalu Kolejczysyn.pl. Za bilet na trasie Cieszyn – Czeski Cieszyn zapłacimy 2 zł (15 koron).* (r)

Budżety nie są takie złe

Karwina uchwaliła budżet na rok 2010. Wygląda na to, że kryzys finansowy nie zagroził miejskiej kasie. Po raz kolejny budżet jest w Karwinie wyższy niż w ubiegłych latach, ale tym razem przede wszystkim za sprawą dochodów ze sprzedaży mieszkań miejskich oraz dzięki inwestycjom wspieranym przez Unię Europejską i państwo.

Także inne miasta w regionie już ustaliły przyszłoroczne wydatki, albo właśnie się do tego szykują. Z budżetem poradzi sobie już także radni Bogumina. Podobnie jak w Karwinie, budżet będzie tam większy niż w ub. roku, a kry-

zys nie dotknie tak bardzo miejskich finansów. – *Już w ubiegłym roku byliśmy ostrożni przy ustalaniu budżetu i nie zawyżyliśmy dochodów z podatków, tylko założyliśmy, że będą o 30 mln koron niższe* – wyjaśnił burmistrz Bogumina, Petr Vícha. Pomimo tego w 2009 roku miasto mogło sobie pozwolić na inwestycje za 140 mln koron, chociaż z niektórych projektów trzeba było zrezygnować. – *W tym roku także założyliśmy 30-milionowy spadek dochodów z podatków, ale nawet jeśli w kasie miasta będzie brakować jeszcze większej sumy, to i tak budżet będzie wystarczający* – dodał Vícha.

Nie wszystko wygląda jednak tak różowo, w tym roku większość miast i gmin musiała zaciśnąć pas i oszczędzać na niektórych inwestycjach, w przyszłym roku także nie na wszystko starczy pieniędzy.

– *Na pewno nie będziemy ograniczać wydatków na naprawy dróg, remonty osiedli mieszkaniowych czy budowę nowych miejsc parkingowych, rozpoczniemy też kilka dużych inwestycji, ale nie starczy już na przykład na przebudowę dawnych stajni zamkowych czy budowę zadaszenia nad amfiteatrem* – mówi prezydent Karwiny, Tomáš Hanzel. (ep)

Prenumerata w PREZENCIE na Gwiazdkę

ZRÓB PREZENT SOBIE LUB SWOIM BLISKIM!

Zamów pod choinkę roczną prenumeratę „GŁOSU LUDU”,

a otrzymasz dodatkowo BON o wartości 200,- Kc do wykorzystania w ośrodku SKI areal Mosty k. Jabłonkowa.

»Głos Ludu« to prezent, który będzie cieszył cały rok!

**Redakcja „Głosu Ludu”
Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn,
e-mail: info@glosludu.cz,
tel. 558 731 766.**

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

Kryzys dotknął współpracę

Na wtorkowej sesji radni Cieszyna i Czeskiego Cieszyna przyjęli dwa stanowiska. Oto ich treść.

Stanowisko Rady Miejskiej Cieszyna przyjęte na wspólnej sesji z Radą Miejską Czeskiego Cieszyna 8 grudnia 2009 roku:

Radni Rady Miejskiej Cieszyna zawsze z należytą troską i odpowiedzialnością traktowali partnerską współpracę z Czeskim Cieszyńskiem i dlatego z niepokojem przyjęta została decyzja o wycofaniu się strony czeskiej z realizacji dwóch wspólnych projektów „Strażacy bez granic” oraz „Sport Park II”. Przewidując trudności gospodarcze jednej i drugiej strony, przedstawiliśmy w dniu 25 listopada 2008 roku propozycję powołania czteroosobowych zespołów, które na bieżąco śledziłyby realizację wspólnych działań i sugerowały rozwiązania pojawiających się trudności. Do chwili obecnej nie jest nam znany skład osobowy zespołu strony czeskiej, chociaż odbyło się w międzyczasie jedno spotkanie Komisji ds. współpracy transgranicznej ze starostą Czeskiego Cieszyna w sprawie realizacji projektu dotyczącego modernizacji i przebudowy węzła komunikacyjnego na przejściach granicznych. Przypomnijmy, iż projekt „Ogród Dwóch Brzegów” powstał w wyniku naszych wspólnych działań oraz pertraktacji i miał być wzorcowy dla innych miast europejskich. Jako partnerzy tego projektu szczyciliśmy się nim, byliśmy i jesteśmy z niego dumni. Kolejny raz projekt ten jest ograniczany, przez co staje się mniej atrakcyjny i jako całość zagrożony. Zastanówmy się czy projekt „Ogród Dwóch Brzegów” nadal jest aktualny, czy chcemy go wspólnie realizować i co zrobić, żeby go zrealizować. Pragniemy nadmienić, że kryzys gospodarczy dotknął również nas, jednakże uważamy, iż wzajemne uzgodnienia winny być respektowane i z szacunkiem dla drugiej strony przestrzegane. My

również mamy obawy, że w wyniku kryzysu będziemy zmuszeni podejmować trudne decyzje związane z budżetem naszego miasta, jednak nadrzędnym celem dla nas będzie realizacja wspólnych z Państwem projektów.

Stanowisko Rady Miejskiej Czeskiego Cieszyna przyjęte na wspólnym posiedzeniu z Radą Miejską Cieszyna 8 grudnia 2009 roku:

Radni Miasta Czeski Cieszyń zawsze podchodzili z wielką odpowiedzialnością do partnerskiej współpracy z Cieszyńskiem. Szczególnie ścisła współpraca była nawiązana przy wspólnym projekcie „Ciesz się Cieszyńskiem – Ogród Dwóch Brzegów”, który to projekt powstał w wyniku naszych wspólnych usiłowań i stał się wzorem dla dalszych miast granicznych. Ja-

ko partnerzy tego projektu zawsze byliśmy z niego dumni. Własna realizacja poszczególnych zadań była zapoczątkowana wspólnym projektem Rewitalizacja Parku 2010, którego celem jest utworzenie nie tylko dla obywateli obu miast wspólnej i łączącej oba miasta strefy. Jesteśmy bardzo zadowoleni, że ten projekt jest realizowany i przynosi pozytywne reakcje. W następnym etapie był z sukcesem opracowany i zatwierdzony projekt „Sport Park”, który uatrakcyjni i udostępni mieszkańcom tereny do wypoczynku i relaksu. Szczególnie ważnym etapem wspólnych działań jest projekt „Sportmost”. Mimo, że nie było uchwalone jego finansowanie, ponosimy nakłady na dalsze prace projektowe. Wyżej wymienione działania potwierdzają naszą wolę wspólnej realizacji projektu „Ogród Dwóch Brzegów”.

Oprócz realizacji wymienionych projektów, przedłożyliśmy polskim partnerom dalszy projekt pod nazwą „Sport Park II – Tereny Spacerowe Ogrodu Dwóch Brzegów”. Mimo wielkich starań Czeskiego Cieszyńska w uczestniczeniu w tym projekcie, nie mogliśmy zadeklarować swojego finansowego udziału z powodu ekstremalnie fatalnej kondycji finansowej miasta. W żadnym przypadku nie chcieliśmy zagrozić realizacji projektów, które były w różnych fazach wdrażania. Z wyżej wymienionego powodu musieliśmy także zasadniczo ograniczyć swój udział w projekcie „Strażacy bez granic”. Byliśmy przygotowani realizować ten projekt w ramach naszego wniosku z roku 2008, który jednak nie został uchwalony. Mimo to staraliśmy się nie rezygnować z tego projektu i zachować przynajmniej formal-

ne partnerstwo z minimalnym finansowym współudziałem. Jednocześnie będziemy nadal załatwiać sprawy zamykające projekt „Ogród Dwóch Brzegów” i w ramach możliwości realizować go w następnych latach. Współpraca obu partnerów musi być zawsze wzajemnie koordynowana, poglądy drugiej strony miałyby być zawsze respektowane, tak aby obie strony mogły dojść do porozumienia. Czeski Cieszyń jest przygotowany do uczestnictwa w posiedzeniach grup roboczych, które będą rozwiązywać wszelkie bieżące problemy.

Wtorek. Polsko-czeska sesja w cieszyńskim ratuszu.

FELIETON W kołach siła!

Przyjęcie zaproponowanej przez prezesa Jana Rylkę uchwały, obligującej władzę Związku do opracowania nowego emblematu ma pewien wymiar symboliczny. Oto „Gustavus obiit, hic natus est Conradus”.

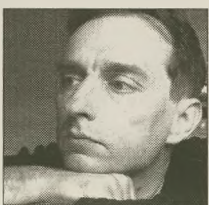
Dotychczasowe formy działania nie zawsze sprawdzają się w warunkach swobód obywatelskich. Zwrócił na to uwagę gość Zjazdu, prezes „Wspólnoty Polskiej” Maciej Płażyński, mówiąc, że „demokracja wcale nie ułatwia podtrzymania tożsamości, bo razem z nią następują różne procesy społeczne, które czasami powodują przyspieszoną asymilację”. Ponadto we współczesnej Europie zanika potrzeba działania kolektywnego, zdecydowanie mniej osób, niż choćby przed półwieczem, odczuwa chęć zrzeszania się w partie czy stowarzyszenia, a „duch czasów” patronuje raczej indywidualnym działaniom i zachęca do intymnego niemalże spożywaniu owoców wolności.

A tymczasem wielu działaczy – których zasług dla utrzymania polskości na Zaolziu nikt nie kwestionuje, a za przeprowadzenie dwóch generacji przez „morze czerwone” należy im się wdzięczność – żyje cały czas w przeszłości, co dało się niestety zaobserwować w Suchej Górnej. Powołane do życia w 1947 roku PZKO było wówczas jedyną organizacją, w której zezwolo-

no działać Polakom i stanowiło ochronny parasol dla wszelkich inicjatyw społecznych, kulturalnych, sportowych czy artystycznych. Ale po 1989 roku, kiedy już „przestało łać” dla wielu osób parasol okazał się zbędny; można było wreszcie reaktywować rozwiązane po wojnie stowarzyszenie, albo wręcz założyć nowe. Zresztą tradycja istnienia szeregu różnorodnych, niekiedy konkurujących, ale przede wszystkim uzupełniających się towarzystw jest żywa na całym Śląsku Cieszyńskim przynajmniej od 160 lat.

Ta różnorodność i wielobarwność jest widoczna w PZKO dzięki miejscowym kołom, które są mocno zakorzenione w terenie, cementują lokalne wspólnoty, a pozostałym grupom etnicznym ukazują bogactwo polskiej kultury Śląska Cieszyńskiego. To one są organizatorami imprez, nie tylko lokalnych balików, zabijek i jajecznic, ale i tych o charakterze międzynarodowym z jabłonkowskim „Gorolem” na czele. PZKO stanowi de facto federację kiejscowych kół, uzupełniających się w pomysłach i działaniu, to w nich tkwi siła i atrakcyjność Związku, a dzięki ich pracy Zaolzie może przestać się kojarzyć w Polsce li tylko z rokiem 1938.

JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

MOIM ZDANIEM Dawidowi śpi się lepiej

JANUSZA BITTMARA

Koreańskie samochody podobno śmigają niezłe, przynajmniej tak twierdzą ich właściciele. Nie będę wypowiadał się w tej materii, bo nie jestem specem od motoryzacji. Zresztą zalety i minusy koreańskich marek najlepiej znają robotnicy konkretnych fabryk. Na przykład pracownicy noszowickiego zakładu Hyundai, którzy, jeżeli wierzyć telewizyjnej reklamie, produkują wielkiego przyjaciela czworonogów przeróżnych ras i wielkości.

– Psy może rzeczywiście zakochały się w tym samochodzie, ale mnie śni się po nocach istne koszmary – powiedział mi znajomy, który od roku zatrudniony jest w noszowickiej fabryce. Z jego relacji wynikało, że do domu wracał regularnie po dziewiątej wieczorem, a do pracy zrywał się o czwartej nad ranem. Celowo stosuję czas przeszły, bo od czwartku Dawidowi śpi się lepiej. Wygrał wojnę z kierownictwem firmy, podobnie jak kilkuset innych pracowników Hyundai niezdadowolonych z pracy po godzinach, która w firmie była czymś zupełnie normalnym.

To, co normalne w Azji, nie musi podobać się w Europie i na odwrót. Wcześniej Koreańczycy zrezygnowali w Noszowicach z porannej grupowej gimnastyki, która przypominała tutejszym robotnikom (i słusznie) czasy spartakiad, teraz przyszła pora na nadgodziny. Smutne, ale zarażem wymowne w tym wszystkim jest to, że przestrzegania koreańskich zwyczajów najgorliwiej pilnowali w firmie czescy menedżerowie. Pasuje tu znane czeskie przysłowie o zjadaniu czyjegoś chleba i śpiewaniu czyjejś piosenki. My, Zaolziacy, też coś o tym wiemy.

bittmar@glosludu.cz

PRZECYTANE

Czy Jaruzelski zdradził?

– Będziecie nam musieli pomóc. Sami nie dajcie rady z wielomilionowym tłumem – tak generał Wojciech Jaruzelski miał prosić marszałka Kulikowa o bratnią pomoc

Prof. Antoni Dudek, historyk z IPN, opublikował nieznany wcześniej historykom dokument z rozmów pomiędzy władzami PRL

i ZSRR poprzedzających wprowadzenie stanu wojennego w 1981 roku. To notatka z rozmowy marszałka Wiktora Kulikowa, dowódcy sił Układu Warszawskiego, z gen. Jaruzelskim w nocy z 8 na 9 grudnia, na kilka dni przed zdławieniem Solidarności. Spisał ją adiutant Kulikowa gen. Wiktor Anoszkina.

Zdaniem prof. Dudka Jaruzelski miał prosić Rosjanina o bratnią pomoc wojskową: „Będziecie gorzej, jeśli robotnicy wyjdą z zakładów pracy i zaczną dewastować komitety partyjne, organizować demonstracje uliczne itd. Gdyby to miało ogarnąć cały kraj, to wy [ZSRR] będziecie nam musieli pomóc. Sami nie dajcie rady z wielomilionowym tłumem”.

„Czy Jaruzelski zdradził?” – pyta wielkimi literami na pierwszej stronie dziennik „Polska

The Times”, który wydrukował fragmenty notatki Anoszkina. To zadęcie na wyrost. Z dokumentu nie dowiadujemy się zbyt wiele nowego. Historycy wiedzą już, że „bratnia pomoc” była jednym z wariantów rozprawienia się z Solidarnością brany na poważnie pod uwagę w Moskwie czy w Berlinie (wschodnim). Wiemy także, że wokół interwencji toczyła się skomplikowana gra – i w Polsce, i za granicą – której rezultat nie był przesądzony.

(„Gazeta Wyborcza”)

GIGANTYCZNA INWESTYCJA MA ZARÓWNO GORĄCYCH ZWOLENNIKÓW, JAK I PRZECIWNİKÓW

Barką do Ostrawy, a może Jabłonkowa?

Budowa korytarza wodnego, który połączyłby Odrę, Dunaj i Łabę, i dostosował je do potrzeb żeglugi śródlądowej, to nic nowego. Plany budowy kanału istniały już sto lat temu. W realizacji kilkakrotnie przeszkodziły wojny światowe i zmiany ustrojów politycznych. Idea utworzenia kanału, który połączyłby terytorium Republiki Czeskiej z trzema morzami – Bałtyckim, Północnym i Czarnym – znów ożyła. Unia Europejska wprowadziła europejską drogę wodną Dunaj – Odra – Łaba (DOL) na listę brakujących połączeń trans-europejskich, które miałyby być budowane do 2020 roku. Inwestycja mogłaby być finansowana z funduszy europejskich. Wolne środki na ten cel mają być do dyspozycji w latach 2014-2020.

Korytarz wodny ma przecinać RC od granicy z Polską na północy do południowej granicy z Austrią lub Słowacją (w zależności od wariantu). W Polsce w rejonie Gliwic ma się łączyć z Odrą, a w okolicach Wiednia lub Bratysławy z Dunajem. W okolicach Ołomuńca druga nitka kanału ma prowadzić do Łaby. W sumie szeroka na 50 m droga wodna Dunaj – Odra – Łaba liczyłaby ok. 550 km długości.

Gigantyczna inwestycja ma zarówno gorących zwolenników, jak i przeciwników. Jest też wielu sceptyków, którzy nie wierzą, że pomysł można w ogóle zrealizować. Głównym propagatorem budowy europejskiej drogi wodnej jest spółka użyteczności publicznej Plavba a vodní cesty. – *Czeska Republika to jedyne spośród 27 państw członkowskich Unii Europejskiej, nie mające bezpośredniego lub przynajmniej pośredniego połączenia dobrej jakości drogą wodną z morzem i portami morskimi. To negatywnie odbija się na eksporcie, ponieważ eksporterzy muszą korzystać z drogiego transportu kolejowego lub drogowego* – przekonuje przedstawiciel organizacji, Tomáš Kolařík.

Zwolennicy budowy kanału podają jako przykład podobną inwestycję w Francji. W przyszłym roku ma ruszyć budowa drogi wodnej Sekwana – Europa Północna, która połączy Paryż z siecią europejskich dróg wodnych. Kanał, liczący 106 km, będzie zbudowany zgodnie z wszelkimi wymogami ekologicznymi, przecinał będzie nawet rezerваты. To istotny argument, ponieważ czeski projekt napotyka na sprzeciw organizacji ekologicznych, takich jak ruch „Duha” czy „Děti Země”. Przeciwnie inwestycji są również niektóre stowarzyszenia proekologiczne w Polsce. „Gazeta Wyborcza” zamieściła wypo-

Widok na rzekę Wag z zamku Strecno. Słowacy planują budowę kanału wodnego, łączącego Wag z Dunajem i Odrą. Problemem byłoby jednak pokonanie Przełęczy Jabłonkowskiej.

wiedź ekologa Radosława Ślusarczyka, który jest zdania, że inwestycja może zakłócić stosunki wodne w kilku wielkich dorzeczach w Europie Środkowej. Przedstawiciele spółki Plavba a vodní cesty twierdzą z kolei, że będą przeważały korzyści – również dla środowiska. Ich zdaniem, kanał będzie miał znaczącą funkcję przeciwpowodziową i umożliwi budowę elektrowni wodnych (mogą ekologicznie produkować energię). Prócz tego może być również wykorzystywany do celów rekreacyjnych. Według projektu, jedna barka, kursująca drogą wodną Dunaj – Odra – Łaba, mogłaby przewieźć aż 312 kontenerów ładunku, czyli tyle samo, co trzy składki pociągów towarowych lub przeszło 150 tirów przewożących po dwa kontenery.

Decyzja o budowie kanału dotąd nie zapadła. Niemniej rząd RC zobowiązał Minister-

stwo Transportu do negocjowania warunków projektu z władzami Polski, Słowacji, Austrii, Niemiec i Komisji Europejskiej. Wyniki rozmów mają być znane do końca przyszłego roku. Kilkanaście dni temu spotkali się w Warszawie przedstawiciele czeskiego Ministerstwa Transportu i polskiego Ministerstwa Infrastruktury. Tematem rozmów była współpraca międzyrządowa w zakresie żeglugi śródlądowej. Omówiono plan dalszych działań, zmierzających do przygotowania projektu. Dalsze rozmowy prowadzone będą w polsko-czeskiej grupie roboczej, utworzonej na podstawie „Memorandum o współpracy przy przygotowaniu i realizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej na odcinku Koźle-Ostrawa”.

Polska modernizuje już Odrzańską Drogę Wodną, by odpowiadała wymaganiom kory-

najem i Odrą. Leżąca nad Wagiem Żyliną byłaby miastem portowym. Połączenie przez Przełęcz Jabłonkowską byłoby jednak bardzo kosztowne, ponieważ – ze względu na konieczność pokonania gór – nie obeśzłoby się bez skomplikowanych rozwiązań technicznych. We wstępnych projektach rozważa się budowę tunelu wodnego w Jabłonkowie.

Choć oficjalnie trwają przygotowania projektu budowy drogi wodnej Dunaj – Odra – Łaba, czeskie Ministerstwo Transportu nie bardzo wierzy w jego bliską realizację. – *Jest kryzys, brakuje środków na dokończenie autostrad* – powiedział „Głowski Ludu” rzecznik ministerstwa, Karel Hanzelka. – *Ośmielam się twierdzić, że projekt nie będzie realizowany nie tylko w najbliższych latach, ale nawet dziesięcioleciach.*

DANUTA CHLUP

FELIETON

Grypa i absurd

„Zarazy są w istocie sprawą zwyczajną, ale z trudem się w nie wierzy, kiedy się na nas zwałą”. Obserwując to, co dzieje się wokół tematu pandemii A/H1N1 nietrudno o paralele z literackim obrazem myśli egzystencjalistycznej Alberta Camusa, przedstawionej w „Dżumie”.

Wobec „zarazy” człowiek sprawdza swoją postawę moralną, a społeczeństwo – gotowość do solidarnego działania. Zagrożenie wynikające z pandemii odsłania słabości wielu mechanizmów społecznych i prowokuje do pytań, które w ferworze paniki okazują się jednak trzeźwe. Ogłoszona w czerwcu 2009 pandemia – „świńska grypa” A/H1N1 stała się globalnym problemem medycznym, społecznym, politycznym. Wątpliwości i podzielone opinie specjalistów, wątpliwa wiarygodność rządu co do bezpiecznego zaplecza farmaceutyków antygrypowych – nie budzą zaufania, a tym bardziej nie nastrajają uspokajająco. Pojawiają się więc pytania.

Na ile kompetentna jest działalność resortów publicznych? Czy w kraju demokratycznym „publiczne” jest naprawdę „jawne” – skoro nawet zapasy tamiflu są tajemnicą

państwową? Gdzie zaczyna się manipulacja informacją, a gdzie rzeczywistość troska o zdrowie obywateli, skoro pandemia wydają się rządzić media i rynek farmaceutyczny? Czy istnieją i czy mogą istnieć wyjątki od prawa równości na rzecz wartościującego podziału na uprzywilejowanych i zwyczajnych – vipów i plebs, skoro można podzielić pacjentów na korzystających z mniej i bardziej szkodliwych szczepionek?

Chaos, dezinformacja, medialny szum raczej mnożą kolejne pytania, niż na którekolwiek z nich odpowiadają. Kłótnie między sceptykami i orędownikami szczepień nie wnoszą nic poza dezorientacją i wrażeniem ogólnej bezradności. W konsekwencji – jedni się szczepią, drudzy zastanawiają, bo słuchając tych, którzy są „za”, i tych, którzy są „przeciw”, nie potrafią podjąć decyzji. Do tego te rzekomo „bezpieczne” w krótkim czasie okazały się jednak „szkodliwe”, pogłębiając dylematy pacjentów. Minister zdrowia jest „w kropce” – jeśli opowie się przeciwko – będzie źle, „bo nie było profilaktyki”, wy-

bierze szczepienia, a pojawiają się powikłania – będzie jeszcze gorzej, „bo przecież powinna przewidzieć skutki uboczne”. Tak czy owak psy na kimś powieszają.

Wiedza na temat pandemii „świńskiej grypy” ogranicza się do wybiórczych informacji przedstawianych w mediach, a obraz ten coraz to bardziej zakręca o absurd. W ludzki strach, tragedię – fakt śmierci – wcinają się medialne sensacyjki, polityczne zagrywki, ekonomia – partie polityczne promują wizje runek przez rozdawanie masek ochronnych, koncerny farmaceutyczne mnożą kapitały, ludzie wymyślają awangardowe sposoby na uniknięcie zakażenia (przy okazji można wystąpić w telewizji), a wśród zaleceń profilaktycznych można znaleźć takie jak to: „unikaj dotykania uchwytów, siedzeń, poręczy, klamek w środkach komunikacji i miejscach publicznych”. Czyli drzwi do sklepów, urzędów otwieramy siłą woli, a w autobusie trzymamy równowagę godną jogina, uważając na ostrych zakrętach, względnie chwytamy za plecy sąsiada (byleby nie od strony twarzy, bo wirus przenosi się drogą kropelkową).

Jak podają media – 98 proc. przypadków zarażonych wirusem A/H1N1 przebiega łagodniej od grypy sezonowej. Przypadki śmiertelne to przede wszystkim osoby przewlekłe chore, z osłabionym układem immunologicznym. Zderzenie „pandemicznej pa-

niki” z innymi absurdami służby zdrowia odsłania zjawiska, które zauważa się „przy okazji”. Należy do nich m.in. „medyczny underground” – w którym choroby leczą się nielegalnie, bo ani lekarze, ani producenci nie biorą odpowiedzialności za skutki uboczne leków podawanych w większych niż zalecane przez producenta ilościach, a innych sposobów na wyleczenie nie ma. Chorzy tworzą swoje „getta”, zakładają stowarzyszenia, fora internetowe, dające możliwość zdobycia kompetentnych informacji na temat specjalistycznego leczenia, bo diagnostyka lekarzy, okazuje się niedostateczna. Chorób o mniejszym zasięgu, ale poważniejszych w skutkach jest wiele, jednak „resorty” nie podejmują tematu, bo może trzeba by znowu komuś coś zrefundować. Konkluzja wydaje się tyleż smutna, co mało zaskakująca: co nie istnieje w mediach – nie istnieje w ogóle.

Koniec końców spełnia się paraboliczne przesłanie „Dżumy” Alberta Camusa. Człowiek zostaje sam wobec zagrożenia i absurdu rzeczywistości, a wolny wybór, uwikłany w historyczną konieczność, okazuje się brakiem wyboru. Może próbując ustrzec się przed grypą i grypowym absurdem pozostaje zagryzać czosnek nad „Człowiekiem zbuntowanym” – inną, równie wnikliwą lekturą tegoż autora?

DAGMARA STANOSZ

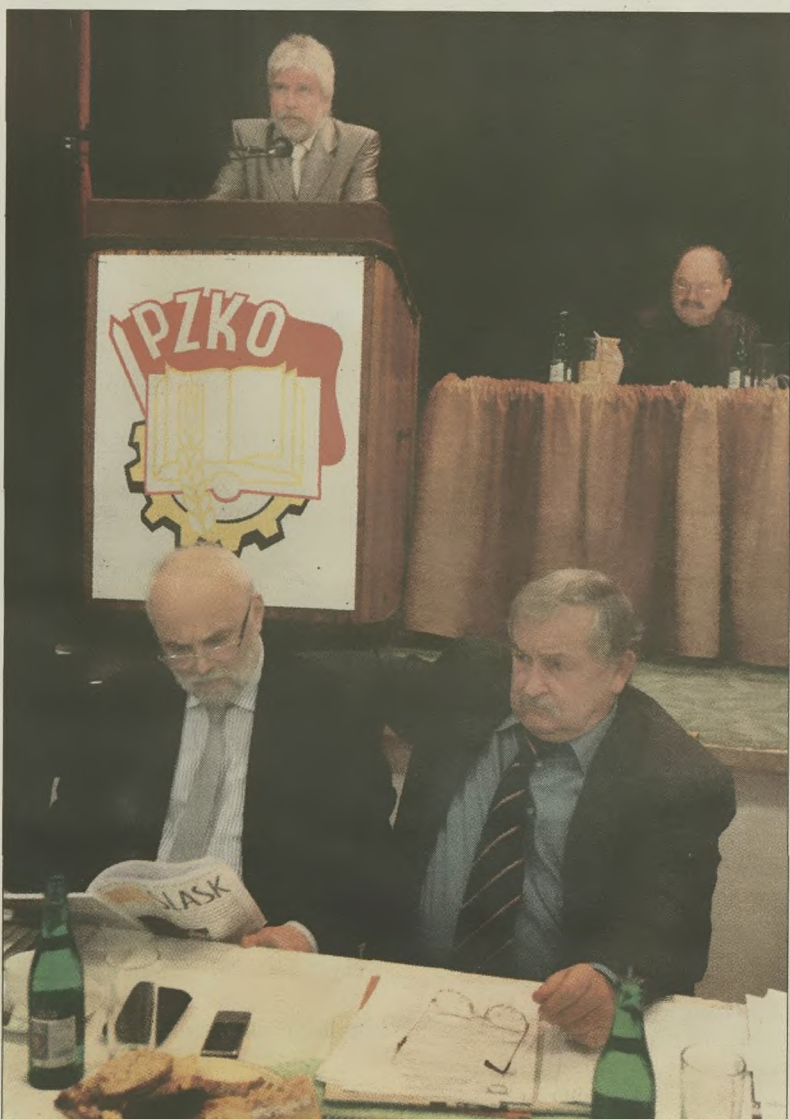
XXI Zjazd PZKO

202 delegatów, 257 obiadów i 207 kaw

XXI Zjazd Delegatów Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego przeszedł do historii. W Domu Robotniczym w Suchej Górnej na nowego prezesa Związku wybrano Jana Rylkę, ustalono skład nowego Zarządu Głównego, a także Komisji Rewizyjnej, przyjęto też m.in. plan działania PZKO na lata 2010-2013. O tym wszystkim decydowało 202 delegatów reprezentujących 13-tysięczną rzeszę członków PZKO skupionych w 84 miejscowych kołach. Na sali zasiadło jednak znacznie więcej osób. Bo przyjechali do Suchy liczni goście na czele z prezesem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – Maciejem Płażyńskim oraz ambasadorem RP w Pradze – Janem Pastwą. Nie zabrakło przedstawicieli zaolziańskich i polskich mediów. O liczbie osób na sali świadczy fakt, że w sobotę wydano w Domu Robotniczym w Suchej Górnej aż 257 obiadów. Tylko goście przy obiedzie wypili trzy duże piwa „dziesiątki”, sześć dużych piw dwunastostopniowych oraz trzy małe „dwunastki”. Na stół trafiły też dwa bezalkoholowe bierale oraz 5 kofol. Delegaci zaś pochłonęli aż 207 „małych czarnych” oraz 49 herbat. Nie zabrakło też na stołach delegatów i dziennikarzy złocistego trunku. Ale jak dowiedzieliśmy się od kelnerów, piwa nie było za wiele, bo zaledwie 170 kufli. Smaczne ciastka upiekły dla uczestników Zjazdu panie z górnosuskiego Klubu Kobiet. Wspaniałą necówkę na kanapki przygotowali Bronisław Faja i Leszek Buchta. (kor)

Gościom smakowały ciastka, które przygotowały panie z górnosuskiego Klubu Kobiet.

Jak zmienić ten Związek? – Za mównicą kandydat na prezesa, Henryk Cieślak z Nydku.

Gdy dyskusja nudzi... Co tu kupić żonie pod choinkę?

reklama

Brawo, tak trzymać!...

www.o2vannoce.cz

SAMSUNG

Objevte dotykový Samsung Corby

Vánoční akce, až zařínají!

Přeskočte k nám a máte 30% slevu na tarif + DAREK!

Neon Simion 138 Kč (40min) – neomezené volání o víkendy v síti O₂

Neon XL 1400 Kč (600min) – neomezené volání nonstop v síti O₂

Mobilní internet (3G) na cesty za 150 Kč (USB modem 1295 Kč)

Internet v mobilu na 3 měs. zdarma

*továr: Věrnostní program!!!

Samsung S3850 Corby 3 895 Kč

Samsung C3050 1 Kč (2 195 Kč)

O₂ Prodejna
Lidická 1269 (Albert-Třinec)
739 61 Třinec
tel.: 558 340 093

A Telefonica company

Vánoční nabídky platí od 2.11. 2009 do 31.12. 2009

Více možností. O₂

61-795

poznajmy się

ROZMOWA Z PIOSENKARKĄ Ewą FARNĄ

Przez miesiąc powinnam milczeć

To był dla ciebie rok sukcesów. Zgarniałaś nagrody w Pradze, na festiwalach w Opolu i Sopocie. Pomimo to nie nominowano cię w tym roku do nagrody „Tacy jesteśmy”...

W ogóle mnie to nie martwi. Tych nagród było w tym roku tyle, że nie spodziewałam się nominacji, zwłaszcza że byłam już nominowana do „Tacy jesteśmy” przed kilku laty. Na Zaolziu zresztą kandydatów do tej nagrody jest sporo, bo też sporo się wciąż u nas dzieje. Poza tym nie śpiewam dla nagród, ale dla samej radości ze śpiewania. Wystarczy mi to, że po koncercie przyjdzie kilku przyjaciół i powiedzą: „Ewa, fajnie było”. A także to, kiedy ktoś zauważy, że cały czas przyznaję się do tego, że jestem Polką z Zaolzia. To ważniejsze od wszelkich nagród.

Ewa Farna

Kończy się rok pełen sukcesów. Będą jeszcze jakieś teraź w grudniu?

Słyszałam, że jestem nominowana w kategorii piosenkarka w polskiej ankiecie Złote Dzioby, ale mam nadzieję, że nie będzie nagrody. Teraz przed świętami nie chce mi się

już nigdzie wyjeżdżać, bo to męczy. Najważniejsza sprawa to obecnie dla mnie rodzina i przygotowanie do Bożego Narodzenia. Święta to czas rodzinny. Nawet gdybym wtedy miała otrzymać nagrodę Grammy, to zrezygnuję z powodu najbliższych.

Mamy Adwent. Czy twoja rodzina utrzymuje zwyczaje związane z tym okresem?

Staramy się. Ale przyznam się, że kiedy przyjechałam dzisiaj do domu, by za pięć minut się przebrać, nie zauważyłam wieńca adwentowego. Będziemy się musieli poprawić (śmiech). Ale w święta będzie wszystko tak, jak należy. Duża choinka – zawsze żywa, ślicznie przyozdobiona, bogaty stół z samymi przysmakami. No i, oczywiście, wyprawa z całą rodziną do kościoła. Jest nas już pięcioro, na pewno bę-

dzie też babcia. Lubię, gdy schodzimy się wszyscy przy jednym stole... Jednego się tylko obawiam – świątecznych porządków. W moim pokoju zrobić je nie jest łatwo (śmiech).

Święta to przede wszystkim okazja do wyciszenia się po tak burzliwym roku...

Właśnie! Z tego najbardziej się cieszę. Zwłaszcza że w związku z moimi problemami z głosem foniatra powiedział mi, że muszę go wyleczyć. I zalecił mi, że przez miesiąc powinnam... milczeć. Miesiąca na pewno nie wytrzymam, bo jestem straszną gadułą. Ale obiecuję, że od 18 grudnia do Sylwestra będę odpoczywać. Żadnych wywiadów, odbierania telefonów. Usiądę przed telewizorem i będę odpoczywać, by zadbać o siebie. Przyjdzie mi zatem trochę pomilczeć...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Stanisław Śniegoń

Fot. DANUTA CHLUP

Z zawodu jestem inżynierem rolnictwa. Skończyłem technikum rolnicze w Opawie, potem Wyższą Szkołę Rolniczą w Brnie i przez 35 lat pracowałem w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w Gnojniku. Teraz jestem na emeryturze. Mieszkamy z żoną w Ligotce Kameralnej. Przez dwie kadencje byłem zastępcą wójta. Wiele radości przysparzają nam trzy wnuczki, które chodzą do polskiej szkoły w Gnojniku. Jestem prezesem stowarzyszenia obywatelskiego „Klucz”, działającego w Ligotce od 10 lat. Urządzamy wystawy, koncerty, programy dla dzieci. W „Klucz” angażują się szkoły i kościoły różnych wyznań. Celem jest krzewienie kultury tak czeskiej, jak i polskiej. Jestem również myśliwym, przewodniczącym komisji rewizyjnej w naszym kole łowieckim oraz rejonowym w MK PZKO. W domu zajmuję się gospodarstwem. Uprawiamy m.in. grykę, na którą jest ostatnio popyt ze strony osób na diecie bezglutenowej. (dc)

Halina Sikora

Jestem rodowitą cieszyńską – w Czeskim Cieszynie się urodziłam, tu chodziłam do przedszkola, podstawówki i do „gimply”, na lekcje fortepianu i plastyki. Od chwili „odrodzenia” Dziupli jestem jej bywalcem – staram się być na wszystkich imprezach. Jestem studentką drugiego roku wzornictwa przemysłowego na Wyższej Szkole Technicznej w Brnie. Bardzo lubię muzykę rockową, ale moją największą pasją jest fotografia. Od trzech lat jestem członkiem Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego i w miarę możliwości biorę udział we wszystkich jego działaniach. Miałam już kilka indywidualnych wystaw fotograficznych w Cieszynie i okolicy, moje zdjęcia były częścią wystawy ZTF w Warszawie. Do marca tego roku

Fot. MARIAN SIEDLACEK

współpracowałam ze „Zwrotem” jako fotograf i dawało mi to wielką satysfakcję. Teraz korzystam z okazji i chcę wyjaśnić (by skończyły się ciągłe pytania kierowane do mnie i moich bliskich), że ta współpraca się zakończyła i nie jestem autorką żadnych tekstów ani zdjęć podpisanych „Halina Sikora”. „Zwrotowa” Halina Sikora to redaktor Halina Szczotka, która używa panieńskiego nazwiska. (ep)

Co u PANI SŁYCHAĆ?

Nina Ferfecka była nauczycielką w polskiej podstawówce i gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Przede wszystkim jednak Zaolziacy pamiętają ją jako długoletnią kierowniczkę artystyczną Zespołu Pieśni i Tańca „Olza”. Za jej zasługi w krzewieniu na Zaolziu polskiej kultury prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył ją Złotym Krzyżem Zasługi. Co u pani słyhać?

Byłam jedną z pierwszych tancerek, wstąpiłam do „Olzy” już w 1954 roku. Później stałam się asystentką pierwszej kierowniczki artystycznej, Janiny Marcinek, a w roku 1960 przejęłam po niej pałeczkę. I byłam kierowniczką artystyczną zespołu i choreografem aż do jubileuszu 30-lecia, czyli do 1984 roku. Pomagał mi też przez cały ten czas mąż Kazimierz. Kiedy wspominał tamte czasy, to za najważniejsze uważam to, że udało nam się z

„Olzą” zaistnieć nie tylko nad Olzą, ale też poza granicami naszego regionu. Nie byliśmy zespołem anonimowym i mogliśmy zawsze śmiało konkurować z takimi czeskimi zespołami, jak „Hlubina” czy „Opavica”, występować w całej Czechosłowacji, a także w NRD – u Serbów Łużyckich. No i, oczywiście, w Polsce. Od samego początku, czyli od 1969 roku, braliśmy udział w Światowych Festiwalach Polonijnych Zespołów Folklorystycznych

Fot. JACEK SIKORA

Nina Ferfecka

w Rzeszowie. Tam też z nami się liczone. Chociaż z początku bardziej zwracano uwagę na bogate zespoły polonijne z USA czy Zachodniej Europy, wkrótce stwierdzono, że „Olza”, ten „uboższy krewny” zza Olzy, ma naprawdę coś do zaprezentowania. Współpracowałam też z innymi zaolziańskimi zespołami, przygotowywałam plenerowe występy na Festiwalach PZKO. Nie można też zapomnieć o zespołach szkolnych – w podstawówce i gimnazjum w Czeskim Cieszynie. W obu tych szkołach uczyłam – biologii, a przede wszystkim chemii. Wiadomo, to przedmiot nie zawsze dla wszystkich atrakcyjny. Staralam się jednak zrobić wszystko, by chemia nie była dla młodzieży złą. Wydaje mi się, że w końcu udało mi się zachęcić uczniów do zgłębiania tajników tej nauki. I dzisiaj cieszę się, kiedy mogę spotykać się z moimi uczniami, na przykład, lekarzami, którym chemia przydała się w dalszych studiach.

Teraz na emeryturze odsunęłam się trochę na bok, bo ten nasz trzeci wiek trochę dystansuje nas od aktualnych wydarzeń. Ale kontakty z byłymi uczniami utrzymuję, chociażby na spotkaniach pomaturalnych. Spotykamy się też wciąż z „olzianami”, którzy o mnie i mężu nie zapominają. Teraz cieszymy się na obchody 55-lecia „Olzy”. Na pewno przyjdziemy zarówno na koncert w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie, jak i później do Klubu PZKO na spotkanie towarzyskie. Bardzo się cieszymy, że będziemy mogli wspominać dawne czasy... (kor)

reklama

DOSKONAŁY POMYSŁ
NA PREZENT ŚWIĄTECZNY

PODARUJ SWOIM BLISKIM
NA GWIAZDKĘ NIESPODZIANKĘ

BON NA USŁUGI
w SKI AREALU

Mosty koło Jabłonkowa

Informacje: www.skimosty.cz – aktualności; 558 339 750;
602 749 084;

Świąteczne prezenty!

Octavia Tour od 269.900,- Kč

Nowa KIA Ceed od 264.980,- Kč

zimowe koła GRATIS

0% odsetek

DS Leasing

Návisl, tel.: 558 359 474
Chotěbuz, tel.: 558 711 072
www.autoservisczudek.cz

Autoservis
CZUDEK

UniCredit

Architekt, który zmierzył się z granicą

W ostrawskim Domu Sztuki trwa wystawa prac Roberta Koniecznego, jednego z najwybitniejszych polskich architektów. 40-latek z Katowic zaprojektował wiele budynków, które zyskały ogromne uznanie na świecie i dostał za nie niejedną nagrodę. Być może jeden z jego obiektów stanie też na Śląsku Cieszyńskim. Architekt stworzył projekt budynku, który ma powstać w Cieszynie na miejscu dawnej strażnicy granicznej przy moście Przyjaźni.

To już mania

– Od kiedy zainteresowałem się architekturą, wiedziałem, że to będzie zajęcie do końca życia. Ta praca pochłonęła mnie do tego stopnia, że teraz właściwie nie jest to już zawód, ale moja wielka pasja – cały czas o tym myślę, to jest wręcz mania – mówi architekt. Efekty tej pasji zobaczymy na ostrawskiej wystawie – cały dorobek Koniecznego i jego

jak taśma, owijająca całą salę. Zobaczmy też oczywiście makiety niektórych budynków, filmy i prezentacje multimedialne.

Konieczny, uznawany za jednego z najlepszych architektów młodego pokolenia, urodził się w 1969 roku w Katowicach. Architekturę skończył na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, a po studiach razem z Marleną Wolnik założył pracownię KWK Promes.

na Śląsku. Ten rok był przełomowy, bo wtedy projekt KWK Promes zajął trzecie miejsce w konkursie na Świątynię Opatrzności Bożej w Warszawie. Architekci nadali jej kształt 45-metrowego stożka. Zainspirowała ich tęcza – jako motyw pojednania Boga z ludźmi. Promienie słońca miały przechodzić przez otwory umieszczone w szczycie i padać na pryzmat znajdujący się pod sklepieniem. Pryzmat, rozszczepiając białe światło, rzucałby na ściany poświatę tęczy.

Na światowej liście

Za sprawą tego projektu o pracowni Koniecznego zrobiło się głośno, początkowo w Polsce, a potem... posypały się nagrody międzynarodowe. – Z naszego małego biura, znanego tylko w pewnym środowisku, zrobiła

Robert Konieczny, uznawany za jednego z najlepszych architektów młodego pokolenia, urodził się w 1969 roku w Katowicach.

Jeden z nich, Dom Atrialny, który powstał pod Opolem, otrzymał w 2006 tytuł Domu Roku na świecie. Jego dom Bezpieczny i Dom OUTriany zostały nominowane do prestiżowej Europejskiej Nagrody Miesa van der Rohe 2009. Poza tym Konieczny otrzymał za swoje projekty ponad 20 nagród i wyróżnień. Znalazł się na liście „101 najbardziej ekscytujących nowych architektów świata” czasopisma Wallpaper czy liście „44 najlepszych młodych architektów świata” Scalae.

Od Szczecina do Cieszyna

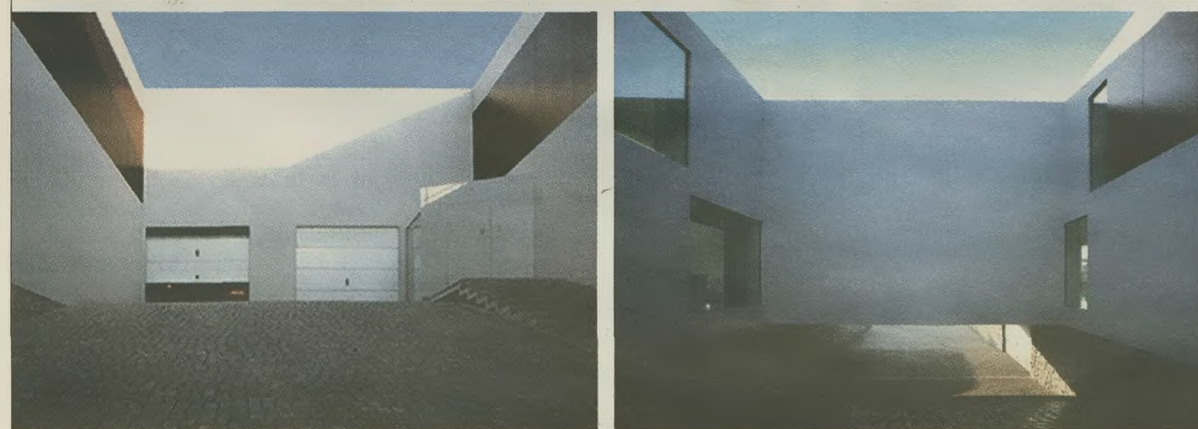
Nad czym pracuje teraz? – W tej chwili nasza pracownia realizuje dużo projektów, poczynwszy od wygranego konkursu na muzeum w Szczecinie, po nowatorskie domy: jeden w Poznaniu, drugi pod Płockiem, jeszcze inny pod Pszczyną. Powstaje też bardzo ciekawy hotel w Tatrach, który wprawdzie nawiązuje do tradycji, ale jest bardzo nowoczesny – opowiada architekt. Oczywiście wśród aktualnych projektów wymienia też ten cieszyński. Podłużny kształt, mnóstwo szkła, taras widokowy na dachu i kładka prowadząca ze Wzgórza Zamkowego – to niektóre cechy obiektu, który

na zlecenie miasta Cieszyna zaprojektowało biuro Koniecznego. Budynek będzie pełnił funkcję pawilonu ekspozycyjnego z restauracją i zapleczem kuchennym, znajdą się tam biura, sala konferencyjna oraz dach użytkowy pełniący funkcję tarasu widokowego.

– Ze wstępnej koncepcji, przedstawionej miastu, zrobiliśmy już bardzo dokładny projekt, zahaczający nawet o projekt budowlany, z dokładną specyfikacją materiałów i innych elementów. W zasadzie projekt zgadza się z pierwotną koncepcją, ale... jest o niebo lepszy – mówi Robert Konieczny. W tej chwili przygotowywany jest przetarg na wykonawcę, który pod okiem architektów z KWK Promes dokończy dzieła. – Ten obiekt na granicy to dla naszej pracowni szalenie ważny temat. Dlatego nie potraktowaliśmy tego zarobkowo, ale stworzyliśmy projekt po kosztach, a nawet poniżej kosztów. To piękne miejsce i szczególne miasto, bardzo lubię Cieszyn. W dodatku budynek powstanie w naprawdę symbolicznym miejscu – stworzenie tego projektu to było prawdziwe wyzwanie – dodaje.

Wystawę Koniecznego można oglądać w Ostrawie do 7 stycznia.

ELŻBIETA PRZYCZKO

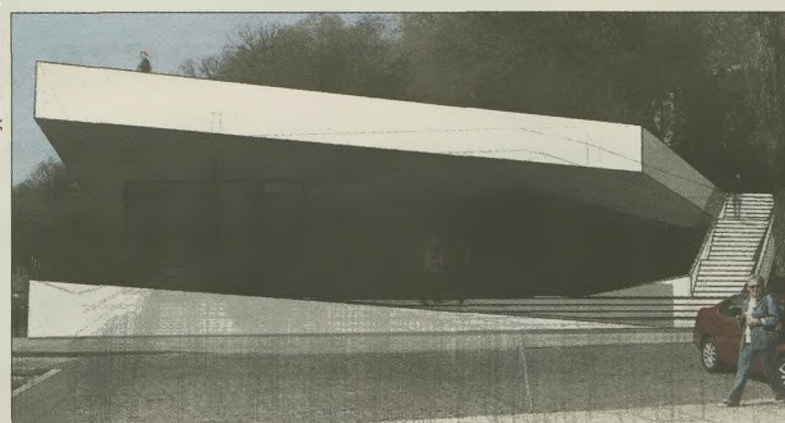
Dom Atrialny, który powstał pod Opolem, otrzymał w 2006 tytuł Domu Roku na świecie.

biura projektowego KWK Promes po raz pierwszy został zaprezentowany w Republice Czeskiej. Wystawa ma nietypową formę, bo projekty i zdjęcia przedstawione są na potężnych planszach, wyglądających

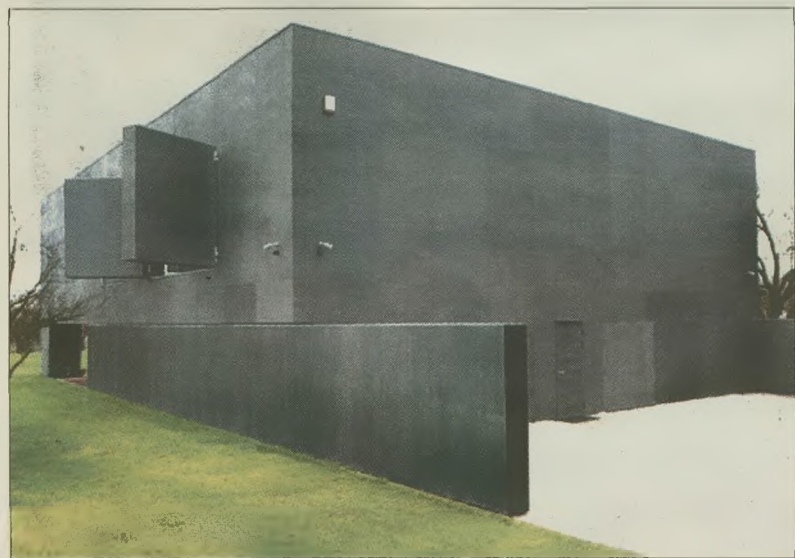
Pierwszy sukces przyniósł mu projekt z 1997 roku. Konieczny wymyślił dom trójkątny, bo po przekątnej działki biegła żyła wodna. Pierwsza realizacja jego biura zdobyła w 2000 roku tytuł najlepszej

się, nagle bardzo znana pracownia. Oplaciła się ta ciężka praca, czasem od rana do nocy – teraz mogę pracować w bardziej komfortowych warunkach, mogę robić projekty, które mnie kuszą, podejmować nowe wyzwania, odkrywać nowe ścieżki – opowiada Konieczny.

Teraz znany jest głównie z realizacji domów indywidualnych.

Tak, według projektu Koniecznego, ma wyglądać dawna strażnica graniczna w Cieszynie.

Dom Bezpieczny – najnowsza realizacja Koniecznego.

reklama

Sportovní areál VENDRYNĚ
Vitality Slezsko

ZNIŻKA
na WSZELKI **20%**

SPRZĘT SPORTOWY I OUTDOOROWY

ZNIŻKA OBOWIAZUJE:

- po okazaniu tej ulotki
- do 30 grudnia
- nie dotyczy towaru już po obniżce

Bliższe informacje:
Karel Kozielek **WIĘCEJ**
+420 731 444 854 znajdziesz na www.VITALITYSLEZSKO.cz

BULLSTA

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokarton)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

prezentacje

PEZETKAOWCY W MARKLOWICACH MAJĄ PODOBNE PROBLEMY JAK DZIAŁACZE INNYCH MIEJSCOWYCH KÓŁ

Brakuje wodzireja

W gminie Piotrowice, skupiającej cztery samodzielne kiedyś wioski (Piotrowice, Markłowice, Zawadę i Pierstną), działają dwa koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Miejskowe Koło w Markłowicach Dolnych powstało w roku 1947. Liczy ponad 80 członków, a prezesuje mu Eduard Kawka.

Dzieje się

Inicjatorami założenia markłowickiego Koła byli Alojzy Adamecki, Henryk Groborz, Franciszek Sikora, Marta i Antoni Stolorzowie oraz Rudolf Rygiel, który został wybrany na pierwszego prezesa. Już w pierwszych miesiącach istnienia Koła rozpoczął swoją działalność Klub Kobiet, działało również kółko taneczne, które na imprezach prezentowało tańce towarzyskie i miejscowy folklor. Polscy działacze z Markłowic nie mają swojego domu PZKO, ale od lat na korzystnych warunkach korzystają z budynku gminnego, w którym spotykają się na zebraniach i imprezach, a tych w ciągu ro-

ku nie brakuje. – *U nas zawsze coś się dzieje, przez cały rok mamy imprezy, spotkania* – mówią członkowie Koła. Są na przykład jajecznicza, „strykówka” czy wigilijka, nie brakuje prelekcji i spotkań. Dawniej markłowiczanie organizowali też bale.

Ubywa nas

– *W tej chwili w naszym Kole jest około 85 członków. Czasem dojdzie ktoś nowy, ale raczej nas ubywa, a średnia wieku (63 lata) nie napawa optymizmem* – mówi Eduard Kawka, który w Kole działa od około 10 lat, a od 2007 roku jest jego prezesem. – *Myszę, że młodzi w naszym Kole mają dobre warunki do tego, żeby aktywnie działać. Udostępnia-*

Zarząd MK PZKO w Markłowicach Dolnych.

Zasłużeni działacze

Wśród markłowickich pezetkaowców nie brakuje wielu ofiarnych działaczy. Na liście osób, które Koło proponowało Zarządowi Głównemu do odznaczenia z okazji 60-lecia PZKO, znalazło się dziesięć nazwisk: Karol Sikora, Franciszek Gabzdyl, Bożena Gletowa, Wilhelm Broda, Antoni Podstawka, Ilona Guziur, Franciszek Guziur, Jan Rygiel, Anna Workowa i Ewa Podstawka. Najdłużej działającym w Kole prezesem był Karol Sikora, który aktywnie udzielał się od początku jego istnienia. Jak podkreślają jednak pezetkaowcy, aktywnych i zasłużonych dla Koła członków jest więcej, wszystkich trudno wymienić. – *Chcemy podziękować wszystkim osobom, które udzielały się i udzielają w naszym Kole* – mówi Eduard Kawka. (ep)

Jedna z tradycyjnych imprez Koła: smażenie jajeczniczy.

my im lokal na spotkania i imprezy, staramy się zachęcać ich do aktywności – dodaje. W Kole powstał Klub Młodych, który spotyka się, chociaż nieregularnie, organizuje

różne imprezy, przychodzą tu też młodzi z innych kół.

– *Nasze Koło się starzeje. Może brakuje jakieś silnej osobowości, wodzireja, który by pociągnął za sobą młodych* – uważa sekretarz Koła, Jan Rygiel. – *Myszę, że nasz zarząd jest bardzo otwarty na potrzeby młodych, wychodzimy im naprzeciw. Kupiliśmy dla nich na przykład stół do tenisa stołowego, w każdej*

chwili możemy też Klubowi Młodych udostępnić pomieszczenia. Jednak dużo młodych ludzi studiuje poza naszym regionem, to na pewno utrudnia regularne spotkania.

Działalność

Od początku istnienia Koła nieprzerwanie działa w Markłowicach Klub Kobiet. – *Choć jest nas mało, około 7 osób, to chętnie się spotykamy* – mówią panie. – *Gotujemy nie tylko na imprezy, ale też na spotkania naszego Klubu Kobiet, które mamy raz w miesiącu. Kupujemy wtedy jakieś produkty i coś sobie pichcimy. Posiedzimy wspólnie, popowiadamy* – wyjaśnia Bożena Gletowa. – *Bez Klubu Kobiet trudno sobie wyobrazić naszą działalność, wszystkie imprezy są uzależnione od pań, które przygotowują jedzenie i pomagają w innych rzeczach* – wtrąca się do rozmowy prezes Koła.

Oprócz Klubu Kobiet i Klubu Młodych nie istnieją już w markłowickim PZKO inne grupy i zespoły. Długie tradycje miało tu śpiewactwo. Jeszcze do niedawna działał chór „Piotrowice-Markłowice”, zrzeszający chórzystów dwóch sąsiednich kół. To już jednak niestety przeszłość.

Perspektywy

– *W naszym Kole nie jest źle, radzi mi sobie, jesteśmy aktywni. Pytanie tylko, jakie są perspektywy? Spotykamy się, bo chcemy, i to jest najważniejsze* – mówi Jan Rygiel. Jak wyjaśnia, Koło jest samodzielne, opiera się na pomocy ze strony Urzędu Gminy. – *Współpraca jest bardzo dobra i owocna, lokal możemy wynajmować za darmo, otrzymujemy też z gminy dotację na działalność. Szczególnie mówiąc bliżej są nam władze gminy niż Zarząd Główny PZKO, ze strony którego nie czujemy żadnego wsparcia. To gmina jest naszym najbliższym partnerem. Wójt Petr Trojek bywa często na naszych imprezach, rozumie nasze potrzeby i wychodzi nam naprzeciw* – dodaje.

ELŻBIETA PRZYCZKO

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO w Łomnej Dolnej.

Tradycje śpiewacze

Śpiewactwo ma w Markłowicach długie tradycje. Działający od 1971 roku chór mieszany „Piotrowice-Markłowice” kontynuuje pracę samodzielnego chóru mieszanego, powstałego jeszcze przed wojną. – *30 stycznia 1921 roku – założenie kółka śpiewaczego, to data powstania zorganizowanego śpiewactwa w Markłowicach* – czytamy w kronice napisanej z okazji 60. lat chóru. – *Młodzież zbierała się, za pozwoleniem kierownika szkoły i inicjatora całej tej działalności, Andrzeja Kuczka, w jednej z klas szkoły ludowej naszej wioski. Pierwszym dyrygentem nowego chóru został miejscowy nauczyciel Emanuel Sznepka.*

Było to jeszcze przed podziałem Markłowic na Dolne i Górne. Kiedy wioskę rozdzieliła granica, szkoła, w której odbywały się próby chóru, znalazła się po polskiej stronie, w Markłowicach Górnych. Przez kilka lat chórzyci spotykali się w domach prywatnych. Kiedy markłowiczanie zbudowali Polską Szkołę Ludową, otwartą we wrześniu 1929 roku, chór znalazł tutaj swoją nową siedzibę. Po wojnie, w 1947 roku, wznowiono działalność chóru, a dyrygentem został kierownik miejscowej polskiej szkoły, Józef Wojacek. Próby odbywały się w domach członków. Kierownikami zespołu byli kolejni nauczyciele markłowickiej szkoły: Józef Wojacek, Józef Bujok i Kazimierz Gajdzica.

Chór przestał istnieć w 1955 roku. Jego działalność wznowiono po kilkunastu latach. Pomysł odrodzenia tradycji chóralnych narodził się równocześnie w dwóch kołach PZKO – w Markłowicach oraz sąsiednich Piotrowicach, w których także były długie tradycje śpiewacze. Inicjatorem założenia chóru i jego pierwszym dyrygentem był nauczyciel piotrowickiej szkoły, Rudolf Wójcik. Po kilku miesiącach dyrygent zwrócił się do pezetkaowców z Markłowic z prośbą o zasilenie bazy członkowskiej chóru. W październiku 1971 roku odbyła się pierwsza wspólna próba Chóru Mieszanego PZKO „Piotrowice-Markłowice”. Próby odbywały się w świetlicy PZKO w Piotrowicach, w latach 90. baza członkowska zaczęła jednak maleć, nie przybywało młodych śpiewaków. Śpiewacy rozwiązali działalność przed dwoma laty. (ep)

reklama

**CHCESZ UNIKNĄĆ NIEMIŁYCH NIESPODZIANEK?
CHCESZ MIEĆ KONTROLĘ NAD SWOIM ZDROWIEM?**

U NAS ZROBISZ POMIARY:

- ciśnienia krwi
- poziomu cukru we krwi
- poziomu cholesterolu
- tkanki tłuszczowej i wody

Akceptujemy karty płatnicze włącznie z cash backiem, bony Vital Sodexho, Accor i Cheque dejeuner.

Dla Ciebie KARTA KLIENTA dla Twoich bliskich BON TOWAROWY.

WESOŁYCH ŚWIĄT ŻYCZY

Apteka na Ostrawskiej
Kameralna 564/1
Czeski Cieszyn

nr tel. 558 711 631, www.lekarnanaostravske.cz

e-mail: lekarna@lekarnanaostravske.cz

**Przyjdź do nas!
Skorzystaj z grudniowej
obniżki cen!**

Harfa i Dźwięk koncertowały w Pradze

Dyrygent Tomasz Piwko prowadzi dwa zaolziańskie chóry: oprócz czeskocieszyńskiej Harfy, z którą związany jest już od 12 lat, od września br. również Dźwięk w Karwinie-Raju. Oba zespoły postanowiły dać wspólny koncert w pierwszą

i ciepłej pogody zwiedzić miasto (co sprowadzało się do przepychania się przez niezliczone tłumy zagranicznych turystów), a wieczorem obejrzeć musical „Mona Lisa”. Pozostali członkowie chórów dojechali w niedzielę. Skorzystaliśmy z

cinie utwory świeckie i sakralne, koncert zakończyły kolędą w języku czeskim. Wprawdzie według zaplanowanego programu mieliśmy jeszcze zaśpiewać piękną pieśń Stanisława Hadyny „Święta to biela”, by zgromadzonej przed podium

Chóry zaśpiewały w ramach 11. Międzynarodowego Festiwalu Śpiewu Chóralnego „Adventní zpěvy v Praze”.

niedzielę Adwentu w miejscu bardzo reprezentacyjnym – na Rynku Staromiejskim w Pradze w ramach 11. Międzynarodowego Festiwalu Śpiewu Chóralnego „Adventní zpěvy v Praze”. Większość chórystów przyjechała do stolicy w sobotę, by korzystając z nietypowej jak na koniec listopada słonecznej

uprzejmości dyrekcji Instytutu Polskiego i w jego siedzibie, znajdującej się kilka kroków od Rynku Staromiejskiego, odbyliśmy intensywną próbę. A potem – chwila oczekiwania za estradą – i półgodzinny występ pod imponująco oświetloną wspaniałą choinką. Harfa i Dźwięk śpiewały po polsku, czesku i po ła-

praskiej Polonii przypomnieć, że „Święta to Polska, którą wspominaś...”, niestety organizatorzy skrócili nasz występ o ten jeden utwór... A szkoda... Do Karwiny i Cz. Cieszyna wracaliśmy zmęczeni, ale pełni wrażeń i zadowoleni z adwentowego występu w Pradze.

EWA SIKORA

To była już piąta »Kapusta«

Po okresie pilnych przygotowań doczekaliśmy się w Gródku jubileuszowej edycji pewnej PZKO-wskiej, coraz bardziej popularnej imprezy. „Tłoczyni kapusty” odbyło się 14 listopada już po raz piąty.

Dopisała publiczność – gości zeszło się blisko 80, dużo było młodych ludzi. Oczywiście ku radości organizatorów. Ci bowiem obawiali się, że natłok odbywających się (i dla wielu gródczan ważnych) w okolicy i samym Gródku imprez spowoduje, że przyjdzie mało ludzi. Rangę imprezy docenili także goście oficjalni – obecny był nowy gródecki starosta, Robert Borski, oraz dyrektor gródeckiej PSP, Kazimierz Cieślak. Gości wchodzących na salę w gródeckim Domu PZKO witał niecodzienny widok: znana para gazdów – Stasio i Pawełka (z pomocą sąsiadki Hanki) właśnie tłoczyła w beczce kapustę. Skończyli tuż przed rozpoczęciem imprezy. Po powitalnych słowach prezesa MK PZKO Pawła Pilcha rozpoczęła się zabawa przy muzyce... też Pilcha, ale Jasia, naszego muzykanta. Muzyka była do wyboru i koloru, a i tańczących na parkiecie coraz więcej. Wreszcie doczekaliśmy się miłego i zacnego gościa.

Z programem przybył do nas zespół folklorystyczny „Zaolzi”, z towarzyszącą mu kapelą z „Nowiny”. Tańce cygańskie zespołu „Zaolzi” były porywające, po prostu wspaniałe. Tylko podziwiać! O tym, że się naprawdę podobały, świadczyły gorące oklaski zachwyczonej publiczności. Podobała się też naturalnie kapela, która (pomimo jednego już w tym dniu występu) jeszcze chwilę została i grała ku wspólnemu śpiewaniu. Po chwili przerwy na tańce przyszła kolej na następny oczekiwany punkt programu – występ gródeckiego

PZKO-wskiego Kabaretu Okazyjnego „My”, czyli pary Stasio i Pawełka (i ich sąsiadki Hanki). Co chwila widownia wybuchała śmiechem, a oklaskami nagradzała dowcipne dialogi, w których nie brakowało aktualnych satyrycznych prztyczków z życia wsi. Było więc o pewnej firmie, uprzykrzającej życie wielu gródczanom, o znanej aptece i związanych z nią perypetiach, było i o gminie, czy też o tym, gdzie można się zrelaksować po pracy. Ponownie był nasz kabaret znakomity.

Atrakcją wieczoru jest na „Tłoczyniu kapusty” od samych jego początków specjalna kapuściana loteria. „Kapuściana” dlatego, bo nagrody w niej są zawsze w jakiś sposób z kapustą związane. Tym razem nie brakło nawet okazałego wora poszatowanego już świeżej kapusty. Losy były więc wręcz rozchwytywane, bo wielu gości zapragnęło spróbować swego szczęścia. Udało się „Tłoczyni kapusty” nie do pomyślenia byłoby bez dobrej kuchni, też z kapustą jako surowcem do różnych specjałów na kolację czy zakąskę (z tradycyjnymi kapuśniokami włącznie). Zasluga w tym nie miała szefa kuchni (tym razem był nim Adam Sikora) i jego zręcznych pomocników. W oblężeniu bywał też często bufet, oferujący szeroką gamę różnorodnych smakołyków. Oczywiście nie tylko dla jedzenia na imprezę się przychodzi, lecz dla programu i zabawy. A ta na naszym gródeckim „Tłoczyni kapusty” była doskonała i kończyła się nad ranem. Nikt spośród gości, którzy bawili się w gródeckim Domu PZKO z pewnością nie pożałował swojej decyzji, by tu do nas na „Kapustę” przyjść. Oby jeszcze wielokrotnie miały okazję przychodzić tłumy gości na „Tłoczyni kapusty” tu do Domu PZKO, nad samym brzegiem Olzy w Gródku.

LIDIA KLUZ

Obchody z prelekcją

Nietradycyjnie rozpoczęły się tegoroczne obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy w skrzeczkońskim Domu PZKO. Do członków Miejscowego Koła PZKO zawiatał Święty Mikołaj, witając wszystkich obecnych piosenką świąteczną. Jest to dar ofiarnej członkini koła Zofii Szczepańskiej, która już od dłuższego czasu sponsoruje akcje i imprezy swego macierzystego Koła, członkinią którego jest od jego zało-

żenia w 1947 roku. I tym razem obchody MOKiP 4 grudnia, podobnie jak w ubiegłych latach, połączono z prelekcją krajoznawczą. Tym razem do Skrzeczonia zawiatały prelegenci Małgorzata i Zygmunt Rakowscy – działacze MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum – a tematem były Parki Narodowe Ameryki Północnej.

W ramach imprezy odbył się tradycyjny kiermasz, podczas któ-

rego można było zakupić najnowsze pozycje książkowe oraz Kalendarz Śląski na rok 2010. Wszystkich obecnych zaproszono również na najbliższe imprezy Koła: tradycyjną Wigilijkę połączoną ze spotkaniem z tegorocznymi jubilatami Kola (28 grudnia) oraz na bal, który pod nazwą „W wiosce olimpijskiej” odbędzie się 9 stycznia 2010 roku w sali zakładu Bohemia w Boguminie.

(D.G.)

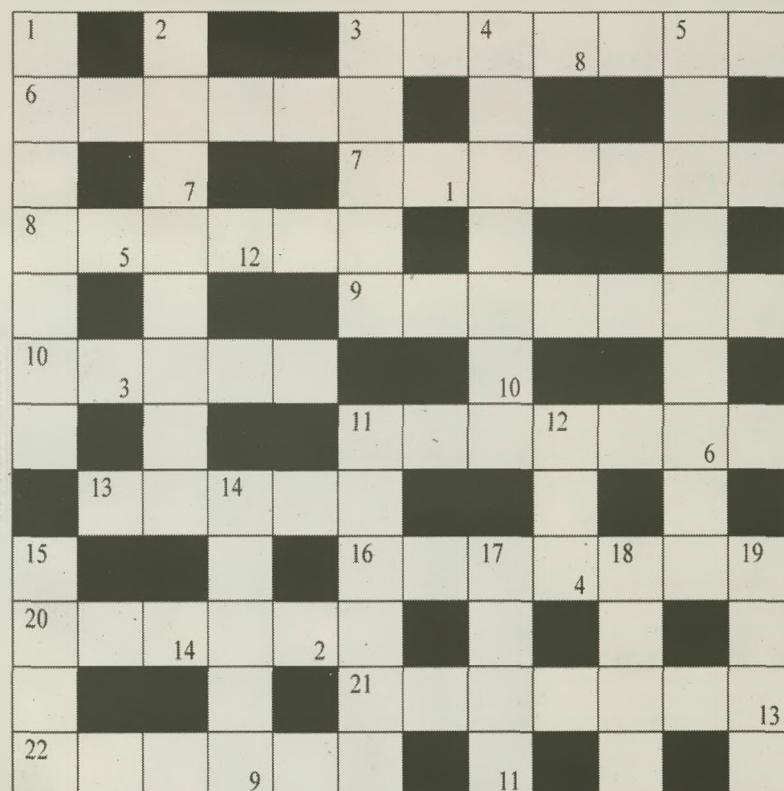
KRZYŻÓWKA

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie.

POZIOMO: 3. Dawniej usługiwał w kawiarni 6. miejsce pracy spikerów radiowych 7. kant, rant, obrzeże 8. zubożenie, stan odrętwienia 9. zamieć, zawieja 10. jeden z palców 11. oddziela państwa 13. Lubaszenko lub Linda 16. składnica broni 20. był nim Stańczyk 21. bezbarwny gaz o ostrej woni 22. pierścień z herbem.

PIONOWO: 1. Przed Popielcem 2. polski taniec ludowy 3. popis, rewia 4. Cardinale, włoska aktorka 5. zrzeczenie się tronu 11. owoc jak kolor 12. oczał z potopu 14. dwanaście sztuk 15. ptak czczony w Egipcie 17. atomowy lub pacierzowy 18. Armstrong, astronauta amerykański 19. porośnięta trawa.

Hata

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 5 grudnia:

Poziomo: 1. PLAC 6. HAUST 10. OKNO 13. ODYSEJA 14. ETIOPIA 15. STAR 16. GUZIK 17. OLGA 18. KRATA 20. LIBAN 22. MIKI 24. ZAWADIAKA 27. ISSA 30. RESOR 32. ROBAK 34. ZIELE 35. TRAGARZ 36. IKONA 37. KRA 39. AND 41. KRISTYNA SIENKIEWICZ 49. PAS 50. ETA 51. IGŁA 52. ULTIMATUM 53. KOKS 54. LEN 55. OLS 56. NEMO 58. ESKORTANT 63. MGŁA 66. ANEKS 68. AARAU 70. GRZYB 71. AMARANT 74. ANAPA 75. RYWAŁ 76. NIKOL 77. TARŁO 78. ARTYSTA 79. FRONT.

Pionowo: 2. LOTKI 3. ADA 4. CYRKIEL 5. ŻELAZO 6. HAGAW 7. URZĄD 8. TEKLA 9. BILBAO 10. OPONIAK 11. KIL 12. NAGUS 19. TARTAN 21. IKRZAK 22. MUZYK 23. KRESY 25. AWANS 26. IMAGE 28. SKOKI 29. APACZ 31. SEKTA 33. BIDET 38. RYSUNEK 40. NIEMOTA 42. REGLE 43. SPALONY 44. ANTEK 45. IZMIR 46. NITKA 47. WAKSMAN 48. COKÓŁ 56. NUGAT 57. MAZUR 59. SSAWA 60. OPART 61. TRANS 62. NATKA 64. GUANO 65. AMANT 67. EBRO 69. RALF 72. MER 73. NIT.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka „Ilustrowane dzieje Polski”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 18. 12. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Aleksandra Wanla z Dąbrowy.

ALE HECA

– Staszek, dlaczego chodzisz goły po chałupie?

– Bo i tak już dzisiaj nikt do mnie nie przyjdzie...

– A dlaczego masz kapelusz na głowie?

– Bo nuż jednak ktoś wpadnie...

Gospodni wraca pociągiem z jarmarku do swojej chałupy.

– Proszę pana, czy w Zimnej Wodzie staje? – pyta się konduktora.

– Chyba kaczorowi.

– Panie władzo, chciałbym z panem pogadać w trzy oczy...

– Jak to w trzy oczy? Chyba w cztery, baco?

– Nie, tylko w trzy, bo na to, co proponuję, jedno oko trzeba będzie przymknąć.

– Czy w związku ze stałym rozwojem gminy liczba ludności ulega zmianie?

– Nie. Równowaga utrzymuje się w sposób naturalny. Gdy rodzi się jakieś dziecko, zaraz jakiś chłop chyłkiem ucieka ze wsi.

Wyjątkowo brzydka turystka chce wynająć u Jaska konny zaprzęg do przejażdżki po okolicy. Przy okazji pyta:

– Czy wasz koń nie jest strachliwy? Nie poniesie?

– Niech się pani nie boi, nie pozwolę mu się oglądać.

W ciemnościach podczas seansu filmowego słychać podniesiony głos kobiety:

– Niech pan natychmiast zabiera swoje ręce!

Po chwili:

– Nie, nie pan, tylko tamten pan.

Żona wróciła z wczasów.

– Czy byłeś mi wierna? – dopytuje się mąż.

– Tak samo jak ty mnie..

– No, moja droga, ostatni raz pojechałaś na wczasy.

Dlaczego nasz sąsiad tak klnie?

– Albo mu pies uciekł, albo żona wróciła.

– Panie zawiadowco, z którego peronu odchodzi pociąg do Nowego Targu?

– Z trzeciego, ale spieszcie się, gazdo, bo już jego pora! Może go jeszcze złapiecie!

Zdyszany góral wraca po chwili.

– Złapałem go, ale mi się drań wyrwał!

SOBOTA 12 GRUDNIA

TVP 1

5.45 Dwie strony medalu 6.55 Smaki polskie 7.05 Rok w ogrodzie 7.30 Kuchnia z Okrasą 8.00 Wiadomości 8.15 Pod prasą 8.40 Klub przyjaciół Myszki Miki (s. anim.) 9.10 Złota rączka 9.40 Hannah Montana (s.) 10.15 Ziarno 10.45 Ojciec Mateusz (s.) 11.40 30. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 12.30 Hurtownia książek 13.00 Wiadomości 13.15 Ssaki morskie - Plaża słoni morskich 13.50 Zamiana ról (film USA) 16.00 Calineczka 17.00 Teleexpress 17.20 Siostry (s.) 18.10 Głowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Za szybą, za wściekłą (film kop.) 22.15 Nocny jastrząb (film USA) 0.00 Weekendowy magazyn filmowy 0.25 Tak czy nie?

TVP 2

5.50 Echa Panoramy 6.25 Spróbujmy razem 6.55 Hodowla pand 7.30 Poezja łączy ludzi 7.35 M jak miłość (s.) 8.30 Barwy szczęścia (s.) 9.40 Czterdziestolatek 20 lat później (s.) 10.40 Kocham cię, Polsko 12.10 Quigley (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.15 Czas honoru 16.15 W 80 dni dookoła świata 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Na kłopoty Bednarski 19.10 Zagadkowa blondynka 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Godsend (film kop.) 22.45 Panorama 23.25 Na przekór całemu światu (film USA) 1.10 Bezpieczna przystań (film kop.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.34 Reportaż TVP info 7.10 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta 9.10 Infonuta 09.47 Info poranek 10.15 Cyber świat 10.50 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Transporter 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Narciarski weekend 18.40 Rawa Blues 2009 Rod Piazza 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza 21.45 Aktualności 21.55 Po bandzie 22.50 Chwyty codzienne 23.29 Żołnierskie refleksje 0.00 Spacer z dziennikiem 0.29 Mieszko 0.58 O dwóch takich, co uciekli.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Kaczor Donald przedstawia 7.45 Zapasy z życiem 9.45 Magazyn UEFA Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.15 Miodowe lata (s.) 12.55 Czarodziejki (s.) 13.50 90210 (s.) 14.45 Dom nie do poznania 15.45 Sopot TOPtrendy Festiwal 2007 16.10 Wybory Miss Świata 2009 18.10 Świat według Kiepskich (s.) 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Bezsennosc w Seattle (film USA) 22.20 Gotowe na wszystko 0.20 Zły wpływ księżycy (film USA) 2.00 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

6.10 Lot 29 (s.) 6.35 Bajka 6.45 Kocie opowieści (s. anim.) 6.55 Sezamie, baw się razem z nami 7.20 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.45 Wszystkie poranki świata (cykl dok.) 8.00 Biblijne poszukiwania (cykl dok.) 8.20 Gdzie się podział konik Świętego Mikołaja? (film hol.) 9.40 Baranek Shaun 9.45 Pogotowie kulinarne 10.15 Dzieciak (film USA) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Styl (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Hobby magazyn 14.15 Europejska instrukcja obsługi 14.35 Jala (s.) 15.20 Wszystko w rodzinie (film USA) 17.10 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Zawodowcy (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Duety... kiedy

gwiazdy śpiewają (transmisja) 21.35 Wzgórze nadziei (film USA) 0.10 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 0.15 Drzwi w podłodze (film USA) 2.05 13 komnata Františka Lízny.

TVC 2

6.15 Tragiczne zdarzenia 6.30 Wiadomości STV 6.50 Medycyna XXI wieku 7.10 Praga, miato wież (cykl dok.) 7.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Magazyn folklorystyczny 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Ta nasza kapela 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Lekarstwo miłości D. Landy (dok.) 12.00 Glastonbury 2008 (koncert) 13.00 Piątka w Pomarańcu (mag.) 13.30 Game Page (mag.) 13.55 Sabotaż (mag.) 14.25 Simpsonowie (s. anim.) 14.45 Piękno europejskich wybrzeży 14.55 Walka o życie (cykl dok.) 15.50 Kamera w podróży 16.40 Stracone statki (dok.) 17.35 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 17.55 Gustav Mahler (dok.) 18.15 O języku czeskim 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Smetanovo kvarteto 20.00 Elsa 2009 (transmisja wręczenia nagród) 20.50 Městské divadlo Mladá Boleslav 21.20 Třeboňské nocturna 21.50 Teatr żyje! (mag.) 22.15 Filmopolis (mag.) 23.10 Noc z Andělem 0.40 Main Street Jazz 89 1.40 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.10 Tajemniczy ocean (dok.) 6.40 Spiderman (s. anim.) 7.05 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.25 Tom i Jerry (s. anim.) 7.55 SpongeBob Kanciarstoparty (s. anim.) 8.20 Koniec agenta W4C (film czes.) 10.05 Wiewiórka i zaczarowana muszla (film czes.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Złote rybki (film czes.) 14.30 Król Drozdobrody (film niem.) 15.40 Siostry (film czes.) 17.15 Poprawczak dla pieszczołców 17.55 Przymyski Babicy (mag. kul.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Obsługiwałem angielskiego króla (film czes.) 22.20 Numer 23 (film USA) 0.10 Własność stanowa: Krew na ulicach (film USA) 2.10 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.05 Party z kucharzem 6.30 Pradawny łąd (s. anim.) 6.55 Pokemon (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Bajer z Bel-Air (s.) 8.15 Pomoc domowa (s.) 8.45 Salon samochodowy 9.40 M.A.S.H. (s.) 10.15 Plotkara (s.) 11.10 To morderstwo, napisała (s.) 12.15 Columbo (s.) 14.15 Dżika rzeka (film USA) 16.30 Kowboj z Szanghaju (film USA) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Rodzinny dom wariatów (film USA) 22.20 V jak Vendetta (film kop.) 1.00 W mroku pod schodami (film USA) 2.55 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 13 GRUDNIA

TVP 1

5.55 Dwie strony medalu 6.40 Mistrz 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. anim.) 8.55 Orliki, gola 9.15 Teleranek 9.45 Dzielný pies Shiloh 11.35 Chopin2010.pl 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 13.00 Wiadomości 13.15 Ostry dyżur Jedyńki 13.45 Biblia 15.25 Sześć tygodni 15.50 Tytus. Król goryli 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.10 Przewodnik po rozlewisku 21.20 S@motność w sieci 23.00 Arsene Lupin (film kop.) 1.10 Matka królów.

TVP 2

6.50 Sto tysięcy bocianów 7.20 M jak miłość (s.) 8.15 Barwy szczęścia (s.) 9.20 Zacisze gwiazd 9.55 Z ziemi, z powietrza i z morza 11.00 Wojciech Ciejrowski boso przez świat 11.30 Makłowicz w podróży 12.10 Daleki kraj

14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.10 Szansa na sukces 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Tajna historia „Archipelagu GULag” 19.00 Tak to leciało! 20.05 Dziennik Bridget Jones (film kop.) 21.50 Magazyn Ekstraklasy 22.45 Panorama 23.20 39/89 L.U.C Zrozumieć Polskę 0.30 Telewizyjne Wiadomości Literackie 1.00 Na imię mi Earl.

TV KATOWICE

7.05 Pegaz 7.30 Serwis info 7.45 Aktualności 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicz 11.00 Żołnierskie refleksje 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 18.00 Górniczy z kopalni „Wujek” 19.00 Sprawiedliwość? Proszę czekać... 19.30 Listy niewysłane 20.00 Spacer z dziennikiem 20.50 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 21.55 Hat-trick 22.50 Chwyty codzienne 0.01 Planeta według Kreta 0.25 Potrzebni.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszki Miki (s. anim.) 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.45 Kacze opowieści 9.45 90210 (s.) 10.45 Pierwsza liga nowy sezon 12.55 Stuart Malutki 14.45 Jerycho (film USA) 16.45 Kabarety 17.45 Rodzina zastępcza plus 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Bestia (film USA) 21.00 Kości (s.) 22.05 Układy (film USA) 23.05 Drugie dno (film kop.) 1.00 Magazyn sportowy.

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.15 Straceńcy (film czes.) 15.35 Film o filmie „Sekrety” 15.50 Retro (mag.) 16.20 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.40 TVC (mag.) 17.00 Koncert Adwentowy (transmisja) 18.00 Słowo na niedzielę 18.05 Szkoła życia (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Sekrety (film czes.) 21.40 168 godzin (pr. publ.) 22.15 Trójząb Neptuna (film fr.) 23.50 Trup jak ja (s.) 0.40 Semafor itd. (cykl dok.) 1.35 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 Jeszcze tutaj jestem - Milan Schulz 7.40 Piękno europejskich wybrzeży 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomości od J. Soukupa 9.00 Filmopolis (mag.) 9.55 Świat książek (mag.) 10.10 Film 2009 10.40 Po powierzchni 11.00 Czy je zechcecie? 11.05 Mity i fakty historii (cykl dok.) 12.00 J.Pauer: Ferda Mravenec (balet) 13.20 Smetanovo kvarteto (koncert) 14.05 Terra musica (mag.) 14.50 Semafor itd. (cykl dok.) 15.50 Le Mans (film USA) 17.35 Magazyn religijny 17.55 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Eko-prawdy 22.00 Na pływali z Charlie McCoyem (talk-show) 22.25 Ubu król (film pol.) 0.00 Django Reinhardt (koncert) 0.50 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają 2.20 TVC.

NOVA

6.05 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 6.50 Spiderman (s. anim.) 7.20 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.45 SpongeBob Kanciarstoparty (s. anim.) 8.15 Moja dziewczyna II (film USA) 10.05 Chłopak na święta (film USA) 11.50 Opowiadania filmowe 13.00 Ja cię kocham, a ty

śpisz (film USA) 15.00 Do diabła z miłością (film niem.-USA) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Obywatelskie judo (mag.) 18.10 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 22.45 Drzazgi (mag.) 23.15 Portret (film kan.) 0.55 Na krawędzi prawdy (s.) 2.10 Drzazgi (mag.).

PRIMA

6.05 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.30 Pradawny łąd (s. anim.) 6.55 Pokemon (s. anim.) 7.20 Baby Boom (s.) 7.45 Pomoc domowa (s.) 8.15 Ochrońniarze Hitlera (s. dok.) 9.20 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 12.55 Komisarz Rex (s.) 13.55 Fakty i akty (film USA) 16.00 Columbo (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Midsomer (s.) 22.15 Znaki (film USA) 0.30 Prochy Angeli (film USA-irl.) 3.05 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 14 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik 9.30 Świat małej księżniczki 9.40 Tata lew 10.00 Przyjaciele z podwórka 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec kresowy 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? wydanie specjalne 14.25 Rekin biały - Żywa legenda 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.50 Przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Ogniem i mieczem (film polski) 21.15 Miś Kolabo 22.40 Gry wojenne 23.35 Elżbieta I (film kop.) 1.30 Kojak (s.).

TVP 2

6.45 Przystanek edukacja 7.05 Opactwa i klasztory - Karmelici i brygidki 7.40 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Moja rodzinka 11.35 Jedyne prawda jest ciekawa 12.25 Dziękuję plemię rafi koralowej 13.00 Sto tysięcy bocianów 13.30 Znaki czasu 13.55 Córkę McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.30 Tak to leciało! 16.30 Na dobre i na złe 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 W hołdzie Rubinsteinowi 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.10 Sport-telegram 23.25 Pokój na końcu korytarza (film kanad.) 1.05 Anatomia kryzysu

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.25 Info traffic 6.38 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 10.00 Gość poranka 11.15 Biznes otwarcie dnia 10.55 Info poranek 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.24 Narciarski weekend Słowacja 18.30 Trudny rynek 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.14 Minął dzień 22.37 Plus minus 0.00 Komitet na Piwnęj.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.)

15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Pociąg z forsą (film USA) 22.20 Snajper (film kop.) 0.45 Ekipa.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Straceńcy (film czes.) 10.20 Film o filmie 10.40 Czar Afryki (cykl dok.) 11.05 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córkę McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Quiz-show dla dzieci 16.15 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Fidzi 21.30 Reportaży TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Moll Flanders (film kop.) 0.35 Polityczne spektrum 1.00 Seks w wielkim mieście (s.) 1.30 Córkę McLeoda (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Kwartet (mag.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmána (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Religie świata (cykl dok.) 13.30 Angielski dla najmłodszych 13.40 Gdzie się podział konik Świętego Mikołaja? (film hol.) 15.00 Labirynt 15.35 Stracone statki (dok.) 16.30 Przegląd nauki i techniki 16.55 Svatovácká jízda 2009 (dok.) 17.15 Fantom (film USA-austral.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Wędrująca kamera (mag.) 19.30 Obiektyw (mag.) 20.00 Ścisłe tajne (dok.) 20.45 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.15 Piękne straty (talk-show) 21.45 Wycieczka historii (film br.) 22.10 Film o filmie „3 sezony w piekle” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.40 Městské divadlo Mladá Boleslav (dok.) 1.10 Świat książek (mag.) 1.25 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 1.40 Wiadomości od J. Soukupa 1.55 Tragiczne zdarzenia 2.10 Talk-show M. Jílkovej.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Misja na Marsa (film USA) 11.30 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.40 Lenssen i spółka (s.) 12.10 Detektyw Monk (s.) 13.00 Świat według Bundych (s.) 13.30 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 21.10 Weekend (mag.) 21.50 Mentalista (s.) 22.40 Agenci NCIS (s.) 23.30 Ośmiornica (film USA) 1.35 Bujne fantazje (s.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dexter (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.45 Bajer z Bel-Air (s.) 8.15 Pomoc domowa (s.) 8.45 M.A.S.H. (s.) 9.15 Nieustraszone (s.) 10.10 Policja Hamburg (s.) 11.05 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Sprawy z Bostonu (s.) 12.55 M.A.S.H. (s.) 13.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Czarodziejki (s.) 14.55 Medium (s.) 15.50 Gra światła (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.20 Jak zbudować marzenie 22.20 Zabójcze umysły (s.) 23.20 Fałstarty (s.) 0.20 Rewir Wolffa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

*Żyj nam długo i szczęśliwie
bez zmartwień i trwóg.
Niech Ci zdrowie dopisuje
i prowadzi Bóg.*

Dnia 13. 12. 2009 obchodzi swe 65. urodziny

pani HELENA MRÓZEK

z Trzyńca. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego życzą siostra z mężem i całą rodziną.

GL-812

WSPOMNIENIA

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

Dnia 12 grudnia mija piąta rocznica śmierci

śp. MUDr. KAROLA JELÍŃKA

z Ropicy. Z szacunkiem wspominają najbliżsi.

AD-127

Dnia 16 grudnia mija 25 lat od śmierci mego Kochanego Ojca

śp. JANA KAJZARA

z Kojkowic. Z szacunkiem i miłością wspomina córka z rodziną.

GL-800

*Myśli nasze powracają do chwil,
kiedy byłeś razem z nami.*

Dnia 14. 12. 2009 mija 10 lat, kiedy odeszła od nas nasza Kochana

śp. ZUZANNA KONIECZNA

z Gródku. O chwilę zadumy prosimy tych, którzy Ją znali i kochali. Najbliżsi.

GL-783

*Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią się im płaci.*

Wislawa Szymborska

Jutro obchodziłaby 80. rocznicę urodzin nasza Kochana Mama i Babcia

śp. ŁADA KRUMNIKŁOWA

z domu Rajska

a dnia 16 września minęły 2 lata od Jej śmierci. Kto znał Jej dobre, odwagne i szlachetne serce, niechaj z nami poświęci Jej chwilę wspomnień. Z miłością i szacunkiem wspominają syn z rodziną.

GL-802

Dnia 14. 12. mija 1. bolesna rocznica, kiedy od nas odeszła na zawsze nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Teściowa

śp. EMILIA WOJNAROWA

z Nydku, zaś 8. 10. minęła 1. rocznica śmierci naszego Kochanego Taty, Dziadka, Pradziadka, Teścia

śp. KAROLA WOJNARA

Z miłością i szacunkiem wspominają córki z rodzinami.

AD-137

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Hamlet (12, godz. 17.30).

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Peko s princeznu (12-14, godz. 15.30); Brzydka prawda (12-14, godz. 17.45); Twilight Saga: Księżyc w nowiu (12-14, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** G-Force (12, 13, godz. 15.30); Julie i Julia (12, 13, godz. 17.45); Oko ve zdi (12, 13, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Mary i Max (12, 13, godz.

19.00); **TRZYŃCIEK - Kosmos:** Opo-wieść wigilijna (13, godz. 15.30, 17.30); Brzydka prawda (12, 13, godz. 20.00); Mary i Max (14, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Seven of Daran (12, 13, godz. 17.00); Brzydka prawda (12, 13, godz. 19.00); **BYSTRZYCA:** Lištičky (12, godz. 18.00); **JABŁONKÓW:** 2012 (13, godz. 18.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3

MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

KOŁO POLSKICH KOMBATAN-TÓW w RC - Zarząd zaprasza na Oplatek Wigilijny 16. 12. o godz. 13.00 do salki na piętrze hotelu Piast.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza 9. 1. o godz. 19.00 do sali zakładu Bochemia w Boguminie na bal pn. „W wiosce olimpijskiej”. W programie wystąpi zespół taneczny Susanie, do tańca przygrywa Nogol Band. Przedsprzedaż miejscówek

Tak bardzo Was kochałam, lecz...

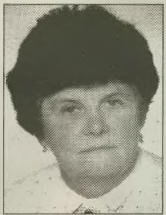
Dnia 13 grudnia mija czwarta bolesna rocznica śmierci naszej Najukochańskiej Córki, Żony, Mamy i Siostry

ALICJI LEWANDOWSKIEJ

prosimy wszystkich, którzy Ją znali, by wraz z nami poświęcili Jej chwilę wspomnień. Najbliżsi.

GL-811

*Ona pierwsza pokazała nam księżyc
i pierwszy śnieg na świerkach,
i pierwszy deszcz...*

Trzy lata temu, 13 grudnia 2006 roku odeszła nasza Najdroższa Mamusia, Najukochańska Babcia i Siostra

śp. MARIA OŻÓG

ze Skrzeczonia.

*...Odeszłaś cicho, jak ten,
co nie chce swym odejściem smucić...
jesteś daleko... daleko... ale wciąż blisko
- w naszych sercach...*

Córka i syn z rodzinami.

RK-235

Dnia 13. 12. 2009 przypominamy sobie 95. rocznicę urodzin

śp. ADAMA TACINY

z Oldrzychowic, zaś 3. 2. 2009 minęło 30 lat od Jego śmierci. Za chwilę poświęconą Jego pamięci dziękują córki, syn i synowa z rodzinami.

GL-801

Dzisiaj, dnia 12. 12. 2009, mija 10. rocznica zgonu naszego Kochanego

śp. RUDOLFA KOTASA

z Trzyńca 1. Wszyscy, którzy Go znali i kochali, prosimy o chwilę wspomnień i zadumy. Żona, syn i córka z rodzinami.

GL-803

NEKROLOGI

Po trudach i znoju odpoczywaj w spokoju

W głębokim żalu pograżeni wiadomiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 12. 2009 zmarła w wieku 95 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. EUGENIA FOLWARCZNA

emerytowana nauczycielka przedszkola z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 15. 12. 2009 o godz. 13.00 z kościoła katolickiego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina.

GL-814

w cenie 250 Kč do 5. 1. od poniedziałku do czwartku w godz. 9-16 w biurze ČMSS-Liška w Boguminie, komórka 604 576 461.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na wigilię 16. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie wystąpią dzieci błędowickiego przedszkola i szkoły.

KARWINA-SOWINIEC - MK PZKO zaprasza 13. 12. o godz. 15.00 na tradycyjną wigilię połączoną ze zebraniem sprawozdawczym do świetlicy koła. Program w wykonaniu dzieci przedszkola w Karwinie-Frysztacie.

KARWINA-STARE MIASTO - MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie 13. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Po zebraniu zapraszamy na Wigilię.

JABŁONKÓW - MK PZKO zaprasza na Jarmark Świąteczny 13. 12. i 20. 12. w godz. 8-16 do Domu PZKO. Można zakupić: choinki, ciasteczka, wędliny, wyroby mięsne. Rzemieślnicy zaprezentują produkcję ozdób z kości, drutu, srebra, bibuły, ceramiki i koronki.

KARWINA-FRYSZTAT - Zespół Przyjaźni zaprasza wszystkich swoich członków na spotkanie choinkowe w poniedziałek 14. 12. o godz. 17.00 do restauracji Na Frysztacie.

ORŁOWA-LUTYNIA - Dyrekcja SP oraz Macierz Szkolna zapraszają na jubileusz 80-lecia budynku szkolnego oraz 171. rocznicy polskiego szkolnictwa w Orłowej, który odbędzie się 11. i 12. 12. Program: w sobotę 12. 12. o godz. 15.00 uroczysta akademii w Domu Kultury w Orłowej, wystawa w Domu PZKO 11. 12. w godz. 14-19, so: w godz. 10-14.30, i 17.30-19.

UWAGA SENIORZY HPC! - Kierownictwo HKS Zaolzie zaprasza seniorów harcerskich na spotkanie wigilijne 16. 12. o godz. 11.30 do salki posiedzeń Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie. Zgłoszenie pod nr. tel. 596 422 222 przyjmowane są do poniedziałku 14. 12. w godz. wieczornych.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-787

OFERTY PRACY

Dyrekcja PSP w Trzyńcu I, ul. Dworcowa poszukuje pilnie nauczyciela JP i JCZ na st. II w Trzyńcu I oraz nauczyciela JA na st. I do klas elokowanych na Tarasie. Zainteresowani proszeni są o kontakt tel. pod nr. tel.: 558 332 407 albo 731 063 476.

GL-807

KONCERTY

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO i Chór Mieszany „Zaolzie” zapraszają na Koncert Adwentowy 13. 12. o godz. 15.00 do kościoła ewangelickiego w Orłowej-Mieście. W programie: Chór Studencki „Collegium Iuvenum” oraz Chór Kameralny „Musicae Amantes” z Cz. Cieszyna (a nie Kompania Osób Prywatnych „Amici Cantionis Antiquae” jak podano w sobotnim ogłoszeniu) i Chór Mieszany „Zaolzie” z Orłowej Lutyni.

WYSTAWY

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 13. 12. wystawa przedświąteczna połączona ze sprzedażą pt. „Viděli jsme jeho hvězdu” Michaely Garay.

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysunków Józefa Dronga. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawlasy „Pejzaże”. Czynne po, sr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

p SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

p SALA WYSTAW w Karwinie; rynek Masaryka: do 31. 3. wystawy „Střípky z dějin Karviné” oraz „Slované aneb jak žili naši předkové”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

**Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727**

ABC Simple English
PRO DĚTI I DOPĚLE

Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty

► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia

dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe

Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 628
e-mail: abc.english@seznam.cz

Novinka-frézované hrany
-20%
Kamenná krása se ZÁRUKOU

ZIMNÍ SLEVA 20%

na nové i rekonstruované pomníky
stavěné v průběhu celého roku 2010,
pokud si objednáte do 22.12.2009.

Kamenictví Murin

Trinec - Kanada, Školní 260 (u Učiliště)
otevírá: Po a St: 10-15.15, Út, Čt a Pá: 8-13.15
Tel.: 558 333 102, Mob.: 731 617 914
E-mail: info@kamenictvi-murin.cz
www.kamenictvi-murin.cz

CZOŁÓWKA CZESKIEGO TENISA STOŁOWEGO PRZYJEDZIE DO HAWIERZOWA

Gwiazdą Petr Korbel

Najlepiej obsadzony turniej tenisa stołowego w Czechach zostanie rozegrany w przyszłym tygodniu w Hawierzowie. Impreza pod nazwą „Top 12” rozpocznie się we wtorek, a zwycięzcę poznamy w środę wieczorem. Do Hawierzowa przyjadą czołowi czescy zawodnicy. Największą gwiazdą i głównym magnesem dla publiczności będzie Petr Korbel, obecnie 63. zawodnik światowego rankingu ITTF.

– Start Petra Korbela przyjmujemy z wielkim zadowoleniem – powiedział nam Nikolas Endal, menedżer klubu Banik Hawierzów, główny organizator turnieju. – To jeden z najlepszych czeskich tenisistów stołowych w historii, a więc dalsze słowa są zbędne.

Petr Korbel urodził się w Hawierzowie i z tego miasta wywodzi się też największa grupa jego kibiców. Brązowy medalista mistrzostw Europy 2000 od wielu lat walczy w barwach zagranicznych klubów. W tym sezonie jest członkiem belgijskiego zespołu Royal Villette Charleroi, z którym sięgnął po mistrzostwo kraju. Korbel doskonale zna też atmosferę niemieckiej Bundesligi, zdaniem wielu fachowców najbardziej prestiżowej ligi w Europie. Bronił m.in. barw TTC Zugbrücke Grenzau, wspólnie z długoletnim reprezentantem Polski, Lucjanem Błaszczakiem. Jak powiedział „Głosowi Ludu”, występy w Bundeslidze dały mu bardzo wiele. – Poza tym pełen profesjonalizm i całe świetne zaplecze w Bundeslidze – stwierdził. W Bundeslidze święcił

też sportowe sukcesy. Mistrzostwo Niemiec zdobył z Borussia Düsseldorf, mistrzem Bundesligi był też w barwach Grenzau (trzykrotnie), a w 2005 roku z zespołem Müller Würzburger Hofbräu. Niewiele zabrakło Korbelowi także do medalu olimpijskiego. W igrzyskach w Atlancie (1996) zajął pechową czwartą lokatę.

Zawodnicy zagrają w Hawierzowie o puchar Czeskiej Telewizji. Najgroźniejszymi rywalami dla Korbela będą: Marek Čihák (Saint Denis), Dima Prokopcov (El Ninio Praga) i Martin Olejník (Grodzisk Wielkopolski). Nie widać w tym gronie zdecydowanego faworyta, bo wszyscy są zmęczeni długim sezonem. Hawierzowscy kibice, przyzwyczajeni do dobrego tenisa stołowego, z pewnością stworzą zawodnikom świetną atmosferę. Turniej „Top 12” wyrobił sobie dobrą markę, organizatorzy spodziewają się więc także najazdu miłośników ping-ponga z okolicznych miast regionu. Fani tenisa stołowego z pewnością pamiętają jeszcze świetne sezony Sucechy Górnej w czeskiej ekstraklidze.

Petr Korbel należy do głównych faworytów turnieju.

Pięć lat temu w barwach hawierzowskiego klubu grał też gościnnie właśnie Petr Korbel.

Faza grupowa turnieju rozpoczyna się we wtorek o godz. 10.00, od 17.00 przewidziano w tym dniu mecze ćwierćfinałowe. W środę o 15.00 odbędą się półfinały, finał startuje o godz. 18.00. Pula nagród

w hawierzowskim turnieju wynosi 110 tysięcy koron.

Uczestnicy: Petr Korbel, Marek Čihák, Dima Prokopcov, Josef Šimončík, Jiří Vráblík, Tomáš Konečný, Lubomír Jančařík, Jakub Crha, Michal Obešlo, Martin Olejník, Tomáš Tregler, Jakub Kleprlík.

JANUSZ BITTMAR

ZUBR EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Kolejna przegrana Banika Karwina

Piłkarze ręczni Banika Karwina z utęsknieniem wypatrują już przerwy świątecznej. Faworyt ekstrakligi przegrał trzeci mecz z rzędu, tym razem na wyjeździe z Lowosicami. Czwartkowy pogromca Banika Karwina zajmuje dopiero szóstą pozycję w tabeli, ale jak widać, ze słabo grającą w grudniu Karwiną wygrać może każdy. Lowosicom udało się to skądinąd po raz pierwszy w historii.

LOWOSICE 24:23
KARWINA (12:10)

Karwina: Mrkva, Lefan – Pavlíček

1. Vančo 1, Sliwka 5/1, Heinz 2, Chudoba 1, Hanták, Kružík, Mrózek 1, Petrovský 5, Požárek 2, Łyżwa 1, Zdráhala 4.

Banik nie tak wyobrażał sobie ostatni mecz w tym roku. Gospodarze rozpoczęli z dużym impetem i z siłami wytrzymali do końca spotkania. Gracze Lowosic już w połowie pierwszej odsłony wypędzili z bramki Tomáša Mrkvę, który dostosował się do słabej gry całego zespołu. Jakub Lefan też nie miał jednak łatwej przeprawy. Karwińscy zawodnicy aż do końca meczu grali nieobliczalnie w defensywie, popełniając spo-

ro błędów technicznych. Symboliczną kropkę nad „i” postawił w ostatnich sekundach przy stanie 23:24 doświadczony Ondřej Zdráhala, któremu wypadła z ręki łatwa piłka i z wykończenia ataku pozycyjnego były nici.

– Popełniamy wciąż te same błędy – powiedział „Głosowi Ludu” trener Karwiny, Jozef Hanták. – Gramy za mało skutecznie w ataku, kiksujemy też w obronie. Lowosice pokazały nam, jak walczy się w ekstraklidze o punkty.

Przed Banikiem Karwina jeszcze finałowy turniej Pucharu RC,

zaplanowany na 19 i 20 grudnia w Pradze. Do finału awansowały oprócz Karwiny zespoły Dukli Praga, Lowosic i Zubrzy. Podopieczni trenera Hantáka zmierzają się z Zubrzy, drugą parę tworzą Dukla Praga i Lowosice. Zwycięzcy zagrają o puchar RC w niedzielny ścisły finał. Dla kibiców piłki ręcznej mamy dobrą wiadomość. Na żywo finał Pucharu RC pokaże kanał sportowy Telewizji Czeskiej, CT4 Sport (10.00).

Lokaty po 15. kolejce: 1. Dukla Praga 26, 2. Zubrzy 25, 3. Pilzno 25, 4. Karwina 22 pkt. (jb)

Nasze zespoły na kolanach

I LIGA HOKEJA

VRCHLABÍ 6:1
HAWIERZÓW

Tercje: 1:0, 3:1, 2:0. Bramki i asysty: 12. Klimt (Gengel, Bendík), 27. Bendík (Gengel), 30. Kříž (Látal), 33. Andres (Chmelřík), 54. Gajovský (Chalouka, Klimt), 56. Filip (Tvrdek, Rusnák) – 35. Szturc (Šedivý, Štefanka). Hawierzów: Čech – Klimeš, Rusnák, Šafařík, Rangl, Peštuka, Štefanka – Seman, Sikora, Fořt, Červenka, Piecha, Smejkal, Szturc, Haas, Šedivý, Říčka.

Pytanie, które zadają sobie wszyscy fani hokeja brzmi: jak długo Pantery będą jeszcze męczyć swoich kibiców? Hawierzowianie

zaliczyli długą i niepotrzebną wycieczkę do Vrchlabí, gdzie byli tylko sparingpartnerem dla dobrze grającego rywala. Jedyne gola dla kiepskiego Hawierzowa zdobył w 35. minucie Roman Szturc, wypożyczony do tego klubu z ekstrakligowych Witkowic. O miejscami drużności przewadze gospodarzy świadczy statystyka oddanych strzałów na obie bramki (42:28 dla Vrchlabí).

1. Ujście n. Ł.	28	72	100:51
2. Chomutów	28	61	101:65
3. Ołomuniec	28	52	90:68
4. Hradec Kr.	28	48	89:76
5. Jihlava	28	44	79:76
6. Trzebiecz	28	44	83:91
7. H. Brod	28	43	87:84
8. Vrchlabí	28	39	75:79

9. Chrudzim	28	39	74:81
10. Znojmo	28	38	75:81
11. Beroun	28	36	64:82
12. Benátky	28	35	69:73
13. Kadaň	28	33	71:80
14. Tabor	28	31	68:82
15. Hawierzów	28	31	68:89
16. Szumperk	28	26	73:108

Dziś o godz. 17.00 Hawierzów podejmuje Beroun. Rzut okiem na tabelę sugeruje, że będzie to pojedynek o przysłowiowych sześć punktów.

II LIGA

ORŁOWA 3:6
W. MIĘDZYRZECZE

Tercje: 0:2, 3:3, 0:1. Bramki i asy-

sty: 24. Grygar (Stránský), 25. Stránský (Kraft, Prokop), 29. Dušek (Prokop) – 4. Blažek (Matějny, Lhotský), 12. Sochorek, 27. Sochorek (Vašut), 36. Bokroš (Šebesta, Sochorek), 39. Matějny (Dvořák, Lhotský), 47. Varga (Hruškovský). Orłowa: Šafařík (36. Unzeitig) – Ovšák, Golab, Prokop, Urbánek, Vydra, Hegegy, Sznepka – Grygar, Kraft, Stránský – Dušek, Potočný, Valchař – Galgonnek, Rozum, Kotásek.

Mecz na szczycie II ligi zakończył się zwycięstwem Bobrów, które z dorobkiem 51 pkt. umocniły się na prowadzeniu w grupie wschodniej. Hokeiści Orłowej spadli na trzecią pozycję. – Trochę brakuje nam formy z listopada, ale w super dyspozycji nie można grać non

Kuźnia tenisowych talentów

Do niedzieli w Wędryni trwają międzynarodowe mistrzostwa RC w tenisie ziemnym przeznaczone dla kategorii wiekowej rocznika 1996. Impreza trafiła po raz pierwszy właśnie do Wędryni, gdzie zdaniem organizatorów turnieju, warunki do gry w tenisa są bardzo dobre. – W zeszłym roku młodzi tenisisci walczyli w Ostrawie, ale przeprowadzka do Wędryni była dobrym pomysłem. Paradoksalnie uważam, że w Wędryni pojawi się znacznie więcej kibiców, niż w Ostrawie, rozpieszczonej sportem – powiedział „Głosowi Ludu” Martin Kunčický ze sztabu organizacyjnego tenisowych mistrzostw RC.

W Wędryńskim turnieju zaprezentują się m.in. trzej niezmiernie utalentowane 14-letnie tenisistki. Są to: Kristýna Roučková (TK Sparta Praga), Sandra Mateková (1. ČTK Praga) i Natálie Cváčková (TK AGROFERT Prościejów). W swojej kategorii wiekowej dziewczyny należą do czeskiej czołówki, regularnie uczestniczą też w młodzieżowych turniejach poza granicami Republiki Czeskiej.

Na dziś zaplanowano mecze półfinałowe, jutro odbędą się finały. Weekendowe pojedynki rozpoczynają się o godz. 9.00. (jb)

W SKRÓCIE

■ **PLYWACKIE ME: SREBRNY KAWĘCKI.** Radosław Kawęcki zdobył srebrny medal na 200 metrów stylem grzbietowym, ustępując w czwartkowym finale na krótkim basenie w Stambule tylko Rosjaninowi Stanisławowi Doniecowi. Dopiero siódmy na 400 metrów stylem dowolnym był Paweł Korzeniowski.

■ **LM SIATKAREK: WZLOTY I UPADKI.** Siatkarki Banku BPS Fakro Muszynianki Muszyna wygrały we własnej hali drugie swe spotkanie grupy D Ligi Mistrzów z rosyjskim zespołem Zarieczje Odincowo 3:0. Gorzej spisały się siatkarki BKS Aluprof Bielsko-Biała, które przegrały na wyjeździe 2:3 z Prościejowem i zamykają tabelę grupy C. (jb)

NASZA OFERTA

■ **EKSTRALIGA SIATKARZY:** Slavia Hawierzów – Vavex Przybram (dziś, 17.00).

stop – powiedział nam trener Orłowej, Petr Česlák. Gospodarze zegrali w dodatku bez Mintěla, Studenego i Škatuli, czyli trzech ważnych hokeistów w kadrze Orłów. W meczu dominowali przyjezdni, wyrównana była tylko druga odsłona.

1. W. Międzyrz.	23	51	115:75
2. Przerów	23	49	75:50
3. Orłowa	23	47	99:71
4. Hodonin	23	44	103:64
5. N. Jiczyn	23	40	78:74
6. Wsecin	24	33	74:75
7. Opawa	23	31	68:85
8. T. Brno	23	28	59:86
9. Brzeclaw	24	27	65:92
10. Uniczów	23	25	80:99
11. Prościejów	23	24	63:79
12. Frydek-Mistek	23	18	63:92

Dziś (17.00): Orłowa – Opawa. (jb)

WTOREK
15 grudnia 2009
rocznik LXIV • nr 148
cena 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

cz. 147/2009

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

HISTORIA na str. 3

Nie
wiedzieliśmy
dokąd
nas wiozą

»Olza« to nasza dusza

Setki osób wypełniły w sobotę widownię cieszyńskiego Teatru im. Adama Mickiewicza. Wieczór należał do Zespołu Pieśni i Tańca „Olza” – na jego jubileusz 55-lecia zjechali dawni tancerze, kierownicy, muzycy i wierni sympatycy.

– Olza ma w sobie duszę cieszyńskiej kultury i z tym wszystkim, co dla nas najbardziej charakterystyczne, jeździ po całym świecie – to kwintesencja zespołu według słów prof. Daniela Kadłubca, który zainaugurował jubileuszowy koncert.

Początki działającej przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego „Olzy” to rok 1954 i Janina Marcinkowa, pierwsza kierowniczka artystyczna zespołu. Przez te 55 lat przewinęły się przez „Olzę” setki tancerzy, najczęściej uczniów Polskiego Gimnazjum lub ostatnich klas polskich podstawówek, oraz dziesiątki choreografów, organizatorów, muzyków. Nic dziwnego, że w teatrze gwaro było od rozmów i wspomnień – zjawiało się wiele osób związanych z „Olzą” przed laty i dziś. Niejednemu zakręciła się łza w oku.

W „Olzie” tańczy obecnie około 30 młodych ludzi. Na jubileuszowy występ przygotowali pod kierownictwem Urszuli Niedoby-Szczepaniak i Romana Kulhanka tańce z różnych regionów Słowacji, tańce wałaskie, cieszyńskie i żywieckie. Jednak bohaterem wieczoru była nie tylko jubilatka, ale też ka-

Jubileuszowy występ na deskach cieszyńskiego Teatru im. Adama Mickiewicza olzianie rozpoczęli tańcami ze słowackiej Terchowej. Do tańca przygrywała im jabłonkowska kapela „Lipka”. Koncert obejrzało prawie 500 osób.

pele, które jej w różnych okresach towarzyszyły. Wspaniały, prawie trzygodzinny występ, obejrzało niemal 500 osób. Rozpoczęto tańcami z Terchowej przy akompaniamencie jabłonkowskiej kapeli „Lipka”. Z „Olzą” zagrały także słowacka kapela „Kollárovcí”, kapela cymbałowa „Vojtek”, „Nowina” i Andrzej Niedoba z kapelą „Wałasi”. Nie mogło zabraknąć również najstarszej stażem kapeli ludowej regionu, „Olzy”, która wyłoniła się z orkiestry zespołu, a od 1998 roku występuje

samodzielnie, współpracując z zespołem przy realizacji nagrań. Kapela „Olza” przygrywała zespołowi do tańców mieszczan cieszyńskich; jak każda z zaproszonych kapel prezentowała się też samodzielnie. Występ zakończyły owacja na stojąco oraz oczywiście długa lista życzeń i winszowań.

Na scenie pojawili się z gratulacjami przedstawiciele zaolziańskich organizacji i zespołów. Oprócz kwiatów w prezencie przynoszono też trunki. – *Wiele pomys-*

ności w życiu osobistym, wielu sukcesów i radości ze wspólnego śpiewania, tańczenia i muzykowania – życzyła zespołowi wicekonsul do spraw Polonii i kultury ostrawskiego Konsulatu Generalnego RP, Agnieszka Fedorów-Skupień. – *Żeby w zespole tańczyły jeszcze dziesiątki generacji i żebyśmy zawsze byli z „Olzy” tak dumni, jak dzisiaj* – mówił były prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa.

ELŻBIETA PRZYCZKO
Więcej o jubileuszu na str. 5

Krystyna M. wróciła do domu

Krystyna M. z Czeskiego Cieszyna-Sibicy, która w sierpniu tego roku została oskarżona o to, że wyłudziła od około 200 osób co najmniej 750 mln koron, została zwolniona z aresztu śledczego.

60-latką po wyjściu z aresztu wróciła do domu. „Głosowi Ludu” potwierdził to wczoraj przed południem jej mąż. – *Żona wróciła, ale nie wolno jej o sprawie z nikim rozmawiać* – powiedział nam w bramie domu. Na pytanie, czy jego żony nie nachodzą w domu poszkodowani, odpowiedział że nie. Telefon Krystyny M. był wczoraj wyłączony.

Roman Skřípek, rzecznik prezydium Policji

RC w Pradze, powiedział, że śledztwo w sprawie nadal trwa i nie może ujawniać żadnych jego szczegółów. Według telewizji „Nova”, wierzyciele oskarżonej obawiali się, że mogłaby uciec za granicę i dlatego wysłali do prokuratora generalnej Renaty Veseckiej wniosek o zbadanie sprawy.

Prokurator Martin Brzobohatý, który zdecydował o uchyleniu aresztu wobec 60-letniej Krystyny M., wyjaśnia, że w tej chwili nie ma podstawy prawnej, by trzymać ją w areszcie. W sierpniu trafiła za kratki, ponieważ istniało ryzyko, że mogłaby zbiec lub ukrywać się i wpływać na świadków. – *Drugi z wymienionych powodów*

umożliwia zastosowanie aresztu śledczego najwyżej na okres trzech miesięcy – wyjaśnił prokurator „Głosowi Ludu”. – *Jeśli chodzi o pierwszy powód, to nie mamy w tej chwili żadnych konkretnych podstaw, by sądzić, że oskarżona mogłaby zbiec lub się ukrywać*. Dodał, że gdyby oskarżona nie odbierała korespondencji lub nie stawiała się na przesłuchania, może ponownie zostać aresztowana.

Krystyna M. od lat działała społecznie na Zaolziu. Wielu jej znajomych do dziś nie może uwierzyć, że mogła kogoś oszukać: – *Może była tylko pośrednikiem, może ktoś ją szantażował i dla niego zbierała te pieniądze?* (dc)

Na narty już w najbliższy weekend!

Jeżeli mrozy potrwają do końca tygodnia, w sobotę będzie już można wyruszyć na narty. Ośrodki narciarskie, dysponujące armatkami, od ub. soboty naśnieżają stoki. Naturalnego śniegu jest na razie jak na lekarstwo – w podgórskich wioskach leży najwyżej parę centymetrów białego puchu.

– *Chcielibyśmy rozpocząć sezon w piątek lub sobotę* – poinformował Jerzy Heczko z ośrodka „Kempaland” w Bukowcu. W sobotę – jeżeli pogoda się nie zmieni – będzie można poszusować również w Mostach koło Jabłonkowa, czy w ośrodku „Armada” w Łomnej. Naśnieżanie trwa

również na Jaworowym oraz na małej nartostradzie w Rzece. Ceny kartetów będą w większości ośrodków podobne jak w ub. roku. Kartet jednodniowy będzie kosztował ok. 350–400 koron, ulgowy dla dzieci – ok. 250–300. Zniżki, podobnie jak w latach poprzednich, będą dotyczyły z reguły dzieci do lat 12. „Kempaland” wprowadził nowość – zniżki obowiązywały będą również młodzież do lat 18. – *Chcemy jakoś przyciągnąć ludzi do Bukowca, a wiadomo, że na nartach jeżdżą najczęściej rodziny z dziećmi* – przyznał Heczko.

By przyciągnąć jak najwięcej narciarzy i snowboardzistów, ośrodki wprowadzają zmiany i ulep-

szania. W ośrodku „Armada” w Łomnej poszerzono nartostradę i wykarczowano pas lasu (dotknięty zresztą przez kornikę), na Bilej powstała na północnym stoku kolejna nowa nartostrada.

Tymczasem górale wróżą już jaki będzie styczeń. A ma być śnieżny i mroźny! Dyrektor Muzeum Beskidzkiego w Wiśle Małgorzata Kiereś mówi, że zgodnie z ludowymi przekazami, jaka pogoda przypadnie podczas każdego z 12 dni od świętej Łucji (13 grudnia) do Wigilii, taki będzie kolejny miesiąc przyszłego roku. A że w górach już jest mroźno i śnieżnie, więc styczeń zapowiada się wymarzony dla narciarzy. (dc, gc)

ZDARZYŁO SIĘ

Złote chóry

Chór „Collegium Canticorum” wystąpił na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Adwentowej i Bożonarodzeniowej „Pražské Vánoce”. Do Pragi zjechały w weekend chóry z kilkunastu krajów świata, żeby zaprezentować swoje narodowe czy regionalne kolędy i pastorałki. W sobotę odbył się festiwalowy konkurs, w którym „Collegium Canticorum” wystąpiło w kategorii chórów dorosłych i zostało nagrodzone „Złotym Dyplomem”. Doceniono również umiejętności Anny Szawińskiej, która została uhonorowana nagrodą dla najlepszego dyrygenta. W Pradze chór po raz pierwszy występował pod batutą nowej dyrygentki.

Nagrodę przywiózł na Zaolzie także chór dziecięcy „Trallala” działający przy Polskiej Szkole Podstawowej w Czeskim Cieszynie. W piątek brał udział w Festiwalu Chórów Dziecięcych „Vánoční akordy 2009” w Ostrawie. Na festiwalu wyśpiewał „Złote Pasmo” i tytuł dla najlepszego chóru szkolnego. Otrzymał także wyróżnienie za dramaturgię występu i pracę dyrygenta. (ep)

Szukają podejrzanego

Policji nie udało się dotąd wykryć zabójcy 27-letniej Jany Svobodovej, matki dwóch małych dziewczynek z Czeskiego Cieszyna, która została zamordowana w swym mieszkaniu 25 września br. W związku z morderstwem przesłuchano dotąd 840 osób. Definitywnie wykluczono, że zabójcą mógł być ktoś z bliskich kobiety. Na policję zgłosił się świadek, który w dniu morderstwa, o godz. 9.45, a więc chwilę po tym, jak kobieta została zabita, widział mężczyznę, który wybiegł z domu. Po wyjściu na ulicę zwołał krok i ruszył w stronę rynku ČSA. Mężczyzna jest w wieku ok. 35 lat, ma 180 cm wzrostu, jest szczupły, ma jasną cerę i ciemne, krótko ostrzyżone włosy. Tego dnia ubrany był w spodnie i kurtkę koloru szaro-ciemnozielonego. Niewykluczone, że było to ubranie robocze. Rzeczniczka prasowa Wojewódzkiej Komendy Policji Darina Majková prosi osoby, które mogłyby pomóc w rozpoznaniu mężczyzny, by dzwoniły pod nr tel. 974 721 453 lub 603 737 542. (dc)

POGODA

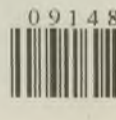
wtorek

środa

dzień: -5 do -1°C
noc: -4 do -8°C
wiatr: do 3-7 m/s

dzień: -6 do -2°C
noc: -5 do -9°C
wiatr: 3-7 m/s

GMINA PO RAZ CZWARTY PRYZNAŁA WYRÓŻNIENIA

Zasłużyli się dla Bystrzycy

Dwie mieszkające w Bystrzycy Polki, Helena Štebel i Marta Štefánek, zostały wyróżnione przez gminę tytułem Osobowość Roku 2009. Obie panie przyjęły akt uznania z rąk wicehetmana województwa morawsko-śląskiego, Jiřego Vzientka, oraz wójta Bystrzycy, Ladislava Olřara, w piątek wieczorem w nowym Centrum Zborowym Luterńskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

Helena Štebel została uhonorowana za to, że podczas II wojny światowej wraz z rodziną pomagała partyzantom. Niestety, ktoś z „życzliwych” sąsiadów doniósł o tym gestapo, które zaarrestowało całą rodzinę. Wszyscy trafili do obozów koncentracyjnych, pani Helena przeszła przez cztery z nich, m.in. Ravensbrück. Podczas piątkowej uroczystości wspominała o trudach obozowego życia, o głodzie. A także o tym, że po wojnie spotkała się z donosicielem i wybaczyła mu. – *Jako chrześcijanie musimy odpuszczać. Ten donosiciel będzie sądzony przez „wyższą instancję”* – stwierdziła Helena Štebel. Do młodych zaape-

Fot. JACEK SIKORA

Ci ludzie zasłużyli się w tym roku dla Bystrzycy. Są wśród nich panie z tytułem Osobowość Roku 2009: Helena Štebel (w pierwszym rzędzie z prawej) oraz Marta Štefánek (czwarta z lewej).

lowała: – *Powinniście cenić sobie wolność i dobrobyt, w jakim żyjecie. Ale obawiam się, że ten, kto nie przeżył autentycznego głodu, nie do końca zrozumie moje słowa.*

Marta Štefánek, wykładowczyni matematyki na Uniwersytecie Śląskim w Opawie, która w tym roku uzyskała stypendium naukowe w ramach międzynarodowego projektu „For Women in Science”, została doceniona za osiągnięcia naukowe w dziedzinie nauk ścisłych. Przypomnijmy, że niedawno za to

samo Kongres Polaków nominował ją do nagrody „Tacy jesteśmy 2009”. Zapytana przez wicewójta Romana Wróbla, który prowadził spotkanie, o to, jak udaje jej się pogodzić obowiązki zawodowe i rodzinne, młoda matematyczka odpowiedziała: – *Bez pomocy rodziny byłoby trudno. Na szczęście pomagają mi rodzice, a zwłaszcza mąż Jaroslav. A i tak nie pozostaje mi czasu na hobby, nawet nad książką wieczorem zasypiam.* Naszej gazecie Marta Štefánek powiedziała, że nagroda od gminy to

dla niej doskonała motywacja do dalszej pracy. – *Cieszę się, że zauważono mnie także poza sferami akademickimi. Cieszę się też na święta. Semestr się kończy, będę miała teraz więcej czasu dla trójki dzieci, a także na świąteczne porządki.*

Aktami uznania uhonorowano też zespoły, które reprezentują Bystrzycę. W tym roku była to orkiestra dęta „Bystřičanka” oraz dwa polskie zespoły, które obchodziły w tym roku jubileusze. „Łączka” działająca przy Polskiej Szkole Podsta-

wowej im. Stanisława Hadyny świętowała 45-lecie, „Bystrzyca” zaś tańczy przy Miejsowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego już 25 lat. Akty uznania odebrali z rąk wicehetmana i wójta Ewa i Michał Nemcowie, Alicja Twardzik oraz Leonard Podzemny (ten ostatni prowadził przez długie lata oba zespoły wspólnie z nieżyjącą już żoną Marią).

Doceniono ponadto miejscowy zbor Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. Za dokończenie remontu Domu Zborowego „Kanaan” (akt uznania odebrał pastor Roman Raszka) oraz współwłaściciela Huty Trzyniec, Jána Modera, za wybudowanie nowych lokali dla Podstawowej Szkoły Artystycznej.

Goście piątkowej uroczystości mogli też obejrzeć dwa tańce w wykonaniu tancerzy „Bystrzycy” oraz krótki program kabaretowy w wykonaniu solistów operetki i baletu Teatru Narodowego Morawsko-Śląskiego w Ostrawie. Dodajmy, że tytuły Osobowości Roku gmina Bystrzyca przyznała w tym roku już po raz czwarty. Laureatami poprzednich edycji byli m.in. była dyrektor bystrzyckiej PSP im. S. Hadyny Wanda Tomčala czy szef kapeli „Gróniczek” Jan Kubeczka, a także tegoroczny laureat, Ján Moder. (kor)

KRÓTKO

Pomogą strażakom

JABŁONKÓW (kor) – Radni uchwalili, że pomogą jabłonkowskim strażakom przy zakupie nowego samochodu. Półprofesjonalna jednostka straży pożarnej powinna otrzymać nowe auto na początek przyszłego roku. Jak poinformował nas wiceburmistrz Stanisław Jakus, samochód będzie kosztował 5-6 mln koron. Ponad połowę kosztów pokryje dotacja z resortu finansów, 2 mln koron wyłoży ze swojego budżetu miasto. – *O tym, jaki samochód kupimy, zadecydujemy w styczniu, kiedy powinny już wpłynąć do naszej kasy pieniądze z Pragi* – powiedział nam Jakus.

Zima nie zaskoczy

NYDEK (kor) – O tym, jak podgórskie miejscowości przygotowane są do oczekiwanego ataku zimy, zwłaszcza zaś odśnieżania gminnych dróg, dyskutowali w piątek wójtowie ze Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego. – *Zima nie powinna nas w tym roku zaskoczyć* – zapewnił nas przewodniczący SGRJ, wójt Bukowsky Petr Jaluwiczor. Dodał, że dyskutowano też o projekcie „Młodzież na Trójstyku”, w ramach którego odbędzie się latem, w ostatnich dniach sierpnia, tradycyjny międzynarodowy obóz dla młodzieży. Bazą dla 45 dzieci z Zaolzia, polskiej Trójwsi i słowackiego Czernego będzie budynek byłej polskiej szkoły w Nawsiu-Jasieniu.

Płonął tir

NAWSIE (dc) – Wczoraj nad ranem straż pożarna wyjeżdżała do pożaru lotyskiego tira. Spaliły się kabina i część naczepy. Nikt nie odniósł obrażeń. Szkodę oszacowano na 2 mln koron. Ciężarówka przewoziła makaron z Włoch. Przyczyną pożaru była usterka techniczna w systemie paliwowym pojazdu.

96. URODZINY JANA PINDÓRA Z ROPICY

Ostatni przedwojenny policjant

96. urodziny obchodził kilka dni temu ostatni żyjący przedwojenny policjant ze Śląska, Jan Pindór z Ropicy. Z kwiatami i życzeniami przybyli do jubilata m.in. Krzysztof Neścior z Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich w Cieszynie, Mariusz Jaszczurowski z Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie oraz kanclerz Kongresu Polaków w RC, Bogdan Jakubek.

Jan Pindór służył przed wojną najpierw w wojsku czeskim w Sudetach. Po zajęciu Sudetów przez Niemcy w październiku 1938 roku wrócił na Zaolzie. W Ropicy było już wtedy wojsko polskie. Kiedy wojskowi dowiedzieli się, że służył w armii, powiedzieli mu, że może się zgłosić do służby w polskiej policji. W ten sposób trafił do Policji Województwa Śląskiego. Po skończeniu szkoły policyjnej w Katowicach został przydzielony do posterunku w Mysłowicach. Po wybuchu wojny, 2 września 1939 roku, cała obsada komisariatu ruszyła na Wschód, wycofując się wraz z wojskiem ze Śląska. Policjanci zostali wcieleni do pomocy przyfrontowej w polskim wojsku, kierowali i sprawdzali jednostki wojskowe udające się na front. Pindór miał ze sobą aparat fotograficzny i wykonał unikatowe zdjęcia. To jedyne odnalezione dotąd fotografie ze szlaku bojowego, zrobione na Śląsku Cieszyńskim we wrześniu 1939 roku. Pindór, na szczę-

Jan Pindór (w środku) przyjmuje życzenia urodzinowe od polskiego policjanta Mariusza Jaszczurowskiego (z prawej) i pasjonata historii wojskowej Śląska Cieszyńskiego, Krzysztofa Neściora.

ście, nie dotarł tak daleko na Wschód, by trafić do niewoli rosyjskiej i szczęśliwie wrócił do Ropicy. W czasie wojny pracował jako robotnik w Boguminie, po wojnie był kolejarem. Jubilat jest

znanym społecznikiem, przez długie lata pracował w Miejsowym Kole Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Ropicy i był członkiem chóru. (dc)

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Na jabłonkowskim jarmarku

Choinki, ozdoby i domowe specjalności oferował jarmark przedświąteczny, zorganizowany w niedzielę w Domu PZKO w Jabłonkowie. Także w następną niedzielę, od godz. 8.00 do 16.00, można zajrzeć na jabłonkowski jarmark, kupić ozdoby cho-

inkowe, tradycyjne koronki, ozdoby z bibuły, szopki bożonarodzeniowe czy wyroby ceramiczne. Można też skosztować i kupić świąteczne ciasteczka, opłatki, rurki, domowe wędliny oraz obejrzeć śląski stół świąteczny. (ep)

Nie wiedzieliśmy dokąd nas wiozą...

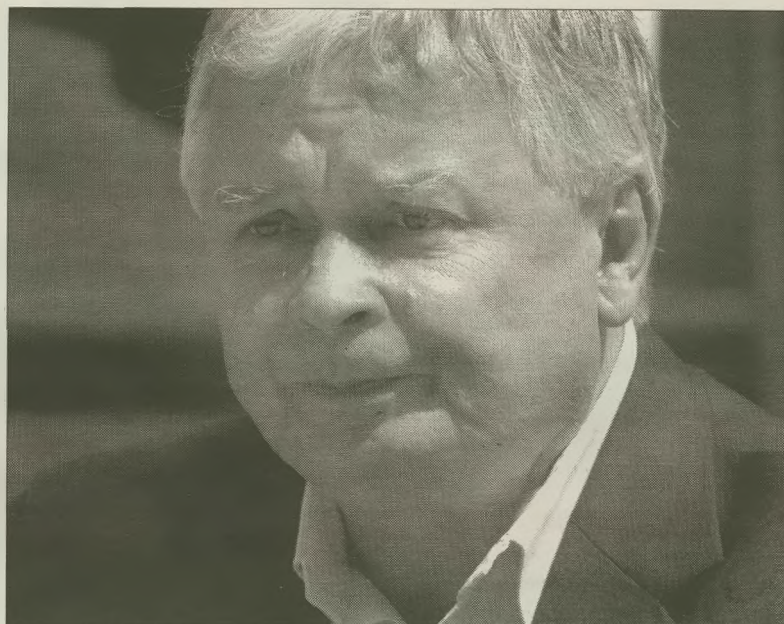
Wieczór 12 grudnia 1981 roku spędzałem w domu wspólnie z żoną i półtoraroczną wówczas Martą. To było małe, wynajmowane mieszkanko na dziesiątym piętrze w bloku przy ulicy Mickiewicza w Sopocie.

Krótko po północy ktoś zapukał do drzwi. Żonie powiedziałem wtedy, że to na pewno nic dobrego. Na moje pytanie „kto tam” usłyszałem „poczta”, a gdy otworzyłem zobaczyłem trzech panów, jeden w kożuchu a dwóch w milicyjnych mundurach. Pokazali mi dekret Rady Państwa z 12 grudnia. Czytając ten dokument pomyślałem, że 12 grudnia właśnie się skończył, a z tego, co tam napisano, od północy 13 grudnia wprowadzono stan wojenny.

Był tam też nakaz mojego internowania. Przeczytałem, że mam być umieszczony w więzieniu w

Czarnym lub innym, którego nazwy nie zdołałem odczytać. Z praktyki prawniczej wiedziałem jednak, że Czarne to bardzo ciężkie więzienie, jedno z najgorszych w Polsce.

Panowie, którzy po mnie przyszli, nie byli w stosunku do mnie i żony nieuprzejmi. Poprosili, żebym spakował ciepłe rzeczy, a gdy wychodziliśmy przez wzgląd na żonę, nie nałożyli mi kajdanek. Z mieszkania skierowaliśmy się w stronę korytarza, co moja żona zinterpretowała jako znak, że chcą mnie bić. Wybiegła wtedy krzycząc, żeby tego nie robili i panowie zapewnili ją, że nic mi się nie stanie. Gdy weszli-

Lech Kaczyński

wości, że był to zamach przeciwko narodowi polskiemu. Komunistyczna władza nie była nastawiona na kompromis i chciała odzyskać panowanie, które w olbrzymim stopniu straciła. Władza była zdeterminowana do tego stopnia, że sięgnęła po środki niedopuszczalne nawet według obowiązującego wówczas prawa. Bo to, co stało się w nocy z 12 na 13 grudnia było nielegalne, było bezprawnym pozbawieniem wolności wielu tysięcy ludzi, a ówczesny komunistyczny kodeks karny za takie przestępstwo przewidywał karę.

Tak silny był strach przed „Solidarnością”, która była wtedy już bardzo szerokim ruchem. Nie zdołała wprowadzić przejęcia władzy, ale w praktyce zniosła panowanie partii w społeczeństwie i PZPR nie mogła się z tym pogodzić. „Solidarność” przełamała ubezwłasnowolnienie społeczeństwa i zainicjowała proces zmian, który zakończył się w 1989 roku.

Są teorie, że stan wojenny został wprowadzony by ochronić Polskę przez interwencją sił Układu Warszawskiego i Moskwy, ale moim zdaniem wejście Sowietów było mało realne. Na początku istnienia „Solidarności” taka groźba być może była, ale gdy w Stanach Zjednoczonych do władzy doszedł Reagan, wyraźnie zmalała. Przyczyną wprowadzenia stanu wojennego nie była wizja sowieckiej agresji, ale obawa PZPR, że absolutną władzę, którą do tej pory dzierżyła, szybko może stracić. Dowodem na to są ujawnione niedawno nowe dokumenty, z których wynika, że to sam gen. Jaruzelski prosił Armię Czerwoną o interwencję i spotkał się z odmową. Dlatego sam wysłał na ulice polskich miast około 100 tysięcy uzbrojonych ludzi, 30 tysięcy milicjantów, 70 tysięcy żołnierzy, tysiące czołgów, tysiące pojazdów opancerzonych. To one miały przekonać Polaków, że ich nadzieje na wolność są przekreślone. Ale Polacy się nie poddali, wytrwale walczyli i w końcu, po latach dyktatury i zniewolenia, wywalczyli sobie upragnioną wolność.

LECH KACZYŃSKI,
prezydent RP

Komuniści czuli się zagrożeni

28 lat temu, w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 roku, Rada Państwa wprowadziła na terenie Polski stan wojenny. Władzę w kraju przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego z gen. Wojciechem Jaruzelskim na czele. Celem wprowadzenia stanu wojennego była likwidacja protestów społecznych oraz wstrzymanie procesów demokratyzacyjnych, zainicjowanych w sierpniu 1980 roku. Zagrozały one trwałości systemu komunistycznego oraz utrzymaniu władzy przez PZPR. Władze uzasadniały wprowadzenie stanu wojennego zagrożeniem struktur państwowych. Po latach gen. Jaruzelski tłumaczył, że działał w stanie „wyższej konieczności” i swoją decyzję podjął w obawie przed groźbą zbrojnej interwencji wojsk Układu Warszawskiego. Stan wojenny trwał do 22 lipca 1983 roku. W tym czasie straciło życie ponad 100 osób. Internowano ponad trzy tysiące osób, a czasowo pozbawiono wolności ponad 10 tys. Tysiące ludzi było represjonowanych i wyrzuconych z pracy za udział w

Fot. ARC

protestach, popieranie podziemnej działalności, czy też samą przynależność do „Solidarności”. Większość działaczy związkowych i członków opozycji, szczególnie KOR, zostało internowanych, a później znalazło się w więzieniach. Po pierwszych wolnych wyborach w 1989 roku, odpowie-

dzialni za wprowadzenie stanu wojennego stanęli przed parlamentarną komisją odpowiedzialności konstytucyjnej. Po czterech latach wniosek o postawienie ich przed Trybunałem Stanu umorzono, jednak potem Sejm orzekł, iż wprowadzenie stanu wojennego było sprzeczne z konstytucją. (r)

Karwina ma muzeum

– Witam was w muzeum w Karwinie. To takie ładne określenie, do którego będziemy musieli się przyzwyczaić – mówił dyrektor Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, Zbyszek Ondręka, otwierając w czwartek w Karwinie wystawę poświęconą historii miasta. Karwina faktycznie nie miała wcześniej swojego muzeum, a jedynie salę wystawową na rynku Masaryka we Frysztacie, w której umieszczano wystawy czasowe. Teraz oprócz nich będzie tam także ekspozycja stała „Urywki z historii Karwiny”. Zobaczymy na niej dzieje dzisiejszych dzielnic Karwiny – kiedyś samodzielnych miejscowości, znajdują się informacje o dawnych rzemiosłach, sytuacji wyznaniowej, obiektach sakralnych, szkolnictwie, a także o rozwoju górnictwa, uzdrowisku w Darkowie czy o rodzie Larisch-Mönnich.

Równocześnie ze stałą ekspozycją otwarto także wystawę czasową przygotowaną przez archeologa Ondręka Tůmę. Wystawa „Słowianie, czyli jak żyli nasi przodkowie” poświęcona jest okresowi wczesnego średniowiecza, a umieszczono na niej głównie znalezione z wykopalisk archeologicznych w Kocobędzu-Podoborze. (ep)

Od czwartku można w Karwinie oglądać stałą ekspozycję poświęconą historii miasta.

WIRTHUALNA KSIĘGARNIA

JOANNA CHMIELEWSKA

»Wszelki wypadek«

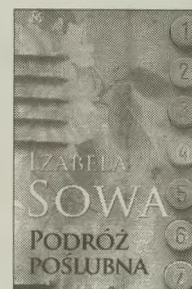
Wyd. „Kobra”. Ciemną nocą na parkingach zjawiają się podejrzani osobnicy, którzy wsiadają do obcych samochodów jak do swoich własnych, po czym udają się w stronę wschodniej granicy. Mafia, jak się okazuje, robi to niemal bezkarnie, ponieważ ma opiekunów w najwyższych sferach państwowych. Przecistawienie się złodziejstwu wydaje się niemożliwe z powodu luk w prawie i ograniczonych możliwości policji. Trójka bohaterów: Janeczka, Pawełek i ich nadludzko mądry pies, Chaber, wpada na trop mafii, znajdując jednocześnie niezawodny sposób zabezpieczenia zagrożonych przed kradzieżą samochodów...

IZABELA SOWA

»Podróż poślubna«

Wyd. „Nowy Świat”. Paloma, typowa przedstawicielka pokolenia „loreal”, wspina się po szczeblach kariery. Poradniki, uczące „jak żyć”, zna na wrywkę. A jednak nie czuje się szczęśliwa. Mąż nie dość, że od dnia ślubu cierpi na bezsenność, to jeszcze podejrzanie ociąga się z zaplanowaniem miodowego miesiąca. Lektury specjalistów nie są wystarczająco pomocne, więc Palomie pozostaje tylko zdać się na niekonwencjonalne metody jedynej w swoim rodzaju pani detektyw. Dokąd zaprowadzi Palomę tydzień w towarzystwie ekscentrycznej Matki Polki, znanej również jako Brzytwa?

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

W poszukiwaniu świątecznych inspiracji

Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie po raz piąty zorganizował w niedzielę dzień otwarty, tym razem pod hasłem „Zaprojektuj Eko Świąta”. Były wystawy, warsztaty, konkurs, świąteczna muzyka i wskazówki, jak twórczo i ekologicznie przeżyć święta, ciesząc się przygotowaniami do nich. Okazuje się, że mieszkańcy regionu chętnie zapoznają się ze świątecznymi nowościami, starając się jednocześnie nie naruszać bożonarodzeniowych tradycji.

Zestawienie nowych projektów, ekologii i niezmiennych zwyczajów bożonarodzeniowych sprowokowało pytanie o możliwość współistnienia innowacyjnych świątecznych „trendów” z tradycją. – *Poprzez to spotkanie zachęcamy przede wszystkim do zatrzymania się, samodzielnego wykonania ekologicznych ozdób i prezentów oraz do właściwego wykorzystania tego, co po świętach pozostanie. Za każdym razem zapraszamy nowych projektantów, ale też naszych lokalnych rzemieślników. Magia świąt polega na tym, że co roku zanurzamy się w tym, co tradycyjne i niezmiennie, szukając jednocześnie nowych inspiracji* – podkreśla Ewa Gołębiowska, dyrektorka Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości.

Wyjątkowe warsztaty poprowa-

dziła designerka Agnieszka Lasota. Uczestnicy zajęć wykonali świąteczne wersje lampy jej projektu. Stworzone pod okiem projektantki błyszczące i pachnące „wiechy” rozświetliły wystawę na zamku. – *Święta są interpretowane w zależności od czasów i miejsca, w którym się odbywają. Są tradycjonalistami i futuryści. Każdy może się zrealizować. Najważniejsze, by świąteczne przygotowania były przyjemnością. Sztuka designu może temu służyć* – mówiła Agnieszka Lasota.

Ci, którzy odwiedzili zamek chętnie przyglądali się zarówno tradycyjnym świątecznym elementom, jak i nowym ekologicznym pomysłom. – *Na Śląsku Cieszyńskim nowości są mile widziane i różne świąteczne innowacje zakradają się do domów, a jednocześnie tradycja wciąż jest dla nas najważniejsza*

Podczas warsztatów prowadzonych przez Agnieszkę Lasotę uczestnicy wykonywali świąteczne lampy „wiechy”.

i tak już pozostanie – mówiła Irene Małysz z Brennej, która zjawiała się na zamku, aby wziąć udział w warsztatach.

– *Poszukujemy nowych trendów, ale staramy się nie odbiegać od tradycji. Innowacyjność polega tu bardziej na wykorzystywaniu nowych, często bardziej ekologicznych materiałów, niż na wprowadzaniu nowych elementów tradycji* – podkreślała Daria Leśniak z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, która na zamku prezentowała świąteczne ozdoby wykonane przez studentów.

Organizatorzy spotkania sporo uwagi poświęcili świątecznej kuchni, proponując warsztaty pieczenia ciastek i degustację tradycyjnych szulek. W konkursie na bożonarodzeniowe wypieki wzięło udział 11 kobiet. Podstawowym kryterium oceny była zgodność z tradycją, smak i estetyka. Z wyborem najlepszych wypieków jury miało spory problem. – *Tradycja cieszyńskich ciasteczek jest żywa i rozwija się. Wciąż powstają nowe przepisy na regionalne smakołyki świąteczne. Obecnie jest ich już około 100* – mówiła Krystyna Folwarczny, która prowadziła warsztaty pieczenia ciasteczek, a w konkursie kulinarnym zajęła pierwsze miejsce. (gc)

Po latach »Cieszynka« przeszła do historii

12 grudnia po raz ostatni przez most kolejowy na Olzie przejechała, kursująca od 15 lat na trasie Katowice – Czeski Cieszyn – Katowice, „Cieszynka”. Zlikwidowano też pozostałe linie kolejowe łączące oba Cieszyny. Tym samym miasta całkowicie straciły połączenie. „Cieszynkę” z żalem żegnali miłośnicy kolei oraz wierni pasażerowie. Na dworcu pojawiły się znicze, klepsydra i pamiątkowe bilety.

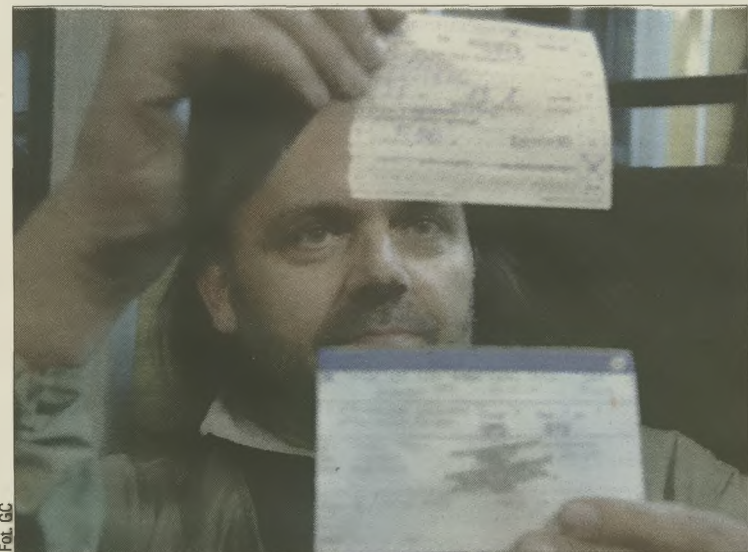
Stopniowa likwidacja połączeń kolejowych na Śląsku Cieszyńskim trwa już od dłuższego czasu. Koleje tłumaczą się niską rentownością połączeń i coraz mniejszym zainteresowaniem pociągami ze strony pasażerów. Przypomnijmy, w styczniu całkowicie zawieszono połączenia na linii Cieszyn – Bielsko-Biała, a perspektywa likwidacji połączeń kolejowych między dwoma Cieszynami pobudziła wówczas do działania pasjona-

tów skupionych wokół portalu Koleje Śląska Cieszyńskiego (Kolejciecieszyn.pl). Ich starania nie przyniosły jednak oczekiwanych rezultatów, nie pomogły też interwencje samorządowców. 13 grudnia na moście kolejowym nad Olzą nie pojawił się już żaden pociąg osobowy.

„Cieszynce” w ostatniej drodze towarzyszyli przede wszystkim miłośnicy kolei i wierni pasażerowie. – *Są miasta, w których samorządowcy wywalczyli połączenia kolejowe, więc widać, że można. Naszym zdaniem zabrakło większej interwencji lokalnych władz. Dziś oba Cieszyny całkowicie tracą ze sobą połączenie* – podkreślił Przemysław Szczepanek, współzałożyciel portalu Koleje Śląska Cieszyńskiego.

– *Należy pamiętać, że pociąg będzie nadal jeździł, tyle że wyłącznie do polskiego Cieszyna i przez Zebrzydowice. Z moich obserwacji wynika, że linia cieszyła się sporym powodzeniem, frekwencja czasem przekraczała 70 proc. i były to przede wszystkim przejazdy w celach handlowych, nie turystycznych, bo po czeskiej stronie pewne produkty są tańsze. O likwidacji połączeń decyduje jednak kolej, a my musimy się podporządkować* – powiedział Stanisław Opara, kierownik pociągu z Przewozów Regionalnych Katowice, które obsługiwały „Cieszynkę”.

Pasażerowie otrzymali jednak pewną rekompensatę. Zgodnie z nowym rozkładem jazdy z Cieszyna do Zebrzydowic odjeżdża dziennie aż siedem pociągów, a cena biletu spadła do 3 zł (1,89 zł kosztuje bilet ulgowy). Cztery razy dziennie można też dojechać pociągiem do Czechowicz-Dziedzic. Pociąg do Katowic odjeżdża o 16.48. (gc)

Mariusz Janoszek w sobotę po raz ostatni kupił bilety na trasę Czeski Cieszyn – Cieszyn.

Maria Kaczyńska przekazała tabernakulum

Ceremonia przekazania tabernakulum dla kaplicy w rezydencji Prezydenta RP w Wiśle odbyła się w sobotę. Specjalną szafkę do przechowywania najświętszego sakramentu - dar pary prezydenckiej - przekazała osobiście Maria Kaczyńska, która spotkała się w wiślańskiej rezydencji z przedstawicielami samorządów, duchowieństwa i stowarzyszeń regionalnych.

Mosiężne tabernakulum ze srebrnymi zdobieniami poświęcił bp Tadeusz Rakoczy i prezydencki kapelan ks. Roman Indrzejczyk. W ceremonii wzięli udział przedstawiciele wiślańskich parafii: katolickich i ewangelicko-augsburskiej. W zbudowanej z inicjatywy arcyksięcia Fryderyka Habsburga drewnianej kaplicy pw. św. Jądwigi Śląskiej z 1909 roku nigdy nie było dotąd tabernakulum.

Kaplica znajduje się na stokach Zadniego Gronia w Wiśle-Czarnem, na terenie Zameczku Prezydenckiego. Autorem projektu budowli był najprawdopodobniej Albin Teodor Prokop, architekt arcyksiążęcy. Do jej wzniesienia użyto gotowych drewnianych elementów sprowadzonych z Przyszkowic koło Rybnika.

Po zakończeniu I wojny światowej Zameczek wraz z kaplicą przekazano do dyspozycji Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa. W 1927 r. wojewoda śląski Michał Grażyński przekazał rezydencję i kaplicę prezydentowi RP Ignacemu Mościckiemu i jego następcom. Podczas pobytów Mościckiego w Wiśle kapelan prezydencki odprawiał w kaplicy msze, na które zapraszano miejscowych górali. Od wybuchu II wojny światowej do początku lat 80. kaplica była nieczynna. Dzięki staraniom prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w 2002 r. zamek wraz z kaplicą wróciły do swej historycznej roli. Kaplicę poddano gruntownej konserwacji. W 2004 r. wzniesiono obok niej 10-metrową dzwonnice wraz z trzema dzwonami.

W marcu 2005 kaplicę poświęcił biskup polowy Wojska Polskiego gen. Tadeusz Pło-

Maria Kańczyńska podczas uroczystości w kaplicy.

ski, biskup bielsko-żywiecki Tadeusz Rakoczy oraz bp Paweł Anweiler, zwierzchnik diecezji cieszyńskiej Kościoła ewangelicko-augsburskiego.

W kaplicy znajduje się ołtarz z I połowy XVII wieku i dwa obrazy, które zostały przeniesione z rozebranego kościoła w Bystrzycy na Zaolziu. Na chórze wisi także krucyfiks nieznanego autora z I połowy XIV wieku.

Od kilku lat z inicjatywy parafii ewangelicko-augsburskiej w Wiśle-Czarnem w Święto Niepodległości w kaplicy spotykają się wiślanscy chrześcijanie. (gc)

jubileusz

Wspominali, śpiewali i tańczyli

– Czystość prezentowanej kultury w wyglądzie, tańcu, muzyce, wysoki poziom techniczny, świetna kapela, pomysłowość w sięganiu do źródeł tradycji kulturowej, która powodowała, że ludzie nigdy się nie nudzili, ale zafascynowani podziwiali ze sceny – to zaolziańska „Olza” – tak charakteryzuje 55-latkę prof. Daniel Kadhubiec.

Sobotniego wieczoru nie zakończył się jubileuszowy koncert. Prosto z teatru widzowie i tancerze pomaszrowali na ulicę Bożka w Czeskim Cieszynie, gdzie w miejscu cotygodniowych prób zespołu odbyło się wielopokoleniowe spotkanie olzian. Wspominali, śpiewali i tańczyli. Na spotkaniu nie zabrakło tancerzy czy kierowników, którzy pamiętają początki zespołu. Wśród nich była na przykład Nina Ferfecka, jedna z pierwszych tancerek „Olzy” a potem przez długie lata kierowniczka artystyczna. Olzianie odśpiewali jej „Sto lat”.

– To były najpiękniejsze lata młodości – mówił któryś z dawnych tancerzy. – Wspaniała atmosfera, próby, wyjazdy... – wspominał ktoś inny. Nie trzeba chyba dodawać, że przy ul. Bożka panowała naprawdę wesoła atmosfera, a dawni i obecni olzianie bawili się do późna w nocy. (ep)

W tańcu „Karički zo Zemplína” olzianom przygrywała kapela „Kollárovcí”.

Dziewczęcy obrazek taneczny z Wałachów.

Konferansjerkę prowadzili Urszula Niedoba-Szczepaniak i Adam Milerski.

Poloneza czas zacząć...

Taniec męski odzemek w wykonaniu Romana Kulhanka, kierownika artystycznego zespołu.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS (7)

Starouherská, oryginalny taniec wałaski.

Kapela „Olza” przez wiele lat towarzyszyła zespołowi tanecznemu.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO (1)

Na spotkaniu towarzyskim olzianie zaśpiewali „Sto lat” i obtańczyli swoją wieloletnią kierowniczkę artystyczną, Ninę Ferfecką.

WTOREK 15 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.40 Tupi i Binu 9.50 Bunio i Kimba 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Ostry dyżur Jedynki 11.35 ZUS dla ciebie 11.55 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 To nie na darmo 14.30 Errata do biografii - Andrzej Bobkowski 15.00 Wiadomości 15.12 Wyjdź za mnie w święta (film USA) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.55 Przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Budząc zmarłych (film bryt.) 21.30 Bezgraniczne zaufanie (film USA) 23.05 Bronisław Wildstein przedstawia 23.40 Kochaj lub umieraj (film niem.) 1.20 Kojak (s.).

TVP 2

6.15 Telezakupy 6.45 Pomóż dzieciom przetrwać zimę 7.15 Opatwa i klasztory 7.45 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Moja rodzinka 11.40 Historia III RP 1989-1993 12.15 Drukarze 12.45 Na misyjnym szlaku 13.10 Ścisłe tajne 14.05 Córki McLeoda (s.) 15.00 M.A.S.H. (s.) 15.35 Fort Boyard 16.35 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Kocham kino 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.25 Z odzysku 1.15 Ono (film kop.).

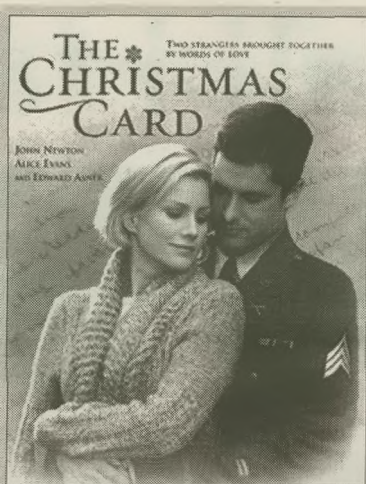
TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.17 Info poranek 7.45 Schlesien Journal 8.45 Aktualności 9.22 Info poranek 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Zbliżenia filmowe 19.00 Zgłębić tajemnicę raka 19.15 Re-

SPEED II - WYŚCIG Z CZASEM

Sensacyjny, 160 minut, USA 1997 Polsat, wtorek 15.12., godz. 20.00 Reżyseria: Jan de Bont Występują: Sandra Bullock, Jason Patric, Willem Dafoe, Temuera Morrison, Brian McCandless, Christine Firkins, Michael G. Hagerty Annie Porter wraz z narzeczonym Aleksem, członkiem elitarniej jednostki do zadań specjalnych, wyrusza w romantyczny rejs po Wyspach Karaibskich. Sielankowa atmosfera kończy się podczas uroczystego balu, gdy w wyniku serii tajemniczych wybuchów uszkodzony zostaje układ sterowniczy statku. Sprawcą całego zamieszania jest John Geiger, komputerowy geniusz, który w ten sposób chce wyrównać osobiste porachunki. Mężczyzna żąda dużego okupu. Pasażerowie stają się zakładnikami, a sam statek niebezpiecznie zmienia kurs.

KARTKA ŚWIĄTECZNA

Obyczajowy, 90 minut, USA 2006 TVP 1, środa, 16.12., godz. 21.25 Reżyseria: Stephane Bridgewater Występują: John Newton, Alice Evans, Edward Asner, Lois Nettleton, Ben Weber, Peter Jason, Andrew Sanford

Do amerykańskich żołnierzy stacjonujących w Afganistanie trafiają kartki z życzeniami bożonarodzeniowymi. Cody Cullen szczególnie zapamiętuje tę wysłaną z Nevada City w Kalifornii. Kiedy w akcji ginie podwładny Cullena, ten obwinia się o tę tragedię. Dowódca wysyła Cody'ego na urlop. Mężczyzna wraca do kraju i trafia do Nevada City, gdzie poznaje Faith Spelman, autorkę życzeń. Wkrótce ratuje jej ojca od śmierci. Cody i Faith przypadają sobie do gustu. Problem w tym, że ona ma narzeczonego. Cody może jednak liczyć na pomoc krewnych dziewczyny.

lacje 19.25 TV Katowice zaprasza 19.32 Raport z Polski 20.10 Minęła 20-ta 21.45 Aktualności 22.14 Minął dzień 22.36 Plus minus 0.00 Podróbki 1.01 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Rodzina zastępcza 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Speed II - wyścig z czasem 22.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.40 Ich oczy oglądały Boga (film USA) 3.00 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kawiarenka wcześniej urodzonych 9.50 Babcia zwirowała (film czes.) 11.10 Chorea Bohemica (pr. muz.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.05 Gdzie się długo żyje (dok.) 15.30 Religie świata (cykl dok.) 15.50 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.15 Pr. dyskusyjny 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Samoloty myśliwskie w walce (s. dok.) 20.50 Wszystko party (talk-show) 21.40 Pogromcy długów (mag.) 22.10 W tym kraju (film wł.) 23.50 Na moll... (pr. muz.) 0.40 Córki McLeoda (s.) 1.25 Czy mnie zechcecie? 1.40 Skarby świata 1.55 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis - wyd. spec. 9.40 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.30 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Hobby magazyn 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 15.40 Cudowny świat (cykl dok.) 16.05 Van Gogh (dok.) 16.55 Usługi na naszych usługach 17.15 Zbędne wypadki (cykl dok.) 17.30 Praga, miasto wież (pr. cykl.) 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. Angielski - Ekstra 19.30 Meduza (mag.) 20.00 Małżeństwo po włosku (film wł.) 21.40 Meet Factory (dok.) 22.10 Wspomnienia lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Dwugłos 23.35 Muzyczne Studio M 0.10 Sanjuro - samuraj znikąd (film jap.) 1.45 Ścisłe tajne (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Przysługa (film USA) 11.15 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.20 Jaś Fasola (s.) 11.45 Lenssen i spółka (s.) 12.10 Detektyw Monk (s.) 13.05 Świat według Bundych (s.) 13.30 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 112 (mag.) 22.40 Pokerzyści (film USA) 0.20 VIP poker-show 1.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.45 Bajery z Bel-Air (s.) 8.15 Pomoc domowa (s.) 8.45 M.A.S.H. (s.) 9.15 Nieustraszone (s.) 10.10 Policja Hamburg (s.) 11.05 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Sprawy z Bostonu (s.) 12.55 M.A.S.H. (s.) 13.25 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.55 Czarodziejki (s.) 14.55 Medium (s.) 15.50 Godzina decyzji (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruche związki (s.) 21.20 Pr. o czeskiej gastronomii 22.25 Powrót do życia (s.) 23.25 Bliżej (s.) 0.20 Rewir Wolffa (s.) 1.20 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 16 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.25 Owocowe ludki 10.00 Przyjaciele z podwórka 11.05 Między mamami 11.25 Wielkie odkrycia w nauce i technice 11.40 Życie na cieplejszej planecie 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Sześć oktaw 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przysłań 16.05 Moda na sukces 16.55 Przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Przysłań 21.25 Karta świąteczna 22.55 Leksykon PRL 23.05 Chemia 0.10 Imię róży (film kop.).

TVP 2

6.45 Mężczyzna w judaizmie 7.10 Opatwa i klasztory - Franciszkanie z Asyżu 7.45 Pomocnik świę-

tego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Gilotyna (teleturniej) 11.25 Sztuka ekranowana 12.10 Polska droga do samodzielności w sztuce 13.05 Opowieść o Indiach 14.10 Córki McLeoda (s.) 15.05 Święta wojna 15.40 Zagadkowa blondynka 16.35 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Wyznania ...Stewardesy (film dokumentalny) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.15 Dzieci w mundurach (film USA) 1.10 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 7.22 Info traffic 7.45 Czas zmarły 08.01 Gość poranka 8.35 Info poranek 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 9.36 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 17.00 Myszę, więc wybieram 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 19.00 Motokibic 19.15 Raport z akcji 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.14 Minął dzień 22.37 Plus minus 0.00 Narkotykowi kurierzy 1.01 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Rodzina zastępcza 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Zawieść (film USA) 22.40 Kobieta na topie (film USA) 0.35 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Niezapomniana Gwiazdka (film TV) 10.05 Zapraszamy na kolację (pr. muz.) 10.55

KOCHAJ LUB UMIERAJ

Thriller, 95 minut, USA 2006 TVP 1, wtorek 15.12., godz. 23.40 Reżyseria: Philippe Gagnon Występują: Amy Jo Johnson, David Jones, Paul Popowich, Carol Alt, Nigel Bennett, Lorne Brass, Frank Fontaine Mąż Kate Ryder zginął przed mrokiem pod kołami pociągu, zepchnięty na tory przez samochód. Przy życiu trzyma ją kilkuletni syn Sam. Kate straciła też matkę, ale nie pojechała na jej pogrzeb do Ridgewood. Teraz wraca do rodzinnego miasteczka. Z bliskich osób pozostała jej jeszcze przyrodna siostra Jessica, która prowadzi niewielki bar. Ona i Tom, dawny ukochany Kate, pomagają jej w nowej sytuacji. Kobieta otrzymuje propozycję pracy od miejscowego lekarza. Wkrótce ludzie z jego otoczenia zaczynają ginąć, a dr Lucas wystawia im świadectwa zgonu.

Koncert Karla Gotta 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Muminki (s. anim.) 15.25 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyszawicy (s.) 16.15 Zaczarowane buty (film isl.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Věra Galatíková 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Rzym (s.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 23.25 Ani święci, ani anioły (film czes.) 0.50 Córki McLeoda (s.) 1.35 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Film o filmie „Desperaci” 9.50 Poszukiwania sztuki 10.05 Van Gogh (dok.) 11.00 Cudowny świat (cykl dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Prawie pogodnie 12.55 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) 13.10 Reporterzy TVC 13.50 Kwiz dla dzieci 14.15 Tajemnice Toma Wizarda 14.30 Nauka jest zabawna (mag.) 14.55 Pr. dyskusyjny 15.10 Czy mnie zechcecie? 15.25 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 16.15 10 wieków architektury (s. dok.) 16.30 Pr. ekologiczny 16.45 Filmowa szkoła Ondřeja Kepki 16.55 Wypadek to nie przypadek 17.05 Diagnosta 17.25 Port (mag.) 17.50 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.05 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Kapusta (j. ros.) 19.30 Piątka w Pomarańcy 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Najciemniejsze światło (film fr.-br.) 22.00 Czar Afryki 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Śladami chińskiej medycyny naturalnej (dok.) 0.05 Wszystkie niewidzialne dzieci (film USA-wł.) 2.10 Teatr żyje!

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Dzień bałwana (film USA) 11.05 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.15 Jaś Fasola (s.) 11.40 Lenssen i spółka (s.) 12.05 Detektyw Monk (s.) 13.00 Świat według Bundych (s.) 13.25 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Poszukiwani (s.) 15.10 Painkiller Jane (s.) 16.05 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Konto Bariéry - transmisja 21.20 Kelner, płacić! (film czes.) 23.00 Boudu (film fr.) 0.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 2.00 112 (mag.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) 6.40 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.45 Bajery z Bel-Air (s.) 8.15 Pomoc domowa (s.) 8.45 M.A.S.H. (s.) 9.15 Nieustraszone (s.) 10.10 Policja Hamburg (s.) 11.05 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Sprawy z Bostonu (s.) 12.55 M.A.S.H. (s.) 13.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.00 Czarodziejki (s.) 14.55 Medium (s.) 15.50 Cena miłości (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Falstarty (s.) 21.20 Top Star magazyn 22.25 Kości (s.) 23.20 Rekin (s.) 0.15 Rewir Wolffa (s.) 1.10 Zadzwoń do jasnowidza.

WSPOMNIENIA

A kiedy słoneczko
zalało za gronie,
Pod brzoźm sen wieczny
ochłodził mu skronie.
Wiaterek co z figli
żdziarował po krzoku
osuszył mu perle
błyszczącą się w oku.

Adam Wawrosz

Dziś, 15. 12. obchodziliby swoje 100. urodziny nasz Drogi

śp. ALBIN FILIPCZYK

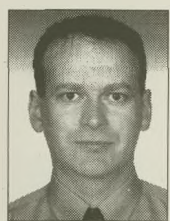
Pamiętamy i dziękujemy. Córka Anna i syn Tadeusz z rodzinami. GL-806

Dnia 15 grudnia obchodziliby setną rocznicę urodzin

śp. JÓZEF LYSEK

z Piosecznej, a w maju upłynęło 10 lat od Jego śmierci. Kto Go znał, niechaj wspomni z nami. Syn z rodziną. GL-815

Już cały smutny rok upłynął od chwili, gdy niespodziewanie opuścił nas na zawsze nasz Kochany

śp. PETR KLUS

z Orłowej. O wspomnienie i modlitwę proszą najbliżsi. AD-148

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW: Hamlet (15, godz. 18.00);

▲ **KARWINA:** Hamlet (16, godz. 18.00);

CO W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Pekło s princeznou (15, 16, godz. 15.30); Brzydka prawda (15, godz. 17.45; 16, godz. 9.00, 17.45); Twilight Saga: Księżyc w nowiu (15, 16, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Oko ve zdi (15, 16, godz. 17.45); Film w którym gram (15, 16, godz. 20.00); **KARWINA - Ex:** Marley i ja (16, godz. 15.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Mary i Max (15, 16, godz. 17.30, 20.00); Bajka na dobranoc (15, 16, godz. 14.00); **JABLONKÓW:** Ať žijí rytíři! (15, godz. 17.00); Bękarty wojny (16, godz. 19.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

CIERLICKO CENTRUM i KOŚCIELEC - MK PZKO zapraszają na Świąteczne spotkanie z Bajką w piątek 18. 12. godz. 17.00 do Domu Pol-

Prenumeratory GŁOSU LUDU

W tym miesiącu nie była Szanownym Czytelnikiem ściągnięta opłata ze SIPO za Głos Ludu. Będzie ona zaliczona w styczniu 2010 roku.

NEKROLOGI

Po trudach i znoju odpoczywaj w spokoju

W głębokim żalu pogrążeni wiadomiamy wszystkim krewnym, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 12. 2009 zmarła w wieku 95 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. EUGENIA FOLWARCZNA

emerytowana nauczycielka przedszkola z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 15. 12. 2009 o godz. 13.00 z kościoła katolickiego Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-814

Dnia 12. 12. odszedł od nas na zawsze

śp. BOLESŁAW SZOTEK

z Hawierzowa-Błędowic. Zmarł w Jabłonkowie w wieku 60 lat. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek o godzinie 13.00 z kościoła ewangelickiego w Błędowicach. O chwilę wspomnień proszą córka i syn z rodzinami. GL-818

Po trudach życia pełnego znoju,
śnij swój wieczny sen
i odpoczywaj w spokoju.

W głębokim żalu pogrążeni podajemy wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym smutną wiadomość, że dnia 12. 12. zmarła w wieku 87 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. HELENA CIEŚLAROWA

z domu Sztefkowa, zamieszkała w Wędryni nr. 250. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 18. 12. 2009 o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy na cmentarz w Wędryni. Odjazd autobusu od Czytelni o godz. 12.25. Zasmucona rodzina. GL-821

Kolęd w niedzielę 20. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego. W programie wystąpią soliści, miejscowy chór Lutheran Chorus i orkiestra kameralna. Dyryguje Józef Podola.

OFERTY

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432. GL-690

WYSTAWY

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie-Frysztacie, rynek Masaryka:

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ

doclepanie elewacji, podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r. także w systemie dotacji kom. cz. 776 218 494, 608 556 915, 774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyń, Puńcowska 93 www.swabud.cz

Między kołędą a Miłoszem

Studenci wydziału polonistyki Uniwersytetu T.G. Masaryka w Brnie zorganizowali w czwartek w Salonie Daguerre tradycyjne Spotkanie Świąteczne, na które zaprosili swoich zaolziańskich kolegów z innych brneńskich uczelni, zrzeszonych w Sekcji Akademickiej „Jedność”.

Uczestników kolędowania przywitała lektorka Monika Maciejewska, dobry duch brneńskiej polonistyki i organizatorka dorocznych spotkań wigilijnych i wielkanocnych. Tym razem przygotowała razem ze studentkami potrawy wigilijne: żurek, pierogi i makielki. Studenci przywitali zebranych kołędami śpiewanymi przy akompaniamen-

cie gitary i skrzypiec. Wiersze świąteczne i zimowe czytała Renata Putzlacher, która prowadzi na Uniwersytecie Masaryka zajęcia z literatury współczesnej. Przed rokiem zajęcia prowadzone przez R. Putzlacher poświęcone były życiu i twórczości Zbigniewa Herberta, w tym roku zaś skupiła się ona ze studentami nad sylwetką noblisty Czesława Miłosza. W spotkaniu przedświątecznym wziął również udział Petr Mrkvyka, konsul honorowy RP w Brnie, który przypomniał, że właśnie w budynku, w którym znajduje się obecnie Salon Daguerre, mieścił się przed 1989 rokiem konsulat PRL. (kor)

Caritas zaprasza

Oddział Caritasu w Jabłonkowie oraz pensjonariusze jego Ośrodka św. Józefa dla Osób Niepełnosprawnych przygotowują się do dorocznej wystawy świątecznej. Wernisaż dzisiaj w siedzibie Caritasu, w tylnej części budynku czeskiego przedszkola przy ul. Bezruč. Na wystawie zostaną zaprezentowane wyroby świąteczne, które wykonali młodzi pensjonariusze ośrodka podczas zajęć terapeutycznych. Wszystkie będzie można zakupić jako prezent pod choinkę. W godzinach przedpołudniowych wystawę będą zwiedzać uczniowie jabłonkowskich szkół. Dla szerszej publiczności będzie ona otwarta również w środę w godz. 13.00-18.00. (kor)

CO ZA OLZA

GALERIA KUKUCZKA, Dom Trzech Narodów, Przejście graniczne Istebna-Jasnowice: wystawa malarstwa Krystyny Kocybik, prezentacja pocztu wójtów i sołtysów gminy Istebna. www.galeriakuczka.pl.

GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. - 39. Bienne malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** czynne codziennie 9-16.

Prenumerata w PREZENCIE na Gwiazdkę

ZRÓB PREZENT SOBIE LUB SWOIM BLISKIMI
Zamów pod choinkę roczną prenumeratę „GŁOSU LUDU”,

a otrzymasz dodatkowo BONUS o wartości 200,- Kc do wykorzystania w ośrodku SKI areal Mosty k. Jabłonkowa.

„Głos Ludu” to prezent, który będzie cieszył cały rok!

Redakcja „Głosu Ludu”
Komeńskiego 4, Cz. Cieszyń,
e-mail: info@glosludu.cz,
tel. 558 731 766.

Trzy punkty z taflí mistrza RC

O2 EKSTRALIGA

KARLOWE WARY TRZYNIEC

2:4

Tercje: 1:0, 1:2, 0:2. Bramki i asysty: 13. Čutťa (Zatovič, Kuběna), 21. Kumstát – 24. Seman (Malec, Martynek), 26. D. Květoň (Seman, Peterek), 52. Hrabal (Polanský, M. Růžicka), 60. Kohn. Sędziowali: Turčan, Homola – Kalivoda, Charvát. Trzyniec: Hamerlík – Zíb, Hrabal, Seman, Malec, Cartelli, Výtisk, Lojek, Andersons – Kohn, Polanský, M. Růžicka – D. Květoň, Peterek, Martynek – Tomas, Bonk, Polák – Pošpišil, Kanko, Hampel.

Od pierwszej do ostatniej minuty hokej w Karlowych Warach trzymał w napięciu. Głównie za sprawą trzynieckiej drużyny, która wcale nie zamierzała grać na obcym lodowisku pasywnie i tylko czekać na błędy gospodarzy. Po pierwszej tercji w lepszych humorach schodzili do szatni hokeiści Karlowych Warów, ale gospodarzom miny zrzedły w połowie spotkania. W 21. minucie Kumstát podwyższył wprawdzie na 2:0, ale to było ze strony jego zespołu wszystko. Trzyńców fantastycznie udały się przewagi liczebne. Pierwszą wykorzystał obrońca Daniel Seman, który z niebieskiej

linii po raz pierwszy w meczu pokonał Mensatora. I rozwiązał się worek z bramkami, bo w dwie minuty później David Květoň płaskim strzałem wyrównał na 2:2. Na ławce kar siedział wtedy Václav Pletka, znany także z gry w trzynieckich barwach. Trzecia tercja była ukoronowaniem ofensywnego huraganu wiejącego od beskidzkich szczytów. Gospodarze kompletnie się rozkleili, tracąc kolejne dwie bramki. Na 2:3 trafił po wykluczeniu Skuhra-vego obrońca Josef Hrabal, a dzieła zniszczenia dokonał strzałem do pustej bramki w końcowych sekundach meczu Ladislav Kohn.

– Poprzednie dwa mecze nie były z naszej strony najlepsze. Tym bardziej zespół potrzebował wygranej za trzy punkty, a zwycięstwo z mistrzem RC na jego własnym lodzie to na pewno ogromny sukces – powiedział po meczu trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva. – Dwa dni temu zespół zasłużył na krytyczne słowa, ale teraz wszystko pozapinane było na ostatni guzik. Nawet w przegrannej pierwszej tercji graliśmy bardzo dobrze – dodał Kopřiva.

W pozostałych meczach 33. kolejki: Witkowiec – K. Brno 2:3, Slavia – Pilzno 5:7, Liberec – Litvínov 1:4, Sparta – Zlin 2:5, Ml. Bolesław – Kladno 2:1 (k), Pardubice – Cz.

Peter Hamerlík stracił tylko dwie bramki.

Budziejowice 5:0. Lokaty: 1. Zlin 64, 2. Pilzno 64, 3. Witkowiec 59, 4. Pardubice 58, 5. Trzyniec 56 pkt.

I LIGA

HAWIERZÓW BEROUN

2:3

(d.)

Tercje: 0:0, 2:1, 0:1 – 0:1. Bramki i

asysty: 28. Piecha (Seman, Tesařík), 38. Szturc (Szabo, Haas) – 39. Vlček (Švagrovský, Rudovský), 45. Šinágl (Pavel, Karpov), 63. J. Novotný (Švagrovský, Kaláb). Hawierzów: Čech – Klimeš, Zientek, Šafařík, Štefanka, Rusnák, Krisl, Tesařík – Haas, Smejkal, Szturc, Piecha, Červenka, Říčka, Seman, Roman, Fořt, Zeliška, Szabo.

Wczoraj po zamknięciu numeru „GL” przedostatni w tabeli Hawierzów zmierzył się na wyjeździe z Ołomuńcem.

II LIGA

ORŁOWA OPAWA

6:1

Tercje: 2:0, 0:1, 4:0. Bramki i asysty: 15. Kraft (Stránský), 18. Ovšák (Stránský, Grygar), 41. Rozum (Golab), 50. Stránský (Grygar), 57. Urbánek (Kraft), 59. Stránský (Kraft, Grygar) – 36. Glabazňa (Černý). Orłowa: Šafránek – Ovšák, Urbánek, Prokop, Golab, Hegegy, Vydra – Grygar, Kraft, Stránský – Kotásek, Rozum, J. Dušek – Galgonek, Samiec, Červenka.

Orły w derbach pokazały, kto króluje w tym sezonie w regionie. Kapitałnie zagrali gospodarze w ostatniej tercji, po bramce na 3:1 podopieczni trenera Petra Česlika rozkrecili na własnym stadionie pokazówkę. W orłowskim zespole zabrakło kapitana Martina Potočného, ale nawet w osłabionym składzie drużyna zdmuchnęła Opawę.

Lokaty: 1. Wałaskie Międzyrzecze 54, 2. Przerów 51, 3. Orłowa 50 pkt. Jutro (18.00): Nowy Jiczyn – Orłowa. JANUSZ BITTMAR

Slavia nie rezygnuje z playoffs

EKSTR. SIATKÓWKI

Siatkarze Slavii Hawierzów pokonali w arcyznałym spotkaniu 3:2 Vavex Przybram, powiększając swoją szansę na grę w fazie pucharowej ekstrakligi. Po przegranych meczach z Ostrawą i Ujściem nad Łabą podopieczni trenera Ivo Pelikána zagrali z nożem przyłożonym do gardła. Kolejna porażka oznaczałaby dla Slavii koniec marzeń o playoffs. Beniaminek ekstrakligi wprawdzie nie pokazuje siatkówki na najwyższym poziomie, dobre momenty przeplatane fatalnymi kiksami, ale w rozgryw-

kach są dużo gorsze zespoły od Hawierzowa. Zalicza się do nich także Vavex Przybram, z którym Slavia wyeliminowała w sobotę wygraną w pięciu setach, co dało jej awans na ósmą pozycję w tabeli. W najbliższą sobotę podopieczni trenera Ivo Pelikána zmierzą się na wyjeździe z Brnem.

HAWIERZÓW PRZYBRAM

3:2

Sety: 23:25, 25:18, 20:25, 25:23, 17:15. Hawierzów: Duda, Zvolánek, Kotas, Katona, Neusser, Široký, li-

bero: Dohnal oraz: Kadlc, Kramar, Svoboda.

Gospodarze znów pograli na nerwach swoich kibiców. Pierwszy i trzeci set Slavia zepsuła za sprawą własnych błędów, bo goście nie pokazali wielkiej siatkówki. W wygranym drugim secie hawierzowianie wzięli się w garść, poprawili zagrywkę i atak, który od tego seta dobrze funkcjonował do końca meczu. Goście nie dawali za wygraną, po walce zdobyli trzecią odsłonę, ale w czwartej szczęście w końcówce uśmiechnęło się do Slavii. W dramatycznym tie-breaku gospodarze prowadzili już 9:0, by w końcu wygrać minimalnie 17:15.

– Chłopcy zdawali sobie sprawę z rangi meczu i co zrozumiałe, zagrali trochę nerwowo – ocenił występ Slavii trener Ivo Pelikán. – Liczy się zwycięstwo, nawet w tie-breaku, bo dało nam awans na ósmą lokatę. Nie zmienia to jednak faktu, że nadal gramy poniżej możliwości – powiedział „Głowski Ludu” hawierzowski szkoleniowiec.

Lokaty: 1. Kladno 28, 2. Ostrawa 26, 3. Liberec 26, 4. Hawierzów 21, 9. Ujście n. Ł. 21, 10. ČZU Praga 19, 11. Brno 17 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

■ **JEST LOGO EURO 2012.** W Kijowie zaprezentowano wczoraj oficjalne logo piłkarskich mistrzostw

Europy w 2012 roku oraz hasło turnieju, którego gospodarzami będą wspólnie Polska i Ukraina. Odsłonięcia logo dokonał prezydent UEFA Michel Platini oraz szefowie polskiego i ukraińskiego związku piłki nożnej, Grzegorz Lato i Hryhorij Surkis.

■ **ORANGE EKSTRAKLASA – 17. kolejka:** Polonia Bytom – Odra Wodzisław 1:1, Piast Gliwice – Ruch Chorzów 1:2, Lechia Gdańsk – Cracovia Kraków 1:0, Legia Warszawa – Arka Gdynia 1:0, Śląsk Wrocław – Polonia Warszawa 1:0, Lech Poznań – Korona Kielce 2:0, Jagiellonia Białystok – GKS Bełchatów 2:1, Wisła Kraków – Zagłębie Lubin 1:0. Lokaty: 1. Wisła Kraków 40, 2. Legia Warszawa 35, 3. Lech Poznań 32 pkt.

■ **ZMIANA PRZED ENGELBERGIEM.** W kadrze polskich skoczków narciarskich doszło do jednej zmiany przed zawodami w Engelbergu. Słabo spisującego się Piotra Żyłę zastąpi Stefan Hula, który z dobrej strony zaprezentował się w inauguracyjnych konkursach Pucharu Kontynentalnego.

■ **SŁABY WYSTĘP KOWALCZYK.** Słowenka Petra Majdic i Norweg John Kristian Dahl wygrali w szwajcarskim Davos biegi sprinterskie (techniką dowolną) narciarskiego Pucharu Świata. Polka Justyna Kowalczyk odpadła już w ćwierćfinałach, gdzie zajęła ostatnie, szóste miejsce. (jb)

Tenisowe talenty zagrały w Wędrynie

Słowaccy i polscy tenisiści zdominowali międzynarodowe mistrzostwa RC w kategorii do lat 14, które od czwartku do niedzieli odbywały się w Wędrynie. Na czterech kortach walczone nie tylko o mistrzowskie trofeum, ale także o punkty do klasyfikacji w młodzieżowym rankingu tenisowym.

– Wszystkie spotkania stały na wysokim poziomie, gospodarze turnieju z klubu Vitality spisali się na medal – powiedział „Głowski Ludu” Martin Kunčický ze sztabu organizacyjnego. Włodarze Czeskiego Związku Tenisa nie wykluczają, że także w przyszłym roku turniej dla rocznika 1994 odbędzie się w Wędrynie. – Referencje są bardzo pozytywne, bo w Wędrynie nie tylko obyło się bez usterek, ale również zawodnicy czuli się tu dobrze – podkreślił Kunčický.

W młodzieżowym turnieju w korzystnym świetle pokazali się reprezentanci Polski. Widać, że międzynarodowe sukcesy Agnieszki Radwańskiej, jak również debła Mariusz Fyrstenberg/Marcin Mat-

kowski zadziały na młodą generację w Polsce jak katalizator. Z kadry biało-czerwonych najlepiej spi-

sał się w Wędrynie Oskar Michałek, który w parze ze Słowakiem Martinem Blasko sięgnął po złoto w de-

Słowak Oliver Nagy (na zdjęciu) w finale singla pokonał reprezentanta Polski, Kamila Majchrzaka.

blu. Najwyżej rozstawiony debel w turnieju wywiał się z roli faworyta, pokonując w finale reprezentantów Rumunii, duet Aleksamaru Buzelan/Artur Culicovschi w łatwym stylu 6:2, 6:3. Polski akcent towarzyszył też finałowi singla, gdzie o zwycięstwo walczył Kamil Majchrzak ze Słowakiem Oliverem Nagy. Polak wygrał pierwszego seta 6:3, ale potem na korcie dominował rozstawiony z numerem 1 słowacki zawodnik. Nagy pokonał Majchrzaka w trzech setach 3:6, 7:6, 6:3.

Dobry poziom pokazały też dziewczyny. Zacięty był zwłaszcza finał gry podwójnej, w którym Czeszki Petra Melounová i Nikola Tomanová pokonały czesko-słowacki duet Natalie Cvačková/Monika Staniková, w dwóch setach 7:6, 6:3. Słowaczka Monika Staniková poprawiła sobie humor w finale singla, wygrywając w trzech setach z Czeszką Kristyną Roučkovą 2:6, 6:2, 6:3. – Stanikowej i Roučkowej wroźona jest duża kariera. Mają ku temu wszelkie zadatki – powiedział nam Martin Kunčický. (jb)

CZWARTEK
17 grudnia 2009
rocznik LXIV • nr 149
cena 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

JUBILEUSZ na str. 4:

Ponad
100 imprez,
365 dni
zabawy

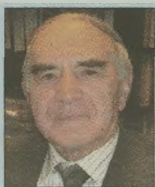
Święta z »Głosem Ludu«

WE WTOREK
22 GRUDNIA
16-STRONICOWY
»GŁOS LUDU«
A W NIM M.IN.:

WYWIAD
Z AKTORKĄ
AGATĄ
BUZEK

SPACER PO ZAOLZIU
Z PROF. DANIEŁEM
KADŁUBCEM

ROZMOWA
Z PIOSENKARKĄ
HALINĄ
MŁYNKOWĄ-
NOWICKĄ

Pierwszy numer „Głosu Ludu” po Świętach Bożego Narodzenia ukaże się 29 grudnia (8 stron). Kolejne wydania 31 grudnia (12 stron), 5 stycznia (8 stron).

ZAPRASZAMY
DO LEKTURY!

Klub dżentelmenów zakochanych w sporcie

Od lewej: Tadeusz Stec, Stanisław Pielesz, Adam Szturc, Jerzy Czap, Jan Cymorek, Józef Matlach, Karol Czudek, Stanisław Przyhoda, Eugeniusz Filipek, Tadeusz Nowak, Stanisław Zientek, Franciszek Drobisz, Eryk Rozbrój, Stanisław Hławiczka, Władysław Majewski, Władysław Josiek, Stanisław Zahradnik, Stanisław Kostka, Jan Milerski, Eugeniusz Krupa, Władysław Siuda, Tadeusz Bizoń, Kazimierz Stańco, Rudolf Olszowy, Edward Zaleski, Eugeniusz Duda, Gustaw Wacławik.

Klub 99, działający jak sama nazwa sugeruje od roku 1999, świętował w ubiegły poniedziałek w lokalu Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Sibicy swoje dziesiąte urodziny. Dla niewtajemniczonych: nie chodzi o tajną organizację zrzeszającą miłośników dekadentyzmu, ale o klub byłych aktywnych sportowców z całego Zaolzia.

Członkami Klubu 99 mogli zostać wyłącznie sportowcy, którzy w 1999 roku mieli skończonych 60 lat. W Sibicy pojawili się na uroczystym spotkaniu prawie wszyscy obecni członkowie. Zauważyłem tylko, że zabrakło przy stole Józefa Kędziora, byłego znakomitego piłkarza Trzyńca. – *Rzecz jasna przedświąteczny termin nie wszystkim odpowiadał, ale i tak zeszło się nas tu bardzo dużo, co miłe* – powiedział nam Jerzy

Czap, pełniący obowiązki prezesa klubu. Niektórzy żartowali nawet, że taki czysto męski klub na Zaolziu to prawdziwy fenomen porównywalny tylko do słynnych brytyjskich klubów dżentelmenów. Nie widziałem, żeby któryś z obecnych na uroczystości klubowiczów palił fajkę i łykał whiskey, ale dżentelmenów z prawdziwego zdarzenia zeszło się w Sibicy wielu. Z podziwem wyrażali się o klubie-jubila-

cie zaproszeni goście. Zygmunt Stopa, były prezes ZG PZKO, podkreślił, że najpiękniejsza i najbardziej wartościowa w całej dziesięcioletniej historii Klubu 99 jest bezinteresowna działalność jego członków i współpraca z innymi organizacjami na Zaolziu, a nie robienie ze sportu

Oni zaczynali

Założycielami Klubu 99 w 1999 roku byli: Rudolf Łabaj (nieżyjący już pierwszy prezes), Franciszek Drobisz, Stanisław Hławiczka, Gustaw Wacławik, Stanisław Pielesz, Rudolf Olszowy i Tadeusz Stec. Obecnie klub zrzesza 28 członków.

biznesu. – *Kiedy tak szlachetne cele połączy się z biznesem, to już początek końca* – powiedział.

Coś w tym jest, wystarczy spojrzeć, co wyprawia ostatnio Polski Związek Piłki Nożnej. Sportowcom z Klubu 99 nie marzy się wycieczka na przyszłoroczny mundial do RPA, o wiele bardziej interesującą imprezą zdaje się być dla nich coroczny mecz piłkarski Gorole – Dolanie. W tym roku panowie spotkali się na boisku w Oldrzychowicach – ze zwycięstwa, przypomnijmy, radowali się Gorole. Wprawdzie mamy grudzień i zima daje znać o sobie, ale na poniedziałkowym spotkaniu snuto już plany na rewanż. Dolanie w swojej grupie, Gorole w

swojej, na pewno nie jeden młodszy piłkarz mógłby im pozazdrościć pomysłów i życiowego entuzjazmu. Oprócz piłki nożnej, najwierniejszej kochanki wszystkich członków Klubu 99, panowie bardzo lubią też turnieje tenisa stołowego czy bowlingu. – *Głównie to utrzymywają się w formie, bo z czasem trzeba i można walczyć* – uważa Eugeniusz Krupa, który świetnie gra w tenisa stołowego, ale, jak podkreśla, kocha wszystkie sporty.

„Z naprawdę wielkich posiadamy tylko jednego wroga – czas” – twierdził pisarz Joseph Conrad. Mam takie przeczucie, że panowie z Klubu 99 znaleźli receptę na długowieczność. **JANUSZ BITTMAR**

Dom jak nowy w Nydku!

Przeszło milion koron zainwestowało Miejsowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nydku w kapitalny remont swego Domu PZKO. Modernizacja budynku była możliwa dzięki wsparciu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie. To pierwszy remont budynku od 35 lat, odkąd jest on własnością Koła.

Nydeczanie otrzymali z Polski zastrzyk finansowy w wysokości 1,2 mln koron. Blisko 100 tys. dołożyli z własnej kasy, nie licząc godzin, które odpracowali przy remoncie w czynie społecznym.

Z pomocy „Wspólnoty Polskiej” przy remoncie swych siedzib skorzystało już kilka kół PZKO,

m.in. Cierlicko-Kościelec czy Nawsie. Kolejne koła składają wnioski o wsparcie. Nie zawsze udaje się im otrzymać dotację za pierwszym podejściem. Nie inaczej było w Nydku. – *Nim przyznano nam dotację, chyba że trzy razy pisaliśmy do Warszawy* – mówi prezes Koła, Jan Szturc.

Dom PZKO ma nową instalację elektryczną, centralne ogrzewanie, wymienione zostały okna i drzwi w całym budynku. Zupełnie inaczej wygląda sala: na podłodze ułożono elegancki parkiet dębowy, na ścianach są nowe boazerie, sufit jest obniżony, zaizolowany i obłożony kasetonami. Odnowiono również scenę. Budynek, otyłkowy na pomarańczowo, ma też części-

Odnowiony Dom PZKO w Nydku.

wo nowy dach. Nydecy pezetkaowcy spotkali się po raz pierwszy w odnowionym Domu w ub. sobotę. Klub Młodych przygotował z tej okazji przedstawienie. (dc)

POGODA

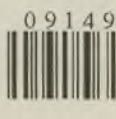
czwartek

piątek

dzień: -7 do -4°C
noc: -5 do -9°C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: -8 do -4°C
noc: -7 do -11°C
wiatr: 2-5 m/s

PIĄTY TYTUŁ DLA PRZEWODNICZĄCEGO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Buzek odbierze honory w Wiśle

W środę 23 grudnia prof. Jerzy Buzek, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, odbierze honorowe obywatelstwo Wisły. Tytuł otrzyma w remizie strażackiej, bo sala sesyjna jest za mała, aby mogła pomieścić wszystkich zaproszonych gości.

Prof. Jerzy Buzek będzie piątym honorowym obywatelem Wisły. Jako pierwszy tytuł ten otrzymał w 1931 roku Ignacy Mościcki, prezydent RP. Potem tytułem honorowano: przedwojennego wojewodę śląskiego Michała Grażyńskiego, twórcę Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” prof. Stanisława Hadynę oraz prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego.

O przyznaniu prof. Buzkowi tytułu Honorowego Obywatela Wisły „za zasługi w promowaniu miasta” radni zdecydowali 27 sierpnia. „Jerzy Buzek od wielu lat uczestniczy w życiu społecznym naszego miasta, biorąc udział w najważniejszych uroczystościach i imprezach sportowo-kulturalnych, utrzymuje kontakty i ściśle współpracuje z parafiami” – czytamy w uzasadnieniu do uchwały. Podczas ostatnich wyborów do europarlamentu, w Wi-

Wisła była pierwszym miastem, które Jerzy Buzek odwiedził po wyborze na przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w lipcu tego roku.

śle na Buzka głosowało 61,7 proc. mieszkańców, którzy poszli do urn. Wisła była pierwszym miastem, które Jerzy Buzek odwiedził po wyborze na przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w lipcu tego roku.

– Jestem w Wiśle niemalże zborownikiem i jestem z tego dumny – mówił prof. Buzek. – Każdy z nas ma na świecie takie miejsca, w których czuje się bezpiecznie i do których może wracać w trudnych chwilach.

Ja mam takie miejsce w Chorzowie, na cmentarzu komunalnym, gdzie jest grób moich rodziców. Kolejne takie miejsca są na Śląsku Cieszyńskim, kościół (luterński ap. Piotra i Pawła - przyp. red.) w centrum Wisły

jest w czołówce tych miejsc. Dają mi one siłę do działania.

Uroczystość nadania tytułu przewodniczącemu europarlamentu odbędzie się 23 grudnia. Rozpocznie się o godz. 13.45 na placu Hoffa, gdzie Jerzego Buzka przywitają władze miasta oraz górale z trombitami. O godz. 14.00 szef europarlamentu weźmie udział w nabożeństwie eklezjastycznym w kościele ewangelicko-augsburskim ap. Piotra i Pawła. Uroczystość nadania profesorowi Honorowego Obywatelstwa Wisły rozpocznie się godzinę później podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Wiśle-Jaworniku (sala sesyjna jest za mała, aby mogła pomieścić wszystkich zaproszonych gości). Przewodniczący PE oprócz aktu nadania tytułu otrzyma też brucelik, kapelusz góralski oraz palicę.

Po wyborze na przewodniczącego PE Jerzy Buzek odbierał już honorowe obywatelstwo na Śląsku Cieszyńskim. Było to w sierpniu w Śmiłowicach, gdzie profesor urodził się 3 lipca 1940 roku. – Śmiłowice do dzisiaj miło wspominam, mam wrażenie, że tu nic się nie zmieniło. Znam tu każde wzgórze, każdą łkę, każdy zakątek – mówił odbierając dyplom Buzek. (gc)

Grozi najazd narkomanów?

Czeski rząd zalegalizował posiadanie narkotyków, nie tylko tzw. miękkich, jak marihuana, ale także twardych, jak heroina, perwityna czy kokaina. Człowiek mający przy sobie narkotyki, nie pójdzie siedzieć, jeżeli ma ich przy sobie „tolerowaną ilość”, czyli spełnia tzw. „limity bezkarności”.

Czescy politycy uznali, że „ludzie sami wiedzą, co jest dla nich najlepsze” i od nowego roku policjanci nie będą karać za posiadanie narkotyków. Już przed tygodniem rząd zaaprobował listę roślin i grzybów halucynogennych, których uprawa – w niewielkich ilościach – ma być również tolerowana. I tak w domu wolno mieć do pięciu roślin konopi indyjskich lub 40 „magicznych grzybków”, które można znaleźć w czeskich lasach.

Natomiast jeśli chodzi o inne narkotyki, nie będzie się trzeba obawiać kary za posiadanie do 1,5 g heroiny, 1 g kokainy, 2 g metamfetaminy (znanej też pod nazwą „perwityna”), do 15 g marihuany, do 4 tabletek ecstasy i do 5 tabletek LSD. Zaakceptowane przez rząd propozycje limitów przygotował na podstawie „obecnej praktyki sądowej” resort sprawiedliwości. Dodajmy, że dotychczas tolerowana ilość narkotyków była określana tylko w wewnętrznych wytycznych policji. Teraz będą to konkretne zapisy w kodeksie karnym.

Liberalizacji przepisów w RC obawiają się mieszkańcy polskiej części Śląska Cieszyńskiego, gdzie przepisy są dużo bardziej surowe. Tam zarówno import, produkcja, pośrednictwo w sprzedaży, jak i samo posiadanie zdecydowanej większości narkotyków jest nielegalne (zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii).

– Sama różnica w prawie czeskim i polskim powoduje, że sporo młodzieży z Polski już dziś kupuje narkotyki po drugiej stronie Olzy – poinformował nas oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie, Ireneusz Brachaczek. – Wiemy o tym nie tylko z ustaleń operacyjnych, ale także procesowych. Wielu młodych w sądzie przyznaje się, że narkotyki, które u ich znaleźliśmy,

zakupili w Czeskim Cieszynie lub w Hawierzowie. Liberalizacja prawa czeskiego na pewno spowoduje jeszcze większą eskalację tego problemu. A przy tym liberalizacja niczego nie rozwiązuje.

Brachaczek dodał, że nowe „przepisy narkotykowe” nie spowodują wzmocnienia kontroli. – Bo działamy w tej sprawie na bieżąco. Policja może przeprowadzać kontrole w klubach młodzieżowych, pubach, ale także wprost na ulicy, przeszukując bagaż czy kieszenie potencjalnego posiadacza narkotyków.

Narkotyki nad Olzą

Na Zaolziu sięga się głównie po tzw. miękkie narkotyki, jak marihuana. Znamy twierdzą jednak, że można nad Olzą kupić praktycznie wszystko: LSD, heroinę, a zwłaszcza perwitynę. Trzeba jednak pojechać po nie do Hawierzowa lub Ostrawy. Za gram marihuany trzeba zapłacić od 150 do 250 koron, w zależności od „mocy” i „jakości”. Z tej dawki można zrobić 1-3 papierosów, zwanych jointami. (kor)

A jak to wygląda z narkotykami u młodych Polaków z Zaolzia? Dyrektor Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie, Krystyna Herman, powiedziała nam, że z narkotykami w jej szkole nie ma problemów. – Jeszcze się nie zdarzyło, żebyśmy z tego powodu musieli do szkoły wzywać rodziców lub policję. Może ktoś tam popala „trawkę”, ale na lekcji tego po nim nie widać. O „twardych” narkotykach chyba nie może być mowy. Ale wiadomo, jak to bywa z młodzieżą... – stwierdziła dyrektor Herman. Dodała, że nic jej też nie wiadomo o podobnych problemach w innych szkołach średnich.

W młodzieżowym Klubie „Dziupla”, który prowadzi Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, też nie ma problemów z narkotykami. – W samym lokalu narkotyków na pewno nie ma, nawet „trawki”, bo w naszym klubie obowiązuje zakaz palenia – zapewnił jeden z gospodarzy „Dziupli”, Jan Kidoń. – Ludzie palą na zewnątrz. Tam już jednak nie możemy ich kontrolować. Zresztą jak ktoś z nas ma tam stać przez cały czas i pilno-

wać, czy nie poczuje charakterystycznego zapachu „mariuchy”? Nie jestem policjantem. W dodatku zdajemy sobie sprawę, że ludzie palący marihuanę nie stanowią większego zagrożenia dla otoczenia... Na pewno jednak zwrócę uwagę smarkaczowi, który zaciąga się jointem, a nie skończył jeszcze osiemnastu lat. Jeśli zaś chodzi o twarde narkotyki, to człowiek, który by je wyciągnął w „Dziupli”, od razu byłby wyproszony. Na szczęście, takiej sytuacji jeszcze nie było. Miejmy nadzieję, że nie znajdziemy kiedyś w toalecie strzykawki.

Udało nam się dotrzeć do jednego z zaolziańskich amatorów „mariuchy”. – Sama liberalizacja może palaczom marihuany pomóc, nie będziemy już karani za trzymanie pewnej ilości „trawy”. Z drugiej strony może to być nadużywane przez dealerów, bo ułatwi im życie. W wypadku marihuany nie mam raczej obaw, ale jeśli chodzi o twarde narkotyki, może to być pewnym zagrożeniem zwłaszcza dla młodzieży.

Nasz informator uświadamia sobie, że różnice w podejściu do narkotyków mogą spowodować przyływ polskich narkomanów na Zaolzie. – Już od kilku lat przyjeżdżają do nas narkomani nie tylko ze Śląska Cieszyńskiego, ale nawet z Katowic, zwłaszcza w weekendy. Przyjeżdżają jednak raczej nie do Cieszyńskiego Cieszyzna, ale głównie do Ostrawy i Hawierzowa. To ostatnie miasto jest nazywane mekką narkomanów. Polacy kupują głównie marihuanę, ale sięgają też po heroinę lub perwitynę, czyli „pernik”. Tu jednak, w Czeskim Cieszynie, twarde narkotyki nie stanowią jeszcze takiego zagrożenia. Chociaż też niedawno wykryto w Cieszynie laboratorium, w którym produkowano perwitynę. A jeśli wzrośnie popyt na narkotyki ze strony sąsiadów zza Olzy, może się pojawić problem. Problemów z „mariuchą” raczej nie będzie, bo tę uważa się za używkę jak alkohol lub papierosy.

Za niespełna trzy tygodnie nowe przepisy wejdą w życie. Czy mamy się obawiać napływu fali narkomanów zza Olzy? Chyba raczej tak...

JACEK SIKORA

Pod choinkę awans wojskowy

Kilkudziesięciu członków Koła Polskich Kombatanów w RC spotkało się wczoraj w salce hotelu „Piast” w Czeskim Cieszynie na tradycyjnym „Oplatku Wigilijnym”. Uroczystość miała nie tylko świąteczny charakter. Siedmiu byłych żołnierzy, walczących na frontach II wojny światowej, otrzymało awanse wojskowe, przyznane im przez prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Akty mianowania na stopień podporucznika Wojska Polskiego z rąk attaché wojskowego płk. Zbigniewa Dębskiego odebrali: Karol Bartulec, Jan Czyż, Karol Kotajny, Józef Morawiec i Karol Wiewiórka. Na stopień porucznika awansowali Karol Chlebik i Alojzy Cieślak (akt mianowania odebrała w jego imieniu córka). (dc)

Karol Kotajny odbiera z rąk attaché wojskowego płk. Zbigniewa Dębskiego akt mianowania na stopień podporucznika Wojska Polskiego.

OSTATNIE TYGODNIE CHÓRU NAUCZYCIELI POLSKICH?

Brakuje męskich głosów

We wtorek dyrekcja Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy zaprosiła nie tylko swoich uczniów, ale też wszystkich miłośników śpiewu chóralnego do miejscowego Domu PZKO na koncert wychowawczy. Zaśpiewał na nim dla młodych bystrzyczan Chór Nauczycieli Polskich z dyrygentami Alojzym Suchankiem i Władysławem Ruskim.

Był to koncert wyjątkowy. Dlaczego? Przecież ChNP występował w Bystrzycy wiele razy. – Ale był to, niestety, prawdopodobnie ostatni, pełny koncert wychowawczy. Jak się dowiedzieliśmy, ten zasłużony dla Zaolzia zespół, który śpiewał z przerwami przez ponad 80 lat ma ukończyć w przyszłym roku działalność – powiedział naszej gazecie dyrek-

Przed trzema laty ChNP zorganizował dla dyrygenta Alojzego Suchanki (z lewej) koncert z okazji 25-lecia jego współpracy z zespołem. Koncertu na 85-lecie chóru już nie będzie.

tor bystrzycy „hadynówki”, Roman Wróbel.

Słowa Wróbla o tym, że ChNP kończy, potwierdził nam prezes chóru, Gustaw Walek. – Chór Nauczycieli Polskich miał w przy-

szłym roku na wiosnę obchodzić jubileusz 85-lecia, ale już nie przygotujemy z tej okazji koncertu jubileuszowego – stwierdził prezes Walek. – Po koncercie wychowawczym w Bystrzycy zaśpiewamy jeszcze 10

stycznia z innymi zaolziańskimi zespołami na koncercie kołęd w kościele katolickim w Lutyni Dolnej. 19 stycznia odbędzie się ostatnie zebranie ChNP.

Powód podjęcia takiej decyzji

przez kierownictwo chóru jest prosty. Zespół się postarzał, średnia wieku chórzystów – pomimo że w swoim czasie dołączyli do nauczycieli młodzi poniekąd panowie z orłowskiego „Hasła” – to ponad 60 lat. – Pomagało nam w ostatnich latach pięciu kolegów z czeskojęzyńskiej „Harfy”, ale to nie wystarczy. Żeby normalnie działać, musiałoby do nas dołączyć co najmniej jeszcze dziesięciu nowych chórzystów. A skąd wziąć dziesięciu nauczycieli w naszym sfeminizowanym szkolnictwie? Nauczyciele płci brzydkiej uczący w zaolziańskich szkołach raczej się do nas nie garną. Widocznie mają inne zainteresowania, niż śpiew chóralny, albo śpiewają w młodszych chórach. W tej sytuacji nie mamy innego wyjścia – wyjaśnił Walek.

Dodajmy, że ChNP jest jednym z dwóch ostatnich chórów reprezentacyjnych Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Po jego rozwiązaniu przy ZG PZKO będzie już działać „reprezentacyjnie” tylko obchodzący w tym roku 55-lecie Zespół Pieśni i Tańca „Olza”. (kor)

MSZ likwiduje stanowisko konsula

Wraz z końcem roku zostanie zlikwidowane stanowisko konsula ds. Polonii i kultury w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. Szeregi Konsulatu opuści sprawująca tę funkcję Agnieszka Fedorów-Skupień. – Taka jest decyzja Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Powodem jest racjonalizacja – powiedział naszej gazecie konsul generalny Jerzy Kronhold. Dodał, że obowiązkami związanymi ze sprawami polonijnymi będzie się dzielił z konsulem Piotrem Wardakiem.

Agnieszka Fedorów-Skupień objęła posadę w ostrawskim Konsulacie we wrześniu 2007 roku. Na pierwszym spotkaniu w redakcji „Głosu Ludu”, tuż po objęciu stanowiska, zadeklarowała, że chciałaby poznać jak najwięcej osób na Zaolziu i poszerzyć swoją, dotąd tylko teoretyczną, wiedzę o mieszkających tu Polakach. – Udało mi się poznać bardzo dużo ludzi, byłam w większości kół PZKO. Żałuję, że nie we wszystkich. Ale kół jest aż 84 – powiedziała Fedorów-Skupień, która była widoczna na wszystkich ważnych imprezach kulturalnych i jubileuszach kół PZKO, zespołów oraz placówek szkolnych. (dc)

Agnieszka Fedorów-Skupień

W Sibicy będzie się działo

W osiedlu Sibica w Czeskim Cieszynie szykują się duże zmiany. Urząd Miasta złożył w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego pierwszych siedem projektów w ramach Zintegrowanego Planu Miasta. Dzięki dotacji wynoszącej około 120 mln koron osiedlowe bloki doczekają się remontu, powstaną miejsca do rekreacji i sportu, place zabaw, parkingi.

– Cieszę się, że udało nam się przekonać spółdzielnię mieszkaniową i wspólnotę, żeby włączyły się do projektu. Byliśmy zaskoczeni tym, że poszczególne projekty zostały przygotowane bardzo profesjonalnie. Dlatego myślę, że ze strony ministerstwa akceptacja projektów

będzie już tylko formalnością – powiedział przewodniczący miejskiej komisji przyjmującej wnioski do Zintegrowanego Planu Miast, wiceburmistrz Stanisław Folwarczyński. Jak dodał, urzędnicy przygotowali wcześniej specjalne szkolenie dla składających projekty. Komisja przedłożyła teraz wszystkie wnioski ministerstwu, zalecając ich przyjęcie. Siedem złożonych projektów opiewa na kwotę 30 mln koron. Spółdzielnia „Młodeżnická” złożyła na przykład wniosek na termomodernizację bloków. Spółdzielnia „Sibice” chce wyremontować windy. Inne spółdzielnie planują wymianę instalacji elektrycznych czy renowację systemu grzewczego, a

miasto wyremontuje dwa bloki na ulicy Kisuckiej.

Zakończyło się składanie wniosków przez właścicieli budynków, ale trwa przyjmowanie projektów związanych z miejscami publicznymi – może je składać magistrat. – Na przyszły rok przygotowaliśmy projekty remontu i poszerzenia ulic oraz budowy parkingu na ulicy Sibickiej, stworzenie miejsc parkingowych, remont okolicy sklepu Marie i szkoły podstawowej oraz odnowę schodów łączących dolną i górną część Sibicy – powiedział Folwarczyński. – W następnych latach będziemy realizować kolejne projekty, na przykład budowę placów zabaw i boisk – dodał. (ep)

Wystawa stypendystów ZTF

W Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego odbędzie się w sobotę o godz. 17.00 wernisaż wystawy Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego. Będzie to ekspozycja wyjątkowa, bo zostaną na niej zaprezentowane zdjęcia młodych członków ZTF, którzy otrzymali stypendia twórcze Towarzystwa.

Program udało się uruchomić po raz pierwszy. – Podstawową ideą stypendium jest umożliwienie ambitnym twórcom zrealizowania ich pomysłów artystycznych. W tym celu przedstawiają oni swoje projekty do oceny specjalnemu jury, które wyłania laureatów. Nagrodą – oprócz samego stypendium w gotówce – jest udział w specjalnej wystawie oraz wydanie ekskluzywnego albumu zawierającego fotografie stypendystów. Dzięki wsparciu Fundacji „Pomoc Polakom na Wscho-

dzie” oraz darczyńców prywatnych program stypendialny ZTF – ewenement w naszej szerokości geograficznej – mógł zostać z powodzeniem rozpoczęty. Towarzystwo ma zamiar co roku ogłaszać kolejne edycje projektu. Jest on doskonałym bodźcem do rozwijania twórczości, zwłaszcza dla młodych artystów – powiedział nam prezes ZTF, Marian Siedlaczek.

Pierwszymi stypendystami zostali: Kasia Nowak, Milan Przybyła, Halina Sikora, Natalia Urbus i Joanna Wider. Ich prace będzie można oglądać w galerii Teatru Cieszyńskiego. Na wystawie zaprezentowane będą także zdjęcia innych członków ZTF wykonane podczas tegorocznego pleneru fotograficznego w Jabłonkowie. Ekspozycję będzie można zwiedzać do końca stycznia. (kor)

W Karwinie więcej języków

Uczniowie wszystkich karwińskich podstawówek w ciągu najbliższych dwóch lat bardziej przyłożą się do nauki języków obcych. Miasto otrzymało 25 mln koron na naukę angielskiego i niemieckiego w szkołach podstawowych. – Udało nam się uzyskać dotację z Unii Europejskiej, pieniądze chcemy wykorzystać nie tylko na zwiększenie liczby godzin nauki języków, ale też na zakup pomocy dydaktycznych czy wyjazdy zagraniczne – wyjaśnił zastępca prezydenta miasta ds. szkolnictwa, Petr Juras.

Z funduszy skorzysta wszystkich 12 karwińskich szkół, także polska podstawówka we Frysztacie. – Każda placówka otrzyma ta-

blicę multimedialną i 10 laptopów, które będą wykorzystywane do nauki języków, a także programy do nauki angielskiego i niemieckiego. Wprowadzony będzie też system e-learningu, czyli nauki przez internet. Na jednym serwerze nauczyciele umieszczają będą materiały i ćwiczenia z języków. Dostęp do nich będą mieli wszyscy uczniowie. W planie są także konkursy językowe, a dla najlepszych uczniów wyjazdy zagraniczne – opisuje szczegóły projektu dyrektor polskiej szkoły, Tomasz Śmiłowski. W Polskiej Szkole Podstawowej dzieci uczą się angielskiego od 3. klasy, a od klasy 8. oprócz tego mają lekcje niemieckiego. (ep)

Pierwsi będą ostatnimi?

Jeszcze parę tygodni temu Polacy deklarowali, że wcześniej od Czechów skończą swój odcinek autostrady prowadzący do granicy polsko-czeskiej w Gorzyczkach. Autostrada A1 budowana na Śląsku miała już latem przyszłego roku być gotowa. Polacy skarżyli się, że Czesi, którzy skończą swój odcinek z Bogumina do granicy dopiero w

2011 roku, mocno skomplikują sytuację w ruchu drogowym.

W ostatnich dniach wszystko się zmieniło. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wczoraj oficjalnie poinformowała, że zrywa kontrakt z wykonawcą budowy, firmą Alpine Bau GmbH. Powodem jest to, że dostawca nie wywiązuje się z terminów, a wszel-

kie prace wykonywane są z pośpiechem.

Na początku przyszłego roku wyłoniona zostanie w przetargu firma, która wykona nowy projekt, a latem miałby być ogłoszony przetarg na nowego wykonawcę. Według wstępnych ustaleń autostrada będzie więc gotowa dopiero w marcu 2012 roku. (dc)

JUŻ WKRÓTCE POCZĄTEK OBCHODÓW 1200-LECIA LEGENDARNEGO ZAŁOŻENIA CIESZYNA

Ponad 100 imprez, 365 dni zabawy

Już tylko dni dzielą nas od rozpoczęcia obchodów 1200-lecia legendarnego założenia Cieszyna. Program przygotowany na dwanaście miesięcy 2010 roku jest bardzo bogaty. Inna sprawa, że wiele z zaplanowanych imprez odbyłoby się nawet bez tak hucznego jubileuszu. Część imprez odbędzie się zarówno po polskiej, jak i czeskiej stronie. Na długo przed podpisaniem „deklaracji wspólnych działań związanych z obchodami 1200-lecia legendarnego założenia miasta Cieszyna”, oba samorządy porozumiały się w kwestii powołania o pieniądze europejskie. Udało się zdobyć dofinansowanie na przykład na projekt „Jedno miasto – jedna kultura”. Opiewa na 900 tys. euro.

– Program imprez na cały 2010 rok jest owocem licznych konsultacji z różnymi organizacjami i stowarzyszeniami. Na dziś mamy w programie ponad 100 imprez, ale lista cały czas pęcznieje – przyznał Bogdan Ficek, burmistrz Cieszyna.

Władze miasta chcą, żeby rok 2010 został zapamiętany jako rok dobrej zabawy, a wizerunek Cieszyna jako atrakcyjnego miasta zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Oto wykaz najciekawszych imprez, które odbędą się w nadchodzącym roku.

Koncert otwierający obchody – „Muzyka łączy pokolenia”

Czas: 2 stycznia

Miejsce: Teatr im. Adama Mickiewicza

O imprezie: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Zabrzeńskiej oraz Chór Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia” zaprezentują muzykę filmową oraz piosenki kina polskiego. Usłyszymy muzykę z takich filmów, jak m.in. „Siedmiu wspaniałych”, „Królowa Śnieżka”, „Gwiezdne wojny”, „Gladiator”, „Lista Schindlera”, „Park Jurański”. Koncert poprowadzi Małgorzata Mendel.

Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”

Czas: 2 lutego

Miejsce: Teatr im. Adama Mickiewicza

O imprezie: Założony przez pochodzącego z Zaolzia profesora Stanisława Hadyne „Śląsk” kolejny raz zagra na Śląsku Cieszyńskim. Tym razem zespół przyjedzie na zaproszenie Fundacji Zdrowia Śląska Cieszyńskiego i zagra charytatywnie na jej rzecz.

Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego

Czas: 3-5 marca

Miejsce: Książnica Cieszyńska

O imprezie: Cykl imprez wieńczący projekt „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego”. Na program złożą się otwarcie „Cieszyńskiego szlaku książki”, ogłoszenie wyników konkursu na pracę naukową poświęconą kulturze książki na Śląsku Cieszyńskim oraz konferencja na temat ochrony zbiorów w małych bibliotekach i archiwach.

Cieszyński Fortuna Bieg

Czas: 25 kwietnia

Miejsce: Ulice Cieszyna i Czeskiego Cieszyna

O imprezie: Przed rokiem odbył się pierwszy po przerwie bieg, którego trasa wiodła przez oba Cieszyne. Organizatorzy nawiązali do tradycji transgranicznych zawodów, wcześniej walczonego o Błękitną Wstęgę Olzy czy w Petrobiegu.

Przegląd Filmowy „Kino na granicy”

Czas: 27 kwietnia-3 maja

Miejsce: Kina i kluby w Cieszynie i Czeskim Cieszynie,

O imprezie: Jedyne przeglądy filmowe w Polsce prezentujące tak obficie kino polskie, czeskie, słowackie i węgierskie. Choć program nie jest jeszcze znany, to na pewno będzie bardzo bogaty i atrakcyjny. Nic dziwnego, organizatorzy przeglądu po zakończeniu tegorocznej edycji oznajmili, że zabierają się już do przygotowania „Kina” w 2010 roku.

Transgraniczna gra miejska

Czas: 9 maja

Miejsce: Cieszyn i Czeski Cieszyn

O imprezie: Reklamowana jest jak pierwsza transgraniczna gra miejska. Wiele mówi jej tytuł „Zagubieni w czasie Trzej Bracia”. Dwu lub czteroosobowe zespoły będą poznawać historię miasta, zabawa zostanie przeprowadzona w językach polskim i czeskim.

Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Bez granic”

Czas: 24-28 maja

Miejsce: Teatr Cieszyński, Teatr im. Adama Mickiewicza

re mieszkańcom Cieszyna zostanie zrobione z wieży ratuszowej przez członków Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Odbędzie się także akcja „Flash do nieba”. W wyznaczonej porze osoby zgromadzone na placu cieszyńskiego Rynku uwolnią flesze w swoich aparatach.

Europejski Festiwal Szkół Artystycznych i Twórczości „Kręgi sztuki”

Czas: 5-18 lipca

Miejsce: Cieszyn

O imprezie: Z punktu widzenia Zaolzia kluczowym punktem festiwalu będzie występ pochodzącego z Czeskiego Cieszyna barda Jaromíra Nohavicy.

Tour de Pologne

Czas: 4 sierpnia

Miejsce: Rynek w Cieszynie

O imprezie: Bez wątpienia największe wydarzenie sportowe w nadchodzącym roku w Cieszynie. Meta czwartego etapu 67. Wyścigu Kolarskiego Tour de Pologne UCI Pro To-

Miejsce: Cieszyn

O imprezie: W programie m.in. przegląd polskich i czeskich filmów fantastycznych w kinie Piast, wykład inauguracyjny Andrzeja Sapkowskiego, korowód postaci fantastycznych z rynków w Cieszynie i Czeskim Cieszynie na most Przyjaźni oraz obóz rycerski na Wzgórzu Zamkowym.

Galowy Koncert Jubileuszowy

Czas: 27 sierpnia

Miejsce: Kościół Jezusowy w Cieszynie

O imprezie: Koncert w wykonaniu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i chóru Filharmonii Śląskiej pod dyktando Krzysztofa Pendereckiego. W programie m.in. VIII symfonia Pendereckiego oraz fanfary dla Cieszyna, krótka opowiadka muzyczna, napisana przez mistrza specjalnie na jubileusz 1200-lecia.

Konferencja historyczna

Czas: 27 sierpnia

Miejsce: Teatr im. Adama Mickiewicza

O imprezie: Konferencja zostanie połączona z prezentacją monumentalnego dzieła „Dzie-

Rynek w Cieszynie w bożonarodzeniowej oprawie.

O imprezie: Kolejny po „Kinie na granicy” przegląd spajający ze sobą oba brzegi Olzy.

Festiwal kulinarny „Cieszyńskie smaki”

Czas: 9 czerwca

Miejsce: Rynek w Cieszynie

O imprezie: Połączenie tradycji z popkulturą. Na miejscu będzie można skosztować kuchni staropolskiej, ale także... molekularnej. Największymi atrakcjami ma być gotowanie gulaszu na wielkiej patelni (dochód ze sprzedaży cegiełek zostanie przeznaczony na Fundację Braci Golec oraz wypoczynek cieszyńskich dzieci z mało zamożnych rodzin) oraz koncert zespołu Zakopower.

Wielcy Cieszyńscy na przestrzeni wieków

Czas: 17 czerwca

Miejsce: Cieszyn

O imprezie: Wernisaż wystawy poświęconej wybitnym postaciom z Cieszyna, od czasów średniowiecza po czasy współczesne. W jej ramach zostaną przygotowane tematyczne prelekcje.

Święto Trzech Braci

Czas: 18-20 czerwca

Miejsce: Cieszyn, Czeski Cieszyn

O imprezie: Tegoroczne święto będzie obfitować w kilka ciekawych imprez. Na pewno zalicza się do nich pamiątkowe zdjęcie, któ-

ur zostanie usytuowana na cieszyńskim Rynku. Zanim jednak wpadnie na nią kolarski peloton, zawodnicy będą się ścigać na liczącej 6500 metrów pętli, wiodącej uliczkami stolicy Śląska Cieszyńskiego. Udział w zawodach zapowiedziały najlepsze zespoły na świecie.

Festiwal Sportów Freestylowych

Czas: 5-8 sierpnia

Miejsce: Cieszyn, Czeski Cieszyn

O imprezie: Te trzy dni będą należały do miłośników dwóch kółek w bardzo różnych odmianach. Będą zawody w downhillu, trialu rowerowym, zjazd na deskorolkach z ulicy Mickiewicza do Wyższej Bramy czy otwarty puchar Czech w skateboardingu (nowy skatepark w Cz. Cieszynie). Imprezy towarzyszące to m.in. warsztaty graffiti oraz zawody w podbijaniu „Zośki”.

Koncert zespołu Coma

Czas: 14 sierpnia

Miejsce: Rynek w Cieszynie

O imprezie: Znana z występów na Zaolziu formacja tym razem zagra na głównym placu w Cieszynie. Na klimat ze Złotów raczej nie ma co liczyć...

Europejski Konwent Miłośników Fantastyki Eurocon2010 – Tricon

Czas: 23-29 sierpnia

je Cieszyna od założenia miasta do czasów współczesnych”. Prace nad nim trwały bagatelą dziewięć lat, w tym czasie grupa historyków przeprowadziła kwerendę w archiwach niemal całej Europy.

Skarby z cieszyńskiej tróły

Czas: 17-19 września

Miejsce: Cieszyn, Czeski Cieszyn

O imprezie: Trówa – kolorowa i bogato zdobiona cieszyńska skrzynia kryje w sobie wiele tajemnic. Chcąc je odkryć, trzeba będzie się w tych dniach wybrać na przykład do Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości.

Rocznica powołania Rady Narodowej

Czas: 17 sierpnia

Miejsce: Teatr im. Adama Mickiewicza

O imprezie: Kolejna, 92. już rocznica, powołania do życia Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego tym razem będzie obchodzona muzycznie. Koncert da Reprezentacyjny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego.

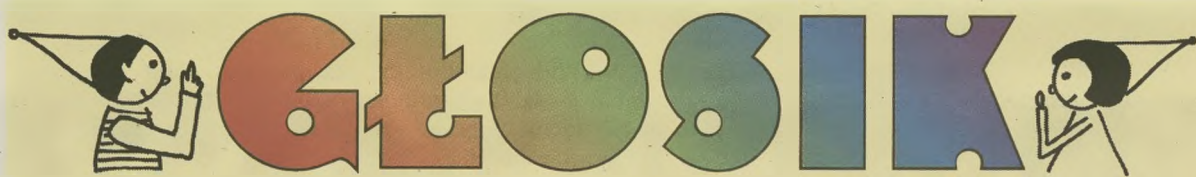
V Spotkania Śpiewacze Chórów Parafialnych Śląska Cieszyńskiego

Czas: 22 listopada

Miejsce: Kościół pw. Św. Marii Magdaleny

O imprezie: W Spotkaniach „Cantate Domino” usłyszymy chóry parafialne z obu stron Olzy.

TOMASZ WOLFF

Przygotowania do zimy

– Idzie zima – stwierdził Głosik, wyglądając przez okno. Ludmiłka siedziała obok i przyglądała się termometrowi wywieszonemu za oknem. – Minus 1 stopień. A śniegu jak na lekarstwo. To według ciebie jest zima? – Zapytała z powątpiewaniem. – Ojej, daj spokój, nie czepiaj się szczegółów! – upierał się Głosik. Siedzieli tak jeszcze dość długo, wypatrując przez okno, czy przypadkiem nie spadnie więcej śniegu niż dotychczas, albo nie zerwie się porywisty, zimowy wiatr, a najlepiej to wichura śnieżna. To by rozwiązało wszelkie wątpliwości co to tego, czy zima faktycznie już jest, czy jej nie ma. Nic takiego jednak się nie stało. Termometr w dalszym ciągu pokazywał minus 1 stopień, a z nieba spadały jedynie nieliczne

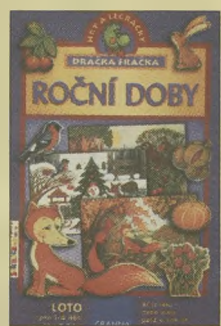
malutkie płatki śniegu. Ich ilość zdecydowanie nie wystarczała na jeżdżenie na sankach albo lepienie bałwana. No i gdzie te zwały śniegu aż po kolana?

– Mam wspaniały pomysł! – wykrzyknął nagle Głosik. Ludmiłka skwitowała jego zapal tylko tak: – O, nie... znowu? Wspaniałych, wręcz genialnych pomysłów Głosika miała już po dziurki w nosie. Nie udało jej się go jednak zatrzymać. Wybiegł z pokoju i pojawił się... po dwóch godzinach. Tyle tylko, że Ludmiłka go nie poznała. – Aaaaaa! – krzyknęła przeraźliwie na widok jakiegoś wielkiego stworza, który ni stąd ni zowąd pojawił się obok niej. – To przecież ja, Głosik – uspokoił ją stwór. Miał na sobie chyba wszystko, co znalazł w

sklepie z ubraniami na zimę. Nawet ciepły kombinezon dla narciarzy i nieskończoną ilość szalików. Spod trzech czapek założonych jedna na drugą wyglądały małe głosikowe oczka. – No, faktycznie, to ty. Ale czemuś się tak poubierał? Przecież już stwierdziliśmy, że prawdziwej zimy jeszcze nie ma – dziwiła się Ludmiłka. – A jak ma być, skoro nikt się jeszcze nie ubiera tak, jak trzeba? Jak mnie ta zima zobaczy, to już na pewno przyjdzie – powiedział pewny siebie Głosik. Ich czuwanie przy oknie i wypatrywanie zimy zaczęło się znowu. A wiecie, jak się to skończyło? Termometr nadal nieubłaganie wskazywał minus 1 stopień, za to Głosik zrobił się cały czerwony i mokry, tak się spocił w tych ciepłych ubraniach! **KROPKA**

Zagadki z nagrodą

Kochani Głosikowicze! Mamy dla was świąteczny konkurs. Rozwiążcie nasze zagadki i przyslijcie nam odpowiedź, a my wylosujemy zwycięzcę. Do wygrania jest gra dla dzieci w wieku 4-7 lat (zdjęcie powyżej). Na rozwiązanie czekamy do końca grudnia, a wyniki konkursu ogłosimy w pierwszym numerze „Głosika” w nowym roku. Zapraszamy do zabawy!

Jaki to miesiąc?

1. Jesień się kończy, wkrótce zima i chłodno robić się zaczyna. Liść ostatni już opadł, bo ten miesiąc to...
2. Kiedy długo trzyma sroga, mroźna zima szukaj ciepłe buty, bo nadchodzi...
3. Każdy uśmiechnięty, bo pod choinką prezenty. Zimno wszędzie, białe wszędzie, jaki miesiąc też to będzie?
4. Choć bardzo zimno jest, ten miesiąc lubimy też. Na nowy rok dużo życzeń, bo ten miesiąc to...

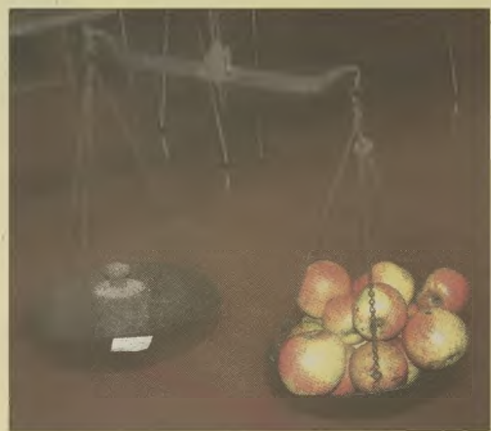
(ep)

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Ciekawe eksponaty

2 grudnia odbyło się w sali gimnastycznej naszej szkoły ciekawe spotkanie z przeszłością. Jesienią każdy z nas miał za zadanie poszperać na strychach, w piwnicach czy stodołach i przynieść do szkoły rzeczy, których w dzisiejszych czasach już się prawie wcale nie używa. Niektórzy uczniowie wywiązali się z zadania i mogliśmy obejrzeć ciekawe eksponaty. Niektóre z nich większość z nas widziała po raz pierwszy w życiu, o niektórych nie umieliśmy powiedzieć, do czego służyły. Dlatego pan dyrektor wraz z właścicielami wystawionych przedmiotów tłumaczyli, jak się one nazywają i do czego służyły. Do najciekawszych eksponatów możemy zaliczyć: cep do młócenia zboża, stary telefon z korbką, różnego rodzaju wagi, urządzenie do korkowania butelek lub „grzejnik” piwa. Najwięcej staroci przyniósł uczeń klasy czwartej, Franek Buba. Na pytanie, gdzie znalazł te przedmioty, odpowiedział: „Coś znalazłem u nas, najwięcej staroci jednak było u mojego dziadka”.

Jolanta Drobisz, uczennica klasy 7, PSP Trzyniec 1

Fot. ARC

Mikołaj nie tylko dla dzieci

W sobotę 12 grudnia odbyło się w świetlicy Miejsowego Koła PZKO Łyżbice-Wieś spotkanie ze Świętym Mikołajem. Klub Młodych trzynieckiego koła przygotował program nie tylko dla dzieci, ale też dla ich rodziców czy dziadków. Mikołaj przybył do PZKO wraz ze swym wiernym pomocnikiem, diabłem, i zaraz na początku imprezy obdarował wszystkie zgromadzone dzieci „słodkimi” podarunkami. Drugim punktem programu była projekcja filmu „Wiadomości Łyżbickie”, który przygotowany został przez członków Miejsowego Klubu Młodych. Program uzupełniły jeszcze tradycyjna loteria dla rodziców i koło szczęścia dla najmłodszych.

Adam Kolasa

ANKIETA

Jak było na finale konkursu recytatorskiego?

Halina Raszka, Bystrzyca

Występowałam w najstarszej kategorii, recytowałam „Dom, w którym śmiesz”. Trochę się denerwowałam, ale nie bardzo, bo jestem tu już siódmy raz, nasza szkoła przyjeżdża na konkurs co roku. Do eliminacji szkolnych przygotowywałam się tydzień wcześniej, a teraz mówiłam ten sam tekst.

Natalia Oczadła, Ropica

Recytowałam wiersz „Chory kotek”. Jestem tu pierwszy raz, przyjechałam z polskiej szkoły w Ropicy. Na elimina-

cjach szkolnych recytowałam ten sam wierszyk. Trochę się denerwowałam.

Iza Tacina, Jabłonków

Jestem na tym konkursie czwarty raz, dlatego już trochę mniej się denerwuję. Mówiłam dziś wiersz Mariusza Szwondera „Ciekawska Madzia”. Jest tu fajnie, lubię recytować.

Mateusz Lisztwan, Nawsie

Byłem tu pierwszy raz, ale jakoś się nie stresowałem. Jestem ze szkoły w Nawsiu, wcześniej byłem na eliminacjach w Jabłonkowie. Dzisiaj mówiłem wiersz „Dwa koguty”. Recytowało się fajnie, było okłaski. (ep)

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Jolanta Byrtus, uczennica szkoły Trzyniec 1, znalazła się na trzecim miejscu w kategorii II. Wybrała wiersz Wandy Chołomskiej „Kaczka tłumaczka”.

Michał Wojnar z Karwiny, zwycięzca w najmłodszej kategorii, zachwycił jury swoim wykonaniem wiersza Danuty Wawilow.

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

Wielka chwila – rozdanie dyplomów wszystkim uczestnikom młodszych kategorii i ogłoszenie wyników konkursu.

program TV

CZWARTEK 17 GRUDNIA

TVP 1

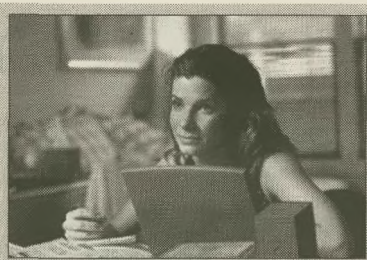
6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** I kudłate, i łaciate **9.10** Dlaczego? Po co? Jak? **9.30** Tropiciele zagadek **10.00** Fantaghiro **11.05** Cztery koła ratunkowe **11.25** Wielkie odkrycia w nauce i technice **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** "Ośmiornica Walcząca" **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Londyńczycy **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Londyńczycy (s.) **21.20** Sprawa dla reportera **22.05** Zagubieni (s.) **22.55** Warto rozmawiać **23.45** Bliskie związki **1.35** Pamir ostatni rejs (film niem.).

TVP 2

7.00 Opactwa i klasztory **7.35** Kropelka przygody z wodą **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Gilotyna (teleturniej) **11.25** Polacy na Syberii **12.00** Na misyjnym szlaku **12.20** Tajemnice Watykanu **12.55** Galapagos **13.55** Córki McLeoda (s.) **14.50** Święta wojna **15.30** Szansa na sukces - Ania Dąbrowska **16.35** Janosik (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Doktor Martin (s.) **19.00** Dzieciaki górą (teleturniej) **19.30** Sierociniec dla orangutanów **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **21.40** Kabaret Neo-Nówka **22.45** Panorama **23.25** Pamiętne lato (film franc.) **1.15** Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.08 Info poranek **7.15** Serwis info flesz **7.45** Narciarski weekend **8.01** Gość poranka **9.45** Serwis info flesz **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.11** Serwis sportowy **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.14** Info świat **16.50** Informator KZK GOP **17.00** Raport z akcji **17.30** Aktualności **18.00** IX Koncert charyta-

SYSTEM

thriller, 120 minut, USA 1995

TVP 1, piątek 18. 12., godz. 20.25
Reżyseria: Irvin Winkler
Występują: Sandra Bullock, Jeremy Northam, Dennis Miller, Diane Baker, Ken Howard

Angela Bennett, programistka specjalizująca się w wychwytywaniu wirusów w oprogramowaniu komputerowym, otrzymuje dyskietkę z tajnymi danymi. Ponieważ wybiera się na wakacje, o przesyłce informuje szefa. Ten obiecuje przyjechać, lecz ginie w katastrofie samolotu. W Meksyku Angela poznaje Jacka Devlina. Mężczyzna okazuje się być wysłannikiem tajemniczej grupy, gotowej na wszystko, by odzyskać dyskietkę z aplikacją. Bohaterce cudem udaje się uciec z rąk nowego znajomego. Wkrótce odkrywa jednak, że została pozbawiona majątku i tożsamości.

tywny Fundacji „Nadzieja dzieci” **18.30** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.15** Rynek jest dla wszystkich **19.25** TV Katowice zaprasza **17.15** Raport z Polski **19.52** Biznes **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **22.15** Minął dzień **22.38** Plus minus **23.48** Patrol **0.06** Wojna w Internecie **1.07** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Boston Public **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Kolejne 48 godzin (film USA) **23.10** Gotowe na wszystko.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Gunga Din (film USA) **10.55** Pr. muzyczno-rozrywkowy **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Zadeptane projekty (pr.cykl.) **15.20** Muminki (s. anim.) **15.45** Meduza (lista przeb.) **16.15** Złote rączki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Trzech ojców (film fr.) **21.35** Talk-show M. Jilkovej **22.25** Poker (mag.) **23.00** Taggart (film br.) **0.10** Córki McLeoda (s.) **0.55** Rzym (s.) **1.50** Piątka w Pomarańczy **2.15** Wełtawa w obrazach.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Dołącz do nas (pr. ekol.) **9.25** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **9.45** Sa-

moloty myśliwskie w walce (cykl dok.) **10.30** Historie sław: Věra Galatíková **11.35** AZ-kwiz **12.00** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Bajka **13.50** Zaczarowane buty (film isl.) **14.10** Świat na torach **14.30** Interpelacje poselskie **16.00** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **16.30** Tysiąc lat czeskiego myślistwa (cykl dok.) **16.55** Ciągniki 2009 - Le Mans i Jarama **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.20** Euro Hockey Tour Rosja: Czechy - Finlandia (transmisja) **20.00** Śpaliczek B. Martinu (dok.) **21.00** Historie.cs (mag.) **21.55** Zadeptane projekty (cykl dok.) **22.10** Wiadomość od M. Vlka **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Jaskinia Żółtego Psa (film niem.-mong.) **0.45** Śladami chińskiej medycyny naturalnej (dok.) **1.35** Architekt odpadów (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Francuski pocałunek (film USA-br.) **11.25** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.40** Lenssen i spółka (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.00** Świat według Bundych (s.) **13.25** Strażnik Teksasu (s.) **14.15** Poszukiwani (s.) **15.10** Painkiller Jane (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.10** Mr. GS (talk-show) **22.40** Łzy słońca (film USA) **0.50** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.55** Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) **6.40** Siostry (s.) **7.20** Party z kucharką **7.45** Bajer z Bel-Air (s.) **8.15** Pomoc domowa (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nieustraszone (s.) **10.10** Policja Hamburg (s.) **11.05** To morderstwo, napisała (s.) **12.05** Sprawy z Bostonu (s.) **12.55** M.A.S.H. (s.) **13.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Czarodziejki (s.) **14.55** Medium (s.) **15.50** Druga szansa (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Jesteś tym, co jesz **22.25** Gotowe na wszystko (s.) **23.25** Zabójcze umysły (s.) **0.15** Rewir Wolffa (s.) **1.15** Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 18 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.15** Wiedźmy **10.55** Złota sobota **11.40** Smaki polskie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Kurs na zysk **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Puchar Świata w Engelbergu **16.05** Moda na sukces (s.) **16.50** Przed Rajdem Dakar 2010 **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** System (film USA) **22.25** Miecz prawdy **23.20** Mój sąsiad terrorysta (film USA).

TVP 2

6.25 Twoja pamięć, moja miłość **7.25** Przygód kilka wróbla Ćwirka **7.35** Kropelka przygody z wodą **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.55** Dzieciaki górą (teleturniej) **11.35** Chłopi **13.30** Skarby przeszłości **14.00**

Dolina Kreatywna **14.10** Córki McLeoda (s.) **15.05** Kabaretowy Klub Dwójki **16.05** Wideoteka dorosłego człowieka - Budka Suflera **16.40** Janosik (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Biedni milionerzy - Gorzkie pigułki **19.00** I Ty możesz zostać świętym Mikołajem **20.05** Na dobre i na złe **21.10** Fuks **22.45** Panorama **23.25** Gdzie serce twoje **1.35** Ostatnie wyzwanie.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.38** Info poranek **6.45** Serwis info flesz **9.48** Bruksela od kuchni **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **12.15** Biznes **13.10** Magazyn niejadka **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **17.15** Magazyn niejadka **19.32** Raport z Polski **19.51** Biznes **20.10** Forum **21.07** Telekurier bliżej ciebie **22.14** Minął dzień **22.38** Plus minus zapowiedź programu **22.46** Plus minus **0.00** Chavez kontra korporacja naftowa **1.01** Forum.

POLSAT

7.15 Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **12.00** Rodzina zastępcza **13.00** Buffy, postrach wampirów (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Boston Public (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Synowie, czyli po moim trupie!!! (s.) **20.00** Ace Ventura zew natury **22.10** Gala Boksu Zawodowego w Łodzi **0.10** Pieknielna gra III (film kopr.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Tomáš kardynał Špidlík (dok.) **9.20** Mistrz Trzebońskiego Ołtarza (dok.) **9.40** Tajemnica światła **10.25** Magazyn muzyki dętej **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.05** Franklin (s. anim.) **15.30** Lot 29 (s.) **15.55** Baranek Shaun (s. anim.) **16.00** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **16.25** Labirynt (pr.

ACE VENTURA ZE W NATUREY
komedia, 120 minut, USA 1995
Polsat, piątek 18. 12., godz. 20.00
Reżyseria: Steve Oedeker
Występują: Jim Carrey, Ian McNeice, Simon Callow, Maynard Eziashi, Bob Gunton

Detektyw Ace Ventura ukrywa się w Tybecie po ostatniej nieudanej misji. Odnajduje go brytyjski konsuł, który ma dla niego kolejne zadanie. Misja jest szansą na uratowanie kariery i przywrócenie detektywowi wiary w siebie. Konsul prosi Ace'a o odszukanie świętego zwierzęcia plemienia Wachati. Jeśli detektyw zawiadzie, nie odbędzie się ślub córki wodza z synem władcy wrogiego plemienia Wachootoo. Ceremonia miała zakończyć wieloletni konflikt. Ace angażuje w poszukiwania zaufanych ludzi i zwierzęcych pomocników.

dla dzieci) **17.00** Za szkołę **17.30** Przez nowy próg (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Sprawa dla ombudsmiana (pr. cykl.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Euromilionów **20.00** Snowboardziści (film czes.) **21.00** 13 komnata A.Hryca **21.30** Talk-show Jana Krausa **22.20** Seks w wielkim mieście (s.) **22.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.00** Świadek koronny (film niem.) **0.35** Córki McLeoda (s.) **1.20** Wszystko party **2.05** Sabotaż (mag.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Na pływalni z Ch. McCoyem (talk-show) **10.00** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **10.30** Meet Factory (dok.) **11.00** Pod pokrywką (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Ten nasz czeski charakter **13.10** Meduza (lista przeb.) **13.40** Złote rączki **13.55** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **14.20** Zbędne wypadki **14.40** Sportowcy świata (cykl dok.) **15.25** Ciągniki 2009 **15.35** Kwartet (mag.) **16.05** Alchemia istnienia (pr. cykl.) **16.30** Rodzina i ja (mag.) **16.50** Historie szczęśliwych **17.05** Prawie pogodnie (mag.) **17.25** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **17.40** Czy mnie zechcecie? **17.55** Nadal tutaj jestem - Jan Čapek **18.25** Kosmopolis (mag.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Game Page (mag.) **19.30** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Cudowna planeta (cykl dok.) **20.55** Moja rodzina (s.) **21.25** TVC Live - J.A.R. 20 lat: Ples Es **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Technicy-magicy (s.) **23.35** Gorodok **0.00** Dwugłos **0.20** Ivan Moravec (dok.) **1.20** Koncert z Senatu **2.10** Przygody nauki i techniki.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.25** Sprawa wampira z Białej Kaplicy (film kan.) **11.05** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.20** Jaś Fasola (s.) **11.45** Lenssen i spółka (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.05** Świat według Bundych (s.) **13.30** Strażnik Teksasu (s.) **14.20** Poszukiwani (s.) **15.15** Painkiller Jane (s.) **16.05** Bez śladu (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Święta Last Minute (film USA) **21.55** Wydział zabójstw, Hollywood (film USA) **0.05** Diabolique (film USA) **2.15** Mr. GS.

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) **6.40** Siostry (s.) **7.20** Party z kucharką **7.45** Bajer z Bel-Air (s.) **8.15** Pomoc domowa (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nieustraszone (s.) **10.10** Policja Hamburg (s.) **11.05** To morderstwo, napisała (s.) **12.00** Sprawy z Bostonu (s.) **12.55** M.A.S.H. (s.) **13.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Czarodziejki (s.) **14.55** Medium (s.) **15.50** Dom na wybrzeżu (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Ścigany (film USA) **22.35** Edy (film fr.) **0.40** Drapieżcy (film kopr.) **2.30** Zadzwoń do jasnowidza.

BLISKIE ZWIĄZKI

thriller, 110 minut, Australia 1999
TVP 1, czwartek 17. 12., godz. 23.45
Reżyseria: Scott Hartford-Davis
Występują: Amanda Douge, Grant Bowler, Kimberley Davies, Valerie Bader

Bogata rozwódka Liz Price znajduje się pod presją finansową. Gdy jej kochanek Dave zostaje zastrzelony, kobieta zaczyna bać się o swoje życie. Wkrótce zgłasza się do niej Cheryl McManus, żona siedzącego w więzieniu klienta Dave'a, która twierdzi, że z konta jej męża znikł milion dolarów. Potem Liz dowiaduje się, że były mąż wynajął jej ochroniarza. Niedługo później okazuje się, że miał rację. Liz wynajmuje hakera, który odkrywa, że milion został przelany na inne konto. Kobieta odwiedza Toma McManusa w więzieniu.

WSPOMNIENIA

Mijają godziny, dni, płyną lata
A pamięć o Tobie wciąż żyje i do serc powraca.

Dnia 17. 12. obchodziłaby swoje 80. urodziny nasza Droga Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia

śp. WŁASTA BRZEZNA

z Orłowej-Obroków. Wszystkich, którzy Ją znali, o chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

RK-236

Dziś 17. 12. 2009 przypada 1. rocznica zgonu

śp. WŁADKA CIEŚLARA

z Łazów. Prosimy tych, którzy Go znali, o miłe wspomnienie jego szlachetnego serca i ofiarności. Brat Edwin i dalsza rodzina.

AD-151

Dnia 18 grudnia 2009 mija 16. bolesna rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. inż. GUSTAWA MRÓZKA

z Czeskiego Cieszyńska. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, córki Ewa i Renata z rodziną.

AD-150

CO W TEATRZE

HAWIERZÓW - Centrum: Opowieść wigilijna (17, 18, godz. 15.30); Zemský raj to na pohled (17, 18, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA** - Centrum: Ať žijí rytíři (17, 18, godz. 15.30); Kochaj i tańcz (17, 18, godz. 17.45, 20.00); **KARWINA** - Ex: Muži v řiti (17, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Kochaj i tańcz (17, 18, godz. 17.30); Pozwól mi wejść (17, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** - Central: Twilight Saga (17, godz. 16.30); JCVD (17, godz. 16.30); Jak vytrhnout velryb stoličku (18, godz. 13.30); Twilight Saga (18, godz. 17.00); Pamětnice (18, godz. 19.30); **BYSTRZYCA**: Prach času (18, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

Prenumerata w PREZENCIE na Gwiazdkę

ZRÓB PREZENT SOBIE
LUB SWOIM BLISKIM!

Zamów pod choinkę
roczną prenumeratę
„GŁOSU LUDU”,

a otrzymasz
dodatkowo **BON**
o wartości 200,- Kč
do wykorzystania
w ośrodku SKI areal
Mosty k. Jabłonkowa.

»Głos Ludu«
to prezent,
który będzie
cieszył cały rok!

Redakcja „Głosu Ludu”
Komeňského 4, Cz. Cieszyń,
e-mail: info@glosludu.cz,
tel. 558 731 766.

Sypnij z nieba dziś śnieżyńki,
Dla Domi, Kaji i Nikinki
Babciu...

Dziś, 17 grudnia 2009, mija pierwsza rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. JADWIGI WOJACZEK

z Grodziszcz. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

RK-234

NEKROLOGI

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciółom sąsiadom i znajomym za kwiaty, wieńce i kondolencje w ostatnim pożegnaniu naszej Drogiej

śp. HELENY SZCZERBOWSKIEJ

z Trzyńca. Wyrazy podziękowania kierujemy szczególnie do księdza proboszcza Františka Vrubla oraz p. inż. Janczyka i p. Tomoszka za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy również ordynatorowi sanatorium w Jabłonkowie p. MUDr. I. Tudíkovi oraz p. MUDr. R. Konstankiewicz za troskliwą opiekę w czasie pobytu w sanatorium. Podziękowania kierujemy również zarządowi PZKO oraz Klubu Kobiet w Trzyńcu, Beskidu Śląskiemu oraz koleżankom i znajomym z zespołu śpiewaczego Hutnik. Zasmucona siostra wraz z bratem z rodziną.

GL-824

Władysław Czepiec, akompaniament Beata Drzewiecka, konferansjerka Urszula Wałach.

CZ. CIESZYN - Młodzież gimnazjalna zaprasza na tradycyjny Koncert Świąteczny 22. 12. o godz. 10.00 w kościele ewangelickim na Niwach.

TRZYNIEC - Luterński Kościół Ewangelicki A. W. zaprasza serdecznie na tradycyjny Wieczór Kolęd w niedzielę 20. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego. W programie wystąpią soliści, miejscowy chór Lutheran Chorus i orkiestra kameralna. Dyryguje Józef Podola.

OFERTY

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty - płacimy więcej niż jubiler - jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

WYSTAWY

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie-Frysztacie, rynek Masaryka: do 31. 12. wystawa Polskiego Klubu Sportowego „Polonia” w Karwinie (1919-1952). Czynna po, wt: 8-12.30, 13-18; czw: 13-18; pt: 8-12.30, 13-17; so: 9-12.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.

SALA MANESA, Miejski Dom Kultury w Karwinie: do 22. 12. wystawa Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czynne po, sr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysunków Józefa Drona. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyń, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszy-

W niedzielę wielkie święto w Nawsiu

Członkowie Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Nawsiu szykują się do ważnej uroczystości. W niedzielę zostanie otwarty uroczystie tamtejszy Dom PZKO. Od marca trwał jego remont. Możliwy był dzięki pomocy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które przyznało kołu dotację. PZKO-wcy dzięki temu mogli naprawić dach, wymienić okna i odnowić ubikację oraz elewację. Powstała też Izba Tradycji poświęcona ponad 60-letniej działalności koła.

Uroczystość rozpocznie się w niedzielę o godz. 15.00. W programie kulturalnym wystąpią dzieci z polskiej szkoły i przedszkola oraz chór żeński „Melodia”. Zostanie też otwarta stała wystawa poświęcona Władysławowi Niedobie, hetmanowi góralskiemu Jurze spod Grónia, który nie tylko urodził się i mieszkał przez całe życie w Nawsiu, ale jest też patronem miejscowego Domu.

(kor)

Jutro »Zwrot« w świątecznym duchu

W piątek ukaże się najnowszy numer miesięcznika „Zwrot”. Czytelnicy znajdą w nim stałe rubryki, na przykład „Polskie ślady”, w których Czesława Rudnik pisze o Polonii w Wielkiej Brytanii, czy rozbudowany dział „Skrzydła młodości”. Pojawi się też artykuł o mieszkającej w Nieborach rodzinie, która cały Adwent i święta Bożego Narodzenia przeżywa w prawdziwie chrześcijańskim duchu, żyjąc ideą narodzenia Jezusa. - Grudniowy „Zwrot” jest utrzymany w świątecznym duchu i bardzo pogodny - mówi redaktor naczelny pisma, Kazimierz Kaszper.

(ep)

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 16. 12. 2009

	Cieszyń, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,158	0,160	0,155	0,162
EUR	4,150	4,220	4,130	4,230
USD	2,830	2,900	2,820	2,920
Czeski Cieszyń, „Billa”				
	kupno		sprzedaż	
PZL	6,063		6,439	
EUR	25,346		26,914	
USD	17,509		18,592	

(dc)

nie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělňická 11**: do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka**: do 31. 3. wystawy „Střípy z dějin Karviné” oraz „Slované aneb jak žili naši předkové”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14**: do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958**: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa - przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

CO ZA OLZA

GALERIA KUKUCZKA, Dom Trzech Narodów, Przejście graniczne Istebna-Jasnawice: wystawa malarstwa Krystyny Kocybik, prezentacja pocztu wójtów i sołtysów gminy Istebna. www.galeriakukuczka.pl.

GALERIA BIELSKA, ul. 3. Maja 11, Bielsko-Biała: do 29. 12. - 39. Biennale malarstwa Bielska Jesień 2009. Czynna codziennie w godz. 10-18. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja**: czynne codziennie 9-16.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu”

przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeňského 4, Czeski Cieszyń w godz. 8.30-15.30. e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyń w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477, e-mail: knih-k1pt@rkka.cz

JAKUB ZVOLÁNEK, ATAKUJĄCY SLAVII HAWIERZÓW, W ROZMOWIE Z »GŁOSEM LUDU«

Z menedżerskiego fotela na parkiet

Gra z numerem 13 na koszulce, ale nie uważa się za pechowca. Wręcz przeciwnie. Jakub Zvolánek ma w kieszeni złoty medal ekstrakligi z drużyną DHL Ostrawa (rok 2006), obecnie pomaga beniaminkowi z Hawierzowa. 38-letni atakujący należy do najbardziej doświadczonych siatkarzy w czeskiej ekstraklidze. I jak powiedział „Głosowi Ludu”, nawet nie spodziewał się, że będzie aż tak długo grał w siatkówkę. – W tym sezonie chciałem w pełni poświęcić się pracy menedżerskiej, ale trener Ivo Pelikán przekonał mnie do dalszej gry – stwierdził. Drużyna Slavii Hawierzów w tabeli zajmuje ósmą lokatę i wciąż ma szansę na awans do fazy play off. Z Jakubem Zvolánkiem rozmawialiśmy po zwycięskim meczu z Vavexem Przybram.

Czy trudno połączyć pracę menedżera sportowego w klubie z grą na parkiecie?

Myślałem, że będzie z tym kłopot, ale na szczęście dają jakoś radę. Po awansie Slavii do ekstrakligi rzeczywiście planowałem zakończenie kariery, ale jak widać, sport potrafi zgotować nam niejedną niespodziankę. Trener Ivo Pelikán przekonał mnie do dalszej gry i zgodzi-

łem się. Z zadowoleniem skwitował to także prezydent klubu, František Horváth.

Slavia w każdym meczu gra z innym składem. Jak długo jeszcze będzie trwać selekcja, przecież do końca fazy zasadniczej nie pozostało wiele czasu?

To pytanie raczej do trenera, ale niech będzie. Zgadza się, w każdym meczu gramy w innym ustawieniu i z innymi zawodnikami. Powód jest prozaiczny: dotychczasowe wyniki zespołu. W ostatnim meczu wygraliśmy wprawdzie z Vavexem, ale nie zmienia to faktu, że kibice na pewno nie tak wyobrażali sobie grę Hawierzowa w gronie najlepszych czeskich zespołów. Po awansie do ekstrakligi w Hawierzowie wybuchła euforia, ale szybko wróciliśmy na ziemię. Ekstraliga jest bardzo wyrównana, niestety my należymy do tej gorszej grupy, przynajmniej jeśli chodzi o dorobek punktowy.

Czy ostatnia wygrana to znak dla kibiców, że nadal nie rezygnujecie z gry w fazie pucharowej?

Oczywiście, jak długo istnieje nadzieja na playoffs, musimy walczyć do końca. To samo powiedziałem swoim młodszym kolegom w zespole. Grajmy do końca, bo jeszcze nie

W akcji ofensywnej Jakub Zvolánek.

stoimy na straconej pozycji. Pierwszorzędnym celem Slavii jest uratowanie ekstrakligowej skóry, bo nie po to męczymy się rok temu, by teraz szybko spaść do I ligi. Ewentualny awans do playoffs byłby super wyczynem tej drużyny, a więc

warto spróbować. Przed nami kluczowy pojedynek z Brnem, który koniecznie musimy wygrać.

Czyli macie pomysł na ostatnie w tabeli Brno?

Na wyjeździe gramy lepiej, niż

two przegrać wygrany mecz. Mam nadzieję, że wyciągnęliśmy wnioski z ostatniej kolejki i w Brnie zagramy znacznie lepiej. Osobiście nie lubię tie-breaku, bo to zawsze trochę loteria.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

przed własną publicznością. Wiąże się to chyba z trema, bo w zespole jest wielu młodych chłopaków. Na obcym parkiecie nasza siatkówka bardziej się klei, nie popełniamy tylu błędów. Zauważyłem też, że gramy odważniej, na zagrywce, jak również w ataku na siatkę. To wszystko wynika z psychiki i nie można się tego nauczyć i natrenować.

To trema spowodowała, że w ostatnim meczu prowadziliście w tie-breaku 9:0, by w końcu rozkręcić w hawierzowskiej hali iskrę dreszczowic?

Trafia się to nawet o wiele bardziej doświadczonym ekipom. Chodzi o strach z wygranej, który potrafi sparaliżować. Goście wyczuli szansę, zagrali va banque i udało im się odrobić straty. Nagle ich piłki zaczęły trafiać w bisko, my zaś trochę spanikowaliśmy. Niektórzy widocznie przy stanie 9:0 widzieli już siebie w szatni. A w siatkówce wystarczy niewielka strata koncentracji i można łatwo przegrać wygrany mecz. Mam nadzieję, że wyciągnęliśmy wnioski z ostatniej kolejki i w Brnie zagramy znacznie lepiej. Osobiście nie lubię tie-breaku, bo to zawsze trochę loteria.

JAKUB ZVOLÁNEK

Fot. ARC

Urodzony: 2. 12. 1971
Wzrost: 194 cm
Waga: 86 kg
Pozycja: atakujący
Kariery: Ostrawa, Amriswil (Szwajcaria), Hawierzów.

»TOP 12« W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW

Jiří Orság najlepszy

Jubileuszowy turniej w podnoszeniu ciężarów „Top 12” zakończył się triumfem Jiřígo Orsága. 20-letni reprezentant RC wyprzedził w konkursie przeliczanym według tabeli Sinclaira reprezentanta Polski Romana Kliša i czeskiego sztangistę Petra Hejdy.

Dwudziesta edycja popularnego „Top 12” stała pod znakiem słabszego zainteresowania ze strony czołowych reprezentantów Republiki Czeskiej. – *Widocznie niektórym zawodnikom nie zależy już na starcie w Hawierzowie* – powiedział Dalibor Klimša, menedżer klubu Banik Hawierzów, który był tradycyjnym organizatorem imprezy. W międzynarodowej stawce dobrze spisali się Polacy. Drugi w konkursie Roman Kliš zaliczył w podrzucie 180 kg, czyli mniej od trzeciego w klasyfikacji generalnej Petra Hejdy, ale wygrał z Czechem na punkty Sinclaira (stosunek podniesionej ciężaru do masy ciała).

Roman Kliš należy do najbardziej utalentowanych polskich sztangistów. W październiku zawodnik Budowlanych Opole wrócił z brązowym medalem z

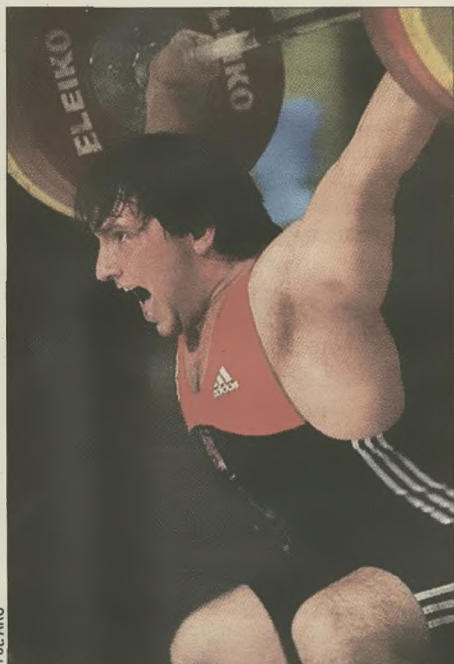
młodzieżowych mistrzostw Europy do lat 23, gdzie startował w kategorii 77 kg. – *W Hawierzowie świetnie się bawiłem, od chłopaków słyszałem, że to bardzo pre-*

stiżowy turniej – powiedział nam Kliš. Piąte miejsce w zawodach zajął Paweł Koszałka, kolega klubowy Romana Ślizia z Budowlanych Opole.

– *W przyszłym roku zamierzamy zaprosić do Hawierzowa jeszcze większą grupę zagranicznych zawodników* – poinformował Klimša. Organizatorom nie udało się zwaćbić na „Top 12” najlepszego obecnie polskiego sztangistę, Marcina Dołęgę. Aktualny mistrz świata w kategorii 105 kg nie wykluczył jednak ponownego przyjazdu do Hawierzowa, gdzie pojawił się w kilku poprzednich edycjach „Top 12”.

Wyniki: 1. Jiří Orság 225 kg (234 pkt. Sincl.), 2. Roman Kliš (Polska) 180 kg (226,9), 3. Petr Hejda 217,5 kg (223,5), 4. Ferenc Gyurkovics (Węgry), 5. Paweł Koszałka (Polska), 6. Petr Slabý.

(jb)

Jiří Orság należy do najbardziej utalentowanych czeskich sztangistów.

Fot. ARC

Mistrzostwa Polski w łyżwiarstwie figurowym

Dziś rozpoczynają się w Cieszynie międzynarodowe mistrzostwa Polski w łyżwiarstwie figurowym. W zawodach wystartują reprezentanci Polski, Czech i Słowacji. W zeszłym roku łyżwiarze figurowi rywalizowali o medale w Trzyńcu, tym razem postanowiono zorganizować mistrzostwa na nowoczesnym stadionie zimowym w Cieszynie.

Ceremonia otwarcia mistrzostw zaplanowana jest na jutrzejszy wieczór (20.30) w Teatrze im. A. Mickiewicza. Medalowa walka potrwa aż do niedzieli, zaś po zakończeniu oficjalnej części zawodów przewidziano pokazy mistrzów oraz medalistów tegorocznego czempionatu.

Nie zabraknie też prezentacji historii sportu w Cieszynie, w ramach zbliżających się obchodów stulecia sportu w Cieszynie. Zasłużonym działaczom i osobistościom ze świata sportu wręczone zostaną w niedzielę odznaczenia i wyróżnienia.

PROGRAM MISTRZOSTW W CIESZYNIE

Czwartek – 13.30-19.00 novice: dziewczyny (program krótki), 19.00 – 20.30 novice: chłopcy (program krótki),

20.40-22.15 pary taneczne (tańce obowiązkowe).

Piątek – 8.30-9.00 junior: pary taneczne (tańce obowiązkowe), 9.00-15.30 novice: dziewczyny (program dowolny), 15.30-17.00 novice: chłopcy (program dowolny), 17.00-17.30 senior: pary taneczne (tańce obowiązkowe), 17.30 – 18.00 junior: pary taneczne (tańce oryginalne), 18.20-19.30 novice: pary taneczne (tańce dowolne); 20.30 ceremonia otwarcia mistrzostw (teatr).

Sobota – 12.50-13.15 junior: pary taneczne (program dowolny), 13.15-14.00 senior: pary taneczne (tańce oryginalne), 14.00-17.00 senior: kobiety (program krótki), 17.00-18.20 senior: pary sportowe (program krótki), 18.20-20.20 senior: mężczyźni (program krótki).

Niedziela – 8.00-8.50 senior: pary taneczne (tańce dowolne), 8.50-12.00 senior: kobiety (program dowolny), 12.00-13.30 senior: pary sportowe (program dowolny), 13.30-15.30 senior: mężczyźni (program dowolny); 15.45 ceremonia medalowa, 16.30 pokazy mistrzów i medalistów międzynarodowych mistrzostw Polski, 18.00 wystąpienia zaproszonych gości, 18.10 prezentacja historii sportu w Cieszynie, 19.30 wręczenie odznaczeń i wyróżnień. (jb)

SOBOTA
19 grudnia 2009
rocznik LXIV ♦ nr 150
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS Ludu

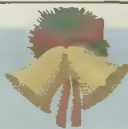
GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

ROZMOWA na str. 5:

Jaki
właściciel,
taki pies

Święta z »Głosem Ludu«

- ★ CAŁOSTRONICOWA KRZYŻÓWKA Z NAGRODAMI
- ★ PROGRAM TELEWIZYJNY NA BOŻE NARODZENIE
- ★ ŚWIĄTECZNE OPOWIADANIA „PO NASZYMU”

Pierwszy numer „Głosu Ludu” po Świętach Bożego Narodzenia ukaże się 29 grudnia (8 stron). Kolejne wydania 31 grudnia (12 stron), 5 stycznia (8 stron).

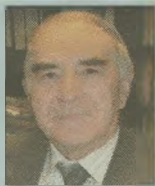
ZAPRASZAMY
DO LEKTURY!

WE WTOREK
22 GRUDNIA
16-STRONICOWY
»GŁOS LUDU«
A W NIM M.IN.:

WYWIAD
Z AKTORKĄ
AGATĄ
BUZEK

SPACER PO ZAOLZIU
Z PROF. DANIEŁEM
KADŁUBCEM

ROZMOWA
Z PIOSENKARKĄ
HALINĄ
MŁYNKOWĄ-
NOWICKĄ

Kryzys wchłonał świąteczne premie

W czasach prosperity pracownicy dużych zakładów mogli liczyć przed świętami na premie. Wraz z kryzysem nadszedł czas skromniejszych świąt i mniejszej rozrzutności. W niektórych firmach nie było w grudniu żadnych premii, w innych wypłacono tylko symboliczne dodatki. W najlepszej sytuacji są pracownicy kopalń, którzy otrzymają dodatki odpowiadające połowie miesięcznej gaży.

– Nie będzie specjalnych świątecznych premii. W czasach najgłębszego kryzysu każdy chyba zrozumie, że firma oszczędza – powiedział „Głosowi Ludu” Tomáš Želazko, rzecznik prasowy największego pracodawcy na Zaolziu, Huty Trzynieckiej. Nie chciał się jednak wypowiadać na temat wyników finansowych zakładu. – Ujawnimy je dopiero po przeprowadzeniu audytu – powiedział. Pracownicy niektórych firm należących do grupy Moravia Steel otrzymali wprawdzie dodatkowe premie, lecz dużo niższe niż w latach poprzednich. – Średnio wynosiły 1-2 tys. koron. To o jakieś 4 tys. mniej niż przed kryzysem – powiedział nam anonimowo pracownik jednej z firm współpracujących z hutą. Jego zdaniem, uzasadnianie mniejszych premii kryzysem to tylko wymówka kierownictwa, ponieważ firma, w której jest zatrudniony, ma tyle samo zamówień, co dawniej.

W przedsiębiorstwie ŽDB w Bógumie wszyscy pracownicy otrzymali dodatkowo tysiąc koron, a pracownicy tych zakładów, które miały lepsze wyniki gospodarcze, jeszcze kolejne 2-3 tys. – Tak było również w latach poprzednich. Nie chcieliśmy zupełnie zlikwidować premii świątecznych, uważam, że trzeba jakoś podziękować pracownikom za wykonaną pracę – skomentował dy-

Górnicy dostali w tym roku premie świąteczne o połowę niższe niż w ub. roku. I tak mają jednak lepiej niż hutnicy czy przedstawiciele innych zawodów.

rektor finansowy firmy, Tomáš Hladík. Spółka prócz tego już od kilku lat rozdaje pracownikom przed Bożym Narodzeniem karpie i indyki. Nie wszyscy są tym zachwyceni, bo porządnej, kilkutyśięcznej premii nie zastąpi nawet najtłustszy indyk. Wielu pracowników cieszy się jednak z prezentu. – Uważam, że to fajna rzecz – uśmiechał się Tadeusz Szmeja, który ustawił się w czwartek w kolejce po prezenty od firmy.

W miarę dobrze wygląda sytuacja pracowników kopalń. Najpóźniej w poniedziałek trafią na ich rachunki bankowe premie świąteczne w wysokości dwunastu średnich wynagrodzeń dziennych, czyli kwota odpowiadająca ponad połowie miesięcznej gaży. W styczniu,

wraz z wypłatą wynagrodzeń za grudzień, otrzymają jeszcze dodatkowo premię na urlop, która zwykle wypłacana bywa w czerwcu. W tym roku jej wypłata została wstrzymana aż do końca roku, premia będzie zresztą tylko symboliczna – w wysokości jednej średniej dniówki.

– Tak ustalono w układzie zbiorowym. Wysokość dodatkowych premii uzależniona jest od wysokości zysku – wyjaśnił przewodniczący Górniczych Związków Zawodowych, Miroslav Sýrový. Choć sytuacja pracowników kopalń wygląda nieźle, ich dodatkowe dochody są dużo niższe niż w latach przed kryzysem. – Rekordowo dobry był ubiegły rok, kiedy OKD miała 10 mld czystego zysku. Pracownicy otrzy-

mali wówczas premię urlopową w wysokości dziesięciu średnich dniówek, a premie świąteczne w wysokości dwudziestu jeden średnich dniówek – dodał związkowiec.

DANUTA CHLUP

POGODA

sobota
niedziela

poniedziałek

dzień: -10 do -6°C
noc: -10 do -17°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: -8 do -4°C
noc: -10 do -14°C
wiatr: 3-7 m/s

reklama

ABC Simple English
zaprasza na cudowną
Christmas Party
23 grudnia 2009 od 12-18 godz.
Jazz Club, KASS Střelnice

Program:
• zdobienie choinki świątecznej
• zabawy i czynności po angielsku
• wizyta Santa Clausa z New Yorku
• uroczyste wręczenie prezentów dzieciom

Party jest dla wszystkich dzieci od 4-12 lat!
Cena 200,- Kč (brat czy siostra - 50%).
Rezerwuj miejsce już dziś!
Dzwoni: 728 756 623
ABC Simple English, Masarykova 51/27, Česká 1080

Wszystkim
sympatykom
edycji Grossus
Tessinensis
życzę
błogostawionych Świąt
Godowych
oraz wiele
pomyślności
i zdrowia w
Nowym Roku

Leszek Kotula
www.grossus.com

Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia towarzyszy wszystkim przez cały Nowy Rok. By był to Rok szczęśliwy w osobiste doznania, spełnił zamierzenia i przyniósł wiele satysfakcji z własnych dokonań i życzy wszystkim swym członkom i sympatykom.

zarząd PTTS „Beskid Śląski”

Zespół Folklorystyczny
„Górole” zaprasza na

Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych

XXXII BAL GOROLSKI

Sobota 9 stycznia 2010, godz. 17.00
Dom Kultury PZKO Mosty k. Jabłonkowa

Prosimy o potwierdzenie udziału najpóźniej do 31. 12. 2009, tel.: 602 749 084

Przełamali się z konsulem

Kolędami witała w czwartek kapela Zespołu Regionalnego „Oldrychowice” gości spotkania opłatkowego w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

Z zaproszenia konsula generalnego, Jerzego Kronholda, oraz Ambasady RP w Pradze, którą reprezentował Wojciech Pobóg-Pagowski, skorzystali przede wszystkim przedstawiciele zaolziańskich polskich organizacji i instytucji. Nie zabrakło też jednak tradycyjnie przedstawicieli współpracujących z Polską czeskich instytucji i firm z całego województwa morawsko-śląskiego, biskupów Kościoła rzymskokatolickiego i Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

Łamano się po staropolsku opłatkiem, składano sobie życzenia, korzystano z bogatego stołu.

Opłatkiem łamali się w czwartek w Konsulacie Polacy zarówno z lewego, jak i prawego brzegu Olzy.

Ale nie tylko. Konsul Kronhold wręczył też Złoty Krzyż Zasługi, przyznany przez prezydenta RP, Lecha Kaczyńskiego, dyrektorowi Powiatowej Izby Gospodarczej w Opawie, Jiřemu Germaniřowi. – *Ten order traktuję jako odznaczenie nie dla mnie, ale dla całej Izby* – powiedział po polsku Germaniř. Konsul podziękował też za współpracę wicekonsul ds. Polonii i kultury, Agnieszce Fedorów-Skupień, która 31 grudnia, po dwóch latach, kończy pracę w Ostrawie.

Wojciech Pobóg-Pagowski zachęcał czeskie firmy do współpracy z Polską. – *Wiemy doskonale, że dla wszystkich firm nastały nie najlepsze czasy, mamy kryzys. Mamy jednak nadzieję, że ten kryzys uda nam się pokonać i że współpraca, nie tylko gospodarcza między Polską a Czechami nadal będzie się pomyślnie rozwijać* – dodał radca ambasady. (kor)

Gmina wesprze remont Domu PZKO

Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Suchej Górnej przymierza się do remontu i modernizacji swego Domu. Budynek ma otrzymać nowy dach, przewidziany jest montaż nowego centralnego ogrzewania gazowego z komputerowo sterowaną regulacją oraz instalacji elektrycznych. Część strychu ma być zamieniona na szatnię, w drugiej części będzie kotłownia. Kompletna przebudowa czeka też kuchnię, która otrzyma nowe wyposażenie.

Koszty całego przedsięwzięcia opiewają na 3 mln koron. Prezes Koła, Bronisław Zyder, oce-

nia wysokość własnych środków i wkład pracy członków na ok. 300 tys. koron. Rada Gminy na czwartkowej sesji przyznała Kołu dotację w wysokości 800 tys. koron. Pezetkaowcy liczą jednak przede wszystkim na wsparcie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które – według wstępnych ustaleń – mogłoby wynieść 1,5-2 mln koron. Prezes stowarzyszenia, Maciej Płażyński, obejrzał Dom podczas ostatniej wizyty na Zaolziu i obiecał, że wniosek złożony przez górnosuszan jest zasadny i będzie rozpatrzony pozytywnie, o ile pozwoli na to przyszłoroczny budżet RP.

Radni, wśród których jest kilku działaczy MK PZKO, łącznie z prezesem i wiceprezesem, jednogłośnie uchwalili wsparcie finansowe dla Koła. – *Kogo innego mielibyśmy wesprzeć, jeżeli nie organizację, której udało się załatwić z innych źródeł tak wysoką kwotę na realizację swego projektu* – powiedział wójt Jan Lipner. Radni zgodzili się z argumentem zarządu MK, że Dom PZKO powinien być remontowany równocześnie z należącym do gminy Domem Robotniczym, z którym tworzy całość. Remont kapitalny Domu Robotniczego zaplanowano na przyszły rok. (dc)

Zainspirował ich Michael Jackson

Zmarły w tym roku gwiazdor POP Michael Jackson stał się inspiracją dla nowego programu zespołu tańca nowoczesnego „Rytmik” z Jabłonkowa.

Autorem choreografii jest Bogdan Sikora, kierownik i choreograf grupy działającej przy Polskiej Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza, który ma się też pojawić w nowym układzie na parkiecie. Nowe tańce zostaną włączone do tegorocznego programu, który „Rytmik” zaprezentuje na balach m.in. w Jabłonkowie, Nawsiu, Milikowie, Bukowcu i Piosku. „Rytmik”, który w roku 2007 został uhonorowany nagrodą „Złoty jestem” w ankiecie „Tacy jesteśmy” Kongresu Polaków, tworzy obecnie 40 tancerzy. Jego sztandarową imprezą jest co roku Bal Majowy. (kor)

Przyjedzie światło

Betlejemskie Światło Pokoju dziś dotrze na Zaolziu. O godz. 9.36 na dworzec w Boguminie przywiozą go skauci. Chętni mogą zapalić świece czy lampki na stacji. Z Bogumina skauci zawiozą światło pociągiem przez Karwinę i Czeski Cieszyn do Mostów koło Jabłonkowa, gdzie skład dotrze o godz. 11.03. Z dworców ogień będzie roznoszony do kościołów i innych miejsc. Dziś wieczorem i jutro można go będzie odebrać w kościołach parafialnych w Trzyńcu, Jabłonkowie, Olbrachcicach, w kościele Boskiego Serca Pana Jezusa w Boguminie i wielu innych. Światło co roku „leci” samolotem z Betlejem do Wiednia. Stamtąd rozwożone jest przez skautów i harcerzy w różne zakątki Europy. Akcja została zapoczątkowana w Austrii w 1986 roku.

Wybuch w Cierlicku

W nocy ze środy na czwartek doszło do wybuchu w domku jednorodzinnym w Cierlicku. Eksplozja nastąpiła w piwnicy, gdzie znajdował się piec gazowy oraz dwa kanistry na benzynę. Strażacy zostali zawiadomieni o wypadku o godz. 22.15. Na miejsce wyruszyły jednostki zawodowej straży pożarnej z Hawierzowa i Ochotniczej Straży Pożarnej z Cierlicka i Cierlicka-Grodziszca. Nieduży pożar został ugaszony jeszcze przed ich przybyciem. Strażacy udzielili pierwszej pomocy 44-letniemu właścicielowi domu, który miał poparzoną twarz. Karetka odwiozła go do szpitala w Hawierzowie. Rzecznik Wojewódzkiej Straży Pożarnej, Petr Kúdela, powiedział, że na razie nie wiadomo, co dokładnie spowodowało wybuch. (dc)

O polskich racjach w czeskich szkołach

Wykładów o historii Śląska Cieszyńskiego i wielokulturowości regionu od roku słuchają uczniowie polskich i czeskich szkół. Projekt o nazwie „Wy pytaacie, my odpowiadamy” realizowany przez Kongres Polaków w RC sfinansowało Ministerstwo Szkolnictwa. Wkrótce do czeskich szkół trafi także specjalny podręcznik o historii regionu, opracowany wspólnie przez historyków polskich i czeskich.

– *Od pewnego czasu zauważyliśmy eskalację konfliktów, głównie w internecie, gdzie znajdziemy dużo antypolskich wypowiedzi, a w reakcji na nie odpowiedzi Polaków* – opo-

wiada prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek – *Wyodrębniłem z tego około 20-30 pytań, które stale się powtarzają. Najczęstsze z nich to: dlaczego w Polsce nie ma dwujęzycznych napisów, dlaczego Polacy z Zaolzia nie przeprowadzą się do Polski, skoro im się tu nie podoba, dlaczego się nie przystosują? Na podstawie tego ułożyłem plan wykładu, który prezentuję w szkołach.*

Szymeczek wraz kilkoma młodymi historykami z naszego regionu odwiedził już czeskie szkoły w Mostach koło Jabłonkowa, Jabłonkowie, Wędryni, Bystrzycy, Czeskim Cie-

szynie, Śmiłowicach i Karwinie oraz kilka szkół polskich. Po nowym roku przyjdzie kolej na Nawsie i Karwinę. Jak mówi prezes KP, reakcje były zwykle bardzo dobre, pojawiło się duże zainteresowanie wykładami. Gdzie tkwi problem? – *Czeskiej młodzieży bardzo trudno mówi się o własnej tożsamości* – twierdzi Szymeczek. Inicjatywa na pewno doczeka się kontynuacji, tym razem jednak Kongres ubiegać się będzie o dofinansowanie z ministerialnej puli przeznaczanej na propagowanie dwujęzycznego nazewnictwa.

Niedawno pojawił się też pomysł, żeby zor-

ganizować na Zaolziu debatę oksfordzką, polegającą na dyskusji dwóch grup – jedna broni wysuniętej wcześniej tezy, druga stara się ją obalić. Nie chodzi przy tym o to, żeby każdy bronił racji, z którymi się zgadza, ale żeby potrafił argumentować na rzecz tezy przeciwnej. – *Tylko jak wybrać obiektywną publiczność, która przesądzi, która teza wygrała?* – zastanawia się historyk Bohdan Małysz. – *Myszę, że tutaj taka debata wyglądałaby inaczej, bardziej emocjonalnie – każdy a priori nastawiony byłby na obronę swojej grupy narodowej, nie broniłby argumentów* – dodaje. (ep)

reklama

»gazetacodzienna.pl

Śląsk Cieszyński on-line

ROZMOWA ZE STANISŁAWEM FOLWARCZNYM, ZASTĘPCĄ BURMISTRZA CZESKIEGO CIESZYNA

Kryzys czy rekordowa współpraca?

Czy realizacja głośnego projektu „Ogród Dwóch Brzegów” Czeskiego Cieszyzna i Cieszyzna jest zagrożona przez wycofanie się strony czeskiej z projektu „Sport Park II”?

Unikatowy wzdłuż całej polsko-czeskiej granicy pod względem zakresu prac i ogromu pozyskanych środków unijnych projekt „Ogród Dwóch Brzegów” jest wspólną koncepcją zagospodarowania terenów wzdłuż Olzy. Jego realizacja jest przewidziana do roku 2015 z funduszy transgranicznych, ale także innych środków. Pierwsze efekty już są widoczne. Rewitalizacja Cieszyńskiej Wenecji jest częścią „Ogrodu”, jednak nie jako projekt realizowany wspólnie z funduszy unijnych. Nigdy tak nie było i każdy może się o tym przekonać oglądając tablicę informacyjną na moście Przyjaźni. Podobnie jest z projektem rekonstrukcji terenów wokół ośrodka Strzelnica. Na jego realizację miasto chce pozyskać pieniądze z Regionalnego Programu Operacyjnego w roku 2010. To oczywiście nie wyklucza w przyszłości odnowy Cieszyńskiej Wenecji jako wspólnego projektu transgranicznego, jednak po dokładnym wspólnym przygotowaniu przedsięwzięcia oraz uzyskaniu gwarancji finansowania przez cały okres realizacji.

Czy wycofanie się strony czeskiej z pro-

Stanisław Folwarczny podczas ostatniej polsko-czeskiej sesji w cieszyńskim ratuszu.

jektu „Sport Park II” faktycznie poróżniło obie strony i zdominowało pierwsze wspólne od półtora roku obrady?

Informacja na temat odstąpienia od projektu „Sport Park II” była jednym z kilku punktów obrad. Podano dokładną informację o

stanie przygotowań i realizacji projektów: „Revital Park 2010” (obejmuje aleje Masaryka, budynek Avionu, most Przyjaźni, Wzgórze Zamkowe) oraz „Sport Park I”, który zmieni oblicze parku Adama Sikory i tereny sportowo-rekreacyjne po stronie polskiej. Oba projekty otrzymały dofinansowanie ze środków unijnych w wysokości 8,7 mln euro, to jest ponad 220 milionów koron.

Co dalej więc z polsko-czeskimi projektami?

Teraz w przygotowaniu jest projekt kładki sportowej łączącej park Adama Sikory z terenami rekreacyjnymi po stronie polskiej.

Jak pan osobiście postrzega współpracę ze stroną polską?

Jak już wspomniałem, razem udaje nam się pozyskiwać ogromne środki finansowe, które zmieniają oblicze obu miast wzdłuż rzeki Olzy. Zresztą, działamy także z powiatem cieszyńskim. Tutaj uzyskaliśmy na przykład 40 milionów koron na wzmocnienie dostępności komunikacyjnej obu miast. Środki unijne pomogą nam nie tylko wyremontować jedną z dróg wylotowych, ale również most Wolności. Realizujemy równocześnie dużą liczbę projektów kulturalnych, przykładem jest duży projekt „Jedno miasto – jedna kultura”. (r)

FREAK SHOW

FELIETON DARKA JEDZOKA

Terror

Święta najwcześniej przyszły do Berlusconi – włoski premier dostał w tym roku wspaniałe prezenty: dwa złamane zęby, rozbitą wargę i kilka szwów. Oczywiście nie pochwalam bicia ludzi ani polityków, jednak rozbawiła mnie serdecznie reakcja kolegów partyjnych pięknego Silvio, którzy nazwali całe zajście „aktem terrorystycznym”. W ten sposób słowo to osiągnęło apogeum swojej kariery – od tej chwili terrorystą będzie każdy Zenek, który w knajpie obije Kazikowi cyberblat za to, że mu za Gośką chodzi.

Czy przypominać sobie, co oznaczało to słowo przed jedenastym wrześniem roku pamiętnego? „Terroryzm” to dosłownie lingwistyczny celebryta, który z dnia na dzień wdarł się na scenę i od tego czasu nie możemy się go pozbyć. Jak w starym dowcipie – strach otworzyć lodówkę, aby bies nie wyskoczył. W ciągu niespełna dziesięciu lat jego popularność pobiła wszystkie rekordy, „terroryzm” poszerzył swoją konotację praktycznie na wszelkie negatywne zjawiska, jakie tylko człowiek może spowodować lub wyfantazjować, stał się cudownym, wszechogarniającym słowem-

-straszydłem. Terrorystami są nagle wszystkie nieprzyjacielskie jednostki bojowe we wszystkich konfliktach zbrojnych – w odróżnieniu od „partyzantów”, czyli tych jednostek bojowych, z którymi się kolegujemy. Ktoś ukuł nawet cudowny termin „ekoterrorysta”, określający zapewne ludzi przeprowadzających zamachy przy użyciu

bomb z materiałów recyklowanych. Dla polityków terrorystami mogą być uczestnicy strajku albo manifestacji, a właściwie każdy, kto wyraźnie im się sprzeciwi. Tylko czekać, aż uda nam się zdewaluować ten groźny niegdyś termin do tego stopnia, że będziemy nazywać terrorystą każdego, kto potraci kogoś na rowerze albo zakaszle trochę głośniejsze w kinie.

Dobrze, że w terrorystycznych ośrodkach szkoleniowych nie ma telewizji satelitarnej – gdybym sam był prawdziwym zamachowcem, nieźle bym się wkurzył oglądając wiadomości. Wyobraźcie to sobie – przez pięć lat mieszkacie w jaskini, uczycie się zakładać ładunki wybuchowe, latać Boeingami i rozpylać węgla po to, by otrzymać upragnioną licencję terrorysty, a tu jakiś dziad rzuca statuetką w makaroniarza i cyk, załatwione. Bombowo, co nie? www.blog.jedzoka.com

MOIM ZDANIEM

EWY FURTAK, „Gazeta Wyborcza”

Nie tylko handlowcy pracują w Wigilię

„Solidarność” handlowców zaapelowała do pracodawców, by jak najwcześniej zamknęli sklepy w Wigilię. A do nas, żebyśmy nie odkładali zakupów na ostatnią chwilę. Apel ukazał się na stronie internetowej „Solidarności”. Działacze przypominają: około 70 proc. zatrudnionych w handlu to kobiety, które muszą zadbać o przygotowanie wigilijnej wierzery. Tymczasem wiele z nich pracę skończy nawet po godz. 18.00. Do domów dotrą wieczorem, jeśli oczywiście zdążą na ostatni autobus albo tramwaj. Alfred Bujara, przewodniczący sekcji krajowej pracowników handlu, przekonuje, że skrócenie czasu pracy o godzinę czy dwie to dla sklepów tylko minimalnie niższe obroty, za to piękny gest w stosunku do pracowników. Chodzi także o uszanowanie polskiej tradycji. Przypomina, że podobny apel „Solidarność” wystosowała w zeszłym roku i do związku przyszło wiele e-maili i faksów z wyrazami poparcia. Problem w tym, że nie wszyscy właściciele sklepów chcą się zgodzić na wcześniejsze zamykanie sklepów. Próba przekonania do tego np. pracodawców z Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji nie udała się związkowcom. Dlatego uważają, że w kodeksie pracy oprócz dni, w które handel zakazany jest ustawowo, powinny znaleźć się także zapisy, w które dni sklepy muszą być obowiązkowo otwarte krócej. Działacze „S” apelują także do klientów, żeby nie odkładali świątecznych zakupów na ostatnią chwilę. Rozumiem intencję tego apelu. Zdaje sobie sprawę, że w Wigilię praca do późna dla nikogo nie jest przyjemnością. Każdy chce jak najszybciej wrócić do domu. Ale jest też druga strona medalu. Nie znam ani jednej osoby, która robi zakupy w Wigilię, bo tak lubi. A już na pewno nikt nie chce wigilijnymi zakupami zrobić na złość kasjerkom. Jest mnóstwo osób, które pracują w weekendy, a w Wigilię będą mogły wyjść dopiero około godz. 12.00-13.00. Planują, że zaraz potem zrobią jeszcze ostatnie zakupy. Wcześniej naprawdę nie miały na to czasu. No, chyba że w nocy. Naprawdę jest mnóstwo osób, które – tak jak pracownicy supermarketów – będą przygotowywały kolację wigilijną późnym wieczorem. Oczywiście, o ile zdążą kupić coś na wigilijny stół, zanim zamknie im je przed nosem „Solidarność”. Szkoda, że o tych ludziach związkowcy nie pomyśleli.

PRZECYTANE

Walka o status Polonii w Niemczech

Polonijne organizacje w Niemczech chcą, by Rada Europy wsparła ich starania o przywrócenie statusu mniejszości narodowej.

– Liczymy, że w przygotowywanym obecnie raporcie Rady Europy na temat mniejszości narodowych w Niemczech zostaną uwzględnione nasze postulaty – mówi Aleksander Zając, szef Konwentu Polskich Organizacji w Niemczech.

Delegacja Komisji Rady Europy ds. mniejszości narodowych przygotowuje trzeci już raport o przestrzeganiu przez Niemcy konwencji ramowej z 1995 r. o ochronie mniejszości narodowych. W poprzednich nie było mowy o

sytuacji prawnej niemieckiej Polonii. Formalnie nie ma ona statusu mniejszości narodowej, odkąd dekretem Hermanna Göringa z 1940 r. organizacje polonijne w Niemczech zostały zlikwidowane, a ich majątek skonfiskowany. Przedstawiciele Polonii walczą o przywrócenie praw mniejszości potomkom Polaków, którzy przybyli do Niemiec, zwłaszcza do Zagłębia Ruhry i Berlina, w XIX i na początku XX w. To około kilkudziesięciu tysięcy osób. – Mam poparcie polskiego rządu – zapewnia Marek Wójcicki ze Związku Polaków w Niemczech.

Ma na myśli wystąpienie dyrektora Macieja Szymańskiego z MSZ na wrześniowym po-

siedzeniu Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za granicą. – Zadaniem niemieckiej Polonii jest wykazanie, że przynajmniej część jej członków i organizacji stanowi bezpośrednią kontynuację przedwojennej mniejszości polskiej – mówi Szymański.

Strona niemiecka nie chce ustąpić, twierdząc, iż status mniejszości narodowej nie może obejmować imigrantów. Polonia odpowiada, że trudno uznać za imigrantów potomków Polaków, którzy przybyli do Niemiec w XIX w. I przypomina, że w 1968 r. RFN zwrócił część majątku i wypłacił pół miliona marek odszkodowania Związkowi Polaków w Niemczech.

– To koronny dowód, że państwo niemieckie potwierdziło ciągłość statusu mniejszości polskiej – uważa Dariusz Kłaczko, konsul zajmujący się w Berlinie sprawami Polonii.

Przedstawiciele organizacji polonijnych nie kryją, że chcieliby wykorzystać treść raportu jako narzędzie nacisku na niemiecki rząd. – Nie wiem, czy i w jakim stopniu uwzględnimy postulaty przedstawicieli organizacji polonijnych. Zdecyduje o tym wiosną przyszłego roku plenum naszej komisji – mówi Francesco Palermo, członek delegacji RE.

(„Rzeczpospolita”)

A połączył ich taniec

Spotykają się co tydzień na ulicy Bożka w Czeskim Cieszynie. Ćwiczą stary i nowy repertuar. Średnia wieku: 20 lat. Na scenie potrafią zatańczyć polkę, poloneza, mazurka, czardasza, tańce czeskie, morawskie, słowackie i jeszcze kilka innych. To zespół Pieśni i Tańca „Olza”, działający przy Zarządzie Głównym Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Ma już 55 lat.

Od roku 1953, czyli od czasu, kiedy pochodząca z Końskiej Janina Marcinkowa, później kierowniczka artystyczna Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemi Cieszyńskiej”, zorganizowała kurs dla kierowników zespołów folklorystycznych, przez „Olzę” przewinęły się dziesiątki kierowników artystycznych i organizacyjnych, akompaniatorów i muzyków oraz kilka generacji tancerzy. Pierwszą próbę mieli 19 stycznia 1954 roku. Trzy lata później przyjęli nazwę „Olza”.

Przywiązani do „Olzy”

– Coś takiego ma w sobie ta „Olza”, że wszyscy jesteśmy do niej bardzo przywiązani – mówi była kierowniczka organizacyjna, Helena Śliwka, rozglądając się po pełnej sali przy ulicy Bożka. Jest sobota, trwa wielopokoleniowe spotkanie „Olzian” po koncercie jubileuszowym. Na 55. urodziny zespołu zjechali dawni i dzisiejsi tancerze. Ale nie tylko. Między nimi Nina Ferfecka, która była jedną z pierwszych tancerek „Olzy”. W zespole tańczyła od 1954 roku, a od 1960 aż do jubileuszu 30-lecia była kierownikiem artystycznym. – Jestem szczęśliwa, że przez te 30 lat w „Olzie”, ciągle

Bardzo urokliwy obrazek taneczny.

była młodzież, która chciała tańczyć, było im dobrze w zespole i zrobili kawał bardzo dobrej roboty – mówi.

– Pamiętam początki. Wszyscy bardzo chętnie tańczyli, wręcz garnęli się do tańca, chociaż były też problemy organizacyjne – wspomina Edward Kaim, oglądając czarno-białe zdjęcie pierwszych tancerzy. W „Olzie” grał przez wiele lat jako korepetytor.

„Olza” to jeszcze wiele nazwisk. Choreografię dla zespołu tworzyli m.in. Janina Marcinkowa, Otto Jaworek, Aleksandra Zaczek, Vladimír i Hana Herberkovi, Jan Blaho, Štefan Sádovský, Miloš Vršecký i Martin Krajčák. Kierownikami organizacyjnymi byli m.in. Janina Czermińska, Bronisława Wa-

łach, Kazimierz Ferfecki, Danuta Jaworek, Bogdan Heczko, Michaela Donocik i Urszula Niedoba. Teraz kierownikiem artystycznym jest Roman Kulhanek, a organizacją zajmuje się Andrzej Suchanek.

„Olza” oprócz tańców naszego regionu prezentuje też folklor czeski i słowacki i tańce polskie. W ciągu 55 lat działalności miała w repertuarze także tańce węgierskie, tańce republik byłego Związku Radzieckiego, tańce salonowe i tańce towarzyskie prezentowane na balach. W repertuarze zespołu są teraz tańce cieszyńskie (mieszczan cieszyńskich, polka wekslowana, trojak, czardasz śląski, szotmadziar i sarocz), polskie tańce narodowe i regionalne (polonez i mazur, kujawiak, oberek, tańce żywieckie i in.), tańce czeskie i morawskie (chodskie, wałaskie) oraz słowackie (z okolic Zemplína, Trenčína i Šariša). Z tym wszystkim „Olza” występowała daleko poza Zaolziem.

Z nami najlepsza zabawa

– Z „Olzą” byłem związany przeszło dziewięć lat i były to chyba najpiękniejsze lata mojej młodości – mówi dawny członek zespołu Piotr Szuła. – Atmosfera była zawsze fantastyczna, i na występach, i na próbach, a z wieloma członkami zespołu spotykamy się do dzisiaj – dodaje.

Zagraniczne wyjazdy wspomina Jan Macura: – Czasy były trochę inne, teraz są większe możliwości. Zaczynałem tańczyć w „Olzie” końcem lat 80. Za moich czasów najdalej wyjechaliśmy do Budziszyna, do niemieckich Łużyc. Oczywiście jeździliśmy do Polski, szczególnie chętnie odwiedzaliśmy Festiwal Zespołów Polonijnych w Rzeszowie. Robiliśmy tam furorę, mieliśmy świetną kapelę i umieliśmy zabawić widzów. Z nami zawsze była najlepsza zabawa.

„Olzianie” jeżdżą na różne festiwale folklorystyczne. Oprócz tego w Rzeszowie, na

którym byli już wiele razy, biorą udział też w festiwalach w Recklinghausen, w Strażnicy, w Bystřici pod Hostýnem, w Dubnici nad Váhom i innych. Na koncie mają też dłuższe wyjazdy zagraniczne, na przykład do Francji, Belgii, Wielkiej Brytanii, USA, na Litwę oraz Białoruś, odwiedzili Egipt, Bułgarię czy Turcję.

Kierownik zespołu, Roman Kulhanek, wspomina wyjazd do Portugalii w 2002 roku. Zespołowi towarzyszyła wtedy kapela „Nowina”. – Było nam bardzo przykro, bo przypadło to akurat w czasie Gorolskiego Święta i bardzo żalowało nas, że nie możemy tam być. Po naszym występie zrobiliśmy sobie więc sami Gorolskie Święto: przygotowaliśmy stoliki, zrobiliśmy nawet miódulę i placki, podzielił się na grupy i każda przygotowała program.

Bal za balem

– Atmosfera była zawsze świetna. Kiedy byliśmy w gimnazjum, to oczywiście spotykaliśmy się regularnie na próbach, ale też potem, na studiach, zjeżdżaliśmy się wszyscy do Cieszyńskiego Cieszyna na próby. Ja przyjeżdżałem z Ostrawy – mówi Jan Macura. Wspomina też program balowy, z którym zespół występował w karnawale. – Zaliczaliśmy bal za balem, rekordowy był sezon, w którym uczestniczyliśmy w 21 balach. Z tańcami balowymi występowaliśmy nawet kilka razy w jedną noc. Jeździło się od Jabłonkowa po Bogumín i zawsze na ostatnim balu zostawaliśmy – zabawa była do białego rana – wspomina.

– Każdy wyjazd, każda próba to naprawdę fajne przeżycie, potem się je nieraz wspomina – dodaje Roman Kulhanek.

– Najważniejsze, że się dogadujemy, a jak są sukcesy, to taniec cieszy jeszcze bardziej – przyznaje tancerka „Olzy”, Ewa Krop.

ELŻBIETA PRZYCZKO

Olziańskie kapele

Przez „Olzę” przewinęło się kilka kapel. Najdłużej współpracowała z zespołem kapela, która wyłoniła się z orkiestry zespołu. Jej kierownikiem muzycznym był Bronisław Kalina. Niektórzy członkowie kapeli grali w tej orkiestrze, z przerwami, od 1966 roku. Kapela występowała w składzie: Henryk Chmiel, Paweł Czolko, Stanisław Tomoszek, Jan Jurzyca. Kapela współpracowała też z zespołem regionalnym „Sibica”. Do 1998 roku prowadził kapele nieżyjący już Henryk Chmiel. Teraz muzykę występują razem na różnych festiwalach folklorystycznych, uroczystościach jubileuszowych, balach, spotkaniach PZKO. Od roku 11 lat kapela prezentuje się samodzielnie, a z tancerzami „Olzy” współpracuje realizuje nagrania, które zespół wykorzystuje na koncertach. „Olzianom” akompaniowały później inne kapele, m.in. słowaccy muzycy „Kollárovci”, kapela cymbałowa „Vojtek”, która działa w Ostrawie czy nasze zespoły „Lipka” i „Nowina”.

„Olza” w tańcu „Karički zo Zemplína”.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Dziękuję Wam »Olzianie«!

Brak mi słów, którymi mogłabym Wam podziękować za przeżycia, jakich dzięki Wam doznałam w czasie Koncertu Jubileuszowego z okazji 55-lecia pt. „Olza i jej kapele” w ostatnią sobotę w Teatrze A. Mickiewicza w Cieszynie. Łzy w oczach pojawiły mi się zaraz na samym początku koncertu, w trakcie finału płynęły strugami. Bezpośrednio po koncercie niezdolna byłam wypowiedzieć nawet kilka słów, serce mi ścisnęło. Mam siedemdziesiąt siedem lat i takich silnych emocji jeszcze w życiu nie doznałam. Na przestrzeni minionego roku odbyło się kilka jubileuszy zespołów PZKO-wskich. Były piękne. Były przygotowywane wielkimi komitetami, były wspar-

te władzami gminnymi, rodzicami, co więcej całymi rodzinami członków zespołu, miały swoich mecenasów i sponsorów. Ja jako babcia dwóch „Olzian” miałam możliwość obserwować przygotowania do ich koncertu. Ci młodzi ludzie sami (!) wszystko organizowali! W tym miejscu chciałabym przeprosić Olzian, iż mogłam choć na chwilę wątpić w to, że ich koncert będzie wspaniały. Chciałabym podziękować kierownictwu ZPiT „Olza”, a przede wszystkim Romanowi Kulhankowi i Reni Milerskiej, którzy są godnymi następcami Oto Jaworka i pani Danki. Dziękuję z całego serca wszystkim Olzianom!

Babcia dwóch „Olzian”

Słowacka kapela „Kollárovci”.

WSZYSTKO, CO CHCIELIBYŚCIE WIEDZIEĆ O PSACH, ALE BALIŚCIE SIĘ ZAPYTAĆ

Jaki właściciel, taki pies

Leszek Król od dzieciństwa uwielbiał psy. Odkąd pamięta, marzył o własnym czworonożnym przyjacielu. Weterynarzowi z wykształcenia, znanemu kynologowi, marzenie spełniło się, kiedy miał 18 lat. Niektórzy chłopcy, wkraczając w dorosłe życie, dostają swój pierwszy samochód, Leszek zaś kupił sobie wtedy pierwszego psa. – Był to owczarek francuski briard, taki bardzo duży, kudłaty pies pasterski – wspomina. Od tego czasu minęło przeszło trzydzieści lat, trzy dekady, w czasie których przez dom pana Leszka przewinęło się sporo czworonogów. Obecnie Leszek Król zajmuje się w Boguminie-Szonychlu hodowlą rasy spaniel tybetański. – To pieski, które nie wymagają specjalnej troski. Mają łatwą do pielęgnacji sierść, idealnie nadają się więc do mieszkania.

**Z tą niespecjalną troską trochę pan chyba przesadza. Bo wi-
dzę, że psy są nie tylko zadbane,
ale w dodatku co chwila
wracają z różnych psich wy-
staw z medalami i wyróżnieniami.
Ile czasu tak naprawdę poświęca
pan swojemu hobby?**

Rzecz jasna zajmuje mi to sporo czasu, ale nie żałuję. Mam wsparcie całej rodziny, bo bez tego bardzo trudno byłoby wszystko pogodzić. I jeżeli ktoś sądzi, że hodowla psów to świetny biznes, to się grubo myli. Dla uczciwego i zapalonego hodowcy, który nie traktuje psów jak przedmioty, nigdy nie będzie to główne źródło utrzymania, ale po prostu frajda i życiowe hobby. Największą satysfakcję czuję wtedy, gdy zadzwoni do mnie właściciel pieska z mojej hodowli i podziękuje za to, że ma w domu zdrową i przyjacielską istotę.

Jak odróżnić hodowcę z prawdziwego zdarzenia od zwykłych „mnożycieli”? Czyli od ludzi, którym w pierwszym rzędzie chodzi o pieniądze. Czy jest na to jakiś sprawdzony i skuteczny sposób?

Hodowca, którego można określić mianem „mnożyciela”, zazwyczaj posiada własne strony internetowe, gdzie oferuje swoje usługi. Bardzo często nastawia się też na rasy, które aktualnie są najbardziej trendy. Ja hodoowałem tylko dwie rasy. Najpierw był to owczarek francuski briard, taki duży kudłaty pies pasterski, a obecnie spaniel tybetański. To z kolei kompletne przeciwieństwo briarda. Piesek o niewielkim wzroście, który nie wymaga specjalnej troski. Spaniele tybetańskie mają łatwą do pielęgnacji sierść, idealnie nadają się więc do mieszkania. Ale wracając do pytania, ważne, aby przed zakupem psa obejrzeć obu rodziców. Spotkać się osobiście z hodowcą na jego własnym podwórku, a nie gdzieś na parkingu przy supermarkecie. Wtedy zobaczymy na własne oczy, czy psy wychowywane są w higienicznych warunkach, czy nie są trzymane w klatkach, ile szczeniąt „wyprodukuje” za rok, ile innych ras dany hodowca jeszcze oferuje. Najlepiej, kiedy oferent skupia się wyłącznie na jednej rasie, ale nie musi to być oczywiście regułą. Podejrzaną jest też zbyt niska cena za psa pełnej krwi. Jeżeli kupujemy psa z papierami, to z reguły mamy gwarancję, że zabieramy psa bez wad genetycznych i w dobrej kondycji. A psy z rodowodem są o wiele droższe od tych sprzedawanych bez dokumentów. Dla osób, które nie chcą na psa wydawać zbyt dużej kasy, mam propozycję: odwiedzić schronisko dla bezdomnych psów. Tam naprawdę

każdy miłośnik tych zwierząt znajdzie coś dla siebie. I przy okazji zrobi dobry uczynek.

Jakie rasy psów zaleca pan początkującym właścicielom? Bo rozumiem, że chyba nie pit-bula?

To trudne pytanie, bo każdy człowiek ma trochę inne oczekiwania i upodobania. Warto się zastanowić, do jakich celów będzie nam służył konkretny pies. Jeśli szukamy towarzysza do zabaw, psa o łagodnym usposobieniu, to idealnie nadają się do tego popularne w ostatnich latach labradory. Właściciel labradora musi jednak uzbroić się w cierpliwość, bo psy te dorosną stosunkowo późno w porównaniu do innych ras. Furorę robią też ostatnio małe rasy, takie jak chihuahua. Kobiety, choć tego wcale nie popieram, noszą je w torebkach po galeriach handlowych

Leszek Król (z prawej) ze swoim zwyczajnym psem.

jako psa alfa w swoim stadzie, czyli przywódcę stada. W rodzinie z psem bezwzględnie należy przestrzegać reguły, że na pierwszym miejscu jest właściciel psa, potem reszta członków rodziny, a dopiero na końcu pies. W przeciwnym razie może dochodzić do problemów, a najgorzej, gdy pies poczuje się przywódcą takiego stada. Wtedy problem murewany. Kluczowe polecenia powinien

wydawać psu wyłącznie właściciel, bo pies słucha tylko jedną osobę w całym stadzie. Podobnie jest z ewentualnym karzeniem psa. Też ważne, żeby czyniła to, jeżeli tylko to możliwe, osoba, którą pies uważa za wyżej stojącą w hierarchii. Częsty błąd wiąże się też z przekonaniem, że pies najbardziej lubi i kocha małe dzieci. Owszem, lubi je, ale nigdy nie będzie traktował pięcioletniego malucha jak swojego pana. Na to trzeba uważać, kiedy kupujemy małemu dziecku szczeniaka. Dopiero kilkunastoletnie dziecko potrafi emocjonalnie zapanować nad psem. Warto się więc przygotować na to, że, kupując psa swojemu dziecku, w końcu to my musimy go wyćwiczyć.

Jest pan zwolennikiem karmy dla psów, której ostatnio pełno na półkach sklepowych, czy może preferuje i zaleca inne pożywienie?

Współczesna karma zawiera wszystkie najważniejsze składniki, które potrzebne są psu dla zachowania zdrowia i dobrej kondycji. Oczywiście nie mam na myśli najtańszych produktów sprzedawanych w supermarketach. Warto unikać wyrobów,

których cena jest podejrzanie niska. Dziesięć kilogramów karmy sprzedawanej za sto koron nie tylko wygląda podejrzanie, ale zapewniam, że także psu takie pożywienie smakować będzie średnio lub wcale. Nie wspominając o zerowych wartościach odżywczych takiego jedzenia. Nie chcę jednak uogólniać i jako weterynarz z zawodu zachwalać tylko drogie produkty, bo często płacimy po prostu za markę i reklamę. Pies sam pozna, co smakuje mu najlepiej. Wtedy ma zdrową sierść, sprawnie działający układ pokarmowy. Spotkałem się z przypadkami, kiedy właściciele kupowali psu najdroższe dostępne na rynku produkty, a tymczasem psa nękały nieustanne egzemy. Diagnoza: za dużo białka w pokarmie, bo elitarna karma dla zwierząt zawiera zazwyczaj sporo białka. Błąd popełniają też ludzie, którzy kombinują gotową karmę z klasycznie ugotowanym mięsem i innymi „domowymi” przysmakami. Tuczają wtedy psa jak prosiaka i skracają jego życie w zabójczym tempie.

Jakie przesady i miły dotychczas psów najbardziej pana wkurzają?

Nie znoszę artykułów w prasie, w których pies występuje jako morderca. Irytują mnie teksty w stylu: zły pies pogryzł dziecko, agresywny pies zrobił to czy tamto. Należy pamiętać, że pies nie jest zły, zły i nieodpowiedzialny natomiast może być jego właściciel. Zdarza się, że ktoś wraca do domu, a tam istne spustoszenie: meble pogryzione, dywan wystrzępiony, ściany podrapane. Warto sobie uświadomić, że pies, który ma to wszystko na sumieniu, nie jest zły, ale po prostu boi się samotności lub nudzi się, zamknięty w czterech ścianach. Pies nigdy nie robi nam na złość ani nie gryzie naszego ulubionego mebla z powodu jakiejś psiej zemsty. Pies naprawdę jest wiernym przyjacielem i towarzyszem człowieka. W swoim życiu często miałem okazję przekonać się o tym.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Labradory wykorzystywane są często w policji, należą jednak do bardzo łagodnych ras.

i wygląda na to, że tym psem w ogóle to nie przeszkadza. Ras psów dla początkujących jest bardzo dużo. Wybór konkretnej rasy to, jak podkreślam, tylko pierwszy etap. Bo założymy, że mamy psa, który wymaga i lubi sporo ruchu, a taki właśnie jest chociażby labrador, my jednak siedzimy z nim całe dni w domu na tapczanie. Pies cierpi, właściciel zresztą też, między innymi z powodu pogryzionego i zniszczonego przez swojego czworonożnego przyjaciela wyposażenia domu. Czyli zawsze trzeba się dostosować do naturalnych potrzeb psa. I zawsze to właściciel odpowiada za charakter psa. Wbrew powszechnym opiniom, nawet pit-bule nie mają wrodzonej agresywności. Pies, który atakuje obcego człowieka bądź też obcego psa, jest źle wytresowany. Często właściciel sam nie potrafi zapanować nad swoimi emocjami, a pies to wyczuje.

Jakie miejsce zajmuje człowiek w hierarchii swojego psa?

Czworonóg postrzega swojego pana

reklama

Estrada Regionalna »Równica« świątecznie

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, te najpiękniejsze święta w roku, podczas których nie powinno zabraknąć miłości, serdeczności i ciepła. Ludzie przemierzają nieraz setki kilometrów, by w tym czasie być ze swoimi bliskimi, z rodziną.

Estrada Regionalna „Równica” z Ustronia chcąc być w tym czasie blisko ludzi, dla których kultura cieszyńska jest czymś wyjątkowym, nagrała płytę CD z kolędami, pastorałkami i pieśniami religijnymi, mając nadzieję, że pieśni płynące prosto z serca stworzą w naszych domach właśnie taki klimat cudownych świąt pełnych wzajemnej miłości i życzliwości. Nie moglibyśmy tego dokonać, gdyby nie sponsorzy, ludzie bardzo zaangażowani w działalność kulturalną naszej ziemi cieszyńskiej po obu stronach Olzy. Do tych wybitnych działaczy należy przedsiębiorca budowlany, a zarazem szef Macierzy Ziemi Cieszyńskiej koła nr 5, Józef Swakoń. To dzięki jego inicjatywie powstała nasza płyta z kolędami, bo namówił do współpracy również innych sponsorów:

Przedsiębiorstwo budowlane Józef Swakoń, Cieszyń; Flama Gaz, Cieszyń; PHU-Eltex, Cieszyń; Aldo, Cieszyń; Eurospar, Cieszyń; Firma Kuś, Golezów; Morszczuk Meble, Cieszyń; PHU ART BUD, Cieszyń

Wszystkim mieszkańcom ziemi cieszyńskiej składamy serdeczne życzenia świąteczne i podziękowania.

To beskidzkie winszowani
Niech poleci w świat.
Życzymy Wam ukochani
W szczęściu wiele lat.
Niechaj człowiek człowiekowi
Zawsze będzie bratem.

Niechaj miłość, dobroć, szczerłość
Rządzi całym światem.
Łzy rozpacz niech nie płyną
Z oczu matek, dzieci,
Niech na całym świecie ludziom
Jasno słońce świeci.
To życzenia, które płyną
Z głębi serca mego.
Tak uczcijmy przyjście na świat
Jezusa małego.

Estrada Regionalna „Równica”

Kolędy Estrady Regionalnej „Równica” można kupić w księgarni państwa Wirthów przy ul. Czapka w Czeskim Cieszynie.

ZANIKA KOLEJNY ELEMENT KULINARNEJ TRADYCJI – ADWENTOWY WYPIEK SZULEK

»Opłatek« dla najmłodszych

Wypiekane w okresie Adwentu szulki oraz opłatki mają ze sobą wiele wspólnego, ale i o różnicach sporo można by napisać. Tak jak długa jest tradycja dzielenia się opłatkiem przy wigilijnym stole, tak szulki także są wypiekane od niepamiętnych czasów. Można się o tym przekonać odwiedzając choćby otwarte na wiosnę Muzeum Protestantyzmu w kościele Jezusowym w Cieszynie. Wśród eksponatów są formy do wypiekania opłatków i właśnie szulek.

– Szulki nigdy nie zastępowały opłatka – zastrzega ksiądz Władysław Wantulok, proboszcz parafii ewangelickiej w Jaworzu. – Przed laty do funkcji kościelnego należało wypiekanie opłatków, a następnie chodzenie z nim po domach. A że dzieciom raczej nie smakowały, dodatkowo robił szulki. Dzieci chętnie je konsumowały. Jak zauważa ze smutkiem proboszcz, dziś ta tradycja kulinarna Śląska Cieszyńskiego powoli zanika. – W tej chwili są wypiekane już chyba tylko w Drogomyślu i Skoczowie – dodaje ks. Wantulok. Na Zaolziu także coraz mniej osób piecze słodkie „opłatki”. Być może barierą jest... cena. Oczywiście nie składników potrzebnych do wypieku.

Wanda Łukaszowa z Hawierzowa, jedna z nielicznych gospodyń, która obok opłatków wypieka także szulki, wspomina, że chciała kupić nowy sprzęt do smażenia.

– Na Słowacji jest firma, która produkuje takie urządzenia. Przysłali nam nawet cennik z ofertą. Musielibyśmy zapłacić około 5000-6000 koron. Jak dla nas to drogo – mówi Wanda Łukaszowa. W jej rodzinie pieczenie szulek przechodzi z pokolenia na pokolenie.

– Chyba jeszcze tylko jedna rodzina w najbliższej okolicy wypieka szulki i to wszystko. A szkoda, bo szulki są nie tylko smaczne, szczególnie dla dzieci, ale można nimi upiększyć wigilijny stół – dodaje Wanda Łukaszowa.

Podczas gdy wypiekanie szulek to ginąca tradycja, tradycyjne cieszyńskie ciasteczka mają się bardzo dobrze.

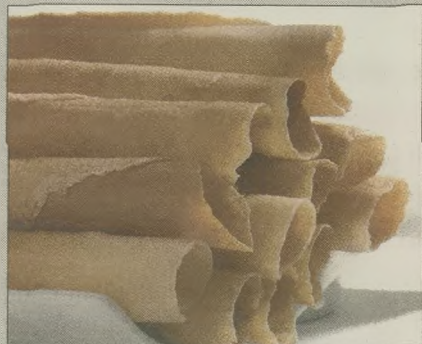
– Są wiecznie żywe. Co roku powstają nowe przepisy, ich liczba powoli zbliża się do setki – mówi Krystyna Folwarczna, której bardzo zależy na tym, żeby młode panie przed świętami nie odwiedzały kolejnych sklepów i cukierni, ale same brały się za pieczenie.

TOMASZ WOLFF

Przepis na szulki

Do zarobienia masy będziemy potrzebowali: 1 jajko, 250 g mąki, 80 g cukru, 30 g stopionego mleka, 500 ml mleka, 80 g miodu, 1 łyżeczkę cynamonu oraz wosk pszczoły lub masło do wysmarowania formy. Wszystkie składniki mieszamy mikserem. Masę nalewamy na rozgrzaną specjalną formę, po kilku sekundach upieczony „opłatek” nawijamy na patyczek i zdejmujemy.

(wot)

Fot. ARC

Nim podzielimy się w Wigilię...

Dzielenie się opłatkiem w wieczór wigilijny to jeden z najpiękniejszych zwyczajów świątecznych, znany głównie w Polsce, choć spotykamy się z nim również na Litwie czy Ukrainie. Popularny jest również na Zaolziu. W Czechach czy na Morawach opłatki świąteczne to tylko kolejny świąteczny element dekoracyjno-kulinarny. – Ze zwyczajem łamania się opłatkiem spotkałem się dopiero w rodzinie żony, która pochodzi z Mostów koło Jabłonkowa – przyznał rzecznik Diecezji Ostrawsko-Opawskiej, Pavel Siuda.

Zwyczaj łamania się opłatkiem i składania sobie przy tym życzeń ma prawdopodobnie szlachecki rodowód. Powszecznie znany był od XVIII wieku. Szczególnego znaczenia łamanie się opłatkiem nabierało w trudnych okresach historii, kiedy to było nie tylko symbolem świątecznym, ale też przypominało więź z ojczyzną i z bliskimi, którzy byli daleko.

Nic dziwnego, że o opłatku nie za-

pominają nigdy przy swych „wigilijkach” ludzie, którzy przeżyli wojnę. Seniorzy harcerstwa i kombatan ci łamią się więc opłatkiem nie tylko przy stole rodzinnym, ale również na spotkaniach przedświątecznych swych organizacji. 92-letnia Władysława Sikora z Cieszyna, która w środę spotkała się z koleżankami i kolegami na „Wigilię” Harcerskiego Kręgu Seniora „Zaolzie”, wspominała Wigilię w obozie koncentracyjnym Ravensbrück, gdzie spędziła pięć ciężkich lat. – Pierwsza Wigilia była najsmutniejsza. Jeszcze nie byliśmy tak zorganizowane, jeszcze w naszych sercach tkwiły te nasze Wigilie w Polsce, a my byliśmy w obozie w okropnych warunkach. O opłatku nie było mowy, mieliśmy tylko porcję chleba, którą rano

dostaliśmy i tym chlebem się dzieliśmy. Nasza postawa musiała być taka, by się nie rozkleić, by się nie dać. Bo kto się załamał, nie przeżył – opowiadała kobieta, której niejednemu mogłoby pozazdrościć kondycji.

Tradycyjne opłatki z motywami religijnymi – widokiem stajenki, Gwiazdą Betlejemską czy symbolami Biblii i krzyża, sprzedawane są głównie w kościołach. Te, które trafiają do zaolziańskich parafii katolickich, pochodzą w większości z Polski lub z domowej piekarni pewnej rodziny z Bukowca. W Błędowicach piecze opłatki na potrzeby Kościoła ewangelickiego jedna z członkiń zboru, używając do tego starej, odziedziczonej po przodkach formy. Na opłatku widnieją cytaty z Biblii, napisany archaicznym językiem: „To jest ten dzień, który ucznił Pan, rozweselmy i rozradujmy się zeń”.

Właśnie opłatkami z Błędowic łamali się w środę na swym spotkaniu wigilijnym

Władysław Sikora łamie się opłatkiem z Władysławem Kristenem.

Fot. DANUTA CHLUP

dycje rodzinne. Choć do produkcji wkracza elektronika i automatyzacja, nadal używają ręcznie wykonanych matryc o tradycyjnych staropolskich ornamentach. Ne ujawniają receptury opracowanej przez ich rodziców. – Jest to jedynie woda i najlepszej jakości mąka pszenna, bo nic innego nie można tu dodać. Cały sekret tkwi w proporcjach tych składników oraz w całym procesie technologicznym – mówi Mateusz Cieślak.

DANUTA CHLUP

reklama

Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrokartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytové jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

reklama

DOSKONAŁY POMYSŁ
NA PREZENT ŚWIĄTECZNY

PODARUJ SWOIM BLISKIM
NA GWIAZDKĘ NIESPODZIANKĘ

BON NA USŁUGI
w SKI AREALU
Mosty koło Jabłonkowie

Informacje: www.skimosty.cz – aktualności; 558 339 750;
602 749 084;

Sportovní areál VĚNDRYNĚ
Vitality Slezsko

Spodziewasz się gości, a nie zamierzasz spędzać czasu w kuchni?

NO TO NIE ZWLEKAJ
i
wspaniałe jedzenie
zamów u nas!

ZAMAWIAJ z 7-dniowym WYPRZEDZENIEM!

Zamówienia i bliźsze informacje:
p.SZKUCIK WIECEJ
+420 733 184 406 znajdziesz na www.vitalitysleszsko.cz

Co oferujemy:

Pieczona szynka	160,- / 1 kg
Pieczony indyk	170,- / 1 kg
Golonka po wiewsku	130,- / 1 ks
Pieczona golonka	100,- / 1 ks.
Kurczak z grilla	100,- / 1 kg

Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11

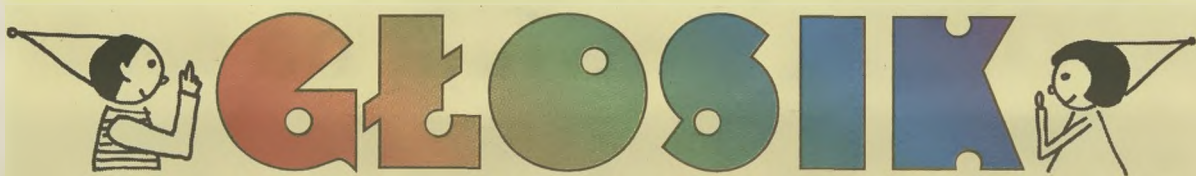
tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski Českéj pojišťovny a.s.
- Bezplatná výměna skla

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

Dzień Otwarty w Jabłonkowie

W ubiegły czwartek w polskiej szkole w Jabłonkowie było wyjątkowo gwarno. Na korytarzach można było spotkać nie tylko uczniów i nauczycieli, ale też rodziców, a nawet przedszkolaków, którzy przyszli z mamą albo tatą pooglądać szkołę, do której pójść w przyszłym roku. Jabłonkowska PSP zorganizowała Dzień Otwarty. Można było zobaczyć, jak przebiegają lekcje, uczniowie prezentowali się też w ramach różnych kółek zainteresowań, była więc na przykład matematyka na wesoło, warsztaty plastyczne, teatr języka angielskiego czy szachy. (ep)

Dla przedszkolaków, którzy za rok pójść do szkoły, przygotowano specjalną lekcję-zabawę pl. „Witaj w szkole”. Wszystkiemu przyglądali się rodzice.

Zatopieni w lekturze uczniowie, którzy chodzą na warsztaty czytelnicze z języka czeskiego.

W auli ćwiczone język angielski. Uczniowie prezentowali się w teatryku „English Theatre”.

Jubileusz polskiego szkolnictwa w Orłowej

„Mamo, tato, dzisiaj moja Akademia!” Radośnie powitali sobotni poranek chyba wszyscy uczniowie i przedszkolaki ze Szkoły i Przedszkola z Polskim Językiem Nauczania w Orłowej-Lutyni. Właśnie w dniach 11 i 12 grudnia odbyły się uroczyste obchody jubileuszu 80-lecia budynku szkoły w Orłowej-Lutyni oraz 171. rocznicy polskiego szkolnictwa w Orłowej.

A obchody były huczne. Prace dzieci oraz absolwentów można by-

ło podziwiać na wystawie okolicznościowej. Tam również spotkali się koledzy i koleżanki z ław szkolnych i wspominali lata spędzone razem.

Jednak punktem kulminacyjnym była sobotnia Akademia. Dzieci przedstawiły przepiękne jasełka, w których pokazały swoje talenty aktorskie, śpiewacze i recytatorskie. Gromkie brawa dla nich i dla wychowawców, którzy przygotowali ten świetny program! Podo-

bało się naprawdę wszystkim – gościom, dzieciom i dorosłym, babciom, dziadkom, a szczególnie nam – rodzicom.

Jednak to nie koniec uroczystości. Szkoła przecież przygotowuje dzieci do dorosłego życia. A jak dobrze jej się to udaje, przedstawili jej absolwenci. Nie zabrakło wierszy, koncertu, śpiewu i tańca. Tradycyjne „100 lat” śpiewała już cała sala, bo właśnie tyle, a nawet więcej lat żyjemy polskiej szkole w Orłowej. O tym, że polska placówka ma swe miejsce nie tylko w naszych sercach, przekonali nas liczni goście, którzy życzyli szkole tego, co najważniejsze – dobrych pedagogów i uzdolnionych uczniów.

Nie sposób wymienić wszystkich tych, którzy przyczynili się do udanej uroczystości. Wszystkim w imieniu rodziców bardzo dziękuję i cieszę się na chwilę, kiedy znów nasze dzieci zapytają z uśmiechem „Mamo, tato, kiedy znowu będziemy mieli Akademię?”

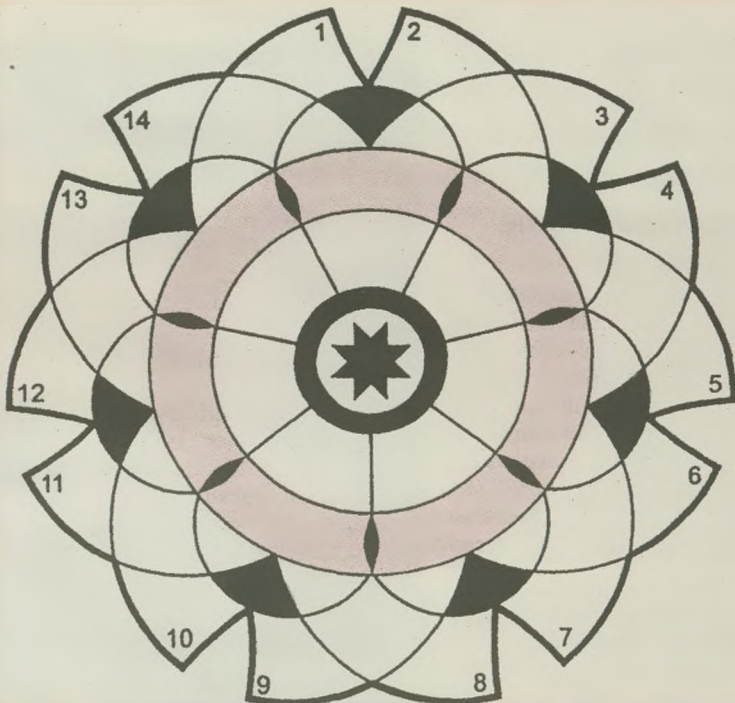
Halina Studničkowa

Na zdjęciach dzieci z Orłowej w tradycyjnych jasełkach.

KRZYŻÓWKI

Zapraszamy do rozwiązywania łamigłówek, które przygotowała dla was Szaradka. Nagrodę za rozwiązanie poprzedniej krzyżówki otrzymuje Ane-ta Čermák z klasy 2. PSP Cierlicko.

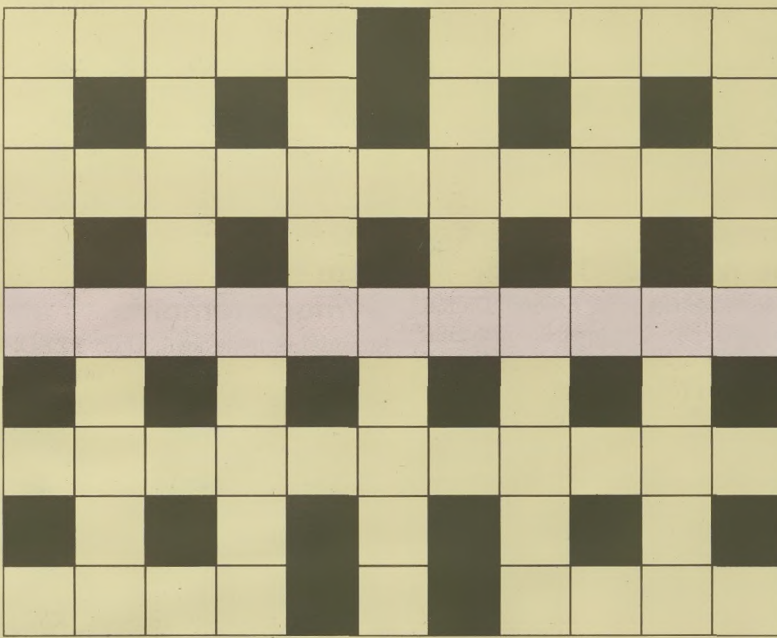
ROZETKA

Rozwiązanie dodatkowe:

WIDOWISKO ZWIĄZANE Z TRADYCYJĄ BOŻEGO NARODZENIA.

1. Brzęczący owad. – 2. Wicher, huragan lub pisarz polski (Władysław). – 3. W starożytności miasto w Troadzie. – 4. Kieszonka po naszymu. – 5. ...ma rogi, a zając nogi (przysłowie). – 6. Gliniany olbrzym. – 7. Gotówka, pieniądze. – 8. Na przykład kula. – 9. Pierwiastek chemiczny (symbol Si). – 10. Wyczyny sportowe Adama Małysza (także nogi zająca). – 11. Góra kamienna o stromych zboczach (anagram wyrazu Łaska). – 12. Targowisko. – 13. Mały pojazd na płozach. – 14. Wschodni sąsiad Polski.

Wyrazy mniej znane: 3. TROJA, 6. GOLEM, 12. BAZAR.

SYNTEZA KRZYŻÓWKI

Zapraszamy nie do rozwiązywania, lecz do układania krzyżówki. Oto zestaw specjalnie dobranych wyrazów, z których można ułożyć krzyżówkę. Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki ukrywa bardzo smaczne i tradycyjne danie wigilijne.

Wyrazy 4-literowe: ETAT, TŁOK. Wyrazy 5-literowe: AKANT, AKTOR, KIOSK, KONTO, KWANT, MILEK, NIEBO, PIAST, PLEWY, TRZOS, WAŻKA, WYKOP, ŻYWOT. Wyrazy 11-literowe: OSTRZEŻENIE, WAHADŁOWIEC.

ZADANIE DLA SPOSTRZEGAWCZYCH

Oba rysunki różnią się 6 szczegółami. Czy potrafisz je odnaleźć?

PZKO-wcy w Łomnej Dolnej stawiają na teatr

Wieś Łomna Dolna leży w jednej z najpiękniejszych beskidzkich dolin. Jeszcze przed stu laty, kiedy doszło do podziału wsi na Łomną Dolną i Górną, była gminą polską. Mieszkało tu 866 Polaków, 13 Czechów i 32 Niemców. Dziś Czesi stanowią większość. Z 867 mieszkańców już tylko 269 przyznaje się do polskiej narodowości. Tylko jednak 83 to członkowie Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

Zarząd spotyka się w weekendy

Zarząd dolnośląskiego Koła PZKO w ostatnich latach bardzo się odmłodził. Na jego czele stoi niepełna 30-letni prezes Tadeusz Sikora, trzydziestki nie przekroczył też jego zastępca, Roman Niedoba. To chyba wyjątek na Zaolziu. Kolejna specyfika organizacji PZKO w Łomnej Dolnej to fakt, że prezes nie mieszka obecnie na stałe w rodzinnej wsi.

– Jestem wykładowcą na Uniwersytecie Technicznym – Wyższej Szkole Górniczej w Ostrawie i tam w tygodniu mieszkam – wyjaśnia prezes Sikora. – Dlatego też zebrania zarządu musimy organizować w weekendy, kiedy przyjeżdżam do domu. Spotykamy się przeważnie w naszym Domu PZKO, ale czasami, kiedy jest zimno, w hotelu Pod Akacjami.

To właśnie Pod Akacjami spotykam się w niedzielę z członkami zarządu. Bo na polu jest chłodno, spadł długo oczekiwany śnieg. Zarządowcy omawiają bieżące sprawy Koła, m.in. sprawę wynajęcia gminie gruntu pod sceną przed Domem PZKO, który jest własnością PZKO. Gmina zaś urzędują tam na przykład sławne na całym Zaolziu jarmarki. – Podpiszemy umowę na pięć lat, ale my będziemy mogli korzystać ze sceny bez problemów – mówi prezes.

Pomagają nie tylko PZKO-wcy

Z 867 mieszkańców Łomnej Dolnej do polskiej narodowości przyznawało się w ostatnim spisie ludności z 2001 roku 269 osób. Koło liczy jednak tylko nieco ponad 80 członków. Czyżby Polaków nie przyciągała praca społeczna? – Sprawa jest bardziej skomplikowana – tłumaczy prezes Sikora. – Niektórzy rzeczywistość nie chcą się angażować w pracę w PZKO. Z drugiej strony na imprezach pomaga wielu ludzi, którzy nie są członkami Koła. Lubią pomagać, ale nie czują potrzeby mieć w kieszeni legitymacji członkowskiej.

Barbara Sikora potwierdza słowa prezesa: – Gdyby zapytać ludzi, którzy pracują w naszej chatce góralskiej podczas Gorolskiego Święta, to na pewno trzy czwarte z nich nie będzie miało legitymacji PZKO. Z kolei wielu jest takich, którzy są członkami Koła tylko na papierze, płacąc składki, ale pojawiają się najwyżej na zebraniu walnym lub na wi-

downi podczas naszych przedstawień. Wiele ludzi to emeryci, którzy już nie mają ochoty angażować się. Najgorsza jednak sprawa to fakt, że brakuje ludzi średniej generacji. Stanisław Filipek dodaje, że wielu młodych wyprowadza się z Łomnej. Pociąg ich miasto, gdzie dostaną lepszą pracę, kupią lub wynajmą mieszkanie. A chociaż we wsi powstaje sporo nowych domów, zazwyczaj przyprowadzają się do nich emeryci, wielu Czechów. Sporo domów to też typowe domki letniskowe.

Polskich uczniów coraz mniej

Pierwsza szkoła we wsi była placówką polską. Czeską wzniesiono w Łomnej dopiero w latach 20. ubiegłego wieku. Dziś jednak czeska podstawówka pęka w szwach, a do polskiej chodzi coraz mniej dzieci. Dlatego polska małoklasówka działa teraz pod dyktando jabłonkowskiej PSP im. Henryka Sienkiewicza. Kierownikiem placówki w Łomnej jest Krzysztof Gąsiorowski, a uczęszcza do niej piętnastka dzieci. Do przedszkola zaś, którego kierowniczką jest Jarosława Ciahotna, zaledwie dziesięćka maluchów.

– Współpracujemy ze szkołą i przedszkolem, staramy się im pomagać, chociażby na festynach. Z kolei dzieci przygotowują program na nasze imprezy, na przykład na uroczystość z okazji Dnia Kobiet – mówi Barbara Sikora.

Dom PZKO wymaga remontu

Łomnianie mają swój Dom PZKO. Otwarto go w 1976 roku. Ponieważ jednak w latach 70. obowiązywał w gminie zakaz wznoszenia budynków murowanych, sprowadzono z Olbrachcic rozebrany domek fiński i na miejscu go zmontowano. W budynku są kuchnia, średniej wielkości sala z zapleczem oraz dwa mniejsze pomieszczenia. Odbywają się tu mniejsze imprezy Koła, na przykład obchody Dnia Kobiet, smażenie jajecznicy lub spotkanie sylwestrowe. PZKO-wcy wynajmują salę na imprezy rodzinne, korzysta z niej czeski zespół „Mionši”, który urzęduje tam próby. Od kilku lat w Domu PZKO organizuje też swoje zgromadzenia drużyna dżudoków z Ostrawy.

– Odbywały się też u nas obozy harcerskie – wspomina Stanisław Filipek. – Harcerze jednak zrezygnowali, bo nie ma w naszej siedzi-

Część członków zarządu Miejsowego Koła PZKO w Łomnej Dolnej (od lewej): Adam Szczuka, Barbara Sikora, Roman Niedoba, Stanisław Filipek, Tadeusz Sikora.

bie prysznic. Dlatego chcielibyśmy zabrać się za remont budynku. Niestety, to sprawa bardzo kosztowna, potrzebujemy kilku milionów koron. Należałoby odnowić dach, obłożyć elewację drewnem, żeby lepiej wyglądała. Odnowienia wymagają też łazienki, trzeba by pomyśleć o prysznicu. Na to nas jednak w tej chwili nie stać. Liczymy na pomoc gminy, ale to byłby tylko drobny zastrzyk finansowy. Poza tym musimy też zaplanować remont naszego stoiska w Lasku Miejskim w Jabłonkowie, w którym sprzedajemy nasze specjalności: stryki, szaszłyki oraz sławną łomnianą miódulę na Gorolskim Święcie.

Miedzy balem a przedstawieniami

Dom PZKO jest za mały, by organizować w nim większe imprezy. Na przykład głośny na Podbeskidziu bal maskowy Koła trzeba organizować w restauracji Mánes. Bal odbywa się od czterech lat. Zabawa jest zawsze wyśmienita, towarzyszy jej konkurs na najlepszą maskę. W tym roku nagrodę przyznano rodzinie Baselidesów, której członkowie przebrali się za... Teletubisie.

Wydarzeniem we wsi bywają też PZKO-wskie przedstawienia w sali hotelu Pod Akacjami. Organizuje je Klub Młodych (to jedyny klub Koła,

w tej chwili nie działa ani Klub Kobiet, ani seniorów). Kółko teatralne działało w Łomnej Dolnej już na przełomie lat 40. i 50., później, w latach 70. i 80., prowadziła je nieżyjąca już poetka Anna Filipek. Obecny zespół skompletował w 1997 roku Stanisław Szotkowski. Młodzi grywają zazwyczaj na Wielkanoc, ale przed rokiem przedstawienie odbyło się w maju. W kilka miesięcy później PZKO-wcy powtórzyli przedstawienie – „Sneży, czyli namowy” Władysława Niedoby i „Siedzi sobie zając” Henryka Jasiczka – podczas gminnego jarmarku. Ich reżyserem był prezes Tadeusz Sikora, który też pojawił się w obu spektaklach na scenie.

– Problem jednak w tym, że w przedstawieniach grają od ponad 10 lat ciągle ci sami ludzie. Nie mamy narybku – mówi prezes. – Dalsza sprawa to brak scenariuszy gwarowych komedii, na które najchętniej przychodzą mieszkańcy naszej wsi. Dlatego sięgamy często po opowiadania gwarowe, na przykład z książki „Sekaci ludzie” Karola Pięczy i sami piszemy scenariusze. Najważniejsze to, że ludziom się podoba. Członek Klubu Młodych, Adam Szczuka (jest nie tylko aktorem, ale też skrzypkiem kapeli „Nowina”) dodaje: – Przychodzą na przedstawienia nie tylko Polacy, ale też Czesi, a nawet przyjeżdżają znajomi z Karwiny, Czeskiego Cie-

szyna. A wokół tych wieczorków teatralnych, jak je nazywamy, i teatru kręci się działalność nie tylko Klubu Młodych, ale też całego Koła.

Brakuje młodych i «średniaków»

Pytam o najważniejsze problemy. Działacze zgodnie zapewniają mnie, że na pewno nie ma zgryzotów na linii: Koło – władze gminy. Zawsze mogą liczyć na pomoc gminy, także na gminne dotacje. Wprawdzie we wsi nie wprowadzono jeszcze dwujęzycznego nazewnictwa, ale PZKO-wcy spodziewają się, że komisja ds. mniejszości narodowych zajmie się wkrótce tym tematem.

– Największy nasz problem to brak młodych, zwłaszcza nastolatków, którzy przejęliby po nas pałeczkę w Klubie Młodych, a także w Koło. Poza tym nie angażują się w pracę PZKO prawie że w ogóle „średniacy”. Działają ludzie do trzydziestki, a potem emeryci. Zabrakło całej jednej generacji – ubolewa Barbara Sikora. Stanisław Filipek zaś dodaje: – Nie udaje nam się też, na razie, zdobyć pieniędzy na remonty. Tu będziemy musieli w najbliższych miesiącach bardziej się zmobilizować i poszukać solidnych źródeł finansowych.

JACEK SIKORA

reklama

CHCESZ UNIKNĄĆ NIEMIŁYCH NIESPODZIANEK? CHCESZ MIEĆ KONTROLĘ NAD SWOIM ZDROWIEM?

U NAS ZROBISZ POMIARY:

- ciśnienia krwi
- poziomu cukru we krwi
- poziomu cholesterolu
- tkanki tłuszczowej i wody

Akceptujemy karty płatnicze łącznie z cash backiem, bony Vital Sodexho, Accor i Cheque dejeuner.

Dla Ciebie KARTA KLIENTA dla Twoich bliskich BON TOWAROWY.

WESOŁYCH ŚWIĄT ŻYCZY

Apteka na Ostrawskiej
Kameralna 564/1
Czeski Cieszyn

nr tel. 558 711 631, www.lekarnanaostravske.cz

e-mail: lekarna@lekarnanaostravske.cz

Co słyszeć u młodych?

ADAM SZCZUKA, członek zarządu Klubu Młodych

Nasza działalność skupia się wokół przedstawień teatralnych, które organizujemy zazwyczaj w okolicach Świąt Wielkanocnych. Ale bywało już, że graliśmy jakąś sztukę także w maju. Ostatnio mieliśmy roczną przerwę, ale mamy nadzieję, że w przyszłym roku znów wstąpimy na deski sceniczne. Gramy bowiem nie tylko dla członków Koła, ale przychodzą na przedstawienia także Czesi, przyjeżdżają ludzie z innych podgórskich wiosek. Klub Młodych nie ma regularnych spotkań, motywują nas dopiero próby przed przedstawieniem. Szkoda tylko, że jakoś nie udaje nam się przyciągnąć młodszych kolegów, większość klubowiczów to już ludzie przed trzydziestką. Staraliśmy się przeprowadzić rekrutację, chodziliśmy po domach, rozmawialiśmy z młodymi i ich rodzicami, ale na razie bez większego efektu. Może po przyszłorocznym przedstawieniu będzie lepiej?

(kor)

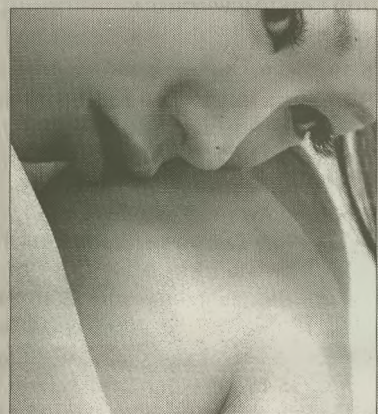
POP AR. 70

O, goście przyszli! Witam serdecznie w muzycznym PopArcie – płaszcze na wieszak, kapcie na stopy, zapraszam do środka. Tym razem japońskie wygi bańce i brytyjski jazz, może uda nam się też trochę poplotkować ...

NOWE CIACHO

Ringo Shiina

»Sanmon Gossip« (2009)

Czy można zaproponować odrobinę egzotyki? *Sanmon Gossip* to bezsprzecznie najdziwniejszy album popowy, jaki dotarł do mnie w tym roku. Tak, Japończycy są dziwni. I niesamowici.

Na tę filigranową Azjatę trafiłem całkowicie przez przypadek – zakochując się w albumie *Heisei Fuuzoku* (2007), który popełniła do spółki z kompozytorem Saito Neko, tworząc ścieżkę dźwiękową do filmu *Sakuran*. Nowy krążek zdobyłem oczekując tak samo dynamicznego połączenia cudownej orkiestry symfonicznej z rockiem i soulem – czekało na mnie jednak duże zaskoczenie. I to przyjemne.

Shiina urodziła się w 1978 roku i już w roku 2003 zdobyła 36 miejsce na liście najbardziej wpływowych japońskich muzyków. Aktualnie jej twórczość można określić jako pozytywną mieszankę stylów, albo lepiej – dziwny sen krytyka muzycznego cierpiącego na ADHD.

Od razu muszę zaznaczyć, że jakimś cudem producentowi płyt udaje się ujarzmić tę szaloną menażerię – już w pierwszym utworze płyty (*Vogue*) atakuje nas rap, rock, kabaret i rhythm'n'blues w stylu Motown. To zaledwie zapowiedź jazdy na kolejce górskiej, jaka czeka na słuchacza w kolejnych utworach. Drugi kawałek *Blue Collar* zaczyna się od gospelowych organów hammonda, ale szybko zmienia się w hiper-energetyczny, radosny kawałek z funky fortepianem w tle. Chociaż europejskie ucho może tu i tam drażnić wokół przechodzący w skrzekliwy głos tak znienawidzony przez wrogów japońskich kresków, to jest to zaledwie jeden z wielu ciekawych środków wyrazu, jakimi może nas uraczyć Shiina.

W utworze *Season* aksamitne smyczki w stylu pieśni estradowych lat 70. mieszają się z jazzującym fortepianem, *Fake Fellow* to porcja świeżych rytmów latynoskich, *Sharp Practice* przynosi maszyną elektroniczną a la Linkin Park, od razu po nim (*Excitement*) zabrzmi jednak lekki lounge – wibrafony, kontrabas i sekcja dęta. Mało wam? Czekajcie – oto śpiewany po japońsku (sic!) szanson z samą tylko harmonią (*Ordinary Ability*), płytę zamyka najczystsze r'n'b *Marunochi Sadistic*.

Koło tej płyty trudno przejść obojętnie – pomimo denerwującej czasami niespójności wszystkie utwory są ozdobione niesamowitymi popisami producentów muzycznych, precyzyjnymi aranżacjami i skromnie ukrytymi perełkami instrumentalnymi. Jeżeli będziecie mieli okazję, to zapraszam – czasami poszukiwanie sensu jest o wiele bardziej interesujące od jego znalezienia. Warto spróbować: *Blue Collar*, *Fake Fellow*, *Season*.

Jamie Cullum

»The Pursuit« (2009)

Jamie Cullum to płytkie jazzunio dla nastolatków, które przestały słuchać Justina Timberlake'a i nie mają czego powiesić na ścianie. Taa, dzięki takiej ignorancji okradłem samego siebie o jeden z ciekawszych koncertów tego roku.

Cullum grał bowiem wtedy zaledwie kilkanaście kilometrów od mojej pieczary, a ja, głuputki, przyjechałem sarkastycznie. Kilka dni temu zobaczyłem na YouTube teledysk do pierwszego singla nowej płyty, załkałem w głos i poszedłem nabyć wydawnictwo. Biedny, nieszczęśny ja.

Znalazłem wyśmienite wypełnienie jazzowej luki powstałej po obżarciu się dyskografią wyśmienitego skandynawskiego objawienia, Esbjörn Svensson Trio, którego błyskotliwą karierę zakończyła tragiczna śmierć lidera. Tak, Cullum jest popizną – lekką i wpadającą w ucho, jednocześnie jest też jednak popizną przepieplataną rzeskimi i nieznosnie lekkimi frazami fortepianowymi. Mówiąc „nieznosnie”, mam na myśli karygodną łatwość, z jaką Cullum sypie wyśmienite trylki i wariacje. Młody muzyk ma talent, za który można by go uduścić.

JAMIE CULLUM THE PURSUIT

Najlepszym powodem do popełnienia zbrodni może być zresztą pierwszy singiel płyty – Cullum świsnął Rihannie monotony klubowy kawałek *Don't Stop The Music* z 2007 roku i zrobił z niego krystalicznie czystą pop-jazzową jazdę, dopełniając dzieło zniszczenia namiętną, intensywną solówką wlepioną w sam środek. Co tu mamy dalej? Są klasyczna, kawiarniana melancholia (*Not While I'm Around*, *If I Ruled The World*, *I Think I Love*) oraz trochę tętniącego, nowoczesnego dźwięku (*Music Is Through*, *We Run Things*) – szeroka gama wpływów i inspiracji, wszystko między słodkimi smyczkami a nowoczesną elektroniką, jednak na pierwszym pla-

nie zawsze stoi spartański układ perkusja, bas i fortepian. Co jednak najważniejsze – w tę czy w tamtą stronę, zawsze jest dobrze. Przepraszam, Jamie. Warto spróbować: *Don't Stop The Music*, *We Run Things*, *If I Ruled The World*.

CO SZEPTANE

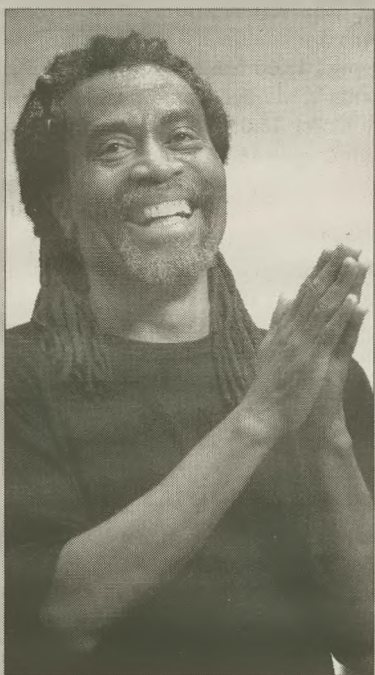
★ W zeszłym roku odbyła się pierwsza edycja nowej krakowskiej imprezy, festiwalu muzyki alternatywnej Selector Festival. Wszystko wskazuje na to, że organizatorzy nie stracili tchu po ambitnej pierwszej próbie – już teraz wiemy, że w czerwcu przyszłego roku do Krakowa mają zawitać na przykład **Franz Ferdinand**, **Royksopp** i **Orbital**.

★ Pierwszego znanego gościa ogłosił także gdyński Opener – do Polski przybywa rockowa legenda z Seattle, jedna z wielu matek stylu grunge, kapela **Pearl Jam**.

★ Swoją solową płytę zapowiedział Nick Jonas, jeden z **The Jonas Brothers**, cukierkowej kapeli dla najmłodszych wypromowanej przez Disneya. Spełniły się najgorsze oczekiwania – klony atakują!

★ Płaczą fani **Red Hot Chili Peppers** – nowa płyta powstanie już bez udziału Johna Frusciante, kluczowej postaci zespołu. Frusciante, jeden z najbardziej wpływowych gitarzystów drugiej połowy XX wieku, postanowił w pełni poświęcić się karierze solowej.

★ Czeska dziennikarka muzyczna poniosła kolejną dotkliwą stratę – oficjalnie zakończył swą działalność magazyn **Filter**, jedna z najważniejszych pozycji w tym segmencie. Przeprowadzka na internet trwa, jak widać.

★ Fantastyczna wiadomość dla fanów Bobby'ego McFerrina. Fenomenalny wokalista i dyrygent (jego znak rozpoznawczy to batuta wetknięta w dready) 24 kwietnia wystąpi po raz pierwszy w Ostrawie! Muzyk, którego szeroka publiczność – niestety – kojarzy z utworem *Don't Worry Be Happy* od lat cieszy się bezkrytycznym szacunkiem fanów jazzu, współpracował z dziesiątkami najlepszych instrumentalistów, a w trakcie koncertów podbija serca publiczności niesamowitą charyzmą i energią, włączając całą salę do udziału w improwizacjach i eksperymentach muzycznych.

Już taka późna godzina, nie chcę was wyrzucać, ale rano wcześniej wstaję do pracy. Nie zapomnijcie parasola, do zobaczenia przy okazji. A przeczytamy się za dwa tygodnie w Poparcie filmowym!

Rubrykę przygotował:

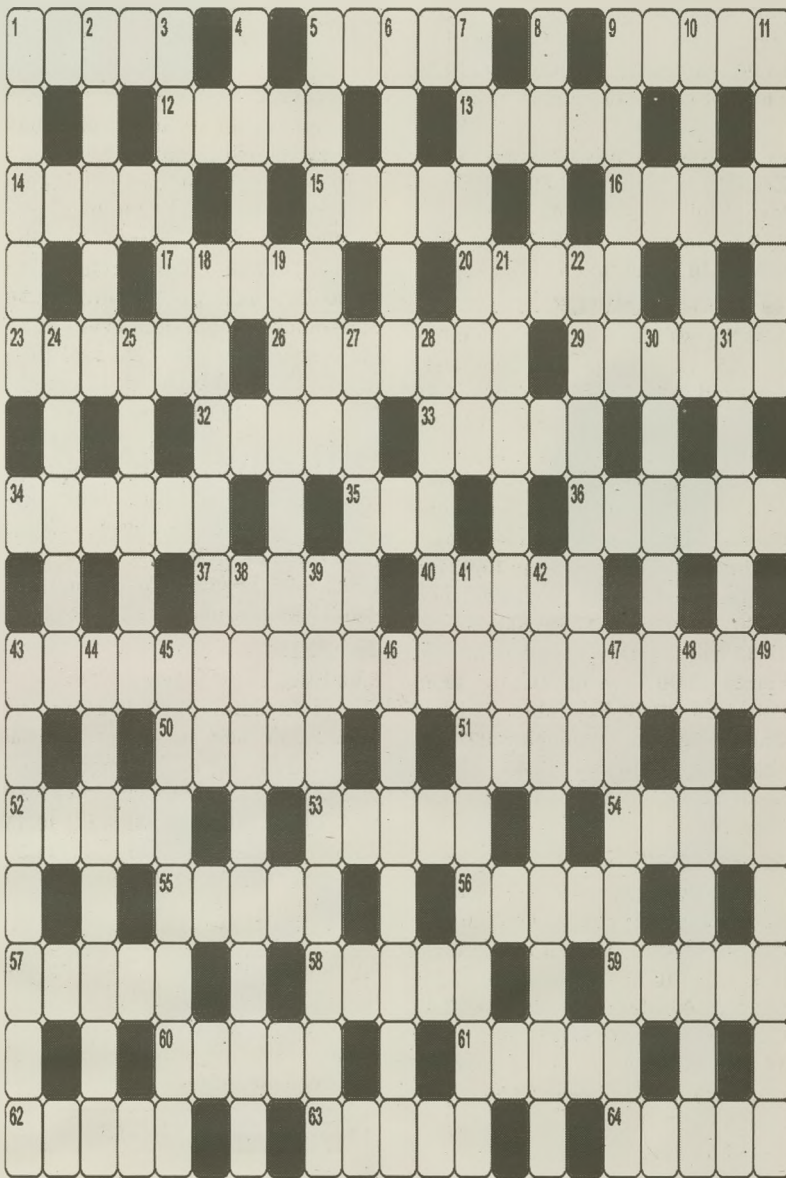
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. drzewo z rodziny brzoźowatych 5. „opakowanie” fasoli 9. pokój hotelowy 12. duże ptasie pióro 13. „księżniczka Burgunda” wg Gombrowicza 14. niebieskie we wszechświecie 15. nieprzekraczalna granica 16. kosmetyczny pył 17. kosmyk siwych włosów 20. zgrany zespół 23. przyjemna przechadzka 26. Vespucci 29. odrzucenie prośby 32. włochata tkanina na płaszcze 33. sos rybny starożytnych Rzymian 34. *Wielkie i Małe* w Karaibach 35. srebrzysty metal z grupy skandowców 36. wyrzeźbiony przez Stwosza 37. poślubiła Bolesława Wstydliwego 40. zamek błyskawiczny 43. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Polski pisarz i publicysta, historyk) 50. rocznik 51. jezioro w Alpach Salzburskich 52. bałwan i dureń 53. miasto w Bułgarii 54. czwartkowy u króla Stasia 55. czeska ciężarówka 56. odgłos chodzącego zegara 57. kawa w proszku 58. pozorne sklepienie nad Ziemią 59. rzeka w południowo-wschodniej Australii 60. nagromadzenie użytecznej kopaliny 61. pejzaż 62. miasto z Akropolem 63. rodzaj luku na drewnianej kolbie 64. lutowa solenizantka.

PIONOWO: 1. część buta pod piętą 2. kryta słomą 3. kochanka Posejdon 4. atomowy w reaktorze 5. córka Herodiady 6. wrzawa 7. w Burundi leży 8. azjatycka Sahara 9. ofensywna część drużyny 10. kiepski interes *Zabłockiego* 11. kapilara 18. pialy pies w czarne cętki 19. amerykańska gwiazda muzyki rozrywkowej 21. odpowiednik 22. historyczna dzielnica Polski 24. forint go zastąpił 25. z Bonnie do pary 27. pierwsza maszyna licząca 28. ipsylon 30. powód do zbrodni 31. na plecach św. Mikołaja 38. trójelektrowa lampa elektronowa 39. ściereczka 41. mistrzyni igły 42. pomost przeładunkowy w porcie 43. kraj kwitnącej wiśni 44. ustronie 45. dramat Juliusza Słowackiego 46. miasto nad Hudsonem 47. miłość w sztuce 48. duzek z orszaku Goplany 49. stan w USA.

Opr. JO

Rozwiązanie dodatkowe krzyżówki z 12 grudnia:
RECEPCJONISTKA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka Józefa Ondrusza „Tu się żyje bez starości”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w poniedziałek 28. 12. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Tadeusz Konieczny** z Czeskiego Cieszyńska.

ALE HECA

Dwaj przyjaciele rozmawiają wracając z pracy:

– Ja będę miał dzisiaj na obiad zupę grochową, a ty?
– Zupę rybną.
– Tak? A skąd wiesz?
– Żona wczoraj zmieniła wodę w akwarium.

★ ★ ★

– Halo, mówi Nowak. Panie doktorze, proszę natychmiast przyjechać. Moja żona ma ostry atak wyrostka robaczkowego.
– Spokojnie, panie Nowak. Dwa lata temu osobiście wyciąłem pańskiej

żonie wyrostek robaczkowy. Czy słyszał pan kiedyś, aby u człowieka po raz drugi pojawił się wyrostek?

– A czy pan, panie doktorze, słyszał, że u człowieka może pojawić się druga żona?

★ ★ ★

Policjant na posterunku pracowni okłada pałką kasety magnetofonową.

– Co robisz? – zainteresował się jego kolega.

– Komendant kazał mi ją przeschuchać...

program TV

SOBOTA 19 GRUDNIA

TVP 1

6.05 Dwie strony medalu 6.50 Schudnij 7.05 Rok w ogrodzie 7.30 Kuchnia z Okrasą 8.00 Wiadomości 8.15 Pod prasą 8.40 Klub przyjaciół Myszk Mik 9.15 Złota rączka Cinco de Mayo 9.40 Hannah Montana (s.) 10.10 Ziaro 10.45 Ojciec Mateusz (s.) 11.40 Opole 2009 na bis 12.30 Hurtownia książek 13.00 Wiadomości 13.10 Pierwszy między równymi 13.35 Puchar Świata w Engelbergu 15.50 Ślub z przeceny 16.50 Orlen Team przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.25 Siostry (s.) 18.15 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Rozmowa z księdzem kardynałem Józefem Glępem 20.30 Opowieści z Narnii 23.00 Czas surferów 0.30 Weekendowy magazyn filmowy 0.55 Tak czy nie?

TVP 2

6.20 Spróbujmy razem - ZAZ w Bydgoszczy 6.50 Tajemnicza ryba kobudai 7.20 Poezja łączy ludzi 7.30 M jak miłość (s.) 8.25 Barwy szczęścia (s.) 9.30 Czerdziestolatek 20 lat później (s.) 10.30 Niespotkanie spokojny człowiek 11.40 Czyngis-chan 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.15 1941 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Na kłopoty Bednarski 19.05 Zagadkowa blondynka 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Wimbledon 22.45 Panorama 23.25 Załoga (film USA) 1.10 Tunel śmierci (film kopr.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.03 Było, nie minęło 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Pora na kulturę 8.45 Tajemnica szyfru Marabuta 9.10 Infonuta 10.00 Info kultura 10.15 Cyber świat 13.00 Debata po europejsku 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia - Między znakami 14.12 Panie doktorze 14.45 Telenowyny 15.00 Było, nie minęło 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Narciarski weekend 18.35 Rod Piazza 19.00 Pora na kulturę 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicza 21.45 Aktualności 22.50 Chwyty codzienne 0.00 Dziennik.pl.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Kaczor Donald przedstawia 7.45 Produkcje Myszk Mik 8.15 Dwutakt (film USA) 10.15 Ewa gotuje 10.45 Się kręci 11.40 Miodowe lata (s.) 12.45 Czarodziejki (s.) 14.45 90210 (s.) 15.45 Chirurdzy (s.) 17.45 Journeyman podróżnik w czasie 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Rys 23.15 Stay Alive (film USA).

TVC 1

6.10 Lot 29 (s.) 6.35 Bajka 6.45 Kocie opowieści (s. anim.) 6.55 Sezanie, baw się razem z nami 7.15 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.40 Wszystkie poranki świata (cykl dok.) 7.55 Biblijnie poszukiwania (cykl dok.) 8.15 Czy Św. Mikołaj się rozwodzi? (film USA) 9.40 Baranek Shaun 9.50 Pogotowie kulinarne 10.20 Marzyciel (film br.-USA) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 13.35 Czy je zechcecie? (mag.) 13.40 Między nami zwierzętami (mag.) 14.10 Europejska instrukcja obsługi 14.35 Jalna (s.) 15.25 Daleko od nieba (film USA) 17.10 Taksówka (pr. roz.) 17.45 Zawodowcy (s.) 18.35 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na Milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają (transmisja) 21.50 Powiedz tak (film kopr.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion

23.40 Harry, twój prawdziwy przyjaciel (film fr.) 1.35 13 komnata A. Hryca.

TVC 2

6.10 Praga, miasto wież (cykl dok.) 6.30 Wiadomości STV 7.00 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 7.20 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 7.50 Panorama 8.30 Cudowna planeta (cykl dok.) 9.25 Folklorika (mag.) 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Magazyn muzyki dętej 10.40 Poszukiwania czasu utraconego (pr. cykl.) 11.00 Špalíček B. Martinů (dok.) 12.05 Breakdance! (dok.) 12.55 Piątka w Pomarańcy (mag.) 13.20 Game Page (mag.) 13.45 Sabotaż (mag.) 14.15 Simpsonowie (s. anim.) 14.40 Walka o życie (cykl dok.) 15.30 Piękno europejskich wybrzeży 15.40 Kamera w podróży (cykl dok.) 16.35 Stracone statki (dok.) 17.30 Miejsca pielgrzymek (cykl dok.) 17.50 Gustav Mahler (dok.) 18.05 Skarby świata 18.20 O języku czeskim 18.35 Kultura.cz (mag.) 19.00 Pastorałki z Lucją Popp 19.30 A. Dvořák: Te Deum 20.00 Filharmonia Brno (koncert) 21.20 Dvořákova Praha 2009 (dok.) 21.50 Teatr żyje! (mag.) 22.20 333 (mag.) 23.15 Noc z Andělem 0.45 Main Street Jazz 90 1.40 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.15 Spiderman (s. anim.) 6.40 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.05 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) 8.00 Biała spinaka (film czes.) 9.15 Piotruś Pan (film USA-br.) 11.20 Filmiki z Internetu 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Strakonický dudák (film czes.) 14.15 Jaś Fasola (s.) 14.45 Żabi król (film niem.) 15.55 Jak rozwód, to rozwód (film czes.) 17.20 Poprawczak dla pieszczochów 18.00 Przysmaki Babicy (mag. kul.) 18.35 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Legenda Zorro (film USA) 22.25 Widzę-cie.com (film USA) 0.05 Łowca snów (film USA-kan.) 2.40 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem 6.25 Pradawny łąd (s. anim.) 6.50 Pokemon (s. anim.) 7.15 Baby Boom (s.) 7.40 Bajer z Bel-Air (s.) 8.05 Pomoc domowa (s.) 8.35 Salon samochodowy 9.30 M.A.S.H. (s.) 10.05 Plotkara (s.) 10.55 To morderstwo, napisała (s.) 11.55 Columbo (s.) 13.50 Bezwarunkowa miłość (film USA) 16.15 Goryle we mgle (film USA) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Roboty (film USA) 21.50 Okup (film USA) 0.10 Galaktyczny wojownik (film br.-USA) 1.55 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 20 GRUDNIA

TVP 1

6.25 Telezakupy 6.40 Wielki skok 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Dominie (s. anim.) 8.55 Orliki, gola 9.15 Teleranek 9.45 Pies na wagę brylantów 11.35 Chopin2010.pl 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Ostry dyżur Jedyńki 13.40 Puchar Świata w Engelbergu 15.50 Sekretne życie słoni 16.50 EUROexpress 16.53 Orlen Team przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jak to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.10 Przewodnik po rozlewisku 21.20 Pod jemiola (film kanad.) 23.05 Zakochać się (film USA) 0.55 Psychoza III (film USA).

TVP 2

6.50 Ostoja 7.20 M jak miłość (s.) 8.15 Barwy szczęścia (s.) 9.20 Zaczysze gwiazd - Katarzyna Gniewkowska 9.55 Tarkine 11.00 Wojciech Cejrow-

ski boso przez świat 11.35 Makłowicz w podróży 12.10 Wigilijny-show (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.10 Szansa na sukces 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Wojna światów 17.30 Program lokalny 18.00 Rodzinne dylematy Windsorów 19.05 Tak to leciało! 20.05 Bridget Jones w pogoni za rozumem 21.55 Kabaretowy Klub Dwójki Ekstrasy 22.45 Panorama 23.20 Dolina Kreatywna 23.50 Na imię mi Earl (s.).

TV KATOWICE

7.00 Panie doktorze 7.15 Magazyn niejadka 7.45 Aktualności 7.50 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicza 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 20.00 Reportaż TVP info 20.50 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 22.50 Chwyty codzienne 0.31 Potrzebni.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Mik 7.45 Gumisie (s. naim.) 8.45 Kacze opowieści 9.45 90210 (s.) 10.45 Pierwsza liga 13.00 Dzień bałwana 14.45 Jerycho (film USA) 16.45 Kabarety 17.45 Rodzina zastępcza plus 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Bestia (film USA) 21.00 Kości (s.) 22.05 Układy (film USA) 23.05 Trzech cwaników (film USA).

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.40 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektywy (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.20 Adwent (film czes.) 15.35 Film o filmie 15.50 Retro (mag.) 16.20 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.40 TVC (mag.) 17.00 Koncert Adwentowy (transmisja) 18.00 Słowo na niedzielę 18.05 Szkoła życia (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Wszyscy moi bliscy (film czes.) 21.40 168 godzin (pr. publ.) 22.15 Trójjąb Neptuna (film fr.) 23.50 Trup jak ja (s.) 0.35 Semafor itd. (cykl dok.) 1.35 Talk-show J. Krausa.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 Nadal tutaj jestem - Jan Čapek 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Wiadomość od M. Vlka 9.00 333 (mag.) 10.00 Nabożeństwo we Włtrovcie 11.00 Po powierzchni 11.20 Czy je zechcecie? 11.25 Mity i fakty historii (cykl dok.) 12.20 Z bajki do bajki (balet) 13.25 Świat książek (mag.) 13.40 Film 2009 (mag.) 14.10 Pop Art (mag.) 14.50 Semafor itd. (cykl dok.) 15.55 Afrykańska królowa (film br.) 17.35 Magazyn religijny 18.00 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Jezus jest normalny 22.00 Na pływalni z Karlem Lewitem (talk-show) 22.30 Wszystko gra (br.-USA) 0.30 The Cure: Live (koncert) 1.30 Duety... kiedy gwiazdy śpiewają 3.10 TVC.

NOVA

6.15 Tajemniczy ocean (cykl dok.) 6.45 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 7.35 Spiderman (s. anim.) 8.00 Batman zwycięzca (s. anim.) 8.25 SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) 8.50 Wojownicy złotwie ninja II: Tajemnica szlamu (film kopr.-USA) 10.30 Zawód: świę-

ty Mikołaj (film USA) 12.15 Opowiadania filmowe 13.15 Niedokończone życie (film USA-niem.) 15.15 Żony ze Stepford (film USA) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Obywatelskie judo (mag.) 18.10 Poradnik domowy 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 CzeskoSłowacka SuperStar 23.25 Fascynacja (film niem.-br.) 1.15 Na krawędzi prawdy (s.).

PRIMA

6.10 Party z kucharzem (mag. kul.) 6.40 Pradawny łąd (s. anim.) 7.05 Pokemon (s. anim.) 7.30 Baby Boom (s.) 7.55 Pomoc domowa (s.) 8.25 Ochrońiarze Hitlera (s. dok.) 9.25 Świat 2009 (mag.) 9.55 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia 11.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 12.55 Komisarz Rex (s.) 13.55 Zielona karta (film USA-kopr.) 16.10 Columbo (s.) 18.00 Z Włochem w kuchni 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Morderstwa w Midsomer (s.) 22.00 Elizabeth (film br.) 0.25 Piękne istoty (film br.) 1.55 Zadzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 21 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik 9.30 Krówka Mu Mu 9.40 Tata lew Błękitny król 10.00 Przyjaciele z podwórka - Życie jaskiniowców 11.05 Laboratorium XXI wieku 11.30 Goniec kresowy 11.50 Leksykon PRL 12.10 Agrobiznes 12.20 Taki pomysł 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.25 Rekin biały 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.55 Orlen Team przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.15 Po pierwsze Jedyńka 19.30 Wiadomości 20.15 Ogniem i mieczem 21.15 Wigilijna opowieść 22.25 Kiedy przyjaźń zabi-ja (film kopr.) 0.00 Kojak (s.).

TVP 2

6.45 Przystanek edukacja 7.05 Opactwa i klasztory 7.40 Radiostacja Roscoe (s.) 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 10.55 Moja rodzinka 11.30 Jedynie prawda jest ciekawa 12.25 Tajna wojna Chin 13.00 Anna Dymna spotkajmy się 13.30 Znaki czasu 14.00 Córci McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.30 Tak to leciało! 16.30 Na dobre i na złe (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Autobus przyjedzie znowu 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Zabójcza pułapka (film kopr.) 0.55 Wojna światów.

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 9.45 Serwis info flesz 10.45 Gość poranka 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.14 Info świat 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 Kronika miejska - Chorzów 17.05 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Trudny rynek 19.00 Jubileusz profesora 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.38 Plus minus - zapowiedź programu 0.00 Cień świętej księgi.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00

Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Shaft (film kopr.) 22.15 Niebiańska plaża (film USA) 0.50 Ekipa (s.) 1.50 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezanie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 8.55 Adwent (film czes.) 10.10 Wigilijna lalka (bajka) 11.05 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina i ja 13.50 Córci McLeoda (s.) 14.35 Doktor Quinn (s.) 15.20 Simpsonowie (s.anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnica Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Monte Negro 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Tajne akcje STB (cykl dok.) 22.30 Fanny Hill (film br.) 0.15 Polityczne spektrum 0.40 Seks w wielkim mieście (s.) 1.15 Córci McLeoda (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Kwartet (mag.) 10.20 Kultura.cz (mag.) 11.05 TVC (mag.) 11.35 Za szkołę 12.00 Przez nowy próg (mag.) 12.25 Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) 12.40 Taksówka (pr. roz.) 13.10 Religie świata (cykl dok.) 13.30 Angielski dla najmłodszych 13.40 O złej i dobrej wodzie (bajka) 14.50 Czy Św. Mikołaj się rozwodzi? (film USA) 16.15 Stracone statki (dok.) 17.10 Przygody nauki i techniki 17.40 McLintock! (film USA) 19.45 Wiadomości w języku migowym 20.00 Ścisłe tajne (dok.) 20.45 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.15 Piękne straty (talk-show) 21.45 Krótkie i kręcone (film br.) 22.00 Dvořákova Praha 2009 (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.40 Świat książek (mag.) 0.55 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 1.10 Wiadomość od M. Vlka 1.25 Tragiczne zdarzenia 1.40 Talk-show M. Jílkovej.

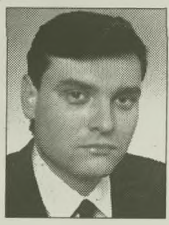
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Zagubione święta (film USA) 10.55 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.15 Wyprawy z Jeffem Corwinem 12.00 Lensen i spółka (s.) 12.25 Detektyw Monk (s.) 13.15 Świat według Bundych (s.) 13.40 Strażnik Teksasu (s.) 14.30 Poszukiwani (s.) 15.15 Painkiller Jane (s.) 16.10 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Lakiernik (film czes.) 21.30 Weekend (mag.) 22.10 Mentalista (s.) 23.00 Agenci NCIS (s.) 23.50 Osmiornica II (film USA) 1.45 Bujne fantazje (s.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) 6.45 Pinky i Mózg (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Osmosis Jones (film USA) 9.35 Niezły pasztet (film USA) 11.35 Turner & Hooch (film USA) 13.25 Zabaweczki (film USA) 15.40 W sercu Afryki (film USA) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - Pojedynek zespołów 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kto kłamie? (pr. roz.) 21.10 John Q (film USA) 23.20 Małpia linia (film USA) 1.10 Zadzwoń do jasnowidza.

WSPOMNIENIA

*Mijają dni, płyną lata,
ale pamięć o Tobie żyje
i do serc powraca.*

Dnia 21. 12. 2009 minie 17. bolesna
rocznica śmierci naszego Syna

śp. **ANDRZEJA BRECHERA**

Wszystkim, którzy Mu poświę-
cą chwilę cichych wspomnień i modlitwy, proszą i
dziękują rodzice.

AD-151

*Wspomnienia Twojego dobra
jak ten promień słońca
pośród pola...
Rękę Twoją wciąż pamiętam...
Wiem,
że wielkie było Twoje serce,
czuję to dzisiaj jeszcze...*

Dnia 16 grudnia br. minęła 5. smutna rocznica
śmierci naszej Kochanej i Najdroższej Matki, Babci,
Prababci, Siostry, Szwagierki

śp. **ZUZANNY RASZKA**

z Bystrzycy nad Olzą. O chwilę wspomnień i cichą
modlitwę proszą najbliżsi.

GL-808

*Odeszłaś nagle,
lecz w sercach naszych będziesz żyć stale...*

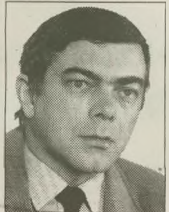

Dnia 21. 12. 2009 minie 7. rocznica
śmierci naszej Kochanej Mamusi,
Babci i Żony

śp. **JADWIGI MACURA**

z Trzyńca. O cichą modlitwę i
chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

RK-239

Dnia 22 grudnia mija dziesiąta
rocznica śmierci

inż. **HENRYKA
SZAROWSKIEGO**

z Czeskiego Cieszyna. O chwilę
wspomnień proszą matka, żona,
córka i trzech synowie z rodzinami.

GL-823

*Kto w sercu żyje,
nigdy nie umiera.*

W dniu 22 grudnia minie 20. rocznica śmierci Na-
szego Kochanego Ojca,

śp. **WOJCIECHA PIERCHAŁA**

a 10 kwietnia minęła 15. rocznica śmierci naszej Ko-
chanej Mamy

śp. **MARIU PIERCHAŁA**

Wspominają córki i syn z rodzinami.

GL-817

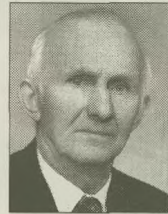

*Przeminęły dnie, miesiące, lata,
ale tragedia niezapomniana.*

Dnia 14. 12. 2009 wspomnieliśmy
33. rocznicę tragicznej śmierci

śp. **HALINKI LACHETY**

z Mostów koło Jabłonkowa, zaś
18. 9. 2009 minęła 9. rocznica zgo-
nu Męża i Ojca

śp. **JANKA LACHETY**

Z miłością i szacunkiem wspomina
żona i synowie z rodzinami.

AD-146

NEKROLOGI

*Człowiek szlachetny,
odchodząc na wieczność,
nie umiera, ale żyje
w naszej pamięci.*

W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamy wszystkich krew-
nych i znajomych, że dnia 15
grudnia 2009 r. zmarła niespo-
dziewanie w wieku 74 lat nasza Kochana Matka,
Siostra, Teściowa, Babcia, Kuzyńska i Ciocia

śp. **KARLA KONOPKOWA**

z domu Bystrzycy, z Orłowej-Lazów. Pogrzeb Dro-
giej Zmarłej odbędzie się we wtorek 22 grudnia
2009 r. o godz. 13.30 z sali obrzędów pogrzebo-
wych w Orłowej-Zimnym Dole. Zasmucona rodzi-
na.

GL-831

Co W TEATRZE

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN:
Hamlet (20, godz. 17.30).

Co W KINACH

HAWIERZÓW - Centrum: Opo-
wiesć wigilijna (19-21, godz. 15.30);
Zemski raj to na pohled (19-21,
godz. 17.45, 20.00); **KARWINA**
- **Centrum:** Ať žijí rytíři! (19, 20,
godz. 15.30); Kochaj i tańcz (19, 20,
godz. 17.45, 20.00; 21, godz. 17.45);
2012 (21, godz. 20.00); **KARWINA**
- **Ex:** Whisky z wódką (19, 20, godz.
19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Ko-
chaj i tańcz (19, 20, godz. 17.30); Po-
zwól mi wejść (19, 20, godz. 20.00);
CZ. CIESZYN - Central: Twilight
Saga (19, 20, godz. 17.00); Pamiętni-
ce (19, 20, godz. 19.30); **BYSTRZY-
CA:** Home (19, godz. 18.00).

Co W KINACH

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1,
piątek, wiadomości regionalne od
godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3
MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt:
godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

BOGUMIN - Zarząd MK PZKO
oraz Klub Kobiet zapraszają na spo-
kanie przy choince 28. 12. o godz.
15.00 do Domu PZKO. W programie

zespół śpiewaczy „Rychwałdzianie”
z dyrygentem Władysławem Ru-
skiem.

CIERLICKO-GRODZISZCZ - MK
PZKO zaprasza na wigilię połą-
czoną z zebraniem sprawozdaw-
czym 29. 12. o godz. 17.00 do sali
remizy strażackiej. W programie:
sprawozdanie, opłatek, wymiana
podarunków. Każdy uczestnik pro-
szony jest, żeby przyniósł podarun-
ek w cenie 50 koron oraz kilka cia-
stek.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO za-
prasza na zebranie sprawozdawcze
połączone z wigilią 28. 12. o godz.
16.00 do małej sali Domu Kultury.

OLBRACHCICE - MK PZKO zapra-
sza 29. 12. o godz. 17.00 na wigilię
do Domu PZKO.

PITTS „BŚ” - Zaprasza 29. 12. na
tradycyjny przedświąteczny wy-
marsz na Ostry. Rejestracja w schro-
nisku w godz. 10-12.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza
9. 1. o godz. 19.00 do sali zakładu
Bochemia w Boguminie na bal pn.
„W wiosce olimpijskiej”. W progra-
mie wystąpi zespół taneczny Su-
szanie, do tańca przygrywa Nogol
Band. Przedsprzedaż miejscówek
w cenie 250 Kč do 5. 1., od ponie-
działku do czwartku w godz. 9-16 w
biurze ČMSS-Liška w Boguminie,
tel. 604 576 461.

▲ **MK PZKO** zaprasza 28. 12. o
godz. 16.00 do Domu PZKO na tra-
dycyjną wigilię połączoną ze spo-
tkaniem z tegorocznymi jubilatami

Koła. W programie wystąpi chór
mieszany „Hasło” oraz gościnnie
kapela „Oldrzychowice”.

NAWSIE - MK PZKO zaprasza
20. 12. do udziału w uroczystości
przekazania daru narodu polskiego
dla rodaków w postaci sfinansowa-
nego remontu Domu PZKO. W pro-
gramie: o godz. 15.00 otwarcie wy-
stawy pt. „Jura spod Grónia - nasz
rodak i hetman góralski” i koncert
zespołów MK PZKO, około godz.
16.30 spotkanie ze społecznością
Nawsia.

KONCERTY

BYSTRZYCA - ŚKEAW zaprasza
20. 12. o godz. 16.00 na tradycyjny
wieczór kolęd. Wystąpią chór i or-
kiestra Kościoła Braterskiego z Su-
chej.

PZŚ HUTNIK - Zaprasza na Kon-
cert Świąteczny 28. 12. o godz. 17.00
do Domu Kultury Trisvia w Trzyńcu.
Dyryguje Cezary Drzewiecki, solo
Władysław Czepiec, akompania-
ment Beata Drzewiecka, konferan-
sjerka Urszula Wałach.

MOSTY K. JABŁONKOWA - Chór
mieszany Przełęcz zaprasza na kon-
cert kolęd 27. 12. o godz. 15.30 do
Domu PZKO. W programie kolędy
w wykonaniu chóru Przełęcz oraz
Zespołu Którego Nie Ma.

CZ. CIESZYN - PSP zaprasza na
koncert świąteczny 21. 12. o godz.
17.00 do kościoła ewangelickiego
Na Niwach.

Szykują kalendarium imprez

Kancelaria Kongresu Polaków przygotowuje kalendarium zaolziańskich
imprez na rok 2010. Kalendarium, które ma pomóc w skoordynowaniu im-
prez różnych zaolziańskich organizacji, będzie później dostępne dla wszyst-
kich na stronach internetowych Kongresu: www.polonica.cz. Prezesi orga-
nizacji, które złożyły akces do Kongresu, powinni poinformować o swoich
imprezach Kancelarię KP najpóźniej do 31 stycznia 2010 roku. (kor)

CZ. CIESZYN - Młodzież gim-
nazjalna zaprasza na tradycy-
jny Koncert Świąteczny 22. 12.
o godz. 10.00 w kościele ewange-
lickim na Niwach.

▲ **Chór Ad Dei Gloriam** zaprasza
na koncert adwentowy 20. 12. o
godz. 11.30 w kościele rzymskoka-
tolicznym w Alejach Masaryka. Po
koncercie możliwość nabycia no-
wej płyty CD z kolędami.

▲ **MK PZKO Cz. Cieszyn-Centrum**
zaprasza na tradycyjne Spotkanie z
kolędą 29. 12. o godz. 18.00 w Klu-
bie PZKO przy ul. Bożka. Wystą-
pi chór Harfa oraz zespół Musicae
Amantes.

OFERTY

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA MIESZ-
KANIE 3+1 w Cz. Cieszynie
przy ul. Slezska 5, od zaraz. Tel.:
775 614 580. GL-834

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA GARAŻ
w Jabłonkowie, ul. Bukowiecka, od
zaraz. Tel.: 775 614 580. GL-835

ODZIEŻ MAXI do 60. rozmiaru
damsko-męska, oferuje sklep w Cie-
szynie, ul. Górna 9 (obok kościoła
ewangelickiego) od po-pt w godz.
10-16. GL-764

WYCINANIE I PIELEGNACJA
drzew. Tel.: +48 602 716 518. GL-820

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, me-
ble, instrumenty muzyczne, zabaw-
ki, szkło, porcelanę, obrazy, wszyst-
kie gatunki broni białej i palnej, ze-
gary, zegarki kieszonkowe - mogą
być i uszkodzone, stare pocztówki
i zdjęcia. Również skupujemy zło-
to, brylanty - płacimy więcej niż
jubiler - jakkolwiek punca. Płaci-
my gotówką. Dzwonić kiedykolwiek!
Inf.: 608 374 432. GL-690

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIE-
SZYŃSKIEGO: 19.12. o godz. 17.00
wernisaż wystawy Zaolziańskiego
Towarzystwa Fotograficznego - Fo-
tografie 2009.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w
Karwinie-Frysztacie, rynek Masa-
ryka: do 31. 12. wystawa Polskiego

Klubu Sportowego „Polonia” w Kar-
winie (1919-1952). Czynna po, wt: 8-
12.30, 13-18; czw: 13-18; pt: 8-12.30,
13-17; so: 9-12.

KARWINA-FRYSZTAT, Galeria
„Chagall”, rynek Masaryka 1: do
3. 1. wystawa SAP-u.

SALA MÁNESA, Miejski Dom Kul-
tury w Karwinie: do 22. 12. wysta-
wa Oskara Pawłasa „Pejzaże”. Czyn-
na po, śr, pt: 9-15; wt, czw: 9-19.

BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-
-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysun-
ków Józefa Dronga. Czynna w godz.
otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ,
SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie,
Praska 14/3: do 31. 12. stała eks-
pozycja „Ratusz w Czeskim Cieszy-
nie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13,
nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w **Hawierzo-**
wie, Dělnická 11: do 3. 1. wystawa
„Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-
17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w **Karwinie;**
rynek Masaryka: do 31. 3. wysta-
wy „Střípky z dějin Karviné” oraz
„Slované aneb jak žili naši předko-
vé”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie:
13-17.

▲ **SALA WYSTAW** w **Jabłonkowie,**
Rynek Mariacki 14: do 24. 1. wysta-
wa „Velké šelmy v Beskydech”; wy-
stawa stała „Z przeszlosti Jablonko-
wa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17,
so: 9-13, nie: 13-17.

UWAGA! - Biblioteka Regionalna
w Karwinie oznajmia, iż w dniach
28. 12. - 4. 1. nie będzie z przyczyn
technicznych odbierać ogłoszenia
do Głosu Ludu.

**Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727**

ABC Simple English
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Potrzebny Ci angielski?

Skorzystaj z naszej oferty

► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET,
FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia

dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe

Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

doclepanie elewacji,

podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.

także w systemie dotacji

kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,

774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyń, Puńcowska 93

www.swabud.cz

Novinka-frézované hrany

Kamenná krása se ZÁRUKOU

ZIMNÍ SLEVA 20%

na nové i rekonstruované pomníky
stavěné v průběhu celého roku 2010,
pokud si objednáte do 22.12.2009.

Kamenictví Murin

Trinec - Kanada, Školní 260 (u Učiliště)
otevírá: Po a Št: 10-15;15. Út, Čt a Pá: 8-13;15
Tel.: 558 333 102, Mob.: 731 617 914
E-mail: info@kamenictvi-murin.cz
www.kamenictvi-murin.cz

GŁOS

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń 737 01, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o., IČO: 00535613 • Adres redakcji: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Wojciech Trzcionka, trzcionka@glosludu.cz • Zastępca redaktora naczelnego: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz • Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikora@glosludu.cz • Danuta Chłup, danuta.chlup@glosludu.cz • Elżbieta Przyczko, przyczko@glosludu.cz • Redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz • www.glosludu.cz • Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty • Dostawę prenumeratom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zakaznicke centrum, Kounice 2b, 659 51 Brno • Zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz • Reklamacje - tel.: 800 800 890 • Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint i Kapa Pressegrasso, s.r.o. • Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222.

PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH: W CZORAJSZY KONKURS DLA SIMONA AMMANNA

Stoch lepszy od Małysza

Szwajcar Simon Ammann wygrał wczorajszy konkurs Pucharu Świata na skoczni w Engelbergu. Zawody Pucharu Świata wznowiono po dwutygodniowej przerwie, spowodowanej brakiem śniegu w czeskim Harrachovie. Polacy najwyraźniej sumiennie potrenowali, bo w Engelbergu spisali się w przyzwoitym świetle. W Engelbergu skoczkowie pozostaną do niedzieli, na dziś i jutro zaplanowano kolejne konkursy.

Do serii finałowej awansowało aż trzech reprezentantów Polski. Najlepiej spisał się Kamil Stoch, który po skokach na odległość 128,5 m i 123,5 m zajął dziesiątą pozycję. Najbardziej doświadczony z tej trójki, Adam Małysz, zepsuł drugi skok, co dało mu dopiero dwunastą lokatę we wczorajszym konkursie. Skoczek z Wisły w pierwszej serii zaliczył 129,5 m, w drugiej tylko 121 m, widać było, że Małysz wyraźnie spóźnił odbicie na progu.

Emocjonująca była jak zwykle końcówka drugiej serii, a zwłaszcza pojedynek dwóch najlepszych zawodników obecnego sezonu. Drugi po pierwszej serii, Austriak Gregor Schlierenzauer, wylądował na 132,5 metrze i tylko czekał, co wy-

Kamil Stoch (z prawej) zajął wczoraj w Engelbergu 10. pozycję.

myśli Szwajcar Simon Ammann. Lider klasyfikacji generalnej wytrzymał presję psychiczną, skok na odległość 133 m wystarczył mu bowiem do zwycięstwa w konkursie. Trzecie miejsce w piątkowych zawodach zajął Austriak Thomas Morgenstern.

Również w Engelbergu nie obyło się bez usterek. Dyrektor Pucharu Świata, Walter Hoffer, po konsultacji z sędziami pozwolił skoczkom

skakać z 13. platformy startowej, ale po groźnym upadku jednego z zawodników, w połowie pierwszej serii rozpoczęto zawody od początku (tyle że z 11. belki). Pecha miał Stefan Hula, który najpierw wylądował na 126. m, ale w powtórzonym skoku zaliczył zaledwie 118 m i nie zdołał awansować do finałowej trzydziestki, podobnie jak inny z Polaków – Marcin Bachleđa (116 m). Tylko z trybuny oglądał piątko-

we zawody Łukasz Rutkowski, który w kwalifikacjach zajął odległą 49. lokatę.

Sezon 2009/2010 Pucharu Świata dopiero co się rozpoczął, ale już teraz można wyciągnąć pierwsze, pozytywne wnioski w stosunku do reprezentacji Polski. Podopieczni trenera Łukasza Kruczka skaczą z równą formą, co dobrze wróży w kontekście zbliżających się igrzysk olimpijskich w Vancouver, zwłaszcza konkursu drużynowego. – W dodatku mamy talentowanych młodych skoczków w kadrze „B”, czyli są powody do optymizmu – powiedział „Głosowi Ludu” Jan Szturc, znany trener z Wisły, a prywatnie wujek Adama Małysza, który

dokładnie obserwuje i analizuje dla potrzeb Polskiego Związku Narciarskiego wszystkie zawody Pucharu Świata w tym sezonie.

Wyniki piątkowego konkursu w Engelbergu: 1. S. Ammann (Szwajcaria) 137,5 i 133 m, 2. G. Schlierenzauer (Austria) 136,5 i 132,5 m, 3. T. Morgenstern (Austria) 132,5 i 125 m, ... 10. K. Stoch 128,5 i 123,5, 12. A. Małysz 129,5 i 121 m.

JANUSZ BITTMAR

Korbel stracił wygrany mecz

Jiří Vráblik został zwycięzcą prestiżowego turnieju „Top 12” w tenisie stołowym, który od wtorku odbywał się w Hawierzowie. W finale Vráblik pokonał 4:3 Petra Korbelę, najlepszego od kilkunastu lat czeskiego tenisistę. Na trzecim miejscu uplasowali się ex aequo Michal Obešlo i Josef Šimončík.

Finałowy pojedynek pomiędzy Korbelem a Vráblikiem trzymał w napięciu. Urodzony w Hawierzowie Petr Korbel przegrał finał nie-

jako na własne życzenie, bo w meczu prowadził już 3:0. Tenis stołowy pokazał więc swoje tradycyjne oblicze – o zwycięzcy decydują często drobnostki, kilka udanych piłeczek, szczęście w ataku. – Jestem szczęśliwy, bo wygrana z Korbelem nobilituje – powiedział po meczu Jiří Vráblik, na co dzień zawodnik 1. FC Saarbrücken.

Przyjazd Petra Korbelę do Hawierzowa do ostatniej chwili stał pod znakiem zapytania, pierwsza czeska

rakieta bowiem jeszcze w weekend walczyła w klubowych barwach La Villette Charleroi w belgijskiej ekstraklasie. – Zdecydowałem się jednak zagrać w Hawierzowie, bo mam tu wielu przyjaciół i nie chciałem zawieść organizatorów z Banika Hawierzów – przyznał 67. zawodnik rankingu ITTF. – Od czwartego seta czułem ostry ból w plecach, zmęczenie dawało się we znaki. Nie zmienia to jednak faktu, że straciłem wygrane spotkanie – stwierdził Korbel.

Triumfator turnieju „Top 12” zdobył nie tylko Puchar Telewizji Czeskiej, ale także premię finansową 40 tysięcy koron. Wszystko wskazuje na to, że za rok impreza z udziałem najlepszych czeskich tenisistów stołowych ponownie wróci do Hawierzowa. Tak przynajmniej wynika z informacji Nikołasa Endala, menedżera Banika Hawierzów. – Zadowolenie panowało nie tylko wśród zawodników, ale co ważne, dopisała też publiczność – podkreślił Endal. (jb)

Jedni potrafią, inni grają jak amatorzy

I LIGA HOKEJA

CHOMUTÓW HAWIERZÓW

7:0

Tercje: 4:0, 0:0, 3:0. Bramki i asysty: 1. Dej (Duda, Skořepa), 12. Hašek (Grof, Kús), 16. Eiselt (Jeslínek), 18. Všeček (Rěvay, Jeslínek), 44. Domin (Jeslínek, Eiselt), 50. Domin (Bombic), 54. Hofmeister (Duda). Hawierzów: Čech (od 54. Gleich) – Šafařík, Klimeš, Tesařík, Krisl, Štefanka, Zientek, Rusnák, Peštuka – Šedivý, Szabo, Fořt, Roman, Piecha, Klíma, Červenka, Říčka, Šeman, Haas.

Różnicą co najmniej klasy pokonali gospodarze coraz gorzej spisujące się w rozgrywkach Pantery. O wyniku przesądzone już było w pierwszej tercji, którą hokeiści Chomutowa wygrali 4:0. Przy stanie 7:0 Jakuba Čecha zmienił w hawierzowskiej bramce Michal Gleich i

ze względu na zbliżający się koniec meczu, wytrzymał z czystym kontem do końcówki syreny. Podopieczni trenera Pavla Hinera nie istniejąli w ataku, na bramkę Chomutowa wysłali zaledwie 26 strzałów. Pantery zagrały tylko na trzy ataki, efekt był tymczasem zerowy. Kluczowi napastnicy, tacy jak Piecha, Šedivý czy Šeman, wchodzili na taflę w stosunkowo krótkich interwałach czasowych. Okazji podbramkowych w wykonaniu hawierzowskich hokeistów było jednak jak na lekarstwo.

Pantery ostatni zwycięski mecz zaliczyły w listopadzie, wygrywając wtedy z Szumperkiem. Właśnie z Szumperkiem zmierzają się hawierzowianie w dzisiejszym meczu przed własną publicznością (17.00). Pojedynek najgorszych zespołów w I lidze paradoksalnie wróży sporo emocji. Nikt nie chce bowiem odgrywać roli czerwonej latarni.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 78, 2. Chomutów 67, 3. Olomuniec 58, ... 15. Hawierzów 32, 16. Szumperk 27 pkt.

II LIGA HOKEJA

NOWY JICZYN HC ORŁOWA

1:3

Tercje: 0:2, 0:1, 1:0. Bramki i asysty: 57. Macháček (Skaloš) – 6. Kraft (Grygar), 17. Kraft (Grygar, Mintěl), 34. Grygar (Kraft, Ovšák). Orłowa: Šafránek – Mintěl, Ovšák, Prokop, Urbánek, Hegegy, Golab, Vydra, Sznápka – Grygar, Kraft, Stránský – Dušek, Potočný, Samiec – Galgonek, Rozum, Kotásek.

Drużyna Nowego Jiczyna wcale nie należy do łatwych przeciwników. Wynik nie odzwierciedla w pełni przebiegu gry, gospodarze mieli przewagę, ale z kategorii platonicznych. W prestiżowych der-

bach hokeistom Orłowej udało się strzelić w miarę szybko dwie bramki, co miało kluczowe znaczenie dla dalszych losów meczu.

– Jest dobrze, bo pokonaliśmy w derbach kolejnego klasowego rywala – powiedział „Głosowi Ludu” trener Petr Česlík. – Zawodnicy wypełniają zalecenia taktyczne, każdy wie, jakie jest jego zadanie na placu gry. Nie boję o losy tej drużyny w najważniejszej fazie sezonu – dodał. Orły walczą teraz o jak najlepszą pozycję wyjściową przed play-offs. Dziś (17.00) mogą powiększyć swój dorobek punktowy, w trzecich z kolei derbach podejmują Frydek-Mistek. Z trójki regionalnych rywali Frydek-Mistek należy do najsłabszych zespołów, w tabeli zajmuje ostatnią pozycję.

Lokaty: Wałaskie Międzyrzecze 57, 2. Przerów 54, 3. Orłowa 53 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

■ KTO Z KIM W 1/8 LIGI MISTRZÓW? W szwajcarskim Nyonie wylosowano pary 1/8 finału piłkarskiej Ligi Mistrzów. W kolejnej fazie rozgrywek zagrają czterej Polacy: bramkarze – Tomasz Kuszczak (Manchester United), Jerzy Dudek (Real Madryt) i Łukasz Fabiański (Arsenal Londyn) oraz obrońca Michał Żewłakow (Olympiakos Pireus). Mecze zaplanowano na 16/17 i 23/24 lutego 2010. Jako pierwsze gospodarzami będą zespoły nierozstawione. Wylosowane pary: Bayern Monachium – AC Fiorentina, FC Porto – Arsenal Londyn, Inter Mediolan – Chelsea Londyn, VfB Stuttgart – FC Barcelona, CSKA Moskwa – FC Sevilla, Olympiakos Pireus – Girondins Bordeaux, AC Milan – Manchester United, Olympique Lyon – Real Madryt.

■ KAPITAŁNY MECZ MUSZYNIANKI. Siatkarki Fakro Muszynianka rozbiły 3:0 włoski Asystel Novara w 4. kolejce grupy D Ligi Mistrzyń. Polki pokonały jednego z głównych faworytów rozgrywek, zespół niszczący gwiazdami. W barwach włoskiej drużyny grają m.in.: Irina Kirilowa, Jenny Barazzo czy Małgorzata Kożuch. Dzięki tej wygranej mistrzyni Polski zostały liderkami grupy D, ale tylko z powodu lepszego bilansu setów. Fakro: Izabela Bełcik, Aleksandra Jagieło, Sylwia Pycia, Marta Solipiwo, Joanna Mirek, Agnieszka Bednarek-Kasza, Mariola Zenik (libero). (jb)

Cieszyn mekką łyżwiarzy figurowych

W Cieszynie trwają do niedzieli Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w łyżwiarstwie figurowym. Białoczerwonych barw broni m.in. Przemysław Domański, który w ubiegłym roku sięgnął po tytuł w mistrzostwach rozgrywanych na stadionie zimowym w Trzyńcu. Także Czesi wystawiają do weekendowego finału najlepszych swoich łyżwiarzy figurowych. Wśród kobiet faworytkami są Nela Simaová (Ostrawa) i Ivana Buzková (Kraso Trzyniec), w gronie mężczyzn gwiazdą czeskiej reprezentacji jest Tomáš Verner. (jb)

Udany turniej tenisa stołowego

Przeszło 40 zawodników wystartowało w przedświątecznym turnieju tenisa stołowego w sali gimnastycznej PSP Cieszyn. Organizatorem imprezy był PTTS Beskid Śląski, przy stołach sędziowali panowie z Klubu 99. Zawody skierowane były do uczniów polskich podstawówek na Zaolziu.

WYNIKI

Dziewczyny – kl. 1-5: 1. Alicja Folwarczna (Cz. Cieszyn), 2. Małgorzata Sikora (Karwina), 3. Agata Zywczyk (Karwina), 4. Agata Chromec (Cz. Cieszyn); kl. 6-9: 1. Jolanta Szpyrc (Bystrzyca), 2. Justyna Gałuszka (Lutynia Dolna), 3. Karolina Heczko (Trzyniec I), 4. Alice Kadlubec (Cz. Cieszyn)

Chłopcy – kl. 1-5: 1. Marek Kunz (Karwina), 2. Filip Chwistek (Karwina), 3. Jakub Chodura (Trzyniec I), 4. Franciszek Buba (Trzyniec I); kl. 6-9: 1. Tomasz Klus (Lutynia Dolna), 2. Michał Folwarczny (Cz. Cieszyn), 3. Michał Sikora (Trzyniec I), 4. Dominik Bojko (Bystrzyca). (jb)

WTOREK
22 grudnia 2009
rocznik LXIV ♦ nr 151
cena 12 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz

Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

W Bożego Narodzenia czas, niech miłość będzie w nas. Niech pokój wokół panuje, a dobro nad złem króluje! **Wesołych Świąt!**
życzy redakcja „Głosu Ludu”

Cicha noc, święta noc, pokój niesie ludziom wszem...

Boże Narodzenie to czas rodzinny, czas pojednania, miłości i zadumy. To także czas życzeń. Czego Żaolziacy winszują sobie i innym?

JÓZEF SZYMECZEK,
prezes Kongresu Polaków w RC

Sobie i Żaolziu na pewno życzę błogosławieństwa Bożego i zdrowia. Bo jak zdrowia nie ma, wtedy życie nie cieszy, w pracy się człowiekowi nie powodzi. Poza tym życzę nam szczęścia, bo mamy przed sobą wybory i musimy mieć nadzieję, że po nich nie dojdzie do pogorszenia sytuacji i stanu posiadania naszej polskiej mniejszości.

Jeśli zaś chodzi o PZKO, to zgodnie z oczekiwaniami jego XXI Zjazd wzbudził ogromne nadzieje. Dlatego chciałbym życzyć Związkowi, żeby zakończyły się „chude lata”, a rozpoczęły lata urodzaju i zbierania plonów, żeby Związek pod przewodnictwem nowego prezesa, Jana Ryłki, kroczył w dobrym kierunku i wykorzystał ten swój ogromny potencjał. Kongresowi zaś życzylbym spokoju wewnętrznego, żeby można się było trochę wyciszyć i popracować.

JAN RYŁKO, prezes Zarządu Głównego
Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego

Nie chciałbym tych życzeń rozdrabniać, dzielić... Nam wszystkim życzylbym z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku zdrowia, szczęścia, pomyślności i błogosławieństwa Bożego. Dla ateistów zaś, którzy nie wierzą w przyjście Jezusa Chrystusa, dołączyłbym życzenia przyjemnego spędzenia dni wolnych od pracy.

Kongresowi i jego prezesowi życzę też, by udało im się realizować wszystkie zaplanowane zadania zgodnie z najlepszymi intencjami. PZKO zaś życzę dużo szczęścia i powodzenia przy realizacji wszystkich zadań wynikających z XXI Zjazdu. A także tego, by ta czteroletnia kadencja przeszła raczej spokojnie. Czekają nas jednak pewne zasadnicze zmiany, które mogą być bolesne, mogą się nie podobać niektórym pezetkaowcom. Ale trudno – jeśli nie będziemy się zmieniać tak, jak zmienia się rzeczywistość, nie będziemy się mogli w tej rzeczywistości utrzymać. (kor)

Więcej życzeń na str. 3

*W oczekiwaniu nadchodzących świąt Bożego Narodzenia składamy życzenia zdrowia, pogody ducha i spełnienia wszystkich marzeń.
Kongres Polaków w RC*

Serdeczne życzenia rodzinnych i rozśpiewanych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku wszystkim członkom, sympatykom, darczyńcom i sponsorom PTA „Ars Musica” życzy Zarząd.

Radosnych, wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku życzy Zarząd Główny PZKO.

reklama

ABC Simple English
zaprasza na cudowną
Christmas Party
23 grudnia 2009 od 12-18 godz.
Jazz Club, KASS Střelnice

Program:

- zdobienie choinki świątecznej
- zabawy i czynności po angielsku
- wizyta Santa Clausy z New Yorku
- uroczyste wręczenie prezentów dzieciom

Party jest dla wszystkich dzieci od 4-12 lat!
Cena 200,- Kč. (brat czy siostra – 50%).
Rezerwuj miejsce już dziś!
Dzwon: 728 756 623
ABC Simple English, Masarykova 51/27, Český Těšín

POGODA

wtorek środa	czwartek- niedziela
dzień: 1 do 5°C noc: 2 do -2°C wiatr: 4-8 m/s	dzień: 1 do 5°C noc: 2 do -2°C wiatr: 3-7 m/s

FOT. MAREK SANTAPUS

Zespół Folklorystyczny
„Górole” zaprasza na

Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych

XXXII BAL GOROLSKI

Sobota 9 stycznia 2010, godz. 17.00
Dom Kultury PZKO Mosty k. Jabłonkowa

Prosimy o potwierdzenie udziału najpóźniej do 31. 12. 2009, tel.: 602 749 084

KRÓTKO

Będą gminne dotacje

BYSTRZYCA (kor) – Rada Gminy wydzieliła już w przyszłorocznym budżecie pieniądze na gminne dotacje na przedsięwzięcia kulturalne i sportowe. O dotację mogą wystąpić wszystkie działające organizacje lub osoby fizyczne. Władze gminy zamierzają dofinansować przede wszystkim te projekty, które promują wieś w Czechach i za granicą, projekty edukacyjne i wydawnicze. Na dofinansowanie swoich imprez mogą też liczyć organizacje mniejszości narodowych lub osób niepełnosprawnych. Projekty należy składać w Urzędzie Gminy do 1 lutego 2010 roku.

Pomogła Ostrawa

ŁOMNA GÓRNA (kor) – Gmina otrzymała z budżetu województwa dotację na remont sieci wodociągowej w osadzie Opolony. Remont odbędzie się w przyszłym roku. Z kolejnej wojewódzkiej dotacji łomnianie sfinansowali opracowanie projektu budowy nowego kompleksu sportowego. Także realizacja tego projektu powinna się rozpocząć w roku 2010.

Obrazy z Trzyńca

USTROŃ (dc) – W polskim kurorcie otwarto już drugą wystawę obrazów, które powstały w ramach wspólnego projektu ustroniskiego uzdrowiska i Szpitala Trzynieckiego „Trzynieckie Dni Sztuki – Arteterapia bez Granic”. Obrazy będące pokłosiem pleneru, który odbył się wiosną w parku koło trzyńskiego szpitala, można obecnie oglądać w Centrum Informacji na Rynku w centrum Ustronia.

Sprzedają mieszkania

KARWINA (ep) – W mieście trwa prywatyzacja mieszkań. Urząd sprzedał już połowę z 5500 przeznaczonych do prywatyzacji lokali miejskich. Do końca przyszłego roku na konto magistratu wpłynie w sumie 670 mln koron.

Projekt dla nauczycieli

JABŁONKÓW (ep) – Czeska i polska podstawówka z Jabłonkowa realizują wspólnie program unijny „Nauczyciel Trzeciego Tysiąclecia”. Oprócz jabłonkowskich szkół do projektu włączają się miejscowe przedszkola, Dom Dzieci i Młodzieży oraz szkoły z okolicznych miejscowości, w tym polskie placówki z Bukowca, Gródka, Nawsia, Milikowa, Łomnej Dolnej i Mostów koło Jabłonkowa. – Program ma zwiększyć kompetencje nauczycieli naszych szkół. Chodzi też o to, żeby bliżej się poznać, nawiązać ściślejszą współpracę, zbliżyć programy nauczania – wyjaśnia dyrektor PSP w Jabłonkowie, Urszula Czudek. W ramach projektu realizowane będą trzy zadania. Pierwsze to kurs krytycznego myślenia i nowych metod nauczania. Drugie obejmuje dwuletnie szkolenie z języka angielskiego dla nauczycieli. Zadanie trzecie to innowacja szkolnych programów nauczania oraz poznanie i wymiana doświadczeń. To ostatnie zadanie realizowane będzie na trzech dwudniowych seminariach wyjazdowych.

Pierwszy numer „Głosu Ludu” po Świętach Bożego Narodzenia ukaże się 29 grudnia (8 stron). Kolejne wydania 31 grudnia (12 stron), 5 stycznia (8 stron).

ZAPRASZAMY DO LEKTURY!

Kolędy śpiewała cała sala

Trzyniecki Dom Kultury „Trisia” należał w sobotę do zaolziańskich zespołów folklorystycznych. Na tradycyjnym, odbywającym się w tym roku po raz 12., Koncercie Świątecznym przez scenę przewinęły się wszystkie najbardziej znane zespoły regionalne: „Olza”, „Oldrzychowice”, „Błędowanie” z kapelą „Kamraci”, „Suszenie”, „Łączka”, „Bystrzyca”, „Górole” oraz „Zaolzi” wraz z „Zaolzioczkiem”. Zagrały kapela „Nowina” i „Lipka”. – To jedyny w swym rodzaju doroczny przegląd zespołów zaolziańskich – podkreślił kierownik organizacyjny ZPiT „Olza”, Andrzej Suchanek. W tym roku „Olza” po raz pierwszy przygotowała koncert wspólnie z „Oldrzychowicami”. Na towarzyszącym koncertowi jarmarku zespoły oferowały produkty kulinarne, a także swe płyty. Publiczności spodobał się pomysł wyświetlania na dużym ekranie tekstów kolęd, które kapela grały w przerwach między występami. Dzięki temu kolędy śpiewała cała sala.

(dc)

Fot. MAREK SANTARIUS

Zespół „Bystrzyca” przyjechał do Trzyńca z tańcami słowackimi z regionu myjawskiego.

Odnowiony Dom PZKO pod choinkę

– Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, a wtedy należy przyjeżdżać z prezentami. Ten odnowiony Dom PZKO to dar narodu polskiego dla polskiej mniejszości na Zaolziu – powiedział w niedzielę w Nawsiu marszałek Maciej Płażyński, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, która dofinansowała remont kapitalny siedziby tutejszego Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Wstęgi w odremontowanym Domu przecię-

li wspólnie w niedzielę z marszałkiem Płażyńskim konsul generalny RP w Ostrawie, Jerzy Kronhold, oraz wójt Nawsia, Lenka Husarová. – Budynki są ważne, ale ważniejsze jest to, żeby w nich coś się działo, by tętniło w nich życie – dodał Płażyński.

Prezes nawiejskiego MK PZKO, Marian Waszut, stwierdził, że remont Domu PZKO trwał zaledwie dziewięć miesięcy, rozpoczął się w marcu, kiedy do kasy Koła wpłynę-

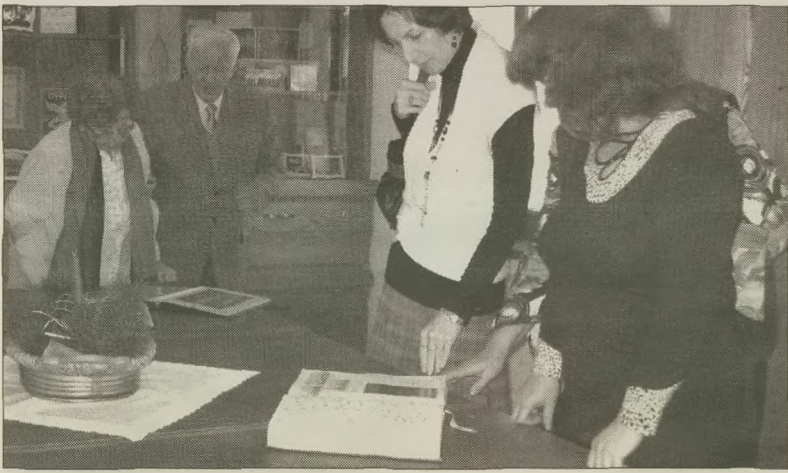
ła dotacja ze „Wspólnoty Polskiej”. – Dzięki niej mogliśmy odnowić dach, przeprowadzić remont rynien, elewacji, wymienić wszystkie okna, a także odnowić sanitariaty oraz drogę dojazdową. Powstała też Izba Tradycji, w której przedstawiliśmy 60 lat naszej działalności – dziękował prezes Waszut. – Mijemy nadzieję, że odnowiona siedziba zmobilizuje nas do dalszej pracy, do dialogu międzypokoleniowego i umacniania polskości w naszej wsi. A żyjąc tu, w Nawsiu, wśród Czechów, Morawian i Słowaków, pamiętajmy słowa wybitnego Polaka, księdza Józefa Tischnera: „Dialog to budowanie wzajemności”.

Podczas uroczystości goście i nawsianie, którzy do ostatniego miejsca zapelnili salę Domu PZKO, obejrzeli program kulturalny, zadedykowany darczyńcom oraz osobom, które wykonywały remont. Zaśpiewał w nim reprezentacyjny zespół nawiejskiego koła, Chór Żeński „Melodia” pod kierownictwem Aleksandry Zeman, wystąpiły też dzieci z polskiej podstawówki i przedszkola. Program, którego reżyserem była nauczycielka Grazyna Štirba, przedstawiał typowy

rok w Nawsiu. Dzieci przedstawiły więc zebranie zarządu MK PZKO, na którym dyskutowano o konieczności remontu Domu; scenka o prosiaku przypominała o tym, że sztan-darową imprezą Koła jest „Zabijaczka”, czyli świnobicie. Można też było obejrzeć przygotowania do Gorolskiego Święta, a przedszkolaki zatańczyły tańce beskidzkich gór. „Melodia” zaśpiewała nie tylko „Ojcowski dom” czy nadolziański hymn „Płyniesz Olzo”, ale także kolędy. Natomiast dyrektor Teatru Cieszyńskiego, Karol Suszka, recytował wiersze rodzimych poetów, m.in. zmarłego przed rokiem Jana Pyski z Nawsia-Potoków, który swój utwór zadedykował mieszkańcom rodzinnej wsi. W ramach uroczystości otwarta została też wystawa poświęcona patronowi nawiejskiego Domu PZKO, Władysławowi Niedobie – Jürze spod Grónia.

W niedzielę Maciej Płażyński odwiedził również inny Dom PZKO odnowiony za pieniądze „Wspólnoty Polskiej” – w Nydku. Zapowiedział też, że na dotację na remont swoich siedzib mogą w przyszłym roku liczyć kolejne koła PZKO.

JACEK SIKORA

W Domu PZKO powstała Izba Tradycji, w której zaprezentowano 60 lat działalności nawiejskiego Koła.

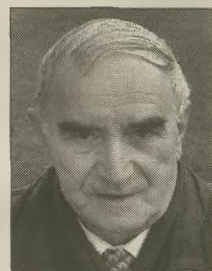
Fot. JACEK SIKORA

FELIETON

Wyjaśnijmy problem postaw ludzkich względem kultury na podstawie drzewka wigilijnego, będącego symbolem tego wyjątkowego czasu. Wyjątkowego, bo granicznego, usytuowanego na styku najdłuższej nocy i najkrótszego dnia. Odtąd następuje zmiana. Słońce przechodzi przez zwrotnik koziorożca, zwrotnik ognia, który zabija śmierć i daje początek nowemu życiu, budując się przyrodzie. Drzewko żywe, iglaste, wiecznie zielone było symbolem tego życia, utożsamianego w chrześcijaństwie z nowo narodzonym Chrystusem, źródłem wiecznego życia wierzących. Miało więc znaczenie magiczne, kultowe, które tkwiło w nim samym. Z upływem wieków ludzie zapomnieli o nim, zastępując je wartościami estetycznymi. Zaczęli więc choinkę przyozdabiać świecidełkami, łańcuszkami, ozdóbkami, co oddaliło ją od pierwotnego sensu. Potem zaczęto pod nią gromadzić prezen-

ty, i to z kolei stało się jej przeznaczeniem najważniejszym, stąd mogła być ona sztuczna, byle jaka. Nastąpiła desakralizacja tego symbolu, a z nim i całego okresu świątecznego. Widoczne jest to również w tym, że pojawia się ona już dwa miesiące przed Wigilią (zgodnie z tradycją można ją było wносить do domu 24 grudnia), bowiem ma ona nastrojać nie do świętowania, ale

ni Święta, jak je po staropolsku po dziś nazywamy, stały się, w myśl konsumpcji, wolnym czasem, wykorzystywanym do relaksu, wyjazdów, podróży, a nie czasem świętowania w gronie najważniejszym,

rodzinnym. Jednak na przekór temu wszystkiemu, gdy usiadziemy za stołem wi-

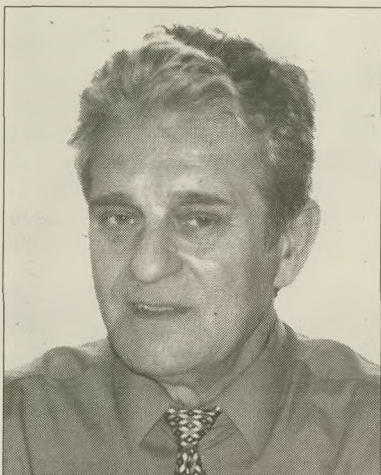
Przemiany świętowania

gilijnym, starajmy się oderwać od codzienności i przenieść do ziemi judzkiej sprzed dwóch tysięcy lat, gdzie słowo ciałem się stało. Ta myśl o wartości urzeczywistnionego słowa ma tu znaczenie szczególne. Dzięki niemu zwykła, każdodzienna kolacja staje się niezwykłą wieczerzą wigilijną.

Daniel Kadłubiec
Spacer po Zaolziu z profesorem na str. 8-9.

Szczęścia, zdrowia, tolerancji...

Czego życzą sobie Zaolziacy?

JAN BRANNY
prezes Macierzy
Szkolnej w RC

Sobie, rodzinie i wszystkim wokół życzę mocnego zdrowia. Macierzy Szkolnej oraz wszystkim organizacjom sukcesów w działalności w roku 2010, udanej i wzbogacającej intelektualnie inicjatywy Roku Języka Polskiego na Zaolziu, Macierzy Szkolnej dużo pomysłów w organizacji i świętowaniu potrójnego jubileuszu przypadającego na przyszły rok, rekompensaty za majątki utracone w latach międzywojennych oraz odbudowy szkoły na Bagińcu. Zaolziu życzę zrozumienia i tolerancji ze strony społeczeństwa większościowego, historykom i pseudo-historykom nieprzekręcania faktów historycznych, wszystkim zespołom i chórom zaolziańskim utrzymania liczby członków i poziomu artystycznego, a swoim ziomkom zdrowia, pomysłów, odwagi i sił do pracy społecznikowskiej. (dc)

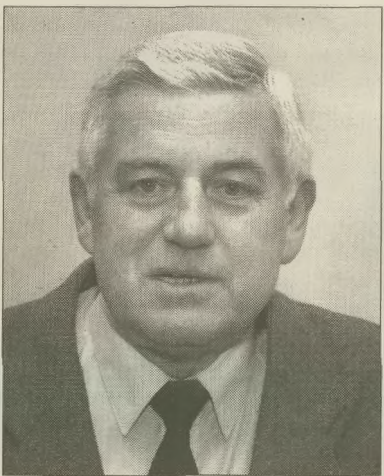

WŁADYSŁAWA BYRTUS
przewodnicząca Sekcji
Kobiet przy Zarządzie
Głównym PZKO

Sobie i swym bliskim życzę przede wszystkim zdrowia, pogody ducha, dużo sił i błogosławieństwa Bożego. Zaolziu życzę, by nie brakowało ludzi chętnych do pracy społecznej. Paniom z wszystkich klubów kobiet życzę, by starczyło im sił i żeby mogły długo jeszcze działać na rzecz Związku oraz by udawało im się pozyskiwać do klubów młodsze kobiety. W niektórych kołach już się to udaje, już widać młodsze członkinie. Naszej Sekcji Kobiet życzę, by – podobnie jak w latach poprzednich – udawało nam się urządzać tradycyjne spotkania wiosenne, na które zjeżdżają zawsze panie z całego terenu. (dc)

JAN CYMOREK
PTTS „Beskid Śląski”

Oprócz zdrowia życzę sobie spokojniejszego życia. Nie mam w zwyczaju wytyczania konkretnych celów. Prywatnie jestem człowiekiem szczęśliwym, szczęścia życzę też całej mojej rodzinie. Zaolziakom życzę mniej zazdrości, a więcej to-

lerancji i zgody. Denerwuje mnie ostatnio słowo „przetwarzanie”. Ciągle słyszę, że chcemy przetwarzać trudne czasy. Przetwarzać można burzę, zawieruchę, dlatego proponuję używać słowa „trwanie”. Brzmi lepiej i jest bardziej optymistyczne. (jb)

ANETA ROSZKA
Kancelaria Kongresu
Polaków w RC

Liczę na to, że zbliżający się rok 2010 nie będzie gorszy, od tego mijającego. Wiem, że to zabrzmi sztampowo, ale naprawdę najważniejsze w życiu jest zdrowie własne i najbliższych. Zaolziu życzę dobrych pomysłów, większej odwagi w podejmowaniu trudnych decyzji i jeszcze lepszej promocji poza granicami naszego regionu. (jb)

BARBARA DAVID
prezes Towarzystwa
Nauczycieli Polskich,
dyrektor Polskiej Szkoły
Podstawowej
w Cierlicku

Życzę wszystkim wiele zdrowia, optymizmu, zgody, tolerancji oraz wiele satysfakcji z własnych dokonań. Chciałabym, żeby w żadnym domu nie zabrakło miłości i wzajemnego zrozumienia. W związku z tym, że rok 2010 będzie rokiem

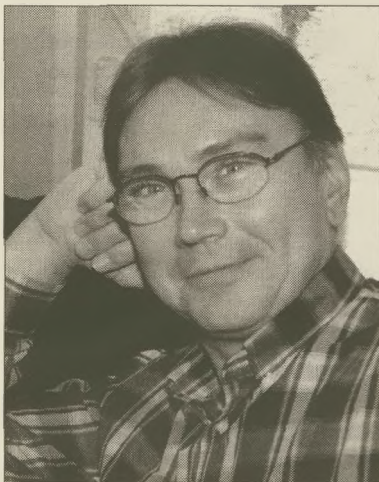
go sąsiada, bliźniego niekoniecznie polskiej narodowości. Bo ludzie na Zaolziu muszą żyć razem, są skazani na siebie... I im miłsze stworzymy dla siebie środowisko, tym lepiej będzie się nam żyło. (kor)

HALINA MOLIN
dyrektor Biblioteki
Regionalnej Karwina

Życzę swoim bliskim i wszystkim ludziom dobrej woli dużo zdrowia, spełnienia wszystkich planów i marzeń. W przyszłym roku nasza bi-

blioteka ma przed sobą wielki remont – przeprowadzkę do nowej, bardzo nowoczesnej siedziby. Mam nadzieję, że uda się to wszystko pomyślnie zrealizować. Wszystkim mieszkańcom Zaolzia, którzy identyfikują się z narodowością polską, życzę wielu możliwości do porozumiewania się w języku ojczystym lub w gwarze, życzę im też, żeby podtrzymywali znajomość tego języka, mieli możliwość czytania, mieli dostęp do polskich książek i czasopism. Niech wszelkie inwestycje i przedsięwzięcia związane będą z kształceniem ustawicznym, bo takie inwestycje najbardziej procentują. (ep)

JAN SZYMIK
aktor praskiego
Teatru ABC

Dla siebie mam życzenia bardzo nieskromne. Powtórzę za poetą – chciałbym szczęścia tutaj... Bo oprócz zdrowia każdy człowiek na świecie potrzebuje także przynajmniej odrobinę szczęścia. Bo wiadomo, na Titaniku też wszyscy byli zdrowi... A także życzę sobie tego, by udawało mi się wszystko w przyszłym roku w pracy zawodowej, chociażby tak, jak w tym kończącym się roku. Zaolziu zaś życzę jednego, za

to najważniejszego – żeby rodziło się więcej polskich dzieci. Kiedy są dzieci, jest radość w domu. A dzieci to też nasza przyszłość. Kiedy nie będziemy mieli dzieci, to przyjdzie nam zamykać polskie szkoły, likwidować polskie zespoły, teatryki. A także nie będziemy mieć komu przekazać za kilka lat naszej społecznikowskiej pałeczki... (kor)

**AGNIESZKA
FEDORÓW-SKUPIEŃ**
konsul Konsulatu Gene-
ralnego RP w Ostrawie

Najbliższym życzę przede wszystkim zdrowia, radości w przeżywaniu codzienności, wiary w realizację marzeń i optymizmu w działaniu. Sobie też życzę zdrowia, bo to najważniejsze, a także dokonywania właściwych i mądrych wyborów, żeby wszystkie sprawy w nowym 2010 roku potoczyły się po

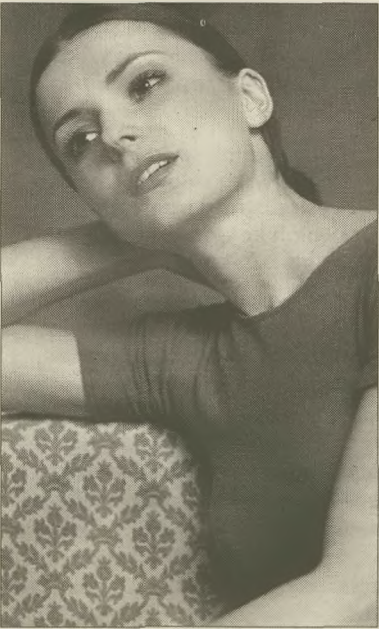

mojej myśli. Zaolziakom życzę za-
ważenia i zrozumienia problemów
Zaolzia w Warszawie, jedności i dy-
namizmu w działaniu, mądrych de-
cyzji przywódców poszczególnych
organizacji i środowisk. Życzę też
większego zainteresowania polską
kulturą oraz dbałością o język. Że-
by młodzi ludzie nie utracili swojej
polskiej tożsamości, a polska kultura
była dla nich atrakcyjna. (sch)

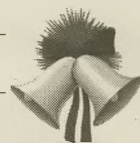

JAKUB TOMOSZEK
kierownik sceny
„Bajka” Teatru
Cieszyńskiego

Żebyśmy zawsze trwali w prawdzie i szukali woli Bożej – tego życzę sobie i swoim najbliższym. A Zaolziu: żebyśmy się kochali nie po śląsku, ale tak normalnie – to jest recepta na świńską grypę. (sch)

Fot. Wojciech Opaliński

HALINA MŁYNKOWA-NOWICKA SPĘDZI ŚWIĘTA Z RODZINĄ W NAWSIU

Tradycje nam się wymieszały...

– Współpracuję z amerykańskimi nauczycielami, którzy przygotowują m.in. Beyonce, Celine Dion, Stevie Wondera, uczyli świętej pamięci Michaela Jacksona. W styczniu wchodzę do studia, by nagrać nareszcie solową płytę. Mam nadzieję, że pojawi się wiosną – mówi Halina Młynkowa-Nowicka.

Piosenkarka, która wciąż kojarzy nam się z zespołem Brathanki, chociaż ich drogi rozeszły się przed sześcioma laty, święta spędza z mężem Łukaszem i 6-letnim synem Piotrusiem w rodzinnym Nawsiu.

Jak rozpoczęła się pani przygoda ze śpiewem?

Nasz dom był zawsze rozśpiewany, to było fantastyczne miejsce. Rodzice wciągali mnie do muzyki od dziecka i teraz nie mogę sobie już wyobrazić bez niej życia. Dzieciństwo przeżywałam jednak w okresie, kiedy śpiew traktowano jako rozrywkę „po godzinach”. Kiedy powiedziałam rodzicom, że marzę o zawodowej karierze muzycznej, usłyszałam słowa: „Nie wygłupiaj się...”. Złazłaś z tego, zwłaszcza ojciec chciał mnie przed tym moim marzeniem uchronić. Pomimo to muzyka zwyciężyła.

A kiedy udało mi się dostać do szkoły jazzowej w Krakowie, ojciec był bardzo ze mnie dumny... Śpiewałam od dziecka, już jako trzyletnia dziewczynka występowałam na Gorolskim Świątku, później na imprezach nawiejskiego koła PZKO, jabłonkowskiej szkoły podstawowej. Złazłaś z tego, zwłaszcza zapadły mi w pamięci wyjazdy do znajomych mieszkających w Ujsołach, gdzie się sporo muzykowało i zawsze mnie wyrywano do śpiewu. Stałam na stole lub krześle, ojciec przygrywał na akordeonie, a ja śpiewałam. I byłam... zła, bo odrywano mnie od zabawy.

Potem śpiewała pani w zespole „Olza”...

Tak... Byłam „olzią” przez całe cztery lata liceum, zrezygnowałam dopiero na studiach, bo z Krakowa trudno było dojeżdżać na próby. Zmieniły się też moje preferencje muzyczne. Zakochałam się w jazzie i zaczął mi ten styl trochę kolidować z folklorem. Jestem człowiekiem, który nie potrafi robić czegoś na pół i jeśli czemuś oddaję serce, to w stu procentach. I tak się stało z jazzem. Rzuciłam na drugi tor muzykę ludową, która przez tyle lat była mi bardzo bliska. Ale zaśpiewałam później na jednym ze spotkań jubileuszowych „Olzy” w Klubie PZKO przy ul. Bożka, gdzie kiedyś sporo czasu spędzałam na próbach. Teraz jednak, na 55-lecie, nie mogłam przyjechać, bo 12 grudnia miałam koncert. Żał mi z tego powodu, zwłaszcza że mąż Łukasz z synem byli w tym czasie na Zaolziu, bo Piotruś przyjechał już do babci na święta.

Wspominała pani o studiach w szkole jazzowej, ale był też Uniwersytet Jagielloński...

Studiowałam etnografię. To było takie moje kombinatorstwo. Chciałam śpiewać, ale rodzice byli kategorycznie przeciw studiom muzycznym. Dlatego postanowiłam dostać się na studia „normalne” i po roku przenieść się do szkoły muzycznej. W końcu jednak zakochałam się w etnografii i do dziś wspominam miłe tamte studenckie czasy. To był wyjątkowy czas w moim życiu. Byłam studentką wspaniałego uniwer-

tym, by się trzymać pewnej koncepcji. Przyznam, że kiedy słyszałam piosenkę promującą płytę, długo się zastanawiałam: ja to śpiewam, czy ktoś inny?

Z Brathankami pożegnała się pani w 2003 roku. Występując wtedy w Jabłonkowie wspólnie z czeską kapelą Čechomor powiedziała pani, że szykuje płytę solową. Nie doczekaliśmy się jej...

choć nie lubię tego ostatniego określenia. Nie ukrywam jednak, że nie uciekam też od folku i muzyki świata.

Z jakimi autorami pani współpracuje na płycie?

Nie mogę na razie zdradzać. Mogę tylko uchylić rąbka tajemnicy – tekst do jednego z utworów napisała wspaniała poetka Renata Putzla-cher, którą bardzo cenię.

Domu Kultury w Kocobędzu. Ale ona nie jest zbyt reprezentacyjna, to prawie że sala gimnastyczna. I rzeczywiście, kiedy przyjechaliśmy z nawiejskiego kościoła do Kocobędza, przyjaciele z Polski byli poniekąd zaskoczeni. Ale atmosfera, zespół, który grał, fantastyczne potrawy, to, jak nas przyjmowano – mówię o grupie teatralnej z Milikowa i wspaniałej pani Wandzie Suszce, to wszystko spowodowało, że prze-

Halina Młynkowa-Nowicka przygotowuje się do wydania solowej płyty.

sytetu, a zarazem mogłam realizować moją największą pasję, czyli śpiewanie. Cudowni wykładowcy w szkole jazzowej, Maria Lamers, Marek Bałłata czy Grzegorz Motyka nauczyli mnie podstaw sztuki wokalne, dzięki czemu nie zdarłam głosu grając koncerty z zespołem Brathanki dzień w dzień przez cały rok. Teraz mam jedną nauczycielkę oraz współpracuję z amerykańskimi nauczycielami, którzy przygotowują m.in. Beyonce, Celine Dion, Stevie Wondera, uczyli świętej pamięci Michaela Jacksona... To dla mnie bardzo cenne zajęcia.

To właśnie w Krakowie rozpoczęła się pani przygoda z Brathankami, z którymi jest pani do dziś najczęściej kojarzona.

Tak, nagraliśmy trzy płyty. Ale mój wokal z trzeciej płyty został skasowany i śpiewają na niej nowe dziewczyny. Zachowałam tamten oryginał na pamiątkę. Szkoda mi tego, bo do trzeciej płyty włożyłam najwięcej serca, było na niej najwięcej mnie. Bo na pierwszej, „Ano”, jeszcze nie wiedziałam do końca, co się dzieje, a przy nagrywaniu drugiej byłam w trakcie tras koncertowych tak zmęczona, że nie jestem w pełni zadowolona z rezultatu. Trzecia miała być moja. Żał więc. Ale dziewczyny bardzo skrupulatnie skopiowały moją linię wokálną. I to nie jest zarzut wobec nich. Widać jednak, że chłopakom zależało na

Płyta ta po prostu nie została wydana, tak samo jak kilka kolejnych. Nagrywałam płyty, ale kiedy już dochodziło do finalnego momentu, rozstawaliśmy się z producentami. Przeważnie nie byłam zadowolona z nagranych materiałów, a nie chcę wychodzić na rynek z byle czym. Chcę zaistnieć z muzyką, która do mnie przemawia, dzięki której mam coś do powiedzenia. Z tymi projektami po prostu się nie utożsamiałam, utożsamiałam się z nimi tylko producenci. To były piękne piosenki, ale na nagraniu jak gdyby nie do końca opowiedziane przeze mnie. Po moim odejściu z Brathanków rozpoczął się okres siedmiu lat poszukiwań. Przede wszystkim ludzi, którzy by zrozumieli, o co mi chodzi.

Teraz jednak szykuje pani płytę, pierwszą solową. Chociaż występowała pani na płytach swoich kolegów, na przykład Płota Rubika.

To tak gościnnie, po koleżeńsku. Natomiast w styczniu wchodzę do studia, by nagrać nareszcie płytę swoją. Mam nadzieję, że pojawi się ona wiosną. Zdradzę, że chodzi o coś kompletnie innego, niż robiłam do tej pory. Wydaje mi się, że bardzo dojrzałam muzycznie, odezwały się we mnie głębokie treści muzyczne i brzmienia, których dotychczas nie zrealizowałam. Chodzi o klimaty jazzowe, nawet R'n'B,

Pani ojciec, Władysław Młynek, był świetnym poetą. Czy pani odziedziczyła po nim poetyckie geny?

Myślę, że mamy z ojcem wiele wspólnych cech. Na przykład temperament. A jeśli chodzi o teksty, napisałam je do paru swoich piosenek. Trafiły jednak na płyty, które nie zostały wydane. Śpiewam je jednak na koncertach. Ale na nowej płycie na razie nie znalazłam jeszcze miejsca dla swoich tekstów. Natomiast kilka przepięknych tekstów napisał dla mnie mój mąż, Łukasz Nowicki, a także krakowski poeta Michał Zabłocki, który pisuje dla Grzegorza Turnaua.

W roku 2003 braliście z Łukaszem Nowickim ślub w Nawsiu, przyjechało wiele polskich gwiazd. Jak celebrytom podobało się Zaolzie? Bo nie wszyscy chyba wiedzieli, że tu mieszkają Polacy?

Środowisko, w którym się poruszam, wie o tym doskonale, bo dużo o Zaolziu opowiada. We wszystkich wywiadach spora część poświęcona jest naszemu regionowi. A jeśli chodzi o ślub, to o gościnności Zaolzia, o smacznych potrawach wszyscy goście weselni wiedzieli i bardzo im się podobało. Bałam się tylko jednego – na Zaolziu nie ma miejsca, w którym można by pomieścić prawie 200-osobową grupę gości. Wynajęliśmy więc salę w

rażenie przemieniło się w zachwyt. Bawiliśmy się do ósmej rano... Po weselu wielu znajomych mówiło, że chętnie by jeszcze raz przyjechali na Zaolzie...

Jak spędzi pani święta Bożego Narodzenia?

W Nawsiu, jak zawsze. Święta w domu rodzinnym to dla mnie zawsze ogromne przeżycie. Ale to już nie te typowe zaolziańskie święta, bo w naszej rodzinie tradycje trochę się przemieszały. Są potrawy zarówno z Zaolzia, jak i z Polski. Do zaolziańskiej ryby, sałatki i grochówki, która zawsze u nas musi być, dochodzą polskie potrawy – zupa grzybowa, bez której mój mąż Łukasz nie jest w stanie funkcjonować, a także pierogi z groszkiem na szczycie w środku, śledzie, ćwikła. A do tego wspaniałe ciasteczka mamy. Fakt, że tradycje nam się wymieszały, dodaje świętom uroku. Oprócz Jezuska, który u nas rozdaje prezenty pod choinkę, przychodzi też, bo mąż się uparł, Mikołaj, który każe nam śpiewać, recytować... Dlatego już się cieszę na te duże, trochę przestraszone oczy 6-letniego Piotrusia wpatrzonych w Mikołaja. No i cieszę się w ogóle na Wigilię.

Mam tylko nadzieję, że Jutrznia będzie w kościele o północy, a nie o piątej rano, bo w Boże Narodzenie chcielibyśmy trochę pospać...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Niosły w góry Słowo Boże

Natalia Fójcik od dłuższego czasu pragnęła wyjechać na misję. – *Modliłam się o taką możliwość* – mówi. Podczas ostatnich wakacji udało jej się to marzenie zrealizować. Poleciała do Nepalu, by przez miesiąc wspomagać chrześcijan w kraju, gdzie dominującą religią, wyznawaną przez blisko 80 proc. mieszkańców, jest hinduizm. Chrześcijanie stanowią tam zaledwie 2 proc. ludności. Głównym zadaniem studentki z Cierlicka oraz jej słowackich kolegów i koleżanek było kolportowanie literatury chrześcijańskiej w górskich wioskach, dokąd nie da się dotrzeć inaczej niż na piechotę, dźwigając ładunek na plecach.

Natalia jest studentką trzeciego roku Uniwersytetu Mateja Bela w słowackiej Bańskiej Bystrzycy. Po maturze w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie wybrała kierunek teologia ewangelikalna i misje. Po skończeniu studiów chciała by się zająć działalnością misyjną. – *Na misje jeździ się nie tylko do Afryki czy Azji, stacje misyjne zakładane są również w naszym kraju, należącym do najbardziej ateistycznych w Europie* – wyjaśnia.

Klasztor zapewnia lepszą przyszłość

O możliwości wyjazdu do Nepalu, gdzie od kilku lat przebywa na stałe z ramienia międzynarodowej organizacji OM misjonarka z Ostrawy, cierliczanka dowiedziała się podczas weekendu misyjnego, który odbył się w marcu br. w Czeskim Cieszynie. Zdecydowała się skorzystać z okazji i w sierpniu wyruszyła do Kathmandu z grupą ośmiu Słowaków.

Pierwsze dni pobytu były przygotowaniem do głównego zadania, które miała grupa młodych chrześcijan przed sobą – dystrybucji li-

teratury chrześcijańskiej w Himalajach. Zaznajamiali się z nepalską rzeczywistością, odwiedzali prowadzone przez misjonarzy domy dziecka i opieki społecznej, pakowali książki, które później niesli w góry. Odwiedzili również klasztor buddyjski (ok. 15 proc. mieszkańców Nepalu wyznaje buddyzm). Dziewczyny z ogolonymi głowami i w ubraniu typowym dla mnichów uczyły się do egzaminów. Klasztor nie tylko przygotowuje je do roli mniszek, ale również je kształci. Dla biednych rodzin umieszczenie córki w klasztorze to szansa na zapewnienie jej pomyślnej przyszłości. Dziewczynki trafiają tam zwykle już w wieku 6-7 lat.

Nepal to jeden z dziesięciu najbiedniejszych krajów świata. Pod wieloma względami jest bardzo zacofany, co widać było na każdym kroku. Poziom higieny jest dla nas niewyobrażalnie niski. Nie ma tam żadnego systemu likwidowania odpadów, dużym problemem jest czystość wody pitnej. W stolicy Kathmandu rzucały się w oczy sterty odpadków, zalegające pobocza dróg. Wśród tych śmieci żyją bezpańskie psy i inne zwierzęta. – *Widzieliśmy śmietnik w samym środku ronda* – wspomina Natalia.

Trzy lata czekali na Biblię

Ze stolicy młodzi ludzie pojechali autobusem do położonego w górach Dhunche. Jazda nepalskim autobusem to porządna porcja adrenaliny – podróżni siedzą również na dachu, a drogi pozostawiają wiele do życzenia. Mało jest dróg asfaltowych, większość to szlaki kamieniste. Lato jest w dodatku okresem deszczów monsunowych. Zdarzają się obsunięcia ziemi, które często całkowicie niszczą drogę, zasypu-

Natalia Fójcik oferuje literaturę nepalskim wieśniaczkom.

jąc ją kamieniami. Dhunche, choć jest miastem powiatowym, składa się z jednej, niedługiej zresztą ulicy. Wzdłuż niej stoją byle jak sklecone zabudowania pokryte dachami z blachy falistej. U nas takiej osady nie nazwalibyśmy miastem. Ale też typowa nepalska górską wioska to skupisko zaledwie kilku domów. W Dhunche działa zbór chrześcijański. Na nabożeństwie siedemdziesiątka wiernych tłoczyła się w ciasnym lokalu, gdzie z trudem dało się oddychać. Im jednak było razem dobrze. Przez trzy godziny modlili się, śpiewali, słuchali Słowa Bożego i cieszyli się z wzajemnego spotkania. Nikomu nie chciało się wracać do domu. Trudno się zresztą dziwić, ponieważ niektórzy szli nawet dwie godziny na piechotę, by dotrzeć na nabożeństwo. Miejscowy pastor zdradził Natalii i jej przyjaciółkom, że jego rodzice byli pierwszymi chrześcijanami w tym regionie. Przed 17 laty usłyszeli Ewangelię od kogoś, kto przyszedł z Kathmandu i uwierzyli. Trzy lata trwało, nim udało im się zdobyć Biblię. Ich syn, pastor, opiekuje się dziś sześcioma zborami w okolicy.

Nim dziewczyny i chłopcy wyruszyli w góry z książkami, odbyli przygotowawcze wyjście w góry. Potem podzielili się na kilka grup i rozpoczęła się wyprawa. Natalia wyruszyła z koleżanką Janką i misjonarką z Brazylii, która przebywała w Nepalu już od dłuższego czasu, znała język i miała mapę z wyznaczoną dla nich trasą. Towarzyszyli im trzej nepalscy tragarze, dźwigający na plecach po 40 kilogramów książek każdy. Dziewczyny niosły w plecakach swoje rzeczy. Żywności nie zabierały. – *Jedliśmy to, czym poczęstowali nas wieśniacy, nocowaliśmy w ich domach lub na werandach. To nauczyło nas polegać na Bogu, wierzyć, że się o nas zatroszczy* – wyznaje studentka.

Przez kolejne osiem dni dziewczyny chodziły od wioski do wioski, górzystymi szlakami, w skwarze ok. 35 stopni Celsjusza, i oferowały na sprzedaż książki – fragmenty Ewangelii, książeczki dla dzieci, Nowy Testament i Biblię. To wszystko w

Na okrągło jadły ryż

Wszystkie dni były do siebie podobne. Po śniadaniu, składającym się z herbaty i keksów, dziewczyny wędrowały i sprzedawały książki. W południe szukały miejsca, gdzie mogłyby zjeść obiad. Później, aż do wieczora, kontynuowały dystrybucję książek, a wieczorem szukały miejsca na nocleg. – *Jadliśmy praktycznie ciągle to samo* – mówi Natalia. – *To, co jedzą wieśniacy, a więc dalbat. Podstawą tej potrawy jest ryż, który tam wszędzie się uprawia, połączony z zupą z soczewicy, listkami przypominającymi szpinak i doprawiony chilli. Potrawa jest bardzo ostra. Kłopot był z wodą. Ta z rzek nie nadawała się do picia, musieliśmy ją więc uzdatniać, sypiąc do niej chlor lub jod. Jeszcze gorzej było z myciem. Właściwie tylko dwa razy mieliśmy okazję się umyć – i to w ubraniu, ponieważ z jednego węża, z którego ciekła woda z rzeki, korzystała cała wioska. Kiedy się myliśmy, przyglądał nam się tłum ciekawskich dzieciaków.*

Koszmarem był dzień, kiedy trasa wyprawy prowadziła przez dolinę, w której aż roilo się od pijawek. Były wszędzie: w zaroślach, w trawie, na drzewach. Trzeba było iść jak najszybciej, bo kiedy człowiek zwolnił tempo lub się zatrzymał, tym mocniej atakowały. – *Kiedy pijawka przyssie się do ciała, trzeba ją posypać solą, wtedy odpadnie. Rana jednak krwawi. Doświadczeni misjonarze ostrzegali nas, że koniecznie trzeba ją zdezynfekować* – opowiada cierliczanka.

Jaką korzyść można mieć z takiego wyjazdu? Z pewnością nie finansową, ponieważ grupa młodych ludzi nie otrzymywała za swą pracę żadnego wynagrodzenia, a koszt

W Nepalu życie toczy się na ulicy. Tutaj odbywa się nawet handel mięsem.

języku nepalskim. Pytam, dlaczego w biednych rejonach nie rozdawały literatury za darmo. – *Książki sprzedawałyśmy po niskich, symbolicznych cenach. Filozofia jest taka, że nie rozdaje się ich, bo ludzie bardziej szanują to, za co muszą zapłacić* – wyjaśnia Natalia. Niektórzy ludzie bardzo cieszyli się z kupionej Biblii. – *Raz wieczorem, kiedy szykowałyśmy się już na nocleg, podeszła do nas grupka młodych mężczyzn. Mówili, że są ze zboru chrześcijańskiego, w którym jest ok. 40 osób, lecz mają mało Biblii, więc się cieszą, że nadarzyła im się okazja aby książkę kupić. Takie sytuacje umacniały w nas przekonaniu, że nasza służba ma sens* – przytacza przykład.

ty wyjazdu do Nepalu musieli pokryć z darów ofiarnych członków zboru i z własnej kieszeni. – *Jestem bardzo wdzięczna Bogu za możliwość wyjazdu. On niesamowicie mnie wzbogacił przez tą wyprawę. Nauczył mnie bardziej polegać na nim, niż na własnych siłach czy doświadczeniach. Mogłam spotkać się z wieloma wspaniałymi ludźmi, którzy służą Jezusowi w tych trudnych warunkach, jakie w Nepalu obecnie panują. Można tam być chrześcijaninem, ale nie wolno oficjalnie szerzyć wiary. To było wspaniałe widzieć ludzi, którym wiara w Jezusa odmieniła życie* – zwierza się dziewczyna.

DANUTA CHLUP

Wieśniaczka, u której Natalia i jej koleżanki jadły dalbat.

Wiesz, co znaczy „Bu-zek” po łuzyczku? Bo to stamtąd wywodzi się ewangelicki ród Buzków. Na Śląsk Cieszyński przygnali was dopiero kontreformacja.

Łaknący sławy.

Albo strzegący sławy. Kolorowe pisma piszą: „Agata nie ma manier gwiazdy. Żyje z dala od fleszy”. Nie takniesz sławy jak inni celebryci?

Straszne słowo. Nowomowa. Niepolskie. Brzmi jak obelga. A aktorstwo to nie całe moje życie, i tę resztę chcę chronić. Gdy pracuję nad postacią, zamiast mnie pojawia się ta druga osoba. Ale wracam do domu i nie powinnam już być Nataszą z „Trzech sióstr”. Może dlatego podchodzę do aktorstwa poważniej, bo skupiam się na postaci, którą mam zbudować, a nie na tym, co wokół.

Wrocławskie media twierdziły, że wrocławskość mediów zniszczyła twoje poprzednie związki. Może chronisz swoje małżeństwo?

Nie zniszczyły. A jeśli nawet, znałyby to, że miały się rozpaść chwilę później.

Jest też hipoteza paktu ojca i córki, by się sobą nie podpie-rać. Bo kiedyś skorzystałaś z jego sławy. A teraz – przynajmniej w Niemczech, gdzie jesteś znaną aktorką...

...dziennikarze – o czym tata mi natychmiast doniósł – pytali, gdy został szefem europarlamentu, czy wie, że u nich bardziej znana jest jego córka. Tata się ucieszył.

Każdy ojciec by się ucieszył.

Pewnie był dumny. Ten temat mamy z tatą oswojony.

W 1997 roku tata zostaje premierem. Chwilę potem ty – nieznana studentka – jesteś gościem popularnego „Tok-szo-ku”. Błyskotliwa, wyluzowana. Dostajesz rolę w „Zemście” Wajdy. Dzięki tatusiowi?

Były takie złośliwości. Byłoby mi trudno, gdybym miała choćby cieniutki wątpliwości. Ale nie miałam – wcześniej zagrałam dwie role w Teatrze TV, w filmie Glińskiego „Kochaj i rób, co chcesz”. Wygrałam casting do włoskiego filmu, reżyser nie przyjechał chyba po córkę premiera? Wiedziałam, że tato niczego nie będzie mi załatwiał.

Byłem pewien, że jesteś luteranką. Etos protestantyzmu aż z ciebie bije.

Absolutnie nie.

Mówisz o skromności, nierozpamiętywaniu win, rzetelności zawodowej, punktualności.

Katolik też ma być skromny, rzetelny.

Bp Rudolf Bażanowski powiedział: „To wielki przywilej być ewangelikiem. Ale czy inni, patrząc na nas, dostrzegają w naszym życiu oddziaływanie Słowa Bożego – że żyjemy jako sprawiedliwi, a więc wolni od obciążających nas przed Bogiem grzechów? Pan Jezus mówi: Błogosławieni ubodzy w duchu, błogosławieni ciśli, błogosławieni miłosierni, błogosławieni czystego serca, błogosławieni pokój czyniący”.

Czytano to też u nas w kościele.

„Szczęśliwym powinien niby być ten, kto potrafi zadbać o sławę. A nasz reformator Łuter powiedział, że wobec Boga jesteśmy żebrakami”.

Coś ci w duszy gra?

Nie ma dla mnie znaczenia, że to powiedział Łuter, ale przekaz jest mi bliski. Odczuwam tę sprzecz-

ność między tym, czego wymaga współczesny świat, a moimi wartościami.

Mama katoliczka wygrała z ojcem protestantem?

To nie była wojna. W mojej głowie wyznania moich rodziców się dopełniają, a nie wykluczają. Na Wigilię szliśmy najpierw do zboru na godz. 16.00, potem była kolacja, a potem na pasterkę. Wszyscy razem. W Wielki Piątek katolicy nie mają mszy na znak żałoby, a luteranie mają uroczyste nabożeństwo. To szliśmy do zboru, zwłaszcza gdy byliśmy u babci Bronisławy...

Rodzina Buzków w komplecie: mama Ludgarda, tata Jerzy i córka Agata.

...luteranki...

...a gdy Wielkanoc była u nas, to raczej na liturgię wielkopiątkową. Babcią zawsze prosiła, bym odmówiła na grobach „Wieczny odpoczynek”, bo oni takiej pięknej modlitwy nie mają.

Ale komunii protestanckiej nie przyjmowałaś?

Owszem. Nie wiem, czy to się zgadza z doktrynami, ale z moją wewnętrzną – tak. Do opłatka pastor podaje łyk wina. Jak na niektórych uroczystościach katolickich.

22 lipca Jerzy Buzek w zborze w Wiśle przemawiał: „Jestem tu niemalże zborownikiem. Bez duchowej wspólnoty trudno sobie poradzić w wielkim świecie”.

Z tą dewizą zgodziłaby się na pewno moja mama, silnie wierząca katoliczka. Ja zresztą też.

Ekumeniczna rodzinna

Jesteśmy dowodem, że są rzeczy nadrzędne, które łączą.

Ale różni nauka o grzechu. Katolik żyje stale pod osądem Boga i swoim własnym, łatwo wpada w poczucie winy. Protestanci wierzą, że Bóg już ich zbawił.

W liturgii też są różnice. Protestantka jest skierowana do wewnątrz człowieka, w katolickiej dużo się dzieje, epatuje na zewnątrz. A katolicyzm nie jest taki dołujący, jak mówisz.

Czy protestancka nauka o grzechu nie jest zachwycająca?

Te różnice nie są aż takie proste. Bo skoro już jesteśmy zbawieni, i to jedynie mocą wiary, to skąd w prote-

WYWIAD Z AKTORKĄ »Buzek« znaczy:

komórki. Ja sama chciałabym chronić to, co powstało jako człowiek.

Kościół wyklucza też in vitro. Bo dziecko musi powstawać „z miłosnego aktu małżeńskiego”. Lekarz nie może w tym uczestniczyć.

To sprawy, które wykraczają poza medycynę czy biologię, tu jest tajemnica. Ja bym nie chciała w swoim życiu w te dziedziny ingerować. A poza tym jest tyle dzieci na świecie, które potrzebują miłości, że opcja wydaje mi się sensowniejszym rozwiązaniem, gdy ktoś nie może mieć własnych dzieci.

Twoja ciotka mówi o Buzkach: „Rozjechaliśmy się po świecie i coraz trudniej o ewangelickiego partnera. Żona brata, Ludgarda, jest katoliczką, córka Agata też”. Nie masz poczucia winy wobec Buzków?

(śmiej) Moja przyjaciółka katoliczka wyszła za kuzyna ewangelika – strata się wyrównała.

Twój ojciec jako premier stanął z premierem czeskim przed willą Knezków...

...w Śmiłowicach. Tam się urodził.

I miejscowy chór odśpiewał pieśń, znaną wszystkim Zaolziakom: „Ojcowski dom...”

...to istny raj, dar Ojca Niebieskiego...

...chociażbyś przeszedł cały świat...

...nie znajdziesz piękniejszego”. Nie-samowita pieśń, zawsze chce mi się przy niej płakać.

A widziałaś ławkę Buzków w kościele Jezusowym w Cieszylinie, piątą od kazalnicy?

Nie, a jest podpisana?

Tak. „Ukupena ławka (bo się płaciła ławkowe), 5 mistów Buzków, 3 mista Firlejów, 2 mista Buzków. Rok 1734” – wiemy z reportażu Włodka Nowaka w „Dużym Formacie”. Twój tata mówił mu: „Dziennikarze pytali, skąd się ten Buzek wziął. A ja czuję, że jestem do premii przygotowany – przez historię rodzinną, przez to, że był Jerzy, Józef, Karol, Paweł”. Też się czujesz przygotowana?

Tak. Generalnie do życia. Mam te korzenie śląskie od strony i ojca, i matki. Nie umiem o tym pięknie opowiedzieć, ale one mnie trzymają. Gdy myślę np. o tym, którą rolę przyjąć, to nie zastanawiam się, co by powiedział dziadek Szymon Czaplą czy pradziadek Karol Buzek, ale jakieś ich wartości we mnie są i dają odpowiedź.

Jan, ostatni Buzek na rodzinnym gospodarstwie w Roil, marzył, by zostać aktorem filmowym.

Nie wiedziałam. Ja tylko wiem o Dziusce, żonie Józefa Buzka...

...profesora i senatora, w II RP twórcy GUS i pierwszego spisu powszechnego. Najślynniejszego Buzka przed twoim ojcem.

Poznali się w Wiedniu, w kawiarni. Dziuska płakała, bo jej pierwszy mąż nie chciał dać rozwodu.

Babcia opisywała twoją praciotkę: „Wysoka, ogólnie

zgrabna. Kapelusze z wielkim rondem, cienutki, orli nos i wielkie stopy. Kiedy profesorstwo Buzkowie zamieszkali w Warszawie, mówiło się, że gdyby Józefina rozpuściła włosy, to mogłaby stać nago, boby ją całą okryły”. Kogo to przypomina?

Wzrost, nos Włosy już obciął. Ale nie wiedziałam o Dziusce, idąc na aktorstwo. Chyba że mam to w genach. Skoro Jan chciał być aktorem i tata...

Jerzy Buzek?

Tak, poważnie myślał o aktorstwie.

Rok 1943. Jerzy Buzek ma trzy lata i umiera na płuca. Twoja babcia już go Bogu powierzyła. „Ale – opowiadała – zaraz się opamiętałam. Co ja robię? Jureczka oddałam Panu Bogu?”

Znam tę historię. Z płaczem wpadła do domu. Tata leżał bez tchnienia. Dziadek mówi, że umiera, pulsu nie ma. Poruszył go, tata zaczął oddychać. Kilka razy budzili go do życia.

Po paru dniach Jureczek odezwał się, że mu ciemno. I dalej relacja taty: „Izdebka, w której leżałem, była od północy. Ojciec powiedział: Zaraz ci zrobię słońeczko”.

Dziadek poodejmował wszystkie lustro i powiesił na wozie drabinistym, który postawił przed oknem. W pokoju robiło się jasno. Jak się słońce przesunęło, to przesunął wóz. Byłam w tym domu, wiem, który to był pokój. Mam tę scenę w oczach.

Twój tata twierdzi, że swoją chorobę przypomniał sobie w czasie twojej. Zachorowałaś na Wielkanoc 1985.

Jeszcze poszłam do komunii, ale już wiedzieli, że mam ziarnicę.

„Ziarnica złośliwa. Atakuje węzły chłonne i pozawęzłową tkankę limfatyczną. Wyleczalność od 550 proc. Gorączka, poty nocne, utrata masy ciała, uporczywy świąd”.

Już wcześniej bywało mi słabo w kościele, duszno, brakowało sił. No to czekałam, aż przejdzie, by znowu skakać w gumę. Pamiętam, jak rodzice przyjechali pod szkołę i, oprowadzając mnie dookoła samochodu, powiedzieli, że chyba pójdę do szpitala na badania.

Pobierali ci szpik?

Tylko próbki z węzłów chłonnych.

Bolało?

Choroba nie bolała, raczej leczenie. Chemia, naświetlanie.

Straciłaś włosy?

Mhm.

To trwało cztery lata, dla takiej małej dziewczynki – pół życia.

9, 10, 11 i 12 lat. Leczone mnie najpierw w Polsce. Potem dwa razy w Niemczech – w sumie rok. Mama była tam cały czas ze mną, wzięła urlop. Dostała zgodę kuratora, by mnie uczyć. Tato trochę pracował, przyjeżdżał na tydzień, dwa.

Skąd pieniądze?

Niemcy, których nawet nie znaliśmy, zorganizowali zbiórkę w ko-

AGATĄ BUZEK

Łaknący sławy

ściółach, potem założyli fundację. Pierwszy raz pojechaliśmy na miesiąc naświetlań do Erlangen, stamtąd do Kolonii na chemię. Wróciłam do Polski, ale przyszedł trzeci nawrót. To był pierwszy taki znany przypadek, więc klinika w Kolonii leczyła mnie za darmo w ramach eksperymentu medycznego.

Leczył cię prof. Frank Berthold.

Miał wspaniałe relacje z dziećmi, bo to była klinika dla dzieci. Cudowny, ciepły człowiek. Wielki, można się było przytulić. Jak wchodził, to rozciągał się spokój i nadzieja. Teraz przyjechał z żoną na nasze wesele. E-mailujemy do siebie (śmiech).

Pytałaś, kiedy to się skończy? Buntowałaś się?

Nie będę o tym opowiadać. A pytań nie zadawałam. Miałam taki filtr, by za dużo nie wiedzieć – jaką mam szansę, że będę żyła. Nie wiem, skąd rodzice mieli tyle wiary, skąd ta energia i pomysły, jak mnie zabić, zając. To ich zasługa, że przeżyłam.

Mój syn został wiele lat temu porażony prądem i przeżył śmierć kliniczną. Pamiętam, jak stoimy przy jego łóżku i żona się trzyma, a mnie lzy płyną po twarzy.

U nas też tak było. Może dlatego, że tata tylko przyjeżdżał, a mama była cały czas. Mama ma w ogóle w sobie niesamowity spokój. Jej dotyk i obecność dają taką pewność. To nie jest ktoś, kto mógłby wpaść w histerię. Jak małemu dziecku wytłumaczyć, że znowu trzeba wkląć się w rękę? Ja się potwornie bałam pobierania krwi, mdlałam. W Niemczech było oczywiste, że mama przy mnie jest, że może spać ze mną. Ale w tym polskim szpitalu „dziecko zapraszamy samo do gabinetu zabiegowego”. A mama ze spokojem tu-

siące. Przez 10 lat. Trudno było znaleźć ten jeden moment, każdy powrót był radością. Aż prof. Berthold powiedział: „W zasadzie już nie musicie przyjeżdżać, ale może tak towarzysko wpadniecie za rok”. Więc wpadliśmy i przy okazji mnie zabił. (śmiech)

Rok 1989. Ostatnia chemioterapia.

To był taki dobry rok. Miałam w pokoju kącik Solidarności. Wcześniej nie mogłam zbyt wiele wiedzieć o podziemnej działalności ojca, jeszcze bym się wygadała.

Dlaczego taka mądra dziewczyna po przejściach została...

No, no... (śmiech)

...aktorką? Sama mówisz, że aktor jest „do wynajęcia”.

Nic złego w tym nie ma – wynajmuje się z własnej woli, w słusznej sprawie. Że będę aktorką, zakomunikowałam rodzicom w wieku pięciu lat. Gdy miałam niecałe cztery, byłam z rodzicami na wczasach i był tam konkurs dla dzieci. Śpiewałam „Za górami jest Babilon” lub „Wsiąść do pociągu byle jakiego”. Nie dawałam się zdjąć ze sceny.

Może to robota taty, niespełnionego aktora?

Na pewno nikt nie starał się mi tego wyperswadować. Z perspektywy Gliwic to była przecież abstrakcja. Robiłam domowe spektakle, teatr w liceum. Może to było powołanie?

Czy uważasz się za piękność, czy brzydulę?

(śmiech) Mogę być jednym i drugim – i to jest dla aktora wartość.

A jako dziewczynka?

Myślałam, że jestem ładna. Jak patrzeć na zdjęcia, to nie byłam jeszcze taka dziwna jak teraz. (śmiech) Słodka blondyneczka.

Ale trzeba oddzielić aktorstwo od życia. To nie Agata Buzek kocha się na stole z Marcinem Dorocińskim...

...w filmie „Rewers”...

...tylko to Sabinka i Bronisław. Nam to z Marcinem nie przyszło łatwo. Ale miałam poczucie profesjonalizmu, nie wchodziłam w żadne dowcipasy, dwuznaczności. W pewnym momencie Marcin poprosił, by fotostacja już nam nie robiła zdjęć, bo było to kłopotliwe. Cóż, taka scena.

Po tym miłosnym gwałcie ty – przepraszam – Sabina głaszcze Bronisława po policzku i mówi: „Jeszcze nauczysz się czułości”.

Takie emocje mogą być trudniejsze do zagrania niż sama nagość.

Trudno mi uwierzyć, że lubiłaś pracę modelki.

Słusznie. Ale to był mój pomysł na Paryż. Miałam już 23 lata, byłam po studiach, a tu umalują cię, ubiorą i masz chodź tam i z powrotem. Miałam więc triki, dawałam sobie zadania aktorskie, np. jesteś królową i nie możesz dać po sobie poznać, że zamordowałaś króla. Więc idę z kamienną twarzą. (śmiech)

Najwięcej grałaś w Niemczech. Lubisz ten kraj?

Tak. Lubię grać po niemiecku.

Mówiłem, że luteranka.

Mieszkać poza Polską to mogłabym raczej we Włoszech. Ta niemiecka miłość do przepisów... Jednak jestem katoliczką. (śmiech) Ale trochę porządku moglibyśmy się od nich nauczyć. Wyprowadza mnie z równowagi spóźnianie się. A tam na planie jest szacunek dla wspólnego czasu. U nas – wolność, wyobraźnia, fantazja. Ale „Rewers” nie powstałby w Niemczech, bo pracowaliśmy po 18 godzin i ich związku zawodowe by się nie zgodziły. Nasza ułańska fantazja lubi takie rzeczy.

Na planie dbasz o porządek?

Jak jestem zmęczona, to domagam się informacji: dlaczego nie kręcimy? Ile to potrwa? A jeżeli pół godziny – to czemu nikt mi nie powiedział i nie poszedł się położyć?

Choroba zostawiła jakiś ślad?

Czasem tak mi się wydaje, ale jak to zanalizuję, to dochodzę do wniosku, że mam tyle siły, ile wszyscy. A może nawet odrobinę więcej. „To przewrotny film” – pisał o „Rewersie” Tadeusz Sobolewski. „Inaczej niż w historycznej czytanice wszystko ma tu swój rewers. Poetę podziemia, może nawet samego Baczyńskiego... Trafna intuicja. Myśleliśmy o kimś takim jak Baczyński, Gajcy – gdyby przeżyli Powstanie.

...Sabina namawia do drobnych koncesji. Stalrowski magnat wydawniczy z dnia na dzień staje się wrogiem ludu. Aresztowanie sąsiada generała ratuje życie Sabinie”.

Wszystko ma dwie strony.

Czy Bronisław, który inwigiluje Sabinę, jest tylko wyrachowany, czy trochę też się w niej zakochuje?

Graliśmy, że to diabeł. Zło tak posunięte, że doskonale zafałszowane. W tym świetny jest ewentualny diabeł. Nie zobaczymy jego kopytka.

Agata Buzek

Jedyna rzecz bez rewersu w tym filmie to trzy kochające się kobiety: Sabina, jej mama i babcia.

Rewersem są faceci, których nie ma. Udało nam się stworzyć rodzinę z Krystyną Jandą i Anną Polony. Łatwo mi się to grało, bo mam bliskie relacje z mamą i miałam z babcią.

Twoja babcia mówiła: „Krótko żyłam z moim mężem, 17 lat, ale go poważałam. Nie wiem, czy jestem głupią babą, jeszcze teraz zakochaną, ale nie wspominam sobie, żeby miał jakąś złą cechę”.

Niesamowite, co? Przez 17 lat nie zauważył żadnej złej cechy.

A ty sama masz jakiś rewers? Bo wyglądasz, że same awersy?

Znaczy? (śmiech)

Nawet jak umierasz na raka, to...

...jednak żyję?

I podbijasz Niemcy, które cię wyleczyły. Łączysz protestantyzm z katolicyzmem. Robisz karierę, nie stając się celebrytką.

Musisz znaleźć jakąś dziurę?

Czegoś się boisz?

Bałabym się samotności.

Dla członka rodu Buzków to by było straszne.

Zadbałam, by tego nie zaznać.

OK. Nadajesz się na bohaterkę feministyczną. Pewna siebie, poważna. Kariera większa niż męża.

Ale nie zostanie. Dopóki feministki walczyły o prawa człowieka, to super. Ale idą za daleko. Ja się cieszę, że jesteśmy inne niż wy. Jak mnie facet przepuszcza w drzwiach, nie czuję się poniżona.

Całowanie w rękę?

Nie przeszkadza mi. A w kinie nie ma równouprawnienia. Jest rola męska albo kobieca.

Dyskryminacją byłoby, że aktorka musi iść do łóżka z reżyserem.

Albo aktor, jeżeli reżyser ma inną orientację.

Twój dziadek Paweł miał cztery małe zielone książeczki.

Pod tytułem „Spotęgowanie woli”.

Opowiada twój tata: „Miałem nauczyć się z nich ćwiczeń. Kładę się, myślę o rzeczach przyjemnych, wdech, wydech. Zastanawiam się, jakie stoją przede mną zadania. Powtarzam: Jestem silny. Wdech, wydech”.

Nie musiałam czytać, bo dostałam to wszystko od rodziców.

„Kiedy czeka cię trudne zadanie, wypisz na karteczkach: Pokonam przeszkody, będę stanowczy”.

Zostałam wychowana w przekonaniu, że wszystko się da i uda.

Pojechałaś na Ukrainę wspomagać pomarańczową rewolucję. W internecie namawiasz na wzięcie psa ze schroniska. Cały świat masz na głowie?

To po rodzicach. Mama jest radną w sejmiku śląskim, działa – jeździ do więzienia w Lublińcu dla kobiet. Pamiętam też, że nieznani ludzie zbierali pieniądze, by ratować mi życie.

Jak poznałaś męża?

Wydawaliśmy wolontariuszom diety na wyjazd na Ukrainę. Posadzili nas koło siebie. Adam, Agata. Agata, Adam. Podaliśmy sobie rękę. I już się nie rozstaliśmy.

Dlaczego?

(śmiech)

Może miłość?

Będziesz zadowolony z takiej odpowiedzi? Sama dla siebie długo tego nie nazywałam miłością. Co najmniej dwa tygodnie. (śmiech)

Jak mąż znosi żonę celebrytkę?

Że tak mi znowu ubliżysz. Jest idealnym mężem. Też jest zajęty. Ma dystans do tego, co wypisują o mnie w internecie, do zdjęć, które nam robią. Jak kręcę erotyczną scenę, to wiem, że on się nie denerwuje. (pauza)

Myślę jeszcze o moim rewersie. Jest coś, co mi spędza sen z powiek. Zwierzęta. Same się o siebie nie upomną. Lubię ludzi, ale jak pomyślę, co robią zwierzętom, to przestaję. Nikt nie pyta, skąd pochodzi ten kotlet, z jakim to się wiąże cierpieniem.

A mąż jada tatara?

U nas w domu nie ma mięsa ani ryb. Adam broni mnie np. przy okazji świąt. Jak rodzina by chciała przywieźć indyka, to odmawiamy.

Rewers tego świata?

Ta hipokryzja, że to nie ja zarządziłam, to mogę zjeść. Gdyby ci kazano kurze obciąć głowę i rozpruć tego barana, tobyś nie jadł z taką przyjemnością.

J.M. Coetzee opisuje losy pisarki Elizabeth Costello, która zadrezczała się losem zwierząt. Tak się to nasiliło, że trudno jej było żyć. Gdziekolwiek spojrzysz...

...widzisz śmierć zwierząt. Mam takie momenty.

Rozmawiał:
PIOTR PACEWICZ
„Wysokie Obcasy”

Agata Buzek z ojcem Jerzym.

maczyła, że „ona pani nie da tej ręki, jeśli ja nie wejdę, więc ona będzie siedziała mi na kolanach”. Kropka.

Twoja mama mówiła: „Przez cztery lata żyłam na skraju wytrzymałości psychicznej”.

Ja tego nie widziałam, ja tego nie wiedziałam.

Pamiętasz radość, jak się skończyło?

Pamiętam powrót do naszego mieszkania w bloku. Koty na mnie czekały. Potem było jeżdżenie na kontrolę – co cztery tygodnie, co sześć, co dwa miesiące, co trzy mie-

„Kręciłam też ujęcia w stylu porno” – opowiadałaś. W internecie rozlał się „szajs”: Agata Buzek robi karierę w Niemczech jako prostytutka. W ARD można oglądać, jak starszy pan uprawia ostry seks z córką naszego premiera!

Jak nakręciłam tego „Paparazzo”, ktoś zapytał tatę, co premier na to. Odpowiedział: „Córka jest aktorką”. Do wynajęcia jestem cała. Jeśli widzę w tym sens i nie mam tylko biegać goła, bo jak będzie goła Buzek, to się lepiej sprzeda, to się godzę. To jest trudne. Niepokojący byłby moment, gdyby to przestało być trudne.

Sentymentalny spacer po Zaolziu

Życie coraz bardziej gna do przodu, przygotowując się do Świąt Bożego Narodzenia coraz bardziej koncentrujemy się na tym, co materialne, a więc zrobieniu zakupów czy przygotowaniu prezentów, a coraz rzadziej zastanawiamy się nad ich duchowym wymiarem. Na kilka dni przed Wigilią wybraliśmy się z profesorem Danielem Kadłubcem na spacer po Zaolziu. Pokazał nam miejsca dla niego ważne, symboliczne, ale też cenne z punktu widzenia zachowania tradycji, naszej kultury. Przystanki, zastanowienia się potrzebujemy jednak nie tylko dziś, przed świętami, ale na co dzień. Żebyśmy mogli stanąć przed lustrem i powiedzieć sobie, że życie nie ucieka nam przez palce. Dziś zapraszamy na spacer z Danielem Kadłubcem, w przyszłym roku poprosimy, żeby swoje magiczne miejsca pokazali nam inni Zaolziacy.

Pierwsza polska szkoła w Karpėtnė

Wprawdzie Daniel Kadłubiec nie pobierał w niej edukacji, ale początki szkolnictwa w Karpėtnė wiążą się ściśle z jego rodziną oraz przodkami profesora Stanisława Hadyny. Pierwszą polską szkołę w urokliwej miejscowości założył w 1872 roku pradziadek naszego rozmówcy, Jan Kaleta. Zanim jednak do tego doszło, miejscowe dzieci uczyły się w założonej w 1784 roku w Bystrzycy szkole wyznaniowej, w której pierwszym nauczycielem był również Kaleta z Karpėtnė, tyle że Paweł. Lekcje w Karpėtnė odbywały się w największej izbie Domu na Fojstwiu. Szkoła w tym miejscu istniała dwa lata. Szybko okazało się, że w izbie trudno jest pomieścić tak wiele miejscowych dzieci. W tym czasie naukę pobierało około 50 najmłodszych mieszkańców. Widząc, co się dzieje, Jan Kaleta postanowił ofiarować parcelę pod budowę nowej szkoły, wzniesionej w 1874 roku. W szkole tej uczył pochodzący z Wisły Jan Pilch, dziadek profesora Hadyny. Po przyjeździe do Karpėtnė wybudował dom, w którym przyszli na świat Stanisław i Wandeczka, która zmarła jednak w bardzo młodym wieku. Dziś miejsce urodzin twórcy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” jest oznaczone tablicą pamiątkową.

Dom rodzinny w Karpėtnė

Jedno z najważniejszych miejsc profesora Daniela Kadłubca na trasie naszej wycieczki po Zaolziu. Dom na Fojstwiu został wybudowany w 1839 roku. Profesor urodził się 22 lipca 1937 roku w tej samej izbie, w której kilkadziesiąt lat wcześniej istniała pierwsza w Karpėtnė szkoła dla polskich dzieci, nazywanej „wielko izba”. Kołyska stała tuż przy oknie, obok wejścia do pomieszczenia. Daniel był pierwszym dzieckiem Jana i Anny z domu Chodura. Później na świat przyszły dwie jego siostry Anna (1942) i Bronisława (1947). Zresztą obie do dziś tu mieszkają. Pierwsze wspomnienie z domu rodzinnego? Profesor nie ma z tym problemu.

– Miałem może dwa lata, jak zaczął do mnie przychodzić fryzjer Farnik z Bystrzycy. Strasznie nie lubiłem się obcinać. Dlatego rodzice ustawiali stół pod oknem. Kiedy pan Farnik brał nożyczki do ręki, bardzo dużo działało się za oknem, a to ktoś się wygłupiał, ktoś inny gonił psa. Wszystko po to, żeby mnie rozbawić i odciągnąć moją uwagę od fryzjera – mówi profesor.

Przed domem był ogromny ogród, do dziś ozdabiają go wiekowe lipy, a najbliższe otoczenie stanowiły małe stawki i pola. Długa na kilkaset metrów miedza, oddzielająca pola rodziny profesora oraz sąsiadów okazała się miejscem pierwszych prób lekkoatletycznych małego Daniela. I dodać należy, że tej sztuki nauczył go, podobnie jak inne karpėckie dzieci, jego ojciec, nauczyciel i kierownik wielu szkół zaolziańskich, entuzjasta sportu, turystyki, folkloru i czytelnictwa, działacz społeczny.

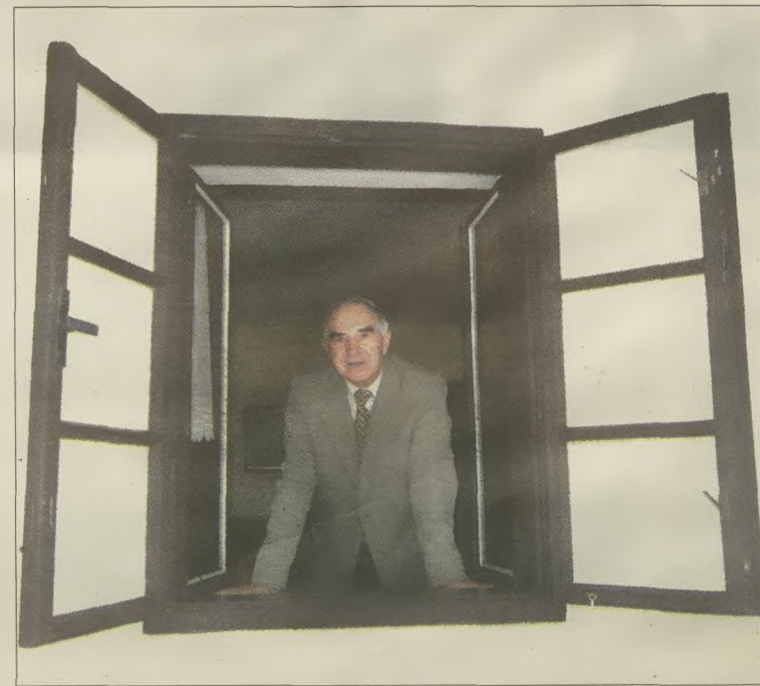

Kąpielisko pod Skałą w Karpėtnė

Wyobraźmy sobie letni, upalny dzień. Kto z nas nie chciałby ochłodzić się w wodzie, a dzieci to już szczególnie. Kąpielisko pod Skałą na Olzie, położone na granicy Karpėtnė i Wėdryni (granica jest wytyczona przez Olzę) to ulubione miejsce spędzania wolnego czasu przez najmłodszych. Tutaj mały Daniel uczył się pływać. Maluchom nie przeszkadzało, że chcąc dotrzeć nad kąpielisko, musiały pokonać ponad kilometr drogi.

– Zabawa nie ograniczała się do samego pluskania i kąpania. Na przykład pływalismy łódką będącą własnością państwa Hudzieczków. Dowoziliśmy ją do Olzy na wózku. Głębokość wody sięgała do 2,5 metra, można było płynąć z nurtem wody kilkadziesiąt metrów. Niektórzy skakali do wody. Pamiętam, że tutaj wszyscy mówili jednym językiem. W tym czasie nie było tak, że ktoś mówił po czesku albo po polsku. Wszyscy posługiwali się gwarą, bez względu na szkołę, do której uczęszczali – wspomina etnograf.

Profesor chętnie wraca w to miejsce. I to wcale nie we wspomnieniach. Pod Skałą zabiera wnuki.

z prof. Danielem Kadłubcem

Stadion na Borku w Trzyńcu

Pierwszy stadion w Trzyńcu. Dziś położony nieco na uboczu, przypomina o czasach świetności. To właśnie na tym obiekcie drużyna Hut Trzyńskiejk wywalczyła awans do ekstraklasy. Po II wojnie światowej działały tu dwa kluby: Siła Trzyńciek (polski) i SK Żelazny Trzyńciek (czeski). Polsko-czeskie derby Trzyńca były wielkim wydarzeniem, na stadion przybywały tysiące kibiców spragnionych dobrego futbolu oraz emocji. Profesor śmieje się, że dziś piłkarskim wydarzeniem podobnego formatu są chyba tylko „derby Europy”, a więc mecz Real Madryt – FC Barcelona. Barw Siły bronili tak znani zawodnicy, jak m.in. Tadeusz Kraus, bracia Łabajowie, Wilim, Supik, Siostrzonek. Na Borku odbywały się także zawody żużlowe oraz lekkoatletyczne. Przede wszystkim właśnie z lekką atletyką i piłką nożną wiążą się wspomnienia profesora z tym miejscem.

– Właśnie tu rozpoczęła się trzyńska lekkoatletyka. To były lata 50. poprzedniego stulecia. Sam wtedy rozpoczynałem przygodę ze sportem. Jednak wszystko rozpoczęło się na karpęckich miedzach, gdzie urządzaliśmy olimpiady lekkoatletyczne. Biegałem na 100, 200 i 400 metrów. Pomogłem klubowi wywalczyć awans do wyższych klas, z drugą ligą łącznie. Bieżnia była żużlowa i sami musieliśmy ją wygładzać, oznakować tory, przygotować skocznie, sprzęt itp. Wszystko robiło się z czystego zamiłowania do sportu. Dziś wyniki są lepsze, ale sama idea rozmyła się w pieniądzech – wspomina Daniel Kadłubiec.

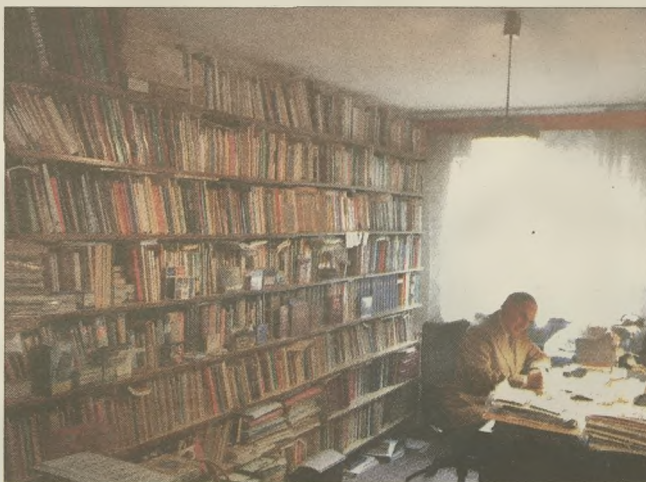
Jego lekkoatletyczna przygoda trwała tu około 12 lat. Potem przeniosła się do praskich klubów, m.in. do Dukli, wielokrotnego mistrza Czechosłowacji.

Gospoda Kotasa w Karpętnej

Przed laty centrum życia kulturalno-oświatowo-społecznego, miejsce wesel, urodzin, chrzcin i styp, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy urządzał w nim między innymi wystawy polskiej książki; dziś budynek jest wykorzystywany do innych celów, obecnie jest przebudowywany na mieszkania. Na deskach gospody Daniel Kadłubiec stawiał pierwsze kroki jako aktor-amator.

– Wystawialiśmy sztuki miejscowych autorów, na przykład Adama Wawrośza, Ernesta Farnika, ale też graliśmy sztuki twórców znanych szerokiej publiczności w całej Polsce, choćby Aleksandra Fredrę czy Michała Bałuckiego – opowiada profesor. – Życie teatralne nie kwitło jednak w tym miejscu długo. Zmarło już w latach 60. XX wieku. Skończyli się reżyserzy i entuzjaści sceny.

Dom profesora w Mistrzowicach

W 1961 roku Daniel Kadłubiec wziął ślub z Zuzanną, paniąskie nazwisko Jedzok (pochodzi z sąsiadującego gospodarstwa Harwotów, zwanych „wolnymi”, bowiem wykupił się z poddaństwa). Zamieszkał w domu z 1926 roku, który jego żona oraz jej siostra Marta otrzymały od wujka Harwota. Jak łatwo policzyć, za dwa lata minie 50 lat, odkąd państwo Kadłubcowie zamieszkali w tym miejscu. Jednym z ważniejszych

pomieszczeń jest pracownia połączona z biblioteką, liczącą ok. 2 tys. woluminów. Gdyby ktoś przyszedł pierwszy raz do profesora i nie wiedział, czym się zajmuje oraz jaki ma tytuł, chyba wszystkiego dowiedziałby się właśnie patrząc na przepastne zbiory.

– Zbiór cały czas się powiększa, bo ludzie ciągle dają mi w prezencie książki, poza tym sam kupuję – mówi Zaolziak.

Pracownia to praktycznie jedyne miejsce w domu, w którym nie bywa jego żona.

– To jest jego królestwo, nie chcę się wtrącać i sprzątać – śmieje się Zuzanna Kadłubiec.

Mistrzowice to najwyżej położona miejscowość w pasie między Mostami koło Jabłonkowi a Buguminem. Dlatego też przy dobrej pogodzie profesor może cieszyć się wspaniałymi widokami.

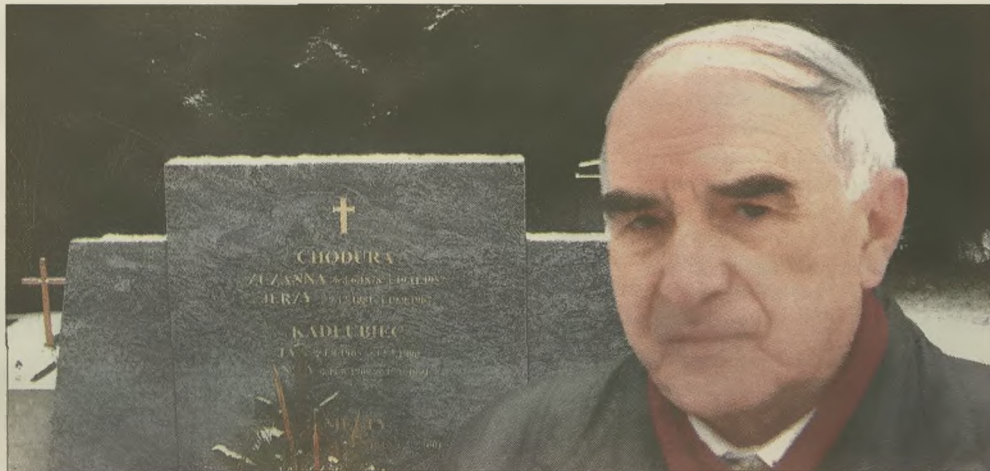
– Jestem zachwycony, kiedy na horyzoncie pokazuje się Mała Fatra. W ogóle bardzo lubimy chodzić z żoną po górach. Jak tylko mamy wolną niedzielę, to staramy się wybrać na wycieczkę – mówi nasz rozmówca.

Państwo Kadłubcowie mają dwójkę dzieci: Marian urodził się w 1962 roku, dziś prowadzi firmę informatyczną w Czeskim Cieszynie; Daniela, rocznik 1964, jest nauczycielką języka angielskiego. Dom jest dobrym miejscem wypadowym. Profesor ma blisko do głównych dróg, którymi podąża do pracy – wykładu na Uniwersytecie Ostrawskim, ma także zajęcia (w każdy poniedziałek) w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej.

Cmentarz ewangelicki w Karpętnej

Nekropolia istnieje od roku 1878 i należy do zboru bystrzyckiego (w Karpętnej nie ma samodzielnego zboru – przyp. red.). Spoczywają na niej przodkowie pana Daniela: dziadkowie – Zuzanna (zmarła w 1957 roku), Jerzy (1967), rodzice Jan (1990) i Anna (1991). W grobowcu rodzinnym pochowany jest także szwagier Emil Zmełty oraz inni krewni. Leży tutaj Jan Kaleta, ojciec Zuzanny, pradziadek profesora, pierwszy nauczyciel polskich dzieci w Karpętnej.

Teksty i zdjęcia: TOMASZ WOLFF

Polska Szkoła Podstawowa im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy

Wchodząc do polskiej podstawówki Daniel Kadłubiec czuje się jak u siebie w domu. Otwierając drzwi od razu dzieli się spostrzeżeniem.

– Drzwi te same, jak w moich czasach, kiedy się tu uczyłem – przyznaje.

– A te malunki też były na szybkach? – zwracam uwagę na ładnie pomalowane małe okienka.

– Ich nie było, chyba dzieci ostatnio to namalowały – dodaje.

Po chwili wita się ze spotkanymi nauczycielami szkoły, serdecznościom nie ma końca. Do Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny przyszedł po skończeniu 5-letniej szkoły ludowej w rodzinnej miejscowości. Nagle droga do szkoły wydłużyła mu się kilkakrotnie. Cztery kilometry dzielące dom od placówki pokonywał pieszo albo na rowerze.

– Droga jakoś nigdy mi się nie dłużyła. Za-

wsze do szkoły chodziliśmy i wracaliśmy większą grupą – wspomina. Do dziś pamięta nazwiska nauczycieli bystrzyckiej szkoły. – Dyrektorem był Jan Koziel, historyk i polonista, niezapomniany interpretator dzieł Henryka Sienkiewicza. Jak czytał fragmenty „Trylogii” to miałem ciarki na plecach. Pamiętam też Józefa Raszkę, Jana Kupca czy Franciszka Menšika, który był nie tylko nauczycielem, ale także piłkarzem klubu Groń Bystrzyca. Wciągał nas, młodych chłopaków, do drużyny trampkarzy. Współorganizował lekkoatletyczne dni sportowe Gronia, na które mocno trenowaliśmy, gdzie się dało. Ambicją wszystkich było, żeby osiągnąć jak najlepsze wyniki – opowiada.

Daniel Kadłubiec skończył bystrzycką szkołę w 1952 roku. Kolejne etapy jego nauki to tzw. Jedenastoklasowa Szkoła Średnia w Czeskim Cieszynie (matura w 1955 roku) oraz studia na Uniwersytecie Karola w Pradze.

Przi strómku

Była wojna. Jako Poloków, bo żodyn z nas sie nie zgodził na wziyn-ci Volkslisty, nas Nymcy wykłudzili od Rathauzu. Dali nóm kwartyr wedle sklepu, kaj był kierownikym mój brat, kiery tam aj ze swojóm rodzinóm miyszkol.

We kwartyrze brata, z kierego sie szło zaroz ze sklepu, my mieli taki mały strómek. Był to czas Wiliji. Strómek stoł na sztokerli, ni na ziym, jak to kiedysi bywało. Tak jako sie dało ze sklepu przynść do kwartyru, tak sie też dało wynść ze zadku i odyńć prosto do pola. Z tego wymogu korzystali wszelijacy ludzie. W piyrwszym rzyndzie rodzina i znómi. Była to też cesta dlo ludzi, kierzi z nejróżniejszych powodów nie chcieli być widziani, co, a głównie kiela tego kupujóm. Tu, w kwartyrze, sie też skupiali różni ludzie i dyskutowali o sytuacji.

Aj w tym czasie przed Wilijóm to tak było. Ludzie chodzili do sklepu z przodku i ze zadku, aby kupić to, co oficjalnie nie było, ale było schowane w zadku, bez wsglyndu na to, czy kdo kartki miał albo ni. W tym czasie do sklepu przyszedł młody niemiec-ki wojok, nic ekstrawnego. Do sklepu chodzili wszelijacy ludzie. Sklep je przeca przistymny dlo każdego. A z drugi stróny, kszeft je kszeft. Jak tyn wojok był w sklepie, odewrzyły sie dwiyrze do izby, w kierej świecił ozdobióny strómek. Wojok zustoł na postrzodku sklepu jak słup solny. Jego oczy sie fót uprzónie dziwały na tyn strómek. Za chwile, tak zafascynowany zaczął się po-

suwać ku dwiyrzóm tej izby. „Psze-szaszam”, obrócił sie łómanóm pols-czynóm na bratowóm. „Może popat-szeć? Bratowa zustała jak oparzóno. W izbie były dziecka, a prosba była tak niezwykło od tego Nymca, że w tym momencie nie wiedziała jak mo-zareagować. Ale w oczach tego mło-dego Nymca musiało być coś, że ... nie szło rzyć ni. W tych oczach było coś takigo, co mogóm wyczytać jed-ynie matki. Odewrzyła dwiyrze izby dokorzón, a oczami pozwała wojoka do postrzodka. Przitulila swojóm ma-lutkóm Krysie ku siebie, i tak w bez-ruchu stoli w kónteczku, cicho jak myszki. Byli świadkami tego, co sie jim nie mieściło w głowie. Niemiec-ki wojok położył rynec na szrank, nad kierym wisiał obrozek aniołka stró-ża, czołym sie oprzył o niego, a w niy-mym łkaniu sie trzynęło całe ciało. Słysząc było jakisi słowa, kierym nie było rozumieć, ale wyglónało to tak, jak by do kogosi mówił, jak by sie o kogosi boł...

Bratowa po chwili zadumy przy-stómpila ku wojokowi i pogładziła go po głowie. „Ja nie fiedzieć, gdzie majne zone a cera”. Odpowiedziół chwiejnym głosym. Po chwili mówił dali: „Nic nie fiem, czy szywi oni...”

Bratowa go zaś po-gładziła po włosach, wziyna Krysie za rynec i ode-szła. W oczach miała łzy.

„Borok synek” – po-wiedziała ze zrozumiy-nim.

Wziyna Krysie na rynec i silno przicisła ku sobie, wte-dy żech nie wiedziół czy-mu. Dzisiaj už wiym!

JAN KUBICZEK

Fot. MAREK SANTARIUS

W tym czasie my miyszkali dość wysoko w go-rach, kiere dokreślaly tó niepowtarzalnóm at-mosfere Świónt Godowych. Czała nas cesta na jutrznie do naszej wtedy eszcze istniejącej wioski. Strasznie my sie wszyscy na nióm cieszyli, aj na skrzy-pińcy śniyg pod nogami, aj na czopke z biołóm kuć-kóm. Szli my wszyscy, jak je-dyn, no... cało rodzina. A ty-mu, że my miyszkali nejwyży, ku nóm dołónczali sómsie-dzi, kierzi miyszkali niży. Na kóniec to był pięknie długi łańcuch ómawych figurek miyndzy tym biółym śniegym powleczoneóm przy-ródóm. Nie wadziło nóm, że strasznie marzło, a śniega było moc, ani to, że z dómu do kościoła też było pięknie daleko. Jyny sym tam my ze znómyimi przemówili jakisi to słowo, a pożyczili se szczynśliwych świónt.

Jak my przisli ku kościołu, tyn už był pięknie wy-rychtowany. Jak sie patrzy na nejwiyńsze w roku chrześcijański świynto w kościele luterskim. My, dziec-

ka, sie zaroz brali na nejwyższy pawłacz. A ojcowie ze starzikym siodali do sztwortej ławki po prawej strónie. Tam naszo rodzina też miała opłacane miejsce. Prowda z tego nejwyższego pawłacza my tego moc nie widzie-li, ale nóm to tak odpowiadało. Dycki dóma my do ka-pes pozbiyrali z eszcze nie poskludzanego stołu wigi-lijnego jaksikej ciastka, orze-chy albo owoce. A potym?... Tam, na tym wyrchu, my to pojodali.

Jutrznia przypóminała wszystkim o pokoju i miłości, kiere na świat przinióśło dziecióntko Jezus. Tymu też przed ółtorzym sie pojawili naroz wszyscy trzej ksiyndzowie – pastor i oba wika-riusze. Aj nabożyństwo nie zaczynało tak jak każde in-sze. Przi organach sie už usadziła ni jyny orkiestra, ale też chór kościelny z dyrygintym. A už to zaczęło! Cicha noc, Dzisiaj w Betlejem, W żłobie leży... I dalsze kolyn-dy, jedna za drugóm, i jedna piękniejszo niż drugo...

JAN KUBICZEK

Czar Wilije

reklama

WITALNA RESTAURACJA
zaprasza Was
do urządzania uroczystości
rodzinnych dokładnie według
WASZYCH ŻYCZEŃ

Adm. Skucak
mob.: +420 733 184 406
www.VITALITYSLEZSKO.cz

BULLSTA
Wszelkie prace murarskie

- ◆ regips (sadrókartony)
- ◆ łazienki
- ◆ segmenty mieszkaniowe (bytová jádra)
- ◆ malowanie

Kontakt 608 411 222
mirek.bulla@seznam.cz

„PRO VAŠE DĚTI LETENKA A POBYT ZDARMA“

CESTOVNÍ KANCELÁŘ

TRAVEL AGENCY

CESTOVNÍ KANCELÁŘ MARTED s.r.o.

NÁMĚSTÍ SVOBODY 528

739 61 TRINEC

TEL: 558 321 726

FAX: 558 325 074

e-mail: marted@marted.cz

http://www.marted.cz

PRODEJ Z NOVÉHO KATALOGU LÉTO 2010 ZAHÁJEN

18

% - až taková sleva za včasný nákup
let - až do tohoto věku letenka a pobyt ZDARMA
let - již tolik sezon jsme tu pro Vás

Řecko a řecké ostrovy – letecky z Ostravy na 8, 11, 12 a 15 dní
OLYMPSKÁ RIVIÉRA – CHALKIDIKI – THASSOS – KORFU –
LESBOS – ZAKYNTHOS – KOS – RHODOS – KRÉTA

Turecká riviéra – letecky z Ostravy na 11 a 12 dní
SIDE – BELEK, hotely 4* a 5* s all inclusive

Chorvatsko, Dalmácie – autem na 10 dní a autobusem na 12 dní
BRELA – BAŠKO POLJE – MAKARSKA – PODGORA – GRADAC

Poznávací zájezdy – letecky i autobusem
RHODOS nebo KOS nebo LESBOS + OKRUH TURECKEM
ATÉNY, MYKONOS, SANTORINI, KRÉTA
OKRUH TURECKEM + POBYT NA TURECKÉ RIVIÉŘE
BLUE VOYAGE – LODNÍ OKRUH TURECKEM
BAVORSKO-SOLNOHRADSKO, SEVERNÍ ITÁLIE, JIŽNÍ FRANCIE

VAŠE VÝHODY ZA VČASNÝ NÁKUP:

- SLEVY ZA VČASNÝ NÁKUP NA LETECKÉ ZÁJEZDY Z OSTRAVY AŽ 18% nebo DĚTI AŽ DO 18 LET LETENKA A POBYT ZDARMA (platí pouze letištní a palivové taxy a pojištění)*
- SLEVY ZA VČASNÝ NÁKUP NA AUTOBUSOVÉ ZÁJEZDY DO CHORVATSKA AŽ 9% nebo DĚTI AŽ DO 12 LET AUTOBUSOVÁ DOPRAVA A POBYT ZDARMA*)
- TRANSFERY NA A Z LETIŠTĚ OSTRAVA – MOŠNOV ZDARMA

*) nabídky jsou kapacitně omezeny a limitovány do vyprodání, doporučujeme včasnou rezervaci

ANIELA KUPIEC

Kolědy

(wiersz dla Romusi)

Przyszła Wigilia z gwiazdą na czole,
przysiadła cicho w rodzinnym kole,
wzięła do ręki opłatek biały,
dzieliła dużych, dzieliła małych.

A córka lasu – choinka mała,
co w kącie stojąc wszystko widziała,
szepnęła cicho, patrząc na dzieci:
– Poproście gwiazdkę, nich niżej zleci...

Usiadła gwiazdka na szczyt choinki,
cieszą się chłopcy, cieszą dziewczynki,
gdzie się obrócić, wesoło wszędy,
śpiewają wszyscy stare kolędy...

Lecą kolędy we świat, daleko,
aż przystanąły nad jakąś rzeką,
gdzie mróz wkuł wszystko w pancerz lodowy,
gdzie nikt nie słyszał pieśni godowej.

I z szumem wichru w tan poszły nocą,
wokół nich śnieżne płatki migocą –
tak rozbrzmiewają i tak się śmieją,
że gdzieś lodowe serca topnieją...

Fot. MAREK SANTARIUS

O czym nie pamiętamy, albo nie wiemy

W tym roku uroczyste obchodzono jubileusz 100-lecia założenia Gimnazjum Realnego im. J. Słowackiego w Orłowej na Obrokach i 60-lecie otworzenia polskich paralelek Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Wiele uwagi poświęcono tym wydarzeniom bardzo znaczącym dla Polaków żyjących na tych terenach. Nie wszyscy jednak wiedzą, gdzie mieściły się początkowo klasy polskiego gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Starsi nie pamiętają, a młodzi po prostu nie wiedzą, jak i gdzie odbywało się wtedy nauczanie.

Pamiętają to dobrze absolwenci Gimnazjum z lat 1945/46 oraz 1946/47. Po usilnych zabiegach uzyskano pozwolenie na otwarcie polskich paralelek w Czeskim Cieszynie od roku 1945/46 pod kierownictwem gimnazjum czeskiego. Nauczanie było w języku polskim, lecz dokumentacja był prowadzona po czesku (tak więc świadectwa 1946 i 1947 wydawane były też po czesku). Po wydarzeniach lutowych w 1948 roku Rada Rodzicielska Polskich Paralelek Gimnazjum Realnego w Czeskim Cieszynie wysłała petycję do Ministerstwa Szkolnictwa w celu usamodzielnienia polskich klas. Ministerstwo przychylnie ustosunkowało się do żądania i w roku szkolnym 1949/50 Gimnazjum Realne samodzielnie kontynuowało nauczanie w budynku czeskiego Gimnazjum Realnego.

W roku szkolnym 1945/46 w klasach siódmej i ósmej rozpoczęli naukę studenci już pełnoletni, doświadczeni przeżyciami wojennymi. W 1946/47 w klasie VIII B, w klasie koedukacyjnej było 16 studentów. Wśród studentów był kolega nie z naszego terenu, lecz Czech z Wołynia, który nie miał dobrze opanowanego języka czeskiego. Prawie wszyscy absolwenci tej klasy kontynuowali studia na uczelniach wyższych. Do dziś utrzymują kontakt, urządzają co pewien czas spotkania koleżeńskie. Do swojego grona „dokooptowali” też współmałżonków. Każdy dzieli się swoimi wesołymi przeżyciami czy problemami. Wiadomo również jaka była ich droga w czasie okupacji, a było różnie – pracował każdy, i to ciężko, w hucie, na kopalni. Jeden kolega podczas ucieczki przed Niemcami zawędrował daleko na wschód, aż na Syberię. Kilku kolegów powołano do wojska, a następnie wysłano na front.

Uroczyste odsłonięcie pomnika w Orłowej na Obrokach.

W październiku spotkała się koleżeńska grupka w Cieszynie „U Dzika”. Było wiele wspomnień, co zostało w naszej pamięci z lat, które minęły. Opowiadano też o uroczystościach jubileuszowych, o których czytaliśmy w prasie. Na spotkaniu

było obecnych z grona klasowego osiem osób: Józek Cienciara, Olga Heczko-Chodura, Lidka Lasota-Bałon, Oskar Pawlas, Stasiek Rusz, Franuś Siedloczek, Franek Szopa. Dwie koleżanki zrezygnowały.

LIDIA PAWLAS

O »Suszanach« i ich »Małej czarnej«

Odgłosy muzyki i tańca płynące z okien byłego budynku polskiej szkoły w Suchej Górnej, a potem autobus, walizki i w drogę. Uczestniczyli w wielu festiwalach i imprezach folklorystycznych w kraju i za granicą. Ich występy zjednują uznanie, rekomendują zespół i... płyną kolejne zaproszenia. Przewertowanie kartek ich kalendarza budzi refleksję. Jak to możliwe, że ci pracujący lub studiujący młodzi ludzie potrafią tyle poświęcić i zdziałać. I tu nasuwa się sprzężenie zwrotne. Bo sukces motywuje. Na czele świadome swego celu kierownictwo, koleżeńska atmosfera, chęć bycia razem, wspomnienie tego, co już było.

Zespół „Suszanie” istnieje już 56 lat, a tych „byłych” jest już około 350. Dziś są sympatykami zespołu, utrzymują kontakt. „Mała czarna” to impreza jednocząca wszystkich „byłych” i „aktualnych”. W tym roku odbyła się już jej 3. edycja. Członkowie zespołu zawsze starannie przygotowują się do tego święta. W tym roku przygotowali kalejdoskop wspomnień pod egidą wieczorki dla dawnych członków zespołu. 11 grudnia współczesny „Večerníček” – identyczny, lecz na łyżworolkach, powitał wszystkich zebranych. Po nim w krótkich humorystycznych scenkach przedstawiły się bajkowe postaci minionych lat. Pantomima Żwirka i

Muchomorka, Pata i Mata, pszczołki Mai i Gucia, zrozumiałej królowej i ogrodnika w takt bajkowych melodii była symbolem mijającego czasu. Owe symboliczne połączenie bajek poprzedzało program wspomnieniowy. Złożyło się na niego jedenaście różnych tańców czy scenek tanecznych w choreografii Janiny Rzyman i Barbary Mračna. Był więc polonez, którego nie brakowało na żadnym balu PZKO, kabaret paryski z lat 70., rytmy orientalne i annen polka z lat 80., tańce w takt piosenek Czerwonych Gitar, chicken polka z kogutem, który nie dawał za wygraną, blues i jive, rytmy murzyńskie i taniec irlandzki. Swą prapremierę świętowały też dawne kostiumy leżące nawet 30 lat w zespółowej szatni. Letkis z udziałem wszystkich członków zespołu zakończył pierwszą część programu. W drugiej części zespołowi mężczyźni przedstawili się w jodl polce w choreografii Janka Mračna, a potem zespół zaprezentował film z wakacyjnych wojaży – festiwalu folklorystycznego w Pisku oraz międzynarodowego festiwalu w miasteczku Bracciano we Włoszech. O oprawę muzyczną i techniczną zadbał Romek i Ryszard Mračnowie oraz Marian Pilch. Przy dźwiękach muzyki dla wszystkich generacji przygotowanej przez Michała Kriśa sala bała się do późnych godzin nocnych. (zk)

Kolędowanie »Na Brandysie«

Kolejny raz spotkali się członkowie Klubu Nauczycieli Emerytów w restauracji „Na Brandysie”, aby wspólnie świętować przy choince. Na spotkanie przybyli liczni goście – pani konsul Agnieszka Fedorów-Skupień, przedstawiciele klubów emerytów ZNP z Cieszyna, Wisły i Bielska-Białej, przedstawicielka Kongresu Polaków i TNP – Małgorzata Rakowska oraz przedstawiciel ZG PZKO – Zygmunt Stopa.

Część artystyczną wypełnili uczniowie Liceum im. Juliusza Słowackiego w Chorzowie pod kierownictwem prof. Andrzeja Kró-

la. Ponieważ rok 2009 jest Rokiem Słowackiego, cały program miał charakter bożonarodzeniowo-romantyczny. Składał się z dwóch części: świątecznej, kiedy młodzi aktorzy śpiewali i opowiadali o świątach, a także domniemanego spotkania świątecznego naszych dwóch wieszczów. Słuchacze mieli możliwość usłyszeć wiersze nie tylko Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego, ale również Stanisława Wyspiańskiego, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, ks. Jana Twardowskiego...

Był to wspaniały koncert po-

ezi recytowanej i śpiewanej. Grupa uczniów Gimnazjum Sportowego z Chorzowa recytowała wiersze Jana Brzechwy.

Ostatni punkt programu – występ CHNP – rozśpiewał całą salę. Obecność chorzowskiej młodzieży oceniła w swoim przemówieniu Jadwiga Lincer – prezes cieszyńskiego ZNP – słowami: – Najcenniejsze w spotkaniu młodzieży z Polską z zaolziańskimi nauczycielami jest to, że wiedza o Zaolziu i żyjących tu Polakach szerzy się nie tylko tuż za Olzą, ale idzie dalej w Polskę. (HP)

Muzyka nie potrzebuje tłumaczy

Z inicjatywy dyrektor Podstawowej Szkoły Artystycznej w Czeskim Cieszynie, Renaty Wdówki, oraz dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej w Wodzisławiu Śląskim, Andrzeja Łuckiego, w dniach 12-15 listopada odbyły się w Wodzisławiu polsko-czeskie warsztaty muzyczne.

Zajęcia dla młodych muzyków z obu brzegów Olzy prowadzili wybitni artyści i profesory: związany z Warszawą i Lublinem organista Ireneusz Wyrwa, wiolonczelista Paweł Głombik z Katowic oraz pochodzący z Suchej Górnej światowej sławy skrzypek Ewald Danel, koncertmistrz Filharmonii Słowackiej w Bratysławie oraz kierownik artystyczny Słowackiej Orkiestry Kameralnej. Warsztaty odbywały się pod hasłem „Łączy nas muzyka – Spójuje huda”. Jak wiadomo, muzyka nie potrzebuje żadnych tłumaczy, ponieważ muzykę człowiek odbiera sercem. Ta znana prawda sprawdziła się podczas pracy z solistami, w grupach kameralnych, sekcjach instrumentalnych, a przede wszystkim w nowo wytworzonej orkiestrze o sympatycznej

nazwie „Orkiestra zabawnych nutek bez granic”. Młodzi wykonawcy zdobyli ogromne brawa podczas wspólnego koncertu w wypełnionej do ostatniego miejsca sali Wodzisławskiego Centrum Kultury. Wyjątkowych doznań artystycznych dostarczył słuchaczom również koncert końcowy w wykonaniu wykładowców i nauczycieli czeskokieszyńskiej PSA w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

Projekt miał dla wszystkich uczestników głębszy sens – edukacyjny, artystyczny, wychowawczy, ale również ogólnoludzki, który pomaga w pokonywaniu barier narodowościowych, językowych, a przede wszystkim psychicznych, które w mniejszym lub większym stopniu wszyscy nosimy w sobie.

– Doznania artystyczne na długo pozostaną w naszych sercach i w naszych przyjaźniach. W życiu każdego dnia coś się kończy oraz coś nowego się zaczyna. Rozpoczęła się nowa tradycja międzynarodowych spotkań muzycznych. Cieszymy się na drugą edycję – powiedziała na zakończenie R. Wdówka. (J.B.)

Spotkania z techniką

Zorganizowanie grudniowego „Spotkania z techniką” na temat perspektyw hutnictwa w regionie trzynieckim razem z Czeskim Towarzystwem Hutniczym w sali jego klubu okazało się niezwykle trafnym pociągnięciem. Z całego regionu zjechała się spora grupa dawnych pracowników-techników huty, których ciekawiło, co obecny dyrektor ds. technicznych, Henryk Huczala, ma w swoim referacie do powiedzenia, jakimi osiągnięciami zechce się pochwalić, a przede wszystkim jak sobie huta radzi w okresie kryzysu gospodarczego. (kg)

MIĘDZYNARODOWE MISTRZOSTWA POLSKI W ŁYŻWIARSTWIE FIGUROWYM

Z Polaków najlepszy Cieplucha

Sensacyjnym wynikiem zakończyły się międzynarodowe mistrzostwa Polski w łyżwiarstwie figurowym, które od czwartku do niedzieli odbywały się w Cieszynie. Zdecydowany faworyt najbardziej prestiżowej części zawodów – rywalizacji solistów, mistrz Europy Tomáš Verner, przegrał z innym Czechem, Michałem Březiną. Na trzecim miejscu uplasował się reprezentant Polski, Maciej Cieplucha. Wśród solistek najlepiej spisała się Słowaczka Ivana Reitmayerová, która minimalnie wyprzedziła Czeszkę Martinę Boček, brąz przypadł Ivanie Buzkowej (dawniej Hudziecovej) z zespołu Kraso Trzyniec.

– Jestem szczęśliwy, bo pod obecność Tomáša Vernera nie byłem faworytem mistrzostw – powiedział „Głosowi Ludu” zadowolony ze swojego występu Michał Březina, który już podczas sobotniego krótkiego programu pokazał pełnię swoich możliwości. Zawodnik klubu Stadion Brno zaliczył udane trzy potrójne skoki, co miało kluczowe znaczenie. Tomáš Verner miał mniej szczęścia i po zawodach narzekał na zmęczenie. – Wciąż dają się we znaki powikłania pogrypowe, które przesładowują mnie od Grand Prix w Tokio. Brakuje mi energii i mocy w nogach – stwierdził. Mistrz Europy z 2008 roku zdecydował się jednak przyjechać do Cieszyna, bo jak zaznaczył, w sezonie olimpijskim może się przydać każdy start w dobrych za-

Maciej Cieplucha został w Cieszynie mistrzem Polski w rywalizacji solistów.

wodach. W ubiegłym roku mistrzostwa trzech państw odbyły się w Trzyńcu bez Vernera, co przełożyło się m.in. na słabsze zainteresowanie ze strony publiczności. W Cieszynie widzowie dopisali, głośno dopingując także swoich, polskich zawodników. Mistrzem Polski został Maciej Cieplucha (ŁTLF Łódź), który tym samym wywalczył awans do igrzysk olimpijskich w Vancouver.

Do niespodzianki nie doszło natomiast w rywalizacji par sportowych. Na najwyższym stopniu po-

dium stanął polski duet Joanna Sulej/Mateusz Chruściński z klubu UKŁF Unia Oświęcim. Spośród wszystkich uczestników właśnie ta para zaprezentowała najbardziej dojrzale program z minimalną liczbą błędów. – Przed własną publicznością czuliśmy nieco treść, ale grunt, że się udało – skomentował sukces polski duet.

Z tremą jak zawsze walczyła też Ivana Buzková (dawniej Hudziecovej), którą dopingowała całkiem spora grupa trzynieckich kibiców. Trze-

cia lokata Buzkowej w rywalizacji solistek to maksimum, na jakie stać było tę sympatyczną zawodniczkę. – Walczyłam z bólem pleców, nawet nie wiedziałam, czy wytrzymam trudy tych mistrzostw – powiedziała nam Buzková, która trzy tygodnie temu doznała bolesnego urazu na treningu. – Zabrakło mi dwóch punktów do srebrnego medalu, czyli jeszcze jednego udanego skoku – dodała. Dopiero na ósmym miejscu uplasowała się ubiegłoroczna zwyciężczyni, Nela Simaová z Ostrawy.

WYNIKI MIĘDZYNARODOWYCH MISTRZOSTW POLSKI

Soliści: 1. Michał Březina (RC) 223,53, 2. Tomáš Verner (RC) 203,21, 3. Maciej Cieplucha (Polska) 174,16, 6. Kamil Białas, 7. Sebastian Iwasaki (Polska).

Solistki: 1. Ivana Reitmayerová (Słowacja) 122,70, 2. Martina Boček (RC) 122,36, 3. Ivana Buzková (RC) 120,27, 5. Aneta Michalek, 8. Anna Jurkiewicz, 11. Olga Szelc (Polska).

Pary sportowe: 1. Joanna Sulej/Mateusz Chruściński (Polska) 136,38, 2. Elizabeth Harb/Patryk Szałasny (Polska) 124,50, 3. Magdalena Klatka/Radosław Chruściński 107,55 (Polska).

Pary taneczne: 1. Kamila Hájková/David Vincour (RC) 142,37, 2. Anastazia Wychodcewa/Jan Mościcki (Polska) 129,20, 3. Nikola Višňová/Lukáš Csolley (Słowacja) 121,56.

JANUSZ BITTMAR

EKSTR. SIATKARZY

Brno na kolanach

BRNO
HAWIERZÓW

0:3

Sety: 18:25, 22:25, 20:25. Hawierzów: Duda, Svoboda, Kotas, Katoana, Neusser, Široký, libero Dohnal oraz Zvolánek.

W arcyważnym meczu siatkarsze Slavii pokonali na wyjeździe 3:0 Brno, po dobrym, ofensywnym spektaklu. Kluczowe dla losów pojedynku były końcowe fragmenty setów, w których podopieczni trenera Ivo Pelikána zachowali więcej zimnej krwi.

Lokaty: 1. Kladno 30, 2. Liberec 30, 3. Ostrawa 26, 8. Hawierzów 23 pkt. (jb)

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW
SZUMPERK

4:5

Tercje: 2:2, 1:2, 1:1. Bramki i asysty: 10. Fořt (Piecha, Seman), 16. Červenka (Haas), 27. Šedivý (Szturc, Roman), 44. Fořt (Seman) – 1. Pfeučil (Meluzin, Podešva), 16. Hulva (Daneček, Sedlák), 28. Mihalík (Hašek), 33. Rimmel (Podešva), 44. Hulva (Sedlák). Hawierzów: Čech – Klimeš, Zientek, Štefanka, Peštuka, Šafařík, Tesařík – Seman, Piecha, Fořt, Šedivý, Roman, Szturc, Červenka, Haas M., Maruna, Říčka.

Hokej w wykonaniu Hawierzowa sięgnął dna. Pantery w weekend przegrały także z ostatnim zespołem tabeli. Wczoraj, po zamknięciu tego numeru, podopieczni trenera Pavla Hinnera zmierzili się z Táborem.

II LIGA HOKEJA

ORŁOWA
FRYDEK-MISTEK

6:4

Tercje: 0:2, 1:2, 5:0. Bramki i asysty: 36. Potočný (Dušek), 44. Kraft (Dušek), 46. Studený, 47. Stránský (Ovšák, Kraft), 59. Prokop, 57. Mintěl (Potočný, Stránský) – 12. Pavlas (Sluštík, Merta), 14. Gebauer (Mocek), 27. Kudláček (Sluštík, Merta), 27. Sluštík. Orłowa: Šafránek (27. Unzeitig, od 36. ponownie Šafránek) – Urbánek, Mintěl, Grygar, Dušek, Ovšák, Prokop, Potočný, Rozum, Hegegy, Vydra, Stránský, Studený, Samiec, Golab, Kotásek, Galgonek, Sznapka.

Wczoraj wieczorem Orły zagrały z Przerowem o pierwsze miejsce w tabeli. Mecz zakończył się po zamknięciu tego numeru. (jb)

PUCHAR RC W PIŁCE RĘCZNEJ MĘŻCZYZN: DUKLA PRAGA LEPSZA OD KARWINY

Pierwszy cel nie został spełniony

Po raz drugi w tak krótkim czasie Banik przegrał z Duklą Praga, tym razem w finale Pucharu RC. Piłkarze ręczni Banika Karwina nie kryli się z zamiarem sięgnięcia w niedzielę po pierwsze trofeum sezonu 2009/2010, ale ambitna Dukla była w weekend innego zdania. Podopieczni trenera Pavla Pauzy pokonali mistrza RC 26:20, po bardzo dobrym meczu, w którym brylował ich bramkarz Tomáš Petržala.

Karwiniacy w sobotnim półfinale wyeliminowali Zubrzy, ale drużyna Dukli była w niedzielny finał po za osiągnięciem Banika. Co ta przegrana zrobi z psychiką karwińskich zawodników przed kluczową fazą ekstrakurzy? – Mam nadzieję, że nie

– powiedział „Głosowi Ludu” trener Karwiny, Jozef Hanták. – Finał Pucharu RC należał do Dukli, która w ostatnich tygodniach złapała kapitalną formę. Nam po raz kolejny zabrakło skuteczności w polu bramkowym rywala – skomentował finałowe spotkanie słowacki szkolenowiec Banika Karwina. Karwińscy szczypiorniści zamiast z czystych pozycji trafiać do siatki, bombardowali dobrze dysponowanego golkipera Dukli. Petržala bronił momentami wręcz brawurowo, zatrzymując w kluczowych fazach meczu karwińskich atakujących.

W piłce ręcznej bez dobrze broniącego bramkarza zespół skazany jest najczęściej na porażkę. I to spo-

tkało w finale Karwinę, w drużynie której zawiódł kluczowy zawodnik, bramkarz Tomáš Mrkva. Jozef Hanták nie obarczył winą właśnie Mrkvę, ale nazwisko bramkarza reprezentacji RC unosiło się w powietrzu. Gracze Dukli poznali już dwa tygodnie temu, że z Banikiem można wygrać (w ekstrakurzy pokonali Karwinę na jej własnym parkiecie 24:23) i zagrali z prawie identyczną taktyką. Czyli z wykorzystaniem bocznych sektorów boiska i częstym strzelaniem z dystansu.

Zgola inaczej, niż niemrawo grający Banik. W ataku pozycyjnym karwiniacy często tracili piłkę po błędach technicznych, pozwalając

Dukli na rozwinięcie kontrataku. – Nie był to z naszej strony udany mecz, ale przynajmniej mogę pochwalić chłopców za wolę walki. Wdzieli, że Dukli prawie wszystko się układa, ale walczyli do końca. Przegraliśmy, ale z podniesioną głową – podkreślił karwiński trener. Najlepszym strzelcem Banika w niedzielny finał był Ondřej Šulc, który powrócił do gry po kontuzji.

DUKLA PRAGA 26:20
B. KARWINA (16:12)

Sędziowali: Kohout, Novák. Kary: 3/2:5/4. Najwięcej bramek dla Karwiny: Šulc 5/1, Sliwka 4/1, Požárek 3, Hanták 3. (jb)

Burza śnieżna o imieniu Justyna

To był weekend Justyny Kowalczyk. Polka wygrała bieg na 15 km techniką klasyczną ze startu wspólnego w słoweńskiej miejscowości Rogla, co pozwoliło jej awansować na pozycję wiceliderki Pucharu Świata. Poza podium znaleźli się w Engelbergu polscy skoczkowie narciarscy. Najlepszy z Polaków, Adam Małysz, zajął w niedzielny konkurs Pucharu Świata ósme miejsce. Warto jednak podkreślić, że w czołowej trzydziestce znalazło się aż czterech polskich skoczków. Pierwsze punkty w tym sezonie wywalczył Stefan Hula, sklasyfikowany w niedzielę na 27. pozycji.

Zwycięstwo Justyny Kowalczyk robi wrażenie, bo Polka w zasadzie zdeklasowała swoje rywalki. Kowalczyk bardzo dobrze czuła się w ekstremalnych warunkach, jakie panowały w weekend w Słowenii. W ostrym mrozie wytrzymała z siłami do końca, nawet jeszcze przyspieszyła na ostatnich metrach. Ko-

Justyna Kowalczyk została wiceliderką Pucharu Świata.

walczyk na metę przybiegła o 4,6 s przed Norweżką Marit Bjoergen i Szwedką Anną Haag. – To był bardzo ciężki bieg – stwierdziła Polka. – Teraz wracam do domu i już cieszę się na miłe święta w rodzinnym gronie. Potem wyruszę na Tour de Ski. Zazwyczaj po tej imprezie jestem w dobrej formie, co mnie bardzo cieszy.

Skoczkom narciarskim karty w Engelbergu rozdawał wiatr, który uniemożliwił przeprowadzenie w niedzielę drugiej serii konkursowej. Jurorzy przerwali zawody w momencie, kiedy do swojego drugiego skoku przygotowywał się Adam Małysz. Polak kilkakrotnie wchodził i schodził z belki startowej, by w końcu definitywnie zejść do szatni. Skok Małysza w pierwszej serii na odległość 129 m nie był najlepszy pod względem technicznym, co sam zawodnik przyznał bez bicia. – Trochę się pogubiłem w Engelbergu,

na treningach skacząc poprawnie, gorzej to wygląda w zawodach – powiedział Małysz. Również Engelbergu skakał Kamil Stoch, który w niedzielę przegrał z Małyszem, ale z 11. lokaty może być zadowolony. Zawody wygrał Szwajcar Simon Ammann, wynikiem 141 m wyrównując rekord skoczni. Szwajcar umocnił się na prowadzeniu w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata i wygląda na to, że w tym sezonie mierzy wysoko. Adam Małysz spadł na 11. pozycję i do dalszych zawodów będzie musiał przebić się przez kwalifikacje.

Kolejnym przystankiem w olimpijskim sezonie jest w kalendarzu Pucharu Świata austriacko-niemiecki Turniej Czterech Skoczni, pierwszy konkurs odbędzie się 29 grudnia w Oberstdorfie. Dla biało-czerwonych sprawdzianem generalnym przed startem w TCS będą sobotnie mistrzostwa Polski w Szczyrku na skoczni K-95. (jb)

program TV

WTOREK 22 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Jedynkowe przed-szkole 9.30 Koszmarny Karolek 9.45 Tupi i Binu 10.05 Powrót do przyszłości 11.05 Ostry dyżur Jedyńki 11.25 Podróżnik 11.45 ZUS dla ciebie 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Nasza planeta - Zmiany globalne 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.10 Wyjdź za mnie w święta (film USA) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.55 Gotowi na ślub 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Budząc zmarłych (s.) 21.25 Łańcuch zbrodni (film kopr.) 23.00 Bronisław Wildstein przedstawia 23.40 Tajemnica Galindeza (film kopr.) 1.45 Kojak (s.).

TVP 2

6.45 Pamiętajcie na wodzów waszych 7.15 Opactwa i klasztory 7.45 Pomocnik świętego Mikołaja - Magiczne zaklęcie 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Moja rodzinka 11.40 Historia III RP 1993-1997 12.15 Drukarze 12.45 Smak tradycji - Adwent 13.10 Nowe odkrycie w Dolinie Królów 14.15 Córki McLeoda (s.) 15.05 M.A.S.H. (s.) 15.40 Fort Boyard - Justyna Steczkowska 16.35 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Kocham kino 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.25 Zemsta na zimno (film USA).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.17 Info poranek 6.54 Info traffic 7.45 Schlesien Journal 8.45 Aktualności 8.00 Gość poranka 9.23 Info poranek 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Blżej natury 19.00 Wokół nas 19.15 Relacje 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.45 Plus minus 0.00 Co kupiłby Jezus?

POLSAT

7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Szalona odwaga (film USA) 22.35 CSI. Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.35 Odrobina szaleństwa (film kan.).

ŚRODA 23 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.25 Owocowe ludki 10.00 Przyjaciele z podwórka 11.05 Między mamami 11.25 Wielkie odkrycia w nauce i technice 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Eko-reporter 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Sześć tygodni 14.25 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Przystań Egzamin 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.30 Klan

(s.) 18.00 Plebania (s.) 18.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 Londyńczycy (s.) 21.20 Smażone zielone pomidory (film USA) 23.35 Leksykon PRL 23.45 Ręka fryzjera 0.40 Wyższość uczuć (film USA).

TVP 2

6.45 Znaki czasu 7.15 Opactwa i klasztory 7.50 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Gilotyna (teleturniej) 11.35 Juliusz Słowacki tańczy 12.30 Polska droga do samodzielności w sztuce 13.05 Opowieść o Indiach 14.10 Córki McLeoda (s.) 15.05 Święta wojna 15.35 Zagadkowa blondynka 16.35 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Żołnierzom pełniącym służbę 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.20 Najgrubsze miasto Ameryki 1.20 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.25 Info traffic 7.45 To brzmi... 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Kronika miejska - Jastrzębie Zdrój 17.00 Myślę, więc wybieram 17.30 Aktualności 18.30 Ludzie i sprawy 18.55 Skarby z Łysej Góry 19.15 Raport z akcji 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.46 Plus minus 0.00 Najwspanialsze drzewko świata.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 Plotka (film franc.) 22.25 Dwa w jednym (film kopr.) 0.20 Nagroda gwarantowana.

CZWARTEK 24 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Krówka Mu Mu 9.10 Magiczna gwiazda 10.10 Bajki rosyjskie 10.30 Skradzione święta 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.30 Plebania (s.) 12.55 My, wy, oni 13.15 Ivanhoe 15.00 Wiadomości 15.12 Gwiazdka z nieba (film USA) 16.35 Wigilia z Chopinem 17.00 Teleexpress 17.15 Klan (s.) 17.55 Wigilia z Chopinem 18.15 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Dwaj bracia (film kopr.) 21.50 Orędzie na Boże Narodzenie 21.55 Transmisja papieskiej pasterki z Bazyliki świętego Piotra w Watykanie 23.45 Wigilia z Chopinem 23.50 Przysięga szeryfa (film USA).

TVP 2

6.00 Cicha noc 6.50 Bałto wilcza wyprawa 8.10 W poszukiwaniu świętego Mikołaja 9.00 Lisiczka 10.55 Wojciech Cejrowski boso przez świat 11.25 Makłowicz w podróży 11.55 Jeździec znikąd 14.00 Familiada (teleturniej) 14.25 Świętowanie z góralami - Krzysztof Krawczyk 14.55 Grinch - Świąt nie będzie (film USA) 16.40 Do Betlejem - Wieczór kolęd 17.30 Program lokalny 18.00 Księżniczka na lodzie (film kopr.) 19.35 Hej w dzień Narodzenia - wieczór kolęd Krzysztofa Krawczyka 20.05

Barwy szczęścia (s.) 20.35 Laskowik & Malicki Wi 22.00 Chwała na wysokości - kolędy z Zakopanego 22.45 Panorama 23.15 Gra o miłość (film USA).

TV KATOWICE

6.08 Info poranek 7.45 Narciarski weekend 8.45 Aktualności 9.46 Serwis info flesz 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.02 Adwent 16.50 A jo to kochom nojbardzi Siemieniotka 17.30 Aktualności 18.00 Świąteczny przekładaniec 18.25 Z dobrą nowiną 19.05 Kolędy u św. Barbary 21.45 Śląska kronika filmowa 22.00 Wigilia u Ruckich 22.10 Wigilijne wróżby 22.20 Kolędy 22.50 Grota 23.06 W poszukiwaniu świętego Mikołaja 0.00 Pasterka.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Miasto bez świat 10.45 Prezent na święta (film USA) 12.45 Kolędowanie z Polsatem 14.00 Anioły w mieście (film USA) 16.15 Odlotowy prezent gwiazdkowy 17.45 Kolędowanie z Polsatem 18.50 Wydarzenia 19.30 Kevin sam w domu (film USA) 21.35 Wesołych świąt (film USA) 23.35 Kosiarz umysłów 1.35 Nagroda gwarantowana.

PIĄTEK 25 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Wesołych Świąt 7.00 Świąteczna opowieść 8.15 Błękitna strzala 09.50 Gwiazdy na Gwiazdkę 10.15 Klan (s.) 11.05 Plebania (s.) 11.50 Urbi et Orbi - transmisja z Watykanu 12.45 Gwiazdy na Gwiazdkę 13.00 Brave New Girl 14.30 Gotowi na ślub (s.) 15.25 Kopalnie Króla Salomona 17.00 Teleexpress 17.20 Klan (s.) 18.10 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Krucjata Bourne'a 22.05 Tarzan i zaginione miasto (film USA).

TVP 2

5.55 Orędzie na Boże Narodzenie 6.05 Darmo otrzymaliście, darmo dawajcie - koncert kolęd 7.00 Z wizytą w Watykanie 7.45 Dwójka Dzieciom - Amerykańska opowieść 9.10 Dudley Doskonały 10.30 Laskowik & Malicki 12.10 Gwiazdy w południe - Wasabi 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Szansa na Sukces - Kolędy 15.40 Asterix i Obelix 17.30 Program lokalny 18.05 Zatańcz ze mną 20.05 Na dobre i na złe (s.) 21.05 Neo - Nówka Wesołych Wiadomości 22.45 Panorama. 23.25 Plan lotu.

POLSAT

5.15 Wstawaj! Gramy! (pr. rozr.) 6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Śnieżny bałwanek Mrozik 7.45 Powrót bałwanka Mrozika (film anim.) 8.10 Święty Mikołaj przybywa do miasta 9.15 Casper straszny w Boże Narodzenie 10.45 Klaus Störtebeker - Pirat z Północy 12.45 Święty Mikołaj z 34. Ulicy 15.00 Brzdąc w opałach (film USA) 16.50 Święta last minute (komedia USA) 18.50 Wydarzenia 19.30 Kevin sam w Nowym Jorku (komedia USA) 21.50 Szkłana pułapka (film USA) 0.30 Kosiarz umysłów II (film USA).

SOBOTA 26 GRUDNIA

TVP 1

6.05 Rakietowy kot 7.20 Baśnie i bajki polskie 7.45 Ziarno 8.10 Dlaczego? Po co? Jak? 8.25 Codzienne przypadki wesołej gromadki 8.45 Klub przyjaciół Myszki 9.15 High School Musical 10.55 Niemowlę kontratakuje (film USA) 11.05 Święta pełne niespodzianek (film USA) 12.35 Mistrzostwa Polski w Szczyrk 13.30 Gwiazdy na gwiazdkę 13.45 Łzy w deszczu (film bryt.) 15.25 Kopalnie króla Salomona 17.00 Teleexpress 17.20 Siostry (s.) 18.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka

19.30 Wiadomości 20.10 Ranczo (s.) 22.00 Serrallonga (film hiszpański) 1.10 Zagubiony (s.).

TVP 2

6.45 M jak miłość (s.) 7.40 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Amerykańska opowieść 10.05 Tata duch (film USA) 11.35 King Kong (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Koncert „Zacisza gwiazd” na Boże Narodzenie 2009 16.05 Asterix i wikingowie 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.10 Powrót na błękitną lagunę 20.10 Koń Polski 25 lat + VAT - Wielka świąteczna wyprzedaż 22.45 Panorama 23.25 Nieśmiertelny (film kopr.) 1.25 Coś (film USA).

TV KATOWICE

6.10 1819 kg wiary 7.01 Gwiazdka w środku lata 7.45 Narciarski weekend 7.55 Początek drogi 8.45 Kolędy w Bogucicach 9.00 Rizdwo łemkowskie święta Bożego Narodzenia 9.50 Święta w OTV 10.04 Reportaż 11.01 Chanuka 11.50 Święta w OTV 12.03 Na rozkaz 13.03 Ikona Bożego Narodzenia 14.02 Etniczne klimaty 15.01 Było, nie minęło 16.03 Studio Wschód 16.50 To brzmi... wydanie świąteczne 17.30 Aktualności 18.00 Wydarzenia miesiąca 18.25 Narciarski weekend 18.35 25-lecie Shakin' Dudi 19.20 Początek drogi (film dok.) 20.00 1819 kg wiary 21.00 Reportaż 21.45 Aktualności 21.55 Najdłuższa rychta 23.10 Historia gwiazdy betlejemskiej 0.05 Szafa polska 1945-1989.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Kaczor Donald przedstawia 7.45 Miś, który przespał święta 8.15 Legenda o bałwanku Mroziku 9.40 Czarodziejskie święta Franklina 10.45 Klaus Störtebeker. Pirat z Północy (film kopr.) 12.30 Noc wigilijna (film USA) 14.05 Zamiana ról (film USA) 15.45 Artur i Minimki 17.45 Kolędowanie z Polsatem 18.50 Wydarzenia 19.30 Sam w domu po raz trzeci (film USA) 21.30 Quiz-show (film USA) 0.20 Renegaci (film USA) 2.05 Nagroda gwarantowana.

NIEDZIELA 27 GRUDNIA

TVP 1

5.35 Dwie strony medalu 6.40 Lodowy łaźnik 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.25 Domisie (s. niem.) 8.55 Bajki rosyjskie 9.30 Historie Starego Testamentu 9.55 Shiloh w opałach (film USA) 11.30 Chopin2010.pl 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Ostry dyżur Jedyńki 13.45 Biblia Salomon 15.25 Sekretne życie słońi 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.15 I tak, i nie (film kanad.) 22.50 Traffic (film USA).

TVP 2

6.35 M jak miłość (s.) 7.30 Barwy szczęścia (s.) 8.35 Zacisze gwiazd - Ks. Kazimierz Orzechowski 9.10 Królową być 11.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat 11.30 Makłowicz w podróży 12.05 Nie przysyłaj mi kwiatów 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Koncert „Zacisza gwiazd” na Boże Narodzenie 2009 16.10 Na dobre i na złe 17.05 Koń Polski 25 lat + VAT Wielka świąteczna wyprzedaż 17.30 Program lokalny 18.00 15. Marzenia Marcina Dańca 19.05 Tak to leciało! 20.10 To właśnie miłość (film kopr.) 22.25 Chwała na wysokości - kolędy z Zakopanego 22.45 Panorama 23.20 Nora Roberts - Księżyc nad Karoliną 1.00 Podziemny szpital.

TV KATOWICE

7.02 Ponad chodnikami 7.30 Serwis info 7.50 Śląski koncert życzeń 8.45

Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewiczza 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.30 Aktualności 20.00 Takiego pięknego syna urodziłam 20.50 Młodzież kontra 22.50 Chwyty codzienne 23.00 Sportowa niedziela 0.01 Planeta według Kreta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszki Miki 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.45 Kacze opowieści (s.) 9.45 90210 (s.) 10.40 Ania z Zielonego Wzgórza 12.50 Szeffowa (film USA) 14.45 Jerycho (s.) 16.45 Się kręci 17.45 Wojna i pokój (film kopr.) 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Bestia (film USA) 21.00 Kości (s.) 22.05 Układy (film USA) 23.10 Po północy (film USA).

PONIEDZIAŁEK 28 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedyńki 9.00 Budzik 9.25 Krówka Mu Mu 9.35 Tata lew 9.50 Koszmarny Karolek 10.05 Opowieść wigilijna 11.25 Goniec kresowy - Nazaretanki z Nowogródka 11.50 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 14.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.00 Wiadomości 15.10 Dom nad rozlewiskiem (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.15 Po pierwsze Jedynka 19.30 Wiadomości 20.10 Ogniem i mieczem (film polski) 21.15 Czerwone komety 22.25 Szczęśliwego Nowego Jorku 0.00 Kojak (s.).

TVP 2

7.05 Przystanek edukacja 7.15 Opactwa i klasztory 7.45 Radiostacja Roscoe (s.) 8.15 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.00 Moja rodzinka 11.40 Jedynie prawda jest ciekawa 12.30 Michaił Chodorkowski 13.05 Sto tysięcy bocianów 13.35 Znaki czasu 14.00 Córki McLeoda (s.) 14.55 M.A.S.H. (s.) 15.20 Żołnierska Wigilia 15.30 Tak to leciało! 16.30 Na dobre i na złe (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.35 Rok Jerzego Grotowskiego 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.25 Dowód niewinności (film USA) 1.05 Wrogowie rozumu (film bryt.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.38 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 9.11 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Trzeci sektor to działa 17.00 Uwierz w siebie 17.30 Aktualności 18.30 Spotkania z mistrzem 19.00 Tygodnik regionalny 19.15 Myślę, więc wybieram 19.25 TV Katowice zaprasza 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.37 Plus minus 0.00 Kruchy lód.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Titanic 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Gniew oceanu (film USA) 22.50 Dwie matki (film USA) 0.45 Ekipa.

WTOREK 22 GRUDNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Książę i żebrak (film czes.) 10.10 Skarb (film czes.) 10.25 Zielony ptaszek (film czes.) 11.10 Kawiarenka wcześniej urodzonych 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.05 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 15.30 Pomagajmy sobie 15.50 O placach i kochaniu (bajka) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Sportowiec 2009 (transmisja) 21.45 Wszystko party (talk-show) 22.35 Pogromcy długów (mag.) 23.00 Joseph (film fr.-bel.) 0.40 Blues ze Starej Piekarni 1.20 Weltawa w obrazach 1.40 Córki McLeoda (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.35 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.30 168 godzin (pr. publ.) 11.00 Między nami zwierzętami (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Weltawa w obrazach (cykl dok.) 15.40 Cudowny świat (cykl dok.) 16.05 Rothko (dok.) 16.55 Usługi na naszych usługach 17.15 Zbędne wypadki (cykl dok.) 17.30 Praga, miasto wież (pr. cykl.) 18.00 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. Angielski - Ekstra 19.30 Meduza (mag.) 20.00 Rozwód po włosku (film wł.) 21.45 Krainą ciszy (dok.) 22.10 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Musicblok (mag.) 23.40 Dwugłos 0.05 Rudobrody (film jap.) 3.05 Ścisłe tajne (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Mary Christmas (film USA) 10.55 Tescoma ze smakiem (mag. kul.) 11.20 Na wyprawie z Jeffem Corwinem (s.) 12.05 Lenssen i spółka (s.) 12.30 Detektyw Monk (s.) 13.15 Świat wędug Bundy (s.) 13.40 Strażnik Teksasu (s.) 14.30 Poszukiwani (s.) 15.20 Painkiller Jane (s.) 16.10 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe Wiadomości 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Fenomen Gott (dok.) 21.15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.00 112 (mag.) 22.35 Harley Davidson i Marlboro Man (film USA) 0.20 VIP poker-show 1.35 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Laboratorium Dexter (s. anim.) 6.45 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Dr Dolittle (film USA) 10.25 Lew (film fr.) 12.25 Jack Njędzwia-dek (film USA) 14.15 Król Ralph (film USA) 16.00 Świąteczna gorączka (film USA) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - Pojedynek drużyn 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Szczęśliwych i wesołych, szefie! 21.10 To właśnie miłość (film br.-USA) 23.40 Narodziny (film USA-niem.).

ŚRODA 23 GRUDNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.05 Książę i żebrak (film czes.) 10.10 Gwiazda Betlejemka 11.05 Jawni-ček (koncert) 11.20 Pr. muzyczny 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Muminki (s. anim.) 15.25 Game Page (mag.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) 16.15 Polowanie (film pol.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie - wyd. specjalne 21.00 Historie sław: Václav Čtrtvek 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.25 Rzym (s.) 23.20 Kamienny most (film czes.) 1.00 Córki McLeoda (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Gustav Mahler (dok.)

9.50 Rothko (dok.) 10.40 Cudowny świat (cykl dok.) 11.05 Bajka 12.15 Zdecyduj, piękny portrecie (bajka) 12.35 AZ-kwiz 13.00 Dom - to sztuka (mag.) 13.25 Czarne owce (pr. publ.) 13.40 Reporterzy TVC 14.15 Kwiz dla dzieci 14.40 Tajemnice Toma Wizarda 14.55 Nauka jest zabawna (mag.) 15.20 Pomagajmy sobie 15.40 Czy mnie zechcecie? 15.55 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 16.40 10 wieków architektury (s. dok.) 16.55 Pr. ekologiczny 17.10 Podróż do krainy północnego słońca (dok.) 17.40 Diagnosta 17.55 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.10 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.30 Szukam pracy (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Kapusta (j. ros.) 19.30 Piątka w Pomarańcy 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Rola życia (film fr.) 22.10 Film o filmie „Wiejski nauczyciel” 22.30 Wydarzenia, komentarze.

NOVA

5.55 Tajemniczy ocean (cykl dok.) 6.20 Tygrysy z Zatoki Rekinów (dok.) 7.10 Niedźwiadek polarny (film anim.) 8.30 Ośmiornice z 2 piętra (film czes.) 10.15 Ella zaklęta (film kopr.) 11.50 Dwóch mężczyzn zgłasza przyjęcie (film czes.) 13.35 Pana Magorium cudowne emporium (film USA) 15.15 Przetrwać święta (film USA) 16.45 Trzej muszkieterowie (film kopr.) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Comeback (s.) 20.35 Wiosła w dłoń (film USA) 22.15 Obcy krewni (film USA) 23.50 Frantic (film USA-fr.) 2.10 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.20 Laboratorium Dexter (s. anim.) 6.45 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 A Looney Tunes Christmas (film anim.) 8.45 Przygoda na Alasce (film USA) 10.45 Grinch: Świąt nie będzie (film USA) 12.40 Elf (film USA) 14.30 Wyprawa w przeszłość (film czes.) 15.55 Richie Milioner (film USA) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - Pojedynek drużyn 18.55 Wiadomości 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo kruchy Top Star magazyn 21.10 Kod Merkury (film USA) 23.15 Miejski obłęd (film USA).

CZWARTEK 24 GRUDNIA

TVC 1

5.50 Bajka 6.50 Kolędy wigilijne 7.00 Zaczarowane przedszkole 7.30 Boisko 7 9.40 Królewskie czary (bajka) 11.15 Wigilijna opowieść o 12 pieskach (film USA) 13.00 Diabeł wie dlaczego (bajka) 14.40 Animowane piosenki 14.45 Wigilia w Zaczarowanym przedszkolu 15.35 Stał za kasą (film czes.) 17.10 Słowo na Wigilię kardynała M. Vlk 17.20 Królowa ze Złotą Gwiazdą (bajka) 19.00 Rogata miłość (bajka) 20.30 Wesołe historie wigilijne 21.30 Czekając na cud (film USA-kan.) 23.05 Shunovrat 0.00 Msza północna 1.25 Czeskie jasełka (pr. muz.) 1.50 Koncert dla jasełek.

TVC 2

5.50 Historie sław - Václav Čtrtvek 6.45 Przyszliśmy po koledze 7.10 Córka podpalacza (film czes.) 8.30 Panorama 9.10 Pr. muzyczny 9.50 Kolędy wigilijne 10.00 Kiedy diadli noszą szczęście (bajka) 10.55 Koncert wigilijny AG Flek - Hradištan 11.55 Kolędy wigilijne 12.20 Opuść arkę... (dok.) 12.50 Szczęśliwych Świąt (koncert) 13.20 Chrystus Pan się narodził 13.45 Bramy świata (dok.) 14.35 Wesołych Świąt (film kan.) 16.00 Kolędy wigilijne 16.25 Czeska msza wigilijna 17.10 Święta rodzina (film wł.) 19.00 Święty Wojciech - pierwszy czeski Europejczyk 20.00 Sting - koncert w katedrze 21.30 Sting: If On A Winter's Night (dok.) 22.20 Geneza Świąt (dok.) 23.10 Kotwica koło przywozu (film czes.) 0.40 Staropraska Wigilia (pr. muz.).

NOVA

6.15 Krokodyle w mieście (dok.) 7.05 Niedźwiadek polarny II (film anim.) 8.25 Wesołych Świąt życzą ośmiornice (film czes.) 10.10 Jak się budzi królowa (bajka) 11.40 Pada Shrek (film anim.) 12.05 Karkonosz i narciarze (film czes.) 13.25 Mój chłopak się żeni (film USA) 15.10 Honza prawie królem (bajka) 16.45 Wiadomości 17.00 Ulica (s.) 17.50 Szczęśliwy i wesoły Madagaskar (film anim.) 18.20 Z diabłami nie ma żartów (bajka) 20.00 Trzy orzeszki dla Kopciuszka (bajka) 21.25 Czego pragnie dziewczyna (film USA) 23.15 Słodka zemsta (film

USA) 0.55 Szczęśliwe wydarzenie (film USA).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dexter (s. anim.) 6.45 Powrót renifera (film USA) 8.25 W krzywym zwierciadle: Witaj, Święty Mikołaju II (film USA) 9.50 Cud na 34. ulicy (film USA) 11.55 Gruby Albert (film USA) 13.35 Kristián (film czes.) 15.15 Ekspres polarny (film anim.) 17.05 Wiadomości 17.15 Śniety Mikołaj (film USA) 19.00 Notting Hill (film USA-br.) 21.20 Zgadnij, kim jestem 22.35 Na dobre i zle (film USA) 0.35 Wojna państwa Rose (film USA).

PIĄTEK 25 GRUDNIA

TVC 1

6.05 Bajka 7.20 Śpiewanki 7.30 Boisko 7 9.40 Nieśmiertelna ciotka (bajka) 11.20 Babar i Wigilia (film anim.) 11.45 Kolędy wigilijne 11.55 Wiadomości 12.00 Urbi et orbi 12.55 Przygody Kubusia Puchatka (film anim.) 14.10 Dilino i diabeł (bajka) 15.10 To neznáte Hadimršku (film czes.) 16.45 Lekcja śpiewu 17.30 Cesarz i do-bosz (film czes.) 19.00 Wiadomości 19.55 Losowanie Euromilionów 20.00 Dom pod Złotym Brzaskiem (film czes.) 21.35 Przypadkowa dziewczyna (film br.) 23.10 Losowanie Szczęśliwej 10 23.15 Sam go utopię (film czes.) 0.50 Serce gdzie indziej (film wł.) 2.30 Spirituál kvintet (koncert).

TVC 2

6.05 Krainą ciszy 6.35 Na pływalni z Karlem Lewitem (talk-show) 6.55 Magazyn muzyki dętej 7.30 Czeska muzyka wigilijna z Třebchovic 7.55 Misjonarz XXI wieku (dok.) 8.30 Panorama 9.15 Hradištan (koncert) 10.00 Transmisja Mszy św. 11.00 Poszukiwanie Drogi (dok.) 12.00 My Fair Lady (film USA) 14.45 Próba (film TV) 15.05 Pr. muzyczny 15.40 Cuda Republiki Czeskiej (dok.) 16.05 Walczyk ekstremalny (koncert) 16.20 Trzy dni z Benedyktem (dok.) 17.20 Święta rodzina (film wł.) 19.00 Ostatnie concertino (koncert) 20.00 T. Pratchett: Maskarada czyli Upiór w operze (Divadlo v Dlouhě) 22.50 Tsunami post factum (dok.) 23.45 Dvořák Gala (koncert) 1.00 Przygody nauki i techniki 1.30 Rzym (s.) 2.20 Gustav Mahler (dok.).

NOVA

5.55 Wyspa węży (dok.) 6.50 Sindbad: Legenda siedmiu mórz (film anim.) 8.20 Kasia i strachy (film czes.) 9.50 Bajka o smoku i pięknej królownie (bajka) 11.25 Uwolnić orkę (film USA) 13.20 Nieustraszony (bajka) 14.45 Jas Fasola (s.) 15.15 Pokojówka na Manhattanie (film USA) 17.05 Zarozumiła królowa (bajka) 18.40 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Happy Feet: Tupot małych stóp (film anim.) 22.00 Mr GS (talk-show) 22.30 Bad Boys (film USA) 0.30 W majestacie prawa (film USA) 2.40 Daniel Hůlka (koncert).

PRIMA

6.15 Laboratorium Dexter (s. anim.) 6.40 Scooby-Doo: Ahoj, piraci! (film anim.) 7.55 Wielka przygoda Barney'a (film USA) 9.15 Najlepszy człowiek (film czes.) 11.00 Beethoven (film USA) 12.30 Zdeněk Třoška i przyjaciele 13.50 Urlop z Andělem (film czes.) 15.10 Dwaj bracia (film br.-fr.) 17.05 Był sobie król (bajka) 18.55 Wiadomości 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Z ust do ust (film USA-austral.) 21.50 Prerażacz (film USA-nowozel.) 23.50 Wielka heca Bowfingera (film USA).

SOBOTA 26 GRUDNIA

TVC 1

6.00 Bajka 6.10 Kocie opowieści (bajka) 6.20 Sezamie, baw się razem z nami 6.45 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.10 Bi-blijskie poszukiwania (cykl dok.) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.40 Zimowa nimfa (bajka) 10.35 Słoneczko na huśtawce (film czes.) 12.00 Wiadomości 12.05 Spirituál kvintet (koncert) 13.00 Bajka 14.00 Kolędy wigilijne 14.05 Czapka (film TV) 14.30 Gwiazdkowe życzenie Richiego Richa (film USA) 15.50 Love Story (film USA) 17.30 Pałko, wyjdź z worka! (bajka) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Opowiadania filmowe 21.25 Pretty Woman (film USA) 23.25 Jedwabne życie (film fr.) 1.05 Odzyskać spokój (film br.) 2.40 List do Ciebie - wyd. spec.

TVC 2

6.30 Wiadomości STV 7.00 Praga, miasto wież (cykl dok.) 7.15 Miejsca pielgrzymkowe (cykl dok.) 7.35 Kalendarz 7.50 Panorama 8.30 Niedojrzałe maliny (film TV) 10.00 Magazyn folklorystyczny 10.25 Poszukiwania czasu utraconego 10.45 Jak urządzić Gwiazdkę (dok.) 11.30 Śladami Machabejczyków (dok.) 12.00 Zemsta nietoperza (opereta) 14.25 Międzynarodowy Festiwal Tańca Ústí nad Labem 2009 (retransmisja) 15.15 Gustav Mahler (dok.) 15.30 Miejsca pielgrzymkowe (cykl dok.) 15.50 Klara i Franciszek (film wł.) 17.30 Legenda o Gwiazdce (film fiń.) 18.50 Po czesku 19.00 Czeska muzyka wigilijna 19.30 Gwiazda Betlejemka (dok.) 20.00 Sercem podpisane (koncert) 21.30 Maestro (dok.) 22.25 BBC Proms 2009 (koncert) 1.10 Wesołe wigilijne zdarzenia 2009 (pr. roz.) 2.05 Morawskie kolędy.

NOVA

6.15 Tajemnice natury (cykl dok.) 6.35 Spiderman (s. anim.) 7.00 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.45 SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) 8.10 Cicha noc (film anim.) 9.05 Kasia i znów te strachy (film czes.) 10.35 Sześć niedźwiedzi z Cibulką (film czes.) 12.05 Uwolnić orkę III (film USA) 13.30 Trzeci król (film czes.) 15.00 Poprawczak dla pieszczochów 15.30 Żandarm ze St. Tropez (film fr.-wł.) 17.10 Obłędny rycerz (film USA) 19.30 Wiadomości 20.00 Daleko jeszcze? (film USA-kan.) 21.45 Ostatni sprawiedliwy (film USA) 23.25 8 mm 2 (film USA) 1.35 Cztery niezwykle kobiety (film USA).

PRIMA

6.10 Pradawny łąd (s. anim.) 6.35 Pokemon (s. anim.) 7.00 Wielka przygoda prosiaczka Wilbura - Sieć Charlotty 2 (film anim.) 8.25 Pomoc domowa (s.) 8.55 Salomon samochodowy (mag.) 9.45 Trzech facetów w śniegu (film czes.) 11.30 Beethoven II (film USA) 13.05 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 14.15 Anděl w górach (film czes.) 15.45 Nowożeńcy (film USA-niem.) 17.25 Piekarz cesarza (film czes.) 18.55 Wiadomości 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Od wesela do wesela (film USA) 21.50 Wydział pocigowy (film USA) 0.10 Zmartwychwstanie (film br.).

NIEDZIELA 27 GRUDNIA

TVC 1

6.00 Wizytówka 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Kancelaria detektywistyczna Kodytka 6.45 Bajka 6.50 Ferda (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (pr. dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 William i Harry (dok.) 13.00 Bajka 14.00 Kolędy wigilijne 14.10 Film o filmie „Kto by tam się wilka bał” 14.30 Bezdzienna (film czes.) 16.00 Retro (mag.) 16.30 Rajskie ogrody (cykl dok.) 16.50 TVC 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.10 Szkoła życia (s.) 19.00 Wiadomości 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 3 plus 1 z Miroslavem Donutem 21.25 Komisarz Adamsberg (film fr.) 23.00 Semafor itd. (cykl dok.) 0.00 Losowanie Szczęśliwej 10 0.05 Serce niedźwiedzia (film kopr.) 2.10 Podróż po Monte Negro.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.15 Wędrówki po Ziemi Świętej 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Jawni-ček (koncert) 9.00 Święty Wojciech - pierwszy czeski Europejczyk (dok.) 10.00 Świat książek (mag.) 10.15 Ormar Oliva (dok.) 10.45 Po powierzchni 11.05 Mity i fakty historii (cykl dok.) 12.00 Rok na wsi 12.50 Ewa - skróty opery 14.05 Notes (mag.) 14.50 Semafor itd. (cykl dok.) 15.50 Klara i Franciszek (film wł.) 17.35 Magazyn religijny 17.55 Magazyn chrześcijański 18.15 Skarby świata (cykl dok.) 18.30 Kultura.cz (mag.) 18.55 Spostrzeżenia z zagranicy 19.00 Mała gwiazda wigilijna (koncert) 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Wieczór na temat... Jiří z Poděbrad 22.00 Na pływalni z Amosem Ozem (talk-show) 22.25 Scoop - Gorący temat (br.-USA) 23.55 Mike Stern Band: Live (koncert) 0.50 TVC 1.05 Opowiadania filmowe 2.20 Sportowiec 2009.

NOVA

6.10 Tajemnice natury (cykl dok.) 6.30

Przygody Zacha i Annie (film anim.) 7.20 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 8.05 Spiderman (s. anim.) 8.30 Batman zwycięzca (s. anim.) 8.50 SpongeBob Kanciarstoporty (s. anim.) 9.20 Jak ugryźć robala (film USA) 10.45 Odlotowe dzieciaki (film USA) 12.15 W krzywym zwierciadle: Witaj, Święty Mikołaju (film USA) 13.55 Na ostrzu (film USA) 15.40 Żandarm w Nowym Jorku (film fr.-wł.) 17.25 Shrek (film anim.) 19.00 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Z tobą cieszy mnie świat (film czes.) 21.30 Bad Boys II (film USA) 0.00 Eskort (film USA) 2.05 Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.10 Pradawny łąd (s. anim.) 6.35 Pokemon (s. anim.) 6.55 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Pomoc domowa (s.) 7.50 Ochroniarze Hitlera (s. dok.) 8.45 Świat 2009 (mag.) 9.25 Szóstoklasistka (film czes.) 11.00 Partia 11.55 Plotkara (dok.) 12.20 Wiedźmy (film USA) 14.00 Uroczy człowiek (film czes.) 15.35 Charlie i fabryka czekolady (film USA) 17.40 Cesarz piekarni (film czes.) 18.55 Wiadomości 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Harry Potter i więzień Azkabanu (film br.-USA) 22.30 Ned Kelly (film br.-austral.) 0.30 Właściwy mężczyzna (film wł.).

PONIEDZIAŁEK 28 GRUDNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Sezamie, baw się razem z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Bezdzienna (film czes.) 10.25 Sędzia i drogi kamień (bajka) 11.00 Kolędy wigilijne 11.05 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Powroty do dzieciństwa (dok.) 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.40 Doktor Quinn (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.45 Quiz-show dla dzieci 16.10 Tajemnice Toma Wizarda (s.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 19.00 Wiadomości 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Reunione 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Królową być (film fr.-br.) 23.55 Losowanie Szczęśliwej 10 0.00 Polityczne spektrum 0.30 Córki McLeoda (s.) 1.15 Skarby świata.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Cuda Republiki Czeskiej (dok.) 10.25 Svatováclavská jízda 2009 (dok.) 10.45 Kultura.cz (mag.) 11.10 TVC (mag.) 11.35 AZ-kwiz 12.05 Angielski dla najmłodszych 12.15 Polowanie (film pol.) 12.35 Kolędy 12.50 Historia wigilijna (film czes.) 13.50 Ogień, woda i podstęp (bajka) 15.20 Kiedy diabeł przynosi szczęście (bajka) 16.25 Przygody nauki i techniki 16.55 Stół dla pięciorga (film USA) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Słynne utwory fortepianowe 20.00 Brudne złoto (dok.) 21.00 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.30 Piękne straty (talk-show) 22.00 Trzebońskie nocturna (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Q (mag.) 23.40 Film point 0.45 Świat książek (mag.) 1.00 Wspaniałe lata bez kurtyny (cykl dok.) 1.15 Tragiczne zdarzenia.

NOVA

6.15 Polowanie na olbrzymiego krokodyla (dok.) 7.00 Aloha, Scooby-Doo (film anim.) 8.15 Uczeń Merlina (film USA) 9.45 Anioły na boisku (film USA) 11.35 Szaleństwa panny Ewy (film czes.) 13.05 Na ostrzu: Droga po złoto (film USA) 14.50 Żandarm się żeni (film fr.-wł.) 16.20 Córka d'Artagnana (film fr.) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Taxi 3 (film fr.) 21.30 Mentalista (s.) 22.15 Szkoła dla drani (film USA) 0.25 Bujne fantazje (s.) 1.15 Uciekinierzy (s.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dexter (s. anim.) 6.45 Pinky i Mózg (s.) 7.20 Król i ptak (film anim.) 8.50 Herbatka z Mussolinim (film br.-wł.) 10.55 Zgadnij, kim jestem! 12.10 Jack Frost (film USA) 14.00 Wybaw nas od Ewy (film USA) 15.50 Brzdąc w opałach (film USA) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - Pojedynek zespołów 18.55 Wiadomości 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Gruby i chudszy (film USA) 21.50 Podróż do Nowej Ziemi (film USA) 0.15 Agatha (film br.) 2.00 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Wiele gwiazd na niebie błyszczy
i srebrzysty płonie nów,
dziś dla Ciebie mamy wszyscy
najpiękniejszą wiązaną słów.

Dnia 25. 12. 2009 obchodzi swe 80. urodziny

pani MARIA WAŁOSZEK

z Olbrachcic-Pasiek. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego życzą córki z rodzinami.

GL-838

Dnia 23. 12. 2009 obchodzi swój piękny jubileusz życiowy 100 lat nasza Kochana Ciocia

**pani EMILIA
SZEWIECZKOWA**

z domu Sużickowa z Darkowa, obecnie zamieszkała w domu opieki Karwina-Nowe Miasto. Z tej okazji, Kochana Ciociu, życzymy Ci zdrowia, miłości, optymizmu, a przede wszystkim błogosławieństwa Bożego – Grzegorzowie, Andraśkowie, Byrtusowie z rodzinami.

RK-241

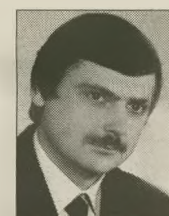
W dzień Bożego Narodzenia, 25. 12. 2009, obchodzi swoje znaczne 85. urodziny nasz Kochany Starzynek

pan JÓZEF MARTYNEK

z Czeskiego Cieszyńska. Najserdeczniejsze życzenia zdrowia, słońca i pogody ducha życzą żona, córki i wnuki Gabka, Magdzia, Marek z rodzinami oraz prawnuczki Jolka z Esterką.

AD-149

WSPOMNIENIA

W dniu 26. 12. 2009 przypadnie 18. rocznica tragicznego zgonu Ukochanego Syna

śp. ZDÉNKA BATORKA

z Czeskiego Cieszyńska.

W dniu 1. 1. 2010 przypadnie 9. bolesna rocznica zgonu Ukochanej Żony

śp. ZDÉNKA BATORKOWEJ

z Czeskiego Cieszyńska. O cichą wiązaną wspomnień prosi mąż oraz syn z rodziną.

GL-782

W dniu dzisiejszym mija 45. rocznica śmierci mojej Kochanej Matki

śp. ELŻBIETY SARGANKOWEJ

zaś 4 czerwca upłynęło 30 lat od zgonu mojego Ojca

śp. JÓZEFA SARGANKA

z Orłowej. Z miłością wspomina Zacznych Rodziców córka Alicja Bartulec z rodziną.

RK-240

Dnia 26 grudnia mija 6. rocznica zgonu naszego Najdroższego Męża, Ojca, Brata, Szwagra i Wujka

śp. ZBIGNIEWA WRANIKA

zaś dnia 28 grudnia mija 35. rocznica zgonu naszego Kochanego Tatusia, Dziadka i Pradziadka

śp. EDWARDA WRANIKA

z Karwiny. Prosimy wszystkich znajomych o chwilę wspomnień. Najbliższa rodzina.

RK-238

Mijają lata, nikną marzenia,
a pozostają tylko wspomnienia.

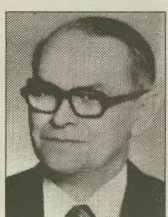

Dnia 21. 12. 2009 minęła 15. rocznica śmierci

śp. BERNARDA PAWLASA

O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

GL-832

Dnia 22 grudnia mija 20. rocznica śmierci naszego Ojca

śp. WOJCIECHA PIERCHAŁY

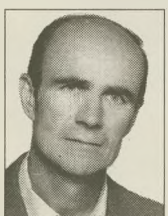
zaś 10 kwietnia przypadnie 16. rocznica śmierci naszej Matki

śp. MARII PIERCHAŁA

Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi.

GL-830

Czas mija...,
lecz łzy i tęsknota pozostają.

Dnia 26. 12. 2009 mija 9. rocznica śmierci Kochanego

śp. HENRYKA PISULI

z Hawierzowa. Wszystkim, którzy poświęcą Mu chwilę wspomnień, dziękuję żona, córka i syn z rodzinami.

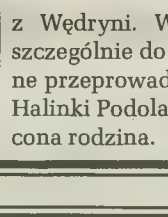
GL-809

NEKROLOGI

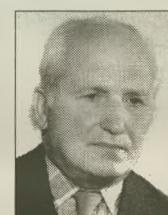
Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom i znajomym za kwiaty, wieńce i kondolencje i za tak liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej

śp. HELENY CIEŚLAROWEJ

z Wędryni. Wyrazy podziękowania kierujemy szczególnie do pastora Tomasza Molina za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego oraz Halinki Podola-Veit za wzruszający śpiew. Zasmucona rodzina.

GL-837

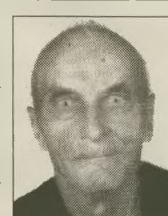

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14. 12. 2009 zmarł w wieku 85 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. inż. JÓZEF CZECZOTKA

zamieszkały w Cz. Cieszyńsku. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbył się w piątek 18 grudnia 2009. Zasmucona rodzina.

GL-840

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21. 12. 2009 zmarł w wieku 81 lat nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. JÓZEF KOZIEŁ

zamieszkały w Karwinie-Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 28 grudnia 2009 o godz. 10.00 z kaplicy katolickiej w Karwinie-Starym Raju. W smutku pogrążona rodzina.

RK-242

Co W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Opowieść wigilijna (22-28, godz. 15.30); Zemský raj to na pohled (22, godz. 17.45, 20.00; 23, godz. 17.00, 20.00); 2012 (25-27, godz. 17.30, 20.00; 28, godz. 17.30, 20.00); **KARWINA** – Centrum: Kochaj i tańcz (22, 23, godz. 17.45); 2012 (22, 23, godz. 20.00); Twilight Saga (25-28, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Kochaj i tańcz (22, godz. 20.00); Duchy moich byłych (22, 23, godz. 17.30); Twiligh Saga (228, godz. 17.30); **CZ. CIESZYN** – Central: Madagaskar 2 (28, godz. 14.00); Noc w muzeum 2 (28, godz. 16.00).

Co W TERENIE

BOGUMIN – Zarząd MK PZKO oraz Klub Kobiet zapraszają na spotkanie przy choince 28. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie zespół śpiewaczy „Rychwałdzianie” z dyrygentem Władysławem Ruskiem.

CZ. CIESZYN-MOSTY – MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na wigilię 28. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza na „Spotkanie przy choince” 30. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie pogawędka z Anielą Kupiec oraz śpiewanie pieśni i kolęd przy akompaniamencie B. Stonawskiego.

JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO zaprasza na wigilię 29. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie: koncert kolęd zespołu „Lipka”, łamanie się opłatkiem i wspólne śpiewanie kolęd i kantyczek.

KARWINA-RAJ – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają członków na wspólne spotkanie 29. 12. o godz. 15.00.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej będzie od 23. 12. do 4. 1. ze względów technicznych nieczynny.

MUR przy ZG PZKO – zaprasza 7. 1. o godz. 17.00 na wykład J. Stednickiego, dyrektora w Sosnowcu na temat „Trójkąt trzech królów”.

CIERLICKO-GRODZISZCZ – MK PZKO zaprasza na wigilię połączoną z zebraniem sprawozdawczym 29. 12. o godz. 17.00 do sali remizy strażackiej. W programie: sprawozdanie, opłatek, wymiana podarunków. Każdy uczestnik proszony jest, żeby przyniósł podarunek w cenie 50 koron oraz kilka ciastek.

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze połączone z wigilią 28. 12. o godz. 16.00 do małej sali Domu Kultury.

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ

docieplenie elewacji,
podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyń, Puńcowska 93
www.swabud.cz

Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 29. 12. o godz. 17.00 na wigilię do Domu PZKO.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 29. 12. na tradycyjny przedświąteczny wyjazd na Ostry. Rejestracja w schronisku w godz. 10-12.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza 28. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO na tradycyjną wigilię połączoną ze spotkaniem z tegorocznymi jubilatami Koła. W programie wystąpi chór mieszany „Hasło” oraz gościnnie kapela „Oldrzychowice”.

WĘDRYNIA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 29. 12. o godz. 15.00 na wigilię do Czytelni.

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

KONCERTY

PZŚ HUTNIK – Zaprasza na Koncert Świąteczny 28. 12. o godz. 17.00 do Domu Kultury Trisia w Trzyncu. Dyryguje Cezary Drzewiecki, solo Władysław Czepiec, akompaniament Beata Drzewiecka, konferansjerka Urszula Wałach.

MOSTY K. JABŁONKOWA – Chór mieszany Przełęcz zaprasza na koncert kolęd 27. 12. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie kolędy w wykonaniu chóru Przełęcz oraz Zespołu Którego Nie Ma.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Cz. Cieszyń-Centrum zaprasza na tradycyjne Spotkanie z kolędą 29. 12. o godz. 18.00 w Klubie PZKO przy ul. Bożka. Wystąpi chór Harfa oraz zespół Musicae Amantes.

OFERTY

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA MIESZKANIE 3+1 w Cz. Cieszyńsku przy ul. Szeńska 5, od zaraz. Tel.: 775 614 580.

GL-834

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA GARAŻ w Jabłonkowie, ul. Bukowiecka, od zaraz. Tel.: 775 614 580.

GL-835

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: wystawa Zaołziańskiego Towarzystwa Fotograficznego – Fotografie 2009.

ABC Simple English

PRO DĚTI I DOROSLÉ

Potrzebny Ci angielski?
Skorzystaj z naszej oferty

► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia

dzieci, młodzież, dorośli

zajęcia indywidualne lub grupowe

Kontakt:

724 561 075, 733 398 995, 728 756 623
e-mail: abc.english@seznam.cz

krzyżówki

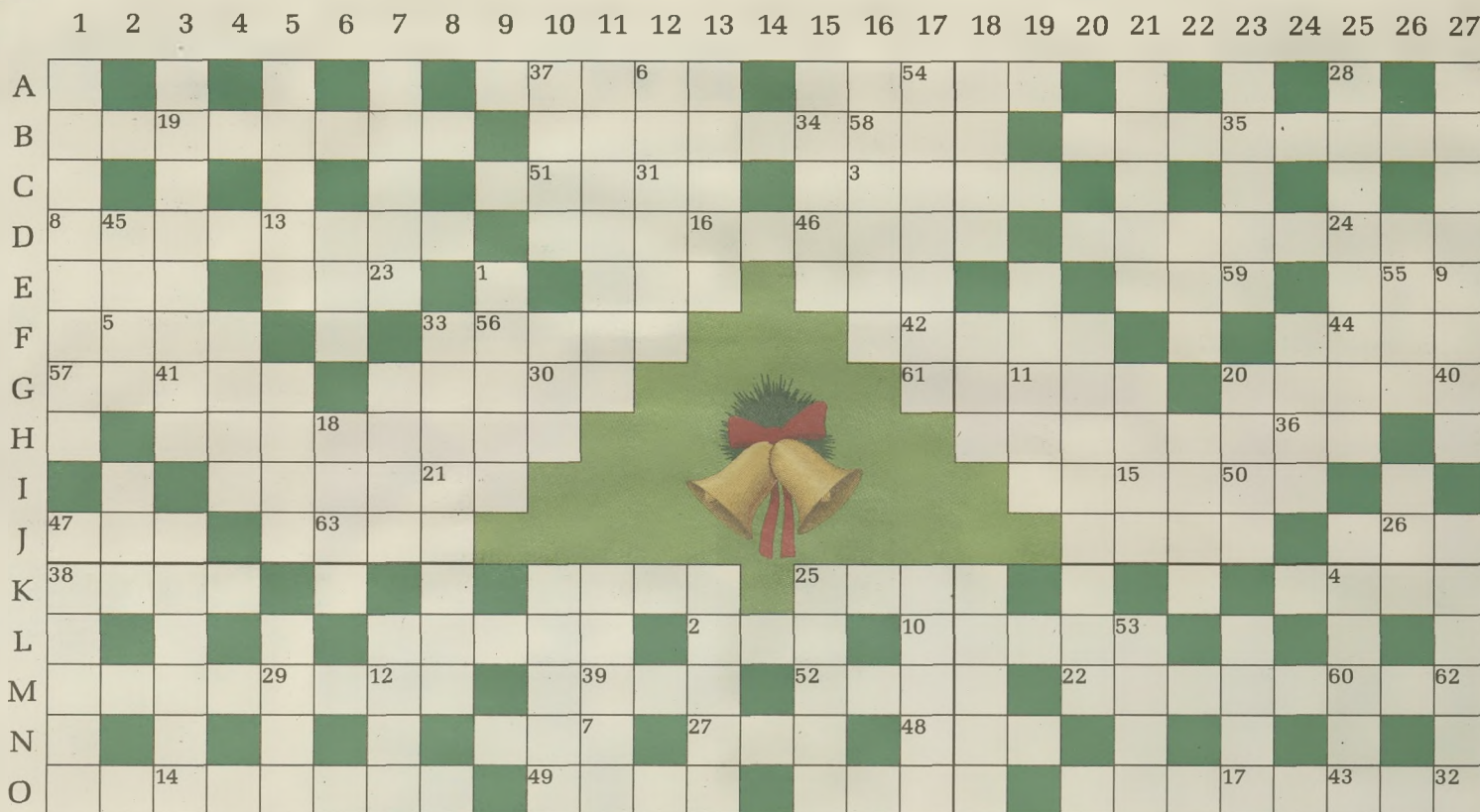
KRZYŻÓWKA

POZIOMO:

A. Małpa wąskonosą * odłam religijny. – B. Przedstawicielstwo * miasto nad rzeką Morawą * pułapka na ptaki. – C. Despota * na przykład metr. – D. Wiecznie zielony krzew * miejsce żerowania zwierzęcy * bezdomny żebrak. – E. Powtórzenie na życzenie publiczności * pnąca bylina tropikalna * płas * mocznik po polsku * napisał trylogię „Przed potopem” * antonim wyżu. – F. Służby do hodowli ryb * szlak komunikacyjny * grecki bóg wiatru * uchodzi do Morza Bałtyckiego. – G. Grzbiet górski w Tatrach Zachodnich * umiłowana Petrarki * ciastko * prawy dopływ Wisły. – H. Myśliwska broń palna * samorozpuszczanie. – I. Odosobniona skała lub szczyt górski * obszary. – J. Tumor * wszyskożerny szkodnik * magma * boa dusiciel. – K. Podwodny wał piasku * stop miedzi, cyny i cynku * stopa wierszowa * jedna druga myje. – L. Duchowny * Czarna Woda * śmietanka. – M. Zarozumialec * kwiat z kolcami * włókno lykowe * cesarz rzymski (213-275). – N. Niewolnik * rysa w polowie kafli * imię Cembrzyńskiej. – O. Amerykański aktor i tancerz * muzyka improwizowana * ojczyzna centaurów * drzewo z rodziny cyprysowatych.

PIONOWO:

1. Językoznawca amerykański pochodzenia rosyjskiego * potrzebny do wyrobu ołówków. – 2. Miara objętości * pisarz francuski (Eugene). – 3. Odrodzenie * owadożerna jaszczurka. – 4. Szkocki inżynier i wynalazca (James). – 5. Stolica z akropolem * chan bułgarski * kolor w kartach. – 6. Prezent * gwałtowne zwiększenie tempa. – 7. Pierwiastek chemiczny (Si) * miasto we Francji * Szczecin. – 8. Przynosi ponoć szczęście. – 9. Urządzenie napędowe statku wodnego. – 10. Biedzenie * papuga * pałac sułtański. – 11. Ambulans * eksperyment. – 12. Przyrząd. – 13. Główna część mszy * miesiąc żuchwy. – 15. 1/2 asa * chce być mądrzejsze od kury. – 16. Wynalazca żarówki. – 17. Mechaniczny sygnał dźwiękowy * pierwsza żona Zeusa. – 18.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	

– 19. Jak zapieje, wiesz, że dnieje. – 20. Jest nim Księżyc. – 21. Australijski „niedźwiadek” * pięcioksiąg * stan pogody. – 22. Żądłówka * bitka. – 23. Kuzyn kaczk * imię żeńskie * amerykański dziennikarz (John). – 24. Miejsce urodzenia Karola Piegi.

– 25. Ludowy taniec rozpowszechniony w Hiszpanii * Polak, ... – dwa bratanki. – 26. Miasto w Danii * zabawka dziecienna. – 27. Poeta i prozaik rosyjski (Bulat) * pradziejowy grób lub cmentarz.

– Wyrazy trudne lub mniej znane: OSSA, RIBE, TUA, YAM.

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

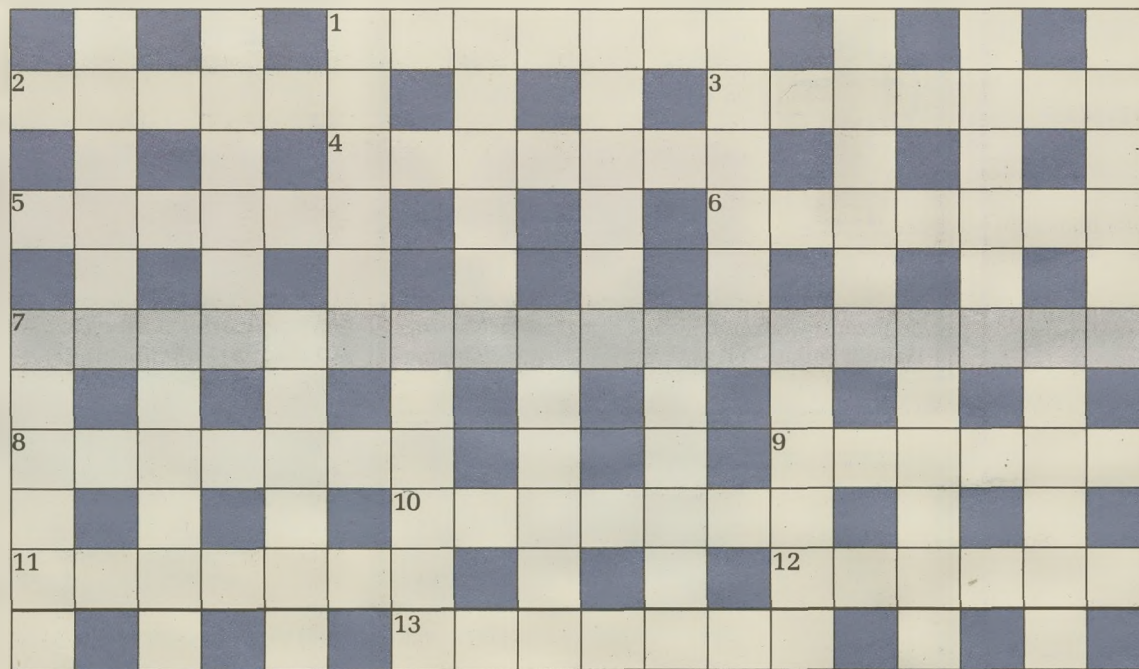
Ozdobą naszych mieszkań oprócz choinki jest zazwyczaj również poinsecja, czyli... (rozwiązanie krzyżówki).

POZIOMO:

1. Osoba odnajmująca. – 2. Ubóstwianie. – 3. Młody ssak drapieżny. – 4. Rzadkość. – 5. Przyprawa kuchenna. – 6. Pomocnicy pracownik naukowy. – 7. Rozwiązanie dodatkowe. – 8. Ferie. – 9. Wyszadanie wojsk na terytorium nieprzyjaciela. – 10. Słonina po naszymu. – 11. Pomoc dla oblężonego wojska. – 12. Pierwotne imię apostoła Piotra. – 13. Bagażowy.

PIONOWO (w kolejności alfabetycznej):

ALSACE, ARESZT, ATANAS, ELIPSA, GAWRON, INKASO, JARZĄB, JUDASZ, KANTOR, KONTRA, KROPKA, LAURKA, LIDICE, MISTYK, MUTANT, NARZĄD, ZACZEP, ŻAGIEW.

reklama

**Pogodnych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz zdrowia
i pomyślności
w nowym roku 2010
życzy**

**735 34 Stonava č. 334
Tel. 59 642 2010,
lub 737841306
www.palirna-stonava.cz**

A	K	Ł	Y	S	E	Z	R	P	T	Z	R	H	C	A	M	R	A	T	S
T	Y	A	T	I	L	E	M	R	A	K	S	S	T	Y	L	I	S	T	A
S	A	A	J	R	C	P	U	E	W	Z	M	O	G	F	N	M	M	Y	M
Y	R	R	S	U	C	H	A	R	T	K	R	A	K	O	W	I	A	K	U
T	K	A	A	M	T	A	Ł	U	I	O	W	Y	R	O	K	N	Z	P	R
R	R	N	R	B	Ó	A	K	O	L	E	D	A	N	E	R	I	U	M	A
A	Z	Z	T	A	A	M	L	P	D	I	A	Z	D	A	N	S	R	L	J
S	M	I	E	K	I	N	A	A	O	Z	N	S	K	R	T	M	E	I	K
T	E	L	R	S	A	B	I	I	M	Z	I	I	Z	A	Z	I	K	R	O
A	U	B	T	W	I	R	Z	N	A	Z	S	A	K	A	Z	G	E	I	P
K	A	R	A	Ś	O	D	S	E	D	O	S	Z	R	D	Ł	A	A	K	I
T	Z	R	N	N	I	S	Ł	O	D	Y	C	Z	E	K	C	W	D	N	S
Y	A	E	I	I	A	L	A	O	K	Y	G	I	G	J	A	K	I	R	T
K	R	A	T	K	A	O	F	O	T	O	N	O	A	T	R	A	P	A	A

WYKREŚLANKA

W diagramie należy wykreślić wszystkie wyrazy w rzędach poziomych, pionowych i ukośnych (uwaga: również wspak!). Nieskreślone wyrazy dadzą rozwiązanie zadania.

ARTYSTA, ATRAPA, BLIZNA, CHŁODZIARKA, CYNIZM, FAŁSZ, FOTON, GAWĘDA, INDYGO, IRENA, IRONIA, KAJUTA, KARAŚ, KARAWAN, KARMELITA, KASZA, KOALA, KOPISTA, KRAKOWIAK, KRATKA, KREACJA, KWADRYGANT, MAZUREK, METODYKA, MIĘKINA, MIGAWKA, MODLITWA, NATRĘT, NIEDZIELA, OSIKA, PAULIN, PIEGZA, PRZESYLKA, RIMINI, RUMBA, SAMURAJ, SŁODYCZE, SROKOSZ, STARMACH, START, STYLISTA, SUCHAR, SZALWIA, SZNAUCER, SZOPKA, SZTUKMISTRZ, TAKTYK, TARABAN, TRZĘSIDŁO, TURNIA, TYCZKA, UPUST, WYROK, ZADRA.

Dla „Głosu Ludu” opracował Józef Tadralski

Wśród autorów poprawnych odpowiedzi krzyżówek rozlosowane zostaną **trzy podwójne bilety na Bal Goralski w Mostach k. Jabłonkowa**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem **5 stycznia 2010 roku o godz. 12.00**.

Polskie szkoły z czeskim programem

Komputery i internet to dziś już standard w każdej szkole. W polskich placówkach na Zaolziu komputerów także nie brakuje, tyle tylko, że oprogramowanie mają w wersji... czeskiej. Na pomysłu kupna polskiego oprogramowania wpadła szkoła Trzynec 1. – Na lekcjach informatyki staramy się, żeby pojawiało się polskie słownictwo, żeby uczniowie wiedzieli, co to plik czy pulpit, tłumaczymy czeskie wyrazy na język polski – mówi Halina Motyka, wicedyrektorka.

Inne szkoły do pomysłu podchodzą różnie. – Jestem jak najbardziej „za”, przecież jesteśmy polską szkołą i nauczamy po polsku. Jednak od każdego nauczyciela wymagam, żeby dzieci znały też terminologię czeską, która będzie im potrzebna, jeśli pójdą do czeskiej szkoły średniej, czy później w pracy zawodowej – wyjaśnia dyrektor polskiej podstawówki w Lutyni Dolnej, Alicja Berki. – Mamy do dyspozycji dużo programów multimedialnych w wersji polskiej, ale są też i czeskie. To zależy od nauczyciela, jak je wykorzysta. Jeśli korzysta z programu czeskiego, oczywiście musi uczyć po polsku i podawać terminy polskie. A jeśli używa programów polskich, musi też podać uczniom czeskie odpowiedniki niektórych terminów – dodaje.

– Myślę, że uczniom trudno byłoby się potem przestawić z polskiego na czeskie oprogramowanie, duża część z nich w szkołach średnich korzysta z czeskich programów – uważa Tomasz Śmiłowski z karwińskiej podstawówki. Jak dodaje, według niego wprowadzenie polskiej wersji i tak nie miałooby dużego znaczenia w poprawie poziomu języka polskiego. – Jeśli natomiast chodzi o różne pro-

Dyrektor polskiej podstawówki w Wędrzynie, Elżbieta Wania, odbiera pakiet polskojęzycznych programów multimedialnych od konsul ds. Polonii i kultury, Agnieszki Fedorów-Skupień.

gramy do nauki, część programów mamy w języku czeskim, ale dysponujemy także programami polskimi. Kupiliśmy kilka pakietów edukacyjnych od firmy z Opawy, która dystrybuje te produkty także na rynek polski. Korzystamy z nich, jednak przeszkodą jest czasem inna struktura szkolnictwa w Polsce i inne programy nauczania w obu krajach – przyznaje Śmiłowski.

W innych szkołach jest podobnie: nauczyciele korzystają zarówno z programów polskich, jak i z czeskich. Przed świętami do nie-

mal wszystkich polskich szkół na Zaolziu trafiły pakiety multimedialne do nauczania różnych przedmiotów. Oczywiście polskojęzyczne – to dar od Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Programy trafiły także do klas polskich Akademii Handlowej – dla nich konsulat kupił pomoce z zakresu ekonomii.

– W naszych szkołach są zarówno czeskie, jak i polskie materiały edukacyjne, pomoce dydaktyczne, programy komputerowe. Myślę jednak, że nauczyciele mają świadomość tego, że językiem wykładowym jest polski

i dlatego nawet te czeskie wersje materiałów są często tłumaczone i nauczane w naszym języku ojczystym – mówi Barbara Kubiczek z Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. Jak dodaje, w naszych szkołach klasyczne podręczniki do przedmiotów są sprowadzane z Polski, a czeskie podręczniki, na przykład do historii czy geografii Republiki Czeskiej albo do nauczania wczesnoszkolnego, tłumaczą na język polski metodycy z Centrum Pedagogicznego.

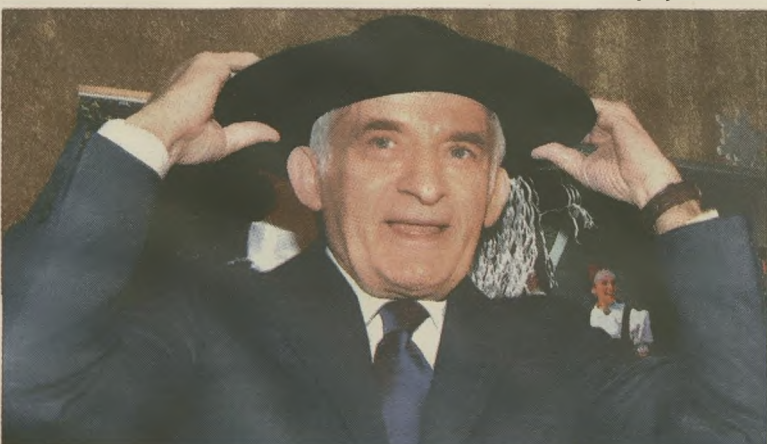
ELŻBIETA PRZYCKO

Honorowy Buzek

Pochodzący z Zaolzia prof. Jerzy Buzek został w ub. tygodniu piątą, po Ignacym Mościckim, Michale Grażyńskim, Stanisławie Hadynie oraz Aleksandrze Kwaśniewskim, osobą, której przyznano tytuł Honorowego Obywatela Wisły. Były premier, obecnie przewodniczący Parlamentu Europejskiego, otrzymał kapelusz góralski, brucelik oraz palicę. To już drugie takie wyróżnienie na Śląsku Cieszyńskim w tym roku. W sierpniu profesor odebrał tytuł Honorowego Obywatela Śmiłowic (urodził się tu 3 lipca 1940 roku).

(wot)

Więcej na str. 4

Jerzy Buzek przymierza góralski kapelusz.

Święta Bożego Narodzenia „Lipka” zakończyła w niedzielę na spotkaniu świątecznym w Domu PZKO w Milikowie-Centrum.

Kolędowanie z »Lipką«

Grając i śpiewając spędzili tegoroczne Święta Bożego Narodzenia członkowie jabłonkowskiej kapeli „Lipka”. W Wigilię zagrali kolędy na pastercie w kościele św. Józefa przy klasztorze sióstr elżbietanek w Jabłonkowie. Na św. Szczepana ich muzyka i śpiew rozbrzmiewały na porannej mszy w kościele pw. Bożego Ciała, po niej zaś wyjechali na mszę do Piosku, do kościoła pw. Bożego Miłosierdzia.

– Mamy za co dziękować Bogu, bo to był bardzo dobry dla nas rok – mówi kierowniczka kapeli, Krystyna Mruzek. Dzisiaj „Lipka” zagra na Wigilię w MK PZKO w Jabłonkowie. – W najbliższą sobotę chcielibyśmy zagrać na koncercie Golec uOrkiestry w jabłonkowskim kościele parafialnym, a dzień później wystąpimy na mszy świętej w kościele Ostrawie-Herzmannich – dodała Mruzek.

(kor)

ZDARZYŁO SIĘ

Województwo ma dziurę

Województwo morawsko-śląskie przeznaczy w przyszłym roku na dotacje dla mniejszości narodowych 850 tys. koron. To o 15 proc. mniej niż w br., kiedy komisja ds. mniejszości narodowych mogła wesprzeć projekty kulturalno-oświatowe mniejszości okragłym milionem. Blisko połowę tej kwoty otrzymały polskie organizacje. – Powodem jest kryzys – poinformował redakcję radny Henryk Małysz. Rada Województwa uchwaliła na przyszły rok deficytowy budżet. Dziura budżetowa ma wynieść 1,4 mld. koron. Różnica pomiędzy dochodami i wydatkami ma być częściowo pokryta ze środków, które zostały w tegorocznym budżecie. Na resztę województwo zaciągnie kredyt. Ma on służyć do wstępnego sfinansowania inwestycji dotowanych z funduszy europejskich. Do największych inwestycji dofinansowanych z Unii Europejskiej będą należały: budowa południowej obwodnicy Opawy, budowa Zintegrowanego Centrum Bezpieczeństwa w Ostrawie, rewitalizacja okolic dworca w Ostrawie-Swinowie oraz modernizacja lotniska w Mosznowie. (dc)

Ukradli choinki

Sztuczne choinki, przeważające dziś w naszych domach, to jednak nie to samo co pachnące, żywe drzewko. Nie każdemu chce się jednak wydawać kilkaset koron na jego zakup. Nieznani wandalę posunęli się tak daleko, że wycięli dwie choinki rosnące w parku koło szpitala w Hawierzowie. – Były to młode, ładne drzewka, posadzone w tym roku – powiedziała rzeczniczka szpitala, Jana Zlatnerová. (dc)

Sam podpalił?

Trzy jednostki straży – z Rychwałdu, Bogumina i Orlowej – gasiły w niedzielę po południu pożar, który wybuchł na poddaszu jednego z domów jednorodzinnych w Rychwałdzie. Zdaniem policji, poddasze, które rodzina wykorzystywała jako magazyn, podpalił prawdopodobnie sam właściciel budynku, który wcześniej pokłócił się z żoną. Strażakom udało się ugasić ogień w godzinę. Straty oszacowano na 500 tys. koron. Nikt z mieszkańców domu nie doznał obrażeń. (kor)

POGODA

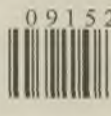
wtorek

środa

dzień: -2 do 2°C
noc: -2 do -6°C
wiatr: 3-7 m/s

dzień: 3 do 7°C
noc: 2 do -2°C
wiatr: 2-6 m/s

9 771212 422027

09152

KRÓTKO

Na łyżwach po rynku

KARWINA (ep) – W tym roku będzie można pojeździć na łyżwach na rynku Masaryka, gdzie umieszczone będzie sztuczne lodowisko. Ślizgawka otwarta będzie od 10.00 do 20.45, do 3 stycznia. Pojeździć można za symboliczne 10 koron. W czasie przerwy świątecznej dzieci mogą także za darmo popływać na krytym basenie, a od 25 do 31 grudnia zaplaca połowę ceny na kortach do squasha, badmintona i tenisa na stadionie zimowym.

Miasto w kalendarzu

KARWINA (ep) – W Miejskim Centrum Informacji można kupić szczególny kalendarz. Za 50 koron w sprzedaży jest kieszonkowy terminarz ze zdjęciami zabytków i najpiękniejszych miejsc w Karwinie. Miasto wydało taką publikację pierwszy raz, ale już planuje podobne na przyszłe lata, następnym razem mogą to być na przykład zdjęcia z karwińskich imprez czy fotografie nietypowych miejsc i zdarzeń.

Remont za unijne

BUKOWIEC (kor) – Kończy się remont budynku Urzędu Gminy. Ostatnie prace powinny zostać sfinalizowane w styczniu. Jak poinformował nas wójt Petr Jalowiczor, w budynku zostały już wymienione instalacje elektryczna, centralne ogrzewanie, wszystkie lokale urzędu otrzymały nowe tynki i podłogi. Na poddaszu powstała nowa sala posiedzeń, a na parterze urządzono szatnię i prysznice dla miejscowego klubu piłkarskiego oraz pomieszczenie dla sędziów. Na remont budynku trzeba było wyłożyć 6,7 mln koron. Większość, bo aż 92,5 proc. kosztów pokryła dotacja Unii Europejskiej.

Poczekają na decyzję MSW

BYSTRZYCA (kor) – Rada Gminy postanowiła odłożyć dyskusję na temat ewentualnej zmiany nazwy wioski. Przypomnijmy, że wielu mieszkańców tej jednej z największych w Republice Czeskiej wsi zwraca uwagę na pewne nieścisłości związane z jej używaniem – należy mówić o „Bystřici” (Bystrzycy) czy „Bystřici nad Olší” (Bystrzycy nad Olzą)? Radni rozważają możliwość podjęcia stanowiska w kwestii ujednolicenia nazwy. – *Niedawno jednak pojawiła się na Zaozlu kolejna akcja petycyjna w sprawie przywrócenia historycznej nazwy rzeki Olzy. Petycję można było, na przykład, podpisać podczas tegorocznego Zjazdu PZKO. Poczekamy zatem, jak o Olzie zdecyduje czeski resort spraw wewnętrznych. Potem dopiero zajmie się tą kwestią nasza rada – powiedział naszej gazecie zastępca wójta Bystrzycy, Roman Wróbel.*

Choinki dla bażantów

HAWIERZÓW (dc) – Suche choinki, które po świętach trafiają na śmietnik, nadal mogą służyć przyrodzie. Hawierzowscy myśliwi wykorzystują je do sadzenia „lasku”, który chroni hodowane przez nich bażanty przed leśnymi drapieżnikami. Bażanty mogą schronić się pod niskimi drzewkami. Na pomysł wykorzystania choinek wpadli myśliwi w ub. roku. W tym roku chcą akcję kontynuować. Hawierzowianie mogą stawiać stare choinki koło śmietników w miejscach publicznych. Myśliwi będą je stopniowo odbierali.

Twarz mniejszości łatwiej zranić

Szanowni mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego, pozwalam sobie zwrócić się do Was w istotnej kwestii. Wiecie lepiej ode mnie, że mieszkacie w regionie o wielu twarzach. Dzika beskidzka przyroda kontrastuje z historycznym ośrodkiem przemysłu ciężkiego. W Waszym regionie przez setki lat stykały się wpływy wielu kultur: czeskiej, polskiej, niemieckiej, słowackiej i innych. Dla wszystkich była to wspólna przestrzeń, chociaż po powstaniu niepodległej Czechosłowacji rozdzieliła ją granica państwowa. Wszystkie te kultury pozostawiły tu swoje ślady, między innymi w gwarze śląskiej. Istotną rolę odgrywają tu wpływy kultury polskiej, które pojawiają się na Śląsku Cieszyńskim już przed tysiącem lat, w czasach panowania w Cieszynie książąt z rodu Piastów. Równolegle posługiwano się na tym terenie różnymi językami, a

w miejscowych nazwach używano różnych słów. Czasami niemieckich, czasami polskich, innym razem czeskich.

Może z powodu nieznamości historii, może dlatego, że niektórzy

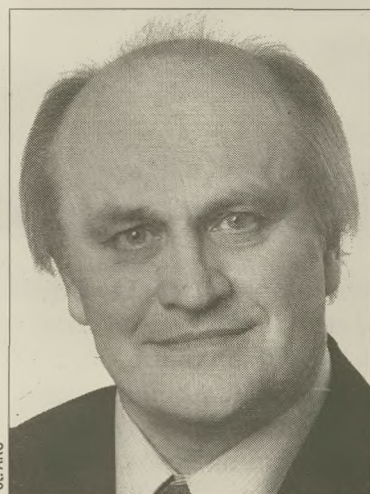
Apeluję do Was – nie bądźcie obojętni wobec tych, którzy chcą podeptać Waszą tradycję! Nie bądźmy obojętni wobec agresji przeciwko językowi, który nikomu niczego nie zawinił.

starają się tylko zapomnieć o osobistych problemach, ktoś obecnie chciałby jedną z „twarzy” Waszego regionu zmusić do milczenia, zniszczyć. Chodzi o twarz, która

jest obecnie mniejszością, a więc łatwiej ją zranić.

Nasze prawo, a także umowy międzynarodowe już od kilku lat umożliwiają używanie tradycyjnych i prawidłowych nazw miejscowych dwujęzycznie w tych gminach, które zamieszkuje ponad 10 proc. mieszkańców narodowości polskiej. Ktoś dziś – bez poszanowania prawa, bez poszanowania tradycji i obywateli naszego państwa posługujących się innym językiem ojczystym – niszczy tablice z polskimi nazwami. Podziwiam bogactwo i różnorodność Państwa tradycji, a także zdolność rozumienia różnych języków oraz umiejętność porozumiewania się nimi biegle. Innego takiego miejsca już dzisiaj u nas, w Republice Czeskiej, nie ma!

Dlatego apeluję do Was – nie bądźcie obojętni wobec tych, którzy chcą podeptać Waszą tradycję! Nie bądźmy obojętni wobec agresji

Fot. ARC

przeciwko językowi, który nikomu niczego nie zawinił.

Z wyrazami szacunku dla Was i dla waszego kraju ojczystego.

MICHAEL KOCÁB, minister Republiki Czeskiej ds. praw człowieka i mniejszości narodowych

Sylwester na rynku czy w górach?

W tym roku tylko niektóre miasta organizują imprezy sylwestrowe na rynkach czy w parkach. Mieszkańcy obu Cieszynów mają do wyboru aż dwa profesjonalne pokazy fajerwerków.

W Czeskim Cieszynie już po raz drugi odbędzie się o północy pokaz fajerwerków nad Olzą. W tym samym czasie ognie sztuczne będą strzelały również na Rynku w Cieszynie. Tam pokaz będzie częścią „Dyskoteki pod gwiazdami” organizowanej przez Dom Narodowy. Zabawa rozpocznie się o godz. 23.00 i potrwa do 1.00. W jej ramach odbędzie się również prezentacja multimedialna „Ważne daty 2009”.

Hawierzów zaprasza na 15-minutowy pokaz fajerwerków w Nowy Rok o godz. 00.15 do Parku Centralnego, Orłowa na Plac 28 października. Żadnej wspólnej zabawy nie organizują Karwina, Bogumin, Trzciniec ani Jabłonków. – *W zeszłym roku była dyskoteka na rynku i pokaz ogni sztucznych. Niestety, pomimo naszych starań, właściciele restauracji już o godz. 22.00 zamknęli swe lokale. Ludzie nie mieli okazji się ogrzać, coś zjeść. To był*

jeden z powodów, dlaczego w tym roku zrezygnowaliśmy z urządzania imprezy sylwestrowej – wyjaśniła rzeczniczka karwińskiego magistratu, Šárka Swiderová. W Boguminie, zamiast wspólnego witania Nowego Roku, tradycyjnie odbywają się w okresie świątecznym dwie inne imprezy – spotkanie na rynku w wieczór wigilijny oraz Bieg Sylwestrowy (środa).

Dużą imprezę sylwestrową urządza Wiślańskie Centrum Kultury. Na Placu Hoffa w Wiśle wspólna zabawa rozpocznie się już o godz. 21.30 i potrwa do 1.00. Zagra Krakowska Orkiestra Staromiejska, organizowane będą konkursy i zabawy, a o północy odbędzie się pokaz fajerwerków.

Kto ma ochotę rozpocząć 2010 rok w nietypowym miejscu, może skorzystać z zaproszenia słowackiej gminy Čierne i przejść się na Trójský w Hyrcawie, gdzie odbędzie się wspólne powitanie Nowego Roku na granicy trzech państw.

Sylwestra można też spędzić na sportowo. Ośrodek narciarski w Mostach koło Jabłonkowa urządza zawody w slalomie gigancie, prze-

Fot. WOJCIECH TRZCIONKA

2010 rok można powitać m.in. na ulicach i rynkach miast.

znaczone dla wszystkich grup wiekowych. Chętni do wzięcia udziału mogą jeszcze dziś wysłać zgłoszenia pocztą elektroniczną. Bliższe informacje zamieszczone są na stronie internetowej ośrodka.

W Sylwestra i Nowy Rok można też korzystać z lodowisk, m.in. w

Czeskim Cieszynie i Hawierzowie. W Czeskim Cieszynie wstęp w Nowy Rok będzie bezpłatny (w godz. 15.00-16.40). Sztuczna ślizgawka dla dzieci została uruchomiona przed świętami na rynku w Karwinie-Frysztacie. Dzieci mogą się na niej ślizgać do 3 stycznia. (dc)

Darkowianka skończyła 100 lat Zmiany godzin urzędowych

Z wyjątkową wizytą udały się w poniedziałek przedstawicielki Klubu Kobiet Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Karwinie-Darkowie. Odwiedziły Emilię Szewieczkową, wieloletnią działaczkę darkowskiego koła, która w tym miesiącu obchodziła 100. urodziny. Pani Emilia mieszka w Domu Seniora w Karwinie-Nowym Mieście. Jubileusz 100. lat obchodziła 23 grudnia. – *Była zawsze bardzo aktywną i ofiarną działaczką, pracowała w zarządzie Koła i w Klubie Kobiet* – wspomina panie z Klubu Kobiet, które starają się odwiedzać ją kilka razy w roku i zawsze w okresie Bożego Narodzenia lub po świętach przychodzą złożyć jej życzenia urodzinowe. (ep)

Choć Sylwester jest oficjalnie dniem roboczym, nie warto zostawiać załatwiania spraw urzędowych na ostatni dzień w roku. Niektóre urzędy w ogóle nie będą w czwartek czynne, inne będą miały skrócone godziny pracy. Zamknięte będą urzędy miast w Czeskim Cieszynie i Hawierzowie. Ratusz w Jabłonkowie będzie czynny w godz. 7.00-12.00. Zmiany nie dotyczą ratuszów w Trzcinie czy Karwinie, ponieważ urzędy te nie mają w czwartki godzin urzędowych. Bez zmian będą pracowały urzędy skarbowe. (dc)

Rok z pejzażami Pawlasy

Wielbiciele obrazów Oskara Pawlasy, polskiego artysty z Hawierzowa-Suchej, znajdują je teraz w kalenda-

rze na rok 2010. Kalendarz z pejzażami malarza wydało studio graficzne AD Servis z Cieskiego Cieszyna. – *Oskara Pawlasy znam już od dawna. Kiedy zastanawialiśmy się, jaki kalendarz wydać na przyszły rok, przypomnieliśmy sobie właśnie jego obrazy, które nas zachwyciły* – opowiada przedstawicielka handlowa studia, Irena Szymonik. – *Z jego pejzaży staraliśmy się stworzyć cały rok* – dodaje. W trzyczęściowej publikacji (wydanej po polsku, czesku i

angielsku) znajdziemy informacje o artyście, a na 12 kolejnych stronach jego pejzaże na każdy miesiąc w roku. – *Chcemy promować artystów z naszego regionu. Pan Oskar w tym roku obchodził jubileusz – skończył 85 lat. Pomyśleliśmy więc, że to nasz moralny obowiązek wydać w tej formie jego obrazy. Ten kalendarz na pewno go ucieszy* – dodaje Irena Szymonik. Kalendarz ilustrowany obrazami Pawlasy można kupić w siedzibie studia w Czeskim Cieszynie.

nie przy ul. Strzelniczej. AD Servis nie po raz pierwszy wydał kalendarz z dziełami zaolziańskich artystów. Ukazywały się już terminarze z obrazami Józefa Drona, na przykład Cieszyn i Czeski Cieszyn lub kościółki regionu w jego obrazach. Firma wydała na przyszły rok także kalendarze z fotografiami kościołów z dekanatu karwińskiego i miastecznego oraz sanktuariów maryjnych w diecezji ostrawsko-opawskiej. (ep)

Stypendialny wernisaż

Stypendyści ZTF (od lewej): Joanna Wider, Katarzyna Nowak, Natalia Urbuś, Halina Sikora i (pierwszy z prawej) Milan Przybyła.

Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne zaprosiło w sobotę przed świętami miłośników fotografii do Dużej Galerii Teatru Cieszyńskiego na swoją doroczną wystawę. A w tym roku są to właściwie dwie wystawy. Pierwsza, skromniejsza, to prace powstałe na jesiennym plenerze ZTF. Druga, bogatsza, to zdjęcia piątki członków Towarzystwa, które młodym fotografikom (Kasia Nowak, Halina Sikora, Na-

talia Urbuś, Joanna Wider i Milan Przybyła) udało się zrealizować dzięki uruchomieniu nowej inicjatywy ZTF – programu stypendiów twórczych.

– Nie mamy zamiaru wskrzeszać ducha przeszłości, stawiać pomniki w zapomnianych miejscach, by czcić przeszłość. My chcemy pomóc młodym kreatywnym twórcom, aby mogli rozwijać swój talent, fantazję i wizję świata – po-

wiedział podczas wernisażu prezes ZTF, Marian Siedlaczek, który stworzył wystawę wspólnie z dyrektorem teatru, Karolem Suszką.

Siedlaczek przypomniał, że program stypendiów udało się uruchomić m.in. dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. W ramach tej inicjatywy został wydany też specjalny album. Wystawa potrwa do 31 stycznia.

(kor)

WIRTUALNA KSIĘGARNIA

HANNA KOWALSKA-PAMIĘTA

»Wspomnienia kury domowej«

Wyd. „Skrzat”. Ala, dziennikarka, żona i matka dwóch córek, z powodzeniem stawia czoła codziennym wyzwaniom, znanym doskonale każdej kobiecie: domowe obowiązki, problemy finansowe. Na dodatek starsza córka Ma-ja zaczyna dziwnie się zachowywać, zaprzyjaźniając się z tajemniczą Natalką, której nikt nie zna i nigdy nie widział. Niepokój o córkę odmienia całe jej życie... Powieść pełna humoru i nieoczekiwanych zwrotów akcji, napisana lekko i z wdziękiem, trzyma w napięciu do samego końca.

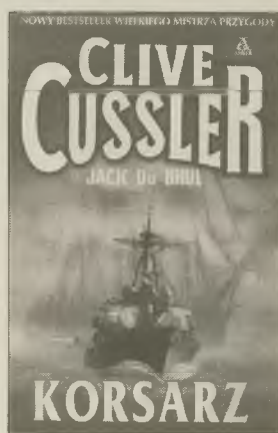
CLIVE CUSSLER, JACK DU BRUL

»Korsarz«

Wyd. „Amber”. Rok 1803 – Amerykańska flota atakuje kryjówkę berberyjskich piratów w Zatoce Trypolis. Podczas zacieklej walki na morzu pewien Amerykanin i pewien Arab przepadają w bitewnym zgiełku bez wieści... Czasy współczesne – Samolot amerykańskiej sekretarza stanu rozbija się nad Libią. Na zlecenie CIA załoga „Oregon” odnajduje maszynę – pustą. Za to obok wraku pojawiają się tajemniczy żołnierze i... zacieraają ślady katastrofy. Poszukiwania prowadzą kapitana Cabrillo daleko w przeszłość i w wir kolejnej zacieklej bitwy morskiej, od wyniku której zależy los narodów.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226).

(kor)

FELIETON

Powstanie radiofonii było wydarzeniem bez precedensu, porównywalnym jedynie z wynalazkiem druku czy internetu. Był to w końcu milowy krok w rozwoju wolnej, nieskrępowanej myśli. Bo oto po raz pierwszy w historii ludzkości informacja naprawdę dostała skrzydeł Merkurego, wzniosła się ku jonoferze i kpiąc sobie ze szlabanów, posterunków i urzędów cenzury przekraczała graniczne kordony, o które wcześniej wielokrotnie rozbijali się emisariusze i kolporterzy bezdebitowej prasy.

Pierwszym, kto dostrzegł niebezpieczeństwo tego nowego środka komunikacji był znany ze swej przenikliwej podejrzliwości prosty lud. Kiedy w 1927 r. popłynęła w eter pierwsza audycja Radia Kraków, to chłopcy z pobliskich Babic od razu orzekli, że to jakieś „czarcie nowiny i czarcie fale”. Podobnego zdania byli despoty, którzy niepomni historii króla Dariusza, zaczęli chłostać radiowe fale. Naprędcy wznoszono falochrony-zagłuszaczki, aby uchronić poddanych przed „wrażą” propagandą, a tych, którym pomimo wszystko udawało się złapać na radiowej skali zagraniczne rozgłośnie, natychmiast stawiano pod ścianą, a w najlepszym wypadku zsyłano do łagrów i obozów.

Jednak wszelkie posunięcia przeciwników „czarcich fal” speliły na niczym. Na nic zdało się chłostanie eteru, bo BBC, Wolna Europa, Głos Ameryki czy Radio Luksemburg dorobiły się licznej rzeszy oddanych słuchaczy. Te radiostacje stały się zresztą zarysem wolnego społeczeństwa obywatelskiego, pobudzały, a zarazem zaspokajały głód informacji na długo przed powstaniem internetu.

Sukces radiofonii, to właśnie owo przekraczanie granic, nawet tych mentalnych i dlatego radio nadal jest najbardziej rozpowszechnionym i najlepszym nośnikiem informacji i wbrew ponurym przepowiedniom zwiastującym mu niechybną śmierć ma się całkiem nieźle. Odbiornik radiowy znajduje się w każdym samochodzie, w wielu telefonach komórkowych, w odtwarzaczach mp3. Jeśli ktoś na Zaolziu ma tylko ochotę, to bez trudu może usłyszeć w eterze język polski, i to nie tylko w trakcie dwudziestominutowych audycji ostrawskiego radia.

Polskie „czarcie fale” przekroczyły bezkarnie granicę na Olzie i Czantorii na długo przed Schengen. Zainicjował to nadający od 1926 roku, początkowo jako Radio Warszawa, Program I Polskiego Radia (225 kHz, 91,5 oraz 97,9 MHz), czyli popularna Jedynka, która wielu się kojarzy z wygrywanym w południe hejnałem z wieży kościoła Mariackiego w Krakowie, oraz z ewementem na skalę światową, czyli emitowanymi od ponad półwiecza słuchowiskami „Matysiakowie” i „W Jezioranach”. Starsi pamiętają jeszcze „Lato z radiem”, które w czasach „realnego socjalizmu” cieszyło się wielką popularnością daleko poza granicami Polski.

»Czarcie fale«, czyli rzecz o radiu

Program Drugi (105,6 MHz) pojawił się w eterze jedenaście lat później. Pod koniec Peerelu przyjął on formę programu kulturalnego i popularno-naukowego, co kontynuowane jest po dziś dzień. Na falach Dwójki można usłyszeć transmisje koncertów z Polski i państw zrzeszonych w Europejskiej Unii Radiowej, liczne słuchowiska, powieści w odcinkach, oraz szereg audycji popularyzujących muzykę, we wszelkich odmianach, literaturę, historię czy sztuki piękne. A co najważniejsze – jest to jedyny program Polskiego Radia, w którym nie ma reklam.

No i pozostaje wreszcie Trójka (99,7 i 100,8 MHz), ta słynna Trójka, emitująca swój program od niemal półwiecza. Była to pierwsza stacja w komunistycznej Polsce o zdecydowanie lepszym charakterze, niż nobliwa Jedynka. Skierowana przede wszystkim do młodej inteligencji i śmiało można rzec, że do dziś stanowi niezbędny polski inteligenta. W Trójce narodziły się kultowe audycje, jak „Rodzina Poszepyszyńskich”, będąca satyrą na Matysiaków oraz „Kocham pana, panie Sułku” z cudownym duetem Marta Lipińska – Krzysztof Kowalewski, ale przede wszystkim liczne programy muzyczne

z „Listą przebojów” Marka Niedźwiedzkiego (prowadzoną obecnie przez Piotra Barona) na czele.

Na trójkowej antenie muzyka jest na tyle zróżnicowana, że każdy odnajdzie coś dla siebie. No i pochodzi „z wyższej półki”, dzięki licznym audycjom autorskim typu „Trzy kwadransy jazzu” Jana Ptaszyna Wróblewskiego, „Siesta” Marcina Kydryńskiego, „Magiel Wagli” Wojciecha Waglewskiego i jego syna Fiszka, lub „Strefa rokendrola wolna od angola” Michała Owczarka. Z rozgłośnia tą wiążą się legendarne nazwiska Polskiego Radia, jak Wojciech Mann, Piotr Kaczkowski czy niezjący już Tomasz Beksiński.

Spośród drwiących z granic polskich rozgłośni nie można pominąć dwóch stacji komercyjnych, konkurujących ze sobą od chwili powstania w 1990 roku, to jest warszawskiego Radia Zet (95,7 MHz) i krakowskiego RMF (93,0 MHz). Wobec nich, jak i większości mediów polskich, tak publicznych jak i prywatnych, w zdecydowanej opozycji stoi nadające od osiemnastu lat z pomorskiego Torunia Radio Maryja (88,4 i 93,9 MHz), które teoretycznie jest rozgłośnia religijną o profilu katolicko-narodowym, jednakże z silnie położonym akcentem na ów drugi człon. W lipcu tego roku jedna z audycji była nadawana bezpośrednio z Ropicy

Ale to tylko część polskich rozgłośni, które dzięki „czarcim falom” wdzierają się do zaolziańskich radioodbiorników. Ślę słowo i muzykę, a przede wszystkim korespondują ze słowami amerykańskiego radiotechnika z początku XX w. Lee de Foresta, który po pomyślnych próbach eksperymentalnych audycji radiowych z Nowego Jorku zanotował w swoim dzienniku: „Moim obecnym zadaniem, które mnie cieszy, jest wysyłanie słodkich melodii nad miastem i morzem, tak żeby marynarze, oddzieleni od nas milczącymi falami, mogli usłyszeć muzykę swej ojczyzny...”

JAROSŁAW JOT-DRÓŻYCKI

Finał dużych inwestycji

W przyszłym roku Czeski Cieszyn czeka wiele zmian. Rozpoczęte już projekty zostaną dokończone, realizowane będą także nowe inwestycje. Radni Czeskiego Cieszyna przyjęli przed świętami budżet na przyszły rok. Roi się w nim od dużych inwestycji – przeznaczonych jest na to aż 60 proc. pieniędzy w budżecie. Dokończona zostanie przebudowa Alei Masaryka w ramach projektu „Revital Park 2010”, zaplanowano remonty obu mostów granicznych i ulicy Fabrycznej, poszerzone zostaną pomieszczenia Ośrodka Kultury „Strzelnica”, realizacji doczeka się kanalizacja oraz remonty na osiedlu w Sibicy. Wszystkie te inwestycje finansowane będą z dotacji, miasto musi jednak wziąć pożyczkę na pokrycie kosztów, zanim wpłyną pieniądze.

– Dzięki pieniądzu z Unii możemy zrealizować także wyjątkowe projekty sportowe, m.in. przebudowę stadionu na ulicy Frydeckiej. Ten wielofunkcyjny obiekt będzie służył mieszkańcom, będą mogli tam także w idealnych warunkach trenować nasi młodzi piłkarze. Dziwi mnie, że za pożyczką na realizację projektów nie głosowali niektórzy radni z komisji sportowej – mówi wiceburmistrz miasta, Stanisław Folwarczny.

– W ciągu następnych trzech lat do budżetu miasta wpłynie ponad 500 mln koron z różnych dotacji, my poniesiemy tylko koszty kredytów w wysokości 53 mln koron. Odstęp czasowy między rozliczeniem projektu a otrzymaniem pieniędzy jest tak duży, że inwestycji nie da się zrealizować bez zaciągnięcia pożyczki – wyjaśnia burmistrz Vít Slováček. Większość radnych głosowała za zaciągnięciem kredytu na sfinansowanie inwestycji.

(ep)

Wiślanie wyróżnili profesora Buzka

Profesor Jerzy Buzek jest drugą osobą związaną z Zaolziem, która została Honorowym Obywatelem Wisły. Wcześniej tego zaszczytu dostąpił prof. Stanisław Hadyna. Oprócz Zaolziaków, honorowymi obywatelami zostali także Ignacy Mościcki, Michał Grażyński oraz Aleksander Kwaśniewski. Na uroczystościach nie zabrakło delegacji z Zaolzia.

Były premier RP, od kilku miesięcy przewodniczący Parlamentu Europejskiego, Honorowym Obywatelem Wisły został tuż przed świętami. Do sporego zapewne worka prezentów od najbliższych oraz współpracowników i polityków mógł dorzucić góralski kapelusz, brucelik oraz palicę – prezenty od władz Wisły. Jako że Jerzy Buzek czuł się w Wiśle jak u siebie w domu, od razu włożył kapelusz, później paradował w bruceliku. Honorowe obywatelstwo Wisły to dla profesora wyjątkowe wyróżnienie, bo przyznane przez samorząd jednej z jego najbardziej ulubionych i drogich jego sercu miejscowości. Podczas śródogodowych uroczystości mieszkańcy Wisły na każdym kroku okazywali wyrazy sympatii przewodniczącemu PE, on zaś chciał się przywitać z każdym. Kiedy w trakcie uroczystej sesji Rady Miejskiej w remizie w Jaworniku popłynęły dźwięki „Ojcowskiego domu” Jana Kubisza, Jerzy Buzek nie krył wzruszenia.

Stwierdził, że jest to niezwykła pieśń – wspominał Jerzy Buzek. Podkreślał swoje korzenie, mówiąc, że urodził się w Śmiłowicach, położonych od Wisły 10 kilometrów w linii prostej. Z tą miejscowością oraz wieloma innymi w Beskidach ma wiele miłych wspomnień.

– Pierwsze poważne wakacje, z wyjazdem z domu, spędziłem właśnie w Wiśle-Równem, w małej szkółce. Pewnie dziś nie wszyscy mieszkańcy Wisły wiedzą, gdzie jest ta mała szkółka – zastanawiał się polityk. Kiedy zebrani na sali mieszkańcy podnieśli głosy, że nie mają z tym problemem, ciągnął swoją opowieść o Wiśle.

– Biała Wisetka, Czarna Wisetka, a zaraz jak się przechodzi przez Baranią Górę, to już jest Istebna i tam płynie Olza. To niesamowita góra, bo wypływają z niej dwie największe polskie rzeki. Tam gdzie się pod Baborzem Odra łączy z Olzą, to można śmiało powiedzieć, że nasza rzeka jest większa. Tylko przez przypadek ta reszta rzeki do Szczecina nie

Profesor Jerzy Buzek w stroju góralskim czuł się znakomicie.

Mościcki, Michał Grażyński, wojewoda śląski w latach 1926-39, oraz Aleksander Kwaśniewski, prezydent RP w latach 1995-2006, staraniem którego przeprowadzono remont Zameczku Prezydenckiego na Zadnim Groniu oraz przebudowano skocznię w Wiśle-Malince.

Górale nie szastają tym wyróżnieniem, co podkreślił Andrzej Molin, burmistrz Wisły. Jak mówił, ho-

zwał „radosnym świętem”. Nie zabrakło także delegacji ze Śmiłowic.

– Przyjechaliśmy z bardzo bliska. Czujemy się tutaj jak jedna, wielka rodzina – stwierdził Gustaw Chwistek, wójt Śmiłowic. Przywiózł dla profesora prezent. To publikacja dokumentująca uroczystości nadania mu honorowego obywatelstwa rodzinnej miejscowości, które odbyły się 29 sierpnia br.

Remiza OSP w Wiśle-Jaworniku. Cała sala śpiewa „Ojcowski dom”.

– „Ojcowski dom” śpiewa się u mnie w rodzinie rzadko, bo jest to pieśń szczególna. W 1997 roku przekroczyłem granicę już jako premier i pojechałem do Śmiłowic. Wtedy tę pieśń zaśpiewał miejscowy chór. Był ze mną czeski premier Josef Tošovský. Również miał łzy w oczach.

nazwa się Olza, tylko Odra – zauważył profesor.

Jerzy Buzek jest piątą osobą, która otrzymała honorowe obywatelstwo Wisły, a drugą po prof. Stanisławie Hadynie, związaną z Zaolziem. Wyróżnienie otrzymali także przedwojenny prezydent – Ignacy

norowym obywatelem Wisły może zostać osoba, w której górale odnajdą wartości, które sami wyznają. Na śródogodowych uroczystościach nie zabrakło przedstawicieli Zaolzia. Jerzy Kronhold, konsul generalny RP w Ostrawie, przyznanie honorowego obywatelstwa profesorowi na-

– Całość przygotował Mirosław Pszczółka. W publikacji jest wszystko to, co działo się w tym pamiętnym dniu, od przyjazdu prof. Jerzego Buzka, poprzez desant spadochroniarzy, po występy zespołu „Śmiłowianie” oraz dzieci ze szkoły – dodał wójt. TOMASZ WOLFF

Prezent od władz Śmiłowic. W środku wójt Czesław Chwistek.

Górale bardzo serdecznie powitali w Wiśle byłego premiera.

Zdjęcia: WOJCIECH TRZCIONKA

Fot. ARC

poznajmy się

Polski Chór Mieszany »Collegium Canticorum«

Zygmunt Branny, Andrzej Cymerys, Danuta Cymerys, Dariusz Cymerys, Lech Gattnar, Monika Gattnar, Ewa Hrnčíř, Joanna Hymnik, Alina Jopek, Danuta Kluz, Darina Krygiel, Irena Krzyżanek, Marian Mitrenga, Olga Mrózek, Bogdana Najder, Roman Najder, Agnieszka Niedoba, Janina Nożka, Dalibor Paseka, Halina Pribula, Lucyna Sikora, Aleksandra Ślądaczek, Bogdan Szkandera, Helena Wacławik, Leszek Zachwieja, Zbigniew Zachwieja, Elwira Zwyrtek oraz dyrygentka Anna Szawińska.

PSP Gnojnik, klasy 6 i 7

1. rzęd (od lewej): Katarzyna Słonawska, Tadeusz Kowalczyk, Roman Unucka, Marta Grzegorz, Karolina Franek. 2. rzęd: Magdalena Morcinek, Natanael Gruszka, Tadeusz Raszka, Anastazja Jašová, Tereza Krężelok. Nieobecny: Jerzy Słonawski.

1. rzęd (od lewej): Tomasz Kowalczyk, Bogdan Oczadły, Marek Watach, Jan Kowalczyk. 2. rzęd: Tereza Bartczek, Weronika Uherek, Klara Mrozek, Alicja Rytko, Barbara Polok, Sabina Molin.

Nazwiska są publikowane zgodnie z danymi otrzymanymi w szkołach.

Barbara Guziur

Pochodzę z Bogumina-Skrzeczonia, obecnie mieszkam w centrum Bogumina. Jestem absolwentką dolnolutyńskiej podstawówki i polskiej klasy Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie. Studia ukończyłam w Wyższej Szkole Górniczej w Ostrawie, na kierunku Inżynieria Systemowa i Informatyka. Obecnie pracuję na stanowisku informatyka w firmie Bonatrans Group w Boguminie. Lubię moją pracę, ponieważ jest bardzo różnorodna, a każdy dzień przynosi coś nowego. Od 3. klasy szkoły podstawowej związana jestem z harcerstwem – najpierw jako zuch, później jako harcerka i instruktor harcerski. Przez pięć lat prowadziłam gromadę zuchową w Boguminie, przez następnych osiem gromadę zuchową w Olbrachcicach. Niestety z powodu braku czasu musiałam z tej pracy zrezygnować. Odkąd sięgam pamięcią, zawsze uczestniczyłam w życiu społecznym MK PZKO w Skrzeczoni. Od 5 lat pracuję w zarządzie Koła, a od niespełna roku pełnię funkcję wiceprezesa. Jak tylko mi czas na to pozwala, spotykam się ze znajomymi i przyjaciółmi, pływam, jeżdżę na rowerze, chodzę w góry lub relaksuję się przy książce. (sch)

Irena Szymonik

Urodziłam się w 1941 roku w Wadowicach. Po wojnie rodzice powrócili w swoje strony rodzinne, dlatego lata szkolne spędziłam w Czeskim Cieszynie. Od 1962 roku mieszkam z mężem w Trzyńcu, nasze córki z rodzinami również żyją na Zaolziu. Jestem bardzo szczęśliwa, będąc dla Krzysia, Ani, Andrzejka i Stefanka kochającą babcią. Moją dewizą życiową są słowa Jana Pawła II: „Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”. Mam bardzo dużo różnych zainteresowań i pasji. Kiedyś swoje serce wkładałam w pracę z dziećmi w wielu szkołach. Dziś moją wielką radością jest organizowanie i udział w różnych inicjatywach dla seniorów w naszej parafii przy kościele św. Alberta w Trzyńcu. Jest to wzajemne obdarowywanie się radością i uśmiechem. Przecież człowiek do swego szczęścia potrzebuje najbardziej Boga i bliźniego. Pięknie o tym w swoim wierszu napisał ks. Twardowski: „Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...” (ep)

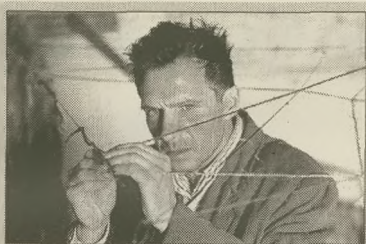
WTOREK 29 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Jedynkowe przed-szkole 9.30 Koszmarny Karolek (s.) 9.40 Tupi i Binu 9.55 Jaś i magiczna fasola 11.15 Ostry dyżur Jedynki 11.50 ZUS dla ciebie 11.55 Leksykon PRL 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Nasza planeta - Zmiany globalne 14.30 Errata do biografii - Tadeusz Dołęga-Mostowicz 15.00 Wiadomości 15.10 Moda na sukces (s.) 15.55 Klan (s.) 16.25 Puchar Świata - Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie 17.30 Orlen Team przed Rajdem Dakar 2010 17.33 Teleexpress 17.45 Puchar Świata - Turniej Czterech Skoczni w Oberstdorfie 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Budząc zmarłych (s.) 21.20 Nocne rozmowy (film kanad.) 22.50 Leksykon PRL 23.00 Włóczęgi (film USA) 0.55 Kojak (s.).

TVP 2

7.05 Moja Irlandia 7.30 Opactwa i klasztory 7.55 Pomocnik świętego Mikołaja 8.15 Barwy szczęścia (s.) 8.45 Pytanie na śniadanie 11.05 Moja rodzinna (film bryt.) 11.40 Grupy oporu 12.35 Smak tradycji - Staropolskie gody 13.50 Córki McLeoda (s.) 15.05 M.A.S.H. (s.) 15.35 Fort Boyard - Przemysław Saleta 16.30 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Jeden z dziesięciu 18.30 Złotopolscy (s.) 19.05 Gilotyna (teleturniej) 19.30 Kocham kino 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Panorama 23.20 Pająk (film kop.) 1.00 Trzeci (film polski).

PAJAK

Obyczajowy, 100 minut, Kanada/W. Brytania 2002

TVP 2, wtorek 29. 12., godz. 23.20

Reżyseria: David Cronenberg
Występują: Ralph Fiennes (Dennis Cleg), Miranda Richardson (Yvonne/ pani Cleg), Gabriel Byrne (Bill Cleg), Lynn Redgrave (pani Wilkinson), John Neville (Terrence), Gary Reineke (Freddy), Philip Craig (John)

Dennis Cleg od lat cierpi na schizofrenię. Pomimo choroby zostaje zwolniony ze szpitala psychiatrycznego i wysłany do pensjonatu pani Wilkinson, w którym przebywają ludzie z podobnymi problemami. Dom jest położony w okolicach Londynu, gdzie Denny dorastał. Miejsce to powoduje nawrót wspomnień związanych z tajemniczymi i traumatycznymi wydarzeniami z jego dzieciństwa. Pod ich wpływem męczyzna zaczyna coraz głębiej pogrązać się w szaleństwo.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.06 Info poranek 6.51 Info traffic 7.45 Schlesien Journal 8.45 Aktualności 9.36 Info poranek 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes - otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Info świat 16.50 Relacje 17.00 C.U.D. zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.30 Zaklinacz czasu 19.00 Po drugiej stronie ulicy 19.25 TV Katowice zaprasza 19.33 Raport z Polski 19.52 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.45 Plus minus 0.00 Diana kontra królowa (film niem.) 0.56 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Titanic 10.00 Daleko od noszy (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Siła i honor (film USA) 22.45 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.45 Zatrute pióro (film kop.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 O królewiczu, który miał pecha (bajka) 10.05 Spotkanie (pr. muz.) 10.40 Pr. muzyczno-rozrywkowy 11.10 Semafor - przedstawienie sylwestrowe 11.40 Pr. muzyczny 11.50 Piękno europejskich wybrzeży 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.20 Doktor Quinn (s.) 15.05 Egzamin (film TV) 15.25 Film o filmie „Kto by tam się wilka bał” 15.45 Nauka jest zabawna 16.10 Pr. dyskusyjny 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogo-

dy 20.00 Václav Havel, Praga - zamek (dok.) 21.00 Och, jak nam dobrze (dok.) 21.15 Dzień D - w pół roku później 22.00 Kuchni (film USA) 23.50 Na moll... (pr. muz.) 0.40 Wełtawa w obrazach 1.00 Córki McLeoda (s.) 1.45 Rajske ogrody 2.05 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na pływalni z Amosem Ozem (talk-show) 9.30 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 10.00 Mity i fakty historii (cykl dok.) 10.55 Śladami Machabejczyków (dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Fokus TVC24 15.20 Wełtawa w obrazach (cykl dok.) 15.40 Cudowny świat (cykl dok.) 16.00 Usługi na naszych usługach (cykl dok.) 16.20 Zbędne wypadki (cykl dok.) 16.35 Praga, miasto wież (pr. cykl.) 16.55 Współczesność przeszłości (dok.) 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Babel (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. angielski - Ekstra 19.35 Kapusta (j. ros.) 20.00 Charly (film USA) 21.45 Powrót na białe bezludzie (dok.) 22.10 Sprawozdanie o Rozrazilu (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 Talk-show Ester Kościłkovej 23.40 Uśmiechy muzycznego studia „M” 0.10 Dode-s'ka-den (film jap.) 2.30 Brudne zło-to (dok.).

NOVA

5.55 W krainie wiecznego lodu (dok.) 6.50 Scooby-Doo i śnieżny stwór (film anim.) 8.00 Uczeń Merlina (film USA) 9.35 Kanion same zło-to (film czes.) 10.00 Mały Manhattan (film USA) 11.30 Śmiech depcze po piętach (film czes.) 13.10 Wróc do mnie (film USA) 15.10 Żandarm na emeryturze (film fr.-wł.) 16.55 Zathura - kosmiczna przygoda (film USA) 18.40 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Zgadnij kto (film USA) 21.50 Mystery, Alaski (film USA-kan.) 23.55 Spotkanie po latach (film kan.) 1.40 Szaleństwa panny Ewy (film czes.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) 6.45 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Alvin i wiewiórki spotykają Frankensteina (film anim.) 8.45 Mary-Kate i Ashley: Bliźniaczki na boisku (film USA) 10.15 Majestic (film USA) 13.00 Jetsonowie (film anim.) 14.25 Pan niania (film USA) 15.55 Korona dla Izabeli (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 - Pojedynki drużyn 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Garfield (film anim.) 21.30 Lemur zwany Rollo (film br.-USA) 23.10 Pragnę cię (film br.) 0.50 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 30 GRUDNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.45 Rozmowa Jedynki 9.00 Domisie (s. anim.) 9.20 Krówka Mu Mu 9.30 Tata lew 9.45 Koszmarny Karolek 10.00 Czarodziejski flet 11.20 Wielkie odkrycia w nauce i technice 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Ekoreporter 12.35 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Program rozrywkowy 14.00 Nieprzeterminowani 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Londyńczycy (s.) 16.05 Moda na sukces 16.55 Orlen Team przed Rajdem Dakar 2010 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Plebania (s.) 18.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Tara Road (film irlandzki) 22.05 Leksykon PRL 22.10 Marilyn, ostatnie seanse (film franc.) 23.45 Jak to się robi z dziewczynami.

TVP 2

7.05 Znaki czasu 7.25 Opactwa i klasztory 7.55 Pomocnik świętego Mikołaja 8.10 Barwy szczęścia (s.) 8.40 Pytanie na śniadanie 11.05 Gilotyna (teleturniej) 11.35 Józef Mehoff - witraże życia 12.30 Skarby przeszłości - Ślady marzeń 13.05 Opowieść o Indiach - Złoty wiek 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Święta wojna 15.45 Zagadkowa blondynka 16.35 M jak miłość (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.00 Dzieciaki górą (teleturniej) 19.35 Wyznania - Organizatorzy wesel 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.45 Dr House (s.) 22.45 Panorama 23.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.10 Ostatnia tajemnica Romanów (film bryt.) 1.10 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.25 Info traffic 7.06 Info poranek 7.45 To brzmi... 8.01 Gość poranka 8.45 Aktualności 9.45 Serwis info flesz 10.15 Biznes otwarcie dnia 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Trzeci sektor to działa 17.00 Myślę, więc wybieram 17.10 TV Katowice zaprasza 17.30 Aktualności 18.00 Finał Pucharu Polski 19.32 Raport z Polski 19.51 Biznes 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier - bliżej ciebie 22.15 Minął dzień 22.37 Plus minus 23.01 Bytówia - Historia jednego meczu 0.00 Szampan napój niezgody?

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.00 Buffy, postrach wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich (s.) 20.30 To mnie kręci (film USA) 22.30 Byłam króliczką Playboya (film USA) 0.35 Nagroda gwarantowana 2.00 Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Mały kabaret telewizyjny 9.55 Sylwester z dziadkiem (film TV) 10.15 Pr. muzyczny 10.55 Telewariete 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Film o filmie „Wiejski nauczyciel” 15.20 Piękno europejskich wybrzeży 15.25 Muminki (s. anim.) 15.50 Nowe przygody Czarnej Błyszawicy (s.) 16.10 Żrebak i ja (film mon.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Historie sław: Vladimir Dvořák 21.55 Duety - wyd. specj. 22.35 Losowanie Sportki i Szansy 22.40 Rzym (s.) 23.40 Losowanie Szczęśliwej 10 23.45 Krowa (film czes.) 1.15 Córki McLeoda (s.) 2.00 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Piękno europejskich wybrzeży 9.20 Babel (mag.) 9.45 Gustav Mahler (dok.) 10.00 Współczesność przeszłości (dok.) 11.00 Cudowny świat (cykl dok.) 11.35 AZ-kwiz 12.00

Dom - to sztuka (mag.) 12.25 Czarne owce (pr. publ.) 12.40 Reporterzy TVC 13.25 Kwiz dla dzieci 13.50 Tajemnice Toma Wizarza 14.05 Nauka jest zabawna (mag.) 14.30 Pr. dyskusyjny 14.50 Bramy świata (dok.) 15.45 Dzień D - w pół roku później 16.30 Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) 17.20 10 wieków architektury (s. dok.) 17.35 Pr. ekologiczny 17.50 Podróż do krainy północnego słońca (dok.) 18.15 Dołącz do nas (pr. ekol.) 18.30 Nie poddawaj się (pr. ekol.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Ślady w piasku czasu (pr. muz.) 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Podejrzana kompania (film hiszp.) 21.55 Czeski architekt Jan Sokol (dok.) 22.20 Sposoby na Francję 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.10 25 lat i wszystko diabli biorą (dok.) 0.30 Życie jest cudem (film kop.) 3.00 Q (mag.).

NOVA

6.00 Wyznanie łowcy krokodyli (dok.) 6.50 Scooby-Doo i potwór z Loch Ness (film anim.) 8.00 Wojownicze żółwie ninja III (film kop.) 9.40 Potyczki z tatą (film USA) 11.35 Rodzinne kłopoty oficjela Triski (film czes.) 13.10 Nieodparty urok (film USA-niem.) 14.45 Żandarm i kosmici (film fr.-wł.) 16.20 Rycerz króla Artura (film USA) 18.35 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Dziadek Mróz (film ros.) 21.25 Poznaj moich rodziców (film USA) 23.25 Krwawa zbrodnia (film USA) 1.15 Rodzinne kłopoty oficjela Triski (film czes.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) 6.45 Pinky i Mózg (s. anim.) 7.20 Tom i Jerry (s. anim.) 7.30 Mroczny kryształ (film anim.) 9.10 Drużyna II (film USA) 11.00 Młody Herkules (film USA) 12.40 Babe - świnka w mieście (film austral.) 14.25 Samotny facet (film USA) 16.05 Dr Dolittle II (film USA) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 Pomoc domowa (s.) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Top Star magazyn 21.10 Joe Black (film USA) 0.15 Dziewczyna gangstera (film USA) 2.05 Zadzwoń do jasnowidza.

TARA ROAD

Obyczajowy, 105 minut, Irlandia 2007

TVP 1, środa 30. 12., godz. 20.20

Reżyseria: Gillies MacKinnon
Występują: Olivia Williams (Ria), Andie MacDowell (Marilyn), Johnny Brennan (Brian), Iain Glen (Danny), Jennifer Buckley (Secretary), Stephen Rea (Colm), Virginia Cole (pani Doyle)

Opowieść dotyczy poważnych życiowych problemów, które doprowadzają do destrukcji psychicznej bohaterów. Amerykanka i Irlandka w podobnych okolicznościach przeżywają największe tragedie życia. Marilyn traci syna w wypadku motocyklowym, a Ria zostaje porzucona przez męża. Zbieg okoliczności sprawia, że drogi Marilyn i Ri się krzyżują. Amerykanka znajduje numer telefonu męża Irlandki, doradcy do spraw nieruchomości, i postanawia zadzwonić, by ten wyszukał dla niej dom w Dublinie. Telefon odbiera jednak pogrążona w rozpacz po odejściu męża Ria.

NOCNE ROZMOWY

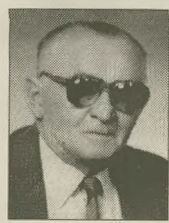
Thriller, 90 minut, Kanada 2003

TVP 1, wtorek 29. 12., godz. 21.20

Reżyseria: Jim Kaufman
Występują: Sherilyn Fenn (Shelby Birkwell), David Nerman (David Birkwell), Bruce Dinsmore (Tom Williams), Francis X. McCarthy (Clay McClaren), Jennifer Morehouse (Justine Lesley), Joanna Noyes (Margaret Graham), Kevin Jubinville (Pete Naylor)

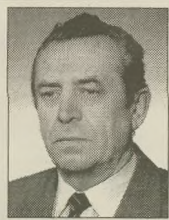
Mąż Shelby ginie w wypadku samochodowym, ona odnosi poważne obrażenia. Po długiej rekonwalescencji z trudnością radzi sobie z samotnością. Koi nerwy, spędzając noce przy policyjnym skanerze. Takie było hobby męża. Podśuchiwanie cudzych rozmów staje się jej pasją. Niecodzienne zainteresowanie wkrótce zamieni jej życie w horror. Pewnego razu Shelby słyszy gwałtowną rozmowę żony z mężem, który ma romans z inną kobietą. Rozpoznaje głosy, a następnego dnia dowiaduje się, że sąsiadka Brenda została zamordowana.

WSPOMNIENIA

*Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*
Dnia 30. 12. 2009 mija pierwsza
rocznica śmierci naszego Taty
śp. JANA BADURY
z Oldrzychowic. Wspominają syn
Jan i córka Bronka z rodzinami.

GL-836

Dnia 28 grudnia obchodziłby 80.
rocznicę urodzin

śp. HENRYK DEMEL

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-844

*Kto Cię znał, ten w dobrym wspomni,
kto kochał, nigdy nie zapomni.*

Dnia 30. 12. 2009 mija 5. bolesna rocznica, gdy nas
na zawsze opuściła nasza Kochana

śp. WANDA ROMANOWA

z Trzyńca. Z miłością wspominają najbliżsi.

GL-845

Dnia 29 grudnia mija 7. rocznica
śmierci

śp. MARI RUCKIEJ

z Karwiny-Kopalnie, zaś dnia
6 stycznia upłynie 30 lat od śmierci

śp. LEOPOLDA RUCKIEGO

z Karwiny-Kopalnie. Prosimy
wszystkich bliskich i znajomych
o chwilę wspomnień. Córka z rodziną.

RK-223

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Opo-
wieść wigilijna (29, 30, godz. 15.30);
2012 (29, 30, godz. 17.30); Film, w
którym gram (29, 30, godz. 20.15);
KARWINA – Centrum: Twilight Sa-
ga (29, 30, godz. 17.45, 20.00); Prin-
cezna a żabák (29, 30, godz. 15.30);
TRZYNIEC – Kosmos: Mikulášovy
patálie (29, 30, godz. 10.00); Bracia
Bloom (29, 30, godz. 15.30); Twilight
Saga (29, 30, godz. 17.30); Paranor-
mal Activity (29, 30, godz. 20.00);
CZ. CIESZYN – Central: Podróż
na księżyc (29, godz. 14.00); Pekło s
princeznou (29, godz. 16.00).

CO NA ANTENIE

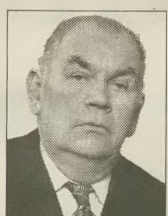
POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1,
piątek, wiadomości regionalne od
godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3
MHz i Trzyńec 105,3 MHz, po-pt:
godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza na
„Spotkanie przy choince” 30. 12. o
godz. 16.00 do Domu PZKO. W pro-
gramie pogawędka z Anielą Kupiec
oraz śpiewanie pieśni i kolęd przy
akompaniamencie B. Stonawskiego.
JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO
zaprasza na wigilijkę 29. 12. o godz.
16.00 do Domu PZKO. W progra-
mie: koncert kolęd zespołu „Lipka”,
łamanie się opłatkiem i wspólne
śpiewanie kolęd i kantyczek.
KARWINA-RAJ – Kluby Kobiet i

Seniora MK
PZKO zaprasza-
ją członków na
wspólne spo-
tkanie 29. 12. o
godz. 15.00.
KARWINA – Od-
dział Literatury
Polskiej Biblio-
teki Regionalnej
będzie od 23. 12.
do 4. 1. ze wzglę-
dów technicz-
nych nieczynny.
**MUR przy ZG
PZKO** – Zapra-
sza 7. 1. o godz.
17.00 na wykład
J. Studenckiego,
dyrektora Muzeum w Sosnowcu na
temat „Trójkąt trzech cesarzy”.
PTTS „BŚ” – Zaprasza 3. 1. na tra-
dycyjny wymarsz na Skałkę. Doj-
ście dowolne. Rejestracja w schro-
nisku w godz. 10-12.
RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza
30. 12. o godz. 15.00 na wigilijkę do
Domu PZKO. W programie występ
zespołu śpiewaczego „Rychwałdzia-
nie” oraz wspólne śpiewanie kolęd i
łamanie się opłatkiem.
WIERZNIOWICE – Klub wodniacki
Posejdon zaprasza na 1. Noworocz-
ny Spływ Kajakowy Olzy w sobotę
9. 1. Zbiórka o godz. 10.00 w Do-
mu PZKO. Bliższe informacje oraz
zgłoszenia można zapewnić pod nr
595 171 876 lub elektronicznie za
pośrednictwem strony www.posejdon.cz.
KARWINA – Wystawa Polski Klub
Sportowy „Polonia” Karwina moż-
na odwiedzić 29. 12. i 30.12. po

NEKROLOGI

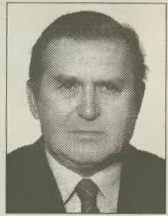

Z głębokim żalem w sercach za-
wiadamiamy wszystkich krew-
nych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 22. 12. 2009 zmarł po dłu-
giej chorobie w wieku 86 lat na-
sza Kochany Mąż, Ojciec, Teść,
Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwag-
ier i Wujek

śp. JAN BORYŃ

zamieszkały w Markłowicach. Pogrzeb Drogiego
Zmarłego odbędzie się we wtorek dnia 29 grudnia
2009 o godz. 13.30 z kościoła katolickiego w Mar-
kłowicach. W smutku pogrążona rodzina.

RK-245

*Po trudach życia pełnego znoju
śnij swój wieczny sen
i odpoczywaj w pokoju.*

W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamiamy wszystkich krew-
nych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 25. 12. 2009 zmarł w wieku
86 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec,
Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. EMIL CECHEL

zamieszkały w Karwinie-Raju, U Hřiště 246. Po-
grzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę
dnia 30 grudnia 2009 o godzinie 14.00 z kościoła
katolickiego w Stonawie. W smutku pogrążona ro-
dzina.

GL-846

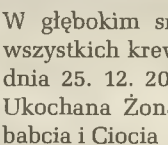

W głębokim smutku pogrążeni
zawiadamiamy wszystkich krew-
nych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 25. 12. 2009 zmarła w wie-
ku 67 lat nasza Kochana Żona,
Matka, Babcia, Kuzynka, Szwag-
ierka i Ciocia

śp. KRYSZYNA CIEŃCJAŁA

z domu Boszczyk zamieszkała w Czeskim Cieszy-
nie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę
30 grudnia 2009 o godz. 14.00 z kościoła Na Ni-
wach w Czeskim Cieszyńcu. W smutku pogrążona
rodzina.

GL-851

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy
wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że
dnia 25. 12. 2009 zmarła w wieku 77 lat nasza
Ukochana Żona, Matka, Teściowa, Babcia, Pra-
babcia i Ciocia

śp. WANDA WAJDOWA

z Wierzniovic. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie
się w środę 30. 12. 2009 o godz. 14.30 z kościoła
katolickiego w Lutyni Dolnej. Zasmucona rodzi-
na.

GL-849

uzgodnieniu telefonicznym pod nr
596 312 477 oraz w czwartek 31. 12.
Wystawa Polski Klub Sportowy „Po-
lonia” Karwina czynna dodatkowo
4. 1. 2010 w godz. 8-18.

KONCERTY

**CHÓR MIESZANY Canticum No-
vum** – Zaprasza na koncerty nowo-
roczne 2. 1. o godz. 16.00 do kościo-

Firmy budowlane

SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji,

podbitki (palubki)

przyjmujemy zlecenia na 2009 r.

także w systemie dotacji

kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,

774 085 874

Szybka i fachowa realizacja zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

MUR o trzech cesarzach

O miejscu szczególnym, leżącym
kiedyś u zbiegu trzech granic, bę-
dzie mowa na pierwszym w no-
wym roku spotkaniu Międzygene-
racyjnego Uniwersytetu Regional-
nego. Wykład pod nazwą „Trójkąt
Trzech Cesarzy” wygłosi dyrektor
Muzeum w Sosnowcu, historyk
Zbigniew Studencki. To właśnie
na terenie dzisiejszego Sosnow-
ca oraz sąsiednich Mysłowic, u
zbiegu Białej i Czarnej Przemszy,
znajdowało się miejsce, które w
przeszłości odegrało ważną ro-
lę w historii Polski. W 1815 roku

w wyniku postanowień Traktatu
Wersalskiego właśnie tutaj zbiegły
się granice Austrii, Rosji i Niemiec.
Trójkąt Trzech Cesarzy był wielką
atrakcją turystyczną na przełomie
XIX i XX wieku, przybywało tam
każdego roku setki tysięcy osób z
całej Europy. Zbigniew Studencki
zajmuje się tym tematem od wielu
lat, wydał kilka albumów i książek
o Trójkącie. Na jego wykład orga-
nizatorzy zapraszają 7 stycznia do
auli Gimnazjum Polskiego w Cze-
skim Cieszyńcu, tym razem na
godz. 17.00.

(ep)

Są bilety na Golców

Po trzyletniej przerwie zawita do Ja-
blonkowa Golec uOrkiestra. Zespół
z Milówki zagra kolędy i pastorałki
na koncercie noworocznym w ko-
ściele parafialnym pw. Bożego Cia-
ła w sobotę 2 stycznia o godz. 18.00.

Jak poinformował nas proboszcz ks.
Janusz Kiwak, bilety na koncert (do-
rośli – 250 koron, dzieci – 100 ko-
ron) są do nabycia na plebanii oraz
w jablonkowskim Centrum Infor-
macji Turystycznej.

(kor)

Dziedzictwo
architektoniczne Wisły

W Muzeum Beskidzkim w Wiśle
można oglądać ciekawą wystawę.
Traktuje o dziedzictwie architekto-
nicznym miejscowości, pod wszyst-
ko mówiącym tytułem „Od wsi do
uzdrowiska”. Przygotowali ją dwaj
młodzi miłośnicy architektury – Mi-
chał Kawulok oraz Dominik Kona-
rzewski.

– Na wystawie prezentowane są
różne fotografie, wiele z nich pocho-
dzi sprzed 1939 roku. Zobaczymy
na nich wille i pensjonaty, oglądając
je będziemy mieć obraz, jak Wisła
rozwijała się na przestrzeni lat i wie-
ków – zachęca do odwiedzenia eks-
pozycji Michał Kawulok z Muzeum
Beskidzkiego.

Największy okres architekto-
nicznego rozkwitu Wisły przypada
na lata międzywojenne. Wtedy w
miasteczku powstawały mniejsze
i większe wille, zarówno w stylu
zakopiańskim, jak i modernistycz-
nym, z licznymi tarasami i balko-

nami. Wisła była wtedy określana
„wielkim letniskiem”, w okresie
przedwojennym pokoje oferowało
150 pensjonatów i willi. Wystawa
pozwala zapoznać się także z licz-
nymi architektami, którzy pracowali
w Wiśle.

– Bardzo znani byli Franciszek
Landecki, Franciszek Macura, któ-
rzy mieszkali na miejscu i prowa-
dzili swoje firmy. Nie można zapo-
mnieć także o Bogdanie Hoffie oraz
pochodzących z Ustronia – Janie
Hanusie i Pawle Rakowskim – doda-
je Kawulok.

Do dziś zachowała się mniej wię-
cej połowa obiektów. Jedne są w
lepszem, inne w gorszym stanie.
Osoby, którym nie wystarczy samo
zwydzenie ekspozycji, mogą ku-
pić materiały do monografii Wisły
pod takim samym tytułem, jak wy-
stawa. Książka zawiera także wiele
cennych fotografii. Kosztuje 35 zło-
tych.

(wot)

ła ewangelickiego w Bystrzycy, o
godz. 19.00 do kościoła katolickiego
w Karwinie.

STONAWA – Gmina Stonawa i MK
PZKO zapraszają na koncert nowo-
roczny 2. 1. o godz. 15.00 do kościo-
ła św. Marii Magdaleny. Wystąpią:
soliści Martina Juriková, Jiří Černý,
Ariel Zmuda; Quadricinium Vocale
Carviniense, zespół kameralny PSA
Karwina, orkiestra uczniów PSA
Stonawa, kwartet saksofonowy PSA
Karwina, Chór Mieszany Sucha,
Chór Mieszany Stonawa.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Cz. Cie-
szyn-Centrum zaprasza na trady-
cyjne Spotkanie z kolędą 29. 12.

o godz. 18.00 w Klubie PZKO przy
ul. Bożka. Wystąpi chór Harfa oraz
zespół Musicae Amantes.

OFERTY

ODKUPIE jakiegokolwiek antyki, me-
ble, instrumenty muzyczne, zabawki,
szkło, porcelanę, obrazy, wszyst-
kie gatunki broni białej i palnej, ze-
gary, zegarki kieszonkowe – mogą
być i uszkodzone, stare pocztówki
i zdjęcia. Również skupujemy zło-
to, brylanty – płacimy więcej niż
jubiler – jakiegokolwiek punca. Płaci-
my gotówką. Dzwon kiedykolwiek!
Inf.: 608 374 432.

GL-690

Novinka-frézované hrany

ZIMNÍ SLEVA 20%

Kamenná krása se ZÁRUKOU

ZIMNÍ SLEVA 20%
na nové i rekonstruované pomníky
stavěné v průběhu celého roku 2010,
pokud si objednáte do 22.12.2009.

Kamenictví Murin
Trinec - Kanada, Školní 260 (u Učiliště)

otevírá: Po a St: 10-15.15, Út, Čt a Pá: 8-13.15

Tel.: 558 333 102, Mob.: 731 617 914

E-mail: info@kamenictvi-murin.cz

www.kamenictvi-murin.cz

Jubileusz zepsuła Sparta

O EKSTRALIGA

Hokeiści Trzyńca z dużym „T” na piersiach nie zdołali pokonać u siebie Sparty Praga. Na 80-lecie trzynieckiego hokeja Stalownicy zagraли w retro dresach i przed zapelnioną po brzegi Werk Areną, ale z uroczystego spotkania wykrzesali tylko jeden punkt za remis w regulaminowym czasie gry. – W hokeju jedna strzelona bramka to zazwyczaj za mało, aby móc myśleć o zwycięstwie – powiedział po meczu bramkarz Trzyńca, Tomáš Duba, który wyraźnie nie był zadowolony z postawy swoich partnerów w ofensywie. Trzyniczanie pokonali spartańskiego bramkarza Přikryla tylko raz i to w dodatku podczas przewagi 5 na 3. Strzelecka niewydolność osiągnęła apogeum w rzutach karnych, w których spudłowali wszyscy trzynieccy egzekutorzy. Na prowadzeniu po weekendowej 35. kolejce O₂ ekstraklasy pozostaje Pilzno, drużyna Trzyńca zajmuje piątą pozycję.

TRZYNIEC
SPARTA

1:2
(k)

Tomáš Duba był pierwszoplanową postacią trzynieckiego zespołu. W akrobatyczny sposób zgasił krążek z kija Kratény, który znalazł się dogodnej okazji do strzelenia gola.

Tercje: 0:1, 0:0, 1:0. Bramki i asysty: 53. Polanský (Kohn, Růžicka) – 14. Vydarený (Gulaši). Sędziowali: Hodek, Jebavý – Rittich, Guth. Widzów: 5085. Trzyńec: Duba – Hrabal, Zib, Seman, Malec, Výtisk, Cartelli, Andersons, Lojek – Růžicka, Polanský, Kohn – Květoň, Peterek, Mičulka – Tomas, Bonk, Polák – Hampl, Kanko, Pospíšil.

Ranga meczu wyraźnie usztywniła gospodarzy, którzy w pierwszej tercji przypominali stado niedźwiedzi wyrwanych ze snu zimowego. Sparta zagrała prosto, ale skutecznie. Defensywny hokej w wykonaniu gości święcił sukces w 14. minucie, Duba nie zdążył wtedy zareagować na strzał Langhammera. Obrońca Sparty przebił się zza bramki aż w

okolicę bulika i strzałem z nadgarstka zapewnił gościom prowadzenie (1:0). W końcówce pierwszej tercji trzynieccy trenerzy, wyraźnie niezadowoleni z tempa gry, włączyli do meczu także czwarty atak, który na kilkanaście sekund zamknął Spartę w jej strefie obronnej. Gospodarze na dobre wzięli się w garść w drugiej odsłonie. W 28. minucie w dogod-

nej pozycji znalazł się Polanský, ale był zbyt blisko Přikryla, aby dobrze wycelować w szczylinę spartańskiej bramki. Trzyniecki napastnik zrehabilitował się w 53. minucie, trafiając przytomnie z podania Kohna. Stalownicy wykorzystali w trzeciej tercji przewagę 5 na 3, wyrównując na 1:1. Zasłużenie, bo od drugiej tercji Sparta ograniczyła się tylko do kontr-

ataków i strzałów z dystansu. W 36. minucie po takim właśnie uderzeniu Langhammer huknął w poprzeczkę trzynieckiej bramki. Ostatnia tercja stała pod znakiem dużej nerwowki i częstych fauli. Dwukrotnie gospodarze popełnili też błąd podczas zmiany formacji, a taki błąd techniczny w trzeciej minucie dogrywki nie zdarza się często nawet w rozgrywkach powiatowych. Gola na wagę dwóch punktów zapewnił Sparcie Tomáš Netík, jedyny szczęśliwy strzelec w hokejowej loterii zwanej rzuty karne. Po stronie Trzyńca spudłowali kolejno: Vojtěch Polák, Martin Růžicka, Jan Peterek i Ladislav Kohn.

– Sparta zagrała świetnie pod względem taktycznym. Trudno było przedrzeć się pod bramkę Přikryla, bo defensywa rywala pracowała bezbłędnie. W ostatnich meczach zwilgotniał nam proch strzelniczy, strzelamy zbyt mało bramek – skomentował spotkanie trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva. – Pochwały należą się kibicom, którzy jubileusz trzynieckiego hokeja potraktowali bardzo poważnie.

W pozostałych meczach 35. kolejki: Slavia – Witkowitz 0:6, Pardubice – Kometa Brno 2:1, Liberec – Pilzno 0:1 (k), Mlada Boleslav – Ceskie Budzjovice 2:1 (k), Zlin – Kladno 3:2 (k), Karlovy Vary – Litwinów 6:2. **Lokaty:** 1. Pilzno 69, 2. Witkowitz 64, 3. Pardubice 64, 4. Zlin 64, 5. Trzyńec 60 pkt. Dziś w ramach 36. kolejki m.in.: Pilzno – Trzyńec i Witkowitz – Mlada Boleslav (17.30). JANUSZ BITTMAR

6 lutego Zjazd Gwiazdzysty

Trwają przygotowania do 39. Zjazdu Gwiazdzystego, który odbędzie się 6 lutego 2010 w Mostach koło Jablonkowa. Organizatorem imprezy jest Polska Szkoła Podstawowa w Wędrynie. W najbardziej prestiżowych zimowych zawodach na Zaolziu wystartują tradycyjnie narciarze ze wszystkich polskich szkół podstawowych, od Lutyni

Dolnej po Mosty koło Jablonkowa. – Robimy wszystko, żeby stworzyć optymalne warunki dla współzawodnictwa pomiędzy narciarzami – powiedziała „Głowski Ludu” Elżbieta Wania, dyrektor PSP Wędrzyna. – Chcemy nawiązać do najlepszych doświadczeń naszych poprzedników i wierzymy, że w sobotę 6 lutego blisko pięciuset sportow-

ców walczyć będzie o miejsca na narciarskim podium.

W zawodach przewidziano rywalizację w dyscyplinach alpejskich i biegowych. Według słów pracowników klubu narciarskiego SKI Mosty, nartostada, jak również trasa biegowa powinny być dobrze przygotowane do Zjazdu. – Nie boimy się nawet dodatnich tempera-

tur, dysponujemy bowiem nowoczesną techniką zaśnieżania stoku – powiedział nam Alojzy Martynek, odpowiedzialny w klubie za wyszkolenie w dyscyplinach alpejskich. (jb)

DZIŚ ROZPOCZYNA SIĘ 58. TURNIEJ CZTERECH SKOCZNI

Faworytem jest Simon Ammann

W niemieckim Oberstdorfe rozpoczyna się dziś Turniej Czterech Skoczni, najbardziej popularna seria zawodów w skokach narciarskich zaliczana do klasyfikacji Pucharu Świata. Tylko zagorzały kibic skoków potrafi podać dokładną datę Turnieju Nordyckiego (6-14. 3. 2010), ale świąteczno-noworoczną rywalizację na czterech skoczniach w Niemczech i Austrii oglądają tłumy widzów na całym świecie. Skoczkowie oprócz dzisiejszego konkursu w Oberstdorfe wystartują też w Garmisch-Partenkirchen, Innsbrucku i Bischofshofen.

Zwycięzcą ubiegłorocznej edycji zawodów był Austriak Wolfgang Loitzl, który wygrał trzy z czterech konkursów. Głównymi faworytami tegorocznej rywalizacji są Szwajcar Simon Ammann (lider klasyfikacji generalnej Pucharu Świata) i Austriak Gregor Schlierenzauer (wielider). Polacy wystawią do zawodów czterech skoczków. Trener kadry, Łukasz Kruczek, zabrał

do Oberstdorfu Adama Małysza, Kamila Stocha, Stefana Hulę i Krzysztofa Miętusa. Cała czwórka polskich reprezentantów musiała wczoraj walczyć o awans do pierwszej serii w kwalifikacjach, które zakończyły się po zamknięciu tego numeru „GL”.

Małysz stracił miejsce w czołowej dziesiątce Pucharu Świata po nieudanym konkursie w Engelbergu. Trener Małysza, Hannu Lepistöe, liczy jednak na zwykłe formy właśnie podczas Turnieju Czterech Skoczni. – To specyficzna impreza, a Małysz lubi duże emocje – powiedział polskim dziennikarzom fiński szkoleniowiec, który w sezonie

Czy Adam Małysz zdobędzie jakieś punkty?

olimpijskim został prywatnym trenerem Adama Małysza. Podobnego zdania jest także pierwszy w karierze trener Małysza, jego wujek Jan Szturc. – Adam ten sezon podporządkował igrzyskom olimpijskim w Vancouver, ale w Turnieju Czterech Skoczni na pewno da z siebie wszystko, podobnie jak cała polska

ekipa – powiedział „Głowski Ludu” trener z Wisły. – Bardzo liczę na Kamila Stocha, bo chłopak posiada spore możliwości i tylko szkoda, że zdarzają mu się jeszcze wahania formy

Rekord obiektu należy od sześciu lat do Sigurda Pettersena, 29 grudnia 2003 roku Norweg uzyskał na przebudowanej skoczni aż 143,5 m. Dzisiejsze zawody rozpoczynają się o godz. 16.30. Bezpośrednia transmisja w TVP1, TVP Sport, CT4 Sport i prywatnym kanale Eurosport.

PROGRAM TURNIEJU CZTERECH SKOCZNI

wtorek 29. 12 – Oberstdorf (początek zawodów o godz. 16.30).

piątek 1. 1. 2010 – Garmisch-Partenkirchen (początek zawodów o godz. 14.00).

niedziela 3. 1. – Innsbruck (początek zawodów o godz. 13.45).

środa 6. 1. – Bischofshofen (początek zawodów o godz. 16.30). (jb)

W SKRÓCIE

■ **1 STYCZNIA »TOUR DE SKI«.** Justyna Kowalczyk jako jedyna Polka wystartuje w rozpoczynającym się 1 stycznia w Oberstdorfe „Tour de Ski”. Zawodniczka AZS AWF Katowice w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata zajmuje drugie miejsce, za Marit Bjoergen z Norwegii. Polka traci do prowadzącej Norweżki 50 punktów.

■ **ROGER W GRONIE NAJGOR-SZYCH.** Transfer Rogera Guerreiro to jeden z pięciu największych niewypałów greckiej ligi – twierdzi grecki dziennik sportowy „Contra”. Pomocnik reprezentacji Polski w sierpniu podpisał czteroletni kontrakt z AEK Ateny. Grecki klub zapłacił za niego Legii Warszawa 200 tys. Euro.

■ **DOBRY MECZ KUSZCZAKA.** Tomasz Kuszcza zebrał dość pochlebne oceny od brytyjskich mediów, po spotkaniu 19. kolejki angielskiej Premier League, w którym Manchester United pokonał na wyjeździe 3:1 Hull City. BBC nie rozpisyje się szczególnie o występie Polaka, podkreśla jednak jego znakomitą interwencję po strzale Seyi Olofinjany. „The Times” wyraźnie wyróżnił polskiego bramkarza dając mu notę „7”. Na taką samą ocenę zasłużył jeszcze tylko Wes Brown, a wyższą („8”) dostał Wayne Rooney.

■ **LEWANDOWSKI DO FULHAM?** Dziewiąty zespół angielskiej Premier League, Fulham, chce sprowadzić napastnika Lecha Poznań, Roberta Lewandowskiego – podała angielska bulwarówka „News of the World”. Szkoleniowiec londyńskiej drużyny, Roy Hodgson, potwierdził, że od dłuższego czasu jest zainteresowany reprezentantem Polski, który mógłby wzmocnić konkurencję w ataku. (jb)

CZWARTEK
31 grudnia 2009
rocznik LXIV ♦ nr 153
cena 9 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
www.glosludu.cz
info@glosludu.cz
Pismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

2010 rok przywitajcie w szampańskim nastroju, ufając, że będzie wspaniały i przyniesie niezapomniane chwile. Kolejnego udanego roku, kolejnego z „Głosem Ludu”! życzy redakcja.

Puszki będą brzęczały

Przed Bożym Narodzeniem wydajemy pieniądze na prezenty dla swych najbliższych. Po Nowym Roku mamy idealną okazję, by pomyśleć również o innych – chorych, niepełnosprawnych, tych, którym się w życiu nie powiodło. W Polsce odbędzie się 10 stycznia już XVIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W RC w Nowy Rok rozpocznie się dziesiąta edycja Kwesty Trzech Króli, która potrwa do 14 stycznia.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, fundacja założona przez dziennikarza radiowego i telewizyjnego Jerzego Owsiaaka, zbiera pieniądze przede wszystkim na specjalny sprzęt medyczny. Dochody z tegorocznego finału zostały przeznaczone na wyposażenie klinik onkologicznych w specjalistyczny sprzęt, umożliwiający wczesną diagnostykę schorzeń onkologicznych u dzieci. Najbliższy, XVIII finał, będzie kontynuacją tych działań.

W organizację Finału WOŚP włączyło się w ub. roku 120 tys. wolontariuszy. Kwestują ze skarbonkami na ulicach miast całej Polski, organizują imprezy kulturalne, sportowe czy licytacje, z których dochód przeznaczony jest na realizację zamierzeń finału. Sztaby pracują m.in. w Cieszynie, Rybniku, Chałupkach i Ustroniu. Włącza się również Polonia z różnych zakątków świata – najwięcej sztabów jest w Anglii, Niemczech, Irlandii i Stanach Zjednoczonych. Zaolzie – jak dotąd – stoi z boku. Czemu?

– Popieram tę ideę i wielokrotnie się zastanawiałem nad możliwością wzięcia udziału w WOŚP oraz konsultowałem to z różnymi ludźmi – mówi Tadeusz Wantuła, wiceprezes Kongresu Polaków w RC i dyrektor trzynieckiego Klubu Kul-

Kolędnicy w strojach Trzech Króli będą od jutra kwestowali na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych i niedołączonych w całej RC.

tury. – Jedyłą możliwością byłoby, moim zdaniem, wciągnąć w to uczniów gimnazjum. Kilka lat temu w ramach Cierlickiego Lata Filmowego zorganizowałem dla nich spotkanie z Jerzym Owsiaakiem i pokaz filmu „Przystanek Woodstock” (film o festiwalu organizowanym przez Owsiaaka – przyp. red.), ale „iskra” się nie zapaliła. Zresztą centralnym miejscem Zaolzia, gdzie można by to zorganizować, jest Czeski Cieszyń. A przecież Orkiestra kwestuje po drugiej stronie Olzy, nie miałaby sensu robić konkurencyjnej imprezy. Każdy, kto chce przekazać jakieś datki, może przejść na polską stronę. Nie jesteśmy enklawą Polaków mieszkających daleko poza krajem.

Danuta Chwajol, członek prezydium Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, a z zawodu pediatra, od lat wspiera WOŚP. – Co roku jeżdżę do Polski, by wesprzeć finansowo ten szlachetny cel – mówi. Mimo to nie zgadza się do końca z twierdzeniem, że ta-

ką możliwość mają wszyscy mieszkańcy Zaolzia. – Ludzie z Czeskiego Cieszyńska mogą przejść przez Olzę, ale z Karwiny czy Trzyczyna już mają dalej. Uważam, że przynajmniej

za trudne do zrealizowania. Chyba, że znajdzie się jakaś grupa zapaleńców, wtedy chętnie pomogę.

Mieszkańcy Zaolzia nie są obojętni na cele dobroczynne. Niektórzy angażują się w organizację Kwesty Trzech Króli, inni wspierają ją finansowo. W Trzyczynie i okolicy w ogólnokrajową akcję, której celem jest zbieranie pieniędzy na pomoc osobom chorym, niepełnosprawnym czy bezdomnym, włączyła się „Charita” Trzynieć. Grupki „kolędników” z zapieczętowanymi skarbonkami kwestują w Trzyczynie, Ropicy, Bystrzycy, Wędrzynie, Nydku i Trzyczynie. Trzyniecka organizacja prowadzi wypożyczalnię sprzętu (wózków inwalidzkich, specjalnych łóżek itp.), zapewnia asystentów dla seniorów i osób chorych. – Ta działalność jest możliwa również dzięki wam, darczyńcom. Dlatego jesteśmy wdzięczni za każdy datek – zapewnia dyrektorka „Charity” Trzynieć, Marta Bezecna. „Charita” Jabłonków przeznaczy zebrane datki na Ośrodek Dzienny św. Józefa dla młodych ludzi z upośledzeniem, pomoc humanitarna trafi także poza granice RC.

Kwesta Trzech Króli, organizowana przez organizację katolicką „Charity” we wszystkich regionach kraju, nie ma takiego rozgłosu i oprawy medialnej jak Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, lecz efekty finansowe są porównywalne. W ramach ubiegłorocznego finału WOŚP udało się zgromadzić 40,5 mln zł (ok. 250 mln koron). W ramach Kwesty Trzech Króli zebrano w RC 64 mln koron. To co prawda czterokrotnie mniej, ale też liczba mieszkańców RC jest blisko czterokrotnie niższa niż liczba mieszkańców Polski. DANUTA CHLUP

Tylko do zapieczętowanych skarbonek

Bądźmy ostrożni wrzucając pieniądze do skarbonki. Każda grupka kwestująca w ramach akcji Trzech Króli musi mieć kierownika, który skończył 15 lat. Przy sobie ma mieć legitymację ze znakiem „Charity”, numerem identyfikacyjnym i nazwiskiem. Skarbonka, zapieczętowana w urzędzie gminy, musi mieć ten sam numer co legitymacja kierownika grupki.

Również wolontariusze kwestujący w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy będą mieli identyfikatory z imieniem, nazwiskiem, adresem, zdjęciem, pieczęcią fundacji i naklejonym hologramem. Pieniądze będą zbierali do zapieczętowanych skarbonek. Na ulicach Cieszyńska wolontariusze będą kwestowali 10 stycznia od samego rana. Po południu odbędą się koncerty na Rynku. Sztab będzie miał siedzibę w Domu Narodowym. (dc)

w tych dwóch miastach warto by zorganizować imprezę w ramach WOŚP. Z tym, że musiałaby być na poziomie, dobrze zorganizowana i atrakcyjna, żeby miała powodzenie także w następnych latach. A to wymaga całego sztabu organizatorów. Jakies dwa lata temu chciałem się nawet podjąć organizacji i wysunęłam ten pomysł w prezydium ZG. Wtedy okazało się, że zadanie jest

Ufajmy we własne siły

Drodzy rodacy. Znowu stoimy na progu nowego roku. Życzymy sobie, by był on dla nas rokiem udanym, chociaż już teraz wiemy, że droga, która jest przed nami w 2010 roku nie zawsze będzie równa i przyjemna, gładka i bezpieczna. Zapewne nadal pojawiać się będą chmury cierpienia i trosk, niepowodzeń i niepewności. Czekają nas walka o dzieci w polskich szkołach, naprawianie zniszczonych tabliczek z polskimi napisami, trudne rozmowy z politykami, walka z urzędnikami i dbanie o własny honor. Czekają nas życie codzienne: organizacje imprez, edukacja młodzieży, występy, wyjazdy, zebrania i cały szereg innych działań mających na celu zachowanie własnej tożsamości i dziedzictwa przodków. W tym wszystkim, co nas spotka, najważniejsze jest to, aby nigdy nam nie zabrakło pokoju wewnętrznego. Kto siedzi kiedyś ciemną ulicą czy mroczną aleją, ten wie jak trudno idzie się w ciemnościach i jaki niepokój budzi każdy cień i szelest. Za to droga w dzień jest przyjemna i bezpieczna. Nie bójmy się cieni i szelestów, ufajmy we własne siły. Bowiem nie tylko doga jest ważna, ale i światło, które ją oświeca. Podobnie nie wydarzenia, które czekają nas w przyszłym roku są najważniejsze, lecz wiara, nadzieja i miłość, które pozwalają te wydarzenia oglądać we właściwy sposób. Nie żyjemy tylko dla siebie, lecz mamy pełnić wzniosłą służbę miłości dla naszej pięknej ziemi cieszyńskiej, naszego domu ojcowiskiego. Każdy ma służyć jak najlepiej potrafi, według swych uzdolnień i możliwości. Tym powierzonym nam przez poprzednie pokolenia dorobkiem intelektualnym i materialnym trzeba roztropnie gospodarować, by go pomnażać a nie trwonić. Pamiętajmy o tym wstępując w nowy rok i zaczynając go westchnieniem psalmisty do Boga: „w rękach Twoich są czasy moje”. Wszystkiego dobrego.

JÓZEF SZYMECZEK
Prezes Kongresu Polaków w RC

POGODA

czwartek
piątek

dzień: 4 do 8°C
noc: 3 do -1°C
wiatr: 2-6 m/s

sobota
niedziela

dzień: -2 do 2°C
noc: 0 do -4°C
wiatr: 3-7 m/s

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, założona przez Jerzego Owsiaaka, będzie w styczniu zbierała środki na specjalistyczny sprzęt medyczny dla klinik onkologicznych.

Gmina Stonawa,
MK PZKO Stonawa

zapraszają na

KONCERT NOWOROCZNY
sobota 2. 1. 2010, godz. 15.00, kościół św. Marii Magdaleny

Wystąpią: soliści: Martina Juriková, Jiří Černý, Ariel Zmuda, Quadricinium Vocale Carviniense, zespół kameralny PSA Karwina, orkiestra uczniów PSA Stonawa, kwartet saksofonowy PSA Karwina, Chór Mieszany Sucha, Chór Mieszany Stonawa.

KRÓTKO

Z myślą o turystach

JABŁONKÓW (kor) – Ponad 700 tys. koron przeznacza w przyszłym roku podgórskie miejscowości skupione w Stowarzyszeniu Gmin Regionu Jabłonkowskiego na rozwój infrastruktury i ruchu turystycznego. Wspomoże je Urząd Wojewódzki w Ostrawie, który przyznał SGRJ dotację w wysokości 560 tys. koron, resztę wyłożą gminy. Pieniądze te przeznaczone zostaną na odnowienie tzw. infoboksów oraz ustawienie ławeczek w miejscach publicznych, zwłaszcza przed budynkami urzędów gmin.

Wieża łni nowością

ROPICA (dc) – Dzięki datkom parafian oraz wsparciu finansowemu gminy (150 tys. koron) i Ministerstwa Kultury RC (162 tys. koron) przeprowadzono w tym roku remont kapitalny wieży kościoła parafialnego pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny i św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Kościół, który dzisiejszy kształt przybrał w 1806 r., jest zabytkiem kultury. Ostatni remont wieży przeprowadzono blisko sto lat temu. W tym roku usunięto stare gzymsy i zastąpione je nowymi, odnowiona została elewacja i tarcza zegara, przeprowadzono prace blacharskie.

Skromne inwestycje

KARWINA (ep) – Władze miasta postanowiły ograniczyć wydatki na dwa z planowanych projektów. W przyszłym roku remontu miały doczekać się zabytkowe stajnie zamkowe, a amfiteatr w Parku Bożeny Němcovej miał zostać zaduszony. Oba projekty wycenione były na ponad 110 tys. koron. Miasto stwierdziło jednak, że nie może sobie na taki wydatek pozwolić. W tej chwili władze Karwiny zastanawiają się nad wstrzymaniem przygotowań do remontu stajni, a w sprawie amfiteatru zdecydowano się na uszczuplenie środków na remont.

O wizycie Buzka

ŚMIŁOWICE (dc) – W dwóch egzemplarzach wydano na razie publikację dokumentującą wizytę przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, Jerzego Buzka, w rodzinnej miejscowości (29 sierpnia br.), podczas której nadano mu tytuł Honorowego Obywatela gminy. Jeden wydruk władze gminy podarowały Buzkowi, drugi jest w rękach autora Mirosława Pszczolki. Gmina postara się wydać publikację w większej liczbie egzemplarzy, by mogła trafić do szkół, miejscowych organizacji (w tym MK PZKO) i innych instytucji. Ma się ona znaleźć również w bibliotece gminnej. Przeszkodą jest na razie wysoka cena produkcji publikacji.

Więcej za każdy metr

REGION (ep) – Miasta w naszym regionie wykorzystały możliwość podniesienia tzw. czynszu regulowanego w mieszkaniach miejskich. Na pierwszy rzut oka podwyżki wyglądają dosyć drastycznie, równocześnie z podniesieniem cen ustalono jednak także różne zniżki. Czynsze zwiększą się na przykład w Karwinie, tam większość mieszkańców wykorzystała możliwość rozłożenia podwyżki na trzy lata. Także w Boguminie podniesiono ceny, radni uchwalili jednak różne rodzaje ulg. W Hawierzowie, gdzie ustalono najwyższą możliwą stawkę – 50,02 koron za metr kw., mieszkańcy mogą w przyszłym roku skorzystać z 25-procentowej zniżki.

Poświęteczne szaleństwo promocji

Fenomen wyprzedaży i zniżek poświętecznych nie osiągnął u nas na razie takich rozmiarów jak w USA, gdzie ludzie dosłownie szturmują sklepy, powoli jednak również my zostawiamy zakupy na koniec grudnia i styczeń, by zrobić je jak najtaniej.

Widoczne to było we wtorkowe przedpołudnie w galerii handlowej koło dworca autobusowego w Karwinie. Ludzi kręciło się stosunkowo dużo, parking – pomimo wczesnej pory – szybko się zapełniał. Wiele osób kierowało jednak swe kroki do sklepów z ubraniami i sprzętem sportowym. Prawie wszystkie placówki handlowe ogłaszały zniżki sięgające 50 procent. Markowe kurtki narciarskie, które przed świętami kosztowały 2,6 tys. koron, można było kupić za 1,3 tys., a męskie spodnie narciarskie za 500-900 koron. Komplety nart, w zależności od marki, były tańsze o 1,5-6 tys. koron niż przed przeceną. Jeden z butików odzieżowych oferował zniżkę w wysokości 30 procent na wszystkie damskie kurtki i płaszcze. Jan Socha, który czekał przed butikiem na żonę i 15-letnią córkę, wyjaśnił, że jego rodzina właśnie wybiera dla siebie gwiazdkowe prezenty. – *Żonie i córce dałem tradycyjnie bony towarowe do ich ulubionych sklepów. Ja mam wybór prezentów z głowy, a one są*

W polskich i czeskich sklepach rozpoczął się sezon wyprzedaży.

zadowolone, bo kupią sobie to, co im się podoba. W dodatku po świętach za te same pieniądze otrzymają dzięki zniżkom prezenty większej wartości – wyjaśnił.

Na gigantyczne zniżki wabią hipermarkety. Tesco zaprasza na przeceny sięgające 70 procent. Z reguły jednak ceny są niższe nie o 70, ale o 50 lub 30 procent. O połowę taniej można kupić ubrania, dekoracje świąteczne, zabawki są tańsze o 25 procent. – *Nasza rodzina wkrótce się rozrośnie, a ponieważ*

mamy akurat wolne, wyruszyliśmy z mamą na zakupy – zdradziła Pavlína Rajecká z Piotrowic, która w karwińskim hipermarkecie wybierała śpioszki. Były o połowę tańsze niż przed świętami.

Mania wyprzedaży ogarnęła również Polskę. Na poświęteczne przeceny zapraszają hipermarkety i sklepy w galeriach handlowych, głównie butiki z ubraniami. *Gazeta.pl* zwróciła uwagę na fakt, że niektórzy handlowcy okłamują klientów. – *Z prowadzonych przez*

nas kontroli wynika, że często cena przekreślona nie jest tą ceną, która obowiązywała przed dokonaniem promocji – powiedziała Gazecie.pl Grażyna Tychwińska z Państwowej Inspekcji Handlowej w Katowicach. Podobne praktyki zdarzają się również u nas. Mojmír Bezcený z Czeskiej Inspekcji Handlowej powiedział, że odkrywali w przeszłości przypadki, kiedy faktyczna zniżka w koronach nie odpowiadała deklarowanej cenie towaru.

DANUTA CHLUP

Znów można szusować

Na stokach leżało wczoraj ok. 20-50 cm śniegu, głównie sztucznego.

Po odwilży w Beskidach znów można szusować. Dobre warunki panują jednak tylko na niektórych, sztucznie dośnieżanych trasach.

Po czeskiej stronie Beskidów czynne są wyciągi w Bukowcu, Mostach k. Jabłonkowa, „Armáda” w Łomnej Dolnej, Rzece (mała narciastwa), Bílá, Mezivodí, Palkovice. W polskich Beskidach można

pojeździć w Wiśle (na Soszowie, Stożku i Kiczerze) oraz w ośrodku Czarna-Solisko w Szczyrku. Na stokach leżało wczoraj ok. 20-50 cm śniegu, głównie sztucznego. Zjeżdżać można także na Złotym Groniu w Istebnej oraz trasą na Żarze w Międzybrodziu Żywieckim (Beskid Mały). Warunki są tam jednak trudne. (dc)

Jan Ryłko prezesem do potęgi

Nowy prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Jan Ryłko, nadal pozostaje także prezesem Miejsowego Koła PZKO w Jabłonkowie. O tym, czy będzie tak w całej czteroletniej kadencji, zdecyduje zebranie członkowskie Koła, które ma się odbyć w lutym.

Prezes Ryłko miał nadzieję, że decyzja o wyborze nowego prezesa Koła zapadnie we wtorek na ostatnim w kończącym się roku zebraniu zarządu. Tak się jednak nie stało. Członek zarządu, Stanisław Świerczek, przypomniał, że przed XXI Zjazdem Delegatów PZKO Ryłko powiedział, iż statut Związku pozwala na to, by prezes całej organizacji był także szefem jej Koła terenowego. – *Dlatego zgodziliśmy się na to, żebyś kandydował na prezesa Zarządu Głównego. W przeciwnym razie na Zjeździe nie głosowalibyśmy za twoją kandydaturą – podkreślił Świerczek.*

Ryłko poinformował, że po pierwszym styczniowym weekendzie wprowadzi się do Biura ZG PZKO w Czeskim Cieszynie. – *Dopiero tam się przekonam, ile będę miał pracy i czy podołam pogodzić te dwie funkcje. O tym, czy będę nadal prezesem także jabłonkowskiego Koła, powiem wam na lutymowym zebraniu członkowskim. Ostateczna decyzja należeć będzie do pezetkaowców – stwierdził Ryłko. Do współpracy w Biurze ZG zaprosił kolejnego jabłonkowiec i członka zarządu Koła, Leszka Richtera. – *Obejmie funkcję menedżera do spraw projektów. Bez pieniędzy, bez dotacji trudno będzie Związkowi dobrze działać. Leszek ma w tej kwestii sporo doświadczeń, umie napisać projekt, dobrze go rozliczyć. Marzy mi się, żeby projektami zajmowały się w Biurze ZG dwie, trzy osoby. Ale wszystko zależy od tego, czy zdobędziemy pieniądze na pensje dla nich – dodał Ryłko.* (kor)*

PRZECYTANE

Marycha na moście w Cieszynie

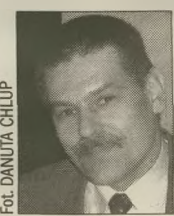
„W kieszeni amfetamina, LSD, kokaina. W domu hodowla marihuany i grzybków halucynogennych. Wszystko legalne. Od 1 stycznia. W Czechach. Policja nie ma wątpliwości – w strefach nadgranicznych będzie chciała to wykorzystać polska młodzież” – pisze wtorkowa „Gazeta Wyborcza”. O liberalizacji przepisów w RC, co może doprowadzić do wzrostu konsumpcji narkotyków przez uczniów z Polski, jako pierwszy – przypomnijmy – napisał „Głos Ludu”. (r)

PYTANIE DO...

Piotra Chroboczka, komendanta Straży Miejskiej w Czeskim Cieszynie

Czy w Sylwestra funkcjonariusze będą wlepić mandaty za łamanie zakazu picia alkoholu w miejscach publicznych?

Porządku będą pilnować patrol Straży Miejskiej, policja oraz patroly mieszane. Oczywiście będziemy pilnować, czy ktoś nie łamie zakazu picia alkoholu w miejscach publicznych, będą przeprowadzane kontrole, ale potraktujemy to trochę

Fot. DANUTA CHLUP

inaczej niż zwykle. Jeśli ktoś o północy będzie chciał się napić szampana na rynku czy przy pokazie sztucznych ogni, to może to zrobić, o ile nie będzie rozrabiał i sprawiał problemów. Spodziewamy się, że noc będzie raczej spokojna. Od kiedy przeniesiono świętowanie Nowego Roku z rynku nad Olzę, nie ma wielkich problemów, ale oczywiście wiele zależy od pogody – jak będzie ciepło, może przyjdzie więcej ludzi. (ep)

Subiektywny przegląd wydarzeń 2009 roku

Styczeń

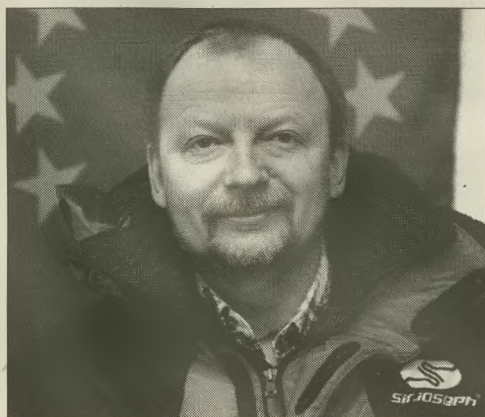
Republika Czeska jako pierwszy kraj z byłego bloku sowieckiego rozpoczyna przewodnictwo w Unii Europejskiej. „Głos Ludu” wchodzi w 64. rok istnienia ramieniem z Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym: rozpoczynamy nowy cykl – prezentację miejscowych kół, a Zygmunt Stopa, wtedy jeszcze prezes PZKO, mówi w wywiadzie, że okres od przełomu 1999/2000 roku upłynął mu bardzo szybko. Na naszych łamach Ewa Farna, Roman Lasota oraz Renata Drössler przekonują na krótko przed kolejnym sezonem zapisów do szkół: „Język polski otworzył przed nami dodatkowe możliwości”. Nikogo nie trzeba natomiast namawiać do udziału w balach. Bawi się całe Zaolzie, między innymi na kultowym Balu Gorolskim. Jeszcze lepiej bawi się chyba rodzina Baselidesów, która na Balu Maskowym w Łomnej Dolnej przebrała się za... Teletubisie. Po drugiej stronie Olzy Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości zbacza na chwilę z kursu na design i prezentuje wystawę „Tożsamość. Zaolzie”. Czy Zaolziacy mogą się przeglądać w tej wystawie, jak w zwierciadle?

Luży

Grodziszcz chce się oderwać od Cierlicka. Mieszkańcy dokładnie przeliczają korony i wychodzi im, że władze gminy nie inwestują w ich małą społeczność. Mimo usilnych zabiegów mapa gminy nie zmienia się. Grypa zamyka szpitale. Zamknięty dla odwiedzających jest między innymi ostrawski szpital na Fifejdach. Paniki nie ma, bo przy grypie nie pojawia się przymiotnik „świńska”. Dopiero kiedy prosiaki dochodzą do głosu, kilka miesięcy później, o grypie AH1/N1 mówi cały świat. Zaolzie przypomina Brukseli o sobie petycją o dyskryminowaniu i wynaradawianiu Polaków. Józef Szymeczek, prezes Kongresu Polaków, uważa jednak, że może przynieść ona więcej szkody, niż pożytku. Za oknami biały kataklizm.

Marzec

47-letni Wiesław Chrzęszcz wyrusza na „dach Ziemi”. Jest pierwszym Zaolziakiem, który ma szansę stanąć na Mount Everście (8848 m n.p.m.). Mówi, że zawsze „chciał do-

Wiesław Chrzęszcz

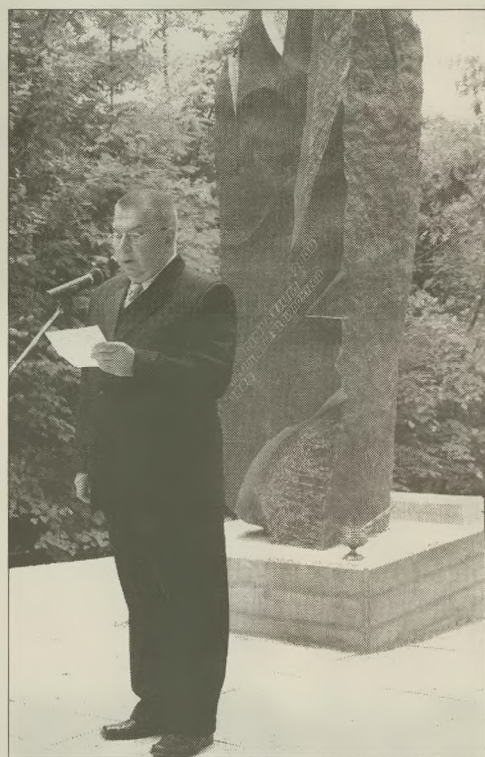
tknąć trzeciego bieguna Ziemi”. Kilka tygodni później z dalekiej Azji napływają tragiczne wiadomości... Mija 80 lat od śmierci Jana Kubisza, autora słów hymnu zaolziańskiego „Płyniesz Olzo” czy równie popularnego „Ojcowskiego domu”. W kościele Jezusowym, obchodzącym w tym roku 300-lecie istnienia, zostaje otwarte drugie w Polsce, po Mikołajkach, Muzeum Protestantyzmu.

Kwiecień

Czy na mostach Przyjaźni i Wolności, łączących Cieszyn z Czeskim Cieszyńem, będzie obowiązywał ruch dwustronny? Coś, co wydaje się być oczywiste, nie jest tak proste w praktyce. Od artykułu minęło osiem miesięcy i nic się nie zmieniło. Nic nie wskazuje, żeby wkrótce miało być inaczej. Jan Sechter, ambasador RC w Warszawie, deklaruje na naszych łamach: „Fajnie mieć takiego sąsiada jak Polska”. Polska zazdrości natomiast Czechom, że nad Wełtawę przyjechał prezydent światowego mocarstwa – Barack Obama. A co by było, gdybyśmy już wtedy wiedzieli, że kilka miesięcy później dostanie Nobla? Umiera wielki przyjaciel Zaolzia, prof. Andrzej Stelmachowski.

Maj

Z Żor do Orłowej przyjeżdża pomnik upamiętniający Gimnazjum Realne im. Juliusza Słowackiego. Ważący ponad cztery tony obe-

Bogusław Chwajol przed pomnikiem w Orłowej-Obrokach.

lisk staje na Obrokach, gdzie istniał pierwotny budynek tak zasłużonej dla Zaolzia szkoły. Na Bystrzyckim Złocie Ewa Farna śpiewa z TSA. Co nas szczególnie nie dziwi, bo dziewczyna ma taki talent, że mogłaby zaśpiewać z

Ewa Farna

każdym (dowodem są kolejne nagrody, między Superjedynką z Opola). W internecie trwa polsko-czeska wojna na słowa. W przeciwieństwie do prawdziwych wojen, trudno ustalić, kto tak naprawdę jest wygranym, a kto poniósł porażkę. Pozostaje pytanie, czy w ogóle warto odpowiadać na chamskie i prymitywne zaczepki Czechów.

Czerwiec

Czesi przerywają budowę autostrady do granicy z Polską. Uchodzący ze wzór między innymi dla Polaków budowniczymi tym razem przegrywają z kryzysem gospodarczym. Przedstawiciele obu narodów mają odmienne zdanie na temat planowanej w Karwinie budowy spalarni odpadów. Strona czeska pomysł popiera, polska jest przeciwna. Choć są i wójtowie z Zaolzia, jak Andrzej Feber ze Stonawy, których taka perspektywa w ogóle nie cieszy.

Lipiec

Tradycja w naszym życiu nigdy nie za wiele. Ponad 100 lat temu produkcja węgla drzewnego dzięki mielerzom była powszechną praktyką, teraz można ją oglądać dzięki miłośnikom tego, co tradycyjne. Mielerz zostaje odpalony w Koszarzyskach. Ciąg dalszy słusznej, zagwarantowanej nam prawem, ofensywy dwujęzycznej. Niech wszyscy podróżni wiedzą, że mijają właśnie albo wysiedli w Nawsiu i Boconowicach. W bardziej odległej Brukseli, nasz człowiek, pochodzący ze Śmiłowic Jerzy Buzek, zostaje przewodniczącym Parlamentu Europejskiego. Staje się politykiem numer jeden w Polsce, choć nie jest ani premierem Tuskiem, ani prezydentem Kaczyńskim.

Sierpień

15 tysięcy osób bawi się na 62. Gorolskim Świątku. Przy zalewającej nasze życie popkulturze, wszechobecnej tandecie oraz wyrobach produkowanych taśmowo, to świetny wynik i dowód, że tradycja trzyma się mocno. Oby jak najdłużej. Podobnie jak polskość. W świetnym wywiadzie obchodzący 75. urodziny Bronisław Walicki mówi, że mamy prawo nie tylko posługiwać się językiem polskim w miejscach publicznych, ale być po polsku obsłużeni w biurze, banku czy restauracji. Umiera jeden z najbardziej pracowitych i wyrazistych działaczy polskich – Władysław Janik, prezes PTTS „Beskid Śląski”.

Gorolski Świątek

Wrzesień

1 września 2009 r., gdańskie Westerplatte. 60 lat później... Prezydent RP Lech Kaczyński przyznaje, że okupacja Zaolzia w 1938 roku była grzechem. I w tym przypadku sprawdza się powiedzenie: „Punkt widzenia zależy od punktu siedzenia”. Warszawę dzieli od Zaolzia nie tylko 400 kilometrów, ale i punkt widzenia na trudną historię. Dlatego Józef Szymeczek wyraża nadzieję, że wypowiedź prezydenta Kaczyńskiego o „polskim zaolziańskim grzechu” nie jest zapowiedzią innego grzechu, który Polska może popełnić wobec Zaolzia. Grzechu zaniechania.

Październik

Ciąg dalszy serialu pt. „Przepraszamy”. Tym razem to Słowacja przeprosza Polaków za to, że w 1939 roku wraz z Niemcami do Polski weszły także oddziały słowackie. Według sło-

„Tacy jesteśmy 2009”

wackiego rządu, dawne „krzywdy i bezprawia” dalej wywołują „fałszywe tony” w stosunkach między krajami. Przeprzysłi Polacy, Słowacy, tylko jakoś strona czeska nie potrafi wydusić z siebie ani słowa. „Wyjść albo nie wyjść – oto jest pytanie” – ta trawestacja słów Szekspira staje się bliska PZKO. Działacze zastanawiają się, czy wycofać akces z Kongresu Polaków. Decyzja na razie nie zapadła. Zima

kolejny raz robi nas w konia. Pierwszy śnieg mamy w połowie października, ale na Święta Bożego Narodzenia białego puchu jest jak na lekarstwo. W Szwajcarii umiera Jan Pyszko, lekarz, założyciel organizacji, społecznik, w ostatnich wyborach prezydenckich kandydat na najwyższy urząd w RP.

Listopad

Nie chciał, ale musiał... W słynne powiedzenie byłego prezydenta RP Lecha Wałęsa wpasowuje się obecny prezydent RC – Václav Klaus. Chociaż jest przeciwnikiem Traktatu Lizbońskiego, podpisuje dokument, na który czeka cała Europa, od Corcaigh w Irlandii po Medykę na wschodnich rubieżach Polski.

Kolejny okrągły jubileusz placówki oświatowej tak zasłużonej dla podtrzymywania polskości na Zaolziu – 60-lecie istnienia świętuje Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszyń. Mija także 20 lat od demonstracji studentów w praskiej Alei Narodowej, która zapoczątkowuje Rewolucję Aksamitną. Władze Wisły postanawiają, że przebudowany w Parku Kopczyńskiego amfiteatr otrzyma imię profesora Stanisława Hadyny. „Lipka” zostaje laureatem dorocznego plebiscytu Kongresu Polaków „Tacy jesteśmy”.

Grudzień

Polski Związek Kulturalno-Oświatowy ma nowego prezesa. Zostaje nim Jan Ryłko, prezes MK w Jabłonkowie. Zapowiada zmiany. Mówi: „Zmienia się rzeczywistość, w której przychodzi nam działać. Skoro nie możemy zmienić rzeczywistości, musimy zmie-

nić PZKO”. Na progu rozpoczęcia obchodów 1200-lecia legendarnego założenia Cieszyńa władzom obu Cieszyńów i radnym nie do końca jest po drodze. Czeski Cieszyń z uwagi na kryzys finansowy wycofuje się z dwóch projektów. Święta mijają spokojnie, oby 2010 rok był jeszcze bardziej udany dla Nas wszystkich.

TOMASZ WOLFF

Gdzie zabawimy się w karnawale?

Kilkuset studentów Sekcji Akademickiej „Jedność” oraz jej sympatyków w sobotni wieczór przyjechało do trzynieckiej „Trisii”, żeby bawić się na tradycyjnym Akademiku. Impreza ta już od wielu lat otwiera sezon balowy i daje okazję do spotkania, i wspólnej zabawy większości absolwentów polskich zaolziańskich szkół średnich. To też jedna z największych imprez studenckich, które na Zaolziu są organizowane.

– Bal Akademicki ma bardzo dobrą renomę. Wybierając się na Akademik, balowicz ma gwarancję, że nie zabraknie na nim dobrych znajomych, a bez nich przecież trudno się bawić. Poza tym dla niektórych osób Bal Akademicki jest jedyną okazją w roku, żeby spotkać się z tymi znajomymi, którzy na co dzień studiują w innym mieście albo nawet kraju. Na popularność pozytywnie wpływa też fakt, że zabawa co roku odbywa się w tym samym terminie – 26 grudnia.

W tym czasie niemal wszyscy wracają na Zaolzie, a w drugi dzień świąt zazwyczaj już każdy chce chociaż na chwilę wyrwać się z domu. Zupełnie prywatnie uważam, trochę na podstawie własnych doświadczeń, że dla niektórych Bal Akademicki może być jedną z niewielu okazji do utrzymania łączności ze środowiskiem zaolziańskim – tłumaczy prezes SAJ, Czesław Przywara.

Program rozpoczął uroczysty toast prezesów poszczególnych ośrodków akademickich SAJ. Nie mogło też zabraknąć tradycyjnego poloneza przy dźwięku melodii znanej z filmu „Pan Tadeusz”. Wystąpił jabłonkowski zespół Rytmik z oryginalnym pokazem tanecznym. Oczywiście nie zabrakło też innych typowo balowych atrakcji. Przez niemal całą noc tańczono na dwóch parkietach przy muzyce DJ Romana Grygara oraz Jasia Młynka.

TOMASZ PUSTÓWKA

FOT. ARC

Na Balu Akademickim nie mogło zabraknąć tradycyjnego poloneza.

Bal Goralski

9 stycznia

Organizator: Miejskowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Mosty koło Jabłonkowa oraz zespół „Górole”

Miejsce: Dom PZKO w Mostach koło Jabłonkowa

Początek: 17.00

Bilety: 250 koron, w cenie kolacja

Program: Bal jak zawsze poprzedzi Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych, na którym wystąpią muzycy i tancerze z Polski, Czech i Słowacji. Organizatorzy zaprosili na przykład kapelę „Wałasi” z Istebnej, słowacką kapelę „Żeleziar”, „Prespołan” z Brna, będzie też „Śmykła” z Ostrawy, „Oldrzychowice” czy, jak zawsze, mosteccy „Górole”. Po przeglądzie rozpocznie się bal, a do tańca przygrywać będą zaproszone kapale.

FOT. MAREK SANTARIUS

Na balu w Mostach koło Jabłonkowa obowiązują stroje ludowe.

O balu: Goralski Bal odbędzie się w tym roku po raz 32. Od początku bawiono się w domu PZKO, tradycyjnie w pierwszy lub drugi weekend stycznia. W ostatnich dwóch latach sam Przegląd przeniósł się do trzynieckiej „Trisii”, ale teraz znów powrócił na swoje dawne miejsce. Wiele z zespołów i kapel to stali goście mosteckiego balu. Chętnie przyjeżdżają tutaj na przykład „Żeleziar”, „Śmykła” czy „Wałasi”. Wszystkich uczestników balu, oprócz zaproszonych gości, obowiązuje ubiór w stroje ludowe.

Babski bal

16 stycznia

Organizator: MK PZKO Datynie Dolne
Miejsce: Dom PZKO w Hawierzowie-Błędowicach

FOT. ARC

Na Babskim Balu zobaczymy jak zwykle „Taniec chłopów”.

Początek: 19.00

Bilety: 450 koron sala główna, 300 koron sala na 1. piętrze, w cenie kolacja, poczęstunek i szampan

Program: Do tańca będzie grać zespół Mr Baby, kapela „Olza” oraz DJ Bartnicki, wystąpi zespół taneczny „Suszanie”, w programie także „Taniec chłopów”. Przez całą noc panie będą prosić panów do tańca. Pod sufitem zawieszony zostanie dzwon, który będzie spadać na tańczące pary podczas tańca. Para, która znajdzie się pod dzwonem, ma następujące obowiązki: partnerka musi pocałować pod dzwonem swojego partnera, a on kupi jej za to czekoladkę u dzwonnika. Dzwonnik za każdy pobyt pod dzwonem da mężczyźnie specjalny talon. Talony należy przechować do konkursu „Lew salonu”. Jak zaznaczają organizatorzy, pocałunki pod dzwonem są dozwolone tylko powyżej pasa i w formie skrótowej, czyli najwyżej 2 minuty. Punktem kulminacyjnym będzie wybór tzw. Lwa Salonu. Ten prestiżowy tytuł będzie przyznawać specjalna komisja pań. Pod uwagę będzie brana m.in. liczba kotylionów, które uzbiera kandydat, oraz liczba talonów za przebywanie pod dzwonem.

O balu: Pierwsza edycja tej imprezy, zorganizowana przez Macierz Szkolną przy szkole w Datyniach Dolnych, odbyła się w 1928 r. i organizowano ją corocznie aż do wybuchu wojny. W 1949 roku wznowiła ją Miejskowe Koło PZKO. Początkiem lat 90. nastąpił zastój, ale w 2004 roku grupa zapaleńców z Datyni Dolnych i okolicy wskrzesiła nietypowy bal. Od tego czasu odbywa się w domu PZKO w Hawierzowie-Błędowicach.

Bal Śląski

22 stycznia

Organizator: MK PZKO w Mistrzowicach
Miejsce: Dom Polski Żwirki i Wigury w Cierlicku-Kościele

Początek: 19.00

Bilety: 350 koron, w cenie kolacja

FOT. ELŻBIETA PRZYCZKO

Tak bawiono się przed rokiem na Śląskim Balu.

Program: Do tańca grać będzie kapela Smolarze, a w sąsiedniej sali kapela Olza. Z programem tanecznym wystąpi zapraszany często przez mistrzowiczanki zespół Pieśni i Tańca „Olza”. W programie także wiele atrakcji.

O balu: Bal Śląski ma już długą tradycję – koło PZKO organizuje go od ponad 40. lat. Najpierw odbywał się w Mistrzowicach, gdzie była idealna na tę okazję sala na Fibakówce, ale potem lokal przejęła prywatna firma i balowicze przenieśli się do Czeskiego Cieszyna. Od 1977 roku właśnie tam odbywa się Śląski Bal. W tym roku, z powodu remontu Ośrodka

Kultury „Strzelnica”, w którym ostatnio organizowano imprezę, bal odbędzie się w Cierlicku.

Bal Maskowy dla dorosłych

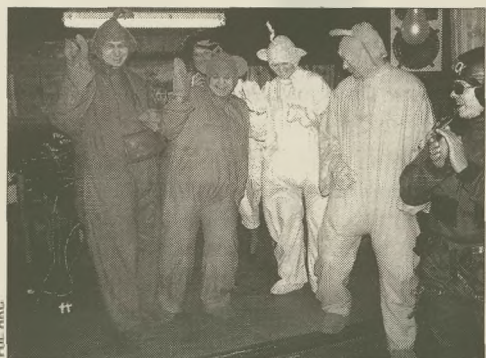
23 stycznia

Organizator: MK PZKO Łomna Dolna

Miejsce: Gospoda „Mánes”

Początek: 19.30

Bilety: 200 koron

FOT. ARC

Bal maskowy nie może obyć się bez przebrania.

Program: Do tańca grać będzie Czesław Pomyskacz, w programie m.in. konkurs na najlepszą maskę i loteria. Balowiczów obowiązuje oczywiście przebranie.

O balu: Łomniański Bal Maskowy ma niedługą, bo pięcioletnią tradycję, zwykle bawi się na nim około 80 osób. Wcześniej pezetkaowcy organizowali tu tradycyjne bale.

Bal PZKO Trzanowice

29 stycznia

Organizator: MK PZKO Trzanowice

Miejsce: Dom Kultury w Trzanowicach

Początek: 19.00

Bilety: 200 koron, w cenie kolacja i poczęstunek

Program: Wystąpią zespół i kapela „Olza” oraz zespół Team Freeks, w skład którego wchodzi młodsi członkowie Koła.

O balu: Trzanowicki bal organizowany jest od czasu istnienia Miejskowego Koła. Początkowo odbywał się w gospodzie pana Wanoka, a kiedy w latach 70. powstał w Trzanowicach Dom Kultury, tam przeniesiono imprezę. Bal jest bardzo popularny nie tylko wśród mieszkańców wioski, zjeżdżają na niego także ludzie z okolicznych miejscowości, zwykle bawi się tam około 200 osób.

Wędryńskie Ostatki

13 lutego

Organizator: MK PZKO Wędrynia

Miejsce: Dom PZKO – Czytelnia

Początek: 19.00

Bilety: 220 koron, w cenie kolacja oraz los na loterię

Program: Wystąpi grupa Night Fire prezentująca sztuczki z ogniem oraz któryś z zespołów z regionu. Do tańca zagra zespół Mr. Baby. Tradycją stało się już, że każdy gość dostaje przy wejściu do sali kieliszek miodu na przywitanie.

O balu: Wędryńskie ostatki nie kończą się sobotnim balem. W poniedziałek mają swoją kontynuację na balu seniorów. Wędryniacy mają ciekawą tradycję. Członkowie Klubu Seniora przed sezonem balowym robią generalne porządki w domu PZKO, a w zamian za to na balu seniorów obsługują ich członkowie zarządu Miejskowego Koła.

FOT. ELŻBIETA PRZYCZKO

Tak można zabawić się na wędryńskich „Ostatkach”.

Ostatki w Stonawie

13 lutego

Organizator: MK PZKO Stonawa

Miejsce: Dom PZKO

Początek: 19.00

Bilety: 300 koron, w cenie kolacja, kawa i ciasto

Program: Wystąpią „Dziecka ze Stonawy” i „Błędowianie”. O północy basa pochowają członkowie Klubu Młodych. Do tańca grać będzie orkiestra Wiesława Farany.

O balu: Ostatki organizowane są w Stonawie od niepamiętnych czasów, ale dopiero w latach 90. zaczęli na nie zjeżdżać także ludzie spoza gminy. Przyciąga ich niepowtarzalna atmosfera, domowa kuchnia, tradycyjna miodula i niewygórowane ceny. Impreza zawsze odbywała się w Domu PZKO, jedynie w czasie remontu budynku w połowie lat 90. gościny użyczyła balowiczom szkoła.

Bal Papuciowy

13 lutego

Organizator: MK PZKO Jabłonków

Miejsce: Dom PZKO w Jabłonkowie

Początek: 19.00

Bilety: ceny jeszcze nie ustalono

Program: Do tańca grać będzie orkiestra „Jawor” z Jaworzynki, o północy konkurs na najpiękniejsze papucie.

O balu: Jabłonkowski bal papuciowy cieszy się popularnością. Niedługo chętnie bawił się na nim ordynariusz diecezji ostrawsko-opawskiej, biskup František Václav Lobkowicz. Każdy z gości przynosi ze sobą papucie, które zakłada o północy na konkurs, tegoroczny zwycięzca otrzyma tort-papuc, upieczony przez panie z Klubu Kobiet.

Bal MK PZKO

Karwina-Darków

19 lutego

Organizator: MK PZKO Darków

Miejsce: Dom Zdrojowy w parku uzdrowiska darkowskiego

Początek: 19.00

Bilety: 400 koron, w cenie kolacja i inne dodatki

Program: Zagrają zespół „Sonat” Wiesława Farany oraz Duo Amedeus. Będzie również program taneczny. W planie także różne zabawy i atrakcje, m.in. loteria.

O balu: Jego historia jest tak długa, jak historia Miejskowego Koła. Kiedyś odbywał się w Domu Robotniczym w Darkowie, ale kiedy budynek dotknęły szkody górnicze, przeniesiono się do Domu Zdrojowego. Bal jest popularny w całej Karwinie, co roku bawi się na nim około 170 osób. (ep)

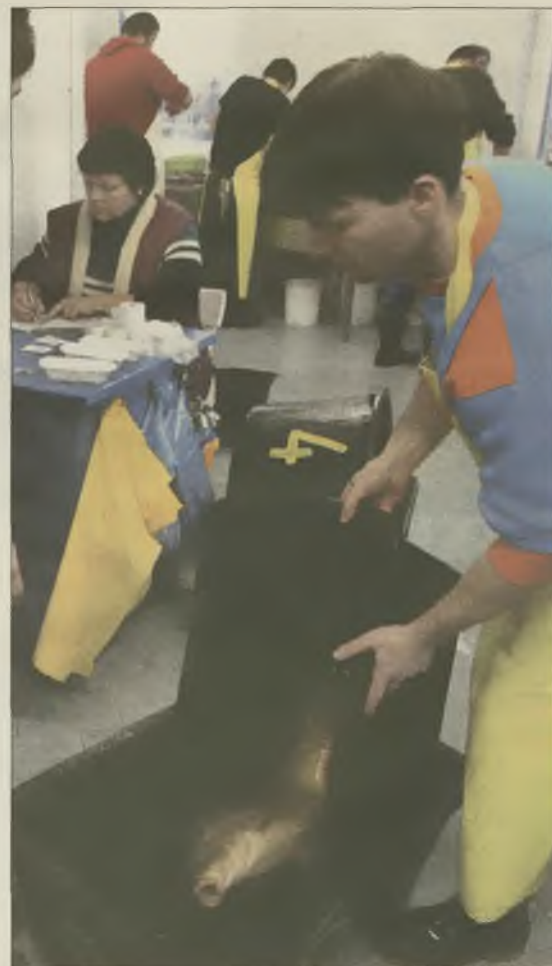

»Szlachci« wigilijne stoły

Karp to jeden z symboli Świąt Bożego Narodzenia. Zarówno w Polsce, jak i w Czechach. Ryby te „szlachcą” wigilijne stoły już od średniowiecza. Choć dziś trudno w to uwierzyć, kiedyś karpie odławiane z polskich i czeskich stawów uznawane były za dobro dostępne tylko dla najlepiej sytuowanych. Dziś jednak przed każdymi świątami sprzedaje się karpie z wielkich wanien wprost na ulicach. Polacy przyrządzają je najczęściej w galarecie, „po żydowsku”. Na czeskich stołach króluje karp smażony, panierowany, a w większości domów gotuje się też smaczną zupę z głów karpich. Czesi chętnie też wkładają do portfela łuskę z wigilijnego karpia, która ma sprawić, że nie będzie w nim przez cały rok brakować pieniędzy. Według kolejnej czeskiej tradycji karpia nie trzeba koniecznie zjeść na Wigilię – można go wypuścić na wolność... Albo dojeść w Sylwestra...

(kor)

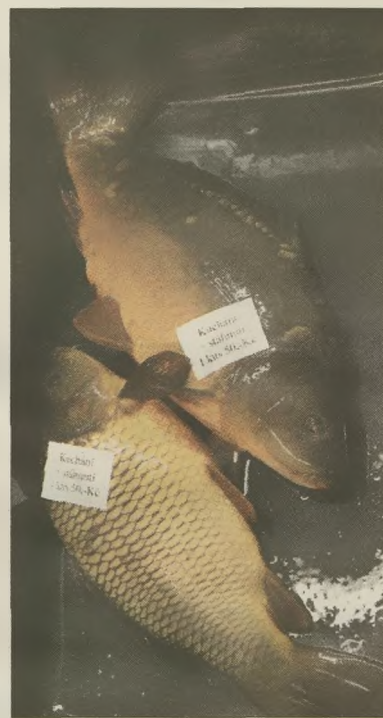

Ale ryba!...

Ze stawu na stół wigilijny droga karpia jest daleka i nielekka.

Nie bójcie się, karpie nie zabraknie.

Z tego na górze łuska do portfela nie będzie.

Wezmę też dla sąsiada.

Karpia czas zacząć przyrządzać.

Teraz mąka, jajko i bułeczka...

Podajcie mi widelec!

Pyszne było...

2010 – język polski w centrum uwagi

Pierwszy dzień nowego roku będzie równocześnie początkiem wielkiej inicjatywy, która odbywała się będzie na naszym terenie – Roku Języka Polskiego na Zaolziu. Po raz pierwszy wspomniano o nim w kwietniu tego roku, podczas zjazdu Towarzystwa Nauczycieli Polskich. Pomysł wysunął konsul generalny RP w Ostrawie, Jerzy Kronhold, a ideę poparły liczne polskie organizacje. Każda z nich wysunęła jedną lub kilka propozycji na uczczenie Roku. Oto kilka planowanych inicjatyw, oczywiście nie wszystkie – w przedsięwzięcie włączy się dużo organizacji, na przykład Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, Macierz Szkolna i wiele szkół.

O współczesnej polszczyźnie

Wszystko rozpocznie się od zorganizowanej przez Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego konferencji, którą zaplanowano na 29 stycznia. Zaproszono na nią m.in. znanego polskiego językoznawcę, prof. Jana Miodka, który wygłosi wykład „Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny”. Być może przyjedzie do Czeskiego Cieszyńska także Krystyna Bochenek, wicemarszałek Senatu RP i członkini Rady Języka Polskiego przy Polskiej Akademii Nauk. Częścią programu będzie występ Kawiarenki Literackiej z Liceum Ogólnokształcącego w Chorzowie. Konferencja inauguracyjna odbędzie się w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszyńsku, a rozpocznie się o godz. 10.00. Zaproszeni są na nią wszyscy zainteresowani.

Zostań mistrzem ortografii

Do konkursu na Mistrza Ortografii Szkół na Zaolziu zaprasza wiosną Centrum Pedagogiczne. Z językiem polskim mierzą się oprócz dzieci także dorośli – w konkursie Dyktando dla Zaolzia wezmą udział nauczyciele, ale nie tylko... W przygotowaniu są dyktando „na wesoło” i konkursy drużynowe.

Poezja do posłuchania

Herberta, Szymborską, Białoszewskiego, Sło-

wackiego i paru innych poetów współczesnych oraz klasyków usłyszymy w przyszłym roku w interpretacji Karola Suszki. Na pomysł zrealizowania nagrań kanonu polskiej literatury w wykonaniu dyrektora Teatru Cieszyńskiego wpadła nauczycielka języka polskiego czeskokieszyńskiej gimnazjum, Lidia Kosiec. Plan zakłada, że za nagrania organizatorzy wezmą się w połowie roku. Potem płyty trafią do wszystkich szkół i będą wykorzystywane na lekcjach. Gimnazjum Polskie wymyśliło jeszcze kilka innych inicjatyw w ramach Roku Języka Polskiego. Szkoła chce na przykład, żeby młodzi fotograficy przedstawili swój region, nawiązując do tekstów literatury regionalnej, w planie jest także gimnazjalny konkurs plastyczny na ilustrację polskiego dzieła literackiego.

Na lekcję do Cieszyńska

Uczniowie Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszyńsku na lekcję języka polskiego pójdą... za granicę. Szkoła wpadła na pomysł, że kilka razy w roku uczniowie klas 2., 3. i 4. mogą razem z rówieśnikami z Polski uczestniczyć w lekcji języka polskiego w zaprzyjaźnionej Szkole Podstawowej nr 4 w Cieszyńsku. Nie będzie to tradycyjna lekcja, nauczyciele postarają się przygotować zajęcia w jakiejś ciekawej, zabawnej formie, a dla uczniów

cieszyńskiej szkoły Zaolziacy zorganizują lekcje języka czeskiego.

Narysować bajki

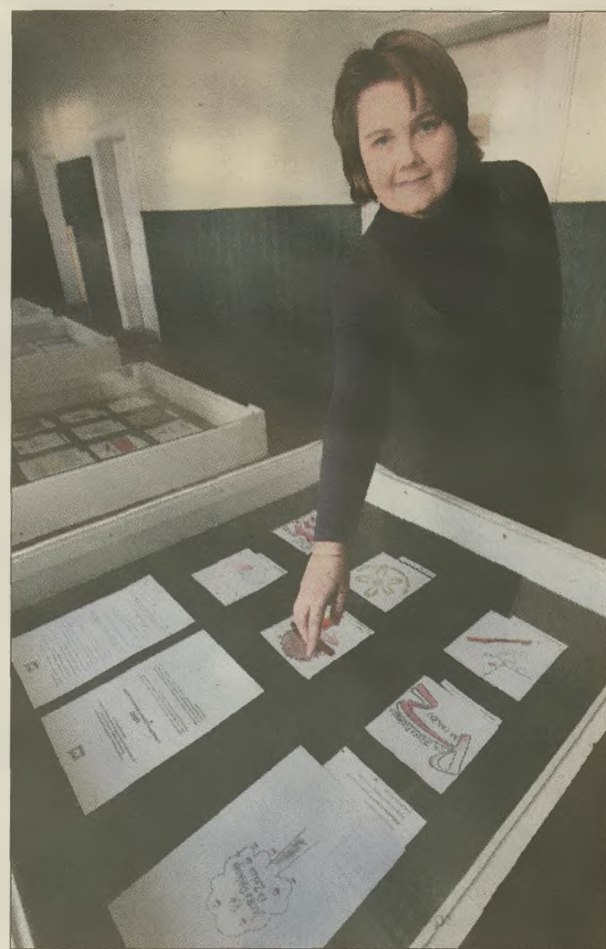
Pomysłów nie zabrakło też w Trzyczcu. Polska Szkoła Podstawowa przy ul. Dworcowej postanowiła zorganizować konkurs plastyczny. Uczniowie wszystkich polskich szkół podstawowych i przedszkoli będą ilustrować „Bajki, baśnie, legendy i podania polskie”. Taki tytuł nadano konkursowi, który otwarto w grudniu, a zakończy się w kwietniu przyszłego roku. Prace należy wykonać na formacie A3 dowolną techniką. Na odwrocie trzeba napisać imię i nazwisko, kategorię wiekową, klasę, szkołę oraz nazwę pracy. Rysunki uczestnicy mogą przysyłać na adres szkoły Trzyczec 1. Na zwycięzców czekają ciekawe nagrody i dyplomy.

Nietypowy kalendarz

Z myślą o polskich placówkach oświatowych na Zaolziu Centrum Pedagogiczne przygotowało Kalendarz Jubileuszowy z przewodnikiem metodycznym dla nauczycieli. Zaznaczone święta mogą być okazją do przeprowadzenia zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. Znajdziemy tam wydarzenia wyznaczające losy Polaków i dzieje państwowości polskiej, święta, rocznice i wydarzenia, które mają charakter międzynarodowy, nowo wprowadzane ciekawe święta czy tradycje narodowe Polaków.

Na kłopoty z polszczyzną

Krótkie artykuły – porady językowe będą od

Barbara Kubiczek pokazuje zwycięską pracę w konkursie na logo Roku Języka Polskiego na Zaolziu zorganizowanym przez Centrum Pedagogiczne.

stycznia regularnie pojawiać się na łamach „Głosu Ludu”. O językowych błędach czy niejasnościach, o tym, jak pisać, a jak nie, podpowie i poradzi red. Jan Kubiczek, który poprowadzi rubrykę pod nazwą „Na kłopoty z polszczyzną”. (ep)

ANKIETA

Co przyniesie Rok Języka Polskiego?

Prof. Jan Miodek,

dyrektor Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego

Wszystkie te dni bez papierosa, dni bez przekleństw itd. – w to jakoś nie bardzo wierzę. Natomiast w tej specyficznej sytuacji, jaka panuje na Zaolziu, Rok Języka Polskiego ma swój sens. Jest to na pewno nieporównywalne z jakimkolwiek „rokiem” czegoś lub kogoś ogłoszonym w Polsce. Rozumiem, że ta troska o język polski w naszej sytuacji etnicznej, geograficznej jest bardziej dramatyczna, bardziej emocjonalna. Powtórzę za dawnym polskim językoznawcą, Stanisławem Szoberem: kultura języka zaczyna się w momencie, kiedy człowiek w zabieganiu dnia codziennego poświęci chwilę na refleksję nad swoją mową. Jeśli państwo postanowili poświęcić cały rok językowi polskiemu, to jest to bardzo ważne. W granicach państwa czeskiego Polacy odczują się jednym, solidarnym głosem. Niech ten rok każe patrzeć na przyszłość pogodnie, z tą nadzieją, że polszczyzna się ostatecznie.

Joanna Wania,

kierownik literacki Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego

Każda inicjatywa

polskiego jest na Zaolziu wartością niedocenianą, a przecież jest nieodłączną częścią składową naszej tożsamości. Przypomnienie tego faktu jest potrzebne całemu naszemu społeczeństwu. Podam kilka przykładów z życia wziętych. Dopóki nasze organizacje na Zaolziu mają w nazwie przymiotnik „polski” to miło by było dzwonić do nich usłyszeć w słuchawce język polski. Inny przykład: od ośmiu lat zasiadam w jury konkursu recytacji szkół, który organizuje polska podstawówka w Gnojniku (dyrekcji szkoły należą się ogromne słowa uznania za taką inicjatywę) i od ośmiu lat obserwuję tam coraz niższy poziom polszczyzny...

Doc. Jana Raclavská,

Zakład Polonistyki Uniwersytetu Ostrawskiego

Rok Języka Polskiego może zainicjować głębsze zainteresowanie językiem polskim, ale wzbudzi też zainteresowanie gwarą cieszyńską jako integralną częścią składową języka polskiego. Ta inicjatywa ma duże znaczenie nie tylko pod względem językowym – ważne jest też, żeby przypomnieć pisarzy z Zaolzia, piszących w języku polskim lub w gwarze. Będzie to sygnał, że trzeba się tym zainteresować, wskazać wspólnotę języka polskiego i gwary. Myślę, że to powinny być najważniejsze cele tej inicjatywy, jeśli uda się je zrealizować, to będzie duże osiągnięcie.

Bogdan Jakubek,

kanclerz Kongresu Polaków w RC

To fajna i potrzebna inicjatywa. Miejmy nadzieję, że wszystkie zaplanowane projek-

ty uda się zrealizować. Taki rok mógłby być częściej, nie tylko ten jeden raz. Myślę, że trzeba jeszcze bardziej prezentować język i kulturę polską Czechom, postarać się zrobić jak najwięcej projektów z czeskimi szkołami, zacząć już od podstawówek. Musimy też dbać o używanie w szkole języka polskiego. Faktem jest, że w Polsce zawsze poznaję, że nie jesteśmy stamtąd, dlatego trzeba ten język pielęgnować, podnosić jego poziom. Może coś się dzięki tej inicjatywie zmieni, chociaż na pewno nie wszystko. Mam jednak nadzieję, że Rok Języka Polskiego zainicjuje bardziej intensywną działalność w tym kierunku.

Tadeusz Grycz,

dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Gnojniku

Ta inicjatywa na pewno ma sens w naszym regionie, ale ważne jest to, jak zostanie zrealizowana. Nie podoba mi się, że ograniczamy się do seminariów czy wykładów. Dla nas najważniejsze jest to, żeby ten rok był odczuwany przez uczniów naszych szkół, żeby oni uświadamiali sobie, co to znaczy. Na naradzie dyrektorów dyskutowaliśmy o tym i wymyśliliśmy kilka imprez, które uświetnią ten Rok Języka Polskiego. Tę inicjatywę trzeba przenieść na uczniów, nie tylko na nauczycieli, jeśli uczniowie sami coś wymyślą i zorganizują, to będzie miało o wiele lepsze efekty. (ep)

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS (ep), ARC

MOIM ZDANIEM

JACKA SIKORY

»Powanocznio« refleksja

Jutro Zaolziacy wkroczą w Rok Języka Polskiego. Mnie udało się wkroczyć w rok „zaolziańskiej polszczyzny” kilka dni wcześniej. Jadąc we wtorek pociągiem z Czeskiego Cieszyńska do Jabłonkowa, podслушаłem niechcący rozmowę dwóch młodych Zaolziaków. Chociaż o „niechceniu” raczej nie mogło być mowy. Darli się na cały prawie pusty wagon. A o tym, że to młodzi Polacy właśnie, wiem dobrze. Znam ich z widzenia.

– Tak żech ci, wole, gupie jechoł na ty swiynka – rozpoczął ten starszy, najprawdopodobniej student. – Wlak miol, wole, taki spozdieni, żech musiol siedzieć wynecej jak godzinie na nadrażu. Jak żech wystompił potym z wlatu, tak na zastawce żech prziszel na to, że mi, wole, żodyn autobus už nie jadzie...

– To żeś, wole, musiol isto wołać taksika, ni, wole? Bo kaj tu szłapać telkóm ceste. Ale przed Wanocami to ci isto żodyn wół taksikarski nie przijechoł?... – odpowiedział młodszy, gimnazjalista.

Jakbym obuchem w głowę dostał. Sam posługuję się często gwarą. Bo ładne to i lubię. Ale takiego słownego ryszotaka nie spodziewałem się nawet w snach. Ktoś powie – szkoła polska winna. Winne polskie organizacje. Nie, panowie i panie, rodzina winna. Bo przysłuchuję się czasami także rozmowom starszych Zaolziaków, moich rówieśników. A na jednym ze spotkań kolegów z ławy szkolnej powiedział „bałamót” podszedł do naszego stolika i zapewnił nas: – Mnie se chłopci už moc nie darzi mówić po tym polskimu. Wyicie jak to je – tu czesko telewiza, tu fajny rozhlas. A głównie nie chcym dzieciom robić problemy...

Do siego Roku Języka Polskiego! Ale polskiego, nie potworka...

sikoraj@glosludu.cz

prezentacje

Trzeba dbać o narybek

Członków Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Trzanowicach odwiedziłam w ostatnią niedzielę Adwentu. Świetlica Domu PZKO była pełna, sporo było dzieci. W rogu stała choinka, pod nią leżały prezenty. Prezes Barbara Filipiec wyjaśniła mi, że „Wigilijka” to jedna z najbardziej popularnych imprez Koła. Przychodzą na nią całe rodziny. Wszyscy wspólnie zjadają rybę z sałatką ziemniaczaną, są ciasteczka świąteczne, opłatki. Dzieci – od najmniejszych aż po nastolatki – recytują wiersze, śpiewają i grają na instrumentach, a w zamian otrzymują paczuszki z podarunkami. Drobnymi prezentami wymieniają się również dorośli.

Z myślą o dzieciach

– W naszym Kole jest sporo ludzi młodych, mamy też narybek dzieci. Staramy się tak organizować imprezy, by były przeznaczone dla ludzi wszystkich pokoleń – wyjaśnia prezes. Cel jest oczywisty – chodzi o to, by dzieci chętnie przychodziły do Domu PZKO, a kiedy podrosną, włączyły się w aktywną pracę na rzecz Koła. Z myślą o najmłodszych organizowane są obchody Dnia Dziecka, w tym roku były również kulis i karnawał dziecięcy. – Co roku urządzamy wycieczki krajoznawcze. W tym roku byliśmy na Czantorii. Jechaliśmy kolejką z polskiej strony, udział mogli więc wziąć tak ludzie starsi, jak i rodzice z dziećmi. Dzieci nacieszyły się torem saneczkowym, załatwiłam dla nich przejażdżki na kucykach – opowiada Barbara Filipiec. Przyznaje, że przez całe życie miała do czynienia z dziećmi, będąc długoletnią kierowniczką stołówki szkolnej w PSP w Gnojniku.

Dom będzie większy

Koło PZKO w Trzanowicach zostało założone w grudniu 1947 roku w sali gospody Jana Wanoka. Pierwszym prezesem był Adam Niemczyk. Koło przez dwadzieścia lat nie miało własnego lokalu. W 1967 roku został uroczystie otwarty Dom PZKO – pierwszy obiekt wybudowany w ramach ogólnozwiązkowej akcji „Dwadzieścia świetlic na dwudzie-

stolecie PZKO”. Głównym organizatorem budowy był Karol Filipiec, dyrektor szkoły, który przez 19 lat sprawował funkcję prezesa. Równie długo trwał na stanowisku Edward Janczyk. Najdłuższemu pracował w zarządzie Otto Wojczech, przez 42 lata pełniący obowiązki sekretarza. Zmarł w 2001 roku, tak samo jak Stanisław Filipiec, przedostatni prezes. Barbara Filipiec prowadzi Koło od jego śmierci, kontynuując tradycję rodzinną. Z historii Koła pamięta wiele Ludwik Kula, emerytowany nauczyciel, były dyrektor PSP w Gnojniku. W 1958 roku rozpoczął pracę nauczyciela w polskiej szkole w Trzanowicach. Uczył

Na imprezy MK PZKO przychodzą całe rodziny. Prezes Barbara Filipiec przy choince w świetlicy PZKO z wnuczkami Anetką i Pawelkiem.

w niej do 1981 roku, kiedy to szkołę jednoklasową zamknięto. – Była to akcja likwidacji polskich szkół małoklasowych – mówi wprost emerytowany nauczyciel. – Małe szkoły, również w okolicznych wioskach, zostały zamknięte i wszystkie dzieci musiały dojeżdżać do Gnojnika. W dzisiejszych warunkach taka szkoła, licząca ok. 10 dzieci, może być nawet przetrwała, ale wtedy była inna polityka. Pracowałem równocześnie w dwóch kołach – w Stanisławicach,

skąd pochodzę, i w Trzanowicach. Angażowałem się głównie w zespoły teatralne, załatwiałem również materiał na budowę Domu PZKO – wspomina nestor Koła.

Trzanowiccy pezetkaowcy przy mierząją się do poszerzenia swego Domu. Projekt, który w większej części sfinansowała gmina, jest już gotowy. Prezes liczy na pomoc gminy w załatwieniu finansów z funduszy europejskich. Koło ma też zamiar odkupić grunt sąsiadujący z działką należącą do MK PZKO.

Bal, odpust, dożynki...

Koło, liczące 105 członków, można zaliczyć do aktywnych. Organizuje szereg popularnych imprez, potrafi też zarobić na siebie. Największą i najbardziej dochodową imprezą jest Bal PZKO, odbywający się w Domu Kultury. Przychodzi na niego nawet dwieście osób.

Kolejną tradycją jest przygotowanie posiłków na odpust ku czci św. Bartłomieja, odbywający się pod koniec sierpnia. – Przygotowujemy „jelita” z kapustą i inne posiłki, pieczemy kołaczki. W Klubie Kobiet są już panie w podeszłym wieku, które nie są w stanie aktywnie pracować, lecz młodsze kobiety chętnie podejmują się przygotowań – chwali koleżanka Barbara Filipiec. Kolej-

na tradycja to trzanowickie „Dożynki”. Najpierw były prywatną imprezą rodziny Klimszów, a pezetkaowcy zapewniali program kulturalny i obrządek dożynkowy. W tym roku jubileuszowe 10. „Dożynki” wzięły pod swe skrzydła władze gminy, włączając je w kalendarz imprez Mikroregionu Dorzecza Stonawki. Koło dba, by polskie akcenty były widoczne. Występuje zespół taneczny „Trzanowice” oraz polskie dzieci. W tym roku MK PZKO miało również swoje stoisko.

– Imprez jest sporo – prócz wymienionych są to również Dzień Matki i smażenie jajecznicy. Pomagamy też, podobnie jak inne koła obwodu gnojnickiego, polskiej szkole w Gnojniku przy organizacji festynu. Ale brakuje mi jeszcze jakiejś większej imprezy kulturalnej – dodaje Filipiec. – Duża popularność naszych bali zrodziła pomysł, by urządzić „bal letni”. Postanowiliśmy wrócić do popularnych niegdyś „Wianków”. Niestety, nie ma takiej tradycji i ludzie nie przyszli. Może następnym razem spróbujemy urządzić „Wianki” jako imprezę całego obwodu gnojnickiego?

Ratują zespół

Prezes, która jest równocześnie przewodniczącą obwodu gnojnickiego, nie przemilcza też problemów. Obecnie najbardziej ją gnębi kryzys w zespole tanecznym. Odrodzony kilka lat temu zespół, którego kierowniczką organizacyjną jest Dorota Uherek, a kierownikiem artystycznym był Otto Jaworek, znajduje się w trudnej sytuacji. Jaworek zrezygnował z jego prowadzenia i chwilowo zespół jest bez stałego choreografa. Tancerzy jest mało. – Zrobię wszystko, by zespół przetrwał. Chwilowo brakuje tancerzy, ale są dzieci, które podrosną, więc szkoda byłoby, gdyby przestał działać – mówi stanowczo Barbara Filipiec.

DANUTA CHLUP

W następnym sobotnim numerze zaprezentujemy MK PZKO w Cierlicku-Grodziszczu.

Dzieci chętnie występują na imprezach koła. Na „Wigilijce” zagrali m.in. Weronika i Franuś Uherkowie.

ANKIETA

W Kole PZKO w Trzanowicach aktywnie pracują zarówno młodzi, jak i starsi członkowie.

Dorota Uherek, kierowniczka zespołu „Trzanowice” Zespół działa „dorywczo”, młodzież ma bardzo dużo innych zainteresowań. Głównie występujemy na dożynkach i naszych balach. Zespół tworzą trzy pary, więc próby mogą się odbywać w zależności od tego, czy tancerze przyjdą, czy nie. Jest kłopot, bo są już na studiach. Teraz nie mamy stałego choreografa, Marian Jochymek z „Olzy” zgodził się przygotować program balowy. W tym momencie nie umiem powiedzieć, co będzie dalej z zespołem. To zależy od młodzieży.

Ryszard Jochymek, wiceprezes Uważam, że nasze Koło pracuje na poziomie, biorąc pod uwagę możliwości bazy członkowskiej. Akcje organizują tak młodzi, jak i starsi, a ośmielam się twierdzić, że bardziej aktywne jest już w tej chwili młodsze pokolenie. Od dwóch lat posiadamy stoisko na „Dożynkach”, chcemy trochę zarobić, ponieważ w planie jest rozbudowa Domu PZKO. Jedną z nowych imprez jest też „Stawiani i bulani moja”.

Aniela Żivna, długoletnia działaczka Koła

Prowadzę kronikę Koła, informuję o naszych imprezach prasę. Mamy Klub Kobiet, w którym spotykają się w większości starsze członkinie, które nie potrafią już aktywnie pracować. Spotykamy się raz w miesiącu, są to towarzyskie pogawędki. Widzę lekką różnicę w stylu pracy między młodszym, a starszym pokoleniem. Młodzi chcą wprowadzać nowe rzeczy, pracować inaczej, starsi nie są do tego przyzwyczajeni.

Marek Konderla, nowy członek Koła

Skończyłem polską szkołę w Gnojniku i chodzę do pierwszej klasy Technikum Przemysłowego w Karwinie. Mieszkam w Trzeciezu, ale zapisałem się do koła w Trzanowicach, razem z dwoma kolegami z klasy. Chcemy pokazać, co umiemy, chcemy się włączyć do pracy Koła i zrobić coś dla dobra PZKO. W trójkę robimy pokazy przy muzyce z ogniem i z pirotechniką. Na razie działamy samodzielnie, ale jeżeli Koło będzie chciało nas wspierać, to będziemy radzi.

reklama

Sportovní areál BYSTRICE
Vitality Slezsko

NOWE KURSY PŁYWANIA
od 11. 1. 2010

POD PROWADZENIEM SPECJALNEGO PEDAGOGA

nasze motto:
...dobrze śpi Wasz maluszek, kiedy pływa od pieluszek...

Bilżance Informacji:
Martina KISZOVA, Dis
tel.: +420 732 920 550
www.vitalityslezsko.cz

WIĘCEJ
znajdziesz na www.vitalityslezsko.cz

Alfa Autosklo Czeski Cieszyn, Fabryczna 1949/11
tel.: 558 711 551, kom.: 731 000 048

- Serwis partnerski Českéj pojišťovny a.s.
- Bezpłatna wymiana szyb

Przyciemnianie szyb samochodowych

- Różna przepuszczalność światła – kilkuwarstwowe
- Zwiększają bezpieczeństwo – zapewniają prywatność
- folie CPFilms – produkcja USA

www.alfaaautosklo.cz

BLANKA VLASIĆ, GWIAZDA STYCZNIOWEJ »BESKIDZKIEJ POPRZECZKI«:

Cieszę się na trzynieckich kibiców

Fani lekkiej atletyki z najwyższej półki zacierają ręce z radości i odliczają dni do startu szóstej edycji zawodów w skoku wzwyż pod wspólną nazwą „Morawska Tour”. 23 stycznia międzynarodowa obsada skoczków pojawi się w Hustopeczach, trzy dni później – 26 stycznia – rywalizacja zostanie przeniesiona do Trzynca. Na całe szczęście nie spełniły się pesymistyczne prognozy, że ubiegłoroczna piąta edycja tej imprezy będzie zarazem ostatnią w historii. – Sponsorzy dochowali nam wierności nawet w trudnych dla biznesu czasach – powiedział „Głosowi Ludu” menedżer mityngu, Alfonz Juck. Gwiazdy, które pojawią się w Hustopeczach i Trzyncu, gwarantują kibicom duże emocje. Tradycyjnie najlepsza obsada skoczków wzwyż zawita do Trzynca na 18. „Beskidzką Poprzeczkę”.

Pierwszoplanową postacią trzynieckiej „Beskidzkiej Poprzeczki” będzie Chorwatka Blanka Vlasic. Jedną z najbardziej popularnych zawodniczek świata pojawi się w Trzyncu po raz pierwszy w swojej karierze. Zapowiada walkę o rekord mityngu wynoszący 197 cm. – Słyszałam, że w Trzyncu kibice zawsze dopisują, a ja uwielbiam skakać w gorącej atmosferze – powiedziała w rozmowie telefonicznej z „Głosem Ludu” sympatyczna Chorwatka, nominowana w tym roku do nagrody dla najlepszej lekkoatletki 2009 roku. Blanka Vlasic w naszym regionie czuje się skądinąd znakomicie, co potwierdziła podczas tegorocznego mityngu „Złoty Treter” w Ostrawie-Witkowicach. – W Ostrawie rywalizowałam w połowie sezonu, teraz przyjadę do Trzynca bezpośrednio po ostrych treningach halowych. Dlatego sama nie wiem, w jakiej będzie formie. Mam nadzieję, że pierwszy tegoroczny występ halowy będzie dla mnie udany. Cieszę się na trzynieckich kibiców, podobno są niesamowici. Blance Vlasic motywacji z pewnością nie brakuje. – W Trzyncu jeszcze żadnej zawodniczce nie udało się pokonać wysokości 200 cm, to dla mnie duże wyzwanie – dodała.

O rekord mityngu powalczy też z pewnością Rosjanin Ivan Uchow, największa gwiazda męskiej części „Beskidzkiej Poprzeczki”. Do tego zawodnika należy zresztą aktualny rekord trzynieckiego mityngu (233 cm) ustanowiony w zeszłym roku, ale możliwości Ivana Uchowa są dużo większe. Rosjanin skacze w bardzo specyficzny sposób i zazwyczaj bardzo wysoko. Jako jedyny zawodnik z obecnej światowej czołówki może się pochwalić wynikiem 240 cm, sztuka ta udało mu się w zeszłym roku w Atenach. Ciekawostką trzynieckiego mityngu będzie powrót mistrza świata z roku 2003, reprezentanta RPA Jacquesa Freitag. – Miał kłopoty zdrowotne, ale z tego, co wiem, już w pełni trenuje i skacze bardzo dobrze – poinformował nas Juck, który jako długoletni menedżer „Złatego Tretera” i „Morawskiej Tour” potrafi sypać z rękawa najświeższymi informacjami ze świata lekkiej atletyki. O miejscu na podium w Trzyncu powin-

ni powalczyć też Kubańczyk Victor Moya, Brytyjczyk Martyn Bernard, a przede wszystkim najlepszy czeski skoczek wzwyż – Jaroslav Bába. Nad startem wychowanka witkowskiej lekkoatletyki unosił się znak zapytania, ale wszystko zakończyło się pomyślnie. Trwają pertraktacje w sprawie przyjazdu innych utytułowanych zawodników. Na pewno nie zobaczymy jednak w Trzyncu najlepszego obecnie Polaka, Sylwestra Bednarka, brązowego medalisty z

Blankę Vlasic zobaczymy już wkrótce w Trzyncu.

terogocznych lekkoatletycznych mistrzostw świata w Berlinie. – Lecz niestety kontuzje – potwierdził nam Juck. Wczoraj natomiast potwierdzony został przyjazd Kamili Stepaniuk, ósmej zawodniczki z halowych mistrzostw Europy w Turynie. Najlepszy wynik halowy reprezentantki Podlasia Białystok wynosi na razie 192 cm. W ubiegłorocznej „Beskidzkiej Poprzeczce” Polka zaliczyła tylko 180 cm, co dało jej ósmą lokatę w konkursie.

JANUSZ BITTMAR

W MARCU IGRZYSKA
POLONIJE
W ZAKOPANEM

Już teraz należy się zgłaszać

W dniach od 6 do 14 marca odbędą się w Zakopanem ósme światowe zimowe igrzyska polonijne w następujących dyscyplinach: narciarstwo alpejskie (slalom gigant, slalom specjalny, carving, snowboard), narciarstwo klasyczne (biegi sprinterskie i na długim dystansie), łyżwiarstwo szybkie i shorttrack 250 m i 450 m, wyścig – tor długi 500 m i wielobój łyżwiarzowski, biathlon (bieg ze strzelaniem i turniej rodzinny), nordic walking, saneczkarstwo.

Koszty: opłata startowa w wysokości 70 zł, pobyt (zakwaterowanie i wyżywienie 180 zł); należy uregulować do 25 lutego.

Ze względu na procedurę zgłoszeniową zebranie wszystkich chętnych do uczestnictwa w igrzyskach odbędzie się w środę 6 stycznia o godz. 16.00 w sali konferencyjnej Kongresu Polaków w Cz. Cieszyźnie. (jb)

W SKRÓCIE

■ **SIATKARZE SLAVII OFIARAMI ZŁODZIEJA.** W kiepskich nastrojach wrócili z Pucharu RC siatkarze Slavii Hawierzów. Zespół trenera Ivo Pelikána nie zdobył ani jednego punktu w półfinałowej grupie rozgrywanej w Kladnie, ale nie z powodu formy, a kradzieży sportowego ekwipunku. Przed meczem z Ostrawą nieznany sprawca ukradł z dwóch hawierzowskich samochodów komplet dresów oraz dwa laptopy. – Oczywiście znacznie bardziej brakowało nam koszyk, niż komputerów. Sytuacja była krytyczna, dlatego postanowiliśmy zrezygnować z udziału w półfinałach – powiedział nam Ivo Pelikán. Rywalizację w Kladnie wygrała Ostrawa, która w finale Pucharu RC zmierzy się z Libercem. Finałowe spotkanie zaplanowano na 8 lutego. Zwycięzca zdobędzie przepustkę do europejskich rozgrywek Pucharu CEV.

■ **LEWANDOWSKI W JEDENASTCE ROKU.** Mariusz Lewandowski został doceniony przez kibiców Szachtara Donieck. W głosowaniu, które odbyło się na oficjalnej stronie internetowej drużyny zdobywców Pucharu UEFA, Polak został wybrany do jedenastki roku 2009. Fani ukraińskiego zespołu umieścili Lewandowskiego w linii obrony, mimo że przeważnie pełni funkcję defensywnego pomocnika. (jb)

Przeigrana na lodzie lidera

O EKSTR. HOKEJA

Trwa zwycięska passa lidera tabel, drużyny HC Pilzno 1929. Ku rozpaczy trzynieckich hokeistów, którzy w meczu na zachodzie Czech wcale nie byli gorszym zespołem i do końca walczyli o dogrywkę. Gospodarze przesadzili o trzech punktach strzałem do pustej bramki, podczas desperackiej gry w prowadze Trzynca. Na 3:1 trafił kapitan Pilzna, Martin Straka. Stalownicy wprawdzie przegrali drugi mecz z rzędu, ale w tabeli O₂ ekstraklasy utrzymali piątą lokatę. Do meczu z Pilznom włączyła się już nowa akwizycja trzynieckich hokeistów, obrońca Jan Platil. Wychowanek kładeńskiego hokeja rozwiązał w listopadzie kontrakt z rosyjskim Czeljabińskiem i chętnie

skorzystał z oferty podbeskidzkiego klubu.

PILZNO TRZYNIEC

3:1

Tercje: 1:1, 1:0, 1:0. Bramki i asysty: 18. Adamský (Vampola), 31. Hvilá (Adamský, Vampola), 60. Straka (Vlasák, Vampola) – 4. Polanský (Kohn). Sędziowali: Souček, Hradil – Bryška, Chytil. Trzyniec: Duba – Zib, Hrabal, Seman, Malec, Cartelli, Platil, Lojek, Andersons – Kohn, Polanský, M. Růžicka – D. Květoň, Peterek, T. Pospíšil – Polák, Bonk, Tomas – Kanko, Hampl, Mičulka.

Stalownicy nie mogli sobie wymarzyć lepszego początku. Już w 4. minucie bramkarza Tomáša Pöpperlego pokonał niezawodny Jiří

Polanský, dobijając do siatki krążek po uderzeniu Kohna. Popularny „Polda” jest jedynym strzelcem Trzynca w ostatnich dwóch meczach. Z ofensywnej siły Stalowników pozostały tylko wspomnienia. Podopieczni trenerów Pavla Marka i Břetislava Kopřivy męczą się w końcówce, a występ w Pilźnie tylko potwierdził zniżkę strzeleckiej formy zespołu. Z Pilznom goście nawiązali wyrównaną walkę, bo gospodarze też nie grzeszyli ofensywnymi pomysłami. Z dobrą defensywą na niebieskiej linii Pilzno należy do najmniej hubianych przeciwników w ekstraklasie. W myśl hasła „obrona na pierwszym miejscu” na lodowisku w Pilźnie rodzą się w tym sezonie często piłkarskie wyniki. Na 1:1 wyrównał

z dobitki Adamský, na 2:1 trafił z kontry słowacki napastnik Hvilá z podania Vampoli. Pöpperle wyłapał w trzeciej tercji wszystkie sporadyczne okazje Trzynca, który bardzo rzadko grał w ostatniej odsłonie z pełną liczbą hokeistów na lodowisku. Sędziowie postawili Stalownikom poprzeczkę zbyt wysoko.

– W meczu było kilka okazji do strzelenia wyrównującej bramki na 2:2, ale zabrakło nam trochę szczęścia. Szkoda niewykorzystanych stałych fragmentów gry – powiedział trener Trzynca, Břetislav Kopřiva.

Lokaty: 1. Pilzno 72 pkt., 2. Witkowiec 67, 3. Pardubice 67, 4. Zlin 64, 5. Trzyniec 60. W niedzielę 3 stycznia: Trzyniec – Litwinów (17:00). (jb)

Małysz nastawiony walecznie

– To był najgorszy nasz występ w tym sezonie Pucharu Świata – ostro skrytykował wtorkowy występ polskich skoczków narciarskich trener kadry, Łukasz Kruczek. Polacy spali się w inauguracyjnym konkursie Turnieju Czterech Skoczni w Oberstdorfie średnio, żeby nie powiedzieć słabo. Najlepszy z polskiej ekipy, Adam Małysz, zajął ósmą lokatę, a tylko z trybuny oglądał za-

wody Kamil Stoch, pasowany na następcę wiślanina. Na pierwszej serii zakończyli udział w Oberstdorfie Stefan Hula i Krzysztof Miętus. Niespodziewanym zwycięzcą w Oberstdorfie został Austriak Andreas Kofler, przed Finem Janne Ahonenem i kolejnym Austriakiem – Thomasem Morgenstem.

Gdyby nie weteran skoków narciarskich, Janne Ahonen, wtorkową

rywalizację w Oberstdorfie można byłoby określić mianem śmiertelnie nudnej. Skakano pod dyktando wiatru i deszczu, który przedłużył zawody o przeszło 40 minut. Wiatr w miarę ustał dopiero w końcówce drugiej serii, pozwalając na dalekie skakanie. W pełni wykorzystał to właśnie doświadczony Janne Ahonen, który pofrunął na odległość 137 m i z 11. pozycji po pierwszej

serii awansował na podium, przegrywając tylko z Koflerem. Dobrych warunków nie wykorzystał Adam Małysz, skaczący tuż za Ahonenem. Polak znów spóźnił odbicie na progu, lądując na 124 metrze.

– Przed noworocznym konkursem musi dojść do poprawy, bo nie przyjechalismy tu na wycieczkę – zapowiedział Łukasz Kruczek. W polskiej ekipie tryskał dobrym humo-

rem tylko Adam Małysz, który dzięki wywalczonej ósmej lokacie nie musi stawać do dzisiejszych kwalifikacji. – Było bardzo ciężko, bo warunki nie były idealne, wiało dosyć mocno z tyłu – ocenił swój występ. – Trochę brakuje mi jeszcze szczęścia. Jak będzie szczęście i technika zafunkcjonuje, to powinno być dobrze. Przed kolejnymi zawodami jestem nastawiony walecznie. (jb)

program TV

CZWARTEK 31 GRUDNIA

TVP 1

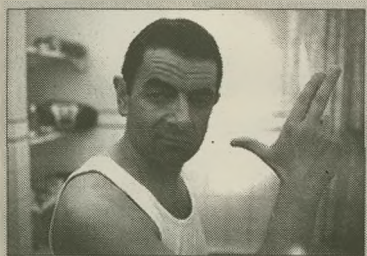
6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Żółw i zając. **9.45** Baranek Shaun **9.55** Król i królik **10.20** Córka Mikołaja **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Stara baśń **15.00** Wiadomości **15.10** Historia Michaela Jacksona **16.05** Moda na sukces (s.) **16.50** Orlen Team przed Rajdem Dakar 2010 **17.00** Teleexpress **17.20** Klan (s.) **17.45** Plebania (s.) **18.15** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Orędzie noworoczne prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego **20.25** Flinstonowie (film USA) **22.05** Johnny English (film bryt.) **23.35** Sylwester z „Jaka to melodia?” **23.55** Toast noworoczny **0.15** Szopka w kasynie **0.55** 30 dni do sławy (film USA) **2.25** Ostry wiraż (film USA).

TVP 2

6.45 Zimowe uroki Japonii **7.30** Trzy małe świnki **8.15** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **11.00** Gilotyna (teleturniej) **11.30** Makłowicz w podróży **12.10** Wojciech Cejrowski boso przez świat **12.40** Blues Brothers (film USA) **15.00** Budka Suflera - największe przeboje **16.00** Ofiary losu (film USA) **17.30** Program lokalny **18.05** Twister (film USA) **20.05** Sylwester z Dwójką - Gwiezdna Odyseja 2009 **22.45** Panorama **22.55** Sylwester z Dwójką - Gwiezdna Odyseja 2009.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.08** Info poranek **7.45** Narciarski weekend **8.45** Aktualności **9.11** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **10.45** Gość poranka **11.15** Info świat **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Info świat **16.50** Program sylwestrowy **17.30** Aktualności **18.00** Sylwestrowy gorący temat **18.30** Narciarski weekend **18.45** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.28** Sylwester

JOHNNY ENGLISH

Sensacyjny, 90 minut, Wielka Brytania 2003
TVP 1, czwartek 31. 12., godz. 22.05
Reżyseria: Peter Howitt
Występują: Rowan Atkinson (Johnny English), Ben Miller (Bough), Natalie Imbruglia (Lorna Campbell), John Malkovich (Pascal Sauvage), Douglas McFerran (Carlos Vendetta), Steve Nicolson (Dieter Klein), Tasha de Vasconcelos (Alexandra)
Z zamku Tower w Londynie Zrabowano drogie klejnoty koronne. Brytyjskie służby specjalne postawiono w stan najwyższej gotowości. Niestety, ginie agent numer jeden i wszyscy jego współpracownicy z wywiadu. Akcję odzyskania kosztowności musi kontynuować Johnny English, niepozorny pracownik biurowy w służbach wywiadu. W rozwikłaniu kradzieży pomocą służą mu najnowsze gadzety techniczne: nowoczesna broń i wielofunkcyjny samochód. Ku zaskoczeniu przełożonych i przestępców śledztwo posuwa się do przodu.

TWISTER

Sensacyjny, 120 minut, USA 1996
TVP 2, czwartek 31. 12., godz. 18.05
Reżyseria: Jan de Bont
Występują: Helen Hunt (dr Joanne Thornton-Harding), Bill Paxton (William „Bill” Harding), Cary Elwes (dr Jonas Miller), Jami Gertz (dr Melissa Reeves), Philip Seymour Hoffman (Dustin Davis), Lois Smith (Meg Greene), Alan Ruck (Robert)

Jo Harding miała zaledwie pięć lat, gdy w 1969 r. w Oklahomie jej ojciec padł ofiarą tornada. Dziewczynka była wówczas świadkiem tragedii. Przeżycia z dzieciństwa odcisnęły piętno na jej psychice. Choć minęło wiele lat, wciąż ma w pamięci tamten obraz. Jo poświęciła się pracy naukowej. Prowadzi badania na terenach zagrożonych kataklizmami. Gdy nadchodzi wiadomość o zbliżającej się trąbie powietrznej, wraz z grupą specjalistów wyrusza do zagrożonego rejonu. Badaniami interesuje się również nieuczciwy naukowiec, dr Jonas Miller, rywal Jo.

z TVP Katowice **19.32** Raport z Polski **20.10** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Świąteczne opowieści **9.00** Express Srebrna Strzała **11.00** Peggy Sue wyszła za mąż (film USA) **12.55** Za wcześniej umierać (film USA) **15.00** Życie biurowe (film USA) **16.50** Młode strzelby II (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Sylwestrowa moc przebojów **1.50** Sopot TOPtrendy Festiwal 2009 - Recital zespołu Golec uOrkiestra.

TVC 1

6.10 Trzecia wróżka (bajka) **7.00** Zaczarowane przedszkole **7.30** Niech żyje Sylwester! (pr. dla dzieci) **12.00** Wiadomości **12.05** Piosenki z Maneży Bólka Polívki **12.55** RumplCimprCamp (bajka) **14.25** Asterix kontra Cezar (film anim.) **15.40** Partnerskie eskapady **16.10** Stop 16.15 To jest-showbiznes **17.25** Prognoza pogody **17.30** Wiadomości **17.45** Wieczorynka **17.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **18.00** Ten, kto tańczy i śpiewa **18.30** Magia w ulicach **18.50** Gole, anegdoty, legendy (pr. roz.) **19.30** 168 godzin **20.00** Cuda natury **21.00** Sylwester 2009 **0.00** Toast noworoczny **0.05** Sylwestrowy program rozrywkowy **0.55** Sylwester na życzenie (pr. roz.) **3.30** Sylwestrowy program rozrywkowy.

TVC 2

6.10 Václav Havel, Praga - zamek (dok.) **7.05** Wędrująca kamera (mag.) **7.35** Pod pokrywką (mag.) **7.55** Czeska muzyka na Żofinie **8.30** Panorama **9.10** Historie sław: Vladimír Dvořák **10.00** Międzynarodowy Festiwal Tańca Ústí nad Labem 2009 **10.50** Kawiarenka wcześniej urodzonych **11.35** AZ-kwiz **12.00** Morawskie pieśni ludowe **12.40** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **13.05** Cztery porcje ekstremu - Dolomitenmann 2009 **13.30** Cyrk Orient (dok.) **14.25** ABBA: Mamma Mia! Story (dok.) **15.15** Olimpiada magii

(dok.) **16.20** Z pamiętnika Ostrawia (teatr) **18.00** Finale Grande: Divokej Bill **18.50** Bro's'n'Beasts **19.20** Wahnout **20.00** Vladimír Mišík **20.50** Vypsana fixa **21.40** -123 minut **22.20** United Flavour I **23.00** Blue Effect **23.40** United Flavour II **0.00** 10 sylwestrów w 60 minut **1.00** Zaloty handlarza końmi (film TV) **1.50** Oko za oko (film TV) **2.25** Benny Goodman z zespołem (koncert) **3.40** Listy w koronkach (film TV).

NOVA

6.10 Wyprawy z Jeffem Corwinem (cykl dok.) **6.59** Sylwestrowe Śniadanie z TV Nova **9.00** Babciu, czaruj! (film czes.) **10.05** Niech żyją duchy! (film czes.) **11.35** Anton Špelec, ostroštec (film czes.) **12.55** A może szpinak? (film czes.) **14.25** Jaś Fasola (s.) **14.55** Żandarm i policjantki (film fr.) **16.35** Książę w Nowym Jorku (film USA) **18.40** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Impreza roku z pokoju dziennego **0.00** Przeboje z placu Václava **0.20** MTV Best of 2009 **0.55** Męska rzecz (film USA) **3.00** Anton Špelec, ostroštec (film czes.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dexter (s. anim.) **6.45** Pinky i Mózg (s. anim.) **7.20** Program kulinarny **7.50** Scooby-Doo i kłątwa Kleopatry (film anim.) **9.10** Yu-Gi-Oh! (film anim.) **10.45** Przyczyna rozwodu (film czes.) **12.25** Kudłaty przyjaciel (film USA) **14.05** Jak poślubić milionera (film USA) **15.50** Criminal - Wielki przekręt (film USA) **17.20** Wiadomości, sport, pogoda **17.40** TV Bomba **18.00** Farciarz Gilmore (film USA) **19.40** Wiadomości na wesoło **20.00** Zgadnij, kim jestem **21.20** Nie lekceważyc blondynek! **22.25** Zawiadowca stacji (film czes.) **0.05** Nie ma doskonałych - sylwestrowy-show **1.40** Dzwonienie do jasnovidza **3.25** Sennik **4.20** Odlotowcy (film USA).

PIĄTEK 1 STYCZNIA

TVP 1

7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Bajki rosyjskie **8.30** Klan (s.) **8.55** Plebania (s.) **9.25** Kacper **11.05** Białozór i wilk arktyczny **12.00** Anioł Pański **12.15** Szopka w kasynie **13.00** Wiadomości **13.10** Orędzie noworoczne prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego **13.50** Puchar Świata - Turniej Czterech Skoczni w Garmisch-Partenkirchen **16.05** Opole 2009 na bis **16.50** To będzie rok Fryderyka Chopina **17.00** Teleexpress **17.15** Klan (s.) **17.40** Plebania (s.) **18.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **19.55** Rajd Dakar 2010 **20.10** Kronika **20.10** Rataj (film USA) **22.05** Zły Mikołaj (film USA) **23.35** Anthony Zimmer (film franc.) **1.00** Zakochane święta (film włoski).

TVP 2

6.40 Magiczna karuzela **8.05** Czarodziejskie buty Jimmy'ego **9.55** Wojciech Cejrowski boso przez świat **10.25** Na łonie natury (film USA) **12.05** Koncert noworoczny z Wiednia **13.40** Koń Polski 25 lat + VAT **14.00** Familiada - wydanie specjalne **14.40** Sylwester z Dwójką **15.35** Król złodziei (film kopr.) **17.10** Sylwester z Dwójką **17.30** Program lokalny **18.00** Laskowik & Malicki **18.55** Sylwester z Dwójką **20.05** Pułkownik Kwiatkowski (film pol.) **22.15** Neo-Nówka wesołych wiadomości **22.45** Panorama **23.20** Turbulencja II - strach przed

lataniem (film USA) **1.00** Terror na drodze (film USA).

TV KATOWICE

6.01 Było, nie minęło **7.03** Wierzę, wątpię, szukam **7.45** Sylwester z TVP Katowice **8.45** Narciarski weekend **9.00** Nieprzeterminowani **10.01** Razem na biegun **10.30** Serwis info **11.01** Info kultura **12.00** Polacy w rajdzie Dakar 2010 **13.00** Minął rok **14.00** Planeta według Kreta **14.45** 365 dni wielkiego sportu - wydarzenia 2009 **16.00** Najbardziej lubię grać **16.50** Sportowe wydarzenia roku **17.30** Aktualności **18.00** Wydarzenia roku **19.00** Magazyn meteo **19.05** Rawa Blues 2009 - Eric Sanders **19.47** Narciarski weekend **20.10** Tu i Teraz Polska 2010 **21.07** Telekurier bliżej ciebie **23.30** Amerykański czek bez pokrycia **0.20** Bal.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Produkcje Myszki Miki **8.05** Gumisie (s. anim.) **9.05** Kacze opowieści (s.) **10.05** Kubuś i Hefalumpy **11.20** Ucieczka z przedmieścia (film USA) **12.50** Bliskie spotkania trzeciego stopnia (film USA) **15.30** Krzyżacy (film polski) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** Polowanie na Eagle One (film USA) **21.45** Rubikon - akcja ostatniej szansy (film USA) **23.35** Śmiertelny kres (film austral.) **1.35** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

6.15 Film o filmie „Kto by tam się wilka bał” **6.30** Panna z wełtawskiej kipieli (bajka) **7.30** Boisko 7 **9.40** Pawie piórko (bajka) **11.20** Bandycka bajka **12.05** Złoty orzeszek 2009 (wręczenie nagród) **13.00** Przemowa noworoczna prezydenta republiki **13.30** O ślubnej koronce (bajka) **14.50** Asterix w Brytanii (film anim.) **16.10** Bądźmy poważni na serio (teatr TV) **17.25** Jak zdobyć królowną (bajka) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, pogoda **19.55** Losowanie Euromilionów **20.00** Kto by tam się wilka bał (film czes.) **21.35** Zostańmy przyjaciółmi (film USA-kan.) **23.10** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.15** Seks w wielkim mieście (s.) **23.50** Przerazenie (film USA) **1.15** Rzym (s.) **2.10** Piosenki z Maneży Bólka Polívki.

TVC 2

6.10 Ten nasz czeski charakter **6.40**

RATATUJ

Dziecięcy, 115 minut, USA 2007
TVP 1, piątek 1. 1., godz. 20.10
Reżyseria: Brad Bird, Jan Pinkava
Szczurek Remy chciałby zostać szefem kuchni w jednej z wykwintnych paryskich restauracji. Obdarzony niezwykłym zmysłem powonienia i smaku, uważa, że ma ku temu wszelkie predyspozycje. Na nic zdaje się presja rodziny, która najchętniej widziałaby go w roli śmietnikowego gryzonia. Kiedy marzenia o byciu kucharzem pękają niczym bańka mydlana, nieoczekiwanie w jego życiu pojawia się Linguini, pomocnik kuchenny, któremu grozi utrata pracy. Połączy ich niezwykła przyjaźń, w wyniku której kulinarny świat Paryża przewróci się do góry nogami.

Powrót na białe odludzie (dok.) **7.05** Nowe przygody Czarnej Błyszawicy (s.) **7.30** Miłoś Vacek: Ladův rok (pr. muz.) **8.00** Jaroslav Heyrovský (dok.) **8.30** Panorama **9.10** Piękno europejskich wybrzeży **9.20** Sportowcy świata: LIO Seul 1988 (dok.) **10.30** Ślady w piasku czasu (dok.) **11.15** Koncert noworoczny Filharmoników Wiedeńskich 2010 **13.45** Jak się żyje dzwonnikom (dok.) **14.00** Niezapomniany romans (film USA) **15.50** Fenomen walczyk (dok.) **16.50** Cyrk książeczek (dok.) **17.50** Przemowa no-

PUŁKOWNIK KWIATKOWSKI

Komedia, 130 minut, Polska 1995
TVP 2, piątek 1. 1., godz. 20.05
Reżyseria: Kazimierz Kutz
Występują: Marek Kondrat (pułkownik Kwiatkowski), Renata Dancewicz (Krysia), Zbigniew Zamachowicz (Dudek), Adam Ferency (pułkownik Kizior), Artur Barciś (Malec), Krzysztof Globisz (Mieczysław Moczar), Krzysztof Gosztyła (Lekarz)

Tytułowy bohater, lekarz ginekolog, operuje w koszarowym szpitalu na ziemiach zachodnich Kiziora, oficera UB. W nagrodę za udany zabieg Kwiatkowski otrzymuje tygodniowy urlop. Wraz z przyjacielem jedzie wyszabrowaną ciężarówką do Warszawy. W ruinach swojego domu spotyka sąsiadkę sprzed wojny, Kysię, w której zakochuje się od pierwszego wejrzenia. Zaprasza dziewczynę na bal do ocalałego hotelu „Polonia” i tam, po awanturze z rosyjskim oficerem, chcąc ratować skórę, udaje wysoko postawionego pułkownika UB.

woroczna seniora synodalnego Joreal Rumla **18.00** Noworoczna msza św. **19.00** Powroty Jaroslava Krčka **19.30** Pavarotti w Pradze (dok.) **20.00** Verdi Gala (koncert) **21.30** Moja rodzina (s.) **22.00** California Dreaming' (dok.) **22.55** Bigbeat (cykl dok.) **23.55** Gorodok **0.15** I BBC się potknie **0.40** In Treatment (s.) **1.05** Talk-show E. Kočičkovéj **1.35** Przygody nauki i techniki **2.00** Śladami Josefa Suka (dok.).

NOVA

6.10 Tajemnice natury (dok.) **6.35** Wallace i Gromit: Kłątwa królika (film anim.) **8.05** O królownie, która zabłądziła (bajka) **9.40** Niesfora Zuzia (film USA) **11.25** Ducháček to załatwi (film czes.) **13.00** Przemowa noworoczna prezydenta republiki **13.15** Jak stracić chłopaka w 10 dni (film USA-niem.) **15.35** Fanfan Tulipan (film fr.) **17.15** Dziewczyna na miotle (film czes.) **18.40** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Najpiękniejsza zagadka (bajka) **21.50** Lepiej być nie może (film USA) **0.10** Cień wątpliwości (film USA) **2.15** Ducháček to załatwi (film czes.).

PRIMA

6.25 Pinky i Mózg (s. anim.) **6.50** Wielka przygoda Clifforda (film anim.) **8.05** Justin i Kelly (film USA) **9.40** Trzy jajka w szklance (film czes.) **11.10** Duma: Podróż do domu (film USA) **13.00** Przemowa noworoczna prezydenta republiki **13.15** Ręce dla Tomasza (dok.) **13.30** Wiadomości na wesoło **13.50** Dziewczyna czy chłopak? (film czes.) **15.35** Bardzo dziki Zachód (film USA) **17.30** O chłopie, co okpił śmierć (bajka) **18.55** Wiadomości, sport, pogoda **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Garfield II (film br.-USA) **21.35** Poszukiwany (film USA) **23.25** Zardoz (film br.-irl.) **1.15** Zadzwoń do jasnovidza.

SOBOTA 2 STYCZNIA

TVP 1

6.15 Dwie strony medalu 6.55 Smaki polskie 7.10 Rok w ogrodzie 7.35 Kuchnia z Okrasą 8.00 Wiadomości 8.15 Pod prasą 8.40 Klub przyjaciół Myszk Miki 9.05 Złota rączka (s.) 9.35 Hannah Montana (s.) 10.00 Ziarno 10.30 Ojciec Mateusz (s.) 11.20 Jaka to melodia? Finał roku 12.30 Hurtownia książek 13.00 Wiadomości 13.10 Ssaki morskie - Żłobek kotików polarnych 13.45 Nieudacznik (film USA) 15.20 Opole 2009 na bis 16.05 Niespodziewany atak zwierząt 17.00 Teleexpress 17.20 Siostry 18.10 Opole 2009 na bis 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Wszystko gra (film kop.) 22.15 Rambo - pierwsza krew (film USA) 23.50 Weekendowy magazyn filmowy 1.35 Don Matteo (film włoski).

TVP 2

6.25 Spróbujmy razem 6.55 Tajemnicza ryba kobudai 7.35 Poezja łączy ludzi 7.40 M jak miłość (s.) 8.35 Barwy szczęścia (s.) 9.05 Czerdziestolatek 20 lat później (s.) 10.05 365 dni wielkiego sportu - wydarzenia 2009 10.55 Kocham cię, Polsko 12.10 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Wyprawa na Madagaskar 12.40 Rudzielec z Wyoming 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Znachor 17.20 Słowo na niedzielę 17.30 Program lokalny 18.00 Na kłopoty Bednarski 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.00 Nora Roberts (film kop.) 22.45 Panorama 23.20 Wysyp żywych trupów (film kop.). 1.00 Podwójna gra (film kop.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Wydarzenia miesiąca 8.45 Ferdynand Wspaniały 9.10 Infonuta 9.19 Info poranek 10.15 Cyber świat 10.50 Dżungla polityczna 12.00 Na rozkaz 12.15 Motoszał 13.00 Transporter 14.00 Reportaże z prawdziwego zdarzenia 14.13 Panie doktorze 14.45 Etniczne klimaty 15.00 Było, nie minęło 16.00 Studio Wschód 16.50 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.30 Narciarski weekend 18.40 Tajemnice historii 19.00 Wydarzenia miesiąca 19.30 Potrzebni 20.00 Prywatne śledztwa 21.00 Magazyn kryminalny 997 Michała Fajbusiewicz 22.50 Chwyty codzienne 23.00 Sportowy wieczór 0.00 Fryderyk Chopin.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Kaczor Donald przedstawia 8.15 Produkcje Myszk Miki 9.15 Przygody barona Munchausena 11.45 Krzyżacy 15.05 Obłądny rycerz (film USA) 17.45 Journeymen podróżnik w czasie (film USA) 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Wielka draka w chińskiej dzielnicy 22.00 Zmęczenie materiału (film USA) 0.30 Elektroniczna zjawia (film USA) 2.20 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

6.05 Lekcja śpiewu 6.55 Sezamie, baw się razem z nami 7.20 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 7.45 Niech żyje szkoła! 8.00 Pan Hau (film niem.) 9.30 Wiadomości dla dzieci 9.45 Baranek Shaun (s. anim.) 9.55 Pogotowie kulinarne 10.20 Książę Egiptu (film anim.) 12.00 Południowe wiadomości 12.05 Z metropolii; Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Roman Wojtek na dachu 13.30 Uwierzyć w miłość (film USA) 15.10 Królowie (dok.) 15.20 Robin Hood (s.) 16.10 Zawodowcy (s.) 17.00 Mój przyjaciel d'Artagnan (film czes.) 18.30 Dzieje walecznego narodu czeskiego 18.40 Śpiewanki 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Maneż Bolka Polívky (pr. roz.) 21.15 SexiPistols (film USA) 22.50 Losowanie Szczęśliwej 10 22.55 Fi do (film kan.) 0.25 List do Ciebie 1.15 Folklorika (mag.) 1.40 Podróż po Reunionie 2.10 Pogotowie kulinarne.

TVC 2

6.10 Sprawozdanie o Rozrazilu (dok.)

6.25 Wiadomości STV 6.50 Praga, miasto wień (cykl dok.) 7.10 Podróż do krainy północnego słońca (dok.) 7.35 Piękno europejskich wybrzeży 7.50 Panorama 8.30 Slunovrat 9.25 Nasza wieś (mag.) 9.45 Folklorika (mag.) 10.10 Za wiejskimi muzykantami 10.40 Poszukiwania czasu utraconego 11.00 Trzy dni z Benedyktem (dok.) 12.05 Czeski raj (dok.) 12.30 Złota Mедуza 2009 13.10 Simpsonowie (s. anim.) 13.35 Sabotaż (mag.) 14.05 Technicy-magicy (s.) 14.30 Breakdance! (dok.) 15.30 Walczyk ekstremalny (koncert) 15.50 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 16.15 Rajske ogrody (cykl dok.) 16.35 Poświęcenie (cykl dok.) 17.05 Uśmiechy Vladimíra Dvořáka 17.45 Domy miłośników sztuki (dok.) 18.00 Zabytki na sprzedaż (cykl dok.) 18.20 O języku czeskim 18.35 Kultura.cz (mag.) 19.00 Moja rodzina (s.) 19.30 Roman Wojtek na dachu (dok.) 19.50 Piękno europejskich wybrzeży 20.00 Zapraszamy do teatru: Ożenek (Divadlo Na Jezerce) 22.05 Teatr żyje! (mag.) 22.35 Koncert wigilijny z Pałacu Waldstejnskiego 23.30 Hotel Insomnia 1.00 California Dreaming' (dok.) 1.55 Spotkali się... (pr. muz.).

NOVA

6.10 Tajemniczy ocean (dok.) 6.35 Spiderman (s. anim.) 7.00 Batman zwycięzca (s. anim.) 7.25 Roary, samochód wyścigowy (s. anim.) 7.50 SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) 8.15 Lemony Snicket: Seria niefortunnych zdarzeń (film niem.-USA) 10.05 Błękitna laguna (film USA) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.25 Światowcy (film czes.) 14.25 Królowa Śniegu (film niem.) 15.25 Agent Cody Banks (film kan.-USA) 17.10 Bounty (film USA-br.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ostatnie wakacje (film USA) 22.00 Punisher (film USA-niem.) 0.05 Pokonaj najszybszego (film USA) 2.15 Dzwonienie do TV Nova.

PRIMA

6.00 Party z kucharzem 6.25 Pradawny ład (s. anim.) 6.50 Pokemon (s. anim.) 7.15 Baby Boom (s.) 7.40 Bajery z Bel-Air (s.) 8.05 Pomoc domowa (s.) 8.35 Salon samochodowy (mag.) 9.20 M.A.S.H. (s.) 9.50 Plotkara (s.) 10.35 To morderstwo, napisała (s.) 11.30 Columbo (s.) 13.10 Daleko do raju (film niem.) 14.45 Człowiek znad Snieżnej Rzeki (film austral.) 16.35 Greystoke: Legenda Tarzana, władcy małp (film br.) 18.55 Wiadomości, sport, pogoda 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bodyguard (film USA) 22.20 Ostry poker w małym Tokio (film USA) 23.45 Nocne koszmary (film USA) 1.10 Zadzwoń do jasnowidza.

NIEDZIELA 3 STYCZNIA

TVP 1

6.00 Dwie strony medalu 6.40 Królowa strzela gola 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.20 Domisie (s. anim.) 8.50 Bajki rosyjskie 9.25 Historie Starego Testamentu 9.50 Na psa urok (film USA) 11.30 Chopin 2010.pl 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Ostry dyżur Jedynek 13.35 Puchar Świata - Turniej Czterech Skoczni w Innsbrucku 15.55 Sekretne życie słoni 17.00 Teleexpress 17.20 Ojciec Mateusz (s.) 18.10 Jaka to melodia? wydanie specjalne 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Rajd Dakar 2010 20.10 Zupełnie jak miłość (film USA) 22.00 Wieczór (film kop.). 23.55 Las Vegas Parano.

TVP 2

6.10 Słowo na niedzielę 6.15 Chińskie swaty 7.10 Sto tysięcy bocianów 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Barwy szczęścia (s.) 9.30 Zaczysze gwiazd - Małgorzata Ostrowska-Królikowska i Paweł Królikowski 10.00 Zaginiony grobowiec Heroda 11.00 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Jedzenie dżungli 11.30 Makłowicz w podróży - Szkocja, Edynburg 12.00 Shenandoah (film USA)

13.45 Sylwester z Dwójką 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces - Budka Sufle 16.00 Człowiek orkiestra (film kop.). 17.30 Program lokalny 18.00 Warszawa do wzięcia 19.05 Laskowik & Malicki 20.00 Niania w akcji 22.10 Sylwester z Dwójką 22.45 Panorama 23.11 Rajd Dakar - Kronika 23.20 Koncert noworoczny z Wiednia 0.10 Na imię mi Earl (film USA).

TV KATOWICE

7.01 Motoszał 7.14 Panie doktorze 7.45 Aktualności 7.50 Koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Planeta według Kreta 10.00 Antysalon Ziemkiewicz 11.00 Potrzebni 12.00 U fryzjera 13.00 Teleplotki 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Motoszał 15.00 Domowa rewolucja 16.00 W stronę świata 16.50 W poszukiwaniu drogi 17.15 Cyber świat 17.30 Aktualności 20.00 Jakoś to będzie 20.50 Młodzież kontra 22.50 Chwyty codzienne 0.01 Planeta według Kreta 0.25 Potrzebni 0.50 Młodzież kontra.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Produkcje Myszk Miki 7.45 Gumisie (s. anim.) 8.45 Kacze opowieści (s.) 9.45 90210 10.45 Ania z Zielonego Wzgórza 12.40 Piotruś Pan 14.45 Jerycho 16.45 Światowe rekordy Guinnessa 17.45 Wojna i pokój 18.50 Wydarzenia 19.25 13. posterunek (s.) 20.00 Bestia (film USA) 21.00 Kości (s.) 22.00 Układy (film USA) 23.00 Wściekłe psy 1.00 Magazyn sportowy.

TVC 1

6.00 Piękno europejskich wybrzeży 6.05 Śpiewanki 6.10 Ferda (s. anim.) 6.35 Siedem posad diabła Bonifaca (bajka) 7.00 Niech żyje szkoła! 7.15 Poranek z Dadą (program dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Naszyjnik (s.) 11.50 Piękno europejskich wybrzeży 12.00 Pytania V. Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Malwina (bajka) 14.10 Biała choroba (film czes.) 16.00 Koncert świąteczny 16.50 TVC (mag.) 17.15 Rodzina Horaków (s.) 18.05 Pan Tau (s.) 18.35 Podróż do Elizy z Szampanii 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, pogoda 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Wiejski nauczyciel (film czes.) 22.05 365 dni 22.35 Losowanie Sportki i Szansy 22.45 Komisarz Adamsberg (film fr.) 0.20 Losowanie Szczęśliwej 10 0.25 Pięć dni. Zniknięcie (s.) 1.20 Świat sztuki (cykl dok.) 2.15 Mu-sicblok (mag.).

TVC 2

6.25 Bohuslav Martinů: Nokturno 6.35 Po czesku 6.50 Wiadomości TVS 7.15 Car Men 7.50 Panorama 8.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 8.45 Ostatnie koncertino 9.40 Dzienniczek lektur 10.00 Świat książek (mag.) 10.15 Za horyzontem (pr. cykl.) 10.40 Film 2010 11.10 Świat sztuki (cykl dok.) 12.05 Naši furianti (teatr) 14.00 Praska śmietanka (dok.) 14.15 Świat dzieci (dok.) 15.10 Zagubione statki (dok.) 16.05 Kamera w podróży (mag.) 16.55 Mity i fakty historii (cykl dok.) 17.50 Słowo na niedzielę 17.55 Magazyn religijny 18.15 Magazyn chrześcijański 18.30 Kultura.cz (mag.) 19.00 Technicy-magicy (s.) 19.30 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Poczekałnia dorosłości (dok.) 20.45 Mali tyrani (dok.) 21.10 Czarne dzieciństwo (dok.) 21.30 Dzieci bez miłości - i z miłością (dok.) 22.05 Na pływali ze Z. Mańską (talk-show) 22.30 Wiadomość od Ewy Jiřičnej 22.45 control (film br.-USA) 0.45 Nobel Peace Prize Concert 2008 1.30 TVC 1.50 Ma-neż Bolka Polívky.

NOVA

6.20 Tajemniczy ocean (cykl dok.) 6.50 Przygody Antje i jej przyjaciół (s. anim.) 7.20 3-2-1 Pingwin! (s. anim.) 7.40 Spiderman (s. anim.) 8.05 Batman zwycięzca (s. anim.) 8.30 SpongeBob Kanciastoporty (s. anim.) 8.55 W krzywym zwierciadle: Wakacje (film USA) 10.35

Powrót do błękitnej laguny (film USA) 12.20 Braciszek i siostrzyczka (film niem.) 13.25 Zaklęta w sokoła (film USA) 15.35 Agent Cody Banks II (film USA) 17.20 Jaś Fasola (s.) 17.50 Miss aerobic 2009 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Stara miłość nie rdzewieje (film USA) 21.40 Drzażgi 2009 22.20 Szybcy i martwi (film USA-jap.) 0.10 Układ prawie idealny (film USA) 2.00 Na krawędzi prawdy (s.).

PRIMA

6.15 Party z kucharzem 6.40 Pradawny ład (s. anim.) 7.05 Pokemon (s. anim.) 7.30 Tom & Jerry (s. anim.) 7.45 Baby Boom (s.) 8.10 Pomoc domowa (s.) 8.35 Ochroniarze Hitlera (s. dok.) 9.30 Świat 2010 (mag.) 10.00 M.A.S.H. (s.) 11.00 Partia (pr. dys.) 11.40 Receptariusz prima pomysłów 12.35 Komisarz Rex (s.) 13.30 Bez pamięci (film USA) 15.00 Ta podstępna miłość (film USA) 16.50 Słownik snów (film USA) 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Gdzie pachną stokrotki (s.) 20.45 Goło i wesoło (film br.) 22.30 Angel Heart (film kop.). 0.30 Zadzwoń do jasnowidza 2.15 Big Ben (s.).

PONIEDZIAŁEK 4 STYCZNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.05 Kwadrans po ósmej 8.25 Kawa czy herbata? 8.45 Miła Ukryta księżniczka 9.00 Budzik 9.30 Koszmarny Karolek 9.45 Tupi i Binu 10.00 Powrót do przyszłości 10.30 Podróż za jeden uśmiech 11.05 Wielkie odkrycia w nauce i technice 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Potęga funduszy 12.40 Plebania (s.) 13.10 Klan (s.) 13.35 Książęta i księżniczki 14.25 Pingwiny i ludzie 15.00 Wiadomości 15.10 Bonanza (film USA) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.05 Plebania (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Ogniem i mieczem (film polski) 21.20 Ożenek 23.00 Wolny jak ptak (film USA) 0.45 Kojak (s.).

TVP 2

6.50 Przystanek edukacja 7.05 Radiostacja Roscoe 7.35 Pomocnik świętego Mikołaja 7.55 Barwy szczęścia (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.50 Moja rodzinka 11.30 Oblicza Ziemi - Nieznane piękno Kalifornii 12.05 Cztery pasma Alp 13.05 Anna Dymna spotkajmy się 13.40 Znaki czasu 14.05 Córci McLeoda (s.) 14.55 Kocham cię, Polsko 16.35 Na dobre i na złe (s.) 17.30 Program lokalny 18.00 Doktor Martin (s.) 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Skarby przeszłości 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Tomasz Lis na żywo 22.45 Panorama 23.14 Rajd Dakar - Kronika 23.25 Umowa zobowiązuje (film USA) 1.00 Miss Gulgula.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.38 Info poranek 7.45 Tygodnik regionalny 8.45 Aktualności 10.00 Gość poranka 10.15 Biznes otwarcie dnia 10.45 Gość poranka 11.15 Info świat 12.15 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.15 Biznes 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.50 Rynek jest dla wszystkich 17.00 To brzmi... 17.30 Aktualności 18.20 Myślę, więc wybieram 18.30 Forum polityczne 18.55 Spotkania z mistrzem 19.25 TV Katowice zaprasza 19.35 Plus minus 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.15 Zdarzyło się dziś 23.45 Lista Carli 0.45 Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Rodzina zastępcza plus 9.00 Świat według Kiepskich (s.) 10.00 Daleko od noszy 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Rodzina zastępcza plus 13.00 Buffy, potwory wampirów (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Boston Public (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja

(mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Świat według Kiepskich (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Szklana pułapka II (film USA) 22.35 Nuklearna walizka (film USA) 0.35 Ekipa (s.) 1.40 Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z nami (pr. dla dzieci) 9.00 Biała choroba (film czes.) 10.45 Pr. muzyczny 11.10 Planeta Ziemia (cykl dok.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córci McLeoda (s.) 14.15 Doktor Quinn (s.) 15.00 Film o filmie „3 sezony w piekle” 15.15 Rodzina i ja 15.35 Quiz-show dla dzieci 16.00 Tajemnice Toma Wizar-da (s.) 16.15 Ja i moja rodzina (s. dok.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Opowiadaj (s.) 21.00 Podróż po Szampanii 21.30 Reporterzy TVC 22.10 Jade (film USA) 23.40 Losowanie Szczęśliwej 10 23.50 Seks w wielkim mieście (s.) 0.20 Polityczne spektrum 0.45 Córci McLeoda (s.) 1.30 Wiadomości regionalne.

TVC 2

6.00 Benjamin Kwiatek (s. anim.) 6.25 Bob Budowniczy (s. anim.) 6.35 Merlin, cudowny szczeniak (s. anim.) 6.45 Złoty orzeszek 2009 7.40 Wiejskie uroczystości w Wołoskiem 8.30 Panorama 9.10 Klucz (mag.) 9.40 Kalendarium 9.55 Pavarotti w Pradze (dok.) 10.25 Kultura.cz (mag.) 11.15 TVC (mag.) 11.45 Hana a Petr Ulrychovi - Javorová píseň 12.40 Świat dzieci (dok.) 13.35 Angielski dla najmłodszych 13.45 Eat it (j. ang.) 13.50 Żrebak i ja (film mong.) 14.05 Pan Hau (film niem.) 15.35 Zagubione statki (dok.) 16.30 Przygody nauki i techniki 17.00 Film o filmie „Niebo, piekło... ziemia” 17.20 Historyczna ślepotą (film USA) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.05 Wędrująca kamera (mag.) 19.30 Obiektyw (mag.) 20.00 MiG-25 (dok.) 20.45 Nieznani bohaterowie (cykl dok.) 21.15 Czarne anioły 22.10 Piękne straty (talk-show) 22.50 Terra musica (mag.) 23.20 Film point 0.20 Wiadomość od Ewy Jiřičnej 0.35 Bigbeat (cykl dok.) 1.35 Świat książek (mag.) 1.50 Dzienniczek lektur.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Po wstrząsie (film USA-niem.) 10.55 Tescoma ze smakiem (mag.) 11.00 Jaś Fasola (s.) 11.25 Lensen i spółka (s.) 12.15 Detektyw Monk (s.) 13.05 Strażnik Teksasu (s.) 13.55 Poszukiwani (s.) 14.50 Świat według Bundych (s.) 15.15 Painkiller Jane (s.) 16.10 Bez śladu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Weekend (mag.) 21.40 Mentalista (s.) 22.30 Agenci NCIS (s.) 23.20 Krokodyl zabójca (film USA) 0.55 Bujne fantazje (s.) 1.45 Uciekinierzy (s.).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) 6.45 Siostry (s.) 7.20 Party z kucharzem 7.50 Pomoc domowa (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 9.15 Frasier (s.) 9.40 Nieustraszone (s.) 10.35 Policja Hamburg (s.) 11.25 To morderstwo, napisała (s.) 12.20 Sprawy z Bostonu (s.) 13.10 M.A.S.H. (s.) 13.40 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.10 Czarodziejki (s.) 15.00 Medium (s.) 15.55 Chmury na horyzoncie (film niem.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 18.55 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.35 Pomoc domowa (s.) 20.00 Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) 21.10 Jak zbudować marzenie 22.00 Kości (s.) 22.55 Ochrona świadków (s.) 0.25 Rewir Wolffa (s.) 1.25 Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

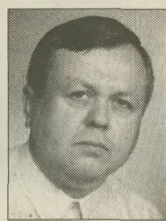

Dnia 1 stycznia 2010 obchodzi swój jubileusz życiowy

pani WANDA PODOŁOWA

z Trzyńca. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, miłości oraz błogosławieństwa Bożego życzą mąż Adam, córka Ilona z mężem Markiem, syn Marek z żoną Magdą i dziećmi Anią, Terezką i Marcekiem.

GL-848

*Zasumiały góry,
zasumiały lasy,
gdzie mi się podziały,
moje młode czasy...*

Dnia 4. 1. 2010 obchodzi swój piękny jubileusz życiowy

pan JAN KARPETA

rodak z Markłowic. Z tej okazji jak najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i Bożego błogosławieństwa składają żona, syn z żoną, córka z mężem oraz wnuki Jacuś i Adaś.

RK-244

WSPOMNIENIA

Dnia 3 stycznia minie 8. rocznica od zgonu naszej Matki, Żony, Babci, Siostry, Cioci, Szwagierki

śp. IRENY MADEJ

z Orłowej-Poręby. Wspomina rodziną.

RK-237

*Odeszłaś w drogę daleką i niepowrotną,
lecz w naszych sercach żyjesz i żyć będziesz stale,
Aniu nasza najdroższa.*

Dnia 1 stycznia 2010 minie 4. bolesna rocznica od śmierci naszej Najdroższej Córki, Siostry, Matki, Babci, Cioci i Szwagierki

śp. ANNY BŁĘDOWSKIEJ

z Trzyńca, pochodząca z domu Kalletów z Ropicy. Wszystkich tych, którzy znali naszą Najdroższą Hanię, prosimy o ciche wspomnienie. Ojciec Jan, siostry Krysia, Janka, Irka, brat Tadek i cała rodzina.

AD-152

Dnia 1. 1. 2010 mija 12. rocznica śmierci Męża

śp. inż. FERDYNANDA KUBOŃA

O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona.

RK-206

*Odszedłeś bez pożegnania słowa,
a w sercach naszych pozostawiłeś smutek i żal.*

Dnia 31. 12. 2009 minie 4. bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze nasz Kochany

śp. HENRYK FEBER

z Czeskiego Cieszyńska. O chwilę wspomnień i zadumy prosi żona Halina oraz siostry z rodzinami.

AD-144

Kto w sercu żyje, nigdy nie umiera.

W dniu 31. 12. 2009 obchodziłaby 95. rocznicę urodzin nasza Kochana Mama

śp. GENOWEFA DUDA

Wspominają córka i syn z rodzinami.

RK-243

Odnaha ma płytę

Swoją pierwszą płytę wydała przed świętami jabłonkowska kapela rockowa Odnaha. Piątka rockmanów nagrała i wydała krążek CD „Proslávu života” własnym sumptem. Chrzest płyty odbędzie się 15 stycz-

nia w klubie rockowym Vidle's Pub w Trzyńcu. Zespół Odnaha gra od dziecięciu lat, bywa częstym gościem festiwalu nie tylko na Zaolziu, ale też w Czechach i na Morawach, często koncertuje w klubach rockowych. Kapelę tworzy piątka muzyków: Ivan Macek – śpiew, gitara, Igor Gaura – gitara, Jakub Byrtus – perkusja, Ondřej Vrzał – skrzypce i Jan Rucki – gitara basowa.

(kor)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń w godz. 8.30-15.30,
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyń w godz. 8.00-16.00. Tel. 558 711 027
e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku) w godz. otwarcia. Tel.: 596 312 477,
e-mail: knih-k1p@rkka.cz

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
doclepanie elewacji,
podbitki (palubki)
przyjmujemy zlecenia na 2009 r.
także w systemie dotacji
kom. cz. 776 218 494, 608 556 915,
774 085 874
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyń, Puńcówka 93
www.swabud.cz

Novinka-frézované hrany
-20%
Kamenná krása se ZÁRUKOU

**Kupię dom
lub domek letniskowy
powiat F-M, ew. Karwina
tel. 777 007 727**

ABC Simple English
PRO DĚTI I DOSPĚLÉ
Potřebný Ci angličtina?
Skorzystaj z naszej oferty
► kursy językowe 2009/2010
► korepetycje
► przygotowania do KET, PET, FCE, CAE, CPE, BEC, TOEFL
► tłumaczenia
dzieci, młodzież, dorośli
zajęcia indywidualne lub grupowe
Kontakt:
724 561 075, 733 398 995, 728 756 620
e-mail: abc.english@seznam.cz

Co w kinach

HAWIERZÓW – Centrum: Odlot (1-4, godz. 15.30); Whit it! (1-4, godz. 17.45); Trzy sezony w piekle (1-4, godz. 20.00); **KARWINA** – Centrum: Astro boy (2, 3, godz. 15.30); Zemský raj to na pohled (2, 3, godz. 17.45, 20.00); **TRZY- NIEC** – Kosmos: Paranormal Activity (2, 3, godz. 20.00); Zoufalci (4, godz. 17.30); Halloween II (4, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w terenie

KARWINA-FRYSZTAT – MK PZKO zawiadamia członków, iż wszelkie informacje dotyczące aktualnej działalności Koła są dostępne na nowej witrynie internetowej Koła: www.pzkokarwina.cz.
KARWINA – Wystawa Polski Klub Sportowy „Polonia” Karwina można odwiedzić po uzgodnieniu telefonicznym pod nr 596 312 477, dodatkowo 4. 1. 2010 w godz. 8-18.
MISTRZOWICE – MK PZKO zaprasza za tradycyjny Bal Śląski, który odbędzie się 22. 1., tym razem w Domu Polskim w Cierlicku-Kościelcu. Dwie kapela: „Smolaři” oraz „Olza”, w programie występ m.in. ZPiT „Olza”. Miejscówki w księgarni polskiej, Czeski Cieszyń, ul. Czapka 7.
PTM – Zapraszamy na tradycyjne spotkanie PTM z konsulem generalnym RP, Jerzym Kronholdem,

w piątek 8. 1. o godz. 17.00 w Konsulacie Generalnym RP przy ul. Blahoslavovej w Ostrawie.
PTTS „BŚ” – Zaprasza 3. 1. na tradycyjny wymarsz na Skalkę. Dojście dowolne. Rejestracja w schronisku w godz. 10-12.

KONCERTY

CHÓR MIESZANY Canticum Novum – Zaprasza na koncerty noworoczne: 2. 1. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego w Bystrzycy, o godz. 19.00 do kościoła katolickiego w Karwinie.

OFERTY

KUPIĘ MIESZKANIE 1+1 w centrum Cz. Cieszyńska najlepiej w ceglany domu. Pilne! (oprócz KR). Tel.: 737 882 428, 739 059 292.

GL-852

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-690

Co za Olza

GALERIA KUKUCZKI, Dom Trzech Narodów, Przejście graniczne Bukowiec-Jasnowice: wystawa malarstwa Krystyny Kocybik, prezentacja pocztu wójtów i sołtysów gminy Istebna. www.galeriakuczka.pl.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 31. 1. wystawa Zaoziańskiego Towarzystwa Fotograficznego – Fotografie 2009.
BIBLIOTEKA MIEJSKA, Orłowa-Lutynia: do 2. 1. wystawa rysunków Józefa Dronga. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.
KARWINA-FRYSZTAT, Galeria „Chagall”, rynek Masaryka 1: do 3. 1. wystawa SAP-u.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyń, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszyń”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie; rynek Masaryka:** do 31. 3. wystawy „Stříčky z dějin Karviné” oraz „Slované aneb jak žili naši předkové”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** stała ekspozycja „Czarnodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 24. 1. wystawa „Velké šelmy v Beskydech”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

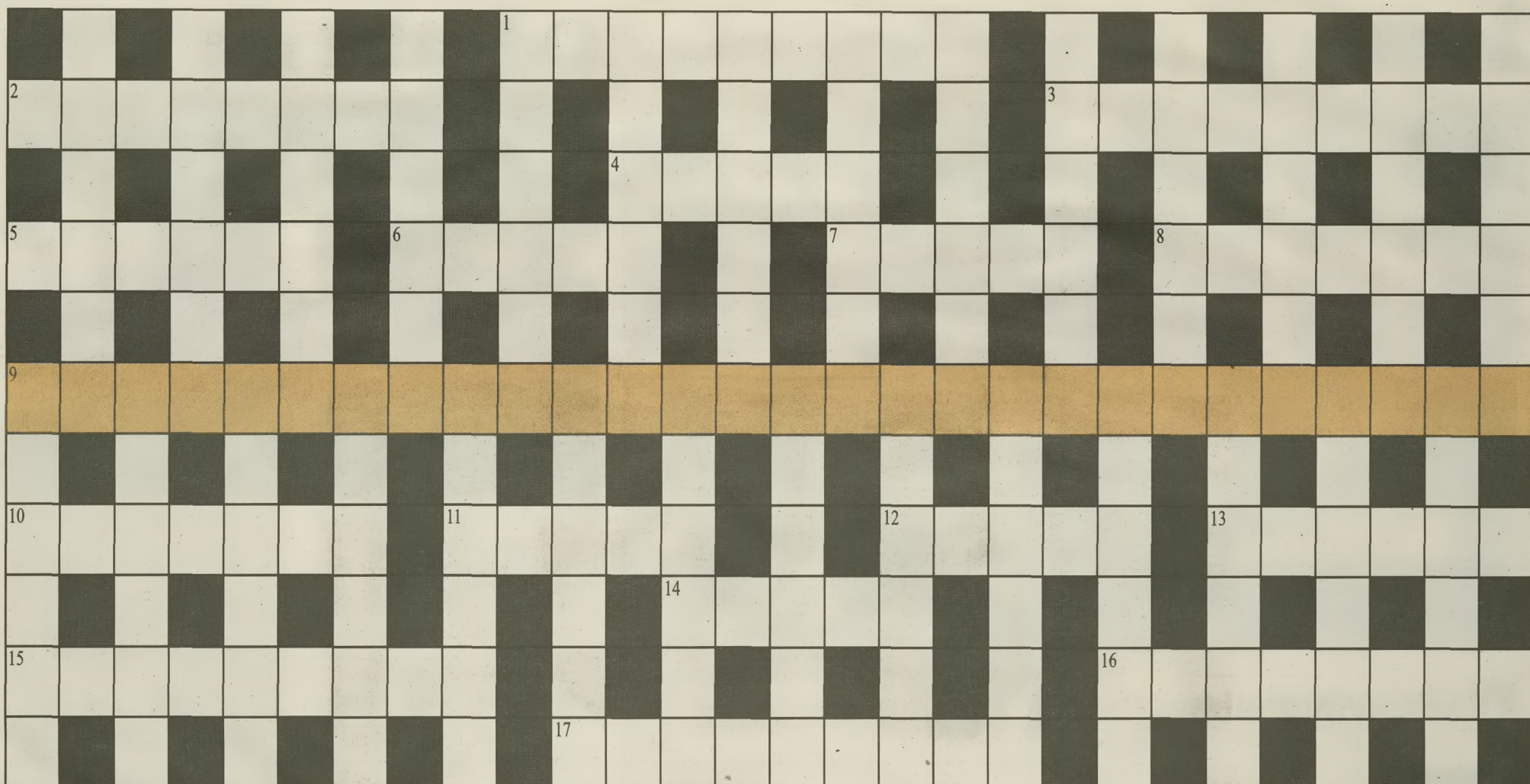
▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 30. 12. 2009

	Cieszyń, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,156	0,158	0,152	0,158
EUR	4,110	4,160	4,070	4,170
USD	2,830	2,920	2,820	2,920
Czeski Cieszyń, „Billa”				
	kupno		sprzedaż	
PZL	6,194		6,578	
EUR	25,579		27,161	
USD	17,848		18,952	

(dc)

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Do doktora przychodzi Michał i od dwyrzy już krzyczy:

– *Panie dochtór, óni mi muszą pomóc, bo jo złoty pi-ni-ądz połknął przed dziesięćma rokami.*

– *Dochtór: – Dło smiłowanio, na czymu żeście rychli nie prziszli?*

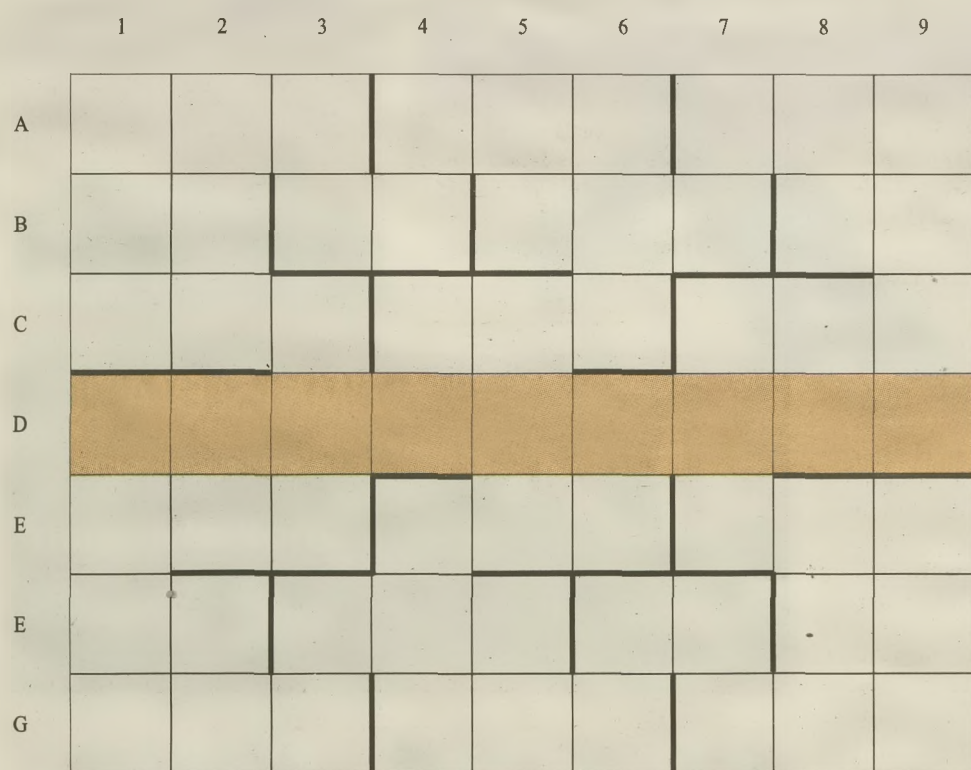
– *Michał: – ... (rozwiązanie dodatkowe krzyżówki).*

POZIOMO:

1. Szerzy wiarę w świecie. – 2. Mistrz sportowy. – 3. Modnia. – 4. Imię Jiráska. – 5. Marka popularnego obuwia. – 6. Rozporządzenie cesarza. – 7. Akcent metryczny w poezji starożytnej. – 8. Niewielkie, wyscielane kanapki bez oparcia. – 9. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE.** – 10. Styl w muzyce jazzowej. – 11. Wyspa na Morzu Bałtyckim. – 12. Asenterunek. – 13. Naczynie laboratoryjne. – 14. Jest nim michalek lub morcinek. – 15. Posłuchanie udzielone przez osobę na wysokim stanowisku. – 16. Miasto z Werk Areną. 17. Silna indywidualność.

PIONOWO (w kolejności alfabetycznej):

AMADEO, ASSISI, BURGAS, DNIETR, DONIEC, ENTAZA, ESPRIT, GWINEA, JAGODA, JARZĄB, MIASTO, MSZYCE, NABIAŁ, NASTIA, OBEREK, ODBIÓR, OKOCIM, ORGANY, PERKOZ, PIEWCA, RORATY, STATUT, STATYW, SZYDŁO, WERSET, YAMAHA, ZASTĘP, ZOUNAR.

KRZYŻÓWKA SYLABOWA

Jeden kolega mówi do drugiego:

– *Wysz co? Dzisiaj se mi twoja nieboszczka baba przysniła.*

– *Co nie prawisz? Mówia co do ciebie?*

– *Na nic.*

– *... (dokończenie patrz rozwiązanie dodatkowe).*

POZIOMO:

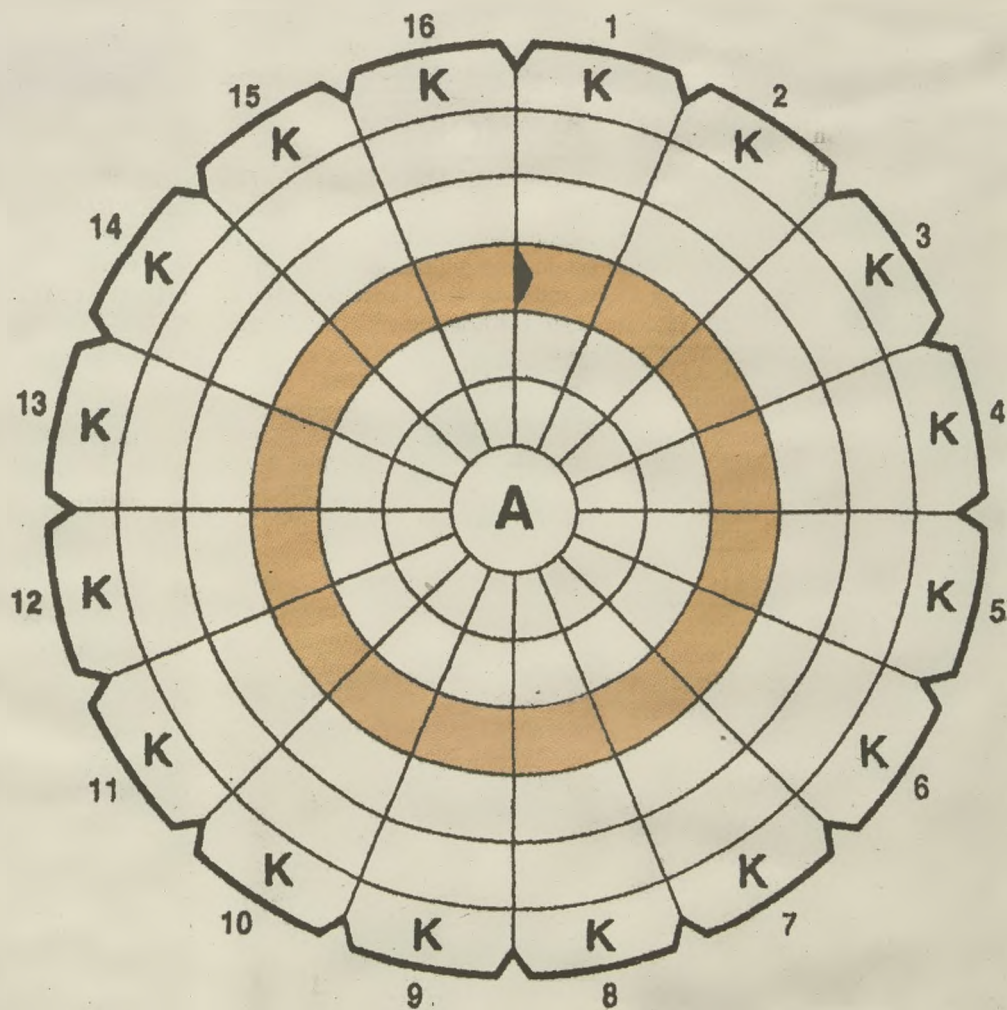
A. Polak starej daty ★ odmiana greckiej liryki ★ tropikalna bylina (ostrzyż). – B. Wierzchnie powłoki drzew ★ napisał „Zew krwi” (Jack) ★ atrybut artysty malarza ★ nauczycielka. – C. Lud z grupy Bantu ★ stolica Zambii ★ łóżysko rzeki. – **D. ROZWIĄZANIE DODATKOWE.** – E. Kompozycja instrumentalna ★ instrument muzyczny ★ modlitwa błagal-

na. – F. Cel ★ Aza z opery „Mandru” Paderewskiego ★ nasz teatrzyk dla dzieci ★ stolica Łotwy. – G. Miejsce dla kibiców ★ długa, nudna przemowa ★ trąbka sygnałowa.

PIONOWO:

1. Nowotwór złośliwy ★ liczniki. – 2. Imię Rodowicz ★ 1 000 kg ★ rzecz nietykalna. – 3. Kupon ★ figuralna ozdoba graficzna ★ srebrzystobiały metal. – 4. Herold Odyseusza ★ ukochany ★ kolosy. – 5. Drzewo liściaste ★ warzywo ★ stosowana jest za przewinienia. – 6. Człowiek ułomny ★ tkanina jedwabna lub włoska gra hazardowa ★ nieprawda. – 7. Krótkie wierzchnie okrycie ★ miejscowość w Indiach ★ miasto w Armenii. – 8. Sterta ★ żyje w wodzie ★ urzędowy spis cen. – 9. Prowincja i jezioro w Kanadzie ★ wódz na granicy USA a Kanady.

Wyrazy trudne: KOJALI

LOGOGRYF KOŁOWY

Magdalena: – *Ty Maciej, porodź mi, za jaką maske bych miała iść na tyn nasz bal, aby mie żodyn nie poznoł.*

Maciej: – *Nó, zwyczajnie. Umyj se kark, a... (dokończenie tworzy rozwiązanie logogryfu).*

DOŚRODKOWO:

1. Pomocnicza konstrukcja podporowa (buksztel). – 2. Może być wenecka, brukselska lub z Koniakowa. – 3. Miasto nad Rgilówką. – 4. Łózczo na biegunach. – 5. Napisana została przez Galla Anonima. – 6. Kura na jajach po naszymu. – 7. Szybki awans. – 8. Poprawianie błędów. – 9. Źródło. – 10. Uparta, szeląga nie warta. – 11. Ambulans. – 12. Bibułka marszczona. – 13. Rdzewienie. – 14. Rodzaj żelaznego piecyka (gwarowo). – 15. Oddział szpitalny lub szpital. – 16. Marchewka.

Dla „Głosu Ludu” opracował: JÓZEF TADRAŁA